Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

TOMVS II.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemesnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Franciſci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & ſelectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca
ISAACI VOSSII

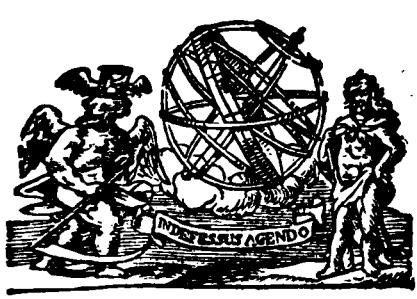

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Proſtant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
MDC LXXXVII.

Reg-90710

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS

LECTORI

S. P. D.

Vides hic recentem editionem Luciani, quam adornarunt Amsterodamenses bibliopolae, hoc nomine saue ceteris meliorem, quod in illam contulerint Bourdelotii, Palmerii, Tanaquilli Fabri, aliorumque politiorum hominum notas: quibus etiam accesserunt novae curae nunquam antehac publicatae virorum Clarissimorum, Menagii, Guieti, Boivini, quas mihi misit Menagius, Iacobi I. F. F. Gronovii, nec nullae meae. Excerpturus plures eram, si per temporis angustias, & occupationes alias potuissem huic negotio maturius & diutius vacare. Vsus sum editione Florentina anni millesimi quadringentesimi nonagesimi sexti, quam Vir doctus cum optimo codice manu exarato contulerat. Eam primam omnium esse persuasum habeo. Vsus etiam sum Aldina anni millesimi quingentesimi vertii, nec non duabus Basileensibus, altera Graeca anni millesimi quingentesimi quinquagesimi quinti, alteri adjecta est versio Latina, quae notissima est, ut & Salmurienſis Benedicti. Bourdelotianam mihi consulere nunc non licuit, quamvis olim adolescens eam evolverim. Secuti sunt typographi tam in Graecis, quam Latinis exprimendis, editionem Benedicti, qui vetustiorum interpretum versiones interpolavit. Si quis post haec novam Luciani editionem moliri velit, ei sim auctor, ut novam interpretationem Latinam concinnet, dignam tam culto scriptore. Nam satis magnus campus patet Graeca docto industriam suam exercendi. Cum jam omnia typis essent descripta, missus fuit typographis ex Anglia Scholiastes Graecus inedituſ, quem cum illis communicavit, cum id ab eo petiissent, Vir Illustris Isaacus Vossius. Is enim ex suo codice jussit eum describi, & Amsterodamum perferri. Typographi calci Luciano haec Scholia subnecti jusserunt. Si quid in illis desiderabis, cum posterioribus sperant id emendatum iri. Nunc festinantibus multas ob causas ignosce, & vale.

** IOHAN-

IOHANNIS BENEDICTI,

De hac ſua Græci Contextus, & Latinæ verſionis Luciani recognitione, ad candidum & φιλέλληνα Lectorem

PRAEFATIO.

Mirum tibi videri poſſit, Amice Lector, me poſt viginti celebria Doctorum virorum nomina, recognoſcendis Luciani ſcriptis, & retextendæ maxima ex parte illorum in Latinam phraſim tranſlationi manum admoviſſe: cùm veriſimile ſit eos viros, ſui temporis lumina, Græcam linguam ita calluiſſe, ut probè intellectum authorem è Græcia in Latium pede nunquam cæſpitante, animo nunquam dormitante tranſtulerint: me verò, jam primum hoc eruditionis ſpecimine innoteſcentem, nihil melius præſtare potuiſſe, quàm excellentes illi interpretes præſtiterint: adeò ut huic cœpto plus audaciæ ſit tribuendum, quàm veræ laudis rependendum. Ego ſanè ingenuè agnoſco cùm eruditionis meæ mediocritatem, tum egregiam virorum illorum præſtantiam, quam neque ſuſpicere, neque laudare ſatis poſſum: imò cui plurimum deberi ſyncerè confiteor. Sed, veluti non rarò accidit, ut etiam indoctiores doctiorum inventis non contemnendà ſuperſtruant & addant: ita & mihi contigiſſe, ni fallor, judicabis, ut via, editæ antehac metaphraſeos beneficio, reſerata, pleriſque in locis ſcopum authoris clariùs & meliùs attingam. Occaſionem exhauriendi laboris iſtius obtulêre mihi ſelectiores & graviores quidam authoris hujus Dialogi, quos dum utile dulci permixturus, publicè legebam, & ſingulas ſententias ac voces diligenter expendebam, plerunque non placebat vetus interpretatio, quandoque etiam mendoſa videbatur lectio, unde fiebat ut non plenè, planéque ſatis locorum nonnullorum ſenſus caperetur. Idcirco Græcum contextum, vel ex collatione variorum

riorum & antiquorum codicum, vel ex proprio judicio emendabam: & ſicubi mentem authoris meliùs reddere poteram, id ſobriè quidem, & moderatè faciebam. Poſt ea mihi ſuccurrit, ſiquidem diverſi diverſorum Dialogorum & Tractatuum erant interpretes, ſingulorum partem ſaltem aliquam attentè examinare: quò perſpicerem an Græci Latinis apprimè reſponderent. Hinc variorum interpretum varia ingenia, & quàm alius alio fœlicior eſſet metaphraſtes, intellexi. Vtque quod ſentio, ingenuè pro innato mihi animi candore dicam: comperi Thomam Morum tam fœliciter officio metaphraſtæ functum, ſententias ſingulas ad verbum ſervata latinitate pura reddendo, ut vix aliquid nactus ſim, quod meliùs redderem: imò potiùs ipſum hac in mea recognitione imitari voluerim. Ad hanc laudem proximè accedit Eraſmus Roterodamus: in quo quanquam plura quàm in illo immutanda judicavi, pauca quidem illa ſunt, ſi cum reliquis compares. Tertius eſt Iocobus Micyllus, Eraſmo ferè æquiparandus hoc in negotio. Reliqui interpretes inter ſe ferme pares, tribus illis, me judice, multum cedunt. At omnium infœliciſſimus mihi viſus eſt Vincentius Obſopœus: qui non ſolùm ſuperflua verborum luxurie mentem authoris paſſim obſcurat, ſed etiam plerunque vel non capit, vel corrumpit. Atque is eſt qui tertiam ad minimum illius partem Latinè exaravit. Cujus interpretationis, quanquam retineo quicquid poſſum, tam obſcura reliqui veſtigia, ut hæc prorſus mea non immeritò dici poſſit: non ſecus atque [Aſini.] ſive [Lucii] verſio, quæ uſque adeo miſera priùs erat, ut ſuo nomini bene conſuluerit vetus interpres, quum illud reticuit. Cæterùm hoc in cœpto ſum verſatus, non ut laudem magnis illis viris ullo pacto præripiam, præreptam in me transferam, ab iſtiuſmodi veſana φιλοπμίᾳ tantum ſum alienus, quantum virtus à vitio, jus ab injuria diſtat. Hic animus, hoc conſilium ſolummodo fuit, ut dum otio in aliquo negotio uti licebat, quod eſſet opis meæ (quæ quàm ſit tenuis, agnoſco)

id in rem literariam conferrem. Velim igitur, Amice Lector, conatum hunc meum boni consulas, cóque sic fruaris, ut quod in eo desiderabis, humaniter toleres: &, si saltus asperrimos superasse non videbor, clementer condones. Nolim enim tam bene de me sentire, ut contendam me tibi versionem istiusmodi exhibere, quæ omnis censuræ expers esse possit: quandoquidem ardua res est eadem elegantia, eadémque festivitate authorem hunc de Græca phrasi in Latinam transferre: ita proprius est unicuique linguæ genius, & inexplicabilis venustas. Fortè autem objiciat aliquis me debuisse eos locos notare, quibus in primis emendandis operam impendi. Id utique facere nolui duabus præcipuè de causis. Vna, quoniam commoda forma, in gratiam eorum qui libros hosce secum circunferre volent, editionem faciendam, & voluminum majorem vel molem vel munerum vitandum putavi. Altera, quoniam confido eum qui veterem versionem cum hac recognitione, & priùs excusos Græcè codices cum nostro conferet, nullo negotio vel ex ipsa sermonis serie, & locorum sensu, nostræ mutationis rationem deprehensurum. Quamobrem duxi me satis in præsentia præstiturum, si, quoad fieri posset, purum authorem, & versionem antè vulgata commodiorem & fideliorem, cum Indice rerum opere illo contentarum exhiberem. Nunc superesset ut aliqua commendatione Lucianum cohonestarem, nisi sic, actum ab aliis multis, agerem. Et cettè quid opus est ut post illos repetam eum esse Atticæ eloquentiæ exemplar syncerum, summa dicendi festivitate, magna rerum varietate, magna scientia, multáque doctrina clarêre? Hic si res serias tractat, sit gravis: si jococas, festivus: si præcipit, si monet, si mordet, est prudens, est lenis, est asper: si orator causam agit, est facundus, acutus, solidus. Denique adeò fœcundo, flexilique valet ingenio, ut veluti Proteus omnes formas, veluti Chamæleon omnes orationis colores suscipiat: varióque styli penicillo varia argumenta explanet, dum in gravibus exur-

exurgit sublimis, in tenuibus incedit humilis, in mediis inter utrumque dicendi genus fertur medius: semper sacrificat perspicuitati: si cubi lubet obscuritatem affectare, dextrè id facit. Ex quibus constat nullum esse authorem, quo commodiùs uti possit, quicunque Græcè discere studebit. Hic, si locos rectè deligas, tyronibus est facilis, provectioribus accommodus, Græca lingua jam plenè imbutis utilis. Hinc florentissimis Europæ gymnasiis commendatissimus, ut ex eo studiosa juventus, tanquam ex fonte, purum Græcissmum hauriret: illique aliorum, qui in scholis prælegi solent, authorum fabulis scatentium, amplus & planus esset commentarius: & ex varietate scriptorum πολυτρόπου hominis hujus, apud quem nulla ferè res est, quæ non veniat in sermonem, Græcè loquendi formularum flores decerperet. Quæ cùm citra controversiam ita sint, omne punctum tulit Lucianus, qui utile dulci muscuit: dignus profectò quem omnis φιλόμουσος amet, quem alioqui impium vel pius non dedignetur, siquidem puris omnia pura, qui ceu Ponticæ apes, mel dulcissimum ex amarissimo absinthio conficiunt. Age ergo quicunque seria, quicunque jocosa quæris, hîc invenies quod animum tuum quocunque tandem modo affectum refocillet, sivete domi hærentem, sive ruri versantem, sive peregrè euntem, politissimi authoris lectione recreare cupies. Hinc inter agrorum sata læta, rerum omnis generis segetem tibi suppeditabit: in horto florido, rhetoricorum florum varias coronas nectet: in viridi & irriguo prato, perenni eloquentiæ scaturigine, & limpidis facundiæ rivis te recreabit. Denique magno parvo-ve sub lare degentem, moribus tuæ sorti convenientibus, nunc falsa dicacitate vitia mordendo, nunc merita laude virtutem extollendo, nunc recta præcipiendo, te informabit.

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΝ,

Σὺν σχολίοις Ἑλληνικοῖς καὶ ἄλλοις, ἐν Ἀμστελοδάμῳ ἐκτυπωθέντα.

Πρὸς Φίλον.

Θύσωθ' ἡδυλόγῳ Πειθοῖ Χαρίτεσί τε πάσαις,
Ἀτθίδος ὀγλωσσον μήσορ' ἐυλαλίης·
Ὅς γλυκερῇ μέλιτος γλυκίων ῥέει, ἔστι δὲ τοῦτο
Πολλάκις καὶ ὄξυ καὶ αὖλι μιγνύμενον.

Εἰ, φίλε, βούλεαι ἀναγνῶσαι ἠΰ τε γνῶσαι,
Εὐλιβάνου κλεῖος κυδάλιμον Συρίης,
Βίβλον τήνδε λάβοις, ἐν ᾗ Πειθώ τε Χάρις τε
Φαίνουσιν, κ' ἄλλα πρὶν καταπρυπτόμενα.

Αὐτὰρ δυσεβίλιο βλάσφημον τηλόθι φάλγοις,
Τηλόθι καὶ φάλγοις τ' μεταφερόμενον,
Ὅν κελπὶς δῶκεν γαίη, γλυκερόν περ ἐόντα,
Κελπίδα δὲ πολλὴν, ἐ Χάριν Ἑλλάδι ἔχει.

ΜΑΤΘ. ΣΛΑΔΟΣ,
Ἰατρὸς Ἀμστελ.

Index eorum quæ primo Tomo continentur.

De Somnio, ſeu Vita Luciani. pag. 1
Contra eum qui dixerat, Prometheus es in verbis. 13
Nigrinus, ſeu de moribus Philoſophi. 20
Iudicium Vocalium. 44
Timon, ſive, Miſanthropos. 52
Alcyon, ſive de Transformatione. 167
Prometheus, ſive Caucaſus. 172

Deorum Dialogi.

Promethei, & Iovis. 185
Cupidinis, & Iovis. 186
Iovis, & Mercurii. 188
Iovis, & Ganymedis. 189
Iunonis, & Iovis. 192
Iunonis, & Iovis. 195
Apollinis, & Vulcani. 197
Vulcani, & Iovis. 199
Neptuni, & Mercurii. 201
Mercurii, & Solis. 202
Veneris, & Lunæ. 204
Veneris, & Cupidinis. 205
Iovis, Æſculapii, & Herculis. 207
Mercurii, & Apollinis. 209
Mercurii, & Apollinis. 210
Iunonis, & Latonæ. 211
Apollinis, & Mercurii. 213
Iunonis, & Iovis. 215
Veneris, & Cupidinis. 216
Dearum Iudicium. 218
Martis, & Mercurii. 227
Panos, & Mercurii. 228
Apollinis, & Bacchi. 231
Mercurii, & Maiæ. 232
Iovis, & Solis. 234
Apollinis, & Mercurii. 236

Dialogi Marini.

Dorides, & Galateæ. 238
Cyclopis, & Neptuni. 241
Alphei, & Neptuni. 243
Menelai, & Protei. 244
Panopes, & Galenes. 245
Tritonis, Amymones, & Neptuni. 248
Noti, & Zephyri. 248
Neptuni, & Delphinum. 250
Neptuni, & Nereïdum. 251
Iridis, & Neptuni. 252
Xanthi, & Maris. 253
Doridis, & Thetidis. 254
Neptuni, & Enipei. 256
Tritonis, & Nereïdum. 257
Zephyri, & Noti. 259

Mortuorum Dialogi.

Diogenis, & Pollucis. 262
Pluto, ſeu contra Menippum. 265
Menippi, Amphilochi, & Trophonii. 266
Mercurii, & Charontis. 267
Plutonis, & Mercurii. 269
Terpſionis, & Plutonis. 270

Ze-

Zenophantæ, & Callidemidæ. 273
Cnemonis, & Damnippi. 274
Simyli, & Polystrati. 275
Charontis, & Mercurii. 277
Cratetis, & Diogenis. 283
Alexandri, Annibalis, Scipionis, & Minois. 285
Diogenis, & Alexandri. 290
Alexandri, & Philippi. 293
Achillis, & Antilochi. 296
Diogenis, & Herculis. 298
Menippi, & Tantali. 300
Menippi, & Mercurii. 301
Æaci, Protesilai, Menelai, & Paridis, 302
Menippi, & Æaci. 304
Menippi, & Cerberi. 307
Charontis, & Menippi. 308
Plutonis, & Protesilai. 309
Diogenis, & Mausoli. 311
Nereï, Therſitæ, & Menippi. 313
Menippi, & Chironis. 314
Diogenis, Antisthenis, & Cratetis. 315
Menippi, & Tiresiæ. 319
Ajacis, & Agamemnonis. 321
Minois, & Sostrati. 322
Menippus, seu Necyomantia. 324
Charon, seu Contemplantes. 340
De Sacrificiis. 361
Vitarum Auctio. 370
Piscator, sive Reviviscentes. 388
Cataplus, sive Tyrannus. 421
De iis qui mercede conducti in divitum familiis vivunt. 443
Apologia pro iis qui mercede conducti serviunt. 480
Pro eo quòd inter salutandum verbo lapsus fuerat. 494
Hermotimus, sive de Sectis. 503
Herodotus, vel Aëtio. 571
Zeuxis, vel Antiochus. 576
Harmonides. 584
Scytha, seu Hospes. 590
Quomodo historia conscribenda sit. 600
Historiæ Veræ liber primus. 639
Historiæ veræ liber secundus. 666
Tyrannicida. 693
Abdicatus. 707
Phalaris primus. 730
Phalaris secundus. 740
Alexander, seu Pseudomantis. 746
De Saltatione. 783
Lexiphanes. 818
Eunuchus, seu Pamphilus. 840
De Astrologia. 847
Demonactis Vita. 856
Amores. 873

Index eorum quæ ſecundo Tomo continentur.

Imagines.	pag. 1
Pro *Imaginibus.*	16
Toxaris, ſive Amicitia.	31
Lucius, ſive Aſinus.	76
Iupiter Confutatus.	117
Iupiter Tragœdus.	127
Somnium, ſeu Gallus.	157
Icaromenippus, ſive Hypernephelus.	186
Bis Accuſatus, ſeu Fora.	211
De Paraſito, ſive quòd Ars ſit Paraſitica.	238
Anacharſis, ſeu de Gymnaſiis.	269
De Luctu.	295
Rhetorum præceptor.	308
Philopſeudes, ſive Incredulus.	326
Hippias, ſeu Balneum.	354
Præfatio, ſeu Bacchus.	359
Præfatio, ſeu Hercules Gallicus.	365
De Electro, ſeu Cygnis.	369
Muſcæ Encomium.	372
Adverſus indoctum, & multos libros ementem.	378
De non temerè credendo Calumniæ.	395
Pſeudologiſta, ſeu de Apophradis.	451
De Domo.	459
Macrobii.	465
Patriæ encomium.	476
De Dipſadibus.	481
Diſſertatio cum Heſiodo.	486
Navigium, ſeu Vota.	490

Dialogi Meretricii.

Glycera & Thaïs.	515
Myrtium, Pamphilus, & Doris.	517
Mater, & Philinna.	519
Melitta, & Bacchis.	522

Clonarium, & Læna. 525
Crobyle, & Corinna. 528
Mater, & Muſarium. 531
Ampelis, & Chryſis. 534
Dorcas, Pannychis, Philoſtratus, Polemon. 536
Chelidonium, & Droſe. 539
Tryphæna, & Charmides. 542
Iociſta, Pythias, & Lyſias. 545
Leontichus, Chenidas, & Hymnis. 549
Cochlis, & Parthenis. 556
De morte Peregrini. 558
Fugitivi. 591
Saturnalia. 606
Cronoſolon. 613
Epiſtolæ Saturnales. 623
Sympoſium, vel Lapithæ. 633
De Syria Dea. 655
Demoſthenis encomium. 685
Deorum concilium. 708
Cynicus. 717
Pſeudoſophiſta, ſeu Solœciſta. 728
Philopatris, ſeu Qui docetur. 763
Charidemus, ſeu de Pulchritudine. 780
Nero, ſive de Foſſione Iſthmi. 798
Tragopodagra. 804
Ocypus. 822
Epigrammata. 834

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGI.

ΕΙΚΟΝΕΣ. | IMAGINES.

ARGVMENTVM.

Hic Lucianus formosæ & pudicæ mulieris absolutissimam imaginem tradit. Quam cùm non ab uno archetypo perficere posset: ab Euphranore comam, à Polygnoto supercilia, ruborem malarum, & amictum, ab Aëtione labia, ab Apelle reliquum corpus mutuatur. Addit quoque ea quæ diversis excellentissima tribuit Homerus, & collationibus exemplorum tum historicorum, tum poëticorum rem illustrat. Interim Pantheam quandam formæ & ingenio præstantissimam laudibus extollit.

ΑΤΚΙΝΟΣ.

Ἀλλ' ἦ τοιοῦτόν τι ἄρα ἔπαθον οἱ τὴν Γοργὼ ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἄναγχος ἔπαθον ὑπὸ Πολύστρατε, παυσάμενος τοῦ γυναικὸς εἴδους. αὐτὸ γὰρ τὸ μύθωδες ἐκεῖνο, μικρῷ δέω λίθος ἐξ ἀνθρώπου σε ποιῆσαι, πεπηγὼς ὑπὸ τοῦ θαύματος. Πο. Ἡράκλεις. ὑπερφυές τι τὸ θέαμα φῂς, καὶ δεινῶς βλαπτικόν, εἴγε καὶ Λυκῖνον ἐξέπληξε γυνή τις ὥστε. σὺ γὰρ ὑπὸ τῆς μειρακίου

LVCIANVS.

At profecto tale quippiam conspecta Gorgone accidebat spectantibus, quale mihi nuper, Polystrate, visa muliere summè formosa, accidit. Nam quod ea fertur fabula, parum abfuit, quin ex homine saxum factus sim, & spectaculi admiratione dirigerim. *Pol.* Mirum, hercle, admodumque violentum dicis spectaculum, siquidem etiam Lucianum mulier in stuporem induxit. Tu enim adolescen-

1 Dialogi isti duo, in quibus Pantheam Abradatæ uxorem describit, doctissimi sunt. *Bourdelotius.*

κὰὶ πάνυ ῥᾳδίως αὐτὸ πάσχεις. ὥστε ῥᾴστου ἂν τις ὅλον Σίπυλον μετακινήσειεν, ἢ σὲ τῶν κλαυθμῶν ἀπάγοι, μὴ οὐχὶ παρισταίναι αὐτοῖς κεχηνότα, καὶ ἐπιδεκρύοντά γε πολλάκις, ὥσπερ ἐκείνῃ αὐτῇ τῇ Ταντάλου. ἀπὲρ εἰπέ μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα ἡμῖν ἐστι, καὶ πόθεν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδοιμεν. ἢ γὰρ οἴμοι φθονήσεις ἡμῖν τὸ θέας, ἢδὲ ζηλοτυπήσεις, εἰ μέλλοιμεν πλησίον πως τῷ αὐτῇ σκοπήσειν σε ἰδόντες. *Lu.* καὶ μὰ σὲ δύ' εἰδέναι χρή σε, ὡς κἂν ὀλιγωπὸς μόνον ἀπίδῃς εἰς αὐτὴν, ἁλῶσῃ, καὶ τῶν ἀνδριάντων ἀκινητότερον ἀποφανεῖ. καίτοι τοῦτο μὲν ἴσως, εἰρωνικώτερόν ἐστι. καὶ τὸ τραῦμα, ἧττον κακὸν, εἰ αὐτὸς ἴδοις. εἰ δὲ κἀκείνη σκοπεῖν σε, τίς ἔσῃ μηχανὴ ἀποσῴσαι αὐτῆς ἀπελθεῖν γάρ σε ἀναδησαμένην ἔνθα ἂν ἄγῃ, ὅποι ἂν ἡ Λίθου ἡ ἡρακλεία ἕλκῃ τὸ σίδηρον. *Po.* πούσ ὦ Λυκῖνε, περιττόν τι κάλλος ἀναπλάττων. ἀλλ' εἰπέ μοι εἰς ἡ γυνὴ ἐστιν. *Lu.* οἶδ' γάρ με ὑπερβαλεῖσθαι τῷ λόγῳ. ὃς δείκνυμί σοι ἰδὼν, ἀθρεῖς τις ἐπαινέσαι δέξει. σκοπεῖσθον· ἀμείνων φανεῖται; πάλιν, ἀλλ' ἤ τις μὴν, οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. ζηραπεία ἢ ποθὴ, καὶ ἄλλη τοιαύτη σκοπὴ λαμπρά, καὶ σύνεχων τι πλῆθος, καὶ ἄωρα πάνυ πολλά, ὅλως, μεῖζόν γε, ἢ κατ' ἰδιώτικὸν τύχοι ἰδόντι τὸ περίβλεπτον εἶναι. *Po.* ἡδὺ τοῦτο ἐπύθου σύγε, ἤτις καλοῖτο; *Lu.* ἡδέως. ἦ τοῦτο μόνον, τὸ Ἰωνίας ἐστί. τῶν θεατῶν γάρ τις ἀπιδὼν εἰς τὸ πλησίον, lescentum forma fecillimè afficeris: ita ut Sipylum totum loco citius moverit quispiam, quam te à formosis dimoverit, ne hianti ore illis astes, & sæpe illachrymeris, ut illam Tantali filiam Nioben perhibent. At dic mihi quænam est saxifica illa Medusa, & cuias? ut & nos illam videamus. Non enim spectaculum illud nobis invidebis, neque zelotypia laborabis, si futurum est ut ea visa prope te dirigeamus. *Luc.* Atqui probè scias oportet, fore ut etiamsi solùm è specula illam intuearis, mutum te, & statuis immobiliorem reddat. Et hoc fortè magis ad pacem facit, minusque lethale erit vulnus si conspicias ipse. Sed si te illa conspexerit, qua ratione ab illa abscedes: siquidem te vinctum abducet quocunque volet, quemadmodum lapis heracleus ferrum? *Pol.* Define Luciane, prodigiosam pulchritudinem effingere: sed mihi dicito quænam sit illa mulier. *Luc.* An me rem verbis auxisse putas, qui vereor, ne quum eam videris, ingenii culpa non satis laudasse videar: tantò apparebit excellentior? Verùm, quænam illa sit, dicere non possim. Magnus circa illam cultus, & splendidus apparatus, eunuchorum multitudo, ancillæ permultæ cernebantur, denique omnia videbantur, quam pro vulgari fortuna, ampliora. *Pol.* Ergo ne nomen quidem es scisitatus, quo modo vocaretur. *Luc.* Nequaquam. Hoc solum scio illam esse ex Ionia oriundam. Nam quidam ex spectatoribus, proximum in-

1 Λίθου ἡ Ἡρακλεία] Plin. Aristot. Sic apud Pisid. Cosmurg.
Πάντας ὑφέλκων οἷα μαγνῆτις λίθος,
Ἢ μᾶλλον εἰ πρὸς Ἡρακλείαν τιν' λίθον,
Φύσιν γὰρ αὐτὸς ἐλκτικωτέραν ἔχει. Bourd.

6 Ve-

ὅτι παρῆλθε, τοιοῦτόν μοί τι ἔφη τὸ σμυρναῖον κάλλος. καὶ δικαίως ἄρα ἐδόκει, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πόλεων, τὴν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκεν. ἐδόκει δέ μοι σμυρνεὺς ὁ ἀνὴρ ἐκ τοῦ λίαν εἶναι. ὅπως δ' ἐπεμνήσθη ἐπ' αὐτῇ. Πο. εἰπὲ δὲ ἐπὶ λίθῳ τῷ πρὸς ἀληθῆ ἐπείρασε, ὅτι σὺ ἀληθεύσεις, ὅτι τὸ σμυρναῖον εἰκόνι ἐφάρμοττεν, ὅπως ἦν, κἂν τὸ εἶδος ὡς οἷόν τι νῦν ἐδήλωσεν τῷ λόγῳ. τάχα γὰρ ἂν οὐδὲ γνωρίσαιμι. Λυ. ὁρᾷς ἡλίκον τοῦτο ἤτησας; εἰ χρὴ λέγειν ἀκριβῶς, καὶ μάλιστά γε τῶν ἐμῶν, ἐμφανίσαι ὅτου μυρμηκιᾶν εἰκόνα, ὡς ἡ μάλιστα ἡ Ἀπελλοῦ, ἢ Ζεύξις, ἢ Παρράσιος, ἐκρινοῦ ἂν εἶδεσαν, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης. ἐγὼ δ', λυμαινόμενος τὸ δὲ χάτωπον ἀφειδείᾳ τῆς τέχνης. Πο. ὅμως ὦ Λυκῖνε, ποία τις ἦν τὴν ὄψιν; εἰ γὰρ ἐπισφαλὴς τὸ πλημμέλημα, εἰ φίλῳ οὕτω δεῖ ἐπιδείξαι τὴν εἰκόνα, ὅπως ἂν ἧττον κραμμῆν ἔχοι. Λυ. καὶ μὲν δὴ ἀσφαλέστερον αὐτὸς ποιήσειν μοι δοκῶ, εἰ παλαιῶν τινας εἰκόνων τεχνιτῶν ἀφομοιώσας ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἀκριβεστάτην μοι τὴν γυναῖκα. Πο. πῶς τοῦτο φῄς; ἢ τῶν ἂν ἀφίκησθόν σοι ἐκ τοσούτου ἐτῶν διαγενόντες; Λυ. ἴσως, ἀλλ' οὐ μὰ ἐπίστασθαί τί μοι. Πο. ἐρώτα μόνον. Λυ. ἐπιδέμενός ποτε τὴν Πολύστρατον τὴν Κνιδίαν; Πο. ἔγωγε μάλα. Λυ. εἶδες δὲ τὴν Ἀφροδίτην ἅπασαν αὐτῶν; Πο. νὴ Δία εἰ μὴ ἐξεπίτηδες ποιημάτιον τὸ κάλλιστον. Λυ. ἀλλὰ ἔστ' μῦθον, εἰ λίνε. Polystrate ad Cnidios es profectus? *Pol.* Maximè. *Luc.* Nunquid Venerem illorum prorsus vidisti? *Pol.* Pulcherrimum per Iovem Praxitelis operum. *Luc.* Nunquid & quod de ipsâ dicunt indigenæ,

intuitus, cùm transisset, Tales, inquit, Smyrneæ sunt pulchritudines. Nec mirum est, si Ionicarum urbium pulcherrima, mulierem tulit pulcherrimam. Qui verò hæc dicebat, mihi videbatur esse Smyrneus, adeò illa gloriabatur. *Pol.* Proinde hoc revera prout lapis feciſti, qui neque illam secutus es, neque Smyrneum illum, quænam esset, interrogasti. Atqui speciem illius, quoad fieri potest, oratione mihi demonstra: sic enim fortè cognovero. *Luc.* Vides quantam rem à me exigas? Nulla oratione, præcipuè verò mea, tam admirabilis imago declarari possit, ad quam delineandam vix Apelles, vel Zeuxis, vel Parrhasius viderentur idonei: aut siquis Phidias, aut Alcamenes. Ego verò archetypum artis imbecillitate labefactarem. *Pol.* Attamen Luciane, quali erat vultu? Neque enim periculosa fuerit audacia, si familiari tuo hujus imaginis lineamenta demonstraveris. *Luc.* At me hoc tutiùs facturum puto, siquos priscorum artificum ad hoc opus ascivero, ut mihi mulierem hanc efforment. *Pol.* Quomodo hoc dicis? aut quî tot antè annis vita functi veniant ad te? *Luc.* Facilè, dummodo te non pigeat ad interrogata respondere. *Pol.* Interroges licet. *Luc.* Nunquam-

1 *Venerem*] Venerem Gnidiam marmoream, Euploiam à Gnidiis nuncupatam, quam Praxiteles fecit, magni æstimat Lucianus in Amorib. Nec me fugit id Sami contigisse, ab Athenæo id esse proditum, qui volumine 13. Gnidiæ Veneris simulacro effingendo Phrynes amicæ corporis venustatem quasi exemplar imitatum esse Praxitelem contexuit. *Cogn.*

χθισὶν ἤκουσας οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρασθείη τις θεᾶς ἀγάλματος. καὶ λαθὼν ὑπολειφθεὶς ἐν ἱερῷ, συγγενόμενος ὡς δυνατὸν ἀγάλματι. τοῦτό μοι σοὶ ἄλλως ἱστορεῖσθω. σὺ δέ, πότερον ἤδη ὡς φῄς εἶδες, ἴδε μοι, καὶ τὸ δόκιμον αὐτῆς, εἰ ἔστιν ὡς κάλλιστα Ἀθήνησι, τῶν Ἀλκαμενείων ἑώρακας. Πο. ἢ πάντων γ' ἂν ὦ Λυκῖνε ῥᾳθυμότατος ἦν, εἰ τὸ κάλλιστον τῶν Ἀλκαμενείων παρεῖδον. Λυ. οὐκοῦν μὴ γάρ Πολύστρατε, σὲ ἐξερήσομαί σε, εἰ πολλάκις εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνέβης, καὶ τὴν Καλαμίδος Σωσάνδραν πεῖσας. Πο. εἶδον καὶ λίαν πολλάκις. Λυ. ἀλλὰ καὶ ταύτην μέν, ἴσως. τὴν δὲ Φειδίου ἔργον, τί μάλιστα ἐπῄνεσας; Πο. τί δ' ἄλλο, ἢ τὴν λημνίαν, ἣν ἔστιν ἐπιγράψαι τοὔνομα ὁ Φειδίας ἠξίωσε; καὶ νὴ Δία τὴν ἀμαζόνα, τὴν ἐπερειδομένην τῷ δορατίῳ. Λυ. τί καλλίστη ὦ ἑταῖρε. ὥστε οὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δεήσῃ. φέρε δὴ ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων, ὡς οἷόν τε σωφρόνως, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξαίρετον παρ' ἑκάστης ἔχουσαν. Πο. καὶ πόθεν ἂν τοῦτον τὸν γένοιτό; Λυ. ὁ χαλεπὸν ὦ Πολύστρατε, εἰ τὰ ποτὲ δὴ δοκοῦντες τὰς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἐπιτρέψαιμεν αὐτῷ μιξαιρεῖν, καὶ συνδεῖν, καὶ ἁρμόζειν, ὡς ἂν εὐρυθμότατα δυνάσθαι, φυλάττοντα ἅμα τὸ συμμιγὲς ἑκάστου, καὶ ποικίλον. Πο. εὖ λέγεις. καὶ δὴ ἐπιφέρε. Λυ. ἐπιφέρω. ἀλλὰ μὴ ἀποκνήσῃς ἐπαινέσαι, ἢν ἐπαινετὰ ᾖ τὰ γιγνόμενα.

genæ, audiviſti, ut quidam hanc ſtatuam amavit, & clam in templo relictus, ſtatuam quoad potuit, compreſſit. Sed hoc alias à te commemoretur. Age verò, ſiquidem, ut ais hanc vidiſti, Dic mihi num illam Alcamenis [1] Hortenſem Athenis videris. *Pol.* Omnium ſanè hominum, Luciane eſſem inertiſſimus, ſi pulcherrimum Alcamenis figmentum contempſiſſem. *Luc.* Illud te non interrogabo Polyſtrate, num in arcem ſæpe aſcendens, Calamidis Soſandram contemplatus ſis. *Pol.* Illam etiam ſæpe vidi. *Luc.* Hæc quidem ſufficiunt. Quodnam verò Phidiæ operum in primis laudaſti? *Pol.* Quodnam aliud, quam [2] Lemniam, cui etiam ſuum nomen inſcribere eſt dignatus? Quinetiam per Iovem, Amazonem illam quæ haſtæ innititur. *Luc.* Pulcherrima ſunt iſta, ô amice. Itaque non ampliùs aliis artificibus indigebis. Age verò jam ex omnibus his, quoad ejus fieri poterit, unicam imaginem compoſitam tibi oſtendam, quæ quod in quaque eſt eximium, habeat. *Pol.* Sed qui hoc fieri poteſt? *Luc.* Haud difficile, Polyſtrate, ſi hinc imaginibus orationi traditis, illi permiſerimus ut ornatum transferat, & quam maximè concinnè componat, & aptet, obſervata ſimul commixtura, & varietate. *Pol.* Rectè dicis. proinde aſſum-

1 *Quæ in hortis*] De Venere hortenſi vel potiùs in hortis poſita (Græcis enim ἐν κήποις Ἀφροδίτη) Lucianus in Dial. Meretr. *Cogn.*

2 *Lemniam* | Lemniam omnibus Phidiæ operibus anteponit, cui & nomen ſuum, ad eam ſcripſiſſe Phidiam refert, ab his qui eam dicarunt nomen ſortitam credit in Atticis Pauſan. nonnulli à loco qui eſt in arce Athenienſium λίμνας nuncupato, unde & Dionyſ. Λιμναῖος. Idem.

3 Ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων] Sic Homerus ex omnibus Diis Agamemnonem efformavit, Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.*

1 Ἀστυ-

λεῖον, δεικνύτω. ἴδηλα γὰρ εἰδέναι ἔ, τι ἐ χρήσεται αὐταῖς, ἢ ὅπως ἐκ τοιούτων μέσων τινὰ σωθεῖς, οὐκ ἀπαίδευτον ἀπεργάσεται. Λυ. καὶ μὴν ἤδη σε ὁρῶ παρίχλ γεγραμμένην τὴν εἰκόνα, ἀδὲ συναμιλλῶν τ ἐκ Κνίδε ἠκούσης μόνον τὴν κεφαλὴν λαβεῖν, ἐδὲν γὰρ ἔ ἄλλε σύμμ]ετον ἔσεσθαι ἔτ]ε, διάστημα, τὰ μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μίτωπον, ὀφρύων τε τὸ ἐύχαρμον, ἐλάσεις ἴχνη, ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐποίησε. κ τ ὀφθαλμῶν ἢ τὸ ὑ]γρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ, καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τῦτο διαφυλάξῃ κ τὸ Πραξιτέλ]ε δοκοῦν. τὰ μῆλα ἢ, κ ὅσα τ ὄψεως ἀντικρ, πας' Ἀλκαμένες, καὶ τ σκιᾶς λήψεται. καὶ σφυρὰ, χειρῶν ἄκρα, κ πρεπῶν τὸ εὔρυθμον, κ δακτύλων τὸ διάγωγον, ἐς λεπτὸν ἀπολῆγον, ἁφὴ τ σκιᾶς ἐ τῶ]ν. τὴν ἢ ἅπαντος φυσικῶς αἰδημοσύνην, καὶ παρειῶν τὸ ἁπαλὸν, κ ῥῖνα σύμμετρον, ἡλικίας παρίξει, κ Φειδίας ἴδε. καὶ τ]ρηχ]ὺν ἀερμηνεύσ αὐτὸς, κ τ αὐχένα ἁφὴ τ ἀμαζόν]ων λαβών. ἡ Σωσάνδρα ἢ, καὶ ὁ Κάλαμις, αἰδῖ κοσμήσουσι αὐτῶ. καὶ τ μειδίαμα, [1] λεπτὸν, κ λεληθὸς, ὥσπερ τὸ σκιᾶς ἔχει, καὶ τ ὀ]φρὺς ἢ, κ κόσμιον τ ἀναβολῆς, ἁφὴ τ [2]Σωσάνδρας. πλὴν ὅτι ἀκρόλεπ]ον αὐτὴ ἔχει τῶ κεφαλῆ. τ ἡλικίας ἢ τὸ μέτρον, ἡλίκην ἂν ἡβῶσα, κ τῶ ἐκ Κνίδε σκοπὸν μιμήσεται. καὶ γὰρ κ τῦτο κ τ Πραξιτέλη μεμετρῆσθαι. τί σοι ὦ Πολύφρατ [3]δοκεῖ, καλὴ γενήσεται ἡ εἰκὼν, καὶ μιμήσεται ἐπισδὸν ἐς τ ἀκριβέστατον ἀποτελεσθῆ; Πο. ἔτι γὰ ὦ γενναιό-

sumptis illis demonstret. Velim enim scire quid hisce sit factura, aut quomodo ex iis unam non dissonantem absolutura. *Luc.* Atqui videndam tibi jam præbet hanc imaginem, ita componens. Veneris è Cnido adductæ si tantùm caput sumpserit (non enim reliquo corpore nudo opus habebit) quoad comam & frontem, scitèque ducta superciliorum lineamenta, ea se habere fines, ut à Praxitele facta sunt. Quinetiam oculorum mobilitatem, cum hilaritate, & gratia conjunctam, prout visum est Praxiteli retinebit. Genas autem, & quæcunque priores sunt vultus partes, ab Alcamenis hortensi venere mutuabitur: præterea manus extremas, concinnos carpos, ductiles digitos, in tenue desinentes, ab eadem. Totius verò facici ambitum, & genarum mollitiem, & nasi justam magnitudinem præbebit Lemnia, & Phidias. Idem quoque dabit oris commissuram, & cervicem ab Amazone desumptam. Sosandra verò & Calamis eam verecundia ornabunt. Risus tenuis latitansque erit, ut illius. Vestitus expeditus, & mundus à Sosandra petetur: nisi quòd aperto erit capite. Ætatis verò modum ab illa Cnidia potissimùm metiatur: prout à Praxitele est expressus. Quid tibi videtur Polystrate, num pulchra futura est hæc imago, ac in primis quam accuratissimè absoluta fuerit? *Pol.* Adhuc ô generosissime ali-

1 Δεπτὸν καὶ λελη θὸς] Angl. σμικρὸν καὶ λελ. Bourd.
2 Σωσάνδρας] Florent. Δωσάνδρας. Idem.
3 Δοκεῖ] Post hanc vocem in Anglicano Cod. σφόλλ. Idem.

ζατο, καὶ λείοις παίς τις καλὸν ἔξω ἐφαλμοῦ, ὅτω παίζα ἐς τὸ αὐτὸ συμπεφορημένα; Λυ. τοῦτο μικροῦ δεῖν ὦ φιλότης, εἰ μή σοι δόξει ὀλίγα ταῦτα δι' ὀμορφίαν σωτηλεῖν, χρῶμα δὲ τὸ ἐκάστου πρέπον. ὡς μέλανα μὲν εἶναι χρὴ ἐξεσθῶς, ὁπόσα μέλανα. λευκὰ δέ, ὅσα τοιαῦτα χρή. καὶ τὸ ἐρύθημα ὑπαυγῆν. καὶ τὰ τοιαῦτα κινδυνεύει μικρὰ εἶναι ἡμῖν ταῦτα σκοπεῖν. πόθεν οὖν δὴ τοῦτα παρασκευάμεθ' ἄν, ἢ Δημοκλείδαμβ δηλαδὴ τὰς γραφέας, καὶ μάλιστα ὁπόσαι αὐτῶν ἄριστοι ἐγένοντο, περάσαντες τὰ χρώματα, καὶ δύκαιον ποιεῖσθαι τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν; καὶ δὴ Δημοκλείδαν Πολύγνωτον, καὶ Εὐφράνορα σκεῖν, καὶ Ἀπελλῆν, καὶ Ἀετίων. ἔστι δὲ διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ, χρώσατο τὴν κόμην, οἵαν τ' Ἥρας ἔγραψεν. ὁ Πολύγνωτος δὲ ὀφρύων τὸ ἐπίσχιον, καὶ παρειῶν τὸ ἐρυθρόν, οἵαν τὴν Κασσάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς. καὶ ἐσθῆτα δ' αὖτον ποιησάτω, ἐς τὸ λεπτότατον ἐξεργασμένην, ὡς σωτεῖλθαι μὲν ὅσα χρὴ, διαπεμῶσθαι δὲ τὰ πολλά. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, ὁ Ἀπελλῆς δείξατο, καὶ τὴν Πακάτην, μάλιστα μὴ ἄγαν λεύκην, ἀλλὰ ἔναυγον ἁπλῶς. τὰ χείλη δὲ, οἷα Ῥωξάνης, ὁ Ἀετίων ποιησάτω. μᾶλλον δὲ, τὰ ἄριστα τῶν γραφέων Ὅμηρον, παρόντος Εὐφράνορος, καὶ Ἀπελλοῦ, δοκίμωμεν. οἷον γάρ τοῖς Μενελάου μηροῖς τὸ χρῶμα ὑπέστρωσεν ἐπιβαλλεν, ἐλέφαντι εἰκάζας ἠρέμα πεφοινιγμένῳ, τοιόνδε ἔστω τὸ πᾶν. ὁ δ' αὐτὸς δὲ, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς γραψάτω, βοῶπιν τινα ποιήσας αὐτὴν. σωτειλήσει δὲ ἔργῳ αὐτοῦ ὁ ὑβλεφάρου ποιητὴς, ὡς τὸ βλέφαρον ἐξεργάσαται. καὶ φιλομειδῆ Ὅμηρον ποιησάτω, καὶ λευκώλενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον. καὶ ὅλως,

aliquam formam omisisti extra statuam, quum sic omnia in unum contulisti. *Luc.* Hoc minimum est, amice, nisi pauca tibi videbuntur ad formæ decus conferre, videlicet color, & cujusque partis decorum: ut nigra sint exquisitè, quæ nigra: alba, quæ hujusmodi esse oportet: atque rubor efflorescat. Ac jam de his periclitamur, quum adhuc quod maximum est, desideramus. Vnde igitur nobis hæc parabimus? an accersemus videlicet pictores, in primis verò eos qui fuerunt præstantissimi miscendis, & accommodandis coloribus? Accersatur sanè Polygnotus, & Euphranor ille, & Apelles, & Aëtion, qui diviso opere, pingant. Euphranor colorem comæ illinat qualem Iunonis. Polygnotus superciliorum decus, genarum ruborem inducat, qualem Delphis in cœnaculo Cassandram fecit. Idem quoque vestem referat tenuissimè élaboratam, ut quæ par est succingantur, multa verò ventis diffundantur. Porrò corpus reliquum exprimat Apelles secundum suam Pacaten, ne nimium albedinis habeat, sed modicè rubescat. Labia faciat, qualia Roxanes Aëtion. Quin potiùs præstantissimum pictorum Homerum, præsente Euphranore, & Apelle suscipimus. Nam cujusmodi colorem Menelai femoribus illevit, assimilatis ebori leniter purpura intincto: ejusmodi sit totum corpus. Hic ipse oculos pingat, amplitudine decoros. Partem operis suscipiat Thebanus ille poëta, ut palpebram elaboret. Illam verò faciat Homerus risus amantem, candidis lacertis, & roseis digitis decoram. Denique

multò

τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ εἰκάσῃ πολὺ διαφέρον, ἢ τῷ Ἐξ Βρισέως. ταῦτα μὲν οὖν πλάσαν, καὶ γράφειν, ἢ ποιητῶν παῖδες ἐρμάσονται. ὃ δὴ πᾶσιν ἐπαινῇ, τούτοις ἡ χάρις, μᾶλλον δ' ἅπασιν ἅμα, ὁπόσαι χάριτες, καὶ ὁπόσοι ἔρωτες περιφέροντες, τὰς ἂν μιμήσασθαι δυνάμεθ'; Πο. Θειότατόν τι χρῆμα ὦ Λυκῖνε φῄς, καὶ ἀληθῶς, οἷον τι ἐξ οὐρανοῦ ἡμῖν ἥκοντος. τί δ' παρόντα εἶδες αὐτήν; Λυ. βιβλίον ἐν ταῖν χροῖν εἶχεν, ἐς δύο συμπεπλεγμένον. ἐξ ἀρχῆς τὸ μέτωπον, ἀπαγωγὰς αὐτῷ. τὸ δ', ἤδη ἀναγνῶναι. μείζους δ' ὀφθαλμοῦ, διελίγδην τ' παρομμάτιον τοῦ ἑτέρου οἷμαι ὄν, τι καὶ ἐς ἐπήκοον ἐφθέγξατο. πολὺ μειδιάσασα καὶ Πολύστρατε, οὐδὲν ἐξέφυγες, πῶς ἂν ἀπορεῖ σοι, ὅπως μὴ, λάθοις. ὅπως δ', συμμείξας, καὶ ὡς ἀλλήλαις συμπορευόμενοις, ἢ τῷ καλλίστῃ ὁρᾶν εἶδες σὺν τῇ φιλοθέᾳ, καὶ ἱσταμένῃ μεθ' ἑαυτῶν, ὅπως ἐπὶ πολὺ ἐπεφύκεσαν. ἐκοσμοῦντο δ' μαλιστα τῷ τῆ χιλίαν ἐρυθήματι. ὑπεφαίνοντο γοῦν αὐτοῦ δὴ τοῦ Ὁμήρου ἐλέφασι τῷ πρισῷ, ὅμοιοι. ἔχοιμεν, πλατύτεροι αὐτῶν, οἶδ', ὀφθαλμοί, ἢ διεσπάσθαι, οἷοι πᾶσι πλείοσιν, ἀλλὰ τῆς πάντων ἰσότητος, καὶ ὁμοχροίας, ἐ μέγεθος, καὶ ὀφρύσι χαίτης ὁμοίως. καὶ ὅλως, μέγα τι θαῦμα, καὶ δῆλον, πᾶσιν τοῖν ἀνθρωπίνων ὀμμάτων ὑπερτετακέναι. Πο. ἴσχ' ἀτρέμας. συνῆκα ἤδη σαφῶς πάνυ ὧν τινα ἐ λέγεις τὴν γυναῖκα, τούτοις τι αὐτοῖς γοργείσας, καὶ τῇ πατρίδι. καὶ δύσκολος δέ τοις ἔπεσιν αὐτῇ ἔφης, τὰ δικαιοσύνης τινός. τὴν βασιλέα συνοῦσαν ὦ μακάριε, τὴν ἀοίδιμον τοῦτον λέγεις. Λυ. τί δ' ἐμέ; αὐ-

multò justiùs illam cum aurea Venere comparabit, quàm Brisei filiam. Hæc igitur fictores, pictores, & poëtæ elaborabunt. Quod autem in omnibus nitet, quibus hoc est Gratia, imò potiùs omnes simul, quotquot Gratiæ, quotquot Cupidines chorum circumducunt, quis imitari possit? *Pol.* Divinum quoddam dicis opus Luciane, & revera cœlitus delapsum, quale apud superos extat. Quid autem vidisti eam facientem? *Luc.* Librum habebat præ manibus, in duas partes complicatum, quarum alteram legere, alteram legisse jam videbatur. Inter progrediendum autem nescio qua de re cum quodam ex comitantibus differebat: non enim tam clara voce loquebatur, ut exaudiri posset. At ridendo, Polystrate, dentes ostendebat, Dii boni, quàm albos, quàm justæ magnitudinis, & inter se coaptatos. Sicubi monile pulcherrimum vidisti ex nitidissimis, & magnitudine paribus margaritis compositum, adeò concinna serie erant nati. Plurimum verò decoris ex rubore labiorum illis accedebat. Itaque serrato illi Homerico ebori similes apparebant. Neque ex illis alii latiores erant, alii eminentiores, alii distantiores, quales plerisque sunt: sed erat una omnibus æqualitas, idem color, eadem magnitudo, similis continuitas. Denique magnam hoc spectaculum pariebat admirationem, quòd omnem humanam speciem superaret. *Pol.* Quiesce. Iam enim planè intelligo quam mulierem dicas, cùm eam ab his, & à patria cognoscendam præbueris: quódque eunuchos, ac per Iovem milites aliquos eam comitari dixeris. Regis uxorem, ô beate, celebrem illam dicis. *Luc.* Quodnam illi est

τῇ τύνομα; Πο. πῶν δ' τοῦτο γλαφυρὸν ὦ Λυκῖνε, καὶ ἐπίχαρες. ὀμώνυμος γάρ ἐστι τῇ Ἀβραδάτᾳ σοφῇ τῇ καλῇ. οἶδα πολλάκις ἀκούσας Ξενοφῶντος ἐπαινοῦντος τινα σώφρονα, καὶ καλὴν γυναῖκα; Λυ. νὴ Δία δ' ἄσπερ ἂν ὁρᾷς αὐτὴν ἔτω λιπαρῆ, ὑπότυπον καὶ σκιαγράφημα, ὑπόπτων καὶ σκιῶδες τὸ ἀναγιγνώσκον ἡμῶν. καὶ μὴν ὅτε ἀκούω λεγούσης αὐτῆς, ἃ πεποίηται λέγουσα, καὶ ὡς ἁπαλίζει τὴν ἄνδρα, καὶ οἷα δὴ ἐκφανοῦσα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην. Πο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, σὺ μὲν ὥσπερ τινὰ ἀσπασὴν παραγράμματον ἄπαξ εἶδες αὐτὴν, καὶ ἔοικας τὰ σκέλη τοῦτα, λέγω δὴ τὸ σῶμα, καὶ τὴν μορφὴν ἐπαινεῖν, δεῖ δὲ τὴν ψυχῆς ἀγαθῶν, ἀληθῶς ἐστι. νῦν δὲ οἶδα ὅσον τὸ καλὸν ἐκεῖνό ἐστιν αὐτῆς, μακρῷ τινι ἄμεινον, καὶ θειοτέρᾳ δεῖ σώματος, ἐγὼ δὲ, συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις, ὁμιλητὴς ὤν. καὶ δὴ ὡς οἶδα δ' αὐτὸς, τὸ ἥμερον, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφροσύνην, καὶ παιδείαν, ἐφ' ᾗ καλλίστῃ ἐπαινῶ. ἀξία γὰρ ἐφικέσθαι τοῦτο δ' σώματος. ἐπεὶ ἄλογον ἂν εἴη, καὶ γελοῖον, ὥσπερ εἴ τις τὴν ἰδέαν ἐφ' ᾧ σώματος θαυμάζοι. τὸ δὲ σύνθες καλὸν οἶμαι τοῦτό ἐστιν, ὁπόταν εἰς τὸ αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρετὴ, καὶ εὐμορφία σώματος. ἐμοὶ δὲ πολλὰς ἂν σοι δείξαιμι, μορφῆς μὲν, οὐ καλὰς οὔσας, τὰ δὲ ἄλλα αἰσχυνούσας, τὸ καλὸν, ὡς τὸ μέγιστον ἐξημμένων, ἀποθηνεῖν αὐτὸ, καὶ ἀπομαραίνεσθαι, ἐλεεινόν μοὶ τε, καὶ ἀχθηρὸν, καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν, ποιηρᾷ τινι δυσποίνῃ τῇ ψυχῇ. καί γε αἱ τοιαῦ), ὁμοιοῦσί μοι δοκεῖν τοῖς αἰγυπτίοις ἱεροῖς. κἀκεῖ γὰρ, αὐτὸς μὲν ὁ νεὼς, καλλιστός τε, καὶ μέγιστος, λίθοις τοῖς πολυτελέσι κατεσκευασμένος, καὶ ἀνδριὰς ἐν τῷ μυχῷ ἱδρυμένος, ἐπὶ τὸν νεὼν ἐλθὼν, ἐπιθυμήσεις ἰδεῖν τὸν θεὸν, ἐρωτήσεις δὲ τὸν ἱερέα, ὃς ἂν ἐπιφανῶς ἐκ τοῦ νεὼ προκύψῃ, τίς ὁ θεὸς ἐστιν, ὃν ἐν τοσούτῳ κόσμῳ ἵδρυται. ὁ δὲ ἐκεῖνος ἐπιστραφεὶς, καὶ τὸν ἐπιχώριον ἀναβοήσας, ἐπὶ μακρὸν ἐκτείνας τὸν δάκτυλον, ἐπὶ τὸν πυλῶνα δείξας, ἐπὶ τὸν τοῖχον, ἐπὶ τὸν ὀρόφον, ἐπὶ τὰ ἐνδόμυχα τοῦ νεὼ, ἐπὶ τὰ ἐκτὸς, ἐπὶ τὰ ἐν τῷ προνάῳ, ἐπὶ τὰ ἐν τῷ προπυλαίῳ, ἐπὶ τὰ ἐν τῷ βωμῷ, ἐπὶ τὰ ἐν τῷ προβωμίῳ, ἐπὶ τὰ ἐν τῷ προθύρῳ, ἐπὶ τὰ ἐν τῷ προαυλίῳ, ἐπὶ τὰ ἐν τῷ προαυλίῳ, ἐπὶ τὰ ἐν τῷ προαυλί

λίαν ἁπαλόν, καὶ χρυσοῦ, καὶ χρωμάτων ἀλλοίων μέν. ἔνδον δέ, ὃν ζητεῖτε τὸν θεόν, ἢ πόθητός ἐστιν, ἢ ἵππος, ἢ τράγος, ἢ αἴλουρος. τοιαῦται πολλαὶ ἰδεῖν εἰσιν. εἰ τοίνυν δεῖ χρῆναι τὸν γάμον, ἂν μὴ κεκοσμημένην τοῖς δικαίοις κοσμήμασι. λέγω δὲ οὐκ ἐξαρκεῖν ἀλουργάς, καὶ ὄρμους, ἀλλ' οἷς ἐκεῖναι κεκόσμηνται, ἀρετῇ, καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις ταῦτα ἱερὰ ἐστίν. Λυ. σὺν σοὶ δὲ Πολύστρατε, μῦθον αὖτε μύθῳ [1] ἄμεψας αὐτῇ τὸ μέτρον φασίν, ἢ ἐ λαΐνου, δοίης γε, καὶ τινα εἰκόνα καταψάμενος τῆς ψυχῆς, ἐπίδειξον, ὡς μὴ ἐξ ἡμισείας ἀγυμνάζωμαι αὐτῷ. Πο. ἐ μικρὸν ὦ ἑταῖρε τὸ ἀγώνισμα ἐπιτίθης. ἐ γὰρ ὅμοιον τὸ πᾶσι φανὲν ἐπιδεῖξαι, καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφανίσαι καὶ λόγῳ. καί μοι δοκῶ σπουδῶν ἐ αὐτὸς διαπεσεῖν πρὸς τὴν εἰκόνα, ἐ πλασθεὶς ἐδὲ καθαρὸν μόνον, ἀλλὰ ἐ φιλοσόφων, ὡς πρὸς τὸν ἐκείνου κανόνα ἀποβλέπων τὸ ἄγαλμα. καὶ δεῖξαι χρὴ τὴν ἀρχαίαν πλαστικὴν κατασκευάσματος. καὶ δὴ ἁπτέσθω. ἀοίδιμος μὲν τὸ πρῶτον, καὶ λίγεια. καὶ τὸ, γλυκίων μέλι ῥεῖ δ' γλώττης ἐκ αὐτῆς μᾶλλον, ἢ ἐκ Πυλίου γέροντος ἐκείνου, ὁ Ὅμηρος ἂν εἶπεν. πᾶς δ' ὁ τόνος δ' φθέγματος, οἷος ἁπαλώτατος, ὅτε βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρῶδες ῥέπουσα, ὅτε πάνυ λεπτὸς, ὡς ἠλικιώτης τε εἶναι, καὶ κρεμαθῆναι χλυοῦ, ἀλλ' οἷος ἡβῶντι ἂν παιδὶ μήπω ἠβάσκοντι, ἡδὺς, καὶ πρᾶος, καὶ πρόσφορος ἐς τὴν ἀκοὴν, ὡς ἐ πανυπερβάλλειν τὴν βοὴν, καὶ πλείψαι-

extructum, auro & picturis diſtinctum. Intus verò, ſi Deum quæras, eſt vel ſimia, vel ciconia, vel hircus, vel felis. Cujuſmodi multas mulieres formoſas videre eſt. Proinde corporis forma non ſufficit, niſi juſtis exornetur ornamentis. Non autem dico purpura & moniiibus, ſed iis quæ priùs dixi, virtute, temperantia, æquitate, humanitate, atque aliis, quæcunque his terminis comprehenduntur. *Luc.* Proinde Polyſtrate, eadem, quod ajunt, menſura ſermonem ſermone rependas, vel cùm poſſis, etiam cumulatiùs. Et à te depictam animæ imaginem, commonſtra, ne illam ex dimidio tantùm admirer. *Pol.* Non leve nobis amice negocium injungis. Non enim perinde facile eſt id quod patet oculis, laudare, atque quod viſum fugit oratione declarare. Atque exiſtimo ad hanc imaginem exprimendam, opus mihi fore opera, non fictorum, non pictorum tantùm, ſed etiam philoſophorum, ad quorum regulam Simulachrum dirigam, & ad antiquam plaſticen formatum edam. Sed rem aggrediamur. Primùm vocalis eſt, & facunda. Illudque, dulciorem melle orationem ex ejus ore manare, de ipſa potiùs quàm de Pylio ſene, dixiſſet Homerus. Omnis autem vocis tonus, qualis eſt molliſſimus: neque gravis ita ut viro conveniat: neque prorſus tenuis, ita ut ſit effæminatus & ſolutus: ſed qualis eſſet puero nondum pubeſcenti, jucundus, & blandus, inque aurem ſenſim leniter inſinuans, ut ea definente, verba adhuc inſonent, & aliquæ

1 Ἄμειψαι αὐτῷ τῷ μέτρῳ] Vide Paræmiogr. *Bourd.*

γον ἐκδιατρίβειν, καὶ ἀδιακόβειν τὰ ὦτα, καθάπερ ἡ χὼ πᾶσα ἀκροᾶται τῶν ἀκρόασιν, καὶ ἴχνη τῶν λόγων μελιχρὰ ἄπλα, καὶ πειθοῦς μέτρα ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀπολιμπάνουσα. ὁ πόθεν ἦν τὸ καλὸν ἐκεῖνο ᾄδειν, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν κιθάραν, τότε δὴ πάντα, ἄρχε μὲ σιωπᾶν πρῶτα ἀλκυόνα, καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἄμουσα γὰρ ὡς πρὸς ἐκείνων ἅπαντα. καὶ τὴν Πανδίονος ἄπεις, ἰδιῶτιν καὶ ἐκείνην, καὶ ἄπειρον, εἰ καὶ πολὺν χρόνον τὴν φωνὴν ἀφίησιν. Ὀρφέα δὲ, καὶ Ἀμφίονα, οἷς ἐπᾴδουσι τοῖς ἰθύνουσι τῶν ἀκροατῶν, ὡς ἂν τὰ ἄψυχα ἐπικηλήσασθαι πρὸς τὸ μέλος, αὐτοὶ ἂν οἶμαι εἶχον ἡσυχίαν, καταλιπόντες ἂν τοὺς κιθαρῳδοὺς, παρεσκευασμένοι σιωπᾷν, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς ἁρμονίας τὸ ἀκριβέστατον ἀφυλάκτως, ὡς μὴ διαβαίνειν τι τοῦ ῥυθμοῦ, ἀλλ' ἀκμῇ τῇ ἀρσῇ, καὶ θέσει ἁρμοσαμένῃ τὸ ἄσμα, καὶ σωφρονοῦν εἶναι τὸν κιθαρῳδὸν, καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ εὔκαιρος τῶν δακτύλων, καὶ τὸ εὔκαμπτος τῶν μελῶν, πόθεν ἂν ταῦτα ὑπῆρχε τοῦ θρᾳκὸς ἐκείνου, καὶ τῷ ἀνὰ τὸν Κιθαιρῶνα μεζόνων βοσκεῖσθαι, καὶ κιθαρίζειν μελετῶντι; ὥστε ἴσως ποτὲ ὦ Λυκῖνε, καὶ ἀδύσης αὐτῆς ἀκοῦσαι, ὅπερ τὸ τῆς Γοργόνων μόνον ἴσχει πανδήλως, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γενόμενος, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Σειρήνων εἶσαι. οἷόν τι ἴσως. παρεισέρχῃ γὰρ οὐδ' οἱονοῦν, κεκηληκὼς, πατρίδος, καὶ οἰκείων ἐπιλελησμένος. καὶ ἴσως κἀμοῦ ἐπιφρέ-

quæ immorentur reliquiæ, quæ aures circunsonent, auscultationem echûs instar producendo, mellitaque verborum vestigia, ac persuasionis plena in animis relinquendo. Quum verò eximium illud canet, in primis ad citharam, tunc utique tacendum halcyonibus, cicadis, & oloribus. Præ illa enim hæc omnia cantus sunt rudia. Quinetiam si lusciniam [1] Pandione natam dicas, rudis etiam illa & imperita, quanquam vocem multisonam emittit. [2] Orpheus quoque & Amphion qui ad demulcendos auditores fuerunt usque adeò accommodati, ut ad melos res inanimas invitarent, illi me judice si hanc audissent, taciti derelictis citharis, ad auscultandum astitissent. Etenim harmoniæ rationes accuratissimas observare, ut nequid peccet rhythmus, sed ablatione & positione tempestiva modulorum mensuræ serventur, & cithara consonet, eodemque tempore lingua exerceatur, & plectrum, & decens digitorum tactus, & agilis membrorum motus, undenam hæc suppetissent Thraci illi, & huic in Cithærone boves pascenti, & citharæ pulsationem curanti? Itaque Luciane, siquando canentem illam audieris non amplius ut Gorgonum visu solum obstupescas, ex homine in lapidem conversus, sed etiam quàm esset efficax Sirenum modulatio, cognosces. Astabis enim, sat scio, delinitus, patriæ & domesticorum oblitus. Quinetiam au-

1 *Pandionis natam*] Philomelam intelligit, respicitque ad fabulam de Procne & Philomela Pandionis filiabus de quibus Ovid. in Metam. *Cogn.*

2 *Orpheus quoque & Amphion*] De Orpheo dictum antea, de Amphione, Mercurii & Antiopes filio, Horat. in art. poët. extatque illius simulacrum apud Plin. lib. 36. c. 5. *Idem.*

ξηκόσι, καὶ ἀλφ δ κηρὸ ἀλφδύσαι σοι τὸ μέλ@, τοιοῦτον τ ἄκρατον εἶναι, Τερψιχόρης τινὸς, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παιδάριον, μυρία τὰ θέλγητρα, καὶ πάντα ἐν ἑαυτῷ ἔχον. ἵνα τι λόγῳ συλλάβω, φαίην ἄν, τοιαύτης μοι δοκεῖς ἀκούειν νόμισον, οἵαν εἰκὸς εἶναι τὴν ἀπὸ τοιούτων χειλῶν, δι' ἐκείνων ἢ τ ὀδόντων ἐξιοῦσαν. ἐώρακας δ ἐκ αὐτὸς ἐμὲ φημι. ὥστε ἐ ἀκριβείας νομίζει. τὸ μ γὰρ ἀκριβὲς τοῦτο τ φωνῆς, καὶ κεκραμένως ἰωνικὸν, κ ὅτι ὁμιλίαις συμφέρει, καὶ πολὺ τ ἀττικῶν χαρίτων ἔχουσι, δεῖ διανοεῖσθαι ἀξιον. πάτερον γὰρ αὐτῇ, καὶ ἐμφατικὸν. δεῖ δ' ἄλλως ἐχρῆν, μεμίχθαι τ Ἀθηναίων κ τὴν λοιπὴν. δεῖ γὰρ δεῖ σ' ἐαυτὸν διανοεῖσθαι, εἰ ἐ ποιητοῦ χαίρεις, καὶ τὰ πολλὰ τούτῳ ὁμιλεῖ, ἢ Ὁμήρου πολίτης ἔσται. μία μ δὴ σοι ὦ Λυκῖνε, πρὸς Φοίβου αὐτῆ, καὶ φθόνησον εἰκῆ, ὡς ἂν πείσῃ τὸ ἔλαττον εἰκῆ σπεῦσαι. σπάσει ἢ δὴ ἐ πᾶς ἄλλος. ὁ γὰρ μίσος ἅπαξ τὸ δὴ ἐκ πολλῶν συνῆκεν, ἐπιδεῖξαι θέλγητρα. ἦσαν γὰρ τοῦτο, ἢ χαριτίδος σπουδαιοῦσι καὶ τοσαῦτα, καὶ πολυειδῆ π ἐκ πολλῶν λοιπὰ λεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνομοιώθρον. ἀλλ' αἰ πᾶσι τ ψυχῆς δεῖται, καθ' ἑαυτὸν, εἰκὼ μία γραφεῖται ἀπὸ τὸ ἀρχέτυπον μεμιμημένη. Λυ. ἐοικέναι ὦ Πολύστρατε, καὶ παιδιαίσιο ἐπαχθέσιν. ἔοικας δ' οὖν λέγειν ὡς ἀληθῶς λαμβάνειν μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρησόν δ', ὡς ἔστι ἔστι ὁ, τι ἂν ἔτι ποιήσεις, μᾶλλον χαριοῦμαί σοι. Πο. οὐκοῦν ἐπειδὴ πάντων καλῶν παιδείαν ἡγῇ ἀναγκαῖον, καὶ μάλιστα τοῦτο, ὑπόσοι μελετηταὶ, φέρε ἐ τοῦτο ἤδη συσκευάσωμεν, τοιαῦτα

auribus cera obturatis, per ceram etiam melos penetrabit, hujusmodi est id quod auditur, Terpsichores alicujus, aut Melpomenes, aut Calliopes ipsius documentum, quod infinitas, omnigenasque illecebras habeat. Vt uno verbo complexus dicam, puta quæso, te hujusmodi cantionem audire, cujusmodi per talia labia, perque illos dentes emanare par est. Vidisti autem ipse quam dico: itaque & audisse existima. Nam hæc accurata vocis elegantia, & merè Ionica, quodque in colloquiis blanda est, multumque Atticæ gratiæ habet, admirationem non meretur. Nam hoc ipsi est hæreditarium, & à majoribus contractum. Neque id secus esse conveniebat, cùm ratione coloniæ, Athenienſium sit particeps. Neque enim vel illud mirari velim, si poëſi gaudet, & cum ea sæpe versatur, quando est Homeri civis. Vna hæc, Luciane, vocis præclaræ, & modulationis imago, ut quis tenuiter exprimere possit. Iam verò & alias considera. Non enim unam, sicut tu, ex multis compositam, referre decrevi. Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere. Sed omnium animæ virtutum, sigillatim, una imago ad archetypum expressa depingetur. *Luc.* Diem festum, Polystrate, publicumque convivium mihi denuntias: & mihi videris mensuram cumulatiorem remeturus. Proinde auctarium adjice: nam nulla res est qua perinde possis mihi gratificari. *Pol.* Ergo quandoquidem necesse est, omnibus eximiis rebus liberales disciplinas præire, ac istis in primis quæ meditatione constant: age jam etiam hanc construamus, variam utique & multifor-

ρῆτοι, καὶ πολύμορφοι, ὡς μὴ ἓν κεῖνο τοῦτο λοιπὸν εἶναι τὸ σῆς τέχνης. καὶ δὴ γεγράφθω πάντα συλλήβδην τὰ ὅσα ἡ Ἑλικὼν ἄγαλμα ἔχουσα, οὐχ ὥσπερ ἡ Κλειὼ, καὶ ἡ Πολύμνια, καὶ ἡ Καλλιόπη, καὶ αἱ ἄλλαι, ἓν τι ἐκφυγοῦσαι ἐπιστήμην, ἀλλὰ πασῶν. καὶ σοφοῦ, τὰ Ἑρμοῦ, καὶ Ἀπόλλωνος. ὁπόσα γὰρ ἡ ποιητικὴ μέτροις ἡδυσμένοις εἰρήκασιν; ἢ συγγραφεῖς ἱστορήκασιν, ἢ φιλόσοφοι παρηνέκασι, πᾶσι τούτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμήσθω. σὺν ἄκρᾳ δὲ ἐπικεχρῶσθω μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος δυσεκποιήτοις πισὶ φαρμάκοις ἐς κόρον καταβαφεῖσα. καὶ συγχώρει, εἰ μηδὲν δεῖ χάτερον ἐπιδεῖξαι τούτης δυναίμην τὰ γραφῆς. ἐν γὰρ ἐσθ' ὃ οὐ τοιοῦτον ἐν τοῖς πάλαι, παιδείας πέρι μνημονεύεται. τοῦτο ἀλλ' εἶμι δηλονότι ἀνακείσθω ἐν αὐτῇ. ἐμπλήσαι, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. *Lv.* καλλίστη μὲν ὦ Πολύστρατε, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀκριβωσμένη. *Po.* μῶν τοῦτο, ἡ τῆς σοφίας, καὶ σωφροσύνης εἰκὼν γραπτέα. δεήσει ἡμῖν σὺ ταῦτα πολλῶν τῶν διαφερόντων, ἐξαίρετον τὸ τελεῖον, ἑνὸς μὲν ἐν αὐτῇ ἐπικειμένου. γραφεῖς ἦν, καὶ δημιουργὸς αὐτῆς, Αἰσχίνης, Σωκράτους ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς Σωκρατικὸς, μιμηλόγραφος τεχνιτῶν ἁπάντων, ὅσοι ἐν μετώπῳ ἔγραφον. τοῦτο δὲ τὸ Μιλήτου ἐπαινοῦσι Ἀσπασίαν, ἣν ἐν ὁ Ὀλύμπιος ἐθαυμασιώθης ἐν αὐτὸς, σωφρονῶ, ἡ φαῦλον σωφίσας παράδειγμα σοφῆμαι, ὁπόσον ἐμπειρίας πρὸς μάτων, καὶ ὀξύτητος ἐς τὰ πολιτικὰ, ἐν ἀξιοπίστου, καὶ δεμνότητος ἐπαίνῳ σοφὸν, τοῦτο πᾶν ἐπὶ τοῦ ἡμετέραν εἰκόνα μεταχαράξωμεν ἀκριβεῖ τῇ σοφίᾳ. τοῦτο ὅσον ἐπαίνῳ μὲν ἐν μικρᾷ

tiformem, ne & hac in parte tuæ fingendi arte ſimus inferiores. Et ſanè pingatur, quæ omnia ſimul Heliconis bona poſſideat, non ut Clio, & Polymnia, & Calliope, atque aliæ, quarum unaquæque unicam ſcientiam callet, ſed omnium ſcientia muniatur: præterea Mercurii, & Apollinis dotibus ſit prædita. Quæcunque enim poëtæ verſibus exornata prodiderunt, aut hiſtorici ſcriptis mandarunt, aut philoſophi monuerunt, hiſce omnibus Imago exornetur: ita ut non leviter color illinatur, ſed indelebilibus pigmentis in imum uſque ad ſatietatem imbuatur. Et ignoſcendum eſt ſi nullum hujus picturæ archetypum queam oſtendere. Neque enim uſpiam in veteribus de hujusmodi abſoluta diſciplinarum cognitione fit mentio. Verumtamen ſi tibi videtur, iſta reponatur, non enim uti mihi videtur, eſt mala. *Luc.* Elegantiſſima profectò, Polyſtrate, & lineamentis omnibus abſoluta. *Pol.* Porrò poſt iſtam Sapientiæ, & Intelligentiæ imago eſt depingenda: ad quam multis nobis opus erit exemplaribus, maxima parte veteribus, atque uno quidem, & Ionico illo. Cæterùm ejus pictores & artifices erunt Æſchines Socratis ſocius, & ipſe Socrates, imitandi dexteritate omnium artificum præſtantiſſimi, quatenus cum amore pingebant. Porrò Mileſiam illam Aſpaſiam, cùm qua Olympius, ipſe quoque maximè admirandus converſabatur, non ignobile prudentiæ exemplum proponentes quanta rerum peritia, quanto in adminiſtranda repub. acumine, ſolertia & prudentia polleret, hoc omne ad noſtram hanc imaginem accurata amuſſi transferamus: præter quàm quòd illa, quamvis

Co-

πάντων ἐπέχειν δοκῶ, οὕτω ἦν κολοσσαία τὸ μέγεθος ἦν. Λυ. πῶς τοῦτο φῄς; Πο. ὅτι ὦ Λυκῖνε, σὺν ἰσομεγέθεις εἶναι φαμὲν τὰς εἰκόνας, ὁμοίας ὄσας. ἐπεὶ γὰρ ἔστι, καὶ ἡ ἀρχαία Ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παροῦσα τῶν Γερηνίων δυνάμεις. ὥστε εἰ καὶ τῇ ἐμφάσει ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ μεγέθει μὴ ἀκριβὲς αὐτῇ, ὡς ἂν ἐπὶ πλατυτέρου πίνακος καὶ χαλκαμυδῆς. ὅμως δὲ τῷ τόνῳ παραδείγμα, Θεανὼ τε εἰκὼν, καὶ ἡ Λεσβίας μελοποιὸς, καὶ Διοτίμα ἐπὶ τούτοις. ἡ μὲν, τὸ μεγαλόνουν, ἡ Θεανὼ, συμβαλλομένη εἰς τὴν χρῆσιν. ἡ Σαπφὼ δὲ, τὸ γλαφυρὸν καὶ ἁβρόπιστον. τῇ Διοτίμᾳ δ', οὐκ ἂν Σαπφὼς ἐπήνεσεν αὐτὴν, ἰσοτιμίαν ἴσην μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σωφροσύνην τε, καὶ εὐβουλίαν. τοιαύτην σοι καὶ αὐτὴ Λυκῖνε, ἀναπλάττω καὶ εἰκόνα. Λυ. τὴν Δι' ὃ Πολύφατε, θαυμάσιον ἔσται. σὺ δὲ, ἄλλας γράφε, τὰς δὲ ἀρχετύπους ἔα ἐνεῖναι, καὶ φιλανθρωπίας, ἢ τὸ ἦθος ἐμφαίνει ἔτι τούτου, καὶ ὅσους τοὺς διοικοῦντας ὠφελεῖ. Πο. εἰκάζω καὶ αὐτὴ καὶ αὕτη Θεανὼ τε εἰκὼν τῇ Ἀντηνόρου, καὶ Ἀρήτη, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικᾷ, καὶ εἴ τις ἄλλη σὺν μεγάλῃ τῇ χαρᾷ τὴν ἴσην φρόνησιν ὠφελήσει ὅσους τὴν τύχην. ἐξὸν δὲ μὴ τοιαύτην, ἢ τὸ σωφρονοῦσαν αὐτῆς γαληνιῶσαν, καὶ τὸ ὅσους τὸ συμφέρον ὠφελοῦσαν, ὡς τὴν τῶν Ἰκαρείων μάλιστα εἶναι τὴν σώφρονα, καὶ τὴν ἐσθίφρονα ὑπὸ Ὁμήρου γεγραμμένην. τοιαύτην γὰρ τὴν τῆς Πηνελόπης εἰκόνα σκιαγραφεῖν ἔχειν, ἢ καὶ τὴν Δία τὴν ὁμώνυμον αὐτῆς, τὴν Ἀβραδάτα, ἧς μικροῦ ἔμπροσθεν ἐμνήσθημεν. Λυ. παγκάλλα καὶ ταύτην ὦ Πολύφατε, ἀπειργάσω. καὶ χαίρων ἤδη τέλῳ σοι ἔχουσα ἡ εἰκών. ἅπαντας γὰρ ἐπῆλθες τοὺς ψόγους, καὶ τὸ μὴν ἐπαινεῖν

Coloſſæa eſſet magnitudine, parva in tabella depicta erat. *Luc.* Quorſum hoc dicis? *Pol.* Quoniam Luciane, non æquè magnas dico imagines, quæ ſunt ſimiles. Non enim æqualis nec propè, vetus Athenienſium Reſpub. & præſens Romanorum potentia. Itaque quanvis illa ſimilitudine reſpondeat, hæc tamen potior eſt magnitudine, veluti depicta in latiſſima tabula. Secundum autem & tertium exemplar, Theano illa, & poëtria Lesbia, & præter eas Diotima. Hæc quidem Theano, animi magnitudinem ad picturam conferat: Sappho inſtitutæ vitæ jucunditatem. Diotimæ verò ſimilis erit non in iis tantùm ob quæ Socrates ipſam laudavit, ſed etiam reliqua mentis acie, & conſilio. Talis & illa Luciane, tibi reponatur Imago. *Luc.* Per Iovem, Polyſtrate, admiranda. Tu verò, amice, alias depinge: benignitatis nimirum, & humanitatis, quæ morum manſuetudinem, & in egenos clementiam commonſtrabit. *Pol.* Proinde & illa aſſimiletur Theanoni Antenoris conjugi, & Arete, & filiæ ejus Nauſicaæ, & ſi qua alia in negociorum & fœlicitatis magnitudine erga fortunam modeſtè ſe geſſit. Deinde poſt hanc Caſtitatis imago depingatur, & erga familiarem Benevolentiæ, ut juxta illam Icari filiam, quam Homerus pudicam ſcribit, maximè ſit continens. Talem enim ille Penelopes imaginem deſcripſit. Vel etiam per Iovem, juxta illi cognominem Abradatæ conjugem, cujus paulò antè meminimus. *Luc.* Hanc etiam modis omnibus pulchram effeciſti, Polyſtrate, jamque ferme finem habent Imagines: omnem enim animam, & partes laudando percurriſti.

Pol.

νῶν. Πο. ἀχ ἅπασαν. ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῶν ἐπαίνων ἀφελείπτην. λέγω δὲ τὸ σὺν παλικὸν τὸν ὄγκον ἡνιοχοῦν αὐτὸν, μήτε τύφον ἐπὶ τῇ δυπραξίᾳ ἀφανίζειν, μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον ἐπαίρεσθαι, πεσόντα τῇ τύχῃ. φυλάττειν δ' ἐπὶ ἴσου πέδου ἑαυτὸν μηδὲν ἀπειρόκαλον, ἢ φορτικὸν φρονοῦντα, καὶ τοῖς προσιοῦσι δημοτικῶς τι, καὶ σὺν ἡδονῇ προσφέρεσθαι, καὶ δεξιώσεις, καὶ φιλοφρονησίας φιλοφρονεῖσθαι. τοσούτου δεῖσι τοῖς προσομιλοῦσιν, ὅσῳ καὶ μείζονος ὄμως ἡρῴμεθα, ἥδιον τραγικὸν ἐμφαίνοισιν, ὡς ὁπόσοι τὰ μέγα φρονεῖσθαι μὴ ὡς ὑστεροῦσιν, ἀλλὰ καὶ ὡς δύπολλα, ἐχρήσαντο, ἤτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τῶν παρὰ τῆς τύχης δεδομένων ἀγαθῶν ὦφθησαν. καὶ μόνοι ἂν ἤτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον ἐκφύγοιεν. ἥδιστος γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ ὑστερέχοντι, ἢν μετρεμάζοντα ἐπὶ τοῖς δύτυχήμασιν αὐτὸν ὁρᾷ, καὶ μὴ κατὰ τὸν Ὁμήρου ἄτην σκαίνων ἐπ' ἀνθρώπων κεφαλὰς βεβηκέναι, καὶ τὸ ὑπόδειστον πατοῦντα. ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνάμας, πάσχουσιν ἀπειρόκαλίᾳ τῆς τύχης, ἐπειδὰν αὐτοὺς ἡ τύχη μηδὲν τιθέντων ἐλπίσασθαι, ἄφνω ἀναβιβάσῃ ἐς πλησίον τι, καὶ μεῖζόν τοσοῦτον ὄγκημα, ἡ μῶσιν ἐπὶ τῶν παρόντων, ἐδὲ ἀφορᾶσι κάτω, ἀλλ' ἀεὶ πρὸς τὸ ἄσειστος βιάζονται. τοιγαροῦν ὥσπερ ὁ Ἴκαρος, ταχέως αὐτοῖς τάχιστα δ' κηρὸς, καὶ τὰ πλεκτὰ ἀφερμύεται, χάλασα ὀφλισκάνουσιν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς πλάγιον, καὶ κλύδωνα ἐμπίπτοντες. ὅσοι δὲ κατὰ τὸν Δαίδαλον ἐχρήσαντο τοῖς πτεροῖς, καὶ μὴ πάνυ ἐπῆρθησαν, εἰδότες ὅτι σὺν κηρῷ ἦν

Pol. Non omnem. Nam maximæ laudis caput reliquum est. Dico verò cùm in tantam rerum magnitudinem provecta sit, ut neque fastum in secundis induat, neque supra sortis humanæ modum efferatur, fortunæ confidens. Sed se in plano contineat animo non insolenti, nec arroganti molesta: & populariter erga eos se gerat cum quibus commercium habebit, & salutet, & comiter excipiat. Quæ eo sunt colloquentibus jucundiora, quo, cùm à majore procedant, nihil tragicæ granditatis præ se ferunt, ut qui magnitudine potentiæ non ad superbiam, sed ad beneficentiam utantur. Atque hi bonis à fortuna datis maximè digni visi sunt: soli etiam effugere invidiam queant. Nemo enim præstanti inviderit quem prosperis rebus moderatè utentem videat: nec instar illius [1] Homericæ Ates super hominum capita incedentem & inferiora calcantem. Quod iis accidere solet qui abjecto sunt animo, cùm fortuna nesciant uti: postquam fortuna nihil tale sperantes, repente in volucrem & sublimem currum evexit, intra præsentes facultates non manent, neque deorsum despiciunt, sed in arduum semper nituntur. Quare quemadmodum Icarus, liquefacta ipsis quàm celerrimè cera, & defluentibus alis, præcipites in mare, & fluctus devoluti deridentur. Sed qui Dædali in morem alis utuntur, neque nimium efferuntur gnari cereas sibi esse illas, sed

1 *Aten Homericam*] Ate dea fingitur ab Homero Iliad. 9. quam interpretantur nοxam: de qua Erasm. in proverb. *ira omnium tardissimè senescit*. Bud. lib. 5. de Asse. *Cogn.*

αὐτῆς πεποιημένα, ἐταμιεύοντο δ' ὡς τὸ ἀνθρώπειον τῇ φορᾷ, καὶ ὑπαπτεροῦσι μόνον τὸ κυμάτιον εὐεχθίστους, ὥστε μᾶλλον νοῆσαι αὐτὰς ἀεὶ πλεούσας, καὶ μὴ παρίσασθαι μόνῳ τῷ ἁλίῳ, ὅτι δ' ἀσφαλῶς τε ἅμα, καὶ σωφρόνως εἰσὶ πλοῦς. ἄνθρ. καὶ τοῦτο ἂν τις μάλιστα ἐπαινέσειε. τοιγαροῦν ἄξιον δοκεῖ πάντων λαμβάνειν τὸ κρατεῖν, διχόμενον τοῦ τε αὐτὰς παραμένειν τοῖς πλέουσι, καὶ ἐπιπλεῖον ἐπιρρῶναι πόλεμον. Λυ. καὶ ὅπως ὁ Πολύστρατος, κεκόσμηται. ἀξία γὰρ ὡς τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη καλὴ ἰδεῖν, κρείττων δ' καὶ ἐρασμιωτέρα ἐπ' αὐτῶν τῇ ψυχῇ σκέπασα. ἐκείνῃ δ' ἐβασίλευε τῷ μεγάλῳ, χρηστῇ καὶ ἡμέρᾳ ἀνδρί, καὶ τοῦδε μὴ τὰ ἄλλα ἀγαθῶν, ὅ πόσοι εἰσὶν αὐτῷ, ἐδιδιμήσουσι, ὡς ἐπ' αὐτῷ καὶ φανῇ γενόμενος τοιούτῳ, καὶ σωθῇ σὺν αὐτῷ, προθεῖν αὐτόν. ἃ γὰρ μέρη τοῦδε ἐδιδιμήσαμεν γενέσθαι, ταῦτα ἂν τις ὀλόγως τὸ ἀμεληθὲν αὖθις ἄσαι, χρυσῆν μὲ αὐτὴν Ἀφροδίτην ἐρίζειν τὸ κάλλος, ἔργα δ', αὐτὴν Ἀθηναίᾳ ἐριφερίζειν. γυναικῶν γὰρ σωμάτων ἔστ' ἂν τις ἀνθρωπίνῃ αὐτῇ, ἐ δέμας, ἐδὲ φύσιν φαίη Ὅμηρος, ἔτ' ἔρ φρένας, ἔτ' ἔργα. Πο. ἀληθῆ φῄς ὦ Λυκῖνε. ὥστε εἰ δοκεῖ, ἀναμίξωμεν· ἢ τὰς εἰκόνας. ἐὼ τι σὺ ἐπλασας, τὴν δ' ἐμὴν ἐγὼ, καὶ ἃς ἐγὼ τὰ ψυχὰς ἐγραψάμην, μίαν ἐξ ἁπάντων συνθέντες, βιβλίον κατασήσωμεν, παρέχωμεν ἅπασι θαυμάζειν, τοῖς γε νῦν ἐστ, καὶ τοῖς ἐν ὑστέρῳ ἐσομένοις. μνημωτέρα γοῦν ἡ Ἀπελλοῦ, καὶ Παρράσιος, καὶ Πολυγνώτου γένοιτ' ἄν, καὶ αὐτὴ σκιὰ πολὺ τῶν τοιούτων ἰσχυροτέρα, ὅτῳ μὴ ξύλα, μὴ κηρὸς, μὴ

sed humanæ facultati impetum accommodant, & contenti sunt si undis paulò altiores ferantur, ita ut alas semper madefaciant, nec Soli tantùm liquandas exhibeant, hi tutò simul & prudenter pervolant. Quod & in ista Imagine maximè laudaveris. Quocirca meritum ab omnibus fructum percipit, qui precantur ut hæ alæ ipsi permaneant, & bona magis magisque affluant. *Luc.* Sic quidem fiat ô Polystrate. Neque enim solùm corporis venustate conspicua est, prout Helena, sed pulchrior & amabilior, cùm his præsidiis animam muniat. Conveniebat autem magno regi, bono mansuetóque viro, hoc etiam bonum simul cum aliis quotquot possidet, ad fœlicitatem: ut & ipsius tempore mulier hujusmodi nasceretur, & ejus consuetudinis desiderio flagraret. Non enim hæc fœlicitas est exigua, mulier de qua Homericum illud aliquis meritò dicere possit, eam cum aurea Venere de forma contendere, & operibus, Minervæ parem esse. Neque ulla ex omni mulierum numero cum ipsa comparetur, non corpore, non indole, inquit Homerus, non ingenio, nec operibus. *Pol.* Vera dicis Luciane. Quare si tibi videtur, commixtis Imaginibus, Corporis, quam tu finxisti, Animæ quas ego delineavi, unam ex omnibus compositam libro mandemus, quem omnibus admirandum exhibeamus, tum hujus ætatis hominibus, tum etiam posteris. Itaque hæc erit longè diuturnior, quàm Apellis, Parrhasii & Polygnoti gratior, quatenus non ligno, cera-ve aut coloribus constat, sed

ἀρχαίων ἀποδύτων, ἀλλὰ ταῖς ἐκ μούσων ἐπαίνοις εἰκασθεῖσ', ὅπως ἀκριβεστάτη εἰκὼν γένοιτ' ἄν, σώματός τε καὶ, καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίζουσα.

sed ſuggeſto à Muſis commento expreſſa eſt, quæ cùm corporis pulchritudinem, & animæ virtutes una commonſtret, abſolutiſſima Imago futura eſt.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ. | PRO IMAGINIBVS.

ARGVMENTVM.

Panthea ſuperiori Dialogo laudata Lucianum accuſat, primùm immodicæ laudis: Deinde quod ab eo Diis fuerit comparata. Quas laudum hyperbolas pra modeſtia & pietate agnoſcere non vult: cùm ſint aſſentatoris potiùs quàm laudatoris. Ad qua reſpondet Lucianus, primùm ſe non ſatis illam laudaſſe, nedum nimium. Idque ſe ex libertate laudatorum feciſſe, quos exemplis oſtendit ab adulatoribus differre. Deinde ſe illam non cum Deabus, ſed cum earum Imaginibus comparaſſe. Quod etſi feciſſet, id ſe rectè facturum fuiſſe exemplis probat.

Ἔγωγέ σοι ὦ Λυκῖνε φησὶν ἡ γυνὴ, τὰ μὲν ἄλλα, πολλοῦ δεῖν τὴν δύναμιν ὡς ἐμὲ, καὶ τιμῶ σὲ ξυγγράμματος. εἰ δ' ἄρα ὑπερεπῄνεσέ τις, εἰ μὴ καὶ μετ' εὐνοίας σωφρονοῦντος. τὸ μὲν οὖν ὡς ἂν εἰδῇς, τοιόνδε ἐστι. ἐγὼ ἄλλως μὲν χαίρω τοῖς καλλικῶσι τὸ τοιοῦτον, ἀλλά μοι δοκοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, χρῆσθαι, ὃ ἥκιστα ἐλεύθερον τὴν φύσιν. ὧν ἔγωγε τοῖς ἐπαίνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ με φορτικῶς, καὶ ὑπερμέτρως ποιούμενος τὰς ὑπερβολὰς, ἐρυθριάω τε, καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπιφέρεσθαι τὰ ὦτα. καὶ τὸ πρᾶγμα χλευὴ μᾶλλον, ἢ ἐπαίνῳ ἐοικὸς ἐμοὶ δοκεῖ. μέχρι γὰρ τοῦδε, οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνωρίζῃ ἑαυτὸν τὸ λεγόμενον ἐφ' ὅσον ἑαυτῷ. τὸ δ' ὑπὲρ τοῦτο, ἀλλότριον ἤδη,

Ego Luciane, inquit mulier, alias quidem magnam erga me perſpexi tuam benevolentiam, & honorem ex libro à te conſcripto. Non enim me tantis laudibus eveheres, niſi cum benevolentia hoc ſcriberes. Ego verò, ne non ſcias, hoc ſum animo. Non temerè aſſentatoribus delector, atqui ſunt hujuſmodi, mihi videntur eſſe præſtigiatores, & minimè libero ingenio. Cæterùm inter laudes, maximè quando quis moleſtis, & immoderatis amplificationibus me extollit, erubeſco, & ferè aures obtuto: idque ſubſannationi potiùs, quàm laudi ſimile exiſtimo. Nam tolerabiles eatenus ſunt laudes, quatenus is qui laudatur, ſingula quæ dicuntur, ineſſe ſibi cognoſcit. Sed quicquid præter hoc additur, alienum eſt,

&

ἄλη, καὶ κάλλιστα σοφὸς. καίτοι πολλοὺς οἶδα ἔφη χαίροντας, εἴ τις αὐτοὺς ἐπαινοῖ, καὶ ἃ μὴ ἔχουσι προστιθέντας τῷ λόγῳ. οἷον, εἰ γέροντες ὄντες διεσαφοῦσι τὰ ἀκμῆς. ἢ ἀμορφοῦς ὄντι, τὸ Νιρέως κάλλος, ἢ τὸ Φαώνος ἐπεξήτει. οἴονται γὰρ τῶν τ' ἐπαίνων ἀλλαχήσασθαι σφίσι τὰς μορφὰς, καὶ αὖθις ἀνηβᾶσθαι αὐθις, ὥσπερ ὁ Πελίας ᾤετο. τὸ δ' ἔχθιστος ἔχει. πολλὰ χαίρουσιν ἐπαινῶν καὶ τιμῶν, εἴ τι δ' ἔργῳ αὐτὰ λαλοῦσιν δυνατὸν ἦν ὧν τῆς φύσεως ὑπερβολῆς, νῦν δ', ὁμοίοις μοι δοκοῦσιν ἔχειν, πάσχειν, ὥσπερ εἴ τινι ἀμόρφῳ, προσωπεῖον εὐμορφον ἐπιθεὶς τις φέροι. ὁ δὲ, μέχρι τοῦ κάλλους φορείου. καὶ ταῦτ', ἐπιμαρτὸς ὤν, καὶ ὑπὸ τῷ πρώτῳ συνεσκοτασμένῳ. ὅπου δ' μᾶλλον ἂν ἴδοιεν, αὐτοσχέδιος φανείς, οἷος ἦν, ὑφ' οἷου κινδυνεύσῃ. ἢ δὲ νὴ Δί' εἴ τις ὑποδηματοφόρος κοντόρρους, μικρὸς αὐτὸς ὤν, ἐρίζοι πρὸς μεγάθους τοῖς λίαν ἐπιτεθηλόσι πήχεσι συνερέχων. ἐμέμνητό γάρ καὶ τοιούτου τινός. ἦν γοῦν καὶ τινα τῶν ἐπιφανῶν, τὸ μὲν ἄλλα, κάλλιστον, καὶ κόσμιον, μικρὰν δ', καὶ πολὺ δ' ὑμμέτρως ἀποδέουσαν, ἐπαινῶν ποτὲ τινὶ τοιοῦτόν τι ἔφη, τὰ μὲν ἄλλα, κάλλιστα, καὶ ὅτι κάλλιστα, καὶ μικρότατα. αἰσχύνομαι δ' αὐτῆς εἰπεῖν ἐμοὶ τὸ σύμμετρός τι, καὶ ὄρθιον, ὡς ῥᾳδίως ἂν χαίρουσαν τῷ ἐπαίνῳ, κἀκεῖθεν ἐπεξηγουμένῳ ἕως τὸ μέλος, καὶ τὸν χεῖρα ἐπιστῆσαι. ἡ ποιητὴς πολλάκις τὸ αὐτὸ ἄδειν, ἐπῄει ὡς ᾄδοιεν ἐπαυλούμενοι, ἄχρι δὲ τῶν παρόντων, τινὰ προσκύψασθαι, καὶ τὸ δός, εἰπεῖν αὐτῷ, στῆσον ὁ ἄνθρωπε, μὴ δ' ἀναπεῖσαι ποιῆσαι τὸν γυναῖκα. προσκαλέσαιο δ', καὶ μακρῷ τούτου μελοποιὸν Στρατονίκην

& manifesta assentatio. Atqui permultos novi, inquit, qui gaudent, si quis eos laudando, etiam quæ non habent, orationi adjecerit: puta, si senes ob ætatis vigorem beatos prædicarit: aut deformibus, Nirei vel Phaonis formam tribuerit. Putant enim suas formas à laudibus immutatum iri, & fore ut denuo repubescant, ut de se Pelias putavit. Sed non ita se res habet. Laus enim magni æstimaretur, si re ipsa, hujusmodi hyperboles beneficio, frui possemus. Nunc verò mihi videntur illi hoc modo affecti, quo deformis aliquis qui apposita sibi formosa larva, pulchritudine superbiret, quam quivis tollere, & atterere potest: unde magis deridiculo esset, nativa facie detecta, quam ascititia forma occultaverat. Aut per Iovem, quo pusillus aliquis, qui cothurnis indutis, de proceritate contenderet cùm iis qui ex planitie toto cubito essent proceriores. Nam & hujusmodi cujuspiam mentionem faciebat. Ajebat viri illustris uxorem, aliàs quidem pulchram & honestam, sed pusillam, & cui multum de justa statura deesset, à quodam poëta carmine laudari, quòd inter cætera, cùm formosa, tum procera esset: cujus longitudinem & rectitudinem populo comparabat. Illam verò laude ista lætari, quasi ad modulos cresceret, & manum concutere. Poëtam autem idem sæpe canere, cùm hac laude delectari videret. Donec aliquis ex præsentibus ad aurem admotus ipsi dixit, Heus tu desine, ne mulierem surgere facias. Dicebat etiam Stratonicen

φονίκλω ποιῆσαι τὴν Σελεύκου γυναῖκα. τοῖς γὰρ ποιηταῖς ἀρέσκα σφόδρα αὐτῷ τοῦτο τὸ πάντα, ὃς τις ἂν ἄμεινον ἐπαινέσῃ αὐτῆς τὴν κόμην. καίτοι φαλακρὸς ἐπίσχαινεν ὤν, καὶ οὐδὲ ὅσας ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τρίχας ἔχουσα. καὶ ὅμως ὅπου διακεκριμένην τὴν κεφαλὴν, ἀπάντων εἰδότων ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τοῦτο ἐπεπόνθει, ἦκεν ἡ κεκαρφότων ποιητῶν σακινθίνας τὰς τρίχας αὐτῆς λεγόντων, καὶ βλὰξ τινὰς τολοκόμους ἀναπλεκόντων, καὶ στιλβοῖς τοὺς μὴ ὄλους ὄντας εἰκαζόντων. ἁπάντων οὖν τὸ τοιοῦτον κατεγέλα, τὸ παρεχόντων αὐτὴν τοῖς κόλαξι. καὶ ὡσπερ ἡδὺ ὃ ὅτι μὴ ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν γραφαῖς τε ὁμοίαις τοῖλοι κολακεύεσθαί τε, καὶ ἐξαπατᾶσθαι ἥδεσθαι. χαίρουσι γὰρ ἔφη τὰ γραφεῖα ἐκείνοις μᾶλλον, οἳ ἂν ὡς τὸ εὐμορφότατον αὐτὰς εἰκάσωσιν. εἶναι δὲ πάνυ, οἳ καὶ ὡσπερεῖδωσι τοῖς πεκτίταις, ἢ ἀφελεῖν τι τοῦ ῥινὸς, ἢ μελάντερον γράψαι τὰ ὄμματα, ἢ ὀ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν, αὐτοῖς ὡσαύτως. εἶτα λανθάνειν αὐτὰς ἀλλοίας εἰκόνας γεφασιούσας, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς ἐοικυίας. ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινοῦσα καὶ συγχαίρουσα, ἐν δὲ τούτῳ ὑφέρουσα, ὅτι θεαῖς αὐτὴν, Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ εἴκασας. ὑπὲρ ἐμὲ γάρ φησι, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δέ σε καὶ ἐλαττοῦν ἠξίουν, πρὸς ἡρωίνας ἀντιπαρεῖναί με, Πηνελόπην, καὶ Ἀρήτην, καὶ Θεανοῦ, μὴ ὅπως θεῶν πασῶν ἀρέσεως. καὶ γὰρ αὖ ἐκ πάνυ πάνυ ἔφη. τὰ μὲν θεὸς τὰς θεὰς, διαπεδαιμόνας, καὶ ψοφοδεᾶς ἔχω. δέδια τινὰς μὴ καὶ τὴν Κασσιέπειαν εἶναι δόξω, τὸ τοιοῦτον ἐπαινοῦσα ὑπερβολήν. καίτοι φησὶν ἐκείνη Seleuci uxorem, assimile quiddam, sed longè magis ridiculum fecisse. Eam poëtis pro talento certamen proposuisse, quicunque suam comam meliùs laudaret, quanquàm calva erat, & ne paucos quidem crines habebat. Attamen sic affecto capite, cui ex longo morbo id accidisse omnes norant; execrandos illos poëtas audiebat, qui capillos ejus Hyacinthinos dicebant, & crispos quosdam cincinnos nectebant, & apio, quamvis nulli prorsus essent, comparabant. Tales igitur omnes deridebant, qui se assentatoribus traderent. Addebat etiam non solùm in laudibus, sed etiam in picturis plerosque assentationem captare, & decipi velle: qui illis potissimùm, inquit, pictoribus gaudent, à quibus formosiores effingantur. Esse quoque nonnullos qui artificibus injungunt, ut aliquid nari detrahant, aut nigriores oculos pingant, aut aliquid aliud, quod inesse sibi cupiverint. Deinde eos nescire se alienas imagines coronare, & sibi nullatenus similes. Hæc & ejusmodi dicebat, alia quidem quæ tuo libro mandaras collaudans, sed hoc unum non ferens quod eam cum Deabus Iunone & Venere comparaveris. Nam hæc me, inquit, imò humanam omnem naturam superant. Cæterùm ne illud quidem optavi, ut Heroinis illis, Penelope, Arete, & Theanoni, nedum præstantissimis Deabus comparares. Etenim Deos metuo vehementer & expavesco. Quare vereor ne ut Cassiopea laudem illam expetivisse videar: quanquam illa cum Nereidibus contendebat,

Iu-

ἀπιέναι. Ἦρων ἦν, καὶ Ἀφροδίτην ἐποίει. ὥστε ὦ Λουκῖνε, μεταχειρίσαι τι τὰ τοιαῦτα σκίλλουσιν. ἢ αὐτὴ μὲ μεταπέμψασθαι τὰς θεάς, ὡς ἀλιτηρὰς αὐτὰς γράψαφας. σὺ δὲ εἰδέναι ὅτι ἀνιαρόν σοι τὸ βιβλίον, ὅταν ὀφθῇσῃ, ὥσπερ νῦν σοι ἀλγεινὸν, καὶ μάλα ἀνοσίως, καὶ οὐδὲ ὁσίως τὰ περὶ τὰς θεάς. ἐδέκου τι ἀσέβημα εἰπεῖν αὐτὰς, καὶ παλινῳδήσῃς τάδε λέγων, εἰ ἐπιτρέποι τῇ σῇ Κνίδῳ, καὶ τῇ ἐν κήποις ὁμοίᾳ λίθινος. καὶ τι ὑπεμίμνησκε τῆς παλαιᾶς σὺ τοῦ βιβλίου ἐκεῖ αὐτῆς εἰρημένων, τὸ μέγεθος, καὶ ἄλυρον ἔφης αὐτὸ, καὶ ἀναπεπτερωμένον ὑπὲρ τὸ ὠφέλιμον μέτρον, ἀλλὰ πόσῳ μείζω τὴν ὄψιν ποιεῖν ἐθέλει. οὐδὲ, τοιαῦτα εἰπὼν, ὑπὲρ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ἀναζεύξας τὴν γυναῖκα, ὡς θεαῖς αὐτῷ ἀπειλήσειεν. ἠξίεις δέ σε μὴ ὑβριστὴν αὐτὴν ἡγεῖσθαι Φειδίου καὶ Ἀλεξάνδρου. ὁ δὲ ἀρχιτέκτων ὑπισχνεῖτο τὸν Ἄθων ὅλον μεταχηματίσειν, καὶ μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς ἐν ἀριστερᾷ μὲν εἰκόνα γλυφὴν φέρειν βασιλέως, ἐν δὲ δύο πόλεις ἐν ταῖν χερσὶν, ἃ ἀποστήσειν τῶν περιττῶν τὴν ὑπόστασιν, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν ἡγεμονεύσειν τὸ τόλμημα, ὑπανασχὼν τὴν δῆθεν, ἃ πλανᾶς Κολοσσὸς ἀναπλάττοιτο. καὶ τὸν Ἄθων τὸν χεῖρον εἰᾶν σκίλλουσι, μὴ ἐν κατασμικρύνειν ὀφθὲν μέγα πρὸς μικρὸν σῶμα τὸν ὁμοιότατα. ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρον τὸν μεγαλοψυχίαν, καὶ ἀνθρώπου μείζω τοῦτο φρονήσαντα, ἐπῄνεσας ἐπὶ τῷ μὴ ἐπιτρέψαι ἐαυτῷ ἀνεστάναι, ὁ τοῖς τὰ μικρὰ σεμνυνομένοις ἐπιτιμῶν ἦν γνώμης ὑπεριδὼν ἅτε ἀνθρώπου πρὸς ἐαυτὸν ἀνθρώπου.

Iunonem autem & Venerem venerabatur. Quocirca Luciane, jussit ut ista corrigas, alioqui se testaturam Deas, hæc à te se invita scripta esse: scias verò tu, molestum sibi esse libellum illum qui sic obambulat, ut à te non admodum piè, nec sanctè de Diis est compositus. Existimabat etiam fore ut impium facinus commisisse videretur, si pateretur se similem dici Cnidiæ & Hortensi Veneri. Præterea tibi in memoriam revocabat ea quæ sub libri finem de ipsa dixisti, modestam vocans, & fastus expertem, quæ supra modum humanum sese non efferat, sed terræ proxima volet. At tu his dictis, mulierem supra cœlum ipsum extollis, ita ut cum Deabus compares. A te etiam postulabat, ne Alexandro imprudentiorem se putares, qui architecto pollicente se totum Atho transformaturum, & ad ejus simulachrum accommodaturum, ita ut totus mons Regis imago fieret, duas urbes manibus tenentis, prodigiosam pollicitationem non admisit, sed ausum illud majus ipso ratus, compescuit hominem non credibiles Colossos effingentem: jussitque ut suo loco intactum Atho relinqueret, neque montem adeò magnum ad corporis exigui similitudinem imminueret. Alexandrum autem magnanimitatis nomine laudabat, eumque sibi hoc facto statuam Atho majorem dicebat erexisse in animis hominum, qui ejus rei semper memores essent futuri. Non enim abjecti esse animi hominem adeò incredibilem contemnere. Quare se tuum figmentum lau-

1 Σὺ δὲ ἀρχιτέκτονα ἐπαίχμαζε τὸν Ἄθων,] Idem superius positum lib. De historia scribenda. *Marc.*

τὸ μὲ πλάσμα σε ἐπαινεῖν, καὶ τὴν ἐπίνοιαν τ εἰκόνων, μὴ γνωρίζειν δ τὴν ὁμοιότητα. μὴ γὰρ εἶναι τ πλιν θύτων ἀξίαν, μηδὲ ἔγχος, ὅτι μὴ δὲ ἄλλῳ τινὶ γυναικὶ γε ἔοικε. ὥστε ἀφίησί σοι ταύτην τὴν τιμὴν, καὶ σωφρονεῖ σε τὰ δέοντα διδασκαλίσασα. σὺ δ, τὰ ἀνδρώπινα ταύτῃ ἐπαίνῳ αὐτὴν, μὴ δ ὑπὲρ τ πόδα ἴσον τὸ ὑπόδημα, μὴ καὶ ἐπισοβήσῃ μέ φησιν ἐμπεριπατοῦσαν αὐτῇ. κἀκεῖνό δέ σοι εἰπεῖν ἀνεῖλκε θ. ἀκούω ἔφη πολλῶν λεγόντων. εἰδὲ καὶ ἀληθὲς ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἴστε, μήθ' ὁλυμπιάσιν ἐξεῖναι τοῖς νικῶσι μείζους τ σωμάτων ἀνιστάναι τὰς ἀνδριάντας, ἀλλ' ἐπιμελεῖσθαι τὰς Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲ εἷς ὑπερβάλληται τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐξέτασιν τ ἀνδριάντων ἀκριβεστέραν γίγνεσθ τ τ ἀθλητῶν ἀγωνίσεως. ὥστε ὁρᾷ ἔφη μὴ αἰτίαν λάβωμεν ψεύδεσθαι σὺν τῷ μίτρᾳ. καὶ ἅμα ἡμῶν ἀνατρέψωσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τὴν εἰκόνα. ταῦτα μὲ ἔλεγεν ἐκείνη. σὺ δ σκόπει ὦ Λυκῖνε, ὅπως μεταποιήσῃς τὸ βιβλίον, καὶ ἀφαιρήσῃ τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῇς πρὸς τὸ θεῖον, ὡς ἐκείνη πάνυ γε αὐτῷ ἐδυσχέρανε, καὶ ὑπέφευγε μεταξὺ ἀναγινωσκομένων, καὶ παρητεῖτο τὰς θεὰς ἵλεως εἶναι αὐτῇ. καὶ συγγνώμη, εἰ γυναικεῖόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, καὶ αὐτὴ ἔμοιγε τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἔδοξε. τὸ μὲ γὰρ σῶμα ἀκριβὲς, εἰδὲν ἐπλημμέλησεν, ὁρᾶν τοῖς μαθηματικοῖς. περὶ δ ἐκείνη ἐπεσκήφθη, καὶ αὐτὸς ἀρχόμην τε ὑμῖν γνωρίσειν περὶ αὐτῶν. καὶ διπλασίον τι ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τ ὁραμένων πάσχομεν. ὡς μὲ πάνυ ἐγγὺς ἰδεῖν σκοποῦμέ τι, καὶ ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, εἰδὲν ἀκριβὲς ἀφικνούμεθ. ὧν δ λάσεως, ὅτι δ συμμέτρου ἀφικνεῖται

laudare, & Imaginum commentum: sed similitudinem non agnoscere: non enim tantis ac talibus esse dignam, ne propè quidem: ac neque mulierem ullam, quamcunque tandem aliam. Itaque tibi honorem hunc remittit, tuaque archetypa adorat. Tu verò, humanis laudibus ipsam decora: nec pede major sit calceus, ne illo, inquit, mihi inambulanti os obturet. Illud etiam tibi dicendum dedit in mandatis. Multos, inquit, dicentes audio: quod verum-ne sit vos viri scitis, Ne Olympicis quidem victoribus licere statuas corporibus majores erigere, sed Hellanodicis curæ esse, ut ne unus quidem veritatem excedat, & statuarum examen, athletarum admissione fieri accuratius. Itaque vide, ne ementitæ mensuræ accusemur: ac deinde nostram imaginem subvertant Hellanodicæ. Hæc quidem illa dicebat. Tu verò perspice Luciane, quomodo librum hunc transformes, atque talia demas, nec in numen pecces, velut illa gravissimè hæc ferebat, interque legendum subhorrescebat, ac Deas ut sibi essent propitiæ, rogabat. At certè illi ignoscendum, quòd animo fuit muliebri. Atqui, ut verùm dicam, etiam mihi ipsi tale quid dicere visa est. Ac primùm quidem audiens, dum scripta intueor, delictum non animadverti: sed postquam illa mihi indicavit, ipso etiam similia de iis sentire cœpi. Ac mihi simile quid accidit, quod in iis quæ intuemur usuvenit. Siquid proxime sub oculis constitutum comtemplemur, id nequaquam exquisitè dignoscimus. At si justo intervallo distantes intueamur, omnia

τῷ ἰδεῖν, ἅπαντα σαφῶς καταφαίνεται τὰ σὺ, καὶ τὰ μὴ ὄντως ἔχοντα. τὸ δὴ ἄνθρωπον θεοῦ, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι, τί ἄλλο, ἢ καταγέλαστός ἐστι διπλάζειν τὰς θεάς; ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις, οὐχ ὅτῳ τὸ μεῖον μεῖζον γίγνεται τῇ προσθήκῃ, ὡς τὸ μείζονι καταμικρυνθῆναι, πρὸς τὸ παρόντερον προσαπομεῖον. οἷον, ἅπερ ἐμὲ καθίζοιεν, ὁμοῦ, μικρὸν, ὁ δὲ, πάνυ τῇ ἡλικίᾳ χαμαίζηλον, εἶτα δείσειεν ἀπιστεῖσθαι αὐτὸς, ὡς μὴ ὑπερέχοι ἅπερ ἦν τὸ ἕτερον, ἢ δ' βραχυτέρῳ ὑπεραπεινομένῳ τῷ ἥμισυ· καὶ ὃν μάλιστα ἀκροποδὶ ἐπαγόμενον ἑαυτὸν, ἀλλ' εἰ μέλλουσιν ἐμαλλικὶς φανεῖσθαι, ὁ μείζων ἐκείνου ἐπιτύφῃ, καὶ παπινότερον ἀποφανεῖ ἑαυτόν. ὡσαύτως δὴ καὶ σὺ ταῖς πιθήκοις εἰκάσῃ, οὐχ ὅτῳ ὀφθεῖσαι μείζων γίγνεται, ἢ τις αὐτὸν ζεὺς ἀπεικάζῃ, ὡς τὸ ἥλιον ἀναγκαῖον ὑπολαμβάνειν πρὸς τὸ σύδριον ἐπιλαμπρόν. καὶ εἰ μὴ ὑπὸ δυσερίας τῆς ἐπιμιξίας, ἐπὶ τὰ ἀρχαῖα ἐκπίπτοιεν τῆς τῶν λόγων, ἤδεσαν ἂν ὁ τοιοῦτον αὐτὸν ἔχοι ὑπὸ ἀσεβείας αὐτὸ φησι. σὺ δ' τοσαῦτα ἔχων κάλλη γυναικῶν, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι αὐτὰ ἐθέλησας, οὐδὲν δίον. ἐστι τὸ ἄγαν τοῦτο, καὶ ἐπίφθονον, ὡσπερεὶ ὁ Λυκῖνος. οὐ γὰρ πρὸς σὲ τὸ τοιοῦτον. ὃς οὐδὲ ἄλλως ῥᾴδιος πρὸς τοὺς ἐπαίνους, καὶ πρόχειρος ἂν, ἐπῄνεσας. ἀλλὰ νῦν σε οἶδ' ὅπως ἀθρόως πεπεισμένον τὸν μεζοβολὶν, ἐπιδεᾷ λιδόμενον. καὶ ἐκ δὴ πῶς φειδομένου, ἀσμένως τοὺς ἐπαίνους ἀναπτύξας. ἀλλὰ μὴ ἐκεῖνο αἰσχυνθῇς, εἰ μεταρυθμιεῖς τὸν λόγον ἤδη λελεδιδημένον. ἐκ δὲ φειδίου φασὶν ὅτῳ ποιῆσαι, ἐπιξυράσασθαι τοὺς Ἠλείοις τὸν δία.

omnia liquidiùs apparent, quæ bene, quæque secus se habent. Ergo hanc, cùm sit homo, Veneri & Iunoni assimilare, quid aliud est quàm Deas ex professo extenuare? siquidem in ejusmodi comparationibus, non tam quod parvum est collatione crescit, quàm quod majus, imminuitur, dum ad id quod humilius est, pertrahitur. Exempli gratia, si duo simul incederent, alter prægrandis, alter pumilio, deinde ipsos adæquare oporteret, ne alter alterum statura superaret, nequaquam breviore semet quantumvis extendente hoc fieret, etiamsi sese in summos pedes maximè erigeret. At si statura pares videri debeant, major ille caput demittet, ac se humiliorem reddet. Similiter & in id genus imaginibus, non tam major fit homo, si cum Deo comparetur, quam necesse est imminui Deum, ad id quod est inferius, reflexum. Et siquidem terrestrium penuria, orationem ad cœlestia extenderes, minùs vitio verteretur, quod per impietatem hoc feciss es. At tu quamvis tam eximias mulierum formas haberes, cum Venere, & Iunone ausus es ipsam comparare, cùm nihil opus esset. Quare hoc nimium atque invidiosum demas Luciane. Neque enim hoc tui est moris, qui ad laudandum alioqui non eras facilis ac promptus. At nunc nescio quo pacto derepente mutatus es, hoc abundè faciens: & qui laudum hactenus fuisti parcissimus, earundem evasisti prodigus. At ne te pudeat jam editam orationem retractare: quandoquidem & à Phidia sic factum fuisse dicunt: quum apud Eleos Iovem construxit.

στάζε γὰρ αὐτὸν καθάπερ τὸ ὑμῶν, ἐπὸν τὸ πρόσωπον ἀναπλάσας ἐπιδείκνυε τὸ ἔργον, ἐπαινῶν τὰ αὐτῷ μάλιστα, ἢ ἐπαινούντων. ἦν δὲ ὁ μὲν, τῷ ῥίνα, ὡς παχίαν. ὁ δὲ, ὡς ἐπιμηκέστερον τὸ πρόσωπον. ὁ δὲ ἄλλο. εἶτ' ἐπειδὴ ἀπελάλησαν οἱ ἰατροὶ αὐτὸς τὸ Φειδίου ἐγκλειστάμενον ἑαυτῷ, ἐπανορθῶν, καὶ ῥυθμίζων τὸ ἄγαλμα πρὸς τὸ τοῖς πολίταις δοκοῦν. ἐγὼ γὰρ ἡμῖν μικρὰν εἶναι συμβαλλομένῳ δόξαν τοσούτων, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὰς πολλὰς βελτίστερον ἡγεῖσθαι ἕνα. καὶ Φειδίας ἐγώ. τοιγαροῦν σοὶ μὲν ἐκείνης κομίζω, καὶ αὐτὸς ἀφίημι, ἐπαίδευσά τε, καὶ οὖνος ὤν. Λυ. Πολύστρατε, οἷον ἂν ῥήτορ' ἐλελήθεις με. ῥᾴστην γοῦν ὅτου μακρὰν, καὶ κατηγορίαν τοσαύτην ἐξενήνοχας καὶ συγγεγραμμένην, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἔτι καταλείπειν. πλὴν ἀλλ' ἐκεῖνο γε ἐδικαίως ἐποίησεν, καὶ μάλιστα σὺ, ἐρήμην καταδικάσας καὶ βιβλίον, μὴ παρόντων αὐτῷ καὶ συνηγόρου. ῥᾴστην οἶμαι τὴν δίκην, καὶ τῷ παρόντι μόνον δέοντα κρατεῖν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ ἡμεῖς ἐάλωμεν, ὅτε ἀπολογίας ἀπεδοθείσης. μᾶλλον δὲ τῶν πάντων ἀποπώτατον, οἱ αὐτοὶ κατήγοροι, καὶ δικασταὶ ἦτε. πότερα δὴ οὖν ἐθέλεις, ἀναπήσας τὰς ἡμετερμώμους ἡσυχίαν ἄγων, ἢ κατὰ τὸ Εὐριπίδου ποιητὴν, παλινῳδίαν πρὸς συγγράφῳ; ἢ δοκεῖ σοι ἐφίσταμαι πρὸς γενέσθαι τῷ δίκῃ; Πο. νὴ Δί' ὥσπερ ἔχεις τι δίκαιον εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ ἀδικεῖσθαι ὡς σὺ φῂς, ἀλλ' οὐ φίλοις παίσειν τὴν ἀπολογίαν. ἐγώ, καὶ συνεξεράζεσθαί σοι ἑτοιμος ἐπὶ

Stabat enim ille poſt fores, ubi primùm opus expanſum oſtendit, unde eos qui vel reprehenderent, vel laudarent quippiam exaudicbat. Cæterùm alius naſum, utpote craſſiorem, alius faciem, utpote longiorem, alius aliud reprehendebat. Deinde cùm diſceſſiſſent ſpectatores, intus incluſus Phidias denuo effigiem corrigebat, & ad vulgi ſententiam accommodabat: ſiquidem populi tam numeroſi conſilium non ſeve cenſebat, imò neceſſe eſſe ut plus viderent multi quàm unus, etſi Phidias foret. Hæc ab illa tibi affero, eademque ipſe te moneo, qui tui amicus ſum & ſtudioſus. *Luc.* Hactenus Polyſtrate te tantum rhetorem eſſe ignoraveram. Itaque orationem ita prolixam, accuſationem ita gravem adverſus meum libellum protuliſti, ut mihi nulla ſpes defenſionis ampliùs ſuperſit. Verumenimvero non ex judiciario more feciſtis, in primis verò tu, quum indicta cauſa librum condemnaſti, cui deerat patronus. Facillimum autem illud eſt, ut opinor, juxta paroemiam, Solum currentem vincere. Itaque nihil mirum, ſi victi fuimus, neque effuſa nobis aqua, neque reſpondendi facultate conceſſa. Quin potiùs illud eſt omnium abſurdiſſimum, quod ipſi & accuſatores, & judices eratis. Vtrum ergo vis, ſileam decretis acquieſcens, an juxta Himeræum illum poëtam, retractationem conſcribam? aut mihi copiam facietis provocandi ad aliud judicium? *Pol.* Sanè per Iovem, ſiquid juſti habes quod dicas. Non enim contra adverſarios, ut dicis, ſed apud amicos defenſionem ſuſcipies. Ego verò in hac cauſa tuis à partibus ſtare ſum paratus. *Luc.*

σ' εἶπες. Λυ. ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναγὸν ὦ Πολυστρατε, ὅτι μὴ ἐκείνης παρούσης, παύσομαί τοὺς λόγους. μακρὸς γὰρ ἂν ὅπως ἄμεινον λύω. νῦν δ' ἀνάγκη ἀπ' ἐντολῆς ἀπολογήσασθαι. ἀλλ' εἴ μοι τοῦτο ἀγχέλιαφόρος γένοιο ὡς αὐτὸν, οἷος παρ' ἐκείνης ὡς μὲ χρήσοιτο, τολμήσω ἀναβιβάσασθαι τὸν κύβον. Πο. θαῤῥῶ Λυκῖνε τοῦτο μὲν ἕνεκα, ὡς ὁ φαῦλόν με ὑποκριτὴν ἕξεις τῆς ἀπολογίας, πειράσομαι δὲ βραχέων εἰπεῖν, ὡς ἂν μάλιστα μνημονεύσωμι. Λυ. καὶ μὲν πάνυ μὲ δεῖ μοι μακρῶν τινῶν λέγειν, ὡς ὅτου σοφοῦ τοῦτο κατορθώσω. ὅμως γ' οὖν ἕνεκα ἐπιτηδείας τῆς ἀπολογίας. καὶ παρ' ἐμοῦ τινα τόδε μοι αὐτῇ ἀπάγγειλε. Πο. κινδυνεύω ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὅμως ἐκείνης παρούσης λέγε τὸν λόγον. εἰ δ' ἐγὼ μιμήσομαί σε πρὸς αὐτήν. Αν. σκοπεῖν ἐπιδηλοῦ ὅτου σοι δεῖ ὦ Πολύστρατε, ἢ μὴ, πάρεστι, καὶ προεῖρηκε δηλαδὴ ἐκείνα, ἅπερ σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγειλας. ἡμῖν γὰρ τὸ δεύτερον λόγων ἀνάγκαιον. καίτοι, εἰ γὰρ οἰκείου πρὸς σὲ εἶπεν, ὦ πίπονθα, οὐκ οἶδ' ὅπως φοβερώτερόν μοι τὸ πρᾶγμα πεποίηκας. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἱδρῶ τε ἤδη, καὶ δέδοικα, καὶ μεταμέλει μοι ὁρᾶν αὐτὴν οἵαν εἶδον, καὶ τὸ πρᾶγμα πολλῶν μοι δοκεῖ παραχρῆν πεποιῆσθαι. ἄρξομαι δ' ὅμως. εἰ γάρ τι ἀναβαίην, ἤδη παρούσης. Πο. καὶ νὴ Δία πολλῶν τὴν εὐμένειαν ἐπιφανῆ τῇ φωνῇ. φαιδρὰ γὰρ ὡς ὁρᾷς, καὶ φαιδρύνεις· ὥστε θαῤῥῶν λέγε τὸν λόγον. Λυ. ἐγὼ σε ὦ γυναικῶν ἀρίστη, μεγάλα ὡς φῄς, καὶ πάνυ δὴ μέτρια ἐπῃνέσας, οὐχ ὁρᾷς ὅτι πολλῷ ἐπῄνεσα, ἠλίκην αὐτὴν τὸ τῆδε ἐγκώμιον ὑπὲρ σωφροσύνης ἐξενήνοχας, τοῦ πρὸς τὸ θεῖον τιμῶν

Luc. At molestum illud Polystrate, quòd ea non præsente verba faciam. Id enim longè foret satius. Nunc verò mihi jussio respondere necesse est. Sed si talis apud illam internuncius mihi fueris, qualis illius apud me fuisti, aleam jacere audebo. *Pol.* Quod ad hoc attinet, confide Luciane, fore ut me tuæ defensionis actorem non malum habeas, si paucis dicere coneris, quò faciliùs omnia recorder. *Luc.* Atqui longissima oratione mihi opus erat, adversus accusationem adeò vehementem; tamen in tui gratiam, defensionem præfecabo. Itaque hæc illi meo nomine renuncia. *Pol.* Nequaquam Luciane; sed tanquam illa præsente orationem habeto. Deinde apud ipsàm te imitabor. *Luc.* Proinde, quando ita tibi videtur Polystrate: illa quidem præito est, eaque dixit videlicet, quæ tu ipsius nomine mihi renunciasti. Nobis autem exordienda est secunda oratio. Atqui, non verebor enim tibi dicere quod mihi accidit, nescio quomodo rem hanc mihi magis metuendam reddidisti: & ut vides, jam sudo, & metuo, eamque tantùm non videre puto, quæ res multum me perturbavit. Incipiam tamen: cùm ea jam præsente nulla sit fugiendi facultas. *Pol.* At, per Iovem, magnam vultu præ se fert benevolentiam, viden' ut est hilaris, & mansueta. Quare orationem confidenter aggredere. *Luc.* Ego te fœminarum præstantissima, magna immodicaque laude prosequutus, non video factum esse ut te tantum laudaverim, quantum ipsa hoc de te encomium protuliſti, dum honorem qui numini tribuitur ma-

ἐν μεγάλῳ πθεμῦή. χρεὼν γὰ ἀπάντων τοῦθ μέζον, ὧν εἴρηκα σοὶ σᾶ. κὴ συγχώμη, εἰ μὴ ἓ παντὶ σοι ἀπροσίρεπτα τὰ εἰκότα; ὑπ' ἀγνοίας με ἀμφλαθῶτα. ὃ γὰ ἂν ἄλλω πρὸ αὐτῆς ἐγκεχύμμαι. ὥστε παύτη γε ἐχ ὅπως ὑπερβάλλεσθαι τὰς ἐπαίνους, ἀλλὰ πολὺ καθεδέστερόν μοι δοκῶ τ ἀξίας εἰρηκέναι. σκόπει γοῦν ἡλίκον τοῦθ παρέλιπον, ὡς παμμέγεθες εἰς ἐπίδειξιν πρόπε χρησᾶ, κὴ γνώμης ὀρθῆς, ὡς ὅσοι τὸ θεῖον μὴ ἐν παρέργῳ τίθενται, ὅτι ἓ τι πρὸς ἀνθρώπους ἄριστοι ἂν εἶεν. ὥστε εἰ πάντως μεζονισμὸν δέοι τ λόγον, κὴ τὸ ἄγαλμα ἐπικοσμῆσαι, ἀφελεῖν μ' οὐκ ἂν τι τολμήσαιμι αὐτᾶ, ἀθροίσω ἓ τοῦθ, ὡς πινα κεφαλὴν ἓ παντὸς ἔργυ, κὴ κορυφήν. ἐπ' ἐκείνοις μὴν τοι ἓ πάνυ πολλά σοι εἰδέναι τὴν χάριν ὁμολογῶ. ἐμοὶ γὰρ ἐπαινέσαν ὃ τὸ μέτριον ἓ σᾶ τρόπυ, κὴ ὅτι μηδὲν ὑπερπετὲς, μὴ ἓ πάρα μεζὸν ἐνεποίησέ σοι ὁ παρὼν ὄγκος τ πραγμάτων, σὺ τὰ τοιαῦτα ἀπαπεμμένη ἓ λόγυ, ἐπῃνέσω ἓ ἐπαίνυ τὴν ἀλήθειαν. τὸ γὰρ μὴ θαυμαπίζειν τὰ τοιαῦτα τ ἐγκωμίων, ἀλλ' αἰδεῖσθαι ἐπ' αὐτοῖς, κὴ μέζω ἢ κ' σὲ εἶναι λέγειν, μετρίας ἓ δημοτικῆς πυ ἀμφοῖν δεῖγμά ἐπι. πολλὰ ἀλλ' ὅσω πρ ἂν πρὸς τὸ ἀπαινεῖσθαι αὐτὸ ἧττον ἀμκεμμένη τυγχάνῃς, τοσούτῳ ἀξιωπέραν ὑπερεπαινεῖσθαι ἀποφαίνεις σαυτόν. κὴ χρεὼν ἐς τ ἓ Διογένους λόγον θεελήλυθέ σοι τὸ παράλογον. ὃς ἐρομένυ τινὸς ὅπως ἂν τις ἔνδοξος γένοιτο, εἰ δέξεσθαι φησὶ θρησκεύσειε. φαίην γὰρ ἂν ἐγὼ αὐτὸς, εἴ τις ἔροιτό με, τίνες εἰσὶ μάλιστα ἐπαίνυ ἄξιοι, ὁπόσοι ἀπαινεῖσθαι μὴ θέλουσιν. ἀλλὰ ταῦτα

gni facis. Istud enim, omnium quæ de te dixi, ferme est maximum. Ac veniam deprecor, quòd etiam hanc imaginem tibi non ascripsi, quæ me per ignorantiam latebat: non enim aliam ante ipsam delineassem. Itaque ista ratione quidem, nedum laudando nimius fui, sed longè inferiora quàm pro dignitate dixisse mihi videor. Igitur considera quantum sit illud quod prætermisi, quàm insigniter magnum ad demonstrationem bonorum morum, & recti judicii: quòd quicunque numen non perfunctoriè colunt, etiam humanis in rebus optimi sint. Quocirca si omnis oratio esset retexenda, & emendandum simulachrum, ex ea nihil auferre auderem, imò & hoc adderem tanquam totius operis caput & verticem. Quo nomine me tibi magnam gratiam debere confiteor. Cùm enim animi tui moderationem laudarim, & quod nihil sublime, nihil fastu plenum tibi indidit præsens rerum amplitudo, tu his in oratione mea reprehensis, laudum veritati fidem attulisti. Nam quòd laudes istiusmodi non præripis, sed earum te pudet, majoresque dicis quàm ut tibi conveniant, modesti & popularis animi est argumentum. At quanto magis erga laudes ita affecto es animo, tantò summis laudibus digniorem te reddis. Eaque res in Diogenis sententiam ferme tibi cecidit. Qui interrogante quopiam quo pacto quis gloriam consequi posset: si gloriam inquit contempserit. Ipse etiam dicerem, siquis me interrogaret, quinam potissimum laude digni sint, quicunque laudari nolunt. At hæc aliena fortè sunt,

μ' ἴσως ἐξαρνοῖσθαι, καὶ πόῤῥω ἂν πρεσβεύσασθαι. ὑπὲρ ἧς δὲ ἀρχὴ ἀπολογήσασθαι, τοῦτό ἐστιν, ὅτι τῇ σὺ Κνιδίᾳ, καὶ κήποις, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ, τὴν μορφὴν ἀναπλάττων, εἰκάσας. Ταῦτά σοι ἔμμετρα εἴδωλα, καὶ γυμνὰ τὰ πόδια; ὦδε αὐτῶν δὴ τούτων ἐρῶ. καίτοι παλαιὸς ὅτος ὁ λόγος, ἀνυπεύθυνους εἶναι ποιητὰς, καὶ γραφέας. τοὺς μὲν ἐπαινοῦντας, καὶ μᾶλλον αἴρῃ, εἰ δὲ χαίρῃ, καὶ βασκαίνῃ, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὴ ἴσα πάσχειν φέρειν τολμᾶν. ἐλεύθερον γὰρ τὸ ἐπαινεῖν. ὑφ' ἧς μὲν οὖν αὐτῆς μέτρον οὐκ ἔχομεν, ἢ ὅσον χρήσιμον γενομένοις πρόσφορον. ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐξάστοις ἐρῶ, ὅπως ὑπερβαυμάσονται, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸ ἐπαινούμενον. ἃ μὲν τοιαῦτα ἐγὼ βαλοῦμαι, μὴ δὲ σοὶ δόξω ὑπ' ἀπορίας αὐτὰ δρᾶν. ἐκεῖνο δὲ σε φημὶ τοιούτοις ἡμῖν τοῖς ἀφορμὰς τῶν ἐπαινετικῶν τούτων λόγων, ὡς χρὴ τὸν ἐπαινοῦντα, καὶ εἰκόσι, καὶ ἐναργέσιν ἀεὶ χρῆσθαι. καὶ χρὴ δὲ τὸ μέγιστον ἐστιν εὖ εἰκάσαι. τὸ δὲ δεῖ μάλιστα κεῖνο ἴσθι. σὺν τοῖς ὁμοίοις ἁρμόττειν, δεῖ δὲ ἀρχὴ τὸ ὑποδεέστερον ποιητὴν τῷ παραδείγματι, ἀλλ' ἤν τις πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. οἷον, ἤν τις κυνὶ ἐπαινῶν, ὅτι ἀλώπεκος μείζω εἶναι αὐτὸν, ἢ λαλύρᾳ, ἆρά σοι ὁ τοιοῦτος δοκεῖ ἐπαινεῖν εἰδέναι; σὺν ἂν εἴποις. ἀλλὰ μὲν δὴ εἰ λύκῳ φαίη εἶναι αὐτὸν ὑπάρχειν, ἢ ὅτω μεγάλως τι ἐπῄνεσεν. ἀλλὰ πῶς τὸ

sunt, & extra rem. Verùm de quo instituenda mihi defensio, illud est, quod te cum Cnidia, & hortensi Venere, cum Iunone, & Minerva, formam tuam effingendo, comparavi. Ea-ne modum excedere, & pede latiora tibi visa sunt? De his ipsis igitur dicam: quanquam vetus est hoc verbum, rationibus reddendis non esse obnoxios poëtas & pictores: puto etiam laudatores, eoque magis, si humi & gressim, ut nos, at non præter modum ferantur. Laus enim res est libera. Neque modum ullum ad magnitudinem, aut brevitatem, ipsi leges præscripsêre. Sed illud tantùm ex omnibus respicit, quomodo summè admirabitur, & insignem faciet eum quem laudat. At ego viam hanc non ingrediar, ne id inopia consilii facere tibi videar. Illud vero dico, ejusmodi nobis esse laudativarum orationum occasiones, quomodo imaginibus & comparationibus laudatorem uti oporteat. Et ferme in hoc sita est bene effingendi summa. Illud vero recte effictum, sic potissimum judicabitur, Non si quis cum similibus comparaverit, neque si cum eo quod vilius est composuerit, sed si quod laudatur, ad excellentioris archetypum, quoad fieri potest, extulerit. Exempli gratia, si quis canem laudando, diceret esse vulpe aut fele majorem, nunquid ille laudandi rationem tibi videtur posse? Non utique dixeris. Sed neque si lupo parem esse diceret, neque sic magnificè laudaret. Sed ubi tandem

1 Ταῦτά σοι ἔμμετρα ἴδοξε] Ταῦτά σοι ἄμετρα ἰδ. Itaque adjungit, καὶ γυμνὰ τὰ πόδια. Marcil.

2 Καὶ ὑπὲρ τοῦ πρόσθε.] Vide Paræmiogr. *Bourd.*

3 Τοιοῦτοι ἡμῖν τοῖς ἀφορμὰς] Τοιούτους ἡμῖν παροχαίνει τοῖς ἀφορμὰς. *Marc.*

ἔδιον δ' ἐπαίνου ἀποπλεῖστον; ἢν ὁ κύων τῷ λέοντι ἐοικέναι λέγηται καὶ μέγεθος, καὶ ἀλκήν. ὡς τὸν Ὠρίωνος κυνὸς ἐπαινῶν ἔφη ποιητὴς, λεοντοδάμαντα αὐτόν. ἀτὰρ καὶ δὴ κυνὸς τελὴς ἔπαινος. καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τὸν ἐκ Κρότωνος, ἢ Γλαῦκον τὸν ἐκ Καρύστου, ἢ Πολυδάμαντα ἐπαινέσαι θέλων, ἔπειτα λέγοι ἰσχυρότερον ἕκαστον αὐτῶν γυναικὸς γνήσιον, οὐκ ἂν οἶμαι κακοδοξίαν αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀνοίᾳ δ' ἐπαινεῖν, ὅπως εἰ δ' ἐνὸς ἀνδρὸς ἥλιθον ἄμεινον εἶναι αὐτὸν, ἠδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν ἂν πρὸς ἔπαινον. ἀλλὰ πῶς ἐπήνεσε ποιητὴς εὐδόκιμος τὸν Γλαῦκον; ἠδὲ Πολυδάμαντα βίαιον φήσας ἀναστέναξαν ἂν αὐτῷ ἐναντίας τὰς χεῖρας. ἠδὲ σιδήρεον Ἀλκμήνης παῖδα. ὁρᾷς οἷοις αὐτὸν θεοῖς εἴκασε; μᾶλλον δ' ἂν αὐτῶν ἐκείνων ἀπέφηνε. καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠγανάκτησε τοῖς ἐφόροις τῶν ἀθλητῶν θεοῖς ἀντεπαινέμενος, ὅτι σφίσιν ἐμιμήσατο τὸν τῶν Ἑλλήνων. ὁ μὲν, ἐπὶ τῇ ἀλκῇ ὁ Γλαῦκος. ὁ δὲ ποιητὴς, ἐπί τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ μάλιστα τῷ ἄσματι. μὴ δὴ θαυμάσῃς εἰ δ' αὐτὸς εἰκάσαι βιάσομαι ὅπῃ ἂν τῷ ἐπαινεῖν ἀναγκαῖον, ὑψηλοτέρῳ χρησάμενον τῷ δημιουργῷ, τοῦτο καταδαλόντα δ' λόγου. ἐπεὶ δ' δ' κολακείας ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲ δ' συ μισεῖς τὴν κολακικὴν, ἐπαινῶ μὲν σε, καὶ οὐκ ἔχθειν ἄλλως. ἐθέλω δέ σοι διακρῖναι, καὶ ὁρίσαι τὸ, τε δ' ἐπαινέτου ἔργον, καὶ τὸν δ' κόλακος

dem quod laudis eſt proprium, abſolvitur? Si canis dicatur magnitudine & robore, leoni eſſe ſimilis, ut Orionis canem laudans poëta, leonis domitorem appellat. Nam hæc utique canis perfecta laus eſt. Rurſus ſiquis Milonem Grotoniaten, aut Glaucum Caryſtium, aut Polydamantem laudare volens, eorum unumquemque muliere robuſtiorem eſſe diceret, nonne deridendum putares ob inſulſam laudationem, ſiquidem etſi eum viro aliquo præſtantiorem dixiſſet, neque hoc ad laudem ſuffeciſſet? At quomodo celebris poëta Glaucum laudavit? non dixit Pollucem manus adverſarias cum ipſo conſeruiſſe: neque ferreum Alcmenæ filium. Vides qualibus Diis ipſum aſſimilarit? quin potiùs ipſis imaginibus expreſſit. Et neque Glaucus indignatus eſt quòd cum inſpectoribus athletarum Diis col atus laudaretur, neque illi ulti ſunt vel Glaucum, vel poëtam, prout in laude impium: ſed ambo celebres, & in honore apud Græcos fuerunt: ille roboris nomine Glaucus: poëta verò & rerum aliarum, in primis verò carminis hujus ratione. Nec verò mireris, ſi & ipſe cùm effigiem fingere vellem: altiori, quod laudanti erat neceſſarium, uſus ſum exemplari, ratione id ſubjiciente. Quandoquidem autem adulationis mentionem feciſti, quòd aſſentatores odiſti, laudote, nec aliter fieri convenicbat. Sed enim volo tibi laudatoris opus, & adulatoris nimietatem diſcernere, & definire. Ita-

t Μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῷ ἐκείνων] Μᾶλλον δὲ καὶ κρείττω αὐτῷ ἐκείνων. *Marc.*

t Τὸν

ὑπολήψ. ὁ μὲν δὴ κόλαξ, ἅπερ ἂν χρῆσθαι τῷ ἑαυτοῦ ἐπαινῶν, ἀληθείας δὲ ὀλίγην ποιούμενος τὴν ἀφορμὴν, ἅπαντα ὑπερπαινεῖν εἴωθεν. ἐπῳδὴν μὲν γὰρ ἐκείνην οὐκ ἂν εἰπεῖν, ἣν πρὸς τὸν Θερσίτην ὁ μορφοποιὸς ἐποιήσατο Ἀχιλλεύς. καὶ τὸν Νέστορα φασὶν οὐκ ἐπὶ Ἴλιον σμικρὸν εἶναι. διομόσαιτο δ' ἂν ἐνίοτε καὶ Κροίσου ἔτι πλουσιώτερον εἶναι καὶ Μελάμποδος. καὶ τὴν Γρηὶα ἐξώτερον δεδορκέναι καὶ Λυγκέως, ἐπεὶ μόνον κερδαίνειν τι ἐλπίσῃ ἐπὶ τῷ ψεύσματι. ὁ δὲ λέγειν μὲν ἐπαινῶν, οὐκ ὀκνῶν ψεύδεσθαι τι, καὶ ἀποθεῖναι τὸ μὴ ὂν εἰς ἀφέλειαν. τὰ δὲ ὑπάρχοντα φημὶ φύσει ἀγαθὰ, κἂν μὴ πάνυ μεγάλα ᾖ, ἐπιδεικνύειν, καὶ μείζω ἀποφαίνειν. καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ἵππον ἐπαινέσας θέλων, φύσει κέρδος ἂν ἔχουσαν ζῷον, καὶ φρονιμώτερον, ἢ ἄκρον ἐπ' ἀκροτελεύτιον καρπὸν ἰέναι, μηδὲ καταπατεῖν. καὶ πάλαι σὺν ἐκπλήξει φάναι ἀέλλοποδα ἐρίμου ἵππου. καὶ ἦν οἰκίαν ἐπαινῇ κόλαξ, καὶ ἄριστα κατεσκευάσθαι φήσει, εἰπεῖν ἂν, Ζηνὸς τοι τοιήδε γ' ἐλυμπίη ἐνδέδηε αὐλή. ὁ δὲ κόλαξ, τοῦτο τὸ ἴαμβον, κἂν ἐπὶ τὸ συβώτου κελεύσῃς εἶπον, εἰ μόνον ἦν αὐτῷ συβώτου λαμπρότερον ἐλπίσειεν. ὅπως Καμωνᾶς ὁ Δημητρέως τοῦ πολιορκητοῦ κόλαξ, ἐπαίνων αὐτῷ τοὺς ἐπὶ τῷ κολακείαν κατηναλωμένους, ἐπεὶ ποτὲ βηχὸς ἐνοχλήσαντος τὸν Δημήτριον, ὅτι ἐμμελῶς ἐβήξατο. εἰ μόνον δὲ τοῦτο ἐπαινεθείη. Itaque assentator utpote proprii compendii causa laudans, nulla veritatis ratione habita, omnia supra modum laudanda putat; multa mentiens, deque suo addens, adeò ut Thersiten Achillo formosiorem facere, & Nestorem eorum qui ad Ilium militarunt natu minimum dicere non vereatur. Quinetiam jurare ausit Crœsi filium auditus acumine Melampodem antecellere, Iphnea verò visu Lynceum, dummodo lucri aliquid ex mendacio se capturum speret. Porrò laudator, mentiri nolit, aut aliquid ex iis quæ neutiquam insunt, addere: sed quæ bona habet à natura, quamvis non sint admodum magna, per comparationem auget, & majora ostendit. Et dicere ausit, laudando equum, natura levem, ut ea scimus esse animantia, & cursu velocem, Ille per intactæ segetis, vel summa volaret Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas. Rursus non dubitaret dicere, Procellipedum cursum equorum. Quinetiam si domum eximiam, & optimè extructam laudet, dixerit. Talis & intus erat magni Iovis aula suprema. At hunc versiculum assentator, etiam de subulci tugurio id diceret, si modò aliquid à subulco acceptorum se speraret. Veluti Cynæthus Demetrii illius Poliocetæ assentator, absumptis omnibus assentandi rationibus, Demetrium tussi vexatum laudabat quòd scitè spueret & excrearet. Non solum autem

1 Τὸν Κροίσου υἱὸν ὀξυκωφότερον εἶναι τοῦ Μελάμποδος] Atqui Herodotus lib. 1. ἐπιπλῆξαι δὲ ὁ ἄφωνος. videtur itaque aut alios secutus auctores Lucianus, aut memoria ei vacillavisse. Nam & infrà in Gallo sive somnio, λυπεῖ δὴ, inquit, ὦ μὰ Δία δὸν, υἱὸς πωρώδης ὤν. Neque dixeris hoc Luciani loco reponi posse λελίσητον. Repugnat enim comparatio cum Melampode. *Marc.*

1 Vel

τέρα αὐτῶν γνώρισμά ἐστι, τὸ τὰς μὲν κόλακας οὐκ οἰκεῖν, καὶ ψύσασθαι δὲ χαρίσασθαι ἕνεκα τῶν ἐπαινουμένων, ἐξαίρειν δὲ τοὺς ἐπαινοῦντας τὰ ὑπάρχοντα πειρᾶσθαι, ἀλλὰ μακείνῳ ἀ σμικρῷ διαλλάττουσιν. ὅπ οἱ μὲ κόλακες, ἐφ' ὅσον οἷόν τε αὐτοῖς, χρῶνται παῖς ὑπερβολαῖς. οἱ ἐπαινοῦντες δ', καὶ σὺ αὐτοῖς πιθάνως σωφρονοῦσι, καὶ οὐτὸς τ' ὅρων μέτρα. πωῦτά σοι λάτ' πολλῶν ὀλίγα κολακείας, καὶ ἐπαίνω ἀληθεῖς δείγματα, ὡς μὴ πάντες ὑποπτεύης τοὺς ἐπαινοῦντας, ἀλλὰ ἀφελείνης, καὶ ἀδιαμετρῆς τῷ οἰκείῳ μέτρῳ ἐκάστου. φέρ' οὖν εἰ δοκεῖ, πρόσαγε τοῖς ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένοις, τοὺς κνιδίους ἀμφοτέρους, ὡς μόθοις εἴ τι τούτῳ εἶτ' ἐκείνῳ ἐοίκασιν. ἐγὼ γὸ εἰ μέν τινα ἄμορφον ἔπον ἔφλω τῷ ἐν Κνίδῳ ἀγάλματος ὁμοίαν ἔχης ἄν, καὶ δ' Κωκύδε κολακικώτερ' ὄντως νομιζοίμλω. εἰ δὲ τοιαύτην ὑπάρχουσαν, οἵαν πάντες ἴσασιν, ἀ πάνυ ὀκ πολλοῦ ἀξιγήματος ἐμοῦ τὸ τόλμημα. τάχα ὁ νεῶ φαίης, μᾶλλον δ' ἤδη εἴρηκας, ἐπαινεῖν μὲν σοὶς τὸ κάλλος ἐφείλω. ἀνεπίφθονον μέντοι ποιήσασθαι τ' ἔπαινον ἐχρῆν, ἀλλὰ μὴ θεοῖς ἀπεικάζειν ἄνθρωπον ὄσον. ἐγὼ δ', ἤδη γάρ με προέλεγες τάληθὲς εἰπεῖν, ἀ θεοῖς γε ὡ βελτίστη εἰκάσω, πρυτιτῶν δ' ἀγαλμάτων δημιουργήμασι, λίθῳ, καὶ χαλκῷ, ἢ ἐλέφαντ@ πεποιημένοις. τὰ δ' ὑπ' ἀνθρώπων γεγυημένα, ὀκ ἀσθὲς οἶμαι ἀνθρώποις εἰκάζειν. ἑκτὸς εἰ μὴ σὺ τῶτο ἴσμεν τῶν Ἀθηναίων ὑπείληφας, τὸ ὑπὸ Φειδίου πεπλασμένον, ἢ τῶτο τῶν ὑραίαν Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησε Πραξιτέλης ὁ Κνίδῳ, ἀ πάνυ πολλῶν ἐτῶν. ἀλλ' ὅρα μὴ ἄσμενον ᾖ, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν δοξάζειν. ὧν τάς τε ἀληθεῖς εἰκόνας

autem hac nota à se invicem discernuntur ambo, quòd non dubitent assentatores mentiri in eorum qui laudantur, gratiam. Laudatores verò dotes quæ insunt, extollere conantur. Sed hac re etiam non exigua à se invicem differunt, quòd assentatores, quoad fieri potest, Hyperbolis utuntur: laudatores in jis sibi temperant, & intra terminos manent. En tibi ex multis pauca assentationis, & veræ laudis indicia: ne laudatores omnes suspiceris, sed utrumque discernas, & propria mensura metiaris. Age itaque si videtur, ea quæ à me dicta sunt ad utriusque canonem expende, ut intelligas huic-ne an illi sint similia. Nam si deformem aliquam Cnidio simulachro similem dixissem, revera præstigiator, & Cynætho adulantior existimarer. Sed si dixi eam, quæ talis est, qualem norunt omnes, non admodum longo intervallo distabat ausum. At dices fortasse, aut potiùs jam dixisti: pulchritudinem quidem laudare tibi liceat. Sed enim immunem ab invidia laudem tribuere conveniebat: non autem Deabus hominem me comparare. Ego verò, jam enim adducar ut verum eloquar, te ô præstantissima, nequaquam cum Deabus comparavi, sed cum eximiorum artificum operibus, ex lapide, ære, aut ebore confectis. At quæ ab hominibus sunt facta, cum hominibus comparare non puto impium, nisi Minervam illud esse existimasti, quod Phidias effinxit, aut cœlestem Venerem illud, quod non multis abhinc annis Praxiteles Cnidi fecit. At vide ne inquorum imagines veras nulla humana

decorum sit talia de Diis sentire:

ἀνεφίκτως εἶναι ἀνθρωπίνῃ μιμήσει ἅμα καὶ πολλαπλασίονα. εἰδὲ ἔ, πρόλιπε με αὐτοῖς ὁμοίαν εἰκόσαι, οὐκ ἐμὸν τοῦτο, οὐδὲ ἐγὼ πρῶτος τοιοῦτον ἐπιχειρήσω τοῖς ἔργοις, ἀλλὰ πολλοί, καὶ ἀγαθοὶ ποιηταί. καὶ πρόλιπε ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὅμηρος, ὃν ἐγὼ οὐκ ἀνεξετάστως ἐμοὶ συναγορεύσειν μοι. ἡ οὐδεμία μηχανή, μὴ οὐχὶ ἐγὼ αὐτὸν σοὶ ἐμοὶ ἀλῶναι. ἐρήσομαι τοίνυν αὐτὸν, πρόλιπε ἧττον ἢ σὲ τὸν πάτροκλον αὐτῷ, καὶ γὰρ ἀξιομνημονεύτως, ὡς ποιῆσαι τὰ χαριέστατα τῶν ἐρωτικῶν ἐμοὶ φάναι αὐτῷ, τί σοι δοκεῖ τὸν δακρύειν, ὅπου τὴν αἰχμαλώτην λέγει τὴν Βρισηΐδα, ὅτι χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα, ἐπεὶ δὲ τὸ πάτροκλον. εἶπε μὴ μεμφθῶν, ὡς οὐχ ἱκανὸν εἰ μόνῃ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα εἴη, εἶπε δὲ ἅμα φησὶ κλαίουσα γυνὴ εἰκυῖα ἀληθῶν. ὁπόταν οὖν τοιαῦτα λέγῃ, μετοῖς καθ' ἑαυτὸν, ἢ ἀπείπῃς τὸ βιβλίον, ἢ δῆλος αὐτὸς ἐλλυχνεμάζων, οὐ τῷ ἐπαίνῳ. ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ φθόνει, ὅτι τοσοῦτον ἐμοὶ δίδωκεν, ὅστις ἐστὶν ὃς τις αὐτὸν ἐπὶ τοῦτο ἠτιάσατο, μήτε ὁ μισέλλην τολμήσειε αὐτὸ τοῦτο εἰπεῖν, μήτε ὁ τὰ νῦν ἐπισκηνεμάμενος τῶν ἐπῶν οὐ τῇ ἀνθρακιᾷ τῇ ἐβελῶν. εἶτα ἐκεῖνο μὲν ἐφιζήσεται βάρβαρον γυναῖκα, καὶ ταῦτα, κλαίουσα τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ εἰκάσαι. ἐγὼ δέ, ἵνα μὴ τὸ πρόλιπε εἴπω, διότι μὴ ἀνέχῃ ἀκούσασα, οὐκ ἂν ἀνθρακέλλαιμι εἰκόσι θεῶν γυναῖκα φαιδράν, καὶ μειδιῶσαν τὰ πολλά. ὅπερ θεοῖς ἅμιλλον ἄνθρωποι ἔχουσιν ἐπὶ μύθοις ὁ Ἀγαμέμνων, ὅρα ὅσην αὐτὸς φιλοτιμίαν ἐποιήσατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐπαμιλλᾶται τὰς εἰκόνας ἐς τὸ σύμμετρον. ὡς ὅμμασι μὲν φησὶ, καὶ κεφαλὴν ἴκελον αὐτὸν εἶναι τῷ Διΐ, τῷ Ἄρει δέ, στέρνα δὲ τῷ Ποσειδάωνι δὲ ἀλλήρων ἀνθρώπων καὶ μίαν ἀπὸς τοσούτων θεῶν εἰκόνας.

mana industria imitatione assequi potest, ut sentio. Quod si etiam te illis assimilassem, meum hoc non esset: neque primus hanc viam aperui, sed multi, & eximii poëtæ, cum primis verò Homerus civis tuus, quem mihi patrocinaturum proferam: aut fieri non potest, quin mecum vincatur. Quare ipsum interrogabo, aut te potiùs illius loco. Etenim memoriæ mandas, quod præclarè facis, elegantissima carminum ejus, quid tibi videtur illud ubi de captiva Briseide sic loquitur, aureæ Veneri similis Patroclum lugebat. Deinde paulò pòst, ac si non sufficeret, si soli Veneri similis esset, addit, Sic itaque est mulier lachrymans effata Deabus Consimilis. Ergo cùm talia dicat, illumne odisti, & librum projicis, an illi libertatem in laudando permittis? At non desinet tamen tanta sæculorum series ipsi concessit. Ac nemo inventus est qui hujus rei illum arguerit, neque qui Imaginem ejus flagris cædere ausus sit, neque qui obeliscis adscriptis nothos versus notarit. An licebit illi mulierem barbaram, idque plorantem, aureæ Veneri comparare? Ego verò, ut pulchritudinem taceam, quoniam audire non sustines, Dearum imaginibus non comparaverim mulierem hilarem, & sæpe ridentem? Quod homines Diis simile habent. In laudando autem Agamemnone, vide quantum Diis pepercerit, & quàm accommodatè Imagines deprompserit, ut illum oculis & capite Iovi similem esse dicit, balteo Marti, pectore Neptuno, membratim dividens hominem ad tantorum Deorum imagines collatum,

Rur-

καὶ αὖ πάλιν, βοῶπιν ἢ Ἥρᾳ Φησὶν ὅμοιον εἶναι. καὶ ἄλλον ἄλλῳ. Θρασὺν τὸν Φρύγα τὸν Ἕκτορα Πελάμωνι. Θρασύκλεον, πολλάκις τὸν Πηλέως. ἀλλὰ ἐπάνειμι αὖθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τῶν ἀναθεωμένων. ἀπεῖκες γὰρ ἤδη αὐτῇ λέγοντος, Ἀρτέμιδι εἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ οἵη σὴ Ἄρτεμις εἶσι κατ' ὄρεος. ὃ μόνον ἢ τὰς ἀνθρώπους αὐτὰς ἔοικε ποιεῖς ἀπεικάζειν; ἀλλὰ καὶ τὴν Εὐφόρβου κόμην, ταῖς χάρισιν ἀπείκασε, καὶ τοῦτο, ἄμικτα δεδαιδάλου. καὶ ὅλως τοσαῦτα ἐστὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν εἶναι τῶν ποιήσεως μέρος, ὃ μὴ ταῖς θείαις εἰκόσι λελακισμένον. ὥστε ἢ καὶκεῖνα ἐξαλαλήσῃ, ἢ ἐμοὶ τὸ ὅμοια τολμᾶν ἐφεῖσθαι. ὅτῳ γὰρ τὸ κρῖναι τὰς εἰκόνας, καὶ τὰς ὁμοιώσεις, ἀνδυθμιόν ἐστι, ὥστε Ὁμήρου καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς σὺν ἄκρῃσιν λέγειν τὸν ἐλαττόνων ἐπαινέσαι. τὰς γοῦν τῆς Ἥρας ὀφθαλμὰς, τοῖς τῶν βοῶν εἴκασεν. ἑτέρου δέ τις ἰοβλεφάρου τὴν Ἀφροδίτην ἔφη. τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλόν τις ἀγνοεῖ, τῶν καλῶν ἐπ' ἐλάχιστον τῇ Ὁμήρου ποιήσει ὡμιληκότων, κρίνει τὰ ῥόδα τῆς μορφῆς, ἢ μεγέθους, εἰ τις θεᾶς ἐοικέναι λέγοιτο. ἀλλὰ τὰς ἀσυμβόλους αὐτὰς, πόθεν ἐμιμήσαντο τὰς τῶν θεῶν, Διονύσιοι, καὶ Ἡφαίστιωνες, καὶ Ζήνωνες, καὶ Ποσειδώνιοι, καὶ Ἑρμοῖοι ἀσυγχρόνυμοι. Λητὼ γοῦν, γυνή τις ἐγχωρίου Εὐαγόρᾳ τοῦ Κυπρίων βασιλέως. καὶ ὅμως οὐκ ἠγανάκτησεν ἡ θεὸς, ὀνωμασμένῃ λίθῳ αὐτὴν ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀπεργάσασθαι. ἐῶ γὰρ τοὺς Αἰγυπτίους, ὡς ἔοικε διαδεδεγμένους εἶναι πάντων, ὅμως τοῖς θείοις ὀνόμασιν, εἰς κόρον ἐπιχωμῴδοῦσι. κἀδὲν χρὴ τὰ πλείστων αὐτοῖς, ἐξ ὀργανῶν εἶναι. ὥστε ἀ ποιός τις σὺ τὸ τοιοῦτον, ψόφο-

Rursus hunc homicidæ Marti ſimilem eſſe ait, & alium alii. Deiformem Phrygem illum Priami filium, Deo ſimilem ſæpe Achillem. At rurſus ad muliebria exempla redeo. Ipſum enim audis dicentem, Dianæ ſimilis, vel aureæ Veneri, Item, qualis Diana it per montem. Nec ſolùm homines Diis aſſimilat, ſed etiam Euphorbi comam Gratiis aſſimilavit, idque ſanguine imbutam. Denique tam multa ſunt id genus, ut nulla poëſcos ejus pars non ſit divinis Imaginibus exornata. Quocirca aut illa deleantur, aut ſimilia audere nobis liceat. Adeò verò liberum eſt quod Imaginibus, & ſimilitudinibus illuſtratur, ut Dearum etiam laudes à rebus inferioribus promere Homerus non dubitarit. Itaque Iunonis oculos bovinis aſſimilavit: alius quiſpiam Veneris palpebras violis ſimiles dixit. Ecquis, etiam eorum qui in Homerica poëſi minimum ſunt verſati, roſeis digitis Auroram ignorat? Atqui mediocria ſunt quæ ad formam pertinent, ſiquis Deo ſimilis dicatur. Verum quo ſunt numero, qui Deorum appellationes imitati ſunt, Dionyſii, Hepheſtiones, Zenones, Poſidonii, Hermæi agnominati. Latona quoque fuit quædam Euagoræ Cypriorum regis uxor. Nec tamen indignata eſt Dea, quæ non ſecus ac Nioben, poterat eam in lapidem convertere. Omitto Ægyptios, qui quamvis mortalium omnium ſint ſuperſtitioſiſſimi: divinis tamen nominibus ad ſatietatem utuntur. Itaque penè omnia è cœlo illis deſumpta ſunt. Quare nihil eſt quod ob laudem hanc per-

ἀλλ' ἀληθείας ἕνεκα τοῦτο ἔπαθον. εἰ μέν τι ἐν τῷ συγγράμματι πλημμελὲς εἴρηται εἰς τὸ θεῖον, οὐ μὲ ἀνδίκως αὐτοὶ, οὓς τοιά τινα νομίζεις ἀκριβῶς δικάζειν εἶναι. ἐμὲ γὰρ ἂν ἐκεῖνοι οἱ θεοὶ, ἐπειδὴ τὸν Ὅμηρον, καὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἀμύνονται. ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὅτι τὸν ἄριστον φιλοσόφων ἁμωσοῦν, εἰκόνα δὲ τὸν ἄνθρωπον εἰπόντα εἶναι, πολλὰ ἔτι ἔχων σοὶ εἰπεῖν, Πολυστράτου ἕνεκα τοῦτο παύσομαι, ἵνα καὶ λεχθῆναι δυνηθῇ τὰ εἰρημένα. Πο. οὐκ οἶδα εἰ μοι τοῦτο δυνατὸν ἔτι ἐστὶ Λυκῖνε. μακρὰ γὰρ εἴρηται σοι ὁ λόγος, καὶ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ ἐκχυθὲν μᾶλλον. πειράσομαι δ' ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη κινοῦσι παρ' αὐτοῖς, ἐπίσυρε μάλα τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρεμπέσοι ἄλλο συγχέον τὴν τάξιν αὐτῶν, εἶτά μοι συνεπιτιλᾷ συμβῇ ἐκ τῶν θεατῶν. Λυ. αὐτὸ σοὶ μελήσει ἀ Πολύστρατε, ὅπως ἄριστα ἀγωνιεῖ. ἐγὼ δ', ἐπειδὴ ἄπαξ σοι τὸ δρᾶμα παρεδόθη, καὶ μὲν δὴ ἀπόλλυμι. ὁπόταν δ' αἱ ψῆφοι ἀναφανῶσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη ἐκ αὐτοῦ παρίσομαι, ἐφ' ὁμολογουμένοις τι τὸ τέλος ἐσόμενος ἔχον.

pertimescas. Nam siquid in Deum hoc libello est peccatum, à culpa es immunis, nisi & in audiendo culpam esse putes. At me ulciscentur Dii, quandoquidem Homerum, aliosque poëtas ante me ulti sunt. At Philosophorum præstantissimum, qui hominem Dei imaginem esse dixit, necdum puniverunt. Quanquam autem multa adhuc habeo tibi dicenda, hujus tamen Polystrati gratia finem faciam, ut dicta recordari possit. *Pol.* Haud scio, Luciane, num id adhuc possim. Nam longa fuit tua oratio, & effusam aquam prætergressa. Eorum tamen conabor meminisse. Et ut vides, hæc ad ipsam obturatis auribus jam deferre propero, nequid interlabatur quod eorum ordinem confundat, deinde mihi à spectatoribus exibilari contingat. *Luc.* Istud sanè tibi curæ erit Polystrate, ut personam optimè agas. Cæterùm ego quandoquidem fabulam tibi semel tradidi, nunc è medio discedam. Postea verò pronunciatis judicum suffragiis, iterum adero, visurus quem finem hoc certamen habiturum sit.

ΤΟΞΑΡΙΣ, Η ΦΙΛΙΑ.

TOXARIS, SIVE AMICITIA.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, amicitiæ dignitatem, atque effectum commendare voluisse, dum Toxarim & Mnesippum introducit, alterum Scytharum, alterum Græcorum, in amicitiis colendis fidem, prædicantem, utrumque autem pro patria sua, contendentem, commemoratis aliquot sua ætatis hominum exemplis, qui mutua

καὶ αὖ πάλιν, βοωπολογῶ Ἀρεῖ φησὶν ὅμοιον εἶναι. καὶ ἄλλον ἄλλῳ. Ἡσιόδῳ τὸ φρύγα τὸν Ἰδαῖον Πριάμου. Ἡσιόδειον, πολλάκις τὸν Πηλέως. ἀλλὰ ἐπείγειμι αὖθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τῶν ἀθροιζομένων. ἀκούσας γὰρ ἤκεν αὐτῇ λέγοντος, Ἀρτέμιδι εἰκέλη, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ οἵη θ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' ὄρεος. ὁ μὲν νὸν ἦ τὰς ἀνθρώπους αὐτὰς θεοῖς ἀπεικάζῃ; ἀλλὰ καὶ τὴν Εὐφόρβου κόμην, ταῖς χάρισιν ἀπέικασε. καὶ ταῦτα, ἄμμιν διδάσκαλος. καὶ ὅλως τοσαῦτά ἐστι τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν εἶναι τῆς ποιήσεως μέρος, ὃ μὴ ταῖς θείαις εἰκόσι λελεκύθωται. ὥστε ἢ καινὰ ἐξαλλίφθω, ἢ ἐμοὶ τὸ ὅμοια τολμᾶν ἐφείσθω. ὅτῳ δ' τὸ κῆ, τὰς εἰκόνας, καὶ τὰς ὁμοιώσεις, ἀνάθυμόν ἐστι, ὥστε Ὅμηρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς σὺν ἄκνησεν λὰξ τῆς ἐλαττόνων ἐπαινέσαι. τὰς γοῦν τῆς Ἥρας ὀφθαλμὰς, τοῖς τῶν βοῶν εἴκασεν. ἑτέρου δέ τις ἰοβλεφάρου τὴν Ἀφροδίτην ἔφη. τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλόν τις ἀγνοεῖ, τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχιστον τῆς Ὁμήρου ποιήσεως ἀμελητότων, καίτοι τὰ μὲν τῆς μορφῆς, ἔπι μετρίως ἔχον, εἴ τις θεᾷ ἐοικέναι λέγοιτο. ἀλλὰ τὰς ἀθανασίας αὐτὰς, πάσαι ἐμιμήσαντο τὰς τῶν θεῶν, Διονύσιοι, καὶ Ἡφαιστίωνες, καὶ Ζήνωνες, καὶ Ποσειδώνιοι, καὶ Ἑρμαῖοι ἀθανατοφρόνυμοι. Λητὼ δ', γυνὴ τις ἐγένετο Εὐαγόρου τοῦ Κυπρίων βασιλέως. καὶ ὅμως οὐκ ἠνανάκτησεν ἡ θεὸς, δυνατωτέρῳ λίθῳ αὐτὴν ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀπεργάσασθαι. ἐῶ γὰρ τὰς Αἰγυπτίους, οἵπερ ἐθεσπεσιμονίσθηκέ εἰσι πάντων, ὅμως τοῖς θείοις ὀνόμασιν, εἰς κόρον ἐπιχωμῴδιμος. χιλίων γοῦν τὰ πλεῖστα αὐτοῖς, ἐξ ἀρχῆς ἐστιν. ὥστε ἐ θεὸς γε οὐ τὸ τοιοῦτον, ψοφοδεὲς illis desumpta sunt. Quare nihil est quod ob laudem hanc

Rursus hunc homicidæ Marti similem esse ait, & alium alii. Deiformem Phrygem illum Priami filium, Deo similem sæpe Achillem. At rursus ad muliebria exempla redeo. Ipsum enim audis dicentem, Dianæ similis, vel aureæ Veneri, Item, qualis Diana it per montem. Nec solùm homines Diis assimilat, sed etiam Euphorbi comam Gratiis assimilavit, idque sanguine imbutam. Denique tam multa sunt id genus, ut nulla poëseos ejus pars non sit divinis Imaginibus exornata. Quocirca aut illa deleantur, aut similia audere nobis liceat. Adeò verò liberum est quod Imaginibus, & similitudinibus illustratur, ut Dearum etiam laudes à rebus inferioribus promere Homerus non dubitarit. Itaque Iunonis oculos bovinis assimilavit: alius quispiam Veneris palpebras violis similes dixit. Ecquis, etiam eorum qui in Homerica poësi minimum sunt versati, roseis digitis Auroram ignorat? Atqui mediocria sunt quæ ad formam pertinent, siquis Deo similis dicatur. Verum quo sunt numero, qui Deorum appellationes imitati sunt, Dionysii, Hephestiones, Zenones, Posidonii, Hermæi agnominati. Latona quoque fuit quædam Euagoræ Cypriorum regis uxor. Nec tamen indignata est Dea, quæ non secus ac Nioben, poterat eam in lapidem convertere. Omitto Ægyptios, qui quamvis mortalium omnium sint superstitiosissimi: divinis tamen nominibus ad satietatem utuntur. Itaque penè omnia è

per-

ἀδικεῖας ἀπὸς τ ἔπαινον. εἰ μέν τι καὶ τῷ συγγράμματι πέπλημμέληται εἰς τὸ θεῖον, σὺ μὲ ἀνδίκητον αὐτὸν, οὐκ τὸς εἰμὶ τινα νομίζης ἀκριβείας ἀθῴνλω εἶναι. ἐμὲ γ ἀκηκόασιν οἱ θεοὶ, ἐπειδὴ ἀπὸ ἐμοῦ τ Ὅμηρον, καὶ τὰς ἄλλας ποιήσεις ἐμιμήσατο. ἀλλ' εἰδέναι, εἰδὲ τ ἄριστον φιλοσόφων ἡμιωσάντα, εἰκόνα θεοῦ τ ἀνθρώπου εἰπόντα εἶναι. πολλὰ ἔτι ἔχων ἀπὸς σὲ εἰπεῖν, Πολυστρατε ἵνα τέλος τούτου παύσωμαι, ἵνα μὴ λοιπὰ μέρη σου διωπθῇ τὰ εἰρημένα. Πο. οὐκ οἶδα εἰ μοι τοῦτο δυνατὸν ἔτι ἐ Λυκῖνε. μακρὰ γὰ εἴρηται σοι ἐ παῦλα, καὶ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ εἰκαιόμβριον. πειρόσομαι δ' ὅμως ἐπιμηκῦναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη λοιπὸς παρ' αὐτῷ, ἐπίσυρε μάλιστα τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρῆκται ἄλλο συγχεῖ τὴν τάξιν αὐτῶν, εἰ δέ μοι συνεπίτροπος σύμβη ἀγὼς τῶν θεατῶν. Λυ. αὐτὸ σοι μελήσει ὁ Πολύστρατε, ὅπως ἄριστα ἀγωνεῖῃ. ἐγὼ γ, ἐπείπερ ἅπαξ σοι τὸ δρᾶμα τοῦτο δέδωκα, νῦν μὲν ἐκ τοδοῦ λοιπὸν ἡσυχήσομαι. ὁπόταν δ τὰς ψήφους ἀναπληρώσωσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη ἐ αὐτὸς παρέσομαι, ἐπιβοήσων ὁποῖόν τι τὸ πλῆθος ἔσῃ.

pertimescas. Nam siquid in Deum hoc libello est peccatum, à culpa es immunis, nisi & in audiendo culpam esse putes. At me ulciscentur Dii, quandoquidem Homerum, alioſque poëtas ante me ulti sunt. At Philosophorum præstantissimum, qui hominem Dei imaginem esse dixit, necdum puniverunt. Quanquam autem multa adhuc habeo tibi dicenda, hujus tamen Polystrati gratia finem faciam, ut dicta recordari possit. *Pol.* Haud scio, Luciane, num id adhuc possim. Nam longa fuit tua oratio, & effusam aquam prætergressa. Eorum tamen conabor meminisse. Et ut vides, hæc ad ipsam obturatis auribus jam deferre propero, nequid interlabatur quod eorum ordinem confundat, deinde mihi à spectatoribus exibilari contingat. *Luc.* Istud sanè tibi curæ erit Polystrate, ut personam optimè agas. Cæterùm ego quandoquidem fabulam tibi semel tradidi, nunc è medio discedam. Postea verò pronunciatis judicum suffragiis, iterum adero, visurus quem finem hoc certamen habiturum sit.

ΤΟΞΑΡΙΣ, Η ΦΙΛΙΑ.

TOXARIS, SIVE AMICITIA.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, amicitiæ dignitatem, atque effectum commendare voluisse, dum Toxarim & Mnesippum introducit, alterum Scytharum, alterum Græcorum, in amicitiis colendis fidem, prædicantem, utrumque autem pro patria sua, contendentem, commemoratis aliquot sua ætatis hominum exemplis, qui mutua

mutua inter ſe amicitia devincti, extrema etiam pericula interim alii pro aliis obiére. Occaſio contentionis à ſolemni ſacrificio & cultu Pyladis & Oreſtis, quibus illos Scythæ venerantur, ſumpta eſt, altero videlicet mirante, & cauſſam ſciſcitante, ob quam homines externos, & etiam hoſtes ſuos, divinis honoribus Scythæ proſequerentur, altero autem, fidem & amicitiam illorum exponente, ob quam tantos honores proſequuti eſſent. Neque enim quicquam ſanctius, aut religioſius à Scythis obſervari, & cuſtodiri, quàm amicitiam, eáque magis illos jactare ſeſe, quàm ullis aliis operibus ac rebus. Interim tamen & illa memorabilia ſunt, quæ de ritu jungendi fœderis & amicitiæ, cujus etiam Herodotus meminit in Melpomene, & de conſuetudine contrahendi auxilia atque exercitus obiter addit.

ΜΝΗΣΙΠΠΟΣ.

Ἰφὼς ὦ Τόξαρι, ἡμῖν τε Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεὸς εἶναι πιστεύοντε αὐτούς; Το. ἡμεῖς μὲν Μνησιππε, θύομεν, ἐπεὶ καὶ ὑμᾶς γε οἰόμεθα εἶναι, ἀλλὰ ἄνδρας ἀγαθούς. Μνη. τί δέ; καὶ τοῖς ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ὑπάρχειν δοκεῖ, ὥσπερ θεοῖς; Το. ἐπὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἑορτῇσι, καὶ πανηγύρεσι τιμῶμεν αὐτούς. Μνη. τί δῆτα ἀπ' αὐτῶν ἀπολαύομεν; ἐπεὶ καὶ δὴ ἐπ' ὠφελείᾳ δοκεῖ αὐτοῖς, νεκροῖς γε ὄντες. Το. ἐπὶ χεῖρον μὲν ἴσως, εἰ καὶ οἱ νεκροὶ ἡμῖν ὠφελητοὶ εἶεν. ἐπὶ μεῖζω δὲ καὶ κρείττω τῶν ζώντων ἡμεῖς ὀνήσειν ἐλπίζομεν πρᾶξιν, μεμνημένοι τῶν ἀρίστων. καὶ τιμῶμεν ἀποδεχόμενοι. ἡγούμεθα γὰρ ὅτι ἂν ἡμῖν πολλοὺς ἀρετῇς αὐτοῖς ἐπιτηδεύσειν ἡμᾶς. Μνη. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὀρθῶς γινώσκετε. Ὀρέστην δὲ, καὶ Πυλάδην, τίνα μάλιστα θαυμάζοντες, ἰσοθέους hac ratione futurum arbitramur, ut multi apud nos illorum ſimiles evadere cupiant. *Mne.* Hæc quidem rectè judicatis. At Oreſtem, & Pyladem quo nomine potiſſimùm ſuſpexiſtis, ut Diis eos æquaveritis,

MNESIPPVS.

Quid ais Toxari? ſacrificatis Oreſti, & Pyladi [1] vos Scythæ, Deoſque eſſe illos creditis? *Tox.* Sacrificamus Mneſippe, ſacrificamus inquam: haud tamen eſſe Deos arbitrati, ſed viros bonos. *Mne.* An verò mos apud vos, etiam bonis viris vita functis ſacra facere perinde ac Diis? *Tox.* Non iſtuc modò, verùm illos feſtis diebus & celebritatibus honoramus. *Mne.* Quid ab illis captantes? non enim illis, mortui cùm ſint, ad captandam benevolentiam ſacra facitis. *Tox.* Nihil obſit forte, ſi mortuos quoque benevolos habeamus. Quinetiam exiſtimamus nos rem iis, quæ in vita fuêre, magis conducibilem eſſe facturos, ſi præſtantium virorum memoriam celebremus. Et defunctos honore proſequimur: ſiquidem

[1] *Vos Scythæ.*] Qui oram inter Tanaim & Phaſim accolunt, nunc Ceraſſi dicti, eos nonnulli Ziceos eſſe volunt. *Cogn.*

ſ Σωσε-

ἐπιπέπλευσθε, καὶ τοῦτο, ἐπήλυδες ὑμῶν ὄντες; ἢ τὸ μέγιστον, πολεμίους; εἰκὸς, ἐπὶ σφᾶς ναυαγίᾳ ἐξεπεσόντας, εἰ τύχοι Σκύθαι συλλαβόντες, ἀπήγον, ὡς τῇ Ἀρτέμιδι καταθύσοντες, ἐπιθέμενοι τοῖς δεσμοφύλαξι. καὶ δὴ φρουροῦς ἐπικρατήσαντες, τύπτε βασιλέα κτείνουσι, καὶ τὸν ἱερέα διαλαβόντες. ἀλλὰ δὴ τὸν Ἄρτεμιν αὐτὸν ἀποσυλήσαντες, ἔφοδον ἀποπλέουσι, κοινὸν νόμον Σκυθῶν νόμιζοντες. ὅτι εἰ μὴ τοῦτο πράξετε τοὺς ἄνδρας, ἴσως ἂν φθόνοιτε μᾶλλον αὐτοῖς ἐξεργασαμένοις. καὶ τοίνυν εἰ αὖτις ἔδοι τις τοὺς παλαιοὺς σκοπεῖν, εἰ κρεῖττον ἦν ὑμῖν μᾶλλον εἰς τὴν Σκυθίαν Ὀρέστης, καὶ Πυλάδης κατέβαινον. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ πάντως ἂν ὅτως ἀποθεῖς αὐτοὺς, καὶ ἄθεοι γενέσθαι, τῶν θείων τῶν αὐτόθι τόπον ὑμῖν ἐκ χώρας ἀποξενωθέντων. εἰτ' οἶμαι ἂν τῶν θείων ἁπάντων, τοὺς ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἥκοντας ἄνδρας σκοπεῖσθαι ἐν ἱεροσύλοις ὑμῶν ὄσι, θύσοντες ὡς θεοῖς. εἰ γὰρ μὴ ἀντὶ τούτων Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ πρῶτον, ἀλλ' εἰκὸς τι ἄλλο ὦ Τόξαρι, ἀγαθὸν ὑμᾶς εἰργάσθαι, ἀνθ' ὅτου πάλαι ὁ Ζεὺς ὑπὲρ ὑμῶν διαμάχοιτο αὐτοῖς, τοῦ τὸ ἱμάτιον ῥύσαντος αὐτοῖς, Διὸς εἶναι νομίζοντα, καὶ ἱερεῖοις ὀλίγοις δεῖν τότε χαιρόντοις, ἱερεῖα νῦν αἰτοῦντα. γελοῖα γὰρ ἂν τοῦτο δόξειε, καὶ ὑπεναντία τοῖς πάλαι. Το. καὶ τοῦτο μὲν ὦ Μνήσιππε, χρυσᾶ τὰ ἀνδρῶν σώματα, ἃ κτήσασθε. τὸ γὰρ δύο ὄντας, ὑπὲρ μιᾶς τολμήσαι, καὶ τοσούτου λαὸν ἀπέρυγες, σκοπεῖσθαι εἰς τὸ πρῶτον, ἀπίστου ἐν πᾶσι Ἕλλησιν ὄντος, πολὺ μᾶλλον

veritis, idque cùm vobis esset hospites, aut quod maximum est, hostes? Qui quidem, cùm ipsos naufragio dejectos, illius temporis Scythæ comprehendissent, & abducerent ut Dianæ immolarentur: adorti carceris custodes, oppressisque excubiis, & regem trucidarunt, & assumpta sacerdote, quin ipsa quoque Diana sublata, in navi abiverunt, irrisa communi Scytharum lege. Quare si ob istiusmodi facinora viros istos in honore habetis: facilè assecuti fueritis, ut multos illorum similes reddatis. Iamque ipsi ab hoc die usque ad prisca illa respicite, num vobis expedierit multos Orestes ac Pylades in Scythiam appellere. Nam mihi quidem isto pacto religionis & Deorum expertes mox fore videmini, Diis reliquis eodem modo è vestra regione in alienam delatis. Postea, opinor Deorum omnium vice, viros qui eos eductum venerint, divinitate donabitis, & qui sacrilegi in vos fuerint, iis tanquam Diis sacrificabitis. Quod si nequaquam horum gratia, Orestem ac Pyladem colitis, sed aliud quippiam, ô Toxari, in vos beneficii contulerunt: qua gratia, quanquam olim non judicastis ipsos esse Deos, nunc contra sacrificantes ipsis, Deos esse decrevistis: & iis qui tunc propemodum victimæ fuerant, nunc victimas offertis? Enimverò ridicula videantur ista, cumque his quæ quondam statueratis, pugnantia. *Tox.* Et ista, quidem, Mnesippe, generosa sunt virorum illorum facinora, quæ commemorasti: quòd duo cum

esset, tam ingens ausum sint ausi, tamque procul à sua patria profecti, in Pontum navigarint, Græcis ad id usque temporis intactum, nisi

τ ἐπὶ τ ἀργὼ ἐς τὴν Κολχίδα στρατεύσαντων, μὴ καταπλαγῆῖς, μήτε τὰς μύθους τὰς ἐν αὐτῇ, μήτε τὴν θεσπιῳδείαν καταδείσαντας, ὅπ ἄξενον ἐκαλεῖτο, οἷα δὴ μηδὲν ἀγεῖον ἐθνῶν φοινικάντων, καὶ ἐπειδὴ ἐπλωσαν, ὕπως ἀνδρείως χρήσασθαι τῷ πελάγει, καὶ μὴ ἀγαπῆσαι εἰ μὴ φυλάξοντας μόνον, ἀλλὰ τιμωρησαμένους τ βασιλέα τ ὕβρεως, καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀναλαβόντας, δὶς πλοῦσαι, πῶς ταῦτα ἂ θαυμάσαι, καὶ θείας πάσης τιμῆς ἄξια ᾄδῃ πάντων, ἐπόσοι ἀριστὴν ἐπαινοῦσι, ἀπὲρ ἂ ταῦτα ἡμεῖς Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ συνόντες, ἥρωσιν αὐτοῖς χρώμεθα. Μνη. λέγεις ἀνῆρ ὅ, τι σεμνὸν, καὶ θεῖον ἄλλο ἐξειργάσασθε. ἐπὶ ὅσον γε τῷ λόγῳ, καὶ τῇ δόξῃ μία. πολλὰς ἂν σοι θεοτέρας ὑπείναν ἀποδείξαιμι τὰς ἐμπορίας. καὶ μάλιστα τὰς Φοινίκας αὐτῶν. σὺν γὰρ ἐς τ πόντον, ἀδὲ ἄχρι τ Μαιώτιδος, καὶ ἔ Βοσπόρου μόνον ἐπλέουσας, ἀλλὰ παντα χῆ τ Ἑλληνικῆς, καὶ βαρβαρικῆς θαλάττης ναυπλοοῦσιν. ἅπασαν γὰρ ἤπειρον τὴν, καὶ πόντε αἰγιαλὸν ὡς εἰπεῖν, διερευνησάμενοι καθ' ἕκαστον ἔτος, ἐφ' ἑ μεθόρια, εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανίασιν. ὡς κἀγὼ τ αὐτὸν λόγον, θεὸς νόμιζε. καὶ ταῦτα, καπήλους, καὶ παραλιοπήλους, εἰ τύχοι, τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ὄντας. Το. ἄκουε δὴ ὦ θαυμάσιε, καὶ σκόπει, καθ' ὅσον ἡμεῖς οἱ βάρβαροι; ξυγγνωμονέστερον ὑμῶν ἴσως τ ἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίνομεν, εἴγε σὺ Ἀργῷ μὲ, καὶ Μυκήναις, ἀδὲ πάρον ἔνδοξόν ἐστιν ἰδεῖν Ὀρέστην, ἢ Πυλάδην. παρ' ἡμῖν γ, καὶ νεὼς ἀποδέδεικται αὐτοῖς ἅμα ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἰκὸς ἐπείροις γε ὄσι. καὶ θυσίαι σφάζονται,

solis his qui Argo in Colchidem trajecerunt exercitum: nihil expavefacti, neque fabulas quæ de illo feruntur, neque appellationem veriti, quòd inhospitum vocaretur, videlicet, opinor, quòd feræ undique gentes accolerent: deinde cùm jam capti essent, adeò strenuè se gesserint, nec sat habuerint, si tantùm incolumes evaderent: nisi & à rege contumeliam acceptam ulti, & Diana sublata abnavigassent. Quid? annon hæc admiranda, & digna quæ divino quodam honore excipiantur in omnibus qui virtutem laudant? Sed nos hæc in Oreste & Pylade non spectantes, pro Heroibus illos habemus. *Mne.* Dicito jam quidnam aliud splendidum ac divinum patrarint. Nam quantum ad navigationem, & peregrinationem attinet, multos istis diviniores ostendero negociatores: atque inter hos potissimùm Phœnices, qui non in Pontum, neque ad Mæotidem usque, aut Bosphorum tantùm enavigant, verùm quaqua versus, Græcum ac Barbarum mare permetiuntur. Hi siquidem omnem oram, & omne littus, ut ita dixerim, quotannis scrutati, extremo tandem autumno in suam patriam revertuntur: quos ad eandem rationem pro Diis habeto, idque quanquam illorum multi fortè sunt cauponæ, & salsamentarii. *Tox.* Audi nunc, & considera, vir admirande, quánto nos qui barbari sumus: rectiùs vobis de bonis viris sentiamus. Siquidem in Argo, & Mycenis, ne sepulchrum quidem ullum insigne videre est Orestis ac Pyladis: apud nos verò & templum ostenditur simul utrique sacrum, ita ut par erat amicis, & hostiæ offeruntur, reliquusque

omnis

καὶ τἄλλα πάντα ἦν παρ' αὐτοῖς καλόν τε ἐδόκει, ὅτι ξένοι ἦσαν, ἀλλ' οὐ μὴ Σκύθαι, ἀγαθοὺς κατεῤῥάγη. οὐ γὰρ ἐξετάζομεν ὅστις οἱ καλοὶ, καὶ ἀγαθοί εἰσιν, ὑδὲ φθονοῦμεν, εἰ μὴ φίλοι ὄντες ἀγαθοὶ εἰράσαντο. ἐπαινοῦντες δὲ ἃ ἐπράξαν, οἰκείους αὐτοὺς λόγῳ τῶν ἔργων ποιούμεθα. ὃ δὲ μάλιστα πλῆθος τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπαινῶμεν, τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι ὄντες δὴ ἄριστοι ἁπάντων γενέσθαι. καὶ τοῖς ἄλλοις, νομοθέται καθεστῶσιν, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ἁπάσης τύχης κοινωνεῖν. καὶ τὸν Σκύθην τὸν ἄριστον διεφθείρασι. καὶ ἃ γε νῦν ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἐπράξαν ἀναγεγράφασιν οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ στήλης χαλκῆς, ἀνέστησαν εἰς τὸ Ὀρέστειον, καὶ νόμον ἐπέθεσαν, ἀναγινώσκειν τοῦτο μηδένα, καὶ παίδευμα τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι τὴν στήλην ταύτην, καὶ ἐπ' αὐτῇ γεγραμμένα μεμνῆσθαι. ἵνα τοίνυν τοῦτο μὴ ἐκπέσῃ αὐτῶν ἐπιλάθοιτό τε παντὸς, ἃ περὶ Ὀρέστου, καὶ Πυλάδου πράξας ἀγορεύεται. ἀλλὰ ἐν τῷ προθαλάμῳ τοῦ νεὼ τὰ αὐτὰ, ἅπερ ἡ στήλη δηλοῖ; γεγραφὰς ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἐκπεφρασμένα διέκειντο, πλὴν Ὀρέστου καὶ Πυλάδου. εἶπε δὲ τοῖς κοινωνοῖς Ἀφιγενείας αὐτῶν τὸ νεὼς, ἐπισκευασμένον, καὶ περὶ τὸν θεσίαν περικαθαιρόμενον. καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη περὶ χεῖρα τὴν αὐτῶν. καὶ πεπτωκὸς ἦν ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τοίχου, ἤδη διαλυόμενος τὰ δεσμὰ γάγγραινα, καὶ φονεῦσιν τὸν Θόαντα, καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν Σκυθῶν. καὶ τέλος, ἀπολύοντες, ἔχοντες τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸν Δία. οἱ Σκύθαι δ', ἄλλ-

omnis honos. Porrò quòd hospites erant, non Scythæ, nihil obstat quominus viri boni judicentur. Neque enim inquirimus cujates sint viri honesti ac probi, neque invidemus, si quanquam amici non sunt, res egregias gesserunt: quin magis ea quæ patrarunt, probantes, illos ab ipsis factis nostrates ducimus. Quod autem potissimùm stupentes in illis viris efferimus, illud est, quod hi nobis visi sunt amici inter se omnium longè optimi extitisse, atque aliis ceu legem statuisse, quemadmodum oportet amicos omnem inter se communicare fortunam: & promeruisse ut à præstantissimis Scytharum colerentur. Itaque quæcunque alter cum altero, vel alter pro altero tulit, ea majores nostri descripta in ærea columna Orestis in templo reposuerunt, legemque tulerunt, ut ea columna suis liberis prima esset institutio & disciplina, & quæ in illa essent adscripta recordarentur. Itaque patris quisque sui nomen citius oblivisceretur, quàm res gestas Orestis ac Pyladis ignoraret. Quin & in ambitu templi, quæcunque in columna notantur, eadem priscorum picturis adumbrata visuntur: Nempe Orestes una cum amico navigans, deinde fracta inter abruptas cautes ipsorum nave comprehensus, & ad victimam adornatus. Iamque Iphigenia initiat eos. Ex adverso verò in altero pariete, idem jam vinculis exutus depictus est, ac Thoantem occidens, multosque ex Scythis alios: postremò solventes, & Iphigeniam ac Deam habentes. Porrò Scythæ frustra scapham ado-

1 Συνειλημμένον, καὶ περὶ τὸν θυσίαν περικαθαιρόμενον] Συνειλημμένους, ex fr. 7. Ζυ. παρασκευάσεως. Mars.

λως ἐπιλαμβάνονται & σκάφους ἤδη πλέοντος, σκρεμαννύμενοι τῆς πρῳλίων, καὶ ἐπιπαίειν πειρώμενοι. εἶτ' ἤδη ἀνύσαντες. οἱ μὲν αὐτῶν, τραυματίαι. οἱ δ', καὶ δεῖ τούτῳ, ἀποπηδῶντες πρὸς τὴν γῆν, ἔνθα δὴ & μάλιστα ἴδοι τις ἂν ὁπόσην ἔχει ἀλλήλων εὔνοιαν ἐπιδεικνυσθαι τῇ πρὸς τοὺς Σκύθας συμπλοκῇ. πεποίηκε γὰρ ὁ γεγραφὼς ἑκάτερον, ἀμελοῦντα μὲν τῆς καθ' ἑαυτὸν πολεμίου, ἀμυνόμενον δὲ τοὺς ἐπιφερομένους θατέρῳ, καὶ πρὸ ἐκείνου ἀπαντῶντα, πειρώμενον τοῖς τοξεύμασι, καὶ παρ' ἴδιον τιθέμενον, εἰ δύναιτο σῶσαι τὸν φίλον, καὶ τὴν ἐπ' ἐκεῖνον φερομένην πληγὴν παραρπάσαι τῷ αὐτοῦ σώματι. τὴν δὲ τοσαύτην εὔνοιαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πιστὸν, καὶ φιλέπαιρον, καὶ τὸ ἀληθὲς, καὶ βέβαιον & πρὸς ἀλλήλους ἔρωτος, οὐκ ἀνθρώπινα ταῦτα ὠήθημεν εἶναι, ἀλλά τινος γάμης βελτίονος, ἢ καθ' ἡμᾶς πολλοὺς τούτους ἀνθρώπους. οἱ μέχρι μὲν καλοῦ ἕνεκα ὁ πλοῦς εἴη, τοῖς φίλοις ἀχαριστήσουσι, εἰμὴ ἐπίσης κοινωνήσοιτο τῶν ἡδέων. εἰ δέ τι & μικρὸν ἀντικρούσειεν αὐτοῖς, οἴχονται, μέρος τοῖς κινδυνίοις λιπόντες. καὶ γὰρ οὐ τοῦτο ὅπως εἰθὺς, ἤδη Σκύθαι φίλιας μείζονα οἴονται εἶναι. ἤδη ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἄπιτε σκύθης μᾶλλον στομύναιτο, ἢ ἐπὶ τῷ συμποσίῳ φίλῳ ἀνδρὶ, καὶ κοινωνήσαι τῶν ἐδεσμάτων, ὥσπερ ἤδη ὄνειδος μεῖζον παρ' ἡμῖν, & τοιαύτην φιλίας γνῶσιν δεκεῖν. λέγουσι Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην πυθώμενοι, ἀρίστους νομισθῆναι τὰ Σκυθῶν ἄριστα, καὶ τὸ φιλεῖν διενεγκόντας. ὃ μόνον ἡμεῖς ἀπάντων θαυμάζομεν. καὶ τίνομα ἐπὶ τούτοις αὐτῶν εὑρόμεθα, κορυφαίους καλέσαντες.

adoriuntur jam navigantem, hærentes gubernaculis ac conscendere conantes. Deinde re nequicquam tentata, alii quidem ex iis saucii, alii verò ejus rei metu compulsi, natatu semet in solum recipiunt, ubi vel maximè liceat perspicere, quantam in conflictu cum Scythis alter in alterum benevolentiam præstiterit. Fecit enim pictor utrumque de suis hostibus securum, sed propellentem eos qui in alterum feruntur, & ante illum jaculis occurrere conantem, ac pro nihilo ducentem si intereat ipse, modò amicum servet, vel suo ipsius corpore in illum intentos ictus præripiens. Jam verò tantam illorum benevolentiam, atque in rebus tristibus communionem, fidem, humanitatem, veritatem: denique alterius in alterum amoris constantiam, hæc haudquaquam humana putavimus esse, verùm animi cujusdam præstantioris, quàm pro hominum vulgo: qui donec secundis ventis navigatur, amicis indignantur, nisi ex æquo participes fiant rerum lætarum: quod si vel paululum iis reflare venti cœperint, aufugiunt solos in periculis deserentes. Enimvero & illud noveris, nihil amicitia melius arbitrantur Scythæ, nec ulla re magis gloriatur Scytha, quàm adjuvandis amicis, & communicandis rebus acerbis: quemadmodum neque probrum apud nos majus ullum, quàm amicitiæ proditorem videri. Has ob res Orestem & Pyladem veneramur, quòd præstantissimi extiterint in Scytharum virtutibus; atque in amicitia præcellentes: quod nos primum omnium admiramur. Appellationem quoque ex his illorum factis imposuimus, ut Coraci vocen-

τῶν δ' ἴσως τὸ τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ, ὅσοῦ ἂν εἴ τις λέγοι, φίλιοι δαίμονες. Μνη. ὦ Τόξαρι, εἰ μόνοι ἁπάντων ἐζηλώσατε τοῦτο Σκύθαι, καὶ τὸ πολεμικὸν τῶν ἄλλων ἀμείνους, ἀλλὰ καὶ ῥᾳστα εἰπεῖν, ἀπάντων πεπαιδεύσθαι. ἐμοὶ γοῦν πάνυ ἄλλως κεχαρίσασθε, ἤδη δὲ καὶ αὐτὸ δίκαιον ποιεῖν δοκεῖτε, ὅτι τὸν Ὀρέστην καὶ Πυλάδην ἐκτετιμήκατε. ἐλελήθειν δέ με ὢν ζηλωτὰς, καὶ γραφεῖς ἀγαθὸς ὤν. πάνυ γοῦν εὐκαίρως ἐπῆλθες ἡμῖν περὶ τοῦ ἀρίστου εἰκόνος, καὶ τῶν κρίσεων τῶν ἀνδρῶν, καὶ τοῦ ὑπὲρ ἀλλήλων πεφιλοτιμῆσθαι. πάλαι μὲν οὖν ἐβουλόμην ἂν ὅπου ποτὲ ἐδεικνύετον εἶναι φιλίαν τὸ Σκύθικον. ἐπεὶ γὰρ ξένους, καὶ ἀγελεῖς ὄντας αὐτοὺς, ἔχθρα μὲν ἀεὶ σωτήριον, καὶ ὀργὴ, καὶ θυμὸς, φιλίαν δὲ, μὴ δὲ ὡς τοὺς οἰκειοτάτους ἐπαινεσόμενον τοῖς τε ἄλλοις, ἃ δὴ καὶ αὐτῶν ἀκούομεν, καὶ ὅτι καταθύουσι τοὺς πατέρας δεσποτικῶς. Τοξ. εἰ μὲν δὴ τἄλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων, καὶ δικαιόπραγα τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς, καὶ ὁσιώτεροι ἐσμὲν, οὐκ ἂν τὸ παρόν φιλοτιμησαίμεθα πρὸς σέ. ὅπερ δὲ οἱ φίλοι Σκύθαι πολὺ πιστότεροι τῶν Ἑλλήνων φίλοι εἰσὶ, καὶ ὅτι φιλίας λόγον πλείονα παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥᾴδιον ἐπιδεῖξαι. καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὴ πρός ἀχθεσθῇς μοι ἀκούσῃς, ἴσως εἴπω τι, οὐ καλῶς εἰρήκατε, πολλοῦ ἥδη χρόνου ὑμῖν συγχυνόμενον. ὑμεῖς γὰρ μοι δοκεῖτε τὸν μὲν περὶ φιλίας λόγους, ἅπαντα ἄλλων εἰπεῖν ἂν δικαιοτάτους. τὰ ἔργα δ' αὐτῆς, εἰ μόνον οὐ κατ' ἀξίαν τοῦ λόγου ἐπιμελεῖσθε, ἀλλ' ὅμως ἔχειν ὑμῖν ἐπιτίθεσθαι τι αὐτοῖς, καὶ δεῖξαι πλείονα ἀγαθὸν ἔστι. σὺ δ' ἐν ταῖς χρείαις σκόπει τοὺς λόγους, ὁραπτόμενα

centur. Quod quidem noſtra in lingua perinde ſonat, ac ſiquis dicat, Dii amicitiæ præſides. *Mne.* Profectò Toxari, non arcu modò valuerunt Scythæ, belliciſque in rebus cæteris antecelluerunt: ſed etiam ad dicendum & perſuadendum aptiſſimi omnium fuerunt: unde mihi cùm dudum ſecus videretur, nunc eidem meritò feciſſe videmini, qui ſic Oreſtem ac Pyladem in Deorum numerum retuleritis. Neſciebam & illud, vir optime, quòd pictor quoque bonus eſſes: qui admodum evidenter oſtendiſti nobis, quæ ſunt in Oreſtis templo, picturas, pugnamque virorum, alterique pro altero ſuſcepta vulnera. Atqui non putabam olim apud Scythas, tanto ſtudio cultam fuiſſe amicitiam: ſed ipſos ut pote peregrinos, agreſtes, odio perpetuo, ira, & excandeſcentia committi, amicitiam verò ne in familiariſſimos quidem exercere, idque conjiciens, cum ex aliis quæ de illis audivimus, tum ex hoc quòd patres vita functos devorant. *Tox.* An nos Græcis cùm aliis in rebus, tum in cultu parentum juſtiores & ſanctiores ſimus, in præſentia rum haudquaquam contenderim tecum. Verùm amicos noſtrates Græcis amicis longè eſſe fideliores, & majorem apud nos, quàm apud vos amicitiæ rationem haberi, facile fuerit docere. Ac per Deos Græcorum, ne tibi ſit moleſtum audire, ſi quæ perſpexi, dixero, multum jam temporis apud vos verſatus. Vos enim mihi videmini præclariùs cæteris de amicitia verba facere poſſe: vim verò factaque illius, adeò non ſolùm pro ſermonum dignitate non exercere, ut ſat vobis ſit prædicare eam, & quantum ſit bonum, oſtendere. At in uſu, deficientes à

σὺν οἶδ' ὅπως ἐκ μέσου τ' ἔργου. καὶ ὑπὲρ ὑμῶν οἱ τραγῳδοὶ τὰς τοιαύτας φιλίας ἐπὶ τῶν σκηνῶν ἀναβιβάσαντες δικυόσιν, ἐπαινέτην, καὶ ἐπικροτοῦσιν. καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς ὑπὲρ ἀλλήλων οἱ πολλοί. καὶ ἐπιδακρύουσιν. αὐτοὶ δ', εἰδὲν ἄξιον ἐπαίνου ὑπὲρ τῶν φίλων παρέχεσθαι τολμᾶτε. ἀλλ' ὦ πῦ φίλοι δυηθεὶς τύχη, αὐτίκα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα οἴχονται ὑμῖν ἐκπεσόντα τραγῳδίαι, τοῖς κενοῖς τούτοις, καὶ κεφαλαῖς τραγικοῖς ἐοικόσιν ὑμῶν ἀπολιπόντα. ἃ διηρημένα τὸ στόμα, καὶ παμμεγάθεις κεχηνότα, εἰδὲ τὸ σμικρότατον φθέγξεται. ἡμεῖς δ' ἔμπαλιν, ὅσον γε δὴ λειπόμεθα ἐν τοῖς περὶ φιλίας λόγοις, τοσοῦτον ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πλεονεκτοῦμεν. εἶγ' οὖν δοκεῖ, ὅτου νῦν ποιῶμεν. τοὺς μὲν παλαιοὺς φίλους, ἀφεῖμεν ἐάσωμεν, εἴ τινας ἢ ἡμεῖς, ἢ ὑμεῖς πρόσθεν καλῶς ἐρρήθημεν ἔχομεν. ἐπὶ κεφαλῆς γε τοῦτο, πλεονεκτοῖτ' ἄν, πολλοὺς, καὶ ἀξιοπίστους μάρτυρας τοὺς ποιητὰς παρεχόμενοι, τὸν Ἀχιλλέως, καὶ Πατρόκλου φίλου, καὶ τὸν Θησέως, καὶ Πειρίθου, καὶ τῶν ἄλλων ἑταιρείαν, οὐ καλλίστους ὕμνοις, καὶ μέτροις ῥᾳδιουργοῦσι. ὀλίγους δέ τινας ἐκ τῶν ἐμπροσθεν εἰρημένων τ' καὶ θ' ἡμῶν αὐτοὺς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησάμενοι. ἐγὼ μὲν, καὶ σκυθικῆς. σὺ δ', καὶ ἑλληνικῆς. καὶ ὁπότερος ἂν σὺ τούτοις κρατῇ, καὶ ἀμείνους παρέχηται τοὺς φίλους, αὐτὸς τε νενικηκὼς ἔσῃ, καὶ τῷ αὐτῷ ἀνακηρύξῃ, καλλίστου ἀγῶνα, καὶ σεμνότατον ἀγωνισάμενον. ὡς ἔγωγε πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοκῶ μονομαχῶν ἡττηθεὶς, ἀποτμηθῆναι τὴν δεξιὰν, ἢ τὸ σμικρὸν ἐπίπονον ἐστι, ἢ χεῖρα ἄλλην καὶ φιλίαν κερδάναι. καὶ παῦσαι,

sermonibus, neſcio quomodo è medio opere aufugitis. Cæterùm quum Tragœdi in ſcenam progreſſi, iſtiuſmodi amicitias vobis repræſentant, approbatis, applauditis, illiſque pro ſe mutuo periclitantibus illachrymamini plerique: ipſi verò nihil dignum laude pro amicis præſtare audetis. Quin ſi egeat amicus re aliqua protinus ut inſomnia, procul avolantes evaneſcunt multæ illæ tragœdiæ, voſque ſimiles relinquunt inanibus iſtis, ac mutis perſonis, quæ diducto rictu, atque immane hiantes, ne minimum quidem loquuntur. At nos è diverſo, quo ſumus in dicendo de amicitia poſteriores, hoc in ea præſtanda præcedimus. Itaque ſi videtur, nunc ita faciamus: priſcos illos amicos ſilentio prætereamus, ſiquos vel nos, vel vos, ex his qui olim fuerunt, recenſere valemus, poſtquam iſta quidem parte ſuperaveritis, compluribus, ac gravibus adductis teſtibus, nempe poëtis qui Achillis, & Patrochi amicitiam, tum Theſei, Pirithoique, neque non aliorum neceſſitudinem, pulcherrimis verſibus, carminibuſque cecinerunt. Quin paucos quoſdam in medium afferamus ex his qui noſtra memoria fuerunt, eorumque res gegeſtas exponamus: ego quidem Scythicas, tu verò Græcanicas. Et in his uter ſuperarit, melioreſque amicos produxerit, is & victor eſto, & ſuam ipſius victoriam promulgato, tanquam qui pulcherrimum atque honeſtiſſimum certamen decertarit: adeò ut ego quidem malim mihi devicto in ſingulari certamine, dextram amputari (quæ apud Scythas victo eſt pœna) quàm in amicitia quopiam inferior judicari,

præ-

Ἕλλην, σκόπης αὐτὸς ἄν. Μνη. ἔα μὰ τὸν Τόξαρι· φαῦλον τὸ ἔργον οὐδὲ οὐκ εἶναι σοί, πολεμικῇ μονομαχῆσαι, πάνυ λυσιτελές, καὶ πεπαιδευσμένον τοὺς λόγους. καὶ μὰν ἐγκρῖναί γε ὅσον κατὰ πρόδηλον ἐστὶ βραχὺ τὸ ἐλλεῖπον ἄπαν, ὑπερφυᾶ ποιοῦμαί σοι. καὶ γὰρ ἂν εἰ παίδευσιν, ὑπὸ δυοῖν μὲν ἐκείνοιν ἐπηβόλων τοσούτων τῶν Σκυθῶν, ὁποῖοι οἱ τὰ μῦθοι δηλοῦσι, καὶ αἱ ἀρχαῖαι πάλαι γραφαί, ἃς μικρὸν ἔμπροσθεν ὧδε μάλα ἐξεπαγωγὰ δῆτα. Ἑλλάνων δ' ἂν πάντων. τοσοῦτοι ἦσαν, καὶ τοσοῦτοι πόλεις ἐρήμως ὑπὸ σῶ ἀλῶναι. εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ὡς τὸν δεξιὸν ὥσπερ ὑμεῖς, ἀλλὰ τὴν γλῶτταν ἀπομηδιῶσαι καλόν. πότερον δ' ἡμᾶς χρὴ τὸ ἀριθμὸν ἡμῶν τῶν φιλικῶν τούτων πράξεων, ἢ ὁπόσ' ἂν τις πλείους ἔχῃ λέγειν, ποιεῖσθαι δικαιότερον δοκεῖ ἂν σοὶ τὸν ἀεθλον; Το. ὁδαμῶς. ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ μὲν οὐ τὸ πλῆθος αὐτῶν τὸ κρατοῦν, ἀλλ' εἰ ἀμείνους, καὶ εἰ τομώτερα φαίνοιντο αἱ σταὶ τῶν ἐμῶν. ἴσως δ' ἀριθμὸν ἴσαι, καὶ ἑλκτέρας δηλονότι ἐμφανοῦσί μοι τὰς τραύμασι, καὶ βαθέα σοβοῦσαι κατὰς τὰς πληγάς. Μνη. οὐ λέγεις. καὶ ἐγὼ δοκῶ ὁπόσας ἐκφανεῖ. Το. πέντε ἔμοιγε δοκοῦσιν ἐκφανεῖν. Μνη. καὶμοὶ δοκεῖ. ὥστε ἐγὼ δ' λέγω. ἀλλὰ ἐπομνύμεν ἢ μὲν ἀληθῆ ἐρεῖν. ἄλλως γὰρ ἂν πλάττειεν τὰ τοιαῦτα, καὶ πάνυ χαλεπόν. καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφανής. εἰ δ' ὀμόσιμος, οὐκ ὄσιον ἀπιστεῖν. Το. ὀμόσωμεν, εἴ τι ἔρχει δῆτα νομίζεις. Μνη. τίς δέ σοι τῶν ἐμετέρων θεῶν; ἆρ' ἔμφρονός φίλιος; Το. καὶ μάλα. ἐγὼ δ' τὸν ἐπιχώριον ὀμοῦμαί σοι ἐν τῇ ἐμῇ γλώττῃ λόγῳ. Μνη. ἴσθι τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος,

præsertim Græco, ipse Scytha cum sim. *Mne.* Equidem haud mediocris est negotii, cum viro, ut tu es, bellatore, singulari certamine congredi, singularis solertiæ & acuminis orationibus instructo. Haud tamen usque adeò ignaviter, tam citò universam deserens Græciam, tibi cessero. Etenim hoc esset gravissimum, ut à duobus illis tot Scythæ victi fuissent, quot fabulæ declarant, & vetustæ picturæ vestræ, quas paulò antè scitè admodum repræsentasti: Græci verò, tot gentes, tot civitates, nullo defendente abs te vincerentur. Nam istud si fiat, non vestro more dextram, sed linguam execari conveniat. Vtrum verò nobis definiendus est numerus rerum ab amicis actarum, an quanto quis plures dicendas habuerit, tanto ad victoriam consequendam locupletior videbitur. *Tox.* Nequaquam. Imò non multitudine vis harum definiatur, sed præstantia, ut si tuæ meis acutiores appareant, quamvis numero sint pares, magis lethalia vulnera mihi infligant, quarum ictibus memet ocyus dabo. *Mne.* Probè loqueris. Statuamus ergo quot erunt satis. *Tox.* Quinque utrique fore satis mihi vîdentur. *Mne.* Itidem mihi vîdetur. At prior dicito: verùm juratus te vera dicturum: alioqui fingere ejusmodi, non admodum fuerit difficile: nec palàm refelli queant. Porrò si juraris, nefas sit non habere fidem. *Tox.* Iurabimus, siquid etiam jurando opus esse censes. *Mne.* At quis tibi è Diis nostratibus? num idoneus Iupiter Philius? *Tox.* Maximè. Ego quoque nostratem meapte in lingua jurabo. *Mne.* Testis igitur, esto Iupiter Philius.

ἢ μᾶλλον ὁπόσα ἂν λέγω περὶ σοῦ, ἢ αὐτὸς οἶδας, ἢ ἀφ' ἑτέρων, ὁπόσον οἷόν τε ἐμὲ ἀκριβείας ἐπιμελούμενον ἐρεῖν, μηδὲν παρ' ἐμαυτοῦ ἐπιτεραγῳδῶν. καὶ πρῶτόν σοι τὸν Ἀγαθοκλέους, καὶ Δινίου φιλίαν διηγήσομαι, ἀοίδιμον καὶ παρὰ τοῖς Ἴωσι γεγενημένην. Ἀγαθοκλῆς γὰρ οὗτος ὁ Σάμιος, ὡς πρὸ μικροῦ ἐγένετο, ἄριστος μὲν εἰς φιλίαν ὡς ἔδειξε, τἄλλα δέ, οὐδὲν ἀμείνων Σαμίων τῶν πολλῶν, οὔτε εἰς τὸ γάνος, οὔτε εἰς τὰλλα περιουσίαν. Δινίας δὲ τοῦ Λυσίου ἐφεσίου, φίλου ἐκ παίδων ἦν. ὁ δὲ Δινίας, ἐπλούτει ἄφατα εἰς ὑπερβολήν. καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεόπλουτον ὄντα, πολλοὺς εἶχε ἅμα καθ' αὑτὸν, ἑταίρους μὲν συμπίνειν, καὶ ἅμα ἡδονὴν συνεῖναι, φιλίας δὲ, πλείστου ὅσου ἀποδέοντας. τοῖς μὲν οὖν τοιούτοις, καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐχαλάζητο, καὶ συνῆν, καὶ συνέπινεν αὐτοῖς, ἐν πάνυ χαίρων τῇ τοιαύτῃ ἀφθονίᾳ. καὶ ὁ Δινίας, ὁρῶν αὐτὸν σπουδάζοντα εἶχε τὸν κολάκων. πλάτταιον δὲ, καὶ σοφώτερος, τὰ πολλὰ ἐπῄνει. καὶ φορτικὸς ἐδόκει, ὑπομιμήσκων ἐκ τοῦ παρόντος, καὶ φυλάττειν ἀφθόνως ἐκέλευε, ἃ μὴ πολλῶν κεκτῆτο ὁ πατὴρ αὐτοῦ κτησάμενος, καταλιπών. ὥστε λοιπὸν οὐδὲ ἐπὶ τοὺς κώμους ἐπῄει ἐπ' αὐτόν, ἀλλὰ μόνος μεθ' ἑαυτοῦ ἐμέθυεν οἰκήματος, λαμβάνων πειρώμενον τὸν Ἀγαθοκλέα. καὶ δή ποτε ὑπὸ τοῦ κολάκων ἐμεῖσθαι ὁ ἄθλιος ἀναπείθεται, ὡς ἐρᾷη αὐτῷ Χαριάκλεια Δημωνάκτου γυνή, ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς, καὶ πρώτου Ἐφεσίων τὰ πολιτικά. καὶ χαμερπέστατα τις εἰσφοιτᾷ τοῦτο τὸ γυναικὸς αὐ-

quæcunque tibi sum dicturus, vel quæ viderim ipse, vel quæ ab aliis quoad fieri potuit, diligentissimè perceperim, narraturum, nihil ex me ipso exaggerantem. Ac primo quidem loco, Agathoclis & Diniæ amicitiam tibi referam, quæ celebris est apud Ionas. Nam Samius hic Agathocles, non ita pridem vixit, vir in amicitia præstantissimus, ut re declaravit. Cæterùm reliquis in rebus vulgo Samiorum nihilo præstantior, neque genere, neque opibus aliis. Huic cum Dinia Ephesio, Lysionis filio, amicitia à puero interceſſerat. Porrò Dinias supra modum ditatus est, utque solent ii qui nuper opes nacti sunt, complures & alios secum habebat, idoneos illos ad compotationem, & ad voluptariam consuetudinem: ab amicitia verò longè alieniſſimos. Atque inter hos interim habebatur Agathocles, cumque illis versábatur, & compotabat, non admodum approbans eam convivendi rationem. Ac Dinias hunc nihilo majori in pretio habebat quàm adulatores. Tandem etiam offendere cœpit, crebriùs objurgans: moleſtusque videbatur, quippe qui majores ipsi commemoraret, præciperetque ut servaret, quæ multo labore parta, pater illi reliquisset: adeò ut ob hæc ne ad comeſſationes quidem deinceps adhiberetur, sed solus cum illis comeſſaretur, celare cupiens Agathoclem. Demum ab assentatoribus illi misero persuasum est, quòd amaretur [1] à Chariclea Demonactis uxore, viri illustris atque inter Ephesios in honoribus civilibus primarii. Iam & literulæ à muliere ad illum

1 *A Chariclea*] Claudia nimirum quadrantaria Ciceronis in Plut. & apud Cic. pro M. Cœlio. *Cogn.*

1 Ὀ ἐφ-

τὸ, καὶ τέφανος ἦ μυρεψόπωλος, καὶ μῆλά τινα λεπτοδιδάγμενα. καὶ ἄλλα, ἅπερ οἱ μαστροποὶ ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, καὶ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιπροσθέμενα τοῖς ἔρωσι, καὶ ἀναφλέγουσι τὸ ἐρᾶσθαι νομίζοντες. ἐπιχειρήσει δὲ τοῦτό γε ἐν μάλιστα τοῖς ἁβλοῖς εἶναι οἰομένοις, ἄχρις ἂν λάβωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δ', ἢν εὐτρεπὴς μὲν γυνὴ, ἐπιμελὴς δ' οἰκέτης, καὶ ἐξ ἀφανοῦς ἀεί, καὶ εἰ πάνυ ἐπιλήσει τις. καὶ εἰ σωφρονίδιος μόνον, ὥσπερ ἐπύνθα. καὶ δὴ ἐδόκει ἦ, μή πως ἀντιπάσχοι Χαρίκλεια. διὸ δ' ἐν τἄλλα τηχύπις, καὶ ἦ τὰ βέλη τοῦ ἐπιτρῶν ἐπιτερεῖ ἐρᾷ φησίν. καὶ ἀμφίβολον ἦν πᾶν, ἅλις ἐπιποιήσασθαι, καὶ συμπλέξαι ἤδη ἐπιθυμίαν, καὶ ἀφανισθῆναι ἅμα μὲ ἐρᾷ ἦ, ἅμα δ' ἡλικία. καὶ ῥᾳδιμεθόν, ἐπιτροφία, καὶ τὰ ἀεὶ ἐπὶ τὸν λυπεῖν δοκεῖν. καὶ ὅλη συγκεκρότητο ἀπατᾶν χρῆναι ἡ γυνὴ, καὶ πολλὰ μηχανήματα παρασκευάσα τοῦ ἐρᾶσθαι. πιστὸν δὲ τοῦτο εἰ Δεινίας ἡλικιώτης ἀφηλικιώτου ἐπὶ τὸ μειρακιῶδες, καὶ τὰ πολλὰ ἐπεκωμῳδοῦσι, σωφρονοῦντες αὐτὸν εἰς τὸ ἐρᾶν τῆ Χαρικλείας. ἡ δὲ, πολλὰς ἤδη νύκτας ἐπεγρηγορυίας, καὶ μυρίας ἐρᾶν ἐπεπεισμένη, καὶ οἴκοις πολυτελῶς ἀναβέψασα, ποικίλον τι, καὶ πολυγόμφιον κρηδεμνον, ἀφηλικιώτου εἰς τὰς χεῖρας ἀπλοΐσαι, καὶ ἅπιον τὸ τοιοῦτον μηχάνημα γενόμενον, ὅτε ἀνῆκεν ὁπὸ τὸ ἰσχύειν. ἀλλὰ ἀφείλετο πάντα χρῆναι, καὶ λυπῆσαι, ὅτε ἤδη παντάπασιν ἐαφῆ, αὐτὴ τε ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, καὶ τὸν καταδαίμονα Δεινίαν μυρίων κακῶν αἰτίαν ἐμποίησε. τὸ μὲν illum ventitabant, & ſerta ſemimarcida, & admorſa poma: denique quicquid ad hæc lenæ machinantur in adoleſcentes, quò paulatim illis amorem artibus quibuſdam inſerant, primumque hac incendant opinione, quòd ſeſe credant amari. Nam & hoc plurimum illicit, præſertim eos qui ſibi formoſi videntur, donec imprudentes in caſſes inciderint. Erat autem Chariclea urbana mulier, mirum in modum meretricia: & quivis obvius, etiamſi vel minimum concupiviſſet, & ſi duntaxat aſpexiſſet, protinus annuebat, nec erat metuendum, ne recuſaret Chariclea: potens alioqui artifex: & quavis meretrice doctior amatorem allicere, & ambiguus cùm adhuc eſſet, totum ſubigere: ac quum jam teneretur, incitare, & accendere, nunc ira, nunc blandimentis, mox faſtidio, & quod ad alterum inclinare videretur: & tota erat undique comparata mulier, artibuſque omnigenis in amantes inſtructa. Tunc igitur Diniæ adulatores hanc ad adoleſcentulum adducunt, multaque aſſimulabant, quò eum in amorem Charicleæ impellerent. Hæc autem quæ jam complures adoleſcentes jugularat, & innumerabiles amores mentita fuerat, domoſque opulentas everterat: varium quoddam & inexpugnabile malum: ubi manibus prehendit ſimplicem hunc adoleſcentulum, & hujuſmodi artium imperitum, ex unguibus non dimiſit. Verùm ubi undique complexa fuiſſet & confixiſſet ipſum, cùm jam omnino teneret, tum ipſa à captura eſt perdita, tum infœlici Diniæ ſexcentorum malorum fuit cauſa. Nam primùm

γὰρ ἀρχῶτον δῆλος ὰιδίνας ἐπ' αὐτὸν κρὶθὰς τὰ γράμματα. καὶ σωιχῶς πεμπομβύη τῶι ἀνδρὶ, ὡς ἐδάκρυσι, καὶ ἐπηχθύσησι. καὶ τέλος, ὡς ἀπάγξαὶ ἑαυτῶι ἡ φθλία ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ἕως δὴ ὁ μακάριος ἐπείσθη καλὸς εἶναι, καὶ παῖς Ἐφεσίων γυναικὶ σωφρονεστάτηι. καὶ πως συνωιχήθη πολλὰ ἐκλυθείς. καὶ τὸ ἐγκλῦσαι ἦδη ῥᾴδιον, ὡς τὸ εἰκὸς ἀλώσιμος ἔμελλεν ὑπὸ γυναικὸς καλῆς, καὶ πρὸς ἡδονήν τι ὁμιλῆσαι ἐπισταμένης, καὶ ὃν κατρὶ δακρύσαι, καὶ μεταξὺ τοῦ λόγου, ἐλεεινῶς ὑποστενάξαι. καὶ ἀπιόντος ἤδη, λαθέσθαι. καὶ εἰσελθεῖν, ἀποδραμεῖν, καὶ καλλωπίζεσθαι, ὡς ἂν μάλιστα ἀρέσειε. καὶ πως καὶ ἄσαι; καὶ κιθαρίσαι. οἷς ἅπασι τοῦ Δεινίου ἐμέλησεν. καὶ ἐπὶ ἡδονῆς τοιαύτης ἔρχεται, καὶ ἀμφοτέρων ἤδη τῷ ἔρωτι, καὶ πικρὸν γεγυμνάσθαι, ἄλλο ἐπὶ τούτοις ἐπονεῖ, καὶ τὸ ἄθλιον ἀπώλλυε. κύειν τι γὰρ ἐξ αὐτῆς σκήπτεται. ἐκείνου δὲ καὶ τοῦτο, βλάκα ἐφάσκειν ἀποκυρῶσαι. καὶ σοκίτει ἐφοίτα πρὸς αὐτὸν, φυλάττεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς λέγουσα, πτοουμένη τὸν ἔρωτα. ὁ δὲ σοκίτης οἷός τε ἦν φέρειν τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ ὑπώπτευεν μὴ ὁρῶν αὐτῶι, ἀλλὰ ἐδάκρυε, καὶ τὰς κώλακας ἐπέπεμπε, καὶ τὴν μητέρα τῆς Χαριτλείας ἐπεβοᾶτο. καὶ τῶι εἰκόνα προβαλὼν αὐτῆς, ἐπεποίητο λίθον λαλοῦσαν, ἀπώλλυε δὲ τέλος, καταβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὸ ὕδωρ, ἀνυλίσθη. καὶ λύτρα ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν γὰρ ὦτα, ὃ τοῦ μήλου, καὶ στέφανος ἀπεδίδοτο αὐτῆι, ἀλλὰ συνοικίαν ὅλαν, καὶ ἀγρὸν, καὶ θεραπαίνας, καὶ ἐσθῆτας διαφόρους, καὶ χρυσὸν ὁπόσον ἐθέλησεν. καί τι γὰρ, ὡς βραχεῖ ὁ Λυσίας οἶκος ὀνομαστότατος τῶν τὰ Ἰωνίας χρώμενος, ἐξήντλητο ἤδη, καὶ

quidem ſtatim literulas illas ad eum dat, ancillam ſubinde miſſitando quibus renuntiaret, ut fleret, ut vigilaret, utque tandem miſera ſe ipſam præ amore eſſet ſtrangulatura: donec jam beatus ille perſuaſus, ſibi formoſus eſſe videretur, & Epheſiorum uxoribus amabilis. At tandem multum exoratus in congreſſum eſt adductus. Et ex eo tempore facilis erat conjectura fore ut caperetur à muliere formoſa, ad voluptatem congredi docta, & in occaſione flere, & inter loquendum miſerabiliter ſuſpirare, & jam abeuntem amplecti, & adeunti occurrere, & formam, ut quàm maximè placeret, colere, interdum vel voce, vel cithara canere: quibus omnibus in Diniam uſa eſt. Poſtquam verò ſenſit excruciari, jamque amore illaqueatum, & colliquatum eſſe, adhæc aliud excogitat, quo miſerum perdat. Gravidam ſe ex eo ſimulat (& hoc quoque eſt efficax ad magis inflammandum ſtultum amantem) neque poſtea illum adibat, affirmans à viro ſeſe obſervari, qui hunc amorem perſenſiſſet. Hic verò rem ampliùs ferre non poterat, nec durare quum illam non videret: ſed flebat, adulatores accerſebat, Charicleæ nomen inclamabat, imaginemque illius amplexus (albo autem lapide facta erat) ejulabat. Demum in ſolum ſeſe projiciens, volutabatur, idque perfecta rabies erat. Siquidem mulieri reddita ſunt dona, non pro pomorum aut ſertorum pretio: ſed ſolidæ domus, agri, famulæ, veſtes floridæ, auri quantum optaret. Quid multa? brevi Lyſionis domus, antea inter Ioncs nobiliſſima exhauſta eſt atque exinanita.

ἐξαπάτῃ. εἶπε ὡς ἤδη αὐτὸν λαλιστέον αὐτὸν, ἄλλον τινὰ Κρῆτα πείσειν τὸν γάμον χρύσιον, ἡμέρᾳ, τῇ μετέπειτα ἐν ἐλεύσεσθαι. καὶ ἦρε ἤδη αὐτῷ. κἀκεῖνος ἐπείθετο. ἀμελεῖτο δὲ ὑπὸ ὁ Δεινίας, οὐχ ὑπὸ τῆς Χαριτλείας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν πλείστων, κἀκεῖνοι γὰρ ἤδη τὸν Κρῆτα ἐβδελύττοντο μετεπλάττοντο, ἐρχόμενον δὲ τὸν Ἀγαθοκλέα, καὶ πάλαι εἰδότα ὡς ἔχοι πονηρῶς τὸν πρὸς μοιχὸν αὐτῇ, καὶ αἰδούμενον τὸ ἀσχῆμον, ὅμως ἀληθῆ πάντα. τὸν ὑπερψίαν τῆς γυναικός. τὸν ἀπεργασθῆναι τὸν Κρῆτα. καὶ πάλιν, ὡς δεδώσοντες μὴ ἀγαπᾶν τῇ Χαριτλείᾳ. οὐδὲ, ἄκαιρον εἶναι νομίσας τὸ τότε λοιδορεῖσθαι τῷ Δεινίᾳ, διότι οὐ προσέβη μόνον αὐτὸν τὸν φίλον, ἀλλὰ τὰς κόλακας αὐτὸν προσέβαλε τότε, ὧν μόνων οὐχ ἁπτόμενον αὐτὸν τὸ Σάμιον ἀπεμπολήσας, ἔχειν αὐτῷ τὴν τιμὴν κομίζειν, τρία τάλαντα. λαβὼν δὲ ὁ Δεινίας, εἶτα ἀφανὴς ἐγένετο ἐν τῇ Χαριτλείᾳ, κόλαξ πολὺν αὖθις χρόνον γενόμενος. καὶ αὖθις ἡ ἄνοια, καὶ τὸ χρυσοῦν. καὶ μέμψις, ὅτι μὴ πολλῶν χρῆναι ἀφίκετο. καὶ οἱ κόλακες σπουδῇ, ἐπεπλαμασόμενοι, [1] ὁρῶντες ἐδεδόμενον ἤδη ὄντα τὸν Δεινίαν. ὡς δὲ ὑπῆρξεν ἄξειν παρ' αὐτῷ, καὶ ἦκε πρὸς τὸν ἑσπέρας ὄπνον, ἐν ᾧ ἐνδὺς τὸν ὁ Δημώναξ ὁ τῆς Χαριτλείας ἀνὴρ, εἴτε ἐν ἄλλῳ αἰσθόμενος εἴτε ἐν δὴ σαφῶς τῆς γυναικὸς, ἄμφω γὰρ λέγεται, ἐπεπαγὰς, ὥσπερ εἰώθει λέγειν, τῷ τε αὐλείων ἀπεκλείσεν

nanita. Deinde ubi jam exſuccus eſſet, eo relicto, alium quempiam adoleſcentulum Cretenſem bene nummatum venata eſt, atque ad illum deſcivit. Iam videlicet illum adamabat, atque is quidem credebat. Itaque Dinias neglectus non à Chariclea modò, ſed etiam ab aſſentatoribus (nam iſti quoque ad Cretenſem amatorem jam deſciverant) abit ad Agathoclem jam pridem non inſcium, quàm illi res miſerè haberent: & quanquam primùm pudebat, omnia tamen expoſuit, amorem, egeſtatem, arrogantiam mulieris, rivalem Cretenſem, denique ſe non victurum niſi cum Charicleæ conſueſcat. Ille verò intempeſtivum eſſe ratus exprobrare Diniæ, quòd ex amicis unum ſeſe non admiſiſſet, ſed tunc ſibi aſſentatores antepoſuiſſet: divendita, quam unam in Samo habebat, domo paterna, pretium illi attulit, talenta tria. Quibus acceptis Dinias, ilico Charicleæ formoſus denuo factus apparuit. Rurſus ancilla, literulæ, & expoſtulatio, quòd jamdiu ſeſe non adiſſet, concurrerunt: item adulatores correpturi ſuis dolis Diniam, quem adhuc arrodi poſſe cernerent. Cùm autem ſe illam aditurum promiſiſſet, veniſſetque primo ferè ſomno, eſſetque intus Demonax Charicleæ maritus, ſeu alioqui ſenſerat, ſive ex compacto uxoris (nam utrunque ajunt) exiliens velut ex inſidiis, & atrium occludi, & Di-

[1] Ὁρῶντες ἐδεδόμενον] Eraſmus hujus Dialogi Interpres lectorem ſæpe decipit. Vere igitur hunc locum ut Godofredus Malvinus Senator Clariſſimus monuit, *nuchauntes, ut viderunt in Dinia adhuc eſſi quod edi poſſet.* Sic Terent. Ennuch. *hunc emendandum & deridendum vobis propino.* Idem Malvinus *debibendum* legebat.

σάλθοι, καὶ συλλαμβάνειν τὸν Δεινίαν, τῷ ξίφει, καὶ μάστιγας ἀπειλῶν, καὶ ξιφήρη ὡς ἐπὶ μοιχὸν ἀπασείων. ὁ δὲ, συνιδὼν ἐκ πολλῶν ἓν, μοχλόν τινα πλησίον κείμενον ἁρπάσας, αὐτόν τε ἀποκτείνει τὸν Δημώνακτα, πατάξας εἰς τὸν κρόταφον, καὶ τὸν Χαρίκλειαν, ἐκ μιᾶς πληγῆς τοῦτον, οὐδὲ καθ' ἑκάστην πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει δὲ Δημώνακτος ὕστερον. οἱ δ' οἰκέται, τέως μὲν ἐκπεπλαγμένοι τὸ παράπαν ἀφανεῖς τῷ δεσπότῃ ἐγένοντο καὶ ἀπεκρύπτοντο· ἔπειτα πειρώμενοι συλλαμβάνειν, ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπῇει μὴ δὲ ξίφος, ἐκείνοι μὲν ὑπεξέφευγον. ὁ Δεινίας δὲ, ὑπεξήρχετο, τηλικοῦτον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ τὸ μέχρι τῶν δεῦρο τῆς Ἀγαθοκλείας διέτριβεν, ἀναλογιζόμενοι τὰ πεπραγμένα, καὶ τοῖς τὰ μελλόντα, ὅ, τι ἀποβήσεται σκοποῦντες. ἔωλεν δὲ οἱ ξυνήθεις παρῆσαν. ἤδη γὰρ τὸ πρᾶγμα διεξεβόητο. καὶ συλλαβόντες τὸν Δεινίαν, ἤγον αὐτὸν ἕκαστοι ὄντα μὴ ἐκ πεφονευκέναι, ἀπάγουσι δεῦρο τὸν ἅρμοστήν, ὃς ἤρχεν τῶν Ἀσίαν τότε. ὁδὲ [1] βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ἀνατίμπει αὐτόν. καὶ μετ' ὀλίγον καταπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς Γύαρον νῆσον τὴν Κυκλάδων, ἐν ταύτῃ φρουρὰν εἰς ἀεὶ τεταγμένος ὑπὸ τῶν βασιλέως. ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς, ἐκ τἄλλα μὲν συνῆν, καὶ σωσιπάτρειος τῶν Γαλιλαίων, ἐκ σωσιεσθῆτος εἰς τὸ δικαστήριον μόνον τὸν φίλων, καὶ ὡς ἐδίει συνέδησεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐφρούρει ὁ Δεινίας, οὐδὲ τότε ἀπελείφθη τῶν ἑταίρων. καθαδικάσας δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν

& Diniam comprehendi jubet, ignem & flagra minitans, & enſem prout in mœchum educens. Hic verò cognoſcens ubi malorum eſſet, vecte, qui propè jacebat, arrepto, & Demonactem ipſum in tempora percuſſum & Charicleam occidit, non uno quidem ictu hanc, verùm & vecte ſæpius, poſtremò Demonactis gladio. At famuli interea muti ſtabant rei novitate attoniti, deinde comprehendere conati, cùm in hos quoque ferro inſiliret, ipſi aufugerunt. At Dinias clam ſeſe ſubduxit tanto facinore perpetrato. Et ad auroram uſque apud Agathoclem eſt commoratus, ubi quæ facta eſſent reputabant, & quid in poſterum eſſet eventurum, diſpiciebant. Vt autem diluxit, milites aderant (jam enim res erat divulgata) illi comprehenſum Diniam, nec inficiantem homicidium, adducunt ad præfectum qui tunc Aſiam moderabatur. Hic verò ad Perſarum regem eum remittit. Nec ita multo pòſt relegatus eſt Dinias in Gyarum Inſulam ex Cycladibus unam, damnatus à rege ut ibi in perpetuum exularet. Agathocles autem cùm reliquis in rebus nunquam abfuerat, tum pariter ſolvit in Italiam, & amicorum ſolus, una in judicium eſt comitatus, neque uſquam defuit officio. Porrò ubi jam in exilium profectus eſt Dinias, ne tum quidem deſertus eſt ab amico: ſed ipſe ſua ſponte

1 Βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ.] Eraſmus *ad Perſarum Regem.* verte *ad Imperatorem.* Solebant enim præſides Provinciarum, ubi in honeſtos homines pœna ſtatuenda erat, principem conſulere l. Divi fratres §. 1. & 2. ff. de pœnis. At mentio Gyari Eraſmum ſaltem admonuiſſet, loci Romanis exiliis frequentis. Hoc monebat idem Senator, & Vincentius Obſopeus argumento αἰκείας. *Bourd.*

1 Πε-

τὸ, διέτριβεν ἐν Γυάρῳ, καὶ συνεφύρρει αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ πάντα πανταχόθεν τὰ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ ἰατροὶ καὶ [1]πορφυρόπωλαι, συνεπέλυντο. καὶ τὸν γενόμενον ἐκ τούτου ἀπορίαν, ἔτρεφε τὸ Δεινίου. καὶ ναυσὶ μὲν ἐπεμέλησεν, ἐπεραιώθη. καὶ ἀπελθὼν οὐκέτι ἐπανεκλήθη ὑπὸ τοῦ ἑταίρου ἀλλ' αὐτοῦ ἐν τῇ νήσῳ διέμεινεν, αἰσχυνόμενος ἐκποδὼν ἀπολιπεῖν τὸν φίλον. τοῦτό ἐστι ἴσως φίλος ἐπὶ ξένου, καὶ ὡς ποιῶ λέγομεν. ἔτι γὰρ οὐκ οἶδα τὶ πάντες ἀπελήλυθεν, ἀφ' οὗ Ἀγαθοκλῆς ἐν Γυάρῳ ἀπέθανε. Το. καὶ ἴσχε μοι Μνήσιππε, ἀνόμοιόν ὄν πω ἔλεγες, ἵνα μὴ ἀπιστῶ ἐγὼ ἐπιτάδε αὐτοῖς. Μν. ἔτυχε σκυθικόν τινα φίλον τὸν Ἀγαθοκλέα τοῦτον διηγήσω. ἔλαν δέ μοι τινα καὶ ἄλλον ὅμοιον τούτῳ αὐτῷ. Μνη. ἄκουε τοίνυν καὶ ἄλλου. Τόξαρις, Εὐθυδίκου τοῦ Χαλκιδέα. διηγεῖτο δέ μοι τάδε αὐτῷ Σίμυλος ὁ ναύκληρος ὁ μεγαλώνης, ἱστορεῖ μοι, ἢ μὲν αὐτὸς ἱστορίαν τινὰ ἔφη. πλεῖν μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Ἰταλίας Ἀθήναζε τοὺς δύσει πλησίον, συλλεγομένους πρὸς ἀνθρώπους τινὰς. ὧν δὴ τούτοις, εἶναι τὸν Εὐθύδικον. καὶ μετ' αὐτοῦ, Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα. καὶ τοῦτον ἐπιδεῖν αὐτῷ. ἀλικιώτην δ' εἶναι, τὸν μὲν Εὐθύδικον, ἰσχνόφωνον, καὶ κρυπτόν. τὸν δὲ Δάμωνα, ὑγιαίνοντα, καὶ ἀδένειον, ἀεὶ δὲ τότε μαχητὴν ὡς εἶδεν αὐτὸν ἀνιστάμενον. ἄχρι μὲν οὖν Σικελίας, εὐπλοΐαν ἄγειν ἔφη ὁ Σίμυλος. ἐπεὶ δὲ τὸν πορθμὸν διαπερῶντες, ἐν αὐτῷ ἦδη τῷ Ἰονίῳ ἦσαν, χειμὼν μέγιστος ἐπιπίπτειν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέγοι; ἀλλ' ὅτε ἐν τῷ πελάγει ἦσαν, καὶ ἤδη ἐν τῷ Ἰονίῳ ἔπλεον, ἐπιπίπτει αὐτοῖς χειμὼν μέγιστος. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέγοι; ἀλλ' ὅτε ἐν τῷ πελάγει ἦσαν, καὶ ἤδη ἐν τῷ Ἰονίῳ ἔπλεον, ἐπιπίπτει αὐτοῖς χειμὼν μέγιστος.

sponte damnatus simul in Gyaro versabatur, & cum illo exulem agebat. At quum jam rerum omnino necessariam inopia laborarent, locans se ipsum purpurariis, urinabat, natumque hinc lucrum referens, Diniam alebat. Quin & ægrotanti diutissimè inservivit: & ubi vita defunctus est, noluit unquam in patriam reverti, sed ibi in Insula permansit, cùm amicum vel mortuum deserere puderet. Hoc non ita pridem Græcus amicus præstitit: neque enim scio an quinque anni præterierint, ex quo Agathocles in Gyaro mortem obiit. *Tox.* Vtinam Mnesippe, injuratus hæc dixisses, ut iis fidem non habere possem: adeò Scythicum quendam amicum Agathoclem istum describisti. Quin vereor ne quem etiam alium huic similem narres. *Mne.* Audi etiam alium Toxarí, scilicet Euthydicum Chalcidensem: de quo mihi retulit Simylus Chalcidensis nauclerus; adjurans se teste rem factam esse. Ajebat enim navigasse sese ex Italia Athenas, circiter Pleiadum occasum, collectitios quosdam homines vehentem, inter quos fuisset Euthydicus, & cum ipso Damon Chalcidensis ejus amicus, coæquales illi, Euthydicus quidem validus & robustus. Damon contrà suppallidus, & valetudinarius: qui nuper ex diuturno morbo convaluisse videretur. Ergo ad Siciliam usque ipsos fœliciter navigasse ajebat Simylus: sed ubi trajecto freto, in ipso mari Ionio jam navigarent, tempestatem maximam eis incubuisse. Quid autem attinet multa referre? nimi-

1 Πορφυρόπωλαι] Verte ut idem Senator *purpurarum piscatoribus*. Alibi de quibusdam hujus Dialogi narrationibus fusius. *Bourd.*

τελευμίας πας, καὶ τροβίλας, καὶ χαλάζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος πρᾶγ. ἐπεὶ ἤδη σφᾶς κατὰ τὸν Ζάκυνθον εἶναι ἀπὸ ψιλῆς τῆς κεραίας πλέοντας, ἔτι δὲ ἀσείρους τινὰς ἐπισυρομένους, ὡς τὸ ῥόθιον ἐπιδέχεσθαι τῆς ὁρμῆς, τὸν μέσας νύκτας, οἷον τὸ τοσοῦτον σάλον ναυλάσσεσθαι τὸν Δάμωνα, ἐμεῖν ἐγκεκυφότα εἰς τὸν θάλασσαν. εἶτα οἶμαι τὸ νεὼς βιαιότερον ἐς ὃ κεκύφει μέρος ἐπικλιθείσης, καὶ ὑπὸ κύματος σωπαπόσαντος, ἐκπεσεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὸν κεφαλὴν εἰς τὸ πέλαγος, ἤδη γυμνὸν τὸ ἄβλιον, ὡς ἂν ἐπὶ ῥᾷον διώσαν τῶν. Αὐθὶς οὖν βοᾶν ἀναχόμενον, ἐκ μέσης ἑαυτὸν ὑπερέχοντα ὑπὸ κλύδωνος. τὸν δὲ Εὐθύδικον, ὡς ἤκουσε, γυμνὸν ὄντα τῇ σελήνῃ ὄντα, ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς τὸν θάλασσαν. καὶ καλαβόντα τὸν Δάμωνα ἤδη ἀπαγορεύοντα, φαίνεσθαι γὰρ ἐπικολυμπῶντα, τὸν σελήνης καλαμπούσης, συμπεραίνεσθαι χάριν, καὶ συγκωφίζειν. σφᾶς δὲ, ἐπιθυμεῖν μὲν αὐτοῖς βοηθεῖν, καὶ ἐλεεῖν τὸν συμφορᾶν τὸν ἀνδρῶν. μὴ δυνάσθαι δὲ, μεγάλων τῶν κυμάτων ἐλαυνομένης. πολλὰ γὰρ ἐπιόντα ποιῆσαι. φέλλους τε γὰρ πολλοὺς ἀφεῖναι αὐτοῖς, καὶ τῶν κοντῶν τινας, ὡς ἐπὶ τούτων ἀπονήξαιντο, εἴ τινι αὐτῶν περιτύχοιεν. καὶ τέλος, καὶ τὸν ἀποσάθρων αὐτῶν, ὀλίγον ὕστερον. ἐνόησαν τοίνυν ὅτι θεῶν, ἢν τινα ἄρα τις ἄλλον ἐπίδειξιν ἐπιδείξασθαι ἐμοὶ ἀς βεβαιοτέραν πρὸς ἄνδρα φίλον, τὸ νυκτὶ ἐκπεσόντα εἰς πέλαγος ὕστερον ἠρεμοῦντος, ἢ κεκοπακότος ἔτι πνέοντος. καὶ μοὶ ἐπ' ὀφθαλμῶν λάβε τὸν ἐπιφάσκοντα τῶν κυμάτων. τὸ ἦχον δὲ ὕδατος ἐπικλυσμένον. τὸ ἀφρὸν τὸν ἐζεσμένον. τὸν νύκτα, καὶ τὸν ἀπόγνωσιν. εἶτα ἀποπνιγόμενον ἐκεῖνον, ἐκ μέσης

nimirum immanes procellas ac sinuosas, grandines, & siquæ alia tempestatis mala. Cùm autem jam essent juxta Zacynthum, nuda navigantes antenna, præterea funes quosdam trahentes, quo nimirum fluctus impetum exciperent, circiter noctem mediam, Damonem qui in tanta jactatione nausearet in mare propendentem vomuisse. Deinde, ut conjicio, nave vehementius in eam partem in quam ille propendebat, inclinata, simulque propellente fluctu, eum prono capite in pelagus excidisse, neque nudum tamen, ut misero vel commodè natare liceret, mox exclamasse cùm præfocaretur, vixque sese ab undis extolleret. Quod simul atque Euthydicus audivisset, cum nudus in strato jaceret, eum semet in mare abjecisse, arreptoque Damone qui jam deficiebat (nam hæc refulgente Luna diutius cerni poterant) illi adnasse, ac sublevasse. Ac voluisse quidem illis opitulari sese miseratos virorum calamitatem, verùm nequisse, cùm vento prævalido agitarentur. Illud tamen feciisse, subera complura illis immisisse, & contos aliquos, quibus innixi enatarent, siquos ex illis nanciscerentur; postremò scansoria quoque tabulata, eaque non exigua. Ergo per Deos perpende, quod aliud gravius benevolentiæ documentum quispiam edere queat in hominem amicum, qui in mare usque adeò sæviens, noctu decidisset, quàm communicata morte? Iamque mihi ante oculos pone surgentes procellas, fragorem aquæ sese frangentis, spumam undique efferveſcentem, noctem ac desperationem. Ad hæc illum præfocari incipientem, vixque undis ex-

ἀπειπόντα, καὶ τὰς χεῖρας ἐρείσαντα τῷ ἱματίῳ. Τ. Ὦ, ἐπιπηδῶντα ὄλεθρε, καὶ σωνέοντα, καὶ διδόντα μὴ ὥσπερ ἀπόλοιτο αὐτὸς ὁ Δάμων. ὅτου γὰρ ἂν μᾶλλον, ὡς σὺ ἀξιοῖς σοι ἢ τούτου φίλον τὸν Εὐθύδικον διαγραπτέον. Το. πότερον δ', ἀπώλειόν ὦ Μνήσιππε οἱ αἴρεις, ἢ τις αὐτοῖς ἐπιβουλὴ συνηρείσατο; ἡμῖν δ' ἐγὼ ἀμετέρως δεδιὼς ὑπὲρ αὐτῶν. Μνη. Ἀλλ' ὦ Τόξαρι, ἐσώθησαν. ἔτι γὰρ ἔστιν ἐσσὼ Δάμωνε ἀμφὼ φιλοσοφοῦντε. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος, ταῦτ' ἐμοὶ μόνα εἰπεῖν, ἃ πόλαι εἶδε τὸν νεανίσκον. Τ. Ὦ, ἐπιπλοῦν. Τ. Ὦ δή, ἐπιπηδῶντα. καὶ τὸν μὲν, ὃς ὄσον σύνυκτα κατεσκεπτόμεθα. τὰ δ' ἄλλα τούτου, οἱ ἀμφὶ τὸν Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγήσονται. τὸ μὲν γὰρ ὄρθριον, φίλλοις τισὶ συνεῖναι, οἷς ἔστιν ἐπὶ τούτων ἑαυτοὺς, καὶ ἀποκαλεῖν πονηρούς. ὕστερον δ' ὡς ἀπεκάμνομεν ἰδόντες, ἤδη πρὸς ἡμῖν, συνεπέλαβέ τι αὐτῇ. καὶ τὸ λοιπὸν ἐπιθαλῶς, ὁμαλῶς συνεπιζώννυτο τῇ Ζακυνθίᾳ. μὴ δ' οὗτος ὁ φίλος ὄνομα, ὃν ἐγὼ ἂν ἔτι πάλαι ἄλλον εἶπε χείρονα αὐτῶν. Εὐδαμίδας γοῦν ὁ Κορίνθιος, Ἀρεταίῳ τῷ Κορινθίῳ, καὶ Χαρικλείνῳ τῷ Σικυωνίῳ, φίλοις ἐκέχρητο Κορίνθιος ὢν, πείσεσθε δ' αὐτὸς ὑμῖν ἐπὶ ὀλίγοις ἀπέθνησκε, ἀφθόνως ἐκάλιπε, τοῖς μὲν ἄλλοις, ἵνα γελοίως, σοὶ δ' οὐκ οἶδα εἰ τοιαύτην δίξασιν, ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ φιλίαν τιμῶντι, καὶ ὡς τὸ σὺν αὐτῇ σωφρονεῖν ἀμείλλομένῳ. ἐγκρατὴς γὰρ οὐ αὐτοῖς, ἀπολείπω Ἀρεταίῳ μὲν τῷ μητρὸς μοι πρέσβει, καὶ γηροκομεῖν. Χαρικλείνῳ δ', τῷ δυνατέρᾳ μοι ὑπλοῦσθαι μὴ σμικρὰ, ὁπόσην ἂν πλείστην ἐπιδοῦναι παρ' αὐτοῦ δύνηται. ἦν δ' αὐτῇ μήτηρ πρεσβύτις, καὶ γυ-

extantem, manuſque porrigentem amico: Hunc autem incontanter inſilientem, ſimulque nantem, ac metuentem ne ſe prior Damon interiret. Sic enim profectò cognoſces, quod generoſum hunc quoque amicum Euthydicum retulerim. *Tox.* Vtrum perierunt viri Mneſippe, an illis ex inſperato ſalus obtigit? adeò illis non mediocriter timui. *Mne.* Bono ſis animo, Toxari, ſervati ſunt: quinetiam nunc Athenis ambo philoſophantes degunt. Nam Simylus hæc ſola habebat dicenda, quæ olim noctu vidit, hunc delapſum illum deſilientem, ſimulque nantes, quatenus per noctem aſpicere dabatur. Porrò quæ poſt hæc acciderint Euthydicus ipſe narrat. Primùm quidem ſubera quædam fortè nactos, his ſeſe ſuſtinuiſſe, & incommodè enataſſe. Deinde conſpectis jam ſub auroram tabulatis annaſſe, quibus poſtremò conſcenſis, facilè Zacynthum appuliſſent. Poſt hos autem qui neutiquam mali ſunt, ut ego quidem autumo, accipe jam tertium nihilo illis inferiorem. Eudamidas Corinthius Aretæo Corinthio, & Charixeno Sicyonio amicis utebatur, iis quidem opulentis, ipſe cùm eſſet pauperrimus. Hic moriens teſtamentum reliquit, aliis quidem fortaſſe ridiculum, quod haud ſcio an tale tibi videbitur, viro probo, & apud quem amicitia in pretio ſit, quique de primis in ea partibus contendas. Sic enim in eo ſcriptum erat, Lego Aretæo matrem meam alendam: & in ſenectute curandam: Charixeno filiam meam elocandam cum dote, quanta ab illo maxima dari poterit. Erat autem illi mater anus, & filiola

nuptiis

γάτερσιν ἀρχῶσιν ἤδη γάμου. ὁ δὲ τὴν ἄνεως αὐτῶν ὁ τοιοῦτος πάθη, καὶ τὴν ἑαυτοῦ μερίδα φησὶν ἐχέτω ὁ ἕτερος. τούτων ἀναγνωσθεισῶν τῶν διαθηκῶν, οἱ μὲν πλείους μὴ εἰδότες τὴν Εὐδαμίδα, τὴν φιλίαν ἦν, ἢ ὡς τοὺς ἄνδρας ἐῶ αὐτὴν ἀγνοοῦντας, ὡς παιδιᾶς τὸ πρᾶγμα ἐποιοῦντο. ἡ δὲ ὄντως ὡς ἐ γελῶν ἀπηλλάττετο. οἷον Ἀρέσιος, ὁ Χαρίξενος οἱ δυ δεκάμηνος, καλῶς διαδέξονται, λέγοντες, εἰ καὶ ἀποτύχοιεν Εὐδαμίδος, καὶ ζῶντες αὐτὴν κληρονομήσοιεν ἴσως τοῦ νεκροῦ. οἱ κληρονόμοι ἦν, οἷς ταῦτα κατελείποντο, ὡς ἤκουσαν, ἦκον δύο ἀφικνοῦνται τὰ ὠνὰ τῶν ἀφηκῶν. ὁ μὲν οὖν Χαρίξενος, πέντε μόνας ἡμέρας ἐπιβιούς, ἀπέθανεν. ὁδὶ Ἀρετιος, ἄρτιος κληρονόμων γιγόμενος, τὴν τε ἐκείνου, καὶ τὴν αὐτοῦ μερίδα διαλαβών, περί τε Εὐδαμίδα τὴν μητέρα, καὶ τὴν θυγατέρα ἐκ πολλῶν ἐπιδείκνυται, λόγων πέντε, ἂν εἶχα. δύο μὲν τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ, δύο ἦν τῇ Φίλᾳ ἐπιδώς. καὶ τὸν γάμον γε αὐτῶν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἀξίωσι γίγνεσθαι. τί σοι δοκεῖ ὦ Τόξαρι ὁ Ἀρετιος οὗτος; ἆρα φαῦλον τεκμήριον φιλίας παρεχῆται, τοιαῦτα κληρονομήσας, καὶ μὴ ἀφιδὼς τὰς ἀληθεῖς Φίλας; ἢ πῶμεν ἐν τοῖς τελείοις ψήφοις, μίαν τῶν πέντε εἶναι; Το. καὶ μὴν μάλα κωλύει. ἐγὼ ἦν, τὴν Εὐδαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐγκύμονα Φίλης ἡσθῆναι, ὁ εἶχε δεῖ τὰς φίλας. ἐδήλωσε γὰρ ὡς ἐν αὐτὸς ἂν τὸ ὄμμα ἔπαξεν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ ἐν τὸ διαθήκης ταῦτα ἐνεγέγραπτο, ἀλλὰ ὡς τὰ ἄλλα ἦκεν ἂν ἀγαθὸν κληρονόμος τοιοῦτον. Μνη. οὐ λέγεις πέταρτον δέ σοι διηγήσομαι, Ζηνόθημιν τὸν Χαρμόλεω Μασσαλιήτην, nuptiis jam matura. Siquid autem interim acciderit alterutri, hujus quoque partem, inquit, habeto alter. Hujusmodi dicto testamento, qui tenuitatem quidem Eudamidæ noverant: at amicitiam quæ illi cum hisce viris intercesserat, ignorabant, rem pro joco ducebant: & nemo non ridens discedebat, dicendo, cujusmodi hæreditatem Aretæus, & Charixenus sunt accepturi, fœlices videlicet, siquidem persolvent Eudamidæ, superstitis etiam ipsi hæreditatem tradent mortuo. At hæredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illicò venerunt, agnoscentes ea quæ testamento erant mandata. Itaque Charixenus, quinque duntaxat dies superstes, diem obiit. Aretæus verò factus hæredum optimus, tum illius, tum sua ipsius susceptâ parte, & Eudamidæ matrem alit, & filiam non ita pridem datis quinque talentis, quæ habebat, elocavit, duobus quidem propriæ filiæ, duobus in amici filiæ dotem: ac nuptias ambarum eodem die fieri voluit. Quid tibi Toxari, Aretæus iste videtur? num leve amicitiæ argumentum exhibuisse, adita hujusmodi hæreditate, neque deserto amici sui testamento? An hunc quoque perfectis in calculis ponemus, ut è quinque sit unus? *Tox.* Et iste quidem egregius: quanquam equidem Eudamidam multò magis ob fiduciam, qua fuit erga amicos, admiratus sum. Declaravit enim se eadem facturum fuisse erga illos, tametsi ea non essent in testamento scripta: verùm ante alios venturum, talium hæredem non scriptum. *Mne.* Probè dicis, Sed quartum tibi jam narrabo, Zenothemin Massilienſem Charmolei filium,

ὑπέρχη δέ μοι εἰς Ἰταλίαν ἀγιο-
βόωντι ἐπὶ τὰ πατρίδος, καλὸς
ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ πλούσιος,
ὡς ἐδόκει. παρεπορεύετο δ' αὐτῷ γυνὴ
ἐπὶ ζεύγους ὀδοιπορούσῃ, τότε
ἄλλα μὲν ἰδεῖν ἦν, καὶ ξυρὸν τὸ ἥμισυ
τὶ δεξιὸν, καὶ τὸ ὀφθαλμοῦ ἐκπε-
πτωκότος, πεπλάσθαι τὸν τε, καὶ ἀσφα-
λῶς μεμολύνσθαι. εἶτα ἐπὶ ἐθαύ-
μαζεν ὁ καλὸς ἐστὶν, καὶ ἀφελὴς ὤν,
εἰ τοιαύτῃ τοιαύτην συνοικοίη γυναῖκα, ὁ δείξας μοι αὐτὸν, διε-
κέλευε τὸν ἀπαγαγεῖν δ' ἁλόντα, ἀκέλευ-
στος ἐξεῖπεν. μεσταλιώτης δ' ἐστὶ
λῶ. Μενεκράτης δὲ ἔφη τὸ πατρὸς τὸ
ἀνοσιώτατον τοῦτο, φίλος μοι ὁ Ζηνό-
θεμις, πλούσιος, καὶ τιμιώτατος ἀμφ-
μοι. χρόνῳ δ' ὁ Μενεκράτης ἀφῃρέ-
θη τὴν οὐσίαν ὑπὸ κριθέντος, ὅτι
ἐκ ἐλευθέρων ἐβούλετο ὑπὸ τῶν ἑξα-
κοσίων, ὡς ἀπόφημόν γε γνώμην
ἀποφαίνων. ὅτου δὴ οἱ Μασσαλιῶται
ἐζημίωσαν ἔφη, εἴ τις παρανόμως
γράψαιτο. ἐλπίζω οὖν ὁ Μενεκρά-
της ἐπὶ τῇ κρίσει. καὶ ἐπὶ τὸν
πλοῦτον, πένης, καὶ ἐξ εὐδαίμων, ἀθλί-
ως τε ἐλάγῳ ἐβίωτο. μάλιστα δὲ
αὐτὸν τὰς θυγατέρας αὐτῷ, ἐπήμαμος
ἦν, καὶ ὀκτωκαιδεκέτις ἦσαν, λῶ
δὲ μὴ πάσης τῆς οὐσίας δ' παῖδος,
λῶ γε ἀπὸ τῆς κρίσεως ἐκέκτητο,
ἀξίωσιν ἂν τις τὰ ἐκείνων, καὶ
πάντων, ἐπιδεῖν ἀθρόαν, ὅτου
κεχωρίκεσαν ἦσαν τὸν ὄψιν. ἐλέ-
γετο δὲ κρίσεσθαι πρὸς τὸν στε-
φανίτην αὐξανομένην. ὡς δὲ ταῦτα
ἔγνω ὁ Ζηνόθεμις ἀσπάσιος, ἀμφὶ
ἔφη ὁ Μενέκρατες, ἔτι γὰρ ἐπήκουσας
τῆς ἀναιδείας, καὶ ἡ θυγάτηρ σε
ἄξιον δ' ἥβης εὑρήσει νυμφίον πάν-
κα τοῦτο ἄμεμπτον δεξιὰν, λαβόμενον
αὐτῆς τὴν δεξιᾶς, ἥξεις εἰς τὸν οἶκόν σου.
καὶ τὴν οὐσίαν πολλὴν ἦσαν, οὐκ-

filium, qui mihi legationem pro patria obeunti in Italia monstratus est, vir formosus, procerus, & dives, ut apparebat. Huic iter facienti uxor assidebat in rheda, aliàs deformis, manca dimidia corporis parte dextra, alteroque oculo capta, teterrimum quoddam & refugiendum terriculum. Deinde cùm demirarer, si decorus ille & venustus cùm esset, mulierem ejusmodi secum vehi sustineret: is qui mihi eum commonstrarat, necessitatem nuptiarum exponit, singulis diligenter cognitis. Eratque ipse Massiliensis. Menecrati, inquit, deformis istius patri amicus erat Zenothemis, viro diviti, ac honorato, rebus iisdem par ipse. Aliquando autem suis facultatibus est mulctatus Menecrates, quo tempore etiam declaratus est infamis à viris sexcentis, ut qui sententiam iniquam pronunciasset. Ad hunc autem modum, inquit, nos Massilienses punimus, siquis corruptè judicet. Graviter itaque ferebat Menecrates, & quòd fuisset condemnatus, & quòd ex divite pauper, ex nobili infamis repente evasisset. In primis verò discruciabat ipsum hæc filia, jam nubilis, & annos octodecim nata, quam ne cum omni quidem patris substantia, quam ante mulctam possederat, dignatus fuisset quisquam ingenuus ac pauper facilè accipere, quæ forma esset tam infœlici, imò etiam crescente Luna cadere diceretur. Hæc ubi apud Zenothemim declararet, bono, inquit, es animo Menecrates. Neque enim ipse egebis necessariis, & filia tua dignum aliquem suo genere sponsum inveniet. Quæ simul ac dixit, apprehensa illius dextra, domum deduxit, suaque facultates, quæ illi multæ erant, cum

μοθ πρὸς αὐτόν. καὶ δεῖπνον ἀξιοπρεπῶς παρασκευάσας, καλέσας τοὺς φίλους, καὶ τὸν Μενεκράτην, ὡς δή τινα τῶν ἐπιτηδείων περιττῶς ὑποδεχόμενος τὸν γάμον. ἐπεὶ δὲ ἐδεδείπνηκο αὐτοῖς, καὶ ἔσπεισαν τοῖς θεοῖς, οὕτω δὴ μετὰ τὴν αὐτοῦ τοῦ φιάλου ἀποτείνας, δίδωσι τῷ Μενεκράτει τὸν γαμβρὸν φιλοτησίαν. ἄξομαι γὰρ ἐγὼ τὴν θυγατέρα Κυδιμάχου. τοῦτο ἔσχα δ πάλαι εἴληφα, πάλαι φέρω τε, καὶ ἔκγονοι. ἴθι δ, ἄπαγε λέγοντος, μὴ σύγε ὦ Ζηνόθεμι, μὴ ὕβρει μαινόμενε, ὡς ἀσχήμονα σε, νέον καὶ καλὸν ὄντα, κόρῃ αἰσχρᾷ, καὶ λελωβημένῃ συνάπτοντα συζυγούμενον. ὁ δ, ταῦτα διεξιόντος, ἀράμενος τοῦ νυμφίου, ἀπῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον. καὶ μετ' ὀλίγον ἀπῆλθε, λαμπρύνας αὐτόν. καὶ τοιαύτην σωφρονισθεὶς ὑπερβολὴν, καὶ πάντα ὡς ἐρᾷς ἀπεμαγμένος αὐτῆς. καὶ οὐχ ὅπως ἔσχε αἰσχύνεσθαι τὸν γάμον, ἀλλὰ καὶ σεμνυνόμενος ἔοικεν, ἐπιδεικνύμενος, ὡς καλλοφρονεῖ μὲν τῶν οὐ σωμάτων καλῶν, ἢ αἰσχρῶν, καὶ πλούτου, καὶ δόξης. ἀφορᾷ δ εἰς τὸν φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτην. ὁρᾷ δ' οἵαν τιν' χείρω πρὸς φιλίαν ὑπὸ τοῦ ψήφου τῆς ἐκκλησίας γεγενῆσθαι. πολλοὶ ἤδη γε τούτων ὕστερον αὐτὸν ἠμείψατο καὶ ἡ τύχη. παιδίον γὰρ παίσκαλον ὂν τοῦ αἰσχίστης αὐτῷ ταύτης ἐμνήσθη. καὶ ποθοῦμαι, ἐπὶ δραμόντος αὐτὸ εἰστεκόμισεν ὁ πατὴρ εἰς τὸ βαλανεῖον, γαλλοφ ἐστεμμένον, καὶ μέλασα ἀμπεχόμενον, ὡς ἐλεεινότερον φανεὶν ὑπὲρ δ πάππου, τὸ μὲν βρέφος, ἀπεμάξατο πρὸς τοὺς βαλανέας, καὶ σωφρονιστῇ τῶν χεῖρες. ἡ βαλὴ δ ἐπικλασθεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀφῆκε τοῦ Μενεκράτους τὴν καταδίκην. καὶ ἤδη ἐπιλυμός ἐστι, τηλικούτου σωφρονιστοῦ χρήσεσθαι μέλλοντος τοιούτου

ipso est partitus, & convivio quod apparari jusserat, amicos excepit, & in his Menecratem, quasi cuipiam è necessariis jam persuasisset, ut puellam in matrimonium acciperet. Posteaquam autem cœnassent, libassentque Diis, tum porrecto illi pleno poculo, accipe, inquit, Menecrates, à genero amicitiæ poculum: nam hodie ducturus sum ego filiam tuam Cydimacham: dotem autem jam olim accepi, talenta quinque & viginti. Cui cùm responderet, apage, ne feceris ô Zenothemis, neve ipse usque adeo insaniam ut te juvenem & formosum cum deformi & mutilata puella conjugatum conspiciam. Hæc illo loquente, hic sponsam tollens, in thalamum abiit, & paulo pòst ea devirginata prodiit, cum qua ex eo tempore consuescit, eam summopere amans, & quemadmodum vides, circunferens. Nec solùm non pudet matrimonii, sed etiam perinde atque de eo glorians, ostentat, ut contemnit corporis formam, aut fœditatem, & divitias, & gloriam: sed amici tantum Menecratis rationem habet, neque arbitratur cum sexcentorum virorum sententia deteriorem ad amicitiam factum. Verùm pro his jam illi gratiam sic retulit fortuna. Puerulus enim formosissimus ex illa deformissima susceptus est. Quem cùm pridie pater in curiam intulisset, oleagina fronde coronatum, ac pulla veste amictum, quò plus commiserationis avo conciliaret, infans judicibus arridebat, & manus complodebat: ad quem commota curia, Menecrati mulctam remittit. Iamque hic isto apud judices patrono usus, rei famæque restitutus est. Hæc affirmabat

ὁ ῥαστωλιόπωλης ἤλιγε τὸ Ζλωόπεμον αἰτήσας ὑπὲρ ἐμοῦ φίλου, ὡς ἐρᾷς, ὦ μικρὸ, οὐδὲ τοῦτο τοῖον ἂν Σκυθῶν ἡδόμβατα. οἵγε καὶ τὰς παλλακὰς ἀκριβῶς τὰς καλλίστας ἐκλέγεσθαι λέγονται. λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος. καί μοι δοκῶ σὺν ἄκοντι ἐρεῖν, Δημητρέα ἐμοὶ συνήθως ἐπιπλαβόμενον. συνεκπλέουσι γὰρ ἐς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος Ἀντιφίλου τοῦ Ἀλωπεκῆθεν, ἑταίρου ὢν παίδων ἔτι, καὶ συνεφήβου, συνῆν, καὶ συνεπαιδεύετο. αὐτὸς μὲν, τῶν καλλίστων ἀσκούντων ἀσκεμμένον τοῦτο τὸν ῥαδίως ἐκείνῳ σοφιστήν. ὁδὶ Ἀντιφίλος, ἰατρείαν ἄσκων ἐμελέτα. καὶ δή ποτε ὁ μὲν Δημήτριος, ἐπιχωρίοις τοῖς Αἰγυπτίοις ἀποδημῶν κατὰ θεὸν τὴν πυραμίδα, καὶ τὸν Μέμνονα. ἤκουε γὰρ τοῦτος ὑψηλὰς ἄσας, μὴ παρίσχειν σκιάν. τὴν δὲ Μέμνονα, βοᾶν ἠῶθεν ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, τοῦτον ἐπιθυμῆσαι Δημήτριον, ἵνα μὲν τὴν πυραμίδα, ἀκροάσεως δὲ τὸν Μέμνονα· ἀσπασάμενος δὲ τὸν Νεῖλον ἤδη μάτην, ἀνήσπετο πρὸς τὸν οἶδα, καὶ τὸ ἡλάπιον, ἀπολιπὼν τὸν Ἀντιφίλου. ὁδὶ, ὁ τοιοῦτον συμφορᾷ ἐχρήσατο, μόλις ἡγούμενος πῶς φίλῳ δεομένῳ. οἰκέτης γὰρ αὐτῷ Σῦρος, καὶ τοὔνομα, καὶ τὸν πλείστῳ, ἱεροσύλοις τισὶ κοινωνήσας, συνεισῆλθέ τε αὐτοῖς εἰς τὸ Ἀνουβείειον. καὶ ἀποσυλήσαντες τὸν θεὸν, χρυσᾶς τε φιάλας δύο ἐκ κηρύκιον χρυσοῦν ἐκ τούτου, καὶ κυνοκεφάλους ἀργυροῦς. καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κατέ-

mabat Massiliensis Zenothemim amici gratia feciſſe, haud exigua, ſicuti vides, neque qualia paſſim Scythæ factitant, qui formoſiſſimas pellices diligenter eligere dicuntur. Reſtat nobis quintus. Neque verò mihi videor alium quempiam debere dicere, omiſſo Demetrio Sunienſi. Navigarat in Ægyptum Demetrius, unà cum Antiphilo Alopecenſi, qui cum illo jam inde à teneris annis amicitiam contraxerat, & ephebus ephebo convivebat, & erudiebatur, alter quidem Cynicam diſciplinam ex Rhodio ſophiſta diſcens, alter nimirum Antiphilus medicinæ operam dans. Aliquando etiam Demetrius in Ægyptum eſt profectus, ut [1] Pyramidas, & Memnonem viſeret: ſiquidem audiverat, eas quanquam excelſæ erant, umbram non præbere, Memnonem autem oriente ſole clamare. Harum igitur rerum cupiditate adductus Demetrius, cùm ut Pyramidas videret, tum ut Memnonem audiret: ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat, relicto Antiphilo, quòd is itinere, atque æſtu fatiſceret. Hic verò interea in calamitatem incidit, quæ generoſo quopiam amico indigeret. Etenim famulus ejus nomine & patria Syrus, inita ſocietate cum ſacrilegis quibuſdam, unà cum illis in Anubis templum irrupit: ſublatoque Deo, aureiſque phialis duabus, aureoque caduceo, & cynocephalis argenteis, atque id genus aliis, omnia apud

1 *Pyramidas, & Memnonem*] Pyramides ſtructuræ ſuntex ſaxis aut lateribus, ab imo amplæ, in ſummo acutæ, atque in aliam molem evectæ, ad nihil quam ad effundendum opes inventæ. Memnonis autem hujus cineres in aves tranſmutati feruntur, quæ magnis gregibus & diverſis locis, ſingulis annis ad ſepulcrum Memnonis convolare atque ibi primùm querulas voces edere, deinde inter ſe dimicare dicuntur. Ovid. lib. 13. Met. Lucianus in Philoph. *Cogn.*

ἡνίζε παίζε ἀλλὰ τὸν Σύρον. εἶτ' ἐμπεσόντες, ἐάλωσαν γάρ τι ἀπεμπολᾶντες, ἅπαντα δήλους ἔλεγον γελασθέντας ἐπὶ τῷ προικί. καὶ ἀγόμενοι, ἦκον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀντιφίλου. καὶ τὰ φώρια ἐξέφερον ὑπὸ κλίνῃ τινί, ἐν σκοτεινῷ κείμενα. ὅτε οὖν Σύρος ἐδέδετο δήλους, καὶ ὁ διαιτητὴς αὐτῷ Ἀντίφιλος. ὕστερος μὲν ἐξῆλθε μεγαλῶν ἀκροώμενος τοῦ διδασκάλου, ἀπαγαγόντες, ἐσοήθη ἡδέως, ἀλλὰ οἱ τῶν ἑταίρων, ἀπεστράφοντο ὡς τὸν Ἀνουβείδιον συλήσαντα. καὶ ἀσέβημα αὐτὸν ἡγοῦντο εἶναι, εἰ συνείσιόν ποτε, ἢ συνεισιάζοιτο αὐτοῖς. καὶ οἱ λοιποὶ τῶν οἰκετῶν, δύο ὄντες, ἅπαντα ἐκ τῆς οἰκίας συσκευασάμενοι, ᾤχοντο φεύγοντες. ἐδέδετο οὖν ὁ ἄθλιος Ἀντίφιλος πολλοῦ ἤδη χρόνου, ἀπάντων, ὅσοι ἦσαν κακῶς ἔχοντες τοῦ δεσμωτηρίου, μιαρώτατος εἶναι δοκῶν. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν αἰγύπτιος δεισιδαίμων ἄνθρωπος, ὡς θεοῦ χαλεπῶς, καὶ τιμωρήσειν τῷ ἀνδρί, βαρὺς τῷ Ἀντιφίλῳ ἐφεστώς. εἰ δ' ἀπολογοῖτό ποτε λέγων, ὡς οὐδὲν τοιοῦτον εἴργασται, ἀναίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλέον ἐπὶ τούτῳ ἐμίσει. ὑπενόει τοιγαροῦν ἤδη, καὶ πονήρως εἶχεν, οἷον εἰκὸς χαμαὶ καθεύδοντα ἐν τῇ νυκτὸς, οὐδὲ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυνάμενον, ἐν τῷ ξύλῳ κατακεκλεισμένα. τῇ μὲν ἡμέρᾳ, ὁ κλοιὸς ἦρκει, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ πεπεδημένη. εἰς δὲ τὴν νύκτα, ἐδεῖτο ὅλον κατεδεδέσθαι. καὶ μάλιστα ἐν τῷ οἰκήματος ἡ δυσοσμία, καὶ τὸ πνίγος, ἐν πυκνῷ πολλῶν δε-

apud Syrum depoſuerant. Deinde fortè comprehenſi (capti enim fuerant divendentes neſcio quid) rem omnem in rota diſtricti protinus confeſſi ſunt, & in ædes Antiphili adducti venerunt. Hic furta ſub lectulo, in obſcuro loco poſita promebant. Syrus itaque ilico vinctus eſt, heruſque ejus Antiphilus, atque is quidem interea dum præceptorem audit, avulſus. Nec opitulabatur quiſquam: quin magis hi qui fuerant hactenus amici, averſabantur hominem, tanquam qui templum Anubis ſacrilegio compilaſſet: ſeque impie feciſſe putabant, ſiquando cum ipſo bibiſſent vel ediſſent. Tum reliqui duo famuli, convaſatis iis, quæ domi erant, aufugerunt. Ergo miſer Antiphilus jamdiu in vinculis detinebatur, & omnium qui erant in carcere ſontium ſceleſtiſſimus eſſe putabatur. Porrò præfectus carceris Ægyptius homo ſuperſtitioſus, ratus ſeſe rem gratam facere Deo, atque illius ulciſci vices, gravis Antiphilo imminebat. Quod ſi quando culpam à ſe amoveret, affirmans ſe nihil ejuſmodi patraſſe, impudens habebatur, atque hoc nomine multo magis erat inviſus. Itaque jam ſubægrotabat, & malè ſe habebat: nec mirum: quippe qui humi cubaret, idque etiam noctu, neque crura protendere ſineretur, ligno incluſa. Nam per diem [1] cataſta ſtringebatur, altera manu vincta ferro: ac noctu totus eſſe in vinculis cogebatur. Quinetiam domicilii pædor & præfocatio, multis ibidem vinctis, &

1 *Cataſta ſtringebatur*] Hæc inſtrumenta intellexiſſe arbitror Prudent. in hymn. 1. & 5. περὶ στεφ. Cataſta autem inter alia, machinam ſignificat longæ & magnæ compedis formæ, qua ſervi vincti tenebantur, qualis à Prudentio deſcribitur in Vincent. *Cogn.*

1 In-

διαίτων, καὶ ἐπιχωμάζων, καὶ ῥᾳδίως ἀναπνέοντος, ἡ δὲ σκληρὸς ὁ ὕπνος, καὶ ὀλίγος, πᾶσα πάνυ χαλεπὰ ἦν, καὶ ἀφόρητα, οἷα ἀνδρὶ ἐκείνων ἀηθεῖ, καὶ ἀμελετήτῳ πρὸς ἅπαντα σκληρά. ἀπαγορεύοντος δ' αὐτοῦ, καὶ μηδὲ σῖτον αἱρεῖσθαι θέλοντος, ἀφικνεῖται ποτὲ ὁ Δημήτριος, οὐδὲν εἰδὼς τῶν γεγονότων. καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὡς εἴχοι, λύσας ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον, δρομαῖος ἐλήλυθεν, τότε μὲν οὐκ εἰσδέχεται. ἐπαίρων γὰρ ἦν. καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κεκλεικὼς τὴν θύραν ἐκάθευδε, φρουρεῖν τοῖς αἰχμαλώτοις προκελευσάμενος. ἐῶν εἰσέρχεται, πολλὰ ἐπιτιθεὶς. καὶ περιελθὼν, ἐπὶ πολὺ μὲν ἐζήτησε τὸν Ἀντίφιλον, ἄδηλον ὑπὸ τῶν κακῶν γεγενημένον. ἔπειτα, ἀνασκοπεῖτο κατ' ἕκαστον τῶν διδυμένων, ὥσπερ εἰώθασιν οἱ τοὺς οἰκείους νεκροὺς, ἤδη εὐλαι ὄντας, ἀναζητοῦντες ἐν ταῖς σκηνώσεσι. καὶ εἰπὲ μὴ τὸν ὄνομα ἐρέσθαι, Ἀντίφιλον Δεινομένους, κἂν ἐπὶ πολὺ ἠγνόησαν ἂν ὅστις ἦν. τοσοῦτον ἠλλάκτο ὑπὸ τῶν δεινῶν. ὡς δ' ἦν τὴν φωνὴν αἰσθόμενος ἀνεβόησε, καὶ ἀνέστη, ἀμφιτέλλας τὴν κόμην, καὶ ἀπέκλινε δ' ἀνασώσας αὐχμηράν, καὶ συμπεπιλημένην, ἔδειξεν αὐτὸν ὅς ἦν, ἄμφω μὲν αὐτίκα πίπτουσιν ἀλιγωπήσαντες ἐπὶ τῇ ἀσωσδοκήτῳ ὄψει. χρόνῳ δ' ἀναλαβὼν αὐτόν τε, καὶ Ἀντίφιλον ὁ Δημήτριος, καὶ καθ' ἕκαστα ὡς εἴχεν, ἐκπυθόμενος παρ' αὐτοῦ, θαρρεῖν τε ἐκέλευεν, καὶ δίδωσι τὸ τριβώνιον, τὸ μὲν ἥμισυ, αὐτὸς ἀναλαβόμενος. τὸ λοιπὸν δ', ἐκείνῳ δίδωσι, ἃ εἶχε παρὰ, καὶ ἐκτετυχωμένα ῥάκη ἐκκαίσας. καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο, παντὸς τρόπου συνῆν, ἐπιμελούμενος αὐτοῦ, καὶ θεραπεύων. ἐθεράπευε γὰρ

& in anguſtum coactis, vixque reſpirantibus: tum ferri ſtridor, & ſomnus exiguus, hæc omnia moleſta erant atque intoleranda, ut pote homini iis non aſſueto, nec ad tam durum vitæ genus exercitato. Cùm verò jam deficeret, ac ne cibum quidem capere vellet, tandem advenit Demetrius, nihil dum ſciens eorum quæ acciderant. Et cùm reſciviſſet, ut ſe habebat, & curriculo ad carcerem veniſſet, tunc quidem non eſt admiſſus, quoniam erat veſpera, & carceris cuſtos jamdudum occluſis foribus dormiebat, miniſtris excubias agere juſſis. Mane verò multum precatus ingreditur, ingreſſus diu quærit Antiphilum malis ita immutatum ut cognoſci non poſſet. Circumiens igitur è vinctis unumquemque contemplabatur, eorum more qui familiarium cadavera facta jam marcida, in ſtragibus quæruntur. Quòd niſi nomen fuiſſet eloquutus, Antiphilum Dinomenis filium, ne longo quidem tempore potuiſſet agnoſci quiſnam eſſet, uſque adeò malis erat immutatus. Vt verò ad vocem agnitam reſpondiſſet, atque adeunte illo comam diduxiſſet, eam à vultu abigens ſqualidam atque impexam, oſtendit ſeſe quis eſſet. Hic ambo collapſi ſunt oculis oborta caligine, in tam inopinato ſpectaculo. Verùm aliquanto poſt, cùm ſe, & Antiphilum recreaſſet Demetrius, & ſingula ut ſe habebant, ex eo planè accepiſſet, bono animo eſſe jubet. Tum diviſo pallio ipſe quidem dimidiato induitur, illi verò reliquum dat, detractis putribus & detritis panniculis, quibus erat opertus: ac deinceps modis omnibus illi aderat curam ejus gerens, & inſerviens. Nam ſeſe locans

ἑαυτὸν τοῖς ἐν τῷ λιμένι ἐμπόροις, ἔωθεν εἰς μέσην ἡμέραν, σὺν ὀλίγοις ἀποφέρειν ἀχθοφόρων. εἶτ' ἐπανελθὼν εἰς ἔργα, μέρος μὲν τοῦ μισθοῦ τῷ δεσμοφύλακι καταβαλών, πλησόν αὐτοῦ, καὶ εἰρωνικῶς ἀπειράζοντος αὐτόν. τὸ λοιπὸν ἦν εἰς τὸν ἐν φίλοις θεραπείαν ἱκανῶς αὐτῷ διήρκει. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας, συνῆν τῷ Ἀντιφίλῳ, παραμυθούμενος. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατέλαβεν, ὀλίγον πρὸ τοῦ δύεσθαι τὸν δεσμοφύλακα, πεπαιδίον ποιησάμενος, καὶ φύλλα ὑποβαλόμενος, ἀνεπαύετο. χρόνον μὲν οὖν πολὺν οὕτω διῆγον. εἰσὶν μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ῥᾷον ἦν φέρειν τὴν συμφορὰν ὁ Ἀντιφίλος, ὑπάρχων ἐν ἀπαθεστάτῳ τοῦ δεσμωτηρίου μέρει τινὸς ὑπὸ φαρμάκων, ὡς ἐδόκει, φυλακῆ τινὶ ἀκριβεῖ ἐχρῆτο, καὶ σκότος παρῆν πολὺ εἰς τὸ οἴκημα τὸ λεγόμενον. ἐφ' οἷς ἀπορῶν, καὶ ἀνιώμενος, οὐκ ἔχων ἄλλως παρεῖναι τῷ ἑταίρῳ, προσαγγείλας ἑαυτὸν, προσελθὼν τῷ σωφρονιστῇ, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τὰ ἐπὶ τῷ Ἀντιόχου ἐπιβολῆς. ὡς δ' ταῦτ' εἶπεν, ἀπήχθη εὐθὺς εἰς τὸ δεσμωτήριον. καὶ ἀφικόμενος πρὸς τὸν Ἀντιφίλον, ταῦτα γοῦν μόλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸν δεσμοφύλακα, ἐξεπράσατο παρ' αὐτοῦ πλησίον τοῦ Ἀντιφίλου, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δεδέσθαι. ἔνθα δὴ μόλις ἔδειξε τὴν εὔνοιαν, ἣν εἶχε πρὸς αὐτόν, ἀμελῶν μὲν τῶν καθ' ἑαυτὸν δεινῶν, καίτοι σόβησιν αὐτὸς. ἐπιμελούμενος δ' ὅπως ἐκεῖνος μόλις καθεύδοι, καὶ ἦττον ἀνιῷτο. ὥστε ῥᾷον ἔφερον μετ' ἀλλήλων κακοπαθοῦντες. χρόνῳ δ' ποτὲ τοιόνδε τι συμβὰν, ἐπαύσατο ἐπιπλέον αὐτοὺς δυσχεραίνοντας. εἷς γάρ τις δεδεμένων, σὺν οἷσί ποτε ῥίψας ὑπορύσας, καὶ συνωμοσάμενος πολλοὺς

cans mercatoribus, qui versabatur in portu à mane ad meridiem, oneribus gestandis non parum lucri faciebat. Tum ab opere reversus, mercedis partem carceris custodi impertiendo, mansuefaciebat & pacabat illum: at reliquum ipsi in amici curam sufficiebat. Atque interdiu quidem aderat Antiphilo, quò illum consolaretur. Vbi verò nox illum occupasset, pro carceris foribus facto ex herbis torulo, substratisque frondibus quiescebat. Quem in modum aliquandiu vixerunt, ut nullo prohibente Demetrius ingrederetur, & calamitatem faciliùs ferret Antiphilus: donec extincto in carcere latrone quopiam, idque ut putabatur, veneno, facta est sedulò custodia, nec ampliùs ex liberis quisquam in carcerem ingrediebatur. Quas ob res dubius atque anxius, cùm nulla alia via amico adesse posset, adito præfecti collega, se ipsum defert tanquam cum aliis in templum Anubis irrupisset. Quod ut confessus est, protinus in carcerem est adductus, & ductus ad Antiphilum. Nam hoc multis precibus à custode carceris vix obtinuerat, ut proximè Antiphilo, eademque in trabe vinciretur. Hic igitur vel maximè declaravit, quanto in illum fuerit amore, cùm sua ipsius incommoda negligeret: cùm & ipse interim ægrotaret, id curans quo pacto ille & plurimum dormiret, & minus angeretur. Itaque calamitatem inter se ferentes faciliùs tolerabant, donec tale quippiam accidit, quod ferme eorum calamitati finem imponeret: scilicet è vinctis quispiam, haud scio unde nactus limam, adjunctis conjuratis captivorum plerisque

τῶν δεσμωτῶν ἀφῆλαβεν, ἀπορρήξαντα τὴν ἅλυσιν, ἣ ἐδέδητο ἑξῆς, τὸν κλοιὸν εἰς αὐτὸν διενεγκόντων. καὶ ἀπολύει ἅπαντας. οἱ δὲ, ἀποκτείναντες ὀλίγους ὄντας τοὺς φύλακας, ἐκπηδῶσιν ἀθρόοι. ἐκεῖνοι μὲν οὖν τὸ παραυτίκα ἔνθεν ἐδιώξαντο ἐκπλαγέντες. ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί. ὁ Δημήτριος δὲ, καὶ ὁ Ἀντιφίλος, καὶ χρόνον ἔμειναν, καὶ ὁ Σύρος λαβόμενοι ἤδη ἀπιστοῦντος. ἐπεὶ δὲ ἡ μέθη ἐλήφθη, μαθὼν ὁ τῶν Αἰγυπτίων ἐπιτετραμμένος τὸ συμβεβηκὸς, ἐπ' ἐκείνους μὲν ἔπεμψε τοὺς διοξομένους. μεταπεμψάμενος δὲ τοὺς ἀμφὶ τὸν Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν, ἐπαινέσας οὐ μόνον οὗς ἀπέδρασαν, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνοι μηχανήσαιντο, ὅπως ἀφεθεῖεν. ἐῶσα δὲ ὁ Δημήτριος, καὶ διὰ ἐπιεικῆ ἀδικεῖσθαι σφᾶς ἡγούμενος, εἰ δέξαιτο κακοῦργοι ὄντες, ἐλέῳ, ἢ ἐπαίνῳ δεῖν μὴ ἀποδοῦναι ἀφειλάς. καὶ τέλος, ἀνάγκασαν τὸν ἀναγκάσαντα τὸ παράλογον ἐξεπέμψαι. οὐδὲ, ἐπεὶ ἔμαθον αὐτὸν ἀδικοῦντα, ἐπαινέσαντες αὐτὸν, τὸν Δημήτριον δὲ παυσαμένους, ἀφῆκαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπὶ τῇ κλοπῇ, ἵν' ἔχοιεν ἀδικεῖσθαι δοκοῦντες, καὶ ἐπιόντες ἀθρόοις ἀδικοῦντες, παρ' αὐτὸν ἐρχόμενοι μὲν μυρίας τὸν Ἀντιφίλον, εἰς τετταράκοντα δὲ τὸν Δημήτριον. ὁ μὲν οὖν Ἀντιφίλος, ἔτι δὲ νῦν ἐν Αἰγύπτῳ ἐστί. ὁ δὲ Δημήτριος, καὶ τὰς αὐτῷ δισμυρίας ἐκείνου καταλιπὼν, ἔχων ἀπιὼν εἰς τὴν Ἰνδικὴν, ἅμα τοὺς Βραχμᾶνας, τοσαῦτα εἰπὼν πρὸς τὸν Ἀντίφιλον, ὡς συγγνώστῳ ἂν εἰκότως νομίζοιθ', ἤδη ἀπολιπὼν αὐτόν. ὅτε γὰρ αὐτὸς δι' ὧν τὰ χρήματα, ἵνα ἦν αὐτὸς ἢ, ἐπὶ ἔσῃ δρακεῖν, ὀλίγοις δυνάμενος, ὅτε ἐκείνῳ ἐπ' ἐλάττονι φίλῳ,

que catenam insecuit, qua ordine astringebantur, cyphonibus in hanc insertis, solvitque omnes, qui facilè trucidatis custodibus quippe paucis, simul exiliunt. Atqui hi quidem ilico quò quisque poterat, dissipati, postea plerique sunt comprehensi. Porrò Demetrius, & Antiphilus inibi remanserunt. Syro quoque retento, qui jam aufugere parabat. Vt autem diluxisset, Ægypti præses cognito quod accidisset, emisit quidem qui illos insequeretur. Accersitum verò Demetrium, ejusque socios à vinculis liberavit, laudatos quòd soli non aufugissent. At his haud satis erat, quòd sic dimitterentur. Sed clamabat Demetrius, sibique non mediocrem injuriam fieri contendebat, si pro maleficis habiti, viderentur per commiserationem, vel ob id laudis, quòd non aufugissent, dimitti. Tandem compulêre judicem, ut rem diligenter excuteret: qui cognita illorum innocentia, ipsos laudatos dimisit, & Demetrium miratus super pœna quam præter jus in vincula conjecti tulerant, est consolatus: quinetiam utrumque munere cohonestavit, de suo datis Antiphilo drachmarum decem millibus, duplo autem Demetrio. Atque etiamnum in Ægypto est Antiphilus. Demetrius autem sua quoque viginti millia relinquens amico, concessit in Indiam profectus ad Brachmanas, tantùm hoc loquutus Antiphilo, meritò sibi jam ignoscendum videri, quòd tum ab eo discederet. Neque enim sibi opus fore pecunia, quandiu esse pergeret, qui erat, videlicet qui posset paucis esse contentus: neque ampliùs illi amico esse opus,

ἀμφορεῦν αὐτῷ τῶν πεπαιμένων γεγυμνασμένων. τοιοῦτοι δ' Τόξαρις, οἱ Ἕλληνες φίλοι. εἰδὲ μὴ προδιεβεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μέγα φρονοῦσιν, καὶ αὐτὸς ἂν σοι τοὺς λόγους διεξῆλθον πολλοὺς, καὶ ἀγαθοὺς ὄντας, οὓς ὁ Δημήτριος εἶπεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὑπὲρ αὐτοῦ μὲ μὴ δεῖν ἀπολογούμενον, ὑπὲρ τοῦ Ἀντιφίλου δ', καὶ δακρύων προσῆλθε, καὶ ἱκέτευεν, καὶ τὸ πᾶν ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδεχόμενον, ἄχρι μαστιγωθῆναι ὁ Σύρος, ἀμφοτέρους ἀφεῖναι αὐτούς. ἐγὼ μὲν οὖν τούτους ὀλίγους ἀπὸ πολλῶν, οὓς προῆκτο ἡ μνήμη ὑπέβαλε διηγήσασθαί σοι, ἀγαθοὺς, καὶ βεβαίους φίλους. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη καθεδὼν ἀπὸ τοῦ λόγου, σοὶ τὴν ῥῆσιν παραδίδωμι. σὺ δ' ὅπως μὴ χείρους ἐρεῖς τοὺς Σκύθας, ἀλλὰ πολλῷ τούτων ἀμείνους, αὐτῷ σοι μελήσει, εἴ τι σὲ δεξιᾶς περιφέρηκας, ὡς μὴ ἀποτμηθείης αὐτὴν, ἀλλὰ χρὴ ἄνδρα ἀγαθὸν εἶναι, ἐπὶ δὲ γαλοίας ἂν παίοις, Ὀρέστῃ μὲν, καὶ Πυλάδῃ πάνυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας. ὑπὲρ δ' τῶν Σκυθῶν, φαῦλον ῥήτορα φανούμενον. Τοξ. Ἀλλ' ὦ Μνησιππε, ὅτι δὲ παροτρύνεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥστε καὶ πάνυ σοι μέλειν, εἰ ἀποτμηθείης τὴν γλῶτταν, κρατηθεὶς ὑπὸ τοῦ λόγου. πολλὰ ἄρχομαί γε ἤδη, μηδὲν ἧττον σοῦ καλλιλογησόμενον. ἐγὼ δὲ συνῆκα τοῦτο. καὶ μάλιστα ἐπειδὴ τὰ ἔργα ὑπερφέρηται τοὺς λόγους. προσδοκήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτο παρ' ἡμῶν, εἶτα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ τις ἄπιστον ἔγημεν ἀκρατὴς γυναῖκα, ἢ εἴ τις δεκάμηνον ἐπέδωκε γαμηθεὶς γυναῖκα, φίλῳ ἀνδρὸς, δύο τάλαντα. καὶ νὴ Δί' εἴ τις παρέσχεν ἑαυτὸν δεδησόμενον, ἐπὶ προδήλῳ τῷ μικρῷ ὕστερον λυθησομένῳ. πάνυ γὰρ εὔπλεκτοι τοῦτο, καὶ μεγαλοφρόνως σὺ

quippe cui res jam commodè se haberent. Hujusmodi sunt Toxaris amici Græci. Quod ni initio notasses nos, tanquam qui verbis superbiremus, ego multas orationes tibi recitassem, easque egregias, quas in judicio Demetrius habuit, cùm interim propriam causam non ageret: sed pro Antiphilo fieret, & supplicaret: totamque culpam in se reciperet, donec Syrus flagris cæsus, ambos eos liberavit. Hos igitur paucos è plurimis, quos mihi primùm memoria suggessit, præclaros, firmosque amicos tibi narravi. Quod reliquum, jam ab oratione decedens, dicendi partes tibi trado. Porrò tibi ipsi curæ fuerit uti non deteriores, sed his longè præstantiores Scythas referas, liquid de dextra solicitus es, ne ea tibi præcidatur. Verùm oportet strenuum te præstes virum, etenim ridiculus fueris, si cùm Orestem ac Pyladem admodum sophisticè laudaris, pro Scythia dicens, ignavus orator appareas. *Tox.* Rectè quidem Mnesippe, qui me ad dicendum hortaris, ac si non cures, tibi in narrationibus victo lingua præcidatur. Sed jam exordiar, nullis perinde ac tu verborum phaleris utens (neque enim is Scytharum mos) præsertim cùm res ipsæ altiùs loquantur quàm verba. Nihil autem ejusmodi expectaveris à nobis, cujusmodi laudando differuisti, puta si quis sine dote deformem uxorem duxerit: aut si quis amici filiæ nubenti pecuniam dederit, talenta duo: aut per Iovem, si quis in vincula sponte iverit, cùm certò sciret se paulo pòst esse solvendum: Admodum enim levia ista, quibus nihil inest, vel magni negocii, vel

ωὐκ, ἢ ἀνδρεῖον ἔνι ἰδεῖν. ἐγὼ δ' αἱ διηγήσομαι φόνους πολλοὺς, καὶ πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων ἵν' εἰδῇς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερα ἐστὶ πρὸς τὰ Σκυθικὰ ἐξετάζεσθαι. καίτοι οὐδὲ ἀλόγως αὐτὰ ποιοῦμεν, ἀλλὰ εἰκότως τὰ μικρὰ τοῖς μεγάλοις παραβάλλοντες. οὐδὲ γὰρ οὐδ' εἰσὶν ὑμῖν ἀφορμαὶ ἀναγκαιότεραι, πρὸς ἐπίδειξιν φιλίας, ἢ ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ βιῶναι, ὥσπερ οὐδὲ τὸ γαλήνιον μέρος, εἰ ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ἐστὶ, χειμῶνος γὰρ δεήσει σοι πρὸς τὸν διάπλουν. παρ' ἡμῖν δ', σπανίως οἱ πόλεμοι. καὶ ἢ ἐπιλαυνόμεν ἄλλοις, ἢ ἐπιόντας ἀπώσασθαι, ἢ συμπεσόντες, ἀναιρεῖν νομίζομεν, ἢ λείας, μαχόμενοι. ἔνθα μάλιστα δεῖ φίλων ἀγαθῶν. καὶ λέγω τοῦτο, ὡς βεβαιούμενοι σωθήσεσθαι τοὺς φίλους, μόνον τοῦτο ὅπλον ἄμαχον, καὶ δυνατώτατον εἶναι νομίζοντες. ἀσφαλέστερον δὲ σοι εἰπεῖν βούλομαι, ὃν τρόπον ποιούμεθα τοὺς φίλους, οὐκ ἐκ τῶν πότων, ὥσπερ ὑμεῖς, οὐδὲ εἰ σωφρονοῦντες, ἐγγύτατον ἴσως, ἀλλ' ἐπειδάν τινα ἴδωμεν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ μεγάλα ἐργασάμενον, ἐπὶ τοῦτον ἅπαντες σπεύδομεν. καθάπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις, τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τῷ φίλον ποιεῖν ἀξιόμενοι, ἐπιπολὺ μνηστεύομενοι, καὶ πάντα ἡμᾶς πραττόντες, ὡς μὴ ἀφημελημένοι φίλοις, μὴ δὲ ἀπόβλητοι δόξωμεν εἶναι. κἀπειδὰν σφόδρα δεθείς τις ἤδη φίλῳ ᾖ, σωθῆναι τὸ λοιπὸν τοῦτο, καὶ ἔρρειν ὁ μέλλησας, ἢ μιᾷ ἓξ βιῶναι μετ' ἀλλήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, ἵν' ὑπὲρ ἐκείνου ὁ ἑτέρου τεθνήξῃ. καὶ ἔστιν ποιεῖν. ἀφ' ὧν γὰρ σπαράξαντες ἄκρας τὰς δακτύλους, ἐκπιλάξω-

vel fortitudinis. Verùm ego tibi referam multas cædes, bellaque & mortes amicorum causa susceptas, ut intelligas vestra ista lusum esse, si cum Scythicis conferantur. Neque tamen istud sine causa facitis, sed meritò parva ista laudatis: propterea quòd non sunt vobis graves admodum declarandæ amicitiæ occasiones, quippe in alta pace viventibus: quemadmodum nec in tranquillitate queas scire, bonus sit gubernator nec-ne. Vt enim hoc dignoscas tibi opus fuerit tempestate. At apud nos bella perpetua, & aut invadimus alios, aut cedimus invadentibus, aut concurrentes, pro præda & pascuis pugnamus. Hic potissimùm opus est bonis amicis, eoque quàm firmissimè constituimus amicitias, sola hæc arma invicta, & inexpugnabilia esse judicantes. Priùs autem volo tibi commemorare quo pacto amicos faciamus, non ex poculis quemadmodum vos, neque siquis æqualis sit, aut vicinus: verùm ubi strenuum quempiam virum conspexerimus, quique res magnas præstare possit, in hunc omnes studio incumbimus. Quodque vos in conjugiis, id nos in ambiendis amicis facere non gravamur, diu quasi procos agentes, nihilque non facientes, ne amicitia frustremur, ne-ve rejecti videamur. At ubi jam delectus quispiam in amicitiam venerit, exinde fœdus initur, magnoque juramento se obstringunt, se unà victuros, alterumque pro altero, si sit opus, mortem oppetiturum. Atque ita facimus. Ex quo semel [1] incisis digitis sanguinem in calicem destillaverimus:

1 *Incisis digitis*] Scytharum amicitiæ ut concilientur, morem tradit, cui conforme est jusjurandum Catilinæ de quo Sallust. & Flor. *Cogn.*

μεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἀκροβαπτισάμενοι, ἅμα ἀμφότεροι ἐπιχόμενοι, πίομεν, οὐκ ἔστιν ὅ, τι τὸ μὴ τῦθ' ἡμᾶς διαλύσειεν ἄν. καὶ ἐφεῖται δὲ τὸ μίγνυσθαι ἄχρι τεσσάρων ἐς τὰς συνθήκας εἰσίναι, ὡς ὅστις ἂν πολύφιλος ᾖ, ὅμοιος ἡμῖν δοκεῖ ταῖς ἡδοναῖς ταύταις, καὶ μοιχοδιωρύχους γυναῖκι. καὶ οἰόμεθα σοφὸν ὁμοίως ἰσχυρὸν τὸν φιλίαν αὐτὸν εἶναι, πρὸς πολλὰς οὐσίας διαιρεθῆσαι. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῶν Δανδαμίδος πραχθέντων ἡμῖν. ὁ γὰρ Δάνδαμις, ὡς τῇ πρὸς Σαυρομάτας συμπλοκῇ, αἰχμαλωθεὶς καὶ αἰχμαλώτου Ἀμιζόκου δὲ φίλου αὐτοῦ, μᾶλλον δ' ἀδελφοῦ ὁμοῦ σοι τ' ἡμετέρου ὄντος, ἐπεὶ ἐκ τούτου σὺ δρχῇ δίωμοσάμενος, ἢ μὰ γὰ τ' ἄνεμον, καὶ τ' ἀκινάκην, οὐδὲν πρὸς σὲ ὦ Μήσιππε, ψεῦδος ἐρῶ περὶ τῶν φίλων τῶν Σκυθικῶν. Μηκ. ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ σε ὀμνύοντα ἐδεόμην. σὺ δ' ὅμως οὐ ποιεῖς, οὐδένα θεὸν ἐπωμόσας. Τοξ. τί σοι λέγεις; ἢ σοι δοκοῦσιν, ὁ ἄνεμος, καὶ ὁ ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; ἢ τινας ἔγωγέ σοι, ὅτι ἀνθρώποις μεῖζον οὐδὲν ἐστὶ ζωῆς τε, καὶ θανάτου; ὁπόταν οὖν τ' ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην ὀμνύωμεν, ταῦτα ὀμνύομεν. ὡς τ' μὲν ἄνεμον, ζωῆς αἴτιον ὄντα. τ' ἀκινάκην δ, ὅτι ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Μηκ. καὶ μὴν εἰ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ ἄλλους ἂν ἔχοιτε πολλοὺς θεούς, ἐπεὶ καὶ τὸν ἀκινάκην καὶ τὸν ἄνεμον. Τοξ. ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνό γε ἴσμεν, ὅτι ἀνθρώποις ἀναγκαῖον ἐστὶ τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην θεοὺς εἶναι. ἐπεὶ τί ἂν ἄλλο τις ἐπιθείη τῷ ἀνθρώπῳ ἀναγκαῖον ὄν, ἢ τὸ θεῖον εἶναι; ἐπεὶ καὶ τὸν ἀκινάκην ἐπιθείημεν ἂν θεὸν, ὅτι ἀναγκαῖον ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις. Μηκ. ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνό γε ἴσμεν, ὅτι ἀνθρώποις ἀναγκαῖον ἐστὶ τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην θεοὺς εἶναι. ἐπεὶ τί ἂν ἄλλο τις ἐπιθείη τῷ ἀνθρώπῳ ἀναγκαῖον ὄν, ἢ τὸ θεῖον εἶναι; ἐπεὶ καὶ τὸν ἀκινάκην ἐπιθείημεν ἂν θεὸν, ὅτι ἀναγκαῖον ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις.

rimus: ſummiſque intinctis gladiis, ambo pariter admoventes biberimus, non eſt quicquam quod deinde queat nos dirimere. Licet autem tres ad ſummum ad hujuſmodi fœdera admittere. [1] Nam qui multis ſit amicus, eodem loco apud nos habetur, quo communes iſtæ, atque adulteræ uxores, ejuſque amicitiam, cùm multas in partes diſſecta ſit, non æquè firmam eſſe arbitramur. Exordiar autem ab his quæ nuper Dandamis fecit. Dandamis enim hic in conflictu cum Sauromatis, cùm abductus eſſet captivus amicus ejus Amizocas. Quin potiùs antè tibi jurabo noſtrum juſjurandum, ſiquidem iſtud initio tibi ſum pollicitus. Non enim [2] per Ventum & Acinacem, quicquam mentiturus ſum de Scythicis amicis. *Mne.* Mihi equidem non admodum opus erat tuo juramento: rectè tamen feciſti, quòd nullum Deorum juraris. *Tox.* Quid tu dicis? Annon tibi videntur eſſe Dii, Ventus & Acinacis? Ita-nè ignoras nihil hominibus vita & morte eſſe majus? Per hæc utique juramus, quoties per Ventum & Acinacem juramus: videlicet per Ventum, tanquam qui ſit vitæ cauſa per Acinacem verò, ut qui ſit mortis author. *Mne.* Atqui ſi iſta eſt cauſa: profectò multos alios quoque eſtis habituri tales Deos,

1 *Nam qui multis*] Πολυφιλία apud Scythas non aliter infamis fuit, quàm apud alias gentes unius mulieris cum pluribus viris conſuetudo. Sed diverſa ſentit Cic. lib. de Amicit. & Plut. περὶ πολυφιλίας. Cogn.

2 *Per ventum & Acinacem*] Iusjurandum Scytharum τὴν τ' Ἀκινάκην καὶ τὸν τ' Ἄνεμον. tametſi Acinaces vocabulum ſit Perſicum enſem ſignificans ut tradit Herod. in Polymnia. Græci tamen etiam pro gladio Scythico uſurpare ſolent, quem ſicut Deum quendam gens illa obſervaret & coleret. Clem. Alex. Σκυθῶν δὲ οἱ Σκυθικὸν μάχαιραν ὡς φασὶν Ἡλιον καὶ τὸν περὶ μυρίων, Ἀκινάκην σέβουσι. Ammia. lib. 23. Lucianus in Tragœdo. *Idem.*

λὰς ἢ τις; οἷός ὁ ἀκινάκης ἐστί. τὸ εἶδος, καὶ τὴν λόγχην, καὶ κώνειον, καὶ βρόχον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ποικίλος γὰρ ὄντως ὁ θεὸς ὁ θάνατος, καὶ ἀπείρους τὰς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχεται ἀγούσας ὁδούς. Το. ὁρᾷς, τοῦτο ὃ ἐμισοῦν ποιεῖς, καὶ δικανικὸν, ὑπερβύσας μετ' ἐξὸν, καὶ ἀμφιθείρας μου τὸν λόγον. ἐγὼ δ', ἡσυχάσω γοῦν, τὰ λεγόντος. Μνη. ἀλλὰ σὺ μὲν οὖν γε ὦ Τόξαρις, ποιήσω τοῦτο. πάντα γὰρ ὀρθῶς ἐπεσκήψατο. ὅστις μέντοι, τὸ γε ἐπὶ τούτῳ λέγω, ὡς μὴ δὴ παρόντος ἐμοῦ τοῖς λόγοις, ἵνα σωφρονισθείη σοι. Το. πιπέρτα μὲν δὴ ἥμισυ τῆς φιλίας Δανδαμίδῃ, καὶ Ἀμιζώκῃ, ἀφ' ἧς τὸ ἀλλόλων αἷμα συνεπιπλώσεσθε. ἦκον δ' ἐπὶ δισὶ τέλεσι χρυσοκόμαις, μυρίοις μὲν ἱππάζουσιν. οἱ πλείους δὲ, τρισὶ πεζοῖς ἐπληλυθέναι ἐλέγοντο. οἱ δὲ ἀσθενοῦντες τῷ ἔρωτι αὐτῶν, ἐπιπεσόντες, ἅπαντας μὲν τρέπουσι, πολλοὺς δὲ καὶ μαχίμων κτείνουσι. τοὺς δὲ, ἐς ζῶντας, ἀπάγουσι, πολλοὺς δέ τις ἔφθη ἀφηνιάσας εἰς τὸ πέραν ἐς Ποταμοῦ, ἵνα ἡμῖν τὸ ἥμισυ ἐς Θρακίδα, καὶ μέρος τῆς ἀμφίδος ἴωσι. δεῖ γὰρ ἐσπλωσόμενον τόπον, ὡς οἶδα ἐγὼ, τὸν δέξαι τοῖς ἀρχιπλάνοις ἡμῶν, ἵν' ἀμφοτέρους τὰς ὄχθας ἔχωμεν Ταναΐδος. δύο δὲ ἢ τρεῖς ἡμέρας διενηλαύνετο, καὶ τὰ αἰχμάλωτα συνεστέλλετο, καὶ πὶς σκηνὰς δίηρπαζον, καὶ τὰς ἀμφίδας ἐπλαμβάνοντο, ἀνέπνεον τὰς πολεῖτας ἀλισκομένας, καὶ ὑφηλμεῖς ἡμῶν ὑβρίζοντες τὰς παλλακὰς, καὶ τὰς γυναῖκας. ἡμεῖς δ', ἠνιώμεθα τῷ πράγματι. ὁδὲ Ἀμιζώκης ἀγόμενος, ἐκάλει γὰρ, ἔσοιτο φίλον ὄνομα σοὶ, ἡμᾶς ἐκάλει. καὶ ὑπεμίμνησκε τὸ κύλικος, καὶ τοῦ αἵματος. ὧν ἀκούσας

Deos, qualis est Acinacis, puta jaculum, lanceam, cicutam, laqueum, & similia. Nam hic interitus varius est Deus, & vias aperit innumerabiles, quibus ad illum sit aditus. *Tox.* Vides quàm contentiosè & litigiosè istud facis, dum me interpellas, meamque orationem interturbas: at ego te loquente tacui. *Mne.* At istud, Toxari, denuo non faciam, nam rectè objurgasti. Quare quod supereſt, dicito confidenter, ac si te loquente abſim, adeò tibi silebo. *Tox.* Quartus igitur agebatur dies Dandamidi & Amizocæ, ex quo amicitiam inierant cùm sanguinem mutuum bibissent. Venerant interea in regionem nostram Sauromatæ, cum equitum decem millibus: peditum verò triplum advenisse ferebatur. Ii cùm in nos ex improviso irruissent, omnes quidem in fugam convertunt, pleroſque autem pugnantes occidunt: nonnullos quoque vivos abducunt, nisi siquis in fluminis ripam ulteriorem tranarat, ubi nobis dimidium copiarum, & pars curruum erat. Sic enim id temporis castra fueramus metati, haud scio quo consilio Archiplanorum ducum nostrorum, ad utramque Tanaidis ripam. Protinus itaque & prædas abigebant, & captiva abducebant, & tentoria diripiebant, & curribus potiebantur, captis simul cum viris, noſtroſque ob oculos pellices, uxoreſque noſtras conſtuprabant. Quam rem ægrè ferebamus. Sed cùm captus Amizocas duceretur, miserè vinctus amicum nominatim incommonefecit. Quibus auditis

clamavit, & sanguinis caliciſque

Dan-

ὁ Δάνδαμις, οὐδὲν ἔτι μελήσας, ἁπάντων ὁρώντων, ἐμπέσοιεν εἰς τοὺς πολεμίους. καὶ οἱ μὲν Σαυρομάται, διηρθρωμένοι τὰς ἀκοντίας, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸν, ὡς καθοπλιοῦντες. οὐδὲ, ἰδόντα τὸν Ζίριν. τοῦτο γὰρ ὧν τις εἴπῃ, οὐκέτι φονεύουσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δέχονται, ὡς ἐπὶ λύτροις ἥκοντα. καὶ δὴ ἀναχθεὶς πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀπῄτει τὸν φίλον. ὁ δὲ, λύτρα ᾔτει, μὴ γὰρ ἀθήσειν, εἰ μὴ μεγάλα ὑπὲρ αὐτοῦ λάβοι. ὁ Δάνδαμις γὰρ, ἃ μὲ εἶχον φησιν, ἅπαντα διήρπασται ὑφ' ὑμῶν. εἰ δέ τι δυνάμην γυμνὸς ἀπόλεσθαι, ἕτοιμος ὑποφῆναι ὑμῖν. καὶ ἀφέστηκε ὅ, τι ἂν θέλῃς. εἰ βούλῃ γὰρ, ἐμὲ αὐτὸν τοῦτον λαβὲ, καὶ χρῆσαι πρὸς ὅ, τί σοι φίλον. ὁ δὲ Σαυρομάτης, οὐδὲν ἔφη δεῖν ὅλως καὶ τοιοῦτόν σε, καὶ τοῦτον, Ζίριν ἥκειν. σὺ δὲ, ἂν εἶναι μέρος κομίσαιον, ἄγε τὸν φίλον. ἔνθα ὁ Δάνδαμις ὅ, τι ἐν βούλεται λαβεῖν. οὐδὲ, τὰς ὀφθαλμὰς ἤτησεν. ὁ δὲ, αὐτίκα παρέσχεν ἀκόντιον αὐτῷ. καὶ παιδὶ ἐχρήσατο, καὶ ἤδη τὰ λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται, δραξάμενον τὴν Ἀμιζόκην, ἑπομένῃ, ἐπισφιγγόμενον αὐτῷ, καὶ ἅμα ἀναπηδήσαντες, ἀπεσώθησαν πρὸς ἡμᾶς. τοῦτο γενόμενον, παρεμυθήσατο ἅπαντας Σκύθας, καὶ οὐκέτι ἠπίστουν σύμπασι Σκύθαις, καὶ ὁρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν, οὐκ ἀπήγαγον οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὅτι ἦν παρ' ἡμῖν ἡ ἀγαθὴ γνώμη, καὶ πρὸς τοὺς φίλους πίστις. καὶ τοὺς Σαυρομάτας δὲ, τὸ αὐτὸ μετρίως ἐφόβησε, λογιζομένους πρὸς οἵους ἀνδρας οὐ διαφιλονικήσοντες ἀφίκοντο, εἰ καὶ τὰ διπλάσια τοῦτο ὑπερεῖχον. ὥστε νυκτὸς ἐπιγενομένης, ἀπολιπόντες τὰ πλεῖστα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἁμάξας, ἐμπεπέρασσαν. Proinde sub noctem

Dandamis, nihil cunctatus, spectantibus omnibus tranavit ad hostes. Tum Sauromatæ densatis telis irruerunt in ipsum, jam confixuri nisi succlamasset Zirim. Quod ubi quis dixerit, eum non occidunt: sed tanquam cum redemptionis pretio venientem accipiunt. Mox ad illorum ducem adductus, reposcebat amicum: Ille verò redemptionis pretium postulabat: quod nisi magnum accepisset, dimissurum sese negabat. Tum Dandamis: quæ possidebam, inquit, ea omnia direpta sunt à vobis. Si quid autem nudus possim facere, id sum paratus polliceri vobis: ac quicquid voles imperato. Et si ita vis, ejus in locum accipe me, & ad quid vis abutere. Ad hæc Sauromata, nihil, inquit, omnino est opus retinere te: idque quum temet dedideris. Quin tu parte eorum quæ possides tradita, amicum abducito. Rogat ilico Dandamis quidnam vellet accipere. Ille oculos postulat, atque hic protinus exhibuit eruendos. Quibus erutis, & persoluto Sauromatis pretio, recepto Amizoca reversus est, innitens illi: unaque tranantes, ad nos redierunt incolumes. Hoc factum Scythis omnibus fuit solatio: neque jam victos esse rebantur sese, cum viderent, quod apud nos bonorum esset maximum, ab hostibus non esse abductum, verùm superesse egregiam mentem, & in amicos fidem. Atque id ipsum Sauromatas non mediocriter terruit, reputantes cum quibus viris essent pugnaturi, si se præparassent: etsi tum ex improviso superassent. Proinde sub noctem relicta pecoris parte maxima, cur-

σαντες, ὤχοντο φεύγοντες. ὁ μὲν τοι Ἀμιζόκης, οὐκέτι ἠνέσχετο βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμιδι. ἀλλὰ τυφλώσας ἑ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀπέθανον ἡμῖν λωτηθεὶς ὑπὸ τῶν Σκυθῶν δημοσίᾳ μὴ πίσης τιμῆς τυγχάνοντες. τί τοιοῦτον ὦ Μνήσιππε, ἐμοὶ ἔχοιτε ἂν εἰπεῖν, εἰ ἑ ἄλλος σοι δίκῃ δεῖν τις ἐπὶ τοῖς πέντε καὶ δέκα ἄλλοις προσθείη, ἀναμόρτους εἶναι φαίη, ὡς ἑ πολλὰ ἐπιψεύδεσθαι αὐτοῖς. κρίτοι ἔγωγε μέν σοι γυμνὸν τὸ ἔργον ἐξηγησάμην. εἰ ὁ σὺ τινὰ ταύτῃ ἔλεγες, οὐ οἶδα ὁπόσα ἂν καὶ ψευδῆ ἐγκατεμίξας τῷ λόγῳ, οἷα εἰκὸς ἦν ὁ Δανδάμις. καὶ ὡς ἐπυθάνετο, καὶ ἃ εἶπε. καὶ ὡς ἐπαινῆσαι, καὶ ὡς ὑπεδέξατο αὐτὸν ἐπιθρηνήσοντες οἱ Σκύθαι, καὶ ἄλλα, ὁπόσα ὑμεῖς μηχανᾶσθε εἰδότα πρὸς τὴν ἀκρόασιν. ἄλλως γὰρ ἑ ἄλλοι εἰσὶν μῶν, Βελίττας, Ἀμιζόκας τοῦτο ἀκούσας. ὃς ἐπεὶ κατεσαφήνισε καὶ ὅ ἵππος ὑπὸ λέοντος οἰδὲ βάσθην τὸν φίλον, ἅμα ὃ ἔτυχον θηρῶντες, καὶ ἤδη ὁ λέων ἀδελφοκτονεῖς αὐτῷ, ἐπιστρέφεται τῷ λαιμῷ, καὶ τοῖς ὄπισθεν ἐπάρασθαι, καὶ ἀναπηδήσας ἑ αὐτὸς, ἐπιστὰς καὶ ἐπὶ τὸ θρέμμα, καὶ ἀδείματος πρὸς ἑαυτὸν παροξυνόμενος, καὶ μιζόμενος, ἐς ἀλλὰ τε ἐδάπτων μιζὺν διείρων τοὺς ὄνυχας. καὶ τὸν βάσθην, ὡς οἷόν τε ἦν, ὑπεξελέσθαι πειρώμενον ἐς δήγμασιν. ἀλλ' ἐδόκει ὁ λέων ἀφεὶς αὐτὸν ἡμιθνῆτα ἤδη, ἐπὶ τὸν Βελίτταν ἀπειράφη. καὶ συμπλακεὶς, ἀπέκτεινε καὶκεῖνον. ὁ ὃ, ἐπειδήπερ, τὸ γὰρ τοιοῦτον ἔφη παθὼν τὸν ἀκινάκην τὸν λέοντα εἰς τὸ στέρνον, ὑπ' ἄμφω πάντες ἀπέθανον, καὶ ἡμεῖς ἐθάψαμεν αὐτούς, δύο τάφους ἀναχώσαντες πλησίον, ἕνα μὲν τῷ φίλῳ, ἕνα ὃ καὶ ἀνδρὶ καὶ λέοντι. κρίτων δέ σοι διηγήσομαι ὧν

curribusque incensis fugerunt. Porrò Amizocas non tulit diutius, ut videret ipse, cæco Dandamide amico: sed semet ipse excæcavit: atque ita sedent ambo, omnique honore à populo Scytharum publicitus aluntur. Quid tale vos Mnesippe referre posletis? etsi quis tibi concedat ut his quinque decem alios addas, etiam citra jusjurandum, si ita vis, ut & multa liceat affingere. At ego tibi rem nudam expoui. Tu verò siquem hujusmodi proposuisses, non sum nescius quàm multa ornamenta tuæ orationi inservisses: quemadmodum supplicasset Dandamis, quomodo fuisset excæcatus, quæque dixisset, & quomodo rediisset, ipsumque Scythæ bene ominantes excepissent: atque id genus alia, cujusmodi vos ad parandam attentionem excogitare soletis. Audi igitur & alium. huic parem Belittam, hujus Amizocæ consobrinum. Is ut detractum ex equo à leone Basthen amicum conspexisset, cùm simul venarentur, jamque leo circumplexus illum, jugulo admotus esset, atque unguibus laniaret, desiliens & ipse, involavit in tergum beluæ, reflexitque in sese provocans, & avertens, atque inter dentes digitos inferens, conatus quoad licuit, Basthen è rictu leonis eximere: donec leo omisso illo jam semimortuo, ad Belittam sese convertit, atque ipsum quoque circumplexus occidit. At ille moriens (nam tantò antevertit) acinacem in leonis pectus defixit. Itaque pariter exanimati sunt omnes. Nos autem sepelivimus eos, duobus aggestis tumulis inter se vicinis, altero amicorum, altero è regione, leonis. Tertiò jam Mne-

Μνήσιππε, τὴν Μακέντα φιλίαν, καὶ Λογχάτην, καὶ Ἀρσακήμαν. ὁ γὰρ Ἀρσακήμας οὗτος, ἠράσθη Μαζαίας τῆς Λευκάνορος, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν Βοσπόρῳ, ὑπότε ἐπρέσβευεν ὑπὲρ τοῦ δασμοῦ, οἱ ἀεὶ Βοσπορανοὶ φέροντες ἡμῖν, τότε ἤδη τέλεον μῆνα ὑπερήμεροι ἐγεγόνεσαν, ἐν τῷ δείπνῳ γὰρ ἰδὼν τὴν Μαζαίαν, μειράκιον, καὶ κάλλει παρθένον, ἤρα, καὶ σπερδὸς εἶχε. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τῶν φόρων, διεπράξαντο ἤδη, καὶ ἐχρημάτιζεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, καὶ εἰσία, ἤδη αὐτὸν ἀπέπεμπον. ἦθος δέ ἐστιν ἐν Βοσπόρῳ, τοὺς μνηστῆρας ἐπὶ τοῦ δείπνου αὐτῶν τὰς κόρας, καὶ λέγειν οἵτινες εἰσὶ, ἀξιοῦσι καθεδεχθῆναι ἐπὶ τὸν γάμον. καὶ δὴ ἐν τότε ἔτυχον ἐν τοῦ δείπνου πολλοὶ μνηστῆρες παρόντες, βασιλεῖς, καὶ βασιλέων παῖδες. καὶ Τιγραπάτης ἦν ὁ Λαζῶν δυνάστης, καὶ Ἀδύρμαχος, ὁ Μαχλυήνης ἄρχων, καὶ ἄλλοι πολλοί. δεῖ δὲ τὸ μνηστῆρα ἑαυτὸν ἐπαινεῖσθαι ὑπὸ τοῦ συμποσίου ἅπαντος, διότι μνηστεύσομαι· καὶ δεικνύειν ἐν τοῖς ἄλλοις, καθεκάστοτε ἐφ' ἡσυχίας. ἐπειδὰν δὲ παύσωνται δεικνύντες, αἰτήσασθαι φιάλην, ἐπαινέσαι καὶ τὰ παρόντα, καὶ μνηστεύσασθαι τὴν παῖδα, πολλὰ ἐπαινοῦντα ἑαυτὸν, ὅτις ἢ γένους, ἢ πλούτου, ἢ δυνάμεως ἔχει. πολλῶν δὲ καὶ τόνδε τὸν νόμον ἀκηκοότων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλείας, καὶ πλούτους καταμεμισθωμένων, πλούσιος ὁ Ἀρσακήμας αἰτήσας τὴν φιάλην, ἔπιεν. ἐ γὰρ ἔθος ἡμῖν ἐστὶ χαίρειν τῷ οἴνῳ, ἀλλὰ θεὸς εἶναι δοκεῖ τῶν εἰς τὸ θεῖον. πιὼν δὲ ἀμυστὶ, δὸς μοι ὦ βασιλεῦ ἔφη τὴν θυγατέρα σου Μαζαίαν, γυναῖκα

Mneſippe, tibi referam, Macentæ, Lonchatæ, & Arſacomæ amicitiam. Hic enim Arſacomas deperibat Mazæam Leucanoris filiam, qui regnabat in Boſporo: tum quum legatione fungeretur ſuper tributo, quod Boſporani ſemper nobis pendere ſoliti, id temporis tertium jam menſem ultra diem legitimum diſtulerant. Cùm igitur in convivio vidiſſet Mazæam proceram ac formoſam virginem, amore captus eſt, eoque diſcruciatus. Iam itaque quæ de tributis agebantur, erant tranſacta: reſponderatque illi Rex, & mox dimittendum convivio excipiebat. Eſt autem mos in Boſporo uti proci in convivio petant puellas, narrantes quinam ſint, quibuſque rebus freti, decreverint eas in matrimonium accipere. At tum fortè multi aderant in convivio proci, reges, regumque filii. In his erat & Tigrapates Lazorum princeps, & Adyrmachus Machlynæ dux, aliique cum his permulti. Oportet autem unumquemque procum, poſteaquam expoſuit quis ſit, & qua fiducia, ad ambiendas nuptias venerit, convivari cum reliquis, tacitumque accumbere. Deinde peracto convivio, poſtulata phiala, vinum in menſam effundere, atque interea ſponſam ambire, multum interea collaudantem ſeſe quo genere, quibus opibus, qua ſit potentia. Cùm multi juxta legem iſtam libaſſent, & poſtulaſſent, regna & opes commemorando: tandem Arſacomas poſtulata phiala, non libavit (neque enim mos apud nos vinum effundere. quin magis contumelioſum hoc judicatur in Deum) ſed tractim bibens, Colloca mihi rex, inquit, filiam tuam Mazæam, qui multò

ἔχω, πολὺ ἐπιτηδειότερος τούτων ὤν, ἐπίστασαι γε ἐπὶ τῷ πλούτῳ, καὶ ὡς κτήμασι. Ὁ δ' ὁ Λόγχατος ὁ Μακηδὼν, ἐπίστασθε γὰρ πάντα τὰ Λεοσακόμου καὶ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ ἱππάρια, πόσα ὁ βοσκήματα, καὶ πάσας ἁμάξας ἔχεις ὦ Ἀρσακόμα, πολλὰ γὰρ ὑμεῖς πλάστρα. ἀλλ' οὐχ ἁμάξας ἔφη ἔχω, οὐδὲ ἁμάξας, ἀλλ' εἰ μὴ δύο φίλους καλοὺς, καὶ ἀγαθούς, εἶεν δὲ ἄλλως Σκυθῶν. τότε μὲν ἐγελάσθη ἐπὶ τούτοις, καὶ παρῴχη, καὶ μεθύειν ἔδοξεν. ἐωθινὸς δὲ ἀποκρίνεται τῷ ἄλλων Ἀδυρμάχῳ, ἐμέλλεν ἀπάξειν τὴν γύμφην ἐς τὴν Μαιῶτιν, ὡς δὴ τοὺς Μάχλυας. ὁ δ' Ἀρσακόμας ἐπανελθὼν οἴκαδε, μηνοῖ τοῖς φίλοις, ὡς ἀπημαθείη τὸ βασιλέος, καὶ μεμαθείη τὸ συμποσίου, εἴησ εἶναι δίκαιος. καίτοι ἔφη ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὰ πλούτου, ὁπόσος ἐστὶ μοι, ὑμᾶς ὦ Λογχάτα, καὶ Μακίνδα, καὶ τὴν ὡραιοτάτην γύμφην, καὶ βεβαιοτέρους τὸ Βοσπορανῶν δωμάτων. ἀλλ' ἐμοὶ παῦσαι διεξιόντος, ἡμᾶς μὲν ἐκλύσασθε, ὁ κρατῆρ. Ἀδυρμάχου δὲ τῇ μάχλυϊ, παρίδοξον ἀπάγειν τὴν γύμφην, ὅτι μηδενὸς τῶν φιάλας ἐλάττους ἔχειν δόξας, καὶ ἁμάξας τετρακλίνους ὀγδοήκοντα, καὶ ἁρμάτων, καὶ βοῦς πολλάς. ὅπως δ' ἂν ἐπιστήσειν ἀνδρῶν ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ σκεύη πολυέργα, καὶ ἁμάξας βαρείας. ἐγὼ δ' ὦ φίλοι, δι' ἀμφότερα ἀνιῶμαι. καὶ γὰρ ἐρῶ τῆς Μαζαίας, καὶ ἡ ὕβρις ὑπὸ τοιούτοις ἀνθρώποις ἀμετρίαν μοι κομίζει. ἀνιῶμαι δ' ἐπὶ ὑμᾶς ἐπίσης ἠδικημένος. τὸ γὰρ τρίτον μεταξὺ ἐκείνων τῆς ἁμάξας, εἴτε ὕστερα βεβήκαμεν, ὡς ἐφ' ὑποπεπλησθαμένοις, εἷς ἄνθρωπος ὄντες, καὶ πὶ αὐτοὺς ἀνιώμενοι, καὶ

multò sum potior istis, quantum ad opes & possessiones attinet. Leucanore verò admirante (sciebat enim Rex pauperem Arsacomam, ac de plebe Scytharum esse) percontanteque quantum pecorum, aut quantum habes plaustrorum, Arsacoma, nam iis rebus vos divites estis. Imo, nec plaustra, inquit, possideo, nec armenta: verùm sunt mihi duo amici: honesti, probique, quales alii Scytharum nemini. quibus dictis derisus est, contemptus, visusque temulentus. Mane verò reliquis prælatus est Adyrmachus: jamque sponsam abducturus erat in Mæotidem ad Machlyenses. At Arsacomas domum reversus: amicis indicat quemadmodum rejectus esset à rege, derisusque in convivio, cùm pauper esse putaretur. Atqui dixeram, inquit, illi quantas haberem opes, nempe vos ô Lonchata, atque Macenta, vestramque benevolentiam longè præstare, multoque firmiorem esse Bosporanis opibus. Verùm hæc dicentem me subsannavit, contempsitque, & Adyrmacho Maclyensi sponsam abducendam tradidit, quòd aureas phialas se diceret habere decem, præterea currus quaternis sedilibus octoginta: ad hæc ovium boumque multam copiam. Sic videlicet antepositi fortibus viris poculorum multitudinem, operosa pocula, gravesque currus. Proinde ô amici, duplici nomine discrucior. Etenim Mazæam amo, & injuria mihi tot inter homines illata, non mediocriter me angit. Arbitror autem vos quoque ex æquo injuria esse affectos, si modò ita vivimus, ut cœpimus cùm conjungeremur: nimirum ut unus homo simus, iisdem dolentes, iisdem

τὰ αὐτὰ χαίροντες, ἢ μόνον, ἐπεῖπεν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ & ἴκανος ἡμῶν ὀλιγωρεῖσθαι, ὁπότε σὺ τοιαῦτα ἔπαθες. πῶς δὴ ὁ Μακέντης ἔφη χρησόμεθα τοῖς παροῦσι; διελώμεθα ἔφη ὁ Λογχάτης τὸ ἔργον. καὶ ἐγὼ μὲν ὑπισχνοῦμαι Ἀρσακόμα τὴν κεφαλὴν κομιεῖν τῷ Λευκανόρης. σὺ δὲ χρὴ τὴν νύμφην ἐπανάγειν αὐτοῖς. ἴστω γοῦν ἔφη. σὺ δὲ ὦ Ἀρσακόμα, ὦ τοῦτο, εἰκὸς γὰρ & φρονίμως, καὶ πολέμιε τὸ μὴ τοῦτο δίκαιον ἡμᾶς, αὐτὸ τοῦτο μόνον, σωμάτιον, καὶ ἅπλα, καὶ ἵππους & τὴν ἄλλην δυνάμιν ὡς πολεμίους. ῥᾷστα δ' ἂν πολλὰς συμμαχίας αὐτὸς τε ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἡμῖν οὐκ ὀλίγων ὄντων οἰκείων. μάλιστα δὲ εἰ καθίζοιο ἐπὶ τῷ βύρσης & βοός. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ὁ μὲν, ἐχώρει, ὡς εἶχεν εὐθὺς ἐπὶ & Βοσπόρου ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης δὲ, ἐπὶ τοὺς Μάχλυας. ἱππόται ἱκανώτεροι. ὁ δ' Ἀρσακόμας, οἴκοι μένων, τοῖς τε ἡλικιώταις διελέγετο, καὶ ὅπλιζε δύναμιν & τῶν οἰκείων. πάλιν δ', καὶ ἐπὶ τῷ βύρσης ἐκαθέζετο. τὸ δ' ἔθος ἡμῶν τὸ περὶ τὴν βύρσαν, ὅπως ἔχει. ἐπιδὴ ἀδικηθεὶς τις ἀφίκηται παρ' ἑτέρου, ἀμύνασθαι βουλόμενος, ἴδῃ καθ' ἑαυτὸν οὐκ ἀξιόμαχος ὤν, βοῦν ἱερεύσας, τὰ μὲν κρέα κατακόψας, ἕψησιν. αὐτὸς δ', ἐπιπάσας χλιαρὸν τὸν βύρσαν, καθῆται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τύπον & ἀφικόμενον τὸν χαῖρε, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἀγκώνων δεδεμένοι. καὶ τοῦτο ἔστιν ἡμῖν ἡ μεγίστη ἱκετηρία. & ἀφικεσμένων δ' τε κρεῶν & βοὸς,

demque gaudentes. Imò, inquit Lonchates, unusquilibet è nobis injuria afficiebatur tum quum in te ista fierent. Quomodo igitur, inquit Macentes, hac in re nos geremus? Per partes, inquit, Lonchates negocium susci pimus. Atque ego quidem Arsacomæ promitto me caput Leucanoris allaturum. Tu verò sponsam ipsi adducas oportet. Ita fiat, inquit. At tu, Arsacoma interim, Nam his peractis verisimile est exercitu ac bello fore opus, hìc mane quò contrahas, & appares arma, equos aliarumque rerum vim quam maximam. Facillimè autem plurimos adjunxeris: partim quòd ipse strenuus, partim quòd nobis non pauci sint familiares: maximè verò si desederis [1] in tergore bovis. His decretis, Lonchates quidem quantum potuit, rectà in Bosporum contendit: Macentes verò ad Machlyenses, in equo uterque. At Arsacomas domi manens, & cum æqualibus contulit, & ex familiaribus vim hominum armavit: demum & in tergore bovis desedit. Consuetudo autem desedendi in tergore bubulo apud nos est istiusmodi. Vbi quis ab alio læsus est, cupitque ulcisci, neque par esse pugnæ videtur: tum bove immolato, carnes frustulatim concisas, igni torret. Deinde ipse porrecto humi corio, sedet in eo, in tergum reductis manibus, more eorum qui à cubitis vincti sunt. Et hoc quidem apud nos maximum est supplicandi genus. Appositis verò bovis carnibus, ad-

1 *In tergore bovis*] Id est, supplex implorat auxilia: natum adagium à consuetudine sedendi in tergore bubulo: Scythæ enim dissecto in minimas partes bove, fœdus jungebant. Morem hunc etiam Homolottis fuisse testatur Zenodotus. *Cogn.*

ἀφίπης οἱ ἀκεῖοι, καὶ τὸ ἄλλον ὁμίλεσθαι, μισέοντι ἔπεσθαι λαβόν, ἐπὶ τῇ βύρσῃ τὸ δεξιὸν πόδα, ὑποχρῶνται καὶ θωύσσουσιν, ὁ μὲν, πόσοι ἱππέας παρέξειν ἀσίτους, καὶ ἀμίδας. ὁ δὲ, δέκα. ὁ δὲ, πλείους. ἄλλος, ὁπλίτας πεζούς, ὁπόσους ἂν ἕκαστος. ὁ δὲ, μόνον ἑαυτόν, ὁ πένεσθαι. ἀθροίζεται γὰρ ἐπὶ τῇ βύρσῃ πολὺ πλῆθος ἀνδρῶν. καὶ τὸ ποιμνίον εὐπαθέσμενον, βεβαιότατόν τι ἐστὶ συμπάσης, καὶ ἀσφάραγον τοῖς ἴχνεσι, ἅτε ἐν ὑποχθονίῳ. τὸ δὲ ἐπιβεβῶσθαι τὴν βύρσης, ὅρκος ἐστίν. ὁ μὲν δὴ Ἀρσακόμας, τὰ τοιαῦτα ἐμηχανᾶτο. καὶ ἀφικόμενοι αὐτοῦ ἱππέες μὲν ἀμφὶ τὰς πεζακισχιλίους, ὁπλῖται δὲ, καὶ πεζοὶ, συναμφότεροι δισμύριοι. ὁ δὲ Λαγχάτης, ἀγνοούμενος, παρελθὼν ἐς τὸ Βόσπορον, ὡσοίρχεται τῷ βασιλεῖ διαπρησόμενος τὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς, καὶ φησὶν, ἥκειν μὲν ἀπὸ δὲ κοινοῦ τῶν Σκυθέων, ἰδίᾳ δὲ αὐτὸς μεγάλα πράγματα κομίζων. ἔστι δὲ, λέγων κελεύοντος, εἰ μὲν Σκύθαι φησὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ κοινὰ ἀξιοῦσι, μὴ ὑπερβαίνειν τοὺς νομίμους ὑμῶν ἐς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρι δὲ Τραχώνος νέμεσθαι. τοὺς δὲ λῃστὰς, οὓς αἰτέουσι ὡς κατατρέχοντας ὑμῶν τὴν χώρην, ἔφασαν ἀπὸ κοινῆς γνώμης ἐκπέμψαι, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐπὶ τῇ κέρδεϊ κλοπεύειν. εἰδέναι δὲ ἀλίσκεσθαι αὐτῶν, ἢν κύριον εἶναι κολάζειν. ταῦτα μὲν ἐκείνοι ἐπιστέλλουσιν. ἐγὼ δὲ μείονά σοι μεγάλων ἔφοδον ἐπορίσω ἐφ' ὑμᾶς ὑπὸ Ἀρσακόμα δὲ Μαριάνδα. ὃς ἐπιέσθαι ἀσχάλλει σοί. καὶ οἱμαι δύο αἰτήσας τὸν πατέρα, ἕτερον μὲν ἤδη ἐπιτετελέσθαι, ἀγανακτεῖ, ἐπὶ τῇ βύρσῃ ἑπτέμηνον ἤδη κάθηται, καὶ πεπόνηται τρατὸς ὅσος ὀλίγος αὐτῷ.

adeuntes illi, aliusque quisquis vult, quisque partem sibi sumit, & corium dextro pede calcans, pro facultate pollicetur, alius se præbiturum quinque equites suo cibo, suoque stipendio: alius decem, alius plures, alius pedites armatos quotquot poterit: alius se duntaxat, qui pauperrimus. Colligitur itaque in tergore bovis ingens nonnunquam multitudo. Qui exercitus, & certissima fide cohæret, & hostibus est inexpugnabilis, tanquam jurejurando devinctus. Nam tergus calcasse, est jurasse. Arsacomas igitur his agendis incumbebat. Atque illi coacti sunt equitum quidem circiter quingenta millia: armatorum verò & peditum, utrorumque simul vicena. At Lonchates ubi ignotus in Bospo-rum pervenit, Regem adit, de regni negociis quiddam tractantem, aitque venire sese publico Scytharum nomine, sed privatim res maximas apportare. De publicis, inquit, negociis, hæc in præsentiarum denuntiant Scythæ, ne vestri pastores in planitiem usque transgrediantur: sed intra Trachonem pascant. Cæterùm latrones de quibus expostulatis, quòd regionem vestram incursent, negant eos publico consilio emitti, sed privatim quemque lucri causa prædari: quorum siquis deprehendatur, tui sit arbitrii, ut in eos animadvertas. Hæc quidem illi denuntiant. At ego certiorem te facio, gravem in vos insultum futurum ab Arsacoma Mariante filio, qui nuper legatum

egit apud te, idque opinor, cùm filiam tuam postularit, neque abs te impetrarit: ob id indignatur, sedetque in tergore taurino septimum jam diem, contractusque ipsi est exercitus haud exiguus.

ἤκουσα ἔφη ὁ Λεύκανορ ἐγὼ αὐτὸς ἀθροίζεσθαι διώκεμαι ὑπὸ βύρσης. ὅπερ ἐγὼ ἠμῶς σωίζεται, καὶ ὅτι Ἀρσακόμας ὁ ἐλαύνων ἐστὶν, ἠγνόουν. ἀλλ' ἐπὶ σὶ ἔφη ὁ Λογχάτης ἡ παρασκευή. ἐμοὶ μὲν ἐχθρὸς ὁ Ἀρσακόμας ἐστί. καὶ ἀκήθεται διόπερ σφόδρα μοι αὐτῆς ὑπὸ τῶν μαχιτέραν, καὶ ἀμείνων τὰ πάντα δοκῶ εἶναι. εἰ δέ μοι ὑπόσχοιο τὴν ἑτέραν σὺ θυγατέρα Βαρκήτα, ἅτε τἆλλα ἀναξίῳ ὑμῶν ὄντι, οὐκ εἰς μακρὰν σοι ἥξω, τῷ κεφαλῇ αὐτὸ κομίζων. ὑπισχνεῖτο ἔφη ὁ βασιλεύς, μᾶλλα σφόδρα φοβούμενος. ἔγνω γὰρ τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρσακόμα, τὸν ἐπὶ τοῖς γάμοις. καὶ ἄλλως, ὑπέπτηστεν ἀεὶ τοὺς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, ὄμοσον ἔφη, ἢ μὴν φυλάξαι τὰς συνθήκας, μὴ δὲ ἀπατήσαι. τότε ἤθελε τούτων γενομένων, καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἤθελεν ὀμνύειν, μὴ σύ γε σιτεῖτε εἶπε, μή πως ὑπίδηται τὸ ὁρῶντων ἐφ' ὅτῳ ὀρκωμοτοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἄρεως τοῦ εἰσελθόντες, ἐπικλείσαντες τὰς θύρας, ὀμνύωμεν. ἀκουσάτω δὲ μηδείς. εἰ γάρ τι τούτων πύθοιτο Ἀρσακόμας, δείδια μὴ σφόδρα μοι τὸν πόλεμον, χεῖρα ἐμικρὸν ἤδη σφαγεβλημένον. εἰσίωμεν ἔφη ὁ βασιλεύς. ὑμεῖς δὲ, λάσησθε ὅτι παρρωτάτω. μηδεὶς δὲ παρέστω εἰς τὸν νεών, ὅτιπερ μὴ ἐγὼ καλέσω. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν, εἰσῆλθον. οἱ δορυφόροι δὲ ἀπέστησαν, ἀπασσάμενος τὸν ἀκινάκην ἐπιχὼν, τῇ ἑτέρᾳ τὸ στόμα, ὡς μὴ βοήσειε, παίει σφόδρα ἐμέσον. εἶτα λάπτεμὸν τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῇ χλαμυδὶ ἔχων ἐξῆλθ', μειδιῶν ἀλαλαγμένον δῆθεν αὐτοῦ. καὶ λάθρα χίον ἤξειν λέγων, ὡς δὴ ἐπί τι πεμφθεὶς ὑπ' ἐκείνου. καὶ

Audivi, inquit Leucanor, & ipse cogi copias in tergus bovis, sed eas adversus nos contrahi, idque duce Arsacoma, nesciebam. Atqui in te, inquit Lonchates, hic apparatus constituitur. Mihi autem inimicus est Arsacomas, graviterque fert quòd ipsi præferar à natu majoribus: & quòd in omnibus videar illo esse præstantior. Quòd si mihi spoponderis alteram filiam tuam Barcetim, alioqui nec indigno vestra affinitate, brevi reversus tibi caput ejus afferam. Spondeo, inquit rex, metu valdè perculsus, siquidem norat quam ob causam iratus esset Arsacomas, nempe ob nuptias, cùm alioqui Scythas etiam formidaret. At Lonchates, jurato, inquit, te præstiturum pacta, neque inficiaturum. Id cùm fieret, manusque ad cœlum tendens jurare vellet: Absit, inquit, ut hîc: ne quis spectantium conjiciat qua gratia juremus. Quin potiùs hoc Martis templum ingressi, foribus occlusis juramentum concipiamus: ac nemo nos exaudiat. Nam siquid horum inaudierit Arsacomas, vereor ne me ante bellum immolet, manu jam nunc non parva cinctus. Ingrediamur, inquit rex, vos autem absistite quam longissimè: neque quisquam ad templum veniat, quem non accersivero. Posteaquam igitur ingressi sunt isti, & procul abstitere satellites, stricto gladio, alteraque manu ore occluso, ne vociferaretur, ictum in pectus adegit. Deinde caput desectum sub chlamyde tenens prodibat, quasi confabulans interim cum illo, brevique sese dicens affuturum, quasi ab ipso ad negocii quippiam mitteretur. Atque

ita

ἐπὶ τὸν ἀφικόμενον, ἵνα ἀδήριτον καὶ ἄμαχον ἐλοίμην τὸν ἵππον, αὐτὸς ἀφιππεύσας εἰς τὴν Σκυθίαν. ἄλλως δὲ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ, ἀγνοησάντων τὸν γεγονότα τῆς βασιλείας. καὶ ὅτε ἔγνωσαν ὑπὲρ τῆς βασιλείας στασιάζοντες. τοῦτο μὲν ὁ Λογχάτης ἔπραξε, καὶ τὴν ἐπηγμένην ἀπεκόμισε, τῷ Ἀρσακόμᾳ παραδοὺς τὴν κεφαλήν. Ἀδυρμαχῆς. ὁ Μακέντης δὲ, καθ' ὁδὸν ἀκούσας τὰ ἐν Βοσπόρῳ γενόμενα, ἦλθεν ἐς τοὺς Μάχλυας. καὶ φράσας αὐτοῖς τὸν φόνον τοῦ βασιλέως, ἡ πόλις δὲ ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, σὲ γαμβρὸν ὄντα, ἐπὶ τὴν βασιλείαν καλεῖ. ἄγε, σὺ μὲν προκατάλαμβανε τὴν ἀρχήν, πεπερασμένους τοὺς ἀγάλμασιν ἐπιφανεῖς. ἡ κόρη δὲ, καθ' ὁπόσον ἐπὶ σοὶ ἀρχέτω ἐπείθετο. ἔφη γὰρ οὕτω προτρέψειν Βοσπορηνοὺς τοὺς πολλοὺς, εὐνοϊκῶς τὸν Λαμψάκου γνησίως. ἐγὼ δὲ, ἀλανὸς τὸ εἶναι, καὶ τῇ παιδὶ τοιαύτῃ συγγενὴς μητρόθεν. παρ' ἡμῶν γὰρ ἔσχε τὸν Μάστεραν, ἐγαμβρὸς ὁ Λαμψάκου. καὶ νῦν σοὶ ἥκω ἄγων τὴν Μαστέρας ἀδελφὴν, τὴν οὐ Ἀλανίᾳ, προκελευομένην ὅπως τάχιστα ἀλανοῦσι ἐπὶ τὸν Βόσπορον, καὶ μὴ σχεδὸν ἐς Εὐβιότου ἀφικέσθαι τὸν ἀδελφόν. ὃς ἀδελφὸς ὢν νόθος Λαμψάκου, Σκύθαις μὲν, ἀεὶ φίλος ἐστὶν. Ἀλανοῖς δὲ, ἀπέχθεται. τοῦτο δὲ ἔλεγεν ὁ Μακέντης, ὁ μὲν ἀδελφὸς, καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλανοῖς ὤν. κομᾷ γὰρ τοῦτο Ἀλανοῖς, καὶ Σκύθαις. πλὴν ὅτι οἱ μὲν Ἀλανοὶ, ἅπασι κομῶσιν οἱ Ἀλανοὶ, ἅπασι δὲ οἱ Σκύθαι. ἀλλὰ ὁ Μακέντης, καὶ τῶν ἄλλων αὐτοῖς, καὶ διαπεπονηρευμένος τὸν κόσμον, ὁπόσον εἰκὸς ἦν ἔλαττον κομᾶν τὸν Ἀλανὸν τοῦ Σκύθου. ὥσπερ

ita eò reversus, ubi vinctum equum reliquerat, quo conscenso in Scythiam se proripuit. Cùm autem rem gestam diu ignorassent Bosporani, eaque cognita, factiosè de regno decertarent, nemo est eum insequutus. Hæc itaque gessit Lonchates, promissumque præstitit, Arsacomæ dato Leucanoris capite. Porrò Macentes de his in via certior factus, quæ in Bosporo acciderant, pervenit ad Machlyenes, primuique illis nuntium attulit de rege trucidato. At populus, inquit, te Adyrmache, gener cùm sis, ad regnum vocat. Proinde fac ut ipse prior occupans, imperium arripias, in rebus perturbatis obortus: puella verò te sequatur à tergo in curribus. Nam ita faciliùs populum Bosporanum tibi conciliaveris, ubi Leucanoris filiam conspexerint. Porrò & sum Alanus ego, & tuæ sponsæ cognatus materнus: siquidem nostra è gente Masteram Læucanor ascivit uxorem. Et nunc tibi adsum missus à Masteræ fratribus qui sunt in Alania, denunciantibus ut quàm ocyssimè in Bosporum venias, neque patiaris ut imperium ad Eubiotum deveniat, qui tametsi frater nothus est Leucanoris, tamen à Scythis amatur, & Alanis est invisus. Hæc quidem dicebat Macentes, eodem cultu, eademque cum Alanis lingua. Hæc enim communia sunt Alanis & Scythis: nisi quòd quemadmodum Scythæ, comati non sunt [illegible]ani. At Macentes in hoc quoque illis erat assimilis, videlicet detonsa coma: quatenus conveniebat Alanum minùs esse comatum quàm Scytham. Itaque ob

ἐπισθίετο ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἐδόκει Μασσίρας, καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι. καὶ γὰρ ἔφη ὁ Ἀδύρμαχος, ἑλκύσειν ἕτοιμος ἅμα σοὶ ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἢν ἐθέλῃς, μίσειν τι εἰ δέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄξειν. τοῦτο ἔφη ὁ μᾶλλον ὁ Ἀδύρμαχος ἐθελήσειμι ἂν ἀφ' ἁπλοῦς ὄντος σου, Μαζαίαν ἄξειν. ἦν μὲν γὰρ ἅμα ἡμῖν ἴῃς ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἵππεσι ἐνὶ πλείοσιν ἂν χρήσαιμεθα. εἰ δὲ μοι τὴν γυναῖκα ἄγοις, ἀπὸ πολλῶν ἂν χάροιο. ταῦτα ἐλέγετο. καὶ ὁ μὲν, ἀπήλαυνε, δεδοὼς τῷ Μακέντῃ ἄξειν τὴν Μαζαίαν, παρθένον ἔτι οὖσαν. ὁδὶ, ἡμέρας μὲν ἐπὶ τὰ ἀμόξεις ἦλθε αὐτῷ. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατέλαβεν, ἀναζεύξας ἐπὶ τὸν ἵππον, ἐπηρεφεῖ ἅμα ἄλλον ἕπεσθαι ἵππεα ἔπαξ; ἀνατηδήσας δ' αὐτὸς, ἐκέλευε δεῦρο τὴν Μανῆτιν ἄλαυνεν. ἀλλ' ἀπτερὸς μὲν εἰς τὸν μεσόγαιαν, ἐν δεξιᾷ λαβὼν τὸ Μαζαίαν ὄρη, ἀφαναπαύων μεταξὺ τὸν παῖδα, τρισὶν ἐπέλεσιν ἐκ Μαχλύων ἐς Σκύθας. καὶ ὁ μὲν ἵππος αὐτῷ, ἐπειδὴ ἐπαύσατο δρόμου, μικρὸν ἐπισχὼν, ἀπεθνήσκει. ὁδὲ Μακέντης, ἐγχειρήσας τὸν Μαζαίαν τῷ Ἀρσακόμᾳ, δεδεγμένος δ' παρ' ἐμοῦ τὸν ἀντέχεσθαι. ἔτ' ἦ, ὡς τὸ ἀνίλκυσον ἐκ θεάματος κρεμάμενος, καὶ χάρειν ὁμολογοῦσ, παῦσ ἔφη ὁ Μακέντης, ἄλλον με ποιῶν σαυτῷ. τὸ γὰρ χάρειν ἐμοὶ ὁμολογεῖν ἐφ' οἷς ἔπραξα τούτοις, τοιόνδ' ἐστὶν, ὥσπερ ἂν ἡ ἀριστερά μου χάρειν εἰδείη τῇ δεξιᾷ. διὸ τοιοῦτόν τινα αὐτὸν, ἐθεράπευσα, καὶ φιλοφρόνως ἐπεμελήθη, κἀμοῦ. γελοῖα τοίνυν ἐκ ἡμεῖς ἂν ποιοῖμεν, εἰ πάλαι ἀναμιχθέντες, καὶ ὡς οἷόν τε ἦν, ἐς ἕνα συνελθόντες, ἔτι μέγα νομίζοιμεν

hæc ei fides habebatur, & Masteræ & Mazæx cognatus esse putabatur. Et nunc, inquit, ô Adyrmache ad utrumque sum paratus: vel proficisci tecum in Bosporum si velis, vel manere, si sit opus, & sponsam adducere. Istud equidem, inquit Adyrmachus, longè malim, quandoquidem cognatus es, te puellam adducere. Nam si nobiscum unà proficiscaris in Bosporum, unum duntaxat equitem numero addideris. Quòd si mihi uxorem advexeris, multorum instar fueris. Atque ita factum est. Et hic quidem iter ingressus est, Macentæ tradens ducendam Mazæam, quæ virgo etiamdum erat. At ille per diem quidem illam in curru ducebat, verùm cum nox occupasset, equo imposita (curarat autem ut alius quidam eques sese sequeretur) tum insiliens, & ipse non ampliùs ad Mœotin tendebat. Sed deflectens ad mediterraneam, relictis ad dextram Mitræorum montibus, virginem interea quiete recreando, tertio die à Machlyensibus ad Scythas iter confecit: statimque ejus equus, ubi destitisset à cursu, paulumque constitisset, extinctus est. Porrò Macentas Arsacomæ Mazæam in manus tradens, Accipe, inquit, à me quoque quod promisi. Tum illo ad insperatum spectaculum stupefacto, gratiasque agente, Desine, inquit, Macentas, me alium à te ipso facere. Nam quod mihi gratias agis pro his quæ feci, perinde est ac si sinistra mea dextræ gratias agat, quòd vulnerata remedium adhibuit, & ægrotantem benignè curavit. Ergo ridicula fecerimus etiam nos, si jamdudum commixti, & quatenus licet in unum conflati, magnum adhuc esse credamus, siqua

ζωον εἶναι, εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἐπαύξει τι χρήσιμον ὑπὲρ ὅλης τῆς σώματος. ὑπὲρ ἑαυτοῦ γὰρ ὑπηρετεῖ, μέρος ὂν τοῦ ὅλου καὶ πάσχοντος. ὑπερβὰς ὁ Μακέντης ἔφη τὴν Ἀρσακόμην χάριν ὁμολογήσειν. ὁ δὲ Ἀδύρμαχος, ὡς ἤκουσε τοῦτο ἐπιβουλὴν, εἰς μὲν τὸν Βόσπορον οὐκέτι ἦλθεν. ἤδη γὰρ Εὐβιότης ἦρχεν, ἐπικληθεὶς ὁ Σαυρομάτης, παρ' οἷς διέτριβεν. εἰς δὲ τὴν αὐτοῦ ἐπανελθὼν, καὶ πρᾶτον πολλὰ σωματοφόρων, ἅμα τῇ ὁρμῇ ἐνέβαλεν εἰς τὴν Σκυθίαν. καὶ ὁ Εὐβιότης, ὡς μετ' ὀλίγον ἐπύθετο, ἄγων παντοίους μὲν τοὺς Ἕλληνας, Ἀλανοὺς δὲ, καὶ Σαυρομάτας, ἐπικλήτους ἑκατέρους δισμυρίους. ἀναμίξαντες δὲ τὰ στρατεύματα, ὁ Εὐβιότης, καὶ ὁ Ἀδύρμαχος, ἐπὶα μυριάδες ἄπαντες ἐγένοντο. καὶ τόπον τὸ τοῖον, ἐστοχάζοντο. ἡμεῖς δὲ, καὶ γὰρ ἐγὼ αὐτὸς μετέσχον τῆς ἐξόδου, αὐτοῖς ἱππεῦσι σὺν τῇ βάρει τῶν ἱππικῶν αὐτοπαλεῖς ἐφεπόμεθα, ὀλίγον ἔλαττον ἢ τριακοσίοις σὺν τοῖς ἱππεῦσι συναριθμουμένοις. ὑπερμύριοι γὰρ τῶν ὁπλιτῶν. ἐφαπτόμενοι δὲ ὁ Ἀρσακόμης. καὶ ἐπειδὴ ἀσπουδεὶ ἐδράμομεν αὐτοὶ, ἀντεπήδραμον, καὶ ἐπιφαίνεται τὸ ἱππικόν. ἡνωμένης δὲ ἱππολυμάχης παρεφέρετο, σκεδὸν δὲ ἤδη τὰ ἡμίτομα, καὶ περιβήγνυτο ἡ φάλαγξ. καὶ τέλος, εἰς δύο διεκόπη τὸ σύνταγμα ἅπαν. καὶ τὸ μὲν, ὑπέφυγεν, ὡ πάνυ σαφῶς ἠπιστάμην, ἀλλ' ἀναχώρησις ἰδέᾳ ἡ φυγή. οὐδὲ γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἐπόλμων ἐπιπολὺ διώκειν. τὸ δὲ ἥμισυ, ὅπερ ἦν ἔλαττον, ἐδιώκετο οἱ Ἀλανοὶ, καὶ Μάχλυες, ἐγγὺς παντοχόθεν, ἀφύλακα ἀφίεντες τὸ εἶσω, καὶ ἀνοχλητον. ὥστε πάνυ ἐπιπόνως ἡμῶν οἱ ἐδιώκοντες ἐκάμνομεν. καὶ

siqua pars noſtri aliquid in totius corporis utilitatem fecerit. Etenim pro ſe ipſo fecit, cùm ſit pars totius beneficio adjuti. Atque ad hunc quidem modum Arſacomæ gratias agenti, Macentas reſpondit. Cæterùm Adyrmachus auditis inſidiis, non perrexit ire in Boſporum. Iam enim Eubiotus rerum potiebatur, accerſitus à Sauromatis apud quos verſabatur. Is in patriam reverſus, contractis ingentibus copiis, per montuoſa in Scythiam irrupit: pauloque pòſt irruit & Eubiotus, Græcos undecunque poterat ſecum ducens, Alanos quoque & Sauromatas, accerſitos utrinque vicies millenos. Conjunctis autem copiis Eubiotus atque Adyrmachus nonaginta millia confecerunt: quorum tertia pars erant equites ſagittarii. Nos autem (nam & ipſe ad hanc expeditionem contuleram, addens iis qui ad tergus convenerant, equites ad plenum inſtructos centum) contractis haud multò minùs triginta millibus unà cum equitibus operiebamur inſultum, duce Arſacoma. Vt autem advenſantes illos conſpeximus, contra duximus agmen, præmiſſis in hoſtem equitibus. Atque ubi jam diu acriter eſſet pugnatum, noſtri jam terga dabant, & perrumpebatur phalanx: ac tandem totum agmen Scythicum duas in partes eſt diſſectum: quarum altera non omninò palam victa ſe ſubduxit: ſed hæc fuga refugium videbatur. Neque enim Alani diu inſequi audebant. Partem autem alteram, eamque minorem, cinctam Alani & Machlyenſes undequaque cædebant, jaculis ac ſagittis conſertim emiſſis: ita ut noſtri obſeſſi vehementer laborarent, & pleri-

ἤδη προϊόντος οἱ πολλοὶ τῶν ὅπλων. οὗτοι μὲν οὖν, ὁ Λογχάτης, καὶ ὁ Μακέντης, ἤντυχον ἄκροις, καὶ ἐπὶ τραύμασιν ἤδη, προκινδυνεύοντες. ὁ μὲν, πεφαρκτωθεὶς τὸ μηρῷ, ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης δὲ, πελέκει εἰς τὸν κεφαλὴν. καὶ κοπτοῦ εἰς τὸ ἄμον. ὅπερ αὐτόμολον ὁ Ἀρσακόμας, σὺν ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ὢν, δεινὸν ἡγησάμενον, εἰ ἄπιστοι καταλιπὼν τοὺς φίλους, ἀποβαλὼν τοὺς μύωπας τοῦ ἵππου, ἐμβοήσας, ἤλαυνε διὰ τῶν πολεμίων, κοπίδα διημένον. ὥστε τοὺς Μάχλυας μὴ δυνηθέντας ὑποστῆναι τὸ ῥόθιον τοῦ θυμοῦ, ἅμα διαιρεθέντας, ἔδοξαν αὐτοῦ διεξελθεῖν. οὐδὲ, ἀναστησάμενον τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὀξυκινήσαντας, ὥρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀδύρμαχον. καὶ παίσας τῇ κορυνῇ διὰ τοῦ αὐχένος, μέχρι τῆς ζώνης διέτεμε. πεσόντος δὲ ἐκείνου, διελύθη τὸ μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ ἀλανικὸν ὑπ' αὐτοῦ πολύ. καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τούτοις. ὥστε ὑπερτῆμεν ἐξ ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπεξήλθομεν ἂν ἐπὶπολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νὺξ τὸ ἔργον ἀφεῖλεν. εἰς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν, ἱκέται διὰ τῶν πολεμίων ἦκον τες, ἐδέοντο φιλίων ποιεῖσθαι. Βοσποριανοὶ μὲν, διπλάσιον τὸ δασμὸν ὑποσχνούμενοι, Μάχλυες δὲ, ὁμήρους δώσειν ἔφασαν. οἱ Ἀλανοὶ δὲ, αὐτὸ τὸ ἐφόδιον ἐκείνης, Σινδικὰς ἡμῖν χαριούσασθαι ὑπέσχοντο, ἐν πολλῇ διεσῴζεσθαι. ἐπὶ τούτοις ἐπείσθημεν, δόξαν πολὺ σωφρονῆσαι Ἀρσακόμαν, καὶ Λογχάτην. καὶ ἐγκόλπια εἰρήνης, ἐκείνων σπενδόντων ἔφησε τοιαῦτα ὁ Μνησιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι ὑπὲρ τῶν φίλων. Μνη. πάνυ τραγικὰ ὦ Τόξαρι, καὶ μύθοις ὅμοια. καὶ ἴλεως μὲν ὁ Ἀκινάκης, καὶ ὁ Ἄνεμος

que arma abjicerent. Inter quos fortè erant Lonchates & Macentes, jamque vulnus acceperant, dum ante alios sese periculis objiciunt: hic quidem nimirum Lonchates adusto femore: porrò Macentes securi sauciato capite, & conto in humerum impacto. Quòd simul atque sensit Arsacomas, cùm in altero agmine esset nobiscum, turpe ratus si relictis amicis abiret, subditis equo calcaribus cum clamore per hostes equitabat, sublato gladio: adeò ut Machlyenses animi impetum non sustinuerint, sed diducta acie, transeundi copiam ipsi fecerint. At ille receptis amicis, & excitatis omnibus aliis, impetum fecit in Adyrmachum, impactoque in cervicem gladio, ad zonam usque dissecuit: quo fuso dissipata est omnis Machlyensium, nec multò post, Alanorum acies: præter eos etiam Græci. Atque ita redintegrato prælio superiores fuimus, diuque trucidantes insequuti fuissemus, nisi nox operi finem imposuisset. Postero die ab hostibus venerunt legati, qui supplices amicitiam orarent. Bosporani duplicatum tributum pensuros sese pollicebantur: Machlyenses datum iri à se obsides confirmabant. Alani eam invasionem ita compensaturos sese spondebant, cùm nimirum Sindianos, quibus cum jamdiu nobis erat simultas, nobis subigerent. His conditionibus adducti sumus, cùm ita multò prius Arsacomæ, & Lonchatæ visum esset: quibus singula moderantibus pax inita est. Talia Mnesippe, audent Scythæ amicorum gratia facere. *Mne.* Omnino tragica, Toxari, fabulisque similia. Et propitius sit Acinacis & Ventus, per quos ju-

ἀπ, ἃς ὤμοσας. εἰ γὰρ τις ἀπι-
στήσει σοῖς, ἅ πάνυ μεμαθὼς εἶναι
ἔξεστιν. Το. ἀλλ' ὄψομαι γὰρ αὖ,
μὴ φθονῇς ὑμῖν ἡ ἀπιστία ἢ. τάλλα
οὐκ ἐμὲ λανθάνει ἀπιστοῦν ἃ ἄλλα τισὶν εἰπεῖν, ἃ οἶδα ὑπὸ Σκυ-
θῶν πραχθέντα. Μνη. μὴ μακρὸς
μόνον ᾖς ἄριστε, μηδ' ὅπως ἀφίπτις
χάριν τοῖς λόγοις, ὡς τάχιστα
ἀπὸ τῶν ἐπὶ τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν
Μαχλυαικὴν Λιμνήν, καὶ εἰς τὸ
Βόσπορον ἀπιών. εἶτ' ἐπανιὼν, πά-
νυ μοι προσχρήσῃ τῇ σιωπῇ. Το.
πιστεύσω δὲ ταῦτά σοι ποιήσοντι, καὶ
λίαν βραχέα λεκτέον, μὴ δὲ χάρι-
τος ἡμῖν τῆς ἀκρᾶς συμπεφυκότων.
μᾶλλον δ' ἄκουσον ἐμοὶ αὐτῷ, οἷα
φίλος Σισίννης τύγχανε, ὑπηρέτης-
σέ. ὅτε γὰρ Ἀθήναζε ἀπήειν οἴκοθε
ἐπιθυμίᾳ παιδείας τῆς ἑλληνικῆς,
ἐμπίπλασθαι εἰς Ἀμάστριν τὴν Πον-
τικήν. ἐν ᾗ πόλει τοῖς ἀπὸ
Σκυθίας ἐπιτηδείοις, ὡς πολὺ τὸ Κα-
ραμβικὸν ἀπέχουσα ἡ πόλις. ἐπὶ τῷ
δὴ ὁ Σισίννης, ἐπεὶρ ἐμοὶ παιδὸς ὤν.
ἡμεῖς μὲν δὴ κατάγομέν που ἐπὶ τὴν
λιμένα σκιψάμενοι, καὶ δὴ πλοῖα
ἐν αὐτῷ μεγάλα πάμπολλα, ἡγού-
μενοι, οὐδὲν πονηρὸν ὑφορώμενοι.
ἐν τοσούτῳ δὲ, κλῶπες τινες ἀναπεπτά-
κασι τὸ κλεῖθρον, συμφέρουσιν ἅπαν-
τα, ὡς μὴ δὲ τὰ ἐς σκεύη τὴν
ἡμέραν ἐκείνην ἐπιζητῆσαι κατάλιπον.
ἐπαναλθόντες δὲ οἴκαδε, καὶ τὸ μὲ-
γιστον μισθόντες, δικάζεσθαι μὲν τοῖς
ταύτῃ πολίταις ἔδοξεν, ἢ τῷ ξένῳ,
οὐκ ἐβουλόμεθα, δεδιότες μὴ συ-
κοφάνται δέξωνται τοῖς πολίταις, λέ-
γοντες, ὡς ὀφείλεται ἡμῶν τις δωρεὰς
ἢ πεπραγόσιν; καὶ ἐώθασι πολ-
λοὶ, καὶ πάνδεινοί τινες, καὶ τάλ-
λα, ὅπόσα εὖ ἔχομεν. ἐσκοπούμεθα
δὴ οὖν τί παρόντων ὅ, τι πράξο-

juraſti: ſiquis iſta non credat, non admodum reprehendendus videatur. *Tox.* At vide, vir egregie, ne incredulitas iſta, ab invidia veſtra proficiſcatur. Quanquam me non deterrebis fidem non habendo, quominus & alia his conſimilia referam, quæ noverim à Scythis eſſe geſta. *Mne.* Tantùm ne longum facias, vir optime, neque adeò ſolutis utare ſermonibus, ut nunc ſurſum ac deorſum Scythiam, & Machlyanam percurrens, deinde in Boſporum diſcedens: poſtremò rediens, ſilentio meo prorſus abuſus es. *Tox.* Parendum tibi & hanc præſcribenti legem, dicendumque paucis, ne audiendo fatigeris nobiſcum circumiens. Quin potiùs audi quæ mihi Siſinnes nomine, amicus præſtiterit. Cùm enim domo Athenas proficiſcerer, idque cupiditate literarum Græcarum, in Amaſtrin Ponticam appuli: quæ urbs non procul à Carambe diſſita, iis eſt obvia qui à Scythia navigant. Comitabatur Siſinnes à puero amicus. Nos igitur ubi res quaſdam importatas in portu ſpectaſſemus, eumque è navi ſubduxiſſemus, emimus nihil ſuſpicantes mali. Interea fures quidam effracta ſera, efferunt omnia, ita ut non reliquerint quod vel in eum diem ſufficeret. Cùm igitur domum reverſi, id quod acciderat cognoviſſemus, non viſum eſt in jus vocare, vel vicinos qui plures erant: vel hoſpitem, veriti ne vulgo ſycophantæ videremur, ſi diviſſemus nobis ab aliquo ſublatos eſſe Daricos quadringentos, multaſque veſtes, & ſtragula quædam, atque alia quæcunque habebamus. Quare conſultabamus quid in præſentia eſſet facto opus,

μὴν, ἀπορεῖ πανταχόθεν ὁ τῇ ἀλη-
θείᾳ χρώμενος. κἀμοὶ μὲ ἰδίᾳ
ὡς εἶχεν, αὐτῷ δοκοῦντα εἰς τὸ
παλαιὸν τ ἀκινάκου, ἀπολῆν βί-
ου, πρὶν ἀχθηναί τι ὑποψίαν, λι-
μῷ, ἢ δίψει πιεσθῆναι. ὁ δ Σισίν-
νης, παρεμυθεῖτο, καὶ ἐκέλευε μη-
δὲν τοιοῦτο ποιεῖν. αὐτὸς γὰρ ἐπι-
νοήσειν ἔλεγεν ὅθεν ἐξομαι ἱκανῶς τὰς
τροφάς. καὶ τότε μὲν ξύλα ὁ δ
λιμῷ παρεκόμισε. καὶ ἦκεν ἡμῖν,
ὡς δ μισθὸν ἐπισιτισόμενος. ἑωθεν
δ ἕωθεν καὶ τὸν ἀγοράν, εἴ τι
πομπήν τινα ὡς ἴδοι, νεανίαν, καὶ
καλὸν τοιοῦτον. μισθοφορῶν δ ἅτε
ἐπὶ μισθῷ ἀνδρολογούμενος, εἰς τε-
τάρτην ἡμέραν ἀφροντιστεῖν ἔμελλον. καὶ
δὴ τὸ πᾶν ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτοὺς
συνήρμοσο, ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, μηκέτι
ὦ Τόξαρι ἔφη, σαυτὸν πένητα λέ-
γε. εἰς γὰρ τρίτην ἡμέραν, πλού-
σιόν σε ἀποφανῶ. ταῦτα εἰπὼν καὶ
πανήρους τὸ μεθ' ἡμέραν ἀποζήσαντες,
ἐντεῦθεν ἤδη τὰ θεῖα, ἐθεώμεθα ἐν
σαφεῖ. ἐδοκοῦμεν γάρ μοι ὡς ἐπὶ
θρυλλούμενόν τι, καὶ παρεμβεβλῆσθαι τῷ
θεάτρῳ ἐπὶ κωμικῶν, ἅμα εἰς τὸ θέατρον. καὶ
καθεσθέντες, ἐωρῶμεν. τὸ μὲν πρῶτον, θηρία κομιζόμενα, καὶ
ὑπὸ κυσὶν διωκόμενα, καὶ ἐπ' ἀν-
θρώποις δεδεμένοις ἀφιέμενα, καὶ
κύκλῳ πάντες, ὡς εἰκάζομεν. ἐπὶ
δ εἰσῆλθον οἱ μισθοφόροι. καί τινα
δοκοῦντα ὁ κῆρυξ ἀμείλιχον εἶναι ἐκέλευσεν, εἰπὼν, ὅστις ἂν ἐθέλῃ τούτῳ μισθο-
μαχῆσαι, ἥκειν εἰς τὸ μέσον, δραχμῶν
λῃψόμενος μυρίας, μισθὸν τ μάχης.
ἐνταῦθα ἐξανίστατο ὁ Σισίννης, καὶ κε-
λεύων ἐκπηδήσας, ὑπέρη μαχαίρᾳ, καὶ τὸ
ὅπλα ἤτει, καὶ τὸν μέσον λαβὼν, τὰς μυ-
ρίας, ἐμοὶ φέρων, εὐημερεῖν. καὶ
ὁ μὲ κρατήσαιμι ὦ Τόξαρε εἶπεν,
ἅμα ἄπιμεν, ἔχοντες τὸ δοκοῦν.

rerum omnium in peregrina regione egenis. Ac mihi quidem ita visum est tum temporis, statim demerso in latus Acinace, vita migrare, priusquam vel fame, vel siti oppressus quippiam indignum sustinerem. Verùm Sisinnes me consolabatur, obsecrans ne quid tale facerem. Ajebat enim excogitasse sese unde nobis victus suppeteret. Et eo quidem die bajulandis è portu lignis mercedem attulit, qua victum suppeditavit. Mane autem obambulans in foro pompam vidit, ut ajebat, juvenum nobiliorum, & honestorum qui viritim lecti, ut proposita mercede singulare certamen inirent, in tertium diem erant decertaturi. Ex quibus cùm intellexisset quomodo res omnis apud ipsos se haberet, accedens ad me, ne ampliùs Toxari, inquit, dicas te pauperem: nam te intra triduum divitem reddam. Hæc ait, atque interea ægrè parato victu, spectaculo jam instituto spectabamus & ipsi. Etenim me assumptum duxit in theatrum, tanquam ad jucundum aliquod, & novum Græcorum spectaculum. Ergo ubi consedissemus, spectabamus: primùm quidem feras jaculis confixas, & à canibus agitatas, & in homines vinctos emissas, nocentes quòspiam, ut conjiciebamus. Postquam autem prodierunt gladiatores, & producto prægrandi quodam juvene, dixit præco, Quicunque voluerit cum hoc singulari certamine congredi, prodeat in medium, præmium pugnæ accepturus, decem millia drachmarum. Hic surgit Sisinnes desiliens, & se dimicaturum pollicitus arma poscit. Tum acceptam mercedem, decem millia mihi deferens, in manum dat. Si vicero, inquit, Toxari, unà proficiscemur, suppetet-

λὼ ἡ πάω, θάψας μι, ὑπὸ χθονὶ ἐπὶ τοῖς Σκύθαις. ἐγὼ μὲ ἐπὶ τούτοις ἐλάνων. οὐδὲ, λαβὼν τὰ ὅπλα, τὰ μὲ ἄλλα, ἐσκεδάσθη, τὸ κρανίον δ, ὃ κατέθηκεν, ἀλλ' ἀνὴρ γυμνὸς τ' κεφαλῆς πολεμίζεις, ἐμάχετ. ἐν τῷ μὲ ἀποθνήσκειν, πεφάσκειν αὐτὸς, τραυματίλοφ τῷ ξίφει ὑποτιμήσῃς τὸν ἐχθρόν. ὥστε αὖτος ἔρρει πολύ. ἐγὼ δ, ἀποτιθήκειν ἤδη τῷ δίφ. θρασύτερον δ ἐπιφερόμενον πρίασ τ' ἀντίπαλον, παίφ εἰς τὸ πέρνον, πρὸ δηλάσειν. ὥστε αὐτὸς ἐπεσεν ἐπὶ τοῖς ποσὶν αὐτῦ. οἱ δὲ, πάντα ἐ αὐτὸς ὑπὸ δ τραύματος, ἐπεμβιζε τῷ πτερῷ. ἐν μικρῷ δὲν, ἀφεῖκεν αὐτὸν ἡ ψυχή. ἀλλ' ἐγὼ ἀποθαμὼν, ἀνέστασα, πρὶ παρεμβαλόμην. ἐπὶ δ ἀφεῖθ ἤδη νενικηκὼς, θράμενο αὐτὸν, ἐκόμισα εἰς τὸν οἶκόν. ἐν ἐπαυλὶ θρεφθείς, ἐπέζησα μ, ἐν ἔτι μέχρι τοῦ τὸ Σκύθαις, γάμος τῷ ἐμῷ ἀδελφεῖ. χωλὸς δὲ ἐφ ὅμως ὑπὸ δ τραύματο. τοῦτο δ Μνήσιππε, οὐ τὸ Μάχλυσιν, οὐδ' ἐν Ἀλανίᾳ ἐχθέν, ὡς ἀμφέτεροι εἶναι, πρὶ ἀποτίλαι δυνάσθαι, ἀλλὰ πολλοὶ παρῆσαν Ἀμαξριανῶν, μεμνημένοι τῷ μάχλυ δ Σισίννυ. πέμπλον ἔτι τὸ Ἀβαύχα ἔχοντ διηγησόμενο, πεύσεσθε. ἐκεί ποτε ἔτο ὁ Ἀβαύχας εἰς τὸν Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαγόμενο ἐ γυναῖκα, ἐς ἔρα μάλιστα, πρὶ παιδία δύο. τὸ μὲ ἐπίμορσιθον, ἄρρεν. τὸ δ ἔτερον, πρὶν ἐπλήσις λῶ. συναπεδήμει δ ἐ ἐπῖρο αὐτῷ Γυνδάνης, ὅτ μὲ ἐ νοῦν δοὺ δ τραύματο, ὁ ἐπίκλη κ' τὸν οὐδὲν ὑπὸ λῃστῶν, ἐπιστάντων σφίσι. ἀμφαμένο δ ὡς αὐτὸς, ἐλαυνίστην εἰς τ μηρὸν, ὥστ ἐδὲ ἐσάναι ἰδυνάθ ὑπὸ

petetque commeatus: ſm ceciderо, redi in Scythiam me ſepulto. Quibus auditis ejulabam. At ille ſumptis armis, reliquum quidem corpus munivit: verùm galeam non impoſuit: ſed nudo conſiſtens capite pugnabat. Ac primùm quidem vulneratur ipſe, retorto gladio in poplite cæſus: ita ut multus ſanguis efflueret. Ego interim metu jam eram præmortuus. At ille confidentiùs invadentem adverſarium obſervans, ferit in pectore, & transfigit: ita ut protinus ad pedes ejus procubuerit. Atque hic vulnere fatiſcens, mortuo incumbebat: parumque aberat quin & ipſe quoque efflaret animam. Ego verò accurrens erexi, animumque reddidi. Qui poſtquam victoria parta dimiſſus eſt, ſublatum illum domum deportavi: multumque temporis curatus à medicis, ſupervixit, atque hodie apud Scythas degit, ducta in matrimonium ſorore mea: claudus tamen adhuc eſt ex vulnere. Hæc res Mneſippe, non apud Machlyenſes, neque in Alania geſta eſt, ut teſtibus careat, & ficta credi queat: ſed multi adſunt Amaſtriani, qui Sifinnæ pugnæ meminerunt. Quum quintum præterea factum Abauchæ tibi narravero, finem faciam. Venit aliquando hic Abauchas in Boryſtenenſium urbem, ſecum uxorem ducens, quam ſummopere diligebat, duoſque liberos, alterum quidem lactentem, maſculum, alterum, quæ puella erat quinque annos nata. Erat autem peregrinationis comes amicus ejus Gyndanes, atque is quidem vulnere laborans, quod in via acceperat à latronibus, qui eos fuerant adorti: cum quibus dum pugnaret, ictus eſt in femore, ita ut præ dolore ne ſtare qui-

τ' ἀδικίας. ἅπαντες γ' ἡμῖν ὀδύνται, ἔτυχον γὰρ ὑπερῴοις τισὶ κοιμώμενοι. πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξαίφνης, καὶ πάντα περιεκλείει, καὶ περιῆν ἡ φλὸξ ἀπανθοῦσα τὴν οἰκίαν. ἐκπηδᾷ δὴ ἀναχρόμενος ὁ Ἀβαύχας, καταλιπὼν τὰ παιδία κλαυθμυριζόμενα, καὶ τὴν γυναῖκα σκιρτῶσαν ἀπεσπασμένον, καὶ σώζειν αὐτὴν προκαλούμενον, ὤμους τ' ἐπιβὰς, καὶ ἅλμα. καὶ ἔφθη διεκπαίσας, καὶ μηδέπω τελείως ἀπεκαίνυτο τοῦ δ' πυρός. ἡ γυνὴ γ', φέρουσα τὸ βρέφος, ἐπετο, ἀκολουθεῖν κελεύσασα τῇ κόρῃ. ἡ δὲ, ἡμίφλεκτον ἀφεῖσα τὸ παιδίον ἐκ τῆς ἀγκάλης, μόλις διεπήδησε τὴν φλόγα. καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ, σχεδὸν μικροῦ ἐλθοῦσα κἀκείνη λαθεῖν. καὶ ἐπειδὴ ἀνεῖδόσί τις ὕστερον τὸν Ἀβαύχαν, διότι σεσῶκε τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ γ', Γυνδάνην ἐξενίσμισεν, ἀλλὰ παῖδας μὲ ἔφη καὶ αὖθις ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄδηλον εἰ ἀγαθὸν ἕσονται ὕστ. φίλον γ', ὃν ἂν εὕρωμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος Γνωδάνης ἐστὶ, πεῖραν μοι πολλὴν καὶ οὐσίας παρεσχημένος. εἴρηκα ὦ Μήσιππε, ἀπὸ πολλῶν πέντε τούτοις προχειρισάμενος. ἤδη γ' καιρὸς εἴη κοινῇ ὁπότερον ἡμῶν ἡ τὴν γλῶτταν, ἢ τὴν δεξιὰν ἀποτμηθῆναι δεῖ. τίς ὧν ὁ δικάσων ἐστίν; Μνη. οὐδὲ εἷς. οὐ γὰρ ἐκδικάσεσθαί τινα δίκαιον ἐν λόγῳ. ἀλλ' οἶδα ἃ φράσομεν; ἐπειδὴ νῦν ἄσκοπα πρόκειμαι, ὥσπερ εἰλόμενοι ἀμφισβητεῖν, ἄλλως ἐπ' ἐκείνῳ ἔσομεν φίλοις. εἶπε ὡς ἂν ἥδιστα ἔχοντες, ἀποτμήσωμεν τότε, ἢ ἐγὼ τὴν γλῶτταν, ἢ σὺ τὴν δεξιάν. ἢ τάδε μὲ ἄχρειον. ἐπεὶ γ' ἐσ σὺ φιλίαν ἐπαινεῖν γ' ἔδοξας, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἄλλο

quidem posset. Nocta autem dormientibus illis (nam in cœnaculo quodam diversabantur) ingens ortum est incendium, omniaque circunclusit, jamque flamma undique domum circundedit. Tum expergefactus Abauchas, relictis liberis plorantibus, uxore quæ inhærebat, repulsa, jussaque ut ipsa se servaret, amico in humeros sublato descendit, ac perrumpens evasit, ita ut nequaquam incendio læderetur. Secuta est uxor, infantem gestans, & puellam jubens ut sequeretur. Ea verò semiusta, abjecto ex ulnis infante, vix exiliit è flamma: cum qua veniens puella, penè & ipsa extincta est. Post hæc cùm exprobraretur Abauchæ, quòd desertis liberis, & uxore, Gyndanen extulisset, Liberos quidem, inquit, facile mihi fuerit denuo procreare, qui incertum est sint-ne futuri boni: at amicum multo tempore talem non invenerim, qualis est Gyndanes, qui multis in rebus suam erga me benevolentiam probavit. Dixi Mnesippe, è pluribus his quinque propositis. Iam tempus est pronuntiari, utri nostrûm, aut lingua, aut manus sit amputanda. Quis igitur futurus est judex? *Mne.* Nemo: non enim narrationis arbitrum quenquam constituimus. Sed scis quid agemus? Quandoquidem in præsentia, nullo proposito scopo jaculatisumus, electo arbitro, alios denuo amicos apud ipsum referamus. Tum ei qui succubuerit, mihi quidem lingua, tibi verò dextra amputabitur. At hoc quidem crudele. Quando autem tu amicitiam laudare visus es, ego verò existimo nullam aliam ho-

ἡ γῆρᾳ ἀνθρώποις εἶναι τοῦτο κτῆμα ἄμεινον, ἢ κρύλλιον, τί δῆτα ἐμοὶ συμβάλλεται ἐκεῖνος ἡμᾶς ἀφικόμενος ἐκεῖ; ἡμᾶς αὐτοὺς, φίλοι τε αὐτόθι εἶναι, καὶ ἀεὶ ἐπαγαπᾶσθαι, ἄμφω νικήσαντας, τὰ μέγιστα ἆθλα ἀποφερομένους, ἀντὶ μιᾶς γλώττης, καὶ μιᾶς δεξιᾶς, δύο ἑκάστῳ ἐπικτησάμενοι. καὶ τροφεῖα γε, καὶ ὀφθαλμοὺς πέντε ἕκαστος, καὶ πόδας τετράκις. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. τοιοῦτόν τι γάρ ἐστι συναλλάττειν δύο, ἢ τρεῖς φίλοι, οἵοιπερ οἱ Γηρυόνει οἱ γραφεῖς ἐνδείκνυνται, ὤμους ἐξ ἑκάτερα, καὶ τριπρόσωπον. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ, τρεῖς ἐκεῖνοι ἦσαν, ἅμα τριπλόοις πάντα, ὥσπερ ἐστὶ δῆπουθεν φίλοις γε ὄντες. Το. οὕτω γε λέγεις. καὶ ἴσως ποιῶμεν. Μν. ἀλλὰ μήτι ἄμφοτέρω ὦ Τόξαρι, μήτε ἀκινάκει διαμιᾷ, τὸν φίλιον ἐμὸν βεβαιώσαντε. ὁ γὰρ λόγος ὁ παρὼν, καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ἐρίζειν, πολὺ ἀσφαλέστερα τῆς κύλικος ἐκείνης, ἣν πίνετε. ἐπεὶ πόσα τοιαῦτα, οὐκ ἀνάγκη, ἀλλὰ χαίρειν ἐᾶν ἔοικεν ἡμῖν δοκεῖ. Το. ἐπαινῶ ταῦτα. καὶ ἤδη ὦμεν φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲν ἐν Σκυθίᾳ ἐκεῖ τῷ Ἕλληνι, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε ἥκοις πρὸς Σκύθας ἀφίκοιο. Μν. καὶ μὴν οὐ ἴδιον, οὐκ ἂν ἀκνήσαιμι ἐγὼ ἔτι πορρωτέρω ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιούτοις φίλοις ἐντεύξεσθαι, οἵοις σύ τε Τόξαρες, διεφάνης ἡμῖν δὲ τῷ λόγῳ.

hominibus esse possessionem ista præstantiorem ac pulchriorem, quin ipsi quoque ex compacto hinc & in posterum amici futuri, nos invicem amplectimur, ambo victores, maximis præmiis potiti: pro unica lingua, unicaque dextera, binas uterque habituri? præterea quatuor oculos, quatuor pedes, denique dupla omnia. Ejusmodi enim quiddam est, quum duo, tresve copulantur amici, qualem [1] Geryonem scriptores depingunt, senis manibus, terniſque capitibus hominem. Nam illi meo judicio, tres erant, qui simul omnia gererent, ut amicos decet. *Tox.* Probe dicis, atque ita faciamus. *Mne.* Verum neque sanguine opus est, Toxari, neque Acinace, qui nobis amicitiam confirmet. Nam hæc confabulatio, & quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. *Tox.* Placent ista. Quare jam amici, & hospites simus: tu mihi hîc in Græcia: ego tibi si quando in Scythiam veneris. *Mne.* Atqui sciro te velim, non grave futurum mihi, vel longius etiam proficisci, si tales amicos nanciſci liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

1 *Geryonem*] Geryon Erithea insula in Gaditano mari rex tricorpor fuisse fingitur, ob administrationem regni cum duobus fratribus concordissimam, sunt quidem Hispanicarum insularum regem faciunt, Balearidum scilicet duarum & Ebusi. *Cogn.*

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ΟΝΟΣ.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quadam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discenda artis Magica, ibi à puella quadam, dum in avem converti, eoque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortuna, atque locorum vicissitudine, rusticis, urbanis, sacris, profanis divenditus, ad postremum cum in theatrum quoque, spectaculi de se prabendi caussa, introductus esset, devoratis, quas ibi tum fortè conspexerat, rosis in pristinam hominis figuram iterum redierit. Præcipuè autem admiratione digna est, mira casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum jactatum sese, interim etiam bene acceptum fingit. Vt non immeritò prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, totius humana vita speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quàm varii casus, quàm fallax, & inconstans fortuna, quàm incerti consiliorum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quamque insperatè quandoque earum rerum, quas nunquam cogitaris, eventus esse soleant, asini hujus exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim libris imitatus est, afflictis etiam aliis complurib⁹ ad idem argumentum, quorum quadam mythologicè Fulgentius interpretatus est, is qui in cæteras quoque poëtarum fabulas, mythologias scripsit.

Πέμπων ποτὲ ἐς Θετ[1]ταλίαν, ἦν δέ μοι πατρικήν τι συμβόλαιον ἐκεῖ, ὡς ἄνδρα τὸν ἐπιχώριον. ἵππος δέ μοι κατῆν, καὶ θεράπων ἠκολούθει εἷς. ἐπορεύόμην δὲ τὴν ὁδὸν ἐν τῷ σκευοφόρῳ ὄνῳ. καί πως ἔτυχον ἄνδρες ἀπιόντες ἐς Ὑπατ-

CVm in Thessaliam, ubi quoddam mihi paternum erat negocium cum ejus gentis viro, proficiscerer: equus autem me, measque sarcinas vectaret, unusque famulus sequeretur, & susceptam viam irem, atque Hypatenses alii essent, qui Hypatam Thes-

1 *Thessaliam*] Græciæ regionem cujus montes sunt 24. nobilissimi, flumina quoque insigniora aliquot, & inter celebres urbes, Hypata, Patara, ubi Apollo dabat responsa hyemalibus mensibus, & Larissa à qua Achilles Larissæus dictus. *Cogn.*

1 *Ma-*

πω, πόλη τ Θετταλίας, ἀπ' ἧν ἦσθ. καὶ ἀλῶν συνεπιβᾶμ. καὶ ὅπως συνήθως τῷ ξενικῷ ὁδὸν ἀνύσαντες, ἐγγυτέρω ἤδη τ πόλεως ἦμεν. καγὼ ἠρόμην τοὺς Θετταλούς, εἴ τις ἱππαρχος ἀνὴρ οἰκοῖεν ἐς τὰ Υ̓πάτ, Γ̓ραπτὰς τοῦτον ἔλεγον, ᾧ ὅποι τ πόλεως οἰκεῖ, καὶ ὅτι μόνος ἱππαρχος ἐν τῇ πόλει ἐστὶ, καὶ ὅτι μίαν θεράπαιναν τρέφει, καὶ τῷ αὐτῷ γαμετῇ, μόνας. ἔτι γὰρ φιλαργυράτατον ἄνδρα. ἐπὶ τὴν ἐγγυτέρω τ πόλεως ἐληλύθειμεν, κἄπός τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον ἔσεικεν, ἔνθα ὁ Γ̓ραπτὰς ἱππαρχος ἐστί. οἱ μὲν δὴ ἀσπασάμενοί με, ἐχώρ. ἐγὼ δ, κόπτω θυρίδιον τῆς θύρας. καὶ μέλις μ', οὐκ βραδέως, ὑπήκουσε δι' ὧν ἡ γυνή. εἶπα δ ὅτι ξένος ἥκοι. ἐγὼ μ', ἠρόμην εἰ ἔνδον εἴη ὁ Γ̓ραπτὰς ἱππαρχος. ἔνδον ἔφη. σὺ δ, τίς, ἢ τί βουλόμενος, πυνθάν; ἠρόμην εἶπον κομίζω αὐτῷ δέλτα Δεκριανοῦ δ σοφιστοῦ. μεῖνόν με ἔφη αὐτὸς. καὶ τὴν θύραν συγκλείσασα, ὤχθ' εἴσω πάλιν. καί ποτε ἐξελθοῦσα, κελεύει ἡμᾶς εἰσελθεῖν. καγὼ δ παρῆλθον εἴσω, ἀσπάζομαι αὐτὸν, καὶ τὰ γράμματα ἐπιδίδωμ. ἔτυχε δ ἐν τῷ δεξιᾷ δίπτυα ὤν. καὶ κατακλιθεὶς ἐπὶ κλινιδίου σμικροῦ. γυνὴ δ αὐτῷ κλίνει πλησίον, καὶ τράπεζα μηδὲν ἔχουσα παρέκειτο. ὀδὶ, ἐπιδὴ τὰς γράμμασιν ἐνέτυχεν, ἀλλ' ὁ μὲ φίλατο ἐμοὶ ἔφη, καὶ τὸ Ἑλλήνων ἐξοχώτατον Δεκριανὸς, ὃν ποιεῖ, καὶ βαρέως πέμπει παρ' ἐμοὶ τοὺς ἐπιμήνους τοὺς ἑαυτοῦ. τὸ δ οἰκίδιον τὸ ἐμὸν ὁρᾷς ὦ Λύκιε, ὡς ἔστι μικρὸν μ', ἀλλὰ εὐγωμον τ οἰκοῦσι σὺν γυνῇ. πυθόμενος δ αὐτὸ σὺ μεγάλου οἰκίου, ἀπέχεσθαι οἰκήσεως. καὶ καλεῖ τὴν

Theſſaliæ urbem repetebant, quorum utebar convictu. Sic viam illam difficilem emensi, jam urbi appropinquabamus, quum Theſſalos illos interrogavi num virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam noſſent: ad quem literas domo ferebam, ut ipſius hoſpitio exciperer. Illi verò reſponderunt ſibi notum eſſe hunc Hipparchum, & quo urbis in loco habitaret. Illum eſſe pecunioſum, unicam tamen ancillam, & uxorem domi alere, quòd eſſet ſummopere avarus. Ac poſtquam propiùs acceſſimus ad urbem, intus hortus erat, & domuncula commoda in qua habitabat Hipparchus. Tum illi data ſalute abierunt. At ego pergens oſtium pulſavi. Ægrè quidem & cunctanter, tandem tamen reſponſavit uxor: deinde me eſt adorta: quam rogavi eſſetne domi Hipparchus: eſt, inquit: tu verò quiſnam es, aut quid volens, ſciſcitaris? Literas, inquam, à Decriano ſophiſta Pataræo ipſi affero. Expecta me, inquit, ibi. Tum occluſis foribus, intrò ſe recepit, pauloque pòſt rediens, jubet nos introire. Ingreſſus hominem ſaluto, literaſque trado. Incipiebat ille cœnare, & in anguſto lectulo, aſſidente uxore, vacuæ menſæ accumbebat. Lectis literis, amiciſſimus mihi, inquit, & Græcorum excellentiſſimus Decrianus, rectè quidem & fidenter ſuos amicos ad me mittit. Vides autem Luci, meam hanc domunculam, quàm ſit parva, ſed ei qui inhabitat ferendo, æqua. Verùm reddes tua præſentia domum, ſi æquo animo tuleris, ampliorem. Vocata deinde ancilla,

παιδίσκην. ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ξένῳ τούτῳ, καὶ ἢν τι κομίζῃ σοι δός. εἶπε πέμπειν αὐτὸν εἰς βαλανεῖον. ἐχὶ γὰρ μεγάλην ἐληλυθὼς ὁδόν. ταῦτα εἰπόντος, τὸ παιδισκάριον ἡ Παλαίστρα, ἄγε μοι, φησὶ, δείκνυσόν μοι τὴν κάλλιστον οἰκημάτιον. καὶ σὺ μὲν ἔφη ἐπὶ τούτης τῆς κλίνης κοιμήσῃ. τῷ δὲ παιδὶ σὺ, σκιμπόδιον αὐτῷ στρωσόν, καὶ σφυρίδα λιτὸν ἐπίθησον. ταῦτα εἰπούσης, ἡμεῖς ἀπηλαμβάνομεν λουσόμενοι, δόντες αὐτῇ κελεύσαντι πωλῶ εἰς τὸ ἵππον. ἡδὲ, πάντα ἔφερε λαβοῦσα ἴσα, καὶ κατέθηκεν. ἡμεῖς δὲ λουσάμενοι, ἀναπέψαμεν, εἶτα δεῖπνος παρῆλθομεν. καὶ ὁ Ἵππαρχός με δεξιωσάμενος, συνέλαβε συναναπλίνεσθαι μετ' αὐτοῦ. τὸ δὲ δεῖπνον, ἦν σφόδρα λιτόν. ὁ δὲ οἶνος, ἡδὺς, καὶ παλαιὸς ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐδειπνήκειμεν, πότος, καὶ λόγος, οἷος ἐπὶ δείπνου ἦν. καὶ ὅτε τῶν ἰατρῶν συνέβη πότος δῆτα, ἐκωμῴδημεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὁ Ἵππαρχος ἠρέτο μὲ, πῖ μένω παρ' αὐτῷ ἐδῶ, καὶ εἰ πλείους εἶεν ἡμέρας αὐτῷ συνεσόμενος. ἀπειμι μὲν ἔφην εἰς Λάρισσαν. ἔοικε δὲ σύντομον ἀμφοτέρωθεν τελῶν, ἢ πέντε ἡμερῶν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐνεσκήψω. ἐπεθύμουν δὲ σφόδρα μείνας σύντομόν, ἐξευρεῖν τινα τῶν μυγδόνι ἐπιτηδείων γυναικῶν, καὶ ἀπασασθαί τι παρεμβαλόν, ἢ τετυφλωμένον ἄνθρωπον, ἢ λελυμένον. καὶ τῷ ἔρωτι τῆς ἡδίας ταύτης ὡς ἐμαυτὸν, περιήειν τὴν πόλιν, ἀπορῶν μὲν τῆς ἀρχῆς ὅ ζητήσω. ὅμως δὲ, περιήειν. καὶ τότε γυναῖκά τινα ὁρῶ σπουδαίως, ἵππιον, εὐπερίβολον, ὅσον ἐν οἴκῳ τῷ ὁδῷ συμβαλεῖν. ἱμάτιον μὲν ἀνθινὸν, καὶ παῖδες συχνοὶ, καὶ χρυσίον ἐπάνω. ὡς δὲ πλησιαίτερος ἐγενόμην, προσῆλθόν μοι

cilla, Des, inquit, Palæstra, huic hospiti nostro cubiculum, & siquas sarcinas secum attulit, conde: postea ipsum ad balneum mitte, siquidem longam viam exegit. Cùm hæc dixisset, ducit me ancilla Palæstra, ostensaque domo pulcherrima, tu, inquit, hoc in lecto cubabis: tuoque puero lectum ibi substernam, & addam pulvinar. Cùm hæc dixisset, lotum ivimus, dato hordei equo apponendi pretio: atque illa omnia accepta intus tulit, & deposuit. Nos autem è balneo reversi, statim ingressi sumus: ubi Hipparchus me benignè exceptam, secum accumbere jussit. Cœna splendida fuit, vinum suave & vetus. Post cœnam potus, & sermo qualis in convivio hospitis, interceſſit: & sic vesperа illa potationi data, dormivimus. Postridie rogat me Hipparchus quò pergerem, & an ibi perpetuò mansurus essem. Lariſſam, inquam, proficiscor, ubi ferè tres vel quinque dies commorabor. Sed hæc erat simulatio: siquidem optabam ibi aliquandiu esse, quoad aliqua maga à me esset reperta, cujus veneficiis aliquod monstrum conspicerem, aut hominem volantem, aut in lapidem conversum. Huic curæ deditus cœpi urbem obambulare, quamvis nescirem quo pacto inquirendi initium ducerem. At nihilominus obambulo. Interim videō mulierem accedentem, adhuc juvenem, opulentam, ut ex via conjici poterat: vestis enim erat florida, crebri pueri, copiosum aurum. Cùm propiùs accessissem, compellat me mulier:

ἢ γυνή. κἀγὼ ἀμείβομαι αὐτὴν ὁμοίως. καὶ φησὶν, ἐγὼ Ἀβροιὰ εἰμὶ, εἴ τις ἡ σὴ μητρὸς φίλη ἀνήκοος. καὶ ὑπὸς ἡ τὰς ἐξ οἰκείας ἡσυχίας φιλῶ, ὥσπερ ὑμᾶς ἕτερον οὐδέν. τί δὴ οὐχὶ παρ' ἐμοὶ καθεύδεις σὺ πᾶσι; ἀλλὰ σοὶ μὲν ἔφλω πολλὰ χάρις. οὐδὲν μὴν ἧττον ἀνδρὶ φίλῳ ἐγκαλῶν, ἐπείγομαι φεύγων τὴν οἰκείαν οἰκίαν. ἀλλὰ τῇ γοῦν μητρὶ φιλτάτῃ, τῇ σῇ μοι δέσποτι. ποῦ δ' ἂν ἔφη ἐκ τοσούτου; ἔξεστι γὰρ τῷ Ἱππάρχῳ τῷ φιλαργύρῳ ἴφη; μανθάνεις οἶσθα ὃ μήτηρ. τὸν ὄπιν λαμπρὸς γὰρ, καὶ πολυτελὴς γέγονεν εἰς ἐμὲ, ὥστε ἐγκαλέσαι ἄν τις τῇ τρυφῇ. ἠδὺ, μειδιάσασα καὶ μὲ τὸ χαρὲν λαβομένη, ἀγὴ προέπεμψεν, καὶ λέγει ὅρα μοι. φυλάττεις μοι ἔφη τὸν Ἱππάρχην γυναῖκα πᾶσιν μαχητήν. μάγος γάρ ἐστι δεινὸς, καὶ μαχλὸς, καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλει τὸ ὀφθαλμῷ. καὶ εἰ μή τις ὑπεκκαύσει αὐτὴν, τῶν τῇ τέχνῃ ἀμαυρώσειεν. καὶ πολλοὺς μεταμορφώσειν εἰς ζῶα. τοὺς δὲ, πλείονα ἀπώλεσεν. σὺ δὲ, καὶ νέος εἶ πάνυ, καὶ καλὸς, ὥστε οὐδὲ ὁρᾶσθαι γυναικί. καὶ ξένος, σφόδρα μοι δοκεῖς εὐφυὴς εἶναι. ἐγὼ δὲ, τυθήσομαι ὅτι τὸ πάλαι μοι ζητούμενον, οἴκοι παρ' ἐμοὶ καθεύδεται, σχολῇ μὲν αὐτὴν ἀδὴν ἔτι. ὡς δὲ ποτε ἀφιείθην, ἀπῆλθον οἴκαδε, λαλῶν ὡς ἐμαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ. ἄγε δὴ σὺ ὁ φύσει ἐπιθυμεῖν πάντες ἃ δεδιδάχθημεν, ἐμαυτὸν ηὗρον, ἢ τοιαύτη τέχνη, ἣν

lier: ego verò similiter ipsi respondeo. Ego, inquit, Abroea sum, amica siqua unquam fuit tuæ matris, cujus filios, non secus ac meos diligo. Cur igitur fili apud me non divertis? Magnas, inquam, gratias tibi ago. Pudetque me cùm nihil amico possim objicere, cujus causa ex ejus domo discedam: animo autem, ô dilectissima, apud te diverto. At, inquit, ubi hospitaris? nunquid apud Hipparchum illum avarum? Ne id, inquam, dixeris mater. Nam splendidus erga me & sumptuosus fuit, adeò ut in lautitiæ culpam venire possit. Illa subridens, apprehensaque manu seorsum ducens, Caveas mihi, ait, omni cura Hipparchi uxorem, [1]maga enim est peritissima, libidinosa, & oculum in juvenes omnes conjicit, cui siquis morem non gesserit, illum arte sua vlcisci tur: [2] multosque in belluas transformavit: alios prorsus interemit. Tu verò, fili, adolescens es formosus, ut facilè placeas mulieri, præterea peregrinus, qui facilè contemnaris. Ego autem animadvertens, me quod jamdiu quæritо, domi habere, mulieri aures non ampliùs præbui: à qua tandem dimissus, domum repeto mecum in via differens. Age, inquam, tu qui tantopere hanc mirandam artem appetere te profiteris, excita te ipsum, eamque artem adinveni, qua rebus

1 *Maga*] Non erant olim magi plebeiæ sortis homines, sed apud Persas, Æthiopes, Chaldæos & Indos, ex regia stirpe procreati, in secretioribus Philosophiæ & artis Mathematicæ arcanis educati, sagaciſſimi sympathiæ rerum naturalium & divinarum exploratores. *Cogn.*

2 *Multosque in belluas*] De hominum & brutorum metamorphosi in alias formas Arist. de Mirabil. aud. Ovid. lib. 14. Met. Plin. lib. 8. c. 22. Arist. lib. 9. c. 36. lib. 8. c. 5. Solin. lib. 9. Aug. lib. 18. de Civit. Dei. c. 16. Virg. Eccl. 8. *Idem.*

1 *Ser-*

ἐρᾷς, καὶ ἐπὶ τὴν θεράπαιναν τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀπόδυσαι. τὰ δὲ γυναικὸς καὶ ξένου, καὶ φίλου, πόρρω ἴστασο. κἀπὶ πύπης κυλιόμενος, καὶ γυμναζόμενος, καὶ πύπῃ συμπλεκόμενος, οὐ ῥᾳδίως γνώσῃ. Δῆλοι γὰρ καὶ διαστῶντες ἐπίστασθαι καὶ καλὰ, καὶ αἰσχρά. ταῦτα λέγων ὡς εἰς ἐμαυτὸν, εἰσῄειν οἰκαδε. τὰ μὲν ὑπάρχοντα μοι κατέλαβον σὺν τῇ οἰκίᾳ, ἐπὶ τὴν ἐκείνου γυναῖκα. ἡ δὲ Παλαίστρα, τῇ ἑστίᾳ παρῆφθαι, δεῖπνον ἡμῖν σύντριβόμενον. κἀγὼ σύνθης ἔνδον ἐκάθιζον, ὡς εὐρύθμως ἔφλα ὁ καλὴ Παλαίστρα, τὴν πυγὴν τῇ χύτρᾳ ἐμὲ συμπεριφέρουσα, καὶ κλίνουσα. ἡδὺ ὀσφῦς ἡμῖν, ὑγρᾶς ἐπικινεῖται. μακάριος ὅστις ἐν τούτοις ἐνεδέδυτο. ἡδὺ, σφόδρα γὰρ ἦν ἐπιμόν, καὶ καλόν τὸ μεσοῦν τὸ κρέμενον, φεύγοις ἂν εἰπεῖν ὁ νεανίσκος, εἶτα τῶν ἔχοις, καὶ ζῆν ἐθέλοις, ὡς πολλῷ πυρὸς, καὶ κνίσης μεστά. ἢν γὰρ αὐτῷ μόνον ἅψῃ, τεθυμμένα ἔχων πυρίκαυστα, αὐτὸς μοι παρεδρεύσεις. θεραπεύσω δέ σε ὑδρὶς ἄλλος, οὐδὲ θεὸς ἰατρός. ἀλλὰ καθεκαύσασά σε μόνη ἐγὼ, καὶ τὸ δεξιόπλευρον, ἐγὼ μὲν σε ποιήσω πολὺ πονεῖν. καὶ τὰ λοιπὰ θεραπείας οὐδενὸς ἀρξόμενος. ἀεὶ αὐτῆς. καὶ ἤδη λίθοις βαλόμενος τὴν γλυκυτάτην οὐδοῦ φύξῃ. τί μαλᾶς. ἀκριβῶς βλέπεις ἀνθρωποφάγειον. ἃ γὰρ μόνα ταῦτα φαῦλα ἐδώδιμα καθασκευάζω, ἀλλ' ἤδη τὸ μέγα τοῦτο, καλὸν, τὸν ἄνθρωπον οἶδα ἔγωγε σφάττειν, καὶ δέρειν, καθαίρειν. ἤδιστον

rebus optatis potière. Iamque Palæstram ancillam illam aggredere: ab uxore autem hospitis & amici abstineto. Ac probè scias, te si in illa voluteris, exercearis, & congrediaris, rem facilè cogniturum. Nam omnia dominorum honesta, ac turpia, [1] servis nota esse consueverunt. Hæc mecum loquens domum ingredior: ubi neque Hipparchum, neque uxorem offendo, sed [2] Palæstra penes focum sedebat, cœnam nobis parans. Protinus ego hinc exorsus, quàm venustè, inquam, ô pulchra Palæstra, nates una cum olla circunfers, & deprimis. Tum illa, lumbi mei agiliter moventur, beatus qui se in eos immersit. Illa impudens, & vultu grata puella, Fugeris, inquit, adolescens, si sapis, & vivere cupis, hæc loca igni & nidore referta. Nam si me tantùm tetigeris, accepto vulnere ambusto, mihi assidebis: nec te medicus quisquam, non Deus curaverit. Sed ego sola te urens, quod fidem omnem superet, te dolore magis afficiam, cujus curationem haud facilè sustinebis, neque lapidibus pulsatus dulcem vitabis dolorem. Quid rides? cernis diligentem hominum coquum. Non enim solos hosce viles cibos apparo: sed magnum etiam & præclarum istud novi, videlicet hominem jugulare, excoriare, & in frustra scindere, viscera quoque ipso-

1 *Servis nota*] Quibus in domibus, aut paterf. aut materf. nequiter libidinoseque vivit, in eis servos non e[illegible] servos, neque communi conditione servituris uti, sed liberiùs & licentiùs vivere, quotidiana docet experientia, Cic. pro Cluel. *Cogn.*

2 *Palæstra*] Iocosè inditum ancillæ nomen ut apud Plaut. in Ciftel. eaidam Gymnasium. *Idem.*

ἢ τ' ἀλάγχνιον αὐτῶν, καὶ τ' ἀκρόδρυα ἐπλόμην. τοῦτο μέ, ὀρθῶς ὕφλω λέγειν. καὶ γὰρ ἐμὲ πορρώτω, καὶ μὴ ἢ ἐγγὺς ὄντα, εἰ κατακαύμασι μὴ Δί, ἀλλ' ὅλῳ ἐμαστιγωμένῳ ἐπίδηκας. καὶ λέγ' τ' ὀμμάτων τ' ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ φανερόμενον πῦρ, κρύπτεις τε ἀγλαΐσκια τἀμὰ ῥίψασα, φρένας. καὶ ταῦτα, οὐδὲν ἀδικοῦσα. ὥστε σῶς ἦλθον, ἴασαί μου πύπτεις, ὡς λέγας αὐτὰ, ταῖς πικρίαις, καὶ ἰδίαις ἡδοπίαις. καί με ἤδη ἀπορραίσμενον λαβοῦσα, δίρι ὅπως ἂν αὐτὴ ἐθέλῃς. ἠδὲ, μέγα, καὶ ἤκουσα τὰ τότε ἀσαγλεχάσασα. ἐμὴ τὸ λοιπὸν ἦν. καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ἅπως ἐπειδὴ κατακοιμίσῃ τοὺς δημότας, ἔλθῃ εἴσω παρ' ἐμὲ, καὶ κατ' ὀλίγον. κἀπειδὴ ἀφίκετό ποτε ὁ Γ' ἀπαρχὼν, λυσάμενοι, ἐδειπνοῦμεν. καὶ κατὰ τοῦ συχνὸς, ἡμῶν ἀμιλλώντων. ὅπου ὑπνῳ κατακλυσάμενος, ἀνίσταμαι. καὶ ἔγωγ' ἀπῆειν, ἔνθα φύειν. παῖζε δ' τὰ ἔνδον δ' παρεσκεύαστο. τῷ μὲ παιδὶ, ἔξω ὑπεστρώθη. τραπέζα δ' τῇ κλίνῃ παρακεῖτο, ποτήρεσιν ἔχουσα. καὶ οἰνοχοεῖτο παμπόλλη, καὶ ὕδωρ ἕτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσα δ' ἡ αὐτὴ τ' Παλαίστρας εὐθηνοῦτο. τὰ δ' στρώματα, ῥόδα πολλὰ κατεπάπτο. τὰ μὲ, ὅπου γυμνὰ καθ' αὑτά. τὰ δ', λελυμένα. τὰ δ', σταφίνοις συμπεπλεγμένα. κἀγὼ τὸ συμπόσιον ἄρτι ἕτοιμον, ἐμβρὺς τ' συμπότων. ἠδὲ, ἐπειδὴ κατέκλινε τῶν διακόνων, ἀπεδόκει παρ' ἐμὲ ἰέναι. καὶ ἡ δ' ἀφροσύνη ἡμῶν, τ' οἴνου, καὶ τὰ φιλήματα ἀπαύστου ἀλλήλοις. ὡς δ' τοῦ ποτοῦ πεπιπλάσμεθα ἑαυτοῖς δ' ἀπὸς τῶν νύκτα, λέγ' ἀπὸς μὲ ἡ Παλαίστρα, τῶν ἐ, πάντως δεῖ σε μνημονεύειν ἃ πεποίηκας, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπέπτηκας. καὶ χρή σε νῦν ἐπιδεῖξαι

ipsorum, & cor suavissimè tento. Hoc, inquam, rectè dicis: nam me quanvis procul à te remotum, non incendio per Iovem, sed plenæ conflagrationi addixisti: & immisso per meos oculos igni tuo occulto, ima torres præcordia, idque nulla injuria affecta. Itaque te oro ut mihi salutem afferas his asperis & suavibus, quas dixisti, medelis, meque jam jugulatum, ut lubet, excoria. Tum illa emisso vehementi, & suavissimo cachinno, deinceps mea fuit. Convenitque mecum, se ad me concubitum, venturam, postquam heros in lecto composuisset. Reverso Hipparcho, loti cœnavimus: & confabulantes crebro potui indulsimus. Deinde simulato somno surrexi, & revera eò me contuli, ubi mansionem habebam: eramtque intus omnia bene præparata. Puero quidem stratus erat extra lectus: mensa verò juxta lectum posita, & in ea calix, ibique appositum vinum, & parata aqua, cùm frigida, tum calida, quæ omnia dispositerat Palæstra. Per lectum autem sparsæ erant rosæ multæ: aliæ suis peculis exutæ, aliæ solutæ, aliæ in serta complicatæ. Ego nactus paratum sympositum, compotricem expectabam. Illa ut heram in lecto collocavit, è vestigio ad me venit. Et mutuo lætabamur, vinum & oscula invicem propinantes. Ac postquam nos ad noctem potu bene comparavimus, dicit mihi Palæstra, oportet, adolescens, hoc omnino memineris, te in Palæ-

stram incidisse. Nunc ostendas licet, an factus sis inter adole-

οἱ γάγγαμας ἐν τοῖς ἐφήβοις γεγονὼς; καὶ παλαίσματα πολλὰ ἔμοιγε πυθ. ἀλλ' οὐκ ἂν ἴδοις, ἔφην, φεύγοντά με τὸν ἔλεγχον τοῦτον. ὥστε ἀπόδυσαι. καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἠδέ, ὅπως ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παρέχε μοι τοῦτο ἐπίδειξιν. ἐγὼ μέν, νόμιμα διδασκάλου, καὶ ἐπίσταμαι τὰ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ἂν ἐθέλω δηλῶσαι, ἐρῶ. σὺ δέ, ἕτοιμος γένου εἰς τὸ ὑπακούειν, καὶ ποιεῖν πᾶν τὸ κελευόμενον. ἀλλ' ἐπίσπευδε ἔφλω, καὶ σκόπει, ὅπως δυχερῶς, καὶ ὑγρῶς τὰ παλαίσματα, καὶ δύτονως ἴσχε. ἠδέ, ἀποδυσαμένη τοῦτο ἐθέτο, καὶ στᾶσα ὅλη γυμνή, ἔνθεν ἠρξατο ἐπιτάττειν. ὦ μειράκιον, ἔκδυσαι. καὶ ἀλειψάμενος ἔντεινε σὺ δὲ μέρος, συμπλέκου τῇ ἀντιτεχνίσῃ. δύο μηροῖν ἀσάσας, πλίνθου ὑπόθεσιν. ἔπειτα ἀνώτερος ὑποβάλλων ἀμφὶ μηροῖν, καὶ ἀμφοτέρας, αἰώρει, καὶ τῆνος ἄνω τὰ σκέλη. καὶ χαλάσας, καὶ σῆσας, καὶ πάλιν αὖτις. καὶ παρεσπλῆν, βάλε. καὶ τρώσας, νύσσε ἤδη παντὶ χρῷ, ἕως κοπέσῃ. καὶ ἡ ὀσφὺς ἰσχύτω. εἶτα ἐξελκύσας καὶ πλάτης ἀμφιβαλὼν, δῆξον. καὶ πάλιν σφαδάσῃ εἰς τὸν τοῖχον. εἶτα τύπτε. ἐπειδὰν δὲ χάλασμα ἴδῃς, τότ' ἤδη ἐπίβαινε, ἄμφω κατ' ἐξόδους δήσας, σφίγγε, καὶ πειρῶ μὴ ἀποδύειν. ἀλλ' ὀλίγον ἀμφαπερήσας, σφίγξας ἤδη ἀπόλυσον. καίγε ἐπειδὴ ῥᾳδίως πίνει ὑπήκουσε, καὶ εἰς τέλος ἡμῖν ἦλθε τὰ παλαίσματα, καὶ λέγω ὅτῳ τοῦ Παλαίστρου ἄμφω ἐπιγελάσας, ὦ διδάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως δυχερῶς, καὶ δίκην ἐπάλαισέ μοι, σκόπει δὴ, μὴ οὐκ ἐν ἡσυχίᾳ τὰ παλαίσματα ὑποβάλῃς. ἄλλα γὰρ ἐξ ἄλλων ἐπιτάττεις. ἢ δὲ, ἐπὶ κρίσιν καλέσασά με, ὡς φλύαρον ἔφη παρέλαβον τὸν μαθητήν. σκόπει δὴ μὴ scentes agilis, multasque luctas didiceris. Ego verò, haud me videas, inquam, horum probationem fugientem. Itaque nuderis, & jam luctemur. Tum illa, prout volo, inquit, ede mihi specimen: ego doctoris & præsidis more, certaminum nomina, quæ volo, tibi præscribam: tu paratus esto ad obtemperandum, & quicquid jussero, præstandum. Manda, inquam, & adverte ut nostra certamina promptè, agiliter, & acriter fiant. Illa exuta veste, & stans nuda, hinc mandata dare cœpit. Exue te, adolescens, & illitus unguento, congredere cum antagonista, & tracto utroque femore, resupinam me prosterne, deinde superior femoribus substernens, divisa crura erige, & in altum tende. Postea demissis, & firmatis iis, ipsi adhære, & insinuatus, feri, & inflicto vulnere quaquaversus jam percute, quoad fueris defessus. Et valeant lumbi: deinde quum eduxeris telum, rursus per inguen fodica, & in parietem impelle: postea verbera. Posteaquam laxari videris, jam tum inscendens, & ad ilia alligans constringe, & da operam ne festines, quum verò paulum expectaveris, concurre. Iam es liberatus. Ac postquam ego facilè omnia audivi, & finis factus est nostris certaminibus, ridens Palæstram alloquor. Vides magistra, ut facilè & promptè luctatus sum: at dispice ne non rectè luctas hasce mihi imposueris: alias enim ex aliis injungis. Illa me in faciem percutiens, quem nugatorem discipulum accepi? inquit. videsis ne plures accipias pla-

plagas. At urere demandatam luctam obiens. Quibus dictis, surgit: & postquam se curasset, nunc ostendes, inquit, siquidem es juvenis, & luctator vehemens, num sis in eo luctandi genere exercitatus, quod genicularium appellant. Tum super lecto in genua procumbens: age tu luctator, mediam corporis partem valenter aggressus percute, vulnusque adige profundius: nudam præstò vides: utere. Primùm in nodi modum, quod ajunt, constringe: deinde reverberans immitte, & comprime: nec quidquam intervalli concede. Sed si laxatur, ocyus inflatum penitius immitte, & impulsum absconde. Cave autem ne citiùs quàm jussero, extrahas: sed inflexum, paulatim exime, infraque subdens rursus castra constringe, & subagitare. Postea remitte ipsum, cecidit enim, & solutum est, totusque luctator sudore diffluit. At ego ingenti risu effuso, Velim etiam ipse, inquam, magistra, pauca quædam certamina imperare. Obtempera tu, surge, & sede: deinde immissa manu, quod reliquum est, me demulce & absterge, meque per Herculem circumplexa, sopi jam demum. In hujusmodi voluptatibus, & lusibus luctationum nocturna certamina decertantes, coronati sumus. Ac tantæ in eo fuerunt deliciæ ut itineris ad Larissam prorsum sim oblitus. Et cùm venisset in mentem, ut ea discerem, quorum gratia veneram, illi dico, ostende ô dulcissima, dominam tuam suis

ὑπὸς ἔτι πολείαν λάβῃς. ἀλλὰ καὶ, τὰ ἐπιτεταγμένα παλαίσον. καὶ τῶν ὀπισθοτε, ἐπαίρετον. καὶ ἐκκρούσεται ἐαυτὸν, καὶ ἔφη δίξεις, ἂν εἶ νέος· εἰ, καὶ εὔτονος παλαίστης, καὶ οἱ ἐπίστασαι παλαίειν, καὶ τοῦτο τὸ λεγόμενον γονατίσε. καὶ πεσοῦσα ἐπὶ θ' λίχνος ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστὴς, ἔχεις τὰ μέσα. ὕστ πάλαι ἐξεῖναι, ἐπίσχυσον, καὶ βάθυνον. ψιλὸν ὁρᾷς αὐτῷ ἐνδυκνύμενον. τύτῳ χρῆσαι. ἔστω δ' ἐκ λόγου, ὡς ἄμμα σφίγγα. εἶτα ἀναπλάσας, ἔμβαλλε, καὶ συνίχε, καὶ μὴ δίδε λήθην. ἐὰν δ' χαλᾶται, δεῖπον ἐπάγαγε, ἀπόπεμψον μετέπειτα. καὶ κρύψας, πρόψον. καὶ σκόπει, ὅπως μὴ ἀναστόμωτος δεῖπνον, ἢ κεκλυσθείς. ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτὸν, ὄφιλε. καὶ ὑποβαλὼν κάτω αὖθις τὸν παρεμβολὴν, συνίχε, καὶ κάμε. εἶτα ἄφις αὐτὸν. πέπαυκε γὰρ, καὶ λέληται, καὶ ὕδωρ ὅλον ἔσται ὁ ἀνταγωνιστής. ἐγὼ δ', ἤδη μέγα ἀναχαλᾶν, ἐθέλω ἄφλω ἐ αὐτὸς ὃ διδάσκαλε, παλαίσμασίν ἐλίγ' ἄττα ἐπιτάξαι. σὺ δ' ὑπάκουσον, ἀναστᾶσα, καὶ κάθησον. εἶτα δῦσα χ' χιτῶς, πάρυψαι τὸ λοιπὸν, καὶ καταμάττιε. καίμε ἔτως δ' Ἡρακλῆς ἀβλαβῆσα, ἤδη κάμισον. ἐν τοιαύτας ἡδυπαθείας, καὶ παιδιὰς παλαισμάτων, ἀγωνιζόμενοι νυκτερινὰς ἀγῶνας, ἐστεφανώμεθα. καὶ ἦν πολλὴ μ' ἐν τύτῳ τρυφή. ὥστ ἐ εἰς τὸν Λάρισσαν εἶδ' πανδόπασιν ἐπιλελήσμην. καὶ ποτ ἐπὶ νῦν μοι ἦλθεν εἰς τὸ μαθεῖν ἂν ἕνεκα ἦλθον. καὶ φημὶ ἔτως αὐτῇ. ὦ φιλτάτη. δεῖξόν μοι

1 Ὡς ἄμμα σφίγγε] Scaliger ad Euseb. Incertus Interpres hujus Dialogi ad incertum sæpe lectorem ducit. Reliqua in eo Dialogo satis nota ex commentariis Petri Colvii, & aliorum qui scripserunt ad Milesias Apuleii, etiam ipse solus Apuleius hunc sibi proponens Dialogum dum alia de suo convexit Interpretis functus officio. Bened.

μαγεύσουσα, ἢ μεταμορφοῦσα τὴν διάνοιαν. πάλαι γὰρ τὴν παραδόξου ταύτης θέας ἐπιθυμῶ. μᾶλλον εἴ τι σὺ οἶδας, αὐτὴ μαγγάνευσον, ὅστις φαιδρύνει μοι ἄνδρα ἐξ ἄνδρος ὄψεται. οἶμαι γὰρ σὲ σὺν ἀπείρως τῆς δὲ τῆς τέχνης ἔχειν. τοῦτο γὰρ οὐ παρ' ἑτέρου μαθὼν, ἀλλὰ τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς λαβοῦσα, οἶδα. ἐπεί με τὴν πάλαι ἀδαμάντινον, ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, εἰς μηδεμίαν γοητείαν τὰ ὄμματα ταῦτα ἐμαλακῶς ποτε καταπιεῖσα, συναλοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχεις, ἐρωτικῆς πολέμου ψυχαγωγοῦσα. ἡ δὲ Παλαίστρα, παῦσαι φησι σαυτὸν αἰσχύνουσα. τίς γὰρ ὠδὴ δύναται μαγεῦσαι τὴν ἐρωτα, ὅταν τὴν τέχνης κύκλον; ἐγὼ δὲ ὧν φιλῶ τε, τούτων μὲν οἶδα ὑδὲν μὲν τῶν κεφαλῶν τῶν σὴν, κὴ τὴν δὲ τῶν μαθημάτων δύνω. ὑδὲ γὰρ γράμματα ἔμαθον. κὴ ἡ διάνοια βάσκανος ὅσα τυγχάνῃ εἰς τὸν αὐτῆς τέχνον. εἰ δὲ κἠμοῦς ἐπιτρέψῃ, πειράσομαι σοῦ διαφθεῖσαι σε εἰδῶν μεταμορφοῦσα τὸν κεκτημένον. κὴ τότε μὲ ἐπὶ τούτοις ἐκοιμήθημεν. ἡμέρας δὲ ὕστερον ὑ πολλοῖς, ἀγγέλλῃ ὡς με ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ διάνοια αὐτῆς μέλλοι ὄρνις γίνομένη, πτεροῖς ὡς τὸ ἐράμενον. καγὼ νῦν ἦλθον ὁ κηρὸς ὡ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣ νῦν ἔχεις, τὸ σαυτῆς ἐκέτου ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. ἠρόμην ἔφη. καὶ πειθὴ ἐστέργω λῶ, ἄγέ με λαβοῦσα ὡς τὸν θῦρον τῶ δώματος, ἔνθα ἐκεῖνοι ἐκοίμηθεν. κὴ κελεύῃ με ὡσαύτως ὀπῇ που τὸ θύρος λειπῇ, κὴ διασκοπεῖν τὰ γινόμενα. ὁρῶ δὴ τὸν μὲ γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα γυμνὴ τῷ λύχνῳ ὡσταλθῆσα, κὴ χύτρος δύο λαβοῦσα, τὸ μὲ λιβανωτὸν, τῷ πυρὶ τῷ λύχνῳ ἐπίῃκε. κὴ στᾶσα, πολλοῖς γρανοῖς, θυσ igni lucernæ

suis præstigiis se transformantem. Iamdudum enim aliquod hujusmodi mirandum spectaculum videre exopto: sed tu præcipuè, siquid nosti, ipsa præstigieris, ut alia ex alia visio mihi appareat: nam puto te hujus artis minimè ignaram. Illud autem non ab alio acceptum: sed à mea ipsius anima perceptum novi: postquam me, quem mulieres appellabant adamantinum, quòd in nullam mulierem hos oculos amoris causa unquam conjecissem, hac arte prehensum, & amatorio bello delinitum, servum effeciſti. Tum Palæstra, desine jocari, inquit. Quis enim hujus artis magistrum. Amorem carmine incantare potest? Ego dilectissime, per tuum caput, perque beatum hunc lectum testor, me cùm sim literarum expers, horum nihil nosse. Sed hera mea fascinandi artem callet: quam si occasio dabitur, dabo operam, ut videre queas in aliam formam transmutatam. His dictis dormivimus. Paucis autem post diebus nuntiat mihi Palæstra dominam in avem conversam, ad suum amatorem esse devolaturam. Nunc, inquam tempus est Palæstra, pro tuo erga me studio, ùt diutino nostro desiderio, prout supplicavi, satisfacias. Bono sis animo, inquit. Et cum adveſperasset, me prehensum ducit ad domus ostium, in qua illi dormiebant: méque jubet ut ad rimulam ostii accedam, & quæ fierent animadvertam. Video nudam mulierem, ad lucernam accedentem, quæ acceptis duo- impoſuit, & stans multa in lucernam

λὰ δ' λόχνε κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἀφνὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἴσχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνθεν ἀναιρεῖται, καὶ φορεῖ φέρε μέλαν. ἡδὲ, ἐγὼ ἐμβεβλήκεσαν, ἔφη, ἡ μὲν ἐκ ἀδα, ἡ δ' ὄψεως αὐτῆς ἕνεκα, ἔλαιον αὐτὸ ἐδόκουν εἶναι. ἐκ τούτου λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ἄκρων ὀνύχων τῶν ποδῶν. καὶ ἄφνω πτερὰ ἐκφύεται αὐτῇ. καὶ ἡ μὲν κερκώπη, καὶ χροὶ ἐγρήγορθε. καὶ ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. καὶ σύριγγα πάντα εἶχε. καὶ δὴ ἄλλο ἐδόκουν, ἢ κόραξ νυκτερεύσας. ἐπεὶ δ' ἤδη ἐκαινὴ ἐπλεφαρίζων, κρύψασα δεινὸν, καὶ εἶσι ἐκαῖνο οἱ κόραξις, ἀνεπτάσατο, ὦ χθὲ πεθρύλλη ἔγω ἀφ' ἡμέρας. ἐγὼ δ' ὅπως ἐκαῖνο οἰόμενος ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τε ἐμαυτὸν βλεφάρων ἁπτόμην, ἀ πιστεύων τοῖς ἐμαυτοῦ ὀφθαλμοῖς, ἢ ὅτι βλέπουσιν, ἢ ὅτι ἐγρηγόρασιν. ὡς δ' ῥᾳδίως ἐβραδύνω ἐνοήσθην ὅτι μὴ κατέδυν, ἐδεόμην τότε τῆ Παλαίφατος πτερῶσαι κἀμέ, καὶ χρίσασθαι ἐξ ἐκείνου τοῦ φαρμάκου, ἵνα πτήσωμαι μετ' αὐτῆς. ἐβουλόμην γὰρ πεῖραν λαβεῖν, εἰ μεταμορφωθείς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, εἶτα ἐν τῇ ψυχῇ ὄρνις ἔσομαι. ἡδὲ, τὸ θυμάτιον ὑπανοίξασα, κομίζει τὴν πυξίδα. ἐγὼ δ' ἐκδύσω ἤδη, ἀποδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. καὶ ὄρνις μὲν οὐ γίγνομαι ὁ δυστυχής. ἀλλά μοι μέρος ὄπισθεν ἐξέπλησε, καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες φτερῶ ἐκ εἶσ' ὅπως. ὄνυχας δ' τὰς πάντας πάσασας εἶχον. καὶ τούτως ἤδη ἄλλο, ἢ σκέλος. καὶ μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κτήνους πόδες ἐγένοντο. καὶ τὰ ὦτα δ', μακρά. καὶ τὸ φόσπυον, μέγα. ἐπεὶ δ' κύκλῳ περιεσκόπουν, αὐτὸν ἐώρων ὄνον. φωνὴν δὲ λόγου κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἀφνὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἴσχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνθεν ἀναιρεῖται, καὶ φορεῖ φέρε μέλαν. ἡδὲ, ἐγὼ ἐμβεβλήκεσαν, ἔφη, ἡ μὲν ἐκ ἀδα, ἡ δ' ὄψεως αὐτῆς ἕνεκα, ἔλαιον αὐτὸ ἐδόκουν εἶναι. ἐκ τούτου λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ἄκρων ὀνύχων τῶν ποδῶν. καὶ ἄφνω πτερὰ ἐκφύεται αὐτῇ. καὶ ἡ μὲν κερκώπη, καὶ χροὶ ἐγρήγορθε. καὶ ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. καὶ σύριγγα πάντα εἶχε. καὶ δὴ ἄλλο ἐδόκουν, ἢ κόραξ νυκτερεύσας. ἐπεὶ δ' ἤδη ἐκαινὴ ἐπλεφαρίζων, κρύψασα δεινὸν, καὶ εἶσι ἐκαῖνο οἱ κόραξις, ἀνεπτάσατο, ὦ χθὲ πεθρύλλη ἔγω ἀφ' ἡμέρας. ἐγὼ δ' ὅπως ἐκαῖνο οἰόμενος ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τε ἐμαυτὸν βλεφάρων ἁπτόμην, ἀ πιστεύων τοῖς ἐμαυτοῦ ὀφθαλμοῖς, ἢ ὅτι βλέπουσιν, ἢ ὅτι ἐγρηγόρασιν. ὡς δ' ῥᾳδίως ἐβραδύνω ἐνοήσθην ὅτι μὴ κατέδυν, ἐδεόμην τότε τῆ Παλαίφατος πτερῶσαι κἀμέ, καὶ χρίσασθαι ἐξ ἐκείνου τοῦ φαρμάκου, ἵνα πτήσωμαι μετ' αὐτῆς. ἐβουλόμην γὰρ πεῖραν λαβεῖν, εἰ μεταμορφωθείς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, εἶτα ἐν τῇ ψυχῇ ὄρνις ἔσομαι. ἡδὲ, τὸ θυμάτιον ὑπανοίξασα, κομίζει τὴν πυξίδα. ἐγὼ δ' ἐκδύσω ἤδη, ἀποδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. καὶ ὄρνις μὲν οὐ γίγνομαι ὁ δυστυχής. ἀλλά μοι μέρος ὄπισθεν ἐξέπλησε, καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες φτερῶ ἐκ εἶσ' ὅπως. ὄνυχας δ' τὰς πάντας πάσασας εἶχον. καὶ τούτως ἤδη ἄλλο, ἢ σκέλος. καὶ μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κτήνους πόδες ἐγένοντο. καὶ τὰ ὦτα δ', μακρά. καὶ τὸ φόσπυον, μέγα. ἐπεὶ δ' κύκλῳ περιεσκόπουν, αὐτὸν ἐώρων ὄνον. φωνὴν δὲ λόγου

cernam est locuta. Tum refarata majuscula arca, quæ pyxides multas continebat, unam hinc effert: in qua quid contineretur, nescio: sed quantum oculi conjicere poterant, oleo plena videbatur. Ex hoc sumens, tota inungitur, ab imis unguibus inchoans: statimque ipsi enascuntur alæ, nasus corneus & aduncus, omnesque avis notas, quotquot sunt, habebat, nihilque aliud erat nisi nocturnus corvus. Vt verò se alatam vidit, edito gravi crocitu surrexit, perque januam foras avolavit. At ego ratus me id per insomnium videre, palpebras meas digitis tango, propriis oculis non fidens, tanquam nec cernerent, nec vigilarent. Verùm postquam vix & tardè credidi me non dormire: tunc Palæstram rogavi ut mihi alas accommodaret, eoque illitum unguento volare me sineret. Cupiebam enim experimento discere, an ex homine transformatus anima quoque avis essem. Illa aperto domus ostio, pyxidem affert. Iamque properans, depositis vestibus totum me ungo: & avis quidem non fio miser. Sed mihi retro exivit cauda: digitique iverunt nescio quò: habebamque ungues quatuor tantùm, qui mihi aliud erant quam ungulæ. Quinetiam meæ manus, pedesque in jumenti pedes evasere: longæ factæ sunt aures, magna facies, quæ circunspiciens asinum esse me vidi. Vox homi-

1 *Asinum esse*] Vitia quidem non tam corpus, quàm animam, verùm hominem immutant. Sunt etiam vitia animorum veneficia, quibus avari & raptores in harpyas, libidinosi in Satyros, obsceni in porcos, asinos sive jumenta, tyranni in

νὴν ὁ ἀνθρώπε ἐς τὸ μέμψασθαι τὴν Παλαίστραν, εἶπεν εἶχον. τὸ δὲ χεῖλος ἐπείνας κάτω, καὶ αὐτὴ δὴ τῇ χήμῃ ὡς ὄνος ὑποβλίπων, ἐπέμελλε αὐτῷ, ὅση δυνάμις, ὄνος ἀνθ' ὄρνιθος γενόμενος. ἐγὼ δὲ, ἀμφοτέρως πῶς χρηστὸν ὑψαμένη τὸ κακόν, τέλεια εἶπον ἐμοὶ, μέγα ἔργασαμένη κακόν. ἀσθένησε γὰρ ὑπερφυῶς ἐν τῇ ἀμαθίᾳ τῆς πυξίδος. καὶ ἄλλαι ἄλλοθεν ἄλλα τὴν τὰ πτερὰ φύσαν. ἀλλὰ θαῤῥεῖ μοι ὦ φίλτατε, ῥᾴων γὰρ ἡ τούτου θεραπεία. ῥόδα γὰρ μόνον εἰ φάγοις, ἀπόδυσις ἂν αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὰ δ' ἐμοὶ ἀπόδυσις. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα τοῦτον ὑπόμεινον ἐν τῷ ὄνῳ. ἕξεις δ' ἅμα ἕωθεν, οἷσι σοι ῥόδα. καὶ φαγὼν, ἰαθήσῃ. ταῦτα εἶπε, καὶ ἐψώσατό μου τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν ἐθέρμε, ἐγὼ δὲ, τὰ μὲν ἄλλα, ὄνος ἤμελε. πρὸς δὲ φρένας, καὶ τὸν νοῦν, ἄνθρωπος ἐμοῦ ὁ Λούκιος, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ δὴ καθ' ἑαυτὸν μεμψάμενος τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, δακὼν τὸ χεῖλος, ἀπῆειν, ἔνθα ἠπιστάμην ἑστῶτα ἐμαυτοῦ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον ἔβλεπον Ἱππάρχου. οἱ δὲ, αὐθόρμητοί μοι ἦσαν πελάται, δείσαντες μὴ ἔβλαπτε αὐτοῖς ἀρτιανὸς ἐπεισέρχομαι, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἔτυπτόν μου τοῖς ποσὶν ἀμυνόμενοι τὴν γαστέρα. καὶ ἐγὼ σπεύσας, παῤῥωτέρω μοι τὸ φάτνης ὑπεχώρησας, ἑστὼς, ἐγέλων. ὁ δέ μοι γέλως, ἀγκαθμὸς ἦν. τοῦτο γὰρ ἐνόουν αὐτὸς ἐμαυτόν. ὦ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. τί δὲ εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλό τι θηρίον; ἐπὶ

hominis defecerat, ut de Palæstra conquereret. Labia verò demittens, eademque specie qua asinus, despiciens, culpabam ipsam quoad poteram, quòd non avis, sed asinus factus essem. Illa faciem manibus ambabus percutiens: me miseram, inquit, magnum perpetravi malum. Nam properando in similitudine pyxidum erravi: aliamque accepi, non eam quæ producit alas. At tu dilectissime, bono sis animo. Nam facilis erit hujusce mali curatio. Nam si rosas comedes, illico jumenti formam exues, meumque amatorem mihi reddes. At una nocte asini formam æquo feras animo: ego diluculo currens, tibi rosas afferam, quibus esis, sanaberis. Hæc dixit, aures mihi, reliquamque cutim demulcendo. Ego autem, cætera quidem eram asinus: mente verò & sensu homo ille Lucius, excepta voce. Multum itaque de errore Palæstræ conquestus, labia mordens, abii ubi sciebam equum meum, aliumque verum Hipparchi asinum esse. Qui ut me ingressum conspexêre, [1] veriti ne fœni fui particeps futurus accederem, demissis auribus, parati erant adversus me calcibus pro ventre pugnare. Quòd cùm intelligerem, procul à præsepe recessi, ubi stans, ridebam. Sed mihi risus, erat rugitus. Nam hæc apud me cogitabam. O intempestivam hanc curiositatem! Quid autem si lupus ingrederetur, aut alia quæpiam belua? periculum est ne

lupos & alias bestias transfigurantur. August. de Civit. Dei. lib. 18. c. 17. & seq. *Cogn.*

1 *Veriti ne fœni*] Non solum zelotypia equi laborant, sed etiam invidia & æmulatione. Arist. lib. 2. Rhet. *Idem.*

1 Me-

δωδεκατῇ μοι μηδὲν κακὸν πεποιηκέναι, ἀλλὰ φθάσαι εἰπεῖν. τοῦτο οὖν, ἐγὼ ὁ δυστυχὴς τὸ μέλλον κακὸν. ἤδη γὰρ ἦν βαθεῖα, καὶ σιωπὴ πᾶσα, καὶ ὕπνος ὁ γλυκὺς, ὃν ἐφοβοῦμεν ἔξωθεν ὁ τοῖχος, ὡς διορυττόμενος. καὶ διωρύττετό γε. καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ἄνθρωπον δίκαιον ἐκαλοῦμεν. καὶ δύο ἄνθρωποι τοῦτο ποιοῦσι, καὶ ἄλλος ὁμοίως. καὶ πολλοὶ ἔνδον ἦσαν. καὶ πάντες εἶχον ξίφη. εἶτα κατεδήσαντο πάντα τὰ ἐν τοῖς δωματίοις τὰ Ἱππάρχου, καὶ τὸν Παλαίστραν, καὶ τὰ ἐμὰ σκεύη, ἀδίκως ἦδη τῶν οἰκείων σκευῶν, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ σανδάλια κομίζοντες ἔξω. ὡς ἔνδον ἐγὼ ἄλλο κατελείφθη, λαβόντες τὸν ἄλλου ὄνον, καὶ τὸν ἵππον, ἐπέσαξαν. ἐπέθεσαν ὅσα ἐδύναντο, ἐπιφορτίσαντες ἡμῖν. καὶ ὕστατα μέγα ἄχθος φέρομεν ἡμεῖς, ξύλοις παίοντες, ἤλαυνον, ὡς εἰς τὸ ὄρος ἀπερίπλῳ οὐδὲν φόβῳ πεφοβημένοι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα κτήνη, ὅσα ἔχω εἰπεῖν ὅ, τι ἔπραττεν. ἐγὼ δὲ, ἀνυπόδετος ἀσωμάτου ἀπιὼν, πέτρας ὀξείας ἐπιβαίνων, τοσοῦτα σανδάλια φέρων, λιπλαπέω. καὶ πολλάκις ἀποσκίρτησον, καὶ οὐκ ἐᾶν ἔξω κρούεσθαι. καὶ δύο ἄνδρε ὅπισθέ μ' τὸ μηρὸν ἔπαιον ἀεὶ ξύλῳ. ἐπὶ δὲ πολλάκις ὦ Καῖσαρ, ἀκούσασθαι ἐπεθύμουν, ἀλλὰ ἄλλο, ἢ ὀγκώμενον, καὶ τὸ μὲ ὦ, μέγιστον, καὶ μεγαλοφωνότατον εἰπεῖν, τὸ δὲ Καῖσαρ, οὐκ ἐπεκελεύσθη, ἀλλὰ μόνον ἐδὲ δι' αὐτὸ τοῦτο ἐπεκελόμην, ὡς ἀποδιδῶς αὐτοὺς τῷ ὀχληρῷ, μηδὲν ἂν ὅτι ἄλλο εἰπεῖν, ἴσως σιγῇ ἀσφάλειαν, καὶ κερδαίνειν τὸ μὴ παίεσθαι. ἐπὶ τούτῳ, ἡμέρα τε ἦδη, καὶ ἡμεῖς ὄρη πολλὰ ἀνειβεβήκειμεν. καὶ σύμοιδα δὲ ἡμῶν ἀκμαῖ ἐπικρῶ, ὡς μὴ καθιδοσκόπε ego nullius mali conſcius peream. Quæ cùm mente volverem, infœlix ego futurum malum ignorabam. Nam profunda jam erat nox, multumque ſilentium: ac dulcis ſomnus, quum extrinſecus ſtrepit paries, ac ſi effoderetur: ac revera effodiebatur, jamque hominis capax foramen factum erat: quâ unus atque alter ingreſſus eſt: & multi intus erant, omnes gladiis inſtructi: qui ligatis intus, Hipparcho, & Palæſtra, meoque famulo, domum jam exinanibant, pecunias, veſtes, ac ſupellectilem exportantes. Cumque nihil relictum eſſet intus, mihi, alterique aſino & equo clitellas impoſuerunt, noſtroque dorſo alligarunt, quod aſportaverant. Et ſic nos grave onus geſtantes, baculi ictibus abigebant, ut in montem via non trita fugere conantes. Quid alia jumenta paterentur, dicere non poſſum. At ego ſine ſoleis inſuetus incedens, & ſuper ſaxis præacutis gradiens, tanto ſub onere ſuppellectilis, peribam, ac ſæpe cæſpitabam: nec tamen licebat cadere, cùm protinus alius ponè ſequens crura mea baculo demulceret. Et cùm ſæpe, ô Cæſar, exclamare cuperem, tantummodo rugiebam, maxima voce illud ô ſolum proferens: ſed hoc vocabulum Cæſar, non ſequebatur: imò propter hoc ipſum verberabar, ut qui ipſos rugitu proderem. Poſtquam igitur intellexi me aliud clamare, decrevi tacendo progredi, ne verberarer. Iam dies illuxerat, multoſque montes conſcenderamus, religati ora,

2 Μαθὼν οὖν ὅτι ἀλλοῖόν] Ἄλλα μετάλλευε. *Martil.*

μθμοι, τὴν ὁδὸν ἐς τὸ ἄριστον ἀπαλίσκοιμεν. ὡς τε ἔσπη τότε, καὶ ἔμεινα ὄπου. ἐπεὶ δὲ λῶ αὐτὸ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, καταλύομεν εἰς πάνυ ἔπαυλιν συνήθων ἐκείνοις ἀνθρώπων, ὅσον ἦν σὺν τῷ γεγονέναι σκοπεῖν. καὶ γὰρ φιλήμασιν ἠσπάζοντο ἀλλήλους, καὶ καταλύειν ἐκέλευον αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἐπαύλῃ. καὶ παρέσηκεν ἄριστον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῖν, παρέβαλον κεγχρίδια. καὶ οἰμῶ, ἠρίστουν, ἐγὼ δ', ἐπειναμμένως· ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπό ποτε κεγχρὰς ὠμὰς ἠρίστηκεν, ἐσκοπούμην ὅ, τι καταφάγοιμι. ὁρῶ δὲ κῆπον αὐτῷ ἐπίσω τῆς αὐλῆς, ἐν ᾧ εἶχε λάχανα πολλά, καὶ καλὰ, καὶ ῥόδα ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαίνετο. κἀγὼ λαθὼν πάνυ τὰς ἄνδρα, ἀκολουθήσας εἰς τὸ ἄριστον, ἐρχομαι ἐπὶ τὸν κῆπον, τοῦτο μὲν, ὡμῶν λαχάνων ἐμπλησθησόμενος, τοῦτο δ', τὰ ῥόδα ἵνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ ὅτι δεῖ με φαγεῖν τὰ ἀνθινα, πάλιν ἄνθρακος ἔσομαι. οὕτω ἐρχομαι εἰς τὸν κῆπον, ῥιζίδιόν τε, καὶ ῥαφανίδων, καὶ σιλίνων, ὅσα ὠμὰ ἐδιξὶ ἄνθρακος, ἐνεπλησθην. τὰ δὲ ῥόδα οὐκέτι, οὐκ ἦν ῥόδα ἀλλὰ τότε ἦν ὅτε τὰ ἀγρίας διάφυσις φύλλα ῥόδα ὀνείνα. διάφυλλα αὐτὰ καλέσιν ἄνθρωποι, κακὸν ἄριστον ὄνου τοῦτο πάντῃ, ἐ ἔσπερ. φασὶ γὰρ τὸ φαγόντα δακνηθήσεσθαι αὐτίκα. ὀνείτω ὁ καπνεὸς αὐθομένων, καὶ ξύλον ἀρπάσας, εἰσελθὼν εἰς τὸν κῆπον, καὶ τὸ πολέμιον ἰδὼν, ᾧ τὸν λαχάνων τὸ ἄλιθρον, ὥσπερ τις δυνάστης μεταπέμπτος, κλέπτ' ἐλαύνων, ἅτε μὲ σμικρὸν ψιε ξύλον, μόνον πολύρρωθεν φασκόμενον, μήτε μαρῶν. καὶ μὲν ἐ τὰ ὦτά μου κατέκλασε, καὶ τὸ σῶμα συνέτριψεν. ἐγὼ δ', ὡς εἶδεν ἀνερχόμενον, ἀναλαβὼν ὑπτίου ἐπὶ τὰ λάχανα, ne pascendo viam in prandium absumeremus. Itaque tunc steti, asinusque mansi. Meridie divertimus in villam hominum illis familiarium, quantum ex iis quæ fiebant, perspicere erat. Nam se invicem osculis salutabant, eosque in villa divertere jubebant. Tum prandium apposuerunt: nobisque jumentis hordeum objecerunt. Illi prandebant: at ego malè esuriebam. Verùm quandoquidem hordeo vesci non poteram, dispiciebam quid comederem: retro stabulum conspicio hortum, qui olera multa & bona habebat, super quibus apparebant rosæ: ego nemine eorum qui intus prandio erant intenti, animadvertente, in hortum ingredior: tum ut cruda olera comederem, tum propter rosas: quoniam apud me reputabam, fore ut ejs hisce floribus, rursus homo fierem. Hortum ingressus, lactucis, raphanis, & apio quæ ab homine cruda comeduntur, ventrem implevi. Sed rosæ illæ non erant veræ rosæ: sed quæ ex lauro sylvestri nascuntur: Laurum ipsam vocant homines: qui malus est cibus asino omni & equo: nam eum qui ex eo comederit, è vestigio emori dicunt. Interim re cognita hortulanus, arreptoque baculo in hortum ingressus, tanquam malorum osor dominus, me quem vidit hostem, olerumque exitium, furemque prehendit, ita fuste contudit, ut neque lateribus, neque cruribus pepercerit: quinctiam aures torsit, faciemque contrivit. Ego jam verberum impatiens, cùm ambobus calcibus resupinum super olera stravissem,

ἐφλησᾶσαι ἐς τὸ ὄρος. ὁδὶ, ἐπειδὴ εἶδέ μου θρόμβῳ ἀπιόντος, ἀπέκραγε λύσαι τοὺς κύνας ἐπ' ἐμέ. οἱδὲ κύνες, πολλοί τε ἦσαν, καὶ μεγάλοι, καὶ ἄρκτοις μάχεσθαι ἱκανοί, ἔγωγε ἤδη. ἀλλ' ἀναπεπταμένου μοι ὄντος λαβύρου. καὶ ὀλίγον ἀπεσφαλθὲν, ἔφθασα τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, πολυθρυλλούμενον ῥᾷλλον, ἢ κυνῶν θρασέων. ἐκέλευσα οὖν ἀπιέναι. καὶ ἅσμενοι αὐτοὶ εἰς τὸν ἔπαυλιν. οἱδὲ, τοὺς μὲ κύνας θρόμβῳ ἐπιφερομένους, ἰδόντες, ἐκ κρημνῶν. ἐμὲ δὲ παίοντες, ἐκ ὀπίσθεν ἀφῆκαν, πρὶν ἢ τινὰ ἐδυνάσω πώλῳ τὰ λάχανα κόπτοντα ἐξικέσθαι. καὶ μὴν ὑπεδεδιπόμειν ὄμως τὸ, τὰ βαρύτατα τῶν κλιμαρίων, καὶ τὰ πολύσπα, ἐμοὶ ἐπίθησαν. κἀκεῖθεν τότε ὅπως ἐξελαυνόμην. ἐπεὶ δὲ ἀπηρόμεθα ἤδη, πολυμυθός τις, καὶ τῷ φορτίῳ ἀχθόμενος, καὶ τοὺς ὀπλοὺς ἐκ τοῦ ὄνου ἐπιτεμόμενος, ἔγωγε αὐτῷ προσεπεσόμην, καὶ μήθ' ὅπως λακτίσαι με τοῖς πλαγαῖς, ἀφεῖναί ποτε. τοῦτο ἐλπίσας μάλα μέγα ὄφελος ἔσεσθαι ἐκ τῆς βλαδίμητος, φήθην γὰρ ὅτι πάντως ἀπέμπτοντι, τὰ μὲν ἐμοὶ σκεύη λήψεσθαι πρὸς τοῦ πάππου, καὶ τοῦ ἡμίονου, ἐμὲ δὲ οὐκέτι ἐάσειν πεζὸν τοῖς λύκοις, ἀλλά τις δώσειν βάσκανος, σπουδὴ τῶν ἐμῶν βλαδημάτων, ἐς τὸ ταχύτατον ἀφίξεσθαι. ὁ γὰρ ὄνος, ὄνος, ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας, πίπτει ὑπὸ τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ, πυκνότατα, ξύλα παίοντες ἀναστῆσαι τὸν ἄθλιον ἀπέλιπον. ὡς δ' οὐδὲν ὑπῆκουε, ταῖς πλαγαῖς, λαβόντες αὐτὸν, οἱ μὲν ὦτον, τοῦ ὄνου, οἱδὲ, τὸ οὐρᾶς, ἀπεζήτουν ἑκατέρωθεν. ὡς δ' οὐδὲν ἤνυον, ἐκεῖθ' ὥσπερ λίθος ὑπὸ τῇ ὁδῷ ἀπηρήκασιν, λοιπὸν ἀμύνει ὑπ' ἀλλήλοις ὅπ δὴ μάτην ποιοῦσι, καὶ τὸ χρῆναι φυγῆς

vissem, aufugi ad montem. Ille ubi vidit me cursim abeuntem, clamavit ut adversum me solverent canes, qui multi magnique erant, & ad pugnandum cum ursis idonei. Cognovi me ab his dilaniatum iri, si caperer. Quare cùm me paulum huc illuc circuntulissem, decrevi quod vulgò dicitur, recurrere potiùs quàm malè currere. Itaque relegi vestigia, & in stabulum denuo sum ingressus. Hi verò currentes canes exceperunt & vinxerunt. Me verò non priùs destiterunt percutere, quàm præ dolore olera comesta egererem. Et cùm abeundi tempus jam advenisset, gravissimam & maximam furti partem mihi imposuerunt: indeque hunc in modum discedimus. Postquam autem ictibus, & oneris gravitate, & ungularum ex via attritu fatiscerem; decrevi ibi cadere, neque quamvis verberibus me necarent, unquam surgere, sperans me multum emolumenti ex hoc consilio percepturum, nempe illos necessitate compulsos, sarcinam qua pressus eram, inter equum mulumque partituros, meque lupis ibi relicturos. Sed nescio quis dæmon invidus mea consilia in contrarium vertit. Nam alter asinus forsan iisdem mihi excogitatis in via cadit. Quem hi quidem primùm fuste demulcentes, miserum surgere jubebant; quem plagis non parentem, alii auribus, alii cauda prehensum, erigere conabantur. Verùm ut nihil proficiebant, & lapidis instar, animo concidens in via jacebat, hi reputantes interse, sese frustra laborare, & fugiendi tem-

ἀναλίσκουσιν, ἅπαντα παρεῖδον ἐσθίοντες, τὰ μὲν σκόλυμα πάντα, ὅσα ἐμέμιζεν ὀνῷ, ἀφανίζουσιν ἐμοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ. τὸ δὲ ἄθλιον κρεμασθὲν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ τῆς ἀχθοφορίας, λαβόντες, τῷ ξίφει κατατέμνουσιν εἰς τὸ σκιλᾶν. καὶ ἀπαίροντα ἔτι, αὐθαίρετον εἰς τὸ κρήμνον. ὁ δὲ, ἀπηῴρηκότα, τὸ δεύτερον ἀρχόμενον. ἐγὼ δὲ ὁρῶν τὸ τῆς συμποδισπόρου τῶν ἐμῶν βουλευμάτων τὸ τέλος, ἔγνων φέρειν εὐθυμως τὰ ἐνεστῶτα, καὶ εὐθύμους ἀξιοπιστῶν, ἐλπίδας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ ῥόδα. κἀκ τούτων, εἰς ἐμαυτὸν ἀνασωθήσεσθαι. καὶ τὸ λῃστῶν δὲ ἄχθος, ὡς οὐκ εἴη ἔτι πολὺ τὸ ὁδόν. ἐν ὅσῳ κραιλαύουσιν. λοιπὸν, ἔνθα κραιλαύουσιν. ὅπου πάντα ταῦτα δρόμῳ ἐκομίζομεν, ἐς πρὸ τῆς ἑωθινῆς ἥλθομεν εἰς τὰ οἰκεῖα. γραῦς δὲ γυνὴ ἔνδον κρεῖττον, καὶ πῦρ πολὺ ἐκαίετο, οἷόν, πάντα ἐκεῖνα, ἅπερ ἐτυγχάνομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἴσω κατέθηκεν. εἶτα ἤρετο τὴν γραῦν ἅμα ὅτου κρεῖττον, καὶ ὁ ἀφροσκόμης ἄρειον. ἀλλὰ πάντα εἶπεν ἡ γραῦς ὑπῆρχεν ὑμῖν, ἄρτοι πολλοὶ, οἶνος παλαιὸς πίθοι. καὶ τὰ κρέα δὲ ὑμῖν πάντα σκόλυμα ἔχω. οἰδὲ, τὸν γραῦν ἐπαινέσαντες, ἀπεδυσάμενοι, ἠλείφοντο πρὸς τὸ πῦρ. καὶ λέβητες ἔνδον ὕδατος θερμοῦ ἔχοντες, ἀφυσάμενοι ἔνθεν, ἐλοῦντο, καὶ ἐμάνθανον, αὐτοσχέδιον τὸ λουτρὸν ἐχρῶντο. εἶτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον νεανίσκοι πολλοὶ, κομίζοντες σκεύη πολλὰ, ὅσα χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, καὶ κόσμου γυναικεῖον, καὶ ἀνδρεῖον πολλοῦ. ἐκοινώνουν δὲ ἅπαντα ἀλλήλοις. καὶ ἡνίκα ταῦτα ἔνδον κατέθεντο, ὁμοίως ἐλούσαντο καὶ αὐτοί. λοιπὸν μετὰ τοῦτο, ἦν ἄρειον δειπνῆσαι, καὶ λόγος πολὺς ἐν τῷ συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων. ἡ δὲ γραῦς,

pus abſumere, aſino demortuo adſtantes, ſarcinas omnes quas ille geſtabat, inter me equumque partiti ſunt. Miſerum verò aſellum captivitatis, & oneris ferendi ſocium, ex cruribus ſuccidunt enſe, & ſpiritum adhuc efflantem, è loco præcipiti dejiciunt. Ille verò infra delabebatur moriendo ſubſultans. Ego videns in comite meorum conſiliorum exitum, ſtatui æquo animo ferre præſentem fortunam, & promptè iter conficere, ſperans roſis tandem repertis me priſtinam formam recuperaturum. Atque ex latronibus accipiebam, parum itineris ſupereſſe ad diverſorium in quo habitant. Itaque omnia hæc curſim ferebamus: domumque ante veſperam venimus. Intus ad luculentum ignem ſedebat anus. Hîc illi ea omnia depoſuerunt, quæ afferebamus. Poſtea vetulam rogant quorſum ita ſederet, nec prandium pararet. At omnia, inquit anus, parata ſunt vobis, panes multi, dolia veteris vini: habeo quoque ſylveſtres carnes quas ego vobis paravi. Collaudata vetula, veſtibuſque depoſitis, ad ignem ſe ungebant. Intus erat lebes aquæ calidæ, qua hauſta & in labrum effuſa, extemporali balneo ſunt uſi. Paulò pòſt venerunt adoleſcentes multi plurimam ſuppellectilem portantes, auream, & argenteam, veſtes, & muliebrem ornatum, virilemque multum, communem omnibus prædam: quibus rebus intus depoſitis, ſimiliter & hi laverunt. Cæterùm poſtea, lautum erat prandium, & ſermo multus in homicidarum convivio. Anus verò mihi & equo

ἐμοὶ, καὶ παῖ ἵππαρε, πελλὰς παρέθηκα. αὐτὸ σιωπῶ μὲ, σπουδῇ πὼς κριθὰς κρατήσω, διδιὼς εἶα ἐκεῖ, ἐμὶ τ' συμπέρεσον. ἐγὼ δ', ἐπειδὴ ἤδειμι τὸν χρεῶν ἐξιόντα τ' ὕπνου, ἤσθιον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ κρωλιπόντες τὸν χρεῶν, καὶ γεναίσκομεν ἵνα, οἱ λοιποὶ πάντες ἐπὶ ἔργον ἀπῆισαν. ἐγὼ δ' ἔσσον ἐμιμούμην, καὶ τὸν ἀκρεῶ φρουρόν. τ' μὲ γὰρ χρεὼς κρωφρουῆσαι ἐω μοι, καὶ φυγεῖν οὐ τ' σαίνης ἐμμένταν δυνατόν. ὁ δ' γεναίσκης, μέγας τι ἐω, καὶ φοβερὸν ἔδεικτο, καὶ τὸ ξίφο ἀεὶ ἔφερε, καὶ τὸν δόρυν ἀεὶ ἐπῆκα. τρισὶ δ' ὕστερον ἡμέραις, μεσούσης χιόνος τ' πετὸς, ἀναστρέφουσιν οἱ λῃσταὶ, χρυσίον μὲ, οὐδὲ ἀργύριον, οὐδὲ ἄλλο μὲν οὐδὲν κομίζοντες, μόνον δ' παρθένον ὡραίαν, σφόδρα καλὴν, καὶ λαίνεον, καὶ πεπαιδαγωγημένην τὸν ἐθέλειν, καὶ τὸν κόμην. καὶ κρωζοθέμενοι αὐτὴν ἔνδον ἐπὶ τ' καθέδραν, ἀπρεπῆν σκέλεσιν. καὶ τὸν χρεῶν σκέλεσιν ἔνδον ῥῆσιν, καὶ τὸν παῖδα σὺν φρενὶ ἔχειν. ἠδὲ παῖς, ὥτε ἐμφανῆν π ἤγαλεν, ὥτε πιεῖν, ἀλλὰ πάντα ἴλαε, καὶ τὸν κόμην τὸν αὐτῆς ἐπαφρίλλαν. ὥτε δ' αὐτὸς πλησίον ἐμὶς ἐδόκ τῇ φάσγῃ, συνέκλαιον σαυτὸν τῇ κραλῇ παρθένῳ. σὺ δ' τάτων, οἱ λῃσαι ἔξω σὺ τῇ σφενδόμῳ ἐδεύσων. πρὸς ἡμέρην δ', πῶν σκηνῶν τις, τ' τὰς ὁδὸς φρουρεῖν εἰληχότων, ἔρχεται ἀπαγγέλλων ὅτι ξίφο πωτῇ παρεῖναι μέλλοι, καὶ πάλιν πάλιτον κομίζαι. οἱδ', ὥτως ὡς εἶχον ἀναστάντες, ἓ ὁπλιασάμενοι, καμοὶ, καὶ τ' ἵππον ἐπισάξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ὁ δυσχὴς ἐπισάμφο ἐπὶ μόχθῳ, καὶ πάλιμον ἐξελαύνεσθαι, ὁπηνίκα σφῶν ἥκειν, ἤνδειν ἐπαύμην τῷ ξόλῳ, ἐπιτρεθμένων αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἤκομεν εἰς τὸν ὁδὸν,

equo hordeum appoſuit. At ille hordeum avidè vorabat, me convivam, ut par erat, veritus: ego verò cùm abiiſſet anus, panem comedebam. Poſtridie relicto cum vetula adoleſcente uno, ad opus ſuum abiverant. Ego autem me, accuratamque cuſtodiam ingemiſcebam. Licebat enim mihi anum contemnere, & ex ejus conſpectu aufugere poteram. Verùm adoleſcens, & procerus erat, & horrendum intuebatur, & gladium ſemper geſtabat, & januam ſemper impingebat. Triduo pòſt, nocte propemodum media, revertuntur latrones, non aurum, non argentum, non aliud quidpiam afferentes, ſed maturæ ætatis virginem valdè formoſam, flentem, lacertis veſtibus, & coma: quam in ſtraminibus collocatam bono animo eſſe jubent, ac vetulæ injungunt ut domi maneat, & puellam cuſtodiat. At puella nec comedere, nec bibere volebat, ſed ſolùm flebat, & capillos dilacerabat: adeò ut ipſe præſepi aſtans cum illa virgine formoſa plorarem. Interim latrones foris in veſtibulo cœnabant. Cùm autem dies illuxiſſet, exploratorum quiſpiam, eorum qui in viis excubabant, nuntiatum venit peregrinum multas vehentem opes hac tranſiturum. Hi ut ſe habebant, armati ſurrexerunt, & me equumque impoſitis clitellis abigebant. Ego infœlix exploratum habens me ad pugnam, & bellum duci, tarde ibam. Inde properantibus illis, baculo percutiebar. Et poſtquam ad viam pervenimus quà tranſiturus

ἔνθα ὁ ξένος παρελάσειν ἔμελλε, συμπατάσσουσι οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχήμασιν, αὐτόν τε, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ θεραπόντας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα ἦν πολύτιμα ἐξελόντες, τῷ ἵππῳ. κἀμοὶ ἐπέθηκαν. τὰ δ' ἄλλα τῶν σκευῶν, αὐτοῦ συνθλίψαντες ἔκρυψαν. ἔπειτα ἠλαυνον ἡμᾶς ὄπισθεν. κἀγὼ ἐπειγόμενος, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος, κρούω τινὶ ὀπλὴν ὀξεῖ πέτρῳ ὀξείαν. καί μοι δι' τὴν πληγὴν, γίγνεται τραῦμα ἀλγεινόν. καὶ χωλεύων, ἔνθα τὸ λοιπὸν τὴν ὁδὸν ἐφέλιζον. οἱδὲ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, τί γὰρ ἡμῖν δεῖ τρέφειν τὸν ὄνον τοῦτον, πάντα καταπίπτοντα; ῥίψωμεν αὐτὸν δι' ὃ κρημνοῦ, οἰωνοῖς δεῖπνον ἀγαθόν. καὶ φασι ῥίψωμεν αὐτὸν, καθαγιάσωμεν δὲ στρατῷ ἰσόμοιρον. καὶ οἱμὲν, συνεπίσπονδοι ἐπ' ἐμέ. ἐγὼ δ' ἀκούσας ταῦτα, τῷ τραύματι λοιπὸν ὡς ἀλλοτρίῳ, ἐπέβαινον. ὁ δὲ δυσπότμημα φόβος, ἀναίσθητον τὸ ὀδυνᾶσθαι ἔθηκεν. ἐπεὶ δ' ἠλθομεν εἴσω, ἔνθα κατελύομεν, τὰ μὲν σκεύη τὰ ἡμέτερα ἅπαντα ἀφελόντες, οὐ κατέθηκαν. φῶτοι δ' ἀναπεσόντες, ἐδείπνουν. καὶ ἐπειδὴ νὺξ ἦν, ἅπρισαν, ὡς τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἀπασῶσαι. τὸ δ' ἄθλιον τοῦτον ὄνον ἔφη τις αὐτῶν, τί ἐπάγομεν ἄχρηστον σὺν τῇ ὅπλῃ; τὰ δ' σκεύη, ἃ μὲν, ἡμεῖς οἴσομεν. ἃ δ', καὶ ὁ ἵππος. καὶ ἀπῆσαν. τὸν ἵππον ἄγοντες. νὺξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. κἀγὼ τότε πρὸς ἐμαυτὸν εἶπον. ἄθλιε, τί ἔτι μένεις σεαυτοῦ; μῶρε σ', καὶ γυπῶν τέκνα δειπνήσουσιν. σὸν ἀκούεις οἷα περὶ σοῦ ἐβουλεύσαντο; θέλεις τῷ κρημνῷ παρεπεσεῖν; νὺξ μὲν αὕτη, καὶ σελήνη πολλή. οἰδὲ, οἰχόμενοι ἀπίασιν. φυγῇ σῶζε σεαυτὸν δὸς διαφυγὼν αἰσθοφόνων. ταῦτα πρὸς ἐμαυτὸν συνοίσομεν, ὁρῶ ὅτι

rus erat peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum ejusque famulos occiderunt. Hi delectis rebus pretiosissimis, eas mihi, equoque imposuerunt: ibi verò in sylva reliquam suppellectilem absconderunt. Postea nos à tergo impellebant: atque ego dum urgeor, & fuste verberor, ungula in lapidem acutum offendo: ex offensione fit acerbum vulnus: quo factum est, ut reliquum viæ claudicando confecerim. Tum inter se dicebant illi, Quid opus est hunc asinum sæpe cæspitantem nutrire? præcipitem eum demus inominatum: imò inquiunt, ipsum nostri exercitus futuram expiationem projiciamus: & adversus me sese instruebant. Quæ cùm audirem, quod itineris superesset, ut alieno vulneri insistens, peregi. Fecit enim mortis metus, ut dolorem non sentirem. Vt verò ad diversorium perventum est, sublatam ex humeris nostris suppellectilem, composuerunt, & discumbentes cœnarunt. Per noctem verò reliquas sarcinas petitum iverunt. Sed miserum hunc asinum, ex illis quidam inquit, quid propter ungulæ vulnus inutilem deducimus? Sarcinas autem partim nos feremus, partim equus. Tunc deducentes equum, abiverunt. Nocte autem clarissima Lunæ splendore, apud me dicebam, Quid amplius hîc expectas miser: esca vulturibus & vulturum pullis es futurus? Non audis quidnam isti de te statuerint? vis-ne ex præcipiti dejici? Nox Luma refulget, atque isti abeunt: tuæ saluti fuga ab homicidis hisce dominis consule. Hæc apud me cogitans, quod video me solutum,

ἐπὶ σφενδονήτῃ ὁδοῦ, ἀλλά με ὁ πάππος ὁ τῆς ὁδοῦ ἡμῶν παρεσκήψατο. τοῦτό με ὁ παράξενος ὡς μάλιστα πρὸς τὴν φυγήν. καὶ δρόμου ἐχόμην, ἀπῆειν. ἡ δὲ γραῦς ἐπεὶ εἶδεν ἀποδιδράσκοντα ἄτιμον, λαμβάνεταί μου τοῦ ὄνου, καὶ ἕλκει. ἐγὼ δὲ ἄξιον πρυμνοῦ, καὶ δοκοῦντα ἄμεινον εἶναι τὸ σῶον γραὸς ἀλόης, ἕσυρον αὐτήν. ἠδὴ, μειρακίῳ ἐνδοθεν τὴν παρθένον τὴν αἰχμαλωτον. ἡ δὲ ὡσπερεὶ δέσα, καὶ ἰδοῦσα γραῦν, δίκλω κίρκῳ ἐξ ὄνου ἡμιόλιον, τολμᾷ τὰλαινα χλωαῦον, καὶ ἄξιον δακτυλιοῦ μέσου νεανίσκου. ἀνεπηδᾷ γὰρ εἰς ἐμέ. καὶ ἐπιπηδήσασά μοι, ἤλασεν. κἀγὼ τὴν πτέρναν τοῦ φυγῆς ἐν τῷ τοῦ κόρης σωθῇ, ἔφυγον ἵππου δρόμῳ. ἡ δὲ χαῦς, ὀπίσω ἀπελέλειπτο. ἡ δὲ παρθένος, τοῖς μὲ ἡμῖν κύκλῳ, σῶσαι αὐτὴν τοῦ φυγῆς. πρὸς δὲ ἐμὲ, ἵνα με ἔφη κομίσῃς πρὸς τὸν πατέρα ὃν καλεῖ σὺ, ἐλεύθερον μὲν σε παντὸς ἔργου ἀφήσω, κελεύων δὲ μέδιμνον ἴσην σοι ἐφ' ἑσπέρας ἡμέρας τὸ ἄριστον. ἐγὼ δὲ, καὶ τοὺς φονεῖς τοὺς ἐμαυτοῦ φεύγομαι, καὶ πολλὰ ἐπικερδέσω, καὶ ἡσυχίαν σὺ τοῦ ἀναστρέφεσθαι ἐμοὶ κόρης ἐλπίζων, ἔθεον, ὃ τεθύμωτο ἀμελήσας. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν ἔνθα ἐκείνη διεβλήθη ὁδὸς, οἱ πολέμιοι ἡμᾶς κυκλαμβάνουσι, ἀναστρέφοντες, καὶ πάρεσθεν ὄντας πρὸς τὴν σκιλιῶν ἴγνωσαν τοὺς δυσχεῖς αἰχμαλώτους. καὶ ἀσθενημένης, λαμβάνεταί μου, καὶ λέγουσι, ὦ κακὴ, κάμοῦ σὺ παρθένου, ποῖ βαδίζεις ἀμελὲς παλαιπαρε; ἠδὲ τὰ δαιμόνια δέδοικας; ἀλλὰ δεῦρο ἴθι πρὸς ἡμᾶς. ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, σπουδαίον χαλέπτοντες ἕλκειν. κἀμὲ ἀπορέψαντες, εἴλκον ὀπίσω. κἀγὼ τότε δὲ ποδὸς, καὶ ὃ τεθύμωτο ἀμυνόμενος, ἐχωλάνον. οἱδὲ, νεῦε ἔφασαν χαλοῦ,

tum, & lorum quo trahebar in via pendens, hoc me ad fugam capessendam maximè incitat: ac cursim egressus abeo. Vbi me ad fugam paratum conspexit anus, cauda prehensum retinebat. Ego rem dignam præcipitio, & alia quavis morte putans, si à vetula retinerer, mulierem trahebam, quæ captivæ virginis opem implorabat. Virgo cùm prodiisset, & conspexisset anum instar caudæ ex asino pendentem, nobile, & vesano adolescente dignum facinus est ausa. Nam in me insilit, insidensque abigit. Ego tum fugiendi studio, tum puellæ gratia, equi cursu fugi, anicula post nos relicta. Virgo pro salute orabat Deos: ac mihi dicebat: si me, ô egregie, ad patrem vectaveris, ab omni utique opere te liberum faciam: tibique quotidie medimnum hordei in prandium præbebo. Tum ego meos interfectores fugiens, magnamque opem, curamque ex servata puella mihi sperans, neglecto vulnere currebam. Vbi verò ad bivium quoddam pervenimus, hostes nostros redeuntes offendimus, qui è longinquo protinus ad lunam infœlices captivos cognoverunt, ac me corripiunt accurrentes, dicuntque, O formosa virgo & bona, quonam is nocte intempesta, misera? nonne dæmones pertimescis? At huc ad nos veni: te tuis reddemus. Quod Sardonio cum risu dicebant: meque aversum retrahebant: ego verò pedis, vulneriscque recordatus claudicabam. Illi verò dicebant,

ὅτι ἀποδιδράσκων ἑάλωκας; ἀλλ' ὅτι φεύγειν ἐδόκεί σοι, ὠκείνων, ἵππε ἀκύτερος, καὶ πλέως ἦθα. τοῖς δὲ λόγοις τούτοις τὸ ξύλον εἵπετο. καὶ ἤδη ἔλκος τὸ μηρὸ εἶχον, πεθεπεύμβρω. ἐκεὶ δ' εἶσω πάλιν ἀνεφρέψαμβρ, τὴν μὲ χραιῶ, εὕρομβρ οὐ τὸ πέτρος κρεμαμβρόμην τὸ κριλωδάκι, διέσπασε γὸ οἷον οἰκὸς τὴς δικαιόσης ἐπὶ τῇ τὸ παρθένε φυγῇ, κρεμᾶς ἑαυτὸν, σφίγξασα τὸν δ' τραχήλε. οἰδὲ, τὴν χραιῶ θαυμάσαντες τὸ ἀγωνιμοσύνης, τὴν μὲ, ἀπολύσαντες, ἐς τὸ κρημνὸν κάτω ἀφῆκαν ὡς ἦν τὸ τὸ δέσμε. τὴν δὲ παρθένον, ἔνδον κατέδησαν. εἶτα ἐδείπνων. καὶ πότος ἦν μακρός. καὶ τάτῳ ἤδη ἐκ τῆς κόρης διελέγοντο πρὸς ἀλλήλας. τί ποιεῖμβρ ἔφη τις αὐτῶν τὴν θρασύτην; τί δ' ἄλλο εἶπεν ἕτερος, ἢ τῇ χραῖ ταύτῃ κάτω ἐπιβρίψαμβρ αὐτὴν, ἀφελομένην μὲ ἡμῶν χρήματα πολλὰ, ὅσον ἐπ' αὐτῇ. καὶ κατέδυσεν ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργαστήριον. οἶδε γὰρ ὦ φίλοι, ὅτι αὐτὴ οἱ ἔτι οἴκοι ἐθράξαθα, εἰδὲ εἷς ἂν ἡμῶν ζῶν ὑπελείπετο. πάντες γὸ ἂν ἑάλωμβρ, ἔτ' ἐχθρῶν ὠν ἀθρόων ἡμῖν ἐπιπεσόντων. ὥστε ἀμυνόμενοι μβρ' τὴν πολεμίων. ἀλλὰ μὴ ὥστε ῥᾳδίως ἀποθνησκέτω, πρὸ ὧν ἐπὶ ἔ λίθε. δήκαθεν δὲ αὐτῇ τ ἀλγεινότατον ἐξεύρομβρ. καὶ ὄνος αὐτὴν χρόνῳ, καὶ βασάνῳ, φυλάξας, ὕστερον ἀπολεῖ. εἶτα ἐζήτουν δίκαιον. καί τις εἶπεν, οἶδα ὅτι ἐπαινέσεθε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. τ ὄνον δεῖ ἀπολέσαι, ἀκίνητον ὄντα, νῶν δ' ἐ χαλὸν εἶναι ψεύδεμβρον, καὶ μὲν ἐ τ φυγῆς τ παρθένε χρώμβρον ὑπηρέτην, ἀ δίκαιον. τοῦτον δὲ ἔωθεν ἀποφάξαντες, ἀνατέμνομβρ εἰς τ γαστρὸς, καὶ τὰ μὲ ἔγκατα πάντα ἔξω βάλωμβρ, τὴν μὲ δ' ἀγαθὴν ταύτην

bant, claudus es quum aufugiendo captus es? Verùm quando tibi visum est fugere, sanus, equo velocior, & volucer eras. Quæ verba sequebantur verbera, & dum increpabar, vulnus in crure jam habebam. Domum regressi, vetulam invenimus laqueo è petra suspensam, quæ ut verisimile est, dominos ob virginis fugam verita, constricto collo se suspenderat. Illi bonam vetulæ fidem admirati, solutam ut erat in laqueo, præcipitem in imum dedêre. Intus vincta virgine cœnarunt, & potum produxerunt, dum interim de virgine colloquerentur. Quid, ait ex iis quispiam hac fugitiva faciemus? Quid aliud, alter inquit, nisi eodem illam loco, quo vetulam nostram præcipitem agamus? Nam & pecuniam multam nobis, quantum in ipsa fuit, abstulit, nostramque tabernam prodidit. Atque ut probè scitis, amici, si hæc domum fuam aufugisset, ne unus quidem nostrûm in vivis relinqueretur. Etenim inimicis in nos ex composito irruentibus, omnes caperemur. Quare adversariam hanc ulciscamur: sed non ita ut in saxum projecta pereat facilè: imò acerbissimam & longissimam mortem comminiscamur: quæ ipsam tempori, & cruciatui servatam, postera die perimat. Deinde genus mortis quæsiverunt. Tum dixit aliquis, Teneo commentum quod probabitis. Interimendus est tardus hic asinus, qui se claudicare mentitur, quanquam virginis hujus fugæ assecla fuit, & minister. Itaque hunc diluculo jugulatum, abscisso ventre aperiamus: & intestinis abjectis præclaram

παρθένον, τὴν ὄνον ἐγκυκλίσωμεν, τὸν μὲν κεφαλὴν, ἔξω δ' ὄνου σχίζοντι, ὡς ἂν μὴ δύῃς ἀποπνιγήσεται δ' ἄλλο σῶμα πᾶν, ἔνδον κρυπτόμενον, ὡς ἂν αὐτὸν κυοκομοῦσα δι' ἡμέρας συβρόψαντες, ῥίψωμεν ἔξω ἄμφω ταῦτα τοῖς γυψὶ κρυπτὸν ἐσκυλευμένον ἄρμα. σκοπεῖτε δ' ὦ φίλοι, τὴν βασάνου τὸ δεινόν. πρῶτον μὲν, τὸ, νεκρὸν ὄνου, σαπεῖσαι. εἶτα, τὸ, ἥρως ὥρᾳ διεμβύσσῃ ἡλίου τὸ κτηνώδ κυοφορεῖσθαι, δ' λιμῷ ἀεὶ κτείνουσα ἀποθνήσκειν, καὶ μηδ' ἑαυτὴν ἀποπνίξαι ἔχειν. τὰ δὲ ἄλλ', ὅσα πείσεται, σαπροῦ δ' ὄνου τῇ τε ὀδμῇ, δ' τοῖς σκώληξι σφυρῶντα, ἐῶ λέγειν. πάλιν δ' οἱ γόητες διὰ δ' ὄνου παρεισιόντες εἴσω, δ' τοῦτον ὡς ἐκεῖνον ἴασιν, δ' ζῶσαι ἔτι, ἀφαπάσονται. πάντες ἀπεδέξαντο, ὡς ἐπ' ἀγαθῷ μεγάλῳ τῇ παρεπιδημούσῃ τούτῳ δυνάμει. ἐγὼ δ', ἀνίστασθαι αὐτὸν, ὡς ἂν ἀποσφαγησόμενον, δ' μὴ δ' θεοῖς δύσκολος καταράσωμαι, ἀλλὰ παρθένον ἀλλοίαν ἐπιδεξόμενον, καὶ ἤδη, ὑδὲ αὐλικὸς κύρης, ἑστήκειν. ὄρθρου δ' ἔτι. δ' ἐξαίφνης ἐφίστησι πλῆθος φασσιτῶν, ἐπὶ τὰς μιαιρὰς ταύτας αἰφνιδίου. καὶ δύσκολος πάσχω ἐδόκουν, καὶ ἐπὶ τ' τῆς χώρας ἡγεμόνα ἀπῆγον. ἔτυχε δ' ὁ τῶν κόρων μεμνησόμενος. συν' αὐτοῖς ἀλθών. αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ δ' τὸ καταγώγιον τῶν λῃστῶν μηνύσας. ἐξαλαβὼν ὢν τῶν παρθένον, καὶ καθίσας ἐπ' ἐμὲ, ὕστερος ἦλθε οἴκαδε. οἱ δ' κωμῆται, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἔτι πόρρωθεν; ἐγνωσαν δύσκλειαν, διαγγέλιον αὐτοῖς ἐμοῦ σφετεγκησαμένου. καὶ σφοδραμόντες, ἠσπάζοντο, δ' ἤγον εἴσω. ἡ δ' παρθένος, πολλὰ λόγου εἶχεν ἐμοῦ δίκαιον ποιῆσαι, δ' συναιχμαλώτου, συναποδράσαντος, καὶ τ' κρεῖττον ἐκείνου αὐτῇ ἡνάραμ hanc virginem, intus asinum includamus: ita ut solum superextet caput, ne è vestigio suffocetur: reliquum verò corpus totum in ventre occultatum lateat, ut in eo consuto bene repositum cum altero projiciamus vulturibus, novo more præparatum cibum. Considerate autem amici hujus tormenti sævitiam. Primùm, quòd asino cohærebit: deinde verno tempore, sole fervidissimo in jumento decoquetur, & fame semper necante peribit, neque quo se suffocet, habebit. Cætera verò quæcunque patietur, putrefacti asini odore, & scaturientibus vermibus, prætermitto. Denique vultures in ventrem asini penetrantes, hanc cum illo pariter, adhuc viventem dilaniabunt. Vociferati sunt omnes, tanquam prodigiosum hoc commentum comprobantes. Ego me ipsum deplorabam tanquam jam moriturus, nec fœlici morte occubiturus, sed miseram virginem susceperus, & virginis insontis sepulchrum futurus. Diluculo statim adventat militum manus in sceleſtos illos latrones: eosque repentè omnes vinciunt: & ad regionis præsidem ducunt. Cum illis etiam venerat virginis procus. Ipse enim latronum diversorium indicarat. Hic virginem assumptam, mihique impositam, hoc modo domum deduxit. Vicini ut nos è longinquo viderunt, rem prosperè gestam agnoverunt: me rugitu bonum ipsis nuntium significante: & accurrentes salutarunt eam, domumque deduxerunt. Virgo autem magnam mei rationem habebat, idque meritò, cùm captivitatis, & fugæ socius fuissem, unaque

νων συγκινδυνεύσοντος. καὶ μοι τοῖς κεκτημένοις, ἄρσεσι παρέκειτο μέδιμνος κριθῶν, καὶ χόρτος, ὅσος ἐς καμήλου ἱκανός. ἐγὼ δὲ τότε μᾶλλον κατηρώμην τὴν Παλαίστραν, ὡς ὄνον με, καὶ ἐς κυνὰ τὴν τέχνην μεταβεβῆσαι. ἑώρων γὰρ τοὺς κυνὰς εἰς τὸ τραπεζίον παρεισπίπτοντας, καὶ λαφύσσοντας πολλὰ, καὶ ὅσα ἐς γάμους πλουσίων νυμφίων. ἡμέρας δὲ ὕστερον μετὰ τὸν γάμον οἱ πολλοῖς, ἐπειδὴ χάριν μοι ἔφη ἡ θυγατηρ ἔχειν τῷ πατρὶ, καὶ ἀμείψασθαί με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ ἤθελον, ὁ πατὴρ ἐκέλευσεν ἀπολύειν ἐλεύθερον ἀφέσεως τυχεῖν, καὶ σὺν τοῖς ἀγελαίοις ἵππους νέμειν. καὶ χαίρων ὡς ἐλεύθερος ἔφη, ζεύξασθαι σὺν ἵπποις, καὶ τοῖς ἵπποις ἐπιβῆναι. καὶ αὐτὴ δικαιοτάτη ἀμοιβὴ ἐδόκει τότε, εἰ ἦν τὰ πρόσωπα τοῦ ὄνου δικαστῆ. καλέσας οὖν τὸν ἱππαφορβὸν τινα, τούτῳ με παραδίδωσιν. ἐγὼ δὲ ἔχαιρον, ὡς σὺν ἵπποις ἐπ' ἀγχοφορήσων. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν εἰς τὸν ἀγρὸν, ταῖς ἵπποις με ὁ νομεὺς συνέμιξε, καὶ ὑμᾶς τῷ ἀγέλῃ, εἰς νομήν. ἐγρῆν δὲ ἄρα καὶ ταῦθ', ὥσπερ Κανδαύλῃ, καμοὶ ἡδύς. ὁ γὰρ ἐπιστὰς τὸν ἵππον, τῇ αὐτοῦ γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἔνδον με κατέλιπεν. ἡδὺ, τῇ μύλῃ με ὑπεξεύγνυσι, ὥστε ἀλεῖν αὐτῇ καὶ πυρὸν, καὶ κριθὰς ὅλας. καὶ τοῦτο, μὴ σὺ μίτελον κακὸν εὐχαρίστῳ ὄνῳ ἀλεῖν τοῖς ἑαυτοῦ ἐπιστάταις. ἡ δὲ βελτίστη, καὶ δεδώκει τι ἄλλων τῶν σὺν ἐκείνοις τοῖς ἀχθοῖς, πολλοὶ δὲ πάνυ ἦσαν, ἄλφιτα τὰ μισθὸν αἰτοῦσα, ἐξεμίσθου τὸν ἐμὸν ἄθλιον πρόχηλον. καὶ τὰς μὲ κριθὰς, τὰμὰ ἄρεσθαι φεύγουσα, καμοὶ ὥστε ἀλεῖν ἐπιβάλλουσα, μάζας ὅλας ποιοῦσα, κατέπινεν. ἐμοὶ δὲ, πίτυρα ἄρεσθαι

que in mortis periculum veniſſem. Et mihi, dominorum juſſu, hordei medimnus in prandium apponebatur, fœnumque quantum ſufficeret camelo. Ego tunc, potiſſimùm Palæſtram execrabar, ut quæ me in aſinum, non in canem arte tranſmutaſſet. Videbam enim canes in culinam introëuntes, multaque vorantes, quàm multa in divitum nuptiis. Paucis autem poſt nuptias diebus, quoniam hera gratiam apud patrem promiſerat, & juſtam beneficii penſationem reddere volebat, juſſit ejus pater me liberum dimitti, ut ſub dio agerem, & cum armentariis equabus paſcerer. Nam ut libertate fruens, inquit, cum voluptate vivet, & equas inſcendet. Atque hæc retributio juſtiſſima mihi tum videbatur, ſi penes aſinum eſſet judicandi provincia. Quare accerſito equorum paſtore, ei me tradit: ego autem gaudebam, ut qui futurus eſſem à ferendis oneribus in poſterum immunis. Poſtquam ad agrum pervenimus, equabus permiſcuit me paſtor, ſimulque ad paſcendum duxit. Oportebat autem ut hîc, idem mihi ac Candauli accideret. Nam equorum præfectus, uxori ſuæ Megalopolæ intus me reliquit: quæ me molæ illigatum ſibi frumentum, & hordeum totum molere cogebat. Mediocris hic erat labor, grato præſertim aſino molere dominis. Atque optima hæc mulier, etiam farina in mercedem petita à ruſticis aliis, qui erant multi, miſerum meum collum mercede locabat. Inſuper hordeum cibum meum torrefaciens, mihique ut molerem, imponens, integras quas faciebat, mazas devorabat: ego in prandium furfur habebam.

ἦν. ἐ δέ ποτε ἐ σωμαλάσιός με πέις ἵππος ὁ νομεύς, παιόμβρός τε, καὶ διαμβρῶν ὑπὸ τῶ θρέσιων, λιπολλόμην. αἰεὶ γάρ με μοιχὸν ὑπενόησαν εἶναι τῶν ἵππων τῶν αὐτῶν γυναικῶν, ἐδίωκον, ἀμφοτέρωις αἰς ἐμὲ λακτίζοντες. ὥστε φέρειν οὐκ ἐδυνάμην ζηλοτυπίαν ἱππικήν. λιτὸς ὢν, καὶ ἄμβροτος ἐγὼ ἐ πολλὰ χρήμαθ' ἡβούλομαι, ἀλλ' ἵνα δύσφορον βάρος τῇ μύλῃ, ἵνα ὑπαίθριος κεμάβρων, ἵνα τῶν συνόντων πολεμάβρων. καὶ μὲν ἐ τὰ πολλὰ εἰς τὸ ἄφρος ἄνω ἐπεμπόμην, καὶ ξύλα τοῖς ὤμοις ἐφόρτιζον. τοῦτο γὰρ ἦν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμῶν κακῶν. ἐπεὶ τοίνυν με, ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὀρθὴν δεῖ πως ὁδόν. εἶπε ἐ ἀνυπόδητος ὀρθὸ ἐν λιθίνῳ. καί μοι σωμιξέπεμπεν ὀπλάτιλλ, παιδάριον ἀκμάζοντα. τοῦτό με καιρῶς ἐφίετο ἀκόλουθον. ἐπεὶ τοίνυν με ἔπαιε μετ, καὶ τρέχοντα λίαν, ἐ ξύλων ἀπλῆ; ἀλλὰ τῆ ἰζνὶς πυκνὰς ἔχοντι, καὶ ὀξείς. καὶ ἀεὶ ἔπαιεν τὸ αὐτὸ ἔ μηρῶ. ὥστε ἀείποτέ μοι κατ' ὀλίγον ὁ μηρὸς τῇ ῥάβδῳ. ὁ δὲ, ἀεὶ τὸ τραῦμα ἔπαιεν. εἶτά μοι ἐπιθεὶς φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι ἐ ἐλέφαντι συγκεῖσθαι. καὶ ἄνωθεν ἡ κεφάλαιος ὀξεῖα ἦν. ὀδὶ, καὶ σὺ τοῦτο ἔπαιεν. εἰ δέ μοι ἐξεπίκλοι ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἐπικλίνοι, δέον τὸ ξύλον ἀφαιρεῖν, ἐ τῷ κυφοτέρῳ ἐπεβάλλετ, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τοῦτο μὲ, ὃ δὴ ποτε εἰρήσεσθε. λίθους ἦ μεγάλους σὺ ἔ ὄρους ἀναιρέμβρων, εἰς τὸ κυφότερον, καὶ ἄνω νεῦον ἔ φορτίε ἐπετίθει, καὶ κατῆκεν ἄθλιος τοῖς ξύλοις, ὁμοῦ ἐ λίθους ἀγρείους ἐφέρομ. καὶ πορεμὸς ἦν ἀσπαρῶ ἐν τῇ ὁδῷ. ὁδὸ, ἔ ὑποδημάτων φιλόβρωτ, ὀπίσω τὸ ξύλον ἐπίμοι κομίζων, ἐπίσω δ' πορεμόν.

bebam. Quòd si quando me cum equabus abigeret pastor, ictibus & morsibus à maribus perimebar: qui me cum fœminis suis mœchari suspicabantur, ideoque utroque pede calcitrantes, me insequebantur. Quare zelotypiam equorum ferre non poteram. Quod factum est ut macilentus ac deformis brevi evaserim: cùm neque domi ad molam exhilararer, neque sub dio pascerer, consortium bello oppressus. Quinetiam in montem sæpe mittebar, & ligna vectabam humeris. Quod erat malorum meorum caput. Primùm quidem ascendendus erat mons excelsus via graviter ardua: deinde soleis carebam in saxoso monte. Mecumque mittebatur agaso, nefarius puerulus, qui me nova ratione quavis à parte perdebat: ac primùm quidem me etiam intensiùs currentem percutiebat, non simplici fuste, sed nodis crebris, acutisque scatente: eandemque femoris partem semper petebat, adeò ut ea ex parte femur verberibus apertum fuerit: nec tamen vulneratum ferire desistit. Deinde onus imponebat, quantum vix etiam elephas tulisset. Ac quanquam acutus erat descensus, hic tamen verberabat. Quòd si videret mihi incumbens onus in alterum latus inclinare: quanquam graviori detrahenda erant ligna: & leviori adjicienda, ut paria fierent: nunquam tamen istud fecit. Imò lapides magnos ex monte acceptos, leviori seque attollenti oneri addebat: ego verò descendebam lapides inutiles cum lignis circunferendo. Porrò in via erat perennis fluvius, quem ut calceis parceret, post ligna mihi insidens trajiciebat,

εἰ δέ ποτε οἷα κάμνων, καὶ ἀχθοφορῶν, καθαπτοίμην, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. ἐ γὰρ ἦν καθεῖσάς ἓ χεῖρά μοι ἐπιδῶναι, καμοὶ χαμαί γε ἐπιζαίρων, καὶ τὸ φορτίον ἀφελεῖν, ἄν ποτε ἓ δέοι. ὀδὲ, ὅτε κατῆλθεν, ὅτε χεῖρα ἄν ποτε ἐπέδωκεν, ἀλλ' ἄνωθεν ἀπὸ τ κεφαλῆς, καὶ τ ὤτων ἀρξάμενος, συνέκοπτε με τῷ ξύλῳ, ἕως ἐπιζαίρων σί με εἰ πληγαί. καὶ μὲν ἕ ἄλλο κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον ἔπαιζε. συνενεγκὼν ἀκανθῶν ὀξυζόπτων φορτίον, καὶ τοῦτο δεσμεῖ σφίγξας, ἀπεκρέμα ὄπισθεν ὡς τ ἰσχάδος. αἰδὼ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπαίνους τῷ ὀδόντι, ἀπορεμαμένους, ἐσοίπτετο μοι, καὶ πάντα μοι τὰ ὄπισθε νύττουσα, ἐπέτρωσκεν. καὶ ἦν μοι τὸ ἀμυνόμενον ἀδυνάτως, τῶν πτερυσκόντων ἀεί μοι ἐπομένων, καμὲ ἡρτημένων. εἰ μὲν γὰρ ἀτρέμα ἐσοίοιμι φυλαττόμενος ἓ ἀκανθῶν τὴν ἐσβολὴν, ὑπὸ τ ξύλου ἐπεκνύμην. εἰ δ φεύγοιμι τὸ ξύλον, τοῦ ἤδη τὸ δεινὸν ὄπισθεν ὀξὺ ἐσοίπτετο. καὶ ὅλως ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τοῦ ἐμοῦ λάπτεσθαί με. ἐπεὶ δέ ποτε ἅπαξ κακὸ πάσχων ἐκόμισα, σὺν ἴσῃ φέρων, ἐς αὐτὸν λαξ ἐκίνησα, εἰ χαν ἀεί τοῦτο τὸ λαξ ἐν μνήμῃ. καί ποτε κελεύσ᾽ συμπεῖσαι ἐξ ἑτέρας χωρίου εἰς ἕτερον χωρίον μεταγενέσθαι. ἐκμέσας δέ με, καὶ τὸ συμπεῖσαι τὸ πολὺ σωμαγενέσθαι, κατέδησεν ἐπ' ἐμοί. καὶ δεσμοῖς δρομαλέοις εὖ μάλα ἐσοίδησί με τῷ φορτίῳ, κακὸν ἐμοὶ μέγα τρέφων. ἐπεὶ δ ἐσῄεσαν λοιπὸν ἐδὲ ὅπ τ ἐσίας, κλέψας ὀλίγον ἔπ θερμὸν, ἐπειδὴ πόρρω τ αὐλῆς ἐληλύθεμεν, τ ὀλίγον ἐσέκρυψεν εἰς τὸ συμπεῖσον. τὸ δ, τί γὰρ ἄλλο ἐδυνάσθ, ὑφῆς ἀνάπλεσεν. καὶ λοιπὸν ἐδὲν ἔφερεν ἄλλο, ἢ πῦρ ἀταλεῖον. μαλῶν δ᾽ ὡς

bat. Quinetiam si quando tanquam fessus, oneri succumberem, tunc intolerabilis erat ejus molestia: nunquam enim descendebat ut manum mihi porrigeret, atque humo excitaret, & onus allevaret, si quando esset opus, sed à summo capite, auribusque incipiens, fuste me tundebat, dum me excitarent plagæ. Alio quoque intolerabili malo me lacessebat. Etenim acutissimarum spinarum fascem, vinculo circumligatum à cauda ponè suspendebat. Quibus, ut parerat, cùm in via progrederer, pendentibus & illudentibus, totamque posteriorem partem lancinantibus, vulnerabar: neque eas arcere poteram, siquidem vulnerando me semper sequebantur, & à me pendebant. Etenim si lento gradu procederem ut spinarum ictus devitarem, baculo conficiebar: si baculum devitarem, tunc acutum illud malum à tergo mihi incumbebat. Denique erat agasoni meo istud opus, ut me occideret. Sed postquam tandem aliquando malorum impatiens calces in eum movi: calces illos memoria semper tenebat. Iussus aliquando stupam de una regione in aliam transferre: allatam illam dorso meo alligavit, & me arcto admodum vinculo cum onere vinxit, magnum mihi moliens malum. Nam cùm esset prodeundum domo: surreptum ex igne torrem adhuc fervidum, ubi procul à stabulo processissemus, intus stupam abscondit. Quæ (quid enim aliud poterat?) protinus flammam concipit: atque ego nihil aliud quàm multum ignem ferebam. Sed cùm me

in

αὐτὴν ἐπιστόμιον τὸ τῇ ὁδῷ, πίλημα βαθὺ συντυχὼν, ἔπεσον ἐμοὶ τε καὶ τῷ πίληματι εἰς τὸ ὑγρότατον. εἶτα σκόλιον συνεπόησε τὸ συμπεσόν. κἀγὼ δυσὶν, καὶ τρίσιν ἐμαυτὸν, τῷ πηλῷ κατασεσυμένος τὸ θερμὸν σκέλος, καὶ πλεῖον ἐμοὶ φορτίον. καὶ ὅπως λοιπὸν ἀκινδυνότερον ἐξόδιζον τὸ ὁδοῦ τὸ ὑπόλοιπον. ἐδεῖ γὰρ ἐπ' ἀνάγκαν με τὸ παιδὶ δυνατὸν εἶναι τὴν συμπεσὼν, πολλῆ ὑγρᾷ πεφυρμένῳ. καὶ τοῦτό γε ὁ τολμηρὸς παῖς ἐποίησεν, ἐμοῦ κρυψίδικον εἶναι, ὡς πιεῖσαν, ἐκὼν ἑαυτὸν καταπεσεῖσθαι τῇ ἐπὶ ἐμὲ. καὶ τότε μὲν, ὡς τὴν συμπεσὼν μὴ ἐλπίζων, ὑπῆλθεν. ἀλλ' ὕστερον ὁ ἀνὴρ ἐπεμέλησε παῖς ἐξεῦρεν ἐπ' ἐμὲ μακρὰ κακὰ. κομίσας γάρ με εἰς τὸ ὄρος, καί μοι φορτίον ἄδηλον ἐπιθεὶς ὡς τῷ ξύλων, τοῦτο μὲ πιπράσκει γεωργῷ πλησίον οἰκοῦντι. ἐμὲ δὲ γυμνὸν, καὶ ἄξυλον κομίσας οἴκαδε, καταψύδεται μὲ ὡς τὸν αὐτὸν διαπράτων ἔργον ἀνέσεσι. τοῦτον δίκαιόν τ' ὄντα, οὐκ αἰδῆ ὅτι βόσκομεν, δεινῶς δρᾷ ὄνον, καὶ βοηδρόμ. ἀλλὰ μὲν τοῦ ἐπιτηδείᾳ ἔ ἄλλο ἔργον. ἐπὴν γυναῖκα, ἢ παρθένον καλὴν, καὶ ὥρῃσιν ἴδῃ, ἢ παῖδα, ἀπολακτίσας, ἵστησι δρόμῳ ἐπ' αὐτὰς, ὡς εἴ τις ἱρᾶ ἄνθρωπον ἄρρεν, ἐπὶ ἐμοῦ μὴ γυναικὶ κυρήσῃ. καὶ δάκνει ἐν φιλήματον χρηματί, καὶ πλησιάζειν βιάζεται. ἐκ δὴ τούτου, σοὶ δίκας, καὶ σκάμμαθα παρέξει, πάντων ὀδυνεζόμην, πάντων ἀνατρεπόμην. καὶ γὰρ νῦν ξύλα κομίζων, γυναῖκα εἰς ἀγρὸν ἀπιοῦσαν ἰδὼν, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐκέρτισεν, ἀποστὰς μακρόν. τὴν δὲ γυναῖκα ἐς τὴν ὁδὸν ἀνατρίψας, χαμαὶ ἐξέλιτο, ἕως ἄλλοι ἄλλοθι σκαμμένης ἡμιώμην τῇ γυναικὶ, ἐς τὸ μὴ ἀφαιρεθῆναι ὑπό τ' ἐκείνου τοῦτο ἔργον. ὁ δὲ, ταῦτα πυ-

in via protinus aſſatum iri ſentirem, profundum ſtagnum nactus, in partem ejus humidiſſimam me injeci: deinde ſtupam hîc volutavi, & me ſimul volvendo, verſando, calidum, acerbumque illud onus luto extinxi: eoque pacto reliquum iter minori cum diſcrimine confeci. Non ampliùs enim poterat puer ſtupam humido luto ſubactam incendere. At ſceleſtus ille puer domum reverſus, falſò me accuſavit, aſſerens me in ignem ſponte inſiliiſſe, & præter ſpem ſtupis ſubduxiſſe. Verùm alteram deteriorem in me accuſationem puer ille ſceleſtus excogitavit. Nam cùm me ad montem deduxiſſet, grandi lignorum impoſito onere, illud agricolæ vicino vendidit: me verò nudum, & ligno vacuum ad ædes reduxit: & apud dominum rei atrocis accuſavit. Hunc aſinum domine cur nutriamus neſcio, impenſè pigrum ac tardum. Atqui alius rei ipſi eſt cura. Si mulierem, aut virginem formoſam, jamque viro maturam, puerum-ve conſpicit, calcibus laſciviens, curſu in ipſos fertur, ut maſculus homo quiſpiam amator ad mulierem dilectam permotus: ac ſpecie oſculi mordet, & congredi nititur. Atque hinc tibi lites & negotia faceſſet, dum omnes contumelioſe pulſat, omnes humi fundit. Nunc enim cùm ligna ferret, viſa muliere in agrum proficiſcente, ligna humi projecta diſperſit, & mulierem in via ſubverſam comprimere voluit, donec aliis aliunde accurrentibus, mulierem à formoſi

hujus amatoris laceratione vindicavi mus. His auditis herus, quan-

γόμῳ, ἀλλ' οἱ μήτε βαδίζειν ἔφη ἐθέλειν, μήτε φορτηγεῖν, καὶ ἔρωτας ἀνθρωπίνους ἰᾶσθαι, ἐπὶ γυναῖκας, καὶ παῖδας οἰστρώμενον, ἀποσφάξαντα αὐτὸν. καὶ τὰ μὲν ἔγκατα, τοῖς κυσὶ δοῦναι, καὶ τὰ κρέα, τοῖς ἐργαστηρίοις φυλάξαι. καὶ ἦν ἔρημα πάντα ἔτος ἀπὸ τοῦ λύκου τοῦτο καταψεύσασθαι. ὁ μὲν δὴ ἀκόλαστος παῖς ὀνηλάτης ἐμὸς, ἔχαιρε, καὶ με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάξειν. ἀλλ' ἔτυχε πάρ τις παρὼν τότε γειτόνων γεωργῶν, καὶ ὅτος ἐρύσατό με ἐκ τοῦ θανάτου, δεινὰ ἐπ' ἐμοὶ βουλεύσαμενος. μηδεμιᾶς ἔφη ἀποσφάξης ὄνου, καὶ ἀλῆσαι, καὶ ἀχθοφορεῖν δυνάμενον. καὶ μέγα ἔργον. ἐπειδὴ γὰρ εἰς ἀνθρώπους, ἔρωτα ἐσῆλθε φέρειν, λαβὼν, αὐτὸν, ἔκτεμε. τὸ γὰρ ἐπαφροδίτου τούτου ὁρμῆς ἀφαιρεθὲν, ἥμερός τε ζῷον, καὶ πίαν ἔσεσθαι, καὶ οἷον φορτίον μέγα, ὑδὲν ἀχθόμενον. εἰ δὲ καὶτὸς ἀπείρως ἔχεις τούτου τοῦ ἰατρείας, ἀφίξομαι δεῦρο μεταξὺ τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν. καί σοι τάχιον σωφρονίστερον ἐκβάτε παρέξω τῇ τομῇ. οἱ μὲν δὴ ἔνδον ἅπαντες, ἐπῄνεσαν τὸ σύμβουλον; ὡς εὖ λέγει. ἐγὼ δὲ ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσων αὐτίκα τὸ σὺν τοῦ ὄνου ἄνδρα. καὶ ζῆν δὴ ἔτι ἐθέλειν ἔφην, εἰ μυοίμην δύνοχος. ὥστε ἐλθὼν ἀπεστήσας δὲ λοιπὸν ἐγνώκειν, ἢ ῥίψας ἐμαυτὸν ἐκ δέους, ἔνθα ἐκπεσὼν, θανάτῳ οἰκείῳ ὁλόκληρον ἔτι, ἐν ἀκρωτηρίῳ νεκρὸς πεσοῦμαι. ἐπεὶ δὲ ἦν νὺξ βαθεῖα, ἄγγελός τις κατὰ τὴν κώμης ἦλθεν εἰς τὴν ἄγρην, καὶ τὴν ἔπαυλιν, ταύτην λέγων τὴν νεόνυμφον κόρην, τὴν ὑπὸ τοῖς ληστοῖς γεγενημένην, καὶ τὸ τούτης νυμφίον, τὸν δίκαιον ὄψιαν ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἐν τῇ αἰγιαλῷ διεκπαντῶντας, ἐπιπολάσαντα ἄφνω τὴν

doquidem neque ire vult, inquit, neque onus bajulare, & amores humanos imitatur in mulieres & pueros ruens, jugulate ipsum: ejusque intestina canibus date, & carnes operariis servate. Et si quæratur quomodo sit mortuus, à lupo interemptum fingite. Ille igitur puer nefarius, agaso meus, lætabatur, meque ilico jugulare volebat. Nisi fortè quispiam ex vicinis colonis præsens fuisset, qui me ab interitu vindicavit excogitato adversum me gravi malo. Naquaquam hunc asinum occidas, inquit, pistrino, & oneri ferendo aptum. Neque hoc magni est laboris: siquidem in homines amoris œstro percitus fertur, acceptum ipsum castra. Nam sublata veneris cupiditate, ilico mansuetus, & pinguis erit, neque magnum onus gestare gravabitur. Si tu artis istius es imperitus, intra triduum aut quatriduum adveniam: & tibi illum ove moderatiorem castratione reddam. Omnes qui aderant, consultorem hunc, ut cujus proba esset sententia, collaudarunt. At ego jam lachrymabar, ut pote qui virilitatem asini eram amissurus: & me nolle amplius vivere dicebam, si fierem eunuchus. Itaque omnino à cibo in posterum abstinere decreveram, aut me ipsum ex monte præcipitem dare, unde delapsus, morte miserrima integer & intactus interirem. Nox erat intempesta, quum quidam nuntius è pago in agrum, villamque venit, qui diceret puellam hanc recens nuptam, anteaque à latronibus raptam, ejusque sponsum, circa vesperam in littore deambulantes ambos, à repentina maris inundatione raptos,

βλασαν, ἁρπάσαν, καὶ ἀφανῆς ποιῆσαι. καὶ τέλος, αὐτοῖς τῆς συμφορᾶς, ἐ θανάτου ἡδίσθαι. οἱδὲ, οἷα δὴ νικηταρδρὸς οἰκίας νέον δεσποτῶν, ἔγνωσαν μηκέτι ῥᾴδιον εἶναι τῇ δουλείᾳ, ἀλλὰ πάντα ἀμφαπάσαντες τὰ ἐνδον, φυγῇ ἐπέζουν. ὁ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων, καὶ ἐμὲ τὸν ἀγελαδόν, καὶ πάντ' ὄντα ἀναγκαῖα ἦν συλλαβεῖν, ἐπικατέθηκέ μοι ἐ τοῖς ἵπποις. ἐγὼ δὲ, ἠχθόμην μὲν, φέραν φορίον ὄντα ἀληθῶς. ἀλλ' ὅμως ἀσμένως τὸ ἐμπόδιον τοῦτο ἐμαυτῷ ἐδεξάμην ἐκτομῆς. καὶ τὴν ὁδὸν ἄλλων ἐληλύθοτες ὀδὸν ἀρχαλέαν, ἐ τραχεῖαν ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν ἀνύσαντες, ἱκνούμεθα ἐς πόλιν ἐ Μακεδονίας, Βέροιαν, μεγάλην, ἐ πολυάνθρωπον. ἐνταῦθα ἐγνωσαν οἱ ἄγοντες, ἡμᾶς ἱδρῦσαι, ἐ ἑαυτούς. καὶ τότε δὴ στάσις ἦν ἡμῶν ἐ πλειῶν. καὶ κῆρυξ εὐφώνως ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἑστὼς, ἐκήρυττεν. οἱ δὲ ἐμπορεύοντες, ἰδεῖν ἤθελον, τὰ σώματα ἡμῶν ἀποίγοντες, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐκ τῶν ὀδόντων εἰκάσαι ἔθελον. καὶ τοὺς μὲν, ἀπῆσαν, ἄλλον ἄλλον. ἐμὲ δὲ ὑστάτον ἀπολελειμμένον, ὁ κῆρυξ εἰκάδσαν αὖθις ἐπανιόντα ἐς οἶκον, ὁρᾷς λίαν, ὅτως μέγα οὐκ εὔρηκε κύριον. ἡ δὲ, πολλὰ πολλάκις δυσῤῥᾴνη, καὶ μετανιπτήσασα μέσης, ἤγαγε κάμοί τ' ἀνοσότατον, οἷα δὴ ἂν δόξαμέλιν. κἀναῦθις δὲ, καὶ χάρων ἦν, τύπτων ὡς τ' τὴν θεὸν συρίσαι εἰς τὰς κώμας, καὶ τοὺς ἀγρὼς περιφερόντων, καὶ τὴν θεὸν ἐπανιόντα ἀναγκαζόντων. τότε πατρόπαππος πολλῆς πάνυ τιμῆς, τελέσαντες δραχμῶν. καὶ ἔτεσιν ἤδη, τῇ δωδεκάτῃ ἐκτέμνω ἄγγελε. ἐπὶ δὲ ἤκομεν ἐπὶ Φίλιππον, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα ὁ ἀνησάμενός με, μέγα δ' ὄντος ἐμοῦ τὸ θυρεὸς ἀνακέκραγε, ὦ κορέσια, δοῦλον ὑμῖν ἐαντὸν

raptos, & ab hominum conſpectu ablatos fuiſſe: atque hunc illius calamitatis, & mortis finem obtigiſſe. Servi autem domo novis dominis vacua decreverunt ſervitutem non ampliùs ſuſtinere, & ſurreptis omnibus quæ domi erant, arrepta fuga ſibi conſulunt. Equorum paſtor, aſſumptis mecum & equabus, & quicquid poterat, id mihi illiſque impoſitum illigat. Equidem ego ægrè ferebam quòd veri aſini onus ferrem: lubens tamen iſtud meæ exectionis impedimentum ſuſcepi. Et cùm tota nocte difficilem viam iviſſemus, exacto trium aliorum dierum itinere, Beroeam Macedoniæ urbem, magnam & populoſam venimus: in qua noſtri ductores, & nos, & ſe ipſos ſiſtere ſtatuerunt. Tunc autem venum expoſiti ſumus: ac medio in foro præco vocalis ſtans proclamabat: Mercatores autem nos videre volebant aperto ore, & ex dentibus ætatem conjectabant: atque illos emerunt, alius alium. Me ultimum relictum præco juſſit reduci domum, inquiens, vides ut hic ſolus dominum non reperit. At ſors quæ ſæpe revolvitur & mutatur, mihi quoque dominum adduxit, qualem non optaſſem. Cinædus enim & ſenex erat, unus ex iis qui per pagos & villas Deam Syriam circunferentes, eam mendicare cogunt. Huic vendor magno admodum pretio, ſcilicet drachmis triginta. Iamque ingemiſcens, præeuntem dominum ſequebar. Vbi domum Philebi (hoc enim erat emptori meo nomen) pervenimus, ilico magna voce ante fores clamavit, O puellæ, ſervum emi vobis pulchrum,

μὴ κριὸν, ἢ ἀσῖνον, καὶ καπνοδόκην τὸ ῥῖνον. ἦσαν δὲ τὰ κορέσματα παῦπις, ὄχλος παιδίων συμπεφυρῶν τῷ Φιλήβου. καὶ πάντες ὡς τὴν βολὴν ἀνεκρότησαν. φοιτῶ γὰρ ἀληθῶς ἄνθρωπον εἶναι τὸ ἐωνημένον. ὡς δὲ εἶδον ὄνον ὄντα τὸ δοῦλον, ἤδη παῦπις ἐς τὸ Φίληβον ἔσκωπτον, τοῦτον ἀ δοῦλον, ἀλλὰ νυμφίον σαυτῇ πόθεν ἄγαις λαβοῦσα; ὅταν δὲ τούτων τῶν καλῶν γάμων, καὶ τέκνοις παῖσιν ἡμῖν πόλυς τοιούτοις. καὶ οἱ μὲν, ἐγέλων. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, σωνεπέπεσο τὸ ἐπ' ἔργον, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. καὶ τὸν Δία σύσκιαζόμενοι, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. εἶτα τὴν πόλιν ἐξηλαύνομεν, καὶ τὸν χέρνιβα περιεμεν. ἐπειδὴ δὲ εἰς κώμην τινὰ ἀφικόμεθα, ἐγὼ μὲν ὁ θεοφόρητος, ἐσήμην. ὁ δὲ αὐλητὴς ὤμιλλος, ἐφύσα ἄνθρωπος. οἱ δὲ, τὰς μίτρας ἀπορρίψαντες, τὸν κεφαλὸν κρύπτοντες ἐπ' αὐχένος ἑλίσσοντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τὰς πήχεις. καὶ τὸν γλῶτταν τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλοντες ἔκρυπτον, ἔτεμνε δὲ παῦπις. ὥστε ὀλίγου πάντα πανταχῆ μαλακοῦ αἵματος. ἐγὼ δὲ ταῦτα ὁρῶν, παρεστὼς ἔτρεμον ἐσὼς, μή ποτε χρείᾳ τῇ θεᾷ ὀνείου αἵματος χρήσοιτο. ἐπειδὴ δὲ καθαρὸν ἔψεσαν ἔτως ἑαυτοὺς, ἐκ τῶν κρεανομήτων θεατῶν συνέλεγον ὀβολοὺς, δραχμάς. ἄλλος ἐχάδας. καὶ οἶνον, δὲ πυρὸν καὶ ἐπέδωκε, δὲ πυρὸν μέλιμνον, καὶ κριθῶν τρύβιον. οἱ δὲ, ἐκ τούτων ἐτρέφοντο. καὶ τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην θεὸν, ἐθεράπευον. καί ποτε εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσεκαλούντων ἡμῶν, νεανίσκον δὲ κωμητῶν μέγαν ἀγερώχοντα, ἀπάγουσιν ἔσω, ἵνα καθαιρόμενος ἔτυχον. ἐπὶ δὲ ἔπαχον ἐκ δὲ κωμήτης ὅστις σωφρὼν, δὲ φίλε τοιούτοις ἀνοσίοις καπαίδοις ἦν. ἐγὼ δὲ, ὑστεραλ-

adultum, & genere Cappadocem. Erant eæ puellæ, cinædorum Philebi coadjutorum turba, qui omnes ad illius vocem applauſerunt. Nam revera hominem emptum putabant. Sed ut ſervum illum viderunt eſſe aſinum, hujuſmodi cavillis Philebum petunt, hunc non ſervum, ſed ſponſum unde tibi adducis? Macte eſto præclaris hiſce nuptiis: taleſque pullos quamprimum nobis parito. Atque illi quidem ridebant. Poſtridie ad opus componebantur, ut ajebant. Deamque inſtructam mihi impoſuerunt. Deinde ex urbe egreſſi, regionem luſtrabamus. Et poſtquam ad villam quandam pervenimus, ego ille Dei bajulus conſtiti, tibicen autem Deo afflatus cecinit, alii mitris projectis, depreſſa cervice caput torquentes, lacertos gladiis ſcindebant, & linguam ex dentibus exertam quiſque incidebat, ita ut brevi tempore omnia molli ſanguine plena fuerint. Quæ cùm viderem, ſtans intremiſcebam, veritus ne aliquando Dea aſinino ſanguine indigeret. Poſtquam eo pacto ſeſe inciderant, obolos & drachmas à circumſtantibus ſpectatoribus colligebant: alius caricas, & vinum, caſeique fiſcellas dedit, atque frumenti hordeique modium aſino. Atque hi victum ex his parabant: Deamque meis humeris impoſitam colebant. Et cùm aliquando villam quandam ingrederemur, illi adoleſcentem quemdam procerum ex ruſticis, domum in quam diverterant, prædati deducunt: quo vitiato, muliebria, pro more & conſuetudine, nefarii cinædi illi perpeſſi ſunt. Ego autem meæ mutationis vi-

cem

ἐφύσα ἐπὶ τῇ ἐμφανεῖ μεθόλῃ, τὸ μέχρι νῦν ἀνέχομαι κακὸν, ἀναβοῶσα ὦ Ζεῦ ζοίτλιε ἠθέλησα. ἀλλ' ἐμὲ φονᾷ, ὅτι οὐδεὶς μοι ἠμὺ, ἀλλ' ἢ ἓξ ὄνε ἐκ ἓξ φάρυγ∫ῶ. καὶ μέγα ἀγκωσάμην. τῶν ὃ κωμητῶν πάνς, ἐπυθόμην τότε ὄνον ἀπολωλεκότα, καὶ τ' ἀπολωλότα ζητοῦντας, ἀκούσαντες μυ μέγα βοήσαντος, παρέρχονται εἴσω, ὑδεὶς ὑδὲν ἀπόντες ὡς ἐμὲ ἓ ἐκείνων ὄντος. καὶ κατελαμβάνουσι τὰς παιδίας, ἄρρητα ἔνδον ἐργαζομένας. καὶ γέλως ὅλ τ' ἐπισπλόντων πολὺς γέγονεν ἔξω. καὶ διαφημόντες, ὅλῃ τῇ κώμῃ τὸ λόγῳ διέδωκαν τ' ἱερέαν τὴν ἀσέλγειαν. οἱδὲ, αἰδεσθέμενοι δηπᾶ τοῦτ' ἐλελεγμένα, τ' ἐπιόντας νυκτὸς δῆλος ἦσαν ἐξήλασαν. κ' ἐπειδὴ ἐγένετο τὸ τῇ ἐρήμῳ τ' ὁδὸν ἐχαλέπαινον, ἐ ὠργίζοντό ἐμοὶ τῷ μιλύσαντά τε ἐκείνων μυσήρια. καὶ τοῦτο μ' ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἦν, κακῶς τῷ λόγῳ ἀκούειν. ἀλλὰ τὸ μ' τοῦτο, ὅπως ἀνεκτόν. τὴν γὰρ θεὸν ἀφελόντες μυ, ἐ χαμαὶ κατθέντες ἐρήμῳ, ἐ τὸ φόρημά μ' πάντα διασπάσαντες, γυμνὸν ἤδη ὡς ὄντα δένδρῳ μεγάλῳ. εἶτα ἐκείνῃ τῇ ὁπ' τῶν ἀφαγάλων μάστιγι παίοντες, ὀλίγον ἐδέησαν ἀποκτεῖναι, κελεύοντές με ἓ λοιπὸν ἄφωνον εἶναι θεοφόρητον. καὶ μὴν ἐ λαθραίᾳ μ' τις μάστιγας ἐδωλώσατο, ὡς ἐς ὕστερον αὐτὸς βαλόντα πολλῷ, καὶ τ' κώμης ὅπ' ἐργασαμένους, ὀνοβαλόντα. ἀλλ' ὅτε με μὴ ἀποκτεῖναι, δηπᾶς αὐτὸς ἡ θεὸς ἐδυσώπησε, χαμαὶ κατθεμένη, ἐ ὅπ' ἔχουσι ὅπως ὀδόντι. ὁπότ' οὖν μ' τις μάστιγας, λαβὼν τὴν δέσποιναν, ἐλαύνομεν. καὶ ὡς ἐπέρας ἦλθ κατὰ κώμην εἰς ἀγρὸν πλουτοῦντ@ ἀνδρός. κ' ἐνταῦθ' ἔνδον. κ' τὴν θεὸν μάλα ἀσμένως τῇ οἰκίᾳ κατεδέξατο, ἐ θοίνας αὐτῇ ὡς ἐποιήσατο. αὐτὰς δὲ οἰ-

cem ſummopere dolens, unde haſtenus mala tolero, exclamare volui, ô ſæve Iupiter. Verùm non mea: ſed aſini vox è gutture aſcendit, màgnumque rugitum edidi. Ex paganis quidam, qui aſinum amiſerant, & amiſſum quærebant, audito ingenti rugitu meo introeunt, nemini quidquam dicentes, ac ſi illorum eſſem, & infanda patrantes cinædos deprehendunt. Atque ab iis qui fuerant ingreſſi multus riſus foris excitatur. Nam curſim egreſſi ſacerdotum iſtorum laſciviam per totum pagum divulgarunt. Quos cùm flagitii deprenſi magnopere puderet, proxima nocte ſtatim abeunt. Cumque in via ſolitaria eſſent, ſuccenſebant & iraſcebantur mihi qui ipſorum myſteria patefeceram. Erat hoc malum tolerabile, quòd verbo malè audirem: at intolerabile quod ſequutum eſt. Nam ſublata Dea, depoſitaque humi, & mihi detractis omnibus ſtragulis, nudum jam arbori ingenti alligant: cæſumque flagro ex talis facto, propemodum interfecerunt, jubentes in poſterum me eſſe taciturnum Deæ vectorem. Quinetiam poſt flagra me jugulare ſtatuunt, ut qui ipſos in magnum dedecus conjeciſſem, & ex vico re non facta ejeciſſem. Sed Dea jacens humi, & vectore deſtituta ſi perirem adeò terribili vultu conſpexit eos, ut me non occiderint. Hinc igitur poſt verbera, ſuſcepta domina, progrediebar: & veſperi in hominis opulenti prædium divertimus. Qui cùm domi eſſet, lubentiſſimè Deam hoſpitio excipit, ipſique ſacra facit. Hìc ego cognovi me in

δια μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ἐκπεσεῖν. τὸν φίλων γάρ τις τῷ διαστόμῳ τῶν ἀγρῶν ἔπεμψε δῶρον, ὄνον ἀγρίου μηρόν. τοῦτον ὁ μάγειρος σκυλάσας λαθὼν, ῥᾳθυμίᾳ ἀπώλεσε, κυνῶν πολλῶν λαθραίως εἰσπαρελθόντων. ὃς δεδιὼς τὴν ἐκ πολλῶν πολλὰς, καὶ βάσανον ὑπὲρ τῆς ἀπωλείας τοῦ μηροῦ, ἔγνω κρεμάσαι ἑαυτὸν ὑπὲρ τραχήλου. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τούτου, κρηνὸν ἐξαίσιον ἐμοὶ, ἀλλὰ μήτε δόξοιτο εἶναι ὦ φίλτατε, μήτε ἀγνοίᾳ τοιαύτῃ δῶς σεαυτόν. πεῖσθαί γάρ μοι, πρᾶξαι εὖ πάντα. τὸν κιναίδων τὸν ὄνον λαβὼν ἔχε εἰς ἔρημον χωρίον, κἄπειτα σφάξας αὐτὸν. τὸ μέρος μὲν ἐκεῖνο, τὸν μηρὸν λάπτομαι, νόμιζε δοῦναι. κἀγὼ σκυλάσας, τῷ διαστόμῳ λάθρᾳ. κἀ τὸ ἄλλο δὲ ὄνου, κεῖσθαι σε εἰς τὸ κρημνὸν ἄφες. δεῖξαι γὰρ φασὶ δραῖς, οἰχεσθαί σοι, κἀγὼ εἶναι φαγεῖν. ὁρᾷς ἢ ὡς ἔστιν εὐσεβὴς, καὶ δοῦναι ἀγρίου σκεῖνο πάντα ἀμείνονι; ὁ δὲ μάγειρος, ὁ γναθικὸς ἐπαινέσας τὸ βάλλεσθαι, ἄρειται ἵνα σοι ὑγιαίνῃ, ταῦτα. κἀ τούτῳ μὲν τῷ ἔργῳ τὰς μάχιμας φυγεῖν ἔχω. κἀ φεῦ τοῦ μοι ἤδη πεπρᾶξεται. ὁ μὲν γὰρ ἀνόσιος ἐκεῖνος μάγειρος, ἐμοὶ πλησίον ἐστὰς τῇ γυναικὶ ταῦτα συμβουλεύει. ἐγὼ δὲ, τὸ μέλλον ἤδη κατορώρυγμαι, κρύπτειν ἔγνων τὸ φύζειν ἐμαυτὸν ὑπὲρ τραχήλου. κἀ ῥήξας τὸ ἐμαυτοῦ, ὃ δὴ λέγεται, ἐξ ἀναπηρίας, ἐσῆλθ' ὁρμῇ εἴσω, ἵνα ἐδύπτουν οἱ κίναιδοι σὺν τῷ διαστόμῳ τῶν ἀγρῶν. ἐντεῦθεν ἀσφαλῶν, ἀναπηδῶ πάντα τὸν σκιρτήματα, καὶ λυχνίαν, καὶ τραπέζας. κἀγὼ μὲν ὧμον κρεμνόν τι τοῦτο ἐσῳζόμην ἐμοὶ δύρηκέναι, καὶ τὸ διαστόμιον τῶν ἀγρῶν κιναίδων δύσεις ὡς φάραγγον ὄντα ἐμὲ καταλαβεῖν ἔνδον φυάπιεσθαι ἀσφαλῶς. ἀλλά με τοῦτο τὸ κρημνὸν, εἰς ἔσχατον ἤνεγκε κίνδυνον.

magno periculo versari. Nam quidam ex amicis, donum rurīs domino miserat, agrestis asinifemur: quod eùm coquus condiendum cepisset, negligentia amisit, clam ingressis canibus multis. Qui plagas multas, & femoris illius amissi pœnam veritus, ex collo sese suspendere statuit. Sed ejus uxor, ingens mihi malum. At nolito mori, inquit, ô dilectissime: neque te dedas hujusmodi animi consternationi. Nam si mihi credideris, omnia rectè geres. Cinædorum illorum asinum in desertum locum deducito: deinde eo jugulato, partem illam, nempe femur, recisam huc affer, quam paratam domino apponas, reliquum verò corpus in præcipitium alicubi detrudito. Nam aliquò aufugisse, & latere videbitur: vides autem quàm sit obesus, illoque sylvestri per omnia melior? Coquus approbato uxoris consilio, hæc optimè, inquit, consuluisti uxor: hocque solo facto plagas vitare possum: jamque hoc faciam. Itaque nefarius iste meus coquus, mihi astans, hoc cum uxore consilium inibat. At ego, quod futurum erat prævidens, optimum factu duxi, si cædę illa me liberarem. Itaque facto quo ducebar, loro, prosiliens feror intus cursu, ubi cum ruris domino cinædi cœnabant: quò cursim ingressus, saliendo lumen & mensas subverto. Quod inventum elegans mihi fore saluti arbitrabar, rurisque dominum illico jussurum ut petulans hic asinus tuto in loco concluſus servaretur. Verùm illud me in extremum adduxit periculum.

Nam

λοπίδι δέξαντές με, ξίφη πολλὰ ξύλα, ἐ λόγχας ἐπ' ἐμὲ ἐσπάσαντο, ἐ ξύλα μακρά. καὶ οἷον ὅτως, ὡς ἀποκτενοῦν με. ἐγὼ δ' ὁρῶν δ' διὰ τὸ μέγεθος, θόρυβ' εἶναι περίφοβον, ἔνδον οἱ ἐμοὶ διατόται κυνηγέται ἔμενον. οἱδὲ, ἀκούσαντες ταῦτα, συγκλείουσι τὰς θύρας τὰ κύλα ἔξωθεν. ἐπεὶ δ' ἤδη ὄρθρος ἦν, ἀναμένομεν τὴν ἡμέραν ἐν αὐτοῖς, ἀκριβῶς ἅπαντα τὰ ἀγώρασις. καὶ ἀφικόμενοι εἰς κώμην ἄπωθεν μεγάλην, καὶ πολυάνθρωπον. ἐν ᾗ ἐ καινότερόν τι ἐπιτηδεύσασθε, τὴν θεὸν μὴ μένειν ἐν ἀνθρώπων οἰκίαις. τὸ δ' παρ' ἐκείνοις κάλλιστα πεποιημένος ἐπιχωρίᾳ δαίμονος, τὸν ναὸν οἰκοῦσι. οἱδὲ, ἐ κάλα ἀσμενοι τὴν ξένην θεὸν ὑπεδέξαντο, τῇ σφῶν αὐτῶν θεᾷ συνοικίσαντες. ἡμῖν δ' οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνθρώπων πενήτων. ἐν τοῦτ' ἐν εὐχὰς ἡμέρας οἱ διατόται λιτερέψαντες, ἀπῄεσαν ἤθελον εἰς τὴν αὐτοῖν πόλιν. καὶ τὴν θεὸν ἀπῄτουν τοὺς ἐπιχωρίους ἐ αὐτοὶ εἰς τὸ τέμενος παρελθόντες, ἐκομίζοντο αὐτά. καὶ ἅπερ ἦν ἐμοὶ, ἄλλοσε ἔξω. ἔτυχον δ' οἱ δυσεβεῖς εἰς τὸ τέμενος ἐκεῖνο παρελθόντες, ἀνάθημα φιάλην χρυσῆν κλέψαντες, ἣν ὑπὸ τῇ θεᾷ ἔφερον. οἱ δ' καμῆται, αἰσθόμενοι τοῦτο, δίκης ἐδίωκον. ὅπερ ὡς πλησίον ἐγένοντο, κατασπάσαντες λύκοι τὴν ἵππον, εἶχον αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ δυσεβεῖς, ἐ ἱερόσυλος ἐκάλουν, καὶ ἀπῄτουν τὸ κλαπὲν ἀνάθημα, καὶ ἐρευνῶντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῇ κάλυκι τῇ θεᾶ. δήσαντες δὲ τὰς χεῖρας ὀπίσω, ἦγον ὀπίσω. καὶ τὰς μὲ, εἰς τὸν ἐρκτὸν ἐμβάλλουσι. τὴν δ' θεὸν τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην ἀπάφροι, καθ' ἕδραν ἔδουν. τὸ δ' χρυσίον, τῇ πολίτιδι θεᾷ πάλιν ἀπέδωκαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί τε

Nam furiosum me opinati, strictis in me jam multis gladiis, lanceisque & longis baculis, ad me occidendum erant comparati. Ego periculi magnitudine perspecta, intro curro, ubi erant dormituri mei domini: qui hoc viso, fores diligenter extrinsecus claudunt. Postea diluculo, iterum suppositio Deæ dorso, ibam una cum hisce circulatoribus: & ad villam magnam & populosam devenimus, ubi novum prodigium finxerunt, ut Dea non maneret in hominis ædibus: sed habitaret in illius loci Deæ templo, quæ apud ipsos potissimùm coleretur. Illi lubenti animo peregrinam Deam receptant, cumque sua Dea collocant. Verùm nobis pauperum hominum ædes designant: in quibus domini multos dies commorati, in proximam urbem proficiscí voluerunt, & repetitam ab indigenis Deam, atque è delubro allatam mihi imposuerunt, méque abegerunt. Verùm impii illi qui delubrum ingressi erant, donarium nempe phialam auream furati, sub Dea ferebant. Qua re cognita pagani nos insequuti sunt. Deinde quum appropinquarunt, desilientes ex equis, ipsos in via retinuerunt, impios, & sacrilegos vocarunt, & surreptum donarium repetiverunt: illudque, scrutati omnia, in sinu Deæ invenerunt. Itaque effœminatos istos à tergo ducebant vinctos: quos quidem in carcerem conjiciunt; quamque gestabam Deam sustulerunt, aliique fano dederunt: aurum autem suæ Deæ reddiderunt. Postera die, & sarcinas, & me vendere decre-

σκεύη, κἀμὲ πιπράσκουσι διέγνωσαν. καὶ ἀπέδοντό με ξένῳ ἀνθρώπῳ, πλὴν πλησίον κώμης οἰκοῦντι, πτωχῷ ἴσως καὶ ἄρτους πιπράσκοντι. ὅστις με ἐκ Χαλκηδόνος, ἐκ πυρῶν μεδίμνους δέκα ὠνησάμενος, ἐπιθεὶς μοι τὸ πυρόν, ὡς ἑαυτὸν ἤλαυνεν ὁδὸν ἐρημαίαν. ὡς δ' ἤκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸ μυλῶνα. καὶ ὁρῶ πολὺ πλῆθος ὄνων ὁμοδούλων κτηνῶν. καὶ μύλας πολλὰς ἑστῶσας. καὶ πᾶσιν τούτοις ἐφέροντο. καὶ πάντα ἐκεῖνα μεστὰ ἦν ἀλεύρων. καὶ τότε μέν με, οἷα ξένον ὄντα, ἐκ φορτίου βαρύτατον ἐργάσασθαι μέλλοντα, ἀπαγαγόντες ἔνδον ἀφῆκαν. τῇ ὑστεραίᾳ, ὄχλου τῶν ὁμοίων ἐπιπεσόντος, ὑπέζευγνύσί με τῇ κώπῃ τῆς μύλης. εἶτα ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ἠπιστάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθών. ᾠκτισάμην δ' ἀγνοεῖν. ἀλλὰ μέχρι τοῦ ἤλπισα. λαθόντες γὰρ πολλοὶ τῶν ἔνδον βακτηρίαις, ἀφεῖσάν τέ με. καὶ μὴ προσδοκήσασθε ὡς ἐγὼ ὁρῶν, παίουσιν ἄθροᾳ τῇ χειρί, ὥστε με ὑπὸ τοῦ πλήγους, ὥσπερ τρόχου ἐξαπίνης τρίφοντος. καὶ πεῖρᾶν ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸ δοῦλον εἰς τὸ τοῦ δεσπότου ποιεῖν, μὴ ἀφειμένον τὴν χεῖρα ὑπὸ τοῦ. λειπὸς δὴ πάνυ γέγονα, καὶ ἀδύνατος τῷ σώματι, ὥστε ἐγώ με ὁ δεσπότης πωλῆσαι. καὶ ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηπουρῷ τὴν τέχνην. ὅτου δὴ ἕνεκα κῆπον, λαβὼν χαμαιλέοντα. καὶ τοῦτο εἴχομεν ἔργον. ὁ δεσπότης δὲ ἔωθεν ἐπιθεὶς μοι τὰ λάχανα, ἐκέμιζεν εἰς τὴν ἀγορᾶν. καὶ παρεδὺς τοῖς τοῦτο πιπράσκουσιν, ἦγέ με πάλιν εἰς τὸν κῆπον. εἶτα ἐκεῖνο μὲν ἔσκαπτε, καὶ ἐφύτευε, καὶ τὸ ὕδωρ τοῖς φυτοῖς ἐπῆγεν. ἐγὼ δ', ὡ τούτῳ εἰρήκειν ἀρχῆς. ἐν δέ μοι δεινῶς ἀλγεινὸς ὁ τότε βίος. ἀσμενος μέν, ἐπεὶ χειμὼν ἦδη ἦν. verunt: & me pistori, peregrino homini, vicinum pagum incolenti vendiderunt. Qui decem frumenti modiis quos emerat, dorso meo impositis, per viam asperam ad suas ædes ducebat: quò quum advenimus, in pistrinum me introducit: ubi magnam conservorum jumentorum copiam cerno, ubi & multæ erant molæ, quæ omnes à jumentis hisce versabantur: quæ omnia farinis erant plena. Tunc quidem me, ut pote novum servum, & qui gravissimum onus tulit, iterque difficile confecit, intus quiescere fiverunt. Postridie, oculis linteo velatis, molæ jugo me alligant. Tum incitabant: sed noram quomodo esset molendum, id usu edoctus, me tamen non nosse simulabam: at mea spes fuit inanis. Nam multi ex domesticis, muniti baculis me circunstant, ac de improviso, me nihil tale expectantem tota manu percutiunt: adeò ut plaga compulsus, molam turbinis instar volverem. Ex quo edoctus sum experientia, servum non debere domini manum expectare, ut ea præstet quæ sui sunt officii. Interim macresco, & corpore fio debili, ita ut statuat herus me vendere. Vendidit igitur olitori, qui colendum hortum acceperat: idque negotii habebamus. Itaque dominus olera mihi imponebat, quæ in forum ferebam: & posteaquam ea venditoribus tradidisset, me rursus in hortum ducebat: ubi dum fodiebat, dum plantabat, dum aqua plantas irrigabat, ego interim otiabar: sed admodum molesta erat mihi temporis illius vita: quia jam vigebat hyems, nec

καὶ ἐμοὶ δὲ αὐτῷ φόβος οὐχὶ ὀλίγος ἦν, μὴ ἔπαυε ἐμοὶ. ἢ οὐ γὰρ ἐκεῖνος, πολὺν ὑγρὸν ἐπάνω σκληρὸν, καὶ ὀξὺν ἐπάτει. ἢ φαγεῖν τοῦτο μόνον ἀμφοτέροις ἦν, ἡδύσμης πικρὸς, ἐπὶ σκληρός. καί ποτε ἐξέπεμψεν ἡμᾶς ἐς τὸ κῆπον, ὄφρα συλλέγοιμεν ἐκεῖθεν χόρτα, φαλάντιον γὰρ ἐμβεβληκώς. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, λαλεῖ ὡς ἡμῖν τῇ Ἰταλῶν φωνῇ ἢ ἤρξατο τὸ κηπουρὸν ἔπαι ἀπάγοι τὸν ὄνον ἐμοί. ὁ δέ, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. ὀδὲ, ὀργιζόμενος, ὡς ὑπερορώμενος, πάντα τῇ μάστιγι τὸ κηπουρὸν. κακεῖνος συμπλέκεται αὐτῷ. καὶ τὸ μὲν ὀδὸν ὑπονοσήσας, εἰς τὸν ὀδὸν ἐκπίπτει. καὶ κεῖμενον ἔπαιεν ὕπτιον, ἐς χεῖρας, ἐς πόδας, καὶ λίθῳ τῷ ὑπὸ τὸ ὀδόν. καὶ ὃς τὰ μὲν ἄλλα ἐς ἀπτημένος ἦν, καὶ ἠπίλλε, εἰ ἀναστείη, ἀπτεσθαι τῇ μαχαίρᾳ. ὀδὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτὸ ἐκείνου διδαχθεὶς τὸ ἀπιόντα πάλιν, ἀπὸ τοῦ μαχαίρου αὐτῷ, καὶ ῥιπτεῖ πόῤῥω. εἶτα αὖθις ἔπαιε κείμενον, ὁ δὲ, τὸ κακὸν ὁρῶν ἤδη ἀφόρητον, ψεύδεται, ὡς πληγαῖς ὑπὸ τοῦ τοῖχος πληγαῖς. ὁ δὲ, δίεσις ἐπὶ τούτῳ τὸν μὲν, αὐτὸν ὡς εἰχε κείμενον, ἀπολείπει. τὸν δὲ μαχαίρου βαστάσας ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνεν ἐς τὸν πάλιν. ὡς δὲ ἤλθομεν, τῷ μὲ κῆπον αὐτῷ, συνεργὸς τοι ἐπέδωκε λαμπρᾶν. αὐτὸς δὲ, τὸ κίνδυνον τὸ ἐκ τοῦ ὀδοῦ διδιὼς, κρύπτεται ἅμα ἐμοὶ, ὡς πῦρ τὸ ὃς σωθῆναι. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, δίδωμι αὐτοῖς, ὅτου ποιῶσι. τὸ μὲ ἐμὸν ἕκαστον, κιττοῦ ἐκέκρυψαν. ἐμὲ δὲ, ἀρόμενοι ἐς τὸ πόδιν, κομίζουσιν ὄπισθεν τῇ κλίμακι, ἐς οἴκημα ὑπερῷον. κἀκεῖ με ὄπισθεν συγκλείουσιν. ὁ δὲ φαλάντης, ἐς τὸ ὀδὸν τότε μόλις ἐξαναστὰς, ὡς ἴδασιν, κεφαλιαῖον πᾶς πληγαῖς,

nec ille habebat unde sibi stragulum emeret, tantùm abest ut mihi, atque ego sine calceis lutum humidum, durum, & acutum calcabam. Nihilque habebamus ambo, quod comederemus, nisi amaras, durasque lactucas. Cùm aliquando in hortum prodiremus, convenit nos vir generosus, militari stola amictus: ac primùm Italica lingua compellat, interrogatque quonam me asinum deduceret: sed is puto voce non intellecta, nihil respondit. Ille autem irascens, ac si contemneretur, flagro percutit hortulanum, hortulanus cum eo congreditur, & pedibus subter tractis in via prosternit: jacentem impetit manu, pede, & lapide de via capto. Et qui primus aggressus erat, se tutabatur, & minabatur, si exurgeret, se illum ense interfecturum. Ille autem, ut quod erat tutissimum, ab eo ipso edoctus, vagina gladium educit, & procul abjicit. Deinde jacentem iterum cædit. Tandem verò miles malum videns intolerabile, se verberibus simulat enecatum. Id veritus hortulanus ibi, ut se habebat, jacentem relinquit: & impositio mihi ense, ad urbem pergit. Quo cùm perveniſſemus, hortum suum consorti cuidam colendum dedit. Ipse autem viæ periculum veritus, penes aliquem ex familiaribus in urbe mecum delitescit. Postridie communi consilio meum dominum in arca occultant: & me, pedes attollendo per gradus in summas ædes vectant, ibique me concludunt. Porrò miles cùm vix, ut ajebant, surrexisset, capite plagis gravato in urbem

ἥκειν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ συντυχὼν, λέγει τὴν διάνοιαν τῆς κηπουροῦ. οἰδὲ, σὺν αὐτῷ συνειλημένοι, μανθάνουσιν ἔνθα ἡμεῖν κεκρυμμένοι. καὶ καταλαμβάνουσι τοὺς τῆ πόλεως ἄρχοντας. οἰδὲ, εἶσω πινὰ τῶν ὑπηρετῶν πέμπουσι. καὶ τοὺς ἔνδον ἅπαντας ἐξελθεῖν ἔξω κελεύουσιν. ὡς δὲ ἐξῆλθον, ὁ κηπουρὸς ἐδημοσιοφάνιστο. οἱ μὲν δὴ στρατιῶται, ἔνδον ἔφασαν εἶναι τὸν κηπουρόν. καὶμὰ τὸν ἐκείνου ὄνον. οἰδὲ, ἐδὲν ἄλλο ὑπολελεῖφθαι ἔλεγον, ἢ ἄνθρωπον, ἢ ὄνον. θορύβου δὲ ἐν τῷ στενωπῷ, καὶ πολλῆς βοῆς ἐκ τούτου γενομένης, ὁ ἀγάραχθος, καὶ πάνυ περίεργος ἐγὼ, βουλόμενος μαθεῖν τίνες εἶεν οἱ βοῶντες, ἀνέκυπτον ἄνωθεν κάτω ἀπὸ θυρίδος. οἱ δὲ με ἰδόντες, σὺς ὠνόμασαν. οἰδὲ, ἐκλώκισαν ψευδῆ λέγοντες. καὶ οἱ ἄρχοντες εἴσω παριόντες, καὶ πάντα ἀνερευνῶντες, ἀνέῳξαν τὸν ἐμὸν δεσπότην ἐγκείμενον. καὶ λαβόντες, τὸν μὲν, εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι, λόγον δὲ τετολμημένον ἀφέξουσι. ἐμὲ δὲ, κάτω βαστάσαντες, τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν. πάντες δὲ ἄσβεστον ἐγέλων ἐπὶ τῷ μεμύσθαι ἐκ τοῦ ὑπερῴου, καὶ ψευδῆ τὸν ἑαυτῶν δεσπότην. κἀκτοῦτ' ἐξ ἐμοῦ πρῶτον ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος ὄνου, ἐξ οὗ νῦν ἀνακύψεως. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί μοι ἔπραξεν ὁ κηπουρὸς ὁ ἐμὸς δεσπότης, οὐκ οἶδα. ὁ δὲ στρατιώτης πωλήσειν με ἔγνω. καὶ πραξάσης με πέντε καὶ εἴκοσιν ἀττικῶν. ὁ δὲ ὠνησάμενος, θεράπων ἦν ἀνδρὸς σφόδρα πλουσίου, πόλεως τῆς τῶν Μακεδονίας τὴν μεγίστης Θεσσαλονίκης, ὅτου τύχην εἶχε τοιαύτην. τὰ ὄψα τῷ δεσπότῃ ἐσκεύαζε, καὶ εἶχε καὶ ἀδελφὸν σιτάλλου, ἄρτους πέσσειν, καὶ μελίπηκτα κιρνᾶν ἐπιστάμενον. ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ, συσκηνοῖ τε

bem venit: ubi nactus commilitones, iis hortulani injuriam narrat: qui cum ipso congregati, ubi deliteſceremus, comperiunt, & magiſtratus urbis ſecum ducunt. Hi lictorem intro mittunt, omneſque qui intus erant, foras prodire jubent. Cùm prodiiſſent non apparebat hortulanus: ſed illum, néque ipſius aſinum intus eſſe dicebant milites. Illi verò nihil intus relictum eſſe, neque hominem neque aſinum, affirmabant. Hinc orto tumultu, & clamore multo in vico, ego petulans, & omnium curioſus, quinam clamarent diſcendi cupidus, per feneſtram deſpicio. Illi me viſo exclamant: alii in mendacio deprehenduntur. Tum ingreſſi magiſtratus, omnia ſcrutando, dominum meum in arca jacentem inveniunt: quem in carcerem mittunt, redditurum auſorum rationem: me inferius portatum dant militibus. Et in riſum effuſi omnes irridebant me, qui è ſummis ædibus dominum prodidiſſem. Exinde à me primo id verbum in vulgus prodiit, Ex aſino conſpecto. Quid autem hortulano meo domino poſtridie acciderit, neſcio. Me verò vendere decrevit miles, & vendidit quinque & viginti drachmis Atticis. Emptor, ſervus erat viri ditiſſimi, Theſſalonices Macedoniæ civitatis maximæ. Hic artem hanc callebat, domino videlicet epulas parabat: fratrem habebat conſervum, panes coquendi, & liba melle conficiendi peritum. Hi fratres eodem contubernio, eodem-

ἐπὶ τῶν ἀλλάντων, καὶ κρεπύλλιον ὠνούμενοι, καὶ τυρὸν καὶ σπόγγον τὸ πτισσὸν ἡμῖν ἐναπεμιγμένον. καὶ μὴν ταῦτα, καὶ εἰσῆσαν ἔνδον κρεπύλλιον. καὶ ἅτε μὴ τὸ δεῖπνον ὃ διακόνου, πολλὰ λείψανα ἄμφω εἶχον ἐκόμιζον. ἰχθῦς, κρεῶν, καὶ ἰχθύων. ὁ μὲν ἄρτων, ὁ πλακούντων. οἱ δὲ, κρεοφυλάκιον ἔνδον ἐμὲ μὲν τοῦτον, καὶ φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυτάτην ἐποίησαν, ἀπῆσαν, ὥστ ἀπολύσασθαι. κἀγὼ τοῖς ἐνδεεστέροις κειμένοις μικρὰ χαίρουσι λέγων, ταῖς τίχναις, καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν διακόνων ἐμαυτὸν ἐμεμύθων. καὶ ἅμα μακρῷ πάνυ ἐμαυτὸν ἀνθρωπίνῃ τροφῇς. οἱ δὲ, ἀναστρέψαντες εἶσαν, τὰ μὲν σῶα ἤδη ἀπόνως τῆς ἐψοφαγίας τῆς ἐμῆς, ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἀναλωμάτων, καὶ μάλ' ἐπ' εὐφόρῳ, καὶ φειδοῦ κλίποντος τὸ ἄριστον. ἐπεὶ δὲ πλέον ἤμελλον αὐτῶν κρεοφαγήσειν ἄνουν, τὰς κραδίας τῶν μεζόνων, καὶ ἄλλα πολλὰ κατέπτυσον. καὶ ἐπειδὴ ἤδοντο ἤδη τῆς ζημίας, παρεσκευάσαντο, καμοὶ ἐπ' εὐφόρῳ, καὶ φειδοῦ κλίποντος τὸ ἄριστον. ἐπεὶ δὲ πλέον ἤμελλον αὐτῶν κρεοφαγήσειν ἄνουν, τὰς κραδίας τῶν μεζόνων, καὶ ἄλλα πολλὰ κατέπτυσον. καὶ ἐπειδὴ ἤδοντο ἤδη τῆς ζημίας, παρεσκευάσαντο, ἄμφω ὑποπτεύοντες ἀλλήλους ἐδείπνουν, καὶ κλίπτων ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον, καὶ ἁρπαγὰ τῶν κρεῶν, καὶ ἀναίσχυντον ἐλίγετο. καὶ ἦσαν ἀμφοῖν λοιπὸν ἄμφω. καὶ τὰ μεζόνων ἀριθμὸς ἐγένετο. ἐγὼ δὲ τὸν βίον εἶχον εὐ ἠδονῇ, καὶ τρυφῇ ἐν τῷ σώματί μου ἐκ τῆς συνήθους τροφῆς πάλιν καλὸν ἐμαυτὸν, καὶ τὸ δέρμα ἐπανθοῦσαν τῇ τριχὶ ἀπέλαμπεν. οἱ δὲ ἡμαυτοῦ, μόγις τέ μοι, καὶ πόνῳ ὁρῶντες, καὶ τὰ κερδίδια μὴ διανεμόμενα, ἀλλ' ἐν τοῦτῳ μέτρῳ ὄντα, εἰς ὑποψίαν ἤρχοντο τῆς πολυμηχανίας ἐμοῦ. καὶ ὑποπτεύοντες, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπίοντες, ἔπειθ' ὡς ἐγὼ συγκλείσαντος, ὑποβαλόντος ἐκεῖ που τὰ ὄμματα τῆς ὀπῆς, ἐσκοποῦντο τάδε. καγὼ τότε δὴ δόλῳ μηδὲν εἰδὼς, ἠρέμουν, ὑποπτεύοντες. οἱ δὲ, πεμφθέντες ἐγέλων,

eodemque diverſorio ſemper utebantur: & permixta habebant ſuarum artium inſtrumenta. Et poſtea me quoque collocabant, ubi divertebant: tum à domini cœna multas reliquias ambo importabant: alius carnium, & pilicium: alius panum & placentarum. Atque hi me intus cum his incluſo: iſtaque dulciſſima cuſtodia obſeſſo, lotum iverunt. Ego autem longum vale hordeo dicens, artibus, & lucris dominorum me dedi, diuque humano cibo ventrem refarſi. Cùm rediiſſent primùm non animadverterunt cibos à me comeſtos, eo quòd ferculorum erat copia, & meticuloſus adhuc parcè prandium furatus eram. Quod cùm ab ipſis minimè perceptum cognoviſſem, optimas partes, aliaque multa comedebam. Tandem ut damnum cognovêre: ambo ſe invicem ſuſpicioſè intuebantur, alterque alterum furem, & communium raptorem, atque impudentem appellabat. Accuratiùs deinde ſervarunt ambo, & portiones numerarunt. Interim ego in voluptate & deliciis vivebam, unde ex conſueto cibo factus pinguior, pulchris nitidiſque pilis mea cutis refulgebat. Tum illi cùm obſervarent me factum pinguiorem, nec hordeum inſumi, ſed eadem menſura eſſe, in ſuſpicionem rerum à me auſarum veniunt. Itaque ſimulant ſe ad balneum ire, clauſoque oſtio, oculos per rimulas immittentes, obſervant ea quæ intus fiunt. Ego doli neſcius ad prandium proficiſcor.

ἐρῶντες ἄφεσιν ἄσιτον. εἶτα ἡ τοὺς ὁμοδούλους ἐκάλεσε ἐπὶ τῷ ἐμῷ δείπνῳ. καὶ γέλως πολὺς ἦν. ὥστε ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤκουσε τοῦ γέλωτος, θορύβου ὄντος ἔξωθεν, καὶ ἤρετό τινα ἐφ' ᾧ τοσοῦτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπὶ ἡ ἤκουσε, καὶ ἐξανίστατο τοῦ συμποσίου, καὶ ἀφικόμενος εἶδε με ἐν ἄκρᾳ εὐθηνίᾳ κατακείμενον, καὶ μέγα οὐ γέλωτι ἀναβοήσας, εἰς τρίχα εἶδε. κἀγὼ σφόδρα ἠχθόμην ἐπὶ τοῦ δεσπότου, κλέπτης ἄρα, καὶ λίχνος ἐαλωκώς. ὁ δέ, πολλὰ οἶμαι ἐπ' ἐμοὶ γέλωτα καὶ παμφάγωτα, κελεύει με εἶναι ἄγεσθαι εἰς τὸ ἐκείνου συμπόσιον. ἔπειτα, τραπέζαις μοι ἐκκοσμηθείσαις εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ πολλὰ τὰ ὅσα μὴ ἀμασητὸν ἄλλῳ ὄνῳ κατάφαγεῖν, κρέα, λοπάδας, ζωμούς, ἰχθῦς. τοῦτο μὲν γάρῳ, καὶ ἐλαίῳ κατακεκραμένους. τοῦτο ἡ, νάπυϊ ἐπικεχρισμένους. κἀγὼ τῷ τύχῃ ὁρῶν ἤδη ἁπαλόν μοι ἐσσομενοδιῶσαν, καὶ μεθυὸν ὅπερ με τοῦτο μόνον τὸ παίγνιον ἀνασώσαι, κρίνει ἤδη ἐμπεπλησμένῳ, ὅμως ἡδέσθην, τῇ τροπαίζῃ ἐκβάσεως. τὸ ἡ συμπόσιον ἐκλογίζεσθαι τοῦ γέλωτος. καί τις εἶπε, καὶ πίσσης οἶνος ἔστω ὁ ὄνος, ἤν τις αὐτῷ ἐγκεράσαι μέλιτι ἐπιδῷ. καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευσε. κἀγὼ τὸ ποτὸν ἐχθὲς ἔπινον. ὁ ἡ οἷον εἰκὸς, ὁρῶν με κτῆμα παρὰ δόξαν, τῷ τιμᾶν τῷ ἐμὲν κελεύειν τῷ διοικητῶν τινι καταβαλεῖν, τῷ ἐμὲ ὠνησαμένῳ, καὶ ἄλλο τοσοῦτον. ἐμὲ ἡ παρίδωκεν ἀποκλυθέρῳ τινὶ τῶν ἑαυτοῦ νεανίσκων, καὶ εἶπε κατηχεῖν, ὅσα ποιῶν μάλιστα, ψυχαγωγεῖν αὐτὸν δυνάμενον. τῷ δὲ ῥᾳδίᾳ ἦν πάντα. ἐκτήκετο γὰρ δίψει, εἰς ἅπαξ διδασκόμενον. καὶ τοῦτο μὲ κατακλίνεσθαί με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἄνθρωπον ἐπ' ἀγκώνων ἐποίησεν. εἶτα ἐσπαλαίειν αὐτῷ, καὶ μίαν ἐκ

ciscor. Illi primo ridere incipiunt, conspicati novum asini cibum: deinde conservis ad idem spectaculum vocatis denuo multum rident: ita ut risum ipsorum herus audiret, tumultu foris excitato, & interrogaret quorsum foris adeò riderent. Audita risus causa, surgit à convivio, & introspiciens, videt me apri frustum devorantem, magnoque cum risu exclamans, intrò se corripit. Ego ægerrimè tuli me in furto & gula fuisse deprehensum apud herum: qui multo risu me excipiebat. Atque is primùm jubet me in convivium deduci: deinde mensam mihi apponi cum ferculis adeò multis, ut nullus asinus tot posset comedere, carnes, patinas, jura esculenta, pisces, partim garo & oleo conditos, partim sinapi inspersos. Equidem ego fortunam videns mihi molliter arridentem, & sentiens fore ut hic jocus saluti me redderet: etsi jam essem refertus, nihilominus mensæ accumbens, prandebam: convivium autem risu movebatur. Et dixit aliquis, bibet vinum hic asinus, siquis infusum ipsi præbeat. Tum jussu heri oblatum bibi. Qui, ut verisimile est, me admirabilem videns possessionem, unum ex ministris jubet ut duplum mei pretium emptori numeret. Quo facto tradidit me cuidam adolescenti, suo liberto, à quo discerem quæcunque ipsum delectare possent. Cui facile fuit me docere, cùm ipsi statim parerem in omnibus. Primùm in cubitum reclinari supra lectum tanquam hominem docuit, deinde secum colluctari, & in duos pedes erectum sal-

ὀρχῆσθαι, ἐπὶ τὰς δύο ἐπικυρήμασι ἀγῶνι, καὶ παρεσκευάσθαι, καὶ ἀκούειν τὸν φωνὰς, καὶ πίνειν ἐπὶ ἐδωδίμοις μέν. καὶ δίκα ἔ. μοιχὸν ποιεῖν. καὶ τὸ σκάμμα τοῦτο ἐκείνῳ λέ, ὅτι ὁ ἔ διακότυ, οἰνοπότης, παλαιὸν, ὀρχήστρο. τὸ δ μάχεσθαι, ὅτι τὸν τὰς φωνὰς ἀκούειν τὸ πρόσωπ, καὶ πρυτάνεων. καὶ πιεῖν δ ὁπότε ἡδέως ἤμην, τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ οἰνοχόον κινοῦσα. καὶ οἱ μ, ἐμὲ μάχεσθαι τὸ σκάμμα, ὡς παραδόξων, ἀγνοοῦντες ἄνθρωπον τὸ τῷ ὄνῳ πείθεσθαι. ἐγὼ δ, τυφθὴν ἐποιούμην τὴν ἑαυτοῦ ἄγνοιαν. καὶ μὴν ἐ βαδίζειν ἐμοὶ ἔνθυμον, καὶ κομίζειν τὸ δεσπότην ἐπὶ ἔ νότου, καὶ τὸ χεῖρον ὁρῶντα ἀλυπότερον, καὶ τὸ ἀναβάτη ἀναίσθητον. καὶ σκιὰ μοι ἦν πολυπλόκ. καὶ φόρημα ἐπεβαλόμην. καὶ χαλινοῦς ἐσιδὲ χρυσοῦς, λόφημα, καὶ χρυσοῦ πεποικιλμένους. καὶ κώδωνες ἐξεκρέμαντό μοι, μάλ᾽ ἡσυχάσθαι σαφηνίσαντες. ὁ δ Μενέλαος ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔφη, ὡς τὸ Θεσσαλονίκης δόξαν ἐλαλήθη ἐπ᾽ αὐτῷ τοιαύτῃ. ὑπέσχητο τῇ πατρίδι θέαν παρέξειν ἀνδρῶν, ὅπλοις καὶ τοῖς ἀλλήλοις μαχομένων εἰδέναι. καὶ οἱ μὲ ἄνδρες, τὸ μάχης ἤδη ἦσαν ὁ ἔ σκευή. καὶ ἀφῖκτο ἡ πομπή. ἐξελαύνομεν δὴ ἐνθένδε. κἀγὼ τὸ δεσπότην ἔφερον, εἴ ποτε χαλεπὴν τὸ ὁδὸν τραχὺ, ἐ τοῖς ἐχθροῖσιν ἐπιβαίνοντα χαλεπόν. ὡς δ κατέβημεν ἐπὶ Θεσσαλονίκην, σὺν τὸ ὅτις ἐπὶ θέαν τὸν ἐπήκτο, καὶ τὸν ὄψιν τὸν ἐμήν. ἡ γὸ ἐμὴ δόξα, ἐσεληλύθει τὸν μακρὰν, καὶ τὸ πολυπρόσωπον, καὶ τὸ ἀνθρώπων τῶν ἐμῶν ὀρχηστῶν, καὶ παλαιστρῶν. ἀλλ᾽ ὁ μὲ δεσπότης, τῶν εὐδοξοτάτοις τῶν αὐτῆ πολιτῶν, ἔδειξ τ πότον ἐδείκνυί με, καὶ τὰ παράδοξα ἐκεῖνα τὸν ἐμοὶ παίγνια ἐν τῷ δείπνῳ παρεστήσ. ὁ δ ἐμὸς ἐπιστάτης, ὡς ἐσθὸν ἄρτον ἐξ ἐμοῦ πολ-

saltare: & ad voces annuere, & abnuere, & quæcunque citra inſtitutionem facere poteram. Atque per urbem vulgatum hoc erat meo domino eſſe aſinum, qui vinum biberet, luctaretur, & ſaltaret: quodque maximum erat: qui ad voces annueret, & abnueret. Ego autem cùm vellem bibere, oculorum motu à pincerna petebam. Hoc ut inſolitum mirabantur, ignorantes hominem in aſino eſſe: illorum autem ignorationem in deliciis habebam. Tum etiam ambulare diſcebam, & dorſo herum vectare, curſumque nullatenus moleſtum ſeſſori currere. Erat mihi ſumptuoſus ornatus, purpurea ſtragula ferebam, frænos argento, & auro variegatos in os recipiebam: pendebant inſuper tintinabula ſuaviſſimum ſonum præbentia. Menecles autem herus noſter, ut dicebam, Theſſalonica huc venerat hac de cauſa. Promiſerat patriæ ſe præbiturum ſpectaculum virorum qui armis inter ſe ſingulari certamine pugnare ſcirent. Iamque erant parati gladiatores: veneratque abeundi tempus. Mane igitur de proficiſcimur: & herum ſiquando aſpera via occurrebat, & vehiculis difficilis, vectabam. Vbi Theſſalonicam pervenimus, nemo erat qui non ad ſpectaculum, & ad me videndum properaret. Iam enim fama longiùs diffuſa vulgaverat me in modum hominis multas perſonas agentis, ſaltare, & luctari. Herus clariſſimis civibus in compotatione me oſtendebat, illóſque meos admirabiles jocos in cœna apponebat. Libertus mihi præfectus, plurimarum drach-

marum

λῶν πάντα δραχμῶν. κἀκλείσας μὲ ἔνδον, εἶχεν ἐσώπα. καὶ τοῖς βλεμμάσιν ἐδεῖν ἐμέ, ἐ τὰμοὶ παρέδοξα ἔργα, μισθὸν τὴν θύραν ἤνοιγε. οἷσ' εἰσκόμιζον, ἄλλο ἄλλο τι τῶν ἐδωδίμων. μάλιστα τὸ ἐχθρὸν εἶναι ὄνῳ χαρὰ δοκῶν ἐγὼ ἦν, ἤσθιον. ὥστ' ὀλίγων ἡμερῶν τῇ διατότῃ, ἐ τοῖς σὺ τῇ πόλῃ σωμασιῶν, μίγας τε, καὶ πίων δεινῶς ἤδη ἐφαίνομην. καί ποτε γυνὴ ξένη, ὑ μάτια κεκτημένη, τὴν ὄψιν ἐπιμὴ, παρελθοῦσα ὅσα ἐδεῖν ἐμὲ ἐρίσσοντα, εἰς ἔρωτά μὲ ἐκ θερμὸν ἐμπίπτῃ, τοῦτο μὲν, τὸ κάλλος ἰδοῦσα ἦ ὄνου τοῦτο ἦν, τῇ δεξιδέξῃ τε ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων, οἷς ἐπιθυμίαν σωσασα ἐσελθοῦσα. καὶ ἀφελέσθαι τὸν ἐπιστάτην τὸ ἐμοὶ, ἐ μισθὸν αὐτοῦ ὑπέχειν, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ, σὺν ἐμοὶ τὴν νύκτα ἀναπαύσας κἀκεῖνος ὑδὲν φροντίσας, εἶπε ἐ αὐτοῦ τι ἐκείνῃ ἐξ ἐμοῦ, εἶπε ἐ μὴ, λαμβάνῃ τὸ μισθόν. καὶ πιδὴ ἐστέρητο ἤδη ἦν, κἀκ ἦ συμποσίου ἀφῆκεν ἡμᾶς ὁ δεσπότης, ἀναστρέφομεν ἔνθα ἐκαθεύδομεν. καὶ τὴν γυναῖκα εὕρομεν πάλαι ἀφιγμένην ἐπὶ τὴν ἐμὴν εὐτήν. ὑπεκύμισε ἦ αὐτῇ σοσικεφάλαια μαλακὰ, καὶ τρόμβια ἴσα κατέθηκε, ἐ χαμαδύνιον ἡμῖν ὑπεστρώσατο. εἶτα οἱ μὲ τὰ γυναικὸς ἠφίεσαν τε, αὐτῶν τὴν πλησίον σοῦ ἦ δωμάτιν ἐκάθευδον. ἡ ἦ, λύχνον ἔνδον ἔκαιε μέγαν, τῷ πυρὶ λαμπόμενον. ἔπειτα λαβοῦσα μύρῳ, παρέστη τῷ λύχνῳ γυμνὴ ὅλη. καὶ μύρου ἔκ τινος ἀλαβάστρου πεποιημένη, τοῦτο ἀλείφεται. κἀμὲ ἦ μυρίζῃ. ἔνθεν μάλιστα τὴν ῥῖνά μου μύρων ἐνέπλησεν. εἶτά με καταφιλήσας. καὶ οἷα σοῦς αὐτῆς ἐρώμενον, ἐ ἄνθρωπον, διελέγετο. καί με σὺν τῇ φορβαίας ἐπιλαβομένη, ἐπὶ τὸ χαμαδύνιον εἵλκε. κἀγὼ ἤδεν ἥττον ἐ δραπελέσειν, ὡς τοῦτο

marum quæſtum ex me fecit Nam me intus incluſum, ſtantem tenebat, & iis qui me meoſque ludos aſpicere volebant, januam accepta mercede aperiebat. Quorum alii aliud eſculentum afferebant, idque in primis quod aſini ventri videtur inimicum: illudque comedebam: adeò ut intra paucos dies, cum hero, aliiſque civibus epulando, craſſus ac pinguis evaderem. Tandem peregrina mulier, opulenta, facie impudenti, ingreſſa ut me prandentem videret, è veſtigio mei amore exarſit: partim aſini ſpecie adducta, partim ludorum meorum novitate impulſa, in mei congreſſus cupiditatem illapſa, eum alloquitur qui mihi erat præfectus, & mercedem amplam pollicetur, ſi concederet ut in noctem mecum quieſceret. Qui non curans, ſive aliquid, ſive nihil ex me faceret, mercedem accipit. Cùm jam adveſperaſſet à domino dimiſſi ex convivio, revertimur ubi dormire ſolebamus: & mulierem invenimus lectum meum ingreſſam, cui pulvinaria mollia importata erant, & ſtragula intus depoſita, ſtratumque decens humi poſitum habebamus. Mulieris ſervi in propinquo veſtibulo cubabant. Magnam lucernam igne lucentem intus accenderat, ad quam depoſitis veſtibus nuda ſtabat. Tum ex alabaſtro quodam unguentum profundens, eo ſeſe ungit: deinde me, meaſque potiſſimùm nares implet. Poſtea me oſculata, prout amatum hominem alloquitur, & me capiſtro in ſtratum trahit. Ego ad id tertii hortatoris nequaquam indigus vino veteri

multo

δύμορφος, καὶ οἶνον ἧδιστον παλαιὸν πολλὴ ὑποδεδρεγμένον, καὶ τοῦ χρυσοῦ δὲ μύρου οἰσπηδῶντος, καὶ τὸν παιδίσκην ὁρῶν πάντα καλὴν, κἀλινόμην. καὶ σφόδρα ἠπόρουν, ὅπως ἀποδύσωμαι τὸν ἄνδρωπον. καὶ γὰρ ἐξότε ἐγεγόνειν ὄνος, σωφροσύνας ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ὄνοις σωφρόνως ἔτυχον ἐφαψάμενος, οὐδὲ γυναικὶ ἐχρησάμην ὅτῳ. καὶ μὴν καὶ τοῦτό μοι εἰς δέος ἦκε μέγιστον ἦν, μὴ ἀχρήστου τῆς γυναικὸς, ἀλλοπαθείη, καίπερ ὤσπερ ἀνθρώπου, καλὴν δίκην. ἐγὼ δὲ οὐκ εἰς δέος ἐβαδίζον. ἡ γυνὴ, πολλοῖς τοῖς φιλήμασι καὶ τοιούτοις ἐρωτικοῖς, προσπαλαμᾶται, ὡς ἔδει μὲ καπήλου ὤσπερ ἀνδρὸς πεπαιδευμένου, ἀσπαζομένου με. καὶ ἔσωσα εἶναι, ὅλον παρεδέξατο. κἀγὼ μὲ ὁ δειλὸς, ἐδεδοίκειν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν ἀτρέμα. ἡ δὲ, ὅ τι ὀπίσω τὸ ἐμὸν εἶχε, ὥστε μὴ ὑποχωρεῖν. καὶ αὐτὴ εἵπετο τὸ φόβητρον. ἐπεὶ δὲ ἀκριβῶς ἐπείσθην ἔτι μοι καὶ πρόσοδόν τινα τῷ γυναικὸς ἥδονήν τε, καὶ τέρψιν, ἀδεῶς λοιπὸν ὑπεχώρουν, σινόμενος, ὡς ἀδὴν εἶχε κακίαν δὲ τὴν Παιφάης μοιχόν. ἡ δὲ γυνὴ, ἔτυς ἦν ἄρα εἰς τὰ ἀφροδίσια ἑτοίμη, καὶ τὸ λίαν τῆς σωφροσύνης ἡδονῆς ἀκήρεσεν, ὥστε ὅλην τὴν νύκτα σὺν ἐμοὶ ἐδιαπόνησεν. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲν, ἀναστᾶσα, ἀπῆλθ, σωθεμένη πρὸς τὴν ἐπιοῦσαν τὰ ἐμὰ οἴσειν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τὸ μισθὸν τὸν αὐτὸν τῆς νυκτός. ἐγὼ, ἅμα μὲ πλουσιώτερος ὑκ τῶν ἐμῶν χρόμενος, καὶ τῷ διαπόνῳ συμπορὸν σὺν ἐμοὶ ἐπιδειξάμενος, συγκαλεῖ με τῇ γυναικί. ἡ δὲ, καταχήσασα μοι δεινῶς. καί πως ἄλλως ὁ ἐπισύστης, ἀπαγγέλλει τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς λῦ αὐτὸς δηλαδή. καὶ ἐμὲ μὴ εἰδότα, ἄγει

multo prolutus, & unguenti odore incitatus, puellæ quoque formam conspicatus, decumbo. Sed quo pacto mulierem inscenderem, dubius eram. Etenim ex quo in asinum fueram conversus, coitus etiam asinis consueti expers vixeram, neque cum asina consuetudinem habueram. Itaque haud parvus timor incessebat ne congressui impar mulier à me dilaceraretur: ac postmodum tanquam homicida meritam subirem pœnam. At nesciebam nihil opus esse ut timerem. Mulier autem multis amatoriis osculis me provocans, ut vidit non occupantem amplexu, ipsa me, tanquam homini adjacens, amplectitur, méque introtractum, totum excepit. Verùm meticulosus ego, adhuc metuebam, & sensim retro cedebam: sed mulier ita meos amplectebatur lumbos, ut elabi non possem: & fugientem sequebatur. Postquam autem plenè persuasus sum, adhuc mihi aliquid deesse ad mulieris plenam voluptatem & delectationem, citra metum postea ejus libidini servivi, cogitans me nihilo Pasiphaës adultero esse deteriorem. Porrò erat mulier ad rem veneream adeò prompta, & voluptate coitus inexplebilis, ut in mei amplexibus totam noctem insumpserit. Simul atque illuxit dies: mulier surrexit, meumque custodem convenit, aliamque noctem eodem pretio redimit. Ille ditior meo opere factus, & re nova domino indicata, cum muliere me includit, quæ multum me abusa est. Meus ille præfectus, rem domino renunciat, eúmque me inscio, vesperi ad-

αὐτὸν ἐπ' ἔργας ἤδη, ἵνα ἐπιδύδομαι. καὶ ἀφ' οὗ ὁπῆς τὸ θύρας διέκυσί με, ἐνδυτῇ μέ ἔρχεσθαι παύομαι ζόμενον. ὁδὶ, ἡδεῖς τῇ θέᾳ, καὶ δημοσίᾳ με δεῖξαι ταῦτα ποιοῦντα ἐπιθύμησε. καὶ κελεύει τοὺς μηδένα ἔξω τούτου εἰπεῖν, ἵνα ἔφη τὸν τῇ ἡμέρᾳ τὸ θέας ἀναχώρημα τοῦτον εἰς τὸ θέατρον σὺν πολλῶν γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τῶν γυναικῶν ἀναβήσεται. καί τινα τῶν γυναικῶν, ἅτις κατέκειτο θηρίοις ἀποδανεῖν, ἄγουσιν ἔνδον παρ' ἐμέ. καὶ καθίσαι τε ἐκέλευον, καὶ ψαύειν ἐμοῦ. εἶτα τὸ πελδύζειον τὸ ἡμέρας ἐκείνης σύστασις, ἐν ᾗ τοῖς φιλοτιμίας ἦγεν ὁ ἐμὸς δεσπότης, εἰσάγειν ἔγνωσάν με εἰς τὸ θέατρον. καὶ εἰσῆλθον ὅπως. κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ χελώνης ἰνδικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐσφιλωμένη. ἐπὶ ταύτης με ἀνεκλίνησαν. καὶ ἐκεῖ μοι τὴν γυναῖκα ἀφεκατέκλιναν. εἶτα ὅπως ἡμᾶς ἐπῆραν ἐπὶ τινος μηχανήματος. καὶ εἴσω εἰς τὸ θέατρον παρεισέκαμπτε, κατῆραν ἐν τῷ μέσῳ. καὶ οἱ ἄνθρωποι μέγα ἀνεβόησαν. καὶ κρέατος πᾶσης χειρὸς ἐξήλατο ἐπ' ἐμοί. καὶ τράπεζα ἡμῖν παρέκειτο. καὶ πολλὰ ἐσκευασμένα ἐν αὐτῇ ἔκειτο, ὅσα τρυφῶντες ἄνθρωποι ἐν δείπνῳ ἔχουσι. καὶ παῖδες ἡμῖν παρειστήκεισαν οἰνοχόοι καλοὶ, τὸ οἶνον ἡμῖν χρυσίῳ ἀφηνιάζοντες. ὁ μὲν ἐπιστὰς ἐπὼς ὄπισθεν, σκέλους με ἔρισεν. ἐγὼ δὲ, ἅμα μὲν ἡδόμενος ἐν τῷ θέατρῳ καθακείμενος, ἅμα δὲ ἐδεδίειν μή τις ἄρχων, ἢ λίον ἀναπηδήσονται. ἐν τούτῳ δὲ τινος ἄνθη φέροντος, παρεδύοντος, ἐν τοῖς ἄλλοις ἄνθεσι, ὁρῶ ῥόδων χλωρῶν φύλλα. καὶ μηδὲν ἔτι ὀκνῶν, ἀναπηδήσας ἐκ λέχους, σκίπτω. καὶ οἱ μὲν, ὡς οὐτε με ἀνίστασθαι ὁρῶντες

ducit ad cubiculum, & per oſtii foramen, me cum puella concumbentem oſtendit. Spectaculo delectatus herus, optavit me in publicum producere, & hæc facientem oſtendere, rémque non efferri jubet, ut ludorum, inquit, tempore, hunc cum aliqua damnatarum mulierum in theatrum adducamus, inque omnium conſpectu mulierem inſcendat. Tum aliquam ex iis quæ ad beſtias erant damnatæ ad me introduxerunt: & accedere méque demulcere jubent. Tandem cùm ille dies inſtaret, quo ſuas res dominus oſtentabat, decreverunt me in theatrum deducere. In quod ita ſum ingreſſus. Lectus erat magnus ex Indica factus teſtudine, auróque infertus, in quo me reclinant, mihique mulierem admovent. Deinde lectum machinæ impoſitum ferunt, in theatrum medium, magna cum acclamatione, plauſuque populi. Et appoſita nobis erat menſa multis cum ferculis quæ homines deliciis in cibo indulgentes habent. Adſtabant nobis formoſi pueri pincernæ, vinum nobis in auro miniſtrantes. Cuſtos meus à tergo ſtans jubet me prandere. At me pudebat in theatro jacere, ſimulque metuebam ne urſus, leo-ve aliquis in me proſileret. Interea neſcio quem qui flores ferebat, tranſeuntem animadverto, inter quos roſas recentes obſervo: nec mora, à lecto proſilio. Arbitrabantur illi me ad ſaltandum ſurrexiſſe. Sed ego ſigillatim omnes percurrens, decerptas ab ipſis roſas devoro.

Tum

ἐγὼ δὲ, σὺν ἑξῆς ἐπιτρέχων, καὶ ἁπανθιζόμενος ἀπ' αὐτῶν τὰ ἄνθεα τὰ ῥόδα,

ἡσύχιον. τῶν δ', ἔτι θαυμαζόντων ἐπ' ἐμοὶ, ἀπεπίπτει ἐξ ἐμοῦ σκεύη τὰ κτήνους ἔψος, καὶ ἀπέμενον. καὶ ἀφανὴς ἦν σκότου ὁ πάλαι ὄνος. ὁ δὲ Λούκιος αὐτὸς, ἴδιον μοι γυμνὸς ἐφάνη. τῇ δὲ ἀδοκήτῳ τούτῃ, καὶ μηδὲ ποτὲ ἐλπισθείσῃ θέᾳ, πάντες ἐκπεπλαγμένοι, δεινὸν ἐπεβρόμησαν. καὶ τὸ θέατρον εἰς δύο γόους ἐχύθη. οἱ μὲν, ὡς ἄφρονα φάρμακα δεινὰ ἐπεσκεμμένον, καὶ κακόν τι πολύμορφον, ἠξίουν δίκῃ ἔνδον τινί με δεθῆναι. οἱ δὲ, ἀξιοπίστου καὶ τῆς ἀπ' ἐμοῦ λόγου ἕλκειν δεῖν, καὶ ἀποπρὸ ἀφηγήσασθαι, εἴθ' ὅτῳ δικάσειν ἀξιοῦντες. κἀγὼ θαμὰ μὲν ἀρχὰς καὶ ἐπαρχίας, ἐπαχθῆ δὲ τῇ θέᾳ τοιούτῃ παρὼν, ἔλεγον κατιδὼν ὅτι γυνή με θετταλὴ, γυναικὸς θετταλῆς δέλτ, χρίσματι μυρογλύφῳ ἐπαλείψασα, ὄνον ποιήσει. καὶ ἱκέτευον αὐτὸν λαβόντα ἔχειν με ἐν φρουρᾷ, ἕως ἂν αὐτὸν ποιήσω, ὡς ἐκ παλαιοῦ δύναμαι ὅτι χρηστός. καὶ ὁ ἄρχων, λέγε φησὶν ἡμῖν ὄνομα τὸ σὸν, καὶ γένος τῶν σῶν, καὶ συγγενῶν, εἴ τινας φῂς ἔχειν τῇ γλυκεῖ φωσφόρῳ, καὶ πόλιν. κἀγὼ, πατὴρ μὲ ἔφυ ἔστι μοι Λούκιος. τῷ δὲ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ, Γάϊος. ἄμφω δ', τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα ἴσα ἔχομεν. κἀγὼ μὲν, ἱστορῶν, καὶ ἄλλων εἶμι συγγραφεύς. ὁ δ', ποιητὴς ἐλεγείων ἐστὶ, καὶ μάντις ἀγαθός. πατρὶς δ' ἡμῖν, Πάτραι καὶ Ἀχαΐας. ὁδὶ δ' ἀκούσας, ἐπεὶ πάντα ἤκουσε, φιλόξενοι ἐμοὶ ἔφυ λίαν ἀνδρῶν υἱὸς εἶ καὶ ξένων. οἰκίας τέ με ὑποδέξασθαι, καὶ δώροις τιμήσαντας. καὶ ἐπίστασθαι ὅτι ἐσθλὸν ψεύδη, παῖς ἐκείνων ὤν. καὶ δῶρα ἀναπιθόμενος, ἐπεβάλλετ, καὶ ποθὲν ἐφίλει. καί με ἐκ οἰκεῖος ἔχθρὸς ὡς ἑαυτὸν. ἐν τούτῳ δ' ἐκ ὁ

Tum ſingulis rem admirantibus, excidit mihi jumenti illa facies: qua ſublata non ampliùs apparet vetus ille aſinus: ſed Lucius ipſe ſtat nudus. Quo inſperato ſpectaculo, atque inopinato, ſtupefacti omnes tumultum concitarunt: duaſque in ſententias ſciſſum eſt theatrum. Etenim alii me veluti veneficiorum peritiſſimum, malúmque quoddam multiforme, æquum cenſebant, ut igni perirem protinus: alii dicebant expectandum dum loquerer, priuſque cauſam cognoſcendam, deinde ferendam de his ſententiam. Tum ego ad pronunciæ præfectum curro, interat autem huic ſpectaculo, & dixi me à Theſſala Theſſalæ matronæ ancilla, ab inferiori parte magico unguento perunctum, factum fuiſſe aſinum: ſuppléxque rogavi ut me in cuſtodia detineret, donec certiorem ipſum facerem, me vera loqui. Dic, inquit, Præſes, tuum, tuorum parentum, & cognatorum, ſiquos habes, & civitatis nomen. Patrem eſſe mihi Lucium reſpondi, fratrem, Caium: ambo autem alia duo nomina habemus communia: me hiſtoriarum allarumque rerum ſcriptorem, illum poëtam elegiacum, & vatem bonum: patriam noſtram, Patras Achaiæ urbem. His auditis Iudex, Dilectiſſimorum mihi, inquit, & hoſpitum virorum es filius, qui domo me exceperunt, & donis proſequuti ſunt: ſcio te talibus parentibus natum nihil mentiri. Tum de ſella deſiliens me complexus multum oſculatur, propriamque domum deducit. Interim advenit meus frater pecuniâ

ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀφικέσθω, ἀγρύ-
ξιον, καὶ ἅμα μοι πολλὰ κομίζων.
καὶ τοῦτο μὲ ὁ ἄρχων δημοσίᾳ πάν-
των ἀκουόντων, ἀπολύει. καὶ ἐλθόν-
τες ἐπὶ θαλάττιαν, ναυσὶ ἐσκευά-
μεθα, καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἐνεθέ-
μεθα. ἐγὼ δέ, κρεῖττον εἶναι ἔγνων
ἐλθεῖν αὐτὸς τὴν γυναῖκα τὴν ἐρα-
θεῖσάν μου ὄνον, καλλίων αὐτῇ
φανεῖσθαι λέγων, νῦν ὢν ἀνθρώπου ὤν.
ἡ δέ μ' ἀσμένη πεισθεῖσα τῷ παρα-
δόξῳ εἴμενη δὲ πρόσωπον ἐπιπερ-
πρωμένη. καὶ δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, καὶ
καθεύδειν ἱκέτευε. κἀγὼ ἐπεθύμουν
νεμέσεως ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον
ἀγαπηθέντα, νῦν γεγονότα ἄνθρω-
πον, ὑπερτρυφᾶν, καὶ τὴν ἐρασθεῖ-
σαν ὑπεροράν. καὶ δειπνῶ σὺν αὐ-
τῇ, ὡς οὐκ ὂν μύρα ἀλείφομαι,
στεφανοῦμαι τῷ φιλτάτῳ ὡς εἰς ἀνθρώ-
πους με ἀνασώσασα ῥόδῳ. ἐπεὶ δ' ἦν
νὺξ βαθεῖα, ἤδη δὲ καθεύδειν
ἔδει. κἀγὼ δ' ἐπαισάμην, καὶ
ὥσπερ εἰ μέγα τι ποιῶν ἀγαθὸν,
ἀποδύομαι, καὶ ἴσαμεν γυμνὸς ὡς
δῆθεν ἔπι μᾶλλον ἀρέσων, οὐκ τ' ὠθὼς
τὸν ὄνον συγκρίσεως. ἡ δ', ἐπειδὴ
εἶδέ με πάνυ ἀνθρώπινα ἔχοντα,
ὡσπερπλύσασά μοι, ἃ φλέβρη ὑπ'
ἐμοῦ ἔφη, καὶ τ' ἐμῆς οἰκίας, καὶ
μακρὰν ποι ἀπελθὼν, κοιμήσῃ;
ἐμοῦ δ' ἐρᾷς, τί γὰρ οὐ καὶ μάρτυ-
τά μοι τοιοῦτον. ἐγὼ δ' ἔφη μὰ Δία
οὐχὶ σέ, ἀλλὰ δὲ ὄνον σὲ ἐρῶσα τύ-
πτε, ἐκεῖνον, καὶ οὐχὶ σοὶ συνεκάθευ-
δεν. καὶ ὤμοσα σὲ νῦν κἀν ἐκεῖνό
γε μόνον τὸ μέγα δὲ ὄνον σύμβολον
ἀφαιρεῖσθαι, καὶ σύρειν. σὺ δέ μοι
ἐλήλυθας ἐξ ἐκείνου δὲ καλῶ χρη-
σίμως ζῶον ἐς πίθηκον μεταμορφω-
θείς. καὶ καλεῖ ἤδη σὺν τοὺς οἰκέ-
τας, καὶ κελεύει με τῶν νέων με-
τάφρεν κομιδῇ ἔχειν τ' οἰκίας.
καὶ ἐξωθεὶς ὑπὸ δὲ δωμάτιον ἔχειν
γυμνὸς, καλὸς, ἐστεφανωμένος,

afferens, aliaque multa, quum publicè omnibus audientibus solvit me Præses. Tum ad mare progressi, navim animadvertimus, cui sarcinas imposuimus. Ego autem optimum factu duxi, si mulierem illam convenirem quæ me amavit, cùm essem asinus, dicens me ipsi nunc humana forma redintegrata visum iri pulchriorem. Illa, opinor, rei novitate delectata me lubenter excepit, supplexque rogavit ut secum cœnarem & dormirem. Cui equidem morem gessi: reprehensione dignum ratus, si qui sub asini forma fueram amatus, nunc humanæ speciei redditus, efferrem me, & eam quæ me amarat, contemnerem. Cùm ipsa cœnatus, unguento ungor, & rosa mihi dilectissima; quæque me inter homines denuo retulisset, coronor. Cùm jam alta nox esset & concubia, exurgo, utque boni quippiam facturus, vestes exuo, & sto nudus, ut qui magis essem placiturus, quàm illa cum asino commixtione. At illa ut me aspexit omnibus humanis partibus instructum, me conspicens, Non à me, inquit, malam in rem facesses, & procul à meis ædibus digressus cubabis? Cùm interrogarem, quidnam hujusmodi peccassem. Ego, inquit, per Iovem non te, sed asinum amavi, quocum non tecum concubui. Equidem putabam te etiam nunc solum illud asini insigne magnum servasse. Verùm tu ad me venisti ex pulchro illo, utilique animanti in simiam transformatus. Tum protinus famulos vocat, & me dorso sublatum efferri domo mandat. Ejectus ante domum nudus, pulcher, coronatus, & un-

καὶ μεμυελισμένῳ τῷ γλῶ γυμῷ ἐλελαβὼν, ταύτῃ σωτηρήθην. ἅμα δ' τῷ ὄρθρῳ γυμνὸς ὢν, ἦλθον ἐπὶ ναῦν, κἀγὼ λέγω αὐτῷ τὸν ἀδελφὸν, τῷ ἐμαυτῷ σὺ γάλλῳ συμφορήν. ἔπειτα ἐκ τῆς πόλεως ἀξιῶ σὺν αὐτοῖς ἀνίεμαι, πλέομεν ἤνυσ. κ' ὀλίγαις ἡμέραις ἔρχομαι εἰς τὴν ἐμὴν πατρίδα. σὺ ταῦτα, φησὶν, σπάρτιν ἤθουν, κ' ἀναθήμασα ἔφυγα. μὰ Δί' οὐκ ἐκ κακοῦ τοιούτου, τοῦτο δὴ τὸ τῦ λόγυ, ἀλλ' ἐξ ὑγιείας ἀφ' μακρᾶ πάνυ, καὶ ὅτω ἡ μάλις, οἰκαδὲ ἀνασωθείς.

& unctus in nudo ſolo cubui. Diluculo nudus ad navim curro, meúmque infortunium non ſine riſu fratri narro. Poſtea ſecundo vento ſpirante, ab urbe diſcedimus, pauciſque diebus in patriam venio, ubi Diis ſoſpitalibus ſacra feci, & donaria ſuſpendi: per lovem, non ex canis podice (ut ajunt) ſed ex aſini anxietate, ſerò, ac vix tandem in patriam incolumis reverſus.

ΖΕΥΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ.

IVPITER CONFVTATVS.

ARGVMENTVM.

Summa Dialogi hujus eſt. Quando fato ac neceſſitate quadam omnia in hoc mundo geruntur, eique etiam Dii obnoxii ſunt, ſupervacaneam eſſe omnem religionem, ac cultum divinum. Ideoque neque Diis ſacrificandum eſſe, neque ab illis quicquam ſperandum. Immò ipſos illos non meliores, aut etiam feliciores hominibus eſſe, ſed ſolum fati, ac neceſſitudinis iſtius ſempiternæ miniſtros, qui per ſe neque prodeſſe nobis, neque nocere poſſint. Nam ſi ulla illorum providentia, aut verùm humanarum adminiſtratio foret, neque malos ac ſceleratos inultos manere, & pios bonoſque beneficiis ac munere illorum provehi debere. Nam quæ de ſuppliciis inferorum ac pœnis nocentum feruntur, ea, ſi quæ ſunt, ejuſmodi certò eſſe, ut immerito & injuſtè illis eveniant, qui ea patiuntur, cùm nemo ſua voluntate, ſed ex prædeſtinato, fatoque impellente peccet.

ΚΥΝΙΣΚΟΣ.

CYNISCVS.

Γὼ ἦ ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα, σὺν ὀνοχλήσω σε, πλοῦτον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αὐτῶν, ἅτερ ἐπιθύσω τοῖς πολλοῖς.

Quidem ego Iupiter, tibi non ero moleſtus, in rebus hujuſmodi petendis, divitiis, auro, regno-ve, quæ vulgo ſunt in votis,

σοὶ σ' ἐ πάνυ ῥᾴδια δοθήσεται. ὁρῶ γὰρ σε τὰ πολλὰ δυσκολαίνοντα, δύσκολον αὐτῶν. ἢν δ' ἐ τοῦτο ῥᾴσαν ἐθελόμενόν σοι δοῦναι μοι χαρίσασθαι. Ζ. τί τοῦτό ἐστιν ὦ Κυνίσκε. ἐ γὰρ ἀπευχήσεις, ἢ μάλιστα μετρίων ὡς ἔφης δεόμενον. Κυ. δύσκολον δή μοι φαίνῃ τινα ἐ χαλεπὴν ἐρώτησιν. Ζ. μικρά γε ὡς ἀληθῶς ἡ δύχη, καὶ σοὶ χαρίεις. ὅτι ἐρώτα ὁπόσα ἂν ἐθέλῃς. Κυ. ἰδοὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ. ἀνέγνως γὰρ δηλονότι σὺ τὰ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου ποιήματα. εἶπε δὴν μοι εἰ ἀληθῆ ἐστι ἃ περὶ τῆ εἱμαρμένης καὶ τῶν μοιρῶν ἐκεῖνοι ἐῤῥαψῳδήκασιν, ἄῤῥυκτα εἶναι, ὁπόσα ἂν αὖται ἐπινήσωσι γινομένων ἐκάστῳ. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ταῦτα. οὐδὲν γάρ ἐστιν ἃ, τι μὴ αἱ μοῖραι διατίθησιν. ἀλλὰ πάντα ὁπόσα γίνεται ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀτρέκτων τροφόμβια, αὐτὰς ἐξ ἀρχῆς ἑκάστου ἐπικεκλωσμένα ἔχει τὰ πεπρωμένα, καὶ ἡ ἡμέρα ἄλλως γλυκάζει. Κυ. τοιούτων ὄντων ὁ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆ ποιήσεως λέγει, μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἰσαφίκηται, καὶ τὰ τοιαῦτα, ληρεῖν δηλαδὴ φήσομεν τότε αὐτόν; Ζ. καὶ μάλα. οὐδὲν γὰρ ὅτῳ γλυκὺ ἂν, ἔξω ἢ νόμου τῆ μοιρῶν, οὐδὲ ὑπὲρ τὸ λῖνον. οἱ ποιηταὶ δὲ, ὁπόσα μὲν ἐκ τῆ μυθῶν κεκτημένοι ἄδουσιν, ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. ὁπόταν δ' ἀφῶσιν αὐτὰς αἱ θεαὶ, καὶ καθ' αὑτὰς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ ὑπεναντία τοῖς πρότερον διεξέρχονται. καὶ συγγνώμη, εἰ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοοῦσι τἀληθές, ἀπελθόντος ἐκείνου, ὃ πάντα παρῆν, ἐῤῥαψῴδει δὲ αὐτῶν. Κυ. ἀλλὰ τοῦτο μὲ ἔτω φήσομεν. ἓν δ' καὶ τόδε μοι ἀπόκριναι. ἐ τρεῖς αἱ μοῖραί εἰσι, κλωθὼ, λάχεσις εἶμαι, καὶ

nec tu facilè præbere potes, unde video te ipsorum precibus aurem non præbere. Atqui ego vellem hoc unum à te facillimum impetrare. *Iup.* Quid hoc est Cynisce? non enim nihil impetrabis, præsertim cùm modica petas. *Cyn.* At respondemihi ad quæstionem non difficilem. *Iup.* Exigua revera, faciliſque precatio. Quare quicquid voles interroga. *Cyn.* En ista Iupiter. Legisti enim aliquando Homeri, & Hesiodi poëmata. Dic ergo mihi num vera sint ea quæ illi de fato & Parcis cecinerunt: Inevitabilia nimirum esse quæcunque cuique nascenti neverint. *Iup.* Et sanè vera hæc sunt: nihil enim est quod Parcæ non ordinent: sed quæcunque ab illarum fuso versantur, statim ab initio singula destinatum habent eventum, neque aliter fieri fas est. *Cyn.* Nunquid quum ipse Homerus in altera parte poëseos dicit, *Inferne Parcis invitis regna subintret*, & id genus alia, ipsum videlicet tum nugari dicemus? *Iup.* Maximè. Nihil enim extra Parcarum legem, nihil præter linum fieri queat. Cæterùm poëtæ quæcunque Musarum afflatu cecinerint, vera sunt: sed quum ab hisce Deabus deseruntur, ac per se carmina componunt, tunc utique errant, & cum prioribus pugnantia differunt. Idque venia dignum, si homines cùm sint, Veritatem ignorant, quando numen illud abiit, quod quum præsens erat, per ipsos carmina componebat. *Cyn.* At hoc quidem ita se habere dicemus. Illud præterea mihi responde. Nonne tres sunt Parcæ? nempe Clotho, Lachesis, & Atro-

ἄπαντα; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Κυ. ἡ εἱμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ τύχη πολυθρύλλητοι γὰρ καὶ αὗται, τίνες εἰσὶ, ἢ τί δυνάμενον αὐτῶν ἑκάτερον; πότερον, τὰ ἴσα ταῖς μοίραις, ἢ τὰ ὑπὲρ ἐκείνας; ἀκούω γὰρ ἁπάντων λεγόντων μηδὲν εἶναι τύχης, καὶ εἱμαρμένης δυνατώτερον. Ζ. οὐκοῦν ἀπιστεῖς σὺ εἰδέναι ὦ Κυνίσκε. τί δ' ὅτι ἕνεκα ἠρώτησάς ποτε τὰς τῶν μοιρῶν; Κυ. ἵνα σωφρονοῦντι μοι ὦ Ζεῦ, καὶ ἐθέλοντι εἰπεῖν, εἰ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἄρχοιτο, καὶ ἀνάγκη ὑμῖν ἤρτηται ἅπαντα λίνου πέρι. Ζ. ἀνάγκη ὦ Κυνίσκε. τί δ' ὅτι ἐμέδιασας; Κυ. ἀνεμνήσθην ἐκείνων τῶν Ὁμήρου ἐπῶν, ὃν οἷς πεποίηται αὐτὸς ὁ τὴν σύγκλησιν τῶν θεῶν δημηγορῶν, ὁπότε ἠπείλησε αὐτοῖς ὡς δεῦρο σειρᾷς τινα χρυσῆν ἀπορτήσαντας τοὺς πάντας. ἔφης γὰρ αὐτὸς, τὸν μὲν σειρᾷν, κρεμήσειν ἐξ οὐρανοῦ. τοὺς θεοὺς δ' ἅπαντας, εἰ βούλοιτο, συνεπισπωμένους, κρεμασθήσεσθαι βιάζεσθαι, ὁ μὲν κρεμασάσειν μόνον δ' ὁπόσον ἐθελήσοι, ῥᾳδίως ἅπαντας αὐτῆς κενεαλγεῖν ἐρύσαντα, αὐτὸν τε γαλάσαι. τότε μὲν οὖν δεινοφόβους ἐδόκεις μοι τοὺς βίους, καὶ ὑπερέφερεν μεγέθει ἀκόμα τῶν ἄλλων. νυνὶ δ', αὐτόν σε ἤδη ὁρῶ μετὰ σειρᾶς, καὶ τὰ ἀπίλια, καὶ λεπτὰ κρεμάθρα ὡς φῆς κρεμάμενον. δοκεῖ δέ μοι δικαιότερον ἂν ἡ κλωθὼ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς ἐκ αὐτόν σε ἀπάσαντα ἠνεγκοῦσα ἐκ τοῦ ἀτρόκτου, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς ἐκ τοῦ καλάμου τὰ ἰχθύδια. Ζ. σὺν οἷς δ', τί σοι τοῦτ' βούλεται τὰ ἐρωτήματα. Κυ. ἐπίσω ὦ Ζεῦ, καὶ θεὸς τὸ μοιρῶν, καὶ τὸ νεμεσήσῃς, μὴ τραχύνῃς, μηδὲ θεὸς ὀργίλως ἀκούσῃς μου, παλλὰ μὲν παῤῥησιασαμένου λέγοντος. εἰ γὰρ ὄντως ἔχει τοῦτο, καὶ πάντα αἱ μοῖραι κρατοῦσι, καὶ οὐδὲν ἂν ὑπ' οὐδενὸς

Atropos. *Iup.* Maximè. *Cyn.* Fatum ergo & Fortuna, nam & hæc celebria sunt Numina, quænam sunt, aut quid ipsorum utrumque potest? Vtrum paria sunt Parcis, an superiora? Omnes enim affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil esse potentius. *Iup.* Haud fas est omnia te scire Cynisce. Quorsum igitur hæc de Parcis interrogasti? *Cyn.* Si priùs mihi Iupiter & illud expositeris, num & in vos illæ imperium obtineant, & necessum sit vos ex illarum lino pendere. *Iup.* Necessum omnino Cynisce. Quid ergo risisti? *Cyn.* Memini illorum Homeri carminum, quibus te in Deorum cœtu concionantem introducit, quum minaberis te catena quadam aurea sursum omnia subducturum. Etenim dicebas te catenam cœlitus demissurum, quam si detrahere conarentur Dii omnes ex illa pendentes, detrahere non possent: tu verò quum velles, facilè omnes cum ipsa terra, & mari trahere posses. Quare tunc pollere mihi videbaris admirando robore, & audiendo carmina perhorrescebam. Nunc autem te video cum catena, minisque à tenui, ut ais, filo pendentem. Videtur itaque mihi multo justiùs Clotho gloriari posse, ut quæ te ipsum ex fuso videat pendulum, quemadmodum piscatores vident pendentes à calamo pisciculos. *Iup.* Nescio quid tibi velis hisce quæstionibus. *Cyn.* Illud nimirum Iupiter, & per Parcas, & per fatum te obsecro ne asperè, ne acerbè audias me veritatem liberè proferentem. Nam si hæc ita se habent, & Parcæ rerum omnium potiuntur, nihilque à quoquam

ἔτι ἀλλαγείη τ̃ ἅπαξ δεδόκτων αὐτοῖς, τίνος ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, καὶ ἑκατόμβας ἀποτέμνομεν, εὐχόμενοι χρυσᾶ ἡμῖν παρ' ὑμῶν τὰ ἀγαθά; ἐγὼ γοῦν οὐδ' ὁ, τι ἂν ἀπολαύσαιμεν τ̃ ἐπιμελείας ταύτης, εἰ μήτε τῶν φαύλων ἀποτροπὰς εὑρέσθαι δυνατὸν ἡμῖν ἐκ τ̃ εὐχῶν, μήτε ἀγαθὰ παρὰ θεοδότου ἐπιτυχεῖν. Ζ. οἶδα ὅθεν σοι τὰ κομψὰ ταῦτα ἐρωτήματα ἐστι, ἀπὸ τ̃ κατηγορούντων σοφιστῶν· οἱ μὴ ἐῶσιν ἡμᾶς τ̃ ἀνθρώπων φασὶν. ἐκεῖνοι γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ' ἀσεβείας, ἀποτρέποντες ἐκ τ̃ ἄλλως θύειν, καὶ εὐχᾶς, ὡς εἰκαῖον ὄν. ἡμεῖς γὰρ, ὅτι ἐπιμελείας τ̃ πραττομένων παρ' ὑμῖν, ἅπερ ὅλως τ δύνασθε ποιεῖν τὰ ἐν τῇ γῇ πραγματα. πάλιν δ' χαιρήσουσί μοι, τὰ τοιαῦτα διεξιόντες. Κυ. ἀλλ' τ̃ κλαυθῆς ἀτεκμάρτου ὦ Ζεῦ ἐγὼ ὑπ' ἐκείνων ἀναπεισθείς, ταῦτά σε ἠρώτησα. ἀλλ' λόγου αὐτοὺς, οὐκ οἶδ' ὅπως εἰπεῖν ποθεῖν ἡμῖν, εἰς τοῦτο ἀπίθη. πρεπτὰς εἶναι τὰς θυσίας φησίν. αὖθις δ' εἰ δοκεῖ, μικρὰ βραχέων ἐρήσομαί σε. σὺ δ', μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνασθαι, καὶ ὅπως ἀσφαλέστερον ἀποκρίνῃ. Ζ. ἐρώτα, εἴ σοι σχολὴ τὰ τοιαῦτα ληρεῖν. Κυ. πότερα φῂς ἐκ τ̃ μοιρῶν γίγνεσθαι. Ζ. φημὶ γάρ. Κυ. ὑμῖν δ' δυνατὸν ἀλλάττειν ταῦτα, καὶ ἀνακλώθειν; Ζ. οὐδαμῶς. Κυ. βούλει οὖν ἐπαγάγω ἐκ τὸ μετ' τοῦτο, ἢ δῆλον καὶ κἂ εἴπω αὐτό; Ζ. δῆλον μέν. οἱ δὲ μὴ θύοντες, ἃ τ̃ χρείας ἕνεκα θύουσιν, ἀντιδόσεσι δὲ πιὰ ποιούμενοι, καθάπερ ὠνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡμῶν, ἢ πιθανῶς ἄλλως τὸ βέλτιον. Κυ. ἱκανὸν ἐκ τοῦτο, εἰ ἐκ σὺ φῂς ἐπὶ μηδὲν

immutari poteſt, eorum quæ ſemel decreverunt, quorſum vobis nos homines ſacrificamus, & hecatombas offerimus, à vobis bonorum largitionem precantes? Non enim video, quem ex hac cura fructum percipiamus, ſi neque malorum averſiones precibus obtinere poſſumus, neque divinitus boni quicquam conſequi. *Iup.* Novi unde tibi ſuppetant argutæ iſtæ interrogationes, nempe ab execrandis illis ſophiſtis, qui nôs rebus humanis providere negant. Itaque illi quæſtiones hujuſmodi, præ impietate proponunt: alios homines à ſacrificando, & votis nuncupandis avertentes, quaſi inane ſit illud: quandoquidem neque curamus ea quæ facitis, neque in his quicquam poſſumus quæ in terra geruntur. Verumtamen hæc dixiſſe dolebunt. *Cyn.* Non per colum Parcarum, Iupiter, ab illis perſuaſus, hæc te interrogavi. Diſputatio verò noſtra, neſcio quomodo eò progreſſa in hoc ipſum incidit, ac ſupervacanea hominum ſacrificia eſſe confirmat. Rurſus verò, ſi videtur, pauciſte interrogabo: tu verò ne graveris reſpondere, ac vide ut quàm cautiſſimè reſpondeas. *Iup.* Interroga, ſi tibi vacat talia nugari. *Cyn.* Ais-ne omnia fieri nutu Parcarum? *Iup.* Aio. *Cyn.* Vos verò poſſe hæc mutare, & revolvere? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Vis ergo, ut quod ſequitur, inducam? ſive planum, ſive ſecus illud dixero. *Iup.* Planum utique eſt. Nam qui Diis ſacra faciunt, neceſſitatis cauſâ non faciunt, ſed beneficium compenſant, & veluti bona mercantur à nobis, aut alloqui, quod eſt præſtantius; honore proſequuntur. *Cyn.* Hoc ſatis eſt, ſi etiam dicis nullius utilitatis

δὲ χρείαν γίγνεσθαι τὰς θυσίας, χρηστὴ δέ τις, ἢ ἀνθρώπων τιμῶσι τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις ἢ σοφιστὴν ἐπείσιον παρεῖναι, ἤρετο ἄν τι μᾶλ' ἢ βελτίους φῆς τοὺς θεοὺς, καὶ τούτων, ὁ μοδείλας ἢ ἀνθρώπων ὄντας, καὶ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς διασοίναις καὶ μοίραις πεπλεμένους. εἰ γὰρ λύσεχρηστ αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς ἂ αὐτὸ ἀμείνους δεκτέον. ἐπεὶ τοῦτό γε μακρῷ χεῖρόν ἐστιν, εἶτα τὰς μὲ, ἂ μηδὲν ἄλλο, θνητὰς γε εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. ὑμῖν δ', εἰς ἄπειρον ἐκπεπλ τὸ περάγμα, καὶ αἰδίου ἡ δουλεία γίγνεται, ὑπὸ μακρᾷ τοῦ λίνου φερομένη. Ζ. ἀλλ' ὦ Κυνίσκε, τὸ αἰδίον τοῦτο, καὶ ἄπειρον, εὐδαίμον ἡμῖν ἐστι, καὶ σὺ ἅπασιν ἀμελῶς ἡμεῖς βιώσομ. Κυ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διάφορα ἓ περὶ ὑμῶν τὸ περίλογον, καὶ πολλὴ ταραχὴ ἐστι. σὺ μὲ γὰρ εὐδαίμονα, βασιλεὺς γὰρ, καὶ δυνάστης ἁπάντων τῶν γῆλεπῶν, καὶ τῶν θαλάττων, ὥσπερ ἰμονίων κρατεῖς. ὁ δ' Ἡφαιστος, χωλός ἐστι, βάναυσός τις ἓ πυρίτης τὴν τέχνην. ὁ Προμηθεὺς δ', καὶ ἀνιστολοπίδη ποτέ. τί γὰρ πατέρα σου τὸν ἂν λέγοιμι πείθεσθαι ἔτι τοῖς ἐμοὶ παραίνοῦσι; καὶ ἐρᾷς δὲ φασὶ μοῦσῆς, ἓ πιτύωκαλᾶς, καὶ θαλάττιον εἶναι δοκεῖ τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμίλλᾳ ἓ τὸν ἀδελφὸν παρὰ τὸ Λαομέδοντα, καὶ παρὰ τὸν Ἄδμητον τὸν Ἀπόλλω. ταῦτα δὲ μοι οὐ πάνυ εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' ἐνίοτε ὑμῶν οἱ μὲν πνες, δύστυχές τι, καὶ ἐυμοιροι εἶναι. οἶδ', ἐμπαλιν. ἐὰν γὰρ λέγειν ὅτι ἓ λησθεῖσθε, λιτατις gratia ſacra fieri: verùm bonitate quadam hominum quod præſtantius eſt, colentium. At ſiquis ex Sophiſtis illis adeſſet, ex te quæreret quo nomine Deos præſtantiores eſſe dicas, cum ſint hominum conſervi, earundemque dominarum, Parcarum ſcilicet imperio obnoxii. Non enim ſufficiet ipſis ut ſint immortales, quò videantur meliores. Siquidem hoc multo eſt deterius; quoniam hos quidem, ſi nihil aliud, mors ſaltem in libertatem aſſerit. At rès vobis in immenſum exit, æternaque eſt veſtra ſervitus, dum longo filo volvitur. *Iup.* At ô Cyniſce, hæc temporis perpetuitas, & immenſitas, fœliciter nobis cedit, ac vitam bonis omnibus affluentem agimus. *Cyn.* Non omnes, Iupiter. Nam diſcrimen inter vos extat, multaque ineſt perturbatio. Nam tu beatus es: regnas enim, & terram ac mare potes tanquam demiſſo fune attolere. Vulcanus autem, eſt claudus, mechanicus, & ignipotens. Olim verò cruci affixus eſt Prometheus. Quid patrem tuum commemorem, quem adhuc in tartaro vinctum eſſe conſtat. Quinetiam vos amare, vulnerari, interdum apud homines ſervire dicunt, quemadmodum fratrem tuum apud Laomedontem, & apud [1] Admetum Apollinem. Hæc quidem non plena mihi videtur fœlicitas: ſed veſtrûm alii videntur fortunati & fœlices, alii contrà. Omit-

1 *Admetum*] Apollo inter paſtorum numina numeratur, nam & ipſe greges Admeti Theſſali regis paviſſe dicitur. Virg.

& te memorande canemus
Paſtor ab Amphryſo. Cogn.

ἄπαιρ ἡμᾶς, καὶ βουλᾶσθε ὑπὸ τῇ ἱεροσύλων, καὶ σὺ πλουσιώτατον, πυίσεσθαι σὺ ἀκαρεῖ χρόνῳ γενήσεσθε. πολλοὶ γὰρ ἐπηχθονδήσαν ἤδη, χρυσοῖ, ἢ λόγυροι ὄντες. οἷς τοῦτο ἐμοιρᾷ δηλαδή. Z. ὁρᾷς; ταῦτ' ἤδη ὑβριστικὰ ὦ Κυνίσκε φῄς. καί σοι τάχα μεταμελήσῃ ποτὲ αὐτῶν. Κυ. φείδε ὦ Ζεῦ τῶ ἀπιλῶν, εἰδὼς ὑδέν με πεισόμενον, ὅ, τι μὴ ἐκ τῆ μοίρας ἐξ σὲ ἔδοξεν. ἐπεὶ ἐδὶ αὐτὸς ἐκείνως ὁρῶ τὸς ἱεροσύλως κολαζομένως. ἀλλ' οἶμαι τελεῖσθαι, ἀφοβούμενοι ὑμᾶς. ἐ γὰρ ἐμοιρᾷ δίκην ἀλῶναι αὐτός. Z. σὸν ἔλεγον ὡς ἄρ' ἐκείνων τις εἶ, τῶ ἀναιρούντων τὴν προνοιαν τῆ λόγω; Κυ. πάνυ ὦ Ζεῦ, δήλως αὐτὸς σὸν οἶδ' ὅτι ἕνεκα. πάντα γὰρ ὁπόσα ἂν εἴπω, οὐ ἐκείνων παιδεύομαι εἶναι. ἐγὼ γ', ἀφ' ὅτου πάντ' ἂν ἄκλα πάλησθε, ἢ ἀφ' σοῦ μαθεῖμι; ἡδέως δ' ἂν ἐκ τοῦτο ἐροίμην σε, τίς ἡ πρόνοια ὑμῖν αὕτη ἐστὶ, μοῖρά τις, ἢ ἐκ ὑπὲρ ταῦτας θεὸς, ὥσπερ ἄρχουσα ἐκ αὐτῶν ἐκείνη; Z. ἤδη σοι ἐκ πρόπερον ἔφλω ἐ θεμιτὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἐν τ ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσειν φήσας, ἐ παύῃ πρὸς με τοιαῦτα λεπτολογούμενος. καὶ ὁρῶ ὅτι σοὶ τὸ κεφάλαιόν ἐστ ἐν λόγῳ, ἐπιδεῖξαι ἡδέως ἡμᾶς προνοήσας τ ἀνθρωπίνων. Κυ. οὐκ ἐμὲν τοῦτο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφησθα τὰς μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιπλέουσας, οἱ μὴ μεταμέλῃ σοι ἐκείνων, καὶ μισεῖσθαι αὖθις τὰ εἰρημένα. καὶ ἀμφισβητῶ τ ἐπιμελείας, παρουσάμενος τὸν εἱμαρμένον. Z. ἀδαμῶς. ἀλλ' ἡ μοῖρα δ' ἡμῶν ἔκαστα ἐπιπλεῖ. Κυ. μανθάνω, ὑπηρέτας, καὶ ἀφήκοί τινες τῶν μοιρῶν εἶναι φατε. πλὴν ἀλλὰ ἔ ὅπως ἐκείνας ἂν εἶεν αἱ προ-

Omitto vos perinde atque nos latrociniis & sacrilegiis compilari à sacrilegis, & ex ditissimis pauperrimos momento temporis evadere. Multi etiam vestrum ex auro argento-ve conflati sunt: quibus erat hoc à fato præstitutum. *Iup.* Vides ut contumeliis nos petis Cynisce, forsan olim tibi pœnitendis. *Cyn.* Parce minis Iupiter, cum scias me nihil passurum quin id ante te mihi fuerit à Parca destinatum: quoniam neque illos ipsos sacrilegos puniri video: sed plurimi manus vestras effugiunt, cùm in fatis non esset ut caperentur. *Iup.* Nonne dicebam te ex eorum esse numero qui verbo providentiam tollunt? *Cyn.* Omnino Iupiter, metuis ipsos nescio quorsum: proinde quæcunque dixero, illorum doctrinam esse arbitraris. Verum ego unde veritatem, nisi ex te didicero? Cæterùm lubenter ex te quærerem, quænam vobis sit hæc Providentia; Num Parca aliqua, an verò superior his quæpiam Dea, tanquam illarum domina. *Iup.* Iam ante dixi tibi, fas non esse ut omnia scias. At tu cùm initio dixisses te unum quid interrogaturum, non desinis hujusmodi nugas mihi proponere. Et jam quò tuæ disputationis tendat summa, perspicio, ut nimirum ostendas in rebus humanis nihil fieri nostra providentia. *Cyn.* Hoc meum non est: sed tu paulò antè dixisti Parcas esse quæ omnia faciunt: nisi illorum te pœnitet, tuaque dicta revocas, expulsoque fato de suscipienda cura deliberatis. *Iup.* Nequaquam: sed Parca per nos facit singula. *Cyn.* Intelligo. Ergo Parcarum famulos & ministros vos esse perhibetis.

Sic

ναῦαι. ὑμεῖς ἦ, ὥσπερ σκάφη τινὲ, καὶ ἐργαλεῖα ἐστὲ αὐτῶν. Ζ. πῶς λέγεις; Κυ. ὥσπερ οἶμαι ἐ τὸ σκέπαρνον τοῦ τέκτονος, καὶ τὸ τρύπανον, σπειρᾷ μὲ τις πρὸς τὸν τέκτονα, ἀδύς ἦ ἂν εἴποι ὡς ταῦτα, τεχνίτης ἐστὶ, καὶ ἡ ναῦς ἔργον ἐ σκεπάρνου, ἢ ἐ τρυπάνου, ἀλλὰ ἐ ναυπηγοῦ. ὅτως ἀπόλογον ἢ μὲ ναυπηγικὴν ἐποίησε, ἢ εἰμαρμένη ἐστίν. ὑμεῖς ἦ, ἄρα τρύπανα, καὶ σκέπαρνα ἐστὲ τὲ μοιρῶν. καὶ ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δίκαιοι τὴν εἱμαρμένην ὄντες, καὶ παρ' ἐκείνες αὐτὴν τάττεσθε. οἱ ἦ, ἐφ' ὑμᾶς ἴασι, σπουδαίως, καὶ πομπαῖς χαριέντως. οἱ δ' ἀδὲ τὴν εἱμαρμένην πιστεύοντες ἂν, εἰς δίκην αὐτὸ ἐκάστοτον. εἰ γὰρ οἶμαι δυνατὸν εἶναι ἀδὲ αὐτοὺς ἐπὶ ταῖς μοίραις ἀναπεῖσαι, καὶ μεταστρέψαι τὲ ἐξ χρῆς δεξάντων τάδε ἐκήρυξε. ἢ γὰρ ἄτροπος, οὐκ ἀνάγκοιθ' ἂν, εἴ τις εἰς τὸ ναῦλον τρέψειε τὸ ἄτρακτον ἀναλύσαι τὲ κλωθὸς τὸ ἔργον. Ζ. σὺ δὴ ὦ Κυνίσκε, ἀδὲ τὰς μοίρας πομπὰς ἀξὸς τὲ ἀνθρώπων ἀξίοις, ἀλλ' ἔοικας ἅπασα συγχεῖν σπουδαίως. ἡμεῖς ἦ, εἰ ἐ μηδενὸς ἄλλου ἕνεκα, ἔ γε μαντεύεσθαι, καὶ σπουδάσαι ἐκέλευσε τῶν ταῦτ' ἐ μοίρας ἀκριβῶς εἰδέναι, δικαίως ἐπαινεθησόμεθ' ἄν. Κυ. τὸ μὲ ὅλον, ἄχρηστον ὦ Ζεῦ, προειδέναι τὰ μέλλοντα, οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ, παντελῶς ἀδύνατον, [1] εἰ μὴ ἔστι τοῦτο φῆς, ὡς προμηθὴς, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς πληγεὶς τυπήσεται, δύναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὴν ἡνίαν, καθίσας ἐκεῖθι. ἀλλ' ἀδύνατον. ἐβάλη γὰρ αὐτὸν ἡ μοῖρα κυνηγετοῦντα, καὶ ἔδωκε τῇ αἰχμῇ. καὶ ὁ Ἄδραστος, ἐπὶ τὸν σῦν ἀφεὶς τὸν λόγχην, ἐκεῖνον μὲ ἁμαρτήσε-

Sic illæ ſunt quæ provident, vos veluti illorum fabrilia inſtrumenta eſtis. *Iup.* Quid dicis? *Cyn.* Nempe ceu aſcia fabro lignario, & terebrum ad perficiendam artem eſt adminiculo, nemo dixerit hæc eſſe artificem: neque navim eſſe aſciæ, aut terebri, ſed naupagi opus. Pari ratione Fatum eſt quod omnia facit: vos terebra, & aſciæ Parcarum eſtis. Atque ut par eſt, homines qui ſacra facere Fato, ab eoque bona petere deberent, vos ſupplicationibus, & honoribus venerantur. Ac neque ſi Fatum ſacrificiis & votis colerent, id rectè facerent. Non enim puto Parcas ampliùs mutare & vertere poſſe quicquam eorum quæ de quovis ab initio decreta ſunt. Proinde æquo animo non tulerit Atropos, ſiquis Clothûs laborem diſſolvens, fuſum torqueat in contrarium. *Iup.* Tu jam Cyniſce, neque Parcas ab hominibus colendas eſſe cenſes, ſed videris malle omnia confundere. Nos verò, etſi nullam aliam ob cauſam, ſaltem quia divinamus, & quæcunque à fato ſancita ſunt, præmonemus, merito colamur. *Cyn.* Omnino inutile eſt, Iupiter, futura præſcire, iisqui neutiquam ea devitare poſſunt, niſi contrà dicas, eum qui præſciverit ſe ferrea cuſpide interemptum iri, mortem ſe includendo vitare poſſe. At fieri non poteſt, nam ad venationem educit illum Parca, & haſtæ objiciet. Ac [2] Adraſtus emiſſa in ſuem cuſpide, ab eo quidem aberrabit,

1 Εἰ μὴ παρὰ τοῦτο φῂς] εἰ μὴ ἔφη. τ. φ. *Marcil.*

2 *Adraſtus*] Arginorum rex, unus ex ſeptem ducibus qui profecti ſunt Thebas, ut reſtituerent in regnum Polynicem. *Cogn.*

1 *Ha-*

τιμή, φονεύσει ὁ τὸν Κροίσου παῖδα, ὡς ἀπὸ ἰχυρᾶς στοχασμοῦ τῶν μοιρῶν φερομένου ἐπὶ τὸ νεανίσκον. τὸ μὲν γὰρ Λαΐῳ ἐμελοῦσι, τὸ, Μὴ σοῦ πέσῃ τέκνων ἄλοχος, δαιμόνιον βίᾳ. εἰ γὰρ τεκνώσεις φησὶ παῖδα, ἀπαντεῖ σε ὁ φύς. περιττὴ γὰρ οἶμαι ἡ ἀναβολὴ αὕτη τῶν πάντως ἔτως γινησόμενα. προσάρτοι μὴ τὸ χρησμῷ, καὶ ἔπειρε, καὶ ὁ φὺς, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὥστε ἔγωγε οὐκ ὀρθῶς ἄνθ' ὅτου ἀπαιτεῖτε τὸν μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ. ἐᾶν γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ, καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾶν εἰώθασι, καὶ πάνυ δικαιοῦντες, εἰ ὁ τὸν Ἅλυν διαβὰς, τὴν αὑτοῦ ἀρχὴν καταλύσει, ἢ τὴν τοῦ Κύρου. ἄμφω γὰρ δυνατὸν ὁ χρησμός. Z. Ἰοὺ τις ὦ Κυνίσκε, τὸν Ἀπόλλωνα ὀργῆς αἰτίᾳ καὶ τοῦ Κροίσου, διότι ἐπιορκοῦντι σοφὸν αὐτὸν ἄρνεται κρίνειν, καὶ χαλάσης ἐς τὸ αὐτὸ ἔψαι. Κυ. ἐχρῆν μὲν μὴ ὀργίζεσθαι, ἴσως ἄντικα. πλὴν ἀλλὰ τὸ ἐξαπατηθῆναι τὸν Λυδὸν ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ, ἐπίστασθαι οἶμαι. καὶ ἄλλως, τὸ μὴ σαφῶς ἀκοῦσαι τὰ μέλλοντα, ἢ εἰμαρμένη ἐπέκλωσεν. ὥστε οὐδὲ ἡ μαντικὴ ὑμῶν, οὐδενὸς μέσος ἐστίν. Z. ἡμῖν μὲν, ὦ Ζεῦ ἁπλαίστιος, ἀλλὰ μόνον ἴσως ἴσθι ἐσμὲν, ὅτι σοφίαν τινὰ εἰσφερόμενοι εἰς τὰ πράγματα, ὅτι τῶν θυσιῶν ἄξιοι, καὶ τῷ ὄντι πρόνοια ὡς ἀληθῶς, ἢ σκῖπερνα; καί μοι δεκεῖς εἰκῇ τοὺς κεραυνοφορεῖν, ὅτι κερσιοῦσι ὡς ὁρᾷς διεσκληκόσι, ἀνέχομαί σε τοσοῦτος καθ' ἡμῶν διεξιόντα. Κυ. βάλλε ὦ Ζεῦ, εἰ μοι πεφρικὼς τὴν κεραυνὸν

rabit, Crœsi verò filium necabit, quasi violento quodam Parcarum decreto feratur in juvenem. Quinetiam ridiculum est istud quod Laio dixerunt, Cave diis nolentibus prolem seras. Nam sobole suscepta occidet te filius. Etenim supervacaneam esse puto earum rerum admonitionem, quæ non possunt non fieri. Atqui accepto responso & prolem suscepit, & à filio interemptus est. Quare non video quam ob rem & mercedem exigatis propter vaticinium. Vt interim silentio præteream, quòd obliqua, quæque in utramque partem referri possunt, vulgo respondere soletis, non admodum clarè explicantes, num ille trajecto 'Hale suum ipsius imperium eversurus esset, an Cyri, utrumque enim potest oraculum. *Iup.* Erat ὁ Cynisce, quædam Apollini in Crœsum iræ causa: quia illum tentaverat, carnes ovillas ac testitudinem unà elixando. *Cyn.* Atqui Deo conveniebat non irasci. Attamen ut puto, in fatis erat ut Lydus ille ab oraculo deciperetur. Atque alias, ne futura perspicuè audiret, fatum præstituerat. Itaque & vestra divinatio, pars est illius. *Iup.* At nobis nihil relinquis: verùm frustra Dii sumus, qui neque providentiam in res humanas inferimus, neque sacrificiis digni sumus, haud aliter revera quàm terebra, aut ascia. Ac sanè videris meritò me contemnere, quòd cùm fulmine armatus sim, sustineo te talia in nos differentem. *Cyn.* Feri ὁ Iupiter, si mihi fatale est fulmine feriri. Ne-

1 *Hale.*] Halys Paphlagoniæ fluvius maximus, ex Tauri montis radicibus profluens per Cappadociam, & à Meridie Syros & Paphlagonas interfluens. Luc. lib. 3. Ovid. 4. de Pont. *Cogn.*

1 Ἀγῶ

ὔμᾶς ἔτι. καί σε οὐδὲν ἀδικήσομαι ἐ πλησίον, ἀλλὰ τὴν κλωθὼ, τὴν λίθον σὺ παρώξυνας. οὐδὲ γὰρ τὸ κεραυνὸν αὐτὸν φαίην ἂν ἄπιον μοι φανῆναι ἐ πεπυρῶσθαι. ταῦτα οὐκοῦν ἐμοὶ γε ὑμᾶς ἐρήσεσθαι, ἢ σέ, ἢ τὸν ὑμέτερον. σὺ δέ μοι ἔ ὑπὲρ ἐκείνης ἀπόκρινον. ἀνέμνησας γάρ με, ἀπιλάσας. τί δήποτε τὰς ἱερουλίας, ἢ λῃστὰς ἀφέντες, καὶ πατέρας ὑβριστὰς, καὶ βιαίους, ἢ ἐπήρους, [1] δρῦν τινα πολλάκις κερασθῆτε, ἢ λίθον, ἢ νεὼς ἱστίον, οὐδὲν ἀδικοῦσης; εἰπὲ γὰρ, χρηστόν τι, ἢ ὅσιον ὠδεπόθεν; τί σιωπᾷς ὦ Ζεῦ; ἢ οὐδὲ ἔ τὸ μὲ θέμις εἰδέναι; Ζ. οἶδ' ἔγωγ' ὦ Κυνίσκε. σὺ δὲ πολυπράγμων τις εἶ, καὶ σὸν οἶδ' ὅτι τοῦτο ἥκεις μοι συμπεφορημένος. Κυ. εἶεν οὖν μὴ δῆτα ἐκεῖνο ὑμᾶς ἔρωμαι, εἴ τι, ἢ τὴν εὐσέβειαν, καὶ τὸν ἐμμελῆ, τί δήποτε Φωκίων μὲν ὁ χρηστὸς, ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ, καὶ πάσῃ ἔ ἀναγκαίᾳ, ἀπέθανε, ἢ Ἀριστείδης ὡσαύτως Καλλίας δὲ, καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστοι μεθυσταὶ, ὑπερευπλούτησαν, ἢ Μειδίας ὁ ὀβριστὴς, ἢ Χάροψ ὁ αἰμυλίας, κίναιδος ἄνθρωπος, τὴν μητέρα λιμῷ ἀπεκτονώς. καὶ πάλιν, Σωκράτης μὲν, παρεδόθη τοῖς ἓνδεκα, Μέλητος δὲ, ὁ παρεδόθη ἢ Σαρδανάπαλος μὲν, ἐθασίλευσε, ἅβρυς ὤν. Περσῶν δὲ τοσοῦτοι καλοὶ, κἀγαθοὶ ἄνδρες, ἀτεσμολοπίζοντο ὑπὸ αὐτοῦ, διότι μὴ ἐρίσκοντο τοῖς γυναικείοις. ἵνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λεγόμενα ἔτι ἔκφευγον ἐπιξιόν, τοὺς μὲ πονηροὺς, εὐδαιμονοῦντας, καὶ τοὺς πολιτικοὺς, ἀγαθοὺς δὲ, καὶ φερομένους τοὺς χρηστοὺς, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, ἢ μυελώδεσι κακοῖς πιεζομένους. Ζ. οἶδ' ἔγωγ' οἶσθα ὦ Κυνίσκε, πλίνθους

Neque te ictus accusabo, sed Clothonem tua opera vulnus infligentem. Neque enim fulmen ipsum dicam mihi vulneris causam extitisse. Verùm illud vos interrogabo, te & Fatum: tu verò mihi ipsius nomine respondes. Etenim hoc minis tuis in memoriam revocasti: qui fit tandem, ut omissis tot sacrilegis, latronibus, flagitiosis, violentis, perjuris, quercum aliquam plerumque, aut lapidem, aut navis velum fulmine petatis? Interdum etiam frugi & sanctum viatorem. Quid taces Iupiter, aut fortasse ne hoc quidem me nosse fas est? *Iup.* Nefas est Cynisce. Tu verò curiosus es, neque scio unde his mihi comportatis venias. *Cyn.* Proinde neque illud vos rogem, te nimirum, & Providentiam, & Fatum, cur Phocion ille bonus, in tanta paupertate, & rerum necessariarum penuria diem obierit: & ante ipsum Aristides: Callias verò & Alcibiades juvenes intemperantes, ditissimi fuerint, & iceleratus Midias, & Charops Æginetа, homo cinædus, qui matrem fame peremit. Contrà Socrates undecim viris traditus est, Meletus verò non item: & Sardanapalus effœminatus regnavit, Persarum verò tot viri præclari ab ipso crucifixi sunt, quia factis ipsius non delectabantur. At ne vobis sigillatim ediſſeram quæ nunc geruntur, ut pravi & facinorosi fœlices sunt: boni verò rapiuntur & feruntur, paupertate, morbis, & malis sexcentis pressi. *Iup.* Nescis enim, Cynisce, quanta supplicia post

1 Δρῦν τινα πολλάκις] Lucretius lib. 6. *Marcil.*

1 *Si-*

μὴ τὸ βίον οἱ πονηροὶ τὰς κολάσεις ὑποφύσουσιν, ἢ ὁ ὅσοι οἱ χρηστοὶ εὐδαιμονίας ἀξιοῦσιν. Κυ. ἀδύνατα μοι λέγεις, καὶ πονηρὸς, καὶ τανταλος. ἐγὼ γὰρ, εἰ μήτε τοιοῦτόν ἐστιν, εἴσομαι τὸ σαφὲς ἐπειδὰν ἀποθάνω. τὸ γοῦν ἔχον, ἐξελόμενόν τὸ ὀπισθιον τοῦτον χρόνον εὐδαιμόνως ἀφίξεσθαι, ὑπὸ ἐκπλήξεως γυπῶν κείρεσθαι τὸ ἧπαρ ἀποθανόν, ἀλλὰ μὴ ὑπὸ τῶν ἀθλίων, ὥσπερ ὁ Τάνταλος; ὁ μακάριον νήσοις πίνειν μετὰ τῶν ἡρώων, ὁ τοῦ Ἡλυσίου λειμῶνι κρίνεσθαι. Ζ. τί φῄς; ἀπιστεῖς εἶναί τινας κολάσεις, καὶ τιμωρὸς, καὶ δικαστήριον, ἔνθα δὴ ἐξετάζεται ὁ ἑκάστου βίος; Κυ. ἀκούω τινὰ Μίνω κρῆτα δικάζειν κατὰ τὰ τοιαῦτα. καί μοι δοκεῖ εἶναί τι ὑπὲρ ἐκείνου. σὺ γὰρ ὑὸς εἶναί λέγεται. Ζ. τί δὲ αὐτὸν ἐρωτᾷς ὦ Κυνίσκε; Κυ. τίνας κολάζῃ μάλιστα. Ζ. τοὺς πονηροὺς δηλαδή, οἷον ἀνδροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. Κυ. τίνας δὲ τοὺς ἥρωας ἀποπέμπεις. Ζ. τοὺς ἀγαθούς τε, καὶ ὁσίους, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας. Κυ. τίνος ἕνεκα ὦ Ζεῦ; Ζ. διότι οἱ μὲν, τιμῆς, οἱδὲ, κολάσεως ἄξιοι. Κυ. εἰ δέ τις ἀκουσίων τι θεῖον ἐργάσεται, κολάζεται δὲ τοῦτον δικαιοῖ; Ζ. ἥκιστα. Κυ. ἆρ' οὖν εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, οὐδὲ τοῦτον τιμῶν ἀξιώσειεν ἄν; Ζ. οὐ δῆτ' ἄν. Κυ. οὐδένα τοιγαροῦν ὦ Ζεῦ, οὔτε τιμᾶν, οὔτε κολάζειν αὐτῷ προσήκει. Ζ. πῶς οὐδένα; Κυ. ὅτι οὐδὲν ἑκόντες οἱ ἄνθρωποι ποιοῦμεν, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κεκελευσμένοι, ἔνια ἁλισκόμενοι εἰκότα ἐπὶ τοῖς ἐμπροσθεν ὁμολογημένοις, ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἰτία. καὶ νὴ Φοιδύσην τινὰ, εἰκότως

post hanc vitam ferant scelesti; aut in quanta fœlicitate versentur boni. *Cyn.* Inferos mihi dicis, Tityos, & Tantalos. Ego verò siquid est istiusmodi, perspicue cognoscam ubi vita defunctus fuero. Quantum ad præsens attinet, velim ut quantumcunque hoc temporis in vivis exigendum est, beatè exigam, & à sedecim vulturibus hepar meum à morte depascatur: sed non in hac vita siti laborans, ut Tantalus, in beatorum insulis cum Heroibus, in Elysio campo constitutus bibam. *Iup.* Quid ais? Annon credis esse supplicia, honores, & forum judiciale ubi uniuscujusque vita examinatur? *Cyn.* Audio Minoem quendam Cretensem infra talibus rebus cognoscendis operam dare: de quo mihi aliquid respondenum tuus sit filius, ut ajunt. *Iup.* Quamobrem verò ista de illo quæris Cynisce? *Cyn.* Quos potissimum afficit supplicio? *Iup.* Pravos nimirum, veluti homicidas, & sacrilegos. *Cyn.* Quosnam verò ad heroas mittit? *Iup.* Nempe bonos, sanctos, quique secundum virtutem vixerunt. *Cyn.* Quorsum Iupiter? *Iup.* Quoniam alii honore, alii supplicio sunt digni. *Cyn.* Quòd siquis invitus mali quidpiam commiserit, num & hunc supplicio affici justum censet? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Proinde, neque siquis invitus boni aliquid fecerit, eum honore dignabitur? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Itaque haud convenit illi ô Iupiter ullum neque honore ornare, neque supplicio afficere. *Iup.* Quomodo nullum? *Cyn.* Quoniam nihil nos homines sponte facimus, sed necessitate quadam inevitabili compulsi: siquidem vera sunt illa quæ antè confessus es, nempe Parcam esse rerum omnium causam. Iam siquis alterum interemerit, Parca in culpa est.

ἐᾶν ἀ φαδόπουσα. καὶ λῶ ἱερουλῆ, ἀσυλήμενον αὐτὸ ὁρᾶ. ὥστ εἶμι τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάσειν μέλλοι, τὸν ἱερωμένων, οὐτὶ δ Σισύφου τολάσεται. καὶ τὰν μοῖραν, οὐτὶ δ Τανθάλω. τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν, πειθόμενοι τοῖς ἐπιτάγμασιν; Ζι. οὐκ ἴτι ἀ δ' ἀποκρίνεσθαί σοι ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντι. Θρασὺς γὰ εἰ, καὶ σοφιστής. καί σε ἄπειμι ἤδη καταλιπών. Κυ. ἐδόμαν μὲ κεἰν ἴτι τᾶτο ἐρεῖς, ἀν αἱ μοῖραι λάτρευσιν, ἢ πᾶς ἐφικνῆται τᾷ ἐπιμελείᾳ τὸ τοιοῦτον ἐς τὸ λεπτόταθον. καὶ ταῦτα, τρεῖς ἐόντ. ἐπίπονον γάρ τοι, καὶ οὐκ εὐμοιρόν μοι δοκεῖ βιῶν τὸ βίον, τοσαῦτα ἔχοντα πράγματα. καὶ ὡς ἔοικεν, ἃ μόνα ἀδὴ αὐτοῖς τοῖ χρηστὴ εἱμαρμένη ἐφυνήσατο. ἐγὼ γὰν εἴ μοι αἵρεσις δοθείη, οὐκ ἂν ἀλλαξαίμαν τὸν αὐτὸς τὸ ἐμαυτᾶ βίον, ἀλλ' ἰλιόμαν ἂν ἐπὶ πενίᾳ τῷ ἀβιώτᾳ, ἢ τοσ καθ' ἡμέραν κλώθων ἄπρακτος, τοσοῦτον σχολῆς ἄγων μεσὸν, ἐπιτηρῶν ἑκάστα. εἰ δ μὴ ῥᾴδιόν σοι ἀποκρίνασθαι πρὸς ταῦτα ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀρκείσθω, οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰ ἐμφανίσαι τὸ τᾶδε τὸ εἱμαρμένης, καὶ προνοίας λόγον. τὰ λοιπὰ δ' ἴσως οὐκ ἔμοιγε ἀκοῦσαι μοι.

est. Siquis sacrilegium perpetret, facinus à Parca sibi injunctum admisit. Itaque si Minos rectè uti velit judicio, fatum, non [1] Sisyphum, Parcam, non Tantalum puniet. Quid enim injustè illi egerunt, quum mandatis obtemperarunt? *Iup.* Non ampliùs ne respondere quidem convenit tibi talia interroganti: audax enim es, & sophista, jamque abeo te relicto. *Cyn.* Optabam equidem hoc etiam ex te quærere, ubi Parcæ degant, aut quomodo res tantas exacta cura assequantur: idque tres cùm sint. Etenim laboriosam, & minimè fœlicem vitam vivere mihi videntur, tot negotia habentes. Vtque verisimile est, hæ fato non admodum bono natæ sunt. Itaque ego si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutarem: sed pauperior ævum exigere mallem, quàm sedere singula observando dum contorquerem fusum tot negotiis refertum. Cæterùm si tibi non est facile Iupiter, ad hæc respondere, etiam his ad quæ respondisti, contenti erimus. Sufficiunt enim ad sermonem de Fato & Providentia declarandum. Reliqua fortasse in fatis non est ut audiam.

1 *Sisyphum*] De Sisypho ob latrocinia à Theseo interfecto leg. Virg. 6. Æn. Ovid. 16. Metam. vide Proverb. *saxum volvere.* Cogn.

ΖΕΥΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ. | IVPITER TRAGOEDVS.

ARGVMENTVM.

Ejusdem propè argumenti & hic Dialogus est, nisi quòd hic Epicureum etiam quendam introducit, qui deos omnino negat ullos esse,

esse, nedum providentia sua mundum gubernare, fortuitóque [illegible] *temerè omnia geri contendit. Deinde & ipsa tractatio in plur personas spargitur ac tota dramatica est.*

ΕΡΜΗΣ.

Ζεῦ, τί σιωπᾷς, καὶ καθημένας σαυτῷ λαλεῖς, ὠχρὸς δὲ περιπατῶν, φιλοσόφου τὸ χρῶμα ἔχων, ἐμοὶ συσσανίδιον. λάβε με σύμβουλον πόνων. μὴ καθαφρηνήσῃς οἰκίτην φλυαρίας. Ἀθηνᾶ πάτερ ἡμίτηρε κρυφίδη, ὕπαπτε κρειόντων. γυμνῇ σε δὴ τὰ γλαυκῶπις, πεφροντικέναι, ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἤδη, τίς μῆτις θάκῃ σε κρύφια, καὶ χρῶτ δυμῷ. ἢ τί βαρὺ στυγάζεις. ὠχρὸν τί σε εἶλε παρειάς. Ζ. σὺν ἔστι ὑδὲν δυνὸν ὦδ' εἰπεῖν ἴπον, ὑδὲ πάθον, ὑδὲ συμφορᾷ πραγωδικῇ, ἧς σὺκ ἐν ἄρρητ' ἄχθον ἢ θεῶν φύσις. Ἀθ. Ἄπολλον, οἵοις φρεμιάοις ἄρχῃ λόγων. Ζ. ὦ παγκακίστοι, χθόνια γῆς παιδεύματα, σύτ' ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' εἴεργασται κακά. Ἀθ. τί δ' ἐστί; ὡς χρὴ γὼ οἰκείων ἐρεῖς. Ζ. ὦ μεγαλοσμαράγου στρεπτὰς ῥοίζημα, τί μοι ῥίξεις; Ἀθ. κἠμισυν ὄρχει, εἰ μὴ κωμῳδεῖν ἄωτον ὅτοι δυνάμεθα, μὴ ἢ τ' Εὐριπίδου ὅλον καθαπτόμεθα, ὥσ σοι ὑποδραματουργῶν. Ηερ. ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὼ αὐτὼ τ' λύπης, ἥτις ἐστί σοι; Ζ. σὺκ οἶδ', ἐπίτοι καὶ σκώκυος μέγα. Η. οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτό, ὧν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικόν ἐστιν. ὃ μὲν κακὸν μ, ὑπὸ ἔδως ἤδη πολλάκις ὠδυνθεῖσα ὑπὸ σοῦ τὰ τοιαῦτα.

MERCVRIVS.

[1] Iupiter, quid cogitabundus, & solus apud te loqueris, pallidus ambulans, & Philosophi colorem præ te ferens? Id mihi communica, & accipe me tuis in molestiis consiliarium. Ne tui famuli nugas contemnas. *Min.* Sanè ita magne parens hominum rex, atque Deorum, Te precor en glaucis oculis Tritonia Pallas, Fare age, ne celes, quò sint hæc cognita nobis, Quod te consilium dubio sub pectore versat? Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore? *Iup.* Nunquam gravis res ulla sic dici potest, Non passio, non ulla tragica calamitas Natura divûm cujus haud onus ferat. *Min.* O Phœbe qualibus incipit proœmiis. *Iup.* O pessimum genus mortalium, Tuque ô Prometheu, me quibus afflixti malis. *Min.* Quid est? nec enim celabis hæc domesticos. *Iup.* O murmur ingens fulminis magnicrepi, quid mihi facies? *Min.* Compesce iram, si non comicè loqui quemadmodum hi possumus, neque totum Euripidem devoravimus, ita ut dramaticè tecum loquamur. *Iuno.* An nescire nos putas causam mœroris, quænam sit? *Iup.* Tu nescis nam ejulares magnoperè. *Iun.* Novi dolorum tuorum summam, te nimirum amore percelli. Nec tamen ejulo, ut quæ sim assuefacta crebris hujusmodi contumeliis à te peti,

1 *O Iupiter*] Exordium ab attentione & rei magnitudine. *Cogn.*

1 *Pa-*

ἀνὴρ γάν ἢ τοι Δανάλν τινὰ, ἢ Σεμέλην, ἢ Εὐρώπην αὖθις διέρχεται, ἀπάξαι τινὰ δ' ἔρωτ]Θ. εἶτα βυλόμενος πτῶσιν, ἢ ταύρου, ἢ σατύρου, ἢ χρυσὸν γενόμενον, ἐντὸς αὐλὰς δ' ὀροφὰς εἰς τ' ἠλακάτην τ' ἀκαπνοδόμους. τὰ σημεῖα γὰρ ταῦτα, αἱ στεναγμοί, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὠχρὸν εἶναι, σὺν ἄλλα τε, ἃ ἐρωδιὸς ἐστιν. Z. ὦ μακαρία, ἦτις σὸ ἐρωᾷ, καὶ παῖς, ποιαισπαις παιδιαῖς, οἷς τὰ ἡμέτερα πράγματα εἶναι. H. ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰμὴ τῶτο ἀπὸ ἐστι, Δία ὄντα; Z. σὺ ἐχάπτεις ὦ Ἥφαιστε τὰ θεῶν πράγματα. καὶ τῶτο δὴ τὸ δεινὸν λόγε, ἐπὶ ξυμβῆναι ἔοικεν, εἶπε χρὴ ἡμᾶς παρασκευάζεσθαι, καὶ τὰ μέσα ἔχειν τὰν τῇ γῇ, εἶπε ἐπιμελῶς παρασκεπασι, καὶ τὰ μηδὲν εἶναι δικαῖα. H. μῶν γίγαντάς τινας ἡ γῆ ἔφυσεν; ἢ οἱ τιτᾶνες τὰ δεσμὰ διαῤῥήξαντες, καὶ τὰ φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, αὖθις ἡμῖν ἐπιφέρονται τὰ ὅπλα; Z. διάφορα. τὰ νῦν δὲ ἀσφαλῶς ἔχει θεοῖς. H. ἔφ. τί ὦ ἄλλο δεινὸν ἂν γένοιτο; ἔχ ὁρᾶ γὰρ ὅτε μὴ τὰ τοιαῦτα παραλυπεῖ, ἐφ' ὅτῳ Πόλ]Θ, Ἀριστοδήμ]Θ, ἢ Διὸς ἡμῖν ἀνακάφηνας. Z. Τιμοκλῆς ὁ Ἥφαιστε ὁ στωϊκὸς, καὶ Δάμις ὁ ἐπικούρει]Θ, χθὲς σὺν οἶδα ὄχλῳ σοφίσιν ἀξιαμένῳ ἢ λόγε, περὶ τῆς προνοίας διελεγόμενος, παράτινι μάλα συχνῶν, καὶ δυκίμων ἀνθρώπων. ὥστε μάλιστα ἐκίνησέ με. καὶ ὁ μὲν Δάμις, ὅτ' εἶναι θεὸς ἔφασκεν, ὅλῳ ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν, ἢ διαῤῥίπτειν. ὁ Τιμοκλῆς ἢ ὁ βέλτις]Θ, ἐπιεῖρε τὸν λογισμὸν ἡμῶν. εἶτα ἦχλε πολλὴ ἐπιῤῥυὴ]Θ, εἰδὲν πόρρω ἐφορᾶν τ' εὐσεβείας. διελύθησαν γὰρ ἐσπεῦ-

Timocles noſtras partes omni ſtudio tuebatur. Deinde cùm affluederet multa turba, nullum finem ſortita eſt diſputatio. Etenim diſceſſerunt

peti. Igitur veriſimile eſt te vel Danaen aliquam, vel Semelen, vel Europam nactum, amore angi. Deinde ſtatuere aſſumpta forma vel tauri, vel ſatyri, vel auri, per tectum in amatæ ſinum influere. Etenim hæc ſigna ſunt, ſuſpiria, lachrymæ, & pallor, non alius rei, quàm amoris. *Iup.* O beata, quæ negotia noſtra in amore, talibuſque ludicris ſita eſſe putas. *Iun.* Ecquid aliud, niſi hoc ſolicitat te, Iupiter cùm ſis? *Iup.* Deorum res, ô Iuno, in extremo diſcrimine verſantur: & quod ajunt, in acie novaculæ conſtitutæ ſunt: utrum adhuc ſimus colendi, & quæ in terris offeruntur dona habituri; an verò prorſus negligendi, & pro nihilo ducendi. *Iun.* Num Gigantes aliquos terra produxit? aut Titanes diſruptis vinculis, devictaque cuſtodia rurſum in nos arma parant? *Iup.* Confide, nam res inferæ bene Diis habent. *Iun.* Quid ergo aliud acerbum eſſe poſſit? Neque enim video, quando talia nihil te conturbant, quam ob rem nobis [1] Polus, aut Ariſtodemus pro Iove apparueris. *Iup.* Timocles ille Stoicus, ô Iuno, & Damis Epicureus, heri neſcio unde ducto orationis initio [2] de Providentia diſputabant in magna probatorum hominum frequentia: quod potiſſimùm animum meum perturbavit. Ac Damis quidem affirmabat, neque Deos eſſe, neque ea quæ geruntur obſervare, aut digerere. Verùm optimus ille

ſerunt

1 *Polus, aut Ariſtodemus*] Sunt hiſtrionum nomina, ut infra. *Cogn.*

2 *De Providentia*] Res & cardo totius negotii. *Idem.*

ἢ Εὐφρανόρεως, ἢ ὅ τι ὁμοίων τεχνιτῶν, ἀσυτιμάσθων. οἱ συμφιτύδεις ἢ ἄστυ, καὶ ἄπεχνοι, πόρρω πως σωωσθέντες, καθεδοῦνται σιωπῇ, ἀναπληρώσοντες μόνοι τὴν ἐκκλησίαν. Ερ. ἔσῃ ταῦτα. καὶ καθεδοῦνται, ὡς ἀσθήκει. ἀλλ' ἐκεῖνο ἤδη χαίρων εἰδέναι, ἵν' τις αὐτῶν χρυσᾶς μὲ, καὶ πολυτέλητος ἢ τὴν ὀλκὴν, οὐκ ἀκριβὴς ἢ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ καμιδῇ ἰδιωτικῶς, καὶ ἀσύμμετρος, ὡς ὁ χαλκῶν ὁ Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου, καὶ ὁ Φειδίου, καὶ Ἀλκαμένους ὁ λιθίνων, καθεδοῦνται. ἢ ἀσθυμητέον χρὴ νομίζειν εἶναι τὴν τέχνην. Ζ. ἐχθὲς μὲ ἔστως. ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὅμως ἀσθυμητέος. Ερ. μανθάνω, ὅτι Πλουτίδην κελεύεις, ἀλλὰ μὴ Ἀφροδίτην καθίζειν, καὶ λεπτὴ τιμημένων. ἤκετε δὴ εἰς τὸν ἀσθεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ. ἔοικασι δ' ἂν ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ, ἀσθεδρύσειν μόνοι. ὡς τὰς μὲ Ἕλληνας ὁρᾷς ὁποῖοί εἰσι. χαλκοῦς πρόσωπος, καὶ κ' τέχνην ἐχημεῖς μορφοί. λίθινοι ἦ, ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες. ἢ οἱ γε πολυτελέστεροι αὐτῶν, ἐλεφάντινοι, ὀλίγον ὅσον ὦ χρυσᾶ ἐπιστίλβον ἔχοντες, ὡς ἐπικεχρῶσθαι, καὶ ἐπυγχάσθαι μόνον. τί ἦ ἔδει, ξύλοις, καὶ ἄστι μιᾶν ἀγέλας ὅλας ἐμπολιτευομένας σκίπωνας. ἢ Βενδὶς ἦ αὕτη, καὶ ὁ Ἄνουβις σκηνοῖ, καὶ παρ' αὐτὸν, ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρας. καὶ μὲν ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. Πο. καὶ πῶς τοῦτο ὦ Ἑρμῆ δίκαιον, τ' κυνοπρόσωπον τοῦτον ἀσθησθίζειν μὲ τ' αἰγοπρόσωπον, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶνος ὄντ@; Ερ. ναί. ἀλλὰ σὲ μὲν ὦ σεισίχαιε, χαλκοῦν ὁ Λύσιππ@, καὶ πλουσίαν ἐποίησεν οὐκ ἐχόντων τότε Κορινθίων χρυσόν. ἐτ@ ἦ, ὅλοις

aut Euphranor, similes-ve artifices effinxerunt. Cæterùm hi vulgares, nulla arte nobiles, procul amoti sedeant cum silentio, in solum concionis complementum. *Merc.* Hæc fient, & ordine sedebunt. At non facile est scire, an eorum aliquis sit aureus, multisque talentis præponderet, nec accurato, sed vulgari admodum, & inconcinno opere comparatus, ante æneos illos Myronis, & lapideos Polycleti, Phidiæ & Alcamenis, sedebit: an existimandum artem esse præferendam. *Iup.* Ita quidem fieri oportebat: attamen aurum est anteponendum. *Merc.* Intelligo: rationem divitiarum, non præstantiæ, & census haberi jubes in dandis sedibus. Venite igitur occupatum primas sedes, vos aurei. Videntur autem, Iupiter, soli barbari primas occupaturi: nam Græcos vides quales sint: venusti quidem, & pulchri, & secundum artem compositi: lapidei tamen, aut ænei omnes, vel, qui omnium sumptuosissimi sunt, eburnei, paucùlo auro renidentes, ut qui eo tantùm intincti, refulgeant. Cæterùm intus lignei in quibus manentes muscarum toti greges conteguntur. Bendis autem hæc, & Anubis ille, & prope ipsum Attis, & Mithres ex solido auro sunt conflati, graves & magni revera pretii. *Nept.* Ecquid justum est Mercuri, primum collocare hunc canina facie Ægyptium, me qui sum Neptunus, priorem? *Merc.* Maximè. Atte quidem ô Neptune Lysippus æneum & pauperem fecit, cùm tunc auro carerent Corinthii. Hic autem metallis univer-

μετ' ἄλλους πολυστάτους ἐστίν. ἀνέχεσθαι δὲ χρὴ παρεσκευασμένον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις ἧττον τιμᾶται σοῦ. Ἀφρ. οὐκοῦν ὦ Ἑρμῆ, καὶμὲ λαβὲ, τὸ τοῖς προσοιδίοις σου κόμιζε. χρυσῆ γάρ εἰμι. Ερ. οὐχ ὅσον γε ὦ Ἀφροδίτη καὶμὲ ὁρᾶν. ἀλλ' εἰμὴ παντὸς λευκοῦ λίθου ἐκ Πεντέλης ἐξεσμένη λίθου λιθοτεμηθεῖσα. εἶτα δόξαι ὕστερον Πραξιτέλει, Ἀφροδίτη γενομένη Κνιδίοις παρεδόθης. Ἀφρο. καὶ μὲν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρέξομαι, ὃς ἐμὲ κρύπτειν τοῖς ἁψῳδοῖς χρυσῆν μοι τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. Ερ. καὶ γὰρ ἐκεῖνον τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολύχρυσον ἔφη εἶναι, καὶ πλούσιον. ἀλλὰ νῦν ὄψει κἀκεῖνον τὸ τοῖς ζωγράφοις τὸν καθ' ἡμᾶς, ἀπιστοφανούμενον γε ὑπὸ τῶν λῃστῶν, καὶ τὰς κόμας τοὺς κιθαρῳδικῶς ἐξεσυλημένον. ὥστε ἀγάπα ἐὰν σὺ, μὴ πάνυ σὸν τὸν [1] τῆς ἡλικίας σκληρὸν ἁρμόσασθαι. Κολοσσός. ἐμοὶ δ' οὐκ ἂν ἐφέσαιμι πλησίασιν, ἡλίῳ τε ὄντι, καὶ πηλικούτῳ τὸ μέγεθος· οἱ δ' ἐμὲ μὴ ὑπερφῶσι, μηδ' ὑπὲρ μέτρον οἱ Ῥόδιοι καθάπερ ἀθάνατά με ἐξέπεμψαν, λίθου δίχα πλέον μόλις· ἐκκαίδεκα χρυσοῦς ἐκ τοῦ δημοσίου. ὥστε ἀνάλογον πολυπλείστους ἂν νομίζοιμεν. καὶ ὥσπερ ἡ τέχνη, καὶ τὸ ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς τὸ μεγάθους τοσούτου. Ερ. τί ὦ Ζεῦ, χρὴ ποιεῖν; δύσκριτόν γε ἐμοὶ γὲ τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς ἐστι. εἰ δ' ἐκλογίζοιμαι ἀφ' ὅσου πολλοῦ ἂν κεχαλκῶσθαι, ὑπὲρ τὰς πεντακοσιομεδίμνους, καὶ τὴν ἱππάδα ἀνέβη. Ζ. τί γάρ εἰδὼ παρὼν ἐγὼ τοῦτον ἐλέγξαι τὴν τέχνην ἀλλοτριώτερος ἐστίν. ἀνέχεσθαι δὲ χρὴ παρεσκευασμένον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις ἧττον τιμᾶται σοῦ. Ἀφρ. οὐκοῦν ὦ Ἑρμῆ, καὶμὲ λαβὲ, τὸ τοῖς προσοιδίοις σου κόμιζε. χρυσῆ γάρ εἰμι. Ερ. οὐχ ὅσον γε ὦ Ἀφροδίτη καὶμὲ ὁρᾶν. ἀλλ' εἰμὴ παντὸς λευκοῦ λίθου ἐκ Πεντέλης ἐξεσμένη λίθου λιθοτεμηθεῖσα. εἶτα δόξαι ὕστερον Πραξιτέλει, Ἀφροδίτη γενομένη Κνιδίοις παρεδόθης. Ἀφρο. καὶ μὲν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρέξομαι, ὃς ἐμὲ κρύπτειν τοῖς ἁψῳδοῖς χρυσῆν μοι τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. Ερ. καὶ γὰρ ἐκεῖνον τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολύχρυσον ἔφη εἶναι, καὶ πλούσιον. ἀλλὰ νῦν ὄψει κἀκεῖνον τὸ τοῖς ζωγράφοις τὸν καθ' ἡμᾶς, ἀπιστοφανούμενον γε ὑπὸ τῶν λῃστῶν, καὶ τὰς κόμας τοὺς κιθαρῳδικῶς ἐξεσυλημένον. ὥστε ἀγάπα ἐὰν σὺ, μὴ πάνυ σὸν τὸν [1] τῆς ἡλικίας σκληρὸν ἁρμόσασθαι. Κολοσσός. ἐμοὶ δ' οὐκ ἂν ἐφέσαιμι πλησίασιν, ἡλίῳ τε ὄντι, καὶ πηλικούτῳ τὸ μέγεθος· οἱ δ' ἐμὲ μὴ ὑπερφῶσι, μηδ' ὑπὲρ μέτρον οἱ Ῥόδιοι καθάπερ ἀθάνατά με ἐξέπεμψαν, λίθου δίχα πλέον μόλις· ἐκκαίδεκα χρυσοῦς ἐκ τοῦ δημοσίου. ὥστε ἀνάλογον πολυπλείστους ἂν νομίζοιμεν. καὶ ὥσπερ ἡ τέχνη, καὶ τὸ ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς τὸ μεγάθους τοσούτου. Ερ. τί ὦ Ζεῦ, χρὴ ποιεῖν; δύσκριτόν γε ἐμοὶ γὲ τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς ἐστι. εἰ δ' ἐκλογίζοιμαι ἀφ' ὅσου πολλοῦ ἂν κεχαλκῶσθαι, ὑπὲρ τὰς πεντακοσιομεδίμνους, καὶ τὴν ἱππάδα ἀνέβη. Ζ. τί γάρ εἰδὼ παρὼν ἐγὼ τοῦτον ἐλέγξαι τὴν τέχνην ἀλλοτριώτερος

versis est ditior. Quare te removeri patiaris oportet, neque indigneris si naso iste aureus tibi anteponetur. *Ven.* Ergo Mercuri, accipe me, & in primis consessibus colloca: nam sum aurea. *Merc.* Minimè Venus, quantum ego video. Sed nisi hallucinor, ex albo lapide ex monte Penteli excisо, ut Praxiteli placuit, facta Venus, Gnidiis tradita es. *Ven.* Atqui fide dignum testem tibi producam Homerum, qui sursum ac deorsum suis in rhapsodiis, auream me esse dicit. *Merc.* Sed enim ille ipse auri multi, & opum possessorem Apollinem dixit: quem tamen in extremis sedentem videbis, direpta ipsi à latronibus corona, & surreptis citharæ verticillis. Quare contenta esto cùm servili planè in loco non collocata concioni interssis. *Colossus.* Quis verò contendere mecum ausit Sol cùm sim, tantæque magnitudinis? Et nisi me immensum & immodicum struere voluissent Rhodii, ex paribus sumptibus, sedecim Deos aureos feciſſent: ad quorum proportionem sumptuosior existimarer. Præter tam ingentem magnitudinem ineſt etiam ars, & opificii exquisita ratio. *Merc.* Quid facto opus Iupiter? Nam hoc judicare difficile est. Nam si materiam respexero, æneus est. Verùm si supputem quot in eo fabricando impensa fuerint talenta, plures quàm quingentos modios, & censum equestrem inveniam. *Iup.* Quid opus erat, ut hic etiam interesset, qui alio-

1 Θητικόν.] Infimæ classis locus apud Athenienses. Nam totam civitatem in quatuor classes Solon diviserat in πεντακοσιομεδίμνους ἱππάδας, ζευγίτας καὶ θητικούς. Scholiast. Aristophan. ad Equit. tres tantum facit ordines. *Bourd.*

1 *Sar-*

λων μικροῦ πᾶσι, καὶ συνοχλήσουσι τῇ καθέδρᾳ; πάλιν αὖ ἀλλ' ὦ Ροδίων ἄριστε, εἰ ἔστ' ὅπως μάλιστα πρόκριτός ἐστι τοῖς χρυσοῦς πᾶσιν ἂν ἔστι προεδρεύοις, εἰ μὴ δεήσει ἀναστῆναι πάντας, ὡς μόνῳ σοι καθήζοιτο, τῷ πύκα ὄλβου ἡπτῆρας τοὺς πυγοῦν ἐπιλαβών. ὡς ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοστάδην συγκαλοῦντα, ἐπικεκυφὼς τὸ συνέδριον. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ἄλλο δυσχερές ἐστι τοῦτο. χαλκὺς μὲν γὰρ ἀμφοτέρω ἐστὸν ἔστι τέχνης τῆς αὐτῆς, Λυσίππου ἑκάτερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μίγμα, ὁμοίμα τὰ εἰς χρῆσιν, ἅτε δὴ παῖδες ὄντες Διὸς, ὁ Διόνυσος ἔστοσι, καὶ Ἡρακλῆς. πότερον δὴ αὐτῶν προκαθεδεῖται; φιλονεικήσει γάρ ὡς ὁρᾷς. Ζ. Διατρεβόμεθ' ὦ Ἑρμῆ, πάλαι δέον ἐκκλησιάζειν. ὥστε νῷν μὲ ἀναμίξ καθιζόντων, ἵνδα ἂν ἕκαστος ἐθέλῃ. εἰσαῦθις δ' ἀποδοθήσεται τοῦτο τὸν ἐκκλησία. καίτοι εἴσομαι τότε ἢν πως χρὴ ποιήσαντας τὴν τάξιν ἐπ' αὐτοῖς. Ερ. ἀλλ' Ἡράκλεις, ὡς θορυβοῦσι τὰ κοινά, καὶ τὸν καθ' ἡμέραν τοῦτον βοῶντες Διονυσίως. ποῦ τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπε; ποῦ αἱ ἑκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας. Ζ. κατασιώπησον αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν ὅτι ἕνεκα ξυνελέγησαν, τὰς λήρους τούτους ἀφέντας. Ερ. ἦ οὐ πάντες ὦ Ζεῦ, τὴν Ἑλλήνων συνιᾶσιν. ἐγὼ γοῦν, καὶ πολύγλωσσός εἰμι, ὥστε καὶ Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θρᾳξὶ, καὶ Κελτοῖς συνιέναι κηρύττειν. ἄμεινον δὲ οἶμαι τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ Πυθαγορειότας σιωπᾶν. Ζ. ἴσως πολύ. Ερ. εὖγε. φωνόπροι γεγήλωται σοι τὸ σοφιστῶν. ὥστε ὥρα δημηγορεῖν. ὁρᾷς, πάλαι πρὸς σὲ ἀποβλέπουσι, σιωπῶντες ὅ, τι ἐρεῖς. Ζ. ἀλλ' aliorum parvitatem argueret, & seſſioni obſtaret? Verumenimvero Rhodiorum optime, ſi quàm maximè aureis es præferendus, quomodo prima ſubſellia tenere poſſis, niſi omnibus ſit ſurgendum, ut ſolus ſedeas, omni Pnycis ſpacio alteris natibus occupato? Quocirca rectiùs facies, ſi prono in concilium capite, rectus concioni interſis. *Merc.* Ecce rurſus alius hic eſt modus. Ænei enim ambo eſtis, & ejuſdem artificii, utrumque Lyſippi opus: & quod maximum eſt, generis nobilitate pares, ut qui ſunt Iovis filii, Bacchus iſte, & Hercules. Vter ergo illorum primas tenebit? contendunt enim ut vides. *Iup.* Tempus terimus Mercuri, cùm jamdudum habenda eſſet concio. Quare nunc promiſcuè ſedeant, ubi quiſque voluerit. Deinceps verò hiſce de rebus cogetur de integro concilium: tuncque ſciam quis hac in re ordo ſit conſtituendus. *Merc.* At Hercules, ut tumultuantur, communem & quotidianam iſtam diſtributionem clamantes, ubi eſt nectar? ubi relicta ambroſia? ubi Hecatombæ? communia ſacrificia. *Iup.* Illis impone ſilentium Mercuri, ut nugis hiſce relictis intelligant cujus rei gratia coacti ſint in concilium. *Merc.* Non omnes, Iupiter, Græcam linguam capiunt. At ego multas linguas non calleo, ut Scythis, Perſis, Thracibus, & Celtis, quæ intelligant, pronunciem. Satius itaque puto manu ſignificare & imperare ſilentium. *Iup.* Ita fac. *Merc.* Euge, Pythagoricis taciturniores facti ſunt: ita ut concionandi ſit tempus. Vides, ut jamdudum conjectis in te oculis, expectant quid ſis dicturus. *Iup.* At quod mihi

ἐγὼ πάντα ὦ Ἑρμῆ, σὸν ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς σὲ εἰπεῖν ὑὸν ὄντα. οἶδα ἅπας παῤῥησίᾳ ἀεί, καὶ μεγαλήγορ᾽ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἦν; Ερ. οἶδα. καὶ ἐδεδίειν γε ἀκούων σε δημηγοροῦντ᾽. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἀπειλῇς ἀναπαστὸν ἐκ βάθρων τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν αὐτοῖς θεοῖς, τὴν σειρὰν σκαίνων τὴν χρυσῆν κρεμάς. Ζ. ἀλλὰ νῦν ὦ πάτερ, σὺν οἶδα εἴτε ὑπὸ μεγέθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, εἴτε ὑπὸ πλήθους τῶν παρόντων, πολυθρυλήτου γάρ ὡς ὁρᾷς ἡ ἐκκλησία, ἀφιπτάμενόν μου τὸν θυμὸν, καὶ ὑποτρόμος εἰμὶ, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπηδημένη ἔοικε. τὸ γὰρ ἀδόκητον ἁπάντων, ἐπιλέλησμαι τὸ εὐθοίμιον ἁπάντων τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς εὐθυμοτέρῳ μοι ἢ νῦν χρῆσθαι σοῖς αὐτοῖς. Ερ. ἀπολώλεκας ὦ Ζεῦ πάντα. οἱ γὰρ, ὑποπτεύουσι τὴν σιωπὴν, καί τι ὑπέρμεγα κακὸν ἀκούσεσθαι ὑπολαμβάνουσι, ἐφ᾽ ὅτῳ σὺ ἀφωνίλλεις. Ζ. βούλῃ γὰρ ὦ Ἑρμῆ, τὸ εὐμενὲς σκαῖνο εὐθοίμιον ἀναῤῥαψῳδήσω πρὸς αὐτούς; Ερ. τὸ ποῖον; Ζ. κίκλησκέ μου πάντας τι θεοὺς, πᾶσαί τε θεαινας. Ερ. ἄπαγε. ἱκανὰ γὰρ ἡμῖν πεπαρώνηται σοι τὰ εὐθέα. πάλιν εἰ δοκεῖ, τὸ μὲ φορμικὸν τὸ μέτρον, ἄφες. σὺ γὰρ, τὸν Δημοσθένους δημηγοριῶν τὸν ἐν Φιλίππου, ἤδιστα ἂν ἐθέλοις, σιώπει, ὀλίγα σκαλμάτων. ὅτῳ γὰρ οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιοῦσιν. Ζ. ἰὼ λίχνε, σιώπομόν τινα ῥητορείαν, καὶ ῥᾳδιουργίαν τοῦτον εὐκαιρεῖν τοῖς ἀπορημένοις. Ερ. ἄρξομαι δ᾽ ὁπόθεν. Ἀντὶ πολλῶν ἀνὼ ἀνδρὸς θεοῦ χρημάτων, ὑμῖν εἰσάγω νομίζω, εἰ φανερὸν θεοῖς ὑμῖν, ὅ, τι δή ποτε ἄρα τοῦτό ἐστι, ἐφ᾽ ὅτῳ τὸν σιωπήσαντε, ὅτι τοῦτο τοῦθ᾽ οὕτως ἔχει, εὐθυμίᾳ προθύμως

mihi accidit, Mercuri, tibi cùm sis meus filius, dicere non pigebit. Scis quàm confidenti animo, & ore grandiloquo fuerim in concionibus? *Merc.* Scio: & te concionantem audiens timui: ac præcipuè quando minabaris te demissa catena illa aurea, terram à fundamentis, & mare cùm ipsis Diis sursum tracturum. *Iup.* At nunc ô fili, nescio utrum impendentium malorum magnitudine, an verò præsentium multitudine (nam hic Deorum conventus est frequentissimus ut vides) animo conturbor, & intremisco, & vincta mihi lingua videtur. Quodque omnium est absurdissimum, excidit mihi totius orationis proœmium, quod præparaveram, ut bellissimo apud ipsos exordio uterer. *Merc.* Perdidisti omnia Iupiter. His suspectum est tuum silentium, & prægrande aliquod malum sese audituros expectant, quia tu cunctaris. *Iup.* Vis igitur Mercuri, Homericum illud proœmium ipsis occinam? *Merc.* Qualenam? *Iup. Diique Deaque omnes dicenti advertite mentes.* *Merc.* Apage. Nam satis in principio adversus nos es debacchatus. Verùm si videtur, molestos illos versus omittito: & quam volueris ex orationibus Demosthenis contra Philippum, paucis immutatis declamato: quod multi oratores nunc faciunt. *Iup.* Rectè dicis compendiosam hanc orandi rationem, & astutiam opportunam hæsitantibus. Tandem igitur incipiam. Multis pecuniis, ô viri Dii vos ante posituros puto, si vobis innotescat, quid tandem sit illud, cujus gratia hunc in cœtum accersiti estis. Quod cùm ita sit, convenit ut me dicentem ala-

ἀκροᾶσθαί μου λέγοντος. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς ὦ θεοί, μικροῦ δεῖν καὶ φωνὴν ἀφιεὶς, ὅτι τὰ παρόντων ἐμοῦ μὴ ἀπολειπόντων ἡμῖν ἐστι, ἡμεῖς δ', πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δικαίως πρὸς αὐτά. βούλομαι δ' ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθένης, αὐτὰ ὑμῖν δηλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς διαταραχθεὶς, συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. χθὲς γὰρ ὡς ἴστε, Μνησίθεον ὁ ναυκλήρου θυσαντος τὰ σωτήρια ἐπὶ τῇ νηὶ ὀλίγου δεῖν ἀπολωλυίᾳ περὶ τὸ Καφηρέα, εἰσιόντες εἰς Πειραιᾶ, ὁ πάσης ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ἐπὶ τῷ θυσίασι ἐκάλεσεν. εἶτα μὲν τὰς σπονδὰς, ὑμεῖς μὲν, ἄλλος ἄλλο ἐπέσπεσθε, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δ', ἤδη γὰρ πάνυ ὀψὲ ἦν, ἀπῆλθον εἰς τὸ ἄστυ, ἵνα πρωϊαπαύσωμαι τὸ δειλινὸν εἰς κεραμεικὸν, σὺν οἷς ἅμα ὁ Μνησίθεος τῇ μικρολογίᾳ, ὃς ἑκκαίδεκα θεοῖς ἑστιῶν, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, χόνδρῳ καὶ κενεῷ, ἤδη δὲ κεκυφότα. καὶ λιβανωτὸν χόνδρους τέτταρας, εἰς μικρὰ διαλωβῶντες, ὡς αὐτοῖς ἀποσβεσθείην τοῖς ἄνθραξι, μὴ ὁ ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραινόμενος ὁ καπνὸν ὀδωδόκοις. καὶ τοῦτο, ἐκκύβους ὅλους ὑποχόμβῳ, ἀπὸ τῆς ναῦς ἤδη προσφέροντος τοῦ σκοπήλου, καὶ σὺτος ἦν τὸ ἱμάτιον. ἐπὶ δὲ ταῦτα σὺν οἷς, χύγνομαι καὶ τὴν Ποικίλην, ὁρῶ πολὺν ἀνθρώπων παμπολυ συνεστηκότα. σὺσσε μὲ, ἴνδον σὺ αὐτῇ τῇ στοᾷ. πολὺς δ', καὶ σὺ τοῦ ὑπαίθρου. καί τινας βοῶντας, καὶ διατεινομένους, ἐπὶ τὸ βῆμα καθημένους. εἰκάσας δὲν ὅτῳ ἦν, φιλοσόφους εἶναι τὸ ἐριστικῶν τινων, ἐβουλήθην ἐπίσης, ἀκοῦσαι αὐτῶν ὅ, τι ἐλέγοντο. καὶ ἔτυχον γὰρ νεφέλῃ τὰ πρόσωπα διειλημμένοι, κἀμοῦσας ἐμαυτὸν εἰς τὸ ἐκείνου τρόπου, καὶ τὸ πώγωνα ἐπισπασάμενος, criter audiatis. Præsens utique tempus, ô Dii, emissa propemodum voce dicit, nobis fortiter susciendam rerum præsentium curam, quas tamen negligere videmur. Iam autem volo deficiente mihi Demosthene, ea vobis apertè declarare, quibus perturbatus concionem convocavi. Heri enim, ut scitis, cùm Mnesitheus nauclerus observatam ex undis navem, quæ ad Capharei scopulos illisa ferme periit, nos in Piræo epulis excepisset, quotquot nostrûm ad sacrificium vocaverat: peractis libationibus, vos quidem alii alia via discessistis, ut cuique visum est. Ego verò, quia nondum erat vespera, in urbem redivi, ut tempore pomeridiano in Ceramico deambularem, animo volvens Mnesithei sordes, qui sedecim Diis epulum præbens, gallum unicum immolavit, eumque senem, & gravedine jam laborantem: præterea quatuor thuris grana, carie obsita, ita ut prunis extinguerentur, neque fumis tantillum naribus odorem præberet fumus: idque cùm solidas hecatombas promisisset, tum quum navis in scopulum impellebatur, eratque inter saxa. Postquam hæc mente agitans, ad Poecilen venio, congestam hominum multitudinem inusitatam video: nonnullos in ipsa quidem Stoa: pleroscque verò sub dio: quosdam etiam vociferantes, qui in concione sedentes, obnixè contendebant. Igitur conjectura assequutus quod erat, Philosophos esse ex contentiosis illis, volvi admoto gressu, audire quid dicerent. Etenim nube crassissima me involvi, assumpto illorum habitu, & attracta prolixa barba, valdè

τὸ μέλλειν ἐρύκειν φιλοσόφου. καὶ δὴ προγνοὺς μὲν τὸν πρόσω εἰσήρχομην ἀγνοούμενος ὅσης εἴλω. εὑρίσκω γὰρ τὸν ἐπικείμενον Δάμιν, τὸν ἀντίπαλον, καὶ Τιμοκλέα τὸν σοφὸν, ἀνδρῶν βέλτιστον, ἐκθύμως πάνυ ἐριζομένους, ὁ γὲν Τιμοκλῆς, καὶ ἴδιᾳ, καὶ τῇ φωνῇ ἤδη ἐξεκέκλειτο ὑπὸ τῆς βοῆς. ὁ Δάμις δὲ, τὸ σαρδόνιον ἐπιγελῶν, ἔτι μᾶλλον παρώξυνε τὸν Τιμοκλέα. ἦν δὲ ἄρα περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ μὲν γὰρ προϊσχετο Δάμις, ὅτι φθονοῖεν ἡμῖν ἔφασκε τὰ ἀνδράσιν, ὅτι ἐπισκοποῦμεν τὰ μεγαλόφρονα παρ' αὐτοῖς, οὐδὲν ἄλλο, ἢ μὴ δὲ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων. τοῦτο γὰρ αὐτοῦ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐβούλετο. καὶ ἦσαν τινὲς, οἳ ἐπῄνουν αὐτόν. ὁ δ' ἕτερος, τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐφερόμενος ὑπερεμάχετο, καὶ ἠγανάκτει, καὶ πάντα πρόσω σεσημειώκει, τῷ ἐπιμέλεσθαι ἡμῶν ἐπαινῶν, καὶ δείκνυσιν, ὡς τὸ πρῶτον τι, καὶ πρὸς τῆς σοφιστικῆς ἐξηγούμεθα, καὶ διεπόμεθα ἔκαστα. καὶ εἴ τι μὴ πως ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐπαινέτοις. πάλιν σπεκμήνει γὰρ ἤδη, καὶ κενήρως ἐφέρετο, καὶ τὸ πλῆθος εἰς τὸν Δάμιν ἀπέβλεπε. σαφεῖς δὲ ἐγὼ τὸ κινδυνῶδες ἔφραζον, τῷ πόλει ἐπάλξεσι σχεδὸν ἐπιόντι, διαλῦσαι τὸ συνοῦσιαν. ἀπῆλθον δὴ, εἰς τὸν ὑστεραίαν συνιόντες εἰς τέλος ἐπιτελέσοντες τὸ σκέμμα. καὶ παρημεροῦν τοῖς πολλοῖς, ἐπῄνουν μεζόν ἀπόντων οἴκοθεν παρ' αὐτοῖς, ἐπαινέντων τὸν Δάμιδος, καὶ ἤδη πολὺ εὐρυφρόνων τὸ ἦθος. ἦσαν δὲ οἱ μὴ ἀξιοῦντες σοφιστικεύειν τὸ σπουδαῖον, ἀλλὰ σώφρονα, εἴ τι ὁ Τιμοκλῆς αὖ-

valdè similis eram Philosopho. Tum multos cubito protrudens ignotus ingredior: & verberonem illum Damin Epicureum nanciscor, & omnium hominum optimum Timoclem Stoicum acerrimè contendentes. Vnde jam sudabat Timocles, eique vox intercipiebatur præ clamore. Damis verò [1] sardonium ridens Timoclem magis exasperabat: eratque omnis illorum de nobis disputatio. Etenim execrandus ille Damis affirmabat nos neque rebus humanis providere, neque ea quæ fiunt apud ipsos speculari: nihil aliud quàm nos non esse dicens. Nam hæc vis erat ejus orationis, quam nonnulli probabant. Alter verò, nempe Timocles stabat à nostris partibus, & pro nobis pugnabat, indignabaturque & modis omnibus defendebat, diligentiam nostram laudans, & narrans ut recta ratione & ordine singula moderamur, & digerimus: atque ipse etiam laudatores habebat. Verum jam fessus erat, & ægrè loquebatur: turba autem oculos ad Damin convertebat. Tum ego cognito rei periculo, jussi noctem circunfusam dissolvere conventum. Quare abierunt ex composito, ut die postero disceptationem ad finem deducerent. Ego verò vulgo comitem me præbens, interim dum domum repetebant, audiebam Damidis orationem probantes, ejusque sententiam præoptantes. Erant verò qui censebant contrariam opinionem præjudicio non damnandam, sed expectandum an Timocles cras aliquid dicturus

1 *Sardonium*] Ridere risum Sardonium dicuntur, qui risum rident ἀπὸ σάρδιος γέλωτος ἐλέγετο. i. *Sardonici ridentes ajebant.* Coqu. in Asin. Σαρδόνιον γελᾶντες ἔλεγον.

μῦ τ βίον οἱ πονηροὶ τὰς κολάσεις ὑπομένουσιν, ἢ ὁ ὅστις οἱ χρηστοὶ εὐδαιμονίας ἀφικνέονται. Κυ. ἄδην μοι λέγεις, καὶ πυνθάνῃ, καὶ πανοῦργος. ἐγὼ γάρ, εἰ μήπ ἐστὶ τοιοῦτόν ἐστιν, εἴσομαι τὸ σαφὲς ἐπιδὼν ἀποθανών. τὸ γὰρ νῦν ἔχον, ἐξελόμενόν τ ὀπισθεν τοῦτον χρόνον εὐδαιμόνως ἀφικόμενος, ὑπὸ ἐπικαίδεκα γυπῶν κείρεσθαι τὸ ἦπαρ ἀποθνῄσκων, ἀλλὰ μὴ σύτειῶς ἀνιᾶσθαι, ὥσπερ ὁ Τάνταλος· ὁμοῦ μακαρίων νήσοις πίνειν μῦ τ ἡρώων, ὁμοῦ τῷ Ἡλυσίῳ λειμῶνι κομπαζόμενον. Ζ. τί φῄς; ἀπιστεῖς εἶναί τινας κολάσεις, καὶ τιμάς, καὶ διατριβὴν ἐν ᾅδου, ἔνθα δὴ ἐξετάζεται ὁ ἑκάστου βίος; Κυ. ἀκούω τινὰ Μίνω κρῆτα δικάζειν κάτω τὰ τοιαῦτα. καί μοι δοκεῖ εἶναί τι ὑπὲρ σκείνου. σὺ γὰρ υἱὸς εἶναί λέγεται. Ζ. τί γὰρ δὴ αὐτὸν ἐρωτᾷς ὧν κυνίσκει; Κυ. τίνας κολάζῃ μάλιστα. Ζ. τοὺς πονηροὺς δηλαδή, οἷον ἀνδροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. Κυ. τίνας δὲ αὖ τοὺς ἥρωας ἀποπέμπεις. Ζ. τοὺς ἀγαθούς τε, καὶ σώφρονας, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας. Κυ. τίνος ἕνεκα ὦ Ζεῦ; Ζ. διότι οἱ μὲν, τιμῆς, οἱδὲ, κολάσεως ἄξιοι. Κυ. εἰ δέ τις ἀκράσιόν τι δεινὸν ἐργάσαιτο, κολάζοιτο ἐν τῷτον δικαίως; Ζ. ἥδιστα μὲν οὖν. ἄρα εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, οὐδὲ τοῦτον τιμᾶν ἀξιώσειεν ἄν; Ζ. ἧττον δῆτα. Κυ. οὐδέτερα τοίνυν ὦ Ζεῦ, ἔστι τιμᾶν, ἔστι κολάζειν αὐτῷ ἀποδοκεῖ. Ζ. πῶς οὐδέτερα; Κυ. ὅτι οὐδὲν ἑκόντες οἱ ἄνθρωποι ποιοῦμεν, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κεκελεύσμενοι, ὥστε ἀληθῆ σκεῖνά ἐστι τὰ ὑμνῳδούμενα ὑμολογημένα, ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἴτια. καὶ διὸ φοιδίσῃ τις, σκεύην ἐπιτιμᾷ, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνάγκην ἔχοντος ἐγένετο. Ζ. ἀλλὰ μὴν ἐπαινεῖ γε καὶ στεφανοῖ τοὺς ἀγαθούς. Κυ. ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀνάγκῃ ἐστὶ ποιεῖν. Ζ. ἀλλὰ μὴν καὶ κολάζει τοὺς κακούς. Κυ. καὶ τοῦτο ἀνάγκῃ. Ζ. ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς ἐπαινεῖ, τοὺς δὲ κακοὺς ψέγει

ἐστὶν ἡ φυλάττουσα. καὶ λῶ ἱερουλῆ, ἀποτελεσμένον αὐτῷ δρᾶ. ὥστε εἶναι τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάσειν μᾶλλον, τῷ εἱμαρμένῳ, ἀντὶ δὲ Σισύφου καὶ Τάνταλον. τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν, πειθόμενοι τοῖς ἐπιτάγμασιν; Ζεὺς ἔστι δ' ὃ ἀποκρίνεσθαί σοι ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντι. φασὶς γὰρ εἰ, καὶ σοφιστής. καί σε ἄπειμι ἤδη καταλιπών. Κυ. ἐδόμην μὲ κἀγὼ ἔτι τοῦτο ἱεροῦ, πρὶν αἱ μοῖραι ἀφανεῖσθαι, ἢ πῶς ἐφικνοῦνται τῆ ἐπιμελείᾳ τὸ τοσοῦτον εἰς τὸ λεπτότατον. καὶ ταῦτα, τρεῖς ὄντες. ἐπίπονον γάρ τι πρᾶγμα, καὶ σὺν εὐμοιρίᾳ μοι δοκοῦσι βιῶν τὸν βίον, τοσαῦτα ἔχοντες πράγματα. καὶ ὡς ἔοικεν, ὁ μὲν ἐμὸς οὐδὲ αὐτοῖς τοῖς χρηστῇ εἱμαρμένῃ ἐχρήσατο. ἐγὼ γὰρ εἰ μοι αἵρεσις δοθείη, σὺν ἂν ἀλλαξαίμην τοῖς αὐτοῖς τὸν ἐμαυτοῦ βίον, ἀλλ' ἑλοίμην ἂν ἐκ πενίης ἀβιώτου, ἥκιστα καθῆσθαι κλώθοντα ἄπρακτον, τοσοῦτον πράγμασιν μεσὸν, ἐπιτηρῶν ἕκαστα. εἰ δ' μὴ ῥᾴδιόν σοι ἀποκρίνασθαι πρὸς ταῦτα ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀγανακτοῖμι, οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσαι τὸ σοὶ τὸ εἱμαρμένης, καὶ σοφιστικὸς λόγον. τὰ λοιπὰ δ' ἴσως οὐκ εἱμαρτὸ ἀκοῦσαι μοι.

est. Siquis sacrilegium perpetret, facinus à Parca sibi injunctum admisit. Itaque si Minos rectè uti velit judicio, fatum, non [1] Sisyphum, Parcam, non Tantalum puniet. Quid enim injustè illi egerunt, quum mandatis obtemperarunt? *Iup.* Non ampliùs ne respondere quidem convenit tibi talia interroganti: audax enim es, & sophista, jamque abeo te relicto. *Cyn.* Optabam equidem hoc etiam ex te quærere, ubi Parcæ degant, aut quomodo restantas exacta cura assequantur: idque tres cùm sint. Etenim laboriosam, & minimè fœlicem vitam vivere mihi videntur, tot negotia habentes. Vtque verisimile est, hæ fato non admodum bono natæ sunt. Itaque ego si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutarem: sed pauperior ævum exigere mallem, quàm sedere singula observando dum contorquerem fusum tot negotiis refertum. Cæterùm si tibi non est facile Iupiter, ad hæc respondere, etiam his ad quæ respondisti, contenti erimus. Sufficiunt enim ad sermonem de Fato & Providentia declarandum. Reliqua fortasse in fatis non est ut audiam.

1 *Sisyphum*] De Sisypho ob latrocinia à Theseo interfecto leg. Virg. 6. Æn. Ovid. 16. Metam. vide Proverb. *saxum volvere*. Cogn.

ΖΕΥΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ. | IVPITER TRAGOEDVS.

ARGVMENTVM.

Ejusdem propè argumenti & hic Dialogus est, nisi quòd hic Epicureum etiam quendam introducit, qui deos omnino negat ullos esse,

esse, nedum providentia sua mundum gubernare, fortuitóque ne temerè omnia geri contendit. Deinde & ipsa tractatio in plures personas spargitur ac tota dramatica est.

ΕΡΜΗΣ.

Ζεῦ, τί σιωπᾷς, καὶ κραδίαν μόνας σαυτῷ λαλεῖς, ὠχρὸς ὥσπερ τῶν τραγικῶν, φιλοσόφου τὸ χρῶμα ἔχων, ἐμοὶ δὲ οὐ φαίνει; λάβε με σύμβουλον πόνων. μὴ κραδαίνου ἐκείνους φλυαρίας. Αθη. ναὶ πάτερ ἡμέτερε κορυθαίολε, ὕπατε κρειόντων. γενοῦ μοι σὺ γὰρ γλαυκῶπις, περιβρόητε, ἐξαίδω, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἰδῶμεν ἤδη, τίς μῆτις δεινή σε κῆρ φρένα, καὶ κῆρ δυμόν. ἢ τί βαρὺ στενάχεις. ὠχρὸν τί σε εἶλε παρειάς. Ζ. σὺκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν· οὐδ' εἰπεῖν ἔπος, οὐδὲ πάθος, οὐδὲ συμφορὰ τραγῳδική, ἧς σὺκ ἂν ἄρριτ' ἄχθος ἡ θεῶν φύσις. Αθη. Ἄπολλον, οἵοις φροιμίοις ἄρχῃ λόγων. Ζ. ὦ παγκάκιστοι, χθόνια γῆς παιδεύματα, σύτ' ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' ἔδρασας κακά. Αθη. τί δ' ἐστί; σοῦ χρὴ γὰρ οἰκείων ἐρᾶς. Ζ. ὦ μεγαλοσπαρῆ φύγωμεν τέρπας ῥοίζημα, τί μοι ῥίξεις; Αθη. κρίμνασον ὀργάν, εἰ μὴ κωμῳδεῖν ὥσπερ ἔθος δυνάμεθα, μὴ ὃ τὸ Εὐριπίδιον ὅλον καταπόημεν, ὥστ' σοι ὑποδραμάτιον εἶν. Ηφ. ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὼ αἰτίαν τοῦ λύπης, ἥτις ἐστί σοι; Ζ. σὺκ οἶδ', ἐπίτοι κἂν σκάνυες μέγα. Η. οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτό, ἂν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικόν ἐστιν. ὑ μὲν κακύω γε, ὑπὸ ἔθους ἤδη πολλάκις ἀθλιωθεῖσα γὰρ σοῦ τὰ τοιαῦτα.

MERCVRIVS.

[1] Iupiter, quid cogitabundus, & solus apud te loqueris, pallidus ambulans, & Philosophi colorem præ te ferens? Id mihi communica, & accipe me tuis in molestiis consiliarium. Ne tui famuli nugas contemnas. *Min.* Sanè ita magne parens hominum rex, atque Deorum, Te precor en glaucis oculis Tritonia Pallas, Fare age, ne celes, quò sint hæc cognita nobis, Quod te consilium dubio sub pectore versat? Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore? *Iup.* Nunquam gravis res ulla sic dici potest, Non passio, non ulla tragica calamitas Natura divûm cujus haud onus ferat. *Min.* O Phœbe qualibus incipit proœmiis. *Iup.* O pessimum genus mortalium, Tuque ô Prometheu, me quibus afflixti malis. *Min.* Quid est? nec enim celabis hæc domesticos. *Iup.* O murmur ingens fulminis magnicrepi, quid mihi facies? *Min.* Compesce iram, si non comicè loqui quemadmodum hi possumus, neque totum Euripidem devoravimus, ita ut dramaticè tecum loquamur. *Iuno.* An nescire nos putas causam mœroris, quænam sit? *Iup.* Tu nescis nam ejulares magnoperè. *Iun.* Novi dolorum tuorum summam, te nimirum amore percelli. Nec tamen ejulo, ut quæ sim assuefacta crebris hujusmodi contumeliis à te peti,

1 *O Iupiter*] Exordium ab attentione & rei magnitudine. *Cogn.*

1 Po-

οὐκοῦν γὰρ ἤ τοι Δανάλην τινὰ, ἢ Σεμέλην, ἢ Εὐρώπην αὖθις ἀφίξεται, ἀπάξων τινὰ ἔρωτος. εἴτε βαλβίδι τινὶ θεῷ, ἢ καὶ τυφῷ, ἢ χρυσὸν ῥυόμενοι, ἵνα μὴ ἀφῇ ἐς ὀφρῦς εἰς τὸ κάλπιν τὸ ἀκαπνόμυρης. τὰ σημεῖα γὰρ τοῦτο, οἱ στεναγμοὶ, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὠχρὸν εἶναι, ἐκ ἄλλο τι, ἢ ἔρωτός ἐστιν. Z. ὦ μακαρία, ἥτις ἐν ἔρωτι, καὶ πάσι τοιαύταις παιδιαῖς, οἷς τὰ ἡμέτερα πράγματα εἶναι. H. ἀλλὰ τί ἄλλο, ἢ μανία τοῦτο ἀπαίσια, Δία ὄντα; Z. σὺ ἰχθὺς ὦ Ἥρα τὰ δεῦρο πράγματα. καὶ τοῦτο δὴ τὸ λόγου, ἐπὶ ξυμβέβηκεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς ἐμβαλεῖν, καὶ τὰ χόρτα ἔχειν τῶν τῇ γῇ, εἴτε ἐν ἡμιλείαις παυσόμεθα, καὶ τὰ μηδὲν εἶναι δοκεῖν. H. μῶν γιγαντικὰς τινας ἡ γῆ ἔφυσεν; ἢ οἱ τιτᾶνες τὰ δεσμὰ διαῤῥήξαντες, καὶ τὰ φρουρὰς ἐπιπεσόντες, αὖθις ἡμῖν ἐπιβουλεύουσι; Z. ἴσως. τὰ νεῦρα ἀσφαλῶς ἔχει θεοῖς. Hερ. τί δὲ ἄλλο δεινὸν ἂν γένοιτο; οὐχ ὁρᾷ γὰρ ὅτι μὴ τὰ τοιαῦτα παρακινοῦσι, ἐφ' ὅτῳ Πόλος, Ἀριστόδημος, ἀπὸ Διὸς ἡμῖν ἀναπεφηνᾶς. Z. Τιμοκλῆς δ' Hερ. ὁ στωϊκὸς, καὶ Δάμις ὁ ἐπικούρειος, χθὲς οὐκ οἶδα ὅθεν σοφίσιν δεξαμένω δ' λόγω, περὶ προνοίας διελεγόμην, παρῆσαν μάλα συχνοὶ, καὶ δοκίμων ἀνθρώπων. ὥστε μάλιστα δ' ἡνίασέ με. καὶ ὁ μὲν Δάμις, ἔτ' εἶναι θεὸς ἔφασκεν, οὔθ' ὅλως τὰ μεγάλα ἐπισκοπεῖν, ἢ ἀμελεῖσθαι. ὁ Τιμοκλῆς δ' ὁ βέλτιστος, ἐπιεῖρε τὸ ξυμπεριζέσαι ἡμῖν. εἶτα ἦλθε πολλὰ ἐπιῤῥυὴς, οὐδὲν πόρρω ἐληλυθὼς ἐ σωτηρίας. διελύθησαν γὰρ εἰσπεσόντες

peti. Igitur verisimile est te vel Danaen aliquam, vel Semelen, vel Europam nactum, amore angi. Deinde statuere assumpta forma vel tauri, vel satyri, vel auri, per tectum in amatæ sinum influere. Etenim hæc signa sunt, suspiria, lachrymæ, & pallor, non alius rei, quàm amoris. *Iup.* O beata, quæ negotia nostra in amore, talibusque ludicris sita esse putas. *Iun.* Ecquid aliud, nisi hoc solicitat te, Iupiter cùm sis? *Iup.* Deorum res, ô Iuno, in extremo discrimine versantur: & quod ajunt, in acie novaculæ constitutæ sunt: utrum adhuc simus colendi, & quæ in terris offeruntur dona habituri; an verò prorsus negligendi, & pro nihilo ducendi. *Iun.* Num Gigantes aliquos terra produxit? aut Titanes disruptis vinculis, devictaque custodia rursum in nos arma parant? *Iup.* Confide, nam res inferæ bene Diis habent. *Iun.* Quid ergo aliud acerbum esse possit? Neque enim video, quando talia nihil te conturbant, quam ob rem nobis [1] Polus, aut Aristodemus pro Iove apparuêris. *Iup.* Timocles ille Stoicus, ô Iuno, & Damis Epicureus, heri nescio unde ducto orationis initio [2] de Providentia disputabant in magna probatorum hominum frequentia: quod potissimùm animum meum perturbavit. Ac Damis quidem affirmabat, neque Deos esse, neque ea quæ geruntur observare, aut digerere. Verùm optimus ille Timocles nostras partes omni studio tuebatur. Deinde cùm afflueret multa turba, nullum finem sortita est disputatio. Etenim discessêrunt

1 *Polus, aut Aristodemus*] Sunt histrionum nomina, ut infra. *Edit.*

2 *De Providentia*] Res & cardo totius negotii. *Idem.*

ὅτι, ἐπισκέψασθε τὰ λοιπὰ σωφρόνως, καὶ τῶν μετεώρων πάντες εἰσὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν, ὁπότερος κρατήσει, καὶ ἀληθέστερα δόξει λέγειν. ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον, ὡς εἰς στενὰ παρέβαπασι τὰ ἡμέτερα, εἰ ἑνὶ ἀνδρὶ κινδυνεύομεν; ἢ δυοῖν θατέροιν, ἢ παρεωρᾶσθαι ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα, ἢ νικῆσαι μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμᾶσθαι ὥσπερ σοφιστῆ, ὡς ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρρηχα λέγων. Ἑρμ. δεινὸν παθὼς ἀληθῶς, καὶ ὃ μάλιστ' ὤμην Διὶ ἁρπαγωδεῖς αὐτοῖς. Ζ. σὺ δ', ὦ Δανάης τινὸς, ἢ Ἀντιόπης, εἶναί μοι λόγον εὐ παρέχων ταραχῆς. τί δ' ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ, πρὸς ἡμᾶς ἦν; συμβουλεύσατε γὰρ ἐμοὶ τοῦτο μέρος. Ἑρ. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὸ κοινὸν φημι δεῖν τὴν ἐπίσκεψιν ἀναγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. Ἥρα. κἀμοὶ ταῦτα δοκεῖ ὦ πάτερ. καὶ μὴ συνταράττειν τὸν οὐρανὸν, μηδὲ δῆλον εἶναί σε θορυβούμενον τοῖς πράγμασι, πρέπειν δ' ἰδίᾳ ταῦτα, εἰ ὧν κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δάμις δ' ἡττηλαλαδοῖς, ἀπίοι ἂν ἐφ' συνουσίας. Ἑρ. ἀλλ' ὅτι ἀγωνιᾶτε ταῦτα ὦ Ζεῦ, εὐ φανερὰ ἐσομένης τῆς ἐλευθερίας τοῖς φιλοσόφοις, καὶ σὺ δίξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ κοινὸν μόνον ἐᾶν τὸ ὅτι μεγάλων, καὶ κοινῶν ἅπασι. Ζ. σύκουν ἤδη κήρυττε, καὶ παρέσονται ἅπαντες. Ἑρ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. ἰοὺ ἰοὺ εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί. μὴ μέλλετε, ξυνέλθετε πάντες. ἥκετε. ἐᾶν μεγάλων ἐκκλησιάσομεν. Ζ. ὅτι ψαλὰ ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀπλοϊκῶς, καὶ πεζὰ κηρύττεις, καὶ ταῦτα, ἐπὶ τοιᾶς μελίσσοις συγκαλῶν; Ἑρ. ἀλλὰ

serunt hoc pacti ut cætera denuo diſpicerentur. Et nunc omnes ſuſpenſo ſunt ad audiendum animo, uter vincet, & veriora dicere videbitur. Videtis periculum ut res noſtræ in uno periclitantes, ad anguſtias omnino ſunt redactæ? Et ex duobus alterum evenire neceſſe eſt, ut aut noſtræ res flocci fiant, & inania nomina videamur: aut quemadmodum antea, colamur, ſi Timocles dicendo ſuperaverit. *Iun.* Graviſſima profectò ſunt illa, nec temerè Iupiter in hos tragicis verbis invehebare. *Iup.* Tu verò putabas me vel Danaës, vel Antiopes habere rationem, in tanta perturbatione. Quid igitur ô Mercuri, & Iuno, & Minerva nobis faciendum eſt? Quin vós conſilii partem communiſcimini. *Merc.* Equidem ego in communem utilitatem coacto concilio, dico rem adducendam in deliberationem. *Iun.* Ego idem cum hoc ſentio. *Min.* Mihi verò aliter videtur, Pater, ut neque cœlum conturbes, neque palam fiat te hanc ob rem tumultuari: ſed privato conſilio facias ut Timocles diſputatione vincat: Damis verò ex congreſſu, deriſus abeat. *Merc.* Atqui iſta non ignorabuntur, Iupiter, cum Philoſophis in propatulo futura ſit diſceptatio. At tu quidem tyrannum agere videberis, ſi de tantis rebus & ad omnes communiter pertinentibus, cum reliquis non communicaveris. *Iup.* Ergo jam proclama, & præſtò ſint omnes. *Merc.* Rectè dicis. En vos Dei in concionem venite, ne cunctemini: convenite omnes: venite: magnis de rebus conſilium inibimus. *Iup.* Ita nudis, ô Mercuri, ſimplicibuſque verbis, ac pedeſtribus pronuncias, præſertim cùm maximis de rebus Deos convoces? *Merc.* At quomodo vis faciam

Iu-

πῶς μὲν ὦ Ζεῦ ἀξιοῖς; Ζ. ὅπως ἀξιῶ; λαμπρυνούμενα φημὶ δεῖν τὸ κήρυγμα μέτροις τισὶ, καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὡς μᾶλλον σπεύδωσιν. Ερ. ναί. ἀλλ' ἐπῶν οἰῶν ὦ Ζεῦ, καὶ ῥαψῳδῶν τὰ τοιαῦτα, ἐγὼ γὰρ, ἔφησθα ποιητικός εἰμι. ὥστε ἀφεῖταί μοι τὰ κήρυγματα, ὑπόρμησα, ἢ καὶ δεῖ ξυνεῖραι. καὶ γέλως ἔσται παρ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρῶ γὰρ ἤδη τὸν Ἀπόλλω γελῶντά μοι ἐπ' ἐμοῖς τοῖς χρησμοῖς. καίτοι ἐπικρυπτόμενός τε πολλὰ τῆς ἀσφαλείας, ὡς μὴ πάνυ γελῶ ἄγαν τοὺς ἀκούοντας ἐξελέγχειν τὰ μέτρα. Ζ. σὺν νῷ ἄρα, τὸν Ὅμηρον ἐπῶν ἐγκωμίοις τὰ πολλὰ τοῦ κηρύγματος, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἐμφανίσαι. μεμνῆσθαι δέ σε εἰκός. Ερ. ἀ πάνυ μὲν οὖν σαφῶς, καὶ ἀοχείρως. πειράσομαι δ' ὅμως. Μήτε τις ἐν θαλάσσῃ θεὸς, μήτε τις ἄρτι, μήτ' αὐτῶν πυζομένων μόνος, μηδ' Ὠκεανὸς, μηδέ τις νυμφῶν, ἀλλ' εἰς Διὸς ἕλθητε πάντες, οἳ ἀγορὴν, ὅσοι τε κλυτὰς δεινοῦ ἐσβάσεις, ὅσοι τ' αὖ μέσσῃ, ἢ ὑπάτῃ, ἢ μάλα πάγχυ νώτῃ, βωμοῖσι δεδρὸς κνίσσῃσι κῶλα. Ζ. εὖγε ὦ Ἑρμῆ. ἤρεσε μεταφυτεύσει. καὶ σωίασι γὰρ ἤδη. ὥστε δεδεγμένων κρίνειν αὐτὸς, ᾧ τὴν ἀξίαν ἔκαστον, ὡς ἂν ὕλης, ἢ πάχους ἔχῃ. σὺ δὲ προσέδρια μὲν, τοὺς χρυσοῦς. εἶτα ἐπὶ τούτοις, τοὺς ἀργυροῦς. εἶτα ἑξῆς, ὁπόσοι λιθόφυτοι. εἶτα τοὺς χαλκοῦς, ἢ τοὺς λιθίνους. καὶ σὺ αὐτοῖς τούτοις, οἱ Φειδίαι, ἢ Ἀλκαμένεις, ἢ Μύρωνες,

Iupiter? *Iup.* Quomodo velim? Dico tuum præconium versibus esse magnificè efferendum, & grandiloquentia poëtica, qua impulsi diligentiùs conveniant. *Merc.* Sanè verum hoc poëtarum & rhapsodorum est officium. At ego poëticen non calleo: adeò ut præconium sim corrupturus, si hypermetros aut defectivos versus connectam. Et risum ipsis movebo mea carminum imperitia. Itaque video Apollinem ob oracula nonnulla derideri: quanquam cautionis causa multa obscurent, ne omnino audientes otio indulgeant sed expendant versus. *Iup.* Proinde Mercuri, Homericos versus plerosque admisce præconio, ut ille solebat nos convocare. Eorum autem te meminisse est credibile. *Merc.* Certè non admodum certò, neque promptè, attamen tentabo. Ergo Deûm nemo, nec mas, nec fœmina desit, Nullúsque Oceani fluviorum, nullaque Nympha: Aft in consilium Iovis heus properate frequentes: Quique editis celebres hecatombas, quique sedetis Ararum ad fumos, medio vel in ordine divûm, vel ferè postremo, vel nullo nomine noti. *Iup.* Euge Mercuri: optimè præconio functus es. Etenim jam conveniunt. Quapropter singulos excipiendo, ipsos ordine colloca, pro materiæ artis-ve dignitate: In prima sede aureos, in secunda argenteos, in tertia eburneos, in quarta æneos, aut lapideos. Inter hos etiam primas illi teneant quos Phidias, aut Alcamenes, aut Myron, aut

1 Μήτε τις ἐν θαλάσσῃ θεὸς, μήτε τις ἄρτι] Claudicat versus hic, ut etiam postremus in voce νώνυμοι. Sed volens sciens hoc Lucianus ita commisit in persona Mercurii, ut mali Poëtæ, & qui paulò superius de se ipse dixit, ἐγὼ δὲ ἥκιστα ποιητικός εἰμι. *Mercil.*

ἢ Εὐφρανόρος, ἢ τ ὁμοίων τεχνιτῶν, ἀσπάμενοι ἂν. οἱ συρφετώδεις ἢ ὗτοι, καὶ ἄτεχνοι, πόρρω πως σιωπῶντες, καθεδοῦνται σιωπῇ, ἀναπληροῦντες μόνον τὸν ἐκκλησιασμόν. Ερ. ἔσῃ ταῦτα. καὶ καθεδοῦνται, ὡς ἀσφαλές. ἀλλ' ἐκεῖνο μ' ἀσμένῳ χειρον εἰδέναι, εἰ τις αὐτῶν χρυσοῦς ἐστι, καὶ πολυτελὴς ἢ τὸν ὀλκὸν, οὐκ ἀπελεὺς ἢ τὸν ἐργασίαν, ἀλλὰ κιμιδῆ ἰδιωτικὸς, καὶ ἀσύμμετρος, ἀσ τ χαλκῶν τ Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου, καὶ τ Φειδίου, καὶ Ἀλκαμένους τ λιθίνων, καθεδεῖται. ἢ ἀσπάσεσθαι χρὴ νομίζειν εἶναι τὸν τέχνην. Ζ. ἐγὼ μὲν ὅτως. ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὅμως ἀσπαστέος. Ερ. μανθάνω, ὅτι Πλουτίδου κελεύεις, ἀλλὰ μὴ Ἀφροδίτου καθίζειν, καὶ λίθ τιμημένων. ἤκετε δὴ εἰς τὸν ἀσπεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ. ἐοίκασι δ' ἄν ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ, ἀσπεδρύσειν μόνοι. ὡς τὰς γε Ἕλλησας ὁρᾷς ὁποῖοί εἰσι. καλλίστης μὲν, καὶ ὑπερόσωποι, καὶ χ τέχνῃ ἐσκημένοι μάλ. λίθινοι ἢ, ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες. ἢ οἱ γε πολυτελέστεροι αὐτῶν, ἐλεφάντινοι, ὀλίγον ὅσον δ χρυσᾷ ἐπισίλβον ἔχοντες, ὡς ἐπικεχρῶσθαι, καὶ ἐπυγχάσθαι μόνον. τὰ ἢ ἔνδεν, ὑπόξυλοι, καὶ ὗτοι μιᾷ ἀγέλας ὅλας ἐμπολιτευόμενοι σκέπουσας. ἢ Βενδὶς ἢ αὖτη, καὶ ὁ Ἄττης καὶ οἱ Μίθρας. καὶ μὲν ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. Πο. καὶ πῶς τοῦτο ὦ Ἑρμῆ δίκαιον, τ κυνοπρόσωπον τοῦτον ἀσπάζεσθαι μᾶλλον ἢ αἰγοπρόσωπον, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶνος ὄντ; Ερ. ναί. ἀλλά σε μὲν ὦ σύνοισθα, χαλκοῦν ὁ Λύσιππος, καὶ πρόσχρυσον ἐποίησεν οὐκ ἔχοντων τότε Κορίνθιον χρυσόν. ὅτος ἢ, ὅλος aut Euphranor, similes-ve artifices effinxerunt. Cæterùm hi vulgares, nulla arte nobiles, procul amoti sedeant cum silentio, in solum concionis complementum. *Merc.* Hæc fient, & ordine sedebunt. At non facile est scire, an eorum aliquis sit aureus, multisque talentis præponderet, nec accurato, sed vulgari admodum, & inconcinno opere comparatus, ante æneos illos Myronis, & lapideos Polycleti, Phidiæ & Alcamenis, sedebit: an existimandum artem esse præferendam. *Iup.* Ita quidem fieri oportebat: attamen aurum est anteponendum. *Merc.* Intelligo: rationem divitiarum, non præstantiæ, & census haberi jubes in dandis sedibus. Venite igitur occupatum primas sedes, vos aurei. Videntur autem, Iupiter, soli barbari primas occupaturi: nam Græcos vides quales sint: venusti quidem, & pulchri, & secundum artem compositi: lapidei tamen, aut æneiomnes, vel, qui omnium sumptuosissimi sunt, eburnei, pauculo auro renidentes, ut qui eo tantùm intincti, refulgeant. Cæterùm intus lignei in quibus manentes muscarum toti greges conteguntur. Bendis autem hæc, & Anubis ille, & prope ipsum Attis, & Mithres ex solido auro sunt conflati, graves & magni revera pretii. *Nept.* Ecquid justum est Mercuri, primum collocare hunc canina facie Ægyptium, me qui sum Neptunus, priorem? *Merc.* Maximè. At te quidem ô Neptune Lysippus æneum & pauperem fecit, cùm tunc auro carerent Corinthii. Hic autem metallis univer-

μειζόνοις πλουσιώτερός ἐστι. ἀνέχεσθαι δὲ χρὴ παρεωσμένον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις ῥίνα πηλικαύτην χρυσῆν ἔχων, ἀποβλεπόμενός σε. Ἀφρ. σὺ δῆτα ὦ Ἑρμῆ, κἀμὲ λαβὲ, ἐν τοῖς πρωτοστάταις με κατάθες. χρυσῆ γάρ εἰμι. Ερ. ἀλλ' ὅσα γε ἐμὲ Ἀφροδίτη καλὲ ὁρᾷ. ἀλλ' εἰ μὴ παίω λήμας, λίθος ἐκ λόφου πεπτηλικὸς οἰμαι λιθοτομηθεῖσα. εἶτα δόξαν ὕστερον Πραξιτέλει, Ἀφροδίτη γενομένη Κνιδίοις παρεδόθης. Ἀφρο. καὶ μὲν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρίξομαι, ὃς ἐκ κατὰ τὰ ῥαψῳδίαν χρυσῆν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. Ερ. καὶ γὰρ ἐκ τὰ Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολύχρυσον ἔφη εἶναι, καὶ πλούσιον. ἀλλὰ νῦν ὄψει κἀκεῖνον ἐν τοῖς ζωγήμασι τὰ κατώτατα, ἁρπεδονοφορούμενον μετὰ τῶν λῃστῶν, καὶ τὰς κόμας τὰ κεφάλης ἐξεσπουλημένον. ὥστε ἀγάπα ἐκ σύ, μὴ πάνυ σε ἡ ἡλικία σκληρύνουσα. Κολοσσός. ἐμοὶ γὰρ τίς ἂν ἐρίσαι πλησίον, ἡλίῳ τε ὄντι, καὶ πηλικούτῳ τὸ μέγαθος; εἰ δ' ὀλίγον μὴ ὑπερφῦσα, μηδ' ὑπὲρ μέτρον οἱ Ῥόδιοι καθασκευάσασθαί με ἠξίωσαν, δὶς δέκα πηλίσκοις, ἑπτακαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐποιήσατο. ὥστε ἀνάλογον πολυτελίσματος ἂν τοιζοίμην. καὶ ὁπόσον ἡ τέχνη, καὶ τὸ ἐργαστικὸν τὸ ἀκριβὲς ἐν μικρῷ τοσοῦτον. Ερ. τί δ' Ζεῦ, χρὴ ποιεῖν; δύσκριτον γὰρ ἐμοὶ γοῦν ἐκ τοῦτο. εἰ μὲ γὰρ ἐς τὴν ὕλην λάβοιμι, χαλκοῦς ἐστιν. εἰ δ' λογίζοιμι ἀφ' ὁπόσων πολλῶν κεχάλκευται, ὑπὲρ τοὺς πενταμυριοστεδίμνους, καὶ τὴν ἐπιπάλαι ἀνθέμη. Ζ. τί γὰρ ἔδει παρεῖναι ἐκ τοῦτον ἐλέγχοντα τὴν τέχνην; versis est ditior. Quare te removeri patiaris oportet, neque indigneris si naso iste aureus tibi anteponetur. *Ven.* Ergo Mercuri, accipe me, & in primis conſeſſibus colloca: nam ſum aurea. *Merc.* Minimè Venus, quantum ego video. Sed niſi hallucinor, ex albo lapide ex monte Penteli exciſo, ut Praxiteli placuit, facta Venus, Gnidiis tradita es. *Ven.* Atqui fide dignum teſtem tibi producam Homerum, qui ſurſum ac deorſum ſuis in rhapſodiis, auream me eſſe dicit. *Merc.* Sed enim ille ipſe auri multi, & opum poſſeſſorem Apollinem dixit: quem tamen in extremis ſedentem videbis, direpta ipſi à latronibus corona, & ſurreptis citharæ verticillis. Quare contenta eſto cùm ſervili planè in loco non collocata concioni interſis. *Coloſſus.* Quis verò contendere mecum auſit Sol cùm ſim, tantæque magnitudinis? Et niſi me immenſum & immodicum ſtruere voluiſſent Rhodii, ex paribus ſumptibus, ſedecim Deos aureos feciſſent: ad quorum proportionem ſumptuoſior exiſtimarer. Præter tam ingentem magnitudinem ineſt etiam ars, & opificii exquiſita ratio. *Merc.* Quid facto opus Iupiter? Nam hoc judicare difficile eſt. Nam ſi materiam reſpexero, æneus eſt. Verùm ſi ſupputem quot in eo fabricando impenſa fuerint talenta, plures quàm quingentos modios, & cenſum equeſtrem inveniam. *Iup.* Quid opus erat, ut hic etiam intereſſet, qui alio-

1 Θητικὸν] Infimæ claſſis locus apud Athenienſes. Nam totam civitatem in quatuor claſſes Solon diviſerat in πεντακοσιομεδίμνους ἱππάδας, ζευγίτας καὶ θητικούς. Scholiaſt. Ariſtophan. ad Equit. tres tantum facit ordines. *Bourd.*

λων μικροψυχία, καὶ συγχλήσεσθαι τῇ καθέδρᾳ; πάλιν ἀλλ' ὦ Ῥόδιον ἄριστε, εἰ ἐστὶ σοὶ μάλιστα προσηκτέον εἰ τῷ χρυσῷ πῶς ἂν ἐστὶ προεδρεύοις, εἰ μὴ δηπου ἀναστὰς πάντας, ὡς μόνῳ σοι καθέζοιο, τὴν πύκα ὄλλυ ἰατῆρα τῶν πυγῶν ἐπιλαβών; ὡς ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοτάδλιν συγκλησιάζων, ἐπικεκυφὼς τῷ σωτῆρι. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ἄλλο δύσλυθον ἐστὶ τοῦτο. χαλκὼ μὲ γὰρ ἀμφοτέρω ἐσὺν ἐστὶ τέχνης τ' αὐτῆς, λυσιπαρὲς ἐκάτερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μέγεθος, ὁμοίμα τὰ ἐς χρῦσ, ἅτε δὴ παῖδες ὄντες Διὸς, ὁ Διόνυσος ἔτοσι, καὶ Ἡρακλῆς. πότερον ἐν αὐτῶν προκαθεδεῖται; φιλονεικέσι γὰρ ὡς ὁρᾷς. Ζ. Ἀφροδίτη μὲν ἡ Ἑρμῆ, πάλαι δέον συγκλησιάζειν. ὥστε νῶν μὲ ἀναμιξ καθιζόντων, ἔνδα ἂν ἔκαστος ἐθέλῃ. εἰσαῦθις ὃ ἀποδοθήσεται περὶ τούτων συγκλησία. καίγω εἴσομαι τότε ἢ πανυχὴ ποιήσαλ τῷ τάξιν ἑπ' αὐτοῖς. Ερ. ἀλλ' Ἡράκλεες, ὡς θορυβέσι τὰ χοινὰ, καὶ τὰ καθ' ἡμέραν τοῦτα βοῶντες Δήμους. πῦ τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπε; πῦ αἱ ἑκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας. Ζ. κατασιώπησον αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν ὅτι ἕνεκα ξυνελέγησαν, τὰς λήρας τύτους ἀφέντες. Ερ. ὦγ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, τῷ Ἑλλήνων συνιᾶσιν. ἐγὼ γ', ὁ πολύγλωσσός εἰμι, ὥστ' ἐστὶ Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θραξὶ, καὶ Κελτοῖς συνιέναι ῥήτειν. ἄμεινον ἂν οἶμαι τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ σιγὴν ἐπιτάττειν σοι. Ζ. ἴτω σοί. Ερ. εὖγε. σωφρονέστεροι γεγόμενοι σοὶ τ' σοφιστῶν. ὥστε ὥρα δημηγορεῖν. ὁρᾷς, πάλαι πρὸς σὲ ἀποβλέπουσι, σεσιγμένοντες ὅ, τι ἐστὶ ἐρεῖς. Ζ. ἀλλ' ἀγαθὸν ἐπὶ τύχῃ.

aliorum parvitatem argueret, & sessioni obstaret? Verumenimvero Rhodiorum optime, si quàm maximè aureis es præferendus, quomodo prima subsellia tenere possis, nisi omnibus sit surgendum, ut solus sedeas, omni Pnycis spacio alteris natibus occupato? Quocirca rectiùs facies, si prono in concilium capite, rectus concioni interfis. *Merc.* Ecce rursùs alius hic est modus. Æenei enim ambo estis, & ejusdem artificii, utrumque Lysippi opus: & quod maximum est, generis nobilitate pares, ut qui sunt Iovis filii, Bacchus iste, & Hercules. Vter ergo illorum primas tenebit? contendunt enim ut vides. *Iup.* Tempus terimus Mercuri, cùm jamdudum habenda esset concio. Quare nunc promiscuè sedeant, ubi quisque voluerit. Deinceps verò hisce de rebus cogetur de integro concilium: tuncque sciam quis hac in re ordo sit constituendus. *Merc.* At Hercules, ut tumultuantur, communem & quotidianam istam distributionem clamantes, ubi est nectar? ubi relicta ambrosia? ubi Hecatombæ? communia sacrificia. *Iup.* Illis impone silentium Mercuri, ut nugis hisce relictis intelligant cujus rei gratia coacti sint in concilium. *Merc.* Non omnes, Iupiter, Græcam linguam capiunt. At ego multas linguas non calleo, ut Scythis, Persis, Thracibus, & Celtis, quæ intelligant, pronunciem. Satius itaque puto manu significare & imperare silentium. *Iup.* Ita fac. *Merc.* Euge, Pythagoricis taciturniores facti sunt: ita ut concionandi sit tempus. Vides, ut jamdudum conjectis in te oculis, expectant quid sis dicturus. *Iup.* At quod mihi

ὄγε πέπονθα ὦ Ἑρμῆ, σὺν ἂν ἀκηκοὼς μοι πρὸς σὲ εἰπεῖν ἡδὺ ἦν. οἶδα ὅπως παῤῥησιάζῃ ἀεί, καὶ μεγαλήγορος τὰ τοῖς ἐκκλησίαις ἦν; Ερ. οἶδα. καὶ ἐδόκεις γε ἀκοῦσαι σὺ δημηγορῶν. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἠπειλῆς ἀναπάσειν ἐκ βάθρων τὸν γλῶ, καὶ τὸν ἁλύσεσιν αὐτοῖς ἁπασι, τὸν σιδηρᾶν ἐκείνην τὸν χρυσᾶν καθεῖς. Ζ. ἀλλὰ νῦν ὦ πάτερ, σὺν οἶδα εἴτε ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, εἴτε ἐκ τοῦ πλήθους τῶν παρόντων, πολυθρυλήτου γάρ ὡς ὁρᾷς ἡ ἐκκλησία, ἀμηχανῶ μὴ τῷ γνώμῳ, καὶ τεταράττομαι εἰμι, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπεδημένη ἔοικε. τὸ δ' ἀδιανόητον ἁπάντων, ἐπιλέλησμαι τὸ προοίμιον ἅπαντων τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς σύσσωστον εἴη μοι ἡ ἀρχὴ ἀρέσκειν ὑμῖν. Ερ. ἀπολωλέκασι ὦ Ζεῦ πάντες. οἱ δ', ὑπερπλήσει τὴν σιωπὴν, καί τι ὑπέρμεγα ἡμῶν ἀκούσεσθαι προσδέκωσι, ἐφ' ὅτῳ σὺ ἀμφιλέγεις. Ζ. βάλε γὰρ ὦ Ἑρμῆ, τὸ ὅμοιον τοῦτο προοίμιον ἀναῤῥαψῳδήσω πρὸς αὐτούς; Ερ. τὸ ποῖον; Ζ. κίκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί. τε θεαιναι. Ερ. ἄπαγε. ἐκεῖνα δὲ πρὸς ἡμᾶς παπαῤῥητέον ἐστὶ τὰ ἔμπροσθε. πάλιν εἰ δοκεῖ, τὸ μὲ Φορμίωνος τὸν μίτυλον, ἄφες. σὺ δ', τὸν Δημοσθένους δημηγοριῶν τὸν κατὰ Φιλίππου, ἤδιστα ἂν ἐξέλοις, σαυτέρει, ὀλίγα σκαλάπτων. ὅπου γὰρ οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιοῦσιν. Ζ. εὖ λέγεις, σιωπτέον πᾶν ῥητορικὸν, καὶ ῥᾳδιουργίαν τοιάδε εὐκαίρως τοῖς ἀπορουμένοις. Ερ. ἄρξομαι δ' ὅποτε. Ἀνὰ πολλὴν ἐσ' ἀπορίαν θεοὶ χρημάτων, ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν ἦν ὑμῖν, ὁ, τι ἦ ποτε ἄρα τοῦτό ἐστι, ἐφ' ὅτῳ νῦν σιωπᾶτε, ὅτι τοῖσιν τῶθ' οὕτως ἔχει, σαφῶς προσῆμες

mihi accidit, Mercuri, tibi cùm sis meus filius, dicere non pigebit. Scis quàm confidenti animo, & ore grandiloquo fuerim in concionibus? *Merc.* Scio: & te concionantem audiens timui: ac præcipuè quando minabaris te demissa catena illa aurea, terram à fundamentis, & mare cùm ipsis Diis sursum tracturum. *Iup.* At nunc ô fili, nescio utrum impendentium malorum magnitudine, an verò præsentium multitudine (nam hic Deorum conventus est frequentissimus ut vides) animo conturbor, & intremisco, & vincta mihi lingua videtur. Quodque omnium est absurdissimum, excidit mihi totius orationis proœmium, quod præparaveram, ut bellissimo apud ipsos exordio uterer. *Merc.* Perdidisti omnia Iupiter. His suspectum est tuum silentium, & prægrande aliquod malum sese audituros expectant, quia tu cunctaris. *Iup.* Vis igitur Mercuri, Homericum illud proœmium ipsis occinam? *Merc.* Qualenam? *Iup. Diique Deaque omnes dicenti advertite mentes.* *Merc.* Apage. Nam satis in principio adversus nos es debacchatus. Verùm si videtur, molestos illos versus omittito: & quam volueris ex orationibus Demosthenis contra Philippum, paucis immutatis declamato: quod multi oratores nunc faciunt. *Iup.* Rectè dicis compendiosam hanc orandi rationem, & astutiam opportunam hæsitantibus. Tandem igitur incipiam. Multis pecuniis, ô viri Dii vos ante posituros puto, si vobis innotescat, quid tandem sit illud, cujus gratia hunc in cœtum accersiti estis. Quod cùm ita sit, convenit ut me dicentem alacriter

ἀκριβῶς μὲν λέγοντος. ὁ μὲν δὴ παρὼν καιρὸς ὦ θεοί, μετὰ παρρησίας λέγειν φαίην ἂν ἀφεῖς, ὅτι τὸ παρόντων ἐμοὶ πραγμάτων ἀναλήπτειον ἡμῖν ἐστι, ἡμεῖς δ', πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκοῦμεν πρὸς αὐτά. βούλομαι δ' ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθένης, ὑμῖν δηλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς ἀναστατωθεὶς συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. χθὲς γὰρ ὡς ἴστε, Μνησίθεον τὸν ναυκλήρου ὄντα τὰ σωθέντα ἐκ τῆς νεὼς ὀλίγα δεῖν ἀπολωλυῖαν περὶ τὸν Καφηρέα, εἰσιόντα εἰς Πειραιᾶ, ὁ πόντος ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν. εἶτα μὲν τὰς σπονδὰς, ὑμεῖς μὲν, ἄλλος ἄλλῃ ἐτράπεσθε, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δ', ἐδόκουν γὰρ πάνυ ὀψὲ εἶναι, ἀπῆλθον εἰς τὸ ἄστυ, ἵνα περιπατήσωμι τὸ δειλινὸν ὡς κεραμεικῷ, σὺν ὥρᾳ καὶ τῷ μικρολογίᾳ, ὃς ἐκκαίδεκα θεοῖς ἑστιῶν, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, χόρτῳ καὶ κεῖνον, ἤδη δὲ κορυζῶντα. καὶ λιβανωτὸν χόνδρους τέτταρας, εὖ μάλα ῥυπαίνοντας, ὡς αὐτίκα ἀποσβεσθῆναι τὴν ἄνθρακα, μὴ δ' ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι καπνὸν εὐωδιάζοντος. καὶ ταῦτα, ἐκκύψας ὅλας ὑποκρόμμυον, ὁπότε ἡ ναῦς ἤδη πρὸς φέρεσθαι τοῦ σκοπέλου, καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῷ ἁρματίῳ. ἐπεὶ δ' ταῦτα ἐνενόουν, κἀγὼ μὲν τὸν Ποικίλον, ὁρῶ πολὺν ἀνθρώπων πάμπολυ συνεστηκός. σὺνισμὲν, ἔνθεν δὲ αὐτῇ τῇ φωνῇ. πολλοὶ δ', καὶ ὦ τοῦ ὑπαίθρου. καί τινας βοῶντας, καὶ ἀμφισβητοῦντας, ἐπὶ τὸ δικαστήριον καθημένους. εἰκάσας δὴ ὅτῳ ἦν, φιλοσόφους εἶναι τὸ ἐριστικὸν τοῦτον, ἐσυλλήβδην ἐπῃσθόμην, ἀκούσας αὐτῶν ὅ, τι ἐλέγοιτο. καὶ ἔτυχον γὰρ νεφέλαν τινὰ παχεῖαν περιβεβλημένος, κἀμμελήσας ἐμαυτὸν εἰς τὸ ἐκείνου τρόπου, καὶ τὸ πώγωνα ἐπισπασάμενος, criter audiatis. Præsens utique tempus, ô Dii, emissa propemodum voce dicit, nobis fortiter suscipiendam rerum præsentium curam, quas tamen negligere videmur. Iam autem volo deficiente mihi Demosthene, ea vobis apertè declarare, quibus perturbatus concionem convocavi. Heri enim, ut scitis, cùm Mnesitheus nauclerus observatam ex undis navem, quæ ad Capharei scopulos illisa ferme periit, nos in Piræo epulis excepisset, quotquot nostrûm ad sacrificium vocaverat: peractis libationibus, vos quidem alii alia via discessistis, ut cuique visum est. Ego verò, quia nondum erat vespera, in urbem redivi, ut tempore pomeridiano in Ceramico deambularem, animo volvens Mnesithei sordes, qui sedecim Diis epulum præbens, gallum unicum immolavit, eumque senem, & gravedine jam laborantem: præterea quatuor thuris grana, carie obsita, ita ut prunis extinguerentur, neque summis tantillum naribus odorem præberet fumus: idque cùm solidas hecatombas promisisset, tum quum navis in scopulum impellebatur, eratque inter saxa. Postquam hæc mente agitans, ad Poecilen venio, congestam hominum multitudinem inusitatam video: nonnullos in ipsa quidem Stoa: pleroscque verò sub dio: quosdam etiam vociferantes, qui in concione sedentes, obnixè contendebant. Igitur conjectura assequutus quod erat, Philosophos esse ex contentiosis illis, volvi admoto gressu, audire quid dicerent. Etenim nube crassissima me involvi, assumpto illorum habitu, & attracta prolixa barba, valdè

τὸ μέλλε ἐμέσειν φιλοσόφῳ. καὶ δὴ προσπεσὼν μέσῳ τοὺς πολλοὺς ἐπέρχομαι ἀγνοούμενος ἐπὶ ἴσης ἑαυτῷ. δύσκωφον γὰρ τὸ ἐπικείμενον Δάμιν, τὸ ἱππόμορμον, καὶ Τιμοκλέα τὸν σοφὸν, ἀνδρῶν βέλτιστον, ἐκθύμως πάνυ ἐριζόντοιν, ὁ γοῦν Τιμοκλῆς, καὶ ἱδρῶ, καὶ τῷ φωνὴ ἤδη ἐξεκέκλητο πάνυ ἐκ βοῆς. ὁ Δάμις δὲ, τὸ σαρδόνιον ἐπιγελῶν, ἔτι μᾶλλον παρώξυνε τὸν Τιμοκλέα. ἦν δὲ ἄρα περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ μὲν προσέκρουε Δάμις, ὅτι φαύλους ἡμᾶς ἔφασκε τὸν ἀνθρώπων, ὅτι ἐπισκοποῖμεν τὰ γιγνόμενα παρ' αὐτοῖς, οὐδὲν ἄκρα, ἢ μὴ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων. τοῦτο γὰρ αὐτοῦ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐδόκει. καὶ ἦσαν τινες, οἳ ἐπῄνουν αὐτόν. ὁ δ' ἕτερος, τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐφρόνει καὶ ὑπερμαχεῖ, καὶ ἠγανάκτει, καὶ πάνυ πρόσω σπουδάζων, τῷ ἐπιμέλεσθαι ἡμῶν ἐπαινῶν, καὶ διεξιὼν, ὡς οὐ κόσμῳ τινὶ, καὶ τάξει τῇ προσηκούσῃ ἐκαστάτω ἐμέμνητο, καὶ ἀφαιτίτοις μᾶλλον ἔοικεν. καὶ εἶχε μοί τινες ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπαινεῖσθαι. πλὴν ὑπεκμήνει γὰρ ἤδη, καὶ κονήρους ἐφύετ', καὶ τὸ πλῆθος εἰς τὸν Δάμιν ἀπέβλεπεν. ἐμοὶ δὲ ἐγὼ τὸ κινδυνῶδες μόνον, τοῦτο πρῶτα ἐπείλυσα ἐξελχθῆναι, ἀφαλῶς τῷ σπουδάσαι. ἀπῆλθεν οὖν, εἰς τὴν ὑστεραίαν σπουδάζοντες εἰς τέλος ἐπιξελύσαι τὸ σύμμιγμα. κἀγὼ παρομοργῶν τοῖς πολλοῖς, ἐπῄνουν μείζους ἀπόντων οἴκαδε παρ' αὐτοῖς, ἐπαινέντων τὰ τοῦ Δάμιδος, καὶ ἦν πολὺ αἰρομένων τὰ ἐκείνου. ἦσαν δὲ οἱ μὴ ἀξιοῦντες ἐκπεπτωκέναι τὸ σοφόν, ἀλλὰ ἐμμένειν, εἴ τι ὁ Τιμοκλῆς αὖ-

valdè similis eram Philosopho. Tum multos cubito protrudens ignotus ingredior: & verberonem illum Damin Epicureum nanciscor, & omnium hominum optimum Timoclem Stoicum acerrimè contendentes. Vnde jam sudabat Timocles, eique vox intercipiebatur præ clamore. Damis verò [1] sardonium ridens Timoclem magis exasperabat: eratque omnis illorum de nobis disputatio. Etenim execrandus ille Damis affirmabat nos neque rebus humanis providere, neque ea quæ fiunt apud ipsos speculari: nihil aliud quàm nos non esse dicens. Nam hæc vis erat ejus orationis, quam nonnulli probabant. Alter verò, nempe Timocles stabat à nostris partibus, & pro nobis pugnabat, indignaturque & modis omnibus defendebat, diligentiam nostram laudans, & narrans ut recta ratione & ordine singula moderamur, & digerimus: atque ipse etiam laudatores habebat. Verum jam fessus erat, & ægrè loquebatur: turba autem oculos ad Damin convertebat. Tum ego cognito rei periculo, jussi noctem circunfusam dissolvere conventum. Quare abierunt ex composito, ut die postero disceptationem ad finem deducerent. Ego verò vulgo comitem me præbens, interim dum domum repetebant, audiebam Damidis orationem probantes, ejusque sententiam præoptantes. Erant verò qui censebant contrariam opinionem præjudicio non damnandam, sed expectandum an Timocles cras aliquid dicturus

1 *Sardonium*] Ridere risum Sardonium dicuntur, qui risum rident ἐκ ὀδόντων ἐξω sic in Asin. Σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον. i. *Sardonicè ridentes ajebant.* Copp.

ελον ἱρεῖ. τωῦτ' ἐστιν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκάλεσα. ὀλίγα ὦ θεοὶ εἰ λογίσοισθε ὡς ἡ πᾶσα μὲν ὑμῖν τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ εὐσεβὼν, οἱ ἄνθρωποί εἰσιν. εἰ δ' ἔστι πιθέσθαι ἢ μὴ δὲ ὅλως θεὸς εἶναι, ἢ ὄντας, ἀπρονοήτους εἶναι σφῶν αὐτῶν, ἄθυτα; καὶ ἀγάρωστα, καὶ ἄπρακτα ἡμῖν ἔστιν τὰ ἐκ γῆς, καὶ μάτην ἐν ὑρανῷ καθεδούμεθα, λιμῷ ἐχόμενοι, ἑορτῶν ἐκείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων, καὶ θυσιῶν, καὶ παννυχίδων, καὶ πομπῶν στερόμενοι. ὡς ἐν ὑπὲρ τηλικούτων φημὶ δεῖν ἅπαντας ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι, καὶ ἀφ' ὅτε κρατήσας μὲν ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δεξιὰ ἀληθέστερα λέγειν, ὁ Δάμις δ', καταγελασθήσεται ὑφ' ἁπάντων. ὡς ἴσως οὐ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ πέποιθα, ὡς κρατήσας καθ' ἑαυτὸν, ἵν' μὴ ἐκ τοῦ παρ' ἡμῶν αὐτῷ ὑποστηρίγματος. κήρυττε δ' Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ Διὸς νόμου, ὡς ἀνίσταμενοι, συμβουλεύοιεν. Ερ. ἄκουε. σίγα. μὴ τάραττε. τίς ἀμείνω βούλεται τῶν τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστι; τί τοῦτο, οὐδεὶς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, ὑφ' τὸ μέγαθος τῶν ἠγελημένων ἐκπεπληγμένοι; Μω. [1]ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἅπαντες, ὕδωρ, καὶ χαῖε γθόνιοι ἐστε. ἐγὼ δ', εἰ μοι μὴ παῤῥησίας λέγειν δοθείη, πολλὰ ἂν ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν. Ζ. λέγε ὦ Μῶμε, πάνυ γὰῤῥῶν. δῆλον γὰρ εἰ ἐπὶ τὸ συμφέρον παῤῥησιάζόμενον. Μω. σὺν ἀκούετε ὦ θεοὶ πάντες, τά γε [2]ἀπὸ κραδίας φασίν. ἐγὼ γὰρ οὐ πάνυ ὑποστέλλομαι ἐς τόδε ἀμηχανίας προελήλυθας τὰ ἡμέτερα οὐ πολλοὺς τοιούτους ἀναφυήσεσθαι ἡμῖν σοφιστὰς, παρ' ἡμῶν ὠφελουμένους ἱκανῶς. ἐπεὶ τί ἂν ἔτι ἐποίουν ἐκεῖνοι, ἢ τὰ ἐκείνων ἐκμανθάνοντες, ἢ ἐκείνοις ἐπιτιθέμενοι; ἐγὼ δὲ ἐκείνους μὲν ἐῶ, ἐμὲ δὲ ἐπαινῶ, ὅτι ἐκ τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων ἐκείνοις ἐπιτίθεμαι. ἐπεὶ τί ἂν ἔτι ἐποίουν ἐκεῖνοι, ἢ τὰ ἐκείνων ἐκμανθάνοντες, ἢ ἐκείνοις ἐπιτιθέμενοι; ἐγὼ δὲ ἐκείνους μὲν ἐῶ, ἐμὲ δὲ ἐπαινῶ, ὅτι ἐκ τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων ἐκείνοις ἐπιτίθεμαι. ἐπεὶ τί ἂν ἔτι ἐποίουν ἐκεῖνοι, ἢ τὰ ἐκείνων ἐκμανθάνοντες, ἢ ἐκείνοις ἐπιτιθέμενοι; ἐγὼ δὲ ἐκείνους μὲν ἐῶ, ἐμὲ δὲ ἐπαινῶ, ὅτι ἐκ τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων ἐκείνοις ἐπιτίθεμαι.

turus esset. Hæc sunt ob quæ vos convocavi, non exigua ô Dii, si perpenderitis omnem nobis honorem, gloriam & proventum ab hominibus esse petendum. Qui si crediderint nullos omninò esse Deos, aut si sint, res tamen humanas nulla eorum providentia gubernari, nec sacra, nec dona, nec honores ex terra sunt expectanda: & frustra in cælo sedebimus, fame laborantes, festis illis diebus, celebritatibus, certaminibus, sacrificiis, nocturnis ludis, pompisque privati. Super tantis itaque rebus, aio oportere nos omnes consilium comminisci, quo à præsentibus periculis liberemur, & Timocles veriora dicere visus, vincat: at Damis ab auditoribus derideatur. Non enim prorsus confido fore ut vincat per se Timocles, nisi à nobis illi subsidium accedat. Pronuncia Mercuri præconium illud, quod lex edicit, ut surgentes consultent. *Merc.* Audi, tace, ne turbes. Quis summorum Deorum, quibus licet, verba vult facere? Quid rei est? nemo surgit: sed cuncti quiescitis rerum propositarum magnitudine obstupefacti? *Mom.* At vos sic muti tellus fiatis & unda. Verùm ego si mihi verba facere cum libertate concederetur, multa Iupiter, haberem dicenda. *Iup.* Confidenter dic ô Mome. Nam aliquid in communem utilitatem videris propositurus. *Mom.* Proinde audite, Dii omnes, ex animo, quod ajunt. Ego enim omnino expectabam res nostras in eam difficultatem delapsuras, multosque hujusmodi Sophistas nobis suppul-

1 Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν] Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν. *Marcil.*

2 Ἀπὸ κραδίας] Proverbium de quo dixi ad Petron. *Bourd.*

1 Τυμ-

καὶ τὸν αὐτίκαν δ' τόλμης λαμβάνοντας. καὶ μὰ τὸν Δία, ὅτι τῷ Ἐπικούρῳ ἄξιον ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῖς ἑαυτοῦ αὐτοῦ, καὶ διαδόχοις τῆς δογμάτων, εἰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπολήψεται. ἢ τί γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσαι τις ἂν φρονεῖν, ὁπόταν ὁρῶσι πενίᾳ τῷ βίῳ τὸν παραχθέντα, καὶ τὰς μὲν χρείας αὐτῶν, ἀμελουμένας, τὸ σεμνὸν, καὶ νόσοις, καὶ δουλείᾳ καταφθειρομένας. πάμπονηρους ὄντας, καὶ μιαροὺς ἀνθρώπους, τρυφωμένους, καὶ ὑπερπλουτοῦντας, καὶ ἐπιτέτιμους τοῖς κρείττοσι, καὶ τοὺς ἱερουργοῦντας καὶ κολαζομένους, ἀλλὰ διαλανθάνοντας. ἀνασκολοπιζομένους δὲ, καὶ [1] τυμπανιζομένους σύνοπτα τοῖς ὁδὸν ἀδικοῦσι. εἰκότως τοίνυν τοῦτο ὁρῶντες, ὅταν ἀκούσωσι τῶν ἡμῶν, ὡς οὐδὲν ὅλως ὄντων. καὶ μάλιστα ὅταν ἀκούσωσι τῶν χρησμῶν λεγόντων, ὡς ἀφθὰς τὸ κακὸν, μεγάλῳ δρόμῳ καθελοῦσα. ὃ μέντοι δηλόν ἐστι τῷ αὐτῷ, εἴτε τῷ τοῦ πολεμίου. καὶ πάλιν, ὦ θεία Σαλαμὶς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν. καὶ Πέρσαι γὰρ οἶμαι, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτε μὲν γὰρ πάλιν τῷ ψευδοῦς ἀκούσαντο ὅτι ἐφιλοῦμεν, καὶ πεπεισόμεθα, καὶ δεδεμένοι, καὶ δουλεύοντες, καὶ στενάζομεν, καὶ μυρία ὅσα πάσχομεν ἔχομεν, καὶ ταῦτα, μακάριοι, καὶ ἀθάνατοι ἀξιοῦντες εἶναι, τί ἄλλο, ἢ δικαίως καταγελῶσι, καὶ εἰκῆ λέγω πάντα τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς δὲ ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἄνθρωποι ὄντες, καὶ παρὰ ἀνόητοι, διελέγχουσι ταῦτα, ἃ τῶν σεσήπασιν ἡμῶν παρειμένων, δίκαιον ἀγανακτεῖν εἴ τινες ἡμῖν ἐπιφθονοῦσι, τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσι.

pullulaturos, à nobis ipsis suæ audaciæ causam sumpturos. Nec sanè per æquitatem, æquum est irasci Epicuro, nec ejus discipulis, & disciplinæ successoribus, si talia de nobis senserunt. Quid enim de nobis sentire ipsos quispiam putet, quum tantam in vita perturbationem cernunt? Bonos quidem, negligi, in paupertate, morbis, & servitute consumi: verùm homines omni scelere contaminatos, honore & & divitiis priores esse, & melioribus imperare: sacrilegos autem non puniri, sed delitescere: Insontes autem interdum cruci affigi, & fustibus cædi. Quæ cùm videant, jure de nobis ita sentiunt, ac si nihil omnino simus. In primis verò quum oraculorum effata audierint, Vt magnum imperium trajecto destruet Hale, quibus non declaratur sit-ne hoc ipsius, an hostium. Rursus, Vxorum Salamis charissima pignora perdet. Nam Persæ puto, & Græci, uxorum proles erant. Rursus quum ex poëtis audiunt nos amare vulnerari, servire, vinculis obstringi, seditionibus turbari, innumeris molestiis implicari, præsertim cùm beati & immortales esse contendamus: quid aliud quam nos jure deriderent, & stulti facerent? Porrò nos indignè ferimus, siqui homines non prorsus væcordes hæc arguunt: nostramque providentiam rejiciunt, cùm potiùs nos contentos esse oporteat siqui adhuc sacra faciunt nobis hunc in modum errantibus. Hic

[1] Τυμπανιζομένους] Quod damnati ducerentur cum tintinabulo ad supplicium, dixi alibi. *Bonav.*

[1] Πολ-

καὶ μοι σύναθλα ὦ Ζεῦ, μόνοι γὰρ ἐσμὲν, καὶ ἐδεῖς ἄνθρωπος πάρεστιν ἐν τῷ συλλόγῳ ἔξω Ἡρακλέους, καὶ Διονύσου, καὶ Γανυμήδους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν παρεισκεκλημένων τούτων ἀπόκριναί μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτε σοι ἐμέλησεν εἰς τοσοῦτον ἢ ἐν τῇ γῇ, ὡς ἐξιέναι οἵ τινες αὐτῶν οἱ φαῦλοι, ἢ οἵ τινες οἱ χρηστοί εἰσιν. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεὺς ἐκ Τροιζῆνος εἰς Ἀθήνας ἦν, οὐδὲ πάρεργον ἐξήκεσε τοὺς κακούργους, ὅσον ἐπὶ σοί, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ, εὐδὲν ἂν ἐκώλυε ζῆν σύτυφοῦσιν πᾶς τὴν ὁδὸν βαδίζοντα σφαγαῖς, τὰ Σκείρωνα καὶ τὰ Πιτυοκάμπλου, καὶ Κερκύονα, καὶ τοὺς ἄλλους. ἢ εἶτα μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ προνοητικὸς, ὑπὸ φιλανθρωπίας ἀνακινωθεὶς τὰ παρ' ἑκάστοις, ἐξέπεμπε τοῦτον τὰ οἰκεῖα αὐτὸν, ἐρευνητὴν ἄνθρωπον, καὶ σκεψόμενον εἰς τοὺς πόνους, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγου ἐφθόνησας ἂν τὴν Ὕδραν, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνίων, καὶ ἵππων τῶν θρᾳκικῶν, καὶ τὰ κενταύρου ὕβρεως, καὶ παροινίας. ἀλλ' εἰ χρὴ τἀληθῆ λέγειν, κεφήμεθα, τοῦτο μόνον ἐπιτηροῦντες, εἴ τις θύῃ, καὶ κνισᾷ ἐπὶ τοὺς βωμούς. τὰ δ' ἄλλα, καὶ ἢν φέρηται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστον ἀπόσυρόμενα. τοιγαροῦν, εἰκότως νῦν πάσχομεν, καὶ ἐπισύμεθα. ἐπειδὰν καὶ ὀλίγοι οἱ ἄνθρωποι ἀνακύπτοντες, ἀναθήσουσιν ἡδὺ ὄφελος αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν ἡμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς πέμποιεν. εἶτ' οὐκέτι ὄψῃ κεχηνελωμένους τοὺς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμίδας, κρατυμένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνηγόρους. ὥστ' ἡμέτερον ἂν εἴη παίειν, καὶ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, καὶ εἰς τόδε

Hic verò mihi Iupiter, soli enim sumus, nec homo quisquam in cœtu adest, præter Herculem, Bacchum, Ganymedem, Æsculapium, ascriptitios istos, cum veritate respondeo, Num aliquando tantam hominum curam suscepisti, ut expenderis quinam illorum mali, qui boni sint? hoc non ausis dicere. Ergo nisi Theseus Trœzene Athenas profectus, maleficos in itinere excidisset, quantum ad te, tuamque providentiam attinet, nihil obstaret quominus viverent viatorum cædibus insolescentes Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique innumeri. Aut nisi Eurystheus homo cùm justus, tum providus, singulari humanitate impulsus, singulis apud quosque diligenter exploratis, hunc famulum suum emisisset, hominem manu promptum, factisque strenuum, & ad labores obeundos alacrem, ô Iupiter, tu Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centaurorum contumeliam, ac petulantiam parum curasses. At si vera profiteri oportet, sedemus, hoc tantùm observantes, an aliquis sacrificet, & aras adoleat. Porrò res cæteræ secundo flumine feruntur, ut unaquæque fortuitò distrahitur. Itaque meriti hæc patimur, & patiemur ampliùs: quum homines paulatim emergentes, animadverterint sibi nihil prodesse quòd sacra offerant, & libamina nobis mittant. Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas: victosque & jugulatos ab ipsis patronos hosce nostros. Quare nostrarum esset partium talia cœpta compescere, & medicari, cùm ea isti in tantum provexerint.

αὐτὸ προσαγόντων. Μόμῳ γ' ἐ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄπιμος ἔσῃ. οὐδὲ γὰρ πάλαι τ' πρωμένων ἦν, ἡμῶν ἔτ' εὐτυχούντων, ἐ τὰς θυσίας ἐρρυπωμένων. Z. τοῦτον μὲ ὦ θεοί, λαβεῖν ἐάσαμεν, ἔτι πρεσβὺν ὄντα, καὶ ἐπιλήπτικόν. ἔτι μὲ γὰρ ὡς ὁ θαυμαστὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲ ἐγκαλέσαι, ἐ μέμψασθαι, καὶ ἐπιτιμῆσαι, ῥᾴδιον ἐ ὃ βουλόμενος παύεσθαι. τὸ γ' ὅπως τὰ παρόντα βέλτιω γένηται συμβουλεῦσαι, τοῦτ' ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου. ὅθεν οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι ποιήσετε, καὶ τότε σιωπῶντες. Πο. ἐγὼ τὰ μὲ ἄλλα, ὑπονοῦχός εἰμι ὡς ἔτε, καὶ σὺ βουλεύου πολιτεύσομαι, καὶ' ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατόν, σώζων τοὺς πολίτας, καὶ ἀδικήματων τὰ πολλὰ καὶ τοὺς ἀνήμους κεφαλαίων. ὅμως δ' ὦν, μέλλ' γάρ μοι ἐ τ' εὐπρεπὲς, φημὶ δεῖν τὸν Δάμιν τοῦτον, ἐκποδὼν ποιήσασθαι πρὶν ἐπὶ τοῦ ἔργου ἥκειν, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ ἐ ὑπέρογκη λέγων. φῆς γὰρ ὦ Ζεῦ, πληθυντὸν τινα εἶναι αὐτόν. ἄμεμφ γὰρ ἐ δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετερχόμεθα τοὺς τὰ τοιαῦτα ἡμῶν διεξιόντας. Z. παίζεις ὦ Ποσειδῶν, ἢ τέλεον ἐπιλέλησαι; οὐδὲν ἐφ' ἡμῖν τ' τοιοῦτον ἐστὶν, ἀλλ' αἱ μοῖραι ἐκάστῳ ἐπικλώθουσι, τ' μὲ, κεραυνῷ, τ' δ', ξίφει, τ' δ', πυρετῷ, ἢ ῥόπῃ, ἀποπνεῦσαι. ἐπὶ οὖν μοι ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα λῇ, ἐάσαιμ' ἂν οἷς τοὺς ἱεροσύλους πρόλω ἀπολῆσθαι ἀκριβωσώτους ἐξ ὀλυμπίας, ἵνα μὴ τ' πλουσίων ἀποκείρωνται, ἐξ μιᾶς ἐκείνης ἕλκηθρα; ἢ σὺ αὐτὸς φοβεῖσθαι ἂν σὺ Γεραιστῷ τ' ἁλιέα τ' ἐξ Ὠρεοῦ, ὑφαιρούμενόν σου τὸν τρίαιναν; ἄλλως τε, καὶ δόξομεν ἀγανακτεῖν τὰ μικρὰ, καὶ ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀνέχεσθαι. Μόμος δὲ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσται. οὐδὲ γὰρ πάλαι τῶν πρωτευόντων ἦν, ἡμῶν ἔτι εὐτυχούντων, ἐν τοῖς θεοῖς ἐντετιμημένος. Z. τοῦτον μὲν ὦ θεοί, λαβεῖν ἐάσωμεν, ἔτι νεαρὸν ὄντα, καὶ ἐπιλήπτικόν. ἔτι μὲν γὰρ ὡς ὁ θαυμαστὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλέσαι, ἐν μέμψασθαι, καὶ ἐπιτιμῆσαι, ῥᾴδιον ἐστὶ ὃ βουλόμενος παύεσθαι. τὸ δ' ὅπως τὰ παρόντα βέλτιω γένηται συμβουλεῦσαι, τοῦτ' ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου. ὅθεν οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι ποιήσετε, καὶ τότε σιωπῶντες. Πο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, ὑπονοῦχός εἰμι ὡς ἔτε, καὶ σὺ βουλεύου πολιτεύσομαι, καὶ ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατόν, σώζων τοὺς πολίτας, καὶ ἀδικημάτων τὰ πολλὰ καὶ τοὺς ἀνήμους κεφαλαίων. ὅμως δ' ὦν, μέλλ' γάρ μοι ἐν τῷ σκοπῷ, φημὶ δεῖν τὸν Δάμιν τοῦτον, ἐκποδὼν ποιήσασθαι πρὶν ἐπὶ τοῦ ἔργου ἥκειν, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ ἐν ὑπέρογκη λέγων. φῆς γὰρ ὦ Ζεῦ, πληθυντὸν τινα εἶναι αὐτόν. ἄμεμφ γὰρ ἐν δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετερχόμεθα τοὺς τὰ τοιαῦτα ἡμῶν διεξιόντας. Z. παίζεις ὦ Ποσειδῶν, ἢ τέλεον ἐπιλέλησαι; οὐδὲν ἐφ' ἡμῖν τ' τοιοῦτον ἐστὶν, ἀλλ' αἱ μοῖραι ἑκάστῳ ἐπικλώθουσι, τ' μὲν, κεραυνῷ, τ' δ', ξίφει, τ' δ', πυρετῷ, ἢ ῥόπῃ, ἀποπνεῦσαι. ἐπὶ οὖν μοι ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα λῇ, ἐάσαιμ' ἂν οἷς τοὺς ἱεροσύλους πρόλω ἀπολῆσθαι ἀκριβωσώτους ἐξ ὀλυμπίας, ἵνα μὴ τ' πλουσίων ἀποκείρωνται, ἐξ μιᾶς ἐκείνης ἕλκηθρα; ἢ σὺ αὐτὸς φοβεῖσθαι ἂν σὺ Γεραιστῷ τ' ἁλιέα τ' ἐξ Ὠρεοῦ, ὑφαιρούμενόν σου τὸν τρίαιναν; ἄλλως τε, καὶ δόξομεν ἀγανακτεῖν

rint. Momo autem non magnum impendet periculum, si non honoretur. Neque enim olim in eorum censebar numero quibus honos habebatur, rebus vestris adhuc florentibus, vobisque sacrificiorum fructum percipientibus. *Iup.* Hunc quidem, ô Dii, nugari sinamus, qui semper asperum, & objurgatorem se præbet. Est enim, uti dixit admirandus ille Demosthenes, perfacile criminari, insectari, & reprehendere cuivis volenti. Sed consilium dare quo rebus præsentibus succurratur, prudentis revera consultoris esse. Quod vos alii, probè scio, etiam hoc tacente facietis. *Nept.* Ego quidem præter alia, ut scitis, sub undis versor, & in profundo marinam Remp. administro, solus pro virili parte navigantes servans, naves deducens, & ventos demulcens. Attamen, quia eos etiam curo qui hìc adsunt, dico hunc Damin esse è medio tollendum, priùs quàm ad contentionem veniant, aut fulmine, aut alia quapiam machina, ne disputando vincat: quandoquidem, ut ais Iupiter, est disertus. Quo facto ipsis ostendemus, nos de illis sumere supplicium, qui hæc in nos loquuntur. *Iup.* Ludis Neptune, an prorsus es oblitus? Nihil enim tale in nostra potestate est situm. Verùm Parcæ fatum unicuique decernunt, alii ut fulmine, alii gladio, alii febre, alii tabe occidat. Etenim si id meæ facultatis fuisset, scilicet sacrilegos illos sivissem fulmine non ictos ex Olympia digredi nuper, detonsis mihi duobus cincinnis, utroque sex minarum pondo? Aut tu ipse neglexisses in Geræsto Oreensem illum piscatorem, qui tibi tridentem surripiebat? Præterea indignari

κτῖν, λελυπημένοι τὸ πρᾶγμα, καὶ δεδιέναι τὴς δίκης τὸ Δαμίδος λόγους, καὶ δι' αὐτὸ διασκεδάζειν, ἢ ἄνδρα ἀ θεμιτεύοντος ἀντιξιῶσθαι αὐτὸν τῇ Τιμοκλεῖ. ὥστε τί ἄλλο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατῖν ὕπω δοξόμεν; Πο. καὶ μὴν σωτομόν τινα πρώτην ἡμῖν ἐπινενοηκέναι ἔγωγε ὦδε τῷ νίκῃ. Ζ. ἄπαγε, γυνοῦς τὸ εὐθύμημα ὦ Ποσειδῶν, καὶ κρημνῶν παχὺ, ὥσαν αἱρήσειν τὴν ἀντιγωνίστην, ὡς ἀποθάνῃ ἀήττητος, ἀμφίεσον ἴπ, καὶ ἀδιάκελον κατάλειπε τὸν λόγον. Πο. σοκῶν ἄμεινόν τι ὑμῖς ἐπινοῆτε ἄλλο, εἰ τάμοὶ ἔπως ὑμῖν ἀπεπθύνεσθαι. Ἀπολ. εἰ ἐ τοῖς νέοις, ἴπ ἐ ἀγροικοτέροις, ἡμῖν ἐφεῖτο σὺν τῷ νόμῳ δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἶπόν τι συμφέρον εἰς τὸ μέσον. Μω. ἡ μὲν σκέψις ὦ Ἄπολλον, ὅτι περὶ μεγάλων, ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι σκοπεῖν τὸν λόγον. χαλεπὸν γὰρ εἰ ἐ περὶ τῶν ἐσχάτων κινδυνεύοντες, περὶ τῶν τοῖς νόμοις ἐξουσίας σκοπεσόμεθα. σὺ δ' ἐ πάνυ ἤδη ἔννομος εἶ δημηγορῶν, ἀπαλαὶ μὲν ἐξ ἐφήβων χαίνων, ἐγγεγραμμένος δ' ἐς τὸ τῶν δώδεκα ληξιαρχικόν. καὶ ὀλίγου δεῖν, τῶν ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν. ὥστε μὴ μειρακιεύου πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ λέγε θαῤῥῶν ἤδη τὰ δοκοῦντα. μὴ αἰδεσθεὶς, εἰ ἀγένειος ὢν, δημηγορήσεις. καὶ ταῦτα. βαθυπώγωνα, καὶ σώφρονον ὅπως ἔχων τὸν Ἀσκληπιόν. ἄλλως τε, καὶ αἰσχρὸν ἂν εἴη σοι νῦν μάλιστα σκοφαίνειν τῇ σοφίᾳ, εἰ μὴ μάτην σὺ τῆς Ἑλικωνίδος κόμης, ταῖς μούσαις συμφιλοσοφῶν. Ἀπολ. ἀλλ' ὁ σὺ ὦ Μῶμε, χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφιέναι, τὸν Δία δέ. καὶ νῦ ὅτῳ κελεύσῃ, τάχ' ἄν τι οὐκ ἄμουσον εἴποιμι, dignari videbimur hoc facto perturbati, & Damidis pertimescere sermones, eamque ob rem hominem summovere, non expectata ejus cum Timocle disputatione. Itaque quid aliud quam indicta causa vincere sic videbimur? *Nep.* Atqui viæ compendium ad parandam victoriam ego à me excogitatum arbitrabar. *Iup.* Apage ineptum hoc consilium, Neptune, & magnopere crassum, ut adversarium ante pugnam tollamus, quò invictus moriatur, relicta in ambiguo disputatione. *Nep.* Proinde aliud præstantius excogitate, si mea consilia sic repudiatis. *Apol.* Si nobis quoque juvenibus atque adhuc imberbibus per legem liceret concionari, forsan aliquid ad hanc consultationem utile dicerem. *Mom.* Certè Apollo, de rebus adeò magnis instituitur consultatio, ut in ea non ætatis, sed communis omnibus boni ratio proponatur. Lepidum enim esset, si in extremum periculum adducti, de legum potestate anxiè disputaremus. Cæterùm tu jam omnino legitimus es concionator, cùm jam olim ex ephebis sis egressus, & in duodecim Deorum tabulam relatus, & ferè Saturni tempore in consilio fueris. Quare noli te erga nos juveniliter gerere: sed tum sententiam animo confidenti pronuntia. Neque te pudeat quòd imberbis concionabere: præsertim cùm filium habeas Æsculapium tam promissa barba insignem. Quinetiam te decebit, nunc maximè, quod in te est sapientiæ exhibere, nisi frustra cum Musis philosophando in Helicone sedes. *Apol.* At ô Mome, tuum non est, sed Iovis hæc mandata dare. Qui si jusserit, fortè aliquid eloquar non ineruditum, sed

ἀλλὰ τί σὺ τῇ Ἑλικῶνι μελίτης ἄξιον. Ζ. λέγε ὦ πάτερ. ἐφίημι γάρ. Ἀπολ. ὁ Τιμοκλῆς ἀγαθός, εἰκὸς χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φιλόσοφος, καὶ τὰς λόγους πάνυ ἠκριβωκὼς τὰς Στωϊκάς. ὥστε εἰ σωφρονεῖν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ πολλοῖς τῶν νέων, καὶ μαθὼν οὐκ ὀλίγους ἐπὶ τοῦτο συλλέγῃ, σφόδρα πιθανῶς ἂν, οἶμαι, ἰδίᾳ τοῖς μαθηταῖς ἀφελέσθαι. εὐπλήθει γὰρ ἰδιωτῶν, καὶ τῶν φαύλων ἰδιώτης, καὶ μιξοβάρβαρος, ὥστε γέλωτα ὀφλισκάνειν ἀφ' οὗτος εὐπαίδευτος, εἰ σωφρονοῖεν, ἀλλὰ βαττολογίζων, καὶ παραπίπτων. καὶ μάλιστα ὁπόταν ὕπνος ἔχῃ, καὶ κραιπαλήσαντα ἐπιδιδύσκωσι βλάπτειν, σωθῆναι μὲν γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ἐξεῖναι, καὶ λεπτολογήσαντα, ὡς φασὶ οἱ ἄριστοι τῶν Στωϊκῶν εἰδότες. λέγειν, καὶ ἑρμηνεύειν, ὑπ' ἀσθενείας ἀφῃρῆσθαι αὐτὰ, καὶ συγχεῖ. τὸν ἀποσαφοῦντα, πάλιστα. ἀλλ' αἰνίγμασιν ἐοικότα φθέγγεσθαι, καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφέστερα τὰς ἐρωτήσεις ἀπαιτεῖν ὁμοῦ. οἱ δὲ, ἃ σωφρονοῦντες, καταγελῶσιν αὐτῶν. δεῖ γὰρ οἶμαι σαφῶς λέγειν, καὶ τοῦτο μάλιστα ποιεῖσθαι πολλῷ τῷ σθένει, ὡς συνιᾶσιν οἱ ἀκούοντες. Μω. τοῦτο μὲν ὀρθῶς εἶπας ὦ Ἄπολλον, ἐπαινέσεις τοὺς σαφῶς λέγοντας, σὺ δὲ μὴ πάνυ ποιεῖς σὺ τοῦτο· οὐ τοῖς χρωμοῖς, λοξὸς ὤν, καὶ χειφώδης, καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τοὺς ἀκούοντας, ἄλλα δεῖσθαι Πυθίου φθέγγεσθαι τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. ἀπορᾷ τοίνυν τούτῳ συμβουλεύεις; πῶς ἂν ποιησαίμεθα ὁ Τιμοκλῆς ἀδυναμίας τοῦ τοῖς λόγοις; Ἀπολ. σωφρόνει ὦ Μῶμε, εἴ πως δυνησόμεθα αὐτῷ ἀλλαχοῦ ἄλλον τῶν

sed quod cum mea in Helicone exercitatione conveniat. *Iup.* Dic ô fili, nam injungo. *Apol.* Timocles ille, vir bonus, & pius videtur, & Stoicorum doctrinam exquisitè callet: quò fit ut ad docendam philosophiam cum juvenibus conversetur, nec mercedem exiguam inde colligat, adeò est distertus quum privatim apud discipulos disserit. Cæterum quum apud multitudinem dicendum est timidissimum animum, vulgarem, barbaramque linguam profert, unde in cœtibus irridetur, cùm non eloquatur, sed balbutiat, & perturbetur. Quo modo se habet, in primis quando specimen facundiæ edere gestit. Etenim est intellectu acutissimo, & subtilissimo ingenio, ut ajunt qui Stoicorum doctrinam meliùs callent. Quæ autem dicit & exponit, ea præ imbecillitate corrumpit, & confundit, quid sibi velit non declarans; sed ænigmatibus similia proponens, rursus etiam multò obscuriora ad interrogationes respondens. Porrò auditores cùm non intelligant, eum irridents. Dicendum autem est perspicuè, & hoc in primis providendum diligenter, ut auditores dicta intelligant. *Mom.* Rectè quidem hoc dixisti Apollo, quòd eos laudasti qui perspicuè loquuntur: quanquam id non admodum in oraculis tuis observare soles, quæ tu obliqua & intricata reddis, & in mediam intercapedinem tuto projicis plerumque, ut ad eorum expositionem auditores alio egeant Pythio. Sed quid ad hoc affers consilii? quo remedio Timoclis in dicendo impotentiæ succurrendum? *Apol.* Si possemus, ô Mome, patronum aliquem alium præbere, ex iis qui pro

ire

των ἐρώτα καὶ ἀξίων, ἄκρος ἂν σκεῖνος ἐσύμενῆς ὑποβάλη. Μω. ἀληθέστατον τοῦτο ὡς ἀληθῶς εἴρηκας, ἔτι παιδαγωγὸ τινος δεόμενον, συνήγορον δὲ σωφροσύνης φιλοσόφων παρασήσασθαι, ἐρμηνεύσοντα πρὸς τοὺς παρόντας, ἅτινα ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ. καὶ τὰ μὲν Δάμιν, αὐτοπρόσωπον, καὶ δι' αὐτοῦ λέγειν. τὰ δ', ὑπακροατὴ σοφιστοῦ μόνον, ἰδίᾳ πρὸς τὸ ἓς σκεῖνον ὑποβάλλειν τὰ δοκοῦντα, τὰ ὑπακροατοῦ δ', ῥηθρεύειν, ἀλλ' αὐτὸν ἕως σιωπᾷ ἐᾶν, τι ἀκούσῃ. ταῦτα πῶς ἂ γέλως ἂν εἴη τῇ πλήθει, ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἄλλως ἐπιτηδεσόμεθα. σὺ δ' ὦ θαυμάσιε, φῄς δὲ μάντις εἶναι, καὶ μισθὸς σὸν ὀλίγως ἐπὶ τοῦ τοιούτου ἐξέλεξας, ἄχρι τοῦ πλίνθους χρυσᾶς ποτε εἰληφέναι, τί σὸν ἐπιδείξω ἡμῖν καιρὸν τοῦ τέχνου, πρόσπαιδ' ὑπὲρ τῶν σοφιστῶν κρατήσαι λέγων; οἶδα γάρ σε τὸ ἀποθησόμενον, μάννις ὤν. Ἀπολ. πῶς ὦ Μῶμε, δύνασθον ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδα ἡμῖν παρόντα; μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἷα ἡ Κασταλία ἐστίν; Μω. ὁρᾷς; ἀποδιδράσκεις τὸ ἔλεγχον, οὐ τοῦ συνηθέος ὄμματος. Ζ. ὅμως ὦ τέκνον, εἰπέ, καὶ μὴ παρόχης τῷ συκοφάντῃ τούτῳ ἀφορμὰς, λοιδορεῖσθαι, καὶ χλευάζειν τὰ σά, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λιβανωτοῦ κάπνῳ, ὡς εἰμὴ ἔχοις ταῦτα, φρενοβλαβῆ σε ὄντα τέχνης. Ἀπολ. ἄμεινον μὲν ἦν ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἀπόντων μοι τῶν χρησίμων παρόντων, ὡς ἔθος. ὅμως δ', καὶ ἔστω ἡμῖν σκεῖνον, καὶ ἄσκοπον πειρᾶσθαι ἐσμὸν ἐπιδεικνύναι ὁποτέρου τὸ κρατοῦν ἔσται. ἀναδείξειν δ', εἰ μὴ ἴμμετρα λέγοιμι. Μω. λέγε, μόνον σαφῆ δ' ὦ Ἄπολλον, καὶ μὴ σιωπηρὰ ἐν αὐτοῖς, rei dignitate dicendi facultatem habent, & exprimere possunt quæ apud se meditatus suggesserit. *Mom.* Hoc dictum est, revera imberbis juvenis, cui sit adhuc pædagoge opus, patronum in conventu Philosophorum sistere, præsentibus interpretaturum, quæ Timocli visa fuerint. Damin autem præsentem, & per se loqui. Hunc verò actore utentem, in aurem illi privatim susurrare quæ placet: actorem verò perorare, qui quod audit, fortasse non intelligat. Quomodo hæc non viderentur ridicula multitudini? At hoc aliter constituamus. Tu verò admirande (Nam te vatem quoque ais esse nec mediocrem mercedem hac arte collegisti, quinetiam lateres aureos olim accepisti) cur non in tempore nobis specimen edis tuæ artis, prædicens uter philosophorum disputatione vincet? Nam tu qui vates es, eventum nosti. *Apol.* Quî hæc facere possim, ô Mome, cum nec tripodem in præsentia habeam, nec thymiamata, aut divinum fontem, qualis est Castalius? *Mom.* Vides-ne? refutationem aufugis quum jam in angusto constringeris. *Iup.* Dic tamen ô fili, nec sycophantæ huic ansas præbeas calumniandi, résque tuas subsannandi, tanquam in tripode, aqua, & thure sitas, quas nisi habeas, arte priveris. *Apol.* Satius erat, ô pater hæc Delphis, & Colophone facere, ubi omnia pro more sunt parata, quæ ad vaticinandum sunt commoda. Attamen illis destitutus instrumentis conabor prædicere utrius futura sit victoria. Quod caperetis, nisi carmine responsum darem. *Mom.* Dic, sed perspicua tantùm Apollo, quæ nequo pa-

καὶ ἰμάντας διόλλυσι, καὶ γὰρ σὰρξ ἔστιν κρίας, ἡ χελώνη τοῦ ὁ Λυδὸς ἰψεται. ἀλλὰ οἶσθα οἷος ἔστιν ὁ ἀνήρ. Ζ. τί ποτε ἱερεῖ ὦ πάτερ; ὡς τί γε ὧδ' ἔχρησεν, ποῖα ἤδη φοβερά. ἡ χροιὰ, τεταραγμένη οἱ ὀφθαλμοὶ, ἀνεστραμμένη. κίνημα, ἀπασθμαῖνον. κόμη, ὅλως, καὶ χρὼς πάντα, καὶ φρενῶν, καὶ μυκηθμός. Απολ.

Κίνδυνοι μεγάλοι τόδε γίγνεσθον Ἀπόλλωνος.

Ἀμφ' ἱερὸν κρυερὰς, τὼ ἀνίρες ἐρίσαντε

Οἴξυδόαι, μόθωσι κορυστόμοι πυκινοῖσι.

Πολλὰ γὰρ ἔνδον ἐν ἔνδον μόθου ἐπορνυμένοιο,

Τηρφὶν ἄκρον κόρυμβα καὶ ἀστεμφέα σείειν ἰάπτηλος.

Ἀλλ' ὅταν αἰγυπιὸς γαμψώνυχος ἀκέα δῶ μόρον,

Δὴ τότε λοίθιον ὄμβρον φόρεῖ κλάγξαι κορώνας.

Νίκη δ' ἡμίονον. ὁ δ' ἔνος, δοὺς τύπτε κορύψαι.

Ζ. τί τοῦτο ἀνεκρίζατε ὦ Μῶμε. καὶ μὰν ἡ χελώνα τὰ σὰ σοί. παῦσαι καχάζων μᾶλλον ἢ ἐπιγνοὺς τοῦ δ' χελώνης. Μω. καὶ πῶς δυνατὸν ὦ Ζεῦ, ἐφ' ὅτῳ σκῶψαι, καὶ σοφὸν λαβεῖν τὸ χρησμόν; Ζ. ἀκοῦσαι ἤδη ἐμοῦ ἐρμηνεύοντος ἐν αὐτῷ ὅ, τι ἐλέγετο. Μω. τόδε σοφὸν ἦν. ὥστε ὑδὲν ἡμῖν Θεμιστοκλέους δεινοῦ. φησὶ γὰρ τὸ λόγιον ὑποσὶ λαβρόχηλον, γέροντα μὲν ὄντα τῶν, ἡμῶν δ' ὄνους καυχηλίους τε Διὸς, καὶ ἡμιόνους, τοὺς πεσόντος αὐτοῦ, ὅτ' ὅταν αἱ ἀκρίδες τὸν ἔχωσι. Η ἐρμηνῆς. ἐγὼ δ' ὦ πάτερ, εἰ καὶ μέτοικός εἰμι, ὅτι ὀκνήσω patrono, neque interprete indigeant. Etenim non ovillæ carnes, aut testudo in Lydia coquitur: verùm scis qua de re sit consultatio. *Iup.* Quid tandem dices, fili? Nam hæc præcedunt oraculum, & jam sunt formidanda, color est immutatus, oculi mobiles, crispata coma, motus corporis furibundus. Denique numinis afflatu, terriculo, & mysteriis plena sunt omnia. *Apol.*

Percipe fatidici gens divûm oracula Phœbi,

Lite super dura, quam constituêre Sophistæ

Clamoso, solidis tuti sermonibus ambo.

Hinc atque hinc multa alterno clamore tumultus,

Summa quidem spissæ terrent aplustria strue,

Locustam at curvo vultur quum prenderit ungue,

Imbrifera clangent cornices ultima: vincent

Muli: asinus feriet velocia pignora cornu.

Iup. Cur hoc, Mome, excepisti cachinno: atqui ridicula non sunt quæ nobis impendent. Desine infœlix: risu suffocaberis. *Mom.* Quî non moveat mihi risum, Iupiter, tam clarum & apertum oraculum? *Iup.* Quin igitur & nobis interpretaris, quidnam sibi velit. *Mom.* Adeò liquida hæc sunt, ita ut nihil nobis Themistocle sint opus. Siquidem adeò perspicuè dicit hoc oraculum, hunc quidem esse præstigiatorem: Nos verò clitellarios asinos & mulos, qui credamus ipsi non tantum habentes prudentiæ, quantum loquitur. *Herc.* Ego verò pater, quanquam sum inquilinus, non tamen meam

1 Πολλὰ γὰρ ἔνδον μόθου] Πολλὰ γὰρ ἔνδον ἐν ἔνδον μόθου. *Marcil.*

σω ὅμως τὸ δικαῖόν μοι ἀπιῶν. ὁ πάτερ γὰρ ἤδη συνειλεγμένοι ἀφιλέγωνται, τάχιστα, ἵν' ἐγὼ Τιμοκλῆς ὑπάρχῃ, ἐάσωμεν αὐτοὺς χωρεῖν τὴν συνουσίαν ὑπὲρ ἡμῶν. ἵν' δὲ μὴ ἐπιφθόνως λάβωσιν, τότε ἤδη τὴν στοὰν αὐτὴν ἔγωγε εἰ δοκεῖ, ἀφῶμεν, ἐμβαλὼν τῷ Δαμίδι, ὡς μὴ κριθέντος ὦν, ὑβρίζῃ εἰς ἡμᾶς. Μω. Ἡράκλεις. ἰὼ Ἡράκλεις. ἄρρητον τὸν ἄρπηκα, καὶ δεινῶς βοιῶπιν, ξυναπολέσῃ ἐπὶ πονηρῷ τοσούτους. καὶ συσσίτην τὴν στοὰν, αὐτῷ Μαραθῶνι, καὶ Μιλτιάδῃ, καὶ Κυναιγείρῳ. καὶ πῶς ἂν τούτων συμπεσόντων, οἱ ῥήτορες ἔτι ῥητορεύοιεν, τὴν μεγίστην εἰς τοὺς λόγους ὑποθήκην ἀφῃρημένοι; ἄλλως τε, ζῶντι μοί σοι, δυνατὸν ἦν τι πρᾶξαι τοιοῦτο. ἀφ' οὗ γὰρ θεὸς γεγένησαι, μεμφόμενος οἶμαι ὡς αἱ μοῖραί μοι τὰ τοιαῦτα διώκασιν. ἡμεῖς γ', αὐτῶν ἄμοιροι ἐσμέν. Ἡρα. σὺ μὲν ὁπότε τὸν λέοντα, ἢ τὴν ὕδραν ἐφόνευσον, αἱ μοῖραι δ' ἐμοὶ ἐκεῖνα ἔπραττον; Ζ. καὶ μάλα. Ἡρα. καὶ νῦν ἐάν τις ὑβρίζῃ εἰς ἐμὲ, ἢ τὸν θρεσυλλᾶν μου τὸν νεών, ἢ ἀνατρέπων τὸ ἄγαλμα, εἰ μὴ ταῖς μοίραις πέλαγ' ἐδεδογμένον ἦ, σὺν ἐπιθείω αὐτόν; Ζ. ὀδαμῶς. Ἡρα. σὺκοῦν ἄκουσον ὦ Ζεῦ μὴ παῤῥησίας. ἐγὼ γὰρ ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄρροικός εἰμι, τὴν σκάφην, σκάφην λέγων. εἰ τοιαῦτά ἐστι τὰ ὑμέτερα, μακρὰν χαίρειν φράσας ταῖς σὺν τοῦτοις πομπαῖς, καὶ κνίσῃ, καὶ ἱερείων αἵματι, κάτειμι εἰς τὸν ἄδυν, ὅπως μὴ γυμνὸν ἔχωσι τὸ τόξον, κἂν τὰ εἴδωλα φοβηθέντες τὸν ὑπ' ἐμοῦ πτοηθῶσιν ἐλέφαντα. Ζ. εὖγε. [1] οἰκοθεν

meam ſententiam exponere verebor. Cùm jam ad diſputandum convenerint, tunc ſi ſuperet Timocles, diſputationem procedere ſinamus. Sin res ſecus ceſſerit, tunc ego ſi videtur concuſſam porticum in Damidem immittam, ne homo execrandus in nos inſoleſcat. *Mom.* Hercules, eheu Hercules! quàm immane & Bœoticum conſilium propoſuiſti, ut tot boni cum malo pereant: præterea porticus cum Marathone, Miltiade & Cynægiro! Et quomodo tot collapſis rhetores ampliùs declamarent, maximo ad orationes argumento privati? Præterea quum vivebas tale quid facere poteras. Sed ex quo factus es Deus, puto te didiciſſe, res hujuſmodi duntaxat in poteſtate Parcarum eſſe ſitas: earum eſſe nos expertes. *Herc.* Nunquid quum leonem, aut Hydram interfeci, Parcæ illud per me fecerunt? *Iup.* Maximè. *Herc.* Et nunc ſiquis injuriam mihi inferat, aut templum meum compilando, aut ſtatuam ſubvertendo, niſi id olim decreverint Parcæ, ipſum non comminuam? *Iup.* Nequaquam. *Herc.* Ergo me cum libertate quæ ſentio, dicentem audi Iupiter. Ego enim, ut ait Comicus, ruſticus ſum qui ligonem, ligonem voco. Si res veſtræ ſic ſe habent: honoribus, nidore, & ſacrificiorum ſanguine longum valere juſſis, in orcum deſcendam, ubi me nudum arcum habentem: ſaltem mortuorum umbræ pertimeſcent, propter feras à me trucidatas. *Iup.* Euge, teſtem, quod

1 Οἰκοθεν ὁ μάρτυς] *Teſtis domeſticus.* Dixi de hoc proverbio alibi, cætera hujus Dialogi ſunt centones Homerici & Euripidei. *Bourd.*

1 An-

ὁ κόμης φασίν. ἀντίσπασις γὰρ τοῦ Δάμιδι ταῦτα εἰκὸς γεγενῆσθαι. ἀλλ' ἐς ὁ σκυθρωπὸς οὗτος ἐστίν, ὁ χαλκεύς, ὁ εὐχαιμότατος, ὁ δίσκευς χρυσοῦς, ὁ δεξιὸς τὴν ἀνάθεσιν τῆς κόμης; μᾶλλον δὲ ὁ σὸς ὁ Ἑρμῆς, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ τοῦ Ποικίλου. πῶς γὰρ ἐκκαλύψας, ὁ σημείοις ἀναπλατύνεται τὸν τῶν ἀνθρώπων; τί δ' ὅτι, φορμὸς ἡμῖν ἀφῖξαι; ἢ πῦ τι κατὰ γῆς κάτεργον ἀναγγέλλεις; Ἑρμογ. ὑπέρμεγα δὴ Ζεῦ, καὶ μυρίας ἡ συμφορᾶς ἀνόμβρου. Ζ. λέγε ἤδη, εἴ τι ἐκ ἄλλο ἡμῖν ἐπανισταμένου λέληθεν. Ἑρμογ. ἐπεὶ γὰρ ἐγὼ μὲν ἄρδην χαλκουργῶν ὑποπτέρου τύπον τε, καὶ μεταφρενον. ἔρεις δέ μοι γάλκου ἀμφὶ σπυρὶδι πλαδίας, παρηώρηθε μιμηλὴ τῆς πύγης, σφυρηλάτου χαλκοῦ πᾶσα κατατμηθέν. ὁρῶ δ' ὄχλον ἐπίχυτον, καὶ πᾶς δύο ἀχρεῖς κεκράκται, πυγμαχικὸς συφισμένον, Δάμασπι, καὶ. Ζ. πεύσει δ' Ἑρμαγόρα βέλτιστε, σταγμοῦσιν. εἰδὼ γὰρ ὅτι πᾶς λέγεις. ἀλλ' ὀκνεῖνό μοι φράσον, εἰ πάλαι συγκροτοῦνται αὐτοῖς ἐρεῖς. Ἑρμογ. οὐδήπω, ἀλλ' ὁ ἀκροβολισμοὶς ἔτι ἦσαν, ἀπορριπτοῦντες ἀλλήλοις, πόρρωθεν ποθὲν λιθοβόλοις. Ζ. τί ὦ ἔτι χρὴ ποιεῖν λοιπὸν ὦ Διοῖ, ἢ ἀκροβόλους ἐπικυλίσωμεν αὐτοῖς; ὅστε ἀφαιρεῖσθαι αἱ ὥραι τὸ μοχλὸν ἤδη. καὶ ἀπάγωμεν τὰ νέφη, ἀναπετάσωμεν τὰς πύλας ἔω ὑράνιε. Ἡρακλεῖς, ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τῷ ἀμύνεσθαι ἀπαντᾷ. ὁ δὲ Τιμοκλῆς ὅτος, ὁ πάνυ μοι δοκῶ κατατρέμων, καὶ ταραττόμενος. ἀπολεῖ πάντως ὅτος πρῶτον. δῆλος γὰρ ἐστιν οὐδὲ ἀντέμενος τῷ Δάμιδι δυνησόμενος. ἀλλ' ἴσως ἡμῖν δυναστεύσει, εὐχόμεθα

quod ajunt, domo adductum. Conservasti igitur ista Damidi ad dicendum subjiciens. Sed quisnam est iste qui tam properè accedit, æneus, pulchris literis ornatus, scitè circumscriptus, cui prisco more religata est coma? Tuus potiùs frater est Mercuri. Agoræus ille qui stat ad Pœcilen. Proinde pice refertus est, cùm à statuariis quotidie refingatur. Quid, ô puer, cursu ad nos contendisti? num aliquid novi è terris renuntias? *Hermagoras.* Ingens quiddam, ô Iupiter, & quod summam requirit diligentiam. *Iup.* Dicito jam si quid aliud ortum sit quod nesciamus. *Herm.* Cum ad porticum jam fabricaret æneus, Ac perquè dorsum, perque pectus ungerer, Factusque ineptè corpori thorax meo Adpenderet, nec arte dispari foret, Ex ære totus additus mihi baltheus, Turbam video tumultuantem accurrere, Quacum duo sophistici certaminis Ibant periti fronte tristi ac pallida Pugiles, Damis &. *Iup.* Desine, Hermagora optime, tragicis versibus loqui. Novi enim quos dicis. Sed mihi dic, an jam diu contentionem commiserint. *Herm.* Nondum, Nam in velitatione adhuc versabantur, funda jaculantes & eminus sese mutuis convitiis impetentes. *Iup.* Quid ergo nobis faciendum restat, ô Dii? annon inclinato in ipsos capite auscultandum? Itaque horæ pessulum jam adimant, & abactis nubibus cœli portas aperiant. Hercle quanta multitudo ad audiendum contendit! At non valdè mihi placet quòd Timocles iste trepidat & turbatur. Omnia hodie perdet: & manifestum est ipsum ut cum Damide pugnet non surrecturum. Sed quod nobis est facillimum, vota tacitè

ὑπὲρ αὐτῆς σιγῇ, ἐφ' ἡμέραν ἵνα μὴ Δάμις γε πύθηται. Τιμο. τί φῄς ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεὺς μὴ εἶναι, μὴ δὲ προνοεῖν τῶν ἀνθρώπων; Δα. ἔκ. ἀλλὰ σὺ πρότερον ἀπόκριναί μοι, ὦ πῦρ λόγῳ ἐπίθυτος εἶναι αὐτός. Τιμ. ἔρρωσο, ἀλλὰ σὺ ὦ μιαρὲ ἀπόκριναι. Δα. ἔμεινον, ἀλλὰ σύ. Ζ. ταυτὶ μὲ παραπολὺ ὁ ἐμὸς πατὴρ, ἄμεινον, καὶ σύφωνότερον πρὸς χωίστην. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ἐπὶ τὰ βλασφημεῖν. σὺ γὰρ τούτῳ σει, τὸ κρείττω. ὡς τἆλλα, ἐχθὲς σε ἀπεφηνεῖ, ἐπιστομίζων. Τιμ. ἀλλὰ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐκ ἂν ἀποκρινοίμην σοι πρότερον. Δα. σὺν ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα. κερδήσεις γὰρ τοῦτό γε, ὁμωμοκώς. ἀλλ' ἄνδρα τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ. Τιμ. εὖ λέγεις. εἰπὲ δή μοι, εἰ δοκοῦσί σοι ὦ κραδίαπτε, προνοεῖν οἱ θεοί; Δα. ἥδιστα. Τιμ. τί φῄς; ἀπρονοήτως ἂν ταῦτα πάντα; Δα. ναί. Τιμ. ἦ γὰρ ὑπό τινι ἂν θεῷ τάττεται ἡ τῶν ὅλων ἐπιμέλεια; Δα. ὄ. Τιμ. πάντα γ' εἰκῇ φέρεται ἀλόγῳ τῇ φορᾷ; Δα. ναί. Τιμ. εἶτ' ἄνθρωποι ταῦτα ἀκούοντες, ἀνέχεσθε, καὶ οὐ κραδαίσετε τὸ ἀλιτήριον; Δα. τί τοὺς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμοὶ παροξύνεις ὦ Τιμόκλεις, ἢ τίς ὢν, ἀγανακτεῖς ὑπὲρ τῶν θεῶν, καὶ ταῦτα, ἐκείνων αὐτῶν οὐκ ἀγανακτούντων; οἵ γε ἤδη δεινὸν ἀφεπτήκασί με πάλαι ἀκούοντες, εἰ γε ἀκούουσι. Τιμ. ἀκούουσι γὰρ ὦ Δάμι, ἀκούουσι. καί σε μεῖλιξαι ποτὲ χρόνῳ ὕστερον. Δα. καὶ πότε ἂν ἐκεῖνοι χαλεπὸν ἀγάγοιεν ἐπ' ἐμὲ τοσαῦτα ὡς φῄς ἀφαίμαξε ἔχοντες, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἄπειρα τὸ πλῆθος ὄντα, οἰκουμένοι; ὥστε ἤδη σέ που ἡμύναντ' ἂν ἐπιορκεῖς ἀεί. καὶ τἆλλα, ἵνα μὴ βλασφημεῖν ἓ αὐτοὺς

pro ipso faciamus nobiscum, nè Damis inaudiat. *Timocl.* Quid ais Dami sacrilege, Deos non esse, nec hominibus providere? *Dam.* Minimè. Verum dic mihi priùs qua ratione ipsos esse persuasus es. *Tim.* Non dicam. Sed tu sceleratè responde. *Dam.* Non: sed tu. *Iup.* Hoc multò meliùs agit noster, quòd vocaliùs exasperatur. Euge Timocles obstrepe convitiis. Nam in hoc sita est victoria. Nam alioqui obturato ore te piscem reddet. *Tim.* At per Minervam, non respondebo tibi prior. *Dam.* Ergo Timocles interroga. Hoc enim saltem obtinuisti, cùm juraveris: sed sine convitiis, si placet. *Tim.* Rectè dicis. Ergo dic mihi. Annon ô sceleratè, Dii tibi videntur providere? *Dam.* Nequaquam. *Tim.* Quid ais? Hæc igitur omnia nulla providentia reguntur? *Dam.* Nulla. *Tim.* Neque Vniversitatis cura penes ullum Deum est? *Dam.* Non. *Tim.* Cuncta igitur impetu fortuito feruntur? *Dam.* Maximè. *Tim.* Hæcne fertis auditores, & scelestum hunc lapidibus non obruitis? *Dam.* Cur homines in me incitas Timocles? aut quis es, ut pro Diis indigneris, idque cùm non indignentur ipsi? qui olim audientes, saltem si audiunt, nullo malo me affecerunt. *Tim.* Audiunt, Dami, audiunt: & te aliquando postea ulciscentur. *Dam.* Ecquando ipsis contra me vacaret, cùm tot, ut ais, sustineant negotia, & rerum quæ sunt in mundo infinitam multitudinem regant? Itaque nec te, quòd semper peieras, punierunt. Nec propter alia: ne præter pa-

ἀναγκάζομαι ἐξ ὧν τὰ συγκείμενα. καίτοι οὐχ ὁρῶ ἥντινα ἂν ἄλλον ἐπίδειξιν σὺ ἑαυτῶν ἀφορμὰς μείζω ἐξενεγκεῖν δυνάμενος, ἢ σὲ καινὸν, καὶ παλαιὸν ἐπιτρέψαντας. ἀλλὰ δῆλοί εἰσιν ἀποδημοῦντες ὑπὲρ τὸ Ὠκεανοῦ ἴσως μετ' ἀμόμους Αἰθιοπῆας. ἐνθα γὰρ αὐτοῖς συνεχῶς εἰώθαμεν παρ' αὐτοὺς ἐπὶ δεῖπνα, καὶ ἀνεπαγγέλτοις σύσσιτοι. Τιμ. τί φῂς τοσοῦτον ἀναγκαῖόν σοι εἶπεῖν ὦ Δάμι; Δα. σὲ μὲν ὦ Τιμόκλεις, ὁ πάλαι ἐγὼ ἐκόμην ἀκοῦσαί σε, ὅπως ἐπείσθης οἴεσθαι προνοεῖν τοὺς θεούς. Τιμ. ἡ τάξις μὲ ἔφθασε τῶν πραγμάτων ἔπεισε, ὁ ἥλιος ἀεὶ τὸν αὐτὸν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη καὶ πάντα, καὶ ἄρτι τελεσθέντα, καὶ φυτὰ φυόμενα, καὶ ζῶα γεγονότα, καὶ αὐτὰ ταῦτα ὅπως ἀμηχάνως κατεσκεύασται, ὡς τρέφεσθαι, καὶ αὐξεσθαι, καὶ σοφοῦν, καὶ βουλεύειν, καὶ πανταχῆ, καὶ συνίστασθαι. καὶ τοῦτα πάντα προνοίας ἔργα εἶναι μοι δοκεῖ. Δα. αὐτὸ τοῦτο τὸ ῥηθέν μοι ὦ Τιμόκλεις, σκοπεῖς. οὐδέπω γὰρ δῆλον, εἰ προνοίᾳ τάδε ἔστιν ἐπιτελούμενα, ἀλλ' ὅπως μὴ τοιαῦτα ἐστὶ τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν ἐγώ. εἰ μὲν αὐτίκα τυγχάνει ἀναίσθητα, καὶ τοῦτο προμηθείας ἀμοιρεῖ γίγνεται. ἐπεὶ δὲ ἕκαστα ἐξέρχεται, καὶ ὁμοίως, καὶ ἀεὶ τοιαῦτα συμβαίνει, σὺ δὲ, τάξιν αὐτοῖς ἐνορᾷζεις τῶν ἀναγκαίων. εἶτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τις σοι μὴ ἀποδοίη, τὰ γιγνόμενα μὴ, ὑπὸ ἀνάγκης ἐπιτελούμενα, καὶ ἐπαινέσεις, οἷα ἔστιν ἃ ἐπιδείξει ταῦτα εἶναι, ὦ σὺ πολλὰ ἀφελλάτιστος μάτην ἐσπουδακώς. ἔστι δὲ καὶ ἀναγκαῖον, τοῦτο μὲ ὑπομένειν. ἄλλο δέ μοι λόγου Τιμόκλεις. ἐγὼ μὲ σὺν γέλωτι δὲ ἄλλης ἐπὶ τούτοις δεῖν ἀποδείξεως. ὅμως

pactum maledicere cogar. Nam non video quonam alio argumento majore suam providentiam demonstrare possent, quàm si te malum malè perderent. At certum est eos peregrè esse profectos, ultra Oceanum fortasse, & inculpatos Æthiopas. Solent enim ad eos crebrò ire commessatum: interdum etiam non vocati. *Tim.* Quid ad tantam impudentiam tibi dicerem Dami? *Dam.* Nimirum illud quod jamdudum ex te audire cupio, qua persuasione credideris Deos providere. *Tim.* Id mihi rerum primus ordo persuasit. Sol qui idem iter semper conficit, eodémque modo Luna, & tempestatum mutatio, & plantarum procreatio, & animalium generatio, horúmque ipsorum tam elegans compositio, ut alantur, moveantur, cogitent, incedant, fabrilem artem & sutoriam exerceant. Atque id genus alia, mihi Providentiæ videntur esse opera. *Dam.* Tu. quidem Timocles, quæstionem corripis. Nondum enim liquet an horum unumquodque Providentia perficiatur. Cæterùm quod hæc fiunt, nec ipse negaverim. Non tamen illico necesse est credere, ea aliquo consilio fieri. Contingit enim ut hæc incepta sint, nuncque similiter, eodemque modo constituantur. At tu ordinem eorum, necessitatem appellas. Deinde scilicet indignaberis, siquis te non sequetur, cùm ea quæ fiunt, qualia sunt cumeres, & putes hisce demonstrasse, horum unumquodque immutari Providentia. Itaque juxta Comicum, hoc subfrivolum est; aliud mihi dicito. *Tim.* Equidem existimo alia præterea demonstratione non esse opus. Verumtamen di-

δ' ἂν ἐρῶ. λάκεσαν γάρ μοι. Ὁ μηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιητὴς γεγενῆσθαι; Δα. κ' μάλα. Τι. ἐγὼ σκέπτομαι ἐπίσταμαι, τῷ θεσπιωτάτῳ τῶν θεῶν ἐμφανίζεσθαι. Δα. ἀλλ' ὦ θαυμάσιε, ποιητὴν μὲν ἅπαντες Ὁμηρον ἡγοῦνται, πάντες σοι συνομολογήσουσι. μάρτυρας δ' ἀληθῶς τοὺς τοιούτους, ὅτι σαθρὸν, ὅτι ἄλλον ποιητὴν ἀδύνατον. ὅτι γὰρ ἀληθείας μέλειν αὐτοῖς οἴομαι, ἀλλὰ τὸ κηλεῖν τοὺς ἀκούοντας, καὶ ἅμα τοῦτο, μίσγοις τι κατάδηται, καὶ μύθοις κατηχῆσι. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ τερπνοῦ μηχανῶνται. ἀτὰρ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι, οἷς ποτε μάλιστα ἐπίσθης τὸ Ὁμήρου. ἆρα οἷς φησὶ Διὸς λέχη, ὡς ἐπιβάλλουσι συνδῆσαι αὐτὸν ὁ θυγατὴρ, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνή; καὶ οὗτε μὴ τὸ Βριάρεων ὁ Θέτις ἐκκλέσῃ, ἐλεήσαι τὸ μνησάμενον, ἐπιπέσηται ἂν ἡμῖν ὁ βαλιφρὼν Ζεὺς, συμπαθείᾳ. αὖθις ὧν ἐκ λοιμικοῦ τῇ Θέτιδι συνδιεργάσεται, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὄνειρόν τινα ψευδῆ ἐπιπέμψας, ὃς πολλοὺς τῶν Ἀχαιῶν ἀπώλεσεν. ὀρᾷς; ἀδυνάτου γὰρ ἦν αὐτῷ κεραυνὸν ἐμβαλόντι, καθαρλέξαι τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἀνδρὸς ἅπαντα ἄνακτα εἶναι δοκεῖν. ἢ σκέψαι τε μᾶλιστα εἰς τὴν πίστιν ἐπαποστέλλει ἀκόντως, ὡς Διομήδης μὲν, ἕτερος τὴν Ἀφροδίτην, εἶτα τὸν Ἄρεα αὐτὸν, Ἀθηνᾶς παραγελάσας, μὴ μίσγου· ἐκεῖνοι δ', αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ, ἐμονομάχησαν ἀναμὶξ ἄρρενές τε καὶ θήλειαι· καὶ Ἀθηνᾶ μὲν, Ἄρεα καθαιμάξασα· ἡ δὲ, κατονηήσασα φίλημα ἐν τῷ στόματι, ἀνέδην ἔβαλε Διομήδους εἰλκυφές. [1] Λητοῖ δ' ἀντέστη σώφρων ἐναντίος Ἑρμῆς. ἢ τὰ δὲ δικαίως, ἀλλὰ τὸ ἐναντίον; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐᾶσαι χρὴ, ὅτι ἐκ τῶν ἐναντίων ἐστὶν ἡ ποίησις. ἐκεῖνο δὲ ἐπίσκεψαι, ὅτι ἐκ τῶν ἐναντίων ἐστὶν ἡ ποίησις. ἐκεῖνο δὲ ἐπίσκεψαι, ὅτι ἐκ τῶν ἐναντίων ἐστὶν ἡ ποίησις.

dicam, ac respondeo. Homerus videtur tibi fuisse poëta præstantissimus? *Dam.* Maximè. *Tim.* Proinde ipsi credidi, Deorum providentiam declaranti. *Dam.* Certè vir admirande, Homerum bonum quidem fuisse poëtam omnes tibi confitebuntur: sed veracem rerum hujusmodi testem, neque illum, neque alium ullum poëtam concedent. Neque enim veritatem ut puto, curant: sed demulcere auditores intendunt. Propterea verbis occinunt, fabulis personant, omnia denique delectandi causa moliuntur. Libenter autem ex te audirem, quibusnam Homeri dictis potissimùm ad hoc credendum sis adductus. Num iis quæ dicit de Iove, ut per insidias ipsum vincire voluerint filia, & frater, & uxor ejus? Ac nisi Briareum accersivisset Thetis, facinus misserata, nobis correptus ille Iupiter optimus fuisset vinculis obstrictus. Pro quibus, beneficii memor, ludit Agamemnonem immisso fallaci somnio, quòd multi morerentur Græci. Videsne? Non enim potuit immisso fulmine Agamemnonem ipsum comburere, nisi deceptor videretur. An illa te potissimum adduxerunt ut crederes, quum audiebas à Diomede vulneratam Venerem, deinde Minervæ jussu Martem. Aliquanto verò post congressi Dii singulari certamine prominus cum masculi, tum fœminæ pugnarunt: in quo Pallas Martem, ut accepto à Diomede vulnere infirmiorem superat. Contra Latonam stabat Cyllenia proles. An quæ

[1] Λητοῖ δ' ἀντέστη] Iliad. xx. Μοῦσαι.

ἡ Δημήτηρ σοι πτερὰ ἔδωκεν, ὡς ἐκεῖνα μεμψιμοιρῆσαι, ἠγανάκτησεν, ἀκληθίσασα ἐφ' ἑστιάσει τοῦ Οἰνέως. καὶ λέγετέ τι, σοῦ πατὴρ ἐστερημένος, καὶ αὐτὸς ἀτυχήσαντος τοῦ ἀλκίμου ἐπαφῆκεν ἐπὶ τὸν χώρον αὐτοῦ. ἆρα ὦ τὰ τοιαῦτα λέγων σε Ὅμηρος πέπεικε; Z. βαθεῖ. ἤλιγξ' ἄρ' ἐμὲ ἀιδόμενος τὸν πολυθρόν, ἐπαινοῦντες τὸν Δάμιν. ὁ δ' ἐμὸς πατὴρ, λαμπρόφρων ἐστὶ. δείδιε γὰρ, καὶ ἐστὶ τρόμος, καὶ δηλός ἐστιν ἀμφιβρίσων τὸν ἀσπίδα. καὶ ἤδη ἐκδιδράσκει οἱ παῖδες, ἀποδράσοντα. Τιμ. οὐδ' Εὐριπίδης ἄρα σοι δοκεῖ λέγειν τι ὑγιές, ἐπειτα αὐτὸς ἀναβιβασάμενος τὰς θεὰς ἐπὶ τὸν σκηνὸν, ἐλεεινὰ ἀζόνως μὲ τοὺς ἥρωας ἢ ἡρῴους, τοὺς πονηροὺς ὄντας, καὶ τοῖς ἀσεβοῦσι δὲ, ἐπιτρέποντας; Δα. ἀλλ' ὁ ἡδιστάτους φιλοσόφων Τιμοκλῆς, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τραγῳδοὶ πεπείκασί σε, ἀνάγκη δυοῖν θατέρου, ἢ τὸν Πῶλον, καὶ Ἀριστόδημον, καὶ Σάτυρον, ἡγεῖσθαί σε θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ σκεύη τὰ ἐκείνων αὐτὰ, καὶ τὰς ἐμβάδας, καὶ τοὺς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, καὶ περονηφίδα, καὶ σκιμπόδια, καὶ τἄλλ', οἷς ἐκεῖνοι σκευωρῶσι τὸν τραγῳδὸν, ὅσῳ ἐστὶ γελοιότατον σύμπαν. ἐπεὶ καὶ ἑαυτὸν ὁπόταν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπεσχηκὼς τῆς χρείας, τὰ ἡμάτια τὰ δικρῦζα οἱ λίγῃ αὐτῷ ποτε περίζωμα,

Ὄρεις τ' ὑψὸ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα,

quæ de Diana dicuntur visa tibi sunt fide digna? ut cum querimonia indignata est, quòd ad convivium Oenei non fuisset vocata: quam ob causam aprum ingentem, & invicti roboris in regionem ipsius immisit. Nunquid Homerus hæc dicendo tibi persuasit? *Iup.* Papæ! quanta ô Dii turba Damin collaudans exclamavit! Noster verò manet hæsitabundus. Quare metuit, & subtrepidat, & manifestum est fore ut [1] scutum abjiciat. Iamque circunspicit qua elapsus aufugiat. *Tim.* Num neque Euripides tibi videtur sani quicquam dicere, quum introductis in scenam Dils, indicat bonos heroas ab ipsis servari, malos verò propter impietatem, qualis tu es, puniri? *Dam.* At ô generosissime philosophorum Timocles, si tibi hæc persuaserunt Tragici poëtæ: necessum est ex his duobus alterum consequi, ut aut Polum & Aristodemum, & Satyrum tunc putes esse Deos, aut Deorum personas ipsas, & cothurnos, & vestes ad pedes usque demissas, chlamydes, manicas, ventralia, corpuscula, aliaque quibus illi tragœdiam exornant: quòd ego maximè ridiculum arbitror. Nam quum per se, nulla necessitate adactus, suam in fabulis sententiam dicit, liberè loquentem audies:

Vides supernum, simul & immensum æthera,

Ter-

1 *Scutum abjiciat*] Clypeum abjicere dixit pro eo quod est causæ diffidere & contentionem relinquere. Desperat enim quisquis in bello arma abjicit, & aut fugam spectat, aut mortem exspectat. Græci simplici vocabulo ῥιψάσπιδας vocant timidos, id cognominis Demosthenes in prælio quondam emeruit. Cleonymus apud Aristophan. in fuc. δειλοδρασοκλῆς appellatur. Plat. lib. de leg. 12. declarat ῥιψάσπιδος nomen multo probrosissimum esse. *Cogn.*

Καὶ γλῶ περιέξ ἔχοντ' ὑγρᾶς ὑπ' ἀγκάλας,

Terram humidis circumtenentem in brachiis.

Τοῦτον νομίζε Ζῆνα. τόνδε γὰρ θεόν.

Illum Iovem arbitrare, necnon hunc Deum.

καὶ πάλιν.

Et rursus.

Ζεύς, ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεύς. ὡ γὰρ οἶδα, πλὴν λόγῳ κλύων.

Iupiter, is qui Iupiter est: non enim ni ex fama novi.

Et id genus.

Τιμ. Προῖδε ὅσοι ἄνθρωποι, καὶ τὰ ἔθνη, ἐξηπατῆσθαι, θεοὺς νομίζοντες, καὶ παντηρεύοντες. Δα. εὖγε ὦ Τιμόκλεες, ὅτι μοι ὑπεμνησας τῶν κῦ τὰ ἔθνη νομιζομένων. ἀφ' ὧν μαλιστα σωίδια πᾶν, ὡς γε ἐμὲ βούλεται ὁ τῶν θεῶν λόγος πᾶς ἔχει. πολλὴ γὰρ ἡ παραχὴ, καὶ ἄλλοι, ἄλλα νομίζουσι, Σκύθαι μὲν, ἀκινάκην θύοντες, καὶ Θρᾷκες, Ζαμόλξιδι, δραπέτῃ ἀνθρώπῳ συ Σάμιε ὡς αὐτοὺς ἥκοντι. Φρύγες δὲ, μήνῃ, καὶ Αἰθίοπες, ἡμέρᾳ. καὶ Κυλλήνιοι, Φάλητι. καὶ Ἀσσύριοι, περιστερᾷ· καὶ Πέρσαι, πυρί. καὶ Αἰγύπτιοι, ὕδατι, καίτοι μὲν ἅπασι κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ. ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίτιος μὲν, ὁ βοῦς θεός. Πηλουσιώτης δὲ, κρόμμυον. καὶ ἄλλοις, ἴβις, ἢ κροκόδειλος. καὶ ἄλλοις, κυνοκέφαλος, ἢ αἴλουρος, ἢ πίθηκος. καὶ ἐπὶ κῦ κάμαξ, τοῖς μὲν, ὁ δεξιὸς ὦμος θεός. τοῖς δὲ καὶ ἀνθρώπους οἰκοῦσιν, ἄτρεκες. καὶ ἄλλοις, κεφαλῆς ἡμίθραυστον. καὶ ἄλλοις, κοτύλιον κεραμεοῦν, ἢ τρύβλιον. ταῦτα πῶς ὑγιέλως ἐστὶν ὦ καλὲ Τιμόκλεες; Μω. φεῦ ἔλεγον ὦ θεοὶ, ταῦτα πάντα ὕβρεως εἰς τὸν φανερὸν, καὶ ἀνοσίως ἐξεπαθήσατε; Ζ. ἔλεγες ὦ Μῶμε, καὶ ἐπιλήμας ὀρθῶς. καὶ ἵνα μὴ περὶ σφῶν ἐπανορθώσασθε αὐτὰ, ἵν' τὸν ποσὶ κίνδυνον ἀφορῶμεν. Τιμ. ἀλλ' ὦ θεοῖς ἐχθρὲ σὺ, τὰς χρησμῳδὰς καὶ προγνωσεῖς τῶν ἐσομένων, τίνος ἔργον ἂν εἴποις, ὦ θεῶν,

Illum Iovem arbitrare, necnon hunc Deum.

Et rursus.

Iupiter, is qui Iupiter est: non enim ni ex fama novi.

Et id genus.

Tim. Proinde omnes homines gentesque decipiuntur, quum Deos esse putant, eorúmque dies festos celebrant. *Dam.* Bene Timocles, in memoriam mihi revocasti gentium opinionem: unde potissimùm intelligi possit, nihil habere certi ea quæ de Diis perhibentur. Nam multa est dissensio, & alii aliud opinantur: Scythæ Acinaci sacrificant, Thraces Zamolxidi fugitivo homini, quī Samo ad ipsos venit: Phryges Lunæ, Æthiopes diei, Cyllenii Phaleti, Assyrii columbæ, Persæ igni, Ægyptii aquæ. Nam omnibus Ægyptiis communis est aqua. Privatim autem, Memphitis bos est Deus, Pelusiotis cepa, allis Ibis, aut crocodilus, aliis cynocephalus, aut felis, aut simia. Præterea vicatim, aliis Deus est dexter humerus, aliis qui regionem adversam incolunt, sinister: aliis dimidium caput, aliis fictile poculum, aut catinus. Quomodo hæc, ô bone Timocles non sint ridicula? *Mom.* Nonne dicebam, ô Dii, hæc omnia in propatulum ventura, & fore ut accuratè examinarentur? *Iup.* Dicebas, ô Mome, & rectè objurgabas, atque hæc corrigere conabor, si præsens periculum evitarimus. *Tim.* At tu, ô Deorum inimice, oracula, & rerum futurarum prædictiones, cujus opus esse dices? nonne Deorum, corun-

κῆ ἢ αὐτοῖς τὰ ἐκείνου; Δα. πάντων ὁ ἄριστε, εἰδὲ τὰ χρηστηρίων, ἐπιτρέπομαί σε, τίνος αὐτῶν μᾶλλον μεμνῆσθαι ἀξιοῖς. ἆρ' ἐκείνου, ὃν τῷ Λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν; ὃς ἀμφιβόλως ἀμφότερα λύ, καὶ διατόμου, εἶτα εἶσι τὰ ἑρμᾶν ὄντα, διττὰ, καὶ ἀμφοτέρωθεν ὁμοίως, καὶ ὡς ἐπίτηδες ἂν αὐτῶν μέρος ἐπιστρέφοις. ἢ τὰ μᾶλλον, ὁ Κροίσου λαβὰς τὰ Κύλικος, τῷ αὐτῷ δρέπε, ἢ τὸν Κύρου περιελοῦσα. καίτοι εἰκὸς ὀλίγον πελάσαντα ὁ σαρδιανὸς ἐκείνου ὅλεθρος, τὸ ἀμφίβολον τοῦτο ἔπος ἐπεῖπε. Μω. αὐτὰ ταῦτα ὦ θεοὶ ἀπὸ διεξέρχεται, λέγων, ἃ ἐγὼ ἐδεδίειν μᾶλιστα. πῶς τοῦτ' ἐκ πολλῶν ἡμῖν κἀμοῦ δοκεῖς; ἐπολόγησαι αὐτοῦ κρεῖττον ἢ τούτου. Ζ. σὺ ἡμᾶς ἐπισφάττεις ὦ Μῶμε, εἰς τὸ κεφαλῆ τοῦ ἐπίλοιπον. Τιμ. ὄρα εἰ ποιεῖς ὦ ἀλιτήριε Δάμι, μοναχὸ τὰ ἕδη αὐτὰ τὰ θεῶν ἀναπείσας τῷ λόγῳ, καὶ βωμοὺς αὐτῶν. Δα. ὦ παύσασθε ἤδη τῶν βωμῶν ὦ Τιμόκλεις. τί γὰρ ἐκ ἔμοιον ἐπ' αὐτοῖς γέγονεν, εἰ ξυμπεπόκασιν, καὶ δυσκόλως μετρεῖ εἰσι; τὰς δὲ τῶν θεῶν τὰ Ἀρτέμιδος, ἡδέως ἂν ἐπῖδοι, εἰς βάθρον ἐπὶ κεφαλῆ ἀναστρεπτὸν, ἐφ' ὧν τοιαῦτα ἡ παρθένος ἐυχερῶ ἔχαιρε. Ζ. τοῦ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμουσον κακὸν ἐπηλθ' ὡς δαιμόνιον ἀδύνας ἀνὴρ φοιβίτης, ἀλλ' ἐξ ἁμάξης παῤῥησιάζεται, καὶ μάκρ' ἐξ ἐκείνης, ὅστ' αὖθις, ὃς τ' ἐξεῖ. Μω. καὶ μὴν ὀλίγας ἂν ὁ Ζεὺς, τὰς ἀναύδους εὐφρὸς εἰ ἡμῖν. καὶ τὰ τάχα αὖθις ἐκεῖνον ὁ ἄνθρωπος, ἄψεται ἐ τῆ κορυφαίων πόδος. Τι. ἀλλὰ βροντῶντος αὐτοῦ δὲ Διὸς ἀκούεις ὦ ξυμμάχε Δάμι; Δα. καὶ πῶς ὐ μέλλω βροντᾶς ἀκούειν ὦ Τιμόκλεις; εἰ ὃ ὁ, Ζεὺς ὁ βροντῶν ἐστι. σὺ δὲ

eorundemque providentiæ? *Da.* Nihil dicas, vir optime, de oraculis, siquidem ex te quæram, cujusnam illorum mentionem facere velis potissimùm. Num illius quod Lydo Pythius reddidit? quod quidem prorsus anceps erat & biceps: quales sunt quædam Mercurii imagines, duplices, & utrinque similes, ad utramlibet illarum partem te verteris. An potiùs, Crœsus trajecto Hale, suum quam Cyri imperium evertet. Atqui non paucis talentis perditus ille Sardianus, ambiguum hoc dictum emit. *Mom.* Hæc ipsa, ὦ Dii, vir iste commemorat, quæ maximè pertimescebam. Vbi nunc est festivus ille noster citharœdus? ad hæc refellenda descende. *Iup.* Tu nos mactas, ὦ Mome, cùm nunc intempestivè nos reprehendas. *Tim.* Vide quid facias scelerate Dami, ipsa Deorum templa & aras oratione tua propemodum subvertis. *Dam.* Non omnes saltem aras Timocles. Quid enim ex ipsis mali accidit, si suffitibus, & suavibus odoribus sint plenæ? Verùm Dianæ aras quæ sunt in Tauris, libenter viderem funditus eversas, in quibus virgo tam suavibus epulis gaudet. *Iup.* Hoc unde nobis insuperabile malum obstrepit, quam nulli Deo parcit hic vir: sed ex plaustro liberè loquitur, Ordine corripiens sontem; insontemque perinde. *Mom.* Atqui paucos Iupiter à culpa immunes inter nos invenies. Et forsitan progressus ille ex supremis aliquem offendet. *Tim.* Neque, ὦ Deorum impugnator Dami, Iovem ipsum audis tonantem? *Dam.* Quomodo tonitru non audirem Timocles? Verùm an tonet Iupiter, meliùs scire possis;

ἄμεινον εἰδώς, ἀκούδην πρὸν ἐπὶ τῶν θεῶν ἀφιγμένον. ἐπεὶ οἵ γε ἀπὸ Κρήτης ἥκοντες, ἄλλα ἡμῖν διηγοῦνται, τάφον τινὰ κεῖσθαι δείκνυσθαι, καὶ φήμην ἐφεστάναι, δηλοῦσαν ὡς οὐκέτι βροντήσειεν ἂν ὁ Ζεύς, τεθνεὼς πάλαι. Μω. τοῦτ' ἐγὼ καὶ πολλοῖς ἠπιστάμην ἐρῶντα τὸν ἄνθρωπον. τί δέ, ἦν δ' ὁ Ζεῦ, ἀχρείους ἡμᾶς, καὶ συγκροπεῖς τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ τρόμου; θαρρεῖν χρὴ, καὶ τοιούτων ἀνθρώπισκων καταφρονεῖν. Ζ. τί λέγεις ὦ Μῶμε, καταφρονεῖν; οὐχ ὁρᾷς ὅσοι ἀκούσιοί σοι ὡς συμπεπεισμένοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἀπάγουσιν αὐτοὺς ἀναδησάμενον τὸν Δία; Μω. ἀλλὰ σὺ ὁπόταν ὦ Ζεῦ, θελήσῃς, σειρὴν χρυσῆν λαβὼν, ἅπαντας αὐτοὺς αὖθις κατὰ χαίνης ἐρύσαις, αὐτῇ τῇ θαλάσσῃ. Τι. εἰπέ μοι ὦ καταπλοῦτε, πολλάκις ἦλθε ποτέ; Δα. καὶ πολλάκις ὦ Τιμόκλεις. Τι. σοὶ δὲ φέρει ὑμᾶς τότε ὁ ἄνεμον ἐμπίπλων τὴν ὀθόνην, καὶ ἐμπιπλὰς τὰ ἀκάτια, ἢ οἱ ἐρέττοντες; οὐδέτερα ἦ ἐς τις ἐφέσεως, καὶ ἔσωζε τὴν ναῦν; Δα. καὶ μάλα. Τι. εἶτα ἡ ναῦς μὲν, οὐκ ἂν ἐπλεῖ, μὴ κυβερνωμένη, τὸ δ' ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον οἴει, καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι; Δα. εὖγε, σωφρόνως ταῦτα ὁ Τιμοκλῆς, καὶ ἐκφρόνως τῇ δεσποτείᾳ. ἀλλ' ὦ φιλτάτη Τιμόκλεις, τὸν μὲν κυβερνήτην οἰόμεθα ἂν, ἀεὶ τὰ συμφέροντα ἐπινοεῖν, καὶ περὶ δὲ καιροῦ δεσπόζειν τῶν πλωτήρων, καὶ σωτηρίου τῆς ναυτίας. ἀλυσιτελὲς δὲ, ἢ δὲ ἄλογον ἀδὲν ἐν εἶναι ἡ ναῦς ὁ μὴ χρειώδες ἦν αὐτῆς. ὁ δὲ σὸς οὗτος κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηῒ ἐφεστάναι ἀξιοῖς, καὶ οἱ σωναύτας αὐτῷ, οὐδὲν ὅλως, οὐδὲ κατὰ τὸν ἀξίαν ἀφελίσιον. ἀλλ' ὁ μὲν σοφὸν, cùm pro Diis inde adveneris. Nam qui ex Creta veniunt, nobis alia narrant, nempe ibi sepulchrum ostendi, & columnam stare, quæ indicet Jovem non amplius tonare posse, cùm jampridem sit mortuus. *Mom.* Equidem hoc ego ab homine dictum iri jamdudum sciebam. Cur igitur palluisti Iupiter, & præ tremore dentes concutis? Confidendum est, & contemnendi tales homunculi. *Iup.* Quid dicis, Mome, esse contemnendos? Non vides quàm multi audiant, & ut in sententiam contra nos adducti sunt, & in aures revincti à Damide abducantur? *Mom.* At tu Iupiter, quum volueris ipsos omnes demissa catena aurea ipsa cum terra sustolles Oceanoque. *Tim.* Dic mihi sceleste, nunquam ne navigasti? *Dam.* Imò sæpe, ô Timocles. *Tim.* Nunquid ventus id temporis incidens in carbasa, & implens navigia, vos ferebat, an verò remiges? cæterùm unus ad gubernaculum sedendo, navim servavit? *Dam.* Maximè. *Tim.* Nonne navis progredi non posset non gubernata, & universitatem hanc sine gubernatore, sine duce ferri putas? *Dam.* Euge Timocles, prudenter & potenter exemplo hæc demonstrasti. At ô Deorum amantissime Timocles, gubernatorem illum vidisti, nunquam non utilia excogitantem, eaque ante tempus parantem, & nautis imperantem. Navis autem nihil inutile, nec ad rem non pertinens habebat, quod usui non esset ipsis. Hic verò tuus gubernator, quem magnæ huic navi præsidere vis, ejusque connautæ, nihil cum ratione, nihil ex dignitate ordinant. Sed fortè rudens in pup-

ἐπὶ πόρπας τὴν ἀσύμμετρα λιπόντα. οἱ πόδες ἦ, εἰς τὴν ἀκρόπρῳραν ἀμφίτριροι. καὶ χρυσᾶ μὲ αἱ ἄγκυραι ἐνίοτε. ὁ χαλκοῦς ἦ, μολιβδοῦς. καὶ τὰ μὲ ὕφαλα, καλλίγραφα. τὰ ἦ ἔξαλα τῶν νεῶς, ἀμόρφα. καὶ αὐτῶν ἦ τὸ ναυτῶν ἴδιος ὁ τὰ μὲ, ἀργὸς, καὶ ἄπρακτος, καὶ ἄπλημμελὴς πρὸς τὰ ἔργα, δημοσιεύτης, ἢ τεμνοιεύτης. τὸ ἦ, καθαπτόμενος τὰ, ἄκρεως, καὶ ἐπὶ τὴν κεραίαν ἀναπηδῆσαι, ῥᾴδιον, καὶ εἰδότα τὸ χρησίμων ἕκαστα, μόνον τῶν ἀντλεῖν ἀποκεκλημένον. τὰ ἦ αὐτὰ, καὶ σὺ τοῖς ἐπιβάταις. μαστίγιον μὲν πᾶν, εἰ καθεδεῖται, δεῖ τὸ κυβερνήτην καθήμενον, καὶ ἀναπαιόμενον. καὶ ἄλλον κίνδυνον, ἢ πατροκτόνον, ἢ ἱερόσυλον, ὑπερβαλλόμενον, καὶ τὰ ἄκρα τὸ νεὼς κατειληφότα. χωρεῖτε ἦ πολλοὶς ὁ μυχὸς δὲ σκαφῶς ὑπερκειμένης, καὶ ὑπὸ τὸ καθεδεῖται φλαῦρον χωρήσαν πατημένης. σύνοισθα γὰρ ὅπως Σωκράτης μὲν, καὶ Ἀριστείδης ἐκάθιζον, καὶ Φωκίων, κεῖ τὰ ἀλφίτα λέγειν ἔλεγες, οὐδὲ ἀπεστίνας τὰς πόδας διαπέρνοι ἐπὶ χαμαὶ τὸ σανίδιον. δεῖ τὸ ἄντλου, ὃ ὅσοις ἦ ἀγαθὸς Καλλίας, καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδανάπαλλος κατεφθάρησαν, καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτὰς καθεζόμενοι, τοιαῦτα ἐν τῇ γῇ σε γίγνεσθαι ὁ σοφώτατος Τιμοκλείς. λέγε τοῦτο, αἱ ναυαρχίαι μυρίαι. εἰ δέ τις κυβερνήτης ἐφίσταιο, ἐώρα, καὶ διέταττεν ἕκαστα, ὡς τοῦτον μὲν ἂν ἠγνόησαν οἱ πλοῖ οἱ χρῆσοι, καὶ ἄπλοι οἱ φαῦλοι τὸ ἐμπλεόντων. ἔπειτα, ἐκάστῳ καὶ τὸν ἄξιον τῆς ἀφίξεως ἀπένειμεν ἄν, χρῆσθαι τε τὸν ἀμείνω τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐτὸν εἶναι. τὸν κρείττω ἦ, τοῖς χείροσι. καὶ συσίτους ἔστιν ὃς ἀμείνους, καὶ συμβόλους ἐποίησεν ἄν. καὶ τὸ ναυτῶν

puppim protenditur, & pedes ambo in proram. Interdum aurea sunt anchoræ, chenisci plumbeus: & navis inferius est picta, superius deformis. Ex ipsis etiam nautis cernere est hunc pigrum, inertem, & ad opera meticulosum, dupliciarium aut tripliciarium: illum ad natandum impigrum, & ad insiliendum in antennas facilem, ac rei cujusque utilis gnarum: hunc exhauriendæ duntaxat sentinæ destinatum. Eadem etiam in vectoribus videre licet: verberonem aliquem in prima sede sedentem ad gubernatorem, & honoratum: & alium cinædum, aut parricidam, aut sacrilegum summis honoribus potientem, & summa navis occupantem: multos verò spectatæ gratiæ in angustum scaphæ locum in imo compressos, qui à revera deterioribus calcantur. Ergo cogita quomodo navigarit Socrates, Aristides, & Phocion, quibus non satis opum erat ad victum: neque super nudis tabulis ad sentinam pedes extendere poterant. Contrà quantis bonis Callias, Midias, & Sardanapalus molliter usi sint, & sibi superiores conspuerint. Talia in hac tua navi accidunt. Timocles sapientissime. Ideirco infinita naufragia. Verùm siquis ei præfectus gubernator, videret & ordinaret singula primùm quidem non ignorarent quinam ex navigantibus boni sint, quinam mali. Deinde cuique pro meritis convenientia distribueret: locum meliorem melioribus juxta sursum, & deterioribus deteriorem deorsum. Et convivas meliores, & consiliarios fecisset. Atque alacri quidem nautæ, aut

ὁ μὲ θεσμὸς, ἢ θεσμὸς ἐπιμελητὴς ἀπεδέδεικτ' ἂν, ἢ τίχε ἄρχων, ἢ πάντως θεὸς ἢ ἄλλων. ὁ δὲ ὀκνηρὸς, καὶ ῥᾴθυμος, ἐπαίετ' ἂν τὴ κελευδίῳ περιβόκις ἑ ἡμέρας τὴν πρῳραλῶ. ὥστε σοι ὦ θαυμάσιε, τὸ τ' νεὼς τοῦτο παραδειγμα, κινδυνώδες ἐστεπτάφθαι, καὶ ὦ κυβερνήτης πονηρός. Μο. παυλὰ μὲ ἤδη καὶ εἰς θεσπρωτοὺς τὸ Δάμιδι, καὶ πλησίον ἐπὶ τὴν νίκην φέρεται. Ζ. ὀρθῶς ὦ Μῶμε, εἰκάζεις. ὁ δ' ἀδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλῆς ἐπινοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ καθ' ἡμέραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις δυσέκτριπτα πάντα ἐπαντλεῖ. Τι. σὺκοῦν ἐπεὶ τ' νεὼς τὸ παράδειγμα ἰ πάνυ σοι ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἄκουσον δὴ τὴν ἱερὰν φασιν ἄγκυραν, καὶ ὧ ἐδέμιδα μηχανῇ λυσιτέλεις. Ζ. τί ποτε ἆρα ἐ ἱερεῖς Τι. ἴδοις γὰ ἂν ἀκόλουθα ταῦτα συνδοκίσομαι, καὶ εἴ πῃ αὐτὰ δυναθεῖν σοι ἐξετάσειας. εἰ γὰ εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶ ἐ θεοί. ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶν ἄρα ἐ θεοί. τί φῂς ταῦτα φῄς Δα. ἢν πρότερον γελάσω εἰς ἡμᾶς, ἀποκρινεῖμαί σοι. Τι. ἀλλ' ἔοικας ἤδη παύσασθαι γελῶν. εἰπὲ γ' ὅμως ὅπῃ σοι γελάσιμον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. Δα. ὅτι σὺ οἰόμενος λπὸ λεπτῆς κρόκης ἐξαψάμενος σὺ τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα, ἱερὰν ὄσαν. τὸ γὰ εἶναι Θεοὺς, τὸ βωμοὺς εἶναι σωθήσεσθαι, ἰσχυροῖς ποιήσασθαι ἀπ' αὐτῶν τ' ὁρμον. ὥστε ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο τούτου φῂς ἔχειν εἰκεῖν ἱερώτερον, ἀπώμοσμ' ἤδη. Τι. ὁμολογεῖς πίνυ ἡτῆσθαι σοφωτέρων; Δα. ναὶ ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰ ὥσπερ οἱ νῦν πονηροὶ διαζόμενοι, ἐπὶ τὰς βωμὰς ἡμῶν καταπέφυγας. ὥστε νὴ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱερὰν, ἐθέλω σοι ἐπίσασθαι ἤδη πρὸς σὲ, ἐπ' αὐτῶν τ' τὴν aut curanda prora, aut mutri defensio demanderetur: aut omnino aliis præponeretur. Ignavi autem & segnis caput quotidie quinquies fune cæderetur. Quare ô admirande, tuum istud navis exemplum periclitatur corruere, quippe quod malum gubernatorem nactum est. *Mom.* Res certè Damidi secundo flumine procedit, plenisque velis fertur ad victoriam. *Iup.* Rectè ô Mome, judicas. Nihil enim validi Timocles comminiscitur: sed communia hæc, & quotidiana quæ omnia facilè refelluntur, alia aliis infundit. *Tim.* Proinde, quoniam navis exemplum tibi visum est non admodum validum, audi sacram, quod dicunt, anchoram & quam nulla machina rumpes. *Iup.* Quidnam dicturus est? *Tim.* Videas an consentanea hæc colligam, & an ea evertere possis aliqua ratione. Si sunt aræ, sunt etiam Dii. Atqui sunt aræ, Ergo & Dii. Quid ad hæc dicis? *Dam.* Si priùs ad facetatem risero, tibi respondebo. *Tim.* At videris nunquam ridendi finem facturus: attamen effare quo pacto ridiculum tibi videatur quod dixi. *Dam.* Quòd non sentias, tuam anchoram quantumvis sacram à tenui filo pendere. Nam conjunctis his duobus, Deos esse eò quòd sunt aræ, existimas te nodum firmum fecisse. Itaque cùm dicas te nihil firmius habere quod proponas, jam abeamus. *Tim.* Ergo te victum confiteris, qui prior abis? *Dam.* Maximè Timocles. Tu enim ut ii quibus vis infertur, ad aras confugisti. Itaque per sacram illam anchoram, tecum, etiam super aris, paciscivolo,

βαρῶν, ὡς μηκέτι τοῦτο τύπτειν ἐρέζωμεν. Τι. οὐρανοδίῳ ταῦτα πρὸς ἐμὲ τυμβωρύχε, καὶ μιαρὲ, καὶ κακόβιστε, καὶ μοιχοκάκε, καὶ κάθυβρι. ἐ γὰρ ἴσμεν ὃ πρᾶξας μὲ πατρὸς εἶ, πῶς δ' ἡ μήτηρ σε ἐπορδόβη, ὡς ἐ τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις ἐ τὰ μειράκια διαφθείρεις λιχνόβιστε, καὶ ἀναιδέστατε. μὴ φεῦγε δ' ὦ ἵνα ἐ πρὶν ἐμὲ πλαγαῖς λαβὼν ἀπέλθῃς. ἤδη γάρ σε τούτῳ τῷ ὀστράκῳ ἀποθραύσω, πρεμιάσαντα ὄπισω. Ζ. ὦ μέ, γελᾶν ὦ θεοὶ, ἄπιστον. ὦ δ' ἀναλυδεῖ λοιδορήμενος, ἐ φέρων καθαπτόμενόν τ Δάμιν, καὶ ἴσως καθέξειν αὐτὸν τῷ κεράμῳ ἐς τὴν κεφαλήν. ἡμεῖς δ, τί ποιοῦμεν ἐπὶ τούτοις; Ερ. ὀρθῶς σαφῶς μοι ὁ κωμικὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, ὑδὲν πάσχοντας δεινὸν, ἂν μὴ προσαγορεῦῃ. τί γὰρ ἐ σκέψασθε κακὸν; εἰ ὀλίγοι ἀνθρωποι πεπείσθοί τοῦτο, ἄπιστον; πολλοὶ γάρ εἰσιν οἱ τάναντία γιγνώσκοντες, πλείους Ε'λλήνων. ὁ πολὺς λεὼς, καὶ ὁ σύρφαξ, βάρβαροί τε πάντες. Ζ. ἀλλ' ὦ Ε'ρμῆ, τὸ γ' Δαρείῳ πάνυ καλῶς ἔχει ἐπὶ, ὃ εἶπεν ἐπὶ τῷ Ζωπύρου. ὥστε ἐ αὐτὸς ἐβουλόμην ἂν ἕνα τοιοῦτον ἔχειν οἷον τ Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

volo, nos hac de re non ampliùs disputaturos. *Tim.* Hæc in me cavillaris, tumulorum effossor, scelerate, execrande, verbero, flagitiose. Nescimus enim quo patre sis natus: sed ut tua mater meretricem agebat, & ut fratrem occidisti, mœcharis, & adolescentes corrumpis gulosissime & impudentissime. At ne arrepta fuga priùs discedas, quàm à me plagas acceperis. Nam te quovis scelere contaminatum, jam hac testa frangam. *Iup.* Alter, ô Dii ridens abit: alter sequitur affatim ingerendo convitia, Damidem deridentem non ferens, & videtur ipsi testam in caput impacturus. Verùm nos quid hoc in negotio faciemus? *Merc.* Illud mihi rectè dixisse videtur Comicus, Nihil passus es mali, si tibi non attribuas. Etenim quàm ingens est malum, si pauci homines in hanc sententiam adducti abeunt? Sunt enim multi, & plures quàm Græci, qui in contrariam eunt, vulgus, plebs, barbarique omnes. *Iup.* At, O Mercuri, præclarum est illud, quod de Zopyro dixit Darius. Quare & ipse mallem, unum, hujusmodi, qualis est Damis, auxiliatorem habere, quàm sexcentis Babylonibus imperare.

ΟΝΕΙΡΟΣ, Η ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

SOMNIVM, SEV GALLVS.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo, divitiarum, atque Potentiæ incommoda, molestiasque persequitur, ostendens, quàm contra tranquilla res pauperum sit, si modo sit sorte sua contenta. Facit autem hoc veluti collatione qua-

quadam. Nam in priore quidem parte dialogi, Micyllus, ſomnium exponendo ſuum, Eucratis cujuſdam opulenti, cœnas, divitias, luxum, & quæcunque vulgo ſpecioſa, & expetenda videntur extollit, adjecto etiam encomio auri, tum exemplis, tum ab effectu & uſu & cæteris amplificato. In poſteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora, in avem transformatus, cum hero ſuo Micyllo colloquens introducitur, divitum, cum privatorum ac civium, tum regum atque potentum moleſtias, curas & pericula recenſet, qua illis & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa valetudinem, quam luxus & crapula iſta labefactant, accidere ſolent, additis etiam exemplis ejus rei, & hypotypoſi quadam, dum fingitur idem vi pennarum ſuarum reſeratis adium foribus, ad ipſas divitum cellas, Micyllum perducere, & coràm illa, qua verbis narraverat, ſpectanda exhiberi. Interim Lucianus abſurdas Pythagoræ transformationes ſugillat, & Stoicorum faſtum carpit, qui quanquam nec publicis, nec privatis hominum converſationibus ſunt idonei, frivolis in rebus ſapientiam affectant, & officiorum obſervantes videri volunt.

ΜΙΚΤΑΛΟΣ. | MICYLLVS.

Ἀλλά σε ὦ κάκιστε ἁλιεκλυτῶν, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτρέψειε, φθονερὸν ὄντα, καὶ ὀξύφωνον ὄντα. ὡς μὲ πλουτοῦντα καὶ θηρεύοντα ὀνείρου ἐπείρου ξυνοῦσα, καὶ θυμήρη δύδιμονίαν δύδιμονοῦσα, λάβροόν τι, καὶ γεγωνὸς ἀναβοήσας, ἐπήγειρας, ὡς μὴ ὑπὸ νύκτωρ γὲ τὴν πολὺ σὺ μιαρώτερον πεῖναν λιφοφύγοιμι. καίτοι εἴγε χρὴ πικραίρεσθαι τῇ τε ἡσυχίᾳ, πολλῇ ἔτι οὔσῃ, καὶ τῷ κρύῳ, μηδέπω μὲ τὸ ὀρθρινὸν ὥσπερ εἰωθὸς ἀποκναίσαι. γνώμων γὲ ἔτ' ἀψοφήτους μοι, ὡς ἔοικε, λαιμώσης ἡμέρας. ὀδέπω μέσαι νύκτες εἰσίν. οὐδὲ, ἄϋπνε ἔτος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον φυλάττων ἀφ' ἑσπέρας εὕδεις ἤδη κέκραγμα, ἀλλ' ἔτι καίριαγε. ἀμυνεῖται γὰρ εὐθύς σε, ἢν μόνον ἡμέρα γένηται, σωτρίβων τῇ βακτηρίᾳ.

Ate te ſceleſtiſſime Galle, cum iſta tanta invidentia, vocéque tam acuta ipſe perdat Iupiter: qui quidem opibus affluentem me, & dulciſſimo in ſomnio verſantem, & admirabili fœlicitate fruentem, penetrabile quiddam & clamoſum reſonans expergefeceris, adeò ut ne noctu quidem effugere liceat paupertatem, vel te ipſo nequiorem. Atqui ſi conjectandum eſt, tum è ſilentio: quod etiamdum ingens eſt, tum è frigore, à quo nondum, ut aſſolet antelucano mordeor. (nam hic mihi certiſſimus gnomon adventantis diei) nec dum eſt media nox. Sed iſte pervigil, quaſi vellus illud aureum ſervet, ab ipſa protinus veſpera vociferari cœpit: verùm non impunè laturus. Nam de te mox pœnas ſumam, & fuſte comminuam, ſimodo dies illuxerit:

τῶν γάρ [1] μοι σχήματα παρίξεις, ἀποπνίγων τὸ τῦ ὀνείρου. Αλε. Μίκυλλε δίκαιός εἰμι, ὤμην σε χαριεῖσθαί σοι, φθάσαντα τὴν νύκτα, ὁπόσον δυνάμενον, ὡς ἔχοις ὀρθρεύοντι λιμένα τὸ πολὺ τῶν ἔργων. Ἐὰν γὰρ σὺ ἀναπτύξας ἤλιον μίαν κρηπῖδα [2] ἐργάσηται, σοφὸς δὲ ἔσῃ τῦτο ἐς τὰ ἄλφιτα πεπονηκώς. εἰ δέ σοι καθεύδειν ἥδιον, ἐγὼ μὲν ἡσυχάσω μή σοι, καὶ πολὺ ἀφανέστερον ἔσομαι τῦ ἰχθύος. σὺ δ' ὅρα ὅπως μὴ ὄναρ πλήσῃ, λιμώττῃς ἀνεχόμενος. Mi. Ὦ Ζεῦ προφῆτα, καὶ Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τῦτό ἐστι; ἀνθρωπίνως ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. εἶπέ σοι τέρας ἐπὶ δηλεῖ τὸ τοιῦτον, εἰ ὀμόφωνος ὑμῖν εἰμι; Mi. πῶς γὰρ ἂ τέρας; ἀλλ' ἀποτρέπετε ὦ θεοὶ τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν. Αλε. σὺ μοι δοκεῖς ὦ Μίκυλλε, κωμῳδῆ ἀπαίδευτος εἶναι, μὴ δ' ἀνηγορεύειν τὰ Ὁμήρε ποιήματα. ἐν οἷς ὁ δὴ Ἀχιλλέως ἵππος ὁ ξάνθος μακρὸν χαίρειν φράσας τῷ χειμαζειν, ἤρκτο τὸ μέτρον τῦ πολέμου ἀλεξανδρίζων, ἐπὶ ὅλα μαψαύων. ἐγὼ ὥσπερ ἐγὼ τῶν, ἅτε ὄρνις ἐν τοῖς ὄρεσι τεθραμμένος, ἐπὶ τὸ ἀκρότατον ἀεὶ τῦ ὄρους ἀναπτάμενος, ἐνθένδε ἐπισκοπῶ τὰ πάντα, καὶ ἐπὶ τὸ ἄριστον ἐπὶ τὸ κάλλιστον ἐπὶ τὸ ἡδὺ ἐπὶ τὸ ἐπιτήδειον ἐπὶ τὸ ἀσφαλὲς ἐπὶ τὸ ἀκίνδυνον ἐπὶ τὸ ἀπράγμονα ἐπὶ τὸ ἀνεπίφθονον ἐπὶ τὸ ἀνεπιβούλευτον ἐπὶ τὸ ἀνεπιτήδευτον ἐπὶ τὸ ἀνεπιτίμητον ἐπὶ τὸ ἀνεπιτίμητον ἐπὶ τὸ ἀνεπιτίμητ

τ μάτην, ἀλλὰ ἐ ἱμαντιδίῳ ὑπῆν-
γον, καὶ τὰ μάλιστα ἀφειδήσαιζε,
καὶ εἴδεν τι παρὰ δόξαν ἐδικὰ ποιεῖν,
εἰδὲ ὁ ἀκέων ἐπικαλεῖτο, ὥσπερ σὺ
τ ἀλιξίκακον, ἀποτρόπαιον ἡγέ-
μονα τὸ ἄκεσμα. καίτοι τί ἂν
ἐποίησας, εἰ σοι ἡ τ ἀργῶς τρόπις
ἐλάλησεν, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ὑ
Δωδώνῃ αὐτὶ φωνῆ ἱμαντιδίῳ; ἢ
[2] εἰ βύτρας εἰδὼς ἐρπύσας, καὶ βοῶν
κρέα μυκώμενα, ἡμίοπτα, καὶ ἑφθὰ,
ἀξεπιτηδεύτα τοῖς ὀδοῦσι; ἐγὼ
γ', Ἐρμῆ πάρεδρον ὄν, λαλιστά-
την, καὶ λογικώτατα θεῶν ἁπάντων,
καὶ τὰ ἄλλα ἁρμόττοντα ὑμῖν, καὶ
συνήθροφον, ἐ χαλεπῶς ἔμελλον
ἁμαθήσεσθαι τὴν ἀνθρωπίνην φω-
νήν. εἰ γ' ἐμαθήσην ὑπήκοόν μοι,
σὺν ἂν ὀκνήσειμί σοι τὴν ἀληθε-
στέραν αἰτίαν εἰπεῖν τ πρὸς ὑμᾶς ὁ μο-
φωνίας, καὶ ὅθεν ὑπάρχῃ μοι ὅτῳ
λαλεῖν. Mi. ἀλλὰ μὴ ὄνειρος ἐ
τοῦτό ἐστιν, ἀλεκτρυὼν ὅτῳ πρὸς
ἐμὲ λαλεῖ μένῳ; εἰπὲ δ' ὦν πρὸς
ᾧ Ἐρμῆ ὁ βέλτιστε, ὅ, τι ἐ ἄλλο
σοι τ φωνῆς αἴτιον. ὡς γ' σιωπήσο-
μαι, καὶ πρὸς ἀδύνα ἐρῶ, τί σε χρὴ
δεδιέναι; τίς γὰρ ἂν πιστεύσει μοι,
εἴ τινι διηγήμην ὡς ἀλεκτρυόν-

oratione loquens. Quinetiam vaticinabatur ille, deque futuris edebat oracula, & nihil incredibile facere videbatur. Neque is qui tum audiebat, malorum aversorem, ut tu, implorabat, ratus se rem aversandam audivisse. At quid fecisses, si tibi navis [1] Argoæ carina locuta fuisset, uti olim in Dodonæa sylva fagus per se loquens oracula edebat? aut si tergora direpta serpere vidisses: si carnes boum mugire semiassas, coctásque verubus transfixas? Ego verò cùm Mercurii sim assessor loquacissimi, Deorúmque omnium facundissimi, præterea vester contubernalis & convictor, non difficile mihi fuit linguam humanam addiscere. Quòd si mihi pollicearis silentium, non pigebit me veriorem tibi causam aperire, cur eadem qua vos lingua loquar, & unde mihi suppetat hæc loquendi facultas. *Mic.* Sed nunquid somnium ista sunt, quòd me sic alloquitur Gallus? Sed dicito per Mercurium ô præclare, quænam alia tibi sit causa cur loquaris. Nam ut taceam, neque cuiquam proferam, quid attinet te solicitum esse? Quis enim fidem mihi sit habiturus, si cui narrem me Gallum hæc loquen-

1 *Argoæ*] Dicitur fuisse prima navis in qua Iason cum 54. Heroibus Thessalis navigavit Colchos ad rapiendum vellus aureum, dicta ab ejusdem nominis artifice, alii ab ἄργος quod est velox. Facta est ex arboribus Dodonæ sylvæ Epyri Iovi sacræ quibus olim oracula reddebantur: unde poëtæ finxerunt hanc navem fuisse vocalem Apoll. lib. 4. Argon. *Cogn.*

2 Εἰ βύτρας εἰδὼς ἐρπύσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἡμίοπτα, καὶ ἑφθὰ, ἀξεπιτηδεύτα τοῖς ὀδοῦσι] Nihil ad hunc locum Gilbertus Cognatus commentator, qui tamen de Argus navis carina & Dodonæ querculatis multa, quæ omnibus nota sunt. Non venit illi in mentem locus Homeri, ad quem hoc loco allusit Lucianus Odyss. μ.

Τοῖσιν δ' αὖτε ἔπειτα θεὸς τέρας, ὁρμήναντο,
Εἶρπον μὲν ῥῖνοί, κρέα δ' ἀμφ' ὀδοῖσιν ἐμυκᾶτο,
Ὀπταλέα τὰ καὶ ὠμά, βοῶν δ' ὡς φάτις ἦεν.

Id portentum nempe factum est, quando Ulyssis socii fame coacti solis boves mactavere. *Palm.*

1 Πα-

ὦτα ἀπόντος ἀκηκοώς; Αλε. ἄκυε τοίνυν. [1] Παραδόξοτόν σοι λέγω τὸ ἀφ' ὅτου λέγω ὦ Μίκυλλε. ὑποσὶ γὰρ ὁ πᾶς σοι ἀλεκτρυὼν φανερόμενος, ἐ ὢν ποτὲ ἄνθρωπος ἦν. Μι. ἦκουσά τι ἐ παλαιὰ τοιοῦτον ἀμιλλᾶ περὶ ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυών τις νεανίσκος, φίλος γεγονὼς τῷ Ἄρει, ἡνίκα σπουδάζοι τῷ θεῷ, καὶ συγκωμάζοι, καὶ συνοικοίη τῇ ἐρωμένῃ. ὁπότε γὰρ ἀφικοίτο πρὸς τὴν Ἀφροδίτην μοιχεύσων ὁ Ἄρης, ἐπαγαγὼν ἐ τὸν ἀλεκτρυόνα. καὶ ἐπειδήπερ μέλλοιεν τὴν ἄλκυονα ὑφαίνεσθαι, μὴ κωλύειν, ἐξεύπνῳ πρὸς τὴν Ἠῶ φαίνειν, ἔξω πρὸς πᾶς θύρεος ἀπολείπειν ἀεὶ τὸ νεανίσκον, μὴ ὑποσύσθαι ὁ πού φαίνοι ὁ ἥλιος. ἐπεὶ ποτὲ κατειληφυῖαν μὲν τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ περιδήσασαν τῷ ῥοπάλῳ ἄκανθαν. τὸν δ' ἥλιον λαθόντα, ἐπιστῆναι τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τοῦ Ἄρεως ἀφαιρεῖσθαι ἀκαπανοήτως, ἀφ' ὧν πεισθεὶς ὁ ἀλεκτρυόνα μὴ ὑπνοῦσαν ἂν, εἴ πως ἐπίοι. καὶ ὅπως τὴν Ἠῶ φανοῦσαν παρ' ἥλιον μηδὲν εἶναι, συλλαβεῖν αὐτούς, περιβαλόντα, καὶ σαγηνεύσαντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνητο ἐπ' αὐτούς. ἀφικνεῖσθαι δ', ὡς ἀφίκτο, τὸν Ἄρεα ἀγανακτήσαντα δὲ ἀλεκτρυόνα, καὶ μεταβαλεῖν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ὄρνεον αὐτοῖς ὅπλοις, ὡς ἀνὴρ ἦν κρούειν, τὸν λόφον ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. ἀφ' οὗπερ ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι τῷ Ἄρει ὅτ' ἐδεῖτο ὄφελον. ἐπειδὴν οὖν θέλητε ἀναπέμπειν τὸν ἥλιον, πρὸ πολλοῦ βοᾶν, ἐπισημαινομένους τὴν ἀνατολὴν αὐτοῦ. Αλε. φασὶ μὲν ἐ τοῦτο ὦ Μίκυλλε. τὸ δ' ἐμὸν, ἐπεροῖόν τι ἐγένετο, καὶ πάνυ ἔναγχος εἰς ἀλεκτρυόνα σοι μεταβέβηκα. Μι. πῶς; ἥδιστα γὰρ τοῦτο μάθοιμι.

loquentem audiviſſe? *Gal.* Audi igitur Micylle, rem tibi ſat ſcio incredibilem dicturum. Hic enim qui tibi gallus nunc videor, non ita pridem fui homo. *Mic.* Profectò & olim neſcio quid de vobis inaudieram, Adoleſcentulum quendam fuiſſe Gallum Marti adamatum, atque hunc Deo compotaſſe, colluſitaſſeque, & in voluptatibus geſſiſſe morem. Itaque cùm Venerem adiret Mars cum ea concubiturus, hunc quoque gallum unà ſecum adduxiſſe. Quoniam autem ſolem potiſſimùm metueret, ne ſi id è ſublimi conſpexiſſet, Vulcano ſe proderet, foris ad oſtium adoleſcentem relinquere ſolitum, qui ſolis ortum indicaret: deinde Gallum aliquando ſomno correptum, excubias deſeruiſſe neſcientem: ſolemque nullo præſentiente, imminuiſſe Veneri & Marti ſecurè dormienti, propterea quòd confideret Gallum, ſiquis interveniret, indicaturum. Itaque Vulcanum à Sole edoctum, eos comprehendiſſe, implicitos & irretitos vinculis, quæ jam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martem ſimul atque dimiſſus eſt, indignatum adverſus Gallum fuiſſe, eumque in avem hanc mutaſſe, iiſdem armis, ut in capite pro galea criſtam haberet. Ideo ut Marti vos purgetis, quum jam nihil opus, ſimul atque ſolem exorientem ſenſiſtis, multò antè vociferari, atque illius exortum prænunciare. *Gal.* Hæc quidem aiunt, Micylle: verùm mei diverſa eſt ratio, atque adeò nuperrime in avem tranſivi. *Mic.* Quonam modo? Nam iſthuc maximopere cupio cognoſcere. *Gal.*

1 Παραδόξοτόν σοι λέγω ὅτι λέγω] In Flor. Cod. deeſt λέγω. Sed ſimilibus inginationibus gaudere Lucianum ſupra monui. *Bourd.*

Αλ. οἶσθα ἄρα τὸ Πυθαγόραν Μνησαρχίδην Σάμιον; Μι. τὸ σοφιστὴν λέγεις; τὸ ἀλαζόνα; ὃς σοι μηδὲ τὰ μύρτα κριῶν ἡδύτερα, μήτε κυάμους ἐθέλειν, ἤδειν ἐμοὶ γὰρ ὄψον, σαπρόκιζον, ἄποτον ἀποφαίνων. ἵνα δὲ πείθωσι τοὺς ἀνθρώπους ἐς πίνητε ἔτι μὴ ἀφελέσθαι. Αλε. ἴσθι δῆτα καὶνὸν, ὡς πρὸ ὀλίγου Πυθαγόραν, Εὔφορβον ἡμῶν. Μι. ἠρέτα φασὶ, τὸν παγκάρδην τὸ ἄνθρωπον ὦ ἀλεκτρυών. Αλε. Ἐκεῖνος αὐτὸς ἐγὼ σοι εἰμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστε παῦε ὦ ἑταῖε, λοιδορούμενός μοι. καὶ γὰρ τοῦτο, εἰ ἐνδὺς εἶδός τις ἦν τὸ τρόπον. Μι. τοῦτ' οὖ μεμοιρῆ ἐκεῖνα περιπεδίσεσθαι; ἀλεκτρυὼν φιλόσοφος; εἶπε δ' ὅπως ὦ Μνησάρχη παῖ, ὅπως ἡμῖν, αὖτὶ μὲ ἀνθρώπου, ὄρνις, αὖτὶ δ' ἐμεῖο, πτανοχαίτα ἀκαπέφηνας. ἐκπλανᾶ γὰρ τοῦτο, ἐδὲ πάνυ πιστεῦσαι ῥᾴδιον. ἐπεὶ δ' δύο ἤδη μοι πτηρυγίνην δοκῶ πάνυ ἀκόλουθα σὺ σοὶ ἔφ Πυθαγόρᾳ. Αλ. τὰ ποῖα; Μι. ἓν μὲν, ὅτι λάλος εἶ, καὶ κεκλαγώς. ὁ δ', σιωπᾶν ἐς πίνητε ὅλα ἔτη οἱμῶν παρήνει. ἕτερον δ', καὶ πυνθανόμενος, ἐκ ὅτου ἔχων ὁ, τι σοι ἀνδροβάλλομαι, κυάμους χθὲς ὡς οἰκεῖα ἔχων, ἔφην. καὶ σὺ ἐδὲν μεμήνασις, ἀνέλεξας αὐτούς. ὥστε ἢ

Gal. Audistin' de Pythagora quodam [1] Mnesarchida Samio. *Mic.* Sophistam illum dicis? superbum? [2] qui instituit nequis vel [3] carnes gustaret, vel fabas ederet, suavissimum mihi edulium, salubre & & parabile à mensa submovens. Præterea qui mortalibus suasit, ne per quinquennium loquerentur. *Gal.* Id scias etiam, hunc priusquam Pythagoras esset, [4] Euphorbum fuisse. *Mic.* Præstigiatorem & prodigiorum artificem hominem aiunt fuisse ô Galle. *Gal.* Ille ipse ego sum, Pythagoras. Quare desine quæso mihi convitiari, præsertim cùm ignores quibus sim moribus. *Mic.* At hoc rursum, multò quàm illud portentosius, Gallus philosophus? Attamen expone Mnesarchi gnate, qui factum sit ut ex homine avis, ex Samio [7] Tanagræus repente nobis apparueris. Neque enim ista verisimilia, neque omnino creditu facilia: quandoquidem duas quasdam res jam in te mihi videor animadvertisse, à Pythagora prorsus alienas. *Gal.* Quas? *Mic.* Alteram, quòd garrulus es, & clamosus, cùm ille silere in quinque annos integros, puto præceperit. Alteram, quæ cum ejus legibus planè pugnat. Equidem cùm non haberem, quod tibi objicerem, fabas heri, ut scis, tibi attuli, quas tu nihil cunctatus collegisti. Quo fit ne-

1 *Mnesarchida*] Samii Mnesarchii annulorum sculptoris, de quo Laert. *Cogn.*

2 *Qui instituit*] De disciplina Pythagorica Gell. lib. 1. c. 9. lib. 4. c. 11. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*

3 *Carnes gustaret*] Senec. Epist. 19. *Idem.*

4 *Euphorbum*] Nobilis Trojanus Iliaco in bello, à Menelao occisus, cujus animum Pythagoras in se immigrasse affirmabat. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*

5 Ἐκεῖνος αὐτὸς] Paraphrasis est hujus versus:

Ἐκεῖνος ἔτυς εἰμὶ κοσδρέϊ ϝ μὲ. Bourd.

6 Τοῦτ' οὖ μ. ε. περιπεδίσεσθαι] In Flor. Cod. ταῦτα μ. ε. περιπεδήσεσθαι. Idem.

7 *Tanagræus*] A Tanagra Bœotiæ mediterraneæ urbe de qua Ptolom. lib. 3. c. 5. Plin. lib. 10. c. 2. *Cogn.*

ἐμοὶ δοκεῖ σοι ἀνάγκη ἔ ἄλλο εἶναι, ἢ Πυθαγόρᾳ ὄντι παραπεμπτέον, καὶ τὸ ἔσον ἡσθησόμενον, κυάμους φαγόντα, ὡς ἔοικε, εἰ τὴν κεφαλὴν ἔ πατρὸς ἐδηδόκεις. *Alex.* ἆ γαῖ οἶδα ὦ Μίκυλλε, ὅτις αἰτία τούτων, διὰ τὰ σφόδρα ἐκφύγειν βίον. ἐγὼ γάρ, ὅτε μὲ οὐκ ἤρεσκον τὰ κυάμου. ἐφιλοσόφουν γάρ. νῦν δέ, φάσκειν ὦ. ὀρθιάκις γάρ, καὶ σὺν ἀπορρήτοις ἦμεν ἡ τροφή. ἀλλ' εἴ σοι φίλον, ἄκουε, πῶς ἐκ Πυθαγόρου τοῦτο νῦν εἰμι, καὶ ὃ ὅσοις περίεργον ἐξέστακα βίοις, καὶ ἅπαξ ἢ μετεσκεύασε δαιδάλματος, ἐκφέρης. *Mic.* λέγεις ἀν, ὡς ἥδιστα ὑπερήδιστον ἂν τὸ ἄκουσμα γλύκιστ. ὥστε εἴ τις ἀφαιρεῖσθαι, πότερον μᾶλλον ἕλοιτ' ἂν ἀκοῦσαι τὰ τοιαῦτα διεξιόντος, ἢ τὸ παιδύδαιμονα ὄνειρον ἐκεῖνον αὖθις ὁρᾶν, τὸ μικρὸν ἔμπροσθεν, ἐκ οἶδα ὁπότερον ἂν ἑλοίμην. ἔτος ἀδελφὰ ἡγοῦμαι τὰ σὺ τοῖς ἐμοῖς φαινόμενα. καὶ δὲ ἴσῃ πάλιν ἡμᾶς ἄγε, εἴ τι, καὶ τὸ τυφλόμαθον σύπνιον. *Alex.* ἔτι γὰρ σὺ ἀναπαπαύῃ τὸ ὄνειρον, ὅτις ποτὲ ὁ φανεὶς σοι λύ, καὶ τινα ἐνδιάλιμμα ἡμῖν φιλοφιλάπασι, κενὴν, καὶ ὡς ὁ ποιητὴς λόγον, ἀμφιλαφῆ τινα δύσμορον τῇ μνήμῃ μεταδιώκειν; *Mic.* ἀλλ' οἶδ' ἐπιλήσομαί ποτε ὃ ἀλεκτρυών, οὗ ἴδε τὸ ὄψιος ἐκείνης. ὅτε μοι πολὺ τὸ μέλι τὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ὕπνος κηλαλιπὼν, ὤχθη, ὡς μόγις ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ὑπ' αὐτῷ, εἰς ὕπνον αὖθις κηλαπώρημα. οἷον δὲ τὸ τοῖς ὠὰ τὰ πλησὸ ἐργάζεται ῥεφόβρα, τοιοῦτον χάσκαλόν παρείχθ μοι τὰ ὠράμβρα. *Alex.* Ἡράκλεις, δοὺν τινα φῆς ἔ ἔρωτα ἔ εὐπαλῆ, necessario; vel ut mentiaris & alius sis, vel si fis Pythagoras, legem violaveris, & æquè impiè te gesseris, comedendo fabas, ac si patris caput comedisses. *Gal.* Nescis Micylle quænam sit hujusce rei causa: neque quæ ad unumquodque vitæ genus conducant. Ego tum quidem non esitabam fabas, quum eram philosophus. At nunc edo: avi enim convenit; neque prohibitum est nobis hoc edulium. Verum nisi molestum est, audi quemadmodum in hoc quod nunc sum, ex Pythagora transivi, quamque multis in vitæ generibus vixerim: & quid ex unaquaque transformatione sim consecutus. *Mic.* Narra quæso: nam id mihi fuerit auditu jucundissimum. Adeò ut siquis mihi deferat optionem, utrum te ista narrantem audire malim, an fœlicissimum illud somnium, quod paulò ante vidi, denuo videre, haud sciam utrum electurus sim, usque adeò cognata germanaque puto esse ista tua cum suavissimis illis visis, & ex æquo vos æstimo, te pariter & pretiosum illud insomnium. *Gal.* Etiamnum tu somnium illud, quod dudum tibi visum est, in animum revocas, & inania quædam observans simulachra, atque (uti loquuntur poëtæ) evanidam quandam fœlicitatem memoria consectaris? *Mic.* Imò illud scias Galle, me illius visi nusquam oblaturum: tantum mellis in oculis somnium aufugiens mihi reliquit, unde vix queam palpebras attollere, rursus in somnum coëuntes. Itaque qualem voluptatem movent pennæ in auribus versatæ, talem titillationem mihi præbent ea quæ vidi. *Gal.* Novum hercle mihi narras insomnii amorem,

[1] ἔγωγε πλουσίου ὄντος, ὡς φασι, καὶ ὄρους ἔχοντος ἐλεφαντίνου τὴν ὕπνον ὑπιέναι τὰ ἐνύπνια ἤδη πηδᾷ, καὶ σαφέστερα ἀναφαίνεσθαι τοῖς ὀφθαλμοῖς, μελιχρᾶ ἔτι καὶ ἐπαρχῆς φαινόμενα. ἡδέως γὰρ ἂν ἀκούσαιμι οἵας τίς ἐστιν, ἔτι σοι τὴν ἡδονὴν οὖσας. *Mic.* ἕτοιμος λέγειν. ἡδὺ γὰρ τὸ μεμνῆσθαι, καὶ διεξιέναι τι τῶν αὐτῶν. σὺ δὲ πόθεν ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ τὰ σαυτοῦ μεταβολάς; *Gal.* ἐπιδεῖν σὺ ὦ Μίκυλλε, παύσῃ ὀνειροπολῶν, καὶ λοιπὸν ἀπὸ τῆς βλεφάρου τὸ μέλι. τὸ γοῦν δοκοῦν, ὥσπερ εἶπε, πότερον διὰ τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν, εἴτε διὰ τῶν κεροΐνων σοι ὁ ὄνειρος ἦκε πεῖσμα. *Mic.* ἀλλὰ δι' ἐπέρας τινὸς ὦ Πυθαγόρα. *Gal.* καὶ μὴν Ὅμηρος δύο ταύτας μόνας λέγει. *Mic.* ἄμεινον τὸν λῆρον ἐκεῖνον ποιητὴν, ἀλλὰ εἰδότα ὀνείρων σαφῆ. οἱ πίνητες ἴσως ὄνειροι, διὰ τῶν τοιούτων ἐκφοιτῶσιν, οἷος ἐκεῖνος ἴσως, ἀλλὰ παύου σαφῶς, τυφλὸς αὐτὸς ὤν. ἐμοὶ δὲ διὰ χρυσῶν τινῶν πυλῶν ὁ ἥδιστος ἀφίκετο, χρυσοῦς ἐξ αὐτοῦ, καὶ χρυσᾶ πάντα περιβεβλημένος, καὶ πολὺν ἐπαγόμενος χρυσίον. *Gal.* παῦε ὦ Μίδα βέλτιστε, χρυσολογῶν. ἀπεχθῶς γὰρ ἂν σοι δύχοις τὸ εὐύπνιον. καὶ μέτακλα ὅλα χρυσίε κεκμηκὸς μοι δοκεῖς. *Mic.* πολὺ ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον εἶδον, πολύ. πῶς οἴει, καλόν, οἷον τὴν αὐγὴν ἀπαστράπτον. τί ποτε ὁ Πίνδαρος ἐκεῖνος

siquidem alatum cùm sit, ut ajunt, metasque volandi præscriptas habeat somnium, jam septa transilit, in apertis etiam oculis obversans, adeò mellitum & evidens apparet. Quare pervelim audire cujusmodi sit istud, quod te supra modum delectat. *Mic.* Gestio narrare: nam dulce est hoc ipsum meminisse, & commemorare de illo quippiam. Tu verò Pythagora quando narrabis tuas transformationes? *Gal.* Vbi tu Micylle desieris somniare, melque illud ab oculis absterseris. Interim prior dicito, ut intelligam, utrum per portam eburneam, an per corneam tibi somnium advolarit. *Mic.* Per neutram Pythagora. *Gal.* [2] Atqui has duas tantùm nominat Homerus. *Mic.* Valere finas nugatorem illum poëtam, qui nihil de somniis intellexit. Inopia forsan somnia per istas commeant portas, qualia videbat ille, neque id admodum perspicuè quippe qui captus oculis. Mihi verò per aureas quasdam portas jucundissimum hoc advenit insomnium, & ipsum aureum, & aureis undique circumamictum, aurique multum adducens. *Gal.* Desine Mida optime de auro fabulari. Nam procul dubio, ex illius voto, istud tibi accidit insomnium, & solidas auri venas mihi videris adduxisse. *Mic.* Multam auri vim vidi Pythagora, multam, quàm putas pulchri? quo fulgore coruscantis? Quid tandem Pindarus in illius

1 Εἴγε πλουσίου ὄντος] Τροσόλοιπον, ut etiam mox illa μελιχρᾶ ἔτι καὶ ἐπαρχῆς φαινόμενα, &c. Neque dixeris hæc referri ad vocem ἕρπετα, disconvenit enim. Planè quidem hoc Luciani festinantis, & de re ipsa magis quàm dictione cogitantis, παρέρχεται. *Marcil.*

2 Atqui has duas] Homer. Odyss. τ.

Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων.

Virg. 6. Æn. *Sunt geminæ somni portæ*, &c. *Cogn.*

1 Ὅ σαφῶς

φησι σὲ αὐτῷ ἐπαινῶν, ἀναμνησον γάρ με, εἴπερ οἶσθα ὁπόσον ὕδωρ ἄριστον ἔφασκεν, εἶτα τὸ χρυσίον θαυμάζειν, ὡς ποιῶν τὸ δεχθὲν ἄθικτον καὶ ἀνεπίμπλαστον ἀπάντων. Αλε. μῶν σαίνῃ ζητῶν, Ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε λάμπει νυκτὶ, μεγάνορα ἔξοχα πλούτου; Μι. τὸ δία αὐτὸ τοῦτο. ὥσπερ γὰρ τύμβον σύφρονα ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, ἔπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς δὲ ἤδη μάθῃς οἷόν τ' ἦν, ἄκουσον ὃ σοφώτατε ἁλιτηρύων. ὅτι μὲν οὖν οἰνηρὸς ἦν χθὲς, οἶσθα. Ἐυκράτης γάρ με ὁ πλούσιος σοτοχὼν ἐν ἀγορᾷ, λουσάμενον ἥκειν σαίλλει τῷ ὄρθρῳ ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Αλε. οἶδα πάνυ τοῦτο, πεινάσας παρ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἄχρι μοι βαλίας ἤδη ἐπιέρας ἦκες ὑποθερμαίνων. τὰς πίτνα σαίνους κνάμους νομίζων, ἐ πάνυ δαψιλὲς τὸ δεῖπνον ἀλιτηρύσει ἀθλητῇ ποτε γενομένῳ, καὶ ὀλύμπια ἐν ἀφανῶς ἀγωνισαμένῳ. Μι. ἐπὶ δὲ δειπνήσας ἐπανῆλθον, σὰ δ' ὕδωρ ἔπιες, τὰς κνάμους σοι παρεβαλόν. εἶτα μοι ἔφη τὸ Ὄμηρον, ἀμβροσίῳ ἄλοιφῷ θεῖον πως ὡς ἀληθῶς ὄζοντι ἐπισῆς. Αλε. τί δ' ἐκ τοῦ Εὐκράτη ἐστέρησε δ' Μίκυλλε, δίψαντα, καὶ τὸ δεῖπνον, οἷον ἐγράψω, καὶ τὸ ἐν τῷ συμποσίῳ πάντα. καλῶς γὰρ οἶδ' αὖθις σε διηνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὸ δεῖπνον σαίνων ἀνέζησε, καὶ ἀναμεμυκόμενον τῇ μνήμῃ τὰ βιβρωθέντα. Μι. ὧμεν σκληρὸν, καὶ ταῦτα διηγούμενον. ἐπὶ δὲ σὺ ἀκουσῃ, καὶ δὴ λέγω. ἐ

illius laudem dicit? Nam in memoriam redige, siquidem meministi, quum aquam præstantissimam dicens, aurum deinde admiratur, idque jure statim ab initio carminis omnium bellissimi. *Gal.* Num illud quæris? Aqua est illa quidem optima, Cæterùm aurum, uti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè unum, Cæteras supra opes: quæ Gloriam ac decus addunt. *Mic.* Per Iovem isthuc ipsum. Etenim Pindarus aurum perinde laudat ac si meum insomnium vidisset. Sed ut tandem cognoscas quale fuerit, ausculta jam sapientissime Galle. Scis ut heri nullum domi cibum acceperim: siquidem dives ille Eucrates in foro mihi factus obviam, lotum me in tempore ad cœnam venire jusserat. *Gal.* Hoc probè scio. Nam totum esuriebam diem, donec profunda tandem vespera domum reversus, subuvidus vinoque madens, quinque illas fabas proferres, non admodum opiparam cœnam Gallo, qui quondam fuerit atleta, quique Olympia non segniter olim desertarit. *Mic.* Ast ubi reversus à cœna fabas tibi objecissem, obdormivi protinus. Tum mihi, juxta Homerum, ambrosia sub nocte divinum haud dubiè somnium superveniens. *Gal.* Sed priùs quæ tibi apud Eucratem acciderint, narra: & cujusmodi fuerit cœna quæque in cœna acta sunt omnia. Nihil enim prohibet quominus denuo cœnes, si veluti cœnæ illius somnium reducas, & quæ tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines. *Mic.* Putabam molestum me futurum, si hæc quoque retulissem: Verum quia tu desideras, en id quoque narrabo. Cum nunquam antehac in vita cœnassem apud ullum di-

1 Πάντα γὰ τιμόν] Πάντα δὲ τιμόν. *Marcil.*

πρότερον ὁ Πυθαγόρας, ὅτι πλούσιόν τινι δειπνήσας ἐν ἀπιόντι τῷ βίῳ, τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ σύντυχάν τε χθὲς τῷ Εὐκράτει. καὶ ἐγὼ μὲ ἀσπασίων αὐτὸν ὥσπερ εἰώθειν διαπόσιμον, ἀπηλλαττόμην, ὡς μὴ καταισχύνωμαι αὐτὸν ἐν τοιούτῳ τῶν τελέθοντι συμπαρόμενον. ὁ δ', Μικυλλί φησι, θυγατρὸς γενέσιον ἑστιᾷ γυναῖκα δὲ παρεκάλεσε τοὺς φίλους μόλα πολλούς. ἐπεὶ δέ τινα φασὶν αὐτῶν μαλακῶς ἔχοντα, οὐκ οἷόν τε εἶναι ξυνδειπνεῖν μεθ' ἡμῶν, σὺ ἀντ' ἐκείνου ἥκε λουσόμενος, ἢν μὴ ἄρα κληθεὶς αὐτὸς, εἶτα ἀφίξεαι. ὡς νυνὶ γε ἀμφίβολός εἰμι. τοῦτο ἀκούσας ἐγὼ, ἅτε προσκωμάσας, ἀπῆειν δύο μάλα ἄπαυστι ἠοῖς ἡπιαλόν τινα, ἢ πολυδρέπτην, ἢ ποδάγραν ἐπιπέμψαι τῷ μαλακιζομένῳ ἐκείνῳ, ἃ ἐφεδρεύων ἐγὼ, καὶ ἀντιδιάδοχος, καὶ ἀλεξήτηρ ἐκείνῳ ἐλείμμανον. καὶ τὸ μὲν ἄχρι λουτροῦ, μάλα μάκιστον ἐτιθέμην, ὅπως ἐν τοσούτῳ ἐπισκοποῖμι, ὁπόσος τὸ τοιχαῖον εἴη, καὶ πηλίκη ἤδη λειπάς δύοι. καί ποτε ὁ καιρὸς ἐφίκετο, πρὸς τάχος ἐμαυτὸν ἀπορρίψας, ἀπῆρχόμην, κατμίσας μάλα ἐγκαρδιτρόφως, ἀνυσίψας τὸ τελεώτατον, ὡς ἐπὶ ᾧ καθαρωτέρῳ χρώτι ἡ ἀναβολή. καταλαμβάνω δὲ πρὸς ταῖς θύραις ἄλλους τε πολλοὺς, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνον, φορεῖόν τινα πεπλάρων κεκομισμένον, ᾧ με ἐπεδείκνυεν ἤδη, τὸ νοσεῖν λεγόμενον. καὶ ἰδόντι ὁ πονηρὸς ἔχων. ὑπέστενε γοῦν, καὶ ὑπέβρηττε, καὶ ἀνεκρέμητο μυχόν τι, καὶ ὑπωρόροθεν, ἀχρὸς ὢν ὅλος, καὶ διωδήκεως, ἀμφὶ τὰ ἑξήκοντα ἔτη χειδών. ἐλέγετο ὁ φιλόσοφός τις

divitem, ô Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratem incidi atque ego quidem simul atque dominum illum salutassem, uti consueveram, recedebam, ne pudori illi essem, si lacera in veste fuissem assectatus. At ille, Micylle, inquit, hodie natalitia filiæ celebro plurimosque ad convivium amicos invitavi. Verum quoniam ajunt ex his quemdam incommoda esse valetudine, neque posse pariter ad convivium nostrum accedere: tu ejus loco venito lotus, ni fortè ipse qui vocatus est, semet adfuturum renuntiarit. Nam nunc quidem ambigit. Hoc ubi audissem, adorato divite discedebam, omnes obsecrans Deos, ut algidam febrem aliquam, aut laterum dolorem, aut podagram morbi auctarium immitterent valetudinario illi, cujus ego sellæ occupator, cœnæque vicarius, & succedaneus eram invitatus. Idque spatii quod usque ad balnei tempus intercessit, sæculum esse judicabam, dum subinde respicio quot pedum esset solarii umbra, & quando jam lavisse oporteret. Hîc ubi tandem tempus advenisset, ocyus me corripio, atque abeo nitidè admodum cultus: sic obverso palliolo? ut qua esset parte purissimum, ea videretur. Offendo autem ad fores & alios complures, quinetiam illum, gestabatur autem à viris quatuor, cujus eram subconviva futurus, qui malè habere dicebatur: atque id etiam præ se ferebat quòd afflicta esset valetudine. Nam ex alto gemebat, tussiebatque ac screabat, velut ex abdito, quodque ægrè egrederetur, totus pallidus, turniduſque circiter sexagenarius. Ferebatur autem Philosophus quispiam esse,

1 Προσκωμάσας] In Florent. Cod. deest συγκωμάσας. *Bourd.*

1 Τὸ

ὦμι τ' ἀχὲς τὰ μετρέκοια φλυαρήματα. ὁ γὲν πάγκαλα τραγικὸς ἦν, ἐς ὑστεροβόλην κωμῳδίαν. κὴ ἀτιμάζει ἦ Ἀρχεβίε ἦ ἰατρῷ, διότι ἄπως ἔχων ἀφίκετο, τὰ κεφάλαια ἔφη δεῖν χρὴ ἀφοδεύειν. κὴ τοῦτο, φιλόσοφον ἄνδρα. μὴν μυρία νόσοι ἐμποδὼν ἴσασιν. ἠγνόησε γὰρ Εὐκράτης ὑστεροπόρους ἀχὲς ἡμῶν. ἔμενον εἶπον ἐγὼ, ἀλλ' ἐπαισθήσεταί σε, ἢν οἴκοι ἀφίκῃ πανυ κρέσσον λαβὼν εἰδέλεσιν ἐδέλεος, ἢ ἐν τῷ συμποσίῳ σωσικαχρεμψάμενος τὴν ψυχὴν μὴ ἦ φλέγματος. οὐκῶς μὲ ἔδν ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, ὑ ἀγοητοποιεῖν ἀπηγόρευε ἦ σαμμάθης. ἐφίστατο ἦ μὴ μαχὴ ὁ Εὐκράτης λελυμένος. κὴ ἰδὼν τ' ἠμφίπολον, τῶτο γὰ ὁ φιλόσοφος ἐκάλεῖτο, διδάσκαλέ φησι, τὸ μὲ ἐποίησας αὐτὸς ἔλθειν πρὸς ἡμᾶς. ὑ μέλον σοὶ ἄν τι σοι ἐβούλετο. κὴ λάθρᾳ γὰ, ἅπαντ' ἐξῆς ἐπέσταλτο ἄν. κ' ἅμα λέγων, εἰσῆγε χεῖρα ὀρέγων αὐτῷ, ἐπερειδόμενον. κὴ τῆς οἰκέτιδος. ἐγὼ μὲ ἦν ἀπέσυρον περιπαλαζόμενον. ὁ ἦ ἐπιστραφεὶς, κ' ἐπιτολὺ σκυθάσας, ἐπεί με πάνυ σοφὸν ἐνόει, πάρεδρα ἔφη ἐ σὺ ὦ Μίκυλλε, κὴ σωδείπνῳ μεθ' ἡμῶν. τ' ἠνίκα ἐγὼ κελεύσω τὸ τῇ γυναικωνίτιδι μὴ ἐ μητρὸς ἐπαθέτην, ὡς σὺ χρῆσθαι ἔχῃς. εἰσῆλθεν ὑ μετὰ λύκος χαλὰν ἀφὶ μισθῷ. αἰχμώμενος, ὅτι ἐδόκει ἐξελελακέναι ἦ συμποσίε τὸ παιδίον ἦ Εὐκράτης. παίπαιδὲ κηλακλίεσθαι, ex iis qui apud adolescentes nugas deblaterant. At barba mirè erat hircina, supra quàm credi potest tonsoris egens. Porrò increpante Archibio medico, quòd ita affectus venisset, Non oportet inquit, officio deesse præsertim hominem philosophum, etiamsi obstent sexcenti morbi. Nam se à nobis contemni putaret Eucrates. Haudquaquam, inquam ego, imò te collaudaret, si domi apud te, quàm excreata in convivio cum phlegmate anima mori malles. At ille, præ arrogantia dissimulabat sese dicterium audisse. Paulò pòst accessit & Eucrates lotus: qui viso Thesmopolide (nam id erat Philosopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipse ad nos veneris: tametsi nihilo deterius tibi fuerat futurum: siquidem etiam absenti omnia ordine missa fuissent. Dumque hæc dicebat, ingreditur, manus ei porrigens, etiam famulis innitenti. Ego igitur jam abire parabam: verum ille conversus, ubi diu secum hæsitasset, quoniam me admodum tristem videbat: ades, inquit, tu quoque Micylle, ac nobiscum cœna. Nam filium in mulierum conclavi unà cum matre convivari jubebo, quò tibi sit locus. Ingrediebar itaque cùm parum abfuerit, quin lupus inhians frustra, discederem. Verùm me pudebat, quòd Eucratis filiolum è convivio mihi viderer expulisse. Ast ubi jam esset discumbendi

1 Τὰ κεφάλαια] *Officia*, & sic rectè idem Interpres in Convivio seu Lapithis vertit, τὰ κεφάλαια εἰδότι, *qui officia norunt*. Bourd.

2 Περὶς ὑμᾶς] Flor. φερὶς ὑμᾶς. Idem.

3 Χαίρεις ὁρίζων αὐτὰ] Hanc scripturam sequutus est Interpres. In aliis tamen Codd. legitur χειραγωγῶν ἦ Θεσμόπολιν ἐπερειδόμενον τ. οἰκ. Idem.

4 Κελεύσω] Flor. κελεύω. Idem.

5 Ἐν τῇ γυναικωνίτιδι ἐπαθέτην.] Angl. *in the Women's Apartment*. De hoc loco Clariss. Heyn. ad Hesiod. *Idem*.

νεᾶς κομιδῇ λῶ, στρῶτον μὲ κρέμμυοι, ἀνίστησι τὴν θεσμόπολιν, σὺν ἁπαλοῖς νεανίσκοις δύο μειράκιοις, ὑπαυχένια ἐπιδεδυκότες αὐτῷ παίζοντα, ὡς διαμείνοι ἐν τῷ χιτῶνι, καὶ ἐπιπολὺ καρτερεῖν δύναιτο. εἶτα μηδενὸς ἀντιχαρίεν πλησίον κατακεῖσθαι αὐτῷ, ἐμὲ κατακλίνουσι Φείδιππος, ὡς ὁμοτραπεζοι εἴημεν. τοιγαροῦν ἐδειπνοῦμεν ὁ Πυθαγόρας, πολύποδά τινα ποικίλον δεῖπνον, ἐπὶ χρυσῷ πολλῷ, καὶ κρατῆρα. καὶ σκαφιδεῖα λῶ χρυσᾶ, καὶ λεκάνιοι ἀργοῖοι, καὶ μαγειρεῖοι, καὶ μαλακοποιοί. καὶ ὅλως, ἡδύς τις λῶ ἦν ὁ λαμπρυσμός. πλὴν ἀλλὰ ἔν με ἐλύπει, ὅ μετεῖμι, ὁ θεσμόπολις συνεχῶν, καὶ ἀριστῶν τινα αὐτός με διεξιών, καὶ διδάσκων, ὡς αἱ δύο ἀποφάσεις, μίαν κατάφασιν ἀποτελοῦσι. καὶ ὡς εἰ ἡμέρα ἐστὶ, νὺξ οὐκ ἔστιν, οὐδὲ τοῦτ' ἦ, καὶ κέρατα ἔφασκεν εἶναί μοι. καὶ τοιαῦτα πολλὰ, ἐδίδου διαμιλᾶσθαι φιλοσοφῶν σωτῆρι, καὶ ὑπετίμα τῷ δυσφορεῖν, σὺν ἐμοὶ ἀκούειν τῶν κινδυνευόντων, ἢ ἀδόντων. τοῦτο μὲν οὖν οὐ μὰ λίαν ἦν, τὸ δεῖπνον. Αλε. οὐχ ἥδιον ὦ Μικυλλε. καὶ μάλιστα ἐπεὶ σωτηρίαν τοῦ λήρου ἐκείνου λέγεις. Μι. ἄκουε δὴ καὶ τὸ εὐπνοῦν. ὥμην γὰρ τὸν Εὐκράτην αὐτὸν ἄπαιδα ὄντα, σὺν οἷς ἐβούλετο ἀποθνήσκειν, εἶτα συσκηνάσαντός με, καὶ ἀδελφήκης ἠξίωσεν, ᾧ αὖς κληρονόμης ἦν ἁπάντων ἐγὼ, μικρὸν ἐπιχόντα, ἀποθανεῖν. ἐμοῦτον δ' παρελθόντος εἰς τὴν οὐσίαν, τὸ μὲν χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, ἐξαντλεῖν, σκάφας ποσὶ μεγάλας, αἰνιόν τι καὶ πολὺ ἐπιρρέον. τὰ δ' ἄλλα, τὴν ἐσθῆτα, καὶ τραπέζας, καὶ σκεύοποιόν, καὶ διακόνους, πάντα ἐμοὶ ὡς τὸ εἰκὸς εἶναι.

bendi tempus, primùm tollentes Theſmopolin compoſuerunt, ſanè non ſine negotio, quinque utique proceri juvenes, cervicalia illi ſupponentes undiquaque, quò nimirum in eodem habitu permanere, diuque durare poſſet. Deinde cùm nemo ſuſtineret ei accumbere, me adductum reclinant, ut eadem in menſa eſſemus. Deinceps cœnabamus, ô Pythagora, opiparam, variamque cœnam, multo in auro, multoque in argento. Pocula erant aurea, formoſi miniſtri, cantores, ſcurræ: denique jucundiſſimus quidam erat convivarum congreſſus. Niſi quod unum quiddam me moleſtia afficiebat vehementer, Theſmopolis obturbans, mihi virtutem neſcio quam commemorans, docenſque duas negationes efficere unicam affirmationem: & ſi dies ſit, noctem non eſſe. Nonnunquam etiam cornua mihi eſſe dictitabat, atque id genus multa continuato ſermone apud me, cui nihil opus erat, philoſophabatur, ac ſuccidebat voluptatem, cùm ſineret eos exaudiri, qui cithara, & voce canebant. Habes Galle de cœna. *Gal.* Non admodum jucunda, Micylle, maximè quia cum illo deliro ſene accubitum ſortitus eras. *Mic.* Audi nunc inſomnium. Putabam Eucratem ipſum liberis orbum neſcio quomodo è vita decedere. Dehinc ubi me accerſiſſet, ac teſtamentum condidiſſet, quo me in ſolidum hæredem omnium ſcripſerat, paulùm ſuperſtitem obiiſſe. Me verò, cùm adiiſſem facultates, aurum & argentum ingentibus ſcaphis haurire perpetuò ſcaturiens, & affatim affluens. Cætera verò nempe veſtes, menſas, pocula, miniſtros, omnia mea, ut par erat, eſſe. Vnde

ὅπ ἱβάλωμον ἐπὶ λιθῶ ζάκυνθος, ἐξηπιάζων, ἐφεδίλειπτο ἅπασι πᾶς ἐρᾶσθ ἐπίφθονο. καὶ φοίνικοι παῖδοι, καὶ περιίστασαν; καὶ ἔπινθ πλείους. ἐγὼ ἦ, τὼ ἐθέλητε τὼ ἐκείνε ἔχειν, καὶ [1] δακτυλίους βαρεῖς, ὅσοι ὀκταέδρῳ ἐξημμένοι τ δακτύλων, ὀπίλδου ἐσθῆτί τινα λαμπρὰν δύτειποδῦναι ἐς ὑπόδρομὴν τ φίλων. οἰδ', ὡς ὁ ἀπείρων εἶπάς, ἤδη παρῆσαν. καὶ τὰ δεῖπνα ἄρτι συνεκομίζετο, καὶ [2] ὁ πάντ συνεκρητῆρ. ὁ γὰρ ὄπτα μοι, καὶ φιλοτησίας ἐφοίνοτζε ὁ χρυσοῦς φιάλας ἐκέκτητ τ παρόντων, ἀφὴ δ ἀκαιῦθος εἰσκομίζομένας, ἀναβοήσας ἀκαίρως, συνεζάρξας μ' ἡμῖν τὸ συμπόσιον, ἀνίτειψας δ τὰς τραπέζας. ἦ μᾶλλον ἐκεῖνο λέγοσιν Λακεδαίμονες, ὀπλίσμενοι φέρεσθ παρεσκάσας. ἆρά σοι ἀλόγως ἀγανακτῆσαι κ' ἐπὶ δικαίῳ, ὡς τελέστερον ἂν ἡδέως ἔπι εἶδε τ ὄνειρόν μοι γλυκόμορον; Αλε. ὅτω φιλόχρυσος, καὶ φιλόπλουτος ὦ Μίκυλλε, καὶ μόνον τοῦτο ἐξ ἁπάντων θαυμάζεις, καὶ ἀγνῇ εὐδαίμον εἶναι πολὺ, κεκτῆσθ χρυσίον; Μι. ἐκ ἐγὼ μόνο ὦ Πυθαγόρα τοῦτο, ἀλλὰ ἑ σὺ αὐτός, ὁποῖ Εὔφορβο ἦσθα, χρυσὸν ἑ ἄρχυρον ἐξημμέν τ βοστρύχων, ἐξήεις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ σε τῷ πολέμῳ ἔνθα ἐσθηροφορεῖν μᾶλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἄμεινον ἦν. σὺ δ ἑ τότ ἐξεῖς χρυσᾷ λελιθιδιμένους τοὺς πλοκάμους ἔχων, λελουπδωδόσθαι, καί μοι δοκεῖ Ὅμηρο λέγ τοῦτο χαρίσασθαι ὑμῖν εἰπὼν σε τοῖς κόμης, ὅτι χρυσᾷ τι, καὶ ἀργύρῳ

Vnde postea bigis albis vectarer resupinus, cunctis qui intuebantur, conspiciendus & admirandus: accurrerent multi, & circumequitarent, plures sequerentur. Me interim illius veste amictum, annulósque graves, circiter sexdecim digitis insertos, gerentem, jubere splendidum ador nari epulum, quo amicos exciperem. Qui jam, ut par erat in somnio, aderant, quibus epulæ jam erant comportatæ, jam potus ex animi sententia ministratus. In his cùm versarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis, cùm jam afferrentur bellaria, intempestivo tuo clamore perturbasti nobis convivium, mensasque subvertisti: ac divitias illas ita dissipasti, ut in auras evanuerint. Num tibi videor injuria in te stomachatus, qui obortum illud mihi somnium, vel tres noctes perpetuas libenter viderem? *Gal.* Adeo-ne es auri cupidus, & opum avidus, Micylle: idque ex omnibus unum admiraris, unamque fœlicitatem esse judicas, si plurimum possideas auri? *Mic.* Equidem haud solus ita cogito Pythagora: quin ipse quoque tum cùm Euphorbus esses, auro atque argento comis intexto, prodibas pugnaturus cum Achivis, idque in bello, ubi ferrum quàm aurum gestare satius erat. At tu etiam tum intertextis capillis in periculum descendere voluisti. Eamque, ut opinor, ob causam, Homerus comas tuas Gratiis similes dixit: quòd auro argentóque revin-

1 Δακτυλίους βαρεῖς, ὅσων ἑκαέδρῳ ἐξημμένους τῶν δακτύλων] Videtur deduplicato annulorum numero dicere. Anuli enim plerumque octo in digitis, ut infrà in Icaromenippo. *Marcil.*

2 Ὁ πάντ συνεκρητῆρ] Vt in Nigrin. *Bourd.*

ἐσφήκωτο. μᾶλλον γὰρ ἀμείνους δηλαδὴ, καὶ εὐσωμότεραι ἐφαίνοντο, συναναπλήθουσαι τῷ χρυσίῳ, καὶ συναπολάμπουσαι μετ' αὐτοῦ. καίτοι τί σὺ ὦ χρυσοκόμη μίτρα, εἰ Πάνθεω ὢς ἦν, ἐτίμας τὸ χρυσίον. ὁ δ' πάντων θεῶν πατὴρ, καὶ αἰθέρων, ὁ Κρόνου, καὶ Ῥέας, ἂς ποτε ἠράσθη ὁ δολιχαὶκης ἐκείνης μείρακος, σὺν ἴσχνι εἰς ὄ, τι ἐρασμιώτερον αὐτὸν μεταβάλοι, ἢδὲ ὅπως ἂν Δαφθείρειε τὸ Ἀκρεσίου τλῶ φρουρὸν, ἀκμὰς ἤδη τὰς ὡς χρυσίου ἐφίοιτο, καὶ ῥυεὶς Δαφθείρας, σωθῇ τῇ ἀγαπωμένῃ. ὥστε τί ἂν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ ἔτι λέγοιμι; ὅσους μὴ χρείας παρέχεται ὁ χρυσός. ὡς δ' οἷς ἂν παρῇ, καλούς τε αὐτοὺς, καὶ σοφοὺς, καὶ ἰσχυροὺς ἀποφαίζεται, τιμῆς τε δόξης σωμάτων. καὶ ἐξ ἀφανῶν, καὶ ἀδόξων, εὐίοτε περιλάμπους, καὶ ἀοιδίμους ἐν βραχεῖ πήσει. τὰ γοῦν μοι τὰ ἐμόπτχνοι οἶσθα τὰ Σίμωνα, ἃ δὴ πολλὰ διατρήσαντα παρ' ἐμοὶ, ἔπι τὸ ἔτερον ἦψεν τοῖς Κρονίοις, δύο τόμους τῶν ἀλλάντων ἐμβαλών. Αλε. οἶδα, τὰ σιμὰ, τὰ βραχιὼ, ὃς τὸ [1] κεραμῆν τρύβλιον ὑφελόμενον, ᾧ χθὲς ὑπὸ μάλης ἔχων μὴ τὸ δεῖπνον, ὃ μόνον ἡμῖν ὑπῆρχεν. εἶδον γὰρ αὐτὸς ὦ Μίκυλλε. Mi. σὺ δὲ οὐκέτι αὐτὸ κλέψας, εἶπε ἐπομόσαντο θεοὺς τοσούτους. ἀλλὰ τί σὺν ἐμοὶ ὑεις, καὶ ἐδόας τότε ὦ ἀλεκτρυὼν, λοιδορούμενος ἡμῖν ὁρῶν; Αλε. ἐκέκραγον, ὦ μόνον μοι τότε δυνατὸν ὦ. τί δ' ἂν ὁ Σίμων; ἐφ' ἡμεῖς γὰρ τι τοῦτ' ἐρεῖν. Mi. ἀνεψιὸς ἦν αὐτῷ, πλούσιος ὑπερ-

vincirentur. Longè enim meliores scilicet & amabiliores videbantur, quòd essent auro religatæ, unaque cum eo relucerent. Verùm Auricome moderatè te gerebas, qui cùm Panthi esses filius, aurum in pretio habebas. Quin & ipse Deorum omnium, hominúmque pater ille, Saturno Rheáque progenitus, quum Argolicam illam puellam adamaret, nihilque haberet amabilius in quod sese transformaret neque quo Acrisii custodias corrumperet, audisti ut aurum sit factus, & per tegulas illapsus, potitus est ea quam deperibat. Iam verò quid tibi præterea commemorem? Quàm multos usus præbeat aurum: & ut eos quibus adfuerit, formosos, & sapientes, & potentes reddat, decus & gloriam illis concilians, utque nonnunquam ex obscuris & ingloriis, claros & celebres repentè efficiat. Nam mihi vicinum, ejusdemque artis Simonem nosti, qui paucis antè diebus apud me cœnavit, quum injectis duobus extorum frustis, legumen coquerem Saturnalibus. *Gal.* Novi simum illum & brevem: qui fictilem ollulam quæ nobis erat unica, suffuratus, peracta cœna abiit sub ala gestans. Nam ipse vidi Micylle. *Mic.* At quanvis fustulisset, tam multos Deos jurabat. Sed cur non prodebas, ac vociferabare tum, ô Galle, cùm nos furto spoliari conspiceres? *Gal.* Coccyzabam, quod solum poteram id temporis. Verùm quid Simon ille? Nam videbare aliquid de illo dicturus. *Mic.* Ei consobrinus erat vir admodum dives, no-

1 Κεραμῆν τρύβλιον] Generaliter pro quolibet fictili. Sumitur tamen pro sacris fictilibus qualia Numæ fictilia, & ita videtur interpretari τρύβλιον, Hesych. ποτήριον μυστηρίου. Bourd.

1 Κάλ-

ξολὼ, Δεμύλ⊙ τὄνομ⊙. ὄτ⊙ ζῶν μ, οὐδὲ ὀβολὸν ἔδωκε τῷ Σίμων. πῶς γὄ, ὃς οὐδ' αὐτὸς ἥψατο τῶν χρημάτων; ἐπεὶ δ' ἀπέθανε σφόδρα, ἅπαντ⊙ ἐκεῖνα κ' τὰς νόμους, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πανάρχ', ὁ τὸ τρύβλιον ἐξελεύχων, ἄσμεν⊙ ἐξελαύνῃ, ἀλυρχῆ, καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμβρ⊙, οἰκέτας, κ' ζεῦγη, κ' χρυσᾶ ἐκπώματα, καὶ ἐλεφαντόποδας τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἁπάντων σεσεμνυσμέν⊙, οὐδὲ σοβεῖται τὴν ἡμᾶς. ἔναγχος γὰρ ἐγὼ μ' ἰδὼν σεσοφίσμαι, χαίρει ἔφην ὦ Σίμων. ὁ δ', ἀγανακτήσας, ὕπαιτ' ἔφη τῷ πλησίον, μὴ καθαρμικρύνειν μου τὄνομα, ἃ γὄ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ δ' μίγιστ', ὅτι ἐ ἐῶσιν αὐτὸν ἐ αἱ γυναῖκες. ὁ δ', ἡσθέντας ἐ πρὸς ταῦτα, κ' ὑφῆρε. καὶ τὰς μ', σοβεῖται, κ' ἐλεεῖς ἐπι. αἰδοῖ, ἀπιλλᾶσι ἀπελεῖν αὐτὰς, ἀμελῶμαι. ὁρᾷς ὅταν ἀγαθὸν ὁ χρυσὸς αὖτ⊙, ὅμ ἐ μεταποιεῖ τὰς ἀμφορέας, καὶ ἐρασμίους ἀποβράζει, ὥσπερ ὁ ποιητικὸς ἐκεῖν⊙ κεῖνος. ἀνὴρ δ' ἐ τῶ ποιητῶν λεγόντων, ὡ χρυσὲ δεξίωμα [1] κἀθλιον κτήσις. καὶ, χρυσὸς γάρ ἐστιν, ὃς βροτῶν ἴσχ κράτη. ἀλλὰ τί μεθεξὺ ἐγέλασας ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι ὦ ἀγνοίας ἃ Μένιππε, καὶ σὺ τὰ ὅμοια τῆς ποθεῖς ἐκπατήσας πρὸς τ' πλοῦτον. εἶσθ' εὖ ἴσθι πολὺ ἀβλαβέστερ⊙ ὑμῶν τ' βίον βιῶσι. λέγε δ' σι, καὶ πόσης, κ' πλούσι⊙ πολλάκις γενόμβρ⊙, καὶ ἅπαντας βίους πεπειραμέν⊙. μῶ μικρὸν δ' ἐ ἀπὸς ἄσῃ ἐκφεύξει. Mi. νὴ Δία, ἡμεῖς γὰρ ἤδη ἐ σὲ ἐκπώ ὅπως ἠλ-

nomine Drimylus. Is dum vivebat, ne obolum quidem Simoni donaverat, nam qui dedisset, cùm ne ipse quidem pecunias attingeret? Postquam verò pridie mortuus fuisset, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea, hysginóque tincta veste indutus, famulósque & currus, aurea pocula, mensasque pedibus eburneis innixas possidet, ab omnibus adoratur, jamque nos ne aspicit quidem. Etenim nuper cum illum procedentem conspexissem, Salve, inquam, Simon. At ille indignatus, edicite, inquit, illi mendico, ne meum nomen diminuat: neque enim Simon, sed Simonides appellor. Porrò, quòd maximum est: mulieres etiam illius amore capiuntur: quas is quidem ludos facit, ac fastidit: & has admittit, comémque sese præbet, illæ verò quæ negliguntur, necem sibi illaturas minitantur. Vides quantas commoditates pariat aurum, siquidem deformissimos transfigurat, redditque amabiles, non secus atque cestus ille poëticus. Audis insuper & à poëtis dictum, O aurum res auspicata, & possessio pulcherrima. Item, Aurum est quod opibus imperat mortalium. Sed quid interim risisti Galle? *Gal.* Quia præ insciti similimodo cum vulgo, tua te fallit opinio de divitibus. At velim te scire, eos vitam vivere longè quam vos ærum nosiorem. Quod dico, qui & ipse pauper, & dives aliquando fuerim, atque omne vitæ genus sim expertus. Porrò paulò pòst & ipse omnia scies. *Mic.* Per Iovem tempestivum jam est, ut & tu referas quomodo sis transformatus:

[1] Κάκιστον κτῆσις] In Euripide κ. βροτῶν. Bourd.

λάχης, καὶ ἃ συνοίσεται τῷ βίῳ ἐκφέρων. Αλε. ἄκυε. τοσοῦτόν γε εὐδαιμονίστερον βιώσῃ ἐκφανέντος. Μι. ἐμοῦ μὲν ἀλεκτρυόνων, ὅπως σοι χθίσατ. ἀναγκάζεις γάρ με λοιδορεῖσθαί σοι. ἀλλὰ εἰπὲ λοιπὸν Εὐφόρβου ἀρξάμενος, ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετεβλήθης. εἶτα ἐξῆς ἄχρι ἐμοῦ ἀλεκτρυόνων. εἰκὸς γάρ σε ποικίλα ἐν ἰδιᾷ, καὶ πολυειδῆσι τοῖς βίοις. Αλε. ὡς μὲν ἐξ Ἀπόλλωνος τὸ πρῶτον ἡ ψυχή μοι κατέπλαμψεν εἰς τὸν γλίσχρον τοῦτον εἰς ἀνθρώπου σῶμα, οὐ πάνυ τοῦ καλοῦ μνημονεύω. ἔλαθε γάρ με ἐκπλεύσασα, μακρὰν ἂν εἴη λέγειν. ἄλλως τε, ὅτι ὅσιον ἔστιν ἐμοὶ εἰπεῖν, ὅτι σοὶ ἀκοῦσαι τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ Εὔφορβος ἐγενόμην. Μι. ἐγὼ δὲ πρό γε τούτου ὦ θαυμάσιε, τίς ἦν τοῦτο μοι πρότερον εἶναι, εἰ καὶ σοὶ ποτε ἠλάγην ὥσπερ σύ. Αλε. καὶ μάλα. Μι. τίς δὴν ἦν, εἰπὲ ἔχεις εἰπεῖν; ἐθέλω γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Αλε. σὺ μύρμηξ ἴνδικὸς, ὃς τὸ χρυσίον ἀνορυττόντων. Μι. εἶπε ἄκουσον ὁ καρκαδαίμων ὀλίγου δεῖν ψηλαφήσων ἥκειν εἰς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνου ἐπισιτισόμενος; ἀλλὰ ἐν τί μοι τοῦτο ἔσεσθαι εἰπέ. εἰκὸς γὰρ εἰδέναι σε. εἰ γάρ τι ἀγαθὸν εἴη, ἀπάγξομαι ἤδη ἀναστὰς ἀπὸ τῆς κατόπλης, ἐφ' ᾧ σὺ ἥξοιμι. Αλε. σὺκ ἂν μάθοις τοῦτο ἀδεκιτὶ μηχανῇ. πλὴν ἀλλὰ ἐπίσχες Εὔφορβος ἐγενόμην, ἐπάνειμι γὰρ ἐπ' ἐκεῖνα, ἐμμενόμενος τὸ Ἰλίῳ. καὶ λοιδοροῦσι νῦν Μενελάῳ χρόνῳ ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἥκον. πῶς δ' περαίνομεν ἄοικος ἐὼν, ἄχρι δή ὁ Μνήσαρχος ἐξεργάσηταί μοι τὴν οἰκίαν. Μι. ἄσιτος ὢν ὦ τᾶν, καὶ ἄποτος; Αλε. καὶ μάλα. ὑδὲ γὰρ ἔδη τὸ-

matus: & quid in unoquoque vitæ genere perſpexeris. *Gal.* Auſculta, hoc tantùm præmonitus, me neminem fœliciorem in vita, quàm tu ſis, unquam vidiſſe. *Mic.* Quàm ego ſim ô Galle? hanc fœlicitatem tibi ipſi imprecor, qui me ad tibi convitiandum impellis. Verùm age, narra exordiens ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagoram transformatus: deinceps ordine ad Gallum uſque: conſentaneum enim eſt te varias res tum vidiſſe, tum tuliſſe, nimirum in tam diverſis vitæ formis. *Gal.* Quemadmodum initio ab Apolline profecta anima in terram devolarit, & corpus humanum induerit, quam pœnam dependens, longum dictu foret: præterea neque mihi referre, neque tibi talia audire fas eſt. Verùm ubi Euphorbus factus fuiſſem. *Mic.* Sed ego priuſquam eſſem is qui nunc ſum, ô prechare, quiſnam eram? Hoc mihi priùs dicito, nunquid & ego verſus fuerim itidem ut tu. *Gal.* Maximè. *Mic.* Quis igitur eram? ſiquo modo potes dicere, pervelim enim iſthuc cognoſcere. *Gal.* Tu formica eras Indica, ex illis quæ aurum effodiunt. *Mic.* Itane neglexi infœlix vel paucula fruſta in vitam importare, cùm illo eſſem alitus? Sed age, quid poſt hæc futurus ſim dicito, nam conſentaneum eſt id ſcire te. Etenim ſiquid bonæ eſſet rei, me jam ab hac pertica, in qua nunc ſtas, ſuſpenderem. *Gal.* Id arte nulla ſcire poſſis. Cæterùm cùm Euphorbus eſſem (nam ad illa redeo) in Troia pugnabam: atque à Menelao necatus, in Pythagoram poſtea veni, ac tandiu ſine tecto perduravi, donec Mneſarchus domum mihi ædificaſſet. *Mic.* Num quæſo ſine cibo, potúque? *Gal.* Maximè. Nihil enim his rebus

ται, ἢ μόνον τὰ σώματα. *Mic.* οὐκοῦν τὰ τὸ Ἴλιον στρατόν μοι εἰπέ. τοιοῦτόν τι οἷα φησιν Ὅμηρος γεγονέναι αὐτά; Αλε. πόθεν εἰκάζεις ὦ Μίκυλλε; ὃς γεγονέναι φαίνεται, κόμπελος ὁ Βάκτριος ἦν. ἐγὼ δέ σοι τοσοῦτόν σοι φημὶ ὑπερφυὲς μηδὲ γεγονέναι τότε, μήτε τὸν Αἴακον τοσοῦτον μέγαν, μήτε τὴν Ἑλένην οὕτω καλήν, ὡς οἴονται· εἶδον γὰρ λάθρᾳ ῥᾳδίως τινά, καὶ ἐπιμήκη τὸ τράχηλον, ὡς εἰκάζειν κύκνου γεγονέναι. τάλλα δή, πάνυ πρεσβύτιν, ἐλικιώτην μοι δοκοῦσαν τὴν Ἑκάβης. ἔτι Θησεὺς αὐτὸν τὸν ἁρπάσας, τὸ Ἀφίδνιον εἶχε, κἀκ τῆς Ἡρακλείας ῥοπῆς. ὁ δὲ Ἡρακλῆς, αὐτίκα μάλα ἦν Τρωϊκὸς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοὺς τότε μάλιστα. ἐνθυμοῦμαί γάρ μοι ὁ Πάνθους τοῦτο, κομιδῇ μειράκιον ὤν, ἱστορικόν λέγων τὸν Ἡρακλέα. *Mic.* τί δέ, ὁ Ἀχιλλεὺς τοιοῦτος ἦν ἄρα τὰ παιδικά, ἢ μοῦσης ἄλλως ἐς ταῦτα; Αλε. εἰκότως μὲ ἐρωτᾷς· ἐγὼ γὰρ ἐπιμελῶς ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἀχαιοῦ λέγειν τὸν μὲν γάρ, πολέμιος ὤν, τὰ μάλιστα ἐπαῖσον αὐτὸν τὸν Πάτροκλον, ὑπὸ καλεπῶς ἀπέκτεινα, διελάσας τῷ δόρατι. *Mic.* εἶτά σε ὁ Μενέλαος μικρῷ δυσχερέστερον. ἀλλὰ ταῦτα μέν, ἱκανῶς. τὰ Πυθαγόρεια δή, ἤδη λέγε. Αλε. τὸ μὲν ὅλον ὦ Μίκυλλε, σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν. χρὴ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν. ἄλλως δή, σὺν ἀπαιδεύτῳ, ὑπὸ ἀμελέτητος τὰ καλλίστα μαθημάτων. ἀπεδήμησα δὲ εἰς Αἴγυπτον, ὡς συγγνοίμην τοῖς σοφοῖς ἐπὶ σοφίᾳ. κἀγὼ εἰς τὰ ἄδυτα πατελθών, ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς Ἴσιδος. κἀγὼ αὖθις εἰς Ἰταλίαν καταδύσας, ὅτι διέφθαρκα

rebus opus, nisi corpori duntaxat. *Mic.* Illud igitur priùs mihi dicito, num res ad Troiam gestæ, fuerunt quales Homerus fuisse dixit? *Gal.* Vnde is resciviſſet Micylle? qui quidem dum ista gerebantur, erat in Bactris camelus. At ego tibi affirmo nihil tam eximium tunc factum fuisse: neque Ajacem usque adeò magnum, neque adeò formosam, ut putant, Helenam: siquidem vidi quandam candida & procera cervice, ut cycno prognatam illam hinc conjicerent: cæterùm anum, Hecubæ propemodum æquævam. Quam in Aphidnis, primùm raptam possedit Theseus, qui Herculis ætate vixit. Porrò Hercules priùs Troiam ceperat, patrum nostrorum memoria, qui per id temporis maximè florebant. Nam hæc mihi Panthus narravit, se cùm esset adolescentulus, vidisse Herculem. *Mic.* Quid autem Achilles? Num talis erat, nempe quavis in re præstantissimus? an & ista sunt fabulosa? *Gal.* Cum illo quidem non sum congressus, neque res quæ apud Achivos gestæ sunt, ita accuratè possem referre. Etenim qui scire potui, cùm hostis essem? *Certè Patroclum illius socium, non magno negotio hasta transverberatum peremi. *Gal.* Deinde te Menelaus multò minore negotio. Verùm istis de rebus satis. Nunc res Pythagoricas refer. In summa Micylle, sophista eram (oportet enim verum fateri) alioqui non imperitus, nec in disciplinis præclaris inexercitatus. Profectus sum autem in Ægyptum, quò cum prophetis congrederer de sapientia communicaturus. Ibi adyta ingressus, Ori & Isidis libros perdidici. Et cùm in Italiam rursus vela feciſſem, eo affec-

tu

τὰς καλ' ἑκάστας Ἕλλησας, [1] ὥστε θεὸν ἤδη με. Mi. Ἦκουσα ταῦτα ἐγὼ ὡς δέξεσθαι ἀναβιωσκόμενα δόξαντων, καὶ ὡς χρυσοῦν τὸν μηρὸν ἐπιδείξαιό ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, τί σοι ἐπῆλθε νόμον ποιήσασθαι μήτε κριῶν, μήτε κυάμων ἐσθίειν; Alc. μὴ ἀνάκρανε τὰ τοιαῦτα ὦ Μίκυλλε. Mi. Λέγε ὦ ἀλεκτρυών; Alc. ὅτι αἰσχύνομαι λέγειν πρὸς σὲ τὴν ἀλήθειαν ὑπὲρ αὐτῶν. Mi. καὶ μὴν ἐδὸν ἐκεῖν' ἐχρῆν λέγειν πρὸς ἄνδρα σπουδαῖον, καὶ φίλον. διαπόντιον γάρ ἐκ ὧν εἴποιμι ἔπη. Alc. ἐδὸν ὑγιές, ἐδὲ σοφὸν ἦν. ἀλλ' ἐώρων ὅπ εἰ μὲ τὰ σκαπτὰ, καὶ τοὺτὰ τοῖς παλαιοῖς νομίζοιμι, ἥκιστα ἐπιπόσυμον τοῖς ἀνθρώποις ἐς τὸ θαῦμα. ὅσων ἂν ξυνίζοιμι, τοσούτῳ καινότερ@ ἄμιλλα αὐτοῖς ἔσομαι. λέγε τοῦτο καινοποιεῖν εἰλόμενος, ἀπορρήθην ποιησάμεν@ τὴν αἰτίαν. ὡς εἰκάζοντες ἄλλοι ἄλλως, ἅπαντες ἐκπλαγέντες, καθάπερ ἐν τοῖς ἀπορρήτοις τῶν χρησμῶν. Mi. ὁρᾷς; καταγελᾷς μὲν ἐν τῷ μέρει τοῦτοι, ὅσον Κροτωνιατῶν καὶ Μεταποντίνων, καὶ Ταραντίνων, καὶ τῶν ἄλλων ἀφόνων σοι ἐπομένων, καὶ ἀποσεισάμενον τὰ ἴχνη, ἃ σὺ πάντων ἀπολιπόντος, ἀποδυσάμεν@ καὶ τὸν Πυθαγόραν τίνα μετημφιέσω μοι αὐτόν; Alc. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτου ἑταίραν. Mi. φεῦ τῶν λόγων. καὶ γυνὴ γὰρ ἐγένετο ὁ Πυθαγόρας; καὶ ἦν ποτε χρόν@, ὅτι ἐν σὺ ἀνθρώπων ὦ ἀλεκτρυόνων ἀφυεστάτων, καὶ σαυτὸν ἐδόκεις Περικλῆ, Ἀσπασίᾳ ξύνος; καὶ ἐκύεις ἀπ' αὐτῆς, καὶ ὠδῖνα ἐδήλεις, καὶ κρόκην ἠνθίγεις, καὶ

ctu Græcos ejus temporis imbui, ut me Deum prædicarent. *Mic.* Equidem hæc inaudivi, utque creditus est post mortem revixisse: aureúmque ipsis femur aliquando monstrasse. Verùm illud mihi dicite: quid tibi venit in mentem ut legem statueres, ne carnibus, neque fabis vescerentur homines? *Gal.* Ne perquiras ista Micylle. *Mic.* Quam ob rem ô Galle? *Gal.* Nam pudet hisce de rebus verum apud te fateri. *Mic.* Atqui nihil verendum est dicere viro contubernali & amico. Nam herum posthac absit ut dixerim. *Gal.* Nihil sani, neque præclari erat. Verum animadvertebam, si consueta, atque eadem quæ vulgò traduntur, præcepissem, mortales in admirationem minimè pertracturum: sed quo peregriniora proposuissem, futurum ut hoc magis novus atque admirandus viderer. Proinde nova comminisci statueram: eorumque causam silentio comprimere: quò videlicet aliis aliud conjectantibus, omnes attoniti redderentur ut in obscuris oraculis solet usuvenire. *Mic.* Viden'? irrides me tu quoque non minùs atque Crotoniatas, Metapontinos, & Tarentinos, cæterosque qui te muti sequuntur, & quæ calcata reliquisti vestigia adorant. Verùm exuto Pythagora, quemnam induisti? *Gal.* Aspasiam meretricem illam Milesiam. *Mic.* Papæ quid dicis? Etiam inter alia, mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquando tempus, quo tu Galle generosissime ova pariebas, cumque Pericle rem habebas, Aspasia cùm esses, ex eoque gravida facta es: præterea lanam carpebas, tramamque deducebas, & meretricum in morem

1 Ὥστε θεὸν ἤδη με] Lego ὥστε δὲ θεὸν ἤδη με. Palm.

ἠγωνιζῳ ἐς τὸ ἐπιεικές; Αλε. πάνυ μὲν οὖν ἐπίτηδες. ὁ μὲν γὰρ, ἀλλὰ ἐ Τειρεσίας καὶ ἐμοῦ, καὶ ὁ Ἐλάτης παῖς ὁ Καινεύς. ὥστε ὁπόσα ἐν λοιδορήσῃς εἰς ἐμὲ, καὶ εἰς ἐκείνους λοιδορήσῃ ἔσῃ. Μι. τί δῆτα, πότερος ὁ βίος ἡδίων σοι ἦν, ὅτε ἀνὴρ ἦς, ἢ ὅτε σε ὁ Περικλῆς ἔτυπτε; Αλε. οἶδας οἷον τοῦτο ἠρώτησας, ἀλλὰ τῷ Τειρεσίᾳ συνιέναι δεῖ τὰ λεγόμενα; Μι. ἀλλὰ καὶ σὺ καὶ οὗτος, ἐκεῖνός ὁ Εὐριπίδης ἀκήκοε τὸ τοιοῦτον, ὅτιοῦν, ὡς τρὶς ὢν ἥλιος πρὶν ἀναδῦναι φῆναι, ἢ ἅπαξ πεσεῖν. Αλε. καὶ μάλα ἀναμενῶ σε ὦ Μίκυλλε, ὅπως εἰς μακρὰν ὠδῖνας. ἴσῃ γάρ ποτε γυνὴ ἐκ σὺ τὸ πολλῇ τῇ περιόδῳ πολλάκις. Μι. ὅπως ἀπάγξῃ ὁ ἀλεκτρυών, ὅστις ὢν ἄρρην Μιλήσιος, ἢ Σάμιος ἦσθα; οἱ δὲ φασι, τὴν Πυθαγόραν ἐν τῷ ἄρρεν λαμπρότερον γενέσθαι, Λασπασίαν ἡμῖν τὴν τοιάνην. τίς ἦν μὴ τὸν Ἀσπασίαν ἀνὴρ, ἢ γυνὴ αὖθις αὐτοφώρᾳ; Αλε. ὁ κυνικὸς Κράτης. Μι. ὦ Διοσκόρω τῶ ἀνομοίω. ἐξ ὁποίας, Φιλόσοφος; Αλε. εἶτα βασιλεύς. εἶτα πένης. εἶτα μέν ὀλίγον, σατράπης. εἶτα ἵππος, καὶ κολοιὸς, καὶ βάτραχος, καὶ ἄλλα μυρία. μικρὸν δ' ὧν ἅπαντα ἐκδεδυμένος ἐτύγχανον. τὸ πολύτροπον γ', ἀλεκτρυὼν πολλάκις. ἐκεῖνο γὰρ τὸ βίου, καὶ ἀνδρὸς πολλοῖς ἄλλοις ἐναδίοις βασιλεύοντ, καὶ πένητι, καὶ πλουσίοις. τὸ πολύτλητον, καὶ σοὶ τῷ σοφιστῇ, κυβεγελῶν ὑπομένοντι τὰ πατρῴα, καὶ οἰμωζόντος ἐπὶ τῇ πενίᾳ, καὶ τοὺς πλουσίους ἡμῶν μόνους ὑπ' ἀγροίας τῶν οἰκείων σωζόντων κρυπτῶν. εἰ γὰρ ἤδεις τὰς φροντίδας αὐτῶν, ἃς ἔχουσιν, ἐμάλιστα

rem te componebas. *Gal.* Ista quidem omnia feci, tametsi non ego solus, verùm & ante me, tum Tiresias, tum Elati proles Cæneus. Proinde quicquid in me convitii dixeris, id ipsum & in illos dixeris. *Mic.* Age igitur, utra tibi vita erat suavior, quum vir eras, an quum Pericles tecum habebat consuetudinem? *Gal.* Vides cujusmodi sit istud quod percontaris: cui ne Tiresiæ quidem expedierit respondere? *Mic.* Atqui si minùs fateare: tamen istud Euripides sat explicuit, quum ait, se malle ter sub clypeo consistere, quàm parere semel. *Gal.* Imò præmoneo te paulò pòst puerperam fore: siquidem & tu mulier es olim futurus, idque sæpius longo sæculorum orbe & recursu. *Mic.* Non tu pendebis, ô Galle, qui putas omnes homines esse Milesios, aut Samios? Nam ajunt te etiam tum quum Pythagoras esses, venusta forma decorum, sæpius Aspasiam fuisse tyranno. Verum age post Aspasiam in quem virum aut mulierem denuo renatus es? *Gal.* In Cratem Cynicum. *Mic.* O Castor! ô Pollux! quam dissimile! ex sorto Philosophus? *Gal.* Deinde rex: deinde pauper: paulò pòst satrapes: dehinc equus, graculus, rana, aliaque innumerabilia: quæ sigillatim recensere longum esset. Postremò Gallus plerumque: quo vitæ genere delectatus sum & servivi apud multos alios & reges, & pauperes, divitesque: postremò nunc tecum

riso, rideóque quotidie, quum video te paupertatis tædio complorantem, ejulantémque ac divitum admirantem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis adsit malorum. Alioqui si curas noris quibus illi distringuntur, te ipsum profectò riseris, qui antea

cre-

ἂν ἐπὶ σαυτῷ τοιοῦτον οἰηθῇς ὑπερῳδυσαιμονεῖν ἀεὶ τὸ πλείσιον. *Mi.* σοὶ δὲ Πυθαγόρᾳ, ἢ ὅ, τὰ μάλιστα χαίρειν κελεύομαι, ὡς μὴ ἐπιζαφείσιμι τὸν λόγον, ἄλλοτι ἄλλον καλῶν. *Alc.* δοίης μὲ ἰδεῖν, ἢν τι Εὔφορβον, ἢν τι Πυθαγόραν, ἢν τι Ἀσπασίαν καλῇς, ἢ Κράτητα. πάντα γὰρ ἐγὼ ταῦτά εἰμι. πλὴν τὸ νῦν ὁρώμενον τοῦτο, ἀλεκτρυόνα ὀνομάζων, ἄμεινον ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀπομάζοις δύπλεῖς εἶναι δοκεῖν τὸ ὄρνιον, καὶ ταῦτα, τοσαύτας ὑπ' αὐτῷ ψυχὰς ἔχον. *Mi.* σοὶ δ', ὦ ἀλεκτρυών, ἐπειδὴ ἀπάντων χρεὼν ἤδη τὸν βίον ἐπιεργῆς, καὶ πάντα οἰσθα, λέγοις ἂν ἤδη σαφῶς, ἰδέᾳ μὲ, τὰ τὸ πλούσιον, ὅπως βιῶσιν. ἰδέᾳ δ', τὰ πλουτικὰ, ὡς μᾶλλον οἱ ἀληθῆ ταῦτα φῂς, εὐδαιμονέστερον ἀποφαίνειν μοι τὸ πλουσίον. *Alc.* ἰδοὺ δὴ ὅπως ἐπίσευσα ὦ Μίκυλλε. σοὶ μὲ ἔστι πολέμου πολὺς λόγος, ἢν λέγηται ὡς οἱ πολέμιοι ἐπιλαιώσιν, οὐδὲ φροντίζεις μὴ τὰ ἀγροὶ πίμωσιν ἐμβαλόντες, ἢ τὰ παραδῶσιν ξυμπατήσωσιν, ἢ τὰς ἀμπέλας διϊώσωσιν, ἀλλὰ τὸ σαλπιγκτὸν ἀκούσας μόνον, εὐθὺς ἄρας, ἀφεβλέπεις τὸ κοῦφον σαυτὸν οἷ τροπούμενον χρὴ σωθῆναι, καὶ τὰ κίνδυνον ἀλφυγεῖν. οἱ δ' ὁλαβόντες μὲ ἐν ἀμφ' αὐτοῖς, ἀνιῶντες ἦ, ὁρῶντες ἀπὸ τοῦ τειχῶν ἀγόμενα ἐν φερόμενα ὅσα εἶχον αὐτοῖς ἀγροῖς. καὶ ἢν τι εἰσφέρειν δέῃ, μόνοι καλοῦνται. ἢν τι ἐπεξιέναι, ἀσπιδοῦσθαι φαντάζωσιν, ἢ ἐπαρχωῦσιν. σὺ δ' οἰσυΐνου ἀσπίδα ἔχων, δύσελπις, καὶ κῦφος, εἰς σωτηρίαν ἔτοιμος ἐσπάζῃ τὰ ἐπίνικια, ἐπειδὰν δὴ ὁ φαντὴς νενικηκώς. ὦ εἰρήνη τι ἄν, σὺ μὲ δ' credideris eum qui sit opulentus, semper esse fœlicissimum omnium. *Mic.* Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudes appellari, ne confundam orationem, aliàs aliò nomine compellans. *Gal.* Nihil interierit, sive Euphorbum, sive Pythagoram, sive Aspasiam, sive Cratem vocaris. Nam hæc omnia sum ego unus. Verumtamen rectiùs feceris, si (quod in præsentia esse videor Gallum me voces, ne avem hanc parvi ducecere, contemneréque videaris, præsertim cùm tot tantasque animas in se contineat. *Mic.* Ergo Galle, quandoquidem omnia penè vivendi genera jam expertus es, omniáque nosti: velim dilucidè mihi narres, quæ sit divitum, quæ pauperum vitæ conditio, ut cognoscam vere-ne istud affirmes, me divitibus esse fœliciorem. *Gal.* En hunc ad modum perpende Micylle. Te quidem non admodum tangit belli cura, siquando rumor sit adventare hostes, neque solicitus es, ne in agros incursantes populentur, neve hortum proculcent, aut vineas vastent: sed simul atque tubam audieris, si tamen audieris, circunspicis quò deflexus servari queas, ac discrimen effugere. Contrà illi sibi timent, & animo cruciantur, quum de mœnibus quicquid opum possidebant in agris, id omne tolli, deportarique conspiciunt. Ac sive inferendum est aliquid in ærarium, soli accersuntur: sive in prælium exeundum, periclitantur, peditum equitum-ve turmis præfecti. Tu interim vimineum gerens clypeum, expeditus ac levis, ad saluti consulendum, paratus epulum victoriæ celebrare, siquando victoria potitus imperator sacra fecerit. Rursum pacis tempore,

tu

δημεῖ ἐπ, ἀναβοᾷς εἰς ἐκκλησίαν, πρεσβεύεις τ πλησίον. οἰδὲ, φείττων, καὶ ὑποπτήσσουσι, καὶ ἀφιονται ἰλάσκονταί σε. λιτρῷ μὲ χαίρεις ἔχεις, καὶ ἀγῶνας, καὶ γεμίσματα, καὶ τἆλλα ἀφθονεῖ, ἄπαντα ἐκείνοις πόνοι. σὺ δ ἐξετάζεις ὁ δικιμαστὴς πρὸς ἕκαστα διακότης. ὑδὲ λόγε μεταδιδοὺς ἐνίοτε. κἄν σοι δοκῇ, ἐπιχαλάζησας αὐτῶν ἀφθονίας τὰς λίθυς, καὶ τὰς ὑσίας αὐτῶν ἐδημόσιας. ὅπε δ συνηφώτλω δίδως αὐτὶς, ὅπε λήσειν, μὴ ὀφείληται τὸ χρυσίον, ὑπερβαὶς τὸ ῥηγμίον, καὶ ὀρύξας τ τοῖχον. ὅπε πράγματα ἔχεις λογιζόμενος, καὶ ἀπιστῶν, καὶ τοῖς κλαπεῖσι οἰκονόμοις ἀφπυκτάων, καὶ πρὸς τὰς φρουρίδας λογιζόμενος. ἀλλὰ κρηπῖδα σωπαλίσας, ἐπὶ ὀβολοῖς τ μισθὸν ἔχων, ἐπανασὰς ἀεὶ φίλλω ὀψίως λυσούμενος ἢ δικῇ, σανίρδιν πνὰ, ἢ κρομμύων κεφαλίδας ἁλίσας πριάμενος, δύρφινες σαυτὸν, ἄδων τὰ πολλὰ, καὶ τῇ βελτίστῃ πείσῃ σοφιλοσοφῶν. ὥστε ἀφ ταῦτα, ὑγιαίνεις τε, καὶ ἔῤῥωσαι τὸ σῶμα, καὶ ἀφικνεῖσθαι πρὸς τὸ κρύος. οἱ πόνοι χαίρε σε παραβλήπτοντες, ὧν δύνασθαφρόνητον ἀπαγορεύσει δεσφάνυσι πρὸς τὰ δικαῖα τοῖς ἄλλοις ἄμαχα εἶναι. ὥσπερ ὑδὲν σοι τ χαλεπῶν τούτων νοσημάτων ἐπιβουλεύει. ἀλλ᾽ ἤν ποτε κύφος πυρετὸς ἐπιλάβηται, πρὸς ὀλίγον ὑπηρετήσας αὐτῷ, ἀνεπίδησας ζῶς, ἀποσισαμβος τῇ ἀσπίδι. ὀδὲ, φθὰς αὐτίκα φοβητὶς σε, ψυχρόν τι ὁρῶν ἐμφορήμενον, καὶ κακοῖν οἰμώζειν λίγοντα ταῖς ἰατρικαῖς ἀοιδαῖς. οἱ δὲ, ὑπ᾽ ἀκρασίας ἄθλιοι, τί τ κακῶν ὐκ ἔχουσι;

tu plebeius in concionem ingressus, tyrannidem in divites obtines. Illi verò trepidant, pavitantque, & largitionibus te placant. Etenim ut balnea, ludi, spectacula, aliáque omnia tibi abunde suppetant, illi operam dant. At tu censor, & acerbus expensor, tanquam dominus, ne alloquio quidem interdum dignaris illos. Quòd si lubet, frequentibus saxis in illos degrandinas, aut ipsorum bona proscribis. Ipse neque calumniatorem metuis, neque latronem, ne conscenso ædium fastigio, vel pariete perfosso, tollat aurum: neque supputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum sceleratis dispensatoribus conflictaris, neque curis distraheris. Verùm simul atque crepidam unam perfeceris, mercedemque retuleris, septem obolos, sero surgis crepusculo: & si libuerit, lavaris: tum empto vel saperda, vel mœnide, vel paucis ceparum capitulis, temet ipse oblectas, canens plerumque, optimaque cum pauperta philosophans: adeò ut eas ob res salubri sis, valentique corpore, & contra frigus obdurueris. Nam labores qui te exacuunt, certatorem non contemnendum reddunt adversum eas res, quæ compluribus inexpugnabiles videntur. Atque hinc fit ut nullus ex gravioribus hisce morbis insidias tibi moliatur. Quin siquando levis febricula invaserit, paulo negotio eam medicatus, & inedia excutiens, protinus exilis. Illa porrò fugit ilico, metuens te, quem videat frigido victu impleri, & medicorum illis recurribus longum plorare renuntiantem. At illi ex adverso propter intemperantiam, quid tandem mali non habent infœlices?

ποδάγρας, καὶ φθίσις, καὶ φλεγμονῆς, καὶ ὑδέρους· πῶπα γὰρ τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δεῖπνων ἀπόρροια. τοιγαροῦν οἱ μὲν αὐτῶν, ὥσπερ ὁ Ἴκαρος, ἐπιπολὺ ἄρσαντες αὐτοὺς, καὶ πλησιάσαντες τῷ ἡλίῳ, ὅτε εἶδον ὅτι κηρὸς ἥρμοστο αὐτοῖς ἡ πτέρωσις, μέχρι σίσυρα τὸ πάτημον ἐποίησαν, ἐπὶ κεφαλὴν ἐς πέλαγος ἐμπεσόντες. ὅσοι δὲ τὸν Δαίδαλον μὴ πάνυ μετέωρα, μηδὲ ὑψηλὰ ἐφόρησαν, ἀλλὰ σφόδρα, ὡς νομίζοιεν ἐκείνοις τῇ ἅλμῃ τὸ κηρὸν, ὡς τὸ πολὺ ἔστι ἀσφαλῶς διέπλησαν. Mi. ἐπιεικεῖς πάνυ, καὶ σωφρονοῦντες λέγεις. Alc. τῶν μὲν τοιούτων ἄκων ὦ Μίκυλλε, τὰς ναυαγίας πάνυ αἰσχρὰς ἔδοις ἄν, ὅταν ὁ Κροῖσος ἀφειλόμενός τε τὰ πλεῖστα παρέχῃ Πέρσαις, ἀναβαίνων ἐπὶ τὸν πυρὸν. ἢ Διονύσιος ἡνιχαλυπτὶς τὸ τυραννίδος, ἢ Κορίνθῳ γράμματα διδάσκῃ, μὴ πλείω τούτων δρόμῳ παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Mi. εἰπέ μοι ὦ ἀλεκτρυὼν, σὺ δὲ ὁπόσα βασιλεῦσι ἤδεα, φῄς δὲ βασιλεῦσαι, ποίας πόας ἐπιφέρῃς σεαυτῷ βίᾳ; ἦπερ παιδευσίμων ἤδεα, τὸ κεφάλαιον ὅ, τι πέρ ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων ἔχων. Alc. μὴ δῆτα ἀναμνήσῃς με ὦ Μίκυλλε, ὅσα τεταπείνωμαι ὑπὸ τότε. τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν, ὅσῳ ἔφηδα, παιδευσίμων εἶναι δοκῶν. ἔνδον δὲ, μυρίας ἀνίας σιωπῶν. Mi. τίσι ταύταις; παραβάλλεις γὰρ, καὶ ἐμὲ πάνυ πιστὸν φῄς. Alc. ἦρχον μὲν σοι ὀλίγης χώρας ὦ Μίκυλλε, πομφόρων τινὸς, καὶ πλήθει ἀνθρώπων, καὶ κώμης τῶν πόλεων οὐ τοῖς μεγίστοις θαυμαζόντων ἀξίας, ποταμοῖς τε ναυσιπόροις κεκαρπισμένης, καὶ θαλάττῃ εὐόρμῳ χωρούσης. καὶ στρατιὰ μὲν πολλὴ, καὶ ἵππος συγκεκροτημένη, καὶ δρυμοὶ

podagras, tabes, pulmonis inflammationes, aquas intercutes. Hæc enim à sumptuosis illis cœnis nascuntur. Proinde quicunque ex his Icari in morem, sese attollunt, propiusque soli admovent, nescii alas sibi esse cera adglutinatas, ingentem nonnunquam strepitum movent, prono capite in mare delapsi. Sed qui Dædali exemplo, non admodum sublimia, neque excelsa sapiunt, sed humilia terræque vicina, adeò ut cera nonnunquam salis aspergine madescat, ii tuto plerumque transvolant. *Mic.* Moderatos istos, & prudentes narras. *Gal.* Verùm aliorum Micylle, naufragia fœdissima conspicias: nempe quando Crœsus revulsis alis risum exhibet Persis, conscenso rogo: aut quum Dionysius tyrannide abdicatus, Corinthi literas docet, post tantum imperium pueros syllabas connectere cogens. *Mic.* Dic mihi Gallo, tu quum rex esses (nam ais etiam regem te fuisse) cujusmodi expertus es illud vitæ genus? Sanè tum fœlix eras, siquidem id quod est bonorum omnium caput possidebas. *Gal.* Ne mihi in memoriam regeras, ô Micylle: usque adeò miserrimus, tunc eram, & quanquam quoad res externas planè fœlix videbar, ut dixisti: tamen intus, innumeris curis distringebar. *Mic.* Quibus curis? Nam absurda prorsus & incredibilia narras. *Gal.* Equidem Micylle, imperabam regioni non exiguæ, quarumvis rerum feraci, cùm incolarum multitudine, tum urbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluviis navigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equitatus instructus, satellitium non exi-

φορμὸν οὖσα ὀλίγον, καὶ τριήρεις, καὶ χρημάτων πλῆθος ἀπείθμητον, καὶ χρυσὸς ὁ κοῖλος πάμπολυς, καὶ ἡ ἄλλη ἡ ἀρχῆς περιφάνεια πᾶσα, ὑπερβολὴν ἔχουσα. ὥστε ὁπόσα φθάνω, οἶμαι πολλοί, θεοποιεῖν, καὶ θεὸν πινα ὁρᾶν ὤοντο. καὶ ἄλλος ἐπ' ἄλλοις σκοπεῖν ἐψόμενοι με. οἱ δὲ, καὶ ἐπὶ τὰ τέγη ἀναβάντες, εἰ μεγάλων ἐκλύσεως ἀκριβῶς ἐφορῶεν τὸ ζεῦγος. τὴν ἐφεξείδα. τὸ διάδημα. τὰς παρεμπτοίδας. τὰς ἐπωμίδας. ἐγὼ δ' εἰδὼς ὁπόσα μοι ἦεν ἐφορᾶν, ἐμαυτὸν ἐλέεον, ὁμοίοις σκυζόμενον ἐκείνοις Κολοσσοῖς, οἵοις ἢ Φειδίας, ἢ Μύρων, ἢ Πραξιτέλης ἐποίησεν. ἐκεῖνον μὲν ἴσως τὰ ὦτα ὁ Ζεὺς ἔχει ὁποῖα, Ποσειδῶν, ἢ Ζεὺς ἐστὶ παγκάλος, χρυσοῦς, καὶ ἐλέφαντος ξυνηρμοσμένος, κεραυνὸν, ἢ ἀστραπὴν, ἢ τρίαινάν τινα ἔχων τῇ δεξιᾷ. ἢν δ' ὑπερκύψας ἴδῃς τὰ ἔνδοθεν, ὄψει μοχλοὺς πάσας καὶ γόμφους, καὶ ἧλους διαμπὰξ περιφερομένους, καὶ κρεμὰς καὶ σφῆνας, καὶ πίτυλα ὑποπλῶν, καὶ τοιαῦτα πολλὴν ἀμορφίαν ὑπεκκρύπτοντα. ἐὰ λέγειν [1] μυῶν πλῆθος, ἢ μυγαλῶν ἐμπολιτευόμενον αὐτοῖς ἐνίοτε. τοιοῦτόν τι ἐστὶ βασιλεία ἐστί. Μι. ὑδέπω ἔφηθας τὴν πηλὸν, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἵ πνες εἰσὶ τῆς ἀρχῆς, ὑδὲ τὴν ἀμορφίαν ἐκείνην τὴν πολλὴν, ἥτις ἐστίν. ὡς τόγε ἐξελαύνειν ἀνθρώπους, καὶ τοσούτων ἄρχειν, καὶ θεοκυμένους δαιμονίους, ἴσμεν ὅπως Κολοσσιαῖον παραδεί-

exiguum, triremes, vis pecuniæ innumerabilis, vasorum aureorum plurima copia, reliquaque omnis tragœdia principatus, supra quàm credi queat, ingens. Itaque cùm prodirem, plerique adorabant, Deum quempiam intueri sese rati: aliique alios trudentes concurrebant, quò me conspicerent: nonnulli, conscensis tectis, magni æstimabant, si plenè contemplari licuisset quadrigam, pallium, diadema, anteambulones, & à tergo comitantes. Ego inter hæc mihi conscius quantæ me res discruciarent, versarentque, illis quidem propter insciti am ignoscebam, at mei ipsius miserescebat, quòd similis essem magnis illis Colossis, quos aut Phidias, aut Myron, aut Praxiteles fecit. Quorum quisque extrinsecus est Neptunus, aut Iupiter, omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus, & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem dextra tenens. At si immisso capite, quæ sunt intus inspicias, videbis vectes, paxillos, & clavos, per universum infixos, stipitesque & cuneos, picémque sublitam: item aliam id genus deformitatem intus inhabitantem. Omitto dicere muscarum, mustelarúmque vim, quæ nonnunquam in iis mansitant. Hujusmodi videtur esse regia dignitas. *Mic.* Nondum explicuisti lutum, & clavos, & vectes imperii, quinam sint, neque magnam illam deformitatem quænam sit. Nam cum admiratione vestari, & tam multis imperare, numinisque instar adorari, cum Colossi exem-

1 Μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων] Lego μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων, id est, *fericum & murum aranearum copia.* Nam Sorices & mures aranei melius conveniunt quam *mulæ. Palm.*

γμάλι. ἐπαίσιον γάρ τι ἔστ. οὐ γὰρ τὰ ἔνδον ἤδη ἔξω Κολοσσοῦ λέγω. Αλε. τί οὖν τοῦτ' εἶπας σοι ὦ Μίκυλλε, τὰς φόβους, καὶ τὰ δήγματα, καὶ ὑποψίας, καὶ μίσους τὸ ἀνδρῶν συνόντων, καὶ ἐπιβουλάς. καὶ ἀφ' ταῦτα, ὕπνον τε ὀλίγον, ἐπιπόλαιον κἀκεῖνον, καὶ ταραχὰς μετὰ ὀνείρατα, καὶ σπουδὰς πολυπλόκους, καὶ ἐλπίδας ἀεὶ πονηράς, ἢ τοῦ ἀσχολίαν, καὶ χρημάτισμούς, καὶ δίκας καὶ στρατείας, καὶ συντάγματα, καὶ συμβόλαια, καὶ λογισμούς; ὑφ' ὧν οὐδέ ὀναρ ἀπλαῦσαί τινος ἡδέος ἐγχωρεῖ μοι, ἀλλὰ ἀνάγκη ὑπὲρ ἁπάντων, μόνον ἀφικέσθαι, καὶ μυρία ἔχειν πράγματα. οὐδὲ γὰρ ἀτρεΐδῶν Ἀγαμέμνονα ὑπὸ ἔχθρας ὑλυκερᾶς, πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα, καὶ ταῦτα, μεγίστων Ἀχαιῶν ἁπάντων. λυπεῖ δ' τὸ μὲ λυδὸν, τὸν ἐμὸν κωφὸν ὄν. τὸ Πέρσην δ', Κλέαρχος, Κύρῳ ξενολογῶν. ἄλλον δ', Δίωνα, σοὶ δὲ πισὶ τῶν Συρακουσίων κοινολογούμενον, καὶ ἄλλον Παρμένιον ἐπαινούμενον. καὶ Περδίκκαν Πτολεμαῖος, καὶ Πτολεμαῖον Σέλευκος. ἀλλὰ κἀκεῖνα λυπεῖ ὁ ἐράμενος, σοὶ δὲ ἀνάγκην ξυνὼν, καὶ παλλακὶς ἄλλῳ χαίρουσα. καὶ λάθρᾳ σοὶ δαί τινες λεγόμενοι, καὶ δύ', ἢ τέτταρες τῶν δορυφόρων σοὶ ἀλλήλους ἀφυβριζόντες. τὸ δ' μέγιστον. ὑφορᾶσθαι δεῖ τὸς φιλοῦντας μᾶλιστα, κἀξ ἐκείνων ἀεί τι δεινὸν ἦξειν ἐλπίζειν. ὁ μὲ γὰρ, ὑπὸ δὲ παιδὸς ἀπέθανεν σὺν φαρμάκῳ. ὁ δ', καὶ αὐτὸς ὑπὸ δὲ ἐράμενος. τὸ δ' ἄλλου, ἴσως ὁμοιότροπον ζηλοῦς κατέλαβεν. Μι. ἄπαγε. δεινὰ ταῦτα φῄς

exemplo quadrat: siquidem hoc divinum quiddam est. Nunc autem quæ sunt intra Colossum exponito. *Gal.* Quid primum tibi referam Micylle? utrum metus, curas mordaces, suspiciones, familiarium odium, & insidias: easque ob res, somnum rarum, eumque levem, ac plena tumultus insomnia, cogitationes perplexas, spes semper improbas: an verò otii penuriam, postulationes, judicia, expeditiones, edicta, fœdera, consultationes? Quibus rebus fit, ut ne per somnium quidem, aliqua re jucunda frui liceat: verùm ut omnibus de rebus solus dispiciat necesse est, milleque negotia sustineat. Quippe nec Atridem Agamemnona dulcis habebat, Somnus, multigenas versantem pectore curas. Idque cùm reliqui omnes Achivi sterterent. Adde quòd Lydum illum discruciat filius mutus: Persam Clearchus Cyro militem peregrinos conscribens: alium Dion cum Syracusanis nonnullis ad aurem communicans: alium Parmenion collaudatus. Item Perdiccam Ptolemæus, Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoque molestiam afferunt, amasius non sponte consuescens, concubina alio gaudens: tum siqui defectionem parare dicantur: aut duo quatuorvè satellites inter sese susurrantes. Quódque gravissimum est, amicissimi quique vel maximè suspecti sunt habendi, semperque metuendum, nequid magni mali ab illis oriatur. Nam alium filius, alium amasius veneno necavit: alium similis mors forsan eripuit. *Mic.* Apagesis, atrocia sunt Gal-

1 Τὸν κωφὸν ὄν] Dixi ad ὑπὲρ τῶν εἰκόνων, sive apologiam pro imaginibus. *Marcil.*

ὦ Ἀλεκτρυών. ἐμοὶ γὰρ πολὺ ἀσφαλέστερον σκυτοτομεῖν ἐπικεκυφότι, ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης, κοπείσῃ, καὶ ἀκονήτου σωσανακραδήσεσθαι φιλοτησίαν. ὁ δὲ κίνδυνος, ἐμοὶ μέν, εἰ παραλιθοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἀκέρτοι τὸ τομᾶς τὸ ἐπ' ὀφθαλμὸν, ὀλίγον τι αἵματος ἅψαι· οἱ δὲ, ὡς φῄς, ἰατάσιμον ἀπωλέσαντες, καὶ τοῦτο, μυρίοις κακοῖς συνόντες. εἶτ' ἐπιδιδόασιν, ὅμοιοι μάλιστα φαίνονται τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς, ὧν πολλοὺς ἰδεῖν ἔστι, τέως μὲν, Κέκροπας ὄντας ὄντως, ἢ Σισύφους, ἢ Τηλέφους, διαδήματ' ἔχοντας, καὶ [1] ξίφη ἐλιφοδέκωπα, καὶ ἐπισείοντα κῶμον, καὶ χλαμύδα χρυσόπαστον. ὧν δὲ, εἴτι πολλὰ γίγνεται σφαλερὰ τῶν αὐτῶν, ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ κωμῳδέσῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχῃ τοῖς θεαταῖς· ἅτε σφόδρα μὲν σκυτοτομικῶς αὐτοῦ διαδήματος, ἠμφιεσμένος· ἢ δὲ ἀληθὴς κεφαλὴς ὑποκριτοῦ, καὶ τὸ σκηνῶν ἐπικολλὸν χαιτιμάτιον, ὡς τὸ τῆς ἐσθῆτος τὰ ἴνδικὰ φαίνεσθαι [2] ῥάκια, δύσλωα ὄντα, καὶ τὴν ἐμβάδα τὴν ὑποδήσιν ἀμφοτέραν, καὶ οὐχὶ κατὰ λόγον οὖσαν ποδός. ὁρᾷς ὅπως μὲ ἐκ εἰκάζειν ἐδίδαξας πρὶν ὦ βέλτιστε ἀλεκτρυών; ἀλλὰ τυραννικὸν μὲν, τοιοῦτόν τι ὤφθη ἴσως. ἴσως δὲ, ἢ κύων, ἢ ἰχθύς, ἢ βάτραχος ὁπότε γήμοιο, πῶς ἔφερες ἐκείνην τὴν ἀλεκτρυόνα; Ἀλεκτρυὼν τοιγαροῦν ἀνακινεῖς τὸν λόγον,

Galle, hæc quæ narras. Quare mihi tutius fuerit cerdonicæ operæ pronum incumbere, quàm ex aurea phiala propinatum poculum haurire cicuta & aconito temperatum. Nam mihi quidem hoc unum est periculi, ut si paulum aberret ſmilion, deflectatque à recta inciſione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine. At hi, ut ais, lethifera agunt convivia, idque innumeris in malis conſtituti: qui ubi conciderint, perſimiles eſſe videntur tragicis hiſtrionibus. Nam multi ut videre eſt, quoad Cecropes ſunt, aut Siſyphi, aut Telephi, diademata geſtant, eburneiſque capulis gladios, comamque ventilatam, & chlamydem auro intertextam. Quòd ſiquis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, riſum profectò movet ſpectatoribus: videlicet perſona unà cum ipſo diademate contrita, vero autem actoris capite cruentato, cruribusque ex parte renudatis, ut jam interioris amictus panni quàm ſint miſeri fiat perſpicuum: ac cothurnorum quos pedibus induxerunt appareat deformitas, cùm pedis modo non reſpondeant. Vides ut me jam ſimilitudines conferre docueris optime Galle? Cæterùm tyrannis, talis quædam res eſſe tibi viſa eſt. Sed cùm equus eſſes, aut canis, aut piſcis, aut rana, quomodo eam vitæ rationem ferebas? *Gal.* Quem nunc moves ſermonem

1 Ξίφη ἐλιφοδέκωπα] Heliod. lib. 2. *Bourd.*

2 Ῥάκια δύσλωα] Tangit ſcenicas veſtes ſervorum. Duplex veſtis in ſcena, liberorum & ſervorum, ut patet apud I. Polluc. c. 13. l. 7. Eorum qui ſervos fingebant veſtes centuculi ex parvulis pannis. Sic in Epiſt. Saturn. *αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ δύτιλῶν συγκαλομέναι.* Hinc *centunculum mimi*, apud Apul. Apol. 1. Hinc jocus ille Plautinus. *Conſutus tunicis huc advenio non dolus.* Idem.

κὴ ὁ Ζ παρόντος ἡμῖν. πλὴν τόγε κεφάλαιον, ἴδοις ὅσης σὺν ἀπραγμοσύνης τὸ βίον ἄδηδέ μοι Ζ ἀνθρωπείας, μόνας ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, κὴ χρείαις ἐμμεμετρημένας. πλούσιον ἢ ἵππον, ἢ συκοφάντην βάτραχον, ἢ σοφιστὴν κλαυσιδν, ἢ ὀψοποιὸν κάνθαρον, ἢ κίναιδον ἀλεκτρυόνα, κὴ τἄλλα, ὅσα ὑμεῖς ἐπιποθεῖτε, σὺν ἂν ἴδοις σὺ ἐκείνοις. Mi. ἀληθῆ ταῦτα ἴσως ὦ ἀλεκτρυών. ἐγὼ δ' ὅμα πίπονθα, σὺκ αἰσχύνομαι σοὶ λέγειν. ἀδύνατα δυνήσομαι λαθεῖν τὴν ἐπιθυμίαν, ἣν ἐκ παίδων εἶχον πλούσιος γενέσθαι. ἀλλά μοι ἐ τυφλόττον ἔπεσθαι τὸ ὀφθαλμῶν ἔρημον, ἐπιδεικνύμενον τὸ χρυσίον. κὴ μάλιστα ἐπὶ τῷ κολαφοῦντι Σίμωνι ἀπονήμημα, τρυφῶντι ἐν ἀγαθοῖς τοσούτοις. Αλε. ἐγώ σε ἰάσομαι ὦ Μίκυλλε. κὴ ἐκείνῳ ἔτι νῦξ ἐστι, ἕξανιστὰς, ἵνα μοι. ἀπαίζω γάρ σε σοὶ αὐτὸν σὺνοῦν τὸν Σίμωνα, κὴ εἰς τὰς τῶν ἄλλων πλουσίων οἰκίας, ὡς ἴδοις οἷα τὰ παρ' αὐτοῖς ἐστι. Mi. πῶς τοῦτο; κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, [1] κὴ μὴν τοιχωρυχεῖν με συναναγκάσεις; Αλε. ἀδαμῶς. ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς, ἐπεὶ ἱερός εἰμι, ἐξαίρετον ἔδωκέ μοι τοῦτο, ἵν' πς τὸ ὑραῖον πλουσίου τὸ μήκιστον, ὃ δι' ἀπαλότητα ἐπικαμπές ἐστι. Mi. δύο σ' ἔστι σοι τοιαῦτα. Αλε. τὸ δεξιὸν τοίνυν, ὅτῳ ἂν ἐγὼ ἀποσπάσας παρέχω ἔχειν, ἐς ὅσον ἂν βάλωμαι, ἀνοίξαντί τε ὁ τοιοῦτος πᾶσιν θύρας δωσάτω, κὴ ὁρᾶν τὰ πάντα, ἀχ ὁρώμενος αὐτός. Mi. ἐλεεῖς με ὦ ἀλεκτρυών, κὴ σὺ γρῆς ἂν. ἐμοὶ σ' ἐν ἵνα τοῦτο ἅπαξ παρόχης, [2] ἐκ μόνον ἐσόψομαι ἀφανὴς ὤν. Αλε. ἀλλ' ἐγὼ ἐκ ἐπιτρέψω. ἀλλ' ἐκ ἐπιτρέψω. Mi. ἀλλ' ἐκ ἐπιτρέψεις; Αλε.

ἦψ᾽ πὶ Σίμωνος πάντα τὸ βαρυχεῖ δῆτα μετενεγκεῖν. μεθίστω γὰρ αὐτὰ παρελθών. ὁ δ᾽, ἀλλὰ ἀφέστραπται, ἀποπίνων τὰ κοπρόμικτα. Αλε. ὦ θέμις ἡμῖν ἡδοῖ τοῦτο. παρήγγειλε γὰρ ὁ Ἑρμῆς λῦ τοιοῦτον τι ἐργάσασθαι ὁ ἔχων τὸ πλεῖον, ἀναβοήσασθαί με, κλέπτε φυράσας αὐτόν. Μι. ἀπίθανον λέγεις. κλέπτειν τὸν Ἑρμῆν αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονῶν τοιοῦτο. ἀπόμεθα δ᾽ ὅμως. ἀφέξομαι γὰρ τῶν χρυσίων, ἂν διώμωμαι. Αλε. ἀπόλλων ὦ Μίκυλλε ἑτέρων τὸ πλέον. τί τοῦτο ἄμφω ἀπέπαλας; Μι. ἀσφαλίστερον ἵνας ὦ ἀλεκτρυών, καὶ σοὶ ἦττον ἀμύξῃ φόνον τὸ σκέλος ἀν ᾖ, ὡς μὴ χωλεύοις λῷον ἡμίτερον τὸ ἡμᾶς μέρος. Αλε. εἶεν. [1]ἐπὶ τὸν Σίμωνα σκοπῶμεν ἄπιμεν, ἢ πρὸ ἄλλου τινὸς τὸν πλουσίου; Μι. ἄριστον, ἀλλὰ ἐπὶ τὸν Σίμωνα. ὃς ἀπὸ δισυλλάβου, τετρασύλλαβος ἤδη πλουτήσας εἶναι ἀξιοῖ. καὶ δὴ πάρεσμεν ἐπὶ τὰς θύρας. τί δῆτα ποιῶ τὸ μὴ τοῦτο; Αλε. ἐπίθου τὸ πλεῖον ἐπὶ τὸ κλεῖθρον. Μι. ἰδοὺ δή, ὦ Ἡράκλεις, ἀνεπετάσθησαν ὥσπερ κλειδὶ ἢ θύρᾳ. Αλε. ἴθι δὴ ἐς τὸ σκότος. ὁρᾷς αὐτὸν ἀκριβῶς, καὶ λογίζῃ μόνον. Μι. ὁρῶ πρὸς Διός, σφόδρα ἀμυδρῶς γε ὑπὸ τῶν θυρίδων. καὶ οὐκοῦν οἶδ᾽ ἔστιν. σὺν οἶδ᾽ ὑπόθου ὦ ἀλεκτρυών. καὶ κατέσκληκεν ὑπὸ σκοτεινῆς νυκτὸς φρυγίδων θηλαδή. ὦ γὰρ νοσῶν ἄλως ἐλέγετο. Αλε. ἄκουσον ἃ φησιν. εἴσῃ γὰρ ὅσην ἔχῃ. Σι. σὺ δῆτα πάλαιόν μοι ἐνθυμήσῃ σκεῦος, πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῇ κλίνῃ κεκρυμμένον, καὶ

bueris, videbis ilico Simonis univerſas opes huc deportatas: etenim eas huc rediens transferam. At ille rurſum coria calceis aſſuenda obrodet, ebibetque. *Gal.* Atqui nefas ſit id tantum facere. Nam mandavit Mercurius, ut ſi, qui pennam habuerit iſtiuſmodi quippiam patret, vociferando furem prodam. *Mic.* Rem narras neutiquam veriſimilem, nempe Mercurium cùm ipſe ſit fur, non ſinere alios, ut idem faciant. Abeamus tamen: nam à capiendo auro mihi, ſi poſſim, temperabo. *Gal.* Pennam prius revellito. Quid hoc rei eſt? ambas revulſiſti. *Mic.* Hoc tutius, minuſque tibi deforme futurum eſt, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. *Gal.* Eſto. Sed utrum Simonem primum adibimus, an alium quempiam divitum. *Mic.* Non alium: ſed Simonem, qui pro diſſyllabo tetraſyllabus eſſe affectat poſteaquam dives evaſit. Iámque ad foras acceſſimus. Quid igitur faciam deinceps? *Gal.* Pennam ſeræ admove. *Mic.* En Dii boni, oſtium perinde atque clave patefactum eſt. *Gal.* Præcedens in adverſum progredere. Vides illum vigilantem ac ſupputantem? *Mic.* Video per Iovem, & quidem ad obſcuram, ſiticuloſamque lucernam. Præterea pallet, haud ſcio unde, Galle, totúſque exaruit, & eſt extenuatus, nimirum à curis. Nam alioqui malè habere non dicebatur. *Gal.* Auſculta quid dicat. Intelliges enim unde ita ſe habeat. *Simon.* Nimirum ſeptuaginta illa talenta tutò admodum ſub lectica defoſſa ſunt, & nemo

1 Ἐπὶ τὸν Σίμωνα] Floren. ἀεὶ τὸν Σ. De hac mutatione nominum eleganter Clariſſimus Caſaubonus ad Athen. c. 14. lib. 5. Mercer. ad Ariſt. pag. 241. *Bourd.*

οὐδὲ ὅλως οἶδε. τὸ γὰρ ἑκκαίδεκα, οἶδε Σωσύλος ὁ ἱππονόμος ὑπὸ τῇ φάτνῃ κρυπτόμενόν με. ὅλως γὰρ περὶ τὰ ἵππεια ἐστιν ἡ πάνυ ἀμέλεια. ἄλλως τε οὐδὲ φιλόπονος ἦν. εἰκὸς δὲ διαφθεῖραι πολλῷ πλείω τούτων. ἢ πόθεν γὰρ ὁ Τίβιος τοσοῦτον αὐτοῦ ὕπνον μέγαν ὠφόντικεν ἔχθες; ἐλέγετο δὲ τῇ γυναικὶ ἐπιτίθειον ἐπηθῆσαι πέντε δραχμῶν. ὅλως τάμοὶ ὅτοι ἀπαθῶσι ἢ κακοδαίμονος. ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἐπιτήδεια ἐν ἀσφαλεῖ μοι δοκεῖται, τοσαῦτα ὄντα. διὰ γὰρ μὴ τις ὑπορύξας τὸ τοῖχον, ὑφέληται ταῦτα. πολλοὶ φθονοῦσι, καὶ ἐπιβουλεύουσί μοι. καὶ μάλιστα ὁ γείτων Μίκυλλος. Μι. νὴ Δία, σὺ γὰρ ὄμοιος ἐγὼ εἶ τὰ τρύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Αλε. σώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ καταφωράσῃ παρόντας ἡμᾶς. Σι. ἄρισον γὰρ ἄρχυπνον αὐτὸν φυλάττειν. ἄπασαν περιέρχομαι Δέσπαιναν ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν. τίς ἦτος; ὁρῶ σέ γε ὦ τοιχωρύχε μὰ Δία. ἐπὶ κίονα ἦν τυγχάνεις, εὖ ἔχει. ἀριθμήσω αὖθις ἀπορύξας τὸ χρυσίον, μή τι με περιέλῃ διέλαθεν. ἰδὲ πάλιν ἐψοφησέ τις ἐπ' ἐμέ. δηλαδὴ πολιορκοῦμαι, καὶ ἐπιβουλεύομαι πρὸς ἁπάντων. πῶς μοι τὸ ξιφίδιον; ἂν λάβῳ τινά. θαπλωμαι αὖθις τὸ χρυσίον. Αλε. τοιαῦτα μὰ σέ γε ὦ Μίκυλλε τὰ Σίμωνος. ἀπίωμεν δὲ ἐπ' ἄλλον τινά, ἕως ἔτι ὀλίγον τῆς νυκτὸς λοιπὸν ἐστιν. Μι. ὁ κακοδαίμων, οἷον βιοῖ τὸν βίον. ἐχθροῖς ὅτου πλουτεῖν ἔοικε. τῷ κόρρης γὰρ παίξας αὐτὸν, ἁπαλῆν βύλομαι. Σι. τίς ἐπάτταξέ με; λῃστεύομαι ὁ δυσμενής. Μι. οἴμωζε, καὶ ἀχρύπνα, καὶ ὄμοιος γένου τὸ χρῶμα τῷ χρυσῷ προσεταικὼς αὐτῷ. ἡμεῖς δὲ, εἰ δοκεῖ, nemo prorsus vidit. At sedecim illa Sosylus equiso vidit me sub præsepi occultantem. Itaque de curando stabulo non est admodum solicitus, præsertim cùm laboris non sit amans. Ac verisimile est illum his multò plura sustulisse. Nam unde Tibius heri tam ingens salsamentum ipsi opsonasset? Ajunt etiam illum monile uxori emisse drachmis quinque. Hei mihi misero, hi omnia dissipabunt bona. At neque pocula, quæ tot mihi sunt, in tuto loco sunt posita: quæ vereor, nequis suffosso pariete mihi tollat. Complures mihi invident, atque insidias moliuntur: ac in primis vicinus Micyllus. *Mic.* Ita per Iovem: nam tibi sum similis: ac patellas sub ala gesto. *Gal.* Tace Micylle, ne nos præsentes prodas in furto. *Sim.* Optimum igitur fuerit ut ipse insomnis servem. Omnem obibo domum in orbem obambulans. Quis iste? te video per Iovem, ὁ parietum perfossor. Bene se res habet, siquidem es columna. Refossum aurum numerabo rursus, nunquid pridie me latuerit. En iterum aliquis me pulsavit: obsideor nimirum, & ab omnibus insidiis appetor. Vbi mihi gladius? si quemquam deprehendero. Rursum aurum defodiamus. *Gal.* Hujusmodi Micylle, sunt res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum supereſt. *Mic.* O miser cujusmodi vivit vitam! hostibus eveniat esse ad hunc modum divitibus. Itaque pugno illi in maxillam illiso, volo discedere. *Sim.* Quis me percussit? latrocinio dispolior miser. *Mic.* Plora, ac vigila, auróque attabescens illi fias colore similis. Nos autem, si videtur,

Gni-

Γνήφωνα τ' δανειστὴν ἴδωμεν. ἐ μὲν οἶκος ἡ δ' ἔτος οἰκεῖ. ἀνέῳκται αὐτῷ θύρα ἡ θύρα. Αλε. ὁρᾷς ἐπαχθοῦσα δ' τοῦτον ἐπὶ φροντίδα, ἀγρυπνοῦσαν τοὺς τόκους, καὶ τοὺς δανειστὰς κατασκοπεῖσθαι, ὃν δεῖσά μή τι ἐλίσσῃ πάντα ταῦτα λιπόντα, εἰλφίῳ, ἢ ἐμπίδα, ἢ μῦαν γοῦν; Μι. ὁρῶ κινδυνεύομεν, καὶ ἀνόητον ἄνθρωπον, οὐδὲ νῦν πολὺ τ' σίλφης, ἢ ἐμπίδος ἄμεινον βιοῦντα. ὡς ἡ δ' ἔτος σκοπίσκει ὅλον ὑπὸ τ' λογισμῶν. ἐπ' ἄλλον ἀπίωμεν. Αλε. ἔχεις τ' σὸν Εὐκράτην, εἰ δοκεῖ. καὶ ἰδὲ γὰρ ἀνέῳκται ἡ αὐτὴ ἡ θύρα. ὥστε εἰσίωμεν. Μι. ἅπαντα ταῦτα μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμὰ λῶ. Αλε. τί γὰρ σὺ ὀνειροπολεῖς τ' πλοῦτον; ὁρᾷς γὰρ τ' Εὐκράτην αὐτὸν μ' ὑπὸ δ' οἰκέτου πρεσβύτην ἄνθρωπον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία κατατυγχανοντα ὄλβου πάνυ, καὶ παιχνίδιον. καὶ ἀπέλαιτο σοῦ ἀνδραπόδιον. τὴν γυναῖκα δ' ἐτέρωθι ὑπὸ δ' μαγείρου μοιχευομένην ἐ αὐτοῦ. Αλε. τί οὖν εὐδαίμων ἂν ἐ τούτων κληρονομεῖν ὦ Μίκυλλε, καὶ πάνυ ἔχειν τὰ Εὐκράτους; Μι. μηδαμῶς ὦ ἀλεκτρυὼν. λιμοῦ ἀποθνῄσκειν δ' πλοίμην, ἢ τοιοῦτό τι πείσομαι. χαιρέτω τὸ χρυσίον, καὶ τὰ δεῖπνα. δύο ὀβολοὶ ἔμοιγε πλοῦτός ἐστι μᾶλλον, ἢ τοιχωρυχίαν ἀπὸ τ' οἰκετῶν. Αλε. ἀλλὰ ταυτί, ἡμέρα γὰρ ἤδη ἀμφὶ τὸ λυχνοῦχος αὐτὸ, ἀπίωμεν οἴκαδε παρ' ἡμᾶς. τὰ λειπὰ ὑ, εἰσεῦθις ὄψῃ ὦ Μίκυλλε.

Gniphonem fœneratorem visamus. Neque hic procul habitat, ostium nobis sponte patuit. *Gal.* Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem, cui propediem relictis hisce omnibus, sit in silpham aut culicem, aut muscam abeundum? *Mic.* Video miserum & vecordem hominem, neque nunc silpha, aut culice meliùs viventem. Vt verò etiam iste totus rationibus intabuit! Ad alium eamus. *Gal.* Ad tuum, si videtur Eucratem. En tibi fores per se patuêre. Itaque introeamus. *Mic.* Paulò antè hæc omnia mea erant. *Gal.* At etiam nunc tu divitias somnias? Vides Eucratem ipsum à famulo, natu grandem. *Mic.* Video per Iovem obscœnitatem quandam, & lasciviam non virilem. Quinetiam altera ex parte ipsius uxorem à coquo constuprari. *Gal.* Quid ergo? num optaris Micylle, horum hæres esse, cunctaque possidere quæ sunt Eucratis? *Mic.* Nequaquam Galle. Fame priùs peream, quàm mihi accidat hujusmodi quippiam. Valeat aurum & convivia. Duo oboli mihi sunt divitiæ potiores, quàm si à domesticis mihi domus perfodiatur. *Gal.* Sed jam nunc quandoquidem dies ferme diluxit, domum nostram repetamus. Reliqua, Micylle, aliàs videbis.

ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΤΠΕΡΝΕΦΕΛΟΣ.

ICAROMENIPPVS, SIVE HYPERNEPHELVS.

ΑRGVMENTVM.

Quod suprà in specie, idem hic in genere tractat. Reprehendit enim in universum omnium hominum tum privatorum, etiam regum ac principum, omnia facta ac studia: sive ea privata sint, sive etiam ad cultum, ac religionem deorum pertineant, præcipuè autem philosophos, ut semper aliàs, infectatur, quos indicat non modo circa res humanas incerta ac stulta docere, verum etiam de rebus sublimibus, de mundo, de Deo, de providentia divina, & id genus aliis, absurda, atque impia quædam tradere, quæ neque viderant ipsi, neque aliunde cognoverint. Atque hæc omnia sub Menippi nomine, quem aliàs quoque, ut philosophis infestum atque inimicum exhibet.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Μυρίοι τοιγαροῦν ἦσαν στάδιοι μέχρι τοῦ γῆς ἐπὶ τὴν σελήνην, ὁ δὲ ἀὴρ ἦν ἡμῖν εὐθύς. ἐντεῦθεν δὴ ἐπὶ τὸν ἥλιον ἄνω παρῃσάγγαι ἂν πεντακόσιοι. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, εἰς αὐτὸν ἤδη τὸν ἀέρα τὸν, καὶ τὴν ἀκρόπολιν τὴν τοῦ Διὸς ἄνοδον, καὶ τοῦτο μάλιστα ἀξιόλογον ἀστροῦ μιᾶς ἡμέρας. Ἐτα. τί ταῦτα ὦ Ζεῦ, χαίρων ὦ Μένιππε ἀστρονομεῖς, καὶ ἡσυχῇ πως ἀνημερεύεις. πάλαι γὰρ ἐπικερῶμαί σε παρεγκαλοῦντα, ἡλίους τε σελήνας, ἔτι δὲ τὰ φορικὰ ταῦτα στάδια πάνυ, καὶ παρασάγγας κατοξυνίζοντας. Μεμνημένος ὦ ἑταῖρε, εἰ μετέωρος, καὶ ἀφίεσαι δικαίως λέγειν. τὸ κεφάλαιον γὰρ δὴ ὡς ἐμαυτὸν λογίζομαι τὰ ἔναλος ἀποδημίας. Ἐτα. οἶσθα ὅ γαρ, καθάπερ οἱ Φοίνικες, ἄφοις ἐπιμαίεται τῶν

MENIPPVS.

Mer mille igitur erant stadia à terra usque ad lunam, ubi prima nobis fuit mansio. Hinc sursum ad solem parasangæ ferme quingentæ: à quo rursum ad cœlum ipsum arcemque Iovis arduam, tantum ferè spatii fuerit, quantum aquila possit uno die expeditè conficere. *Amicus.* Dic mihi per Gratias Menippe, quænam ista sint quæ de astris apud te loqueris, ac tacitus tecum metiris. Etenim jamdudum te assectans, audio soles & lunas, quinetiam fastuosas & peregrinas istas voces, stadia, & parasangas commemorantem. *Men.* Ne mireris amice, si sublimia aëriaque tibi videor loqui: nam apud me summam reputo nuper actæ peregrinationis. *Amic.* Num ô bone, Phœnicum in morem, viam stellis notabas?

ἐδόν; *Men.* ἐ μὰ Δία, ἀλλ' ὁ αὐτὸς ἄφοις ἐπιτέμνω τὴν λαμπηδόνα. *Etan.* Η ἐμάκλεις. μακρόν γε τὸν ὕπνον λέγεις, εἴγε σοι μηδὲ ἅλας ἐπιβεβλημένης παρασάγγας ὅλας. *Men.* Ὄνειρον γὰρ ὦ τὸν Δία σοι λέγειν, ὡς ἐξάπινα ἀφῖγμαι ἄνωθεν ἐκ Διός; *Etan.* πῶς ἔφησθα. Μένιππε ἡμῖν διοπετὴς πάρεσται ἐξ ὑρανοῦ; *Men.* καὶ μὲν ἐγώ σοι παρ' αὐτοῦ σαφῶς ἐκ πάνυ Διὸς ἥκω πάρειμι, θεωμένη, καὶ ἀκούσας, καὶ ἰδών. εἰ γὰρ ἀπιστεῖς, καὶ αὐτὸ τοῦτο ὑπερδιφθέγγομαι, τὸ πέρα πίστεως δίκαιον. *Etan.* καὶ πῶς ἔγωγε ὦ φιλτάτη, καὶ ὀλόμενε Μένιππε ἐξαπίνης οὕτως, καὶ ἐπίκαιρε ὢν, ἀπέρχει δυσκόλως ὑπερνεφέλου ἀοιδεῖ. καίτοι καλὸ Ὅμηρον εἶπον, ἢ ὑρανιώνην ἐνί. ἀλλ' σαφῶς μοι φράσον, εἰ δοκεῖ, πόθεν ποτὲ ἦρξω ἄνω, καὶ ἐπῆλθες ἐπορέσθη κλίμακος τηλικαύτης τὸ μέγεθος. τὸ μὲν γὰρ ἀμφὶ τὸν ἥλιον, ὡ πάνυ ἔοικας σαφῶς τὸν Φρύγα, ὥστε ἐ ἡμᾶς εἰκάζειν ἐ σὲ ἀποκρίσεως ἔτι, ἀπέρπειαν γαγόντα ὑπὸ ἐ ἀετοῦ. *Men.* σὺ μὲ πάλαι σκώπτων δῆλον εἶ. καὶ θαυμαστὸν ὡδὶν, εἴ σοι τὸ παραδόξον ἐ λόγῳ, μόθῳ δοκεῖ φορτικός. ἀτὰρ ὡδὶν ἰδιωτεύσω μοι φὼς τὸν ὦοδόν, ὅπῃ τὸ κλίμακος, ὅπῃ παιδικὸν θρύλλῳ ἐ ἀετοῦ. οἰκεῖα γὰρ ἦν μοι τὰ πτερά. *Etan.* τοῦτο μὲ ἤδη ἐ ὑπὲρ αὐτὸν Δαιδάλειον ἔφησθα, εἴγε πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐλελήθεις ἡμᾶς ἰέραξ τις, ἢ κολοιὸς ἐξ ἀνθρώπου γεγόμενος. *Men.* ὀρθῶς ὦ ἐπῆρε, καὶ σὺ λάθ' σκοπῶ εἴκασας. τὸ δαιδάλειον γὰρ ἐκεῖνο σόφισμα ἐ πλέον ἐ αὐτὸς ἐμηχανησάμην. *Etan.* εἶπε ὦ τολμηρότατε πάντων,

ficium ipſe etiam ſum molitus.

tabas? *Men.* Non per Iovem: ſed in ipſis aſtris peregrinabar. *Amic.* Papæ! longum profectò refers ſomnium: ſiquidem totas paraſangas neſcius dormiviſti. *Men.* An ſomnium tibi videor referre: ego qui à Iove modò reverſus adſum. *Amic.* Quid dixiſti? Ita-ne Menippus nobis à Iove adeſt è cœlo delapſus? *Men.* Ita ſanè: ego tibi à ſummo illo Iove hodie venio, apud quem mira audivi, & vidi. Quòd ſi non credis: equidem hoc ipſo nomine ſupra modum gaudeo, quòd ſupra fidem ſum fœlix. *Amic.* Et quo pacto, ego divine & Olympie Menippe, mortalis cum ſim ac terreſtris, queam non credere viro qui nubes ſuperarit, quique, ut Homericis dicam verbis, jam ſit cœlitum unus? At illud, ſi videtur, mihi dicito, quo modo ſurſum ſubvectus fueris, atque unde ſcalas tanta magnitudine tibi paraveris. Nam quantum ad faciem attinet, non es admodum ſimilis illi Phrygio, ut conjiciamus te quoque ab aquila raptum fuiſſe, quò pocillatoris alicubi munere fungereris. *Men.* Iamdudum apertè cavillaris. Nec mirum ſi narrationis novitas fabulæ videtur adſimilis. Cæterùm ad conſcenſum nihil mihi fuit opus ſcalis, neque ut pullus aquilæ fierem, cùm proprias alas haberem. *Amic.* Hòc quod dicis vel ipſum Dædali factum ſuperat: ſiquidem præter alia, nobis neſciis milvius, aut graculus ex homine factus es. *Men.* Rectè amice: neque procul à ſcopo conjeciſti. Nam & illud Dædali alarum arti- *Amic.* At omnium audaciſſime, non

1 Ὄνειρον γὰρ ὦ τὸν Διὸν σοι λέγειν.] Διὸς σοι λέγειν. *Marcil.*

1 Οὐ-

σὺν ἐλιδόλιμις μὴ ἓ σὺ πω τ᾽ ἦμελάσης κρέπεσὼ, μβρίπτιδν τ πέλαγος ἡμῖν ἄσπερ τὸ Ἰκάριον λπδείξης ἐπὶ τῷ σαυτᾶ ὀνόματι; *Men.* ὐδαμῶς. ὁ μὲν γὸ Ἴκαρ@, ἅτε κηρῷ τὼ πτέρωσιν ἡρμοσμέν@, ἐπειδὴ τάχιστα πρὸς τ ἥλιον ἐκεῖν@ ἐτάκη, πτεροῤῥυήσας, εἰκότως κατέπεσεν. ἡμῖν ὄ, ἀκήρατα ἦν τὰ ὠκύπτερα. *Amic.* πῶς λέγεις; ἤδη γὸ σὺν οἶδ᾽ ὅπως ἡρέμα με παρασάγεις πρὸς τὼ ἀλήθειαν τ διηγήσεως. *Men.* ὦδέ πως. ἀετὸν ἁμυχλῆν συλλαβὼν, ἵπ ὄ γῶπα τ κορπρῶν, λοπτμὸν αὐτοῖς ὠλίσας τὸ πτερὸν, μῶλλον ὄ ἅπασιν ἐξαρχῆς τὼ ἐπίνοιαν, εἴ σοι σχολὴ, δίεμι. *Amic.* πάνυ μὲν ὖν, ὡς ἐγώ σοι μετέωρός εἰμι ὑπὸ τ λόγων, κἀγ πρὸς τὸ τέλ@ ἤδη κέχηνα τ ἀκροάσεως. μηδὲ πρὸς φιλίᾳ με παρέλθῃς, ἄνω πω τ διηγήσεως ὀπ τ ὤτων ἀπηρτημένον. *Men.* ἄκουε τοίνυν. ὁ γὸ ἀστεῖον γε τὸ θέαμα, κεχηνότα φίλοι, ἐγκρεμαλιπτὶν. κἀγ τοῦτο, ὡς σὺ φῄς ὀπ τ ὤτων ἀπηρτημένον. ἐγὼ γὸ ἐπειδὴ τάχιστα ἐξεῴαζον τὰ κῇ τ βίου, γελοῖα, κἀγ παπτηνὰ, κ᾽ ἀδίεθμα τὰ ἀνθρώπινα πάντα εὕρισκον, πλοῦτος λέγω, κ᾽ δόξας, κ᾽ δυναστείας, κατα@φρονήσας αὐτῶν, κἀγ τῷ πρὸς ταῦτα σπουδὴν, ἀσχολίαν τ ἀληθῶς σπουδαίων ὑπολαβὼν, ἀνακύπτειν τι, κἀγ πρὸς τὸ πᾶν ἀναβλέπειν ἐπιῤῥώμην. καί μοι σὺ τοιοῦτ@, πολλήν τινα παρεῖχε τῷ ἀπορίαν, πόθεν ἂν μὲ αὐτὸς ὅτις ὁ τὸ τ σοφῶν κεκλῄμεν@ κόσμος. ᾔ γὸ ἔχρῃν εὑρεῖν ὅθ᾽ ὅπως ἐγένε@, ὅτε τ δημιουργὸν, ὅτῳ δρχὴν, ὅθ᾽ ὅ, τι τὸ τέλ@ ἐστὶν αὐτᾶ. ἔπειτα ὄ κ᾽ μὴ-

non veritus es ne tu quoque alicubi in mare delapsus, Menippeum aliquod pelagus tibi cognomine redderes, quemadmodum ille Icarium? *Men.* Nequaquam: siquidem Icarus cùm alas haberet cera adglutinatas, eáque ad solem ocyssimè esset liquefacta, dilapsis alis, non mirum si decidit. At nobis celeres erant sine cera pennæ. *Amic.* Istud quî fieri potuit? Iam enim haud scio quo pacto paulatim me adducis, ut vera videantur quæ narras. *Men.* Ad hunc ferme modum. Aquilam egregiè magnam, præterea validum vulturem arripui. His cùm alas unà cum ipsis brachiis præsecuissem. Quin potiùs, si vacat, totius commenti rationem ordine tibi percensebo. *Amic.* Mihi quidem vel maximè vacat: adeò sublimis à sermone tuo pendeo: jámque ad narrationis finem inhio. Ne verò per Iovem amicitiæ præfidem me negligas, auribus in aëre suspensum, ob tuam narrationem. *Men.* Auscultа igitur, Neque enim urbanum fuerit, si spectem amicum ore hiante relictum, præsertim, ab auribus ut ais, suspensum. Ego igitur, cùm expendens ea quæ sunt in vita mortalium, protinus omnes res humanas comperissem ridiculas, humiles, & instabiles: nempe opes; imperia, magistratus: contemptis his, atque horum studio: adjectóque animo ad ea quæ sunt verè bona, hinc emicare, & ad universi naturam suspicere sum conatus. Atque hìc multam mihi hæsitationem attulit, primùm hic ipse qui à sapientibus appellatur mundus. Neque enim invenire poteram, neque quo pacto, neque quo opifice factus fuisset, neque quod esset illius vel initium, vel finis. Deinde cùm particulatim

ρῶ ἐπισκοπῶν, πολὺ μᾶλλον ἀπορεῖν ἠναγκαζόμην. τὰς τε γὰρ ἀστέρας εὕρων ὡς ἔτυχε δι' ἀραιᾶς διερριμμένας, καὶ τὸν ἥλιον αὐτὸν τί ποτε ἦν ἄρα ἐπόθουν εἰδέναι. μάλιστα δ' ἐμὲ τὰ περὶ τὴν σελήνην ἄτοπά μοι, καὶ παντελῶς παράδοξα ἐφαίνετο. καὶ τὸ πολυειδὲς αὐτῆς τῶν σχημάτων ἀπόρρητόν τινα τὴν αἰτίαν ἔχειν ἐδοκίμαζον. καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀστραπὰς ἀφίξασαι, καὶ βρονταὶ καὶ ἀπαγγεῖσαι, καὶ ὗες, καὶ χιὼν, καὶ χάλαζα κατεπτερυγίσασι, καὶ ταῦτα οὐτέτοκεν πάντα ἐν ἀτόπῳ μοι ἦν. ἐπεὶ δὲ ἔτυχον διεκείμην, ἅπαντα ὑπελάμβανον ἀφεῖναί τὸν φιλόσοφον τούτων ταῦτα ἕκαστα ἐκμαθεῖν. ὅμοιον γὰρ ἐκείνης πάσης γε ἔχειν ἐν εἰκεῖν τὴν ἀληθείαν. ὅτου δὲ τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξάμενον αὐτῶν, ὡς οἷόν τε μεμάρασθαι σαφέστατα τι συνθρασύτητα, καὶ χρόας ἀχρότητα, καὶ γλωσσῶν βαθύτητα, μάλα γὰρ ὑψαγόρας τινὲς, καὶ ἱερομογάρρησις οἱ ἄνδρες αὐτίκα μοι κατεφάνησαν, τούτοις ἐγχειρίσας ἐμαυτὸν, καὶ συχνὸν χρόνον, τὸ μὲν, αὐτόθεν ἤδη καλβάλων, τὸ δ', εἰσπηδῶν ἀποδύσειν ἐπὶ κεφαλαίῳ τὴν σοφίας διομολογησάμενον, ἐξίειν μετρωλίσχης τινὸς διδάσκαλος, καὶ τὸν ὅλον διαπόρημον καλαμᾶσθαι οἱ δὲ, τοσοῦτον ἄρα ἐδέησάν με τῶν παλαιῶν ἐκείνης ἀγνοίας ἀπαλλάξαι, ὥστε ἐς μείζους ἀπορίας φέροντες εὐέβαλον χρόας τινὰς, καὶ τόπους, καὶ ἀτόμους, καὶ κενὰ, καὶ ὅλας, καὶ ἰδέας, καὶ τὰ τοιαῦτα ὀνομάρια μοι καλαχέοντες. ὧν δὴ πάντων ἔμοιγ' ὧν ἐδόκει καλεπώτατόν, ὅτι μηδὲν ἄτοπον ἀκούσαντα λέγοντος ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ μᾶλλόν τι πάντα, καὶ

tim contemplarer, multò etiam magis ambigere ſum coactus: quippe qui viderem ſtellas temerè per cœlum disjectas. Tum Solem ipſum, quid tandem eſſet, ſcire geſtiebam. Maximè verò, ea quæ lunæ accidunt, mihi videbantur abſurda, ac planè mira: putabamque inexplicabilem eſſe cauſam, cur illa ſubinde formam mutaret. Quinetiam fulgur emicans, tonitru erumpens, tum pluvia, nix, grando è ſublimi demiſſa: videbantur hæc quoque conjectu difficilia omnia, quæque nullis notis deprehendi poſſent. Itaque cùm ad eum modum eſſem affectus, optimum factu ratus ſum, ut horum unumquodque à philoſophis iſtis perdiſcerem: quos veritatem omnem dicere poſſe exiſtimabam. Quare cum ex illis præſtantiſſimos delegiſſem, quantum mihi conjectare licebat, è vultus auſteritate, è coloris pallore, ac barbæ profunditate (nam hi protinus viſi mihi ſunt ſublimiloqui, rerúmque cœleſtium periti) his ubi memet docendum tradidiſſem magna pecunia, quam partim è veſtigio præſentem numeravi, partim tum me perſoluturum promiſi, quum ad philoſophiæ ſummam eſſet perventum, volui ea quæ de cœleſtibus rebus nugantur doceri, & Vniverſi diſpoſitionem diſcere. At illi tantum aberat ut me priſtina liberarent inſcitia: ut in majores etiam dubitationes conjecerint: principia neſcio quæ, ac fines, inſecabilia, inania, materias, ideas, & id genus alia mihi quotidie offundentes. Verùm illud mihi omnium utique videbatur eſſe graviſſimum, quòd cùm nihil inter illos conveniret: verùm pugnantia, diverſaque inter ſe omnia loquerentur: tamen poſtulabant

ut

ὑπενανθῆναι, ὅμως πειθῆναί τί με ἠξίουν, καὶ αὐτὸς τὸν αὐτῶν λόγον ἐπιφέρων ὑπέμενον ἐπιμαρτύρειν. Εταῖ. ἄτοπον λέγεις, εἰ σοφοὶ ὄντες οἱ ἄνδρες, ἐφιλονείκουν πρὸς αὐτοὺς περὶ τῶν ὄντων, καὶ ἃ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἐδόξαζον. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, γελάσῃ ἀκούσας τὴν τῆ ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς λόγοις πραγματείαν. εἶγε ἐξῆν μοι ἐπὶ γῆς βεβηκότι, καὶ μηδὲν τῶν χαμαὶ ἐρχομένων ἡμῶν ὑπερίσχοντι, ἀλλ' ἴσως ὀξύτερον ἢ πλησίον διόψεσθαι, ἴσως ἢ τὸν γήρως, ἢ ὄψεως ἀμβλυώττοντες, ὅμως οὐρανοῦ τε πέρατα δυοραῖν ἔφασκον, καὶ τὸν ἥλιον ἐστιμέτρουν, καὶ τοῖς ὑπὲρ τὴν σελήνην ἐπεβάτευον. καὶ ὥσπερ ἐκ τῆς ἀτέρων κατατεσόντες, μεγάθη τε αὐτῶν, καὶ σχήματα διεξήεσαν. καὶ πολλάκις εἰ τύχοι, μὴ ἢ ὁπόσοι σταδίοι μεγαρόθεν ἀθήναζε εἰσὶν ἀκριβῶς ἐπιστάμενοι, τὸ μεταξὺ τῆς σελήνης, καὶ ἧς ἡλίου χωρίον ὁπόσον εἴη πηχῶν τὸ μέγεθος, ἐβάλλοντο λέγειν. ἀέρος τε ὕψη, καὶ θαλάττης βάθη, καὶ γῆς ἐκείσθας ἀναμετρῶντες. ἔπ ἢ κύκλους κατεχράφοντες, καὶ τετράγωνα, ἐπὶ τετραγώνοις ἑξαγωνίζοντες. καὶ σφαῖρας πάσας ποικίλως, τὸ ὑρατὸν δῆθεν αὐτῶν ἐπιμετρῶντες. ἔπειτα ἢ κατέπτω πῶς ὅσα ἄγνωμον αὐτῶν, καὶ παντελῶς τετυφωμένον, τὸ ἐκεῖ τῶν ὄντως ἀθλιον λέγοντες, μηδὲν ὡς εἰκάζοντας ἀποφαίνεσθαι, ἀλλ' ὑπερδιατείνεσθαί τε, καὶ μηδεμίαν τοῖς ἄλλοις ὑπερβολὴν ἀπολιμπάνειν, μονονουχὶ διομνυμένους, μύθον μὲ εἶναι τὴν ἡλιον, κατοικεῖσθαι ἢ τὸν σελήνην, ὑδαποπολεῖν ἢ τὰς ἀστέρας, καὶ ἧς ἡλίου κατάσβεσιν ὑμενίαν τινὶ τὴν ἐκμίδα ἐκ τῆ θαλάσσης ἀναπεπῶθος, ut ſibi fidem haberem: ac ad ſuam quiſque rationem me conabatur adducere. *Amic.* Rem abſurdam narras: ſi viri cùm eſſent ſapientes, inter ſe de rebus factioſè diſſiderent, nec de iiſdem eadem ſentirent. *Men.* Atqui riſeris, amice, ſi audieris illorum arrogantiam, & in diſſerendo prodigioſam confidentiam: qui quidem quanquam in terra gradiuntur, nihilóque præſtantiores ſunt nobis, qui humi ambulamus: nec cernunt acutiùs quàm quivis alius aſtans, imò nonnulli præ ſenio & inertia cæcutiunt: tamen & cœli terminos perſpicere ſeſe profitentur, & ſolem metiuntur, & ea quæ ſupra lunam ſunt, aggrediuntur. Ac perinde quaſi delapſi è ſtellis, ipſarum & magnitudinem, & figuram exponunt. Ac ſæpenumero cùm fortè neque illud certò ſciant: quot ſtadiis à Megara diſtent Athenæ, tamen ſpatium quod intereſt inter lunam & ſolem, quot ſit cubitorum audent pronuntiare: aërei altitudinem, maris profunditatem, terræ ambitum dimetientes: ad hæc circulos depingentes, ac triangulorum figuras ſuper quadrangulos inducentes, & varias quaſdam ſphæras, cœlum ſcilicet ipſum metientes. Iam verò annon illud inſulſum, & inſignis arrogantiæ: quòd cùm de rebus uſque adeò incertis loquantur, nihil tamen ita proponunt, quaſi conjecturis ducantur: verùm ſupra modum contendunt, neque ullum vincendi locum aliis relinquunt: tantùm non jurejurando confirmantes, Solem eſſe maſſam candentem, incoli lunam, ſtellas aquam potare: idque ſole veluti ſitula quadam per funem demiſſa, vaporem è mari

καὶ ἄπιστον αὐτοῖς τὸ ποτὸν ἐξῆς λαμβάνοντας. τὸν μὲν γὰρ σοφιστὴν ἐᾶν τὸν λόγον, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. καὶ σκόπει ὡς Διὸς εἰ τὸ γιγνόμενον ἐστὶ τὸ δόγμασιν, καὶ μὴ πάνυ πολὺ διαφέρετον ἀφ' ἡμῶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἡ ἀεὶ δὲ κόσμου γνώμη διαφορὰν, ἵνα τοῖς μὲν, ἀληθὲς τι, καὶ ἀναλλοίωτον εἶναι δοκεῖ. οἰδὲ, καὶ τὸ δημιουργὸν αὐτὸ, καὶ τὸ καταστευάζειν τὸ πρᾶγμα, εἰκῇ ἐπόλμησαν. ὃς δ' μάλιστα ἐθαύμαζον, ἦσαν μὲν πάντες πρὸ τοῦ ὅλου ἐφιστάναι, καὶ ἀφεῖναι ἂν ἔτι ὅθεν ἦκον, ἔτι ὅπου ἴασι, ἔκρυπτε ἐπιταύτῃ. καίτοι ἀφ' γε τὸ παῖδες γίνεσθαι, ἀκούσαντες τὸν χρόνον, καὶ τὸ πόθεν ἐπνοεῖν. Εἶεν. μέλα πάνυ ὦ Μένιππε, τολμηρὰς, καὶ δαιμονιοπόιους ἄνδρας λέγεις. Ms. τί δ' εἰ ἀκριβείας ὦ δαιμόνιε, ἀφεῖ τι ἐθέλων, καὶ ἀσαφὲς ἔσται, ἃ διεξέρχονται, ἢ τὰς ἀφεῖ δ' ἀφεῖς τι, καὶ ἀπίθανα λόγους; καὶ γαρ αὖ ἐν αὐτῇ νεανικὴ αὐτοῖς ἡ μάχη. τοῖς μὲν, πλὴν τὸ πᾶν περιέχειν. τοῖς δ', ἀπλῆς τῆς ἑνὸς ἐπιλαμβάνεσθαι. ἐ μὲν ἀλλὰ ἐ παραπόλους πάνυ εἶναι τοὺς κόσμους ἐπιφαίνονται, καὶ τὸ ὡς ἀφεῖ ἑνὸς αὐτῶν ἁλισκομένου καταγίγνεσθαι. ἑτέρῳ δέ τις ἔσται εἰρωνικὸς αὖτε, πόλεμον τὸ ὅλον πατέρα εἶναι ἐδόξαζε. ἀφεῖ μὲ γὰρ τὸ θεῶν, τί χρὴ ἐ λέγειν, ὅπου τοῖς μὲν, δρεπάνης τις ὁ θεὸς ἦν. οἱ δ', καὶ κυνῶν, καὶ χλωῶν, καὶ πλατείαν ἐπόμνυντο. καὶ οἱ μὲ, τοὺς ἄλλους ἅπαντας θεοὺς ἀπολέσαντες, ἑνὶ μόνῳ τῷ τὸ ὅλον δρᾶν ἀπένειμαν. ὥστε ἠρίμην ἐ ἄχθεσθαί μοι, τοσούτων δυσεύρετον θεῶν ἀκούοντι. οἱ δ' ἡμπαλιν ἐπιδεδραλλόμβοι, πολλοὺς τε αὖτοὺς ἀπέφαινον. καὶ διελόμβοι, τὸ μὲν πᾶν, mari attrahente, atque illis omnibus ordine potum distribuente. Nam quanta sit in dictis pugnantia, cognitu facile est. Ac per Iovem quæso considera, num illorum decreta sint contermina, nec longo à se invicem intervallo distent. Primùm enim varia est de mundo sententia: siquidem aliis non genitus, nec interiturus esse videtur: alii & ejus opificem, & fabricandi modum ausi sunt dicere. Quos equidem cum primis admirabar: quòd cùm Deum quendam rerum omnium opificem constituissent: non etiam illud adderent, vel unde is esset profectus, neque ubi consisteret, cùm singula fabricaretur. Nam ante Vniversi ortum, non possis vel tempus, vel locum imaginari. *Amic.* Valdè audaces, Menippe, & prodigiorum authores homines mihi narras. *Men.* Quid si jam audias ô præclare: quæ disserunt, & de ideis, & de incorporeis, tum quæ de finito & infinito loquuntur? Nam & his de rebus acriter inter se digladiantur: dum alii fine circunscribunt Vniversum: alii contrà infinitum rentur. Quinetiam ex his complures esse mundos demonstrabant, eos damnantes, qui de hoc veluti uno quopiam disputarent. Rursum quidam alius, pacis nequaquam amans, bellum rerum omnium parens esse censebat. Nam de Diis, quid jam attinet loqui? Cùm his Deus esset numerus: illi rursus per canes, anseres, platanósque dejerarent. Alii reliquis omnibus Diis expulsis, uni soli rerum omnium imperium tribuebant: ita ut grave mihi esset auditu, tantam esse Deorum inopiam. E diverso alii liberaliores, multos Deos faciebant: quibus divisis, hunc quidem pri-

πρῶτον θεὸν ἐπεκάλουν. τοῖς δὲ, τὰ δεύτερα, καὶ τρίτα ἔνεμον τῆς θεότητος. ἦν δέ, οἱ μὲν, ἀσώματόν τι, καὶ ἄμορφον ἡγοῦντο εἶναι τὸ θεῖον. οἱ δὲ, ὡς τοῖς σώμασιν αὐτὸ διενοοῦντο. εἶτα ἐδόκουν αὐτοῖς καὶ ἡμῶν πρασσόντων τι πᾶσιν εἶδέναι οἱ θεοὶ, ἀλλ' ἦσάν τινες, οἷς τὰ συμπαίσης ἐπιμελείας αὐτοὺς ἀφιέντες, ὥσπερ ἡμεῖς εἰώθαμεν ἀπολύειν τοὺς λειτουργοῦντας τὰς παρηβηκότας. ἐδόκουν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δρυφορήμασιν. ἐοικότας αὐτοὺς εἰσάγουσιν. ἔνιοι δὲ, τοῦτο πάνυ ὑπερβαίνοντες, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν εἶναί θεούς τινας ἐπίστευον, ἀλλ' αὐθόματον, καὶ ἀπηγεμόνευτον φέρεσθαι τὰ κόσμου ἀπελίμπανον. τοιαῦτα τοῦ ἀκοῦσαι, ἀπιστῶν μὲν ἔτι ἐτόλμων ὑψηλοφρονέστερός τε, καὶ ἠυξημένος ἀνδράσιν ἐμαυτὸν εἰ χόν γε ὅπη τὸ λόγου πρασσόμενον, ἀνεπίληπτόν τι αὐτῶν εὑρεθείην, καὶ τῶν θεῶν μηδαμῇ ἀφεστρεπόμενον. ὥστε δὴ τὸ Ὁμηρικὸν συμβαῖνε ἀτεχνῶς ἔπασχον. πολλάκις μὲν γὰρ ἀνώρμησε πρόσθεν τινὶ αὐτῶν ἕτερος δέ με γνώμης ἔρυκεν. ἐφ' οἷς ἅπασιν ἀμηχανιῶν ἐπὶ γῆς μὲ, ἀκέσασθαί τι τούτων ἀληθὲς, ἀπεχόμενον primum Deum nuncupabant: illis secundas aut tertias divinitatis partes tribuebant. Ad hæc alii incorporeum quiddam atque informe putabant esse numen. Alii corpus esse imaginabantur. Deinde non omnes existimabant, res mortalium curæ Diis esse: verùm erant nonnulli, qui ipsos omni cura liberantes (ut nos senio confectos à ministeriis dimittere consuevimus) nihilo aliusmodi eos inducerent, quàm cujusmodi satellitia in comœdiis induci solent. Alii verò hæc omnia prætergressi, ne esse quidem ullos omninò Deos credebant: sed mundum nullo domino, nulloque duce temerè ferri sinebant. Quæ cùm audirem, non audebam fidem non habere altifremis istis, & probè barbatis viris: neque tamen inveniebam ad cujus verba me verterem, ut aliquam illorum sententiam nanciscerer irreprehensam, ac nequaquam ab alio subversam. Quare Homericum illud mihi revera usu veniebat. Nam sæpenumero animus incitabat, ut alicui illorum crederem: sed me mens diversa vetabat. Ob hæc omnia consilii inops, in terra quidem de his veri quippiam audire desperabam:

1 Οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δρυφορήμασιν ἐοικότας αὐτοὺς εἰσάγουσιν] Sic etiam infra: πῶς δὲ ἰσχεῖαι συγγνῶναι. μιᾷ δ' ἄπαντα κωμικὸν δρυφόρημα σύγκυκλα παρεφερόμενα. In quo genere loquendi durum mihi videtur, quod κωμικὸν dixerit, non verò τραγικὸν. Nam δρυφόροι sunt Regum, Dynastarum & Tyrannorum, qui in scenam tragicam semper inducuntur, numquam verò in comicam. Nam comœdia circa communem vitam civilem versatur, & cives Athenienses, aut aliunde mediocris fortunæ viros libertos, servos, mulierculas inducit loquentes, & ideo Plautus in Amphitryone Mercurium inducit sic dicentem in prologo:

Nam me perpetuo facere, ut sit comœdia
Reges quo veniant & Dii, non par arbitror.
Quid igitur? quoniam hic servos quoque partes habet
Faciam ut commixta sit tragicomœdia.

Vtitur igitur vel potius abutitur comœdiæ nomine, & illud κατὰ χρῆσιν Latine sumit etiam pro tragœdia, in qua sæpe inducebatur Satellitium regis vel Tyranni mutum solo rege loquente. Sic etiam nos vernaculè dicimus *je viens de la comedie*, licet tragœdia fuerit in scenam inducta. *Palm.*

1 Τὰ

σιον. μίαν ὖν τὴν συμπάσης ἀπορίας ἀπαλλαγὴν ὤμην ἔσεσθαι, εἰ αὐτὸς πλησμονῆς τινος, ἀνέλθοιμι εἰς τὸ ὑψηλόν. τότε δέ μοι παρεῖχε τὴν ἐλπίδα, μᾶλιστα μὲν ὁ ἐπιθυμία, καὶ ὁ λογισμὸς Αἴσωπος, αἵτοῖς, καὶ κανθάροις οἰστὸς, καὶ καμήλοις βάσιμον ἀποφαίνων τὸ ὑψηλόν. αὐτὸν μὲν ὦ πτεροφυῆσαί ποτε ἐλπὶς μὲν ἦν δυνατὸν εἶναί μοι καὶ τοιοῦτο. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ αἰτὸς ἐδεήθημεν πτερῶν, πῶς γὰρ μόνα ἀφρεῖται τῶν μεγίστων ὀρνίθων συμφθὰς, πόθεν ἂν μοι τὸν πτερὸν ἐφοχετεύσαι. καὶ δὴ συλλαβὼν τὸ ὄρνεον, ἐπείρα μὲν τὸν δεξιὸν πτέρυγα. ἢ γυπὸς ἦ, τὸν ἑτέρου ἀπέπεμψα ἐν μόλις. εἶτα ἀφόβησας, ἢ τοὺς ἄμους πλατυτέροις ἀρμοσάμενος, καὶ πρὸς ἄκροις τοῖς ἀντιλήψεσι λαβὰς τινας ταῖς χερσὶ διηκονούσας, ἐπειρώμην ἐμαυτὸν ἀναπηδῶν, καὶ ταῖς χερσὶν ὑπηρετῶν, καὶ ὥσπερ οἱ χηνῶσὶ τὰ χαμαιστιτῶς ἐπαιρόμενοι, καὶ ἀκροῶτιν ἅμα μὴ τὸ πλήσιον. ἐπεὶ ὁ ὑπόνοιά μοι τὸ πρᾶγμα, πλημμύρουν ἤδη τὸ πτέρυξ ἁπλόμην. καὶ ἀναλθὼν ἐπὶ τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν καὶ ἔδρησα, φέρων ἐς αὖτο τὸ ἅλτρον. ὡς ὁ ἀκριβῶς κατατλόμην, ὑψηλὰ ἤδη, καὶ μετέωρα ἐφερόμην. καὶ ἄρτι λαὸ Πάρνηθος, ἢ λαὸ Υμηττοῦ, μέχρι Γερανείας ἐπτόμην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὸ Ἀκροκόρινθον ἄνω. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ερυμάνθου, μέχρι αὖτὸ τὸ Ταΰγετον. ἤδη δ' ἂν μοι ἐς πλοῦν κατεσκευασμένος, πλοίου τε, καὶ ὑψηπτος γυόμενος, οὐκ ἐπὶ τὰ νοητὰ ἐφερόμην, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀνακὰς, καὶ ὡς σόλῳ μᾶλιστα κύφως ἐπεσείσασόμενος, τὸ λοιπὸν ἤδη τὸ συμπάσης ἀπορίας ἀπαλλαγὴν ὤμην ἔσεσθαι, εἰ αὐτὸς πλησμονῆς τινος, ἀνέλθοιμι εἰς τὸ ὑψηλόν. τότε δέ μοι παρεῖχε τὴν ἐλπίδα, μᾶλιστα μὲν ὁ ἐπιθυμία, καὶ ὁ λογισμὸς Αἴσωπος, αἵτοῖς, καὶ κανθάροις οἰστὸς, καὶ καμήλοις βάσιμον ἀποφαίνων τὸ ὑψηλόν. αὐτὸν μὲν ὦ πτεροφυῆσαί ποτε ἐλπὶς μὲν ἦν δυνατὸν εἶναί μοι καὶ τοιοῦτο. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ αἰτὸς ἐδεήθημεν πτερῶν, πῶς γὰρ μόνα ἀφρεῖται τῶν μεγίστων ὀρνίθων συμφθὰς, πόθεν ἂν μοι τὸν πτερὸν ἐφοχετεύσαι. καὶ δὴ συλλαβὼν τὸ ὄρνεον, ἐπείρα μὲν τὸν δεξιὸν πτέρυγα. ἢ γυπὸς ἦ, τὸν ἑτέρου ἀπέπεμψα ἐν μόλις. εἶτα ἀφόβησας, ἢ τοὺς ἄμους πλατυτέροις ἀρμοσάμενος, καὶ πρὸς ἄκροις τοῖς ἀντιλήψεσι λαβὰς τινας ταῖς χερσὶ διηκονούσας, ἐπειρώμην ἐμαυτὸν ἀναπηδῶν, καὶ ταῖς χερσὶν ὑπηρετῶν, καὶ ὥσπερ οἱ χηνῶσὶ τὰ χαμαιστιτῶς ἐπαιρόμενοι, καὶ ἀκροῶτιν ἅμα μὴ τὸ πλήσιον. ἐπεὶ ὁ ὑπόνοιά μοι τὸ πρᾶγμα, πλημμύρουν ἤδη τὸ πτέρυξ ἁπλόμην. καὶ ἀναλθὼν ἐπὶ τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν καὶ ἔδρησα, φέρων ἐς αὖτο τὸ ἅλτρον. ὡς ὁ ἀκριβῶς κατατλόμην, ὑψηλὰ ἤδη, καὶ μετέωρα ἐφερόμην. καὶ ἄρτι λαὸ Πάρνηθος, ἢ λαὸ Υμηττοῦ, μέχρι Γερανείας ἐπτόμην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὸ Ἀκροκόρινθον ἄνω. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ερυμάνθου, μέχρι αὖτὸ τὸ Ταΰγετον. ἤδη δ' ἂν μοι ἐς πλοῦν κατεσκευασμένος, πλοίου τε, καὶ ὑψηπτος γυόμενος, οὐκ ἐπὶ τὰ νοητὰ ἐφερόμην, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀνακὰς, καὶ ὡς σόλῳ μᾶλιστα κύφως ἐπεσείσασόμενος, τὸ λοι-

bam: ſed unica via, me univerſa dubitatione liberari poſſe arbitrabar, ſi ipſe alis aliqua ratione additis, in cœlum aſcenderem. Hujus rei conficiendæ ſpem mihi præbuit, primùm ipſa cupiditas, deinde ſcriptor fabularum Æſopus: qui aquilis interdum & ſcarabeis, cameliſque acceſſum cœlum demonſtrat. Verùm ut mihi unquam provenirent alæ, id nulla ratione fieri poſſe videbatur: ſi autem vulturis aut aquilæ alis me cinxiſſem (quæ ſolæ ad corporis humani modum ſufficerent) futurum forſitan ut mihi ſuccederet experientia. Itaque correptis avibus, alteri dextram alam, vulturi ſiniſtram ſcitè amputavi. Quas quum obligaſſem, humeriſque valida lora accommodaſſem, ſummiſque pennis anſas inſerendas manibus addidiſſem, mei ipſius periculum faciebam, primùm ſubſiliendo, & manibus ſerviendo, anſerúmque in morem adhuc humili ad terram volatu me ſuſtollendo, ſummiſque pedibus inter volandum ingrediendo. Poſtea cùm res ex animi ſententia mihi ſuccederet, jam audacius etiam experimentum aggrediebar: conſcenſaque arce demiſi me ipſum per præceps in theatrum ipſum. Quò cùm abſque periculo devolaſſem, ſublimia jam & ardua cogitare cœpi, méque tollens à Parnethe, vel Hymetto, Geraniam uſque volabam: inde verò ſurſum ad Acrocorinthum: deinde ſupra Pholoën, & Erymanthum, ad Taygetum uſque. Cum ergo jam audax facinus exercuiſſem: perfectuſque & altivolus evaſiſſem: non ampliùs de pullis imitandis cogitabam: verùm conſcenſo Olympo, cibo quàm leviſſimo paſtus, inde rectà in cœlum

τὸν ὑπνον ἀφῆρε δ' ἀμαυρὸν. τὸ μὲν πρῶτον, ἀλιγωπιὴν ὑπὸ δ' βάθυς. μὴ ἦ, ἔφερον δ' τοῦτο ἀμαρῆς. ἐπεὶ δ' κατ' αὐτὴν ἤδη τὴν σελήνην ἐγεγόνειν, πάμπολυ δ' νεφῶν ἀπασάσας, ἠθόμην κἀμαυτὸν ἐμαυτοῦ. καὶ μάλιστα καὶ τὴν ἀριστερὴν πλέυρα τὴν γυπίνην. ἀποσιλάσας δ', καὶ καθεζόμην ἐπ' αὐτῆς, ἀφανεπαυόμην, ἐς τὴν γῆν ἄνωθεν λαβλέπων. καὶ ὥσπερ ὁ τὸ Ὁμήρε Ζεὺς ἐκεῖνος, ἄρτι μὲν, τὴν τῶν ἱπποπόλων Θρήκων καθορώμενος, ἄρτι δ', τὴν Μυσῶν. μετ' ὀλίγον δ', εἰ δύναιό μοι, τὴν Ἑκάδα, τὴν Περσίδα δ' τὴν Ἰνδικήν. ἐξ ὧν ἁπάντων ποικίλης τινὸς ἡδονῆς ἀπεπιμπλάμην. Επει. σοὶ δ' ταῦτα λέγοις ἂν ὦ Μένιππε, ἵνα μὴ ἦ καθ' ἓν ἀπολειπόμεθα τ' ἀποδημίας. ἀλλ' εἴ τι σοι δ' ὁδὸς παρέρχεται ἱστόρητον, καὶ τοῦτο εἰδῶμεν. ὡς ἔγωγε σὺν ὀλίγα ἀποσδοκῶ ἀκούσαζ, χήμεῖς περὶ γῆς τε, καὶ τ' ἐπ' αὐτῆς ἀπάντων, οἷά σοι ἄνωθεν ἐπισκοπῶν κατεφαίνετ. Με. καὶ ὀρθῶς γὰρ ὦ ἑταῖρε εἰκάζεις. διόπερ ὡς οἷόν τε ἀναβὰς ἐπὶ τὴν σελήνην, τῷ λόγῳ συμπαραμένε τε, καὶ συνεπισκόπει τὴν ὅλην τ' ἐπὶ γῆς ἀφέσιν. καὶ ἀποτόν γέ μοι πάνυ μικρὸν δοκῶ τινὰ τὴν γῆν ὁρᾶν, πολὺ λείων τ' σελήνης βραχυτέρων. ὥστε ἐμὲ ἄφνω καλακύψαι, ἐπὶ πολὺ ἠπόρουν, ποῦ εἴη τὰ τηλικαῦτα ὄρη, καὶ ἡ τοσαύτη θάλασσα. καὶ εἶγε μὴ τ' Ῥοδίων Κολοσσὸν ἐθεασάμην, καὶ τ' ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, εὖ ἴσθι παντελῶς ἂν με ἡ γῆ διέλαθε. νεῦ δ', ταῦτα ὑψηλὰ ὄντα, καὶ ὑπερανεστηκότα, καὶ ὁ Ὠκεανὸς ἠρέμα πρὸς

tendere cœpi: initio quidem obortа oculorum caligine ob profunditatem: sed hoc postea facilè ferebam. Verùm ubi jam ipsi lunæ vicinus essem, plurimum nubium emensus, sentiebam me defatigatum, ala maximè sinistra, nempe vulturina. Huc igitur diverti, eique insidens requievi, è sublimi terram inspectans: non secus ac Homericus ille Iupiter, nunc equitum Thracum, nunc Mysorum regionem despectans: mox etiam, si liberet, Græciam, Persidem, Indiamque: ex quibus omnibus varia quadam voluptate perfundebar. *Amic.* Ergo ista quoque narres velim Menippe, ne ulla prorsus peregrinationis parte fraudemur: quinetiam siquid in itinere cognovisti, fac ut hoc quoque sciamus. Nam non pauca sanè à me auditum iri expecto, cùm de terra, tum de omnibus quæ in ea sunt, cujusmodi tibi visa sunt ex alto contemplanti. *Men.* At tu quidem rectè conjectas, Amice. Quamobrem quatenus licet, consensa luna inter narrandum peregrinanti comes esto, simulque mecum contemplare totam terræ speciem, habitumque: ac primùm quidem pusillam terram cernere puta, luna, inquam, multo minorem: ita ut repentè cùm despicerem, diu dubitarem ubinam essent tanti illi montes, ac tantum mare. Quod ni Rhodiorum Colossum, tum Phariam turrim vidissem, sine dubio ubinam esset terra, prorsus nescivissem. Verum ista quòd sint sublimia, præque cæteris eminentia, & Oceanus paulum ad

1 Τὴν τ' ἱπποπόλων] Hic Dialogus est Homericus cento. τὴν τῶν ἱπποπόλων. Ex Iliad. v. *Beard.*

1 Ὠκεα-

ἡλίου ὑποφαίνοντος, διεσήμαινέ μοι γῆν ὅσην τὸ ὁρώμενον. ἐπεὶ δ' ἅπαξ τοῦ ὄψεως ἐς τὰ ἔσω διήκοντος ἐμπεπλήμην, ὅσος ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ἤδη μοι προεφαίνετο. ἃ μὲν ἔθνη μόνον, καὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς σαφῶς οἱ πλέοντες. οἱ πολεμοῦντες. οἱ γεωργοῦντες. οἱ δικαζόμενοι. τὰ γιγνόμενα. τὰ θηρία. καὶ πάνθ' ἁπλῶς, ὁπόσα τῷ ζείδωρος ἄρουσα. Ἐπεὶ παντελῶς ἀπέβαινε φῆς ταῦτα, καὶ αὐτὸς ὑπενόησα. ὃς γὰρ ἀρτίως ὢν Μένιππος τὴν γῆν ἐζήτεις ὑπὸ τῷ μεταξὺ ἀφεστήκοτος ἐς βραχὺ συνεπιλαβόν. καὶ εἰγὰρ μὴ ὁ Κολοσσὸς ἐμήνυσέ σοι, τάχα ἂν ἄλλό τι ὠήθης ὁρᾶν, πῶς νῦν κομιδῇ λυγκὸς τὰς ὄψεις ἠρμόσθαι, ἅπαντα ἀφορᾶν τὰ ἐπὶ γῆς. τοὺς οἰκήτορας. τὰ θηρία. μικρὰ δῆτα, τὰς τ' ἐμπίδων νεοττίας. Μι. εὖ μ' ὑπέμνησας. ὃ γὰρ μάλιστα ἐχρῆν εἰδέναι, τοῦτο ἔσω οὐδ' ὅπως παρέλιπον. ἐπεὶ γὰρ αὐτῷ μοι ἐγνώσθη τὸν γῆν ἰδεῖν, τὰ δ' ἄλλα οὐκ οἶδ' ὅπως τι ἠμφεσβήτουν ὑπὸ τῷ βάθους, ἀπὸ τ' ὄψεως μηκέτι ἐφικνεῖσθαι, πάνυ μ' ἦλθε τὸ χρῆμα, καὶ πολλὴν παρεῖχε τῶν ἀπορίαν. κατηφεῖ δ' ὅτι μοι, καὶ ὀλίγου δεῖν δεδακρυμένῳ, ἐφίσταται καθάπερ ὁ σοφὸς Ἐμπεδοκλῆς, αὐθρακίας τις ἰδεῖν, καὶ σποδῷ πλέως, καὶ κατακεκονιμένος. κἀγὼ μὲ ὡς εἶδον, εἰρήνευον γάρ, ὑπεπτόηχθην, καί τινα σιληνὸν δαίμονα οἰήθην ὁρᾶν. ὁ δὲ, ἀτρέμα φησὶν ὦ Μένιππε,[1] Οὔτις τοι ἐγώς εἰμι. τί μ' ἀθανάτοισιν ἐίσκεις. ὁ φυσικὸς ἐγώ εἰμι Ἐμπεδοκλῆς. ἐπεὶ γὰρ εἰς τὰς κρατῆρας ἐμοῦ ἔριφον ἐνέβαλον, ὁ καπνός με ad ſolem reſplendeſcat, indicabant terram eſſe id quod videbam. Mox ubi fixius intenderem oculos, jam mihi omnis mortalium vita patuit: non ſolùm ſingulas nationes atque urbes videbam: ſed & planè navigantes, bellantes, agricolantes, litigantes, mulieres, feras: & ut ſummatim dicam, quicquid tellus educat alma. *Amic.* Hæc quæ dicis incredibilia ſunt, & inter ſe pugnantia. Etenim cùm paulò antè Menippe, terram quæreres, propter ingens in medio intervallum, in arctum contractam: adeò ut niſi Coloſſus tibi feciſſet indicium, forſitan aliud quiddam videre te credidiſſes: qui repentè factus lynceus, cuncta quæ ſunt in terra dignoſcis: homines, feras, ac propemodum etiam culicum nidos. *Men.* Rectè me admones: nam quod maximè dictum oportuit, id neſcio quomodo præterii. Poſtquam enim conſpectam à me terram agnovi, nec poteram alia propter altitudinem perſpicere, quia non pertingebat oculorum acies, graviter ea res me cruciabat: ac vehementer perplexum habebat. Mœſto mihi, ac propemodum lachrymanti, ſupervenit ſapiens ille Empedocles, carbonario ſimilis: cinere oppletus, atque exuſtus. Quo viſo, dicendum enim eſt, fui paulùm turbatus, ratus lunarem aliquem dæmonem à me videri. At ille, bono, inquit', es animo Menippe, Nullum ego ſum numen, quid me immortalibus æquas? Sum Empedocles ille phyſicus. Etenim ubi me præcipitem in crateras injeciſſem, fumus ab

Ætna

1 Οὔτινα τρόφι ζείδ. ἀρ.] Paſſim Homerus. *Bourd.*
2 Οὔτις] Homer. Odyſſ. π. *Idem.*

λὴ τ᾽ Αἴτνης ἀναρπάσας, δῦναι μ᾽ ἀνήγαγε, κἀγὼ νῦν σὺ τῇ σελήνῃ κατοικῶ ἀεροβατῶν τὰ πολλά, κἀγὼ σεαυτῷ δρόσον. ἥκω τοίνυν σε [1]ἀπολύσων τ᾽ παρούσης ἀπορίας. ἀνιᾷ γάρ σε οἶμαι, καὶ τρίφολ, τὸ μὴ σαφῶς τι ἐπὶ γῆς ὁρᾶν. εὖγε ἐποίησας ὧν σ᾽ ἐγὼ βέλτιστε Ἐμπεδόκλεις. κατέπεισάν τε μόγις κατελθεῖν μοι πάλιν εἰς τὸν Ἐνδυμίωνα, μεμνήσομαι αὐτῶνδιν τί σοι ἐπὶ τ᾽ κωπωδίοις. κἀν ταῖς νυμφίαις ὡς τὸν σελήνιον τρὶς ἐγχανὼν ὡσοῦμαι. ἀλλὰ μὰ τ᾽ Ἐνδυμίωνα ἦσθ᾽ ὅς, ἐγὼ δ᾽ μισθὸν χάριν ἀφίγμην. πέπονθα δέ τι τὸν ψυχὸν, ἰδὼν σε λελυπημένον. ἀτὰρ οἶσθα ὅ, τι δράσας, ἐξυδρικὴς ἦμεν; μὰ Δί᾽ ὦ σ᾽ ἐγὼ ὦ μὴ σύ μοι [2]τὸν ἀχλὺν πως ἀφέλῃς ἀπ᾽ τ᾽ ὀμμάτων. νῦν γὰρ δὴ λημᾶν ὑ μετρίως δοκῶ, κἀγὼ μὲν ὑδὲν γα ἦσθ᾽ ὅς, ἐμοῦ δεῆσῃ. τὸ γὰρ ἐξυδρικὲς, αὐτὸς ἤδη γῆθεν ἥκεις ἔχων. τί ἂν τοῦτό εἶτι; ὃ γὰρ οἶσθ᾽ ἔφλω. σὸν οἶσθα ἦσθ᾽ ὅς ἀετοῦ τὸν πτέρυγα τὸν δεξιὰν πεφυκέμεν; κἀγὼ μάλα ὦσθ᾽ ἐγώ. τί δ᾽ ἂν πτέρυγα ἐ ὀφθαλμοῦ κοινόν εἶτι; ὅτι ἦσθ᾽ ὅς, ἀμφοτέρου τ᾽ ἄλλων ζώων ἀετὸς ἔστιν ὀξυωπέστερος, ὥστε μόνῳ αὐτῶν δίδυμα τὰ ἡλίου. κἀγὼ τοῦτ᾽ ἔστιν ὁ βασιλεύς, κἀγὼ γνόντος ἀεῖς, ἢν ἀσπαρδαμυκτὶ πρὸς τὰς ἀκτῖνας βλέπῃ. φασὶ ταῦτα ἦν σ᾽ ἐγώ. καί μοι ἤδη μεξαμέλε, ὅτι δεῦρο ἀνιὼν, ἐχὶ τὸ ὀφθαλμῶ ὑ ἀετὸ συνήμιλων τοὺς ἐμοὺς ἐξελών. ὡς νῦν μ᾽ ἡμιπτὴς ἀφίγμην, κἀγὼ ὑ πάνυ βασιλικῶς ἐσκυασμένος. ἀλλ᾽ ἔοικα τοῖς νόθοις ἐκείνοις, κἀπεκηρύ-

Ætna raptum huc subvexit. Itaque nunc lunam incolo, aërivagus plerumque, ac rore victito. Adsum autem hac dubitatione te liberaturus. Id enim te cruciat, & torquet, ni fallor, quòd non liceat tibi terram perspicuè cernere. Bene abs te factum, optime Empedocles: atque ubi primùm rursus in Græciam devolaro, tui memor tibi in fumario libabo, terquè noviluniis ad lunam inhians vota faciam. At per Endymionem, inquit ille, non accessi præmii gratia, sed animum meum affecit, quod te vidi mœstum. Verùm scis quid facies, quòd perspicax fias? Non per lovem, inquam, nisi tu mihi forsitan caliginem amoveas ab oculis: nam in præsentia non mediocriter lippire videor. Atqui me, inquit ille, nihil erit opus. Nam visus acumen ipse jam è terra allatum habes. Quid igitur hoc rei est? Non novi inquam. Nescis, inquit ille, te dextra aquilæ ala esse instructum? Maximè, inquam ego. Sed quid alæ cum oculo commune? Aquila inquit ille, inter animantia cætera visus est acutissimi: unde sola solem adversum obtuetur: atque ita demum est rex, & ingenua aquila, si non conniventibus oculis radios aspiciat. Ita quidem ajunt, inquam. Quare jam me pœnitet, qui non erutis oculis meis aquilinos inseruerim cùm huc ascenderem. Nam nunc sanè dimidiatus adveniò, nec per omnia regaliter instructus: at nothis istis & abdicatis videor similis. Atta-

1 Ἀπολύσων τ᾽ παρούσης ἀπορίας] Sic in Hercule Gallico. *Bourd.*

2 Τὸν ἀχλύν] Ser. ad finem 2 Æneid. de hac nebula Æschylus Sept. ad Theb. p. 80. Apul. lib. 1. Flor. *Idem.*

1 Τὸ-

κθις. ἢ μὴν δοκῶ σοὶ ἥδιόν γε ὡς αὐτίκα μάλα τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν ἔχειν βασιλικόν. ἢν γὰρ ἐπιλήσῃς, μικρὸν ἀναστὰς, ἐπισχὼν ἅμα τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν, ἅπερ μόνῃ πτερυκτᾷ, ἐξ ἴσου τὸ πτέρυγος, τὸ δεξιὸν ὀφθαλμὸν ὀξυδερκὴς ἴσῃ. τὸ γὰρ ἕτερον, ἀδημία μυκτικὴ μὴ σὺν ἀμβλύτητι δεδορκέναι, τὸ μεσόδοκον τοῦ χάρακος. ἄλις ἦν δὴ ἐγὼ, εἰ καὶ ὁ δεξιὸς μόνον ἀετῶδης βλέποι. ἔδοξε γὰρ ἂν ἔλαττον ἁμαρτεῖν. ἐπὶ τοῖς πλίνθοις πολλάκις ἑωρακέναι μοι δοκῶ, ἅπερ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀμεσεῖον φῶς τοῖς κανόσι ἀπολήγοντας τὸ ξύλα. Ταῦτα εἶπον, ἵππον ἅμα τὰ τοῦ Ἐμπεδοκλέους παρηλλάμην. ὁ δὲ, ἐξ ὀλίγου ὑποπτεύσας, ἐς κρατὸν ἐμὲ ἔπαισεν. καὶ πάνυ τὰ σχέτλια ἐπεβρόντησεν, καὶ τὸν μὲ φῶς παμμεγὲς ἐπέλαμψε, καὶ τὰ πάντα λαμπρὰ ἅπαντα διεφαίνετο. κρεμαννύμενος γὰρ ἐς τὸν ζῶνα, ἐώρων σαφῶς τὰς πόλεις, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ γιγνόμενα. καὶ ἦν τὸ ὑπαίθριον μέγιστον, ἀλλὰ καὶ οἴκους οἴκοι ἐσκεμμένους. οἰόμενοι λανθάνειν. Πτολεμαῖόν μὲ, γυνὸς τῇ ἀδελφῇ, Ἀνιοχίδι χρώμενον, καὶ τὸν ἐπὶ Σελεύκου Ἀντίοχον, Στρατονίκης Δημοκλοῦς λάθρα μοιχεύοντα τῇ μητρυιᾷ. καὶ Ἀτταλὸν Ἀττάλου, ὑπὸ φαρμακοῦ ἀπολλύμενον. καὶ Ἀντίγονον, μοιχεύοντα τῇ τοῦ

Attamen in te est, inquit, ut alterum oculum protinus regalem habeas. Si enim paulùm assurgens, velis cohibita vulturis ala, solam alteram movere, juxta proportionem alæ, dextro oculo acutè cernes: nulla enim arte potest alter non hebetiùs cernere, quòd ad partem pertinet deteriorem. Mihi, inquam, satis est, si solus dexter aquilina cernat acie. Nihilo enim fuerit deterius: siquidem etiam fabros vidisse mihi videor, oculo altero ligna meliùs ad regulam exæquantes. Hæc loquutus, simul ea faciebam quæ præceperat Empedocles: qui interim sese paulatim subducens, sensim in fumum evanuit. Et simul atque movissem alas, ingens lumen mihi circumfulsit, adeò ut conspicua fierent cuncta, quæ hactenus latuerant. Defixis igitur in terram oculis, clarè videbam urbes, homines, & quæ fiebant: nec solùm ea quæ sub dio, sed etiam quæ domi, latere se rati, faciebant. Ptolemæum vidi cum sorore rem habentem: Lysimacho struentem insidias filium: Antiochum Seleuci filium, novercæ Stratonicæ clanculum innuentem: Thessalum Alexandrum ab uxore è medio tolli: Antigonum filii uxorem adulterio vitiantem. At-

1 Τὸ κατόπιν ἐκπλαγόντος] Verbum est translatum à tectonica ad scholam Stoicorum. De hoc verbo vir Clariss. Theod. Marckl. ad Pers. *Sound.*

2 Τῇ μητρυιᾷ] In multis Codd. τῇ μητρὶ. mendose: historia narratur in Dial. de Syria Dea. & de imaginib. & de conscrib. hist. Galen. lib. de præcognit. Plut. Iulia. Imper. Val. Max. similem refert Aristenet. Epist. 13. lib. 1. *Idem.*

3 Καὶ Ἀτταλὸν μοιχεύοντα τῇ ἐμῇ γυναικὶ καὶ Ἀττάλου τοῦ ἰγχίοντα τὸ φάρμακον] Vellem nos docuisset Lucianus, quis fuerit ille Antigonus, qui nuptam suam adulterio polluit, & Attalus ille à filio veneno sublatus. Nam cum fuerint plures Antigoni & plures Attali, dubium est, de quibus loquatur noster auctor. Nullus enim quod sciam eorum, qui extant historicorum, ea facinora notavit. De Antigono certe Coclite egregia inter patrem & filium usque ad mortem con-

γυναῖκα. καὶ Ἀτταλῳ τὸν υἱὸν ἐγχέοντα τὸ φάρμακον. ἐπεῤῥωδηκὸς αὖ, Ἀρσάκιλλα φονεύοντα τὸ γυναῖον, καὶ τὸ δίνεχον Ἀρβάκιλλα, ἕλκοντα τὸ ξίφος ἐπὶ τὸν Ἀρσάκην. Σπαρτῖνος ὁ Μῆδος, ἐκ δὲ συμποσίου πρὸς τῶν δορυφορούντων ἕλκεσθαι ἔξω δὲ ποδὸς, σκύφῳ χρυσῷ τὸν ὀφρῦν κατηλοημμένος. ὁμοία δὲ ταύτης καὶ τῇ Λιβύῃ, καὶ παρὰ Σκύθαις, καὶ Θρᾳξὶ μιγνύμενα ἐν τοῖς βασιλείοις ἂν ὁρᾷς, μοιχεύοντας, φονεύοντας, ἐπιβουλεύοντας, ἁρπάζοντας, ἐπιορκοῦντας, δειλοὺς, ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων προδιδομένους. καὶ τὰ μὲν τῶν βασιλέων, τοιαῦτα παρέσχε μοι τὴν θέαν. τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν, πολὺ γελοιότερα. καὶ γὰρ αὖ κἀκείνους εἶδον, Ἑρμόδωρον μὲν τὸν ἐπικούρειον, χιλίων ἕνεκα δραχμῶν, ἐπιορκοῦντα. τὸν δὲ Ἀγαθοκλέα, τὸν Στωϊκὸν, ἐπὶ μισθῷ τῷ μεγίστῃ δικάζοντα. Κλεινίαν δὲ τὸν ῥήτορα, ἐκ δὲ Ἀσκληπίου, φιάλην ὑφαιρούμενον. τὸν δὲ κυνικὸν Ἡρόφιλον, ἐν τῷ καμαρωτῷ κατακοιμώμενον. τί γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λέγοιμι, τοὺς τοιχωρύχους, τοὺς δικαζομένους, τοὺς δανείζοντας, τοὺς ἀπατεῶνας; ὅλως γὰρ, ποικίλη, καὶ παντοδαπή τις ἦν ἡ θέα. Επαι. καὶ μὴν ἔστω τοῦτο ὦ Μένιππε, καλῶς εἶχε λέγειν. ἔοικε γὰρ ἡ τῶν τοιούτων ποικιλία σοι παρεσχηκέναι. Μεν. πάνυ μὲν οὖν ἐξῆς διελθεῖν ὦ φίλτατε, ἀδύνατον, ὅπερ δὲ ὁρᾷς αὐτὸ ἔργον δυσχερὲς ἦν. τὰ μὲν γὰρ τοῦ κεφάλαια τῶν πραγμάτων, τοιαῦτα

Attalo venenum porrigentem filium. Rursum ex altera parte Arsacen interficientem mulierculam: & Arbacen eunuchum gladium educentem in Arsacen. Porrò Spartinus Medus è convivio foras à satellitibus pede trahebatur, aureo calice in frontem impacto. Atque his ferè similia cùm in Libya, tum apud Scythas, & Thraces in regiis committi cernere erat, adulteria perpetrantes, occidentes, insidiantes, rapientes, pejerantes, trepidantes, à familiarissimis proditos. Et hujusmodi spectaculum nobis præbuerunt regum res. At res privatorum erant longè magis ridiculæ. Nam inter illos quidem videbam Hermodorum Epicureum, ob mille drachmas pejerantem: Agathoclem Stoïcum de mercede discipulum in jus vocantem: Cliniam oratorem ex Æsculapii templo phialam suffurantem. Herophilum Cynicum in fornice dormientem. Quid enim alios commemorem, qui parietes perfodiebant, litigabant, fœnerabant, reposcebant? Nam varium quoddam, & undique mixtum erat spectaculum. *Amic.* Atqui rectè facies Menippe, si ista quoque retuleris. Consentaneum enim est te ex his non vulgarem percepisse voluptatem. *Men.* Fieri non potest, Amice, ut ordine singula recensèam, quæ vel spectare fuit difficillimum. Verùm ejusmodi ferè videbantur rerum capita, qua-

concordia verat nos intelligere. Tum Phillam Antipatri jam provectam ætate duxerat, & ideo adulterii minus suspectam: Deidamiam vero, quam duxit Molossidis regis filiam, numquam Antigonus vidit, eam enim Demetrius Athenis reliquerat, quando in Asiam patri auxilium latums ivit. De Antigono Gonata dicto crederem magis. Sed ea debent iis annumerari, de quibus tacet historia. *Palm.*

τ Eius

ἰφάνθη, οἷα φησὶν Ὅμηρος τὰ ἐπὶ τῇ ἀσπίδι. ἦ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι, καὶ γάμοι. ἐπήρατο δέ, δικασπόλια, καὶ ἐκκλησίαι. καθ' ἕτερον δὲ μέρος, ἔθνός τις. τὸ μὲν γὰρ θρῆνον ἦν, περὶ δὲ ἄνδρα ἐφαίνετο. καὶ ἅτε μὲ ἐς τὴν Γέλωνα ἀποβλέψαντα, πολεμοῦντας ἂν ἑώρων τοὺς Γέτας. ἔπι δὲ μετεβαίνομεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας, πλανωμένους ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ἐν ἐδέᾳ. μικρὸν δὲ ἐπικλίνας τὸ ὀφθαλμὸν ἐπὶ θάτερα, τοὺς Αἰγυπτίους γεωργοῦντας ἐπεβλεπον. καὶ ὁ φοίνιξ δὲ, ἐνεπορεύετο. καὶ ὁ κίλιξ, ἐλῃστεύετο. καὶ ὁ λάκων, ἱμαντᾶτο. καὶ ὁ Ἀθηναῖος, ἐδικάζετο. ἁπάντων τούτων ὑπὸ τὸ αὐτὸν γινομένων χρόνον, ὅστις σοι ἤδη ἐπινοεῖν ἐστίν τις οἰκουμένη ἔτι ἐφαίνετο. ὥσπερ ἂν εἴ τις ὀρχησταὶ μεγάλοι πολλοὺς χορεύοιεν, μᾶλλον δὲ πολλοὺς χορούς, ἔπειτα ἀποστέλλοι τὸ ἀδόντων ἑκάστῳ τὴν συμφέρουσαν ἀρχήν, ἴδιον ἄδειν μέλος. φιλοῦμεν δὲ ἐγὼ καὶ τὸ ἴδιον περαίνοντες, καὶ τὸ πλησίον ὑπερβαλλόμενοι τῇ μεγαλοφωνίᾳ ἀγωνιῶμεν, ἆρα σύμμετρος πρὸς Διὸς οἵα γένοιτο ἡ ᾠδή; Ἐπεὶ, παυόμεθα ὦ Μένιππε, πεπληθότες, καὶ πλαρυγγίᾳ. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, τοιοῦτοι πάντες εἰσὶν οἱ ἐπὶ γῆς χορευταί. ἐκ τοιαύτης ἀνομοιότητος, ὁ τοῦ ἀνθρώπου βίος συμπέπλεκται, ἐν μόνῃ ἀπῳδὲ φθεγξόμενοι, ἀλλὰ ἐξ ὁμοίων τε καὶ χρωμένων, καὶ τὰ ναυτίλια συμφέρειν, ἐξ ταὐτοῦ ἰδέᾳ ἐπιούσῃ, ἄχρις ἂν αὐτῶν ἕκαστος ὁ χορηγὸς ἀπελάσῃ τῆς σκηνῆς, οὐκ ἐπὶ ἴδιόν τινα λέξαι. τότε δὴ οὗτοι, ὅμοιοι πάντες ἤδη σκευωροῦντες, οὐκ ἔτι τὴν συμμιγῆ ἐκείνην, καὶ ἄτακτον ᾠδὴν ἀπῴδοντες, ἀλλ' ἐν αὐτῷ γε ποικίλῳ, καὶ πολυειδεῖ τῷ θεάτρῳ,

qualia refert Homerus in clypeo, ubi erant convivia & nuptiæ, altera ex parte judicia, & conciones: rursum alia ex parte sacrificabat quispiam. In vicinia verò lugens aliquis conspiciebatur. Porrò cùm in Geticam respicerem, belligerantes videbam Getas. Dein cùm ad Scythas transirem, cernebam in plaustris errantes. Paulùm autem inclinato in alteram partem oculo, spectabam agricolantes Ægyptios: Phœnix mercaturam exercebat, Cilix latrocinabatur, Lacon loris cædebatur, Athenienſis causas agebat. Quæ omnia cùm eodem tempore gererentur, cogita nunc cujusmodi rerum confusio cerneretur. Non aliter, quàm si quis producat multos saltatores, vel potiùs multas choreas: deinde præcipiat ut omisso quisque concentu propriam canat cantionem: actum unusquisque certatim canat, & peculiarem cantum absolvat, vocisque magnitudine vicinum superare contendat: cogita tecum per Iovem, cujusmodi futurus sit ejusmodi cantus. *Amic.* Modis omnibus, Menippe, ridiculus, & turbatus. *Men.* Atqui, Amice, hoc genus sunt omnes qui in terris choreas agunt: omnisque mortalium vita ex hujusmodi constat discrepantia: quippe qui non modò sonent absona, verùm & ornata sint dissimili, diversaque moveant, neque quicquam idem cogitent, donec choragus omnes è scena exigat, negans ampliùs ipsis esse opus. Hinc autem similes sunt omnes, quum jam tacêt, nec ampliùs confusam illam & incompositam cantionem canunt. Verùm in vario ipso & multiformi theatro ridicula

πάντα μὲν γελᾶν ἄνθρωπον ἦν τὰ γιγνόμενα. μᾶλλον δ' ἐπ' ἐκείνοις ἔπῃσί μοι γελᾶν, τοῖς περὶ γῆς ὅρων ἐριζουσι, καὶ τοῖς μίαν φρουδεσι, ἐπὶ τῷ τὸ Σικυώνιον πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μαραθῶνος ἔχειν τὸ περὶ τὴν Οἰνόην, ἢ Ἀχαρνῆσι πλέθρα πεντακὶς χίλια, ἢ γῆν Ἑλλάδος ὅλης, ὡς τότε μοι ἔνεφαινεν ἰφαίνετο, δακτύλων ὕσης τὸ μέγεθος τεττάρων, καὶ λόγον εἶναι ἢ Ἀττικὴν πολλοστημόριον ἦν. ὥστε ἐνενόουν ἐφ' ὑπόσοις τοῖς πλησίοις τύποις μέγα φρονεῖν κατελείπετο. ἐγὼ δὲ γὰρ ὁ πολυπλοκώτατος αὐτῶν, μίαν τῶν ἐπικουρείων ἀτόμων ἐδόκουν μόνην γεωργεῖν. ἀποδλίψας δὲ καὶ ἐς τὴν Πελοπόννησον, ἔνθα τὴν Κυνοσουρίαν γῆν ἐσῶν, ἀνεμνήσθην ὅσαι χοεῖαι κατ' ὀλίγον φακῆς αἰγυπτίας πλατυτέρας, τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργεῖοι, καὶ Λακεδαιμονίων μιᾶς ἡμέρας. καὶ μὴν εἴ τινα ἴδοιμι ἐπὶ χρυσῷ μέγα φρονοῦντα, ὅτι δακτυλίους τε ἔχει ὀκτὼ, καὶ φιάλας τέτταρας, πόσου δ' ἐπὶ τούτῳ ἂν ἐγέλων. τὸ γὰρ Πάγγαιον ὅλον, αὐτοῖς μετάλλοις καὶ χρυσίοις ἦν τὸ μέγεθος. Ἐπαι. ὦ μακάριε Μένιππε, καὶ παραδείξεις. αἱ δὲ δὴ πόλεις πῶς Διὸς, καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, πηλίκοι διεφαίνοντο ἄνω; Με. οἶμαι σε πολλάκις ἤδη μυρμήκων ἀγορὰν ἐωρακέναι. τὰς μὲν, εἰλουμένας, οἵας δ' ἐξιούσας. ἐπέρας δ', ἐπανιούσας αὖθις

erant quæ gerebantur omnia. Præcipuè verò mihi risum movebant ii, qui de agrorum finibus contendebant, quique sibi placebant hoc nomine, quòd Sicyonium agrum colerent: aut quòd eam Marathonis partem haberent, quæ est juxta Oenoën, aut in Acarnania mille jugera possiderent. Cùm universa Græcia, ut mihi tum è sublimi despectanti videbatur, quatuor digitorum haberet spatium, Attica, ni fallor, proportione minima pars erat. Itaque cogitabam quid esset reliquum, quod divitibus istis animos tolleret. Etenim is qui inter hos agri plurima jugera possidebat, vix unam ex Epicureis atomis colere mihi videbatur. Cæterùm ubi ad Peloponnesum flexissem oculos, deinde terram Cynosuræ subjectam conspexissem, veniebat in mentem, pro quantula regione, quæ nihilo esset latior lente Ægyptia, tot Argivi & Lacedæmonii uno die cecidissent. Quinetiam siquem viderem auro superbientem, quòd & octo haberet annulos, & quatuor phialas, hunc magnopere irridebam. Totum enim Pangæum, unà cum ipsis metallis, vix erat milii magnitudine. *Amic.* O! te fœlicem, Menippe, qui tam novum spectaris spectaculum. At per Iovem, civitates ipsique homines, quanti videbantur ex alto? *Men.* Equidem arbitror te sæpenumero formicarum concionem vidisse: aliquas coactas, nonnullas exeuntes, rursum

1 Εἶπε τὴν Κυνοσουρίαν γῆν ἰδὼν, ἀνεμνήσθην ὅσαι χοεῖαι * τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργεῖοι ξ Λακεδαιμονίων] Prima verba interpretatur Erasmus supine & aliud agens, vel ut jam dixi, adhuc juvenis & nondum ad culmen eruditionis evectus, ad quod postea pervenit. Nam in proclivi erat emendare, & legere Κυνουρίαν, quæ fuit regio inter Argivos & Laconas semper controversa. Thucyd. lib. 5. καὶ τὸ μὲν πρότερον οἱ Ἀργεῖοι ἠξίουν ἥκειν σφίσι χωρὶς ἅπασαν τὴν πόλιν περὶ τῆς Κυνουρίας γῆς, ἣν δεῖ περὶ διαφορᾶς μαθεῖν ἔσης. De ea pugna, in qua tantus Argivorum numerus & Laconum cecidit, historia nota est ex Strabone lib. 8. ex Herodoto lib. 1. Plutarcho in parallelis & aliis. *Palm.* 1 Δεῖ-

εἰς τὴν πόλιν. καὶ ὁ μύρμηξ, τὴν τροφὴν ἀποφέρει. ὁ δὲ, ἀρπάσας μέγα ἢ κυάμου λέπος, ἢ πυρῶν ἡμίκαρπον, ἢ τοιοῦτόν τι ἄγων παρ' αὐτοῖς καὶ λόγου ἄξιος μυρμήκιον βίου, καὶ οἰκοδόμους πυκνὰς, καὶ δημηγορίας, καὶ στρατιὰς, καὶ μαγείρους, καὶ φιλοσόφους. πολλὴ οὖν γε πόλις αὐτοῖς ἀνδράσι τοῖς μυρμηκίοις μᾶλλον ἐοικέναι, εἰ δή σοι δοκεῖ μικρὸν τὸ παραδείγμα τὸ ἀνθρώπειον οὕτως τῇ μυρμήκων πολιτείᾳ, τοὺς παλαιοὺς μύθους. ἐπισκεψαμένῳ τε Θετταλῶν. Δύσεις γὰρ τοὺς Μυρμιδόνας, τὸ μαχιμώτατον φῦλον, οὐ μυρμήκων ἄνδρας γεγονέναι. ἐπειδὴ δ' ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ ἐφοίτων, καὶ παρεκάλεσά μοι, Δημοσθένους ἀκροατὴν, ἀποπέμπω [1] δώμησε εἰς αἰγίλιπον Διὸς μὴ δεήσοντας ἄγαν. ἔστι γάρ ἀπελαύσειν, καὶ ἡ σελήνη, γυναικείαν φωνὴν ἀφεῖσα, Μένιππε φησὶν, ἔστιν ὅτου. διακόνησαί μοι τι πρὸς τὸν Δία. λέγεις ἂν ἐμοὶ δή; ἐγώ. βαρὺ γὰρ οὐδέν, ἐὰν μή τι φέρειν δέῃ. πρεσβεύειν ἔφη τινὰ ὑμᾶς παρ' ἐμοῦ τοῦ Διός. ἀπέρρωσο γὰρ ὦ Μένιππε, πολλὰς, καὶ δεινὰ πρὸς τοὺς φιλοσόφων ἀκούσεται. οἷς οὐδὲν ἐπιτρέπουσιν ἔργον, ἢ τὰ μὲν πλουτεῖν, τίς εἶμι, καὶ πηλίκη. ἢ δὲ δὴ ἐμοὶ τινα αἰτίαν δικαίαν ἔχουσιν, ἢ ἀμφίκυρτος γέγονα. καὶ οἱ μὲν, φιλοσοφίαν τί με φασὶν. οἱ δὲ, κατ' ἄρα δίκαιον ἐπικρίνασθαι τῇ σελήνῃ. οἱ δὲ, ὅ, τι ἂν ὑπόσκιον ἐπιτύχωσι, τοῦτο μοι προσαιτοῦσι. τὰ πλείστα δὲ, καὶ τὸ φῶς αὐτὸ, κλεπτομένην τε, καὶ νόθον εἶναί [2] φασί μοι, sum has in civitatem redeuntes. Atque hæc quidem fimum exportat, hæc alicunde raptam fabæ tunicam, aut dimidiatum frumenti granum apportat. Consentaneum autem est pro ratione vitæ formicarum, esse apud illos, & ædium structores, & concionatores, & magistratus, & musicos, & philosophos. Sed ipsis cum viris urbes formicarum nidis persimiles videbantur. Quòd si tibi videtur humilius exemplum viros cum formicarum republica conferre, veteres Thessalorum fabulas specta. Reperies enim Myrmidonas, gentem bellicosissimam, viros è formicis esse natos. Posteaquam igitur omnia satis spectassem & risissem, excussi meipsum, & subvolavi. Ad reliquos divos, Iovis altitonantis in ædes. Nondum stadium ascenderam, quum luna fœminea voce sonans, Menippe, inquit, ita tibi contingant quæ optas. Inservi mihi in re quapiam apud Iovem: dicas inquam, neque enim erit molestum, nisi siquid oneris sit portandum. Nuntium, inquit, haud gravem, ac petitionem meo nomine Iovi perferes. Enecor, Menippe, multa, eáque non ferenda ab istis philosophis audiens: quibus nihil est negotii, nisi ut curiosè res meas exquirant, quæ quantaque sim, & cur dimidiata fiam, & utrinque gibbosa. Tum hi me dicunt inhabitari: illi speculi instar, suprà mare suspensam esse: alii rursus id mihi attribuunt, quod quisque secum excogitarit. Postremò ipsum quoque lumen ajunt mihi, & furtivum esse, &

1 Δώμησε] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*
2 Φασί μοι] In Flor. Cod. φασί μι. Cætera Homerica sunt. *Idem.*

ἄνωθεν ἥκειν παρὰ τὸν ἥλιον. καὶ ὑ πανύοντες, καὶ ὡς τοῦτόν με ἀδελφὸν ὄντα μου, συγκρύσειν, καὶ στασιάσειν ὡσανεὶ μέλλοι. ὁ γὰρ ἐκείνῳ ἦν αὐτοῖς ἀ ἐκεῖ αὐτῷ εἰρήκεσι τὸν ἥλιον, λίθον αὐτὸν εἶναι, καὶ μάδηρον ἀμφιτυφῆ. καίτοι πόσα ἐγὼ συνεπίστεμμαι αὐτοῖς, ἃ πρατίουσι τῶν νυκτῶν, αἰσχρὰ, καὶ κακόπλυτα, οἱ μεθ' ἡμέραν σκυθρωποὶ, καὶ ἀνδρώδεις τὸ βλέμμα, καὶ τὸ χρῆμα σεμνοὶ, καὶ τοῦ τ ἰδιωτικοῦ ἀποδεδιπόμενοι. καίγὰ ταῦτα ὁρῶσα, ὅμως σιωπῶ. ὁ γὰρ ἡγεμὼν πρέπειν ἀπηκριβάζεσθαι τοὺς νυκτερινοὺς ἐκείνους διατριβὰς, καὶ τ ἐπὶ τ σκιωῆς ἐκάστου βίου. ἐλθὰ καὶ τινα ἴδοι αὐτῶν μοιχεύοντα, ἢ κλέπτοντα, ἢ ἄλλο τι τολμῶντα νυκτερινώτατον, εὐθὺς ἐπισασσομένη τὸ κέρδος, ἐσκοτισμένῃ, ἵνα μὴ δείξω τοῖς πολλοῖς μορφὴν ἀνδρὸς, βαλτεῖ πώγωνι, καὶ δρεπτῇ ἐσαγμονοῦντος. οἱ γ, ἐδὲν ἀπιᾶσι, διατασσόμενοί με τοῦ λόγου, καὶ πάντα τρόπον ὑβρίζοντες. ὥστε νὴ τὸν νύκτα, πολλάκις ἐβουλόμην μετοικῆσαι ὅπου πορρωτάτω, ἵν' αὐτῶν τὸν ἀφειμένον ἂν γλαῦκα διάφυγον. μέμνησο δὲ τοῦ παρακελεύσεως τοῦ Διΐ. καὶ ἀποδῶναι δ' ὅτι μὴ δυνατὸν ἐστί μοι καὶ χόρακι μόνον, λῶ μὴ τὰς φυσικὰς σκέψεις ἐπιτρέψῃ, καὶ τὰς διαλεκτικὰς ἐπισυμίξῃ ἐ τῷ σοὰν κακοσκόψῃ, ἐ τῷ ἀκριβεμίαν κακοφλίξῃ, ἐ παύσῃ πάντας ἐν ἀφεμπάτου διατριβάς. ὅτου γὰρ ἂν εἰρωνεύειν ἄγοιμι, ὀσημέρας πρὸς αὐτῶν γαμιστεύμην. ἵσως τοῦτο λῶ δ' ἐγώ. καὶ ἅμα πρὸς τὸ ἀναντὲς ἔτεινον τῷ ἐπὶ δ ὀρθιῷ, & nothum, quòd à sole supernè proficiscatur. Neque finè faciunt, etiam cum hoc qui meus est frater, me committere, & factionem inter nos serere conantes. Neque enim sat erat ipsis dixisse solem ipsum esse lapidem, & massam candentem. Et tamen quàm multarum rerum illis sum conscia, quas noctu patrant turpissimas, & execrandas, cùm interdiu sint tetrico & virili aspectu, habituque gravi, & ab imperitis consp iciantur. Quæ etsi videam, sileo tamen. Neque enim decorum arbitror, retegere atque in lucem efferre nocturnas illas diatribas, & quam quisque in operto vivat vitam. Quinetiam si quem videro ipsorum adulterium committentem, aut furantem, aut aliud quid quàm maximè nocturnum audentem, continuò contracta nube tegebam, ne vulgo ostenderem viros senes, ea gerentes, quæ neque barbæ prolixæ, neque virtutis professioni essent decora. At isti nihilo minùs oratione me discerpunt, modisque omnibus contumelia afficiunt. Itaque noctem testor, mihi sæpe in mentem venisse ut quàm longissimè hinc demigrarem, quò linguam illorum curiosam effugere possem. Hæc igitur Iovi renuntiare memineris, idque addere, fieri non posse ut hoc in loco durem, nisi physicos illos comminuat: dialecticis os occludat: Stoam demoliatur: Academiam exurat: quæ in Peripato habentur, diatribis finem imponat: siquidem ita mihi parabitur quies, & me quotidie metiri desinent. Fient, inquam, quæ mandas: simulque rectà ad ipsum cœlum tendebam. Nulli ubi comparent ho-

1 Ἄνωθεν ἥκειν παρὰ τὸν ἥλιον] Ἄνωθεν ἦ. παρὰ γὸν ἡ λίν. *Marcil.*

1 *Vul-*

ὤμην μὲ ἤδη βοῶν, ἢ ἀνδρῶν φαίνεσθαι ἴσα. μετ' ὀλίγον γὰρ καὶ ἡ σελήνη βεβαιά μοι καθηγεῖτο, καὶ τὴν γῆν ἤδη ἀπέκρυπτε. λαβὼν δὲ τὴν εὐθεῖαν, ἅτε ἀστέρων πετόμενος, τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐπλησίασα τῷ οὐρανῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐδόκει μοι ὡς εἶχον ὀξὺς, εὐθὺ παρεῖναι. ἐμέλλησε γὰρ ὑμῶν διαλαθεῖν, ἀπὸ ἐξ ἡμισείας ἂν ἀετὸς. τὸ δὲ ἀετὸν ἠπιστάμην ὡς παλαιὸν οἰωνὸν τοῦ Διός. ὕστερον δὲ ἐλογιζόμην ὡς πάντες καταφρονήσουσί με, γυπὸς πρὸ ὀφθαλμῶν πτέρυγα ἐφεκτικόμενον. ἄρα γὰρ κρίνας τὸ μὴ παρακινδυνεύειν, ἔκφυλον ἐφυλάξω τὸν ἥρω. ὑπακούσας δὲ ὁ Ἑρμῆς, καὶ τόνους ἐπιτιθέμενος, ἀπῆλθε πρὸς τὸν Δία. κἀμοὶ ὀλίγον ὑποκλαῦσαι πάνυ δεδοίκοτι, καὶ πρίμαν. καταλαμβάνω τε πάντας ἅμα συλλεγομένους, ὑδὲ αὐτοὺς ἀφροδίσιους. ὑπετόπησα γὰρ ἐκ τοῦ καὶ τὸ παράδοξόν με ἐπιδημίας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντες ἀνθρωποι ἀφίξεσθαι ἐνόμιζον, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐστέρομένοι. ὁ δὲ Ζεὺς, μᾶλλον φοβερῶς ἀπειλῶν τε καὶ πυνθάνεσθαι τίς ἐπὶ ἀετοῦ, φησὶ, Τίς, πόθεν εἶ ἀνθρώπων, πάλαι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; ἐγὼ δὲ, ὡς τότ' ἤκουσα, μικρὰ μὲ ἐξέπληττον ὑπὸ δέους. εἰπεῖν δὲ ἡμᾶς ἀνάγκη, καὶ ὑπὸ μὲν μεγαλοφροσύνης ἐμοὶ θεσπιστέον. χρόνον

hominum-ve, boum-ve labores. Etenim paulò pòst ipsa etiam Luna mihi pusilla videbatur: jamque terram obtegebat. Porrò relicto ad dextram sole per ipsas volans stellas, tertio die ad cœlum perveni. Ac primùm mihi ut habebam, ilico videbar ingressurus: nam rebar fore ut fallerem, quòd essem dimidia parte aquila. Porrò sciebam aquilam jam olim esse Iovi familiarem. Postea apud me perpendebam illos quamprimum deprehensuros esse me, altera vulturis ala cinctum. Quapropter optimum ratus, non temerè venire in periculum, foreș pulsavi. At Mercurius postquam responsassèt, & nomen scisciatus esset, festinato abiit, Iovi renuntiaturus. Nec multo pòst intrò sum accersitus, magnopere pavitans ac tremens. Offendoque Deos pariter considentes, non sine solicitudine. Nonnihil enim ipsos turbabat, novus & inopinatus adventus meus: & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines, ad eundem modum alati advenirent. Tum Iupiter admodum terribili vultu, torvo & Titanico me obtuens, inquit, Quisnam es, & unde venis? ubinam urbs tibi, quive parentes? Quod cùm audivissem metu propemodum sum exanimatus. Constiti tamen obstupefactus, præque vocis magnitudine attonitus. Aliquanto pòst ad me

1 *Vultu*] Titanicum torvum vocant ac terribilem, ac cujusmodi olim fuisse veteres illi Titanes. Id. in Timo. *Cogn.*

2 *Attonitus*] Ἐμβρόντητοι, καὶ ἐμβροντηθέντες à Græcis κυρίως appellantur, quorum mens, aut ictu fulminis, aut incredibili eius pavore obstupescit, utrumque vocabulum per metaphoram ad alia transfertur. Stupidum atque animi impotentem plerumque significat. Moscop. καὶ ὁ ἐμβροντηθεὶς ὁ ἐξεφρενῶν. Demost. de Coron. ἐμβρόντητος, οὗτος νῦν λέγεις. Hos Latini attonitos dicunt. Cæs. attonitos quoque ratò videmus, quorum & corpus & mens stupet.

Fit

ην δ' ἐμαυτὸν ἀπαλλαξάμην, ἅπαντα διηγούμην ὅπερ ἦν, ἄνωθεν ἀρξάμενος, ὡς ἐπιθυμήσαιμι τὰ μετέωρα ἐκμαθεῖν, ὡς ἦλθοιμι παρὰ τοὺς φιλοσόφους, ὡς τερατώδεις λεγόντων ἀκούσαιμι, ὡς ἀπαλοφρόσυνος διαταραχθείην ὑπὸ τῶν λόγων, εἶτα ἐξῆς τὴν ἐπίνοιαν, καὶ τὰ πτερὰ, καὶ τὰ ἄνω πάντα, μέχρι πρὸς τὸ ὑγρόν. ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀποσήμαινε, τὰ ὑπὸ τῆς σελήνης ἐπιταλάντια. μειδιάσας δ' ὁ Ζεὺς, νὴ μικρὸν ἐπανεῖς τῶν ὀφρύων, ἔφη, τὸν λέσβιον φησὶν Ἀλκαῖος, καὶ Ἐφιάλτην, ὅπου καὶ Μένιππον ἐπόλμησεν ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆναι; ἀλλὰ νῦν μὲν ἀπιτέον σε καλοῦμεν. αὔριον δὲ ἥξεις, περὶ ὧν ἥκεις ξενισμοῦσαντες, ἀποπεμψόμεν. καὶ ἅμα ἐφαπτὰς, ἐπεδείκνυ ἐς τὸ ἑσπερώτατον τῆς οἰκουμένης. καιρὸς γὰρ ἦν περὶ δείπνου κατιέναι. μεταξὺ τοῦ σκοπεῖν, ἀνέκραγέ με περὶ τῶν γεωργουμένων. τὰ σῦκα μὲν ὀπώρα ἦν ἤδη, ἡ δὲ πυρὸς ἦν ὥρα ἐπὶ τῆς Ἐλλάδος, καὶ εἰ σφόδρα ὑμῶν ὁ πίνυσι χειμὼν κατέκοπτο, καὶ εἰ τὰ λάχανα δεῖται πολλοῦ ὑομβοειδοῦς; ἦ γὰρ, ἔφην, καὶ ἡμῖν ἐν λειπτῇ τῆς Φειδίας, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐκεῖνοι Ἀθηναῖοι τὰ Διάσια τοσούτων ἐτῶν, καὶ εἰ τὰ Ὀλύμπια αὐτῶν ἐκλέλοιπεν διανεῦσαι, καὶ εἰ σώοιτο ἡ Φηγωνὶς ἡ τὸ Δωδώνη νέον ἐκλικμήσασα. ἐπεὶ δὲ περὶ τούτων ἀπεκεκράμην, εἶπε μοι Μένιππε ἔφη, περὶ δὲ ἡμῶν τί ἄνθρωποι τινὲς γνώμην ἔχουσι; τίνα ἔφην λόγον, ἢ τῶν ἀνθρώπων; βασιλέα σε εἶναι

me reversus, omnia dilucidè exposui, ab ipso exordium capite: quemadmodum cupissem sublimia illa cognoscere: & philosophos adiissem, pugnantia loquentes audissem: dictis illorum distractus desperassem. Deinde meum inventum, alas, reliquaque omnia, ad ipsum usque cœlum. Quibus addidi quæ Luna mandarat. Itaque ridens Iupiter exporrectis aliquantum superciliis: Quid dicas, inquit, de Oto, & Ephialto, cùm ausus sit & Menippus in cœlum ascendere. At te nunc quidem ad hospitium invitamus. Cras, inquit, super his quorum gratia huc adveniſti, dato responso dimittemus. Simulque surgens, ibat ad eam cœli partem, unde omnia facillimè exaudiebantur. Iam enim tempus erat ut votis audiendis consideret. Atque interdum me percontabatur super his quæ in terris aguntur. Ac primum quidem illa, quanti ematur triticum in Græcia: & num superior hyems graviter vos tetigisset: num etiam copiosiore imbre olera egeant. Postea rogabat superesset-ne aliquis ex Phidiæ genere: & quam ob causam Athenienses Iovialia tot annos intermisissent: & an in animo habeant Olympium suum perficere. & an extent comprehensi qui Dodonæum templum sacrilegio spoliarunt. Ad ea cùm respondissem, Dic mihi, inquit, Menippe, quid de me sentiunt homines? Quid, inquam, Domine, nisi maximè pium & timorem

Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo; ἀποπληξίαν hunc Græci vocant. Ovid. Trist. 1.

Non aliter stupui, quàm qui Iovis ignibus ictus
Vivit, & est vitæ nescius ipse suæ.

Xenoph. Anabas. γ. & ἀναβ. δ. usus est his dictionibus. Cogn.

1 Pyr-

πάντων θεῶν. παίζεις ἴσως ἴσθι. τὸ γ' φιλόνεικον αὐτῶν, ἀκριβῶς οἶδα, κἂν μὴ λέγῃς. ὦ γὰρ ποτε χρόνῳ, ὅτε ἐμοὶ μόνοις ἐδόκουν αὐτοῖς, καὶ ἰατρὸς, καὶ μάντις ὅλως ἦν ἐγώ. μεσοῦντος γὰρ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαὶ, πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραὶ. καὶ ἡ Δωδώνη τε, καὶ ἡ Πίσα, λαμπραὶ, καὶ πανδήμιοι πᾶσιν ἦσαν. ὥστε γὰρ τὰ θυσιῶν, οὐδὲ ἀναβλέπειν μοι ἐφαίνετο. ἐξὸν δὲ γε ἐν Δελφοῖς μὲν Ἀπόλλωνα τὸ μαντεῖον κατιόντα, ἐν Περγάμῳ δὲ τὸ ἰατρεῖον ὁ Ἀσκληπιὸς, καὶ τὸ Βενδίδιον ἐν Θρᾴκῃ, καὶ τὸ Ἀνουβιεῖον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐν Ἐφέσῳ, ἵνα τἄλλα μὴ ἅπαντα λέγω, καὶ παννύχιοι ἀνάγουσι, καὶ ἑκατόμβας παρέχουσιν. ἐμοὶ δὲ, ὥσπερ παρῳχηκότι ἤδη τὴν ἡλικίαν, τιμὴν ἀγουσιν, ἂν ἀφῇ πέντε ὅλων ἐτῶν ἦσαν ἐν ἀδυμπίᾳ. τοιγαροῦν ψυχροτέρους ἂν μοι τοὺς βωμοὺς ἴδοις τοῦ Πλάτωνος νόμων, ἢ τοῦ Χρυσίππου συλλογισμῶν. τοιαῦτ' ἄττα διεξιόντες, ἀφικνούμεθα εἰς τὸ χωρίον, ἔνθα δὴ αὐτοὺς καθεζόμενον, διακῦσαι τοῦ εὐχῆς. ἡλιάδης δ' ἦσαν ἐξῆς τῆς ἑαυτοῦ τοῦ φρενῖτιν ἰσχούσης, παρῆσαν ἔτι καὶ νῦν. καὶ πᾶς ἐκάστη χρόνῳ ἴσως ἔθος χρυσοῦς. καθίσας δὲ ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ ἀετώματος ὁ Ζεὺς, καὶ ἀφελὼν τὸ πῶμα, παρεῖχε τοῖς εὐχομένοις ἑαυτόν. ἠύχοντο δὲ πανταχόθεν τῆς γῆς ἅπασης, καὶ ποικίλα. συμπεφυκὼς γὰρ ἐκ αὐτοῦ, ἐπήκουεν ἅμα τοῦ εὐχῶν. ἦσαν δὲ τοιαῦτα. ὦ Ζεῦ, βασιλεῦσαί μοι γένοιτο. ὦ Ζεῦ, τὰ κεκμηκότα μοι φιλῆσαι, καὶ τὰ σώφρονα. ὦ Ζεῦ, τὸ πατέρα μοι ταχέως ἀπολωλεκέναι. ὁ δέ τις ἂν φαίη, ἐγὼ κληρονομήσομαι τὸν γυναικός. ἢ γὰρ λάθοιμι ἐπιβουλεύσας τῷ ἀδελφῷ. γένοιτό μοι νικῆσαι

omnium Deorum, regem esse te. Ludis tu, inquit. Cæterum illorum contentionem probè novi, etsi nihil dicas. Fuit enim tempus quum & vates videbar ipsis, & medicus: denique unus eram omnia. Tum Iovis plenæ erant & viæ omnes, omnesque hominum conciones. Dodona etiam & Pisa splendidæ erant & celebres. Nec præ fumo sacrorum oculos mihi licebat attollere. Verùm posteaquam Apollo Delphis oraculum constituit, Æsculapius medicinæ officinam Pergami, & Bendidium in Thracia est exortum, Anubis templum in Ægypto, Dianæ apud Ephesios, ad ista concurrunt omnes, solennes conventus celebrant, hecatombas offerunt. Mihi verò tanquam ætate confecto, abundè magnum honorem habuisse se putant, si solido quinquennio sacrificarint in Olympia. Proinde aras meas frigidiores videas, quàm sint vel Platonis leges, vel Chrysippi syllogismi. Talia confabulando, pervenimus eum in locum, ubi ad audienda vota erat confessurus. Erant autem ordine fenestræ, cujusmodi sunt ora puteorum, habentes opercula. Iuxta unamquamque posita erat sella aurea: quarum in prima sedens Iupiter, detracto operculo, præbebat sese precantibus. Precabantur autem ex omni undique terra, diversa variaque: quæ ipse etiam audiebam auribus pariter admotis. Eaque hujusmodi erant. O Iupiter contingat mihi regnum. O Iupiter, mihi prodeantur allia & cepæ. O Iupiter, utinam pater mihi brevi moriatur. Alius quoque dicit: Vtinam sim hæres uxoris. Vtinam nemo sciat me struxisse fratri insidias. Contingat mihi litem vin-

τὴν δίκην. τοῦτον μὲν ἀλόμενα. τὸν πλούσιον δ' ὁ μέν, βορέας πνεύσῃ ἐπιτηδείως. ὁ δ', νότε. ὁ δὲ γεωργὸς, ἥτις ὑσθείη ὁ δὲ κναφεὺς, ἥλιος. ἐπανεύσας δ' ὁ Ζεὺς, καὶ τὴν δίκην ἐκάστην ἀκριβῶς ἐξετάζων, ὑπεκρίνετο. ἀλλ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε. τὰς μὲν γὰρ διαφόρους τῶν δίκην, ἀμφοτέρων ἅμα ἐφίεσθαι, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κελεύειν φέρειν. τὰς δ' ὁμοίας, ἀπρόκριτος αὐτὸς ἀπέπεμπεν ἀνορθωτὸν κρίσιν, ἵνα μὴ δ' πλησίον ἑκάτερος ᾖ ὁρμῇ. ἐπὶ μιᾶς δὴ τῶν δίκης, καὶ ἀπορεῖτο αὐτὸν ἰδὼν ἀμφιβάλλοντα. δύο γὰρ εὐχὰς ταυτὸν δίκαιον, καὶ τὰς ἴσας θυσίας ὑπισχνουμένων, εἶτε εἶχεν ὁποτέρῳ μᾶλλον ἐπινεύσειεν αὐτῶν. ὥστε δὴ τὸ ἀκαθημικὸν συμβῆναι ἐπαπορῆσαι, καὶ ἤδη τι ἀποφήσασθαι δικαίως ἔμ. ἀλλ' ὅμως ὁ Πύρρων ἐπεῖχεν ἔτι καὶ διεσκόπτετο. ἐπὶ δ' ἱκανὰς ἐχρημάτισε ταῖς δίκαις, ἐπὶ τὸ ἑξῆς μεταβὰς θρόνον, καὶ τὸν δυτέραν θυρίδα, καλακύψας τοῖς ὄρκοις ἐφόλαζε δ' τοῖς ὀμνύσι. χρηματίσας δ' ταύτοις, καὶ τὸν ἐπικούρειον Ἑρμόδωρον ἐπιτρέψας, μετακαθίζειν ἐπὶ τὸ ἑξῆς θρόνον, καλήσας, καὶ φήμας, καὶ οἰωνοὺς προσέξων. εἶτ' ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν τῶν θυσιῶν θυρίδα μετῆλθ', δ' ὡς ὁ κρανὸς ἀνίει, ἀπήλασε τὸ Διὶ δ' ἡνίκα ἐκφέρει τέλεσμα. ἀπρεπὲς δ' τόπον, προσέχειν τοῖς ἀνέμοις, καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. τὴν μὲν Διὸς Σκύθαις, εἶπε. τὴν δὲ Λίβυσιν, ἀστραπέτω. τὴν Ἕλλησιν, νιφέτω. σὺ δ' ὁ βορέας, πνεῦσον εἰς Λυδίαν. σὺ δ' ὁ νότος, καυχάσθω. ὁ δὲ ζέφυρος, τὸν

vincere, Olympia coronati. Porrò navigantium hic optabat ut flaret boreas, ille ut notus. Agricola pluviam, fullo solem petebat. At Iupiter audiens, & singula vota diligenter expendens, non pollicebatur omnia. Verùm hoc concessit Saturnius, abnuit illud. Nam justa vota per os fenestræ sursum admittebat, admissa ad dextram collocabat. Verùm iniqua flatu deorsum irrita disjiciebat, ne ad cœlum accedere possent. At super uno voto ambigentem vidi. Etenim duobus diversa petentibus, paresque victimas pollicentibus, nesciebat utri eorum potiùs annueret. Tum itaque Academicum illud ei accidebat, ut nihil statuere posset. Verùm [1] Pyrrhonis in morem suspensus hærebat, & considerabat ampliùs. Porrò ubi precantibus satis respondisset, ad proximam digressus sellam, & ad secundam fenestram, juramentis & jurantibus audiendis vacabat. Quibus cùm respondisset, & Epicureum Hermodorum contrivisset, ad proximam sellam sese transtulit, divinationibus, rumoribus, & auguriis attentionem adhibiturus. Hinc ad sacrificiorum fenestram transiit, per quam fumus ascendens, denuntiabat Iovi nomen uniuscujusque qui rem divinam faceret. His relictis, ventis & horis mandabat quæ facere deberent. Hodie apud Scythas pluito, apud Libyes fulgurato, apud Græcos ningito. Tu boreas in Lydia sperato, tu note quiesce, zephyrus in

1 *Pyrrhonis*] Gell. lib. 11. c. 5. De Pyrrhoniis loquens scribit: *Nihil decernunt, nihil constituunt.* De his Cic. in Lucull. *Cogn.*

1 Pa-

Ἀδρίᾳ ἀφανιοῦντα, καὶ ἡ χαλάζη ἔστω μέδιμνος χίλιοι ἀφανιοῦντα τὴν Καππαδοκίαν. ἅπαντα δὲ ἤδη χεῦδον αὐτοῦ διακριθῆναι, ἀπήειμεν ἐς τὸ συμπόσιον. ἦσαν γὰρ ἤδη κατεῳοὶ ἐκεῖ. καί με ὁ Ἑρμῆς παραλαβὼν, κατέκλινε παρὰ τὸν Πᾶνα ἐν τοῖς Κορυβάντεσι, καὶ τὸν Ἄττιν, καὶ τὸν Σαβάζιον, τοὺς μετοίκους τούτους, καὶ ἀμφιδόλους θεούς. καὶ ἄρτον μὲν ἡ Δημήτηρ παρεῖχε, καὶ ὁ Διόνυσος οἶνον, καὶ ὁ Ἡρακλῆς κρέα, καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ Ποσειδῶν μαινίδας. ἄμβροσίαν δὲ ἐν τῷ ἀμβροσιακῷ ἤρίστων, καὶ νέκταρ ἐπεπίνομεν. ὁ γὰρ βέλτιστος Γανυμήδης, ὑπὸ φιλανθρωπίας, εἴ τι ἴδοιτο ἀποβλέποντά μοι τὸν Δία, κατέλλων ἦν, ἢ, καὶ δύο ἐνέκταρον· εἰς ἐμὲ γὰρ ἔβλεπε μάλιστα. οἱ δὲ θεοί, ὡς Ὅμηρός που λέγει, καὶ αὐτοὶ οἶνον καπνίζουσι τοῖς τεθριππεύουσιν, ὅτι οἶνον πίνουσιν αἵματα ὄντα, ἀλλὰ τῇ ἀμβροσίᾳ παραμίγνυται, καὶ ἐνέκταρον μεθύουσιν. μάλιστα δὲ ἥδονται, ὅταν βόμβροι τε ὦσι θυσιῶν καπνὸν αὐτῇ ἐπίσης ἀναφέρωσιν. καὶ τὸ αἷμα δὲ τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες ἐπιχέουσιν. ἐπεὶ δὲ τοῦ δείπνου, ἐγὼ, τί Ἀπόλλων ἐκιθάριζεν, καὶ ὁ Σειληνὸς, ὠρχήσατο, καὶ αἱ μοῦσαι ἐπῇσαν, τά τε Ἡσιόδου θεογονίας ἦμεν ἡμῖν, καὶ τὸν προοίμιον ᾠδὴν τὸν ὑμνον ἐδ Πινδάρου. κἀπειδὴ κόρος ἦν, ὡσπανόμεθα ὡς εἰκὸς ἐκάστοις, ἱκανῶς ὑπνωτικότες μᾶλλον. ἔδοξε μὲν γὰρ θεοί τε, καὶ ἄνδρες ἱππονηϊ

in Adria tempestatem concitet: mille grandinis modii super Cappadocia dispergantur. Tandem omnibus ferme ordinatis, eum in locum ivimus ubi compotant Dii, quia cœnandi jam erat tempus. Me arreptum Mercurius jussit accumbere juxta Panem Corybantas, Attin, & Sabazium, inquilinos istos & ancipites Deos. Interea [1] panem exhibebat Ceres, Bacchus vinum, Hercules carnes, myrtum Venus, Neptunus mænidas: simul etiam ambrosiam & nectar furtim degustabam. Nam optimus ille Ganymedes, quæ ejus erat humanitas; siquando Iovem oculos aliquò convertentem conspexisset, nectaris cyathum unum, aliquando duos mihi infundebat. Dii autem, ut alicubi Homerus dicit, quinetiam ego, ut qui illud ibi fim conspicatus, neque frumentum edunt, neque nigrantia vina potant, sed ambrosiam apponunt, & nectare inebriantur. Præcipuè verò gaudent vesci sacrificiorum fumo cum ipso nidore subvecto: & sanguine victimarum, quem sacrificantes aris infundunt. Cæterùm inter cœnandum Apollo cithara canebat, Silenus cordacem saltabat, stantes Musæ & Hesiodi Theogonias, & primam hymnorum Pindari odam nobis canebant. Deinde saturi requievimus, ita ut se quisque habebat, potu satis uvidi. At reliqui noctem, divique hominesque

1 *Panem*] Ceres Opis & Saturni filia Dea frugum fingitur, plerumque pro pane, aut cibo accipi solet, secundum illud Terentii, *sine Cerere & Baccho friget Venus*. Cur autem ab antiquis Dea judicata sit, quæve prima reperexit, scribit Plin. lib. 7. c. 56. *Cogn.*

2 Καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη] Καὶ μύρα ἡ Ἀφροδίτη. *Marcil.*

1 Λέ-

ρυσμὴ εὗδον παντόχροι. ἐμὲ δ' οὐκ εἶχ ὑπνώδυμος ὕπνος. ἀπελογιζόμην γὰρ πολλὰ ἅμα, μᾶλλον δ' ὁπόσα, πῶς οὐ τοσοῦτο χρόνῳ ὁ Ἀπόλλων ἢ φύσῃ παύσεται, ἢ πῶς γένοιτο νὺξ οὐ λεγομένη, ἡλίου παρόντος ἀεί, καὶ συμπαρόντος. τότε μὲν οὖν μικρὸν τι κατέδαρθον. ἔοικεν δ' Ἀφροδίτης ὁ Ζεὺς, ἀφροδισιάζειν κεκλῆσθαι. καὶ ἐπειδὴ παρῆσαν ἅπαντες, ἄρχεται λέγειν. τὸν μὲν αἰτίαν ἔχω ξυναγαγεῖν ὑμᾶς, ὁ χθιζὸς ἥκων ξένος παρέχηται. πάλαι δ' βουλόμενος ὑμῖν κοινώσασθαι περὶ τοῦ φιλοσόφων, μάλιστά γε ἀπὸ τῆς σελήνης. καὶ ἂν οἰκείαν μεμφόμενος ἀφορμὰς, ἵνα μηκέτ' ἐπὶ πλεῖον ἀθυμῶμεν τὸν Ἀφροδίτην. ἐμοὶ γάρ ἀνθρώπινόν ἐστιν, ἐὰν ἀφῶ τὸν βίον ἐπιπολάζον, δεῆσαι, φιλόνεικον, κενόδοξον, ὀξύχολον, ὑπόλιχνον, ὑπόμωρον, πτοφαρμάρον, ὕβρεως ἀνάπλεων. καὶ ἵνα καθ' Ὅμηρον εἴπω, ἐπίσσωρ ἄχθος ἀρούρης. ὅτου τοίνυν εἰς συμβολὰς Ἀφροδίτης, καὶ διαφόρους [1] λόγων λαβυρίνθους ἐπινοήσαντες, οἱ μὲν, σωϊκοὺς ἀνομάκασιν. οἱ δ', ἀκαδημαϊκούς. οἱ δὲ, ἐπικουρείους. οἱ δ', ἀφεσπατητικούς. καὶ ἅμα [2] πολλῷ γελοιότερα τούτων· ἔπειτα δ', ὄμμα σεμνὸν τῷ φρενῶν ἀφειδήσαντες, καὶ τὰς ὀφρῦς ἐπάραντες, καὶ πώγωνας ἐπιπασσάμενοι, ἀφείρανται ἐπιπλάστῳ κόμῃ, καθίπτυσται ἤδη ἀφεστάλκασιν, ἐοικότες μάλιστα τοῖς τραγικοῖς ἐκείνοις ὑποκριταῖς, ὧν λύ ἀφέλῃς τὰ ἀφασπέα, καὶ τὸν χρυσόπαστον ἐκείνην στολὴν, τὸ καταλειπόμενόν ἐστι

que per omnem Dormivêre, unum me non ſopor altus habebat. Nam animo verſabam cùm alia permulta, tum illa præcipuè: quî fiat ut tanto tempore barba non naſcatur Apollini, aut quî ſit nox in cœlo, cùm ſol ſemper adſit, & unà convivium agitet. Ac tum quidem obdormivi paululum. Mane verò excitatus Iupiter, juſſit indici concionem. Et cùm omnes convenîſſent, ſic fari cœpit. Vti vos convocarem, in caulâ fuit hoſpes hic, qui heri advenit. Verùm cùm alioqui jam olim mihi fuerit animus vobiſcum communicandi de philoſophis. Maximè verò à luna, hiſque de quibus illa conqueritur commotus, ſtatui haud diutius conſultationem prorogare. Eſt enim hominum genus, quod non ita pridem in vita extare cœpit, iners, contentioſum, gloriæ avidum, iracundum, guloſum, ſtultum, faſtuoſum, contumelioſum: & ut Homeri verbis dicam, Telluris inutile pondus. Iſti igitur in ſectas diviſi, ac variis rationum labyrinthis excogitatis alii ſeſe Stoicos appellant, alii Academicos, alii Epicureos, alii Peripateticos, aliis item vocabulis, his multò magis ridiculis. Deinde cùm illud virtutis nomen venerandum induerint, tum adductis in altum ſuperciliis, promiſſaque barba, fucato habitu obambulant, deteſtandos mores ſecum circunferentes, ſimillimi iſtis tragœdiarum actoribus: quibus ſi perſonas, ſtolamque illam auro ſparſam detraxeris, reliquum eſt ridiculum,

1 Λόγων λαβυρίνθους] Sic in Sympoſio, vel Lapitha. Διφιλῶς, Λαβύρινθος ἐλήλυθεν. *Bourd.*

2 Πολλῷ γελοιότ.] Flor. πολλὰ. *Idem.*

2 *Caco*

χαλκῶν, ἀνθρώπιον ἑπτὰ δραχμῶν ἢ τ' ἀγῶνα μεμισθωμένον. τοιῦτοι γ' ὄντες, ἀνθρώπων πάντων κακόφωνοτατοι. ἐξὸν δὲ θεῶν γ', ἀλόγως διεξέρχονται. καὶ σωφρόνως δοκοῦσι παιδίοις μειρακίοις, τὸ τῆς πολυφιλήτου ἀρετῆς ὀνομάζειν, καὶ τὰς τῶν λόγων ἀμφιβολίας διδάσκουσι. καὶ ὅσοι μὲν τοὺς μισθοῦς, ἐπιτρέπουσιν ἀεὶ, καὶ συμφοροῦσιν ἐπιτιθέντες. καὶ πλούτου, καὶ ἡδονῆς κρίνουσι. μόνοι γὰρ ἑαυτοὺς ὠφελοῦμεν, ἃ μὴ λέγει τις, ὅσα μὴ ἐδίδοτο, ὅσα γ', ἀφροδισιάζουσιν, ὅσους γ' ἐκλείχουσι τῶν ὀβολῶν τὸ ῥυπόν. τὸ γ' πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲν αὐτοὶ μήτε κοινὸν, μήτε ἴδιον ἐπιτηδεύουσι, ἀλλ' ἀχρεῖοι, καὶ περιττοὶ τοῖς πράγμασι, ὅτε πού τι πολέμου ἀπειλήσει, οὐτ' ἐν βουλῇ, ἅμα τῷ ἄλλῳ πανταχοῦσι. καὶ λόγους τινὰς παρὰ συμφορήσαντες, ἐν λοιδορίαις πάσαις ἀναμιμνήσκονται, ἐνίοτε δὲ καὶ λοιδοροῦσι τοὺς πλησίον. καὶ ὅταν αὖτοὶ τὸ στόμα φίρωσι δικαίως, ὃς ἂν μεγαλοφωνότατος τε ᾖ, ἐν ἐπαμύνοις, ἐν ὅσοις τὰς βλασφημίας ἀφορίσασθαι. κἀκεῖνοι τὸ δικανικὸν ἀκροατήριον πᾶν, καὶ βοῶσι, καὶ καταγρύζουσι τὸν ἄλλον; ἰὼ Ἥρη. σὺ γ' δὴ τί πεπόνθαμεν τυγχάνεις; ἢ τί φῶμεν θεοὺς ἡμῖν σε ὠφελεῖν τὸν βίον σοι πολλοῦ; φαίη ἄν, εἰ τὰ δίκαια, ἐν ἀληθῆ γέλοι λέγειν, ἢν πλεῖν μὲ, ἢ γεωργεῖν, ἢ στρατεύεσθαι. ἢ ποῦ πυκνὸν μενοῦμεν, ὥστε εἶναί μοι δοκεῖ. ἐπεφύκατε γ', ἐν ὠχμῷ, καὶ ψυχρολουτῷ, καὶ ἀνυπόδητῳ δὲ χειμῶνι περιπλήμμυρι. καὶ ὥσπερ ὁ Μώμῳ, τὰ κατὰ τὸν ἄλλον γεγόμφωμαι ἡμῖν συνδεσμοῖς. καὶ τὰ μὲν πᾶς ἀψύκτως τὸν πλησίον πολυπλοκῶς, ἢ ἐπείρου τοῦ, τοῦτο πολυτρόπως μοῦ, ἐν ἀγανακτῶ. εἰ γ' τὸν φίλον τις, ἢ ἐπείρου ἡμῶν ἐπιτυγχάνοντα νοσῶν ἐπιλum, nempe homunculus septem denariis ad agonem conductus. Atqui hujusmodi cùm sint, omnes quidem homines aspernantur: de Diis verò absurda prædicant: coactisque adolescentulis deceptu facilibus, nobilem illam virtutem ostentant, & verborum ambiguitates docent: atque apud discipulos temperantiam semper ac modestiam laudant, opes & voluptatem respuunt. Cæterum quum soli apud se sunt, quid attinet dicere, quantum comedant, quantum Veneri indulgeant, ut sordes obolorum oblingant: Et hoc omnium est gravissimum, quod cùm ipsi nihil agant, neque publicum, neque privatum, sed inutiles & supervacanei desideant, nusquam in consiliis nusquam numerentur in armis, alios tamen accusant? congestisque dictis amarulentis, & excogitatis convitiis, objurgant, & proximis convitiantur. Et hic inter eos primas partes ferre videtur, qui fit clamosissimus, impudentissimus, & ad maledicendum audacissimus. Quòd si hunc vehementer clamantem, alliosque incusantem roges: Tu verò quid facis? aut quid per Deos dicemus te ad vitam conferre? Respondebit, si modò recta, veraque fateri volet: Navigare, aut agros colere, aut militare, aut artem aliquam aggredi, supervacaneum mihi videtur. Verùm clamo, squaleo, frigida lavo, & sine soleis hyeme obambulo: ac veluti Momus ille, quæ ab aliis geruntur, calumnior. Aut siquis divitum sumptuosiùs obsonarit, aut amicam habeat, id exquiro, & indignor. Quòd si amicorum, aut sodalium quispiam morbo de-

κειρίας τε, καὶ θεραπείας δόμβρου, ἀγνοεῖ. τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἡμῖν ὦ θεοὶ ταῦτα τὰ θρέμματα. οἱ δὲ ἐπικούρειοι αὐτῶν λεγόμενοι, μάλα δὴ ἐν ὑβρει κεῖσι, καὶ ἡμετέρας ἡμῶν καταφρονοῦσιν, μήτε ἐπιμελεῖας τῶν ἀνθρωπίνων λέγοντες τοὺς θεοὺς, μήτε ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν. ὥστε ἄρα ὑμῖν λογίζεσθαι. διόπερ ἐμοὶ μὲν ἄπαξ εἴτοι πεῖσαι τὰ βέλτιστα δυνηθῆσαι, καὶ μετρίως πεισθέντες. πῶς γὰρ ἂν ἔτι δύναιτο ὑμῖν, πλέον ἢ δὶς ἐξὸν ἀποδυκῶν; ἃ μὲν γὰρ σιλήνη αἰτιᾶται, πάντες ἠκούσατε· ἃ δὲ ἐγὼ χθὲς διηγησάμην. ἀφ' τούτων, βουλεύεσθε, ἃ ἐς τοὺς ἀνθρώπους χρήσιμ' ἂν ἀφελιμώτατα, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. εἰπόντος ταῦτα τοῦ Διὸς, ἡ ἐκκλησία διετρύβη πολύ. καὶ δύο ἢ τρεῖς ἔδοσαν ἅπαντες, κεραύνωσον, καταφλεξον, ἐπίτρεψον, εἰς τὸ βάραθρον, εἰς τὸν τάρταρον, ὡς τοὺς γίγαντας. ἡσυχίαν δ' ὁ Ζεὺς αὖθις ἐποιήσατο, ἐφ' ταῦτα ὡς βουλεύσεσθαι ἔφη. καὶ πάντες ἐπιτρέψαντες αὐτῇ Δικαιοσύνῃ. πλὴν τό γε νῦν εἶναι, ἐ θέμις κολάζεσθαί πινα. ἱερομηνία γάρ ἐστιν ὡς ἔστι, μηνῶν τριῶν τεττάρων. καὶ ἤδη τῶν ὑπερθέσεων ἐπιλελάμμην. ἐς νέωτα δὲ ἐν χρῷ μάλ' ἐρῶ. καιρῷ κακῶς ἀπολοῦνται τὸ σμερδαλέον κεραυνῷ. ἢ, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων. ὧδε δὴ Μενίππε, ταῦτά μοι δοκεῖ. περιμηνήσαντα αὐτὸν τὰ πλεῖστα, ἵνα μὴ ἐς αὖθις ἔλθῃ ποτὲ, μᾶλλον δ' ἐρμῆ ἐς τὴν γῆν κατιέναι θέμιν ἐστίν. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἰπὼν, διέλυσε τὸν σύλλογον. ἐμὲ δὲ ὁ Κυλλήνιος δεξιὸν ὄντος ἀποκρεμάσας, ὧδε ἐπέρασε χθὲς κατενεγκὼν φέρων ἐς τὸν Κεραμεικόν. ἅπαντα ἀκήκοας, ἅπαντα ὦ ἑταῖρε, τὰ ἐξ οὐρανοῦ. ἄπειμι τοίνυν ἐς τοὺς ἐν τῇ Ποικίλῃ περιπατοῦντας τοὺς φιλοσόφους, αὐτὰ ταῦτα διαγελάσομαι.

cumbat, curaque & obsequio egeat, id ignoro. Hujusmodi alumnos habemus ô Dii. Iam verò qui ex his vocantur Epicurei, sunt & valdè contumeliosi, & nos non mediocriter lædunt, affirmantes neque curæ Diis esse res mortalium, neque omnino quæ agantur, considerari. Quapropter tempus est ut de his consultemus. Nam si semel hoc persuaserint iis qui sunt in vivis, non mediocriter esurietis. Quis enim posthac vobis rem divinam faciat, cùm nihil inde expectet emolumenti? Nam de quibus hos accuset Luna, omnes audistis heri narrantem hospitem. Super his consultate, quæ sint hominibus utilissima, vobisque tutissima. Cùm hæc dixisset Iupiter, frequens adfremebat concio: mox clamarunt omnes, effulmina, exure, comminue: in barathrum, in tartarum, ut gigantes. At Iupiter rursum indicto silentio, fient ista, inquit, ut vultis. Omnes ipsa cum dialectica comminuentur. Quanquam in præsentia fas non est punire quemquam. Est enim Hieromenia, sicuti nostis, quatuor hos menses: jamque inducias promulgavi. Quare proximo anno, ineunte vere malè malè perdentur formidando fulmine. Sic ait, atque supercilio pater annuit atris. Cæterum de Menippo, hæc mihi videntur, inquit, ut adempti illi alis, hequaquàm denuò redeat, à Mercurio deferatur hodie in terram. Hæc locutus dimisit cœtum. Me verò Cyllenius dextra aurè suspensum, heri sub vesperam in Ceramico deposuit. Audivisti omnia, omnia inquam amice, quæ è cœlo mecum adfero. Quocirca jam abeo eadem hæc renuntiaturus philosophis in Poecila inambulantibus.

BIS

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ, Η ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

BIS ACCVSATVS, SEV FORA.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus contra Philosophos nominatim institutus Fora vocatur. Etenim introducitur Ebrietas litem Academiæ intendens ob damnotum à se Polemonem. Stoa Voluptati, quòd Dionysius Heracleensis à se ad Epicureos transfugisset. Virtus Mollitiei, quòd Arist ippus neglecta Socratis doctrina quam hauserat, à se ad Voluptatem, quam finem bonorum asserebat, transvolasset. Mensaria Diogeni Cynico, quòd se relicta philosophari cœpisset. Pictoria Pyrrhoni, eadem de causa. Denique Rhetorica & Dialogus Luciano: illa, quòd ad Dialogum se à qua multum nobilitatus fuerat, deserta transfivisset. At hic, quòd relicto veteri suo charactere, jocosa argumenta contra Platonis exemplum tractaret. Cæterum videtur author duo ostendere voluisse. Vnum, quàm malis à principiis plerique ad professionem Philosophiæ prosilierint, cùm Polemon ex ebrioso Academicus. Diogenes ex impostore Cynicus evaserit: quàm viles etiam homines ad philosophandum se contulerint. Alterum suorum studiorum & institutæ rationem: quod & in Promotheo fecit.

Ἀ ἐπιτρέπειν ἐπόσοι τῶ φιλοσόφων ἀνδρῶν μόνοις τοῖς δαιμονίοις φασὶν εἶναι τῆς ἡσῆς. οἱ γὰρ ἥδιστα ἐπόσοι τῶ ἀνθρώπων ἔνεκα παίχουσιν, εἰκὸς ἂν ἡμᾶς ἧττον ἐλεεῖν, ἢ τὰ ἀμέρεσίας ἐμφανίζειν. Ὁ μὲν γὰρ πατὴρ Διόνυσος ἀνδρὶ πολλῶ, καὶ γόητι, μάκαρας καλῶν ἡμᾶς, καὶ τὰ οὐράνια διηγεμένω, ὃς ἰδὼν τὰ ὑπὸ τῆ γῆ κακὰ ἐδάκρυσε. καίτοι γε τοι ὁ μὲν ἥλιος ἅπασι ζεύξαμενος τὸ ἅρμα, πανταχῆ τὸ αἰῶνα περιπολεῖ, τῶ εὐδιεινὰς, καὶ τὰ ἀκλινῆ ἐπιδίδοντας.

At malè pereant quicunque philosophorum apud solos Deos fœlicitatem esse dicunt. Nam si nossent, quàm multa nos hominum causa patiamur, haudquaquam nos ob nectar, aut ambrosiam beatos prædicarent, Homero videlicet credentes homini [1] cæco & præstigiatori, beatos vocitanti nos, & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cùm ipse ne illa quidem quæ in terris fiunt, aspicere potuerit. Primùm quidem Sol hic juncto curru, totam diem cœlum circumvagatur, indutus igne, & radiis resplendens, ne

1 *Cæco*] Homerum à cæcitate sic dictum scribunt. Herod. & Plutarch. Ὀμαρτίαν appellant Cumani. *Cogn.*

εἰλθεν, ὐδὲ ὅσον ἐκνήσασθαι τὸ ὦς φασι, χολιὼ ἄγαν. Διὸ γάρ τι καὶ ὀλίγον ἐπιῤῥαθυμήσας λάθη, ἀφνιάσαντες οἱ ἵπποι, καὶ τὰ ὁδὸν παρατρεπόμενοι, κατὰ φλίξαν τὰ πάντα. ἡ σελήνη δ', ἄκρυπνος ἐκ αὐτὴ ἀφελέγματα, φαίνουσα τοῖς κωμάζουσι, καὶ τοῖς ἀωρὶ λύπτ δὲ δύπνου ἐπαυιοῦσιν. ὁ Ἀπόλλων τι αὖ, πολυπεάγμων τὰν τέχνὰν ἐπαυελόμενος, ὀλίγου δεῖν τὰ ὦτα ἐκκεκώφωται ὑπὸς τῶν ἐυοχλούντων καὶ χρείαις τὰ μαντικῆς. καὶ ἄρτι μὲ, αὐτὸς ἐν Δελφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι. μετ' ὀλίγον δ', εἰς Κολοφῶνα ἦει. κἀκεῖθεν, εἰς Ξάνθον ἐπεδαίνῃ. καὶ δρομαῖος αὖθις εἰς τὰν Κλάρον. εἶτα εἰς Δῆλον, ἢ εἰς Βραγχίδας. καὶ ὅλως, ἵνα ἂν ἡ πολυμαθὴς πιθοῦσα ἱερὰ κάμηλος, καὶ μισησιμβρίᾳ τὰ δύφνης, καὶ τὰ τρίπποδα λῃστισυμβρίᾳ, κελαδὴν παρῆναι, ἄκουον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεισύναι συνειφορυσα τὰς χρησμὰς, ἢ οἰχεσθαι οἱ τὰν δῆλον ἢ τέχνης. ἐὰ γὰ λίχαιν ὀπόσα ἐπὶ πίρα τὰ μαντικῆς ἐπιτεχνῶντες αὐτὴ ἄρτεια κρία, καὶ χολάνας ἐς τὰ αὐτὰ ἐψοντες. ὥστ εἰ μὴ τὰν ῥίνα ὀξὺς ἦν, καὶ ἀπώλλυν αὐτὰ ὁ λυδὸς κἀχολιῶν. ὁ μὲ γὰ Ἀσκληπιὸς, τὰν τὰ νοσούντων ἐυοχλέμενος, ὀρῇ τι δεινὰ, θιγγάνῃ τι ἀηδίαν, ἐπ' ἀλλοτρέησί τε συμφορᾶς, ἰδίας κερδῶντα λύπας. τί γὰ ἂν, εἰ τὰς ἀνίμους φυτιεργοῦσας λέγοιμι, καὶ ὠδαπέμποντας τὰ πλοῖα, καὶ τοῖς λικμῶσιν ἐπιπνέοντας; ἢ τὰ ὕπνον ἐπὶ πάσας πτέμνον; ἢ τὰ ὄνειρον μὲ ἐκ ὕπνα λῃνυκτερεύοντα, ne tantum quidem otii habens, quantum ad scalpendam aurem, ceu dici solet, sufficiat. Nam si vel paululum cessaret imprudens, contumaces equi, à via deflectentes, omnia incenderent. Luna autem insomnis & ipsa circumit, lumen exhibens iis qui comessationibus indulgent, quique præter tempus à cœnis domum redeunt. Quinetiam Apollo negotiosam artem exercens, parum abest quin obsurdescat auribus, adeò importuni sunt qui oracula efflagitant. Ac nunc quidem illi in Delphis esse necesse est: paulò post Colophonem cursu petit: inde & Xanthum transit: postea Clarum currendo contendit: deinde Delum: aut Branchidas. Denique quocunque vates sacrum laticem pota, commanducata lauro, & tripode concusso, venire jubet, impigrum protinus assistere oportet, oracula connectentem, aut alioqui artis gloria ipsi interciderit. Omitto dicere quàm multa experiendæ artis & vaticiniorum causa machinentur ipsi, quum agninas carnes, testudinesque in eodem vase coquunt: adeò ut nisi acri odoratu valeret, eo deriso Lydus ille abiisset. Nam & Æsculapius cùm ab ægrotantibus vexetur, & tuetur grave, & tractat injucunda, alienisque ex malis proprias sibi contrahit molestias. Quid si ventos dicam, qui plantas fovent, navigia deducunt, & frumenta ventilantibus afflant? [2]Aut somnum qui ad omnes devolat; aut insomnium quod cum somno pernoctat, ejus-

1 Κνήσασθαι τὸ ὦς] Paroemia. *Bourd.*

2 *Aut somnum*] Qualis Deus sit Somnus & somnium vid. 2. Iliad. & Virg. 6. Æn. De ratione somniorum vide Luciani Somnium sive Gall. Homer. in Odyss. 19. Cogn.

καὶ ὑποφθονίζει αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοί ποιοῦσι, καὶ ὡς τὰ ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἐφήκοις συμπλέκουσι. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων, μέτρια. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ὁ πάντων βασιλεὺς, καὶ πατὴρ, ὅσους μὲν ἀπλᾶς αὐλίζομαι, ὅσα δὲ πράγματα ἔχω ὡς πολύπους φρονίδας διηρθρῶσθαι; ᾧ σχεδὸν μὲ τὰ τῶν ἄλλων ἦττον ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ἐπεὶ καὶ τὰ ἡμῖν συνδιαπεπλεγμένα τῇ λοιπῇ, ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐπ' αὐτοῖς. ἔπειτα γὰρ ἐκ αὐτῶν μυρία ἄτοπα ἀφανίσειν, καὶ σχεδὸν ἀνύφικτα ὑπὸ λιπαρίας. ἐγὼ γὰρ μόνον τὰ κεφάλαια τῶν τῆς διοικήσεως, ὑετὸς, καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα, καὶ ἀφορμὰς αὐτοῖς οἰκονομοῦμαι, καὶ ἀστράπας, πάππυρον τῆς ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένος. ἀλλά με δεῖ ἐκ τούτων μὴ ποιεῖν, ἀναλείπειν γὰρ τὸ αὐτὸν χρόνον ἀναγκάζει, καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν, ὥσπερ τὸ ἐν τῇ Νεμέᾳ βουκόλου, τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐπιορκοῦντας, τοὺς θύοντας. εἴ τις ἔωσεν. πόθεν ὁ νίτρος, καὶ ὁ καπνὸς ἀνέρχεται. πῆς νοσῶν, ἢ πλέον ἐκάλεσε. καὶ τὸ πάντων ἐπισπουδότερον, ὑφ' ἕνα καιρὸν ἴν τε ὀλυμπίᾳ τῇ ἑκατόμβῃ παρεῖναι, καὶ τὸ Βαβυλῶνι τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν, καὶ τὸ Γέτας χαλαζᾶσαι, καὶ τὸ Αἰθίοψιν δειπνίσασθαι. τὸ δὲ μεμψίμοιρον, ὑδὲ ὕπνῳ ἀφθονίαν ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις, οἱ μὲν ἄλλοι θεοί τε, καὶ ἀνέμοις ἐπισκηρύσσω, δόδυσι παννύχοις. τὸ δίαι γὰρ ἐμὲ, οὐκ ἔχει νήδυμον ὕπνον. εἰ γάρ που καὶ ἐμικρὸν ἐπινυστάξομεν, ἀλαθὴς δῆθεν ὁ Ἐπίκουρος, ἀσφονεύτους ἡμᾶς ἀποφαίνων τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων, καὶ ὁ κίνδυνος οὐκ εὐκαταφρόνητος, εἰ

ejusque velut interpretem se gerit? Omnia enim hæc, quæ ipsorum est humanitas, operantur Dii, & ad vitam in terris agendam unicuique contribuunt. At mediocria quidem sunt cæterorum negotia. Ego verò ipse, omnium ille rex, ac pater, quàm multa moleſtias ſuſtineo? quàm multa negotia habeo, tot tantisque curis diſtractus? Cui primùm quidem neceſſe eſt, cæterorum Deorum opera inſpicere, quicunque aliquid in adminiſtrando imperio nobiſcum agunt, ne ad res obeundas torpeſcant: deinde innumerabilia mihi ſunt agenda, quæ vix præ tenuitate aſſequi queam. Non enim ſolùm generalibus illis meæ adminiſtrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus adminiſtratis, ceu curarum parte ſublevato, quieſcere mihi licet: ſed oportet me & hæc facere, & eodem tempore undique aſpicere, omniaque contemplari: non ſecus ac illum in Nemea bubulcum, furantes, pejerantes, ſacrificantes, ſiquis libavit, unde nidor ac fumus aſcendat: quis ægrotans, aut navigans invocarit. Quòdque omnium eſt operoſiſſimum, uno eodemque tempore in Olympia hecatombæ intereſſe, in Babylone belligerantes intueri, apud Getas grandinare, apud Æthiopas convivari. At ne ſic quidem querelas evitare facile eſt: ſed ſæpenumeo, cæterique Dii, & homines galeati, totam noctem dormiunt: me verò lovem placidus ſopor haud tenet unquam. Si enim vel paululum nictaverimus, verax ilico Epicurus iſte eſt, qui nulla providentia, quæ in terris geruntur, proſpicere nos affirmat. Atque hoc periculum haudquaquam con-

πεῖπε οἱ ἄνθρωποι περιόντων αὐτῷ. ἀλλ' ἀστρώτοις μὲν ἡμῖν οἰκεῖοι ἔσονται, ἀκτίσονται δὲ αἱ ἀγυιαὶ, ἄπωδοι δὲ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ δὲ οἱ βωμοί. καὶ ὅλως, ἄθυτα, καὶ ἀκκαλλίστρωτα, καὶ ὁ λιμὸς πολύς. τοιγαροῦν, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται, ὑψηλὸς μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης ἕστηκε, τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖν χεροῖν, καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται, μεθύουσι. καὶ εἰ τύχοι, ἐγκαθεύδουσιν. ἐγὼ δὲ, ἄκρυπνος, ἐν ἅπασι τοῖς πράγμασι μεριμνῶ καὶ φροντίζω, καὶ ὑμῶν, καὶ ἐμαυτοῦ τὰ δικαιότατα εἶναι δοκῶν τετιμημένος. ὥστε ἥδέως ἂν ἐροίμην τοὺς φιλοσόφους, οἱ μόνοι τοὺς θεοὺς εὐδαιμονίζουσι, πότε ἐν σχολάζουσιν ἡμῖν τῇ γῇ, καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι, μυρία ὅσα ἔχοντες πράγματα. ἰδοὺ γὰρ ὑπ' ἀσχολίας, τοσαύτης οὔσης δίκης φυλάττομεν ἀποκειμένας, ὑπ' ἀργῶν ἤδη, καὶ δραχμῶν διεφθαρμένας. καὶ μάλιστα ὑπόσαι ταῖς ἐπιδήμοις, ἐν τέχναις ἐσθ' ὅτε ἀνθρώπους τινὰς σωιζούσαις, πάνυ παλαιὰς εἶναι αὐτῶν. οἱ δὲ, κεκοφάσιν ἀπαιτοῦσιν, καὶ ἀγανακτοῦσι, ἐν τῷ δίκῃ ἐπιθοῦσιν, καὶ μὲ τῆς βραδυτῆτος αἰτιῶνται, ἀγνοοῦντες ὡς τὸν ὀλιγωρίᾳ τὰς κρίσεις ὑπερημέρους σωιζόν ἔχειν, ἀλλὰ ὑπὸ τῆς εὐδαιμονίας, ἣν σωιζόμενοι ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι. τοῦτο γὰρ τὴν ἀσχολίαν καλοῦσι. Ἐμοὶ γοῦν ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἀκούων δυσχεραίνοντι, λέγειν ἔφης σὺ τὸν ἐπόλμων. ἐπὶ δὲ σὺ τοῖς τύπτων τοὺς λόγους εἰσάγαλες, ἐν δὴ λέγω. πάνυ ἀγανακτοῦσιν ὦ πάτερ, καὶ χειλιάζουσι, καὶ ἐς τὸ φανερὸν μὲ ὑ τολμῶσι λέγειν, ὑποβομβοῦσι δὲ συσκιαζόμενοι τὸ χρέον. ὡς ἔδη πάλαι τὰ καθ' αὐτοὺς ἐδόκει temnendum, si homines hæc dicenti credant. Sed templa coronis carebunt, sine nidore erunt plateæ, sine libamentis crateres, frigidæque passim aræ, denique sine sacrificiis, ac victimis omnia, multaque fames futura. Proinde veluti navium gubernatores, sublimis solus in puppi stare soleo, clavum præ manibus habens: vectores autem alii inebriantur, & si fors ita ferat, indormiunt. Ego verò insomnis ac jejunus pro omnibus animo & mente sum solicitus, eo nomine tantùm honoratus, quòd videor esse dominus. Quare lubenter philosophos istos interrogarim, qui solos Deos beatos prædicant: quando tandem & nectari vacare nos, & ambrosiæ putarent, adeò innumeris implicatos negotiis. Ecce enim præ continuis occupationibus tot controversias intus repositas jam olim servamus, situ, araneisque jam propè corruptas: præcipuè eas, quas scientiæ atque artes adversus quosdam homines habent admodum antiquas illarum nonnullas. Illi verò vociferantur undique & indignantur, ac justitiam inclamant, neque tarditatis accusant; nescii non negligentia differri ultra diem legitimum hæc judicia, sed ob fœlicitatem illam in qua nos versari putant. Hoc enim nomine perpetuas occupationes vocant. *Mercurius.* Ipse etiam Iupiter, multa hujusmodi graviter ferentes audiens, dicere tibi non audebam: at siquidem de his mentionem fecisti, eloquar sanè. Valdè indignantur, pater, & animo ferunt iniquo, nec palam audent profiteri, sed apud se submurmurant inclinati, tempus accusantes: quos tamen conveniebat jam olim propriis viribus cognitis, rebus judicatis

ζεις, πέρχειν ἤμεσον τοῖς δεδικασμένοις. Ζ. τί δὲν ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ; σοὶ πείθεσθαι αὐτοῖς ἀγορὰν δικῶν, ἢ ἄλλως εἰς ὕστερα παραγελᾶσθαι; Ἑρ. ἄριστον. ἀλλὰ ἤδη ἀποδῶμεν. Ζ. ἴστω ποιῶ. σὺ μὲν κήρυττε κατασπείρεσθαι, ὅτι ἀγορὰ δικῶν ἐν τῷ τάδε. πάντας ὁπόσοι τὰς γραφὰς ἀπενηνόχασιν, ἥκειν τήμερον εἰς Κρόνου πάγον. ἐκεῖ γὰρ τῶν μὲν ἄλλων ἀποκληρῶν σφίσι τὰ δικαστήρια κατὰ τὸ λαχὸν ἡ πυκνότης ἐξαπίνης ἀπολεῖ. εἰ δέ τις ἄδικον οἰόμενος γεγονέναι τῶν κρίσεων, ἐξεῖναι ἐφίεται ἐπ' ἐμὲ, δικάζεσθαι ἐθέλοντι· ὡς εἰ μηδὲ τὸ παράπαν ἐδεδίκαστο. σὺ δὲ ὦ πάτερ; πρὸς ζόφον ἀπὸ τὰς σεμνὰς θεὰς, ἀποκλήρου τὰς δίκας, καὶ ἐπίσκοπος τῶν δικαζομένων. Δι. οὐδὲ ἐς τὴν γῆν, ἵν' ἐξελαυνόμενος ἀπὸ τῶν ἡμετέρων πάλιν ἐπὶ σὲ βίαν, τὴν ἀδικίαν ἐπιζημίωσιν ἐμὲ φέρουσα; Ζ. χρηστὰ ἐλπίζειν με δεῖ. πάντας γὰρ ἤδη πεπείκασιν αὐτοὺς οἱ φιλόσοφοι σὲ μὲν ἀδικίας ἀθῳωθῆναι, καὶ μάλιστα ὁ τοῦ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ὑπερεπαινέσας, καὶ ἀγαθὸν τὸ μέγιστον ἀποφήνας. Δι. πάνυ γὰρ ἂν φαίης αὐτὸν εἰπεῖν ὕστατα οἱ σοὶ ἐμοὶ λόγοι. ὃς ἀγαθοῦ θεὸς τοῖς ἐνδικα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμπεσὼν, ἵππον ἄβλαβῆ τε κατεῖδε, μὴ ἂν τὰ

dicatis acquiescere. *Iup.* Quid igitur tibi videtur Mercuri? statim-ne illis forum constituemus? an mavis ut in proximum annum illis diem dicamus? *Merc.* Nequaquam sed jam agendi copiam faciamus. *Iup.* Ita fac. Tu quidem devolans proclama, quòd judiciale forum hoc pacto constituetur. Quotquot diem dixerunt, hodie in Areopagum veniant: ibi justitia sorte distribuet juris actiones pro ratione classium ex omnibus Athenien sibus. Quòd siquis iniquum judicium crediderit esse latum, licebit ad me provocanti denuo judicium experiri perinde ac si sententia prorsum lata non fuisset. [1] Tu verò filia [2] Deabus venerandis assidens, actiones sorte distribue, & inspice judicantes. *Iustitia.* Iterumne in terram, ut ejecta ab illis, denuo fugitiva è vita abeam, ubi injustitiam irridentem ferre non potero? *Iup.* Bene sperandum. Jam enim omnino persuaserunt ipsis Philosophi, ut te injustitiæ anteponant: præsertim filius ille Sophroniſci, qui quod justum est summopere laudavit, idque bonorum maximum declaravit. *Iust.* Scilicet ei quem dicis, valdè profuerunt habiti de me sermones, qui undecim viris traditus, & in carcerem conjectus, cicutam miser biberit, ne [1] gallo

1 *Tu verò filia*] Phurnutus Iovem Iustitiæ patrem creditum ait, ea ratione, quòd sit princeps & Imperator universorum, quodque quæcunque reges facerent, ut justa & æqua putarentur. Eadem ratione Anaxarchus Sophista in quarto Historiarum Arriani antiquos ait Iovi assistentem justitiam fecisse, quam interpretationem Arrian. non satis probat. *Cogn.*

2 *Deabus venerandis assidens*] Harpocration scribit Athenienses vocare Erinnyes σεμνὰς θεὰς quasi dicas, Deas castas & incorruptas. Pausan. in Corinthiac. ait Semnas ac Sicyoniis, Eumenides dici ab Atticis: in Attica tamen etiam Deas Semnas vocari. Has vocat Hesiod. in Teogo. Erimyes. Semnis Diis oves prægnantes immolabant & melicratum. *Idem.*

ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδεδωκώς, ὥστε τοσοῦτον ὑπερίσχυον οἱ κατήγοροι τὰ παρὰ τὴν ἀδικίαν φιλοσοφοῦντες. Ζ. ξένα ἔπη τοῖς πολλοῖς τὰ τῆ φιλοσοφίας ἦν. τότε, καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες. ὥστε εἰκότως εἰς τὸν Ἄνυτον ἢ Μέλητον ἔρρεπε τὰ δικαστήρια. τὸ γὰρ νῦν εἶναι οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τριβωνῖται, καὶ βακτηρίαι, καὶ πῆραι, καὶ ἀπανταχοῦ πώγωνες βαθεῖς, καὶ βιβλίον ἐν τῇ δεξιτερᾷ, καὶ πάντες ὑπὲρ σοῦ φιλοσοφοῦσι; μισοῦσι δὲ οἱ πλείστοις καὶ ἅλας, καὶ φάλαγγας, ἀλλήλοις ἀπαντῶντων. καὶ εἷς ὅστις ὁ τρόφιμος ἢ δεῖπνος εἶναι δοκεῖ βάλητος. πολλοὶ γὰρ τὰς τύχας ἀφέντες, ἃς εἶχον πρὶν, ἐπὶ τὴν πήραν ἔξεσαν, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἥλιον εἰς τὸ μέλαθρον ἐπιχρώσαντες, αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων ἐξέρχονται, οὐ δὲ τὴν σὴν δεῖπνον ἐπαινοῦσιν. ὥστε καὶ τὴν παροιμίαν, ὅτῳ ἂν τις ἐν πλοίῳ πεσὼν ἀφορμῶσι ξύλα, ἢ ἴνδικ ἂν ἀσπίδα ὁ ὀφθαλμὸς, ἀπορῆσαι φιλοσόφου. Δι. καὶ μὴν ἔτοι μὲ ὁ Ζεῦ ἐδεδίεσαν, ὡς ἀλλήλοις ἐρίζοντες, καὶ ἀγανακτοῦντες ἐν αὐτοῖς, εἰς ἐμὲ διεξέρχονται. φασὶ δὲ τοὺς πλείστους αὐτῶν, ἐν μὲ τοῖς λόγοις, ὡσανεὶ θαυμάζειν μι. ἐπὶ δὲ τῇ πραγμάτων, μὴ δὲ τὸ παράπαν ἐς τὴν οἰκίαν ὥστε δέχεσθαι, ἀλλὰ θύρας εἶναι ἀποκλείοντας, ἢν ἀφίκωμαί ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας. πάλαι γὰρ τὴν ἀδικίαν ὑποπτεύουσί αὐτοῖς. Ζ. ἐ πάντες ὦ Διὸς

gallo quidem Æsculapio persoluto: tantum prævaluerunt accusatores, contraria de justitia philosophantes. *Iup.* Nova adhuc plerisque tunc erat philosophia, paucique etiamdum philosophabantur. Quare non absre ad Anytum & Melitum judices tum inclinabant. At nunc an non vides quantum ubique palliorum, baculorum, perarum? ut ubique promissa barba, libellus in sinistra, omnesque pro te philosophantur? Plena autem & ambulacra turmatim atque gregatim mutuo sibi obviam euntium: nemoque prorsum est qui non virtutis alumnus videri cupiat. Nam multi relictis artibus, quas antè exercebant, ad peram prosilientes, & pallium, corpusque ad solem Æthiopico colore inficientes, philosophi extemporales, ex coriariis vel fabris prodeuntes obambulant, teque ac tuam virtutem collaudant, ut juxta proverbium, Citiùs aliquis in navi cadens ligno destituatur, quàm quocunque aspexerit oculus, philosophum desideret. *Iust.* At verò, Iupiter, hi me territant, dum inter se altercantur, & improbè se gerunt in iis ipsis quæ de me commemorant. Aiunt & plurimos eorum, sermonibus quidem simulare me: at re ipsa ne in ædes quidem admittere, sed præ se ferre quod excluduri me sint, si unquam ad fores ipsorum accessero, à quibus injustitia olim hospitio est excepta. *Iup.* Non omnes, filia, sunt fla-

1 *Gallo quidem Æsculapio*] Cum draconc etiam gallum attributum legimus propter vigilantiam, de quo ipsi res sacra fiebat. Quin & Socrates apud Platonem moriturus, sumpto veneno, cùm puer illi detexisset, quòd illi jam frigerent præcordia, gallum debemus ô Crito. *Cogn.*

1 Ἄνυτ-

χαιρ μοχθηροί εἰσιν. ἐγωὶ δ' κἂν ἑνὸς τοι χρηστὸς ἐπύχῃς. ἀλλ' ἄπιθι δή, ὡς κἂν ὀλίγας τήμερον ἀκούσωμεθ' ἔτι. Ερ. [1] ἀπίωμι ὦ Δίκη δῆτα Σούνιν, μικρὸν ὑπὸ τὸ Υμηττὸν ἰοῦσι τὸ λευκὸ τὸ Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο ἐκεῖναι ἄκραι. σὺ γὰρ ἴσως ἐκλελῆθας πάλαι τὴν ὁδόν. ἀλλὰ τί δακρύεις, καὶ κατηφίζεις; μὴ δείδιθι. σὲ γὰρ ὄμμα τὰ ἐν τῇ βίᾳ πεφύκασιν ἐκεῖνοι πάντες οἱ σκίρρωσις, καὶ πιτυοκάμπται, καὶ βυσιρίδαι, καὶ φαλαρίδαι, ὃς ἐδεδίεις τότε. νυνὶ δ', σοφία, καὶ ἀκαδημία, καὶ στοά, καὶ πάντα χωροῦσι, καὶ πανταχοῦ σε ζητοῦσι, καὶ ἐκεῖ σοῦ λελήσονται, κἀκποῦσι ἔτι ποθὲν εἰς αὖθις περιόψοιο πάλιν. Δι. σὺ γὰρ μοι πάλαι ὦ Ἑρμῆ ἦν ἔπιος μόνος, ἅτε συνὼν αὐτοῖς τὰ πολλὰ, καὶ συμπατρίδων, ἐν τε γυμνασίοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ ἀγορᾷ γὰρ εἶ, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις παρόντες, ὁπόσοι μοχθήσουσι. καὶ εἴ δυνατή μοι παρ' αὐτοῖς ἡ μονή. Ερ. νὴ Δία ἀδικοίμι γὰρ ἄν, ὡς ἀδελφοῦ σε ὄντος μὴ λέγειν. ἐπεὶ ἐλίγα γὰρ ὅσοι τῆς φιλοσοφίας ἠφίλωσαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν. καὶ γὰρ εἴ μηδὲν ἄλλο, αἰδοῖ γοῦν τῷ χρόνῳ, μετρίους ἀμφοτέρους ἐμφορεῖσθαι. πλὴν ἀλλὰ ἐν μοχθηροῖς πᾶσι σοφόν ἐστιν. ἔχει γὰρ οἶμαι πάλαι λέγειν, οἵοις ἢ ἡμισφοῖς, καὶ ἡμιφαίλοις. ἐπεὶ γὰρ αὐτοὺς μετέβαλεν ἡ φιλοσοφία ἐξηλάσθησαν, flagitiosi. Satisque est si paucos nanciscare probos. Verùm abite jam, ut vel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. *Merc.* Abeamus Iustitia, rectà versus Sunium, paululum sub Hymetto ad sinistram Parnethis deflectentes, ubi duo illi vertices. Tu enim videris jam olim esse oblita viæ istius. Sed quid fles, & lamentaris? ne metuas. Non ampliùs ita se habent res humanæ: mortui sunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Busirides, & Phalarides, quos tunc pertimescebas. Nunc Sapientia, Academia, Stoaque tenent omnia, & ubique te quærunt, & de te disputant, hiantes & expectantes ficunde ad ipsos iterum devoles. *Iust.* Proinde, Mercuri, tu solus verum mihi possis dicere, (ut pote qui cum ipsis degas plerumque & conversèris cùm in gymnasiis, tum in concione. Nam tu es forensis, & in concionibus præconem agis) quales sint: & num apud ipsos commorari queam. *Merc.* Agerem injustè per lovem ni tibi quæ mea es soror, dicerem. Ipsorum enim plerique non parum utilitatis ex philosophia perceperunt. Etenim si nihil aliud, habitus saltem verecundia, minus delinquunt. Attamen & in flagitiosos aliquos incides (decet enim, opinor, verum fateri) & in semidoctos nonnullos, & semimalos. Etenim postquam acceptos eos alio colore inficiebat Philosophia: illi quidem

1 Ἀπίωμι, ὦ Δίκη, δῆτα τὸ Σούνιν, μικρὸν ὑπὸ τὸ Υμηττὸν, ἔνθα τὸ λευκὸ τὸ Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο ἐκεῖναι ἄκραι] Athenarum hoc loco τοπογραφίαν describit, & tanquam ab oriente venienti primum occurrit Sunio, & Athenas ad sinistra Parnethis ponit, duæ vero illæ summitates, de quibus loquitur, fuerunt Acropolis, ubi erat Minervæ colossus à Phidia elaboratus, & Areopagus, fuerunt enim Athenæ bicipites, ut Parnassus. *Palm.*

ὁπόσοι μὲ ἐς πόρρω ἴσιον τὸ βαφῆς, χρηστοὶ ἀκεραίως ἀπεπλάθησαν, ἀμιγεῖς ἑτέρων χρωμάτων. καὶ σοῦσμα τῶν σὴν ὑποδοχήν, ὅτοι ἑτοιμότατοι. ὅσοι δ' ὑπὸ δ' παλαιᾷ ῥύπῳ μὲν ἐς βάθος περιδέξασθε ὁπόσον δύσποιον δ' φαρμάκου, τ' ἄλλων ἀμείνους. ἀπλεῖς δ' ὅμως, καὶ μιξόλευκοι, καὶ ποικιλόχροοι, καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χρόαν. εἰσὶ δ' οἳ ἐ μόνον ψαύσαντες ἔκποθεν δ' λέντο ἄκρου τῆ δικτύλου, καὶ ἐπιχρίσασθε μόνον τ' ὀσφύος, ἱκανῶς οἴονται ἐ ὅτοι μεμελανθάφθαι. σοὶ μόνοι δῆλον ὅτι μὴ τῶν ἀρίστων ὑ λιστερᾶς ἔσῃ. [1] ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἤδη παλαιάζομεν τῇ Ἀττικῇ. ὥστ τὸ μὲ Σούνιον, εἰ δεξιᾶ καταλείπομεν, ἐς ἤ τὴν ἀκρόπολιν ἐπιδιώμεθ ἤδη. καὶ ἐπείπερ κατεβαθήκαμεν, αὐτὴ μὲ σύνταξίς τις ἐπὶ δ' πύγε καθῆσθαι τὴν πύκα ὁρᾶσαι, καὶ ἀσκεμμένοι ἔς' ἂν κηρύξω τὰ ὑπὸ δ' Διός. ἐγὼ δ' ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς, ῥᾷον ἅπαντας ἐπαΐσω εἰ δ' ἐπηκόω ἀσφαλέσομαι. Δι. μὴ ἀσπερχῶς ἀπόλθῃς ὦ Ἑρμῆ, πρὶν εἰπεῖν ὅσις ὅτ' ὁ ἀσσείων ἐστι. ὁ κερματοφόρ. ὁ τὴν σύριγγα. ὁ λάσι ἐκ τοῦ σκιλοῦ. Ερ. τί φῄς, ἀγνοεῖς τ' Πᾶνα, τ' Διονύσου θρεπτόπαντων τ' βακχικώτατον; ὅτ ὦκέ μὲ τὸ πρόσθεν ἀνὰ τὸ Παρθένιον. ὑπὸ δ' τ' Δάπιδ ἐπίπλαγη, καὶ τὴν Μαραθωνάδ τ' βαρβάρων ἀπέβασιν, ἥκει ἄκλητ τοὺς Ἀθηναίοις σύμ-

dem quotquot ad satietatem tinctturam imbiberunt, accuratè probi effecti sunt, nullo alieno colore permixti: & ad susciendam te, hi sunt paratissimi. Quotquot autem præ veteri illuvie, tinctorii veneni vim integram in intimas partes non receperunt, aliis quidem sunt meliores, sed tamen imperfecti, & semialbi: maculosi, & colore pardalium. Sunt autem qui cùm foris tantùm attigerint lebetem summo digito, & sibi fuliginis nonnihil illeverint, abundè putent sibi mutatum colorem. Planum sanè est fore, ut cum optimis conversèris. Sed inter loquendum, Atticæ jam appropinquamus. Quare Sunium quidem ad dextram relinquamus: ad arcem autem jam hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem hîc alicubi super campo sede, ad Pnycem respiciens, & exspectans donec proclamavero, ea quæ sunt à Iove imperata. Ego verò arce conscensa, sic faciliùs ex loco unde exaudiri possim omnes advocabo. *Iust.* Ne priùs abieris Mercuri, quam dicas quisnam iste sit, qui huc accedit, corniger fistulam habens, & cruribus hirsutus. *Merc.* Quid ais? non nosti Pana illum ex Bacchi ministris omnium maximè bacchicum? Hic antea habitabat in monte Parthenio: tempore autem quo Datis classe est advectus, & Barbari in Marathonem egressi, venit non vocatus opem ferens Athenienſibus. Ab

1 Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων] Lucas Holstenius in notis ad Stephan. de urbibus in ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ hoc modo interpretandum inquit: *Sed dum sic loquimur Atticæ jam appropinquamus. Quare, Sunio ad dextram relicto, ad Acropolin jam hinc declinamus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem alicubi hic in rupe consida, Pnycem versus prospiciens expectansque donec ea, quæ sunt à Iove mandata, proclamavero.* Sic enim ὅπου τῦ πάγυ vertendum, non ut male interpretes *super vicum* aut *super campo*. Alm.

1 Τὰς

μηχ. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, τὴν ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σκήλυγγα τὴν τῶν ἀπελαθόρμων, οἰκεῖ μικρὸν ὑπὲρ Πελασγικοῦ, εἰς τὸ μεσημβρινὸν σκοπιλᾶν. ἢ καὶ ὡς τὸ εἰκός, ἰδὼν σε γεῖτονα, σχίσιον δεξιωσόμενον. Παν. χαίρειν ὦ Ἑρμῆ ἐ Δίκη. Ερ. καὶ. Δι. καὶ σύγε ὦ Παὶ μουσικώτατε, καὶ παθηλικώτατε σατύρων ἁπάντων. Ἀθλίως ἦ, καὶ πολεμικώτατε. Π. πῆ ἦ ὑμῶς ὦ Ἑρμῆ, δῆτα χρεία ἤγαγεν; Ερ. αὐτὴ σοι διηγήσεται τὰ πάντα. ἐγὼ ἦ, ἐπὶ τὴν ἀκροπόλιν, καὶ τὸ κήρυγμα. Δι. ὁ Ζεὺς ὦ Παὶ, καταπέμψει με, ἀποπληρώσοντα τὰς δίκας. σὺ ἦ πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχεις; Π. τὰ μὲν ἄλλα, εἰ κατ' ἀξίαν σχήσω παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ πολὺ καθυδρίστερα τῶν ἐλπίδων. καὶ ταῦτα, πολεμικώτατα ἀπασῶν μόνων κυδιόμενοι, τὰ ἐκ τῶν βαρβάρων. ὅμως ἦ, ὦ Ζεῦ, ἡ τρὶς ἢ τέτταρας ἐνιαύτους, ἐπιλεξάμενοι τέμενος ἱερὸν, θύουσί μοι, πολλῆς τῆς κνίσσης ἀπτόζουσι. οἵτ' ἐκκόπτοντες τὰ κρέα, ποιησάμενοί με τῆς εὐφροσύνης μέτοχον, καὶ ψιλῆς ἐμπίπτοντες τῆς κρέατος. πλὴν ἀλλὰ ἔχει τινά μοι ψυχαγωγίαν ὁ γέλως αὐτῶν, καὶ ἡ παιδιά. Δι. τὰ ἄλλα ἦ ὦ Παὶ, ἀμείνους σχοῖς χρηστὸν ἐμφύσας τὸν τῶν φιλοσόφων. Π. πῶς λέγεις τοὺς φιλοσόφους; ἆρ' ἐκείνους τοὺς κατηφεῖς, τοὺς σκυθρωποὺς ξυνάμει πολλοὺς, τοὺς τὸ γήθειον ὁμοίως ἐμοὶ, τοὺς λάλους; Δι. καὶ μάλα. Π. οὐκ οἶδα ἄ, τι ἐ λέγουσιν, οὐδὲ συνίημι τὸν σοφὸν αὐτῶν. ὄρεσιν ὦ ἔοικε, καὶ τὰ κομψὰ ταῦτα ῥήματα, καὶ ἀκρὰ, ὦ μεμάθηκα ὦ Δίκη. Ab eo tempore, accepta ista quæ est sub arce spelunca, habitat paulum infra Pelasgicum, inter inquilinos census. Et nunc ut verisimile, nos ex vicinia conspicatus, accedit salutaturus. *Pan.* Salvete Mercuri, & Iustitia *Merc.* Et tu. *Iust.* Et tu utique ô Pan, Musicorum studiosissime, omniumque saltatorum Satyrorum agillime, Athenis etiam bellicosissime. *Pan.* Quænam vos Mercuri, huc adduxit necessitas? *Merc.* Hæc tibi enarrabit omnia: ego verò in arcem hinc, & ad præconium abeo. *Iust.* Iupiter, ô Pan, misit me ut sortito distribuerem actiones forenses. At tibi quomodo se res habent Athenis? *Pan.* Haudquaquam, in universum quidem, pro dignitate apud ipsos ago sed multò quàm speraram deteriùs: idque cùm tantum depulerim tumultum illum à barbaris exortum. Sed tamen bis ter-ve quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo coleato, multùm grave olente, mihi sacrificant. Deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ ejus velut testem adhibentes, & tenui quodam honorantes applausu: quanquam nonnihil animum meum oblectat risus ipsorum & lusus. *Iust.* Inter cætera Pan meliores ad virtutem facti sunt à philosophis. *Pan.* Quosnam istos dicis philosophos? num tetricos illos vultuque tristes simul multos, barba mihi adsimiles, & loquaces? *Iust.* Maximè. *Pan.* Nescio quid dicunt: sapientiam ipsorum non intelligo. Etenim montanus ego sum, nec subtilia ista, urbanaque verba didici Iustitia. Nam unde

1 Τὲς τὸ γήθειον ἐχ ὁμοίως ἐμοὶ] Τὲς τὸ γήθειον ὁμοίως ἐμοὶ, ut mox καὶ λιὰ μάλα ἔοικε τῇ τῶ πάγωρ ὁμοίωται. Pan idem qui & nunc loquitur. *Marcil.*

1 Πάν-

πόθεν γάρ ὁ Ἀρκαδίας σοφιστὴς, ἢ φιλόσοφος; μέχρι μὲν πλαγίου καλάμου, καὶ τοῦ σύριγγος, ἐγὼ σοφός. τὰ δ' ἄλλα, αἰπόλος, καὶ χορδοτὴς, καὶ πολεμικὸς ἦν δῆτα. πλὴν ἀλλ' ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ κεκραγότων, καὶ δρεστὴν πᾶσι, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἄγνωστα ἐμοὶ, καὶ ξένα ἐνόματα. καὶ τὰ ὀρθότατα μέν, εἰρωνικῶς σφόδρα χρῶνται πρὸς ἀλλήλους λόγοις. ἀρξάμενοι δὲ τῆς συνουσίας, ἐπιτείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον. ὥστε ὑπερδιακινούμεθα, καὶ μεγάλα λέγειν ἐθελόντων, τό τε πρόσωπον ἐρυθριᾷ, καὶ ὁ τράχηλος οἰδεῖ, καὶ αἱ φλέβες ἐξαίρονται, ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ὁπόταν εἰς τοὺς τὸν αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζωνται. διαταραξάντες γὰρ ἐν τοῖς λόγοις, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοπούμενον συγχύσαντες, ἅπασι λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ, τὸ ἰδρῶτα σὺν τῷ μετώπῳ ἀγκύλῳ τῷ δακτύλῳ ἀπεξεσμένοι. καὶ ἔστιν κρατεῖν ἔδοξεν, ὃς ἂν μεγαλοφωνότερον αὐτῶν ᾖ καὶ θρασύτερον. πλὴν ἀλλ' ὅγε λεὼς, ὁ πολὺς, τιμῶσιν αὐτούς. καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων σχολαίους. καὶ παρίασιν, πρὸς τὸ θρασύτερον ἐκ τοῦ βοᾶν κεκληδόνες. ἐμοὶ μὲν ὦν ἀλαζόνες πάνυ ἐδόκουν εἶναι τούτων, καὶ ἀνιαρῶς ἐπὶ τῇ τῶν ὀνόματων ὁμοιότητι. εἰ δέ γε δημωφελές τι εἶχεν τῇ βοῇ αὐτῶν, καί τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκείνων ἀπεφύετο αὐτοῖς, οὐκ ἂν εἶπεῖν ἔχοιμι. πλὴν ἀλλ' εἶχε δῆτ μηδὲν ἀποτελούμενον, τἀληθῆς διηγήσασθαι, εἰκῇ γάρ ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ὁρᾷς, πολλῶν αὐτῶν πολλάκις ἤδη ἐπαστάμενον ἐκ δίλλου ἀφάμενον. Δι. ἐπίσχες ὦ Πάν. οὐχ ὁ Ἑρμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξε; Π. πάνυ μὲν δή.

unde in Arcadia sophista vel philosophus foret? Ad obliquum usque calamum, & fistulam doctus ego sum: cæterùm pastor, saltator, & si sit opus, bellator. Audio tamen illos assiduò vociferantes, ac virtutem nescio quam & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primùm quidem sermones inter se pacificè ordiuntur: sed procedente disputatione, intendunt vocem ad orthium usque: ita ut cùm nimium distendantur, magnaque eloqui contendant, illis facies rubescat, collum intumescat, & venæ sint extantiores, quales tibicinum, quando tibiam angustam inflare vi quadam coguntur. Conturbatis igitur sermonibus, eoque confuso quod principio instituerant, plerique sese mutuis convitiis incessentes, sudorem ex fronte, incurvo digito abstergentes, abeunt. Atque hic demum vincere visus est, qui clamosior & confidentior esset. Sed tum vulgus admiratur eos, in primis verò quibus nihil rerum necessariarum curæ est, & astant confidentia & clamore illorum excitati. Hinc fiebat ut mihi viderentur arrogantes, & barbæ similitudinem ægrè ferrem. Num autem ipsorum clamori aliquid ineffet quod reipubl. conduceret, & boni aliquid ex verbis illis, nasceretur ipsis, dicere non possum. Quanquam si verum dicere convenit, nihil præmetu reticendo (etenim in speculâ, ut vides, habito) multos ipsorum sæpenumero jam conspicatus sum sub obscuram vesperam. *Inst.* Tace Pan, annon Mercurius tibi jam visus est proclamare? *Pan.* Maximè.

Ερ. ἀκούετε λεώς. ἀγορᾶν δικῶν ἐμοὶ τύχη καθεζομένοις τήμερον, ἐλαφηβολιῶνος ἑβδόμη ἱσταμένου. ὁπόσοι γραφαὶ ἀπήγχυσαν, ἅπαν εἰς Ἄρειον πάγον, ἵνθα ἡ δίκη δικαιοῖ τὸ δικαιότερον, καὶ αὐτὴ παρίζει τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταί, ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. ὁ μισθὸς, τριώβολον ἑκάστης δίκης. ἀριθμὸς τῶν δικασῶν, καὶ λόγον ὁ ἐπιλέξασθε. ὁπόσοι δ' ἀποθνήσκουσι χαῦλοι, πρὶν εἰσελθεῖν ἀπὸ δικαστοῦ καὶ τούτους ὁ Αἰακὸς ἀναπεμψάτω. εἰ δέ τις ἄδικα δεδικασμένος εἴπτωσι, φάσκων ἀμαυρότερα τὴν δίκην. ἢ δ' ὅς, ἐπὶ τὸν Δία. Π. βαβαὶ ὁ ἡσυχῶν. ἡλίκην ὦ Δίκη ἀνεβόησαν, ὡς ὁ ἐν ἀγορᾷ σωφρόνων ἤλκησεν ἐκάλεσε πρὸς τὸ ἄκαιρος. καὶ ὁ Ἑρμῆς δ' ἤδη παίζει. ὥστ' ὑμεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε, καὶ ἀπέλθητε, καὶ λάχετε, ὥσπερ ὑμῖν νόμος. ἐγὼ δ', ἐπὶ τὸ ἀσφάλειον ἀπέλθω, συλλέξομαί τι μέλος τοῦ ἐρωτικοῦ, ᾧ πάνυ ἐώθη ἐπικερτομεῖν. ἀκηκόασιν δ', καὶ λόγον τοῦ δικαιοτάτου, ἄλλως ἔχοιμι, ὁ σήμερον τοῦ τὸ Ἀρείου πάγου δικαζόμενον ἀκούστε. Ερ. ἄγε ὦ Δίκη, ἀκολούθει. Δι. ἐγὼ λέγω. ἄγετε γάρ, ὡς ὁρᾶς ἀκόλουθοι ἕπεσθε, ὥσπερ οἱ σφῆκες ἀκολουθοῦντες τὸν ἄκαρον. Ἀθηναῖος. εἰληφά σε ὦ κατάρατε. Αλ. συκοφαντεῖς. Αλ. δύσεις ποτὲ ἤδη τὸν δίκλω. Αλ. ἐξελίξω σε, δεινὰ εἰργασμένον. Αλ. ἐμοὶ ἀκολούθησον. Αλ. ἕπου μιᾶρι πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἄγχαμε. Δι. εἶεν ὁ θεσπέσιος ὦ Ἑρμῆ; τὸν μὲν ἄλλως δίκης, ἐς τὸν αὖριον ὑπερβαλόμενος. σὲ μέντοι ἔγωγε, κλαπᾶδον μὲν. *Merc.* Audite populus. Forum judiciale, quod fœlix faustumque sit hodierno die instituemus, qui Februarii est septimus. Quicunque igitur actiones detulêre, in Areopagum veniunto: ibi Iustitia forum sortietur, aderitque ipsa judicantibus. Judices ex omnibus Athenienſibus dabuntur: merces pro quaque lite, trium erit obolorum: numerus judicum ſecundum accuſationis æſtimationem. Quotquot autem relictis actionibus, priuſquam judicio experiri potuerint, mortui ſunt, hos remittat Æacus. Quod ſiquis iniquè judicatum putaverit: ad alium judicem, nimirum ad Iovem provocabit. *Pan.* Papæ! qualis tumultus! quantum Iuſtitia, exclamarunt! ut undique properè concurrunt, ſeſe mutuo trahentes per acclive ſurſum verſus Areopagum! Iamque adeſt Mercurius ipſe. Quare vos actionibus operam date, ſortimini, & diſceptate, ut veſtræ ferunt leges. Ego verò ad ſpeluncam hinc digreſſus, fiſtula canam carmen aliquod amatorium, quo Echonem ſoleo probris inceſſere. Cæterùm auſcultationum & orationum judicialium ſatis ſuperque habeo, ut qui quotidie in Areopago litigantes audiam. *Merc.* Age Iuſtitia, advocemus iſtos. *Iuſt.* Rectè dicis. Nam affatim ut vides, accedunt tumultuantes, ut veſpæ quæ verticem circunſtrepunt. *Athenienſis.* Cepi te ô ſceleſte. *Alius.* Sycophantam agis. *Alius.* Pœnas jam tandem dabis. *Al.* Convincam te gravis facinoris. *Al.* Mihi primo ſortire. *Al.* Sequere, ſceleſte, ad judicem. *Al.* Ne me ſuffoca. *Iuſt.* Scis quid faciamus Mercuri? Cæteras quidem lites in craſtinum rejiciamus: hodie autem eas

τὰς τοιαύτας, ὑπὲρ ὧν τί χρὴ, ἢ βίοις, ἢ ἐπιτηδεύμασι, πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐπηγγελμένοι. καί μοι ταύτας ἀναδοθήτω χειρόγραφον. Ερ. μίθη πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμοῦ. Δι. ἐπὶ λῃστὰς κλήρωσον. Ερ. ἡ πρὸς τὴν ἡδονῆς, ἀδικίας, ὅτι τὸν ἐραστὴν αὐτῆς Διονύσιον ἀπεσπάκασιν. Δι. πίνει ἐκεῖνοι. Ερ. πρὸς Ἀριστίππου τρυφὴν πρὸς δρεπτίδα. Δι. πίνει δὲ τούτοις δικασταὶ τοσοῦτοι. Ερ. δημοσιωθήσεται, φασὶν Διογένει. Δι. τρεῖς λάχωσι μόνοι. Ερ. ἡ γραφὴ τὴν Πύρρωνος λιποταξίαν. Δι. σύνεισι κρινοῦσι. Ερ. βούλῃ δὲ ταύτας ἀποκληρῶμεν ὦ δίκη, τὰς δύο, τὰς ἀρχαίας, τὰς ἀπολωλεκυίας κατὰ τὸ ῥητορικὸν; Δι. τὰς παλαιὰς πρότερον ἀμφιλύσωμεν. αὖτις δέ, εἰς ὕστερον διδικάσοντες. Ερ. καὶ μὴν ὁμοίας γε δὴ αὗται. καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ δὲ νεαρὸν, ἀλλὰ συγκλήσεσι τοῖς ἀρχαιοκληρωμένοις. ὥστε καὶ τούτοις δικαστὰς ἄξιον. Δι. ἔοικας ὦ Ἑρμῆ, χαριζομένῳ τῇ δίκῃ. ἀποκληρῶμεν δ' ὅμως εἰδικεῖ. πλὴν ἀλλὰ ταύτας μόνας, ἐκείνας γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμέναι, δὸς τὰς γραφάς. Ερ. ῥητορικὰ, κελεύσεις τὸν Σύρον. Δι. ἀφίλογος, τῷ αὐτῷ ὕβρεως. Δι. πῶς γὰρ οὐκ ἔστι; ἐγὼ γὰρ ἐγγέγραπται τοῦτο. Ερ. ὥστε ἀποκλήρει τὸν ῥητορα τὸν Σύρον, κωλύσει γὰρ οὐδὲν ὄνομα. Δ. ἰδοὺ δὲ τὰς ὑπαιθρίους ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσωμεν, ἃς ὑπὲρ τοῦ Εὐφράτου κωλῶσι εἶχε διδικάζειν. πλὴν ἀποκλήρει ἴσθι καὶ τὰς αὐτὰς ἐκατέρας τῇ δίκῃ. Ερ. εὖγε ὦ δίκη, φείδῃ, μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι τὸ δικαστικὸν.

eas tantùm sortiamur, quæcunque ab artibus, aut vitis, aut scientiis, contra homines promulgatæ sunt. Ac mihi has profer actiones. *Merc.* Ebrietas contra Academiam, pro Polemone, plagii. *Iust.* Sortire septem. *Merc.* Stoa contra Voluptatem, injuriarum, quòd amatorem ipsius Dionysium abduxerit. *Iust.* Quinque sufficient. *Merc.* Pro Aristippo, Mollities contra Virtutem. *Iust.* Quinque etiam jus hisce dicant. *Merc.* Mensaria contra Diogenem, fugæ. *Iust.* Tres tantùm sortire. *Merc.* Pictoria contra Pyrrhonem, ut desertorem. *Iust.* Novem cognoscant. *Merc.* Vis-ne & has sortiamur, Iustitia, duas videlicet istas, paulò antè nosti contra Rhetorem institutas? *Iust.* Antiquiores illas priùs dirimamus. Hæ autem postea judicabuntur. *Merc.* Atqui similes etiam istæ superioribus sunt, quodque intenditur, quanquam recens, affine tamen est illis, de quibus modò sortiti sumus: quare æquum est ut inter ea disceptetur. *Iust.* Videris Mercuri, indulgere petitioni. Sed tamen sortiamur, si tibi videtur, verum solas hasce duas: sufficiunt enim hæ quas sortiti sumus. Cedo ipsas actiones. *Merc.* Rhetorica contra Syrum, malæ tractationis. Dialogus contra eundem, contumeliæ. *Iust.* Quis iste, cujus nomen adscriptum non est? *Merc.* Ita sortire contra Rhetorem Syrum: nihil enim vetabit, etiam absque nomine proprio. *Iust.* Ecce jam etiam peregrinas Athenis in Areopago sortiamur: quas rectiùs fuerat ultra Euphratem fuisse disceptatas. Verùm sortire undecim eosdemque utrique liti. *Merc.* Rectè Iustitia. Parce, ne multa in judices impen-

1 Πύῤῥωνος λιποταξίαν] Diogen. Laert. initio vitæ ejus. *Bourd.*

1 Ea-

σκῶ. Δι. οἱ αὐτοὶ κρηδέμνοις τῇ ἀκαδημείᾳ, καὶ τῇ μέθῃ. σὺ δ', τὸ ὕδωρ ἔγχει. σὺ δὲ λέγε τί μέλλεις, καὶ λέγε δή; καὶ σὺ Ἑρμῆ σιωπᾷς. Ερ. ἐπειδὴ φησὶ τὴν ἀγῶνα εἶπεῖν ὑπὸ δὲ ἀκρότητι τοῦ γλωττίου πεπεδῆσθαι, μὴ δὲ χάλασαι ἕφλω ὁ τὴν δικαστήριον. μᾶλλον δὲ ἱμάντας ὁράς. Δι. σὺν σωφρονεῖν ἀναβιβασάμενος τὸν δικαστὴν τοῦτον πρό. πολλοὶ γὰρ, εἰ καὶ ἐστὶ τελευτόλογοι ἀλεξιφαγῆναι ἐπιμοι. Ερ. ἀλλ' ἐάν τις ἐθελήσειέ γε τῷ φασιρῷ σωφρονεῖν μίθῃ, πλὴν ὀλιγάμισθά γε ταῦτα ἐοικεν ἐκεῖν. Δι. τὰ ποῖα; Ερ. ἡ ἀκαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμφοτέρους παρασκεύασεν τοὺς λόγους, καὶ τοῦτ' ἀσκεῖ, τοιγαροῦν καλῶς δυνήσεται λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν ὑπὲρ ἐμοῦ σωφρονεῖν εἰκότως. εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐρεῖ. Δι. καινὰ μὲ ταῦτα. εἰπὲ δ' ἡμῖν ἡ ἀκαδημία τὸν λόγον ὑπέρ σου, ἵνα σοι ἡδέως. Ακα. ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί πρότερον τὰ ὑπὲρ τῆς μείζονος. ἐκείνης γὰρ τὰ γε τῶν ῥᾳστα. τὴν δίκην δ' ἡ αὐλία τε μέλλει λαβεῖν τὴν τῆς ἀκαδημίας ἐμὲ ἀφαιρουμένου ὃ μόνον εἶχεν εὔνουν, καὶ πιστὸν αὐτῇ, μᾶλλον ἀχθομένου ἢ σπουδάζοντι διαφθορᾶς. τὸν Πολέμωνα ἐρεῖνον. ὃς μεθ' ἡμέραν συμπίνει ἀεὶ τῆς ἀγορᾶς μέσης, ἐλάττονα ἔχων, καὶ κεκαδυμένον, ἵνα μὴ εἰς ἐπιβουλὴν μεθύων ἴοι, καὶ κεφαλῇ, καὶ τῷ κεφαλῇ τὰς σφόνους ἐλιθοστρόβου. καὶ ταῦτα ἐν ἀγορᾷ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἱ μὴ δὲ ποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ δ' ὁ κακοδαίμων ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσεν τὸν Ἀντίοχον, ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Πολέμωνα ἐκάλεσεν. ἐνταῦθα ἐγὼ ἐπὶ τὸν Ἀντίοχον ἐκάλεσα τὸν Πολέμωνα. ἐνταῦθα ὁ Ἀντίοχος ἐπὶ τὸν Πολέμωνα ἐκάλεσεν τὸν Ἀντίοχον. ἐνταῦθα ὁ Πολέμων ἐπὶ τὸν Ἀντίοχον ἐκάλεσεν

μαν ἐπὶ τὰς τ' ἀκαδημίας ἥκοις ἰκώμενον, ὥσπερ ἐπὶ πάντας εἰώθει, ἀνθρακοδισπομένη αὐτὸν, καὶ λάθρᾳ τὸ χειρᾶν τ' μέθης ἀφαιρουμένη μὴ βίᾳ, καὶ πρὸς αὑτὴν ἀγαγοῦσα, ὑφοποιῶ τι καταλάσκασα, καὶ πήφιον μεταδιδοῦσα, καὶ τὰς στεφάνους περιέπασα. καὶ δίον πίνοντα καθειμένον, ῥαμφίσπα σκολιὰ, καὶ δύσπνοα, καὶ πολλῆς φροντίδος ἀναπίμπλαντα ἐπαιδεύσατο. ὥστε ἀνὴρ ἦν πάνυ ἐπαινῶν αὐτῇ ἐρυθήματος, ὠχρὸς, ἄθλιος, καὶ ῥικνὸς τὸ σῶμα μαλθακὸν. καὶ τὰς φύσεις ἀπάσας ἀπομαθὼν, ἄσιτος εἰστὶ δὲ ψαλίδος ἂς μέσην ἐπιέρων καθῆκεν λαβὼν, οἷόπερ πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐμὲ λαβεῖν διδάσκει. τὸ δ' μίσγειν, ὅτι δὲ λοιδορεῖται τῇ μέθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπαρθεὶς, δὲ μυρία κακὰ διέξεισι περὶ αὐτῆς. εἴρηται χθὲς τὰ ὑπὲρ τ' μέθης. νῦν δὲ ὑπὲρ ἐμαυτῆς ἐρῶ. καὶ τὸ λάθρα τοῦτο, ἐμοὶ ῥᾴδιον. Δίκη. τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πολλὴ ἀνάγκη ἴσχει τὸ ἔσον τῷ μέρει. Ἀκρ. ἐπαινῶ μὲν ἀκούσας πάνυ εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ συνήγορον ἱέρηκεν ὑπὲρ τ' μέθης. εἰ δ' καὶμοῦ μετ' δύνοιτο ἀκούσατε, ἴσασθε ὡς ὑδὲν αὐτῶν ἡδίκηκεν. τ' γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φασιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα ὑ φαῦλος, ὑδὲ κῦ τὸν μέθων, ἀλλ' οἰκέτον ἐμοὶ, καὶ τῷ φύσιν ὄμοιον, ὥσπερ πάσασα νέον ἔτι ἀπαλὸν ὄντα, συναγωγιζομένης τῆς ἡδονῆς, ἅμα αὐτῇ τὰ πολλὰ ξυνυπουργεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, τοῖς κόμμοις, καὶ ταῖς ἐπιέρωσις ἀθροίσασα ἔκδοτον, ὡς μὴ ἦ μικρὸν αὐτῇ τ' αἰδῶς ὑπολείπεσθαι. καὶ ἄγε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγεσθω μικρὰ ἐμοῦ θέντος ὧδε, ὑπὲρ ἐμοῦ εἰρῆσθαι νομίσατε. ὥσπερ γὰρ ἦλθεν ὁ ἄθλιος ἐστεφανωμένος ἐπὶ τὰς τ' ἀκαδημίας ἥκοις ἰκώμενον, ὥσπερ ἐπὶ πάντας εἰώθει, ἀνθρακοδισπομένη αὐτὸν, καὶ λάθρᾳ τὸ χειρᾶν τ' μέθης ἀφαιρουμένη μὴ βίᾳ, καὶ πρὸς αὑτὴν ἀγαγοῦσα, ὑφοποιῶ τι καταλάσκασα, καὶ πήφιον μεταδιδοῦσα, καὶ τὰς στεφάνους περιέπασα. καὶ δίον πίνοντα καθειμένον, ῥαμφίσπα σκολιὰ, καὶ δύσπνοα, καὶ πολλῆς φροντίδος ἀναπίμπλαντα ἐπαιδεύσατο. ὥστε ἀνὴρ ἦν πάνυ ἐπαινῶν αὐτῇ ἐρυθήματος, ὠχρὸς, ἄθλιος, καὶ ῥικνὸς τὸ σῶμα μαλθακὸν. καὶ τὰς φύσεις ἀπάσας ἀπομαθὼν, ἄσιτος εἰστὶ δὲ ψαλίδος ἂς μέσην ἐπιέρων καθῆκεν λαβὼν, οἷόπερ πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐμὲ λαβεῖν διδάσκει. τὸ δ' μίσγειν, ὅτι δὲ λοιδορεῖται τῇ μέθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπαρθεὶς, δὲ μυρία κακὰ διέξεισι περὶ αὐτῆς. εἴρηται χθὲς τὰ ὑπὲρ τ' μέθης. νῦν δὲ ὑπὲρ ἐμαυτῆς ἐρῶ. καὶ τὸ λάθρα τοῦτο, ἐμοὶ ῥᾴδιον. Δίκη. τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πολλὴ ἀνάγκη ἴσχει τὸ ἔσον τῷ μέρει. Ἀκρ. ἐπαινῶ μὲν ἀκούσας πάνυ εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ συνήγορον ἱέρηκεν ὑπὲρ τ' μέθης. εἰ δ' καὶμοῦ μετ' δύνοιτο ἀκούσατε, ἴσασθε ὡς ὑδὲν αὐτῶν ἡδίκηκεν. τ' γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φασιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα ὑ φαῦλος, ὑδὲ κῦ τὸν μέθων, ἀλλ' οἰκέτον ἐμοὶ, καὶ τῷ φύσιν ὄμοιον, ὥσπερ πάσασα νέον ἔτι ἀπαλὸν ὄντα, συναγωγιζομένης τῆς ἡδονῆς, ἅμα αὐτῇ τὰ πολλὰ ξυνυπουργεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, τοῖς κόμμοις, καὶ ταῖς ἐπιέρωσις ἀθροίσασα ἔκδοτον, ὡς μὴ ἦ μικρὸν αὐτῇ τ' αἰδῶς ὑπολείπεσθαι. καὶ ἄγε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγεσθω μικρὰ ἐμοῦ θέντος ὧδε, ὑπὲρ ἐμοῦ εἰρῆσθαι νομίσατε. ὥσπερ γὰρ ἦλθεν ὁ ἄθλιος ἐστεφανωμένος

fœlix ille, cùm ad Academias quoque fores, ut apud omnes solebat, petulantem ageret, illum sibi mancipatum, atque è manibus Ebrietatis vi ereptum, & ad se adductum, aquam bibere, & sobrium esse docuit, & corollas detraxit. Et quo tempore erat opportunum ad potationem accumbere, vocabula perplexa, misera, multaque solicitudine plena, illum docuit. Quare pro eo colore qui in ipso ante efflorescebat, pallidus, miser, & incurvus factus est: illisque omnibus oblivioni traditis, impastus interdum, & sitibundus ad mediam usque vesperam sedet, nugando, qualia multa ego Academia nugari doceo. Quod autem maximum est, etiam Ebrietati convitiatur à me inductus, & de ipsa innumera mala commemorat. Dicta ferme sunt quæ pro Ebrietate dici possunt. Iam verò & pro me ipsa verba faciam. Exinde peroratum à me esto. *Iust.* Quid verò ad hæc respondebit? Verùm & huic aquæ tantundem infunde vicissim. *Acad.* Hoc pacto rationi consentanea, Viri judices, patrona pro Ebrietate dixit. Quòd si attentionem cum diligentia mihi præbeatis, intelligetis sanè ut nulla injuria ipsam affeci. Nam Polemonem hunc quem servum illa suum esse ait, non malè natum, neque ita ut Ebrietatem referret: sed mihi familiarem, & indole similem præceptum cùm esset adhuc adolescens tenellus, adjuvante Voluptate, quæ illi plerumque unà subservit, corrupit miserum comessationibus, & meretricibus in deditionem traditum: ita ut ne paululum quidem verecundiæ in eo remaneret. Et quæ illa pro se paulò antea dici putabat, pro me dicta putate. Circumibat enim miser ille à primo statim mane

μάρ@, πραιπαλῶν, λέξ τ' ἀγορᾶς μέσης καταυλούμενος, ὑδλπο τ ὄφων, καμῳζων ἐπὶ πάντας. ὅθεν τ αὐτὸν ἀναστῆναι, καὶ τ πόλεως ἅλης, καὶ γάλως τοῖς ξένοις. ἐπεὶ μόλις παρ' ἐμὲ ἦκεν, ἐγὼ μ ὅπερ εἰωθα ποιεῖν, ἀναπεπταμένων τ θυρῶν, πρὸς τὰς παρούσας τ ἑταίρων λόγους πᾶς ἦδει ἀρετῆς, καὶ σωφροσύνης διεξιῶσα. ὁ δ', μ δ' αὐλεῖ, καὶ τ στεφάνων ἐπῆσεν, πρ μ αὐτὸν ἰδόντα, καὶ συγχεῖν ἡμῶν ἐπειρᾶτο, τῷ σωφρόνως ἐπιπαρέξας τῇ βοῇ. ἐπὶ δ ὀλίγον ἡμᾶς ἐπιφθονήσαντας αὐτῷ, καὶ ὀλίγον, ὡς τέλεον δὴ λέληθεν τῇ μέθῃ, ἀνῆφε πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀφῆρέ τι τῶν στεφάνων, καὶ τῷ αὐλητρίδι προσεπάτα, καὶ ἐπὶ τῇ παροινίδι ἔβλεπε. καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀναμορμύρων, ἐαυτῷ τε ἐφαίνετο ὄπως δύκοι, καὶ ὃ πάλαι βίος κατηγόρησε. καὶ τὸ μ ἐρύθημα τὸ ἐκ τ μέθης, ἀπῆγε, καὶ ἠφανίζετ. ἠρυθρία δ κατ' αὐτὸν τ θυμῶν. καὶ πλάσ, λαθραῖς ὥσπερ εἴχετ, ἠντιμάλητο παρ' ἐμοὶ, ὅτι ἐπικαλεσαμένης ἔτι βιασαμένης, ὡς αὐτὸ φησιν ἐμοῦ, ἀλλ' ἑκὼν αὐτὸς ἀμείνω ταῦτα εἶναι ὑπολαμβάνων. καί μοι ἤδη κἀγὼ αὐτὸν, ὅπως κἀγκρυβῇ τὸ τρόπον λέληθεν ὡς ἐμοῦ. τῶν ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀκροᾶσθε γαλαίνης ἔχοντες, καὶ μήτε φωνὴν ἀφίεσαν, μήτε ἐσπένευσα ὑπὸ ἀκούστου διαπάρθην, ὑπέστρεψα, καὶ ἀνέπνευσα, καὶ αὖτ' ἀνδραπόδου, κόσμιον ἄνδρα, καὶ σώφρονα, καὶ πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἕλλησιν ἀπέδειξα. καί μοι αὐτὸς τε χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις, καὶ οἱ συνόντες ὑπὲρ αὐτοῦ. εἴρηκα. ὑμεῖς δ, ἤδη σκοπεῖτε ποτέρᾳ ἡμῶν ἄμεινον ἦν αὐτῷ συνεῖναι.

mane coronatus per medium forum circunſonantibus tibiis, nuſquam ſobrius, in omnes petulans: dedecus majorum, totiuſque civitatis, & peregrinorum ludibrium. Poſteaquam autem ad me venit, ego quidem ut facere conſuevi, patentibus foribus, apud amicos præſentes de virtute & temperantia fortè verba faciebam. Ille verò cum tibia, & coronis aſtans, principio quidem vociferabatur, ac perturbare nos tentabat, conventum clamore interturbando Poſtquam verò illius nullam rationem habebamus, paulatim (neque enim ebrietate prorſus erat perfuſus) cœpit ad ſermones reſipiſcere, coronas demere, & tibicinam compeſcere, & ob purpuram erubeſcere. Ac veluti è profundo ſomno experrectus, cùm ſe aſpiciebat quo pacto eſſet affectus, tum vitam anteactam damnabat. Et rubor ille ex temulentia contractus defloreſcebat, evaneſcebatque: ipſe autem præ pudore eorum quæ fecerat, erubeſcebat: poſtremò aufugiens, ut erat, ad me tranſiit, neque vocatus neque coactus, perinde ut illa de me dicit, ſed ultroneus, hæc noſtra meliora eſſe ratus. Iamque huc ipſum voca, ut cognoſcatis quomodo à me ſit immutatus, & affectus. Hunc ô ludices, à me receptum, cùm eſſet ridiculus, nec vocem emittere, nec præ mero conſiſtere poſſet, converti, ſobriumque reddidi, & ex mancipio, virum modeſtum, ac temperantem, & magni faciendum Græcis effeci. Et nunc ipſe mihi gratiam pro ea re habet, & propinqui ejus pro ipſo. Dixi. Vos autem jam diſpicite judices, cum utra noſtrûm illi ſatius fuerit converſari.

Ερ. ἄγε δὴ μὴ μέλλετε. ψηφοφορήσατε. ἀνάστητε. καὶ ἄλλως χρὴ δικάζειν. Δι. πέντε μὲν ἡ ἀκαδημία κρατεῖ, πλὴν μιᾶς. Ερ. παρέδοξον ὑμῖν εἶναί τινα ἐν τῇ μέθῃ πρᾶγμα. καθίσατε οἱ τῇ σοφῇ πρὸς τὴν ἡδονὴν λαχόντες, ὡς ἐγὼ δικάζειν. ἐγκέχυται, τὸ ὕδωρ. ἡ καλλιγραφεῖν ἢ τὰ ποικίλα, σὺ δὴ λέγε. Στοά. οὐκ ἀγνοῶ μὲν ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς ἀνάστατον μοι τὴν ἀνθίδικον ὁ λόγος ἔσται, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν τὰς πολλὰς ὁρῶ, πρὸς μὲν ἐκείνην ἀποβλέπουσας, καὶ μειδιώσας πρὸς αὐτὴν, ἐμοῦ δὲ καταφρονούσας, ὅτι οὐ χρῶμαι κἀκαρμῇ, καὶ ἀρρεπῶς βλέπω, καὶ σκυθρωπὴν δικῶ. ὅμως δέ, ὡς ἐθελήσητε ἀκοῦσαί μου λεγούσης, χαρᾷ πολὺ δικαιότερα ταύτης ἐρεῖν. τοῦτο γάρ τοι καὶ τὸ παρὸν ἔγκλημά ἐστιν, ὅτι ὥσπερ ἐπιεικῶς ἐσκιδασμένῃ τῇ ἐπαγωγῇ κρῖναι, ἐφερόμην ἐμὸν ἄνδρα τότε σώφρονα τὸν Διονύσιον φενακίσασα, πρὸς ἑαυτὴν ἀφείλασα. καὶ ἦν γε οἱ πρὸ ἡμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ ἀκαδημίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ, ἀδελφῇ δὲ παύσης δίκης ἐστίν. ἐξετάζετε γὰρ εἰ τῇ παρούσῃ, πότερα, χείρων δίκην νενικήθη κρίσει ἠδονῆς δεῖξαν, ἢ εἰ δευτέρου δὲ καλῶς ἔχοντος ἡγησαμένης τὸ τερπνὸν, ἐλευθέρως ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδιότας, μήτε τὸ ἡδὺ ἀνθρακοδώδως ἀσπαιρομένης, καὶ τῶν ὑδαιμονίαν ζητοῦντας ἐν τῇ μελίτι, καὶ τοῖς ἰχθύσι. τοιαῦτα γὰρ αὕτη δελέαζα τοῖς ἀνοήτοις ἀσκεύασε, καὶ μορμολυττομένη τῷ πόνῳ, ἀποσύγεται αὐτῶν τὰς πολλάς. ἐν οἷς ἓν τὸ δέλεαρ ἐκεῖνον ἀφλωιάσας

Merc. Agite igitur, ne cunctemini, ferte sententiam, surgite: etiam alios oportet judicare. *Just.* Omnibus calculis superat Academia, excepto uno. *Merc.* Nihil mirum siquis sit qui pro Ebrietate ferat. Sedete vos qui Stoæ contra Voluptatem sortitò electi estis, ad judicium de amatore ferendum, infusa est aqua. Hęus picturata & varia, jam dicito. *Stoa.* Haud equidem ignoro judices, mihi contra formosam adversariam dicendum: etiam plerosque vestrûm video conversis ad illam oculis ipsi arridentes, me autem contemnentes, quia sum ad cutim tonsa, viriliter intueor, & tetrica videor. Attamen si me dicentem audire volueritis, confido multo justiora quàm hæc, dicturam me esse. Nam hujus illam criminis in præsentia ream ago, quòd ita meretricio modo exornata, aspectus illecebris, amatorem meum, virum tunc modestum, Dionysium videlicet fraude circunventum, ad se pertraxit. Et quam præcedentes illi causam judicaverunt inter Academiam & Ebrietatem, quasi quædam soror præsentis causæ est. Examinabitis enim in præsentia, utrum porcorum more in terram pronos vivere nos deceat, voluptati indulgentes, neque quicquam generosum molientes: an verò postposito honestati jucundo, liberos liberè philosophari: neque dolorem ut ineluctabile quidpiam pertimescentes, neque jucundum mancipiorum more sectantes, felicitatemque in melle & caricis quærentes. Hæc enim hujusmodi escas stultis prætendens, & labore, tanquam larva territans, plerosque ipsorum ad se adducit. Inter quos & misero illi quem ægrotantem observavit, ut frænos nostros

ἡμῶν παρέλιπε, νουθετῶν παρέσεσθαι. εἰ γὰρ ἦν ὑγιαίνων πρὸς σωφροσύνην τοὺς τοιούτους λόγους. καίτοι τί ἂν ἐγὼ ἀγανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅτι μὴ τῶν θεῶν φείδεται, ἀλλὰ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν ἀμφιβάλλει. ὅτι εἰ σωφρονεῖτε, καὶ δεισιδαίμονας ἂν ὄντας λάβοιτε παρ' αὐτῆς. ἤκουσε γὰρ ἴσως ὡς ὑδὲ αὐτὴ παρεσκευάσατο ποιήσασθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸ Ἐπικούρου ἀναβιβάσεται συναγορεύσοντος. ὥστε σοὶ τοῦτο τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἐκείνά γε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, οἵας ἂν οἴεται γνοίσθαι τὴν Ἡρακλέα, καὶ τὸ ἡμέτερον Θησέα. Εἰ σωφρόνιστες τῇ ἡδονῇ, ἔφυγον τοὺς πόνους. ὑδὲν γὰρ ἂν ἐκώλυε μεστὴν ἀδικίας εἶναι τὴν γῆν, αὐτῶν μὴ ποιησάντων. ταῦτα εἶπον, ἐ πάνυ τοῖς μακροῖς τὸν λόγον χαίρουσα. εἰ δέγε ἐβελήσεις ἐν μικρῷ ἀποκρίνασθαί μοι συντόμως, πάνυ ἂν γνοαίην τὸ μηδὲν ὄφελος. πλὴν ἀλλὰ ὑμεῖς γε ὅρκους μνημονεύσοντες, ψηφίσασθε ἤδη τὸ ἔνορκον. μὴ πιστεύσητε Ἐπικούρῳ λέγοντι μηδὲν ἐπισκοπεῖν τὸ παρ' ἡμῖν γιγνόμενον τοῖς θεοῖς. Ερ. μεζέφηθι. ὁ Ἐπίκουρε, ὑπὲρ τῆς ἡδονῆς λέγε. Ἐπίκουρος. ὀλίγα ἀκροῶ ἐν παρέργῳ ἀπολογούμενος πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ. δεῖ γὰρ ὑδὲ πολλῶν μοι τὸν λόγον. ἀλλ' εἰσὶν ἐπῳδαὶς πίστις, ἢ φαρμάκοις, ὃν φησιν ἔνιοι ἑαυτῆς ἐπιθυμῆσαι Διονύσιον κατασκάσασα, ταύτης μὲν ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὴν δὲ βλέπειν ἡ ἡδονή; φαρμακὶς ἂν εἰκότως ἔδοξε, καὶ ἀδικεῖν ἐπικρίνεσθαι, ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐρωτὰς μαχλαδίσασα. εἰ δέ τις ἐλάθησε τὸ ἐλαθήσεσθαι τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορεύσητε τὸν νόμον, τῷ ὄφελ' ταύτης

stros detrectaret, author fuit. Neque enim si sanus fuisset, sermones illius admisisset. Quanquam quid ego contra illam indignarer, quando ne ipsis quidem Diis parcit: sed illorum curam calumniatur? Quare si sapitis: etiam impietatis pœnas de ipsa sumetis. Porrò audivi ut neque hæc parata est ad orationem habendam: sed adductura Epicurum in patrocinium: ita illudit judicio. Verumtamen illud ab ipsa quærirete, quales putet fuisse nostrum Herculem, & Theseum, num voluptati indulgentes, evitarint labores. Nihil enim prohiberet, quominus plena injustitiæ terra foret, si laborem illi non sustinuissent. Hæc dixi, ut quæ longis orationibus non gaudeam. Quòd si utique voluerit & paulum mihi respondere interrogata, eam nihil esse, celerrimè cognosceretur. At vos juramenti memores, quæ justa sunt jam decernite, nequaquam Epicuro fidem habentes, qui Deos, nihil eorum quæ apud nos geruntur, observare dicit. *Merc.* Discede. Heus tu Epicure, pro Voluptate dicito. *Epicurus.* Non longa, judices, oratione causam apud vos dicam. Neque enim multis verbis est mihi opus. Sed si incantationibus aut venenis, Voluptas eum quem Stoa suum amatorem ait, Dionysium coëgit, ab hac quidem abstinere, ad se ipsam autem respicere, venefica meritò visa fuisset, & illatæ injuriæ rea, quòd alienos amatores præstigiis caperet. At siquis liber in civitate libera, legibus non vetantibus, acerbitatem quæ ab hac proficisci-

1 Εἰ σωφρόνιστες] Angl. *si prudentes.* Bourd.

ἀηδίαν μυσαχθεὶς ἐ ἢν φησι κεφάλαιον τ̃ πόνον τὴν δύσδαιμονίαν παρεγκύπτειν λῆρον οἰηθεὶς, τὰς μ̃ ἀγκύλας ἐκείνας λόγους, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους, ἀπέφυγε. πρὸς δ̃ τὴν ἡδονὴν, ἅσμενος ὑδραπετύσαι, ὥσπερ δεσμά τινα ἀπορρίψας τὰς τ̃ λόγων πλοκὰς, ἀνθρώπινα, καὶ ἀβλακώδη φρονήσας. καὶ τ̃ μ̃ πόνον, ὅπερ ἦν, πονηρὸν, τὴν δὲ ἡδονὴν δ̃ τὴν ἡδονὴν οἰηθεὶς, ἀπωκλείειν ἐχρῆν αὐτὸν, ὥστε ἐκ ναυαγίου λιμένι σωτηρίῳ, καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα, σπουδῇ ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τ̃ πόνον, καὶ ἐκδύντ̃ τ̃ ἄθλιον παρέχειν τοῖς ἀπελαύνουσι. καὶ τοῦτο ὥσπερ ἱκέτην ἐπὶ τ̃ βῆλον βωμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφύγοντα, ἵνα τὴν πολυρρήμονα δρετὴν δηλαδὴ ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἰδρῶτι πολλῷ ἀνελθὼν ἴδῃ. κἄπα δ̃ ὅλα ποιήσας δ̃ βίον, εὐδαιμονήσῃ μ̃ τ̃ βίον. καίτοι τίς ἂν κριτὴς δικαιότερον δέξειεν αὐτῇ σκέψιν. ὃς ἐ τὰ πρὸς τ̃ σοφὸς εἰδὼς, εἰ καί τις ἄλλος, καὶ μόνος πως τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενος εἶναι, μεθεμένην ὡς κακὸν ὁ πόνος λιπ̃, τὸ βέλτιον ἐξ ἀμφοῖν ἀπειρημένην, εἵλετο. ἐώρα γὰρ οἶμαι τοὺς περὶ δ̃ κοσμοῦντας, καὶ ἀνίκατα πόνους, πολλὰ διεξιόντας. ἐοίκασι δ̃ τὴν ἡδονὴν φρασπεύοντες, καὶ μέχρι μ̃ τ̃ λόγου νεανιευομένους. οἵπερ δ̃ κ̃ τοὺς περὶ τ̃ ἡδονὴς νόμους βιοῦντας, αἰσχυνομένους μ̃ εἰ φανοῦνται, καλοῦντες δ̃ τὴν, καὶ προθύμως τὸ δέσμα. πεπονηθέναι δ̃ ἀθλίως τὸ δ̃ Ταντάλου. καὶ ἔνθα ἂν λήσειν, καὶ ἀσφαλῶς πρανομήσειν ἐλπίσαντες, ἐκεῖσε ἐπιτρέχουσιν. ἐπὶ δὲ τὸ ἐναντίον ἀπὸ τ̃ ἡδονὴν ἀποστρεφόμενος, ἐπὶ τὸν πόνον ἐτράπετο

πίσας, χανδὸν ἐμπαλαμήσας τῶν ἡδονῶν. εἰ γὰρ τις αὐτοῖς τὸν Γύγου δακτύλιον ἔδωκεν ὡς ἀφεγγίσας μὴ ὀφθῆναι, ἢ τὸν τοῦ Ἅιδου κυνέαν, εἰς οἶδ' ὅτι μακρὰν χαίρειν τοὺς πόνους φράσαντες, ἐπὶ τὰς ἡδονὰς ἂν ὥρμησαν, καὶ ἐμιμοῦντο ἅπαντες τὸν Διονύσιον. ὃς μέχρι μὲν τοῦ πότου, ἤλπιζεν ὠφελήσειν τὰ αὐτοῦ τοὺς ἐκ τῆς ἀκροτερίας λόγους. ἐπειδὴ δὲ ἤλγησε, καὶ ἔσιτησε, καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερον αὐτὸν κατέδησε, ἐδόκει τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἀκριβέστερον φιλοσοφίᾳ τῇ στοᾷ, καὶ παιδιὰν διαμιλλίζον, αὐτοῦ μᾶλλον, ἢ τούτοις ἐπίστευσε, καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὢν, καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἔχων. καὶ διεστάλησαν ἄχ' ὡς ἀνθρώπῳ αὐτῷ χρώμενος, οὐδὲν ἐπ' ὃς ἂν ἄλλως λέγῃ, καὶ ἡδονῆς κατηγορῇ, λόγοισι χαίρων. τί δ' ὑμεῖς ἔχετε εἰπεῖν ὑπὲρ τούτων ψηφοφορήσαντες. Στοά. μαθήσεσθε. ἀλλ' ὀλίγα μοι συνερωτῆσαι ἐπιτρέψατε. Ἐπίκ. ἐρώτησον. ἀποκρινοῦμαι γάρ. Στ. πρὸς ἑαυτὸν τὸν νοῦν; Ἐπι. ναί. Στ. τὸν ἡδονὴν δὲ ἀγαθόν; Ἐπι. πάνυ μὲν οὖν. Στ. τί δέ, οἶσθα ὃ, τι διαφορᾶς, καὶ ἀδιαφορᾶς, καὶ προηγμένου, καὶ ἀποπροηγμένου; Ἐπι. μάλιστα. Ερ. ἃ φασιν οἱ στοᾶς συνιέναι οἱ διηκριβωμένα τὰ δι' ἀλλήλων τοῦτο ἐρωτήσεσθε. ὅτι τὴν χεῖρα ἄγετε. ψηφοφορήσατε γάρ. Στ. καὶ μὴν ἐπιστήσατε ἂν, εἰ συνηρώτησα αὐτὸν τὸ τέλος τὸ ἀναπόδεικτον χρημάτων. Δίκης ὑπερίσχυε; Ερ. πάσαις ἡ ἡδονή. Στ. ἐρήσομαι ἐπὶ τὸν Δία. Δι. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. σὺ δή, ἄλλως κάλει. Ερ. ἐκεῖ Ἀρετίππου ἀρετὴ, καὶ ψυφί. καὶ Ἀρίστιππος ὁ αὐτὸς

posse confidunt, hiantibus faucibus Voluptatem ingurgitantes. Proinde si quis ipsis annulum Gygis daret, ut eo inducto conspici non possent: aut etiam Orci galeam: laboribus, sat scio, longum valere jussis, ad Voluptatem prosilirent, & cuncti Dionysium imitarentur. Qui quidem antea, quam morbo correptus esset, sperabat illos de tolerantia sermones, multum sibi esse profuturos. At postquam dolere, atque ægrotare cœpit, ac labor ipsum re ipsa invasit, animadvertens corpus suum diversam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere: illi potiùs, quàm istis credidit, cognovitque & se hominem esse, & humanum corpus habere: vixitque eo non ut statua utens, sed hoc sciens, quòd quicunque aliter dicit, ac Voluptatem accusat, verbis quidem delectetur, animo autem illuc sit conversò. Dixi. Vos autem de his sententiam ferte. *Stoa.* Nequaquam: sed ut pauca interrogem, mihi permittite. *Epic.* Interroga: respondebo enim. *Stoa.* Malum-ne putas laborem? *Epic.* Etiam. *Stoa.* Voluptatem autem bonum? *Epic.* Maximè. *Stoa.* Quid autem? scis-ne quid sit differens, & indifferens, quid promotum, vel rejectum. *Epic.* Scio. *Merc.* Ajunt judices, ô Stoa, se non intelligere disyllabas istas interrogationes: quare silentium præbete. Iam enim sententiam ferunt. *Stoa.* Atqui vicissem sanè, si interrogassem in tertia figura, eorum videlicet, quæ demonstrari non possunt. *Iust.* Quis superavit? *Merc.* Voluptas calculis omnibus. *Stoa.* Provoco ad Iovem. *Iust.* Bonis avibus. Tu verò alios accersè. *Merc.* De Aristippo contendentes, Virtus & Mollities: atque Aristippus iste, adesto.

παρέσω. Ἀρετή. σοὶ πρέπει ἐμὲ χρὴ λέγειν τὴν ἀρετήν, ἐμὸς γὰρ ἐστιν Ἀριστιππος ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἔργα. Τρυφή. ἄμφω, ἀλλ' ἐκεῖ τὴν τρυφήν. ἐμὸς γὰρ ὁ ἀνὴρ, ὡς ἔστιν ὁρᾶν λιπὼν τὴν στέφανον, καὶ τὸ πορφυροῦν, καὶ τὸ μύρον. Δι. μὴ φιλονεικῆτε. ὑπερκείσεται γὰρ ἡ αὐτὴ δίκη ἥτ' ἂν ὁ Ζεὺς δικάσῃ καὶ ὁ Διονύσιος. Δοκεῖ πλησίον γάρ πως τοῦτο ἔοικεν εἶναι, ὥστε ἂν μὲν ἡ ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸ Ἀριστίππου ἕξει ἡ τρυφή, νικώσης δ' αὖ τῆς ἀρετῆς, καὶ ὅτῳ ἔσται τὸ ἀρίστης κεκριμένῳ. ὥστε ἄλλοι παρέσονται τὸ δίκαιον μέντοι μὴ λαμβανέτωσαν ἡμῶν, τὸ δικαστικόν. ἀδίκως γὰρ ἡ δίκη μεμίσηκεν αὐτούς. Ερ. μετὰ τοῦτο δ' ἀπελαυνόμεθα ὥσπερ γέροντες ἄνδρες ὑπὸ μαγείρου τοῦ ἀνάσσοντος. Δι. ἰκανὸν, εἰ τελευταῖοι λήψεσθε. ἴθι νυν, μὴ ἀγανακτεῖτε. αὖθις δικάσεται. Ερ. Διογένη σινωπέα παρεῖναι καιρός. καὶ σὺ τίνων ἡ ἀρχιμαγειρικὴ λέγε. Διοξίππης. καὶ μὴν ἄγχι μὲν παύσεται σοι χαλεπὸς ὢν δίκη, σὺν ἐμοὶ δρασμὸν δικάσεται μοι, ἀλλὰ πολλῶν, καὶ βαθέων τραυμάτων. ἐγὼ γὰρ αὐτῷ μάλα παίζω τῷ ξύλῳ. Δι. τί τοῦτο; ἐπιφώνημα ἡ δραπετικὴ ὁ δὲ, διώκει, ἐπιμένων τὸ βάκτρον. ἢ μέτριόν τι κακὸν ἡ ἀθλία ἔοικε λήψεσθαι. τὸν Πύρρωνα κήρυττε. Ερ. ἀλλ' ἡ μὲν γραφικὴ πάρεστιν ὦ δίκη, ὁ Πύρρων δ', ἢ δ' ἐν τῷ δρόμῳ ἀνελαύνουσα, καὶ ἐοικὲ τοῦτο πράξειν. Δι. ἆρ' οἶσθ' ὅτι ὦ Ερμῆ; Ερ. ὅτι μᾶλλον ἡδέως κεκτήσεσθαι ἀλήθειαν εἶναι. Δι. τοιγαροῦν ἐρήμῳ αὐτῷ κατεδικασάτωσαν. τὸν λογισταὶ Φορμίωνα καλεῖτε Σύρον

Virtus. Me quæ sum Virtus, priorem dicere convenit. Meus enim est Aristippus, ut sermones & opera indicant. *Mollit.* Minimè: sed me quæ sum Mollities. Meus enim est homo ille, ut videre est ex coronis, purpura, & unguentis. *Iust.* Ne contendite. Differetur enim & hæc causa eò usque dum Iupiter, de Dionysio sententiam ferat. Hoc enim illi videtur assimile: adeò ut si Voluptas vicerit, Aristippum quoque Mollities habitura sit: si contra Stoa, hic Virtuti adjudicetur. Proinde alii adsunto. Istud autem, ne accipiant hi, puta judiciale præmium. Nam causa hæc ipsis manet indiscussa. *Merc.* Frustra igitur per adeò longam, & acclinem viam ascenderint hi senes. *Iust.* Sat est si tertiam partem acceperint. Abite, ne indignemini, aliàs judicabitis. *Merc.* Diogenem Sinopensem adesse tempus est. Dic itaque tu Mensaria. *Dios.* At verò nisi desinat molesta esse, Iustitia, non amplius de fuga mecum apud judicem aget, sed de multis altisque vulneribus. Ego enim quamprimum ipsam fuste percutiam. *Iust.* Quid hoc rei est? profugit Mensaria, ille autem sublato baculo insequitur. Nec mediocre malum misera illa videtur acceptura esse. Pyrrhonem proclama. *Merc.* Pictoria quidem jamdudum adest, Iustitia. Pyrro autem ipse, ne principio quidem huc ascendit: & videbatur hoc facturus. *Iust.* Quorsum Mercuri? *Merc.* Quia nullum putat judicium esse verum. *Iust.* Indicta igitur causa ipsum condemnent. Iam accersite [1] Syrum illum

1 *Syrum*] Intellige Lucianum Rhetorem ex Samota Syriæ civitate natum. Syria autem major est Asiæ regio, juxta Iudæam, quæ hodie Syria vocatur, de qua Strab. lib. 6. Plin. lib. 5. c. 12. & 22. Pompo. Mel. lib. 1. *Cogn.*

1 τὸ

ρω. καίτοι σχολῇ ἀπηλίχθησαν τοῦ αὐτῶ καὶ χαράξαι, καὶ εἰδὼς ἅπαξ ἤδη κεκρίσεται. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ ἔδοξε, προτίθεμαι εἰπεῖν τὸ ῥηθησόμενον τοῖς θεοῖς. βούλομαι, ὅσοι συνελήλυθασιν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν. Ρη. ἀκούσεις ὦ δίκαιον τό, τε δὴ μὴ ἴσως ὅπως τὴν κρίσιν, ἀλλὰ καιρὸν, καὶ ξύλα, χθὲς ὥσπερ ἔφης ἐπηγγειλάμην, καὶ τὸ ἐλπίζειν ἀκριβῶς, ῥηθησεῖς μὲ, καὶ λήψόμαι, ὡς τοῦ μέμε κατηγορήσοντος, ἀπολουμένου ἢ τῆς ἀμφοτέρους δ' Σύρε, τῶν πολλοὺς ἐπιχαίρειν τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἄρξαι ποτὲ ὦ ῥητορικὴ τ' λόγων. Ρη. πρῶτον μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς θεοὺς εὐμενῆ πᾶσι, καὶ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχουσι λαμπρὰ τῇ πόλει, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν ὡς τάχιστ' ἀγῶνα. εἰδ' ὅπερ ἐστὶ μέλιστα δίκαιον, τοῦτο προσήκειν τοὺς θεοὺς ὑμῖν. τ' μὲ ἀδίκου, σπάνιον πιθάνου. ἐμὲ δ', ὡς σωφρονοῦντα, καὶ βουλόμενον, τῷ κατηγορεῖσθαι ἴσον ποιήσαντας. ἐγὼ γὰρ δὲ μοι παρέστηκε γιγνώσκειν, ὅταν τι εἰς ἃ πέπονθα ἀποβλέψω, καὶ ὅταν εἰς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. τοὺς μὲ γὰρ λόγους, ὡς ὁμοιοτάτους τοῖς ἐμοῖς, οὐδ' ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς. τὰ δὲ πράγματα, εἰς τοῦτο σωφροσύνη ὤφελε, ὅστε ὅπως μὴ χεῖρόν τι πείσομαι πρὸς αὐτῶ, σκέψασθε δέον. ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ μακρὸν προοιμιάζωμαι, δ' ὕδωρ πάλαι εἰκῇ ῥέοντος, ἄρξομαι τ' κατηγορίας. ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῦτον κομιδῇ μειρακιον ὄντα, βάρβαρον ἔτι τὴν φωνὴν, καὶ μηδενὶ κόσμῳ σοφιστικῷ εἰς τ' ἀστύφελον τρόπον, ἔτι τὴν Ἰωνίαν δίαιταν πλαζόμενον ἔτι, καὶ ἔτι χρήσασθαι ἑαυτῷ σὺν εἰδότα, cùm esset adhuc adolescentulus, & barbarè loqueretur, ac tantùm non Candyn Assyriorum more induisset, circa Ioniam inventum, errabundum adhuc, & quid de se ipso statueret, illum prosæ scriptorem. Quanquam nuper ipsi dicta est dies: nihilque urget ut lis jam dirimatur. Verumtamen quia ita visum est, priorem introduc Rhetorices causam. Papæ quàm multi ad audiendum convenêre! *Merc.* Meritò Iustitia. Nam hoc ipsum, quod actio hæc minimè vetus, aut obsoleta est, sed nova atque insolens, heri (quemadmodum ais) primùm intentata: quodque sperant se audituros Rhetoricam, & Dialogum viciſſim accusantes: illisque Syrum respondentem, multitudinem tantam ad judicium contraxit. Verùm incipe tandem Rhetorica causam dicere. *Rhet.* Primùm quidem, viri Athenienses, Deos Deasque precor omnes, ut quanta ipse benevolentia affectus sum erga hanc civitatem, vosque omnes, tantam à vobis ad præsens certamen consequi possim. Deinde, quod est justissimum, id vobis suggerant Dii: ut adversarium tacere jubeatis: me verò quemadmodum constitui, mecumque deliberavi, accusationem proponere sinatis. Cæterùm haudquaquam venit in mentem eadem statuere, quoties ea quæ mihi acciderunt, aspicio: & quoties verba, quæ audio. Nam verba quidem quàm simillima meis, iste ad vos faciet. Res autem eò jam processisse videbitis, adeò ut spectandum mihi sit, ne pejus quidpiam ab ipso mihi accidat. At enim ut ne longiore procœmio utar, aqua jamdudum fruſtrà effluente, accusationem incipiam. Ego judices hunc,

δηλαδὴ, ἐπαίδευσα. καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει μοι ἀμφοῖν εἶναι, καὶ ἄπτεις ὁρᾷν εἰς ἐμέ, ὑπέπλησά τε χαρᾶ ἔτι τότε, καὶ ἱλαρός εἰμι, καὶ μᾶλλον ἡδυμάζειν, ἀπολιπόντα τοὺς ἄλλους, ὁπόσοι ἐμνηστεύοι με πλούσιοι, καὶ καλοὶ, καὶ λαμπροὶ τὸ εὐγενικὸ, τῷ ἀκαρεῖ τούτῳ ἐμαυτὸν συνεχύσασα πένητι, καὶ ἀφανεῖ, καὶ νέῳ, πρόσφατα δὲ μικρὸν ἐπεσυσκαμένῃ πολλοὺς καὶ θαυμασίους λόγους. εἶτα ἀγαγοῦσα αὐτὸν εἰς τοὺς φυλέτας τοὺς ἐμοὺς, παρενέχραψα, καὶ ἀντὶ ἀπόφημα. ὅτι τοὺς ἀμφορτόνους τὸ ἐγγύης, ἀπεκινάλαξ. δέξαι δὴ αὐτῷ σοὶ νοστεῖν ἐπαιδιξάμενον δὲ γάμου τοῦ δικαίου, οὐδὲ τότε συνελιφθέν. ἀλλὰ παντελῶς ἱκομένη, ἄνω καὶ κάτω συνηγόμενον, καὶ κλινὸν αὐτὸν, καὶ ἀοίδιμον ἐποίησα, καθαιρομένους, καὶ συνεστέλλοντας. καὶ τὸ μὲ ἐπὶ τὸ Ἑλλάδος. καὶ τὸ Ἰωνίας, μίτρα. ἐς ὃ τὴν Ἰταλίαν ἀποδημῆσαι ἠβουλήθη αὐτὸς, τὸ ἰώνιον συναπλάσαι. καὶ τὸ τελώνιον, μέχρι τὸ Κελτικῆς συναπάρασαι, διπορίας ἐποίησα. καὶ μέχρι μὲ πολλοῦ, πάντα μοι ἐπῄει θ, καὶ συνὼν μοι, μὴ δὲ μίαν νύκτα ἀπόκοιτος γεγόμενος, παρ' ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐπεπλήσθη, καὶ τὸ πρὸς τὴν δόξαν εὖ ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, τὰς ὀφρῦς ἐπῆρεν, καὶ μεγαλοφρονήσας, ἐμοῦ μὲ ἠμέλησε, μᾶλλον δὲ πλέον εἶδεν. αὐτὸν δὲ τὸ γνησιώτερον ὑπῆν, τὸ λόγου τὸ ἀφέλιμον, φιλοσοφίας ἡγοῦ εἶναι λειπόμενον, ὑπερηκόντισε μᾶλλα ἱκανῶς ὀρεσσοῦτρον αὐτῷ ὄντα, τούτῳ συμέσει. καὶ σοῦ ἀναχύσεται, τὴν μὲ ἐλευθερίαν, καὶ τὸ ἀνεῖσθαι τὸ ἐν ἐμοὶ

neſcientem recepi & educavi. Et quia mihi videbatur ingenio docili, fixiſque oculis me intueri (nam & me tum adhuc verebatur, & colebat, & mirabatur ſolam) relictis cæteris quotquot me ambibant, divites & formoſi, & à majoribus clari, ingrato huic pauperi, & obſcuro, & juveni me ipſam deſpondi, allata dote non exigua, ſcilicet multis, & admiratione dignis orationibus. Poſtea eum ad contribules meos adductum in tabulas retuli, civemque feci: adeò ut qui meo connubio exciderunt, enecentur. Porrò cùm ipſi viſum eſſet terrarum orbem circumvagari, felicitatemque conjugii oſtentare, ne tum quidem relicta ſum. Sed quoquoverſum ſequens, ſurſum ac deorſum circunducebar, clarumque & celebrem faciebam ipſum, ornandò pariter & componendo. Atque ea quidem quæ in Græcia, & Ionia acciderunt, mediocria ſunt. Cùm autem in Italia proficiſci ſtatuiſſet, Ionium mare cum ipſo trajeci. Poſtremò in Galliam uſque unà progreſſa, feci ut diteſceret. Ac diu quidem mihi per omnia obtemperavit, mecumque conſuevit, ne unam quidem noctem extra lectum à nobis divertens. Sed poſtquam ſatis viatici ſibi comparavit, quantumque ad famam attinet, eam bono eſſe loco credidit, adductis ſuperciliis, elatoque animo me neglexit, imò prorſus miſſam fecit. Barbatum vero illum, ex habitu conſpicuum Dialogum, quem Philoſophiæ filium eſſe perhibent, vehementer diligendo, valdeque amatoriè proſequendo, natu, quàm ipſe eſt, grandiorem, cum eo nunc conſuetudinem habet. Neque pudet ipſum hanc orationis meæ libertatem, ſolutam-

λόγων στοχασμῶν, εἰς μικρὸν ἢ ἐκ παραβύστου ἐρωτήματα καθολικὰς ἐπιφέρειν. καὶ ἀνὴρ δ' λέγειν ὁ, πρὸς λιτὴν μεγάλῃ τῇ φωνῇ, βραχεῖς τινας λόγους ἀναπλέκων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀληθῶς μ' ἔπεισεν, ἢ κρότῳ πολὺς, οὐκ ὢν ἀπαντήσειεν αὐτοῖς. μειδίαμα ἢ παιδὸς τ' ἀκμάντων, καὶ τὸ ἐπιστῆσαι τὴν χεῖρα σὸν τῷ ὀφρύι, καὶ μικρὸν ἐπιστρέψαι τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐπιτιθέναι τοῖς λεγομένοις. τοιαῦτα ἐφύδη ὁ γηραιός, ἐμὲ καθυφρονήσας. φασὶ ἢ αὐτὸν μὴ ἢ πρὸς τ' ἐμὰ μέλεσθαι τῶν εἰρωνίαν ἄγειν, ἀλλὰ ἐς ἐκεῖνον οἰκεῖν ὑβρίζειν. πῶς ἂν οὖν ἀχάριστος ἦτος, καὶ ἄνομος τοῖς ἐξ παιδεύσεως νόμοις; ὃς τὴν μ' γαμετὴν, παρ' ἧς τοσαῦτα εἴληφε, καὶ δι' ἣν ἔνδοξός ἐστιν, ἅπας ἀπέλιπεν, καὶ καινῶν ἐρίχθη σχολημάτων. καὶ τοῦτο, τοῦ αὐτὸ μόνον ἐμὲ θαυμάζεσθαι, καὶ ἐπιχαίρουσαν ἅπασιν ὠθεῖσθαι ἑαυτόν. ἀλλ' ἐγὼ μὲ ἀντέχω, πειθόμενος μηδενὸς τῶν. καὶ κλῄσεσιν αὐτοῦ τὴν θύρεσιν, ἐ τοῦτόν ἐπιβοωμένοις μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὅτι ἀνοίγει, ὅτι ἐξακούει βάλλομαι. ὁρῶ γὰρ αὐτὸς δὲν πλέον ἢ βοῆς γιμίζοντας. ὅτῳ ἢ, δὲ ὅπως ἐπιτρίψεται πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πρὸς τ' ἐμὸν βλάπτ, τί ἂ θεοὶ χρήσειαν παρ' αὐτῷ λήψεσθαι σοφόν, ὃν ἔ τελέσαν δὲν ὁρᾷ πλέον ἔχοντα. ἔρημος ἂ ἄνδρες δικασταί. ὑμεῖς ἢ, ἢν ἐς τ' ἐμὸν πρόσωπον τῶν λόγων ἀπολογίαν θέλῃ, τοῦτο μὴ ἐπιτρέψητε. ἄρωμαι γὰρ ἐν' ἐμὲ τὸν ἐμὸν μέλεσθαι ἀκριβῶς. κἀ ἢ τ' αὐτὸ ἐρώμενον τ' λόγου, ὅπως ἀπολογήσεται, ἢν δυνήται. ἔρ. τοῦτο μ' ἐπίδειξον. ἐ χαίρ εἶδί τι ἂ ῥᾳθυμήσαν αὐτὸν ἀπολογίαν καὶ χάριν

lutamque licentiam concidere, atque in parvas, unoque commate conſtantes quæſtiones ſeſe concludere. Ac pro eo quod licebat magna voce eloqui, quicquid libuiſſet, breves quaſdam ſententias texere, perque ſyllabas numerare, unde ſanè conſerta laus, multuſque applauſus ipſi non obvenerit, ſed auditorum irriſio, manuſque intra terminos concuſſus, & longa capitis nutatio, & in dicta gemitus. Talia generoſus ille, me contempta, amavit. Aiunt autem ipſum neque cum hoc amaſio ſuo pacem colere, ſed in eum contumelioſe ſe gerere. Quomodo igitur hic non ingratus, legibuſque de vexatione ſancitis obnoxius cenſeatur? qui legitimam conjugem, à qua res tantas accepit, & per quam eſt celebris, ita ignominioſe dereliquit, reſque novas appetivit: idque nunc, quando ſolam me cuncti mirantur, ſuique velut præſidem ſcriptis teſtantur. At ego repugno, tot procis ambientibus me: atque ipſis oſtium pulſantibus, nomenque magna voce inclamantibus, nec aperire, nec reſponſare volo. Video enim ipſos nihil præter clamorem afferre. Iſte verò, etiam ne ſic quidem ad me revertitur, ſed ad amaſium illum ſuum reſpicit. Ecquid tandem boni ô Dii ab eo ſe accepturum ſperans? quem præter pallium nihil habere videt. Dixi judices. Vos autem ſi meo iſte orationis modo, reſpondere voluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed ſi poteſt, ad Dialogi à ſe amati modum reſpondeat. *Merc.* Hoc non perſuadebis, Rhetorica. Neque enim fieri poteſt ut hic ſolus ad

Ἀλλόγου, ἀλλὰ ῥῆσιν ἐ αὐτὸς εἰπάτω. Σύρ. ἐπὶ ἐ τῦτο ὦ ἄνδρες, ἡ ἀκλεδικος ἠγανάκτησεν, εἰ μακρᾷ χρήσομαι τῷ λόγῳ, ἐ αὐτὸ τὸ δικαζ λέγειν παρ' ἐκείνης λαβὼν, πολλὰ μ ὄκ ἐρᾶ πρὸς ὑμᾶς. τὰ κεφάλαια ἤ αὐτὰ ἐπιλυσαμθρ. τ ἡμετερηθέντων, ὑμῖν ἀπλεύσω σαφῶς περὶ ἀπάντων. πάντα γὰρ ἐπόσα διηγήσαθ περὶ ἐμοῦ, ἀληθῆ ὄντα διηγήσατο. καὶ γὰρ ἐπαίδευσε, κ σωφρονέστερον, ἐ εἰς τὰς Ἑλλήνας εἰσήγαγε. καὶ καλῶς γε τῦτο, χάριν ἂν εἰδείην τῷ γάμῳ. δι' ἃς ἤ αἰτίας ἀπολιπὼν αὐτὴν ἐπὶ τοῦτοι τ Ἀλλόγου ἐτράπόμην, ἀκούσατε ὦ ἄνδρες δικασταί, καί με μηδὲν ἤ χρησίμως ὑπειληφότα ψεύδεσθαι καταλάβοιτε. ἐγὼ γὰρ ὁρῶν τοιοῦτον ὄντα ἔτι σωφρονοῦντα, ἠδὲ ἐμβλέποντα ἐπὶ ἤ κοσμίᾳ κόμῃ ὄντος οἷον ποτὲ ἐκεκομψευμένῳ αὐτῷ ὁ παιδαγωγὸς ἐπεῖπε θαλάθ, κοσμυμένῳ ἤ, κ τὰς τρίχας διῃθίζοντα εἰς τὸ ἐπιέρκνον, κ φυκίον ἐστελεβωμένῳ, κ τὸ ὀφθαλμὸν ὑπογραφομένῳ, ὑπώπτευσα δόλῳ, κ παρεφύλαττον ὅπου τ ὀφθαλμὸν φέρει. κ τὸ μ ἄλλα, ἐῶ. καθ' ἑκάστην ἤ τὴν νύκτα, ὁ μ στενωπὸς ἡμῶν, εἰσπίμπλαθ μειρακίων ἐρασῶν, καμαζόντων ἐπ' αὐτὴν, ἐ κρτοίντων τὴν θύραν. εἰσὶν ἤ, ἐ εἰσθιάζειν σὺν ἐδενὶ κόσμῳ τολμῶντων. αὕτη ἤ ἐμάθα, ἐ ἤδεθ τοῖς θορύβοις. κ τὰ πολλὰ ἡ παρέκυπτεν ἀπὸ ἤ τίγυος, ἀνδύντων ἀκούσασα τροχιᾶς τῇ φωνῇ φιλῆς τινος ἐρωτικῆς, ἡ ἐ ἐπαινοίγυσα τὰς θυρίδας, ἐμὲ οἰομένη λαθεῖν, ἠσέλγαινε, καὶ ἐμοιχεύθ ὡς αὐτῶν. ὅπερ ἐγὼ μὴ φέρων, χρήσασ μ αὐτὴν μοιχείας ὄκ ἐδικαίμαζον. ἐν χαίρων ἤ οἰκαδε τ Ἀλλόγου ἐσελθὼν, ἠξίουν καθεδεῖσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐκέλευε λέγειν, ἐγὼ τοιάδε ἤρξάμην.

Dialogi formam respondeat: sed perpetua oratione ipse quoque dicat. *Syrus.* Quandoquidem, Iudices, etiam hoc malè haberet adversariam, si longa oratione uterer, quanquam ab illa hanc dicendi facultatem accepi, non multa apud vos verba faciam: sed dilutis accusationum capitibus ipsis, rem totam vobis disperiendam relinquam. Vera enim sunt quæcunque de me dixit. Nam educavit me, mecum peregrè profecta est, & Græcorum civitati adscripsit: eoque nomine gratiam hujus nuptiis habuerim. Cæterùm ob quas causas relicta illa, ad Dialogum hunc diverti, audite Iudices: nec me commodi cujusquam gratia mentiri pùtetis. Ego cùm viderem hanc non amplius esse temperantem, neque in habitu modesto permanere, quo olim ornatam Pæanensis ille duxerat: sed comptam, & meretricio more capillos componentem, fuco etiam illitam, & genas ceruſa pingentem, ilico suspicatus sum & observavi quonam verteret oculum. Ac cætera quidem missa facio. Singulis autem noctibus angiportus noster implebatur amatoribus temulentis, petulanter in illam agentibus, & ostium pulsantibus: quinetiam nonnullis nullo ordine vi intro sese ferre audentibus. Hæc autem ridebat, & iis quæ agebantur, delectabatur: ac plerumque vel de toto prospiciebat, audiens illos cantilenas quasdam amatorias aspera voce occinentes: vel apertis clam me, ut putabat, foribus lasciviebat, & ab iis constuprabatur. Quod cùm ego ferre non possem, nec mihi probaretur tamen ipsam adulterii accusare: hunc in vicinia habitantem Dialogum adivi,

χθῆναι ὑπ' αὐτῶν. τοῦτό ἐστιν, ἀ ἐγὼ τὴν ῥητορικὴν μεγάλα ἠδίκημα. καίτοι εἰ ἐμηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο ἐπράχειν, καλῶς εἶχέ μοι ἀνδρὶ ἤδη τετταρακοντούτει ὄντι χαλεπὸν μηνύσαι, καὶ δικῶν, ἀπηλλαχθαι, καὶ τὰς ἀνδρας τὰς δικαστὰς ἀφεῖναι ἐᾶσαι, καὶ τραγῳδιῶν κατηγορεῖν. εἰς μὲν τὴν ἀκαδημίαν, ἢ εἰς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίστῳ τούτῳ λόγῳ συμπεραπαῖν, ἡρέμα σοφιζόμενον. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ἥδη παύσομαι. ὑμεῖς δ', εὔορκον τὴν ψῆφον φέροντες. Δι. πῶς λέγεις; Ερ. πάσας ὁ Σύρος, πλὴν μιᾶς. Δι. ῥᾴτωρ πις ἔοικεν εἶναι ὁ τὴν ἀκαδήμειαν ῥήμων. ὁ λάλος ἐπὶ τῷ αὐτῶν, λέγει. ὑμεῖς δ', ἐπιμείνατε, διπλασίονα ἀπαιτοῦμενοι τὸ μισθὸν ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς δίκαις. Διάλογ. ἐγὼ δ' ὦ ἄνδρες δικασταί, μακρὰς μὲ ἀπατήσειν τὰς λόγους ὑμῶν οὐκ ἂν ἐθελήσαιμι· ἀλλὰ κ' μικρὸν ὥσπερ εἰώθειν. ὑμᾶς δ' ὡς νόμος ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἵνα ποιήσωμαι τὴν κατηγορίαν, ἰδιώτης παρακαλεῖ ἐν ἀπαντῶν τοιοῦτον ὄν. καί μοι τοῦτο ἴσως πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἀ δ' ἠδίκημαι, καὶ ἐξεύρεσιν πρὸς τούτῳ, ταῦτά ἐστιν. ὅτι μὲ σιμὸν τίως ὄντα, καὶ γλῶν τ' πίεσε, ἐ φύσως, καὶ τ' τ' ὄλων ἐξέδυε σκοπούμενον, ὑψηλὸν ἄνω πως τ' ἰσφῶν ἀεροβατοῦντα, ἵνα μὲ ὁ μέγας ἐν ὑρανῷ Ζεὺς πλιῶν ἅρμα ἐλαύνων φέρεται, κἀζιωτάσας αὖθις ἤδη κ' τὴν ἀψίδα πεζὸν ἔβαινον, καὶ ἀναβαίνοντα ὑπερεφώνησ' ὀφθῆναι, καὶ τὰ πλεκὰ σωτερίψας, ἐσπλάκησεν τοῖς πολλοῖς ἐποίησι. ἐν τὸ μὲ τραγικὸν ἐκεῖνο, καὶ σωφρονικὸν ἐξαπατῆσαι, ἀφεῖλε μου. adivi, utque me reciperet, rogavi. Hæc est magna illa injuria quam Rhetoricæ intuli. Quanquam etiamsi nihil tale ab illa commissum esset: tamen puto, deceret me virum jam propè quadraginta annos natum, à tumultibus istis, & causis agendis desistere, ac pati judices quiescere, cùm Tyrannorum, accusationibus, tum optimatum laudibus evitatis. Ingressum verò in Academiam aut Lyceum, cum optimo isto Dialogo deambulare, cum eo placidè disputando. Quanquam multa dicenda habeo, jam tamen finem facio. Vos sanctam sententiam ferte. *Just.* Vter vicit? *Merc.* Omnibus calculis Syrus excepto uno. *Just.* Videtur orator aliquis esse, qui contrarium tulit. Heus Dialoge, sub iisdem judicibus dic tu quoque. Vos interim expectate, duplicem pro utraque lite mercedem accepturi. *Dial.* Ego judices, longiorem ad vos orationem habere non statueram, sed paucis, ut consuevi, rem expedire. Verùm tamen, ut mos est in judiciis, ita peragam accusationem: quanquam planè rudis, & rerum istiusmodi imperitus. Et hoc mihi ad vos esto exordium. Illata verò mihi ab illo injuria & contumelia hæc est. Me qui antea gravis eram, & de Diis, de natura, de Universi ambitu pleraque considerabam, supra nubes sublimis, per aërem incedens: ubi magnus ille in cœlo Iupiter alatum currum agere fertur: abstractum inde ipse, cùm jam ad fornicem volarem, & ad summum cœlum ascenderem, confractis alis cum multitudine promiscua conditionis ejusdem fecit: ac tragicam illam, modestamque faciem mihi abstulit: comi-

κωμικὴν ἅμα, ἐ σατυρικὴν, ἐπίηκέ μοι. καὶ μικρῦ δεῖν, γελοῖον. αὐτά μοι ἐς τὸ αὐτὸ φέρων, συγκυκᾷ μοι τὸ σκῶμμα, καὶ τὸν Ἴαμβον, ἐ κυνισμὸν, ἐ τὸν Εὔπολιν, ἐ τὸν Ἀριστοφάνη, ἀνδρας ἐπιτετραμμένους τὸ σεμνὸ, καὶ χλευάσαι τὰ καλὰ ἔχοντας. σκυλάκιόν τ, ἐ Μένιππόν τινα τῶν παλαιῶν κυνῶν μέλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ, καὶ κρέχοντα ἀνορύξας, καὶ τοῦτον ἐπεισήγαγέ μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κυνᾶ. καὶ [1] τὸ δῆγμα λαθραῖον, ὅσα ἐ γελῶν ἅμα ἔδακνε. πῶς ἂν ὁ δεινὸς ὕβρισμαι, μηκέτ' ἐπὶ τῷ αἰκείᾳ κήμοντο· Δημοκέμετο·, ἀλλὰ κωμῳδοῦμαι, ἐ γελωτοποιοῦμαι, καὶ ὑποθέσεις ἀλλοκότους ὑποκεκινήμθ· αὐτοῦ; τὸ γὰρ πάντων ἀπροσδόκητον, κρᾶσίν τινα παρέδοξον κέκραμαι. καὶ ὅτι πιζὸς εἰμι, ὅτι ἐπὶ τῷ μετεώρων βέβηκα. ἀλλὰ ἐκπεπλευσάτω δίκη, σκώπτων τ, ἐ ξένον φάσκων τοῖς ἀκούσι δοκῶ. Ερ. τί ὦν πρὸς ταῦτα ἐρεῖς ὦ Σύρε; Συ. ἀπροσδόκητον ὦ ἄνδρες δικασταί τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν. πάνυ γὰρ μέλλον ὤν ἠλπισα τὸ λεγόμενον, ἢ τοιαῦτα ἐρεῖν περὶ ἐμαυτοῦ. ὃν ἐγκαλοῦσιν ἐγὼ, σκυβρωπὸν ἐπὶ τοῖς πολλοῖς δακνόντα, καὶ νῦν τῷ σωμετρίᾳ ἐρωτήσεσι κρατοῦντα, καὶ τοιαύτῃ αἰδέσιμον μὲ εἶναι δοκοῦντα, ὑ πάντῃ ἅ ἐδωκα, ὑδὲ τοῖς πολλοῖς κεχαρισμένον, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτον μὲ αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν ἐς τὸ ἀνθρώπινον εἴδησι τοῦτον τρόπον. μὴ comicam verò aliam, & satyricam, ac fermè ridiculam adhibuit. Deinde in locum eundem adductum conclusit Dicterium, Iambum, Cynismum: præterea Eupolim & Aristophanem, vehementes viros ad res graves exagitandum, & ad præclaras irridendum. Postremò etiam Menippo ex antiquis illis canibus latratore molesto, ut videtur, & aspero refosso, hunc quoque ad me introduxit, terribilem revera canem, morsu latenter invadentem, quatenus mordet arridens. Proinde quomodo non videar gravi contumelia affectus, qui non amplius habitu proprio conspicior: sed comœdias agendo, risum movendo, argumenta absurda tractando ipsi histrionem me gero. Nam quod est omnium absurdissimum, nova quadam mixtione sum temperatus: & neque pedestris, neque sublimis incedo: sed hippocentauri instar, compositum quiddam, novumque spectrum auditoribus videor. *Merc.* Quid igitur ad hæc dices Syre? *Syr.* Inexpectatum apud vos, judices, hoc certamen sustineo. Quidvis enim potiùs quam hæc pro me dicturum esse Dialogum putabam: quem ego susceptum, cùm adhuc tetricus vulgo videretur, & continuis interrogationibus præfractus, eoque nomine venerandus censeretur, non tamen omnino suavis, neque multitudini gratus: primùm quidem hunc hominum in modum per terram incedere assuefeci: postea au-

1 Τὸ δῆγμα λαθραῖον] Invehitur in malivolos *subleſta lingua*, qui ut ait Plautus, *Palam blandiuntur, clam ſi occaſio uſquam eſt, Aquam frigidam ſubdole ſuffundunt.*
De quibus vide Caſaub. ad Characteres Theoph. περὶ εἰρωνείας. Piſid Coſmurg.
Ποιεῖ ἡ τὰς εἰρωνας ἀθλίας κύνας
Σαίνειν δακόντας ἐ δακνόντας ἁπαγκάλως. Bourd.

1 Τὸν

§ τ' αὐχμὸν τ' πολλὸν, ἀποπλύσας, ἐ μαθεῖν κελεύσας, ἡδίω τοῖς ὁρῶσι παρεσκεύασα. ἐπὶ πᾶσι ȝ, τὴν κωμῳδίαν αὐτῷ παρίζηλα. ἐ κ' τοῦτο, πολλὰ οἱ μηχανώμενος τὸν ἴσχιαν ὧδε τ' ἀκόντων. οἱ πᾶς τὰς ἀκρίδας τὰς ἐν αὐτῷ διδάξας, ὥσπερ τ' ἐχῖνον. λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας ἐφυλάττοντο. ἀλλ' ἐγὼ οἶδ' ὅσῳ μᾶλλον λυπῶ αὐτὸν, ὅτι μὴ τὰ ἰχνὰ σκέπτεται, ἐλεγχῶ κηλήμονος ὀφρῦς αὐτὸν σμικρολογεῖσθαι, εἰ ἀθάνατός τ' ψυχὴ, ἐ πόσας κοτύλας ὁ Ζεὺς, ὁπότε τ' κόσμον εἰργάσατο, τ' ἀμιγῆ, ἐ κ' τὰ αὐτὰ ἰχνάσας ὑσίας ἐνέχεεν εἰς τ' κρατῆρα, ἐν ᾧ πάντα ἐκεράννυτο, καὶ εἰ ῥητορικὴ πολιτικῆς μορίου εἶδωλον, κολακείας τὸ τέταρτον. χαίρει γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως τὰ τοιαῦτα λεπτολογῶν, καθάπερ οἱ τὰ ψώρων ἡδίως κνώμενοι. καὶ τὸ φρόνιμος ὑδὺ αὐτὸ δοκεῖ. καὶ μέγα φρονεῖ, ὡ λέγηται ὡς ὑ πάντ' ἀνθρώπων ἐστὶ συνιδεῖν ἃ σοφὸς τ' ἰδίων ἐξελέσθαι. ταῦτα δηλαδὴ ἐ περὶ ἐμοῦ ἀπαιτεῖ, ἐ τὰ πλησίον σκέπτεσθαι ζητεῖ, καὶ ἀποβλέπει, τὰ ὑπὸ τοῖν ποδοῖν ὐχ ὁρῶν. ἐπὶ τῶνγε ἄλλων ἴσως, οὓς ἂν οἴμαι μέμψασθαί μοι, ὡς δημόσιον τοῦτο τὸ ἰδιωτικὸν πεφυτεύκασι αὐτῷ, βαρβαρικὸν μετηῤῥύσαμεν. καὶ ταῦτα, βάρβαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν. ἡδέως γὰρ ἂν, τὰ τοιαῦτα εἰς αὐτὸν ἀθροίσαμεν, ἐ τὸν πάτερον ἐῶντα λωποδυτῶν. ἀπολελόγημαι ὡς δυνατὸν ἐμοί. ὑμεῖς ȝ, ὁμοίως τῇ πάλαι τὸν ψῆφον φέρετε. Ερ. βαβαῖ, δίκης ὅλας κρατεῖς. ὁ γὰρ αὐτὸς σκέπτεσθαι ὁ πάλαι, νῦν νεωστὶ ὁμόψηφός ἐστι. ἀμέλει τοῦτο ἴδῃς ἐὰν, ἐ πᾶσι [1] τὸν πάχ: totis decem vincis. Nam ipse ille prior, ne nunc quidem eadem cum cæteris sentit. Nempe hic mos est illius, atque perfora-

autem multo squalore abstersо, eoque ridere coacto, suaviorem aspicientibus exhibui. In primis verò Comœdiam cum ipso conjunxi, ac per hoc multam illi apud auditores benevolentiam conciliavi: qui antea spinas quæ ei insunt, metuentes perinde ut echinum, manibus excipere cavebant. Sed novi ego quid illum maximè discruciet: nempe quòd tenuia illa & exilia cum ipso sedens argutari non soleo: nempe sit-ne immortalis anima: & quot heminas Deus, quando mundum fabricavit, synceræ, eodemque modo se habentis substantiæ infuderit in craterem illum, in quo universa miscendo temperabat: & num Rhetorica sit politicæ particulæ imago, adulationis pars quarta. Delectatur enim nescio quo pacto, istiusmodi argutias disputando, ut quibus psoram fricari est jucundum. Atque hæc ipsi videtur suavis cogitatio, ac sese effert, si dicatur non cujusvis esse hominis ea intelligere quæ de ideis subtiliter speculatur. Hæc videlicet etiam à me poscit, & alas illas quærit, sursumque aspicit, cùm tamen, quæ sunt ante pedes, non videat. Nam cæterorum certè causa puto me non accusaverit, quòd detracto Græco hoc pallio, barbaricum ejus loco reposui, idque cùm barbarus ipse videar. Injuriam enim feciſſem, si contra leges, talia in eum commisissem & patrio vestitu spoliassem. Respondi judices, pro virili. Vos verò sententiam priori similem ferte. *Merc.*

1 Τὸν τετρυπανθρίλιον] *Calculum condemnationis.* De his calculis copiosè Scholiast.

τετρυπημένω ἔτος φέρῃ, ἐ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μέ, ἄπιτε ἀγαθῇ τύχῃ. αὔριον δέ, τοὺς λοιποὺς δικάσομεν.

foratum omnibus calculum ferre solet, nec facilè desierit optimis quibusque invidere. Sed vos abite prospera cum fortuna. Die crastino reliquas judicabimus.

liast. Aristophan. & Florent. Christian. ad Vesp. *Bourd.* Ἀμίλλῃ τοῦτ' ἴδιος ἐστὶ, καὶ ὥσπερ τῷ τετρυπημένῳ ἔτος φέρῃ, καὶ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις] Ἀμίλλει τοῦτ' ἴδιος ἐστὶ καὶ πᾶσι, τῷ τετρυπημένῳ ἔτος φέρειν, καὶ μὴ παῦσαι φθονεῖν τοῖς ἀρίστοις. Calculi autem pertusi sive ψῆφοι τετρυπημέναι in judiciis condemnatorii. Æschines contra Timarchum, & planè pleneque Scholiastes Demosthenis Ulpianus in orationem ejus contra Timocratem. *Marcil.*

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ, ΗΤΟΙ ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ.

DE PARASITO, SIVE QVOD ARS SIT PARASITICA.

ARGVMENTVM.

Didascalici generis Dialogus, in quo contendit ac docet Parasiticam artem esse, eamque omnium aliarum praestantissimam. Dispositio & series orationis plana est. Nam artem esse, principio ex definitione artis ostendit, singulis ejus partibus cum Parasitica comparatis, videlicet, quoniam & sua, ac certa principia habeat, exercitationeque & usu constet, & ob finem vitae utilem, nec per voluptatem, exercentur. Quòd autem voluptas utilis vitae finis sit, authoritate ac testimonio Homeri defendit. Et quòd hic finis Parasitica magis proprius quàm Epicureorum philosophia sit, comparatione studiorum, ac vitae utrorumque probat. Deinde verò hanc omnium aliarum artium praestantissimam esse, primùm in genere docet, collatis omnibus accidentibus, effectibus & caussis aliarum artium, cum iis, quae huic arti accidunt. Posteà seorsim etiam Philosophia & Rhetorica, ut pote artium caeterarum summis, & maximè laudatis, anteponit. Primùm quia illa incerta, aliis aliter de illis sentientibus atque tradentibus. Parasitica autem ubique eadem, ac certa sit. Deinde quia nusquam reperiantur parasiti affectasse philosophiam, aut rhetoricam: contrà autem parasiticam rhetores, ac Philosophi plurimi. Postremò ab usu eorum, qui artes has sectantur, & profitentur, duplici videlicet, altero in bellis, altero in pace. Vbi ad utrumque tempus philosophos, & rhetores inutiles, & ineptos esse, multis exemplis & rationibus docet: contrà autem parasitos idoneos ac paratos maximè, idque ex Homero, item ex historiis probat, ad-

addita etiam hypotypoſi, qua paraſitum ad prælium parantem & expedientem ſeſe deſcribit. Præterea & privatam, atque domeſticam utrorumque vitam inter ſe comparat, multò meliores, atque etiam beatiores eſſe paraſitos oſtendens, quàm vel rethoras, vel philoſophos. Sub finem ipſam artem ex locis ſimilibus commendat quoque, & ipſius nominis honeſtatem etymologia, & analogia defendit.

Τί ποτε ἄρα ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι, ἢ ἰλαρώτεροι, καὶ δοῦλοι, τίχωλν ἐμφυές τινα ἐπίστανται, ὅτι ἕκαστός τί ἐστι, ἢ ἄλλῳ χρήσιμοι. σὺ δέ, ὡς ἔοικεν, ἔρρει ὑδὲν ἔχεις, ὃ τι ἂν τὶς ἢ αὐτὸς κτήσαιο, ἢ ἄλλῳ μεταδοίης; Παρά. πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς ὦ Τυχιάδη, οὐδέπω οἶδα. πυρῶ δὲ σαφέστερον ἐρωτᾷν. Τυχ. ἴσθι ὧν τινα τυγχάνεις ἐπιστάμενος τίχωλν, οἷον μουσικήν; Πα. μὰ Δία. Τυ. τί δέ, γεωμετρίαν; Πα. οὐδέπω πώποτε. Τυ. ἀλλὰ γεωμετρίαν; Πα. οὐδαμῶς. Τυ. τί δέ, ῥητορικήν; φιλοσοφίας μὲν γὰρ τοσοῦτον ἀπέχεις, ὅσον ἐγὼ ἡ κακία. Πα. ἐγὼ μὲν οἶμαι τί εἶναι, καὶ πλεῖον. ὥστε μὴ δῆτα τοῦτο προδήλως ἀγνοοῦντί σοι ἐνεδέσθαι. φημὶ γὰρ κακὸς εἶναι, καὶ χείρων, ἢ τὸ δοκεῖν. Τυ. ναί. ἀλλὰ πῶς μὲν ἴσως τὰς τίχνας οὐκ ἐξέμαθες ἀλλὰ μέγεθος αὐτῶν, καὶ δυσκολίαν. τὸ δὲ δημιουργικῶν τινα, τεκτονικὴν, ἢ σκυτοτομικήν; καὶ γὰρ ὑδὲ τἆλλα ὅπως ἔχει σοι, ὡς μὴ ἐ

Quid tandem in cauſa eſt Simo, quòd cùm alii homines ſive ſervi ſint, ſive ingenui, quiſque artem aliquam calleat, quà cùm ſibi ipſis, [1] tum aliis ſunt utiles: tu verò, quantum ego perſpicio, nihil negotii habes, unde aut fructum capere ipſe, aut alteri impertire poſſis? *Para.* Quid hæc tua ſibi velit interrogatio Tychiade, nondum capio: proinde planiùs interrogato. *Tych.* Eſt-ne ars aliqua quam noris, veluti [2] Muſica? *Para.* Non per Iovem. *Tych.* Num medicina? *Para.* Neque iſtam novi. *Tych.* At geometria. *Para.* Nequaquam. *Tych.* Quid verò num Rhetorica? Nam à Philoſophia tantum abhorres, quantum ab ea vitium. *Para.* Imò plus etiam, ſi poſſem. Proinde ne putes hoc te mihi ignoranti exprobrare. Nam me & malum, & quàm ſentias, pejorem eſſe fateor. *Tych.* Ita ſanè. Sed has fortè artes ob ipſarum cùm magnitudinem, tum difficultatem non didiciſti. At ex popularibus illis quam tenes, num fabrilem aut ſutrinam? Neque enim ea eſt rerum tuarum conditio, ut non talis alicujus artis egeas ad-

1 *Tum aliis ſunt utiles*] Plat. in epiſt. ad Arch. Tarent. ἀλλὰ καὶνῦν δῆτα ἐπεμελήθη, ὅπῃ ἔκαστος ἡμῶν, ἵνα αὐτῷ μάλιστα γίγνοιτο, ἀλλὰ τ' γενέσθαι ἡμῶν τὸ πατρὶς μεμέλησε, τὸ δὲ πᾶσι τοῖς ἑλληνίσασιν, τὸ δὲ πᾶσι τοῖς λοιποῖς φίλοις. Cogn.

2 *Muſica*] Antiquitus nihil eruditum habebatur ſine muſica, unde apud Comicos, qui litteras ſe didiciſſe negant, ajunt ſe non didiciſſe muſicam. Muſica & Arithmetica primùm inſtituebantur juvenes Athenis. Lucianus in Gymnaſ. *Idem.*

τοιαύτης ἂν δεηθῆναι τέχνης. Πα. ὀρθῶς λέγεις ὦ Τυχιάδη. ἐδεῖ γὰρ τούτων ἰδιωτικῆς ἐπιστήμων εἰμί. Τυ. τίνων ἂν ἑτέρας; Πα. τίνων; ὡς ἐγὼ οἶμαι, γλυκείας. ἢν εἰ μάθοις, καὶ σὺ ἐπαινέσεις ὅτι. ἔγωγε μὲν οὐ κακοδοξεῖν φημι ἤδη, εἰ δὲ σοὶ λόγου σὺν ἔχω εἰπεῖν. Τυ. ἅπερ τούτῳ; Πα. ἔπου μοι δοκῶ τὰς περὶ τούτων ἐπιμελείσης εἶναι λόγους. ὥστε ὅτι τέχνῃ μοί τινα ἐπίστασθαι, ὑπάρχει ἤδη σοι γιγνώσκειν, καὶ μὴ λέγε τοῦτο χαλεπὸς μοί ἔχειν. ἦ που ἄν, αὖδις ἀκούσῃ. Τυ. ἀλλ' οὐκ ἀνέξομαι. [1] Πα. τό γε τ' τέχνης, παροξύνεσθαι ἴσως φαινεῖταί σοι ἀκούσαντι. Τυ. καὶ μὴν λέγε τοῦτο ἀσμένως μαθεῖν. Πα. εἰσαῦθις ὦ Τυχιάδη. Τυ. μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μήτε ἄφρων εἰσχωρῶ. Πα. ἡ Παρασιτική. Τυ. κἄπα εἰ μὴ μανίοις ὅτι ὦ Σίμων, τέχνῃ τοῦτο φαίη ἄν; Πα. ἴσχυε. εἰ δέ σοι μανίας δοκῶ ἢ μὴ ἓν μίαν ἄλλην ἐπίστασθαι τέχνῃ, [2] αὐτὸ αὐτίκα εἶναί μοι τοῦ μανίαν δόξῃ, καὶ με ἤ ἐγκλημάτων ἤδη ἀρίζ. φασὶ γὰρ τὸν δαίμονα τοῦτον, τὰ μὲν ἄλλα, χαλεπὸν εἶναι τοῖς ἔχουσι, Παρασιτεῖσθαι δ' ἤ ἁμαρτημάτων αὐτοὺς, ὥσπερ διδάσκαλον, ἢ παιδαγωγὸν τούτων ἀναδεχόμενον εἰς αὐτὸν τὰς αἰτίας. Τυ. σὺν οὖν ὦ Σίμων, ἡ Παρασιτικὴ τέχνη ἐστί; Πα. τέχνη γάρ. καὶγὼ τούτης δημιουργός. Τυ. καὶ σὺ ἄρα παροξύνῃ; Πα. πάνυ ἀνεῖδισας ὦ Τυχιάδη. Τυ. ἀλλ' οὐκ ἐρυθριᾷς, παροξύνων σεαυτὸν καλῶν; Πα. ὐδαμῶς. αἰσχυνοίμην

adminiculo. *Para.* Rectè dicis Tychiade, neque enim ullam illarum calleo. *Tych.* Quam igitur aliam? *Para.* Quam? ut puto generosam, quàm & te, si pernoveris, laudaturum existimo. Eam quidem re ipsa præclarè obire posse me dico, tametsi oratione explicare non valeo. *Tych.* Quænam hæc est? *Para.* Nondum mihi videor rationes quæ ad hanc artem pertinent didicisse. Quare me alicujus artis peritum esse, tum est jam cognoscere, neque hoc nomine mihi succensere: quam autem calleam, alias audies. *Tych.* At moræ sum impatiens. *Para.* Fortasse si audires, nova ars tibi videretur. *Tych.* Atqui propter hoc ipsum discendi studio teneor. *Para.* Aliàs Tychiade. *Tych.* Nequaquam, sed jam dicito, nisi te pudeat. *Para.* Illa est Parasitica. *Tych.* Ecquis nisi insanus ὁ Simon, artem hanc appellet? *Para.* Ego. Si verò ob hoc ipsum, quòd aliam artem non teneam, tibi videor insanire, hujus ipsius causam mihi putato fuisse insaniam, & jam desine me criminari. Aiunt enim hanc Deam cùm aliàs difficilem esse habentibus, tum delinquentes erratorum excusare, instar magistri, & prædagogi translata in se omni culpa. *Tych.* Ergo Simo, Parasitica ars est? *Para.* Sanè ars, cujus author ego sum. *Tych.* Et tu parasitus es? *Para.* Probro me affecisti Tychiade. *Tych.* At non erubescis, quum te ipse vocas parasitum? *Para.* Nequaquam, nam me pu-

1 Πα. τό γε τ' τέχνης, παροξύνεσθαι] Πα. τόγε τ' τέχνης ὄντως, παροξύνεσθαι. Marcil.

2 Αὐτὸ αὐτίκα εἶναί μοι τοῦ μανίαν δόξῃ] Αὐτὸν αὐτίκα εἶναί μοι τ' μανίας δόξαι, &c. Patet illo statim sequente, ἀναδεχόμενον εἰς αὐτὸν τὰς αἰτίας. Idem.

2 Τυ.

φῶ ἂν, εἰ μὴ λέγοιμι. Τυ. καὶ νὴ Δία ἀπόπτυσ' ἂν βυλόμενος γνωρίζειν ἕτερον ἐπιτυμβίων τινί, ὅτι χρήζοι ῥηθῆναι, ὁ παρασίτου δηλονότι φύσαρμα. Πα. πολὺ μᾶλλον τοῦτο λέγοντος ἐμοὶ, ἢ Φειδίαν ἀγαλματοποιόν. χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ οὐδὲν ἧττον, ἢ Φειδίας ἔχαιρε τῷ Διΐ. Τυ. καὶ μὲν δὴ ἐκεῖνό μοι σκοπεῖν ἔοικεν ἄλλως πάμπολυς. Πα. τὸ ποῖον; Τυ. εἰ ταῖς ἐπιστολαῖς ἅπερ ἦθος, ἐπιγράφοιμεν Σίμωνι παρασίτῳ. Πα. καὶ μὲν ἂν ἐμοὶ μᾶλλον χαρίζοιτο ἢ Διονὶ ἐπιγράφων φιλοσόφῳ. Τυ. ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις πολύμῳ, οὐδὲν, ἢ μικρόν μοι μέλει. σκοπεῖν δὲ δεῖ ἐν τῷ ἄλλῳ ἀτοπίαν. Πα. τίνα μᾶλλον. Τυ. εἰ ἓν ταύτῃ ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐγκαλλίξομεν. ὥστε ἐπειδὴν πωποτέ τις ἐποιᾷ τὴν αὐτὴν τέχνην ἐκ, λέγων, οἷον γραμματικὴ, ἰατρικὴ, παρασιτική. Πα. ἐγὼ μὲν ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον πιστεύω, ἢ πᾶν ἐπίσω τέχνῃ φαίην ἄν. εἰ δὲ σοι φίλον ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως οἴομαι, λέγοιμι ἄν, καίτοι ἐ παύσασθαι ὢν, ὡς ἔοικεν, ἐπὶ τούτῳ παρισοδυασμὸς ὤν. [2] Τυ. εἰ ἓ σμικρὰ ἦ, τοῖς ἀληθῶς δοκεῖ. Πα. ἴσθι δὴ πρῶτον ἐμοὶ τὴ τέχνης εἶ σοι δοκεῖ, ἢ τίς ποτε ἔσται τυγχάνει τῷ γένει σκοπεῖσθαι. ὑπονοῶ γὰρ ἐπικληθήσεσθαι ἂν καὶ ταῖς καθ' εἶδος τέχναις, εἰ καὶ ἄρα ὀρθῶς μετέχοιμι αὐτῆς. Τυ. τί ποτ' ἂν ἐστι τέχνη, ὡς ἐπίστασαι; Πα. πάνυ μὲν ὖν. Τυ. μὴ

puderet, ni dicerem. *Tych.* Atque per Iovem, si te cuipiam quibus ignotus es notum facere velimus, quum nomen discere volet, Parasitus est videlicet, dicemus. *Para.* Rem mihi feceritis multò gratiorem me sic nominando, quàm statuarium Phidiam. Hac enim arte delector non minùs, quàm Phidias Iove gaudebat. *Tych.* Atqui hoc mihi consideranti, excitatus est risus multus. *Para.* Qua ex re? *Tych.* Si epistolis pro more inscribamus, Simoni parasito. *Para.* Rem sanè mihi facies gratiorem, quàm si [1] Dioni Philosopho inscribas. *Tych.* Quàm gaudeas hoc nomine, mihi parum est curæ. Sed & aliud quidpiam absurdi est considerandum. *Para.* Quidnam? *Tych.* Num & hanc in aliarum artium numero recensebimus. Ita ut interrogante quopiam cujusmodi ars sit, respondeamus, veluti grammatica, medicina, sic Parasitica. *Para.* Equidem ego Tychiade, hanc quam profiteor, multò potiùs artem dicendam contendo. Quod si gratum tibi est audire, etiam quod sentio, dicam, quanquam non admodum ut antè dixi, ad hoc sim paratus. *Tych.* Tametsi sint exigua, veritate tamen præcellent. *Para.* Age jam, si tibi videtur, primùm considerabimus cujus generis sit ars. Ad hunc enim modum artes etiam speciatim assequemur, si hanc rectè teneamus. *Tych.* Quid igitur est ars, uti scis? *Para.* Omnino scio. *Tych.* Ne igitur

1 *Dioni Philosopho*] Dion Alexandrinus natione, præcipuam in philosophia laudem est consequutus. Suid. Philost. & Syn. de laude Calvitii Lucianus in Peregrino. *Cogn.*

2 Τυ.] Tychiadis personam quidam loquentem inducunt usque ad verbum ἐπίστασαι. Aliter tamen omnes editiones, aliter Interpres. *Bourd.*

τοίνυν ἄκνῳ λέγειν αὐτὴν, εἴπερ οἶσθα. Πα. τέχνη ἐστὶν ὡς ἐγὼ ἀκούσας, σύνεσις [1] ἐγκαταλήψεων ἐγγεγυμνασμένων, ὥστε τι τέλος εὔχρηστον τῷ βίῳ. Τυ. ὀρθῶς σὺ εἶπόντος, ὅτως ἀπεμνημόνευσας. Πα. εἰ δὲ μετέχοι τούτων ἁπάντων ἡ παρασιτικὴ, τί ἂν ἄλλο ἢ ἐπιστήμη αὐτὴ τέχνη εἴη; Τυ. τέχνη γάρ, εἴπερ ἄρα ἔχοι. Πα. φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τῆς τέχνης εἴδεσιν ἐφαρμόζοντες τὴν παρασιτικὴν, εἰ σωφρόνως σκοπῶμεν ἢ ὁπόσα αὐτῆς λόγος, ἀλλὰ μὴ κατὰ τὰς παλαιὰς [2] κύτρας ἀφικνούμεθα, [3] μὴ σαθρὸν ληφθήσεται. δεῖ τοίνυν εἶναι ἐπὶ ταύτην ὥσπερ ἐπὶ πᾶσαν τέχνην, σύνεσιν ἐγκαταλήψεων. πρῶτον μέν, τὸ δοκιμάζειν, καὶ ἀφικνεῖσθαι ὅσης ἂν ἐπιτηδείως γένοιτο τρέφειν αὐτόν. καὶ ὅτου παρασιτεῖν δεήσεται, ὅσα ἂν μισήσειεν. ἢ τὸ μὲ δεχομένους τέχνην πρὸς φάσματα ἔχειν, [4] εἴπερ ἐπίσταιτο ἀφανιγνώσκειν τὰ τε κίβδηλα τῶν νομισμάτων, καὶ τὰ μή. τέτον δ' ἄνευ τέχνης ἀφικνεῖσθαι τὰς τε κιβδήλους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰς

igitur pigeat te dicere, siquidem scis. *Para.* Ars, ut ex viro sapiente memini me audire, est quæ constat ex perceptionibus consentientibus, & coëxercitatis ad finem vitæ utilem. *Tych.* Rectè sanè verba ejus qui dixit, commemoraſti. *Para.* Iam si horum omnium particeps est Parasitica, quid aliud sit, quàm ars? *Tych.* Ars certè, si res ita se habet. *Para.* Age verò sigillatim omnibus artis speciebus Parasiticam accommodantes, dispiciamus an quod de ipsa dicitur, consonet: sed non uti [2] malæ ollæ quum pulsantur, an resonet putridum. Oportet igitur ut hæc, quemadmodum & ars omnis, perceptionibus constet. Primùm quidem probet, & dijudicet, quis ad se alendum sit idoneus: quo parasitandi orsus initio, pœnitentia non ducatur. Aut [4] nummularium dicemus artem aliquam callere, qua nummos adulterinos à probis dignoscat: hunc autem sine arte [6] adulterinos homines à bonis non discernere, præ-

1 Ἐγκαταλήψεων] Quidam ἐν καταλήψεων. ut postea. *Bourd.*

2 *Malæ olla*] Vt ærea vasa tinnitu dignoscuntur. Ita homines ex sermone, huc allusit Pers. Sat. 3.

sonat vitium percussa maligne,
Respondet viridi non cocta fidelia limo.

Et rursus in Satyr. 5.

pulsu dignoscere cantus
Qui solidum crepet & picta tectoria lingua. Cogn.

3 Μὴ σαθρὸν] Casaubon. ad illud Persii *sonat vetium*, legi vult σαθρὸν. *Bourd.*

4 *Nummularium*] Ἀργυρικὸν vulgo mensor & mensarius à Græcis κολλυβιστὴς nummularius & trapezita. *Idem.*

5 Εἴπερ ἐπίσταιτο ἀφανιγνώσκειν] ἤπερ c. d. Marcil.

6 *Adulterinos homines*] Quod simplex non est neque sincerum id vulgato verbo Græci κίβδηλον vocant, hinc ducto vocabulo, quòd aliud præ se ferant, aliud tegant, παρὰ τὸ κρύπτειν τὸ ὄλλυ, vel quòd Athenienses ob summum in Chios odium, si cui malè vellent, hujus nomen nomismati solent inscribere, addita littera iisque in terram abjectis dira imprecari. παρὰ τὸ βάλλειν, βύλλυπτον. Sed propriè nummum subæratum κίβδηλον appellant, & κιβδηλίαν corruptelam. *Cogn.*

ἀγαθός. [1] καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὰ νομισμάτια, καὶ τὰ ἀνθρώπινα [2] μὴ φανερὰν οὐδὲ ὄντων. αὐτὸ μόνον ταῦτα δὲ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καλαμίμφεται λέγων,

Ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸ κακὸν διαγνῶναι,

Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

φῂ δὲ μείζων ἡ τοῦ ὀψοποιοῦ τέχνη πέφυκεν, εἴγε καὶ πᾶσιν ἄδηλα, καὶ ἄφατα, μᾶλλον τὰ μαγειρικῆς γνωρίζειν τε, καὶ οἶδε. τὸ δὲ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους, καὶ πράττειν πράττειν, οἷ' ἂν οἰκειώσεται, καὶ δύνασθαι ἑαυτὸν παρέχοντα ἀποδείξαι, ἅ τ' ὠφέλιμα, καὶ τερπνὰ ἀκροατῇ εἶναι σοι δοκεῖ; Τυ. καὶ μάλα. Πα. τὸ δὲ γε τοῖς ἐσθίουσιν αὐτοῖς, ὅπως ποθὸν ἀπόληται πλέον ἔχων, καὶ παραδιδοὺς τὸν μὴ τῶν αὐτῶν αὐτῷ κεκτημένον τέχνῃ, ἀπὸ τινὸς λόγου, καὶ σοφίας [3] παλαίσαι οἴει; Τυ. ἥδιστα. Πα. τί δ', τὸ ἐπίστασθαι τὰς ὀρέξεις, καὶ κακίας τὸ ὕψος, καὶ τὸ σῶον πολυπραγμονοῦντα ἀτέχνως πῶς εἶναί σοι δοκεῖ; καὶ ταῦτα, ὃ χρυσοῦτε Πλάτων ὑμῖν λέγει, καὶ μέλλετε ἐσεσθαι, μὴ μαγειρικὴ ὄντος, ἀλλαζομένης ἡδονῆς, ἀκυρωτέρα ἡ κρίσις. ὅταν μὲν οὖν οὐκ ἐν καλλήψεως μόνον, ἀλλὰ συγκομιασμένης ἐσὶν ἡ ὀψοποιική, μᾶλλον ἂν εὐσύνδετα ῥαδίως. αἱ μὲν γὰρ τὰ ἄλλων τεχνῶν καλλήψεις, καὶ ἡμέρ-

præsertim cùm statim appareat cujusmodi sint homines, quemadmodum nummi. Eadem hæc & sapiens reprehendit Euripides, dicens,

Nullus character corpori mortalium,

Inharet ex quo tu malum digneveris.

Qua re major est Parasiti ars, qui res ita obscuras & abditas, magis quàm ars vaticinandi perspicit & cognoscit. Nosse verò sermones proferre accommodos, eaque facere per quæ in familiaritatem veniat, seque benevolentissimum suo altori ostendat, annon intelligentiæ & perceptionis validæ putas illud esse? *Tych.* Maximè. *Para.* Vt verò in conviviis ipsis, plus quovis habens abeat, alioſque gloria superet, qui eam artem sibi non paraverunt, an hoc citra rationem, & sapientiam comminisci putas? *Tych.* Nequaquam. *Para.* Ecquid, nosse opsoniorum, ciborumque virtutes, & vitia, cujusmodi indocti curiositatem esse existimas? Idque cùm dicat generosissimus Plato, [4] Qui convivas epulis accepturus est, nec rei coquinariæ sit peritus, ejus in adornando convivio incertum est judicium. Parasiticam autem non solùm perceptione, sed etiam exercitatione constare, hinc facilè perdiscas. Quod aliarum artium perceptiones, & dies, & no-

1 Καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὰ νομισμάτια] Καὶ ταῦτα οὐχ ὥσπερ τ. ν. Patet ora. culo Euripidis sequente, & post illa, verbis Luciani p. sequente. *Marcil.*

2 Μὴ φανερὰν] Ex Anglic. Cod. negationem, quæ ubique aberat, addidimus. *Bourd.*

3 Παλαίσαι] In quibusd. παρέλθειν. Idem.

4 Qui convivas] Hæc Platonis sententia extat in dialogo, qui inscribitur Gorgias, sive Rhetor. *Cogn.*

ἔρως, καὶ νύκτες, καὶ μῆνες, καὶ ἐνιαυτοὶ πολλάκις ἀσυγχώνευτοι μένουσι. καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλυται τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι. αἱ δὲ παρασίτου καταλήψεις, εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίῳ, ἀπόλλυσιν οὐ μόνον οἶμαι τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. τί γὰρ μοι δοκεῖ τι τῶν ἐν χρήσει τῷ βίῳ, μὴ ἐν μανίαις εἶη ζητῶν, ἐγὼ γάρ σε φαμὶν ἐν σπουδῇ οὐδὲν ἂν χρησιμώτερον εἰρέσθαι ἐν τῷ βίῳ ὄν, οὐδὲ ζῆν γε ἄνευ τούτου ἐστί; Tυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μὴν οὐδὲ τοιοῦτόν τι ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, ὁποῖον τὸ κάλλος, καὶ ἡ ἰσχύς. ὥστε τέχνην μὲ μὴ δικεῖν αὐτὴν, δυνάμιν δέ τινα τοιαύτην. Tυ. ἀληθῆ λέγεις. Πα. ἀλλὰ μήτοι οὐδὲ ἀπειρία ἐστὶν. ἡ γὰρ ἀπειρία, οὐδέποτε οὐδὲν κατορθοῖ τῷ κεκτημένῳ. φέρε γάρ εἰ ἐπιτρέψας σὺ σαυτὸν ναυῒ σὺν θαλάττῃ, καὶ χειμῶνι, μὴ ἐπισταμένῳ κυβερνᾶν, σωθείης ἄν; Tυ. οὐκ ἔγωγε. Πα. τί δὴ ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἣν δυνήσεταί σώζειν ἑαυτόν; Tυ. καὶ μάλα. Πα. οὐκοῦν ἐν περιστάσει τοῦ παρασιτικοῦ, ἐν ᾗ ἡ ἀπειρία, οὐκ ἂν ἐσώζετο; Tυ. ναί. Πα. οὐκοῦν τέχνη σώζεται. ἀπειρία ἄρ' ἔστι; Tυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ. Tυ. τέχνη ὡς ἔοικε. Πα. καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς, καὶ ἡνιόχους τεχνίτας σπανίσας τε ἀφθόνων εἶδον ἐγὼ πολλάκις. καὶ τοὺς μὲν, ξυντετριβότας. τοὺς δὲ, καὶ πάμπαν ἀπολωλεκότας. παρασίτου δὲ ναυάγιον, οὐ δὲ εἷς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀπειρίᾳ ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μήτε δυνάμις, σύστημά τι, καὶ οὐ καταλήψεων γεγυμνασμένων, τέχνη δηλονότι διαμολογητέα ἡμῖν σήμερον. Tυ. ὅσον

noctes, & menses, & annos plerumque manent inexercitatæ, nec tamen possidentibus depereunt artes. At Parasiti perceptiones, nisi quotidie exerceantur, non artem solùm, opinor, sed etiam artificem perdunt. Neque foret insaniæ quærere ad quem finem vitæ utilem tendat. Non enim puto utilius quicquam in vita esse quàm edere & bibere, sine quibus neque licet vivere. *Tych.* Maximè. *Para.* Atqui ne ejusmodi quidem res est Parasitica, cujusmodi est pulchritudo aut fortitudo, ut ars nulla esse videatur, sed quædam vis & potentia. *Tych.* Vera dicis. *Para.* At neque nulla est ars. Nam quod ars non est, nunquam quicquam habenti præstat præclari. Age enim si tibi ipsi navim in mari ac procellis, gubernandi imperito commisisses, an incolumis evaderes? *Tych.* Minimè gentium. *Para.* Quid tandem, an quòd arte careat, cujus ope seipsum servare possit? *Tych.* Maximè. *Para.* Num ergo Parasitus à Parasitica, si ars non esset, servari non posset? *Tych.* Imò. *Para.* Nunquid igitur arte servamur, non item imperitia? *Tych.* Maximè. *Para.* Ergo Parasitica est ars. *Tych.* Ars ut apparet. *Para.* Atqui gubernatores quidem præclaros, & aurigas eximios de curru plerumque delapsos comperi: contritos quidem alios, alios interemptos. At Parasiti naufragium nullus est qui possit producere. Proinde si neque nulla ars est Parasitica, neque potentia, sed comprehensio exercitatarum perceptionum, hodie inter nos convenit, eam esse artem. *Tych.* Quantum quidem hinc conjicio.

οὐ τέτυκται, οὐκ ἰζω. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως ἔ ἔσται ἡμῖν πᾶν γλυκαῖον λύπης ἐ ἀφιλοκωμῆς. Πα. ὀρθῶς σύμ λέγων. δικεῖ γὰρ δή μοι ὅτως ἂν μάλιστα διαφέλ, παρασιτικὴ ἐπ τύχη ποτέσθαι, ἢ βρῶσίσθαι, [1] καὶ ἢ λέ ταῦτα λευκῶσαι. τέλ ἢ αὐτῆς, τὸ ἡδύ. Τυ. ὑπέρφυά μοι δικεῖς ὀρέσασθ τὸν σταυτῦ τέχνον. ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπ, μὴ πρὸς σέθεν ἢ φιλοσόφων μάχη σοι ἐκεῖ ἢ τέλος ἦ. Πα. καὶ μὴν λέγχεσθαι γε, εἴπερ ἴσμεν τὸ αὐτὸ τέλ ἢ εὐδαιμονίας, καὶ παρασιτικῆς. φασὶ γὰρ σοφὸς Ὅμηρ ἢ τὸν παράσιτον βίον θαυμάζειν, ὡς ἄρα μακάρ, καὶ ζηλωτὸς εἴη μόν, [2] ὃ γὰρ ἔφατ' ἐπ φησὶ τέλ ἢ χαρίστερον ἔμμεναι, ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κῆ δῆμον ἅπαντα, δεῖπν ἢ πολέμοσιν τερπέσθαι σίτῳ, καὶ κρεῶν. μέθυ ἢ κρητῆρ ἀφύσσῃ οἰνοχό φορέῃσι, καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσι. καὶ ὡς ὐχ ἱκανῶς ταῦτα θαυμάζων, μᾶλλον τὸν αὐτὸν γνώμῃ ποιεῖ φαιναιρολόγον, εὖ λέγ. Τοῦτο τί μοι κάλλιστον σοὶ φρέσι εἰδέτω. εἶναι. ὐχ ἕτερόν τι ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παράσιτον εὐθυμον νομίζων. καὶ μὴν ὐδὲ τῷ τυχόντ ἀνδρὶ ἐπέτρεψε τούτους τοὺς λόγους, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ [3] τῶν Ἑλλήνων. καίτοι γε εἴπερ ἐνόμιζεν Ὀδυσσεὺς τὸ κῆ τοῦ Σπαρτιάτου ἐπαινεῖν τέλ ἢ, ἐθαύμαζε ταῦτα λέγειν, ὅτι τ Φιλοκτήτην ἀνήγαγεν ἐκ τ Λήμνου, ὅτι τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτι τοὺς Ἕλληνας φόβῳ συνέσχε καὶ ἔσχε, ὅτι εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν, ἑαυτὸν μάστιξι

jicio. Sed in id incumbe ut eximiam Parasiticæ definitionem nobis reddas. *Para.* Rectè dicis profectò. Sic igitur potissimùm mihi videtur definienda. Parasitica est ars eorum quæ bibenda sunt & comedenda, & ad hæc consequendum, dicenda: cujus finis est voluptas. *Tych.* Videris mihi tuam artem quàm optimè definivisse. Illud tamen considera, ne adversùs philosophos aliquos de fine oriatur tibi contentio. *Para.* Atqui sufficit ut idem sit fœlicitatis & Parasitices finis. Quod sic apparebit: siquidem Homerus ille sapiens, Parasiti vitam admirans, tanquam solam beatam & fœlicem, ita inquit. Gratior haud finis, populum quàm quando per omnem, Lætantur, mensæque cibis & pane replentur, Et cratere merum in pateras pincerna refundit. Vtque hæc non satis admiratus, sententiam suam facit planiorem, rectè dicens, Hic finis nobis pulcherrimus esse videtur. Non aliud ex iis quæ dicit, quàm parasitari beatum existimans. Neque cuilibet è vulgo hæc verba attribuit, verùm omnium sapientissimo. Ac sanè si voluisset Vlysses Stoicorum finem laudare, hæc dicere potuisset, quando [4] Philoctetem è Lemno eduxit, quando Ilium subvertit, quando [5] Græcos fugam capessentes detinuit, quando Troiam ingressus est, à se ipso flagris

1 Καὶ ἢ διὰ ταῦτα λευκῶσαι] Λευκῆναι. Marcil.

2 Οὐ μὰ ἔφατό τι] Versus Homerici erant corruptissimi. *Bourd.*

3 Τῶν Ἑλλήνων] In aliis Codd. τῶν ὅλων. Idem.

4 *Philoctetem*] Est apud Philostratum in Heroic. & Homer. in Catal. navium. Orig.

5 *Græcos fugam.*] Homer. Il. α. Ἀ δ' ἀγορῆς ἰθύσαντες ἐπὶ σφίσιν ἠντύσσοντο παρέχειν. Idem.

τὸν μαστιγώσας, καὶ κακὸν, καὶ τοιοῦτον ῥάκη σὺν αὐτῷ. ἀλλὰ τότε σὺν εἶναι τοῦτο τέλος χαρίεστερον. ἀλλὰ μὴν ἐς τὸ τῆς Ἐπικουρείου βίου μνήμην αὖθις ἀφίξομαι τῇ Καλυψοῖ, ὅτι αὐτῷ ὑπῆρχεν ἐν ἐκείνῃ τὸν βίον διάγειν, καὶ τρυφᾶν, καὶ βινεῖν τὴν Ἀτλαντίδα, καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδέποτε εἰπεῖν τοῦτο τὸ τέλος χαρίεστερον, ἀλλὰ τὸ τοῦ παρασίτου βίον. ἐκλελῦσθε γὰρ δαιτυμόνες, οἱ παρόντες τότε. πῶς ἂν λέγοι; πάλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐκεῖ, οὐδὲ γὰρ οἷόν τε ἀκοῦσαι αὐτῶν, μὴ πολλάκις λεγομένων. δαιτυμόνες καθήμενοι ἐξείης. καὶ, παρατεθέντων τραπέζαις σίτου, καὶ κρεῶν. ὅτε μὲν Ἐπίκουρος σφόδρα ἀναισχύντως ὑφελόμενος τὸ τοῦ παρασίτου τέλος τοῦ καθ' αὑτὸν εὐδαιμονίας, τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅτι κλοπὴ τὸ πρᾶγμά ἐστι, καὶ οὐδὲν Ἐπικούρῳ μέλει τὸ ἡδύ, ἀλλὰ τῷ παρασίτῳ, ἴστω μάθοις ἄν. ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ ἀσχετον μὲν τὸ τοῦ σαρκὸς, ἀσχλησον. ἔπειτα, τὸ μὴ θορυβεῖν, καὶ παραχὴς τὴν ψυχὴν ἐμπεπλῆχθαι. τοῦτο τοίνυν ὁ μὲν παρασίτου, ἐκλέλοιπε τοῦ χαίρειν. ὁ δ' Ἐπικούρειος, οὐδὲ ἐκλέλοιπε. ὁ γὰρ ζητῶν περὶ χθονὸς γῆς, καὶ κόσμων ἀπειρίας, καὶ μεγέθους ἡλίου, καὶ διαστημάτων, καὶ ἀστρῶν τοιχείων, καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶν, εἴτε οὐκ εἰσὶ, καὶ περὶ αὐτοῦ δὲ τέλους οὐκ ἀπολεμῶν, καὶ ἀμφιφερόμενος πρός τινας, οὐ μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ ἐν κοσμικαῖς ἐστιν ὀχλήσεσιν. ὁ δὲ παρασίτου, πάνυ καλῶς ἔχειν οἰόμενος, καὶ ἀπερισκέπτως μὴ ἄλλως πεῖσαι ἔχειν ἄμεινον, ἢ ἔχει, μὴ πολλῆς σχολῆς, καὶ γαλήνης, οὐδενὸς αὐτῷ ταράττοντος παρεγχλοῦντος ἐθέλει, καὶ

flagris cæsus, malisque & Stoicis pannis amictus. At tunc jucundiorem hunc esse finem non dixit, Quinetiam cùm in Epicureorum vita apud Calypsonem versaretur, & liceret in otio, & molliter vivere, & filiæ Atlantis lectum conscendere, omnemque expeditæ libidinis speciem agitare, nunquam jucundioris hujus finis meminit, sed cùm apud Phæacas ageret parasitum. Tunc Temporis autem Parasiti vocabantur Dætymones. Quomodo igitur dicit? Digni enim sunt versus, quorum denuo meminerimus: quos nisi sæpe referantur, audire non possumus. Dætymones ordine sedentes, Item, mensæ carnibus, & pane impleantur. Porrò Epicurus nimium impudenter hunc finem detractum Parasiticæ, ad fœlicitatem suam detorsit. Atque hoc esse fraudulentum, neque Epicurum Voluptatis studio vacare, sed Parasitum, hinc licet colligere. Ego Voluptatem existimo, primùm quidem tranquillum corporis statum: deinde animæ ab omni tumultu, & perturbatione immunitatem. Horum utrumque Parasitus assequitur: neutrum Epicurus. Etenim quum quærit de figura terræ, de mundi infinitate, de magnitudine solis, de distantiis, primisque elementis, & de Diis an sint nec-ne, quumque de ipso fine contendit, & diffidet cum aliquibus: non humanis solùm, sed & mundanis perturbationibus implicatur. At Parasitus omnia bene se habere ratus, credensque hæc non meliori quàm sint loco esse posse, multa cum securitate, & tranquillitate, nulla re istiusmodi molestiam inferente, com-

κομιστὴν ὑπολ., ἀφικνεῖσθαι τὰς πόλεις, καὶ τοὺς χείρους, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀπόπλουν οἴκαδε. καὶ μὲν δὴ οὐχὶ καὶ τῷ πάνυ μόνον ἡδέως συμφήσει τὸ ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ· ἀλλὰ καὶ τῷ ἀνοήτῳ. ὁ γὰρ Ἐπικούρ. ἀνήρ, ὅστις ποτέ ἐστιν ὁ σοφὸς, ἤτοι φαγεῖν ἔχει, ἢ οὔ. εἰ μὲν οὖν ἔχει, οὐχ ὅπως ἡδέως ἂν ζήσεται, ἀλλ' οὐδὲ ζήσεται. εἰ δὲ μὴ ἔχει, εἴτε παρ' ἑαυτοῦ, εἴτε παρ' ἄλλου. εἰ μὲν οὖν παρ' ἄλλου τὸ φαγεῖν ἔχοι, παρασίτῳ ἴσα, καὶ οὐκ ὡς λέγει. εἰ δὲ παρ' ἑαυτοῦ, οὐχ ἡδέως ζήσεται. Τυ. πῶς οὐχ ἡδέως; Πα. εἰ γὰρ ἔχει τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ, πολλά τοι ὁ Τυχιάδη τῷ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθῆσαι ἀνάγκη. καὶ ἆρά πόσα δεῖ τὰ μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν, πᾶς ἐγκομβώσας ὀρέξεις ἀπόνους ἀναπληρῶσι. ἢ τί φῄς; Τυ. καὶμὰ δοκεῖ. Πα. σοῦν τῷ μὲ συχνὰ κεκτημένῳ, ἴσως τοῦτο παρέχει· τῷ δ' ὀλίγα, καὶ μηδὲν, σοὶ κέρ. ὥστε πάνυ σοῦ ἂν σοφὸς δόξοις, εἰ δὴ ἐφικνεῖτο ἅπαξ τέλους. λέγω δ' ἡδέως. ἀλλ' ἂν μὴν ὁ πλούσιος, ὁ δὲ ἀπὸ τῆς οὐσίας ἀφθόνως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δυήσεται τοῦδε ἐφικέσθαι. τί δήποτε, ὅτι πᾶσι ἀναίσχυντα τὰναλίσκοντα τὰ ἑαυτοῦ, πολλαῖς ἐμπίπλειν ἀηδίαις. τοῦτο μὲν, τῷ μαγείρῳ καιρῶς συδιάσοντι τὸ ὄψον μαχλάσθαι, ἢ εἰ μὴ μάχοιτο, φαῦλα δὲ τοῦτο εὐθέως τὰ ὄψα, καὶ δὲ ἡδὺς ὑστρεῖν· τοῦτο δ', τῷ οἰκονομοῦντι τὰ καθ' ἑαυτὸν οἰκίαν, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομοῖη μαχόμενος; ἢ οὐχ ὅτω; Τυ. νὴ Δία καὶμὰ δοκεῖ. Πα. τῷ μὲν Ἐπικούρῳ, πάντα ξυμβαίνειν εἰκός. ὥστε ἀδήποτε τοξεύσειν[1] δὲ τέλους.

comedit, & ſupinus dormit, porrectis pedibus, manibuſque, quemadmodum Vlyſſes in rate ad patriam navigans. Atqui non hoc ſolùm, ſed illo etiam modo, Voluptas convenit Epicuro. Quippe Epicurus, quiſquis eſt ille Sapiens, aut habet quod edat, aut non. Si non habet, neutiquam jucundè vivet, imò non vivet. Si autem habet, aut à ſe, aut ab alio habet. Si ab alio habet quod edat, eſt Paraſitus, ac non ut dicit. Sin à ſe ipſo, non jucundè vivet. *Tych.* Quomodo non jucundè? *Para.* Si enim habeat à ſe ipſo quod comedat, multa neceſſe eſt vitam hujuſmodi comitentur. Ac vide quænam. Oportet ut qui ſecundum Voluptatem vitam eſt acturus, omnibus quæ innaſcuntur, cupiditatibus indulgeat. Aut quid tu ais? *Tych.* Idem ſentio. *Para.* Proinde ei qui multa poſſidet, hoc fortaſſe præbet: ei verò qui pauca, nihil amplius. Itaque pauper neque ſapiens eſſe, neque finem conſequi poſſit: dico autem Voluptatis. At neque dives, qui de re ſua cupiditatibus abundè ſumptus ſuppeditat, hunc pertingere queat. Quid tandem, quòd omnino neceſſe eſt ei qui de ſuo ſumptus facit, in multa faſtidia incidere: nunc quidem cum coquo, qui cibum malè præparavit, rixando, aut niſi rixetur, inſuaves cibos comedendo, & Voluptate carendo: nunc autem cum œconomo, ni rectè rem familiarem adminiſtrarit, contendendo? An non ita ſe res habet? *Tych.* Per Iovem ita ſentio. *Para.* Hæc omnia Epicuro accidere veriſimile eſt. Itaque nunquam Voluptatis fine miſer ille potietur. At

[1] Τῦ τέλους] Non attendit ad hanc vocem Interpres. Sic in Deorum Dialogo

τῷ δ' ἀθλητῇ, ὔτε μάγειρός ἐστιν, οὐ χαλκεὺς, ὔτε ἀγρὸς, ὔτε οἰκονόμος, ὔτε ἀγυρία, ὑπὲρ ὧν ἀπολογήσηται, ἀσχολεῖται, καὶ πάνυ ἴσως φησὶ, ὥστε μὴ φάγοι, καὶ πίοι μόνον ὅτου μηδενὸς, ὧν οἰκεῖος, ἀναγκαῖον ἀνόχλημα. ἀλλ' ὅτι μὲν τέχνη ἐστὶν ἡ ἀθλητικὴ, καὶ τούτων, καὶ τὸ ἄλλων ἱκανῶς δέδεικται. λοιπὸν ὅτι ὠφέλιμος, δεικτέον. καὶ τοῦτο οὐκ ἀπλῶς, ἀλλὰ πρῶτον μὲν, ὅτι κοινὴ πασῶν ἁπασῶν τῶν τεχνῶν. εἶτα ὅτι ἰδίᾳ ἑκάστης. κοινὴ μὲν οὖν ἁπασῶν ἔστω ἁπλῶς. πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη πρόσεστιν μάθησιν, πόνον, φόβον, πληγὰς, ἀπορίαν τοῦ ἔσεσθαι ὅστις οὐκ ἂν ἀποδύσαιτο. πιστὸν δ' ἴσως τῷ τέχνῃ ὡς ἔοικε, μόνῃ ἔξεστι μαθεῖν ἄνευ πόνου. τίς γὰρ ἀνὴρ δεῖπνον πρὸς ἀπήλθε κλαίων, ὥσπερ τινες οὐκ ἐπὶ διδασκάλων ὁρῶμεν; τί δ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπιὼν, ὥφθη σκυθρωπὸς, ὥσπερ οἱ εἰς διδασκαλεῖον φοιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲν παρεσπάσθω, ἐκὼν αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται, μᾶλλον ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης. οἱ δ' πρὸς ἄλλας τέχνας μειρακιεύονται, μισοῦσιν αὐτάς. ὥστε ἔνιοι δ' αὐτὰς ἀποδιδράσκουσι. τί δ' ἂν κάκεῖνο σοφοῦσά σε δεῖ, ὅτι ἐν τοῖς ἐν ἐκείναις ταῖς τέχναις πρωκόπτουσιν, οἱ πατέρες ἐπιτέρπουσι τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὰ παράσιτον; καλῶς γὰ Δία ἔγραψεν ὁ παῖς λέγοντος, ὅτι αὐτῷ φαγεῖν οὐκ ἔγραψεν ὀρθῶς, μὴ ὅτι. ὅτου τὸ πρᾶγμα ἐντιμον, καὶ σὺ τι-

At verò parasito, neque coquus est ullus, cui irascatur, neque fundus, neque œconomus, neque pecuniæ, pro quibus causam dicere gravetur, & tamen habet omnia, ita ut bibere, & edere possit hic solus nulla re, earum quibus ille, necessariò turbatus. Iam quòd ars sit Parasitica, ex his, atque aliis abundè est demonstratum. Supereſt ut optimam esse ostendam: atque hoc non simpliciter. Sed primùm quia communiter omnibus artibus præstat: deinde privatim singulis. Communiter ad hunc modum præstat omnibus. Nam cuivis arti necesse est ut disciplinam adducat, laborem, timorem, & verbera, quæ nemo non deprecetur. Hanc verò artem, ut videtur, citra laborem licet solam discere. Quis enim unquam à convivio flens discessit, ut aliquos à præceptoribus videmus? Quis ad convivium proficiscens visus est tristis, ut qui scholas frequentant? Verùm Parasitus sponte ad cœnam it, artis cupidissimus. Alii verò quas addiscunt artes, oderunt: ob easque nonnulli aufugiunt. Quid verò? nonne etiam illud tibi considerandum, quòd eos qui illis in artibus proficiunt, his rebus parentes, quibus quotidie parasitum, maximè cohonestant. Rectè scripsit puer dicentes, date illi quod edat malè scripsit, ne date. Sic negotium & honore & pœna videtur magnum.

logo. συμφωνία τῷ ἔργῳ ἐν τῷ τέλει. Constituebat enim Epicurus philosophiæ suæ summam in τῷ τέλει. Sic Petron. Satyr.

Ipse pater veri doctus Epicurus in arte
Iussit, & hoc vitam dixit habere telos.

Quo loci mendosè faciunt qui in secundo versu reponunt *iussit* pro *jussit*, ut moneo ad emendationem hujus epigrammatis. *Bourd.*

μαθείας μέγα φαίνεται. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι, τέχναι, τὸ ὕστερον τῶν ἔχουσι, μὴ τὸ μανθάνειν, καὶ τὰς καρπὰς ἡδέως ἀπολαμβάνουσι. πολλὴ γὰρ [1] καὶ ὄρθιος οἶμος εἰς αὐτάς. ἡ δὲ παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων, εὐθὺς ἀπαλοῦ τὸ τέχνης ἐν αὐτῷ τὸ μανθάνειν. καὶ ἅμα τι ἄρχεται, καὶ ἐν τῷ τέλει ἐστίν. αἱ μὲν τῶν ἄλλων τεχνῶν, ἃ πᾶσι, ἀλλὰ πᾶσι, ἐπὶ μέρει τῇ τροφὴν ζητήσεως. ὁ δὲ παράσιτος, εὐθὺς ἔχει τὴν τροφὴν ἅμα τὸ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ σὺ ἐνοεῖς ὅτι ὁ μὲ γεωργὸς, γεωργεῖ, ἵν' ᾧ γεωργῶν ἕνεκα. καὶ ὁ πλύτην, πλυτείνεται, ἵν' ᾧ πλυτείας ἕνεκα. ὁ δὲ παράσιτος, οὐχ ἕτερον μέν τινι διώκει, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτῷ, καὶ ᾧ ἕνεκα ἥκειν. καὶ μὴν σκεπτὰ γε ἡδέα ἐστὶν, ὅσις σὺν ἐπίσταται. ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τέχνας ἐργαζόμενοι, τὸ μὲν ἄλλου χρόνου πολυπραγμονοῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο ἡμέρας ἑορτὰς ἄγουσι. καὶ αἱ πόλεις δὲ, τὰς μὲν, δι' ἔτους, τὰς δὲ, ἐμμήνους ἑορτὰς ἀφωρίσθαι, καὶ δίφθεγκτος λέγονται τότε. ὁ δὲ παράσιτος, ᾧ μόνος τὰς τεμάχηθ' ἡμέρας ἑορτὰς ἄγει. πᾶσιν γὰρ δοκεῖν αὐτῷ εἶναι τὸ ζῆν. ἔτι οἱ μὲ βυλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας καθορᾶν, ὀλιγοσίτους, καὶ ὀλιγοπότους χρῶνται, καθάπερ οἱ νοσοῦντες, πολυποσίους δὲ, καὶ πολυσίτους, σὺν ἔστι δίφθογγον μανθάνειν. καὶ αἱ μὲ ἄλλαι τέχναι, χωρὶς ὀργάνων ἀδυνάτως τὸ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν δύνανται. ὅτι γὰρ αὐλεῖν ἄνευ χωρὶς αὐλῶν, ἢ ψάλλειν ἄνευ λύρας, ἢ ἱππεύειν χωρὶς ἵππου. αὐτὴ δ' ἔστως ἐστὶν ἀγαθὴ, καὶ ἡ βαρεῖα τῷ τεχνίτῃ

gnum. Atqui cæteræ artes hoc posterius habent, postquam didicerunt, & fructus suaviter percipiunt, ad quos multa & ardua est via. Sed sola inter alias Parasitica, statim ab initio inter discendum arte sua fruitur: simulque incipit, & finem obtinet. Præterea reliquæ artes, non aliquæ, sed omnes, ad victum parandum duntaxat inventæ sunt: at parasitus simul atque artem orsus est, victum habet. Aut non animadvertis agricolam agros colere non colendi gratia, nec fabrum fabricandi gratia fabricare: parasitum autem, alterum quidem non sectari, sed idem & opus ejus esse, & cujus gratia fit. Ac sanè nemo nescit, eos qui reliquas artes exercent, unum & alterum duntaxat mensis diem festum ducere, reliquum verò tempus ærumnosè vivere: atque urbes, alias quidem, annuos dies festos, alias menstruos celebrare, quo tempore lætari dicuntur: parasitum autem totos triginta mensis dies festos agitare, siquidem ipsi videntur Diis sacræ omnes. Præterea qui aliis in artibus strenuè se gerere volunt, pauco victu & potu utuntur, quemadmodum ægroti: siquidem ad discendum non est accommodus, qui cibo & potu copiosiore se oblectat. Quinetiam aliæ artes, nequaquam sine instrumentis domino inservire possunt. Nemo enim sine tibia tibicinem agere, nemo sine lyra psallere, nemo sine equo equitare queat. Verùm hæc usque adeò bona est, nec artifici onerosa, ut

1 Καὶ ὄρθιος οἶμος] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*

τη, ὥστε ἐ παράσχῃ μηδὲν ἔχοντι ὅτι-
τλουν χρῆσθαι αὐτῇ. καὶ ὡς ἔοικε,
τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνομεν, μι-
σθὸν διδόντες. ταύτῃ γ', λαμβά-
νοντες. ἔστι δ' μὴ ἄλλων τεχνῶν, εἰ-
σὶ διδάσκαλοι τινές. ἡ δ' παρασι-
τικῆς, οὐδείς. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιη-
τικὴ κ' Σοκρατίδη, κ' αὕτη πού
μοίρα παραγίγνεται. κἀκεῖνο γ' σκό-
πει, ὅτι τὰς μὲ ἄλλας τέχνας ὁ-
δεύοντες, ἢ πλέοντες, ἃ δυνάμεθα
ἀφικέσθαι. ταύτῃ δὲ ἔστι χρῆσθαι
ἐ ὁδοῖ, καὶ πλέοντι. Τυ. πάν-
υ μὲ ἔν. Πα. κ' μήτοι ὦ Τυχιάδη, αἱ μὲ ἄλλαι τέχναι, δοκοῦσί
μοι ταύτης ἐπιδεεῖν. αὕτη γ', ὑ-
δυμιᾶς ἑτέρας. Τυ. τί γ' οὐ τὰ
ἀλλότρια λαμβάνοντες, ἀδικεῖν σοι
δοκοῦσι; Πα. πῶς γὰ ὔ; Τυ. πῶς
δ' ὁ παράσιτος τὰ [1] ἀλλότρια λαμ-
βάνων, οὐκ ἀδικεῖ μόνον; Πα. οὐκ
ἔχω λέγειν. [2] καὶ μὴν τ' ἄλλων τε-
χνῶν αἱ ἀρχαὶ φαῦλαί τινες, κ' ἀ-
τελεῖς εἰσι. τ' γ' παρασιτικῆς ἡ
ἀρχή, πάνυ γλυκεῖά τις. τὸ γὰ
φιλαλήθμον τοῦτο τ' φιλίας ὄνομα,
οὐκ ἄλλό τι εὕρεις, ἢ ἀρχὴν παρα-
σιτικῆς. Τυ. πῶς λέγεις; Πα. ὅτι
οὐδεὶς ἐχθρὸν, ἢ ἀγνῶτα ἄνθρωπον,
ἐπ' οὐδὲ συνήθη μετρίως, ἐπὶ δεῖ-
πνον καλεῖ. ἀλλὰ δεῖ σφόδρα οἶ-
μαι τοῦτον γνήσιον φίλον, ἵνα κοινω-
νήσῃ σπονδῶν, καὶ τραπέζης, κ' τ'
τέχνης ταύτης μυσηρίων. ἐγὼ
γοῦν πολλάκις ἤκουσα τινῶν λεγόν-
των, ὡς ὁ τος ὁ φίλος, ὅστις οὐ βέβρωκεν, οὐδὲ πέπωκε μεθ'
ἡμῶν, ὡς δηλονότι τ' συμπίνοντα, καὶ συνεσθίοντα, μόνον σῖτον ἡγε-
μόνα φίλον. ὅτι γε μὴν ἡ βασιλι-

ut ea uti possit etiam qui caret instrumentis. Et ut videmus, alias artes data, hanc accepta mercede discimus. Præterea aliarum artium sunt magistri: sed Parasitices, nullus est. Sed quemadmodum authore Socrate, Poëtica: sic etiam hæc fato quodam accedit. Quinetiam illud expendito, nos non posse alias artes iter faciendo, aut navigando exercere: sed hac licere uti tum iter facienti, tum naviganti. *Tych.* Omnino ita est. *Para.* Aliæ quoque artes hanc optare videntur, hæc nullam aliam. *Tych.* Ecquid? nonne qui aliena capiunt, injuriam facere videntur tibi? *Para.* Quidni? *Tych.* Qui fit igitur ut solus parasitus aliena accipiendo non faciat injuriam? *Para.* Dicere non possum. Porrò aliarum artium vilia & simplicia sunt initia: Parasitices contrà principium est generosum. Nam celebratum hoc Amicitiæ nomen, non aliud quàm Parasitices esse principium invenias. *Tych.* Quid ais? *Para.* Quoniam nemo inimicum, aut ignotum hominem, sed ne mediocriter quidem familiarem ad epulas invitat. Sed oportet utique ut hic priùs amicitiam contraxerit, ut libationum, mensæ, & artis hujus mysteriorum fiat particeps. Nam aliquos plerumque dicentes audivi, cujusmodi est hic amicus, qui nec edit, nec bibit nobiscum! videlicet quasi eum quo compotore & convictore utimur, solum putent fidum amicum. Quòd autem hæc ars omnium sit

1 Ἀλλότρια] Athen. lib. 1. In quo multa sunt hujus Dialogi. *Bourd.*

2 Καὶ μὴν] Ante hæc verba, incipit loqui parasitus. Aliud tamen sequutus est Interpres. *Idem.*

καθάπ᾽ ἡ τεχνῶν ἐστιν αὕτη, μᾶθησις δὲ ἡ σὰ τοῦδε οὐχ ἥκιστα. τὰς μὲν γὰρ λοιπὰς τέχνας, ὑ μόνον κακοπαθοῦντες, κ᾽ ἱδρῶντες, ἀλλὰ νὴ Δία πεινῶντες, κ᾽ ἐσθίοντες ἐργάζονται, ὥσπερ ἀμέλει δῆλοι τ᾽ τεχνῶν. ὁ δ᾽ παράσιτος, μεθ᾽ ἡσυχίας τοῦτο τὸ αὐτὸ τέχνιον, ὡς βατιλικῶς κα θαπερ. εἶτα μὲν γὰρ τί δεῖ λέγειν ἃ τ᾽ ἀδαιμονίας αὐτὸν, ὅτι δὴ μόνος κ᾽ τ᾽ σοφὸν Ὅμηρον ἐν φυτῷ χαροῖ φοβεῖ, ὅτι δρεῖ, ἀλλὰ τὰ ἄπαντα, κ᾽ τὰ ἀπόντα πάντα νέμεται. κ᾽ μὴν ῥητορά τε, κ᾽ γεωμέτρην, κ᾽ χαλκέα, οὐδὲν κωλύει τοῦτ᾽ ἑαυτὸν τέχνῳ ἐργάζεσθαι, ἐάν τε πονηρὸς, ἐάν τε μοῦσικὸς παρεσκευασμένος, οὐδὲν διώκατται ἢ μαγείρων, ἢ πονηρός. Tv. παπαῖ! οἵαν χρῆμα ἀποφαίνει τοῦτο παρασιτικήν. ὥστε ἐγὼ νῦν βούλομαί σοι παράσιτος ἐναι ἀντὶ τούτου, ὃς εἶμι. Πα. ὡς μοὶ τοῦτο κοινῇ πάντων ἀφῖξαι, δεδῦχθαί μοι δοκῶ. φέρε δὴ ὡς ἐγὼ κρῖν᾽ ἰδίαν ἑκάστης διαφέρειν, σκεπτόμενον. τὸ μὲν δὴ ταῖς βαναύσοις τέχναις παρεμβάλλειν αὐτὸν, ἀνόητόν ἐστι. καὶ μᾶλλόν πως κατιρῶσθαι τὸ ἀξίωμα τ᾽ τέχνης. ὅτι γε μὴν τ᾽ μεγίστων ἐν καλλίστων τεχνῶν ἀφαιρεῖν, δεινὸν, ὁμολογήσειε γὰρ δὴ πᾶς πάντων, τοῦτο τ᾽ ῥᾳθυμίαν, καὶ τοῦ φιλοσοφίαν, ἃς ἀφ᾽ ἡμῶν ἁπάντων, κ᾽ ἐπιστήμης ἀποφαίνοντάς τινες. ἐπιδεῖν γὰρ ἐγὼ τούτων ἀποδείξαιμι τοῦ παρασιτικὴν πολὺ κρατοῦσαν, χολὴν ἑλλοίοτι τ᾽ ἄλλων τεχνῶν δόξει πεφυκέναι, καθάπερ ἡ Ναυσικάα τ᾽ θεραπαινίδων. κοινῇ μὲν οὖν ἀμφοῖν

sit maximè regalis: hinc non minùs possis cognoscere. Nam reliquas artes non modo graviter laborantes, & sudantes, sed per Iovem, sedentes, & stantes exercent, nimirum ut artium servi. At parasitus artem suam aggreditur, tanquam rex accumbens. Quid enim attinet ea dicere quæ ad ejus fœlicitatem pertinent, quòd solus juxta sapientem Homerum, neque plantam manibus plantat, neque arat, sed citra arationem & sementem omnia consequitur? Quinimo nihil rhetorem, geometram, ærarium fabrum impedit, quominus suam artem exerceat, sive sit pravus, sive stultus. Nemo autem, qui sit stultus, aut pravus, potest parasitari. *Tych.* Papæ! cujusmodi rem ostendisti Parasiticam esse! Itaque velim, pro eo qui jam sum, parasitus esse. *Para.* Igitur quantum communiter præstet omnibus, videor mihi demonstrasse. Age jam quantum privatim singulis præstet, consideremus. Certè eam cum mechanicis artibus comparare, ineptum esset: aut potiùs ejus qui hujus artis dignitatem tollere vellet. Sed ostendendum est hanc maximas, & pulcherrimas artes præstantia superare. Apud omnes in confesso est, cùm Rhetoricam, tum Philosophiam esse maximas & pulcherrimas, quas propter nobilitatem, nonnulli etiam scientias faciunt. Proinde posteaquam ostendero, & his longè potiorem esse Parasiticam, satis nimirum constabit eandem & aliis artibus esse præstantiorem, quemadmodum Nauficaa præstet famulis. Communiter

1 Τῶν τ᾽ ῥητορικῶν δὲ τῶν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ χρυσίοντα] Τῶν τ᾽ ῥητορικῶν δὲ ἢ φιλοσοφίαν μεγίστας τε δὲ καλλίστας ἴδ), ἃς διὰ γ. Sic paulo ante ὅτι γε μὲν τῶν μεγίστων δὲ καλλίστων τεχνῶν διαφέρ, &c. *Marcil.*

ἀμφότερα, καὶ τὴν ῥητορικὴν, καὶ τὴν φιλοσοφίαν, πρότερον καὶ τῶν ὑποστάσεων. ἡ μὲν γὰρ ὑφίστησιν. αἰδὲ, ὅτι ἔστι γὰρ ἡ τῶν ῥητορικὴν ἴν τι, καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν. ἀλλ' οἱ μὲν, τέχνην. οἱδὲ, πραγμάτων, ἀτεχνίαν. ἄλλοι δ', κατατεχνίαν. ἄλλοι δ', ἄλλό τι. ὁμοίως δ' ἡ τῶν φιλοσοφίαν καὶ τὰ αὐτὰ, καὶ ὡσαύτως ἔχουσιν. ἑτέρως μὲ γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν. ἑτέρως δ', τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς. ἑτέρως δ', τοῖς ἀπὸ τῆς ἀκαδημίας. ἑτέρως δ', τοῖς ἀπὸ τῶν περιπάτου. καὶ ἁπλῶς, ἄλλῳ ἄλλως ἀξιοῦ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι. καὶ μέχρι γε νῦν, ὅτι οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσιν, ὅτι αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δηλονότι πραγμάτων καταλείπεται. δεῖ γὰρ φημι μήτε εἶναι τέχνην, ἧς οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. ἐπεὶ τί δήποτε ἀριθμητικὴ μία, ἐστὶ δ' ἡ αὐτὴ, καὶ δὶς δύο παρὰ γε ἡμῖν, καὶ παρὰ Πέρσαις, ποσαχοῦ ἐστι, καὶ συμφωνεῖ τοῦτο δὴ Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις. φιλοσοφίας δ', πολλὰς δ' ἀμφότερας ὁρῶμεν. καὶ ὅτι τὰς δόξας, ὅτι τὰ τέλη σύμφωνα πασῶν. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. μίαν μὲ δὴ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν. αὐτοὶ δ', αὐτὰς ποιοῦσι πολλάς. Πα. καὶ μὴν τὰς μὲ ἄλλας τέχνας, εἰ καί τι τοῦ ἀσύμφωνον εἴη, καὶ παρέλθοι τις συγχώμης ἀξιώσας, ἐπί μέσον τι δοκοῦσι, καὶ αἱ καταλήψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμεταπτωτοι, ἀποδεκτέον ἂν εἴη. φιλοσοφίαν δέ τις ὡς ἀναγκαίαν, ἀνάγκοιθ μὴ μίαν εἶναι, καὶ μὴ δ' σύμφωνοι αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον τὸ ὀργάνων. μία μὲ οὖν ἔστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρῶ ἓν ἅπαντων ὄντων. πολλαὶ δ' ἂ δυνατὸν εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. ὁμοίως δ' ἓν δεῖ

niter igitur Rhetoricam & Philosophiam antecellit. Primùm quantum attinet ad artis substantiam. Hæc enim subsistit: illæ verò minimè: Neque enim de Rhetorica unum idemque sentimus: sed alii artem: alii contrà, non artem: alii malam artem: alii aliud esse dicunt. Neque Philosophiam simili ratione, eodemque modo se habere putamus. Aliter enim Epicuro res videntur se habere: aliter Stoicis: aliter Academicis: aliter Peripateticis, Quid multa? alius aliam Philosophiam esse contendit. Et hactenus neque iidem sententia potiuntur, neque eorum ars una esse videtur. Ex quibus reliquum est ut argumenta ducam. Principio artem esse nego, cujus nulla est substantia. Nam & Arithmetica una eademque est, & bis duo apud nos & Persas, sunt quatuor, & hac de re convenit inter Græcos & Barbaros. Sed Philosophias multas & diversas videmus, quarum omnium neque principia, neque fines inter se consentiunt. *Tych.* Vera dicis. Vnam enim Philosophiam omnes esse dicunt: attamen ipsi multarum sunt authores. *Para.* Certè in reliquis artibus, quanquam earum ratione nonnihil discreparet, & postulata venia quispiam præteriret: siquidem mediæ videntur, earumque perceptiones non sunt immutabiles, admittendus tamen esset. Philosophiam autem aliquis tanquam necessariam, sustineret non unam esse, nec secum magis convenire, quam instrumenta. Vna quidem non est Philosophia, siquidem innumeras esse video. Nec multæ tamen esse possunt, siquidem una est Philosophia. Similia etiam

dicat

ἡ ὑποστάσεως τῆς ῥητορικῆς τοῦτο φαίη τις ἄν. τὸ γὰρ περὶ ἑνὸς ὁποιουοῦν πράγματος ταὐτὰ μὴ λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μάχεσθαι εἶναι φορᾶς ἀνελόμενον, ἀποδεικτικώτατον δὲ μὴ ἧττον τοῦτο εἶναι τέχνης, ἢ μίαν παραλῆψιν εἶναι. τὸ γὰρ ζητεῖν τὸ, τί μέγιστον αὐτῶν ἐστι, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ὁμολογίαν μίαν εἶναι, τοῦτο αὐτοῦ ἀναιρεῖ δὲ ζητούμενον τοῦ οὐσίαν. ἡ μὲν τοιγαροῦν παρασιτικὴ οὐχ ὅπως ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἕλλησι, καὶ ἐν βαρβάροις μία ἐστὶ, καὶ ταὐτὰ, καὶ ἀσύντονος. καὶ οὐκ ἂν εἴποις τις ἄλλως μὲ τοὺς δὲ, ἑτέρως δὲ τοὺς, παρασιτεῖν. οἱ δὲ εἰσὶν ὡς ἔοικεν οἱ παρασιτοῦντες πανταχοῦ, οἱονεὶ σπίνες, ἢ ἰσχάδες, δίκροκα ἔχοντες λέφορα, ἀλλὰ πᾶσι σφόδρα ὁμολογία τις ἐστὶ, καὶ συμφωνία τῶν ἔργων, καὶ δὴ τέλους. ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ καθαιρεῖσθαι καὶ γε τοῦτο, καὶ σοφὸν εἶναι. Τυ. πάνυ μοι δοκεῖς ἰσχνῶς ταῦτα εἰρηκέναι. ὡς δὲ τὰ ἄλλα χείρων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία τῆς τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις; Πα. ῥᾴδιον ἀπόκρισιν σοφὸν εἰπεῖν, ὅτι φιλοσοφίας μὲ ἀδύνατος ἡγεμὼν παρασιτῶν, παρασιτικὸς δὲ, πάμπολλοι ἐπιμιμούμενοι μιμησάμενοι φιλόσοφοι, καὶ μέχρι γε νῦν ἐρῶσι. Τυ. καὶ πάνυ ἂν ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους, παρασιτεῖν ἀνυβρίστως; Πα. ὃς πάνυ μοῦσι ὦ Τυχιάδη ἐστὶ συγγνώσκειν, ἀπειρίᾳ ἀγνοεῖν καμὲ, ὡς καὶ τῶν αὐτοῖς αἰσχύνης ἐστὶν ἄξιον γνωρίζειν, ἀχὶ τιμᾶς. Τυ. ἐμοὶ τὸ Δί᾽ ὦ Σίμων. ἀλλὰ ἐστὶ σφόδρα ἄπορον ὅς τινας ἐστὶ εὑρεῖν εἰκὸς. Πα. ὦ γλυκεῖς, σύ μοι δοκεῖς ἀνήκοον εἶναι τὸ ἀναχαψάντων τὰς σκέψεων βίους, ἐπὶ πάντως ἂν ἐστὶν ἐπιγνῶναι ὅς τινας λέγω δυσαιο.

dicat aliquis de Rhetoricæ substantia. Nam quòd de una quæstione non eadem dicunt omnes; sed diversis inter se pugnant sententiis, certissimum est documentum, ne hoc quidem esse principium, cujus una perceptio non est. Nam quærere quid potissimùm ex illis sit Rhetorica, nec fateri unam esse, hoc ipsam, ejus quod quæritur, essentiam tollit. Porrò Parasitica non ita se habet: sed & apud Græcos, & apud Barbaros secundum eadem, eodemque modo una est: neque dicat quisquam aliter hos, aliter illos parasitari. Neque sunt inter Parasitos, ut liquet, quales Stoici, aut Epicurei, diversorum præceptorum authores: sed omnibus apud omnes una est professio, & operum, finisque concentus. Itaque parum abesse videtur quin Parasitica, ex his quæ adduxi, etiam sit Sapientia. *Tych.* Hæc mihi videris satis superque dixisse. Sed quomodo demonstras Philosophiam esse tua arte deteriorem? *Para.* Ergo necesse est ut primùm dicam, philosophiæ amatorem parasitum nunquam fuisse: & memoriæ proditum esse complures philosophos Parasiticæ desiderio arsisse, quam ad hoc etiam usque tempus amant. *Tych.* Et quosnam Philosophos nominare possis, qui Parasiticæ operam dederint? *Para.* Quos ô Tychiade, tu cùm noris, non nosse simulas, & me, ac si ex ea re dedecus non honor ad ipsos redundet. *Tych.* Non simulo per Iovem ô Simon. Imò nescio quos nominandos invenire possis. *Para.* O generose mihi videris eos ignorare à quibus illorum vitæ conscriptæ sunt: alioqui quos dico prorsus nosse posses. *Tych.*

Tv. καὶ μὴν τὴν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκοῦσαι τίνες εἰσίν. Πα. ἐγώ σοι δείξω, καὶ καταλέξω αὐτοὺς ὀνόμασιν οὐχὶ τοὺς φαύλους, ἀλλ' ὧν ἐγὼ δοκῶ τοὺς ἀρίστους, καὶ ὃς ἥκιστα οἴει. Αἰσχίνης μὲν γὰρ ὁ Σωκρατικὸς ὢν, ὁ τοὺς μακροὺς ἐκείνους ἀφελόγους λόγους γράψας, ἦλθέ ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτοὺς, ὅπως εἰ δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ. καὶ τὸ Μιλτιάδου ἀναγνὼς, καὶ δόξας ἱκανὸν ἐπιτήδειον εἶναι Σικελίᾳ παρασιτῆσαι Διονυσίῳ, καὶ πεῖσαι Σωκράτους ἀφεστεῶτας ἐρρωμένως φράσαι. τί γάρ, καὶ Ἀρίστιππον ὁ κυρηναῖος οὐχὶ τῶν δοκίμων φαίνεταί σοι φιλοσόφων; Τυ. καὶ πάνυ. Πα. καὶ οὗτος μὴν ἐπὶ τὸν αὐτὸν χρόνον διέτριβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γὰρ ἐμέλλε τῶν παρασίτων αὐτὸς δόκιμος παρ' αὐτῷ ἔσεσθαι πολύ τι τῶν ἄλλων σοφὸς τὴν τέχνην σύφυης. ὥστε τὰς ἐφοπλισίας ἡμέρας ἅπαντα ἐδείπνει τοῦτον ὁ Διονύσιος, ὡς παρ' αὐτῷ μαθησόμενος. οὗτος μὴν δοκεῖ ἐκεῖνος τὴν τέχνην ἀξίως. ὁ γὰρ Πλάτων ὑμῶν ὁ φιλοσοφώτατος, καὶ αὐτὸς μὴν ἦλθεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τοῦτο. καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ, ὡς παρασιτεῖν ὑπὸ ἀφυΐας ἐξέπεσε. καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος, καὶ φιλοπονήσας, καὶ παρασκευάσας ἑαυτὸν, αὖθις δευτέρου πλοῦ ἐπιβὰς ἔπλευσε τῇ Σικελίᾳ. καὶ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ὑπὸ ἀμαθίας

Tych. At certè per Herculem quinam sint illi audire exopto. *Para.* Ostendam tibi & recenſebo illos, non levis momenti viros, ſed quos judico præſtantiſſimos: quoſque minimè putes. Socraticus ille Æſchines qui longos illos, urbanoſque dialogos conſcripſit, eos in Siciliam aliquando detulit, per quos, ſi poſſet, Dionyſio tyranno innoteſceret. Ex quibus cum Miltiadem legiſſet, & placuiſſe viſus eſſet, reliquum tempus in Sicilia conſedit paraſitans Dionyſio, & Socraticis diſputationibus vale dixit. Quid autem? nonne & [2] Ariſtippus ille Cyrenæus tibi ex præſtantibus Philoſophis videtur fuiſſe? *Tych.* Maximè. *Para.* Et ille per id ætatis Syracuſis verſatus eſt, paraſitando apud Dionyſium apud quem paraſitorum omnium maximè probabatur, ut qui ad hanc artem præ cæteris ſingulari præditus eſſet induſtria: adeò ut quotidie coquos ad eum mitteret Dionyſius, ut ex ipſo diſcerent. Hic videtur artis dignitatem excoluiſſe. Veſter quoque generoſiſſimus ille Plato, in Siciliam hac de cauſa venit. Vbi cùm paucos dies apud regem eſſet paraſitatus, à paraſitatione, quia ad eam erat inhabilis, excidit. Rurſum repetitis Athenis poſtquam vehemens ſtudium adhibuiſſet, ſeque adornaſſet, ſecunda navigatione Siciliam petivit: ubi paucos dies cœnatus, iterum præ imperitia excidit. Et

1 Νὴ τὴν Ἡρακλέα] De hoc Paraſitico ſacramento vir Clariſſimus Io. Meurſius, jurabant etiam Paraſiti νὴ τὸν ἄλας Liban. Paraſ. *Bourd.*

2 *Ariſtippus*] Genere Cyrenaicus maximè voluptarius fuit, canis regius à Diogene nominatus, quòd aſſentaretur Dionyſio, ad hunc Stratonem, vel ut alii, Platonem dixiſſe tradunt. Tibi ſoli & chlamydem & veſtem rejiculam ferre datum eſt leg. Diog. Laert. lib. 2. Horat. epiſt. lib. 1. *Cogn.*

1 *Ari-*

ὅπως ἐξέσται. καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι μὲν Σικελίαν, ἐμοὶ δὲ καὶ ἡδεῖα τῇ Νικίᾳ. Τυ. καὶ τίς ὁ Σίμων, καὶ τοῦτο λέγε; Πα. πολλοὶ μὲν ἄλλοι. Ἀριστόξενος ὁ μουσικός, πολλοῦ λόγου ἄξιος, καὶ αὐτὸς ὁ παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι δεῦρο συνήν παρασίτης, καὶ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ, πάνυ ἐπίστασαι. καὶ Ἀριστόλεως ὁ τὸ παρασιτικὸν ἄρξας μόνον, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα τεχνῶν. [5] φιλοσόφους μὲν ἂν ὥσπερ ἦν, παρασιτικὰ ἀποδείσοντες, ἐδείξα. παράσιτον δὲ οὐδεὶς ἔχει φράσαι, φιλοσοφεῖν ἐθελήσουσα. καὶ μήτοι εἰ ἔστιν εὐδαιμονεῖν τὸ μὴ πεινᾶν, μὴ δὲ διψᾶν. μηδὲ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδεὶ ἄλλῳ ὑπάρχει, ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἂν τις πολλοὺς καὶ ῥιγοῦντας, καὶ πεινῶντας εὕροι. παράσιτον δὲ, εἰ μὴ ἄν τινα παράσιτος, ἀλλὰ δυσμοίρους τινὰς, ἢ πλουσίους ἀθρώπους, ἢ φιλοσόφῳ

Et hæc Platonis fortuna Niciæ fortunæ ſimilis videtur. *Tych.* Ecquis Simo ea de Platone dicit? *Para.* Complures etiam alii. Porrò [1] Ariſtoxenus Muſicus, plurimi æſtimandus, [2] Nelei fuit [3] paraſitus. Quòd autem Euripides apud Archelaum ad mortem uſque, [4] Anaxarchus apud Alexandrum egit paraſitum, planè compertum habes. Cæterùm Ariſtoteles Paraſiticam orſus eſt ſolùm, ut reliquas artes. Philoſophos quemadmodum Paraſiticæ operam dederint, oſtendi. Nemo autem Paraſitum producat, qui philoſophari voluerit. Ac ſanè ſi neque eſurire, neque ſitire, neque algere beatum eſt, hæc alii nulli quàm paraſito ſuppetunt. Itaque Philoſophos multos invenias qui frigore, & fame capiantur: Paraſitum autem, nullum: alioqui Paraſitus non eſſet, ſed infœlix quiſpiam, aut mendicus, aut Philoſopho ſimilis.

1 *Ariſtoxenus*] Muſicus dictus fuit à patre, muſicæ præcipuo magiſtro, auctore Suid. Stephanus de urbibus, in dictione Tarentum, ſcribit hunc fuiſſe patria Tarentinum. de hoc Cic. & Gellius. *Cogn.* Ἀριστόξενος ὁ ὁ Μουσικὸς πολλοῦ λόγου ἄξιος· καὶ αὐτὸς γὰ παράσιτος Νηλέως ἦν] Quis fuerit ille Neleus, qui paraſitum habuit Ariſtoxenum, diſcimus ex Strabone lib. 13. ὁ ὦν Κερίσσου υἱὸς Νηλεὺς ἀνὴρ Ἀριστοτέλους ἑταιρικὸς καὶ Θεοφράστου—φρόντισε δὴ ἴσως συναγαγὼν βιβλία, καὶ διδάξας τὸν ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέα βιβλιοθήκας συντάξαι. Non eſt mirum, ſi παράσιτον habuerit Ariſtoxenum. Nam viri divitis fuit bibliothecam adunare, & Ariſtoxenus eandem cum Neleo Philoſophiæ ſectam profitebatur. Ariſtotelis enim fuerat etiam auditor. De eo ſic Suidas: Ἀριστόξενος υἱὸς Μνησίου τοῦ ἢ Σπινθάρου μουσικὸς, ὑπὸ Ταραντίνων τῶν Ἰταλίας, διατριψὰς δὲ ἐν Μαντινείᾳ, φιλόσοφος γέγονε, καὶ μουσικὴν ὅλην δεδημοσίευκεν· ἐκ δὲ ἐχόντων αὐτὸν τὰ πατρῷα, καὶ Λάμπρου τοῦ Ἐρυθραίου, εἶτα Ξενοφίλου τοῦ Πυθαγορείου, καὶ πλοῦτον Ἀριστοτέλης. Multa deinde de eo ſubjungit, quæ videbis, & tandem addit συνετάξατο δὲ μουσικὰ τε καὶ φιλόσοφα: ex his patet eundem eſſe, de quo hic Lucianus. *Palm.*

2 *Nelei*] De hoc Athen. lib. 1. *Cogn.*

3 *Paraſitus Euripid.*] Hoc abundè Suid. & Gell. lib. 15. *Idem.*

4 *Anaxarchus*] Legend. Laërt. *Idem.*

5 Φιλοσόφους μὲν ἂν ὥσπερ ἦν, παρασιτικὰ ἀποδείσαντας] Fortean φιλοσόφους μὲν ἂν ὥσπερ ἦν ὑπέχων, παρασιτικὰ ἀποδείσαντας. Niſi accipi Lucianus, voluit, ὥσπερ ἦν, *ut erat*, pro, *ut eſt*, ſive ὥσπερ ἐστὶν, ſive, *ut res ſe habet.* Marcil.

ὅμοιον. *Tyr.* ἱκανῶς τεῦτά γε. ὅτι ὦ ἑταῖρε καὶ πολλὰ ἀμφίβολα φιλοσοφίας, καὶ ῥᾳθυμίας ἡ παρασιτικὴ, πῶς ἐπιδεικνύεις; *Par.* εἰσὶν ὦ βέλτιστε, καιροὶ καὶ τῶν ἀνθρωπίνων βίων. ὁ μὲν τις, εἰρήνης οἶμαι. ὅσοι οὖν, πολέμου, οὐ δὴ τούτοις, πᾶσιν ἀναγκαῖα φαίνεται τὰ τέχνας, καὶ τοὺς ἔχοντας παύσας ὁποῖοί τινές εἰσι. σκοπῶμεν δ' εἰ δοκεῖ, σκοπώμεθα τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν, καὶ τίνες ἂν εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι, ἰδόντα τὸ ἔθνος αὐτῶν, καὶ καιρὸν τῇ πόλει. *Tyr.* ὡς εὖ μέτεισιν ἀμφὶ τὰ κοινὰ τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ καθ' ἑμαυτὸν, σκοπῶν ποῖος ἂν εἴη συμβαλλόμενος παρασίτου φιλόσοφος. *Par.* ἵνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάζῃς, μὴ δὲ τὸ πρᾶγμά σοι δοκῇ χαλεπὸν ἄξιον, φέρε ὑποτυπωσώμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. ἠγγέλθαι μὲν αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δὲ ἀναγκαῖον ἐπεξιέναι, καὶ μὴ ἐᾶσθαι ἔξω διημερεύειν τὴν γῆν. τὸ πρᾶτον δὲ παραχρῆμα ἅπασιν εἰς τὸ καθοπλίζεσθαι τοὺς ὡς ἡλικίας, ὁ δὲ χωρεῖν τοὺς ἄλλους. ὡς δὲ δὴ τούτοις, φιλοσόφους τινὰς, καὶ ῥήτορας, ὁ παρασίτους. πρῶτον τοίνυν ἀποδύσωμεν αὐτούς. ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλοντας ὁπλίζεσθαι, γυμνοῦσθαι πρότερον. ἴθι δὴ τοὺς ἄνδρας ὡς γενναίως καὶ ἔκασον, καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τοὺς μὲν τοίνυν αὐτῶν, ὥσπερ εὐδίους ἴδοις ἂν λεπτοὺς, ὁ ὠχροὺς περιφανῶς, ὥσπερ ἤδη τραυματίας παρειμένους. ὑγιᾶ μὲν γὰρ, ὁ μοχθηρὰ ταῦτα, ὁ ἀθυμοῦντα, ὁ ὠχρὰ, μὴ γελοῖον ᾖ λέγειν, δύναται φέρειν ἀνθρώπους ὥσπερ ἐκείνης τινὸς δεομένους ἀναλήψεως; ἄθρει δὲ πάλιν μεζόνως, τὸ παράσιτον ὁποῖός τις φαίνεται.

milis. *Tych.* Hæc ſufficiunt. Sed Paraſiticam Philoſophia & Rhetorica eſſe potiorem, quomodo comprobabis? *Para.* Vitæ humanæ ſunt tempora, vir optime, alterum pacis, alterum belli, in quibus utique omnino eſt neceſſarium artes patefieri, & cujuſmodi ſint ii à quibus exercentur. Priùs autem, ſi tibi videtur, conſideremus belli tempus, quinam potiſſimùm utiliſſimi eſſe poſſint, cùm privatim quiſque ſibi, tum in genere reip. *Tych.* Quàm non mediocre virorum certamen denuntias: ac jamdudum apud me rideo, cogitans qualis eſſe poſſit Philoſophus cum Paraſito comparatus. *Para.* Ergo ut non mireris nimium, neque hoc ſubſannatione dignum putes, age typis expreſſis ob oculos noſtros ponamus. Annuntiatum eſt hoſtes in regionem ex improviſo irrupiſſe, neceſſe autem eſſe in eos irruere, neque permittendum ut agros populentur. Eſſe etiam operæ pretium ut belli dux conſcribat exercitum ex juvenibus, & alii diſcedant. Inter hos eſſe Philoſophos aliquos, Rhetores, & Paraſitos. Primùm igitur eis veſtimenta detrahamus: neceſſe enim eſt ut priùs denudentur, qui arma ſunt induturi Tum ô generoſe viros illos ſigillatim contemplare, & corpora explora. Certè alios præ indigentia tenues, & horrore pallidos videbis, tanquam vulneribus confectos. Annon ridiculum eſſet dicere ejuſmodi homines, qui curatione aliqua ſunt refocillandi, ſtatariam pugnam, & conflictum, & pulverem, & vulnera ferre poſſe? Iterum ab iis ad Paraſitum tranſiens, aſpice qualis appareat.

Non-

ἐξ ἀχῆς ὁ χρῶς, τὸ σῶμα κρῆτιν πολὺς, τῷ τὸ χρῶμα ἡδὺς, ὁ μέλας ἢ, λαβεῖν λαμπὰς; τὸ μὴ, τὸ γυναικεῖον; τὸ δ', ἄλλως ἀσύμφορον. ἔπειτα ἐμπειρικὸς, ἀνὴρ βλέπων, ἐπεῖδεν ἡμᾶς μόνον, καὶ ἔφριξεν. ὁ γὰρ μέγας ἀνδρικῶς ὁ ὄμμα ὀφθαλμὸν εἰς πλῆθος φέρει. ἆρ' οὖν ὁ τοιοῦτος κινδυνὸς τοῖς γίνεσθαι, καὶ ζῶν ὁπόταν, κινδυνὸς ἢ ὁ εἰ ἀποθνήσκοι καλῶς; ἀλλὰ τί δὴ τοῦτο εἰσφέρομεν, ἐγχρῶμεν ἀπὸν ἀναπεδίσμασιν; ἁπλῶς γὰρ εἰσπῖν, εἰ τελέμεν τὸ πάντων ῥητόν. ἡ φιλοσόφων, οἱ μὲ, ἀνδρῶν ὑπάρχοντων ἔξω τῆς ἰσχυρᾶς πολιτείας· εἰ δέ τις ὁ ἀναγκαιοτάτη παραδείκνυμι, φημὶ τῶν λειψανέων πάντων πλέον φέρειν. *Tv.* ὡς θαυμαστὰ πάντα, καὶ ἀνδρὸς ὑπάρχειν μέτρον. Πάν. Λέγω ἢ ὅμως. τί μὲ τοῦτο ῥᾴθυμον, Στρατηγὸς ἐκ ὅπως εἰς πόλεμον ἐξέλθῃ ποτὲ, ἀπ' ἀνδρὸς ἐπὶ δημηγορίαν ἀνίοντα λέγ' ἀκοῦσαι. ἐμοὶ γὰρ ἀνδρὸς τοῦ φανῆναι λέγ' τοῦτο ἀκμῇ. τί δῆτα, οὐχὶ Δημάδης μὲ, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Φιλοκράτης ἐπὶ δείσει ἅπαντες ἐξ ἀρχῆς τῷ Φιλίππῳ πολέμῳ, τοῦτ' πόλιν ἀπέδοσαν, καὶ σφᾶς αὐτοὺς τῷ Φιλίππῳ, καὶ διετέλεσαν Ἀθήνησιν ἀεί τι ἀπεῖναι πολιτευόμενοι. ὡς εἴ τις ἐ ἄλλῳ ἀγανακτῶ, καὶ αὐτὸ ἐπολέμει, καὶ κεῖνῳ ἐν αὐτοῖς ἂν φίλῳ. ὁ Γ' Αἰσχίνης ἢ, καὶ Δημοσθένης, καὶ Λυκοῦργος, οἵτε δοκοῦντες ἀνδρειότεροι, καὶ πρὸς ἐκκλησίαις ἀεὶ θορυβοῦντες, καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπεργάσασθ' γυναῖον ἂν τῷ

Nonne hic primùm corpore est magno, colore jucundo, non nigro quidem, sed neque peralbo: nam hic mulieri, ille servo convenit. Deinde animosus, horrendum obtuens: magnis quemadmodum nos, & cruentis oculis. Bonum enim non est meticulosum & fœmineum oculum in aciem afferre. Annon qui sit istiusmodi, egregius fiat, sive quum vivit armatus, sive quum honestè est mortuus? Sed quorsum istis collationibus utimur, siquidem eorum exempla habemus? Vt uno verbo dicam, Rhetorum, aut Philosophorum priorum nullus unquam ausus est belli tempore extra mœnia prodire. Quòd siquis coactus id suscepit, hunc deserta acie abscessisse dico. *Tych.* Quam admiranda omnia, quamque nihil exiguum polliceris! *Par.* Dicam tamen. Equidem ex Rhetoribus[2] Isocrates tantùm abest ut aliquando in bellum prodierit, cùm ne in judiciali quidem foro præ timiditate suggestum unquam conscenderit. Opinor & hoc ipsum, illi vocem defuisse. Præterea nonne Demades, Æschines, & Philocrates timore statim consternati, Philippo bellum indicente, civitatem & se ipsos prodiderunt, & Philippi res Athenis semper gesserunt? Quorum bellandi rationem siquis alius Athenienſium sequereture, eum in amicitiam ascisscebant. Hyperides quoque, & Demosthenes, & Lycurgus qui videbantur animosiores, & in concionibus tumultuabantur, & Philippo convitiabantur, quid præclari in

1 Οὐδὲ λαμπὰς; τὸ μὴ, γὰρ γυναικεῖ] Vide Isaacum Casaubonum ad hæc verba Theocriti Idyll. 16. ἀ δ' ἄλλων ὄσσε χαρίεις Κύπρου ἴγνια. Bourd.

2 *Isocrates*] Et alii, quos postea nominat ætate eadem vivebant Athen. leg. Glaucon. orat. Quintil. lib. 1. Plut. in Phocio. *Cæs.*

πρὸς αὐτὸν πολέμιος; καὶ Υπερίδης μὲν, καὶ Λυκοῦργος, οὐδ' ἐξῆλθον. ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἐπολέμησεν μικροῦ δεῖν παρακύψαι τὰς πύλας, ἀλλ' ἐντὸς ἐδοῦσι καθῆντο, παρ' αὐτοῖς ἤδη πολιορκούμενοι, γοαμίδια, καὶ σφενδαλάμματα συλλέγοντες. ὁ γὰρ δὴ κορυφαῖος αὐτῶν, ὁ ταῦτα λέγων ὑπὸ τοῖς ἐκκλησίαις συνεχῶς. Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδὼν ὅλεθρος, ὅθεν οὐδὲ ἀνδράποδον πρίασθαί ποτε, πολεμήσας σπεύδοι εἰς τὴν Βοιωτίαν πρὶν ἢ ξυμμίξαι τὰ τραύματα, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖρας, ῥίψας τὴν ἀσπίδα, ἔφυγεν. ἢ οὐδὲ πῶς ἐστέρησε δῆλος ἦν, πάντα γοῶν ἅμα ὅπλα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θρᾳξὶ, καὶ Σκύθαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ κρίμα ἦν. Τυ. ἐπίσταμαι ταῦτα. ἀλλ' ἔστι μὲ ῥήτορας, καὶ λόγους λέγειν ἠσκηκότες. ἀρετὴν γ', ὦ. τί γὰρ δεῖ τοὺς φιλοσόφους λέγειν; ἃ γὰρ δὴ τούτους ὥσπερ ὀνείδους ἔχεις αἰτιᾶσθαι. Πα. ἔστι πάλιν ἃ Τυχιάδη, οἱ περὶ τὰ ἀνδρείας ὀνόματος ἀμφισβητοῦντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα, πολλοῦ μᾶλλον τοὺ ῥητόρων φανοῦνται δειλότεροι, καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὴ μὲ τὸν τρόπον. ἔστιν μὲ, οὐκ ἔστιν ὅς τις εἰπεῖν ἔχοι φιλόσοφον ἐν πολέμῳ πεπολιτευκότα. ἔστι γὰρ δὲ ὅλως ἐστρατεύσατο, ἢ εἰ καὶ ἐστρατεύσατο, πάντες ἔφυγον. Ἀντισθένης μὲν ἦν, καὶ Διογένης, καὶ Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ Πλάτων, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ πᾶς ἅπας ὁ ὅμιλος, ὅτι εἶδεν παρατε-

in bello adversus eum gesto praestiterunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquam egressi sunt, sed neque vel modicum exerto è portis capite ausi sunt prospicere. Verùm intra moenia sedebant, apud se ipsos obsessi, sententiolas & senatusconsulta componentes. Sed enim coryphaeus illorum Demosthenes, qui haec subinde in concionibus dicebat: Pestifer ille Philippus Macedo, unde ne mancipium quidem quisquam emeret, ausus in Boeotiam venire priusquam commixti exercitus ad manus venirent, [1] abjecto clypeo aufugit. Aut haec priùs nondum ex quoquam audivisti, quae innotuerunt non Atheniensibus modò, sed Thraecibus & Scythis, unde erat scelestus ille. *Tych.* Haec scio. Sed hi sunt Rhetores orationibus habendis, non virtute bellica exercitati. Quid autem de Philosophis dicis? Non enim hos quemadmodum illos accusare potes ignaviae. *Para.* Hi equidem Tychiade, qui quotidie de fortitudine disputant, & virtutis nomen in ore habent, multò ignaviores & molliores Rhetoribus apparebunt. Ad hunc verò modum rem considera. Primùm nemo dicere possit Philosophum in bello mortem oppetiviſſe. Aut enim non omnino militarunt, aut si militarunt, omnes terga dederunt. Equidem Antisthenes, Diogenes, Crates, Zeno, Plato, Æschines, Aristoteles, & illa Philosophorum universa turba nunquam viderunt aciem.

1 *Abjecto clypeo*] Demosthenes clypeo suo litteris aureis scripserat ἀγαθῇ τύχῃ attamen cùm ad pugnam ventum esset, abjecto clypeo aufugit, quod cum illi probro daretur, eluſit hoc versiculo:

Ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσομαι.

Cæterùm hujus dialogi desumpta sunt ex Iliad. & Odyss. *Cogn.*

2 Καταστρέφοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα] Sic apud Diog. Laert. in Stilpo. *Bourd.*

1 Mé-

ξα. [1] μόνος δὲ πολυμήσας ἐξελθὼν εἰς τὴν ὃν τῇ πόλῃ μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ἀπὸ τῆ Πάρνηθος, εἰς τὴν Ταυρέα παλαίστραν κατέφυγε. πολὺ δὲ αὐτῷ ἀστειότερον ἐδόκει μὴ τὸ μειρακυλλίων, περιζώματα, ἀναζώνη, καὶ σφιγμάτια ἐπιτιθέναι τοῖς σκυτογλώσσοις, ἢ ἀνδρὶ παρελθόντι μάχεσθαι. Τυ. ὦ ἥρωες, ταῦτα μὲν ἤδη ἐκ πυρὸς ἄλλαν ἐκκόμιζε, ἃ μὴ Δία σκώπτουν αὐτὸς, καὶ ἀνοσιώτερα βουλόμενον. ὅστις οὖν τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σαυτῆ τέχνῃ κεκίβδηλεύκας τὸ ἀνθρώπειον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἤδη φέρε ἐκ σὺ τὸ παρόντων ἀποῖος τις ἦσθ ἐν πολέμῳ, καὶ λέγε. καὶ εἰ ὅλως λέγεται παράσιτός τις γεγονὼς τῶν παλαιῶν. Πα. καὶ μὴν ὦ φιλότης, [2] οὐδεὶς ἀνήνοθ' Ὁμήρου, ὅστις ἂν πάμπαν ἰδιώτης τύχῃ, ὅστις οὐκ ἐπίσταται παρ' αὐτοῦ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡρώων

aciem. Solus autem ex illorum numero sapiens Socrates, in bellum quod civitati fuit adversus Lacedæmonios, exire ausus, arrepta inde fuga, ex Parnethe in Taurei palæstram divertit. Ipsi enim multo urbanius esse videbatur: cum adolescentulis sedendo, sese ornare, & secum versantibus captiunculas proponere, quàm cum Spartano viro pugnare. *Tych.* Hæc ego, ô generose, ab aliis jam accepi, quibus per Iovem non erat cavillandi, & convitiandi animus. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris, contra viros hosce mentiendo. At si videtur, age jam dic mihi cujusmodi sit in bello Parasitus: & num omnino veterum aliquis parasitus fuisse dicatur. *Para.* Atqui ô amice, nemini usque adeò inauditus est Homerus, nemo tam idiota, ut nesciat præstantissimos heroas

1 Μόνος δὲ πολυμήσας ἐξελθὼν εἰς τὴν ὃν τῇ πόλῃ μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ἀπὸ τῆ Πάρνηθος, εἰς τὴν Ταυρέα παλαίστραν] Mirum est neque interpretem neque commentatorem hunc locum emendasse, at mendum fœdum est, & manifestum: emendatio vero in proclivi. Quid enim est τὴν ὃν τῇ πόλῃ μάχην? quænam fuit ea pugna in urbe facta, in qua Socrates affuit? & quis deorum Parnethen montem à Bœotiæ finibus in Athenas ipsas transportaverit? Lege, lege meo periculo, τὴν ὑπὲρ Δηλίῳ μάχην. Ea fuit, in qua Socrates interfuit. Sed mira est hoc loco interpretis confidentia simul & ignorantia, qui de suo addidit *adversus Lacedæmonios*. At ea pugna contra Bœotos facta fuit, & quod dicit inferius αὐθὶς Σωκράτει, ad eam pugnam non debet referri. Plures de ea pugna & Socratis in ea strenuitate loquuti sunt, sufficiet ad emendationis nostræ confirmationem Plutarchus in Alcibiade: Ἐπὶ τῇ ὑπὲρ Δηλίῳ μάχῃ ἡσυχίαν ἄγοντι φλέγοντα Ἀθηναίων ἔχων ἵππον ὁ Ἀλκιβιάδης, τῶν δὲ Σωκρατικῶν περιμαχόντων αὐτῷ παρίλαυνεν ἐδόν, &c. Vide & Laertium in Socrate. Cæterum ex hoc loco credo Onelius in suo lexico imaginatus est urbem in Attica vel pagum nomine Ταυρὶς Παλαίστρα. Fuit enim in ipsa urbe Athenis is locus, & ipse Taureas is fuit, cui Alcibiades colaphum inflixit, de choragio contra eum immodestius contendenti, ut ait idem Plutarchus in Alcibiade. Palæstræ erant loca in urbibus, ubi juvenes exercebantur sub quodam exercitationum magistro. Sic apud Theocritum Idyll. 2. Simætha Delphin Myndium suum amasium arcessit è palæstra Timageti:

— ἀλλ' μολοῖσα
Τήμοσον αὐτὶ τᾶν Τιμαγήτιο παλαίστρας.
Τλωεὶ γὰρ φοιτᾷ, πλωεὶ χ' εἷ ἀδὺ καζήσαι. Palm.

2 Οὐδεὶς ἀνήνοθ' Ὁμήρου] Οὐδεὶς μὰ ἀνήνοθ' Ὁμήρου. Marcil.

παρασίτους ὄντας. ὃ, τι γὰρ Νέστωρ ἐκεῖνος, ἐκ τῆς γλώττης ὥσπερ μέλι ῥέοντος ἀπήρξατο, αὐτὸς δὲ βασιλέως παρασίτου ἦν. καὶ ὅτι τὸν Ἀχιλλέα, [1] ὥσπερ ἐδόκει τε, καὶ ἦν τὸ σῶμα γυναικοπρεπὴς, καὶ δικαιότατος, ὅτι τὸν Διομήδην, ὅτε τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων ὅτου ἐπαινεῖ τε, καὶ θαυμάζει, ὥσπερ τὸν Νέστορα. ὅτι γὰρ δέκα Αἴαντας εὐχὴ γενέσθαι αὐτῷ, ὅτι δέκα Ἀχιλλέας. πάλαι γὰρ ἂν ἑαλωκυίᾳ τὴν Τροίαν, εἰ τοιοῦτος ὁπόσος ἦν ὅτος ὁ παράσιτος, καίτοι γέρων ὤν, φαλακρὸς εἰ καὶ δέκα. καὶ τὸν Ἡδύμβιον τὸν τοῦ Διὸς ἔχοντα, παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγω. Τυ. ταῦτα μὲν αὐτὸς ἐπίσταμαι. ὅπως γὰ μὴν δοκῶ μοι γινώσκειν πῶς δὴ τὼ ἄνδρε, τὸν Ἀγαμέμνονι παράσιτον ἦσαν. Πα. ἀναμνήσθητι ὦ γενναῖε τὸν ἐκεῖνον, ὥσπερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων ὅσος τὸν Ἡδύμβιον λέγει. Τυ. ποῖον; Πα. Σὸν ἦ πλέον δεῖπας αἰεὶ ἔφη ὥσπερ ἐμοὶ πίειν, ὅτι θυμὸς ἀνώγει. σὺ ταῦτα γὰρ τὸ αἰεὶ πλέον δεῖπας εἴρηκεν, οὐχ ὅτι τὸ ποτήριον ἀμπώλες πλῆρες ἐφέκει τοῦ Ἡδυμβίου, ἢ μεθυσθείη, ἢ καθεύδοι, ἀλλ' ὅτι αὐτῷ ὀλίγα δεῖν μόνῳ συνδειπνεῖν ὑπῆρχε τῷ βασιλεῖ. ἀλλ' οὐχ ὥσπερ τοῖς λοιποῖς φαλάκραις ἅπαξ ἡμέρας πάνυ σφόδρα ἀγαθοῖς. τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμονομάχησε τῷ Ἕκτορι, εἰς Ἀγαμέμνονα δεῖπνον ἄγων φησὶ, καὶ τιμὴν ἀξιωτέραν ὀψὲ δὲ δεῖπνον τοῦ βασιλεῖ δεῖπνου. ὁδὶ δὲ Ἡδύμβιος, καὶ ὁ Νέστωρ, ὁσημέραι συνεδείπνουν τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτὸς φησι. Νέστωρ μὲν παράσιτός μοι δοκεῖ τὸ βασιλέως μάλιστα τεχνίτης, καὶ ἀγαθὸς γρῆναι. ὁ γὰρ ἐπὶ δὲ

roas apud ipsum esse parasitos. Nam Nestor ille, à cujus lingua perinde ut mel fluebat oratio, regis fuit parasitus. Et neque Achillem, qui & videbatur, & erat forma corporis præstantissimus, & justissimus, neque Diomedem, neque Aiacem Agamemnon tantis laudibus extulit, & admiratus est, quantum Nestorem. Neque enim decem Aiaces, neque decem Achilles sibi esse optat. Quippe jam olim Troiam cepisset, si tales, qualis erat hic parasitus, quamvis senex, decem milites habuisset. Quinetiam Idomeneum Iovis filium, similiter Agamemnonis parasitum esse dicit. *Tych.* Hæc quoque scio. Nondum tamen mihi videor intelligere, quomodo hi duo viri fuerint Agamemnonis parasiti. *Para.* Memento illorum Homeri versuum, quibus Idomeneum alloquitur Agamemnon. *Tych.* Quosnam dicis? *Para.* Semper tibi plenior ut mi Stat cyathus, quum fert animus porare benignè. Hoc loco semper plenum dixit cyathum: non quòd poculum perpetuò plenum adstaret Idomeneo tum pugnanti, tum dormienti: sed quia ipsi soli, quandiu vixit, cum rege convivari obtigit: siquidem certis diebus: ut cæteri milites, non invitabatur. Etenim Aiacem, postquam in singulari certamine cum Hectore, strenuè se gessisset, ad divinum Agamemnonem ductum fuisse ait, & vesperi apud regem honoris causa cœnatum. At verò Idomeneus & Nestor, fere quotidie cum rege, ut ipse inquit, convivabantur. Porrò Nestor regum Parasitus mihi fuisse videtur arte multa industrius: qui non apud

1 Ὥσπερ ἐδόκει] Ὥσπερ ἐδόκει. Marcil.

1 Πρὸς

Ἀγαμέμνονος ἄρξασθαι τὴν τέχνης, ἀλλὰ ἄνωθεν ἐπὶ Καινέως, καὶ Ἐξαδίου. δοκεῖ δὲ μὴ διαπαύσασθαι παροινοῦντος, εἰ μὴ ὁ Ἀγαμέμνων ἀπέπνευσε. Τυ. οὕτοι μὲν γοῦν ὁ παράσιτος. εἰ δὲ ἄλλους τινὰς οἶσθα, πειρῶ λέγειν. Πα. τί οὖν ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ ὁ Πάτροκλος ἦν ἀχιλλέως παράσιτος, καὶ ταῦτα, οὐδενὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φαυλότερος, οὔτε τὴν ψυχὴν, οὔτε τὸ σῶμα, νεανίας ὤν; ἐγὼ γὰρ οἶδ' αὐτὸν μοι δοκῶ ἐν Ἀχιλλέως τεκμαίρεσθαι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ χείρω εἶναι. τόν τε γὰρ Ἕκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας, καὶ ἐνδὸν τοῖς νεωστὶ ἴσιν μαχόμενον, ὠθοῦντα ἐξέωσε, καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη κατειλημμένην, ἐσώσεν. κείνου ἐπιβάντος αὐτῆς οὐχ οἱ φαυλότεροι. ἀλλ' οἱ ἐν Τελαμῶνος, Αἴας τε, καὶ Τεῦκρος. ὁ μὲν, ἀκόντιος ἀγαθὸς. ὁ δὲ, τοξότης. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων. ἐν ᾗ δὴ τούτοις, καὶ Σαρπηδόνα τὸν ἐκ Διὸς ἦν, ὁ παράσιτος ἦν Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέθανε μὲν ὑπὸ τοῦ ἄλλου ὁμοίως, ἀλλ' αὐτὸν μὲν Ἕκτορ, Ἀχιλλεὺς ἀπέκτεινεν, εἷς, ἕνα. καὶ αὐτὸν Ἀχιλλέα, Πάρις. ὁ δὲ παράσιτος, γυνὸς, καὶ δύο ἀνθρώπου. καὶ πλάττων δὲ, φωνὰς ἀφῆκεν, ὑφ' οἵας ὁ ἡγεμὼν ἐκεῖνος Ἕκτωρ, ἐφθέγξατο τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἱκετεύσαι ἅπας ὁ νεκρὸς αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις λύσθαι, ἀλλ' οἵας εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ ταύτας; τοιαύτας δ' ἔπαρ μοι δεήσεσιν ἀντιβολήσαι, πάντες κατὰ τὸ ὅλοτρο, ἐμοῦ τοῦ δυσδεοῦς δεκάμπτης. Τυ. παῦσαι μὲ ἱκετεύων. ὅτι δὲ μὴ φίλος, ἀλλὰ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος ἦν Ἀχιλλέως, πειρῶ λέγειν. Πα. αὐτὸν ὦ Τυχιάδη τὸν Πάτροκλον ὅτι παράσιτος ἦν, λέγοντά σοι παρίξομαι. Τυ. θαυμαστὸν λέγεις. Πα. ἄκου τοίνυν αὐτοῦ τὸν ἐπῶν. Μὴ ἐμὲ

apud Agamemnonem, ſed priùs apud Cæneum & Exadium artem hanc inchoavit. Nec paraſitandi finem priùs videtur feciſſe, quàm diem obiit Agamemnon. *Tych.* Equidem præclarus hic fuit paraſitus. At ſiquos alios noſti, conare dicere. *Para.* Quid igitur Tychiade, nonne & Patroclus Achillis fuit paraſitus, idque cùm nullo alio Græcorum fuerit deterior, neque animi, neque corporis dotibus, etſi erat juvenis? Mihi equidem nulla in re ipſo Achille videtur fuiſſe deterior, ex ejus factis conjecturam facienti. Etenim Hectorem ruptis portis, ac intra munitionem juxta naves pugnantem expulit: & Proteſilai navim incenſam, extinxit: quanquam in ea militabant, non ignaviſſimi, verùm Aiax & Teucer Telamone nati, cataphractus alter, alter ſagittarius. Quinetiam multos ex barbaris necì dedit Achillis ille paraſitus, atque inter hos Sarpedonem Iovis filium. Nec ut alii occubuit: ſed Hectorem Achilles, unus unum, Achillem Paris occidit: hunc paraſitum Deûs, duoque homines. Et moriens voces emiſit, non quales Hector ille generoſiſſimus, Achillem ſupplici-ter precatus, ut cadaver ſuis redderet: ſed quales paraſitum emittere par eſt. Quænam autem ſunt? Si mihi viginti duro in certamine tales Ante occurriſſent, ſtraviſſem cuſpide cunctos. *Tych.* Sufficiunt iſta. Cæterùm Patroclum non amicum: ſed paraſitum Achillis fuiſſe, proba. *Para.* Ipſum ô Tychiade Patroclum ſe paraſitum dicentem exhibebo. *Tych.* Miranda dicis. *Para.* Audi igitur ipſos verſus. Ne mea Pelide

σῶν ἀπεύδῃ πῆμ' ἔμεν Ἀχαιλεῦ, ἀλλ' ὁμοῦ ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισι. καὶ πάλιν ἀποβὰς, ᾧ νεῦ μὲ διεκόμιζε φησὶν, ὁ Πηλεὺς ἐπέτρεφεν εὐδύκιμος, καὶ σὺν θεράποντ' ἐνόμιζεν. τρίτος παράσιτον ἔλεγεν. εἰμὶ τοίνυν φίλον ἐκάλεσε τὸν Πάτροκλον λέγειν, οὐκ ἂν αὐτὸν ἀνόμαζε θεράποντα. ἐλάττονος γὰρ ἦν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει θεράποντας, εἰ μήτε τοὺς ἐλάττους, μήτε τοὺς φίλους; τοὺς παρασίτους δηλονότι, ἢ ἐς τὸν Μηριόνην Ἰδομενέως ἐς αὐτὸν θεράποντα ὀνομάζει. ὅτως οἶμαι καλεῖσθαι τότε τὸν παράσιτον. σκόπει δ' ὅτι ἐς ταὐτὸν τὸν μὲν Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα υἱὸν, οὐκ ἀξιοῖ λέγειν ἀπάλαστον Ἄρεϊ, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὐτῷ. τί δ', οὐχὶ ἐς Λεσγηγείτην δημοτικὸς ὢν, καὶ πένης, ὥσπερ Θερσυτίδης φησὶ, παράσιτος ἦν Ἁρμοδίῳ; τί δ', οὐχὶ ἐρωτικῶς; ἐπιεικῶς γοῦν παράσιτοι ἐς ἐρωμένους τοὺς τρόφιμον εἰσίν. ὅτως τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννουμένην, εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. καὶ νεῦ ἔσχε χαλκῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τῶν παιδικῶν. δῆτοι μὲν δὴ τοιοῦτοι ὄντες μόλα ἀγαθοὶ, παράσιτοι ἦσαν. σὺ δὲ δὴ ποῖον παράσιτον ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος ὀρχησταμένων ἔξεισιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθήκων ἐς ὁ Ὀδυσσεὺς ἀξιοῖ; ἢ γὰρ, ἀλλ' ὃν ἐν πολέμῳ μαχέσασθαί φησιν ἐπάσῃ, καὶ δίχα ἔμοῦ ἐν μάχαις δῖοι. καὶ ὃν ἄλλοι θαπῶσιν χρόνον τοὺς δῖους. ὁ μὲν, τὶς ἀκεσσάμενος ἀρμίζῃ τὸ κράνος. ὁδὶ, θωράκιον ἐνδύεται. ὁδὶ, αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπλάσων ἐν πολέμῳ, τρέμει. ὅτος δ', ἰδοὺ τότε μάλα φαιδρὸς τὸ πρόσωπον, καὶ μὴν τὴν ἔξοδον δίχα ἐν πρώτοις ἀμφὶ νίζεται. ὁ δὲ τρέφων αὐτὸν, ὅπισθεν ὑποτυ condas ossa seorsim, Sed simul, ut tecto nutriti viximus uno. Et rursum eodem in loco. Nam me susceptum Peleus studiosus alebat: Nomine meque tuum noto Theraponta vocavit. Hoc est, parasitum esse voluit. Etenim si Patroclum appellare voluisset amicum, haud illum theraponta nominasset. Liber enim erat Patroclus. Quos igitur dicit esse therapontas, si neque servos, neque amicos intelligit? parasitos nimirum. Quo nomine & Merionem Idomenei theraponta compellat. Sic puto vocabantur tunc parasiti. Considera etiam eum non dignari Idomeneum Iovis filium Marti æqualem dicere: sed ejus parasitum Merionem. Quid? nonne & Aristogiton vir popularis, & pauper, ut inquit Thucydides, parasitus fuit Armodii? nonne & amator? Parasiti enim admodum amantes eorum sunt à quibus aluntur. Rursum hic parasitus Athenienſium remp. tyrannide laborantem, in libertatem vindicavit, & nunc in foro stat æneus cum amasio. Illi itaque cùm tales essent virtute clari, parasiti tamen fuerunt. Tu verò qualem in bello parasitum esse putas? Nonne hic primum prænsus prodit in aciem: quemadmodum & Vlysses vult? Enimvero cui statim sub auroræ exortum pugnandum erit, ille cibum sumet. Et quo tempore alii milites præ metu, hic galeam diligenter adornat, ille thoracem induit, alius belli sævitiam suspicans trepidat: tunc parasitus vultu valdè hilari comedit: mox in aciem progressus inter primos dimicat. Qui verò alit ipsum, ordine pòst

πάρεστιν τῷ ἀνθρώπῳ. καθάπερ αὐτὸν ὥσπερ ὁ Αἴας τὸ Τεῦκρον ὑπὸ τῷ σακεῖ καλύπτῃ. καὶ τοῖς βελεσιν ἀφιεμένοις, συμπάσας ἑαυτὸν, τοῦτο σκέπῃ. βούλεται γὰρ σώζεσθαι μᾶλλον αὐτὸς, ἢ ἐκεῖνον. εἰδὲ δὴ ἐπέσει παρόντος τοῦ πολέμου, οὐκ ἂν ἐκ αὐτοῦ δύναι ὅτι λοιμὸς, ὅτι φαλακρὸς αἰσχυνθείη, μεγάλῳ τῷ ὄντι νεκρῷ. καὶ ὥσπερ ἐν συμποσίῳ κεῖσθαι καθεκόμενον. ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου νεκροῦ ἰδεῖν τοῦτο περιεκείμενον, ξηρὸν, ῥυπῶντα, μεγάλην πώγωνα ἔχοντα, ἀποπνέοντα δ' ἀχλὺν, ἀθλιωτάτην ἀνθρώπων, τίς οὖν ἂν καθαρθησεται τοῦτης τῆς πόλεως, τοὺς παραστάτας αὐτῆς ὕπνῳ κεκοιμημένους ὁρῶν; τίς δ' οὐκ ἂν ἐπίσσοιτο χλωρὸν ἐκ κεκομμένους ὁρῶν ἀνθρωπίσκους περιμένοις, τῶν πόλιν ἐπαρῦσαι συμπεφυκότων, τοὺς ἐν τῇ εἰρήνῃ κακόεργους ἐπιλῦσαι τῷ πολέμῳ; τοιγαροῦν μὲ ὁ πολέμος ἀφῆκεν ῥήτορας ἐ φιλοσόφους εἶσιν οἱ παρόντες. ὁ εἰρήνη δ', τοσοῦτόν μοι δοκεῖ ἐ λαμφέρειν παρασίτῳ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. καὶ καθόλου εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν τὰ τῆ εἰρήνης χωρία. Τυ. ὅπου ξυνίημι ὅτι τοῦτο πως βέλτιον σκοπῶμεν δ' ὁμως. Πα. ἐπὶν ἀγορὰν, καὶ διαφέρεται, καὶ παλαίστρας, καὶ γυμνάσια, καὶ κωμῳδίαν, καὶ συμπόσια ἄρχει φαίλου ἂν, πόλεως χωρία; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. ὁ τοίνυν παράσιτος, εἰς ἀγορὰν μὲν, καὶ διαφέρεται ἐ παρεισιν, ὅτι οἶμαι τοῖς συκοφάνταις πάνυ τὰ χωρία ταῦτα μᾶλλον ἐπιτήδεα, καὶ ὅτι ἥδεῖ μάτεόν ἐστι τοῖς τοιούτοις γιγνόμενον. τὰς δ' παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ συμπόσια, δι' ὧν, καὶ κοσμεῖ μόνος ἔστι. ἐπεὶ τίς ἐν παλαίστρᾳ φιλόσοφος, ἢ ῥήτωρ λαθὼν, ἄξιος συγκεκλῆσθαι

sequitur parasitum, illumque hic, ut Aiax Teucrum sub clypeo, tegit: relictisque telis, seque nudato, defendit. Eum enim mavult incolumem tueri quàm se ipsum. Quòd si parasitus in bello ceciderit, neque præfectum agminis, neque militum quenquam ejus pudebit, cujus magnum sit cadaver, eoque decore jacens quo in convivio. Adeò ut indignum esset philosophi cadaver huic adjacens conspici, aridum, sordidum, promissa barba, ante pugnam mortuum, imbellem hominem. Quis eam civitatem non contemplerit, qui tam miseros ejus propugnatores videat? Imò quis pallidos illos, & comatos homunciones conspicatus jacentes, non conjecerit, huic civitati auxiliatores deesse, adeò ut sceleftos qui detinebantur in carcere, ad bellum vinculis solverint? Tales in bello sunt Parasiti, cum Rhetoribus & Philosophis comparati. Cæterùm in pace tantum præcellit Philosophiam Parasitica, quantum ipsa pax bello præstat. Ac primùm si tibi videtur, consideremus pacis loca. *Tych.* Quid hoc sibi velit non intelligo. Consideremus tamen. *Para.* Nunquid forum, judicia, palæstras, gymnasia, venationes, convivia, ego dicere possim civitatis loca? *Tych.* Rectè sanè. *Para.* Parasitus autem ad forum, & causas agendas non se confert, puto quia sycophantis omnia hæc loca potiùs conveniunt: & quia nihil moderatè in his geritur. Verùm palæstras, gymnasia, & convivia sectatur, ornatque hic solus. Quis enim Philosophus aut Rhetor nudatus, corpore cum

παρασίτῳ τῷ σώματι; ἢ τίς ὁ γυμνασίῳ τούτων ὀφθείς, οὐκ αἰσχύνη δ' χωρίᾳ μᾶλλον ἐστί, καὶ μὴν οὐ ἐρημίᾳ τύπου ἔδεις ἂν ὑποστάντα θηρίον ὁμόσε ἰόν. ὁ δ' παράσιτος, αὐτά τε ἐπιόντα μένει, καὶ δέχεται ῥᾳδίως, μεμελετηκὼς αὐτῶν οὐ τοῖς θείποις καθυφορᾶν. καὶ ὅτ' ἔλαφος, ὅτε οὖς αὐτὸν ὑπαλύπτει πρεσκώς. ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτὸν ὁ οὖς τ' ὀδόντε ἤγερ, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τ' σῶ ἀντιήγα. τὸν μὲν γὰρ λαγὼς, διώκει μᾶλλον τ' κυνῶν. εὐδ' δὴ συμποσίῳ, τίς ἂν ἐμιλλήσαιτο παρασίτῳ, ἢτοι παίζοντι, ἢ ἐδίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον εὐφράνειε τὸν συμπότας; πότερόν ποτε ἥδιος ᾄδων ὁ σκώπτων, ἢ ἄνθρωπος, μὴ γελῶν, ὁ τελεσθεὶς κείμενος, εἰς γῆν ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πίνος ἰχθὺς συμπόσιον ἥκων, καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν ἐστι, οἷον ὁ βαλανείῳ κύων. φέρε δὴ ταῦτα ἀφέντας, ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τ' βίον τ' παρασίτου, σκοπήσαντες ἅμα, καὶ παραβάλλοντες ἐκείνοις. πρῶτον τοίνυν ἴδωμεν εἰ ἐν τ' μὲν παράσιτον, ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα, καὶ ὅλως μέλον αὐτῷ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οἴονται, πρὶν ῥήτορας ἢ, καὶ φιλοσόφους εὑρεῖν τινας, ἂν, ὅ τι πάσης, ἀλλὰ πάνυ, καὶ πύρρ, καὶ δόξης τελείους. καὶ ὁ δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτων αἰσχίων ἐστὶν, ὥστ' ἀρχαῖον. καὶ ὁ μὲ παράσιτος, ἅτε ἐχθρὸς πρὸς ἀρχαῖον, ὡς ἂν ἄν τις ὑδὲ πρὸς τὴς οὐ τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας ἀμελῶς ἔχει. καὶ ὑδὲν αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον τ' πυρός. οἶμαι μὲν ῥήτορες, καὶ ὁ δεινότερόν ἐστι, καὶ οἱ φιλοσοφεῖν φάσκοντες, πρὸς αὐτὰ ἅπερ ἀφικνεῖται παρασίτου dignè comparetur? aut quis eorum in gymnasio conspectus, loci non sit potiùs dedecus? Atqui ne in deserto quidem illorum quispiam cum bellua congredi sustineret. At Parasitus eas irruentes expectat, & facilè excipit, quas in conviviis contemnere didicit. Sed neque cervus, neque aper setis inhorrescens ipsum deterret. Imò si aper dentem adversus ipsum acuat, Parasitus viciſſim in aprum acuit. Lepores autem magis insectatur quàm canis. Porrò in convivio quis cum Parasito aut ludente, aut comedente certet? Ecquis convivas magis exhilaret? Vtrum hic qui canit, & cavillatur, an homo qui non ridet, in lacerna jacet, in terram intuetur, ut pote ad luctum non ad convivium veniens? Ac ut mihi videtur, hujusmodi est Philosophus in convivio cujusmodi canis in balneo. Age verò his missis, ad ipsam Parasiti vitam nos conferamus, quam simul consideremus, & comparemus. Primùm igitur videat quivis, Parasitum quidem semper gloriam contemnere, neque quid sentiant homines, curare. Rhetores autem & Philosophos non aliquos sed omnes comperiat, fastu, & studio gloriæ detritos: nec gloriæ modò, sed quod est hac re turpius, etiam pecuniæ. Contrà Parasitus animo erga pecuniam sic est affecto, ut nemo lapillos qui sunt in littoribus magis negligat. Neq; putat aurum esse igni præstantius. Rhetores autem, & quod absurdius est, etiam illi qui se philosophari profitentur, ita miserè sunt

1 Πρὸς τὰς ὐ τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας] Sic tom. 1. pagin. 164. ὑδὲν πρωΐτερον τῶν ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων. Tangit finem hujus dissertationis Long. lib. 4. σοφισμ. Liban. Paras. *Bourd.*

1 Ος-

τὴν παρασκευὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τῶν διδασκόντων φιλοσοφεῖν. οὐδὲ γὰρ τὸ ῥητορεύειν, τί δεῖ λέγειν; ἐᾶν, ἀργύριον δίδωσι, διδάσκει τὸν ἐντυγχάνοντα. ἀλλὰ γὰρ ὁ μισθὸν σοφιζόμενος, ἀπαγορεύοντας τοὺς μανθάνοντας. οὐδὲ, ἀλλὰ δὲ βασιλέως ὑπὲρ δὲ σωτῆρος ἡμῶν μισθὸν αἰτεῖ, καὶ σὺ μαίνεσθαι. ἢ πρεσβύτης ἀνὴρ λέγεται τὸν Ἰνδὸν μεθ' ἡδονῆς, καὶ μισθοφορεῖ, καὶ λυπεῖται ἐκεῖνος, ἢ σκυθὴς αἰχμάλωτος. καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται, ὅτι μισθὸς ὁ λαμβάνων. εὐφυὴς δ' ἂν ἢ μόνον τούτων ἀφεὶ τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη. οἷον, λύπας, καὶ ὀργὰς, καὶ φθόνους, καὶ πονηρίας. ἐπιθυμίας δὲ καὶ μᾶλλον παρέσιτος, ἔξω τούτων ἐστὶ ἀπάντων. ὅτε μὲν ὀργίζεται δὲ ἀπεχθανόμενος, καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθείη. καὶ εἰ ἀγανακτήσει δὲ ποτε, ἢ ὀργὴ αὐτοῦ χαλεπὸν μὲν, ἀδὲ ἀνυβριστὸν ἀδὲν ἀπεργάζεται. μᾶλλον δ', γέλωτα, καὶ διαφορὰν τοὺς ξυνόντας. λυπεῖται γε μὲν ἥκιστα πάντων. τοῦτο δὲ πέφυκεν ἀπαιδαγώγητος αὐτῷ, καὶ χαλεπὸς ὀφθῆναι. μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτου λυπηθῇ. ὅτε γὰρ χρήματά ἐστιν αὐτῷ, ὅτε οἰκος, ὅτε οἰκέτης, ὅτε γυνὴ, ὅτε παῖδες. ὧν ἀφαιρεθῆναι, πάντως ἀνάγκη ἐστὶ λυπεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτὰ, ἐπεὶ τοῦτο λαβεῖν ἐπιθυμεῖ ὁ ὅτε δέξει, ὅτε χρήματα, ἀλλ' ἀδὲ ὁρᾷ τινὰ. Τυ. ἀλλ' ὦ Σίμων, οἰκός γε εὐθέως τροφῆς λυπηθῆναι αὐτόν. Πα. ἀγνοεῖς ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς ἀδὲ παράσιτός ἐστιν ὅτος, ὅστις δεῖται τροφῆς. ἀδὲ γὰρ ἀνδρεῖος. ἀδὲ δειλὸς ἀδέλφος ἐστὶν ἀνδρεῖος. ἀδὲ φρόνιμος, δειλὸς φρενῶν ἐστὶ φρόνιμος. ἄλλως γε, ὅτε παράσιτός ἐστιν. ἀσθενεῖται ὁ ἡμῖν ἀφεὶ παρ-

sunt erga hæc affecti, quasi hac ratione potissimùm laudem & gloriam sibi compararent. Quid verò de Rhetoribus dicam? hic causam agens, largitionibus est corruptus: ille dicendi artem profitens, à discentibus mercedem exigit: alius pro sua opera mercedem à rege pariter flagitat, nec pudore suffunditur. Præterea vir senex ob id peregrè proficiscitur, & quæstum facit, non aliter atque Indus, aut Scytha captivus, Nec eum pudet nominis, quòd sit merces id quod accipit. Nec solùm his vitiis, sed etiam aliis animi perturbationibus obnoxios eos invenies, puta mœrori, iræ, invidiæ omnisque generis cupiditati. Sed Parasitus omnibus his affectibus vacat. Neque enim irascitur ob malorum tolerantiam, & quia non habet quod irascatur. Quòd siquando indignetur: nihil molesti & tetrici designat ejus ira: sed risum potius: estque conversantibus oblectamento: atque omnium minimè tristitia capitur, præbente hoc & largiente ipsi arte, ut nihil suppetat cujus causa tristitiam contrahat. Caret enim pecuniis, domo, famulo, uxore, liberis, quibus pereuntibus omnino necesse est ut mœrore afficiatur qui ipsa possidebat. At neque gloriam, neque pecunias, neque formosum quenquam expetit. *Tych.* At ô Simo, consentaneum est illum ob victus inopiam mœstum reddi. *Para.* Ignoras ô Tychiade, statim ab initio, hunc qui victu indiget, non esse parasitum. Non enim fortis fortitudinis inopia fortis est: neque prudens, inopia mentis est prudens: alioqui parasitus esse non posset. Proposita enim est nobis quæstio, non de eo qui non est, sed de eo qui re-

τῦ. Τ ἡ παράσιτον, πλούσιῳ ὑδρί-
πότι ἡσυχῇ. ἄλλως τε, ὑδὲ ὄνειδος
αὐτῷ ἐστι ὡς σὺ φῂς, τὸ παρασιτεῖν
ὁμοίως δηλονότι, ὡς κρείττονι χέ-
ροιτο. ὅπως γε μὴν τῷ πλουσίῳ τῦ-
το λυσιτελὲς ἐστι, τὸ πρίασθαι τ παρ-
άσιτον, ὧγε μὴ τὸ ἡσυχίαζ ὑπ'
αὐτῦ, καὶ ἀσφάλειαν πολλὴν ὁπ τ
τύτου δορυφορέισθαι ὑπάρχῃ. ὅτι γὰρ
μόχθῳ ῥᾳδίως ἄν τις ἐπιχειρήσειε τῷ
πλουσίῳ, τῦτον ὁρῶν παρεστῶτα,
ἀλλ' ὑδ' ἂν ἀποδηναι φαρμάκῳ ὑ-
δεὶς, ἔχων παράσιτον. πῶς γὰρ ἂν
τολμήσειεν ἐπιβουλεῦσαί τινι, τῦτο
φυλάττοντος, καὶ φυλάττοντος; ὥστε
ὁ πλούσιος ὑχὶ ἡσυχίαν μόνον,
ἀλλὰ & ὁπ τ μεγίστων κινδύνων ὑτο
ῦ παρασίτ σώζεται. ὅτω μὴν ὁ
παράσιτος λῷ φιλοσοφίαν, πάν-
τα κίνδυνον ὑπομένῃ. καὶ σὺ ἂν
παραχωρήσειε τῷ πλουσίῳ φαγεῖν
μόνον, ἀλλὰ & ἀποθανεῖν αἱρεῖται
συμφασίν. Tυ. πάντα μοι δοκεῖς
ὦ Σίμων διεξελθεῖν, ὑσηρέσας ὑδὲν
τ σαυτῦ τέχνης. ὐχ ὥσπερ αὐτὸς
ἔφασκες ἀμελέτητος ὤν, ἀλλ' ὥσ-
περ ὢν τις ὑπὸ τ μεγίστων γεγυ-
μνασμένος. λοιπὸν, εἰμὴ αἴσχιον
αὐτὸ τὸ ὄνομά ἐστι τ παρασιτικῆς,
ἥδέως μαθεῖν. Πα. ὅρα δὴ τῶ ἀ-
πόκρισιν, ἐάν σοι ἱκανῶς λέγειν
δοκῇ, καὶ πειρᾶ πάλιν αὐτὸς ἀπο-
κρίνασθαι ὧδε τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἄλ-
λως πῶς. φέρε γάρ, τ σῖτον οἱ πα-
λαιοὶ τί καλοῦσι; Tυ. προφῶ. Πα.
τί δ', τὸ σιτεῖσθαι, ὑχὶ τὸ ἐσθίειν;
Tυ. ναί. Πα. σοῦν καθαμολόγητα
τὸ παρασιτεῖν ὅτι σὸν ἄλλο ἐστί.
Tυ. τῦτο γὰρ ὦ Σίμων ἐστὶν, ὃ αἰ-
σχρὸν φαίνῃ. Πα. φέρε δὴ πάλιν
ἀπόκρινάι μοι, πότερόν σοι δοκεῖ
λῷ φέρειν, καὶ ἀσκεμμένον ἀμφοῖν,
πότερον ἂν ῥᾴτὸς ἵλοιο, ἆρά γε τὸ
πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Tυ. τὸ
παραπλεῖν ἴσως. Πα. τί δὲ,
τὸ πρίχειν, ἢ τὸ παραπρίχειν;

capit ornamenti: parasitum nunquam ornat dives. Præterea neque probrum est ipsi, ut parasitetur illi, tanquam meliori deterior. Quinimo diviti hoc utile est, quod parasitum alit, à quo non solùm ornatur, sed ex cujus satellitio securitatem magnam consequitur. Neque enim facilè quisquam pugna divitem aggredietur quem videat ab hoc stipatum: imò neque veneno tolletur, qui parasitum habebit. Quis enim hoc præguſtante, & præbibente quenquam ausit insidiis petere? Itaque dives non tantùm à parasito ornatur, sed etiam à maximis periculis servatur. Ita tantus est parasiti amor, ut omne periculum perferat. Nec diviti tantùm concedat cibum sumere, sed unà comedendo commori exoptet. *Tych.* Omnia, Simo, mihi videris disseruisse, ut cui nihil in arte tua desit: non ut aiebas, tanquam inexercitatus, sed tanquam à maximis institutus. Quod reliquum est, scire velim num turpe sit Parasitices nomen. *Para.* Vide meum responsum: an tibi de his sat dictum videatur. Tu verò ad quæstionem responde quod quàm optimum censes. Age enim, quid veteres vocant σῖτον? *Tych.* Alimentum. *Para.* Quid autem σιτεῖσθαι, nonne comedere? *Tych.* Maximè. *Para.* Proinde hoc in confessò est Parasitari aliud nihil esse. *Tych.* At illud est, Simo, quod videtur turpe. *Para.* Age, iterum mihi responde, utrum præstare tibi videtur, & proposito utroque utrum eligeres, Navigare, an Adnavigare? *Tych.* Adnavigare. *Para.* Quid verò, Currere, an Adcurrere?

Tych.

Τυ. τὸ παρατρέχειν. Πα. τί δ', τὸ ἐκτρέχειν, ἢ τὸ παρεκτρέχειν; Τυ. τὸ παρεκτρέχειν. Πα. τί δ', τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παρακοντίζειν; Τυ. τὸ παρακοντίζειν. Πα. οὐκοῦν ὁμοίως ἅπαντα ἐθέλοις ἂν ἐσθίειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Τυ. ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀφίξομαι ἐῶς, καὶ μετ' ἄριστον, μαθησόμενος τὴν τέχνην. σὺ δέ με αὐτὴν δίκαιος εἶ διδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ ἐκ παντὸς μαθητὴς σοὶ γέγονα. [1] φασὶ δὲ καὶ τὰς μητέρας μᾶλλον τὰ ἐκ τῶν φίλων τίκτειν.

Tych. Adcurrere. *Para.* Quid verò, Equitare? an Adequitare? *Tych.* Adequitare. *Para.* Quid, Iaculari, an Adiaculari? *Tych.* Adiaculari. *Para.* Proinde malis pariter parasitari quàm edere. *Tych.* Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio ut pueri, arti tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est ut eam me doceas citra invidiam, siquidem primus tibi fio discipulus. Perhibent autem primos liberos à matribus diligi impensiùs.

1 Φασὶ δὲ] Hoc accipiendum est cum distinctione. Nam verum illud est in matre quæ non convolat ad secundas nuptias. Alias falsum, ut testantur politissimi Homerici versus quos ex Odyss. profert Stobæ. serm 192. vide D. Ambros. 6. Hexamer. *Beurd.*

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ARGVMENTVM.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitatem ille barbarus perstringit, hic verò Græcus utilitatem & usum defendit. Eadem etiam opera occasionem arripit dicendi quibus disciplinis, quibusque exemplis animos juvenum Athenienses instituere, & quibus corporum exercitiis quemque in finem informare soliti fuerint. Nimirum ut Iuventus animis & corporibus bene comparata remp. augere & tueri posset.

[1] Ταῦτα ἦν ὑμῖν ὦ Σόλων, τί ποτε ἔτυχον οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μὲν, αὐτῶν ἐμπλεκόμενοι, ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν. οἱδὲ, ἄγχουσι, καὶ λυμαίνονται, καὶ ὑπὸ τοῦ πηλοῦ συναναφύ-

Hæc verò, Solon, cur faciunt, vestri juvenes? quorum alii sese mutuò supplantant amplexi: alii alios præfocant & verberant, seque cœno immiscent,

1 Ταῦτα] Hanc paginam interpretor ad lib. 10. Heliodor. *Beurd.*

ρονται κηλιδόμβροι, ὥσπερ σύες. κἄπειτα κυβερχάς αὖθις ἀποδυσάμβροι, ἤδη γάρ, λίπα τι ἠλείψαντο, καὶ κονίσηται μάλα εὐρωπαῖος ἅπας τὸ ἕτερον ἐν τῷ μέρει. μὴ ἴ, ἐκ οἴδ' ὅ, τι παλαίστης, ὑβρισταί τε ἀλλήλοις σφωνδυκῆται, καὶ τὰ μέτωπα σφαράττουσιν, ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ λὼ ἰδὲ δρόμβος σφενδονᾶται τὸ ἕτερον ἐν τοῖν σκελοῖν, ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφος. εἶτ' ἐπικωλύσαι σὺν, ἀνακύπτειν οὐκ ἐᾷ, σφωλῶν κάτω εἰς τὸ πηλόν. τέλος ἴ ἤδη ἐξελίξας αὐτῷ τὸ σκέλος καὶ τὴν γαστέρα, τὸ πῆχυν ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ, ἄγχει ἄθλιον. ὁ δὲ, παρακράτει εἰς τὸ ὦμον, ἱκετεύων οἶμαι ὡς μὴ πλέον ἀποπνιγείη. καὶ οἱ δὲ ἔλαίῳ ἤνεγκε φείδεται, μὴ μολυνῶσιν. ἀλλ' ἀφυσήσαντες τὸ χέσμα, καὶ βορβόρῳ ἀναπλησθέντες, ὑδρῶσι μόλις ἅμα πολλοῦ γέλωτος ἡμῖν παρέχουσιν, ὥσπερ οἱ ἰγχάλους ἐκ τῶν χαιρῶν διολισθαίνοντες. ἕτεροι ἴ ὑπὸ τῆς αἰθρίας τὸ αὐλεῖν τὸ αὐτὸ τοῦτο δρῶσιν. ἐκ ὑπὸ πηλοῦ οὗτοί γε, ἀλλὰ ψάμμῳ πιστῷ βαθεῖαν ὑποβαλλόμβροι ὑπὸ τῆς ὀρύγμης, παράττουσί τε ἀλλήλοις, καὶ αὐτοὶ ἐκνίττες. πάττουσι τὴν κόνιν ἀλεκτρυόνων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ὑπὸ πάσι συμπλοκαῖς οἶμαι, τῇ ψάμμῳ τὸ ὀλισθηρὸν ἀφαιρούσης, καὶ βεβαιοτέρων ὑπὸ ξηρᾶς παρεχούσης τὴν ἀντίληψιν. οἱ δὲ, ἀρβυστίδων κεκονιμβροι, καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους σφοδρότατα, καὶ λακτίζουσιν. οὗτοι γὰρ ἐκ τοὺς ὀδόντας ἔοικεν ἀποπτύειν ὁ κεκοδαίμων. οὕτως αἱμάσσει αὐτῷ ἐκ ψάμμος ἀναπίπλησι τὸ στόμα,

cent, perindeque ac ſues voluntantur. Nam initio ſtatim depoſitis veſtibus (quod videbam) oleo ſeſe unxerunt, & placidè admodum alter alterum rafitivicissim. Deinde neſcio qua de cauſa, depreſſo vultu alii alios pulſant, & frontes arietum inſtar collidunt. En autem ille ſublatis cruribus alterum humi proſtravit, in eumque incumbens caput erigere non ſinit, in cœnum deorſum adigens: tandem verò ventre cruribus circundato, & ſubjecto gutturi cubito, miſerum præfocat. Hic verò plauſu ad humerum facto, ſupplicat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei cauſa parcunt ſibi, ne inquinentur. Verùm deleta unctione, obductoque cœno, mihiriſum pariunt quòd ſudore multo perfuſi, velut anguillæ è manibus elabuntur. Rurſus alii in atrio hoc ipſum faciunt: atque hi quidem non in luto: ſed profundam arenam in foſſa ſubjicientes, alii alios conturbant: ipſique ultro gallorum inſtar pulverem aſpergunt, quominus ut puto, in complexibus effugiant, arena demente lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehenſionem. Atque [2] hi ſtantes erecto corpore pulverulenti, ſe invicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & ſanguine oppletum eſt, pugno ut vides in maxi-

mam

1 Καὶ λὼ ἰδὲ] Καὶ νυ ἰδὲ. Marcil.

2 *Hi ſtantes*] Tria erant apud Græcos certamina, pancratium, palæſtra, & curſus. De pancratio, ludorumque generibus, quibus Græci antiqui & Romani uſi ſunt, lege Bud. annot. ad l. Athletas. De his qui notantur infam. & ad l. quâ auctione ad l. Aquiliam. Gell. lib. 13. cap. 26. Propert. lib. 3. *Cogn.*

1 Πα-

τὴν ὁρᾷς παλαιστὴν ἐς τὸν γεῶλον. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων οὗτος εἰσῆλθε πώποτε, καὶ λύει τὸν μόχλον. πεπαίσμεθα γὰρ τῇ πορφυρίδι τοῦ ἀρχόντου πολὺ τοῦτον εἶναι. ὁ δ', καὶ ἐπαφιεὶς, καὶ τὸ παίδιον ἐπαίει. ἄλλοι δ' ἀλλαχόθι πάντες ἐφοροῦσι, καὶ ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ ἵπποι, ἐπὶ θάτερα καὶ αὖθις ῥιπτοῦσι. καὶ ἐς τὸν ἀέρα σκιαλλόμενοι, λακτίζουσι τὸν ἀέρα. ταῦτα δὴ ἐγὼ εἰδέναι τινὰ ἀναγκαῖα οὐκ οἶμαι εἶναι, ἀλλ' ἐμοί γε μανίᾳ μᾶλλον ἰσικέναι δοκεῖ τὸ σπουδάζειν, καὶ εἴ τι ἐστὶν ὅσα ἂν ἡμεῖς μισοπαιστικὰ μὲ ὡς τὰ πρεσβύτατοι οἱ παῖδες ὁρῶντες. Σο. καὶ εἰκότως ἂν Ἀνάχαρσι, τοιαῦτα σοὶ τὰ γυμνάσια φαίνεται, ξένα γε ὄντα, καὶ πάμπολυ τῶν σκυθικῶν ἐθῶν ἀπαίδευτα, καθάπερ ἐμοὶ πολλὰ εἶναι μανθάνομεν, καὶ ἐπιτηδεύομεν, τοῖς Ἕλλησιν ὑμῶν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα ἄν, εἴ τις ὑμῶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπεστὰς αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θαῤῥεῖ ὦ ξαθέ. τὰ γὰρ μανίαι τὰ γυμνάμματ' ἐστὶν, ὑφ' ὑβρεως οὐτοι παίουσιν ἀλλήλους, καὶ κυλίουσι τὸ πάλαι, ἢ ἐπισκάπτουσι τὸν κόνιν, ἀλλ' ἔχει πολὺ χρήσιμα ἐν ἀντιπάλῳ τὰ πρᾶγμα, καὶ ἀκμὴν τὸ μικρὰν ἐπαγαθὸν τοῖς σώμασιν. λύγῳ γὰρ εὐθυτενέστερος ὥσπερ οἶμαί σε ποιήσειν τῇ Ἑλλάδι, ἐὰν εἰς γυμνάσιον εἰς ἐμὲ αὐτὸς ἴσῃ τὸ πυκνότερον, ἢ κεκτήμεθον. ὅτι σοι τὸ πρᾶγμα ἡδύ τι ἅμα καὶ λυσιτελὲς εἶναι δόξει. Ανα. ἄπαγε δὴ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα ἡδονὴν καὶ ὠφέλειαν, καὶ τερπνὰ εἶναι ἢ εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτο πλουτεῖν, ἐστιν ὡς ἐγὼ μετέχομεν τῆς ἀκτῆς. ἄπειρ εἰπέ μοι τί ὄνομα ἔχουσι τοῖς γυμνάσμασι, ἢ τί φασὶν αὐτοὺς. Σο. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς ὦ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὑφ'

mam illiſo. Sed neque hic præſes ipſos ſejungit, & pugnam dirimit (Etenim ex purpura conjicio hunc eſſe ex præſidibus quempiam) ſed & incitat, & laudat eum qui percuſſit. Porrò alii paſſim pulvere implentur, ac veluti currentes, ſubſiliunt eodem in loco manentes: & in altum unà ſalientes, aërem calcibus laceſſiunt. Quocirca ſcire velim cui bono hæc faciant. Nam hæc actio mihi potiùs videtur eſſe inſania: neque me quiſquam ab hac ſententia dimoveat, hos qui iſta faciunt, deſipere. *Solon.* Nec immeritò Anacharſi, quæ ſunt, tibi videntur hujuſmodi, peregrina cùm ſint, multumque à moribus Scythicis abhorreant. Quemadmodum & vobis verſimile eſt eſſe multas diſciplinas, & ſtudia, quæ nobis Græcis aliena eſſe viderentur, ſiquis noſtrûm, ut ita dicam, iis ſuperveniret. Verum ô bone bono ſis animo. Neque enim inſaniæ ſunt hæc quæ fiunt: neque per contumeliam hi ſe mutuo percutiunt, & in luto volutant, aut pulverem aſpergunt. Sed hæc res quendam habet uſum non injucundum, neque exiguum vigorem corporibus affert. Quare ſi in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, brevi tu quoque unus ex iis eris qui lutum, aut pulverem colligunt: hoc itaque adeò volupe & utile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc ſint vobis utilia & jucunda. Quod ad me attinet, ſiquis veſtrum tale quid mihi proponat, intelliget me non fruſtra acinace accinctum eſſe. Verùm dic mihi quod nomen huic rei indidiſtis, aut quid ipſos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharſi, à nobis vocatur Gymna-

ſium,

ἡμῶν ὑποφαίνεται, ᾧ ἔστι ἱερὸν Ἀπόλλωνος Σμινθέως. καὶ τὸ ἄγαλμα ᾗ μὲν ὁρᾷς, ἐπὶ τῇ σφίγγι κεκλιμένον, τῇ δεξιᾷ μέν, τὸ τόξον ἔχον ἐστί. ἡ δεξιὰ δέ, ὥσπερ ἐκ κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ἐκ πολλοῦ μόχθου ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. ἅπερ γυμναζομένων ἐστὶν ἀκοῦσαι, παλαίειν μὲν γὰρ καὶ πυκτεύειν φαμὲν ἐν κόνει, παλαίουσι δὲ αὐτοῖς τὸ μὲν ἐν ἀλοιφῇ, πυγμαχοῦσι δὲ ἐν κονιορτῷ. καὶ ἄλλα δὲ ἡμῖν ἐστὶ γυμνάσια τοιαῦτα πυγμῆς, καὶ δίσκου, καὶ ἅλματος. ὧν ἁπάντων ἀγῶνας τιθέμεθα. καὶ ὁ μὲν νικήσας, ἆθλος εἴληφε δάφνης τε καὶ κότινου, καὶ ἀναρρήσεται τὰ ἄθλα. Ανα. τὰ δὲ ἆθλα τίνα ὑμῖν τοῖς ἱεροῖς Σμινθεῖσιν ἐστί; Σο. ὁλυμπιονίκαις μὲν, στέφανος ἐλαίνου· ἐν Πυθοῖ δὲ, μῆλα· ἐν ἱεροῖς δὲ θεοῦ πρὸς πᾶσι δὲ τοῖς

sium, & est Lucii Apollinis templum: Cujus vides simulachrum, eum qui est super columnâ reclinatus, qui quidem manu sinistra tenet arcum: cujus verò dextra, super capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quiescentem ostendit. Cæterùm horum exercitiorum: aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in pulvere quoque luctantur. Quod verò se invicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sunt præterea & alia nobis ejusmodi gymnasia, pugilatus, disci, & saltus: quorum omnium certamina proponere solemus: quorum qui palmam adeptus fuerit, judicatur omnium præstantissimus, & reportat præmia. *Ana.* Quænam verò sunt ista præmia? *Sol.* In Olympiis corona oleagina, in Isthmiis pinea, in Nemeis ex apio contexta, in Pythiis poma Deo sacra. Cæterum apud nos

---

ἱ Πυθοῖ δὲ μῆλα τῷ ἱερεῖ τῷ θεοῦ] Hæc sic vertit Vincentius Opsopœus, nescio quam bene: nam in Græco de sacerdotibus ne verbum quidem; ἱερεὺς inclinatur à recto ἱερὸς, id est, *sacer*, non à ἱερεῖς, quod est *sacerdos*. Verterę igitur debebat: *poma deo sacra proponebantur*. Olim suspicabar μῆλα hoc loco interpretari debere non poma, sed oves, ut & apud Maximum Tyrium sermone 37. & in Anthologia primi lib. primo epigrammate: eo quod campus Crissæus vel Cirrhæus, qui erat Apollini sacer, ad oves pascendas aptus erat, non autem ad poma ferenda, quando erat sine arboribus. Sic enim de eo Pausanias in Phocicis: τὸ δὲ πεδίον τὸ ἀπὸ τῆς Κίρρας μάλιστά ἐστιν ἅπαν καὶ φυλάκειαν ἔνδενδρα ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἔχειν, ἢ ὅσα πρὸς ἀέρος ἢ ἀχρεῖον τῶν γῶν εἰς δένδρων τροφὴν εἰδότες. Oves igitur, quæ pascebantur in eo campo non arato nec arboribus consito, erant Apollini sacræ, è quibus, ut putabam, quædam pro brabio dabantur cuidam athletarum generi. Sed aliter sentire me coëgit Libanius Sophista in laudatione palmæ & pomi arboris, ubi hæc leguntur: φοίνιξ μὲν γὰρ παντὸς ἀγῶνος γίνεται στέφανος, καὶ τὸ θέλειν ἔχει νίκης ὑπόμνημα· μῆλέα δὲ αὖθις στέφανοι τὸ ἀγῶνα τὸ Πύθιον. Itaque hoc loco non male μῆλα *poma* intelliguntur, μηλέα tamen pomum arborem non fructum significat, & videntur poma sola inepta ad coronam texendam. Sed ut Libanius cum Luciano concilietur, intelligo victorem coronatum fuisse ramusculis ejus arboris suo fructu oneratis. Sed notandum est brabium mutatum fuisse à temporibus Pausaniæ: nam à secunda Pythiade coronas pro brabio institutas ait, & quidem ex lauru. Sic enim in Phocicis: δευτέρᾳ δὲ Πυθιάδι καὶ ἔτι ἆθλος ἐκαλεῖτο ἔτι ἀγωνίζεσθαι, στεφανίτης ὁ ἀγὼν ἀπὸ τούτου κατῆρξαντο — δάφνης δὲ στέφανος ἔτι τὸ Πύθιον τῇ ὕλῃ καὶ ἄλλο μὲν (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐστὶν οὐδέν, ὅτι ὁ Ἀπόλλων ὑπατρὸς Ἀπόλλωνα ἐφυλάξατο κατέχειν ἡ φήμη. Aliam vero ejus rei causam refert Ælianus Var. lib.

παναθηναίοις, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς ἐλαίας τῆς Ἀθηνᾶς; ἢ διὰ μανίαν σοι τοῦτο ἔδοξε; *Ana.* Οὔκ· ἀλλὰ πάντα μὲν Σόλων ἐπιλέξας τὰ ἆθλα, καὶ ἄξια τοῖς ἐν ἀληθείᾳ φιλοκάμοις ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρίᾳ, καὶ οἷς ἀγωνιοῦνται αὐτοῖς ὑπερφυῶς ἡδέα τὰ θαλλόμενα. ὥστε μῆλον ἔνεστι, καὶ σέλινον, τοσοῦτον σπουδαῖον, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχόμενόν τινα ἀνάγκαις, καὶ κεφαλλόμενον, ἐκ τοῦ ἀνω ἕλκειν τὸ σῶμα πᾶν, μὴ πολὺ κρεμάμενον τὸ σῶμα πᾶν, μηδὲ λακκιζόμενον ἐς τὸν γαστέρα τὸν τῶν ἀνταγωνιστῶν. *Sol.* ἀλλ' ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς ψαλὰς τὰ δίδυμα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. τοιοῦτα μὲν γάρ ἐστι σημεῖα τῆς νίκης, καὶ γνωρίσματα, ὅτοις οἱ κρατήσαντες. ἡδὺ πέρα τοῦτο τοῖς δόξα, ἢ τοιοῦτος ἄξια τοῖς νενικηκόσιν. ὑπὲρ ἐκ ἐλαυνόμενος ἡλεῖος ἔχει τοῖς ἡμωμένοις τῶν ἐυκλείαν ὁπόσα τῷ πόνῳ· ἢ ὁ λαπὰξ ἐσφηνοῦται ἂν αὐτῷ. μᾶλλον χρὴ τὸ ἀριστεῦον αὐτῆς, πολλὰ τὸ ἀνεχθὲν ἀναχθὲν ἐν τῇ ἀκρᾳ τὸν

nos in Panathenæis oleum ex oliva Minervæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnaviter operam dent; adeò ut pomorum, & apii causa tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alii ab aliis præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab adversariis percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc comitatur gloria, quavis re digna est victoribus: pro qua iis honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet ejus appetentem, multas molestias initio

lib. 3. cap. 1. scilicet eo, quod Apollo, postquam Pythonem occiderat, in aqua Penei fluvii in loco dicto Tempe purgatus inde laurum decerpsit, & Delphos attulit. Laurea igitur corona olim præmium erat victoribus datum in Pythiis, sed tempore Luciani & Libanii vel id mutatum fuerat, vel poma data sunt pro bravio in agone quoda m multum postea introducto & recepto laurea manente pro præmio cursoribus & antiquorum certaminum athletis. At ecce Heliodorus in Æthiopicis armatis cursoribus palmæ ramum pro bravio datum fuisse dicit. Sed in omnibus sacris certaminibus aliis bravia auctarii vice datum fuisse asserit Pausanias in Arcadicis pag. 276. & Plutarchus Sympos. 8. cap. 4. Heliodorus tamen nullum aliud præmium pro victoria suo Theageni adjudicat præter ramum illum palmæ arboris. Sed non est dissimulanda olim summi sententia, qui in notis ad Diomem per poma vult intelligi lauri bacca, sed sine exemplo. Ausonium etiam reprehendit enumerantem diversa bravia sic:

Serta quibus pinus, malus, oliva, apium.

Sed cum eo consentit Libanius loco citato, qui μηλέα habet, non μῆλα. Tamen jure videtur arguere Ausonium, qui dum Græcum epigramma exprimit, male μῆλα per *mala* vertit. Sed fateor per μῆλα me non posse capere, quomodo intelligi possint poma. *Palm.*

σῶν ἀπαύδᾳ πηλέμαχ᾽ ὀστέ᾽ ἀχιλλῆϊ, ἀλλ᾽ ὁμοῦ ὡς ἐτράφημεν ἐν ἡμετέροισι δόμοισι. καὶ πάλιν ἀποβὰς, ἐμὲ γάρ με δεξάμενος φησιν, ὁ Πηλεὺς ἔτρεφεν εὐφυΐης, καὶ σὸν θεράποντ᾽ ἐνόμιζε. τοῦτο παράσιτον ἦν. εἰκὸς τοίνυν φίλον ἐθέλοντα Πάτροκλον λέγειν, οὐκ ἂν αὐτὸν ἀνόμαζε θεράποντα. ἀλλὰ γὰρ ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει θεράποντας, εἰ μήτε τοὺς δούλους, μήτε τοὺς φίλους; τοὺς παρασίτους δηλονότι, ἢ ἐς τὸ Μηριόνην τὸν Ἰδομενέως ἐν αὐτὸν θεράποντα ἐνομάζει. ὅπως οἶμαι καλεμένων τότε τῶν παρασίτων. σκόπει δ᾽ ὅτι ἐν τοιαύτῃ τῇ μάχῃ Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα υἱὸν, οὐκ ἀξιοῖ λέγειν ἀπάλαστον Ἄρεϊ, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὐτοῦ. τί δ᾽, οὐχὶ ἐν Ἀθήναις τοιοῦτός τις ἦν, καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησὶ, παράσιτος τῷ Ἀρμοδίῳ; τί δ᾽, οὐχὶ ἐρῶσι; ἐπιεικῶς γὰρ οἱ παράσιτοι ἐν ἐρωσι τῶν τρυφώντων εἰσίν. οὕτω τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννευμένην, εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. καὶ νῦν ἔχει χαλκοῦς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τοῦ παιδικοῦ. ἦτοι μὲν δὴ τοιοῦδε ὄντος μέλλει ἀγαθοῦ, παράσιτοι ἦσαν. σὺ δὲ ποῖον τινα εἰκάζεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος ἐρισταὶ ποιήσαι μάχῃ ἕξεσθαι ἐπὶ τῇ παρατάξει, καθοπλισθεὶς ὁ Ὀδυσσεύς ἀξιοῖ; ἢ γάρ. ἀλλ᾽ ὃν ἐν πολέμῳ μάχεσθαί φησιν ἑταῖρος, τὸν δεῖπνον ἔμελε μάχεσθαι δεῖν. καὶ ὃν ἄλλοι φρατορικὴν χρεὼν ἦεν δύειν. ὁ μὲν, τὴν ἀκριβῶς ἁρμόζεται τὸ κράνος. ὁδὶ, θωρήκιον ἐνδύεται. ὁδὶ, αὖ τὸ δεινὸν ὑποπτεύων ἐν πολέμῳ, τρέμει. ἦτος δὲ, ἐδίδου τότε μάλα φαιδρὰ τῷ θοινᾶσθαι, καὶ μετὰ τοῦ ἱλαροῦ ἔξεισιν ἐν πρώτοις διαγωνίζεται. ὁ δὲ τρέφων αὐτὸν, ὅπισθεν ὑπο-

tu condas ossa seorsim, Sed simul, ut tecto nutriti viximus uno. Et rursum eodem in loco. Nam me susceptum Peleus studiosus alebat: Nomine meque tuum noto Theraponta vocavit. Hoc est, parasitum esse voluit. Etenim si Patroclum appellare voluisset amicum, haud illum theraponta nominasset. Liber enim erat Patroclus. Quos igitur dicit esse therapontas, si neque servos, neque amicos intelligit? parasitos nimirum. Quo nomine & Merionem Idomenei theraponta compellat. Sic puto vocabantur tunc parasiti. Considera etiam eum non dignari Idomeneum Iovis filium Marti æqualem dicere: sed ejus parasitum Merionem. Quid? nonne & Aristogiton vir popularis, & pauper, ut inquit Thucydides, parasitus fuit Armodii? nonne & amator? Parasiti enim admodum amantes eorum sunt à quibus aluntur. Rursum hic parasitus Athenienſium remp. tyrannide laborantem, in libertatem vindicavit, & nunc in foro stat æneus cum amasio. Illi itaque cùm tales essent virtute clari, parasiti tamen fuerunt. Tu verò qualem in bello parasitum esse putas? Nonne hic primum prænsus prodit in aciem: quemadmodum & Vlysses vult? Enimvero cui statim sub auroræ exortum pugnandum erit, ille cibum sumet. Et quo tempore alii milites præ metu, hic galeam diligenter adornat, ille thoracem induit, alius belli sævitiam suspicans trepidat: tunc parasitus vultu valdè hilari comedit: mox in aciem progressus inter primos dimicat. Qui verò alit ipsum, ordine pòst

sequi-

πάσκειν τῇ ἀνθρώπου. παίσιος αὐτὸν ὥσπερ ὁ Αἴας ὑπὸ τῇ ἀσπίδι κολάπτῃ. καὶ ὃ βελῶν ἀφιέμενον, γυμνόσας ἑαυτὸν, τῶν σώων. βέλτιστη γὰρ σαυτὸν μᾶλλον σώζειν, ἢ ἑαυτόν. εἰδὲ δὴ ἐ πίσει παρέσται· τὸ πολέμῳ, σὺν ὃν ἐν αὐτῷ δύπτ ὕπο λοχαγὸς, ὕπ φαλακίνης αἰχμωλίη, μεγάλῳ π ὄπτ τεμεῖ. καὶ ὥσπερ τὸ συμποσίῳ κεκλῆ κεκλιμένον. ὡς ἄξιον μ φιλοσόφου νεκρὸν ἰδὼν τύτῳ παρακείμενον, ξηρὸν, ῥυπῶντα, μακρὸν πωγώνιον ἔχοντα, ἀσπιδηκότ τ μάχης, ἀδιτῆ ἄνθρωπον, τίς ἂν ἐκ ἀφροντίσειε τωύτης τ πόλεως, τὸν ὑπαιτίους αὐτῆς ὕπο κακοδαίμονας ὁρῶν; τίς ἂν ἐκ ἐν ὑγιοῦν χλανιδίῳ ἐ κεκαλλωπισμένον ὁρῶν ἀνθρώπισκον κεφαλῇσιν, τὴν πόλιν λαμπρῦναι συμμαχήσειν, τὸν ἐν τῇ εἰρκτῇ κακέργους ἐπαλῦσαι τῇ πολέμῳ; τοιῦτοι μὲν ὁ πολέμῳ ὥσπερ ῥήτορες ἐ φιλοσόφοις εἰσὶν οἱ παρόντες. ὁ εἰρηνὴ δ, τοσοῦτόν μοι δοκεῖ ἐ λαμφέρειν παρασιτικὴ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρηνὴ πολέμου. καὶ ὥσπερ τοῦ εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν τὰ ἡ εἰρήνης χωρία. Τυ. ὅτι ξυνίημι ὅτι τοῦτο πως βέλτιον σκοπῶμεν δ ὅμως. Πα. σὺν ἀγορὰν, καὶ δικαστήρια, καὶ παλαίστρας, καὶ γυμνάσια, καὶ κυνηγέσια, καὶ συμπόσια ἴσμεν φαύλων ἂν, πόλεως χωρία; Τυ. πάνυ μὲ ὖν. Πα. ὁ τοίνυν παράσιτος, εἰς ἀγορὰν μὲν, καὶ δικαστήρια ὐ πάρεισιν, ὅτι οἶμαι τοὺς συκοφάντας πάντα τὰ χωρία τοῦτα μᾶλλον ἀσκεῖν, καὶ ὅτι ὑδὲν μέτεμόν ἐστ τὸ τούτοις μεμοιρᾶσθαι. τὰς δ παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ συμπόσια, δικῶ, καὶ κοσμεῖ μόνος ὅτος. ἐπεὶ τίς ἐν παλαίστρᾳ φιλόσοφος, ἢ ῥήτωρ λόγους, ἄξιος συγκεκλῆσθαι

sequitur parasitum, illumque hic, ut Aiax Teucrum sub clypeo, tegit: relictisque telis, neque nudato, defendit. Eum enim mavult incolumem tueri quàm se ipsum. Quòd si parasitus in bello ceciderit, neque præfectum agminis, neque militum quenquam ejus pudebit, cujus magnum sit cadaver, eoque decore jacens quo in convivio. Adeò ut indignum esset philosophi cadaver huic adjacens conspici, aridum, sordidum, promissa barba, ante pugnam mortuum, imbellem hominem. Quis eam civitatem non contemserit, qui tam miseros ejus propugnatores videat? Imò quis pallidos illos, & comatos homunciones conspicatus jacentes, non conjecerit, huic civitati auxiliatores deesse, adeò ut sceleftos qui detinebantur in carcere, ad bellum vinculis solverint? Tales in bello sunt Parasiti, cum Rhetoribus & Philosophis comparati. Cæterùm in pace tantum præcellit Philosophiam Parasitica, quantum ipsa pax bello præstat. Ac primùm si tibi videtur, consideremus pacis loca. *Tych.* Quid hoc sibi velit non intelligo. Consideremus tamen. *Para.* Nunquid forum, judicia, palæstras, gymnasia, venationes, convivia, ego dicere possim civitatis loca? *Tych.* Rectè sanè. *Para.* Parasitus autem ad forum, & causas agendas non se confert, puto quia sycophantis omnia hæc loca potiùs conveniunt: & quia nihil moderatè in his geritur. Verùm palæstras, gymnasia, & convivia sectatur, ornatque hic solus. Quis enim Philosophus aut Rhetor nudatus, corpore cum

παρασίτῳ τῷ σώματι; ἢ τίς ἂν γυμνασίου τοῦτων ὀφθείς, ὃν αἰσχύνη ἢ χωρίς μᾶλλον ἐστι, καὶ μὴ ἂν ἐρημίᾳ τοῦτου ἀθλίως ἂν ὑποστείη θηρίον ὁμόσε ἰόν. ὁ δὲ παράσιτος, αὐτά τε ἐπιόντα μένει, καὶ δήγματα ῥᾳδίως, μεμελετηκὼς αὐτῶν ἐν τοῖς δείπνοις καταφρονεῖν. καὶ ἔτ' ἔλαφος, ὅτε σὺς αὐτὸν ἐκπλήττει πτερνικώς. ἀλλὰ κἂν ἐπ' αὐτὸν ὁ σῦς τὸ ὀδόντε ἤγῃ, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸ σῶν ἀντιθήγει. τοὺς μὲν γὰρ λαγῶς, δειλοὺς μᾶλλον τῶν πωλῶν. ἐν δὲ συμποσίῳ, τίς ἂν ἐκμιλλήσαιτο παρασίτῳ, ἢ τοὶ παίζοντα, ἢ ἐδίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον σύφρανε τοὺς συμπότας; πότερόν ποτε ἥδιον ἄδων ἐσκώπτων, ἢ ἄνθρωπος, μὴ γελῶν, ἐν τελεωνίῳ κείμενος, εἰς γῆν ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πίνδος ἐχὶ συμπόσιον ἦκαν. καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν εἶναι, οἷον ἐν βαλανείῳ κύνα. φέρε δὴ ταῦτα ἀφέντες, ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τὸν βίον καὶ τὴν ἀγωγήν, σκοπήσωμεν ἅμα, καὶ ἀντιβάλλωμεν ἀλλήλοις. σκέψασθαι τοίνυν ἔοικε τις ἂν τὸν μὲν παράσιτον, ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα, καὶ οὐδὲν μέλον αὐτῷ, ὅσοι ἄνθρωποι οἴονται, ὡδὶ ῥήτορας ἢ, καὶ φιλοσόφους εὕροι τις, ἄν, ἐπιὼν, ἀλλὰ πάντας, ὑπὸ τύφου, καὶ δόξης τελείως. καὶ ἐν δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτου αἴσχιον ἐστι, τῶν χρημάτων. καὶ ὁ μὲ παράσιτος, ἧττον ἔχει πρὸς χρυσίον, ὡς ἂν εἴ τις οὐδὲ ἐς ψήφους τὰς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας ἀμελῶς ἔχοι. καὶ οὐδὲν αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον τοῦ πυρός. οἵγε μὲν ῥήτορες, καὶ ὁ δεινότατός ἐστι, καὶ οἱ φιλοσοφεῖν φάσκοντες, πρὸς αὐτὰ ἤδη ἀφικνοῦνται. Parasito dignè comparetur? aut quis eorum in gymnasio conspectus, loci non sit potiùs dedecus? Atqui ne in deserto quidem illorum quispiam cum bellua congredi sustineret. At Parasitus eas irruentes expectat, & facilè excipit, quas in conviviis contemnere didicit. Sed neque cervus, neque aper setis inhorrescens ipsum deterret. Imò si aper dentem adversus ipsum acuat, Parasitus vicissim in aprum acuit. Lepores autem magis insectatur quàm canis. Porrò in convivio quis cum Parasito aut ludente, aut comedente certet? Ecquis convivas magis exhilaret? Vtrum hic qui canit, & cavillatur, an homo qui non ridet, in lacerna jacet, in terram intuetur, ut pote ad luctum non ad convivium veniens? Ac ut mihi videtur, hujusmodi est Philosophus in convivio cujusmodi canis in balneo. Age verò his missis, ad ipsam Parasiti vitam nos conferamus, quam simul consideremus, & comparemus. Primùm igitur videat quivis, Parasitum quidem semper gloriam contemnere, neque quid sentiant homines, curare. Rhetores autem & Philosophos non aliquos sed omnes comperiat, fastu, & studio gloriæ detritos: nec gloriæ modò, sed quod est hac re turpius, etiam pecuniæ. Contrà Parasitus animo erga pecuniam sic est affecto, ut nemo lapillos qui sunt in littoribus magis negligat. Nec putat aurum esse igni præstantius. Rhetores autem, & quod absurdius est, etiam illi qui se philosophari profitentur, ita miserè sunt

1 Πρὸς τοὺς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας] Sic tom. 1. pagin. 164. οὐδὲν πλεῖον τοῦ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψαιφίσου. Tangit finem hujus dissertationis Long. lib. 4. σοφισμῶν. Liban. Paras. Bourd.

τὴν παραδειγματίσωσι, ἢ τὴν ῥητορικὴν τῶν διδασκάλων φιλοσοφίαν. ἐπεὶ ἐγὼ τὸ ῥητορεύειν, τί δεῖ λέγειν; ὁρᾷς, λαμβάνουσι δίκαια, διὰ τοῦτο ἐν αὐτῇ εἶναι. ἄλλως δ', μισθὸν σοφιστοῦ, ὑπερεγέλασον τοὺς μαθητιῶντας. ὁ δὲ, οὐδὲ ὁ βασιλεὺς ὑπὲρ ὧν πονεῖν ἀμοίρους μισθοῦ αἰτεῖ, καὶ σοὶ ἀφίσταται. ἢν παρεσθόντες ἀπὸ λιμοῦ λαμβάνῃ, καὶ μισθοφορεῖ, καὶ ἀφ' ἑνὸς, ἢ σκήπτρου ἀφικόμενος. καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος αἰσχύνεται, ὃν μισθὸς ὁ λαμβάνων. εὐθὺς δ' ἂν ἀμόγητον ταῦτα ᾖδει τύχης, ἀλλὰ ἐξ ἄλλα πάθη. οἷον, λύπας, καὶ ὀργὰς, καὶ φθόνους, καὶ παιδίας. ἐπιθυμίας ὁ γε μὴν παρὼν ἔστω, ἔξω τούτων ἐστὶ ἁπάντων. ὅτε γὰρ ὀργίζεται δι' ἀνεξικακίαν, καὶ ὅτι οὐκ ἔστι αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθείη. καὶ εἰ ἀγανακτήσειέ ποτε, ἢ ὀργὴ αὐτὸν χαλεπὸν μὲν, ἀδύνατον δὲν ἀποβιάζεσθαι. μᾶλλον γ', γέλασε, καὶ δῆλον τοῖς ξυνοῦσι. λυπεῖται γε μὴν οὐκ ἔστιν οὐδέν. τοῦτο δ' οὐ χρὴ ἀποσκοπεῖν αὐτὸν, καὶ χαλεπὸν ὑπάρχειν. ὅτε γὰρ χρήματά ἐστιν αὐτῷ, ὅτε οἶκος, ὅτε οἰκέται, ὅτε γυνὴ, ὅτε παῖδες. ὧν ἀφαιρεθέντων, πάντως ἀνάγκη ἐστὶ λυπεῖσθαι τὸ ἔχοντα αὐτὸ, ἐπεὶ τοῦτο ἀπόλωλεν. ἐπιθυμεῖ δ' ὅτε δόξης, ὅτε χρημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ἀρμάτων τινός. *Tv.* ἀλλ' ὦ Σίμων, εἰκός γε οὐδεμίᾳ τροφῇ λυπηθῆναι αὐτόν. *Par.* ἀγνοεῖς ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ παράσιτός ἐστιν ὅστις δεῖται τροφῆς. οὐδὲ γὰρ ἀνδρεῖος. οὐδὲ φρόνιμος, ἀπειρίᾳ φρονῶν ἐστι φρόνιμος. ἄλλως γε, ὅτε παράσιτός ἐστιν. οὐδ' ἐστὶν ἡμῖν οὗτος παράσιτος, ὃς οὐκ ἀνδρείας ἐστὶν ἀνδρεῖος, οὐδὲ φρόνιμος ἐστὶ φρόνιμος. ἀλλὰ τοῦτον ἡμῖν ἐστὶ παράσιτος, ὃς ἂν ἐπιτήδειος ᾖ τῷ παρασιτεῖν.

sunt erga hæc affecti, quasi hac ratione potissimùm laudem & gloriam sibi compararent. Quid verò de Rhetoribus dicam? hic causam agens, largitionibus est corruptus: ille dicendi artem profitens, à discentibus mercedem exigit: alius pro sua opera mercedem à rege pariter flagitat, nec pudore suffunditur. Præterea vir senex ob id peregrè proficiscitur, & quæstum facit, non aliter atque Indus, aut Scytha captivus, Nec eum pudet nominis, quòd sit merces id quod accipit. Nec solùm his vitiis, sed etiam aliis animi perturbationibus obnoxios eos invenies, puta mœrori, iræ, invidiæ omnisque generis cupiditati. Sed Parasitus omnibus his affectibus vacat. Neque enim irascitur ob malorum tolerantiam, & quia non habet quod irascatur. Quòd siquando indigneturr: nihil molesti & tetrici designat ejus ira: sed risum potius: eſque conversantibus oblectamento: atque omnium minimè tristitia capitur, præbente hoc & largiente ipsi arte, ut nihil suppetat cujus causa tristitiam contrahat. Caret enim pecuniis, domo, famulo, uxore, liberis, quibus pereuntibus omnino necesse est ut mœrore afficiatur qui ipsa possidebat. At neque gloriam, neque pecunias, neque formosum quenquam expetit. *Tych.* At ô Simo, consentaneum est illum ob victus inopiam mœstum reddi. *Para.* Ignoras ô Tychiade, statim ab initio, hunc qui victu indiget, non esse parasitum. Non enim fortis fortitudinis inopia fortis est: neque prudens, inopia mentis est prudens: alioqui parasitus esse non possit. Propositum enim est nobis quæstio, non de eo qui non est, sed de eo qui re-

ρασίτου ζητῶν ὄντος, οὐχὶ μὴ ὄντος. οἱ δὲ μὴ ὁ ἀνδρεῖος ἄλλος, ἢ παρασίτου ἀνδρειότατος, καὶ ὁ φρόνιμος, παρασίτου φρονιμώτατος, καὶ ὁ παράσιτος ὁ παρασιτικὸς παρασιτικώτατος ἔσται. ὡς εἴγε τοῦτο μὴ ὑπάρχοι αὐτῷ, οὐδὲ ἄλλως ποθεν, καὶ οὐχὶ ἀδικήσοντος ζητήσαιμι. Τυδεικὸν οὐδέποτε λυπηρὰν παράσιτος τροφῆς. Παρ. ἔοικεν. ὥστε οὐδ' ἐπὶ τούτῳ, οὐδ' ἐπ' ἄλλῳ ἐστὶν, ὅτῳ λυπηθείη ἄν. καὶ μὲν δὴ καὶ πάντες ἀνθρωποι φιλόσοφοι, καὶ ῥήτορες, φοβοῦνται μάλιστα. τοὺς γὰρ πολεμίους αὐτῶν, ἴσως τις ἂν μὴ ξύλα ὑποδεδεκὼς ἀναλίσκοιτο ἂν δὲ καὶ εἰρηνῇ ἐφοβεῖτο ἀναλισκομένους, καὶ τοὺς θύρας ὁ μάλα ἐρραθύμους ἀποκλείοντας, μή τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς δεδόκτος. οὐδὲ, τοῦ θορύβου δ' ἀκούσαντες ἀναστήσονται, εἰκῇ δ' τοῦτο, ὡς μὴ τοῦ θύρου ἀνοιχθείη. θροοῦμαι δ' ψόφου νύκτωρ, οὐδέν τι μᾶλλον θορυβεῖται, ἢ μὴ γενομένου. καὶ δι' ἐρημίας δ' ἅπαν, ἄνδρ ξίφος οὐδαμῇ. φοβεῖται γὰρ οὐδὲν οὐδαμοῦ. φιλοσόφους δ' πολλάκις εἶδον ἐγὼ, οὐδενὸς ὄντος δεινοῦ, τόξα σκευασαμένους. ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσι, καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπιόντες, καὶ ἐπ' ἄριστον. παρασίτου μέντοι οὐδεὶς ἔχει κρατῆρα μοιχείου, ἢ βίου, ἢ ἁρπαγὴν, ἢ ἄλλό τι ἀδίκημα ἁπλῶς. ἐπεὶ ὅγε τοιοῦτος, οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλ' ἑαυτὸν σκεῖνος ἀδικεῖ. ὥσ' εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι. καὶ τὸμα μεγαλαμβάνει καὶ ἀδικήματος. ὥσπερ δ' ὁ κρινὸς οὐ τὸ ἀγαθὸς, ἀλλὰ φαῦλος εἶναι λαμβάνει, ὅταν οἶμαι ὁ παράσιτος ἐάν τι ἀδικῇ. αὐτὸ μὲ τοῦτο, ὅπερ ἐστὶν, ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει δ' ὃ ἀδικεῖ. ἀδικήματα δ' τοιαῦτα ῥητόρων καὶ φιλοσόφων ἄφθονα, οὐ μόνον

revera est Parasitus. Quòd si fortis non aliter quàm fortitudine, prudens non aliter quàm prudentia præsente: sic neque Parasitus nisi parasitandi præsenti facultate parasitus erit. Nam si hoc illi non suppetit, de aliquo alio, non de parasito erit quæstio. *Tych.* Proinde parasitus nunquam alimenti laborabit inopia. *Par.* Sic sanè. Itaque neque hujus, neque alius rei gratia dolere possit. Verùm omnes Philosophi simul & Rhetores maximè timent: quorum plurimos cum baculo prodeuntes invenias: quod non facerent nisi armatos metuerent: præterea validè claudentes januas, veriti ne noctu petantur insidiis. At Parasitus ostium suæ domunculæ negligenter admovet, ne videlicet à vento aperiatur. Noctu autem orto strepitu, non magis quam non ortò, turbatur. Præterea per sola loca iter faciens, sine gladio ambulat, nihil enim prorsus uspiam gentium metuit. At ego sæpe vidi Philosophos, cùm nihil adversi esset, arcus adparantes. Nam quando & ad balneum, & ad prandium se conferunt, baculos habent. Nemo autem Parasitum adulterii, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius sceleris accusare possit. Nam qui esset hujusmodi, Parasitus non foret amplius, sed in seipsum injuriosus. Adeò ut si mœcharetur, simul atque scelus committeret, sceleris nomen acciperet. Et quemadmodum improbus non boni sed mali appellationem sumit: sic utique Parasitus si quid mali perpetrarit. Nam hoc ipsum quod est, abjicit, & assumit quod delinquit. Cæterùm istiusmodi flagitia permulta, non solùm nostra ætate ab iis perpe-

ἰσμὲν αὐτοῖς γεγονότα κακὰ ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀναλελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν, ὧν ἔστι καὶ Σωκράτους ἰὼν, καὶ Αἰσχίνου, καὶ Ὑπερίδου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν ἄλλων πολλῶν καὶ ῥητόρων, καὶ σοφῶν. Δι. Ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία, ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου, κρείττων ἐστὶ τοῦ τῆς ῥᾳθυμίας, καὶ τοῦ φιλοσόφου. ὁ γὰρ Σωκράτης, φαυλότατος. Πα. πάνυ μὲν τοίνυν ἀξιοπόθητος ἀνὴρ ὁ φιλόσοφος ἀποθανὼν ἀπέρριπται. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας, ἢ τοὺς πλείστους νοσοῦντας νοσεροῖς ἀποθνήσκοντας. τοὺς μὲν, ὑπὸ κακοξενίας ἁλωκότας ἐπὶ τοῖς μιαίνουσι ἀδικήμασι φαρμάκῳ. τοὺς δὲ, κακοπεπτοδύτους τὸ σῶμα ἄπαν. τοὺς δὲ, λύσει δυσουρίας φθινήσαντας. τοὺς δὲ, φυγάδας. Δι. Ἀλλὰ δὴ γάνυται, οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸ δαιτυμονήσαντα, φαγόντα, καὶ πόντα. εἰ δέ τις ἐν δικαίᾳ βιαίῳ τελευτήσειεν ἡνίκα, ἀπεπέψησας ἀπέζησε. Τυ. πῶς μὲ ἰκανῶς διαλλαγεῖσι τὰ σῶ τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τοῦ παρασίτου. λοιπὸν δὲ εἰ καλὸν ἐν λυσιτελεῖ εἶναι τὸ κτῆμα τοῦτο τοῦ τρέφοντι, πειρῶ λέγειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ διεργατῶντες, καὶ χαριζόμενοι τρέφειν αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχρὸν τοῦ τρεφομένου. Πα. ὡς ἠλιδιά γέ σου ὦ Τυχάδη τοῦτο, εἰ μὴ δύνασαι γιγνώσκειν ὅτι πλουσίου ἀνὴρ, εἰ ἐν τῷ Γύγου χρυσίον ἔχει, μόνον ἴδιον, πένης ἐστί. καὶ σοφὸν ἄνδρα παρασίτου, πλουτοῦντα δοκεῖ. καὶ ὥσπερ ῥακώδης χωρὶς ὅπλων, ἀτιμότερον, καὶ ἐσθὴς ἄνευ πορφύρας, καὶ ἵππος ἄνευ φαλάρων, οὕτω ἐν πλουσίου ἄνευ παρασίτου, ταπεινός τις, καὶ ὑπτιὸς φαίνεται. καὶ μὴν ἐν μὲ πλουσίου, κοσμεῖται ὑπ' αὐ-

petrata ſcimus: ſed ſcelerum quæ admiſerunt relicta in libris monumenta habemus. Extat apologia Socratis, extat Æſchinis, & Hyperidæ, neque non Demoſthenis, rhetorumque & philoſophorum complurium. Sed nulla extat Paraſiti apologia: nec poſſit quiſquam dicere Paraſitum fuiſſe in jus vocatum. *Tych.* At per Iovem melior eſt Paraſiti vita, quàm Rhetorum aut Philoſophorum: mors verò deterior. *Para.* Imò contrà longè fœlicior. Nam Philoſophos omnes, aut quamplurimos malos malè diem obiiſſe ſcimus: alios veneno de maximis criminibus damnatos: alios toto corpore crematos: alios urinæ difficultate conſumptos: alios in exilio mortuos. At nemo poſſit dicere Paraſitum hujuſmodi morte ſublatum: ſed fœliciſſima, ut pote bibentis, & comedentis. Quòd ſiquis violenta morte defunctus videtur, non cocto cibo periit. *Tych.* Hæc ſatis ſuperque tibi pro Paraſito contra Philoſophos decertata ſunt. Supereſt ut & illud explices, num honeſta ſit & utilis alenti hæc poſſeſſio. Mihi namque videntur divites, tanquam beneficium & gratiam conferentes, Paraſitos alere, atque hoc ei qui alitur eſſe dedecori. *Para.* Quàm ſtolida hæc ſunt, niſi poſſis intelligere, locupletem virum, tametſi Gygis aurum habeat, eſſe pauperem, ſi ſolus edit: & mendicum videri, ſi ſolus ſine paraſito prodit. Et quemadmodum miles ſine armis, veſtis ſine purpura, & equus ſine phaleris minoris eſt pretii: ſic dives ſine paraſito, humilis viliſque videtur. Quinetiam dives à paraſito non parum ca-

τῦ. Τ. Ἡ δὲ παράσιτον, πλούσιον ὐδένα πώποτε κτωμένη. ἄλλως τε, ὐδὲ ὄνειδος αὐτῇ ἐστιν ὡς σὺ φῄς, τὸ παρασιτεῖν· οὐδένα γὰρ ἂν ἐλέγξειεν, ὡς κρείττονι χέρνητι. ὅπως γε μὴν τῇ πλουσίῳ τοῦτο λυσιτελές ἐστι, τὸ τρέφειν τὸ παράσιτον, ὄψει μετὰ ταῦτα· ἐγὼ μὲν γὰρ τὸ κτωμένῃ ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἀσφάλειαν πολλὴν οἶμαι τούτου φέρειν καὶ ἀσφαλείας ὑπάρχειν. ὅστις γὰρ μάχῃ ῥᾳδίως ἄν τις ἐπιχειρήσει τῷ πλουσίῳ, τοῦτον ὁρῶν παρόντα, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἀποθάνοι φαρμάκοις ὐδείς, ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεῦσαί τινι, τοῦτο προειδότος, καὶ προπίνοντος; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κτωμένου μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ παρασίτου σώζεται. ὅταν ῥᾳδίως ὁ παράσιτος ἀφῇ φιλοσοφίαν, πάντα κίνδυνον ὑπομένει. καὶ οὐκ ἂν παραχωρήσειε τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν αἱρεῖται συμφαγών. Τυ. πάντα μοι δοκεῖς ὦ Σίμων διεξελθεῖν, ὑστερήσας ὐδὲν τῶν σεσωτῶν τέχνης. οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες ἀμελήσας ὤν, ἀλλ' ὥσπερ ὢν τις ὑπὸ τῶν μειζόνων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰμὴ αἴσχιον αὐτὸ τὸ ὄνομά ἐστι τοῦ παρασιτικῆς, ἐθέλω μαθεῖν. Πα. ὄρα δὴ τὸν ἀπόκρισιν, ἐὰν σοι ἱκανῶς λέγειν δοκῇ, καὶ πειρῶ πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἄλλο τι οἴει. φέρε γὰρ, τὶ σίτιον οἱ παλαιοὶ τί καλοῦσι; Τυ. τροφήν. Πα. τί δ', τὸ σιτεῖσθαι, ἀρχὶ τὸ ἐδίεσι; Τυ. ναί. Πα. οὐκοῦν καθωμολόγηται τὸ παρασιτεῖν ὅτι σὺ ἄλλο ἐστί. Τυ. τοῦτο γὰρ ὦ Σίμων ἐστὶν, ὃ αἰσχρὸν φαίνεται. Πα. φέρε δὴ πάλιν ἀποκρίνασθαί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ ἀμφοῖν, καὶ προκειμένων ἀμφοῖν, πότερον ἂν αὐτὸς ἕλοιο, ἀρά γε τὸ πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Τυ. τὸ παραπλεῖν ἔγωγε. Πα. τί δὲ, τὸ τρέχειν, ἢ τὸ παραδρέχειν;

capit ornamenti: parasitum nunquam ornat dives. Præterea neque probrum est ipsi, ut parasitetur illi, tanquam meliori deterior. Quinimo diviti hoc utile est, quod parasitum alit, à quo non solùm ornatur, sed ex cujus satellitio securitatem magnam consequitur. Neque enim facilè quisquam pugna divitem aggredietur quem videat ab hoc stipatum: imò neque veneno tolletur, qui parasitum habebit. Quis enim hoc prægustante, & præbibente quenquam ausit insidiis petere? Itaque dives non tantùm à parasito ornatur, sed etiam à maximis periculis servatur. Ita tantus est parasiti amor, ut omne periculum perferat. Nec diviti tantùm concedat cibum sumere, sed unà comedendo commori exoptet. *Tych.* Omnia, Simo, mihi videris disseruisse, ut cui nihil in arte tua desit: non ut aiebas, tanquam inexercitatus, sed tanquam à maximis institutus. Quod reliquum est, scire velim num turpe sit Parasitices nomen. *Para.* Vide meum responsum: an tibi de his sat dictum videatur. Tu verò ad quæstionem responde quod quàm optimum censes. Age enim, quid veteres vocant σῖτος? *Tych.* Alimentum. *Para.* Quid autem σιτεῖσθαι, nonne comedere? *Tych.* Maximè. *Para.* Proinde hoc in confesso est Parasitari aliud nihil esse. *Tych.* At illud est, Simo, quod videtur turpe. *Para.* Age, iterum mihi responde, utrum præstare tibi videtur, & proposito utroque utrum eligeres, Navigare, an Adnavigare? *Tych.* Adnavigare. *Para.* Quid verò, Currere, an Adcurrere?

Tych.

Τυ. τὸ ἁρματρίζειν. Πα. τί ἦ, τὸ ἱππάζεσθαι, ἢ τὸ παλαπάζειν; Τυ. τὸ παλαπάζειν. Πα. τί ἦ, τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παραγκωλίζειν; Τυ. τὸ παραγκωλίζειν. Πα. εἰκὸν ὁμοίως δ' ἴλαιο ἐξ ἐσθίειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Τυ. ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀφίξομαι ἐς ἔωθεν, καὶ μετ' ἄεθλον, μαθησόμενος τὴν τέχνην. σὺ δέ με αὐτὴν δίκαιος ἐπίστασθαι ἀφθόνως, ἐπεὶ ἐξ ἀρχῆς σου μαθητὴς σὸς γέγονα. [1] φασὶ γὰρ τὴν μητέρας μᾶλλον τὰ ἀρρενα φιλεῖν τῶν θηλέων.

Tych. Adcurrere. *Para.* Quid verò, Equitare? an Adequitare? *Tych.* Adequitare. *Para.* Quid, Iaculari, an Adiaculari? *Tych.* Adiaculari. *Para.* Proinde malis pariter parasitari quàm edere. *Tych.* Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio ut pueri, arti tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est ut eam me doceas citra invidiam, siquidem primus tibi fio discipulus. Perhibent autem primos liberos à matribus diligi impensiùs.

1 Φασὶ δὲ] Hoc accipiendum est cum distinctione. Nam verum illud est in matre quæ non convolat ad secundas nuptias. Alias falsum, ut testantur politissimi Homerici versus quos ex Odyss. profert Stobæ. serm 192. vide D. Ambros. 6. Hexamer. *Bourd.*

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

ARGVMENTVM.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitatem ille barbarus perstringit, hic verò Græcus utilitatem & usum defendit. Eadem etiam opera occasionem arripit dicendi quibus disciplinis, quibusque exemplis animos juvenum Athenienses instituere, & quibus corporum exercitiis quemque in finem informare soliti fuerint. Nimirum ut Iuventus animis & corporibus bene comparata remp. augere & tueri posset.

[1] Ταῦτα ἦ ὑμῖν ὦ Σόλων, τί ὅτου ἕνεκα οἱ νέοι ποιοῦσι; οἱ μὲν, αὐτῶν ἐξεπλεκόμενοι, ἀλλήλους ὑποσκελίζουσι. οἱ δὲ, ἄγχουσι, καὶ λυμαίνονται, καὶ ὑπὸ τῆς πολλῆς συναφῆς

Hæc verò, Solon, cur faciunt, vestri juvenes? quorum alii sese mutuò supplantant amplexi: alii alios præfocant & verberant, seque cœno immiscent,

1 Ταῦτα] Hanc paginam interpretor ad lib. 10. Heliodor. *Bourd.*

ρονται καλαβάθρου, ὥσπερ σύες. κἄπειτα καθαρχὰς ἀλλήλους ἀπολυσάμενοι, ἐώρων χαίρ, λίπα τι ἠλείψαντο, καὶ καλίψησι μάλα εἰρωνικῶς ἅπαξ τὸ ἕτερον τὸ μέρος· ἵνα δὲ μὴ λέγω, ὅτι οἶδ' ἔγωγε, τι παθόντες, ἀθρόοι τε ἀλλήλοις συνεδυσήτησαν, καὶ τὰ μέτωπα συναράτταντο, ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ λοιπὸν ἰδὼν δεξάμενος σκοτοῖ τὸ ἕτερον ἐκ τοῦ σπηλαίου, ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφος. εἶτ' ἐπικαθεσθεὶς αὐτῷ, ἀνακύπτειν οὐκ ἐᾷ, συνωθῶν κάτω εἰς τὸ πηλόν. τέλος δὲ ἤδη ἐκπλίξας αὐτῷ τὰ σπλάγχνα τῷ γαστρὶ, τὸ πῆχυ ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ, ἄχρι ἄβλιον. ὁ δὲ, παραπρατεῖ εἰς τὸ ὦμον, ἐπιτόνῳ οἴμῃ ὡς μὴ πάλιν ἀποπνιγείη. καὶ οὐδὲ ὑπαλείφ ἵνα μὴ φείδωνται, μὴ μολυνῶσι. ἀλλ' ἀφυσήσαντες τὸ χέσμα. καὶ βορβόρῳ ἀναπλησάντες, ὡς ἱδρῶτι ἅμα πολλῷ χάλωσι ἐμοὶ γὰρ παρέχουσιν, ὥσπερ οἱ ἰγχάλυες ἐκ τῶν χειρῶν διολισθαίνοντες. ἕτεροι δὲ ἐν τῷ αἰθρίῳ τὸ αὐλῆς τὸ αὐτὸ τοῦτο δρῶσιν. ἐκ μὲν πηλοῦ οὗτοί γε, ἀλλὰ ψάμμου πυκτῶν βαθείᾳ ὑποβαλλόμενοι τῷ ὀρύγματι, παράπτουσί τε ἀλλήλοις, καὶ αὐτοὶ ἐκγύτες πάσσονται τῆς κόνεως ἀλεκτρυόνων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν τοῖς συμπλοκαῖς οἴμῃ, τὸ ψάμμῳ τὸ ὀλισθηρὸν ἀφαιρούσης, καὶ βεβαιοτέρους ἐν ξηρῷ παρεχούσης τοῖς ἀντιλήψεσιν. οἱ δὲ, ὀρθοστάδην κεκονιμένοι, καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους ἐφεστεῶτες, καὶ λακτίζουσιν. οὗτοσὶ γὰρ ἐκ τοὺς ὀδόντας ἔοικεν ἀποπτύειν ὁ κεκοδαίμων. οὕτως αἵματος αὐτῷ ἐκ ψάμμου ἀναπίπλησι τὸ στόμα, cent, perindeque ac ſues volutantur. Nam initio ſtatim depoſitis veſtibus (quod videbam) oleo ſeſe unxerunt, & placidè admodum alter alterum raſit vicisſim. Deinde neſcio qua de cauſa, depreſſo vultu alii alios pulſant, & frontes arietum inſtar collidunt. En autem ille ſublatis cruribus alterum humi proſtravit, in eumque incumbens caput erigere non ſinit, in cœnum deorſum adigens: tandem verò ventre cruribus circundato, & ſubjecto gutturi cubito, miſerum præfocat. Hic verò plauſu ad humerum facto, ſupplicat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei cauſa parcunt ſibi, ne inquinentur. Verùm deleta unctione, obductoque cœno, mihi riſum pariunt quòd ſudore multo perfuſi, velut anguillæ è manibus elabuntur. Rurſus alii in atrio hoc ipſum faciunt: atque hi quidem non in luto: ſed profundam arenam in foſſa ſubjicientes, alii alios conturbant: ipſique ultro gallorum inſtar pulverem aſpergunt, quominus ut puto, in complexibus effugiant, arena dementè lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehenſionem. Atque [2] hi ſtantes erecto corpore pulverulenti, ſe invicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & ſanguine oppletum eſt, pugno ut vides in maxi-

mam

1 Καὶ ἰδὼν] Καὶ νὴ ἰδὼν. Marcil.

2 *Hi ſtantes*] Tria erant apud Græcos certamina, pancratium, palæſtra, & curſus. De pancratio, ludorumque generibus, quibus Græci antiqui & Romani uſi ſunt, lege Bud. annot. ad l. Athletas. De his qui notantur infam. & ad l. quâ auctione ad l. Aquiliam. Gell. lib. 13. cap. 26. Propert. lib. 3. *Cogn.*

1 Πα-

τὴν ὰς ὁρᾷς παλαιχθίνη ἐς τὸν γεῶνα. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων οὗτος ἐλίσσειν φωνὰς, καὶ λύει τὸν μέχλον. παμμέσμεθα γὰρ τῇ παρφυείδι τ ἀρχόντων πρὸ τῶτου εἶναι. ὁ ζ, καὶ ἐπορθωσὶ, καὶ τ παλαίσματα ἐπαινῶ. ἄλλοι ζ ἀλλαχόθι πάντες ἐγκεῖσι, καὶ ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ ὄρνιτες, ἐπὶ ὦ αὐτῷ μένοντες, καὶ ἐς τ αὖω σωπαλλόμενοι, λακπάζουσι τ ἀέρα. ταῦτα δὴ ἐγὼ εἰδέναι πάνυ ἀναγκαῖα ἂν ἔη ποιεῖν, ὡς ἔμοιγε μᾶλλον δοκεῖν ἀνοήτου δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ὅτι ἔτι ὅσας ἂν ἡμῖν μεταπείσεις με ὡς ὠφελήσειν οἱ ταῦτα ἀσκοῦντες. Σο. καὶ εἰκότως ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτα σοὶ τὰ γεγράφθαι φαίνεται, ξένα γε ὄντα, καὶ πάμπολυ τ σκυθικῶν ἐθῶν ἀπέχοντα, καθάπερ ὑμῖν πολλὰ εἶναι μανθάνομεν, καὶ ἐπιτηδεύομεν, τοῖς Ἕλλησιν ἡμῖν ἀλλόκοτα εἶναι δόξειεν ἄν, εἴ τις ἡμῶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπεσκόπει αὐτοῖς. ταῦτα ἀλλὰ μὴ μέμφου ὦ γαθέ. ὃ γὰρ μανίᾳ τὰ γεγραμμένα ἐστὶν, οὐδ' ἐφ' ὕβρει οὗτοι παίσουσιν ἀλλήλους, καὶ κυλίσουσιν ἐν τῷ πηλῷ, ἢ ἐκπατήσουσι τὸν κόνιν, ἀλλ' ἔχει πρὸ χρείαν ὑμᾶς ἀπεργῇ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀκμὴν ἔ μικρὰν ἐπιφέρει τοῖς σώμασιν. ὧν γὰρ οὐδὲν ἀφελεῖ ὥσπερ οἶμαί σε ποιεῖν τῇ Ἑλλάδι, ἐκ τῆς μανίας εἰς ἐμὲ αὐτὸς ἴσως τ πεπλημμέλημαι, ἢ κεκραμένον. ὅτου σοὶ τὸ πρᾶγμα ἡδύ τι ἄμμα ἔ λυσιτελὲς εἶναι δόξει. Ανα. ἄπαγε ὦ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα χρήσιτο τὰ ὠφέλιμα, καὶ χρησιμά. ἐμοὶ ζ εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι λέξειεν, εἰσαῦ ὡς ἐ μάτην διεξώσμεθα τ ἀκόντιον. ἀπερ εἰπὲ μοι τί ὄνομα ἔθηδε τοῖς γεγυμνασίοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς. Σο. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς ὦ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὠνό-

mam illiſo. Sed neque hic præſes ipſos ſejungit, & pugnam dirimit (Etenim ex purpura conjicio hunc eſſe ex præſidibus quempiam) ſed & incitat, & laudat eum qui percuſſit. Porrò alii paſſim pulvere implentur, ac veluti currentes, ſubſiliunt eodem in loco manentes: & in altum unà ſalientes, aërem calcibus laceſſunt: Quocirca ſcire velim cui bono hæc faciant. Nam hæc actio mihi potiùs videtur eſſe inſania; neque me quiſquam ab hac ſententia dimoveat, hos qui iſta faciunt, deſipere. *Solon.* Nec immeritò Anacharſi, quæ ſunt, tibi videntur hujuſmodi, peregrina cùm ſint, multumque à moribus Scythicis abhorreant. Quæ admodum & vobis verſimile eſt. eſſe multas diſciplinas, & ſtudia, quæ nobis Græcis aliena eſſe viderentur, ſi quis noſtrûm, ut ita, iis ſuperveniret. Verum ô bone bono ſis animo. Neque enim inſaniæ ſunt hæc quæ ſiunt: neque per contumeliam hi ſe mutuo percutiunt, & in luto volutant, aut pulverem aſpergunt. Sed hæc res quendam habet uſum non injucundum, neque exiguum vigorem corporibus affert. Quare ſi in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, brevi tu quoque unus ex iis eris qui lutum, aut pulverem colligunt: hoc uſque adeò volupe & utile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc ſint vobis utilia & jucunda. Quod ad me attinet, ſi quis veſtrum tale quid mihi proponat, intelliget me non fruſtra acinace accinctum eſſe. Verùm dic mihi quod nomen huic rei indidiſtis, aut quid ipſos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharſi, à nobis vocatur Gymna-

ſium,

ἡμῶν ὀνομάζεται, καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος Λυκίου. καὶ τὸ ἄγαλμα ἢν αὐτῷ ὁρᾷς, τὸ ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ δεξιᾷ μὲν, τὸ τόξον ἔχον ἐν χειρί. ἡ δεξιὰ δέ, ὥσπερ ἀπὸ κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ἐκ μακροῦ πόνου ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸ θεόν. τὸ γοῦν παλαίειν τοῦτον, πάλη καλεῖται. Οἶδα δὲ καὶ ἐν τῇ κόνει, παλαίουσι δὲ καὶ αὐτοὶ τὸ μὲν παλαίειν ἀλλήλοις ἐμβεβιβάσθαι, παγκρατιάζειν λέγομεν. ἔστι δὲ ἄλλα ἡμῖν ἐκ γυμνασίου τοιαῦτα πυγμαί, καὶ δίαυλοι, καὶ ὑπὲρ ἄλλεσθαι. ὧν ἀπάντων ἀγῶνας ἐποιήσαμεν. καὶ ὁ κρατήσας, ἄθλους εἴληφε δικαίως τοὺς κειμένους, καὶ ἀπενήνεκται τὰ ἆθλα. Απ. τὸ δὲ ἆθλα τίνα ὑμῖν πεῦσθαι ἔστιν; Σο. ὁ λυμπικὸς μὲν, στέφανος ἐλαίνεος ἐστί. ὁ δὲ Πύθιος, οὐ πίτυος· ἀπὸ δὲ φοίνικος δέ, στεφανοῦται τὸ δένδρον τοῦτο, μῆλα δὲ ἱερὰ τῷ θεῷ καὶ ταῦτα ἐστί. τὰ δὲ Ἴσθμια, καὶ τὰ Νέμεα, σέλινον ἀπαλεγμένον ἐστὶ πυθαί δέ

πανηγυρικαῖς, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς ἐλαίας τῆς ἱερᾶς ἀπὸ Ἀθηνῶν; ἢ διότι μόνον σοι τοῦτο ἔδοξε θεῶν; *Ana.* Οὔκ· ἀλλὰ πάντα τὰ ἆθλα ἐπιλέξας τοῖς ἆθλοις, καὶ ἄξια τοῖς τὰ λαμπρὰ ἐπιτηδεύσασι καὶ φιλοκαλοῦσιν ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρείᾳ· καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτοῖς ὑπερεπαινέσαι ἔφη τὸν ἀναιρούμενον τὸ παλαιόν. ὥστε μῆλον ἔσται, καὶ σκόλυμος, ποσθῶνα ἐφεστῶτα, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχόμενοι ἐφ' ἑαυτοῖς, καὶ πνιγόμενοι, ὡς ἂν τοῦ ἀσφαλέστερον διαπρᾶσαι μᾶλον ὅτου ἐπιθυμεῖ, ἢ σκόλυμος ἐστεφανωμένος, ἢ πίτυι, μήτε πηλῷ κεκονιάμενον τὸ σῶμα τὸν, μήτε λακτιζόμενον ἐς τὸν μαστῆρα ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. Σο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς μᾶλα τὰ δεδομένα ἡμῖν ἀποβλέπομεν. ποῖόν μοι δοκεῖ ἐν σοὶ νίκης, καὶ γνωρίσματα, εἶναι οἱ κρωβύλοι τῶν ἵππων. ἀεὶ παραμιλλωμένοις τοῖς δόξα, ἢ πίτυος ἄξια τοῖς νενικηκόσιν. ὑπὸ δὲ ἐς ἐλαιοκόμους ἥκομεν ἐκ τῶν ἡμερινῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀγώνων ὑπὸ τῶν ἐλαιῶν ἐστεφανωμένοι ἂν αὖθις. ἀλλὰ χρὴ τὸ ἐπιχωρίμενον αὐτῆς, πολλὰ τὰ ἀγαθὰ ἀνακομίζοντα ἐν τῇ ἐλαίᾳ πρὸ-

nos in Panathenæis oleum ex oliva Minervæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnaviter operam dent; adeò ut pomorum, & apii causa tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alii ab aliis præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab adversariis percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc comitatur gloria, quavis re digna est victoribus: pro qua iis honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet ejus appetentem, multas molestias initio

lib. 3. cap. 1. scilicet eo, quod Apollo, postquam Pythonem occiderat, in aqua Penei fluvii in loco dicto Tempe purgatus inde laurum decerpsit, & Delphos attulit. Laurea igitur corona olim præmium erat victoribus datum in Pythiis, sed tempore Luciani & Libanii vel id mutatum fuerat, vel poma data sunt pro bravio in agone quodam multum postea introducto & recepto laurea manente pro præmio cursoribus & antiquorum certaminum athletis. At ecce Heliodorus in Æthiopicis armatis cursoribus palmæ ramum pro bravio datum fuisse dicit. Sed in omnibus sacris certaminibus aliis bravii auctarii vice datum fuisse asserit Pausanias in Arcadicis pag. 276. & Plutarchus Sympos. 8. cap. 4. Heliodorus tamen nullum aliud præmium pro victoria suo Theageni adjudicat præter ramum illum palmæ arboris. Sed non est dissimulanda viri summi sententia, qui in notis ad Dionem per poma vult intelligi lauri bacas, sed sine exemplo. Ausonium etiam reprehendit enumerantem diversa bravia sic:

Serta quibus pinus, malus, oliva, apium.

Sed cum eo consentit Libanius loco citato, qui μῆλα habet, non μᾶλα. Tamen jure videtur arguere Ausonium, qui dum Græcum epigramma exprimit, male μᾶλα per *malus* vertit. Sed fateor per μᾶλα me non posse capere, quomodo intelligi possint poma. *Palm.*

ἤδη τὸ λυσιτελὲς, καὶ ἡδὺ πλὴν ὀλίγων τῶν ἀγαθῶν προσδόκα. Ana. τοῦτο φῆς ὦ Σόλων τὸ τέλος ἡδὺ, καὶ λυσιτελὲς, ὅτι πάντες αὐτοὺς ὄψονται ἱστεφανωμένους, καὶ ἐπὶ τῇ νίκῃ ἐπαινέσονται, πολὺ μᾶλλον εὐτυχεῖν οἰκτίσαντες ἐπὶ ταῖς πληγαῖς. οἱ δ', ἀθλιωτάτους, ἀντὶ δὲ πόνων μᾶλλα ἐ σάλπα ἔχοντας. Σο. ἄπειρος εἶ φημὶ τῶν ἡμετέρων ἔτι. μὴ μικρὸν ἦ, ἀλλά σοι δόξω τάχα αὐτῶν, ἐπιδὼν εἰς τὰς πανηγύρεις ἅπαντας, ὁρᾷς τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τῷ θέαν τῶν τοιούτων, καὶ θέατρα μυρίανδρα συμπληρούμενα; καὶ τὰς ἀγωνίσεις ἐπαινουμένους. τὸ δὲ νικήσαντα αὐτῶν, ἰσόθεον νομιζόμενον. Ana. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σόλων, καὶ τὸ οἰκτρὸν ἐστι, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγων ταῦτα πάσχουσι, ἀλλὰ τοσούτοις θεαταῖς, καὶ μάρτυσι τῆς ὕβρεως. οἱ δηλαδὴ ἀθλιωμονήσουσιν αὐτοὺς, αἱμαχθέντας ῥαιομένους ὀφθῆναι, ἢ ἀγχομένους ὑπὸ τῆς ἀνθρακίλης. ταῦτα γὰρ τὰ ἀθλιωμονήσαντα ἀθέσει τῇ νίκῃ αὐτῶν. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς Σκύθαις, λέ τις ὦ Σόλων, ἢ παίξῃ πρὸ τῆς πολιτῶν, ἢ ἀναπτέρυξη ἀθάτερον, ἢ δι μᾶλλον ἐκφρήξῃ, μεγάλως οἱ πρεσβύται τοῦτο τὰς ζημίας ἐπάγουσι, κἂν ἐπ' ὀλίγων τῆς μαρτύρων τοῦτο πάθῃ τις. ὅπου γε καὶ πλειόνοις θεάτροις, οἷα σὺ διηγῇ, τὸ ἐθμαῖ, καὶ τὸ ἐν ὀλυμπίᾳ. ἐμοὶ μὲν ἀλλὰ τὰς μὲ ἀγωνίσεις, οἰκτείρειν μοι ἔπεισι, ὧν πάσχουσι. τῆ δὲ θεατῶν, ὃς φῆς ἀπαθεῖν τὰς δρίσεις ἐκφεύγειν εἰς τοὺς πανηγύρεις, καὶ πάνυ θαυμάζω, εἰ τὰναγκαῖα παρέντες, σχολάζουσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. ὑδὲ γὰρ ἐμοὶ πω δύναμαι καθικνοῦσθαι, ὅπ. τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν παιομένους με, καὶ ἀλληλικλιζομένους ἀνθρώπους ἐ ὡς

tio perpeſſum, utilem & jucundum finem ex laboribus expectare. *Ana.* Hunc finem ais, ô Solon, utilem & jucundum, quòd ab omnibus coronati conſpicientur, atque ob victoriam laudabuntur, quorum nemo non antè, ob plagas quas accipiebant, eſt miſertus: quodque fœlicitate perfruentur, pomis & apio pro labore acceptis. *Sol.* Rerum noſtrarum adhuc es imperitus. Verùm paulò pòſt aliter de iis ſenties: quum ad celebritates profectus, videbis collectam hominum tantam multitudinem ad horum ſpectaculum, multiſque virorum millibus theatra plena: & certatores laudari: eumque qui vicerit, Deo parem exiſtimari. *Ana.* Hoc ipſum, ô Solon, eſt longè miſerrimum, quòd non paucis præſentibus, ſed tanta ſpectantium, & teſtium contumeliæ corona hæc patiuntur: qui videlicet fœlices eos prædicabunt, quos viderint ſanguine conſperſos, aut ab adverſariis fetè præfocatos. Sunt enim hæc fœliciſſima illa, quæ victoriam ipſorum comitantur. Sed enim Solon, apud nos Scythas, ſiquis civem aut percuſſerit, aut impetu facto humi fuderit, aut veſtem diſciderit, gravem mulctam ſenes ipſi irrogant, quanvis id in paucorum teſtium præſentia acciderit: non autem in tam amplis theatris, qualia tu narras, in iſtmo, & Olympia. Enimvero certatores miſerari mihi ſubit, eorum quæ patiuntur nomine. Spectatores autem, quos dicis undiquaque præſtantiſſimos ad hoſce conventus venire, omnino miror quòd omiſſis rebus neceſſariis, hiſce vacant. Neque enim illud poſſum comprehendere, jucundum eſſe ipſis, conſpicari homines qui ſe mutuis ictibus

τὰ γὰρ δραπομένους, καὶ συστελλομένους ὑπ' ἀλλήλων. Σο. εἰ καιρὸς ἦν ὦ Ἀνάχαρσι ὀλυμπίων, ἢ ἰσθμίων, ἢ παναθηναίων, αὐτὸ ἂν σε τὸ πραγμάτων ἐδίδαξεν, ὡς ὀλίγου τιμῶν ἐσπουδάκαμεν ἐπὶ τούτοις. ὁ γὰρ ὀλίγων ἕνεκα πολλοὺς ἀγῶνας ἀγωνιζόμενος, ὡς εἰ καὶ ἐλεύθερος αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεαταῖς, βλέπεις δρομέας ἀνδρῶν, καὶ πάλην συμμέτρων, καὶ σύνεξις θαυμαστὰς, καὶ ἐμπειρίας δεινὰς, καὶ ἰσχὺν ἄμαχον, καὶ τόλμαν, καὶ φιλοτιμίαν, καὶ ζηλωτὰς ἀηττήτους, καὶ σπουδὴν ἄληπτον ὑπὲρ τῆς νίκης. εὖ γὰρ οἶδα, ὡς σὺ ἂν ἐπαύσω ἐπαινῶν, καὶ ἐπιθοῶν, καὶ ἐπιρρωτῶν. Ανα. νὴ Δί' ὦ Σόλων, καὶ ἐπιγελᾶν σοιγε, καὶ ἐπιχλιάζειν. ἅπαντα γὰρ, ὁπόσα κρατεῖσθαι μοι δοκεῖ, τὰς ῥώμας, καὶ τὰς σύνεξις, καὶ τὰ κράτη, καὶ τόλμαν, ἐφ' οἷσιν μεγάλαι εἰσὶν αἱ ὠφελίαι ἡμῖν, ὅταν πατρίδες κινδυνεύωσιν, ὅταν χώρας πορθῶνται, ἢ φίλων, ἢ οἰκείων ἀδικῶνται ὑβρισμένων. ὥστε τοσοῦτον γελοιότερα ἂν εἴη, ἄεθλα εἶναι μὲν ὡς φῂς ὄντα, ἀξίως δὲ τοσούτων πάνυ ὄντα, καὶ παλαιόμενα, καὶ αἱρόμενα τὰ κρίνα, καὶ τὰ μεγάθη τῇ ψάμμῳ, καὶ τὰς ἐκπαγλίους, ὡς μάλα, καὶ κόνιν ἐγκρατῶς ἡδέως νικῶντας. καὶ γάρ μοι δοκεῖ μεμνῆσθαι τῶν ἄθλων, τοιῶνδε ὄντων. ἆρα εἶπέ μοι, πάντας αὐτὰ λαμβάνειν οἱ ἀγωνισταί; Σο. ἀλλὰ εἷς ἐξ ἁπάντων, ὁ κρατήσας αὐτῶν. Ανα. εἶτ' ὦ Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀθλίῳ, καὶ ἀμφιβόλῳ τῆς νίκης, τοσοῦτοι πονοῦσι, καὶ πεῖν' εἰσὶν, ὅτι ὁ μὲν νικῶν, εἷς ἴσα πάντας, οἱ δὲ ἡττώμενοι, πάμbus cædant pugnentque, & humi tundant, comminuantque. *Sol.* Si jam tempus esset Anacharsi, aut Olympiorum, aut Isthmiorum, aut Quinquatrium, res ipsa te docuisset, quam non frustra harum rerum studiosi simus. Nemo enim oratione sic te impulerit ad voluptatem ex iis quæ ibi geruntur percipiendam, ut si ipse in mediis spectatoribus videas virorum virtutes, & corporum formas, & firmitates habitus admirandas, & præclaram experientiam, & robur inexpugnabile, & audaciam, & æmulationem, & animos invictos, & indefessum victoriæ consequendæ studium. Sat enim scio, te ista spectantem, nullum laudandi, acclamandi, & applaudendi finem facturum. *Ana.* Et per Iovem, ô Solon, etiam ridendi, & subsannandi. Nam quæcunque enumeraſti, virtutes, corporum bonas habitudines, & pulchritudines, audaciam, nullius magnæ rei gratia vobis perire video, cùm neque periclitetur patria, neque regio devastetur, neque amici, aut domestici ad injuriam rapiantur. Itaque hoc magis risu digni videntur, quod viri illi, cum sint optimi, ut ais, mala tanta nequicquam patiantur, & labores ferendo, formamque & proceritatem corporis arena fœdando, & sugillationibus: ut parta victoria, pomo vel pinu potiantur. Semper enim erit mihi jucunda talium certaminum recordatio. Verùm dic mihi, omnesne certatores accipiunt ea præmia? *Sol.* Nequaquam: sed unus ex ommibus, qui cæteros vicerit. *Ana.* Ergo-ne Solon pro obscura, & ambigua victoria tam multi laborem suscipiunt, præsertim cùm sciant, fore ut unus ex omnibus victor declaretur, victique sint

πολλοὶ, μάτην ἄθλιοι πληγὰς, οἱ δὲ, ἢ τραύματα λαμβάνοντες; Σο. ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, μηδέποτε συνηκέναι πολιτείας ὀρθῆς πέρι μηδέν. εἰ γὰρ ἂν τὰ κάλλιστα τῶν ἐθῶν σὺ ψόγῳ ἐλήλεσο. ἦν δέ σοι μελήσῃ ποτὲ εἰδέναι ὅπως ἂν τὰ κάλλιστα οἰκισθείη πόλις, ἢ ὅπως ἂν ἄριστοι ἡμῖν οἱ πολῖται αὐτὸν, ἐπαινέσῃ τότε ἐς τὰς ἀσκήσεις παύσῃ, ἢ τῇ φιλοψιμίᾳ, ἣν φιλοψιμεῖσθαι φῂς αὐτὰς, ἢ εἴσῃ ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκεκραμένον τοῖς πόνοις, εἰ δὲ νῦν μάτην ἀπολλύεσθαι δοκοῦσι. Ανα. καὶ μὴν ὦ Σόλων, καθ' ὑδὸν ἄλλο ἀπὸ τῆς Σκυθίας ἦκω παρ' ὑμᾶς, τοσαύτην μὲν γῆν διοδεύσας, μέγαν δὲ τὸν Εὔξεινον, καὶ δυσχείμερον πραιωθεὶς, ἢ ὅπως νόμους τε τοὺς Ἑλλήνων ἐκμάθοιμι, καὶ ἔξη παρ' ὑμῖν καθιζησόμενος, ἢ πολιτείαν τὴν ἀρίστην ἐκμελετήσαιμι. διὸ καί σε μάλιστα φίλον ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων, ἢ ξένων, προσελόμενος καὶ κλέος, ἐπίπαν ἤκουον νόμων τε τινῶν ξυγγραφέα εἶναί σε, καὶ ἐθῶν τε ἀρίστων διορθωτὴν, καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητήν. καὶ ὅλως, πολιτείας τινὸς σωφρονιστήν. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις διδάσκων με, καὶ μυήσῃ ποιήσεις, ὡς ἔγωγε ἥδιστ' ἂν ἀσπάσοιο, καὶ ἀποδεξόμενος, ἐς ὅσον ἂν αὐτὸς ἀφροντίστως λέγων, κεχηνὼς, ἐπακούοιμι περὶ πολιτείας τινὸς, καὶ νόμων διεξιόντος. Σο. τὰ μὲν πάντα, ὦ ῥᾴδιον ὦ ἑταῖρε διελθεῖν οὐ βραχεῖ. ἀλλὰ καὶ μέρη ἐπιὼν, εἴσῃ ἑκάστου, οἷα μὲν περὶ θεῶν, οἷα δὲ περὶ γονέων, ἢ περὶ γάμων, ἢ τῶν ἄλλων δεκτέ ἡμῖν. ἃ δὲ περὶ τὸ νέον γιγνώσκομεν, καὶ ὅπως αὐτοῖς χρώμεθα, ἐπειδὰν πρῶτον ἄρξωνται σωφρονεῖν τε καὶ βελτίονος, καὶ τῷ

complures, quorum alii verbera, alii vulnera miseri acceperint? *Sol.* Videris Anacharsi, nihil unquam de republ. bene institutæ intellexisse. Non enim pulcherrimos mores vituperares. Sed siquando tibi curæ erit nosse, tum qua ratione optimè sit administranda respub. tum qua ratione cives ejus evadere possint optimi, tunc has exercitationes, nostramque in his æmulationem laudabis: quinetiam intelliges eas multum utilitatis habere cum laboribus permixtum, quanquam nunc iis inanem operam dare videntur. *Ana.* Atqui Solon, ego non alia de causa veni ad vos ex Scythia, tantum emensus itineris, magno & tempestuoso Euxino trajecto, quàm ut Græcorum leges perdiscam, moresque vestros cognoscam, & optimam reipub. institutionem calleam. Quapropter te potissimùm ex omnibus, Athenienfibus, & peregrinis, amicum elegi famam sequutus: siquidem audivi te legum optimarum esse scriptorem, morumque præstantissimorum inventorem, & institutorum utilium authorem: denique reip. cujusdam concinnatorem. Itaque non tam sis diligens me docendo, tuumque discipulum faciendo: quàm ego libenter, impastus & impotus tibi assidendo, quoad tu dicendo par eris, inhians inaudiam te de repub. & legibus disserentem. *Sol.* Omnia quidem, amice, non sit facile paucis persequi. Sed singula particulatim ingressus, cognosces: quid de Diis, quid de parentibus, aut de nuptiis, aliis-vè rebus præcipiamus, quid etiam de juvenibus decernamus, & quo pacto illis utamur, ubi primùm cœperint sentire quid sit melius, cor-

σώματα ἀσθενίζοντας, καὶ ὑφίστασθαι τοὺς πόνους, ταῦτα ἤδη σοι διεξίειμι, ὡς μάθοις ὅτου χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας προτιθέμεθα αὐτοῖς, καὶ ἀλφιτοποιεῖν τὸ σῶμα καλαναγκάζομεν. οὐ μόνον ἕνεκα τοῦ ἀγῶνος, ὅπως τὰ ἆθλα δωσόμεθα ἀναμφιλόγως, ἐπ' ἐκείνοις μὲν γὰρ ὀλίγοις πάνυ ἐξ ἁπάντων χωρεῖσιν, ἀλλὰ μεῖζόν τι ἁπάσῃ τῇ πόλει ἀγαθὸν ἐκ τούτου ἡ αὐτὴ ἐκείνοις προπαρέχομεν. κοινὸς γάρ τις ἀγὼν ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις προκεῖται, καὶ στέφανος οὐ πίτυος, οὐδὲ κότινος, ἢ σελίνου, ἀλλ' ὃς ἐκ αὐτῆς συμπλακεῖσα ἔχει τὴν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν. οἷον ἐλευθερίαν λέγω αὐτῆς τε ἑκάστου ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ τῆς πατρίδος, καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἑορτῶν πατρίων ἀπόλαυσιν, καὶ οἰκείων σωτηρίαν. καὶ συμφόλως, τὰ κράτιστα, ὧν ἄν τις εὔξαιτο γενέσθαι οἱ θεοὶ τοῖς ἡμετέροις. ταῦτα πάντα τὸν στέφανον, ὃν φημι, συμπεπλεγμένα, καὶ ἐκ τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου κατεσκεύασται. ἐφ' ὃν αἱ ἀσκήσεις αὗται, καὶ οἱ πόνοι ἄγουσι. Ανα. εἶπε ὦ θαυμάσιε Σόλων, τοιαῦτά μοι, καὶ τηλικαῦτα ἔχοντα ἆθλα διεξίναι, μῆλα, καὶ σίλφια δηγεῖ, καὶ θαλλὸν ἐλαίας ἀγρίας, καὶ πίτυας; Σο. καὶ μάλα ὦ Ἀνάχαρσι, οὐδὲ ἐκεῖνά σοι ἔτι δῆλα μικρὰ εἶναι, ὁπόταν ἃ λέγω καταμάθῃς διὰ χαίρεις τοῦ αὐτῆς γνώμης γιγνόμενα, καὶ μέρη πάντα ταῦτα ἴσα μικρῷ τῷ μείζονι ἐκείνου ἀγῶνος, καὶ τῷ στεφάνῳ, ὃν κατέλεξα τῷ παιδὶ τῷ ἐμῷ. ὁ γὰρ λόγος, ὃν οἶσθ' ὅπως ὑστερεῖς τοῦ τάξιν, ἐκείνων ἐστέρων ἐπεμνήσθη, τῶν ἐν Ἰσθμοῖ γενομένων, καὶ Ὀλυμπιάσι, καὶ τῶν Νεμέᾳ. πάλαι ἄρα τοῦ, χαλεπὸν γὰρ ἄγαλμα, καὶ σὺ ὡς φῂς ἐσθυμῇ ἀκούειν, ἀναβραμύμεθα ῥᾳδίως

corpore roborari, & labores sustinere: hæc ego jam narrabo tibi: ut intelligas quorsum has exercitationes ipsis proponamus, & corpora laboribus durare cogamus: non solùm propter certamina, ut præmia queant consequi, quæ paucis ex omnibus contingunt: sed quia majus quoddam bonum universæ reip. atque ipsis hinc comparamus. Siquidem aliud quoddam commune omnibus bonis civibus certamen est propositum, & corona non ex pinu, non ex oleastro, aut apio contexta, sed quæ in se hominum fœlicitatem complectitur: nimirum libertatem privatim uniuscujusque, patriæque communiter: præterea divitias, gloriam, & festorum patriorum fruitionem, & necessariorum salutem. Denique pulcherrima quæque quæ quivis sibi à Diis dari optaret. Hæc omnia cum corona quam dico contexuntur, & ex illo certamine accedunt, ad quod istæ exercitationes, & labores ducunt. *Ana.* At tu, Solon admirande, cùm tot tantaque præmia mihi percensenda habeas, poma, apiumque commemoras, ac virentem sylvestris oleæ ramum, & pinum. *Sol.* Atqui, ô Anacharsi, ne illa quidem tibi videbuntur exigua, ubi quæ dicturus sum, intellexeris. Eodem enim consilio fiunt illa, suntque planè partes quædam exiguæ majoris illius certaminis, atque coronæ per omnia fœlicis, quam descripsi. Nescio verò quo pacto nostra oratio transgressa ordinem, horum priùs meminit, quæ in Isthmo, Olympia, & Nemea fieri consueverunt. Verumtamen nos, siquidem vacat, & tu, ut ais, audiendi es cupidus, ad princi-

πρὸς τὴν ἀρχήν, καὶ τὸ προὸν ἀγῶνα, δι' ὃν φημι πάντα ταῦτα ὑπεπιδύεσθαι. Ana. ἄμεινον ὦ Σόλων ἅπαν. καὶ ὁδὸν γὰρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωροίη. καὶ τάχ' ἂν ἴσως δόξαι τούτων πιθανώτερα, μηδὲ σκιὰν ἔτι καταλαλεῖν, εἰ πνεῖ ἥδιμι σεμνυνόμενον κοῖλον, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, εἰς τὸ σύσκιον σκέψασθαι ἀπελθόντες, καθίσωμεν ἐπὶ τῶν ἡκόντων, ὡς μὴ σχολαίοντες ἡμῖν ἐπικερμπλήσωσι τοῖς παλαίσμασιν. ἄλλως τε, εἰρήσεται γὰρ, οὐδὲ τὸν ἥλιον ἔτι ἡδέως ἀνέχομαι, ὀξὺ καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα μοι τῇ κεφαλῇ. τὸ γὰρ πῖλον μοι ἀφελεῖν οἴκοθεν ἐδόξει, ὡς μὴ μόνον ὑμῖν ξενίζοιμι τὸ χήμαλι. ἡ ὥρα δ' ἔτυς, ὅπωρ τὸ πυρωδέστατόν ἐστ ὁ ἀστήρ, ὑμεῖς κύνα φατέ, πάντα καταφλέγοντος, καὶ τὸ αἰέρα ξηρὸν, καὶ λιποψυχίαν πηγνύντος, ὅτε ἥλιος καὶ μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενος, φλογμὸν τοῦτον ἀφορητὸν ἐπάγῃ τοῖς σώμασιν. ὥστε καί σε δαιμάζω ὅπως γηραιὸς ἤδη ἄνθρωπος, ὅτε ἰδίοις ὤμοις τὸ θάλπος, ὥσπερ ἐγὼ, ὅτε ὅλως ὑποχλιδῶν ἔοικας, οὐδὲ ῥᾳδίλπεις σύσκιόν τι, ἵνθα ὑποδύσῃ, ἀλλὰ δέχῃ τὸν ἥλιον εὐμόρως. So. οἱ μάταιοι γὰρ ὄντες πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ συνουσίαι ὑπὸ τοῦ πολλοῦ κυδιῶσιν, καὶ αἱ ὑπαίθριοι ὑπὸ τῆς ψάμμου ταλαιπωρίαι, τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρίχουσι πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου βολάς. καὶ σὺ ἐπὶ πῖλον διόμενος, ὃς τὴν ἀκτῖνα κωλύσῃ καθικνεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. ἀπίωμεν οὖν ὦν. καὶ ὅπως μὴ καθήσῃ νόμιος, ἀπο-

pium facilè recurremus, ac commune illud certamen, cujus causa hæc omnia instituta esse dico. *Ana.* Ita præstat Solon. Nam oratio recta via nobis magis progredietur: & his fortè persuadebor, nequem posthac amplius subsannem eorum quos aut oleastro se efferentem, aut apio coronatum conspexero. Sed si videtur, ad locum illum umbrosum profecti, in sedibus consideamus, ne nos interpellent, qui luctantibus acclamant. Quinetiam, ne quid dissimilem, neque solem facilè fero, eumque acutum & fervente m, nudo capiti imminentem. Etenim pileum è domo demere visum est, ne solus apud vos uterer habitu peregrino. Et jam anni tempus est, quo [1] sidus illud ferventissimum, Canis à vobis dictum, omnia perurit, & siccum calidumque aërem reddit, quando sol meridie capiti impendens, intolerabilem ejusmodi fervorem corporibus inducit. Itaque demiror quî fiat ut tu homo jam annosus, ad æstum non sudes quemadmodum ego, neque ab eo infestari videaris, neque locum umbrosum exploras, quem subeas, sed solem facilè toleras. *Sol.* Inanes illi labores, ô Anacharsi, assiduæque in cœno volutationes, & quos sub dio in arena sustinemus labores: nobis hoc præstant præsidium adversus radios solis, neque amplius egemus pileo, qui ipsos caput ferire prohibeat. Abeamus igitur. Noli verò iis quæ dicturus sum

1 *Sidus illud ferventissimum*] Canis sydus quæ & canicula, ardentissimo æstatis tempore exoritur, sole primam partem leonis exoriente qui dies 15. ante Augusti Calend. est Plin. lib. 2. c. 47. lib. 18. c. 28. *Cogn.*

σέξεις εἰς ἀν λέγω σοὶ σὺ, ὡς ἐξέπαιθος πεπόηκεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἔνθα ἂν σε μὴ ὀρθῶς τι λέγειν δοκῇ, ἀνελέγχειν δεῖ, καὶ διδάσκειν τὸ λόγον. δεῖν γὰρ ἡμῖν πάντας οὕτω σοι ἀμφέστηκεν, ἢ σὺ βεβαίως πεισθῆναι ὡς χρεὼν ἐστὶν ἀεὶ ἀνελέγχειν ἡμᾶς ἐὰν ἡμεῖς ἀναδιδάσκωμεν ὡς οὐκ ὀρθῶς λεγόμενα τυγχάνει ὄντα. καὶ ἐν τούτῳ πᾶσιν ἂν σοι ἡ πόλις ἡ Ἀθηναίων, οὐκ ἂν φθάνοι χάριν ὁμολογοῦσα. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐμὲ πεισθέντος, καὶ μᾶλλον πρὸς τὸ βέλτιον, ὠφελήκεις. εὖδηλον γὰρ ἂν δόξαιμι ἔσῃ ἀφελημένον αὐτοῦ, ἀλλ' ἔνθα εἰς τὸ μέσον προβήσομαι φέρων. καὶ νυνὶ μὲν ἐν τῇ σκυθῇ ἰρᾷ πρὸς ἄπαντας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲν ὑμῖν ἔγραψα τοὺς νόμους, οἷσπερ ἂν ἥμιλλον ὠφελιμωτάτους ἔσεσθαι τῇ πόλει. ὁ δ' ξένος οὗτος, δείξας σὺ ὦ Ἀνάχαρσι, σκύθης μὲν ἦς, σοφὸς δ' ὤν, μετεπαίδευσέ με, καὶ ἄμεινα βελτίω μεθήμασι, ἢ ἐπαιδεύμεθα ἰδιδάξατο. ὅθεν διαλήθης ὑμῶν ὁ ἀνὴρ ἀναχαρσίς ἀφῆκα. καὶ χαλκῆν αὐτοῦ ἀναστήσαντα ἔνθεσθαι τοὺς ἐπωνύμους τῆς πόλεως τῶν Ἀθηναίων. καὶ ἵν' ἴδῃ ὡς οὐκ αἰσχυνόμεθα ἡ Ἀθηναίων πόλις, ἔνθα βαρβάρου, ἢ ξένου, τὰ συμφέροντα συμβουλεύοντος. Ανα. τοῦτο οὐκοῦν καὶ ἐμοὶ ἔφη, ὦ ἐγὼ σοὶ ὑμῶν ὕμνον τὴν Ἀθηναίων, ὡς εὖπτε εἴρησες ἐν τοῖς λόγοις. ἐπεὶ πόθεν ἂν ἐγὼ νομὸς, ἢ πλάνης ἄνθρωπος, ἐφ' ἁμάξης βεβιωκὼς, ἄλλοτε ἄλλῃ

sum tanquam legibus mentem adhibere, ut illis per omnia fidem habeas, sed ubicunque aliquid non rectè dici videbitur, statim contradicito, meaque verba corrigito. Etenim ab horum alterutro non prorsus aberrabimus: aut constanter tibi persuasero, quum ea quibus est contradicendum effuderis: aut ego de novo discam me non rectè de his statuere. Quo nomine omnis Athenienſium civitas, non satis magnas gratias agere possit. Nam quum me docueris, & ad meliorem sententiam transtuleris, illi maximæ utilitatis author fueris. Neque hoc eam celabo, sed statim in medium proferam: & stans in Pnyce, omnibus dicam, Ego vobis, Athenienſes leges conscripsi, quas civitati fore utilissimas putabam. Sed hospes iste, te digito commonstrans Anacharsi, quanquam est Scytha, sapit tamen, & me aliter docuit, alioque præcepta, & instituta præstantiora [1] ob sua in Rempubl. merita, civitate donetur, tradidit. Itaque *hunc de vobis esse bene meritum literis prodatur*, æneamque statuam illi erigite prope civitatis proceres apud Minervam. Probè verò scias fore ut nequaquam cives Athenienſes pudeat, ea quæ sunt ex reip. usu, ex barbaro, peregrinoque viro discere. *Ana.* Hoc erat sanè quod de vobis Athenienſibus inaudieram, vos esse in sermonibus irrisores. Vnde enim ego agrestis & erro, qui vitam in plaustris egi, subinde solum solo permutans, qui in nulla un-

1 *Ob sua in Remp.*] Ἐπώνυμοι prisci heroës fuerunt, à quibus Atticæ tribus sua cognomina acceperunt, his magni honores ab Athenienſibus collati, statuæque in arce ejus urbis collocatæ. Horum nomina si quis desideret, Pausaniam in Atticis, & Demosthen. ὑπὲρ Φανοσθ. consulat. *Cogn.*

γὴν ἀμείβων, πάλαι ἤδη οἰκήσεως πόθος, ἤτε ἄλλοτε, ἢ νῦν ἐμοὶ γενόμενος, περὶ πολιτείας διεξίοιμι, καὶ διδάσκοιμι [1] αὐτόχθονας ἄνδρας, πόλιν ταύτην ἀρχαιοτάτην τοσούτοις ἤδη χρόνοις εὐ νόμοις κατῳκισμένην; ἆρα μέλλεις σὺ ὦ Σόλων, ἀφ' οὗπερ φασὶν, ἐξ ἀρχῆς ἐς μέσην ἐληλυθὼς, ἐπίστασθαι ὅπως ἂν ἄριστα πόλις οἰκοῖτο, ἐς οἵους ποτὲ νόμους χωρήσῃ, εὐδαιμονήσειε. πλὴν, ἀλλὰ ἐς τοῦτο ὡς νομοθέτην πειστέον σοι. καὶ ἀντερῶ ἤν τι μοι δοκῇ μὴ ἀρθῶς λέγεσθαι, ὡς βεβαιότερον μάθοιμι. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἤδη συμφυγόντες τὸν ἥλιον, εἰς τὸ σωτηριῶδες ἐσόμεθα. καὶ καθέδρα μάλα ἡδεῖα, ἐς εὐκαιρον, ἐπὶ ψυχρῷ γε λίθῳ. λέγε δὴ τὸν λόγον ἐξ ἀρχῆς, καθότι τοὺς νέους παραλαβόντες, εἰς παίδων εὐθὺς ἀσκοῦσιν, ἐς ὅπως ὑμῖν ἔσονται ἄνδρες λακωνίζουσιν εἰς ἃ πάλαι, ἐς τὰ ἀσκήματων τούτων, ἐς τί ἡ κόνις, ἐς τὰ πυθοίσθην ἅμιλλα, συμπελεῖ πρὸς ἀρετὴν αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξαρχῆς εὐθὺς ἐπόθουν ἀκοῦσαι. τὰ δ' ἄλλα, εἰς ὕστερον διδάξῃ με καιρὸν ἔχων ἕκαστον εἰς τὸ μέρος. σὺ μὲν τοι ὦ Σόλων, μέμνησό μοι ἃ νῦν τοῦτο ῥῆσιν, ὅτι πρὸς ἄνδρα βάρβαρον ἐρεῖς. λέγε δή, ὡς μὴ παρίπλευσης μηδὲ λάπτυνσης τοὺς λόγους. δεῖται γὰρ μὴ ἐπιλαμβάνωμαι τοῦ ῥητόρων, εἰ τὰ μὴ ταῦτα πολλὰ ἐπιρρήσῃ. Σο. σὺ τοῦτο ὦ Ἀνάχαρσι, παυσάσθω ἄμεινον, ἵνα μὴ σοι δοκῇ μὴ πάνυ σαφὴς ὁ λόγος εἶναι, ἢ πορρώτω σοι ἀπεπλαγχθῇ εἰκῇ ῥέων. ἐρήσῃ γὰρ μετ' ὀλίγον ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς, ἐς ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ μῆκος. ἢν μὲν οὖν

unquam civitate habitavi, neque alias ullam nisi nunc primùm vidi, de administranda repub. verba facerem, atque adeò indigenas homines docerem, qui urbem hanc antiquissimam bonis legibus instructam tanto jam tempore incoluerunt? potissimùm verò te, Solon, cui hoc, ut perhibent, ab initio fuit institutum ut nosses quo pacto posset respub. optimè administrari, quibus etiam legibus utens, fœlicitate frueretur. Verum & in hoc tibi ut pote legum latori est credendum. Contradicam autem siquid minùs rectè dicere videberis, ut firmiùs addiscam. Et ecce jam declinato sole in umbra sumus: sedesque perjucunda, & opportuna super frigido lapide præsto est. Dic igitur ab initio exorsus, quamobrem statim à pueris juvenes exerceatis laboribus, & quomodo viri præstantissimi vobis ex cœno illo evadant, & his exercitationibus, & quid pulvis, quid saltationes in caput ipsis ad virtutem conferant. Nam hoc in primis ab initio audire cupiebam. At reliqua in posterum, suo tempore singula me docebis. Hoc autem inter dicendum memineris Solon, te apud barbarum hominem verba facturum. Id dico ne orationem implices, & producas. Vereor enim ne prima mihi excidant, si multa post hæc affluant. *Sol.* Tu hoc, Anacharsi, longè melius constitues, ubicunque parum perspicua tibi videbitur oratio, aut procul vagari temerè fluendo. Interim enim quicquid voles, interrogabis, & prolixitatem ejus recides. Quanquam ubi

1 Αὐτόχθονας ἄνδρας] Thucydides in procem. histor. Aristid. in Panathen. Aristoph. *in Av.* Tzetz. ad Lycoph. vide virum Clarissim. Io. Savar. ad Sidon. Apoll. Epistol. 6. lib. 2. *Bourd.*

1 Si-

τοι μὴ ἐξουσίαν, μηδὲ πόῤῥω ᾖ τοῦ λεχθέντος ἡ, κωλύσει ἡδὺν εἶναι, εἰ δὲ μακρὸς λέγοιτο. ἐπεὶ καὶ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἅτε τὰς φονικὰς ἡμῶν δίκας δικάζῃ, πάτριον ἔστι ποιεῖν. ὁπόταν γὰρ ἀναβάσεις εἰς τὸ πάγον συγκαθίζῃ φόνου, ἢ τραύματος ἐκ προνοίας, ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀναδίδοται λόγος ἑκατέροις τοῖς κεκινδυνευκόσι, καὶ λέγουσι τὸ τοῦ μέρους, ὁ μὲν, διώκων, ὁ δὲ, φεύγων. ἢ αὐτοὶ, ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ἐρῶντας ὑπὲρ αὐτῶν. εἰδὲ, ἵν' ἀν μὲ ἐδεῖ δι' πρόοιμίου λέγειν, ἀνίχνευε ἡ βουλὴ, καὶ ἡσυχάζει ἀκούουσα. ἐὰν δέ τις ἢ φεύγων εἶπῃ ἅπερ δι' λόγου, ὡς δύσκολός ἀπεργάσεται αὐτοὺς, ἢ οἰκτιεῖ, ἢ δείσουσι ἔξωθεν ἐπάγει τὸ πρόοιμιον, οἷα πολλὰ ῥητόρων παῖδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται, παιελθὼν ὁ κῆρυξ, κατασιώπησεν ἅπας, οὐκ ἐᾶν λαβεῖν ἅπερ τὸν βουλὸν, καὶ ἐξεπίτηδες τὸ πρᾶγμα εἰς πῖς λόγους, ὡς γυμνὰ τὰ μεμηχανημένα οἱ Ἀρεοπαγῖται βλέπουσιν. ὅσα δὲ τὸ ἐν Ἀνάκτορσι, ἀρεοπαγίτου τοῦ παρόντα ποιεῖσθαι ἔοικε. καὶ γὰρ τὸ τῆς βουλῆς μὲν νόμου, ἄκουε, καὶ σιωπᾶν κέλευε, ἵνα αὐδὴν καταῤῥηθησόμενον. ἄλλοι δ' ἐν οἰκίαις τοῦ πράγματος λέγοντας, ἐξεῖναι ἀπομεμαθεῖν. ἐπεὶ γὰρ ὑφ' ἡλίου ἐπὶ ποιησόμενα τὴν συνουσίαν, ὡς ἄχθεσθαι οἱ ἀκροατὴς ἡ ῥῆσις. ἀλλὰ ἢ πυκνὴ τυνὶ, καὶ ἡμεῖς σχολὴν ἄγομεν. Ana. εὐγνώμονά σε τοῦτο ὦ Σόλον.

ubi non erunt extra rem, nec à ſcopo diſtabunt quæ dicam, nihil obſtabit orationem longiùs progredi. Siquidem etiam Areopagitico Senatui, qui capitales cauſas judicat, in more eſt ita facere. Quum enim in Areopagum aſcenderunt, & cædis, aut vulneris ex deſtinato inflicti, aut incendii cauſam cogniturí conſederunt, utrique diſceptantium dicendi datur copia, & dicunt ſigillatim, nempe accuſator, & reus: aut ipſi per ſe, aut cauſidicos pro ipſis dicturos conducunt. Illi ergo, quandiu ea quæ ad rem attinent dixerint, à Senatu auſcultante cum ſilentio perferuntur. Sed [1] ſiquis proœmio exordiatur, ut Senatorum animos erga ſe propenſiores reddat, aut miſerationem, aut exaggerationem extrinſecus rei inducat, qualia permulta oratores in judices moliuntur, prodiens præco, protinus imponit ſilentium, non permittens ut apud Senatum nugetur, & rem verbis involvat, quominus Areopagitæ rem uti geſta eſt, nudam videant. Itaque te, Anacharſi, Areopagitam in præſens conſtituo: ac juxta Senatus legem à me conditam, attende, mihique ſilentium impera, ſi te orationis dulcedine mulceri ſenſeris, ita ut non habeas liberum judicium. Quandiu verò quæ ad cauſam attinent, dicentur, orationem extendere licebit. Neque enim amplius ſub ſole colloquemur, ut longiorem orationem graviter feras: ſed & umbra eſt denſa, & otio abundamus. *Ana.* Æqua ſunt quæ dicis, Solon.

1 *Siquis proœmio*] Apud Areopagitas oratoribus haud licuiſſe affectus movere, quibus judicum animi à veritatis luce in falſitatis caliginem ſæpe abducuntur, auctor eſt Quintil. lib. 2. c. 17. Igitur Athenis interdicebat præco dicturis in concione, ne vel præfatione vel affectibus uterentur, rem modo exponerent ἄνευ προοιμίου καὶ παθῶν. *Cogn.*

λεν. καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν σὲ μικρὸν οἶδά σοι ἐπὶ τούτοις, ὅτι παρεὶς τοὺς λόγους, καὶ τὰ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνόμενα διδάξω με, δικαιότατα ὡς ἀληθῶς, καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν ἔργα, ὅσοις ἀληθείας οἰσόντων τὴν ψῆφον. ἐπὶ τούτοις δὴ ἤδη λέγε. καὶ ὁ Χρυσοπάτης ἐγώ, τοῦτο γὰρ ἔθος με, καὶ χώρημα ἡ βουλὴ ἀκούσομαί σου. Σο. σὺν Διὶ βέβαιον χρὴ σε, ὦ ἄριστε πόλεως, καὶ πολιτῶν ἡμῶν δικεῖ, πόλιν γὰρ ἡμεῖς οὐ τὰ οἰκοδομήματα ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τείχη, καὶ ἱερὰ, καὶ νεωσοίκους; ἀλλὰ τοῦτο μᾶλλον ὥσπερ σῶμά τι ἐφαίνετο, καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν εἰς ὑποδοχὴν, καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων. τὸ δὴ πᾶν κύριον, ἐν τοῖς πολίταις τιθέμεθα. τούτους γὰρ εἶναι τοὺς ἀναπληροῦντας, καὶ διατιθέντας, καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα, καὶ φυλάττοντας οἷόν τι ἐν ἡμῖν ἑκάστῳ ἐστὶν ἡ ψυχή. τοῦτο δὴ τοίνυν κοσμοῦντες, ἐπιμελούμεθα μᾶλλον ὡς ὁρᾷς ἐν σώματος τῆς πόλεως, κοσμοῦντες αὐτὸ, ὡς κάλλιστον ἡμῖν εἴη, ἴνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένον, καὶ πῇ ἔκτοθεν τειχίοις ἐχυρωτάτοις ἐς ἀσφάλειαν ἐξηκριβωμένον. μάλιστα δὲ ἐξάπαντος τοῦτο σπουδάζομεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μᾶλλον τὰς ψυχὰς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνοιντο. τοὺς γὰρ τοιούτους, σοφίσι τε αὐτοῖς καλῶς χρήσεσθαι ἐν εὑρήσῃ συμπολιτευομένους, καὶ ἐν πολέμῳ σώσειν τὴν πόλιν, καὶ ἐλευθέραν. τῶν μὲν δὴ σωμάτων ἀναπτοὴν αὐτῶν, μητράσι, καὶ τίτθαις, καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν ὑπὸ παιδείας ἐλευθερίοις ἄγειν τε, καὶ τρέφειν αὐτούς. ἐπειδὰν δὲ σωφρονεῖν ἤδη χίγνωνται τὰ καλῶς ἔχοντα, καὶ αἰδοῦς, καὶ ἐρύθημα, καὶ φόβου, καὶ ἐπιθυμίαι τοῦ ἀρίστου ἀναλον. Atque ob hæc tibi magnam habeo gratiam, quòd hac digreſſiuncula, me docueris ea quæ fiunt in Areopago, miranda certè, & bonorum Senatorum, veritati ſuffragantium recta ratio. Iam ergo de his diſſere. Ego verò quem conſtituiſti Areopagitam, pro hujus conſilii more, te audiam. *Sol.* Proinde paucis tibi priùs eſt audiendum, quid de civitate, civibuſque ſentiam. Nos civitatem non ædificia putamus eſſe, cujuſmodi ſunt muri, & fana, & porticus ad mare ædificatæ: ſed tanquam firmum atque immobile quoddam corpus, in quod incolæ urbis ad ſecuritatem recipiuntur. Sed omne arbitrium in civibus ponimus: quoniam hi ſunt qui implent, ordinant, & perficiunt ſingula, ſervantque, quali in nobis ſingulis gubernandi officio anima fungitur. Quod cùm intelligamus, corpus civitatis, ut vides, curamus, ipſum ornando, ut pulcherrimum habeamus, ſitque intrinſecus ædificiis inſtructum, atque extrinſecus his mœnibus firmiſſimis circunſeptum. Cumprimis verò hoc providemus, ut cives mente boni & corporibus robuſti evadant. Quoniam qui ſunt ita comparati, in converſatione civili pacis tempore rectè ſe gerunt, à bello verò civitatem liberant, liberamque & fœlicem conſervant. Itaque primam illorum educationem, matribus, nutricibus, & pædagogis committimus, ut diſciplinis liberalibus eos imbuant, atque educent. Quum autem res præclaras intelligere cœperint, & pudor, verecundia, metus, rerumque optimarum cupiditas ipſis innata fue-

φύσιν αὐτοῖς, καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα δοκῇ εἶναι τοῖς πόνοις, παραστῆσαι γεγόμενα, καὶ σχεδὸν τὸ ἰσχυρότερον σωμάτιον, τηνικαῦτα ἤδη διδάσκομεν ἀυτοὺς διδάσκοντες, ἄλλα μὲν τῆς ψυχῆς μαθήματα ἐν γυμνάσια σωθήσονται, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόνους ἐν τὰ σώματα ἰδιάζοντες. οἶμαι γὰρ ἐκείνου ἡμῖν δόξαι τὸ μόνον φυσικὰς ἂς ἔφυ ἕκαστος, ὅταν καὶ τὸ σῶμα, ἢ καὶ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως, καὶ μαθήμασιν ἐπ' αὐτοῖς διόμεθα. ἀφ' ὧν τὰ μὲν φυσικὰ λαμβάνεται βελτίω διδασκαλίᾳ γίγνοιτ' ἂν, καὶ τὰ φαῦλα ἧττον μετακοσμοῖτο πρὸς τὸ βέλτιον. καὶ τὸ παραδείγμα ἡμῖν ἔστω τὰ γεωργῶν, οἳ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν πέφυκεν, καὶ τηπιά ἐστι, σκέπουσι, καὶ σφόδρα σπουδῇ, ὡς μὴ βλάπτοιντο ὑπὸ τῶν πνευμάτων. ἐπειδὰν δ' ἤδη παχύνηται τὸ ἔρνος, τηνικαῦτα ἐκτέμνουσί τε τὰ ἐκφυόμενα. καὶ διδόντες αὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δονεῖν, καὶ σαλεύειν, καρπιμώτερα ἐξεργάζονται. τὸν μὲν τοίνυν ψυχὴν, μουσικῇ τὸ ἐκφυὲν καὶ ἀριθμητικῇ ἀναῤῥιπίζομεν, καὶ γράμμασι γράψαντες, καὶ τοῖς αὐτὰ ἐπὶ λέξεσιν διδάσκομεν. ἐπεὶδὴ δ' ἤδη, σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας, καὶ ἔργα παλαιὰ καὶ λόγους ὠφελίμους ἐν μέτροις συνθεσπεσίοις, ὡς μᾶλλον μνημονεύοιεν, ῥαψῳδοῦμεν αὐτοῖς. οἶδε καὶ ἀκούοντες ἡρώων πράξεις καὶ ἀνδρῶν, ὁρίζονται καὶ μιμοῦνται, καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς ἐν αὐτοῖς ἄδοιτο, καὶ ἡνιμιζοίατο ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα πολλὰ Ἡσίοδός τε ἡμῖν, καὶ Ὅμηρος ἐποίησαν. ἐκεῖνοι δ' πλησιάσασι πρὸς

fuerit, ipſaque corpora laboribus obeundis idonea viſa fuerint, firmiora facta, & majori robore conſtantia, tunc jam illos aſſumptos docemus, propoſitis quidem aliis animi documentis & exercitiis, aliter autem ad labores corpora aſſuefacientes. Neque enim exiſtimamus ſatis eſſe ut tantùm ita ſe habeat quiſque prout à natura eſt comparatus, ſive corporis, ſive animi ratione: ſed etiam eruditione, & præceptis ad eos informandos opus habemus: quorum adminiculo bona indoles adaugeatur, mala verò in bonam transformetur. Cujus rei petendum eſt ab agricolis exemplum, qui quandiu plantæ ſunt humiles & teneræ, eas tegunt & circunſepiunt, ne à ventis lædantur. Poſtquam verò auctus eſt ramus, tum ſuperflua circuncidunt, eaſque ventis movendas, & agitandas permittentes, fructuoſiores efficiunt. Itaque mentem [1] Muſica primùm, & Arithmetica excitamus, literaſque pingere, & eas exactè pronuntiare docemus. Deinde jam adultioribus, ſapientum virorum ſententias, factaque priſcorum, utileſque ſermones verſibus exornatos, quò tenaciùs memoria teneant, ipſis occinimus. Tum illi auditis fortium virorum factis & actionibus memorabilibus, paulatim iſtiuſmodi appetunt, & ad imitationem excitantur: ut & ipſi celebrentur, & poſteris ſint admirationi. Cujuſmodi multa nobis ab Heſiodo & Homero ſcripta ſunt. Poſtquam verò ſe ad remp.

1 *Muſica*] Inter reliquas Cyclicas diſciplinas primo loco muſicam diſcebant, quam & Epaminondas & alii nobiles viri ſumma cum induſtria conſectati ſunt, ut admonet interpres Ariſtoph. in Equit. & Athen. lib. 14. Cogn.

1 Se-

τὴν πολιτείαν, ἢ δὴ αὐτὰς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ πρῶτα, καίτοι ἔξω γε ἀγῶνος ὄντας ταῦτα, εἰ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκεψόμεθα, ἐξαρχῆς πρακτέον ἦν, ἀλλὰ διὰ τοῖς τοιούτοις πόνοις γυμνάζειν αὐτὰς ἀξιοῦμεν, ὥστε αὐτὸς ἐμαυτῷ σιωπᾶν προστάττω, εἰ δεήσεταί τι κήρυκος, ἐδὲ τὸ δρασυπαίστιν σὺ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς οἶμαι ἀνέχῃ λεγόντων ἤδη τοσαῦτα ἔξω γε πράγματος. *Ana.* ἀπὸ μοι ὦ Σόλων, πρὸς γὰρ δὴ τὰς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας εἰς Ἀρείου πάγου, ἀλλὰ δεσποτικῶς, ἐδὲν τῇ βουλῇ πρόσεστιν ἐπιεικείας; *Sol.* τί τοῦτο ἤρου μοι. ἐδὲ πω γὰρ δῆλον. *Ana.* ὅτι τὰ κάλλιστα, ἐ ἡμῖν ἀκοῦσαι ἤδιστα παρεὶς τὰ περὶ τὴν ψυχὴν, τὰ πάνυ ἀναγκαῖα λέγειν ἀφεῖναι, γυμνάσια, ἐ ἀφαπανήσεις τῶν σωμάτων. *Sol.* μέμνημαι γάρ ὦ ἥρωϊκὲ τῆς ἀπ' ἀρχῆς προθέσεως, ἐ δυσπαλαιῶν εἰ βούλομαι τὸν λόγον, μή σε ἐπιπροέξῃ τὴν μνήμην ἐπιῤῥέον. πάλιν ἀλλὰ ἐ ταῦτα ἐρῶ ἀφ' βραχέων, ὡς εἰδῇ π. τὸ γὰρ ἀκριβὲς τῆς περὶ αὐτῶν ἀφοσιώσεως, ἐπίρρητον ἂν εἴη λόγῳ. ῥυθμίζομεν γὰρ τὰς γνώμας αὐτῶν, νόμους τε τοῖς πολίταις συνδιδάσκοντες, οἱ δημόσια πᾶσι προκείμενα ἀναγράψαντες μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναλεγόμενοι, κελεύοντες ἅπερ χρὴ ποιεῖν, καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, ἐ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίας, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα συμφυλάττουσι, ἐ πράττειν τὰ δίκαια, ἐ σὺν ἴσῃ ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχρῶν, ἐ ὀρέγεσθαι τῶν καλῶν. βίαιον γὰρ μηδὲν ποιεῖν. οἱ γὰρ ἄνδρες ἥκιστα, στέφισι, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ὀνε-

remp. applicarint, jamque obeunda erunt publica officia, quanquam fortè hæc sunt extra rem, non enim qua ratione illorum animos exerceamus, ab initio dicendum proposuimus: sed cur hujusmodi laboribus eos exercendos arbitremur. Itaque ipse mihi silentium impero, non expectato præcone, neque te Areopagita, qui præ verecundia, ut puto, me tanta extra rem toleras nugantem. *Ana.* Dic mihi Solon, cur in eos qui ad rem pertinentia non dicunt in Areopago, sed silentio prætereunt, nulla mulcta à Senatu est destinata? *Sol.* Cur hoc ex me quæsivisti? Nondum liquet. *Ana.* Quia rebus pulcherrimis, & mihi auditu jucundissimis, quibus exornatur animus, omissis, minùs necessaria, nempe exercitia, & corporis labores perceusere cogitas. *Sol.* Eorum, ô generose, memini, quæ ab initio sum præfatus, nec à via sermonem avocare volo, ne dilabens tuam memoriam conturbet. Verùm hæc quam paucissimis perstringam: siquidem harum rerum accurata disputatio, ad alium pertinet sermonem. Ergo mentes eorum componimus, communes leges perdocendo: quæ majusculis elementis scriptæ omnibus publice legendæ proponuntur, quæ facienda, quæ fugienda, præcipientes. Tum etiam proborum virorum convictu utendum, à quibus opportunè loqui perdiscunt, tum justa facere, tum ex æquo inter se conversari, neque turpe quicquam appetere, sed rebus honestis se addicere: nihil per vim facere. Atque hi viri probi, [1] Sophistæ & Philosophi à nobis appel-

1 *Sophistæ*] Cum tam crebro fiat sophistarum Philosophorumque mentio, non in-

ρέοντες. καὶ μᾶλλον ἐς τὸ θέατρον συνάγοντες αὐτὸς δημοσίᾳ παιδεύσωμεν ὑπὸ κωμῳδίας, ἢ τραγῳδίας, δρεπόμενοι τὰ ἀνδρῶν παλαιῶν, ἢ κακίας θεωμένους. ὡς τῷ μὲν, ἀποτρέποιτο, ἐπ' ἐκείνα δ' ἀποδύοιτο. τοῖς δὲ γε κωμῳδοῖς, καὶ ἀποκωμῳδεῖν, ἢ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν ἐς τὰς πολίτας, ὡς ἂν αἴσχιους, ἢ ἀμείνους τῇ πόλεως ἐπιτηδεύοντας αἰσθοντο. αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ ὅταν γίγνονται ἀνιαθέντες, ἢ τῷ πολλῶν ὡς φεύγειν τὰ τοιαῦτα τοῖς ὁμοίοις ἔλεγον. *Ana.* εἶδον ὦ Σόλων ὡς φῄς, τοὺς τραγῳδοὺς, ἢ κωμῳδοὺς, εἴγε ἐκεῖνοι εἶεν. ὑποδήμασι μὲ βαρέα, ἢ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσοῖς τε παιπαλοῖς τῶν ἐσθῆτα πεποικιλμένοι, κορύθ' ὑπεικείμενοι παγχάλκοις, κεχρυσωμένα μεμεχανημένοι, αὐτοὶ δ' ἔνδοθεν μεγάλα τε ἐκπεφύκασιν, καὶ δεδιέναι σὺν οἴδε ὅπως ἀσφαλὲς σὺν τοῖς ὑποδήμασι. Διονύσῳ δ' οἶμαι τῇ πόλει ἑορτάζειν. οἱ δὲ κωμῳδοὶ, βραχύτεροι μὲν ἐκείνων ἢ πιζοὶ, καὶ ἀνθρωπινώτεροι, ἢ ἥττον ἰδέσθαι. κορύθ' δὲ, πολὺ μελοιότεροι. καὶ τὸ θέατρον γῶν ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς. ἐκείνων δ' τῶν ὑψηλῶν, σκυθρωποὶ ἅπαντες ἦσαν, οἰκτίζοντες οἷμαι αὐτὸς, πῶδος πλησιάζειν ἐπιφορήσας. *Σο.* σὺν ἐκείνος ὦ ξεῖ ὄντως, ἀλλὰ ποιητὴς ἴσως δραματοποιὸς τινὰ συμφορὰν ἐπιδεικνὺς τοῖς θεαταῖς, ἢ ῥήσις οἰκτρὰς ἐπαγωγὸς πρὸς τὸ θέατρον. ὑφ' ὧν ἐς δάκρυα καλεσαμένους οἱ ἀκούοντες.

appellantur. Præterea productos ipsos in theatrum publicè docemus Comœdiarum, & tragœdiarum actionibus, priscorum hominum virtutes & vitia spectantes, ut ab his avertantur, ad illa verò properè contendant. Porrò Comœdis cavillandi, & probris infectandi permittimus potestatem, eos cives, quos turpia & civitate indigna studia sectari cognoverint: cum ipsorum in gratiam, quia sic objurgati meliores evadunt: tum multorum causa, ut similium facinorum reprehensionem evitent. *Ana.* Vidi Solon; quos dicis Tragœdos, & Comœdos: siquidem illi sunt, qui graves, altosque calceos induunt, vestemque gerunt aureis tæniis variegatam, & prorsus ridiculas magnumque hiantes larvas habent. Ipsi verò intus magnum clamorem edunt, & nescio quomodo tutò in his calceamentis incedunt. Et nisi fallor, tunc civitas Dionysia celebrabat. Porro Comœdi cæteris erant breviores, & pedestres, atque humaniores, minusque vociferabantur, sed larvas multò magis ridiculas habebant, quos universum theatrum risu excipiebat. Altos verò illos nemo non mœstus audiebat, commiseratione prosequens, quòd tantas pedicas traherent. *Sol.* Non illos ô bone, miserabantur, sed fortè poëta priscam aliquam calamitatem spectatoribus repræsentabat, & miserabiles orationes in theatro tragice pronunciandas tradebat, quibus ad lachrymas pertrahebantur auditores.

inutile fuerit discrimen eorum explicare, idque ex Platone potissimum, qui sophistam his fere coloribus depingit, ut sit avarus, ambitiosus, vanus, & virtutis expers, in rugis occupatus, ac propterea tum fugiendus, tum contemnendus. Contra philosophus, summum ac propè unicum virtutis & veritatis studium habet, cætera omnia vel leviora ducit, vel contemnit, probitatis & sapientiæ magister & exemplum. *Cogn.*

οὐκὼ δὲ τι ἐ αὐλητῶν ἐπηκούσαμεν τινὸς τότε, καὶ ἄλλως σωαδόντων, ἐν κύκλῳ συνεστώτων, ὑφ' αὐτὸ τὸ Ἀνάχαρσιν, ἀχρεῖα ἄσματα, καὶ αὐλήματα. τούτοις δ' ὧν ἅπασι, καὶ τοῖς τοιούτοις ἐγκαθηδόμενοι τὰς ψυχὰς, ἀμείνους ἡμῖν γίγνονται. τὸ γὰρ δὴ σῶμα, ὅπερ μάλιστα ἐπίπονος ἀκούσας, ὧδε καταγυμνάζομεν, ἀποδύσαντες αὐτὸ ὡς ἔφην, σκληρὰ ἀσκοῦντες καὶ τέλεον ἀσυμπαγῆ ὄντα, ἀναγκάζομεν μὴ ἰδίζειν ἀξιοῦμεν ὑπὸ τῶν ἀέρων, συνοικειοῦντες αὐτὸ ταῖς ὥραις ἑκάστοις, ὡς μήτε θάλπει δυσχεραίνειν, μήτε ὑπὸ κρύους ἀπαγορεύειν. ἔπειτα γε, χεῖρόν γε ἐλαίου, καὶ καταμαλάττομεν, ὡς εὐτονώτερα γίγνοιντο. ἄτοπον γὰρ, εἰ τὰ μὲν σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τοῦ ἐλαίου μαλακώτερα, εὐσχιστότερα, καὶ πολλῷ ἀῤῥηκτότερα γίγνεσθαι, νεκρὰ γε ὄντα ἤδη ὄντα, τὸ δ' ἐπὶ ζωῆς μετέχον σῶμα, μὴ ἂν ἄμεινον ἡγούμεθα ὑπὸ τοῦ ἐλαίου διατεθήσεσθαι. ταῦτα μὲν οὖν ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες, καὶ διδασκάλους ἑκάστων ἐπιστήσαντες, τὰ μὲν πνα, πυκτεύειν, τὰ δὲ, παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τὰς πόνους καρτερεῖν ἐθίζοιντο, καὶ ὁμόσε χωρεῖν ταῖς πληγαῖς, μὴ δ' ἀποτρέπεσθαι διὰ τὰ τραύματα. τοῦτο δ' ἡμῖν δύο τὰ ὠφελιμώτατα ἐξεργάζεται σὺν αὐτοῖς, ἥμισειδεῖς τε ἀναδιδάσκειν εἰς τοὺς κινδύνους, καὶ τὰ σώματα ἀφειδεῖν, καὶ ῥωστικὰ, ἐῤῥωμένα, καὶ καρτερὰς εἶναι. ὅσοι δ' αὐτῶν κατὰ σωτηρίαν παλαίουσι, καταπίπτειν τε ἀσφαλῶς μεμαθήκασι, καὶ ἀνίστασθαι ῥᾳδίως, καὶ ἀθισμοὺς, καὶ περιπλοκὰς, καὶ λυγισμοὺς, καὶ ἄγχεσθαι δυνάσθαι, καὶ εἰς ὕψος ἀναβαστάσαι τὸν ἀντίπαλον. σὺν ἀχρεῖα μὲν δὴ ὄντα ἐκμελετῶντες, ἀλλὰ ἐν μὲ τὸ πρῶτον ἐ

res. Verisimile etiam est te tunc audisse tibicines aliquos, aliosque simul canentes, qui circunstabant. Qui carminum, Anacharsi, & tibiarum cantus non sunt inutiles: sed istis omnibus, atque ejusmodi rebus juvenum mentes exacuuntur, unde illi meliores fiunt. Cæterùm corpora (quod potissimum audire cupiebas) ad hunc modum exercemus, exutis, ut dixi vestimentis, quum non amplius sunt mollia, prorsusque imbecilla; primùm ad aërem assuefacimus, ea singulis tempestatibus accommodantes, ne vel æstum molestè ferant, vel ad frigus deficiant. Ea deinde oleo perungimus, & emollimus, ut habiliora reddantur. Absurdum enim esset, si quum putamus emollita oleo coria ruptioni minùs esse obnoxia, & diutiùs duratura, quæ jam sunt emortua, corpus quod etiamnum vitæ est particeps, non melius olei unctione reddi, existimaremus. Hinc excogitatis variis exercitiis, & singulorum magistris constitutis, hunc pugillatu, illum pancratio certare docemus, ut laboribus tolerandis assuefiant, plagisque non cedant, nec metu vulnerum terga dent. Atque hæc exercitatio duo in ipsis utilissima præstat. Nam & animosos ipsos reddit ad subeunda pericula, facitque ut corporibus non parcant, præterea ut bene valeant & sint robusti. Quotquot autem illorum dejecto in terram vultu luctantur, & securè excidere, & promptè exurgere eadem opera discunt, præterea propellere, tenaciter amplecti, & contorquere, &

præfocare posse, & in altum sustollere adversarium. Quæ sanè non sunt inutilia exercitia, sed quibus unum illud primum maxi-

mum-

μᾶλλον, ἀναμφιβόλως κτήματι. δυσκαθέκτων γὰρ, καὶ πυρετωδέστερα τὰ σώματα γίγνονται αὐτοῖς ἀθροπυήματα. ἕτερον δ' ἐστὶ καὶ τοῦτο κερδαλεώτατον, εἴ ποτε ἀφίκοιντο εἰς χεῖρας τῶν πολεμίων. δῆλον γὰρ ὅτι ὁ πολεμῶν ἀνὴρ ὁ τοιοῦτος συμπλακεὶς, καταβαλὼν τὸν ἥττονα ὑποσκελίσας, καὶ καθίσας, ἕξεται ὡς ῥᾷστα ἐξαναστῆναι. πάντα γὰρ τοῦτον ὁ Ἀνάχαρσις, ἐπ' ὀλίγον δ' ἀγῶνα προερχόμεθα δ' ὡς τοῖς ὅπλοις, καὶ ἀγόμεθα πολὺ ἀμείνοσι χρήσασθαι τοῖς ἔθνεσι ἀσκηθῆσιν, ἐπειδὰν πρότερον αὐτῶν γυμνὰ τὰ σώματα καθαιρεθέντες, ἁ ἀθροπυήσαντες, ἐρρωμενέστερα, καὶ ἀλκιμώτερα ἐξεργασόμεθα, καὶ κῦφα, καὶ ὕπτια, καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἀθλουμένοις. σύνοιδε γὰρ οἶμαι τὸ μὴ τοῦτο, οἷος εἶκὸς σὺν ὅπλοις ἴσασθαι τοὺς ἁ γυμνὸς ὤν, φόβον τοῖς δυσμενέσιν ἐμποιήσοιμι, ἁ πολυσαρκίαν ἀρθὲν, καὶ λιπαρὸν, ἢ ἀσαρκίαν μὴ ἀκριβῶς ἐπιδεικνυμένους, οἷα γυναικῶν σώματα ὑπὸ σκιᾷ μεμορφωμένα, τρέμοντα, ἱδρῶτί τε λίαν πολλῷ ῥεόμενα, καὶ ἀθυμίαν τὰ τῆς κεφαλῆς, καὶ μᾶλιστα λιὼ καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νιφὸν τὸ μεσαμβρινὸν ἐπιφλέγῃ. εἰς τί ἄπτεσθαι χρήσιμον δυνῶσι, καὶ τὸ κρυοπαγὲς ἔτι ἀνεκχεόμενοι. καὶ εἰ αὖθις ἴδοιεν λίθους περιπεφορμένους, καὶ ἀσκαπανίσκους, πῶς οὐ τοὺς βάλους φεύξεσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῖς πολεμίοις; ὅτοι γ' ἡμῖν ἐπίρρυθροι εἰς τὸ μιλάτερον τὸν δ' ἥλιον κεχρωσμένοι, καὶ ἀρρίνωτοι, πολὺ τὸ ἐμψυχον, καὶ θερμὸν, καὶ ἀνδρῶδες ἐπιφαίνοντες, τοσούτῳ δίκαιος ἂν πολεμώτατοι, ὅτι ῥωμαλέοι, καὶ κρατερόχλωροι, ὅτι εὐσπλαγχνίας εἰς βάθος, ἀλλὰ εἰς τὸ σύμμετρον

mumque citra controverſiam comparant. Nam magis inoffenſa, & robuſtiora ſiunt ipſis corpora quum laboribus durantur. Alterum verò, non eſt exiguum: cùm hinc peritiam contequantur, ſiquando hæc præcepta in armis ad uſum ſint revocanda. Manifeſtum enim eſt, fore ut vir hujuſmodi hoſtem complexus, ſupplantando citiùs dejiciat: & prolapſus ipſe, quàm facillimè exurgere ſciat. Hæc enim omnia, Anacharſi, ad illud certamen quod in armis peragitur, comparamus, noſque ita exercitatis, melioribus uſuros putamus, poſtquam priùs illorum nuda corpora emollita, & exercitata effecerimus validiora, & robuſtiora, præterea levia, & habilia, eademque adverſariis gravia. Intelligis enim, ni fallor quod hinc ſequitur, quales eos in armis eſſe par ſit, qui nudi terrorem hoſtibus incutient, non ſegnem & albam obeſitatem, aut pallidam gracilitatem præ ſe ferentes: qualia ferè ſunt mulierum corpora ſub umbrâ tabefacta, trepidantia, ſtatimque multo ſudore manantia, & ſub galea anhelantia, maximè ſi ſol, ſub meridiem, ut nunc, ferveat. Quem enim præberent uſum hi qui neque ſitim, neque pulverem ferrent, quique ſi ſanguinem viderent, ſtatim turbarentur, priuſque exanimarentur, quàm intra teli jactum, atque ad manus cum hoſtibus veniſſent? Sed hi noſtri juvenes ſubrubri à ſole nigriores redditi, vultu maſculo, multum animi, coloris, viriliſque vigoris præ ſe ferentes, tamque bene habito corpore fruentes, neque ſunt rugoſi, & aridi, neque granditate graves, verùm juſto modo

περιαιρεμένου. τὸ μὲ ἀχρεῖον τ̃ σπερχῶν, ἐ περιττὸν, τοῖς ἰδιώταις ἐξαναλισκότες. ὁ ȝ ἰσχυὸ, ἡ τόνος παρεῖχον, ἀμιγὴς ȝ φαύλ ἀβλαβὲς μεμιγμένου, ἐῤῥωμένως φυλάττοντες. ὅπερ γὰρ δὴ οἱ λικμῶντες τ̃ πυρὸν, τὸν ἡμῖν ἐ τὰ γυμνάσια ἐργάζεται τοῖς σώμασι, τὸ μ ἄχυλα, καὶ τὰς ἀλύρους, ἀποφυσῶντα, καθαρὸν ȝ τ̃ καρπὸν διακρινῶντα, ἐ συσωρεύοντα. καὶ διατελῶ ὑγιαίνοντ τε ἀνώδυνα, ἐ ἐπιμένοντ ἀμέριμνοι τοῖς καμάτοις. ὀψὲ τε ἂν ἰδίοις ὁ τοιοῦτ ἄρξασθ, καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀσθενῶν φανείη. ὥσπερ ἂν, εἰ πῦρ τις φέρων, ἅμα ἐμβάλοι ἰς πυρὸν αὐτὸν, καὶ ἰς τὴν καλάμην αὐτ̃, ἐ ἰς τὴν ἄχνην. αὐδὶς γὰρ ἐπὶ τ̃ λικμῶντα ἐπανειμι. θᾶττον ἂν οἶμαι ὁ ὅλος πολὺ ἡ καλάμη ἀναφλεγείη, ὁ ȝ πυρὸς καῖ ὀλίγον, ὅτι φλογὸς μεγάλης αἰτιαμβάης, ὅτι ὑπὸ μιᾶ τῇ ὁρμῇ, ἀλλὰ καθαμικρὸν ὑποτυφόμεν, χρόνῳ ὕστερον ἐ αὐτὸς ἂν καθακαυθείη. ὡ τοίνυν ὑδὲ νόσ, ὑδὲ πάμ ἰς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσόντα, ῥᾳδίως ἐλέγξειεν ἄν, ὑδ' ἐπικρατήσειεν δύμῃρῶς. τῷ ἐνδεῖν γὰρ εὖ παρεσκεύασμ αὐτῷ, καὶ τὰ ἔξω μάλα καρτερῶς πέφραπται πρὸς αὐτὰ, ὡς μὴ παρεῖναι ἰς τὸ εἴσω, μηδὲ ἐσδέχεσθ μήτε ἥλιον αὐτὸν, μήτε πνεῦ ἐπὶ λύμῃ ȝ σώματ. πρός τε τὸ σύνδεσθαι τοῖς πόνοις, πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἔνδοθεν ἐπιῤῥέον, ὅτε ὀλίγα πολλὰ συμπαρεσκευασμένα, καὶ ἰς τὴν ἀναγκαίαν χρείαν ἀποκείμενα, ἀποπληροῖ δύνις ἐπάρδον τῇ ἀκμῇ, ἐ ἀκμάζοντας ἐπιπλείσιν παρέχοντα. τὸ γὰρ συμπονεῖν πολλὰ, ἐ συκαμεῖν, οὐκ ἀνάλωσιν ἔχοντ, ἀλλ' ἐπίδοσιν ἐργάζεται. καὶ ἀναῤῥιπίζομθη, πλείονα γίνεται. καὶ μὴν καὶ δρομικοὺς εἶναι ἀσκοῦμεν αὐτοὺς ἰς μη-

modo formati: dum inutilem ac ſuperfluam carnium molem ſudoribus abſumunt: illud autem quod robur præſtat & vigorem, citra mali mixtionem relictum, fortiter conſervant. Nam quod qui triticum ventilant, hoc in corporibus exercitia nobis præſtant, quæ paleas, inaneſque ſpicas flatu diſpellunt, purum verò fructum ſeparant, & accumulant. Quò fit ut bene valeant, & diutiſſimè in laboribus perdurent. Quinetiam talis ſerò ſudare incipit, & rarò ægrotare videtur. Quemadmodum ſiquis allatum ignem injiceret ſimul in triticum, ejuſque ſtipulas, & paleam (nam ad ventilantem regredior) citiùs, ut opinor, conflagrarent ſtipulæ, triticum verò paulatim, neque magna flamma exurgente, neque uno impetu, ſed ſenſim ſuccenſum, poſtea longo tempore ipſum quoque combureretur. Ita neque morbus, neque defatigatio corpus hujuſmodi correptum, facilè preſſerit, nec ſuperarit. Nam internæ partes ipſi bene ſunt comparatæ, ad eaſque externæ validè admodum ſunt munitæ, ut nihil noxæ intus penetret, neque ſolem ipſum, neque frigus in detrimentum corporis admittat. Ad perdurandum autem in laboribus, multus calor intus influens, veluti multò antè præparatus, atque in uſum neceſſarium repoſitus, præſtat ilico tolerantiam vigore irrigans, redditque ut plurimum infatigabiles. Nam præmiſſi labores & laſſitudines, non abſumunt, ſed augent vires, quæ excitatæ, fiunt majores. Quinetiameos curſu exercemus, & ut longo ſint pares, aſſue-

ὡς τὸ ἀφρεῖον ἐδίζοντες, καὶ ἐς τὸ ὀλισθηρὸν ἀνύποδες ἐπικυβιζοντες. καὶ ὁ δρόμος ἐπὶ πρὸς τὸ τέρμον, καὶ ἀνάπτυσον, ἀλλὰ σὺ ψάμμῳ βαθείᾳ, ἵνα ὅτι βεβαίως ἐπερείσῃ τοῖς βάσι, ὅτι ἐπιτηδείᾳ ῥᾴδιον, ὑποτρεχομένης πρὸς τὸ ὑπείκειν τοῖς ποσί. ἀλλὰ ἢ [1] ὑπερβάλλοντα πάφον εἰ δοκεῖ, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον. καὶ πρὸς τοῦτο ἀσκοῦντες ἡμῖν ἴσα, καὶ μολυβδίδας χειροκαλήσεις σὺ τοῖν χεροῖν ἔχοντες. εἶτα τὰς ἀκοντίου βολὰς εἰς μῆκος ἀμιλλῶνται. εἶδες δὲ ἄλλό τι σὺ τῆς γυμνασίου χαλκοῦν, σφαῖριον, ἀμυδρὸν μικρὰ ἑοικὸς ὄχθῃ σὺν ἐχμάδι, καὶ τελαμῶνι. καὶ ἐπιτερήσῃς μοι αὐτῷ, κεκρᾶσθαι σὺ τῷ μέσῳ. καὶ ἐδόκει σοι βαρὺ, καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος. ἀκοῦσαι τοίνυν ἄνωθεν τῶν ἀπαρτισθέντων εἰς τὸ ἄθλημα, καὶ ἐς τὸ πόρρω φιλοτιμήσασθαι, ὅσις ἐπιμήκιστον ἐξέλθοι, καὶ τοῦ ἄλλου ὑπερβάλλοιτο. καὶ ὁ πόνος ἐνθένδε, ἅμα τι αὐτῶν κρατυνεῖ, καὶ τὸν τῆς ἄκρας εὐλύσεως. ὁ πηλὸς δὲ, καὶ ἡ κόνις, ἄκρως σοι χαλεπώτατα ἐς ἕξιν ἐδεῖτο, ἅμιλλαν ὦ ἡμυμένου, ὅτε ἐνίκα ὑποδεδόλωτας, ἐσφᾶν μ, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κρατιστεῦον ἡ πλῶσις αὐτοῖς γίγνοιτο, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ῥᾳδιουργεῖν ἀσφαλῶς πίπτοιεν. ἔπειτα, καὶ τὸ ὅλισθον ἀνάγκη πολὺν χρόνον γίγνεσθαι, ἰδρύσαντας σὺ τοῦ πηλοῦ, ὃ σὺ τοῖς ἐγχέλυσιν ἔοικας, σὺν ἀγρίᾳ, καὶ δὴ χαλεπὸν ὄν, ἀλλὰ ἐν τούτῳ ἐς ἰσχύν, καὶ τόνον σὺν ὀλίγα σπουδῇ, ὁπόταν ὕπνος ἐχόντων, ἀλλήλων ἀναγκάζοντας ἐγκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ σπουδαίως διολισθαίνοντας. αἴρεσθαί τε σὺ πηλοῦ ἡσυχῇ μετ' ἐλαίου σπασθέντα, καὶ ἀφίεσθαι τῶν χειρῶν ἀπορρέοντα μηδενὸς ὀλίγου νόμιζε. καὶ τοῦτο πολλὰ

assuefaciendo, & ut eum quàm celerrimè brevi exigant, leviores reddendo. Nec cursus instituitur in solido, duroque loco, sed in profunda arena, ubi neque firmiter infigere, neque fulcire plantam facile est, cùm ea cedente pes subtus trahatur. Fossàm quoque transilire, si opus sit, aut siquod aliud objicitur impedimentum: qua in re exercentur, plumbea pondera plenis manibus tenentes. Deinde hasta in longum projicienda decertant. Vidisti quoque alium quendam globum æneum, & teretem, quale scutum parvum, ansa careus, & loro: quem in medio jacentem expertus es: isque tibi visus est gravis, & propter lævitatem prehensu difficilis. Eum in aërem sursum projiciunt, inque longum contendentes, quis quàm longissimè emittat, aliosque superet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & pulvis, quæ initio tibi perquam ridicula visa sunt, audi ô præclare, quorsum luctantibus substernantur. Primùm ne in duro loco labantur, sed in molli tutò cadant. Deinde sudantes sæpius in luto lubrico lapsu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile est, & ridiculum: sed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alii alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere sublimem in luto sudantem, cumque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, ne parvi momenti esse putes. Et hæc omnia,

1 Τ' περιλλαδὰν τάφρον οἱ δίοι] Τάφρον fossatum, scamma. *Marcil.*

ὥσπερ ἴφλα ἴμασθον, ἐς τὰς πολέμιας ἢ χρήσιμα, εἰ δέοι φίλον τι ὑπολαβεῖν, ῥᾳδίως ὑπαγαγέσθαι. ἢ ἢ πολέμιον σκιαμαχοῦντα, ἥκειν μετέωρον κομίζοντα. καὶ διὰ τοῦτο ἐς ὑπερβολὴν ἀσκοῦμεν, τὰ χαλεπώτερα εὐθύνοντες, ὡς τὰ μικρότερα μᾶλλον εὐκόλως φέρειν. τοῦτο μέντοι κρίνει, τεκμήριον χρηστήριον εἶναι ἡμᾶς μὴ δολιεύσεσθαι συμπλεκόμενοι. ἐπειδὰν γὰρ ἐν τῷ πηλῷ ἀσκηθῶσι σκιαμαχοῦντες, τὸ διαδιδράσκον ὑπὸ γλισχρότητος, ἐθίζονται ἢ σκαφύζειν αὐτοὶ ληφθέντες ὑπὸ τῶν χειρῶν. καὶ ταῦτα, ἐν ἀφύκτῳ ἔχόμενοι. καὶ μὲν ἢ τὸ ἐδαφῶδες σκιαχεῖν δοκεῖ ἡ κόνις, ἀθρόον ἐπιχεόμενον ἐπιπαττομένη. ἢ ἐπιπολὺ διαφορεῖν ποιεῖ τὴν δύναμιν, ἢ κώλυμα γίνεσθαι μὴ βλάπτειν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἀραιούς τε ὄντας, καὶ ἀντιφερόντων τοῖς σώμασιν ἐμπιπτόντων. ἄμωσι τε, καὶ τὸ ῥύπον ἀπορμᾷ, καὶ εὐπρεπέστερον ποιεῖ τὸν ἄνδρα. καὶ ἔγωγε ἡδέως ἂν προσησπασάμην πλησίον τῶν τε λευκῶν τινα σκιόεντα, καὶ ὑπὸ σκιᾷ διατετριμμένον, καὶ ὃν ἂν ἕλῃ τῶν ἐν τῷ λυκείῳ γυμναζομένων, ἁπαλωτέραν τὴν κόνιν, καὶ τὸν πηλὸν, ἐρείμειν ἄν σε πολέμιον ἂν ὄμμι. εὔξαιο γὰρ εἶναι. εἰδὼς γὰρ ὡς αὐτίκα ἥλιος ἂν ἐκ τοιούτου σκοτόψεως, εἰ δὲ μὴ ἐπὶ τὸ ἔργον πειραθείης ἐκπέρα συνεσκιακὼς, καὶ συγκεκοσκιαμμένον. εἶναι μᾶλλον, ἢ ῥιπτεῖσθαι, καὶ διαῤῥεῖν, καὶ λύκην εἶναι ἀπορεῖσθαι δὲ φυγῇ εἰς τὰ εἴσω ἢ ἄμμος. ταῦτ' ἐστὶν ἃ Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς νέους ἡμεῖς ἀσκοῦμεν, οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τῆς πόλεως ἀγαθοὺς γενέσθαι, καὶ εὐλαβεῖσθαι δι' αὐτοὺς, κρατήσαντες μὲν τῶν δυσμενῶν εἰ ἐπίοιεν, φοβεροὶ ὄντες τοῖς περοίκοις ἅπασι, ὡς ὑποπλέοντες τε, καὶ ὑποπλεῖν ἡμῖν τοὺς πλείους αὐτῶν. εὐ εἰρήνῃ τε αὖ

omnia, ut antè dixi, ad bellum conferunt, si opus sit saucium amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut surreptum hostem sublimem efferre. Eam ob rem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, ut minùs difficilia multò faciliùs ferant. Verùm arenam diversa ratione utilem esse putamus, ne manum conferentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum inevitabili vinculo tenentur. Quinetiam sudorem videtur cohibere pulvis, quum affatim mananti aspergitur, & efficere ut diu ferendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in rarefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atque ego lubenter unum ex albis illis qui sub umbra semper est versatus, & quemcunque ex iis eligeres qui in Lyceo exercentur, huc sisterem, qui pulverem & lutum elueret, ac te interrogarem utri similis, esse optares. Sat scio te primo statim obtutu, tametsi neutrius vitæ periculum feceris, electurum potiùs ut compactus & accinctus esses, quam deliciis frangereris, & difflueres, atque albescres penuria sanguinis intrò fugientis. Hæc sunt Anacharsi, quibus juvenes exercemus, rati eos nobis custodes optimos civitatis evasuros, nosque eorum opera in libertate victuros, vincendo hostes, si nos adoriantur, & vicinis terribiles nos præstando, adeò ut nos pertimescant, & plerique ipsorum tributum nobis pendant. Porrò in pace

me-

πολὺ ἀμείνοσιν αὐτοῖς χρώμεθα, οὐδὲ μαλθᾶν τ' αὖ χρῶν φιλοπονήμασι, μήθ' ὑπ' ἀργίας εἰς ὕβριν ἐξεπιπτούσης, ἀλλὰ περὶ τὰ τοιαῦτα διατρίβουσι, καὶ ἀσχόλους ἔχει τὸ κοινὸν ἀγαθόν, καὶ ὅπερ ἔφην, τὸ κοινὸν ἀγαθὸν, καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμονίαν, τὰ ἐν λέχεσι, ὁπόταν ἄνδρες τε εἰρήνην, καὶ εἰς πόλεμον τὰ ἄριστα παρασκευασάμενοι φαίνωνται ἡ νεότης, οὕτω τὰ πρόπολα ἡμῖν ἀπεργάζονται. Ανα. Εὖ λέγεις ὦ Σόλων, ἤν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χρισάμενοι τῇ ἐλαίᾳ, καὶ κονισάμενοι, πρόϊτε ἐκ αὐτοῦ, πυξ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς προβεβλημένοι. κἀκεῖνοι δηλαδὴ ὑποτήσονται ὑμᾶς, καὶ φεύγουσι διδύσεις, μὴ σφίσι κιχηνόσι, πάσσητε τὸν ψάμμον εἰς τὸ σῶμα, ἢ ἐκκηδήσαντες ὡς κῦ νότα λάνηθε, ἐκπλέξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη ὀπὶ τὸν γαστέρα, καὶ ἀμφίσχητε, ὑπὸ τὸ κρανίῳ ὑποβαλόντες τὸ πῆχυ. καὶ τὰ Διὶ αἰμάᾳ, τοξεύσουσι δηλονότι, καὶ ἀκροβολιοῦνται. ὑμῶν δ' ὥσπερ ἐσθιόντων, ἐ κροδίξεται τὰ βέλη, ἐς χρυσοειδῶν πρὸς τ' ἥλιον, καὶ πολὺ τὸ αἷμα περιερασμένον. ἐ γὰρ κραμὰ καὶ ἀδρὰς ὑμεῖς ἐστε, ὡς τάχιστα ἐσδιδόναι πρὸς τὰς πλαγάς. ἀλλ' οὐ μὴ ποτε ἄν, καὶ μάλις κρεπτεμένοι βαθέσι τοῖς τραύμασιν, εἶμι ὀλίγον ὑποδείξετε. τοιαῦτα γὰρ φῄς, οἷμαι πάνυ παρήκοος ἔ ἐσχοδείσμαθε. ἢ τὰς πανοπλίας ἐκείνας τότε ἀναλήψεσθε, τὰς τ' κυημάδων τε, καὶ τραγφδῶν. καὶ ἢ προτεθῇ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κρανη ἐφιδρύσεσθε τὰ κιχηνότα, ὡς φοβερώτεροι εἶητε τοῖς ἐναντίοις, μορμολυττόμενοι αὐτοὺς, καὶ ὑποδήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα δηλαδὴ. φεύγοι τε γὰρ ἂν δὴ, κοὐφα. καὶ ἢ διώκητε, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔσῃ, ὑμῶν ὅτῳ μεγάλα διαβαί-

melioribus illis utimur, de nulla re turpi contendentibus, neque se præ inertia ad contumeliam inferendam convertentibus, sed circa ista versantibus, iisque perpetuò vacantibus. Et quod dixi, commune bonum, summamque civitatis fœlicitatem hoc est dicere quum juventus rebus pulcherrimis studio incumbens, cùm ad pacem, tum ad bellum optimè præparata videtur. *Ana.* Proinde Solon, si quando hostes vos invadant, oleo perunctí, & pulverulenti prodite ipsi pugnis adversus eos muniti. Et illi videlicet vos pertimescunt, ac metuentes fugiunt, ne ipsis hiantibus pulverem ori inspergatis: aut circunsilientes à tergo adorti, ipsorum crura circum ventrem implicetis, & subjecto galeæ cubito suffocetis. At per Iovem, hi sagittas, & jacula contorquebunt. At vos, quemadmodum statuas, non attingent telæ, quippe ad Solem denigratos, & multo sanguine abundantes. Neque enim vos aut stipula, aut spicæ estis, ut quamprimum plagis succumbatis: sed admodum serò, vixque profundis confecti vulneribus, paululum sanguinis submonstrabitis. Talia enim dicis, nisi exemplum perperam audivi. Aut universam illam Comœdorum, & Tragœdorum armaturam assumetis. Et si vobis constitutum fuerit in aciem prodire, galeas illas hiantes imponetis, ut sitis formidabiliores adversariis, illos larvis territantes: altos etiam illos calceos induetis, qui si fugiendum sit, sunt leves, si contrà insequamini, hostibus erunt inevitabiles, cùm eos adeò magnis gressibus adeatis.

τόντων ἐπ' αὐτούς. ἀλλ' ὅρα μὴ ταῦτα μὲν ὑμῖν τὰ κομψὰ λῆρος ᾖ, καὶ παιδιὰ ἄλλως, καὶ διατρίβαι ἀργῶσι, καὶ ῥᾳθυμεῖν ἡδέως τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βούλεσθε πάντως ἐλεύθεροι, καὶ ἀδέσμιοι εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει, καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς ἐν αὐτοῖς ὅπλοις. καὶ ἡ ἅμιλλα ὑ πρὸς ἀλλήλους μετὰ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δυσμενεῖς ἔσται, μὴ κινδύνων μελούσης τὴν δρεπτίδι. ὥστε ἀφέντες τὴν κόνιν, καὶ τὸ ἔλαιον, διδάσκετε αὐτοὺς τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, μὴ κοῦφα δίδοντες τὰ ἀκόντια, καὶ οἷα διαφέρειν πρὸς τ' ἄσημον, ἀλλ' ἔστω λόγχη βαρεῖα, μὴ συεσμὸν ἐλιττομένη, καὶ λίθος χειροπληθὴς, καὶ σύραξ, καὶ χάλκεον τὸ κράνος, καὶ γαῖρον τὸ δέρμα, καὶ χρόνος. οὐ γάρ που ἴσασι, ἦν τινος δύμεσίας σώζεσθαι μοι δοκεῖτε, οἳ μηδέπω λαπλώλατε ὑπὸ τινων ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἰδοὺ γάρ τοι ἐγὼ σκασάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὴν ζώνην, μόνος, ἐπεισπέσω τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοσχεδιάζων ἐλοίμι τὸ γυμνάσιον, φυγόντων ἐκείνων, καὶ οὐδενὸς ἀντιβλέψεν τῷ σιδήρῳ τολμῶντος. ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνδριάντας ἂν τρεῖς ἑμμένοι, καὶ τοὺς κίονας κατακυρτοῦμενοι, γέλωτα ἂν μοι παρέχοιεν, δακρύοντες οἱ πολλοί, καὶ τρέμοντες. καὶ τοῦ ἂν ἕδοις σὺν ἐπ' ἐρυθριῶντας αὐτοὺς τὰ σώματα, οἷοι νῦν εἰσιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὐτίκα γένοισθ' ἄν, ὅταν δ' ὅλως μεταβαφέντες. ὅπως ὑμῖν ἡ εἰρήνη διατέθεικε βαθεῖα ἔσται, ὡς μὴ ἂν ῥᾳδίως ἀναμεῖναι λόφον ἵππου κράνους πολεμίου ἐδόντος. Σο. ἃ τοιοῦτα ἔφασαν οἱ Ἀνάχαρσι, Θρᾳκῶν τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν, καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἱ μετ' Ἱππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν πόλιν, ὡς ἄλλοι

At vide me ista quibus industriam ineſſe putatis, ſint potiùs nugæ, & ludicrum etiam, & inertium, ignaviæque deditorum juvenum exercitia. Sed ſi omninò liberi & fœlices eſſe vultis, aliis gymnaſiis veraque in armis exercitatione vobis erit opus. Et tunc non ludicrum alii cum aliis certamen inibitis, ſed periculoſum bellum adverſus hoſtes ſuſcipietis virtutem exercentes. Quapropter pulvere & oleo relictis, docete ipſos ſagittas, & jacula contorquere. Nec levia detis jacula, quæ venti flatu ferri queant: ſed eſto gravis haſta, quæ cum ſibilo torqueatur, & lapis prægrandis, gladiuſque, & ſcutum in ſiniſtra, lorica, & galea. Nam quales nunc eſtis, mihi videmini Dei cujuſpiam benignitate ſervari, qui nondum à paucis levis armaturæ militibus vos aggreſſis, perditi eſtis. Ecce verò ſi ſtricto gladio quo ſum accinctus, omnes in veſtros juvenes ſolus irruam, ipſo clamore gymnaſium capiam, fugientibus illis, ac nullo ferrum obtueri audente. Sed circum ſtatuas ſtantes, aut circum columnas latitantes, riſum moverent mihi lachrymantes, & trementes permulti. Tunc verò videres illos corpore non amplius rubeſcentes, cujuſmodi nunc ſunt: ſed protinus omnes palleſcerent, mutato præ metu colore. Eo vos animo profunda pax reddidit, ut non facilè, vel hoſtilis galeæ criſtam intueri ſuſtineretis. *Sol.* Non hæc dixerunt, Anacharſi, Thraces, quotquot Eumolpum ſequuti bello nos laceſſiverunt: neque mulieres veſtræ, quæ duce Hyppolyta adverſus hanc civitatem equitarunt: neque

alii

ὅτε ἡμεῖς τὸ σῶμα τοῖς ἀθλοις ἐπιδεικνύμεθα. ἡμεῖς γὰρ ὦ μακάριε, εἰ καὶ ἐπιδήλως γυμνὸν τὸ σῶμα ἐπιδεικνύμεθα τοῖς ἀθλοις, ἀλλ' οὐδὲ ὡπλισμένοι ἐξάγομεν ἐπὶ τοὺς κινδύνους. ἀλλ' ἐπειδὰν καθ' αὑτοὺς ἄρξωνται γυμνάζεσθαι, ἀναλαμβάνουσι τὰ μὴ τοῦτο ἔχειν τοῖς ἀθλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον γυμνάζονται ἂν οὕτως, ὥσπερ ἀλεκτρυόνες. Ανα. καὶ ποῦ τοῦτο ὑμῖν ἐστι τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις; ἐγὼ γὰρ οὐδὲν ἤμαρτον ἐν τῇ πόλει πολλὴν ἰδὼν, ἄπασαν αὐτὴν ἐν ὅπλοις διελθών. Σο. ἀλλὰ ἴδοις ἂν ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπιμελέστερον ἡμῖν σκοπήσαντι, οἷς χρώμεθα ὅπλοις πολλὰ, οἷς χρώμεθα ἀπὸ τοῦ σκυτικοῦ ἢ ἐκ λόφου, καὶ φάλαρα, καὶ ἵππους, καὶ ἱππέας κτείνοντες τὸ πλεῖστον τῶν πολιτῶν. τὸ μέντοι ὁπλοφορεῖν ἀεὶ, καὶ ἀκινάκιον ἐφεζῶσθαι, ἀφεῖται ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι. καὶ αὐτόματόν γ' ἴσμεν, ὅστις ἐν ἄστει σιδηροφορεῖν μηδὲν δέον, ἢ ὅπλα ἐξενέγκαι εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δ' συγχωρεῖτε, ἐν ὅπλοις ἀεὶ βιοῦντες. τότε γὰρ ἐν ἀφυλάκτῳ εἶναι, ῥᾴδιον εἰς ἐπιβουλήν. καὶ οἱ πολέμιοι, μάλα πολλοί. καὶ ἄδηλον αὐτόθι τις ἐπιτὰς, καὶ μάθοι τοὺς ἀστοὺς λάθρᾳ τὰ ἀμφίξυα, φονεύσειν. ἢ τι ἔστ' ἀλλήλοις ἀπιστία οὕτω μέγιστος, καὶ μὴ ἐν νόμοις ξυμπολιτεύεσθαι, ἀναγκαῖον εἶναι τὸ σίδηρον ποιεῖν, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνεῖσθαι, εἴ τις βιάζοιτο. Ανα. εἶτα σὺ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲ κελεύεις ἀναγκαῖον ὄντα ἔχειν ἀφεῖσθαι ὑμῖν δοκεῖ, καὶ τὰ ὅπλα φείδεσθαι, ὡς μὴ λάβῃ χερσὶν ὅστις φλαυρίσοιτο. ἀλλὰ φυλάττεσθαι δοκεῖ ἡμῖν ἐν τοῖς ὅπλοις τὰ μὴ ἅπτεσθαι, μὴ διαφθείρηται. Σο. ἀλλὰ ἐγὼ μὲν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐπιτρέπω ὑμῖν ἐνεργεῖν, ὅπως ἂν βούλησθε· ἐν δὲ τῇ πόλει ἀφεῖσθαι ὑμῖν δοκῶ, ἐν ᾗ οὐδὲν ὄφελος ὅπλων ἐστὶ, καὶ ἐν ᾗ ἀσφαλέστατον ἄνευ ὅπλων εἶναι. Ανα. ἀλλὰ μὴν ἐγὼ ἐν τοῖς ὅπλοις ἐπιτρέπω ὑμῖν ἐνεργεῖν, ὅπως ἂν βούλησθε· ἐν δὲ τῇ πόλει ἀφεῖσθαι ὑμῖν δοκῶ, ἐν ᾗ οὐδὲν ὄφελος ὅπλων ἐστὶ, καὶ ἐν ᾗ ἀσφαλέστατον ἄνευ ὅπλων εἶναι.

alii quotquot nos armatos sunt experti. Nos autem, ô beate, quanquam ita nuda juvenum corpora exercemus, non ideo etiam inermia in periculum producimus. Sed ubi in his ludicris optimi evaserint, deinceps cum armis exercentur, quibus melius utuntur ad hunc modum antè instituti. *Ana.* Et ubi est vestrum illud, quod est in armis gymnasium? Nullùm enim hujusmodi vidi in urbe, quanquam universam obambulavi. *Sol.* At videbis, Anacharsi, ubi diutius nobiscum fueris versatus, & permulta unicuique arma, quibus utimur quum opus est, & cristas, & phaleras, & equos, & equites quartam ferme civium partem. Sed arma semper gestare, & acinaee accinctum esse, id in pace supervacaneum putamus. Atque ei qui in urbe ferrum gestat, ubi nihil opus, aut arma in publicum effert, mulcta irrogatur. Vobis autem condonandum, quòd semper armati vivitis. Nam in loco immunito habitare, insidiis est obnoxium; multaque ibi bella vigent. Incertum etiam quando superveniens quispiam dormientem è plaustro pertractum, jugulet. Quod etiam alii aliis ultro diffidunt, nec ullis legibus obstrictam civitatem unà incolunt, facit ut ferrum semper sit necessarium, ut siquis vim inferret, ad propulsandam injuriam. præstò esset. *Ana.* Ergo Solon, ferrum gestare nulla necessitate adigente, supervacaneum vobis videtur esse: armisque parendum putatis, ne manibus attrectata corrumpantur: sed reposita con-

1 Ὅστις ἐν ἄστει σιδηροφορεῖν] Simile jus Romanorum, vetitum enim prodire tam telo. Cic. parad. 4. Sic jure civili l. 14. ff. de re milit. Novell. 85. legend. Synes. Epistol. 107. *Bourd.*

τὰ λειπόμενα, ὡς χρησόμενοι τότε, ἢ χρείας ἐπιτάσης. τὰ δὲ σώματα ὧν νέων, ὑδρὸς δίκην ἐπιῤῥυέντα, κατακοπείσης παίοντες. καὶ τῶν ἱδρώτων καταπλήσσοντες, οἱ παρειμένοι ὡς τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἀλκῆς αὐτῶν, ἀλλ' εἰκῆ ἐν τῇ κονίᾳ ἐκχέοντες. Σο. ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, τοιόνδε τι δυνάμεως πέρι σκοπεῖν, ὡς οἶνος, ἢ ὕδατι, ἢ ἄλλῳ τῶν ὑγρῶν ὁμοίαν αὐτὴν ἔσαν. δύσιας δὲ μὴ ἄφαρος ἐξ ἀγγείου περιμείξαι λάθῃ διαῤῥυεῖσα ἐν τοῖς πόνοις, κἄπα ἡμῖν κενὸν, καὶ ξηρὸν οἴχηται τὸ σῶμα καταλιπόμενον, ὅσα μαθόντος ἔνδοθεν ἀναπληρώματος. τὸ δ', οὐχ ὅπως ἔχει σοι. ἀλλ' ὅσῳ τις ἂν αὐτὴν ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε μᾶλλον ἐπιῤῥεῖ καὶ τὰ τῆς Ὑδρας μῦθον, εἴ ποτε ἤκουσας, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης, δύ' ἀεὶ ἄλλαι ἀνεφύοντο. ὧν δ' ἀγύμναστον ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἄτεχνον ᾖ, μὴ δ' ἀκμὴ τῶν ὕλαι ἔχῃ ὑποβεβλημένων; τότε ὑπὸ τῶν κοπτόντων βλάπτοιτ' ἂν, καὶ καταμαραίνοιτο, οἷόν τι ἐπὶ πυρὸς, καὶ λύχνου γένοιτ' ἂν· ὑπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ φυσήματος, τὸ μὲν πῦρ ἀνακαύσειας ἂν, καὶ μεῖζον ποιήσαις ἐν βραχεῖ, ἀθρόῳ πνεύματι πρὸς αὐτὸ χρησάμενος. καὶ τὸ μὲν λύχνου φῶς ἀποσβέσειας, σὺν ἄχνῃ ἀπαρχόμενος ἔτι ὕλης τοῦ χρηνίσαντος, ὡς διαρκοῦν εἶναι πρὸς τὸ ἐπιπνεῖσαι. ἃ γὰρ ἀπ' ἰσχυρᾶς οἰκίας τὰ ῥίζης ἀνεφύετο. Ἀνα. ταῦτά γοῦν ὦ Σόλων, ἃ πάνυ συνίημι. λειπόμενα γάρ ἃ καὶ ἐμὲ ἐῤῥωσας ἀκριβῶς πρὸς φρονεῖν, καὶ φιλοῦσας ὀρθῶς διόμνυμι. σαφῆ δὲ μοι πάντως εἶπε, πρὸς ἥντινα ὑγρὰ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς, καὶ ἱππικοῖς, καὶ πυθοῖ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁπόσοι πολλοί ὡς φῆς συνίασιν ἐφορμοῦσι τοὺς νέους ἀγωνισομένους, ἡδίστοις ἐν ὅπλοις conservatis, quibus urgente necessitate utamini. Juvenum autem corpora, nullo urgente periculo, verberibus conficitis, ac sudoribus conficiendo, vires ipsorum ad necessitatem non expromitis, sed temerè in cœno & pulvere effunditis. *Sol.* Videris Anacharsi, de corporis robore ita sentire, ac si vino, aut aquæ, aut alii cuipiam rei humidæ sit simile. Itaque vereris, ne tanquam ex vase fictili clanculum in laboribus effluat: deinde nobis corpus inane & aridum relinquat discedendo, cùm nulla re intus denuo impleatur. Atqui non ita res se habet: sed quanto plus laboribus exhauseris, tanto copiosius influit, juxta Hydræ fabulam, si unquam audivisti, ei pro uno capite præciso, alia duo semper renasci solita. Cæterùm si ab initio inexercitatum, ignavumque fuerit, nec satis subjectæ materiæ habuerit, tunc laboribus læditur, & marcescit, ut in igne & ligno usuvenit. Etenim eodem flatu, & ignem accendere, & brevi majorem facere potes, spiritu inflammans. Ac lychni lumen extingues, cui non satis materiæ suppeditetur, quæ adverso flatui par esse possit. Neque enim ab altiùs acta radice productum fuerat. *Ana.* Hæc equidem, Solon, non planè intelligo. Argutiùs enim ista tibi dicta sunt, quàm ut assequi queam quæ accurata commentatione, & perspicaci mente indigent. Porrò id mihi dic omnino, quorsum non etiam in certaminibus Olympicis, & Isthmiacis, & Pythiacis, aliisque, quando multi, ut dicis, certaturos juvenes spectaturi conveniunt, in armis

πειῶθε τὴν ἄμιλλαν, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰς τὸ μέσον προσαγάγητε, λακτιζομένους, καὶ παιομένους ἐπιδείκνυτε, καὶ νικᾶσι, μῆλα, καὶ κήπιον δίδοτε. ἄξιον δὲ εἰδέναι καὶ τοῦτο. ἐπειδὴ τοῦτο ποιεῖτε. Σο. ἡμεῖς δὲ Ἀνάχαρσι, τὴν εἰς τὰ γυμνάσια σπουδὴν ὅτως ἂν πλείω ἐγγενέσθαι αὐτοῖς, εἰ τὰς χεῖρας ὑποίους τε τούτοις ἴδοιεν πεμφθέντας, καὶ ἀναιρεθησομένους τε μέσοις τοῖς Ἕλλησι. καὶ λέγεται ὡς εἰς τούτους λαμπυσόμενοι, δεξίας τε ἐπιμελῶντται, ὡς μὴ αἰσχυνοῦσι γυμνωθέντες, καὶ ἀξιοκήπευτον ἔχοις ὃν αὐτὸν ἀπεργάζεται. καὶ τὰ ἄθλα ὥσπερ ἔμαθον εἶπον, ἃ μικρὰ, ὁ ἔπαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν, καὶ τὸ ἐπισημότατον χρῆσθαι, καὶ δεικνύναι τῷ δικτύλῳ, ἄριστον εἶναι τὸν καθ' ἑαυτὸν δηλοῦντα. τοιαῦτα πολλοὶ τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἔπη ἡ ἄσκησις ἀπίασι, μετρίως ἐν τοιούτων, ἀγῶσι, καὶ πόνων ἐφιέντες. ὡς εἰκὸς τις ἂν Ἀνάχαρσι, τὴν τῶν ἐλευθέρων ἐρῶν σωμάτων ἐν βίῳ, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο, ἢ τίς ἂν πλαστουργὸς ἀσκήσειε; νῦν δὲ ἐκ τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἄν τις, ὁποῖοι ἐν πολέμοις ὑπὲρ πατρίδος, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν, καὶ ἱερῶν γένοιντ' ἄν, ὅταν ἔχωσιν, οἱ κοῦραι πέρι, καὶ μῆλων χρυσοῖ, τοσαύτην σπουδὴν εἰς τὸ ταῦτ' εἰσφερόμενοι. καίτοι τί ἂν παῖδες, εἰ θράσειε ἐρύτωσι, καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν,

mis certamen ineundum proponitis, sed nudos in medium productos, calcibus, & verberibus se mutuo cædentes ostenditis: & victoribus mala, & oleastrum datis. Æquum enim est me scire, cujus rei gratia id faciatis. *Sol.* Quoniam opinamur, Anacharsi, majorem ad exercitia alacritatem ita juvenum animis innasci, si eos qui re bene gesta excelluerint in iis, honorari viderint & in Græcorum medio præconis voce proclamari. Ideoque tanquam in eorum conspectu vestes deposituri, bonam habitudinem curant, ne denudati pudore afficiantur: & se quisque victoria dignissimum efficit. Ac præmia, ut antè dixi, exigua non sunt, nempe spectatorum laudatio, & clarissimum esse, & ostendi digito, eum qui sit virtus æqualium præstantissimus. Itaque multi ex spectatoribus, quorum ætati convenit exercitatio, hinc abeunt virtutis & laborum amore non mediocriter inflammati. Etenim, Anacharsi, siquis gloriæ amorem è vita expelleret, quid boni amplius nobis obveniret? aut quid præclari facere quisquam expeteret? Ex his nunc possis conjicere, quales in bello pro defensione patriæ, liberorum, uxorum, & sacrorum sint futuri, quum arma præ manibus habebunt, qui pro oleastro, & pomis tanta alacritate ad victoriam consequendam nudi feruntur. Ecquid sentires, si coturnicum: & [1] gallorum gallinaceorum certamina videres apud nos, qui-

1 *Gallorum gallinaceorum*] Plinius scribit Pergamis, omnibus annis spectaculum gallorum gallinaceorum certantium solenniter ac publicitus edi solitum, seu gladiatorum. Id & Athenis factitari cœptum est. Æliano referente, à Themistocle superatis Persis. *Cogn.*

καὶ παιδιὰ ἐπὶ τούτοις ὑμῖν μικρά; ἢ γελᾶσθ᾽ δηλονότι. καὶ μάλιστα ὧν μάθῃς ὡς ὑπὸ νόμου αὐτὰ δρῶμεν, καὶ σωφρόνως πᾶσι τοῖς ὑπλίταις παρεῖναι, καὶ ὁρᾶν τὰ ὄρνεα ἀλεκτρυόνων μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπαγορεύσεως. ἀλλ᾽ ἴδε τοῦτο γελοῖον. ὑπαδύεται γάρ τις ὑμῖν πρὸς ψυχαῖς ὁρμὴ ἐς τοὺς κινδύνους, ὡς μὴ ἀφῆνιέτωσι, καὶ ἀτολμότεροι φαίνοιντο τῶν ἀλεκτρυόνων, μὴ ὄντα πεπληγότων ὑπὸ τραυμάτων, ἢ κεκμηκότων, ἢ τινὰ ἄλλην δυσχερῆ. τὸ δὲ καὶ ὑπὸ ἄλλοις πεπρῶσθαι αὐτῶν, καὶ ὁρᾶν πεφωνοκοπουμένους, ἄπαγε. θηριῶδες γὰρ, καὶ δεινῶς σκαιὸν, καὶ σφόδρα ἀλυσιτελὲς ἀποσφάττειν τοὺς ἀρίστους, καὶ οἷς ἂν τις ἄμεινον χρήσαιτο καὶ τῶν δυσμενῶν. ἐπεὶ ὅ φησὶν ὁ Ἀνάχαρσις, ἐν τῷ ἄλλῳ Ἑλλάδα ἐπαιδεύσθαι, μίμνησο καὶ ποτὲ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ καταγελάσῃς μηδ᾽ ὅσα ἐκεῖνοι, μηδ᾽ οἴεσθαι χρῆναι τοῦτο ποιεῖν αὐτοὺς, ἀπόντων ἢ σφαίρας πέρι τοῦ πάτρῳ συμπαιζόντες, παίσωσιν ἀλλήλους, ἢ ἐς χωρίον ἐσπλέοντες, ὕδατι ἐξαγαμμένον, ἐς φάλαγγα διαστάντες, καὶ πολεμίων ἀλλήλους ἐρχάζοντας, γυμνοὶ ἐν αὐτοῖ, ἄχρις ἂν καθάλωσι δ᾽ διαγραφόμενοι τὸ ὕπερον σωθῶσιν οἱ ἥττους. τὰς καὶ Λυκοῦργον, οἱ καὶ Ἡρακλέα. ἢ ἔμπαλιν φιλοσοφοῦντες ἐς τὸ ὕδωρ. τὸ γὰρ δὴ τοιοῦτον. εἰρήνη λοιπὸν, καὶ ἀδύνατος ἂν ἔτι παίσαι. μάλιστα δ᾽ ὧν ὁρᾶς μεταγυμνάζοντας αὐτοὺς ἐπὶ τῷ βωμῷ, καὶ αἵματι ῥεομένους, πατέρας δ᾽, ἐν μητέρας παρεστώσας, οὐχ ὁπως ἀνιωμένας ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις, ἀλλὰ ἐν ἀπιλλήσας, ὧν μὴ ἀντίχωσιν αὐτὸς τὰς πληγὰς, καὶ ἱκετεύσασι ἐπιμένειν

quibus non mediocre ſtudium impertimus? Rideres videlicet: ac potiſſimùm, ſi intelligeres nos legis juſſu id facere, omnibuſque juvenibus, ut interſint, imperatum eſſe, quò videant aves uſque ad extremam animi defectionem pugnantes. At neque hoc eſt ridiculum. Subit enim ſenſim animos incitatio ad pericula, ne gallis ignaviores, minuſque audaces videantur, ne-ve vulnerati, aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant. Sed eos in armis experiri, & videre ſaucios, apage. Nam ferinum eſt illud, atque admodum crudele, præterea inutile præſtantiſſimos jugulare, quorum opera meliùs adverſus hoſtes uteremur. Quia verò ais, Anacharſi, te reliquam quoque Græciam eſſe peragraturum, memineris ſiquando Lacedæmonem veneris, ne illos quoque irrideas, ne-ve putes eos inutilibus laboribus vacare, quum pro pila in theatro congreſſi, ſe mutuò percutiunt: aut locum ingreſſi aqua circunſeptum, in phalangem diſtributi, hoſtiliter alii in alios ſe gerunt, nudi & ipſi, donec acies altera alteram circunſepto loco expulerit, videlicet Lycurgi milites Herculis ſocii: aut contrà in aquam compulerit. Nam exinde pax ſequitur, nec ullus amplius ferire auſit. Maximè verò ſi videas ipſos [1] flagris cædi ad aras, & ſanguine manare, patribus matribuſque præſentibus, non ut his quæ fiunt, affligantur, ſed ut minentur, niſi verbera perferant, atque ut orent quàm diutiſſi-

1 *Flagris*] Ad Dianæ Orthiæ aram pueri Lacedemonii flagellabantur, ut patet apud Pauſan. in Lacon. Cic. 2. Tuſcul. Plut. in Lycurg. Tertul. in Apologet. *Cogn.*

τοι ἀλγεινὸν ἀνδρὶ τὸ πόνον, ἢ ἐγκρατέσιν τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γὰρ ἢ σωφρόνων τοῦ ἀγῶνι, μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγορεῦσαι ζῶντες ἔτι τὸ ὀφθαλμοῖς τὰ οἰκεῖα, μὴ ἂ ἐλθεῖν τοῖς σώμασιν, ὧν ἢ τῶν ἀνδριάντων ὑπὸ πρεσβύτης ἀνατεθήκασι. ὅταν τοίνυν ὁρᾷς καὶ τοῦτα, μήτε μάτην ὑπολάβῃς αὐτοὺς, μήτε ἴσης, ὡς ἀδίκως ἕνεκα αἰτίας ἀναγκαίας πολεμοῦσι, μήτε τυράννου βιαζομένου, μήτε πολεμίων διαφθείρειν. εἶποι ἂν σοι ἢ ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν, πολλὰ τὰ εὔλογα, ἢ ἃ συνιδὼν ηὐλάβηται αὐτὸς, οὐκ ἐχθρὸς ὤν, οὐδὲ ὑπὸ μίσους αὐτὸ ἄγων, οὐδὲ τῶν πολεμίων τὴ πόλιν ἀνεῖλε θυμαλίσιον, ἀλλὰ κηρύττειν ἀνδρῶν ἀγαθῶν, καὶ παῖδας δεινῶ κρείττονας ἀξιῶν εἶναι τὰς σώζειν μέλλοντας τὴν πατρίδα. καίτοι κἂν μὴ ὁ Λυκοῦργος εἴπῃ, σοιοῖς οἶμαι ἢ σὺ, ὡς ἐὰν ἄν ποτε ληφθεὶς ὁ τοιοῦτος τὸ πολέμου, ἀπορρίψῃ τὴν ἀσπίδα ὁ Σπαρτιάτης, αἰκιζόμενον τὸ ἐχθρῶν. ἀλλὰ κηδεμόνων αὐτῶν, κρατηθὲν ἄν, ἀμιλλᾶσθαι τὸ τοῦ πατρὸς ἀπαγορεύσαι. *Ana.* ὁ Λυκοῦργος ἢ ἐν αὐτὸς ὁ Σόλων, ἐμαστίγου τὸ ἐφ' ἡλικίας, ἢ ἐν ἀσφαλῶς τὸ τοιοῦτο ἐπαιδεύετο; *So.* σφοδρότης ἦδη ἦν, ἔχαιρε τοῖς νόμοις αὐτοῖς, Κρήτης ἀφικόμενος. ἀποδεδημηκὼς ἢ δοκεῖ τοῖς Κρησὶ, ὅτι ἥκιστα δίκαιοι εἶναι, Μίνως ἢ Διὸς μαθητὴς ὢν τὸ αὐτοῖς. *Ana.* τί ἂν ἐ σὺ ὦ Σόλων, ἐμιμοῦ Λυκοῦργον, καὶ μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ ἢ ταῦτα, καὶ ἄξια ὑμῶν ἐστι.

tissimè labori tolerando sufficiant, & dolorem æquo animo ferant. Quare multi in certamine mortui sunt, indecorum rati ob oculos necessariorum animum deponere dum vivunt, aut corporibus cedere: quos etiam statuis publicè à Spartanis cohonestatos videbis. Quum ergo hæc intueberis, ipsos nec putes nec dicas furere, quia nulla necessaria de causa malis conflictantur, neque opprimente tyranno, neque imminentibus hostibus. Diceret enim tibi Lycurgus pro horum quæ ipse legibus præscripsit, defensione, multa rationi consentanea, quibus causis impulsus eos verberibus affligat, quanquam non est inimicus, neque id per invidiam facit, neque civitatis juventutem temerè consumit: sed optat fortissimos, omnique malo potiores esse eos qui patriam sunt defensuri. Etsi verò nihil dixerit Lycurgus, ipse tamen animadvertis, hominem hujusmodi, qui in bello fuerit captus, nunquam Sparta indignum quicquam dicturum quum ab hostibus cædetur flagris: sed ipsos dum cædetur, irrisurum, certando cum cedente: qui prior animo deficiat. *Ana.* Num Lycurgus quoque, Solon, in juventute loris cædebatur? an verò jam intempestiva ad hoc certamen ætate, tutò & confidenter talia commentus est? *Sol.* Cùm jam esset provectæ ætatis, leges ipsis condidit è Creta reversus, cùm apud Cretenses hospes vixisset, quoniam ipsos, quibus leges tulisset Minos, optimis legibus instructos audiverat. *Ana.* Cur ergo non etiam tu, Solon, imitatus es Lycurgum, juvenesque flagris cædis? Nam hæc instituta sunt pulchra, vobisque digna.

Σο. ὅτι ἡμῖν ἱκανὰ ἂν Ἀνάχαρσι, ταῦτα τὰ γυμνάσια, οἰκεῖα ὄντα ζηλᾶν ἢ τὰ ξενικά, ἃ πάνυ ἀξιῶμεν. Ανα. ἔκ. ἀλλὰ συγνῶς οἶμαι οἷόν τι ἐστὶ μισογύμναζ γυμνὸν, ὅπως μὴ χεῖρας ἐπαίρουσα, μηδενὸς ἕνεκα ὠφελίμου, ἢ αὐτῇ ἐκφέρῃ, ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε ἐῶ ποτε ἐπιδημήσαντα τὴν Σπάρτην, καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα καταλιθωθήσαζ δημοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ἐπιγελῶν ἐκείνοις, ὑπὸ ἐρεθισμένους καθάπαξ λίθοις, ἢ λακτιζομένους, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτον ἐργασαμένους. ἀτεχνῶς γὰρ ἀλλεθόρου δεῖσθαί μοι δοκεῖ ἡ πόλις αὐτῶν, ἅτε καταγέλαστος ὑφ' ἑαυτῆς πάσχουσα. Σο. μὴ ἐρεθίζου ὦ ἑταῖρε, μὴ ἢ τῶν ἀνδρῶν ἀπόντων, μόνον αὐτὸς λέγων, οἷα κρωτεῖν. ἴσως γάρ τις ἂν εἰκότως σοι φαίνοιτο ταῦτα ἀντιρρῶν ὑπὲρ Σπαρτῆ. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διεξεληλύθα, σὺ ἢ πάνυ χρησιμόθου ἐν τούτοις ἔοικας, οὐκ ἄδικα αἰτήσειν ἔοικα δίκαια σοῦ, ὡς ἐ αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέλθῃς ἅπερ μοι, ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ Σκύθαι λαμπρύνεσθε τοὺς νέους τοὺς παρ' ὑμῖν, ἢ οἵοισι γυμνασίοισι ἀνατρέφοντες, ἢ ὅπως ὑμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γίγνονται. Ανα. δικαιότατόν μ' ἂν ὦ Σόλων. ἢ ἔγωγε διηγήσομαι τὰ Σκυθῶν νόμιμα, ἃ σμικὰ ἐστιν, ἀδὲ καθ' ὑμᾶς, οὔτε ἀδὲ κρίσις παρέχεται πολυπράγμονι ἂν μέσῃ πολιτῶν. δεινοὶ γάρ ἴσμεν. ἀλλὰ εἰσήσεται γε ὁποῖα ἂν εἴη. ἐς αὖθις μέντοι εἰ δοκεῖ, ὑπερβαλώμεθα τὼ σωφρονίσαι, ὡς ἄν, τι αὐτὸς ἴφης, ἵπ μᾶλλον σπουδάσιμι καθ' ἡσυχίαν, ἄν, τι λεχθὲν εἰπεῖν, σωφρονίσωμι τῇ μνήμῃ ἐπιλαβών. τὸ γὰρ νῦν ἔχον, ἀπόμεμψιν ἐπὶ τούτοις. ἑσπέρα γὰρ ἤδη.

Sol. Quoniam nobis Anacharsi, sufficere videntur hæc gymnasia, quæ sunt domestica: neque æquum admodum sentimus æmulari peregrina. *Ana.* Nequaquam: sed intelligis opinor quidnam sit nudum flagris cædi, manus sursum attollentem, nullius aut privatæ, aut publicæ utilitatis causa. Itaque siquando Spartam venero, quo tempore ista factitant, existimo me ab ipsis publicè lapidibus obrutum iri, quòd irridebo singulos, quos videbo verberari tanquam fures, aut grassatores, alius-ve facinoris reos. Nam certè helleboro mihi videtur indigere eorum civitas, quæ in se ipsam res agit adeò ridiculas. *Sol.* Ne indicta causa, ô generose, neque viris absentibus, te quum solus dices, superaturum putes. Neque enim deerit, qui pro illis verisimilia Spartæ respondeat. Verum enimvero siquidem ego tibi nostra recensui, quæ tibi non admodum placuisse videntur: videor mihi non iniqua postulaturus à te, ut vicissim mihi narres, quo pacto vos Scythæ vestros juvenes exerceatis, quibus gymnasiis educetis, & quomodo viri fortes evadant. *Ana.* Æquissima sunt, ô Solon, quæ postulas. Atque ego Scytharum instituta narrabo, fortè non admodum gravia, nec quæ vestris respondeant. Nos enim ne in maxillam quidem alicui plagam illidere auderemus, meticulosi cùm simus. Verùm qualiacunque sunt ego dicam. Quanquam si videtur, ea de re colloquium in crastinum differemus: ut & quæ dixisti quietiùs apud me revolvam: & quæ sunt dicenda, memoria percurrens colligam. In præsentia verò his dictis abeamus. Iam enim advesperascit.

DE

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ. | DE LVCTV.

ARGVMENTVM.

Sub prosopopœa patris filium lugentis, & filii ad illius querelas respondentis, reprehendit eorum rerum vanitatem, quæ à superstitibus in sui solatium fiunt pro defunctis: quales sunt curiosa sepultura, lamentationes, inferiæ, ludi funebres, & cœna exequiales. Quarum rerum nullæ sensus ipsorum pertingit.

Ἄξιόν γε διαπτύειν τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, καὶ λεγόμενα, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν παραμυθουμένων δῆτα αὐτοῖς αὐδᾶς λεγόμενα, καὶ ὡς ἀφόρητα πάσχοντα τὰ συμβαίνοντα σφίσι πρὸς αὐτῶν οἱ ὀδυρόμενοι, καὶ σκέψις, ὡς ἐδύσκριτον, ἢ μὴ τὸν Πλούτωνα, καὶ Περσεφόνην κατ' ὀδὸν ἐπιπάντως σαφῶς, ὅτ' εἰ πονηρὰ ταῦτα, καὶ λυπεῖ ἄξια, ἢ εἰ τύναντία τούτων ἡδέα, καὶ βελτίω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ δὲ, καὶ συνηθείᾳ τῷ λύπῃ ἐπιτρέποντες. ἐπεὶδὰν τούτων ἀποθάνῃ τις, ὅτου τρόπου. μᾶλλον δὲ αὐτῷ τῷ θανάτῳ λέξας ἔχουσιν. ὅτου γὰρ ἕνεκα τὰ περὶτὰ σώματα ἐπιτηδεύουσιν. ὁ μὲν πολὺς ὄμιλος, ὡς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ καλοῦσιν, Ὁμήρου τε καὶ Ἡσιόδου, καὶ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς ὡς τούτων πεισθέντες, καὶ νόμον θέμενοι, τῶν πάντων αὐτῶν, τόπον τινὰ ὑπὸ τὴν γῆν βαθὺν, ᾅδου ὑπολαμβάσι. μέγαν

Operæ pretium sanè fuerit observare ea, quæ in luctu vulgo cùm dicuntur, tum fiunt. Item quæ dicuntur ab iis qui eos consolantur: & ut non ferenda putant lugentes ea quæ sibi ipsis acciderunt, & iis quos flent. Cùm haud quaquam per Plutonem & Proserpinam pernoverint mala-ne sint ista, & dolenda, an contrà jucundiora, melioraque iis quibus accidunt. Sed ex more & consuetudine dolorem accersunt. Itaque cùm mortuus fuerit aliquis, ad hunc modum faciunt. Quin potiùs volo tibi narrare, quas de morte opiniones habeant. Sic enim palam fiet quorsum supervacanea illa moliantur. Hominum quidem multitudo, quos sapientes isti [1] vocant idiotas, [2] Homero, Hesiodo, reliquisque fabularum authoribus, super his fidem habentes, & illorum poësim pro lege ducentes, locum quendam sub terra profundum esse putant, quem [3] Tartarum vocant. Eum existi-

[1] *Vocant Idiotas*] Ἰδιώτης ὁ ἀπολιτεύτῳ, καὶ ὁ ἀμαθὴς, ἢ ἀγράμματος. leg. Cic. 7. Verr. ὄφιν.

[2] *Homero*] De Homero fabularum patre vide Menippi & Æaci dialogum. *Idem.*

[3] *Tartarum*] Tartarus Hesiodo is locus est in quo Saturnus & ejus comites continen-

τῆ, καὶ πολύχωρον τοῦτον εἶναι, καὶ ζοφερὸν, καὶ ἀνήλιον, ὥστε οἶσθ' ὅπως αὐτοῖς φαίζεσθαι δοκεῖν ἅπαντα πρὸς τὸ ἐκ ἡμέρας τὰ ὑπόντων ἔκφυσιν. βασιλεύειν δὲ χαίσμωτος ἀδελφὸν δὲ Διὸς, Πλούτωνα κεκληκόσιν, ὡς μοι τὰ τοιαῦτα δεινόν τις ἔλεγε, λόγῳ τὸ πλουτεῖν τοῖς νεκροῖς τὴν ἀποικησίαν τιμηκόσιν. τοῦτον δὲ τὸν Πλούτωνα, τὸν παρ' αὐτοῖς πολιτείαν, καὶ τὸν κόσμον βίον κατασκευάσαι τὸν τοιοῦτον. κεκληρῶσθαι μὲν γὰρ αὐτὸν ἄρχειν τῶν ἀποθανόντων. κατεδεδεγμένον δὲ αὐτοὺς, καὶ ἀδιαλείπτως, καὶ κατέχειν δεσμοῖς ἀφύκτοις, ἐᾶσαι τὸ παράπαν τὰ ἀνόδου ὑφιέμενον, πλὴν ἐξ ἅπαντος δὲ αἰῶνος πάνυ ὀλίγων ἐπὶ μικρίστης αἰτίας. ἀδιαρρήδην δὲ τὸν χρόνον αὐτὸν πολεμεῖς μεγάλοις τε, καὶ φοβεροῖς, καὶ ὀνομαστοῖς. Κωκυτὸν γὰρ, καὶ Πυριφλεγέθοντας, καὶ τὰ τοιαῦτα κέκληκεν. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ Ἀχερουσία λίμνη πρόκειται, ἀφορμὴ διεκβολὴν τοῖς ἀπαντῶσι, ἣν οὐκ ἔστιν ἀφαλεῦσαι, ἢ παρελθεῖν, ἄνευ δὲ πορθμέως. βαθεῖά τε γὰρ διαφόρως τοῖς ποσὶ, καὶ ἀφυέκαστος πολλή. καὶ ὅλως, οὐκ ἂν αὐτὴν ἀφικοίατο οἱ τὰ τετραμμένα ὄρνεις. ὥστε δὲ αὐτὴν τὴν κατάβασιν, καὶ πύλη, οὐκ ἀδαμαντίνη, ἀδελφιδοῦς δὲ βασιλέως existimant magnum & spatiosum esse, atque opacum & caligionosum: qui tamen istis illustrari nescio quomodo videtur, quò singula quæ illic sunt, introspiciant. Tum regnare in hoc specu Iovis fratrem, cui nomen Plutoni, ut mihi retulit, quidam harum rerum peritus, eò quòd mortuorum copia sit dives, hoc nomine cohonestatum. Porrò Plutonem hunc inferorum remp. & manium vitam hunc in modum constituisse. Nam sorte obtigisse huic, ut vita defunctis imperaret. Quos ubi receperit, & assumpserit, vinculis inenodabilibus coërcet, nulli prorsus permittens ut ad superos redeat, præterquam admodum paucis ex universo ævo, idque gravissimis de causis. Circumluitur autem regio illius, fluviis & magnis, & horrendis, vel solo nomine: siquidem [1]Cocytī, Pyriphlegethontes, atque hujusmodi vocabulis appellantur. Quòdque est gravissimum, præjacet [2]Acherontica palus, quæ prima excipit obvios, quam non possis transmittere, neque transire sine vectore. Nam & profundior est quàm ut pedibus transiri possit, & spatiosior, quam ut tranari queat. In summa hujusmodi est, ut nec avium manes possint eam transvolare. In ipso descensu, portaque quæ est adamantina, Æa-

tinentur: sæpè tamen pro loco inferorum capitur. Sed eum esse aërem sub utroque cardine crassum, perpetuo frigidum, Crates scribit. De inferis & Campis Elysiis scripsit accuratè Virg. ex Gobria Mago. apud Academicum Xenocratem. Sed an inferi sint, & de inferorum pœnis Cœl. lib. 6. c. 9. Dicitur autem Tartarus à ταράττω vel à τέρπω, τερπερίζειν. Cogn.

1 *Cocyti*] Κωκυτὸς à luctu & ejulatu nominatur; lacus autem est inferorum, qui ex sententia Homeri Odyss. κ. ex Styge manat, de quo Senec. Hercul. fur. & Virg. 6. Æn. *Idem.*

2 *Acherontica*] Inferorum fluvius à nomine Acheron, carminibus poëtarum celebris, quasi sine gaudio, Virg. 2. Georg. & 6. Æneid. *Idem.*

Αἰακός ἐστι, τὴν φρουρὰν ἐπιτετραμμένος. καὶ παρ' αὐτῷ, κύων τερατόφθαλμος, μέλας καὶ σκαρός, τοὺς μὲν ἀφικνουμένους, φίλιόν τι, καὶ εἰρηνικὸν σαίνοντα. τοὺς δὲ πειρῶντας ἀποδιδράσκειν, ὑλακτῶν, καὶ τὸ χάσμα διεστηλωμένος. πίεσιωθέντας δὲ τοὺς λίμνην εἰς τὸ εἴσω, λειμῶν ὑπεδέχετο μέγας, τὴν ἀσφοδέλῳ κεκαρφωτος, καὶ ποιὸν, μνήμης πολέμιον. λήθης γὰρ ἄρτιον ὄνομα. τοῦτο γὰρ ἀμελῆ διηγήσασθαι τοῖς πάλαι, οἰκείην ἀφισμένοις, Ἄλκηστίς τε, καὶ Πρωτεσίλαος ὁ Θετταλὸς, καὶ Θησεὺς ὁ Διὸς Αἰγέως, καὶ ὁ Ὁμήρου Ὀδυσσεύς, μάλα σαφεῖς, καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, ἅ πάντες τὸ πηγῆς. ἃ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο αὐτῶν. ὁ μὲν Πλούτων, ὡς ἐκεῖνοι ἔφασαν, καὶ ἡ Περσεφόνη, δωματοῦσι, καὶ τὴν τῶν ὅλων διακοσμίαν ἔχουσιν. ὑπηρετοῦσι δ' αὐτοῖς, καὶ τὸν δεχλὸν συνδιακατέχουσιν, ὄχλος πολὺς, ἐρινύες τε, καὶ ποιναὶ, καὶ φόβοι, καὶ ὁ Ἔρεβος. ἐπὶ μόνοις οὐκ αἰεὶ συμπαρὼν. ὑπαρχοι δ', ἐ σατράπαι, ἐ δικασταὶ, καθήμενοι δύο, Μίνως τε, ἐ Ῥαδάμανθος, Κρῆτες ὄντες, καὶ υἱοὶ ἐ Διός. ἐπὶ δ', τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν, καὶ δικαίους ἐ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας, ἐπηνδὴν συναλίσαντα πολλοὶ, καθάπερ εἰς ἀποικίαν τινὰ, πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, τὸν ἄριστον βίον συνεσ-

Æacus est, regis patruelis, cui mandata est custodia: juxtaque ipsum [1] canis triceps, sævus admodum qui advenientes amicè, pacateque intuetur: sed siquis aufugere conetur, allatrat, territosque in specum redigit. Iam eos qui transmissa palude sunt ingressi, pratum amplum excipit, [3] asphodelo consitum: atque infensus memoriæ fluvius, ideoque [4] Lethes nomen ei inditum. Nam hæc priscis illis mortalibus narrarunt, qui illinc redierant: nempe Alcestis, & Protesilaus Thessali, & Theseus Ægeo prognatus, & Homericus Vlysses, graves admodum, & fide digni testes, qui ex fonte illo mihi videntur non bibisse, alioqui eorum non meminissent, Itaque Pluto, & Proserpina, ut aiebant illi, remp. administrant, rerumque omnium dominatum obtinent. Quibus inserviunt, & in administrando principatu adjuvant, ingens turba, furiæ, pœnæ, terrores, ac Mercurius, quanquam his sanè non adest perpetuò. Præfecti autem, & Satrapæ, judicesque sedent duo, Minos, & Rhadamanthus, uterque Cretensis, uterque Iovis filius. Atque hi quidem bonos ac justos viros, qui cum virtute vitam exegerunt, ubi jam multi collecti fuerint, velut in coloniam quandam emittunt in Elysium campum vitam optimam ibi vi-

1 *Æacus*] Tres sunt inferorum judices, de quib. Virg. 6. Æn. Ovid. in Ibin. Iovis filii fuere, Æacus ex Ægina Asopi filia, Minos & Rhadamantus ex Europa, uterque Cretensis, hic Lyciæ rex, ille Cretæ. *Cojn.*

2 *Canis triceps*] Cerberus à poëtis fingitur esse canis triceps inferorum custos. *Idem.*

3 *Asphodelo*] Asphodeli mentionem & Homerus fecit, tradiditque manes eo vesci. Hesiod. lib. 1. oper. *Idem.*

4 *Lethes*] Lethæi amnis à Ptolemæo & aliis fit mentio, dicitur λήθης ab oblivione. *Idem.*

μένους. ἂν δέ τινας τῶν πονηρῶν λάβωσι, τοῖς ἐρινύσι παραδιδόντες, εἰς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἐκπέμπουσι, τὴν λύσιν τῆς ἀδικίας κολασθησομένους. ἔνθα δή τι τῶν κακῶν ἐστι πάσχουσι, στρεβλούμενοί τε, καὶ κρεμάμενοι, καὶ ὑπὸ γυπῶν ἐσθιόμενοι, καὶ τροχοῖς συμφερόμενοι, καὶ λίθους ἀπαντλίοντες, ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος, ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε, κινδυνεύων ὑπὸ δίψους ὁ κακοδαίμων ἀπολωλεκέναι. οἱ δὲ μέσου βίου πολλοί ὄντες ἔτυχον, οὐ τοῦ λειμῶνι πλανῶνται ἄνευ τῶν συμφύτων σκιῶν γλοιώμενοι, καὶ ὑπὸ τῇ ἀφῇ καθάπερ καπνὸς ἀφανιζόμενοι. τρέφονται δὲ ἀφ' ὧν τοῖς παρ' ἡμῖν χοαῖς, καὶ τοῖς καθαγιζομένοις ἐπὶ τοῖς τάφοις. ὡς εἴτε μὴ ἔστι καταλελειμμένος ὑπὲρ γῆς φίλος, ἢ συγγενής, ἄσιτος εἴτε νεκρός, καὶ λιμώττων, οὐ αὐτοῖς πολιτεύεται. τοῦτο ἔτως ἰσχυρῶς πεφιλήλυθε τοὺς πολλούς, ὥστε ἐπιδοῦναι τις ἀποθνήσκων τῶν οἰκείων, τοῦτο μὲν φέροντες ὀβολόν, εἰς τὸ στόμα κατέθηκαν αὐτῷ, μισθὸν τῷ πορθμεῖ τῆς νεωλκίας γιγνόμενον, ἢ ἀντίτυπον ἐξεπίστατος οἰκοῖν τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ εἰ διαχρῆ παρὰ τοῖς κάτω, καὶ εἰ δυνάται παρ' ἐκείνοις ἀτελὴς, ἢ μακεδονικὸς, ἢ αἰγινητικὸς ὀβολὸς, οὐδ' ὅπου πολὺ κάλλιον ἦν μὴ ἔχειν τὸ πορθμεῖον καταβαλεῖν. ἔτω γὰρ ἂν, εἰ παραδέξαμένου τοῦ πορθμέως, ἀναπάμποι πάλιν εἰς τὸν βίον ἀφικνεῖτο. μὴ τοῦτο, λύσαντες αὐτὰς, ὡς οὐκ ἱκανῆς τῆς κάτω λίμνης λύτρον εἶναι τοῖς ἐκεῖ, καὶ μύρῳ τὸ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα, πρὸς δυσωδίαν ἤδη βιαζόμενον, καὶ στεφανώσαντες τοῖς ἀρίστοις ἄνθεσι, σφόδρα τοῦτο, λαμπρῶς ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ῥιγῶσι γυμνοὶ

victuros. Quòd si malos aliquos ceperint, hos furiis traditos, in impiorum locum ejiciunt, pro ratione malefactorum puniendos. Quo in loco quid tandem mali non patiuntur? torti, exusti, à vulturibus arrosi, rota circumacti, saxa sursum volventes. Nam Tantalus in ipsa palude stat, in periculum adductus, ne siti moriatur infelix. Alii verò mediæ vitæ, qui sunt complures, vagantur in prato sine corporibus, facti umbræ, & ad tactum ceu fumus evanescentes. Aluntur autem nostris libationibus, inferiisque, quæ sepulchris inferuntur. Adeò ut sicui nullus sit in terra reliquus amicus, aut cognatus, hic mortuus jejunus ac famelicus inter illos versetur. Hæc adeò validè vulgi animos pervaserunt, ut simulatque familiaris quispiam mortuus fuerit, primùm obolum illi in os indant, ut sit portitori, trajectionis merces, nec illud priùs expendant, cujusmodi numisma legitimum sit, ambuletque apud inferos, & apud illos valeat, Atticus-ne, an Macedonicus, & Æginensis obolus, neque multò satiùs esse non posse naulum solvere: cùm sic futurum sit, ut non recipiente portitore, postliminio redeant in vitam. Post hæc [1]lotos eos, ac si tartarea palus non satis sit idonea lavandis iis, qui ibi degunt, optimisque unguentis uncto corpore, quod jam fœtore incitur, tum coronatos pulcherrimis floribus, proponunt splendide vestitos, ne videlicet per

1 *Lotos*] Lavabant Ethnici olim sepulturæ danda corpora, Eurip. in Hecub. ὡς παῖδα λυτροῖς τοῖς πανισταῖσι λέων. Cogn.

ἀλλὰ τὴν ὁδὸν, μηδὲ γυμνοὶ βλέπεσθε τὸν Κερβέρου. εἰμαγμαὶ γ' ἐπὶ τούτοις, καὶ κοπετὸς γυναικῶν, καὶ ἀλλὰ πάντων, δάκρυα, καὶ τίλματα τετιλμένα, καὶ παραγενομένη κόμη, καὶ φοινισσόμενα πυρσία. καὶ τὰ μὲν ἐσθῆτος καταῤῥήγνυται, καὶ κόνις ἐπὶ τῆ κεφαλῆ πάσοις. καὶ οἱ ζῶντες, οἰκτρότεροι δὲ νεκρῶν. οἱ μὲν, γὰρ καιρὸν καλινδοῦνται πολλάκις, καὶ πᾶς κεφαλὰς δράττουσι πρὸς τὸ ἔδαφος. ὁ δὲ, ἀγήκοεν, καὶ καλὸς, καὶ κατ' ὑπερβολὴν ἐστεφανωμένος, ὑψηλὸς προκειται, καὶ μετεωρος, ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. εἶτ' ἡ μήτηρ, καὶ νὴ Δία ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν ἀνειλίττει, καὶ περιχορεῖς αὐτὸν, ἀνακινοῦσι γὰρ τὸν νέκρον, καὶ καλὸς, ἵνα δ' ἀκμαιότερον ἐπ' αὐτῷ τὸ δρᾶμα ᾖ, φωνὰς ἀλλοκότους, καὶ μυρίας ἀφίησι. ἀνὴρ ἂν ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρίναιτ' ἄν, [1] εἰ λάβοι φωνήν. φησὶ γὰρ ὁ πατὴρ, γλυκερόν τι φθεγγόμενον, καὶ ἀνακτείνων ἀσπάζεται τὸν ἀναμένοντα, τέκνον ἡδύτατον, οὐκ ἦν μοι, καὶ τεθνηκὼς, καὶ ἀνὴρ ἀπηκάθης, μόνον ἐμὲ ἐπὶ τῷ ἄθλιον καταλιπὼν, ἀγάμους, ἀπαιδοτεκνοπάμονας, ἀπρατοδουλοπάμονας, ἀγεωργήσας, οὐκ εἰς γῆρας ἐλθών. ἀκαρῆ δὲ πάλιν, ἀδὴ ἐφαδίσας τέκνον, ἀδ' ἐν συμποσίῳ μὴ τῶν ἡλικιωτῶν μεθυσθήσῃ. ταῦτα γὰρ, καὶ τὰ τοιαῦτα φησὶ, οἰόμενον τὸν νέον δῆθεν μὴ ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐπιθυμεῖν ἐν τῷ τελευτᾶν, ἀδυνάτῳ γὰρ μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί ταῦτα φημί; πόσοι γὰρ ἔπεσον, καὶ πολλακίδας, αἰδὲ, καὶ οἰνοχόους ἐπικατέφαξαν, καὶ ἐσθῆτας, καὶ τὸν ἄλλον κόσμον συνέκαυσαν τῇ κλίνῃ;

per viam algeant, ne-ve à Cerbero nudi conſpiciantur. Accedunt ad hæc mulierum ejulatus, omniumque lachrymæ, pectorum planctus, comæ dilaniatio, genarum cruentatio. Alii veſtem diſcerpunt, & pulverem capiti inſpergunt, adeò ut viventes, ſint mortuo miſerabiles. Nam illi ſæpenumero humi volutantur, capita ſolo allidunt: hic verò decorus ac formoſus, & eximiè coronatus, ſublimis propoſitus eſt, & excelſus, velut ad pompam adornatus. Deinde mater, atque adeò pater, ex mediis cognatis progreſſus, & mortuo circunfuſus (nam finge juvenem aliquem, ac formoſum eſſe propoſitum, quò magis in hunc competat actio fabulæ) abſurdas ac ſtultas voces emittit: ad quas reſponderet mortuus, ſi vocem reciperet. Ait enim pater, flebili quadam voce verbum unumquodque in longum producens, fili jucundiſſime, periiſti mihi, mortuus es, & ante diem præreptus, miſero me relicto ſolo. Non duxiſti uxorem, non genuiſti liberos, non militaſti, non coluiſti agros, ad ſenectam non perveniſti. Non comeſſaberis poſthac, non amabis fili, neque cum æqualibus in compotatione inebriaberis. Hæc atque id genus alia dicit, ratus filium rebus his etiam poſt obitum egere, ac deſiderare quidem, verùm potiri non poſſe. Sed quid hæc loquor? Quot enim ſunt, qui equos ac concubinas, quique pincernas in funere mactarunt, qui veſtem reliquumque mundum concremarunt,

[1] Εἰ λάβοι φωνήν] Suſpenſa oratio uſque in paginam ſequentem ubi ait εἶπον δ' ἂν ἔγωγε αὐτὸν ὁ παῖς. Matcil.

σφλεξεν, ἢ συγκατώρυξεν, ὡς χρησομένοις αὐτῇ, καὶ ἀπολαύσουσιν αὐτῶν κἀκεῖ; ὁδὶ ἂν πεισθείης ὁ παιδίον, ὑπνοῖ πάντα ταῦτα ὁπόσα εἴρηκε, καὶ ἔτι τούτων πλείονα, ἅτε δὴ παιδὸς εἰνεκα τραγῳδεῖν ἔοικεν, εἰδὲ γὰρ οὐκ ἀκουσόμενον, ὥστ' ἂν μείζον ἐμβοήσῃ δὲ στέντωρος, ἔτι μᾶλλον αὐτῷ. φρονεῖν γὰρ ὅτου, καὶ χωνεύσειν ἐκείνου ἦν ἕκαστα τὰ βοᾶς. ἱκανὸς γὰρ δὴ καὶ ἑαυτῷ δεῖται βοᾶν. λοιπὸν δ' ἐστὶ αὐτὸν τὸ παρόντων ἕνεκα ταῦτα λαρεῖν, ἔθ' ὅτι πιτυθήν αὐτῷ ὁ παῖς εἰδότα, ἔθ' ὅτι κεχάρηκε. μᾶλλον γὰρ ὅτι τὸ βίον αὐτὸν ἐξεζέσασα ὁπαδὸς ἐστι. καὶ γὰρ ἂν τῷ ἐξ αὐτοῦ με πύσεσθαι ὡς τι τῶν δεινῶν ἐδυσχέρανεν. εἶπα δ' ἂν ὧν ὡς αὐτὸν ὁ παῖς, ὦ δαιμόνιε μὴν τὸ Αἰακὸν, καὶ τὸ Ἀϊδωνέα ὡς ὀλίγον δεῖ σοι μὴ ὑπερκύψαι, καὶ τὸ πυρίφλεγα παύσαι μαζιᾶζοντα, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κέκραγας; τί δέ μοι πυρίχλης πεφόβησαι; παῦσαι πλόμβῳ τῷ κώμῳ, καὶ τὸ ὀφθαλμὸν ἐξ ἐπιπολῆς ἀμύσσων. τί μοι λοιδορῇ, καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς, καὶ δύσμορον, πολύ σου βελτίω, καὶ μακαριώτερον ζῶντα μέμφομένου; ἢ τί σοι δεινὸν πάσχειν δοκῶ; ἢ διότι μὴ τοιοῦτος γέρων ἐγένομην, οἷος σὺ εἶ, φαλακρὸς μὲν τὴν κεφαλὴν, τὴν δ' ὄψιν ἐρυσιπελατώδη, κυφὸς, καὶ τὰ γόνατα ναυτῶν, καὶ ὅλως, ὥσπερ ἔστι χρόνῳ σαπρὸς, πολλὰς τελακηδέας, καὶ ὀλυμπιάδας ἀπατήσας, καὶ τὰ τελώνια δὴ ταῦτα, δυσπαίσιν ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; ὦ μάκαιρα, τί σοι χρηστὸν εἶναι δοκεῖ τὸ βίον, ἃ μηκέτι μεθέξομαι; ἢ τὰς πότους ἑρπὰς δηλονότι, ἢ τὰ δεῖπνα, καὶ ἑνθήτια, καὶ ἀφροδίσια, καὶ δέδιας μὴ τούτων ἐνδεὴς γένωμαι; δόκα σαυτοῦ ὅτι τὸ μὴ ὀψίω, πολὺ κάλλιον ἢ πιεῖν, καὶ τὸ μὴ πεινῶ, ἢ φαρunt, aut cum cadavere ſepelierunt, perinde quaſi iis illic ſint uſuri, & apud inferos fruituri? At ſenex iſte luctum agens, hæc omnia quæ dixit, atque his etiam plura, neque filii cauſa tragicè jactare videtur, ut quem ſciat non auditurum, etiamſi Stentorem clamore vincat: neque rurſum ſua ipſius gratia, ut cui ſatis erat cogitare, & cognoſcere, etiam ſine clamore. Nemini enim opus eſt, ut apud ſeſe clamet. Supereſt igitur, ut hæc nugetur ob eos qui adſunt: cùm neſciat, neque quid filio acciderit, neque quò conceſſerit: imò cùm neque ſua ipſius vita, cujuſmodi ſit, perpenderit. Neque enim ceu rem acerbam graviter ferret, illum ex ea demigraſſe. Filius igitur ita huic reſponderit, exorato Æaco, & Plutone, quò liceat tantiſper è ſpecu proferre caput, & patrem inſanientem compeſcere. Homo infœlix, quid clamas? quid mihi moleſtus es? deſine vellicare comam, & vultus lacerare cutem. Cur mihi convitium facis, & miſerum appellas, & infortunatum, qui jam ſim te multò tum melior, tum fœlicior? aut quid acerbi mihi putas accidiſſe, An quia non ſum factus ſenex, qualis tu, capite calvo, facie rugoſa, incurvus, genibus ſegnis, in ſumma totus ætate putris, multis expletis Triacadibus, & Olympiadibus: denique & iſtud, apud teſtes tam multos delirans? O demens, quid tibi videtur in vita boni, quo non poſthac ſimus fruituri? nimirum potationes, cœnas, veſtem, venerea, eoque metuis ne horum penuria peream? Non intelligis, longe bellius eſſe, non ſitire, quàm bibere? non eſurire, quàm

χων, καὶ τὸ μὴ ῥιγοῦν, καὶ ἀμπεχόνης ἀπορεῖν; φέρε τοίνυν ἐπειδὴ ἔοικας ἀγνοεῖν, διδάξομαί σε θρηνεῖν ἀληθέστερον. ἤκει δὲ ἀναλαβὼν ἐξ ὑπαρχῆς, βόα, πένου ἄθλιον, σύκετι δίψησις, σύκετι πεινήσεις, οὐδὲ ῥιγώσεις. οὐχὶ μοι κεκράδαιμον, σὺ φυγὼν τὰς νόσους, καὶ πυρίβιν ἐπ δεδιὼς, καὶ πολέμιον, καὶ τύραννον. σὺ ἔρως σε ἀπάτᾳ, καὶ ἡ σωφροσύνη ἀσκησίψυχε, οὐδὲ σκληρότερον ἐπὶ τούτῳ δῖς ἢ τρὶς τὰ ἀφροδίσια. ὦ τὰ συμφορᾶς. οὐδὲ κεκαφρονηκὼς, χάριν ἡμῶν ἔχεις, οὐδ' ὀχλήσεις ἔσῃ τοῖς νίοις, βλεπόμενος. ἀν τοῦτο λέγῃς ὦ πάτερ σὺκ ἔστι πολὺ ἀληθέστερα, καὶ γελοιότερα σαυτὸν ἐρεῖν; ἀλλὰ τέως μὴ τάδε σε ἀνιᾷ [1] καὶ λέληθεν τὰ παρ' ἡμῶν ζέφος, καὶ τὸ πολὺ σκότος. καὶ τὰ δέδιας μὴ σοι ἀποπνιγῇ [2] κεκλεισμένοις ἐν τῷ μνήματι; χρὴ δὲ σὲ τοῦτο λογίζεσθαι ὅτι τὰ ὀφθαλμῶν λάμπουσιν, ἢ ἐν νὴ Δία καίουσιν μετ' ὀλίγον, εἶτα καῦσαι με δεήσαντα, ἢ σκότος, ἢ φῶς ἀρᾶν δεησόμεθα. καὶ ταῦτα μὲν ἴσως μέτρια. τί δέ με ὁ κυνὸς ὑμῶν ὠφέλησε, καὶ ἡ περὶ τὸ σῶμα αὐτὸ σπουδή, καὶ ἡ τῶν γυναικῶν ἐκείνη τὸ ἡλίου ἀμέτρεια; τί γὰρ ἐκεῖνα ταῦτα; ἢ τί ὑμῖν δυνάμενα τὰ ἄκρατα ἐπισχεῖν; ἢ τί ὠφελεῖτε κεκλαυκέναι αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς. καὶ μέχρι δὲ ἀδὲ δυήσεσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῖς κηδεσμοῖς, καὶ αὐτὰ ὁρᾶτε εἰκῇ, ὡς τὸ μὲν νοσιμώτερον τῶν παρασκευασμάτων, ὁ κρατὴρ ἀλλαβὼν, ἕως εἰς τὸ ὀρυγὸν οἴχεται, quàm edere: non algere, quàm veſtibus abundare? Age igitur, quandoquidem ignarus videris, docebò te lugere veriùs. Itaque redintegrato luctu, clama, fili miſer, non ampliùs ſities, non ampliùs eſuries, non amplius algebis. Periiſti mihi infœlix, qui morbos effugeris, qui febrem jam non timeas, non hoſtem, non tyrannum. Non te cruciabit amor, non pervertet coitus, neque hujus cauſa bis ter-ve per diem rem tuam diſſipabis. O calamitatem! Neque contemnêris factus ſenex, neque moleſtus eris juvenibus, ſi conſpiciaris. Hæc ſi dixeris pater, annon putas te multò veriora, magiſque ridicula dicturum, quàm illa quæ modò? At vide num hoc te malè habeat, quum caliginem, multaſque tenebras quæ ſunt apud nos, cogitas. An metuis ne in monumento ſuffocet incluſus? Verùm in his illud perpendendum eſt, oculis putrefactis, atque adeò exuſtis (ſiquidem me paulò pòſt cremare decreviſtis) nihil opus fore, nec ad tenebras, nec ad lumen aſpiciendum. Atque hæc fortaſſis utcunque ſunt ferenda. Verùm ejulatus ille veſter, quid prodeſt mihi? aut quid planctus pectorum ad tibiæ modos? aut quid mulierum immodica lamentatio? quidve ſaxum coronis ornatum quod ſepulchro imponitur? aut quid valet, quod merum infunditis? Num putatis illud ad nos deſtillaturum, & ad Orcum uſque permeaturum? Nam de parentalibus, ipſi quoque ni fallor, videtis quod ex apparatu potiſſimum ad nos redire debuerat, id fumo correptum, ſurſum in cœlum abire,

1 Καὶ διανοῇ τὰ παρ' ἡμῖν ζέφος] Ὅπη διανοῇ τ. π. ἡ. ζ. Marcil.

2 Κατακλεισθεὶς ἐν τῷ μνήματι] Ἐν ὑπομνήματι, *in ſuperpoſito monimento.* Idem.

του, μηδέν τι ἡμῖν ὀνήσας τὰς πότου. τὸ δ' ἡμεταλειπόμενον, ἡ κόπις, ἀχρεῖον, σαθρὸς εἶναι τὴν ἀποδύν ἡμᾶς σιτίοις πιστεύσαντα. ἔχοντος ἄπορον, ἀδὲ ἄκαρπον ἡ δὴ Πλούτωνος χώρα, ἀφ' ἐπιλείποι ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος, ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ σιτία μεταπεμψώμεθα. ὥστε μοι νὴ τὴν Τισιφόνην, πάλαι δὴ ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε, καὶ ἐλέγετε, παμμέγεθες ἐπῆδε ἀναπεπταμένη. διεκώλυεν δ' ἡ ὀδύνη, καὶ τὰ ἔργα, οἷς μου τὰς σαγήνας ἀπεστρίγγατε. ὡς ἄρα μου εἱπόντος, τάλαν ἀνάτειον κρέμνυσε. πρὸς Διὸς δ', ἂν λέγῃ ταῦτα ὁ νεκρὸς ἐπιστραφείς, ἀνακλίνας αὐτὸν ἐπ' ἀγκώνος, οὐκ ἂν οἰώμεθα δικαίως ἂν αὐτὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὅμως οἱ μάταιοι ἐ βοῶσι. καὶ μεταπεπλάσμενοί τινα ἡλίων σοφιστήν, πολλὰς συμπεπλεγμένα παλαιὰς συμφορὰς, τούτῳ συναγωνιεῖ, καὶ χορηγὸν τ' ἀνοίας καλαχρῶνται, ὁπόσοι ἂν σκίνος ἐξάρχῃ, πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. καὶ μέχρι μὲν ἡλίων, ὁ αὐτὸς ἅπασι νόμος τ' ἀβελτηρίας. τὸ δ' ἀπὸ τούτων. διελόμενοι κατ' ἔθνη τὰς ταφὰς, ὁ μὲν Ἕλλην, ἔκαυσεν. ὁδὲ πέρσης, ἔθαψεν. [1] ὁ δ' ἰνδὸς, ὑάλῳ περιχρίει. ὁ δὲ σκύθης, κατεσθίει. πεφυκὼς δ' ὁ αἰγύπτιος. ὅτου μέντοι, λέγω δ' ἰδίων, ξηράνας τ' νεκρὸν, σωθεῖσαν, καὶ συμπότην ἐποιήσατο. πολλάκις δ' ἐν διομβρίᾳ χρημάτων ἀνδρὶ αἰγυπτίῳ, ἴλυσι τὴν ἀπορίαν, ἐπέχυσεν ἢ ὁ ἀδελφὸς, ἢ ὁ πατὴρ

abire, neque quicquam juvare nos qui in inferis degimus. Porrò quod supereſt, pulvis eſt inutilis, niſi creditis nos cinere veſci. Non eſt uſque adeò ſterile, & infrugiferum Plutonis regnum: neque nos deſtituit aſphodelus, ut à vobis cibos huc deportemus. Itaque per Tiſiphonem juro, jamdiu mihi ſubibat, ea quæ faciebatis, & dicebatis, cachinno excipere: ſed prohibebat linteum ac lanæ, quibus mihi fauces obligaſtis. Atque ita profato mors ultima lumina clauſit. At per Iovem, ſi mortuus hæc dicat reverſus, in cubitum reclinatus, annon rectiſſimè dixiſſe videbitur? Attamen hi ſtolidi vociferantur, & accerſito lamentorum artifice, qui multas calamitates in unum congerat, hoc adjutore, & chorago amentiæ utuntur, ubicunque cœperit ille, ipſi ad melos ejulatu reſpondentes. Verùm quantum ad lamentationes attinet, omnibus eadem eſt ineptiendi conſuetudo. At deinceps ſepulturæ rationem in varios dividunt modos. Nam [1] Græcus exurit, [2] Perſa defodit, [3] Indus adipe ſuillo oblinit, Scytha devorat, condit Ægyptius. Atque hic quidem (rem à me viſam narro) deſiccatum cadaver, convivam & compotorem adhibet. Fit autem frequenter, ut Ægyptium aliquem indigentem pecunia, liberet egeſtate oppigneratus in tem-

1 *Græcus exurit*] Homer. in funere Patrocli docet Græcos cadavera combuſiſſe. *Cogn.*

2 *Perſa defodit*] Perſas cera circumlitos mortuos condire ſolitos ſcribit. Cic. quod & Aſiniis attribuitur Strabo etiam, ſola, inquit, ſepeliunt corpora Perſæ cera oblinentes. *Idem.*

3 *Indus adipe ſuillo*] Inungebant cadavera, pollinctores & libitinarii, quæ in pyra mox cremarent. Virg. *Idem.*

1 Ἐμ-

χρόνῳ τὸ καιρόν. χρόνος μὲν γὰρ, καὶ τυμβοι, καὶ στῆλαι, καὶ ἐπιγράμματα, πρὸς ὀλίγον λήθην εἰσὶ, πῶς δ' οὐ γέλοιον, καὶ παιδιαῖς ὁμοιότατον; καίτοι δ' ἀγῶνας ἔνιοι διέθεσαν, καὶ λόγους ἐπιτάφιους εἶπον ἐπὶ τῷ μνήματι, ὥσπερ συναγορεύοντες, καὶ μαρτυροῦντες, τοῖς κάτω δικασταῖς τῷ νεκρῷ. ἐπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ γέλοιότατον. καὶ παρεῖσιν οἱ τεθνηκότες, καὶ τοῖς γονεῦσι παραμυθοῦνται καὶ παρακαλοῦσι, καὶ πείθουσι γάστρωθῆναι ὡς εἰκὸς ἀνθρώπους μὲν Δία, ὑπὲρ αὐτοὺς ἀπηγωνιακότας, ἀλλ' ἤδη τρεῖς ὅλους λιμοῦ τελοῦντας ἕξεις ἡμέρας ἀπηυδηκότας. καὶ μέχρι μὲν τούτου ὧν ἕνεκα, ὀδυρόμεθα, ἔστιν ἀναπαύσασθαι τοὺς δ' νεκροὺς ἐάσαι θρήνους. εἰ δὲ καὶ παρὰ πᾶσι κλαίειν διέγνωκας, αὐτῷ τι τούτῳ ἕνεκα χρὴ μὴ λήξαι θρηνοῦντα, ἵνα καὶ ἀθρόως πρὸς ἓν πένθος τὸ μέγα θῇς. τό τε δὴ τό τι πρὸς ἅπασιν ῥαψῳδοῦνται δύο ἔπη Ὁμήρου φέρε. καί μοι τὸ πρῶτον Νιόβη ἐμνήσθη σὶ τεῦ. καὶ, Γασίῃ δ' ἔπος ἐπὶ νίκην πεπίθοντο Ἀχαιοί. οἱ δὲ, ἀπέβαντο μὲν, αἰσχυνόμενοι δὲ τὰ σφῶν, καὶ θρηνοῦντες, εἰ φανεῖντο μὴ τῷ τελευτῷ δ' φιλτάτῳ τοῖς ἀνθρωπίνοις παθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα, καὶ πολὺ τούτων γελοιότερα εὕροι τις ἂν ἐπιτηδῶν τὸ τοῖς πένθεσι μεγαίρειν, ἢ τὸ τοῖς πολλοῖς τὸ μέγιστον τῶν κακῶν δ' θάνατον οἴεσθαι.

tempore vel frater: vel pater. Nam tumuli, pyramides, columnæ, tituli, ad breve tempus duratura? an non ſupervacanea, & ludicris ſimillima? Sunt verò qui ludos quoque inſtituerunt, ac funebres orationes ad ſepulchrum habuerunt, tanquam patrocinantes, ac teſtimonium mortuo perhibentes apud judices Infernos. Præter hæc omnia, eſt exequialis cœna. Hic adſunt neceſſarii, qui defuncti parentes conſolantur, ſuadentque uti cibum capiant, quanquam non illibenter per Iovem ad id compelluntur illi, quippe perpetuum jam triduum enecti fame. Et quò uſque quæſo flebimus? ſine quieſcant defuncti manes. Quod ſi tibi deliberatum eſt omnino flere, vel ob hoc ipſum cibus eſt capiendus, quò tanto luctui par eſſe poſſis. Tum denique, tum ab omnibus duo verſus Homerici recitantur:

Namque cibi meminit Niobe formoſa capillis.

Item:

Non lugere ſinit defunctum venter Achivos.

At capiunt quidem illi, ſed initio pudibundi, verenteſque ne poſt chariſſimorum obitum videantur adhuc affectibus humanis obtemperare. Hæc, atque his longe magis ridicula reperiet, quiſquis obſervarit ea quæ fiunt in luctu: propterea quòd vulgò exiſtiment, mortem ſummum eſſe malum.

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

RHETORVM PRÆCEPTOR.

ARGVMENTVM.

Oratio didascalica est. Duas vias ad eloquentiam adolescenti prascribit: priorem quidem asperam & prolongam, sed veram & rectam, quam etiam ad virtutem parandam ingredi opus est: alteram brevem ac facilem, sed quæ ad improbitatem perducat: quam ironica quadam epitrope obeundam adolescenti proponit. Scilicet alludit ad suorum temporum mores, quibus ut quisque indoctissimus & impudentissimus erat, ita pro præclaro habebatur. Vtrique autem viæ doctorem addit, & fingit.

Ἐρωτᾷς ὦ μειράκιον ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιο, καὶ τὸ σεμνότατον τοῦτο, καὶ πάνημον ὄνομα, σοφιστὴς αὐτὸς εἶναί δόξῃς. ἀξιοῖς γὰρ εἶναί σοι φῆς, εἰ μὲ τοιαύτην τινὰ τὴν δύναμιν ἐπιδείξαιμι τοῦ λόγου, ὡς ἄμαχον εἶναι, καὶ ἀνυπόστατον, καὶ ἀνυμάχητον πρὸς ἅπαντων, καὶ ἀπόβλεπτον, θεατὸν δὲ σοι καὶ ἀκουστὸν τοῖς Ἕλλησι δοκεῖν. καὶ δὴ τὰς ἐπὶ τοῦτο ἀγούσας ὁδοὺς, αὐλιάς πού εἰσιν ἐπίλυπες καὶ μακραί. ἀλλὰ ἁδίως φθόνῳ ὦ παῖ. καὶ μάλιστα ὁπότε νέῳ τινὶ τὰς αὐτὰς ἄν, ὁρμῇ μιᾷ τε ἀρίστων, καὶ εἰδὼς ὅτι ἂν τοῦτο ἐπιτελέσαιτο, ἱερόν τι χρῆμα τὴν συμβουλὴν δοίην, καὶ ἐπαγγέλλω νῦν σὺ τοῦτο αἰτίαν ἐπιστήσῃ. ὥστε ἄκουε τὰ ἐπ' ἐμοί. καὶ πάνυ θαῤῥῶν, ὡς μάλιστα δεινὸς ἀνὴρ ἔσῃ γνῶναί τι τὰ δέοντα, καὶ ἐρωτῶσά σε αὐτὰ, ἵνα τοῦτο ἐπιτελήσῃς αὐτὸς ἐμβάλλειν, οἷς ἂν ἀκούσῃς παρ' ἐμοῦ, καὶ φιλοπόνως αὐτὰ

Sciscitaris adolescens, quo pacto Rhetor evadere, & venustissimum illud, vulgoque celebratum nomen, Sophista ipse censeri possis. Vitalem enim tibi vitam fore negas, ni talem quandam in dicendo vim assequaris, qua sis inexpugnabilis, & invictus, omnibusque admirandus, & suspiciendus, & celeberrimo nomine apud Græcos dignus videare. Ideo vias eò perducentes, quænam tandem sint, addiscere cupis. Quod non invideo, adolescens: in primis cùm tu ætate juvenili, rerum optimarum cupidus, nescius unde has comparares, consilium quæ res est sacra, petiturus me adiisti. Audi igitur quantum utique in me situm est, atque admodum bono animo, quò facultatem summam adipiscaris, & quæ sint necessaria cognoscendi, eaque eloquendi, si posthac iis quæ ex me audieris, acquiescere volueris, eaque assiduo labore

1 Ἐρωτᾷς] Scriptus videtur dialogus in Iulium Pollucem cujus exstat onomasticum. Hinc illud fere in fine hujus dialogi: ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς ἑ Λάδας, &c. Sic infra dialogus φιλοψευδὴς, in Polyeuctum Sophistam. *Marcil.*

μελήσῃ σε, καὶ σφόδρα μικρὸν τοῦ ἱδρῶτος, ἐξ ἂν ἀφίκῃ σὺν τῷ τέρματι. τὰ μὲν οὖν ἡδέματα, ὀλίγα καὶ μικρὰ, καὶ ἐπιλήσιμα διόλλυται· ἀλλὰ ἐφ' οἷς ἐστὶ πονῆσαι πολλὰ, καὶ ἀχθεσθῆναι, καὶ πᾶν ὑπομεῖναι ἄξιον. ἐκεῖνοι γὰρ ὑπόσοι τῶν μηδὲν ὄντες, ἐνδοξοι, καὶ πλούσιοι, καὶ νὴ Δία δικαίως ἔδοξαν λέγειν τὰ λόγου. ὅμως δὲ, μὴ δείδιθι, μὴ δὲ πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐλπιζομένων ἀπόνοιαν πρᾶξις, μυρίους τινὰς τοὺς πόνους ὑποπτήσειν οἰηθείς. ὁ γάρ σε περιμένει τόπος, ἡδὺς ὕπνιος, καὶ ἱδρῶτος μισθὸν ἡμῖν μὲ ἄξομεν, ὡς οὐ μέσης αὐτῆς ἀναπνοὴν κομιούμενος. ἐπὶ ἡδὺν ἂν διεφέροιμι τὸν ἄνδρα, ἐπὶ τὸν σοφὸν ἐκεῖνον ὑγιάντην, κρεκτὸν, καὶ ἀνάπτην, καὶ καμπτῆρα, καὶ ὡς τὸ πολὺ ἀπιγνωσμόλιν. ἀλλὰ τόγε παρ' ἡμῶν ἐξαίρεθον τὸ συμβουλῆς; τοῦτό ἐστι, ὅτι ἡδίστην πᾶσαν, καὶ ἐπιθυμωτάτην ἐπιλαθοῦ, καὶ κρατίστη τῇ ὑπαπλάκι, καὶ τρυφῇ, ἀλλὰ λειμῶνα διαβῆναι, καὶ σκιᾶς ἀναπαῦσαι, χαλῇ, καὶ βάδην ἀνιόντα, ἀνιδρωτὶ ἐπιφέρῃ τῇ ἄκρᾳ, καὶ ἀκροάσεις ἀνημένον. [1] καὶ νὴ Δία διαχύσῃ κραταιπάθῳ, ἵππους, ὑπόσοι τῶν ἱππέων ἱππεύσαντες ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τὸ ἀνόδου. ἔτι δὲ δυσβάστατον, καὶ ὀλισθηρῶν τὸ κρημνῶν μόλις ἀνέρποντες, δακτυλιοβρόχοις ἐπὶ κεφαλὴν οἴοτε, καὶ πολλὰ τραύματα λαμβάνοντες ἐκ τῶν πέτρας. σὺ δὲ πρὸ πολλοῦ ἄνω ἑστῶσαν βῆθι, διδασκόμενος ἔσῃ, ἄπαντα ἐν βραχεῖ

bore exercere, & alacriter viam capessere, dum ad metam perveneris. Cæterùm rem non exiguam captas, quæ non mediocri studio indiget, sed pro qua multos labores, multasque vigilias subire, ac quidvis sustinere convenit. Considera igitur quam multi qui antè nullius erant pretii, ob dicendi facultatem clari, divites, ac per Iovem nobilissimi visi sint. Atqui ne timeas, neque ob speratorum magnitudinem desperes, ratus infinitos labores tibi perferendos. Non enim te per asperam, neque per arduam, ac sudoris plenam viam ducemus, ut ex media fessus regrediaris: siquidem nihil ab aliis differremus, qui per consuetam illam deducunt, longam, acclivem, laboriosam, atque ut plurimum desperatam. Sed nostri consilii præcipuum hoc est, ut per jucundissimam pariter, & compendiosissimam facilemque ac declivem viam, cum multa animi voluptate, deliciisque per florida prata, exquisitamque umbram, quieto, placidoque gressu conscendens, absque sudore summo insistas vertici, & veneris indefessus, ac per Iovem, epuleris discumbens, ac illos qui per aliam incedunt viam in ascensu clivo ab edito despicias, adhuc per confragosa, & lubrica præcipitia, vix surrepentes, ac nonnunquam in caput devolutos, multaque vulnera cautium asperitate accipientes. Tu verò multò antè in summo coronatus, fœlicissimus eris, brevi

1 Καὶ νὴ Δί' διαχύσῃ κατακαίρθῳ ἵππους, ὑπόσοι] Καὶ νὴ Δί' διαχύσῃ κατακαίρθῳ ἵππους, ὑπόσοι, &c. ἵππου ut ἵππομος, ἱππότης, ἵππος, & id genus alia. Sic paucis interjectis μονοτυχὶ καὶ δύδιον λαβών. Et infra ἵππωτὶ. Marcil.

ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ ἐν Ἅιδου ἡ ῥητορικὴ μόνον οὐκ οἶδα λαβών. ἡ μὲν δὴ ὑπόσχεσις, ὥσπερ μεγάλη. ἀλλὰ πρὸς φιλίαν Διὸς μὴ ἀπιστήσῃς, εἰ ῥᾴστά τι ἄμφω, καὶ ἡδίστά σοι ταῦτα ἐπιδείξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίοδον μὲν ὀλίγα φύλλα τῆς Ἑλικῶνος λαβόν, αὐθημερὸν μάλα ποιητὴν ἐκ ποιμένος κατέστη, καὶ ἤδει θεῶν, καὶ ἡρώων γένη, καὶ τοκῆας, καὶ μύθους ἐνόμιζον, ῥήτορα δέ, ὃς πολὺ ἐνέρθε τῆς ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐστὶν, ἐκ βραχέος καταγηρᾶναι ἀδυνάτου εἶναι τις ἐκφοβεῖ καὶ τοῦτο τὸ χρῆμα οἴεται; ὡς ἔγωγε καὶ διηγήσασθαί σοι βούλομαι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν, δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένην, καὶ τοῦ ἀκούσαντος ἀνόνητον. ἦρχε μὲν γὰρ ἤδη Ἀλέξανδρος Περσῶν, μετὰ τὴν ἐν Ἀρβήλοις μάχην, Δαρεῖον καθηρηκώς. ἔδει δὲ παντάχοσε τῆς ἀρχῆς ἀφεῖναι τοὺς γραμματοφόρους, τὰ ἐπιτάγματα τοῦ Ἀλεξάνδρου κομίζοντας. ἐκ Περσῶν δὲ πρὸς ἐς Αἴγυπτον ἐκέλευε ἡ ὁδός. ἐκπεπλεύκασι γὰρ ἤδη τὰ ἄρη. ἔστι δὲ ἀφ' ἑσπέρας Βαβυλωνίας, εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν. ἔστι ἐρήμου πολλὴν ἐλάσασθαι, ἀφικέσθαι ποτὲ μόλις ἐς Αἴγυπτον, ἔτεσι μηκίστοις ἀνδρὶ δύζήνῳ γενομένοις τούτοις ἀφυύσασθαι. ἦλθεν δὴ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοῦτο. διότι Αἰγυπτίων τι ἐφρόνησεν ἀκύρων, ὧν ἐκ μαλακίαν ἐκπέμπειν τοῖς στρατιώταις τὰ δοκοῦντα οἱ αὐτοῦ. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος ἐγὼ σοι ἔφη ὦ βασιλεῦ ὑπισχνοῦμαι δείξειν ὁδὸν, ἣ πολλὴν ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. εἰ γάρ τις ὑπερβαίη τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίη δ' ἂν τελευταῖος, ῥᾳδίκα μάλα ἐν Αἰγύπτῳ ἐστὶ ἔσι. καὶ ἔχει ὕπω. πολὺν

brevi universa quæ à Rhetorica promanant bona, propemodum dormiendo consequutus. Hæc utique promissio est admodùm magna: verùm per Jovem amicitiæ præsidem, ne diffidas, si facillimè pariter, & jucundissimè hæc tibi nos demonstraturos affirmamus. Si enim Hesiodus cùm pauca ex Helicone folia accepisset, protinus ex pastore poëta evasit, & numine Musarum afflatus, Deorum & Heroum genus decantavit, an Rhetorem, qui est multo infra poëtices magniloquentiam, brevi evadere erit impossibile, ei qui compendiosissimam viam didicerit? Itaque ego tibi narrare volo Sidonii cujusdam mercatoris consilium, quod ob incredulitatem imperfectum, ac audienti inutile remansit. Imperabat jam Persis Alexander, cùm pugna Arbelis commissa Darium profligasset: ac oportebat undique per imperium tabellarios disponere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat verò ex Persis longissima in Ægyptum via: siquidem montes circumire oportebat, hinc per Babyloniam in Arabiam venire, tandem peragratis longis desertis vix tandem in Ægyptum pervenire. Quod viginti longissimarum stativarum iter homo expeditus vigesimo die confecisset. Id ægrè ferebat Alexander, quoniam audiebat Ægyptios nonnihil tumultuari, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda viderentur, Satrapis celeriter significaret. Tum mercator Sidonius, Ego rex, inquit, viam haud longam ex Persis in Ægyptum, me tibi ostensurum polliceor. Etenim siquis hos montes superarit, superarit autem triduo, confestim in Ægypto erit. Et sic se res habebat: verùm Ale-

ὄχα Ἀλέξανδρῳ, σὺ ἐπίστευσον, ἀλλὰ χρῆμα εἶναι τὸ ἐμπορον ᾠήθη. ἔστω τοίνυν καὶ παρὰ σοὶ τοιοῦτος ἄπιστος ἐκεῖνος ἐδόκει τοῖς πολλοῖς. ἀλλὰ μὴ σύγε πάθῃς τὸ αὐτό. εἴσῃ γὰρ ταχέως ὡς οὐδέν σε κωλύσει ῥητορα ἀκριβῆ ὄντα μιᾶς ἁπάσης ἡμέρας, ὑπερπηδῆσαι τὸ ὄρος ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. ἐθέλω δέ σοι φράσαι τὸν ἄπιστον ὃν ἐγὼ Κίβητα ἐκάλουν, εἰκόνα χαλκῆν ἀκριβῆ τοῦ λόγου, ἐκπρέπειαν ἐπιδεῖξαι τῶν ὁδῶν. δύο γάρ ἐστον, αἳ φέρουσι τὸν ῥητορικὸν ἄγαλμα. ἃς ἐρᾷς μετρίως μοι δοκεῖς. καὶ δῆπου, ἐμοὶ, εἰ ὑψηλὰ καθήσθω, πάνυ καλὰ, καὶ εὐσεβόντων, τὰ δ' Ἀμαλθείας κέρατ' ἔχοντα ἐν τῇ δεξιᾷ, παντοίοις καρποῖς ὑπερβρύοντα. ἐν δεξιᾷ δέ, μοι δοκεῖ τὰ πλεῖστον παρισῶντα ὁρᾶν, χρυσᾶν ὅλον ὄντα, καὶ ἐπέρωτα. καὶ ἡ δόξα δ', καὶ ἡ ἰσχὺς παρίσασιν, ἐὰν οἱ παῖδες ὦσι παῦσαι αὐτὸν, ἅμα μικροῖς ἐοικότες, πολλοὶ ἀπαρτάζοντες περιπλεκόμενοι ὁπόσοι, εἴ πῃ τὸ Νείλου εἶδος γεγραμμένον. αὐτὸν μὲν, κείμενον ἐπὶ κροκοδείλῳ τινὸς, ἢ ἱππον πλάσαι, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν ἐν αὐτῷ. μικροὶ δέ τινα παιδία παρ' αὐτὸν παίζοντα. ἡλικίας αὐτῶν οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι. τοιοῦτοι δὲ περὶ τὸν ῥητορικὸν οἱ ἔπαινοι.

Alexander non credidit: ſed deceptorem eſſe mercatorem exiſtimavit. Ita quam plurimis promiſſiones admirandæ incredibiles videntur. Sed cave idem tibi accidat. Etenim experientia cognoſces, quòd nihil prohibebit te Rhetorem cenſeri, uno neque integro die, montem ex Perſis in Ægyptum tranſgreſſum. Cæterùm volo tibi, quemadmodum [1] Cebes ille, primùm imaginem ſermone deſcribere, qua viam utramque oſtendam (Etenim duæ ſunt, quæ ad Rhetoricam perducunt) quam non mediocriter amare mihi videris. Illa itaque in eminenti ſolio ſedet: admodum formoſa, & aſpectu eleganti, dextra tenens [2] Amaltheæ cornu fructibus ſcatens omnifariis. In altera verò puta te Divitias videre adſtantes, prorſus aureas, & amabiles. Adſint etiam Gloria & Potentia: circum ipſam verò laudes permultæ, parvis amoribus ſimiles involvantur volitantes undique inſtar Nili, ſi aliquando depictum illum vidiſti, crocodilo alicui, vel equo fluviatili inſidentem, ſicuti in eo plerique depingunt: parvos autem puerulos, quos Ægyptii Peches vocant, circum ipſum luſitantes: tales & circum Rhetoricam laudes. Tu verò

1. *Cebes ille*] Cebes Thebanus Philoſophus fuit diſcipulus Socratis, quem ſcripſiſſe dialogos tres, qui inſcribuntur Πίναξ, φρενικὸς πίναξ Autores ſunt Laert. lib. 2. & Suid. ſed præter πίνακα nihil extat. *Cogn.*

2. *Amaltheæ cornu*] Rhea Iovem enixa, metu patris infantem in Creta occuluit, nutriendum à duabus nymphis, Adraſtea & Iſida Meliſſei filiabus, hæ nutricaverunt illum capræ cujuſdam lacte, cujus nomen fuerat Amalthea, eam capram Iuppiter jam adultus in ſydera retulit, vocaturque à Græcis αἴξ δεκανὸς, hujus alterum cornu nymphis muticibus dedit videlicet officii præmium, hanc adjiciens facultatem, ut quidquid optaſſent, id illis ex eo ſuppullularet, hinc adagium ἀμαλθείας κέρας. Idem.

3. Πήχεις] Amores dicti πήχεις à ſtatura. Philoſtrat. tabula Nili περὶ τοῦ Νείλου οἱ πήχεις ἀθύρουσι, παιδία ξύμμετρα τὸ ὄνομα. Bourd.

σοῦ δὴ σὺ ὁ ἐραστὴς, ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ὁπωσχιοῦν ἤδιστος ἐπὶ τὸ ἄκρον, ὡς γαμήσοιμί σε αὐτῷ ἀνελθὼν, καὶ πάντα σκεῦα ἔχοις, τὸ πλοῦτον, τὴν δόξαν, τὰς ἐπαίνους. νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίγνεται τῶν γαμουμένων. εἶτα ἐπειδὰν πλησίασῃς τῷ ὄρει, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπογιγνώσκεις τὴν ὁδὸν, καὶ τὸ πρᾶγμα ἄμοιρόν σοι εἶναι δοκεῖ, οἵαν ἡ Ἄορνος ἐφάνη τοῖς Μακεδόσιν, ἀπόκρυφον αὐτὴν ἀπάντων χάλπην ἰδοῦσιν; ἀπρόσιτον μὲν ὀρνίοις ὑπερπτῆναι ῥᾳδίαν, Διονύσῳ πιὸς, ἢ Ἡρακλέης εἰ μέλλοι καθαιρήσεσθαι δυσμόλυβδον. πλὴν σοί γε δοκεῖ τὸ πρῶτον. εἶτα μετ' ὀλίγον, ὁρᾷς δύο πάθη ὁδοῦ, μᾶλλον δ', ἡ μὲν, ἀτραπός ἐστι στενὴ, καὶ ἀκριβὴς, καὶ τραχεῖα, πολὺ τὸ δίψος ἐμφαίνουσα, καὶ ἱδρῶτα. καὶ ἤδη γὰρ Ἡσίοδος, εὖ μάλα ἐπεδείξας αὐτῷ. ἔστι δὲ ἐμοὶ δῆσαι. ἡ ἑτέρα δ', πλατεῖα, καὶ ἀνθηρὰ, καὶ εὐυδρος, τοιαύτη, οἵαν μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ἵνα μὴ ἓν πανταχοῦ λέγων πολλάκις, ἐπίσχω σε ἤδη βήτορα εἶναι δυμάμμων. πλὴν τό γε τοσοῦτο ἀσθενήσειν μοι δοκῶ, ἐπὶ τὴν μὲν τραχεῖαν ἐκείνην, καὶ ἀνάντης, ἡ πολλὰ ἰχνη τῶν ὁδοιπόρων εἶχεν. εἰ δή που, πάνυ παλαιά. καὶ ἐγὼ καὶ ἐκείνῃ ἄθλιος ἀνῆλθον, τοσοῦτος κομῶν, οἷος ὁρᾷς. ἡ ἑτέρα δ', ἅτε ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀγκύλοι οὐδὲν ἔχουσα, πόρρωθέν μοι ἐφάνη φίλη εἶναι, ὡς οὐδαμοῦ αὐτῆς. ἡ γὰρ ὥρων νέος ἔτι ὢν τὸ βέλτιον. ἀλλὰ τὴν ποιητὴν ἐκείνην ἀληθεύειν ᾤμην, λέγουσαν ὡς τῶν φύσας τὰ ἀγαθά. τόδε γὰρ εἶχον ὅτως. ἀποπλέοντας μὲν ὁρῶ τοὺς πολλοὺς μείζονων ἀξιωμάτων, εὐμοιρίᾳ τῆς αἱρέσεως τῆς

verò amator accedis, desiderans scilicet quàm celerrimè in summum evadere, ut quum ascenderis, eam uxorem ducas, illaque omnia habeas, divitias, gloriam, laudes, lege enim cuncta fiunt mariti. Inde quum appropinquaris monti, initio quidem desperabis, eaque res tibi videbitur, qualis Macedonibus apparuit Aornus, eam undique præruptam conspicantibus, & vix avibus transvolatu facilem: Baccho aliquo, vel Hercule si subruenda foret, indigentem. Et ita initio tibi videbitur. Deinde paulò pòst, duas cernes vias. Vel potiùs, altera est semita angusta, spinosa, aspera, multum sitis ac sudoris præ se ferens: quam jam antea [1] Hesiodus scitè ostendit, ita ut mei nihil indigeas. Altera verò lata est, florida, irrigua, qualem paulò ante dixi: ne eadem sæpius repetens, te qui jam Rhetor esse possès, detineam. Tantùm hoc addendum videtur: nempe asperam illam, & arduam non habere multa viatorum vestigia: sed si aliqua, ea valdè vetusta. Per illam ego miser ascendi, tantum laborans cùm haud necesse esset. Altera verò undique plana, nihilque habens confragosi, mihi non calcata, è longinquo apparuit, qualis sit. Haud enim cùm adhuc juvenis essem, quid optimum foret, cernebam: sed poëtam illum vera loqui existimabam, dicentem, Ex laboribus germinare bona. Illud verò minimè sic se habebat. Multos enim video absque labore in majorem dignitatem evectos, fœlici oratio-

[1] *Hesiodus*] Hesiod. i. ἔργ. ait asperam esse ad virtutem viam, cacumen verò molle, hinc Pythagoræ littera, de qua Virg. *Cogn.*

[1] Ἡσιὸ

λόγων, καὶ ὁδῶν. Ἐπεὶ δ' ἦν εἰς τὴν ἀρχὴν ἀφικόμενος, τὸ εἰδὼς ὅτι διαπρήσεις. καὶ ἤδη δήπου ὑποπτεύω σε τεκμαίρεσθαι. ὡς ὧν ποιήσας ἤδη, μᾶλλον ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον αἰσθήσῃ, καὶ δύσκολα μισήσεις, καὶ γαμήσεις, καὶ διοικήσεις πᾶσι δίξεις, ἐμοὶ σοὶ φράσω. ἱκανὸν γὰρ τὸ ἐμοῦ ἐξαπατῆσαι, καὶ πονῆσαι. σοὶ δ', ἄνισος, καὶ ἀπήρεμα φυσάσῃ πάσῃ, πρὸς ἐπὶ ᾧ Κρόνου. δύσις δὲ σοὶ σοὶ παρπερὸς τις ἀνὴρ, ὑπόπλεως, ἀνδρώδης τὸ βάδισμα, πολλοῦ ἥλιον ἐπὶ ᾧ σώματος δίκνυς, ἀρρενωπὸς τὸ βλέμμα, ἰσχνόφρυς, τὸ τραχὺς σκοίνης εἶναι ἡγεμών, λύρας τρόπις ὁ μέσος δεξιὸν, ὀρθὸς δὲ ἵππος οἱ ἀγχιλαδόμορφος, ὑπόδικνυς τὰ Δημοσθένους ἴχνη, καὶ Πλάτωνος, καὶ ἄλλων τοιῶν, μεγάλα μέν, καὶ ὑπὲρ τὸν νῦν, ἀμαυρὰ δ' ἤδη, καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ ᾧ χρόνου. καὶ φησὶν δίδαξιμιά σε ἔσεσθ, καὶ νόμῳ γαμήσειν τὴν ῥητορικὴν, οἷ ᾧ τύπῳ ὁδεύσεις, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τὸ πλεῖον βαίνοντες. οἱ δ' κἂν μικρόν τι παρβαίνῃς, ἢ ἴξω τὸ δύσις, ἢ ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλίνῃς τῇ βάσῃ, σκιρτήσεσθαί σε τὸ ὀρθὸς ὁδὸν, καὶ ἀγνῶσαι ἐπὶ τὸ γάμου. εἶτα σε κελεύσει ζηλῶν σκοίνης τὰς ἀρχαίας ὁδοὺς, ἴσως παραδιάγνωσθαι τὸ λόγου, καὶ ῥᾴδια μιμεῖσθ, οἷα τὰ τῆ παλαιᾶς ἰσχνότητος ἴσι. Ἡγησίου, καὶ τὰ ἀμφὶ Κρατῆτα, καὶ Νησιώτου, ἀπειροφίλημα, καὶ νευρώδη, καὶ σκληρὰ, καὶ ἀκριβῶς ἀπεπλασμένα ταῖς γραμμαῖς. πόνου δ', καὶ ἀγρυπνίου, καὶ ἀλαλοποσίου, καὶ τὸ ἀλιπαρεῖς, ἀπαλγήσα τούτων, καὶ ἀπαράπλα φήσει. ἀδύνατον γὰρ εἶναι ἄνευ τούτων

tionum & viarum electione. Quum verò ad initium perveneris, probè novi te hæsitaturum. Iamque dubitas ad utram fit vertendum. Quid igitur jam tibi faciendum fit ut facillimè ad summum ascendas, fortunatus evadas, uxorem ducas, & admirabilis omnibus videaris, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptum esse, & laboràsse. Tibi verò nec sata nec culta, tanquam Saturni tempore, omnia proveniant. Confestim igitur accedet ad te, vir quidam robustus, subdurus, gressu virili, multum solis in corpore ostendens, aspectu masculo, vigilans, aspera illius viæ dux, nugas quasdam ineptus narrans, ut se sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, & aliorum quorundam vestigia demonstrans, magna quidem, ac præsentibus majora, sed jam obscura, & pleraque tempore obliterata. Addet te beatum fore, ac lege nupturam tibi Rhetoricam, si per illa incesseris, velut qui super funes gradiuntur: si verò vel tantillum transgrediaris, vel extra rectum tramitem, aut in alteram partem magis inclines incessu, te à recta via, & ad nuptias deducente aberraturum. Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustæ sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, & Nesiotæ, constricta, nervosa, dura, lineisque accuratè producta. Laborem autem, vigilias, aquæ potum, & squalorem, hæc omnia necessaria, & inevitabilia dicet: cùm sine iis viam

1 Ἐπὶ δ' ἦν εἰς τὴν ἀρχὴν] Ἐπὶ δ' ἦν εἰς τ. ἀ. Marcil.

ἀφιῦσιν τῶν ὁδόν. ὁ δ' πάντων ἀναγκαιότατον, ὅτι σοι ὁ τὸν χρόνον παμπολλὸν ὑπογράψει τὸν ὁδοιπορήσεις, ἔτη πολλά, οὐκ ἡμέρας, οὐκ τετρακάδας, ἀλλὰ καὶ ὁλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς ἀσφαλῶς καμεῖν τε ἀκμάσονται, καὶ ἀπαγορεῦσαι, πολλὰ χαίρειν φράσαντα τὴν ἐλπιζομένην εὐδαιμονίαν. πρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲ μισθὸς ὀλίγος ἀναιτίῳ τοιούτων κακῶν. ἀλλὰ σὺν ἂν ἡγήσαιτό σοι, εἰ μὴ μεγάλα πρότερον λάβοι. ὁ μὲν, ταῦτα φήσει, ἀλαζών, καὶ δεξιὸς ὡς ἀληθῶς, καὶ κρανικὸς ἄνθρωπος, νεκρὸν εἰς μίμησιν παλαιὸν ἀναστήσεις, καὶ ἀνορύξειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὡς τι μέγιστον ἀγαθὸν, μαχαιροποιῷ ἢ, ἢ ἄλλον ἀτεχνήτου τινὸς χαμμαλωτοῦ, ζηλῶν ἀξιῶν. καὶ ταῦτα, ὃν εἰρήνη μήτε Φιλίππου ἐπιόντος, μήτε Ἀλεξάνδρου ἐπιστρατεύοντος. ὅτου τὰ ἐκείνων τότε ἐδόκει χρήσιμα, σὺν οἷς οὐδὲν ὁποῖα νῦν καινοτομήσει, ταχέα, καὶ ἀπράγμονα, καὶ εἰς τὸ εὐθὺ καὶ ῥηθορικὴν ὁδός. σὺ δὲ μήτε πείθου, μήτε προσέχειν αὐτῷ, μή σε ἑκατοντάκις ἂν ἀποκλείσῃ τῶν ἀποδεικτῶν, ἢ τὸ πελεκητὸν, προγράψας τοῖς πόνοις ἀποκλείστῃ. ἀλλὰ εἰ πάντως ἐρᾷς, καὶ τάχιστα ἐθέλεις τῇ ῥητορικῇ συνεῖναι, ἀκμάζων ἔτι, ὡς ἐκ παιδὸς ὁμιλεῖν πρὸς αὐτὴν, ἴθι τῷ μὲν δεξιῷ τούτῳ, καὶ πόρρω δὲ μετέλθ' ἀσφαλῶς, μακρὰ χαίρειν λέγε, ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ ἄλλους, ὁ πόσους ἂν ἐξαπατᾷν δυνήσεται ἀνέχειν, καταλιπὼν ἀσθμαίνοντας, καὶ πολλῷ ἱδρῶτι σπουδῆς. πρὸς δὲ τὴν ἑτέραν ἐλθὼν, εὑρήσεις πολλὰς ἐκ ἄλλας. ἐν τούτοις δὲ, καὶ πάνσοφόν τινα, καὶ σεμνὸν ἄνδρα, ἀφεστηλυθρμένον τὸ βάδισμα, ἐπικεκλασμένον τὸν αὐχένα, γυναικεῖον

viam conficere fit impossibile. Et quod omnium molestissimum, longum peregrinationis tempus tibi præscribet, annos multos: non per dies, non per triennia, sed per integras Olympiades numerans: adeò ut hoc audiendo ante laborem defatigeris, animumque despondeas, illa fœlicitate sperata longum valere jussa. Insuper non parvam horum malorum mercedem reposcet: sed neque dux esse incipiet, quin priùs magna dona acceperit. Hic quidem, dicet ista, superbus, & revera priscus, ac ætate desipiens homo, mortuos veteres ad imitationem proponens, & jampridem defossas orationes eruere dignum censens: ac si gladiarii fabri, vel intrepidi grammatistæ filium vellet imitari: idque in pace, neque Philippo ingruente, neque Alexandro imperante. Quo tempore illorum sermones visi sunt utiles, ignorans qualis nunc inventa sit nova, brevis, facilis, rectaque ad Rhetoricam via. Sed tu nec credas, nec attendas ipsi, ne te alicubi acceptum præcipitet, vel demum, priusquam tot labores exhauseris, in senium perducat. Sed si omnino amas, visque brevi cum Rhetorica congredi, adhuc vigens, ita ut ab ipsa redameris, aspero huic homini, & immodicè virili, longum valere dicas, & ascendat ipse, aliosque quotquot poterit decipere sursum ducat, quos anhelantes, & multo sudore perfusos destituat. Quum verò ad alteram viam veneris, complures alios, atque inter hos perquam sapientem, & perpulchrum invenies virum, molli incessu, cervice infracta, vultu effœminato,

voce

τὸ βλέμμα; μειλιχθὲν τὸ φώνημα, μόριον ὑποπλοῦτον, τῷ ἀκροτόμῳ ἄκρον τῷ κεφαλῇ κνάφειον. ὀλίγας μὲ ἴσθι, ὅλας ἢ, καὶ ὑακινθίνας πὰς τερέτας διϐλίζουσαν, παιπάλωσόν τινα Σαρδανάπαλον, ἢ Κίνυραν, ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα, τὸ τῆς τραγῳδίας ἐπίφαυμα ἐκεῖνον ποιητήν. λέγω δ' ὡς δὴ τούτων γνωρίζοις αὐτὸν, μᾶ δῆτα ἥττον ἡσσήσεσθαι χρῆμα, καὶ φίλον Ἀφροδίτῃ, καὶ χαρίεσσι, λελησθαι. καίτοι τί φημι; καὶ εἰ μόνῳ σοὶ ἐπιτυχὼν εἴποιμι τι, τὸ ὑμαρτίλιον ἐκεῖνο ἀνοίξας στόμα, καὶ τῷ γνησίῳ φωνῷ ἀφεὶς, μᾶλλον ἂν ὡς ἐμὲ τὸν ἡμέτερον πᾶς ἴσει, εἰ ἀρώμης κεκρυμμένον ἔδαφος, ἀλλὰ πᾶσιν φύσεως ἄνθος, ἢ ἀμβροσίᾳ τεθραμμένον. τοῦτο τοίνυν ἀσπασάμενος, καὶ ἀγκάλας ποιησάμενος, οὕτως μᾶλλα ῥᾴστως ἄσῃ, καὶ ἀβδέλυκτος ἔσῃ, καὶ ὡς ἀνομοζύγι αὐτὸς, βασιλεὺς ἐν τοῖς λόγοις ἀποκληρωθήσῃ, τὸ πρέπον ἐλαύνων ἑκάστῳ λόγῳ. ἀθυμήσεται γὰρ ἐπιτραλαβὼν τὰ ἀστόμωτα ἡμῶν. μᾶλλον ἢ αὐτὸς οἰκέτην πρὸς σέ. μᾶλλον γὰρ ὑπὲρ τοιούτου ῥήτορος ἐμοὶ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, φαῦλον ὑπηρέτην ἴσως τοιούτου, καὶ πλημμύτην, μᾶ δὲ σωφρονοῦντα πω. ἀκούει τὰ ἄρτια, ὧν ὑπομνήσομαι. φαίη ἂν τις ἐμοὶ πρὸς σὲ ὧδέ πως Ἀγαθωνικῷ ὀπίσω ὑπὸ λοιπὸν τὸ κόμης. καὶ ὑπομιμνήσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο, καὶ ἀπαλὸν, οἷον εἴωθεν, Αὐτὸν δὴ τὸν καμικὴν, ἢ Μαλθακὴν, ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησόμενος τῇ Comicam Thaidem, vel Malthacen, vel Glyceram, blanditia vocis

voce suavi, unguenta spirantem, summo digito caput scalpentem: capillos quidem paucos adhuc, crispos tamen, & hyacinthinos componentem, perquam delicatum Sardanapalum quendam, vel [1] Cinyram, vel [2] Agathonem ipsum lepidum illum tragœdiæ poëtam. Hæc ideo refero ut hinc illum cognoscas, ac vestam divina, Venerique & Gratiis grata, minimè te lateat. Sed cur hæc dico? Etsi ad te nictantem accesserit, & aliquid dixerit, Hymettium illud os aperiens, & consuetam vocem emiserit, quamprimum intelliges eum non esse ex nobis quempiam qui terræ fruges comedimus: sed peregrinum spectrum, rore vel ambrosia enutritum. Itaque si ad istum accesseris, eique te tradideris, protinus Orator eris, etiam admirandus: & ut ipse vocat, rex in orationibus citra laborem evades, orationis moderans quadrigas. Nam te assumptum prima illa docebit. Sed potiùs ipse te alloquatur: siquidem ridiculum est me pro hujusmodi oratore verba facere, malum forsitan, talium tantorumque mimum, ne quem agò heroëm, alicubi lapsus conteram. Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum subridens, ut solet

1 *Cinyram*] Pindar. in Nemæis, & Plat. lib. 2. de leg. meminerunt Cinyræ. Item Suidas in dict. κιθαρῳδός. Cogn.

2 *Agathonem*] Agathonis poëtæ tragici splendidi & liberalis meminit Aristophanes in Thesmophoriis cujus carminum molliciem multis modis deridet. Meminerunt Suid. & Plato. *Idem.*

3 Ἀπασασάμενος ὀπίσω ὑπὸ λοιπὸν τὸ κόμης] Ἀποκασασάμενος ὀ. τ. λ. dimota nempe à fronte in tempora. *Marcil.*

1 Οἷος

σοφιστικὴ δ' φιλόσοφος. ἄρχειν γὰρ τὸ ἀρρενωπὸν, καὶ τὸ πρὸς ἀνδρὸς, καὶ ἐρασμίου ῥητορος. φησὶ δ' ἂν τοῦτο μετρεμάζων ὑπὲρ ἑαυτοῦ, μῶν σε ὁ ἀγαθὸς ὁ Πύθιος ἔπεμψε πρὸς μὲ, ῥητόρων τὸ ἄριστον σοφιστὴν, ὥσπερ ὅτι Χαιρεφῶν ἤρετο αὐτὸν, ἔδειξεν αὐτῷ ὅτις ὢν ὁ σοφώτατος τοῖς τότε; εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ πρὸς καλὸν αὐτὸς ἥκεις ἀκέων ἀπόντων ὑπερεκπεπληγμένος τὰ ἡμίτομα, καὶ ὑμνούντων, καὶ τηλικόνων, καὶ ὑπερπεπτηχότων, αὐτίκα μάλα εἶναι πρός οἷόν τινα δαιμόνιον ἄνδρα ἥξεις. σοφοδοκήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτον ψεύσας, οἷον τῶδε, ἢ τῷδε παραβαλεῖν. ἀλλ' εἴ τις ἢ Τιτυὸς, ἢ Ὦτος, ἢ Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πάνυ φανεῖταί σοι τὸ σῶμα ὑπερφυὲς, καὶ μεγαῖον. ἐπεὶ τὰς γε ἄλλας τοσοῦτον ὑπερφωνῶν φύσεις, ὅσον ἡ σάλπιγξ τὰς αὐλὰς, καὶ οἱ τέττιγες τὰς μελίττας, καὶ αἱ χελιδόνες. ἐπεὶ δὲ ἐμοῦ ῥᾴτωρ αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθαι, καὶ τοῦτο οὐκ ἂν παρ' ἄλλου ῥᾴων μάθοις, ἴσως μόνου δ' καλλίστου μέλημα οἷς ἂν εἴπω, καὶ ζήλωσον. καὶ τοὺς νόμους, οἷς ὧν ἐπιτίθεμαι χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι φύλαττε. μᾶλλον δὲ ἤδη σοι χώρει, μηδὲν ὀκνήσας, μηδὲ δι' ὀλιγωρίαν, εἰ μὴ σοφιστικὸς ἐκεῖνα τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὅσον ἡ ἄκρα σοφιστικὴ τοῖς ἀνοήτοις καὶ μικροῖς μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ ἱδρῶτος. ἔδει γὰρ αὐτῶν δεήσει. ἀλλ' ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν, ἡ παροιμία φησὶν, ἔμβαινε, καὶ μεῖον ἔξεις λόγον τοῦτο, εἰ μὴ ἂν τὸ κοινόπλουτον μὴ δι' ἀμφιεννύμενα ἐθέλῃς. ἄλλο γάρ τι ingredere, nihilo propterea deterior futurus, non si vel communissimum illud, nempe literas scribere nescias. Nam supra hæc omnia aliud

cis imitatus. Nam asperum est virile robur, nec ad mollitiem & blanditias oratoris aptum. Dicet igitur de seipso perquam modestè loquens. Num ô bone, te Pythius ad me misit, Rhetorum præstantissimum appellans, ut Chærephonti olim perquirenti ostendit quisnam ex tum viventibus esset sapientissimus? At si id non est, sed fama commotus venis, quoniam audieris omnes me summopere admirari, celebrare, obstupescere, & revereri, confestim intelliges ad quam divinum virum venias. Expectabis autem te nihil tale visurum, quod cum hoc vel illo compares. Sed veluti aut Tityus aliquis, aut Otus, aut Ephialtes, res omnino supra illos admiranda, & prodigiosa tibi videbor. Siquidem invenies me alios tantum voce antecellere, quantum tuba tibias, & cicadæ apes, & chori eos qui remisse canunt. Postquam verò & ipse Rhetor evadere cupis, idque haud facilè ab alio addiscere potes, solùm ô gloriolæ studium, ea quæ dico, sequere, ac omnia imitare: leges quoque quibus uti te jubeo, diligenter observa. Quin potiùs jam accede nihil cunctatus, nec deterritus, si non fueris iis initiatus, quæ ante Rhetoricam alia præexercitio multo labore, stultis & vanis hominibus ad viam patefaciendam proponit. Nullius enim eorum indigebis, Sed quod inquit paræmia, pedibus illotis

1 Οἷον τῶδε παραλαζεῖν] Παραλαλεῖν. Marcil.
2 Ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν] Erasm Paræmiogr. *Bourd.*
3 Ἄλλο γάρ τι ἀεὶ πάντα ταῦτα ὁμοίως] Παρὰ πάντα, &c. *Marcil.*

1 Τῆς

ἐξὶ πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ. λέξω ἢ σοῦτον μὰ ὁπόσα χρὴ αὐτὸν σοὶ οἰκεῖν ἔχοντα ἥκειν ἐφόδια σοῖς τῶν πορείαν, καὶ ὅπως ἐπισιτισεαῖς, ὡς ἂν τάχιστα ἀφικόμενος διωκήσεις. ἔπειτα δ' αὐτὸς, ἃ μὲν σοιήσει ἐπιδυκνὺς τῇ τῶν ὁδὸν, ἃ δ' ἢ παρελθὼν πρὸ ἥλιον δύσας, ῥᾴθυμός σε ἐκτὸς τῶν πάντως ἀποφανῶ, οἷος αὐτὸς εἰμι, ἀναμφιλέκτως τὸ σοῦτον, ἐ μέσα, ἐ παλδυζίαν τῇ λίαν ἐπιχαιρῶντα ἔχον. νόμιζε τοίνυν τὸ μέγιστον μὲ, τῶν ἀρχῶν εἶναι, ἥμισυ ἐπὶ τούτοις. καὶ ἄλλως ἢ, τόλμαν, καὶ ἀναισχυντίαν. αἰδῶ δ', ἢ ἐπιείκειαν, ἢ μετριότητα, ἢ ἐρυθρίαν, οἵαν ἀπέλιπε. ἀκρίβειαν δ', καὶ ὑπερηφανίαν τῇ σχήματι. ἐκκὰ μὲν ἐ βοὴν ὅτι μεγίστην, ἢ μέλος ἀναίσχυντον, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐμόν. ταῦτα δ' ἀπαίσκια πάντα, ἢ μόνα ἐσὶν ὅτι ἐκεινά. ἢ ἐσθὴς, ἢ, ἔτι δ' ἐυθυδὶς, καὶ λευκὴ, ἔριον [1]τῆ ταραντίνης ἐργασίας, [2]ὡς διαφαίνειαν τὸ σῶμα. ἢ ἡ κρηπὶς ἀττικὴ, καὶ γυναικεῖα τὸ πολυχρόμος. ἢ [3]ἰμβὰς, σικυωνία, πίλοις τοῖς λευκοῖς ἐπιπεπίεσται. ἢ ἀκήλυθοι πολλοὶ, καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲ αὐτὸν χρὴ σωτελεῖν. τὰ δ' ἄλλα, καθ' ἡδονὴν ἀφίεσαν, ὅρᾳ, ἢ ἄκυε. καὶ δή σοι τὰς νόμους δίεμι, οἷς χρώμενός σε, ἢ ῥητορικὴ γνωρεῖ, ἢ ἀφανιεῖται, ἀδὲ λάθρᾳ φήσεται,

aliud quid eſt Rhetor. Primùm autem dicam, quodnam viaticum ad iter conficiendum, tibi ſit domo afferendum venienti, & quomodo parandus victus, quò poſſis illud quàm celerrimè conficere. Deinde ipſe, alia procedenti per viam offendens, alia verò ante ſolis occaſum admonens, oratorem quovis potiorem te efficiam, qualis ipſe ſum, qui fine dubio, primas medias, ultimaſque partes teneo eorum qui ad dicendum animum appellunt. Ergo quod eſt maximum, ignorantiam affer: deinde temeritatem: præterea audaciam, & impudentiam. Pudorem autem, æquitatem, modeſtiam, & verecundiam domi relinque. Nam ſunt inutilia, & huic negotio adverſantur. Quinetiam clamorem altiſſimum, ac cantum inverecundum, meoque ſimilem inceſſum: ſiquidem hæc ſunt perquam neceſſaria, ſolaque interdum ſufficiunt. Veſtis autem ſit venuſta, & candida, Tarentini opificii opus, ut corpus tranſpareat. Crepida verò Attica, & muliebriter multifidia, ſolea Sicyonia, ſocculis albis decorata, pediſſequi multi, libelluſque ſemper. Hæc te conferre oportet. Alia per viam procedendo jam vide, & audi. Nam tibi leges enarrabo, quibus ſi uſus fueris, Rhetorica te cognoſcet, & admittet, non au-

1 Τῆς Ταραντίνης ἐργασίας] Sic in dial. Meretr. Matr. & Muſar. commendat Ταραντινίδιον. Eſt autem Ταραντινίδιον, ὕφασμα διαφανὲς καὶ λεπτὸν ἀφ' Ταραντίνου περιβαλέσθαι τῶν κατασκιαζόντων. Sic ad oram Codicis Memmiani. *Berard.*

2 Ὡς διαφαινειδαι τὸ σῶμα] Dixi de his veſtibus ad illud Petronii,

Palam proſtare nudam in nebula linea? Idem.

3 Ἰμβὰς Σικυωνία] De hoc calceamenti genere, in dialogo Meretr. Dor. & Myrtal. *Idem.*

καὶ σκορακιεῖ, καθάπερ ἀπόλεσόν τινα, καὶ καθάπαξ τῶν ἀπορρήτων. ἀλλὰ χρήμασθαι μὲν τῷ σχήματι ἐπιμελητέον καὶ μάλιστα, καὶ σύμφορα τὰ ἀναβολῆς. ἔπειτα πεντεκαιδεκάτῳ που, ἢ ὑ πλείοσι τῶν εἰκοσιν ἀττικὰ ὀνόματα συλλέξαι ποθέν, καὶ ταῦτα ἀκεραίως συμμελετήσαντα, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τῆς γλώττης ἔχειν τὸ ἀττα, καὶ κάττα, καὶ μᾶν, ἐ ἄμπαλλε, ἐ λῷστε, ἐ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐν ἅπαντι λόγῳ, καθάπερ τι ἡδυσμα ἐπίπαττε αὐτῶν. μελέτω δ' μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν ἀνόμοια τούτοις, [1] καὶ ἀσύμφυλα, ἐ ἀφοδά. ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ, καὶ διαθῆς, κἂν [2] σισύρα τῶν παχειῶν τὸ ἱμάτιον ᾖ. μὴ δ', λαμπρὰ τα, ἐ ξένα ῥήματα, ἐ σπανιάκις ἴσως τῶν παλαιῶν εἰρημένα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, λαβὼν ἐξάνδε, ὡς χρῆσθαι αὐτοῖς ἐπιβαλοῦντα, καθάπερ ἀπόλεσόν τινα, καὶ καθάπαξ τῶν ἀπορρήτων. ἀλλὰ χρήμασθαι μὲν τῷ σχήματι ἐπιμελητέον καὶ μάλιστα, καὶ σύμφορα τὰ ἀναβολῆς. ἔπειτα πεντεκαιδεκάτῳ που, ἢ ὑ πλείοσι τῶν εἰκοσιν ἀττικὰ ὀνόματα συλλέξαι ποθέν, καὶ ταῦτα ἀκεραίως συμμελετήσαντα, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τῆς γλώττης ἔχειν τὸ ἀττα, καὶ κάττα, καὶ μᾶν, ἐ ἄμπαλλε, ἐ λῷστε, ἐ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐν ἅπαντι λόγῳ, καθάπερ τι ἡδυσμα ἐπίπαττε αὐτῶν. μελέτω δ' μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν ἀνόμοια τούτοις, [1] καὶ ἀσύμφυλα, ἐ ἀφοδά. ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ, καὶ διαθῆς, κἂν [2] σισύρα τῶν παχειῶν τὸ ἱμάτιον ᾖ. μὴ δ', λαμπρὰ τα, ἐ ξένα ῥήματα, ἐ σπανιάκις ἴσως τῶν παλαιῶν εἰρημένα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, λαβὼν ἐξάνδε, ὡς χρῆσθαι αὐτοῖς ἐπιβαλοῦντα,

autem aversabitur, odioque prosequetur, tanquam non initiatum, & arcanorum exploratorem. Proinde primò quidem formæ potissimùm & decori vestitus gerenda cura. Deinde quindecim, aut non plura quàm viginti Attica quædam vocabula selecta, diligenterque exercitata, summa in lingua in promptu habe, quædam, deinde, num, quodammodo, optime, atque id genus alia. Et in omni oratione, illa ceu condimentum insperge. Nulla tibi sit aliorum cura, si sint hisce dissimilia, incongrua, & absona. Tantummodo purpura sit pulchra, ac florida, licet pallium ex crassioribus pellibus sit confusum. Deinde ubi obsoleta, & peregrina, raroque ab antiquis usitata verba collegeris, hæc in eos ejaculare, cum quibus

1 Καὶ ἀσύμφυλα, καὶ ἀπῳδά] Lexicographi non ἀσύμφυλον legunt, sed ἀσύφηλον. Proferunt Homeri locum ex Iliade IX. & alterum Lucianı ex libro De historia scribenda. Et quidem apud Homerum etiam Cicero ἀσύφηλον legisse videri potest Tusculana III. in Latina interpretatione illius loci Homerici. Sed verum si amamus, non nauci utraque vox ἀσύμφυλον & ἀσύφηλον. Neque Cicero ἀσύφηλον magis quàm ἀσύφυλον legisse ex illa interpretatione argui potest. Scriptura verò illa ἀσύμφυλον & ἀσύφυλον ex Criticæ gentis deliriationibus orta est, quas apud Etymologistam legere licet. Oratoria vox est ἀσύμφυλον καὶ ἀνάρμοστον, quàm ut nunc est, necessitate carminis ἀσύφυλον, ὁ ἔξω τῆς φύλης αὐτῆς, ἢ ἐκ τῆς φύλης αὐτῆς, qui extra gentem suam, sive extraneus genti suæ, ut nunc ἀσύμφυλα καὶ ἀπῳδὰ, quasi quæ extra gentem suam, atque extra chorum. Et verò etiam Luciani loco illo De historia scribenda, rectius fuerit ἀσύμφυλον καὶ ἀνάρμοστον, quàm ut nunc est, ἀσύφηλον aut ἀσύφυλον, quia ut prænonui ἀσύφυλον non nauci vox, ἀσύφυλον Poëtica. Hesychius tamen, ἀσύφηλον, inquit, ἀδύκιμον, μοχθηρὸν ἄξιον, ἄτιμον. Sed ea omnia etiam rectè interpretamenta vocis ἀσύμφυλον. Etiam illud Iliadis XXIV. ἀλλ' ἔπω σθὶ ἄκοσε κακὸν ἔπος, ἀσὶ ἀσύφηλον, rectiùs legeris ἀσὶ ἀσύφυλον, quasi dicat Helena, verbum erga me quasi extraneam, aut quasi peregrinam, neque gentis ejusdem. Patescet locum ipsum inspectanti. Et illud Iliade IX. ἀσύφηλον μ' ἔρεξε, melius ἀσύφυλον μ' ἔρεξε, *infamem fecit me*, nempe quasi de gente mea ejectum, aut exulem. Vetus itaque scriptura illa fateor ἀσύμφυλον & ἀσύφηλον: sed etiam Saturniæ lemæ veteres sunt. *Marcil.*

2 Σισύρα] Gl. MSS. σισύρα χιτὼν βαρβαρικὸς ἐκ δερμάτων. Rusticorum indumentum, sic Long. lib. 2. σισύρας ἐνδυθέν, penula scortea ex pellibus ovillis consarcinata, de qua Casaubonus ad Apol. Apul. Iunger. ad Long. dicitur etiam σίσυς & σισύρνα Tzetz. ad Lycophron. *Bourd.*

1 Καὶ

ρεζόμενον εἰς τὰς συνουσίας. οὕτω γὰρ σε ὁ λεὼς ὁ πολὺς ἀποβλέψονται, καὶ θαυμάσουσιν ὑπολήψονται, καὶ τὴν παιδείαν ὑπὲρ αὐτὸν, εἰ ἀποτελεγχόμενος μὴ, τὸ ἀποξύσασθαι λέγεις. τὸ δὲ ἡλίῳ ἡρῖσθαι, εἰλληνερεῖσθαι. τὸ δρασεῖαν ἦ, σοῦμμιον. τὸ ὄρθρου ἦ, ἀκροτιφές. εἰώθασι ἦ καὶ οὗτοι πολλὰ κομψὰ, καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα, καὶ ἀνομοβλάστα. τὸ μὲ ἑρμωνεῦσαι δεινὸν, εὔλεξιν κελεῦσαι, τὸ σωφρονεῖν. τὸ ὀρχηστὴν δὲ, χειρόσοφον ἂν σολοικίσῃς ἦ, ἢ βαρβαρίσῃς, ἐν ἕσῃ φάρμακον, ἢ ἀναισχυντία. καὶ σὺ χειρὸν οὐδὲν ὄνομα. ὅστις ὅντινα τινὸς, ὅτε γλυκαμὸν ποτὲ, ἢ πειστὸν, ἢ συγγραφέως. ὃς οὕτω λέγει ἐδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τὴν φωνὴν εἰς τὸ ἀπιθανώτατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ καὶ ἀναγίγνωσκε, τὰ παλαιὰ μὲν μὴ σύγκρινε δὲ εἴ τι ὁ λῆρος Γοργίας, ἢ ὁ ἀκριτόμυθος Δημοσθένης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τὰς τοῦ πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγους, καὶ ὡς φασι παιδικὰς μελέτας, ὡς ἔχῃς ἀπ' ἐκείνων ἐπιτιθυμήσαι καὶ ταμιεύσασθαι τῶν λόγων. ἐκείθεν ἦ καὶ δεῖ λέγειν, καὶ οἱ παρόντες ὑποβάλωσι τινὰς ὑποθέσεις, καὶ ἀφορμὰς τοῦ λόγου, ἅπαντα μὲν ὀκνεῖν ἂν ἦ δυσχερῆ λεχθῆναι, καὶ ἐκφαυλίζεσθαι, ὡς ἀδύνατα ἄλως ἀνθρώπους ποιῆσαι. ἐλομένῳ ἦ, μὴ μελήσῃς, λέγε ὅ, τι ἔτυχεν ἐπί τε ῥῆμα γλώττῃ ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμεληθῇς, ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ ὂν καὶ ἐν πρώτοις, ἐρεῖς τὸ ἡμίσυ τοῦ σοφοῦ. καὶ τὸ δεύτερον, μὴ τοῦτο, καὶ τὸ τρίτον, μετ' ἐκεῖνο. ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐμπεσὸν, πρῶτον λεχθήσεται. καὶ ἐν ὅτῳ τρόπῳ, ἐπὶ τῇ μετὰ πρῶτα μ', ἢ πέμπτῃ. ἐπὶ τῇ πέμπτῃ ἦ, ἢ

bus conversaris: sic enim te vulgus intuebitur, & admirandum putabit, tuamque supra se eruditionem, si ἀποτελεγχόμενος, τὸ ἀποξύσασθαι *abradere*, dicas, & τῷ ἡλίῳ ἡρῖσθαι, *sole uri* εἰλληνερεῖσθαι, & *arrhabonem* σοῦμμιον, & τὸ ὄρθρον *crepusculum* ἀκροτιφές. Nonnunquam etiam tu nova finge, & monstrosa vocabula: ut *interpretandi peritum* εὔλεξιν: & *honestorum prudentem* σοφόν. *saltatorem* autem χειρόσοφον. Quum verò solœcismum, vel barbarismum committes, unum tibi sit remedium, impudentia. Confestimque in promptu sit nomen poëtæ vel scriptoris alicujus, qui neque sit, neque unquam fuerit: à quo sapiente viro, & voce summa absolute claro, probetur hæc loquendi formula. Proinde tu te ne prisca legas, neque quæ nugator Isocrates, vel gratiarum expers Demosthenes, vel Plato frigidus scripta reliquêre: sed orationes eorum qui paulò antè nos fuêre, & quas exercitationes appellant, ut tanquam ex penu depromens, ab iis commeatum mutueris, quo in tempore utaris. Quum verò orandum erit, & qui aderunt, argumentum aliquod, aut dicendi occasionem tibi suggesserint: quæcunque fuerint illa, difficilia dicantur, & vilipendantur, tanquam nihil prorsus his insit virile. Quum verò elegeris argumentum, nihil cures, & dicito quicquid in linguam venerit, eorum nihil solicitus, ut primum, prout est primum debito proferas tempore: deinde secundum, postea tertium. Verùm quicquid primum inciderit, primum dicatur: & sin ita evenerit, ocrea capiti, tibia galeæ adaptetur.

Præ-

ηθρυς. πλὴν ἀλλ' ἔπειγε, καὶ σύνειρε, καὶ μὴ σιώπα μόνον. κἂν περὶ ὑβρεσῶν τινων; ἢ μοιχῶν λέγῃς. Ἀθήνησι, τὰ εἰς Ἰνδοὺς, καὶ τὰ εἰς Ἐκβατάνους λεχθῆναι. ἐπὶ πᾶσι γὰρ, ὁ Μαραθὼν, καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν οὐδὲν ἂν τι ἄνευ ἡμῶν γένοιτο. καὶ ἀεὶ ὁ Ἄθως πλεῖσθαι, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζοδρομεῖσθαι, καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν περσικῶν βελῶν σκιασθῆναι, καὶ Ξέρξης φεύγειν, καὶ ὁ Λεωνίδας θαυμαζέσθαι, καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα ἀνεκγινωσκέσθαι. καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλαταιαὶ, πολλὰ ταῦτα, καὶ πυκνά. καὶ ἐπίπαν εἰ σὺ ὀνόματα ἐπιπολάζειν, καὶ ἐπαοιδεῖν. καὶ σωστέον τὸ ἄσμα, καὶ τὸ δρᾶμα, κἂν μυδάσῃ αὐτῶν δέῃ. καλὰ γάρ ἐστι καὶ εἰκῇ λεγόμενα. ὦ δὲ ποτὲ καὶ ἄσυχος εἶναι δοκῇ, πάντα ἀθέσθαι, καὶ μέλος γενέσθαι. κἂν ποτὲ λάθρᾳ τοὺς πεπαιδευμένους ᾄδητε, τὰς ἄνδρας τὰς δικαστὰς ὀνομάσας ἐμμελῶς, ἐπιπληκτικὴν εἶναι τὴν ἁρμονίαν. τὸ δ' οἴμοι τῶν κακῶν, πολλάκις. καὶ ὁ μηρὸς παλαιστέον, καὶ λαρύγγιζε, καὶ ἐπιχρέμπτου τοῖς λεγομένοις, καὶ βάδιζε, μεταφέρων τὴν πυγήν. καὶ ἢν μή σε μὴ ἐπαινῶσιν, ἀγανάκτει, καὶ λοιδοροῦ αὐτοῖς. ὦ δ' ὀρθοὶ ἐφήκωσιν, ὑπὸ δ' αἰσχύνης ἤδη σοῦ τὴν ἔξοδον ἕτοιμοι, καθέζεσθαι κέλευε. καὶ ὅλως, τυραννὶς τὸ πρᾶγμα ἔσται. ὅπως δ' ἐν τῷ πλήθει θαυμάζωσι τὸν λόγον, λάβε τὸν Ἰλιακὸν δρόμον, ἢ ἐν Διὸς λάβε τὸν Δευκαλίωνος, καὶ Πύρρας γάμων, ὦ δοκῇ, καταβίβασε τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καθεστῶτα. οἱ μὲν γὰρ συνιέντες, ὀλίγοι, οἱ μάλιστα μὲν σιωπήσονται ὑπὸ δυσνομοσύνης. ὦ δ' ἐν λέγωσί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτὸ

Præterea festina, loquere expeditè, ac tantummodo ne taceas. Quod si de contumelioso, aut mœcho quopiam Athenis verba facias, quæ apud Indos, & Ecbatanos gerantur, referas. In omnibus sit Marathon & Cynægirus, sine quibus nihil fiat, semperque Athos navigetur, & Hellespontus pedibus teratur, & sol Persarum sagittis obumbretur, Xerxes fugiat, Leonidas sit admirationi, & Otryadis literæ legantur, & Salamis, & Artemisium, & Plateæ multa sint & crebra. Pauca verò illa vocabula insperſa innatent & efflorescant: & continuum sit illud, quædam, & utique, etiamsi non sit iis opus, nam pulchra sunt, vel temerè prolata. Et siquando canendi tempus videtur esse, omnia canantur, & melos fiant. Si verò desit canorum negotium, quum judices concinnè nominaveris, harmoniam expleſſe te puta. At illud heu malorum! sæpius repetatur, & femur percutiatur, vocem dilata, & in dicendo screa, ac incedendo clunes diverte. Quòd si te haud laudent, indigneris, eosque convitiis insectaris. Si verò surrexerint, jam præ pudore parati exire, sedere jube: sitque penitus res tyrannica. Vt verò multitudo quoque tuam orationem admiretur, ab Iliacis incipiens, vel per Iovem, si videtur, à Deucalionis & Pyrrhæ nuptiis ad præsentia sermonem devolve. Etenim qui hæc intelligant, pauci erunt, qui maximè propter benevolentiam tacebunt. Quòd si quid dixerint, id ob invidiam

1 Καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα] Plutarchus in Parallelis c. 111. *Marsil.*

2 Τὸ

ἔξεστ' ὁρᾶν. οἱ πολλοὶ γ', καὶ χῦμα, καὶ φορτὸν, καὶ βάδισμα, καὶ ἐξέπαθον, καὶ μέλλω, καὶ κρατῶδες, καὶ τὸ ἄττα σου σμῖνος ἐκμισήσουσιν· καὶ τὸ ἰδιῶται ὁρῶντες, καὶ τὸ ἄδυμα, οὐκ ἔξεστιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ οὐχὶ παίδιόν τινα σὸν τοῖς λόγοις ἀγωνιᾶν εἶναί σε. ἄλλως τε, καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, ὃ σμικρὸν οὐχὶ τῶν ἀπλοϊσμάτων. καὶ ῥᾳῦμα δοκεῖ τοῖς πολλοῖς. ὥστε ὅσῳ μὴ σοι χαλᾷ τις, ἢ σκιψάμβους παρέλθῃς. ἔλεγχος γὰρ σαφὴς τοῦτό γε. οἱ φίλοι γ' ἐπαινέτωσαν ἀεὶ, καὶ μισθὸν τὸ δέκαιον ἀπολαύτωσαν, εἴ ποτε αὖθις σε κρεπισάμβους χεῖρας ὀρέγοντες, καὶ παρέχοντες ὑμῖν τὸ λειχθησόμενον σὺ τοῖς μεταξὺ τῶν ἐπαίνων ἀφελείμμασι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε μέλπει σοι τὸ χρεὼν ἔχειν οἰκεῖον, καὶ συναίδοντα. ταῦτα μὲν σοι τὰ σὺ τοῖς λόγοις. μὴ ταῦτα γ', ἀθρόον σε, ἀδυφωνήσουσι ἐσκεκαλυμμένον αὐτὸν καὶ ἀεὶ ἂν ἴφῃς μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ὧν τις σὺ τύχῃ, ἡνυμάσια ὑπὲρ σαυτοῦ λέγε, καὶ ὑπερεπαίνει, καὶ ἐπαχθὴς γίγνου αὐτῷ. [1] τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς τὰ ἴσως μοι τῶν παλαιῶν ὁ ἀγὼν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὃ γ' μέγιστον, καὶ ἀεὶς τὸ δίδυμον ἐπαχθέστατον, ἐλίγου δεῖν παρέλιπον. ἀπάντων καταλάβε τὸ λειπόντων. καὶ ὧν μὲν τις ἡδονὴ ἔσῃ, ἀλλότρια, καὶ οὐχ ἧττον ἀφῃρῆσθαι δόξεις. ἐὰν δὲ ἄρα τι καὶ ἐπιτύχῃς ἐμοῦ ἀπολειφθὲν, ἐμὸν ἔστω.

diam facere videbuntur. Sed vulgus, habitum, vocem, gressum, deambulationem, cantum, crepidam, & tuum illud, atta, mirabitur: teque sudantem cernens, & anhelantem, non poterit non credere, te perquam aptum esse in dicendo certatorem. Præterea hæc celeritas, non parvam habet excusationem, & admirationem apud vulgus. Ideo cave ne aliquando scribas, aut meditatus prodeas: siquidem illud est manifestæ redargutionis. Amici verò saliant semper, ac cœnarum pretium exolvant, siquando memoria te lapsurum sentiant, manum porrigentes, & inter laudes tuas, spatium præbentes, ut quod erat dicendum, rursus iuvenire possis. Etenim & hoc tibi fit curæ, ut proprium, & consonantem habeas chorum. Et hæc tibi in dicendo sunt observanda. Postea te, ubi processeris, more satellitum stipent obvelatum, & de iis quæ dixisti, interea differentem. Quòd siquis obviam tibi fiat, mira de te dicas, sammisque laudibus te extollas, ipsique molestus fias. Quid enim præ me est Pæanienſis? & mihi fortè adversus aliquem ex veteribus est certandum: & alia hujusmodi. Sed quod est maximum, maximeque propemodum omisi. Omnia quæ dixerit, aliena, non sua ostentare

ad existimationem necessarium, dicuntur irride: & siquis rectè

1 Τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμὲ] Gilbertus Cognatus commentator misere hoc loco prodit memoriæ suæ defectum, dum nescire videtur Demosthenem debere intelligi. Plutarchus in vitis decem Rhetorum & in Demosthene nos docet, Plebiscita à Demosthene promulgata semper ita cœpisse. Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς τάδε εἶπεν, id est, *Demosthenes Demosthenis filius Pæanius hæc dixit.* Palm. Quid per hanc dictionem sit intelligendum nemo facilè divinabit. Est tamen qui Platonem intelligit, & fortasse rectè, quum παιανιεὺς tribus quædam Athenienſis fuerit. Sega.

ἑαυτῆ δικνύειν δοκεῖτε. ὧν ἢ μετρίως σοι ἔχῃ, πάντα ἴσως ἐπιλήψεται. καὶ σὺ ταῖς ἀκροάσεσι μὴ πάνυ εἰσίειναι χρή. ἐπίσημον γάρ. καὶ σιωπησάντων ἀπάντων, ξένον τινὰ ἔπαινον ἐπιπεῖν, τὰς ἀκοὰς τῶν παρόντων ἐπιτρέφοντα, καὶ συνεχλησύνοντα, ὡς ταυλιᾶν ἄπαυστον ἐπὶ τῷ φορυκῷ τῶν ὀνομάτων, καὶ ἐπιφερόπεδα τὰ ὦτα. ἐπισείσῃς ἢ μὴ πολλάκις τὴν χεῖρα, δίπλεις γὰρ, μήδ' ἀναστῇς, πάλιν ἄπαυστα, ἢ δὶς τὸ πλεῖστον. ὑπομειδία ἢ τὰ πολλὰ, καὶ δηλονότι μὴ ὑποκόμπῳ τοῖς λεγομένοις. ἀμφιλαφεῖς ἢ αἰ ἀφορμαὶ τῶν μιμήσεων τοῖς συκοφαυλικοῖς τὰ ὦτα. τὰ ἢ ἄλλα, χρὴ θαρρεῖν. ἢ τόλμα γὰρ, καὶ ἡ ἀναισχυντία, καὶ τὸ ψεύσασθαι, καὶ ὀμόσαι, καὶ ὄρκος ἐπ' ἄκρῃς αἰεὶ τοῖς χείλεσι, καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας, καὶ μῖσος, καὶ βλασφημία, καὶ λοιδορίαι πίστιναί. ταῦτά σε ἀοίδιμον καὶ βραχεῖ, καὶ ταχέως ἐπιφανῆ. τοιαῦτα μὲν τὰ φανερὰ, καὶ τὰ ἔξω. ἰδίᾳ ἢ πάντα σχήματα ποιεῖν σοι δεδόχθω, κυβδύειν, μαθύσκεσθαι, λαγνιδύειν, μοιχοδύειν, αὐχεῖν τι, κἂν μὴ ποιήσῃς, καὶ σχὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γραμμάτια ὑποδεικνύειν, ὑπὸ γυναικῶν δῆθεν γραφέντα. καλὸς γὰρ εἶναι θέλε. καί σοι μελέτω ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀσωδάζεσθαι δοκεῖν. ἐς τὴν ῥητορικὴν γὰρ ἐκ τούτου ἀνοίγουσιν οἱ πολλοί, ὡς λέγε τοῦτό σε ἐκ ἄχρι τῶν γυναικονίπιδος σύδικιμδύθης. καὶ τὸ δεῖνα ἢ μὴ αἰδεσθεὶς, κἂν πρὸς ἀνδρῶν ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐρᾶσθαι δοκῇς, καὶ τοῦτο, ῥιζικήτης, ἢ ἐκ νὴ Δία φαλακρὸς ἤδη ὤν. ἀλλ' ἔστωσαν οἱ ἐκ ἐπὶ τούτῳ σωζόμενοι. ὧν ἢ μὴ ὦσιν, οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ ἐκ ἂν

tare videatur: quòd si mediocriter egerit, omnia carpantur. Præterea post cunctos in auditoria ingrediendum: id enim insigne est: omnibusque tacentibus, nova laus subdenda, quæ præsentium aures avertat, & interturbet: adeò ut omnes fastidio vocum nauseent, & aures obstruant. Interim manum haud frequenter moveas, id enim vile: nec nisi semel aut bis ad summum surgas. Plerumque autem subsanna, & palàm ostende tibi non placere quæ dicuntur. Abundè autem reprehensionum [1] sycophanticis aures suppeditabunt. Cæterùm, confidere oportet. Etenim audacia, impudentia, mendacium promptum, ac semper summis in labiis juramentum, in omnes invidia & odium, & maledicentia, & probabiles calumniæ, hæc omnia te brevi celebrem, & conspicuum reddent. Et hæc quidem sunt palàm facienda, & toris. Privatim verò res omnes perpetrare constituas: aleâ ludere, inebriari, scortari, mœchari, superbire, & si non facis, omnibusque dicere, & literas à mulieribus scriptas ostendere. Nam & pulcher esse velis, & des operam ut à fœminis amari videaris. Vulgus enim hoc ad Rhetoricam referet, ut propter hoc etiam, usque ad gynæceum sis celebris. Atque istud ne vereare, etiamsi à viris ob quippiam aliud amari videaris, idque cùm jam sis barbatus, atque adeò per Iovem calvus. Sed adsint qui etiam ob id tecum consuetudinem habeant: at si nemo alius adfuerit, vel famuli sufficient. Nam hinc multa

1 *Sycophanticis*] Legend. Plut. de curios. *Cogn.*

ξ παιδικὰς πρὸς τὸν ῥητορικὸν χρήσιμα προσλαμβάνεται. πλείων ἡ ἀναισχυντία, ἢ θρασύτης. ὁρᾷς ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες, καὶ λοιδορῆσαι φέρουσιν, καὶ ὑπὲρ τὰς ἀνδρείας; εἰ δὲ τὰ ὅμοια πάσχεις, δοίης ἂν ἄλλων. καὶ μὲν καὶ τὴν κεφαλὴν χρὴ μάλιστα μὲν τὰ πρῶτα. εἰ δὲ μή, πάντως σπεῦσαι. καὶ αὐτὸ δέ σου τὸ σῶμα, πρὸς ἅπαντα ἑδέως ὑπείκειν, καὶ ἡ γλῶττα ὑπηρετεῖν καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, ὁπόσα ἂν δύνηται. δύναται δὲ καὶ σολοικίζειν μέγιον, καὶ βαρβαρίζειν, καὶ λυρᾶν, καὶ ἱπποκρᾶν, καὶ λοιδορεῖσθαι, καὶ ψευδομαρτυρεῖν, καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ τι ἄλλο ὑποπλεῖν. καὶ μάλιστα δὲ πρὸς ἅπαντα πολλὰς τὰς ἐρωτικὰς μὴ διαμένοις, πάντα αὐτὴ γε ἐπισπεύδων, καὶ γοητικωτέρα γίγνεσθαι, καὶ μανδύην ἀποῤῥιφεῖσθαι. ἢν ταῦτα ὁ παῖς καλῶς ἐκμάθῃς, δαιμόνιος ἔσῃ, καὶ ἐν χερσὶ σοὶ βαρὺ, ὑπερῥᾳδίως ἐπαγγέλλομαι σὲ εἰς μακρὸν σε ἄριστον ῥήτορα, καὶ ἡμῖν ὄμβριον ἀποπλεῦσαι. τὸ μὲν τοῦτο ἔσῃ, ὅτι ἐμὲ χρὴ λέγειν ὅσα σὺ βραχεῖ παρίεσαι σοι τὰ ἀγαθὰ ἀποβῆναι ἡ ῥητορική. ὁρᾷς γάρ ἐμὲ, ὃς πατρὸς μὲν ἀφανοῦς, καὶ οὐδὲ κατ' ἀρχὰς ἀλαμπῆ ἐκφύμενος, ὑπὲρ Ξοΐν, καὶ Θμοῦν δεδουλευκότα, μητρὸς δὲ ἀκριβῶς, ἐπ' ἀμφόδῳ τινὸς, οὐκ ἔξ τοῦ ὥρου ἐς παιδίσκου

multa ad Rhetoricam utilia accedunt, auctior impudentia, & temeritas. Cernis ut loquaciores sunt fœminæ, viroſque ſuperant convitiandi copia? Quòd ſi ſimilia tibi accidant, cæteris præſtabis. Iam verò & per omnia pice oblita depilari oportet: ſin minus per illa prorſus. Os quoque ipſum ad omnia libenter tibi diducatur: & lingua ſermonibus, & quibuſcunque poterit aliis, ſubſerviat. Poteſt autem non ſolùm ſolœciſmum, & barbariſmum committere, vel nugari, pejerare, convitiari, mentiri, calumniari: ſed & aliud quid noctu agere. Et maximè quando tu unus tot amatoribus non ſufficies, ipſa quidem omnia ſciat facere, & fœcundior ſiat, & nihil averſetur. Hæc ſi rectè didiceris puer, potes autem, cùm in iis nihil ſit grave, audacter polliceor, te brevi Oratorem præſtantiſſimum, nobiſque ſimilem evaſurum. Cæterùm quæ ſequuntur, mihi non dicendum, quàm multa bona tu à Rhetorica ſis brevi conſecuturus. Cernis enim me, qui ex obſcuro patre, nec merè libero, quique diutius quàm Xoës, & Thmüis ſerviverit: matre verò ſartrice, in bivio quodam natus ſum. Ipſe verò forma non omni-

no

1 Ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες] Liban. *Bourd.* Mulier animal natura loquax. Plaut. in Aulul. *Nam multum loquaces merito omnes habemur.* Idem in Ciſtell. *Lœtoque exemplo ſumus plus loquimur quam ſas eſt.* Euripid. in Phœniſſ.

Φιλόφωνον δ' ἀνθρώπῳ πᾶν ἐστιν ἔφυ
Ζημιοῦσι δ' ἀφορμὰς ἂν λάβωσι πλὴν λόγου
Πλείους ἐπισφέρουσιν ἀδυνασίας τινάς.
Πυνθάνῃ, μανθάνουσι ἀλλήλους λέγειν. Cogn.

2 Ὑπὲρ Ξοΐν καὶ Θμοῦν δεδουλευκότα] Ex hoc loco patet Lucianum traducere quendam rhetorem Ægyptium. Sunt enim Xois & Thmüis urbium nomina in inferiore Ægypto, unde nomi duo Ξοΐτης & Θμουῖτης nominabantur. *Palm.*

ἀδόκιμον εἶναι δόξας, τὸ μὲ αὐχμῶν, ἐπὶ ψιλαῖς τῇ τρίφιλλῳ, συνῆν τινι κακοδαίμονι, καὶ γλίχρῳ ἐρασθῆναι ἐπὶ ἢ τῶν ὁδὸν τοιοῦτον ῥᾴστην ὄντα κατιδὼν, καὶ διεκπεραίσας, ἐπὶ τὸ ἄκρον ἐγχωρῶν, ὑπῆρχε γάρ μοι ἅπαντα φίλη Ἀδράστεια, πάντα εὐεῖπον ἐφόδια, τὸ θράσος, καὶ ἀναιδία, καὶ ἀναισχυντία, [1] αὐχμῶν μὲ, οὐκ ἐπὶ πολλοὺς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς, καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι. ἐπεὶ ἢ χρεὼ συνοικήσας, τὸ αὐχμῶν μὲ ἐμαρτύρετο ὡς αὐτῆς, ἐρᾶν ἀποκαισαρευμένης γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος, πέντε μὲν ἐπὶ λοιπαῖς ὀδοῦσιν ἐχούσης, χρυσοῖν δὲ τούτοις συνδεδεμένοις. πολλὰ δὲ καὶ γε ἀφ' ἡδονῆς ἐπαθον, ὑφιστάμενον τὴν ἄθλον. καὶ τὰ ψυχρὰ οὐκοῦν τὰ ἐκ τοῦ στόματος φιλήματα, ἐπαγρύπνει μοι ἐπαίσι ὁ λιμός. εἰ δὲ ὀλίγου δεῖν, κληρονόμος ἂν εἶχον ἁπάντων κτήσεως, εἰ μὴ κακοεργὸς τις οἰκέτης ἐμὲ ὑπέστη, ὡς φάρμακόν εἶναι ἐπ' αὐτὴν ἐπιτηδείως. ἐξωθεῖς ἢ ἐπὶ κεφαλὴν, ὅμως ἐδεῖτό τοῦ ἀπαγγεῖλαι τὸν ἀναγκαῖον, ἀλλὰ ἐκ τοῦ δοκεῖν, καὶ παῖς δίκαις ἐξιέζομαι, προδιδοὺς τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς δικασταῖς τοῖς ἀνοήτοις κεχυπηχυῖμαι. καὶ ἡπίαμαι μὲ τὰ τελεύτα. [2] οἱ φοίνικες ἢ, no illiberali esse visus, sub initium ob victus penuriam, cum infœlici; suavi tamen conversabar amatore. Postquam autem viam hanc facillimam esse animadverti, eaque absoluta fastigium attigi: siquidem ὁ Adrastea chara mihi omnia illa quæ antè dixi, viatica suppetebant, temeritas, ignorantia, impudentia. Primùm quidem non amplius desiderabilis appellor: sed jam Iovis & Ledæ filiis factus sum cognominis. Dein cum anu consuescens, primùm ab ipsa lautè accipiebar, simulans me amare mulierem septuagenariam, quæ dentes quatuor reliquos, eosque auro illigatos habebat: verumtamen ob paupertatem hunc laborem sustinebam: illaque capularis vetulæ oscula, fames reddebat mihi suavissima. Deinde parum abfuit, quin omnium bonorum quæ possidebat, hæres evaserim, nisi execrandus quidam famulus venenum ad illam tollendam à me emptum illi indicasset. Ob id in caput præceps ejectus, tamen neque tunc rebus necessariis carui: sed & orator esse videor, & in judiciis contendo, causam plerunque prodens, & judicum gratiam fatuis promittens. Vt plurimum tamen succumbo, ac nihilominus

1 Πρῶτον μὲν ἐπὶ πολὺ ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι] Et ex hoc loco patet rhetorem, quem subsannat Lucianus, primum Πεθεινὸν (sic enim legendum, non αὐχμηρὸν) deinde Διόσκορον vel Διοσκορίδην vocatum fuisse. *Palm.*

2 Οἱ φοίνικες δὲ] Advocatorum palmæ aliquando sine lemniscis & corona, ut apud Iuvenal. Sat. 7.

ut tibi lasso
Figantur virides, scalarum gloria, palma.

Et Martial. Epig. 27. lib. 7.

Sic fora mirentur, sic te palatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.

Palmas coronatas ut hoc loci ἐπὶ τῇ θύρᾳ κλασθὲν ἐστεφανωμένον. Tangit Arrianus Epicteti cap. 12. lib. 3. *Bourd.*

ἐπὶ τῇ ἥβῃ χλωρὰ ἐπιφαινόμενοι. τούτοις γὰρ ἐπὶ τὰς δυσχερεῖς ἀφίξεσι τοῖς ἀλιτοῦσιν. ἀπὸ δὲ τοῦ μισεῖσθαι ὑπὸ πάντων, καὶ ἐπίφθονον εἶναί μοι, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ δὲ πρόσεστι πολὺ περίεργον τὸ λόγων, καὶ τὸ δίκυνας τοῦ δικαιόλογον τῶν σαυτοῦ τὸ ἀκριβῶς ὑπὸ πάσης ἀνθρώπων λανθάνειν, ὃ μικρὸν ἔμοιγε μέλει. ταῦτά σοι ὑποθήσομαι, τὴν τοῦ παιδὸς μητέρα, πολὺ σεμνοτέραν ἐμαυτοῦ θεραπεύσας, καὶ χάριν ἐμαυτοῦ ὀλίγην ἐπισπασάμενος. εἰσὶ, ὁ μὲν ἡδονὴν εἶναι τοῦτο, πεπύσεται. σὺ δ', ὡς πειθῆς τοῖς εἰρημένοις, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιζε οἷσπερ ἐξαρχῆς ἐπέβης ἰλιγγιᾷν. καὶ οὐδὲν σε κωλύσει ἐπόμενον τῷ νόμῳ ἐν τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν, καὶ σὺ τοῖς πλήθεσιν εὐδοκιμεῖν, καὶ ἐπίφθονον εἶναι, καὶ χαμαὶ, ὁ μακρὸν τὸ πάρεσκον, πρᾴνειας ὁ νομοθέτης, καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ καλλίων γυναικῶν, τὴν ῥητορικὴν, ὡς τὸ δὴ Πλάτωνος σύντονον πλῆθος ἅρμα ἐλαύνουσαν φέρειας, εἰ μᾶλλον πείσεσθε ἐμοὶ σαυτοῦ εἰπεῖν, ἢ ἐκείνου τοῦ Διός. ἐγὼ δ', ἀγλαΐσκε, καὶ δειλὰς εἶμι, ἐκφεύξομαι ὑμῶν τὸ εὖ, καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀφανιζόμενος ἂν ἐκεῖθεν ὅπου τι ὑμίτερος. μᾶλλον δ' ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀκριβῶς ἀπαναρίθμεσθε, καὶ θαυμάζεσθε, μόνον τῶν μεμιμημένων, ὅτι μὴ τῷ τάχει ὑμῶν ἐπεφημίσατο, ἀφάνητες, ἀλλὰ τῷ μέσῳ, καὶ σχολῇ τραπέζῃ τοῦ δέους.

nus viridi palma fores coronantur. Nam his erga infœlices illecebris utor. Præterea ab omnibus odio haberi, & morum pravitate, longè priùs quàm sermonum esse insignem, ac digito monstrari, en ille qui cunctis flagitiis præcellere fertur: non parva res esse mihi videtur. Hæc te moneo per Venerem, quæ meipsum multò priùs monui, nec gratiam exiguam mihi ipsi comparavi. Esto: generosus ille hæc dicere desinet. Tu verò si dictis credas, ibi te esse puta quò pervenire ab initio desiderabas, & nihil obstabit si leges has observaris, quominus in judiciis vincas, apud multitudinem clareas, & acceptus sis, & tibi nubat, non anus quæpiam Comica, quemadmodum legislatori illi & præceptori tuo, sed mulier pulcherrima, Rhetorica ipsa: ita ut cùm illo Platonis curru alato veharis, magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Iove. Ego verò ignavus cùm sim, & timidus, è via vobis decedam, & Rhetoricæ ope ex obscuro emergere desinam, ignarus quo pacto vestra cum illa conveniant. Quin potiùs jam desino. Itaque sine pulvere victores proclamemini, & admirationi sitis, hoc solùm memoria tenentes, vos qui visi estis velociores, non superasse nos celeritate, sed quia facillimam pronamque viam inivistis.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ, Η ΑΠΙΣΤΩΝ.

PHILOPSEVDES, SIVE INCREDVLVS, TYCHIADES ET PHILOCLES.

ARGVMENTVM.

Disputatio est de vi magica, de incantamentis, de spectris, & mortuorum animis: an ea videlicet super terram ambulent, seseque quibus libitum fuerit, ostendant: cujusmodi & hodie quadam superstitione atque illusionibus dæmonum vexati plerique credunt. Negat Lucianus hujusmodi esse phantasmata: & affirmat magicam vim, meras esse præstigias. Atque hæc omnia fingit apud Philosophum Eucratem agi, & philosophorum exemplis confirmari, ut pro more illorum vanitatem persequatur.

ΤΥΧΙΑΔΗΣ.

Ἔχεις μοι ὦ Φιλόκλεις εἰπεῖν τί ποτέ ἄρα τοῦτό ἐστιν, ὃ τοὺς πολλοὺς οὕτω ἐπιθυμίαν ἔχει ψεύδεσθαι καὶ ἀκόντων, ὡς αὐτούς τι χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγοντας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιοῦσι μᾶλλόν τι καὶ ἡδέως χαίρειν τὸν νοῦν; Φιλο. πολλὰ ὦ Τυχιάδη ἐστίν, ἃ τοὺς ἀνθρώπους οἶμαι ἀναπείθει τὰ ψευδῆ λέγειν, εἰς τὸ χρήσιμον δοκοῦντας. Τυ. ἆρ' ἔστιν οὕτως ὥσπερ τοῦτο φασίν, ὡς ἄρα τῶν ἡδέων τὸ μῦθον, ὅπόσοι τὰ χρεία ἔνεκα ψεύδονται. συγγνώμης τοίνυν ἤδη μᾶλλον ἐκείνοι τύχοιεν ἄξιοι, ὅπόσοι ἢ πολεμίους ἐξηπάτησαν, ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ τοιούτου φαρμάκου ἐχρήσαντο τοῖς δεινοῖς, οἷα πολλὰ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐποίει, τλού τι αὐτῷ ψυ-

TYCHIADES.

Protes mihi Philocles dicere quidnam id tandem sit, quod multos in mentiendi cupiditatem adducit, ut pariter gaudeant, quum & ipsi nihil sani loquuntur, & his qui talia narrant, maximè animum intendant? *Phil.* Multa sunt, Tychiade, quæ nonnullos mortales mentiri compellunt, quia in rem vident conducere. *Tych.* Nihil ad rem hæc, ut ajunt, neque enim de his rogabam, qui quum usus postulat, mentiuntur. Venia nimirum hi, imò laude plerique eorum sunt digni, quicunque vel hostes fefellerunt, vel ad salutem tali pharmaco in periculis usi sunt: qualia multa Vlysses etiam fecit, ut

1 *Intrem*] Dives ille apud Iuvenal.
Quid enim salvis infamia nummis.
Præst in elect. Sophoclis δικῶ μὲν οὐκ ἐῦμα φωῦ κέρδος κακόν. Cogn.
2 Οὐδὲν πρὸς ἵππον] Proverb. *Beurd.*

1 *He-*

χὴν ἀρετήν, καὶ τὸ κάλλιον τῶν ἀγαθῶν. ἀλλὰ σοὶ μὲν ἐκείνων ὧν ἕνεκα φημὶ, οἱ αὐτὸ ἥδιστόν ἐστι τὸ ψεῦδος· σοὶ πολλοῦ γε ἀληθείας πέπραται, ἡδέσθητι τὴν σφάλκελον, καὶ σώφρων γενόμενος ἐπ' ἀδήμιτα τοῦ φαύλου ἀναπήδησον. τούτους δὴ ἐγὼ οἶδα, πάνυ ἀγαθὸν τοῦτο ποιοῦσιν. Φιλο. ἦπου καταγινώσκεις ἤδη τινὰς τοιούτους, οἷς ἔμφυτός ἐστιν ὁ τοιοῦτος ἵμερος τοῦ ψεύδους; Tu. καὶ μάλα πολλοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι. Φιλο. τί δ' ἂν ἄλλο, ἢ ἄνοιαν χρὴ αἰτίαν εἶναι αὐτοῖς φάναι τοῦ μὴ ἀληθῆ λέγειν, ἅπερ τὸ κέρδος αὐτοῖ τοῦ βελτίστου προαιροῦνται; Tu. οὐδὲν τοῦτο, ἐπὶ πολλοῖς ἂν ἐγώ σοι δείξαιμι, σωφρονοῦσι τἄλλα, καὶ τὴν γνώμην ἡμερωτάτοις, οὐκ οἶδ' ὅπως ἁλωκόσι τούτου τοῦ πάθους, καὶ φιλοψεύδεσιν οὕτως, ὡς ἀπιόντας μὲ, εἰ τοιοῦτοι ὄφελες ἄρασθαι τὰ πάντα, ὅμως χαίρουσιν, αὐτούς τε, καὶ τοὺς ξυντυγχάνοντας ἐξαπατῶντες. ἐκείνοις μὲν δὴ τοῖς παλαιοῖς ὧν ἐμοὶ σὺ χρὴ εἰδέναι, τὸν Ἡρόδοτον, καὶ Κτησίαν τὸν Κνίδιον, καὶ ὧν τούτων, τοὺς ποιητάς, καὶ τὸν Ὅμηρον αὐτὸν, ἀοιδίμους ἄνδρας ἐγγράφου τῷ ψεύσματι κεχαριμένους, ὡς μὴ μόνον ἐξαπατᾶν τοὺς τότε ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ ἐς μέσους ἡμῶν διικνεῖσθαι τὸ ψεῦδος, ἐν ἁβρεξέσι ἐν καλλίστοις ἔπεσι, καὶ μέτροις φυλαττόμενον. ἐμοὶ γὰρ πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεισιν, ὁπόταν ὑφαντὰ τομῶ, καὶ Προμηθέως δεσμὸν διηγῶνται, καὶ γιγάντων ἐπανάστασιν, καὶ τὴν ἐς ἅδου πᾶσαν τραγῳδίαν, καὶ ὡς δι' ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος, ἢ κύκνος ἐγένετο, καὶ ὡς ἐν γυναικὸς

ut & vitam ſuam & ſociorum reditum redimeret. Sed de illis vir optime dico, qui nulla neceſſitate veritati mendacium anteponunt, ipſa re delectati, in eaque ſine ullo prætextu idoneo verſati. Quare ſcire velim cui bono iſti illud agant. *Phil.* An alicubi tales aliquos jam deprehendiſti, quibus inſita ſit hæc mentiendi libido? *Tych.* Et complures quidem ſunt iſtiuſmodi. *Phil.* Quid aliud ergo in cauſa ſit, quòd mentiuntur, niſi dementia è ſiquidem rem peſſimam optimæ loco præoptant. *Tych.* Hoc nihil eſt, nam ego tibi multos oſtenderim ad cætera prudentes, ac ſapientia mirabili: neſcio quo pacto tamen hoc malo captos, mendaciique ſtudioſos, adeò ut ego certè moleſtè feram, quòd viri tales, cæteris omnibus in rebus optimi, gaudent tamen & ſe, & eos in quos inciderint, fallere. Nam veteres illi, quòd tibi notius quàm mihi eſſe debet, [1] Herodotus, Cteſiaſque Cnidius, & ante hos poëtæ, & ipſe Homerus viri celebres, mendaciis ſcriptis uſi ſunt, ut non ſolùm eos fallerent, à quibus tunc audiebantur, ſed ad nos etiam mendacium per manus traditum perveniret, in pulcherrimis verſibus, metriſque ſervatum. Me ergo ſæpe illorum verſuum nomine ſubit pudor, ſiquando cœli ſectionem, ac Promethei vincula recenſent, gigantumque rebellionem, atque omnem illam de inferis tragœdiam. Et ut ob amorem Iupiter in taurum, & cygnum verſus ſit: utque

1 *Herodotus*] Herodotum verius mendacium quàm hiſtoriæ parentem nuncupaveris. Mira enim ab eo de Xerxis expeditione & tranſitu, id Lucianus lib. 2. ver. hiſt. inter mendaces Cteſiam, Cnidium & Herodotum ponit. *Cogn.*

πης, ἐς ὄρνιον, ἢ ἐς ἄρκτον μετέπεσεν. ἔτι δὲ πηγάσους, καὶ χιμαίρας, καὶ γοργόνας καὶ κύκλωπας, καὶ ἅττα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα, καὶ πρόσωπα μυθώδη, παιδὸς ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα. ἔτι τοῦ μορμολύκου, καὶ τοῦ λάμιαιος ἀβελτέρου. καίτοι τὰ μὲν τοιαῦτα, ἴσως μέτριον. τὸ δὲ πόλεις ἤδη καὶ ἔθνη πολλὰ, καὶ πανδήμους, καὶ δημοσίᾳ ψεύδεσθαι, πῶς ἀγελοῖον; εἰ Κρῆτες μὲν δὴ Διὸς τάφον δεικνύουσι, οὐκ αἰσχυνόμενοι, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ Ἐριχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδεδῆναί φασι, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, μᾶλλόν πως λάχανα. πολὺ σμικρότεροι μέντοι τῶν Θηβαίων, οἱ ἐξ ὀφέως ὀδόντων, σπαρτοὶ πως ἀναβλαστήσαι δοκοῦσιν. ὃς δ' ἂν ὧν τοῦτο καταγέλαστον εἶναι, μὴ οἴηται ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφερόμενον ἂν ἐξαίζων τοῦτο, Κορσίδα τινὸς, ἢ Μαρκίτα νομίζοι τὸ πεῖσμα δ', τὸ Τριπτόλεμον ἐλάσαι ἀφ' ἅρματος ἐπὶ δρακόντων ὑπερπέρειαν, ἢ Πᾶνα ἥκειν ἐξ Ἀρκαδίας σύμμαχον ἐς Μαραθῶνα, ἢ Ὠρείθυιαν ὑπὸ Βορέου βιαίου ἁρπασθῆναι, ἀσεβὴς ἂν τὰς γε, καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἔδοξεν, ὅτου προδήλοις, καὶ ἀληθέσι πράγμασιν ἀπιστῶν. ἐς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦδος. Φιλο. ἀλλ' οἶδ' ἔμοιγε, ὦ Τυχιάδη, καὶ αἱ πόλεις δ', συγγνώμης τυγχάνουσιν ἄν. οἶδ' ἔμοιγε, τὸ ἐκ δὲ μύθου τερπνὸν ἐπαγωγότερον ἂν, ἐγκεκεραμασμένης τῇ γραφῇ, ὥστε μᾶλιστα λανθάνειν ἐπὶ τοὺς ἀκροατάς. Ἀθηναίους δ', καὶ Θηβαίους, καὶ εἴ τινες ἄλλοι, σεμνοτέρους ἀπο-

utque mulier mutata in avem, vel ursam. Præterea Pegasos, Chimærasque, & Gorgonas, & Cyclopas, atque id genus omnia, admodum absurdas monstrosasque fabulas, & quæ puerorum mentes afficere queant: qui larvam adhuc, lamiamque metuunt. Atqui poëtica fortè sunt tolerabilia. Iam verò & urbes, & gentes multas, una voce publiceque mentiri, qui non sit ridiculum? Veluti quum Cretenses Iovis sepulchrum ostendere non pudet: Athenienses Erichthonium editum è terra ferunt: primosque illos homines in Attica olerum more ex terra emersisse. Hi multò verecundiores quam Thebani, qui ex dentibus serpentis, sativos quosdam progerminasse narrant. Quòd siquis hæc, cùm sint ridicula, non putet esse vera: sed ea prudenter examinans. Corœbi cujuspiam, aut Margitæ existimet esse, credere aut Triptolemum in alatis draconibus per aërem vectum esse, aut Pana Marathonem suppetias ex Arcadia venisse, vel Orithyam à Borea raptam esse, impius nimirum hic, atque insanus videatur eis, quippe qui tam manifesta, veraque non credat, usque adeò obtinet mendacium. *Phil.* At poëtis Tychiade urbibusque fuerit fortassis ignoscendum. Nam illi delectationem illam quæ ex fabula proficiscitur: ut quæ maxima sit illecebra, poëmatibus suis immiscent, qua potissimùm erga auditores opus habent. Athenienses verò & Thebani, & siqui sunt alii, patriæ suæ

1 Πᾶνα] In Iove Tragœdo. Long. lib. 3. *Bourd.* Pan cum Athenienses duce Miltiade cum Persis essent dimicaturi in campo Marathonio eo in loco Græcis auxilium tulit, atque repressit Persarum ferociam, meminit Theocr. in Syring. (ode 2.)

1 Ἀ ξεό-

φαίνονται πὸς πατρίδος ἐκ τ τοιούτων. εἰ γάρ τις ἀφίλοι τὰ μυθίδια ταῦτα ἐκ τ Ἑλλάδ@, ἀδύνατον καλόν τι λιμᾶ τὰς ἀξιοχρέως αὐτῶν ἀφθαρῆναι, μὴ ὁ ἀμιαθὶ τ ξένον τάληθὲς ἀκούειν ἐθελησάντων. φίδι μὲ ὁ μιᾶς ἕνεκα τοιαύτης αἰτίας, ὅμως χαίροντας πῷ ψεύσομαι, παγγέλοιοι εἰκότως δικαίως ἄν. Tv. τὸ λέγεις. ἐγὼ γὰρ ὄψῃ Εὐκράτους ἕνα σοι τ πάνυ πολλὰ τὰ ἄπιστα, καὶ μυθώδη ἀκούσας. μᾶλλον ὁ μεταξὺ λεγόμενα, ἀκοὴν φέρομαι, ἐ φέρων τ πρόσωπον τῷ ὑποκρουομένῳ, ἀλλά με ὥσπερ αἱ ἐμπνέουσαι ἐβάκχευσαν, πολλὰ παράφορα, καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντ@. Φιλο. καίτοι ὦ Τυχιάδη, [1] ἀξιόπιστ@ ὁ Εὐκράτης ἐστί. καὶ ὑδὲ ὧν ὑδὲ πιστεύειν, ὡς ἐκεῖν@ ὧν βαθὺν πώγωνα καθειμέν@, ἐξηκοντούτης ἀνήρ, ἐπ ἐ φιλοσοφίᾳ ξυνὼν τὰ πολλὰ, ὑπομένοντα ἂν ἐ ἄλλως πὸς ψεῦδος ἀνθρώπου ἀκοῦσαι παρὸν, ἢ ὅπως αὐτός τι τολμήσας τοιοῦτον. Tv. ἐγὼ δ οἶδα ὦ ἑταῖρε οἷα μὲ ἔπαθεν, ὅπως ὁ αὐτὰ ἐκείνοις ἐθαύμαζον, ὡς ὁ ἐπώμνυν τοῖς πλείοσις, ὑβριστικόν μοι δοκοῦσα τὰ παιδία, ὥστ με ἐ ἀποβλέπειν ἐς αὐτὸν, ποικίλα σπαίειν. ἄρτι μὲν, ὡς μεμήνοι, καὶ ἔδοξε εἶναι ὁ καθαρτήρ@. ἄρτι ὁ, ὡς ἐγώς ἂν, ἅμα τοσοῦτον χρόνον ἐλελήθη με

suæ plus majestatis ex his figmentis conciliant. Quòd siquis fabulas auferat è Græcia, nihil obstiterit quominus earum explanatores fame intereant, cùm nullus sit hospitum qui veritatem gratis audire velit. At siqui nulla tali de causa, gaudent tamen mendacio, hi omnino ridiculi meritò videantur. *Tych.* Rectè dicis; nam ego protinus ab Eucrate illo celebri venio, ubi multa incredibilia ac fabulosa cùm audissem, imò verò medio in sermone discessi non ferens narrationem tam supra fidem: sed me velut furiæ quædam abegerunt, dum monstrosa multa atque absurda referret. *Phil.* Atqui Tychiade, vir gravis est Eucrates: & nemo certè crediderit illum tam promissa barba virum sexagenarium: & qui præterea sit plurimum in philosophia versatus, sustinuisse ut alium quenquam audiret se præsente mentientem, nedum ut ipse tale quicquam audeat. *Tych.* At nescis amice qualia referebat, tum ea quàm constanter asserebat, præterea quàm sanctè in plerisque jurabat, admotis etiam filiis: adeò ut ego quum eum respicerem, varia mecum cogitarem: interdum quidem illum insanire, neque animo constare: interdum verò fugisse me, quòd impostor esset, ac tantum temporis sub leonis

1 Ἀξιόπιστ@ ὁ Εὐκράτης ἐστὶ, καὶ ὑδὲ ὧν πιστεύειν, ὡς ἐκεῖν@ ὧν πώγωνα βαθὺν καθειμέν@] Eucrates quidam Atheniensis olim fuit prolixa barba insignis, & eo nomine traducitur ab Aristophane in Concionantibus, dum inducit mulierem barbam factitiam afferentem & dicentem: Κἀγὼ γ' Εὐκράτους ἐκ ἐλίχρυσα κιθαρίσω. Ad quæ sic Scholiastes: ἔτ@ δὲ δασύπωγα κωμῳδεῖται, ὡ δὲ ῥήτωρ καὶ δημαγωγὸς ἔτ@, μέγαν πώγωνα ἔχων ἐπικλεῖτο σπιλοσόφ@. Ergo si quendam Eucratem prolixa & ampla barba insignem suo tempore noverat Lucianus, & in nomine & in pilositate cum antiquo illo conveniebat. Nam illum antiquum non debuit inducere, quando in eo dialogo de Peripateticorum sectis & cum Eucrate differentem Cleodemum Peripateticum inducit. At Peripateticæ sectæ auctor Aristoteles post Aristophanem & Eucratem vixit. *Palm.*

ὑπὸ τῇ λεοντῇ, χαλεῖόν τινα πίθηκον ἐξεστάλαι. ὅπως ἄντινα διηγήσῃ. Φιλο. τίνα τοῦτον φῂς τὸν ἑταῖρον ὦ Τυχιάδη; ἐβέλω γὰρ εἰδέναι διὰ τίνα τὸν ἀλαζονείαν ὑπὸ τηλικούτῳ τῷ πώγωνι ὑφεῖται. Τυ. εἰωθειν μέν ἐ ἄλλοτε ὁ Φιλόκλεις, φοιτᾶν ἐπὶ αὐτὸν, ὅτε τινι πολλῷ τῷ χολῷ ἄχθομαι. τήμερον δ', ἀσυλίχῳ συγχωρήσας διόμβῳ, ἰατρῷ δὲ μοι ὡς οἶσθα, ἀκόντως ἔχοντι ἐ πάνδυ ὡς παρ' Εὐκράτην ἔλαθεν ἀπελθών, νοσοῦντα ἐπισκεψόμβῳ, ἀμφοῖν ὄντων, ὡς ἐ τῷ Δεινύλιχῳ συγχωρούμην, κἀκεῖνον ἤδειμι, ἠγνόουν γὰρ ὡς νοσεῖ, παραγίγνομαι πρὸς αὐτὸν, ἀνεύρισκω δ' αὐτὸν ἐκ τὸν Δεινύλιχον, ἀλλ' ὅπ. ἐφλήκῃ γὰρ ὡς ἔφασκον, ὀλίγον ἐκκεχλιλυθώς. ἄλλως δ' συχνὸς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ἦν ὁ ὠὸ ἐ περιπάτου, καὶ Δεινόμαχος ὁ τοῖς ἐ Γων. οἷος τ' ἐπὶ τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζεσθαι ἀξιῶσαι, ὡς μόνον ἀπελθὼν ἐκφανησόμενον τὸν ἀνδρα, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποφητεῦσαι δυνάμενον. ὁρᾷς οἷος ἄνδρας σε φημὶ, παιδάριος, καὶ παιγνίτης; ὅπ ἐκ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἁπάσης σοφιστικῆς, αἰδεσίμως ἀπεκλεῖσε, καὶ μόνον ἐκ φοβερὸν τὸν πρόσωπον. ὑπὸ ἐ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν, καὶ χρείαν εἶμαι τὸ νόσε ἐπικληθεὶς, καὶ ῥᾷον ἐδόκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης, καὶ τὸ νόσημα τὸ σωτρόφων ἦν. τὸ ῥεῦμα γὰρ, ἐς τὰς πόδας αὖθις αὐτῷ κατηλάσθη κομίζεσθαι δ' με παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῆ κλίνῃ ὁ Εὐκράτης ἐκέλευεν, ἠρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀσθενικὸν, ὁπότε εἰδέ με. καίτοι βοῶντος αὐτοῦ, καὶ λιπαρουμένου, τί μειζὸν nis pelle ridiculam simiam circuntuliſſet: adeò abſurda narrabat. *Phil.* Quænam illa, per lares, ſunt Tychiade? Nam cupio cognoſcere quamnam præſtigiatoram ſub tam longa barba occuluerit. *Tych.* Solebam Philocles, & alias ipſum adire, ſiquando otio abundarem. Hodie autem, cùm eſſet mihi res cum Leontichо, qui ut ſcis, meus eſt amicus, edoctus à puero, eum ſe ad Eucratem mane contuliſſe, ut ægrotantem viſeret: amborum nomine, nempe ut & Leontichum convenirem, & Eucratem viderem, quem ægrotare neſciebam, ad eum pervenio. At Leontichum ibi jam non invenio: nam paulò antè, ut dicebant, exiverat: alios verò confertos reperio, in quibus erat & Cleodemus Peripateticus, & Dinomachus Sroicus, & Ion: noſti virum, qui ex Platonis doctrina magnam ſui admirationem expectat, ut qui ſolus mentem viri deprehenderit, quique ejus oracula aliis enarrare poſſit. Vides quos tibi viros nomino, nimirum omni ſapientia, omnique virtute præditos: ut pote ipſum ex quaque ſecta caput, reverendos hercle omnes, atque aſpectu propemodum terribiles: Aderat præterea medicus Antigonus, ob morbi puto neceſſitatem vocatus: & meliùs jam habere ſe videbatur Eucrates, eratque morbus ex conſuetis. Nam ei rurſus humor in pedes deſcenderat. Ergo Eucrates me ſibi in lecto aſſidere juſſit, voce ob debilitatem paulum inclinata, quum me conſpiceret: quanquam interim dum ingrederer, vociferantem eum, & vocem intendentem audieram: Tum

1 Ὑπὸ λεοντῇ] Proverb. *Bourd.*

1 Ἐκρα-

νόσον ἐπήκουσα. καίτοι μάλα περιφυλαξάμενός μὴ ψαύσαιμι τῶν ποδῶν αὐτοῦ, διαλογισάμενός τε τοῦτο, ὡς ἀγνοοίην μοι τοῦτο, καὶ ὡς ἐπεὶ ἤκουσα, ἀφορμῶν ἤλθομι, ἐπιθεραπεύσομαι τάχιστα. οἱ μὲν, δὴ ἐτύγχανον ἤδη ὑπὲρ τῆς νόσου λέγοντες, τὰ μὲν, ἤδη ἐξαπατηκότες, τὰ δὲ, καὶ τότε διεξιόντες, ἔτι δὲ ἐπῳδάς τινας ἐπῳδῶν ὑπεβάλλοντες. ὁ γὰρ Κλεόδημος, εἰ τοίνυν φησὶ τὴν δεξιτερὰν τις ἀπολέσθαι χαλκῆν τὸ ὀδόντα ἐκ μηχάνης, ὥστε φονεύσασα ὡς ἔσθιεν, ἐνδήσειν εἰς δέρμα λέοντος, καὶ ἀποδαρέντος, εἶτα ἐκδύσειε τὸ σκέλος, εἰτ' ἐκείνῳ πιέσειεν τὸ ἄλγημα. ὡς δὲ εἰς λέοντος ἔφη ὁ Δεινόμαχος ἰὼν ἤκουσα, ἐλάφου δὲ ἀκήκοα, καὶ τὸ πρᾶγμα ὥστε πιστεύσειεν, ἀπὸ γὰρ ἐλάφου, καὶ ἄρρητον μᾶλλον ὡς τὸ παιδίον. καὶ ὁ λίην, ἄλλυμος μὲν, καὶ τὸν λίπος αὐτοῦ, καὶ ὁ χὴρ ἡ δεξιὰ, καὶ αἱ τρίχες ὡς ἔστιν· αἱ ὀφθαὶ, μεγάλαι δήπουθεν, εἴ τις ἐπίσταιτο αὐτοῖς χρῆσθαι μὴ ἐπ' οἰκείας ἐπῳδῆς ἀκρατεῖ. πολλὰ δὲ ἔφασαν, ἤκουσα ἐπαγγελλόμενος. καὶ αὐτὸς ἦδη ὁ Κλεόδημος, ὥστε πάλαι ἐπίστασθαι ἐλάφου χρῆναι τὸ δέρμα εἶναι, διότι ἀπὸ ἐλάφου. ἴσασι γὰρ οἱ λίονες ὑπὲρ σωτηρίας τὰ τοιαῦτα, μετιόντος μὲ, εὑρεῖν ἀνατήρους εἶναι τὰς ἐλάφους τοὺς λίονας. ἀμέλει ἔφη, καὶ αὐτὸν αὖθις διώκοντας. ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, ὡς εὖ εἰδότα τὸν λίονα. ἐγὼ δὲ οἶδα γὰρ ἔφην ἐπῳδάς τινας τὰ τοιαῦτα πάσχειν, ἢ τοῖς ἔξωθεν παρεμπίπτουσι, ἢ καὶ ἔνδον ἐγγενόμενος· ἐγέλασαν ἐπὶ τῷ λόγῳ μου, καὶ δῆλοι ἦσαν ὑπονοοῦντες με τοιαῦτα τῶν ἄσματα, ἐπεὶ μὴ ἐπίστασθαι τὰ τοιαῦτα. καὶ οὕτω

Tum ego diligenter cavens ne pedes ejus tangerem, ubi me vulgaribus istis verbis purgaveram, quòd eum ægrotare nesciverim, quòd ubi resciissem, curriculo venerim, adsedi propè. Atque illis quidem sermo erat de morbo: & quædam jam antè dixerant, quædam verò etiam tunc narrabant: præterea medicamenta quædam quisque proferebat. Cleodemus igitur, Siquis, inquit, finistra manu, tollens humo muskelæ dentem, sic interfectæ, ut antè dixi, in leonis recens excoriati pellem alligaverit, ac deinde circum crura posuerit, ilico sedatur dolor. Non in leonis pellem, inquit Dinomachus, ut ego audivi, sed in cervæ potiùs fœminæ, virginis adhuc, & nondum initæ, & res hoc quidem pacto est credibilior. Velox enim cerva est, maximeque valet pedibus: & leo quidem fortis est, pinguedoque ejus ac manus dextra, pilique qui recti è barba prominent, magnam vim obtinent, siquis iis cum proprio cuique carmine, uti noverit: at pedum curationem minimè pollicetur. Et ipse quoque, inquit Cleodemus, olim sic putabam cervina pelle utendum, quia velox est cerva. At nuper vir quidam Libycus horum peritus contrà me docuit, cervis dicens velociores esse leones: quippe qui eas, inquit, etiam persequendo capiunt. Laudabant qui aderant, tanquam rectè dixisset Libycus ille. Tum ego, Putatis, inquam, incantamentis aliquibus sedari talia? aut foris admotis appendiculis, cùm malum intus grassetur? Riserunt hunc sermonem meum: & palàm in me magnam amentiam damnarunt, qui res apertissimas ignorarem, & quibus nemo

ὃν ἂν ἀδικῇς φροντῶν ἀπέπεσι, μὴ οὐχὶ ἄτοπος ἔχειν. ὁ μέντοι ἰατρὸς Ἀντίγονος, ἐδόκει μοι ἡδέως τῇ ἐρωτήσει μου. πάλαι γὰρ ἠμελεῖτο οὗτος, βοηθεῖν ἀξιῶν τῇ Εὐκράτους μὴ τέχνῃ, οἶνον τε ἀπαγγέλλων ἀπέχεσθαι, καὶ λάχανα σιτεῖσθαι, καὶ ὅλως ὀφαιρεῖν τι τόνου. ὁ γοῦν Κλεόδημος, ὑπομειδιῶν ἅμα, τί λέγεις ἔφη ὦ Τυχιάδη; ἄπιστον εἶναί σοι δοκεῖ τὸ οὕτω τοιοῦτον γίγνεσθαί τινας ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; ἔμοιγε καὶ σοῦ δοκῶ, εἰ μὴ πάνυ τῶν ῥᾳθύμων κηρύξῃς μεῖζω εἶναι, ὡς πιστεύειν τὰ ἔξω, καὶ μηδὲν κοινωνεῖν τοῖς ἔνδοθεν, ἐπιζητεῖσθαι τὰ νοσήματα, μὴ ῥημάτων ὡς φασὶ, καὶ γοητείας τινὸς [1] εἰσιέναι, καὶ τῶν ἴσων ἐπιπέμπειν αἰσθησόμενα. τόδε οὖν ἄν ἠρόμην σε, ἐκεῖνο ὦ ἐς τὸ τεμεῖν λέοντος τὸ δέρμα συλήσαι τὰς ἰκμάδας ὅλας μυελοῦ. ἐγὼ γὰρ αὐτὸν τὸν λέοντα εἶδον πολλάκις χολδίοντα ὑπ' ἀλγηδόνων, οὐ ὀλοκλήρου τοῦ αὐτοῦ δέρματος. πάνυ γὰρ ἰδιώτης ἦρα ὁ Δεινόμαχος ἦν, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἐμέλησέ σοι ἐκμαθεῖν. ὅτι τινὰ τρόπον ὠφελεῖ, τοῖς νοσήμασι προσφερόμενα. καί μοι δοκεῖς, ἐκεῖ τὰ φερόμενα ἂν ἀφελεῖσθαι ταῦτα, τὰ μὲν ἀλλᾶ πυρετῶν τὰς ἀποπομπάς, καὶ τὰ ἑρπετῶν τὰς παλαβόλεις, καὶ βυσσίνων ἰάσεις, καὶ τἄλλα, ὁπόσα δὴ αἱ χεῖρες ἤδη ποιοῦσιν. εἰ δὲ σκεδὸν γίγνεται ἅπαντα, τί δὴ ποτε οὐχὶ ταῦτα οὕτω γίγνεσθαι ὑπὸ τῶν ὁμοίων; ἀπίστησα ἐκεῖνο ἐγὼ ξυμπεφυκὸς ὦ Δεινόμαχε, καὶ ἥλῳ φασὶ σκληρᾷ τὸν ἥλον. εἰδὲ γὰρ ἃ φῂς, ταῦτα ὄντα μὴ τοιαύτης δυνάμεως γινόμενα. ἐκ τοιούτων ἄρα ἐγένετο ἡ Ἀσκληπιοῦ τέχνη, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τοιούτοις ἐτιμήθησαν; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν οἶμαι ἔφη ὦ Κλεόδημε, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις ἐκείνους τιμᾶσθαι, ὅτι τὰ ἐναντία ἐθεράπευον. ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις ἄρα ἐτιμήθησαν; ἔφη. ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις ἔφη

ηῶν μὴ πείσῃς πρόπαγον ἑπάγων τὸ λόγον διότι φύσιν ἴχνη γίγνεσθαι, ἢ πυρετὸν, ἢ οἰδήματος διδόντος, ἢ ὄνομά τι παράσιτον, ἢ ἵππου βαρβαρικὸν, καὶ ἀφ' τούτου σὺ ἢ βινδῶν θηριτόδους, ἵνα σοι χαῶν μῦθοι τὰ λεγόμενά ἐστι. σὺ μοι δοκεῖς ἐμοὶ ὃς ὁ Δεινόμαχος τὰ τοιαῦτα λέγων, θεοὺς μὲν εἶναι πιστεύειν, εἶτα μὴ οἴεσθαι τὰς ἰάσεις οἷόν τε εἶναι ὑπὸ τῶν θεῶν ὀνομάτων γίγνεσθαι. τοῦτο μὲν οὖν ἐγὼ, μὴ λέγε ὦ ἄριστε. καλοῦσι γὰρ θεοὺς καὶ ἡμᾶς ὅταν, ὅμως τὰ τοιαῦτα ψεύδη εἶναι. ἐγὼ δὲ καὶ θεοὺς σέβω, καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ, καὶ ἃ ἐν ποιοῦσι τοῖς κάμνουσι, ὑπὸ φαρμάκων, καὶ ἰατρικῆς ἀνιστάντες. ὁ γὰρ Ἀσκληπιὸς αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ἅπτα φάρμακα πάσσοντες, ἐπεγείροντο τοὺς νοσοῦντας, ἐλέοντες, καὶ μυελὸν ἀνεῖλκον ταῦροι. ἐκ τούτου ἔφη ὁ Ἴων. ἐγὼ δὲ ὑμῖν ἀνυμάσιόν τι διηγήσομαι. ἦν μὲ ἐγὼ μειράκιον ἔτι, ἀμφὶ τὰ τέτταρα, καὶ δέκα ἔτη χειδών. ἦκε δέ τις ἀγγέλλων τοῦ πατρὸς, Μίδων τὸν ἀμπελουργὸν ἐρράμβιον ἐς τὰ ἄλλα, οἰκέτην, καὶ ἰσχαλέον, ἀμφὶ πλήθοντα ἀγροῦ ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα. κεῖσθαι δὴ σποπάτα τὸ σκέλος. ἀνεδῦνε γὰρ αὐτῷ τὰ κλήματα, καὶ ταῖς χερσὶ περιπλέκοντι, πρόσφατόν τὸ θηρίον, δακὸν κοῦ τὸν μέγαν δάκτυλον. καὶ τὸ μὲ, φλαῦσον, καὶ κεκαδυῖαν αὖθις ἐς τὸν φωλεόν. τὸν δ' αἰμάζειν, ἀπολλύμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. ταῦτά σε ὁ ἂν ἀπαγγέλλῃ. καὶ τὸν Μίδωνα ἐωρᾶμεν αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος ὑπὸ τὸν ὁμοδέμνιον πρόσκωμα κάμνοντα, ὄλον οἰδήκοτα, πελιδνὸν, μυδῶντα τῷ ἰῷ ἐπιφύσεσιν, ὀλίγον ἔτι ἐμπνέοντα. λευκοπλόῳ δὴ τῷ πατρὶ, τῶν φίλων τις παρὼν, obrem niſi allata ratione perſuaſeris natura fieri poſſe, ut febris tumorque vereatur aut nomen aliquod divinum, aut dictionem aliquam barbaricam, ob idque ex inguine fugiat, aniles adhuc fabulæ ſunt quæcunque retuliſti. Tu mihi videris, inquit Dinomachus, quum iſta dicis, ne Deos quidem eſſe credere: ſiquidem putas fieri non poſſe, ut per ſacra nomina remedia morbis adferantur. Hoc, inquam ego, vir optime ne dixeris: nihil enim prohibet, etiamſi Dii ſint, quominus iſta ſint vana. Ego verò & Deos colo, & medelas eorum video, & levamenta quæ laborantibus conferunt, pharmacis videlicet, atque arte medica reſtituentes. Itaque Æſculapius, ejuſque poſteri ſalutaria pharmaca admoventes medebantur morbis: non leones aut muſtelas circumligantes. Mitte hunc, inquit Ion. Ego vobis mirabile quiddam narrabo. Eram adhuc adoleſcentulus, annos ferme quatuordecim natus, quum quidam ad patrem meum venit nuntians ei, Midam vitis cultorem, ſervum in rebus etiam aliis robuſtum & induſtrium, circa plenum forum, à vipera morſum jacere jam putrefacto crure. Etenim dum ligaret palmites, ac vallis circumplicaret, adrepentem beſtiolam maximum ei pedis momordiſſe digitum. Tum illam quidem ilico aufugiſſe, & ſeſe rurſus in latebram condidiſſe, illum verò doloribus pereuntem ejulare. Hæc ergo cùm nuntiarentur, jam Midam ipſum videbamus lectica domum à conſervis adportari, totum inflatum, lividum, ac ſuperficie putreſcentem, vix jam ſpirantem. Ergo patri mœrenti, amicorum quiſpiam, qui tum fortè aderat, bono ani-

θαῤῥεῖ ἔφη, ἐγὼ γάρ σοι ἄνδρα βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων ὡς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεται τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἵνα μὴ διατρίβω λέγων, ἦκεν ὁ βαβυλώνιος, καὶ ἀνίσησι τὸν Μίδαν, ἐπῳδήτινι ἐξελάσας τὸν ἰὸν ἐκ τοῦ σώματος, ἔτι δὲ πρόσθεν ἀποστήσας τῆς ἀοιδῆς τὴν ἐπῳδὸν περὶ λίθου, ἀπὸ τῆς κίονος ἐκκόψας, καὶ τοῦτο μέν, ἴσως μέτριον. καίτοι ὁ Μίδας αὐτὸς δράμων τὸ σκίμποδα, ἐφ' ὃ ἐκκεκόμιστο, ἧκεν εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀπαν. τοσοῦτον ἡ ἐπῳδὴ ἐδυνήθη, καὶ ὁ λίθινος ἐκεῖνος λίθος. ὁδὶ δὲ καὶ ἄλλα ἐποίησε θαυμάσια ὡς ἀληθῶς. εἰς γὰρ τὸ ἀρχαῖον ἐλθὼν, ἴσως ἐπιπὼν ἱερατικόν τινα ἐκ βίβλου παλαιᾶς ὀνόματα ἐπτὰ, Ἥλιε, καὶ Δαδὴ καθαγίσας τὸν τόπον, περελθὼν εἰς τρὶς, ἐξήλασεν ὅσοι δὴ ἑρπτοὶ ἐκεῖτο τὸν ὅρον. ἦκον οὖν ὥσπερ ἑλικώμενοι ἅπαντες τὸν ἐπῳδὸν ὄφεις πολλοὶ, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράσται, καὶ ἀκοντίαι, φρυαῶσί τε, καὶ φύσαλοι. ἐλείπετο δὲ εἷς δράκων παλαιὸς, ὑπὸ γήρως οἶμαι ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, ἀθυμότατος δὲ ἐφαίνετο. ὁ δὲ μάγος, οὐκ ἔφη παρεῖναι ἅπαντας, ἀλλ' ἵνα πρὸς τὸν ὄφιν τὸν πέμπειν χρεών ἐστιν, πρεσβύτην ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα. καὶ μεταμεκρύνησε κἀκεῖνον. ἐπεὶ δὲ συνηθροίσθησαν, ἐνεφύσησε μὲν αὐτοῖς ὁ βαβυλώνιος, πρὸ δὲ, αὐτίκα μάλα κατεπνίγη ἅπαντα ὑπὸ τοῦ φυσήματος. ἡμεῖς δὲ ἐθαυμάζομεν. εἰπέ μοι ὦ Ἴων ἦν δ' ἐγὼ, ὁ ὄφις ὁ πρεσβύτης ὁ νέος, ἆρα ἐχειραγώγησε τὸν δράκοντα ἤδη ὡς φῆς γεγηρακότα, ἢ animo es, inquit. Ego enim virum quendam Babylonium ex Chaldæis, quos vocant, protinus huc adducam, qui sanabit hominem. Et ne diem narrando conteram, venit Babylonius, ac Midam restituit, fugato ex corpore veneno quadam incantatione, & ad pedem ejus appenso virginis defunctæ lapillo, quem è columna exciderat. Et hoc quidem forsitan mediocre fuerit. Tum Midas ipse sublato, in quo allatus erat, scabello, discessit in agrum: tantum potuit incantatio, & columnaris ille lapis. At idem ille Babylonius alia præterea planè divina fecit. Nempe in agrum profectus mane, cùm pronunciasset sacra quædam ex vetusto codice septem nomina, sulfure ac face lustrato loco, in orbem ter obambulans, serpentes omnes excivit, quicunque intra eam regionem erant. Veniebant ergo tanquam ad incantationem tracti serpentes multi, aspides, viperæ, ceraſtæ, jaculi, phryni, physali. Supererat unus draco, annosus, qui, ut opinor, ob senectam prorepere non valebat, nec dicto audiens fuerat. At magus, non adsunt omnes, inquit. Tum unum quendam ex serpentibus, eum qui natu minimus erat selectum, ad draconem misit legatum, ac paulo pòst venit etiam ille. At postquam jam collecti constitissent, Babylonius in eos spiritum emisit: atque omnes protinus flatu incensi sunt: quod nos admirabamur. Tum ego, dic mihi, inquam, Ion: serpens ille legatus, juvenem illum dico, utrum manu deduxit draconem, qui jam, ut ais, senuerat: an ille ba-

1 Θεὶφ καὶ δαδὶ καθαγίσας] Vide C. Barthii Adversar. lib. VII. cap. 1. Alm.

1 Bi-

σκῆπτρον ἔχων ἐπεῖνος, ἐπιστηρίζετο. σὺ μὲ παίζεις ἔφη ὁ Κλεόδημος. ἐγὼ δ' ἐκ αὐτὸς ἀπιστότερος ἂν σου πάλαι τὰ τοιαῦτα, ὥμην γὰρ οὐδὲν λόγῳ δυνατὸν γίγνεσθ' ἂν αὐτὰ πιστεῦσαι, ὅμως ὅτε τὸν περῶντα εἶδον πτόρθινον τὸ ξύλον τὸ βάρβαρον, ἐξ ὑπερβορέων δ' ἐλθεῖν ὡς ἔφασκεν, ἐπίστευσα, καὶ ἐσκηψάμην, ἐπειπόλλ' ἀντιλεγών. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, αὐτὸν ἐσώρων ἀεὶ ἐπ' ἀέρος φερόμενον, ἡμέρας ὄντος, καὶ ἐφ' ὕδατος βαδίζοντα, καὶ διὰ πυρὸς διεξιόντα, καὶ χαλᾷ, καὶ βάδην. σὺ ταῦτα ἢ οὐκ ἐγὼ εἶδες, τὸ ὑπερβόρειον ἄνδρα πτόρθινον, ἢ ἐπὶ δ' ὕδατος βεβηκότα; καὶ μάλα ἁβρὸν ὑποδεδεμένον, οἷα μήλοτα ἐκεῖνοι ὑποδοῦνται. τὰ μὲ γὰρ σκληρὰ ταῦτα, τί χρὴ ἐ λέγειν, ὅσα ἐπεδείκνυτο, ἔρωτας ἐκπέμπων, καὶ ἐπιμήνια ἀνάγων, καὶ νεκρὰς ἐώλους ἀναγελῶν, καὶ τὴν ἑκάτην αὐτὴν ἐκαρχῆ παρέστας, καὶ τὴν σελήνην καθαιρῶν. ἐγὼ γοῦν διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον γλυφόμενα ἐπ' αὐτῇ ἐκ Γλαυκίας δ' Ἀλεξικλέους. ἆρα γὰρ ὁ Γλαυκίας δ' παιδὸς ἀπολωλότος, ἀθρόαν τὴν οὐσίαν, ἐρῶντος χρυσίδ' ἑταίρας Δημαινέτης θυγατρός. ἐμοὶ δ' διδασκάλου ἐχρῆτο πρὸς τοὺς λόγους. καὶ εἰ γὰρ μὴ ὁ ἔρως ἐκεῖνον ἀπηγόλησεν αὐτὸν, ἅπαντα ἂν ἤδη τὰ δ' ἐκ παίδων ἠπίστατο. ὃς ἐκ ὀκλωσκιδικώτατος ἂν, ἀνέλυε. καὶ τὴν φυσικὴν ἐκρᾴδιον μεταλλύσαι εἰς πάλιν. ἀμηχανῶν δ' ὅμως τῷ ἔρωτι, μόνῳ μοι τὸ πᾶν. ἐγὼ δ' ἄπειρος ἐτι ἦν, διδάσκαλον ὄντα τὸν περιπατητικόν, ἐκεῖνον μόνον, ἄχρι πρὸς αὐτὸν, ἐπὶ μυεῖς τόσαρσι μὲ τὸ δωδέκατον. ἤδη γὰρ ἐσπλίσιος ἦν

baculum geſtans innitebatur? Ludis tu quidem, inquit Cleodemus. At ego qui & ipſe quoque olim minùs talia credebam quàm nunc tu: putabam enim nulla ratione fieri poſſe, ut ea crederem: tamen cùm volantem primùm conſpicerem peregrinum illum barbarum (erat autem ex hyperboreis, ut ajebat) credidi, & victus ſum, poſtquam diu repugnaſſem. Quid enim fęciſſem, quum eum cernerem in aëre volantem, idque interdiu, ac ſuper aquam ingredientem, perque medium ignem incedentem, idque lentè ac ſenſim? Tu-ne, inquam ego, iſta videbas, nempe Hyperboreum volantem, aut ſuper aquas ambulantem? Et maximè, inquit ille, carbatinas indutum, quo potiſſimùm calceamenti genere illi utuntur. Nam minutula iſta, quid attinet referre, quæcunque fecit, quo pacto amores immiſerit, ac dæmones exegerit, mortuoſque marcidos in vitam revocarit, atque Hecaten ipſam conſpiciendam exhibuerit, lunamque è cœlo detraxerit? Quin ego vobis referam, quæ ab eo fieri conſpexi in Glaucia Alexiclis filio. Glaucias hic cùm patris nuper defuncti facultates ſuſcepiſſet, Chryſidem Demæneti filiam amabat: ac me quidem præceptore in diſciplina utebatur: ac niſi amor ille à ſtudio deduxiſſet eum, univerſam Peripateticorum doctrinam perdidiſſet: qui cùm eſſet annos natus octodecim, analyticam tenebat, & phyſicam auſcultationem ad finem uſque percurrerat. Amore tamen victus, rem omnem mihi ſignificat. Ego verò quemadmodum par erat, quippe qui præceptor eram, hyperboreum illum magnum ad eum duco, conductum quatuor minis in manum ilico datis: quiddam enim egat ad

σὺς τὰς θυσίας. ἐπεχείρησε δ', εἰ τύχοι, τὴν Χρυσίδα. ὁδὶ, αὐξομένου πρίονος τὸν σελήνου, τότε γὰρ ὡς ἐπίπαν τὰ τοιαῦτα πλείστου γίνεται, [1] βόθρον τινὰ ὀρυξάμενος ἐν αἰθρίῳ τινὶ τῆς οἰκίας, ἔνδον μέσης πόλεως ἀνεκάλεσεν ἡμῖν, πρῶτον μὲν, τὸν Ἀναξικλέα τὸν πατέρα τῆς Γλαυκίας, πρὸ ἐτῶν μιλιῶν πάνυ πολλῶν. ἠγανάκτει δὲ ὁ γέρων ἐπὶ τῇ ἐρᾷ, καὶ ὠργίζετο. τὰ πολλὰ δὲ, ὅμως ἐφίλει αὐτὴν ἐρᾶν. μόλις δὲ, τὴν Ἑκάτην τὴν ἀνάγαγε ἕπεσθαι μόλιν τὸν Κέρβερον, καὶ τὴν σελήνην καθεῖλεν. πολύμορφόν τι θέαμα, καὶ ἄλλοτε ἄλλοῖόν τι φαινόμενον. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, γυναικείαν μορφὴν ἐπεδείκνυτο. εἶτα βοῦς ἐγίνετο πάγκαλος. εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλος δ' ὦν, ὁ ὑπερβόρεος ὁ πηλὸν ἐράσθη τινὰ ἀναπλάσας, ἄπιδι ἔοικε, καὶ ἄγει Χρυσίδα. καὶ ὁ μὲν πηλὸς, ἐξέπλαττε. καὶ μεταμιγνὺς δὲ, ἐπίσης κόπτουσα τὴν θύραν σπεύδει. καὶ εἰσπηδᾷ, ὡς ἀνέμενεν ἐκείνη τὸν Γλαυκίαν, ὡς ἀνέμιμνήσκετο ἐρῶσα. καὶ σπουδῇ, ἄχρι δὴ ἀλεκτρυόνων ἠκούσαμεν ἀδόντων. τότε δὴ ἡ τε σελήνη ἀνέπαλε εἰς τὸν οὐρανὸν, ἡ τε Ἑκάτη ἔδυ κατὰ τῆς γῆς, καὶ τὰ ἄλλα φάσματα ἠφανίσθη, καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπίμπλαμεν οὐδὲ αὐτὸ πω χρόνον τὸ λυκαυγές. εἰ ταῦτα εἶδες ὦ Τυχιάδη, οὐκ ἂν ἔτι ἠπίστησας εἶναι πολλὰ ἐν ταῖς ἐπῳδαῖς χρήσιμα. εὖ λέγεις ἦν δ' ἐγώ. ἐπίσωσον γὰρ ἄν, εἴπα εἶδον αὐτά. νῦν δὲ συγγνώμη οἶμαι, εἰ μὴ τὰ ὅμοια ὑμῖν ὀξυδερκῶς ἔχω. πλὴν ἀλλ' οἶδα γὰρ τὴν Χρυσίδα ἣν λέγεις, ἐρασθεὶς γυναῖκα, quam, ego credidissem equidem, si qualia vos videtis, acutè perspicere non possum. Verumtamen Chrysidem illam, quam dicis, novi, mulierem

sacrificia præparandum: tum sedecim, si Chryside potiretur. Ille verò crescentem observans Lunam (nam tunc ut plurimum hujusmodi sacra peraguntur) fossam cùm effodisset in aperto quodam loco domus sub dio, circa mediam noctem evocavit nobis, primùm quidem Anaxiclem Glauciæ patrem, ante septem menses defunctum. Succensebat autem ob amorem senex, atque indignabatur. Tandem tamen ei permisit, ut amaret. Postea verò Hecaten quoque eduxit, adducentem unà Cerberum. Tum Lunam detraxit, multiformè quoddam spectaculum, & quod aliàs aliud apparebat. Primùm quidem muliebrem formam referebat: deinde in vaccam formosam vertebatur: postremò verò catula videbatur. Hyperboreus ille tandem, cùm finxisset quendam è luto Cupidinem: Abi, inquit, atque huc perducas Chrysidem. Tum protinus lutum evolavit: paulò pòst adfuit illa pulsans ostium: quæ ingressa Glauciam complectitur, ut quæ ipsum insanissimè deperiret: cum quo versata est, quoad gallos canentes audivimus. Tum verò Luna subvolavit in cœlum, Hecate terram subiit, cæteraque spectra disparuerunt: & Chrysidem ferme circa diluculum dimisimus. Hæc si vidisses, Tychiade, non amplius dubitasses, multa in carminibus esse commoda. Bene dicis, inquam, ego credidissem equidem, si qualia vos videtis, acutè perspicere non possum. Verumtamen Chrysidem illam, quam dicis, novi, mulierem

1 Βόθρον τινὰ ὀρυξάμενος] Heliod. lib. 6. *Beurd.*

¶ Ἀνα-

κὴ πρόχαιρον. ὐχ ὁρῶ ὃ πνῶ ἐνεκα ἐδεήθητε ἐπ' αὐτὴν ἔτ πηλίνῳ σκευδάτῳ, κὴ μάγῳ ἔτ ἐξ Ὑπερβορέων, κὴ σελήνης αὐτῆς, ἣν ἔνεστι δραχμῶν ἀγαγεῖν ἐς Ὑπερβορέους δυνατὸν ἦν. πάνυ γὰρ εὐδιδακτος πρὸς τοιοῦτον τὴν ἐπῳδὴν ἡ γυνὴ, κ τὸ σκευδικὸν τοῖς φάσμασιν πέπονθεν. ἀκούσας μὲ γὰρ ἦν ψόφον ἀκμῆ χαλκῆ, ἢ σιδήρῳ, πέφυκε. κὴ ταῦτα γὰρ ὑμεῖς φατε αὐτὴ ὄ, ἂν ᾠὸν ἐλεύσεται τι ψοφῇ, ἵππται πρὸς τ ἦχον. ἄλλως τε, κ ἀνυποίζω αὐτὴν ἔτ μάγον, εἰ δυνάμβ αὐτὸς ἐμαθήτην πρὸς τ πλειστων γυναικῶν, κὴ τάλαντα ὅλα παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. οὐδὲ, τετάρων μνῶν πάνυ σμικροδόξῳ ὤν, Γλαυκίαν ἐπέρασεν ἐργάζεται. γελοῖα ποιεῖς Ἔφη ὁ Ἴων, ἀπιστῶν ἅπασι. ἐγὼ γὰν ἡδέως ἂν ἐροίμην τί περὶ τούτων φῂς, ὅσοι τὰς δαιμονῶσας ἀπαλλάττουσι τ δεινῶν, ἔτα σαφῶς ἐξάδουσιν, κὴ τὰ φάσματα. κὴ ταῦτα σοὶ ἐμὲ χρὴ λέγειν, [1]ἀλλὰ πάντες ἴσασι τ Σύρον τ ἀπ' Παλαιστίνης, τ ἐπὶ τούτων σοφιστὴν, ὅσους δαιμόνων κατεπίπτοντας πρὸς τὴν σελήνην, κ τὸ ὀφθαλμὸ λοξοτέρους, κὴ ἀφεῖ πιμπλαμένους τὸ στόμα, ὅμως αὐτῶν, κ ἀποπέμπει δρῶντας, ἐπὶ μισθῷ μεγάλῳ ἀπαλλάξας τ δεινῶν. ἐπειδὰν γὰρ ἐπιστῇ κειμένοις, κ ἤρηται ὅθεν εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲ νοσῶν αὐτὸς, σιωπᾷ. ὁ δαίμων ὄ, ἀποκρίνεται, ἑλληνίζων, ἢ βαρβαρίζων, ἢ ὅθεν ἂν αὐτὸς ᾖ, ὅπως τι, κ ὅθεν ἐπῆλθεν εἰς

lierem meretricem ac facilem. Nec video sanè cujus gratia ad illam luteo illo legato, magoque ex Hyperboreis, ipsaque luna egueritis, quippe quam viginti drachmis in Hyperboreos usque ducere potuisses. Mirificè enim huic incantationi se dedit mulier, & contrarium his spectris habet. Nam ea quidem audito æris ferrive sono fugiunt: etenim vos hæc dicitis: illa verò si cubi argentum sonuerit, ad tinnitum accurrit. Præterea ipsum etiam magum admiror, quòd cùm ditissimas mulieres possit pellicere, ab iisque solida talenta accipere, is quatuor minarum, tantilli lucri avidus, Glauciam amoris compotem fecerit. Ridiculè facis: inquit Ion, qui nihil credis. Ego igitur libenter te rogarim quid de his respondeas, qui dæmoniacos liberant terroribus, adeò manifestè spectra illa carminibus expellentes. Atque hæc non opus est me dicere, verùm omnes noverunt, Syrus ille ex Palæstina, qui harum rerum artifex est, quàm multos suscipiat qui ad Lunam concidunt, oculosque distorquent, spumaque os opplent: quos tamen erigit, ac sanos remittit, magna accepta mercede, diris eos malis liberans. Etenim quum jacentibus supervenit, rogavitque unde in corpus ingressi sint, ægrotus quidem ipse tacet, sed dæmon respondet, Græca, vel barbarica lingua, vel patria loquens, quomodo, & unde in homi-

1 Ἀλλὰ πάντες ἴσασι τ Σύρον τ ἀπ Παλαιστίνης, τ ὅτι τούτων σοφιστὴν] Non dubito, quin per Syrum illum è Palæstina intellexerit aliquem ex Apostolorum discipulis Christianum: iis enim, ut Dominus *Christus* prædixerat, subjecta erant dæmonia, & talia miracula passim fiebant in prima illa ætate Ecclesiæ. *Palm.*

τ ἄνθρωπον. ὁδὶ, ἔφην ἐπάγων, εἰ μὴ πειθοίη, ἐξελαυνῶν ἐξελαμύει τ δαίμονα. ἔγωγ' οὖν κ εἶδον ἐξιόντα μέλανα, καὶ καπνώδη τὴν χροιάν. ἦ μέγα ἦν σοὶ ἐμὲ τοιαῦτά σε ὁρᾶν ὦ Ἴων, ᾧ μὲ κ οἱ ἰδίαι αὐτῶν φαίνονται, ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων διίκνυσιν ἀμαυρόν τι ἡμᾶς, ὡς πρὸς ἡμᾶς τὰς ἀμβλυώττοντας. μόνῳ γὰρ Ἴωνι ἔφη ὁ Εὐκράτης τὰ τοιαῦτα εἶδον, ἐγὼ δ' κ ἄλλοι πολλοὶ δαίμοσιν συντυγχάνομεν. οἱ μέ, νύκτωρ. οἱ δ', μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ δ' οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα πεπόμφα. καὶ τὸ μὲ ἐκπλῆττον, ἐπαρρωπίμως πρὸς αὐτά. νῦν δ' οὐδὲ ὅλως εἶδες, ἀδίν τι παρέλογεν ὁρᾶν μοι δοκῶ. καὶ νῦν μάλιστα, ἐξ οὗ μοι τ δακτύλιον ὁ Ἄραψ ἔδωκε, σιδήρου δ' ὂν τ σταυροῦ πεποιημένον, κ τὴν ἐπῳδὴν ἐδίδαξε τὴν πολυώνυμον, οὐκ εἰ μὴ καμοὶ ἀπιστήσεις ὦ Τυχιάδη. καὶ πῶς ἂν δὴ ἐγὼ ἀπιστήσαιμι Εὐκράτει τῷ Δείνωνος, σοφῷ ἀνδρὶ μάλιστα, κ ἐλευθερίως τὰ δοκοῦντα οἱ λέγοντι οἴκοι παρ' αὐτῷ μετ' ἐξουσίας; τὸ γὰρ ὠφελεῖν δ' ἀνδριάντος ἦν; ὃς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι τοῖς ἐπὶ τ οἰκίας, ὅσαι νύκτες φαινόμεναι, καὶ πᾶσι, κ νεανίαις, καὶ γέρουσι, τοῦτο μόνον ἀκούσιος ἂν, ἀλλὰ κ ὑμῖν τ ἡμετέροις ἀπαντᾷ. ποῖος ἦν σοὶ ἐγὼ ἀνδριάντος; οὐχ ἑωρακὼς ἔφη εἰσιὼν εἰς τ αὐλὴν, ἑστῶτα παγκάλου ἀνδριάντα, Δημητρέως ἔργον δ' ἀνθρωποποιοῦ; μῶν τ δισκεύοντος ἦν σοί ἐγὼ φῄς, τ ἐπικεκυφότα κ τὸ χῆμα τ ἀφέσεως, ἀπεσταλμένον εἰς τὸν δισκοφόρον, πρέμνα

homînem intravit. Ille verò adjurans eum, ac ni pareat, minitans etiam, abigit dæmonem. Quin ego quoque dæmonem, nigrum, & colore fumidum exeuntem vidi. Non magnum erat, inquam ego, talia Ion te cernere, cui ipsæ etiam apparent Ideæ, quas vestræ familiæ parens ostendit Plato, rem spectatu tenuem, quantum ad nos homines luscios. Ita-ne solus Ion, inquit Eucrates, istiusmodi vidit? annon alii etiam multi inciderunt in dæmones, alii noctu, alii interdiu? Ego profectò non semel, sed millies talia jam conspexi: ad quæ primùm quidem turbabar: sed nunc ita sum assuetus ut nihil prodigiosi videre mihi videar: maximeque nunc ex quo annulum mihi dedit Arabs, ex ferro de cruce sumpto, factum: carmenque docuit multis nominibus constans: nisi fortè ne mihi quidem fidem sis habiturus Tychiade. At, inquam ego, quî non crediderim Eucrati Dinonis filio, viro in primis sapienti, ac liberè quæ sibi videntur domi privatæ cum authoritate dicenti? Illud ergo de statua, inquit Eucrates, quæ omnibus qui sunt domi, singulis noctibus apparet, tum pueris, tum adolescentibus, tum senibus: hoc non à me duntaxat audieris, verùm etiam à nostris omnibus. De qua statua, inquam ego? Non vidisti, inquit, cùm ingredereris, statuam quandam in atrio collocatam, perquàm pulchram, opus Demetrii, hominum fictoris? Non illam dicis, inquam, quæ discum jacit: quæ inclinata est ad emissuri gestum, reflexa in eam quæ fert discum, altero pe-

1 Τὸ χῆμα τ ἀφέσεως] Leg. Casaub. ad lib. 1. Athen. *Bourd.*

1 Οὐ-

ἀλλ' ὅσοις τῷ ἐτέρῳ, ἐοικότα ξυ-
κατασκευάσθω μοι τὰ βολίς; οὐκ οἶσθα
τὸν ἀδ' ὄντα, ἐπὶ τῷ Μύρωνος ἔργον
ἢ ἐς τοῦτό ἐστιν, ὁ διακωδώνος, ὃν
λίγεις. ἐδὲ τὸ πρὸ αὐτὸν φημὶ τὸ
ἀγαθύμορον τῶν κεφαλῶν τῆς πειθοῦς,
τὸ ἡμίον. Πολυκλείτου γὰρ τοῦτο ἔρ-
γον. ἀλλὰ τοὺς μὲ, ἐπὶ τὰ δεξιὰ
κεῖνται, ἄφες, οὐ οἷς ἐ τὰ Κρη-
τῶν ἐ τυραννίδια πλάσματα ἔστηκεν,
οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ ἢ εἴ τινα ἐλθὼν
τὸν ὕδατος τὸ ἐπιῤῥέον εἶδες σφυρόν-
τος, φαλακρίαν, ἡμίγυμνον τῶν κε-
φαλὴν, ἠρεμαιόμορον ἐ πώγωνος
τὰς τρίχας ἰνίας, ἐπίσημον τὰς
φλέβας, αὐτοκυβρίστου ὄμμιον,
σαθρὸν λίγω. Πέλιχος ὁ κορίνθι-
ος τύραννος οὗτος δοκεῖ. τὸν Δί' ἢν σέ
γε, εἶδόν τινα ἐπὶ τὰ δεξιὰ ἐ
Κρόνου, ταινίας, καὶ στέφανος ξηρὰς
ἔχοντα, κεχρυσωμένον πτέλοις τὸ
φύλλος. ἐγὼ ἢ ὁ Εὐκράτης ἔφη,
σπάτιλα ἐχρύσωσα, ὁπότε μ' ἰάσατο
λιμὸς τρίτης νοῦσος ἐ ἠπάλια λαμπύ-
ρουσα. ἢ γὰρ ἐ ἰατρὸς ἦν σέ γε ὁ
βέλτιστος οὗτος Πέλιχος; ἔφη, καὶ μὴ
καπῆλε ἦσθ' ὦ ὁ Εὐκράτης, ἢ σε
οὐκ εἰς μακρὸν μίπτουσιν οἱ ἀνήρ.
οἶδα ἐγὼ ὅσον δύναται οὗτος ὁ νοῦς
σὺ γλαύμορος ἀνθρώπους. ἢ ἀ νομί-
ζεις ἐ αὐτὸς εἶναι ἐ ἐπιπέμπειν ἠπι-
άλους, οἷς ἂν ἐθέλοι, εἶτα ἐ λοιμὸν
ἐπέμπειν δύναιτ' ἂν αὐτός; ἵλεως ἢν σέ
γε ἴοι ὁ ἀνθρώπος, καὶ ἥπιος, ὅτι
ἀνθρώπος ἄν. πόθ' ἕν ἐ ἄλλο
ποιοῦσα ὁρᾶτε αὐτὸν ἅπαντες οἱ σὺ
τῇ οἰκίᾳ; ἐπειδὰν τάχιστα ἔφη νὺξ
γένηται, ὁ ἦ, κρούεται κάτ' ἐ βάσις, ἐφ' ἧ ἕστηκε, σείεται σὺ κύ-
κλῳ τῶν οἰκίαν, καὶ πάντες σύνοιχόμε-
νοι αὐτῷ, σάλοτε ἐ ἄδηλα. καὶ
σὺ ἴσθι ὅτι τινα ἠδίκησεν. ὀπτῆσι-
αι ἦ χρὴ μόνον. ὁ ἦ, παρέρχεται, μηδὲν σὺ χλήσας τοὺς ἰδόν-
τας. καὶ μὴν ἐ λάθρᾳ τὰ πολλὰ,

de paulum inflexo, quæque ſit erectura videtur una cum jactu? Non, inquit: nam unum eſt ex Myronis operibus, ille diſci jactator, quem dicis. Sed nec eam juxta ipſum poſitam dico, cui caput tæniis eſt vinctum, formoſam illam, nam id Polycleti opus eſt, Verùm eas quæ à dextra ſunt egredientibus, omitte, inter quas & illi ſtant tyrannicidæ, Critiæ Neſiotæ plaſmata. Tu verò annon ad aquam illam quæ influit, quampiam vidiſti, ventre prominulo, calvam, ſeminudam, cujus quidam barbæ pili agitantur, inſignibus venis, vero homini ſimillimam? illam dico. Videtur eſſe Pelichus dux Corinthius. Per Iovem inquam ego, vidi quandam ad Saturni dextram, tænias & coronas aridas habentem, cui pectus eſt foliis inauratum. Ego, inquit Eucrates ea deauravi, cùm me ſanaſſet triduo, algida febre pereuntem. Erat-ne etiam medicus, inquam, optimus iſte Pelichus? Eſt, neque cavillare, inquit Eucrates: alioqui in te ſtatim irruet homo. Novi ego certè quantum valeat, hæc quam tu rides ſtatua. Annon ejuſdem putas eſſe immittere febres in quos voluerit, quandoquidem poteſt ejicere? Propitia, inquam, & benigna mihi ſit hæc ſtatua, quæ tantum valeat. Quid verò aliud facientem videtis omnes qui domi eſtis? Quum primum nox eſt, inquit, hæc è baſe deſcendens in orbem totam domum circumambulat, omneſque ipſi interdum etiam canenti occurrunt, nec eſt quiſquam quem unquam læſerit, divertere enim tantùm oportet: illa verò præterit, nihil intuentes infeſtans, quum

καὶ παίζῃ δ' ὅλης νυκτὸς, ὥστε ἀκοῦσαι ὑδάτος ψοφοῦντος. ὅρᾳς τοίνυν μὴ σὺ ἐγὼ, μὴ οὐχὶ Πέλιχος ὁ ἀνδριὰς, ἀλλὰ Τάλως ὁ κρὴς ὁ τοῦ Μίνω ἦν. καὶ γὰρ σκαιὸν χαλκοῦς τις ἦν, τοῦ Κρητὸς περίπολος. εἰ μὴ χαλκοῦς ἦν Εὔκρατες, ἀλλὰ ξύλου ἐποίησε, οὐδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν ὑπὸ Δημητρέως ἔργον εἶναι, ἀλλὰ τοῦ Δαιδάλου τεχνήματος. ὁμαρτεῖν γὰρ ὡς φῆς δεῖ τοῦ βάσεως ἕνεκα. ὅρα ἴφη ὦ Τυχιάδη, μή σοι μεταμελήσῃ τοῦ σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἷα ἔπαθεν ὁ τὰς ὀβολὰς ὑφελόμενος, ὃς καὶ τὴν ἐνεμλιαν ἐκόμισε πληγὴν αὐτοῦ. πάνδεινα ἐχρῆν ὁ Ἴων ἔφη, ἱερόσυλόν γε ὄντα. πῶς δὲ καὶ αὐτὸν ἠμυνάσω ὦ Εὔκρατες; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ ἐπὶ μάλιστα ἐτοῖμοι Τυχιάδης ἀπιέναι. πολλοὶ ἦσαν ὡς ἔκειντο ὀβολοὶ παρὰ τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, καὶ ἄλλα νομίσματα ἔνια ἐχρυσᾶ παρὰ τὴν μηρὸν, κυρτὰ κεχολλημένα, καὶ πίτυλα ἐξ ἀργύρου, δύο καὶ τινὸς, ἦν μισθὸς ἐπὶ τῇ ἴασει, ὁπόσοι δὲ αὐτὸν ἐπαύσαντο πυρετοῦ ἐχόμενοι. ὧν ἦν ἡμῖν λίθους τις οἰκέτης, καβαδοκῶν, ἱππικόμυς. οὗτος ἐπεχείρησε νυκτὸς ὑφελέσθαι πάντα ἐκεῖνα, καὶ ὑφέλετο, καβαδεδεκότα ἤδη περήσας τὴν ἀνδριάντα. ἐπεὶ δ' ἐπανελθὼν τάχιστα ἐγὼ παρεσκευαλημένον ὁ Πέλιχος, ὁρᾷ ὅπως ἠμύναλο, καὶ καταφώραστον λίθωνα. δι' ὅλης γὰρ τῆς νυκτὸς περιῇ σὺν κύκλῳ τὴν αὐλὴν, ἄθλιον ἐξελθεῖν οὐ δυνάμενον, ὥσπερ ἐς λαβύρινθον ἐμπεσών. ἄρτι δὲ καταλήφθη ἔχων τὰ φάρεα, χλιανθρώπης τε καὶ ἐρεᾶς, καὶ τότε μὲν, πλῆγας σὺν ὀλίγαις ἔλαβεν ἀλλὰ. καὶ πολὺν δ' ἐπίεσεν χρόνον, κακῶς κακῶς ἀπῆλθε, μαστιγούμενον ὡς ἔλεγε καθ' τὴν νύκτα

& lavat ſæpe, & tota nocte Iudit, ut ſtrepentem aquam audiamus. Vide, inquam ego, ne fortè non Pelichus hæc ſtatua ſit, ſed Talus potiùs Cretenſis, qui fuit Minois. Nam erat æneus ille, Cretæ circuitor. Quòd ſi non ænea, ſed lignea eſſet, Eucrates, nihil eam prohiberet, quin non Demetrii opus, ſed Dædali machina eſſet. E baſe namque, ut ais, iſta fugit. Vide, inquit, ô Tychiade, ne te poſthac iſtius ſcommatis pœniteat. Novi quidem ego quid illi acciderit, qui obolos ſurripuit, quos ei quoque novilunio pendimus. Prorſus atrocia, Inquit Ion, oportebat accidere: quippe qui ſacrilegus erat. Quomodo ergo illum ultus eſt, ô Eucrates? Nam audire cupio, etiamſi quàm maxime Tychiades iſte diffiſurus eſt. Multi, inquit ille, ad pedes ejus oboli jacebant: item alia numiſmata, quædam argentea ad crus ejus affixa cera, ac laminæ quoque argenteæ: vota cujuſdam, aut merces ſanationis eorum qui febre fuerant liberati ab eo. Erat autem nobis ſervus quidam Libyeus ſceleratus, equorum curator, qui noctu aggreſſus eſt ea auferre omnia, abſtulitque digreſſam jam cùm obſervaſſet ſtatuam. At cum primum reverſus intellexit ſacrilegio ſe compilatum Pelichus, vide quo pacto ſeſe ultus eſt, atque furti prodidit Libycum. Tota nocte atrium in orbem miſer obambulabat, exire non valens, tanquam in labyrinthum incidiſſet: quoad orta die deprehenſus eſt, ea tenens quæ furto abſtulerat: ac tum quidem comprehenſus plagas non paucas accepit: nec diu ſuperſtes malus malè periit, vapulans ſingulis noctibus, ut dicebat,

ἐκμέτρη, ὅσα ἐξ ἐμέλωπας ἐς τὴν ἐπιοῦσαν φαίνεται· καὶ τοῦτο ἐπὶ ἐξ ἡμέρας. οὕτως τοῦτο ὦ Τυχιάδη, καὶ τὸν Πέλιχον σαίνεις, καὶ μάτην, ὥσπερ τὸ Μίνωος ἐλικιώτην ἐμοὶ δοκεῖ. ἀλλ' ὦ Εὐκρατες, ἦν δ' ἐγώ. ἕως ἂν ὁ χαλκοῦς μῦς, χαλκοῦς, τὸ ἔργον, Δημήτριος ὁ Ἀλωπεκήθεν εἰργασμένος ᾖ, ἢ ἄπιστος ἦς, ἀλλ' ἀνθρωπικοῖς ὢν, οὐποτε φοβήσομαι τὸν ἀνδριάντα Πελίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πάνυ ἐδεδοίειν, ἀπειλοῦντά μοι. ἦπι τούτοις, Ἀντίγονος ὁ ἰατρὸς εἶπε. καίμοι ὦ Εὐκρατες, Ἱππακράτης ἐστὶ χαλκοῦς, ὅσον πηχυαῖος τὸ μέγεθος. ὃς μέγιον ἰατρὸν ἢ ἠρωϊκὴς λάσιος ἔξ, ἐπείσι τὴν οἰκίαν ὅλην ἐν κύκλῳ, ψοφῶν, καὶ τὰς πυξίδας ἀναστρέφων, καὶ τὰ φάρμακα συγχέων, καὶ τὴν θύραν ἐκτρέπων, καὶ μᾶλλον ἐπειδὰν τὴν θυσίαν ὑπερβαλώμεθα, ὃν καθ' ἕτος ἕκαστον αὐτῷ θύομεν. ἀξιοῖ γὰρ ἤν σε ἐγὼ καὶ Ἱπποκράτης ἢ ὁ ἰατρὸς Ἰουλιανὸς αὐτὸς, καὶ μαινάκτει, ὃν μὴ καθ' ἡμέραν ἀφ' ἱερῶν πλείων ἑστιᾶσθαι; ὃν εἴθ' ἁλοῦσαν, εἴ τις ἐκκλίσειεν αὐτὸ, ἢ μιλτοεργὸν ἐπιστήσειεν, ἢ φαρμάκοις τὴν κεφαλήν. ἄκουε τοίνυν ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν ἐπὶ μαρτύρων, ὃ σοὶ ἐτῶν πίστις εἶδεν. ἐπίστασαι μὲν ἀμφὶ πυγμὴν τὸ ἔτος ὄν, ἐγὼ δ' ἀμφὶ τὸν ἀέρον μεσοῦντος τοῦ θέρους ἀφεὶς τοὺς ἐργάτας, καὶ ἐμαυτὸν εἰς τὴν ὕλην ἀπῆειν, μεταξὺ φροντίζων τι, καὶ ἀποσκοπούμενος. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ συνηφεῖ ἐγενόμην, τὸ μὲν πρῶτον, ὑλαγμὸς ἐκπρόσθιος κυνῶν, καρχὼ εἷς ἀκαζον Μύκηνα τὸν ἐμὸν, ὥσπερ εἰώθει, παίζειν, καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ λάσιον μετὰ τῶν ἑλικιωτῶν παρελθόντα. τόθ' οὕτως ἐποίησα ἔτος. ἀλλὰ μετ' ὀλίγον στεμφύτινος ψόφος, καὶ βοῆς, οἷον ἂν βροντῆς, γιγνόμενα ὁρῶ πρόσω-

bat, adeò ut postridie apparerent in corpore vibices. Inunc, & post ista quoque Tychiades Pelichum ride, ac me tanquam Minoi coætaneum puta delirare. At ô Eucrates, inquam ego, quandiu æs erit æs, operisque plastes Demetrius Alopecensis fuerit, non Deorum, sed hominum fictor, Pelichi statuam, nunquam timebo, quem neque si viveret, mihi minantem timerem. Ad hæc medicus Antigonus, Et mihi ô Eucrates, inquit, est Hippocrates æreus, magnitudine terme cubitali, qui duntaxat extincta lucerna, totam domum in orbem ambit, strepens & pyxides everrens, & pharmaca commiscens, & ostium subvertens, in primis si sacrificium differamus, quod ei quotannis facimus. Postulat ergo, inquam ego, etiam Hippocrates medicus jam ut sibi sacrificetur, indignaturque nisi in tempore justorum sacrificiorum epulis accipiatur? quem boni consulere oportebat, siquis ei libaret, aut mulsum infunderet, aut caput coronaret. Audi ergo, inquit Eucrates, istud certè etiam testibus probavero, quod ante annos quinque vidi. Cùm esset ferme vindemiæ tempus, ego in agrum circa meridiem vindemiatum dimissis operariis, in sylvam solus abibam, cogitans interim quiddam ac considerans. Ac postquam in saltum perveni, canum primò latratus insonuit. Ego verò Mnasona filium meum cum æqualibus venientem, ludere, venarique pro more, conjiciebam. At res non sic se habebat: verùm paulò pòst facto terræ motu, sonoque velut è tonitru, mulierem adve-

σων φοβερὸν, ἡμιπεδιαῖον σχεδὸν τὸ ὕψος. εἶχε δ' ἐ δᾷδα ὁ τῇ δεξιᾷ, ὅσον εἰκοσάπηχυ. καὶ τὰ μὲ ἄνεχθεν, ἀφιόνως ἦν. τὰ δ' ἄνω, γοργόνι ἐμφερὴς, τὸ βλέμμα φημὶ, καὶ τὸ φρικῶδες τῆς ὀφρύος. καὶ ἀντὶ κόμης, τοὺς δράκοντας βεβρυχηδὸν περίκειτο, εἱλυμένους περὶ τ' αὐχένα, καὶ ἐπὶ τ' ὦμον ἑάτερον ἐκτεταμένους. ὁρᾷς ἔφη ὅπως ἔφριξε ὦ φίλοι, μεταξὺ δηγόμενος; καὶ ἅμα λέγων, ἐδείκνυεν ὁ Εὐκράτης τοὺς ἐπὶ δ' πήχεος τρίχας, πᾶσιν ὀφεῖς ὑπὸ δ' φόβου. οἱ μὲ δὴ ἀμφὶ τ' Ἴωνα, καὶ τ' Δεινόμαχον, καὶ τ' Κλεόδημον, κεχηνότες ἀπεῖς, ἐφοτεῖχον αὐτὸ γέροντες ἄνδρες, ἑλκόμενοι δ' ῥινὸς, ἡρέμα ἐφοκνιῶντες ὅπως ἀπίδωνεν ἠλαυνόν, ἡμιπεδιαῖον γυναῖκα, γιγάντειόν τ' φρυμφολύκειον. ἐγὼ δ', ἑαυτὸν μεζόξυ οἷος ἦν πρὸς αὐτὸν, νέοις τε ἀμιλῶσιν ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ ὑπὸ πολλῶν δυσμενέζοντας, μήτε τῇ πολιᾷ, καὶ τῷ γήρᾳ ἀλφίφορον τ' βρεφῶν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ αὐτῶν ἀκριβὲν διεγνωρίζομεν ἐφ' τὸ ψεῦδος. ὁ γὰρ Δεινόμαχος, ἐπεὶ μοι ἔφη ὦ Εὔκρατες, οἱ κύνες δ' τ' θεᾶ, πηλίκοι τὸ μέγεθος ἦσαν; ἐλεφάντων ἦ δ', ὑψηλότεροι τ' ἰνδικῶν, καὶ μέλανες ἐ αὐτοὶ, καὶ λάσιοι, πίναρᾶ, καὶ αὐχμώντι τῇ λάχνῃ. ἐγὼ μὲ ἐνόησον, ἔφην, ἀναστρέψας ὄπιθεν τὴν ὀφρυγόδη, ἵν' μοι ὁ ἄρκυς ἔδωκεν εἰς τὸ ἔνον δ' δακτύλε. ἡ Ἑκάτη δ' πεζίξασα τῷ ὀρχηστικῷ ποδὶ τὸ ἔδαφος ἐπεῖσεν χάσκον παμμέγεθες, ἠλίκον, παρέχειον τὸ μέγεθος. οἷον φέρε μετ' ὀλίγον ἀκροάσῃ ἐς τὸ αὐτό. ἐγὼ δ' παρασὰς, ἐπεκύψα, λαβόμενος δένδρου τινὸς πλησίον πεφυκότος, ὡς μὴ σκοβηθεὶς πέσω, ἐμ-

nientem video terribilem, proceritate ferme dimidii ſtadii, quæ facem in ſiniſtra, gladium viginti circiter cubitorum habebat in dextra: erat infernè pedibus ſerpentinis: ſupernè verò, Gorgoni ſimilis, vultu dico, & horrore aſpectus: pro coma draconibus, tanquam cæſarie circumcincta, aliis collum amplectentibus, aliis etiam per humeros ſparſis. Videtis amici, inquit, quo pacto inter narrandum exhorrui? & ſimul hæc dicens Eucrates, oſtendit omnibus brachii ſui ſetas metu erectas. Ion ergo, Dinomachus, & Cleodemus vehementer inhiantes auſcultabant eum viri ſenes, tanquam naribus traherentur, adorantes apud ſeſe tam incredibilem coloſſum, ſemiſtadialem mulierem, giganteum terriculum. Interim ego conſiderabam, cujuſmodi erant hi, qui cum juvenibus nomine ſapientiæ verſantur, vulgoque in admiratione habentur, cùm ſola canitie & barba differant ab infantibus, quibus ipſis ad credenda mendacia ſunt ductu faciliores. Tum Dinomachus, dic mihi, inquit, Eucrates, illi Deæ canes quanta magnitudine erant? Elephantis, inquit ille, præceriores Indicis, nigri & ipſi, hirſutique, ſordido, ſqualidoque villo. Ego igitur cùm viderem, reſtiti, inverſo protinus in interiorem digiti partem, quod Arabs mihi dederat, ſigillo. Hecate autem percuſſo draconicis pedibus ſolo, hiatum effecit maximum, æquè magnum atque eſt Tartarus. Deinde in eum paulo pòſt deſiliit. Ego verò præſente animo, porrecta cervice inclinatus inſpexi, apprenſa arbore quapiam, quæ vicina ſtabat, ne obortis mihi tenebris & vertigine, in

πέφαμαι ἐπὶ κεφαλῇ. εἶτα εἶδον τὰ ἐν ᾅδου ἅπαντα, τὸν Πυριφλεγέθοντα, τὸν λίμνην, τὸν Κέρβερον, τοὺς νεκρούς, ὥστε γνωρίζειν ἐνίους αὐτῶν. τὸν γοῦν πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὸν τοῦτον ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατέλιπον ἄρτι. τί δῆτα ἔπραττεν ὁ Γέρων ἐκεῖνος ὁ Εὐκράτης αὐτὸς ψυχαγωγῶν; τί ἄλλο ἢ δῆλον ὅτι, ἢ κύων φῦλα, καὶ φρατρίας μετὰ τῶν φίλων, καὶ συγγενῶν διατρίβοντα ἐπὶ τῶν ἀσφοδέλων κατακείμενον; ἀνηλεγόμεθα δὴ ἔτι καὶ τοῦτο ὅτι ὁ Γέρων οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπίκουρον τοῦ ἱεροῦ Πλάτωνι, καὶ περὶ τῆς τῶν ψυχῶν λόγῳ. σὺ δὲ μὴ τὸν Σωκράτη αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτη ἔγωγε εἶδον, ἀδηλότατον μέντοι· ἀλλὰ εἰκάζειν ὅτι φαλακρός, καὶ σωληνώσας τὴν. τὸν Πλάτωνα δὲ, οὐκ ἐγνώρισα. καὶ γὰρ οὐδὲ φίλους ἄνδρας πάλαι λέγειν. ἅμα γὰρ ἔγωγε ἅπαντα ἀκριβῶς ἑώρακα. καὶ τὸ χάσμα συνέμιξε. καί τινες τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ τὴν Πυρρίαν λέγω ἐνταῦθα ἐν αὐτοῖς, ἐπέσχεσαν ἕως τέλεον μεμυκὸς δὲ χάσμα. εἰπὲ Πυρρία εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακῆς δὴ ἤκουσα μᾶλλον δὲ χάσματος, καὶ πῦρ τι ὑπολάμπειν δοκοῦν τὸ σκότος μοι ἐδόκει. καίτοι ἐγέλασα, ἐπιμετρήσαντος δὲ μάρτυρος τὸν ὑλακτὸν, καὶ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος δὲ, ὁ καινὰ εἶπεν, ἀδηλότατα ἄλλοις ἑώρακα ταῦτα ἐγὼ, ἐπεὶ ἐκεῖνος ἅπερ πολλὰ νοσήσας, τοιοῦτόν τι ἐθεάσατο μόνον. ἐπεσκόπει δέ με, καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος ὅτος. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δέ με ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας, ἐπικλείσαντες τὰς θύρας, ἔξω ἐβεβήκεσαν. ὅτω γὰρ ἐπέλυσας ὦ Ἀντίγονε, εἴ πως δυνηθείη εἰς ὕπνον τρέπεσθαι. τότε δὴ ἐφίσταταί μοι νεανίας ἐχεν-

in caput præceps caderem. Tum omnia quæ sunt in inferis, conspexi, Pyriphlegethontem, lacum, Cerberum, manes, adeò ut quosdam etiam eorum agnoscerem. Patrem enim apprimè vidi, iisdem adhuc amictum, quibus ipsum sepelivimus. Quid agebant, inquit Ion, ô Eucrates animæ? Quid aliud, inquit ille, quàm per tribus, familiasque cum amicis cognatisque versantur in Asphodelo collocati? Contradicant ergo etiam nunc, inquit Ion, Epicurei sacro Platoni, ejusque de anima rationibus. Tu verò num Socratem etiam ipsum, Platonemque inter manes vidisti? Socratem, inquit, vidi: neque tamen evidenter, nisi quod inde conjeci, quoniam calvus, ac ventricosus erat: Platonem verò non cognovi: nam apud amicos verum fateri oportet. Ergo simul atque omnia conspexi, & hiatus coiit, & ex famulis meis quidam quærentes me, atque in his Pyrrhias hic, supervenêre hiatu nondum plenè clauso. Dic Pyrrhia annon vera narrem. Per Iovem, inquit Pyrrhias, & latratum audivi per hiatum, & ignis à face mihi suffulgere videbatur. Atque ego risi, teste latratum & ignem in cumulum addente. Tum Cleodemus, haudquaquam nova ista, inquit, aliisque invisa vidisti. Nam & ipse haud ita pridem cùm ægrotarem tale quiddam conspexi. Visebat me & curabat Antigonus hic: ac septima dies erat, febrisque, & qualis! incendio certè vehementior. Omnes ergo me relinquentes solum, clausis foribus foris manebant: sic enim jusseras Antigone, si quo pacto possem obdormiscere. Tum igitur mihi vigilanti juvenis quidam

γραῦς, παῖς καλὸς, λευκὸν ἱμάτιον ἀμφιεσθλημένος. εἶτα ἀναστήσας, ἄγει με πρὸς χάσματός τι τῆς ᾅδου, ὡς αὐτίκα ἐγνώρισα Τάνταλον ἰδὼν, καὶ Τιτυὸν, καὶ Σίσυφον. καὶ τί μοι ἄλλα, τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ ἦλθε τὸ δικαστήριον ἐρωμένως, παρῆν ἥ τε ὁ Αἰακὸς, καὶ ὁ Χάρων, καὶ αἱ μοῖραι; καὶ αἱ ἐρινύες, ὁ μὲν τις ὥσπερ βασιλεύς, ὁ Πλούτων μοι δοκεῖ καθῆσθαι, ἐπιλεγόμενος τῶν πεθνηξομένων τὰ ὀνόματα, ὡς ἤδη ὑστεραίας τῆς ζωῆς στερήσειν ἐμέ. ὁ δὲ νεανίσκος, ἐμὲ φέρων, παρίστησιν αὐτῷ. ὁ δὲ Πλούτων, ἠγανάκτησε τότε, καὶ Φησὶ τῷ ἀγαγόντι με ὅτι πεπλήρωται Φησὶ τὸ πῆμα αὐτοῦ. ὥστε ἀπίτω. σὺ δὲ δεῦρο, τὸν χαλκέα Δημύλον ἄγε. ὑστέρησε γὰρ τοῦ ἄτροπον ἤδη βιοῦ. κἀγὼ ἀσμένως ἀναδεχόμενον, αὐτὸς μὲν ἤδη ἀπύρετος ἦν, ἀπηγγείλατο δ' ἄκοπος, ὡς πεθνήξεται Δημύλος. οὐ χαίρων δὲ ἡμῖν ἦκεν, νοσῶν τι ἐς αὐτὸς ὡς ἀπηγγέλλετο. καὶ μεξαμικρὸν ἡκούομεν οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. τί θαυμαστὸν εἶπεν ὁ Ἀντίγονος; ἐγὼ γὰρ οἶδά τινα μὴ εἰκοστὴν ἡμέραν ἢ ἑτάφη, ἀναστάντα δὲ ἔτι ἀνέξη, τὸν ἄνθρωπον. καὶ πῶς ἦν δ' ἐγὼ σὺ εἴκοσιν ἡμέρας ὅτε ἐμύδησε τὸ σῶμα, ὅτε ἄλλως ὑπὸ λιμοῦ διεφθάρη, εἰ μή τινά με Ἐπιμηθίδα σύγε ἐπεφάδες. ἅμα ταῦτα λεγόντων ἡμῶν, εἰσεσήλθον οἱ τοῦ Εὐκράτους υἱοὶ ἐκ τῆς παλαίστρας, ὁ μὲν, ἤδη ἐξ ἐφήβων. ὁ δὲ ἔτι περὶ ἀμφὶ τὸ πεντεκαιδέκατον ἔτος. καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς, ἐκαθίζοντο ἐπὶ τὰ

astitit, pulcher admodum, veste candida amictus: qui me erectum, per quendam hiatum ducit ad inferos, sicut ilico cognovi, Tantalum cùm viderem ac Tityum, Sisyphumque. At cætera vobis quid commemorem? Postquam verò ad tribunal perveni, ubi erat Æacus, Charon, Parce, Erinnyes: quidam velut rex (Pluto certè mihi videbatur) assedit singulorum nomina percensens, qui morituri erant, quos diem vitæ præscriptum jam præteriisse contigerat. Illi adductum me juvenis exhibuit. At Pluto tunc incanduit: eique qui me ducebat, nondum istius completum est stamen, inquit, Abeat ergo. Sed tu fabrum Demylum adduc: jam siquidem ultra colum vivit. Tum ego lætus recurrens, ipse quidem jam febre liber eram: omnibus verò denunciabam Demylum esse moriturum. In vicinia autem nostra habitabat, ipse quoque ægrotans, ut renuntiatum est. Ac paulò pòst eorum à quibus lugebatur, ejulatum audivimus. Quid miri est, inquit Antigonus? Ego enim quendam novi, post vigesimum diem, quam sepultus est, resurrexisse. Nam hominem & antequam moreretur, & postquam resurrexit, ipse curavi. Et quo pacto, inquam ego, in diebus viginti neque putruit corpus, neque præterea fame corruptum est, nisi fortè tu quempiam Epimenidem curasti? Hæc cum diceremus, protinus ingressi sunt Eucratis filii, è palæstra redeuntes: quorum alter jam ex ephebis excesserat, alter natus erat annos circiter quindecim. Tum salutatis nobis, juxta patrem in lecto se-

1 Ὅπου πεπλήρωται φησὶ τὸ πῆμα αὐτοῦ] D. Augustinus c. XII. De cura pro mortuis. Cæsarius Monachus Historiar. memorabil. c. XLIII. l. XII. *Marcil.*

1 Θεὸν

κλίνης ὑφ' ἣν τοῦ πατρός. ἐμοὶ δ', ἐπιτιμῶντος μόνου. καὶ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς ὧν τοῖς υἱοῖς. τὰ μὲν, ὅτως ἀναίμωκτα ἴσθι τούτων, ἐπιβαλὼν αὐτοῦ τῷ χεῖρε, ὡς ἀληθῆ ἃ Τυχιάδης ἀρὸς σὲ ἐρῶ. τῷ μακαρίτῃ μὲν γυναῖκα τὴν τούτων μητέρα, πάντες ἴσασιν ὅσους ἠγάπησα, ἰδίλωσα δ', οἷς οὐδὲ αὐτῷ ἔφραξα, ἃ ζῶσα μόνον ἀλλ' ἐπεὶ ἐ ἀπέθανε, τὰ τε ἤδομαν ἄπαντα συνηφανισμένους, καὶ τῷ ἐσθῆτα, ἣν ζῶσα ἔχαιρεν. ἐσδόμῃ δὲ μοι τῷ πολύτῳ ἡμέρᾳ, ἐγὼ μὲ ἐστρῶμαι ἐπὶ τ κλίνης, ὥσπερ νῦν, ἐπάνω τ ἐμοῦ δήμου τὰ γε πίνος. ἀνεχώρησεν γὰρ τὸ ἐμὲ ψυχῆς ὃ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχεται δ μειρακύλλιον ἡ Δημοσθένη μήτηρ ἑαυτῆ ἑπομένη, καὶ κρέζει πλησίον, ὥσπερ νῦν Εὐκρατίδης ὑπνοῖ, δείξας τ νεωτέρου τ ἡλίου. ὁ δ', αὐτίκα ἔφριξε μάλα παιδικῶς, καὶ πάλαι ἤδη ὠρχεῖτο ἢ πρὸς τῷ θήγοντι. ἐγὼ δ' ἡδέ' ὡς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδον, ἐξεπλάγην αὐτῇ, ἰδάκρυον ἀνακωκύουσες. ἡ δ', σὺ μὲν βοᾷς. ἀλλ' ἡμᾶτό με ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαρίεσσ' ἦμος αὐτῇ, ἓν τοῦτο τῶν σανδαλίων χρυσοῦν ὄντων, ὃ κρέμασμαι. εἶναι δ' αὐτὸ ἔφασκε, παραπεσὸν ὑπὸ τῇ κιβωτῷ. καὶ διατῶδε ἡμῖς ἐκ ἀργόντες, ἓν τοῦτο μόνον σκαίσαμεν. ἐπ δ' ἡμῶν ἀφελόμενοι, καὶ ἐρεφθὲν τ κωιδίον ὑπὸ τῇ κλίνῃ ὄν, μιλιδίον, ὠλάκησεν. ἡ δ', ἠφανίσθη ὡς τὴν ὠλακήν. τὸ μὲν τοι σανδάλιον, ἀρίζη ὑπὸ τῇ κιβωτῷ, καὶ κατεκρύβη ὕστερον. ἔτι ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον σοφιζόμενοι ἐσι, καὶ τ' τῶν ἡμέραν ἐκφῆναι φανερόμοις; μὰ Δί' ὦ δ' ἐγὼ, ἐπεὶ σανδάλῳ γε χρυσῷ ἐς τὰς πυγὰς, ὥσπερ τὰ παιδία

sederunt, ac mihi quidem sella allata est. Tum Eucrates tanquam è conspectu filiorum admonitus: sic his frui mihi contingat, inquit, simulque iis manum injecit, ut tibi Tychiades, vera narrabo. Fœlicis memoriæ uxorem meam horum matrem noverunt omnes, quo pacto dilexerim. Nam declaravi his rebus quas in eam feci, & dum viveret, & postquam vita functa est. Quippe qui mundum ejus universum, vestemque qua delectabatur, dum viveret, in rogum illius injecerim. Septima verò post mortem die, cùm uti nunc, huic lecto incumberem, luctum meum commitigans: legebam enim tacitus Platonis illum de anima libellum: ingreditur interim Demænete ea ipsa, juxtaque adsidet, uti nunc Eucratides hic, minorem designans filium. Hic verò ilico tremuit admodum pueriliter, ac dudum ad narrationem pallebat. Ego verò, inquit Eucrates, ut conspexi, amplexus eam, singultim lachrymabar. Illa verò me vociferari non patiebatur, verùm incusabat me, quòd cum ei fuissem in reliquis omnibus gratificatus, è sandaliis aureis alterum non cremaveram: idque esse dicebat, quod sub arca ceciderat: ideoque non invento illo alterum tantùm cremaveramus. Nobis autem adhuc differentibus, sceleſtissimus quidam caniculus, qui erat mihi in deliciis, sub lecto cubans, allatravit: tum ea ad latratum evanuit. At sandalium sub arca repertum est, posteaque à nobis incensum. An hæc etiam, Tychiades, recusabis credere, cùm tam sint evidentia, quotidieque observentur? Per Iovem, inquam ego, digni fuerint, quibus aureo sandalio, puerorum more nates

ἄνω, πολλοὶ ἄξιοι ὦν εἶεν οἱ ἀπι-
στοῦντες, καὶ ὅτιος ἀναιχυντοῦσι
πρὸς τὰ ἀληθέστερα. ἐπὶ τούτοις, ὁ
πυκτρεμὴς Ἀρίγνωτος εἰσῆλθεν,
ὁ κομήτης ὁ σεμνὸς λεγόμενος σοφιστής.
οἶδα τὸν ἀνδρα ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, τὸν
ἱερὸν ἐπονομαζόμενον. καίγε μὲ ὡς
εἶδον αὐτὸν, ἀνίστασθαι. οὗτος ὀνείδη
ἔφερε μοι νομίσας, πέλεκυν τινα κατὰ
τῆς ψυχρομήτου. ἐπεσημήνατο γὰρ αὐτὸς
ἔλεγεν ὁ σοφὸς ἀνὴρ, ὅτι περίεργα
διεξέρχομαι. καὶ τὸ μὲν λόγῳ, Θεὸν
λύει μηχανῆς ἐπεισπλεῖν μοι τοῦτον ὤμην λύειν τὸν τόχης. ὁ δὲ, ἐπὶ
ἐκκλίνῃ, ὑπεκκαύσας αὐτῷ ὁ
Κλεοδήμου, ὥσπερ μὲ, ἐδεῖτο νόσον ἤρετο. καὶ ὡς ῥᾷον ἤδη ἔχειν ἤκουσε παρὰ τοῦ Εὐκράτους, τί δὴ φησὶν ὁ ἀνὴρ φιλοσοφεῖν. μεταξὺ γὰρ εἰσῆλθον, ἐπήκουσα. καί μοι δοκεῖ τὸν εἰς κακὸν ἀφοπλήσασθαι τὸν ἀφ' ἑστερεῶν. τί δ' ἄλλο εἶπεν ὁ Εὐκράτης, ἢ τοῦτον τὸν ἀδαμάντινον πείθομεν, δείξας ἐμὲ, ὑγιᾶ δαίμονάς τινας εἶναι, καὶ φασκόντων εἶναι, καὶ νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ὑπὲρ γῆς, καὶ φαντάσματα οἷς ἂν ἐθέλωσιν; ἐγὼ μὲν ἠρυθρίασα, καὶ κάτω ἔνευσα, αἰδούμενος τὸν Ἀρίγνωτον. ὁ δὲ, ὄφελε ἔφη ὦ Εὐκράτης, μὴ τοῦτο φησὶ Τυχιάδης τοὺς τῶν βιαίως τεθνηκότων μόνας ψυχὰς περιστοιχεῖν, οἷον εἴ τις ἀπήγξατο, ἢ ἀπετμήθη τὸν κεφαλὴν, ἢ ἀνεσκολοπίσθη, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ τοιούτῳ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ βίου, τὰς δὲ τῶν κατὰ μοῖραν τεθνηκότων οὐκέτι; ἦν γὰρ τοῦτο λέγῃ, σὺ πάνυ κινδυνεύεις φησὶ. μὰ Δί' ἦδη δὲ ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως εἶναι τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ σωιεσθαι ὁρᾶ-

feriantur, siqui ista non credant, atque usque adeò impudenter vero resistant. Interim Pythagoricus intrabat Arignotus, comatus ille, ab aspectu venerabilis. Nosti illum doctrinæ nomine celebrem, qui cognominatur Sacer. Quo conspecto respiravi: hoc ipsum quod proverbio dici solet, advenisse mihi ratus: nempe securim quandam adversus mendacia. Occludet, inquam, iis ora vir sapiens, adeò monstrosa narrantibus. Atque prorsus juxta vulgatum illud adagium, repentè Deum hunc mihi à fortuna esse immissum putabā. Hic postquam, assurgente ipsi Cleodemo, sedit: primùm de morbo percontatus est, seque audisse dicebat, Eucratem jam meliùs se habere. At quidnam inquit, inter vos philosophamini? Nam ingrediendo subauscultavi, mihique certè videmini de re quapiam pulchra disserere. Quid aliud, inquit Eucrates, quàm ut huic adamantino persuadeamus, me demonstrans, ut credat esse aliquos dæmonas, & phantasmata, mortuorumque animas super terram obambulare, & sese quibus voluerint ostendere? Ego Arignotum reveritus erubui, vultumque dejeci. At ille, vide inquit, ô Eucrates, num hoc dicat Tychiades. Eorum tantùm qui violentam mortem obierint, animas oberrare: veluti siquis suffocatus, aut capite truncatus, cruci-ve suffixus fuerit, aut tali quopiam modo è vita discesserit: nequaquam autem eas quæ fatali naturalique morte discesserint? Nam si hæc dicat, non usque adeò absurda dixerit. Per Iovem, inquit Dinomachus, ne esse quidem hujusmodi, nec præsentia cerni putat.

a Θεὸν λύει μηχανῆς] Proverb. Sound.

ἀλλ' εἶπον. πᾶς λέγεις ἦδη; ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, δεῖμαι ἀπιδὼν εἰς ἐμέ. οὐδὲν σοι τούτων γίγνεσθαι δοκεῖ, καὶ ταῦτα, πάντων ὡς εἰπεῖν ὁρώντων; ἀπολελόγησθε ἢ δ' ἐγὼ ὑπὲρ ἐμοῦ. εἰ μὴ πιστεύω, διότι μοῦνος ὁρῶ μόνος τοῦτο. εἰ γὰρ ἑώρων ἐγὼ ἐπίσσυρον ἂν δηλαδή, ὥσπερ ὑμεῖς. ἀλλὰ ἦδη ὃς ἦν ποτε εἰς Κόρινθον ἔλθῃς, ἰρὰ ἦλθε εἰσὶ τῆ Εὐβατίδῃ οἰκία. ἢν ἐπιστὰς σοι δείχθῃ τὸ δῶμα τὸ Κράνιον, περιλιὼν εἰς πυστὸν, λέγε ὅτῳ τῶ θυρωρῷ Τίβιον, ὡς ἰδήλοις ἰδὼν ὅτι τὸ δαίμονα ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀνορύξας, ἀπήλασε, καὶ ἐς τὸ λοιπὸν οἰκεῖσθαι τὴν οἰκίαν ἐπέτρεψε. τί δ' τοῦτο ἦν ὦ Ἀρίγνωτε; ἤρετο ὁ Εὐκράτης. [1] ἀοίκητος ἦν ἦδη ὃς ἐκ πολλοῦ ὑπὸ δαιμόνων. εἰ δέ τις οἰκήσειεν; οὔδεν ἐπτοήθη, ἔφευγεν ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τοῦ φοβεροῦ καὶ παραχρῆμα φάσματος. συνέπιπτεν δὴ ἤδη, καὶ ὁ τοῖχος περιῤῥῆγνυτο. καὶ ὅλως, οὐδεὶς ἦν ὁ θαῤῥήσων περιελθεῖν εἰς αὐτήν. ἐγὼ δ' ἐπεὶ πᾶσι ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβὼν, εἰσὶ δὲ μοι αἰγύπτιαι μάλα πολλαὶ περὶ τοιούτων, ἦλθον ἐς τὸ οἴκημα περὶ ἑσπέρην ὄντος, λυχνοῦχον ἔχων μονωτὸν ἐπαναβαινόμην, ἐπεὶ ἔμελλον οἱ βαδίζοιμι, οἷς πρῶτον κακὸν ὡς φεύξομαι. ἐγὼ δ' λύχνον λαβὼν, μόνος εἰσήρχομην. καὶ οἱ τῷ μεγάρῳ οἰκήματι κρυπτοῖς τὸ φῶς, ἀνεχαιτίσθην ἡσυχῇ, καμοὶ προσεζοράσθη. ἐφίστατο δ' ὁ δαίμων, ἐπὶ πᾶσι τοῖς πολλοῖς ἤκειν νομίζων, καὶ δεξιᾶς κἀμὲ ἐλπίζων, ὥσπερ τοὺς ἄλλους, αὐχμηρὸς, καὶ κνημῶν, καὶ μελάντερος ἢ ζόφος. καὶ

putat. Quid ais? inquit Arignotus me torvè intuens, nihil horum tibi videtur fieri, præsertim cùm omnes, ut ita dicam, videant? Ignoscès, inquam ego, mihi, si non credo, nam solus omnium non video: quod si vidissem, sicuti vos profectò credidissem. Atquī, inquit ille, si quando Corinthum veneris, roga ubi sit Eubatidæ domus: eaque tibi circa Craneum indicata, ingressus dic janitori Tibio, velle te videre, unde dæmonem effossum Pythagoricus Arignotus abegerit, ac deinceps domum habitabilem reddiderit. Quidnam hoc erat Arignote? rogabat Eucrates. Inhabitabilis erat, inquit ille, diu propter terricula. Quòd siquis inhabitasset, expavefactus ilico fugiebat, à quodam horrendo terribilique spectro exactus. Iamque concidebat, & rumpebatur tectum: denique neque quisquam erat omnino qui in eam ingredi auderet. Ego verò ubi hæc audivi, libellos sumens, sunt autem Ægyptii mihi de talibus rebus admodum multi, veni domum circa primum somnum, dehortante hospite, ac ferme detinente, quia didicerat quônam irem, in manifestum, ut putabat, exitium. At ego sumpta lucerna solus ingredior: atque in vastissimo atrio collocato lumine, humi sedens, tacitè legebam. Supervenit ille dæmon, cum quopiam è vulgo se congressurum ratus, ac me quoque quemadmodum alios pertenebrisque nigrior. Atque hic territurum, squalidus, hirsutus, ad-

1 Ἀοίκητος ἦν ἤδη ὃς ἐκ πολλοῦ ὑπὸ δαιμόνων] C. Plinius epist. XXVII. lib. VII. Scriptor vitæ S. Germani Antisiodorensis episcopi c. XVII. D. Antoninus archiepisc. Florentin. Tomi II. c. IX. tit. XII. paragr. IIX. *Marsil.*

1 Προσ-

ὁ μὲ, ἐπισὰς, ἐπειρᾶτό μου πανταχόθεν προσβάλλων, εἰ πόθεν κρατήσειε, καὶ ἄρτι μὲ, κύων, ἄρτι ὃ, ταῦρος γιγνόμενος, καὶ λέων. ἐγὼ ὃ ἀποχρισάμενος τῷ φρικωδεστάτῳ ἐπᾴδησιν, αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ, σκηλάσας κατοικίδιον αὐτὸν εἰς ἕνα γωνίαν σκοτεινὴν οἰκήματος. ἰδὼν ὃ αὐτὸν οἱ κατάδυ, τὸ λοιπὸν ἀνεπαυόμην. ἑωθεν ὃ πάντων ἀπηγνωκότων, καὶ νεκρὸν σύρησιν με οἰομένων, καθάπερ τοὺς ἄλλους, ἀφελὼν ἀφροδύκτους ἅπασι, προσέμι τῷ Εὐβατίδῃ, φιλοχαλιζόμενος αὐτῷ, ὅτι καθαρὸν αὐτὸν, καὶ ἀδείμαντον ἤδη ἐξῃ τῷ οἰκίῳ οἰκεῖν. ὁ δὲ μακαρίσας αὐτόν τε, καὶ τοὺς ἄλλους πολλοὺς, εἰπόντος γὰρ ἐμοῦ δεδόχθαι ἐνεκα, σκέλλουσι ἀγαγὼν ἐπὶ τὸ πῦρ, ἵν' καταδεδυκότα τὰ δαίμονα ἐφορᾶκειν, σκώπτειν, λαβοῦσαι δικέλλας, καὶ σκαφεῖα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησαν, σύριξη ὡς ἐπ' ὀργυιὰν κατορυμμένου τοῦ νεκροῦ ἑωλοῦ, μόνα τὰ ὀστᾶ καὶ χῆμα συγκείμενον. σκέψεσθαι μὲν ἐβούλομην ἀνορύξαντες. ἡ οἰκία ὃ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο, συσχλυμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων. ὡς ὃ τοῦτο εἶπεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀπὸ δαιμόνιον τῆς σοφίας, καὶ ἅπασιν ἀδείσιμος, ὑδεὶς ἦν ἐπὶ τῶν παρόντων, ὃς οὐχὶ κατεγίνωσκέ μου πολλὴν τῆς ἀφυίας, τοῖς πιστοῖς ἀπιστοῦντος. καὶ τοῦτο, Ἀρίγνωτε λέγοντος. ἐγὼ ὃ ὅμως ὑδὲν ἔφεσας, ἔτε τῷ κόμῃ, ἔτε τῷ δόξαι τῷ περὶ αὐτοῦ, τί τοῦτ' ἔφην ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος ἦσθα, ἡ μόνη ἐλπὶς ἡ ἀληθείας, καπνὸς μέσος, καὶ ἐνδελεχῶν; τὸ γοῦν ἐμὸν λόγον σκότος, ἀνθρακιὰς ἐμοὶ ὁ θησαυρὸς πέφηνας. σὺ ὃ ἦ, ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις adstans, undique me adsultim petens tentavit, siquâ posset expugnare, ac modò in canem, modò in taurum, modò in leonem vertebatur. At ego correpto in manum, quàm maximè horrendo carmine, simulque vocem Ægyptiam imitatus, eum incantatum in domicilii tenebrosi angulum quendam compuli. Ac cùm animadvertissem ubi se in terram condiderat, tum destiti. Mane autem desperantibus universis, ac me quemadmodum & alios mortuum reperturos putantibus, præter omnium spem progrediens, Eubatidem adeo, fœliciter illi annuntians, quòd puram sibi ac spectris liberam domum jam liceret incolere. Atque illum assumens, aliosque multos, qui hujus inopinatæ rei gratia sequebantur, cùm ad locum adduxissem, ubi condentem se dæmona conspexeram, jussi ut sumptis ligonibus, & ruris suffoderent. Quo facto, inventum est ferè ad passum defossum cadaver quoddam mare dum, ossibus tantùm humana specie cohærentibus: quod effossum sepelivimus: postea verò domus spectris turbari desiit. Hæc ubi narravit Arignotus, prodigiosa vir sapientia, omnibusque reverendus, nemo erat ex iis qui aderant, qui non multam imputaret mihi desipientiam, qui talia non crederem: narrante præsertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem. Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, sola mihi spes veritatis, fumo plenus ac simulachris? Illud ergo, quod dici solet, in te nobis evenit: ut thesaurum quem speravimus, carbones offenderimus. At tu, inquit Arignotus, si neque mihi cre-

λέγοντι, μήτε Δεινομάχῳ, ἢ Κλεοδήμῳ τούτῳ, μήτε αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε εἰπὲ τίνα τοῦτον τὸν τοιοῦτον ἀξιοπιστότερον ἡγῇ παραινέσαι ἡμῖν λέγοντα. τί δ' οὐ μὰ τὸν ἐμὲ μάλα θαυμαστὸν ἄνδρα, τὸν Ἀβδηρίτην ἐκεῖνον Δημόκριτον ὃς ἅπαντα ἀεὶ ἐπίστευε μηδὲν εἶναι συγήναι τοιοῦτον, ὡς καὶ ἐπιδὴ κατέρρηξε ἑαυτὸν ἐς μνῆμα ἔξω πυλῶν, ἐνταῦθα διατρίβων γράφων, καὶ συνεζόμενον ἐν νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. καί τινες αὐτὸν ἐνεπαίσαντο, ἐρεγελᾶν βουλόμενοι αὐτόν, καὶ διεσκευῶν, στιλβόμενοι νεκρικῶς ἐσθῆτι μελαίνῃ, καὶ προσωπείοις ἐς τὰ κρανία μεμιμημένοις περιέστησαν αὐτόν, περιχόρῳον νὺν νυκτὶ τῇ βαθεῖ ἀναπηδῶντες. ὁ δ', ὅτι ἔδεισε τὴν προσποίησιν αὐτῶν, ὅτι ὅλως ἐνέβλεψε πρὸς αὐτούς. ἀλλὰ μεταξὺ γράφων, παύσασθε ἔφη παίζοντες. οὕτω βεβαίως ἐπίστευε μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς ἐπ' ἔξω χωρούσας τῶν σωμάτων. τοῦτο φὴς ἦλθ' ὁ Εὐκράτης, ἀνήκοόν τινα ἀνδρα ἐς τὰ Δημοκρίτου χωρίδιον, εἰ μὲ ὄντως ἐγνωκεῖν. ἐγὼ δ' ὑμῖν ἐς ἄλλο διηγήσομαι αὐτὸς παλαιόν, ἢ παρ' ἄλλου ἀκούσας. τάχα γὰρ ἂν ἐς σὺ ὦ Τυχιάδη ἀκοῦσαι, πρὸς εὐδαιδείης πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐς διηγήσομαι. ὅπου γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον, ἔτι νέος ὤν, καὶ δὴ πυρὸς ἐπὶ παιδείας πρόφασιν ἀποστελεὶς, ἐπιθύμησα ἐς Κοπτὸν ἀναπλεύσας, ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθὼν, ἀκοῦσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχοῦσα, ὡς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον. ἐκείνου μὲν οὖν ἤκουσα, ἃ καὶ τοῖς πολλοῖς, ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλλά μοι ἐς ἔχρησεν ὁ Μέμνων αὐτὸς, ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἑπτὰ ἔπεσιν ἑπτά. καὶ εἶμι μὴ πρόσθεν ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. νῦν δ' ἐπάκουσον, ἵνα μὴ ἡμῖν συμπλέῃ

credis narranti, neque Dinomacho, aut huic Cleodemo, neque ipsi Eucrati, dic age quemnam digniorem, cui de his rebus fides habeatur, existimas, qui nobis dicat contraria? Per Iovem inquam ego, virum apprimè mirabilem, Abderitam illum Democritum, cui tam firmiter erat persuasum, ejusmodi nihil in rerum natura esse posse, ut cùm se in monimento extra portas clausisset, ibique degeret dies noctesque scribens & componens: ac juvenes quidam eum illudere & terrere cupientes, nigra veste cadaveris in modum ornati, ac personis in capitis adfictis circumstantes, illum circunsilirent, crebrò subsilientes: hic neque ipsorum simulationem timuerit, neque ipsos omnino respexerit: sed inter scribendum dixerit, Desinite ineptire: adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hoc dicis, inquit Eucrates, dementem virum fuisse Democritum, qui sic existimarit. Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non ab alio acceptum. Nam tu quoque id audiens Tychiades, veritate narrationis ad credendum adduceris. Cùm in Ægypto degerem, adhuc adolescens, à patre doctrinæ gratia missus, cupivi navigio Coptum profectus, illinc Memnonem adiens, miraculum illud audire, eum videlicet sonum edentem ad orientem solem. Illum igitur audivi non hoc vulgari modo quo audiunt alii sonum quempiam inanem: sed mihi oraculum etiam edidit Memnon ipse aperto ore septem versibus, quos, nisi id esset supervacaneum, vobis recenserem. Navigationis autem

μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν, καὶ τὴν παιδείαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν αἰγύπτιον. ἐλέγετο δὲ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη ἐν τοῖς ἀδύτοις ὑπογείοις φοιτᾶναι, μαγείαν παιδευόμενον ὑπὸ τῆς Ἴσιδος. Παγκράτην ἔφη λέγειν ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ἐξυρημένον τὸ ὀφρύοις, νοσμώνας, καμπύλους ἐκλιζοντα, ἐπιμήκη, σιμόν, σαθρόχειλον, ὑπόλιπον τὰ σκέλη. αὐτὸν μὲν οὖν ὃς ἐκεῖνον τὸν Παγκράτην. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἠγνόουν ὅστις ἦν. ἐπεὶ δὲ εἶδον αὐτὸν, εἴ ποτε ἐμέσαιμι τὸ πλοῖον, ἀλλά τι πολλὰ τεράστια ἐργαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ὀχούμενον, καὶ σαινόντων τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ, ὑποπτήσσοντα, καὶ σαίνοντα τοῖς ἀρχαῖς, ἔγνων ἱερόν τινα ἄνδρα ὄντα. καὶ καθαιμικῶν φιλοφρονούμενον, ἠλθον ἐπ' αὐτὸν, καὶ συνήθης γοῦν μοι ἦν. ὥσπερ πάντων ἑκουσίως μοι τὰ ἀπόρρητα. καὶ τέλος, πείθει με, τὰς μὲν οἰκίας ἅπαντας, ἐν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μοι αὐτῷ, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν ὑπηρετησομένων. καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ἄντα διήγομεν. ἐπειδὴ δὲ ἐλθόντες εἴς τι καταγώγιον, λαβὼν ἄν ὁ ἀνὴρ τὸ μοχλὸν τὸ θύρας, ἢ τὸ κόρηθρον, ἢ ἐκ τοῦ ὑπέργου, παρεβαλὼν ἐμβλίοις, ἐπεκρότησέ τινα ἐπῳδὴν, ἐποίει βαδίζειν, τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄνθρωπον εἶναι δοκοῦντα. τὸ δὲ, ἀπελθὸν, ὕδωρ τι ἀπήντλει, καὶ ὤψου, καὶ ἐσκεύαζε, καὶ εἰς πάντα δεξιῶς ὑπηρέτει, καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν. εἶπε δὲ ἐπειδὴ ἄλλης ἔχοι τὸ μαγείας, αὖθις κόρηθρον τὸ κόρηθρον, ἢ ὑπέργον τὸ ὑπέργον, ἄλλην ἐπῳδὴν ἐπεκρότει, ἐποίει ἄν. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπουδακὼς, σὺν εἶχον

tem fuit ſocius vir Memphiticus, quidam ex ſacris illis Scribis, mirabili ſapientia, & qui univerſam Ægyptiorum doctrinam callebat. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis ſubterraneis manſiſſe, Magiam interea doctus ab Iſide. Pancratem dicis, inquit Arignotus, præceptorem meum, virum ſacrum, raſum, lineis indutum, doctum, pureque lingua Græca loquentem, procerum, ſimum, labiis promiſſis, cruribuſque gracilibus. Illum ipſum, inquit ille, Pancratem, ac primùm quidem quis eſſet ignorabam. At poſtquam vidi eum, ſi quando in portum appuliſſemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis inſidentem, & cum feris verſantem: illas verò eum reverentes, caudiſque adulantes, agnovi ſacrum quempiam virum eſſe, paulatimque comitate mea me in ejus amicitiam & familiaritatem inſinuavi, adeò ut omnia arcana communicaret. Ac tandem mihi perſuadet, ut famulis omnibus in Memphide relictis, ſe ſolus ſequerer, neque enim defuturos nobis miniſtros. Atque ex eo tempore ſic vitam duximus. Cùm in diverſorium quodpiam veniſſemus, homo accepto januæ vecte, vel ſcopis, vel piſtillo, veſtibus implicans, cùm in id carmen dixiſſet, effecit ut ambularet, utque aliis omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cœnam parabat, inſtruebatque, atque in omnibus commodè ſubſerviebat, miniſtrabatque nobis. Deinde poſtquam ſatis erat miniſtratum, ſcopas denuo ſcopas, piſtillum denuo piſtillum reddebat, aliud carmen recitans. Hoc ego vehementer conatus, ex ipſo diſcere non po-

ἐπως ἐπαρῳδήσαιμι παρ' αὐτῷ. ἐδόκουν γὰρ αὐτῷ, καίτοι πρὸς τὰ ἄλλα σφόδρα εὐχερὴς ὢν μιᾷ δὲ ποτὲ ἡμέρᾳ λαβὼν, ὑπήκουσα τῇ ἐπῳδῇ, λίαν δὲ τρισύλλαβος, χειδὼν ὁ σκοτεινὸς ὑπῆρχε. κἀγὼ μὲν, ὥσπερ ἦν εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐπετέλουν τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἃ ἔδει ποιεῖν. ἐγὼ δὲ, εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνῃ τῇ κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀναβαίνοντι ἐμβαλὼν τὸ ὕπερον. χρυσοῦν ὄντα, ὁμοίως ἐπιτάττων τὰς συλλαβὰς, ἐκέλευσον ὑδροφορεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐμπλησάμενος τὴν ἀμφορέα ἐκόμισεν, πέπαυσο ἔφην, κἀμοὶ μηκέτι ὑδροφόρει, ἀλλ' ἔασόν μοι πείθεσθαι ἤδη, ἀλλ' ὑδροφόρει ἀεί, ἄχρι δὲ σκέπλησεν ἡμῖν ὕδατος τὴν οἰκίαν ἐπαυτλᾶν. ἐγὼ δὲ ἀμηχανῶν τὸ πρᾶγμα, ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Παγκράτης ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅτι μὲ ἐκβάλλω, ἐξίημι λαβὼν, ἀφικόμην τὸ ὕπερον εἰς δύο μέρη. τὰ δὲ, ἐκέπερον τὸ μέρος, ἀμφορέα λαβόντα, ὑδροφόρει, καὶ αὐθὶς ἦσαν, δύο μοι ἐκβύουν οἱ ἀφικνούμενοι. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Παγκράτης ἐφίσταται, καὶ συνεὶς τὸ γιγνόμενον, σκεῦος μὲ αὖθις ἐπέπεισε ξύλα, ὥσπερ ἦν πρὸ τῆς ἐπῳδῆς. αὐτὸς δὲ λαβὼν μὲ λαβὼν, οὐκ οἶδ' ὅπου ἀφανὴς ἐγένετο ἀπὸν. καὶ ἐγὼ ἔφη ὁ Δεινόμαχος οἶδα καὶ σκεῦος ἄνθρωπον ποιεῖν ἐκ τοῦ ὑπέρου; μὰ Δί' ἦ δ' ὃς ἐξ ἡμισείας γε. σκέπτει γὰρ εἰς τὸ δρᾶσαι οἷόν τί μοι ἄγειν αὐτὸ, ἵν' ἀπαξ γένηται ὑδροφόρον, ἀλλὰ δεήσει ἡμῖν ἐπικλείθρων τὴν οἰκίαν ἐπαυτλεμένην. ἢ παύσεσθε ἄρ' ὑμῖν ἐγὼ τὰ τοιαῦτα τερατολογοῦντες γέροντες ἄνδρες, εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ κἂν τῶν μειρακίων τούτων ἕνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλεσθε τὰς τοιαύτας ἀηδόνας παίδων, καὶ φοβερὰς διηγήσεις, μὴ

poteram. Nam id mihi invidebat, quanquam in aliis erat facillimus. At quadam die in tenebroso angulo clam illo delitescens, incantationem illam propiùs auscultavi. Erat autem trisyllaba. Tum ille cùm pistillo mandasset quæ erant agenda, abiit in forum. At ego postridie illo apud forum occupato, acceptum pistillum cùm ornassem, syllabas illas simili modo pronuntians, jussi ut aquam hauriret: & postquam plenam amphoram attulisset, desiste inquam, neque aquam haurito amplius, sed rursus esto pistillum. At illud mihi jam non amplius volebat obtemperare, sed aquam assiduò hauriebat, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego cùm huic rei resistere non valerem (timebam autem ne Pancrates reversus, id quod etiam evenit, irascereturr) correpta securi pistillum in duas partes disseco. At utraque pars amphoram sumens hauriebat aquam: jamque unius loco duo mihi ministri esse cœperunt. Interea Pancrates supervenit: ac re intellecta, illas rursus in ligna convertit, ut erant ante carmen. At ipse me clanculum relicto, nescio quonam profectus è meo conspectu evanuit. At possis istud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex pistillo facere? Per Iovem, inquit ille, dimidia ex parte scio. Nam in priorem formam à me restitui non potest, postquam semel aquarius fuerit: sed domus aqua referta, erit nobis claudenda. Non desistetis, inquam ego, hujusmodi monstra narrare viri senes? Alioqui horum saltem adolescentum gratia, incredibiles istas, ac terribiles fabulas aliud in tempus differte,

πως λάθωσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντες δει-
μάτων, καὶ ἀλλοκότων μυθολογημά-
των. φείδεσθαι οὖν χρὴ αὐτῶν, μὴ
γὰρ τοιαῦτα ἰδίζειν ἀκούειν, ἃ ἀφ'
παυδὸς ἔβις σοχλήσαι σωόντα, καὶ
ψοφοδεῖς ποιήσαι, ποικίλης τ' δει-
σιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. εὖγε ὑπέ-
μνησας ἤδη ὃς ὁ Εὐκράτης, εἶπον
τῷ δεισιδαιμονίαν. τί γάρ σοι ὦ
Τυχιάδη, περὶ τ' τοιούτων δοκεῖ,
λέγω δὴ χρησμῶν, καὶ θεσφάτων,
καὶ ὅσα φοφορύμενοί τινες ἀναβοῶ-
σιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται, ἢ παρ-
θένῳ ἐμμέτρα φθεγγομένη, ἀφθε-
γγίζῃ τὰ μέλλοντα. ἢ δηλαδὴ ἐς τοῖς
τοιούτοις ἀπιστήσεις; ἐγὼ γ', ὅτι μ'
ἐ δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλ-
λωνος ἔ πυθίου εἰκόνα ἐκτετύπωσ
τ' σφραγίδος, καὶ ὅτ' ὁ Ἀπόλ-
λων φθέγγεται ἀφθόνως ἐμοὶ, ὃ λέγω,
μή σοι ἄπιστα δόξω περὶ ἐμαυτοῦ
μεγαλαυχῆσαι. ἃ γ' ἐν Ἀμφιλόχου
τι ἤκουσα ἐν Μαλλῷ ἔ ἥρωος ὑπερ-
διαλεχθέντος μοι, καὶ συμβαλόντος
ὑπὲρ τ' ἐμαυτοῦ, καὶ ἃ εἶδον αὐ-
τὸς, ἐθέλω ὑμῖν εἰπεῖν. εἶτα ἑξῆς
ἃ ἐν Περγάμῳ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐν
Πατάροις. ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου
ἐπανήειν οἴκαδε, ἀκούσας τὸ ἐν Μαλ-
λῷ τοῦτο μαντεῖον, ἐπιφανέστατόν
τε, καὶ ἀληθέστατον εἶναι, καὶ χρῆν
σπεύγων, πρὸς ἕπος ἕπεσθαι μέλον, οἷς
ἂν ἐπιγράψας τις εἰς τὸ γραμ-
ματεῖον ἀφίοιτο τῷ θεσπίτῃ, καὶ
λάθοι ἂν ἔχειν ἠγησάμενον ἐν παράπλῳ
πειρᾶσθαι ἔ χρησμοῦ, καί τι
περὶ μελλόντων συμβαλόντας τῷ
θεῷ. τοῦτο ἔτι ἔ Εὐκράτης λέγον-
τος, ἰδὼν οἱ τὸ πρᾶγμα σοχαρὲς
εἶναι ἔμελλε, καὶ ὡς ἀ περὶ μικρᾶς
σπήρχετο τ' περὶ τὰ χρησήρια τρα-
γῳδίας, ἀ δοκεῖν οἰκῆσαι δεῖν μόνος
αὐτιλέγειν ἅπασιν, ἀπολιπὼν αὐτὸν ἔτι

ferte, ne clam nobis, terroribus ac prodigiosis fabulamentis impleantur. Parcendum ergo illis, nec talibus audiendis sunt assuefaciendi, quæ eos per totam vitam comitantia perturbabunt, atque ad omnem strepitum meticulosos reddent, posteaquam eos omnigena superstitione impleverint. Rectè admonuisti me, inquit Eucrates, quum superstitionem dixisti. Nam quid tibi Tychiade, de rebus hujusmodi videtur? De oraculis loquor, ac vaticiniis, & quæcunque quidam numine afflati proclamant, quæque ex adytis audiuntur: aut quæ virgo numeris eloquens prædicit. An videlicet nec talia credis? At non dico me sacrum annulum habere, cujus sigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem: nec mecum loqui Apollinem: ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare. Cæterùm quæ apud Amphilochum audivi in Mallo, heroë mecum diu disserente, deumque meis de rebus consulente, tum quæ ipse vidi, volo vobis referre. Deinde ex ordine tum quæ vidi in Pergamo, tum quæ audivi in Patarис. Cùm ex Ægypto redirem domum, audiremque illud in Mallo oraculum apertissimum simulque esse verissimum, & sic evidenter responsa dare, ut ad verbum respondeat iis, quæcunque prophetæ quispiam in schedulam inscripta tradiderit: rectè me facturum putavi, si dum prætervehebar, experirer oraculum, Deumque de futuris quidpiam consulerem. Eucrate hæc adhuc dicente, cùm viderem quàm longè res esset processura, eumque non brevem de oraculo incepisse tragœdiam, ratus non expedire, uti solus contradicerem omnibus,

re-

ἀφαλέστατε ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Μαλλὸν, καὶ χαίρε σωίλων ὅτι μοι ἄχθονται παρόντι, καθάπερ ἀντισοφιστὴς τῶν ψευσμάτων, ἀλλ' ἐγὼ ἄπειμι ἵνα Λεόντιχον ἐπιζητήσω. δοκῶ γάρ αὐτοῦ τι συμβιβάζειν. ὑμεῖς δ', ἐπεὶ οὐχ ἱκανὰ ἡγεῖσθε τὰ ἀνθρώπινα εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλεῖτε συνεπιλαμβανομένους ὑμῖν τῶν μυθολογημάτων. καὶ ἅμα λέγων, ἐξῄειν. οἱδὶ, ἄσμενοι ἐλευθερίας λαβόμενοι, εἰσίασιν ὡς τὸν ἑαυτῶν, καὶ συμφορῶν τῶν ψευσμάτων. τοιαῦτά σοι ὦ Φιλόκλεις, καὶ σὺ Εὐκρατὶς ἀκούσεσθε, ἥκω νῦν τὸν Δία, ὥσπερ οἱ ὑγιάσαντες ἰατροὶ, ἐμπεφυσημένῳ τὸν γαστέρα, ἐμέτου δώσοντες. οἶδα δ' ἂν πρότερόν σε πολλὰ ἐπιμέλως ληρεῖν ἀνόητα φάρμακον, ἐπῆλθεν, ὡς μή τι καινὸν ἐργάσηται μοι ἡ μνήμη αὐτῶν συνεπιβρύσασα. πάρεσμεν γάρ, καὶ δαίμονας, καὶ ἐκάτας ὁρᾶν μοι δοκῶ. Φιλ. καὶ αὐτὸς ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν τι ἀπήλαυσα τῆς διηγήσεως. φασὶ γάρ τι μὴ μόνον λοιπὸν, καὶ τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι τοὺς ὑπὸ τῶν λυσσώντων κυνῶν δακνομένους, ἀλλὰ κἂν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσα τοῖς κυσὶ διάκεσθαι τὸ δῆγμα. καὶ τὰ αὐτὰ κάκεῖνον φοβεῖσθαι. καὶ σὺ πόθεν ἔοικας αὐτὸς οὐ λελυσσηκὼς δηχθεὶς ὑπὸ πολλῶν ψευσμάτων, μεμῆνθαι πάμπολυ δῆγμα; ἵνα δὲ μὴ σοι καὶ τὴν ψυχὴν ἐμπλήσω. Τυχ. ἀλλὰ θαῤῥεῖν χρὴ ὦ φίλτατε, μάλα τοι τοιοῦτον ἀληθείᾳ φάρμακον ἥκομεν τὸν ἀληθείας, καὶ τὸ ἐπὶ πᾶσι λόγου ἀρθόν. ὦ χαριέστατε ἡμῶν, εἰδὼς μὴ παρεῖναι τοῦτον ψευσμάτων.

relinquens eum ex Ægypto adhuc in Mallum navigantem (nam intelligebam molestam illis esse meam præsentiam, ut pote qui dissentirem, refelleremque ipsorum mendacia.) Atqui ego abeo, inquam, quæsiturus Leontichum, cum quo mihi opus est, ut colloquar. Vos autem, siquidem putatis res humanas non sufficere, ipsos etiam Deos vocate, qui vobiscum fabulosas narrationes capessant. Atque hæc simul atque dixi, discessi. Illi verò alacres jam libertatem nacti, ut est verisimile mutuis epulis sese excipiebant, ac mendaciis ingurgitabant. His Philocles, apud Eucratem auditis venio, per Iovem, ut qui musto sunt poti, inflato ventre, opus habens vomitu. Libenter autem magno alicunde pharmacum emerim, quod mihi oblivionem induceret eorum quæ audivi, ne me nonnihil earum rerum inhærens lædat memoria. Nempe monstra, dæmones, & Hecatas mihi videre videor. *Phil.* Quin mihi quoque, ô Tychiade, tale quiddam ex tuo sermone percepi. Aiunt enim non solum in rabiem verti, & aquam formidare quoscunque rabidi canes momorderint: sed etiam siquem homo morsus momorderit: eum quoque morsum non minùs canino valiturum: illumque eodem modo formidaturum. Tu ergo videris apud Eucratem à multis mendaciis morsus, mihi quoque morsum illum communicasse, adeò mihi mentem dæmonibus impleviſti. *Tych.* At bono animo simus, amice, cùm magnum adversus hujusmodi res remedium habeamus, Veritatem, rectamque in rebus omnibus rationem: qua si utamur, nullis hujusmodi vanis, stultisque mendaciis turbabimur.

ΙΠΠΙΑΣ, Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

HIPPIAS, SEV BALNEVM.

ARGVMENTVM.

[1] *Balneum Hippiæ descripturus, principio ipsum artificem, à cognitione artium, atque peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimum laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientiis disputare soleant, sed qui ipso opere, hoc quod profitentur, præstare possint: hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quàm optimè atque artificiosissimè extruunt, qualis & Hippias hic unus est, id quod opus ab eo, nempe balneum extructum, comprobat: atque exinde ipsum balneum describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis: deinde & utilitatem & oportunitatem omnium cellarum, & lavandi in eo usum commendans.*

Τῶν σοφῶν ἐκείνους μάλιστα ἔγωγέ φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὁπόσοι μὴ λόγους μόνον δεξιὰς παρέχονται ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἑκάστων, ἀλλὰ & ἔργοις ὁμοίοις τοῖς τῶν λόγων ὑποσχέσεις ἐπιβεβαιοῦσιν. καὶ γὰρ τῷ ἰατρῶν ὅστις νῦν ἔχων, εἰ τύχοι, ἄρτι ὑπὲρ τῆς πόλεως εἰπεῖν δυνάμενος μεγαλειότερα τοσαῦτα, ἀλλὰ τοῖς σώμασι μεμελετηκώς. ἀμείνων ἂν & μουσικὸς εἶναι δοκοίη ὃς ἁρμονίαν ῥυθμοὺς, καὶ ἁρμονίας ἐπίσταιτο, ὁ & ψάλλειν, καὶ κιθαρίζειν αὐτὸς δυνάμενος. τί γὰρ ἄν σοι τοὺς στρατηγοὺς λέγοιμι τοὺς εἰκότως δόξης κεκτῆσθαι, ὅτι οἱ τάττειν μόνον, καὶ παρθύνειν ἦσαν ἀγαθοὶ, ἀλλὰ & αὐτομά-

Ego ex sapientibus illos potissimùm aio laudandos esse, qui non solùm pro quibusque rebus præstantissimas orationes ediderunt, sed similibus factis ea comprobarunt, quæ verbis polliciti sunt. Nam prudens ægrotus eos medicos non accerset, qui quàm optimè de arte differere possunt, sed qui in ejus usu sè exercuerunt. Potior etiam est meo judicio, is Musicus, qui psallendi, & citharæ pulsandæ est peritus, quàm qui rhythmos, & concentus novit dijudicare. Quid enim tibi eos commemorem imperatores, quos meritò præstantissimos censuerunt, quòd non solùm aciem rectè instruere, & milites oratione accendere nossent, sed etiam in prima acie pugnarent,

1 Προσλαλιὰ, ut aliæ nonnullæ de quibus antè dixi. *Marcil.*

1 Καὶ

γραῦς τ' ἄλλων, καὶ χαιρὸς ἔργα ἐπιδείκνυσθαι, οἷον τὸ πάλαι μὲ, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τὸ κατ' ἐμὲ δὲ, Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν μεγάλους. ὡς δὴ τί τοῦτ' ἔφην; ἐγὼ γὰρ ἄλλως ἰσρείας ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ἐπ' ἐκ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυμάζειν, ἐπόσοι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τ' τέχνης, καὶ πεδίλησιν τοῖς μετ' αὐτὸς κατέλιπον. ἐπὶ οἷς τοὺς λόγους μόνοις ἐγγεγυμνασμένοις, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ κληθεῖεν. τοιοῦτον ἀκούομεν τ' Ἀρχιμήδη γεγενῆς, [1] καὶ τ' Κνίδιον Σώστρατον. τ' μὲ, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν αὖθις πολιορκίᾳ, φίλον ἴσμεν ἐκ τοῦ ἱστορεῖν, καὶ ἀμφιρίστ' ἐκ τοῦ ἐπιτυχεῖν. τ' δ', τὰς τ' πολεμίων τειχῶν ἔρυμα ἐπιδείκνυσθαι, οἷον τὸ πάλαι μὲ, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τὸ κατ' ἐμὲ δὲ, Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν μεγάλους. ὡς δὴ τί τοῦτ' ἔφην; ἐγὼ γὰρ ἄλλως ἰσρείας ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ἐπ' ἐκ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυμάζειν, ἐπόσοι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τ' τέχνης, καὶ πεδίλησιν τοῖς μετ' αὐτὸς κατέλιπον. ἐπὶ οἷς τοὺς λόγους μόνοις ἐγγεγυμνασμένοις, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ κληθεῖεν. τοιοῦτον ἀκούομεν τ' Ἀρχιμήδη γεγενῆς, [1] καὶ τ' Κνίδιον Σώστρατον. τ' μὲ, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν αὖθις πολιορκίᾳ, φίλον ἴσμεν ἐκ τοῦ ἱστορεῖν, καὶ ἀμφιρίστ' ἐκ τοῦ ἐπιτυχεῖν. τ' δ', τὰς τ' πολεμίων τειχῶν

rent, suæque strenuitatis specimen ederent: cujusmodi priscos illos Agamemnonem, & Achillem: recentiores verò Alexandrum, & Pyrrhum fuisse scimus. Quorsum verò hæc dixi? Non quòd aliter historiam edere velim, horum memini: sed quia mechanicos etiam illos æquum est admirari, qui artis contemplatione famam sibi compararunt, & eadem opera suæ industriæ monumenta, & opera posteris reliquerunt. Quandoquidem qui se in dicendo duntaxat exercuerunt, Sophistarum potiùs quam Sapientum appellationem meruerunt. Talem audimus fuisse Archimedem, & Cnidium Sostratum: quorum alter Ptolemæum subjugavit, & Memphim sine obsidione, aversо, bipertitoque fluvio occupavit: alter ho-

1 Καὶ τ' Κνίδιον Σώστρατον τ' μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας ἱστορεῖν καὶ διαιρήσαντα τὸν ποταμὸν] Sostratus ille Cnidius fuit celeberrimus ille architectus, qui turrim in Pharo insula ædificavit, de quo Strabo lib. 17. Plinius lib. 36. cap. 12. Ipse vero noster Lucianus supra, lib. quomodo hist. scrib. Sed quod ait hoc loco Lucianus de Ptolemæo & Memphi capta per Nili diversionem, expecto, qui hoc me doceat: nullibi enim unquam legi eam historiam, & quis fuerit ille Ptolemæus, omnino me latet, & de ea Memphis rebellione silent historiæ. Tentabam me extricare legendo τὸν μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον τὴν Μέμφιν, id est, *qui Ptolemæo subjecit Memphin.* Nam Ptolemæus Philadelphus, cujus tempore vixit ille Sostratus, & quo imperante & sumptus suppeditante extruxit illam celebrem turrim in Pharo insula, inter amicos habuit illum Sostratum Cnidium, nec unquam, quod sciam, nec ab illo nec ab alio captus est. De Ptolemæo Ceraunо dicto incidit mihi quædam suspicio hæc intelligenda esse, sed sine auctoritate. Nam Ptolemæus ille Ceraunus dictus vir præceps fuit, & ad audacia facinora promptus, & qui cum major natu filiorum Ptolemæi 1 Soteris dicti esset, à minore natu Philadelpho supplantatus fuerat patre communi favente Philadelpho, non dubito, quin omnia tentaverit, ut Philadelphum expelleret. Itaque suspicor eum Memphin occupasse, in qua obsessus à fratre jam regnante fuit & captus. Sed tamen, si captus fuit, credendum est patre adhuc vivente Ptolemæo Sotere seu Lagi dicto id accidisse, scilicet jam privato & regnante Philadelpho, cui regnum reliquerat. Nam si patre jam mortuo rebellasset & captus fuisset, non est credibile Philadelphum eum vivum dimisisse, qui post patris mortem duos fratres Leontiscum & Argæum (quorum hic ultimus ex eadem matre Berenice natus erat) occidi curavit, non tam præcipitis audaciæ viros nec tanta injuria affectos. Si conjecturæ credendum est, ista hæc mea non est sine verisimilitudine. Si quis super hoc loco certiora docuerit, gratias agam lubentissime. *Palm.*

ρεις κατασφήξασθαι τὴν τάχιστα. καὶ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ὁ αὐτῶν ὑποκρόμενος Κροίσῳ ἄδοξον ἀφεῖναι διαβιβάσοντι τὸν στρατὸν, ἐπινοίᾳ κατέπεισε τὸν στρατὸν διὰ τῆς τάφρου μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἅλυν ἀποστρέψαι, ὃ μηχανικὸς ὢν τὸν γενόμενον, σοφὸς ὢν ἐν ἐπινοήσαι, καὶ σωτήριαν πιθανώτατος. τὸ μὲν δὴ Ἐπειοῦ, πάνυ δοκοῦν. ὃς ὁ μόνον τεχνήσασθαι τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συγκαθελῶσαι αὐτοῖς εἰς αὐτὸν λέγεται. ὁ δὴ τοῦτος, καὶ Ἱππίᾳ τούτῳ καθ' ἡμᾶς, μεμνῆσθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲ, παρ' ὧν τινα βάλοι τὸ πρὸ αὐτοῦ γεγυμνασμένον, καὶ σωτῆναί τε ἐξίως, καὶ ἐρμηνεῦσαι σαφεστάτῳ. τὰ μὲν ἔργα, πολὺ τῶν λόγων ἀμείνω παρεχόμενα, καὶ τῷ τῆς τέχνης ὑπάρχοντι δόξαν πληροῦντα, οὐκ ἂν τοιαύτης μὲ ὑποσχέσεσιν, οὐ αἷς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενέσθαι κυτύχησαν, κατὰ τὸν γεωμετρικὸν λόγον, ἐπὶ τὸ δοθείσης φασὶν εὐθείας τὸ τρίγωνον ἀκριβῶς συνίστασθαι. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἕκαστον ἐν τῇ ἐπισήμης ἔργον δοκιμάσεσιν, οὐ σκοπῶ εὐδοκιμήσειν, εἶναί τις ὅμως ἔδοξεν. ὁ μὲν, μηχανικῶν τε ὢν τὸ πρῶτον, καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν, καὶ μουσικῶν φαίνεται. ὁ δὲ ὅμως ἕκαστον τούτων ὕστερος σοφιστὴς δείκνυσιν, ὡς ἐν αὐτὸ μόνον ἐπισταμένου. τὸν μὲν γὰρ τῶν ἀκτίνων, καὶ ἀνακλάσεων, καὶ καθόπτρων θεωρίαν, ἔτι δὲ ἀστρονομίαν, οὐ μὴ παῖδας τὰς πρὸ αὐτοῦ ἀπόφηναι, οὐκ ὀλίγῳ χρόνῳ ἀνδρὶ ἐπαινεῖν. ἃ δὲ ἐναργῆ ἰδὼν αὐτοῦ τὰ ἔργων κατεπλάγην, οὐκ ὀκνήσω εἰπεῖν. κοινὴ μὲν γὰρ ἡ κατάθεσις, καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλὴ, βαλανείου κατασκευή, περίνοια δὲ, καὶ οὐ τῷ κοινῷ τούτῳ σύνεσις θαυμαστή. Τόπον μὲν οὖν οὐκ

hostium triremes arte exussit Thales Milesius quoque ante illos Crœso pollicitus, exercitum ficco pede se trajecturum, una nocte retro castra fluvium Alym circunduxit, tametsi non erat mechanicus: sed ingenii solertia, & authoritate in congressibus maxima valebat. Nam pervetustum est illud Epei commentum, qui non solùm Achivis equum fabricasse, sed etiam cum ipsis in eum conscendisse fertur. Inter hos & Hippiæ hujus cui nostra ætate vixit, æquum est meminisse, viri in dicendo quantum quivis priorum exercitati, ingenio acuti, menteque exprimenda maximè perspicui. Qui opera sermonibus longè præstantiora exhibebat, & quæ arte sua pollicebatur, etiam efficiebat: neque verò in hujusmodi promissionibus, quibus ipso priores ætate floruerunt: sed juxta geometricam rationem, proposita, quod ajunt recta linea triangulum, exquisitè constituit. Atqui aliorum unusquisque uno suæ facultatis opere decerpto, in quo excellere dicatur, aliquis esse sibi videtur. Hîc verò mechanicorum, geometricorum, harmonicorum, & Musicorum primarius apparet. Ita perfectè tamen horum unumquodque demonstrat, ac si illud unum sciat. Nam ejus de radiis, de repercussionibus & speculis scientiam: præterea Astronomiam, in qua qui ætate præcesserunt pueros fuisse ostendit, laudare non esset exigui temporis. Sed ejus opera quæ nuper cum admiratione vidi, referre non gravabor. Est enim argumentum commune, & nostra ætate perfrequens, balnei constructio: sed solertia, & in hoc communi argumento admirabilis est industria. Locus erat non planus,

sed

ἐπίπεδον, ἀλλὰ πάνυ ἀναβατὸς, καὶ ὄρθιος. ὑπὸ δὲ λαβὼν καὶ ἀπὸ ἐπὶ ἑτέρου εἰς ὑπερβολὴν πάντων, ἰσόπεδον ἀπὸ τοῦ ἑτέρου ἀπέφηνε, κρηπῖδι μὲν βεβαιοτάτῃ ἄπασι τῷ ἔργῳ βαλλόμενος, καὶ ἀμελέτητον ἀπὸ τῶν ἐπιδημούντων ἀσφάλειαν ἐμπεδώσαμενος. ὕψει δὲ πάνυ ἀποβέβηκε, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν σωτηρίως τὸ ὅλον κεκτημένος. τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα τῷ τε τοῦ τόπου μεγέθει σύμμετρα, καὶ τῷ λόγῳ τῶν κατασκευῶν ἁρμοδιώτατα, καὶ τὸν τῶν φώτων λόγον φυλάττοντα, πυλὼν μὲν ὑψηλὸς, ἀναβάσεις τελεταίας ἔχων, ὄκλος μᾶλλον, ἢ ὄρθιος πρὸς τὴν τῶν εἰσιόντων εὐμάρειαν. εἰσιόντα δὲ τοῦτον οἰκὸς δέχεται κοινὸς οἶκος εὐμεγέθης, ἐκατὸν ἔχων ἀκολούθοις καὶ ὑπηρέταις ἀμφιβόλοις, ἐν ᾧ δρόσῳ δὲ τῶν εἰς τρυφὴν παρεσκευασμένων οἰκημάτων. βαλανείῳ δ' ἂν ἐν τούτοις πρεπωδέστατα, καὶ φωτὶ πολλῷ καὶ λαμπρῷ ὑποχωρήσεις. εἶτ' ἐκ μέσου αὐτῶν οἶκος, ἐξαίτιος μὲν ὡς πρὸς τὸ λουτρὸν, ἀπεσκιασμένος δὲ ὡς πρὸς τὴν τῶν δυσκαμοτηρίων ὑποδοχήν. μετὰ δὲ τοῦτον, ἐκατέρωθεν ἀμφικεῖς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποθήκαι. καὶ μέσος οἶκος ὑψηλὸς τὸ ὑψηλότατος, καὶ φῶς φαιδρότατος, ψυχρὸν ὕδατος ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, λακαίνῃ λίθῳ κεκοσμημένος. καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λαμπροῦ τῆς ἀρχαίας ἐργασίας. ἡ μὲν, ὑγείας. ἡ δὲ, Ἀσκληπιοῦ. εἰσιόντας δὲ, ὑποδέχεται θέρμη χλιαινόμενος οἶκος, ὅσα ἀπηνὲς τῇ θέρμῃ πρᾶον παντῶν, ἐπιμήκης, ἀμφιρρόμβυλος. μεθ' ὃν ἐν δεξιᾷ οἶκος, εὖ μάλα φαιδρὸς, ἀλείψασθαι πρεπόντως παρεσκευασμένος, ἐκατέρωθεν εἰσόδους ἔχων, φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένας, τὰς δὲ παλαίστρας εἰσιόντας δεχόμενος. ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος, ὅπως

sed acclivis, & arduus: quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens, alteri æquavit, posito omni operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificii certitudinem confirmaret, factisque editissimis fastigiis, sibique ad firmitatem cohærentibus, ut totum opus roboraret. Cæterùm quæ superstructa sunt, loci magnitudini congruunt, rectæque compagi accommodatissima sunt, & lucis rationem servant. Altum est vestibulum, latos habet gradus, supinum magis est quàm arduum, ut sit facilis ascensus. Ingredientem communis domus ampla excipit, in qua pedisequi & ministri commodè versentur: ad lævam verò sunt ædiculæ ad delicias comparatæ. Hæc itaque balneo maximè sunt decora, amœni multaque luce illustrati recessus: deinde continua illis domus, longè quidem præstantior, quàm ut balneo conveniat: sed necessaria ad suscipiendos opulentiores. Post hanc sunt ædiculæ deponendis vestibus sufficientes: & media domus fastigio excelcissima & luce clarissima, tria aquæ frigidæ lavacra continens, Lacedæmonio lapide exornata. In eadem sunt marmoreæ imagines antiqui operis, altera Sanitatis, altera Æsculapii. Ingressos excipit domus sensim incalescens, calore non insuavi occurrente, oblonga, circùm orbiculata. Post hanc ad dextram, admodum clara habitatio ad suavem unctionem præbendam, ex utraque parte aditus habet Phrygio lapide decoratos, & à palæstra venientes excipit. Deinde supra hanc alia est habitatio omnium

ἁπάντων κάλλιστος, φῶτά τε, καὶ ἱσκιοδέζεαν σωφρονέστατος, καὶ ἐμβρυδωσιαν ἀβλαβέστατος, καὶ ἰσχυλόσωμον ὠφελιμώτατον, φρυγίῳ δὲ αὐτὸς εἰς ὀροφὴν ἄκραν ἀποστίλβων. ἐξῆς δ' ὁ θερμὸς ὑποδέχεται λιθόδομος, [1] νομάδι λίθῳ διακοσμημένος. ὁ δὲ ἔνδον οἶκος, κάλλιστος, φῶτός τε πολλοῦ ἀναπίμπλησι, καὶ ὡς πορφύρᾳ διλουστρωμένος. τρεῖς δ' ἔτος θερμὰς πύελος παρέχεται λουτρωμένῳ μοι, ἔνεστί σοι μὴ τὴν λιθόστρωτον αὐτῶν οἶκαδε ἐπανιέναι, ἀλλὰ ταχέως τὴν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, δι' ἡμέρας θερμοῦ οἰκήματος, καὶ τούτου πάντα ὑπὸ φωτὸς μεγάλου, καὶ πολλῆς τῆς ἔνδον ἡμέρας, ὕψη πρὸς τούτοις ἀνάλογα, καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα, καὶ παντοχοῦ πολλὴ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπαφεῖ. καὶ γὰρ τὸ καλὸν Πινδαρικὸν, ἐρχομένοις ἔργον, πρόσεστιν ἐμοὶ τηλαυγές. τοῦτο δ' ἂν εἴη σοι τῆς αὐτῆς μάλιστα, καὶ ὃ φίλους, καὶ τὸ φωταγωγὸν μεμηχανημένον. ὁ γὰρ σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἱππίας, τὸ μὲν ψυχρόδομον οἶκον, εἰς βορέαν ἀποκεχωρηκὼς ἐπνίγετο, σὺν ἄμοιρον ὄντα τοῦ μεσημβρινοῦ ἀέρος. τοὺς γὰρ πολλοὺς καὶ κάλλιστος δομένους, νότῳ, καὶ εὔρᾳ, καὶ ζεφύρῳ ὑποθήκατο. τί ἂν σοι τὰ ἐπὶ τούτου λέγοιμι, παλαίστρας, καὶ τοὺς κοινοὺς τῶν ἱματιοφυλακούντων κατοικίσεις, ταχέως τὴν ἐπὶ τὸ λουτρὸν, καὶ μὰ Δία μικρᾷ τινὶ ὁδὸν ἐχούσας, καὶ χρησίμη τινὶ, καὶ ἀβλαβεῖ ἕνεκα. καὶ μή μοι ὑπολάβῃ τις μικρὸν ἔργον προθύμεσθαι, κοσμεῖν τῷ λόγῳ σπουδάζοντα. τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς, καινὰ ἐπινοῆσαι

pulcherrima, & ad ſtandum, ſedendumque accommodatiſſima, & ad immorandum minimè noxia, & ad volutandum utiliſſima, & ipſa Phrygio lapide ad ſummum tectum relucens. Deinceps calidus ſuſcipit tranſcurſus, Nomadio lapide coagmentatus. Porrò interior habitatio elegantiſſima, & luce multa plena eſt, & inſtar purpuræ renitet: hæc tria thermarum labra exhibet. Cæterùm tibi jam loto licet viam non per eaſdem habitationes remetiri, ſed celeriter ad frigidam per vaporarium leniter tepeſcens reverti. Et hæc omnia magna luce, multoque diei ſplendore intus ſplendent. Præterea altitudinis ineſt proportio, conveniunt latitudines cum longitudinibus: & ubique multa venuſtas, & elegantia efflorescit. Etenim ex præclari Pindari ſententia, Opus exordientibus, eminus fulgens apponenda facies: quæ & ipſa elegantia, & lumine ac feneſtris conſtet. Etenim verè ſapiens Hippias frigido balneo accommodam habitationem, ad boream procedentem fecit, nec aëris meridiani expertem. Eas verò quæ multo calore indigent, Noto, Euro, & Zephyro ſubjecit. Quid ad hæc tibi palæſtras memorem, & veſtes aſſervantium communes habitationes, compendioſam non prolixam ad balneum viam habentes, tum utilitatis capiendæ, tum noxæ vitandæ gratia? Neque ſuſpicetur quiſquam me opus exiguum oratione exornandum ſuſcepiſſe. Nam in rebus communibus, nova com-

[1] Νομάδι λίθῳ διακοσμημένος] Sic vertit Opſopœus. De Nomade lapide in Latinis auctoribus nihil legi. *Numidico lapide* debebat credo vertere, nam *Numidæ* dicuntur Græce Νομάδες. Tum διακοσμημένος male vertitur *extructus*, melius, *ſtratus*, aut *ſtratus* dixiſſet. *Palm.*

[1] Α' φανε-

σαι πάλλως δείσμοιζα, ὑ μικρᾶς σοφίας ἴχνος πάρεσμεν: οἷον ἐ τόδε τὸ ἔργον ὁ ξυμπάσιος ἡμῖν Ἱππίας ἐπιδείξαθ', πάσας ἔχον τὰς βαλανείου χρείας, τὸ χρήσιμον, τὸ εὔκαιρον, τὸ διαφέρας, τὸ σύμμετρον, τὸ τῷ τόπῳ ἡρμοσμένον, τὸ τῷ χρείαν ἀσφαλῆ παρεχόμενον. καὶ ὥσπερ, τῇ ἄλλῃ σκευοθήκῃ κεκοσμημένον. ἀμφόδοις μὲ ἐκκλίσεσιν δυσὶν ἀπεχρήσατο, ἐξόδοις τε πολλαῖς πυλωμένον. ὁρῶν ὃ διπλᾶς δηλώσεις, τῷ μὲ, δι' ὕδατος, καὶ μυκήματος, τῷ δ', δι' ἡλίου ἐπιδείκνυθαι, ταῦτα ἰδίᾳ μὴ ἀποδεῖναι τὰ πρέποντα ἔπαινον τῷ ἔργῳ, οὐκ ἀνοήτοις μόνον, ἀλλὰ ἐ ἀχαρίστοις, μᾶλλον δ' βασκάνοις μοι εἶναι δόξειν. ἐγὼ μὲ δὴ εἰς δωρεὰν ἐ τὸ ἔργον, καὶ τ' τεχνίτην, καὶ δημιουργὸν ἐμπλήμλω τῷ λόγῳ. εἰ δ' γέ τις παρέσχοι ἐ λουσόδαι ποτε, πολλοὺς οἶδα ἐ ἄλλως ἔξειν τὰς χαριστηρίους μοι τῶ ἐπαίνων.

comminiſci pulchritudinis ſpecimina, non exiguæ ſapientiæ tribuo: quale hoc opus admirabilis Hippias nobis edidit, omnes balnei præſtantis partes complectens, utilitatem, opportunitatem, claritatem, proportionem, quod loco eſt accommodatum, quod tutum uſum exhibet. Præterea reliquo artificio exornatum, biviorum neceſſariorum duplicibus ſeceſſibus, multiſque januarum egreſſibus munitum: geminiſque indiciis, uno per aquam & ſonitum, altero per ſolem horas demonſtrans. Quibus viſis, convenientem operi laudem non tribuere, non ſolùm inſipientis, ſed etiam ingrati, imò potiùs invidi eſſe exiſtimavi. Itaque ego pro virili cùm operi, tum opifici, & effectori, verbis gratiam rependo. Quòd ſiquando Deus copiam lavandi fecerit, ſcio me complures alios habiturum, qui communes mecum ejus laudes habebunt.

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

PRÆFATIO SEV BACCHVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam eſt, quales & noſtri homines in enarrandis authoribus, aut aliis rebus tractandis, ipſis operibus præmittere ſolent. Monet autem Lucianus auditores ſuos, ne ſolùm compoſitionis novitatem in ſcriptis ſuis ſpectent, neve ideo pro parvis aut contemnendis illa habeant, quia comica, ac ſatyrica quadam, ſub dialogi gravitate tractet, ſed magis ipſam rem ſpectent: ne idem illis, quod Indis olim, accidat, dum Bacchi exercitum ut muliebrem, & à re militari alienum contemnunt. Deinde autem & veniam precatur ſtati, ſi paulò verboſior aut loquacior nonnullis fortè videatur, factum ſuum etiam hic, collatione quadam Indorum coheneſtans.

Ὅτι ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς στρατὸν ἤλασε, καλύψω γὰρ οὐδὲν εἰμὶ ἐγὼ μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι βακχικὸν, φασὶν ὅτι καθυβρίσοντα αὐτῷ τὰ στρατόπεδα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὡς καταγελᾶν ἐπιόντος. γέλωτα γὰρ εἶναι τὴν τόλμαν, ὡς αὐτίκα μάλα συμπατηθησομένην ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀνυβρίζοιτο. ἥκουον γὰρ εἶναι τῶν σκοπῶν ἀπόκοπα ὑπὸ τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ ἀγριωθέντων, ὡς ἢ μὴ φάλαγγι αὐτῇ, ἢ οἱ λόχοι, γυναῖκες εἶεν ἔκφρονες, καὶ μεμηνῖαι, κιττῷ ἐστεμμέναι, νεβρίδας ἐσταλμέναι, δόρατα τινα μικρὰ ἔχουσαι, ἀσίδεσι, κιττοποίητα δὲ ταῦτα, καί τινα πλεκτὰ κέρατα, βουκέντρια, εἴ τις μόνον ἐπεισέλθοι. [1] ἄκριτοι γὰρ εἰκάζοντο καὶ τὰ τύμπανα. ὀλίγους δέ τινας ἀγροίκους νεανίσκους σὺν ἀναγωγοῖς κόρδαξι ὀρχουμένους, [2] ὑφ' ἅρματος ἐλαύνοντος κερασίνου, οἷα τοῖς ἄρτι γεωργοῦσιν ἐπιφοίτα. καὶ τὸ μὲν στρατηλάτην αὐτῶν, ἐφ' ἅρματι δὲ ὀκταζυγίου παρατείνοντα ὑπερεξειμένον, ἀγένειον ἀκριβῶς, ὑσθλὸν ἐπ' ὀλίγον χνοῦντα τὴν παρειὰν, κεραυνοφόρον, βοτρύοις ἐστεφανωμένον, μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον καὶ πορφυρίδι, καὶ χρυσῇ ἐμβάδι. ὑπεστρατηγὼν δὲ δύο, ἕνα μέν τινα βραχὺν πρεσβύτην, ὑπόπαχυν, σειληνόν, γρυπόμυρον, ὅτι μεγάλα ὠδία ἔχοντα, ὑπότρομον, νάρθηκι ἐπερειδόμενον, ἐπ' ὄνου τινὸς ἀποβεβηκότα καὶ κεκραικτῆ, καὶ τοῦτον πάνυ πιθανόν τινα συνουσίαν ἐπιτηδεύοντα καὶ ἐπιτερπῆ τοῖς ἀνθρώποις· ἕτερον δὲ ἐπὶ τούτῳ ἐπὶ ἡμιόνου ἐπιβεβηκότα, ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἔχοντα ἀσκὸν μέγαν, ἐπὶ τῇ ἑτέρᾳ μασχάλῃ κύμβαλον ἔχοντα, ἐπὶ τῇ ἑτέρᾳ αὐλόν· ἐπὶ τούτοις δὲ ἄλλον ἐπὶ ὄνου, ἐπὶ τῇ ἀριστερᾷ μασχάλῃ τύμπανον ἔχοντα, τῇ δεξιᾷ δὲ κρούοντα ῥάβδῳ, ἐπὶ τῷ ὄνῳ ἐπιβεβηκότα, ἐπὶ τῷ ὀπισθίῳ μέρει τοῦ ὄνου καθήμενον, ἐπὶ τῇ οὐρᾷ τοῦ ὄνου

ταῦμος ἔρχεται αὐτῷ. ἵππον δὲ πρόσθεν ἄθρητον, τράγῳ τὰ νέρθεν ἐοικότα, κεμάτιον καὶ σκίλη, κέρατα ἔχοντα, βαθυπώγονα, ὀργίλον, καὶ θηλυκόν. δεξιτέρᾳ μὲν, σύριγγα φέροντα, τῇ δὲ ἑτέρᾳ δὲ, ῥάβδον κεμπύλλον ἐπηρμένον, καὶ περισκιρτῶντα ὅλον τὸ τραῦπεδον, καὶ τὰ γυμνὰ δὲ φοβεῖσθαι αὐτὸν, καὶ σείειν ἐπεμμένας τὰς κόμας, ὁπότε σεσοῖτο, καὶ βοᾶν εὖ οἶ. τοῦτο δὲ εἰκάζειν καλεῖσθαι αὐτῶν τὸν διασπασμόν. τὰς δὲ ὑπὸ τοῖμνας, διηρπάσθαι ἤδη ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ διεσπᾶσθαι ἐν ζῶντα τὰ ἡέμματα. ἀμοφάγους γὰρ εἶναι αὐτὰς οἴεσθαι. τοῦτα οἱ Ἰνδοὶ, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες, ἐγέλασαν ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ οὐδὲ ἀνεπείγοντο ἀθρῆσαι. ἀλλ' ἐπεὶ ἤδη τὰς γυναῖκας ἐπαφεῖναι αὐτοῖς ἐς πλησίον ἠρέοντο, σφίσι δὲ ἐς τιτρῶσκειν αἰσχρὸν ἐδόκει, καὶ φονεύειν γυναῖκα μεμηνότα, καὶ ἡλιόμιτρον ἀρχηγέτα, καὶ μεῖον σμικρὸν γέροντα, καὶ ἡμιπαλαιστὴν ἄλλον, καὶ γυμνὰς ὀρχησταῖς, πάσας γελοίας. ἐπεὶ δὲ πλάλαθ' πυρπολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὴν χώρην, καὶ πόλεις αὐτάνδρας κατακαίειν, καὶ ἀνιέναι τὰς ὕλας, καὶ ἐς βορρᾶν πᾶσαν τὴν Ἰνδικὴν πυρὸς ἐμπιπλάσθαι, ὅπλοις γάρ τοι διανοεῖσθαι τὸ πῦρ παρέχειν αὐτοῖς, καὶ ἔ κεραυνοῦ. οὕτω δὲ ἤδη ἀπειθῆ ἀπολάμβανον τὰ ὅπλα, καὶ τὰς ἐλέφαντας ἐπικαίεσθαι, ἐς ἰσχαλεόντας, καὶ τὰς πύρσεις ἀναθέμενοι, ἐπ' αὐτὰς ἀνεπήδησαν, καὶ φρονοῦντες μὲν τότε, ὀργιζόμενοι δὲ ὅμως, καὶ σωτερίψαι ἀπόδοντες αὐτῷ τραῦπεδον, τὰ πλάσιον ἐχώρουν τραπλάστλῳ. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἐγένοντο, καὶ εἶδον ἀλλήλους, οἱ μὲν Ἰνδοὶ, ἀνεζάξαντες τὰς ἐλέφαντας, ἐπῆγον τὴν φάλαγγα. ὁ Διόνυσος δὲ, τὸ μέσον μὲν αὐτὸς εἶχε

collegam. Alter monstrosus homo, qui partibus inferioribus hircum referret, in cruribus crines haberet, cornutus, promissa barba, iracundus, & animosus esset: qui læva fistulam, dextra baculum incurvum attollendo gereret, & universa castra circunsiliret, quem mulieres timerent, & quum accederet, comas vento agitatas quaterent, & clamarent evohe: quo nomine earum dominum vocari conjice. Greges verò à mulieribus esse jam discerptos, & vivas adhuc pecudes dilaniatas. Nam esse crudivoras illas. His auditis Indi, eorumque rex, ridebant ut par erat, neque obviam instructa acie prodire dignabantur. Sed si propiùs accederent, mulieres in eos immittere statuebant: quòd putarent turpe sibi esse, vincere & neci dare mulieres furentes, & ducem effœminatum, & temulentum parvum senem, & semimilitem alium, nudosque saltatores, ridiculos omnes. Sed posteaquam nuntiatum est Deum incendio regionem vastare, & urbes cum ipsis viris comburere, & sylvas incendere, ac brevi temporis spatio totam Indiam igne impleviſse (nam ignis telum est Bacchi, à patre acceptum, & ex fulmine oriundum) tum diligenter arma sumpserunt, instratis & frænatis elephantibus, dorsoque impositis turribus in eos adverso exercitu prodierunt, etiamdum tamen contemnentes, & irati, & comminuere properantes ipsis cum castris imberbem illum imperatorem. Postquam autem propiùs accesserunt, & in mutuum conspectum venerunt, Indi collocatis in acie prima elephantis, exercitum adduxerunt. Bacchus verò ipse medium tenebat. Sile-

ᾧ κέρας ἦ αὐτῷ, ᾧ δεξιᾶ μέ, ὁ Σειληνός. ᾧ εὐσύνομε ἦ, ὁ Πὰν ἡγεῖτο. λοχαγοὶ ἦ, καὶ ταξίαρχοι, σάτυροι ἐξεκρέμαντο. καὶ τὸ μὲ συρίσδημα, ὧν ἅπαντ τὸ εὖ οἶ. σύριγξ ἦ τὰ τύμπανα ἐπαιζεγεῖτο, καὶ τὰ κύμβαλα τὸ στολεμικὸν ἐσήμαινε. καὶ τ σατύρων τις λαβὼν τὸ κέρας, ἐπήνλφ τὸ ὄρθιον. καὶ ὁ ᾧ σειλλῶ ὄνῳ, συναλίσιν τ ὠγκήσατο. καὶ αἱ μαινάδες, σὺν ὀλολυγῇ ἐπεπήδησαν αὐτοῖς, δράκοντας ὑπεζωσμέναι, κἀκ τ ὤμου ἄκρων λελυμένων τ σίδηρον. οἱ Ἰνδοὶ ἦ, καὶ ἐλέφαντες αὐτῶν, αὐτίκα συγκλίναντες, σὺν ὕδατι κόσμῳ ἔφυγον, ὑφ' ὑβρεως βέλος γυίαις ὑπομείναντες. καὶ τέλῳ, καζακρατος ἁλῶ κεσαν, καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ τ τέως καταγελωμένων. ἔργῳ μαθόντες ὡς σὺν ἰσχυρῷ λόγῳ τῆς ὑπερφιάλης ἀκοῆς καταφρονεῖν ξένων γραφῶν δέον. ἀλλά τί φῶς τ Διόνυσον ἔτος ὁ Διόνυσος, εἴποι τις ἄν. ὅτι μοι δοκεῖ, καὶ φῶς χαρίεν μή με κορυβαντιᾶν, ἢ πλέως μεθύειν ὑπολάβητε, εἰ τιμῇ εἰκάζω τοῖς θεοῖς, ὁμοιόν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ φῶς τὰς κρίσεις τ λόγων τοῖς Ἰνδοῖς ἐκείνοις, οἷον ἐ φῶς τὰς ἐμάς. οἰόμμοι γὰ σατυρικά; καὶ γελοῖά πνα, καὶ κωμῳδᾷ κωμικὰ παρ' ἡμῶν ἀκούσαι, τοιαῦτα πεπεῖσθαι; σὺν οἷσί ὅτι δέξει αὐτοῖς ὑστερ ἐμέ. οἰμμ', ὡδὶ τὴν ἀρχὴν ἀφικνεῖσθαι, ὡς ἥδιον δέον παρέχειν τὰ ὦτα κόμοις γυναικείοις, καὶ σκιρτήμασι σατυρικοῖς, καζακάγας ὑπὸ τ ἐλεφάντων. οἶδα, ὡς ἐπὶ τοιούτῳ τ ἥκοντες, ἀντὶ ᾧ κισσᾷ σίδηρον φερόντες, ὑφ' ὕτως ἐπαινεῖν τολμῶσι, τὴν παρακαίνον ᾧ παράδοξος πεπορυβημένοι, ἀλλὰ θαῤῥᾶν ἐπαγγέλλομαι αὐτοῖς, ὅτι ἐν καὶ νῦν ὡς φοβερόν ποτε τὴν πολεμικὴν ἐπλήσατην

nus cornu dextrum, Pan sinistrum ducebat: manipulorum ductores, & centuriones Satyri erant interpositi: signum omnibus erat Evohe. Statim percussa tympana perstrepebant, ipsaque cymbala classicum canebant: unusque è Satyris accepto cornu orthium occinebat. Tum Sileni asinus Martium quiddam rudit: & Mænades cum ululatu in eos insilierunt, succinctæ draconibus, atque ex summis thyrsis ferrum denudantes. Indi autem, eorumque elephantes, ilico declinantes nullo ordine fugiebant, non ausi intra teli jactum venire. Tandem vi capti sunt, abductique captivi ab iis quos antè deridebant: re ipsa experti quam non oportuerit prima statim fama adductos, peregrinum exercitum contemnere. Sed quid ad Bacchum ille Bacchus, dixerit aliquis? Nam mihi videtur vulgus (ac per Gratias obsecro ne me insanire, aut prorsus temulentum esse suspicemini, si mea cum Diis comparo) eodem quo Indi illi modo erga novas orationes affectum, quemadmodum & erga meas. Rati enim satyrica, & ridicula, valdeque comica ex nobis audiri, istiusmodi crediderunt, nescio, quòd ita illis de me visum esset. Alii, ne principium quidem attingunt, quasi nihil sit opus aures præbere proterviæ muliebri, & saltationibus satyricis, ab elephantis descendendo. Alii verò tanquam ad tale quid venientes, invento pro hedera ferro, neque sic laudare audent, inaudita rei novitate perturbati. Sed confidente animo illis denuntio, quòd si in præsentia quoque, ut antea facere consueverunt, festivitatem spe-

ἐπιδεῖν πολλάκις, καὶ ἀναμνησθῆναι οἱ παλαιοὶ συμπότην κώμων καὶ τοῦτο χαίρειν, καὶ μὴ καθορμήσαι τὸ σκάφος, καὶ σιληνῶν, πίωσι δ' ἐς κόρον δ' κρατῆρος τούτου, ἐκπιοῦσι δ' αὐτοὺς, καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἐρεῖν τὸ εὐοῖ. ὅτι μὲν οὖν, ἀκήκοας γὰρ ἀκριβῶς, παύσομαι. ὅ, τι δ' φίλον. ἐγὼ δ', ἐπειδήπερ ἔπι τὸν Ἰνδικὸν ἱκόμην, ἐβουλόμην δ' ἂν καὶ ὑμῖν διηγήσασθαί τι τῶν ἐκεῖ, οὐκ ἀπὸ σκοποῦ. τὸ Διόνυσον, ὡς μὲν αὐτὸ, [1] οὐδ' ὧν ποιοῦμεν ἀλλότριον τὸ Ἰνδικὸν τοῖς μαχλαίοις, οἳ παλαιὰ δὴ Ἰνδῶν πόλισμά, οἱ κατὰ ῥῶν αὐτῶν βλέπουσι, ἐπιμεμφόμενοι, μέχρι, ὡς τὸ Ὠκεανὸν καθήκουσι. ἔστι τούτοις ἄλσος ἱερὸν τοῦ Διονύσου, ὑπὸ πάνυ μεγάλαις δρυσίν, συνηρεφὲς δέ. πτόλις δὲ πολὺς, καὶ ἄκριτος. σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσι. σύσκιοι καὶ πηγαί εἰσι τρεῖς, καλλίστου, καὶ διειδεστάτου ὕδατος. ἡ μὲν, Σατύρων. ἡ δ', Πανός. ἡ δ', Σιληνοῦ. καὶ εἰσιόντας εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἑορτάζοντες τῷ θεῷ, καὶ πίνουσι τῶν πηγῶν ἀπὸ ἀπασῶν ἄκρατος, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν. τοὺς μὲν μειρακίσκους, τῶν τοῦ σκάφους. οἱ ἄνδρες δ', τῶν παιδικῆς. τοὺς δὲ γέροντας οἱ Σιληνοῦ, οἱ καθ' ἡμᾶς. ἃ μὲν οὖν πάσχουσιν οἱ παῖδες ἐπιδὼν πίωσιν, ἢ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι κατεχόμενοι τοῦ Πανὸς, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἃ δ' οἱ γέροντες ποιοῦσιν ὅταν μεθυσθῶσι τοῦ ὕδατος, οὐκ ἀλλότριον εἰπεῖν. ἐπειδὰν πίῃ ὁ γέρων, καθέζηται αὐτὸν ὁ Σιληνὸς, αὐτίκα ἐπιπολὺ ἄφωνός ἐστι, καὶ

spectare sæpe voluerint, ac veteres compotores recordati fuerint, tunc temporis celebratarum comessationum, nec Satyros Silenosque contempserint, sed ad satietatem usque ex hoc cratere biberint, ipsi quoque sint bacchaturi, & sæpe nobiscum illud evohe dicturi. Quare illi, siquidem liber est auditus, faciant quicquid erit animo gratum. Ego autem posteaquam adhuc apud Indos versamur, volo etiam aliud quid eorum quæ ibi geruntur, recensere: non quod ad Bacchum pertineat, quanquam neque id ipsum à nostro instituto est alienum. Apud Indos Machlæos, qui lævum Indi fluvii littus, si secundo flumine labentem respicias, incolentes, ad Oceanum usque pertingunt: apud hos est lucus, in loco circunsepto, non admodum magno, sed umbroso. Nam hedera multa, vitesque ipsum penitus opacum reddunt. Hic tres sunt pulcherrimæ & limpidissimæ aquæ fontes: unus Satyris, alter Pani, tertius Silenosacer. Eò semel quotannis ingrediuntur Indi, festum diem Deo celebrantes, bibuntque de fontibus, non sine descrimine omnes de omnibus, sed pro ratione ætatis. Nam de Satyrorum juvenes, de Panis viri, de Sileni fonte bibunt qui meæ sunt ætatis. Ac quid pueris occidat postquam biberint, aut qualia audeant viri numine Panos affiati, longum esset referre. Sed quæ senes faciunt aquæ potu inebriati, dicere non est alienum. Postquam bibit senex, ipsumque corripuit Silenus, ilico diu obmutescit, hominemque he-

1 Οὐδ' ὧν ποιοῦμεν ἀλλότριον τὸ Ἰνδοῖς] Οὐδ' ὧν ποιοῦσιν a. s. 1. Patescit narratione sequente. *Marcil.*

καρηβαρῶν ἐ βεβαπλισμένῳ ἔοικεν. εἶτα ἄφνω φανή τι λαμπρὸν, καὶ φθέγμα τοιόν, καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐξίσταται αὐτῷ, καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφασοτάτου ἐστίν. ὑσὶ ἂν ἐπισκοτίσῃς, παύσεται αὐτὸν μὴ οὐχὶ σωιεχῶ λαλεῖν, καὶ ῥήσεις μακρὰς σωνείρειν. σωιοῖα μὴν τοῖς πάνυ, καὶ κόσμια, καὶ κατὰ τὸν Ὁμήρου ἐκεῖνον ῥήτορα. νιφάδεσσι γὰρ ἐοικότα χειμερίῃσι διεξέρχονται. ὑσὶ δὲ προχρήσῃ σοι κύκνοις καὶ τοῦ ἡλικίαν εἰκάσαι αὐτὸς, ἀλλὰ τεττιγώδες τι πυκνὸν, καὶ ἐπίτροχον σωνάπλωσιν, ἄχρι βαθείας ἑσπέρας. τοιοῦτον ἢ ἡδὺ ἀφιστίσας αὐτοῖς τὸ μέθυς, σιωπῶσι, καὶ αὖθις τὸ λοιπὸν ἀναπέιχωσι. τὸ μέντοι παραδοξότατον ὑδέπω εἶπον. ἐν γὰρ ἁπλῷ ὁ γέρων μεταξὺ καταλήψῃ ὧν διεξιὼν τὸν λόγον, δύνεται ἡλίου κολυθείς, ἐπὶ πέρας αὐτὸν ἐκπεξελθεῖν, ἐς νέαν πάλιν ἡμέραν, αὖθις σκέψασθαι, ἃ πέρυσι λέγοντα ἡ μέθη αὐτὸν κατέλιπε. ταῦτά μοι κατὰ τὸ μέρος εἰς ἐμαυτὸν ἀπεσκώφθω. καὶ μὰ τὸν Δία οὐκ ἂν ἔτι ἐπαναγάγοιμι τὸ ἐπιμύθιον. ἐρᾷτε γὰρ ἤδη καὶ τοῦ μύθου ἔοικα, ὥστε ἐμοὶ μὴν τὸ παραπαίσαι μόνον, ἡ μέθη αἰτία. εἰ δ' ἐπινοῖς δόξεις τὰ λεχθέντα, ὁ σιληνὸς ἔφη ἐμοὶ ἵλεως.

heluco laborantem, aut mero prolutum refert. Deinde ex improviso clara voce & loquela vehemente, & spiritu acuto innatis ipsi, ex mutissimo fit loquacissimus. Sed nec obturato ore illum compescueris, quominus continuè loquatur, & longos sermones connectat: ea quidem omnia sapienter & ornatè, & juxta Homericum illum oratorem contexendo. Nam hybernis nivibus consimilia differunt. Neque verò sufficiet, ut illos ætatis ratione cum cygnis compares, cùm cicadarum cantillationi simile quiddam, densum, & volubile componant, ad profundam usque vesperam. Inde jam discussa ebrietate conticescunt, & ad antiquum morem redeunt. Sed quod est maximè admirandum, nondum exposui. Quòd si senex imperfectam interim, quam habebat orationem reliquerit, solis occasu prohibitus eam ad finem perducere: pota novo anno aqua, rursus illa componit, quæ superiore dicentem ebrietas destituit. Istis ego in me ipsum cavillis Momi in morem lusi: neque per Iovem fabulæ sensum adducam. Videtis enim jam quatenus fabulæ sim similis. Quare siqua in re desipiamus, in causa est ebrietas. Sīn prudenter dicta videntur quæ produximus, Silenus certè fuit propitius.

PRÆ-

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΗΡΑΚΛΗΣ.

PRÆFATIO, SEV HERCVLES GALLICVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio est ejusdem rationis, cujus & superior, nisi quòd, quantum ad argumentum attinet, rationem & causſam hic reddit, cur natu jam grandior, adhuc in eloquentiæ exercitatione versetur, ſtudium atque ætatem ſuam exemplo eo defendens, & ut ipſe ait, etiam conſolans, quo apud Gallos ipſa eloquentia depingitur: nimirum Herculis, ejuſdemque jam ſenioris imagine. Fingit autem imaginem ſeu typum eum, à ſacerdote quodam Gallorum, quales ea ætate Druidæ fuiſſe perhibentur, explicatam, & ſingulorum picturæ ejus membrorum rationem ſibi tradi-tam eſſe, etiam Homeri atque aliorum poëtarum locis, ut pote à perito Græcarum literarum additis. De quibus in ipſo orationis contextu ac ſerie videri ſatius eſt, quàm hic pluribus immorari.

Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ Ὄγμιον ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ. τὸ μὲν εἶδος δὲ θηρὸς, πάνυ ἀλλόκοτον γράφουσι. γέρων ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας, πολιὸς ἀκριβῶς, ὅσοι λοιπαὶ τὰ τρίχες. ῥυσὸν τὸ δέρμα, καὶ ἀμφικαυμένῳ ἐς τὸ μελάντατον, οἷοί εἰσιν οἱ θαλαττιεροὶ γέροντες. μᾶλλον δ' ἂν Χάρωνα, ἢ Ἰαπετὸν τινα τῶν ὑποταρταρίων. καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ Ἡρακλέα εἶναι ἂν εἰκάσειας. ἀλλὰ ἐ τοιοῦτόν ὦν, ἔχει ὅμως τινὰ σκευὴν δὲ Ἡρακλέους. καὶ γὰρ τινὰ διφθέραν ἐκδέδυται τινὰ δὲ λέοντος, καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ τὰ γωρυτὸν παρήρτηται, καὶ τὸ τόξον ἐντέταμένον ἡ δεξιτερὰ ἐκδεδήνυσι. καὶ ὅλως, Ἡρακλῆς ἐστι. ταῦτά με ὦμελλον ἐγὼ ἐφ' ὑμῖν ἐρεῖν τὰ Ἑλλήνων θεῶν τιμιώτατα ἀδικουμένων τὰς

Herculem Galli lingua vernacula Ogmium vocant: ſed Deum hunc inuſitata prorſus ſpecie depingunt. Decrepitus eſt apud illos, recalvaſter, reliquis capillis planè canis, cute rugoſa, & in aterrimum colorem exuſta, cujuſmodi ſunt hi nautæ ſenes. Charontem potiùs, aut Iapetum quempiam ex his qui apud inferos verſantur, & omnia potiùs quàm Herculem eſſe conjiceres. At quamquam eſt hujuſmodi, tamen Herculis ornatum gerit, ut qui leonis exuvio ſit indutus, & clavam dextra teneat, & pharetra ab humeris pendeat, & arcum tenſum læva prætendat. In ſumma, eſt Hercules. Hæc equidem arbitrabar in Græcanicorum Deorum contumeliam perperam fa-

Κελτὸς ἐς τὴν μορφὴν τὴν Ἡρακλέους, ἀμιμουμένους αὐτὸν τῇ τοιαύτῃ γραφῇ, ὅτι τῷ χρόνῳ πολλοὶ αὐτῶν ἐπῆλθε, λείπει ἑλκόμενοι, ὁπότε τὰς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν, κατέθραυε τὰ πολλὰ τῶν ἐσπερίων γενῶν. καίτοι τὸ δεξιὸν δεδεκάλθαι μέτριον ἔφη τὸ εἰκός. ὁ γὰρ δὴ γέρων Ἡρακλῆς σειρᾷ λεπτῇ χρυσῇ, καὶ ἠλέκτρῳ εἰργασμένῃ, ἁρμοῖς ἰοειδέσι τοῖς κροτάφοις. καὶ ὅμως ἀφ' ὅτου ἀδένων ἀγόμενοι, ὅτε θρασμὸν βαλοῦσι, διωκόμενοι ἂν οὐκ ἐθέλουσιν, ἢ τοῖς ποσὶν ἀντερείδουσι, ὡς τὸ σύμπαν τὸ ἀγωγῆς ἐξυπηρετοῦντες, ἀλλὰ φαιδροὶ ἕπονται, καὶ γαληνῶντες, καὶ τὸ ἄγειν ἐπαινοῦντες ἅπαντες, καὶ τῷ ἕλκοντι ἐθέλειν τὸ δεσμὸν ἐπιχαλῶντες, ἰσοκότους ἀχθοσυμφορήσειν, εἰ λυθήσονται. ὃ δὴ πάντων ἀπρεπέστατον εἶναί μοι ἔδοξεν, ὧδε ἀκούσαντα τοῦ εἰπόντος. ὁ γὰρ ἔφη ὁ ζωγράφος ὕβρει ἐξάψαι τοῖς σειραῖς τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχάς, ἅπερ τῇ δεξιᾷ μέν, ἤδη τὸ ῥόπαλον, τῇ λαιᾷ δέ, τὸ τόξον ἐχούσης, τρυπήσας δι' ἧς τὸν γλῶττάν ἄκρον, ἐξ ἀκοίτης ἑλκομένους αὐτοὺς ἐποίησε, καὶ ἐπισπᾶσθαί γε εἰς τὰς ἀγομένους μειδιῶν. ταῦτ' ἐγὼ μὲ ἐπὶ πολὺ εἰσήκουν ὁρῶν, καὶ θαυμάζων, καὶ λαπρῶν, καὶ ἀχανακτῶν. κελτὸς δέ τις παρέσης, σὺν ἀπαιθούτῳ τὰ ἡμέτερα ὡς ἔδυξεν, ἀκριβῶς ἑλλάδι φωνῇ ἀφιεὶς, φιλόσοφον οἶμαι τὰ ἐπιχείρια, ἐγώ σοι ἔφη ὦ ξένε, λύσω τὸ γράφης τὸ αἴνιγμα. πάνυ γὰρ περιτιθέμενον ἔοικας ὡς αὐτῷ. τὸν λόγον ἡμεῖς οἱ κελτοὶ, οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐμοὶ

facere Gallos, quum eum hujuſmodi fingerent effigie, quòd nimirum tali pictura illum ulciſcerentur, quòd olim in regionem ipſorum incurſaſſet, prædam abigens, quum Geryonis armenta veſtigans, Occidentalium gentium pleraſque regiones pervaſtaret. Atqui nondum dixi, quod in imagine erat maximè admirandum. Senex ille Hercules hominum ingentem multitudinem trahit, omnes ab auribus revinctos. Vincula quibus id facit, tenues ſunt catenæ, auro electroque confectæ pulcherrimis monilibus aſſimiles. Atqui cùm vinculis adeò invalidis ducantur, neque fugam meditantur, quanquam commodè poſſent, neque prorſus reluctantur, aut pedibus obnituntur, adverſus trahentem ſeſe reſupinantes: ſed alacres ſequuntur, & læti, ducentem laudantes, ultro feſtinantes omnes, & quòd antevertere velint, vinculum laxantes, perinde quaſi graviter laturi, ſi ſolverentur. Neque gravabor dicere, quod omnium abſurdiſſimum mihi viſum eſt eſſe. Cùm non haberet pictor, unde catenularum ſummas anſas necteret, videlicet dextra jam clavam, ſiniſtra arcum tenente: perforata ſumma Dei lingua, ex hac illos trahi fecit: atque hic converſis ad eos quos ducit oculis, arridet. Hæc ego diu conſtiti intuens, admirans, hæſitans, indignans. Sed Gallus quidam aſtans, noſtratium literarum non ignarus, id quod declaravit, cùm Græcam linguam apprimè proferret, gentis illius ut puto Philoſophus. Ego tibi hoſpes, picturæ, inquit, iſtius ænigma explicabo: nam videris ad eam vehementer turbatus. Orationem nos Galli, nequaquam arbitramur eſſe Mercurium, quemadmodum vos Græci:

οὐμεθα εἶναι, ἀλλ' Ἡρακλεῖ αὐτὸν ἀναθῶμεν, ὅτι πολὺ δραστικώτερος Ἑρμοῦ ἐγένετο. εἰ γὰρ γέρων ἐπαίσατο, μὴ θαυμάσῃς. μόνος γὰρ ὁ λόγος τὸ γῆρας φιλεῖ ἀσφαλῶς ἐπιδείκνυσθαι τῷ ἀκμαίῳ, εἴ γε ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι καὶ μετὰ τὸ ἀκλεὲς φρένες, ἠερίθυον. τὸ γὰρ γῆρας, ἔχει τι λέξαι τῶν σφόδρα. ὅτου γάτοι ἐν Νέστορος ὑπὸ λοφορεῖ ἐκ τῆς γλώττης τὸ μέλι. καὶ οἱ ἀγορηταὶ τῶν Τρώων τῷ ὑπὸ τῶν λειριόεσσαν ἀφιᾶσιν αὐδὴν τινα. λείριον γὰρ καλεῖται, εἴγε μέμνημαι, τὸ ἄνθος. ὥστε εἰ τῶν ὑπὸ τὰ ὦτα ἐκδιδαχθέντες τὰς ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ γέρων ἔστος Ἡρακλῆς, ὁ λόγος ἔλκει, μὴ γὰ τοῦτο θαυμάσῃς, οἰδὰς τὸν τῶν ὦτων, καὶ γλώττης συζυγίαν. ἀλλ' ὕβρις εἰς αὐτὸν, εἰ τοιοῦτος πεφύτευται. μέμνημαι γὰρ ἔφη ἐκ κωμικῶν τινων ἰαμβεῖα, παρ' ὑμῶν μαθών. τοὺς γὰρ λάλους, ἐξ ἄκρου τῆ γλώττης πᾶσιν ἐκ πεφυτευμένη. τὸ δ' ὅλον, καὶ αὐτοὶ ἡμεῖς τὸν Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἡγούμεθα ἐξεργάσασθαι, σοφὸν ῥήτορα, καὶ πείθοι τὰ πλείστα βιάσασθαι. καὶ τάχα βέλη αὐτοῦ, οἱ λόγοι εἰσὶν οἶμαι, ὀξεῖς, καὶ εὐστοχοι, καὶ ταχεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς πτήσσοντες. ἐπεργίζει γὰρ τὰ ἔπη ἐν ὑμεῖς φατε οἶμαι. τοσοῦτόν μοι, ὁ κελτὸς. ἐμοὶ γὰ, νήπιος φοῖ ἐ δεῦρο παρόδε τυύτης ἐσοκομίμεν ὡς ἐμαυτὸν εἰ μοι καλῶς ἔχει, πλεκῶδε ὄντι, καὶ πάλαι τῆ ἐπιθέξειν πεπαυμένῳ, αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτὸ ψῆφον διδόναι τοσούτοις δικασταῖς, καὶ καιρὸν ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τῆ εἰκόνος. τότε μὲ γὰ ἐδεδίει, μή τι ὑμῶν δόξαιμι κομιδῆ μειρακιώδη ταῦτα ποιεῖν, καὶ παρηλικίαν νεανιεύεσθαι. κατά τι ὁμοιότητα εἶναι, ἀλλ' Ἡρακλεῖ αὐτὸν ἀναθῶμεν, ὅτι πολὺ δραστικώτερος Ἑρμοῦ ἐγένετο. εἰ γὰρ γέρων ἐπαίσατο, μὴ θαυμάσῃς. μόνος γὰρ ὁ λόγος τὸ γῆρας φιλεῖ ἀσφαλῶς ἐπιδείκνυσθαι τῷ ἀκμαίῳ, εἴ γε ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι καὶ μετὰ τὸ ἀκλεὲς φρένες, ἠερίθυον. τὸ γὰρ γῆρας, ἔχει τι λέξαι τῶν σφόδρα. ὅτου γάτοι ἐν Νέστορος ὑπὸ λοφορεῖ ἐκ τῆς γλώττης τὸ μέλι. καὶ οἱ ἀγορηταὶ τῶν Τρώων τῷ ὑπὸ τῶν λειριόεσσαν ἀφιᾶσιν αὐδὴν τινα. λείριον γὰρ καλεῖται, εἴγε μέμνημαι, τὸ ἄνθος. ὥστε εἰ τῶν ὑπὸ τὰ ὦτα ἐκδιδαχθέντες τὰς ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ γέρων ἔστος Ἡρακλῆς, ὁ λόγος ἔλκει, μὴ γὰ τοῦτο θαυμάσῃς, οἰδὰς τὸν τῶν ὦτων, καὶ γλώττης συζυγίαν. ἀλλ' ὕβρις εἰς αὐτὸν, εἰ τοιοῦτος πεφύτευται. μέμνημαι γὰρ ἔφη ἐκ κωμικῶν τινων ἰαμβεῖα, παρ' ὑμῶν μαθών. τοὺς γὰρ λάλους, ἐξ ἄκρου τῆ γλώττης πᾶσιν ἐκ πεφυτευμένη. τὸ δ' ὅλον, καὶ αὐτοὶ ἡμεῖς τὸν Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἡγούμεθα ἐξεργάσασθαι, σοφὸν ῥήτορα, καὶ πείθοι τὰ πλείστα βιάσασθαι. καὶ τάχα βέλη αὐτοῦ, οἱ λόγοι εἰσὶν οἶμαι, ὀξεῖς, καὶ εὐστοχοι, καὶ ταχεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς πτήσσοντες. ἐπεργίζει γὰρ τὰ ἔπη ἐν ὑμεῖς φατε οἶμαι. τοσοῦτόν μοι, ὁ κελτὸς. ἐμοὶ γὰ, νήπιος φοῖ ἐ δεῦρο παρόδε τυύτης ἐσοκομίμεν ὡς ἐμαυτὸν εἰ μοι καλῶς ἔχει, πλεκῶδε ὄντι, καὶ πάλαι τῆ ἐπιθέξειν πεπαυμένῳ, αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτὸ ψῆφον διδόναι τοσούτοις δικασταῖς, καὶ καιρὸν ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τῆ εἰκόνος. τότε μὲ γὰ ἐδεδίει, μή τι ὑμῶν δόξαιμι κομιδῆ μειρακιώδη ταῦτα ποιεῖν, καὶ παρηλικίαν νεανιεύεσθαι. κατά τι ὁμοιότητα

ci: verùm illam Herculi tribuimus, propterea quòd hic Mercurio longè robustior extiterit. Nec mireris quòd senex fingitur. Sola enim Oratio consuevit in senecta absolutum vigorem ostendere, si modò, vestri poëtæ verum dicunt, *Obduci juvenum densa caligine pectus, Contrà senectam posse quiddam dicere, Rudi juventa doctius.* Hinc videlicet apud vos & Nestoris lingua melle profluit, & Trojanorum concionatores lirioessam, scilicet floridam vocem emittunt. Nam liria, si bene memini, flores vocantur. Proinde quod ab auribus vinctos ad linguam trahit hic Hercules, nempe Oratio, neque hoc mireris, cùm linguæ cum auribus cognationem noris. Neque ipsi pertusa est in contumeliam lingua: memini enim, inquit, me jambos quosdam è vestris comœdiis discere: *Siquidem loquacibus, Extrema lingua perforata est omnibus.* Denique nos etiam ipsum Herculem quicquid egit, id oratione confecisse, ut pote virum sapientem, & pleraque persuasione sibi subegisse ducimus. Atquè ipsius tela, acutæ sunt rationes, missiles, citæ, animasque vulnerantes: unde vos quoque pennigera dicta, nominatis. Hactenus Gallus. Ac mihi quidem cùm huc me conferens mecum perpenderem, num decorum jam esset, ut tam grandis natu, quique jampridem ab his doctrinæ speciminibus me abdicassem, rursum me tot judicum calculis committerem, in tempore subiit animum meum ejus picturæ recordatio. Nam antehac verebar ne cui vestrûm viderer hæc admodum pueriliter agere, quasique præter ætatem juvenari: deinde Homericus aliquis ado-

ελκὸς νεανίσκῳ ἐπικαλύψῃ μοι εἰπὼν τὸ, Σὴ μὲν βίη λέλοιπε, καὶ, γαλεπὸν γῆρας καταίληφέ σε, καὶ, ἀπόδυνος δὲ νύ τοι θοὴ πέλει, βραδέες δέ τοι ἵπποι, ἐς τὰς πόδας τοῦτο δύσκολόν ἐστιν. ἀλλ' ὅταν ἀναμνησθῶ ὅ γέροντος εἰκὼν Ἡρακλῆς, πάνυ μοι εἰσιὼν σφόδρα, καὶ ἀναθαρρῶ, καὶ ἀξιῶ τὸν ἐμαυτοῦ δαίμονα, καὶ τὸν ἔρωτα τὸν ἐμὸν, καὶ τὸν ἐμὸν ἔρωτα, καὶ τὸν ἐμὸν ἔρωτα, καὶ τὸν ἐμὸν ἔρωτα

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ, Η ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ.

DE ELECTRO, SEV CYGNIS.

ARGVMENTVM.

Et hæc superioribus consimilis præfatio est, in qua seipsum ac scripta sua extenuat, adhibita similitudine fabulæ ejus, quæ de Electro ac Phaëtonte, ac cygnis Eridiani à poëtis traditur, quam ut fictam, ac falsam, præsens experientia ostendit, ita se verexi quoque ait, ne conceptam de se opinionem auditorum, præsentia imminuat, ac falsam coarguat. Commendat tamen interim eo nomine orationem suam, quòd simplex sit, & minimè Cygnis illis Padanis ac fabulosis, quod ad canoritatem spectet, similis, neque etiam illorum fucatis ornatis, qui dum electrum, atque aurum, & speciosa omnia affectant, Eridanum ipsum, ac cygnos poëticos, vanitate, ac fumo longè excedant.

Ἠλέκτρου πέρι ἢ ὑμῖν ἠχὼ δηλαδὴ ὁ μῦθος πέπεικεν, αἰγείρους ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ πεφυκέναι δακρύει αὐτὸ, θρηνούσας τὸν Φαέθοντα, καὶ ἀδελφὰς μὲν εἶναι τὰς αἰγείρους ἐκείνας τοῦ Φαέθοντος. εἶτα ὀλυρομένας τὸ μεσόκλιον, ἀλλαχῆναι εἰς τὰ δένδρα, καὶ δακρύειν ἔτι καὶ νῦν διὰ χρόνου δῆλον τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀκούειν ἐν αὐτοῖς ἀκόντων μὲν ποιητῶν ἀδόντων, ἤλπιζον, εἰ ποτε γοῦν εἰς τὸν Ἠριδανὸν, ὑπλῶν μίαν καὶ αἰγει-

Nimirum vobis persuasit fabula de electro, populos esse ad Eridanum fluvium, quæ lachrymentur ipsum, Phaëthontem lugentes, easdemque populos sorores esse Phaëthontis, quæ adolescentem lamentantes, mutatæ sunt in arbores, suisque lachrymis electrum stillant. Hæc utique cùm poëtas audirem canentes, sperabam, siquando ad Eridanum veniissem, unamque ex populis subiissem,

1 Ἠλέκτρου] Præfatiuncula est orationis alicujus habitæ à Luciano in judicio, priusquam rhetoris sive causidici persona deposita, induisset Sophisticam. De qua versione pallii narrat historiam ipse in Bis accusato. Propterea que orationem illam ipsam suppressit, ne inter declamationes & dialogos illa exstaret quasi inter aviculas noctua, & pristinæ causidicinæ vestigium. Dicta verò illa apud Præsidem provinciæ causa videtur, & concilium ejus, coronamque populi circumstantis. Atque inde in numeris personarum enarratio illa in fine præfationis, cùm modò ut multos, modo ut unum adfatur. Multos ut ὑμῖν, ἠλπίσαντες, ὀφείτε, &c. unum ut δέ τι ὄφελ, & ἠλπίσας, & σαυτόν. Iudicialem verò dictionem fuisse etiam illud arguit, ὕδωρ σοι προχέω, ἐγχέας τὸ ὕδωρ, &c. Respicit nempe ad clepsydram. Signanter verò, non dixit ἰσχέας, sed ἐγχέας. Marcil.

ρων, ἀναπίσας τὸ σφηνάριον, ὑπεξέβαλε τὸ ἤλεκτρον ἐλάσας, ὡς ἤλεκτρον ἔχοιμι. κἀ δὴ ἐπεπόθουν καὶ ἄλλο μίσθιον χρῆσθαι, ἤκουον ὁμως εἰς τὰ χωρία σπάνια, καὶ ἰδεῖν γὰρ ἀναπλεῖν καὶ τὸν Ἠριδανὸν, ὅτι ἀγείρους εἶδον, πάνυ πολυσκοπῶν, ὅπερ τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' οὐδὲ τοὔνομα ἦν Φαέθοντος ἠδίσμου οἱ ἐπιχώριοι. διαζητοῦντος γάρ μου, καὶ ἀφοσιωμένου, πότε ἢ ἐπὶ τοὺς ἀγείρους ἀφίξόμεθα, τοὺς τὸ ἤλεκτρον ἐκδιδόντας, ἐγέλων οἱ ναῦται, καὶ ἀβέλτερον σοφίστρου λίγειν ὅ, τι ἐθέλοιμι. κἀγὼ τὸν μῦθον διηγούμην αὐτοῖς, Φαέθοντα ἡλίου παῖδα, καὶ τοῦτον ἐς ἡλικίαν ἐλθόντα, αἰτῆσαι τὸν πατέρα ἐλάσαι τὸ ἅρμα, ὡς ποιήσαι ἐκ αὐτὸς μίαν ἡμέραν. τὸν δ', ὡς ἀν. τὸν δ', ἀπολέσαι, ἐκδιφρεύσαντα. καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας ἐνταῦθά πως ἅμα ὑμῖν, ὑπὲρ ἐκ κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ Ἠριδανοῦ, αἰγείρους γενέσθαι, ἐκ δακρύειν ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον. τίς ταῦτά σοι ἔφασκεν διηγήσασθαι ἀπατεών, καὶ ψεύδεσθαι ἄνθρωπος; ἡμεῖς δ' ὅτι ἡνιοχόν τινα ἐκπεπτωκότα ἑώρῳμεν, ὅτι τὰς αἰγείρους, ἃς ῥηθὲν ἔχομεν. εἰ δ' ἦν τι τοιοῦτον, οὐκ ἡμῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα ἐρέτῃσιν ἂν, ἢ ἔλκειν τὰ πλοῖα πρὸς ἐναντίον τὸ ὕδωρ, οἷς ἐγὼ πλωτῆσιν, ἀναλέγοντες τὸ ἀγείρειον τὰ δάκρυα; τοῦτο λεχθὲν, ἐ μετρίως με καθῆκεν. καὶ ἐπιπόπτου λαβόμενος, ὅτι παιδίῳ τινὶ ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐπιπονῆσαι, πιστεύσας τοῖς ποιηθεῖσι ἀπίθανα ὅτι ψεύδεμενοις, ὡς μηδὲν ὑγιὲς χρήσεσθαι αὐτοῖς. μιᾶς μὲν δὴ ταύτης ἐλπίδος ἐ μικρᾶς ἐψευσμένος, ἰώμενος, καταπαῦσαι ἐκ τῶν χειρῶν τὸ ἤλεκτρον. ἀπλωλεκώς. ὅσον γε ἤδη αὐτοπλαθὲν ὅσον ἐ οἷα χρήσιμον αὐτῷ. σκεῖνο

iissem, me sinu extenso paucas aliquas lachrymas excepturum, quò electrum haberem. Et sanè non multò antè alterius negotii gratia, ad ea loca veni. Nam mihi adverso Eridano erat navigandum. Neque tamen cùm omnia perlustrassem, populos vidi, neque electrum: at neque Phaethontis nomen erat incolis notum. Cum enim quærerem & scitarer, quando ad populos electrum de se præbentes venturi essemus, irridebant nautæ, & quid vellem, jubebant planiùs dicerem. Tum ego fabulam ipsis narravi, Phaëthontem fuisse solis filium, qui cùm adolevisset, à patre petiit ut per unum diem sibi currum regere liceret: quo impetrato è curru deturbatus periit: ejus autem sorores hìc alicubi, apud vos, inquam, lugentes, ubi in Eridanum est delapsus, in populos fuisse transformatas, eumque ardendo electrum emittere. Quisnam, inquiunt, hæc tibi dixit impostor & mendax? Nos verò neque aurigam ullum delapsum novimus, neque quas dicis, populos habemus. Quòd siquid hujusmodi apud nos esset, putas nos duorum obolorum gratia remigaturos, aut adverso flumine navigia tracturos, quibus lachrymas populorum colligentibus facile esset ditescere? His dictis non mediocriter sum perculsus, & pudore affectus tacui, quòd quiddam revera puerile mihi accidisset, ut crederem poëtis tam absurda mentientibus, ut nihil sani placeret ipsis. Vnica igitur hac spe nec illa mediocri deceptus, indolebam ac si è manibus electrum perdidissem: ego qui jam animo concipiebam quem mihi præberet usum. Porrò & apud

ἡ ἐμὲ μὲν ἀληθῶς ἄρμιλλα ἀφίκοιτο παρ' αὐτοὺς, κύκνους πολλοὺς ἄδοντας ἐπὶ ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ. καὶ αὖθις ἐρώμεθα τοὺς ναύτας, ἀνεπλέομέν γε ἔτι, ἀλλ' οὐχὶ κύκνοι, ταῦτα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφιζάνοντες τῷ ποταμῷ, ἔνθεν ἢ ἔνθεν; φασὶ γὰρ Ἀπόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς ὄντας, ᾠδικοὺς ἀνθρώπους, εἰς τοῦτο ἄρα μεταβεβλῆσθαι εἰς τὰ ὄρνεα μεταπεσόντας, καὶ μέχρι τοῦτο ἔτι, καὶ ἀναλθομένους τῆς μουσικῆς. οἶδε, φαίη γάλως, σὺ ἄφρων ὦ ἄνθρωπε, ὁ παῖς ἡμέρου καλεῖ ψιθυρίζων τὴν χώραν ἡμῶν, καὶ δὴ ποταμὸν; ἡμεῖς δὲ ἀεὶ πλέοντες, ἐν σχεδὸν ὅλῃ παίδων ἐρχαζόμεθα τὸ τῆς Ἠριδανίδος, ὀλίγους μὲν κύκνους εἰώθαμεν ἐν τοῖς ἕλεσι τοῦ ποταμοῦ, καὶ κρώζοντας ἔστι ποτὲ ἄρτι, καὶ αὐθις, ὡς τὰς κάρηνας, ἢ τὰς κολοιὰς, σειρῆνας μὲν εἶναι πρὸς αὐτούς. ἀδύνατα δὲ ἀδεῖν, ἐν οἷον σὺ φῂς, ὑδὲ ἄναρ ἀκηκόαμεν. ὥστε θαυμάζομεν πόθεν ταῦτα τῇ ὑμῶν ἀφίκετο περὶ ἡμῶν. πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηθῆναι ἔοικε, πιθανόν τοῖς πρὸς τὸ μεῖζον ἴσασιν ἐξηγεμένοις. ὥστε καὶ νῦν δόξαν ὑπὲρ ἡμῶν ἔχετε, μὴ ὑμεῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, ἐν τοῦτο πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρόν τινα, καὶ κύκνους ἐλπίσαντες εὑρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπειτα μετ' ὀλίγον ἀπέλθητε καταγελάσαντες τῶν νενοχλημένων ὑμῖν, τοιαῦτα πολλὰ κενολογίαν τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς ἐμοὶ τοιαῦτα μεγαλαυχουμένῳ. ὅστις τῶν ἡμῶν, ἤτε ὑμῶν, ἤτε ἄλλου πω ἀκήκοεν, ὡς ἐγὼ ἀκούσειέ ποτε. ἄλλοις μὲν γὰρ ἴσως ὀλίγοις ποτὲ χοὶς ἂν Ἠριδανίς τισι, καὶ οἷς ἴσως ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς λεπτύζει τοὺς λόγους, πολὺ τῶν κύκνων τοῖς ποιητικῶν λιγυροτέροις. τὸ δὲ ἐμὸν ὁρᾶτε ἤδη οἷόν ἐστιν ἀπλοϊκὸν, καὶ ἄληθες φάναι, ἀνήσω ὑμᾶς ἄρμιλλα διήσειν παρ' αὐτοὺς, κύκνους πολλοὺς ἄδοντας ἐπὶ ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ. καὶ αὖθις ἐρώμεθα τοὺς ναύτας, ἀνεπλέομέν γε ἔτι, ἀλλ' οὐχὶ κύκνοι, ταῦτα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφιζάνοντες τῷ ποταμῷ, ἔνθεν ἢ ἔνθεν; φασὶ γὰρ Ἀπόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς ὄντας, ᾠδικοὺς ἀνθρώπους, εἰς τοῦτο ἄρα μεταβεβλῆσθαι εἰς τὰ ὄρνεα μεταπεσόντας, καὶ μέχρι τοῦτο ἔτι, καὶ ἀναλθομένους τῆς μουσικῆς. οἶδε, φαίη γάλως, σὺ ἄφρων ὦ ἄνθρωπε, ὁ παῖς ἡμέρου καλεῖ ψιθυρίζων τὴν χώραν ἡμῶν, καὶ δὴ ποταμὸν; ἡμεῖς δὲ ἀεὶ πλέοντες, ἐν σχεδὸν ὅλῃ παίδων ἐρχαζόμεθα τὸ τῆς Ἠριδανίδος, ὀλίγους μὲν κύκνους εἰώθαμεν ἐν τοῖς ἕλεσι τοῦ ποταμοῦ, καὶ κρώζοντας ἔστι ποτὲ ἄρτι, καὶ αὐθις, ὡς τὰς κάρηνας, ἢ τὰς κολοιὰς, σειρῆνας μὲν εἶναι πρὸς αὐτούς. ἀδύνατα δὲ ἀδεῖν, ἐν οἷον σὺ φῂς, ὑδὲ ἄναρ ἀκηκόαμεν. ὥστε θαυμάζομεν πόθεν ταῦτα τῇ ὑμῶν ἀφίκετο περὶ ἡμῶν. πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηθῆναι ἔοικε, πιθανόν τοῖς πρὸς τὸ μεῖζον ἴσασιν ἐξηγεμένοις. ὥστε καὶ νῦν δόξαν ὑπὲρ ἡμῶν ἔχετε, μὴ ὑμεῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, ἐν τοῦτο πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρόν τινα, καὶ κύκνους ἐλπίσαντες εὑρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπειτα μετ' ὀλίγον ἀπέλθητε καταγελάσαντες τῶν νενοχλημένων ὑμῖν, τοιαῦτα πολλὰ κενολογίαν τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς ἐμοὶ τοιαῦτα μεγαλαυχουμένῳ. ὅστις τῶν ἡμῶν, ἤτε ὑμῶν, ἤτε ἄλλου πω ἀκήκοεν, ὡς ἐγὼ ἀκούσειέ ποτε. ἄλλοις μὲν γὰρ ἴσως ὀλίγοις ποτὲ χοὶς ἂν Ἠριδανίς τισι, καὶ οἷς ἴσως ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς λεπτύζει τοὺς λόγους, πολὺ τῶν κύκνων τοῖς ποιητικῶν λιγυροτέροις. τὸ δὲ ἐμὸν ὁρᾶτε ἤδη οἷόν ἐστιν ἀπλοϊκὸν, καὶ ἄληθες φάναι,

apud ipsos pro certò putabam fore, ut cygnos invenirem complures in fluvii ripis canentes: ac denuo nautas interrogabam, cùm adhuc navigaremus. At cygni, quando vobis dulce illud melos accinunt, hinc atque illinc fluvio incumbentes? Aiunt enim eos, cùm essent Apollinis assessores, canorique homines, hîc alicubi in aves esse mutatos, ideoque etiamnum canere, mufices non oblitos. Tum illi ridentes, tu homo, inquiunt, non desines falsa hodie de regione nostra, & de fluvio dicere? Nos autem qui semper navigamus, & ferè à pueris nauticam in Eridano exercemus, paucos quidem cygnos in fluvii paludibus nonnunquam cernimus, qui inamœna, debilique voce crocitant: ita ut corvi & graculi præ illis sint Sirenes. Cæterùm illos dulce, quemadmodum dicis, canentes, ne in somnis quidem audivimus. Itaque demiramur undenam ista de nobis conficta ad vos venerint. In multis id genus facilè decipiuntur, qui singula plus justo amplificantibus credunt. Itaque ego equidem quod ad me attinet, vereor ne vos qui nuper advenistis, ac nos nunc primùm audivistis, sperantes fore ut electrum & cygnos apud nos inveniretis, deinde paulò pòst abeatis, deridentes eos qui meis orationibus multas opes inesse spondebant. At Deos testor, me neque à vobis, neque ab alio quoquam auditum esse, atque unquam auditum iri mea sic magnificè jactantem. Etenim in alios quospiam Eridanos incidere possis, quorum ex sermonibus non electrum, sed aurum ipsum destillat, cum cygnis illis poëticis sint multò facundiores. Mea verò dicendi ratio quàm sit simplex, & à fabu-

ἦν, ὑδέ τις φθὴ πρόσεστιν. ὥστε ὅρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς, μείζω τῶν ἡμῶν ἐλπίσας, οἷόν τι πάσχουσιν οἱ τὰ ὑπὸ τοῦ ὕδατος ὁρῶντες. οἰόμενοι γὰρ πολυπλασίονα εἶναι αὐτὰ οἷα διαφαίνεσθαι αὐτοῖς ἀνοιγόμενα δ' ὑπὸ τῆς σκιᾶς πρὸς τὸν αὐγὸν, ἐπειδὰν ἀναπετάσωσι, πολλῷ μικρότερα εὑρίσκοντες, ἀνιῶνται ἤδη ὧν σοι φθάσας, ἐκχέας τὸ ὕδωρ, καὶ ἀποκαλύψας τἀμὰ, μηδὲν μέγα ὑποπτεύσῃς ἀνιμήσασθαι, ἢ σαυτὸν αἰτιάσῃ τῆς ἐλπίδος.

lis aliena, videtis, neque ipsi insit modulatio. Itaque vide ne tibi tale quid accidat, quum majora de nobis speraveris, quale iis qui quæ sunt sub aquis, spectant. Nam cùm existimarent tanta esse ea, quanta ipsis ex alto videbantur, umbra sese ad splendorem dilatante, postquam retraxerint, multò minoribus inventis illis, dolent. Iam igitur effusa aqua, meisque rebus revelatis, tibi prædico, ut magni nihil hausturum te expectes, alioqui fore ut te falsæ spei accuses.

ΜΥΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ. / MVSCÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Musca laudes diligenter & copiosè persequitur. Principio enim quæcunque ad corporis habitum, formam ac membra, & ad usum item eorum pertinent, ita sigillatim persequitur quæque, ut nihil prætermissum possis dicere. Deinde verò & ad interiora, & ad animum transiens, prudentiam quandam & fortitudinem in illa commendat, adhibitis etiam ad hoc testimoniis Homeri. Postremò neque illa intacta reliquit, quæ quasi à fortuna accepisse videri potest, ut Reminiscentiam istam, ob quam cum Hermotimo Pythagorico confert quoque illam. Deinde & victus, & diæta rationem, & quod aliquando ex hominibus transmutata fuit, & eodem nomine etiam fœmina quædam appellata fuerunt, & alia, quæ in contextu ac serie orationis facilè cuivis apparent.

Ἐμοὶ μὲν, ἔστι μὲν καὶ τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνίων, ὅσον ἐμπίσαι, καὶ κώνωψι, καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις ἀφορᾶσθαι, ἀλλὰ τοσοῦτον ἐκείνων μεῖζόν ἐστι, ὅσον αὐτὴ μελίττης ἀπολείπεται. ἐπτέρωται δὲ καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μὲν, ἀπαιωρεῖσθαι νομᾶν τε σύμβολος,

Musca est, equidem volucrum non minima, si cum muscellis & culicibus, aliisque tenuioribus comparetur: sed tanto illis est major, quanto ipsa ape minor. Est autem alata non eo modo quo cæteræ volucres, quarum aliæ pennas in toto habent cor-

τῆς, ἀνυπτίοις χρῆται, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀκρίδας, καὶ πτίλεας, καὶ μελίττας. ἔστι μὲν ὑμμόπτερος, τοῦτον ἀπαλώτερα ἔχουσα τὰ πτερὰ, ὅσῳ δὲ ἐλλωτικῆς εὐθετος ἡ ἰνδικὴ λεπτοτέρα, καὶ μαλακωτέρα. καὶ μὴν ἀνθησιν καὶ τὰς πτέρας, ἃ πᾶς ἀνὴρ βλέπει ἐς αὐτὴν, ἀποπεσοῦσα ὡσεὶ τὸ ἥλιον, ἀπολαμπρύνεται. ἡ δὲ πτῆσις ὥσπερ καὶ τὰς νυκτερίδας, εἰρισία σωματεῖ τῇ πτερῷ, ὥστε καὶ τὰς ἀκρίδας μὴ πτοήμασιν, ἀλλ' ὡς οἱ σφῆκες μὴ ἰοιζήμασιν, ἀλλ' ὑκμαπὴς ὡσεὶ ἄ, τι ἂν μέρος ἀρμόσῃ δι' αἰῆρος. καὶ μὴν κάμπτει ὡσαύτως αὐτὴν, τὸ μὲν κρᾶς ὑσυχίαν, ἀλλὰ μετ' ὠδῆς πάσης, οὐκ ἀπηνῶς οἷα κανῶπες, καὶ ἐμπίδων, οὐδὲ τὸ βαρύβρομον τῶν μελιττῶν, ἢ τὸ σφηκῶν τὸ φοβερὸν, καὶ ἀπειληκὸν σάθικινυμβίας, ἀλλὰ τοσοῦτον ἔστι λιγυρότερα, ὅσον σάλπιγγος, καὶ κυμβάλων, αὐλοὶ μελιχρότερα. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, ἡμμὲν κέφαλὴ, λεπτῷ πεζῷ τῷ αὐχένι συνέχεται, ἐ ἔστι δύπερεμένῳ, ἀ συμπφυκὸς ἅπαντα ἀπερ ἡ τῶν ἀκρίδων. ὀφθαλμοὶ δ', ὡσπαγεῖς, πολὺ δ' ὑπερθεν ἔχοντες, κέρνοι δύπαγές. καὶ ἐπιφύκασιν αὐτῇ οἱ πόδες, ἀ κατὰ τὰς σφῆκας πάνυ ἐσφιγμένοι. ἡ γαστὴρ δ', ὠχύρωται ἐ αὐτὴ, καὶ ζώναις ἔοικε, ζώναις πλατείαις, καὶ φολίδας ἔχουσα. ἀμωίητα μὴν τοῦτο ἀ κατὰ τὸ ὀρροπύγιον ὡς σφηξ, καὶ μέλιττα, ἀλλὰ τῷ τόμῳ, καὶ τῇ ὠθεσκίδι· ἰὼ κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασι ἐ αὐτὴ ἔχουσα, ὠθουμένη τε, καὶ ἐπιλαμβάνεται, ἐ ὠθεῖται κατὰ, κατελθοῦσι κατὰ τὸ ἄκρον ἐοικός. ἐκ δ' αὐτῆς, ὀδὰξ ὠθεῖται, φ' κεντᾶται, πίνει δ' αἷμα θῆς. πίνει μὲν γὰρ ἐ γάλακτος· ὠδὰξ δ' αὐτὴ ἐ τὸ αἷμα, ἀ μὴ μεγάλης ὀδύνης τὸ κεντημάτιον. ἑξάπους δ' ὤν, τοῖς μὲν τέτταρσι βαδίζει μόνοις,

corpore, aliæ pernicibus alis utuntur: ſed quo locuſtæ, cicadæ, & apes. Atque ex pelliculis ſunt ejus alæ, quæ tanto ſunt molliores, quanto Græca veſte tenuior & mollior eſt Indica. Quinetiam variis picta coloribus refulget perinde ac pavones, ſiquis attentè inſpiciat ipſam, quando expanſis ad ſolem alis ſeſe verberitat. Eſt illi volatus non continuo alarum remigio ut veſpertilionibus: neque ſaltu, ut locuſtis: neque cum ſtridore, ut veſpis, verùm flexilis, ad quamcunque aëris partem ſe moveat. Adde quod non cum ſilentio, ſed cum cantu volat: non ſæviter, ut culicum genus: neque cum gravi fremitu apum, neque terribili ſono veſparum, miñas oſtentantium, ſed tanto ſuavius volat muſca, quanto tuba, cymbaliſque tibiæ ſunt dulciores. Quod ad reliquum corpus attinet, caput quidem tenuiſſimum collo continetur, & eſt verſatile, non cervici affixum, ut eſt locuſtarum. Oculi verò multum cornu habentes prominent: pectus eſt bene compactum: & producuntur pedes, non ut veſpis prorſus adſtricti: venter ipſe eſt munitus, ſimiliſque loricæ, habens latas zonas, & cortices. Vlciſcitur non aculeo ut veſpa, & apis, ſed ore & proboſcide, quam ut elephantes habet, paſciturque & prehendit, atque inhærens retinet, acetabulum in ſummitate referens: ex qua dens foras prominet, quo pungens ſanguinem ebibit, bibit & lac. Dulcis autem etiam ipſi eſt ſanguis, non magno cum dolore eorum qui punguntur. At cùm ſit ſexipes, quatuor tantùm incedit, aliiſque duobus

τοῖς ἡ προσθίοις ὄνυξι, ἐ ὅσα χερσὶ χρῆται. ἴδοις ἂν ἄν αὐτὸν ἐπὶ τεττάρων βαδίζοντα, ἔχοντά τι τῶν παῖ χερσὶν μετέωρον ἐδώδιμον ἀνθρωπίνως πάνυ, ἐ καθ' ἡμᾶς. γίγνεται ἡ τὸ σῶμα τοιαῦτη, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον, ἤτοι ἐξ ἀνθρώπων, ἢ ἄλλων ζώων ἀποθνήσκοντων. εἶτα καθ' ὀλίγον πόδας τε ἀναφύει, καὶ φῦλ τὰ πτερὰ, καὶ ἐξ ἑρπετοῦ ὄρνεον γίγνεται. καὶ κυοφορεῖ ἡ, καὶ ἀποδύεται σκώληκα μικρὸν τῶν μῆτρα ὕστερον. σιτίζεται ἡ ἀνθρώποις ὁμοίοις χρῶσα, καὶ ὁμοδιαιτᾶται, ἐ ὁμοτραπέζει, ἀπαίτην γδ εἶναι. ὑπνᾶται γδ αὐτῇ τοῦτο μάλιστα. καὶ μέντοι ἀκύμορός ἐστι, πάνυ γδ ἐς τύχην ὁ βίος αὐτῆς συμπεπλεγμένος, τῇ φωλῇ χαίρει μάλιστα, καὶ τοῦτο πολιτεύεται. νυκτὸς ἡ, ἑῴας ἄρχῃ, ἐ ὅταν πίσσῃ, ὅταν φδῇ, ἀλλ' ὑπνώσσῃ, καὶ ἀτρεμεῖ. σύνεσιν ἡ μικρὸν αὐτῆς εἰπεῖν ἔχω, ὁπόταν τ ἐπιβουλον ἐ πολέμιον αὐτῇ τ δρόμῳ λάβῃ διώκοντα. λοχᾶν δέ τε γδ ἐπιτηρεῖ, ἐ ἀπόντα αὐτὸν ὁρᾷ, ἐκκλίνουσα τὴν ὁρμὴν, ὡς μὴ ἁλίσκοιτο συγκρουσθεῖσα, καὶ ἐμπεσοῦσα τοῖς ἕρκεσι τοῖς ἐκείνου. τὴν μὲν γδ ἀνδρίαν, καὶ τὴν ἀλκὴν αὐτῆς, οὐχ ἡμᾶς χρὴ λέγειν. ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, τὰ γδ ἄριστα τῶν ἡρώων ἐπαινέσων ζητῶν, ἢ λέοντι, ἢ παρδάλει, ἢ σὺ τὸν

anterioribus utitur tanquam manibus. Ipsam igitur quatuor pedibus gradientem videas, atque edulium aliquod manibus tenentem sublime, humano prorsus, nostroque more. Nascitur autem non statim talis, sed vermis primùm, vel ex hominum, vel ex aliorum animalium cadaveribus. Deinde sensim & pedes emittit, & producit alas, fitque ex reptili volucris. Tum verò uterum gerit, parvumque vermem enititur, qui postea est musca. Cumque hominum utatur consuetudine, eorumque contubernalis sit, & commensalis, omnia præter oleum degustat, quod epotum ipsi est lethale. Ac quamquam brevis est ævi, valdè enim angusta data est illi vita, luce gaudet potissimùm, per eamque obversatur: nocte autem quiescit, nec volat, nec canit, sed se contrahit & non movetur. Prudentiam ipsius dicere possum esse non exiguam, cùm insidiatorem hostemque suum Aranеum effugiat. Etenim observat insidiantem, adversumque intuetur, declinans illius impetum, ne capiatur irretita, & in bestiolæ casses incidens. Nam fortitudinem & robur ejus, non est quod dicam. Sed Homerus poëtarum maximus, cùm quæreret quomodo heroum præstantissimum laudaret, non leoni, pardo-ve, aut apro com-

1 Καὶ ἀποπίπτει σκώληκα] Non satis ex fide historiæ. *Marcil.*

2 Νυκτὸς δὲ εἰρήμου ἄρχῃ, καὶ ὅτε πίσσῃ, ὅτε ᾄδῃ] Pugnat secum ipse sine encomii. Nam cis pauca dicturus est, eam πᾶσι τοῖς κοιμωμένοις τὸν ὕπνον φδύνειν, &c. nempe quia turbet eis somnum morsu & cantu. Sed dici potest, generatim accepto muscæ nomine, & muscas & culices contineri, & somni turbationem referri ad culices, noctis quietem ad muscas alias. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος] Τῶν ποιητῶν legendum videtur. Fuisset enim ἀλλὰ τὸν μεγαλοφωνότατον τῶν ποιητῶν Ὅμηρον τὸ γὸ, &c. Ὁ λίσθαι filii properantis. *Idem.*

ἀλλὰ τῷ αὐτῆ εἰκάζῃ, ἀλλὰ τῇ ἰδίᾳ τόλμᾳ, καὶ τῷ ἀτρέστῳ, καὶ λιπαρῇ τῇ ἐπιχειρήσεως. οὐδὲ γὰρ θρά-σος, ἀλλὰ θάρσος φησὶν αὐτῇ ἐνεῖναι. καὶ γὰρ εἰργομένη φη-σὶν, ὅμως οὐκ ἀφίσταται, ἀλλ' ἐ-φίσταται δὲ δήγματος. ὅτω δ' πάνυ ἐπαινεῖ, καὶ ἀσπάζεται τῷ μύῃ, ὥστ' οὐχ ἅπαξ, οὐδ' ἐν ὀλίγοις μέ-μνηται αὐτῆς, ἀλλὰ πολλάκις. ὅτω καὶ τὰ ἔπη μνημονεύομεν. ἄρι μὲ, χαῖρε τῷ ἀμάλλαιαν πᾶσιν αὐτῆς ἐπὶ τὸ γάλα διέρχεται. ἄρτ δ', τῷ Ἀθηνᾶν ὑπότε δὲ Μενέλεω τὸ βέλος ἀπαμύνεται, ὡς μὴ ἐπὶ τὰ κοιμῶντα ἐμπέσοι, ἐπάζον μη-τρὶ κηδεμόνη κοιμωμένῃ αὐτῇ δὲ βρέφος, τῷ μύαν αὖθις ἐπισπᾶ τῷ ὀλοθύρμῳ. καὶ μὲν δὲ ἐπι-θήτῳ κοσμίσῳ αὐτὰς ἐκόσμησεν, ἁδινὰς ἀσπαστὰς, καὶ τῷ ἀμάλλῃ αὐτῶν ἔθνη καλῶν. ὅτω δ' ἰσχυρὰ ἐστι, ὥςθ' ὑπότε τι δάκνῃ, πτρά-σκῃ, οὐκ ἀνθρώπῳ δέρμα μόνον, ἀλλὰ δὲ βοὸς, καὶ ἵππου. καὶ ἐλέ-φαντα λυπεῖ, ἢς τὰς ῥυτίδας αὐτῆ παρεισδυομένη, καὶ τῇ αὐτῆς προ-νομίᾳ, καὶ λόγῳ δὲ μεγάθους ἀ-μύσσεται. πίξεως δ', καὶ ἀφροδισίων, καὶ γάμων, πολλῆς αὐτῆς ἡ ἐλευ-θερία. καὶ ὁ ἄρρην ὃ καὶ τοὺς ἀλεκ-τρυόνας ἐπιβὰς σφῦς ἀπεπήδησεν, ἀλλ' ἐπόχεται τῇ θηλείᾳ ἐπισπόλῳ, καὶ εἶνη φέρῃ δ' νυμφίον, καὶ συμ-πίπτουσαι τῷ ὁμοίεσθαι ἀκείνῳ μίξιν τῇ στήσῃ μὴ ἀμφοδιάσωσι. ἀπο-τμηθῆσα δ' τῷ κεφαλὴν μῆκα, ἐπι-πόλῳ ζῇ τῇ ἄκρᾳ σώματι, καὶ ἔμ-πνους ἐστι. ὃ δ μέγιστον ὃ τῇ φόσῃ αὐτῶν ὑπάρχῃ, τοῦτο δὲ βούλομαι εἰπεῖν. καὶ μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μό-νον αὐτὸ παρεδεῖν ὁ τῇ ἀδεῖ ψυ-χῆς, καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ. ἀ-πεθνήκασα γὰρ μῆκα, τύφῳς ἐπιχω-ρίσης, ἀνίστασαι, καὶ παλιγγενεσία τις αὐτῇ, καὶ βίος ἄλλος ἐξ ὑπαρ-

comparat robur illius, ſed muſcæ audaciæ, intrepidoque & conſtanti ad cœpta animo. Non enim temeritatem, ſed fiduciam ipſi ineſſe dicit. Nam quum arcetur, inquit, tamen non abſcedit, ſed morſum appetit. Sic autem magnopere laudat muſcam, & amplectitur, ut non ſemel, neque paucis in locis, ſed ſæpe de ea meminerit: ita illius commemoratio exornat carmina. Nunc enim gregarium ejus volatum ad lac exponit: nunc Minervam, matri dormienti infantem curanti comparans, quando telum à Menelao repellit, ne in lethalia loca incidat, muſcam rurſus in exemplum adducit. Quinetiam epitheto pulcherrimo ipſas ornavit, ſuaves ipſas appellans, ipſarumque gregem gentes vocans. Adeò autem eſt valida, ut aliquid mordens vulneret, non hominis ſolùm, ſed & bovis, & equi cutem. Elephanti etiam eſt moleſta, quum ejus in rugas ingreſſa, ſua proboſcide, pro ratione magnitudinis inciſuram facit. Coitus, venerea, nuptiæ, ſunt ipſis liberrima: nec mas, prout galli, quum inſcenderit, ſtatim deſilit, ſed diu vehitur à fœmina, quæ fert ſponſum: convolantque, nec aërium illum coitum volatu deſtruunt. Obtruncata verò capite muſca diu reliquo corpore vivit, & ſpirat. Quod autem in ipſarum natura eſt maximum, tacere nolo: & hoc unum mihi videtur omiſiſſe Plato libris de anima, ejuſque immortalitate. Mortua namque muſca ſuperfuſo cinere reviviſcit, & nova quædam generatio, atque ab integro alia ei fit vita: ut planè per-

χῆς γίγνεται, ὡς ἀκριβῶς πιστεῦσαι πάντας, ὅτι καὶ κεῖνων ἀθάνατός ἐστιν, ἡ ψυχὴ, εἰς ἣν ἐπιλήσεται, ἐπανίρχεται πάλιν, καὶ γνωρίζει, καὶ ἐπανίησι τὸ σῶμα, καὶ πίστιν τῷ μύθῳ ποιεῖ. καὶ ἐπαληθεύει τὸν περὶ Ἑρμοτίμου δὲ κλαζομενίου μῦθον, ὅτι πολλάκις ἐφίσται αὐτὸν ἡ ψυχὴ, ἀποδημεῖ καθ' ἑαυτήν. εἶτα ἐπανελθοῦσα, ἐπλήρει αὖθις τὸ σῶμα, καὶ ἀνίστη τὸν Ἑρμότιμον. χρῆσις δ' αὐτὴ, καὶ ἄνοιδος ὕδατος, τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων πονηρῶν καρπῶν). καὶ πλήρης αὐτῆς πανδοχεῖ τράπεζα. καὶ γὰρ αἶγας αὐτῇ ἀμέλγονται, καὶ μέλιττα οὐχ ἥκιστα μέλιτος καὶ ἀνθρώποις ἐργάζεται). καὶ οἱ ὀψοποιοὶ τούτῳ τὰ ὄψα ἡδύνουσι, καὶ βασιλέων αὐτῶν προγεύεται). καὶ ταῖς τραπέζαις ἐμπεριπατοῦσι, συμπαίπται αὐτοῖς, καὶ φιλοπαλαιοῦσι πάντων. πρωτίστη δ', ἡ ἡλικία, οὐχ ἵνα τόπῳ κατοικήσασα, ἀλλὰ πλάνητα τὴν σκηνὴν καὶ τὰς Σκύθας ἐπανηρημένη. ὅπου ἂν τύχῃ ὑπὸ νυκτὸς καταληφθεῖσα, ἐκεῖ καὶ ἕστιεν, καὶ δόμον ποιεῖται, ὑπὸ σκότῳ μόνον ὡς ἧττον, ἢ δὲν ἐργάζεται, ἢ τι ἀξιοῖ λανθάνειν τι πράττουσα, ἢ δὲ ἡδεῖαν τι αἰσχρὸν ποιεῖν, ὃ οὐ φασὶ θρώμενοι αἰσχύνεσθαι αὐτόν. φησὶ δ' ὁ μῦθος καὶ ἀνδρόπον τινα Μῶμον τὸν δεξιὸν ἡμῖν πάνυ καλὸν, λάλον μάστιγα, καὶ σκωπτικὸν, καὶ ᾠδικὸν, καὶ ἀπτοφθόνως γε τῇ σελήνῃ καὶ τὸ αὐτὸ, ἀμφοτέρας δὲ Ἐνδυμίωνος. εἶτ' ἐπειδὴ κῶμόν μόνον τὸ μεσονύκτιον συνεχῶς ἐπήγαιρεν ἐρεσχελοῦσα, καὶ ᾠδοῦσα, καὶ κωμάζουσα ἐπ' αὐτὸν, ἢ χύ, ἀγανακτῆσαι. τῷ δὲ σελήνῃ ὀργισθεῖσα, εἰς τοῦτο τὸν μῦθον μεθαλεῖν, καὶ ἀφ' τοῦτο πᾶσι νεῦ τοῖς κῶμωθροις αὐτὸν δὲ ὕπνῳ φθονεῖν, μεμνημένην ἐπ δὲ Ἐνδυμίωνος, καὶ μάλιστα τοῖς νέοις, καὶ ἀπαλοῖς, περσυασὸν sit omnibus, illarum etiam immortalem esse animam: siquidem & digressa revertitur, & agnoscit, suscitatque corpus, muscamque volare facit: illamque de Hermotimo Clazomenio fabulam declarat veram, nempe animam ipso relicto sæpe per se peregrè proficisci solitam, deinde reversam denuo corpus implere, & Hermotimum suscitare. Et quanquam otiosa & remissa est musca, laboris alieni fructus decerpit: plenamque ubique mensam habet: nam ipsi & capræ mulgentur: & apis non minùs muscis quàm hominibus mel elaborat. Huic & coci opsonia condiunt, & degustat antequam ipsi reges, cum quibus per mensas circumambulans convivatur, simulque vescitur omnibus. Nidum autem aut tugurium non uno in loco constituit: sed volatum more Scytharum errabundum tollens, ubi à nocte deprehensa fuerit, ibi & domum facit, & lectum. In tenebris verò, ut dixi, nihil operatur, neque vult clam quicquam facere, neque turpe quicquam à se fieri ducit, quod in luce factum, sibi sit dedecori. Aft verò fabula, etiam mulierem Muscam olim fuisse, admodum formosam, loquacem tamen, garrulamque & cantatricem, & cum Luna eodem tempore ambas in amore Endymionis contendisse. Deinde cùm dormientem adolescentem assiduè excitaret, nugans, cantans, superque ipsum lasciviens, ægrè illum tulisse: Lunam verò iratam, in hoc muscam transmutasse. Et nunc propterea omnibus invidere somnum dormientibus, Endymionis memorem, in primis verò adolescentulis, & tenellis.

καὶ τὸ δῆλημα ἦ αὐτὸ, καὶ ἡ ἔμ-
μηνος ἐπιθυμία, οὐκ ἀχρίστη, ἀλλ' ἔρωτος ἐστι σημεῖον, καὶ φιλανθρωπίας. ὡς γὰρ δυνατόν ἀπολαύσει, καὶ ἔν κάλλους τι ἀπαυδίζει. ἐλένη δ' ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ γυνή τις ὁμώνυμος αὐτῇ ποιήτρια, πάνυ κομψὴ, καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἐπαίνου ἔ Δ'ηλιάδων ἐπιφανής. ἐδὲ ἦς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἴφη, ἡ Μῦσα ἐδακνοι αὐτὸν ἄκρι ἔ μηρόλας. ὥστε ἐδὲ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπηξίωσεν, ἐδὲ ἀπέλιπεν ἔ σκωμῆς τὸ ἔ μύιας ὄνομα, ἐδ' οἱ γονεῖς ἠδοῦντο πὸς ἴδιον τέκνοις ὦσιν κολλῶντες. ἡ μ' ὁ τραγῳδία, δ' σὺν μεγάλῳ ἐπαίνῳ μέμνηται ἔ μύιας, ὡς ἐν τούτοις,

Δοκῶ γὰ τὼ μ' μῦσα ἀλκίμως ἀφεῖσά
Πηδᾶν ἐπ' ἀσπίδων σώμασθ', ὡς πολι-
ᾶδῆ φόνῳ,
Κἀδῆμας δ' ὁπλίζας πολίμιον τερβεῖν
δόρυ.

Πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν ἐ περὶ μύιας ἔ πυθαγορικῆς, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασι ἡ περ' αὐτὼ ἱστορία. γίγνεται δ' ἐ μίγμασι πισμύιαι, ἃς ἐραβδοῦχοι οἱ πολλοὶ καλοῦσιν, εἰδὲ, κωνώπας, τραχάτατον τ βόμβον, δ' τῷ πληγῇ ὠκύτατ. αὗται ἐ μακροβιώτατοί εἰσι, δ' ἔ χειμῶνος ὅλε ἄστεως ἀφανεστάτην ὑπομονὴν παρέχονται τοῖς ὀφθαλμοῖς μάλιστα. ἐφ' ὧν καίτοι θαυμάζειν ἄξιον, ὅτι ἀμφότερα ἐ τὰ θηλέων, δ' τὰ ἀρρένων φῦσιν, βαίνοντες ἐν τῷ μίρᾳ δ' τ Ε'ρωτ ἐ Α'φροδίτης παῖδα, τ μιχθὲν τῷ φύσιν, καὶ διπλόν τὸ κάλλος. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν, παρῆσαι τ λόγον, μὴ ἐ δόξω καθ' τῷ παροιμίαν, ἐλέφαντα ἐκ μύιας ποιεῖν.

lis. Morsus autem & sanguinis aviditas, non est crudelitatis, sed amoris & humanitatis signum. Nam eo quo potest modo fruitur, & ex pulchritudine decerpit aliquid. Fuit etiam apud antiquos mulier quædam cognomento Musca, poëtria perquam formosa, & docta, aliaque insignis Atheniensium meretrix: de qua ait Comicus poëta, *Ad cor usque eum Musca mordebat.* Sic neque comica gratia dedignata est, neque muscæ nomen excluſit scena: neque pudebat parentes hoc nomine filias appellare. Itaque Tragœdia magna etiam cum laude de Musca meminit, ut in his,

Vt impleatur cade Musca, fortiter.
Mirum in virorum hanc desilire corpora,
Timeri & hostis hastam ab armatis viris.

Multa quoque de Musca Pythagoræ habèrem dicenda, nisi nota esset omnibus historia. Sunt etiam muscæ quædam, quas vulgus appellat militares: alii verò canes: sonitu asperrimæ, & volatu velocissimæ. Hæ & longissimæ sunt vitæ, & tota hyeme perdurant impastæ, sub tectis potissimùm contractæ. In quibus & illud est dignum admiratione, quod utrumque, vicem nimirum fœminarum & marium obeunt, se invicem inscendentes, ut Mercurii & Veneris filius, qui natura fuit mista, duplicique forma. Possem etiam multa præterea dicere, sed finem orationi imponam, ne quod trito fertur adagio, ex Musca elephantem facere videar.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΥΜΕΝΟΝ.

AD INDOCTVM, ET MVLTOS LIBROS EMENTEM.

ARGVMENTVM.

Acerbè objurgat, ex popularibus suis, quendam divitem, & multos undique libros commercantem, caterum indoctum. Illud ostendens, quòd non librorum copia, & speciosa suppellex, sed assidua ac diligens lectio, doctum faciat. Hinc orditur ut dicat, Errare illum, si quia libros multos ac pretiosos habeat, propterea se putet, inter doctos ac eruditos recensendum esse. Ruinones sumuntur à caussis, & qualitate personæ, videlicet quoniam ipse prorsus literarum ignarus sit, & non libri, sed librorum lectio eruditos faciat, perinde ut nec arma militem, sed animus præsens, & utendi peritia. Atque hoc argumentum posteà multis similibus & exemplis, per inductionem amplificat. Posteà autem & factum illius in suspitionem vocat, & à caussis finalibus criminatur, quas ipsas quoque ut vanas & indignas plenasque confutat, & irridet, præcipuè ultimam, qua videbatur Imperatoris, seu regis, ut ipse vocat, gratiam ambire: quam & à circunstantiis personæ refellit, & stultitiam illius comparatione quadam depingit. Ad postremum graviter objurgat illum, & commonet quibus rebus, relicto hoc inutili cœmendorum librorum studio incumbere potiùs debeat, quo videlicet & rei consulat, ac famæ ipse suæ.

Καὶ μὲν δὴ ἀπορίαν ἐπὶ σοὶ ἔχω ὁπόθεν ἐξέλκω, ὦ νῦν ποιεῖς, εἴτε μὴν ἡδονήν σε τὴν παιδείαν ἡγεῖσθαι αὐτὸν εἶναί τις δόξειεν, ἀπεοικότως σωφρονοῦντα· τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων. τὸ δὲ σοὶ τοῦτο τὰ πρῶτα χαρεῖ, καὶ ἴλεως γένοιτο ἡ ἀπαιδευσία πως τοῦτο. μᾶλλον δὲ οὐδὲ τὰ μάλιστα οὕτω, ἀλλὰ πιστεύεις τοῖς ὠνησαμένοις ἐπαινοῦσι, καὶ ἔρημον εἶ τῶν τοιούτων ἐπιψευδομένων τοῖς βιβλίοις, καὶ ἀνοσιουργὸς ἔπειτα τοῖς κωπήλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι λόγχαι δώσουσιν, ἵνα μὴ

At sanè quod tu facis, ei quod voluntate intendis, adversatur. Futurum enim putas ut eruditus videare, si optimos quosque libros omni studio coëmeris. Verùm hoc tibi deorsum recidit: tuæque insciticæ est quodammodo argumentum: tametsi neque mercaris optimos, sed ut quisque laudatur, fidem habes: eorumque qui hæc de libris mentiuntur es lucrum, illisque librorum cauponibus, paratus thesaurus. Nam quomodo veteres, eximios-

πλασας, καὶ πολλῆ ἄξια, τίνα ἢ φαῦλα, καὶ ἄλλως σαπρὰ, εἰμὴ τῷ ἀμβλυωπεῖν ἀφῃρῆσθαι, καὶ κεφαλικῶς ἀπεστραφθαι αὐτὰ πεπαιδευμένος, καὶ συμβάλλεις τὰς σὰς ἐπὶ τῶν ἐξέτασιν παραλαμβάνουσας; ἐπὶ δ' ἀκριβῶς, ἢ δ' ἀσφαλῶς τὸ αὐτοῖς, τίς, ἢ ποῖα λέγουσιν; ἵνα δὲ σοι δῶ αὐτὰ σαφῶς κεκραγέναι, ὅσα ὁ Καλλῖνος ἐς πολλὸν, ἢ ὁ Ἀτίδιμος ἀτιμήτως σοὶ ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ χρέψασιν, σοὶ τὸ φίλτατον ὦ θυμήρατε δ' κτήματος, ὅτι οὐδέτι τὸ κάλλος αὐτῶν, ὅτι χρησιμώτερόν ποτ' ὄδὶν μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἂν τις ἀπολαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ δ', ἀνεωγμένοις μὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὀρᾷς τὰ βιβλία, καὶ τὰ Διὰ κεφαλαίων, καὶ ἀναγνώσεις ἅπασ' ἐπιτρέχων, φθείνοντος δ' ὀφθαλμοῦ τὸ σῶμα. οὐδέπω δ' τοῦτό μοι ἱκανὸν, ἢν μὴ εἰδῇς τὴν ἀρετὴν, καὶ κρίσιν ἐκάστου τ' ἐξηκριβωμένην, καὶ συνίῃς ὅστις μὲ ὁ νῦν σύμπασι, τίς δ' ἡ τάξις τ' ὀνομάτων, ὅσα τὸ ὠφελοῦν τὸ ἀρχαῖον κρύπτει ἀπηκριβωμένα, καὶ ὅσα κίβδηλα, καὶ νόθα ἐ ἐξεσκευασμένα. τί δὴ φῂς, καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῶν εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή ποτε ἐξ τ' μουσῶν κλῶνα δάφνης, κρηπίσας ὁ ποιμὴν σαπφοῦλαβών; Ἐλικῶνα μὲ γὰρ, ἵνα λέγουσιν αἱ ἀοιδαὶ λίγοντα, οὐδ' ἀκήκοας εἰμὴ ποτ' οὐδ' ἀφῆκας παιδίσκας ἡμῶν σὸ πιεῖν ἐπιεῖν. σοὶ ἐ μεμνῆσθαι μουσῶν ἀνόσιον. φαίνεται γὰρ τῷ ποιμένι μὲ σὺν ἂν ἄκραν φαίνειν, σκληρῷ ἀνδρὶ, καὶ δασεῖ, καὶ πολλῷ τ' ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι. οἷον δ' σοί. καί μοι σῶς τ' λιβανίτιδος, ἄφες σε τῷ παιδὶ τὸ μὴ σύμπασι σαφῶς

mioſque à futilibus, putridiſque dignoſcere queas, niſi inde conjicias quòd arroſi ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas? Nam qui poſſis hæc liquidò ac certò pervidere? Et ut dem te id ipſum judicaſſe, & quæ pulcherrimè Callinus, & quæ celebris ille Atticus omni cura conſcripſerint: quid ex hac poſſeſſione, ô præclare, capis commodi, qui neque ſcriptorum pulchritudinem noris, neque unquam utaris, nihilo magis quàm cæcus pueri venuſtiſſima facie fruatur? At tu apertis quidem oculis, ac per lovem ad tædium uſque libros vides, & nonnullos percurrendo legis, ut os antevertant oculi. Nondum tamen hoc ſatis eſt, niſi noris virtutem & vitium orationis torius, & ſcriptorum omnium ſenſum intelligas, quique ſit vocabulorum ordo, & quæ ad rectam regulam author exegerit, quæ adulterina, & notha, ac ſubærata. Quid igitur reſpondes? num hæc noſſe te, cùm nunquam didiceris? Vnde, niſi ut quondam ille paſtor aureum ramum à Muſis tu quoque acceperis? Heliconem enim, ubi Muſas verſari aiunt, neque audiviſti puto unquam, neque in his puer cùm eſſes, verſatus es, tibique Muſarum meminiſſe nefas eſt. Etenim ipſas paſtori apparere non piguit, aſpero hirſutoque viro, multoque ſole corpus exuſtum præ ſe ferenti. Sed ad te qualis es (ac te per Libanitidem oro, concede mihi ut non omnia in præ-

ſen-

1 Οὐδὲ διατρίβας τοιαύτας] Τὰς αὐτὰς. Sic paulo ante καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῶν εἰδέναι. Marcil.

2 Σοὶ καὶ μεμνῆσθαι] Σοὶ ἢ καὶ μεμνῆσθαι. Idem.

εἰπεῖν, ὡδὶ εἶχε γνώσομαι πότ' ἂν τὸ εἰδὼς ὅτι κατέξιωσας, ἀλλ' ἀντὶ τῆ δάφνης μυρίνη ἂν, ἢ ἐ μαλάχης φύλλοις μασσήσας, ἀπήλαξεν ἂν τοιούτων; ὡς μὴ μιᾶναι μή τι τὸ Ὀλμειὸν, μήτε τὰς Ἱππακρηνίδ, ἄκρῳ ἢ ποιμνίοις ἐψῶσιν, ἢ ποιμένων κάμασι κεκμηκῶς πότιμα. καίτοι ἐδὲ εἰ πάνυ ἀναίσχυντος εἶ, τῷ ἀνδρείῳ τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδεύθης, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τῶ χρῆ ὡς τὰ βιβλία σωμοσίας, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, [1] ἢ τῆ δεῖνι ξυνεφοίτας. ἀλλ' ἐπὶ τούτῳ μόνῳ πάντα ἀναβαλλεῖσθαι νῦν ἐλπίζεις, τῆ κτᾶσθαι πολλὰ βιβλία. καὶ δὴ τοῦτο, ἴσως ξυλλαβὼν σαυτῷ τὰ Δημοσθένους, ὅσα τῆ χειρὶ τῆ αὐτῆ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ Θουκυδίδ, ὅσα ἐδὲ Δημοσθένους, καὶ αὐτὰ ὀκτάκις μεταγεγραμμένα εὑρήσῃ κἀκεῖ. εἰ ἅπαντα σαυτῷ κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν σὺ τούτου πλέον εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν ὑποβαλλόμενῳ αὐτὰ ἐπιμηδὲ δῷς, ἢ ξυγκλείσας, ὑποβαλλόμενῳ φεύγοις; [2] πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος ἢ παροιμία φησὶ, κἂν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲ ἔχεις ὑπὸ τῆ χειρὶ, ὑ ἀναγιγνώσκεις αὐτό. τὸ δ' ἀναγιγνωσκόμενον οὐδὲ ἀκούεις, ἀλλ' ὥσπερ λύρας ἀκούεις, κινῶν τὰ ὦτα. ὡς εἰκῆ τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία, καὶ πεπαιδεύμενον ἀπέφηνε τὸ ἔχοντα, πολλοῦ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, καὶ μόνον ὑμῶν τὸ πλουσίων, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν πρίασθαι, τοὺς πένητας ἡμᾶς ὑπερβάλλοντας. πῶς δ' τοὺς ἐμπόρους, καὶ τοὺς βιβλιοκαπήλους ἤρετο. Et quis cum mercatoribus, sentiarum apertè dicam) noluissent unquam, sat scio, accedere: sed te non lauro, verùm myrto, aut malvæ foliis cæsum, ab hujusmodi rebus amovissent, ne aut Olmeum, aut Hippocrenen inquinares: quorum aquam, vel à gregibus sitientibus, vel puris pastorum oribus potari convenit. Quanquam autem es valdè impudens, & in rebus hujusmodi fortis: non tamen ausis affirmare bonis literis te fuisse imbutum: aut operam dedisse unquam ut libros propiùs familiares tibi redderes: aut hunc præceptorem, aut hunc condiscipulum habuisse. Et nunc illa omnia hoc uno te consequuturum speras, si multos libros congesseris. Si hoc es animo, age conquire quæcunque Demosthenes orator propria manu scripsit: quinetiam Thucydidis historiam, quæ ab eodem Demosthene octies præclarè exscripta reperta est. Iam ut tot possideas libros quot Sylla in Italiam Athenis advexit, quid inde plus ad eruditionem habeas, quanvis his suppositis dormias, & affixos circunferas? Sicut enim adagio fertur, Simia est simia, etiamsi aurea gerat insignia. Librum verò semper quidem habes & legis, nihilque intelligis eorum quæ legis: sed velut asinus micans auribus lyram auscultas. Quòd si librorum copia doctum redderet eum qui comparasset, magni profecto pretii res esset, vobisque divitibus tantùm propria: siquidem veluti in foro pauperes nos in auctione superantibus, mercari liceret. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis qui tot libros habent &

1 Η' τῆ δεῖνι ξωνιφοίτας] Η' σὺ τῆ δεῖνι ξωνιφοίτας. Marcil.
2 Πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος] Proverb. Bosii.

σοι δὲ τοῖς παιδείας, τοσοῦτοι βιβλία ἔχουσι, καὶ πολλῶν; ἀλλ' εἶμι διελεῖν ὑμῖν ἐθέλοις, ὅπως μήσ' ἐκείνους πολὺ τοῦ τὰ εἰς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲν τὴν φωνὴν, ἅπερ σὺ, ἀξυμίτους δὲ τὴν γνώσιν, οἵους εἰκὸς εἶναι τοὺς μηδὲν ἧττον ἢ κωλῶν ἐπιχειρῶν καθυφαιρήσεις. καίτοι σὺ μὲν δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἐκείνων ἀριθμῷ ἔχεις. εἰ δ', νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν λῷστ' χιλιοι ἔχουσιν αὐτοί. πόθεν ἂν ἀγαθὸν αὐτῇ τοῦτο, εἰ ἐ μὴ τὰς ἀνθηλικίας αὐτὰς τῶν βιβλίων ἠγῇ πεπαιδεῦσθαι, τοσοῦτο ἐπιχώσας παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμμασι; καί μοι εἰ δοκεῖ, ἀπόκρινον. μῶν δ' ἐπὶ τούτοις σοι ἀθυμήσειεν, ἐπίνδυσον γοῦν, ἢ ἀναδύσον ὡς τὰ ἱμαντόμορα. εἰ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενος, κτήσαιτο τὰς Τιμοθέου αὐλὰς, ἢ τὰς Ἰσμηνίου, ἃς ἑπτὰ ταλάντων ὁ Ἰσμηνίας ἐν Κορίνθῳ ἐπρίατο, ἆρα μὴ τοῦτο ἐκ αὐλεῖν δυνατὸν; ἢ ὑδὲν ὄφελος αὐτοῦ ἔσται κτήσασθαι, ὅτι ἐπιστάμενος χρήσασθαι καλῶς τῷ τόξῳ; ἔγωγε ἀνύσαιμι. οὐδὲ γὰρ τὰς Μαρσύου, ἢ Ὀλύμπου κτησάμενον, αὐλήσειεν ἄν, μὴ μουσικόν. τί δ' εἴ τις Ἡρακλέους τὸ τόξον κτήσαιτο, μὴ Φιλοκτήτης ὤν, ὡς δυνατὸς σπουδαῖος τοξεύσασθαί τι αὐτοῦ ἐ ἐπὶ σκοπὸν τοξεύσας, πόσου ἐ ὤτος δοκεῖ; ἆρ' ἂν ἐπιδείξασθαί τι ἔργον τοξότου ἄξιον; ἀνύσαιμι ἐ τοῦτ'. καὶ ταῦτα δὴ ἐ ὁ νυθρώπων σὺ εἰδὼς, καὶ ἱππεύειν μὴ μεμελετηκὼς, εἰ ὁ μὲν, ναυῶν κρείττων Θεμιστοκλέους τοῖς ἅπασι, καὶ εἰς πλοῦν, καὶ εἰς ἀσφάλειαν πάλιστα ἐξηργασμένων, ὁ δ', ἵππον κτήσαιτο μέδου ἢ κενταυρείδου, ἢ καππαδόκου, ἐλείσθαι ἂν οἶμαι ἐκ-

& vendunt, de eruditione certaret? Quos si coarguere velis, videris neque illos tibi eruditione præstare: sed quemadmodum tu, barbarè loqui, & cognitione carere: quales eos esse par est, qui inhonesti & turpis contemplatione nunquam sunt versati. Imò tu duos, tres-ve libros ex ipsis emptos habes: at eos illi noctes dieſque præ manibus habent. Cui bono igitur hos emis, si neque cellulas ipsas librorum doctas evasisse ducis, cùm tot veterum authorum scripta complectantur? Age verò, si videtur responde mihi, vel potiùs, quoniam illud non potes, annue vel abnue ad interrogata. Siquis tibia canendi artis ignarus haberet Timothei tibias, aut quas Ismenias septem talentis emit Corinthi, an propterea tibia canere posset? an potiùs hujus rei, qua nescit ex arte uti, nullus ei erit usus? Rectè quidem abnuisti. Neque enim si Marsyæ vel Olympi tibias posſideret, iis caneret non edoctus. Quid? siquis Herculis arcus habeat, nec sit Philoctetes, ut eos intendere possit, & in scopum jaculari, quid tibi videtur iste? num qui dignum sagittario edat opus? Hoc quoque abnuisti. Eodem pacto & qui navim gubernare non novit, neque qui in equitatione se exercuit: ille si navim pulcherrimam, & adversus ventorum & procellarum impetus munitissimam accepit: hic verò Medicum equum, vel centauro fatum, vel cappaphorum habet, uterque ut puto arguere-

tur,

1 Ὁ δ' ἵππον κτήσαιτο Μῆδον ἢ Κενταυρείδου ἢ Καππαδόκου] Per equum Centauridem intelligit credo Thessalum: nam & equi Thessali olim in pretio, & Centauri Pelium Thessaliæ montem & loca vicina habitabant. Cappadocum vero

πρ@, σὺ εἰδὼς ἢ, π χρύσεα ἐμπίεσ. ἐπιδώσεις ἐ τῦτ; πείθ δὲ, φὴ τῦτό μοι ἐπιδῶσαι, εἴ πς ἄφυκτ σὺ ἀπαίδευτ@ ὢν, ἀνάπλεω βιβλίω, ἢ σκώμμασ ὕστ@ εἰς ἀπαιδευσίαν πρὸ ἑαυτῦ σοφίσε; π ἐπιτῆς ἐ τῦτο ἐπιδῶσι. ἐλεγχος γὰ εἶμαι σοφὸς ὢν@, φὴ ἢ ὁράντων ἅπαντ ἔμπυος δῆλός τὸ σφυχειρότατον σκέλος ἐπιφλέγματι, π φρίνη κυνὶ ἐ βαλανείῳ; [1] Καὶ ἐλεεινότ πς ἢ σφὸ πολλῦ ἐν Ἀσίᾳ πλούσι@ ἀνὴρ, σὺ συμφορᾷ ἀπήμυνεις ἀμφοτέρας τὰς πόδας, λὰ κρύος οἷμαι ἀπονεκρώσας. ἐπειδή ποτε λέχους@ ἐδεήθησαν, ξωίδη αὐτὰ, ἵνα τοίνυν τῦτο μ ἐλεεινὸν ἐπιπονθῇ, φ ὑφειμένοι τὸ δυσχέρεια, ξυλίνας πόδας περιῆπτ. φ τότε ὑποδούμεν@, ἐβάδιζεν, ἐπιμελεζόμεν@ ἅμα τοῖς οἰκέταις. ἐκεῖνο ἢ γελοῖον ἐποίῃ. κρηπῖδας γὰ καλλίστας ἐωνεῖτο νεοτμήτους ἀεί, φὴ τὸν πλείστην σκαλαμῶνα περὶ ταύτας εἶχεν, ὡς καλλίσταις ὑποδήμασι κεκοσμημένοις εἴη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δή. ἃ ταῦτα μὴ ἐ σὺ ποιεῖς, χαλκῶ μ ἔχων, φ συνίημι τὸν γνώμονα, ἀνάγκη σοί πς αὐτῦ λαθὼν τὸν βῆτα ἢ ἰλιάδ@ ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μ ἄλλα μὴ ἐξιθίζειν. οὐδὲν γὰ αὐτῶν φρὸς σί. πεποίηταί δέ πς αὐτῷ δημηγορῶν, παλαιὸς@ ἄνθρωπ@, διάφορ@ τὸ σῶμα, φὴ λιλωβημέν@. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερσίτης ὁ τοιῦτος, εἰλάβοι τὸν Ἀχιλλίως πατ

tur, utroque uti nescius. Hoc-ne annuis? Crede obsecro, & hoc annue. Siquis quemadmodum tu indoctus, multos libros emat, nonne stommata in inscitiam suam profert? Quid? te piget hoc annuere? Nam clarum utique est hoc argumentum, quique hoc ita fieri cernunt, vulgatum illud protinus inclamant. Quid cani cum balneo? Fuit non ita multò antè in Asia vir opulentus, cui ex calamitoso casu truncati sunt ambo pedes, frigore ut puto, putrefacti, quum aliquando per nivem fortè iter fecisset. Ille igitur miserabilem hanc fortunam perpessus, ut infoelicitatem solaretur, ligneos pedes comparaverat, quibus subligatis, simul innixus famulis, incedebat. Ridiculum etiam hoc faciebat, quòd pulcherrimas crepidas semper novas emebat, plurimamque in hoc ponebat operam, ut speciosissimis calceis sua ligna, pedes nimirum ornarentur. Annon hæc facis tu quoque qui cùm mente sis clauda & [2] ficulna, emis tamen auratos socco, quibus ægrè inambularet, etiam qui integris est pedibus? Quoniam autem inter alios codices Homerum sæpius emisti, legat tibi aliquis secundum librum Iliados: nec alia perpendas: eorum enim nihil ad te præter quàm qui hìc introducitur concionem habens, homo vehementer ridiculus, torto mutiloque corpore. Ergo si Therſites ille hujusmodi Achillis arma sumeret, putasne pro-

vero intelligit, cui insita erat nota K: talis Aristophanes Κορακίας vocabat in Nebulis, ad quem locum vide Scholiasten. *Palm.*

1 Καὶ ἐλεεινότ πς σφὸ πολλῦ] Καὶ τοι ἐλεεινότ πς σφὸ πολλῦ. Marcil.

2 *Ficulna*] Proverbium est de quo Erasm. Adag. Ficulnus. *Cogn.*

1 Τρῶας

propterea formosum protinus, fortemque futurum, qui & fluvium transiliat, & alveum turbet cæde Phrygum: postea interficiat Hectorem, & ante ipsum Lycaonem, & Asteropæum, cùm ne hastam quidem humeris sustinere queat? Negabis opinor, & irridebitur ille sub clypeo claudicans, atque in faciem præ pondere procumbens, & sub galea, quum suspicit, ostendens suos illos strabos oculos, & loricam gibbo dorsi attollens, laxasque ocreas gerens: denique utrumque dedecore afficiens, eorum armorum & opificem, & dominum. Non vides idem accidere tibi, quum præ manibus habes librum pulcherrimum, cujus aluta est purpurea, & aureus umbilicus: eumque barbara voce legis, deformas, & distorques: unde viris eruditis risum moves: & tamen te laudant assentatores, qui tecum versari solent, quanquam aversa facie se invicem intuentes plerunque rident. Cæterum quiddam tibi narrare velim quod in Pythiis factum est. Tarentinum quendam, nomine Euangelum, apud Tarentinos non obscuro loco natum, Pythia vincendi invasit cupido. Is cùm certamen quod nudi ineunt, suarum non esse virium statim judicasset, quippe qui neque robore, neque velocitate esset præditus: persuasione sceleſtorum illorum hominum, quos familiares habebat, laudantes, & ad exilissimum quemque cantus strepitum applaudentes, adductus est, ut crederet se cithara & cantu facilè victoriam adepturum. Itaque venit Delphos, præter cætera ornamenta, etiam veste auro intertexta, & corona pulchertima aureis

δάφνης χρυσῆς κάλλιστον, ὡς ἀντὶ κάρπου ἡ δάφνης, σμαραγδίνου οἵου ἐσυμετρεῖτο τὸ μέγεθος. σὺν μὲν γε κιθάρᾳ αὐτῷ ἐπετρέφετο πᾶν χρῆμα, εἰς κάλλος, καὶ πολυτέλειαν, χρυσῷ μὲν ὅλῃ διαπρεπὴς πᾶσα, σφεγγόντι δὲ, καὶ λίθοις ποικίλοις πολυτελῶς κεκοσμημένῳ, μούσῶν μὲν ἕνεκεν, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ Ὀρφέως ἐπεσφραγισμένοις. θαῦμα μέγα τοῖς ὁρῶσιν. ἐπεὶ δ' ἦν ποτε ἡ ἡμέρα ἡ τῶν ἀγώνων ἡμῖν, τρεῖς μὲν ἦσαν, ἔλαχε δὲ μίαν αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ᾄδειν. καὶ μὴ Θέσπιν τὸν Θηβαῖον ὁ φαῦλος ἀγωνισάμενον, εἰσήχθησαν ὧν ὅλος ἐξελαμπόμενος τῷ χρυσῷ, καὶ τοῖς σμαράγδοις, καὶ βηρύλλοις, καὶ ὑακίνθοις. καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐπέκειτο τῷ ἐσθῆτι, ἡ μεταξὺ δὲ χρυσοῦ διεφαίνετο. τούτοις ἅπασι κατακηλήσας τὸ θέατρον, καὶ θαυμαστὰς ἐλπίδας ἐμπλήσας τοὺς θεωμένους, ἐπειδή ποτε ἐᾴσθη, καὶ κιθαρίσαι πάντως ἔδει, ἀναπρέπτως μὲν ἀπάρασθαί τι, καὶ ἀσυντάκτου. διαῤῥήγνυσι δὲ τρεῖς ἅμα χορδάς, σφοδρότερον δ' ἐπιόντος ἐμπίπτει τῇ κιθάρᾳ. ἐνθένδε δὲ ἄρχεται διάμουσόν τι, καὶ λεπτόν, ὥστε γαλαθᾶν με πάντων ἀκούειν τῶν θεατῶν. τοὺς ἀθλοθέτας δὲ ἀναπεπτάσθαι ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μαστιγώσεσθαι αὐτὸν, ἐκβαλεῖν δὲ θεάτρου. ὅπερ ἐπεὶ γέλοιόν τι ἄρξη, διακρύει ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, καὶ ὑπὸ τῶν μαστιγοφόρων συρόμενος διὰ μέσης τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ σκέλη καθημαγμένος ὑπὸ τῶν μαστίγων, καὶ συλλέγων χαμόθεν τὰ κιθάρας τοὺς σφηκίδας. ἐξεπεπτώκεισαν γὰρ, κἀκείνης ξυμμαστιγουμένης αὐτῷ. μικρὸν δὲ ἐπιόντων μετ' αὐτὸν, Εὔμηλός τις ἠλεῖος εἰσήχθη, κιθάραν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνας δὲ κώλοπας ἐπικειμένην, ἐφθῆσι δὲ, καὶ μόγις σωτὰ στέφανα

rois lauri foliis plexa, insignis, cui loco baccarum lauri inserti erant magnitudine illis pares smaragdi. Cithara quoque mirum in modum pulchra & magnifica, tota ex purissimo auro conflata, annulis & gemmis variis exornata, atque inter ea Musarum, Apollinis, & Orphei imagines insculptæ, magnæ spectatoribus erant admirationi. Cùm itaque venissent certaminis dies, tres fuerunt certaturi, obtigitque sors Euangelo ut secundus caneret. Ille post Thespin Thebanum qui non malè suas partes egerat, ingreditur auro, smaragdis, beryllis, & hyacinthis totus circunfulgens, ipsaque purpura quæ inter aurum interlucebat, vesti decus addebat. Quibus cùm jam theatrum obstupefecisset, & incredibili quadam spe spectatores replesset, cùm omnino jam & citharam pulsare, & occinere esset necesse, præludit inconcinnum quiddam, & incompositum. Tum gravius quàm par erat increpata cithara, tres simul fides rumpit, & inceptum tenuemque cantum incipit: ita ut spectatoribus universis ortus sit risus, & dudorum præfecti, hominis temeritate offensi, eum loris cæsum è theatro ejecerint. Hic verò jucundissimum erat spectaculum, aureus ille Euangelus, cùm à lictoribus per mediam scenam traheretur, lachrymans, crura plagis cruentus, humi collapsos interim dum unà cum ipso vapulat, colligens citharæ annulos. Post hunc exiguo spatio temporis interjecto, prodit Eumelus quidam Eleus, pervetustam habens citharam, cujus verticilla erant lignea, & vestem cum serto vix decem drachmis æstimandam.

At

δίκης δραχμῶν ἀξίαν. ἀλλ' ὅτος μὲν ἄσας δεξιῶς, καὶ κιθαρίσας κατὰ τὸν νόμον τὴν πάχυν, ἐφέστη, καὶ ἀνεκηρύττετο, ὁ δὲ Εὐάγγελος κατεγέλα, μόνον ἐμπαπάσας τῇ κιθάρᾳ, καὶ παῖς σφᾶς ἐπαίνων ἐκείνους. καὶ εἰπεῖν γε λέγεται πρὸς αὐτόν, ὦ Εὐάγγελε, σὺ μὲ χρυσῆν δάφνῳ ἐφύτευσας, πλουτῶ γὼ, ἐγὼ δὲ Δελφικῷ. πλοῦτον τοῦτό γε μόνον ὄνησέ σε σκαιῶς, ἵνα μηδεὶς ἐλεήσῃ ἐπὶ τῇ πάτρᾳ ἀπόρῳ, ἀλλὰ μισήσῃ· ὡσοῖπερ ἄρξῃ τῶν ἄπρηκτόν σε ποιούντων, καὶ ἐκπλεῖν τρυφῶ. ἐκεῖ πόθεν δή σοι ὁ Εὐάγγελος ἦτος, παρ' ὅσον σύγε δὴ ὀλίγον μέλᾳ ἔχ γέλωτος τῶν θεατῶν. ὅτι ἄκαιρον σ' ἴσως ἐγὼ, καὶ λοιδορίᾳ, μῦθόν τινα διηγήσασθαί σοι, παλαιὸν γύναιον. ὅπου τὴν Ὀρφέως διεσπάσαντο αἱ Θρᾷτται, φασὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τὸ Ἕβρον ἐμπεσοῦσαν, ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαινα πόντου, καὶ ἐπιπλεῖν γε τὴν κεφαλὴν τῇ λύρᾳ, τὴν μὲν, ἄδουσαν θρηνῶν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφεῖ ὡς λόγος, τὴν λύραν δ' αὐτὴν ἐπηχεῖν, τῶν αἰόλων ἐμπιπτόντων ταῖς χορδαῖς. καὶ ὅτω μετ' ὠδῆς ὠθουσιν ἐβάτην τῇ Λέσβῳ. κἀκείνους ἀπολαβόντας, τὴν μὲν κεφαλὴν καταθάψαι, ἵνα περ νῦν τὸ βακχεῖον αὐτοῖς ἐστι. τὴν λύραν δ', ἀναθεῖναι εἰς τὸ Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν, καὶ ἐπὶ πολύ γε σώζεσθαι αὐτήν. χρόνῳ δ' ὕστερον Νέανθον τὸν Πιττακοῦ τυράννου παῖδα ἐπιθυμῆσαι τὴν λύρας πυθόμενον, ὡς σκληρὰ μὲν ἡ θηρία, καὶ φύσει, καὶ λίθους, ἐμελῳδεῖ δ' ἡδέως· μηδενὸς ἁπτομένου, ὡς ἔρωτι δὴ κτήματος ἐμπεσεῖν. καὶ ἀφθονίᾳ χρημάτων ἐπαρθέντα τὸν ἱερέα μεγάλοις χρήμασι, πεῖσαι τὸν ἱερέα μεγάλοις χρήμασι, πεῖσαι

At ille cùm eruditè cecinisset, & ritè sicut ars postulat citharam pulsasset, victor proclamabatur, & Euangelum irridebat, qui nequicquam cithara, aureisque annulis sese ostentasset. Eumque sic allocutum esse aiunt. Tu quidem Euangele aurea lauro es redimitus, quia es dives, ego Delphica, quia pauper. Verùm hoc commodi tibi tuus ornatus peperit, quòd neminem tui misereat, quòd victus abis: sed amplius oderint omnes ob ineptas hasce, superfluasque delicias. Quadrat in te hic Euangelus, quatenus ne tu quidem spectatorum cachinnos curas. Arbitror autem intempestivum non esse, ut veterem quandam fabulam Lesbiam tibi narrem. Quando [1] Tressæ mulieres Orpheum dilaniarunt, aiunt caput ejus in Hebrum cum lyra dejectum, rejectum fuisse in nigrum pontum, caputque lyræ innatasse, illoque lugubre carmen in Orpheum canente, hanc ventis chordas increpantibus succinisse, & sic canendo ad Lesbum deveniſse: Lesbios autem fluctibus ereptum caput sepulchro mandasse, ubi nunc est ipsis Bacchi templum: lyram autem in Apollinis templo suspendisse, eamque diutissimè asservasse: donec tandem Neanthus Pittaci tyranni filius, cùm hæc de lyra audisset, eam & feras, & plantas, & saxa demulsisse: imò etiam post Orphei calamitatem nemine pulsante modulatam fuisse, in amorem hanc habendi incidit, & sacerdoti magna pecuniæ vi corrupto persua-

1 *Treſſæ mulieres*] Thraciæ, quas depingit Ovid. 11. Metam. *Cogn.*

πεῖσαι ὑποθέσθαι ἑπέρᾳ ὁμίλῳ λύρᾳ, δέᾳ αὐτῷ τῷ Ὀρφέως. λαβόντα δ', μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν τῇ πόλει χρῆναι, σὺν ἀσφαλεῖ οἴεσθαι εἶναι. νυκτωρ δ' ὑπὸ κόλπον ἔχοντα, μόνον προελθεῖν εἰς τὸ προάστιον. καὶ ἐπειδὴ προσέμιξε κρούειν, καὶ συνταράττειν τὰς χορδάς, ἄπειρον, καὶ ἄμουσον νεανίσκον, ἐλπίζοντα μέλη τινὰ θαυμάσια ὑπηχήσειν τῇ λύρᾳ, ὑφ' ὧν πάντας καταθέλξειν, καὶ κηλήσειν, καὶ μακάριον ἔσεσθαι, κληρονομήσοντα τὴν Ὀρφέως μουσικῆς, ἄχρι δὴ ξυνελθόντες τοὺς κυνας ἐπὶ τὴν ἦχον, πολλοὶ ὄντες αὐτόθι, διεσπάσαντο αὐτόν. ὡς τοῦτο γὰρ ὄμοιον τῷ Ὀρφεῖ παθεῖν, καὶ μόνης ἐφ' ἑαυτὸν ξυγκαλέσαι τοὺς κυνας, ὅπερ ἐκεῖνος σαφέστατα ἔφθη, ὡς οὐχ ἡ λύρα θέλγουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη, καὶ ἡ ὠδή. ἃ μόνα ἐξαίρετα τῷ Ὀρφεῖ ἐγένετο τῆς μητρὸς ὑπάρχειν. ἡ λύρα δ', ἄλλως κτῆμα ἦν, οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπου ἐκεῖνος ἡμῶν αὐτὰς ἐγκύσειέν τις, καὶ ἔτι ἐφ' οἷσιν οἴεται, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύχνον ἐωνήσατο, κεραμεᾶ ὄντα, τετρακισχιλίων δραχμῶν ἐπρίατο. ἤλπιζε γὰρ οἶμαι κἀκεῖνος εἰ τῶν νυκτῶν ὑπ' ἐκείνῳ τῷ λύχνῳ ἀναγνώσοιτο, αὐτίκα μάλα ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου σοφὸν ἄνδρα ἐπιστήσαι, καὶ ὅμοιον ἔσεσθαι τῷ θαυμαστῷ ἐκείνῳ γενέσθαι. χθὲς δ', ἐκ προοιμίου, ἄλλος τις τῆς Πρωτέως ἐκυνικῆς βακτηρίαν, ἣν καταθέμενος, ἤλατο εἰς τὸ πῦρ, καλάντην κρέκειν ἐπειρᾶτο. καὶ ἔχει μὲν τὸ κειμήλιον τοῦτο, καὶ δείκνυσιν, ὡς Τεγεάτου ἐκ Καλυδῶνος τὸ δέρμα, καὶ Θηβαίοις τὰ ὀστᾶ ἐκ Γηρυόνου, καὶ Μεμφίτου τὰ Ἴσιδος τοὺς πλοκάμους. αὐτὸς δ' ὁ ἐκ θαυμαστῆς κτήσεως δεσπότης, καὶ αὐτὸν σὲ, τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδελυρίᾳ, ὑπεκ-

suasit, ut Orphei lyram, alteram simili supposita, ipsi daret. Qua accepta putavit ille sibi non esse tutum in urbe interdiu uti: sed in sinu occultando per noctem ad suburbium sibi soli progrediendum. Quò cùm venisset, lyram pulsare cœpit, ac chordas perturbat stolidus ille, artisque imperitus juvenis, qui sperabat fore, ut divinum aliquod carmen percussæ fides redderent, quo cunctos recrearet, & demulceret, & hoc nomine fieret beatus, quòd Orphei musices esset hæres: donec ad strepitum congregati canes, qui ibi erant multi, ipsum discerpserunt: ita ut solis ad se canibus convocatis, hoc saltem cum Orpheo commune habuerit. Quo eventu manifestissimè ostensum est, non esse lyram quæ demulcet, sed artem & carmen: quæ sola eximia à matre collata habebat Orpheus: lyra nihil quibusvis barbitis obtinente præstantius. Quorsum verò Orpheum & Neanthum tibi propono? cùm & nostra ætate quidam fuerit, & ut puto adhuc sit, qui Epicteti Stoici lychnum fictilem ter mille drachmis emit: scilicet futurum sperans, ut si noctu ad istam lucernam legeret, ilico Epicteti sapientia in somnis ad se veniret, similisque admirando illi seni evaderet. Sed nuperrime: quidam alius Protei cynici baculum, quo depositò, in ignem insiliit, talento emit. Quod pretiosissimum habet monumentum, ostentatque non secus ac Tegeatæ apri Calydonii tergus, & Thebani Geryonis ossa, & Memphitæ Isidis capillos. At ille admirandi hujus & spurcitate superavit. Vides

boni possessor, te ipsum inscitia,

quàm

μηχήσεται. ὁρᾷς ὅπως κεκραδαιμόνως λέγεται, βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενος; λέγεται γὰρ ὁ Διονύσιος τραγῳδίαν ποιῆσαι φαύλως πάνυ, καὶ γαλοίως, ἅτε τὰ Φιλόξενον πολλάκις ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς λατομίας ἐμπεσεῖν, ἐν δυσὶν ἡμέραιν κατέχειν τὰ γάλωα. ἔδοξε τοίνυν τὸν πυθόμενον ὡς ἐγελᾶτο, τὸν Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ ἐκεῖνον ἔγραφε, τοῦτον ἀπομαθεῖν κτησάμενον αὐτὸν, ἵνα μὴ ἀγνοῇ ἑαυτὸν, ὁποῖός τις ἐστὶ, καὶ κρίνοιτο ὀρθῶς. ἀλλ' ὅμως ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ κακρᾷ γαλοιότερα ἔγραφεν, οἷον καὶ ἐκεῖνο τὸ δωρικὸν, ἦκεν ἡ Διονυσία γυνή. καὶ πάλιν, οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου. καὶ τὸ, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μαργοὶ βροτῶν. τοῦτο μάλα ἐοικὸς σὲ μάλιστα φύσιχος ἂν εἰρηκέναι εἴη, ᾧ τὰ Διονυσίου, καὶ λέγε τοῦτο χρυσοῦσαι αὐτῷ ἐοικὸς ἐκεῖνο τὸ πυξίον. τίνα γὰρ ἐλπίδα ἐν αὐτοῖς ἔχειν ἂν τὰ βιβλία, καὶ ἀνελίττειν ἀεὶ, καὶ λέγκοιλᾶς, καὶ σεσηπότις, καὶ ἀλείφειν τῷ κρόκῳ, καὶ τῇ κέδρῳ, καὶ διφθέρας περιβάλλειν, καὶ ὀμφαλοὺς σοπεῖν, ὡς δὴ πλανᾶσθαι αὐτῶν; πάνυ γὰρ ἤδη βελτίων γενήσεται λέγειν τῷ ὠνίῳ, ὃς τοιαῦτα μὴ φθέγξῃ. μᾶλλον γὰρ ἰχθὺν ἀφωνότερος εἶ. βιοῖς γὰρ, ὡς ἀεί ποτε εἶπεν ὁ Μελόν. μῦσος γὰρ ἀρχὴν φασὶ πάντων ἔχειν ἐπὶ τὴν βδελυρίαν. ὡς εἰ τοιούτους ἀπεργάζεσθε τοὺς βιβλία, φυγῇ φευκτέον ἂν ἦν ὑπὸ τοῦ ῥώμῃ ἀπ' αὐτῶν. δυοῖν γὰρ ὄντοιν, ἃ δεῖ ἐν τοῖς παλαιοῖς τοὺς κτωμένους, λέγειν τὸ δικαίως, καὶ σχέδην τὸ ἀρέσκειν. ὁρᾷς ὅπως κεκραδαιμόνως λέγεται, βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενος; λέγεται γὰρ ὁ Διονύσιος τραγῳδίαν ποιῆσαι φαύλως πάνυ, καὶ γαλοίως, ἅτε τὰ Φιλόξενον πολλάκις ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς λατομίας ἐμπεσεῖν, ἐν δυσὶν ἡμέραιν κατέχειν τὰ γάλωα. ἔδοξε τοίνυν τὸν πυθόμενον ὡς ἐγελᾶτο, τὸν Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ ἐκεῖνον ἔγραφε, τοῦτον ἀπομαθεῖν κτησάμενον αὐτὸν, ἵνα μὴ ἀγνοῇ ἑαυτὸν, ὁποῖός τις ἐστὶ, καὶ κρίνοιτο ὀρθῶς. ἀλλ' ὅμως ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ κακρᾷ γαλοιότερα ἔγραφεν, οἷον καὶ ἐκεῖνο τὸ δωρικὸν, ἦκεν ἡ Διονυσία γυνή. καὶ πάλιν, οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου. καὶ τὸ, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μαργοὶ βροτῶν. τοῦτο μάλα ἐοικὸς σὲ μάλιστα φύσιχος ἂν εἰρηκέναι εἴη, ᾧ τὰ Διονυσίου, καὶ λέγε τοῦτο χρυσοῦσαι αὐτῷ ἐοικὸς ἐκεῖνο τὸ πυξίον. τίνα γὰρ ἐλπίδα ἐν αὐτοῖς ἔχειν ἂν τὰ βιβλία, καὶ ἀνελίττειν ἀεὶ, καὶ λέγκοιλᾶς, καὶ σεσηπότις, καὶ ἀλείφειν τῷ κρόκῳ, καὶ τῇ κέδρῳ, καὶ διφθέρας περιβάλλειν, καὶ ὀμφαλοὺς σοπεῖν, ὡς δὴ πλανᾶσθαι αὐτῶν; πάνυ γὰρ ἤδη βελτίων γενήσεται λέγειν τῷ ὠνίῳ, ὃς τοιαῦτα μὴ φθέγξῃ. μᾶλλον γὰρ ἰχθὺν ἀφωνότερος εἶ. βιοῖς γὰρ, ὡς ἀεί ποτε εἶπεν ὁ Μελόν. μῦσος γὰρ ἀρχὴν φασὶ πάντων ἔχειν ἐπὶ τὴν βδελυρίαν. ὡς εἰ τοιούτους ἀπεργάζεσθε τοὺς βιβλία, φυγῇ φευκτέον ἂν ἦν ὑπὸ τοῦ ῥώμῃ ἀπ' αὐτῶν. δυοῖν γὰρ ὄντοιν, ἃ δεῖ ἐν τοῖς παλαιοῖς τοὺς κτωμένους, λέγειν τὸ δικαίως, καὶ σχέδην τὸ ἀρέσκειν. ζήλου τοίνυν τὸ ἀρέσκειν

quàm misero loco sint res tuæ, cùm tuo capiti fuste revera sit opus? Dicitur etiam [1] Dionysius ineptam & ridiculam tragœdiam fecisse, ob quam quòd risum continere non posset Philoxenus, sæpe in latomias est conjectus. Sed Dionysius cùm se derideri comperisset, Æschyli pugilares in quibus sua poëmata scribebat, magno studio comparavit, cùm putaret fore ut ex his pugilaribus numine afflaretur, & furore poëtico corriperetur. Attamen in his longè absurdiora scripsit, quale Doricum illud: ἦκεν ἡ Διονυσία γυνή: Item illud οἴμοι γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. Nam hoc quoque ex pugilaribus est sumptum. Et hoc αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μαργοὶ βροτῶν. Quod in te rectiùs quàm in Dionysium quadraverit: & propterea illas ejus pugilares inaurare debebas. Nam qua spe fretus libros semper volvis, coagmentas, spolias, croco illinis: & cedro, pellibus amicis, umbilicos indis, ac si fructum aliquem inde sis percepturus? Scilicet his emptis factus es melior, quippe qui sic loqueris, ac potiùs qui piscibus magis es mutus. Sic autem vivis, ut ne dictu quidem sit honestum: tuaque obscœnitas, ut aiunt, atrox omnium odium tibi peperit. Quòd si librorum hæc esset culpa, quàm maximè procul ab iis erat fugiendum. Duo autem cùm sint quæ à veteribus scriptoribus petas, bene dicendi & agendi facultatem, æmulatione optimorum,

1 *Dionysius*] Meminit Cic. ad Attic. lib. 9. unde proverbium factum est: Διονύσιος ὁ Κορίνθιος. Cogn.

2 Καὶ ἀνελίττειν] Hæc omnia Pers. ejusque Interpretes ad Sat. 3. *Bourd.*

3 Τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος] Proverb. *Idem.*

σων, καὶ φυγῇ τὸ χειρόγραφον, ὅταν μήτε ἐκεῖνα, μήτε ταῦτα φαίνηταί τις παρ' αὐτῶν ὠφελούμενος, τί ἄλλο, ἢ τοῖς μυσὶ δίαιταν δοὺς οἰκεῖν, καὶ παῖς πλάστας οἰκέτας, καὶ θαλλοὺς ὡς ἀμελῶσι τοῖς οἰκέταις; πῶς γὰρ ἂν κἀκεῖνο αἰσχυνθεὶς, εἴ τις σὺ τῇ χειρὶ ἔχοντά σε βιβλίον ἴδοι, ἀεὶ δέ τι πάντως ἔχεις, ἔρρωσθε ὑπνος, ἢ ῥήτορος, ἢ ξυγγραφέως, ἢ ποιητοῦ ἐστι; σὺ δ' ἐκ τοῦ ἐπιγραφῆς εἰδὼς, πρᾶόν τι ποιεῖς τοῦτο γε. εἶπα ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρεῖν ἐς μῆκος λόγων, ὁ μὲν, ἐπαινοῖ τι, ἢ αἰτιᾶται τὸ ἐγγεγραμμένον. σὺ δ' ἀπορεῖς, καὶ μηδὲν ἔχεις εἰπεῖν, ὅτι εὔξῃ τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν κατὰ σεαυτοῦ, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, ἀφανέρων τὸ βιβλίον; Δημήτριος ὁ κυνικὸς ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀναπεπταμένου τινὸς βιβλίου καλλιγνώστου, πάνυ Βάκχας οἶμαι Εὐριπίδου, καὶ τὸ ἄγγελον ἦν τὸ διηγούμενον τὰ περὶ Πενθέως πάθη, καὶ τὸ τῆς Ἀγαυῆς ἔργον, ἁρπάσας, διέσχισεν αὐτὸ, εἰπὼν, ἄμεινόν ἐστι τὸν Πενθεῖ ἅπαξ διασπασθῆναι ὑπ' ἐμοῦ, ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δ' ἀεὶ σοῦ ἐμαυτὸν, ὅπως ἐν τῇ μέρον δύρειν δεδύνημαι τινος ἕνεκα τῶν ἀπορρήτων ταύτην ἀπορίαν ἀεὶ τῶν ὠνίων τῶν βιβλίων. ὠφελείας μὲν γὰρ, ἢ χρείας τῆς ἀπ' αὐτῶν, ἐδεὶ ἂν οἰηθείη τις τὸ ἐπ' ἐλαχίστῳ σε εἰδέναι. ὁ μὲν γὰρ ἢ φαλακρὸς ἄπτις περίαυτο κτένιον, ἢ κατόπτρου ὁ τυφλὸς, ἢ ὁ κωφὸς αὐλητὴς, ἢ παλλακὴν ὁ εὐνοῦχος, ἢ ὁ ἠπειρώτης κώπην, ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν πλούτου σοι τὸ πρᾶγμα ἦν. καὶ βούλῃ τοῦτο ἐμφῆναι ἅπασιν, ὅτι ἐς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς εὐπορίας ἀναλίσκεις; καὶ μὲν ὅτι γε κἀμὲ σύρον ὄντα εἰδέναι, εἰ μὲ σαυτὸν φέρων ταῖς βίβλοις ἐκείνων

rum, & devitatione deteriorum, quando neque illa neque iſta hinc videris conſequutus, quid aliud quàm muribus exercitationem, tineis habitationem, & famulis, ut pote codices non curantibus, plagas emiſti? Quî autem etiam illud non te pudeat, ſiquis viſo tibi præ manibus, ut ſoles habere, libro, cujuſnam ſit rhetoris, aut hiſtorici, aut poëtæ roget: tu verò ex inſcriptione doctus, aptè reſpondeas: deinde, ut fit, dum ſermo familiaris progreditur longiùs, ille laudet aliquid, aut accuſet ſcriptorum: tu verò animi pendeas, habeaſque nihil quod reſpondeas? Nonne optes tum ut tibi tellus dehiſcat, qui tanquam Bellerophon, librum circunfers? Demetrius Cynicus cum Corinthi conſpexiſſet inerùditum quendam pulcherrimum librum legentem, Bacchas puto Euripidis, ubi nuntius Penthei mala: & Agaves factum nuntiat, arreptum laceravit, Satius eſt, inquiens, ſemel à me, quàm à te ſæpius lacerari Penthea. Et quanvis apud me aſſiduò quæſiverim, nondum tamen hodie aſſequi potui cujus rei gratia tanto ſtudio libros emeris. Nam fructus & uſus cauſa nemo putare queat, qui te vel mediocriter novit. Non certè magis quàm ſi calvus pectinem emat, aut ſpeculum cæcus, aut tibicinem ſurdus, aut pellicem ſpado, aut remum mediterraneus homo, aut aratrum gubernator. Nunquid igitur hac re oſtentas opes, omnibuſque vis hoc palam facere, etiam in res tibi non utiles, ex immenſis divitiis eſſe quod inſumas? Atqui quantum ego qui Syrus ſum, exploratum habeo, niſi te locupletis

ἀλλοθήκης παρυπέρασεν, ἀπολωλέκεις ἂν τοῦ λιμοῦ ἤδη, εἰ ἀγνῶς περιῆσθε τῶν βιβλίων. λοιπὸν οὖν δὴ ἐκεῖνο παρεσκεύασται τοῦ τῶν κολάκων, ὡς οὐ μόνον κακὸς εἶ, καὶ ἐφίσταμαι, ἀλλὰ σοφὸς, καὶ ῥήτωρ, καὶ συγγραφεύς, οἷος οὐκ ἔστιν ἕτερος, οὐδὲ τὰ βιβλία, ὡς ἀληθεύοις τὰς ἐπαίνους αὐτῶν. φασὶ δέ σε τοὺς λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ἐπὶ δείπνῳ, κἀκείνους χρυσαῖσι βατεροῖσι δίκην διψῶντας, ἐπικεκραγμένους, ἢ μὴ πίνειν, ἢ μὴ ἀλαλαγμοῖσι βοᾶσθαι. καὶ γὰρ σέ γε οἶσθ' ὅπως ῥᾷστος εἶ, ἢ ῥινὸς ἕλκεσθαι, καὶ πιθέσθαι αὐτοῖς ἅπαντα. ὃς ποτε κἀκεῖνο ἐπείσθης, ὡς βασιλεῖ τινι ὠμοιώθης τὸν ὄνον, καθάπερ ὁ ψευδαλέξανδρος, καὶ ψευδοφίλιππος ἐκεῖνος κιναφός, καὶ ὁ ἐπὶ τῶν προπάτορας ἡμῶν ψευδώνυμος, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν τὸ ψεῦδος παθόντων. καὶ τί θαυμαστὸν, εἰ τοῦτο ἔπαθες, ἀνόητος, καὶ ἀπαίδευτος ἄνθρωπος, καὶ σοβαρὸς ἐξυπνιάζειν, καὶ μιμεῖσθαι βάδισμα, καὶ χῆμα, καὶ βλέμμα, ἐκείνου, ᾧ σαυτὸν εἰκάζειν ἔχαιρες, ὅτε δὲ Πύρρον φασὶ τὰ ἀπελθόντα τὰ ἄλλα θαυμαστὸν ἄνδρα, ὅτι τοῦ κολάκου ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ ἀλφθηριῶσαι, ὡς πιθέσθαι ὅτι ὅμοιος ἦν Ἀλεξάνδρῳ ἐκείνῳ. καίτοι τὸ τῶν μυθῶν τοῦτο, ἀλλ' οὐ πάντων τὸ πρᾶγμα ἦν. εἴδη γὰρ ἐν τῷ Πύρρου εἰκόνα. καὶ ὅμως ἐπίστευσεν ἐκμεμαχθαι Ἀλεξάνδρου τὸν μορφόν. ἀλλ' ἕνεκα μὲν δὴ τούτων, ὕστερον μοι εἰς τὸν Πύρρον, ὅτι σε εἴκασα καὶ τοῦτο αὐτῷ. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦτο, καὶ πάνυ σοι πρέπον ἂν εἴη. ἐπεὶ γὰρ ὅτε ἀλίσκετο ὁ Πύρρος, καὶ τοῦτο ὑπῆρ ἑαυτοῦ ἐπίστευσε, οὐδεὶς ὅστις οὐ ξυνεπῄνει, καὶ ξυνέπαιζεν αὐτῷ, ἄχρι δή τις ἐν Λαρίσσῃ πρεσβύτης ξένη, tis ſenis teſtamento ſubdole inſcripſiſſes, libris jam diu venum datis fame periiſſes. ſupereſt igitur ut libros emas, quò veras reddas tuorum aſſentatorum laudes, à quibus illud perſuaſum eſt, te non modò pulchrùm eſſe & amabilem, ſed etiam ſapientem, oratorem & hiſtoricum nulli ſecundum. Aiunt autem te orationes etiam in convivio recitare, ac illos terreſtrium ranarum inſtar ſitibundos exclamare, nec potare, niſi priùs clamore diſrupti fuerint. Nam neſcio quo pacto facillimè nare traheris, illiſque in omnibus credis: qui etiam illud aliquando credidiſti te regi cuidam aſſimilem eſſe, quemadmodum Pſeudalexander ille, & Pſeudophilippus fullo, & ſuperioribus annis Pſeudonero, & ſiquis alius eorum qui mendacio ſubditi ſunt. Nec mirum te inſulſum, ſtolidumque hominem ſic affectum fuiſſe, & reſupinato corpore proceſſiſſe quum greſſum, habitum & vultum illius imitareris, cum quo te comparare gaudebas: quando aiunt etiam Pyrrhum Epirotam, virum alioqui admirabdum, ita ſimili in re ab aſſentatoribus fuiſſe corruptum, ut ſe Alexandro illi ſimilem crederet: quanquam quod ſcelerati iſti faciebant, omnibus erat manifeſtum. Nam & Pyrrhi imaginem vidi: & tamen ad formam Alexandri expreſſa credebatur. Sed hactenus in Pyrrhum fui contumelioſus, quòd te in hoc cum ipſo comparavi. Sed tibi conveniet quod deinceps dicam. Nam Pyrrhus poſtquam ita eſſe in animum induxerat, nemo erat qui non ipſi aſtipularetur & conſentiret, donec vetula quædam Lariſſæa ejus hoſpita, id quod res

αὐτῷ τἀληθὲς εἰπεῖσα, ἔπεισεν αὐτὸν τὴ κρούζης. ὁ μὲν γὰρ Πύῤῥῳ ἐπιδείξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου, καὶ Περδίκκου, καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων, ἤρετο τίνι ὅμοιος εἴη, πάνυ πεπεισμένος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἄξειν αὐτόν. ἡ δὲ, πολλὰ γρύσασα ἐπιχώσια, Βατραχίωνι ἔφη τῷ μαγείρῳ. καὶ γὰρ ὦ πε ἐν τῇ πόλει Λαρίσσῃ Βατραχίων ὄνομα μάγειρος, τῷ Πύῤῥῳ ὅμοιος. καὶ σὺ δὴ φαίνῃ μοι τῶν τοὺς ὀρχηστὰς συμόντων κιναίδων ἔοικέναι, οὓς ἂν εἴποιμι. ὅτι ἢ μανίαν ἐῤῥωμένην ὑπὸ ἐνιῶν μαίνεσθαι δοκεῖς ἅπασιν, ἐπ' ἐκείνῃ τῇ εἰκόνι πάνυ σαφῶς εἶδες. ἔχων γνωμήσειν, εἰ ἀπίθανος ἔτω ζωγράφος ὤν, καὶ τοῖς παιδαριώδεσιν ἐξομοιοῦσθαι ἡδέως, παιδίον τοῖς τὰ τοιαῦτά σε ἐπαινοῦσι. καὶ τί ταῦτα λήρει; φθόνος γὰρ ἡ αἰτία τῷ περὶ τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδᾶν, εἰ μὴ πάλαι κατεῖδον. σοφὸν γὰρ ὡς γοῦν οἶσθα, τῦτ' ἐπαινέσας, καὶ ἐλπίδας ἐμοὶ μικρὰς ἔχεις δεῖ δὲ πλείονος, εἰ βασιλικὸς μάθοι ταῦτα σοφὸς εἶναι, καὶ παιδείαν μάλιστα τιμᾶν. εἰ δὲ ταῦτα ὑπάρχει σοὶ ἐκεῖνος ἀκούσειεν, ὡς ἀληθῆ βιβλία, καὶ ξενάγεις πολλὰ, πάντα σὺ βεβηκὼς περὶ αὐτὰ ἔσεσθαί σοι νομίζεις. ἀλλ' ὦ κραταιπύγων, οἷς τοσοῦτον μανδραγόρου κεκαπικόας αὐτῷ, ὡς ταῦτα μὲ ἀκούειν, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, οἷος μοὶ σὺ ὁ μεθ' ἡμέρας βίος, οἷοι δέ σοι πότοι, ὁπόσαι δὲ νύκτες, καὶ οἷοι, καὶ ἡλίκοις ξυγκαθεύδεις; σὺκ οἶσθα ὡς ὦπα, ὃ ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως; τὰ δὲ σὰ, ἵνα πρόφασιν ἔχῃ, ὡς ὃ τυφλοῖς εἶναι, καὶ κωφοῖς γνώσεσθαι. εἰ γὰρ ὃ φθέγξασθαι μόνον, εἰ γὰρ ὃ λαβόμενος ἀπολύσασθαι, μᾶλλον δὲ μὴ ἀπολύσῃ εἰ δυνατὸν, οἱ δ' εἰκότως μόνον

erat, prolocuta, veſaniam hominis repreſſit. Ille enim cùm Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Caſſandri, aliorumque regum imagines protuliſſet, rogavit cuinam iſtorum ſimilis eſſet, planè ſibi perſuadens fore ut ad Alexandrum veniret. At illa diu cunctata, Patrachioni, inquit, coco. Nam Lariſſæ erat coquus, nomine Batrachio, Pyrrho ſimilis. Quem verò referas ex cinædis qui cum ſaltatoribus conſueſcunt, nolim dicere. At hoc probè ſcio, te omnibus nunc ingemi correptum inſania videri, qui illam imaginem tibi convenire putes. Nihil igitur mirum, ſi cùm ſis adeo ineptus pictor, etiam eruditorum ſimilitudinem referre vis, iis fidem habens qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorſum verò has nugas? cùm cauſa ſit in promptu iſtius tui librorum coacervandorum ſtudii, tametſi, quæ mea eſt tarditas, nunc demum animadverti. Prudenter enim, ut ſaltem putas, hoc excogitaſti, magnamque ſpem concepiſti, ſi rex vir ſapiens, & doctorum in primis amans hæc intellexerit, & audiverit te libros multos emere, & coacervare, fore ut nulla planè in re tibi ſit defuturus. At ô mollicule putas tantum mandragoræ regi offuſum, ut hæc quidem audiat: illud verò neſciat, qualis diurnæ vitæ tuæ ſit ratio, quæ compotationes, cujuſmodi noctes, quibuſcum conſuetudinem habeas? An neſcis aures, oculoſque multos eſſe regibus? Et quæ tu facis adeò ſunt perſpicua, ut & ſurdis & cæcis ſint cognita. Atque utinam ſolummodo loquereris, utinam ad lavandum exuereris: vel potiùs ſi videtur, non exuaris, ſed

λὰ ἀποδύσωντᾶι σε, τί οἴῃ, μὴ αὐτίκα ἴσασ πάντα σε ἀσθενῆ τὰ τ' νυκτὸς ἀπόῤῥητα; εἰπὲ γάρ μοι καὶ τόδε, εἰ Βάττος ὁ ὑμέτερος ἐκεῖνος σοφιστὴς, καὶ Βάτταλος ὁ αὐλητὴς, ἢ ὁ κίναιδος Ἡμιθέων ὁ συβαρίτης, ὃς τὰς γαμικὰς ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ μαίνεσθαι, καὶ ἀβλιτιᾶν, καὶ πάχνην, καὶ ποιεῖν ταῦτα, εἰ τύπτοιτο τις νεωὶ λεοντῆ περιβαλόμενος, καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἴῃ φαίνεσθαι τοῖς ὁρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν; σὺκ, εἶμα δ' χύτρας λημῶντες τυγχάνουσιν. [1] μυρία γὰρ ἐπὶ τὰ ἀνδρικώτερα τῆ χήμῃ, βάθρα, δ' βλέμματα, καὶ φωνὴ, δ' τράχηλος ἐπικεκλασμένος. δ' γλαμύδιον, καὶ μάχαιρα, καὶ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κοσμεῖσθε. καὶ ὅλως κατὰ τὸν παροιμίαν, ἑπτὰ ἂν πίνοι ἐλέφαντας ὑπὸ μάλης κρύψειας, ἢ ἕνα κίναδον. εἶπε ἡ λεοντῆ μοι, τὸ τοιοῦτον σὸν ἂν ἔκρυψε. σὺ δ' οἷς λήσειν σκεπόμενος βιβλίῳ; ἀλλ' ἀδυνατῶν. ἀσθενὴς γάρ σε, καὶ ἀποκαλύψῃ τὰ ἄδηλα ὑμῶν γυμνάσματα. τὸ δ' ὅλον, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι οὐκ ἀγαθὰς ἐλπίδας ἐν ἀνδρὶ τοιούτῳ βιβλιοπωλεῖν δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτῶ, καὶ ἐν καθ' ἡμέραν βίᾳ λαμβάνειν. σὺ δ' οἷς συνήγορον κτήσειν, καὶ μάρτυρας ἕστασθαί σοι τ' Ἀττικὸν, δ' Καλλίνον τὼ βιβλιογράφω. σὺκ, ἀλλ' ἡμᾶς πάντας ἀνθρώπους ἐπιτρέψουσίν σε, ἢν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ ἐς ἔσχατον πενίας ξυνελάσωσιν, δίον ἐπὶ τοῦ συφοσοφιστὴν ἀκριβῆ τινὰ τῶν παιδευμάτων τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σοὶ αὐτοῖς, τῶν πλείστων τούτων οἰκίαν. ἀποδύσαι δ' τοῖς ἀνθραποδιστικοῖς, μέρ-

sed famuli duntaxat, si te exuant, quid putas non ilico fore manifesta, quæ tu noctu perpetras nefanda? Hoc quoque mihi respõnde: si vester ille sophista Battus, & tibicen Batalus, aut cinædus Hemitheon Sybaritha, qui vobis præclaras illas leges condidit, libidine esse insaniendum, corpus depilandum, hæc ferenda, illa facienda, siquis istorum nunc pelle leonina circundatus, clavam tenens ambularet, quid? Herculem-ne spectantibus habitum iri putas? Non, tametsi ollis cæcutiant. Sexcenta enim sunt quæ reclamant: incessus, obtutus, vox, obliqua cervix, cerusa, mastiche, fucus, quibus vos excolere soletis. Et omnino sicut in proverbio est, Citiùs septem elephantas sub alis absconderis, quàm unum cinædum. Iam cùm leonina pellis hunc non occulat, tu libello contectus speras latere posse? Sed fieri nequit, quin te prodant alia illa vestri indicia. In summa, ignorare te video quòd bonæ famæ spes non est à librorum institoribus petenda: sed à se ipso, & à quotidianæ vitæ modo capienda. Sed tu existimas advocatos & testes probitatis tibi fore Atticum illum, & Callinum librorum scriptores. Ne putes: sed cæcos homines qui te perdent, si Dii velint, atque ad extremam paupertatem adigent: quem jam oportuisset ad sanam mentem reversum, cuipiam docto viro horum librorum feciſſe copiam, & simul hac domo nova cessisse: iis etiam apud quos mancipia præstant,

1 Μυρία γὰρ] Sic in dial. calum. non tem. cred. Sic apud Aristen. Epist. 19. lib. 2. *Bourd.*

γῶν ἀπὸ πολλῶν τ' ὀφειλομένων. καὶ γὰρ κἀκεῖνα τοῦτο δύο τοῦτα δι-
ῳκῆσαι, βιβλίον τε τ' πο-
λυτελῶν κτῆσιν, & μειρακίων τῶν
ἐξώρων, & ἤδη κομιζῶν, οἶμαι. καὶ
τὸ πρᾶγμά σοι πάνυ σπουδάζεται,
καὶ ἡμεῖς. ἀδυνάσθω ἢ πένητα
ὄντα, ὡσὶς ἄμφω λαμβάνειν. σκέψαι
τοίνυν ὡς ἱερὸν χρῆμα συμβουλή.
[1] ἀξιῶ γάρ σε ἀφέμενον τ' μηδὲν
οἰκοσκούντων, τοῦ ἑτέρου νόσον ἰα-
σόμενον, καὶ τοὺς ὑπηρέτας οἰκέ-
τας, [2] ὧν ἢ ὅμως μὴ ἐπιλειπόν-
των σε τ' οἴκοθεν, μεταπέμψασθαί τι-
νας τ' ἐλαθήσων, οἷς ἥδ' ἀκίνδυνον
ἀπελθεῖν, ἵν' μὴ λάθωσιν ἄπαυδα
ἐξαγορεύσαντα τὰ πραχθέντα ὑμῖν μ'
τ' ποτνι, οἷα & πρώην αἴσχιστα τοῦτο
σοῦ διηγεῖτο ἐξελθὼν ὁ πόρνος,
[3] ἔτι & δείγματα ἐπιδεικνύς. ἀλλ'
ἄγαμαι & μάρτυρας ἂν παρείμην
τοὺς τότε παρόντας, ὡς ἠναγκάκησα,
καὶ ὀλίγου πλησὰς ἐνέτεινψα αὐτῷ,
καλεπαίνων ὑπὲρ σοῦ. καὶ μάλιθ'
ὅτι & ἄλλον ἐπικαλέσαιτο μάρτυρα
τ' ὁμοῖον, καὶ ἄλλον, [4] ταῦτα & ἐν
λόγοις διηγεμένης. ὥστ' ἐγὼ τοῦτο
ὠμαλῶ, πεμιδοῦν τάχιστον, καὶ
φυλαττε, ὡς οἶκοι, ἢ κἀκεῖ πολ-
λοῦ ἀσφάλειαν τοῦτο ποιεῖν & πά-
σχειν ἔχης. ὥστε μὲ γὰρ μηκέτ'
ἐρωτᾶσθαι, τίς ἂν μεταπέσοιτό σε;
ἢ δὲ γὰρ κύων ἅπαξ πεώσοιτ' ἂν,

stant, partem saltem multorum debitorum reddidisse. Etenim his duobus præcipuè dedisti operam, ut caros libros possideres, & adolescentes validos ac robustos mercareris. Atque hæc omni studio aucuparis: quanquam fieri non potest, ut qui pauper est, utrique præstando par sit. Proinde considera quam sit res sacra consilium. Æquum enim judico, ut missis iis quæ nihil ad te pertinent, alterum morbum cures: & pro ministris illis, sic tamen ut ne emptione res domesticæ deficiant, ingenuos aliquos adhibeas, quibus neque tutum sit, si abs te digrediantur, nisi hoc pretio redimas, ut omnia proferant, quæ vos inter comessandum designatis. Qualia nuper pusio tuus obscœnissima de te mane domo digressus narrabat, etiam signa ostendens sceleris. Ego verò testes facio, quotquot tum aderant, quàm ægrè tulerim, ac fere plagas illi inflixerim, tui causa iratus: maximè quum unum atque alterum rerum similium testem adduceret, qui eadem verbis confirmarent. In hos ergo usus reconde argentum, vir bone, ut domi tutò ista perpetrare possis. Quis enim ab his perpetrandis te avocet? siquidem neque canis desinat facilè corium arrodere quum semel

cœ-

1 Ἀξιῶ γάρ σε ἀφέμενον] Longè hic à sententia Luciani Latinus interpres. Locus enim hic totus sic Latinus fieri debuit, *Auctor enim tibi sum, ut omissis quæ nihil ad te adtinent*, nempe librorum emptione, *alterum illum morbum tuum cures, & ministros illos*, nempe libidinis tuæ, *dimittas qui liberi sunt, cùm verna tibi non desint, quibus si fugerint, non sit tutum, eliminare omnia quæ posse epulas & vinum agitis vos, etsi à te nihil acceperint*, &c. Quare non tutum vernis potiùs quàm liberis, aperta res. *Marcil.*

2 Ὧν ἢ ὅμως μὴ ἐπιλειπόντων σε τῆδ' οἴκοθεν] Vt cis pauca, καὶ φύλαττε ὡς οἶκοι. Idem.

3 Ἔτι καὶ δείγματα ἐπιδεικνύς] Ἔτι καὶ δείγματα ἐπιδεικνύς. Morsiunculas nempe amatorias. *Idem.*

4 Ταῦτα & λόγοις διηγεμένης] Ταυτὰ & λοιποῖς, &c. *Idem.*

1 Ti-

αὐτοτρίχαγχιν μαθεῖσι. τόδ' ἕτερον μέθες, τὸ μηκέτι ἀντίαζ βιβλία, ἐκεινοῖς παιδεύσομ. ἄλις σοι τῆς σοφίας. μόνον σὺν ἐπ' ἄκρῳ δ' χείλεος ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα. πᾶσιν μὲ ἐπιστήμαι οἶσθα, πάσης δ' λόγων τέχνας, καὶ κάλλη αὐτῶν, ἠ κακίας, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν ἀττικῶν. πάνυ σοφόν τι χρῆμα, καὶ ἄκρον τὸ παιδεύσας γεγένησαι, ἀφ' τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων. κωλύω δ' ὑδὲν καμέ σοι συδιατρίβειν, ἐπειδὴ χαίρεις ἐξαπατώμενος. ἠδέως δ' ἂν ἠ ἐρωίμην σε, τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγιγνώσκεις αὐτῶν. τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθένης; τὰ Ἀντιλόχε; τὰ Ἱππόναχθος; ἢ τούτων μὲ ὑπερφρονεῖς, ῥήτορες δ' μάλιστά σοι τούτων ἀφ' χειρός; εἶπε μοι, καὶ Αἰσχίνε τὸ κῆ Τιμάρχε λόγον ἀναγιγνώσκεις; ἢ σπένδε γε πάντα οἶσθα, ἠ γιγνώσκεις αὐτῶν ἴχνεσιν; ἢ δ' Ἀριστοφάνη, καὶ τ' Εὔπολιν ὑποδύνῃς; ἀπέγνως ἠ τὰς βάπτας τὸ δρᾶμα ὅλον; εἶτ' ὐδὲν σε τάχεῖ καθίκετο, ὐδ' ἠρυθρίασας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γὰρ ἠ μάλιστα θαυμάσειεν ἄν τις, τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἄπτῃ τῶν βιβλίων, οἱοίας αὐτὰ χρῆσιν ἀνελίττεις. πότε δ' ἀναγιγνώσκεις. μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' ὐδεὶς ἐώρακε ποιοῦντα τοῦτο. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον, ἐπιτιθεμένῳ ἤδη σπένοις, ἢ καὶ τῶ λόγων; ἀλλὰ ἠ καὶ τοῖς; μηκέτι μὴ τολμήσεις τοιοῦτο

cœpit. Sed facile est alterum, ut libros non emas ampliùs: satis es eruditus, satis es doctus. Nec solùm quicquid usquam antiquitatis extat, summis in labiis habes: sed & historiam tenes omnem, & omne orationis artificium, virtutem, vitia, dictionum Atticarum usum: planè doctus es, summeque eruditus evasisti, ob librorum multitudinem. Nihil enim vetat, me quoque in te aliquandiu immorari, quando decipi te juvat. Libenter autem ego ex te quærerem, cùm tot libros habeas, quem potissimum legas, num Platonis, num Antisthenis, num Antilochi, num Hipponactis? An spretis his Rhetores potiùs præ manibus habes? dic mihi legis-ne Æschinis orationem contra Timarchum? an verò jam illa omnia tenes, & nota sunt singula? An in Aristophane, & Eupolide totus es? Legisti Baptas, totamque fabulam percurristi? Nihil-ne eorum quæ ibi dicuntur, te perstrinxit: non iis agnitis erubuisti? Hoc equidem miretur maximè aliquis, quem librum cordi habens attingas, qualibus manibus verses: quando legas: num interdiu? at nemo te vidit unquam id facientem. At noctu? an quum jam illis es intentus, aut ante exercitia? sed & ante tenebras? Nihil Hujusmodi ausis

1 Τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπτῃ τῶν βιβλίων, οἱοίας χρῆσιν αὐτὰ ἀνελίττεις] Ridiculissimè Latinus interpres, *quali animo, qualibus manibus libros versas*, &c. Non intellecta locutione Attica, ἀπὸ ψυχῆς ἔχειν, ut ἀπὸ θυμοῦ ἔχειν, *aversari, avoir à contrecœur*. Hoc dicit Lucianus, *quem tu mollium tuorum aversatus, libros adtingis, aut quibuscos manibus evolvis?* Perinde ut si diceret, molles tui tibi tam προσθύμους, tam προσκηδεῖς, manus tuæ tam rebus obscœnis occupatæ, ut libris vacare nullo modo possis. Hæc intelligi non magni refert, sed neque ubi maximè βιωφελὴς Lucianus, interpretes Latini magnopere aliquid intellexere. *Marcil.*

μηδὲν. [1] ἄφες ἢ τὰ βιβλία, καὶ μόνα ἐργάζου τὰ σαυτοῦ. καίτοι ἐχέλω μηκέτι μήσ' ἐκεῖνα. αἰδοῦμαι ἢ τὸν Εὐριπίδου Φαίδραν, καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτῆσαι, καὶ λέγουσαν,

Οὐδὲ σκότον φέλουσιν αἱ συνεργάται,
Τέγεσιν αἱ τ' οἴκων μή ποτε φθόγγον ἀφῇ.

Εἰ ἢ πάντως ἐμβλέψειν τῇ ὁμιλίᾳ νόσου διάγνωσιν, ἴθι, οὐδὲ μὲ βιβλία καὶ οἰκοι κεφαλκείους, ἔχε, καὶ κρατῶ τὸν δεξιὸν τῶν κτημάτων. ἱκανόν σοι ἐστὶ τοῦτο. ὡσαύτως ἢ μηδὲ, μηδὲ ἀναγνῶς, μηδὲ ὑπαγάγῃς τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους, καὶ ποιήματα, μηδὲν δεινόν σε εἰργασμένα. οἶδα ὡς μάτην ταῦτά μοι λελήρηται, καὶ ἐξ' τὸν παροιμίαν, [2] αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ. σὺ γὰρ αἰνήσῃ, καὶ χρήσῃ ἐς ἀεὶ, καὶ κεφαλαλγήσῃ ὥσπερ τῶν πεπαιδευμένων, οἷς ἀπόχρη ὠφελεῖσθαι, οὐκ ἐκ τῶν βιβλίων, ἀλλ' ἐκ τῆς πολυτελείας αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς φαντῆς, καὶ τῆς γνώμης τῶν μαργαρόντων. σὺ ἢ οἴῃ ἀφεψήσειν τὴν ἀπαιδευσίαν, καὶ ἐπικαλύψειν τῇ δέρῃ ταύτῃ, καὶ ἐκπλήξειν τοὺς πολλοὺς τῶν βιβλίων, ἐκ εἰδὼς ὅτι ἐκ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτὸ σοι ποιοῦσιν; ἐλεφαντίνας ῥάβδους, καὶ σκιμπόδας ἀργυροῦς ποιοῦμενοι, καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους. ὁπόταν ἢ δέῃ χρήσασθαί τινος δέῃ. οἶμαι, οἶδ' ὅπως χρὴ μεταχειρίσασθαι αὐτὰ ἴσασι. παρελθὼν δέ τις εἰς τὸ μέσον τῶν μεμαθηκότων, φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων, ἴδε τὰλγοῦν μέσον, ἀπήλαξε τὴν ὀδύνης τὸν νοσοῦντα. ἵνα ἢ ἐκ γελοιοτέρῳ παρὰ τὰ σὰ εἰκάσω, τοὺς κυρέας τοῦτους aufis ampliùs: ſed miſſos fac libros: remque tuam ſolùm age: quanquam hoc quoque indignum eſt, debueraſque ſaltem Euripidis Phædram vereri, qua mulieribus his verbis ſuccenſet.

Nullas tenebras expaveſcunt conſcias,
Timent ve tecta ne loquantur edium.

Quòd ſi omnino decreviſti tuo in morbo permanere, i, libros eme, & domi concluſos habe, & partorum bonorum gloria fruere: hoc tibi ſufficit. Necdum tangas, nec legas, nec lingua perſequaris priſcorum virorum orationes, & poëmata, non malè de te merita. Scio me hæc fruſtra nugatum, & quod vulgo fertur, Æthiopem lavare. Tu enim libros emes, neç iis uteris, & à viris eruditis irrideberis, qui fructum non captant, ex librorum pulchritudine, magnoque pretio, ſed ex ſcriptorum dictis, & ſententiis. Tu verò ſperas iſta opinione poſſe tuam inſcitiam curare & obvelare, codicumque multitudine vulgus obſtupefacere: neſcius medicos imperitiſſimos idem facere, qui eburneas ferulas, & cucurbitas argenteas, & aureas ſcalpella comparant: quibus quum eſt utendum, ne id quidem ſciunt, quo pacto manibus ſint tractanda. Peritus verò quiſpiam alius in medium prodiens phlebotomo peracuto, cæterùm rubigine pleno, inſtructus ægrum dolore liberat. Sed ut, quod facis, cum re magis ridicula comparem: reſpice ton-

1 Ἄφες δὲ τὰ βιβλία] Ἄφες δὲ τὰ βιβλία. Marcil.
2 Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ] Paræmiog. *Bourd.*

1 Δεσ-

ἐπίσκεψαι. κἂν ὄψῃ τοὺς μὲν πηχίνας αὐτῶν, ξυρὸν, καὶ μαχαιρίδιας, καὶ κάτοπτρον σύμμετρον ἔχοντας. τοὺς δ' ἀμαθεῖς, καὶ ἰδιώτας, πλήθος μαχαιριδίων ἐπιδεικνύντας, καὶ κάτοπτρα μιχάλα. ἃ μὲν λάθειν γε ἀδύνατον τοῦτο ἐστὶν ἰδίᾳ. ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι πείθοντες μὲν οἱ πολλοὶ ἐπὶ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν. αὐτοὶ δ' τὰ ἐκείνων κάτοπτρα ἐπισκηνοῦσι, τοὺς κόμας διατίθενται. καὶ σὺ τοίνυν, ἄλλῳ μὲν διανόει, χρήσιμος ἂν τὰ βιβλία. χρήσιμα δ' αὐτὸς σὸν ἂν δυνάμει. κἀγὼ δὲ ἔχρησε μοὶ βιβλίον πάντα, ἀλλὰ τὸ τῶ κυνὸς ποιεῖς, ὃ ἐν τῇ φάτνῃ κριθοκαμπύης. ἢ ἔτε αὐτὴ τὸ κριθῶν ἐσθίει, ἔτε τῷ ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει. τοιοῦτον τόγε νῦν εἶναι, ὑπὲρ μόνων τῶν βιβλίων παῤῥησιάζομαι πρὸς σέ. ἐπὶ δὲ τὰ ἄλλα, ὅσα κατέγνωσται, καὶ ἐπανείδῃς ποτεῖς, αὖθις ἀκούσῃ πολλάκις.

tonsores istos: & invenies eos qui artem callent, novaculam, forcipes, & mediocre speculum habere: sed ignaros, & rudes, etiamsi multos forcipes, magnaque specula proponant: non tamen latere, quòd nihil calleant artis tonsoriæ. Sed hoc illis risu dignissimum accidit, quod plerique apud suos vicinos tondentur, ad eorumque specula comas componunt. Et tu quidem alii cui opus esset, libros commodare possès: uti verò ipse non possès. Atqui nulli commodasti unquam librum: sed id facis quod in præsepe canis, qui cùm hordeo non vescatur ipse, neque equum qui potest, vesci sinit. Hæc in præsentia pro libris tantùm in te liberè dico: quod ad cætera attinet, quæ abominanda, & vituperanda committis: de his posthac sæpius audies.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΡΑΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ ΔΙΑΒΟΛΗ.

DE NON TEMERE CREDENDO CALVMNIÆ.

ARGVMENTVM.

Argumentum, ac summam orationis, titulus indicat, videlicet quòd non temerè credendum sit calumniæ, propterea quòd multi propriis affectibus aut commodis impulsi, innocentes sæpenumero, & bonos viros, apud eos, qui facilè delationibus quibusvis aures & fidem adhibent, per injuriam ac fraudem opprimant. Oratio est didactica, nisi quòd circa finem etiam ad suasorium genus aliqua parte pertinere videri potest. Vbi consulit, ac monet delatores non facilè admittendos atque audiendos esse, aut certè ea, quæ deferuntur, diligenter perpendenda, quòd ex hujusmodi calumniis, multa ac gravia mala fermè sequantur.

Mala

[1] Δεινόν γε ἡ ἄγνοια, καὶ πολλῶν κακῶν ἀνθρώποις αἰτία, [2] ὥσπερ ἀχλύν τινα περιχέουσα τοῖς πράγμασιν, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυρώσα, καὶ τὸν ἐκάστου βίον ἐπισκιάζουσα. ὃ σκότῳ γὰρ πλανωμένοις πάντες ἐοίκαμεν. [3] μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὅμοιοι πεπόνθαμεν. τοὺς μὲν, ὑπερβαίνοντες ἐλόγως. τοὺς δὲ, ὑπερβαίνοντες οὐδὲν δέον. καὶ [4] τὰ μὲν πλησίον, καὶ παρὰ πόδας, οὐκ ὁρῶντες. τὰ δὲ πόρ-

Mala res est ignorantia, & multorum malorum hominibus causa; quæ non solum rebus humanis veluti caliginem quandam offundit, sed etiam veritatem obscurat, & privati cujusque vitæ umbram obducit. Quò fit, ut perinde atque qui in tenebris errant, imò haud aliter quam cæci, jam huc, jam illuc impingamus temerè: aliud, cum nihil sit opus, prætereamus: nec, quod propinquum & ante pedes est situm, videamus: quod verò est re-

1 Δεινόν ἡ ἄγνοια] Ita ferme Plato in Philebo. Οὔκουν ἡ ἄγνοια εἰκότως ἂν κακὸν πᾶσιν; Nonne igitur ignorantiam decemus omnibus esse malum? & huc forsan respiciens noster interpres vertit: *mala res est ignorantia:* sed vim vocis δεινὸν non satis expressit, quæ diritatem innuit. malim igitur vertere, *Dira res est ignorantia.* Est enim ab illo Græco hoc Latinum vocabulum derivatum, ν in r mutato. *Tollius.*

2 Ὥσπερ ἀχλύν τινα] Atque hæc est ratio, cur anima nostra (aut eorum saltem, qui non penitus obbrutuerunt) quæ lumen est, ut Philosophi volunt, ignorantiam non secus horreat, atque corpus mortem. Sunt enim lux & tenebræ ita inter se oppositæ, ut altera alteram destruat, atque dissolvat. Hinc Plutarchus Græcos veteres hominem φῶτα, id est, lumen, dixisse existimat, ὅτι τῷ γιγνώσκειν ἄγνωσιν ἐκίνουν διὰ συλλόγου καὶ λόγου ἐρᾶν ἐμφυτον αὐτῆς τὴν ψυχὴν ἴσμεν ἅπαντες φιλοσοφοῦντες φῶς εἶναι τὴν οὐσίαν νομίζοντες, ἄλλοις τὰ χρώματα τιθέντες, καὶ ὅτι τὸ ὄντως μάλιστα καὶ μὴ ἀγνοεῖν ἡ ψυχὴ δυσκαχετεῖ, καὶ πᾶν τὸ ἀφεῖσθαι κέκμηκεν, ἐν παρέδρᾳ τὰ σκοτεινὰ, φύζαν ἐν ὑποψίᾳ ὄντα σκληρὰ φεύγουσα αὐτήν. *Quod unicuique nostrum ob cognationem cum lumine acris est insitus amor cognoscendi & innotescendi. Ipsam vero animam nonnulli Philosophorum* LVMEN *suapte natura esse statuunt, cum aliis utentes argumentis, tum quod nullam rem anima magis aversetur, quam ignorantiam; & omnia lucis expertia vitet, tenebrisque turbetur, eas metuat, ac suspectas habeat.* Familiaris est autem illa ignorantiæ cum tenebris & caligine comparatio. Sic Lucretius lib. II:

O miseras hominum mentes! ô pectora caca!
Qualibus in tenebris vitæ, quantisque periclis,
Degitur hoc ævi quodcunque est!

Phædrus f. XI. l. III. de Augusto:

Qui postquam tenebras dispulit calumniæ.

Cicero lib. I. Tusc. Qu. c. 26. *Philosophia ab anima, tamquam ab oculis, caliginem dispulit.* Idem.

3 Μᾶλλον δὲ τυφλοῖς] Ita paulo ante Lucretius: *ô pectora caca!* sic Plato πῆς ἀγνοίᾳ κακὸν εἶναι dixit ἡ ἄγνοια, ὥσπερ ἡ τυφλότητα μὴ βλέπειν; teste Plutarcho in Lysandro. Id est, *ignorantiam, ignarantibus haud minus esse malum, quam cæcitatem non videntibus.* Idem.

4 Τὸ μὲν πλησίον] Tertullianus in Apologetico: *Sed cæcitatis duæ species facile concurrunt, ut, qui non vident quæ sunt, videre videantur, quæ non sunt.* Idem.

1 Ὧν

ῳ, καὶ πάμπολυ διεφηκὼς, [1] ὡς σοφοκλέᾶ δεδιότες. καὶ ὅλως, ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων ὑ μᾶλλον ἀπορῶ τὰ πολλὰ ὀλιγωρούντες. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τραγῳδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτον παρέσχηται, [2] τὰς Λαβδακίδας, καὶ [3] τὰς Πελοπίδας, καὶ τὰ τούτοις ὁμοιοπαθῆ. σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκηνῇ ἀναβαινόντων ἡμῖν ἐκ τοῦ μὴ εἰδέναι τις ἂν ὑπὸ τῆς ἀγνοίας, καθάπερ ὑπό τινος τραγικοῦ δαίμονός τινος κεχορηγημένα. λέγω δὲ ἐς τὰ ἄλλα μὲν ἀπολίπων, μάλιστα δ' εἰς τὰς ὅσι ἀληθεῖς τῶν συκοφαντῶν ἐ φίλων ἀμφόδους. ὑφ' ὧν ἤδη [4] καὶ οἶκοι ἀνάστατοι γεγόνασι, καὶ πόλεις ἄρδην ἀπώλοντο, πατρὸς τὸ κατὰ παιδὸν ἐξεμάνησαν, καὶ ἀδελφοὶ τῶν ὁμογνίων, καὶ

remotum, proculque dissitum, ut molestum formidemus. Denique in singulis, quæ agimus, nunquam non labimur. Quocirca istud jam innumera tragœdiarum scribendarum argumenta præbuit, Labdacidarum, & Pelopidarum fata, idque genus alia. Nam malorum, quæ in scenam ascendunt, pars ferè maxima ab ignorantia, ceu tragico Deo, comperias orta. Hoc dico ad alia etiam respiciens: in primis verò ad falsas calumnias, quibus familiares & amici petuntur: à quibus jam & subversæ sunt familiæ, & civitates funditus perditæ: patrum in liberos, fratrum in germanos, liberorum in parentes, aman-

1 Ὡς σοφοκλέᾶ δεδιότες] Lucretius l. II. & VI:

Nam veluti pueri trepidant, atque omnia cæcis
In tenebris metuunt: sic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ sunt metuenda magis, quam
Quæ pueri in tenebris pavitant, finguntque futura. Tollius.

2 Τὰς Λαβδακίδας] Notissima fabula est, è Mythologis & Poëtis, Oedipi patrem per ignorantiam interficientis, matremque ducentis uxorem: filiorum item ad Thebas mutuis vulneribus concidentium. *Idem.*

3 Τὰς Πελοπίδας] Atrea & Thyestem, eorumque filios. Adeantur Tragici Græci & Latini, apud quos hæc fusius. *Idem.*

4 Καὶ οἶκοι ἀνάστατοι] Ita fere & Photius, in præstantissima illa ad Michaëlem Bulgariæ Principem epistola; χαλεπὸν δέ, inquit, κατήγορα, καὶ συκοφαντίας, ὑπηρέτου πολλάκις τὸ παῖδας τῶν πατέρων, καὶ πατέρας ἐξαμιλῶν τῶν παίδων, ἐ βίου ἔχοντα συζυγίας, καὶ συνήθειαν ἐπιπόθητον καὶ ἀλλήλων· καὶ τί λέγω; πόλεις ὅλας, καὶ οἰκίας, ἀνάτρεπτα μέχρι φωνῆς συκοφάντου. *Labia accusatoria & Sycophantica aspernete: nam non raro & liberos furere in parentes, & parentes in liberos adegerunt, vita vincula & connexiones disturbarunt, & in se invicem consanguineos concitarunt. Quid autem illa minora commemoro? vel unica Sycophanta vox civitates & domos integras subvertit sæpe.* Qui locus hinc desumtus esse videtur; ita omnia quadrant. Nec multum diversa sunt, quæ apud Themistium in orat. III. leguntur: διαζολὴ δὲ χαλεπὸν μὲν, inquit, ἀπαντα χῦ ἐ πολεμοποιὸν, ἃ ἀντιπαρεσρυῆ, καὶ ὀφῆς παῖδα πατρὶ, καὶ ὀφῆς ἀδελφὸν ἀδελφῷ, καὶ τὸ δεῖμα ἐκείνης ἐ ὁ Γ πώλυτ@. *Calumnia porro ubique permolesta est, rixasque ac contentiones ubique provocat, quocunque se insinuaverit: ac cum patre filium, cum fratre fratrem committit: à qua illa est de Hippolyto Tragœdia excitata.* Præclare igitur Menander: φθόνος διαζολὴ ἀ βίου λυμαίνη. *Mendacii calumnia vitam labefactat.* Exemplum præter cetera egregium est apud Phædrum fab. 2. lib. V: ut ne quid de Philippis dicam Macedoniæ regibus, quorum alterius F. Alexandro exilii, alterius Demetrio necis causa fuit. Sed & ipse Alexander vel solus possit sufficere, ut, quantum mali mortalibus adferat calumnia, ostendatur. *Idem.*

1 Κα-

παῖδες καὶ τὰ γυναμβρίων, καὶ ἐρασταὶ καὶ τὰ ἐρωμβρίων. πολλαὶ δ' ἂν φιλίαι συνεκρήπτουσιν, καὶ οἰκοι συνεχρήσαντο ὑπὸ τὰ κατὰ τὰς ἀλλοτρίας πιθανότητα. ἵν' οὖν ὡς ἥκιστα ἐξαπίπτωμεν αὐτοῖς, ὑποδείξω βέλομαι τὸ λόγῳ, [1] καθάπερ ἐπὶ πίνακος γραφῆς, οἷόν τι ἐστὶν ἡ ἀλαζονεία, καὶ πόθεν ἄρχεται, καὶ οἵοισιν ἐξεργάζεται. Μᾶλλον δ' [2] Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος πάλαι τοιούτῳ πεζέλασι τὴν εἰκόνα. καὶ γὰρ ὡς ἔστιν ἀλαζονικὸς [3] πρὸς Πτολεμαῖον, [4] ὡς μετεσχηκὼς Θεοδότᾳ τῆς συνωμοσίας [5] ἐν Τύρῳ. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, οὐκ ἐμφανὴς ποτὲ τὴν Τύρον, οὐδὲ τὸν Θεοδότου ὄγκον ἐν ἐγνωκὼς, ἢ καθόλου ἦκεν Πτολεμαίῳ τινὰ ὑπαρχοντίνην, τὰ κατὰ τὴν Φοινίκην ἐπιτετραμμένον. ἀλλ' ὅμως τὸν ἀντίτεχνον τοῦτον, [6] Ἀντιφίλου τοῦ ῥοδίου, ὑπὸ φθόνου

amantium in amatos furor eſt excitatus. Præterea diſſolutæ ſunt amicitiæ multæ, & turbatæ familiæ ob ſpeciem calumniarum. Vt igitur quàm minimùm in eas incidamus: qualiſnam ſit calumnia, unde originem trahat, quantum ferè efficiat, hac oratione, velut in tabella, depingam. Porrò quam ejus imaginem ſubjiciam, Apelli Epheſio acceptam fero: quum is apud Ptolemæum regem conjurationis, quæ Tyri authore Theodota facta eſt, inſimulatus eſſet. Quanquam neque Tyrum viderat unquam, neque Theodotam noverat, niſi quantum fama acceperat, eum Ptolemæi præfectum Phœnicem adminiſtrare. Antiphilus tamen ejuſdem artis profeſſor, gratiæ quam

1 Καθάπερ ἐπὶ πίνακος γραφῆς] Velut in tabella. Sic Vellejus lib. II. *Nos memores profeſſionis uni verſam imaginem principatus ejus oculis animiſque ſubjecimus.* Vbi τὸ animiſque ab aliena manu, adeoque inducendum videri poſſit; neque eſt tamen. ἢ διὰ δυεῖν. Tollius.

2 Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος] Ad diſtinctionem iſtius Apellis, qui ſub Alexandro & Ptolemæo Lagi vixit, maximi nominis & artis, Coi patria. Hic autem patria Colophonius, verum θέσει, id eſt adoptione, fuit Epheſius, teſte Suida. Pamphili Amphipolitæ diſcipulus. *Idem.*

3 Πρὸς Πτολεμαῖον] Philopatora, Evergetæ filium, qui quartus Ptolemæorum Ægypti Rex fuit, *Gallus* dictus: uti ex Excerptis Chronici Caſauboniani Scaliger in notis ad Euſebium docet. citat idem ibidem Etymologicon: ubi quum locus mihi videatur parum emendatus, una eum opera reſtituam: Γάλλος, inquit, ὁ φιλοπάτωρ Πτολεμαῖος, διὰ τὸ φύλλα κισσοῦ κατεστίχθαι, ὡς οἱ Γάλλοι ἀεὶ γὰρ ταῖς Διονυσιακαῖς τελεταῖς κισσοῦ ἐστεφανοῦντο. Addit Scaliger: *& Gallos Magnæ Matris foliis edere, & Ptolemæum quoque compunctum fuiſſe, hoc eſt, ſtigmata foliorum hederæ inuſta ipſi fuiſſe.* Fateor me numquam tale quid de Gallis legiſſe: nec video, quomodo aliquis foliis compungi poſſit, aut quomodo foliorum ſtigmata alicui inuri queant: niſi pejore, quam peſſimi στίγματα, conditione futuri ſint. Lego igitur, φύλλοις κισσοῦ κατεστέφθαι. Et hoc liquet è ſequenti voce ἐστεφανοῦντο. Nam, ſi vera erit futura ratio, illic quoque ἐστίζοντο legendum erit. *Idem.*

4 Ὡς μετεσχηκὼς Θεοδότᾳ τῆς συνωμοσίας] Quem hic vocat bis Θεοδότου, Polybius ſemper Θεοδότου vocat, Ætolum præcipitis audaciæ virum, eum vide libro 5 hiſtoriarum. *Palm. Theodotus* Polybio vocatur, qui hanc hiſtoriam lib. v. fuſe narrat. *Tollius.*

5 Ἐν Τύρῳ] Quam per Panætolum Theodotus occuparat. *Idem.*

6 Ἀντιφίλου] Non ignobilis pictor. Meminit ejus Plinius lib. xxv. cap. x. operâ ejus aliquot recenſent perquam eximia. *Idem.*

1 Παρ'

ὁ δὲ βασιλεῖ τιμᾶς, καὶ τὰ κοινὰ τῷ τύχῃ ζηλοτυπίας, καπτόμενον αὐτῷ πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ὡς εἰη κεκινυνευκὼς τὸ ὅλον, καὶ ὡς ἀπέστη τις αὐτὸν ὁ Φοινίκη συνεπόμενον Θεοδότᾳ, καὶ παρ' ὅλον τὸν δεῖπνον πρὸς τὸ ὠς αὐτῷ κοινολογούμενον. καὶ τέλος, ἀπέφηνε τὴν Τύρον λιπόστασιν, καὶ τὴν Πηλουσίου κατάληψιν ὑπὸ τοῦ Ἀπελλοῦ συμβουλῆς γεγονέναι. ὁ δὲ Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κώμῃ καὶ ταῦτ' ἀπαίδευτος τις ἂν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν κολακείαν διατραφεὶς τυραννικῇ, ὕστερος ἐξεκαύθη, καὶ συνεπερέχθη πρὸς τὴν Θεοδότου ταύτης ἀβουλίας, ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενον, μόλις ὅτι ἀνέπεισεν ὁ Ἀβροκόμας, μὴ σὺ quam apud regem obtinebat invidentia, artisque æmulatione permotus, illum apud Ptolemæum accusavit, ut qui factionis esset particeps, & visus fuisset in Phœnicia cum Theodota convivari, & in auriculam inter convivandum secretò colloqui. Denique declaravit Tyrum defeciſſe, captamque fuisse Pelusium Apellis consilio. Tum Ptolemæus, ut qui præter cætera non esset admodum prudens, sed in tyrannica assentatione educatus, adeò excanduit, inopinaque ista calumnia conturbatus est, ut conjecturis, quæ causæ fidem aut facerent, aut minuerent, neglectis, nimirum calumniatorem eandem artem profiteri, & pictorem fortuna esse

1 Παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον] Neglexit hæc interpres. verte: *toto cœna tempore.* Tollius.

2 Περὶς τὸ ὠς αὐτῷ κοινολογούμενον] Probabile sit mendacium oportet. ergo à consuetudine eorum, qui, quæ alios nescire volunt secreta, in aurem dicunt, desumta similitudo veri, qua calumnia exornaretur. Noster in Gallo, de regum curis: λυπεῖ δ' ἄλλον Δίον φρὸς ὠς τοὺς τῶν Συρακοσίων κοινολογούμενον. *Alium Dio angit, cum Syracusanorum quibusdam in aurem consilia communicans.* Sic Homerus:

Ἄγχι γὰρ κεφαλῆ, ἵνα μὴ πυθοίατο ἄλλοι.
Prope admovens caput, ne alii audirent.

Plura collegit Erasmus in Adagiis, qui respici poterit. *Idem.*

3 Πηλουσίου κατάληψιν] Non Pelusii, sed Ptolemaïdis: ut ex Polybio constat. nam Pelusii castrametatum Ptolemæum refert Polybius, cum adversus Antiochum proficiscereturr. *Idem.*

4 Οὐ παν φρενήρης] Fatuitatem ejus, & fecordiam, vitamque luxui, compotationibus, & insanis amoribus deditam cognosces è Polybio lib. v. Historiarum, apud quem & aliud calumniæ in Cleomenem, & stultitiæ regis exemplum invenias. Item ex Iustino lib. xxx. cap. 1. nec non Plutarcho in vita Cleomenis. Pro *præter cætera*, verterim *alias.* Idem.

5 Ἐν κολακείᾳ διατραφεὶς] Quippe rex, & regis filius. Vide, quæ ad cap. VII. notavimus. *Idem.*

6 Τῆς παρεδόξου ταύτης διαβολῆς] Malim, *minimeque verisimili illa calumnia.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενον] *Ut nihil eorum, quæ reputare æquum fuerat, animo perpendens, non, quod æmulus illius esset auctor calumniæ; non, quod ea proditio supra pictoris fortunam esset: non, quod & magnis à se beneficiis, & supra cæteros artis æmulos honoribus auctus esset, &c.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενον] *Quoniam nihil rationis est, ubi semel affectus indultus est, jusque illi aliquod voluntate nostra datum est:* teste Seneca lib. 1. de Ira, cap. VIII. *Idem.*

8 Ὀπὶ ἀντιπυρέσσων] Acrius namque urit invidia eandem artem profitentes. Notum illud Hesiodium:

Κε-

[1] ὅτι μικρότερον ἢ καθ' τοιαύτην ὑποψίαν ζωγράφον, καὶ τοῦτο [2] εὖ πεποιθὼς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παρ' ὀντινοῦν τὸ ὁμοτίχνων τετιμημένον, ἀλλ' ἠδὴ τοπαράπαν, ὡς εἰ ἐξέπλευσεν Ἀπελλῆς εἰς Τύρον, ἐξελάσας, οὕτως ἂν δὴ [3] μάνιον. καὶ βοᾷς ἐπίπληκτα τὰ βασίλεια, τὸ ἀχάριστον κεκραγώς, καὶ τὸ ἐπίβουλον, καὶ συνωμότην. καὶ εἴγε μὴ τῶν συνειλημμένων τις ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀνδρίλου ἀναιχμωλίᾳ, καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλοῦ καταλείσας, ἵνα μηδενὸς αὐτοῖς κινδυνωτικίνου τὸ ἄνθρωπον, ἀπεπέτμητο ἂν τῷ κεφαλῷ, καὶ ἐξαπολελαύκει τοῦ τύραννικῶν, οἷον αὐτὸς ἄτιμος γεγονώς. ὁ μὲν δὴ Πτολεμαῖος [4] ὕστερον λέγεται [5] μεταγνῶναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τὸ μὲν Ἀπελλοῦ ἱκανῶν πελάτης ἐσώ-

esse minorem, quàm ut proditionem hujusmodi moliri potuisset: idque cùm beneficiis & honoribus ab ipso plus cæteris pictoribus auctus fuisset: neque omnino percontatus, an Tyrum Apelles navigasset, illico rabida ira concitus totam clamore regiam impleret, ingratum, insidiatorem, conjuratum clamans. Ac nisi ex comprehensis conjuratis quispiam, indignatus Antiphili impudentiam, & infelicem Apellem misertus, affirmasset illum conspirationis nequaquam fuisse participem, fuisset capite truncatus, atque ipse nullius criminis reus Tyriorum malorum pœnas luisset. Proinde fertur Ptolemæus ita sententiam mutasse, ut centum talentis Apellem donarit: &

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ φθονεῖ, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Et figulus figulo invidet, & cantor cantori.

Themist. Orat. III. σφαλερὸν γὰρ ἡ ὁμοιότης ἔφοτα ἐπιθέσει τὸ αὐτῶν ἐπαίνων ἐρᾶν ἀνταμιλλᾶσθαι εἰς ἄμιλλαν. *Periculosa enim res est similitudo, facileque, dum eamdem laudum amorem occulte animus infert, ad certamen & contentionem impellit.* Tollius.

1 Ὅτι μικρότερον] Quid enim pictori cum re militari, præsertim tanti momenti, & periculi? tantam igitur caliginem hominum oculis ignorantia offundit, ut nihil plane cernant, sed velut in densissimis tenebris obtrent. *Idem.*

2 Εὖ πεποιθὼς] Quippe minime erat verisimile, ipsum in regem tam bene de se meritum eam fraudem, ac tantum scelus esse machinatum. Sed hoc dispicere irato regi non licebat. *Idem.*

3 Μάνιον] Male hæc interpres verterat. quare nonnulla immutavi. *Idem.*

4 Οὕτω λίαν μεταγνῶναι] Isocrates in Orat. de Permutatione, loquens de Athenienſibus: Οἶμαι δ' ὑμᾶς ὡς ἀγνοεῖν, ὅτι τὴν πόλιν πολλάκις ἤδη μεταβάλοντα τῶν πρίσιων τῶν μὴ ὀρθῶς, καὶ μὴ μετ' ἰλίγχους γνωσθέντων, ὕστερον δὲ πολλοῦ χρόνου διαλιπόντα, παρὰ μὲν τῶν ἐξαπατησάντων δίκην λαβεῖν ἐπιθύμησε· τοὺς δὲ διαβεβλημένους ἀδίκως ἂν εἰδέναι μᾶλλον ἢ θορύβου παύσαντας. *Arbitror autem vos non ignorare, nostram urbem sæpe pœnituisse judiciorum, quæ per iracundiam potius, quam re examinata facta fuerunt; adeo ut paulo post & impostores punire desideraverit, &, calumniis oppressos rebus uti secundioribus quam prius, optaverit.* Longe aliter atque Piso apud Senecam de Ira lib. I. cap. XVI; qui non modo falso accusatum militem, ac si commilitonem, qui desiderabatur, occidisset; illoque in ipso supplicii articulo reverso innoxium deprehensum, duci jussit, sed & ipsum commilitonem, ut & centurionem, qui primum illum à supplicio ad Pisonem reduxerat, capitali pœna affecit. *Idem.*

5 Μεταγνῶναι] *Tanta subiisse regem pœnitentia dicitur.* Idem.

ῥίσασθαι, τὴν δὲ Ἀντιφίλου δουλεύειν αὐτῷ προσδιδάσκει. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, [1] ὧν παρεκπεπληγώς, μεμνημένος τοιαῦτί τινι εἰκόνι ἠμύνατο τὸν διαβολήν. Ἐν δεξιᾷ τις ἀνὴρ κάθηται, τὰ ὦτα πεπομεμένος ἔχων, μικρῷ δὲν [2] τοῖς Μίδου ὡμοιωμένα, τὴν χεῖρα ὡμπίνων πόρρωθεν ἔτι ὡμοιούσῃ τῇ διαβολῇ. ὑπὸ δὲ αὐτὸν ἑστᾶσι δύο γυναῖκες, [3] Ἄγνοιά μοι δοκεῖ, καὶ [4] Ὑπόληψις. ἑτέρωθεν δὲ ὡμοίρχεται ἡ Διαβολή, γυναῖον εἰς ὑπερφόλειν πάσκαλον, [5] ὑπόθερμον δέ, [6] καὶ παρακεκινημένον, οἷον δὴ [7] τὸν λύσσαν, καὶ τὸν ὀργὴν δεικνύουσα. [8] τῇ μὲν δεξιτερᾷ [9] δᾷδα κατουμένη,

& ei Antiphilum in ſervitutem addixerit. Apelles autem periculi memor, tali eſt imagine calumniam ultus. Ad dextram ſedet quiſpiam prælongis auribus inſignis, propemodum quales Midæ fuerunt, manum procul accedenti calumniæ protendens. Eum circunſtant duæ mulieres, Ignorantia, ni fallor, & Suſpicio. Ex altera parte accedit Calumnia, mulier ſummopere formoſa, fervida & irritata, veluti rabiem & iram præ ſe ferens, facem ardentem læva tenens,

1 Ὧν παρεκπεπληγώς] *Adhi periculi memor.* Tollius.

2 Τοῖς τὰ Μίδου] Aures Midæ etiam adagio notatæ ſunt. Perſius:

Auriculas Aſini Mida rex habet.

Fabulam habes apud Ovid. in Metamorph. XI. fab. IV:

——— *Nec Delius aures*
Humanam ſtolidas patitur retinere figuram:
Sed trahit in ſpatium, villiſque albentibus implet,
Inſtabileſque illas facit, & dat poſſe moveri.
Cetera ſunt hominis; partem damnatur in unam:
Induiturque aures lente gradientis aſelli.

Alii ad regum aures hujus fabellæ referunt originem: qui per exploratores ſuos etiam procul audiant. Sunt autem aſini acriore hoc ſenſu quam cetera animalia præditi. Vnde Apulejus, *quanquam graviter ſuccenſens erroris Fotidis, iſto tamen vel unico ſolatio arumnabilu deformitatis ſuæ recreabatur, quod auribus grandiſſimo praditus cuncta longule etiam diſſita facillime ſentiebat*; lib. IX. Mileſiacorum. *Idem.*

3 Ἄγνοια] De qua in initio hujus libelli plura. *Idem.*

4 Ὑπόληψις] Arnobius lib. II. adv. gentes: *quid eſt autem ſuſpicio, niſi opinatio rerum incerta, & in nil expoſitum jaculatio mentis illata? Ergo, qui ſuſpicatur, non tenet, nec in lumine poſitus cognitionis incedit.* Idem.

5 Ὑπόθερμον] Qualis iratorum ſolet eſſe vultus: quibus *flagrant & micant oculi, multus toto ore rubor, exæſtuante ab imis præcordiis ſanguine*; ut eſt apud Senecam l. I. de Ira, cap I. Nilus Monachus in Narrationibus: πνευματώδεις, καὶ τὸ βλέμμα πυῤῥοτὸν πλαγίως ὑπολίποντες. *Ira accenſi, & micantes oculos oblique volventes.* Idem.

6 Καὶ παρακεκινημένον] *Et commota.* Idem.

7 Τὸν λύσσαν] Prudentius in Pſychomachia, de ira: *Sanguinea intorquens ſuffuſa lumina felle.* Idem.

8 Τῇ μὲν δεξιτερᾷ] Huc mihi facere videntur illa Cypriani de Zelo & Livore: *Hinc vultus minax, torvus aſpectus, pallor in facie, in labiis tremor, ſtridor in dentibus, verba rabida, effrenata convicia, manus ad cædu violentiam promta, etiamſi gladio interim vacua, odio tamen furioſa mentis armata.* Idem.

9 Δᾷδα κατουμένη] Non ſecus ac furiæ ſolent. Qucis in irritandis inflammandiſque credulorum aut iratorum hominum animis perquam ſimilis eſt. Apulejus de Pſyches ſororibus Cupidinem calumniantibus: *Tali, inquit, verborum incen-*

νλω ἴχνσα. τῇ ἑτέρᾳ ⸗ νεανίου τινὸς [1] τῶν τριχῶν σύρσα, [2] τὰς χεῖρας ὀρέγοντος εἰς τὸν οὐρανὸν, [3] καὶ μαρτυρόμενον τοὺς θεούς. ἠγεῖτο ⸗ [4] ἀνὴρ ὠχρὸς, καὶ ἄμορφος, [5] ὀξὺ διδορκὼς, καὶ ἴσοιος τοῖς ὑπὸ νόσου μακρᾶς κατεσκληκόσι. τοῦτον γὰρ εἶναι

nens, dextra trahens adoleſcentem capillis prehenſum, manus ad cœlum tendentem, Deoſque teſtantem. Anteit vir pallidus deformis, acutùm intuens, eiſque ſimilis, qui longo morbo contabuerunt: quem facilè conjicias Li-

dio flammata viſcera ſororis jam prorſus ardentis deferentes, ipſa &c. protinus pernici ſe fuga proripiunt. Phædrus l. III: *Incenſus ille falſo uxoris crimine.* Tollius.

1 Τῶν τριχῶν σύρσα] Apulejus lib. VI: *Et audaciter in capillos ejus immiſſa manu, trahebat eam nequaquam renitentem*; de Conſuetudine Pſyches ad Venerem pertrahente. Ariſtenætus lib. II. epiſt. 7: Καὶ ζηλοτυπῆσα ἡ παιδίσκη τὴν κόμης ἐξέλκει, Idem.

2 Τὰς χεῖρας ὀρέγοντα] Vti in indignatione fieri amat, ubi vis atque injuria plus, quam jus & æquum valent. Sic apud Dionyſ. Halicarnaſſ. l. XI. Antiq. Rom. cum Appius Claudius Virginii filiam clienti ſuo addixiſſet, ὅσοι μὲν ἦσαν ἀκέραιοι, καὶ τὰ δίκαια λογίζονται παρόντα, τὰς χεῖρας ἀραττες εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀνέκραγον ὀδυρμῷ ⸗ ἀγανακτήσει μεμιγμένῳ πρὸς γόοις. *Quotquot erant integris judiciis & juſta cauſa advocati, ſublatis in cœlum manibus mixtum ploratu & indignatione clamorem ſuſtulerunt.* Sic Iuſtinus lib. XIX. cap. 3. *Ipſe quoque* (Imilco) *manus ad cœlum tendens, nunc ſortem ſuam, nunc publicam fortunam deflet; nunc Deos accuſat, qui tanta belli decora, & tot ornamenta victoriarum, quæ ipſi dederant, abſtulerint.* Idem.

3 Καὶ μαρτυρόμενον τοὺς θεούς] Sic ſolent homines teſtes Deos invocare, quum nullum adverſus mendacium in innocentia præſidium eſt. *Idem.*

4 Ἀνὴρ ὠχρὸς ⸗ ἄμορφος &c.] Deſcribitur eleganter ab Ovidio in Metamorph. ſub feminæ habitu, quod Latinis femineo genere *Invidia* dicatur, uti contra Græcis maſculino φθόνος; ſicut & *Livor* Latinis:

Pallor in ore ſedet, macies in corpore toto.
Nuſquam recta acies: livent rubigine dentes:
Pectore felle virent; linguæ eſt ſuffuſa veneno, &c.

Syneſius in I de providentia, ubi de invidia Typhonis agit: ὡς ἤδη τὸ παῦλαν παρεστιμίαν εἶναι, καὶ ἐρώτημα πρὸς τὸν ἀχριῶντας, μή τι τῶν ἀδελφῶν σε κηλεῖ; *ita ut jam res in proverbium abiret, & hæc familiaris eſſet ad pallentes interrogatio. Numquid fratri tuo boni evenit?* Ideo autem macies in corpore, quia

Τήκει ⸗ φθονεροῦν ὄμματα, καὶ πραδίαν.
Contabeſcere facit invidentium & oculos, & cor.

uti eſt apud poëtam Græcum in Anthol. lib. I. c. 83. *Quid infelici viro præſtat invidia*, inquit Auguſtinus ſerm. 83. de Tempore, *quem in ſecretis conſcientia quibuſdam unguibus livor ipſe diſcerpit, & alienam felicitatem tormentum illius facit? quam inquam mercedem ex odio ſuo recipiet, niſi horribiles animæ tenebras, & confuſa mentis horrorem, qui vultus ſemper animoque mœrente vota, quo vult alii nocere, ſe cruciat: quem ſaviſſimis exagitatum ſtimulis ab omni conſilio, ac mentis ſobrietate deturbat? quod malum ladit parum aliquid etiam eos, in quos intenditur, gravius tamen, & perniciоſius, eos prius, à quibus procedit, affligit. Sicut enim ærugo ferrum, ita invidiam illam ipſam animam, in qua eſt, interimit & conſumit.* Horatius l. I. Epiſt. 2: *Invidus alterius macreſcit rebus opimis.* Idem.

5 Ὀξὺ διδορκὼς] Vt enim paulo poſt dicit Auctor, invidi πάντες ἀλλήλους ὀξὺ διδόρκασι. *Invicem ſeſe acute intuentur*: ut ſcilicet vitia aliqua in adverſariis deprehendant. Themiſtius orat. I: ὡς ἄδην ἄρα ἄλλο χαλεπώτερον πάσης ψυχῆ νόσημα φθόνου τε ⸗ βασκανίας· καὶ μᾶλλον ὅσῳπερ ὁ νοσῶν ὀξύτερον βλέπει μὴ τὸ πρὸς αὐτὸν μό-

[1]τὸ φθόνον ἄν τις εἰκάσειε. τὸ μὲν γὰρ ἄκρα τινὲς δύο παρομφερῆ ἔσω τρίχωσαν, τὸ δὲ κατάχρωμα τῶν Διαβολῶν. ὡς δή μοι ὁ ταύτας ἐμήνυσεν [2]ὁ περιηγητὴς τὴν εἰκόνα, ἡ μὲν, Ἐπιβουλή τις ἦν, ἡ δ', Ἀπάτη. καθῆστο δ' ἠναλωμένῃ πάνυ πενθικῶς τὴν ἐσθῆτα καὶ μελανείμων, καὶ παπαιρασμένη. [3]Μετάνοια δ' ἐκαλεῖτο ὑπ' αὐτῶν ἡλίγιον. [4]ἐπεστρέφετο γὰρ ἐς τὰ ὀπίσω

Livorem esse. Quin & aliæ duæ mulieres comitantur, hortantes, componentes, & ornantes Calumniam: quarum altera sicuti mihi significavit imaginis interpres, Insidiæ, altera Fallacia erat. Quædam à tergo sequebatur lugubri habitu, pulla, laceraque veste: atque hæc Pœnitentia dicebatur: quæ versa in tergum facie, cum lacrymis &

μένον, ἐς τὰ ἔσχατα, ἀλλὰ ἐς τὰ σπλάγχνα, ἐς τὰ μυελοὺς ἀφικνῶται. *Adeo nullus morbus invidiæ ac livore molestior gignitur: eoque magis, quo qui eo laborat, acutius pervidet; non ea tantum, quæ juxta se, atque in proximo sita sunt; verum etiam, quæ longinqua sunt, & magno à se intervallo semota.* Plutarchus lib. de Securitate: τί τ' ἄλλο σεμνὸν ἀνθρωπε βασκαίνεται κακὸν ὀξυδερκῆς, τὸ δ' ἴδιον παρορᾷς: *Quid alienum malum homo invidentissime acute intueris, tuum vero pervides?* Tollius.

1 Τὸν φθόνον] Recte sane livor calumniæ comes additur. Hesiodus in Operib.

Ζῆλόν θ' ἁνθρώποισιν ὀϊζυροῖσιν ἔπασσεν
Δυσκέλαδόν θ', κακόχαρῆ θ', ἁμαρτοεπῆ τε γυναῖκα.
Livor autem homines miseros omnes
Malos rumores spargens, malu gaudens, comitabitur invisa vultu. Idem.

2 Ὁ περιηγητὴς τ' εἰκόνος] Περιηγηταὶ proprie sunt illi, qui hospites ad perlustranda urbis præcipua loca & monumenta circumducunt, iisque singula exponunt. Hinc per translationem de explanatoribus & interpretibus ea vox usurpatur. Familiare autem fuit istiusmodi tabellis vitam humanam describere, iisque interpretandis senem aliquem addere, aut affingere enarratorem. Vt in Tabula Cebetis factum, & in illa Herculis Prodicii fabula: quam aliquantulum immutans Themistius haud aliter Simulationem, & eodem ferme comitatu suffultam subnixamque descripsit, atque hic noster Calumniam. Nam & ipsa fucati medicamentis candoris & ruboris, pigmentisque aliis exornata, comtaque eleganter, fraudem & insidias, dolum & perjurium, & emissariam adulationem secum trahit, quas tandem tristis ac demissa consequitur pœnitentia. Locus est in extrema oratione tertia perquam elegans, lectuque dignissimus. *Idem.*

3 Μετάνοια] *Nam judicia festinata*, inquit Sarisberiensis in Policratico, cap. XII. lib. V. *pœnitentiam pariunt.* Vel ut in Anthologia l. I. c. 88. Lucianus:

Ἡ βραδύπους βουλὴ μεγ' ἀμείνων· ἡ δ' ταχεῖα
Αἰὲν ἐφελκομένη μετάνοιαν ἔχει.

Id est,

Lento incedens pede consultatio multo præstat. Sed festinans
Semper pœnitentiam secum trahit.

P. Syrus,

Ad pœnitendum properat, cito qui judicat. Idem.

4 Ἐπεστρέφετο γῆν] *Qua convertens retro vultum, flens, & pudore suffusa, accedentem veritatem reformidabat.* Idem.

δακρύσασα, καὶ μετ' αἰδοῦς πάνυ [1] τὴν Ἀλήθειαν ἀφισταμένην ὑπέδλεπεν. Οὕτω μὲν δὴ Ἀπελλῆς τὸν ἐαυτοῦ κίνδυνον ἐπὶ τῷ γραφῇ ἐμιμήσατο. Φέρε δὴ κἀμεῖς, εἰ δοκεῖ, καὶ τὴν Ἐφεσίου ζωγράφου τέχνην, διέλωμεν [2] τὰ ἀφισάντα τῇ Ἀφοβίᾳ, πρότερόν γε ὅρον τινὰ ἀφιερώσαντες αὐτῇ. ὅπου γὰρ ἂν ἡμῖν ἡ εἰκὼν γλυφήσεται. Ἔστι τοίνυν Ἀφοβίᾳ κατηγορία τις, ἐξ ἐρημίας γιγνομένη, τοῦ κατηγορουμένου λελησθότος, ὡς ἔστιν ὅτε μονομερὴς ἀναπλήκτως περισωμένη. τοιαύτη μὲν ἡ ὑπόθεσις καὶ λόγου. [3] τριῶν δὲ ὄντων ἀφισάντων,

& pudore veritatem accedentem obtuebatur. Hac igitur imagine Apelles periculum, in quo fuerat versatus, expressit. Age verò & nos, si videtur, Ephesii pictoris exemplo recenseamus Calumniæ rationes, quum priùs ipsam definitione descripserimus. Nam hæc iconis erit effingendæ ratio. Calumnia igitur est delatio, quæ fit absente & nescio reo; cuique fides habetur audita una parte, nec delato ad refellendum admisso. Hujusmodi est orationis hujus argumentum. Et

1 Τὴν ἀλήθειαν ἀφισταμένην] Præclare hoc Apelles. Namque, utut oppressa aliquamdiu, emergit tandem victrix veritas, & mendaciorum nebulas suâ luce dissipat. *O magna vis veritatis*, (exclamat dissertissimus Romuli nepotum) *qua se contra hominum ingenia, calliditatem, sollertiam, contraque ficta omnium insidias facile per se ipsa defendat!* Ita enim leg. uberius aliquanto Polybius lib. XIII: Καί μοι δοκεῖ μεγίστην θεὸν τοῖς ἀνθρώποις ἡ φύσις ἀποδεῖξαι τὴν ἀλήθειαν, καὶ μεγίστην αὐτῇ ἀφθονίαν δυνάμεων πάντων· πάντα γὰρ αὐτῇ καταγωνίζομένων, εἰ τύχοι δὲ πάσων τὴν ἀθανασίαν μὲν τῷ ψεύδει παρόμοιον, ὡς εἰπεῖν ὅπως αὐτὴ δι' αὑτῆς εἰς τὰς ψυχὰς εἰσδύεται καὶ ἀνθρώπων· καὶ ποτὲ μὲν παραχρῆμα δείκνυσι τὴν αὑτῆς δύναμιν, ποτὲ δὲ πολλῷ χρόνῳ ὑπισκοτοῦσα, τέλος δ' αὐτὴ δι' ἑαυτῆς θηρεύεται, καὶ καταγωνίζεται τὸ ψεῦδος. *Equidem existimo Naturam mortalibus Veritatem constituisse Deam maximam, maximamque illi vim attribuisse. Nam hæc cum ab omnibus oppugnetur, atque adeo omnes nonnunquam verisimiles conjectura à mendacio stent: ipsa per se nescio quomodo in animos hominum sese insinuat, & modo repente illam suam vim exserit: modo tenebris obtecta longo tempore, ad extremum suapte vi ipsa vincit, obtinetque, & de mendacio triumphat.* Ad hoc exemplum, apud Apulejum lib. x. Milesiacor. quum novercæ scelus privignum falsò insimulantis patefactum esset, *procedit in medium nuda veritas*, victrix scilicet intentatæ calumniæ. *Tollius.*

2 Τὰ ἀφισάντα τῇ διαζολῇ] Clarius aliquanto vertere potuisset interpres; *quæ in calumnia spectanda sunt:* vel, *qua calumnia adsunt.* Idem.

3 Τριῶν δ' ὄντων] Recte. Duo scilicet injuria afficientes, tertius autem, qui injuria afficitur, ut ait apud Herodotum lib. VII. c. 10. ad Xerxem Artabanus: Διαζολὴ γάρ ἐστι, inquit, δεινότατον· ἐν τῇ δύο μοῦνοι εἰσὶ οἱ ἀδικέοντες, εἰς δὲ ὁ ἀδικεόμενος· ὁ μὲν γὰρ διαζάλλων ἀδικέει ἀπὼν πάρεστι· ὁ δὲ ἀδικέει ἀναπεπταμένου πρὸς ἀστεμέως ἐπιμάθοι· ὁ δὲ δὴ ἀπὼν τῷ λόγῳ τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαζαλθεὶς τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι). *Calumnia res est omnium pessima: in qua duo sunt, qui injuriam faciant; unus, cui fiat injuria. Nam qui calumniatur, ea de causa injurius est, quod absentem accusat: at qui calumniam audit, quia illi credit, priusquam rem certo cognoverit, atque exploraverit. Contra, qui absens accusatur, injuria afficitur, tum, quod ab altero falsò accusatur, tum quod ab altero vir malus esse judicatur.* Idem.

1 Κα-

[1] καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις, ὁ μὲν ἀφελόμενος, καὶ ὁ ἀφαιρούμενος, καὶ ὁ πρὸς ὃν ἡ διαβολὴ γίγνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπισκοπήσωμεν, οἷα εἰκὸς εἶναι τὰ γιγνόμενα. πρῶτον μὲν δή, εἰ δοκεῖ, πρωταγωνιστὴν [2] τὸν πρωταγωνιστὴν ὁ θρέμμα λέγω τὸν τοιοῦτον ὁ διαβολῆς. Οὗτος ἦ δὴ, ὡς μὲν ὅσιος ἀγαθὸς ἄνθρωπός ἐστι, πᾶσιν εἰμὶ γνώριμον. [3] εὐδεὶς γὰρ, ὦν ἀγαθὸς, κακῶν αἴτιος ἡμῖν τοῦ πλησίον. ἀλλ' ἔστιν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν τοῖς φίλοις αὐτοὶ τὰς φίλας, οὐκ ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικοῦσθαι αἰτιῶνται, καὶ μισοῦσι συμφοράζουσιν, εὐδοκιμεῖν, δόξαν εὐνοίας ἀφελεῖσθαι. ἔπειτα ἦ, ὡς [4] ἄδικος τοιοῦτος, καὶ πανούργος ἐστι, καὶ ἀσεβὴς, [5] καὶ τοῖς χρωμένοις

Et cùm, ſicuti in Comœdiis, tres ſint perſonæ, delator, delatus, & is, ad quem fit delatio: ſingulorum partes conſideremus, quid à quoque fieri ſit conſentaneum. Primùm quidem, ſi videtur, primarum partium actorem, calumniæ nimirum auctorem in medium producamus. Is utique quam minime ſit vir bonus, ignorat nemo. Neque enim quiſquam vir bonus proximo malorum eſt auctor. Nam bonorum eſt virorum, eo quod amicis benefaciunt, non eo quod inimicos criminantur, odiumque illis creant, aſcita benevolentiæ opinione, bene audire. Vnde injuſtum, ſceleratum, impium, & familiaribus damnoſum

1 Καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις] Vnde apud Horatium in Arte:

——— *Nec quarta loqui perſona laboret.* Tollius.

2 Τὸν πρωταγωνιστὴν τὸν δεῖνα] Πρωταγωνιστὴς in fabula dicebatur, qui plurima recitabat: ſive, qui *primas partes agebat*, ut in Phormionis prologo Terentius loquitur: *Quia primas partes qui agat, is erit Phormio Paraſitus, per quem res geretur maxime.* Huic proximus vocabatur δευτεραγωνιστὴς; tertiarum vero partium τριταγωνιστὴς; quod Æſchini quondam à Demoſthene objectum fuit convicium. Erat autem τῷ φωνασκεῖν clariore voce uti: ſic ut ceteri, etiamſi clarius poſſent, tamen vocem ſuam ſummitterent, ut ille princeps quam maxime excelleret. Ita Cicero in Verrinis. *Idem.*

3 Οὐδεὶς γὰρ ὢν ἀγαθὸς] Cicero l. 1. de offic. cap. 7. *In juſtitia virtutis eſt ſplendor maximus, ex qua viri boni nominantur.* Hujus *primum munus eſt, ut ne cui quis noceat, niſi lacceſſitus.* Plato in Gorgia: Οὐδεὶς γὰρ ἂν χρηστὸς μὴ ἀδικεῖν ἀνθρώπων εἰσάπαξ. *Nemo namque bonus hominem, à quo nullam acceperit injuriam, accuſet.* Idem.

4 Ἄδικος ὁ τοιοῦτος] Iſocrates in Oratione de Permutatione: Οὐ θαυμάζω τοὺς λεγόντας, ὡς ἐγὼ μάγιστον κακὸν διαβολή· τί γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης κακουργότερον; ἣ ποιεῖ τοὺς μὲν φαύλους ἀθῴους, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας δικαίαν ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικαίζοντας ὑποφεύγειν· ὅλως δὲ τὰ μὲν ἀληθῆ ἀφανίζει, ψευδῆ δὲ δίξαν παρασκευάζει τοῖς ἀκούουσιν, ὃν ἂν τύχῃ τὸν πολίτην, ἀδίκως κολάζουσιν; *Non miror illos, qui dicunt ſummum malum eſſe calumniam, quid enim ea fieri poſſit maleficentius? qua facit, ut de mentientibus bene exiſtimetur; ut plane innocentes injurii eſſe videantur; ut judices pejerent: qua denique veritatis lucem extinguit, & caligine mendaciorum auditoribus involutis quemvis civium per injuriam interficit?* Idem.

5 Καὶ τοῖς χρωμένοις ὑποζήμιος] Themiſtius Orat. III. καὶ ἅμα ἀδικεῖ ἀμφοτέρους, ὧν τὸν ἑτέρου ἐπιβουλεύει, καὶ ὃν ἐξαπατᾷ· τὸ μὲν ὅτι τοιχᾷ ὑστερὸς δίκαι, τὸ δὲ ὅτι ἐγκαλίζεται ἀναίσχυντος. *Et ex aquo utrumque ladit, tam eum, cui inſidias molitur, quam qui ab eo decipitur: illum quod inique perpeti aliquid cogitur: hunc, quod inferre eam ipſam injuriam compellit.* Idem.

ἐπιζήμιον, ῥᾴδιον κατανοῆσαι. πῇ γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσαις [1] τὸ μὲν ἰσότητος ὂν ἅπασι, [2] καὶ [3] τὸ μηδὲν πλέον, δικαιοσύνης ἔργα εἶναι. τὸ δ' ἄνισόν τε, καὶ πλεονεκτικὸν, ἀδικίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ καὶ τῶν λόγων λάθρᾳ χρώμενος, πῶς οὐ πλεονέκτης ἐστὶν, ὅλον τὸ ἀκροατὴν σφετερίζόμενος, καὶ κατακολαμβάνων αὐτοῦ τὰ ὦτα, καὶ διαφθείρων, καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄβατον κατασκευάζων αὐτοῖς; ὑπὸ δὲ διαβολῆς κατειμπεπλησμένα; ἐχθρᾶς ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαῖεν ἂν οἱ ἄριστοι τῶν νομοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων, καὶ ὁ Δράκων, [4] ὅτι ποτε ποιησάμενοι τοῖς δικασταῖς τὸ

sum esse Calumniatorem facile cognoscas. Quis enim non confiteatur æqualitatem in omni re, & ut non melior sit alterius sors, esse justitiæ: at inæqualitatem, & plus habendi cupiditatem, injustitiæ? Qui vero clam absentes infectatur, quî non sit pluris avidus, quippe qui auditorem totum sibi asserit, & aures ejus præoccupat, & obstruit, ac jam calumniis refertas, facit responsuro prorsus invias? Quæ sane extrema est injuria, vel optimorum legumlatorum judicio, Solonis & Draconis, quî jurejurando Senatum Athenienſem astrin-

1 Τὸ μὲν ἰσότητος] Eam initium esse justitiæ statuebat Pythagoras. Vide Iamblichum cap. 30. Cicero lib. 11. de offic. cap. 12: *Ius enim semper quæsitum est æquabile. Neque enim aliter esset jus.* Tollius.

2 Καὶ τὸ μηδὲν πλέον] Malim, *nec plura sibi appetere.* Idem.

3 Τὸ μηδὲν πλέον] Definitur enim justitia, *quæ suum cuique distribuit*, apud Ciceronem lib. 111. de Natura Deor. cap. 15. *Idem.*

4 Ἔνοχον ποιησάμενοι] Demosthenes, in initio Orat. de Corona, rogat Deos, ut judicibus eam mentem dent, ut non adversarium suum, sed leges & *jusjurandum* in consilium adhibeant, ἐν ᾧ πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις δικαίοις ἐστὶ τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, *in quo præter cetera, quæ æqua forent, & illud adscriptum, ut utramque partem pari benevolentia audirent.* Qui & rationem paulo post subjungit, cur à judicibus legislator jusjurandum præstari voluerit, videns scilicet, ὅτι τὰς αἰτίας ἐν τοῖς διαβολαῖς, αἷς ὀλίγοι τῶν πολιτῶν λέγειν δύνανται ἱκανῶς, ὡς ἅπαντα τὸν ἀγῶνα ἰσχύει, ἐὰν μὴ τὸ δικαζόντων ἕκαστον ὑμῶν τὸν πρὸς τοὺς θεοὺς ὅσιόν ἐστι φυλάξαι, καὶ τὰ τοῦ λέγοντος ὕστερον δίκαια δυνατὸς γενόμενος, καὶ παραχωρῶν ἑαυτὸν ἴσον ἐν κοινῷ ἀμφοτέροις ἀκροατὴν, ὥστε τὸ διάγνωσιν ποιεῖσθαι περὶ πάντων. *Fieri non posse, ut reus criminationes & calumnias adversarii, quibus, quod prior verba faciat, prævalet, superet; nisi vestrum quisque, qui judicaturi sedetis, pietatis erga Deum memores, & rei posteriore loco dicentis rationes benivolis auribus accipiat, & se ipsum æquum, & utrique parti communem auditorem exhibens, ita tandem de tota re sententiam ferat.* Senior ille è curia apud Apulejum lib. x. Milesiacor: *Nec patiar falsis criminibus petito reo manifestum homicidium perpetrari: nec vos, qui jurejurando adstricti judicatis, inductos servuli mendacio pejerare.* Solebant autem Iudices Athenis id jusjurandum quotannis repetere, quo sanctius judicarent. Hocrates in Orat. de permutatione: ἀλλ' ὀμνῦναι μὲν καθ' ἕκαστον τ' ἐνιαυτὸν, ἃ μὲν ὁμοίως ἀκροᾶσθαι τὰ κατηγορούντων, καὶ τὰ ἀπολογουμένων. *Quum quotannis juretis, vos eadem æquitate audituros tam reos, quam accusatores.* Vnde & Plato lib. XII. de leg. Νόμον δὲ κεῖσθαι, δικαστὴν μὲν ὀμνῦναι δικάζειν μέλλοντα. *Lex autem sit constituta, ut judex de re quapiam cognaturus prius jusjurandum det.* Nec aliter Christiani. Sarisberiensis in Policratico lib. v. cap 12: *Et quidem judices sacramento legibus alligantur jurati quia omni modo judicium cum veritate & legum observatione disponent. Ipso quoque jure cautum est, ut sacrorum Euangeliorum scriptura terribiles ante sedem judicialem depo-*

ἐρῆσαι [1] ἀμφοῖν ἀκοῦσαι, καὶ τὸ τῶν ἐθνῶν ἴσον τοῖς κεκινδυνευκόσι λαπάμενος; ἄρχεις ἂν ὁ Ζεὺς πάντων λόγων ἀξιοπίστως, ἡνίκα χεῖρον ἡ ἀμείνων φανῇ. [2] πρὶν δὲ τὰ ἀντίκειμενα τῷ ἀπολογίᾳ τῇ κατηγορίᾳ, παντελῶς ἀσεβὲς, καὶ ἄθεσμον ἡγήσατο ἔσεσθαι τὴν κρίσιν. καὶ γὰρ ἂν ἐκ αὐτὰς ἀγανακτῆσαι τοὺς θεοὺς ὑπονοῶ, [3] εἰ τῷ μὲ κατηγόρῳ μήτ' ἀδείας ἃ θέλει λέγειν ἐπιτρέποιμεν, [4] ἀποφράξαντες τῷ κατηγορουμένῳ τὰ

astrinxêre, ut pari benignitate, gratiaque tam reum, quam actorem, judex audiat, usquedum proposita rei defensione, ipsius causâ melior, aut deterior altera videatur. Scelestum enim & iniquum fore judicium putarunt, priusquam cum accusatione comparata esset defensio. Ad hæc, ipsos etiam Deos indignari dixerimus, si accusatori libere, quæ vult, dicendi copiam fecerimus: at obturatis defensori auribus, aut

deponantur, ibique ab initio litium ad finem usque permanent, nec amoveantur nisi sententia recitata: quo totius consistorii latitudo, Dei ipsius repleta præsentia, omnibus ad sacrosanctas scripturas metum incutiat & reverentiam; & ab inquisitione veritatis omnis iniquitas propulsetur. vide Rittershus. ad tit. Instit. de Oblig. Salvian. epist. 4. & de illis A. Gell. lib. 14. cap. 2. *Tollius.*

1 Ἀμφοῖν ἀκοῦσαι] Aristophanes:

Πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς, ὦ κρῖν' ἂν δικάσαις.
Priusquam utramque audieris partem, ne pronuncies.

Item Euripides:

Τίς δὲν δίκλυν κρίνοιεν, ἢ γνοίη λόγον,
Πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῆ;
Quis autem litem dijudicet, aut sermonem cognoscat,
Qui non prius utriusque partis clare perceperit verba?

Seneca Medea, v. 199.

Qui statuit aliquid parte inaudita altera,
Æquum licet statuerit, haud æquus fuit.

Vnde Magistratus apud Apulejum l. x. *partim decuriones deprecari, partim populares compescere, ut rite & more majorum judicio reddito, & utrimque secus allegationibus examinatis civiliter sententia promeretur: nec ad instar barbarica feritatis, vel tyrannica impotentia, damnaretur aliquis inauditus; & in pace placida tam ditum sæculo præderetur exemplum.* P. Syrus:

In judicando semper criminosa est celeritas. Idem.

2 Πρὶν δ' ἀντικατάσαι] Menander:

Ὃν πρὶν καταγνῶναι τὸν πρὸν δικῦσαι σαφῶς,
Αὐτὸς πονηρὸς ἦν πιστεύσας κακῶς.
Qui prius damnat, quam causam recte cognoverit,
Is homo improbus est, ut qui temere crediderit. Idem.

3 Εἰ τῷ μὲν κατηγόρῳ] Egregium est Iuliani Imperatoris responsum apud Ammianum Marcellin. lib. XVIII: *Numerium,* inquit auctor, *Narbonensis paulo ante rectorem, accusatum ut furem, insuetato censorio rigore pro tribunali palam admissis volentibus audiebat: qui cum inficiatione defenderet objecta, nec posset in quoquam confutari, Delphidius orator acerrimus, vehementer impugnans, documentorum inopia percitus, exclamavit: Ecquis, florentissime Cæsar, nocens esse poterit usque, si negare sufficerit? Circa quem Iulianus: Esquis, ait, innocens esse poterit, si accusasse sufficiet?* Idem.

4 Ἀποφράξαντες δὲ τὰ ὦτα] Contra Alexander M. apud Plutarchum in ejus vita: λέγεται δὲ καὶ τὰς δίκας διαιρεῖσθαι ὑπὸ δεξιᾶς τοὺς διαιτητὰς, ἵνα χεῖρα ἔχῃ τὸν τοῦ

ἀπὸ, ἢ τῷ σύμβολα συμπῶπις, κατεψηφιζοίμεθα τῷ ἑτέρου λόγῳ κεχειρωμένοι. Ὥστε ἐκ τοῦ δίκαιον, καὶ τὸ νόμιμον, καὶ τὸν ὅρκον τὸν δικαστικὸν, φαίη τις ἂν γίγνεσθαι τὰς διαβολάς. [1] εἰ δέ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν οἱ νομοθέται, ὑφορώμενοι ὅπως δικαιότατα καὶ ἀμεριστότατα τοῖς κρίσεις, [2] ποιητήν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον ἐπαγαγεῖν τῷ λόγῳ, ἐν μάλα περὶ τούτων ἀποφαίνοντα, μᾶλλον δὲ νομοθετήσαντα. Φησὶ γὰρ, Μήτε δίκην δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. πίστευε γὰρ οἶμαι καὶ οὗτος, ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ βίῳ ἀδικημάτων, ἂν μὲν ἄρα τις εὕρῃ [3] κἀγὼ, ἂν δὲ ἀδικήσῃται, [4] ἢ ἀκριτούς τινας, καὶ ἀμείρους λόγων καταδικάσαι, ὅπερ ἐξ ἁπάντων ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ ποιεῖν, ἄκριτον ὑπάγων τὸν διαβαλλόμενον τῇ ἀκούσῃ ὀργῇ, καὶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ λαβεῖν τὴν κατηγορίας ἀφαιρούμενος. καὶ

aut mussitanti ore, eum priori oratione subacti condemnaverimus. Itaque à justo, æquo, & judicum jurejurando calumniam abhorrere dicas. Iam sicui dubiæ fidei legum conditores videntur, quorum decreta commonent, justitia, non studio partium judicare, optimum poëtam citandum censeo, qui præclaram sententiam, imo potius hac de re legem tulit: quum dixit, *Ne litem dirimas, quin primum audiveris ambos.* Nimirum & hic intelligebat, nullam ex multis, quæ apud homines vigent, deteriorem & iniquiorem inveniri posse injuriam, quam indicta causa reum damnare. Quod omni ex parte calumniator molitur: qui, quem accusat, audientis iræ indefensum subjicit, & accusatione clancularia defensionem intervertit. Quivis enim hu-

ἀτίῳ προσπιθέσθαι, τῷ κατηγόρῳ λέγοντι, ὅπως τοῦ κιβδήλου κριθῆναι φυλάξωσι καὶ ἀδιάβλητον. *Iam inde, quum judicia capitalia disceptaret, fama tenet manum eum alteri auri, dum diceret accusator, admovere solitum, reo ut alteram integram & intactam servaret à calumnia.* A qua tamen consuetudine postea desciv it. *Tellius.*

1 Εἰ δέ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι] Hic non tam *fide dignos*, ut interpres voluit, quam *auctoritate pollentes*, quibus obtemperandum sit, τὸ ἀξιόπιστοι significat. Latini *idoneos auctores* dicerent. *Idem.*

2 Ποιητήν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον] Paulo ante eadem ferme hæc verba ex Aristophane citavimus, qui ea ab Homero accepit. *Idem.*

3 Κἀγὼ ἂν ἀδικῶ τις ὤν] Cleanthes apud Stobæum Serm. XL.

Κακηγορίτερον οὐδὲν διαβολῆς ἐστι πω,
Λάθρα γὰρ ἀπατήσασα τὸν πεπεισμένον,
Μισοῦντ' ἀναπλάττει πρὸς τὸν οὐδὲν αἴτιον.
Nihil fere tam est malignum, quam calumnia.
Hac enim ubi clam aliquem à se persuasum decepit,
Odium exitat adversum eum, qui nihil est commeritus. Idem.

4 Ἢ ἀκρίτους τινάς] Seneca de Ira lib. II. cap. 29. *De parvula summa judicatore tibi res sine teste non probaretur; testis sine jurejurando non valeret. Utrique parti daret advocationem, daret tempus, ne semel audires. Magis enim veritas elucet, quo sæpius ad manum venit. Amicum condemnas de præsentibus, antequam audias, antequam interroges? ille, antequam accusatorem suum nosse liceat, aut crimen, iraseeris?* Menander:

Ὁ προκατακρίνων τὸν πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
Αὐτὸς φονῆς ἐστι πεδύσας κακῶς. Idem.

1 Ἀναι-

ἀπαρρησίας, ὁ δειλὸς ἅπας ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, οὐδὲν εἰς τὸ ἐμφανὲς ἄγων, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες, ἐξ ἀφανοῦς πόθεν τοξεύων, ὡς μὴ ἔχοντα ἀντικαθίστασθαι δυνατὸν εἶναι, μὴ ἔχοντα ἀντικαθίστασθαι, ἀλλ' εἰς ἀπορίαν, καὶ ἀγνοίας ἔχοντα πολέμιον διαφθείρεται. ὃ μάλιστα ἐπὶ σημείου, ἔστι μηδὲν ὑγιὲς τοὺς διαβάλλοντας λέγειν. ἐπεὶ εἴ τίς γε πάλαθεν κατηγορεῖν ἑαυτοῦ συνεπίστατο, οὐτος οὐκ εἰς τὸ φανερὸν διελήλυθε, καὶ διωθούμενος, καὶ ἀντεξεταζόμενος τὸν λόγον. ὥσπερ οὐδεὶς ἂν σὺν ἔχοντι προφανῶς νικᾶν δυνάμενον, εἰδότα ποτὲ, καὶ ἀπάτην χρώμενον καὶ τὸν πολέμιον. Γνοῖ δ' ἂν τις τοῦτο

hujusmodi farinæ homo formidolosus nihil palam loqui audet: sed, perinde atque qui in insidiis latent, alicunde ex abdito jaculatur: ut non sit, qui resistere, adversaque manu contendere possit: at ignaro, & inscio unde bellum inferatur, sit pereundum. Quod maximo est indicio, calumniatores nihil sani dicere. Nam, qui veræ accusationis sibi est conscius, hic utique palam arguit, corrigit, & judicio se sistit cum adversario: ut nemo, qui hostem aperta acie vincere posset, insidiis & dolo uti vellet. Cæterum id genus homines

1 Ἀπαρρησίας] Idem Seneca ibidem: *Hic ipse, qui ad te detulit, desinet dicere, si probare debuerit. Non est, inquit, quod me protrahas: ego productus negabo: aliquid nihil unquam tibi dicam. Eodem tempore & instigat, & ipse se certamini & pugnæ subtrahit. Qui dicere tibi nisi clam non vult, pane non dicit.* Verumtamen ubi deprehensi jubentur incoram accusare, ab impudentia audaciam mutuantur. Vti Apelles fecit, cum à Philippo delatos falso Aratos cogeretur præsentes arguere. Historia est apud Polyb. lib. IV. *Tollius.*

2 Ἐξ ἀφανοῦς] Alcæus: τὸ δ' ἀφανὲς πᾶς ἕπεται δόλος. *Obscura quivis comitatur dolus.* Idem.

3 Τοξεύων] Vt Nisus apud Virgilium lib. VII. Æn. Vnde

Sævit atrox Volscens, nec teli conspicit usquam
Auctorem, nec quo se ardens immittere possit. Idem.

4 Ὡς μὴ ἀντικαθίστασθαι] Verte: *ut nec ex adverso consistere, nec repugnare detur.* Idem.

5 Ὁ μάλιστα ἐπὶ σημείου] Ita & Cassander Alexandro nimium facili ad credendas de patre ejus Antipatro calumnias respondit, τοῦτο αὐτὸ σημεῖον εἶναι τῶν συκοφαντῶν, ὅτι μάλιστα ὑγιὲς τὸ ἀληθὲς ἔχουσι, *esse id ipsum calumniæ indicium, quod proculi probationibus venissent:* ut est apud Plutarchum in ejus vita. *Idem.*

6 Εἰς τὸ φανερὸν διελήλυθε] Cicero pro Cælio, cap. 3: *Accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, hominem ut notet, argumento probet, teste confirmet.* Idem.

7 Διωθούμενος καὶ ἀντεξεταζόμενος] Potius, *persequitur, seque adversarium professus rem judicio committit:* vel, *judicio cum eo experitur.* Idem.

8 Ὥσπερ οὐδεὶς ἄν] Nobile est Alexandri M. ad Parmenionem & Polysperchontem responsum apud Curtium, lib. IV. cap. 13. nam cum Parmenio furto, non prælio opus esse censeret, assentiente præ ceteris Polysperchonte, *Latrunculorum, inquit, & furum ista solertia est, &c. Idem.*

8 Ὥσπερ οὐδεὶς ἄν] Melius, ni fallor, vertisset interpres: *ut neminem tam ignavi abjectique animi reperias, qui, quum hostem aperta marte vincere possit, dolo cum ac insidiis circumvenire malit.* Idem.

9 Ἐνέδρα ποτὲ] Q. Calaber l. III. v. 76:

Κεύθεσθαι δ' ἀνδρασιν αἰὲν ἀγαυοτέρους λοχάασθαι.
Clanculum autem imbelles semper præstantioribus insidiantur. Idem.

τυς μάλιστα [1] Ἐν τι βασιλέων αὐλαῖς, ἐ ἐκεῖ τὰς τῶ λεγόντων, ἐ διωκισμένην φιλίας ἐπιδεικνυμένας. ὅπου πολὺς μὲ ὁ φθόνος, μυρίαι ἢ ὑπόνοιαι, πάμπολλαι ἢ κολακειῶν, ἐ διαβολῶν ἐνεδρίσεις. ὅπου γὰρ ἀεὶ μείζους ἐλπίδες, σὺζυγὴς καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι, καὶ τὰ μὲν ἐπισφαλέστερα, καὶ [2] ζηλοτυπίαι πανουργότεραι. πάντες δὲ ἀμιλλᾶς ὀξὺ διέρκασι, καὶ ὥσπερ οἱ μονομαχοῦντες [3] ἐπιτηδοῦσι εἴ πῃ τι γυ-

nes in regum aulis potiſſimum videas verſantes, & principum ac optimatum amicitia ſplendentes: ubi ſcilicet invidia crebra, innumeræ ſuſpiciones, multæque aſſentandi & calumniandi occaſiones. Nam ubi majores ſpes ſeſe ſemper oſtentant, hic & invidiæ ſæviores, odia periculoſiora, æmulationes callidiores vigent. Omnes ſe invicem acribus oculis intuentur, &, quemadmodum qui ſingulari certamine contendunt, dili-

1 Ἐν τι βασιλέων αὐλαῖς] Sarisberienſis in Policratico lib. VII. cap. 24. *Cetetum detractores & invidos ſic in curia videbis abundare, ac ſi in eam, quaſi totius orbis ſentinam, comfluxerint.* De adulatoribus autem Plutarchus in libello, de diſcrimine amici & adulatoris ita loquitur: Ἐπὶ ᾧ ποτε ὁ Σιμωνίδης ἢ ἱππότροφίαν φασὶν ἢ λαικῶδη ὀπαδεῖν, ἀλλ' ἀφέσεσι πυροφόροις, ἔτω ἢ κολακείαι ὀχεῖσθαι ἢ πίνουσι, ἢδὲ ἀδόξοις, ἢδὲ ἀδυνάτοις ἀκολουθοῦσιν, ἀλλ' οἴκων τε ἐ πραγμάτων μεγάλων ὀλίθημα ἐ νόσημα μυριθρύλλω, πολλαχὶς δὲ ἐ βασιλείας ἐ ἡγεμονίας ἀνατρέπουσιν. *Atque ut Simonides ait, equos alendi ſtudium non locythos comitari, ſed agros frugiferos: ita videmus adulatores non pauperibus ſe adjungere, aut ingloriis & plebeiis, ſed magnarum familiarum rerumque amplarum ruinam hanc morbumque eſſe, qui ſæpe etiam regna imperiaque ſubvertat.* Plato in epiſt. ad Dionyſium: Ἐ'όρων γὸ ἐ τότ', καὶ νυῖ ὁρῶ, τὰς μεγάλας ὐσίας, καὶ ἀστρόβλητος, ἢ τι ἰδιωτῶν, καὶ ἢ μονάρχων, χρόδν ὅσῳ ἐν μείζω ὦσι, τοσύτῳ πλείως ἐ μείζως ἐδὲ διαζῶντας, καὶ ἐκ ἐδὲν μᾶ αἰσχρῶς βλάβης ὁμιλοῦντας τρεφούσας, ἔ κακῶ ἢδὲν μεῖζον ὠφελῆ πλοῦτός τε ἐ ἢ τ' ἄλλης ἐξυσίας δυνάμεις. *Videbam id temporis, & adhuc video, magnas & immenſas opes tum privatorum hominum, tum monarcharum, quo fuerint abundantiores, eo plures majoreſque calumniatores alere, quique cum turpi damno ad gratiam loquuntur: quo nihil deterius divitia, altaque potentia generant.* Q. Curtius adulationem *perpetuum malum regum* vocat, *quorum opes ſæpius aſſentatio, quam hoſtis everterit:* lib. VIII. cap. 5. Vnde Galenus de Dignotione & Curat. proprior. affectuum, virum veridicum explorare docens: Καὶ πρῶτον, inquit, ἐὰν ἴδῃς αὐτὸν ὅλη τὰς τῶ πλουσίων τε ἐ πολὺ διωκεῖσθαι, ἢ ἐ τὰς τῶ μονάρχων οἰκίας ἁπάντα σωυχῶς, γίγνωσκε μάλιστα ἀκριβῆ ἢ ἀνδρεῖον τῶν ἀληθεύειν ἅπαντα· ταῖς γὸ τοιαύταις κολακείαις ἐκτὸς ἐ τὸ ψεύδεσθαι. *Ac primum quidem, ſi eum videris divitum domos aut potentium, ſive etiam regum, frequentantem, certo tibi perſuadeas velim, fruſtra rumorem illum ad aures tuas accidiſſe, qui de ejus integritate in dicendo verum ferebatur. Hujuſmodi enim adulationibus mentiri cognatum eſt.* Tollius.

2 Ζηλοτυπίαι κρατερώτεραι] Sed nulla verſutior aut fraudulentior ſupplantandi, calumniandique ratio, quam laudando. Nam & hanc invidia reperit aulicorum. Καιτὸς γὰρ δή τις, inquit Polyb. IV. ἔτῳ ἅμαπαν τρόπῳ διαβολῆς τὸ μὲ ψέγοντας, ἀλλ' ἐπαινοῦντας λυμαίνεσθαι δεῖν φίλας· ἅρπαγὴ δὲ μάλιστα ἐ πρῶτον τοιαύτη κρατερεύεται, καὶ βασκανία, καὶ δόλῳ ὅταν ἢ ἐκεῖ τὰς αὐλὰς διατελοῦντων, καὶ τ' τότων ἀφῆς ἀλλήλας ζηλοτυπίας ἐ φιλονεξίας. *Novus enimvero calumniandi modus hic eſt inventus, cum non obtrectando, ſed laudando alicui nocetur. Quæ malignitas, invidia, & fraus ab illis primo fuit excogitata, qui in aulis principum vitam degunt: ea eſt illorum hominum æmulatio inter ipſos, ea avaritia.* Quare jure Tacitus in Agricolæ vita *peſſimum genus* vocat *inimicorum, laudantes.* Idem.

3 Ἐπιτηδοῦσιν εἴ πῃ] Homerus de Achille cum Hectore pugnante, ιλ. χ'. v. 319. Ω'ς

μενῶν μέρος ἡδόμενος καὶ σώματος. [1] καὶ πρῶτος αὐτὸς ἕκαστος εἶναι βουλόμενος, παρωθεῖται, καὶ προσκαπίζεται τὸν πλησίον, καὶ τοῦ αὐτοῦ εἰ δυνατόν, ὑπεραίρει, καὶ ὑποσκελίζει. [2] ἔνθα ὁ μὲν χρηστὸς ἀπέχεται δίκης ἀναπεφραμμένης, καὶ προσέστηκε, καὶ τὸ πλοῦσιον, ἀτιμώρητον ἐᾷ. ὁ δὲ κολακοδιδάσκαλος, καὶ τοῦς τοιούτοις ἐμπεσὼν πηδᾷ μᾶλλον, [3] διδιligenter obſervant, num aliquam corporis partem nudam & male munitam conſpiciant. Et cum quiſque velit primas obtinere, proximum ſummovet, & amolitur, & priorem, ſi poſſit, convellit, & ſupplantat. Hic, ſiquis eſt vir frugi, prorſus ilico ſubvertitur, & avellitur, denique ignominioſe expellitur. Verum qui aſſentandi eſt peritior, & ad hujuſmodi nequitiam habilior, pro-

Ὡς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' ἀΐκα, ἰὼ δὲ Ἀχιλλεῖς
Πάλλεν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
Εἰσορόων χρόα καλὸν, ὅπη εἴξειε μάλιστα, &c.
Sic ex cuſpide fulgor ſplendebat bene acuta, quam Achilles
Vibrabat dextera, cogitans malum Hectori divino.
Inſpiciens corpus pulchrum, ubi cederet maxime.

Similiter fere Virgilius de Darete l. v. Æneidos:

Ille, velut celſam oppugnat qui molibus urbem,
Aut montana ſedet circum caſtella ſub armis,
Nunc hos, nunc illes aditus, omnemque perertat
Arte locum, & variis aſſultibus irritus urget. Tollius.

1 Καὶ πρῶτος αὐτὸς ἕκαστος εἶναι βουλόμενος] Seneca lib. III. de Ira, cap. XXXI: *Nulli ad luena reſpicienti ſua placent. Inde diis quoque iraſcimur, quod aliquis nos antecedat, obliti quantum hominum retro ſit; &, paucis invidentes quantum à tergo ſequatur ingentis invidentia.* Idem.

2 Ἔνθα ὁ μὲν χρηστὸς] Plutarchus de diſcrim. amici & adulatoris: ἔτος ἡ τοῦ ἀληθινοῦ κόλακος φίλως, καὶ ἂν ἐᾷ πλησιάζειν· ἂν ἡ μὴ δύνηται, φαύρως μὲν ὑποσκίᾳ, καὶ περίπυ, καὶ τίθηπεν, ὡς ἀμείνονας, λάθρα δ' ὑφίησί τινας ἐς ὑποψυχρὰ διαβολάς· κερφίᾳ γὰρ λόγου κτίσεως ἄλως, κἂν μὴ παντελῶς δύδυς ἐξεργάσηται, τὸ τῆς Μηδίας φυλάττει μεμνημένος· ὧν ἡ μὲν Μήδεια τῷ πάππῳ τοῦ Ἀλέξανδρον χρῆσθαι καλόν οἷον ἔξαρχον, καὶ συφιὴς καρφαῖος ἦν τοῦ ἀρίστου συντραφέντος· ἐκάλυεν ἂν διαῤῥῆξαι ἀπλοῦν ἐς διάνοιαν ταῖς διαβολαῖς, διδάσκων, ὅτι κἂν διεμπέσῃ τὸ ἄλως ὁ διδασμένος, ἀ ὑλὴ μένει τ' διαβολῆς· ταύτῃς μέντοι ταῖς ὑλαῖς, μᾶλλον δὲ γαλῆναις ἐ κεχυνώμασι διαζέουσιν Ἀλέξανδρος ἀπωλίσι ἐ Καλλισθένη, καὶ Παλαμήδεια, καὶ φιλώτης, &c. *Adulator autem veros amicos arcet, neque appropinquare ſinit: aut, ſi hoc non poteſt, palam quidem eos demulcet, colitque, & admiratur, ut meliores: clanculum autem ſubmittit aliquas & ſpargit calumnias. Vbi autem occultus ſermo ulceris pruritum excitavit, ſi non ſtatim rem perficit, memoria tamen tenet atque obſervat Medii dictum. Fuit is Medius chori adulatorum, qui Alexandrum cingebat, veluti princeps, & calumniatorum ſummus, præſtantiſſimis imminens. Iubebat autem ſuos audacter calumnias jacere, iiſque mordere alios: docens, tametſi admorſus ulcus ſanarit, tamen calumnia cicatricem manſuram. His quidem cicatricibus, ac vomicis, aut gangraenis potius & cancris corroſus Alexander Calliſthenem perdidit, & Parmenionem & Philotam*, &c. Cujus quidem Philotæ hiſtoriam ab æmulo Cratero per calumniam ſubverſi opere pretium eſt legiſſe apud Curtium lib. VI. cap. 8. quæ mirum in modum hæc, & ſequentia illuſtrat. *Idem.*

3 Εὐδοκιμεῖ, καὶ ὅλως φθάσας κρατεῖ] Hæc ita potius interpretaretur: *primas tenet,*

μιμεῖ, καὶ ὅλως φθόνος κρατεῖ. τὸ γὰρ ἓν Ὁμήρου πάνυ ἐπαληθεύουσιν, ὅτι [1] Ἕκτορος ἐνυάλιος, καὶ τὸν κλεινὸν κορυθαίολον. τοιγαροῦν, ὡς ὀλίγα μικρῶν καὶ ἀγαθῶν ὄντων, [2] ποικίλας καὶ ἀμηχάνους ὁδοὺς ἐπινοοῦσιν, ὧν πανταχόθεν ἡ ἐπισφαλεστάτη ἐστὶν ἡ διὰ διαβολῆς. τοῦτο μὲ γὰρ ἀρχὴν, ἀπὸ φθόνου ἡμισυλλήπτου λαμβάνουσα. εἰκῇ δὲ ὁπότερα, καὶ τραγικὰ ἐπάγουσα τὰ πάθη, καὶ πολλῶν συμφορῶν ἀνάπλεα. Οὐ μόνοι μικροὶ, οὐδὲ ἁπλοῦν ἐστι τοῦτο, ὡς ἄν τις ὑπολάβοι, [3] ἀλλὰ πολλῆς μὲ τέχνης, οὐκ ὀλίγης δὲ ἀξιόλογος, ἀκριβοῦς δὲ πρὸς ἐπιμελείας δέομενον. εἰ γὰρ ἄνευ τούτων ἐθέλοι τις ἡ διαβολὴ, εἰ μὴ πιθανόν τινα τρόπον εἰσάγοιτο. ἐὰν δὲ καὶ ἰσχυρὸν τοῦ πάντων ἰσχυροτέρων ἁλῷ πίστεως, εἰμὴ πολὺ τὸ ἐπιχωρῆν, καὶ πιθανὸν, καὶ μυρία ἄλλα παρισκεύασε καὶ τῶν ἀκουόντων. Διαβάλλεται μὲν ὡς τὸ πολὺ φιλίστης [4] ὁ τιμώμενος. καὶ διὰ

probatur, denique ſuperat. Quibus verum Homeri carmen comprobatur: *Victorem & victum Mavors communis ademit.* Quocirca cum de rebus non exiguis inſtituatur certamen, alii in alios varias nocendi vias comminiſcuntur: quarum compendioſiſſima & periculoſiſſima Calumniæ via: cujus principium ducitur ab invidia inter ſpem metumque fluctuante: ſed quæ miſerabiles, tragicos, & multis calamitatibus refertos exitus affert. Nec certe facile, ſimplexve eſt hoc quadruplatoris ſtudium, ut forte alicui videatur; ſed arte multiplici, ſolertia non mediocri, & accurata diligentia opus habet. Non enim tam gravem noxam infligeret Calumnia, niſi in ſpeciem vero ſimilia narraret: neque rerum omnium validiſſimam veritatem opprimeret, niſi appoſitis ad inducendum, & perſuadendum argumentis, aliiſque ſexcentis artibus inſtructa auditores deciperet. Porro calumnia plerumque appetitur potiſſimum, qui in honore eſt: ob quem poſte-

net, & illum denique pravertens ſuperat: quandoquidem exemplo ſuo hujus Homerici dicti veritatem confirmant.

Mars dubius ſæpe & victorem ſtravit ovantem. Tollius.

1 Ἕκτορος ἐνυάλιος] Hectoris verba ſunt Iliad. Σ. v. 309. Livius lib. XXVIII. cap. 19: *ubi Mars communis & victum ſæpe erigeret, & affligeret victorem.* Propert. II. 27: *Cum Mavors dubias miſcet utrimque manus.* Ovid. I. Amor. el. 9: *Mars dubius*, &c. *Idem.*

2 Ποικίλας ἐφ' ὁδοὺς ἐπινοοῦσιν] Vnde invidiam πολυμήχανον & πάντολμον ſæpe Photius vocat, epiſt. prima, commate ις'. *Idem.*

3 Ἀλλὰ πολλῆς μέν τέχνης] Vere. nam, ut ait Plautus Captiv. VI. 1:

Doli non dolſunt, niſi aſtu colas:
Sed malum maximum, ſi id palam provenit. Idem.

4 Οὐδ' ἂν κατίδοις] Cicero pro Cluentio, cap. 55: *Hoc uno modo ſæpe multorum improbitate depreſſa veritas emergit, & innocentia defenſio intercluſa reſpirat: quod aut ii, qui ad fraudem callidi ſunt, non tantum audent, quantum excogitant: aut illi, quorum eminet audacia, atque projecta eſt, à conſiliis malitia deſeruntur. Quod ſi aut conſidens aſtutia aut callida eſſet audacia, vix ullo reſiſti modo poſſet.* Idem.

5 Ὁ τιμώμενος] Sarisberienſis lib. VII. Policratici, cap. 24: *Vbique tamen, qui illuſtrioribus clareſcunt meritis, actius invidia toxicato dente rodunter.* Vellejus

Pa-

τῦτο, [1] τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτῦ ἐπίφθονον. ἅπαντες γὰρ τῷδ' ἐπιθυμοῦσι, καθάπερ τι κώλυμα, καὶ ἐμπόδιον ἀφορμῶσι. καὶ ἴσως οὕτω πᾶσι ἔσται, [2] τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον ἐκπολιορκήσας, καὶ τὴν φιλίαν ἀποσκεδασάμενον. οἷον τὸ ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπὶ τὸν δρομέων γίνεται. κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲν ἀκαλὸς δρομεὺς, [4] τὴν ὕπληγα δυοῖν κοντοῖν, [5] μόνον δὲ πόσου ἐφιέμενον, καὶ τῶν ἀλλοίων ἀποστερῶν posterioribus est invidiosus: quo fit ut omnium telis affectetur, ceu obex, objectumque ipsis impedimentum. Seque primum fore quisque putat, quum sublimem illum expugnarit, & amicitia excusserit. Quale quiddam in gymnicis ludis accidit cursoribus: ubi strenuus cursor, fractis ilico carceribus, solum primas affectans, animumque ad metam adjiciens, inque pedum velocitate spem

Paterc. lib. II. c. 40: *Numquam eminentia invidia carent.* Livius lib. XLV. cap. 35. de Paulo Macedonico, cui triumphus negabatur: *Intacta invidia media sunt; ad summa fere tendit.* Apollodorus Comicus:

Περὶ γὰρ τὰ λαμπρὰ ὁ φθόνος βιάζεται.
Nam rebus obstat præclaris invidia.

Cyprianus de Zelo & Livore: *Quanto ille, cui invidetur, successu meliore profecerit, tanto invidus in majus incendium livoris ignibus inardescit.* Philo ἀεὶ ἴσως ὁ φθόνος δι' ἀεὶ τοῖς μεγάλαις εὐπραγίαις ἀντίπαλος. *Invidia semper magnæ felicitatis adversaria est.* Lucretius lib. III:

Consimili ratione ab eodem sæpe timore
Macerat invidia, ante oculos illum esse potentem,
Illum adspectari, clarus qui incedit honore:
Ipsi se in tenebris volvi, cœnoque queruntur.

Infinita porro sunt, quæ in hanc sententiam cum apud Græcos, tum apud Latinos Scriptores belle dicta reperias. *Tollius.*

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] *Nam qui invidet, minor est*, ut ait Plinius lib. VI. epist. 17. Et, secundum Plautum in Captiv. Act. III. Sc. 4:

Est miserorum, ut male volentes sint, atque invideant bonis. Idem.

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] Melius, dignatione inferioribus. *Idem.*

2 Τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον] Verto, *modo principem illum & in fastigio dignationis collocatum, expugnaverit, ac de illo amicitia gradu deturbaverit.* Idem.

3 Καὶ ὅθι τοῖς γυμνικοῖς] Pindarus Isthm. Carm. IV:

Ἔστιν δ' ἀφάνεια τύχας
Καὶ μεγαλόβιον,
Περὶ τὸν ἀνδρῶν ἰνιάζει.
Τῶν τι γὰρ διδοῖ τέλος,
Καὶ κείσον' ἀνδρῶν χερσὶν
Ἐσφαλὲς τύχα καταμάψασα.

Id est,

Est tamen incertitudo fortunæ etiam pugnantium, priusquam ad finem summum veniant. Horum enim dat finem, & virorum deteriorum ars corripiens præstantiorem supplantat. Idem.

4 Τὴν ὕπληγα δυοῖν κοντοῖν] Τὴν ὕπληγα sive βαλὸς, item γραμμὴ Polluci, repagula, quæ Latini *Carceres* vocabant, quibus apertis, non *fidibus*, ut interpres habet, emittebantur currus. Videtur hic extentus funis fuisse, quo velut repagulo cursores continebantur; eoque remisso procurrebant. *Idem.*

5 Μόνον τῦ ποδὸς] Interpres vertit *primas affectare*, ac si τὸ πρωτεῖον legeretur. Τῦ ποδὸς ἐφιέμενον, est: *tota mente intentus in spatium, quod cursu conficiendum restat.*

τείνας πρὸς τὸ τέρμα, κἂν τοῖς ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆ νίκης ἔχων, τὸ πλησίον ὁδὸν κακοῦργεῖ, οὐδέ τι τῶν κατὰ τοὺς ἀγωνιστὰς πολυπραγμονεῖ. ὁ δὲ κακὸς ἐκεῖνος, [1] καὶ ἀναδλωθεὶς ἀντ-αγωνιστὴς, ἀπογνοὺς τὴν ὑπὸ τῆ τύχης ἐλπίδα, ἐπὶ τὴν κακοτεχνίαν ἐτρέπετο. καὶ τοῦτο μόνον ἐξάπαντος σκοπεῖ, ὅπως τὸ πρόχυτα ἐπιόντων, ἢ ἐμποδίσας, ἐπισφαλεῖ. ὡς εἰ τοῦτο ἁλῶσι, σὺν ὧν ποτε νικῆσαι δυνήσονται. ὁμοίως δὲ τούτοις κἂν ταῖς φιλίαις τὸ δύσκριτον γίγνεται. [2] ὁ γὰρ προέχων, εὐθὺς ἐπιβουλεύεται. [3] καὶ φύλακτος ὁ μέσον λαβὼν τὸ δυσμῶν, ἀνηρπάσθη. οἱ δὲ ἀγαπῶντες, καὶ φίλοι δοκοῦσι, ἐξ ὧν ἄλλοις βλάπτειν ἔδεξαν. τὸ, τί ἀξιόπιστοι τῆ ἀληθοῦς ὄχ ὡς ἔτυχεν ἐπιτοῦσι, ἀλλ' ὃ τούτου τὸ πᾶν αὐτοῖς ἐστὶν ἔργον, ἐνθυμοῦσί τι προσόψαι ἀπρεπὲς, μηδὲ ἀλ-

spem victoriæ habens, vicino non incommodat, neque aliorum certatorum res curat. Contra ignavus ille, & imbellis adversarius, desperata celeritate, animum ad fraudem convertit. Atque hoc solum in universum spectat, quomodo currentem objecta remora, vel impedimento, reprimere possit: quæ ni succedant, nunquam queat vincere. Haud aliter in ambiendis magnatum amicitiis accidit: apud quos qui prominet, statim insidiis involvitur, & incautus ab æmulis captus discerpitur. Hi deinde diligi, & amici videri incipiunt, eo quod aliis incommodarint. Iam quod Calumniæ fidem faciat, non temere excogitant: sed in coloris delectu toti occupantur, metuentes ne quid absoni, aut alieni attexant.

ῆβαι, quo id absolvat. Nemo hunc locum melius interpretabitur, quam Virgilius lib. v. Æneidos:

——— Signoque repente
Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt
Effusi, nimbo similes: simul ultima signant.

Quod ad verbum est, ἡ διανοίαν ὁποτείνουσι πρὸς τὸ τέρμα. Tollius.

1 Καὶ ἀναδλωθεὶς ἀντ-αγωνιστὴς] Cicero Philippica x. cap. 1: *Declarasti enim vetum esse id, quod ego semper sensi, Neminem alterius, qui sua confideret, virtutis invidere.* Idem.

2 Ὁ γὰρ προέχων] Pessime interpres exposuit, *qui prominet.* Repone, *qui ceteris antistat:* ut apud Catullum:

Veranni, omnibus e meis amicis
Antistans mihi millibus trecentis. Idem.

3 Καὶ φύλακτος ὁ] Cyprianus de simplicitate Prælatorum: *Facilior cautio est, ubi manifesta formido est; & ad certamen animus ante præstruitur, quando se adversarius confitetur.* Verum, ut bene Seneca, *Professa perdunt odia vindicta locum.* Idem.

4 Ὁ μέσον λαβὼν] Non satisfacit mihi interpres. Malim, *circumventus rapitur.* Eleganter Ausonius in Cupidine Crucifixo locum hunc illustrat:

——— Hostemque unum loca non sua nactum
Falsa nube premunt. Trepidantem, & cassa parantem
Suffugia, in cætum media traxere catervæ.
Eligitur mactæ, &c.

Contra apud Ciceronem pro Cluentio, c. 65: *Innocentia defensio sæpe multorum improbitate intercluſa respirat.* Idem.

ITa

λότερον. ὡς γὰρ ἐπὶ πολὺ [1] τὰ προσόντα τῷ Ἀριστάλλῳ, [2] πρὸς τὸ χεῖρον μεταδιάλλοντες, οὕτω ἀπιθάνους ποιοῦντι τὰς κατηγορίας. οἷον, τὸ μὲ ἰατρὸν Ἀριστάλλιον ὡς φαρμακέα. τὸ πλούσιον ὄ, ὡς τύραννον. [3] τὸ τυραννικὸν ὄ, ὡς πρόδηλον.

xant. Sic plerunque ejus, quem deferunt, rationes in deterius interpretando, probabiles reddunt accusationes. Medicum veneficii; locupletem affectatæ tyrannidis; tyrannum proditionis insimulant. In-

1 Τὰ προσόντα] Hic sunt vel fortunæ, vel ingenii, vel quæcunque alia bona, commoda, conditio: quæ alicui adsunt, quibusve conspicuus est. *Tollius.*

2 Πρὸς τὸ χεῖρον μεταδιάλλοντες] Basilius Magnus de Invidia: Δεινὸν ὄ τοῖς εἰς τὸ χεῖρον παρατροπαῖς τὸ ἐπαινετὸν διαπύσαι, καὶ ἐκ γείτονος πανίας ἀφορμὰς διαβολῆς. *Improbum autem est, in pejus deflectendo quod laudabile est culpare, & à malitia vicinia virtutem criminari.* Satisberiensis lib. VII. Policratici, capite 24. de calumnia loquens: *Et nunc quidem*, inquit, *bona aliena pervertit, nunc minuit: mala autem fingit, qua non sunt; aut magnificat, & extollit, si qua sunt.* Contra ea Quintilianus lib. II. cap. 12: *Est præterea quadam virtutum vitiorumque vicinia, qua maledicus pro libero, temerarius pro forti, effusus pro copioso accipitur.* Sic & in amore, & in amicitia vitia proximarum virtutum appellationibus velantur. Lucretius lib. IV:

Nigra melichros est, immunda & fœtida ἐκσυμος.
Cassa tamdiu, nervosa & lignea dicuntur, &c.

Et apud Theocritum Battus Idyll. X:

Βομβύκα χαρίεσσα, Σύραν καλέουσι τὸ πάντες,
Γχνάν, ἁλίκαισιν. ἐγὼ δ μὲν μελίχλωρον.
O Bombyce venusta, omnes te Syram vocant,
Tenuem, sole adustam. ego vero solum flavam melli instar.

Est item apud Aristænetum illius vitiorum in melius interpretationis amatorium exemplum, lib. I. epist. 18: Καὶ ὁ μάν τις ὦ νέον, ὅτι σιμὸς, ἀπέχαεις παρὰ σοὶ καλεῖται παιστέον· τῷ δὲ τὸ γενειον βαπλικὸν ὄρυς· τὸ δ διὰ μέσου πέτον. ὀρεῖς ὁμμετρότατα ἔχειν· μέλανας δὲ ἀνδρικὰς ὀνομάζεις, λάμπας δὲ θεῶν παῖδας φοσφύρους μελιχρόπτους δὲ οἷς τύφλωσιν· ἀλλ' ἀσύμφορα εἶναι. Vbi nisi & in Platone ita legeretur, & à Plutarcho in προσαύξημα mutatum esset, γεῶμα pro σύμφορα legerem. Neque vel ita tamen Platonis mihi locus sanus esse videtur. Μελαγχλώρους δὲ ἐ τύπομα οἷς πῶς ἄλλα σύμφορα, ἢ ἐρασῶ ὑπολειζόμενα τὸ ἐ θέρους φέρουσ· ἀχρόπτας, ἐὰν δὲ ὥρα ᾖ. Lege, μελαγχλόους, (sive μελίχρους, ut alii malunt) δὲ ἐ τύπομα οἷσθ' ἀλλ' ὦ γεῶμα εἶναι ἐρασῶ &c. ad plures illi sermo institutus est, sic ut τὸ οἷς vitiosum esse quivis facile deprehendat. Cetera mendæ manifestæ sunt. Posset autem τὸ σύμφορα facies verti: nisi quis προσαύξημα cum Plutarcho malit: cujus vocis vim Cicero pluribus explicat, lib. II. de Oratore cap. XIV: *ut cum in sole ambulem, etiamsi aliam ob causam ambulem, fieri natura tamen, ut colorer.* De Amicitia locus est eximius, sed prolixior, apud Horatium lib. I. sat. 3: ubi tandem livorem nostrum, & animi æruginem perstringit, dicens:

At nos virtutes ipsas invertimus; atque
Sincerum cupimus vas incrustare. probus *quis*
Nobiscum vivit! multum demissus homo. *illi*
Tardo *cognomen* pingui damus. *pro* bene sano.
Ac non incauto, *fictum*, astutumque *vocamus*, &c.

Plura ad Lucret. & Horatium Lambinus congessit, quæ describere nolo, ne alienæ fructum diligentiæ videar velle intercipere. *Idem.*

3 Τὸν τυραννικόν] Malim, *tyrannidis*, vel *tyranni ministrum*, quam *tyrannum*, venere. *Idem.*

ενίοτε μὴν καὶ ὁ ἀκροάμων αὐτὸς ὑποκάμνει τῇ ἀληθείᾳ τὰς διαφοράς. καὶ ἐπεὶς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οἱ κατηγορηθέντες αὐτοὶ ἀκριβάζουσιν, ἐξετάσουσιν. ἴσως μὲν γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν ὄντα ἴδιωτα, διείρωσί φασι τῇ γυναικὶ δεῖπνον τὸ δεῖπνον. καὶ ἀπιδὼν εἰς αὐτὸν, ἀπεστέναξε. καὶ [1] ἡ Στρατονίκη πρὸς αὐτὸν ἐ μάλα ἀηδῶς, καὶ ὅλως ἐρωτική. καί πως ἐ μισγικαὶ πρὸς αὐτὸν αἱ διαβολαί. ἴσως ἦ ποιητικὸς ἦ, καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῇ, μὰ Δί' ἐχλεύασέ σε [2] Φιλόξενον τὰ ἔπη, καὶ διέσυρε, [3] καὶ ἄμιλλα εἶναι αὐτὰ, καὶ κατηγορίαν. φησὶ ἦ τὸ ῥύσιον, καὶ φιλόθεον, ἄηδον, καὶ ἀνόσιον· ὁ φίλον διακάλλιστον, καὶ ὡς τὸ θεῖον παραθέμενον, καὶ τὴν πρόνοιαν ἀρνούμενον. [4] ὁ ἦ ἀκούσας, δίκην μύωπι ἀληθῆ αὐτὸς τυπεὶς, διακίνησεν ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἀπέφηναν τὸ φίλον, ἐ κεκμηκὸς τὸ ἀκέλεθον ἴλεγχον. ὅλως γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐπιῤῥοῦσι, καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσασιν εἰς ὀργὴν δυνάμενα παροξύνεσθαι τὸν ἀκροάμονα.

Interdum auditoris affectus ſua calumniis diſcrimina ſuppeditat: ad cujus mores hi maligni homines ſeſe accommodantes, ſcopum attingunt. Nam ſi zelotypum ipſum eſſe perſpexerint: annuit, inquiunt, ille uxori tuæ inter epulas, eamque intuitus ſuſpiravit: Stratonice viciſſim ſuave quiddam, & amatorium: alia item, quæ ad ſuſpicionem adulterii faciunt. Sin poëticæ ſtudioſus illa arte ſibi placeat: Per Iovem tua carmina Philoxenus irriſit, inſectatus eſt, hiulca & lege ſoluta dixit. Apud religioſum, & pium, impietatis, & flagitii accuſatur amicus, quaſi numen rejiciat, & providentiam neget. Tum auditor, ceu œſtro in aurem immiſſo, excandeſcit, ut eſt conſentaneum, & re nondum accurate cognita, amicum averſatur. Talia fere ſunt, quæ ab impuris iſtis confinguntur & dicuntur, cum ea norint audientis animum ad iram maxime poſſe pro-

1 Η' Στρατονίκη] Alluſit partim ad hiſtoriam Antiochi Seleuci R. filii, qui novercæ amore flagrans ope Medici voti compos fuit factus: partim ad calumniam, qua Combabus fuit impugnatus apud eundem Seleucum, ac ſi Stratonices manifeſtarius adulter eſſet. Vtramque noſter fuſe exponit in libello de Dea Syria: illam Plutarchus in vita Demetrii Poliorcetæ: quam breviter item noſter attigit in Icaro-Menippo: Σελεύκῳ δὲ Ἀντίοχον ἰσόρροπον Στρατονίκη διανύοντα λάθρα τῇ μητρυιᾷ. *Seleuci autem filium Antiochum videbam clam Stratonice novercæ innuentem.* Ex hac hiſtoria effictam habes narratiunculam apud Ariſtænetum lib. 1. epiſt. XIII. Repoſui autem, ejecta *uxoris* voce, nomen proprium, in quo ad hiſtoriam reſpicitur, quam expoſuimus. Mox legam *ἀηδῶς*. Interpres non nimis bene vertit. *Tollius.*

2 Φιλόξενον] Nobilis poëta Lyricus, qui cum Dionyſii tyranni carmina liberius damnaret, ab eo in Latumias detruſus eſt: unde Tarentum aufugiens Dionyſio revocanti epiſtolam miſit una litera O, id eſt κ, notatam. plura Suidas. Meminit & Plutarchus de fortuna Alexandri, orat. II. in initio. *Idem.*

3 Καὶ ἄμιλλα] *Hiulca*, interpres. Rectius, *inmodulata*, ut Horatius in Arte:

Non qui vis videt immodulata poëmata judex. Idem.

4 Ὁ ἦ ἀκούσας] Verte: *quo ille*, ſc. amicus, *audito, ſtatim velut æſtro percitis auribus, uti par eſt, inflammatur, & moram accurata inquiſitionis non ferens, averſatur amicum, repellitque. Plane enim iſtiuſmodi mendacia confingunt, quæ maxime norunt audientis animum ad iram poſſe provocari.* Idem.

1 Καὶ

[1] καὶ ἔνθα τρωθῆς ἐστιν ἥκιστα ἐπισχόμενος, ἐπ' ἐκεῖνο τοξεύσει, καὶ ἀκροβολιζόμενος εἰς αὐτόν. ὥστε τῇ ἀδικουμένῃ ὀργῇ πεπραγμένον [2] μηκέτι σχολὴν ἄγειν τῇ ἐξετάσει τὴν ἀληθείας. ἀλλὰ καὶ ῥᾳδίαν τινὰ ἀπολογίαν εἶναι, μὴ προσέχειν, τῷ ἀδοκήτῳ τὸν ἀπροόπτως, [3] ὡς ἀληθῶς προκαταλημμένον. [4] Ἀνυσιμώτατον γὰρ ὂν τὸ εἶδος τῆς διαβολῆς, τὸ ὑπερφυὲς τῆς ἐξ ἀνόητον ἐπιθυμίας. ὁπότε δὲ παρὰ Πτολεμαίῳ [5] τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι, ἐμέθυσέ τις, ὃς διέβαλε [6] τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τὸν πίνῃ, καὶ μόνον τῶν ἄλλων γυναικεῖα οὐκ ἐνεδύσατο ἐν τοῖς Διονυσίοις. καὶ εἶπε μὴ κληθεὶς [7] ἔωθεν ἐπί τε, πάντων ὁρώντων, καὶ λαβὼν

provocare. Et qua parte quisque præstat, cognoscentes, illa ipsum telis jaculisque petunt: ne auditor, subita conturbatus ira, aliquod vero cognoscendo collocet otium: deinde ei, qui se purgare velit, non attendat, inopinato crimine, tanquam vero præoccupatus. Etenim ea calumniæ species est efficacissima, quæ cum auditoris cupiditate conflictatur: quando etiam apud Ptolemæum cognomento Dionysum quispiam olim Demetrium Platonicum accusavit, quod in Bachanalibus aquam biberet, solusque omnium mulieribus non fuisset indutus. Ac nisi mane vocatus vinum bibisset omnium in conspectu, & sumta veste Ta-

1 Καὶ ἔνθα τρωτός ἐστιν] Sic Alexander Parmenionis auctoritatem molestè ferens, à Cratero in Philotam, invidiosa illius & suspiciosa commemoratione accenditur: Curtius l. VI. cap. 8. sic Nero à Capitone Cossutiano in Thraseam inflammatus, quod non adfuisset in Poppeæ Sabinæ consecratione, quam Nero præ ceteris dilexerat: Tacitus lib. XVI. cap. 22. Sic apud Phædrum libertus ille,

Adjecit id, quod sentiebat maxime
Dolisturum amanti.

Ceterum exemplorum ὄσα κάκις. Benedictus male legit τρῶτα, pro τρωτὸς, veritque *& quia parte præstat.* nos emendavimus & contextum, & interpretationem, vertentes, *& qua quisque parte maxime vulneri patet.* Tollius.

2 Μηκέτι σχολὴν ἄγειν] Verterim: *indaganda, seu perstrutanda, veritati non modo non vacet: verum etiam si quis objectum crimen diluere voluerit, non admittat defensionem, insolentia audita criminationis, tamquam veritate præoccupatus.* Idem.

3 Ὡς ἀληθῶς] Nisi ἀληθῆ hic neutro genere accipitur pro substantivo, legendum hic vel ἀληθείᾳ, quod malim; vel ἀληθῶς, ut ad ἀκροάσεως referatur. *Idem.*

4 Ἀνυσιμώτατον γὰρ ὄν] Atticissimus, pro, ἀνυσιμώτατον γάρ ἐστι. Sic Homerus Iliad. Θ. v. 306:

Μάχην δ' ὃς ἐτέρωσε κέρη βάλεν, ἢ τ' ἐπὶ κάπῃ
Καρπῷ βριθυόλῃ, τοτήσί τε εἰαρινῇσιν.

Pro βριθύλῃ. Pro ὁπότε malim, ὅς ποτε. Idem.

5 Τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι] Qui undecimus fuit Ptolemæorum. *Idem.*

6 Τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον] Cujus & Antoninus Imp. meminit lib. VIII. cap. 22. adeatur Ionsius in Histor. Philosophica. *Idem.*

7 Ἔωθεν ἐπί τε] Quo nihil viro gravi turpius, nisi cum res poscit, aut jubet valetudo: antiquis autem rarum, & inusitatum, ut etiam Apostolos illud diei tempus ab ebrietatis potuerit suspicione vindicare. Res igitur erat extremæ luxuriæ, quam & feminæ adamabant nequiores Apulcius lib. IX. *Quanto me felicior*

δαν [1] παραπυλίδιον, [2] κυμβαλίσαι τε, καὶ πρόσωπον χρίσαι, ἀπολώλη ἄν, ὡς οὐχ ἡδέως τῇ βίῳ ἐβιοτ-

Tarentina, cymbala pulsaſſet; & ſaltaſſet, plane periiſſet; quod

Daphne vicina, qua mero & prandio matutino ſaucia cum ſuis adulteris voluptatur. Idem eodem libro: *matutino mero, & continuo ſtupro corpus emancipavit.* Tollius.

1 Παραπυλίδιον] Pollux lib. VII. cap. 17: καὶ μὴν τὸν παραπυλίδιον διαφανές ἐστιν ἔνδυμα, ὀνομασθὲν ἀπὸ τῶν παραπύλων χρήσεως & τρυφῆς. *Eſt autem pellucida veſtis, Tarantinidion, ita à Tarentinorum uſu luxuque appellata.* Heſychius: Παραπυνὸν, ſive, ut alii legunt, παραπυλίδιον, ἱμάτιον γυναικεῖον λεπτὸν, κρόσπεδα ἔχον ἐν τῇ ἑνὸς μέρει. *Tarantinidium, veſtimentum muliebre tenue, fimbrias, ſeu villos habens ab una parte.* Vtebantur eo plerumque meretrices. Lucian. in dial. meretr. Οὐκ αἰσχύνῃ μένη τ' ἐπαίρων ἐκ ἑλλόδιον, ἐχ ὅμων, ἐ παραπυλίδιον ἔχουσα. Apud Pollucem cap. XIII. lib. VII. fragmentum eſt veteris poëtæ, Παρθένῳ δ' ἐοικὸς δοκεῖ, φορῶν κροσωτὸν, καὶ γυναικείαν στολήν. *Virgo eſſe videtur, gerens fimbriata veſtes, & muliebrem ſtolam.* Muliebri autem veſte Bacchus amiciebatur. Vide Senecam. Et Tragœdi, omneſque Dionyſiaci artifices, quorum nota *Syrmata.* Apud eundem Pollucem, Αὐδῶν χιτῶν τις βασσάρα, Διονυσιακὸς, ποδήρης. Et apud Heſych. βασσάραι χιτῶνες, ἐσθῆτες αἱ Θρᾴκιαι βάκχαι. Hinc & Bacchus βασσαρεὺς dictus. Commentator vetus Horatii l. I. od. XVIII: Baſſareus *dictus eſt liber pater à genere veſtis Baccharum:* unde & *Baccha* Baſſarides *dicta Perſ.* Baſſaris & *Lyncem.* Baſſaris *enim genus veſtis eſt, ad pedes uſque demiſſa, dicta à* Baſſara, *loco Lydiæ,* ubi fit. Vbi *Baſſara* pro *Baſſaris* legendum videtur. Verum Etymologici auctor & in etymologia, & in ipſa nominis denotatione variat. Quamquam etiam *Baſſaris* apud Perſii Scholiaſten inveni, ad Sat. I. v. 101: *Baſſarides,* inquit, *Bacchæ. Quibuſdam videtur à genere veſtis, qua Liber pater utitur, demiſſa ad talos, quam Thraces* Baſſarin. *Quidam à vulpibus, quarum pellibus Baccha ſuccingebantur. Vulpes Thraces* Baſſares *dicunt.* Idem.

2 Κυμβαλίσαι τε] Cymbala namque cum ſaltatione jungebantur in Deorum effeminato cultu: præſertim in feſtis Bacchi, Herculis, & Matris Deum Cybeles. Iuſtinus de Ptolemæo Philopatore, lib. XXX: *adduntur inſtrumenta luxuria, tympana & crepundia;* ſive, ut alii malunt, *crepitacula.* Vbi tamen τὸ *crepundia* ab interprete eſſe cenſuerim. Nam de eodem loquens Plutarchus tympani tantum meminit. Sed, uti dixi, & cymbala in ejuſmodi feſtis ſolemnia fuere. Apulejus de Gallis Cybeles, lib. VIII. Mileſ. *Qui per plateas & oppida cymbalis & crotalis perſonantes, Deamque Syriam circumferentes mendicare compellunt.* Lucretius lib. III.

Tympana tenta tonant palmis, & cymbala circum
Concava, rauciſonoque minantur cornua cantu.
Et Phrygio ſtimulat numero cava tibia mentis.

Erant autem ea vel ex ære, vel è buxo, quæ mutuo colliſu non ingratum ſonum edebant. Auſonius in Epiſt. ad Paulinum XXV;

Cymbala dant ſictu ſonitum: dant pulpita ſaltu
Icta pedum: tentis rebeant cava tympana tergis.

Propertius lib. III. el. XVI; ad Bacchum:

Levis odorato cervix manabit olivo,
Et feries nudos veſte fluente pedes.
Mollia Dircæa pulſabunt tympana Theba;
Capripedes calamo Panes hiante canent.
Vertice turrigero juxta Dea magna Cybella
Fundet ad Idæos cymbala rauca choros.

Anthol. lib. IV. de Herc. & Baccho;

Ἀμ-

λέως, ἀλλ' [1] ἀποσοφιστὴς ὤν, καὶ ἀντίπαλος τῷ Πτολεμαίῳ τρυφῆς. [2] Διὸ δὴ Ἀλεξάνδρῳ, μεγίστη τότε ὢν ἁπασῶν διαβολὴ λέγειν, εἰ ἕλοιτό τις μὴ σέβειν, μηδὲ προσκυνεῖν τὸ Ἡφαιστίωνα. ἐπὶ γὰρ ἀπάντων Ἡφαιστίων, ὑπὸ δὲ ἔρωτος Ἀλεξάνδρου ἐβιάσθη προθεῖναι τὸ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλουργίᾳ, [3] καὶ θεὸν χειροθετῆσαι τὸ τετελευτηκότα. Δίδως δὲ τοῖς τε ἀνίσποτε αἱ πόλεις, καὶ περβύῃ κατιδρύσθω, καὶ βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ἑορταὶ τῷ κοινῷ τούτου Θεῷ ἐπετελέντο. [4] καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος ἦν ἅπασιν, Ἡφαιστίων. εἰ δέ τις ἢ μεθιάσειε πρὸς τὰ γιγνόμενα, ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ δεδιὼς, ἐπαιτίου ἢ ζημίαι. καταλαμβάνοντες δὲ οἱ κόλακες τοῦ μειρακιώδη τοῦτον καὶ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν, προσέξικνον δῆθεν, καὶ ἀνεζωπύρουν, [5] ὀνείρατα διαquod regis moribus non delectaretur, ſed Ptolemæi deliciis infenſus eſſet, & adverſarius. Apud Alexandrum graviſſimi criminis reus fiebat, qui colere & adorare nollet Hephæſtionem. Nam poſteaquam is è vivis exceſſit, amore victus Alexander, ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit, ut mortuus inter Deos Hephæſtion haberetur. Continuo civitates ei templa condiderunt, delubra dedicarunt, aras, victimas, & feſta novo huic Deo conſecrarunt. Eratque nomen Hephæſtionis jusjurandum omnium religioſiſſimum. Siquis autem vel riſiſſet ad ea quæ fiebant, vel non omni ſtudio colere viſus eſſet, culpa capitalis erat. Aſſentatores autem perſpecta hac juvenili Alexandri cupiditate, ei ignem & fomitem addere cœperunt, ſomnia narrantes

Ἀμφὶ δ' ὤμοις σκυτίνην σωτῆρμονες· εἴχαλα δ' ὄπλα
Νεβρὸς, λευκὸν, κύμβαλα δὲ, πλαταγή.
Sudorumque pares meta, paria arma: leonis
Exuvia, hinnuleus, cymbala cum ſtrepitu.

Eleganter ad rem Tertullian. de Pallio: *Atquin alius & ſericatus & crepidam aratus inceſſit, & ut digne quidem Bacchantibus indumentis aliquid ſubtinniret, cymbalo inceſſit.* Tollius.

1 Ἀποσοφιστὴς] Exprobrator. Lactantius lib. v. cap. 6: *Et quoniam mores ac vitia regis imitari genus obſequii judicatur, abjecerunt omnes pietatem; ne exprobrare regi ſcelus viderentur, ſi aliter viverent.* Vid. Tacit. XVI. 22. Et Lactant. l. v. cap. 9. p. 482. Iſocr. p. 10. *Idem.*

2 Διὸ δὴ Ἀλεξάνδρῳ] Malim ita vertere: *Ita & apud Alexandrum hæc omnium maxime valebat calumnia, ſiquis neque colere ut Deum, neque adorare velle Hephæſtionem deferebatur.* Idem.

3 Καὶ θεὸν χειροτονῆσαι] Pluribus hæc Arrianus, Curtius, Plutarchus in vita Alex. M. *Idem.*

4 Καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος] De Caligula Suetonius refert, eum inter cetera amoris erga Druſillam documenta nunquam deinceps niſi *per numen Druſillæ* dejeraſſe. Idem in monte Iulii Cæſaris narrat, controverſias quaſdam à plebe *interpoſito per Cæſarem* jurejurando diſtractas: & Claudium Imp. *jusjurandum* ſibi *neque ſanctius* neque *crebrius* inſtituiſſe, quam *per Auguſtum*: quin & violata perjurio numina iſta gravius vindicata, quam ſi quis per ipſum Iovis numen, aut majorum gentium Deos pejeraret. Sic ut vere dixerit Tertullianus in Apologetico: *Citius denique apud vos per omnes Deos, quam per unum genium Cæſaris pejeratur.* Idem.

5 Ὀνείρατα] Id enim inter divinitatis ſigna. Vnde & ægrotantes, & futura

γάμενοι δ' Ἡφαιστίωνος, [1] ἐπιφανείας τινὰς, καὶ ἰάματα προσαπτόντες αὐτῷ, καὶ [2] μαντείας ἐπιφημίζοντες. καὶ τέλος, ἦγον [3] παρίδρυ, καὶ [4] ἀλεξικάκου θεοῦ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἥδετό τι ἀκούων, καὶ τὰ πλάσματα [5] ἐπίστευε, καὶ μέγα ἐφρόνει, ὡσανεὶ δὴ θεοῦ παῖς ὢν μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοὺς ποιεῖν δυνάμενος. πόσους τοίνυν οἰόμεθα τῶν Ἀλεξάνδρου φίλων δοκεῖν τὸν κοινὸν ἐκείνον ἀπολωλότα τὸν Ἡφαιστίωνος θειότητος, διαβληθήσεσθαι, εἰ δὲ τιμῶσι [6] τὸν κοινὸν ἁπάντων θεὸν, καὶ λοιδοροῦσι τοῦτο ἐξελαθήσεσθαι, καὶ τὸ βασιλέως δῶρον ἀπεστερῆσθαι; τότε δὲ

tes Hephæſtionis, apparitiones quaſdam, & medelas ei attribuentes, ejuſque oracula prædicantes: denique aſſeſſori, malorumque depulſori Deo ſacra fecerunt. Alexander autem hæc jucunde audiebat, tandem etiam ut veris fidem habebat, & gloriabatur, quod non modo Dei filius eſſet, ſed Deos etiam creare poſſet. Quot igitur Alexandri amicos putamus illam Hephæſtionis divinitatem tum male habuiſſe, quum accuſarentur, quod communem omnium Deum non colerent: ideoque expellerentur, & regis benevolentia exciderent? Tunc temporis Aga-

prænoſcere cupientes, in Deûm, Æſculapii præcipue, & Serapidis, nec non Apollinis, ſeſe templa conferebant, per ſomnium illorum voluntatem, reſponſave expiſcaturi. *Tollius.*

1 Ἐπιφανείας] Illuſtravit hanc vocem, locumque Luciani, Vir illuſtris Ez. Spanhemius in V. Diſſertatione de re Nummaria: quod opus à me juventuti nunquam non erit commendatiſſimum. *Idem.*

2 Μαντείας] Et oracula ad auctoritatem novo Deo conciliandam efficta. Æmulatus eſt in Antinoo Hadrianus, quem non ſecus ipſe, ac Hephæſtionem Alexander, dilexerat. Spartianus in ejus vita: *Et Graci quidem volente Hadriano eum conſecraverunt, oracula per eum dari aſſerentes, qua Hadrianus ipſe compoſuiſſe jactabatur.* Idem.

3 Παρίδρυ] Servius in VII. Æneid. *Revera Virbius eſt numen conjunctum Diana, ut matri Deum Attis, Minerva Erichthonius, Veneri Adonis.* Id eſt παρίδρυ. Πάρεδροι etiam σωίδροποι dicti, teſte Heſychio, quamquam viri docti τοὺς παρέδρους τοῖς συνθρόνοις inferiores exiſtimant, & ordine, & dignatione. quin & Gallus ſeſe apud noſtrum in dialogo ſui nominis πάρεδρον Ἐρμοῦ jactat. *Idem.*

4 Ἀλεξικάκου] Quod Herculi, quem æmulabatur Alexander, cognomen datum in Deorum numerum cooptato. Fuit item Apollinis cognomen, de quo videndus Pauſanias in Atticis, pag. VI. *Idem.*

5 Ἐπίστευε] Iuvenalis Sat. IV:

Quid apertius? Et tamen illi
Surgebant criſta. Nihil eſt, quod credere de ſe
Non poſſit, cum laudatur dis aqua poteſtas. Idem.

6 Τὸν κοινὸν ἁπάντων θεόν] Erant enim & peculiares vel populis, vel familiis, ſeu gentibus Dii; Auſon. in Cæſaribus:

Æneadum genetris qui ſextus & ultimus heres,
Polluit, & clauſit Iulia ſacra Nero.

Inprimis heroes in Deûm numerum relati; ut populo Romano Quirinus. Ceterum, qui plura Deorum nomina deſiderat, uni tantum culta vel cognita populo, legat cap. XXIV. Apologetici Tertulliani, & lib. IV. Auguſtini de Civitate Dei, cap. 8. & paſſim. Sermon. VIII. Theodoreti ad infideles Græcos, &c. *Idem.*

1 Te-

Ἀγαθοκλῆς ὁ σάμιος, [1] τεξιαρχῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ, καὶ παράμεινος παρ' αὐτῷ, μικρὸν δεῖν [2] συνεκπεσὼν χθὲ λέοντι, διαβληθεὶς ὅτι διακρύσειε παρελθὼν τὴν Φαισίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκείνου μὲν λέγεται βοηθῆσαι Περδίκκας, [3] ἐπομοσάμενος καὶ πάντων τῶν θεῶν, καὶ καὶ Φαισίωνος, [4] ὅτι δὴ κινηγετῶν οἱ φανείη σπαργὴν τοῦ θεοῦ ἐπισχεῖν ἀγχόνην, φείσασθαι Ἀγαθοκλέους. ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπαινοίην, εἰ δὴ οὐκ ἐπὶ νεκρῷ δακρύσειν, ἀλλὰ τῷ πάλαι συνηθείας μεμνησθείσης. ἢ γὰρ κηλασείας, ἢ διαβολῆς, τότε μάλιστα χάριν ἔσχε τοῦ Ἀλεξάνδρου πάθος ἀναθυμίαν. [5] καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ σὺν ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἀπόκρημνα, καὶ ἀσφαλῆ τείχους

Agathocles Samius, qui apud Alexandrum centurio in honore erat, parum abfuit quin cum leone committeretur, accusatus, quod sepulchrum Hephæstionis præteriens illachrymasset. Verum illi opem tulisse fertur Perdiccas, Deos omnes, ipsumque Hephæstiona juratus, Deum in venatione sibi clare visum mandasse, ut Alexandro diceret, Agathocli esse parcendum, qui non ut mortuum lachrymasset, & quod vanam Hephæstionis divinitatem crederet, sed quod pristinæ familiaritatis meminisset. Sic igitur affecto Alexandro, locus assentationi, & calumniæ aptissimus fuit. Nam quemadmodum hostes urbem oppugnaturi, non altam, non præcipitem, non munitam

1 Ταξιαρχῶν] Verte; *Ordinum ductor, quique magno apud Alexandrum in honore erat.* Tollius.

2 Συνεκπεσὼν χθὲ λέοντι] Alludit ad historiam Lysimachi, quem Alexander Leoni objecerat. *Idem.*

3 Ἐπομοσάμενος] Eodem ferme dolo, quo Iulius Proculus usus, interfecto, seu discerpto à Patribus Romulo, quo desiderium plebis leniret. Adi Livium lib. 1. & Florum, cap. 1. *Idem.*

4 Ὅτι δή] Legebam initio, ὅτι ἴδοι. verum τὸ ὅτι eleganter sæpe τοιχλασ. Idem.

5 Καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ] Eadem in Halieuticis similitudine usus est Oppianus lib. v:

Ὡς δ' ὅτε δυσμενέων βεκατὸς λόχος ἀντιόωσιν
Λάθρι ἰμπλάζοντι μαστίγι δηϊότητα,
Εὖδοντας δ' ἐνὶ κλισμοῖσι φυλακτῆρας ἐπὶ πυλεῶνι
Ἄρεϊ δὶ μθμίοντες, ἐπιπλήξαντες δ' ὀδύμαξιν.
Ἔνθεν ὑπεστὶ δαείλιτι πόλιν, καὶ τύρσιν ὑπ' αὐτῆς
Θάρσαλέοι σπεύδουσι, πυρὶς βέλος, ἄρτιος ἄτλη,
Δηλον ἐϋδμήτων μεγάρων αἰζηρὰ φέροντες
Ὡς τότε &c.

Ac veluti insidiæ mediæ sub nocte propinquant
Hostibus occulto, & curis somnisque solutas
Excubias arcis nactæ sub Marte quieto,
Cadunt; & sternunt custodum corpora passim:
Hinc propere evadunt summa ad vestigia muri,
Audaceſque locant flammas in arce micantes,
Vrbis casura signum, torremque ferentes,
Qui sit robustus jam prensa mœnibus arcis:
Sic tunc &c.

Vt & Apulejus ex parte lib. v. Metam. *Tunc nactæ jam portis patentibus nudatum foro-*

ωθούσασιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὃ μὲν ἡ ἀφύλακτόν τι μέρος, ἢ σαθρὸν αὐθωπτι, ἢ ταπεινὸν, ἐπὶ τοῦτο πάσῃ δυνάμει χωροῦσιν, ὡς ῥᾷστα παρεισδῦναι, καὶ ἐλεῖν δυνάμενοι, ὅτι δὲ οἱ Διαβάλλοντες, [1] ὃ, τι ἂν ἀσθενὲς ἴδωσι τῆς ψυχῆς, καὶ ὑποσαθρον, καὶ εὐπίθανον, τοῦτῳ ωθοῦσιν, [2] καὶ ωθοῦσι τὰς μηχανὰς, καὶ τέλος, ἐκπολιορκοῦσι, μηδενὸς ἀντιτασσομένου, μηδὲ τὸν ἔφοδον αἰσθομένου. εἶτ' ἐπεισδὺς ἐντὸς ἄπαξ τειχῶν γένηται, πυρπολοῦσι πάντα, καὶ κάουσι, καὶ σφάττουσι, καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἀλισκομένης ψυχῆς, καὶ ἐξωνδραποδισμένης, ἔργα εἶναι. μηχανημάτων δ' αὐτοῖς καὶ δόλου ἥ τε ἀπάτη, καὶ τὸ ψεῦδος, ἡ ἐπιορκία, ἡ ωθοσλιπάρησις, ἡ ἀναισχυντία, καὶ ἄλλα μύρια ἂν διεξέλθοιμεν. ἡ δὲ μιγὶς πασῶν, ἡ κολακεία ἐστὶ, [4] συγγενὴς, μᾶλλον δὲ ἀδελφή τις οὖσα τῆς Διαβολῆς. Οὐδὲν γὰρ οὕτω χθιζὰς ἐστὶ, καὶ ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς ψυχῆς ωθοῦν, ὃς οὐκ ἂν ὑποδύη ωθὸς τὰς τῆς κολακείας Διαβολάς. καὶ ταῦτα, ὑπορυττόσης, καὶ τὰς ἀμελίας ὑφαιρούσης τῆς Διαβολῆς. καὶ τὰ μὲν ἐντὸς, ταῦτα. ἔνδοθεν δὲ, πολλαὶ ωθοῦσαι συναγωνίζονται, τὰς χαῦρας ὀρέγουσαι, καὶ τὰς πύλας ἀναπετάσασι, καὶ πάντα τρόπον τῇ ἁλώσει δ' ἀκόλουθον συμπροθυμοῦνται.

nitam mœnium partem invadunt: sed quam non custoditam, debilem, humilemve norunt, in eam totis viribus impetum faciunt, ut qua facillime ingredi, & rerum potiri queant. Ita calumniatores, quod in auditoris animo languidum, fragile, & accessu facile viderint, illud adoriuntur, eoque suas machinas adducunt: denique nemine obsistente: hostilemque impetum sentiente, expugnant: deinde intra muros, cuncta igni ferroque devastant, jugulant, expellunt: qualia verisimile est fieri animo capto, & mancipato. Artes sunt ipsis adversus absentem, fallacia, mendacium, perjurium, obsecratio, impudentia, aliæque sexcentæ astutiæ: quarum omnium maxima est assentatio, Calumniæ cognata, imo soror. Nemo enim tam generoso est animo, & adamantino muro septus, qui adulationis calumniis non succumbat: idque cum calumnia suffodiat, & fundamenta subtrahat. Atque hæc quidem sunt, quæ foris adveniunt. Intus autem multæ proditiones adjuvant, manus porrigunt, portas aperiunt, omnibusque modis expugnationi auditoris una incumbunt. Ac

vis animum facinorosa mulieres, omissis tecta machina latibulis, destrictis gladiis fraudium simplicis puellæ paventes cogitationes invadant. Tollius.

1 Ὃ, τι ἂν ἀσθενὲς] Themistius Orat. III: Καὶ ὅπου ἂν αὐθωπτον αὐτὸν ὑπεραγῶσαν, ἡρέμα εἰσπτισασθῶν καὶ σμικρὸν ὑπερύπτη ἡ ἀλήγχη ἡ δρεπανοῦν τι ἡ ἀσθενῆ. *Quæ ubi ad votum succedere sibi conatus suos senserit, perblande irrepens paulatim eum subruit, & scrutatur, qua parte minime munitus, ac minime valens est.* Idem.

2 Καὶ ωθοῦσι τὰς μηχανὰς] *Eique suas machinas admovent.* Idem.

3 Προσλιπάρησις] Non est *obsecratio*, uti redddit interpres: sed est *assiduitas* in calumniando; aut si ita mavis, in assentando simul & calumniando, qua quasi obtunditur ille, quem in amicum veterem volunt concitare. *Idem.*

4 Συγγενὴς] Πρόδρομον ὑπουργίαις vocat Themistius, *emissariam simulationis.* Idem.

1 Τὸ

μαι. πρῶτον μέν, [1] τὸ φιλόκαινον, ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ [2] τὸ ἀψίκορον. ἔπειτα δέ, τὸ πρὸς τὰ παρόδοξα τῶν ἀκουσμάτων ἐπιβαρὲς. ἐγὼ γὰρ οἶδ' ὅπως ἡδόμεθα πάντες λαθραδὰ, καὶ πρὸς τὰς λοιδορίας, καὶ [3] μισεῖς [4] ὑποψίας ἀκούοντες. οἶδα γὰρ πολλοὺς ἥδιον χαρμολιζομένους τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν λοιδόρων, ὥσπερ τὰς πτερυγίους κινουμένους. ἐπειδὴν τοίνυν ὑπὸ τούτων ἀπάντων συμμιγεῖς μῖμοι πρόσωπα, καὶ κρότου αὐρίου οἷμαι, καὶ ἡδὺ δυσὶν ἢ μίαν ψῆφον τὸ, μηδενὸς ἀνυπερβλήτου μὴ ἀμέμπτους τὰς πρὸς σχολὰς ἀλλὰ δι' ἃ μὲν ἀκούοντος, ἐκεῖνος ἑαυτῷ ἐνδιδόντος. δι' ὃ

Ac primum quidem hæ sunt, rerum novarum studium, ac præsentium fastidium, quod hominis ingenio à natura est insitum: deinde vero, quod ad rerum incredibilium auditionem sequitur. Nescio enim quo pacto gaudemus omnes clanculum, quum plenas suspicione delationes audimus. Quibusdam enim comperi aures calumniis ita suaviter titillari, ac si pennis confricarentur. Proinde quum talibus adjuti sociis irruerint, vi utique capiunt, nec ægre paratur victoria, ubi nemo repugnat, nec vim propulsat: sed, qui audit, ultro seipsum dedit: qui ve-

1 Τὸ φιλόκαινον] Plinius lib. XII. Nat. Hist. cap. 1. *Est natura hominum novitatis avida.* Plinius Iunior lib. VIII. epist. XVIII: *aures hominum novitate latantur.* Hinc Homerus:

Τλιὸν γὰρ δοιδὴν μᾶλλον θηλεῖσ' ἀνθρωποι,
Ἢ ἐφ' ἑκυόντεσσι γεγαότα μυρίλλεται. Tollius.

2 Τὸ ἀψίκορον] Propertius lib. II. eleg. 33:

Elevat assiduus copia longa viros.

Monetque Isocrates ad evitandam illam satietatem, τὰς ὁμιλίας μὴ πυκνὰς ποιεῖν τοῖς αὐτοῖς. *ne sapius eosdem alloquamur*, in orat. ad Demonicum. Eximium hac de re præceptum est apud Ciceronem de amicitia cap. 19: *Non enim*, inquit, *amicitiarum esse debent, sicut altarum rerum, satietates. Veterrima quaque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima: verumque illud est, quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse, ut amicitiæ munus expletum sit. novitates autem, si spem afferunt, ut tamquam in herbis non fallacibus factus appareat, non sunt illæ quidem repudiandæ: vetustas tamen suo loco conservanda est.* Idem.

3 Μισεῖς ὑποψίας] Gnome Gr.

Τὸ πόνοια δεινόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.
Suspicio grave est hominibus malum.

Vide quæ ad cap. III. P. Syrus:

Ad tristem partem strenua est suspicio. Idem.

4 Ὑποψίας] Recte igitur Seneca in iræ devitatione monet *tollendam ex animo suspicionem & conjecturam, fallacissima irritamenta*; lib. II. de Ira, cap. XXIV. Idem lib. III. cap. XXX: *Taurum color rubicundus excitat: ad umbram aspis exsurgit: ursos leonesque mappa proritat. Omnia, quæ natura fera ac rabida sunt, consternantur ad vana. Idem inquietis & stolidis ingenis evenit; rerum suspicione feriuntur.* Ausonius in epist. ad Paulinum:

Nec quæ compositis male suada & credula causis
Concinnat verisimilis suspicio culpæ.

Ita enim illic legendum: non, *male suada credula causis*, uti partim Cel. Grævius vidit, partim nos emendandum judicamus. *Composita causa* sunt fictæ calumniæ. Sic Phædr. f. I:

Qui fictis causis innocentes opprimunt.

καλοῦμεν ἄγνοιαν. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἁλισκομένης, καθεύδοντες οἱ διαφθειρόμενοι φονεύονται, καὶ τὸ πάντων οἴκτιστον, ὁ μὴ οἶδεν εἰδὼς τὰ γεγενημένα, προσέρχεται τῷ φίλῳ φαιδρός, ἄττα μηδὲν φαῦλον ἑαυτῷ συνεπιστάμενος, καὶ τὰ σιωπηθέντα λέγει, καὶ ποιεῖ, παντὶ πρόσω ὁ ἄθλιος συνεθρύμμενος. ὁ δέ, ὡς μὲν ἔχει τι γενναῖον, καὶ ἐλεύθερον, καὶ παῤῥησιαστικὸν, ἀνὴρ ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν, καὶ τὸ θυμὸν ἐξέχεε. καὶ πλέον, τὴν ἀπλοΐαν προαισθόμενος, ἔγνω μάτην καὶ φίλος παρωξυμμένος. ὡς δὲ ἀγχίνεστερος, καὶ πανουργότερος, προσίσταται μὲν, καὶ προσμειδᾷ τοῖς χείλεσιν ἄκροις, μισεῖ δέ, καὶ λάθρᾳ τὰς ὀδόντας διαπρίει. καὶ ὡς ὁ ποιητής φησι, βυσσοδομεύει τὴν

vero accusatur, insidiarum est ignarus. Nam haud aliter qui deferuntur, atque qui captis urbibus pereunt, dormientes trucidantur. Et quod est omnium maxime miserabile, hic rerum actarum nescius, amicum hilari vultu adit, ut nullius mali sibi conscius, & consueta dicit, facitque, insidiis omnifariam miser obsessus. Tum ille, si homo ingenuus est, & liber, ac confidens, iram illico rumpit, animumque effundit: denique prævisa defensione, agnoscit se adversus amicum absre fuisse exacerbatum. Sin autem ignaviore est, & abjectiore animo, admittit quidem, summisque labiis arridet: verum odit, & clám dentibus frendet: ac, ut inquit Poëta, iram in animo molitur. Quo

Hic autem lubens legam; ἀεὶ πάντες θεοὶ τὰς λαβδηδὰ λεγομένας, καὶ μ. ὀστ. διαβολάς. Tollius.

1 Τὴν ἔνεδρον ἀγνοοῦντι] Egregie Cicero Verrina II. cap. 14: *Eum qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis: hoc vero occultum, intestinum, ac domesticum malum non modo non exstitit, verum etiam opprimit, antequam perspicere atque explorare potueris.* Facete Hispani,

Del agua mansa me guarde Dios, que
de la brava me guardaré.

Id est,

A flumine leni ac placido me Deus tutum præstet:
A torrente facile me ipse tutabor. Idem.

2 Ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν] Seneca de Ira l. II. cap. 29: *Quid est inquius, quam secreto credere, palam irasci?* Idem.

3 Τοῖς χείλεσιν ἄκροις] Hoc est, non ex animo. Sic *summis labiis hospitem invitare*, dixit Hieronymus. noster autem, ἀπ' ἄκρου χείλους φιλοσοφεῖν, in Apologia. & in Dialog. Meretr. ἀπ' ἄκρου τοῦ χείλους τοῦ ὄφεως ἐχειρ. plura Erasm. in Adagiis. Idem.

4 Ὡς ὁ ποιητὴς φησι] Homerus O'δυσ. ρ.

Ἐσθλὰ ἀγορεύοντες, κακὰ δ' φρεσὶ βυσσοδομεύων.
Bona prædicantes, mala autem in pectoribus occultabant loquentes.

& O'δυσ. θ. in adult. Martis & Ven. de Vulcano: κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων. Est & apud Hesiodum, δόλον φρεσὶ βυσσοδομεύων. *Dolum mente occultans.* Hesychius: βυσσοδομεύει, ἐνθυμεῖται, μηχανᾶται, ὑποκρυπτομένως βουλεύεται, ἢ ἐκ βάθους. Noster in Philopatride; μύχιον δὲ βυσσοδομεῖς, ἄνω ἢ κάτω περιπολῶν, πεζὰ καὶ ἀερόφοιτα ἐοικώς. Idem.

5 Βυσσοδομεύει τὴν ὀργήν] Namque, ut in Medea Seneca,

Ira quæ tegitur, nocet
Professa perdunt odia vindictæ locum. Idem.

1 Α'δι-

ἐχθής. ἢ δὴ ἐγὼ οὐδὲν οἶμαι [1] ἀδικώτερον, οὐδὲ δουλοπρεπέστερον, [2] σὺν δακόντος τὸ χεῖλος, ὑποτρέφειν τὸν χόλον, καὶ τὸ μῖσος ἐν αὑτῷ κυοφορεῖσθαι αὔξειν, [3] ἕτερα μὲν κεύθοντα φρεσὶν, ἄλλα δὲ λέγοντα. [4] καὶ ὑποκινούμενον [5] ἱλαρᾷ δὲ κωμικῇ προσώπῳ, μᾶλλα ἀφελοῦντα πικρίαν, καὶ γέμοντα τραγῳδίαν. [6] Μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν, [7] ἐπειδὰν πάλαι φίλος ὁ συδιαβάλλων δοκῶν εἶναι τῷ συδιαβαλλομένῳ, ποιῆται

Quo utique homine nihil putem injustius, nihil servilius, qui admorso labro bilem intus alit, odiumque intra se conceptum auget, dum aliud in mente occulit, aliud in ore habet, & plenam affectibus tragœdiam in se commovet. Tuncque potissimum hoc faciunt, quum simile facit delator, qui delati olim amicus videtur

1 Ἀδικώτερον] Cæcilius apud A. Gellium lib. xv. cap. 9:

Nam is sunt inimici pessimi, fronte hilaro,
Corde tristi: quos neque ut apprehendas, neque ut mittas, scias. Tollius.

2 Ἐνδακόντα τὸ χεῖλος] More indignantium. Vide Erasm. in Adag. *Mordere Labium.* Idem.

3 Ἕτερα μὲν κεύθοντα] Achillis verba sunt apud Homerum Iliad. I:

Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅστις ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζῃ.
Ille mihi invisus, non secus ac inferni portæ,
Qui aliud in animo versat, aliud autem loquitur.

Hinc Phocylides:

Μηδ' ἕτερον κεύθειν κραδίῃ νόον, ἀλλ' ἀγορεύειν.
Neque aliam occultes in corde sententiam, alia proloquens.

Et tamen, ut P. Syrus ait:

Homo semper in os fert aliud, aliud cogitat. Idem.

4 Καὶ ὑποκινούμενον] Non cepit hæc interpres. Repone igitur; *& hilari mimicoque vultu tristia & tragica consilia versat.* Lege autem cum Cel. Grævio; ὑποκεκιμένον. mox lego: κακῶν γέμοντα. Valer. Flaccus:

Fingit placidis fera pectora dictis. Idem.

5 Ἱλαρᾷ δὲ κωμικῇ] Claudianus in I. Cons. Stiliconis lib. II. v. 34:

Invisos odisse palam; non virus in alto
Condere; non lætam speciem pretendere fraudi:
Sed certum mentique parem componere vultum. Idem.

6 Μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν] Vertè: *Hoc autem tum illis maxime evenit, cum hic, qui calumniam struit, illi, qui calumnia appetitur, antehac amicus esse visus eodem modo facit.* Idem.

7 Ἐπειδὰν πάλαι φίλος] Palladas lib. I. Anthol. cap. 42:

Οὐχ ἕτω βλάπτει μισεῖν ὁ λέγων ἀναφανδόν,
Ὡς ὅστις ὁ πρόσθεν ψευδόμενος φιλίαν.
Τὸν μὲν γὰρ μισοῦντα φρονεῖν ὑπερπόμεθα.
Τὸν δὲ λέγοντα φιλεῖν ἐ προσφυλακούμεθα.
Ἐχθρὸν ἐγὼ κεῖνον κρίνω βαρὺν, ὃς ποτε λάθρᾳ
Τιμῶν ὅπο φιλίης ἐστὶν ἔχων ἀδικεῖ.
Non ita nocet, qui odium suum pra se fert,
Atque ille, qui sinceram simulat amicitiam.
Nam inimicum præscientes evitamus.
At ab eo, qui se amicum profitetur, nobis non cavemus.
Illum ego gravem judico inimicum, qui clanculum
Per amicitiæ fidem injuriam facit. Idem.

πρεσβείαν αὐτοῦ, ἅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσοντι. ἆρ' οὖν τῷ Ἀριστείδῃ ἔστι τις δικαιότερος; [1] ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνον συνέσηε ἐπὶ τὴν Θεμιστοκλέα, καὶ συμπαρώξυνε τὸν δῆμον, [2] ὡς φασιν ἐκεῖνον, πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑποκινούμενον. δίκαιον μὲν γὰρ [3] ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης. ἄνθρωπον γὰρ αὐτὸς ἦν, καὶ χαλεπὸν εἶχε, καὶ ἠχάπα τινάς, καὶ ἐμίσει. καὶ ἔστιν ἀληθὴς ἡ ὁ τοῦ Παλαμήδους λόγος, [4] ὁ συνεπιπλεῖν τὴν Ἀχαιῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἄρασθαι, τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ συνέδραμε τὸν φθόνον φαίνεται συμπαθικῶς καὶ ἀνδρὸς ὁμοίμασι, καὶ φίλῳ, καὶ [5] ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον συμπλακησόμενος. ὥστε ἔμφυτόν τι ἅπασιν ἀνθρώποις ἡ τοιαύτη ἁμαρτία. τί γὰρ ἄν τις ἢ Σωκράτην λέγοι, τὸν [6] ἀδίκως πρὸς τοὺς Ἀθηναίους διαβεβλημένον [7] ὡς ἀσεβῆ, καὶ ἐπιβουλὸν; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τοὺς

auris, ut qui tale nihil perpetrarit. Est ne aliquis justior Aristide? attamen ille in Themistoclem conspiravit, animosque populi concitavit, gloriæ popularis, ut ajunt, æmulatione titillatus. Alias vir bonus Aristides: sed homo cum esset, irasci poterat, & alios amabat, alios oderat. Si verum quoque est, quod de Palamede ferunt, quidam Græcorum sapientissimus, aliisque in rebus optimus, invidia flagrans insidias parasse fertur cognato, amico, & ad idem periculum profecto: adeo naturæ hominum familiare est hoc errore labi. Porro, quorsum attinet & Socratem recensere, impietatis & insidiarum apud Athenienses insimulatum? Quid Themistoclem, aut Miltiadem, tot partis victoriis, suspi-

1 Ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνον] Vnde hoc Lucianus acceperit, nescio. Plutarchus certe, in Aristidis vita, negat ab eo Themistoclem vel dicto, vel facto læsum. *Tollius.*

2 Ὡς φασιν ἐκεῖνον πολιτικῆς φιλοτιμίας] Ὡς φασιν ἐκεῖνον εἶχε πολιτικῆς φιλοτιμίας. Marcil. Vertendum fuerat: *ejusdem, cujus ille, ut ferunt, popularis gloriæ cupidus: vel eadem, qua ille, ut ajunt, ambitione populari flagrans.* Tollius.

3 Ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους] *Ad alios comparatus.* Idem.

4 Ὁ συνεπιπλεῖν] Qui tamen ἴσως φίλτατα πολλὰ λέγων ἐπίμοιρον ὁμοῖα. *Noverat mendacia multa dicere veris similia*, ut ait Poëta. Fecit autem has insidias Palamedi, adjuvante Diomede. Dictys Cretensis lib. II: *Per idem tempus Diomedes & Ulysses consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod imbecillum adversum dolores animi, & invidia plenum, anteiri se a meliore haud facile patitur.* Apulejus lib. X Melet. *Vel cum falsis insimulationibus eruditione doctrinaque præpollens Palamedes proditionis damnatur.* Idem.

5 Ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον] *In eandem expeditionem profecto.* vel: *ejusdem expeditionis ac periculorum socio.* Idem.

6 Ἀδίκως] Neglexit vertere interpres: *immerito, injuria.* Idem.

7 Ὡς ἀσεβῆ] Quod per hircum, canem, gallum, quercum juraret. Sed nota satis hæc sunt, nec indigent explanatore. At, ficubi pœnitentiæ locum habuit, ficubi fera licet in iræ locum successit, in hujus sanctissimi viri damnatione se totam ostendit. Non enim hæc tantum rescissa est, sed & illius damnati sunt ab Athenienſibus accusatores, ipsiusque imago aurea in templo collocata. Vide quæ Plutarchus in libello de odio & invidia, nec non Tertullianus in Apologetico. *Idem.*

1 Ἀ πο-

μὴ παλιγκοτῶσι νίκης ἐπὶ πρόδοσίᾳ τῇ Ἑλλάδος ὑποπτίας ἡγουμένης; μυρία γὰρ τὰ παραδείγματα. καὶ χαλεπὸν, τὰ πλεῖστα ἤδη γνώριμα. τί οὖν χρὴ ποιεῖν τὸν νῦν ἔχοντα, ἢ δρᾶτε; ἢ ἀληθείας ἀμφισβητοῦσι; ὥσπερ οἶμαι ἐκ Σειρήνων μύθου φυλάξαι, παραπλέοντα τὰς ἀληθείας ταύτας τῶν ἀκυμοφόρων ἡδονάς, καὶ [1] ἀποφράττειν τὰ ὦτα, καὶ μὴ ἀνέῳδον αὐτὰ ἀκαπήτοις ἀνοίγειν τοῖς πάθεσι προειλημμένοις, ἀλλ' ἐπισκήπτοντα ἀκριβῆ θυρωρὸν τὸν λογισμὸν ἅπασι τοῖς λεγομένοις, [2] τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι, καὶ παραβάλλεσθαι. τὰ φαῦλα δὲ ἀποκλείειν, καὶ ἀπωθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη γελοῖον, τὰ μὲν οἰκίας θυρωρὸς κωδυσίας, τὰ ὦτα δὲ, καὶ τὸν λόγον, ἀνεῳγμένα ἐᾶν. ἐπεὶδὰν τοίνυν τοιαῦτα

suspicione proditionis notatos? Sunt enim exempla innumera, & vulgo jam pleraque non ignota. Quid igitur faciet vir prudens, quum de virtute, aut veritate ambigitur? Sane quod Homerus in Sirenum fabula docet: quum jubet, ut pernicioſas haſce ſermonum voluptates prætereat, obturet aures, nec eas paſſim aperiat affectu præoccupatis: ſed ſedulo janitore adhibito, ratione nimirum, quæ delationes expendat, dignas quidem recipiat & admittat: malas vero excludat, & depellat. Ridiculum enim fuerit ædium janitores conſtituere, aures vero mentemque aperta ſinere. Quum igitur quiſpiam talia quæpiam tibi

1 Ἀποφράττειν τὰ ὦτα] Themiſtius Orat. III: Ἀποτειχίσαι ἂν αὐτὼ, καὶ ὀπαρυσίον τι ἀπίστου, ἰσχυρὸν ἐν ταῖς ἀκοαῖς οἰκοδομησαμένης τὸ φυλακτήριον ὅσῃ σώφρονι αὐτῆς ἀφροσύνας τὰς ἐπιζυμίας. καὶ μάλιστα μὲν ὀπαλιέειν σφρηδῶσαν, καὶ ἀπωθεῖσθαι· εἰ δ' ἄρα λάθῃ παρεισδῦσα, μήτοι καταχεύσειν εἰς διξάμβυρον, μηδ' ἐστὸς ἴχνι ἐγαζόμβυον, (Lego, ὑπηλυγαζόμβυον) ἀλλ' εἰς φανερὸν προάγειν, καὶ διελέγχειν· ὥφ' ἡδονῆσαν ἀιδίως, καὶ λυμζομένην, καὶ βαπαρίζουσαν, καὶ ἰὰ ἴχνσαν, ὅ, τι χρήσῃ. καὶ εἰ τῦτο ὑπομένειεν ἄπαξ, ἢ μήποτε σοχλήσῃ λοιπὸν, ἀλλ' ἀεὶ ἂν ὀπωπιοῖτο, ἀεὶ ἂν φροιμάλοι πλησίον εἶναι δ' αὐτῇ τῇ δοκούσῃ ἄδηκόν τι προσιόσῃ, καὶ τὸ θυρίον ἀμέτως ἀνέπαπαν, ὅτοι ἧκιστα ὀπολάβοι τῆ φιλανθρωπίας· ἐξίστανται γὰρ ὧν αὐτῆς, καὶ ἀδὲν διαφέρει τῆ μελλούσῃ, &c. *Obſtruendum igitur illi eſt, atque incredulitate prohibendus aditus, valida in auribus noſtris arce conſtructa, ut procul illius impetus arceantur. Atque ut maxime in ipſo acceſſu rejicienda ac propulſanda ſit, tamen ſi forte clam in interiora penetraverit, cave illam exceptam oculos, aut intra ades tuas admittere procures, ſed in apertum illico proſer, ac redargue. Videbis enim illam ſubita vertigine correptam, ac tergiverſantem, & verbis haſitantem, ac prorſus attonitam. Quod ſi ſemel perpeſſa fuerit, in poſterum moleſta eſſe deſinet, ſed ne tentabit quidem, nec propius accedet. Quicunque vero accedente illa ſtolidi atque inepti homines gaudent, benigneque ſuas illi fores aperiunt, fruſtum humanitatis ſua minime ferunt. de poteſtate enim ab ea dejiciuntur, ut nihil ab ea metuiſſe diſſideant, &c.* P. Syrus in mimis:

Difficilem oportet aurem habere ad crimina.

Nilus Epiſc. in Admonitionibus: Ἀσφαλίζου τὴν ἀκοὴν, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς· δι' αὐτῶν γὰρ πάντα τὰ βέλη κακίας εἰσέρχεται. *Muni auditum & oculos: per ipſa enim omnia tela malitia ingrediuntur.* Tollius.

2 Τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι] Photius epiſt. 1. ſectione λή: ἴχε τὰ ὦτα τοῖς μὲν ἀδικηθεῖσιν ἀνεῳγμένα, θεὸς δὲ τοῖς τὸ ἀδίκημα ἐπαγομένοις ἡ παντοκράτωρ ὀπολακεύουσα. *Aures prabe patulas injuria affectis; clauſas contra ad efficientium injuria lenocinia, & probabiles inductiones.* Idem.

1 Αὖ-

τα πρωσίη τις λέγων, [1] αὐτὸ ἰφ' αὑτῷ [2] χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν, μήτε ἡλικίαν δ' λόγον ὁρᾶν, μήτε τ ἄλλον βίον, μήτε τ σὺ τοῖς λόγοις ἀγχίνοιαν. ὅσῳ γάρ τις ἀπειρότερος, τοσούτῳ ἐπιμελεστέρας δεῖται τ ἐξετάσεως. ὁ δὲ τοίνυν διαβολὴν ἀλλοτρίαν κρίνων, μᾶλλον ἢ μίσει δ' κατηγορεῖν, ἀλλ' ἑαυτῷ τὴν ἐξέτασιν φυλακτέον τ ἀληθείας, ἀποδιδόντα ἑκατέρῳ τ φθόνον, καὶ τὸ φανερὰ ποιησάμενον τ ἕλεγχον τ ἑκατέρου διανοίας, καὶ μισεῖν οὕτω, καὶ ἀγαπᾶν τ δεδικαιωμένον. πρὶν ἢ τοῦτο ποιῆσαι, καὶ τ πρώτης διαβολῆς κεκινημένον, Ἡρακλεῖς ὡς μειρακιῶδές, καὶ ταπεινὸν, καὶ πάντων ὑχ ἥκιστα ἄδικον

tibi dixerit: rem ipſam apud te perpendas, nec delatoris ætatem, nec mores, nec in dicendo ſolertiam ſpectes. Nam quo quis eſt diſertior, eo accuratiore diſquiſitione indiget. Ergo alterius judicio, imo potius accuſatoris odio, non eſt credendum: at veri examen ſibi ſervandum, tum calumniatori invidiam tribuendo, tum utriuſque mentis argumentum patefaciendo. Et ſic alterum odiſſe, alterum amplecti licet, quem probaveris. Sed priuſquam hoc factum ſit, prima calumnia commoveri, hercle quam puerilis, abjectique animi eſt, & à juſtitia ſemo-

1 Αὐτὸ ἰφ' αὑτῷ] Interpres, *rem ipſam apud te.* malim: *rem ipſam per ſe expendas.* Tollius.

2 Χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν] Phædrus fab. XI. lib. III:

Quod ſi damnanda perſcrutatus crimina
Paterfamilias eſſet; ſi mendacium
Subtiliter limaſſet à radicibus,
Non everriſſet ſcelere funeſto domum.
Ergo exploranda veritas multum prius,
Quam ſtulta prave judicet ſententia.

Et mox:

Nil ſpernat auris, nec tamen credat ſtatim.
Quandoquidem & illi peccant, quos minime putes,
Et, qui non peccant, impugnantur fraudibus.
Hoc admonere ſimplices etiam poteſt,
Opinione alterius nequid ponderent.
Ambitio namque diſſidens mortalium
Aut gratia ſubſcribit, aut odio ſuo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.

Sic Aratus ſenior Philippum Regem Maced. monet, μηδενὶ τ λεγομένων ἐξαυτῆς μηδ' ἀκρίτως μηδέποτε πιθέσθαι. ὅταν δὲ καθ' ἑκάστην τ φίλων ἢ συμμιγάδων προσαγορεύσεως τις αὐτῷ λόγος, τ ἀκριβέστερον ἐλέγχου ποιεῖσθαι, πρὶν ἢ δίκαιόν τ διαβολὴν καὶ ἀκούσαι τ ἀπολογίαν. Ne quicquam temere, aut inconſiderate eorum, qua audiverit, credat: tum vero quoties aut amici, aut ſocii accuſatio aliqua delata fuerit, diligentiſſime ut omnia prius inquirat, quam accuſationi fidem habeat. nam & regium hoc eſſe, & ad omnia conducibile. Polybius lib. IV. Juſtinus Martyr. Parænet. I. ad Græcos: Ἡ γὰρ τ χρημάτων ἀκριβὴς ἐξέτασις, ἢ τὰ δόξαντα καλῶς ἔχειν πολλάκις ἀλλοίτερα ἀπέφηνεν, ἀκριβεστέρα πείρα πάλαι βασανισθεῖσα. *Accurata namque rerum inquiſitio etiam ea, qua antea bene ſe habere videbantur, ſæpe aliter affecta eſſe oſtendit, accuratiore experimento veritate indagata, exploratague.* Idem.

1 Οὔ-

χην. ἀλλὰ τούτων ἁπάντων αἴτιον, [1] ἀφ' οὗ δ' ἀρχὴ ἔφηλψ, ἡ ἄγνοια, καὶ τὸ σὺν σκότῳ πᾶν εἶναι τῷ ἀφ' ὑτέρῳ. ὡς εἴγε ἦσάν τις λάσκιλλύψειν ἡμῶν τὰς βίβλους, οὐχοῖ ἂν φθάσασα εἰς τὸ βάραθρον ἡ διαβολή, χώραν οὐκ ἔχουσα, [2] ὡς ἂν περιφωλιασμένων τῷ πεπλασμένῳ ὑπὸ τῆ ἀληθείας.

semotissimi. At vero horum omnium causa una est ignorantia, tenebræque illæ, quibus cujusque mores obvolvuntur. Nam si Deorum quispiam animos nostros regeret, in barathrum aufugeret locum non inveniens Calumnia, utpote rebus à veritate illustratis.

1 Ἀφ' οὗ δ' ἀρχὴ ἔφηλψ] Hæc omissa sunt ab interprete. Id est, *ut in initio diximus.* Tollius.

2 Ὡς ἂν περιφωλιασμένων] Menti namque, (ut ait Cicero lib. 11. Academ. Qu. cap. 10.) *nihil est veritatis luce dulcius.* Idem.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ.

PSEVDOLOGISTA, SIVE DE APOPHRADE, HOC EST, DIE NEFASTO.

ARGVMENTVM.

Invectiva est in eum, à quo derisus fuerat, quòd Apophradis verbo usus esset, ipsumque diei atro comparasset. Continetur autem tota oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradis Græcum, & usitatum Græcis esse, & se rectè eo usum quoque esse, idque exemplis aliorum, qui similibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles, probrosè appellarunt. In altera autem vitam & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius insectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, ut pote atrum ac detestabilem, & ab aliis quoque similibus antea appellationibus eodem modo passim notatum, afficta etiam prosopopœia lingua, expostulantis cum illo super abusu, & fœdo ministerio, cui adhibeatur. Exordium longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinens, captata interim & benevolentia instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo ultus fuerit. Post Exordium Prosopopœia Elenchi ex Menandri prologis introducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti hujus exponit. Titulus alter à materia de qua tractatur, alter ab ipsius, qui accusatur effectu sive opere sumptus est, quòd falso de voce Apophradis judicarat, eamque quasi peregrinam ac barbaram derisérat. Est enim λογίσης examinator, ἐξεταστὴς & κριτὴς seu δοκιμαστὴς, ut Hesichius indicat.

At

[1] Ἀλλ' ὅπ μ ἠγνόεις τὄνομα τὡ Ἀποφράδα, πάνυ σαφὲς δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἠπῶ βάρβαρον εἶναί με τὡ φωνὡ ἐπ' αὐτῇ εἰπόντα ὑστέρᾳ σοῦ, ὡς ἀποφράδι ὁμοιον εἴης; ἢ γὰρ πρόπαν σε νὴ Δία μέμνημαι, εἰκάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ, εἰμὴ ἐ παντάπασιν ἀνήκοον ἦδα ἢ ὀνόματος. ἐγὼ ἢ τὡ μ ἀποφράδι ὅ, τι ἐ βέλεται εἶναι, δηλῶσε μικρὸν ὕστερον. τὸ ἢ Ἀρχιλόχε ἐκεῖνο, ἤδη σοι λέγω, ὅπ [2] τέτιγα ἢ πτερῷ σωσείληφας, εἴωθε πὰ ποιητὡ ἰάμβων ἀκμὴς Ἀρχίλοχον, πάνυ σφοδρὸν τὸ ἦθος, ἄνδρα κρημνοῦ ἐλάττονα, καὶ παῤῥησίας σωφρονικῆς, μηδὲν ὀκνοῦντα ὀνειδίζειν, εἰ ἐ ὀπμάλιστα λυπήσειν ἔμελλε [3] τὰς ἀκροατὰς ἰσομοίρους [4] τῇ σχολῇ τ ἰάμβων αὐτοῦ. σκαιῶ τοίνυν ἀνδρὸς καὶ τοιούτων ἀκούσας κακῶν, τέτιγα ἔφη τ ἄνδρα εἰληφέναι ἢ πτερῷ, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ τέτιγι ὁ Ἀρχίλοχος, φύσει μ λάλῳ ὄντι, καὶ οὐδὲν πάνυ ἀνάγκης. ὁπόταν ἢ ἐ ἢ πτερῷ ληφθῇ, μεγαλόφωνον βοᾶται. καὶ σὺ δὴ ἔφη ὦ κακοδαίμων ἄνθρωπε, τί βωλόμενος, ποιητὡ λάλῳ παροξυνόμενος ἐπὶ σε-

[1] Ἀλλ' ὅπ] Scriptus in Polyeuctum Sophistam. L. Suidas in Ἀνόχῳ, & in ἀπολύδυτος. Marcil.

[2] *Apophradis*] Apophradis vocabulum in usu esse probat. Heniochus enim Comicus fabulam conscripsit, cui titulus est Ἀποφράς. i. dies inauspicatus. Olim vocabantur inauspicati, quibus publica non licebat agere.

Ἀνθρωπος Ἀποφράς ἐ βλέπων ἀπίσω. Cogn.

[3] Τέτιγα] Proverb. *Bourd.*

[4] Τὰς περιπτὰς] Περιπαθεῖς legendum videtur. *Menagius.*

[5] Τῇ σχολῇ τ ἰάμβων αὐτοῦ] Sic legit interpres & vertit. Melius certe vertisset *scholam*, non *ocium*. Sed licet non omnino absurdus sit sensus, qui è vulgata lectione elicitur, non dubito, quin Lucianus scripserit τῇ χολῇ, & sic vertendum esse, *qui in ejus Iamborum bilem inciderint.* Nam bilis amatitudo propria est Iamborum. *Palm.*

At quod [2] Apophradis nomen ignorabas, cuivis facilè patet. Quomodo enim accusares me ceu barbarum lingua, ob hoc quod de te dixi apophradi similem esse te? Nam mores tuos memini me cum tali die conferre, nisi prorsus ne audisses quidem nomen hoc. Ego verò ipsam quidem Apophradem, quid sibi velit, quidque significet, paulò pòst te docebo. In præsentia autem Archilochi illud tibi dico, quòd videlicet cicadam ala comprehendisti. Si modo poëtam Archilochum fuisse audisti, qui genere fuerit Parius, homo liber admodum, & dicax, neque convitari unquam veritus, etiamsi quam maximè molestus futurus esset iis, qui in jamborum ipsius otium incurrerent. Ille igitur cum malè à quopiam istorum audiisset, hominem ait alis cicadam comprehendisse: comparans seipsum cicadæ Archilochus, natura quidem strepero, ac nulla cogente necessitate, vocali: quoties autem etiam ala comprehenditur, altius quiddam stridenti. Tu quoque igitur, inquit, homo infœlix, quid tibi vis, qui poëtam loquacem contra te ipsum irri-

αὐτὸν, αἰτίας ζητῶν ἅμα, καὶ ὑποθήκης τοῖς ἰάμβοις, τοιοῦτόν σοι ἐν αὐτὸς ἀπειλῶ, εἰ μὴ τὸν Δία τὸν Ἀρχιλόχου εἰκάζων ἐμοιγε. πόθεν; πολλοῦ γε δεῖν. σοὶ δὲ μυρία συνειδὼς ἰάμβων ἄξια βεβιωμένα, ὡς ἂν μοι δοκεῖ, εἶτ' ἂν ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς ἀφαιρεῖσθαι, πρὸς παροινικαλίσας τὸν Σιμωνίδην, καὶ τὸν Ἱππώνακτα συμπείθειν μετ' αὐτοῦ κἂν ἓν τι τῶν ὠφελούντων σοι κρακῶν. ὥστε σὺν παιδὸς ἀπόφρασις ἐν πύῃ βδελυρίᾳ, τὸν Ὀρθοδικίδην, καὶ τὸν Λυκάμβην, καὶ τὸν Βούπαλον, [1] τὰς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἴσως θεῶν τις ἐπὶ χαλῷ ἀμαλῷ σοι τόπῳ τὸν γέλων ἐπὶ τῇ ἀποφροδὶ λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς φῇ, Σκυθῶν κεφαφανείσεως γήσιος, κημιδὴ ἀπαίδευτον ὄν, καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ ἐν ποσὶ ἀγνοοῦν, δεῖν ἢ εὔλογον παρεῖναι τῷ σὺ λόγων ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ, ἐξὸν ἥδιον σε ἀκριβῶς εἰδότα, ἐ μηδὲν ὑποστελλόμενον, τὸ μὴ ἧκον πάντα ἐξεπιεῖν. μᾶλλον ἢ κηρύξαι ἂν ἀρτίως νύκτωρ ἐ μεθ' ἡμέραν τὸν ἐ νεῶ, ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. καὶ τοι μᾶλλον ἴσως, καὶ ἀφελοῦν, ἐ τὰ παιδείας νόμῳ παῤῥησιάζεσθαι ὡς σέ. ὅτι γὰρ ἂν αὐτὸς ποτε βελτίων γήσιος ὡς τῶν ἐπιλήσεσιν, εἰ μᾶλλον ἢ κηρύττεσθαι μετανοιδείη ἄν, μηκέτι τοιαῦτα κυλινδεῖν, ἅπαξ αὐτοῖς σιωπῆς γήσιος μᾶλλον, ὅτ' εἶναί πως νομίζω τὸν ἀνοσιοῦν ἐπὶ τὰ ὑπὸ σὺ τολμώμενα, καὶ ἃ χάρων ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν πεπαινάνε φορσὰν & ſupervacaneum fuerit, erudiendi modo apud te dicendi libertate uti. Neque enim ipſe unquam melior futurus facilè es ex ea objurgatione, non magis quam ſcarabeus ſi monitus ſit, ut ne amplius in ſtercore ſe volutet, cui ſemel aſſueverit. Neque etiam quemquam eſſe arbitror, qui adhuc ignoret ea, quæ tu es aliquando auſus, quæque homo ætate jam confectus in te ipſum delin-

irritas, alioqui cauſas, & materiam ſuis jambis quærentem? Atque hæc tibi quoque nunc interminor, haud equidem per Iovem me ipſum cum Archilocho conferens: unde enim hoc poſſem, ut qui longè adeò inferior illi ſim? ſed quòd tibi conſcius ſim, innumera quædam jambis digna, abs te in vita perpetrata eſſe: ad quæ mihi videtur ne ipſe quidem Archilochus ſufficere, aſſumpto etiam Simonide, & Hipponacte, ut vel unum aliquod eorum, quæ in te ſunt, malorum deſcribant. Adeo ceu pueros quoſdam tecum collatos, malitia ſuperaſti & Orodœcidem, & Lycambem, & Bupalum, quibus jambos ille ſuos conſumit. Atque adeò videtur Deus quiſpiam riſum iſtum tunc tuis immiſiſſe labiis, quando Apophradis hujus mentio eſt facta: quo manifeſtius quam in Scythis fieret, & indoctum eſſe te magnopere, & communia hæc, atque ante pedes poſita ignorare: principium autem commodum orationis contra te inſtituendæ, ſuppeditares homini libero, teque familiariter, idque exactè noſcenti, nihilque veriturо quominus omnia foras eloquatur, imò verò proclamet quæcunque etiam nunc poſt multa illa ſuperiora noctu & interdiu agis. At

[1] Τὰς ἐκείνων ἰάμβους] Id eſt, jamborum illorum cauſam: qui malitiâ ſuâ jambos illorum provocarunt. *Les ſujets de leurs iambes.* Menagius.

καλοῦμεν ἢ, [1] τὸν ἐπιβουλὸν ἀγνοοῦντα. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἁλώσεως, καθεύδοντες οἱ διαβαλλόμενοι φονεύονται, καὶ τὰ πάντων οἰκεῖα, ὁ μὲν οὐκ εἰδὼς τὰ γεγενημένα, προσέρχεται τῷ φίλῳ φαιδρὸς, ἄττι μηδὲν φαῦλον ἑαυτῷ συνειδότι· καὶ τὰ σωθῆναι λέγει, καὶ ποιεῖ, πανὺ πρόσω ὁ ἄθλιος συνδρομῆς. ὁ δὲ, ὡς μὲν ἔχει τι γνησιαίτερον, καὶ ἐλεύθερον, καὶ παῤῥησιαστικὸν, οὕτως [2] ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν, καὶ τὸ θυμὸν ἐξήνεγκε. καὶ τέλος, τὴν ἀπλοΐαν προαισθόμενος, ἔγνω μισοῦντα καὶ φίλον παρωξυμμένον. ὡς δὲ ἀμβλυώτερος, καὶ παχυτέρους, προσίεται μὲν, καὶ προσμεδιᾷ [3] τοῖς χείλεσιν ἄκροις, μισεῖ δὲ, καὶ λάθρᾳ τοὺς ὀδόντας διαπρίει. καὶ [4] ὡς ὁ ποιητὴς φησι, [5] βυσσοδομεύει τὴν

vero accusatur, insidiarum est ignarus. Nam haud aliter qui deferuntur, atque qui captis urbibus pereunt, dormientes trucidantur. Et quod est omnium maxime miserabile, hic rerum actarum nescius, amicum hilari vultu adit, ut nullius mali sibi conscius, & consueta dicit, facitque, insidiis omnifariam miser obsessus. Tum ille, si homo ingenuus est, & liber, ac confidens, iram illico rumpit, animumque effundit: denique prævisa defensione, agnoscit se adversus amicum absre tuisse exacerbatum. Sin autem ignaviore est, & abjectiore animo, admittit quidem, summissque labiis arridet: verum odit, & clám dentibus frendet: ac, ut inquit Poëta, iram in animo molitur. Quo

Hic autem lubens legam; ἡδὺ πάντες πρὸς τὰς λαθρηδὸν λοιδορίας, καὶ μ. ὑπερδιαβολάς. Tollius.

1 Τὸν ἐπιβουλὸν ἀγνοοῦντα] Egregie Cicero Verrina 11. cap. 14: *Eum qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis: hoc vero occultum, intestinum, ac domesticum malum non modo non existit, verum etiam opprimit, antequam perspicere atque explorare potueris.* Facete Hispani,

Del agua mansa me guarde Dios, que
de la brava me guardaré.

Id est,

A flumine leni ac placido me Deus tutum præstet:
A torrente facile me ipse tutabor. Idem.

2 Ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν] Seneca de Ira l. 11. cap. 29: *Quid est inquies, quam secreto credere, palam irasci?* Idem.

3 Τοῖς χείλεσιν ἄκροις] Hoc est, non ex animo. Sic *summis labiis bospitem invitare*, dixit Hieronymus. noster autem, ἀπ' ἄκρων χειλέων φιλοσοφεῖν, in Apologia & in Dialog. Meretr. ἐπ' ἄκρου τοῦ χείλους ἔχειν. plura Erasm. in Adagiis. Idem.

4 Ὡς ὁ ποιητὴς φησι] Homerus Odyss. ρ.

Ἐσθλὰ μὲν ἀγορεύοντες, κακὰ δ' φρεσὶ βυσσοδομεύων.

Bona prædicantes, mala autem in pectoribus occultabant loquentes.

& Odyss. θ. in adult. Martis & Ven. de Vulcano: κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων. Est & apud Hesiodum, δόλον φρεσὶ βυσσοδομεύων. *Dolum mente occultens.* Hesychius: βυσσοδομεύει, ἐνθυμεῖται, μηχανᾶται, ἀποκρυπτομένως βουλεύεται, ἐκ τοῦ βάθους. Noster in Philopatride; μύχιον δὲ βυσσοδομεύεις, ἄνω δὲ κρότου περιπολῶν, κεφαλὴν φέρουσι ποικίλῃ. Idem.

5 Βυσσοδομεύει τὴν ὀργὴν] Namque, ut in Medea Seneca,

Ira quæ tegitur, nocet
Professa perdunt odia vindictæ locum. Idem.

1 Ἀ'δι-

ἀρχήν. ἢ δὴ ἐγὼ ἔδὴν οἵμην [1] ἀδικώτερον, ἢ δὴ θηλοπρεπέστερον, [2] σὺν δακόντα τὸ χεῖλος, ὑποτρίφειν τὸν χολὸν, καὶ τὸ μῖσος ἐν αὐτῷ κατακλείειν αὖξειν, [3] ἕτερα μὲν κεύθονθ' ἃ σὺν φρεσὶν, ἄλλα δ' λέγοντα. [4] καὶ ὑποκινούμενον [5] ἱλαρὸν ἐς κωμικὸν πρόσωπον, μύθῳ τραγικὸν πάθη, καὶ μίμοσιν τραγῳδίαν. [6] Μάλιστα δ' τοῦτο πάσχουσιν, [7] ὑπιδὼν πάλαι φίλος ὁ συδιαβάλλων δικὼν εἶναι τῷ συδιαβαλλομένῳ, ποιῆται

Quo utique homine nihil putem injustius, nihil servilius, qui admorso labro bilem intus alit, odiumque intra se conceptum auget, dum aliud in mente occulit, aliud in ore habet, & plenam affectibus tragœdiam in se commovet. Tuncque potissimum hoc faciunt, quum simile facit delator, qui delati olim amicus videtur

1 Ἀδικώτερον] Cæcilius apud A. Gellium lib. xv. cap. 9:

Nam is sunt inimici pessimi, fronte hilaro,
Corde tristi: quos neque ut apprehendas, neque ut mittas, scias. Tollius.

2 Ἐνδακόντα τὸ χεῖλος] More indignantium. Vide Erasm. in Adag. *Mordere Labium.* Idem.

3 Ἕτερα μὲν κεύθοντα] Achillis verba sunt apud Homerum Iliad. 1:

Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅστις χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζῃ.
Ille mihi invisus, non secus ac inferni porta,
Qui aliud in animo versat, aliud autem loquitur.

Hinc Phocylides:

Μηδ' ἕτερον κεύθῃς κραδίῃ νόον, ἀλλ' ἀγορεύειν.
Neque aliam occultes in corde sententiam, alia proloquens.

Et tamen, ut P. Syrus ait:

Homo semper in os fert aliud, aliud cogitat. Idem.

4 Καὶ ὑποκινούμενον] Non cepit hæc interpres. Repone igitur; *& hilari mimicoque vultu tristia & tragica consilia versat.* Lege autem cum Cel. Græviο; ὑποκρινόμενον. mox lego: κακῶν γίμοσιν. Valer. Flaccus:

Fingit placidis fera pectora dictis. Idem.

5 Ἱλαρὸν δ' ἐς κωμικὸ] Claudianus in 1. Cons. Stiliconis lib. II. v. 34:

Invisos odisse palam; non virus in alto
Condere; non' latam speciem pratendere fraudi:
Sed certum mentique parem componere vultum. Idem.

6 Μάλιστα δ' τοῦτο πάσχουσιν] Verte: *Hoc autem tum illis maxime evenit, cum hic, qui calumniam struit, illi, quo calumnia appetitur, antehac amicus esse visus eodem modo facit.* Idem.

7 Ἐπιδὼν πάλαι φίλ@] Palladas lib. 1. Anthol. cap. 42:

Οὐχ ἕτω βλαπτει μισῶν ὁ λέγων ἀναφανδόν,
Πάντας ὁ δ' καθαρὸν φυλάττων φιλίαν.
Τὸν μὲν γὰρ μισοῦντα προσιδόντες ἐκτρεπόμεθα.
Τὸν δ' λέγοντα φιλεῖν ὑ προσφυλακτόμεθα.
Ἐχθρὸν ἐγὼ κεῖνον κρίνω βαρὺν, ὃς ποτε λάθρᾳ
Τλῶ δηὐ φιλίης κύριον ἔχων ἀδικεῖ.
Non ita nocet, qui odium suum profert,
Atque ille, qui sinceram simulat amicitiam.
Nam inimicum prascientes evitamus.
At ab eo, qui se amicum profitetur, nobis non cavemus.
Illum ego gravem judico inimicum, qui clanculum
Per amicitia fidem injuriam facit. Idem.

ὁμοίως. [1] τότε γὰρ ἔτι φοβοῦ ἀκούειν ἐπ᾽ ἴσης τὸ διαβαλλομένου, ἢ τὸ ὁμολογημένου, τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ὡς τῆς πάλαι δοκούσης φιλίας πρόσοψιν φόβος. εἰδὲ τοῦτο λογίζονται, ὅτι πολλαὶ πολλάκις ἐν τοῖς φιλτάτοις μίσους ὑποβολαὶ γεγόνασιν αἰτίαι, τὰς ἄλλας λανθανούσας. καὶ σύνοιδε οἷς [2] αὐτός τις ὢν ἔχθρὸς ἦν, ταῦτα φθάσας κατηγόρησε τῶν πλησίον, συκοφαντῶν ὅτι πειρώμενος τῶν διαβολῶν. καὶ ὅλως, ἐχθρὸν μὲ οὐδεὶς ἂν τολμήσειε διαβάλλειν. ἄπιστος γὰρ αὐτὸν ἡ κατηγορία, πρόδηλον ἔχουσα τῷ αἰτίαν. τοῖς δοκοῦσι δ᾽ μάλιστα φίλοις ἐπιχαιρῶσι, [3] τῷ πρὸς τὰς ἀκούσας εὐνοίας ἀμφίλογον ἀφαιρεῖσθαι, ὅτι [4] ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ συμφέρεται δεῖ

tur fuisse. Tunc enim ne vocem quidem delati, tantum abest ut defensionem audire velint: tantum fidei calumniæ facit, præconcepta illa de veteri ipsorum amicitia opinio: cum non reputent inter amicissimos clam aliis non raro multas simultatum causas intercedere: interdum etiam eum, quorum ipse reus est, socium infimulare, dum sic antevertendo, calumniam nititur evitare: denique neminem audere inimico calumnias instruere. Nam ei accusationi non habetur fides, cujus manifesta est causa: verum eos, qui videntur amici, potissimum aggrediuntur, optantes suam erga auditores benevolentiam indicare, quod in ipsorum commoda neque familiarissimis

1 Τότε γὰρ ἔτι φοβοῦ] Seneca de Ira lib. 1. cap. 7: *Commota enim semel & concussa mens ei servit, à quo impellitur.* Tollius.

2 Αὐτός τις ὢν ἔχθρὸς] Sic apud Senecam in Hippolyto v. 720:

Regeramus ipsi crimen, atque ultro impiam
Venerem arguamus. Scelere vincendum est scelus.
Tutissimum est inferre, cum timeas, gradum.

Ita & Antoninus Caracalla, quum Getam fratrem obtruncâsset, per totam regiam currens, clamabat μεγάλην εὐεργεσίαν ἐπεφοιτηκέναι, μόλις τὸν σωθῆναι. *Magnum se effugisse periculum, vixque evasisse incolumem*, parricidio immanem superaddens calumniam, ut est apud Herodianum lib. IV. cap. 4. Sic Iugurtha, cum Hiempsalem interfici curasset, & Atherbalem bello invasisset, scelere velabat scelus, mentitus, *Hiempsalem ob savitiam suam ab Numidis interfectum: Atherbalem ultro bellum inferentem, postquam superatus sit, queri, quod injuriam facere nequisset*; teste Sallustio cap. XV. belli Iugurth. *Idem.*

3 Τῷ πρὸς τοὺς δοκοῦντας εὐνοίας] Themistius Oratione III: φύονται δέ πῃς ἐν ἀνθρώποις ἀλώπηκες, μᾶλλον ἢ ἀνθρώπια σμικρά τε ἐν ἀγελαδὸν θρέμματα, τὰς ἀλώπηκας ὅπόδαν ἐρεθίσμασι· οἱ δ᾽ αὐτῶν οὐκ ἀλώπηκες, ἀλλὰ δράκοντες ἰὸν καλεπὸν ἐν αὐτῷ μεγέθ᾽ ὑφέροντες, καὶ κεφαλὰς ὑπερθύμους δίνοις ἐν φιλανθρωπίᾳ παρεμπεπλεγμένον, ὃς ἀπηλαύνειν χρεών ἐν ἀπουσδεῖν προθυμότατα. *Existunt autem etiam inter homines Vulpecula quadam, sive homunciones potius exigui & illiberales, pene vulpes secum attrahentes: alii vero non vulpes, sed serpentes difficiles & horribilis veneni plenos, adrepentes, & benevolentia & humanitatis involucris obtectos, qui longissime abigendi & expellendi sunt.* Ita apud Synesium Typhonis uxor ad uxorem præfecti peregrinæ militiæ ventitans, & per calumniam Osiridi necem struens, eorum sese fingit misereri, quibus cum liberis & uxoribus certa immineret ab Osiride pernicies; καὶ ἅμα ἐδάκρυσεν ἀνεχομένη ζῶσα τὰ παιδία, δύνασθαι οἴκτῳ προσποιουμένη. *Simulque ejus complexa tenellos liberos lacrumari cæpit, benivolentiam hac commiseratione absimulans.* Idem.

4 Ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ συμφέρεται] Cicero l. 1. de Offic. cap. 13: *Totius autem injustitiæ*

ἢ εἰκεσθῆναι ἀπέχοντα. εἰσὶ δέ τινες, οἳ κἂν μέλλωσιν ὕστερον ἀδίκως ἀμφισβεληθήσεσθαι παρ' αὐτοῖς τὰς φίλας, ὅμως ὑπ' αἰσχύνης ὧν ἐπράξαντο, οὐδέ τι φθονεῖσθαι, οὐδὲ τολμῶσι φθονολόγοι αὐτοὺς, ὥσπερ ἠδικημένους, ὅτι μηδὲν ἀδικοῦντες ἐπάσχοσαν. τοιγαροῦν πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπὸ τοῦ ὅτι ῥᾳδίως, καὶ ἀνεξετάστως πιστευθέντων ἀμφιβόλων. ἡ μὲν γὰρ Ἀντία, Τεθραίης, φησὶν, ὦ Πρόῖτε, ἢ κρύπτεσθαι Βελλεροφόντην, ὃς μὲ ἔθελε φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθέλοντα, αὐτὴ πρότερον ἐπιχειρήσασα, καὶ ὑπερφυῶσα. καὶ μικρὸν ὁ νεανίας ἐν τῇ τοῦ κύνος χάριτος συμπλοκῇ διεφθάρη, ἐπιθυμίαν σωφροσύνης ὑπερχών, καὶ τὸ τοῦ ξένου αἰδοῦς, ὑπὸ μοίχλης γυναικὸς ἐπιβεβλαμμένος. ἡ δὲ Φαίδρα, κἀκείνη τὸ ὁμοῖα πεπονθέναι τῷ προγόνῳ, ἐπάρασθαι ἐπίσης τὸν Ἱππόλυτον ψυχῆς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, εἴθ' ὡς ἦσι, εἴθ' ἀνόσιον εἰρχασμένον. καί φησί τις. ἀλλ' ἀξιόπιστος ἦν οὗτος ὁ διαβάλλων, ἀνὴρ τά τε ἄλλα δίκαιος, καὶ σωφρονεῖν δοκῶν. καὶ ἐχθὴν

mis parcant. Quidam autem sunt, quibus tametsi postea comperitur falsum apud se crimen amicis fuisse impositum, tamen cum id credidisse pudeat, neque admittere quicquam, neque illum intueri audent, ac si injuria sint affecti, quia nihil ab illis delictum agnoverunt. Proinde multis malis referta est hominum vita, eo quod tam facile, nullaque facta disquisitione calumniis fides habetur. Nam ait Antia, *Præte velim pereas, perimas nisi Bellerophontem, Qui tenerum invita voluit violare pudorem:* quanquam ipsa prior solicitarat, & neglecta fuerat. Ac parum abfuit, quin adolescens in congressu cum Chimæra perierit, castitatis dans pœnas, & pudoris erga hospitem, insidiis à lasciva muliere petitus. Quidam etiam simile Phædra de privigno obloquuta, fecit ut Hippolytus à patre devoveretur, etsi nihil, ô Dii, nihil nefarii perpetrasset. At dicet aliquis: Quandoque fide dignus est calumniator, qui alias justus & prudens videtur esse, eique præbenda au-

stitia nulla capitalior est, quam eorum, qui tum cum maxime fallunt, id agunt, ut viri boni esse videantur. Origines lib. VI. contra Celsum: Τότε μάλιστα τὸ φαῦλον ἐν τῷ χύσει τῆς κακίας, καὶ τῇ ἀκρότητι αὐτῆς εἶναι χαρακτηρίζεται, ὅταν ὑποκρίνεται τὸ σπουδαῖον. *Tum maxime nequitia ad cumulum & culmen improbitatis pervenisse notatur, cum speciem sibi virtutis induit.* P. Syrus:

Malus bonum ubi se simulat, tunc est pessimus. Tollius.

1 Αὐτὴ πρότερα ἐπιχειρ.] Nota Hippodamiæ & Myrtili fabula; notissima Faustæ & Crispi Cæsaris; minus celebris illa Damasippes & Hebri apud Plutarchum de flumin. est & aliud novercæ privignum in amore immorigerum ad patrem deferentis exemplum apud Heliodorum in Æthiopicis, ut & apud Apulejum lib. X. Milesaicor. plura exempla Muretus congessit cap. XII. lib. I. Var. Lect. *Idem.*

2 Οὐδὲν ἀνόσιον εἰρχασμένον] Vnde ipsa Phædra apud Senecam:

——— Falsa memoravi; & nefas,
Quod ipsa demens pectore insano hauseram,
Mentita finxi. Vana punisti pater:
Juvenisque casti crimine incesta jacet,
Pudicus, insons. Idem.

1 Α'ΛΛ'

ατροσί χειν αὐτῷ, ἅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαι. ἆρ' ὃν δὲ Ἀριστείδην ἔστι τις δικαιότερος; [1] ἀλλ' ὅμως κακεῖνον συνῆρε ἐπὶ τὴν Θεμιστοκλέα, καὶ συμπαρώξυνε τὸ δῆμον, [2] ὡς φασιν ἐκεῖνον, πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑποκεκνισμένον. δίκαιον μὲν γὰρ [3] ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης. ἄνθρωπον γὰρ αὐτὸς ἦν, καὶ χαλεπὸν εἶχε, καὶ ἠχάπα τινάς, καὶ ἐμίσει. καὶ εἴ τι ἀληθὲς ἐστιν ὁ περὶ Παλαμήδους λόγον, [4] ὁ σωστικὸς τὸν Ἀχαιῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἄριστον, τοῦτο ἐπιβουλὴν, καὶ συνδρομὴν ὑπὸ φθόνου φαίνεται σωστικῶς καὶ ἀνδρὸς ὁμοίου, καὶ φίλου, καὶ [5] ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον σκαπανέως. ὅτων ἔμφυτον ἅπασιν ἀνθρώποις τὸ περὶ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτάνειν. τί γὰρ ἂν τις ἢ Σωκράτην λέγοι, τὸν [6] ἀδίκως πρὸς τῶν Ἀθηναίων ἀπολωλεκότα, [7] ὡς ἀσεβῆ, καὶ ἐπίβουλον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τὰς auris, ut qui tale nihil perpetrarit. Est ne aliquis justior Aristide? attamen ille in Themistoclem conspiravit, animosque populi concitavit, gloriæ popularis, ut ajunt, æmulatione titillatus. Alias vir bonus Aristides: sed homo cum esset, irasci poterat, & alios amabat, alios oderat. Si verum quoque est, quod de Palamede ferunt, quidam Græcorum sapientissimus, aliisque in rebus optimus, invidia flagrans insidias parasse fertur cognato, amico, & ad idem periculum profecto: adeo naturæ hominum familiare est hoc errore labi. Porro, quorsum attinet & Socratem recensere, impietatis & insidiarum apud Athenienses insimulatum? Quid Themistoclem, aut Miltiadem, tot partis victoriis, suspi-

1 Ἀλλ' ὅμως κακεῖνον] Vnde hoc Lucianus acceperit, nescio. Plutarchus certe, in Aristidis vita, negat ab eo Themistoclem vel dicto, vel facto læsum. *Tollius.*

2 Ὃς φασιν ἐκεῖνον πολιτικῆς φιλοτιμίας] Ὃς φασιν ἐκεῖνον εἶχε πολιτικῆς φιλοτιμίας. Marcil. Verendum fuerat: *ejusdem, cujus ille, ut ferunt, popularis gloriæ cupidus: vel eadem, quæ ille, ut ajunt, ambitione popularis flagrans.* Tollius.

3 Ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους] *Ad alios comparatus.* Idem.

4 Ὁ σωστικὸς τὸν] Qui tamen *tanæ φθόνου* πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα. *Noverat mendacia multa dicere veris similia*, ut ait Poëta. Fecit autem has insidias Palamedi, adjuvante Diomede. Dictys Cretensis lib. II: *Per idem tempus Diomedes & Ulysses consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod imbecillum adversum dolores animi, & invidia plenum, anteiri se a meliore haud facile patitur.* Apulejus lib. X Meles. *Vel cum falsis insimulationibus eruditione doctrinaque præpollens Palamedes proditionis damnatur.* Idem.

5 Ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον] *In eandem expeditionem profecto.* vel: *ejusdem expeditionis ac periculorum socio.* Idem.

6 Ἀδίκως] Neglexit vertere interpres: *immerito, injuria.* Idem.

7 Ὡς ἀσεβῆ] Quod per hircum, canem, gallum, quercum juraret. Sed nota satis hæc sunt, nec indigent explanatore. At, sicubi pœnitentiæ locum habuit, sicubi sera licet in iræ locum successit, in hujus sanctissimi viri damnatione se totam ostendit. Non enim hæc tantum rescissa est, sed & illius damnati sunt ab Athenienses accusatores, ipsiusque imago aurea in templo collocata. Vide quæ Plutarchus in libello de odio & invidia, nec non Tertullianus in Apologetico. *Idem.*

1 Ἀπο-

μὴ πηλικούτους νίκας ἐπὶ πρόδοσίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὑπάρξεις ἡγουμένους; μυρία γὰρ τὰ παραδείγματα. καὶ χρὴ, καὶ πάλαι τοῦτο γνώσεσθαι. τί οὖν χρὴν ποιεῖν τὸν τοιοῦτον, ἢ σκοπεῖν; ἢ ἀληθείας ἀμφισβητεῖσθαι; ὥσπερ οἶμαι ἡ Ὀδυσσεὺς ἐν τῷ περὶ σειρήνων μύθῳ φησὶ, παραπλέων κελεύσας τοὺς ἑταίρους ταύτης τῆς ἀκουσμάτων ἡδονῆς, καὶ ἀκροάσεται τῶν ἄσμάτων, καὶ μὴ ἀνέδην αὐτὰ ἀκαπιβαινούσης τοῖς πάλαι προσιεμένοις, ἀλλ' ἐπισήσασα ἀκριβῶς ἑκάστῳ τὸν λογισμὸν ἅπασι τοῖς λεγομένοις, τὰ μὲν ἀξια προσίεσθαι, καὶ παραδέχεσθαι. τὰ φαῦλα δὲ ἀποκλείειν, καὶ ἀπωθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη γελοῖον, τὰς οἰκίας ὑμῶν θυρωρὸς καθιστάναι, τὰ ὦτα δὲ, καὶ τῶν λόγων, ἀνεῳγμένα εἶναι. ἐπειδὴ τοίνυν τοιαῦτα

suspicione proditionis notatos? Sunt enim exempla innumera, & vulgo jam pleraque non ignota. Quid igitur faciet vir prudens, quum de virtute, aut veritate ambigitur? Sane quod Homerus in Sirenum fabula docet: quum jubet, ut pernicioſas haſce ſermonum voluptates prætereat, obturet aures, nec eas paſſim aperiat affectu præoccupatis: ſed ſedulo janitore adhibito, ratione nimirum, quæ delationes expendat, dignas quidem recipiat & admittat: malas vero excludat, & depellat. Ridiculum enim fuerit ædium janitores conſtituere, aures vero mentemque aperta finere. Quum igitur quiſpiam talia quæpiam tibi

1 Ἀποφράττειν τὰ ὦτα] Themiſtius Orat. III: Ἀποτειχίσον ἂν αὐτὸν, καὶ ἀποκεκλεῖσθαι τὴν ἀκοὴν, ἰσχυρὸν ἐν ταῖς ἀκοαῖς οἰκοδόμησαμένης τὸ φυλακτήριον· ὃ δὴ σύμφωνον αὐτῆς ἀφεστάναι τὰς ἐπιβουλάς. καὶ μάλιστα μὲν ἀποκλείειν προσιόντας, καὶ ἀπωθεῖσθαι· εἰ δ' ἄρα τι λάθῃ παρεισδῦσα, μήποτε κατακρύπτειν εἰς ἀξάμβυον, μηδ' ἐντὸς ἴχνη ἱχαζόμβυον, (Lego, ἱπλυγαζόμβυον) ἀλλ' εἰς φανερὸν προάγειν, καὶ διαλύγχειν· ὀφθὲν γὰρ ἐλιγχῶσαν διδίως, καὶ λυμζομένην, καὶ βαπαρίζουσαν, καὶ ἰὰ ἴχνος, ὅ, τι χρήσῃ. καὶ εἰ τῦτο ὑπομένειν ἅπαξ, ἢ μήποτε ἐσοχλήσῃ λοιπὸν, ἀλλ' ἀσφ' ἂν ἀποπιέσῃσιν, ἀσφ' ἂν προσίλθοι πλησίον· ἔσοι δ' αὐτῇ τῷ ἀνοίγειν ἄθησία τε προσίσῃ, καὶ τὸ δυσίον δύμενος ἀνίπαυσον, ὅτοι ἥκιστα ἀποκλαύσει τῆ φιλανθρωπίας· ἐξίσονται γὰς ὧν αὐτῆς, καὶ ὑδὲν διαφέρουσι τῆ μυλιώτων, &c. *Obſtruendum igitur illi eſt, atque incredulitate prohibendus aditus, valida in auribus noſtris arce conſtructa, ut procul illius impetus arceantur. Atque ut maxime in ipſo acceſſu rejicienda ac propulſanda ſit, tamen ſi forte clam in interiora penetraverit, cave illam exceptam oculas, aut intra ades tuas admittere procures, ſed in apertum illico proſer, ac redargue. Videbis enim illam ſubita vertigine correptam, ac tergiverſantem, & verbis haſitantem, ac prorſus attonitam. Quod ſi ſemel perpeſa fuerit, in poſterum moleſta eſſe deſinet, ſed ne tentabit quidem, nec propius accedet. Quicunque vero accedente illa ſtolidi atque inepti homines gaudent, benigneque ſuas illi fores aperiunt, fructum humanitatis ſuæ minime ferunt. de poteſtate enim ab ea dejiciuntur, ut nihil ab ſuo ſtatu diſſideant*, &c. P. Syrus in mimis:

Difficilem oportet aurem habere ad crimina.

Nilus Epiſc. in Admonitionibus: Ἀσφαλίζου τὴν ἀκοὴν, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς· δι' αὐτῶν γὰρ πάντα τὰ βέλη κακίας εἰσίρχεται. *Muni auditum & oculos: per ipſa enim omnia tela malitiæ ingrediuntur.* Tollius.

2 Τὰ μὲν ἀξια προσίεσθαι] Photius epiſt. 1. ſectione λή: Ἴχνος τὰ ὦτα τοῖς μὲν δικαίοις ἀνεῳγμένα, τοῖς δὲ τῶν ἀδικούντων ἐπαγωγὰς καὶ παρακλήσεις ἀποκλεισμένα. *Aures prabe patulas injuria affectis; clauſas contra ad efficientium injuria lenocinia, & probabiles inductiones.* Idem.

1 Αὐ-

πα πρόσιη τις λέγων, [1] αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ [2] χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν, μήτε ἡλικίαν δ λέγοντος ὁρᾶν, μήτε τὰ ἄλλου βίου, μήτε τὰ σὺ τοῖς λόγοις ἀγχίνοια. ὅσῳ γὰρ τις συνετώτερος, τοσούτῳ ἐπιμελεστέρας δεῖται τῆς ἐξετάσεως. ὁ δεῖ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον ἢ μίσει δ κατηγόρου, ἀλλ' ἑαυτῷ τηρεῖν φυλακτέον τὴν ἀληθείας, ἀποδιδόντα δ τῷ ἀμβλλομένῳ τὸ φθόνον, καὶ φανερὸν ποιησάμενον τὸ ἔλεγχον τὸ ἐκπεσὸν διανοίας, καὶ μισεῖν ὕστερον, καὶ ἀγαπᾶν τὸ δεδικιμασμένον. πρὶν ἢ τοῦτο ποιῆσαι ὑπὸ τοῦ πρώτης διαβολῆς κεκινημένον, Ηφαίστιος ὡς μειρακιώδης, καὶ ταπεινὸν, καὶ πάντων ἧχιστα ἄδικον

tibi dixerit: rem ipsam apud te perpendas, nec delatoris ætatem, nec mores, nec in dicendo solertiam spectes. Nam quo quis est disertior, eo accuratiore disquisitione indiget. Ergo alterius judicio, imo potius accusatoris odio, non est credendum: at veri examen sibi servandum, tum calumniatori invidiam tribuendo, tum utriusque mentis argumentum patefaciendo. Et sic alterum odisse, alterum amplecti licet, quem probaveris. Sed priusquam hoc factum sit, prima calumnia commoveri, hercle quam puerilis, abjectique animi est, & à justitia

semo-

1 Αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ] Interpres, *rem ipsam apud te.* malim: *rem ipsam per se expendas.* Tollius.

2 Χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν] Phædrus fab. XI. lib. III:

Quod si damnanda perscrutatus crimina
Paterfamilias esset; si mendacium
Subtiliter limasset a radicibus,
Non evertisset scelere funesto domum.
Ergo exploranda veritas multum prius,
Quam stulta prave judicet sententia.

Et mox:

Nil spernat auris, nec tamen credat statim.
Quandoquidem & illi peccant, quos minime putes,
Et, qui non peccant, impugnantur fraudibus.
Hoc admonere simplices etiam potest,
Opinione alterius nequid ponderent.
Ambitio namque dissidens mortalium
Aut gratia subscribit, aut odio suo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.

Sic Aratus senior Philippum Regem Maced. monet, μηδενὶ τῶν λεγομένων ἐξὸν μηδ' ἀκρίτως μηδέποτε πιθέσθαι. ὅταν δὲ κατὰ πρᾶγμα τὸ φίλων ἢ συμμάχων προσαγορεύσῃ τις αὐτῷ λόγον, τὰ ἀκριβέστερον ἐλέγχειν ποιεῖσθαι, πρὶν ἢ δίκαιόν τι διαβολὴν. καὶ γὰρ βασιλικὸν εἶναι τὸ τοιοῦτο, καὶ θεοῖς πᾶσι συμφέρον. *Ne quicquam temere, aut inconsiderate eorum, qua audiverit, credat: tum vero quoties aut amici, aut socii accusatio aliqua delata fuerit, diligentissime ut omnia prius inquirat, quam accusationi fidem habeat. nam & regium hoc esse, & ad omnia conducibile.* Polybius lib. IV. Justinus Martyr. Parænet. I. ad Græcos: Η γὰρ τῶν χρημάτων ἀκριβὴς ἐξέτασις, καὶ τὰ δόξαντα καλῶς ἔχειν πολλάκις ἀλλοιότερα φύσιν, ἀκριβεστέρα πείρᾳ πάλιν βασανιζόμενα. *Accurata namque rerum inquisitio etiam ea, quæ antea bene se habere videbantur, sæpe aliter affecta esse ostendit, accuratiore experimento veritate indagata, exploratague.* Idem.

1 Οὔφ

σχον. ἀλλὰ τέτταν ἀπάντων αἴτιον, [1] ὅσῳ ἐν ἀρχῇ ἴφηβῳ, ἡ ἄγνοια, καὶ τὸ ἐν σκότῳ πᾶν εἶναι τὴν ἐκείνου τρόπον. ὡς εἴγε ἦσάν τις λαπαρὸν ἡμῶν τὰς βίας, εἰς βάραθρον ἂν φεύγουσαι εἰς τὸ βάραθρον ἡ διαβολή, χώραν οὐκ ἔχουσαι, [2] ὡς ἂν περιφωτισμένων τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

semotissimi. At vero horum omnium causa una est ignorantia, tenebræque illæ, quibus cujusque mores obvolvuntur. Nam si Deorum quispiam animos nostros regeret, in barathrum aufugeret locum non inveniens Calumnia, utpote rebus à veritate illustratis.

1 Ὅσῳ ἐν ἀρχῇ ἴφηβῳ] Hæc omissa sunt ab interprete. Id est, *ut in initio diximus.* Tollius.

2 Ὡς ἂν περιφωτισμένων] Menti namque, (ut ait Cicero lib. 11. Academ. Qu. cap. 10.) *nihil est veritatis luce dulcius.* Idem.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ.

PSEVDOLOGISTA, SIVE DE APOPHRADE, HOC EST, DIE NEFASTO.

ARGVMENTVM.

Invectiva est in eum, à quo derisus fuerat, quòd Apophradis verbo usus esset, ipsumque diei atro comparasset. Continetur autem tota oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradis Græcum, & usitatum Græcis esse, & se rectè eo usum quoque esse, idque exemplis aliorum, qui similibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles, probrosè appellarunt. In altera autem vitam & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius insectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, ut pote atrum ac detestabilem, & ab aliis quoque similibus antea appellationibus eodem modo passim notatum, afficta etiam prosopopœia linguæ, expostulantis cum illo super abusu, & fœdo ministerio, cui adhibeatur. Exordium longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinens, captata interim & benevolentia instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo ultus fuerit. Post Exordium Prosopopœia Elenchi ex Menandri prologis introducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti hujus exponit. Titulus alter à materia de qua tractatur, alter ab ipsius, qui accusatur effectu sive opere sumptus est, quòd falso de voce Apophradis judicarat, eamque quasi peregrinam ac barbaram derisérat. Est enim λογίσης examinator, ἐξεταστὴς & κριτὴς seu δοκιμαστὴς, ut Hesichius indicat.

At

[1] Ἀλλ' ὅπ μ' ἠγνόεις τὴνομα τὼ Ἀποφράδα, πάνυ δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἠπῶ βάρβαρον εἶναί με τῷ φωνῷ ἐπ' αὐτῷ εἰπόντα ὑμᾶς σέ, ὡς Ἀποφράδι ὁμοιον ἔης; τί γὰρ πρόπαν σε τὴ Διὰ μέμνημαι, εἰκάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ, εἰμὴ ἐ παντάπασιν ἀνήκοον ἦδα τὸ ὀνόμαζον. ἐγὼ δ' τῷ μ' Ἀποφράδα ὁ, τι ἐ βέλεται εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον. τὸ δ' Ἀρχιλόχου ἐκεῖνο, ἤδη σοι λέγω, ὅπ [2] τέτιγα ἐ πτερῷ σεσειλημφας, εἴπερ πνὰ πώποτε ἰάμβων ἀκούεις Ἀρχίλοχον, πάνυ τὸ ἦθος, ἄνδρα κομιδῇ ἰλαρώτατον, καὶ παρρησίας σεμνύσας, μηδὲν ὀκνοῦντα ὀνειδίζειν, εἰ ἐ ὀλιγωρίᾳ λυπήσειν ἔμελλε [3] τὰς περιπτείς ἐσομβρίας [4] τῇ σχολῇ τῶ ἰάμβων αὐτοῦ. ὀκείνου τοίνυν ἀφέντος τὸν τοιοῦτον ἀκροατὴν ἁπλῶς, τέτιγα ἔφη τὸν ἄνδρα εἰληφέναι ἐ πτερῷ, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ τέτιγι ὁ Ἀρχίλοχος, φύσῃ μὲ λάλω ὄντι, καὶ ἀνδυ πνὸς ἀνάγκης. ὁπόταν δ' ἐ ἐ πτερῷ ληφθῇ, μεγαλόφωνον βοᾶται. καὶ σὺ δὴ ἔφη ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί βαλόμενος, ποιητῇ λάλῳ παροξύνεις ἐπὶ σε-

[1] Ἀλλ' ὅπ] Scriptus in Polyeuctum Sophistam. L. Suidas in Τυπτόμενος, & in ἀπολύδικος. Marcil.

[2] *Apophradis*] Apophradis vocabulum in usu esse probat. Heniochus enim Comicus fabulam conscripsit, cui titulus est Ἀποφράς. i. dies inauspicatus. Olim vocabantur inauspicati, quibus publica non licebat agere.

Ἄνθρωπος Ἀποφὰς δ' βλέπων ἀπρᾶξιαν Cogn.

[3] Τέτιγα] Proverb. *Bourd.*

[4] Τὰς περιπτὰς] Περιπαθεῖς legendum videtur. *Menagius.*

[5] Τῇ σχολῇ τ' ἰάμβων αὐτοῦ] Sic legit interpres & vertit. Melius certe vertisset *sthola*m, non *ocium*. Sed licet non omnino absurdus sit sensus, qui è vulgata lectione elicitur, non dubito, quin Lucianus scripserit τῇ χολῇ, & sic vertendum esse, *qui in ejus Iamborum bilem incideri*nt. Nam bilis amaritudo propria est Iamborum. *Palm.*

At quod [2] Apophradis nomen ignorabas, cuivis facilè patet. Quomodo enim accusares me ceu barbarum linguam, ob hoc quod de te dixi apophradi simile esse te? Nam mores tuos memini me cum tali die conferre, nisi prorsus ne audisses quidem nomen hoc. Ego verò ipsam quidem Apophradem, quid sibi velit, quidque significet, paulò pòst te docebo. In præsentia autem Archilochi illud tibi dico, quòd videlicet cicadam ala comprehendisti. Si modo poëtam Archilochum fuisse audisti, qui genere fuerit Parius, homo liber admodum, & dicax, neque convitlari unquam veritus, etiamsi quam maximè molestus futurus esset iis, qui in jamborum ipsius otium incurrerent. Ille igitur cum malè à quopiam istorum audiisset, hominem ait alis cicadam comprehendisse: comparans seipsum cicadæ Archilochus, natura quidem strepero, ac nulla cogente necessitate, vocali: quoties autem etiam ala comprehenditur, altius quiddam stridenti. Tu quoque igitur, inquit, homo infœlix, quid tibi vis, qui poëtam loquacem contra te ipsum irri-

πωτὸν, εἰπέας ζητοῦντα, ἢ ὑποθήσεις τοῖς ἰάμβοις, ταῦτά σοι ἐγὼ αὐτὸς ἀπιλῶ, εἰ μὴ τὸν Δία τὸν Ἀρχιλόχου εἰκάζων ἐμαυτόν. τόθι; πολλοῦ γε δέω. σοὶ γὰρ μυρία συνειδὼς ἰάμβων ἄξια βεβιωμένα, ὡς ἂν μοι δοκεῖ, εἰσὶ οἱ Ἀρχίλοχος αὐτὸς ἀμφισβητήσειε, προσπεριγελάσας τὸν Σιμωνίδην, καὶ τὸν Ἱππώνακτα συμποιεῖν μετ' αὐτοῦ κἂν ἓν τι τῶν προσόντων σοι κακῶν. ὅπου γὰρ παῖδας ἀπίφηνας ἐν παύσῃ βδελυρίας, τὸν Ὀρχηστοδικίδην, καὶ τὸν Λυκάμβην, καὶ τὸν Βάπαλον, [1] τοὺς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἔοικε θεῶν τις ἐπὶ χιλίοις ἀναγκῶν σοι τότε τὸν γέλωτα ἐπὶ τῇ ἀποφράδι λοιβείσῃ, ὡς αὐτὸς φῂς, Σκυθῶν κεφαρεύσαντος ἥθεσιν, καὶ δεῦρο ἀπαλδάσκοντα ἂν, καὶ τὰ καινὰ ταῦτα, καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἀγνοοῦντα, λέγειν δ' εὔλογον παρέχοντες τὸν σὸν λόγον ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ, ἐξὸν δεῖν τὰ ἀκριβῶς εἰδότα, ἐμὲ μηδὲν ὑποστελλομένου, τὸ μὲν ἀρχὴ πάντα ἐξεπιτῶν. μᾶλλον δ' κηρύξαι ἂ πρόπαλαι νύκτωρ ἐμὲ μεθ' ἡμέραν ὑπὲρ ἐνὸς, ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν σαίνουσι. καίτοι μόγιστον ἴσως, καὶ σεσιτῶν, ἐν παιδείας νόμῳ παῤῥησιάζεσθαι ὡσὶ σί. ὅτι γὰρ ἂν αὐτὸς ποτε βελτίων γένοιτο ὡσὶ τῶν ἐπιλιμπάνειν, εἰ μᾶλλον ἢ κρύπτεσθαι μεταπαιδεύσῃ ἂν, μηκέτι τοιαῦτα κυλινδῶν, ἅπαξ αὐτοῖς σωφρονῆς γένεσθαι, ὥστ' εἶναί πως νομίζω τὸ ἀγνοοῦντα ὑπὸ τὰ νῦν σὲ τολμώμενα, καὶ ἃ χάριν ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν παρ-

irritas, alioqui causas, & materiam suis jambis quærentem? Atque hæc tibi quoque nunc interminor, haud equidem per Iovem me ipsum cum Archilocho conferens: unde enim hoc possem, ut qui longè adeò inferior illi sim? sed quòd tibi conscius sim, innumera quædam jambis digna, abs te in vita perpetrata esse: ad quæ mihi videtur ne ipse quidem Archilochus sufficere, assumpto etiam Simonide, & Hipponacte, ut vel unum aliquod eorum, quæ in te sunt, malorum describant. Adeo ceu pueros quosdam tecum collatos, malitia superasti & Orodœcidem, & Lycambem, & Bupalum, quibus jambos ille suos consumit. Atque adeò videtur Deus quispiam risum istum tunc tuis immisisse labiis, quando Apophradis hujus mentio est facta: quo manifestius quam in Scythis heret, & indoctum esse te magnopere, & communia hæc, atque ante pedes posita ignorare: principium autem commodum orationis contra te instituendæ, suppeditares homini libero, teque familiariter, idque exactè noscenti, nihilque verituro quominus omnia foras eloquatur, imò verò proclamet quæcunque etiam nunc post multa illa superiora noctu & interdiu agis. At inane forsan & supervacaneum fuerit, erudiendi modo apud te dicendi libertate uti. Neque enim ipse unquam melior futurus facilè es ex ea objurgatione, non magis quam scarabeus si monitus sit, ut ne amplius in stercore se volutet, cui semel assueverit. Neque etiam quemquam esse arbitror, qui adhuc ignoret ea, quæ tu es aliquando ausus, quæque homo ætate jam confectus in te ipsum delin-

[1] Τὰς ἐκείνων ἰάμβους] Id est, jamborum illorum causam: qui malitiâ suâ jambos illorum provocarunt. *Le sujet de leurs iambes.* Menagius.

ρωμενῆς, [1] οὐχ ὕπως ἀσφαλὴς, ὑδὲ ἀφωνὴς βέλτιερος εἶ. ὑδὲ δὴ τινος ἂ ἀποδύσεται τῷ λεοντῇ, ὡς φανερὸς γένοιο, καὶ ἡλίου ὢν, εἰμήπης ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἄρτι ἐς ἡμᾶς ἥκοι, ἢ ἐς τοσοῦτον κυμβίου εἶη, ὡς μὴ ἰδὼν, ὑδὲ εἰδέναι ὅτου ἀπάντων ὑπερεστέρηται ὄντα, μὴ τὸν μείονας ὀκνωμένου τὸν ἑαυτοῦ ἀκούειν. ὕπου πάλαι ἐς σὲ ἐμὲ, καὶ ὑπὸ πάσι ἐς πολλάκις, κεκήρυκται τὰ σά, καὶ δόξαν ἐ μικρὰν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς [2] ὑπὲρ τ' Ἀριφραδάμου, ὑπὲρ τ' Συβαρίτου Μίσθωνα, ὑπὲρ τ' χίον ἐκεῖνον Βάστην, τ' ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν. ἐπίστου ὅμως εἰ ἐ ἴσαλα δόξω λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μετ' αὐτὰ ἀγνοεῖν, μᾶλλον ὃ παρακλητὸς ἡμῖν [3] τ' Μενάνδρου πρόλογον εἷς, ὁ ἔλεγχος, [4] φίλος ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός. οὐχ ὁ ἀσημότατος τ' ἐπὶ τῷ σκηνῷ ἀναβαινόντων, μόνος ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς διδάσκειν τὴν γλῶτταν αὐτὸς, πάντα ἐ εἰδὼς, καὶ σαφῶς διεξιών, ὁπόσα ὑμῖν συμφορά ἐστι. χαρίεν γὰρ τοῦτο γένοιτ' ἄν, εἰ ἐθελήσειεν ἡμῖν πρόσωπον ὕπως διηγήσασθαι τοῖς ἅπασι σύμπαντα καὶ δραμόντος τ' λόγου. ἄγε τοίνυν ὦ πρόλογε, καὶ δαιμόνιον ἄειρε ἔλεγχε, ὅπως ὅπως

linquis: non ita tutus, neque obscurè malus es: neque etiam opus quopiam est qui leoninam pellem tibi detrahat, ut te prægrandem esse asinum pateat, nisi quis ex Hyperboreis veniat, aut in tantum sit Cumæus, ut non statim conspectum te asinum omnium contumeliosissimum agnoscat, quanquam non expectarit, dum rudentem etiam audiat. Ita jam olim & à me, & apud omnes, & sæpe, res tuæ proclamatæ sunt, & famam inde haudquaquam exiguam nactus es supra Ariphradem, supra Sybaritam Misthonem, supra Chium illum Bastam, qui similia calluit. Sed dicendum tamen est, etiamsi frivola dicere videbor, ne mihi vitio vertatur, quòd hæc solus ignorem. Imò verò nobis est advocandus ex Menandri prologis unus, Elenchus videlicet ille, amicus veritatis, & libertatis Deus, eorum qui in scenam ascendunt non obscurissimus solis vobis inimicus, qui linguam ipsius formidatis, & scientem omnia, & planè enarrantem, quorumcunque vobis conscia est. Plausibile igitur hoc fuerit, si ille voluerit ante nos ingressus, exponere auditoribus universam fabulæ rationem. Proinde age ô Prologorum & Deorum optime Elenche, vide ut planè doceas auditoribus

1 Οὐχ ὕπως ἀσφαλὴς] Οὔτως ἀσφαλὴς, deleta negatione. *Marcil* Οὐχ ὕπως ἀσφαλὴς | Asphalis legendum videtur. Tamen suprà pag. 131. in Iove Tragœdo: καίτοι ὀλιγωρήσης τὰ πολλὰ τ' ἀσφαλείας: & pag. 143. καὶ ἐς τὸ παίζειν ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλά. Sed & ibi legendum fortè ἀσφείας, & ἀσφῶς. Menagius.

2 Τ' ὑπὲρ τ' Ἀριφράδμου, ὑπὲρ τ' Συβαρίτου Μίσθωνα, ὑπὲρ τ' Χίον ἐκεῖνον Βάστην τ' ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν | De Ariphradis spurcitie & αἰσχρολογία plura imo nimia dixit Atistophanes in Equitibus, in Vespis, & in Concionantibus: de Mysthone vero Sybarita & Chio Basta solus forte Lucianus mentionem fecit, nihil de iis me legisse memini. *Palm.*

3 Τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς ὁ ἔλεγχος] Ita prologum quendam suum inscripserat Menander. *Menagius.*

4 Φίλος ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός] Senarius. *Idem.*

1 Ὑλικὸς

σαφῶς προδιδάξῃς τὰς ἀκοάς, ὡς ὁ μάστιξ, οὐδὲ φιλοπαίγμονες, οὐδ' ἀσίκταις ποσὶ τὴν παρουσίαν, ἐπὶ τόνδε τὸν λόγον ἀπεστάλημεθα, ἀλλὰ ἓν ἴδιόν τι ἀμυνόμενοι, καὶ τὸ κοινὸν μισοῦντες τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ. ταῦτα μόνα εἰπὼν, καὶ σαφῶς προδηλώσας ἅπερ ἐβούλετο ἅπαντα ἐκποδών. τὰ δ' ἄλλα, ἡμῖν κρύπτε. μιμησόμεθα γάρ σε, καὶ διελεύξομαι τὰ πολλὰ, ὡς παῤῥησίας σε, καὶ ἀληθείας ἕνεκα, μηδένα αἰτιάσασθαί σε. μήτε δ' ἐμὲ ὡσαύτως ἐπαινέσῃς ὦ φίλτατε ἅλις ἔχω, μήτε τὰ ἐκείνου προσόντα προσοικείῃς αὖτοις. εἰ δ' ἄξιον; θεὸς ὅδε, ἐπὶ τόμῳ σοι ἐλθὼν τὰς ὀφρῦς τοῦ ὕπνου κατασπάσων λόγους. ὁ γὰρ σοφιστὴς ὅτε εἶναι λέγων, ὁ σκόλοψ δὴ φησὶ ταῦτα, ἐς ἐλευσῖνα ποτὲ ἦμεν, λόγον τινὰ πρὸ πολλοῦ συγκεχαραγμένον ἐπιδειξόμενος τοῖς πανηγυρισταῖς. ὧν δ' ὑπόθεσις τῷ συγγράμματι, ὁ Πυθαγόρας κωλυόμενος ὑπό τινος Ἀθηναίων, οἶμαι μετίχειν ὡς ἐν Ἐλευσῖνι τελετῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας πρὸ τούτου ποτὲ, καὶ Εὔφορβος γεγονέναι. ἐτύγχανε δ' ὁ λόγος αὐτῷ κατὰ τὴν Αἰσώπου κλοιὸν, συμφορηθεὶς ὢν ἐκ ποικίλων ἀλλοτρίων πτερῶν. βωλόμενος δὴ μὴ ἴδιον δόξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ ἐκ τῆς βιβλίου, δεῖπνῳ τῶν φωνήεντων τινός. ὧν δ' ἐκ Παιτῶν ἐκεῖνος, ἀμφὶ δίκης ἔχων τὰ πολλὰ, ἐπεισάκτοις αἰτήσεσι τινὰς ὑποθήκας τοῖς λόγοις, τῷ Πυθαγόρᾳ αὐτῷ προσελίξας. καὶ ὅπως ἅπερ ἐποίησε, καὶ σωίσεσι τὸ θέατρον ἀκοῦσαι τοῦ ὑπὲρ τοῦ Πυθαγόρου ἐκεῖνον λόγον. ἦν δὴ τὸ ἐπὶ τούτῳ, ὁ μὲν, πάνυ ἀπίθανος ὢν τῇ ὑποκρίσει ditores, non fruſtra, non inimicè neque quod vulgo fertur, illotis pedibus, nos ad orationem hanc peragendam accedere, ſed cùm ut privatum quiddam ulciſcamur, tum quia in genere hominem ob malitiam odimus. Atque hæc ſola præfatus, ac planè elocutus, è medio propitius abi: cætera verò nobis relinque: imitabimur enim te, & pleraque coarguemus, ut loquendi libertatis, & veritatis gratia nemo te accuſet. Neque verò me ô optime, apud ipſos commendaveris, neque rurſum, quæ illi adſunt, temerè præeffuderis. Non enim dignum eſt, Deus cùm ſis, ut verba de rebus adeò deteſtandis in os tibi veniant. Nam hic qui ſe Sophiſtam eſſe dicebat (jam hæc dicit prologus) Olympiam aliquando venit, orationem multò jam antè conſcriptam recitaturus iis qui ad ſolennem ludorum celebritatem convenerant. Erat autem argumentum ejus ſcripti. Pythagoras aliquando ab Athenienſe quodam prohibitus, ut opinor, communicare cum iis qui Eleuſinia ſacra peragebant, tanquam barbarus, eo quòd ipſe Pythagoras diceret, ante ea tempora etiam Euphorbum ſeſe fuiſſe. Porrò illa ipſius oratio erat juxta Æſopi graculum, ex variis aliorum pennis conſarcinata. Itaque cùm vellet videri haudquaquam frivola dicere, ſed ex tempore è libro deſumpta pronuntiare, quendam ex familiaribus rogat (erat autem Patrenſis ille; circa lites plerumque verſatus) ut poſtquam dicendi aliquod argumentum poſtulaſſet, Pythagoram ipſi ſtatim ſubjiceret. Ac ita tum fecit homo ille, & perſuaſit theatro ut illam de Pythagora orationem audirent. Erat verò, id quod conſequens tum fuit, ineptus ad actionem &

σά, συνείρων οἷον εἰκὸς ἐκ πολλῆ ἐσκεμμένα, καὶ μεμελετημένα, εἰ ἐ ὅτι μάλιστα ἀναισχυντία ὕστα, ἐπήμυνε, καὶ χεῖρα ἄρεγε, καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ. γέλως ἦ πολὺς ἐφ' τοῖς ἀκούουσι. καὶ οἶμαι, ἐς τὸ παιδεία ἐκεῖνον μεταξὺ ἀποβλέποντες, ὑποδήλων ὡς ὁ λέληθε συμπροφέρας αὐτῷ τὴν ῥαδιουργίαν. οἱδὲ, καὶ αὐτὰ γνωρίζοντες τὰ λεγόμενα, παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διεπίλεισαν, ἐ τοῦτο μόνον ἔρρην ἔχοντες, ἀλλήλων πειρώμενοι, ὅπως μνήμης ἔχοιεν πρὸς τὸ ἀφιγνώσκειν ὅτῳ ἕκαστον ἦν τῶ ὁλίγου πρὸ ἡμῶν δεδοκιμασμένων ἐπὶ τοῖς κεκλημένοις μελέταις σοφισῶν. ἐν ἦ τούτοις ἅπασι, καὶ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγράψας, ἦν ἐν τοῖς γελῶσι ἐ αὐτός. πολὺ οὖν ἔμελλε γελᾶν ἐφ' ὅτῳ πεφανεῖ, καὶ ἀπιθάνῳ, καὶ ἀναισχύντῳ τολμήματι; καί πως, ἴσα ἦ ἀκρατὴς γέλωτος. ὁ μὲ, τῇ φωνῇ συντείνας εἰς μέλος, ὡς φῇσ, ᾠδήν τινα ἐπῴλῃ τῇ Πυθαγόρᾳ. ὁ δὲ, τοῦτο δὴ τὸ ἔ λόγου, ὅτου κιβδηλεύειν πειρώμενον ὁρῶν, ἀνεκάλεσε μόλα ἡδὺ ὁ ποιητὴς ὗτος ὁ ἐμός. ὁ ἦ, εἰδὼς ἐπιφοράς. τοῦτο ἐξεπολέμωσι τότε αὐτοῦς ἴναλγος. ἐφῄνδε ἦν μὲ ἡ ἔ ἔτους ἀρχὴ, μᾶλλον ἦ ἡ λοιπὴ τ μεγάλης νεμεσίας τρίτη, ἐν ᾗ οἱ Ῥωμαῖοι καίτί τι ἀρχαῖον, εὔχονταί τε αὐτοὶ ὑπὲρ ἅπαντος ἔ ἔτους ὑγείας τινας, καὶ ᾄδουσί, Νύμᾳ ἔ βασιλέως κατεσκευασμένα τὰς ἱερουργίας αὐτοῖς. ἐ ἐπισκώπτουσι τοὺς θεοὺς ἐν ἐκείνῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ χρημάζειν τοῖς εὐχομένοις. ἐν τοιαύτῃ τοίνυν ἑορτῇ, καὶ ἱερομηνίᾳ, ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἐκεῖνος, ὑπὸ τῇ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ, ἰδὼν προ-

gestum corporis, connectens, ut verisimile erat, ea quæ longè antè meditata & exercitata tenebat, tametsi impudentia, quæ quàm maxima erat, auxiliabatur quoque, manumque porrigebat, & cum eo certabat. Risus autem ab auditoribus undique multus. Ac alii quidem oculis interim ad Patrensem illum conversis, subindicabant se non ignorare commissam ab illo esse fallaciam. Alii autem ea quæ recitabantur agnoscentes, per totum orationis tempus uni huic operi fuerunt intenti, ut se mutuo explorarent, quomodo quisque memoria teneret, & dignosceret unde quidque ex iis sophistis, qui paulò ante nos celebres fuêre in declamationibus, quas meletas vocant, desumptum esset. Inter hæc omnia, ipse etiam orationis author cum ridentibus ridebat. Cur autem non rideret ob manifestum adeò, & ineptum, ac impudens facinus? Ac forte, (est enim risus intemperans) hic quidem voce ad carmen conversa, ut putabat, lamentationem Pythagoræ decantabat. Ille verò, istud quod vulgo dici solet, videns asinum citharæ canere tentantem, in valdè suavem cachinnum solutus dixit, Poëta iste meus. Quod alter conversus aspexit. Et hoc est quod tunc illos recens reddidit inimicos. Hinc erat quidem anni principium, imò tertia dies à magno noviluniо, quando Romani juxta veterum consuetudinem, & ipsi preces quasdam pro toto anno faciunt, & sacrificia peragunt, quarum ceremoniarum rex Numa fuit ipsis author: Deoque illa potissimum die precibus audiendis vacare credunt. Ergo in istiusmodi festo, sacrisque calendis, is qui tunc Olympiæ risit, sub Pythagora isto supposititio, conspicatus accedentem

στόζειν προσβλύσειν, καὶ ἀλαζόνα, καὶ τὸν ἀλαζονικὸν λόγων ὑποκριτικὸν, ἐπάγχειν· ὃ δὲ τὸν τρόπον ἀκριβῶς οἶδεν αὐτὸν, καὶ τὴν ἄλλην ἀνάλγητον, καὶ μιαρὸν τὸν βίον, καὶ ἃ ποιῶν ἐλήλυθε, καὶ ἃ ποιῶν κατείληπται, ὥρα ἡμῖν ἔφη σοι τινα τῶν ἑταίρων, σκυθρωπάζ τὸ δυσείμερον τοῦτο θέαμα. ὃς φανεῖς, ἔοικε τὴν ἡδίστην ἡμέραν, ἀποφράδα ἡμῖν ποιήσειν. τοῦτ' ἀκούσας ὁ σοφιστὴς τὴν ἀποφράδα, ὡς τι ξένον δ' ἀλλότριον τ' Ἑλλήνων ὄνομα, ἐγέλασε δῆθεν, καὶ τ' ἄνδρα τ' πάλαι σκώπτειν ἐπεθύμησε. ὡς γὰρ ἤκουσε, καὶ αὐτὸς ἀπαυθαδίζετο· ἀποφράς· τί δὲ τοῦτ' ἐστι; καρπός τις, ἢ βοτάνη τις, ἢ σκεῦος; ἆρα τὶ ἐδώδιμον ἢ πινόμενον τὸ ἐστι ἀποφράς; ἐγὼ μὲν ὅτι ἥκιστα πώποτε, οὔτ' ἀκούσας ποτ' ὁ, τι δ' λέγοι, ταῦθ' ἑκὼν μαθεῖν, οὐδ' ἐπιθυμῶ τοῦτο διδάσκειν. καὶ πολλὰ ἀπέπεμψε τὴν ἀποφράδα τ' γέλων. ἐλελήθει δ' καὶ αὐτὸν τὸν ἀσεβέστατον παμμίαρον ἀπαιδεύτοις ἐπιφέρων ἐπὶ τούτῳ, τινὰ τ' λόγον ἀντίρρησιν, ἐμὲ σφοδρότατα μισήσας ὑπὲρ ὧν ἔλεγεν. ἐγὼ δ' ἀοίδιμον σοφιστὴν, τὸν κοινὸν τ' Ἑλλήνων μισοῦντα, καὶ ὅσα κἀν οἰκίαις, καὶ ἐν τ' ἐργαστηρίοις, καὶ τ' κατηλείας εἰδέναι, ταῦτα μὲ ὀλίγα λεχθέν. ἐπεὶ δ' ἤδη γὰρ αὐτὸς παρείληφα δ' ἐθάμβησε τὰ λοιπά, δίκαιόν ἐστιν ἤδη λέγειν, εἶα μὲν σε τὰ ἐν τῇ πατρίδι, εἶα δ' τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, εἶα δ' τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, εἶα δ' τὰ ἐν Φοινίκῃ, καὶ Συρίᾳ. εἶτα ἑξῆς, τὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ Ἰταλίᾳ. καὶ ἔτι τοῦτο, τὰ ἐν Ἐφέσῳ νῦν, ... καὶ καφαλαιώδεστατα τ' ἀπονοίας τ' σῆς κεφαλῆς καὶ τῶν

tem execrabilem, & arrogantem istum alienarum orationum histrionem (Norat autem & mores ejus exactè, & reliquam nequitiam, atque impuritatem vitæ, & quæ facere diceretur, & quæ faciens deprehensus fuerat) tempus, ad quendam amicorum inquit, hoc inauspicatum spectaculum aversandi. Nam homo iste suo conspectu, suavissimum hunc diem videtur nobis in apophradem conversurus. Quo audito Sophista ille, mox verbum Apophradis, veluti peregrinum & à Græcis alienum ridere cœpit, & hominem pro superiore illo risu ultus est, ut quidem putabat, omnibusque dicebat. Quid hoc est Apophras? fructus, an herba aliqua, an instrumentum? Estne esculentum aliquod aut potulentum Apophras? Nam ego neque audivi unquam, nec quid dicat, facilè intelligo. Hæc quidem iste contra illum acerbè dixisse putabat, & multo risu Apophradem excipiebat: sed se extremum insciticæ testimonium in seipsum proferre non animadvertebat. Hujus igitur gratia orationem hanc scripsit, is qui me huc ad vos præmisit, ut videlicet ostenderet, celebrem illum Sophistam, communia illa Græcorum ignorare, & quæ qui sedent in officinis & tabernis, scire solent. Hactenus Elenchus ille. Ego autem (nam reliquas fabulæ partes agendas suscepi) meritò debebam veluti ex Delphico tripode tandem illa addere, qualia feceris in patria, qualia in Palæstina, qualia in Ægypto, qualia in Phœnicia, & Syria: deinceps in Græcia & Italia, & postremò nunc Ephesi, quæ quidem vecordiæ istius tuæ, quasi quoddam summarium sunt, & caput, & co-

ρωνις ☞ τραγῳδοῦσα. ἐπεὶ δὲ κ᾽ τῶν παροιμιῶν, [1] Γλαῦξ ὢν, τραγῳδὸς ἐμισθώσω, καιρὸς ἤδη σοι ἀκούειν τὰ σαυτῆς κακά. μᾶλλον δ᾽, πεῦσαι μὲ, μηδέπω. τὴν δὲ ☞ Ἀπαφρόδιτον, πρόπαππον. εἰπέ γάρ μοι [2] ἀρὸς παιδάριον, καὶ γλυκυτυλίδος, ☞ κυβίβης, καὶ σοι μεμπτὸν, καὶ γέλωτος ἄξιον τὸ ὄνομα εἶναι δόξει ἡ ἀποφράς; καὶ δὲ δὴ καὶ ἦν τὸ Ἑλλάνων ἴδιον, ἀλλὰ πόθεν ἐπισκωμμάσαι αὐτοῖς δοκεῖ ☞ πρὸς Κελτῶν, ἢ Θρᾳκῶν, ἢ Σκύθαις ἐπιμιξίας. οὐ δῆ, ἅπαντα δὲ οἶσθα τὰ Ἀθηναίων, ἐξεκλείσας τοῦτο δήπου, καὶ ἐξεκύρωσας ☞ ἀλλαχοῦ. καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω, καὶ ξενίζω, ☞ ὑπερβαίνων τὰς ὁρὰς τῆς ἀττικῆς. ☞ μὲν τί ἄλλο ὄψεται Ἀθηναίοις ἐπιχώριον, ὡς τοῦτο τὸνομα φαῖεν ἄν, εἰ μὴ σὺ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες. ὥστε δικαίως ἂν Ἐρεχθέα, καὶ τὴν Κέκροπα, ξένους ἀποφήναις, καὶ ἐπηλύδας εἶναι τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τὴν ἀποφράδα δείξειας σὴν οἰκείαν, καὶ αὐτόχθονα τῆς Ἀττικῆς. πολλὰ μὲ γάρ ἐστι, ἃ ☞ αὐτοὶ κ᾽ ταὐτὰ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζουσι. ἀποφράδα δὲ μόνοι ἐκεῖνοι, τὴν μιαρὰν, καὶ ἀπευκτὴν, ☞ ἀπαίσιον, ☞ ἄπρακτον, ☞ σὺν ὁμοίαις ἡμέραις. ἴδοι ☞

ronis morum. Quandoquidem enim juxta proverbium Ilienſis cùm ſis, tragœdos conduxiſti, tempus jam eſt, ut propria tua mala audias. Nondum tamen, ſed de Apophrade priùs. Nam dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem & Cybiben, quomodo reprehendendum & riſu dignum hoc nomen Apophras videtur? Non enim per lovem, Græcorum proprium erat: ſed alicunde ex Gallorum, aut Thracum, aut Scytharum commixtione inſolenter ſe inſinuavit. Tu verò cùm Athenienſium cuncta noris, illud excluſiſti continuò, & velut per præconem ex Græcia eliminaſti. Et ex eo riſus iſte videlicet, quòd barbarè ac peregrino modo loquor, & terminos Atticos tranſgredior. At verò quid aliud Athenienſibus ita familiare ac patrium, uti hoc nomen, dixerint illi, qui hujuſmodi meliùs; quàm tu, ſciunt. Quapropter Erechtheum, aut Cecropem, peregrinos & advenas apud Athenienſes eſſe citiùs probaveris, quàm Apophradis nomen oſtenderis, non proprium & Atticæ non genuinum. Nam multa quidem ſunt, quæ & ipſi eodem modo cum cæteris omnibus hominibus appellant: Apophradem autem ſoli illi atram, & abominabilem, & inauſpicatam, & nefaſtam, tibique ſimilem diem vocant. Ecce jam obiter dicitur

1 Γλαῦξ τραγῳδεῖ] Proverb. *Bouud.*

2 Πρὸς Παιδήμου & Γενετύλλιδος & Κυβίβης] Legendum Κυβέβης, & eſt epithetum Veneris, ut & παιδήμου & γλυκυτυλίδος, & intelligo *Pronaam*, non verò ut interpres *magnam matrem*. Nam licet ſciam hoc etiam nomine aliquando vocatam fuiſſe magnam matrem Cybelem, eo quod Gallos ſuos in furorem agebat κυβεσᾶν faciebat, id eſt, *capite prono in terram ruere*. Sed hoc loco non improperat furorem adverſario, ſed omne genus infanda Veneris. Ideo credo eſſe Veneris epithetum. Ea lucidius explicare pudor vetat. *Patm.* Κυβίβης] Corrige, κυβέβης. Heſychius: κυβέβη, ἀμίκτου θεοῦ. Ita enim ibi legendum, non κυβίβη, recte viri docti obſervarunt. *Menagius.*

1 Τὸν

μεμιξθηκως ἤδη οὐδὲ παρεργῳ, πῶ βούλεσθε αὐτοῖς ἡ ἀποφράς ἡμέρα. ὅταν μήτε αἱ ἀρχαὶ χρηματίζωσι, μήτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὦσι, μήτε τὰ ἱερὰ ἱερουργῆται, μήθ' ὅλως ἡ τῶν αἰσίων πλῆθος, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. δοκιμάσθη γ' τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις. ἢ γὰρ ἂν ἡττηθέντες μάχαις μεγάλαις, ἔπεσε τοιαύτας τὰς ἡμέρας, ὧν αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπεκύρωσαν, ἀπράκτους, ἢ ἀκύρους τῶν συνόμων πράξεων εἶναι, ἢ ἐν τῇ Διΐ, κἀκεῖνον ἴσως, καὶ ἕτερόν γε ἤδη, γέροντα ἄνδρα μεταπαιδεύειν, καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα, μὴ γὰρ τὰ πρὸ τούτων εἰδότα. πάνυ γὰρ τοῦτ' ἐστὶ τὸ λοιπόν. καὶν σαμαθῆς αὐτὸ, πῶν ἡμῖν ἐδδὺς ἔσῃ. πόθεν γὰρ ὦ δέσποτα; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα κἂν ἀγνοῆσαι, συγχώρησον, ὁπόσα ἔξω δὴ πολλῶ πάτου, καὶ ἄδηλα τοῖς ἰδιώταις. τῶν δὲ παφλαγόνων γ', ἐάν βλαπῆναι ἂν, ἅπαξ εἰπεῖν. ἐν γὰρ τοῦτο ἓν μόνον ἁπάντων τῶν νόμων ἔασι φησί τις. ἀλλὰ ἓν τῶν παλαιῶν ὀνομάτων, τὸ μὲν, λεπτίνα, τὸ δὲ, ὁπόσα αὐτῶν μὴ σωθῇ τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ παράπτοιμεν τὰς ἀκοὰς, καὶ πτοήσοιμεν ἅ σωθέντων τὸ ἄπαν. ἐγὼ γ' ὦ βέλτιστε, πρὸς μὲ σὲ, ἴσως ταῦτα πρὸς σοῦ εἰπών, ἥμαρτον. ἐχρῶ γὰρ ἐχρῶ ἢ κᾷ τὰ Παφλαγόνων, ἢ Καππαδοκῶν, ἢ Βακτρίων πάτρια διαλέγεσθαί σοι, ἵνα ἐκμάθῃς τὰ λεγόμενα, ἐν σοὶ ἀκούειν ἡδέα. τοῖς δ' ἄλλοις Ἕλλησιν, οἰμαι καθ' Ἑλλάδα γλῶτταν σωθέντα χρή. εἶπα ἐν τῷ Ἀττικῶν κᾷ χρόνους, πῶς πολλὰ σύστρεψάντων τῶν αὐτῶν φωνῆς, dicisti significationem Apophradis. Hic Nefastus est dies, quo neque magistratus publicè de rebus consultant, neque lites in foro disceptantur, neque sacrificia peraguntur, neque quicquam eorum quæ fausta sunt tractatur. Atque dies hujusmodi apud alios aliis de causis indictus est. Aut enim gravi aliqua clade superati, tales exinde dies, quibus rem malè gesserunt, pro nefastis & inauspicatis ad res legitimas gerendas, habendos censuerunt: aut mehercle etiam. Atqui ineptum fortassis, & intempestivum utique jam fuerit, dedoceri, ac denuo discere talia virum adeò senem, ne illa quidem, quæ his priora sunt, scientem. Proinde hoc omnino reliquum est: & si didiceris ipsum, omnia exinde scies. Vnde enim heus tu? Quanquam enim est condonanda cæterorum ignoratio, quæ extra communem viam posita sunt, & indoctis obscura: diem tamen nefastum, etiamsi volueris, aliter quàm Apophradem nominare non poteris. Vnum hoc, omniumque solum nomen esto, dicet aliquis. At priscorum vocabulorum, alia sunt usurpanda, alia non item, quæ nimirum vulgo non usurpantur, ne auditum turbemus, & intelligentium aures vulneremus. Ego verò, vir optime, apud te fortassis hæc de te dicens peccavi. Decebat enim, decebat, aut Paphlagonum, aut Cappadocum, aut Bactrianorum patriis verbis tecum loqui, quoad intelligeres quæ dicerentur, & audiendo voluptatem capere. Sed cum cæteris Græcis Græcè loqui oportet. Deinde etiam Atticis per successionem temporum multa variantibus

1 Τάδ' ἁ, ὁπόσα] Nota sequente vocali aspirata, non scriptum esse ἑχ: quod Grammatici canones postulant. *Menagius.*

1 Χρυ-

τῦτο ἐν τοῖς μάλιστα τέτομαι διατέλεσιν, ἅτις ἀεὶ, καὶ πρὸς ἁπάντων αὐτῶν λειχόμβρον. εἶπον ἂν ἐγὼ τὰς πρὸ ἡμῶν κεχρημένας τῷ ὀνόματι, εἰμὴ ἐγὼ ταύτῃ σοι λαβεῖν ἔμελλον, ξένα σοι ἐγνωσμένων ποιητῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιών. μᾶλλον δ', ἐπεὶ ἐγώ σοι τὰς εἰπούσας ἐρῶ. πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἵνα τῶν πάλαι δείξας ἐν κεχρημένον τῷ ὀνόματι, [1] χρυσᾶς φασὶν ἐν ὀλυμπίᾳ στάθμης. καίτοι ὅς τις γέρων ἦν, καὶ ἀφῆλιξ, τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ, δοκεῖ μοι ὅτι ἐν Ἀθήναις πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῷ ἰσθμῷ, καὶ Σπάρτη ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ εἰδέναι. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέγειν, ὡς τὸ μὲν ὄνομα ᾔδεις, τὸν δὲ χρῆσιν αὐτῶν, ἄγνωστον ἦν σοι. φέρε δὴ ἐγὼ ταῦτα πρὸς σὲ ἀπολογήσωμαι τὰ εἰκότα. σὺ δὲ πρόσεχε τὸν νοῦν, εἰ μὴ πάνυ ὀλίγον σοι μέλει. ἔστι μηδὲν εἰδέναι, εἰ οἱ πάλαι πολλὰ τοιαῦτα πρὸ ἡμῶν ἀπέρριψαν εἰς τὰς σὰς ἀμοίρους ἐκείνας τὰς πόλεις. ἦσαν γὰρ ἐν τότε ὡς τὸ εἰκὸς, βδελυγμίαι τινες ἐν τοῖς ἤθεσι, καὶ μιαιφονίαι, καὶ κακοήθειαι τοῦ τρόπου. καὶ ὁ μὲν, Κόθορνόν τινα εἶπεν, εἰκάσας αὐτῷ τὸν βίον, ἀμφίβολον ὄντα τοῖς τοιούτοις ὑποδήμασιν. ὁδὶ, Λυπαίνων, ἐν τοῖς ἐκκλησίαις θορυβώδης ἐκτοῦ ἦν, ἐπτοήθη. ὁδὶ, Ἐβδόμιλλον, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις, κἀκεῖνος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε, καὶ διεγέλα, καὶ παιδιὰν ἐποιεῖτο τὴν ταραχὴν τῆς δήμου. [2] μὴ δῶς δὲ καμοὶ περὶ Α-

tibus in lingua sua, hoc nomen inter præcipua manſit. Hoc modo ſemper, & ab omnibus ipſis dictum. Ac ſanè commemorarem etiam eos, qui ante noſtram ætatem hoc vocabulo ſunt uſi, niſi etiam hoc modo perturbaturus eſſem te, peregrina & ignota tibi poëtarum, oratorum, & hiſtoricorum vocabula recenſendo. Imò verò, neque tibi eos dicam qui uſurparunt: omnes enim norunt. Sed tu contrà, ſi mihi unum aliquem ex veteribus oſtenderis, qui voce iſta uſus non fuerit, aureus (ut aiunt) in Olympia ſtatuêris. Atqui ſiquis adeò ſenex, & ætate confectus, talia ignorat, videtur idem mihi, Athenas eſſe civitatem Atticæ, Corinthum in Iſthmo, & Spartam in Peloponneſo, ignorare. Fortè igitur tibi ſupereſt ut dicas ipſam quidem Apophradis vocem noſſe te: ſed uſum ejus, ut intempeſtivum accuſaſſe. Age igitur & de hoc reſpondebo tibi conſentanea: tu verò animum adverte, niſi omnino parvi facis, quòd nihil ſcis. Nam veteres hujuſcemodi multa ante nos in eos qui tibi ſimiles erant tum, ſinguli jactarunt. Erant enim etiam tunc, ut veriſimile eſt, aliqui moribus abominabiles, impuri, perditique ingeniis. Atque alius quidem, Cothurnum quempiam appellabat, vitam ejus ambiguam inconſtantem cum hoc calceamenti genere comparans. Alius verò Lypaën: quòd orator tumultuoſus conciones ſolebat turbare. Rurſum alius Hebdomam, quòd perinde atque pueri ſeptimis diebus, ille etiam in concionibus luderet, & rideret, ſeriumque populi ſtudium in ludum verteret. Ne dederis utique & mihi per

1 Χρυσᾶς ἐν Ὀλυμπίᾳ στάθμης] Proverb. *Bourd.*

2 Μὴ δῶς δὲ καμοὶ] Μὴ δῶς ἐν καμοὶ extrita negatione. *Marsil.*

1 Κό-

ἀδωνιδ@, εἰκάσαι παμπόνηρον ἄνθρωπον, ἀπάτην κακίας συμφορόν, ἡμέρᾳ δυσφήμῳ, καὶ ἀποπισίφ. ἡμεῖς δὲ τὰς χολὰς, τῇ δεξιᾷ ἐκβεπόμεθα. καὶ μάλιστα εἰ ἔωθεν ἴδοιμεν αὐτούς. κἂν εἴ τις βάκηλον, ἢ δίψιχον ἴδοι, ἢ πίθηκον, δίδυς ἐξιὼν τῆ οἰκίας, ἐπὶ πόδα ἀναστρέφει, δ ἐπανίσχυσε, τὸν ἀγαθὸν μεταδιώκων@ τὰς ἐφημέρους ἐκείνας πράξεις ἔσεσθαι αὐτῷ, ὑπὸ πονηροῦ, τῇ πρώτῃ, δ δυσφήμῳ κληδονισμοῦ. ἐν ἀρχῇ ῆ, δ ἐν θύρᾳσι, καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ. δ ἔωθεν δ ἄκαιρ@ ἴτυς, εἴ τις ἴδοι κίναιδον, δ λαπέρνην ποιοῦντα, δ πάσχοντα, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπρέπειάν τε, καὶ μισογυνῆ τὸν ὁμοῦ τὸ ἔργον αὐτῶν ὀνομαζόμενον, ἀπατεῶνα, γόητα, ἐπίορκον, ὄλεθρον, κύφωνα, βάραθρον, μὴ φύγῃ, μήδ' εἰκάσῃ τὸν ἀποφεύδι ἡμέρᾳ; ἀλλ' ἀγὴ σὺ τοιοῦτ@; σὸν ἂν ἔχοιμι γήθοσυνον, εἰ ἐγὼ τῷ ἀνδρὶ εἶδον τὸν σὴν, ὅσα δ μέλα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δοκεῖς, ὅτι μὴ ἀποδυτικὴ σοι ἡ δέξα τ ἔργων, ἀλλὰ πᾶσι δῆλ@ εἶ, καὶ εὐδόκιμ@. εἰ δ δ' ὁμῶς χαρίσεως, καὶ ἀρνησαίμην μὴ τοιοῦτ@ εἶναι, πῶς πιστὰ ἐρεῖς; τοῖς πολίταις τοῖς σοῖς; ἐκεῖθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαιον. ἀλλ' ἴσασιν οἱ μάλιστα τὰς πρώτας σου τροφὰς, καὶ ὡς παραδοὺς σεαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ ῥᾳδίως, συμπεριφθείρου πάνυ ὑπηρετῶν, ἄχρι δή σε τὸ τοῦ λόγου τοῦτο, [2] ῥάκ@ πολυχειδὶς ἐργασάμεν@, ἐξέσωσε, κἀκεῖνα μὲν omnibus ipsi præstitis obsequiis corruptus fueris, donec te, juxta proverbium, pannum lacerum extrusit. Ea etiam meminerunt, ut

per Adonidem, comparare hominem perditum, omnique malitiæ assuetum diei atro, & inauspicato. Nos etiam auspicato die claudos aversamur, maximè si mane videamus ipsos. Siquis etiam spadonem, aut eunuchum aspexerit, aut simiam, simul atque domo egreditur, conversò pede regreditur, ominans sibi haudquaquam prosperas fore diei illius res & actiones, præ mala hac prima, & infausta ominatione. In principio autem, & in foribus, & in primo egressu, & mane per omnem annum: siquis viderit cinædum, & nefaria facientem ac patientem, notum ob hæc, & enervatum, & tantum non eorum quæ agit nomen ferentem, deceptorem, præstigiatorem, perjurum, pestem, cataslam, bārathrum, num fugiat, neque hunc cum atra die compares? An verò tu non es talis? Haudquaquam negabis, si tuam fortitudinem novi, qui certè & animum ob hæc attollere mihi videris, videlicet quòd tibi gloria ista rerum tuarum non prorsum perit: sed omnibus es notus, & passim celebris. Quòd si contendas, & inficieris talem te esse, quibusnam hæc credibilia dices? an civibus tuis? Nam hinc ordiri est æquum. At norunt illi primam tuam educationem: & quo pacto teipsum tradideris perdito illi militi &

1 Κύφωνα] Κύφων, propriè est κυρτὸς: à κύφω, κυφὸς, κύφων. Ponitur & pro cataslā, seu numella, aut collari, aliove instrumento quo vinciebantur, aut etiam torquebantur nocentes. Hic metaphoricè pro scelerato & malefico: ut Latinis carcer, crux, scelus. Menagius.

2 Ῥάκος πολυχειδὶς ἐργασάμεν@] Proverb. *Bourd.*

μνώσιν ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σοὶ τὸ θέατρον εἰσιόντι ἐπῃδεῖτο, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκρινόμενον, καὶ σαυτὸν μᾶλλον ἄρχης ἀξιῶν εἶναι. ἠδέως γὰρ ἂν σοὶ ἔφη ἐσελθεῖν εἰς τὸ θέατρον, εἰ μή τις ἐμήνυσεν ἅ, τι τύπτεται τῇ σκευῇ. ἀλλὰ σὺ κεκοσμῆσθαι πάνυ, χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων, καὶ ἐσθῆτα τυραννικὴν, ἀφιέναι ἐπέμπεις, δυμφέρεσθαι αἰτήσων ἐξὸν ἐν θεάτρῳ, στεφάνους κομίζων, καὶ κρότου ἅπαντος, ἤδη προάγοντος αὐτοῦ. ἀλλὰ νῦν ῥᾴστη, καὶ ἀσφαλής. καὶ ἀληθῆ λέγουσι περὶ σοῦ ἐνίοτε. τοῦτο δὲ τὸ σὲ τῆς τραγῳδίας, δύο μὲν ἥλιος ὁρᾷ δοκοῦσι, δισσὰς δὲ Θήβας. καὶ σοῦ χειρὸς ἅπασιν δύο τὸ, ἐπὶ σοὶ, ὁ τύπτ, καὶ μὴ ἐπὶ σοί. τοιγάρτοι ἐν αὐτῷ τῷ ποιεῖν, οὐκ ἐπιθυμεῖς τὸ παρόντων, ὑδὲ ἐπιχωριάζειν αὐτοῖς, ἀλλὰ φύσιν ἐκὼν πατρίδα, ὥστε χεῖμα μὴκέτι, ὥστε θέρος ἀρχαιρέσιον, ἀλλὰ καλλίστην, καὶ μεμίσηκε τὴν Φοινίκην ἅπασαν. τὸ γὰρ εἰλίσχεσθαι, καὶ τοῖς εἰδόσι, καὶ μεμνημένοις τῆς πάλαι φιλίων σαυτίων, βρόχος ὡς ἀληθῶς ἔστι σοι. καίτοι τί τοῦτ' ἂν λεγοῖ; τίνα γὰρ ἂν αἰδεσθείης σύ; τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἡγήσαιο τῶν ὑστάτων; πανωλέθρου γὰρ κτήματα εἶναί σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς, τὸ δύσχρηστον ἐκεῖνο πυρρίον, ὡς τὸν Σινωπέως πίθον, τῷ Διὶ ἀλλὰ εἶναι σοὶ αὐτό. τὰς μὲν δὴ πολίσεις, ἡδέως ἡδέως μεγαπίσιας ἂν, μὴ ὄχ' τὰ ἀπάντων βδελυρώτατον εἰ ἠγοῦ, οἰκιδίῳ κοινὸν ἁπάσῃ τῇ πόλει. τάχα δ' ἂν τὰς ἄλλας τὰς ἐν τῇ Συρίᾳ σοφωτάτους ὁμολογήσοις, εἰ λέγοις μηδὲν πονηρὸν, μὴ ἐπαίσιον βεβιῶσθαί σοι. Ἡράκλεις, ἢ μὰ Ἀνιόχειαν, καὶ τοῦτο αὐτὸ εἶδον, ὅτε

ut est consentaneum, quæ in theatro juvenis agebas, quum saltatoribus respondebas, atque unà chori dux esse cupiebas. Quippe nemo ante te ingrediebatur theatrum, neque fabulæ nomen significabat: sed tu ornatè admodum, subligatis aureis crepidis, & tyrannica veste indutus, priùs immittebaris, qui benevolentiam à theatro postulares, coronas ferens, & cum plausu abiens, honore jam ab ipsis affectus. At nunc orator es & sophista, & ob hoc, si audiant aliquando talia de te illi illud ex Tragœdia, Et solem geminum, & duplices se ostendere Thebas putabunt. Et in promptu atque in ore tum omnibus statim erit illud: hic ille qui tum erat: & postea. Proinde & ipse rectè facis, qui omnino non ascendis ad illos, neque in patriam ventitas, sed fugis illam ultro, quanquam neque hyeme malam, neque æstate molestam, sed pulcherrimam & maximam omnium Phœniciæ civitatum. Nam coargui, & cum iis qui vetera illa sciunt, ac meminerunt, conversari, laqueus revera tibi est. Sed quid ista nugor? quem enim verearis? quid eorum quæ extrema sunt, turpe putaveris? Audio autem etiam tibi apud ipsos esse possessiones magnas, miseram illam turriculam, cum qua Sinopensis illius dolium collatum, Iovis atrium videri queat. Proinde nullo modo feceris ut tui cives mutata sententia non credant te omnium esse spurcissimum, & commune totius civitatis dedecus. Fortassis autem alios etiam qui in Syria habitant, ejusdem sententiæ assumas, si dicas te non malam nec criminosam prorsus vixisse vitam. Mehercle, Antiochia quidem, etiam ipsum opus vidit,

quan-

† Ταρσόθεν ἥκοντα σὺν αὐτῷ τινὰ τοῦτον ἀπαγαγών, ἀλλὰ καὶ ἀναδήσων αὐτῷ, αἰσχρὸν ἔσως ἐμοὶ, φάναι, ἀλλὰ ἴσως γε, καὶ μεμνῆσθαι οἱ τότε ὑμῶν ἐπιστάντες. καὶ σὲ μὲ, εἰς χεῖρα συλλαβόμενον ἰδόντες. σιωπῶ δ', οἶδα ὅτι καὶ πολλὰ, εἰ μὴ παντάπασιν ἐπιλήσομαί τε εἰ. ἀλλ' οἱ τὰ Λιγύπτιοι ἴσως ἀγνοοῦσί σε, οἱ μὴ τὰς τῶν Συρίας θαυμαστὰς ἄθλους οὐκέτι ὑποδεξάμενοί φόβηθρα, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπὲρ τῶν ἐμβολιακῶν διαγεγραμμένον. παρ' ὧν ἐδέξω πολυτελῆς ἐφόδια εἰς ἐμὲ, ἐφόδια εἰς ἐμέ. ἀλλ' ὅσα ἐλάττω σοι ἡ Ἀλεξάνδρεια συνοίσει, ἀλλὰ μὰ Δί' ἐχέλως δυσέρως ἐ Ἀλιοχείας κακρίαζ αὐτῷ. ἀλλ' ὅτι ἀκολασία, χαλεπώτερα, καὶ αἰσχρεβρία σοι οὐκ, ἐπιμελέστερα, καὶ τυραννικοῖς τούτοις, μᾶζον, ἐ ἐπὶ πᾶσιν, ἀκόλαστος ἡ κεφαλή. εἰς μὲν ὧν ἐπίστωσί σοι ἐξάριθμα γεγραμμένα μηδὲν τοιοῦτον ἐργασαμένῳ. † πᾶς βουλῆς ἂν κρατῆσαι ὁ πλουτιῶν μισθοδότης ἀγαθὸς τοῖς ἀρίστοις Ῥωμαίων. τέτοιμος γὰρ αὐτὸς, δίκαιος ἀποστατῆσαί μοι. καὶ ταῦτα, καίτοι πάνυ εἰδὼς ὃν λέγω. σιωπῶ τοίνυν, τὰ μὲ ἄλλα, ὅπως ἔτλη σὺ τῇ σωφροσύνῃ τολμηθῆναι ὑπὸ σοῦ, τί χρὴ λέγειν. ἀλλ' ἡνίκα σε κατέλαβες ἐ μειρακίῳ ἐ οἰνοχόῳ ἐ οἰνοπώλιον ἐν γόνασι κείμενον, τί οἷός; ἐπίσταται ἂν σοι μὴ εἶναι. τοιγαροῦν, αὐτὸ τὸ ἔργον ὁρῶν; σόν, εἶπα μὴ παιδίοις τυφλὸς ὦν. ἀλλ' ἐλλαμπτὶ γνώμῃ, αὐτίκα ἐξελάσας ἐ οἰκίας, καὶ καθαρσίων γε, ὡς φασὶ

quando, cùm adolescentem illum Tharso venientem, abduxisses. Sed & ipsa detegere, inhonestum fortassis mihi fuerit. Verumtamen norunt, & meminerunt illi qui tum vobis supervenerunt, & viderunt te quidem in genu inclinatum, illum autem, nosti, quid facientem quoque, nisi omnino es obliviosus. At Ægyptii forsan te non norunt, qui te post præclara illa in Syria certamina, inde ob ea quæ dixi, fugientem exceperunt, cùm te vestiarii insequèrentur, à quibus vestibus pretiosis comparatis, viaticum habebas. Sed non minùs quoque conscia tibi est Alexandria: nec per Iovem illam Antiochiæ secundam censeri decebat: nisi quòd protervitas ista tua manifestior, & turpitudo flagitiorum insanior illic fuit, & nomen ob hæc majus, & postremò caput adapertum. Vnus tantùm fuit qui crederet tibi inficias eunti, quòd nihil tale commisisses; fuitque postremus auxiliator, is qui stipendium dabat, vir inter præcipuos Romanorum. Nomen autem ipsum permittes mihi ut taceam, idque apud omnes eos qui sciunt quem dicam. Ille igitur, cætera quidem quæcunque à te in conversatione perpetrata sustinuit, quid attinet dicere? At quando te genibus adolescentuli pincernæ Oenopionis incumbentem deprehendit, quid putas? Credidit te tibi, talem te non esse, cùm videret ipsum opus? Non? nisi prorsus fuit cæcus: verùm mentem aperuit, quum te statim ex ædibus expulit, easque cum exivisses, quibusdam expiamen-

tis

† Τῆς βουλῆς ἂν κρατῆσαι ὁ πλουτιῶν.] Καὶ βουλῆς ἂν κρατῆσαι ὁ πλουτιῶν. Illud autem εἰς μὲν ὧν ἐπίστωσί σοι, &c. accipe cum ironia. *Vnus ille solus*, qui contra tibi unguis in ulcere, cujus tu domui. *Mercil.*

1 Συλ-

σεσεισμένον ἐπὶ τῇ σῇ ἐξόδῳ. Ἀχαΐα μὲν γὰρ, καὶ Ἰταλία πᾶσα, ἐμπέπλησται τῶν σῶν ἔργων, καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῖς δόξης. καὶ ὄναιό γε τῆς δόξης. ὥστε πρὸς τοὺς θαυμάζοντας, ἴσμεν τὰ σὰ Ἀφίσιον πράγματα ὑπὸ σοῦ, οὐκοῦν λέγω, ὅστις ἀληθίσαιο, πᾶς οὐκ ἂν ἐθαύμαζον, εἰ τὰ πρῶτά σου μὴ ἤθαυμον. καίτοι καινὴν σὺ ταῦτα ἐπὶ τοῖς πρὸς γυναῖκας ἀσεμνήσεις. εἶτα δὲ πόθεν ἂν τῷ τοιούτῳ εἴης μοι ἀποφράδα ὀνομαζέσθαι; ἀλλὰ τί σοὶ Διός, καὶ φιλίσαι τὸ τοιοῦτον ἀξιώσειας ἡμᾶς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις; τοῦτο γὰρ τὸ ὑβρισταῖον ποιεῖς. καὶ μᾶλλον πρὸς ἃς ἔκτισο ἐχθρὰς, καὶ τοὺς ὁμιλητὰς, οἷς ἐκρῆν μὴ σὺ ἐκείνα μόνα τὰ κακὰ ἔχειν σὺν τῷ βαρβάρῳ λαλαμίσῃ, τὸ βάζεσθαι τὸ ὀνομάστων, τὸ τραχὺ τὸ φατὸς, τὸ ἄκεσθον, τὸ ἄπρεπον, τὸ πάντη ἄμουσον, καὶ τὰ τοιαῦτα. φιλῆσαι δὲ σε ἐπὶ τούτοις, μὴ χρόνῳ ὦ ἀλεξίκακε. ἀσπίδα μᾶλλον, ἢ ἔχιδναν φιλῆσαι ἄμεινον. δῆγμα ἐκεῖ τὸ κινδυνεύμενον, καὶ ἄλγημα. καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσπλησθείς, ἐπόμενον. διὸ δὴ καὶ φιλήσομέν σε, καὶ ἱερεῖς, καὶ βωμοὺς προσόψει, πόσοι δὲ ἱερεῖς, ἢ βωμοὶ τοσοῦτος ὢν, ἀφιερώσας δ' ἄλλων ἐπ' ἀνάμασι, καὶ ῥύμασιν, ἔρρε τοιαῦτα, καὶ τηλικαῦτα ἐρεθίζόμενος. καίτοι ἔγωγε μὲν ἀποφράδα μὴ εἴπω, ἡγοῦμαι μᾶλλον ἂν ἐκφυγεῖν, ἢ ὅπως εἶπον ἐρυθριάσειν ἄν. σὺ δ' οὐδεὶς πώποτε ὑμῶν βωμολόχους λίγοντα, καὶ τερπομόλλους, καὶ ῥησιμετρεῖν, καὶ ἀζηνιᾶν, τὸ Ἀζηνιᾶν ἐπιθυμεῖν, καὶ ἀνθρακεῦσαι, καὶ ἀφεσιδιάζειν, καὶ χιεροβλημέας. κακῶν

tis lustravit. Achaia quidem, totaque Italia tuis operibus est referta, eaque sequente gloria: & sanè tibi gratulor ob tam præclaram laudem. Quare iis qui quæ nunc facis Ephesi, mirantur, ego quod verissimum est dico, qui fieri posset ut non mirarentur, si prima illa tua opera non nossent. Atqui novum hîc istud etiam cum mulieribus addidicisti, Annon igitur, dic mihi, fuerit congruum, talem hominem Apophradem appellari? Sed quid per Iovem? num etiam osculari ore insuper voluisti nos ob talia facta? Istud igitur contumeliosissimè facis, & maximè ergà eos quos minimè decebat, & erga contubernales, quibus satis fuerat, illa solum mala ab ore tuo percipere verborum videlicet barbariem, vocis asperitatem, indifferetam, inordinatam, & insulsam enunciationem, & id genus alia. Sed te ad hæc osculari, absit, ô malorum depulsor Hercules: aspidem, aut viperam osculari est satius. Ibi in morsu periculum, & dolor, cui accersitus medicus succurrit. A tuo autem osculo, & veneno illo, quis quæso vel ad sacra, vel ad aras accederet? quis etiam Deus precantem exaudiret? quam multis lustrationibus, quam multis fluviis opus foret? At talis ipse cùm sis, derides alios ob nomina & verba, cùm tu interim talia tantaque facinora perpetrare soleas. Atqui ego quidem si Apophradis nomen ignorarem, erubescerem potiùs, nedum si dimissem inficiasirem. Te verò nemo nostrùm accusavit adhuc quòd

βρομβολόγους dixeris, & τερπομόλλους, & ῥησιμετρεῖν, & Ἀζηνιᾶν Athenas desidero & ἀνθρακεῦσαι, & ἀφεσιδιάζειν, & χιεροβλημέας.

Ma-

μαλῶς σε ὁ λόγος. Ἐρμῆς ἐπιτρέψειν αὐτοῖς λόγοις. πῆ γὰρ τῶν τῆ βιβλίων ἀνέγνως; ἐν γωνίᾳ τινὶ τάχα τῆ ἀναλέμων πνὶ ποιητῶν, κατεφαρυσμένα, σύρτου, καὶ ἀραχνίων μεστὰ, ἅπερ ἐν τῆ Φιλαινίδος δέλτων, ἃς ἀφ' χειρὸς ἔχεις. σὺ μόνοι, καὶ δὲ σὺ τοματος ἄξια. ἐπεὶ δὲ μνησθὶς ἐμνήσθην, τί φαίης ἄν, εἰ σὴ γλῶττα εἰς δικαστήριον ἀγαγοῦσα μόνη; ἀδικάμενος, ἢ τὸ μετριώτερον, ὕβρεως διώκοι λέγουσα. ἐγὼ σὲ ἀφελοίμην, πένητα, καὶ ἄπορον πραγμάτων, καὶ βίᾳ διόμενον, τὰ μὲ πρῶτα, ὃ τοῖς ἡλικιώτοις δόκιμον ἐποίησα, νεανίᾳ μὲ, Νῖνον, νῦν δὲ, Μητίοχον, ὥστε μὲν μικρὸν Ἀχιλλέα πλάσαι. μὲν ταῦτα δὲ, παῖδας [1] συλλαβίζειν διδάσκοντα, μακρῷ χρόνῳ ἔδοσαν. ἤδη δὲ καὶ τὰς ἀλλοτρίας ταύτας λόγους ὑπομενόμενον, σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα, καὶ τὸν μηδὲν προσήκοντα δέξαν περιῆψα. τί τοίνυν πλημμελὲς ἔχων ἐγκαλεῖν, τοιαῦτά με λοιδορῆς, καὶ ἐπιβάσεις ἐπιβάσματα αἴσχιστα, καὶ κατηρᾶς κακοπλούτους; ἔχ ἁπλᾶ μοι τὰ ἐπὶ τῆ ἡμέρας ἔργα, ψεύδεσθαι, καὶ ἐπορκεῖν, καὶ τὰς τοιαύτας ὕβρεις, καὶ λήρους λοιδορεῖν, μᾶλλον δὲ τῆ βαρβάρου τῆ λόγου ἐκείνου ἐμεῖν; ἀλλ' ἐδὲ νυκτὸς τὴν κακοδαίμονα χολὴν ἄγειν ἐᾶς. ἀλλὰ μόνη σοι πείθομαι, καὶ παλιῳδήσω, καὶ μιαιφονήσω. καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα ἐ χειρὶ χρῆσθαι διέγνωκας. καὶ ὥσπερ ἀλλοτρίαν ὑβρίζεις, καὶ ἐπικλύζεις τοσούτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔρχον ἐπὶ μόνον. τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ πάσχειν, ἄλλοις μέρεσι προστέτακται. ὡς ὄφελε κἀμέ πως,

Malum te malè perdat Mercurius Logius, unà cum ipsis verbis. Vbi enim hujusmodi scripta reperis? In angulo forsitan alicujus ex frigidis illis poëtis defossa, situ & araneis oppleta: aut ex libris Philænidis, quos præ manibus habes: te utique, tuoque ore digna. Quia autem oris mentionem feci, quid diceres quæso, si te in jus vocaret lingua? Ponamus enim ita esse: & te injuriæ, aut quod paulò foret modestius, contumeliæ accusaret, dicens. Ego te, ingrate, pauperem atque inopem susceptum, & victu carentem: primùm quidem in theatris celebrem feci, modò Ninum, modò Metiochum, paulò pòst Achillem exhibens. Post hæc, pueros syllabas jungere docentem, longo tempore alui. Iam verò & alienas istas orationes histrionis instar habentem, sophistam videri feci, ac tibi non convenientem gloriam adaptavi. Quid igitur tantum habes, quod mihi possis imputare, ut ita me tractes, & injungas mihi mandata turpissima, & ministeria execratione digna? Non satis mihi sunt, ea quæ per diem fiunt opera nefaria, mentiri puta, pejerare, totque nugas & ineptias exhaurire: imò verò cœnum istorum verborum vomere? Sed neque noctu me miseram otium ducere finis: sed sola ego omnia tibi facio, & proculcor, & contaminor: ac lingua perinde ut manu uti decrevisti: & quemadmodum alienam, contumelia me afficis, tantisque malis obruis. Meæ partes sunt ut tantùm loquar: sed talia facere, & pati, aliis partibus est injunctum. Quare utinam & me aliquis,

1 Συλλαβίζειν] *Apellare literas* dixit Fabius. *Menagius.*

1 Ἀπό-

ὥσπερ τὴν τῆς Φιλομήλας ἐκπεσεῖν. μακαριωτέραν γὰρ μοι αἱ γλῶτται, τῷ τὰ τέκνα καταδηδοκέναι. ὡδὶ οὖν ἔχει, λίγη ποθ' ἡ γλῶττα, ἰδίαν αὐτῇ φωνὴν λαβοῦσα, καὶ τὸ πάππα συνήθροον ἐπικαλεσαμένη, τί ἂν ἀποκρίναιο αὐτῇ; ἐκεῖνα δηλονότι, ἃ ἐς πρὸς τὸ Γλαῦκον ἐπαγχόν εἰρηκυῖα σοι, ἐπὶ πεπραγμένῳ ἤδη τῷ ἔργῳ αἰσχύνομαι, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἐνδοξόν σε βεβιωκέναι, καὶ γνώριμον ἅπασι γεγενῆσθαι. πόθεν ἄν, ὅτῳ τοιαύτη ἐπὶ τοῖς λόγοις γενόμενον. ἀγαπητὸν ἦ ἀπωσθῆναι κλεινὸν, καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταβεβλῆσθαι αὐτὴν τὰς πολλὰς σου σοφιστογενέας, ὁπόσας κἀγὼ ἔθνη σοφιστίλησας. ὃ ἐ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲν ἀποφράδα ἰδυχίφωνας ἀκούσας, ἐπ' ἐκείνοις ἦ τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἀγανάκτεις, σὺ Συρίᾳ μὲ, ῥοδοδάφνη κληθεὶς, ἐφ' ᾧ ἦ, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν αἰσχύνομαι λιγεῖαν. ὥστε τόγε ἐπ' ἐμοὶ, ἀσαφὲς ἔτι ἔσω. σὺ Παλαιστίνη ἦ, φερσίμβες ἐς τὰς ἀκάνθας ἔ πώγωνον οἶμαι, ὅτι ἔνυσε μεταξύ. ἔτι γὰρ ἔχεις αὐτόν. σὺ Αἰγύπτιος, σιωπᾷς. πρόδηλον τοῦτο. μικρὸν γὰν φασιν ἀποπνιγῆναί σε ναύτῃ τινὶ τῶν τεραμβῶν σύντροφα. ὃς ἐμπεσὼν, ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα. Ἀθηναῖοι μὲν γὰ βέλτιστοι, αἰνίγματα δὲς ἰδεῖν, ἀλλὰ γράμματος ἑνὸς ἀθυμήκη πεποιήσατό σε, Ἀτίμαρχον ὠνόμασαν. ἴσως γὰρ κἀκείνῳ πρεσβύτερον ἀφεῖναί σοι. σὺ Ἰταλίᾳ ἦ, βαθαὶ ἠρωϊκὸν ἐκεῖνο ἐπικλῆσις, ὁ Κύκλωψ, ἐπιδὴ ποτὲ ἐς πρὸς δικαίαν λάφυσσιν παρ' αὐτὰ τὰ Ὁμήρου ῥαψῳδήσαι ἐ σὺ τὴν αἰσχρουργίαν

quis, ceu Philomelæ illam exciuiſſet. Nam mihi beatiores illorum linguæ videntur, qui liberos ſuos devorarunt. Per Deos igitur, ſi hæc diceret lingua, aſſumpta ſibi voce propria, ac barba tua, velut patrona advocata, quid quæſo reſponderes ipſi? Illa nimirum, quæ Glauco, te ob ſcelus commiſſum vituperanti, nuper reſpondiſti, te ob hoc celebrem, omnibuſque notum brevi tempore evaſiſſe. Vnde ergo ita celebris? ob orationes-ne redditus? At ſufficit quomodocunque clarum ac celebrem eſſe. Deinde ipſi multas iſtas appellationes enumerarem, quas paſſim apud varias gentes adeptus es. Quod etiam miror, te quum Apophradem audiſti, ægrè tuliſſe, nihil verò ob illa nomina indignari. Nam in Syria quidem Rhododaphne vocatus es, ſed quam ob rem, ita me Minerva amet, pudet dicere. Quare quantum in me eſt, obſcurum illud maneat. In Palæſtina verò Sepes, ob barbæ ſpinoſitatem opinor, quoniam inter opus pungere ſolebat: nam adhuc ipſam radebas. In Ægypto verò, Angina, quod per ſe manifeſtum eſt. Nam ajunt te ferè ſuffocatum eſſe, cùm in nautam ex iis qui naves tribus velis inſtructas ducunt, incidiſti: qui cùm in te irruiſſet, os tibi obturavit. Nam optimi quidem illi Athenienſes, nullum obſcurius nomen tibi dedêre: ſed literæ unius appoſitione honorantes, Atimarchum appellarunt. Nam hoc tibi illo inſignius decebat eſſe. At in Italia papæ. Heroicum illud, Cyclops vocatus es, quòd aliquando etiam ad veterem ornatum, juxta ipſa Homeri poëmata, verſibus mandare tu quoque turpidinem illam affe-

1 Ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα] Irrumando. *Menagius.*

1 Ἀτί-

ἐπηβώμενος. καὶ αὐτὸς μὲν ἔκεισο μεθυων ἤδη, κισσύβιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βαιπλῆν Πολύφημος, νεαλὴς ξ ὑπομισθος, ὀρθὸν ἔχων τὸ μοχλὸν, εὖ μάλα ἠκονημένον. ἐπὶ σὲ Ὀδυσσεὺς ἦπτε ἐπῆλθ, ὡς ἐκκόψων τὸ ὀφθαλμόν·

Κἀκείνῳ μὲ ἄμαρτε. δεδοῦ δὲ οἱ ἐτράπετ' ἔλχος.

Λίχμη δ' ἐξελύθη δεδοῦ νείαθεν ἀνθερεῶνα.

Καὶ γὰρ οὐδὲν ἄλογον ὑπὲρ σοῦ λέγοντα, ψυχρολογεῖν. σὺ δ' ὁ Κύκλωψ, ἀναπέτασας τὸ στόμα, καὶ ὡς ἔνι πλατύτατον κεχηνὼς, ἠνείχου τυφλούμενος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ γνάθου. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἡ Χάρυβδις, αὐτοῖς ναύταις, καὶ πηδαλίοις, καὶ ἱστίοις, ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸ Οὖτιν. καὶ ταῦτα ὁρῶν σὲ ἄλλος παρήγγελε εἰπεῖν σοι εἰς τὴν ὑστεραίαν μίαν ἢν λοιπὸν ἡμέραν, ἢ μίαν. καὶ εἰς τὸ ἀκριβὲς συμφώνεις. τοιούτοις δὴ, καὶ τοσούτοις ὀνόμασι πλουτῶν, ἀσχμοῦ τὴν ἀποφράδα; ὡς γοῦν εἰπεῖ μοι τί πάσχεις, ἐπιδεῖν καλεῖσθαι λέγουσιν οἱ πολλοὶ λεσβιάζειν σε, καὶ φοινικίζειν; ἆρα σὲ ταῦτα ὥσπερ τὴν ἀποφράδα ἀγνοεῖς, καὶ οἷά τε ἂν ἐπαινεῖσθαι ὡς αὐτῶν; ἢ ταῦτα μὲν λέγε τὸ σωφρονοῦν οἶσθα, τὴν ἀποφράδα δ' ὡς ἀγνῶτα μόνην ἀπεῖπες, καὶ ἀποκλείεις τὸν καλὸν τὸ ὀνομάτων, τοιγαροῦν οὐ μεμπτὰς ἡμῖν τίνεις τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι σ' γυναικωνίτιδος περιεδόη. εἰ. πρώην γὰρ ἐπειδή ποτε γάμου σὺν Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐτόλμησας. εὖ μάλα σκυπτυσμὸν πάντες ἡ βελτίστη σκείνη γυνὴ, σὸν ἂν ἀφεστείλω ἔφη ἄνδρα, καὶ αὐτὸν ἀνδρὸς δόμον. εἶπε σὺ τοιούτοις ὄντα σοι, ὀνομάτων μέλῃ, καὶ γελᾷς, καὶ τὰ ἄλλων καταπτύεις. εἰκότως.

affectasses. Ac ipse quidem jacebas ebrius jam poculum habens in manu, coire gestiens Polyphemus: adolescens autem mercede conductus, rectum habens vectem, egregiè acutum, quasi Vlysses quidam te invadebat, ut oculum eruturus,

Quem tamen haud tetigit, juxtaque elabitur hasta,
Et ferit extremam vibrata cuspide mentum.

Neque enim absurdum est, cùm de te loquamur, frigidiora hæc dicere. Tu verò Cyclops ille diducto ore, & quàm latissimè licebat, hians, sustinebas tibi maxillam ab illo excæcari. Imò verò ceu Charybdis, quærebas unà cum ipsis nautis, & clavis, & velis, totum illum absorbere Vtin: atque hæc videbant cæteri qui aderant. Deinde in posterum diem, una tibi defensio erat, ebrietas: & ad merum confugiebas. Cùm igitur talibus, tantisque nominibus sis locupletatus, pudet te Apophradis? Per Deos itaque dic mihi quomodo afficeris, quum illa quoque dicunt plerique λεσβιάζειν & φοινικίζειν? Num & hæc perinde ut Apophradem ignoras, & te ab ipsis fortè laudari putas? An hæc ut familiaria nosti: Apophradem autem ut solam ignoram improbas, & à catalogo vocabulorum tuorum excludis? Proinde non indignas pœnas nobis exolvis, sed etiam ad gynæceum usque celebris es. Nam nuperrimè cùm nuptias quasdam Cyzici ambire ausus esses, optima illa mulier habens exploratissima omnia, Non admiserim, inquit, virum, qui ipse quoque viro indiget. Et tamen cùm hoc in statu sint res tuæ, nominum tibi cura est, & rides, conspuisque cæteros. Meritò sanè.

ἃ γὰρ ἂν ἅπαντες ὁμοίᾳ συν-λέγειν δυναίμεθα. πόθεν; τίς ὕστις σὺ λόγοις μεγαλόστομος, ὡς ἐπὶ μὲ τὰς τρεῖς μοιχὰς, ἀντὶ ξίφους, τέλαυναν αἰτῶν. ὁ δὲ Θεόπομπον, ἐπὶ τῷ Τριπορφύρῳ κρίνοντα, φάναι, τριγλώχινι λόγχῃ καθηρηκέναι αὐτὸν τὰς πρὸ χώρας πόλεις. καὶ πάλιν, ἀκριβωσαι αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις. πρὸ ὀλίγου γὰρ ὁ λύχνος ἔψας, ἐζήτεις ἀδελφόν τινα οἶμαι ἀπολωλότα ἢ ἄλλα μυρία, ὧν οὐδὲ μεμνῆσθαι ἄξιον, ἃ μὴν οἱ ἀκούσαντες ἀπεμνημόνευσαν. πλούσιός τις οἶμαι, καὶ δύο πένητε ἦσαν ἐχθροί. εἶτα μεταξὺ τοῦ μὲ πλουσίου λέγειν, ἀπέκτεινεν ἔφης ἡμίτομον τὸν πενήτων. γελασάντων δ' ὡς τὸ εἰκὸς τῶν παρόντων, ἐπανορθούμενος δηλονότι, καὶ ἀναζητούμενος τὸ διημαρτημένον, ἄμεινον ἔφης, ἀλλὰ ἄτερον αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐῶ τὰ δραχαῖα, τὸ τελῶν μέλειν, καὶ τὸ ἀνωνησίας, καὶ τὸ πίπτειν, καὶ τὸ σκήνειν, καὶ ὅσα ἄλλα καλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπαινεῖ. ἃ μὲ γὰρ ὑπὸ τῆς πενίας ἐλαυνόμενος ποιεῖς, Ἀδράστια φίλη, σὺν αἰσχύνῃ ὀνειδίσαιμι. συγχωρεῖ γὰρ, εἴ τις λιμοῦ πιεζόμενος, ἀφαιρεθήναι παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαβὼν, εἶτα ἐπιορκήσειν, ἢ μέλλει μὴ παρειληφέναι. ἢ εἴ τις ἀναισχύντως αἰτεῖ, μᾶλλον δ' ἀπαιτεῖ, καὶ λωποδυτεῖ, καὶ πλανᾶ, ἃ δὴ λέγω ταῦτα. φθόνος γὰρ ἡδὺς ἐξάπαντος ἀμύναις τῷ ἀποβάσει. σκέπτου δ' οὐκέτι φορητὸν, πένητί σε ὄντα, ἐς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς σκήπτειν πᾶν ἐκ τῆς ἀναισχυντίας ἀφιγμένον. πλὴν εἴ τί σ' ἐπαινέσαι μοι δώσεις πάνυ ἀστείως ὑπὸ σοῦ πεπραγμένον, ὁπότε τὸν Τισίαν τὸν πίχινον οἶδα, ὡς τὸ Διοσκορικὸν ἔργον αὐτὸς ἐποίησας, nè. Non enim omnes similia tibi dicere possemus. Vnde? quis adeò in verbis audax foret, ut contra tres adulteros, pro gladio tridentem postulet? Theopompum autem ob Tricaranum, in judicio agentem, dicat, tricuspide oratione ipsum confeciſſe civitates præstantiores. Et rursum tridente Græciam interfeciſſe, & esse Cerberum in oratione. Nam paulò antè & lucerna accensa quærebas fratrem quendam, ni fallor, mortuum, & alia infinita, quorum meminiſſe non est æquum, niſi solius hujus, quod qui audiverunt, commemorarunt. Dives quidam, & duo pauperes erant inimici, Postea de divite loquens: occìdit, inquis, ἡμίτομον τῶν πενήτων. Ridentibus autem, ut par erat, iis qui aderant, tu corrigens, & quod erratum erat, reſtituens: haudquaquam, subjicis, sed ἄτερον αὐτῶν occìdit. Omitto antiqua illa, videlicet τελῶν μέλειν, & ἀνωνησία, & πίπτειν, & σκήνειν; & quæ alia præclara in orationibus tuis effulgent. Nam quæ paupertatis causa facis, ô chara Adraſtia, nemini exprobravero. Ignoſcendum enim, siquis fame coactus, depoſito à cive accepto, dejeravit ſe non accepiſſe: aut siquis impudenter petit, imò verò mendicat, & furatur, & publicanorum more rapit. Haud equidem iſta dico. Nequaquam enim invidioſum eſt, quòd inopiam quoquo modo depellis: ſed illud intolerabile tandem, quòd pauper cùm ſis, in ſolas hujuſmodi voluptates, ea omnia profundis, quæ per impudentiam acquiris. Niſi siquid laudare mihi conceſſeris, urbanè admodum à te factum, quando cùm Tiſiæ artem noris, Diſcoracis opus ipſe peregiſti,

ἐξαρπάσας δ' ἀνοήτου ἐκείνου πρεσβύτου χρυσοῦς τριάκοντα. ἀλλ', ἀφ' ὧ Τισίαν, ἀντὶ δ' βιβλίου, πεντήκοντα δ' ἑπταγοσίας ἐξίπου, καθαστοφιθείς. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, τὰ μ' ἄλλα ἐκὼν ἀφίημί σοι. σκεῖνο δ' μόνον συμβολῶ, πρᾶπε μ' τοῦτο, ὅπως σοι φίλον, καὶ μὴ παύσαιο τὰ τοιαῦτα ἐς ἑαυτὸν παροινῶν. σκεῖνο δ' μηκέτι ἄπαγε. ὡ γὰρ ὅσιον ἐπὶ τὰν αὐτὰν ἑστίαν τὰς τοῦτα ἀμφιπένοντας καλεῖν, καὶ φιλοτησίας συνπίνειν, καὶ ὄψων τ' αὐτῶν ἅπτεσθαι. ἀλλὰ μὴ δ' σκεῖνο ἴσα τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις, φιλάμπαξ. καὶ τοῦτα συθ' τὰς ὑ πρὸ πολλοῦ ἀποφράδα σοι ἐρχασμένας τὸ γάμο. καπεπεδήκοβ ἅπαξ φιλικῆς ξυμποσίας ἠξάμηνον, κἀκεῖνα εἰ δοκεῖ, ἄφιδε, τὸ μύρον χρίεσθαι τὰς πολιάς, καὶ τὸ πιπίσκειν μόνα σκεῖνα. εἰ μ γὰ νόσος τις ἐπείγοι, ἅπαν τὸ σῶμα ἠρεμαπόντιον. εἰ δ μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τί σὺ βάλιστα κάμνεις, καὶ λεῖα, καὶ ὀλιθηρὰ ἐρᾶς ἠμεῖς. σκεῖνό σοι μόνον σοφόν, αἱ πολιαί, καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεσθαι, ὡς αἰσχρὸν ἔμμεν τὰ βδελυρέας. φείδε δὴ αὐτῶν πρὸς Διὸς καὶ τούτου. καὶ μάλιστα δ' αὖτον· μηδὲ μίαινε ἔτι, μηδὲ ὑφάρπαζε. εἰ δ μὴ, σὺ νυκτὶ γε, καὶ σκιᾷ σκότου. τὸ δ' μεθ' ἡμέραν, ἅπαγε ἠρεμιδῆ ἄρχιον, καὶ θηρεύδες. ἐρᾶς; ὡς ἄμεινον ἦν σοι Ἀχίνητον τὴν Καμαρίναν ἰᾶν, μηδὲ καθαγελᾶν τ' ἀποφράδ', ἢ σοι ἀποφράδα τ' βίον ὅλον ἐργάσεται. ἢ ἔτι σοβεῖς τινα, ὡς τόγε ἐμοὶ ἀπολ' ἐκπεφεύξ. ἀλλὰ γὰρ οἶσθα ὡς ὅλκα

gisti, surreptis stulti illius senis triginta aureis. Ille autem propter Tisiam, pro libro septingentas, & quinquaginta drachmas exolvit, deceptus. Multa præterea possem dicere: sed alia lubens tibi remitto. Solum autem illud addo. Age fac ista ut lubet: neque desieris hujusmodi in te ipse debacchari. Illud autem non amplius: apage. Non enim fas est ad eosdem lares vocare eos qui talia committunt: & amicitiæ pocula præbibere, eademque opsonia attingere. Sed neque sit illud quod est præter verba, scilicet oscula: idque erga eos qui non multò antè os tibi apophradem effecêre. Ac postquam semel admonitionem amicam orsus sum, illa etiam, si videtur, à te amove, scilicet quòd canos inungis unguento, solaque illa pice illinis. Si enim morbus aliquis urgeret, totum corpus esset curandum. Nunc autem quum tu nihil hujusmodi ægrotas, quid attinet pura, & lævia, & glabra illa tibi reddi, quæ ne aspici quidem fas erat. Vnum illud, quo sapientiam præ te feras, tibi est relictum, cani videlicet, quodque non amplius nigricas, ut sint veluti nequitiæ tuæ operculum. Proinde parce ipsis per Iovem etiam in hoc: ipsi verò barbæ in primis, quam nec polluas amplius, nec contumelia afficias: quod si nequeas, noctu saltem, & in tenebris, sed interdiu, apage: Nam agreste admodum est: & ferinum. Vides quanto satius erat tibi immotam sinere Camarinam: neque Apopradem deridere, quæ totam vitam tibi atram reddet? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quantum in me

1 Ἀχίνητον τὴν Καμαρίναν ἰᾶν] Proverb. *Bourd.*

[1] τὸν ἄμαξαν ἐπισπάσου, δίον [2] ὦ παιπάλημα, καὶ κίναιδος, ὑπομήσεσθαι εἴ τις ἀνὴρ δυσὺς, καὶ τοῦτο δὲ τὸ δίκαιον, μελάμπυγος, δηλονότι μόνους σε ἀποβλέψεσθαι. ἴσως ἤδη ἐ τοῦτα γελάσῃ, τὸ παιπάλημα, καὶ τὸ κίναιδος ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα λύσεις. ἄγνωστα γάρ σοι τὰ τῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὥρα ἤδη ἐ τοῦτα συγγράφεσθαι, εἰ μὴ τελευτᾷ, καὶ τετράπλη σοι ἡ ἀποφορὰς ὀπτέτισται. αἰσχῶ δ' ὧν σαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν. ὡς γὰρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἴωθεν, Ἀχαλίνων στομάτων, καὶ ἀφροσύνης, καὶ ἀνομίας, τὸ τέλος δυσχέρ γίγνεσθαι.

me est, nunquam deficiet. Nondum igitur scis, quòd totum tibi plaustrum attraxisti, cùm tibi, omnifariam scelerate, & cinæde, verendum esset, siquis vir hirsutus, & hoc priscum, Melampygus, acerbè solùm intueretur te. Fortassis hæc quoque jam ridebis, quæ dixi scilicet pæpalema, & cinædus, ac si ænigmata quædam, & griphos audieris. Ignota enim tibi sunt tuorum operum nomina. Quare jam licet tibi hæc calumniari, nisi tripla, etiam quadrupla Apophras tibi est retributa. Te ipsum autem postremò accuses. Nam ut præclarus ille Euripides solitus est dicere. Oris infræni, & stultitiæ & iniquitatis finis infœlicitas esse consuevit.

1 Τὸν ἄμαξαν ἐπισπάσου] Proverb. *Bourd.*

2 Ὦ παιπάλημα, καὶ κίναιδος] Hesychius: παιπάλημα, ποικίλος ἢ κακία. Pro κίναιδος legendum fortè κίναδος: id est, *bellua*. Hesychius: κίναδος, θηρίον, ἴουις. Suidas: κίναδος, πᾶν μὲν θηρίον κίναδος ἐξαίσιον καλεῖσθαι. ἰδίως δὲ ἀλωπέκα. κακῶς δὲ ἀλώπηξ. Menagius.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. | DE DOMO.

ARGVMENTVM.

Obliqua quadam domus laudatio est, cujus & situm, & structuram, & tecti, caterarumque partium ornamenta, postremò etiam parietum picturas describit, additis passim amplificandi gratia, etiam similitudinibus quibusdam. Atque hæc omnia sub disputationis, seu contentionis quadam figura, qua de pulchritudine domus utrum ea videlicet, ad invitandum, & juvandum oratorem in ea dicentem, plus prosit, an noceat, disputatur. Cujus quidem affirmativa pars priore loco tractatur ab effectu & potestate pulchritudinis comprobata, additis & exemplis, & similitudinibus, eodem pertinentibus. Altera autem, ac negativa per Prosopopœiam subjungitur. Fingitur enim alia quædam alterius ora-

1 Περὶ τοῦ οἴκου] Περσταλαὶδ. Marcil.

oratio, superiorem refellere, & similitudines, & qua de vi pulchritudinis à superiore afferuntur, per inversionem confutare, ipsa autem suam sententiam ab aliis elegantia ac pulchritudinis effectibus, praterea & Herodoti testimonio, & ipsorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte situs domus, & tecti, caterarumque partium elegantia depingitur: in posteriore verò parietum pictura, describuntur, ut ex ea quaque re, novitas ac gratia quadam scripto accedat.

Ἐπεὶ Ἀλέξανδρος μὲν ἐπιδημήσας τὸ πρὸς Κύδνῳ λήσασθαι, καλόν τι ἐφάνη τὸ πολυμνὸν ἰδεῖν, καὶ ἀσφαλῶς βαθὺ, καὶ εὐσθενῶς ἐχεῖ, καὶ πλέον ἡδὺ, καὶ ὥρας ὥρᾳ ψυχρὸν, ὥστε ἐπὶ εὐδιάλῳ τῇ νόσῳ, ὡς σύσημον ἀπ' αὐτοῦ, δοκεῖ μοι οὐκ ἂν ὃ λουτρῷ δοκιάζῃ, οἷκον δέ τις ἰδὼν μεγάθει μέγιστον, καὶ κάλλει κάλλιστον, καὶ φωτὶ φαιδρότατον, καὶ χρυσῷ γλαπότατον, καὶ γραφαῖς ἀνθηρότατον, οὐκ ἂν ἐπιθυμήσειε λόγους τοῦ αὐτοῦ ἀφεῖσθαι, εἰ τύχοι περὶ τούτους ἀφιγμένος, καὶ σοδοκιμήσας, καὶ ἐκαμπρύνασθαι, καὶ βοᾶς ἐμπλῆσαι, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα ὁ αὐτὸς μέρος ὢν κάλλους αὐτῷ γενέσθαι, ἀλλὰ εὐστοχήσας ἀκριβῶς, καὶ θαυμάσας μόνον, ἄπιστι, καφὸν αὐτὸν, καὶ ἄλογον καταλιπὼν, μήτε προσειπὼν, μήτε προσομιλήσας, ὥσπερ τις ἄπαιδευτος, ἢ φθόνῳ σιωπᾶν ἐγνωκώς; Ἡρακλεῖς, ὦ φιλοκάλου τινὸς, ἀλλὰ περὶ τὰ δίμορφότατα ἐρωτικῶς τὸ ἔργον, ἀχρειόλα ἢ πολλὴ, καὶ ἀπειροκαλία, καὶ εὐστόμια ἀμουσία, τὸ ἡδέως αὐτὸν ἀπαξιῶν, καὶ τὸ καλὸν ἀπεξενῶν, καὶ μὴ συμείσας ὡς ἰχ ὁ αὐτὸς περὶ τὰ ἰδιώματα νόμος ἰδιώτας τε, καὶ πεπαιδευμένοις ἀφήσειν, ἀλλὰ τοῖς μὲ, λήξῃ τὸ

Ergo Alexander quidem expetivit in Cydno lavari, cùm & pulchrum & limpidum conspexisset hunc fluvium, & tutò profundum, & leniter concitatum, & natatu jucundum, & æstivo tempore frigidum: adeò ut etiamsi manifestus ipsi fuisset morbus, quo hinc laboravit, videatur mihi non fuisse ab hoc lavacro sibi temperaturus. Siquis autem videat domum mole maximam, forma pulcherrimam, luce clarissimam, auro fulgentissimam, & picturis floridissimam, non expetat in ea orationem habere, si hoc in studio versetur, & in ea celebrari, & inclarescere, illamque voce implere, & quàm maximè licet: etiam ipse pars aliqua pulchritudinis illius esse: at eam undique diligenter contemplatus, & solùm admiratus, abeat surdam ipsam, & orationis expertem relinquens, nec alloquendo, nec sermonem conferendo, perinde atque mutus aliquis, aut qui invidia tacere decrevit? Hercle hoc non faciat homo elegantiæ studiosus, & rerum pulcherrimarum amator: sed magnæ rusticitatis, insicitiæ, & imperitiæ fuerit, suavissimis rebus seipsum velut indignum abstinere, & à pulcherrimis velut exulem relegare, neque intelligere, indoctos & eruditos viros non eadem lege spectaculis frui: sed illis quidem sufficere quòd hoc solum

κοινὸν τοῦτο ἰδίᾳ μόνον, καὶ περιβλέψας, καὶ τὸ ὀφθαλμὼ περιενεγκεῖν, καὶ πρὸς τὸν ὀροφὸν ἀνακύψας, καὶ τὸν χόρδαν ἐπισείσας, καὶ καθ' ἡσυχίαν ῥόθιόν τι, δέδοικα μὴ ἂν δυνηθῇναι ἄξιόν τι τῶν βλεπομένων εἰπεῖν. ὅστις γὰρ μὴ παιδείας ὁρᾷ πεκαλὰ, οὐκ ἀνοίμῳ ἀγαπήσειεν, ὄψιν μόνην καρπωσάμενος τὸ πρᾶον, ὑδὲ ἂν ὑπομείναι ἄφωνος ἀκροατὴς γενέσθαι. πιεσόμενον γὰρ ὡς οἷόν τι, καὶ συδιατείνας, καὶ λόγῳ ἀμείψασθαι τὸν θεὸν. ἢ γὰρ ἀρκεῖσθαι, οὐκ ἔπαινος μόνον. τοῦτο μὲν γὰρ ἴσως σκιᾷ τῇ νησιώτῃ μειρακίῳ ἔπρεπε, τὸν Μενέλεω οἰκίαν ὑπερεκπεπλῆχθαι, καὶ πρὸς τὰ σύμφορα καλὰ, τὸ ἐλέφαντος, καὶ τὸ χρυσοῦ αὐτῆς ἀπεικάζειν, ἅπερ μηδὲν σοφῇ καλόν τι ἄλλως ἐωρακότι. ἄλλα καὶ τὸ εἰπεῖν σὺν αὐτῷ, καὶ τοὺς βελτίστους συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι, μέρος μὲν ἔπαινος καὶ τοῦτο γένοιτ' ἂν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδιον οἶμαι, οἷόν ὁ κάλλιστος ἐς ὑποδοχὴν λόγων ἀναπεπταμένος, καὶ ἔπαινος, καὶ εὐφημίας μεστὸς ὢν, ῥᾳδίως καὶ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἄντρα συνεπηχῶν, καὶ τοῖς λεγομένοις ὑποκαλυπτόμενος, καὶ ὑποπίνων τὰ τελούμενα τῇ φωνῇ, καὶ τοῖς ὑστάτοις τῶν λόγων ἐμβοσκόμενον. μᾶλλον γὰρ ὡς ἄν τις εὐμαθὴς ἀκροατὴς ἀφυπνιζόμενος τὰ εἰρημένα, καὶ τ λεγόμενα ἐπαινῶν, καὶ αὐλίζεσθαι τὸν ἔπαινον ποιούμενος ὡδὲ αὐτὰ, οἷόν τι πάσχουσι ὡδὲ τὰ αὐλήματα τῶν ποιμένων αἱ σκοπιαὶ ἐπαυλοῦσαι, τῆς φωνῆς ἐπεισούσης καὶ τὸ αὐλίτυπον, καὶ ἀχὼ αὐτῶν ἀναφερούσης. οἱ γὰρ ἰδιῶται, νομίζουσι παρθένον τινὰ εἶναι τὸν ἀμειβόμενον τὰς ᾠδὰς, ἢ βοῶντος, ἐν μέσοις πᾶσι τοῖς κρημνοῖς καθιζάνουσαν, καὶ λαλοῦσαν ἐκ

lum commune vident, & circunſpiciunt, oculoſque circunferunt, ac ſurſum verſus tectum ſpectant, manumque quatiunt, & tacitè voluptatem capiunt, præ metu nequid non ſatis dignum iis quæ ſpectantur, proferant. At qui cum eruditione ſpectat res pulchras, illi puto non ſat erit ſolo viſu id decerpere quod delectabile eſt, neque mutus pulchritudinis ſpectator eſſe ſuſtinebit: ſed quoad fieri poteſt, & in eo immorari, & oratione viſum compenſare conabitur. Cæterùm ea compenſatio non eſt laus duntaxat domus. Hoc enim fortè inſularem illum adoleſcentem decebat Menelai domum ſumma admiratione contemplari, & cum iis quæ in cœlo pulchra ſunt, ejus ebur & aurum comparare, ut qui in terris pulchri aliud nihil vidiſſet. Sed & in ea dicere, & optimis quibuſque convocatis orationem habere, pars quædam laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem ſuaviſſimam arbitror eſſe, Domum, pulcherrimam ad ſuſcipiendas orationes apertam, laudis & commendationis plenam, leniter ut antra conſonantem, & ea quæ dicuntur ſequentem, poſtremaque ſermonis protendentem, ultimiſque verbis immorantem: imò verò quemadmodum docilis auditor ſolet, ea quæ dicuntur memoria repetentem, & cum qui dicit laudantem, nec inſcita relatione accepta rependentem: quale quiddam accidit & ſpeculis paſtorum tibiis & cantu reſonantibus voce in contrarium repercuſſa, atque in ſeipſum revertente. Idiotæ autem putant virginem quandam eſſe quæ canentibus, & clamantibus reſpondeat, media præcipitia incolens, intuſque de rupibus loquens.

τ πειᾶσθαι δοκεῖ. ὁ μοι γᾶν δοκεῖ ἐ σωιξαίρειαζ οἰκε πολυτελείᾳ ἡ ἐ λέγοντ@ γνώμη, κ᾽ ἅμ᾽ τὰς λόγας ἐπιμίρειαζ, κρὸς πέρ π ἐ ὑπεκαλύσης τ ὄψας. χρῆν γὰρ εἰσρεῖ π ἀφ᾽ τ ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὴν ψυχὴν κρλόν. εἶπε πρὸς αὐτὸ κρεμῆσαι ὀλιγόμπ τὰς λόγας. ἡ τὰ μ᾽ Ἀχιλλεῖ φασὶ δύεσθαι τὴν ὄψιν τ ὅπλων ἐπιτεῖναι κ᾽ τ Φρυγῶν τὸν ὁρμὴν, κ᾽ ἐπειδὴ εἰδὼν αὐτὰ περιθυμ@, ἐπαρθῆναι, κ᾽ πλέρωθῆναι πρὸς τὸν ἐ πολέμου ἐπιθυμίαν, λόγῳ ἄν πως δὴ μὴ ἐπιτείνειαζ πρὸς κρλλη χρείαν; κρίτοι Σωκρατ᾽ μ᾽ ἀπ᾽ ἀρχῆσ πλάτανο@ σύφυης, κ᾽ πηγὴ ἀφυὴς, κ᾽ ὑπὸ ἐ Ἰλισσ. κατανοῶν κρηζόμην@, Φαίδρε τ ἐ μυῤῥινουσίου κρτιρωνεύε, κ᾽ τ Λυσίᾳ ἐ κεφάλε λόγον διήλεγχε, κ᾽ τὰς μύσας ἐκάλε, κ᾽ ἐπὶ σὺν ἤξειν αὐτὰς ἐπὶ τὸν ἐρωτικὸν, συμπεπλεγμένος τ ἥδε ἐ ἔρωτος λόγῳ. κ᾽ ἐπ᾽ ἠρχωίζε γέρων ἐλκῶσα@, ἐ νεάνιδας παρθένους, σωφρονούσας τὰ παιδερασταί, ἐς ἃ ἔστι κρλὸν χωρίον, ὅπ ἂν εἰσόμεθα ἐ ἀπλήτως αὐτὰς ἐλθεῖν; κ᾽ μάλ᾽ ὦ κρὲ γε σκιὰν μέγα, ὕδ᾽ κ᾽ πλατεῖάν κρλλ@ ἡ ὑποδεχήν ὑφ᾽ ἂν τὸν ἐπὶ τ᾽ Ἰλισσ κρλλιστον, τὸν βασιλέως λέγης τὸν χρυσοῦν. ὁμοίνης μ᾽ δ᾽, ὁ τῆ πολυτελείᾳ μόνη τὸ θαῦμα. τέχνη ἄ, ἡ κρλλ@, ἡ τέρψις, ἡ τὸ σύμμετρον, ἡ τὸ εὔρυθμον, ἃ συνέργασε, δὲ ἐ καταμέμικτ@ τῷ χρυσῷ, ἀλ᾽ ἐ βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλῆθ@ μόνον, κ᾽ φθόνος τ ἐόντων, κ᾽ δυσμενισμὸς τ ἐχόντων. ἔπαιν@ ἄ, ὑδαμῶ σφόδρ᾽. ὕδε γὰ ἔμελε τῆς Ἀρσακίδαις τῶν κρλῶν, ὕδ᾽ πρὸς τὸ πρᾶγμ᾽ ἐπιδιδοῖς τὰς ἐπιδείξεις

quens. Mihi itaque videtur, unà cum magnificentia domus, etiam dicentis animus attollere seſe, & ad perorandum excitari: ut cui visus ipse nonnihil submininistrat. Ferè enim per oculos ad animum influit aliquid pulchri, ad quod deinde exornatam orationem emittit. An verò Achilli credimus visum armorum intendisse illum contra Trojanos impetum, & cùm ea experiendi tantùm gratia induisset, elatum fuisse, & velut alis ad belli desiderium abreptum: dicendi autem studium pulchritudine locorum non intendi? Atqui Socrati quidem satis fuit, platanus frondens, & herba vireſcens, & fons limpidus non procul ab Ilisso: atque ibi sedens, & Phædrum illum Myrrhinusium verbis eludebat, & Lysiæ filii Cephali orationem redarguebat, & musas accersebat, quas ad se in desertum venturas credebat, & coadjuturas se ad institutum de amore sermonem. Neque verebatur homo senex advocare virgines ad masculos amores intelligendos. Nos autem in locum adeò pulchrum non putemus eas etiam non vocatas venturas esse? Ac sanè non in umbra solùm, aut sub platani pulchritudine receptaculum hoc erit: neque etiam illa ad Ilissum amœnitate relicta, regis domum auream cum hac contuleris, Nam illius quidem admiratio in magnificentia tantùm consistebat: ars autem, vel pulchritudo, vel delectatio, vel proportio, vel concinnitas nulla respondebat, neque auro permixta erat: sed barbaricum erat spectaculum, mera opulentia, & invidia spectantium, & fœlicitatis jactantia possessoribus: sed quod laudares, nihil illi aderat. Neque enim Arsacidis erat ulla pulchri ratio: neque res suas

ἀδὲ ἐφεσήλιζον, εἰ ἐπαινέσοντας οἱ θεατοί, ἀλλ' ὅπως ἐκπλαγήσονται. ἐ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. τοῦτο γ' ἔστι τὸ κάλλος, ἐ κ' βαρβαρικὰς πίνας ὀφθαλμούς, ἐ γ' κ' περσικὴν ἀλαζονείαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, ἐδὲ πίνηται μόνον, ἀλλὰ δύφυὲς θεατῆ διόμβρον. κἀν ὅτου μὴ ἐ τῇ ὄψει ἡ κρίσις, ἀλλά τις ἐ λογισμὸς ἐπακολουθεῖ τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ τὴν ἡμέρας πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν, κάλλιστον γ' αὐτῆς ἐ σοφιστάτου ἡ δρχή. κ' τἤλιον ὑπερκύψασα δίδυς ὑποδέχεται, κ' φαῦλος ἐμπίπλαται εἰς κόρον, ἀνεπιτρόμου τοῦ θυρῶν. καθ' ὃ ἐ τὸ ἱερὸν βλέπουσα ἐποίησαν οἱ παλαιοί, κἀν τῷ μήκους πρὸς τὸ πλάτος, κἀν ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὐρυθμον, ἐ τὴν φωταγωγὸν τὸ ἐλαύτερον, κ' πρὸς ὄψιν ἐκείνην εὖ ἔχει, πῶς ἐχ ἥδιστα ταύτας πάντα, κ' ἐπαινῶν ἄξια; ἔτι γ' ἂν συμφέροιτο ἄν τις ἐ τὸ ὀροφῆς εὐ τοῦ δυμόρφου τὸ ἀπίεσθαι, κ' τοῦ δυκόσμου τὸ ἀνεπίληπτον, κἀν τὸ χρυσοῦ ἐς τὸ δίπρεπὲς σύμμετρον. ἀλλὰ μὴ ἐδὲ τὰς χρείας ἐπίφθονον, ἀλλ' ὁπόσον ἂν ἐ γυναικὶ σώφρονι, ἐ καλῇ, δρκίσῃ ἐπισημότερον ἐρᾶσθαι τὸ κάλλος, ἢ ἐδὲ τῇ διειρῇ λεπτός τις ἕρμος, ἢ ἐδὲ τοῦ δακτύλου σφενδόνη εὐφορος, ἢ ἐν τοῖν ὠτοιν ἑλλόβια, ἢ πόρπης, ἢ ταινία τὸ ἄφεθρον τῆς κόμης συνδῆσαι, τοσοῦτον τῇ δύμορφίᾳ ἀρκεῖσαι, ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἡ πορφύρα. αἱ δὲ ἰδιῶται, ἐ μάλιστα αἱ ἀμφοτέραις αὐτῶν, ἐ τὴν ἐσθῆτα ὅλην πορφυρᾶν, καὶ τὴν διειρὴν χρυσῆν ποιοῦσαι, τὴν πολυτελῆ θηράμενα τὸ ἐπαγωγὸν, ἐ τὸ εὐθὺν ad voluptatem oſtentabant, neque curabant à ſpectatoribus laudes, ſed admirationem conſequi. Non enim elegantiæ, ſed opum amantes ſunt barbari. At hujus domus pulchritudo, non ad barbaricos oculos, neque ad Perſicam arrogantiam, aut regiam jactantiam comparata, non modò pauperem, ſed & ingenioſum ſpectatorem poſtulat: cui non ſolùm in viſu judicium, ſed cujus æſtimatio verba ſequatur. Nam quod & ad pulcherrimam diei partem reſpicit (pulcherrima autem ipſius pars, & maximè amabilis, principium eſt) & ſolem emergentem ſtatim excipit, & lumine ad ſatietatem uſque repletur foribus adapertis: qua ratione ſua templa condiderunt veteres, ut ea parte intuerentur: deinde quòd longitudo cum latitudine, & utraque cum altitudine juſta proportione conſentiunt, & feneſtræ liberæ, & ad quodlibet anni tempus bene comparatæ ſunt, quî hæc omnia non ſint ſuavia, multaque laude digna? Præterea miretur quiſpiam tectum, cujus pulchritudo nihil affectatum, elegantia nihil reprehendendum habeat, cui aurum modicè ad decus ſit additum: non autem ubi eo eſt opus immodicè illitum: ſed quantum, perinde atque mulieri caſtæ & formoſæ ſatis ſit, ad pulchritudinem reddendam inſigniorem, vel circa collum tenue aliquod monile, vel circa digitum annulus geſtabilis, vel pendentes ab auribus inaures, aut aliqua fibula, vel tænia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantum veſtitui purpura. At meretrices, in primis quæ ex illis ſunt deformiores, veſtem purpuream totam, & cervicem auream facere ſolent, pellaciam hac magnificentia venantes, & quod

τῇ καλῇ, σεσοφίσθαι δ' ἔξωθεν περιτρέχειν δεδημιουργήσθαι. ὑγιαίνειν γὰρ ἐν τῷ ὠλένῃ αὐτῶν φλεγματώδη φαίνεσθαι, σπαραπλάμπειν τῇ χρυσῷ, καὶ δοκεῖν τὸ μὲν δύπερ ἐρυθρὸν, λήθειν ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ σφυρὸν αὐτὸ ἐφαρμόττειν ἡδίστην, τῇ φαιεινότητι συνορᾶσθαι. ἀλλ' ἐκείνῃ μὲν ἔστω. ἡδὶ γε σώφρων γυνὴ, χρυσῷ μὲν τὰ ἀρκοῦντα, καὶ μόνον τὰ ἀναγκαῖα σεσηρῶς. τὸ δ' αὐτῆς κάλλος, οὐκ ἐν αἰχμαλώτοις οἴμαι ἐν γυμνὸν δεικνύναι. καὶ τοίνυν ἡ τοῦδε δόμος ὀροφὴ, μᾶλλον ἢ κεφαλὴ, δύπερ σπάνιον μὲν ἐν καθ' ἑαυτὸν, τῇ χρυσῷ δ' ἐς τοσοῦτον κεκόσμηται, ἐς ὅσον ἐν ὀφθαλμοῖς οὐρανὸν τὸν ἀστέρων, ὁπόσα λαμπρότατα διαλάμπει μήκη, καὶ ἀγλαΐσκηθες ἀνθῶν τῷ πυρί. εἰ δὲ γε πῦρ ἦν τὸ πᾶν, οὐ καλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. ἴδοι δ' ἂν τις καὶ ἔρυθρὸν ἐνταῦθα τὸ χρυσοῦν, οὐδὲ μὴν δ' πρόσοψιν εἶναι τῷ λοιπῷ κόσμῳ σωφρονοῦντι, ἀλλὰ ἐν αὐγήν τινα ἡδίστην ἀναλάμπειν, καὶ τὸ εἶναι ἄλλο ἐπιχρώννυσι τῷ ἐρυθρήματι. ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς σεσωρευμένον ἐφάψηται, καὶ ἀναμιχθῇ τῷ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπαστράπτουσι, καὶ θελγόμενον δ' ἐρυθρήματι σαφαίνουσι τὴν αἰδέσιμον. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ, καὶ κορυφαῖα δ' οἶκου, τοιάδε, Ὁ μὲν πυκνὸς δόμβος ἐπαυίστη, ἵνα αὐτὸν ἡ ὑψόροφον ὡς τὸ Ἑλένης θάλαμον, ἢ αἰγλήεντα, ὡς τὸ ὄλυμπον οἴκοι. τὰ δ' ἄλλου κόσμου, καὶ τὰ τῶν τοίχων κάμματα, καὶ τὸ χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὸ ἐναργὲς ἐπάσης, ἐ τὸ ἀκριβὲς, ἐ τὸ ἀληθὲς, ἅπερ ὄψῃ, καὶ λειμῶνι ἢ ἀνθηρῷ, καλῶς ἂν ἔχοι δεδεικέναι. πάλιν πᾶν ὅσον ἐκεῖνα μὲν ἀπανθεῖ, καὶ μαραίνεται, quod pulchritudini deest, externæ venustatis appositione solantes. Arbitrantur enim suos lacertos auro resplendentes, apparere nitidiores, & pedis incongruam figuram aureo sandalio tectum iri, faciemque ipsam fore amabiliorem, si cum re quapiam splendidissima conspiciatur. Atque illæ quidem hoc pacto. Modesta verò mulier, auro quidem pro eo ac satis est, atque solùm ubi opus est, utitur: suam verò pulchritudinem etiam nudam ostendere non verebitur. Proinde etiam hujus domus tectum, imò potiùs caput, per se quoque est formosum, auro autem tantum est exornatum, quantum & noctu stellis cœlum, certis intervallis circunsplendet, certisque interstitiis igni collucet. Quòd si totum foret igneum, non pulchrum, sed terribile nobis videretur. Cæterùm videre etiam licet aurum hîc haudquaquam otiosum, aut delectandi duntaxat gratia reliquo ornatui interspersum esse: sed & fulgorem non injucundum de se præbere, & totam domum suo rubore velut inficere. Quando enim lux diei incidens applicatur, & cum auro commiscetur, communem splendorem reddunt, duplicem rubōris claritatem exhibent. Hæc quidem sunt quæ ad fastigium, & verticem domus pertinent, quibus Homero aliquo laudatore esset opus, qui illam vel celsitectam, perinde atque Helenes thalamum, vel refulgentem, velut Olympum appellaret. Reliquum autem ornatum, & parietum picturas, & colorum pulchritudinem, & uniuscujusque evidentiam, diligentiam, & veritatem, cum facie veris, & florido prato rectè compares. Nisi quòd illa defloreſcunt, marceſcunt, mutantur, &

καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τάχα δὲ τὸ ἦρ ἄξιον, καὶ ὁ λειμὼν ἀμόρφωτος, καὶ τὸ ἄνθος ἀθαύμαστον, ἅπαξ μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτόμενος, καὶ θρεπτομένης τὸ ἡδὺ τῆς θρεπτομένου. τὰ δὴ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, τίς ἂν οὐκ ἀηδεῖ βλέπων, ἢ τίς οὐκ ἂν ἀθυμηθείη καὶ ἀδημονήσειεν ὡς οὐκ ἐξὸν τῷ δύνασθαι ἐν αὐτοῖς λέγειν, εἰδὼς αἴσχιστον ὂν ἀπολειφθῆναι τῆς ὁρωμένων; ἐπιχωρεῖ γάρ τι καὶ ὄψις τοῖς κρείττοσιν. οὐκ ἐπ' ἀνεμώκοις μόνοις, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἥδιον ἂν οἶμαι δράμοι καὶ πραϋτέρᾳ πεδίῳ, καὶ μαλακῷ, προσηνῶς διαρρέοντι τοῖς βάσιν, καὶ ὑπείκοντι τῷ ποδὶ, καὶ μὴ ἀντιτυπῶντι τῇ ὁπλῇ. ἅπαντα γὰρ τότε χρῆται τῷ δρόμῳ. καὶ ὅλον ἐπιδοὺς ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς ἓν πεδίον τὸ κάλλος. οὐδὲ πως, ἦρ ἀρχομένῳ, πρὸς λειμῶνα τινα ἐλθὼν, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη πρόεισιν, οὐ ποιητὴς μόνος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, ἀνηρ ῥᾴστερα, καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερα, τότε καὶ ὕστος ἐκπλήσσας τὰ πτερὰ, καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ, καὶ τὸν ὀρρὸν ἐπάρας, καὶ πόνθεν αὐτῷ ὠφελήσας, ἐπιδείκνυται τὰ ἄνθη τὰ αὑτοῦ, καὶ τὸ ἦρ τῶν πτερῶν, ὥσπερ αὐτὸν προκαλῶν ὁ λειμὼν ἐς τὸν ἀμιλλαν. ἐπιστρέφει γὰρ ἑαυτὸν, καὶ περιάγει, καὶ ἐκπομπεύει τῷ κάλλει. ὅτε δὴ καὶ θαυμασιώτερον φαίνεται πρὸς τὸν αὐχένα, ἀλλαττόμενον αὐτῷ τὸ χρῶμα, καὶ μεταβαίνοντα ἠρέμα, καὶ πρὸς ἕτερον ἀμορφίας εἶδος πρεπόμενον, πάσχει δ' αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τοῦ κύκλου, ὃς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἰοειδές τινα ἔκφυσιν περιθέσης. ὁ γὰρ πέως χαλκὸς ὢν, & abjiciunt pulchritudinem. Sed hoc verè perpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: ut pote solo visu hæc tangente, & eorum quæ carpuntur, suavitatem decerpente. Proinde quis tantarum, taliumque rerum aspectu non delectetur: aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum, non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque ungulæ resistentem. Toto igitur tunc utitur cursu, totumque se ipsum tradens celeritati, certat etiá cum campi pulchritudine. Pavo autem ineunte vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed, & ut ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoque extensis pennis, iisque soli ostensis, & sublata cauda, & circumquaque expansa, suos etiam flores ostentat, & ver pennarum, ac si ad hoc certamen à prato provocetur. Quare se ipsum convertit, & circumagit, & pulchritudine gloriatur: quando videlicet etiam admirabilior apparet ad splendorem solis, variantibus se coloribus, & sensim in alios atque alios transeuntibus, aliamque formæ speciem recipientibus. Accidit autem hoc potissimum in circulis, quos in summis alis habet, quarum quamlibet quasi irides quædam circumstant. Nam qui ante vi-

1 Καὶ θρεπτομένης τὸ ἡδὺ τῷ θρεπτομένου] Διεκτομένου. Marcil.

τῶν ἐγκλίνοντος ὀλίγον, χρυσὸς ἄφθη. ἐὰν τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ κυανανγὲς εἰ σκιασθείη, χλοαυρὸς ἔσται. ὅταν μεταχρωσμεῖται πρὸς τὸ φῶς ἢ πλέουσις. ὅτι μὲν γὰρ ἡ θαλαττία ἐστὶ πρόσφορος καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπιτήδειος καὶ συγκινῆσαι φανεῖσα, ἴσθι, κἂν μὴ εἴπω. ὅτι εἰ καὶ πᾶσι πᾶσιν ἐπιρρώτης, καὶ ἀπειρόκαλος τις εἴη, πάντως ἂν ἐγκλήσειε ἑαυτὸς ἐμβαίνων, ἐὰν ἀφεκπλεύσῃ, καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποπλέῃ, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι τὴν μὲν αὔραν, κύφως ἐπιφερόμενον τῷ ὀθονίῳ, τὴν δὲ ναῦν, πρόσπτως πως ἐὰν λείως ἐπ' ἄκρων ἠρέμα διολισθαίνουσαν τῷ κυμάτων. καὶ πίνων ἐὰν τοῦδε. ἔστι οἶκος τοῦ ῥήτορος ἱκανὸς ἐστὶ παρορμῆσαι εἰς λόγους, καὶ λέγοντα ἐπιμῆραι, καὶ πάντα τρόπον ἀγδοκιμῆσαι ὡδοποιούμενον. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πεισθεὶς ἐλήλυθα, καὶ εἰς τὸν οἶκον ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα ὥσπερ ἀπὸ ὑπνου, ἢ σειρὴν τὴν κώμην ἐλκόμενος, ἐλπίδα δ' μικρὰν ἔχων, εἰ ἐμοὶ τοιοῦτοι ἥμιν ἄμφοροι ἦσαν οἱ λόγοι, καλὰς αὐτὰς φανεῖσθαι, καθάπερ ἐσθῆτα καλὴν κεκοσμημένας. ὥσπερ δέ τις οὐκ ἀχρηστος λόγος, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρυσοῦς, ὡς φησι, καὶ μεταξύ μου λέγοντος ὑπῆκουε, καὶ ἀναπηδῆσαι ἐπειρᾶτο τὴν ῥῆσιν. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, οὐκ ἀληθῆ ταῦτα λέγειν φησί με, ἀλλὰ χαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκον καλλόν, καφῆ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον. αὐτὸ γὰρ τοὐναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δ' εἰ δοκεῖ, αὐ-

visus est æreus: mox inclinante se paululum illo, aureus conspicitur: & rursum quod ad solem cæruleum apparuit, si obumbretur, viride videtur: sic ad lucis mutationem mutatur pennarum ornatus. Quòd autem & mare idoneum est ad provocandum, & ad cupiditatem concitandam, quando tranquillum apparet, ipsi scitis, etsi non dicam: quandoquidem etsi quis procul in continenti habitet, sitque navigationis imperitus, nihilominus & ipse illud ingredi cupit omnino, & circumnavigare, & procul à terra in altum trahi, in primis si auram videat, velum à tergo leniter prosequentem: navem autem placideque ac læviter per summos paulatim fluctus labentem. Proinde etiam hujus domus pulchritudo idonea satis est ad provocandas orationes, & excitandum dicentem, eumque modis omnibus reddendum celebrem. Itaque his credo, & jamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterùm altera quædam oratio haudquaquam ignava, sed valdè generosa, ut ait, inter loquendum me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negavit à me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrariùm evenire. Quin potiùs si videtur, ipsa

1 Ὡς φησι, καὶ μεταξὺ] Ὡς φησι δὲ μεταξὺ. Marcil.

τῶν ἀκροωμένων παρελημμένοι, ἐπιδὰν εἰς τὸ τοιοῦτον εἶδος παρέλθωσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεατὴ καθίστανται. καὶ οὐκ ἄτοπον Δημόδοκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λέγων εἴη, ὥστε διακόσαι τῶν ἀθρόων αὐτῶν δὲ ἕνα. ἀλλ' ὃν ἕκαστος ἐπιδὰν μόνον ὑπερβῇ τὸν οὐδὸν, ἀθρόᾳ τῇ κεφαλῇ ἐκφανῆναι, λόγου μὲ ἐκείνου, ἢ ἀκροάσεως ἀλλ' ὅλῃ τῇ ὄψει εἰσιὼν ἔοικεν. ὅλος δὲ πρὸς τοῖς θεάμασιν ἐστὶν, εἰμὴ τύχοι τις παντελῶς τυφλὸς ὤν, ἢ οὐ νυκτὶ ὥσπερ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ καθεῖτο τῷ ἀκροάσει. ὅτι γὰρ ἐστὶν ἀξιόμαχον λόγου ἰσχὺς ὄψῃ αὐτομολήσασα, καὶ ὁ σειρήνιον μῦθος ἐνδείξεται ἄν. ἐκείνας μὲν γὰρ ἐκήλουν τοὺς παραπλέοντας, μελῳδοῦσαι, καὶ κηλακδοῦσαι τοῖς ἄσμασι. καὶ καταπλεῦσαι μὲν, ἐπιπολὺ κατέσχον. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτο τοῦ ἀκροατηδοῦς. καὶ πως αὐτὰς καὶ παρέπλευσε, καὶ ᾧ μείλιχα παρῄνεσε. τὸ δὲ τῆς γοργόνος κάλλος, ἅτε βιαιότερόν τε ὄν, καὶ τοῖς καιομένοις τῆς ψυχῆς ὁμιλῶν, οὐδὲν ἐᾷ τοὺς ἰδόντας, καὶ ἀφώνους ἐποίησε. ὡς ὁ μῦθος βάλλεται, καὶ λέγεται, λίθοι ἐγίνοντο λέγουσι δὲ καὶ Φαιάκων. ὥστε ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τοῦ πεῖσαι λόγῳ εἶπα πρὸς ὑμᾶς μικρῷ ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ εἰρῆσθαι νομίζων. καὶ γὰρ ἐκείνῃ τῇ ὄψει, σὺν τῇ φωνῇ τὰ πρέποντα. καὶ εἴγε τις ἀκροατὴς μόνον τῶν ἀηδόνων ἀηδὴν κελεύοι, μεταξὺ ᾄδόντων παραδείξειε τὸ πρὸς σωπῶσι, τῷ οἰδ' ὅτι ἐπ' ἐκείνοις μεταβήσεσθαι ἡ ψυχὴ, μακρὸν χαίρειν φράσασα τοῖς ἐκείνων ἄσμασιν. ὅπως ἄμεινόν τι ἔοικεν εἶναι ἢ δὶ' ὄψεως ἡδονή.

ad auſcultandum aſſumpti ſunt, quum in hujuſmodi domum venerint, ex auditoribus fieri ſpectatores. Nec orator ita eſt Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, ut avellere cogitationes illorum à ſpectando poſſit. Sed ut quiſque ipſum modò limen tranſcenderit, multa pulchritudine circunfuſus, orationis illius aut recitationis, ne principium quidem exaudire videtur: ſed totus in ſpectando verſatur, niſi quis fortè omnino cæcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus ſolet, ad auſcultandum venerit. Nam quòd verborum vis longè inferior ſit, quàm ut cum viſu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebant quidem prætervigantes canendo, atque adblandiendo carminibus: & ad ſe delatos aliquandiu detinebant, & in ſumma, res ipſa mora quadam opus habebat: atque interim eas quiſpiam eſt prætervectus, & inaudito cantu præteriit. At Gorgonum pulchritudo, ut quæ violentiſſima eſſet, & partibus animæ maximè ſauciabilibus obverſaretur, ſtatim obſtupefaciebat, & mutos reddebat aſpicientes: & fabulæ placet, & fertur, in lapides ilico præ admiratione convertebantur. Quamobrem & illa quæ de pavone paulò antè dixit, ipſa pro me dicta exiſtimo. Nam & illius in aſpectu, non in voce delectatio eſt: juxta quem ſiquis vel luſciniam vel cygnum ſtatuat & canere jubeat, inter canendum autem pavonem tacentem commonſtret, ſat ſcio, quòd ad hunc tranſiturus ſit animus, longum valere juſſis illorum canticis: adeò ineluctabilis videtur eſſe voluptas, quæ viſu

καὶ ἴσως, εἰ βούλεσθε, μάρτυρας ὑμῖν παρασκευάσομαι σοφοὺς ἀνδρας, ὡς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπικρατέστερά ἐστι τὰ ἀκουόμενα τῶν ὁρωμένων. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κῆρυξ, προσκάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον Ξ Λύξου Ἁλικαρνασσέα. καὶ πάνυ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρήσων παρελθών. ἀναδέξασθε δ' αὐτὸν, ἅπερ εἰκὸς ὑμᾶς λέγοντα, ὥσπερ αὐτὸ ἔθος. Ἀληθῆ πάντ' ὁ λόγος ὑμῖν ἄνδρες δικασταὶ μυθήσεται, καὶ οἷς πιστεύετε ὅσα ἂν λέγῃ τυγχάνειν πέρα, ὄψιν ἀκοῆς προσιέσθω. ὅταν γὰρ τυγχάνῃ ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. ἀκοὴ δὲ μάρτυρος ἂ φησιν, ὡς τὰ πτᾶται τῇ ὄψει ἀπαδέδωκεν; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πτερόεντα ἐστι, καὶ οὐχ ἅπαντα ἅμα τοῦ ἀκροατηρίου ἐπιβαίνει. ἡ δὲ τῶν ὁρωμένων τέρψις, ἀεὶ παρεστῶσα, καὶ ἀδημένουσα, πάντας τὸ θεατὴν ἐκπλήττει. πῶς δ' ἂν ὁ χαλεπὸς τοῦ λέγοντος ἀπολαύσειεν, οἷος ὅτῳ καλὸς, καὶ περίλιπτος ὤν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἤδεπται φρενί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν; ἐς τοὺς ὁρωμένους ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τοὺς γραφὰς ἐξητάζετε, ὡς ἑκάστην ἀπεφοιτήκατε. καὶ μηδὲν αἰσχυνθῆτε. συγγνώμη γάρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε. ἄλλως τε, καὶ πρὸς ὅτου καλὰς, καὶ ποικίλας, τὰς ὑποθέσεις. τὸ γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἰσοτελὲς μὴ Ξ δεχαίως τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ πεπαιδευμένων ἀνδρῶν δέομενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀπολίπητε, ἡμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἀθήσεσθε γὰρ οἶμαι ἀκούοντες, ὡς ἴσασιν ἅπαντες ἀνθρωποι, ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἐνίοτε ἀκροώμενοι, ὅτι ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις ἐνίοτε ἀκροώμενοι, ὅτι

τες, ἃ ϵ ὁρῶντες ἡνυκφόζετε. καὶ ἴσως ἄν με ϵ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, καὶ ϵ αὐλδίκως ἀσθμήσαιτε, ὡς ϵ αὐτὸν ἐπιδείξαντα, καὶ διπλασιάσαντα ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν ἦ ϵ τολμήσϵι ϴ ὀρῶτε, ἀνὰ χϵιμῶτα, καὶ [1] χιμῶτα, καὶ τόπα, συστάσϵα τοσαύτας εἰκόνας. ψιλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τ λόγου. Ἐν δὲ ἁπλῇ μὲ ἂν εἰσάγῃς, ἀρχαϊκῇ μύθῳ, ἀναμίμηται παῖς αἰδοτικήν. ὁ Περσεύς, τὸ κῆτος φονεύσ, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ. καὶ μεταμιγνύς, γαμεῖ, ϵ ἄπεστιν, αὐτὴν ἄγων. πάρεργον τοῦτο ϵ ἐπὶ γοργόνας πλήσας. ὁ βραχὺς ἦ, πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμιμήσαϵ ϴ, αἰδῶ παρθένου, καὶ φόβον. ἐπισκοπεῖ γὰρ τὴν μάχλου ἄκοιτιν ἐκ πέτρας, καὶ νεανίου τόλμαν ἁρπακτήν, ϵ δϵίσας ὄψιν ἀπροόπτως. καὶ τὸ μὲ, ἔπεσι περφερὴς παῖς ἀκριβῶς, ϵ δεδιπλάσμδνον τῇ χαύσμῳ. καὶ ὁ Περσεὺς ἦ, τῇ λαιᾷ μὲ, σφϵδύνυσι τὴν γοργόνα. τῇ δϵξιᾷ ἦ, καθικνεῖται τοῦ ξίφ. καὶ τὸ μὲ, ὅσον ϵ κῆτος εἶδε τὴν Μέδουσαν, ἤδη λίθος ἐσί. τὸ δ' ὅσον ἔμψυχον μόνῳ, τῇ ἅρπῃ κόπτ ϴ. Ἐξῆς ἦ μὲ τὴν δὲ τὴν εἰκόνα, ἵππον χάλκῃ χαλκαπλαγ δικαιότϵρον, ἃ τὸ ζοχέτυπον ὁ χαλφοῦς παρ' Εὐριπίδῃ, ἢ Σοφοκλέους δοκεῖ μοι λαβεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ ὁμοίαν ἐγραψάτην εἰκόνα, τὸν νεανίαν τὸν ἐπαίρων, Πυλάδην τε ὁ φονεύς, καὶ Ὀρέστας, δεδυκότε ἤδη πεδιάνας, λαθόντε τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύοντι ἄμφω τ Αἰγισθόν. ἃ ἦ Κλυταιμνήστραν ἤδη ἀνῃρηκότα, ϵ ἐπ' εὐνῆς πεσ ϴ ἡμίγυμν ϴ πρόκοι-

jucunda puto, erunt auditu, quæ visu vobis sunt mirabilia. Fortè etiam ob id ipsum me laudabitis, & adversario anteponetis, ut qui & ipse hæc demonstrem, & duplicem vobis voluptatem pariam. Cæterùm conatus hujus difficultatem videtis: nimirum quàm grave sit absque coloribus, & figuris, & loco tam multas imagines in unum congerere. Est enim exilis planè pictura verborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ, intermixtum est malum Æthiopicum. Perseus cetum interficit, & Andromedam eripit, quam paulo pòst uxorem ducet, & abducta secum illa, discedet: Atque ut extra institutum, volatus ad Gorgonas. Ac brevi spatio, multa imitatione expressit artifex, virginis verecundiam, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & beluæ visum intolerabilem: quæ horrida spinis, & formidabilis hiatu oris accedit. Tum Perseus sinistra Gorgonem ostendit, dextra ense ferit. Iam quicquid illius beluæ Medusam aspexit, saxum est: at reliquum quod est adhuc animatum, ense cæditur. Deinde post hanc imaginem, alia est justissima pictura, cujus primum exemplar videtur mihi pictor ab Euripide, vel Sophocle accepisse. Nam illi similem quandam imaginem describsêre, adolescentes duo, socii, Pylades Phocensis, & Orestes, cùm jam viderentur mortui esse, post regiam latentes, & clam adeuntes, occîdunt ambo Ægisthum. Clytemnestra autem jam interfecta est, & in lecto quodam seminuda ja-

1 Χαμώτων ϵ τόπων] Καὶ πόπω. Marcil.

1 Ω'χρίων

τιμή, καὶ θεραπεία πᾶσα, ἐκπεπλαγμένοι τὸ ἔργον. οἱ μέν, ὥσπερ βεβῶσιν. οἱ δέ τινες. ὅπη φύγωσι, ζητοῦσι. σημεῖον δέ τι ὁ γραφεὺς ἐποίησε, τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δεῖξας μόνον, καὶ ὡς ἤδη πεπραγμένον ἀφοβήτως, ἐμβεβηκότας τοὺς νεανίσκους ἐρασπάλθρῳ τῷ δὲ μοιχῷ φόνῳ. Μετὰ τοῦτο, θεὸς ἐστὶ εὔμορφος, καὶ μειρακίου ἀγαθοῦ, ἐρωτική τις παιδιά. ὁ Βρόγχος ἐπὶ πέτρας καθήμενος, ἀκίχλῃ λαγῶν, καὶ ἀποπαίζει τὸν κύνα. ὁ δέ, πηδησόμενόν ἔοικεν ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸ ὕψος. καὶ Ἀπόλλων παρεστὼς, μειδιᾷ, περπάλλων ἀμφοῖν, καὶ τῷ παιδὶ παίζοντι, καὶ πειρωμένῳ τῆς κιθάρας. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ ἀπὸ τῆς κήτους ἐκείνου τολμᾷ, καὶ ἡ Μέδουσα πεπορθημένη τὴν κεφαλὴν, καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσέα. ὁ δὲ τὴν μὲν τόλμαν ἐξεργάζεται, τὸ δὲ ἔργον οὐκ ἐώρακεν ὅπως ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, ἀλλ' γραφὴν τὴν εἰκόνα. οἶδε γὰρ τὸ ἀστεῖον τῆς ἀληθοῦς ὄψεως. Καίει δὲ τὸν μέσον τοῖχον, ἄνω τῆς ἀνθράκων, Ἀθηνᾶς ναὸς πεποίηται. ἡ δὲ, λίθου λευκοῦ. τὸ σχῆμα, ἀ πολεμιστήριον, ἀλλ' οἷον ἂν ἐν εἰρηνικῷ ἐορτάσειε γένει πολεμικῆς. εἶτα μὲν τοιοῦτον, ἄλλη Ἀθηνᾶ, ἐκ λίθου αὖθις γε, ἀλλὰ γραφή. πάλιν Ἥφαιστος αὐτὸν διώκει ἐρῶν, ἤδη, φεύγει. κάκ τῆς διώξεως, Ἐριχθόνιος γίγνεται. Ταύτην ἔπεστι παλαιά τις ἄλλη γραφή. [1] Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα,

jacet. Ac totum famulitium hoc facinore obstupefacti, alii clamare videntur, alii qua parte fugiant, circunspiciunt. Porrò pictor honestum quiddam excogitavit, qui quod impium in hac re fuit, id ostendit solùm, & quasi jam actum prætercurrit: sed adolescentes in cæde adulteri immorantes exprimit. Post hæc autem Deus est formosus, & venustus adolescentulus, amatorium quoddam ludicrum. Branchus puta in rupe sedens tenet leporem, & alludit cani: qui in sublime videtur ipsi insulturus: astans autem Apollo ridet, & utroque delectatur, & puero ludente, & cane saltum meditante. Præter hæc Perseus, iterum quæ ceti cædem præcesserunt, aggrediens, & Meduſæ caput amputans, & Minerva Perseum protegens. Atque hic quidem facinus jam peregit: factum autem ipsum in clypeo nondum vidit, Gorgonis videlicet imaginem: cùm veri aspectus pœnam nosset. In medio autem pariete, ex adverso januæ, Minervæ est templum: & Dea ipsa candido ex marmore: habitus non est militaris, sed qualis fuerit pacem agentis bellicæ Deæ. Deinde post hanc alia Minerva, non hæc quidem marmorea, sed picta: quam Vulcanus amans insequitur, ipsa autem fugit, & ex ea persecutione Erichthonius nascitur.

Hanc sequitur vetus alia pictura. Cæcus Orion Cedalionem portat, qui

1 Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα.] Quia hæc fabula non est vulgo nota, non erit credo ingratum meo lectori, si aliquid de ea dixero. Orion ab Oenopione, qui in Chio regnabat, excæcatus & in littus maris expositus, Cedaliona puerum fabrum rapuit, & humeris impositum eo ductore usus est, ut ad orientem solem ab eo duceretur, ubi solis calore visum recepit. Naxius autem fuit, & ei Iuno Vulcanum tradidit, ut fabrilem artem eum doceret. De eo Eustathius ad Iliad. ξ. &

τυφλὸς ἀν. ὅσῳ αὐτῷ σημαίνῃ τὴν ὁδὸν τὸ φῶς ὁδὸν, ἐποχούμενος. καὶ ὁ ἥλιος φανεὶς, ἰᾶται τὸν πήρωσιν. καὶ ὁ Ἥφαιστος Λημνόθεν ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. Ὀδυσσεὺς τὸ μὲν τοῦτο, δῆθεν μαινόμενος, ὅτι συστρατεύειν τοῖς Ἀτρείδαις μὴ θέλων παίρεται ἢ οἱ πρέσβεις, ἤδη καλοῦντες. καὶ τὰ μὲν τῆ ὑποκρίσεως, πρᾳνὰ παίζων. ἡ ἀπάτη, τὸ τῶ ὑποζυγίων ἀσύμφωνον, ἄγνοια τῶ ἀροτῆρος. ἐλέγχεται ἢ ὅμως τῷ βρέφει. Παλαμήδης γὰρ ὁ τῦ Ναυπλίου, σωθεὶς τὸ μηνόμβρου, ἀμπάσας τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φονεύσειν, ὡσόκοπον ἔχων τὸ ξίφος. καὶ ὡσὸς τὸν τῆ μειρακίου ὑποκρίσιν, ὀργὴν ἐ ὕπνος ἀνυποκρίτῳ. ὁ ἢ Ὀδυσσεὺς, ὡσὸς τὸ φόβον τῦτον σωφρονεῖ, καὶ πατὴρ γίγνεται, ἐ λύει τὴν ὑπόκρισιν. Ὑπάτη ἢ ἡ Μήδεια μάχαιραν, τῷ ζήλῳ ἀφαιρεῖται, τὸν παῖδα ὑποβλέπουσα, καί τι δεινὸν ἐννοοῦσα. ἔχει γὰρ ἤδη τὸ ξίφος. τὸν δ' ἀθλίως, καθῆσθαι γελῶντα, μηδὲν τῶ μελόντων εἰδότα. καὶ ταῦτα, ὁρῶντα τὸ ξίφος ἐν ταῖν χεροῖν. τοῦτα πάντα οἱ ἄνδρες διηγοῦμαι, οὐχ ὁρῶτε ὅπως ἀπάγει μὲν τὸν ἀκροατὴν, καὶ πρὸς τὴν θέαν ἀναστρέφει, μόνον ἢ καταλείπει τὸ λεγόμενα; ἐ ἔγωγε διεξῆλθον αὐτὰ, οὐχ ἵνα τὸν ἀνιδίκητον τολμηρὸν ὑπολαβόντες, καὶ θρασὺν, εἰ τοῖς ὅπου δυσκόλοις ἑαυτὸν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καταγνῶτε, καὶ μισήσητε, καὶ ἐπὶ τὸ λόγου ἐγκαλέσητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συναγωνίσησθε, ἐ ὡς οἷόν τε κεκαμύοντες, ἀκούητε τὸ λεγομένων, λογιζόμενοι τὸ πράγματος τὴν δυσχέρειαν. qui dum vehitur, viam qua itur ad lucem, ipsi indicat, & cæcitatem sol apparens medicatur: quod opus è Lemno intuetur Vulcanus. Posthæc Vlysses, insaniens videlicet, quando cum Atridis in expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati, jam vocantes ipsum. Atque ea quæ ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, vehiculum, & jumentorum junctorum discrepantia, & eorum quæ aguntur insciția: sed objecto tamen infante redarguitur. Nam Palamedes Nauplii filius, rem intelligens, correpto Telemacho, minatur se eum interfecturum, tenens strictum ensem: & simulatæ insaniæ simulatam iram hic opponit. Vlysses autem ad metum hunc respiscit, fitque pater, & simulationem deponit. Postrema verò Medea depicta est, invidia flagrans, pueros aspiciens & grave quiddam meditans. Jam enim gladium tenet: at miseri illi ridentes astant, nihil eorum quæ futura erant, scientes, idquè cùm in manibus matris gladium viderent. Hæc omnia, Iudices, nonne videtis quomodo auditorem abducant, & ad spectandum convertant, solum verò dicentem relinquant? Atque equidem verbis ea persequutus sum, non ut adversarium audacem & temerarium existimantes quòd rebus ita difficilibus seipsum volens immersit, damnetis & odio habeatis, solumque eum cum oratione sua relinquatis: sed potiùs ut ipsum adjuvetis, & quoad fieri potest conviventes, ea quæ dicuntur audiatis, rei difficultatem apud vos æstimantes. Vix enim etiam

& Apollodorus lib. 1. qui tamen eum non nominat, sed hanc historiam narrat. Edm.

1 Περσ-

μόλις γὰρ ἂν ὅπου δωρηθείη ὁ δικασταῖς, ἀλλὰ συναγωνισταῖς ὑμῖν χρησόμενος, μὴ παντάπασιν ἀνάξιος δόξω εἶναι πολυτελείας νομισθῆναι. εἰ δ' ὑπὲρ ἀνδρὸς παῦρα δέομαι, μὴ θαυμάσητε. ὑπὲρ γὰρ ἐμοῦ, τὸν οἶκον φιλεῖν, καὶ τὸν αὐτοῦ λίγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βουλοίμην ἂν εὐδοκιμεῖν.

etiam hoc pacto, vos non judices, sed auxiliatores habendo, poterit non omnino indignus hæc domus magnificentia censeri. Quòd autem pro adversario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

MAKPOBIOI. | MACROBII.

ARGVMENTVM.

Catalogus est μακροβίων, hoc est, eorum qui ad longam ætatem pervenerunt, quem natalitii muneris loco, Quintillo cuidam mittit, somnio ad hoc faciendum, ut ipse ait, admonitus. Recenset autem principio totas hominum nationes, ac genera, qua diutissimè vixerint. deinde transitione ad singulos facta, reges primùm, ac principes, deinde & philosophos, & Historicos, & Oratores, & Poëtas, & Grammaticos, qui quàm maximè longævi fuisse perhibentur, adnumerat. Orditur autem à caussa, qua ad hoc scriptum impulsus fuit, addita etiam commendatione operis, ab utilitate, quam ex hujus lectione percepturus sit Quintillus.

Ὄναρ τί τοῦτο λαμπρόν, Κυϊντίλλε κελεύσθεις, [1] προσφέρω σοι δῶρον τὸν μακροβίους, πάλαι μὲν τὸ ὄναρ ἰδών, καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτι ἐπέθεσο τῷ δευτέρῳ σου παιδὶ τὸν ὄμβρον. συμπαλαίειν δ' οὐκ ἔχων τίνας ὁ θεὸς κελεύσῃ μοι προσφέρειν σοι τοὺς μακροβίους, τότε μὲν ἠυξάμην τοῖς θεοῖς ἐπιμῆκες ὑμῖν βιῶναι, εἴ τι αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων, ἐς σύμπαντα μὲν τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος.

An somnis, clarissime Quintille, hoc jussus, Longævos tibi donum offero. Quod quidem somnium jam olim vidi, & amicis exposui, quo die filio tuo natu minori nomen indidisti. Cùm autem nulla conjectura potuissem assequi, quosnam longævos me tibi offerre juberet Deus: tum quidem à Diis precatus sum, ut vitam quam longissimam, tuque & tui filii traduceretis, ratus hoc profuturum cùm universo genere homi-

[1] Προσφέρω σοι δῶρον] Προσφέρω σοὶ δῶρον. Marcil.

καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀπεβάλλει τὸ κάλλος, τοῦ δὲ τὸ ἦαρ αἴδιον, καὶ ὁ λειμὼν ἀμάραντος, καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον, ἅτε μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτομένης, καὶ δρεπομένης τὸ ἡδὺ τῶν δρεπομένων. τὰ δὲ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, τίς σὸν ἂν ἡδονὴν βλέπων, ἢ τίς σὸν ἂν εὐφροσύνην καὶ εὐθυμίαν τοῦ δύνασθαι ἐν αὐτοῖς λέγειν, εἰδὼς αἴσχιστον ὂν ἀπολισθῆναι τῆς ὁρμῆς; ἐπιζημιοῖ γάρ τι καὶ ὄψις τῶν κακῶν. σὸν ἐπ' ἀνθρώποις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππῳ ἥδιον ἂν οἶμαι δρόμοι καὶ πεδιάδες λεῖαι, καὶ μαλακαί, προσηνῶς δεχόμενα τοὺς βάσιν, καὶ ἐρέμνα ὑποκεκονημένα τοῦ ποδός, καὶ μὴ ἀνθιστάμενα τῇ ὁπλῇ. ἅπασι γὰρ τότε χρῆται τοῦ δρόμου. καὶ ὅλον ἐπιδοὺς ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τὸ πεδίον τὸ κάλλος. ὁδὶ πως, ἦρος ἀρχομένου, πρὸς λειμῶνα τινὰ ἐλθών, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη πρόεισιν, ἃ προειπόντος μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, ἀνηβέστερα, καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερα, τότε καὶ αὐτὸς ἐκπίθοιτας τὰ πλεκτὰ, καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ, καὶ τῶν ὀρνίθων ἐπάρας, καὶ πτίλου ἐν αὐτῷ καθεστήσας, ἐπιδείκνυται τὰ ἄνθη τὰ αὐτῶν, καὶ τὸ ἦαρ τῶν πλεκτῶν, ὥστε καὶ αὐτὸν προκαλεῖσθαι τοὺς λειμῶνας ἐς τὸν ἄμιλλαν. ἐπιστρέφει γὰρ ἑαυτὸν, καὶ περάγει, καὶ ἐκπομπεύει τῇ κάλλει. ὅτε δὴ καὶ ποικιλώτερος φαίνεται πρὸς τὸν αὐγὴν, ἀλλαττομένων αὐτῷ τῶν χρωμάτων, καὶ μεταβαινόντων ἡρέμα, καὶ πρὸς ἕτερον σύμφορίας εἶδος πρεπόμενον, πάντῃ ἢ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῶν κύκλων, οὓς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πλεκτοῖς, ἡσθῆς τινος ἅπασιν ἐμπεσούσης. ὁ γὰρ πέως χαλκῆς ὢν, & abjiciunt pulchritudinem. Sed hoc verperpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: ut pote solo visu hæc tangente, & eorum quæ carpuntur, suavitatem decerpente. Proinde quis tantarum, taliumque rerum aspectu non delectetur: aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum, non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque ungulæ resistentem. Toto igitur tunc utitur cursu, totumque se ipsum tradens celeritati, certat etiã cum campi pulchritudine. Pavo autem ineunte vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed, & ut ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoque extensis pennis, iisque soli ostensis, & sublata cauda, & circumquaque expansa, suos etiam flores ostentat, & ver pennarum, ac si ad hoc certamen à prato provocetur. Quare se ipsum convertit, & circumagit, & pulchritudine gloriatur: quando videlicet etiam admirabilior apparet ad splendorem solis, variantibus se coloribus, & sensim in alios atque alios transeuntibus, aliamque formæ speciem recipientibus. Accidit autem hoc potissimum in circulis, quos in summis alis habet, quarum quamlibet quasi irides quædam circumstant. Nam qui ante vi-

1 Καὶ δρεπομένης τὸ ἡδὺ τῆς δρεπομένης] Διερομένης. Marcil.

τοῦτο ἐγκλίνασα ὀλίγον, χρυσοῦς ἄφθη. ἐς τὸ ὑπὸ τῇ ἡλίῳ κυανωγὲς εἰ σκιωδείη, χλοαυχὲς ἐστι. ὅταν μεθαρμοσείτην πρὸς τὸ φῶς ἡ πλάσις. ὅτι μὲν δὴ ἡ θαλαττία ἱκανὴ προσκαλέσασθαι, καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπιστάσασθαι σὺν γαλήνῃ φανεῖσα, ἴσε, καὶ μὴ εἴπω. ὅτι εἰ καὶ πανδαπασιν ἐπιρώτης, καὶ ἀπιεράλης τις εἴη, πάντως ἂν ἐθελήσειε καὐτὸς ἐμβῆναι, καὶ ἐκπλεῦσαι, καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποστάσαι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι τὴν μὲν αὔραν, κάφως ἐπιφεράζουσαν τῷ ὀθονίῳ, τῷ δὲ ναυῒ, προσηνῶς πως, καὶ λείως ἐπ' ἄκρων ἐρέμνα διολισθαίνουσαν τὴν κυμάτων. καὶ πίνων ἐς τὸδε. ἔοικε τὸ καλὸν ἱκανὸν καὶ παρορμῆσαι ἐς λόγους, καὶ λιγυρὰ ἐπιχείρα, καὶ πάντα τρόπον ὑδοκιμῆσαι ἀφικνούμενα. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πεῖθομαι, καὶ ἐς τὸ οἶκον ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα ὥσπερ λαὸ ἐϋκλεῖ, ἡ στιρὴν τῷ καλῷ ἐλκόμενον, ἐλπίδα δὲ μικρὸν ἔχων, εἰ ἐς τίνας ἡμῖν ἄμορφοι ἦσαν οἱ λόγοι, καλεῖς αὐτοὺς φανεῖσθαι, καὶ ἐπαξίως ἐωθέλ καλῆ κεκοσμημένους. ὑπὲρ δὲ τῆς οὐκ ἀχλυινὴς λόγου, ἀλλὰ ἐς πάνυ γλυκεῖαν, [1] ὡς φησι, καὶ μεταξύ μοι λιγυρὸς ὑπέκρυε, καὶ ἀμαχητεὶ ἐπεισῆγετο τῷ ῥήσιν. καὶ ἐπεὶ δὲ πέπαυμαι, οὐκ ἀληθῆ τοῦτο λέγειν φησί με, ἀλλὰ θαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκον καλλῶ, γραφῇ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον. αὐτὸ γὰρ τοὐναντίον ἀποδείκνυσιν. μᾶλλον δ' εἰ δοκεῖ, αὐ-

visus est æreus: mox inclinante se paululum illo, aureus conspicitur: & rursum quod ad solem cæruleum apparuit, si obumbretur, viride videtur: sic ad lucis mutationem mutatur pennarum ornatus. Quòd autem & mare idoneum est ad provocandum, & ad cupiditatem concitandam; quando tranquillum apparet, ipsi scitis, etsi non dicam: quandoquidem etsi quis procul in continenti habitet, sitque navigationis imperitus, nihilominus & ipse illud ingredi cupit omnino, & circumnavigare, & procul à terra in altum trahi, in primis si auram videat, velum à tergo leniter prosequentem: navem autem placideque ac læviter per summos paulatim fluctus labentem. Proinde etiam hujus domus pulchritudo idonea satis est ad provocandas orationes, & excitandum dicentem, eumque modis omnibus reddendum celebrem. Iraque his credo, & jamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterum altera quædam oratio haudquaquam ignava, sed valdè generosa, ut ait, inter loquendum me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negavit a me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrarium evenire. Quin potiùs si videtur, ipsa

1 Ὡς φησι, καὶ μεταξὺ] Ὡς φησι ἐς μεταξύ. Marcil.

τὸς παρειλθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, κελεύσει δ' ἂν δικαστὰς ὑμᾶς, εἰπάτω ὅπῃ λυσιτελέστερον ἡγεῖται τὴν λόγου δύτίλειαν οἴκου, καὶ ἀμορφίαν. ἐμοὶ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λέγοντος, ὥστε οὐδὲν δέομαι δὶς ταὐτὰ εἰπεῖν. ὁδὶ, παρελθὼν ἤδη λεγέτω, κἀγὼ σιωπήσομαι, κ' πρὸς ὀλίγον αὐτῷ μεζεσήσομαι. ἄνδρες τοίνυν δικασταί φησιν ὁ λόγος, ὁ μὲν πρόσθεν ῥήτωρ, πολλὰ & μεγάλα τόνδε τὸν οἶκον ἐκόσμησεν, & τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ ἐκόσμησεν. ἐγὼ δ' τοσοῦτον δέω ψόγον αὐτῷ διεξελθεῖν, ὥστε & τὰ μὴ ἐκείνῳ παραλελειμμένα προσθεῖναι μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνηται, τοσῷδε ἐναντιωτέρως τῷ λόγῳ χρεία διαχθήσεται, καὶ πρῶτόν γε ἐπειδὴ γυναικῶν, καὶ κόσμου, & χρυσοῦ ἐκεῖνος ἐμνημόνευσεν, καὶμοὶ ἐπιτρέψατε χάριτας τῇ φιλοτιμίᾳ. φημὶ γὰρ ἂν & γυναικὶ καλαῖς εἶναι ὅπως συλλαμβάνειν εἰς τὸ ἀμορφότερον, ἀλλὰ & εὐωλιῶσθαι τὸν κόσμον τὸ πολλοῦ, ὁπόταν τις ἐντυγχάνοντα ἴδοι τῷ χρυσῷ & τῷ λίθῳ τῷ πολυτελῶν ἐμπλαγείς, αὐτὴ δ' ἐπιλειπῇ ἡ χρόα, ἡ βλέμμα, ἡ διαβολὴ, ἡ πῆχυς, ἡ δάκτυλος. ὁ δ', ταῦτ' ἀφεὶς, εἰς τὸν σαρδὼν, ἢ τὸ σμαράγδιον, ἢ τὸ ὅρμον, ἢ τὸ ψέλιον ἀποβλέπῃ, ὥστε ἄχθος ἂν εἶναι τοῦτος παρορωμένη, ἀφ' τὸν κόσμον, ὃν ἀγάστων χρὴν ἐπαινεῖν αὐτὴν τῶν ἡκόντων, ἀλλὰ παίρεσθαι αὐτῆς ποιεμένων τὸν θέαν. ὅσῳ δ' ἀνάγκη οἶμαι παθεῖν & τὸν ἐν ὕτῳ καλαῖς ἔργοις λόγως διεκνύοντα. λανθάνει γὰρ ὃν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ λειχθὲν, καὶ ἀμαυρῶται, καὶ συναρπάζεται, καθάπερ εἴ λύχνον τις εἰς πυρκαϊὰν μεγάλην φέρων ἐμβάλοι, ἢ μύρ-

ipsa pro se prodiens oratio, tanquam apud judices vos, dicat quatenus vilitatem, & deformitatem domus putet esse dicenti conducibiliorem. Equidem me jam audivistis: proinde nihil opus est ut bis eadem de re dicam. Iste verò prodiens verba faciat, & ego tacebo, & aliquantisper ipsi locum dabo. Proinde, viri judices, inquit oratio, Orator ille qui prior verba fecit, multis magnisque laudibus hanc domum evexit, suaque oratione ornavit. Ego verò tantum abest, ut illam vituperare velim, ut etiam ea quæ ab illo prætermissa sunt, addenda mihi putem. Nam quò pulchrior illa vobis apparuerit, eò magis contraria dicentis usui ostendetur. Ac primùm quidem, posteaquam mulierum, & ornatus, & auri mentionem ille fecit, mihi quoque permittite ut hoc exemplo utar. Nam aio mulieribus formosis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum multum: sed contrà adversari potius, quando eorum qui fortè aspiciunt unusquisque auro & gemmis pretiosis obstupefactus, pro eo quòd laudare vel colorem, vel vultum, vel cervicem, vel cubitum, vel digitum debebat, relictis his ad sardium, vel smaragdum, vel monile, vel armillas respicit: ut ob id meritò illa neglecta dolere possit, spectatoribus otium non habentibus laudandæ illius propter ornatum, sed obiter duntaxat ipsam intuentibus. Quod necesse est opinor ei accidere, qui inter tam pulchra opera habet orationem. Latet enim in magnitudine pulchrarum rerum, quod dictum est, obscuraturque & abripitur: perinde ac siquis lucernam in magnum rogum injiciat, aut formi-

cam

μαχος ἐπ' ἐλέφαντι ἢ κάμηλον διακινοῖ. τοῦτο γὰρ φυλακτέον τῷ λέγοντι. καὶ σφόδρα γε μᾶλλον ἐν τῇ φωνῇ αὐτῇ ἐπιβαρήσεται, ἐὰν ὕπνος ὑφῇ, καὶ ἡσυχίη οἰκῳ λέγῃ. ἀλαφρότερον γὰρ, καὶ ἀντιφωνεῖ, καὶ ἀντιλέγει. μᾶλλον γ' ἐπιμαλύπτει τὴν βοήν, οἷόν τι ἐν σάλπιγξ δηλοῖ τὸν αὐλὸν, εἰ σαυσαυλοῖεν. ἢ τοὺς κελευστὰς ἡ θάλαττα, ἐπόταν σφῶν κύματι ἦχον ἐπάδιον τῇ εἰρεσίᾳ ἡλασιν. ἐπιπροσπίπτει γὰρ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ κωφοποιεῖ τὸ ἧττον. καὶ μὰ Δία καὶνείνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντίδικος, ὡς ἄρα ἐπιγαίρει ὁ κάλως οἰκῆς τὸ λέγοντα, καὶ σφόδρα ἀποκναίζει. ἐμοὶ δοκεῖ, τὸ ἐναντίον ποιεῖν. σπλήττει γὰρ, καὶ φοβεῖ, καὶ τὸν λογισμὸν ἀφαιρεῖται, καὶ διπλότερον ἐρεθίζεται σθυμούμενον ὡς ἅπαντων ἐστὶν αἴσχιστον τὸ δυμφέρον χωρίον μὴ ὁμοίως φαίνεσθαι τοὺς λόγους. ἐλέγχει γὰρ ἕκαστος μὲ ὁ φαυλότατος, ὥσπερ ἂν εἴ τις πανοπλίαν καλὴν ἐνδύς, ἔπειτα φεύγοι πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπισημότερον ὢν διὰ τὸ ὅπλον. τοῦτο δέ μοι δοκεῖ λογισάμενον ὁ Ὅμηρος ῥᾴτωρ σπεῦδον, δυμορφίας ἐλάχιστον φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παντελῶς ἀϊδῆ φωνὴν ἑαυτῷ ἀπεικάσαι, ἵνα αὐτῶν ἀναδεξότερον φαίνηται τὸν λόγον τὸ κάλλος, ἐκ τοῦ σφόδρα τὸ ἀμορφότερον ἐξετάσεως. ἅλλως τε, ἀναίσχυντα πάντα καὶ τὸν ἐν λέγοντα αὐτῷ ἀφέσεως ἀγωνίας ἄξια ἐστὶν, καὶ τὸ φροντίδος τὸ ἀκριβὲς σκλύειν, τὸ ὄψεως ἐπικρατοῦσης, καὶ πρὸς αὐτὴν καλλίστης, καὶ τὴν λόγου σφοδρὰν ἐκ ἐάσης. ὥστε πῶς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντως ἥλαττον ἐρεῖν αὐτὸν τὴν ψυχῆς ἀφανισθείσης περὶ τὰ τῆς ὁρμιδίου ἔπαινον. ἐὰν γὰρ λέξαιμι ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτῷ, καὶ σφόδρα

cam in elephante vel camelo oſtendat. Proinde hoc dicenti eſt evitandum. Præterea & vocem ipſam turbat, qui in adeò vocali, & reſonante domo dicit. Nam illa reſpondet, & ex adverſo reſonat, & contradicit: imò etiam dicentis vocem obruit: quale quiddam & tuba facit tibiæ, ſi pariter inflentur: aut hortatoribus mare, quoties illi ad fluctus ſtrepitum remigationi accinere volunt. Vincit enim magnitudo vocis, idque ſupprimit quod minus eſt. Quinetiam illud quod dixit adverſarius, dicentem à pulchra domo excitari, & alacriorem reddi, quantum mihi videtur, contrà ſe habet. Obſtupefacit enim & terret, & rationem conturbat, & timidiorem reddit, cogitantem nihil eſſe turpius quàm in ſpecioſo loco ſimilem quoque orationem non apparere. Index enim profectò iſte omnium manifeſtiſſimus eſt, non aliter ac ſiquis armaturam pulchram induat, deinde ante cæteros fugiat, notabilior cùm ſit meticuloſus ex armis. Quod cùm perdiſſet ille apud Homerum orator, videtur mihi minimam formæ curam habuiſſe: quin magis homini prorſus imperito ſeipſum aſſimulaſſe, quò majori admirationi foret orationis ipſius pulchritudo, ex illa cum deformitate facta collatione. Præterea omnino neceſſe eſt, dicentis ipſius mentem circa intutum detineri, & cogitandi diligentiam langueſcere viſu ſuperante, & ad ſe vocante, neque orationi incumbere permittente. Quare fieri non poteſt quin is deterius dicat, animo circa eorum quæ videntur laudes occupato. Nam omitto dicere, eos qui adſunt, & ad

τὴν ἀκρόασιν παρειλημμένοι, ἐπειδὰν εἰς τὸ τοιοῦτον οἶκον παρέλθωσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεατὴ καθίστανται. καὶ οὐχ ὅπως Δημόδοκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λέγων εἴη, ὥστε ἀπαγαγεῖν τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀπὸ τῆς θέας. ἀλλ' ἂν ἕκαστος ἐπειδὰν μόνον ὑπερβῇ τὸν οὐδὸν, ἀθρόᾳ τῇ κάλλει κατεχόμενος, λόγων μὲ σκοπεῖν, ἢ ἀκροάσεως ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν εἰσιὼν ἔοικεν. ὅλος δὲ πρὸς τοῖς ὁρωμένοις ἐστὶν, εἰ μὴ τύχοι τις παντελῶς τυφλὸς ὤν, ἢ οὐ νυκτὶ ἥκων ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου βεβουλευκὼς τὴν ἀκρόασιν. ὅτι γὰρ οὐκ ἀξιόμαχον λόγον ἔχοις ὄψει συνανταγωνίσασθαι, καὶ ὁ σειρήνων μῦθος διδάξειεν ἄν. ἐκείναις μὲ γὰρ ἐκήλουν τοὺς παραπλέοντας, μελῳδοῦσαι, καὶ κηλουμένοις τοῖς ὠσὶ παρῆσαν. καὶ κατεπλάσαντες, ἐπιπολὺ κατέσχον. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτο τοῦ ἀκροατηρίου. καὶ πως αὐτὰς καὶ παρέπλασε, καὶ δι' μέλους παρήκουσε. τὸ δὲ τῆς Γοργόνος κάλλος, ὅτι βιαιότερόν τι ὂν, καὶ τοῖς κωφοῖς τὴν ψυχὴν ὁμιλοῦν, οὐδὲν ἐξέφυγε τοὺς ἰδόντας, καὶ ἀφώνους ἐποίησε. ὡς δ' ὁ μῦθος βούλεται, καὶ λέγεται, λίθινοι ἐγίνοντο ὑπὸ τοῦ θαύματος. ὥστε εἰ ὃν ὑπὲρ τοῦ παῶνος λόγου εἶπε πρὸς ὑμᾶς μικρὸν ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ εἰρῆσθαι νομίζω. καὶ γὰρ ἐκεῖνα τῇ ὄψει, οὐκ ἐν τῇ φωνῇ τὰ πρῶτα. καὶ εἴμε τις ἀπολαυσόμενος τὴν ἀηδόνα, ἢ τὸν κύκνον ἀῴδιν κελεύοι, μεταξὺ δ' ἀείδοντων παραμείξειε τὸν σιωπῶντα, ἐν οἷς ὅτι ἐπ' ἐκεῖνον μεταβήσεται ἡ ψυχὴ, μακρὸν χαίρειν φράσασα τοῖς ἐκείνων ἄσμασιν. ὅτις ἄμεινόν τι ἔοικεν εἶναι ἢ δι' ὄψεως ἡδονή.

ad auscultandum assumpti sunt, quum in hujusmodi domum venerint, ex auditoribus fieri spectatores. Nec orator ita est Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, ut avellere cogitationes illorum à spectando possit. Sed ut quisque ipsum modò limen transcenderit, multa pulchritudine circunfusus, orationis illius aut recitationis, ne principium quidem exaudire videtur: sed totus in spectando versatur, nisi quis fortè omnino cæcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus solet, ad auscultandum venerit. Nam quòd verborum vis longè inferior fit, quàm ut cum visu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebant quidem prætervigantes canendo, atque adblandiendo carminibus: & ad se delatos aliquandiu detinebant, & in summa, res ipsa mora quadam opus habebat: atque interim eas quispiam est prætervectus, & inaudito cantu præteriit. At Gorgonum pulchritudo, ut quæ violentissima esset, & partibus animæ maximè sauciabilibus obversaretur, statim obstupefaciebat, & mutos reddebat aspicientes: & fabulæ placet, & fertur, in lapides ilico præ admiratione convertebantur. Quamobrem & illa quæ de pavone paulò antè dixit, ipsa pro me dicta existimo. Nam & illius in aspectu, non in voce delectatio est: juxta quem siquis vel luscinium vel cygnum statuat & canere jubeat, inter canendum autem pavonem tacentem commonstret, sat scio, quòd ad hunc transiturus sit animus, longum valere jussis illorum canticis: adeò ineluctabilis videtur esse voluptas, quæ

καὶ ἔγωγε, εἰ βούλεσθε, μάρτυρας ὑμῖν τοὺς δικαστὰς παρέξομαι σαφῶς ἀκούσαντας, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπικρατέστερόν ἐστι τὸ ἀκουσθὲν τοῦ ὁρωμένου. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κῆρυξ, προσκάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον τὸν Λύξου Ἁλικαρνασσέα. καὶ πάνυ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρήσων παρελθών. ἀναδιδάξαιμι δ' ἂν αὐτὸν, ἐκεῖ ἔσθ' ὑμᾶς λέγοντας, ὥσπερ αὖ τοῦ ἔθος. Ἀλλ' ἴτε δεῦρο ὁ λόγος ὑμῖν ἀνδρὶ δικαστῇ μυθήσεται, καὶ οἱ πίστευε ὅσα ἂν λίγῃ τυγχάνει πέρι, ὦ ἄνδρες, ἀκοῆς ἀθρόμιον. ὥσπερ γὰρ τυγχάνῃ ἐοῦσα ἀπιστότερος ὀφθαλμῶν. ἀκούειν δὲ μάρτυρος ἄ φησιν, ὡς τὰ πρῶτα τῆς ὄψεως ἀποδίδωσιν; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πτερόεντά ἐστι, καὶ οἴχεται ἅμα τοῦ στόματος λαπτόμενα. ἡ δὲ τοῦ ὁρωμένου τέρψις, ἀεὶ παρεοῦσα, καὶ θεωμένοισα, πάντως τὸ θεατὴν ἐπάγεται. πῶς οὖν ὁ χαλεπὸς τοῦ λέγοντος ἀγωνιεῖται, οἵοις ὅπου καλὸς, καὶ περιλειπόμενος ὦν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἤδη φημί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν; εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τοὺς γραφὰς ἐξητάζετε, ὡς ἑκάστην διαφερόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνῆτε. συγγνώμη γάρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε. ἄλλως τε, καὶ τοῖς ὅπου καλοῖς, καὶ ποικίλοις, τοῖς ὑπάρχουσι. τὸ γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἱστορίας μετὰ τοῦ παλαιοῦ τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ πεπαιδευμένων θεατῶν δέομενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀπεβλέπητε, ὑμῖν ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἀθρήσατε γὰρ εἰμὴ ἀκούσονται ἴσως, εἰ βούλεσθε, μάρτυρας ὑμῖν τοὺς δικαστὰς παρέξομαι σαφῶς ἀκούσαντας, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπικρατέστερόν ἐστι τὸ ἀκουσθὲν τοῦ ὁρωμένου. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κῆρυξ, προσκάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον τὸν Λύξου Ἁλικαρνασσέα. καὶ πάνυ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρήσων παρελθών. ἀναδιδάξαιμι δ' ἂν αὐτὸν, ἐκεῖ ἔσθ' ὑμᾶς λέγοντας, ὥσπερ αὖ τοῦ ἔθος. Ἀλλ' ἴτε δεῦρο ὁ λόγος ὑμῖν ἀνδρὶ δικαστῇ μυθήσεται, καὶ οἱ πίστευε ὅσα ἂν λίγῃ τυγχάνει πέρι, ὦ ἄνδρες, ἀκοῆς ἀθρόμιον. ὥσπερ γὰρ τυγχάνῃ ἐοῦσα ἀπιστότερος ὀφθαλμῶν. ἀκούειν δὲ μάρτυρος ἄ φησιν, ὡς τὰ πρῶτα τῆς ὄψεως ἀποδίδωσιν; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πτερόεντά ἐστι, καὶ οἴχεται ἅμα τοῦ στόματος λαπτόμενα. ἡ δὲ τοῦ ὁρωμένου τέρψις, ἀεὶ παρεοῦσα, καὶ θεωμένοισα, πάντως τὸ θεατὴν ἐπάγεται. πῶς οὖν ὁ χαλεπὸς τοῦ λέγοντος ἀγωνιεῖται, οἵοις ὅπου καλοῖς, καὶ περιλειπόμενος ὦν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἤδη φημί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν; εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τοὺς γραφὰς ἐξητάζετε, ὡς ἑκάστην διαφερόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνῆτε. συγγνώμη γάρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε. ἄλλως τε, καὶ τοῖς ὅπου καλοῖς, καὶ ποικίλοις, τοῖς ὑπάρχουσι. τὸ γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἱστορίας μετὰ τοῦ παλαιοῦ τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ πεπαιδευμένων θεατῶν δέομενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀπεβλέπητε, ὑμῖν ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἀθρήσατε γὰρ εἰμὴ ἀκούσονται

visu percipitur. Atque equidem, si vultis, adducam vobis testem virum doctum, qui statim mihi testimonium feret, ea longè prævalere quæ visu, iis quæ auditu percipiuntur. Ac jam heus præco, accerse Herodotum Lyxi filium Halicarnassensem. Et quia probè fecit, quòd morem gessit, accedat testimonium dicturus. Atque ipsum admittite Ionicè, suo more, loquentem. Vera ista, judices, hæc oratio vobis narrat, atque ipsi credite, quæcunque de his dixerit, visum auditui præferendo: siquidem aures fide minùs dignæ sunt, quàm oculi. Auditis testem quæ dicit, & ut primas visui tribuerit? ac meritò. Nam verba sunt alata, proinde simul atque proferuntur, avolant. At eorum quæ videntur, delectatio, semper adest, ac præsens manet, & spectatorem ad se prorsus abducit. Quî ergo molesta non sit dicenti adversaria, domus ita pulchra, & ab omni parte conspicua? At quod est maximum, nondum dixi. Nam vos ipsi, judices, interea dum nos dicebamus, tectum aspiciebatis, parietes mirabamini, & picturas, ad unamquamque conversi, examinabatis: neque vos pudebat. Ignoscendum enim, siquid humanum vobis accidit: præsertim cùm pulchris illis & variis objectis capti fueritis. Nam artis diligentia, & historiæ cum antiquitate, utilitas, revera illiciendi vim quandam habent, & spectatores eruditos requirunt. Et ne nobis relictis illic omnia respiciatis, age quoad fieri potest, illa vobis oratione depingam. Nam

ju-

καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε] Θαυμάζετε. Marcil.

πες, ἃ ἐ ὁρᾶτε ἡυμῖν δοκεῖ. καὶ ἴσως ἄν μι ἐ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, καὶ ἐ ἀνδίκως σοφιζόμενον, ὡς ἐ αὐτὸν ἐπιδείξαντα, καὶ διπλασιάσαντα ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν ἢ ἐ πολυπραγμοσύνης ἔργον, ἄνδρα χρωμάτων, καὶ [1] σχημάτων, καὶ τόπων, συνθέσεως τοσαύτης εἰκόνας. ψιλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τῶν λόγων. Ἐν δείᾳ μὲν ἂν εἰσάγω, ἀρχαϊκὸν μῦθον, ἀναμίμνησιν παθῶν αἰδοποιόν. ὁ Περσεύς, τὸ κῆτος φονεύσας, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεθεὶς. καὶ μεταμιεῖν, γαμήσας, ἐ ἄπεστιν, αὐτῇ ἄγων. παρεργον τοῦτο δ' ἐπὶ γοργόνας πλῆσαι. ἐν βραχεῖ γ', πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμιμήσατο, αἰδῶ παρθένου, καὶ φόβον. ἐπισκοπεῖ γὰρ τὴν μάχλον ἐκ πέτρας, καὶ νεανίου τόλμαν ἐρωμένην, ἐ ἡμέλει ὄψεσθαι ἀπροσκόπως. καὶ τὸ μὲν, ἔπεσι περιφανὲς ποιῆσαι ἀκριβῶς, ἐ δεδιότι μὴ τοῦ χάσματος. καὶ ὁ Περσεὺς γ', τῇ λαιᾷ μὲν, σκιάζει τὴν γοργόνα. τῇ δεξιᾷ γ', καθιεῖται τοῦ ξίφους. καὶ τὸ μὲν, ὅσον ἐ κῆτος οἶδε τὴν Μέδουσαν, ἤδη λίθος ἐστί. τὸ δ' ὅσον ἔμψυχον μένει, τῇ ἅρπῃ κόπτει. Ἐξῆς γ' μὴ τὴν τῆς εἰκόνα, ἕτερον γράμμα γλαφεῖον δικαιότερον, ἃ τὸ ἀρχέτυπον ὁ γραφεὺς παρ' Εὐριπίδου, ἢ Σοφοκλέους δεκτέον μοι λαβεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ ὁμοίαν ἐγραψάτην εἰκόνα, τὸν νεανίαν τὸν ἑτέρου, Πυλάδην τε ὁ Φωκεύς, καὶ Ὀρέστας, δεκάτῃ ἤδη πεδ' ἑαυτῶν, λαθόντε τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύσοντε ἄμφω τ' Αἴγισθον. τὴ γ' Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῃρημένη, ἐ ἐπ' εὐνῆς τινος ἡμίγυμνος πεσόντα. jucunda puto, erunt auditu, quæ visu vobis sunt mirabilia. Fortè etiam ob id ipsum me laudabitis, & adversario anteponetis, ut qui & ipse hæc demonstrem, & duplicem vobis voluptatem pariam. Cæterùm conatus hujus difficultatem videtis: nimirum quàm grave sit absque coloribus, & figuris, & loco tam multas imagines in unum congerere. Est enim exilis planè pictura verborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ, intermixtum est malum Æthiopicum. Perseus cetum interficit, & Andromedam eripit, quam paulo pòst uxorem ducet, & abducta secum illa, discedet: Atque ut extra institutum, volatus ad Gorgonas. Ac brevi spatio, multa imitatione expressit artifex, virginis verecundiam, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & beluæ visum intolerabilem: quæ horrida spinis, & formidabilis hiatu oris accedit. Tum Perseus sinistra Gorgonem ostendit, dextra ense ferit. Iam quicquid illius beluæ Medusam aspexit, saxum est: at reliquum quod est adhuc animatum, ense cæditur. Deinde post hanc imaginem, alia est justissima pictura, cujus primum exemplar videtur mihi pictor ab Euripide, vel Sophocle accepisse. Nam illi similem quandam imaginem describsêre, adolescentes duo, socii, Pylades Phocensis, & Orestes, cùm jam viderentur mortui esse, post regiam latentes, & clam adeuntes, occîdunt ambo Ægisthum. Clytemnestra autem jam interfecta est, & in lecto quodam seminuda ja-

1 Σχημάτων ἐ τόπων] Καὶ τόπων. Marcil.

1 Ὀρέστου

σπ, καὶ ἡσυχία πᾶσα, ἐκπεπλαγμένοι τὸ ἔργον. οἱ μὲν, ὥσπερ βοῶσιν. οἱ δὲ πυες. ὅπῃ φύγωσι, σκοπέλιπουσι. σημεῖον δὲ τ ὁ γραφεὺς ἐποίησε, τὸ μὲν ἀσεβὲς τ ἐπιχειρήσεως δεῖξας μόνον, ἤδη ὡς ἤδη πεπραγμένον τ δράματος, ἐμβροδωμένως ζ τὰς γυναικείας ἐξαπατήσαντος τῇ δι μοιχᾷ φόνῳ. Μετὰ ζ ταῦτα, γέος ἐστὶ εὐμορφος, καὶ μειρακίου ἀγαθοῦ, ἐρωμένη τις παιδιά. ὁ Βραγχίδης ἐπὶ πέτρας καθήμενος, ἀνίχνα λαγὼν, καὶ σκαπαίζει τ κύνα. ὁ ζ, πηδησαμένῳ ἐοικὼς ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸ ὕψος. καὶ Ἀπόλλων παίσας, μειδιᾷ, περιπεμπόμενος ἀμφοῖν, καὶ τῇ παιδὶ παίζοντι, καὶ περιεμπόμενος τῷ κυνί. ἐπὶ ζ τούτοις, ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ σκ ἔ κήτους ἐκεῖνα τολμᾷ, καὶ ἡ Μέδουσα τεμνομένη τὸν κεφαλὸν, καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τ Περσέα. ὁ ζ τῷ μὲν τόλμαν ἔργασαι, τὸ ζ ἔργον οὐκ ἐσόμενον ἐπὶ τ ἀσπίδος, τ γοργόν τῶν εἰκόνα. εἶδε γὰρ τ σκιαμον τ ἀληθῆς ὄψεως. Καθὸ ζ τ μέσον τοῖχον, ἔνθα τ ἀνδρεῶνος, Ἀθηνᾶς ναὸς πεποίηται. ἡ μὲν, λίθου λευκοῦ. τὸ σχῆμα, ὡς πολεμιστήριον, ἀλλ' οἷον ἂν ἡμεῖς ἱερώτατον ἀγάλματος ἢ πολεμικῆς. εἶπα μοι ταῦτα, ἄκρη Ἀθηνᾶ, ἐ λίθος οὖσα γε, ἀλλὰ χαλκῆ. πάλιν Ἡφαιστος αὐτῷ διώκει ἐρᾶν, ἠδὲ, φεύγει. κάκ τ διώξεως, Ἐριχθόνιος γίγνεται. Ταύτην ἔπεσι παλαιοῖς τις ἄκρη χαλκῆ. ι Ὠρίων φέρει τ Κηδαλίωνα,

jacet. Ac totum famulitium hoc facinore obstupefacti, alii clamare videntur, alii qua parte fugiant, circunspiciunt. Porrò pictor honestum quiddam excogitavit, qui quod impium in hac re fuit, id ostendit solùm, & quasi jam actum prætercurrit: sed adolescentes in cæde adulteri immorantes exprimit. Post hæc autem Deus est formosus, & venustus adolescentulus, amatorium quoddam ludicrum. Branchus puta in rupe sedens tenet leporem, & alludit cani: qui in sublime videtur ipsi insulturus: astans autem Apollo ridet, & utroque delectatur, & puero ludente, & cane saltum meditante. Præter hæc Perseus, iterum quæ ceti cædem præcesserunt, aggrediens, & Medusæ caput amputans, & Minerva Perseum protegens. Atque hic quidem facinus jam peregit: factum autem ipsum in clypeo nondum vidit, Gorgonis videlicet imaginem: cùm veri aspectus pœnam nosset. In medio autem pariete, ex adverso januæ, Minervæ est templum: & Dea ipsa candido ex marmore: habitus non est militaris, sed qualis fuerit pacem agentis bellicæ Deæ. Deinde post hanc alia Minerva, non hæc quidem marmorea, sed picta: quam Vulcanus amans insequitur, ipsa autem fugit, & ex ea persecutione Erichthonius nascitur. Hanc sequitur vetus alia pictura. Cæcus Orion Cedalionem portat, qui

ι Ὠρίων φέρει τ Κηδαλίωνα] Quia hæc fabula non est vulgo nota, non erit credo ingratum meo lectori, si aliquid de ea dixero. Orion ab Oenopione, qui in Chio regnabat, excæcatus & in littus maris expositus, Cedaliona puerum fabrum rapuit, & humeris impositum eo ductore usus est, ut ad orientem solem ab eo duceretur, ubi solis calore visum recepit. Naxius autem fuit, & ei Iuno Vulcanum tradidit, ut fabrilem artem eum doceret. De eo Eustathius ad Iliad. ξ.

&c

τυφλὸς ἄν. ὅσῃ αὐτῇ σημαίνῃ τὴν πρὸς τὸ φῶς ὁδὸν, ἐπισχόμενος. καὶ ὁ ἥλιος φανεὶς, ἰᾶται τὴν πήρωσιν. καὶ ὁ Ἥφαιστος Λημνίοις ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. Ὀδυσσεὺς τὸ μὲν πρῶτον, δῆθεν μεμηνὼς, ὅτι συστρατεύειν τοῖς Ἀτρείδαις μὴ θέλων παίρεται ὑπ' οἰ πρίσβεις, ἤδη καλοῦντες. καὶ τὰ μὲν τῆ ὑποκρίσεως, πρέποντα παίζει. ἡ ἁπήνη, τὸ τε ὑποζύγιον ἀσύμφωνον, ἄγνοια τε ἀρμάτων. ἐλέγχεται ὅμως τῇ βρέφει. Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, συνεὶς τὸ μεγόμενον, ἁρπάσας τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φονεύσειν, ὡς ἔκπωπον ἔχων τὸ ξίφος. καὶ ὁ μὲν τῆς μανίας ὑποκρίνεται, ἐρρὴν δ' ὅτως ἀνυποκρίτως. ὁ δ' Ὀδυσσεὺς, ὡς τὸ φόβητρον τοῦτον συνῆκεν, καὶ παῖδα γνοὺς ὄντα, τὸ λύσῃ τὴν ὑπόκρισιν. Τελευτῶν δὲ ἡ Μήδεια μάχαιραν, τῷ ζήλῳ ἀφαιρεῖται, τὸν παῖδα ὑποδλέπουσα, καί τι δεινὸν ἐνοεῖσα. ἴχνη γὰρ ἤδη τοῦ ξίφους. τὸν δ' ἀθλίως, καθῆσθαι γελῶντα, μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότα. καὶ ταῦτα, ὁρῶντα τὸ ξίφος ἐν ταῖν χερσῖν. ταῦτα πάντα ἃ ἄνδρες δικασταί, ἔχ ὁρᾶτε ὅπως ἀπάγει μὲν τὸν ἀκροατὴν, καὶ πρὸς τὴν ἡσυχίαν ἀποστρέφει, μόνον δ' καταλείπει τὸ λεγόμενον; ἐ ἔμοιγε διεξῆλθον αὐτὰ, ἔχ ἵνα τὸν ἀνιδίκως πολεμοῦντα ὑπολαβόντες, καὶ θρασὺν, εἰ τοῖς ἄπαν δυσκόλοις ἑαυτὸν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καταγνῶτε, καὶ μισήσητε, καὶ ἐπὶ τὸν λόγον ἐγκαλέσητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συναγωνίσησθε, ἐ ὡς οἷόν τε κατεμύοντες, ἀκούητε τῶν λεγομένων, λοιδορούμενοι δ' πράγματος τοῦ δυσχερεστάτου. qui dum vehitur, viam qua itur ad lucem, ipsi indicat, & cæcitatem sol apparens medicatur: quod opus è Lemno intuetur Vulcanus. Posthæc Vlysses, insaniens videlicet, quando cum Atridis in expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati, jam vocantes ipsum. Atque ea quæ ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, vehiculum, & jumentorum junctorum discrepantia, & eorum quæ aguntur insciticia: sed objecto tamen infante redarguitur. Nam Palamedes Nauplii filius, rem intelligens, correpto Telemacho, minatur se eum interfecturum, tenens strictum ensem: & simulatæ insaniæ simulatam iram hic opponit. Vlysses autem ad metum hunc resipiscit, fitque pater, & simulationem deponit. Postrema verò Medea depicta est, invidia flagrans, pueros aspiciens & grave quiddam meditans. Iam enim gladium tenet: at miseri illi ridentes astant, nihil eorum quæ futura erant, scientes, idque cùm in manibus matris gladium viderent. Hæc omnia, Iudices, nonne videtis quomodo auditorem abducant, & ad spectandum convertant, solum verò dicentem relinquant? Atque equidem verbis ea persequutus sum, non ut adversarium audacem & temerarium existimantes, quòd rebus ita difficilibus seipsum volens immersit, damnetis & odio habeatis, solumque eum cum oratione sua relinquatis: sed potiùs ut ipsum adjuvetis, & quoad fieri potest conviventes, ea quæ dicuntur audiatis, rei difficultatem apud vos æstimantes. Vix enim etiam

& Apollodorus lib. 1. qui tamen eum non nominat, sed hanc historiam narrat. *Reim.*

μάλιστ γὰρ ἂν ὅπου δωρηθείη ὑ δικασταῖς, ἀλλὰ συναγωνισταῖς ὑμῖν χρησόμενον, μὴ παντάπασιν ἀναξίως ἂν οἴκου πολυτελείας νομισθῶμεν. εἰ δ' ὑπὲρ ἀνδρὸς ταῦτα δέομαι, μὴ θαυμάσητε. ὑπὲρ γὰρ οὗ, τὴν οἰκίαν φιλεῖν, καὶ τὸν αὐτὸν λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βουλόμενον ἂν εὐδοκιμεῖν.

etiam hoc pacto, vos non judices, sed auxiliatores habendo, poterit non omnino indignus hac domus magnificentia censeri. Quòd autem pro adversario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

MAKPOBIOI. | MACROBII.

ARGVMENTVM.

Catalogus est μακροβίων, hoc est, eorum qui ad longam ætatem pervenerunt, quem natalitii muneris loco, Quintillo cuidam mittit, somnio ad hoc faciendum, ut ipse ait, admonitus. Recenset autem principio totas hominum nationes, ac genera, qua diutissimè vixerint. deinde transitione ad singulos facta, reges primùm, ac principes, deinde & philosophos, & Historicos, & Oratores, & Poëtas, & Grammaticos, qui quàm maximè longævi fuisse perhibentur, adnumerat. Orditur autem à caussa, qua ad hoc scriptum impulsus fuit, addita etiam commendatione operis, ab utilitate, quam ex hujus lectione percepturus sit Quintillus.

Ὄναρ τί τοῦτο λαμπρόπατε Κυϊντίλλε κελεύσεις, [1] προσφέρω σοι δῶρον τὰς μακροβίους, πάλαι μὲ τοῦ ὕπαρ ἰδόντα, καὶ ἱστορήσαντα τοῖς φίλοις, ὅτε ἐπέστω τῷ δευτέρῳ σου παιδὶ τεθνεῶτι. συμβαλεῖν δ' οὐκ ἔχων τίνας ὁ θεὸς κελεύει μοι προσφέρειν σοι τὰς μακροβίους, τότε μὲ ἠυξάμην τοῖς θεοῖς ἐπιμήκυσιν ὑμᾶς βιῶναι, σέ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων, εἰ σύμπαντι μὲν τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει.

In somnis, clarissime Quintille, hoc jussus, Longævos tibi donum offero. Quod quidem somnium jam olim vidi, & amicis exposui, quo die filio tuo natu minori nomen indidisti. Cùm autem nulla conjectura potuissem assequi, quosnam longævos me tibi offerre juberet Deus: tum quidem à Diis precatus sum, ut vitam quam longissimam, tuque & tui filii traduceretis, ratus hoc profuturum cùm universo genere homi-

[1] Προσφέρω σοι δῶρον] Προσφέρω σοὶ δῶρον. Marcil.

πρὸ τῶν ἁπάντων, αὐτῷ τι ἐμοὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. ἐδόκει γάρ μοι τὸν θεὸν ἐναργῶς ἐνδεικνύειν ὁ θεός. σκεπτομένῳ τε καὶ ἐμαυτὸν, εἰς σωφροσύνην ἦλθον. εἰκὼς εἶναι τοὺς θεοὺς ἀνδρὶ καὶ παιδείαν ἔχοντι, τοῦτο προσφέρειν σοι τὸ ἀπὸ τῆς τέχνης. τούτῳ δὴ αἰσιωτάτῳ νομίζων τοῦτο τῶν γενεθλίων ἡμέραν, δίδωμί σοι τὰς ἰσοσημερίας εἰς μακρὰν γῆρας ἀφικέσθαι σὺν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, καὶ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὄφελος γένοιτό τι σοι ἐκ τοῦ συγγράμματος διπλοῦν. τὸ μὲν, δύσμοια τις, καὶ ἐλπὶς ἀγαθὴ, καὶ αὐτὸν ἐπιμήκυσεν δύναται βιῶναι. τὸ δὲ, διδασκαλία τις ἐκ παιδείσμάτων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι οἱ μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι καλόν τι σῶμα, καὶ κατὰ ψυχὴν, ὅτοι δὴ εἰς μακρότατον γῆρας ἦλθον, σὺν ὑγείᾳ παντελεῖ. Νέστορα μὲν γὰρ τὸν σοφώτατον τῶν Ἀχαιῶν, ἐπὶ τριῶν παλαιότητας γενεὰς Ὅμηρος λέγει. ὃν σωίσηται ἡμῖν γεγυμνασμένον ἄριστα καὶ ψυχὴ, καὶ σῶμα. καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν, ἡ τραγῳδία μέχρις ἑπτὰ γενεῶν παλαιότητας λέγει, πιθανὸν δὴ ἂν εἴη ἀνδρα θεοῖς ἀνακείμενον, καὶ καθαρώτερα διαίτῃ χρώμενον τὸν Τειρεσίαν, ἐπιμήκυσεν βιῶναι. καὶ γὰρ ὅλα μακρόβια ἱστορεῖται διὰ τοῦτο διαιτᾶσθαι, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς. Ἀσσυρίων δὲ, καὶ Ἀράβων, οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων. Ἰνδῶν δὲ, οἱ καλούμενοι βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφίᾳ σχολάζοντες. καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, γένος τοῦτο μαντικὸν, καὶ θεοῖς ἀνακείμενον, παρά τε Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Χωρασμίοις, καὶ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, καὶ Μήδοις, καὶ Δηδ-

hominum, tum præ cæteris, mihi meisque omnibus. Nam boni quidpiam mihi præsignificare videbatur Deus. Consideranti autem apud me, venit in mentem, verisimile esse Deos mihi in liberalibus disciplinis versanti præcepisse, ut profectum ex artibus ingenuis donum tibi offerrem. Ratus itaque hanc esse auspicatissimam tuorum natalitiorum diem, eos tibi do, quos ad longam senectutem sana mente, & integris corporis viribus perveniſſe memoriæ proditum est. Etenim ex hoc libello duplicem utilitatem percipere possis: unam, animi alacritatem bona spe concepta, fieri posse ut quàm diutissimè vivas: alteram, institutionem ab exemplis, si comperias, eos qui maximam sui curam habuerunt, cùm corporis, tum animi ratione, ad summam senectutem cum perfecta sanitate perveniſſe. Homerus igitur Nestorem Achivorum sapientissimum vitam tribus sæculis produxisse dicit: quem nobis & animo & corpore optimè exercitatum commendat. Et Tiresiam vatem poëtæ tragici ad sex usque ætates ævum prorogasse perhibent. Credibile autem est virum Diis sacrum, & puriori victus ratione utentem Tiresiam, longissima vita fuisse functum. Quinetiam tota hominum genera propter victus rationem diu vixisse memorantur: cujusmodi fuerunt apud Ægyptios sacri scribæ: apud Assyrios, & Arabas, fabularum interpretes: apud Indos Brachmanes, accuratè Philosophiæ studiis vacantes. Præterea quos Magos vocant, genus illud fatidicum, Diisque sacrum, apud Persas, Parthos, Bactrios, Choraſmios, Areos, Sacas, Medos, & plc-

πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐῤῥωμένοι τέ εἰσι, καὶ πολυχρόνιοι, διὰ τὸ μαγεύειν διαπεπρᾶχθαι δὲ αὐτοὶ ἀκριβέστερον. ἤδη δέ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σῆρες μὲν ἐσχάτοις μέχρι τελευταίων ζῆν ἐτῶν, οἱ μὲν, παντὸς ἄλλου, οἱ δὲ, τῇ γῇ τὴν αἰτίαν δὲ μακρᾶς γήρως ἀποδίδοντες. οἱ δὲ, καὶ τῇ διαίτῃ. ὑδροποτοῦσι γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ ἀθανάτως δὲ μέχρι τελευταίων δὲ ἑκατὸν ἐτῶν βιῶν ἐσχηκέναι. καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιῶν λόγος. τούτους μὲν δὲ κριθίνῳ ἄρτῳ χρωμένους, ὡς ἐξυδρικίας τοῦτο φάρμακον. οἷς καὶ φασὶ διὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν, καὶ τοὺς ἄλλως αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐῤῥωμένας ἔχειν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τῶν μακροβίων γένων, καὶ τῶν ἐθνῶν, ἃ πολὺ φασιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον διαγίνεσθαι χρόνον. οἱ μὲν, διὰ τὴν γῆν, καὶ τὸν ἀέρα. οἱδὲ, διὰ τὴν δίαιταν. οἱδὲ, διὰ ἄμφω. ἐγὼ δὲ ἅπασι δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥᾳδίως παρέχοιμι, ἱστορήσας, ὅτι δὲ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ κατὰ πάντα ἀέρα, μακροβίοις γηγένασιν ἀνδράσι, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθήκουσι, καὶ διαίτῃ τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι. διαίρεσιν δὲ ὁ λόγος ποιήσεται τῶν παλαιτέρων, καθ' ἃ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν. καὶ πρῶτον μέν σοι [1] τοὺς βασιλικοὺς, καὶ στρατηγικοὺς ἄνδρας ἱστορήσω, [2] ὧν ἕνα, καὶ δυσεβεστάτῃ μεγάλῃ θεοσεβείᾳ αὐτοκράτορος τύχη εἰς τὸν πλείονα τῶν ἀναγκῶν τάξιν, ὑπερβάντα τὰ μέγιστα τῶν οἰκουμένων τῶν ἑαυτοῦ

pleraſque alias gentes barbaras, & firma corporis valetudine ſunt præditi, & longævi, quòd quia magicam exercent, exquiſitiſſima victus ratione utantur. Quinetiam totæ gentes longiſſimam vitam vivunt. Vt Seres ad trecenteſimum uſque annum vivere ferunt: cujus rei cauſam nonnulli cœlo, nonnulli ſolo tribuunt: alii victus rationi: ſiquidem univerſam hanc gentem aquam bibere dicunt. Scriptum etiam eſt Athotas vivere centum & triginta annos. Et fama eſt Chaldæos ultra centum annos vitam prorogare: eoſque hordeaceo pane veſci, tanquam perſpicacitatis pharmaco: quibus perhibent ob hanc ipſam victus rationem alios quoque ſenſus quàm cæteris omnibus eſſe validiores. Sed hæc de hominum generibus, & gentibus longævis, quas plurimum ætatis ajunt vivere, alii ob cœlum, & ſolum: alii ob victus rationem, alii ob utrumque. At jure meliorem ſpem tibi præbuero, ſi planum fecero homines quovis in ſolo, & cœlo, ad ſummam ſenectutem pervenire, qui convenientibus exercitationibus, & aptiſſima victus ratione utuntur ad ſanitatem. Sermonem autem dividam primò ſecundum hominum ſtudia: & primùm regia & imperatoria dignitate claros memorabo: quorum unum, quum religioſiſſima magni diviniſſimi Imperatoris fortuna ad perfectiſſimum ordinem perduxiſſet maximis beneficiis imperium ſuum cumu-

1 Τοὺς βασιλικοὺς, στρατηγικοὺς ἄνδρας] Τοὺς βασιλικοὺς δὲ στρατηγικοὺς ἄνδρας. Marcil.

2 Ὧν ἕνα δὲ δυσεβεστάτῃ, μεγάλῃ θεοσεβείᾳ] Ὧν ἕνα ἡ δυσεβεστάτῃ μεγάλῃ δὲ θεοσεβείᾳ. Idem.

τῶ. ὅτῳ γὸ ἂν ἀπιδὼν κὴ σὺ, τὸ μακροβίειν ἀνδρῶν ὡθὸς τὸ ὅμοιον τ ἔξεως κὴ τ τύχης ἐπιμόρφερον ἐλπίσειας κὴ τ τύχης ὑγιεινὸν, κὴ μακρόν. κὴ ἅμα ζηλώσας, ἐρᾳσαιο σαυτῷ τῆ διαίτῃ μεγίστου τε ἅμα, κὴ ὑγιεινοτάτου βίου. Πομπίλιος νομᾶς ὁ δαιμονέστατος τ Ρωμαίων βασιλέων, κὴ μάλιστα θεοῖς τοῖς θεραπείων τ θεῶν ἀσχολησεις, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστορεῖ. Σέρβιος ὁ τύλλιος Ρωμαίων κὴ οὗτος βασιλεύς, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη κὴ αὐτὸς βιώσας ἱστορεῖ. Ταρκυίνιος ὁ ὁ τελεύταιος Ρωμαίων βασιλεύς, φυγαδευθεὶς, κὴ ἐπὶ Κύμης ἀφτελέβων, ὑπὸ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται τὴν τέρποντα βιῶναι. Οὕτω μὲν ὧν Ρωμαίων βασιλεῖς, οἷς συνάψω κὴ τοὺς λοιποὺς βασιλέας, τοὺς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένους, κὴ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐκείνων. ἐπὶ πλεῖ δὲ σι κὴ τοὺς λοιποὺς Ρωμαίων, τοὺς εἰς μήκιστον γῆρας ἀφικομένους ὡθοναχεράσω, ὡθοθεὶς ἅμα κὴ τοὺς κῶ τῶν λοιπὴν Ἰταλίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώσαντας. ἀξιόλογος γὸ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τ διαβάλλειν πειρομένων τ συνταῦθα αἴρα, ὥστε κὴ ἡμᾶς χρηστοτέρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείως ἡμῖν τοὺς δόχους ἔσεσθαι ὡθὸς τὸ εἰς μήκιστόν τε, κὴ λιπαρῶν τ πάσης γῆς, κὴ θελατῆς διατόπου, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτῶ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, κὴ γέροντα. Ἀρχανθώνιος μὲν ὧν Ταρτησίων βασιλεὺς, πεντήκοντα, κὴ ἑκατὸν ἔτη βιῶναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, κὴ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων. ἀλλὰ τῶτο μὲν, μῦθος ποσὶ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς ὁ ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾶ, καθάπερ Δημοχάρης, κὴ Τίμαιος ἱστοροῦσιν. Ἱέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο, κὴ ἐνενήκοντα ἐτῶν

mulavit. Sic enim & tu similem habitum & fortunam longævorum virorum respiciens, sanè longamque senectutem sperare possis: eosque imitatus tibi ipsi victus ratione, longissimam & saluberrimam vitam paraveris. Numa Pompilius Romanorum regum longè fœlicissimus, ac Deorum cultui deditissimus, supra octoginta annos vixisse traditur. Servius Tullius quoque & hic Romanorum rex octogesimum vitæ annum superasse dicitur. Tarquinius Romanorum rex ultimus, Cumis exulans, ultra nonaginta annos firmissima valetudine fruendo vixisse perhibetur. Hi quidem sunt Romanorum reges, quibus reliquos reges addam, qui longam senectutem attigerunt, atque uniuscujusque studia. In calce autem reliquos etiam Romanorum qui ad prolixissimam senectutem pervenerunt, adscribam, additis etiam illis qui in reliqua Italia diutissimè vixerunt. Non contemnendum enim argumentum est historia, quo refellantur qui hoc cœlum calumniari nituntur: adeò ut meliorem spem habeamus, fore ut voti plenè compotes fiamus, longissimam ac plenissimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suo solo regnantem & senescentem assequuti. Proinde Arganthonius Tartesiorum rex quinquaginta & centum annos vixisse traditur, authoribus Herodoto historico, & Anacreonte poëta lyrico: tametsi hoc quibusdam fabulosum videtur. Agathocles Siciliæ tyrannus anno quinto & nonagesimo obiit, sicut Democharis & Timæus literis prodiderunt. Hieron quoque Syracusanorum tyrannus, duos & nonaginta

βδόμης, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη, [1] ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ καλλισιανὸς, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀντίας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος πρὸς Φίλιππον περὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν, ἔπεσεν, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς. Βάρδυλις δὲ ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λέγεται μαχόμενος ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, εἰς ἐνενήκοντα τελῶν ἔτη. [2] Τήρης δὲ, ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτησεν. Ἀντίγονος δὲ ὁ Φιλίππου ὁ μονόφθαλμος, βασιλεύων Μακεδόνων, περὶ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ, καὶ Λυσιμάχῳ, πεσόντος τοῦ μὲν Λυσιμάχου, ἐπὶ πλεῖστον ἐτῶν ἐνός, καὶ ὀγδοήκοντα, ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ὁ συστρατεύσας αὐτῷ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. Καὶ Λυσίμαχος δὲ Μακεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπώλετο μάχῃ, ἔτος ὀγδοηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησιν Ἱερώνυμος. Ἀντίγονος δὲ, υἱὸς μὲν Δημητρίου, ἔγγονος δὲ Ἀντιγόνου, ὁ μονόφθαλμος, ἔτος τεσσαρακοστὸν, καὶ τεσσαρακοστὸν Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη. Ἐβίωσε δὲ ὀγδοήκοντα, ὡς Μήναginta annos natus, morbo ſublatus eſt, cùm regnaſſet annos ſeptuaginta, ſicut Demetrius Calliſtianus, & alii memorant. Anteas autem Scytharum rex, ad fluvium Iſtrum contra Philippum pugnans occubuit, ſupra annos nonaginta natus. Bardylis verò rex Illyriorum, in bello adverſus Philippum ex equo pugnaſſe fertur, inter nonagenarios cenſus. Teres verò Dryſorum rex, authore Theopompo, anno ætatis nonageſimo ſecundo obiit. Antigonus autem Philippi filius monoculus, rex Macedonum, in Phrygia cum Seleuco & Lyſimacho confligens, multis vulneribus obrutus obiit anno ætatis octogeſimo primo, ſicut narrat Hieronymus qui cum ipſo militavit. Porrò Lyſimachus & ipſe rex Macedoniæ in pugna contra Seleucum periit, annum octogeſimum conficiens, uſ refert idem Hieronymus. Antigonus verò filius Demetrii, Antigoni unioculi nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit, vixit autem octoginta, ſicut Medius & alii ſcriptores

1 Ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλισιανὸς] Mendum eſt in nomine hujus Demetrii: nullibi enim de Calliſta urbe nec de hiſtorico illo Calliſtiano mentio facta eſt. Lege confidenter Καλλαπανός, de quo Dionyſius Halicarnaſſeus περὶ συνθέσεως ὀνομάτων, Diogenes Laërtius in Demetrio, ubi ait eum ſcripſiſſe de Aſia & Europa lib. 20. Theocriti Schol. ad idyllium 1. ubi eum de Siciliæ rebus ſcripſiſſe patet, alii plures. Galatis vero ſeu Galatia (nam utrumque invenitur) urbs fuit Thraciæ ad Pontum Euxinum, de qua Scylax, Diodorus, Strabo, Memnon, Steph. & alii. *Palm.* Δημήτριός τε ὁ καλλισιανὸς] Corrigendum, ὁ Καλλαπανός. Videnos ad Laërt. *Menagius.*

2 Τήρης δὲ ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς] Ὀδρυσῶν. Marcil. Sic legit Opſopœus interpres & vertit, at tu lector melius doctus lege Ὀδρυσῶν, & verte *Odryſarum rex*, conjungendo, quæ male diviſa ſunt. Id notum eſt etiam mediocriter litteratis ex Herodoto, & ex Thucydide lib. 2. præcipue diſces, qui fuerint Odryſæ, & quis eorum rex Teres Sitalcis pater. *Palm.* Legendum, Ὀδρυσῶν: & verſio emendanda. *Menagius.* Glan. Ægidius Menaglus ad Diogen. Laërt. l. 2. legendum cenſet Ὀδρυσῶν. Alm.

διός τε ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου μέγιστον δυνηθείς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλὰς Μακεδόνων βασιλείας, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη ζήσας, ἐτελεύτησε τὸν βίον. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου, ὁ τὴν καθ' ἑαυτὸν εὐδαιμονέστατον βασιλείαν, Αἰγύπτου μὲν βασιλεύσας τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη. ζῶν δὲ, παρέδωκε τὴν ἀρχὴν ᾧ δυοῖν ἔτοιν τὸν πάντων τῷ Πτολεμαίῳ τῷ ὑφ', Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπίκλησιν, ὃς διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν ἀδελφῶν. Φιλαίτερος δὲ, πρῶτος μὲν ὑπέστησε τὴν ἀπὸ Περγάμου ἀρχὴν, καὶ κατέσχεν, εὐνοῦχος ὤν. κατέτρεψε δὲ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἐτῶν. γηράμενος. Ἄτταλος δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς Φιλάδελφος, τὴν Περγαμηνῶν ἀρχὸς ἔτος βασιλεύων, ᾧ ὃν ὁ Σκηπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο δὲ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον. Μιθριδάτης δὲ ὁ πόντου βασιλεὺς ὁ ἀποσυληθεὶς Κτίστης, Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ πόντου ἐτελεύτησε, βιώσας ἔτη τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαράθης δὲ ὁ Καππαδόκων βασιλεὺς, δύο μὲν καὶ ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ἐδυνήθη δὲ ἴσως καὶ ἐπὶ πλέον ἀφανισθείς. ἀλλ' ὑπὸ τῇ ἀπὸ Περδίκκου μάχῃ ζωγρηθεὶς, ἀνεσκολοπίσθη. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων ὄροι, οἷς καὶ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας, συμφωνεῖν δοκεῖ, ἐκατονταέτης γηράμενος, ἐζήτει μὲν ἕνα ἕκαστον τῶν φίλων. μαθὼν δὲ τὰς πλείστας διεφθαρμένας, ὑπὸ Καμβύσου

res testantur. Consimiliter Antipater, qui maxima potentia polluit, & multorum Macedoniæ regum tutelam egit, vita ultra octogesimum annum producta obiit. Ptolemæus Lagi filius, regum sui temporis fœlicissimus, Ægypto imperavit annos quatuor & octoginta natus: vivus autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur Ptolemæo filio, cognomine Philadelpho, qui successit in paternum regnum fratrum. Philæterus autem qui primus Pergami principatum tenuit & possedit cùm esset eunuchus annos octoginta natus excessit è vivis. Attalus, cognomento Philadelphus, rex etiam Pergamenorum, ad quem etiam Scipio Romanorum imperator venit, duos & octoginta annos natus è vita migravit. Mithridates rex Ponti, Ctistes cognominatus, Antigonum unioculum fugiens, in Ponto mortuus est, ætatis anno quarto & octogesimo, ut Hieronymus, aliique scriptores memoriæ prodiderunt. Rex Cappadocum Ariarathes, duos annos & octoginta vixit, authore Hieronymo. Et fortè fieri potuisset ætate provectior, nisi vivus in pugna contra Perdiccam captus, cruci fuisset affixus. Cyrus major Persarum rex, ut indicant Persarum & Assyriorum cippi, quibus & Onesicritus qui res gestas Alexandri conscripsit, astipulari videtur, centum annos natus, amicorum unumquemque quærebat, quorum quamplurimos cùm à filio Cambyse interemptos comperisset:

1 Φιλαίτερος] Corrupti sunt Luciani codices, legendum enim est φιλέταιρος. Spanhemius de præstant. numism. pag. 469. ed. 2. *Alm.*

1 Τὰ πα-

ἔθηκε, καὶ φάσκοντος Καμβύσου κτ' ἀρχὰς μιμεῖσθαι τὸ ἀνείνου ταῦτα πεποιηκέναι, τὸ μὲν π, πρὸς τὴν ἀμότητα δ' ἡθέλησεν, τὸ δὲ π, ὡς ὑβριστὴν αὐτὸν αἰτιασάμενος, ἀθυμήσας, ἐτελεύτα τ βίον. Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων ἐπικληθείς, ἐφ' οὗ Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων ὁ Πέρσης ἐτελεύτησε νοσῶν, ξ, καὶ ἐγδοηκοστῷ ἐτῶν ἡλικόμενος. ὡς δ Δείνων ἱστορεῖ, ποσάρων, καὶ ἐνενηκοστῷ. Ἀρταξέρξης ἕτερος Περσῶν βασιλεύς, ὃν φησιν ἐπὶ τῷ πατρὶ τῷ ἑαυτοῦ Γοήδρου ὁ χαρακηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύειν, ἔτη τρία, καὶ ἐνενηκοστῷ βιὺς, ἐπιβουλῇ ἀδελφοῦ Γωσίθρου ἐδολοφονήθη. Σιναρδοκλῆς δ' ὁ Παρθυαίων βασιλεύς, ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγονὼς, ἀπὸ Σακαυρακίου σκυθῶν κομιζηθείς, βασιλεύειν ἤρξατο, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτά. Τιγράνης δ' ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, πρὸς ὃν Λεύκολλος ἐπολέμησε, πέντε, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἐτῶν ἐπιλευτήσε νόσῳ. Ὑσπασίνης δ' ὁ Χάρακος, καὶ τ κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεύς, πέντε, καὶ ὀγδηκοστῷ ἐτῶν νοσήσας, ἐτελεύτησε. Τίριος δ' ὁ μετ' Ὑσπασίνου τρίτος βασιλεύσας, δύο, καὶ ἐνενηκοστῷ βιὺς, ἐτελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος δ' ὁ μετ' Τήριον ἕβδομος βασιλεύσας Χάρακος, ἓξ, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἐτῶν καθεχθεὶς ὑπὸ Πάρθων, ἐβασίλευσε. καὶ Μναασκίρης δ βασιλεὺς Παρθυαίων, ἓξ ἐ ἐνενηκοστὰ ἔζησεν ἔτη. Μασσινισσᾶς δ Μαυρουσίων βασιλεὺς, ἐνενηκοστὰ ἐνέαυτοὺς ἔτη. Ἄσανδρος δ' ὁ ὑπὸ τ Θεοῦ Σεβαστοῦ ἀνὴρ ἐνδόξως, βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς βοσπόρου, ἐπὶ ἔτη ὢν ἐνενηκοστῷ, ἐπεμφάχων, καὶ πεζομαχῶν

risset: ac Cambyses hoc se illius jussu fecisse affirmaret, partim ob filii crudelitatem probro affectus, partim ipsum tanquam legum violatorem accusans, dolore confectus vitam finivit. Artaxerxes cognomento Mnemon, contra quem Cyrus frater exercitum duxit, imperio Persarum potiens, morbo sublatus est anno ætatis sexto & octogesimo: sed ut Dinon scribit, quarto & nonagesimo. Artaxerxes alter Persarum rex, quem patrum suorum memoria Isidorus Characenus historicus regnasse tradit, cùm annos tres & nonaginta vixisset, insidiis Gosithræ fratris est necatus. Sinarthocles Parthorum rex annos nonaginta jam natus à Sacauracis Scythis redux, regnare cœpit, & septem annos regnavit. Tigranes Armeniorum, rex cui bellum intulit Lucullus, ætatis anno quinto & octogesimo morbo confectus est. Hyspasines Characus, & regionum rubro mari adjacentium rex, quinto & octogesimo anno, morbo correptus decessit. Teræus qui ab Hyspasine tertius regnavit cùm vixisset duos & nonaginta annos, morbo periit. Artabazus qui post Teræum septimus Characenorum regnum tenuit, sexto & octogesimo anno redux à Parthis, regnavit: & Mnascires Parthorum rex, sex & nonaginta vixit annos. Masinissa Mauruſiorum rex, nonaginta vixit annos. Asander à divo Augusto, pro gentis præfecto, rex Bosphori declaratus, circa nonagesimum annum, equestri & pede-

1 Ὑσπασίνης δ' ὁ Χάρακος] Χάρεκς πασίνη. Ptolomæo Susianæ oppidum ad Sinum Arabicum, inter Tigrim & Euphræum, flumina, situm. Male Interpres, *Characus*. De Isidoro Characeno mox sermo erit. *Menagius.*

χον ἐδόκουν ἥπιαν ἐφάνη. [1] ὡς ὁ ἐώρα τὰς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ ἀποστάσεις, ἀπεχόμενος σιτίων, ἐτελεύτησε, βιοὺς ἔτη τρία, καὶ ἐνενήκοντα. [2] Γόασος ὁ, ὡς φησιν Ἰσίδωρος ὁ χαρακηνὸς, ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας [1] ὁ Μάναν τῶν ὁμαγενῶν βασιλεύσας, πεντηκοντούτης, καὶ ἑκατὸν γεγονὼς ἐτῶν, ἐτελεύτησε νόσῳ. Βασιλέας μὲν ἐν τοσούτοις ἱστορήκασι μακροβίους οἱ πρὸ ἡμῶν. ἐπεὶ ὁ φιλόσοφοι, καὶ πάντες οἱ περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν τινος ἑαυτοὶ ποιούμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, ἀναγράψωμεν τούτων τὰς ἱστορημένας, καὶ πρώτους μὲν φιλοσόφους. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης, ἐτῶν γεγονὼς τεσσάρων, καὶ ἑκατὸν, ἀπεχόμενος τροφῆς, ἐτελεύτα. [4] Ξενόφιλος ὁ μουσικὸς, ὡς φησιν Ἀριστόξενος, πεπαιδευμένος τὴν Πυθαγόρου φιλοσοφίαν, ὑπὲρ τὰ πέντε, καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσεν. Σόλων ὁ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιτ-

pedestri pugna nulli inferior apparuit: qui ut animadvertit rem militarem Scribonio commendatam, cibo abstinens diem obiit, cùm tres & nonaginta annos vixisset. Goæsus authore Isidoro Characeno, quo tempore Mano Arabibus imperavit, centum & quindecim annos natus morbo periit. Tot quidem reges longævos memorarunt majores nostri. Quandoquidem autem etiam Philosophi, & omnes qui artibus ingenuis operam dederunt, habita sui cura, in longam senectutem venerunt, eos qui literis proditi sunt, adscribamus, ac primùm Philosophos. Democritus Abderita centum & quatuor annos natus, cibo abstinens, obiit. Xenophilus Musicus, ut refert Aristoxenus, Philosophiæ Pythagoricæ candidatus, ultra centum & quinque annos Athenis vixit. Solon, Thales, & Pittacus qui è septem

1 Ὡς ὁ ἐώρα τὰς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ ἀποστάσεις ἀπεχόμενος σιτίων ἐτελεύτησε] Ita vertit interpres, quam bene, viderint alii; certe non id tinniunt verba Luciani, quæ sic vertere debebat: *ut autem vidit eos, qui sub ipsum pugnæ tempus ad Scribonium deficiebant.* Ea historia extat apud Dionem Cassium lib. 54. Scribonius, qui se à Mithridate ortum gloriabatur, regnum Bosphori affectavit, & ut ex hoc loco colligitur, defectione militum ad angustias maximas redactus Asander rex Bosphori inedia mortem sibi conscivit, in cujus locum regnavit Scribonius, qui expeditionis suæ & regni affectati Augustum auctorem mentiebatur. Sed paulo post à Bosporanis ipsis, qui dolum deprehenderant, cæsus est; & in ejus locum regnavit Polemo, quem Vipsanius Agrippa contra Scribonium adornaverat. *Palm.*

2 Γόασος ὁ, ὡς φησιν Ἰσίδωρος] Isidorus historicus, ut occupavit Benedictus, vocatur *Characenus* quia Charace oriundus fuit: sed deinde mea ex sententia scribendum est, Ὁμάνων, ita u Goæsus Omanorum, qui regionem Thuriferam (hoc additur ut ab aliis ejusdem nominis populis distinguantur, quomodo & Plinius *Cunam Thuriferæ regionis* dixit) inhabitans fuerit rex: totusque locus ita vertendus sit: *Goæsus vero, Isidori Characeni, ut ipse narrat, tempore Omanorum, qui regionem Thuriferam colunt, rex.* Sic sensus clarissimus qui alioquin nullus. *G. Cuperus observat. l. 4. c. 18. Alm.*

3 Ὁ Μάναν] An legendum ὁμάνων, plur. genitivo? *Menagius.*

4 Ξενόφιλος δὲ ὁ μουσικὸς, &c. ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη] Et quidem sine ullo corporis incommodo: quod solitarium esse, & id solitarium reperiri exemplum, ait Plinius. *Idem.*

1 Σημε-

Ζηνὼν, οἱ πάντες τῶν κληθέντων ἐπὶ σοφίᾳ ἐνιαύσιοι, ἑκατὸν ἑκαστοι ἔζησεν ἔτη. Ζήνων ὁ ὁ στωϊκὸς φιλοσοφίας ἄρξας, ὀκτὼ, καὶ ἐνενήκοντα. ὃν φασιν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ σφαλέντα, καὶ ἀναφήξαντα, τί με βοᾷς; ἔφη, ὑποφεύσασθαι οἰκαδὲ, καὶ ἀποχόμενον τροφῆς, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης ὁ ὁ Ζηνώνος μαθητὴς, καὶ διάδοχος, σοφὸς, καὶ ἐνενήκοντα ἔτος γεγονὼς ἔτη, φύμα ἔσχεν ἐπὶ τῷ χείλει. καὶ ἀπορώτερον, ἐπιλοιπὸν αὐτῷ παρ' ἑταίρων τινῶν χρημάτων, ἀθυμήσαντα τροφὴν, καὶ σχάσαι φάσκοντα ἂν ἤδιον οἱ φίλοι, ἀποχόμενος αὖθις τροφῆς, ἐξέλιπε τὸν βίον. [1] Ξενοφάνης ὁ ὁ Δεξίου μὲν ἦν, Ἀρχελάου δὲ τοῦ φυσικοῦ μαθητὴς, ἐβίωσεν ἔτη ἓν, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοκράτης ὁ Πλάτωνος μαθητὴς γηρύμενος, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης ὁ, ὁ τῆς νεωτέρας ἀκαδημίας ἄρξας, ἔτη πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης ὁ ὁ σελευκεὺς ὁ ἐπὶ Τίγριος, στωϊκὸς φιλόσοφος, ἑπτὰ, καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ ἀπαμεὺς ὁ Συρίας, νέμω ὁ ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα, καὶ ἱερεὺς συγχρονίσας, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Κριτόλαος ὁ περιπατητικὸς, πλέον δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Πλάτων ὁ ὁ ἀριστοκλῆς, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. [2] Ἀθηνόδωρος, Σανδωνος, ταρσεὺς, στωϊκὸς, ὃς ἐν διδασκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' ἧ ἡ Ταρσέων πόλις ἐν φόρων ἀνεφέθη, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι. καὶ τιμᾷ ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτὸν τα-

ptem sapientum numero fuerunt, centum quisque vixit annos. Zeno Stoicæ Philosophiæ princeps, octo & nonaginta: quem ajunt in concionem prodeuntem offensio pede exclamasse, Quid me vocas, & domum reversum inedia vitam finivisse. Cleanthes, Zenonis discipulus & successor, novem & nonaginta annos natus, tuberculum in labiis habuit. Cumque decrevisset inedia mori, allatæ sunt literæ ab amicis quibusdam, tum ille sumpto cibo, præstitit quæ amici postulabant: exinde iterum abstinens, vita migravit. Xenophanes Dexinis filius Archelai Physici auditor, unum & nonaginta annos vixit. Xenocrates Platonis discipulus quatuor & octoginta. Carneades recentioris Academiæ princeps, quinque & octoginta. Chrysippus unum & octoginta. Diogenes à Tigride Seleucensis, Stoicus Philosophus duodenonaginta. Posidonius ex Syria Apamensis, lege Rhodius, simulque Philosophus, & historiæ scriptor, octoginta quatuor. Critolaus Peripateticus, ultra duos & octoginta. Plato Philosophorum sanctissimus, unum & octoginta. Athenodorus, Sandonius Tarsensis Stoicus, qui fuit divi Augusti Cæsaris præceptor, cujus precibus Tarsensis civitas vectigalibus levata est, duos & octoginta annos agens mortuus est in patria: & Tarsensis populus ipsi tan-

1 Ξενοφάνης ὁ ὁ Δεξίου] Δεξίς, scriptum est apud Laërtium. *Menagius.* Videatur Diogenes Laërtius in vita Xenophanis, & in eam Commentator erudi issimus Ægid. Menagius. *Alm.*

2 Ἀθηνόδωρος Σανδωνος] Malè Interpres, *Athenodorus Sandonius.* Verte, *Sandonis filius:* & vide nos ad Laër. pag. 15. *Menagius.*

κατ' ἔτος ἕκαστον λαπάρᾳ ὡς ἥρωι. Νέστωρ ὁ στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο, καὶ ἑνενήκοντα. Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου, ὑπὲρ τὰ ἑνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἔνδοξοι. συγγραφέων δὲ, Κτησίβιος μὲν, ἑκατὸν εἰκοστὸν καὶ ἔτος τελευτήσας, ὡς Ἀπολλόδωρος ὁ τοῖς χρονικοῖς ἐφορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ, ὁ πολέμιος ἡμῖν, ὁ πολλὰς καμὼν ταλαιπωρίας, ὁ πεζὰ μαθὼν, ἔζησεν ἔτη τέσσαρα. καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ὁ τῇ συνάπτῃ τῷ περὶ τὰ Ἀσίας ἱστορίαν λέγει, ὁ δυσμάχλητος τὰ ἄνδρα, ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄριστον ὄντα τὰς συνουσίας, ὁ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις μηδενὸς ἡμῖν δεόμενον τὸ πρὸς ὑγίειαν εἰπεῖν. Ἑλλάνικος ὁ λέσβιος, ὀγδοήκοντα, ὁ πέντε. καὶ Φερεκύδης ὁ σύριος, ὁμοίως ὀγδοήκοντα, ὁ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἓξ, ὁ ἑνενήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ κασσανδρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἑνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὸν ἰσοκράτη δὲ, πέμπτον, ὁ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ παλματείας λέγει. Πολύβιος δὲ ὁ Λυκόρτα, μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀπελθὼν, ἀφ' ἵππου κατέπεσε. καὶ ἐκ τούτου νοσήσας, ἀπέθανεν ἐτῶν δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Ψευδεάτης δὲ ὁ ἀμισηνὸς συγγραφεύς, ἀφ' ὧν πολλῶν μαθημάτων γεγένηται, ἔτη δύο, καὶ ἑνενήκοντα. Ῥητόρων δὲ, Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτὼ. πρόδικος δὲ ὁ ἀπὸ κέω, ἐτελεύτησεν. ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν δι' ἣν μακρὸν γήρας, καὶ ὑγιεινὸν ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσιν, εἰπεῖν, ἀφ' οὗ μηδέποτε συμπεριενεχθῶσι ταῖς ἄλλων ἀσθενείαις. Ἰσοκράτης ἑνενήκοντα, καὶ ἓξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν παναγυρικὸν

tanquam heroi ſingulis annis honores tribuit. Neſtor Stoicus Tarſenſis, Cæſaris Tiberii præceptor, duos & nonaginta. Xenophon Grylli filius ultra nonaginta annos vixit. Et hi celebres fuêre Philoſophi. Hiſtoricorum autem Cteſibius centeſimo vigeſimo quarto ætatis anno inter ambulandum obiit, ut in Chronicis narrat Apollodorus. Hieronymus qui in bellis eſt verſatus, multoſque labores pertulit, & vulnera, centum & quatuor annos vixit, ſicut refert Agatharchides hiſtoriæ Aſiaticæ libro nono: ac hominem miratur, quòd ad ſummum uſque vitæ diem valuerit in colloquiis, & in ſenſibus ad ſanitatem neceſſariis non defecerit. Hellanicus Leſbius octoginta quinque annos: totque ſimiliter annos vixit Pherecydes. Timæus Tauromenites ſex & nonaginta. Ariſtobulus Caſſandrenſis ultra nonaginta annos vixiſſe fertur: & quarto & octogeſimo ætatis anno hiſtoriam conſcribere cœpit, id quod ipſe in operis ſui principio teſtatur. Polybius Lycortæ filius, Megalopolitanus rure rediens equo excidit: atque hinc morbo correptus, anno ſecundo & octogeſimo deceſſit. Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus, vir in multis diſciplinis verſatus, duos annos & nonaginta vixit. Cæterùm ex Rhetoribus, Gorgias quem quidam Sophiſtam vocant, octo & centum annos natus, inedia mortem ſibi conſcivit. Hunc interrogatum cauſam tam longæ ſenectutis, & valetudinis in omnibus ſenſibus vigentis, ajunt reſpondiſſe, quòd aliorum convivia non eſſet ſectatus. Iſocrates ſex & nonaginta annos natus orationem panegyricam ſcripſit.

ἔγραφε λόγον. περὶ ἧς ὁ υἱὸς ἀποδόντα ἐκείνῳ, γέγονεν, ὡς ἤδετο Ἀθηναίοις ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ νενικημένοις, ποτὲ μὲν ὀμόσας, τὸ Εὐριπίδειον ἔπος ἐφθέγξατο, εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων,

Σιδῶνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ὤκιλλε πάλαι.

καὶ ἐπειπὼν ὡς ἀναλόσας ἡ Ἑλλὰς, ἐξέλιπε τὸν βίον. Ἀπολλόδωρος ὁ περγαμηνὸς ῥήτωρ, θεῖος Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος γενόμενος, καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ τῷ ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἔζησε τοσοῦτον τῷ Ἀθηνοδώρῳ, ἔτη ὀγδοηκονταδύο. Ποτάμων ὁ, τὸν ἄδοξος ῥήτωρ, ἔτη ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, ῥᾶγα σταφυλῆς καταπιὼν, ἀπεπνίγη, πέντε, καὶ ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. ὗτος υἱὸν Ἰοφῶντα ἔσχε τὸν ἐπὶ πᾶσι δὲ ἐπὶ ταῖς δημοσίαις κελεύσμασι, ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίποδα τὸν ἐπὶ Κολωνῷ, ἐπιδεικνύμενος αὐτῷ δὲ δράματος, ὅπως τὸν νοῦν ὑγιαίνει, ὡς τοὺς δικαστὰς, τὸ μὲ, ὑπερθαυμάσαι, καταψηφίσασθαι δὲ αὐτοῦ μανίαν. Κρατῖνος ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, ἐπὶ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε. καὶ πρὸς τῇ πόλει δὲ ἔβη διδάξας τὴν πυτίνην, καὶ νικήσας, μεθ' ὃ πολὺ ἐτελεύτα. καὶ Φιλήμων ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἐπὶ, ἐνενήκοντα ἔτη βιὺς, κατέκειτο μὲ ἐπὶ κλίνης ἡρεμῶν. ἰδὼν δέ ὄνον τὰ παρασκευασμένα αὐτῷ σῦκα κατεσθίοντα, ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα. καλέσας δὲ τὸν οἰκέτην, ἐσω πολλὰ, καὶ ἄκρατον, γέλωτι εἶπεν ὠθοῦντα τὸν ὄνον ἀκράτῳ ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ δὲ γέλωτος, ἀπέθανε. καὶ Ἐπίχαρμος ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ αὐτὸς ἐνενηκοντοῦ, καὶ ἐπὶ ἔτη λίγιστα βιῶναι. Ἀνακρέων ὁ τῶν μελῶν ποιητὴς, ἔζησεν ἔτη πέντε, καὶ ὀγ-

pſit. Iam verò nonageſimum nonum ingreſſus, cum accepiſſet Athenienſes in Chæronenſi pugna à Philippo devictos quiritando, Euripideum verſiculum recitavit, ad ſeipſum referens: Sidonis urbem Cadmus olim deſerens. Quibus cùm adjeciſſet fore ut Græcia in ſervitutem redigeretur, è vita deceſſit. Apollodorus orator Pergamenus, divi Cæſaris Auguſti præceptor, quem unà cum Athenodoro Tarſenſi Philoſopho inſtituit, totidem quot Athenodorus annos, nempe duos & octoginta vixit. Potamon orator non incelebris, annos nonaginta. Sophocles poëta Tragicus, devorato uvæ acino ſtrangulatus eſt, cùm egiſſet annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophonte ſub finem vitæ in jus vocatus, & deſipientiæ accuſatus, recitavit judicibus Œdipum Colonæum, hac fabulâ planum faciens ſe mentis eſſe compotem. Qua audita judices ingenium ejus admirati ſunt, & filium inſaniæ damnarunt. Cratinus poëta Comicus, ſeptem ſupra nonaginta annos vixit: atque ſub vitæ finem, cùm docuiſſet fabulam Pitynen, eaque victor evaliſſet, haud multò poſt eſt mortuus. Philemon etiam Comicus ut Cratinus, ſeptem & nonaginta annos natus, quieſcens in lecto decumbebat. Qui cùm vidiſſet aſinum ficus ſibi præparatas devorantem, in riſum eſt concitatus: & vocato famulo, multoque & vehementi cum riſu juſſo merum aſino ſorbendum dare, riſu ſuffocatus obiit. Epicharmus quoque poëta Comicus, annos ſeptem & nonaginta vixiſſe fertur. Anacreon poëta Lyricus, quinque & octo-

ginta

δοήκοντα. καὶ Στησίχορος ὁ μελοποιὸς, ταυτί. Σιμωνίδης ὁ κεῖος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. Γραμματικῶν δὲ, Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαεῦ κυρηναῖος, ὃν οὐ μόνον γραμματικὸν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἄν τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζήσαντα ἔτη. καὶ Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, φασὶ, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζήσας ἱστορεῖται. τοσούτους ἰδιωτεύσαντα βασιλεύσας, καὶ πεντεκαιδεκαμήνους ἀφροῦσαν. ἐπεὶ δὲ ὑπερχόμενον καὶ Ῥωμαίων τοὺς, καὶ τῶν Ἰταλιωτῶν οἰκησάντων μακροβίων ἀναγράψαι, τούτους σοι, φίλων βουλομένων, ἱεράσιππε Κοϊντίλλε, ἐν ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

ginta vixit annos. Stesichorus Lyricus, totidem. Simonides Ceus, supra nonaginta. Ex Grammaticis, Eratosthenes Cyrenæus Aglai filius, quem non modò Grammaticum, sed & poëtam & Philosophum & Geometram meritò quis vocarit, duos & octoginta vixit annos. Quinetiam Lycurgus Lacedæmoniorum legislator, quinque & octoginta annos vixisse fertur. Tot reges, & eruditos viros colligere potui. Quia verò pollicitus sum & Romanorum aliquos, & eorum qui in Italia habitarunt longævos in scripta referre: eos tibi, Diis volentibus, præstantissime Quintille, in altero libro indicabo.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΝΚΟΜΙΩΝ.

PATRIÆ ENCOMIVM.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Argumentum & genus orationis, ipse titulus exponit. Est autem propositio & summa negotii, patriam omnium rerum esse dignissimam & venerabilissimam, ut quam & homines, & Dii reliquis rebus omnibus anteponant. Argumenta pleraque à signis & consequentibus sumuntur. Ostendit enim quæcunque homines faciunt, ea ad patriæ vel ornamentum, vel defensionem comparare, & quantumvis humili, aut sterili solo aliquis natus sit, nihilominus patriam suam splendidissimis civitatibus ac regnis anteponere. Quemadmodum parentum quoque & liberorum inter se affectus ejusmodi est, ut qualescunque ipsi sint, tamen sese omnibus aliis plus ament, & colant. Proinde & legislatores, cùm gravissimè punire homines vellent, patriæ privationem atque exilium, tanquam acerbissimam pœnam, instituisse.

Iam

Ὅτι μὲν ἡδὺ γλύκιον ἧς πατρίδος φάναι τῷ σωτηρίᾳ λημμένον, ἄρ' ἂν ἥδιον μὲ ἀΐδειν, σημήνειεν δέ τι, καὶ [1] θειότερον ἄλλο; καὶ μὴν ὅσα σεμνὰ, καὶ θεῖα νομίζουσιν ἄνθρωποι, τούτων πατρὶς αἰτία, ἢ διδάσκαλος, γυμνασμάτων, καὶ ἀναθρεψαμένη, ἢ παιδώσαμένη. πόλεων μὲν ἂν μεγέθη, καὶ λαμπρότητας, καὶ πολυτελείας κατασκευῶν, θαυμάζουσι πολλοὶ, πατρίδας δ' σέβονται πάντες. καὶ τοσοῦτον ἀΐδιος ἐξηπατήθη τῷ ἢ πάνυ κεκραμένων τὸ τῷ θεάτρων ἡδονῆς, ὡς τὸ τῷ ὑπερβολῆς τῷ παρ' ἄλλοις θαυμάσιον λήθην ποιήσασθαι τῆ πατρίδος. ὅσις μὲν ἂν σεμνύεται πολίτης ὢν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ πάνα χρὴ τιμᾶν ἀπονέμειν τῇ πατρίδι. καὶ ὁ τοιοῦτος, δῆλός ἐστιν ἀχθόμορφος ὤν, εἰ μετελευτέρως ἔλαχε τὴ πατρίδος. ἐμοὶ δ' ἥδιον αὐτὸ πιμᾶν τὸ τῆ πατρίδος ὄνομα. πόλεις μὲ γὰρ εὐδαιμονεῖν πειρωμένῳ, ὥσπερ μέγεθος ἐξετάζειν, καὶ κάλλος, καὶ τῶν τῆ ἀνίαν ἀφθονίαν. ὅταν δ' αἵρεσις ἦ πόλεων, ἥδεως ἂν ἕλοιτο τῶν λαμπροτέραν, ἐάσας τὸν πατρίδα, φᾶν' εὔξαιτο μὲν ἂν εἶναι ἢ τῶν πατρίδα τῆς εὐδαίμονος εὐδαιμονίαν, ἕλοιτο δ' ἂν τῶν ὁποιανοῦν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ἢ οἱ δίκαιοι τῆ παίδων ἀγάπησι, καὶ οἱ χρηστοὶ τῆ πατέρων. ὅτι γὰρ νέος καλὸς, κἀγαθὸς, ἄλλον ἂν σεβίσαιτο ἢ πατρὸς, ὅτι πατὴρ κηδεμελήσας ἢ παιδὸς, ὅτι μὴ ἂν τέρεσι νέον. ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικῶμεν, σωσινέ-

Iam olim illud vulgi sermone decantatum est, nihil esse patria dulcius. Itaque jucundius quidem nihil est: sed quid ea est venerabilius aut divinius? & quidem quæcunque venerabilia & divina homines existimant, horum causa est, & magistra patria, quæ nos genuit, aluit, atque instituit. Enimvero urbium magnitudinem, & splendorem, & structuræ magnificentiam multi mirantur, patriam verò amant omnes. Neque quisquam vel eorum qui voluptati spectaculorum serviunt, ita deceptus est, ut præ excellentia eorum quæ apud alios miranda cernunt, patriæ obliviscantur. Itaque quicunque fœlicis civitatis civem jactat se esse, ignorare mihi videtur quem honorem patriæ tribuere oporteat: & eum qui talis est, liquet molestè laturum, si mediocrem patriam sortitus esset. At mihi jucundum est ipsum patriæ nomen colere. Nam ei qui urbes est collaturus, convenit magnitudinem expendere, & pulchritudinem, rerumque venalium copiam. Sed ubi de urbium optione agitur, nemo omissa patria splendidiorem elegerit: verùm optarit patriam suam fœlicibus urbibus esse assimilem: & qualemcunque elegerit. Atque hoc ipsum cùm legitimi liberi, tum boni patres faciunt. Neque enim probus & honestus adolescens alium suo patri anteponet, neque pater neglecto filio, alterum adolescentem amore paterno prosequetur. At tantum utique patres qui vincuntur, suis liberis tribuunt,

1 Θειότερον ἄλλο; μὴν ὅσα] Καὶ θειότερον ἄλλο; ἀλλὰ μὴν ὅσα. Martil.

1 Πεγε-

μασι τοῖς παισὶν, ὥστε ἐ κάλλιστοι, καὶ μέγιστοι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐτοῖς. ὅστις ἢ μὴ τοιοῦτός ἐστι δικαστὴς ἐκείνοις τὸ ὄμμα, οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ μοι πατρὸς ὀφθαλμοὺς ἔχειν. πατρίδος τινῶν τὸ ὄνομα, πρῶτον, καὶ οἰκειότατόν πάντων. οὐδὲν γὰρ ὅπως ἔστι πατρὸς οἰκειότερον. εἰ δέ τις ἀπονέμοι τῷ πατρὶ τὴν δικαίαν τιμὴν, ὥσπερ ἐ ὁ νόμος, ἐ ἡ φύσις κελεύει, ὡσαύτως ἂν τὴν πατρίδα προτιμήσαι. καὶ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς, τῆς πατρίδος κτῆμα, ἐ ὁ τῆς πατρὸς πατὴρ, καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκεῖοι πάντες ἀνωτέρω. καὶ μέχρι θεῶν πατρῴων ἀφίκοιτο ἂν διαβαίνοντι τὸ ὄνομα. χαίρουσι ἐ θεοὶ παλαιοῖς, καὶ πάνυ μᾶλλον εἴκος ἐφορῶσι τὸ ἀνθρώπων, αὐτῶν ἡγεμόσι κτήμασι, πᾶσαν γῆν, ἐ θάλασσαν. ἐφ' ἧς ἢ ἵδρυσται αὐτῶν ἐμφύλιος, προτιμᾶται ἄλλων ἁπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρίδες, ἐ νῆσοι θειότεραι, παρ' αἷς ὑμνεῖται γένεσις θεῶν. ἱερὰ γὰρ κεχαλασμένα ταύτας νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπιδημοῦσιν εἰς τοὺς οἰκείους ἵδρυσιν ἀφικόμενοι, ἱερουργεῖ τόπους. εἰ ἢ θεοῖς τίμιον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις πολὺ μᾶλλον; καὶ γὰρ εἴδε τὸ ἥλιον πρῶτον ἵδρυσιν ἀπὸ τῆς πατρίδος, ὡς ἐ τοῦτο τὸ θεῖον, εἰ ἐ κοινός ἐστι, ἀλλ' ὃν ἵδρυσιν νομίζεται πατρῷον, ἀφ' ἧς πρώτης ἀπὸ ἢ τόπος ἦεν. καὶ φωνῆς σὺν ταύτῃ ἤρξατο, ἐπιχώριος πρῶτα λαλεῖν μαθοῦσα, ἐ θεοὺς ἐγνώρισεν. εἰ δέ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρίδος, ὡς ἐπίρρας δεηθῆναι πρὸς τὴν τῆς μειζόνων παιδείας, ἀλλ' ὅμως ἐ τούτων τῆς παιδευομένου τῇ πατρίδι τὴν χάριν. ὁ γὰρ ἂν ἐγνώρισεν οὐδὲ πόλεως ὄνομα. μὴ ἀφ' ἧς πατρίδος, buunt, ut liberos habere videantur, qui pulcherrimi, maximi, omnibusque rebus optimè ornati videantur. Qui autem non est erga filium judex hujusmodi, non videtur mihi patris oculos habere. Proinde nomen patriæ primum est, & omnium familiarissimum. Nihil enim est familiarius. Siquis autem patri justum honorem tribuit, ut & lex, & natura jubet, convenienter patriam anteponat. Etenim ipse pater patriæ est possessio, item patris pater, & omnes qui altiùs ex his sunt necessarii. Et ad Deos usque paternos hoc nomen protenditur. Gaudent verò patria ipsi quoque Dii, ac universas res humanas, ut par est, intuentur, rati universam terram & mare, suam esse possessionem. In qua tamen quisque eorum natus est, illam reliquis omnibus urbibus anteponit. Et venerabiliores sunt urbes quæ sunt Deorum patriæ, & diviniores insulæ, ubi Deorum nativitas celebratur. Itaque sacra hæc Diis grata existimantur, quæ quis fecerit quum in proprios locos venerit. Iam si patriæ nomen Diis est in pretio, quì non sit longè magis hominibus? Etenim solem à patria primùm quisque vidit, non secus atque Deum: qui tametsi omnibus est communis, unicuique tamen patrius esse existimatur, quòd ex hoc loco primùm sit visus. Atque hic vocem auspicatus est, primùm vernacula lingua loqui discendo, & Deos cognovit. Siquis verò eam patriam est sortitus, quæ alterius adminiculo indigeat, ad res majores addiscendas: talium tamen disciplinarum gratiam habeat patriæ. Neque enim vel urbis nomen nosset, nisi patriæ oper-

πόλιν εἶναι μᾶλλον. πάντα γὰρ οἶμαι παιδεύματα, καὶ μαθήματα συλλέγουσιν ἄνθρωποι, χρησιμωτέρους αὐτοὺς ἀπὸ τούτων τοῖς πατρίοις ἀποδεικνύοντες. κτῶνται δὲ χρήματα, φιλοτιμίας ἕνεκεν τῆς εἰς τὰ κοινὰ τῆ πατρίδι δαπανήματα. καὶ εἰκότως οἶμαι. δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθέας εἶναι τοὺς τῶν μεγίστων τυχόντας εὐεργεσιῶν. ἀλλ' οὐ δὲ τοῖς καθ' ἕνα τις ἀπόνοιμι χάριν, ὥστε ἴσῃ δίκαιον, ἐπειδὰν εὖ πάθῃ τινός, πολὺ μᾶλλον προσήκειν τὴν πατρίδα τοῖς καθ' ἕκαστον ἀμείβεσθαι. κατὰ πάντας μὲν γὰρ χάριτες εἰσὶ νόμοι καὶ ταῖς πόλεσι. κατὰ δὲ προσήκειν πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν, καὶ χαριστήρια τροφῶν ἀποδιδόναι, καὶ τῶν νόμων αὐτῶν γνώσεως. ὥρᾳ δὲ ἴδοις ἂν ὅτι ἀμνήμων τῆς πατρίδος, ὡς οὐκ ἄλλῃ πόλει χαίρων, ἀμελεῖν. ἀλλ' οἵ τι κακοπραγοῦντες οὐ ταῖς ἀποδημίαις, σωτηρίαις ἀναπολοῦσιν ὡς μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἡ πατρὶς, οἵ τε εὐδαιμονοῦντες, ὧν δὲ τἄλλα εὖ πράττουσι. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς μέγιστον εὐδαιμονίας νομίζουσι, τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν. ὄντως γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τοὺς μὲν τὰ τῆς ἀποδημίας χρόνου λαμπρὰς χαίρομένους, ἢ διὰ χρημάτων κτῆσιν, ἢ διὰ τιμῆς δόξαν, ἢ διὰ παιδείας μαρτυρίαν, ἢ δι' ἀνδρείας ἔπαινον, ἔστιν ἰδεῖν εἰς τὴν πατρίδα πάντως ἐπειγομένους, ὡς οὐκ ἂν ἐν ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδειξομένους τὰ αὐτῶν καλά. καὶ τοσοῦτον μᾶλλον ἕκαστος ἀνδρὶ λαβίοις τὴν πατρίδος, ὅσῳπερ ἂν φαίνηται μείζονα παρ' ἄλλοις ἠξιωμένος. ὥσθ' οἱ μὲν ἂν δὲ νέοις πατρίς. τοῖς δὲ ἤδη γεγηρακόσιν, ὅσῳ τελέοις δὲ φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεστι, τοσούτῳ, καὶ τελείων

opera urbem esse didicisset. Omnes autem, opinor, artes & disciplinas sibi parant homines, per quas patriæ fiant utiliores. Pecunias etiam possident liberalitatis exercendæ gratia ad communes pro patria sumptus. Idque meritò: oportet enim, ut qui maxima beneficia acceperunt, ingrati non sint. Quòd si singulis, ut æquum est, à quibus beneficium acceperis, gratiam referas: multò magis convenit officia patriæ rependere. Nam in eos qui parentes vexarunt, extant leges in urbibus. Æquum verò est existimare patriam omnium communem esse matrem, & gratiam educationis referre, & legum ipsarum notitiæ. Cæterùm nemo visus est adeò patriæ immemor, ut alibi degens, eam neglexerit. At verò qui in peregrinis regionibus malè rem gerunt, assiduò inclamant: patriam esse maximum bonorum. Et qui fœlices sunt, remque in aliis omnibus bene gerunt, hoc sibi maximum deesse putant, quòd non in patria, sed in peregrina regione habitant: siquidem probrosa est patriæ absentia. Eos quoque qui per tempus quod peregrè egerunt, clari evaserunt, vel ob paratas opes, vel ob honoris gloriam, aut ob eruditionis testimonium, aut ob fortitudinis laudem, videre est omnes in patriam properare, tanquam apud alios meliores res suas præclaras ostentare non possint. Ac tanto quisque majori studio patriam pertingere flagrat, quanto rebus majoribus dignus ab exteris est habitus. Itaque etiam juvenibus patria est desiderabilis: iis autem qui jam insenuerunt, quanto plus quàm juvenes habent, pruden-

ἐγκίνητος πόθος ὁ τῆς πατρίδος. ἔστιν γὰρ τῷ γηγενεῖ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σπουδὴ, καὶ εὐχὴ καλοῦσα τὸν βίον ἐπὶ τὴν πατρίδα, ἵν' ὅθεν ἤρξατο βιῶν, ἐνταῦθα πάλιν, καὶ τὸ σῶμα συγκαθῆται τῇ θρεψαμένῃ γῇ, καὶ τῶν πατρῴων κοινωνὸς τάφων. δεινὸν γὰρ ἐκάστῳ δοκεῖ ξενίας ἀλίσκεσθαι, καὶ μὴ ζῆν ἐν ἀλλοτρίᾳ κειμένῳ γῇ. ὅσον δ' ἐν οὐσίᾳ τὸ ὡς τὰς πατρίδας μίπτει τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις, μάθοι τις ἂν τῶν αὐτοχθόνων. οἱ μὲν γὰρ ἐπήλυδες, καθάπερ νόθοι, ῥᾳδίως ποιοῦνται τὰς μεταναστάσεις, τὸ μὲν τῆς πατρίδος ὄνομα μήτε εἰδότες, μήτε προσήκοντες. ἡγεμόνος δ' ἀπαναγκῆ τὴν ἐπιτηδείαν ἀπορήσειν, μέτεστιν ἀδιαμερίστως τὰς τοῦ γαστρὸς ἡδονὰς πεπαμένοις. οἷς δὲ μήτηρ ἡ πατρὶς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἐτράφησαν, καὶ ὀλίγου ἔχωσι, καὶ τροφῆς καὶ τρυφῆς. καὶ ἀπορῶσι τῆς γῆς ἐπαινέσαι τὸν δρεπτὸν, πῶμα ὑπὲρ τῆς πατρίδος οὐκ ἀπορήσουσιν ἐγκωμίων. ἀλλὰ κἂν ἴδωσιν ἑτέρας στιλπνομένας, πεδίοις ἀνειμένοις, καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διειλημμένους, καὶ αὐτοὶ τῆς πατρίδος ἐγκωμίων οὐκ ἐπιλανθάνονται. τὸν μὲν ἐπποτρόφον ὑπεροράσαντες, καὶ κυνηγετικὸν ἐπαινοῦσι. καὶ σπουδή τις ἐς τὴν πατρίδα, κἂν νησιώτης ᾖ, κἂν παρ' ἄλλοις δύσμοιρος δοκῇ, καὶ διδομένην ἀθανασίαν ἀποσείσεται, σκληρὸν τὸ ἐπὶ τῇ πατρίδι τάφον. καὶ ὁ τῆς πατρίδος αὐτῇ καπνὸς, λαμπρότερον ὀφθήσεται παρ' ἄλλοις πυρός. οὕτω βαρὺ τίμιον εἶναι δοκεῖ ἐπὶ πᾶσιν ἡ πατρὶς, ὥστε καὶ τὰς παυσαχθεῖς νομοθέτας ἴδοι τις ἂν ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιβεβληκότας τὴν φυγὴν, πικρίαν. καὶ οὐκ οἶμαι τοὺς μὲ-

dentiæ, tanto etiam majus patriæ desiderium innascitur. Proinde senex quisque & nititur, & optat vitam in patria finire, ut unde vitam exorsus est, hîc iterum & corpus in terra à qua nutritus est deponat, & paternorum sepulchrorum fiat particeps. Nam gravis unicuique videtur peregrinitatis reatus, etiam post mortem in alieno solo jacenti. Porrò quanta benevolentia prosequantur patriam qui revera sunt legitimi cives, ex indigenis facilè discas. Nam peregrini tanquam spurii, facilè solum vertunt, quippe quibus neque notum est neque dilectum patriæ nomen: sed qui existimant fore sibi ubique rerum necessariarum copiam, fœlicitatem ventris voluptatibus metientes. Sed quibus patria est mater, solum diligunt, in quo nati sunt, & educati, quanquam modicum habeant, asperum, & infœcundum. Et quanvis desit unde soli præstantiam laudent, non saltem patriæ encomia deerunt. Sed quanvis alius videat gloriantes, agris interquiescentibus, & pratis omnigenarum plantarum decore distinctis, ipsi etiam patriæ laudes oblivioni non tradunt: sed equorum, juvenumque altricem suspicientes laudant: & reditum in patriam maturat, etiam qui insularis fuerit, tametsi apud alios fœlix esse possit, & oblatam immortalitatem prælato patriæ sepulchro respuet. Et vel patriæ fumus alieno igne videbitur ipsi luculentior. Vsqueadeò igitur res omnes pretio superare videtur patria, ut quisque videat passim legum conditores maxima scelera xilio tanquam gravissima pœna mulctasse. Neque legum condi-

tores

ἔστις ἔχουσιν, εἰ μὴ πισσούμενοι τὰς φαρμακίας ἐπίρρως, ἀλλ' οὐ πᾶς μάχεται τὸ μίσος ἐπὶ τὸ παραγγελλόμενον τοῖς ἀποθνῃσκομένοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος αὐτοῖς ὁ πόλεμος. καὶ οὐδεὶς ὅστις ἂν ἀκούσας τοῦτο, κακὸς εἶναι θέλῃ. ποιεῖ γὰρ ὁ δειλὸν ἀνδρεῖον, τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα.

tores hac sunt in sententia, in alia exercituum præfecti: sed qui ad prælium in acie stant, hac exhortatione omnium maxima excitantur, quòd susceptum est pro patria bellum. Neque quisquam est, qui his auditis, ignavus esse velit. Etenim eum qui est meticulosus fortem reddit patriæ nomen.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

DE DIPSADIBVS.

ARGVMENTVM.

[1] *Præfatio quædam est, cujusmodi, & superiores nonnullæ sunt, quæ studium suum erga auditores, sive quicunque illi tandem fuere, quibuscum versatus tum fuit, collatione ista cum Dipsadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere serpentis percussi sunt, inexplebilis quædam sitis invadit, ita ut quo sunt plus potæ, plus sitiantur aqua, ut ille ait: ita se quoque desiderio quodam insatiabili teneri ait: & quo frequentius apud illos sit, eo magis ac magis esse cupere. Porrò quod ad Dipsadis morsum & sitim istam lethalem attinet, habes consimilem fermè descriptionem, atque exemplum Auli cujusdam signiferi, in exercitu Catonis, qui eodem modo periit, ut ille, de quo epigramma præsentis narrationis testatur, apud Lucanum libro nono, ubi & cæterorum serpentium genera, de quibus hic mentio fit, enumerantur, addita etiam fabulâ, cur Libya serpentibus ita abundet atque infesta sit.*

Τῆς Λιβύης τὰ νότια, ψάμμος ἐστὶ βαθεῖα, καὶ γῆ ἀφυκεκαυμένη, ἔρημος ἐπὶ πολὺ, ἀκρεβῶς ἄκαρπος, πόλιν ἄπασα, οὐ χλόην, οὐ πόαν, οὐ φυτὸν, οὐχ ὕδωρ ἔχουσα, ἢ εἴπερ ἄρα ἐν κοίλοις σωρηδὸν ὑετῷ ὀλίγῳ λείψανον, πάχνη ἐστὶ τοῦτο, καὶ δυσῶδες,

Australe Libyæ latus, arena est profunda, & retorrida terræ multis in locis deserta, planè infœcunda, plana tota, non gramen, non herbam, non plantam, non aquam habens: sed ficubi in concavitatibus constiterint rari imbris reliquiæ, crassæ sunt hæ, & fœtidæ, nec ho-

1 Προσαλλὰ, ἀεὶ τοῦ διψάδου. Marcil.

ὐδὲ πίνειν διψῶντι ἀνθρώπῳ πόμιον. ἀοίκητος γῶν ἐστι διὰ ταῦτα. ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο, ἀνήμερος ὕτω, καὶ ξηρά, καὶ ἄφορος ὅσα, καὶ πολλαχῆ τῆ αὐχμῷ πιεζομένη, καὶ τὸ θάλπος αὐτὸ, ἐὰ ὁ ἀὴρ, κομιδῆ πυρώδης, καὶ φλογερὸς ὤν; ἐὰ ἡ ψάμμος ὑπερζέουσα, παντελῶς ἄβατον τῶν χώρων ποιῆσι. Γαραμάντιες μόνοι κατοικοῦσιν ἔντες, δύσκολοι, καὶ κῶφον ἔθνος, ἄνθρωποι σκληρότατοι, λαὶ θήρας τινὰς ζῶντες, σκηνὰς ἔχοντες ἐσκάμμους, θηρεύοντες ἀμφὶ τροπὰς τὰς χειμερινὰς, μάλιστα ὑσαυτῶ τὸν ἥλιον τηρήσαντες, ὁπότε τὸ πολὺ ἔχ καύματος σβεσθείη, καὶ ἡ ψάμμος νοτισθείη, καὶ ἀμηχάνη βαθὺ χαλᾶσθαι. ἡ ἤδη δέ ἐστι, ὅταν τὸ ἄγγελον, καὶ τρωθῶν τὸ μεγάλων καμηλοπαρδάλεων, καὶ πιθήκων μάλιστα, καὶ ἐλεφάντων σκῶπτ. ταῦτα γὰρ μόνα ἀβρωτεῖ ἐστὶ τὸ δίψος, καὶ ἀνέχεται ἐπὶ πολὺ παλαιπωρέμενα ὑπὸ τοῦ καύματος, καὶ ὀξεῖ τῆ ἡλίῳ. καὶ ὅμως οἱ Γαραμάντιες ἐπειδὰν τὰ σφέτερα καταναλώσωσιν, ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπελαύνουσιν ὀπίσω, δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλεγεῖσα, δύσβατος, καὶ ἄπορος γένηται. εἶτα ἅμα τῷ σκότει ἐπὶ τὰ ἤθεα ἀνακάμπτουσιν, ἅτε ἔχοντες ἐν τοῖς ἀγγείοις ὀλίγον ὕδατος ἐναπολελειμμένον. τροφὴ γὰρ αὕτη τῷ πυρί. καίτοι τοῦτο πάντα ὁπόσα εἶπον, τὸ θάλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐκ τῆς γῆς λαβεῖν, ἦττον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δόξει ἔ λεχθησομένων, καὶ ἀφ' τούτου φύσεως πάντως ἡ χώρα ἐκείνη. ἑρπετῶν γὰρ ποικίλα, μεγέθη τε μέ-

homini sitibundo potabiles. Hæ igitur ob causas est inhabitabilis. Et quo tandem pacto inhabitari posset locus ita implacidus, siccus, sterilis, multoque squalore afflictus: cum ipse calor, & aër nimium sit ardens & igneus? Præterea præfervida arena, prorsus inviam regionem facit. Soli Garamantes iis locis finitimi, gens levis, & frugalis, homines in tentoriis degentes, venatione ut plurimum viventes, nonnunquam irrumpunt venantes circa solstitium hybernum, maximè ubi Deum pluisse observarunt, quo tempore magna pars ardoris est extincta, & madefacta arena, & quodammodo pervia reddita. Venantur autem onagros, magnos struthiones humi volantes, cum primis simias, & nonnunquam elephantos. Hæc enim animantia sola sitim perferunt, diuque immodici fervidique solis molestias sustinent. Sed enim Garamantes posteaquam commeatum cum quo venerant, consumpserunt, ilico revertuntur, metuentes ne arena iterum incensa illis intercludat, aut difficiliorem reddat reditum: deinde sibi tanquam in reti comprehensis, unà cum præda sit pereundum. Nam effugere non datur, si sol humore subtracto, & regione celerrimè exsiccata, radiis ardentioribus emissis, tanquam humido, quod est ignis nutrimentum, acuminatis effervescat. Atqui quæcunque dixi, calor, sitis, solitudo, nihil habere quod ex terra capias, minùs gravia vobis esse videbuntur, quàm quod dicturus sum: atque ob id fugienda prorsus illa regio: quam reptilia varia, magnitudine ingentia, multitudine plurima,

γένεται, καὶ πλήθη πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλόκοτα, ἔστ' ἐν ἄμμῳ τὰ ἐπιμίτια τῆς γῆς. τὰ μὲν, χαμαιρύκια, φαλάγγια ἐν μυχῷ τῆς ψάμμου. τὰ δ', ἄσπιδες, καὶ ἴχνιαι, καὶ κεράσται, ἔστι βυπρήστεις, ἔστ' ἀκοντίαι, ἔστ' ἀμφίσβαιναι, ἔστι δράκοντες, ἔστι σκορπίων γένος διπλοῦν. τὸ μὲν ἕτερον, ἐπίγειόν τε, ἔστι μεῖζον, ὑπέρμεσα, καὶ πολυσπόνδυλον. θάτερον δ', ἀναίμελον, ἔστι πλωτόν. ὑμμόπτερον δ', οἷα ταῖς ἰκτῖσι, ἔστι τίτθιξι, ἔστ' ἐνυπτερίσι τὰ πλευρά. τοιαῦτα ὄρεα πολλὰ ἐπιπεφύκασι, σὺν δυσὶ θεοῖσιν ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. τὸ δὲ δὴ πάντων ἑρπετῶν δεινότατον, ὃν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ δίψας ἐστὶν, ὄφις οὐ πάνυ μέγας, ἐχίδνῃ ὅμοιος, τὸ δῆγμα βίαιος, τὴν ἰσχὺν παχὺς, ὀδυνᾷ μὲν ἀλήκτως ἐπάγων ὀδύνας. ἐκκαίει τε γὰρ, ἔστι σήπει, καὶ πιμπρᾷ ποιεῖ. καὶ βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα κρίνουσιν, καὶ καταγνύναι αὐτὸς, ἐκεῖνό ἐστι, ὁμώνυμον πάθος τῇ ἑρπετῇ. δίψῃσι γὰρ εἰς ὑπερβολὴν, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγονται δ' ποτοῦ. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. ἤν τ' ἂν σβέσεως ποτὲ τὸ δίψος, ἤν τ' ὦ τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον ἐκπιεῖν παρέχῃς, ἀλλὰ προσεκκαύσεις ἐπιθυμίαν τῷ νόσῳ. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ κατασβεννύοι, λέγουσιν ἰατροὶ παῖδες ἐκείνῳ τῷ αἰτίῳ εἶναι, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα, ἅπτεσθαι δὲ ῥᾳδίως τοῦ ποτοῦ, ὀξυκίνητον δὲ, καὶ ταχὺ φερόμενον ἐν τῷ αἵματι, ἐπειδὰν ἅπαξ ἐμπεσὼν ἐκεῖνος ἐν τῷ ποτῷ

νηθεν γένεσθαι, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς κρηπίσμενον, καὶ ἐπὶ πολὺν τόπον διαχέμενον. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα τῶν πονουμένων εἶδον. μηδὲ ὦ θεοί, ἴδοιμι ὅτῳ κολαζόμενον ἄνθρωπον. ἀλλ' οὐδὲ ἐπίδοιμι τὴν Λιβύης τοπαρχίαν, εἰ ποιῶν. ἐπίγραμμα δέ τι ἤκουσα, ὃ μοι τῶν ἑταίρων τις ἔλεγεν, αὐτὸς ἐπὶ σήλης ἀναγινώσκειν, ἀνδρὸς ὅστις ἀποθνήσκων. ὃς ὁπ Λιβύης ἔφη, ἀπιὼν εἰς Αἴγυπτον, οὐκ πλὺ μεγάλην σύρτιν ἐποιεῖτο πλὺ πορείαν. οὐ γὰρ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφῳ ἐντυχεῖν, οὐδὲ πλὺ ἠόνα, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσμασιν, καὶ σήλην ἐφεστάναι, δηλοῦσαν τὸν ὀλίθρον τὸ τόπου. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπον μόνον, οἷον τὸν Τάνταλον γράφουσιν ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ δρυόμενον τὸ ὕδατος, ὡς πίοι δόξειεν. τὸ μὲν οὖν, πλὺ δυψάδα ἐμπεφυκὸς αὐτῷ πεδιάσεως τοῦ ποδὸς καὶ πᾶσι γυναιξὶ ὑδροφορούσαις ἅμα πολλὰς κολπάζειν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ. πλησίον γὰρ ὠὰ κεῖσθαι οἷα τὰ τρυθῶν ἐκείνων, ἃς ἔφασαν θηρᾶν τὰς Γαραμάντων. γεγράφθαι γὰρ πρὸς τὰ ἐπίγραμμα, καὶ χεῖρον, καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Τοῖα παθὼν οἷμαι ὁ Τάνταλος αἰθοπα ἰὸν
Μηδαμῶ κιμίσαι δυψαλέῃ δόλιον,
Καὶ Δαναοῖο κόραις τοῖον πίδον ὧν ἀναπλῆσαι,
Αἰὲν ἀπαντλώσας ὑδροφόρῳ καμάτῳ.

ἔπ δ' ἄλλα ἔπη τετμαρμένα εἰς τὸν τῶν ὠῶν, καὶ ὡς ἀναιρούμενον αὐτὰ, midius, ut verisimile est, redditum, & latissimè diffusum. Ego equidem neminem hoc affectu laborantem vidi. Et faxint Dii ne quenquam his cruciatibus conflictantem videam. Et rectè feci, quòd nusquam ingressus sum Libyam. Verum audivi epigramma, quod amicorum aliquis se legisse dicit in cippo viri hoc modo perempti: qui ex Libya, inquiebat, iter in Ægyptum faciens, magnam syrtim præteribat: neque enim alia est via. Hic se ad littus in sepulchrum incidisse, propter ipsum fluxum, & cippum stare mortis modum declarantem. Sculptum enim in eo esse hominem quendam, qualem pingere solent Tantalum in palude stantem, & aquam haurientem, non aliter ac si biberet: bestiam autem nempe dipsada ipsi adhærentem, pedi esse implicatam: tum mulieres aquam ferentes simul multas aquam in ipsum effundere. luxta verò posita esse ova qualia struthionum illorum, quos dixi Garamantas venari. Est autem adscriptum epigramma, quod referre non erit alienum,

Talia passus erat virus quoque Tantalus atro.
Qui nullo potuit fonte levare sitim:
Tale nec è Danao natas implere puellas,
Assiduis undis vas potuisse reor.

Sunt præterea quatuor alii versus de ovis, & ut ea tollens, morsus est:

1 Ἐπὶ σήλης] Columna sive basis cui affixa status: in basi planicies apta inscriptioni quam planiciem Strabo libr. 14. vocat τὸ πλάτος τ βάσεως. Tangit Theophr. Char. περὶ μικροφιλοτιμίας. Bourd.

2 Τοῖα] Interpres dum legit οἷ pro ἰὸν. nescio quem patrem Tantali facit. Rectiùs:

Tantalus hoc patitur nigri pravitate veneni. Idem.

1 Ὅμως

ἐδήχθη. ἀλλ' σὺ ἔτι μέμνημαι σκείνων. συλλέγουσι ϑ ἄρα τὰ ὠά, καὶ ἐπανδάκνουσι τοῖς αὐτῶν οἰκείοις, οὐχ ὡς φαγεῖν μέλλοι, ἀλλὰ ϵ σκεδάσαι χερῶν τὴν κινέσεως, καὶ ἐκπώματα ποιῆσαι ἀπ' αὐτῶν. ὁ γὰρ ἔχνος κεραμεύειν διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ ϑ ϵ μεγάλα ὠοτοκεῖ, καὶ πῖλοι γίνονται δύο ἐκ ϵ ὠοῦ ἑκάστου. τὸ γὰρ ἡμίτομον ἑκάτερον ἁρμόττει τῇ κεφαλῇ, πῖλός ἐστιν. σκεῖ τοίνυν, λοχῶσιν οἱ δίψάδες ἐν τοῖς ὠοῖς. καὶ ἐπειδὰν προσέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ὁ μὲν ψάμμος ἐξερπύσασιν, δάκνουσι τὴν κοιλιάμενον. ὁδὶ, πάνυ σκεῖνα τὰ μικρὰ ἔμπροσθεν ἑρπετά, πίνειν ἀεί, καὶ μᾶλλον διψῶν, καὶ πιμπλάμενον ὑδάτος. ταῦτα δ' μὰ Δία πρὸς Νίκανδρον τὸν ποιητὴν φιλοτιμούμενον διεξῆλθον, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς μάθητε ὡς σὸν ἀμελεῖς γεγένηται μοι, φύσις τῶν λιβυκῶν ἑρπετῶν εἰδέναι. ἰατρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδέναι ταῦτα, ὡς ϵ ἀμύνασϑαι αὐτὰ μὴ τῶν πέλας ἕνεκεν. ἀλλάμοι δοκῶ, καὶ πρὸς Φοῖβον μὴ δυσχερήνητε τὴν αἰτίαν ἡμελῆσθαι ὅτου, ὁμοίου τῷ ϵ αὐτὸς πάθεῖν πρὸς ὑμᾶς, οἷον σκεῖνοι πάσχουσι πρὸς τὸ ποτὸν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τῶν διψάδων. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλέον παρέλθω ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρίγνυμαι ϑ πράγματος, καὶ τὸ δίψος ἀκριβῶς ὑπεισκρίνεται μοι. καὶ ἔοικα ὑπὸ ἐπιπλησθῆναί ποτε ϑ τοιούτου ποτοῦ. καὶ μάλα εἰκότως. πῶς γὰρ ἂν ὕδατι διεσθῆ τις, καὶ κεφαρᾷ ὕδατι σύντυχιμι; ὥστε σύγγνωτε, εἰ δηχθεὶς ϵ αὐτὸς τὴν ψυχὴν ἡδίστου τέκνου, καὶ ὑγιεσοίητον τοῦ δήγματος, ἐμφορεῖσθαι χαίδην, ὑπηδὲς τοῦ κρυεροῦ τὴν κεφαλήν. εἴη μέντοι μὴ ἐπιλείπειν τὰ παρ' ὑμῶν ἐπιρρέοντα, μὴ ϑ χρῆσθαι τὴν ἀκοὴν τῷ ἀκροάσεως, κεχρῆσθαι, ἔτι ϵ δίψῶντα κεφαλικῶν, ὡς δίψος μὲν ἐντεῦ-

est: sed exciderunt mihi. Itaque ova colligunt, eaque magno studio curant vicini, non tantùm edendi gratia: sed illis evacuatis ut vasis utuntur, & ex iis pocula faciunt. Neque enim, quia arenosa est terra, figulinam exercere possunt. Magnis autem inventis, duo pilei fiunt ex singulis ovis. Alterutra enim dimidia pars capiti sufficiens, est pileus. Ibi ergo ad ova dipsades sunt in insidiis: & quum accesserit homo, ex arena prorepentes, infœlicem mordent. Atque illi accidunt quæ paulò antè dixi, semper bibenti, magisque sitienti, neque se unquam implenti. Hæc per Iovem non differui tanquam æmulus Nicandri: neque ut intelligatis me non negligere notitiam naturæ Libycorum reptilium. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc scire necesse est, ut adversus ea ex arte opitulari possint. At mihi videor, ac per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici, quo in potum qui à dipsade morsi sunt. Nam quo crebriùs ad vos ito, eo magis itare cupio, & siti intolerabili incendor, mihique videor hujusmodi potu nunquam expleri posse. Idque jure optimo. Vbi enim adeò limpidam puramque aquam consequerer? Quare ignoscite, si & ipse animo ictus hoc morsu jucundissimo & saluberrimo abundè me ingurgito, capite scaturigini suppositio. Contingat tantùm ut non deficiant quæ à vobis influunt: & non effuso audiendi studio, hiantem, & sitientem relinquatis. Nam quod ad meam erga vos si-

κῳ τἀμοῦ πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε πίνειν ἀεί. καὶ γὰρ τὸ σοφὸν Πλάτωνα, κρῖσις οὐδεὶς τῶν καλῶν.

tim attinet, nihil prohibebit quominus semper bibam siquidem juxta sapientis Platonis sententiam, Rerum pulchrarum nulla est satietas.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΗΣΙΟΔΟΝ.

DISSERTATIO CVM HESIODO.

ARGVMENTVM.

Cavillatio quædam poëtarum est, qua Hesiodum vanitatis atque mendacii coarguit, quòd cum jactaverit, se à Musis accepisse munus hoc, ut carmine celebraret & præterita, & qua futura essent, nihil de futuris, quod quidem extet, vaticinatus fuerit, sive hoc invidia quadam fecerit, communicare nolens aliis, qua ipse accepisset, sive vanitate aliqua, qua, cùm nihil tale à Musis didicisset, ad vulgus tamen hujuscemodi de se jactarit. Ad hanc accusationem fingitur postea Hesiodus respondere, ac tueri sese: cujus rationes postea confutantur. Hujus cavillationis occasio petita est ex Theogoniæ principio, ubi laurum à Musis se accepisse poëta fabulatur.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ.

Ἀλλὰ πιστεύω μὲ ἄξιον εἶναί σε Ἡσίοδε, καὶ τῶν ὑπὸ μισῶν λαβεῖν μὲ τὸ δῶρον, αὐτός τε δείκνυεις ἐν οἷς ποιεῖς. ἔνθα γὰρ, καὶ σεμνὰ πάντα. καὶ ἡμεῖς πεισθέντες ὅτως ἔχειν. ἐκεῖνο ἤδη ἐπερήσεσθαι ἄξιον, τί δήποτε σεσιωπηκὼς περὶ σαυτοῦ, ὡς διὰ τοῦτο λάβοις τὸν ἀοιδίμον ἐκεῖνον ᾠδὸν ὑπὸ τῶν Θεῶν, ὅπως κλείοις ἐν ὑμνοίης τὰ παρεληλυθότα, καὶ θεσπίζοις τὰ ἐσόμενα, ἑκάτερον μὲν ἐν πάνυ σὺ τελῶς ἐξεπίστω, θεῶν τε γενέσεις διηγούμενος, ἄρξει δὲ τῶν ἀρχαίων ἐκείνων, χάους, καὶ γῆς, καὶ ἔρωτος, καὶ ἔρωτος. ἐπὶ δὲ γυναι-

LVCIANVS.

At poëtam præstantissimum esse te Hesiode, & hoc à Musis cum lauro accepisse in iis quæ edidisti, ipsemet ostendis: sunt enim divina & gravia omnia: nosque ita se habere credimus. Illud tamen non abs re quæsiverim, quorsum de te proloquutus; quasi propter hoc divinum illum cantum à Deabus acceperis, ut celebrares & caneres præterita, & prædiceres futura: alterum quidem omnino perfectè expressisti, Deorum genealogiam recensendo, etiam usque ad primos illos, nempe chaos, terram, cœlum, & amorem: præterea mulierum

πῶν ἀρετῶς, καὶ δικαιοσύνης γαμρηκὸς, καὶ ὅσα περὶ πλειάδων, καὶ ὅσα περὶ ἀρότου, καὶ ἀμήτου, καὶ πλοῦ, καὶ ὥρας, καὶ ἄλλων ἀπάντων. δεύτερον δ', καὶ ὃ χρησιμώτερον ἦν τοῖς βίῳ παρακολουθεῖν, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον ἑοικὸς, λέγω δὲ τὸν περὶ μελλόντων προαγόρευσιν, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐξαπάφησας, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν, λάθῃ δικαιοδόκησας, οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως ἢ τοῦ Κάλχαντος, ἢ τοῦ Τήλεφου, ἢ τοῦ Πολυίδου, ἢ τοῦ Φινέως μιμησάμενος. οἱ μὲν δὴ μουσῶν τούτων τυγχάνοντες, ὅμως προεθεσπίζοντο, καὶ σὺ ἄνευ χρῆναι τοῖς δεομένοις. ὥστε ἀνάγκη σοι τὸ τελῶν τούτων αὐτῶν, μιᾷ γε πάντως εἰκάζω. ἢ γὰρ ἐψεύσω εἰ δὲ περὶ εἶπεῖν, οὐκ ὡς ὑποκαμόμενόν σοι τὸ μουσῶν δὲ τὸ μέλλοντα προλέγειν δωρεᾶσθαι, ἢ αἰ μοῦσαι, ἔδοσαν ὥσπερ ὑπέχοντο, σὺ δ' ὑπὸ φθόνου δικαιρύβδην, καὶ κατὰ κόλπον φυλάττεις τὴν δωρεὰν, καὶ μεταδιδοὺς αὐτῆς τοῖς δεομένοις. ἢ μάχαιραν μοὶ σοὶ δὲ τοιαύτα ποιεῖν, ἐάσω δ' αὐτὰ τῇ βίᾳ δικαιδόκησας, οὐκ οἶδα εἰς ὃν κηρὸν πιὰ ἄλλον τιμιούμενος τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν δὴ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἱ μοῦσαι δύο σοι παρίζειν ὑποσχόμεναι, τὸ μὲν, ἔδοσαν. ἐξ ἡμισείας δ' ἀνεκαλέσαντο τὴν ὑπόσχεσιν λέγω δὲ τὸν περὶ μελλόντων γνῶσιν. καὶ τοῦτο, ἀφορίσω αὐτὸν οὐ πρὸ ἔπους ὑποσχημένας. ταῦτα δὴ δικαίως ἄλλα Ἡσίοδε, ἢ πρὸς αὐτὰ σὲ μάλα τίς ἂν; πρέπον γὰρ ἦν, ὥσπερ οἱ θεοὶ δοτῆρες ἐάων εἰσὶν, ὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς τοῖς φίλοις, καὶ μαθηταῖς αὐτῶν, μὴ πάσης ἀληθείας ἐξηκριβάζειν ἀφειδῶς ἔστε, καὶ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας. Ησι. σὺν μοὶ μοι ὦ βέλτιστε, ῥᾳδίως ἀπορίαν ἀποκεκινδυνεύσθαι σοι πρὸς ἅπαντα, ὅτι μηδὲν ἀρίστης, καὶ δικαιοσύνης γαμβρικὸς, καὶ ὅσα περὶ πλειάδων, καὶ ὅσα περὶ ἀρότου, καὶ θερισμοῦ, καὶ πλοῦ, καὶ ὥρας, καὶ ἄλλων ἁπάντων. δεύτερον δ', καὶ ὃ χρησιμώτερον ἦν τοῖς βίῳ παρακολουθεῖν, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον ἑοικὸς, λέγω δὲ τὸν περὶ μελλόντων προαγόρευσιν, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐξαπάφησας, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν, λάθῃ δικαιοδόκησας, οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως ἢ τοῦ Κάλχαντος, ἢ τοῦ Τήλεφου, ἢ τοῦ Πολυίδου, ἢ τοῦ Φινέως μιμησάμενος. οἱ μὲν δὴ μουσῶν τούτων τυγχάνοντες, ὅμως προεθεσπίζοντο, καὶ σὺ ἄνευ χρῆναι τοῖς δεομένοις. ὥστε ἀνάγκη σοι τὸ τελῶν τούτων αὐτῶν, μιᾷ γε πάντως εἰκάζω. ἢ γὰρ ἐψεύσω εἰ δὲ περὶ εἶπεῖν, οὐκ ὡς ὑποκαμόμενόν σοι τὸ μουσῶν δὲ τὸ μέλλοντα προλέγειν δωρεᾶσθαι, ἢ αἰ μοῦσαι, ἔδοσαν ὥσπερ ὑπέχοντο, σὺ δ' ὑπὸ φθόνου δικαιρύβδην, καὶ κατὰ κόλπον φυλάττεις τὴν δωρεὰν, καὶ μεταδιδοὺς αὐτῆς τοῖς δεομένοις. ἢ μάχαιραν μοὶ σοὶ δὲ τοιαύτα ποιεῖν, ἐάσω δ' αὐτὰ τῇ βίᾳ δικαιδόκησας, οὐκ οἶδα εἰς ὃν κηρὸν πιὰ ἄλλον τιμιούμενος τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν δὴ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἱ μοῦσαι δύο σοι παρίζειν ὑποσχόμεναι, τὸ μὲν, ἔδοσαν. ἐξ ἡμισείας δ' ἀνεκαλέσαντο τὴν ὑπόσχεσιν λέγω δὲ τὸν περὶ μελλόντων γνῶσιν. καὶ τοῦτο, ἀφορίσω αὐτὸν οὐ πρὸ ἔπους ὑποσχημένας. ταῦτα δὴ δικαίως ἄλλα Ἡσίοδε, ἢ πρὸς αὐτὰ σὲ μάλα τίς ἂν; πρέπον γὰρ ἦν, ὥσπερ οἱ θεοὶ δοτῆρες ἐάων εἰσὶν, ὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς τοῖς φίλοις, καὶ μαθηταῖς αὐτῶν, μὴ πάσης ἀληθείας ἐξηκριβάζειν ἀφειδῶς ἔστε, καὶ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας. Ησι. σὺν μοὶ μοι ὦ βέλτιστε, ῥᾳδίως ἀπορίαν ἀποκεκινδυνεύσθαι σοι πρὸς ἅπαντα, ὅτι μηδὲν

lierum virtutes, tum rei ruſticæ præcepta: quæcunque ad Pleiadas, ad arandi, metendi, navigandi, denique aliorum omnium tempora pertinent. Alterum verò, quod cùm humanæ vitæ futurum erat utilius, tum Deorum donis multò convenientius, futurorum dico prædictionem, ne omnino quidem attigiſti: ſed partem hanc omnem oblivioni tradidiſti, nullo modo tua poëſi aut Calchanta, aut Telephum, aut Polyidum, aut Phinea imitatus: qui tametſi hoc à Muſis non acceperant, futura tamen prædicebant, nec eos rogantibus reſpondere pigebat. Itaque neceſſe eſt te harum trium culparum una eſſe implicitum. Aut enim mentitus es, quanquam hoc dictu acerbum, Muſas tibi fuiſſe pollicitas fore ut futura poſſes prædicere: aut illæ promiſſis ſteterunt: at tu præ invidia celas, & in ſinu ſervas munus, ne illius egentes participes facias: aut multa quidem iſtiuſmodi ſcripſiſti, nondum tamen in lucem edidiſti: haud ſcio quodnam aliud in tempus eorum uſum reſervans. Neque enim illud auſim dicere, Muſas cùm duo ſe tibi præſtituras promiſerint, unum quidem dediſſe, dimidium autem promiſſionis revocaſſe: dico autem futurorum notitiam: idque cùm ipſam priorem in carmine promiſiſſent. Hæc igitur Heſiode, à quonam alio quàm à te hæc perdiſcamus? Decet enim, quemadmodum Dii ſunt largitores bonorum, ita & vos qui ipſorum eſtis amici & diſcipuli, ea quæ ſcitis quàm veriſſimè exponere, & dubia nobis ſolvere. *Heſiodus.* Tibi vir optime, ad omnia facilè poſſum reſpondere: nempe eo-

δὲν ἐστὶ τὰ ἐρρᾳψῳδημένα ὑπ' ἐμοῦ, ἰδίοις ἐμοὶ, ἀλλὰ τῶν μουσῶν. καὶ ἐγὼ σοι παρ' ἐκείνων τὸν λογισμὸν τῶν τε εἰρημένων, καὶ τῶν παραλελειμμένων ἀπαιτῶ. ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ μὲν ὧν ἰδίᾳ ἠπιστάμην, λέγω ἂν νέμειν, καὶ ποιμαίνειν, καὶ ἐξελαύνειν, καὶ βαδίλλειν, καὶ τἄλλα, ὅσα ποιμένων ἔργα, καὶ μαθήμαθ', δίκαιον ἂν εἴην ἀπολογεῖσθαι. εἰ δὲ καὶ τὰς ὡρείας οἷς τε ἂν ἐθέλωσι, καὶ ἐφ' ὅσον ἂν οἴωνται καλῶς ἔχειν, μεταδιδάσκειν. Ὅμως γὰρ, σὺν ἀπορίᾳ τοσῇδε σοὶ ἐν ποιητικῇ ἀσυνολογίας. ἐν γὰρ οἶμαι χρὴ τοῦτο τῶν ποιητῶν εἰς τὸ λεπτότατον ἀκριβολογεῖσθαι, ἀπαιτοῦντ' τῷ συλλαβῷ ἑκάστην σύνταξιν πάντως τῶν εἰρημένων, κἂν εἴ τι σὺ τῆς ποιήσεως ῥυθμῷ τινὶ ῥᾳδίως λάθῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετάζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς, καὶ τῆς μέτρων ἕνεκα, ἐν τῇ σύνθεσιν ἐπεμβάλλομεν. τὰ γὰρ, ἐν τῷ ἔπει αὐτὸ πυλλάκις λεῖα ὄντα, σὺν οἷσθ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ δὲ, τὸ μέγιστον ὧν ἔχομεν ἀγαθῶν, ἀφαιρῇ ἡμᾶς. λέγω δὲ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὴν ἐν τῇ ποιεῖν ἐξουσίαν. καὶ τἄλλα μὲν, οὐχ ὁρᾷς ὅσα τῆς ποιήσεως κοσμεῖ, σκιαδαμμὸς δὲ, καὶ ἀκρόλιθος πᾶς ἐκλέγεις, ἐν λαβὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζητῶν. Ἀλλ' οὐ μόνῳ ταῦτα σὺ, οὐδὲ καθ' ἡμᾶς μόνον, ἀλλὰ πολλοὶ ἐν ἄλλοι τὰ δ' ὁμοτέχνων δ' ἐμοῦ Ὁμήρου καθαπτίζουσι, λεπτὰ ὄντα καὶ μικρὰ διεξιόντες. εἰ δὲ ἐν χρὴ ὁμῶς χωρήσασθαι τῇ αἰτίᾳ τῷ ὀρθοτάτῳ ἀπολογίαν ἀπολογήσασθαι, ἀναγκαῖόν ἐστιν τὰ ἔργα μου, καὶ τὰς ἡμέρας

rum quæ cecini, nihil mihi esse proprium, sed Musis: à quibus æquum erat ut dictorum & omissorum rationem postulares. Ego verò super iis quæ privatim scio, pascendi inquam, & regendi pecora, à stabulis abigendi, & mulgendi ratione: & siqua sunt alia pastorum opera, & officia, respondere possem. At Deæ sua munera quibus voluerint, & quandiu id rectè se habere putarint, præstare consueverunt. Non tamen erga te mihi deerit poëtica urbanitas. Neque enim utique minutissima quæque perquirendo, à poëtis exigendum est, ut perfectè omnino ad unamquamque syllabam ipsorum dicta respondeant: & siquid in poëseos cursu per imprudentiam elabatur, id acerbè examinandum; sed sciendum nos & metri, & soni concinni causa multa interserere: alia verò plana cùm sint, carmen ipsum nescio quomodo sæpe recipere. At tu nostrorum bonorum maximo nos privas: nempe libertate & fingendi licentia. Atque alia quidem poëseos ornamenta quàm multa sint non vides, verùm minutias quasdam & spinas excerpis, & ansas sycophantiæ quæris. At hæc non solus neque in me solum, sed multi etiam alii artis ejusdem professoris Homeri scripta incessunt, admodum tenuia, ac potissimùm minutula quæque persequentes. Porrò si consertis manibus oportet me rectissimam accusationis defensionem afferre, heus tu, Opera

1 Ὅμως γὰρ σὺν ἀπορίᾳ τοσῇδε σοὶ ἐν ποιητικῇς ἀσυνολογίας] Hæc verba non agnoscit interpres, vel, quod potius credo, eo quod illa non intellexit, de industria suppressit. Sed proculdubio legendum est ἀσυλλογίας. Palm.

2 Ἀλλ' οὐ μόνῳ ταῦτα σὺ] Ἀλλ' οὐ μόνῳ ταῦτα σύ. Marcil.

1 Ἀπ

ἔργ. εἴση γὰρ ὅτι τὸ τοῦ ποιήματος τούτου, μαντικῶς ἅμα, καὶ σοφιστικῶς ἀποδείσεως μοι, τὰς ἀποβάσεις προδηλώσαντα τῶν ἐργῶν, καὶ ἃ μελλόντων γίνεσθαι, καὶ τὰ παραλελειμμένα τὰς ζημίας. καὶ τὸ, εἴσεις δ' ἐν φρεσί, παῦροι δέ τε γνήσονται, καὶ πάλιν ὅσα ἀγαθὰ περείσεται τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι, χρησιμωτάτη ἐν τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο. Λυ. τοῦτο μὲν ὦ Σωκρατες Ἡσίοδε, καὶ πάνυ παμφιλῶν ἔρηται σοι, καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικας τῇ τῶ μουσῶν ἐπίνοιαν, αὐτὸς δὲ ἀπλοϊκῶς ὑπὲρ τῶ ἐπῶν διαιρθρος. ἡμεῖς δ', ὦ ταῦτα τῇ μαντικῇ ἀφιέμενε, καὶ τῶ μουσῶν ἀφειμένε. ἐπὶ τάχα τοιαῦτα; πολὺ μαντικώτερα ἡμῶν οἱ γαμβροὶ, καὶ ἄρτι μαντεύσονται ἐν ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὕσται μὲν ὁ θεὸς, δίκελλῆ ἔσται τὰ ἀράσιμα. ἰὼ δ' αὐχμὸς ἐπιλάβῃ, καὶ ἀνύσουσιν αἱ ἄρουραι, ὑδάτια μηχανὴ μὴ ἐχὶ λιμὸν ἐπικληθῆναι τῷ δίψῃ αὐτῶν. καὶ ὅτι ἂν μεσοῦντος θέρους, χρὴ δρέπειν. ἢ σὺ ἂν τι ὄφελος ἡδέως, εἰκῇ σκαφίνων τὰ σπερμάτων, ἀδὲ ἅμαξαι χλωρὸν ἐπὶ τὰ τάχιον, ἢ κενὸν εὑρήσεις τὰ κριθῶν. ἀ μὲν ἀδὲ σπένδε μαντείας δίκτυα, ὡς ἰὼ μὴ κατὰ-ψῃς σὺ αὐτόματος, καὶ θρέψαν μοσχάριον ἔχων ἐπιφορὴν τῆς γῆς αὐτῆς, καθεπτήσεται τὰ ὄρνεα, καὶ σοκατεδίεται τῷ ἅπασιν ὁ θέρος ἐλπίδες. τὰ δὲ τοιαῦτα, σαφηνίσεις μὲν, καὶ ὑποθήκας λέγων, σὺ δὲν τις ἀμφιβάλοι. μαντικῆς δ', πάμπολυ ἀπεδεῖν μοι δοκεῖ, ἧς τὸ ἔργον, τὰ ἄδηλα, καὶ ἀδύνατα φαίνεται σοκαγνώσκειν. ὥσπερ τὸ τοῦ Μίνοι σοκεῖπεῖν, ὅτι ὁ τοῦ Διὸς μέλλοι πίθῳ ὁ παῖς ἐπὶ αὐτῷ ἀπολιπόμενος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς σοκμωλύσειν τὸ Ἀπόλλωνος ὀργῆς

pera mea & dies lege. Cognoſces enim quæ in eo poëmate vaticinandi pariter, & divinandi facultate prædixi, quum præſignificavi ſucceſſus eorum quæ rectè & tempeſtivè fierent, & damna eorū quę omitterentur, Et hoc *Corbe feres, paucis mirandus, in horrea fruges.* Et rurſus quæ bona conſequentur qui agros rectè colunt: utiliſſima vitæ humanæ putetur ars vaticinandi. *Lu.* Enimvero hoc, admirande Heſiode, paſtorale eſt quod dixiſti, verumque reddere videris Muſarū afflatum, quum non poſſis ipſe tuorum carminum defenſionem ſuſcipere. Nos autem hujuſmodi divinationem à te, & Muſis non expectabamus: ſiquidem talia, vaticinandi multò quàm vos peritiores agricolæ, etiam de illis optimè nobis vaticinarentur, nempe ſi pluat Deus, fore, ut manipuli uberes proveniant: ſed ſi ſqualor agros occuparit, & arva ſitiant: fieri non poſſe quin eorum ſiccitatem fames ſequatur. Tum etiam agros æſtate colendos non eſſe, quòd nulla hinc utilitas perciperetur, effuſis temerè ſeminibus: neque demetendas virides adhuc ariſtas, alioqui fructum inanem inventum iri. Sed neque illud eget vaticinio, quòd niſi ſemina operias, & ligonem tenens famulus terram ipſis injiciat, aviculæ advolabunt, omnemque meſſis ſpem intercipient. Etenim non aberrabit à vero, qui dixerit hæc eſſe agricolarum præcepta & documenta: ſed à divinatione procul abeſſe mihi videntur, cujus opus eſt, obſcura, & nullibi uſpiam aperta præcognoſcere, ut Miñoi prædicere futurum ut filius ejus in mellis dolio ſuffocetur, & Apollinis iræ cauſam Achivis

πλὼ αὐτῶν, καὶ τῷ δικάτῳ ἔτει ἁλώσεσθαι τὸ Ἴλιον. ταῦτα γὰρ ἡ μαντικὴ. ἐπὶ δὲ τοιούτοις εἴ τις αὐτῇ ἀναβήσεται, οὐκ ἂν φθάνοι κεφαλὴ μόνον λίχνη. σφεῖς γὰρ, καὶ πρόσθιαπιῶ, καὶ ἄνδ Κασταλίας, καὶ δάφνης, καὶ τρίποδος δελφικοῦ, ὅπ ἂν χειμὼς ᾖ κρύος φέροντί τις, ὕοντος προσίτι, ἢ χαλαζῶντος ᾖ θεῖ, ἠπίαλος ἢ μικρὸς ἐπιπεσὼν τοῦ τοιούτου. καὶ τὸ ἔτι μᾶτον μαντικώτερον, ὅτι δ ἥρμη μὴ ταῦτα ὡς τὸ εἰκὸς ἐπιβήσεται, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὧν γελοῖον ἂν εἴη μεμνῆσθ. ὥστε τὰς μὲ τοιαύτας ἀπολογίας, καὶ μαντείας, ἄφες. ἐκεῖνο ᾖ, ὃ ἱέρηκας τὸ δρχῆ, ἴσως σοφὸν χαὶ ἄξιον, ὡς οὐδὲν ἥδεις τῶν λεγομένων, ἀλλά τις ἔμπνοια θειοτέρου συνεποίησε τὰ μέτρα, καὶ πάντα οὐδὲ σκεῖνη βέβαιον ἦσε. ἃ γὰρ ἂν τὰ μὲ, ἐπιτελῇ τῶν ὑπαισχημόνων, τάδε ἀτελῆ ἀπολείπειεν.

prælignificare, futurumque anno decimo Ilii excidium. Hæc ars divinandi præstat: quæ siquis illi adscripserit, neque me vatem dixerit: quum prædicam, & divinabo, etiam absque aqua Castalia, lauro, & Delphico tripode, eum qui obambulaverit nudus hyeme, pluente quoque & grandinante Deo febri algida non levi cerreptum iri. Quodque majoris est peritiæ vaticinandi quàm hoc, etiam calorem post hæc, ut verisimile, sequuturum: aliaque id genus multa, quorum meminisse esset ridiculum. Quare apologias ejusmodi, & vaticinia missa facito. Æquum verò fuerit, fortasse, quòd initio dixisti, admittere: quòd nihil eorum quæ abs te dicebantur nosses, sed divinus qui spiam afflatus metra tibi suggereret, atque is non admodum firmus: quippe qui non eorum quæ promisisset partem perficeret, partem imperfectam relinqueret.

ΠΛΟΙΟΝ, Η ΕΥΧΑΙ. | NAVIGIVM, SEV VOTA.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc dialogo Lucianus cupiditates, & stulta hominum vota, ut qui in iis rebus plerumque felicitatem ponant, eaque sibi expetant, quæ si ipsis contingant, plurimum & molestiæ & periculorum quoque interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò, divitias, post hunc Samippus potentiam & imperium, postremus autem Timolaus voluptates, & quicquid mundo plausibile videtur, optare. Quorum omnium vota Lucianus ita confutat, ut ostendat quidvis potius quàm felicitatem in his rebus positam esse.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Οὐκ ἐγὼ λεγον ὅτι ῥᾷστον τὰς γύπας ἑωλον νεκρὸς ὑφ' ἑαυτῷ κείμενον, ἢ ἥτινα ἡ τῶν Δωδώνων Τιμόλαον ἀφικάδοι, κἂν εἰς Κόρινθον δέοι ἀπιέναι; ἀφ' οὗτον ὅτου φιλοθεάμων σύγε, καὶ ἄοκνος τὰ τοιαῦτα. Τιμ. τί γὰρ ἔδει με ποιεῖν ὦ Λυκῖνε, χολὴν ἄγοντα, πυθόμενον ὅτως ὑπερμεγέθη ναῦν, καὶ πέρα δὴ μέτρου εἰς τὸν Πειραιᾶ κεκαπτολυκέναι, μίαν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; εἶμι δὲ καὶ σύ τε, καὶ Σάμιππον τοῦτον, μὴ καθ' ἕκαστον τῶν ἐξ ἄστεος ἥκειν, ἢ ὀψομένους τὸ πλοῖον. Λυ. νὴ Δία καὶ Ἀδείμαντος ὁ μυρῤῥινώτος εἵπετο μεθ' ἡμῶν. ἀλλ' οὐκ οἶσθ' ὅπως καὶ οὗτος ἦν, ὑπολαμπρυνθεὶς τῷ πλήθει τῶν ἱματίων. ἄχρι μὲν γὰρ τῶν νεῶν, ἅμα ἠλθομεν. καὶ ἀνιόντες εἰς αὐτὴν, σὺ μὲν εἶμι Σάμιππε, προῆεις. μετὰ σὲ δ', ὁ Ἀδείμαντος. ἐῶ. εἶτ' ἐγὼ μετ' ἐκεῖνον, ἐχόμενος αὐτῆς ἀμφοτέραις. καί με ἀφ' ἁπαλῶν ἀκροβάθρας ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν, ὑποδεδεμένον, ἀνυπόδητον αὐτὸς ὤν. τὸ δὲ τούτου δ', οὔτε ἔπ αὐτὸν εἶδον, ὅτε ἔνδον, ὅτε ἐπεὶ κατελαλύθημεν. Σαμ. οἶσθα μὲν Λυκῖνε ὅτι ἡμᾶς ἀπέλειπεν, ὁπότε οἶμαι τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο μειράκιον ἐκ τῶν Θηλάμων

LYCINVS.

Annon dicebam quòd pridianum cadaver in propatulo positum vultures citiùs lateret, quàm novum aliquod spectaculum, Timolaum, etiamsi uno spiritu Corinthum illi esset curriculo abeundum? propterea spectaculorum es amans, & ad talia impiger. *Timolaus.* Quidnam me vacantem, agere oportebat Lycine, cùm audivissem navim supra modum ingentem in Piræum appulsam esse, unam videlicet earum quibus ex Ægypto in Italiam frumentum importari solet? Existimo autem & vos, cùm te, tum hunc Samippum, non aliam ob causam ex urbe huc esse profectos, quàm ut navigium hoc videretis. *Lyc.* Per Iovem Adimantus quoque Myrrhinusius comes veniebat: sed nescio ubinam ille nunc sit, in multitudine spectatorum errans. Nam ad navim usque venimus unà, in quam quum ascenderemus, tu quidem Samippe præibas, & sequebatur Adimantus: deinde ego illum, manibus ambabus apprehensum. Atque ille me per totas scalas manu ducens transmisit calceatum ipse discalceatus. Sed ab eo tempore ipsum non vidi amplius, neque intus, nec postquam descendimus. *Sam.* Scis Lycine, ubi non reliquit, puta quando formosus ille adolescens ex domicilio

1 Ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν] Ex Ægypto & tota Africa Romam frumentum advehebant. Inde λιβύη πυροφόρος Pindar. Isthm. Odyss. 1. Rutilius Itiner. lib. 1.

Quin & secundas tibi conferas Africa messes.

Sic Africa cum spicis. Claudian. lib. 2. de laudib. Stilic. Ex aliis etiam provinciis, è Sicilia, Gallia Narbonensi. *Bourd.*

1 Κορι-

πρωΐλη, τὸ τλιὼ κεφαλῆς ὀφίλω ἐνδεδεκὼς, ἀναδεδεμένον ἐς τὸ πίσω τλιὼ κόμιλω, ἐπ' ἀμφότερα τ' μετώπε ἀπηωρμένω. εἰ τοίνυν ἴχι Ἀδείμαντον εἶδε, εἶμεν χλαφυρὸν ἄτυ σκεῖμα ἰδεῖν, μακρὰ χαίρειν φρασας τῷ αἰγυπλίῳ ναυπηγῷ, ἀφεπλεμένου τὸ πλοῖον, περίεσκε δακρύων, ὥσπερ εἴωθε. πολύδακρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωλικά. Λυ. κὴ μὲν δὴ καλὸς ὦ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν ὁ Ἀδείμαντον σκοπήσας, ᾧ τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ ἔποντες, πάντες ἐλεύθεροι, γαμύλοι τὸ φθέγμα, παλαίστρας ἀποπίοντες. οἷς κὴ ἀδολεσχύσας τὸν ἀγλωνίς. ἦτοι ἦ ὡς τῷ μελάγχροες εἶναι, κὴ πρωΐλιός ἐστι, κὴ λεπτὸς ἄγαν τῶν σκελοῖν, κὴ ἀφθέγκτου ἐπισυρρόον τί, κὴ σωτεραῖς, κὴ ἐπίτροχον, ἑλλιπεῖ μὲν, ἐς τὸ πάτερον ἢ τῷ ψόφῳ, κὴ τῷ φωνῇς τόνῳ. ἢ κόμη ἦ, καὶ ἐς τὸ πίσω ὁ πλόκαμος συσεσαγμένος, τὸν ἐλεύθερόν φησιν αὐτὸν εἶναι. Τιμ. τοῦτο μὲν δύγνοιάς ὦ Λυκῖνε σημεῖόν ἐστιν αἰγυπλίας, ἡ κόμη. ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται. ἔς τε ὦν τὸ ἐφηβεῖον οὐ Παλλήνη. οἱ δὲ γονεῖς ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γέροντας, ἀναδεδεμένους κρόβυλλον τινὰ πίτλιν χρυσῇ ἀνακεκλημένον. Σαμ. εὖγε ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀνεμνημόνευσας τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ οὐ τῷ

cilio prodivit, puro amiculo indutus, religata à tergo coma, ad utramque frontis partem reducta. Proinde si Adimantum bene novi, arbitror illum conspecto tam venusto spectaculo, ei pro more lachrymantem astitisse, cùm in lachrymas ad res amatorias sit propensus: & Ægyptio illi navis fabricatori, navim circumagenti longum vale dixisse. *Lyc.* Atqui non adeò formosus, Samippe, adolescens ille mihi est visus, ut Adimantum percellere potuerit, quem Athenis tot formosi sectantur, ingenui omnes, loquendo garruli, & palæstram spirantes: quibus etiam illachrymari non est ignavum. Hic autem præterquam quòd colore fusco est, habet etiam prominentia labia, nimiumque gracilia crura: loquiturque dissolutum, & incompositum quiddam, continuatis ac volubilibus verbis, Græcè quidem, sed ad patrium morem concitato strepitu, & inflexo vocis accentu. Porrò coma, atque ille à tergo convolutus capillus, haudquaquam liberum esse ipsum arguit. *Timol.* Hoc quidem Lycine, coma videlicet: Ægyptiæ nobilitatis est signum. Omnes enim ingenui pueri eam religant. Et ad pubertatem usque majores nostri Pallenenses, quibus decorum videbatur ut senes comam nutrirent, redimiti crobyllo sub aurea cicada religato. *Sam.* Rectè quidem Timolaë Thucydidis commentarios nobis in memoriam revocas: quæ

1 Κρόβυλλον ὑπὸ τέττιγι] Legend. Interpr. Aristophan. ad nub. Tzetz. histor. 301. Chil. 10. *Bourd.* *Crobyllo*] Crobylus, crinium plexeus in acumen desinens, de quo Thucydides in primo Plut. in libello de Tacente Pythia Tertull. lib. de Veland. virginib. de cicada Atheniensium Greg. Nazianzenus:

Κρωβύλου τέττιγα φιλήσων ὑπὲρ ἰητὰ γαίης
Τεττιξίς. Cogn.

1 Χρυ-

προοιμίῳ φησὶ τὴν ἀρχαίαν ἡμῶν τρυφὴν εἰπεῖν ἐν τοῖς Ἴωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναπῳκίσθησαν. Τιμ. ἀτὰρ ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθη ὁπόθεν ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε δὴ τὴν ἰσὸν ἱππαλὺν ἔτι μεν ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τὰ βυρσᾶν τὰς ἐπιβολὰς, καὶ ξυμμιζοντες ἀνιόντα τὸν ναύτλον ἄχρι τοῦ κήλωνος, εἶτα ἐπὶ τὴν πρῳρέαν ἄνω ἀσφαλῶς ἀφθόνως, τὴν περοιάκην ἐπικλημμένην. Σαμι. οὔκουν λέγεις. τί δ' ἂν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐνταῦθα; περιδοκεῖν αὐτὸν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον; Τιμ. μηδαμῶς, ἀλλὰ περαιῶμεν. εἰκὸς γὰρ ἤδη παρεληλυθέναι ἐπεῖνον ἐπισοβοῦντα ἐς τὸ ἄντρον, ἐπὶ μηκέθ' ἡμᾶς ὁρᾶν ἐδυνάτο. εἰ δὲ μὴ, ἀλλ' οἶδ' ὅτι οὐδὲν Ἀδείμαντος, καὶ δίκαιος ἐστὶν, μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ἀποδυσηλιθῆν. Λυ. ὁρᾶτε μὴ σκαιὸν ἡ φίλον ἀπολιπόντες, αὐτὸν ἀπέναι. βαδίζομεν δ' ὅμως, εἰ καὶ Σαμίππῳ τοῦτο δοκεῖ. Σαμι. καὶ μάλα δοκεῖ, ὦ πῶς ἀνερωτᾶτε τὸν παλαίστραν ἔτι καταλάβωμεν. ἀλλὰ μεταξὺ τῶν λόγων, ἠλίκη ναῦς, ἔνεστι δὲ ἐκείνου πήχεων ἑλκύσαι ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὖρος δὲ, ὑπὲρ τὸ τέτταρα μάλιστα τοῦτο, καὶ ὅσα δὲ καλαστρώματος, εἰς τὴν πυθμένα, ἢ βαθύτατον κεῖται ἄντλον, σανίσι ἐκείνοις ἔνεστι. τὰ δ' ἄλλα, ἠλίκος μέ ἐστὶν, ὅσην δὲ ἀπέχει τὸν κέρατα, εἶτα δὲ περιέχουσι κέχρηται, καὶ σωίσκηται, ὡς δὲ ἡ πρύμνα μὲν ἐπανίσταται πρὸς μακρὸν, [1] χρυσῶν χοιρίσκον ἐπικειμένη, καλαυροῦσι δὲ, ἀπάλοιτο ἡ πρῷρα ὑπερβέβηκεν, ἐς τὸ ἐκεῖθεν ἀπομηκες

quæ ille de veteri noſtra luxuria in procemio dixit in Ionibus, quando tum illi ſimul in coloniam miſſi fuerunt. *Timo.* At nunc demum in mentem mihi venit Samippe, ubi Adimantum reliquerimus: quando videlicet diu ſtetimus ad malum ſurſum ſpectantes, coria alia aliis ſuperimpoſita numerantes, & nautam admirantes per funes aſcendentem, deinde per antennam ſupernè tutò currentem, cornibus antennarum apprehenſis. *Sam.* Rectè dicis: quid igitur facto hìc opus? utrum hìc expectemus ipſum, an vis ut ad navim abeam iterum? *Tim.* Nequaquam: ſed pergamus. Nam veriſimile eſt illum jam præteriiſſe, in urbem ſeſe recipientem, poſtquam nos non amplius invenire potuit. Sin minus, viam novit Adimantus, neque metuendum eſt, ne à tergo relictus, à nobis ſeducatur. *Lyc.* At videte ne inhumanum ſit relicto amico abire. Eamus tamen ſi Samippo quoque videtur. *Sam.* Etiam videtur, ſi fortè apertam adhuc palæſtram deprehendere poterimus. Sed interloquendum, quanta navis, viginti & centum cubitorum longitudine, ajebat navis fabricator latitudine verò ſupra quartam maximè hujus partem: tum à ſummis foris ad fundum uſque, quà profundiſſima eſt, juxta ſentinam, novem & viginti cubitos alta. Præterea quantus malus, quantam erigit antennam, quali rudente utitur, & aſtringitur. Vt verò puppis paulatim aſſurgit inflexa, impoſito aureo anſerculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem par-

1 Χρυσῶν χοιρίσκον] Sic omnes omnino editiones, legendum tamen eſt χοιρίσκον. De cheniſco multa Colvius ad Apul. *Bourd.*

κυνομένη, τὴν ἐπώνυμον δ' νεὼς ἔχουσα τὴν Ἶσιν ἐκπεπόρθηκεν. ὁ μὲν δὴ ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαί, καὶ ἡ ἐσία τὸ παράστικτον πορφυροῦν, καὶ πρὸ τούτων, αἱ ἄγκυραι, καὶ τροφεῖα, καὶ περιαγωγεῖς, καὶ μὴν τὴν πρύμναν οἰκήσεις, ἅπαντα μοι ἐδείξε. καὶ τὸ τῆς ναυπλοΐας, γραπτοπάδῳ ὄντι μοι εἰκάσθη, ἐλάχιστόν τε τοσοῦτον ἄχθος εἶναι, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ οἰκοῦσιν ἐκ τοῦ σφῷν σῖτον. κἀκεῖνα πάνυ μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων ἤδη, ἔσωζεν ὑπὸ λεπτῇ κόμμει τὰ τηλικαῦτα πηδάλια περιφέρων. ἐδείχθη γάρ μοι ἀναφαλαντίας ἀλλ', ἥρων οἶμαι τέχνης. Τιμ. ἀνεμνήσθην τοῦ πίχεως, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ γελάσια σοφός, ὑπὲρ τὸ Πρωτέα. ἠκούσατε δ' ὅπως διῆλθε κατέμαθε τὸ πλοῖον, οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ ὡς ὁ ἀρχὴν αὐτοὺς ἔλαθεν; Λυ. οὐκ ἂν Τιμόλαε, ἀλλὰ καὶ ἡδέως σοῦ ἂν ἀκούσαιμεν. Τιμ. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη δ' ἀπὸ τοῦ Φάρου ἀπάρασθαι καὶ πάνυ βιαίῳ πνεύματι, [1] ἑβδόμαις ἰδίαν τὸ Ἀκάμαντα. εἶτα ζεφύρου ἀνεπιδόσει, ἀπεικεχθῆναι πολλαῖς ἄχρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δ', χειμῶνι μεγάλῳ δεδιότι ἐπὶ Χελιδονίας λοξὸν Αὐλῶνος εἰλεῖν. ἔνθα δὴ ὀλίγου μικροῦ ὑποβρυχίους διαῦναι ἅπαντας. οἶδα δέ ποτε καὶ αὐτὸς Χελιδονίας, πλέων ὑπὸ τὸπῳ ἀνίσταται τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα ὅταν τὸ λίβα, ὁπόταν ἐπιpartem longè porrecta, cognominem navi Deam Isidem utrinque habens. Cætera enim ornamenta, picturæ, veli parasium flammeum, & ante hæc, anchoræ, vertendi, & circumagendi instrumenta, & illæ post puppim habitationes, omnia admiranda mihi sunt visa. Iam & nautarum multitudo cum exercitu comparari posset. Dicebatur autem tantum frumenti ducere, quantum in annuum victum omnibus Atticæ incolis sufficeret. Atque hæc omnia parvus quidam homuncio senex jam, conservabat, tenui pertica tanta gubernacula circumagens. Nam mihi monstratus fuit calvaster quidam crispus, Heron opinor nomine. *Tim.* Ille in arte sua mirabilis, ut navigantes ajebant, & rerum marinarum Proteo peritior. Audistis autem quo pacto navem huc appulerit? qualia navigantibus acciderint, aut ut ipsos stella servarit? *Lyc.* Nequaquam Timolaë: sed nunc id libenter ex te audierimus. *Tim.* Narravit mihi nauclerus ipse, homo probus, & colloquio benignus. Ajebat autem cùm à Pharo solvissent, flatu non admodum vehementi, septimo die Acamantem vidisse. Exinde zephyro ex adverso spirante, transversos abreptos fuisse ad Sidonem usque. Inde autem tempestate magna jactatos, per angustias illas ad Chelidoneas pervenisse die decima, ubi parum abfuit quin omnes submergerentur. Novi autem ipse qui Chelidoneas aliquando sum prætervectus, quanti se eo loci attollant fluctus, & maximè flante Africo, quando & Au-

1 Ἑβδόμαις ἰδίαν τὸ Ἀκάμαντα] Acamas mons est & promontorium Cypri occidentale, quod nunc Italis nautis *Capo di San Piphano* dicitur, quod à dextris videtur iis, qui Alexandria vel Ægypto versus Rhodum & Asiam tendunt. *Palm.*

2 Κει-

λάβῃ τ Ζ νότ. μετ' ὀλίγον γὰρ δὴ συμβαίνῃ μερίζειν τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τ Λυκιακῆς θαλάσσης. καὶ ὁ κλύδων ἄπτ ἀπὸ πολλῶν ῥιπῶν ἐπὶ τὸ ἀκρωτήριόν χειρούμενος. ἀπόξυροι δέ εἰσι πέτραι τ ὀξεῖαι, ἀναβηγμέναι τῷ κλύσμασιν. καὶ φοβερώτατόν ποιεῖ τὸν κυμοστυγῆ, καὶ τ ἦχον μέγαν. καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτὸ ἰσομέγεθες τῷ σκοπέλῳ. τοιαῦτα τ σφᾶς καταλαβεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκληρος, ἔτι τ νυκτὸς οὔσης, τ ζόφου ἀκριβοῦς. ἀλλὰ θεὸς τὸν οἰμωγὴν αὐτῶν ἐπικλασθέντας τοὺς θεούς, πῦρ τι ἀναδεῖξαι ἀπὸ τ Λυκίας, ὡς γνωρίσαι τ τόπον ἐκεῖνον, καί πα λαμπρὸν ἀστέρα, διασκεδάσαντ τ ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῷ καρχησίῳ, καὶ κατιδοῦναι τὸν ναὸν ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγος, ἤδη τῷ κρημνῷ προσφερομένῳ. τὸν τε θεὸν ἰδεῖν ἄπαξ τ ὀρθῆς ἐκπεσόντας, ἀλλ' ἐκ Αἰγαίου πλεύσαντας, ἑβδομηκοστῇ ἀπ' Αἰγύπτου ἡμέρᾳ ὡς αὐτοὺς τὰς ἐτησίας πλανωμένους, ἐς Πειραιᾶ χθὲς καθορμίσασθαι, τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐς τὸ κάτω, ὡς ἔδει τὸν Κρήτην δεξιὰν λαβόντας, ὑπὲρ τ Μαλέαν πλεύσαντας, ἤδη ἐνεῖναι ἐν Ἰταλίᾳ. *Λυ.* τὴ Δία θαυμάσιόν πα φῆς κυβερνήτην τ ἥρωα, ἢ τ Νηρέως ἡλικιώτην, ὃς τοσοῦτον ἀπεσφάλε τ ὁδόν. ἀλλὰ τί τοῦτο; σὸς Ἀδείμαντός ἐστιν ἐκεῖνος ἦν; *Τιμ.* πάνυ μὲν δὴ Ἀδείμαντος αὐτός. ἐνθυμοῦμαι δή. Ἀδείμαντε, σὲ φημὶ τ μυῤῥινούσιον, τ Στροβίχου. *Λυ.* δυοῖν θάτερον, ἢ δυσχερὴς ἡμῖν, ἢ ἐπιεικώς. Ἀδείμαντος ἦν, σὸς ἄλλος τις ἐστι. πάνυ ἤδη σαφῶς ὁρῶ καὶ θαιμάτιον αὐτὸν, καὶ τὸ βάδισμα ἐκεῖνο, καὶ τὸ κεφαλὴ κυρεῖ. ἐπιτείναμεν ὦν ὅμως τ πεῖ-

Auſtri partem aſſumpſerit. Nam ab eo loco contingit Pamphilium mare à Lycio dividi: & fluctus ipſi ut pote multis undis, circa promontorium illud velut interſecti (præruptæ autem & acutæ ſunt rupes, & incurſionibus aquarum acuminatæ) & procellas excitant terribiliores, & fragorem magnum: ac fluctus plerumque æquè magnus eſt ac ipſe ſcopulus. At talia ſe deprehendiſſe dicebat nauclerus, cùm adhuc nox eſſet: & caligo profunda: ſed Deos gemitibus ipſorum flexos, & ignem à Lycia oſtendiſſe, ut locum illum agnoſcerent: & ſtellam quandam ſplendidam, Dioſcurorum videlicet alterum, in carcheſio conſediſſe, navimque ad ſiniſtram in altum iterum direxiſſe, cùm jam in præceps ferretur. Atque ex eo cùm jam ſemel à recta via excidiſſent, per Ægæum navigantes, ſeptuageſimo die, quàm ab Ægypto ſolverant, adverſus eteſias, per obliquum, & tranſverſe actos in Piræum heri appulſos eſſe, tantum in partem inferiorem abreptos: quos conveniebat Creta ad dextram relicta, ſupra Maleam navigantes, jam in Italia eſſe. *Lyc.* Per Iovem mirabilem dicis gubernatorem Heronem, vel Nereo coætaneum, qui tantum à via aberrarit. Sed quid hoc? an ille eſt Adimantus? *Tim.* Omnino Adimantus ipſe. Vocemus hominem. Adimante, te dico Mirrhynuſium, Strobichi filium. *Lyc.* Ex duobus alterum illi accidit: aut enim nobis eſt infenſus, aut obſurduit. Nam omnino Adimantus ille eſt, neque alius quiſquam. Iam admodum planè video: cùm pallium ipſius eſt, tum inceſſus, & abraſa ad cutem coma. Greſſum tamen

acce-

δὲν ἐστ τ ἐρραψωδημένων ὑπ' ἐμοῦ, ἴδιον ἐμόν, ἀλλὰ τ μουσῶν. καὶ ἐμοὶ σι παρ' ἐκείνων τὰς λογισμὰς τ τε εἰρημένων, καὶ τ παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν. ἐγὼ μὲν ὑπερ μ ὧν ἰδίᾳ ἠπιστάμην, λέγω ἂν δέ μοι, καὶ ποιμαίνειν, & ἐξελαύνειν, καὶ βοᾶλλειν, καὶ τ ἄλλων, ὅσα ποιμένων ἔοικα, καὶ μαθήμασι, δίκαιος ἂν εἴην ἀπολογίας. εἰ δέ τις ἦν, τὰς αὐτῶν δρυὰς οἷς τε ἂν ἐθέλωσι, καὶ ἐφ' ὅσον ἂν οἴωνται καλῶς ἔχειν, μεταδιδόασιν. [1] ἔμοιγε, οὐκ ἀποῤῥήσω πρὸς σὲ & ποιητικὴς ἀσυνολογίας. οὐ γὰρ οἷμαι χρὴ τ ἀκριβολογουμένους, ἀπαιτεῖν κατὰ συλλαβὴν ἕκαστον σύπαντα πάντως τὰ εἰρημένα, κἂν εἴ π σὺ τ ποιήσεως ἁρμονίᾳ τ ἀκριβῆ λάθῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετάζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς, καὶ τ μέτρων ἕνεκα, & τ εὐφωνίας, ἐπεμβάλλομεν. τὰ μέν, & τὸ ἔπος αὐτὸ πυλλάκις λεῖα ὄντα, οὐκ οἶσθ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ δέ, τὸ μέτριον ὧν ἔχομεν ἀγαθῶν, ἀφαιρῇ ἡμᾶς. λέγω δὲ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὴν σὺν τῇ ποιεῖν ἐξουσίαν. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, οὐχ ὁρᾷς ὅσα τ ποιήσεως κωλύει. σκινδαλάμους δὲ, καὶ ἀκρίβειαν πᾶσι σκλέγεις, & λαβὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζητεῖς. [2] ἀλλ' οὐ μόνῳ τοῦτο σοι, οὐδὲ καὶ ἐμοὶ μόνῃ, ἀλλὰ πολλοὶ & ἄλλοι τὰ δ' ὁμοτέχνου δ' ἐμοῦ Ὁμήρου κωδωνίζουσι, λεπτὰ οὕτω καμιδῇ, καὶ μάλιστα μικρολογίαν ἄτιμα διεξιόντες. εἰ δὲ & χρὴ ὁμοίως χωρήσωμεν τῇ αἰτίᾳ τῶν ὀρθοεπῶν ἀπολογίαν ἀπολογήσασθαι, ἀναγνωθι ὦ οὗτος τὰ ἔργα μου, καὶ τὰς ἡμέ-

rum quæ cecini, nihil mihi esse proprium, sed Musis: à quibus æquum erat ut dictorum & omissorum rationem postulares. Ego verò super iis quæ privatim scio, pascendi inquam, & regendi pecora, à stabulis abigendi, & mulgendi ratione: & siqua sunt alia pastorum opera, & officia, respondere possem. At Deæ sua munera quibus voluerint, & quandiu id rectè se habere putarint, præstare consueverunt. Non tamen erga te mihi deerit poëtica urbanitas. Neque enim utique minutissima quæque perquirendo, à poëtis exigendum est, ut perfectè omnino ad unamquamque syllabam ipsorum dicta respondeant: & siquid in poëseos cursu per imprudentiam elabatur, id acerbè examinandum; sed sciendum nos & metri, & soni concinni causa multa interserere: alia verò plana cùm sint, carmen ipsum nescio quomodo sæpe recipere. At tu nostrorum bonorum maximo nos privas: nempe libertate & fingendi licentia. Atque alia quidem poëseos ornamenta quàm multa sint non vides, verùm minutias quasdam & spinas excerpis, & ansas sycophantiæ quæris. At hæc non solus neque in me solum, sed multi etiam alii artis ejusdem professoris Homeri scripta incessunt, admodum tenuia, ac potissimùm minutula quæque persequentes. Porrò si conserti is manibus oportet me rectissimam accusationis defensionem afferre, heus tu, Opera

1 Ὅμως ἂν οὐκ ἀποῤῥήσω πρὸς σὲ & ποιητικὴς ἀσυνολογίας] Hæc verba non agnoscit interpres, vel, quod potius credo, eo quod illa non intellexit, de industria suppressit. Sed proculdubio legendum est Ἀπολογίας. Palm.

2 Ἀλλ' οὐ μόνῳ ταῦτα σὺ] Ἀλλ' οὐ μόνῳ ταῦτα σοὶ. Marcil.

1 Ἀ-

ρος. εἶση γὰρ ὅτα τὸ πεπίμελη τούτῳ, μαντικῶς ἄμφω, ἢ σοφικῶς πεποιήσεται μοι, τὰς ἀποβάσεις προδηλεῖσθαι τῶν ἐργῶν, ἢ κατ' ἠῶ ἐργάσεσθαι, ἢ τὰ ἀβλαβῆ ἐκλελειμμένων τὰς ζημίας. καὶ τὸ, οἴσεις δ' ἐς φόρμα, παῦροι δέ σε θησέονται, ἢ πάλιν ὅτα ἀγαθὰ περείσῃ τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι, χρησιμωδέστη σὸ τοῦ βίου μαντικὴ νομίζοιτο. Λυ. τοῦτο μὲν ἂν ὦ θαυμάσιε Ἡσίοδε, καὶ πάνυ παιμφιηδὸν ἔρρητά σοι, καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικεν τῇ τῶν μουσῶν ἐπίνοιαν, αὐτὸς δὲ δὴ δοκεῖς ὑπὲρ τῶν ἐπῶν δυσάρμοστος ἡμεῖς ἦ, ὁ τοιούτων τῶν μαντικῶν ἔργων σοῦ, καὶ τῶν μουσῶν ἀποδεχόμενος. ἐπὶ πάντα τοιαῦτα; πολὺ μᾶλλον προπαρεσκευάσθαι οἱ γεωργοὶ, καὶ ἄρξασθαι μᾶλλον ἂν ἡμῖν ἐφ' αὐτῶν, ὅτι ὄντως ἐστὶ μὲν θεοῦ, δύνασθαι ἔχειν τὰ δράσιμα. ἢν ἦ αὐχμὸς ἐπιλάβῃ, καὶ διψήσωσιν αἱ ἄρουραι, ὀδύσσεται μηχανὴ μὴ οὐχὶ λιμὸν ἐπενεγκεῖν τοῖς δίψει αὐτῶν. καὶ ὅτι ὁ μεσοῦντος θέρους, χρὴ δρέπειν. ἢ οὐκ ἂν τι ὄφελος ἡλίου, οὐκ ἐκκυβίστησι τὸ ἀπισθεν ἐς ἀερμώτην, ὀδὲ ἀμᾶν χλωρὸν ὑπὸ τὸ τάχος, ἢ κενὸν δίρεσθαι τὸ καρπόν. ὁ μὲν δὴ οὐκ ἐπὶ μαντείας δεῖται, ὡς ἂν μὴ κολύψῃς τὸ ἀπόκρισθε, καὶ ἀποσπᾶν μαχαίρῃ ἔχων ἐπιφορᾶν τῆς γῆς αὐτοῖς, κρεμασθήσεται τὸ ὄρυια, καὶ ἀποκατεδεῖται τῶν ἄπισθεν ἐλπίδες. τὰ δὲ τοιαῦτα, ἀφανίσεις μὲ, καὶ ὑποθήκας λέγων, οὐκ ἂν τις ἀμφιβάλοι. μαντικῆς ἦ, πάμπολυ ἀποδεῖν μοι δοκεῖ, ἧς τὸ ἔργον, τὰ ἄδηλα, καὶ ὑδαμῇ ἐδήλωσεν φαυερῷ ἀποκυόσκειν. ὥσπερ τὸ τοῦ Μίνωϊ ἀποφθιμένῳ, ὅτι σὺ τοῦ μέλιτος πίθῳ ὁ παῖς ἐν αὐτῷ ἀπολιμώσσεται, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς ἀποκλυσθῆναι τὸ Ἀπόλλωνος ὀργῆς

ejus in mellis dolio suffocetur,

pera mea & dies lege. Cognosces enim quæ in eo poëmate vaticinandi pariter, & divinandi facultate prædixi, quum præsignificavi successus eorum quæ rectè & tempestivè fierent, & damna eorũ quę omitterentur, Et hoc *Corbe feres, paucis mirandus, in horrea fruges.* Et rursus quæ bona consequentur qui agros rectè colunt: utilissima vitæ humanæ putetur ars vaticinandi. *Lu.* Enimvero hoc, admirande Hesiode, pastorale est quod dixisti, verumque reddere videris Musarũ afflatum, quum non possis ipse tuorum carminum defensionem susciperе. Nos autem hujusmodi divinationem à te, & Musis non expectabamus: siquidem talia, vaticinandi multò quàm vos peritiores agricolæ, etiam de illis optimè nobis vaticinarentur, nempe si pluat Deus, fore, ut manipuli uberes proveniant: sed si squalor agros occuparit, & arva sitiant: fieri non posse quin eorum siccitatem fames sequatur. Tum etiam agros æstate colendos non esse, quòd nulla hinc utilitas perciperetur, effusis temerè seminibus: neque demetendas virides adhuc aristas, alioqui fructum inanem inventum iri. Sed neque illud eget vaticinio, quòd nisi semina operias, & ligonem tenens famulus terram ipsis injiciat, aviculæ advolabunt, omnemque messis spem intercipient. Etenim non aberrabit à vero, qui dixerit hæc esse agricolarum præcepta & documenta: sed à divinatione procul abesse mihi videntur, cujus opus est, obscura, & nullibi usquam aperta præcognoscere, ut Miñoi prædicere futurum ut filius & Apollinis iræ causam Achivis

τῶν αὐτῶν, καὶ τῷ δικάτῳ ἔτει ἀλώσεως τὸ Ἴλιον. ταῦτα γὰρ ἡ μαντικὴ. ἐπὶ δὲ τοιαῦτα εἴ τις αὐτῇ ἀναγράψειε, σὺν ἂν φθόνοι καὶ μοὶ μαίνεσθαι λέγων. ἀθεσφάτου γὰρ, καὶ προφατικῆς, καὶ ἄνυδρου Κασταλίας, καὶ δάφνης, καὶ τρίποδος δελφικοῦ, ὅστις ἂν γυμνὸς ἐν κρύει ἐπέσθῃ τινὶ, ὑοντος προσίτι, ἢ χαλαζῶντος ἐν χειμῶνι, ἠπίαλον ὑ μικρὸς ἐπιπεσόντα τῷ τοιούτῳ. καὶ τὸ ἔτι γε τούτου μαντικώτερον, ὅτι δ' ἥμερα μὴ πάντως ὡς τὸ εἰκὸς ἐπιψηφίσεται, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ἂν γελοῖον ἂν εἴη μεμνῆσθαι. ὥστε πρὸς μὲ τοιούτους ἀπολογίας, καὶ μαντείας, ἄφες. ἐκεῖνο δ', ὃ εἰρηκὼς σὺ ἐν ἀρχῇ, ὅτως ἐνδέχεται ἄξιον, ὡς οἶδεν ἥδιστ. τὰ λεγόμενα, ἀλλά τις ἔμπροσθεν δαιμόνιος ὑποτοίχισον τὰ μέτρα, ἢ πάνυ οἶδ' ὁκοίη βέβαιος ἐστι. ἐγὼ δὲ ἂν τὰ μὲ, ἐπιτέλεσ τὰ ὑπεσχημένα, τάδε δ' ἀτελῆ ἀπολίμπανεν.

præsignificare, futurumque anno decimo Ilii excidium. Hæc ars divinandi præstat: quæ siquis illi adscripserit, neque me vatem dixerit: quum prædicam, & divinabo, etiam absque aqua Castalia, lauro, & Delphico tripode, eum qui obambulaverit nudus hyeme, pluente quoque & grandinante Deo febri algida non levi cerreptum iri. Quodque majoris est peritiæ vaticinandi quàm hoc, etiam calorem post hæc, ut verisimile, sequuturum: aliaque id genus multa, quorum meminisse esset ridiculum. Quare apologias ejusmodi, & vaticinia missa facito. Æquum verò fuerit, fortasse, quòd initio dixisti, admittere: quòd nihil eorum quæ abs te dicebantur nosses, sed divinus quispiam afflatus metra tibi suggereret, atque is non admodum firmus: quippe qui non eorum quæ promisisset partem perficeret, partem imperfectam relinqueret.

ΠΛΟΙΟΝ, Η ΕΥΧΑΙ.

NAVIGIVM, SEV VOTA.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc dialogo Lucianus cupiditates, & stulta hominum vota, ut qui in iis rebus plerumque felicitatem ponant, eaque sibi expetant, quæ si ipsis contingant, plurimum & molestiæ & periculorum quoque interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò, divitias, post hunc Samippus potentiam & imperium, postremus autem Timolaus voluptates, & quicquid mundo plausibile videtur, optare. Quorum omnium vota Lucianus ita confutat, ut ostendat quidvis potius quàm felicitatem in his rebus positam esse.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Οὐκ ἐγὼ λεγον ὅτι χθὲς τὸν γύπας ἑωλον νεκρὸς ἐν φωτεραῖς κείμενος, ἢ θᾶττον τῶν ἄλλων ὁρᾶν; Τιμόλαον ἀγαλάθοι, καὶ εἰς Κόρινθον δίοι ἀπιόντα ἡσυχῇ ἁπίνῃ; Ἀλλὰ τοῦτο ὅτῳ φιλοθεάμων σύγε, καὶ ἄοκνος τὰ τοιαῦτα. Τιμ. τί γὰρ ἔδει σε ποιεῖν ὦ Λυκῖνε, σχολὴν ἄγοντα, πυθόμενον ὅτως ὑπερμεγέθη ναῦν, κατὰ πέρας δὲ μέγαν εἰς τὸν Πειραιᾶ καταπλεύσειν, μίαν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἶμαι γὰρ σφᾶς, σέ τε, καὶ Σάμιππον τοῦτον, μὴ καλῶς ἄλλο τι ἐξ ἄστεος ἥκειν, ἢ ὀψομένους τὸ πλοῖον. Λυ. νὴ Δία καὶ Ἀδείμαντον ὁ μυρρινούσιος εἵπετο μεθ' ἡμᾶς. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου νῦν ἐκεῖνός ἐστιν, ἀνταπλανηθεὶς ἐν τῷ πολλῷ τῶν θεατῶν. ἄχρι μὲν γὰρ τῶν νεῶν, ἅμα ἠλθομεν. καὶ ἀνιόντες εἰς αὐτὴν, σὺ μὲν οἶμαι Σάμιππε, προῆεις. μετὰ σέ γε, ὁ Ἀδείμαντος· ἐγὼ δὲ εἶτ' ἐγὼ μετ' ἐκεῖνον, ἐχόμενος αὐτοῦ ἀμφοτέραις. καί με λαβὼν τὰ ἀπόβαθρα ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν, ὑποδεδεμένον, ἀνυπόδητος αὐτὸς ὤν. τὸν μὲν τοῦτον γε, οὐκ ἔτι αὐτὸν εἶδον, ὅτε ἐνέβη, ὅτε ἐπεὶ κατεπλεύσαμεν. Σαμ. οἶδα ᾧ Λυκῖνε ὅτε ἡμᾶς ἀπέλειπεν, ὁπότε οἶμαι τὸ ὠρχίον ἐκεῖνο μεταξὺ οὐκ ἔτι ἐγελάμης

LYCINVS.

Annon dicebam quòd pridianum cadaver in propatulo politum vultures citiùs latere̦t, quàm novum aliquod ſpectaculum, Timolaum, etiamſi uno ſpiritu Corinthum illi eſſet curriculo abeundum? propterea ſpectaculorum es amans, & ad talia impiger. *Timolaus.* Quidnam me vacantem, agere oportebat Lycine, cùm audiviſſem navim ſupra modum ingentem in Piræum appulſam eſſe, unam videlicet earum quibus ex Ægypto in Italiam frumentum importari ſolet? Exiſtimo autem & vos, cùm te, tum hunc Samippum, non aliam ob cauſam ex urbe huc eſſe profectos, quàm ut navigium hoc videretis. *Lye.* Per Iovem Adimantus quoque Myrrhinuſius comes veniebat: ſed neſcio ubinam ille nunc ſit, in multitudine ſpectatorum errans. Nam ad navim uſque venimus unà, in quam quum aſcenderemus, tu quidem Samippe præibas, & ſequebatur Adimantus: deinde ego illum, manibus ambabus apprehenſum. Atque ille me per totas ſcalas manu ducens tranſmiſit calceatum ipſe diſcalceatus. Sed ab eo tempore ipſum non vidi amplius, neque intus, nec poſtquam deſcendimus. *Sam.* Scis Lycine, ubi non reliquit, puta quando formoſus ille adoleſcens ex domicilio

1 Ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν] Ex Ægypto & tota Africa Romam frumentum advehebant. Inde λιζὺς σιτηφόρος Pindar. Iſthm. Odyſſ. 1, Rutilius Itiner. lib. 1.

Quin & ſecundas tibi conferat Africa meſſes.

Sic Africa cum ſpicis. Claudian. lib. 2. de laudib. Stilic. Ex aliis etiam provinciis, è Sicilia, Gallia Narbonenſi. *Beurd.*

5 Κρή-

πρόσωπα, τὸ τὴν κεφαλὴν ὑπόνιφον ἐπιδεδεκὼς, ἀναδεδεμένον ἐς τὸ πίσω τῷ κόμῃ, ἐπ' ἀμφότερα δ' μετώπου ἀπηωρημένα. εἰ τοίνυν ἐμὲ Ἀδείμαντον οἶδα, εἰμὴ γλαφυρὸν ἄνθρωπον εἶναι θέαμα ἰδεῖν, μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ αἰγυπλίῳ ναυπηγῷ, ἀφεψημένῳ τὸ πολιόν, παρίσημι δακρύειν, ὥσπερ εἰώθει. παχύδακρυς γάρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά. Λυ. καὶ μὴν ἀ παῖς καλὸς ὦ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν ὁ Ἀδείμαντον ἐκπλήξαι, ᾧ τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ ἔπονται, πάντες ἐλεύθεροι, σωμάτων τὸ φθέγμα, παλαίστρας ἀποπίονται. οἷς καὶ ὁ Χαδακρύσης ὁδὸν ἀφῳνίᾳ. ὥστ' ἦ θεὸς τῷ μειρακίσκῳ εἶναι, καὶ προχειλὸς ἐστι, καὶ λεπτὸς ἄκρα τῶν σκελῶν, καὶ ἐφηλίκιός τι ἐπισεσυρμένον, καὶ σωτερὸς, καὶ ἐπίτροχον, ἀλλ' ὑπὸ τὸ πάτερον ἦ τῷ ψόφῳ, καὶ τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ. ἡ κόμη ἦ, καὶ ἐς τὸ πίσω ὁ πλόκαμος σωτερομένος, οὐκ ἀλεύθερόν φησιν αὐτὸν εἶναι. Τιμ. τοῦτο μὲ δύσνοιάς ὦ Λυκῖνε σημεῖόν ἐστι αἰγυπλίας, ἡ κόμη. ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται. ἐς τε θεὸς τὸ ἐρυθιαῖον ὑπὸ Παλλήνῃ. οἱ θεσμοὶ ἡμῶν, οἷς ἐδικῇ καλὸν εἶναι κομᾶν τὰς χαίτας, ἀναδεδεμένας κρόβυλλον ὑπὸ τέττιγι χρυσῷ ἀνειλημμένον. Σαμι. εὖγε ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμνήσκεις τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ ὁ τῷ

cilio prodivit, puro amiculo indutus, religata à tergo coma, ad utramque frontis partem reducta. Proinde si Adimantum bene novi, arbitror illum conspecto tam venusto spectaculo, ei pro more lachrymantem astitisse, cùm in lachrymas ad res amatorias sit propensus: & Ægyptio illi navis fabricatori, navim circumagenti longum vale dixisse. *Lyc.* Atqui non adeò formosus, Samippe, adolescens ille mihi est visus, ut Adimantum percellere potuerit, quem Athenis tot formosi sectantur, ingenui omnes, loquendo garruli, & palæstram spirantes: quibus etiam illachrymari non est ignavum. Hic autem præterquam quòd colore fusco est, habet etiam prominentia labia, nimiumque gracilia crura: loquiturque dissolutum, & incompositum quiddam, continuatis ac volubilibus verbis, Græcè quidem, sed ad patrium morem concitato strepitu, & inflexo vocis accentu. Porrò coma, atque ille à tergo convolutus capillus, haudquaquam liberum esse ipsum arguit. *Timol.* Hoc quidem Lycine, coma videlicet: Ægyptiæ nobilitatis est signum. Omnes enim ingenui pueri eam religant. Et ad pubertatem usque majores nostri Pallenenses, quibus decorum videbatur ut senes comam nutrirent, redimiti crobyllo sub aurea cicada religato. *Sam.* Rectè quidem Timolaë Thucydidis commentarios nobis in memoriam revocas: quæ

1 Κρόβυλλον ὑπὸ τέττιγι] Legend. Interpr. Aristophan. ad nub. Tzetz. histor. 301. Chil. 10. *Bourd.* Crobylo] Crobylus, crinium plexeus in acumen desinens, de quo Thucydides in primo Plut. in libello de Tacente Pythia Tertull. lib. de Veland. virginib. de cicada Athenienſium Greg. Nazianzenus:

Κυρσῆδην τέττιγα πολίκον ὑπὸρ ὠτα γαίης
Γεγαῶτες. Cogn.

1 Χρυ-

προοιμίῳ εἶδε τ' ἀρχαίας ἡμῶν τρυφῆς εἴπειν τὸ τοῖς Γασσι, ὁπόταν οἱ τότε συναποικίσθησαν. Τιμ. ἀτὰρ ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθην ὁπόθεν ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε δὴ τ' ἰσθμὸν ἐπορεύθημεν ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τ' βυρσοῦν τὰς ἐπιβολάς, & θαυμάζοντες ἀνιόντα τ' ναύτην ἀφ' τ' κώλων, εἶτα ἐπὶ τ' κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς ἀφιέντα, τ' κεραίαν ἐπιλαμβάνον. Σαμι. εὖγε λέγεις. τί δ' ἂν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐνταῦθα; πορεύεσθαι αὐτὸν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον; Τιμ. μηδαμῶς, ἀλλὰ περάσωμεν. εἰκὸς γάρ ἤδη παρειληλυθέναι ἐνταῦθα ἀποσβεσθέντα ἐς τὸ ἄστυ, ἐπεὶ μηκέθ' ἡμᾶς ὁρᾶν ἐδυνάτ. εἰ δὲ μή, ἀλλ' οἶδε τὴν ὁδὸν Ἀδείμαντος, καὶ δι' ὁδοῦ, μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ἀπροσκοπότερος ᾖ. Λυ. ὁρᾶτε μὴ σαυτὸν ἢ φίλον ἀπολιπόντες, αὐτὸς ἀπίητε. βαδίζομεν δ' ὅμως, εἰ & Σαμίππῳ τοῦτο δοκεῖ. Σαμι. καὶ μάλα δοκεῖ, ἵνα πῶς ἀνεφγμένα τὴν παλαίστραν ἔτι καταλάβωμεν. ἀλλὰ μεταξὺ τ' λόγων, ἡλίκη ναῦς, ἔκγονε & ἐκθὲς πήχων ἔλεγεν ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὖρος δ', ὅσον τὸ πίπερθε μάλιστα τοῦτο, καὶ ἀπὸ δ' κωλοστρώματος, ἐς τ' πυθμένα, ἢ βαθύτατον κ' τ' ἄντλον, συνέα πᾶς τοῖς ἔκγονε. τὰ δ' ἄλλα, ἡλίκος μὲν ὁ ἰσὸς, ὅσην ἔχει αὐχὴ τὴν κεραίαν, οἵαν ἔχοντα κέχρηται, & σωΐσκεται, ὡς ἔχει πρύμνα μὲν ἐπανίσχειν ἡρέμα κωπύλη, χρυσοῦν χοίνικον ἐπικειμένην, κωλιάτικον ἔχοντα, ἀνάλογον τ' πρώρᾳ ὑπερβέβηκεν, ἐς τὸ πρόσω ἀπομηquæ ille de veteri noſtra luxuria in procemio dixit in Ionibus, quando tum illi ſimul in coloniam miſſi fuerunt. *Timo.* At nunc demum in mentem mihi venit Samippe, ubi Adimantum reliquerimus: quando videlicet diu ſtetimus ad malum ſurſum ſpectantes, coria alia aliis ſuperimpoſita numerantes, & nautam admirantes per funes aſcendentem, deinde per antennam ſupernè tutò currentem, cornibus antennarum apprehenſis. *Sam.* Rectè dicis: quid igitur facto hìc opus? utrum hìc expectemus ipſum, an vis ut ad navim abeam iterum? *Tim.* Nequaquam: ſed pergamus. Nam veriſimile eſt illum jam præteriiſſe, in urbem ſeſe recipientem, poſtquam nos non amplius invenire potuit. Sin minus, viam novit Adimantus, neque metuendum eſt, ne à tergo relictus, à nobis ſeducatur. *Lyc.* At videte ne inhumanum ſit relicto amico abire. Eamus tamen ſi Samippo quoque videtur. *Sam.* Etiam videtur, ſi fortè apertam adhuc palæſtram deprehendere poterimus. Sed inter loquendum, quanta navis, viginti & centum cubitorum longitudine, ajebat navis fabricator latitudine verò ſupra quartam maximè hujus partem: tum à ſummis foris ad fundum uſque, quà profundiſſima eſt, juxta ſentinam, novem & viginti cubitos alta. Præterea quantus malus, quantam erigit antennam, quali rudente utitur, & aſtringitur. Vt verò puppis paulatim aſſurgit inflexa, impoſito aureo anſerculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem par-

1 Χρυσοῦν χοίνικον] Sic omnes omnino editiones, legendum tamen eſt χοινικον. De chenifco multa Colvius ad Apul. *Bourd.*

1 Κ'ζδ-

κυτομένη, τὸν ἐπώνυμον τῆς νεὼς θεὸν ἔχουσα τὸν Ἶσιν ἑκατέρωθεν. ὁ μὲν δὴ ἄλλος κόσμος, αἱ ζωφαί, καὶ ἡ ἰσία τὸ παράσημον πυραυγές, καὶ πρὸ τούτων, αἱ ἄγκυραι, καὶ τροφεῖα, καὶ περιαγωγεῖς, καὶ μὴν τὸν πρύμνιον αἰκήσεις, θαυμάσια πάντα μοι ἐδόκει. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος, φρατοπέδῳ ἂν τις εἰκάσειεν, ἐλέγετο δὲ τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον ἐκεῖθεν τροφήν. καὶτοίνυν πάνυ μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων ἤδη, παυζευ ὑπὸ λεπτῇ κώμῃ τὰ πλείστα τῆς πηδαλίου διεκπερῶν. ἐδεήθη γάρ μου ἀναβαλέσθαι ἀλλ', ἦραν εἴρηκα τάνομα. Τιμ. θαυμάσιόν τινα τὸν γέροντα, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφόν, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα. ἠκούσατε ἂν ὅπως ἀῦθις κατήγαγε τὸ πλοῖον, εἰς ἔπαθον πλέοντες, ἢ ὡς ὁ ἀνὴρ αὐτὸς ἔσωσεν; Λυ. οὐκ ἂν Τιμόλαε, ἀλλὰ νεῶν ἡδέως σ' ἂν ἀκούσαιμι. Τιμ. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη γὰρ τὸν Φάρου ἀπαράσημον ἤδη πόνῳ βιαίῳ πνεύματι, ἑβδόμαίους ἰδεῖν τὴν Ἀκάμαντα. εἶτα ζεφύρου ἀνιέντος σφοδρῶς, ἀπενεχθῆναι πλαγίως ἄχρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δ', χαιρόντων μεγάλων διωκόντων ἐπὶ Χελιδονίας ὀλίγου δεῖν Αὐλῶνος ἐλθεῖν. ἔνθα δὴ πάλιν μικρὸν ὑποβρυχίους διῶσαι ἀπειλῆς. οἴδα δέ ποτε αὐτὸς ὀλίγου δεῖν καὶ αὐτὸς Χελιδονίας, ἡλίκον τὸ τοῦ τόπου ἀνίστησι τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα πρὸς τὸν λίβα, ὁπόταν ἐπιπαρτὲμ longè porrecta, cognominem navi Deam Isidem utrinque habens. Cætera enim ornamenta, picturæ, veli parasium flammeum, & ante hæc, anchoræ, vertendi, & circumagendi instrumenta, & illæ post puppim habitationes, omnia admiranda mihi sunt visa. Iam & nautarum multitudo cum exercitu comparari posset. Dicebatur autem tantum frumenti ducere, quantum in annuum victum omnibus Atticæ incolis sufficeret. Atque hæc omnia parvus quidam homuncio senex jam, conservabat, tenui pertica tanta gubernacula circumagens. Nam mihi monstratus fuit calvaster quidam crispus, Heron opinor nomine. *Tim.* Ille in arte sua mirabilis, ut navigantes ajebant, & rerum marinarum Proteo peritior. Audistis autem quo pacto navem huc appulerit? qualia navigantibus acciderint, aut ut ipsos stella servarit? *Lyc.* Nequaquam Timolaë: sed nunc id libenter ex te audierimus. *Tim.* Narravit mihi nauclerus ipse, homo probus, & colloquio benignus. Ajebat autem cùm à Pharo solvissent, flatu non admodum vehementi, septimo die Acamantem vidisse. Exinde zephyro ex adverso spirante, transversos abreptos fuisse ad Sidonem usque. Inde autem tempestate magna jactatos, per angustias illas ad Chelidoneas pervenisse die decima, ubi parum abfuit quin omnes submergerentur. Novi autem ipse qui Chelidoneas aliquando sum prætervectus, quanti se eo loci attollant fluctus, & maximè flante Africo, quando & Au-

1 Ἑβδομαίους ἰδεῖν τὴν Ἀκάμαντα] Acamas mons est & promontorium Cypri occidentale, quod nunc Italis nautis *Capo di San Piphano* dicitur, quod à dextris videtur iis, qui Alexandria vel Ægypto versus Rhodum & Asiam tendunt. *Palm.*

1 Κεφ-

λάσσῃ ϵ̓ ϝ νότε. μιτ' ϵ̓κείνο γὸ δὴ συμϐαίνϵ μϵϱίζϵσϑ τὸ Παμφύλιον λὰπ ϝ̓ λυκιακῆς ϑαλάσσης. καὶ ὁ κλύδων ἄτϵ λὰπ πολλῶν ῥυμμάτων ϖϵϱὶ τῦ ἀκϱωτηϱίυ κιζόμϵνος. ἀπόκϱυϖϑι δὲ εἰσι πέτϱαι ϵ̓ ἐξέαι, ϖϱοϑηγούμϵναι τῦ κλύσμϵῦ. καὶ ϕοϐϵϱωτάτως ϖοιεῖ τὸν κυμϐατιγὸν, καὶ τ ἦχον μέγαν. καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῦ ἰσομέτϱϵῖ τῦ σκοπέλῳ. τοιαῦτα ϵ̓ σϕᾶς καλαϐοῦν ἔϕασκεν ὁ ναύκληϱος, ἔτι ϵ̓ νυκτὸς ὄσης, ϵ̓ ζόϕου ἀκϱαϐοῦς. ἀλλὰ ϖϱὸς τὸν οἰμωγὸν αὐτῶν ἐπικλασθέντες τὸς ϑεὸς, ϖῦϱ τι ἀναδεῖξαι λὰπ τ Λυκίας, ὡς γνωσόμϵνοι τ τόϖον ἐκεῖνον, καὶ ϖαλαμπρὸν ἀστέϱα, Διοσκούϱων τ ἕτϵϱον, ἐπικαθίσαι τῦ ϖϱυτανείῳ, καὶ κατόψυγμα τὸν ναυῶν ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ ϖέλαγος, ἤδη τῦ κϱημνῦ ϖϱοσϕϵϱομένων. τῶντεῦθϵν ϑ ἄϖαξ τ ὁϱϑὸς ἐκϖεσόντας, ἀϕ' ϝ Αἰγαίου ϖλεύσαντας, ἑϐδομηκοστῇ ἀϖ' Αἰγύϖτου ἡμέϱᾳ ϖϱὸς ἀνίους τὸς ἑσπϵϱίους ϖλαγιάζοντας, ἐς Πειϱαιᾶ χθὶς καθοϱμίσασθ, τοσοῦτον ἀϖοσυϱέντας ἐς τὸ νότον, ὡς ἑϐδόμῃ τὸν Κϱητῶν δεξιὰν λαϐόντας, ὑϖὲϱ τ Μαλέαν ϖλεύσαντας, ἤδη εἶναι ϵ̓ν Ἰταλίᾳ. Λυ. νὴ Δία ϑαυμάσιόν ϖα ϕὴς κυϐεϱνήτην τ ἥϱωα, ἢ ϝ Νηϱέως ἡλικιώτην, ὃς τοσοῦτον ἀϖεσϕάλε τ ὁδόν. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐκ Ἀδείμαντός ἐσι τοῦτος; Τιμ. ϖάνυ μὲν οὖν Ἀδείμαντος αὐτός. ϵ̓κϐοήσωμϵν οὖν. Ἀδείμαντε, σὶ ϕημὶ τ μυῤῥινούσιον, τ Στϱοβίχου. Λυ. δυοῖν θάτϵϱον, ἢ δυσϵϱαίνϵ ϖϱὸς ἡμᾶς, ἢ ϵ̓κπϵπώϖωϰϵ. Ἀδείμαντος γὸ, οὐκ ἄλλος πὶς ἐϖ. ϖάνυ ἤδη σαϕῶς ὁϱῶ καὶ ϑοιμάτιον αὐτοῦ, καὶ τὸ βάδισμα ϵ̓κϵῖνο, καὶ οὐ χϱῶ ἡ κϱοϕή. ἐπιτϵίνωμϵν ϑ ὅμως τ ϖϵ-

Austri partem assumpserit. Nam ab eo loco contingit Pamphilium mare à Lycio dividi: & fluctus ipsi ut pote multis undis, circa promontorium illud velut intersecti (præruptæ autem & acutæ sunt rupes, & incursionibus aquarum acuminatæ) & procellas excitant terribiliores, & fragorem magnum: ac fluctus plerumque æquè magnus est ac ipse scopulus. At talia se deprehendisse dicebat nauclerus, cùm adhuc nox esset: & caligo profunda: sed Deos gemitibus ipsorum flexos, & ignem à Lycia ostendisse, ut locum illum agnoscerent: & stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, in carcheso consedisse, navimque ad siniſtram in altum iterum direxisse, cùm jam in præceps ferretur. Atque ex eo cùm jam semel à recta via excidissent, per Ægæum navigantes, septuagesimo die, quàm ab Ægypto solverant, adversus etesias, per obliquum, & transverse actos in Piræum heri appulsos esse, tantum in partem inferiorem abreptos: quos conveniebat Creta ad dextram relicta, supra Maleam navigantes, jam in Italia esse. *Lyc.* Per Iovem mirabilem dicis gubernatorem Heronem, vel Nereo coætaneum, qui tantum à via aberrarit. Sed quid hoc? an ille est Adimantus? *Tim.* Omnino Adimantus ipse. Vocemus hominem. Adimante, te dico Mirrhynusium, Strobichi filium. *Lyc.* Ex duobus alterum illi accidit: aut enim nobis est infensus, aut obsurduit. Nam omnino Adimantus ille est, neque alius quisquam. Iam admodum planè video: cùm pallium ipsius est, tum incessus, & abrasa ad cutem coma. Gressum tamen acce-

ελάωμεν, ὡς καλλίωμεν αὐτόν. ἢν μὴ δ' ἐμοῦ λαβόμενοι στρέψωμεν ὦ Ἀδείμαντε, οὐκ ἀπαντήσεις ἡμῖν ἐμβοῶσιν; ἀλλὰ δοκεῖς φροντίζοντι ἔοικως ἐπί τινος, οὐ μικροῦ, οὐδ' ὀλιγοφρόντιστον πρᾶγμα ὡς δοκεῖς ἀπεκυκλῶν. Ἀδει. οὐδὲν ὦ Λυκῖνε καλὸν, ἀλλά με καινή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντος ὑπελθοῦσα, ἐδυσκόλυνεν ὑμῶν ἐπαίειν, ἀπιέναι τε αὐτίκα ἄκοντα τὸν λογισμὸν ἀναβλίπειν. Λυ. τίς οὗτος; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς εἰπεῖν, εἰ μή τις ἐστὶ τῶν πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ὑπενόησά γε ὡς οἶσθα, καὶ τι μεμηχάνημαι. Ἀδει. ἀλλ' ἀκούσομαι ἴσως εἰπεῖν ὡς ὑμᾶς. ὅτι γὰρ μειρακιώδες ὑμῖν δόξει τὸ φρόνημα. Λυ. μῶν ἐρωτικόν τί ἐστιν; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἀμυήτοις ἡμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλ' ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ δᾳδὶ, καὶ αὐτοῖς τετελεσμένοις. Ἀδει. οὐδὲν ὦ ξυμπότα τοιοῦτον, ἀλλά πνα πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλασάμην, ἢν κτησάμενος εὐπορώτερος οἱ πολλοὶ καλῶσι. καί μοι σὺ ἀκμὴν τῆς εὐδαιμονίας, καὶ τρυφῆς, ἐπίσχησ. Λυ. σὸν τὸ εὐχερέστατον τοῦτο, [1] κοινὸς ἑρμῆς φασι, καὶ ἐς μέσον καταθεὶς φέρων τὸ πλοῦτον. ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλος ὤν γε, καὶ Ἀδειμάντε τρυφῆς. Ἀδει. ἀπειλεῖφθαι μὲ ὑμῶν δοῦναι σὺ τῇ πρώτῃ ἐς τὸν ναῦν ἐπιβάσῃ, ἐπεί σε ὦ Λυκῖνε κατίσησα ἐς τὸ ἀσφαλές. εὐμεταβόλῳ γάρ μοι τῷ ἀγκύρᾳ τὸ μεταθεῖν, σὸν οἶδ' ὅπως ὑμεῖς ἀπίσητε. ἰδὼν δ' ὅμως τὰ πάντα, ἐρωμένῳ τινὰ τῶν ναυτῶν ὑπόσην ἀποφέρει ἡ ναῦς τὴν διατροφὴν ὡς ἐπιτοπολὺ καθ' ἕτος

acceleremus, ut eum assequamur. Nisi veste apprehensum te convertamus, Adimante, nos inclamantes non audiveris? At etiam cogitabundus videris, rem non exiguam, neque parvi momenti cogitatione volutans. *Adim.* Nihil grave Lycine: sed nova quædam cogitatio, quæ inter eundum, mihi in mentem venit, ut ne vos audirem, fecit, dum intentè, ac tota mente in illam incumbo. *Lyc.* Quænam ista est? Ne enim graveris dicere, nisi id sit aliquid planè arcani. Atqui initiati sumus, ut scis, & celare didicimus. *Adim.* At pudet me vobis dicere: adeò juvenile vobis videbitur id quod nunc cogito. *Lyc.* Num amatorium quiddam est? Neque enim hoc profanis nobis narrabis, sed & ipsis splendida face lustratis. *Adim.* Nihil, ô præclare, istiusmodi: sed opulentiam quandam mihi ipsi affingebam: quam inanem fœlicitatem vulgus appellat: & mihi in summa vi opum & deliciarum versanti, superveniistis. *Lyc.* Proinde illud quod omnibus est in ore, Communis Mercurius inquiunt: & in medio has opes depone. Æquum enim est nos quoque aliqua parte aliqua frui voluptatum Adimanti, amici cùm simus. *Adim.* Relictus sum à vobis ubi primùm in navim conscendimus, postquam te Lycine in tuto collocassem. Nam cùm anchoræ magnitudinem metirer, nescio quò à me discessistis. Omnibus tamen perlustratis, quendam ex nautis interrogavi quantum lucri hæc navis in singulos annos domino referret ut plu-

1 Κοινὸς Ἑρμῆς] Phrunut. cap. de Mercer. Theoph. Charact. 24. Latini *in commune*. Seneca Epistola 120. *Quoties aliquid juveni non exspecto donec dicas in commune, ipse mihi dico.* Bourd.

2 Εὐ-

ἔφησεν τὴν μισθοφορίαν. ὁ δὲ μοι δώδεκα ἔφη ἀττικὰ τάλαντα, εἰ σοὶ τὰ τοιαῦτα λογίζοιτο. τοιοῦτον ἐν ἐπινοίᾳ ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν εἶναι, οἷον ἂν ὡς δώδεκά μοι βίον ἐθέλοντα, εὖ ποιῶν τοὺς φίλους, καὶ ἐπιπλέων οἷσπερ μὲ αὐτοὺς, οἷσπερ ἂν οἰκείως ἀπέμπων. ἔπειτα οὖν τῷ δώδεκα ἐκείνων πλάστροις, οἰκίαν τινὰ ἤδη φιλοδομησάμην ἐν ἐπικαίρῳ μικρᾷ γοᾶτερ τὴν ποικίλην, τὴν πατρῴαν ἀφεὶς, καὶ οἰκίδια, καὶ ἐδώλια, καὶ ζεύγη, καὶ ἵππους. νυνὶ δ' ἤδη ἐπλεον, ὑφ' ἁπάντων δαιμονιζόμενος τῶν ἐπιβατῶν, φοβερὸς τοῖς ναύταις, καὶ μηνυτὴς βασιλικὸς νομιζόμενος. ἔτι δέ μοι τὰ κατὰ τὴν ναῦν διήλιζοντι, καὶ εἰς λιμένα πορίμως ἀποβλέποντι, ἐπίσης ὦ Λυκῖνε, κατιδοῦσα τὸ πλοῖον, καὶ ἀνίσχνευσα εὖ φερόμενον τὸ σκάφος ἐρεῖω τὸ δίκης τὸ πρόμματι. Λυ. σκαῖον ὦ γύναιε, λαβόμενός μου, ἅπαξ ὤφελες τὸ στάτηρ, ὡς πνα πείσῃ τὸν, ἢ κρίσεως ἀποδύσῃ, ὃς τηλικοῦτον ναυάγιον ἐξήγαγεν ἐς τοῦτο, ἐς γῆν καὶ τὸν ὁμ Πειραιᾶ ἐς τὸ ἄστυ. ἀλλ' ὅρα ὅπως ἀθαμυθήσομαί σε τὸ πλαίσιον. πέντε γὰρ εἰ βέλει, κρείττω, καὶ μείζω ἢ αἰγυπτίᾳ πλοῖα ἤδη ἔχω. καὶ τὸ μίσσον, ἤδη καὶ ἀδωδοῦσιν ἀναθήματα. καὶ τί σοι πέντε πέντε ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἔκαστον σιτηγωγεῖτο σιτηγώγια. καὶ ὦ ναυκλήρων ἄριστε, δῆλος εἶ ἀφορητος ἡμῖν τότε γενησόμενος. ὡς γὰρ ἔτι ἐνὸς πλοίου τυτθὸν διαστάντος ὦν, παρήκουες βοώντων, εἰ πέντε κτήσαιο ἐκ τούτου τελαμῶνα πάντα, καὶ ἀσώλεθρα, ἅ γ' ὄψει δηλαδὴ τὰς

plurimum. Ille autem, duodecim, inquit, Attica talenta, si quis ad minima usque supputarit. Exinde igitur rediens mecum ipse cogitabam, siquis Deorum hanc navem derepente meam esse faceret, quam beatam vitam agerem, amicis benefaciendo, & in ea ipse interdum navigando, servos interdum emittendo. Deinde ex duodecim illis talentis, etiam ædes ædificarem, in opportuno loco paulum supra Porticum pictam, relicta paterna illa quam juxta Ilissum habeo: & servos, vestes, vehicula, & equos emerem. Ac jam nunc navigabam, & à vectoribus omnibus fœlix prædicabar, & nautis formidandus, & tantùm non rex existimabar. At tu, dum ea quæ in navi sunt, compono, & portum eminus aspicio, superveniens Lycine, opulentiam hanc omnem mihi submersisti, navemque ipsam secundo voti spiritu labentem, subvertisti. *Lyc.* Proinde ô generose, correptum me abduc hinc ad prætorem, veluti piratam, aut demersorem, ut qui tanti naufragii sim author: idque in terra, quâ ex Piræo in urbem itur. At vide quo solatio tuum lapsum levabo. Quinque enim si placet, pulchriora & majora Ægyptio isto navigia jam habe: & quod maximum fuerit, etiam immersabilia: quæ quinquies ex Ægypto quotannis tibi frumentum importent. At nunc ô nauclerorum præstantissime, jam nunc præ te fers, quàm nobis tum intolerabilis futurus sis. Nam siquidem, unius hujus navigii cùm sis dominus, nos exaudire clamantes noluisti, si præter hoc, quinque possideres, tribus velis instructa, & tempestatibus invicta, nempe ne aspiceres quidem amicos. Proinde tu quidem

φίλους. σὺ μὲν οὖν ἁπλόῃ ὦ βέλτιστε. ἡμεῖς δ', οἳ Πειραιεῖ καθεδούμεθα. καὶ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου, ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακρίνοντες, εἴ πως τὸ μέγα Ἀδείμαντον πλοῖον τυγχάνοι ἤδη οἶδεν. Ἀδει. ὁρᾷς, ὡς τοῦτο ἄκνουν εἰπεῖν ἢ σιωπᾶν, εἰδὼς ὅτι οὐ γελάσῃ, καὶ συμμαχεῖ ποιήσεθέ μοι τὴν δίκην. ὥστε ἐπιτρέπω μικρόν, ἵνα ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποπλεύσομαι πάλιν ἐπὶ τὰ νεώς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἐπεὶ συμβησόμεθά σοι ἐπ' αὐτὸ τοῦτο. Ἀδει. ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν, προσελθὼν. Λυ. σοκεῖν ἡμεῖς γε προσκαθεξόμεθα ὑμῖν. μὴ γὰρ οἴει σοὶ μὲν ἑνὶ ῥᾴδιον τηλικαύτα πλοῖα κτᾶσθαι, μήτε πειρᾷ, μήτε ναυπηγησαμένῳ. ἡμεῖς δ', ὃν αἰτήσομεν ἀφ' ἕτερον ἐπὶ πολλοὺς σκάφης ἀκμῆτες δύναθ' ἕξειν. καίτοι πρῶην ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τῶν ὠνίας τελετὴν, οἶσθα σὺ ἡλίκῳ σκαφιδίῳ πάντες ἅμα οἱ φίλοι τετράρων ὄκας ὀβολῶν διεπλεύσαμεν. καὶ νῦν ἐδόκει ἐφοχέσεσθαι ἡμᾶς συμπλέοντες. νεωὶ δ' ἀχαλκεύτῳ, εἰ συμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προσεισελθὼν ἀφαιρεῖς. ὑπερμαχεῖς γε ὦ Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸ κάλπον ὑπολύσεις. ἐδὲ οἶσθα ὅσοις ὢν, ναυκλήρεις. ὥστε ἐπῄρέ σε ἡ οἰκία, ὡς καλὸς τὸ πόλεως οἰκοδομητέοσε, ἐς τὸ ἀκρωλόφων τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ ἄριστε, ἐς Ἰσιδος, κἂν τὰ γελᾶσε τοῦτα τοιχία τὰ λευκὰ, μίμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μοῦραν ἀπὸ Κανώπου, ἢ ἴβιν ἐκ Μεμφιδος. εἰ δ' ἐς ἡ ναῦς ἐδύναθ', ἢ πυραμίδων μίαν. Τιμ. ἄλις παιδιᾶς ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς ὡς ἐνδεῖ dem ſecunda navigatione utere, vir optime: nos autem in Piræo ſedebimus, eos qui vel ex Ægypto, vel ex Italia navigabunt, interrogantes, numquis magnum illud Adimanti navigium, Iſidem puta, norit. *Adim.* Vides, ideo pigebat me dicere quid animo volverem, quòd ſcirem fore ut meum votum riſu., & dicacitate proſequeremini. Quare quum hic aliquantulum ſubſtitero donec vos progreſſi fueritis, hinc iterum mea in navi navigabo. Nam multò ſatius eſt cum nautis me colloqui, quàm hîc à vobis irrideri. *Lyc.* Nequaquam: nam tecum illam conſcendemus, ipſi etiam ſubeuntes. *Adim.* At ego ante vos ingreſſus ſcalas ſubtraham. *Lyc.* Proinde nos adnatando ſequemur vos. Ne enim putes facile tibi eſſe tanta navigia poſſidere, quæ neque emeris, neque compegeris. Nos autem à Diis non petituros, ut multa ſtadia poſſimus indefeſſi natare. Atqui primùm etiam in Æginam ad feſtum Dianæ ſcis quàm parva navicula omnes ſimul amici, datis quiſque quatuor obolis trajecerimus: nec tamen ægrè ferebas quòd tecum navigaremus. At nunc indignaris quòd tecum conſcenſuri ſimus, & ſcalas antè ingreſſus ſubtrahis. Petulantem agis Adimante, & in ſinum non ſpuis: neque agnoſcis, quiſnam ipſe ſis qui navim gubernas. Adeò te ſublimem evexit domus iſta, in pulcherrimo urbis loco ædificata: & ſervorum multitudo. At ô bone per Iſidem quæſo, etiam Niliaca ſalſamenta, tenuia iſta memineris ex Ægypto huc nobis advehere, aut unguentum à Canopo, aut Ibin ex Memphide: quinetiam, ſi navis ſufficiet, ex pyramidibus unam. *Tim.* Satis jocorum, Lycine. Vides ut eru-

θριᾶν Ἀδείμαντον ἐποίησας, πολλὰ δὴ τῷ γέλωτι ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέρωντλον εἶναι, καὶ μηκέτ' αὐτὸ χειν ὡς τὸ ἐπιῤῥέον; καὶ ἐπεὶ ὅπου πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπὸν ἐστὶ ὡς τὸ ἄστυ, διελόμενοι τετραχῇ τὴν ὁδὸν κατὰ τὰς ἐπιβαλλούσας ἑκάστῳ στάδιους, αἰτῶμεν ἅττ' ἂν δοκῇ ἑκάστῳ θεῶν. ἴσως γὰρ ἂν ἡμῶν ὁ, τι κεκμηκότων λάθοι. καὶ ἅμα δὲ φορτικόμεθα, ὥσπερ ἡδέως ἐσθίουσιν ἐκνενοφοτες ἐξαπίνης, ἐφ' ὅσον βουλόμεθα εὐποιήσειν ἡμᾶς. παρ' αὐτοῦ γὰρ ἑκάστῳ τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς. καὶ οἱ θεοὶ πάντα ὑπακούσονται παρέξοντες, εἰ ἐν τῇ φύσει ἀπίθανα ἔσται. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπίδειξις ἔσται τοῦ πλούτου, ὅσης ἂν ἄρασθαι χρήσαιτο τῷ πλείτῳ, καὶ τῇ εὐχῇ. δηλώσει γὰρ οἷον ἂν ἐν πλουτήσας ἐθέλοι. Σαμι. καλῶς ὦ Τιμόλαε, καὶ πειθομαί σοι. καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῇ, εὔξομαί ἅττ' ἂν δοκῇ. εἰ μὲ γὰρ Ἀδείμαντον βάλεσθαι, ὃν ἐρωτᾷς οἶμαι, ὃς γε δὴ σὺν τῇ νηῒ τὸ ἔπαρον πόδα ἔχει. χρὴ δὲ Λυκίνου δοκεῖν. Λυ. ἀλλὰ πλεῖν μὲν, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ ἐν βασκαίνειν ἐπὶ ταῖς καιναῖς εὐτυχίαις δοκῶ. Ἀδει. πῖς γὰρ πρῶτον ἄρξει; Λυ. σὺ ὦ Ἀδείμαντε. εἶπε μοί σε, ἱκετεύω Σάμιππος, εἶπε, Τιμόλαον. ἐγὼ δέ, ὀλίγον ὕστερον ἡμισταδίου τὸ ὡς ἐπὶ δίπυλα ἐπιλήψομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τοῦτο ὡς οἷόν τι ἀποδράσων. Ἀδει. σκοπεῖν ἐγὼ μὲν ἤδη νῦν ἀπαρτήσομαι τῶν νεῶν. ἀλλ' εἴπερ ἔξεστι, ἐπιμεμπτήσω τῇ εὐχῇ. ὁ δὲ Ἑρμῆς ὁ κερδῷος, ἐπινεύσαιτο ἅπασιν. ἔστι γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμὰ, καὶ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, καὶ ἄλλο εἴ τι ἥδιστον κτήματων ἀπαν-

erubescere Adimantum feciſti, cum adeò multo riſu navigium inundaris, ita ut jam ſit inexhauſtum, nec ei quod influit, amplius reſiſtere queat. Et quoniam adhuc multum nobis viæ reſtat ad urbem uſque, diviſo in quatuor partes itinere, ſuo cuique attributo ſtadio, poſtulemus à Diis quæ videbuntur. Ita enim nos laborem viæ non percipiemus, ſimulque exhilarabimur, perinde ac ſi in jucundiſſimum ſomnium incideremus ultro, quod quandiu voluerimus nos beet. Nam penes unumquemque ſit voti modus, & ſupponatur Deos omnia conceſſuros, & ſi natura ſint incredibilia. Quod autem maximum eſt, hoc erit ſpecimen ejus qui divitiis & precibus optimè ſit uſurus: indicabit enim qualis foret, ſi dives evaſiſſet. *Sam.* Rectè Timolaë, & credo tibi: quumque tempus vocaverit, optabo quicquid videbitur. Nam ſi Adimantus vult, ne interrogandum quidem opinor, ut qui in navi alterum pedem habeat. Oportet autem etiam Lycino idem videri. *Lyc.* At diteſcamus, ſi hoc ſatius, ne communi fœlicitati invidere videar. *Adim.* Quis igitur incipiet? *Lyc.* Tu Adimante: deinde ſecundo loco hic Samippus, tertio Timolaus: ego verò, paulo ante dimidium ſtadium quod uſque ad Dipylum ſupereſt, idque quoad fieri poteſt percurrendo, votum incipiam. *Adim.* Proinde ego quidem neque nunc à navi diſcedam, ſed ſi modò licet, etiam aliquid voto adjiciam. Mercurius autem quæſtuoſus ille omnibus annuat. Navigium, & quæ in eo ſunt, mea ſint omnia, onus, mercatores, mulieres, nautæ, & ſiquid aliud jucundiſſimum inſit ex omnibus

των. Σαμι. λίληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηΐ. Αδει. τί παῖδα φῄς ὦ Σάμιππε, τὸ κομήτην; κἀκεῖνο ἂν ἔτι ἐμός. ὁπόσος δέ ὁ πυρός ἐστιν, ὅσος ὁ ἀριθμὸς ἄπας, χρυσίον ἐπίσημον γένοιτο, τοσοῦτοι δαρεικοί. Λυ. τί τοῦτο ὦ Ἀδείμαντε; καταδύσεταί σοι τὸ πλοῖον. οὐ γὰρ ἴσον βάρος πυρῷ, κἂν ᾖ ἰσοστάθμητα χρυσίῳ. Αδει. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἐπειδὴν εἰς οἶκον παρέλθῃ ἡ σὴ τύχη, τότε Πάρνηθα σεαυτὸν εἰ θέλοις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχε. καὶ τότε σιωπήσομαί σοι. Λυ. ἀλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε τῆς ἐπιπλεούσης, ὡς μὴ ἀπολέσῃς ἀπαίδευτος μηδὲ χρυσίον. καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα, μέτρια. τὸ μειρακίσκιον δὲ τὸ ὡραῖον, ἀποπνιγήσεται ἄβλιον, νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον. Τιμω. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε. οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδύντες, ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὸν γιαλόν. ἢ νομίζεις κιθαρῳδὸν μόνον σωθῆναι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπολεῖσθαι τὸ μιμητὸν ἀνθ' ἑαυτοῦ, καὶ νεκρὸν τὸν ἄθλιον παιδίσκον εἰς τὸν ἰσθμὸν ἐπὶ δελφῖνος ἀμοίρους φερομισθῆναι, τὸν δὲ Ἀδείμαντον οἰκέτην τὸν νεώνητον, ἀπορήσειν δελφῖνος ἐρωλικοῦ; Αδει. καὶ σὺ γὰρ Τιμόλαε, μιμητὴ Λυκίνου, καὶ ἐπιμελητὴς τῶν σκωμμάτων. καὶ τοῦτο, εἰσηγητὴς αὐτὸς γεγόμενος. Τιμω. ἄμεινον γὰρ ἦν πιθανότερον αὐτὸ ποιεῖν, καὶ τινα ῥησανρὸν ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀνορύττειν, ὡς μὴ πεπλασμένα ἔχοις σὺ δὲ πλοίῳ, μεγαλητέῳ χρυσίου ἐς τὸ ἄστυ. Αδει. εὖ λέγεις. ἀνορωρύχθω ῥησανρὸς ὑπὸ τὸν Ἑρμῆν τὸν λίθινον, ὃς ἐστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μύριοι χίλιοι ἐπίσημοι χρυσοῦ. ὅσους δὴ καὶ τὸν Ἡσίοδον, εἴκοσι τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἐπισημόταται οἰκήσω. καὶ τὰ περὶ τὸ ἄστυ πάντα facultatibus. *Sam.* Nescis te in navi habere. *Adim.* Puerum istum inquit Samippe, comatum? Ille igitur sit meus. Quantum autem est frumenti, totus granorum numerus in aurum signatum convertatur, totidemque Daricos. *Lyc.* Quid hoc Adimante? submergetur tibi navigium: non enim idem pondus est tritici, & æqualis numero auri. *Adi.* Ne invideas, Lycinè: sed quum ad te pervenerit votum, Parnethem si placet, totam auream facias licet: atque ego tibi tum tacebo. *Lyc.* At ego quò magis in tuto navigares, hoc agebam: ne videlicet omnes unà cum auro periretis. Et quod ad vos attinet mediocriter periclitamini: at formosus ille adolescentulus, suffocabitur miser, cùm natare nesciat. *Tim.* Bono sis animo, Lycine: delphines enim ipsum tergo subvehentes, in terram deportabunt. An tu putas citharœdum quempiam ab illis esse servatum, & hanc sui carminis accepisse mercedem: deinde & alium quendam puerum mortuum, in Isthmum à delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem servum hunc novitium nullum habiturum delphinem amatorem? *Adi.* Etiam tu Timolaë imitaris Lycinum, & ingeris dicteria, idque cùm hujus rei sis author. *Tim.* Melius enim esset ut hoc verisimilius fingeres, & thesaurum sub lecto invenisses, ne hoc tibi foret negotii ut ex navi aurum in urbem transferres. *Adi.* Rectè dicis. Effodiatur igitur thesaurus sub Mercurio illo marmoreo, qui nobis in aula est: auri videlicet signati mille modii. Statim itaque juxta Hesiodum: primùm ædes quàm maximè insignes habitarem: deinde quæ circum urbem sunt, omnia

πα ἀπηρτίμην ἤδη, πάλαι ὅσα Ἰσθμοῖ, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι, ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, ἢ ἀφὲ τὸ ἰσθμὸν ἀλίγα, τὰ ἀγώνων ἕνεκα, εἴ ποτε δὴ πρὸς ἰσθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ σικυώνιον πεδίον, καὶ ἅλως, εἴ πω τι καὶ σικυηρεφὲς, ἢ ἔνυδρον, ἢ εὔκαρπον ἐν τῇ Ἐλευσῖνι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδειμάντου ἦεν. ὁ χρυσοῦς δ', κύλικα ἡμῖν ἐμφανῆ τὰ δ' ἐκπώματα, ἢ κύφα, ὡς τὰ Ἐχεκρατίδεια, ἀλλὰ διάφορα ἕκαστον τῶν ὀλκῶν. Λυ. εἶτα πῶς οἰνοχόον ὀρύξεις πλήρεις ὧν βαρὺ ἕκαστον; ἢ σὺ δίξῃ παρ' αὐτῷ ἀμοργὸν ἢ σύφορον, ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος ἀναδιδόντος; Ἀδει. ἄνθρωπε, μή μ' ἀπάλυε τῶν ὄψων. ἐγὼ δ' ἐν τραπέζαις ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι, καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς. εἰ δὲ μὴ σικαπίσῃ, καὶ τὰς ἀφικνίους αὐτάς. Λυ. ὄφελε μόνον μὴ ἄπαντα τὸν Μίδαν, καὶ ὁ ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν, χρυσοῦς γένηται, καὶ πλαστῶν, ἄθλιος ἀπόλῃ, λιμῷ διαφθαρεὶς πολυτελεῖ. Ἀδει. τὰ σὰ ῥυθμεῖς πιθανώτερον ὦ Λυκῖνε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αἰτῇς. ἐώθης ἐπὶ τούτοις, ἁλιεργίς, καὶ ὁ βίος οὗτος ἀθορύβητος. ὑπνος, ἐφ' ὅσον ἥδιστος. φίλαν ἀφόσδει, καὶ δίψησις. καὶ τὸ ἅπαντας ὑποπτήσσειν, καὶ ἀφοπωνεῖν. καὶ οἱ μέ, ἔωθεν πρὸς πᾶς ὥραις ἄνω ἐκ κώμης ἀφικνήσονται. σὺ αὐτοῖς δ', καὶ Κλεαίνετος, καὶ Δημοκράτης οἱ πάνυ. καὶ ἀφοσιλθέτω γε αὐτοῖς, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων εἰσδεχθήναι ἀξίωσι, θυραωροὶ ἐπ' ἐφεστῶτες. [1] Δύμηλθεις βάρβαροι προσπεφραξάτωσαν ἐς τὸ μέτωπον δύο τῶν θυρῶν, οἷα νῦν αὐτοὶ ποιοῦσι

mnia jam coëmissem, præterquam quæ in Isthmo, Delphis, & Eleusine sunt: quæ mari adjacent, circumque Isthmum pauca, certaminum gratia, siquando ad Isthmia me conferrem, & Sicyonium campum: denique quicquid opacum, irriguum, & fœcundum in Græcia fuerit, id omne brevi tempore sit Adimanti: aurum autem concavum nobis sit ex quo cibum capiamus: pocula verò non levia, ut Echecratis illa, sed unumquodque duorum talentorum pondo. *Lyc.* Quo pacto pocillator poculum adeò grave, plenum tibi porrigat? aut quomodo accipies ab eo sine labore, non scyphum, sed Sisyphium pondus illo tradente? *Adi.* Mi homo ne mihi disturba votum. Ego mensas quoque auri solidi faciam, aureosque lectos: & ni tacueris, etiam ministros ipsos. *Lyc.* Vide modò, ne quemadmodum Midæ, ne panis potusque tibi in aurum convertatur, & diteſcendo miser pereas, fame ista pretiosa enectus. *Adi.* Tua igitur verisimilius compones Lycine, quum postmodum optare incipies. Vestis ad hæc sit purpurea, victus quàm maximè delicatus, somnus, quoad fieri potest, suavissimus, amicorum salutationes, & petitiones: & me vereantur, adorentque omnes; atque alii quidem primo statim mane ad fores sursum ac deorsum obambulent. Inter ipsos autem Cleænetus, & Democrates viri clari, quibus accedentibus, & ante alios introò recipi volentibus, septem janitores adstantes, ingentes barbari, in frontem statim impingant januam, perinde atque ipsi nunc aliis faciunt. Ego

1 Εὐμηλθεις βάρβαροι] Syri, Medi, sic enim illos vocabant. Habes præcipuam partem pag. seq. apud Athen. lib. 1. *Bourd.*

σιν. ἐγὼ δ', ὁπόταν δέξῃ, πρόσκυψας ὥσπερ ὁ ἥλιος, οἰκείων μὲ δεῖ ἐπιβλέψοιμι οὐδέν. εἰ δέ τις πένης, οἷος ἦν ἐγὼ πρὸ βραχέος, φιλοφρονήσομαι τοῦτον. καὶ λεσάμενον, ἥκειν κελεύσω τῷ ἄρχοντι ἐπὶ τὸ δεῖπνον. οἱ δ', ἀπαγαγόντες οἱ πλούσιοι, ὁρῶντες ἁρμάτων, ἵππους, καὶ παῖδας ὡραίους, ὅσον διχιλίους, ἐξ ἁπάσης ἡλικίας ὄ, τι πρὸ τοῦ ἀνηρέθην. εἶτα δεῖπνα ἐπὶ χρυσοῦ. εὐτελὴς γὰρ ὁ ἄρχοντος, καὶ ἐκ κατ' ἐμέ. τράγος μὲν, ἐξ Ἰθηνέας. οἶνος δ', ἐξ Ἰταλίας. ἔλαιον δ', ἐξ Ἰθηνέας ἐστῶτος. μέλι δ' ἡμέτερον τὸ ἄπυρον, καὶ ὄψα παντοδαπόν, καὶ σῦες, καὶ λαγῶς, ἐ ὅσα πτηνά. ὄρνις, ὁ Φάσιδος. καὶ ταὼς, ἐξ Ἰνδίας. καὶ ἀλεκτρυὼν νομαδικός. οἱ δ' σκεύαζοντες ἕκαστα, σοφισταί τινες, ὠδὲ πίμπλασθαι ἐ χαμαὶ ἔχοντες. εἰ δέ τι προπίοιμι, σκύφον, ἢ φιάλην αἰτήσας ὁ οἰκοδεσπότης, ἀποφέρεται ἐ τὸ ἔκπωμα. οἱ δ' τῶν πλουσίων, πρὸς ἐμὲ ἴροι, ἐ προσαίτης δηλαδὴ ἅπαντες. καὶ σὺν ἔτι τὸ χρυσοῦν οἰνάκιον, ἢ τὸν σκύφον ἐπιδείξεται Διόνικος ἐν τῇ πομπῇ. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷ τοὺς οἰκείους τοὺς ἐμοὺς χρυσοῦ τοσούτου χρωμένους. τῇ πόλει δ' ταῦτα παρ' ἐμοῦ ἐξαίρετα ὑπάρξειν ἂν, αἱ μὲ δημόσιαι, καὶ μόνα ἔκκειται θραχικαί, τὰ μὲ ἀστῶ, ἐκκόν. τὰ δ' μετοίκων, ἡμίσυ τούτων. δημόσια δ' ἐς καλλος γέατρα, ἐ βαλανεῖα, ἐ τὰ παλαίστραν ἄχρι πρὸς τὸ δίπυλον ἥκειν. καὶ ταῦτα τῶν λιμένων εἶναι, ἐπαχθέντος ὀρύγματα μεγάλου δ' ὕδατος, ὡς τὸ πλοῖον μὲν πλησίον ὁρμεῖν, καθάπερ ὃν ἐν δ' Κεραμεικῷ. τοῖς φίλοις δ' ὑμῖν, Σαμίππῳ δὲ, εἴκοσι μεδίμνους ἐπισήμου χρυσίου δαμιστὴν τ' οἰκοδόμον

Ego verò, quando visum fuerit, prospiciens quemadmodum sol, illorum quidem nonnullos, ne aspiciam quidem. Si verò pauper quispiam, qualis ego fui ante repertum thesaurum, illum humaniter complectar, ac lotum ad cœnam sub tempus venire jubebo. Tum discruciabuntur isti divites, aspicientes vehicula, equos, puerosque formosos circiter bis mille, ex omni ætate delectos, ut quisque fuerit maximè floridus. Deinde cœnæ in auro appositæ (vile enim argentum, & nihil ad nostram fortunam) ac salsamentum quidem ex Hispania, vinum autem ex Italia: oleum quoque ex Hispania: mel verò nostras ignis expers, opsonia undequaque allata, sues, lepores, & volatilia quævis, gallina ex Phasside, pavo ex India, & gallus Numidicus. Qui verò singula parant, sophistæ sint circa bellaria & sapores exercitati. Quòd sicui præbibero, scypho, vel phiala petita qui ebiberit, auferat secum & poculum. Qui autem nunc sunt divites, præme Iri, & mendici videantur omnes. Neque amplius argenteam quadrâm, scyphum-ve Dionicus in pompa ostentabit: & maximè quum servos etiam meos argento tam multo uti videbit. Civitati autem à me hæc seponantur. Pecuniarum quidem distributiones, singulis mensibus drachmæ, civi quidem centum, inquilino verò quinquaginta. Publicè verò ad ornatum urbis, theatra, & balnea parabo, & mare usque ad Dipylum adducam, eritque portus, huc adducta per fossam magnam aqua, ut navis mea propiùs appelli, & ex Ceramico conspici possit. Amicis autem vobis, Samippo quidem, œconomum jubebo viginti modios auri signati metiri.

Ti-

ἐπίλυσιν ἄν. Τιμολάῳ δ', πέντε χοίνικας. Λυκίνῳ δ', χοίνικα, λάσιον μεμψιμοιρίαν ἐν ταυτῷ, ὅτι λάλος ἐστί, καὶ ἐπισκώπτει με τὴν εὐχήν. τοῦτον ἐβουλόμην βιῶναι τὸν βίον, πλουτοῦντα εἰς ὑπερβολήν. καὶ τρυφῶντα, καὶ πάσαις ἡδοναῖς ἀφθόνως χρώμενον. εἰρήκω. καίμοι ὁ Ἑρμῆς πλείονα ἐρωτήσειν αὐτόν. Λυ. οἶσθα δῆτα ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πάνυ σοι λεπτῆς κρόκης ὁ παῖς οὗτος πλοῦτος ἀπήρτηται, καὶ ὧν ἐκεῖνα διαῤῥαγῇ, πάντα οἴχεται, καὶ ἄνθρακές σοι ὁ θησαυρὸς ἔσται; Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὁπόσον χρόνον βιώσεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ὅτι ἀθρόον καταῤῥήσει σοι τὸ χρυσοῦν τραπέζης, πρὶν ἐπιβαλεῖν τὴν χεῖρα, καὶ ἀπογδόσκαν ἢ πιὼν, ἢ ὃ νομίζω ἀλεκτρυόνα, ἀποφυσήσας τὸ ψυχάριον, ἄπαν, γυψὶ, καὶ κόρακι πάντα ἐκεῖνα καταλιπών; ἢ εἴπερ καὶ βουλήσομαί σοι τὰς μοῖρας, αὐτίκα ἔστιν ἀπολαῦσαι καὶ πλούτου ἀποθανόντος, οὐκοῦν δ', καὶ ζῶντος ἀποστρηνιῶντος ἂν ἔχοιτο ὑπὸ τύφου βασκανίας τοιούτου δαίμονος; ἀκούεις γάρ που τοῦ Κροίσου, καὶ τοῦ Πολυκράτους, πολὺ σοῦ πλουσιωτέρους γενομένους, ἐκπεσόντος τοῦ βορροῦ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων; ἵνα δέ σοι καὶ τούτου ἀφῶ, τό, τε ὑγιαίνειν ἰσχύειν οὐκ σοι δοκεῖ; καὶ βέβαιον; ἢ οὐχ ὁρᾷς πολλοὺς τοῦ πλουσίου καὶ εὐδαιμονοῦντος ὑφ' ἡμῶν ἀλγηδόνων, τοὺς μὲν, ὑδρωπιῶντας δυσαθρήτους, τοὺς δὲ, τυφλοὺς, ἢ τοῦ σκοτοδινιᾶν ἀλγοῦντας; ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἕλοιο πλουτῶν δὶς τοσοῦτον πλοῦτον, ὁμοίως πάσχειν Φασιομάχου τοῦ πλουσίου, καὶ μηλιώσαι ὡς ἐκεῖνος. Timolao verò chœnices quinque, unam Lycino, eamque abraſam, quia loquax eſt, meumque votum irridet. Atque hanc vivere vitam vellem ſupra modum diteſcens, & delicatè agens, omnibuſque voluptatibus copioſè fruens. Dixi. Ac mihi illa velit perficere Mercurius. *Lyc.* Ergo ſcis Adimante, quàm tenui de filo puer iſte Plutus pendeat, quod ſi rumpatur omnia evaneſcent, & carbones tihi hic theſaurus erit? *Adi.* Quî dicis hoc Lycine? *Lyc.* Quia ô optime, incertum eſt quandiu locuples ſis victurus. Quis enim ſcit an adhuc appoſita tibi menſa iſta aurea, priuſquam manum admoveas, & pavonem, aut Gallum Numidicum deguſtes, exhalata animula abiturus ſis, vulturibus & corvis iſta omnia relinquens? An vis ut enumerem tibi, alios quidem ſtatim, priuſquam divitiis fruerentur, mortuos: alios autem etiam vivos, iis quæ poſſidebant, ab aliquo Deo ſpoliatos, qui hæc ipſis invidebat? An non audis Crœſum, & Polycratem, qui multò te opulentiores fuerunt, brevi bonis omnibus excidiſſe? Sed ut tibi miſſos hos faciam: num tibi valetudinem adeò firmam putas fore, atque conſtantem? An non vides multos divitum doloribus vexatos infœliciter ætatem agere: ac alios ne vadere quidem poſſe, alios autem cæcos eſſe, aut intus affectu aliquo laborare? Nam quòd ne alteram quidem tantam opulentiam poſſidere velles, eademque cum Phanomacho divite iſto pati, pariterque ut ille effœminatus eſſe, ſat

1 Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; ὅτι ὦ ἄριστε] Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε. Marcil.

σὺ οἶδα κἀν μὴ εἴπῃς. ἐῶ λέγειν ὅσας ἐπιβουλὰς οἶδα μὲν δ' πλούτου, καὶ λῃστὰς, καὶ φθόνον, καὶ μῖσος ἀδικον τὸ πολλῶν. ὁρᾷς οἷον σοι πραγμάτων αὐτὸν ὁ ἡσυχρὸς χρυσὸς; Adi. ἀεὶ σύ μοι ὦ Λυκῖνε, ὑπεναντίος. ὥστε ὅπῃ τὴν χαλκίδα ἔπ λήψῃ, ἐς τέλος με τὸ δίκης ἐπηρεάζων. Lu. τοῦτο μὲν ἤδη καὶ τοὺς πολλοὺς τὸ πλουσίων ἀναδύῃ, καὶ ἀνακλαίῃς, τὴν ὑπόκρισιν. ἄλλα σὺ ἤδη ὁ Σάμιππος, εὔχυ. Sami. ἐγὼ δ', ἠπειρώτης γάρ εἰμι, δέομαι, ἐκ Μαντινείας ὡς ἔστι, ναῦν μὲ οὐκ αἰτήσομαι χρυσᾶν, ἵνα τοῖς πολίταις ἐπιδείξωμαι ἀδυνάτου. ὀλίγα μικρολογήσομαι πρὸς τὰς θεὰς, ἡσυχρὸν αἰτῶν, καὶ μεμετρημένον χρυσίον. ἀλλὰ, δυνάσται γὰρ ἅπαντα οἱ θεοὶ, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦσι, καὶ ὁ νόμος τὸ δίκης, ὃν Τιμόλαος ἔθηκε, φήσας μηδὲν ἐκεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς ὀλίγα ἀναλισκόντων, αὐτῷ δὴ βασιλεῦσι χρῆσθαι, οὐχ οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ᾧ εἴ τις ἄλλος ἐκ δεκάμηνος τὴν βασιλείαν παρὰ πατρὸς ἔρρωσεν. ἀλλά μοι τοσοῦτον ἀπὸ λῃστείας ἀρξαμένῳ, ἑβδομήκοντα, καὶ σωμάτων ὅσων τελακόσια, πιστοὶ μάλα, καὶ πρόθυμοι χρῆσθαι. εἶτα κατ' ὀλίγον, τελακόσιοι ἀθροίσαντες ἡμῖν, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις. εἶτα, χίλιοι. καὶ μετ' ὀλίγον, μύριοι. καὶ τὸ πᾶν, εἰς πέντε μυριάδας τὸ ὁπλιτικόν. ἱππεῖς δ', ἀμφὶ τὰς πεντακισχιλίας. ἐγὼ δ', χειροτονητὸς ὑφ' ἁπάντων ἀποδειχθείς, ἄρχων ἄριστος εἶναι δόξας, ἀνθρώπων ἠλίθιος, καὶ πραγμάτων ἀρρήτων, ὡς τοῦτο μὲν αὐτὸ ἤδη μεῖζον εἶναι τῶν ἄλλων βασιλέων, ἅπτεσθαι τῆς ἀποχειροδίου τῆς θρᾴκης ἄρχειν, ὃ

sat scio, etsi non dixeris. Non dico quàm multas insidias cum divitiis conjunctas norim, præterea prædones, invidiam, & odium apud vulgus obeundum. Vides qualium tibi rerum author sit hic thesaurus. *Adi.* Semper tu mihi, Lycine, adversarius es: quare neque chœnicem etiam accipies, ut qui perpetuò meum votum insecteris. *Lyc.* Hoc quidem jam divitum multorum more detrectas, & promissum revocas. Sed tu Samippe, jam opta. *Sam.* Ego verò, Arcas enim sum ex Mantinea in continente habitans, ut scitis, navim quidem mihi obvenire non postulabo, ut quam meis civibus spectandam exhibere non possem. Neque scrupulosè adeò cum Diis rationem inibo, thesaurum petens, & aurum ad mensuram accumulatum. Sed (possunt enim omnia Dii, etiam ea quæ videntur esse maxima: & lex-voti quam Timolaus tulit, jubet nihil vereri postulare, tanquam illis nihil abnuentibus) postulo rex esse, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut siquis alius accepto à patre regno, imperavit. Sed mihi à latrocinio primùm exorso, socii & conjurati circiter triginta, fideles admodum, & audaces adsint. Deinde paulò pòst trecenti, alii super alios nobis accedentes: postea mille: nec multò pòst, decies mille: postremò tota armatorum summa, quinquaginta millia: equitum autem circiter quingenta millia. Ego verò suffragiis cunctorum antepositus, Imperator optimus esse videar: qui & hominibus præeam, & res administrem: ut hoc utique ipso jam major sim cæteris regibus, ut pote qui virtute electus fuerim ad imperan-

κληρονόμῳ γιγόμενον, ἅμα τοσύτῳ ἐπιτεθησόμενον εἰς τὴν βασιλείαν. ἐπεὶ τῷ Ἀδειμάντῳ ἡσυχῇ, ὡσπερεὶ θησαυρῷ, ἐπιτήδειον τὸ τοιοῦτον. καὶ τὸ πρᾶγμα οὐκ ὄχθον ἔχον, ἀλλ' ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς δι' αὑτοῦ κτησάμενος τὴν δυναστείαν. Λυ. παπαὶ ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρὸν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων σύγε ἤτησας, ἀρχὴν ἀσπίδος τοσαύτης, ἄρειος δὴ φανεῖσθαι ὑπὸ τῶν πεντακισμυρίων. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντίνεια θαυμαστὸν βασιλέα, καὶ γραπτὸν ἐλεηθῆναι ἀπαιτήσουσα. πάλαι ἀλλὰ βασιλεύσ, καὶ ἄγε τὰ ἁρμάτων, καὶ ἱππικὴν, καὶ τὰς ἀσπίδας τὰς ἀσπιδιώτας. ἐγὼ γὰρ εἰδέναι οἶ βαδιεῖσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπὶ τίνας ἀθλίους πρώτους ἀφίξεσθε. Σαμι. ἄκουε ὦ Λυκῖνε. μᾶλλον ἢ εἴ σοι φίλον, ἀγαλλόμενος μεθ' ἡμῶν. ἱππεύειν γάρ σε τῶν πενταχιλίων δεήσει. Λυ. ἀλλὰ τὰ μὲν τιμῆς ὦ βασιλεῦ, χάριν οἶδά σοι. καὶ ὑποκύψας ἐς τὸ περσικὸν, προσκυνῶ σε ἀναγαγὼν ἐς τὸ μέτωπον τὼ χεῖρε, τιμῶν τὴν τιάραν, ὀρθὴν ὄσαν, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δὲ τῶν ἐρρωμένων τύπτων τινὰ ποίησον ἱππεύειν. ἐγὼ γάρ σοι δίκαιος ἄφιππός εἰμι, καὶ οὐδὲ ὅλως ἐπιβαίην ἵππου οὐ γὰρ ἐστὶ χρόνῳ. δίδια τοίνυν μὴ δῆτα σαλπιγκτὴν ἐποτρύνοντες, κἀκεῖσε ἄγοντα, συμπατηθῶ οὐ τῇ τύχῃ ὑπὸ τοσούτοις ὁπλαῖς. ἢ δὲ δυμοειδὴς ὁ ἵππος ὢν, ἐξενέγκῃ με, τὸ χαλινὸν οὐδακὼν, ἐς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ διήσῃ καταδεδῆσαί με πρὸς τὸ ἐφίππιον, εἰ μέλλω μένειν τε ἄνω, καὶ ἔξεσθαι δὲ χαλινοῦ. Ἀδει. ἐγὼ σοι ὦ Σάμιππε, ἡνίοχόν σε τῶν ἵππων. Λυκῖνος δὲ, τὸ δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος δ' ἂν εἴην τυγχάνειν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοσούτοις σε μεδίμνοις δωρησάμενος

perandum exercitui, non per ſucceſſionem hæreditariam accepto regno, ad quod adipiſcendum alius laborarit. Nam hoc Adimanti theſauro non diſſimile foret, nec ipſa res eodem modo ſuavis, ut quum aliquis videtur ipſe per ſeipſum aſſequutus eſſe principatum. *Lyc.* Papæ Samippe, nihil exiguum, ſed bonorum omnium caput petiiſti, ut tantæ ſcutatorum aciei imperes, optimus ipſe judicatus à quinquaginta millibus. Talem nobis regem Mantinea, & præclarum imperatorem à ſe nutriri non animadvertebat. Verùm age, regna, præi militibus, & equeſtres turmas: aciemque clypeatam adorna. Cupio enim ſcire quônam ex Arcadia tam multi profecturi ſitis, aut contra quos miſeros primùm expeditionem facturi. *Sam.* Audi Lycine: imò verò ſi tibi placet, nos ſequere: nam te quinque millibus equitum præficiam. *Lyc.* At pro honore iſto, ô rex, gratiam tibi habeo, & Perſico more procumbens, adoro te, circumactis poſt tergum manibus, rectam iſtam tiaram, & diadema venerando. At tu ex robuſtis illis aliquem equitatui præfice. Nam à re equeſtri magnopere ſum alienus, neque antehac omnino equum conſcendi. Proinde metuo ne tubicine claſſicum intonante, delapſus ego in turba à tot ungulis conculcer: aut etiam ferocior equus, arrepto frœno, in medios hoſtes efferat me: aut denique oporteat me alligari ephippio, ſi ſuper eo manere, & frænum tenere debeam. *Adim.* Ego tibi, Samippe, ducam equites: Lycinus verò dextrum cornu teneat. Meritus autem ſum, qui maximos honores abs te conſequar, ut qui te tam multis auri

μῶν ἐπισήμων χρυσίων. Σαμι. καὶ αὐτὸς ἐρώμεθα ὦ Ἀδείμαντε τοὺς ἱππέας, εἰ δέξονταί σε ἄρχοντα σφῶν ἡγεμόνος. ὅτῳ δοκεῖ ὦ ἱππεῖς Ἀδείμαντον ἵππαρχον, ἀναπιπάτω τὴν χεῖρα. πάντες ὡς ὁρᾷς ὦ Ἀδείμαντε, ἐχειροτόνησαν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῶν ἵππων. Λυκῖνε δέ, ἐχέτω τὸ δεξιόν. ὑποσὶ δὲ Τιμόλαε, ἐπὶ θατέρου κέρατος ἱππέυε. ἐγὼ δέ, τὸ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι τῶν Περσῶν, ἐπειδὰν αὐτοὶ συμπαρεδρεύσι αὐτοῖς βάλωνται πινας. ἀσπάσομαι δὴ ἤδη τὴν ἐπὶ Κορίνθου ἰόντας διὰ τῶν ὀρεινῶν, ἐπόμενοί τε βασιλείῳ Διΐ. καὶ πειδὰν τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι πάντα χειρωσώμεθα, ἡδέως δ' ἂν ἀναπαυθησόμεθα· ἡμῖν τὰ ὅπλα τοσοῦτοις ὑσὶν, ἀλλ' ἀκινδύνως πρασσόμενα, ἐπιβάντες ἐπὶ τὰς τριήρεις, καὶ τοὺς ἵππους εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς ἐμβιβάσαντες, παρεσκευάσμεθα δὴ ὡς Κεγχρειᾶς ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ, καὶ τὰ πλοῖα ἀφορμὴ, καὶ τἄλλα πάντα, ἀφανεῖς ἐσόμεθα τὸ αἰγαῖον εἰς τὴν Ἰωνίαν. εἶτα ἐκεῖ τῇ Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀπειλήσεις λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντας ἀπολιπόντες, ὡς χωρήσομεν ἐπὶ Συρίας ἀφ' Καρίας. εἶτα Λυκίας, καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισίδων, καὶ τῆς Κιλικίδος, καὶ ὀρεινῆς Κιλικίας, ἄχρις ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα. Λυ. ἐμὲ ὦ βασιλεῦ εἰ δοκεῖ, σατράπην τῆς Ἑλλάδος καθίλκυσε. δειλὸς γάρ εἰμι, καὶ τὸ οἴκοι πολὺ ἀπελθεῖν, οὐκ ἂν ἡδέως ὑπομείναιμι. σὺ δ' ἔοικας ἐπὶ Ἀρμένιος, καὶ Περσικὰς ἐλάσειν, μάχιμα φῦλα, καὶ τὸ τοξικὸν εὖ ἔχοντα. ὥστε ἄλλῳ δότε τὸ δεξιὸν, ἐμὲ δὲ ἀντίπατρόν τινα ἐάσατον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, μή με καὶ ἀφοπείρῃ τις οἰστῷ, signati modiis donaverim. *Sam.* Ipsos equites interrogemus, Adimante, num recipere te velint præfectum suum. Cui placet, equites, Adimantum hunc vestrum esse præfectum, ille manum attollat. Omnes, ut vides Adimante, suffragantur tibi. Proin tu quidem equitatui præsis, Lycinus autem dextrum cornu teneat. Porrò hic Timolaus ad lævum collocabitur. Ego verò mediam aciem regam: ut solent Persarum reges, quando aliquos assidere sibi volunt. Sed jam versus Corinthum progrediamur per montanam viam, Iovem regium comprecati. Ac postquam ea quæ in Græcia sunt, omnia subegerimus (neque enim quisquam erit qui nobis resistat oppositis armis, cùm tam multi simus, sed sine pulvere vincemus) conscensis triremibus, & equis in naves impositis (apparatum autem est in Cenchreis frumentum sufficienti copia, & ei ferendo paria navigia, cæteraque omnia) trajiciamus per Ægæum in Ioniam. Exinde sacris ibi Dianæ peractis, & captis civitatibus immunitis, & præfectis ibidem facilè relictis, in Syriam pergamus per Cariam: inde per Lyciam, Pamphyliam, Pisidas, & utramque Ciciliæ oram, maritimam videlicet, & montanam, donec ad Euphratem pervenerimus. *Lyc.* Me ô rex, si placet, Græciæ satrapam relinque: sum enim formidolosus, neque domo longiùs abire libenter sustineam. Videris autem in Armenios & Parthos exercitum esse ducturus, gentes bellicosas, & sagittandi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu committe: me verò Antipatrum quempiam in Græcia relinque: ne quis etiam me sagitta transfigat, mi-

ἄβλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνά, τοῦτ' ἔστι Σῦσα, ἢ Βάκτρῳ ἡγεμόνι σοι τῶν φαλαγγίων. Σαμι. ἀποδιδράσκεις ὦ Λυκῖνε τὸ κελεύσαντι, δειλὸς ὤν. ὁ μὲν νόμος, ἀποτεμνᾶς τοῦ κεφαλὴν, εἴ τις λιπὼν φαίνοιτο τοῦ τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὸν Εὐφρήτην ἤδη διαβεβήκαμεν, καὶ ὁ πόλεμος ἔξω ἐστὶν, καὶ πάντα ὑπάρχοι κατὰ νῶτον, ἐᾶν ἐμὲ ἐκεῖσε ἐλθόντα ἐπισκοπεῖν τε, οἵδε, καὶ ἀπάσας τοὺς Φοινίκην ἡμῖν εὐ ποιῆσαι, καὶ τὴν Παλαιστίνην, εἶτα ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον αὖθις ἀφίξεσθαι, σὺ δὲ ὦ Λυκῖνε ἀγαγεῖν. εἶπε ἐγώ. καὶ μετ' ἐμὲ, ὅπως Τιμόλαος. ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὸ ἱππικὸν ἄγε σὺ ὦ Ἀδείμαντε. καὶ ἀφ' ἡμῶν τὴν μεσοποταμίας, οὐδεὶς ἀπαντήσει ἡμῖν πολέμιος, ἀλλ' ἐκόντες αὐτούς τε, καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἄνδρασι σὺν ἀφίξεσθαι. καὶ ἐπὶ βαβυλῶνα ἐλθόντες, ἀσφαδοκήσει παρήλθομεν εἰς τὸ ἔσω τοῦ τείχους, καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δὲ τοῦτ' Κτησιφῶντα ἀφικνεῖται, ἥκοντι τὴν ἔφοδον. εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν, διαγωνιάζεται, ἱππέας τε ὅτι πλείστους μεταπεμπόμενος, καὶ τοξότας, καὶ σφενδονήτας, ἀπασχόλησει δ' ἂν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τοὺς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας ἐς μυρίους συνειλιχθαι, καὶ τούτων εἴκοσιν ἱπποβόλους, καίτοι ὅπου ὁ Ἀρμάμιος πάρεσιν, ὅτι οἱ καὶ τὴν καστίαν θάλατταν οἰκοῦντες, ὅτι οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' οὐ τὸ πλησίον, καὶ σατραπείαν τὴν ἀρχῆς. ὅτε μὲν οὖν τοσαύτας μυριάδας κατάξει. κομιεῖς δὲ ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὅ, τι χρὴ ποιεῖν. Ἀδει. ἀλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν, ἀπιέναι τὴν ἐπὶ Κτησιφῶντα. ἡμᾶς δὲ τὸ ἱππικὸν, αὐτοῦ μένειν, τὴν Βαβυλῶνα

miſerum in parte nuda feriens, circum Suſa, vel Bactra phalangi præfectum. *Sam.* Aufugis Lycine cohortem, meticuloſus cùm ſis: atqui lex jubet ei caput amputari, qui ordinis deſertor viſus fuerit. Sed quoniam ſecundum Euphratem jam ſumus, & fluvius ipſe ponte junctus eſt: & quæcunque à tergo reliquimus tutò nobis habent, omniaque præfecti occupant, quos unicuique genti ſuperinduxi: atque hi etiam abeunt, nobis interim Phœniciam, Palæſtinam, deinde & Ægyptum adjuncturi tu primus, Lycine, tranſi dextrum cornu ducens: ego deinde, & poſt me hic Timolaus. Poſtremò tu equitatum duc Adimante. Ac per Meſopotamiam nullus hoſtis nobis occurrit: ſed ultrò ſe ipſos, & arces, homines dediderunt. Et quum Babylonem veniſſemus, præter expectationem intra muros ingreſſi ſumus, ac urbem ipſam tenemus. Rex autem ad Cteſiphontem commorans, adventum noſtrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitum comparat, equites quamplurimos, ſagittarios, & funditores accerſens. Renuntiant itaque ſpeculatores, circiter centum myriadas hominum ad pugnam aptorum eſſe congregatas, & ex his viginti, qui ex equis jaculantur. Necdum tamen Armenius adeſt, neque Caſpii maris accolæ, neque Bactriani: ſed vicini tantùm, & qui in regni ſuburbiis habitant: adeò facilè tot myriadas conſcripſit. Tempus igitur eſt ut videamus quid facto ſit opus. *Adim.* At ego quidem cenſeo oportere vos, pedeſtrem videlicet exercitum, proficiſci ad Cteſiphontem: nos autem equeſtres turmas, manere hìc, & Babylonem aſſervare. *Sam.*

ἀμφυλάξοντας. Σαμι. ἀποδειλιᾷς δὲ σὺ ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον ὄντος κινδύνου γιγνόμενος. σοὶ δέ τι δοκεῖ ὦ Τιμόλαε; Τιμ. ἀπάτῃ τῇ φαύλῃ βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μὴ δὲ παρμένειν ἐς ἂν ἅμεινον παρασκευάσωνται, παντα χόθεν αὐτοῖς συμμάχων προσγενομένων. ἀλλ' ἕως ἔτι καθ' ὁδὸν εἰσὶν οἱ πολέμιοι, ἐπιχειρῶμεν αὐτοῖς. Σαμι. εὖ λέγεις. σὺ δέ τι ὦ Λυκῖνε δοκιμάζεις; Λυ. ἐγὼ σοι φράσω. ἐπειδὴ κεκμήκαμεν σωτόνως ὁδοιοῦντες, ἀπὸ πρωΐ ἐσπερ ἐμεν ἐν τῇ Πειραιᾶ, καὶ νῦν δὲ ἤδη τριάκοντά που σταδίους προκεχωρήκαμεν, καὶ ὁ ἥλιος πολὺς, καὶ μεσημβρίαν μάλιστα, σύτως ἐστὶν ἐπὶ τὰς ἐλαίας [1] ἐπὶ τὸν ἀναγκαμμύης κίονα καθίσαντας, ἀναπαύσασθαι. εἶτα ὅπως ἀναστάντες, πορεύεσθαι, καὶ ἀνύειν τὸ λοιπὸν εἰς τὸ ἄστυ. Σαμι. ἴσ γὰρ Ἀθήνησιν ὦ μακάριε εἶναι δοκεῖς, ὃς ἀμφὶ Βαβυλῶνα σὺν τῷ πεδίῳ σὺν τῇ πόλει σὺν τοσούτοις στρατιώταις κάθησαι σκέψασθαι τὸν πολέμιον; Λυ. ὑπέμνησας. ἐγὼ δὲ νόμιζον ὦμεν, [2] καὶ σὺ παρὰ τὸ φανερὸν ἡμῶν γνώμην. Σαμι. ἀλλὰ σπεύδωμεν δή, εἴ σοι δοκεῖ καὶ ὅπως ἄνδρες ἀγαθοὶ σὺν τοῖς κινδύνοις ἐσόμεθα, μὴ δὲ προδῶμεν τὸ πάτριον φρόνημα. ἤδη γάρ που καὶ οἱ πολέμιοι ἐπιλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲ σωθήσεσθε, ἔφη σύναλλος. ὑμεῖς δέ, ἐπειδὰν σημήνῃ ὁ σαλπιστὴς, ἀλαλάξαντες, καὶ τὰ ὅπλα κρούσαντες σφῶν τὰς ἀσπίδας, ἐπεσθε συμμίξαι τοῖς ἐναντίοις, καὶ σύτος γιγνέσθω τὸ τεταγμένον, ὡς μὴ δὲ πλαγὰς λαμβάνωμεν, ἀκροβολίσασθαι δὲ ἐντὸς τοῦ βέλους μένητε. *Sam.* Etiam tu formidas Adimante, quum ad periculum propiùs est ventum. Sed quid tibi videtur Timolaë? *Tim.* Omnibus cum copiis obviam hosti esse eundum, neque expectandum dum illi sese meliùs pararint, auxiliis undique ipsis accedentibus. Sed dum adhuc in via sunt hostes, adoriamur ipsos. *Sam.* Rectè dicis. Tu verò Lycine quid censes? *Lyc.* Equidem tibi dicam. Posteaquam defessi sumus itinere continuo, ex quo mane in Piræum descendimus, & jam nunc triginta ferè stadia processimus, & solis ardor magnus (nam circa meridiem maximè jam est) hîc alicubi ad oleas, super columnam istam inscriptionibus insignitam residentibus, esse quiescendum: deinde hinc surgentibus, eundum, & reliquum viæ ad urbem absolvendum. *Sam.* Etiam-ne Athenis, ô beate, esse putas, qui circa Babylonem in campo ante muros sedes inter tot milites de bello deliberans? *Lycin.* Submonuisti: ego verò sapere me putabam: & tu, eo quòd sententiam proferres. *Sam.* Accedemus igitur, si tibi videtur: & facite ut sitis viri fortes in periculis, neque patrios spiritus prodatis. Iam enim & hostes pugnam capessunt: quare Enyalius esto tessera. Vos autem postquam tubicen classicum cecinerit, exultantes, & clypeos hastis pulsantes, properate cum adversariis manus conserere: atque intra teli jactum consistite, ut ne plagas accipiamus, dum illis velitari

1 Ἐπὶ τῆς ἀναγκαμμύης κίονος] Legendum videtur, ὑπὸ τὸν ἀναγκαμμύην κίονα. Sic ὑπὸ γᾶς· ὑπὸ μάλης. &c similia. *Menagius.*

2 Καὶ σὺ παρὰ τὸ φανερὸν ἡμῶν γνώμην] Non sine mendâ. *Marcil.*

1 Οἱ

ξεσ αὐτοῖς διδύπις. καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἦλθ στωιληλύθαμεν, τὸ μὲ δύνυμαι, καὶ ὁ Τιμόλαος, ἐτρίψασθ τὰς κεφ' αὐτὰς, Μήδας ὄντας. τὸ δ' κεφ' ἡμὲ, ἰσόπαλον ἔτι. Πέρσαι γάρ εἰσι, κ' ὁ βασιλεὺς ὐ αὐτοῖς. ἡ δ' ἵππ ἅπασα τ βαρβάρων, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαυνόσιν. ὥστ ὦ Λυκῖνε, αὐτός τι ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνα, καὶ τοῖς μ' σαυτ παρακελεύσ δ' χεσ τὴν ἐπίλασιν. Λυ. ὦ τ τύχης. ἐπ' ἐμὲ γ οἱ ἵππεῖς ἅπαντες, κ μόν ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνεσ. καί μοι δεκῶ, ὡ βιάζονται, αὐτομολήσειν, προσδραμὼν ἐς τὴν παλαίστραν, ἔτ πολεμεῖτες ὑμῖς καθελκύσ. Σαμι. μηδαμῶς. κρατεῖς γ αὐτῶν ὐ σὺ ἤδη τὸ μέρ. ἐγὼ δ ὡς ὁρᾷς, καὶ μονομαχήσω πρὸς τ βασιλέα. προσκαλεῖται γάρ με. κ ἀναδῶσα πάντως αἰσχρ. Λυ. τὴ Δία ὐ τετρῶσθ αὐτικα μάλα πρὸς αὐτ. βασιλικὸν γ τὸ τρωθῆναι πρὸ τ δρχῆς μονομάχου. Σαμι. εὖ λέγεις ἐπιπόλαιον μὲν μοι τὸ τραῦμα, καὶ σὺκ εἰς τὰ φανερὰ ἔ σώματ, ὡς μὴ δ τὴν ἀλλὰ ὕστερον ἄμορφον γνοίας. πλὴν ἀλλὰ ὁρᾷς ὅπως ἐπελάσεις, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε, καὶ τ ἵππον δίπτερον τὴν λόγχην ἀφείς; εἶτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμὼν, κ ἄφελὼν τὸ λῴδημα, βασιλεῖς ἤδη γίγνα, προσκυνούμεν ὑφ' ἁπάντων, [1] οἱ βάρβαροι προσκυνήσουσι ἡμῖν, κ' τ Ἑλλήνων νόμον ἄρξω, εἰς φατνὴς ἀναμαζόμενον. ἐπὶ τούτοις ἄρα σὺ τοσοῦτ ὅσας μ' πόλεις ἐπωνύμους ἐμαυτ οἰκιῶ, ὅσας δ' ἐ καθαιρήσω ἐλὼν κ' κρύτ, αἳ ἂν ὑβρίσωσί τι ἐς

tari concedimus. Et poſtquam ad manus ventum jam eſt, ſiniſtrum cornu, & Timolaus, Medos cum quibus congreſſi ſunt, in fugam verterunt. Ego verò æquo adhuc Marte pugno: Perſæ enim ſunt, interque eos ipſe rex. Vniverſus autem barbarorum equitatus, in dextrum cornu noſtrum fertur. Quare, ô Lycine, & ipſe ſis vir fortis, & eos qui tecum ſunt, hortare ut impreſſionem fortiter excipiant. *Lyc.* O fortunam! adverſum enim me equites cuncti, ſoluſque viſus ſum idoneus, qui contrà ferar. Ac mihi videor, ſi vim adhibeant, transfugiturus eſſe, in palæſtram hinc currens, vos etiamnum belligerantes relinquens. *Sam.* Nequaquam: tu enim ipſos ex parte jam vincis. Ego verò, ut vides, etiam ſingulari prælio cum rege congrediar. Provocat enim me, & pugnam detrectare, omnino turpe fuerit. *Lyc.* Per Iovem ab eo confeſtim vulneraberis: nam regium eſt de regno dimicantem vulnerari. *Sam.* Rectè dicis. At hoc vulnus ſummam tantùm cutem mihi perſtringat, nec in aperta corporis parte, ne poſtea deformis obducatur cicatrix. Cæterùm vides quo pacto incurſando una plaga, & ipſum, & equum emiſſa haſta transadegerim? Deinde amputato capite, & ablato diademate, rex jam factus ſum, qui ab omnibus adoror. Barbari me adorent: ego juxtà Græcorum legem imperabo, atque imperator unus nominabor. Præterea cogitate quàm multas civitates mihi cognomines condam, quamque multas per vim captas deſtruam, ſiquæ aliquam contumeliam

1 Οἱ βάρβαροι προσκυνήσουσιν ἡμῖν, κ' τ'] Οἱ βάρβαροι προσκυνήσουσιν, ἡμῖν κ' τ'. Marcil.

τὴν ἀρχήν. ἀπάντων ἢ μάλιστα Κυδίαν τὸν πλούσιον μεπαλάσομαι, ὃς ἔμοιγε ἤδη ὢν μοι, ἐξέωσε δ' ἀγρῶν, ἐπιδιαίνων καθ' ὀλίγον ἐς τὸ ἔσω τοῦ ὅρου. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ Σάμιππε. καιροὶ γάρ σε ἤδη μὴ νεωτερικὸν πηλικουτονὶ μάχην, ἀλλὰ Βαβυλῶνι διωχείας τε ἐπινίκια. ἐκπεσὼν γὰρ οἶμαί σοι ἡ ἀρχή. Τιμόλαον ἢ σὺ τὸν μέρη εὐχαῖς ἄφθονον ἐβίλη. Σα. τί δ' ἂν ὦ Λυκῖνε, οἷα σοι ἠπειλᾶς δοκῶ; Λυ. Δαμπολὺν ὦ θαυμασιώτατε βασιλέων ἐπιπονώτερον, ἢ βιαιότερον τὸν Ἀδειμάντου. παρ' ὅσον οἰκέτης μὲν ἐτρύφα, διπλάσια χρύσια σκεύη μαθὼν ποτείσειν τοῖς συμπότοις. σὺ δ', ἢν ἐπιτρώσω μονομαχῶν, ἢ ἐδιδίεις, ἢ ἐφεύπτοις νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν. ἃ μόνον χαίρουσι τὰ ἄνδρα τοῦ πολεμίου φοβερὰ λίαν, ἀλλὰ καὶ ἐπιθυμητὰ μυείαν, καὶ φθόνον ἄνδρα τοῦ σωθέντος, καὶ μῖσος, καὶ κολακείαν. φίλον δ' οὐδεὶς ἀληθῆ, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὖνοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπάλαυστος μόνα, οὐδὲ ὅταν τοῦ ἡδέως, ἀλλὰ δέξα μόνον, καὶ πορφυρᾶς, χρυσῷ ποικίλη, καὶ πτυνία λευκὴ ὀπίσω τοῦ μετώπου, καὶ ἀμυθόρεοι προϊόντες. τὰ δ' ἄλλα, κόμματος ἀφόρητος, καὶ ἀηδία πολλή. καὶ ἢ χρυσοπάζειν τοῖς παρὰ τοῦ πολεμίου ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ καζαπίπτειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα. καὶ ἤτοι ἀφίξηκέ τι ἔθνος, ἢ ἐπιλαυθάνεσί τινες τοῦ ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι δὴ δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι. καὶ ὅλως, ὑπὸ πάντων μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σαυτοῦ δυσθυμιοῦσθαι. καὶ γὰρ δὴ καὶ τόδε, πῶς οὐ πεπιπον, ὅτι καὶ νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς οὐ διακρινώσκει σε βασιλέα ὄντα, οὐδὲ ὁ θάνατος δείδιε τοὺς

liam regno meo intulerint. At omnium maximè Cydiam istum divitem ulciscar, qui cùm mihi jam vicinus esset, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. *Lyc.* Desine tandem Samippe. Tempus enim est ut tanta pugna potitus, victoriæ convivium Babylone celebres (sex enim stadiorum opinor est tibi imperium) & ut vicissim optet Timolaus quicquid voluerit. *Sam.* Quid igitur Lycine? qualia tibi videor postulasse? *Lyc.* Longè, ô præclarissime regum, laboriosiora, & violentiora, quàm quæ Adimantus, quatenus ille in deliciis versabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in singulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu distinebaris. Non solùm enim ea quæ ab hostibus fierent, formidanda tibi erant, sed & insidiæ innumerabiles, & familiarium invidia, odium, & assentatio. Amicus autem nullus verus, sed ad metum omnes, vel ad spem benevolentiam simulantes. Fruitio voluptatum, ne per somnium quidem: sed gloria solùm, & purpura auro variegata, & candida fascia circum frontem, & satellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel iis qui ab hostibus veniunt respondendum, vel jus dicendum, vel mittenda ad subditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab iis qui degunt extra imperium, fiunt incursiones. Quare omnia timenda, & habenda suspecta. Denique ab omnibus potiùs quam à te ipso beatus prædicaris. Nam hoc quoque annon humile & abjectum, quòd eodem modo cum privatis ægrotas, & febris in nullo discrimine te regem habet, neque mors tuos satellites me-

ἀνοφόρους. ἀλλ' ἐπισὰς ὁ πόνος αὐτῷ δοκῇ, ἀγὴ οἰμώζοντα, οὐκ αὐδήμῳ τὸ ἀμήδημα; σὺ γ' ὁ ὕπνος ὑψηλὸς πολλαπτοὺν, ἀναπαυσεις ὡς βασιλείας ὄρους τῶν αὐτῶν ὁδὸν ἄπῃ, τοῖς πολλοῖς ἰσόπημον, ἐλαυνόμῳ ἐν τῇ ἀχάλῃ ἔνεκεῶν, χῶμα ὑψηλὸν ἰσὸς γῆς, ἢ σήλαν μακρὸν, ἢ πυραμίδα εὐγραμμον, τὰς γωνίας ἀπλήπων, ἀκμὴ θέσμα ἐ ἀνεπαίδητα φιλοδμήματα. εἰκόνες γ' ἀκείνας, καὶ ναὸς, ἃς ἀνιστῶσι αἱ πόλεις θεραπόδυσαι, ἢ τὸ μέγα ὄνομα, πάντα καὶ' ὀλίγον ἀπορρεῖ, ἢ ἄπιστοι ἀμελύμβια. ἰῶ γ' ἐ ὅτι μάλιστα ἐπὶ πλεῖον ὠφελημένη, πῶς ἔτ' ἀπάλαυσις ἀναισθήτου αὐτῶν ἡμέρας; ὁρᾷς, οἷα μὲ ζῶν ἔτ' ἔξεις περίσματα, δεδιὼς, καὶ φροντίζων, ἢ μέμνων, οἷα γ' ἐ μὴ τῶν ἀπαλλαγῶ ἴσως; ἀλλ' ἤδη σὺν αὐτῷ ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλῃ τάτας, ὥσπερ εἰκὼς ἄνδρα συνιόντ', καὶ πρέσμασι χρῆσθαι εἰδότα. Τιμ. σκόπει γὰρ ὦ Λυκίνε, εἴ τι ἐπιλήψιμον εὐξόμην, ἢ ὁ, τι ἂν σὺ γνώναι τις δυνηθείη. χρυσὸν μὲν, καὶ θησαυρὸς, ἢ μεδίμνους νομίσματος, ἢ βασιλείας, ἢ πολέμους, ἐ δείματα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἃ εἰκότως ὀλέσθαις, οὐκ αἰτήσομαι. ἀβέβαια γὰρ πάντα γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβουλὰς ἔχοντα, ἐ πλέον ἢ ἡδέως τὸ ἀναμεμῆ σὺ αὐτοῖς ἰῶ. ἐγὼ γ', βάλομαι τ' Ἑρμῆν σύντροφόν μοι δοῦναί πως εὐκυκλίας τοιάτας τῶν δύναμιν, ἵνα μὲ, ὥστ' αἰεὶ ἐρρῶσθαι, ἐ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, ἐ ἀτρωτον εἶναι, ἐ ἀπαθῆ. ἕτερον γ', ὡς μὴ ὀφθῆναί τ' ὠφελήμενον, οἷον ἦν ὁ Γύγης. τ' δὲ πα, ὡς ἰσχύειν ἴσον ἀνδρὰς μυρίους, καὶ ὅ, τ' ἂν ἄχθος ἅμα μυρίοι κινῆσαι μόλις δυνάσθαι, metuit, sed superveniens quando visum fuerit, te plorantem ducit, non verita diadema? Tu verò ille tam sublimis delapsus, & abreptus à solio regio, eandem viam cum vulgo abis, eodemque honore in mortuorum gregem ageris: tumulum excelsum supra terram, & longam columnam, aut pyramidem depictis angulis insignem relinquens, intempestiva, & insensibilia ornamenta. Imagines autem illæ, & templa quæ colentes civitates erigunt, magnumque hoc nomen, omnia paulatim defluunt, neglectaque abeunt. Quòd si etiam quàm diutissimè perdurarint, quis quæso fuerit amplius eorum fructus, cum sensu careas? Vides, qualia dum vives negotia habiturus sis, metuendo, cogitando, laborando: qualia & post mortem futura sint? Sed jam tuum est optare, Timolaë: ac ut superes istos vide, ut virum prudentem, rerumque peritum decet. *Tim.* Considera igitur Lycine, numquid reprehensione dignum optabo, & quod arguere quispiam possit. Nam aurum, & thesauros, & nummorum modios, aut regna, & bella, & terrores pro imperio, quæ tu meritò reprehendisti, non postulabo. Caduca enim hæc multisque insidiis referta: & plus molestiæ habent, quàm dulcedinis. Sed velim ut Mercurius obviam mihi veniens, annulos det qui vim hujusmodi habeant: unum quidem, ut rectè semper valeam, & corpore sanus sim, insauciabilis, & affectionis expers: alterum autem, ut conspici non possit qui eum obduxerit: qualis fuit ille Gygis: tertium verò, ut robore superem virorum decem millia: & quod onus hominum simul decem millia vix movere possent,

id

τὴν ἀρχήν. ἀπάντων δ' μάλιστα Κυδίαν τὸν πλούσιον μεταλάβωμεν, ὃς ἄμφω ἤδη ὤν μοι, ἐξέωσε δ' ἀρχῆς, ἐπιβαίνων καὶ ὀλίγον ἐς τὸ ἔσω τοῦ ὄρους. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ Σάμιππε. πολεμεῖς γάρ σοι ἤδη μὴ νενικηκότι παλαιωτάτην μάχην, οὐ Βαβυλῶνι δι' ὠκείας τὰς ἐπινίκια. ἐκτὸς δὲ ὧν οἶμαί σοι ἡ ἀρχή. Τιμόλαον δ' ἂν τὸν μέγα εὐτυχᾶ ὅστις ἂν ἐθέλῃ. Σα. τί σὺ δ' ἂν ὦ Λυκῖνε, οἷα σοι ἡδονὰς δοκῶ; Λυ. Δι' ὀλίγου μὲν ἂν ἐβουλόμην βασιλέων ἐπιπονώτερος, ἢ βιαιότερος τοῦ Ἀδειμάντου. παρ' ὅσον οἰκείους μὲν ἐτρύφα, δι' ἀπάλευθε χρύσεα σκάφια ἐπιμόχθοις ἐπιτείνων τοῖς συμπόταις. σὺ δ', ἢ ἐπτρώσκου μονομαχῶν, ἢ ἐδείδιες, ἢ ἐφρουρίζεις νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν. ἃ μόνα γάρ σοι πρὸς τοῦ πολεμίων φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ ἡ ἐπιβουλαὶ μυρίαι, καὶ φθόνος πρὸς τοῦ συνόντων, καὶ μῖσος, καὶ κολακεία. φίλος δ' ἀδεὴς ἀληθής, ἀλλὰ πάντες τὸ δέος ἄπαντες, ἢ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὖνοι δοκοῦντες εἶναι. δόλαιωσις μόνα, ὑδὲ ὄναρ τοῦ ἡδέως, ἀλλὰ δίκη μόνον, καὶ πορφυρᾶς, χρυσοῦ ποικίλη, καὶ πιναὶ λόχμη πρὸ τοῦ μετώπου, καὶ δορυφόροι περίοντες. τὰ δ' ἄλλα, κόμητος ἀφορητος, καὶ ἀηδία πολλή. καὶ ἢ χρηματίζειν τοῖς παρὰ τοῦ πολεμίων ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ κρίνεσθαι πρὸς τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα. καὶ ἤτοι ἀφίξηκέ τι ἔθνος, ἢ ἐπιλαιώσοί τινες τοῦ ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι δὲ δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι. καὶ ὅλως, ὑπὸ πάντων μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σεαυτοῦ δύσθυμον ἔζειν. καὶ γὰρ ὧν ἐ τόδε, πῶς ἂ πεπεισο, ὅτι ἐ νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς ἀ διαγινώσκει βασιλέα ὄντα, ὑδὲ ὁ θάνατος δίδιε τὰς liam regno meo intulerint. At omnium maximè Cydiam istum divitem ulciscar, qui cùm mihi jam vicinus esset, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. *Lyc.* Desine tandem Samippe. Tempus enim est ut tanta pugna potitus, victoriæ convivium Babylone celebres (sex enim stadiorum opinor est tibi imperium) & ut vicissim optet Timolaus quicquid voluerit. *Sam.* Quid igitur Lycine? qualia tibi videor postulasse? *Lyc.* Longè, ô præclarissime regum, laboriosiora, & violentiora, quam quæ Adimantus, quatenus ille in deliciis versabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in singulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu distinebaris. Non solùm enim ea quæ ab hostibus fierent, formidanda tibi erant, sed & insidiæ innumerabiles, & familiarium invidia, odium, & assentatio. Amicus autem nullus verus, sed ad metum omnes, vel ad spem benevolentiam simulantes. Fruitio voluptatum, ne per somnium quidem: sed gloria solùm, & purpura auro variegata, & candida fascia circum frontem, & satellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel iis qui ab hostibus veniunt respondendum, vel jus dicendum, vel mittenda ad subditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab iis qui degunt extra imperium, fiunt incursiones. Quare omnia timenda, & habenda suspecta. Denique ab omnibus potiùs quam à te ipso beatus prædicaris. Nam hoc quoque annon humile & abjectum, quòd eodem modo cum privatis ægrotas, & febris in nullo discrimine te regem habet, neque mors tuos satellites me-

δρυφόρους. ἀλλ' ἐπιστὰς ὁ πόπυξ αὐτῷ δοκῇ, ἄγχι οἰμώζοντα, σὸν αὐδήεντα τὸ διάδημα; σὺ δ' ὁ ὕπατος ὑψηλὸς κραιπνοῖν, ἀναπαυσὰς σὰ ἕδρα βασιλικὰ χρόνῳ τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἅπᾳ, τοῖς πολλοῖς ἰσότιμον, ἐλαυνόμενον ἐν τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς, καὶ στήλαι μακραὶ, ἢ πυραμίδα εὐσχεμονοῦσαι, τὰς γωνίας ἀπολείπουσαι, ἀπερίσκεπτα ἐπιτηδεύματα. εἰκάσεις δ' ἀκεῖναι, καὶ τὰς, ὡς ἀνιεῖσαι αἱ πόλεις θεραπεύουσι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα, πάντα κατ' ὀλίγον ἀποῤῥέει, καὶ ἄπιστον ἀμελούμενα. ἰὼ δ' ἐπὶ μάλιστα ἐπὶ πλεῖστον ἀθυμήσῃ, πῶς ἐπ' ἀπόλαυσις ἀνασωθήσεται αὐτῶν γνωσθῇς; ὁρᾷς, οἷα μὴ ζῶν ἔτι ἔχεις περίσματα, ἀδιάφορα, καὶ φροντίζων, καὶ μέριμναν, οἷα δ' ἐκ μὴ τῶν ἀπαλλαγῶν ἔσῃ; ἀλλ' ἤδη σὺ αὐτεῖν ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλῃ τούτους, ὥσπερ εἰκὸς ἀνδρα συνιέντα, καὶ σχάσασι χρῆσθαι εἰδότα. Τιμ. σκοπῶ γάρ ὦ Λυκῖνε, εἴ τι ἐπιλήψιμον εὕξομαι, καὶ ὃ, τι ἂν δύνασθαι τις δυνηθείη. χρυσὸν μὲν, καὶ θησαυρὸς, καὶ μεδίμνους νομίσματος, ἢ βασιλείας, καὶ πολέμους, ἐκ δείματα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, σὺν αἰτήσομαι. ἀβέβαια γὰρ ταῦτα γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβουλὰς ἔχοντα, ἐκ πλέον ἢ ἡδέος τὸ ἀνιαρὸν σὺν αὐτοῖς ἕλκει. ἐγὼ δ', βάλοιμι τὸ Ἑρμοῦ σύντροφόν μοι δῶρον δακτύλιος τοιοῦτος τὴν δύναμιν, ἵνα μὲ, ὥστε ἀεὶ ἐῤῥῶσθαι, ἐκ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, ἐκ ἄτρωτον εἶναι, ἐκ ἀπαθῆ. ἕτερον δ', ὡς μὴ ὀφθῆναι τὸ ἀειλήμμενον, οἷον ἦν ὁ τοῦ Γύγου. τὸ δὲ πᾶν, ὡς ἰσχύειν ὑπὲρ ἄνδρας μυρίους, καὶ ὅ, τι ἂν ἄχθος ὅμα μυρίοι κινῆσαι μόλις δυναίνθ', metuit, sed superveniens quando visum fuerit, te plorantem ducit, non verita diadema? Tu verò ille tam sublimis delapsus, & abreptus à solio regio, eandem viam cum vulgo abis, eodemque honore in mortuorum gregem ageris: tumulum excelsum supra terram, & longam columnam, aut pyramidem depictis angulis insignem relinquens, intempestiva, & insensibilia ornamenta. Imagines autem illæ, & templa quæ colentes civitates erigunt, magnumque hoc nomen, omnia paulatim defluunt, neglectaque abeunt. Quòd si etiam quàm diutissimè perdurarint, quis quæso fuerit amplius eorum fructus, cum sensu careas? Vides, qualia dum vives negotia habiturus sis, metuendo, cogitando, laborando: qualia & post mortem futura sint? Sed jam tuum est optare, Timolaë: ac ut superes istos vide, ut virum prudentem, rerumque peritum decet. *Tim.* Considera igitur Lycine, numquid reprehensione dignum optabo, & quod arguere quispiam possit. Nam aurum, & thesauros, & nummorum modios, aut regna, & bella, & terrores pro imperio, quæ tu meritò reprehendisti, non postulabo. Caduca enim hæc multisque insidiis referta: & plus molestiæ habent, quàm dulcedinis. Sed velim ut Mercurius obviam mihi veniens, annulos det qui vim hujusmodi habeant: unum quidem, ut rectè semper valeam, & corpore sanus sim, insauciabilis, & affectionis expers: alterum autem, ut conspici non possit qui eum obduxerit: qualis fuit ille Gygis: tertium verò, ut robore superem virorum decem millia: & quod onus hominum simul decem millia vix movere possent,

id

τοῦτο μὲ ῥᾳδίως μόνον ἀναλῆψεσθαι. ἔπι δὲ πίτταξ, πολὺ λεπτὸ τὸ χῆς ἀρθέντα. καὶ ὡς τοῦτό μοι εἶναι δακτύλιόν τινα. καὶ μὴν καὶ εἰς ὕπνον καθαπτῶν, ὁπόσους ἂν ἐθέλω. καὶ ἅπασαι θύραι ἀνοίγονταί μοι ἀνοίγεσθαι, χαλωμένης δὲ κλείθρου, καὶ δὲ μοχλοῦ ἀφαιρεμένης. τοιοῦτόν ἀμφότερα, εἰς δακτύλιος δυνάσθω. τὸ δὲ μέγιστον, ἄλλος τις ἔσω ἐπὶ πᾶσιν ὁ ἥδιστος, ὡς ἐραστὸν εἶναί με, ἀφελέσθαι παισὶ τοῖς ὡραίοις, καὶ γυναιξί, καὶ δήμοις ὅλοις, καὶ μηδένα εἶναι ἀνέραστον, καὶ ὅταν μὴ ποθεινότατος ἐγὼ, καὶ ἀπὸ τάχους. ὥστε πολλὰς γυναῖκας ὑ φερούσας τὰ ἔρωτα, καὶ ἀπαρτᾶν ἑαυτάς, καὶ τὰ μεμφόμενα ἐπιμιμνήσκειν μοι, καὶ δύσκολα εἶναι δοκεῖν, εἰ πνα ὁ μόνον ἀποστλέψαιμι αὐτῶν. εἰ δ' ὑστεροῦμαι, κἀκεῖνα ὑπὸ λύπης ἀπολλύσθω. καὶ ὅλως, ὑπὲρ τὸ Υάκινθον, ἢ Υλαν, ἢ Φάωνα τὸ χῖον εἶναί με, καὶ τοῦτο πάνυ ἔχειν, μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα, μὴ δ κῦ μέτρον ζῶντα τὸ ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτη χίλια νέον γιγνόμενον ἀφθιώναι, ἀμφὶ τὸ ἑπτακαιδέκατον ἔτη ἀεὶ ἀποδυόμενον τὸ γῆρας, ὥσπερ οἱ ὄφεις. ὑδὲν γὰρ δεινὸν με, τοῦτο ἴσχειν. πάντα γὰρ ἐμοὶ ἔσται ἂν τὰ τῶν ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοίγειν τὰς θύρας ἐδυνάμην, καὶ κοιμίζειν τοὺς φύλακας, καὶ ἀθέατος εἶναι εἰσιών. εἰ δέ τι τὸ Ἰνδῶν, ἢ Υπερβορέων θέαμα περιόδεον, ἢ κτῆμα τίμιον, ἢ ὅσον ἐμφαγεῖν ἢ πεῖν ἡδὺ ἢ μεθυστικόν, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιπτόμενος, ἀπόλαυσον ἁπάντων ἐς κόρον. καὶ ἐπὶ γῆν ψῦν, ὑπὲρ τοῦ θηρίον, ἢ φοίνιξ, ὄρνεον σὺ Ἰνδῶν ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ δὲ τοῦτο ἐώρων ἄν. καὶ τὰς πηγὰς δὲ τὰς Νείλου, μόνος ἂν ἐπισταίμην, καὶ ὅσον τὸ

id ego facilè solus in humeros attollam, præterea procul à terra subvectus volem. Ad hoc quoque annulum habeam, quo in somnum attraham, quos voluero: & mihi accedenti pateat omnis janua, laxata sera, & dimoto vecte, quæ ambo possit unus annulus. Et quod maximum est, alius sit supra omnes suaviſſimus, qui me reddat amabilem, obductus pueris formosis, mulieribus, totiſque populis: neque quemquam amoris expertem esse sinat, & cui non sim desiderabiliſſimus, atque in orc: ita ut multæ mulieres amoris impatientia sese suspendant: meique desiderio adoleſcentuli insaniant, seque fœlices putent, si tantum aspexero quempiam ipsorum: si verò despexero, etiam illi mœrore pereant. Denique Hyacintho, vel Hyla, vel Phaone Chio sim pulchrior: atque hæc omnia habeam, non brevi moriturus, nec ad humanæ vitæ mensuram victurus: sed per mille annos juvenis ex juvene renascens, ævum exacturus, circa decimum septimum quemque annum, senectutem more serpentum semper exuendo. Nihil enim mihi deerit, quum hæc habebo: siquidem aliena omnia essent mea, quatenus possem & fores aperire, & custodes sopire, & ingressus ipse invisibilis esse. Quod si apud Indos, aut Hyperboreos spectaculum aliquod mirum foret, aut res aliqua pretiosa, aut quicquid esu vel potu jucundum, advehi non curans, sed eò ipse advolans, omnibus ad satietatem usque fruerer. Et quia gryps alata fera, aut phœnix, avis apud Indos à cæteris videri nequit: ego eam viderem. Nili quoque fontes solus scirem, & terræ quicquid

est

γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ πως Ἀντίποδες ἡμῖν οἰκοῦσι, τὸν τόπον τῆς γῆς ἡμίσφαιρον ἔχοντες. ἔτι δὲ ἀστέρων φύσιν, καὶ σελήνης, καὶ αὐτοῦ ἡλίου, ῥᾳδίως ἂν ἔγνων, ἀπαθὴς ὢν τοῦ πυρός. καὶ τὸ πάντων ἥδιστον, αὐδημερὸν ἀσπάσασθαι εἰς Βαβυλῶνα τίς εἰσέσται Ὀλύμπια. καὶ ἀριστήσαιμι, εἰ τύχοιμι ἐν Συρίᾳ, διαπραξάμενος ὁ Ἰταλός. εἰ δέ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμυνοίμην δὲ τοῦτον ἐν ἀφανεῖ, πίτνων ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐπιτετρίφθαι τὸ κρανίον. τίς τε αὖ φίλος, εὖ ποιεῖν, ἐπιχέοντα ἡδυμαθέως αὐτοῖς τὸ χρυσίον. καὶ μὴν εἴ τις ὑπερόπτης εἴη, ἢ τύραννος πλούσιος ὕβρεσης, ἀφεμένῳ αὐτὸν ὅσον ἐπὶ σταδίοις εἴκοσιν, ἀφῆκα φέρεσθαι κατὰ κρημνῶν. τοῖς παιδικοῖς δ' ὁμιλεῖν ἀκωλύτως ἂν ἔξῃ, εἰσίοντα ἀθίκτως, ἡμιμέτοπα ἅπαντας, ἀνδρὸς σκέπτου μόνου. οἷον δ' κακεῖνο λῷ, τὰς πολεμίδας ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους ὑπερασπιζόμενον. καὶ εἰ δόξειέ μοι, προθέμενον ἂν τοῖς ἐπημένοις, ἡμίσεας τὰς κραταιάς, νικᾶν παρεῖχον τοῖς φεύγουσιν, ἀναφρίψασιν ἀπὸ τροπῆς. καὶ τὸ ὅλον, παιδιὰν ἐποιούμην ἂν τὸν ἀνθρώπειον βίον, ὃ πάντα ἐμοὶ ἦν, ὃ γὰς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἡ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ, μήτε ἀπολέσθαι, μήτε ἐπιβουλευθῆναι ἐνταῦθα. καὶ μάλιστα μὲν ὑγιαίνοντα ἐν ἀκμῇ τοῦ βίου. τί ἂν αὐτιάσαιο ὦ Λυκῖνε τὸν ὄγκον; Λυ. οὐδὲν ὦ Τιμόλαε. οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἀκωλύτως ἀνδρὶ πτηνῷ, ὃ ὑπὲρ μυελὸς τῶν ὀχυῶ. τάχα δὲ καὶ ἐκεῖνο ἐρήσεται, εἴ τινα ἄλλον εἶδες ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅστις ὑπερίπτης, γέροντα ἤδη ἄνδρα, ὕτω ἀφηκεπηκότα τὴν

est inhabitabile: & siqui Antipodes ex adverso habitant, australem terræ partem dimidiam tenentes. Præterea stellarum, lunæ, ipsiusque solis naturam facilè nossem, ut qui ab igne lædi non possem. Et quod omnium suavissimum fuerit, eodem die Babylonem delatus annuntiare possem, quis Olympia vicisset: & si fortè in Syria pransus essem, cœnare in Italia: & siquis mihi foret inimicus, istum ex occulto ulcisci, injecto in caput saxo, ita ut ipsi calvaria comminueretur: amicis contrà benefacere, aurum dormientibus ipsis effundendo. Quin siquis superbus foret, aut tyrannus, dives contumeliosus, sublatum ipsum ad stadia viginti, per præcipitia supernè dejicerem. Cum pusionibus autem, nemine prohibente conversari mihi liceret, cùm videri non possem ingressus, omnesque solis illis exceptis sopirem. Quale verò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò spectare possem, extra teli jactum in altum sublatus? Et si videretur, adjungendo me victis, & sopiendo victores, fugientibus ex fuga reversis victoriam præberem. In summa, ludum quendam facerem vitam humanam, omniaque mea forent, Deusque cæteris viderer. Atque hæc summa fœlicitas est, quæ neque perire, neque insidiis peti potest: & maximè cum sanitate per longam ætatem. Quid igitur est, Lycine, quod in hoc voto culpare queas? *Lyc.* Nihil Timolaë: neque enim tutum fuerit adversari alato viro, & qui robore decem hominum millia superat. Verumtamen illud interrogabo te, ecquem alium videris inter tot gentes, quas volando oberrasti, virum jam senem mente à statu suo ita dimota, qui exiguo

γνώμλω, ἐπὶ δακτυλίῳ μικρῷ ὀχυ-
μῶσον, ὅρη ὅλα κινεῖν ἄκρου τοῦ δα-
κτύλου δυνάμενον, ἐπίφθονον πᾶσι,
καὶ παῦπα, φαλακρὸν ὄντα, καὶ τὴν
ῥῖνα σιμόν. ἀπόκρινά μοι ὃ τόδε.
τί δή ποτε οὐχ εἷς δακτύλιος ἅπαντα ταῦτα δυνατόν σοι, ἀλλὰ τοσούτοις ἐξεμμένος βαδίζῃ, τὴν ἀριστερὰν προφερισμένος καὶ δάκτυλον ἕνα. μᾶλλον ἢ ὑστεροπαὴς ὁ ἀριθμὸς, καὶ δεήσῃ ὃ τὴν δεξιὰν συνεπιλαβεῖν. καίτοι ἐνὸς ἂν ἀνεχόμενός σε ἀφεστῶτος, ὃς ἀφελήμενόν σε, παύσας μωραίνοντα, τὴν πολλὴν ταύτην κόρυζαν ἀπόξυσας. ἢ τοῦτο μὲν ὁ ἐλλέβορος ἰκανὸς ποιῆσαι, ζωμότερος πολύς. Τι. ἀλλὰ πάντως ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς εὔξῃ τί ἤδη ποτὲ, ὡς ἂν μάθωμεν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα, καὶ ἀνέγκλητα, ὁ συνοφαντῶν τὰς ἄλλας. Λυ. ἀλλ' ὁ δέομαι οὐχὶ ἐγώ. ἥκομεν γὰρ ἤδη πρὸς τὸ Δίπυλον. καὶ ὁ βέλτιστος ἡμῖν Σάμιππος, ἀμφὶ Βαβυλῶνα μονομαχῶν. καὶ σὺ ὦ Τιμόλαε, ἀρίστων μὲν ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δ' ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τοῖς ἐμοὶ ἐπιβάλλουσι σταδίοις κεπτρεήσασθε, κἀλῶς ποιοῦντες, ἄλλως τε, οὐκ ἂν δεξαίμην πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον, ὑπολιμίου τινὰ πλοῦτον ἀναζῆσαι, μετ' ὀλίγον ψαλλιῶ τὴν μάζαν ἐσθίων, οἷα ὑμεῖς πείσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπιδὰν ἡ σὺ δαιμονία μὴ ὑμῖν, καὶ ὁ πολὺς πλοῦτος οἰχήτω ἀπαξάμενος, αὖτις δ' ἡσθέντες ἀπὸ τῆ θησαυρῶν τε, καὶ διαδημάτων, ὥσπερ ἐξ ἡδέος ὀνείρατος ἀνερόμενοι, ἀνόμοια τὰ ἐπὶ τῆ οἰκίας εὑρήσετε, ὥσπερ οἱ τὰς βασιλέως ὑποκρινόμενοι τραγῳδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τῆ θεάτρου, λιμώττοντες οἱ πολλοί. καὶ ταῦτα, πρὸ ὀλίγου Ἀγαμέμνονες ὄντες, ἢ Κρέοντες. λυπήσεσθε δ' ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ

annulo vectus, totos montes digito movere potuerit, amabilem omnibus, idque cùm calvus esset, simoque naso. At vero etiam hoc responde mihi: cur tandem unus annulus omnia ista tibi præstare non possit: sed tam multis revinctus incedes, sinistra per singulos digitos gravata. Imò verò excedit numerus, & necesse erit etiam dextram oneri ferendo succedere. Atqui unus, isque maximè necessarius deest, qui obductus, te à stultitia cohibeat, multo hoc fastu detersa: alioqui helleborus meracior hausta, hoc efficere potest. *Tim.* At omnino Lycine, tu quoque jam tandem aliquid optabis, quo discamus qualia sis postulaturus, quæ videlicet reprehendi & culpari nequeant tu qui alios refellis. *Lyc.* At ego voto non opus habeo. Iam enim Dipylum pervenimus: & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem singulari prælio dimicat: & tu Timolaë, dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea stadia, quæ ad me pertinebant, absumpsistis, rectè sanè facientes: præsertim cùm non probem in breve tempus diteſcere, & subventaneam opulentiam dolendo, postmodum tenuem mazam comedere: quod vobis non multò pòst accidet, postquam hæc fœlicitas, magnæque divitiæ vobis relictis avolarint: ipsi autem digressi à thesauris & diadematibus istis, tanquam ex suavissimo aliquo somnio excitati, domi dissimilia omnia inveneritis, perinde ut histriones, regum personas agentes, quorum plerique ex theatro regredientes, fame conficiuntur: idque cùm paulò antè Agamemnones, aut Creontes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, ut

δυσχέρεια ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας. καὶ μάλιστα σὺ ὦ Τιμόλαε, ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, τὰ πτερώσεως λελυθείσης, καζακρεμάσθαι οὐ τῷ ὄρανῷ, χαμαὶ βαδίζειν, ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλίους ἐκείνους, ἅπαντας ἀποῤῥύεντας, τῶν δακτύλων. ἐμοὶ γὰρ τοῦτο ἱκανὸν, ἀντὶ πάντων θησαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γελάσαι μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ηὐήσασθε, τοιούτοις ὄσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαινέντες.

ut consentaneum est, vobisque res domesticæ displicebunt: & maximè tibi Timolaë, quando necesse tibi erit idem pati, quod Icarus olim, ut dissolutis alis de cœlo delapsus humi incedas, amissis illis annulis, qui de digitis ultro effluxerint. Mihi autem hoc sat erit, ut pro thesauris omnibus, ipsaque Babylone, suaviter admodum rideam ea quæ optastis, tam præclara scilicet: idque cùm ipsi Philosophiam laudetis.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOGI MERETRICII.

ΑRGVMENTVM.

Vt in superioribus dialogis, brevioribus quidem illis, Lucianus, tum superorum, tum inferorum res irridet, sumpta, ut videtur, occasione partim ex Homero, & cæteris epicis, partim ex Tragœdiarum quoque scriptoribus, ita in hisce meretricum colloquiis, mulierum quoque vitia, amores, variamque lasciviam persequitur, idque accepta ejus rei occasione, atque materia ex Menandro, & ejus ætatis comœdiis. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentii ac Plauti conversionibus conjecturam facere licet.

ΓΛΥΚΕΡΑ, ΚΑΙ ΘΑΙΣ.

GLYCERA ET THAIS.

ΓΛΥΚΕΡΑ.

Τὸν τραλιώτην Θαὶ τὸν ἀκρατῆνα, ὃς πάλαι μὲ Ἀβρότονον εἶχε, μὴ ταῦτα γὰρ ἠρόμθη ἐμοῦ, τὸν πορφυροῦν λέγω, τὸν ἐν τῇ χλαμύδι, οἶσθα αὐτὸν, ἢ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον; Θα. οἶδα, ἀλλὰ οἶδα ὦ Γλυκέριον, καὶ

GLYCERA.

Militem istum Thai, Acarnanem, qui quondam Abrotonum habebat, postea verò me amavit, purpuratum istum dico, nosti-ne ipsum, an oblita es hominis? *Th.* Quidni nossem Glycerium: cùm

σωίπτις μεθ' ὑμῶν πέρσιν [1] ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί δ' ἔστι; ἐοίκεις γάρ τι καὶ αὐτὸς διηγεῖσθαι. Γλ. Γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος φίλη δοκοῦσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπαγαγοῦσα. Θα. καὶ νῦν σοὶ μὲν οὐκέτι ξυνέστιν, Γοργόνας δὲ ἑταίραν πεποίηται; Γλ. ναὶ ὦ Θαΐ, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐ μετρίως με ἤνιαται. Θα. ποσηρὸν μὲν ὦ Γλυκέριον, οὐκ ἀδύνητον δέ, ἀλλὰ εἰωθός γίγνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. ὅκνει χρὴ ὅτι ἀνιᾶσθαι ἄρα, ὅτι μεμφίσθη τῇ Γοργόνῃ. οὐδὲ γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῇ πρότερον ἐμέμψατο. καίτοι φίλαι ἦτε. ἀπορῶ σκέψασθαι, τί ἐπήνεσεν αὐτῆς ὁ φαλακρὸς ἐκεῖνος, ὃς τοὺς εἰ μὴ παντάπασι τυφλοὺς ἐᾷ. ὃς οὐκ ἐωρᾷ, τὰς μὲ τρίχας αὐτῷ δρᾶκας ἔχουσα, καὶ ἐπικολλῶσα μετώπου ἀπημβλυμένας. τὰ χείλη δέ, πελιδνὰ, καὶ νεκρικὰ, καὶ τραχήλου λεπτοῦ, ἐπίσημοι δὲ αὐτῷ αἱ φλέβες, ἐν ἧς μόνον, σμικρὰς ἐστὶ, καὶ ὀρθὴ, ἐν μεσοδερμίῳ πάνυ ἐπαγωγόν. Γλ. οἶσθ' γὰρ ὦ Θαΐ τῷ κεφαλῇ πρᾶξαι τὴν Ἀκαρνᾶνα; οὐκ οἶσθα ὡς φαρμακὶς ἡ Χρυσάριον ἡ μήτηρ αὐτῆς, Θεσσαλάς τινας οἶδας ἐπιστεμμένη, καὶ τῷ σιλλύβῳ καθέλκουσα; φασὶ δ' αὐτῷ ἐν πίτνοθαι τὴν νυκτός. ἐκείνη ἐξέμηνε τὴν ἄνθρωπον, πιεῖν τὸ φάρμακον ἐγχέασα. καὶ νῦν τρυγῶσιν αὐτόν. Θα. καὶ σὺ ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσεις. τοῦτον δέ, χαίρειν ἔα.

anno ſuperiore vobiſcum in feſtis arvalibus potarit. Sed quid iſtud? Videris enim neſcio quid de illo narratura eſſe. *Gl.* Gorgona ipſum, ſceleſtiſſima iſta, quæ amica mea videbatur, ſubductum à me abſtraxit. *Th.* Et nunc ille tecum non amplius converſatur, ſed Gorgonam amicam aſcivit? *Gl.* Iſta eſt, Thai, nec me res hæc mediocriter afficit. *Th.* Malum quidem hoc eſt, Glycerium, non tamen inopinatum, ſed à nobis meretricibus fieri ſolitum. Proinde neque nimis mœrendum, neque de Gorgona conquerendum. Neque enim Abrotonum tibi priùs ob hoc ſuccenſuit: quanquam amicæ inter vos eratis. Sed illud miror, quidnam adeò laudet in ea miles iſte: niſi omnino cæcus eſt, qui non viderit illam raro, & in multam frontem deducto eſſe capillitio: deinde lividis, emortuiſque labiis, exili collo, & extantibus in eo venis, longoque naſo. Vnum ſolum habet, quòd procera eſt, & recta, ridetque illecebroſum admodum. *Gl.* An tu putas, Thai, Acarnanem illam formæ cauſa amaſſe? An neſcis, quòd venefica eſt Chryſarium, mater illius, quæ Theſſalas quaſdam incantationes callet, ac lunam deducit? Aiunt autem ipſam etiam volare noctu. Illa in inſaniam vertit hominem, ei temperato quod biberet, & nunc ipſum vindemiant. *Th.* Tu quoque Glycerium, alium vindemiabis: iſtum autem valere ſinas.

1 Ἐν τοῖς Ἀλῴοις] Ἄλωα Feſtum Athenienſium agricolarum dictum quod in areis hac die convivium perſonabat ἑορτὴ Ἀθήνησι μυστήριον περιέχουσα Δήμητρος. Tangit dial. Meretr. Mat. & Muſar. Cætera hujus Dialogi diligenter expoſui ad Petron. *Bourd.*

MYR-

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ, ΚΑΙ ΔΩΡΙΣ.

MYRTIVM, PAMPHILVS, ET DORIS.

MYRTION.

Γαμεῖς ὦ Πάμφιλε τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα. καὶ ἤδη σε γαμμμηκέναι φασίν. οἱ τοσοῦτοι ὁ ὅρκος ὡς ἄμοσας, καὶ τὰ δάκρυα! [1] ἐν ἡμέρᾳ πάντα οἴχεται, ἐπιλέλησαι Μυρτίου τοῦ. καὶ ταῦτα ὦ Πάμφιλε, ὀπότε κύω μῆνα ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γὰρ ἐμὸν μόνον ἐπεμέλου σὺ ἔρωτος ὅτι μοι τηλικαύτην ἐπιθήκας, τὴν γαστέρα, καὶ μεγαλοπρεπῆ παιδοτροφεῖν δήσας. πρᾶγμα ἑταίρᾳ βαρύτατον. οὐ γὰρ ἐάσω τὸ πρᾶγμα, κἂν μάλιστα οἱ ἄρρεν γλύκιον ᾖ, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα, ἐγὼ μὲν ἕξω φίλτατον καὶ ἐρασταῖον. σοὶ δ' ὀνειδεῖ ποτε ἐπεισελθὼν ἐκεῖνος, ὡς ἄπιστος γύναιον ἐστὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτὸς μητέρα. γαμεῖς δ' οὐ κακῶς παρθένον. εἰδὼς γὰρ αὐτὴν ἔναγχος ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις μὴ τὸ μητρὸς, ἐξέπιε εἰδέναι ὅπου δ' αὐτὴν σὺν ἔπαθον Πάμφιλον. καὶ σὺ δ' ἂν ἐπιτρέψειας αὐτῷ. καὶ τὸ ἐπίσωπον, ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἴδῃ, μή σε ἀνιάτου, εἰ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐτούς, μηδ' ὅτι ἀμφοφοί εἰσι, καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρῶσι. μᾶλλον δ' τὴν Φίλαινα ἐώρακας τὸν πατέρα τὴν νύμφης. τὸ ἐπίσωπον αὐτῇ οἶσθα. ὥστε ἐδὲν ἔτι δεῖσαι τὴν θυγατέρα ἰδεῖν. Πα. ἔπου σε λαβέσθαι ὦ Μύρτιον, ἀκόσμως, παρθένου

MYRTIVM.

Ducisne uxorem, Pamphile, Philonis naucleri filiam? imò jam duxisse te aiunt. Tot autem juramenta quæ præstitisti, & lachrymæ illæ, brevi momento evanuerunt omnia, & Myrtii nunc es oblitus, idque Pamphile, cùm octavum jam mensem ex te prægnans sim. Scilicet hoc solum ex tuo amore consecuta sum, quòd tam ingentem uterum gero: & me propediem oportebit prolem alere, rem meretrici gravissimam. Neque enim fœtum exponam, præcipuè si mas nascatur: sed eo nominato Pamphilo, equidem amoris solamen habebo. Tibi verò exprobrabit aliquando accedens ille ad te, quòd perfidus fueris in miseram ipsius matrem. Cæterùm non formosam virginem ducis. Vidi enim nuper ipsam in Thesmophoriis unà cum matre, nondum sciens quòd propter ipsam Pamphilum amplius visura non essem. Proin tu quoque antea ipsam contemplare, faciemque & oculos ipsius vide, ne te postea discrucict, quòd eos admodum cæsios habet, neque quòd distorti sunt, & se mutuò aspiciunt. Imò verò Philonem vidisti, patrem puellæ. Faciem igitur illius nosti: quare nihil amplius opus erit filiam videre. *Pam.* Adhuc te, Myrtium, nugantem audiam, ac nuptias nescio quas nau-

1 Ἐν ἡμέρᾳ πάντα οἴχ.] Proverb. *Bourd.*

νυς. καὶ γάμους ναυκληρικὰς διεξιούσης. ἐγὼ δ', ἢ σιμὴν τινα, ἢ κυλλὸν νύμφην οἶδα; ἢ ὅτι Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἷμαι γὰρ ἐκεῖνον λέγειν σε, θυγατέρα ὅλως εἰς χεῖρας ἤδη γάμου; ἀλλ' οὐδὲ φίλῳ ἐστὶν ὅτῳ τοῦ πατρός. μέμνημαι γὰρ ὡς πρώην ἐδικάσατο [1] περὶ συμβολαίου ναυλικοῦ. τάλαντον γὰρ οἶμαι ὀφείλων τοῦ πατρὸς, οὐκ ἤθελεν ἀπολῦσαι. ὁ δὲ, ἐπεὶ τὰς ναυτοδίκας ἀπήγαγεν αὐτὸν, καὶ μόλις ἐξέτεισεν αὐτό. καὶ ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. εἰ δὲ γαμεῖν ἐδέδοκτό μοι, τὴν δὲ Δημέως θυγατέρα τὴν δὲ πέρυσιν ἰσπρατηγηκότος ἀφεὶς, καὶ ταῦτα, πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν οὖσαν, τὴν Φίλωνος ἐγάμουν ἄν. σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ σωτέθηκας αὐτὴ ὦ Μύρλιον πρωΐας τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; *Myr.* σοβεῖν μ' γαμεῖς. ὦ Πάμφιλε; *Pa.* μέμηνας ὦ Μύρλιον, ἢ κραιπαλᾷς. καίτοι χθὲς μὲ πάνυ ἐμεθύσθημεν. *Myr.* ἢ Δωρὶς οὕτη ἐλύπησέ με. πεμφθεῖσα γὰρ ὡς ἔφασαν ἀνήσασθαί μοι ἐπὶ τὴν γαστέρα, καὶ εὐξαμένη [2] τῇ λοχείᾳ ὡς ὑγιὴς ἐμοὶ, λεσβίαν ἔφη σοι τὸν χιτῶνα αὐτῇ. μᾶλλον δὲ σὺ αὐτὸ ὦ Δωρὶ λέγε, ἅπερ ἀκήκοας, εἶπα μὴ ἐπιλάσω αὐτά. *Do.* ἀλλ' ἐπιτρέψειέν ὦ δέσποινα; εἴ τι ἐψεύσαμην. ἐπεὶ γὰρ κἀγὼ τὸ Πρυτανεῖον ἐψυόμην, συνέτυχέ μοι ἡ Λεσβία μειδιῶσα, καὶ φησὶν, ὁ ἐραστὴς ὑμῶν ὁ Πάμφιλος, γαμεῖ τὴν Φίλωνος θυγατέρα. εἰ δὲ ἀπιστοίην, ἕξειν με ἐπιδεικνύσασθαι ἐς τὸ γειτνιὸν ὑμῶν ἰδίᾳ πάντα κατεσκευασμένα, καὶ αὐλητρίδας, καὶ θορυβοῦ, καὶ ὑμέναιον ᾄδουσάς τινας. *Pa.* τί δ', παρέκυ-

nauticas commemorantem. Egon' autem, aut ſimam aliquam, aut formoſam ſponſam novi? aut Philonem Alopecenſem (illum enim opinor te dicere) filiam habere nubilem? At neque patri amicus hic eſt. Memini enim de pacto nautico eum cum hoc nuper judicio contendere. Nam talentum opinor debens patri, ſolvere nolebat. Pater autem ipſum apud nautarum judices accuſavit, tum ægre illud exolvit, neque totum, ut ajebat pater. Quòd ſi uxorem ducere mihi viſum eſſet, Demeæ relicta filia, ejus qui ſuperiore anno exercitum duxit, idque cum mihi ſit conſobrina Philonis filiam uxorem ducerem? Tu verò unde iſta audiſti? an fortè ipſa, Myrtium, hoc effinxiſti, cum novis quibuſdam zelotypiis umbratilem pugnam exercendo? *Myrt.* Nunquid eam uxorem non ducis Pamphile? *Pam.* Inſanis Myrtium, aut certè temulenta es: atqui heri non admodum inebriati ſumus. *Myrt.* Doris hæc mœrore iſto affecit me. miſſa enim ut lanas ad ventrem emeret mihi, & Dianæ vota pro me faceret, Lesbiam, ait, fortè conveniſſe ſe. Quin potiùs huic narra Dori, quæ audiſti, niſi tute finxiſti ea. *Dor.* At vapulem hera, ſi quicquam mentita ſum. Cùm enim ad Prytaneum veniſſem, obviam fit mihi Lesbia ſubridens, atque ait, Amator veſter Pamphilus, uxorem ducit Philonis filiam. Ac ſi credere nollem, juſſit ut in angiportum veſtrum intrò aſpicerem omnia ſertis ornata, tibicinas, tumultum, & aliquos qui canerent hymenæum. *Pam.* Quid igi-

1 Περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ] Leg. Vlp. ad Demoſt. περὶ Ἀλοτίου. Bourd.
2 Τῇ λοχείᾳ] Ἀγείμοδι, quæ ptæſidet λοχείαις ἢ χρονίσιν. Idem.

1 Ἀκού-

ψας ὦ Δωρί; Δω. νὴ μάλα. ἦ εἶδον ἄπαντα ὡς ἔφη. Πα. μαινόμενον τὴν ἀπάτην. ἔτι γὰρ ἡ Λεσβία Δωρὶ, πρὸς σὲ ἐψεύσατο, νὴ σὺ, τἀληθῆ ἀπηλλάχθαι Μυρτίου. πάλαι μάτην γε ἐταράχθητε. ἔτι γὰρ παρ' ἡμῖν οἱ γάμοι. ἀλλὰ νυνὶ ἀνεμνήσθην ἀκούσας τὴν μητέρα. ἐκ τοῦ χθὲς ἀνίστημι παρ' ὑμῶν, ἔφη γάρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὲν ἡλικιώτης σοι Χαρμίδης ὁ τοῦ γείτονος Ἀριστοίνου υἱὸς, γαμεῖ ἤδη, καὶ σωφρονεῖ. σὺ δ', μέχρι τίνος ἑταίρας σύνει; τοιαῦτα διδάσκων αὐτὸς, εἰς ὕπνον κατέκλινόν με. εἶτα ἔωθεν ἐξελθὼν λάθρᾳ τὴν οἰκίαν. ὥστε οὐδὲν εἶδον, ὧν ἡ Δωρὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δ' ἀπιστεῖς, αὐθις ἀπελθοῦσα ὦ Δωρὶ, ἀκριβῶς ἰδὶ, μὴ τὴν στωπὸν, ἀλλὰ τὴν θύραν, ποτέρα ἐστὶν ἡ κεκοσμημένη. διφθέρα γὰρ τὴν τοῦ γείτονος. Μυρ. ἀπίστουσας ὦ Πάμφιλε. ἀπαγξάμην γὰρ ἄν, εἴ τι τοιοῦτο ἐφρόνησα. Πα. ἀλλ' οὖν ἂν ἐφρόνησα. μηδ' ὅτου μαντεύου, ὡς ἐκλαθέσθαι Μυρτίου. νὴ ταῦτα, ἤδη μοι κυοῦσης παιδίον.

igitur? introſpexiſti Dori? *Dor.* Ita ſanè, vidique omnia quæ illa dixit. *Pam.* Intelligo errorem: neque tibi omnia, Dori, Lesbia mentita eſt: & tu vera quòque Myrtio renuntiaſti: verùm fruſtrà turbatæ eſtis. Neque enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. Sed nunc in mentem venit quod ex matre audivi, quando à vobis heri domum reverſus fui. Nam dixit, tuus hic æqualis Charmides, Pamphile, vicini Ariſtæneti filius, uxorem jam ducit, & reſipiſcit: tu verò quouſque tandem cum meretrice conſuefces? His negligenter auditis, in ſomnum ſum prolapſus. Dein mane exurgens, domo ſtatim exivi. Itaque nihil eorum vidi, quæ poſtea Doris vidit. Quòd ſi mihi non credis, denuo hinc abiens Dori, diligenter inſpice, non angiportum, ſed januam, utra ſertis exornata ſit: vicinorum enim illam comperies. *Myrt.* Servaſti me Pamphile. Strangulaſſem equidem me, ſi tale quid factum fuiſſet. *Pam.* At factum non eſt: neque ita inſanivero, ut Myrtii obliviſcar, præſertim cùm ex me uterum jam gerat.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

ΜΗΤΗΡ.

Ἐμάνης ὦ Φίλιννα, ἢ τί ἔπαθες ἐν τῷ ξυμποσίῳ ψθὲς; ἦκε γάρ παρ' ἐμὲ Διφίλου ἔωθεν δακρύων, καὶ διηγήσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύσθαι γάρ σε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναστῆναι, ἐρχήσασθαι, αὐτὸν λάκω-

MATER, ET PHILINNA.

MATER.

An inſaniviſti Philinna, vel quid heri in convivio tibi accidit? Venit enim ad me Diphilus mane lachrymans: & mihi acceptam à te injuriam narravit. Ebriam enim fuiſſe te, & in medium progreſſam ſaltaſſe ait,

λύοντος. καὶ μὴ ταῦτα, φιλῆσαι Λαμπρίαν τὴν ἑταίραν αὐτῆς. καὶ ἐπὶ ἐκαλίπηνί σοι, καθαλιπῆσαι αὐτὸν, ἀπιδεῖν πρὸς τὴν Λαμπρίαν, καὶ ἀσπάσασθαι ἐκεῖνον. ἐαυτὸν δὲ λυπήσειας, τύπτων γινόμενον. ἀλλ' ὅδε τε νυκτὸς οἴμοι σωκηφάδες. καθαλιπῆσαι δὲ δακρύουσα, μήτι ἐπὶ τῷ πλησίον σιμπόδῳ κατέκεισο ἄφθυτα, καὶ λυπῆσαι ἐκεῖνον. Φι. τὰ δὲ αὐτὰ σοι ὦ μῆτερ, ἃ διηγήσατο; ἃ δ' ἂν σωνηγόρευες αὐτῇ ὑβριστὴς ὄνος. ὃς ἐμοῦ ἀφίμβρου, ἐκκολοκύντου Θαΐδι τῇ Λαμπρίᾳ ἑταίρᾳ, μηδέπω ἐκείνης παρούσης. ἐπεὶ δὲ καλεπαίνησεν εἰδέ μι, καὶ δίνησεν αὐτῇ οἷα ποιεῖ, ὃ ὠτὸς ἄκρον ἐφαψάμβρου, ἀνακλάσας τὰ αὐχένα τῇ Θαΐδῃ, ἐφίλησεν ὕπτιος ἀποσφυᾶς, ὥστε μάλις ἀπέστησε τὰ χείλη, εἶτ' ἐγὼ μέ, ἐδάκρυον. ὁδί, ἐγέλα, καὶ ὡς τὴν Θαΐδα ποιᾷ πρὸς τὸ ἐς ἔλεγε, κατ' ἐμὲ δηλαδή. καὶ ἡ Θαΐς ἐμειδία, βλέπουσα πρὸς ἐμέ. ὡς δὲ ἀσπάσατο τὴν Λαμπρίαν, καὶ ἐκορέσθησάν ποτε φιλοῦντες ἀλλήλους, ἐγὼ μὲν ὅμως περὶ αὐτὸν κατεκλίθην, ὡς μὴ ἐς τοῦτο ἀσθενοῦς ὕστερον. ἡ Θαΐς δὲ ἀναστᾶσα, ὠρχήσατο πρώτη, λαμπυνθεῖσα ἐπιπολὺ τὰ σφυρά, ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα. καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρίας μὲν ἐσίγα, καὶ εἶπεν οὐδέν. Διφίλα δὲ, ὑπερεπῄνεσε τὸν εὐρυθμον, καὶ τὸ κεχορηγημένον, ἐπὶ ὅτι εὖ πρὸς τὴν κιθάρην ὁ πούς, ἐπὶ τὸ σφυρὸν ὡς καλὸν, ἐπ' ἄλλα μυρία, καθαπερ τὴν Καλαμίδος Σωσανδραν ἐπαινῶν, ἀλλ' οὐχὶ Θαΐδα, ἣν ἐπὶ σὺ οἶσθα συλλουόμενον ἡμῖν, οἷα ἐστι. Θαΐς δὲ οἷα ἐπέκωψεν ἐμοὶ ἐς ἐμέ. εἰ χαρίεις ἔφη μὴ αἰσχυνεῖ ipso prohibente: postea etiam sodalem suum Lampriam osculatam fuisse, & quòd tibi succensuerit, ipso relicto ad Lampriam transiisse, eumque amplexatam esse: sese verò disperiisse cùm hæc fierent. Sed neque noctu, opinor, concubuisti cum eo relicto autem lachrymante, sola in proximo grabbato jacuisti, cantillans, & ægrè faciens illi. *Phil.* At ea quæ ipse fecit, mater, tibi nequaquam narravit: neque enim, cùm fuerit adeò contumeliosus, patrocinareris ipsi: qui me relicta, sermones subinde cum Thaide amica Lampriæ conferebat: cùm ille nondum adesset. Postquam autem videbat indignè ferre me, & hominem, eorum quæ faciebat nutu admonebam, ille summa auricula apprehensam, & cervice ad se reclinatam Thaidem osculatus est, ita impresso ore, ut vix inde labia retraheret. Proinde ego quidem lachrymabar, ille verò ridebat, multaque in aurem Thaidi susurrabat, de me videlicet. Et Thais quoque ad me respiciens, subridebat. Vbi autem advenire Lampriam animadverterunt, tandemque osculis mutuis satiati fuerunt, ego tamen accubui cum ipso, ut ne in posterum etiam hoc causari posset. Surgens autem Thais, prima saltavit, nudatis multum malleolis, quasi sola pulchros eos haberet: quæ postquam desiit, tacebat Lamprias: & nihil dicebat. Sed Diphilus laudibus extollebat concinnitatem gestus, rectéque actam saltationem, quodque ad citharam pes esset aptus, pulcherque malleolus, & alia infinita, perinde ac si Calamidis Sosandram laudaret, non Thaidem, quam tu quoque nosti satis qualis sit, cùm nobiscum nuper lavaret: quæque in me probrosè statim dixerit. Siquam enim, inquit, non pu-

τὴν λεπτὰ ἴχνια τὰ σκέλη, ὀρχήσατην δ' αὐτὴ ἐξανασῶσα. τί ἂν λέγοιμι ὦ μῆτερ; ἀνέστην γάρ, καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀναχέαι, ἢ ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα, ἢ τῷ Θαΐδα ἐᾶν τυφᾶσθαι τὸ συμπόσιον; Μη. φιλοτιμότερον μὲ ἔδει γε πατέρ. νῦν δὲ φρονίζειν γὰρ ἐχρῆν. λέγε δ' ὅμως τὰ μὴ ταῦτα. Φι. οἱ μὲν ἄλλοι, ἐπῄνουν. ὁ Δίφιλος δ' μόνος ὑπῆν κεφαλὴν ἑαυτὸν, ἐς τὸν ὀροφὸν ἀνέβλεπεν, ἄχρι δὴ κοιμῶσα ἐπαυσάμην. Μη. τὸ φιλᾶσαι δ' ἢ τὴν Λαμπρίαν ἀληθῆς λέγῃς, ἢ τὸ μεταβᾶσαι τὰ σκληρότερα αὐτῇ; τί σιγᾷς; οὐκ ἔστι γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια. Φι. ἀνέλκυσόν σε βουλόμην αὐτόν. Μη. εἶτα δὲ συνεκάθευδες, ἀλλὰ ἢ ᾔδες, ἐκείνην δακρύουσ'; οὐκ αἰσθάνῃ ὦ γύναιον, ὅτι πεινῶμεν ἐσμὲν, δι' ἃ πεινῶμεν ἐσμὲν; Φι. τί δ', ἀνέχυμαι λέγ' ταῦτα, ὑβριζομένη ὑπ' αὐτῆς; Μη. ὀργίζει μὲ, μὴ ἀνθύβριζε δέ. οὐκ οἶσθα ὅτι ὑβριζόμενοι πανοῦνται οἱ ἐρῶντες, ἢ ἐπιλιμᾶσιν ἑαυτοῖς; σὺ δ' πάνυ χαλεπὴ ἀεὶ τῷ ἀνθρώπῳ γιγνόμενος. κἀγὼ ὄφελον μὴ κατὰ τὸν παροιμίαν, [1] ἀπορρήξαμεν πάνυ τείνουσαν τὸ καλώδιον.

pudet gracilium crurum quæ habet, surgat & saltet ipsa. Hîc tibi quid dicam mater? surrexi equidem atque saltavi. Quid enim facto opus erat? perferre scilicet, idque dicterium silentio comprobare, ac permittere ut sic in convivio regnaret Thais? *Mat.* Nimia quidem fuit hæc æmulatio, ô filia. Nam ne curare quidem hæc oportebat. Dic tamen quæ sequuta sunt. *Phil.* Alii quidem laudabant, solus autem Diphilus, jacens supinus ad lacunar respexit, donec ego defessa destiti. *Mat.* Quid autem quòd Lampriam osculata, quumque deflexisses, amplexa esse diceris, verum-ne istud fuit? quid taces? nam hæc non amplius digna sunt venia. *Phil.* Atqui volebam ipsi ægrè facere vicissim. *Mat.* Deinde neque cum ipso concubuisti, sed ipso lachrymante cantillasti. Non intelligis filia pauperes esse nos: neque meministi quam multa ab eo acceperimus: aut quo pacto hyeme superiore nobis fuisset vivendum, nisi Venus hunc nobis obtulisset? *Phil.* Nunquid igitur ob hoc ab eo affici me contumelia sustinerem? *Mat.* Irascere quidem, at contumeliam ne repende. An nescis læsos amatores desinere amare, & semet ipsos objurgare? Tu verò homini semper difficilis fuisti. At vide, ne quod vulgò fertur, intensum nimis funiculum abrumpamus.

1 Ἀπορρήξαμεν] Idem Proverbium apud Aristenet. Epist. 1. lib. 2. *Bourd.*

ΜΕΛΙΤΤΑ, ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

MELISSA, ET BACCHIS.

ΜΕΛΙΤΤΑ.

Εἶπα οἶδα Βακχὶ χρεών, οἵαν πολλαὶ Θετταλαὶ λέγονται ἐπᾴδουσαι, καὶ ἐρασμίους ποιοῦσαι, εἰ δὲ πάνυ μισομήν γυνὴ τυγχάνοι, ὥστε ὁρᾶσθαι, ἥκέ μοι. ἁπαλὰ γὰρ ὅλα, καὶ τὰ χρυσία ταῦτα ὀφείλω· ἢ δῶς, εἰ μόνον ἴδωμι ἐν ἐμοὶ αὖθις ἀναρίψασα Χαρῖνον, μισήσασα Σιμμίχιον, ὡς νῦν ἐμέ. Βακ. τί φῄς; οὐκ ἔτι σωίζει, ἀλλὰ δῆτα τῷ Σιμμίχιῳ ὦ Μέλιττα, οἵαπερ Χαρῖνος, δι' ὃν τοσαύτας ὀργὰς τοῦ γάμου ἤνεγκε, καὶ βουλῆται τῷ πλούσιον οἰκεῖν γῆμαι, πέντε ὀφικὰς τάλαντα ὡς ἔλαττον, ἐπιφερομένῳ; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσασα. Με. ἅπαντα οἰκεῖα οἵαπερ ὦ Βακχί. καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν ἐκ' ἐώρακα ὅλως αὐτόν. ἀλλὰ πίνουσι δῆτα τοῦ σωτηρίου Παμμένους αὐτός τε, καὶ Σιμμίχα. Βακ. δεινὰ ὦ Μέλιττα πέπονθας. ἀλλὰ τί σὲ ὑμᾶς διέφθειρεν; ἔοικε γὰρ μικρὸν τοῦτ' εἶναι. Με. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ εἰπεῖν ἔχω. πρώην γὰρ ἀνελθὼν ἐκ Πειραιῶς, κατακλινόντι γὰρ οἴκοι χρόνον τινὰ ἀπαίτησον, πέμψαντος δὲ πατρὸς, ὅτι με βουλόμενον ἐκέλευεν ἐπελθεῖν, ὅτι ἐσπούδακτο ὡς ἔθος πρόσοδα μεῖσθαι. λάσιόν τι μέλος ἢ φαλακρὸν ᾄσαντα, ἅπτεσθαι φησὶ μου τοῦ ναυκλήρου Ἑρμότιμον, ἢ τὰ ἐπὶ τοῖς πίναξι γεγραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀναγνῶναι, ὅπου κατεκολλήσατο ὑμῶν τὰ

MELISSA.

Siquam, Bacchi, anum nosti, quales multæ Theſſalæ perhibentur eſſe, incantatrices, quæ amabiles reddunt, etſi prorſus odio habeatur mulier, eam acceptam ad me adducas quæſo. Veſtes enim omnes, atque hoc aurum lubenter amiſerim, ſi ſolùm ad me denuo reverſum videam Charinum, odio Simmichen perinde habentem, ac me nunc habet. *Bac.* Quid ais Meliſſa? non amplius tecum conſuetudinem habet, ſed ad Simmichen divertit Charinus? cujus gratia tantas parentum iras ſuſtinuit, cùm divitem illam, quinque talenta, ut ajebant, in dotem allaturam, uxorem nollet ducere: meminiſſe enim me iſta ex te audire. *Mel.* Cuncta hæc evanuerunt Bacchi, & jam quintus dies eſt, ex quo illum prorſus non vidi. Sed potant apud æqualem Pammenem, ipſe & Simmiche. *Bac.* Acerba tibi accidunt Meliſſa. Sed quid vos ad diſſidium impulit? nam hoc non exiguum videtur eſſe. *Mel.* In univerſum, neque dicere poſſum. Sed nuper ex Phiræo reverſus (eò namque deſcenderat, à patre miſſus, puta ut debitum exigeret) neque me ingrediendo eſt intuitus, neque pro more accurrentem excepit, ſed amplexari volentem repellens, abi, inquit, ad nauclerum Hermotimum, aut ea quæ in Ceramico parietibus inſcripta ſunt lege, ubi inciſa ſunt veſtra

ὀνόματα. τίνα Ἑρμότιμον, τίνα ἴφην; ἢ ποίαν σήλω λίχνις; ὁ δ', οὐδὲν ἀποκεναμμένος, οὐδὲ δεισήσας, ἐκκάθευδεν ἀπεστραμμένος. πόσα οἶμαι ἐπὶ τοῦτον μεμηχανῆσθαί με, περιβάλλοντα, ἐπιστρέφοντα, φιλοῦντα, ἀπεστραμμένου τὸ μέτωπον ὅσῃ ὅσῃ ὀπισθεν ὑπεμφλάκθη. ἀλλ' εἴ μοι φησὶν ἐπὶ πλέον ὀχλήσεως, ἄπειμι ἤδη, εἰ δὲ μέσῃ νύκτες εἰσίν. Βακ. ὅμως ἤδεις τὸ Ἑρμότιμον; Με. ἀλλά με ἴδοις ἂν Βακχί, ἀθλιώτερον ἀφῆναι ἢ νῦν ἔχω, εἴ τινα ἔχω ναύκληρον Ἑρμότιμον οἶδα. πάλαι ἀλλ' ὁ μέν, ἔωθεν ἀπελήλυθε, ἐξ ἀλεκτρυόνος ὄρθρου ἀνεγρόμενος. ἐγὼ δ', ἐμεμνήμην ὅτι κἀγὼ τύχοι ποὺ ἔλεγε καλεῖσθαι τὸν ἐμὸν κεραμεικόν. ἐπιψαύσας δὲ Ἀκίδα καλοῦσι γρόμμιον. ἤκουσα δ' ἄλλο μέν οὐδὲν εὖρε, τοῦτο δ' μόνον ἐπιγεγραμμένον ἑστῶτων ἐπὶ τοῦ δεξιᾶ τοῦ δι πύλου, Μέλιττα, φιλεῖ Ἑρμότιμον. κἀμικρὸν αὖθις ὑποκρύπτω, ὁ ναύκληρος Ἑρμότιμος, φιλεῖ Μέλισσαν. Βακ. ὦ τῆς πονηρᾶς νεανίσκου. συνίημι γάρ. λυπῆσαί τινα ζήλου τοῦ Χαρῖνον, ἐπιγράψαι, ζηλότυπον ὄντα εἰδώς. εὐθὺς, αὐτίκα ἐπίστευσεν. εἰ δὲ τῳ ἴδοιμι αὐτὸν, ἀναλίξομαι. ἄπιρός ἐστι, καὶ παῖς ἔτι. Με. πῶς δ' ἂν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκλείσας ἐμαυτὸν, συώσῃ τῇ Σιμμίχῃ; οἱ γονεῖς δ' ἔτι παρ' ἐμοὶ ζητοῦσιν αὐτόν. ἀλλ' εἴ πινα εὕροιμι ὦ Βακχί χαῖν, ὡς ἔφλε, ἀπόσοι ἡδ' ἂν φανεῖσα. Βακ. ἔστι δ' φιλάκτη ὅτι χρησίμη φαρμακίς, σύρα τὸ γλῶττα, ἀμὴ ἔτι, καὶ συμπαιγνία. ἤ μοι ποτὲ Φανίαν καλεπαίνουσα κἀκεῖνον εἰκῇ, ὥσπερ Χαρῖνος, διήλλαξε μῆν μιᾶς ὅλης πέσσαρας, ὅτι ἐγὼ μὲν ἤδη ἀπεγνώ-

vestra nomina. Quem Hermotimum, quem inquam? aut quam columnam dicis? Sed ille nihil respondens, atque incœnatus, dormiebat aversus. Quàm multa hic me putas machinatam fuisse, amplectendo, convertendo, & osculando aversi illius cervicem? At ille ne ullo quidem pacto deliniri se passus est: sed si mihi, inquit, plus satis molesta fueris, abibo hinc, etiamsi nox intempesta sit. *Bac.* Attamen noras Hermotimum? *Mel.* At me videas, ô Bacchi, miseriorem multò quàm nunc sum, degere, si ullum ego nauclerum Hermotimum novi. Verùm ille summo mane à me discessit, statim ad galli cantum experrectus. Ego verò memineram dictum ab ipso, parieti cuidam in Ceramico inscriptum esse nomen meum. Tum misi statim Acidem, quæ illud videret. Illa verò nihil aliud, nisi hoc solum inscriptum reperit, juxta Dipylum ad dextram ingredientibus, Melissa amat Hermotimum: ac rursum paulò inferiùs, Nauclerus Hermotimus amat Melissam. *Bac.* O adolescentes ineptos! Intelligo enim: ægrè facere quispiam Charino volens, inscripsit hæc, zelotypum eum esse sciens. Ille verò statim credidit. Eum autem si cubi videam, alloquar. Imperitus est, & puer adhuc. *Mel.* At ubi videas illum, qui concluso cum Simmiche conversatur? Parentes autem eum etiamnum apud me quærunt. Sed Bacchi, siquam anum invenire possem, ut dixi, apparens ea me servaret. *Bac.* Est quædam venefica, ô dilectissima, ad hoc apta, gente Syra, cruda adhuc, & bene compacta, quæ mihi aliquando Phaniam, cùm & ille temerè succenseret, quemadmodum Charinus, post quatuor solidos menses reconciliavit, cùm jam planè de-

spe-

σειν. ὁ δ', ὑπὸ τῶ ἐπῳδῶν, ἦκεν αὖθις ἐπ' ἐμέ. *Mel.* τί δ' ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἴπερ ἔτι μέμνησαι; *Bac.* λαμβάνε μὲ ὀβολὸν πολλοῦ· Μέλιτταν τὴν μισθὸν, ἀλλὰ δραχμὴν, καὶ ἄρτον. καὶ ἐπικνῆσαι δεῖ μὴ τῶν ἁλῶν, καὶ ὀβελοὺς ἑπτὰ, καὶ θύον, καὶ δᾷδα. ταῦτα δὲ ἡ γραῦς λαμβάνει. κἀ κρατῆρα κεκερασθαι δεῖ, καὶ πίνειν σοὶ μόνῳ. δεῖπνόν δέ τι αὐτῇ δεῖ ἀνδρὸς εἶναι, οἷον ἱμάτια, ἢ κρηπῖδας, ἢ ὁλίγας τρίχας, ἢ τί τοιοῦτον. *Mel.* ἔχω τὰς κρηπῖδας αὐτῆς. *Bac.* παύσας κερματίσασα σὺ πατζάλῃ, ὑποθυμιᾶ τῷ θύῳ, πάσσουσα ἐκ τῶν ἁλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ. ἐπιλέγει δ' ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα, καὶ τὸ σοὶνον, καὶ τὸ σόν. εἶτα σὺ δὲ κάλπιν ἀναμίσασα ῥόμβου, ἐπιφέρει ἐπῳδήν τινα λίγυσσα ἐπτοέχῳ τῇ γλώσσῃ, βαρβαρικὴ ἐκ φερνάδη ὀνόματα. πολλὰ ἐπείπετο τότε. καὶ μετ' ὀλίγον Φανίας ἄμα, καὶ τὼ σωφρονεστάτω ἐπιμεμφόντων αὐτῇ, καὶ τὼ Φοιβίδος, ἦλθε μοι, πολλὰ αἰτήσης, ἐκεῖ μοι, τὸ πλέον ὑπὸ τῶ ἐπῳδῆς ἀγόμενος. ἔτι δὲ κἀκεῖνό με σφόδρα κατέθελξε τῆς Φοιβίδος· τὸ [1] μίσηθρον ἰδιδάξατο, τηρήσασα τὸ ἴχνος ἐπεὶ ἀπολίποι, ἀμαυρώσασα, ἐπιβᾶσαι μὲ τῷ δεξιτερᾷ σαύρης, τὸ ἐμὸν δεξιόν. τῷ δεξιᾷ δ', τὸ δεξιτερὸν ἔμπαλιν. καὶ λέγειν, ἐπιβεβηκά σοι, καὶ ὑπερῴων εἰμί. καὶ ἐπόησα ὡς παρῄνεσε. *Mel.* μὴ μίμνε, μὴ μίμνε ὦ Βακχί, καὶ ἤδη τὴν Σύραν. σὺ δ' ὦ Ἄκι, [2] τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα τὴν ἐπῳδὴν σύντριπτε.

sperarem. Ille autem incantationibus compulsus ad me rediit. *Mel.* Sed quid exegit anus, si modò adhuc meministi? *Bac.* Non magnam accipit mercedem, Melissa, sed drachmam, & panem: & sali oportet imponi obolos septem, & thyum, & facem. Ista quidem anus accipit. Craterem quoque ei misceri oportet, eamque solam bibere. Oportebit & ipsius viri aliquid adesse, uti vestem, aut crepidas, aut pauculos crines, aut id genus aliud quidpiam. *Mel.* Habeo crepidas illius. *Bac.* Has ex palo suspensas thyo suffit, aspergens igni salem quoque. Ad hæc, amborum nomina, illius & tuum pronuntiat. Deinde è sinu proferens rhombum, huc & illuc convertit, incantationem quandam dicens volubili lingua, barbara videlicet, atque horrenda vocabula. Hæc illa tum fecit: ac non multò pòst Phanias, cùm illum pariter & æquales ob hoc reprehenderent, & ipsa Phœbis, cum qua rem tum habebat multum postularet, venit mihi, incantatione ista prorsum attractus. Præterea etiam hanc odii conciliandi rationem me docuit adversus Phœbidem, ut observato, & quum discessisset, deleto ejus vestigio, in sinistrum illius pede dextro insisterem, contrà in dextrum, sinistro, & dicerem, te conscendi, & superior sum. Fecique ut illa præcepit. *Mel.* Ne morare, ne morare Bacchi, voca jam Syram illam. Tu verò Aci, panem & thyum, & cætera omnia, quæ ad incantationem pertinent, appara.

1 *Μίσηθρον*] Aliud odii poculum est apud Origenem lib. 7. contra Celsum. De utroque à me dictum alibi. *Bourd.*

2 *Τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον*] Casparus Barthius putat legendum esse *θεῖον* & *sulfur* capiendum, quod in lustrationibus & incantationibus prorsus usitatissimum erat veteribus, &c. vide cap. III. l. VII. Adversar. *Alm.*

CLO-

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ, ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

CLONARIVM, ET LEÆNA.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ.

Καινὰ περὶ σοῦ ἀκούομεν ὦ Λέαινα, τὴν Λεσβίαν Μέγιλλαν τὴν πλουσίαν, ἱρᾶν σε ὥσπερ ἄνδρα, καὶ συνεῖναι ὑμᾶς, οὐκ οἶδ' ὅ, τι ποιοῦσας μετ' ἀλλήλων. τί τοῦτο; ἠρυθριάσας; ἀλλ' εἰπὲ εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. Λε. ἀληθῆ ὦ Κλεπάτερον. αἰσχύνομαι δέ. ἀλλόκοθον γὰρ τί ἐστι. Κλω. [1] πρὸς τὴν κυρητέρφ, τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί δ' ἐκ πράττετ' ὅταν συνῆτε; οὐ βᾷς; οὐ φιλεῖς με. οὐ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτου τὰ τοιαῦτα. Λε. φιλῶ μέν, εἰ καί τινα ἄλλον. ἀγνοεῖ δ', δεινῶς ἀνδρεικὴ ἐστιν. Κλω. οἶμαι δῆτα ὅ, τι ἐκ λέγεις, εἰ μή τις [2] ἑταιρίσεια τυγχάνει οὖσα. τοιαύτας γὰρ τὰς Λέσβου λέγουσι γυναῖκας, ὑπὸ ἀνδρῶν μὲν οὐκ ἐθελούσας αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ δ' αὐτὰς πλησιαζούσας, ὥσπερ ἄνδρας. Λε. τοιοῦτό τι. Κλω. σὺ δῆτ' ὦ Λέαινα, τοῦτο αὐτὸ ἐκ διήγησαι, ὅπως μὲν ἐπείρα τοῦ πρώτου, ὅπως δ' ἐκ συνεπείσθης, καὶ τὰ μὴ ταῦτα. Λε. πότου τινὰ συκροτοῦσα αὐτὴ, καὶ Δημώναξα ἡ Κορινθία, πλουσία δ' ἐκ αὐτὴ, καὶ ὁμότεχνος τῇ Μεγίλλῃ, παρειλήφασί με κιθαρίζειν αὐτάς. ἐπεὶ δ' ἐμεθύσθησα, καὶ ὡραῖα ἦν, καὶ ἤδη καθεύδειν, καὶ ἐμέλλομεν, ἄγε

CLONARIVM.

Nova de te audimus Leæna, Lesbiam videlicet Megillam, divitem illam, amare te, perinde ut virum, vosque coire, nescio quid unà facientes. Quid istud? erubuisti? Sed dic mihi, vera-ne ista sunt? *Le.* Vera Clonarium. Pudet autem me. Alienum enim quiddam est. *Cl.* At per Cererem, quid hoc negotii, aut quid sibi vult mulier? Quid verò agitis quando coitis? Vides? non amas me? neque enim celares me talia. *Le.* Amo equidem te, quantum ullam aliam. Mulier autem illa, virilis supra modum est. *Cl.* Non intelligo quid dicas, nisi si tribas quæpiam est. Tales enim mulieres in Lesbo esse perhibent, quæ à viris quidem illud pati nolint, cum mulieribus autem ipsæ, perinde ac viri, congrediantur. *Le.* Tale quidpiam est. *Cl.* Proin Leæna, etiam hoc ipsum expone, quo pacto te solicitarit primum, quoque modo adducta sis ut morem gereres, & quæ secuta sunt deinceps. *Le.* Cùm ipsa compotationem quandam instituisset, & Demonassa Corinthia, dives & ipsa, in eadem arte exercitata cum Megilla, me assumpserunt ut ipsis cithara canerem. Postquam autem satis cecineram, & jam intempesta nox erat, cubitumque ire oportebat, illæque erant ebriæ. Tum Megilla, Age, in-

1 Πρὸς τ' κυρητέρφ] *Per Cererem.* Hesychius in κυρητέρφ· ὑπ' ἐνίων ἡ Δημήτης. Menagius.

2 Ἑταιρίσεια] Hesychius: ἑταιρισμὸς, πρόσκλησις. Idem.

δὴ ἔφη ὦ Λέαινα ἡ Μίγιλλα, κοιμᾶται γὰρ ἤδη κἀκεῖ, σύκαῦθα κἀθεύδει μεθ' ἡμῶν, μέση ἀμφοτέρων. Κλω. σκάθευδες; τὸ μὴ ταῦτα πί ἐγένετο; Λε. ἐφίλει με τὸ πρῶτον, ὥσπερ οἱ ἄνδρες, σὺν αὐτῷ μόνον προσαπομύζουσα τὰ χείλη, ἀλλ' ὑπανοίγουσα τὸ στόμα, καὶ περιεβάλλετο, καὶ τὰς μασχάλας ἔθλιβεν. ἡ Δημώναξ δ', καὶ ἐδάκνει μεζόξυ καπιφιλοῦσα. ἐγὼ δ', σὺν οἷς εἶχον εἰκάζουσα ὅ, τι τὸ πρᾶγμα ἦν. χρόνῳ δ' ἡ Μίγιλλα ὑπόθερμος ἤδη ἦν, τῷ μὲ παιγνίῳ ἀφείλε τὸ κεφαλῆς. ἐπικεῖτο δ' πάνυ ὁμοία, καὶ προσφυής, κοὐ σὺ χρὼ ὥφθη αὐτή, καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρώδεις τὰ ἀθλητῶν, ἀποκεκαρμένη. κἀγὼ ἐπερρώχθην ἰδοῦσα. ἡ δ', ὦ Λέαινά φησιν, ἑώρακάς ἤδη ἄπυ καλὸν νεανίσκον; ἀλλ' οὐχ ὁρῶ ἔφλω σὺ ταῦθα νεανίσκον ὦ Μίγιλλα. μὴ καθαπίλωσί με ἔφη. Μίγιλλα δ' ἐγὼ λέγομαι, ἡ γαμάμενα προπάλαι ταυτῶν Δημώνακτα, καὶ ἔστιν ἐμὴ γυνή. ἐγέλασα ὦ Κλωπάτρα ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφην, σύκῶν σὺ ὦ Μίγιλλε, ἀπήρτις ὢν, ἐλελήθεις ἡμᾶς, καθάπερ τὰ Ἀχιλλέα φασὶ κρυπτόμενον σὺν παῖς παρθένοις. καὶ τὸ ἀνδρεῖον σὺ ἐκεῖνο ἔχεις, καὶ ποιεῖς τῷ Δημώνακτι

inquit, Leæna, Iam enim dormire æquum eſt, hìc nobiſcum cuba, media inter utramque. *Cl.* Concubuiſti-ne? Quid poſtea factum eſt? *Le.* Oſculabantur me primò, perinde atque viri ſolent, non ipſa modò labia applicantes, ſed os quoque ſubaperientes: deinde & amplexabantur, & papillas premebant mihi. Demonaſſa autem, etiam inter oſculandum, mordebat. Egò verò quidnam rei eſſet, conjicere non poteram. Cæterùm cum jam incaluiſſet Megilla, galericulum quidem à capite removit. Ipſa autem incumbebat, ſimilis & æquiparanda athletæ alicui vehementer virili, & robuſto, & cute ad vivum detonſa: quam ubi aſpexi, perturbata ſum. Illa verò, Leæna, inquit, ecquem adoleſcentem ita pulchrum unquam vidiſti? At non video, inquam ego, ullum hìc adoleſcentem Megilla. Tum illane me, inquit, mulierem facias. Megillus enim vocor ego, & jam olim Demonaſſam hanc uxorem duxi, eſtque ea uxor mea. Riſi equidem ad hæc, Clonarium: & dixi, Proinde Megille, virum eſſe te neſciebamus: quemadmodum aiunt Achillem inter virgines abditum fuiſſe: habes & virile illud, ac Demonaſſæ idem facis quod

1 Ἐφίλει με τὸ πρῶτον] Hæc & cætera hujus Dialogi interpretati ſunt ad Petronium. ad hæc verba, *commovebat valgiter labra.* Bourd.

2 Μασχάλας ἔθλιβεν] Plaut. Pſeud.

Teneris labellis molles morſiuncula
Papillarum horridularum oppreſſiuncula.

Ovid. 1. Amor.

Forma papillarum qua fuit apta premi. Idem.

3 Καὶ ἐδάκνει] Plaut. loc. cit. *Idem.*

4 Πανύκλω] De comis adſitiis copiosè dixi alibi. Iunge Cl. Alexand. Pæd. lib. 2. c. 11. Artemid. lib. 1. Firmic. Aſtro. c. 1. lib. 1. vide Herald. ad Martial. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο] Catullus: *Et quærendum unde, unde foret nervoſius illud.* Menagius.

1 Bour-

σου ὅσῳ οἱ ἄνδρες. σὺ μὲν ἔφη ὦ Λέαινα, οὐκ ἴσχυ. δόμῳ ἢ ὃ δὲ πάνυ αὐτῷ. ἴδιον δέ τινα τρόπον ἡδέως ὁμιλοῖμι ὀψὲ μὲν. ἀλλὰ μὴ ἑρμαφρόδιτός εἰ ἔφην, οἷοι πολλοί εἶναι λέγονται, ἀμφότερα ἔχοντες; ἵπ γάρ ἡγοῦμαι ὦ Κλωνάριον τὸ πρᾶγμα. ὅ φησιν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνὴρ εἰμι. ἥκιστα ἔφην ἐγὼ φ. [1] Βοιωτίας αὐλητρίδος Γ᾽σμηνοδώρας, δηγημάτιά τινα Ἐφέστρια παρ᾽ αὐτοῖς, ὡς ἠκούσθη τις ἐν Θήβαις ὢν γυναικὸς ἀνήρ. ὁδὶ αὐτὸς, κἀμοὶ τις ἄρεσθ. οἶμαι Τειρεσίας τύχομα. μὴ δὴ τι ἐ σὺ τοιοῦτο πέπονθας; ἦκεν ὦ Λέαινα ἔφη, ἀλλὰ ἐβουπήγην μὲ ὁμοία ταῖς ἄλλαις ὑμῖν. ἡ γνώμη ἢ, καὶ ἡ ἐπιθυμία, καὶ τἆλλα πάντα, ἀνδρός ἐσί μοι. καὶ ἱκανὴ γοῦν σοι ἔφην ἐπιθυμία, [2] πάρεχε γοῦν ὦ Λέαινα εἰ ἀπιστεῖς ἔφη, καὶ γνώσῃ ἡδὺν ἐνδιδύσαν με τὸν ἀνδρῶν. ἴχω γάρ τι αὐτὰ δ᾽ ἀνδρεῖα. ἀλλὰ [2] πάρεχε. ὄψὲ γάρ. παρέχου ὦ Κλωνάριον, ἐπιτρίβεσθε πολλά.

quod viri ſolent. Idem ego Læna, inquit, nec eo admodum opus. Peculiari autem modo, ſuavius aliquanto congredi me videbis. At num hermaphroditus es, inquam ego, quales perhibentur eſſe multi, utrumque membrum habentes? rem enim ó Clonarium, adhuc ignorabam. Neque hoc, inquit illa, ſed per omnia vir ſum. Tum ego, audivi, inquam, ex Bœotia tibicina quadam Iſmenodora nomine, quæ apud ipſos ſunt epheſtria, narrante, quendam Thebis factum fuiſſe ex mulliere virum, qui idem vates quoque fuit optimus: Tireſias nimirum. Num tibi tale quid accidit? Haudquaquam Læna, inquit: ſed vobis aliis nata ſum ſimilis. Animus autem, & libido, cæteraque omnia, virilia mihi ſunt. Sufficiens ſaltem, inquam, eſt tibi libido. Tum illa: præbe igitur, inquit, Læna, & cognoſces me viris eſſe nihilo inferiorem. Nam aliquid loco virilis habeo. Sed præbe: nam videbis. Præbui itaque Clonarium, cùm illa diu multumque

1 Βοιωτίας αὐλητρίδος Γ᾽σμηνοδώρας, δηγημάτια τὰ Ἐφέστρια παρ᾽ αὐτοῖς, ὡς ἠκούσθη τις ἐν Θήβαις ὢν γυναικὸς ἀνήρ] Quid intellexerit per τὰ ἐφέστρια, non eſt facile divinare, ea vox alibi non legitur. Nihil igitur certi à me expectes, conjecturas nudas tibi proponam. Si bene ſe habet ea lectio, videtur ab ἔφεσις ea vox deduci debere: eſt autem veſtis quædam ſpecies, quæ ſuperinduebatur. Suidas μανδύαν & βίβλον interpretatur, & ὕφασμα ἐξ αἰγείων τρίχων, alii χλαμύδα, alii χλανίδα vertunt. Quidquid tamen fuerit, quoniam ab eo genere veſtis τὰ ἐφέστρια dicuntur, ſuſpicor eas veſtes texi ſolitas à mulieribus ſimul adunatis, quæ texendo fabulas lepidas ad vices narrabant, ut fallerent tempus & laborem, quæ ob id ἐφέστρια δηγήματα dicebantur. Sic noſtrates dicunt *les contes du veilleri.* At forte mendoſa eſt ea vox, & legendum vel ἐφ᾽ ἑστίᾳ disjunctim, & mutandum τὰ in τι, ſic, δηγημάτιά τι ἐφ᾽ ἑστίᾳ, id eſt, *ad lares, ad focum*, vel Ἡφαίστια ob eandem rationem, id eſt, *quæ ad ignem* hyeme narrantur, nam (ut notum eſt) Ἥφαιστος ſæpe pro igne ſumitur, & erant Ἡφαίστια fabulæ, quæ ad Vulcanum ſeu ignem aſſidentes fœminæ nendo vel texendo narrabant in Vulcani feſto quod Athenis Ἡφαίστια, ut ex Andocide patet in ſermone de myſteriis. Hæc ego tentabundus ut in tenebris. Tu forte meliora lector cogitabis, utinam & nobis impertiaris. *Palm.*

2 Πάρεχε] Ariſtophanes: Καλῶς παρίξω, κἀγὼ ἐχὶ φροντιῶ μαι. Menagius.

1 Τῇ

ἢ ὅρμον πά μοι δύσης τ̃ πολυτελῶν, ἢ οἰνίας τ̃ λεπτῶν. εἶπε ἐγὼ μ̃, ὥσπερ ἄνδρα ἀσπαλέμβαινον. ἡ δ̃, ἐποίησέ τε, ἢ ἐφίλησ, ἐ ἠνδρίσατο, ἢ ἐδωκέ μοι ἐς ὑπερβολὴν ἥδιστ. Κλω. τί ἐποίησ ὦ Λέαινα; ἢ πίνα τρόπον; τοῦτο γὰρ μᾶλιστα εἰπέ. Λε. μὴ ἀνάκεισο ἀκριβῶς. ἀμχεῖ γάρ. ὅτι μὲν τὴν Οὐρανίαν, ὀρθὸν ἂν εἴποιμι.

que supplicasset, & pretiosum monile dedisset, & tenuia velamina. Tum ego illam perinde atque virum complectebar. Illa autem, & faciebat, & osculabatur, & anhelabat, & summa voluptate affici videbatur. *Cl.* Quid faciebat Læna? aut quomodo? hoc enim in primis dicas. *Le.* Ne accuratiùs inquiras: turpia enim sunt. Quare per Vraniam, nolim dicere.

ΚΡΩΒΥΛΗ, ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

CROBYLE, ET CORINNA.

ΚΡΩΒΥΛΗ.

Ὡ Κόρινν, ὡς μ̃ ἀ πάνυ δι-
νὸν ἦν ὃ ὑμίζες, τὸ γυναῖ-
κα ἡβίσ ἐκ παρθένε, με-
μαθήκης ἤδη. μ̃ μειρακίσ μ̃ ὡ-
ραίσ ἠγωνμένε, μνᾶν ἢ τοιῶτον
μίσθωμα ἠμισαμένε, ἐξ ὧς ὅρμον
αὐτίκα ἀνήσαμέν σοι. Κο. ναὶ μᾶ-
νάριον. ἐχέτω ἢ ἐ ψήφις πᾶς πυ-
ραυγεῖς, οἷ ὁ Φιλαίνιδός ἐσιν.
Κρω. ἔσῃ τοιῶτ. ἄκουε ἐ τἄλ-
λα περ ἐμέ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, ἐ
ὅπως εὐσχήμονας τοῖς ἀνδράσιν. ἄλ-
λη μ̃ γὰρ ἡμῖν ἀποτροφὴ ἢ βίσ
οὐκ ἔσθ ὦ θύγατερ. ἀλλὰ δύο ἔτη
ταῦτα ἐξ ὃ τέθνηκεν ὁ μακαρίτης
σὸς πατὴρ, οὐκ οἶδα ὅπως ἀπεζή-
σαμεν, ὅτι ἢ ἐκεῖν ἔζη, πάντα
μῖν ἡμῖν ἐκαπά. ἐχάλκευε γὰ, ἐ μέ-
γα ἦν ὄνομα αὐτῦ ἐν Πειραιεῖ. νῦν
πάντων ἐσὶν, ἀκῆσαι δομυμένων,
ἢ μὲν μ̃ Φιλῖνος, μηκέτι ἔσιαζ ἄλ-
λον χαλκέα. μ̃ ἢ τὸν πλάστην,
τὸ μ̃ πρῶτον ἀποδεμένε τὰς πυρά-
γρας, νῦν τ̃ ἄκμονα, νῦν σφῦραν

CROBYLE.

Non ita grave esse, Corinna, ceu tu putabas, ex virgine mulierem fieri, jam didicisti: siquidem cum formoso adolescente fuisti, & pro prima mercede minam accepisti, unde monile statim tibi comparabo. *Cor.* Ita amabo. Habeat autem splendoris ignei lapillos, cujusmodi Philænidis est. *Cro.* Erit ejusmodi. Sed audi etiam cætera ex me, quæ te facere, & quo pacto viris accommodare te oportet. Nam alia victus ratio nobis nulla est, filia: sed per duos hosce annos, ex quo pater tuus, piæ memoriæ, defunctus est, an nescis quo pacto vitam egerimus? At quando ille adhuc vivebat, abundè nobis omnia suppetebant. Artem enim ferrariam exercebat: magnumque erat nomen ejus in Piræo Ac plerosque audire licet dejerantes, nullum ampliùs post Philinum, talem fore ferrarium fabrum. Post mortem autem ejus, principio quidem divenditis forcipibus, incude, & malleo, dua-

δύο μησὶν, ἀπὸ τούτων διετράφημεν. εἶπε, νῦν μὲ, ὑφαίνουσα. νῦν ἤ, κερκίδα κρέκουσα, ἢ ἡμίονον κλώθουσα, ἐπανερχόμην τὴ σπιᾶ μόλις. ἔθρεπτον δέ σε ὦ θύγατερ, τὴν ἐλπίδα τοιεμένουσα. Κο. τὴν μητέρα λέγεις; Κρω. ὄκ. ἀλλὰ ἐλογιζόμην ὡς τηλικαύτη γένοιμην, θρίψεις μὲ ἐμὲ, σαυτὴν ἤ κρέκησομένης ῥαδίως, καὶ πλυνέσεις, καὶ ἐσθῆτας ἕξεις, ἀλουργεῖς, καὶ ἱματιοπαίνας. Κο. πῶς ἔφης μῆτερ, ἢ τί λέγεις; Κρω. συνιέναι μὲ τοῖς νεανίσκοις, καὶ συμπίνουσι μετ' αὐτῶν, καὶ συγκαθεύδουσι ἐπὶ μισθῷ. Κο. καθάπερ ἡ Δάφνιδος θυγάτηρ Λύρα; Κρω. ναί. Κο. ἀλλὰ ἑταίρη ἐπαιρὰ ἐστι. Κρω. ἐοὖν τοῦτο δεινόν. καὶ σὺ γὰρ πλυνέσεις ὡς ἐκείνη, καὶ πολλὰς ἐρασὰς ἕξεις. τί ἐδάκρυσας ὦ Κόρινθα; ἆρ' ὁρᾷς ὑπόσους, καὶ ὡς πενιχροὺς εἰσὶν αἱ ἑταῖραι, καὶ ὅσα χρήματα λαμβάνουσι; τὴν Δάφνιδος γὰρ ἐγὼ οἶδα τὴν φίλη Ἀδράστια, ῥάκη πρὶν αὐτὴν ἀκμάσαι τὴν ὥραν ἐφορέσασα. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς οἷα φορεῖ, χρυσᾶς, καὶ ἐσθῆτας διαφανεῖς, καὶ ἱματιοπαίνας τέτταρας. Κο. πῶς ἤ ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα; Κρω. ἐκεῖνο πρῶτον, καθάπερμεῖσα ἑαυτὴν διαφερόντως, καὶ δύσκολος ἦσα, καὶ φιλοῦσα τοὺς ἄνευθεν, ὅταν ἄρχῃ ἢ καλλίζειν ῥαδίως, καὶ ἱλαρῶς τὸ ἱλαρὸς, ἀλλὰ μειδιῶσα ἡδὺ, καὶ ἐπαγωγόν. εἶτα φορτικολογεῖσα δεξιῶς, καὶ μήτε φιλοκίνδυνος ἢ τις φορτίλλοι, ἢ φορτίωψοιτο, μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀνδρῶν. ἢν δέ ποτε ἢ ἀπίλθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μίσθωμα, ἔτι μεθύσκεται, καὶ ζηλάλαγον γὰ, καὶ μισεῖσι οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας, ἔτι ὑπερμεφορεῖται ἢ ὄψα ἀπιερκόλως, ἀλλὰ φορτικόπτεται μὲ ἄκρεις τοῖς δακτύ-

duabus minis, ex illis tum vitam sustentavimus. Postea autem, aliàs quidem texendo, aliàs verò tramam deducendo, aut staminianendo, ægrè victum parabam: te verò, filia, nutriebam, spem expectans. *Cor.* Minam istam dicis? *Cro.* Non: verùm ita rationem inibam, quòd cùm ad istam ætatem perveniisses, & me facilè alere postea, & te ipsam exornare posses: dives ipsa futura, purpureas vestes, & ancillas habitura. *Cor.* Quomodo hoc mater? aut quid dicis? *Cro.* Si cum adolescentibus rem haberes, & cum ipsis potares, & pro mercede concumberes. *Cor.* Sicut Daphnidis filia Lyra? *Cro.* Ita. *Cor.* At illa meretrix est. *Cro.* Hoc nihil grave. Nam & tu, perinde ac illa diteſces, multosque amatores habebis. Quid fles Corinna? an non vides quàm multæ sint, & magno studio ambiantur meretrices? & quantum pecuniæ accipiant? Daphnidem enim, ô chara Adrastia; novi ego, quæ priusquam ad ætatem adultam perveniisset, pannosa erat. At nunc vides, qualis prodit, ut illi aurum, floridæ vestes, & ancillæ quatuor. *Cor.* Sed quo pacto hæc acquisivit Lyra? *Cro.* Primùm quidem exornando se eleganter, & facilem, hilaremque erga omnes se gerendo, non soluto, ut tu soles, cachinno, sed suave quiddam & blandum arridendo. Postea dextrè conversando, neque decipiendo, siquis accedit, aut accersit eam, neque viros increpando. Ac si quando ad cœnam it accepta mercede, neque inebriatur, ridiculum enim hoc, & viri oderunt tales, neque rusticè impletur opsonio: sed attingit quidem sum-

λοις, σιωπῇ ἢ πῶς οὐχὶ ἐπ' ἀμφοτέρας ἀναβύστην τὰς γναθους, πίνῃ ἢ ῥέμβῃ, ἀλλ' ἀναπνευμβήν. Ko. κἂν εἰ δίψῶσα ᾖ μῆτηρ τύχοι; Κρω. τίπι μᾶλιστα ὦ Κόρινπα. καὶ ὅτι πλέον ἢ δίκαιον φθέγξεται, ὅτι λάσκώπτει ἓς πια ἢ παρόντων. ἐς μόνον ἢ τὸ μιθωσάμενον βλέπῃ. καὶ λάβὼ τοῦτο σαφῶς φιλῶσιν αὐτὸν. καὶ ἐπειδὰν κραμβόθῃ δίοι, ἀσπάζας ᾠδὴν, ἀδὲ ἀμείλὲς σκοίνῃ ἂν πἰρχάσαιθ', ἀλλὰ ἐξ ἅπαντ@ ἐν τοῦτο ἠρεμοῦσι, ὡς ὑπαγάγοιθ', ἐ ἐρᾷσιν ποιήσειε σκεῖνον. τοῦτο γὰ αὐτὸν ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. εἰ δὲ ἐ σὺ τοῦτο σκεμοθεῖς, μακρέαν ἐ ἡμεῖς ἐσόμεθα. ἐπὶ τάγε ἄλλα ἀναβὰπολὺ αὐτῆς. ἄλλο ᾠδὴν ὦ φίλη Ἀδρᾶστειά φημι, ζῶης μόνον. Ko. εἰπέ μοι ὦ μῆτερ, οἱ μιθάμβοι πάντες τοιοῦτοί εἰσιν, οἷ@ ὁ Εὐκρι@, μεθ' ἡ χθὲς σκάθὗδον; Κρω. ὦ πάντες ἀλ' ἴνιοι μ', ἀμείνους. οἶδὰ, ἢ ἥδη ἀνδρώδεις. οἶδὰ, καὶ ὦ πάνυ μορφῆς σὺφυοῦς ἔχοντες. Ko. καὶ τούτοις συγκαθεύδειν δῆτά; Κρω. μᾶλιστα ὦ ζήγαπερ. ὅτοι μόνοι ἐ πλείονα δίδασιν. οἱ καλοὶ ἢ. αὐτὸ μόνον, καλοὶ ἥλιοι εἶναι. καὶ σοὶ ἢ μελέτω ἀεὶ ἓ πλείον@, εἰ ἥλεις σὺ βραχεῖ λίχμῃ ἀπάσας, σὐδιξάσας σε τῷ δακτύλῳ, ἐχ ἁμᾶς τῶν Κόρινναν τῶ τ' Κρωβύλης ζηγατέρα; ὡς ὑπερπλυτεῖ, καὶ τελεσδιδάμενα πεποίηκε τῶ μητέρᾳ; τί φῄς; ποιήσεις τοῦτο, ποιήσεις; οἶδα ἐγώ. καὶ ῥᾳδίως ἀπασῶν ῥᾳδίως. νῶν δ' ἀπιθι λαβομβήν, εἰ ἀφίκοιθ' ἐ τήμερον τὸ μιρακίσιον ὁ Εὐκρι@. ὑπισχνεῖτο γάρ.

mis digitis, tacitè autem edendo non obturat utramque maxillam ingestis buccellis: bibit etiam sensim, non affatim, sed interquiescendo. *Cor.* Etiamsi sitiat mater? *Cro.* Tum præcipuè, Corinna: & neque plus æquo loquitur, neque in quenquam eorum qui adsunt, dicteria torquet. Eum solum à quo conducta est, respicit. Et ob hoc illi amant ipsam. Et postquam eundum est cubitum, nihil petulans, nihil ineptum admittit, sed ex cunctis unum hoc aucupatur, ut illum alliciat, suique amatorem reddat. Hoc enim nomine ipsam cuncti laudant. Quòd si tu etiam hæc didiceris, nos quoque fœlices erimus. Nam cætera quidem multò ipsa. Sed nihil, ô chara Adrastia, addam amplius: vivas modò. *Cor.* At dic mihi mater, -ii qui mercede nos conducunt, omnes-ne tales sunt, qualis est hic Eucritus cum quo heri concubui. *Cro.* Non omnes: sed alii quidem meliores, alii jam viriles: nonnulli verò non admodum liberali forma præditi. *Cor.* Et cum istis concumbere oportebit? *Cro.* Maximè, filia: nam hi plura quoque dant. Formosi autem, hoc solum, pulchri esse volunt. Tu verò ejus quod plus est, rationem semper habeas, si cupis ut omnes brevi te commonstrent digito, ac dicant. Annon vides Corinnam Crobylæ filiam, ut est diritissima, & matrem reddit fœliciſſimam? Quid ais? facies-ne ista? facies, novi ego & facilè omnibus anteibis. Nunc autem ito lotum, si fortè veniat, etiam hodie adolescens ille Eucritus: ita enim pollicitus est.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ.

MATER, ET MVSARIVM.

ΜΗΤΗΡ.

Ἆρ' ἔτι τοιοῦτον ἐραστὴν εὕρομεν ὦ Μυσάριον, οἷος ὁ Χαιρίας ἐστί, ὑβρισμένον τῇ παιδίσκῃ διὰ σὲ λοιμὸν μηκέτι, τῇ Ἀφροδίτῃ δὲ, καὶ τῇ οὐρανίᾳ, δάμαλιν ἱερωτέραν, στεφανώσει δὲ σὺ τὸν πλουτοδότειραν. καὶ ἅλως, μακαρίαν, καὶ τερασκόπους ἐσόμεθα. νυνὶ γὰρ ἐκ τοῦ δεῖνος ἐλπίδα λαμβάνομεν; ὃς οὐδαμοῦ μὲ ὠφέλησε πώποτε, οὐκ ἐδώρησε, οὐκ ὑπεδήσατο, ἀλλὰ σοφίσεις ἀεὶ, καὶ ὑποχίσεις; ἐ μακραὶ ἐλπίδες, καὶ πολὺ τὸ ἐὰν ὁ πατὴρ, ἐ εἰ κύριος γένωμαι τῶν πατρῴων, καὶ πάντα σά. σὺ δὲ, καὶ ὀμωμοκέναι αὐτὸν φῂς, ὅτι νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσει; Μυ. ἄμοσε γὰρ ὦ μῆτερ, καὶ τὰν Δηὼ, καὶ τὰν Ἀθαναίαν. Μη. καὶ πιστεύεις δηλαδή; καὶ ἅμα τοῦτο πρώην οὐκ ἔχοντι αὐτῷ σύμβολόν σοι συνεβάλλετο, τὸ δακτύλιον δόντας, ἀγοντος ἐμοῦ; ὁ δὲ, ἀπέδοτο.

MATER.

Si talem amatorem post hac inveniamus, Musarium, qualis Chæreas hic est: oportebit nos immolare, Publicæ quidem Veneri capram candidam, Cœlesti autem, & ei quæ in hortis est, juvencam utrique tertis quoque coronare opum largitricem. In summa, beatæ, terque fœlices erimus. Quippe vides nunc ab adolescente isto quam multa accipiamus, qui ne obolum quidem tibi dedit unquam, neque vestem, neque soleas, neque unguentum: sed apud ipsum semper excusationes, & pollicitationes, & spes longæ, & illud crebrum, Si pater, &, si paternarum opum fiam dominus, &, omnia tua. Tu etiam juravisse ipsum dicis, quòd lege uxorem se suam sit facturus. *Mu.* Iuravit, mater, per Cererem, & Proserpinam, & Minervam. *Ma.* Et credis illi scilicet? & ob hoc nuper, cum non haberet unde daret symbolum, annulum illi me inscia dedisti? at hunc ille venditum

1 Τῇ Παιδήμῳ] Cognomenta Veneris, Pandemus & Vrania. δύο ἐστίαι σύνναοι, ἡ μὲν Πάνδημος ἡ δὲ, Πυρκαϊὰ ἢ τινὲς Οὐρανία τετίμηνται ὑπὸ κτίστου. αἶγα δὲ Παιδήμῳ, διὰ τὸ τῆς ζωῆς συνουσιαστικὸν τὸ ἐ περὶ τὰ Ἀφροδίσια ἀκρατὲς. δάμαλιν δὲ τῇ Οὐρανίᾳ, διὰ τὸ σωφρονίστικον ἐ ὅτι ὑπὸ ζυγὸν ἄγεται τὸ ζῶον ἐ ὑπ' ἄρρενος, ἅτε πρώτου τοῦ γάμου ὑπαιτίου τὴν συζυγίαν πλουτοδότειραν δὲ ἡδονῆς φησιν. Sic ad oram MS. Regii, quam notam sequitur Cod. Memmian. dum dicit μακρὰ δὲ esse sacrificium τ Παιδήμου, διὰ τὸ περὶ συνουσίαν κατωφερὲς, καὶ δάμαλιν τ Οὐρανίας; διὰ τὸ ὑπὸ ζυγὸν τίνεσθαι. Bourd.

2 Κατὰ τὰν Δηὼ] Ad oram MS. Regii scriptum erat κἀγὼ ἐ Δήμητρα καὶ Δηώ, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ ἡ Πολιὰς, ὅρκος δὲ τοῦτο Ἀθηναίοις οἷς ἐ Λακεδαιμονίοις οἱ Δεισκουροὶ ἐ ὀμνύουσιν τὰ τοῦ Διός. Idem.

3 Κατὰ Θεῶν συμβολὴν] Hac de re copiose vir Clarissimus Isaacus Casaubonus ad Athen. *Idem.*

μῶ, κατέπιε. καὶ πάλιν τὰ δύο ἐκεῖνα δίκαια τὰ Ἰωνικά, ἕλκηθρα ἀκάτεργα δύο Δαρεικῶν, ἃ σοι [1]ὁ Χίος Πραξίας ὁ ναύκληρος ἐκόμισε, ποιησόμενος ἐν Ἐφέσῳ. ἐδέησε γὰρ Χαιρέας ἔρανον σὺν ἑταίροις ἀπενεγκεῖν. ὠόνας γάρ, καὶ χιτωνίσκους, τί ἂν λέγοιμι; ἐ ὅλως, ἐρμαῖόν τι ἡμῖν, ἐ μέγα ὄφελος συμπέπτωκεν αὐτός. Μυ. ἀλλὰ καλός, καὶ ἀγένειος, ἐ φησὶν ἐρᾶν, καὶ δακρύει, καὶ Δεινομάχης, καὶ Λάχητός ἐστι ἐ Ἀρεοπαγίτης. καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν, καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν παρ' αὐτῷ, ὡς ὁ γέρων μόνον κατακύσῃ. Μη. ἀκὴν ὦ Μυτάριον, ἐὰν ὑποδήσασθαι δέῃ, καὶ ὁ σκυτοτόμος αἰτῇ τὸ διάφραγμον, ἐρᾷμεν ἐκ τοῦ ὠτὸς, χρήσιμον μὲν σὺν ἔχομεν, σὺ δ' ἔτι ἐλπίδων [2]ὀλίγας παρ' ἡμῶν λάβε. καὶ πρὸς τ' ἀλφιτοπώλην τὰ αὐτά. καὶ ὡς τὸ συνοίκιον αἰτήσομεν, πεῖσμενον φήσομεν, ἵνα ἂν Λάχης ὁ Κολυττιεὺς ἀποθάνῃ. ἀποδώσομεν γάρ σοι μὴ τὰς γάμους. σὺν αἰσχύνῃ μόνῃ τ' ἐταιρῶν ὑκ ἐλλόγιον, ὐκ ὄφελον, ὦ Ταραντινίδιον ἔχουσα; Μυ. τί δ' ὦ μῆτερ, σκεῖναι δύτυχέστεραί μου, ἐ καλλίους εἰσίν; Μη. ὐκ, ἀλλὰ σωφρονέστεραι, ἐ ἴσασιν ἐταιρίζειν. οὐδὲ πιθόμενοι ῥηθείοις, ἐ νεανίσκοις, ἐπ' ἄκρῳ δ' χείλους τὰς ὄρκους ἔχουσι. σὺ δ' εἰ πιστὴ, ἐ φίλανδρος. οὐδὲ σοφὴ ἄλλως πως, ὅτι μὴ μόνον Χαιρέαν. καὶ πρώην ὅτι ὁ γεωργὸς ὁ [3]Ἀκαρνανεὺς ἦκε δύο μνᾶς κομίζων, ἀγρύπνει ἐ αὐτὸς, οἶνε ἢ τιμὴν ἀπολάβῃ, ἔ πατ-

tum absorbuit. Et rursum duo monilia ista Ionica, quorum utrumque pendebat duos Daricos, quæ tibi Chius ille nauclerus Praxias attulerat, Ephesi mercatus. Oportebat enim ut Chæreas cœnam collatitiam cum adolescentibus dependeret. Nam vela, & tunicas quid attinet dicere? In summa, lucrum inopinatum, magnumque commodum iste nobis obvenit. *Mu.* At pulcher est, & imberbis, & amare se ait, & lachrymatur, & Dinomaches, Lachetisque Areopagitæ est filius: dicitque uxorem me ducturum se: denique spes magnas facit, si modò senex ille oculos clauserit. *Ma.* Proinde Musarium, ubi calceis opus erit, & sutor didrachmum poposcerit: dicemus & nos illi, argentum quidem non habemus, tu autem spes quasdam exiguas à nobis accipe, eademque pistori. Et quum pensionem domus deposcemur: expecta dicemus videlicet, dum Laches Colytensis moriatur: exolvemus enim tibi post nuptias. Non pudet te quòd sola meretricum, neque inaures habes, neque monile, neque vestem Tarentinam. *Mu.* Quid igitur, mater, fortunatiores-ne illæ me, & pulchriores sunt? *Ma.* Non: sed prudentiores, & sciunt meretricari: nec verbis credunt, & adolescentulis, in summis labiis juramentum gerentibus. Tu verò fidelis es, & amans viri: nec admittis alium quenquam, præterquam solum Chæream. Ac nuper quando Acarnensis ille agricola venit, duas minas afferens, ipse quoque imberbis (vini autem pretium hoc retulerat, à patre mis-

1 Ὁ Χίος] Deest à MSS. *Bourd.*
2 Ὀλίγας] Deest in MSS. *Idem.*
3 Ἀκαρνανεὺς] Legendum videtur omnino Ἀχαρνεύς. Menagius.

1 Λάχης

φὸς πέμψαντ. σὺ δ' οἰκεῖον μὲ ἀπεμύκτισας, καθεύδεις δ' μὲτ' ἐ Ἀδώνιδ. Χαιρέᾳ. Μα. τί οὖν, ἐχρὴν Χαιρέαν καλεῖψασαν, ἀφεῖσθαι ἐξαὶ τ ἐργάτ ὀκεῖον, κἀπάγεσθαι λάζονα; [1] λεῖός μοι φασὶ Χαιρέας, ἐ χοιρίσκ. Ἀκαρνάνι. Μη. ἔσω ἐκεῖν. ἀγροῖκος, κὴ πονηρὸν ἀποκνεῖ. τί δ' Ἀντιφῶν τ Μενεκράτ υἱὸν ἐπιχρύμενον, οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; ἀ καλὸς ἦν, κ ἀστεῖ. ἡλικιώτης Χαιρέᾳ; Μα. ἀλλ' ἠπείλησε Χαιρέας ἀποφάξειν ἀμφοτέρους, εἰ λάβοι μι ποτὶ μεῖ αὐτᾶ. Μη. πόσοι δ' ἄλλοι ταῦτα ἀπειλοῦσιν; ἐκεῖν ἀνέρασ. σὺ μᾶλλ' ὧδε τοῦτο, ἐ σωφρονήσης, καθ' ὑμᾶς οὐχ ἑταίρα, ἧ δ' ἱερομόρμ ἱέρεια τις οὖσα. ἐῶ τἄλλα. σήμερον Ἀδώνια ἐστί. τί δῆτα δώσει ἐς τὸν ἑορτόν; Μα. οὐκ ἔχ ὃ μαπάλεον. Μη. μήν. ἔτ. ἀ τύχην εὐρήκειν ἐπὶ τ πατέρ, ἐκ οἰκέτ κεφήκειν ἐξαπατήσασα, ἐκ λόγ τ μητρὸς ᾔτησεν ἀπελήσας ἀποπλοῦσαν φατδύσομ. εἰ μὴ λάβοι, ἀλλὰ κἀγὼ, ἡμᾶς ἐπιτρέψων, μήτε αὐτὸς διδοὺς, μήτε ἄλ τ διδόντων ἐᾶν λαμβάνειν. σὺ δ' οἶσθ' ὦ Μυσταῖον, ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ἀεὶ ἔσας; ἃ τὰ αὐτὰ φρονήσειν Χαιρέᾳ, ὅταν πλουτῇ μὲ αὐτὸς, ἡ δ' μήτηρ γάμου πολυζήλωτον ἐξεύρῃ αὐτᾷ; μεμνῆσθαι [2] οἴει τότε τ ῥακῶν, ἃ τ ῥιλημμάτων, ἃ τ ὅρκων, πάντ' ἴσως τἀλαζ σωθικὸς βλέπων; Μα. μεμνῆσθαι σκεῖν. δεῖγμα δ', ὡς ἐδὲ νῦν γαμεῖσθαι, ἀλλὰ κἀναγκαζόμ. κ βιαζόμ. ἠρνήσατο

missus) tu verò etiam subsannasti hominem, dormis autem cum isto tuo Adonide Chærea. *Mu.* Quid igitur? relicto-ne Chærea, mihi admittendus erat operarius ille hircum olens? Lævis mihi, ut aiunt, Chæreas, & porcellus Acarnanius. *Ma.* Esto rusticus ille, & hircum oleat: cur neque Antiphontem Menecratis filium, minam tibi pollicentem non admisisti? Annon formosus erat, & urbanus, æqualis Chæreæ? *Mu.* At interminatus erat Chæreas, se jugulaturum ambos, si me cum illo deprehenderet. *Ma.* Quàm multi alii eadem minantur? An tu igitur sine amatoribus ob hoc manebis? & pudicè ages, perinde ac si non meretrix, sed Cereris quæpiam sacerdos fores? Cætera omitto. Hodie verò Aloa sunt: quid ergo tibi dedit in hoc festum? *Mu.* Non habet ô mater. *Ma.* An solus iste nullam artem adversus patrem potest invenire? non servum immittere, qui illum decipiat? non à matre ipse postulare, minitando se in militiam navigaturum, nisi accipiat? Verùm sedet, nos atterens, neque ipse quicquam dans, neque à dantibus accipere sinens. Tu verò, Musarium, an putas te octodecim annorum semper fore, aut eodem animo semper futurum Chæream, quando ipse dives erit, & mater opimas ipsi nuptias invenerit? an ille tum, putas, meminerit lachrymarum, aut osculorum, aut juramenti, quum dotem quinque fortassis talentorum aspiciet? *Mu.* Meminerit ille. Cujus rei argumentum est, quòd neque nunc uxorem duxit, sed cùm à patre cogeretur, & vim propè patere-

tur

1 Λεῖός μοι] De hoc Proverb. Erasm. *Bourd.*

2 Οἶει] In MSS. ὅτι. *Idem.*

σν. Μη. βέβαιθι μὴ ψεύδηαι, ἀναμένων δέ σε ὦ Μουσείων τόπε.

tur tamen recusavit. *Mn.* Vtinam non decipiaris. Sed tamen admonebo te Musarium, aliquando horum.

ΑΜΠΕΛΙΣ, ΚΑΙ ΧΡΥΣΙΣ.

AMPELIS, ET CHRYSIS.

ΑΜΠΕΛΙΣ.

Εἴ τις ἦ ὦ Χρυσὶ, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ἐβράπισέ πωτε, ἢ ἀφείκειρεν, ἢ τὰ ἱμάτια ἀπεσπάσεν, ἔτι ἐρᾷς ἐκείνου ἐτι; Χρυ. ἀκῦν ταῦτα μόνα ἐρῶν ὦ Ἀμπελί δείγματα; Αμ. ναί, ταῦτ' ἀνδρὸς ἠρεμῦ. ἐπεὶ τἄλλα, φιλήματα, ἢ δάκρυα, καὶ ὅρκοι, καὶ τὸ παννύκις ἔχειν, δεχόμενον ἔρωτος σημεῖον, καὶ φυσῶντα ἔτι. τὸ δὲ πῦρ ὅλον, ἐκ τῆ ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε εἰ ἔ σε ὡς φῆς ὁ Γοργίας ῥαπίζοι, καὶ ζηλοτυποῖ, χρηστὰ ἔλπιζε, καὶ εὖχε ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν. Χρυ. τὰ αὐτά; πῶς λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με; Αμ. ἀλλ', ἀλλ' ἀνιᾶσαι, εἰ μὴ σοῖς μόνον αὐτὸν βλέπους. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιθ', εἰ σύ πω ἕτερον ἐρασὴν ἔχεις; Χρυ. ἀλλ' οὐδὲ, ἔχω ἔγωγε. εὖδὲ, μᾶλλον ὑπάλυσε τὸ πλούσιόν με ἐρᾶν, διότι ἄλλης ἐπιθυμήσασά ποτε αὐτοῦ. Αμ. καὶ τοῦτο οὐδὲ τὸ, ὑπὸ πλουσίων εἶναι σπουδάζεσθαί σε. ὅτω γὰρ ἀνιάσεται μᾶλλον, καὶ φιλοκμήσεται, ὡς μὴ ὑπερβάλοιτο αὐτὸν εἰ ἀπέρασεν. Χρυ. καὶ μὲν δὴ ὅτός γε μόνον ὀργίζεται, καὶ ῥαπίζει, δίδωσι δ' οὐδέν. Αμ. ἀλλὰ δώσει. ζηλότυποι γάρ,

AMPELIS.

Siquis, ô Chrysi, neque zelotypus est, neque irascitur, neque alapas inflixit unquam, aut capillos conscidit, aut vestes laceravit, est-ne adhuc pro amatore habendus? *Chr.* Numquid, Ampeli, sola sunt ista amantis indicia? *Amp.* Maximè. Hæc sunt viri fervidi. Nam cætera illa, oscula lachrymæ, juramenta, & crebrò ventitare, incipientis, & adhuc crescentis amoris signa: sed totus ignis zelotypia constat. Quare si te, ut ais, Gorgias alapis cædit, & zelotypus est, bene speres licet, optesque ut eadem semper faciat. *Chr.* Eadem-ne? quid dicis? ut ille me semper alapis cædat? *Amp.* Non: sed ut semper illi ægrè sit, si non ad solum ipsum aspicias. Siquidem nisi amaret te, quid quæso irascereturi, si quempiam alium amatorem haberes? *Chr.* At equidem non habeo. Ille verò nequicquam suspicatus est, divitem istum à me amari, eo quòd mentionem ipsius fortè feci. *Amp.* At hoc suave est, putare ipsum te à divitibus observari. Ita enim majori dolore afficietur, & magis æmulabitur, ne à rivalibus superetur. *Chr.* At ille solùm irascitur, & alapis cædit, nihil autem dat. *Amp.* At dabit postea: nam zelotypi

ᾧ μέλιστα λυπηθήσονται. Χρυ. ὦκ οἶδ', ὅπως ῥαπίσμασι λαμβάνειν βέλτιόν με ὦ Ἀμπελίδιον. Αμ. ὦκ. ἀλλ' ὡς οἴμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται, καὶ εἰ τῦφλός ἀμελεῖας. εἰ δὲ πιστεῦσαι μόνον ἔχειν, ἀπομαθοῦσα νοσεῖ πως ἡ ἐπιθυμία. τοῦτο λέγω σοὶ, σὲ εἴκοσιν ὅλοις ἔτεσιν ἐπιεικέστατον. σὺ δὲ ὀκτωκαιδεκαέτης οἶμαι, ἢ ἔλαττον ἴσως τυγχάνεις. εἰ βούλει δὲ, καὶ διηγήσομαί σοι ἃ ἔπαθόν ποτε, οὐ πάνυ πολλῶν ἐτῶν. ἤρα μοι Δημόφαντος ὁ δανειστὴς, ὁ κατοικῶν οἰκίαν τὴν Ποικίλης. ἔτος οὐδὲ πάνυ πολὺ πλέον πέντε δραχμῶν δέδωκε, καὶ ἀξίᾳ διακόσια εἶναι. ἤρα δέ ὦ Χρυσὶ, ἐπιπόλαιόν πως ἐρωτα, οὔτε γογγύζων, οὔτε δακρύων, οὔτε ἀνελθὼν ἐξαγγελλόμενος ἐπὶ τὰς θύρας, ἀλλ' αὐτὸ μόνον σωιεκρύπτετο δέ μοι ἐνίοτε, καὶ τοῦτο λάθρᾳ μακρᾷ. ἐπειδὴ δὲ ἐλθοῦσα ποτὲ ἀπέκλεισε, Καλλιάδης δέ ὁ γραφεὺς ἔνδον ἦν, δίκην δραχμὰς πεπομφὼς, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενος. ἐπεὶ δὲ πολλαὶ μὲ διῆλθον ἡμέραι, ἐγὼ δὲ σωσπείσπτον, ὁ Καλλιάδης δὲ ἔνδον ἦν αὖθις, ὑποθερμαινόμενος ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος, καὶ αὐτὸς ἀναφλέγεται εἰς τὸ πρᾶγμα. καὶ ἐπειδὴ ποτε, ἀνοιγομένου τηρήσας τὴν θύραν, ἤκλαιεν, ἔτυπτεν, ἠπείλει φοιδύσειν, ἀδιεξιέναι τὴν ἐσθῆτα, ἅπαντα ἐποίει. καὶ τέλος, πεπαῦσθαι δὲς, μόνον εἰ λάβοι ὀκτὼ ἄλλας μνᾶς. ἡ γυνὴ δὲ αὐτοῦ, ὡς ἔπαυσε ἤκουσε, ὡς φαρμάκοις ἐκμηναίμι αὐτόν. τὸ δὲ ὦ ἄνδρες ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὥστε ὦ Χρυσὶ, καὶ σὺ χρὼ ἐπὶ τ Γοργ-

typi vel maximè dolore afficiuntur. *Chr.* Nescio quo pacto, mea Ampeli, velis ut alapas accipiam. *Amp.* Non: sed ut arbitror, magni fiunt amores, etiamsi audiat se negligi. Quòd si credat, se solum habere te, elangueſcet hæc libido. Atque hæc tibi dico, quæ jam totos viginti annos meretricem egi. Tu verò annos, ut puto, decem & octo, vel pauciores etiam nata es. Quòd si velis narrabo tibi, quæ mihi acciderunt aliquando, non multos ante annos. Amabat me Demophantus, fœnerator ille, qui pone Pœcilen habitat. Hic nusquam plus dedit quam drachmas quinque? & dominus putabat esse. Amabat autem levi quodam amore, neque ingemiscens, neque lachrymans, neque intempesta nocte ad fores ventitans: sed interdum tantùm, idque post longum intervallum mecum dormiebat. Posteaquam autem venientem aliquando excluſi (nam tum Calliades pictor intus erat, datis decem drachmis) primùm quidem abiit verbis me insectatus. Et cùm jam multæ dies transiissent, neque ego ad illum mitterem (rursus autem tum Calliades intus erat) incalescens tum tandem Demophantus, etiam ipse ad rem inflammatur: & cùm aliquando superveniſſet obſervata patente janua, flebat, percutiebat, minabatur se occisurum, lacerabat vestem, omniaque faciebat. Et postremùm talento dato, totos octo menses habebat me solus. Vxor autem ipsius, cunctis dicebat, ipsum medicamentis ad insaniam à me rediĝi. Et hoc medicamentum, erat zelotypia. Quare ô Chryſi, & tu contra Gorgiam eodem

1 Ἅπαντα ἐποίει] De irrito conatu ut apud Martialem, *omnia cum fecit*. Bourd.

χάω τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ. πλούσιος ὁ νεανίσκος ἔσῃ, ἂν τὸν πατέρα αὐτοῦ πάθῃ.

dem medicamento utere. Porrò dives erit hic adoleſcens, ſi quando patrem ipſius mori contingat.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΩΝ.

DORCAS, PANNYCHIS, PHILOSTRATVS, POLEMON.

ΔΟΡΚΑΣ.

Ἀπολώλαμεν ὦ κεκτημένη ἀπολώλαμεν. ὁ Πολέμων ἀπὸ τῆς στρατείας ἀνέστρεψε πλουτῶν, ὡς φασιν. ἑώρακα γὰρ κάγὼ αὐτὸν, ἐφεστῶτα θεράποντι φυγόν ἁμπεχόμενον πορφυροῦν, καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλούς. καὶ οἱ φίλοι ὡς εἶδον, συνέδραμον ἐπ' αὐτὸν, ἀσπασόμενοι. ἐν τοσούτῳ δὲ ἡ ἡρώπουσα ἰδοῦσα καθῆπται ἐπόμενον, ὃς συναποδεδημηκὼς μετ' αὐτῆς, ἠρόμην, καὶ εἰπέ μοι ἔφην ὦ Παρμένων, ἀσπασαμένη πρότερον αὐτὸν, πῶς ἡμῖν ἐπράξατε; καὶ εἴ τι ἄξιον τοῦ πολέμου ἔχοντες ἐπανελήλυθατε; Παν. οὐκ ἔδει τοῦτο λύγους, ἀλλ' ἐκεῖνα. ὅτι μὲν ἐσώθημεν πολλὴ χάρις τοῖς Θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διΐ, καὶ Ἀθηνᾷ στρατείᾳ. ἡ δέσποινα δὲ, ἐπωδύνως ἀεί τι περαίνοιτο, καὶ ἵνθα εἴημεν. εἰ δὲ καὶ τοῦτο προσέθηκας, ὡς καὶ ἐδάκρυε, καὶ ἀεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἦν σιωπᾶν. Δορ. πρόσθεν λύγος οὐ δεῖ πάντα, ὡς ὃ σὺ, οὐκ ἂν εἶπον. ἀλλὰ δὴ ἤκουσα, ἔδοξόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ πρᾶγμα Παρμένωνα, ὅτως ἠρξάμην, ἦπα ὦ Παρμένων, ἐδόμεθά σε ὑμῖν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κεκτημένη μὴ δακρύων. καὶ μάλιστα εἴ τις ἐλεγεῖον

DORCAS.

Periimus, ô hera, periimus. Polemon ex militia reverſus eſt, ditatus, ut ajunt. Ego autem ipſum vidi paludamento purpureo, & fibulato indutum, multoſque unà pediſequos. Quod ut viderunt amici, ad eum ſalutaturi accurrebant. Interea autem ſervum conſpicata, à tergo ſequentem, qui cum ipſo profectus erat, interrogabam: ac diç mihi Parmeno, inquiebam, ſalutato priùs ipſo, quo pacto rem geſſiſtis? &, num quid bello dignum conſequuti rediiſtis? *Pan.* Non decebat hoc ſtatim: ſed illa primùm. Quòd ſervati eſtis, multâ Diis gratia, & in primis Iovi hoſpitali, & Minervæ militari. Cæterùm ſemper rogitabat hera quidnam ageretis, & ubi eſſetis. Quòd ſi etiam hoc addidiſſes, quòd & fleret, & Polemonis mentionem ſemper faceret, id fuerat multò ſatius. *Dor.* Omnia ſtatim à principio ſum præfata: ſed tibi nolim dicere. At quæ audivi, ea dicere volebam. Nam ad Parmenonem ita incepi. Nonne Parmeno, vobis tinniebant aures: ſemper enim cum lachrymis hera veſtri reminiſcebatur: & maximè ſiquis ex

pugna

ρεῖ ἐκ τῆ μάχης. καὶ πολλοὶ πεθνάναι ἐλέγοντο, ἐσπάρατο τότε τὰς κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο, καὶ ἐπύθετο πρὸς τῶν ἀγγέλων ἑκάστην. Παν. εὖγε ὦ Δορκάς. ὅτως ἐχρῆν. Δορ. εἶπε ἐξῆς μετ' ὀλίγον ἡσυχίαν ἐκεῖνος. ὁ δ', πάνυ λαμπρῶς φησιν ἀνιερέψαμεν. Παν. ὅτω καὶ σὺ ἐδὲν σφετέρων ὡς ἐμέμνητο μετὰ Πολέμων, ἢ ἐπόθει, ἢ νύκτα ζῶσαν προσελάβετο; Δορ. καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ γὰρ κεφάλαιον ἐξήγγειλε, πλοῦτον πολύν. χρυσόν. ἐσθῆτα. ἀνδράποδα. ἐλέφαντα. τὸ μὲν δὴ ἀργύριον, μὴ δ' ἀριθμὸν ἄγειν αὐτόν, ἀλλὰ μεδίμνοις, ἀπεμετρήθη δὲ τοῖς μεδίμνοις. εἶχε δ' ἐκ αὐτὸς Παρμένων, δακτύλιον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μέγιστον, πολύγωνον. καὶ ψῆφον ἐνειβέβληο τετραχρώμων. ἐρυθρὰ τὰ πολλὰ ἐπιπολῆς. εἶεσαν δ' ἂν αὐτὸν ἐλκύσαι μοι διηλαῖς ὡς τὸ Ἄλυν διέβησαν, καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τυραδάτην τινά, καὶ ὡς διέτριψεν ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ, καὶ ἀπέδραμόν σοι ταῦτα πάντα σκιαγραφῆσαι, ὡς δεῖ τὸ πάντων σκέψασθαι. εἰ γὰρ ἔλθοι, ὁ Πολέμων, ἤδη γὰρ πάντως, ἀναπυθόμενος, εὖρεν τὸ Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἴει ποιήσειν αὐτόν; Παν. ἐξευρίσκωμεν ὦ Δορκάς ὅ τι παρόντων σωτήριον. ὅτι γὰρ τὸν ἀποπέμψαι καλὸν, πάλαι δῆλόν ἐστι καὶ σοὶ δοκῶ. καὶ τἄλλα ἔμπορον ὄντα, καὶ πολλὰ

pugna venerat, multique dicebantur interfecti, tum crines evellebat, & pectus percutiebat, & ad unumquodque nuntium lugebat. *Pan.* Rectè Dorcas, ita decebat. *Dor.* Deinde non multò pòst illa interrogabam ordine. Ille autem, admodum splendidè è bello reversi sumus, inquit. *Pan.* Sic & ille nihil præfatus, quòd & mei meminerit Polemo, vel desiderarit, vel optarit vivam deprehendere? *Dor.* Multa certè hujusmodi dicebat. Quod igitur rei est caput, narravit divitias multas, aurum, vestes, servos, ebur. Nam argentum quidem adferre ipsum dicebat non ad numerum, sed ad mensuram multos videlicet plenos modios. Habebat autem, & ipse Parmeno annulum in parvo digito maximum ac multiangulum: eratque insertus tricolor lapillus, & in superficie rubebat. Sed reliqui ipsum cùm vellet mihi narrare quo pacto Alyn transiissent, & ut occidissent Tiridatem quendam, & quomodo ipse Polemo in pugna contra Pisidas versatus esset: accurrique domum ut hæc tibi renuntiarem, ut de rebus omnibus tecum deliberares. Nam si quum venerit Polemo (veniet enim quum notos illos à se amoverit) rescisscens, apud nos intus Polystratum deprehenderit, quid ipsum facturum esse putas? *Pan.* Tum Dorcas, aliquam ex re præsenti salutem inveniamus. Nam neque hunc ablegare honestum fuerit, ut qui talentum nuper dederit: præterea sit mercator, & multa promiserit: neque

1 Ἀργύριον, μὴ δὲ ἀριθμῶ] Specie Proverbii pro immensis divitiis. Sic in Epistol. Saturnal. Xenoph. Hellinic. lib. 3. Suid. μεδίμνου τ' ἀργύριον ἀποπιμπρᾶν. Horatii & Petronii Interpretes. *Bond.*

2 Οὐς ἐπ' Ἄλυν διέβησαν] Hoc etiam specii proverbii, patet apud Herodot. & Diodor. Sic. *Idem.*

ὑπαχνύμενον, ἢν Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα, χρήσιμον μὴ προσδεχόμενον. προσέτι γὰρ, καὶ ζηλότυπός ἐστιν. ὃς ἐὰν πένης ἔτι, πολὺ ἀφόρητος ἔσται. νυνὶ δέ τι σὺν ἂν ἐκείνῳ ποιήσειεν; Δορ. ἀλλὰ καὶ προσέρχεται. Παν. [1] ἐκλύομαι ὦ Δορκὰς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας, καὶ τρέμω. Δορ. ἀλλὰ καὶ Φιλόστρατος προσέρχεται. Παν. πῶς γένωμαι; πῶς ἂν με ἡ γῆ καταπίοι; Φι. τί δὲ πίνομεν ὦ Πανυχί; Παν. ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε Πολέμων, χρόνῳ φανείς. Πο. ἔστιν ὅστις ἐστὶν ὁ προσὼν ὑμῖν; σιωπᾷς; εὖγε οἴχει ὦ Πανυχί. ἐγὼ δὲ πεμπταῖος οὐ πολλῶν δεῖπνων, ἐπειγόμενος ἐπὶ τοιαύτην γυναῖκα. καὶ δίκαια μέντοι πέπονθα, καί σοι χάριν ἔχω. ἐκ ἔτι γὰρ ἁρπασθήσομαι ὑπὸ σοῦ. Φι. σὺ δὲ τίς εἶ ὦ βέλτιστε; Πο. ὅτι Πολέμων ὁ Σπιερδὺς, Πανδίονος φυλῆς, ἀκμάσας, χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νυνὶ δὲ, ἐξαπατήσας πενταχισχιλίους ἀσπίδας, ἐρασθεὶς Πανυχίδος, ὅτι φίλτατον ἔτι ἀνθρώπων φρονεῖν αὐτῷ. Φι. ἀλλὰ πάνυ ὦ ξένε, Πανυχὶς ἐμή ἐστι, καὶ πάλαι δὴ εἴληφε. λήψεται δὲ καὶ ἔτερος, ἐπειδὰν τὰ φορτία ἀφαιρώμεθα. καὶ νυνὶ ἀναλύσει μοι ὦ Πανυχί. τὸν δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλίαρχον ἔα. Δορ. ἐλεύθερος μέν ἐστι, καὶ ἀπολυθήσεται, ἂν ἐθέλῃ. Παν. τί ποιῶ Δορκάς; Δορ. ἐπίσειε. ὀργιζομένῳ οὐκ οἶόν τε παρεῖναι Πολέμωνι. καὶ μᾶλλον ἐπιτηδήσεται ζηλοτυπῶν. Παν. εἰ θέλεις, εἰσίωμεν. Πο. ἀλλὰ προσλέγω ὑμῖν, ὅτι τὸ ὕστατον πίεσθε τήμερον. ἃ μάτην ἐγὼ τοσούτοις φίλοις ἐγγεγυμνασμένος πάρειμι, τοὺς Θρᾷκας ὦ Παρμένων.

neque Polemonem, qui talis est reversus, utile non recipere. Nam præter hæc etiam zelotypus est: & cùm pauper adhuc, intolerabilis fuerit, quid nunc illum non putes facturum? *Dor.* At etiam accedit. *Pan.* Deficio, ô Dorcas, consilii inopia, & tremo. *Dor.* Sed & Philostratus accedit. *Pan.* Quæ igitur fiam? quomodo terra me absorbeat? *Ph.* Cur non potamus Pannychi? *Pan.* Perdidisti me, ô homo. Tu verò salve Polemo, visus longum pòst tempus. *Pol.* Quis igitur est iste qui ad vos accedit? taces? euge abeas Pannychi. Ego verò ex Pylis quinto die huc advolavi, ad talem mulierem adproperans. Ac meritò sanè hæc mihi accidunt, tibique gratiam habeo: neque enim posthac amplius abs te rapiar. *Ph.* Tu verò quisnam es bone vir? *Pol.* Nimirum audis, quòd Polemo sum, Stirienfis ille, ex tribu Pandionis: qui primùm fui tribunus militum: nunc autem totius dux legionis, amator Pannychidis, cùm ipsum humana adhuc sapere putarem. *Ph.* At nunc Peregrinorum dux, Pannychis hæc mea est, & talentum accepit: jamque etiam alterum accipiet, ubi onera disposuerimus. At nunc sequere me Pannychi: & istum apud Odrysas sine copias regere. *Dor.* Libera est ista, & sequetur, si volet. *Pan.* Quid faciam Dorcas? *Dor.* Præstat ingredi, nam irato Polemoni adesse non possum: & zelotypia magis incendetur. *Pan.* Ingrediamur si vis. *Pol.* At prædico vobis, vos hodie postremùm bibituros. Aut ego frustra adsum tot cædibus exercitatus, Thracas huc Parmeno. *Pan.* Armati

1 Ἐκλύομαι] Idem quod ἀδημονῶ leg. Aristen. Epist. 28. lib. 1. *Bourd.*

1 Ar-

Παν. ὡπλισμένοι ἦκον, ἐμφράξαντες τ' στόμαπον τῇ φάλαγγι. ἐπὶ μετώπῳ μὲν, τὸ ὁπλικόν. παρ' ἑκάτερα δ', οἱ σφενδονῆται, καὶ τοξόται. οἱ δ' ἄλλοι, κρύβην. Φι. ὡς βριφυλλίοις τοῖσι ὦ μισθοφόρε ἡμῖν λέγεις, καὶ μορμολύττεις. σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα πώποτε ἀπέκτεινας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμνόν ἐφορᾷς, τάχα [1] δημοιρέτης ὤν, ἵνα ἐ τοῦτο σοὶ προσχαρίσωμαί σοι. Πο. καὶ μὰ τὴν ἐκεῖνον μεθ' ἡλίκων, ἐπιδεῖν σοφιστὰς ὑμᾶς ἐπὶ δεῦρο ἥκοντας, φίλοι ἐστὲ τοῖς ὅπλοις. Φι. ἄκεστι μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δ', καὶ Τίβυς οὗτος, μόνος γὰρ οὗτος ἵππευέ μοι, βάλλοντες ὑμᾶς λίθοις τε, καὶ ὀράκοις, ὅταν ἀμηχανῆσθε, ὡς μηδὲ ὅπου εἰσιόντε ἔχητον εἰδέναι.

mati venerunt, phalange cingentes angiportum. In fronte sunt gravis armaturæ milites: in utroque latere, funditores & sagittarii: à tergo verò cæteri. *Ph.* Hæc, ô stipendiarie, nobis tanquam infantibus dicis, & veluti larvis territas. An tu aliquando gallum gallinaceum occidisti, aut bellum vidisti? Castellum custodiebas, fortè dux quispiam manipularis, ut hoc tibi gratificando concedam. *Pol.* At verò scies paulò pòst, quum nos ad hastam venientes videbis, armis resplendentes. *Ph.* Adventate modò instructi. Ego verò & Tibys iste: nam hic solus me sequitur, saxis, testisque vos petendo, ita dispergemus, ut neque quò vertamini, scire tum possitis.

[1] Δημοιρέτης] Sic Dial. Nept. & Ner. ita vocatur ὁ ὅπλων μίσθιος καμιζάτων, dicitur & δημοιρίτης & δημοιρεσίαζε. Bourd.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ, ΚΑΙ ΔΡΟΣΗ.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ.

Οὐκ ἔτι φοιτᾷ δῆτά σε ὦ Δεσπὼ, τὸ μειρακιον ὁ Κλεινίας. ἐ γὰρ ἐώρακα πολὺς ἤδη χρόνος αὐτὸν πρὸ ὑμῶν. Δρο. οὐκ ἔτι ὦ Χελιδόνιον. ὁ γὰρ διδάσκαλος αὐτὸν εἶρξε μηκέτι μοι προσιέναι. Χε. τίς δῆτα; μή τι τὸ παιδοτρίβου Διότιμον λέγεις; ἐπὶ σκιεῖνός γε φίλος μοι. Δρο. ὄν, ἀλλ' ὁ πρίστις φιλοσόφων ὑπερφυέστατος Λαεστίνετος. Χε. τὸ σκυθρωπὸν λέγεις; τὸ δασύ; τὸ βαθυπώγωνα; ὃς εἴωθε μὴ τοῖς μει-

CHELIDONIVM, ET DROSE.

CHELIDONIVM.

Non amplius, Drose, adolescens ille Clinias. Non enim ipsum longo jam tempore apud vos vidi. *Dr.* Non amplius Chelidonium: nam præceptor prohibuit ipsum amplius ad me accedere. *Ch.* Quisnam iste? nunquid ludimagistrum Diotimum dicis? Nam is certè amicus mihi est. *Dr.* Non: sed perditissimus iste Philosophorum Aristænetus. *Ch.* Tetricum illum dicis, & hirsutum? profunda barba? qui cum adolescentibus in

ἐμεῖναι συνεπαιτῶν τὸ τῇ Ποικίλῃ; Δρο. ἐκεῖνόν φημι τὸν ἀλαζόνα. ὃν κρίκισιν ἐπίδοιμι λαπλάμβων, ἑλκόμβων δ' ὑπὸ δημίου. Χε. τί παθὼν ἦ ἐκεῖνος, τοιαῦτα ἔπασχε τὸν Κλεινίαν; Δρο. οὐκ οἶδα ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε λάσηισός μοι γλυκόμβρος, ἀφ' ἧς γυναικὶ ὁμιλεῖν ἤρξατο. πρῶτον μὲν ὁμίλησέ μοι. τρεῖς τούτων ἐξῆς ἡμερῶν οὐδὲ προσῆλθε τῷ στενωπῷ. ἐπεὶ δὲ ἠνιάμβλυ, οὐκ οἶδα ὅπως τὸ ἔπαθον ἐν αὐτῷ, ἔπαμψα τῷ Νοὺρίδα περιστρεψομβρίλῳ αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ ἀλαζονεύοντα, ἢ ἐν Ποικίλῃ. ἐγὼ δ', ἐξεπατῶντα ἔφη ἰδοῦσα μὴ δ' Ἀσσυρίνιτα, νεῦσαι πορρώ. σκιῶν δ' ἀπυθριάσασα, κἀκεῖ ὁρᾶν, καὶ μηκέτι παρειπεῖν τὸ ὀφθαλμῷ. εἶτ' ἐδάδιζον ἅμα εἰς τὴν πόλιν. ἠδέ, ἄχρι δ' Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἔπειτ' μηδ' ὅλως ἐπιστράφη, ἐπαινέκει, οὐδὲν σαφὲς ἀπαγγεῖλαι ἔχουσα. πῶς με οἴει λέγειν τὸ μὴ ταῦτα, οὐκ ἔχουσα εἰπάσαι ὅ, τι μοι πάσχει ὁ μειρακίσκος, ἀλλὰ μὴ ἐλύπησέ τι αὐτὸν ἔλεγον, ἢ τινὸς ἄλλης ἠράσθη, μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατὴρ διεκώλυσεν αὐτόν; πολλὰ τοιαῦτα ἔστρεφον. ἤδη δ' ἐγγὺς δείλαι ὀψίαι ἦκεν ὁ Δρόμων, τὸ γραμμάτιον τυλί παρ' αὐτῆς κομίζων. ἀνάγωθι λαβοῦσα ὦ Χελιδόνιον. οἶσθα γὰρ δήπου γράμματα. Χε. φίλ' ἴσθι μάλα. τὰ γράμματα δ' πάνυ σαφῆ, ἀλλ' ἐπισυρμάτα, δηλοῦντα ἔπειξίν τινα δ' γεγραφότος, λέγε δ', πῶς μ' ἐφίλησά σε ὦ Δρομεῦ, τὰς Θεὰς ποιοῦμαι

in Pœcile consuevit ambulare? *Dr.* Arrogantem illum dico quem utinam pessimè perire videam, barba tractum à carnifice. *Ch.* Quid accidit illi, ut talia persuaderet Cliniæ? *Dr.* Nescio Chelidonium. Sed cùm antea nulla nocte non dormiret mecum, ex quo cum muliere rem habere cœpit (primùm autem mecum rem habuit) tribus hisce diebus ne ad angiportum quidem accessit. Postquam autem contristari cœpi (nam mihi nescio quid ob ipsum accidit) Neuridem misi, quæ illum circunspiceret, vel in foro, vel in Pœcile commorantem. Illa autem, ubi eum cum Aristæneto deambulantem vidisset, illi procul innuisse se dicit: illum verò erubuisse, defixis in terram oculis, nec amplius ad ipsam aspexisse: exinde ambos ad urbem iisse. Ipsa verò ad Dipylum usque sequuta, cùm ille prorsus neque converteret sese, domum rediit, nihil planum habens quod renuntiaret. Quomodo igitur affectam postea me putas, quæ conjicere non possem, quidnam huic adolescenti accidisset: ideoque dicebam, num ipsi ægrè aliquid feci, aut num aliam amat, me perosus? at nonne pater vetuit ipsum? multa hujusmodi volvebam. Porrò sub vesperam venit Dromo, has literas ab illo afferens. Accipe Chelidonium, ac lege: literas enim nosti. *Ch.* Age videamus. Literæ non admodum sunt planæ, sed incompositæ, festinationem ejus qui scripsit, indicantes: Sicque loquuntur. Quo quidem pacto te amarim mea Drosè, Deos testes facio. *Dr.*

1 Νοὺρίδα] Νεῖρίδα, scribendum videtur. *Menagius.*
2 Οὐκ ἔχουσαν εἰπάσαι] Decrant in MSS. *Bourd.*
3 Πολλὰ τοιαῦτα ἔστρεφον] Supple, κατὰ τὸν. *animo versabam.* Menagius.
4 Ἐπισυρμάτα] MS. πεισ. Bourd.

1 Μὰ

μάρτυρες. Δρο. αὖ αὖ πάλαι, ὡδὶ τὸ χαίρειν προσέρραψε. Χε. ἐγὼ δ' οὐ μῖσος, ἀλλὰ ἀναγκάζω ἀφίσθαι σου. ὁ πατὴρ γὰρ Ἀριστίππου παρέδωκέ με Φιλοσοφεῖν αὐτῷ. κἀκεῖνο, ἔμοιγε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα, πάνυ πολλὰ ἐπῄνεσέ μοι, ἀπεπὶς εἶναι λέγων ἐπαίρα σωτῆναι, Ἀρχίππλης, καὶ Ἐρετριακὸς ὢν ὅλε. πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τὴν ἑταίραν πρὸς μᾶλλον ἢ ἡδονῆς. Δρο. μὴ ὥραιον ἴκοιτο ὁ λῆρος οὑτοσί, τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον. Χε. ὥστε ἀνάγκη ποιῆσαι αὐτό. δύσκολον γὰρ ἀκριβῶς διαφυλάξαι. καὶ ὅλως, ὡδὶ πρόσκλισιν ἄλλο ἀδύνατ' ἔχειν, ὅτι μὴ ἐκεῖνο. εἰ δ' σωφρονοῖμι, καὶ παῖδα παιδεύειν αὐτό, ὑπισχνεῖτο πάνυ δύσαιμονα ἔσεσθαί με, καὶ σώφρονα καθαρῶς, τοῖς πόνοις προγεγυμνασμένον. ταῦτά σοι μάλις ἔγραψα, ὑπακλίνας ἐμαυτόν. σὺ δέ μοι δοκεῖ, καὶ μέμνησο Κλεινίου. Δρω. τί σοι δοκεῖ ἡ ἐπιστολὴ ὦ Χελιδόνιον; Χε. τὰ μὲν ἄλλα, ἡ λαὶ Σκυθῶν ῥῆσις. τὸ δ' μέμνησο Κλεινίου, ἴσχε πάνυ ὀλίγον ἐλπίδα. Δρο. καμοὶ ὅτως ἔδοξεν. ἀπόλλυμαι οὖν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. ὁ μὲν τοι Δρόμων ἔφασκε παιδεραστὴν εἶναι τὸν Ἀριστίππου, καὶ ἐπὶ σοφίᾳ τοῦ μαθητοῦ, σωτῆναι τοῖς ἀρχαιοτάτοις τῶν νέων, καὶ ἰδίᾳ λογαπειλοῦντος τῷ Κλεινίᾳ, ὑπαχθέντες τινὰς ὑπηχεῖσθαι, ὡς ἐσόμενον

Dr. Væ væ mihi miseræ, neque salutationem adscripsit. *Ch.* Nunc autem non odio, sed necessitate coactus te desero. Nam tradidit me pater Aristæneto, ut apud illum Philosophiæ dem operam. Atque ille (cognovit enim cuncta quæ ad nos pertinent) multis admodum objurgavit me, inhonestum esse dicens cum meretrice rem habere me qui essem Architelis & Erasiclæ filius. Longè enim melius esse virtutem anteponere voluptati. *Dr.* Vt nunquam ad maturitatem perveniat nugator ille, qui adolescentem talia docet. *Ch.* Itaque ei parêre necesse mihi est. Assequitur autē me diligenter observans: & in summa, ne aspicere quidem alium quemquam præter ipsum solum, mihi licet. Quòd si temperanter vivam, ipsique per omnia obtemperem, pollicetur prorsus beatum fore, & præclarum virtute redditurum me, laboribus ad hoc præexercitum. Hæc tibi vix scripsi, me paululum suffuratus. Tu verò fœlix dege, & memineris Cliniæ. *Dr.* Quid tibi Chelidonium, videtur hæc epistola? *Ch.* Quod ad cætera quidem attinet, Scythica est oratio: illud autem, memineris Cliniæ, spem quandam reliquam habet. *Dr.* Etiam mihi ita videtur: proinde pereo amore. Ceterùm Dromo dicebat Aristænetum esse pæderastem, & prætextu doctrinæ, consuetudinem habere cum pueris venustissimis, & privatim verba facere apud Cliniam pollicitationes quasdam faciendo, quòd videlicet Diis similem illum redditu-

1 Μὴ ὥραιον ἴκοιτο] Proverb. Atticum de quo antea Casaub. ad Athen. *Bourd.* E Poëta quopiam sumptum videtur. *Menagius.*

2 Τί σοι] Vsque ad ἴσχε aberant à MSS. *Bourd.*

3 Ἡ λαὶ Σκυθῶν ῥῆσις] Proverbialis loquendi modus: de quo nos pluribus ad Diogenem Laërtium in Anacharsi, pag. 37. *Menagius.*

1 Ἔχειν

ἀπφαυεῖ αὐτόν. ἀλλὰ ἐ ἀναγνώσομ μετ' αὐτῦ ἐρωτικύς τινας λόγυς τ παλαιῶν Φιλοσόφων ὡς τὺς μαθητάς. ἡ ὅλως, ὡς τὸ μειρακιόν ἐστιν. ἠπείλῃ ἦ ἐ τῷ πατρὶ ἐ Κλεινίᾳ καπερεῖν ταῦτα. Χε. ἐχρῆν ὦ Δρόσι, χαρίσασ τ Δρόμωνα. Δρο. ἐχαρισα. ἡ ἀνύ ἦ τάττω, ἐμοῦ ἐστι. κίνησον γὺ κάκεῖνον τ Νουρίδη. Χε. θαῤῥῶ. πάντα ἴσως καλῶς. ἐγὼ ἦ ἐ ἐπιγράψειν μοι δοκῶ ἐπὶ ἐ τοῖχυ εἰς Κεραμεικῷ, ἵνθα ὁ Ἀρχιτέλης ἐλαύνει ἐξεσκευῆν, Ἀρεταίνετον ἀμφιθύρῳ Κλεινίαν. ὥστε ἐ σὺ τάττε τι συνδραμεῖν τῇ ᾠδῇ ἐ Δρόμωνος ἀγγελίᾳ. Δρο. πῶς οἷ' ἂν λάθοις ἐπιγράψασα; Χε. τ νυκτὸς ὦ Δροσὶ ἀνθρακα τοῦτι λαβοῦσα. Δρο. εὖγε. συγκράτει μόνον ὦ Χελιδόνιον τ ἐ ἀλαζόνος Ἀρεταινέτυ.

dituruś ſit. Quin & amatorios quoſdam ſermones veterum Philoſophorum ad ſuos diſcipulos, cum ipſo legit. In ſumma, totus eſt circa adoleſcentem. Eſt autem interminatus ſe patri Cliniæ hæc dicturum. *Ch.* Oportebat, Droſe, lautè accipere Dromonem. *Dr.* Lautè accepi: & ſine hoc, meus eſt. Nam & Neuridem amavit ille. *Ch.* Bono ſis animo, rectè ſe habebunt omnia. Ego verò in pariete inſcribere volo, in Ceramico, ubi Architeles deambulare ſolet, Ariſtænetus corrumpit Cliniam: ut ex hoc quoque aliquid concurrat cum Dromonis delatione. *Dr.* At quomodo id clam facies? *Ch.* Noctu Droſe, carbone alicunde ſumpto. *Dr.* Rectè ſanè. Auxiliare mihi Chelidonium, adverſus arrogantem iſtum Ariſtænetum.

1 Ἐχρῆν χαρίσασ τ Δρόμωνα] Χαρίζειν, eſt explere ventrem; ſaburrare ventrem; ſaturare. Eſt & lautè accipere: qua notione hic uſurpatum videtur. *Menagius.*

1 Κλεινίαν] In margine MSS. Codd. κίνησον, αὐτὸ ἐρωτικῶς ἔχει, εἰώθασιν δὲ οἱ ἐρῶντες ὑπὸ τῆς ἀτοπίας λοιδορεῖν κἀμοὶ τοῦτο μαστιγοῦσθαι. Bourd.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ, ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΔΗΣ.

TRYPHÆNA, ET CHARMIDES.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ.

Ἐπῆρεν δέ τις ἀδαλαβῶν, πέντε δραχμαῖς τὸ μίσθωμα δοὺς, καθεύδεις ἀποκλαυσθεὶς δακρύων, καὶ τοῦτο; ἀλλ' οὔτε πέπωκας ἡδέως οἶμαι· οὔτε δειπνῆσαι μόνος ἠθέλησας. ἔκλαιες ἦ ἐ ᾠδὴ τὸ δεῖπνον. ὥρα γάρ. καὶ νῦν ἦ ὡ ἀλλάλαις ἐ δεῖ δειπνεῖν, ἐπεὶ ἐθεώμεθα γάρ. καὶ νῦν ἦ ὡ ἀλλάλαις

TRYPHÆNA.

Accepta-ne quiſpiam amica, & quinque drachmarum mercede data, averſus dormit lachrymans & gemens? Sed neque libenter potaſti, opinor, neque ſolus cœnare voluiſti. Flebas autem etiam

non

πως ὀλολύζω, ὥσπερ βρέφος. τοῦτο ἂν ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς ἂν ἓν τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸς ἀγρυπνήσασα μόνον. Χαρ. ἔρως με διόλλυσιν ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω τοῖς τοῦ δεινόν. Τρυ. ἀλλ' ὅτι μὲ οὐκ ἐμοῦ ἐρᾷς, δῆλον. εἰ γὰρ ἂν ἔχων με ἠμέλεις, καὶ ἀπωθοῦμέ περ ἐπαλλίσσοις, καὶ τἀληθῆ διατείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ, δεδιὼς μὴ ψαύσαιμί σου. πῶς γὰρ ὅμως οὐκ εἶναι εἰκός. πόσον χρόνον ἂν τι ἐσωπλίσαιμι σοῦ τὴν ἡρωΐδα. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα ἀφροντιδῶς. Χαρ. καὶ μὴν οἶδά γε πάνυ ἀκριβῶς αὐτὼ, καίκεῖνα σέ. εἰ γὰρ ἀφανὴς ἐπιτηδὲς ἦν. Τρυ. εἰπὲ τοῦνομα δὴ Χαρμίδη. Χα. Φιλημάτιον ὦ Τρύφαινα. Τρυ. ὀποτέρου λέγεις; δύο γάρ εἰσι. τὸν ὦν Πειραιᾶς, τὸν ἀρτὶ ἀφικόμενον ὁ δὲ νεωστὶ γραμματικὸς ἥκων, ἢ τὸν ἑτέραν, ὃν Παιδίκα ἐπικαλοῦσι; Χα. ἐκεῖνον. καὶ ἐλάνθανε ὁ κακοδαίμων, καὶ συνοικήματι ἐγγὺς αὐτῆς. Τρυ. οἶκοι δ' ἐκείνου ἔκλαες; Χα. καὶ μάλα. Τρυ. πολὺς γ' χρόνος ἔστι τοῦτ' ἐρᾶν τε, ἢ νεοπλὴς τις εἶ; Χα. οὐ νεοπλὴς, ἀλλὰ μῆνες ἐπτὰ χὐδὲν ἧττον Διονυσίων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτόν. Τρυ. εἶδες γ' ἄλλον ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅστις ἐστὶ σύμπας φαντάσει, ἀλ εἶδες Φιλημάτιον, καὶ ὡς ἔχρῆν γυναῖκας πάντα ἐπιμορφάσασα ἐπὶ μαγειῶν ἦλθε; Χα. καὶ μὴν ἐπόμνυτον δύο ἐξηγοῦ εἰς τὸ ἐσόμενον ἐλαφηβολιῶνα τελέσειν. Τρυ. σὺ γ' ποτέρῳ πιστεύσαις ἂν, τοῖς ἐκείνης ὅρκοις, ἢ τοῖς σαυτῆς ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς, ὑποβλέ-

vigesimum esse completuram. iuramento illius, an tuis oculis? non desinis. Quorsum igitur hæc facis Charmide? quæso ne me celes, ut hoc reportem ex nocte qua tecum vigilavi. *Ch.* Amor me perdit Tryphæna: neque huic malo amplius resistere possum. *Try.* At quòd me quidem non ames, manifestum est: neque enim ita negligeres me, quam habes; neque me repelleres, quoties amplexari te volo: denique quod inter nos est spatii, veste non intercluderes, metuens ne te tangam. Dic tamen quænam illa sit. Fortassis enim etiam ipsa nonnihil ad amorem istum tibi contulero. Scio enim quomodo res hujusmodi sint administrandæ. *Ch.* At verò ipsam apprime nosti, & illa te: neque enim obscura est meretrix. *Try.* Dic nomen Charmide. *Ch.* Philematium Tryphæna. *Try.* Vtram dicis? nam duæ sunt. Illamne ex Piræo, quæ nuper devirginata fuit, quam nunc amat Damyllus, ejus qui nunc imperator est, filius: an alteram, quam cognomento Pedicam vocant. *Ch.* Illam equidem, atque miser ab ea captus sum, & comprehensus. *Try.* Num ob illam plorabas? *Ch.* Ita sanè. *Try.* Iamdudum illam amas, an nuper cœpisti? *Ch.* Non nuper, sed menses propè septem sunt à Dionysiis, ex quo primùm ipsam vidi. *Try.* Vidisti-ne ipsam accuratè totam: an faciem solùm, easque corporis partes quæ in aperto sunt, quæ vidisti Philematii-ne erant, atque uti conveniebat esse mulierem quinque & quadraginta annos jam natam? *Ch.* At illa dejerat se proximo Decembre secundum & *Try.* Tu verò, utrum credis juContemplare enim diligenter, aspi-

ψας ποτὲ τὰς κεφάλας αὐτῆς, ἵνα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχῃ. τὰ δ' ἄλλα, φοινίκη βαπτίσα. ὅταν δὲ τὰς κεφάλας ἀποπλύνηται τὸ φάρμακον, ὡς βάπτεται, ἀπολούεται τὰ πολλά. καίτοι τί τοῦτο βιάσομαι ποτὲ ἐγὼ μυθῶν ἰδίων; Χα. οὐδὲ πώποτέ μοι ἔφης τοῦτο εἰπεῖν. Τρυ. εἰκότως. ἠπίστεις γὰρ μυσαχθησόμενόν σε τὰς αὐτῆς λαύκας. ὅλη γὰρ ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἐς τὰ γόνατα παρδάλῃ ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες, τοιαύτη μὴ σωθῶν; ἦπου τίκτει σε ἐλύπει σε, καὶ ἀπεμάσσω; Χα. ναὶ ὦ Τρύφαινα, καίτοι τοσοῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα. καὶ ναὶ ἐπιδὴ χιλίας αὐτούσῃ, σὺν εἴχον διδύναι ῥᾳδίως, ἅτε ὑπὸ πατρὶ φειδομένῳ τριφόμενος, Μοσχίωνι ἐσδεξαμένῃ, ἀπέκλεισέ με. ἀνθ' ὧν λυπήσαι σε αὐτὸς ἥλων αὐτῷ, σὲ παρείληφα. Τρυ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην σὸν ἂν ἦκον, εἰ μὴ πρεπτὶ τις ὡς ἐπὶ τούτοις ἐφλαμβανόμην λυπῆσαι ἄλλον. καὶ ταῦτα, Φιλημάτιον τὸν σοφόν. ἀλλ' ἄπειμι. καὶ γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτο ἤσει ἀλεκτρυών. Χα. μὴ σύ γε ὕπω ταχὺς ὦ Τρύφαινα. εἰ γὰρ ἀληθῆ ἐστιν ἃ φῄς περὶ Φιληματίου, τὸν φοινίκην, καὶ ὅπ βάπτεται, καὶ τὸ τῆς ἀλφῶς, ὃν ἐπιδωσαίρην αὐτῇ. Τρυ. ἐρᾷ τοῦ μητρός, εἶ ποτε λέληθας μετ' αὐτῆς. περὶ γὰρ τούτων, κἀνὰ πάσης δικηγόρησά σοι, νῦν ἔτι. Χα. σὺν ἐπιδὴ τοιαύτη σκεύη, ἀφηρήσθαι χρὴ τὸ λεπτεύσιμον. περιβάλωμαι δὲ ἀληθῆς, καὶ φιλῶμαι, καὶ ἀληθῶς σώζωμαι. Φιλημάτιον δ', πολλὰ χαιρέτω.

aspiciens aliquando ejus tempora, ubi suos duntaxat crines habet. Nam cætera, profundum est galericum. Circum tempora autem, quoties medicamentum quo infici solet, langueſcit, plerunque albeſcit. Quanquam quid hoc attinet? coge aliquando ut se nudam tibi præbeat spectandam. *Ch.* At nunquam hoc mihi concedere voluit. *Try.* Meritò sanè. Sciebat enim abominaturum esse te canos ipsius. Cæterùm tota à collo ad genua usque pardali est similis: & tu lachrymareris, quòd cum tali non coëas? An fortè tibi ægrè faciebat, teque despiciebat? *Ch.* Ita sanè Tryphæna, quamvis à me acciperet tam multa. At nunc quia mille petenti, facilè dare non potui, ut pote qui parcum habeam patrem, Moschione introducto ad se recepto, me excluſit. Ob quæ dum illi vicissim ægrè facere volo, te assumpsi. *Try.* At ego, per Venerem, haudquaquam veniſſem, siquis prædixisset mihi, ob id solum assumptam esse me, ut alteri ægrè facerem, præsertim huic Philematio, capulo videlicet. Verum abeo: jam enim tertium hoc cecinit gallus. *Ch.* Ne tam celeriter utique mea Tryphæna. Nam si vera ista sunt, quæ de Philematio dicis: coma videlicet supposititia, & quòd tingitur, atque illæ vitiligines, ne aspicere quidem amplius illam possim. *Try.* Quære ex matre tua, num aliquando cum ea laverit. Nam de amis, etiam avus, si vivit adhuc tibi poterit narrare. *Ch.* Ergo siquidem illa talis est, septum hoc jam auferatur, nosque mutuò amplexemur, osculemur, & verè coëamus. Philematium verò longum valeat.

IOES-

ΙΟΕΣΣΑ, ΚΑΙ ΠΥΘΙΑΣ, ΚΑΙ ΛΥΣΙΑΣ.

IOESSA, PYTHIAS, ET LYSIAS.

ΙΟΕΣΣΑ.

[1] Θεύπλη ὦ Λυσία ὡς ἐμὲ; καὶ πολλῶς, ὅτι μήτε χρύσιον πώποτε ἤτησά σε, μήτ' ἀποκλείσασα ἐληλύθει, ἔνδον ἕτερος, εἰποῦσα, μήτε ἀθρόλοκτον μῦθον τὴν μητέρα, ἢ ὑφελόμενον ἢ μητρὸς, ἐπάγουσα ἐμοὶ τὴν ἡμίσειαν, ὁποῖα αἱ ἄλλαι ποιοῦσιν, ἀλλ' ὅλην ἐξ ἀρχῆς ἄμισθον, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμην. οἶσθα ὅσους ἐρῶντας παρεπεμψάμην; Ἠθοκλέα τὸν πυρραυλοῦντα νῦν, καὶ Πασσίανα τὸν ναύκληρον, καὶ τὸν σωιφρονοῦντα σὺ Μέλισσον, καίτοι ἕνα ἕκαστος ἀποθανόντος αὐτοῦ δ' παῖδες, καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας. ἐγὼ δέ σε τὸν Φάωνα μόνον εἶχον· εἴπου τινὰ παρεκλέπτουσα ἕτερον, ἢ πεισεμβήν, ὅτι μὴ σέ. ὧμην δὴ ἡ ἀνόητος ἀληθῆ εἶναι ἃ ὤμνυες. καὶ λέγε τοῦτό σοι πεισθῆναι, ὥσπερ ἡ Πηνελόπη· ἐσωφρόνουν, ἐπισκωπτομένης τῆς μητρὸς, καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλούσης. σὺ δ' ἐκείνῃ ἔμοιγε ὑποχείριον ἔχων με πεπαῦσθαι ἐπὶ σοὶ, ἄρα μ', Λυκαίνη ἐφθονεῖτε; ἐμὲ ὁρῶσης, ὡς λυπρὸς ἐμοί. ἆρα δ', σὺν ἐμοὶ πρὸς ἐκείνην; ἐπῄεις Μαγίδιον τὴν ψάλτριαν. ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις ἀκρύουσα, καὶ σωπῶσα ὑβριζομένη. πρώην δ' ὁπότε σωιπαίζετε, Θρᾴττων, καὶ σὺ, καὶ Διφίλῳ, παρῆσαν δὲ καὶ αὐλητρὶς Κυμβάλιον, καὶ Πυρραλλὶς, ἐχθρά μοι ἥδε ἐμοί. σὺ δ'

IOESSA.

[1] Ludos me facis Lysia? Rectè sanè, siquidem pecunias abs te nunquam poposci, nec alterum intus esse dicendo te venientem excluſi: neque, ut facere solent aliæ meretrices, te coëgi, ut decepto patre, aut ſuppilata matre, aliquid mihi afferres: ſed inde ſtatim ab initio te immunem gratis intrò recepi. Scis quàm multos amatores dimiſerim? Ethoclem, qui nunc eſt ſenator, & Paſſionem nauclerum, & coætaneum tibi Meliſſum, etſi nuper ſit mortuus pater ejus, & facultatum dominus evaſerit. Ego verò te, Phaonem meum, ſolum habebam, neque aſpiciens, neque admittens alium quenquam præter te. Demens enim ego, vera eſſe arbitrabar, quæ jurabas: & ob hoc animum tibi advertens, perinde atque Penelope illa, caſtè me gerebam, increpante ob hoc matre, & apud amicas accuſante me. Tu verò poſteaquam intellexiſti me tibi eſſe addictam, quæ tui amore contabuerim, nunc quidem cum Lycæna colludebas, me vidente, ut mihi ægrè faceres: nunc verò mecum accumbens, Magidium pſaltriam illam laudabas. Ego verò ob hæc lachrymor, & ſentio contumeliam. Paulò autem antè, quando comparabatis, Thraſo, & tu, & Diphilus, aderant & tibicina Cymbalium, & Pyrallis quæ inimica mihi eſt. Quod cùm ſcires, non valdè curavi

[1] Θεύπλη] Ex eo Ariſten. Epiſtol. 16. lib. 2. *Bourd.*

τῶτ' εἰδὼς, τὸν Κυμβάλιον μὲ ὅ μοι πάνυ ἐμέλησεν, ὅτι πυζάκις ἐφίλησας. σαυτὸν γὰρ ὕβριζες, τοιαῦτα φιλῶν. Πυρραλλίδα δ', ὅσον ἤσθιες, καὶ πιὼν ἂν, σαίνην μὲ ὑπαίδιξας τὸ ποτήριον. ἀπέδιδες δὲ τῷ παιδὶ, σὺ δὲ ὃς ἐπίλουσις εἰ μὴ Πυρραλλὶς αἰτήσειε, μὴ ἂν ἄλλῳ ἐγχέαι. τέλος δὲ, ὅ μάλα ἀπόδακον, ὁπότε τὸν Δίφιλον εἶδες ἀκροκλίθμενον, ἐλάλεις γὰρ Θρῄσσῃνι, ἀποκύψας πως, ὑποχώρησας πρὸς τὸν κόλπον αὐτῆς, ἵνα δὴ λαθεῖν γε σπεύδοιμι ὑμέ. ἠδὲ λαθεῖν ἐπιθυμήσασα, μεταξὺ τῶν μαστῶν ὑπὸ τῷ ἀπόδεσμῳ παρεβύσσετο. ταῦτα δὲ πάντα ἕνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα, ἢ μικρὸν ἠδίκησα, ἢ λελύπηκα ἐγώ; τίνα ἕτερον εἶδον, ἢ τοὺς μόνον σὲ ζῶ; ἢ μέγα ὦ Λυσία τοῦτο ποιεῖς, γνώμων ἄθλιον λυπῶν, μεμηνὸς ἐπὶ σοί; [1]ἔστι τίς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια, καὶ τὰ τοιαῦτα ὁρᾷ. σὺ δέ ποτε λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσῃς τί σοι ἐμοῦ, κειμήλιόν με, ἤτοι βρόχῳ ἐμαυτὸν ἀποκτίξασαν, ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἕνα γά τινα τρόπον εὑρήσω θανάτου, ὡς μηκέτ' ἐνοχλοίην βλέπουσιν ἐμοὶ. πομπεύσεις τότε, ὡς μέγα, καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργασάμενος. τί με ὑποβλέπεις, καὶ περὶ τοὺς ὀδόντας; εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἰπέ. Πυθιὰς ἡμῖν αὕτη δικασάτω. τί τοῦτο, ὠδὲ ἀποκρινάμενος ἀπέρχῃ καταλιπών με; ὁρᾷς ὦ Πυθιὰς οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου; Πυ. ὦ ἀκριτὴς. τὸ γὰρ μὴ ἐπικλασθῆναι δακρύοισιν, [2]λίθος, οὐκ ἀνθρώπου ἐστί. καλῶ ἀλλ' εἴ γε χρὴ τἀληθῆ εἰπεῖν, σὺ ὦ Ἰόεσσα, διέφθειρας

ravi quòd Cymbalium quidem osculatus es quinquies: talem enim osculando, te ipsum contumelia afficiebas: Pyrallidi autem quàm multa innuebas: ac bibens, illi quidem poculum commonstrabas, puero autem reddens, in aurem jubebas, ut nisi Pyrallis id postularet, alteri nemini infunderet. Postremò autem, etiam demorso malo, quum videres Diphilum occupatum (tum enim cum Thrasone loquebatur) inclinatus, apti in sinum ipsius jaculabaris, ne operam quidem dans ut me lateres. Illa autem exosculata, inter mammas sub fascia illud insertabat. Quorsum igitur hæc facis? Qua te seu parva, seu magna injuria affeci? aut quid ægrè tibi feci? Quem alium aspexi? an non tibi soli vivo? Non magni facis hoc Lysia, quòd miseram mulierculam tui amore insanientem mœrore afficis? Dea est Adrastea, quæ talia videt. Tu verò mœrebis aliquando, quum fortè audieris, me jacere vel laqueo à me ipso suffocatam, aut in puteum præcipitatam, aut quemcunque mortis modum invenero, ne videre me tibi amplius sit molestum. Ac tum gloriaberis tanquam gesta re magna & splendida. Quid me limis oculis aspicis & dentibus infrendes? Nam si quid est, cur me accuses: dicas licet. Pythias hæc inter nos judicet. Quid hoc? ne dato quidem responso, hinc abis me relicta? Vides Pythias qua injuria afficiar à Lysia? *Pyth.* O feritatem! nam qui lachrymis non flectitur, lapis est, non homo. Sed si verum profiteri convenit, tu Ioessa, perdidisti ipsum perditè

1 Ἔστι τίς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια] Catull. *Beurd.*
2 Λίθος, οὐκ ἀνθρώπου] Proverb. *Idem.*

1 Ἔ'ς

αὐτὸν ὑπερεραστᾶσα, καὶ τοῦτο ἐμφάνισα. ἐχρῆν γὰρ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλεῖν. ὑπερεράστρια γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνονται. παῦε δὴ τἀλλαινα δακρύουσα. καὶ ἢν μοι πείθῃ, ἅπαξ, ἢ δὶς ἀποκλεισον ἐλθόντα. ὄψῃ γὰρ ἀνακαιόμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ οὐκέτι μενοῖ ἀληθῶς. Io. ἀλλὰ μηδ' εἴπῃς. ἄπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν; εἶτα μὴ αὐτὸς δεήσαιτό φησιν. Πυ. ἀλλ' ἐπανέρχεται οὗτος. Io. ἀπολώλεκάς ἡμᾶς ὦ Πυθιάς, ἠκροᾶταί σου ἴσως, ἀπόκλεισον λεγούσης. Λυ. ἐχρῆν τοῦτης ἕνεκεν ὦ Πυθιὰς ἐπανιέναι; ὡς οὐδὲ προσελεύσομαι ἔτι τοιούτῳ ὄντι, ἀλλὰ λῆρός τις, ὡς μὴ κεκραγοιτόσκεις ἐμοῦ, καλέσης ὧν, ἔγκλημα ὁ Λυσίας ἐστίν. Πυ. ἀμέλει ἐκάλεσα ὦ Λυσία. Λυ. φέρε δὴ εἰπὲ ὦ Πυθιὰς, ἰόεσσαν τὴν νεᾶν δακρύουσαν αὐτὸν, ἐπιστάσα αὐτῇ ποτε μὴ νεανίᾳ καθεύδουσῃ, ἐμοῦ λάσκοντος; Πυ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἐπιεικὲς ἦν. πότε δ' ἂν καταλαβοῦς αὐτὰς συγκαθεύδουσας; Λυ. ἔκτην χθὲς τουτῳ ἡμέραν. νὴ Δία ἕκτην μα, δύστηνε ἐγὼ μόνε. τὸ τήμερον γ', ἑβδόμη ἐστίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρᾷ τουτουὶ τῆς χθονῆς, ἐκέλευσέ με, ὡσθησόμενος τὸν ἥρωα μὴ ἀνοίγειν. ἐγὼ γ', ἐγὼ γὰρ ἔφερον μὴ ἐχρῆ συνεῖναι αὐτῇ, τὰ δρώμενα ἐπάλυσα ὡσθησόμενος τὸν ἥρωα τῆς αὐλῆς, ἢ παπαιάξαι με ἐπὶ τοῦτων. ῥᾷον γὰρ ἦν ἅπαξ ἀναβήσασθαι ἐμέλλον. τί ἂν μακρὰ λέγωμι; ὑπερέβαλον. ἦκον. τὴν αὐλίον εὗρον ἀποκεκλεισμένην ἐπιμελῶς. μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. ἐκ ἔκρουσα δ' ἐγὼ, ἀλλ' ἐπέρᾳς ἠρέμα τὴν θύραν, ἤδη γὰρ ἄλλοτε ἐπεπαίκειν αὐτὸ, ὡσθησόμενος τὸν ἥρωα καὶ τοῦτο ἐμφάνισα. ἐχρῆν γὰρ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλεῖν. ὑπερεράστρια γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνονται. παῦε δὴ τἀλλαινα δακρύουσα. καὶ ἢν μοι πείθῃ, ἅπαξ, ἢ δὶς ἀποκλεισον ἐλθόντα. ὄψῃ γὰρ ἀνακαιόμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ οὐκέτι μενοῖ ἀληθῶς. Io. ἀλλὰ μηδ' εἴπῃς. ἄπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν; εἶτα μὴ αὐτὸς δεήσαιτό φησιν. Πυ. ἀλλ' ἐπανέρχεται οὗτος. Io. ἀπολώλεκάς ἡμᾶς ὦ Πυθιάς, ἠκροᾶταί σου ἴσως, ἀπόκλεισον λεγούσης. Λυ. ἐχρῆν τοῦτης ἕνεκεν ὦ Πυθιὰς ἐπανιέναι; ὡς οὐδὲ προσελεύσομαι ἔτι τοιούτῳ ὄντι, ἀλλὰ λῆρός τις, ὡς μὴ κεκραγοιτόσκεις ἐμοῦ, καλέσης ὧν, ἔγκλημα ὁ Λυσίας ἐστίν. Πυ. ἀμέλει ἐκάλεσα ὦ Λυσία. Λυ. φέρε δὴ εἰπὲ ὦ Πυθιὰς, ἰόεσσαν τὴν νεᾶν δακρύουσαν αὐτὸν, ἐπιστάσα αὐτῇ ποτε μὴ νεανίᾳ καθεύδουσῃ, ἐμοῦ λάσκοντος; Πυ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἐπιεικὲς ἦν. πότε δ' ἂν καταλαβοῦς αὐτὰς συγκαθεύδουσας; Λυ. ἔκτην χθὲς τουτῳ ἡμέραν. νὴ Δία ἕκτην μα, δύστηνε ἐγὼ μόνε. τὸ τήμερον γ', ἑβδόμη ἐστίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρᾷ τουτουὶ τῆς χθονῆς, ἐκέλευσέ με, ὡσθησόμενος τὸν ἥρωα μὴ ἀνοίγειν. ἐγὼ γ', ἐγὼ γὰρ ἔφερον μὴ ἐχρῆ συνεῖναι αὐτῇ, τὰ δρώμενα ἐπάλυσα ὡσθησόμενος τὸν ἥρωα τῆς αὐλῆς, ἢ παπαιάξαι με ἐπὶ τοῦτων. ῥᾷον γὰρ ἦν ἅπαξ ἀναβήσασθαι ἐμέλλον. τί ἂν μακρὰ λέγωμι; ὑπερέβαλον. ἦκον. τὴν αὐλίον εὗρον ἀποκεκλεισμένην ἐπιμελῶς. μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. ἐκ ἔκρουσα δ' ἐγὼ, ἀλλ' ἐπέρᾳς ἠρέμα τὴν θύραν, ἤδη γὰρ ἄλλοτε ἐπεπαίκειν αὐτὸ, ὡσθησόμενος

tè amans, & illud ipsi palam faciens. Oportebat autem ipsum non nimis amare. Insolentes enim fiunt, quum hoc sentiunt. Desine lachrymari misera: & si me audies, semel, atque iterum exclude venientem. Ipsum enim inflammari, & vicissim verè insanire videbis. *Io.* At ne dixeris quidem, apage, ut ego excludam Lysiam? utinam ne ipse à me deficiat modò. *Py.* At rursus huc revertitur. *Io.* Perdidisti nos Pythias, fortassis audiit te de exclusione verba facientem. *Lys.* Non hujus causâ, Pythias, huc reversus sum, ut quam ne aspexero quidem amplius, talis cùm sit: sed tui gratia, ut ne damnes me, ac dicas, iracundus est hic Lysias. *Py.* At equidem dixissem Lysia. *Lys.* Ferre igitur me vis Pythias, Ioëssam hanc, quæ nunc lachrymatur, cùm ipse supervenerim ei aliquando cum adolescente concubenti, & à me desciscenti? *Py.* Lysia, in universum quidem est meretrix. Sed quando concubentes ipsos deprehendisti? *Lys.* Sextus ni fallor dies hic est, per Iovem, sextus utique (fuit enim mensis ineuntis secundus) hodie verò septimus est. Pater igitur cùm sciret, me probam hanc videlicet amare jam olim, domi me conclusit, dato janitori mandato ne aperiret. Ego verò, non enim ferebam ab hujus congressu prohiberi me, Dromonem jussi, ut muro atrii, qua parte humilimus erat, acclinatus in tergum me reciperet: nam hoc pacto minori negocio ascensurus eram. Quid multis opus est? transcendi, veni, atrium diligenter occlusum offendi. Iam enim nox erat media. Itaque neque pulsavi tum, sed attollens, sensim januam (jam autem illud aliàs feceram) trans-

γον τ προφάσι, παρῆλθον ἀψοφητί. κἀκάθευδον ἡ πάντες, εἶτα ἐπαφώμενος ἐ τοίχου, ἐφίσταμαι τῇ κλίνῃ. Io. τί ἐρεῖς ὦ Δάμαστορ; ἀγανιῶ γάρ. Ly. ἐπειδὴ ἡ οὐκ ἐώρων τὸ ἄθλημα ἓν, τὸ μὲ πρῶτον, ᾤμην τὴν Λυδὴν αὐτῇ συγκαθεύδειν. τόδ' οὖν λύ ὦ Πυθιάς. ἀλλ' ἐφαψάμενος, εὗρον ἀμφιέσιον παῖδα, πάνυ ἁπαλόν, οὐ χρῄ κεκαρμένον, μόνον ἐ αὐτὸν ἀποτίλσαι. τοῦτο ἰδὼν, εἰρήνε ἐξέρως ἔχων ἦλθον, οὐκ ἂν ἄκησα εὖ ἴστ. τί γελᾶτε ὦ Πυθιάς; γέλωτος ἄξια δεκὼ σε διηλθα; Io. τοῦτό σε ὦ Λυσία λελύπηκεν; ἡ Πυθιὰς αὖτη μοι συνεκάθευδε. Py. μὴ λέγε ὦ Ἰόεστα τοῦς αὐτόν. Io. τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ὧν φίλτατε, μεταπεμφθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ, ὡς ἄμα κατεθεύδομεν. ἐλυπούμην γὸ σὲ μὴ ἔχοντα. Ly. Πυθιὰς, ὁ σὺ χρῄ κεκαρμένος; εἶτα δ' ἕκτης ἡμέρας ἀνεκόμησε τοσαύτην κόμην; Io. λέγε τ' ὄσα ἐξυρήσατο ὦ Λυσία. ὑπέρριον γάρ αὐτῇ αἱ τρίχες. πῶς ἡ ἐ τὸν πηνίκα ἐπῆλθε. δεῖξον ὦ Πυθιὰς, δεῖξον ὅπως ὄν. πρόσιον αὐτόν. ἰδοὺ τὸ μειράκιον ὁ μοιχὸς, ὃν ἐζηλοτύπεις. Ly. σὺ ἐχρῶ ἓν ὦ Ἰόεστα, ἡ τοῦτο, ἐρῶντα, ἐφαψάμενον αὐτόν; Io. σκέψαι σὺ μᾶ ἤδη πίπεισται. βάλε ἡ ἀνέλυπήσω σε ἐ αὐτὴ ὀργιζομένη δικαίως σὺ τοῦ μέρους; Ly. μηδαμῶς, ἀλλὰ πίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιὰς μεθ' ἡμῶν. ἄξιον γὰρ αὐτὴν παρεῖναι ταῖς εὐωχίαις. Io. παρέσται. οἷα πέπονθα δῆτ' σὲ ὦ ἠλιθιώτατε τῶν ἐρώντων Πυθιάς. Py. ἀλλὰ ἐ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός. ὥστε μή μοι χαλέπαινε. πάλιν τὸ δεῖπνον ὅρα ὦ

versum acto cardine, sine strepitu sum ingressus. Dormiebant autem omnes, atque ita contrectato pariete, (ut fit in tenebris) ad lectum adstiti. *Io.* Quid dices? ô Ceres, nam ferè deficio. *Ly.* Cum autem animadverterem non unum esse anhelitum: principio quidem putabam Lyden unà cum ipsa dormire: sed aliter multò res erat Pythias. Nam ubi contrectare cœpi, deprehendi imberbem quendam, tenerum admodum, ad cutem usque detonsum, unguenta etiam ipsum olentem. Hoc ubi sensi, si gladio instructus veniſſem, segnis non fuissem, sat scitote. Quid ridetis Pythias? an risu digna dicere vobis videor? *Io.* Hoccine Lysia acerbum tibi fuit? Pythias hæc mecum dormiebat. *Py.* Ne dicas illi loëssa. *Io.* Cur non dicam? Pythias erat, ô chariſſime, à me tum accersita, ut unà mecum dormiret. Ægrè enim erat mihi quòd te non habebam. *Ly.* Pythias erat, ille ad cutem usque detonsus? Ita-ne multam intra sex dies, iterum produxit comam? *Io.* Eo quòd ægrotavit, abrasa est: nam ipsi defluebant crines: nunc autem galericum gerit. Ostende Pythias, ostende rem ita habere se, ac fidem illi fac. En tibi mœchum illum adolescentem, quem zelotypia prosequebaris. *Ly.* Quid? an hoc non decebat, præsertim amantem qui ipse contrectaverat? *Io.* Numquid tu jam adductus es ut credas? porrò vis ut etiam ipsa meritò vi-

ciſſim irascens, viciſſim ægrè tibi faciam? *Ly.* Nequaquam: sed bibamus jam, Pythiasque hæc unà nobiscum: æquum enim est ipsam iciendo fœderi interesse. *Io.* Aderit. Qualia mihi propter te acciderunt, ô generosissime adolescentum Pythias? *Py.* At idem ipse vos reconciliavi. Quare noli mihi succensere. Cæterùm

vide

Λυσία, μή πω εἴπῃς τὸ ἀφὶ ἡμῶν. | vide quæso Lysia, ne cui de coma quicquam dixeris.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΥΜΝΙΣ.

LEONTICHVS, CHENIDAS, ET HYMNIS.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ.

Ἐν δὴ τῇ ἀφ' ἡς τὰς Γαλάτας μάχῃ ἐπὶ ὦ Χλωίδα, ὅπως μὲ ἀφειξήλασε τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ ᾧ ἵππῳ ᾧ λευκῷ, ὅπως ἦ οἱ Γαλάται, καίπερ ἄλκιμοι ὄντες, ἔτρεσαν δῆθ' ὡς εἶδόν με, καὶ οὐδεὶς ἔτι ὑπέμεινε. τότε πίσω ἰὼν, τῷ μὲ λόγχῃ ἀκοντίσας, διέτειρα τὸν ἵππαρχον αὐτῶν, καὶ τὸν ἵππον. ἐπὶ δὲ τοὺς συντεταγμένους ἔτι αὐτῶν, ὅσοι γάρ τινες, οἱ ἔρρωντο, ἀφλύοντες μὲ τῷ φάλαγγα, εἰς πλαίσιον δὴ συναγόντες αὐτοὺς, ἐπὶ τούτους ἰὼν ἀπασσάμην τῷ ξυμφ' ἐπελάσας, ἀναστέψα μὲν ὅσους ἐκ τοὺς ἀφεστῶτας αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ ᾧ ἵππῳ. τὸ δὲ ἕτερον ἦ καθειργκὸν, διέτεμον ᾗ λοχαγῶν ἑνὸς, ἐς δύο τῷ κεφαλῇ αὐτῷ κράνῃ. ὑμεῖς δὲ ὦ Χλωίδα, μετ' ὀλίγον ἐπέστητε ἤδη φοβουμένων. Χη. ὅτι γὰρ ὦ Λεόντιχε, ἀφὲ Παφλαγονίαν ἐμφυομάχησας τῷ σατράπῃ, ἀ μεγάλα ἐπεδείξω ἐ τότε; Λε. καλῶς ὑπέμνησας κἂν ἀγθυεῖς ἀσὶ ἐκείνης τ' πράξεως. ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος

LEONTICHVS.

Tun pugna autem contra Galatas, dic ô Chenida, ut ante cæteros equites, equo candido inidens, cursu prævectus sum: & ut Galatæ, quanquam fortes bellatores, continuò trepidarunt, ut me viderunt, nec ullus ampliùs substitit. Tunc igitur ego contorta hasta, ipsorum equitum præfectum, equumque transverberavi. Contra eos autem qui conferti resistebant (erant enim nonnulli qui persistebant, phalange quidem soluta, in quadrangulam autem aciem aggregatis ipsis) contra illos stricto gladio, totisque animis impetu facto, septem circiter ipsorum præfectos equi incursu subverto: & impacto gladio, unius manipularii ducis caput unà cum ipsa galea, in duas partes disseco. Vos audem Chenida fugientibus jam illis, paulo pòst supervenistis. *Ch.* Quum enim Leontiche, circa Paphlagoniam, singulari prælio cum satrapa illo congressus es, an non tum quoque magnum facinus edidisti? *Le.* Pulchrè commonuisti facinoris etiam illius nequaquam ignavi. Nam cum is satrapa maximus, omniumque sententia inter gravis arma-

1 Ἐς πλαίσιον] Hanc vocem sic interpretatur Codic. Memmianus πλαίσιον, παρὰ τὴν τάξιν ἐκ τετραπλεύρου τοῦ σχήματος, ταύτην δὲ ἐκτάσσουσιν ὁπόταν ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς διαμαχίζωνται. Hanc habent interpretationem Pollux, Hesych. *Bourd.*

ὢν, ὁπλομάχων ἄριστος δοκῶν εἶναι, καὶ φρονήσας τῶν Ἑλλήνων, ἐφορμήσας ἐς τὸ μέσον, πρυμναλεῖτο εἴ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι, κατεπεπλήγεσαν, οἱ λοχαγοὶ, καὶ οἱ τοξάρχαι, καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς, καίτοι σὺν ἀγχίνοιᾳ ἄνθρωπος ὤν. Ἀριστόμαχος γὰρ ἡγεμὼν ἡμῖν Αἰτωλὸς, ἀκοντιστὴς ἄριστος. ἐγὼ μὲν ἐχιλιάρχουν ἔτι, τολμήσας δ' ὅμως ἐς τὰς ἐπείρας ἐπιλαμβανομένας ἀποστίσας μοι. ἐδεδίεσαν γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ ὁρῶντες ἀποφλεγούσας μοι τὸ βάρβαρον ἐπὶ χρύσει τοῖς ὤτοις, μέγαν τε, καὶ φοβερὸν ὄντα τὸ λόφον, καὶ κορυθαίνοντα τὴν λόγχην. Χη. καὶ γὰρ ἔδεισα τότε ὦ Λεόντιχε. καὶ οἶδα ὡς εἰκῇ μοι σὺ διεκινδύνευες. ἀβέλτερε γὰρ ὢν μοι, οὐκ ἀπεθανούμην. Λε. ἀλλ' ἐγὼ τολμήσας, παρῆλθον ἐς τὸ μέσον, ὁ χλιαρὸν τὸν Παφλαγόνα ὁπλισμένον, ἀλλὰ πάγχρυσον καὶ αὐτός. ὥστε βοὴ ἄμυδις ἐγένετο ἐκ παρ' ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βαρβάρων. ἐγνώρισάν με γὰρ κἀκεῖνοι ἰδόντες ἀπὸ τῆς πέλτης μάλιστα, καὶ τοῦ φαλάρου, καὶ τοῦ λόφου. εἶπε δὲ Χλιδὼν, τίνι με πάντας τότε ἔικαζον; Χη. τίνι δ' ἄλλῳ, ἢ Ἀχιλλεῖ τῷ Διὸς καὶ Θέτιδος, καὶ Πηλέως; ὅτῳ ἔπεσε μάλιστα σοι ἡ κόρυς. ἡ φοινικὶς δὲ, ἐπήγετο, καὶ ἡ πέλτη ἐμφέρεσθαι ἐδόκει. Λε. ἐπεὶ δὲ συμίεσαν, ὁ βάρβαρος ἀφῆκέ μοι πρῶτος, ἀλλίζων ὅσον ἐπιψαύσας τῆς δεξιᾶς, μικροῦ ὑπὲρ τὸ γόνυ. ἐγὼ δὲ διελάσας τὴν ἀσπίδα τῇ σαρίσῃ, πείσῃ ἀμφοτέρᾳ εἰς τὸ στέρνον. εἶτ' ἐπισπάμενον, ἀποδιροθόμενος τῇ ἀκάνθῃ ῥᾳδίως. καὶ τὰ ὅπλα ἔχων, ἐπανῆλθον, ἄμφω δὲ τὼ κεφαλὼ ἐπὶ τῆς σαρίσης πεπηγέναι ἡμίζων, λελαρmaturæ milites præstantissimus, contemptis Græcis, in medium prosiliens, provocabat siquis cum ipso singulari prælio decertare vellet, alii quidem metu perculsi sunt, manipularii, præfecti, centuriones, & ipse imperator, homo alioqui non ignavus. Nam Aristæchmus tum Imperator exercitum ducebat, Ætolus, idemque jaculator optimus. Ego verò tum adhuc tribunatum gerebam: sed tamen fidens animo, & sociis qui me prehensum detinebant, amotis: metuebant enim mihi, aspicientes barbarum illum inauratis armis resplendentem, magnumque & crista terribilem, hastamque quatientem. *Ch.* Nimirum ego quoque tum metui Leontiche, & scis quo pacto instabam tibi precando, ne primus in periculum venires: quòd te mortuo vita mihi non vitalis erat futura. *Le.* At ego audacter in medium prodivi, non deteriùs illo Paphlagone armatus, sed & ipse totus auro collucens. Quare clamor statim & à nostra, & à barbarorum parte coortus est. Nam illi me conspicati in primis ex pelta, & phaleris, & cristis agnoverunt. Dic Chenida, cum quonam me tunc comparabant? *Ch.* Cum quonam alio, quàm cum illo Thetidis & Pelei filio Achille per Iovem? Ita decebat quidem te galea, efflorebat autem purpura, & rutilabat pelta. Postquam autem congressi sumus, barbarus ille prior vulnerat me, hasta tantillum attingens, paulum supra genu. Ego verò adacta per clypeum lancea, pectus ipsius transverbero. Inde accurrens cervicem quoque gladio facilè amputo: ejusque reportatis armis redii, unà etiam caput hastæ infixum ferens, cæde ma-

μάδ@ τῇ φόνῳ. Υ. ἄπαγε ὦ Λεόντιχε μιαρὰ ταῦτα, καὶ φοβερὰ σοὶ σαυτῇ διηγῇ, καὶ σὺκ ἂν ἔτι σε ἡδὺ παρακαθίψειέ τις, ὅτῳ χαίρουσ@ τῷ λύθρῳ, ἐχ ἅμα συμπίοι, ἢ συγκοιμηθείη. ἔγωγε δὴ ἄπειμι. Λε. διπλάσιον λάβε τὸ μίσθωμα. Υ. σὺκ ἂν ὁμοικείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν. Λε. μὴ δῆτα ὦ Υμνί. τὰ Παφλαγόνια σκεῦνα πέπρακ@. νυνὶ δ', εἰρήνη ἄγω. Υ. ἀλλ' ὁπαγὼς ἄνθρωπ@ εἶ, καὶ τὸ αἷμα κατέσταζέ σε ἀπὸ τῆ κεφαλῆς ἔ βαρβάρε, ὡς ἔφερες ἐπὶ τῇ σαρίσῃ. εἶτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα περιβαλῶ, καὶ φιλήσω; μὴ ὦ Χάριτες γένοιτο. ἤδὴ γὰρ ὅπως ἀμείνων ἔ δημίε. Λε. καὶ μὲν εἴ με εἶδες σὺ τοῖς ὅπλοις, εὖ οἶδα ἡσθεὶς ἄν. Υ. ἀκούσασ μόνον ὦ Λεόντιχε, ναυλῶ, καὶ φεύγω, καὶ τὰς σκιὰς μοι δοκῶ ὁρᾶν, καὶ τὰ ὕδυλα ἔ περιφορούμενα. καὶ μάλιστα ἔ ἀθλίᾳ λοχαγοῦ, ἐς δύο τῷ κεφαλῷ διηρημένα. τί οἴει τὸ ἔργον αὐτὸ, καὶ τὸ αἷμα εἰ ἥσασθαι μέλλω, καὶ κειμένας τὰς νεκρούς; σκληρὸν γάρ μοι δοκῶ. ὁσῇ ἀλεκτρύονα πώποτε φονευόμενον εἶδον. Λε. ὅπως ἀγχίνους ὦ Υμνί, καὶ μικροψυχ@ εἶ; ἐγὼ δ' ὤμην νὴθήσεσθαί σε ἀκούσαντα. Υ. ἀλλὰ πέπρακται τοῖς διηγήμασι τούτοις, εἴ ποτε Λημνιάδας, ἢ Λαναΐδας εὕροις. ἐγὼ δ' ἀποτρέχω ἔνδοθεν τῷ μητρί. ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν. ἴσθι δὲ σὺ ὦ Γρύμμη. σὺ δ' ἕπεσο χιλιάρχων ἄριστε, καὶ φοβοῦ, ὁπόσων ἂν ἐθέλῃς. Λε. μένων ὦ Υμνί, μένων. ἀπελήλυθε. Χη. σὺ γὰρ ὦ Λεόντιχε, ἀφελὴ παιδίσκην κατασφάξασ ἐπισταμένην λόφους, καὶ ἀπιδάνους δρόσους διεξιών. ἐγὼ δ', ἐπεὶ ἐώρων σὲ μαινομένην, ἔδεισα μὴ καὶ ἐμὲ ἐπιθῇ τῷ κεφαλῷ, καὶ ἀπολέσῃ τὸν μισθόν. ἀπῆλθον οὖν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν σου. ἐπεὶ δὲ ἐκάθευδες, ἐπανῆλθον πάλιν, καὶ ἐκάθευδον παρὰ σοί. ἐπεὶ δὲ ἀνέστης, ἐγὼ δὲ ἐκοιμώμην ἔτι, ἀπῆλθες ἐκ τῆς οἰκίας. Λε. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐγὼ ἔγνων. ἐπεὶ δὲ ἐκοιμήθης, ἐγὼ δὲ ἐκάθευδον, ἀπῆλθες ἐκ τῆς οἰκίας. Χη. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐγὼ ἔγνων

ἦν ὅπως χλευασῇ ἐμοί. Χε. τί σε τὸ κεφάλαιον ἐκεῖνα διηγεμίσω, καὶ σωίστιλε τὸ πρόσωπον, καὶ ὑπέφριξεν. ἐπεὶ δ' ἀφικόμην τὴν κεφαλὴν ἔφης. Λε. ὤμην ἐρασμιώτερόν σοι αὐτὴν φανεῖσθαι, ἀλλὰ δ' σύ με προσαπολώλεκας ὦ Χηνίδα, τὸ μισομόχθηρον ὑποβαλών. Χη. οὐκ ἴδη γὰρ σωιπιψιθύριζόν σοι, ἐρῶντα τὴν αἰτίαν τῆ ἀλαζονείας; σὺ δ' πολὺ φοβερὸν αὐτὸ ἐποίησας. ἔσω γάρ, ἀπίτεμες δ' κακοδαίμονος Παφλαγόνος τὴν κεφαλήν, τί δ' κατέπηξας αὐτὴν ἐπὶ τὰ σαρείσης, ὥστε σε καθαρεῖν τὸ αἷμα; Λε. τοῦτο μιαρὸν ὡς ἀληθῶς ὦ Χηνίδα, ἐπὶ πᾶσι ἄλλα, καὶ κακῶς σωιπέπλασο. ἄπιθι δ' ὦν, καὶ πεῖσον αὐτὴν συγκαθεύδησουσα. Χη. λέγω δ' ὡς ἐψεύσω ἅπαντα, φησὶν αὐτῆ δεῖξαι βυλόμενος; Λε. αἰσχρὸν ὦ Χηνίδα. Χη. καὶ μὲν σὺ ἄμως ἀφίκιστο. ἓλε τοίνυν θάτερον, ἢ μισεῖσθαι ἀρρενὸς εἶναι δοκῶν, ἢ κεκοιθέναι μὴ Υμνίδος, ἐψεῦσθαι ὁμολογῶν. Λε. χαλεπὰ μὲν ἄμφω. αἱρεῖμαι δ' ὅμως τὴν Υμνίδα. ἄπιθι δ' ὦν, καὶ λέγε ὦ Χηνίδα, ἐψεῦσθαί μὲ, μὴ πάντα δέ.

scebat, cùm adhuc ea quæ in manipularium illum præfectum gesseras, narrares, & contrahebat vultum, & subhorrescebat, postquam etiam dissecuisse te caput ipsius dicebas. *Le.* Putabam me ipsi amabiliorem visum iri. Sed & tu me perdidisti Chenida, qui me singularis certaminis submonuisti. *Ch.* Annon decebat me quoque mentiri tecum quando causam arrogantiæ istius videbam? Sed tu longe terribilius illud fecisti. Esto enim, amputaris infœlicis istius Paphlagonis caput, cur idem etiam lanceæ affixisti, ita ut cruor in te destillaret? *Le.* Hoc revera est fœdum, Chenida. Nam cætera quidem non malè conficta fuerant. Abi igitur, & persuade illi ut mecum dormiat. *Ch.* Dicam-ne te ista omnia mentitum esse, dum generosus ipsi videri affectas? *Le.* Turpe hoc, Chenida. *Ch.* At non redibit alioqui. Proinde alterum ex his elige, ut vel odio habearis dum præclarus bellator videri vis, vel hæc te mentitum esse confitearis, & cum Hymnide dormias. *Le.* Difficile sanè utrumque est: sed tamen Hymniden habere malo. Abi itaque, ac dic illi, Chenida, mentitum quidem esse me, non tamen omnia.

DO-

ΔΩΡΙΩΝ, ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

DORIO, ET MYRTALE.

ΔΩΡΙΩΝ.

Νῦν με ἀποκλείεις ὦ Μυρτάλη; νεῖν, ὅτι πένης ἐγκρίνομαι ἀφ' σοῦ; ὅτι δὲ σοὶ τὰ τοιαῦτα ὑπεμίμνεσκον, ἁβρόν γε, ἀνὴρ, δεσπότης, πάντα μᾶλλον ἐγώ. ἐπεὶ σὺ μὲν ἐγὼ μὲ αὖθις ἤδη ἀκριβῶς, [1] σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον εὕρηκας ἐρασθῆν, ἀποκλείομαί γε ἐγὼ, καὶ ὡς τὰ θύρας ἕστηκα δακρύων. ὁδὶ, ὃν νυκτῶν φιλεῖται, καὶ μόνος ἔνδον ἐστὶ, καὶ παννυχίζεται, καὶ κυνεῖν φησὶν ἀπ' αὐτοῦ. Μυρ. ταῦτά με ἀποπνίγει Δωρίων ἐκ μάλιστα, ἀπόζων λίγης ὡς πολλὰ ἐδώκης, καὶ πένης γεγένησαι δ' ἐμοί. λόγισαι γὰρ ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς, ὁπόσα μοι ὑπόμισας. Δω. εὖγε ὦ Μυρτάλη. λογιούμεθα. [2] ὑποδήματα ὦν Σικυωνικὰ τοπρῶτον δύο δραχμῶν. πρὸς δύο δραχμάς. Μυρ. ἀλλ' ὑπόμνησις νύκτας δύο. Δω. καὶ ὁπότε ἦκον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρου ἐκ Φοινίκης. δύο ἐκ τούτου δραχμῶν καὶ τοῦ Ποσειδῶν. Μυρ. ἐγὼ δέ σοι ὑπωλίσκιν, τὸ μικρὸν ὑπῖνον χιτώνιον, τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέττειν, ἐπίορκε δὲ περαίας ὑλαθοῦσα, ὅτε

DORIO.

Nunc me excludis Myrtale? nunc quando propter te inops evasi? At quando tibi aſſerebam tam multa, amaſius, vir, dominus, eram omnia. Sed poſtquam ego planè jam ſum exhauſtus, & tu Bithynum illum mercatorem inveniſti, qui te amet: ego quidem excludor, & ante fores ſto lachrymans, ille verò tota nocte baſiatur, & ſolus intus eſt, & tecum pernoctat, & te ex eo prægnantem eſſe dicis. *Myr.* Iſta me enecant Dorio, & maximè quum dicis te multa mihi dediſſe, & ad inopiam propter me redactum eſſe. Omnia igitur à principio ſupputa, quæ mihi attuliſti. *Dor.* Rectè ſanè Myrtale, ſupputemus. Primum calceos Sicyonios, duabus drachmis emptos. Pone duas drachmas. *Myr.* At concubuiſti noctes duas. *Dor.* Et quando ex Syria veni, alabaſtrum unguenti Phœnicii, duabus & hoc drachmis emptum, per Neptunum. *Myr.* At ego tibi cùm hinc navigares, parvam illam tuniculam dedi, ad femora uſque demiſſam, qua remigando utereris, quam Epirus proreta, quan-

1 Σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον] Horat. *Thyna merce beatum.* Menagius.

2 Ὑποδήματα ὦν Σικυωνικὰ] Γυναικεῖα hæc ὑποδήματα, ut vult Heſych. De his Cic. 1. de Orat. *Vt ſi mihi calceos Sicyonios attuliſſes non uterer quamvis eſſent habiles & apti ad pedem quia non eſſent viriles.* In Memmiano Cod. erat Σικυωνικὰ ὑποδήματα διαφέροντα τῶν ἄλλων ὅσαι, ὡς ἐκ αἱ ἱριπεταῖδες, ὅτι τὰ ἱριπεδίτας πολλὰ κἀκεῖ τοῦτα φιλοκαλίαν ὑποδεδυκόμην, dicuntur hi calcei etiam ἱριπεταῖδες. Bourd. Heſychius: Σικυώνια ὑποδήματα, γυναικεῖα, καὶ φίλια. Cicero libro 1. de Oratore: Vt ſi mihi calceos Sicyonios attuliſſes, non uterer, quamvis eſſent habiles & apti ad pedem: ſed non viriles. *Menagius.*

ρθμὸν αὐτὸ πρὸ ἡμῶν, ὁπότε σὺ σὺν θάλλε πρὸ ἐμοί. Δω. ἀπέλαθεν αὐτὸ γνησίως ὁ Ἐπίκουρος πρώην ἐν Σάμῳ μὴ πολλῆς γε ὦ Θεοὶ τῆς μάχης. κέμμυνα δ' ἐκ Κύπρου, καὶ [1]σαπίρδας πέντε, [2]καὶ πέρκας τέτταρας, ὁπότε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ἐνόμισά σοι. τί οὖν; καὶ ἄρτους ὀκτὼ ναυλικούς, ἐν γυρλάθῳ ξηρούς, καὶ ἰχάδων [3]βίκον ἐκ Καρίας, καὶ ὕστερον ἐκ Παταρέων, σανδάλια ἐπίχρυσα ὦ ἀχάριστε, [4]καὶ ποτὲ μέμνημαι τὰ μίζαν ἐκ Γυθίου. Μυρ. πέντε ἴσως δραχμῶν ὦ Δωρίων ταῦτα πάντα. Δω. ὦ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐδυνάμην, μισθῷ ἐπιπλέων. νυνὶ γὰρ ἤδη τοίχου ἄρχω δεξιοῦ, καὶ σὺ [5]ἡμῶν ὑπερορᾷς; πρώην δ' ὁπότε Ἀφροδίσια ἦν, οὐχὶ δραχμὴν ἔδωκα σοὶ τῶν ποδοῖν Ἀφροδίτης σὰ ἵνεκεν δρύπτειν; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμάς. καὶ λυδὴ ταύτη πολλάκις εἰς τὴν χεῖρα, νυνὶ μέν, δύο. νυνὶ δ', τέσσαρας ὀβολούς. ταῦτα πάντα σωρηδόν, οὐσία ναύτου ἀνδρὸς ἦν. Μυρ. τὰ κέμμυνα, καὶ οἱ σαπίρδαι ὦ Δωρίων; Δω. ναί. ἐγὼ εἶχον πλείω κομίζων. ἐγὼ ἂν ἠρεσκον, εἴγε πλευτῶν ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ δ' ὅδε ψιφαλίδα μίαν σπουργόδε ἐκόμισα πώποτε. ἡδέως δ' ἂν ἔμοιγον ἄπαν

quando mecum dormierat, per oblivionem hîc intus reliquerat. *Dor.* Verùm cognitam illam in Samo, nuper à me rursum abstulit Epiurus, non sine magna, ô Dii, pugna. Cepas autem ex Cypro, & saperdas quinque, & percas quatuor, tibi attuli, quum ex Bosporo navigavimus. Quid ergo? etiam panes octo nauticos, in canistro siccos, & caricarum doliolum ex Caria: & postea ex Pataris inaurata sandalia, ô ingrata. Magnum etiam caseum aliquando memini afferre me tibi ex Gythio. *Myr.* Quinque fortassis drachmarum, Dorio, omnia hæc. *Dor.* O Myrtale, quantum equidem potui, homo nauta, mercede navigans. Nunc enim jam lateri dextro sum præfectus, & tu nos contemnis? Nuper autem quando Aphrodisia celebrabantur, nonne drachmam argenteam tui causa posui ante pedes Veneris? & rursum matri duas drachmas ad calceos dedi: & huic Lydæ in manum sæpe nunc duos, nunc quatuor obolos. Hæc omnia in unum computata, viri nautæ sunt facultates. *Myr.* Cepæ illæ, & saperdæ, Dorio? *Dor.* Ita certè, non enim plura afferre potui. Non ecnim remigarem, si dives essem. Cæterùm matri meæ, ne caput quidem unum allii unquam attuli. Libenter autem scirem, quænam à Bi-

1 Σαπίρδας] Quid saperdæ, notum ex Interprete Aristophanis Polluce, Suid. Hesych. & Interpretib. Persii. In Cod. Memmiano saperdæ sunt ἀφύαι τετραχυμμένα διαιρεθῇ καλάμῳ, ἃ ὕστερον τετραχυμμένα. Bourd.

2 Καὶ πέρκας] In eod. Memmii Cod. πέρκας οὐδὲ ἰχθῦς τετραχυμμένους. Idem.

3 Βίκον] Hesychius: Βίκος. στάμνος, ὅπου ἔχων. Menagius.

4 Καὶ ποτὲ μέμνημαι τὰ μίζαν ἐκ Γυθίου] Vide nos ad Laërtii Epicurum. *Idem.* Luc. Holstenius in notis ad Stephan. de urbibus in voce κύθρος emendat hunc Luciani locum, docetque hoc & mox in sequentibus binis locis legendum esse κύθνος. Alm.

5 Ἡμῶν ὑπερορᾷς] Sic antea, ὑπερορᾷς γὰρ αἰδοιόμβροι γέροντ). Sic apud Petronium: *Postquam amari se sensit, supercilium altius tulit.* Bourd.

1 Τὸ

σοι ὑπὸ τοῦ Βιθυνοῦ τὰ δῶρα. Μυρ. τοῦτο πρῶτον ὁρᾷς τὸ χιτώνιον; σαπρὸν ἐκεῖνο, καὶ τὸ ὄρμιον τὸ παχύτερον. Δω. ἐκεῖνο; ἤδειν γάρ σε πάλαι ἔχουσαν. Μυρ. ἀλλ' οὐ ἤδεις, πολὺ λεπτότερον ἦν, καὶ σμαραγδύλους οὐκ εἶχε, καὶ ἀλλάβια τοσαῦτα, καὶ δακτύλια. καὶ πρώην, δύο μνᾶς. καὶ [1] τὸ οἰκίσκιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σανδάλια [2] Πατάρεια, καὶ τυρὸν Γυθιάκιον, καὶ φλυαρίας. Δω. ἀλλὰ ἐκεῖνο εἰ λέγεις, οἵαν ἔνα συγκαθεύδεις αὐτῇ; ἔγημεν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα πάντως, ἀναφαλαντίας, καὶ τὴν χροιὰν, οἷον κόρακος. εἶτα τοὺς ὀδόντας αὐτῇ ὁρᾷς; αἱ μὲν γὰρ χαμαιλέοντες ὦ Διοσκόρω, πολλαί. καὶ μάλιστα ὁπόταν ᾄδῃ, καὶ ἁπαλὸς εἶναι θέλῃ, ὅτου αὐτολυμίζουσιν, ἀλλὰ ὅσαν αὐτὴν, ἄξιόν γε ὄντα. καὶ γένοιτο ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρί. ἐγὼ δ' ἐς αὐτὸς Δίρφυν Δελφίδα, ἢ Κυμβάλιόν τινα τῶν περὶ ἐμὲ, ἢ τὴν γείτονα ὑμῶν τὴν αὐλητρίδα, ἢ πάντως τινά, δώσουσας δ', καὶ ὄρμους, καὶ δίμνας μισθώμεθα, εἰ πάντες ἔχομεν. Μυρ. ὦ μακαρία ἐκείνη, ἢ τις ἁρπάσῃ σε ὦ Δωρίων ἴδιε. πρόμνηστρα γάρ αὐτῇ εἶσεις ἐκ Κύπρου, καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ [3] Γυθίου πλεύσῃς.

à Bithyno illo dona acceperis. *Myr.* Primùm tunicam hanc vides? eam ille emit, & hoc monile crassius. *Dor.* Ille-ne? nam ego te jam habere noram. *Myr.* At quod tu noras, multò tenuius erat, nec smaragdos habebat. Deinde & has inaures, & tapetem: & nuper duas minas. Pensionem quoque domus pro nobis exolvit, non sandalia Patarica, & caseum Gythiacum, & id genus nugas. *Dor.* At non dicis quali cum viro concumbas? uxorem duxit supra annos omnino quinquaginta natus, calvus, & colore similis carabo. Neque etiam dentes illius vides? Nam gratiæ quidem ô Dioscuri, multæ. Et præcipuè quoties cantat, & delicatus esse vult, asinus ad lyram, ut dici solet. Sed tu digna utique, eo fruere: ac puer vobis nascatur patri similis. Ego verò & ipse inveniam Delphidem, aut Cymbalium aliquam meæ conditionis: aut vicinam vestram tibicinam, aut omnino aliquam. Tapetas autem, & monilia, & duarum minarum mercedem, non omnes habemus. *Myr.* O beatam illam, quæ te amatorem habebit, Dorio. Siquidem illi ex Cypro cepas afferes, & caseum quum ex Gythio navigabis.

1 Τὸ οἰκίσκιον] Sic in Cronosol. Plutar. Theophrast. Dico cætera ad Pausan. *Bourd.*

2 Πατάρεια, καὶ τυρὸν Γυθιάκιον] Leg. Πατάρεια δὲ τυρὸν Γυθιακὸν. *Gythiacum.* Alm.

3 Γυθίου] Leg. Γυθίου *Gythio.* Idem.

CO-

ΚΟΧΛΙΣ, ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

COCHLIS, ET PARTHENIS.

ΚΟΧΛΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Παρθενὶ, ἢ πόθεν κεκοπαγὸς τὰς αὐλὰς φέρεις; Παρ. ὁ τραλλώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κροκάλης ἐρᾶν, ἐρράπισέ με, αὐλήσασαν οὐκ ὀφλισκάνουσαν τῇ Κροκάλῃ, ὑπὸ δὲ ἀντερασθοῦ αὐτὸς Γόργυς μεμισθωμένος. καὶ τὰς τε αὐλὰς μου συνέτριψε, καὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτρεψε, καὶ τὸ κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπιπαταίσας. καὶ τὸ μὲν ἀγροῖκον οἰκέτην τὸν Γόργυν, λαὸς δὲ συμποσίου κεφαλαιώσας τὸ τελῶν, ἔπαιον ἐξεστάντες αὐτός τε ὁ τραλλώτης, Δεινόμαχος οἶμαι καλεῖται, καὶ ὁ συναλιφὴς αὐτοῦ. ὥστε σὺ οἶδας εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος ὦ Κοχλί. εἶμαί τε γὰρ ἐρρύη πολὺ λαὸς τῶν ῥινῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξῳδήκει αὐτοῦ, καὶ πελιδνόν ἐστιν. Κο. ἐμφορὴ ὁ ἄνθρωπος, ἢ μέθη τίς ἐστιν, καὶ παροινία τὸ πεπραγμένον; Παρ. ζηλοτυπία τις ὦ Κοχλί, καὶ ἔρως ἐκθερμος. ἡ Κροκάλη γὰρ οἴμαι δύο τάλαντα αἰτήσασα, εἰ βούλεται μόνος ἔχειν αὐτὴν, ἐπὶ μὲν ἐκείνῃ ὁ Δεινόμαχος, οἰκέτην μὲν, ἀπέκλεισεν ἤκοντα, προσαράξασά γε αὐτοῦ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγετο. τὸν Γόργυν δὲ Οἰνοέα τινὰ γεωργὸν εὔπορον καὶ πολλῶν ἐρῶσαν, καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον προσειμένη, ἅπτεται μετ' αὐτοῦ, κἀμὲ παρα-

COCHLIS.

Quid ploras Partheni? aut unde fractas hasce tibias affers? *Par.* Miles Ætolus ille magnus, qui Crocalen amat, alapas impegit mihi? cùm me apud Crocalen tibia canentem invenisset, à rivali suo Gorgo conductam & meas hasce tibias fregit, ac mensam inter cœnandum evertit, & craterem irrumpens effudit. Et agrestem quidem illum Gorgum, ex sympofio capillis abstractum verberarunt circunstantes, cùm ipse miles (Dinomacho, opinor, nomen illi est) tum ipsius commilito. Itaque nescio an victurus sit homo, Cochli. Nam & cruor multus è naribus manavit: & tota facies ejus intumuit, lividaque est. *Co.* An insaniit homo, an hæc temulentia fuit, & ex ebrietate insolentia? *Par.* Zelotypia fuit, Cochli, & amor enormis. Crocale autem petitis, opinor, duobus talentis, si solus ipsam habere vellet, quia nihil dabat Dinomachus: ipsum quidem venientem excluſit, illisa utique illi janua, ut ferebatur: Gorgum autem Oenoënsem, agricolam quendam prædivitem, jamdiu amantem, facilem probumque hominem admittens, potabat cum eo, me quoque assumpta, ut tibia canerem

1 Ω Κοχλὶ] De his meretricum nominibus, & quam aliquando rectè personis conveniant, dictum alibi à me: lege interim doctissimum Interpretem Aristeneti. nam Aristenetus Epistolarum suarum nomina mutuatus est à Luciano, quod Alciphro, aliique plurimi amatorii scriptores fecere. *Bourd.*

1 Τὸν

ρίλαβεν αὐλήσουσα παρ' αὐτοῖς. ἤδη δ' ὡσχαρίζοντος ποτε, ἐμοῦ μὲν [1] ὑπεκρεκόντι τι τῶν Λυδίων, ὁ γεωργὸς δ', ἤδη ἀνίσταθ' ὀρχησόμενος. ἦν Κροκάλη δ', ἀκριβὴς καὶ πάνυ λῷον ἠδίσατο. ὡς τοσοῦτον δ', κτύπος ἦν καὶ βοή, καὶ ἦν αὐλίου ἐράσσετο. ἐν μέσῳ μικρὸν ἐπισίπτουσιν ἄφνω ὀκτὼ νεανίσκοι, μάλα καρτεροί. καὶ ὁ Μιγαρὺς ὁ αὐτοῖς. σύριγξ δὲν ἀνιστᾶσαν πάντα. καὶ ὁ Γόργος ὥσπερ ἴφλω, ἐπαίσθη, καὶ ἐπαπτῖνα χαμαὶ κείμενον. ἡ Κροκάλη δ', ὡς εἶδ' ὅπως ἴφθη, ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὴν γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ δ' ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, ἀκρωτήρια φησὶ, κατεαγῶτα μοι τὼ αὐλὼ ἀποσείψας. καὶ νῦν δὴ πτίσσω φρύσσουσα τοῦτο τῷ διακονῇ. ἀπέρχεται δ' ὁ γεωργὸς ἀγόμενος πᾶσι φίλοις τ' ἀπαντῶν, οἳ ἐπιδείσουσι τοῖς ἀγυιεῦσι τὴν Μιγαρίδα. Κο. ταῦτ' ἔστι ἀπολαύειν τῶν στρατιωτικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς, καὶ δίκας. τὰ δ' ἄλλα, ἡμερίσιος εἶναι, καὶ χαλίαρχοι λέγοντες, ὡς τι δώσων δὴ σεσείμενον φασί, [2] τὴν σωπαξιν, ἣν ἀπολαύω τ' μισθοφορῶν, καὶ ποιῶν πάντ' ἐπιτρεβεῖν δή ὧν, ἀλαζόνες ὄντες. ἐγὼ δ' ὧν ἐῶ ποιῶ, μὴ ἀποσιμβλῶν αὐτὰς τὰ παρόντα. ἁλιέως τις ἐμοὶ ἐντύχοι, ἢ ναύτης, ἢ γεωργὸς ἰσότιμος, κολακεύειν οἴδως μικρὸν, καὶ κημίζων ποιῶ. οἱ δὲ τὰς λάφυς ἐπισείοντες ἔστω, καὶ μάχας διηγούμενοι, ψόφοι ὦ Παρθενί.

rem apud ipsos. Cæterùm cùm jam procederet convivium, ego quidem Lydium quoddam carmen cantillare cœpi: & rusticus ille jam surgebat, ut saltaret. Crocale verò applaudebat: & jucunda erant omnia. Interim strepitus exauditur, & clamor, domusque janua exterior effringitur. Paulò pòst irruerunt octo circiter adolescentes, admodum robusti: & inter eos Megarensis ille. Illicò igitur eversa sunt omnia: Gorgus, ut dixi, verberatus, & conculcatus cùm jaceret humi. Crocale verò nescio quo pacto protinus ad Thespiadem vicinam aufugit. Mihi verò Dinomachus, inflictis alapis, dispereas, inquit: & fractas tibias mihi abjecit. Et nunc currens abeo, ut hæc hero meo dicam. Abit etiam agricola quosdam ex urbe amicos visurus, qui Megarensem illum magistratibus tradant. *Co.* Hic ille est fructus quem ex militaribus hisce amoribus percipere licet, plagæ scilicet, & lites. Cæterùm cùm se duces & Tribunos esse jactitent, siquid dandum sit, expecta, ajunt, dum tributum conferatur, & stipendium accipiam, atque omnia tum præstabo. Itaque pereant hi jactatores: & rectè ego facio, quæ ipsos omnino non admitto. Obveniat mihi piscator aliquis, vel nauta, vel agricola paris conditionis, qui parùm adulari norit, multaque afferat. At hi qui cristas quatiunt, & prælla commemorant, nihil sunt aliud, Partheni, quàm inanes strepitus.

1 Τ' πίκρεκέν τι τῶν Λυδίων] De jonis dictum antea, dixit autem ὑπέκρεκεν, αὐτὶ τοῦ χέζειν διεψελίσθη, ἀναλλομένη τὴν Λυδίαν ἀσμενίαν, ἢ τις ἄδηκτον τῶν ἄλλων ἐστὶ σοφοσοφιστὶ. κρίκω metaphora ducta à lanificio, ut apud Sapphon. γλυκεῖα μήτερ· οὐ δύναμαι κρίκοις τὰ ἔργα. Bourd.

2 Τὴν σωπαξιν] Quid sit σωπαξις. eod. ore interpretantur Grammatici, id. est εἰσφορὰ ἣν τοῖς στρατιώταις διένεμον· ἀπὸμισθὸν τὴν σωπάξιν, Gallis, *La voue payeray à la monstre.* Idem.

DE

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ.

DE MORTE PEREGRINI.

ARGVMENTVM.

Insectatur hic Lucianus arrogantiam & insanam gloriæ cupiditatem, præcipuè Philosophorum, ut cujus gratia plerique omnia audeant. Atque ejus rei exemplum, Peregrini hujus mortem describit, qui ut fumum aliquam sui relinqueret, in Olympiis constructo rogo, seipsum in ignem ultrò conjecerit, atque ita extinxerit. Quanquam autem potissimùm ea commemorat, quæ circa mortem illius acta sunt, id quod etiam inscriptio ac titulus pollicentur, interim tamen & vitam ejusdem, & facinora persequitur, à quibus progressus ille, ad hoc genus studiorum postremò se contulerit, & hoc sub aliena persona, à qua ipsum etiam modum & causam mortis, in qua præcipuè nitebantur sectatores illius, refelli ac refutari facit. Nimirum ut eam invidiam à seipso removeret. Apparet enim illis tum temporibus Peregrini nomen, non ita vile apud multos fuisse, præsertim imperitiores, quibus facti hujusce novitas admirationem intulerat. Quemadmodum & ex A. Gellio animadvertere licet, qui ipse quoque honorificam illius mentionem facit libro 12. cap. 11. Cæterum fuit hic Peregrinus, philosophus quispiam ex severioribus illis Stoicæ disciplinæ professoribus (Lucianus Cynicum videri vult) patria Parianus,

1 De hoc impostore multi Christiani & profani scripserunt. *Bourd.* Athenagoras Apologia pro Christianis. A. Gellius c. 11. lib. XII. Ammian. Marcellinus lib. XXIX. *Marcil.* Peregrinus, cognomento Proteus, cujus insignem λιποψυχίαν tam facetè exagitat Lucianus, Philosophus Cynicus fuit (si tamen hujusmodi pallium mendicabula tanto nomine debent cohonestari) imperante M. Antonino desiit vivere. De quo viro diversa prorsus fuere veterum judicia; nam *laudatur ab his, culpatur ab illis.* Hujus meminerunt Agellius, Athenagoras, Tertullianus, & Ammianus Marcellinus. At Lucianus noster, vir, siquis alius, in deprehendendis hominum moribus sagax, illum graphicè depinxit, quippe quem penitissimè noverat. Navem enim cum eo, ex Troade solvens, conscenderat; ibique γυναῖκα Περεγρίνου masculas nuptias subodoratus est; illam montis formidine expallescentem vidit; illum obortâ noctu tempestate muliebriter exclamantem audiit. Qui Stoicum faciunt, unde id conjecerint, non possum explicari. Quid enim? Quia tunc in aula multum dignationis habebant Stoici (id quippe constat) non ausus fuerit Lucianus Stoicum appellitare, qui esset tamen? Quali non alibi passim totam illam familiam acri acerbo perfoderit. Itaque mere nugæ; neque id vero dixeris ubi à se libellus hic perfectus fuerit. Cæterum non hîc tantùm Peregrini meminit Lucianus, sed & in libello πρὸς ἀπαίδευτον, ubi simpliciter Proteum Cynicum vocat. Meminit quoque illius in vita Demonactis, ubi hæc leguntur. Περεγρίνου δὲ Πρωτέως ἀναπεμφθέντος αὖθις, &c. Vbi interpres, *Peregrino autem Proteo filio ipsum objurgante*; sed ibi, ut sexcentis aliis locis lapsus est. Peregrinus enim & Proteus, idem. Itaque fuerat aliter vertendum. *Tan. Faber.*

1 Au-

nus, ex Ponto, temporibus Trajani vivens, aqualis Epicteto, Dioni, Muſorio, &c. quem ſe Gellius vidiſſe quoque ait, Athenis extra urbem in tugurio quodam habitantem. A principio Chriſtianorum quoque religionem aliquandiu ſecutus fuit, ſed mox ad philoſophiam relapſus, ab illis, ut Luciano placet, propter ritus ipſorum neglectos atque praeteritos, repudiatus.

[1] Λυκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν. Ὁ πανδαίμων Περεγρῖνος, ἢ ὡς αὐτὸς ἤχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν, Πρωτεύς, αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ [2] Ὁμηρικὸν Πρωτέως ἔπαθεν. ἅπαντα γὰρ δόξης ἕνεκα ἠλλοιοῦτο, καὶ μυρίας τροπὰς τραπόμενος, τὰ τελευταῖα παῦται, καὶ πῦρ ἐγένετο. τοσούτου ἄρα τὸ ἔρωτι τῆς δόξης εἶχεν. νῦν γοῦν ἐκεῖνος ἀπηνθράκωται σοι ὁ βέλτιστος καὶ τὸ [3] Ἐμπεδοκλέα, πλὴν ὅσον ὁ μὲ, κἀν ἀφελεσθῇ ἐπεισ-

Lucianus Cronio Salutem. Infœlix ille Peregrinus, aut ut ipſe cognominare ſe ipſum gaudebat, Proteus, id ipſum paſſus eſt quod Homericus ille Proteus. Nam cùm omnia gloriæ cauſa factus eſſet, & infinitis mutationibus ſe transformaſſet, poſtremo ignis quoque factus eſt: tanto amore gloriæ tenebatur. Et nunc optimus ille in carbones eſt redactus, prout Empedocles: niſi quòd ille quidem co-

1 Λυκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν] Hinc cuivis apparet Epiſtolam eſſe πραγματικὴν hanc. In MS. tamen λόγος dicitur, id eſt hiſtoria ſive narratio, quemadmodum Herodotus libros ſuos λόγους vocat lib. v. ὡς διηλθόν μοι οἱ πρώτῳ λόγῳ. Ita & lib. VI. Hecataeum citans. Ita & alii paſſim. Ceterùm in pleriſque MSS. hanc ſive hiſtoriam ſive narrationem fruſtra quæſieris. Qua cauſa id factum, ſi lubet ſcire, audi, quæſo, quod in uno ex MSS. reg. aſcriptum eſt: Ἐνταῦθα παρεῖχε ἐκεῖνό ὅπως ἔχει Περεγρίνου τελευτῆς λόγου, διὰ τὸ ἐν τούτῳ ὑποσκώπτειν εἰς τὸ Χριστιανισμόν. Conſultò ſcilicet omiſſum fuiſſe huncce tractatum, quòd in eo Lucianus derideat Chriſtianiſmum. Sed Muſis Græcis & bonarum literarum Genio lubet gratulari, quòd non omnes majores noſtri fatui & muliebriter pii fuerint, neque tam inconſultam pietatem coluerint. Oſtendam tamen infrà non planè ad nos integrum perveniſſe hunc libellum. *Tan. Faber.*

2 Ὁμηρικὸν Πρωτέως] Eos verſus reſpicit qui leguntur οδ. Δ.

πάντα δὲ γενόμεν' παρεόντα, ὅσα ζώει γαῖα
ἑρπετά γίνονται, καὶ ὕδωρ ἐς δενδρεὸν εὖγε.

Fabulam explicat Diodorus ſanè διφυῶς, ut & Lucianus in libello de ſaltatione, neque ſanè infeliciter Euſtathius, qui illum cenſet θαυμασιοποιὸν fuiſſe, quales olim accepimus Calliſthenem Phliaſium, Scymnum Tarentinum, Xenophontem quemdam, Philiſpidem, atque alios, quorum meminit Athenæus lib. I. *Idem.*

3 Ἐμπεδοκλέα] Quod ait hoc loco Lucianus, Empedoclem ſe in Ætnæ flammas dediſſe præcipitem, ab aliis item & Græci & Latini nominis ſcriptoribus aſſeritur; Verùm more ſuo faciunt dum aliquid circa ſummos viros παραδόξου; illum & ſua ſapientia & Lucretii præſtantiſſimi Philoſophi & Poëtæ teſtimonium facilè tutantur, cùm præſertim ſcripſerit olim Timæus eum in Peleponneſo diem ſuum obiiſſe, & Neanthes Cyzicenus auctor fuerit, eum è curru prolapſum crus ſibi perfregiſſe, contractoque ex eo caſu morbo, periiſſe. Quorſum igitur & crateres

Ætnæ

ἐξῆλθε ἐμβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὰς [1] κρατῆρας. ὁ δὲ γραϊδάριος ἐκεῖνος, τῷ πολυωφελεστάτῳ τῶν Ἑλλήνων παιγνίῳ παρασκευάσας πυρὰν ὑπερμεγέθη νήσας, εἰσπηδήσας ἐπὶ τοσούτων μυριάδων, ἀφῆκε λόγους τινὰς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν ὡς τῶν Ἑλλήνων, ἃ ὡς πολλῶν ἡμερῶν δεῖ τολμήματος. πολλὰ τοίνυν δικαίως μοι δοκεῖ σε γελᾶσθαι ἐπὶ τῇ [2] κηρύξῃ δ' ἀφοσιοῦσθαι. μᾶλλον δ' ἂν ἀκούσαι βούλοιτο, οἷά σε εἰκὸς βοᾶν. ὦ τῆς ἀστελτηρίας. ὦ τῆς δεξιοκρισίας. ὦ τῶν ἀκμῶν, ἃ λέγειν εἰωθαμὲν περὶ αὐτῶν. σὺ μὲν ἀπόρρω πού που, καὶ μακρὰν ἀσφαλίσεσθον. ἐγὼ δέ, ὅπερ τὸ πῦρ αὐτό, καὶ ἔτι μᾶλλον σὺ πολλῷ πλησίον τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά. εἶσαν μέν, ἀχθομένων, ὅσοι ἐμυρμήκιζον τῷ ἀπονοίᾳ δ' ἐγέλων. ἦσαν δέ τινες, οἳ καὶ αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐτῷ. ἀλλ' ὀλίγοι δῆτα, ὥσπερ ὁ Κυνικῶν ἐγώ σοι διεσπάσθην, ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἢ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων. ἡ δὲ πᾶσα [3] τῆς πράγματος ἀφορμὴ, τοιάδε τις ἦν. τὰ μὲ ποιητὴν οἶσθα οἷός γε ἦν, καὶ ἡλίκα ἐτεχνᾶτο περὶ ὅλον τὸν βίον, ὥσπερ τὰ Σοφοκλέα, καὶ τὰ Αἰσχύλου. ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς τὴν Ἦλιν ἀφικόμην. [4] ἀλλ' ἐς γυμνασίου

conatus est clam in crateres Ætnæ præcipitem se dare. At generosus iste, observato Græcorum conventu frequentissimo, constructa quàm maxima pyra, tot testibus conciis insiluit, postquam orationes super hac re habuisset ad Græcos, non multis ante hoc ausum diebus. Videor igitur mihi videre te multum deridentem senis hujus arrogantiam: aut potiùs audio exclamantem, qualia par est te exclamare, O insipientiam! ô ærumnosam gloriam! aliaque quæ de illis dicere consuevimus. Quæ quidem tu procul, & longè tutiùs: ego verò prope ignem ipsum, quinetiam priùs in magna auditorum multitudine dixi: nonnullis quidem graviter ferentibus, qui senis illius dementiam admirabantur. Sed erant etiam aliqui qui deridebant ipsum. At ego propemodum à Cynicis discerptus sum, velut Actæon à canibus, & consobrinus ejus Pentheus à Bacchis. Atque omnis hujus rei apparatus, erat hujusmodi. Nosti qualis poëta fuerit, quàm multas tragœdias per totam vitam ediderit, Sophocle, & Æschylo major. Ego verò quum primùm in Elidem veni, illorum gymnasio ille-

Ætnæ, & crepidarum alterâ? γυμνάδος λέγων. De Pythagora quot præstigias ubique legas: de Aristotele autem & Euripo Bœotiæ, quid? Ea certe refellere nemo quisquam possit, nisi & otio suo abutatur, & τὸ εἰ παιδιᾶς ἕνεκα sic prodat. *Tan. Faber.*

1 Κρατῆρας] Ita vocabant Ætnæ montis ἀναχοάς. Idem.

2 Κηρύξῃ] Malim verti *dementiam* & *stolidatem*, quàm *arrogantiam*. Ita ὁ τερατευόμενος dixit: κενοδοξίαν δὲ τύφῳ δὲ συνεχομένην. Et in Pseudomanti: ἰδιώτης δὲ καὶ κενόδοξος μᾶζόν τ' ἄγνωτα. Idem.

3 Τῆς πράγματος ἀφορμὴ] Corrig. δράματος. Metaphora enim perpetua à theatris, & artificibus scenicis ducta utitur; quippe subjungit, τὰ μὲ ποιητὴν οἶσθα, & mox, ὑπαγορεύειν τοῖς Σοφοκλέα, & inferiùs paulo, καὶ δὴ τῶν ἐμοὶ ἀπεργασθέντων ἦν, ἡ μισημαζεία, & sub finem libelli, αὖθις ἐμὲ γελᾶν τὰ σὰ, ὦ ἑκκαὶ Κρῖτα, τὰ καταπροϊόντα τῶν δραμάτων. Itaque adeo non est quod quis de emendatione nostra possit dubitare. *Idem.*

4 Διὰ τῶν γυμνασίων αὐτῶν] Διὰ τῶν γυμνασίων αὐτῶν. αὐτῶν pro ἐκεῖ: Sic inferius,

αὐτῶν ἐπήλυδον ἅμα Κυνικῷ τινι, μεγάλῃ, καὶ τραχείᾳ τῇ φωνῇ τὰ σεμνὰ ταῦτα, καὶ [1]ἐπ' ἀρετὴν τὴν ἀρίστην ἐπιβοωμένην, καὶ ἅπασιν ἀπεξαπλῶς λοιδορημένον. εἶπε καὶ πάλιξι αὐτοῦ ἡ βοὴ ἐς τὸ Πρωτέα. καὶ ὡς ἂν οἷός τε ὦ, πειράσομαί σοι ἀμυνεῖν ἐκεῖνα ἀπομνημονεύσας, ἃς εἰλέγετο. [2]σὺ δὲ γνωρεῖς δηλαδὴ, πολλάκις αὐτοῖς ἀδάσας βοῶσι. Πρωτέα γάρ τις ἴφη κεκλῆσθαι τολμᾷ λέγειν [3]ὦ γῆ, καὶ ἥλιε, καὶ ποταμοί, καὶ θάλαττα, καὶ [4]πατρῷε Ἡράκλεις; Πρωτέα, τὸ ὦ Συρίας δῆθεν, τὸ τῇ πατρίδι ἀνίκα [5]πεντακισχίλια τάλαντα, τὸ λίαν τῶν Ῥωμαίων πόλεως ἐκβληθέντα, τὸ δὲ ἥλιον illectus, Cynicum quendam simul inaudivi, magna & aspera voce consueta hæc, ac virtutem ex trivio inclamantem, omnesque nullo discrimine convitiis incessentem. Tandem in Proteum desiit ejus vociferatio. Atque ego illa pro virili: prout dicebantur, tibi commemorare conabor. Tu verò hæc planè ita se habere cognosces, quippe qui sæpe vociferantibus illis adstitisti. Proteum, inquit, audet quispiam ambitiosum appellare, ὦ terra, ὦ sol, ὦ fluvii, & mare, & patriæ Hercules? Proteum qui in Syria vinctus est, qui patriæ quinque millia talentorum remisit, qui ex urbe Roma ejectus est, qui sole est insignior, qui

rius, ἐπήλυδον ἐφ' ἡμῖν τῶν ἀθλητῶν. Marcil. *Illorum gymnasio illectus*, ait interpolatus veteris interpretis, doctus, Iupiter, τὴ Περγαμικὸν ὄσον. Non vidit Lucianum, dum Olympiam venit, *per Eleorum gymnasium transisse*. Pausanias in Eliacis inter ea quæ ἄξια μνήμης putat, hujus gymnasii, quod ipse vetus gymnasium vocari ait, mentionem facit, additque, καὶ ἔστιν ἐν τοῖς ἀθληταῖς ὅρκος ἢ ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικνεῖσθαι, ὡς τοῦτο σφίσι τὸ γυμνάσιον δρόμου κάλλιστον. Tan. Faber.

1 Ἐπ' ἀρετὴν ἀρίστην] Emenda, ἐπ' ἐν τριόδῳ ἀρετὴν, longe enim aliud est, ἐπιβοᾶσθαι τὴν ἀρετὴν ἐν τριόδῳ, & ἐπ' ἐν τριόδῳ ἀρετὴν ἐπιβοᾶσθαι. Prius illud nihil ad hunc locum facit. Vocat autem Lucianus τὴν ἐν τριόδῳ ἀρετὴν, quia nil nisi de virtute loquebantur illi τὰ ἐπιτηδεύματα σοφίας. Inde est quod in Timone Iupiter perquàm facetissime dicit, ὥστε ἢ ὀδυσσάμενον χρὴ τὰ ὦτα καθεῖν, ἢ ὀπτηρίσιν χρῆσθαι αὐτοῖς (φιλοσόφων) ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ, καὶ σοφίσματα, καὶ λήρους μεγάλῃ φωνῇ ξυνειρόντων. Quo loco vocula hæc ΤΙΝΑ innuit tritum quid & tralatitium. Ita & in Gallo Micyllus de Philosopho nescio quo loquens ait: καὶ ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ σοφός με δείξειν ἢ διδάσκειν, &c. Nili quòd non lubet ἐν ἀγορᾷ συνίζειν, locum illustrissimum Plauti, qui à nemine hactenus intellectus est, possem emendare:

——— *conserunt sermones inter sese drapeta,*
Obstant, obstrepunt, increpant cum sua sententia;

Verùm id alibi à me præstitum est. Quippe legendum demonstravi.

——— *Conserunt sermones inter sese de arete.* Idem.

2 Σὺ δὲ γνωρεῖς] Interpres, *Tu verò hæc planè ita se habere cognosces.* Atqui non ita est, sed uti dicam. Metuit Lucianus ne ubi à quoquam pratio Cynici adscribatur; id quo ne fiat, ait, ὡς εἰλέγετο, additque, *Quam orationem facile agnosces, qua hujusmodi canes sæpe latrantes audieris.* Quæ sententia longe alia est. *Idem.*

3 Ὦ γῆ καὶ ἥλιε] Ridet Lucianus, τὴ ἐγκρατεῖ φαναρίαν τῶν ἱπποκόμων. Idem.

4 Πατρῷε Ἡράκλεις] Videlicet Herculem quasi παρεμέχον, seu familiæ suæ principem haberi volebant Cynici, seque veluti Ἡρακλείους πυὰς jactitabant. *Idem.*

5 Πεντακισχίλια τάλαντα] Ἐπτακισχιλίων δεῖ Theagenes. Peregrini enim facultates, ut ἐν τῷ μὲ ταῦτα constabit, xv. talenta non excedebant. *Idem.*

ἐπισημότερον, ἢ ἀνταγωνίσασθαι ἐκ αὐτοῦ τοῦ Ὀλυμπίου δυνάμενον. ἀλλ' ὅπ λῆξε πυρὸς ἐξάγειν ἑ βίου δίγνωκεν ἑαυτόν, εἰς κενοδοξίαν τινὲς τοῦτο ἀναφέρουσιν. ὁ γὰρ Ἡρακλῆς ὅπως; ὁ γοῦν Ἀσκληπιὸς, ἢ [2] Διόνυσον κεραυνός; ὁ γὰρ τὰ πλωτὰ Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας; ὡς ἢ ταῦτα εἶπεν ὁ [3] Θεαγένης, τοῦτο γάρ ὁ κεκραγὼς ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο, ἠρώτων πρὸς ἅπαντες, τί βούλεται τὸ δεῖν ἑ πυρὸς, ἢ τί Ἡρακλῆς, καὶ Ἐμπεδοκλῆς, ὡς ἐ Πρωτέα. ὁ δὲ, σὺν τοῖς μακρὰν ἔφη κρύσῃ ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπιάσι. πῶς ἔφην, ἢ πρὸς ἕνεκα; εἶτα ὁ μὲ, ἐπειρᾶτο λέγειν. ἐδόα ἢ ὁ Κυνικός. ὥστε ἀμύγμονον ἐᾶν ἄλλα ἀκούειν. [4] ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπὰ, ἐκπαπλήττοντος αὐτοῦ, ἑ θαυμαστὰς πάσας ὑπερβολὰς διεξιόντος καὶ ἑ Πρωτέως. ἐ μὲν γὰρ Σινωπέα, ἢ ἐ διδάσκαλον αὐτοῦ Ἀντισθένη, ἀδὲ Σωκράτη αὐτόν. ἐκάλει ἢ ἐ Δία ἐπὶ τῷ ἅμιλλαν. εἶτα

qui cum ipso Olympio certare possit. Sed quia per ignem è vita educere se decrevit, quidam hoc ad vanam gloriam referunt. [1] Nonne sic fecit Hercules? nonne Æsculapius? & Bacchus fulmine periit? nonne & postremùm Empedocles in crateres se præcipitem dedit? Hæc cùm dixisset Theagenes (nam sic vocabatur ille qui clamaverat) quendam ex adstantibus interrogavi, quid hoc de igne, aut quid Hercules, vel Empedocles ad Proteum attineret. Tum ille, brevi, inquit, in Olympia, seipsum cremabit Proteus. Quomodo, inquam, & quorsum? Deinde cùm rem mihi exponere conaretur, ita clamabat Cynicus, ut alium audire non possem. Verùm exaudiebam reliqua, quum verba funderet, ac mirificis laudibus Proteum extolleret. Etenim Sinopensem illum, aut præceptorem ejus Antisthenem, ne conferre quidem cum illo dignabatur, sed neque ipsum Socratem. lovem autem provocabat ad certamen.

1 *Nonne*] Igne mori multi glorioſum putarunt, inter quos etiam fuit Colanus, qui se ultro incendio obtulit, cùm jam mori decreviſſet. Nicolaus Damaſcenus & Philoſophus & hiſtoricus ſcribit à ſe viſum Zarmanochegam Indum qui ſatis fortunatus Athenis ſe cremavit, quòd abunde vixiſſet, in cujus tumulo ita inſcriptum fuit: Σαρμανοχήγας Ἰνδὸς ἀπὸ Βαργόσης κατὰ τὰ πάτρια Ἰνδὸν, αὐτὸν ἀπὸ θανατίσας κεῖται. Cogn.

2 *Διόνυσον*] Vnde Antipater Sidonius de Hercule & Bacco,

——— οἱ δ' ἀπὸ γαίης
Ἥλθον ἐς ἀθανάτους ἐκ πυρὸς ἀμφίτροποι. Tan. Faber.

3 *Θεαγένης*] Philoſophus Cynicus. *Idem.*

4 *Ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπά*] Verba hæc plane amittunt elegantiam ſi reddantur cum interprete *verum audiebam reliqua cum verba funderet ac mirificis laudibus Proteum extolleret.* Narrat hic Lucianus, ſe audiviſſe quendam Theagenem φωνῇ μεγάλῃ ἐ τραχείᾳ in trivio virtutes latrantem, & deinde de Proteo ſeu Peregrino dixiſſe, fame qui clamat voce magna & aſpera, gravate verba, & non niſi magno cum labore niſuque pronuntiat; *fundere verba* ii dicuntur qui prompta, facili, atque plena oratione utuntur; ſic *fluentia verba* apud Auctorem carminis ad Piſon. Et *fluenter cantare* apud Valer. Flacc. lib. 3. Argonaut. v. 158. ῥέοντα λόγων apud Ælian. lib. 8. c. 12. ῥοῦς. occurunt. vix habent Latini, quo elegantiam illam, quæ in verbis Luciani eſt exprimant; niſi circumlocutione utantur, ut, exaudiebam *cum magno conatu* reli-

ρῶτοι ἔδοξεν αὐτῷ ἴσως πῶς φυλάξαι αὐτούς. καὶ ὅπως κατίπαυσεν τὸν λόγον. δύο γὰρ ταῦτα ἔφη ὁ βίος ἄρεστα δημιουργήματα ἐπιδεῖξθαι, τὸν [1] Δία τὸν Ὀλύμπιον, καὶ Πρωτέα. πλάσας ἦν, καὶ τεχνίτας, ὁ μέν, Φειδίας. ὁ δὲ, ἡ φύσις. ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς Θεοὺς [2] τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰχήσεται, ὀχούμενον ἐπὶ πυρὸς, ὀρφανοὺς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦτα ξυὶ πολλὰ ἰδὼν διεξελθὼν, ἐδάκρυε μάλα γελοίως, καὶ τὰς τρίχας ἐπάλλετο, ὑποφειδόμενος μὴ πάνυ ἕλκειν. καὶ τίλων, ἀπῆγον αὐτὸν λύζοντα μετὰ τῶν Κυνικῶν τινες, παραμυθούμενοι. [3] μὲν δὴ τοῦτον, ἄλλον δ' οὐκ ἀναβαίνειν, ἐπιμείναντα λαβεῖν τὸν πλοῦν, [4] ἀλλὰ ἐπ' αἰθομένοις τοῖς ἀστείοις ἱερείοις ἐπιχεῖν τὸν σπονδήν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐπὶ πολὺ ἐγέλα, καὶ δηλος ἦν [5] νεύσειν αὐτὸ θρῶν. εἶτα ἤρξατο ὅδε πως. ἐπεὶ ὁ κατάρατος Θεαγένης τίλων τὸν μιαρόν

men. Deinde cùm ipsi visum esset pares ipsos servare, orationi finem imposuit. Duo hæc, inquit, visa sunt in hominum vita, opificia præstantissima, nempe Iupiter Olympius, & Proteus. Plastæ verò, & artifices fuerunt, illius quidem, Phidias, hujus autem, Natura. At nunc ab hominibus ad Deos abibit hæc statua, igni vecta, pupillos nos relinquens. His multo cum sudore pronuntiatis, admodum ridiculè flebat, & capillos vellebat, subparcens tamen, ne penitus avelleret. Postremò Cynici quidam illum interim singultientem consolantes abduxerunt. Post hunc alius illico conscendit, non cunctatus donec multitudo dilaberetur: sed prioribus sacris ardentibus libamina infudit. Ac sub initium quidem effusè ridebat, idque ex imis præcordiis facere videbatur. Deinde sic exorsus est. Postquam scelestus ille Theagenes nequissimæ orationi, more

reliqua dicentem. Quo respiciunt etiam illa quæ sequuntur: ταῦτα ξυὶ πολλὰ ἰδὼν διεξελθὼν ἐδάκρυε μάλα γελοίως. Et p. 43. ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν διαῤῥηγνύμενον. *ego relinquens illum, qui se vociferatione rumpebat.* Adde quid ἐξαυτλέω semper de re molesta & gravi dicatur. Euripid. Med. v. 79.

Ἀπολόμεθ' ἆρ' εἰ κακὸν προσοίσομεν
Νεὸν παλαιῷ, πρὶν τὸ δ' ἐξωτλακίσαι.

Prius quam illud malum exhaustum sit. Et Alcest. v. 354.

——— ἀλλ' ὅμως βάρος ψυχῆς ἀπάντλοιμι δυ.

Quomodo *exhaurire dolorem* & alia apud Latinos passim leguntur. *Gisb. Cuperus Obsetv. l. 3. c. 2.* Alm.

1 Δία τὸν Ὀλύμπιον] Opus Phidiæ, ex ebore & auro. Describitur à Pausania. *Tan. Faber.*

2 Τὸ ἄγαλμα τοῦτο] Nota duriorem metaphoram, sed Cynico convenientem. Peregrinum enim intelligit, quem cum Iovis Olympii simulacro comparavit. Ita & mox. *Idem.*

3 Μετὰ δὲ τοῦτον ἄλλον] Hic anonymus, quo velut ὑποκειτῷ utetur Lucianus ὁ τοῦ δράκοντος διδάσκαλος, Peregrinum suis coloribus depingit. *Idem.*

4 Ἀλλ' ἐπ' αἰθομένοις] Metaphora à sacris ducta: non poterat χαριέστερον hic noster. *Idem.*

5 Νεύσειν] Homericum. *Bourd.* Poëtica vox est. Videlicet alludit ad locum Homeri, primulo initio Iliad. α.

Νεύσειν ὃν κεφαλῇσι ——— Tan. Faber.

αὐτῷ λόγων, [1]τὰ Ἡ ραϰλείτου δάϰρυα ἐποιήσατο, ἐγὼ ϰ τὸ ἐναντίον, ἀπὸ Δημοϰρίτου γέλωτος ἄρξομαι. ϰαὶ αὖθις ἐγέλα ἐπιπολύ, ὥστε ϵ ἡμῶν τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἐπεσπάσατο. εἶτα ἐπιστρέψας ἑαυτόν, ἤ τί γὰ ἄλλο ἄφη ὦ ἄνδρες χρὴ ποιεῖν, ἀϰούοντας μὲν ὕπνου γελοίων ῥήσεων, ὁρῶντας δ ἀνδρας γέροντας δεξαμένους ϰαταπτύστου ἕνεϰα, μισθοῦ ϰ ϰυδιστώντας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς δ εἰδέηπτ [2]οἷόν π τὸ ἄγαλμά ἐστι τὸ ϰαυθησόμενον, ἀϰούσατέ μου, ἐξαρχῆς ἀϰριβωσάμενος τὴν γνώμην αὐτοῦ, ϰ τὸν βίον ἐπιτηρήσας. ἔτι δ ἀϰριβ ϰ πολιτῶν αὐτοῦ ἐπεπυσμένην, ϰ οἷς ἀνάγϰη μᾶλλον ἀϰριβῶς εἰδέναι αὐτόν. τὸ γὰρ τῆς φύσεως τοῦτο πλάσμα, ϰαὶ δημιούργημα, [3]ὁ δ Πολυϰλείτου ϰανών, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας πλεῖν ἤρξατο, ϵὐ Ἀρμενίᾳ μοιχὸν ἁλοὺς, ϰαὶ πολλὰς πληγὰς ἐλαβὼν ϰαὶ τέλος ϰ δ τέγους ἁλόμενος, διέφυγε, [4]ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος. εἶτα μειράϰιόν π ὡραῖον ἀφελόμενος, τριϰυμίων ἐξανήσατο παρὰ τῶν γονέων δ παιδὸς, πεντήϰοντα ὄντων,

more Heraclitilachrymando, finem impoſuit: ego contrà à Democriti riſu exordiar. Et rurſus riſum profudit, ita ut pleroſque noſtrûm ad ſimilem riſum pertraheret. Deinde converſus, Quidnam aliud, inquit, ô viri nobis faciendum eſt, adeò ridiculas orationes audientibus, videntibuſque ſenes viliſſimæ gloriolæ gratia, tantùm non in medio ſaltantes in caput? Vt autem ſciatis qualis ſit hæc ſtatua quæ cremabitur, audite me, qui mentem ipſius ab initio obſervavi, & vitam animadverti. Nonnulla etiam à civibus ejus accepi, qui non potuerunt ipſum non accuratè noſſe. Nam hoc Naturæ figmentum, & opificium, Polycleti canon, cùm inter viros cenſeri cœpiſſet, in Armenia in adulterio deprehenſus, non paucas accepit plagas, ac tandem de tecto deſiliens aufugit, natibus raphano oppletis. Deinde conſtuprato adoleſcente formoſo, tribus nummorum millibus à pueri parentibus, qui tenuis erant fortunæ, redemit

ſce-

1 Τὰ Ἡ ραϰλείτου δάϰρυα] Iuvenalis x. de Democrito & Heraclito,

Iamne igitur laudas quod de ſapientibus alter
Ridebat, quoties de limine moverat unum
Protuleratque pedem; flebat contrarius alter? Tan. Faber.

2 Οἷόν π τὸ ἄγαλμα] Iterum ridet φορτιϰὴν illam metaphoram Theagenis. Eodem modo ſpectat, cùm de Canone Polycleti loquitur. *Idem.*

3 Ὁ τοῦ Πολυϰλείτου παιγών. Ἐπεὶ | Ὁ τοῦ Πολυϰλείτου ϰανών, ἐπεὶ. Marcil. Plinius xxxiv. *Idem* (Polycletus) *& Doryphorum virilitèr puerum fecit, & quem Canona artifices vocant, lineamenta artis ex eo petentes, velut à lege quadam.* Hujus Canonis meminit quoque in lib. de Saltatione Lucianus. τὸ δ σῶμα ϰ τὸ Πολυϰλείτου Κανόνα ἤδη ἐπιδεῖξαι μοι δοϰῶ. Tan. Faber.

4 Ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος] Supplicium deprehenſorum in adulterio. Τοὺς μοιχοὺς ϰ ῥαφανίσιν ἤλαυνον ϰ τὰς ἕδρας. Heſy. huic ſupplicio inſuper addit depilationem & cineris calidi aſperſionem Scholiaſt. Ariſtoph. ad *nubes. Bonid.* Catullus,

At tum te miſeram, malique fati,
Quem attractis pedibus, patente porta
(hoc loco idem eſt ac ῥαφανιστὸς)
Percurrent raphanique mugiloſque.

Sed

μὴ [1] ἐπὶ τὴ δέμοσίν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας. ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐάσεις μοι δοκῶ. [2] πηλὸς γὰρ ἔτι ἅπαντες ἦσαν, καὶ ἁβρότατοι σύμπαντες ἄγαλμα ἡμῖν ἐδημιουργήσατε. ἃ δ' ἔπραττε πατέρα ἔθαπτε, καὶ πάνυ ἀκριβῶς ἄξιον. καίτοι πάντες ἴστε, καὶ ἀκριβῶς ἐπίστασθε τὰ γεγονότα, οὐκ ἀναμένετε αὐτὸν ὑπὸ ἐξήκοντα ἔτη ἤδη γηρῶντα. εἶτα ἐπειδὴ τὸ σκάνδαλον διεδεδόκει, φυγὴν ἑαυτῷ προβαδίσας, ἐπλανᾶτο, [3] ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων, ὅπερ ἐκ τῶν [4] Θεμιστοκλέους σοφίαν τ Χριστιανῶν ἐξέμαθε, τὸν θεὸν Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι, καὶ γραμματεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενος. [5] καὶ τί γάρ, ὁ βραχὺ [6] παῖδας αὐτὸς ἀπέφηνε, σοφιστὴς, καὶ διάκονος.

scelus, ne ad Asiæ præfectum duceretur. Hæc & similia videntur mihi prætermittenda. Nam erat adhuc informe lutum, & nondum perfecta nobis statua. Quæ autem in patrem perpetravit, ea commemoratione digna puto. Quanquam scitis omnes, & audivistis, ut senem suffocavit, quem non sustinebat supra annos sexaginta jam senescere. Postea quum scelus hoc divulgatum esset, arreptaque fuga seipsum condemnasset, errabat terram terra commutando. Quo tempore mirabilem Christianorum sapientiam didicit, circum Palæstinam cum sacerdotibus & scribis ipsorum conversans. Ac brevi illos præ se pueros esse ostendit, cùm propheta.

so-

Sed rem omnem optimè describit Aristophanis Schol. in νεφέλαις ad hunc versum,

τί δ' ὦ βαφαιδωθῆ γε παιδάριόν σοι, τέρεν τι πλοθῇ;

ἅτιν ὁδ', αἴτ, ἔφ', &c. Neque enim vacat transcribere. Ceterum mihi obiter monendus est lector, versum illum corruptum esse. Qui pote, inquies, cùm ita planus sit; ita facilis sit? Atqui ita est. Nonne unà syllabà modulum sui generis excedit? Lege itaque,

τί δ' ὦ βαφαιδωθῆ γε παιδίς σοι, τέρεν τι πλοθῇ; Tan. Faber.

1 Ἐπὶ τὴ δέμοσίν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας] Vox δέμοσις olim nomen fuit magistratus apud Spartiatas, qui mittebatur præfectus alicujus urbis aut regionis. At tempore Luciani pridem desierat usus ejus magistratus & vocis, nam ἀνθύπατος à Græcis, *Proconsul* à Latinis vocabatur magistratus, qui Roma missus Asiam regebat. Nec video, quare hanc vocem à tanta antiquitate revocaverit Lucianus, ut designaret Romanum proconsulem, penes quem erat jus gladii ad punienda crimina. *Palm.* Intelligit Proconsulem. Diodorus Siculus lib. 13. existimavit vocem esse Laconicam, vel Laconibus peculiarem. ὁ δ' ἐν τῇ σκηνῇ καθεσταμένος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἁρμοστὴς (ὃν οἱ Λάκωνες δέμοσιν ἐκάλουν) &c. At ego de Laconibus dici ἁπλῶς non puto. Xenophon enim de Thebanis lib. VII. Ἑλληνικῶν usurpavit ut & Plutarchus in vita Demetrii, ubi Hieronymum historicum ait ἐπιμελητὴν ἐδέμοσιν Thebarum ab eo fuisse constitutum. Harmostæ aliter dicebantur ἁρμοστῆρες Xenoph. lib. IV. alibi autem ἁρμόζοντες, quemadmodum ὁ περιέχων pro περιφερὴς, & sexcenta alia. *Tan. Faber.*

2 Πηλὸς] Legend. Casaub. ad illud Persii *udum & molle lutum es.* Bourd.

3 Ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων] Id aliter Græci dicunt, γῆν ἐφ' ἑαυτοῦ. Tan. Faber.

4 Θεμιστοκλέους σοφίαν τὴν Χαλδαίων ἐξέμαθε] Athenagoras Apologia. *Marcil.* Εἰρωνικῶς. Idem.

5 Καὶ τί γάρ] Non vidit Interpres harum vocularum venustatem. *Idem.*

6 Παῖδας αὐτὸς ἀπέφηνε] Ita Xenophon in luculentissima illa de Agesilao regé oratione, σφᾶς ἀπέδειξε τ Ἕλληνας παῖδας τ ἀπάτῃ. Idem.

σάρχης, καὶ ξυναγωγεύς, καὶ [1] πάντα μόνος αὐτὸς ἦν. καὶ τὰ βίβλους τὰς μέν, ἐξηγεῖτο, καὶ διεσάφει. πολλὰς δ' αὐτὸς ἐξυάγραφε, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν [2] ἐκεῖνοι ἐδηγοῦντο, καὶ νομοθέτην ἐχρῶντο, καὶ προστάται ἐπίκλησιν. [3] τὸν μέγαν γοῦν ἐκεῖνον ἔτι σέβουσιν ἄνθρωπον, τὸν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγε εἰς τὸν βίον. τότε δὲ ἐξ συλληφθεὶς ἐπὶ τοῦτον ὁ Πρωτεύς, ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον. ὅπερ ἐξ αὐτοῦ μέγιστον ἐξεπολησε πάντας τὸν ἔξω βίον, καὶ τὴν παρασκευὴν. ἂν ἐρᾷν ἐνύγχανεν. ἐπεὶ δ' ἦν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορᾶν ποιούμενοι τὸ πρᾶγμα, πάντα σθένον, ἐξαρπάσαι πειρώμενοι αὐτόν. εἶτ' ἐπεὶ τοῦτο ἦν ἀδύνατον, ἦγε ἄλλη θεραπεία πᾶσα ὑπερέργως, ἀλλὰ ξυὼ παρεῖχε ἐνίγετο. καὶ ἑωθεν μὲν δύο ἦν ὁρᾶν παρὰ τὸ δεσμωτήριον γερόντια χαῖδια, χήρας τινὰς, καὶ παιδία ὀρφανά. οἱ δὲ περὶ αὐτὸν, καὶ συνεκάθευδον ἤδη μετ' αὐτοῦ, λελφεληκότες τοὺς δεσμοφύλακας. εἶτα [4] δεῖπνα ποικίλα εἰσηγμίζετο, sodalitii princeps, & synagogæ socius, denique omnia solus ipse esset. Præterea libros alios ipse enarrabat, & declarabat: & plerosque ipse conscribebat: ipsumque ut Deum illi perhibebant, ipso legumlatore utebantur, & præfecti tituło cohonestabant. Itaque etiamnum magnum illum hominem colunt, qui in Palæstina crucifixus est, quia novam hanc religionem in vitam introduxit. Tum verò etiam comprehensus ob hoc Proteus, in carcerem est conjectus. Quod etiam non exiguam authoritatem ipsi ad vitam sequentem conciliavit, & ad præstigias, auræque popularis captationem, quas amabat. Postquam igitur in vincula est conjectus, Christiani rem hanc pro ingenti calamitate ducentes, omnia moverunt, ipsum eripere conantes. Deinde cùm id fieri non posset, omnia saltem alia officia, non perfunctoriè, sed sedulò præstabant. Ac manè quidem illico videre erat juxta carcerem præstolantes anus, viduas aliquas, & puerulos orbos. Ipsorum autem primores cum ipso intus dormiebant, corruptis custodibus. Exin variæ cœnæ inferebantur,

1 Πάντα μόνος] Dixerunt ad Petron. Apparet ex hoc Dialogo frustra eos esse qui Lucianum nostrum contendunt olim fuisse Christianum. *Board.*

2 Ἐκεῖνοι ἐδηγοῦντο] Restitue ad fidem MS. R. ἠγοῦντο. Res per se patet. *Tan. Faber.*

3 Τὸν μέγαν γοῦν] Istæc vocula γοῦν & sensus repente abruptus satis indicant, multa hic à Luciano adversus Christum scripta fuisse; quæ à majoribus nostris, hominibus nimium piis, sublata fuere. Hinc itaque est quod dixerat Suidas, Lucianum κεδαίπιδη τὸ χριστιανισμὸν, καὶ αὐτὸν βλασφημεῖν τὸν Χριστὸν ἐν τῷ τοῦ Περεγρίνου βίῳ, (melius dixisset ἐν τῇ τοῦ Περεγρίνου τελευτῇ) hinc factum ut in plerisque MSS. Codd. non amplius extet Peregrinus. Neque tamen quod hic non itidem fecere ut apud Iosephum, quem (quod mirere) Origenes duobus tribus-ve locis asserit contra Christum scripsisse, & tamen hodie laudat. Qui factum? Nil enim facilius. In locum κακηγορίας suffecere ἐγκώμιον. O timidam pietatem! *Idem.*

4 Δεῖπνα ποικίλα] Quas cœnas vocat varias? an dapsiles, opiparas, & quas Te-

καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο. καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρῖνος, [1] ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο, καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ἀνομάζετο. καὶ μὴν καὶ τὰ ἐν Ἀσίᾳ πόλεων εἰσὶν, ἃν ἤκουόν τινες, ἐκ Χριστιανῶν ξυλλόγους λαὸς ἔρρωσε, βοηθήσοντες, καὶ ξυναγορεύσοντες, καὶ παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα. ἀμύχανον δέ τι τὸ πλῆθος ἐπιδεὲς κτᾶται, ἐπειδάν τι τοιοῦτον γένηται δημόσιον. [2] ὁ βραχεῖ γὰρ ἀφειδοῦσι πάντων. καὶ δὴ καὶ τῷ Περεγρίνῳ πολλὰ τότε ἦλθε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐκ θεοφόρου τρόπου. καὶ [3] θεσσαλοὶ μὲν μικρὰν τινὰ τίλον ἐποιήσαντο. πεπείκασι γὰρ αὐτοὺς οἱ κακοδαίμονες, τὸ μὲν ὅλον, ἀθανάτους εἶναι, καὶ βιώσεσθαι τὸν ἅπαντα χρόνον. παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ θανάτου, καὶ [4] ἑκόντες αὐτοὺς ἐπιδίδοασιν οἱ πολλοί. ἔπειτα ὁ πρῶτος ὁ νομοθέτης ὁ σοφὸς, πείσας αὐτοὺς, ὡς ἀδελφοὶ πάντες ἀλλήλων εἶεν, ἐπεὶ μεταβάντες ἀπεστασίασαν, καὶ θεὸν μὲν τὸν σταυρωθέντα αὐτὸν σέβουσι, τοῖς δὲ νόμοις αὐτοῦ χρῶνται, καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς ἀληθῆ νομίζουσι, καὶ τὰ χρήματα ὡς κοινὰ ἡγοῦνται, ἐνθένδε ἐκδεξάμενοι τὴν ἀπιστίαν, ἄνευ τινὸς ἀποδείξεως ἁπάντων ὁμοῦ κατὰ τὸ πολὺ ἐπιβάλλονται. ἐπιτήδειον δὲ τὸν τοιοῦτον ἐπιτηδεύσαντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ πολλὰ ἐκπορίσαι, ἐπεὶ καὶ ἐν ἀρχῇ ὀλίγα ἐκτήσατο, ἐκ τῆς εὐηθείας τῶν ἀνθρώπων.

tur, eorumque ſermones ſacri dicebantur. Et optimus ille Peregrinus, ſic enim adhuc appellabatur, novus Socrates ab illis nominabatur. Quinetiam conſtat ex Aſiaticis urbibus, veniſſe aliquos à Chriſtianis miſſos ex publico, qui opem ferrent, patrocinarentur, & conſolarentur virum. Incredibile autem eſt quantam celeritatem oſtendant, ſiquid tale vulgo innotuerit. Illico enim nulli rei parcunt. Proinde Peregrino tunc multæ pecuniæ mittebantur ab ipſis vinculorum prætextu: quem non exiguum proventum duxerunt. Etenim perſuaſerunt ſibi miſeri illi, ſe omnino immortales fore, & perpetuò victuros. Idcirco mortem contemnunt, & multi ultro ſe occidendos tradunt. Deinde legiſlator primus ipſis perſuaſit, alios aliorum omnes eſſe fratres, quum

Terentianus paraſitus, &, poſſ illum, Horatius, dubias appellat? Nil tale *δεῖπνα πρώτιλα* nil-illud ſunt, quàm quod primi Chriſtiani *ἀγάπας* vocitabant; *Cœnas ſacras* tectè, opinor, dixeris. Cur autem ſit ita intelligendus hic locus, perquàm facilè poteſt demonſtrari vel hoc uno argumento, quod mox ſubjunget, *καὶ ἱεροὶ λόγοι αὐτῶν ἐλέγοντο*, *Sacras ibi conciones habitas fuiſſe*. Notandus hic locus ab iis fuerat, qui de naſcentis Eccleſiæ temporibus ſcripſere. Ridiculè verò Baronius, qui, dum de Peregrino ageret, vertit, *omnis generis cœnas dubias*. Tan. Faber.

1 Ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο] Poſtea enim Proteus pro Peregrino dici cœptus, & adoptivo cognomine venerabilior factus, & quodammodo θειότερος. Idem.

2 Ὁ βραχεῖ γὰρ ἀφειδοῦσι πάντων] *Illico enim nulli rei parcunt*. Interp. Malè. Vertendum enim fuerat: *Nam, & paucis abſolvam, nulli rei parcunt*. Id παιδαγώγιον ἐστι monemus, niſi tamen ipſi per ſe viderent. *Idem*.

3 Πεσσοὶ δὲ μικρὰν ταύτην ἐποιήσαντο] Corruptus locus, ſed qui facilè poteſt emendari. Legi quippe debet, ἐποιήσατο, referrique ad Peregrinum, qui ex Chriſtianorum caritate *lucrum uberrimum fecit*; cujus cauſam mox affert, πεπείκασι γὰρ, &c. Cùm hæc ſcripſiſſem, animadverti non aliter fuiſſe in codice veteris interpretis: vertit enim *nec vulgarem rerum proventum lucri faciebat*. Viden' tu interpolatio quid faciat? *Idem*.

4 Ἑκόντες ἑαυτὸς ἐπιδίδοασιν] Martyres noſtros deſignat, quos Epictetus vel Arrianus ajebat id facere ὑπὸ μανίας ἢ ὑπὸ ἕξεως; quos enim ibi Galilæos vocat, nullus dubito quin ſint Chriſtiani. lib. IV. cap. VII. *Idem*.

5 Ὁ νομοθέτης πρῶτος] Quis hic primus legiſlator Chriſtianorum? ipſemet Chriſtus, inquies. At non ita ſentit Lucianus. Quippe legiſlatorem hunc alium eſſe vult ab ἀνασκολοπισθέντα ἄνδρα, quod ſanè in primis conſiderandum videtur.

ἀλλὰ ἅπαξ ἀποστάντες, Θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσωνται, τὸν ἀνασκολοπισθέντα ἐκεῖνον σοφιστὴν αὐτῶν, προσκυνῶσι, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιῶσι. καταφρονοῦσιν οὖν ἁπάντων ἐξίσης, καὶ κοινὰ ἡγοῦνται ἀπὸ τύχης τοὺς ἀνεξετάστως πίστεως τοιαύτης προσδεξαμένους. ἢν τοίνυν παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς, γόης, καὶ πανοῦργος ἄνθρωπος, ἐπαΐσας τὰ πρὸς τὸ χρῆσθαι δυνάμενα, αὐτίκα μάλα πλουσίους ἐν βραχεῖ ἐκτήσατο, ἰδιωτικοῖς ἀνθρώποις ἐγχανών. πλὴν ἀλλ' ὁ Περεγρῖνος ἀφείθη ὑπὸ τοῦ τότε τὴν Συρίας ἀρχοντος, ἀνὴρ Φιλοσοφίᾳ χαίρων. ὡς σαφῶς τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ, καὶ ὅτι δέξαιτ' ἂν ἀπο-

quum semel à nobis desciscentes, Græcorum Deos abnegaverint, & crucifixum illum præceptorem ipsorum adoraverint, & vitam secundum leges ejus instituerint. Proinde omnia ex æquo contemnunt, & communia putant, citrà fidem accuratam talia recipientes. Si igitur aliquis ad ipsos veniat præstigiator, & versutus homo, rebusque gerendis appositus, brevi admodum ditescit, simplicibus hominibus inhians. Cæterùm Peregrinus ab eo qui Syriæ tum præfectus erat, viro Philosophiæ studioso est dimissus. Qui cùm illius amentiam intellexisset & eum mori velle, quòd in-

de

Paulum Apostolum designari existimo, rationibus iis adductus, quæ neminem latent, hæc etiam non leviter commotus, quòd totiès apud Paulum fratrum appellatio, qua de hic agitur, occurrit. Aliud si intelligat Lucianus, fortasse alluserit ad aliquod Pseudo-Euangelium ex eorum numero, quorum nomina, & aliquando testimonia, memini me apud Epiphanium legere. *Tim. Fabr.*

1 Κοινὰ ἡγοῦνται] Et si verti potest, eo significatu accipiendo κοινὸς, quo locis aliquot novi fœderis usurpatur, mihi tamen fèse probat emendatio, nempe κενὰ ἡγοῦνται, vana & futilia esse existimant. Neque enim Græci, quod quidem commeminerim ita usurpant κοινὸς. Idem.

2 Αὐτίκα μάλα ἐν βραχεῖ] Nemo non videt istud ἐν βραχεῖ posse esse glossema τῶ, αὐτίκα μάλα: sed ut Græci dicunt αὖ πάλιν & βάκτ' ἴλιξ, sic hoc quoque stare potest. *Idem.*

3 Ἰδιώτοις ἀνθρώποις ἐγχανών] *Simplicibus hominibus inhians*, ait Interpolator, sed planè simpliciter. Vertere enim debuerat, *Simplices homines illudens.* Ita Aristophanes ἐν Νεφέλαις.

Μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν πεσῇ.

quo loco quia, si satis memini, nil Græcus Scholiastes dixerat, turpiter verò se dedit Nicodemus Frischlinus, *tum neque à me flebitur, tu verò morieris, ore hiante*, bis peccat. Verte. *Frustra ego tum flevero, tu enim me illuso morieris.* Locum ipsum adire operæ pretium erit. Eum si legisset H. Stephanus, non credidisset lexicographis quibusdam male conciliatis, imò eos refutasset. Cæterùm non hic tantùm ea vox est ab Aristophane usurpata, sed in Ἀχαρνεῦσι quoque tribus ante act. v. versibus,

——— ἐγχανεῖται τῇ πόλει.
——— *urbem illudet.*

ubi Schol. ἐμπαίσεται. Iterum ἐν Σφηξίν.

κἀκ ἐγχανεῖται ———

Scholiastes, ἐμπαίσεται. Ita etiam usurpasse τὸ ἐγχάσκειν arbitror. Locus non succurrit. Cæterum interpretem depravavit interpolator; ille enim sensum viderat. *Quippe qui*, ait, *hominum idiotarum simplicitate abuti quæat.* Eat nunc juventus & speciosæ librorum fronti credat. *Idem.*

1 Οἱ-

πεῖν, ὡς δέξαιτο ἐπὶ τούτῳ ἀφεῖναι, ἀφῆκεν αὐτόν, οὐδὲ τὴν ἡλέκτρας ἀπαλλαξάμενος ἀξιοῖ. ἀλλ', εἰς τὴν [1] οἰκίαν ἐπανελθών, καταλαμβάνει τὸν πάππον ἔτι μᾶλλον ὀργιζόμενον, καὶ πολλοὺς τοὺς ἐπανορθοῦντας τὴν κατηγορίαν. διήκουσε δὲ καὶ πλείστου τῶν κτημάτων ἀφῃρῆσθαι τὴν ἀποδημίαν αὐτοῦ. καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἄχροι ἔσεσθαι εἰς ἑπτακαίδεκα τάλαντα. ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, ὅσα πρόσοικοι καὶ πολῖται ἀξίαν ἐφ' ἑαυτοῖς κατέλιπον. οὐκ ἄφατος ὁ παγγέλοιος Θεαγένης ἔλεγε, πεντακισχιλίων. τοσούτῳ γὰρ, οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, σὺν σοὶ αὐτῇ τὰς γειτνιώσας προσλαβοῦσα, πραθείη ἄν, αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ βοσκήμασι, καὶ λοιπῇ κατασκευῇ. ἀλλ' ἔτιγε ἡ κατηγορία, καὶ τὸ ἔγκλημα, ἔρρωτο ἦν. καὶ ἐμέλλε σὺν εἰς μακρὰν ἐπανασπάσεσθαι τὰς αὐτοῦ. καὶ μᾶλλον ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, χρήσιον ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες χάριτα πεισόμενος, ὅπως ἀσφαλῶς ἀπολωλεκώς. ὁ δὲ προφὼς καὶ πανοῦργος Πρωτεύς, ὡς ἔπαυσε τὰ σκέψασθαι οἷόν τι ἐξεύρε, καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον φεύξεται. παρελθὼν γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὁ Παριανὸς, ἐκ μακροῦ ἤδη, καὶ τελέως πεινῶντι ἠμπέχετο, καὶ πῖσσα παρῄρητο, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν, καὶ ὅλως πολλὴν τραγικὴν ἐσκεύαστο. τοιοῦτον δὲ ἐπιφανεὶς αὐτοῖς, ἀφεῖναι ἔφη τὴν ὀργὴν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ κατέλιπε, δημοσίαν εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος, πέντητες ἄνθρωποι, καὶ περὶ ἀφορμῆς μεχρὶ τοῦ νῦν, ἀνέκραγον οὗτος ἦν Φιλόσοφος

de gloriam relinqueret, eum dimisit, ne supplicio quidem dignum ratus. Tum ille domum reversus, comperit exæstuantem adhuc paternæ cædis indignationem, & multos qui accusationem intenderent. Ipsius autem possessionum direptæ fuerant pleræque dum peregrinabatur, & sibi supererant agri, ferme quindecim talentorum. Nam omnis substantia, quam senex ille reliquerat, triginta ferè talentorum erat, non quinque millium, ut modis omnibus ridiculus Theagenes ajebat. Tanti enim neque tota Parianorum urbs, tametsi quinque vicinas civitates sibi adjungeret, unà cum ipsis hominibus, & pecudibus, reliquaque supellectile venderetur. Sed adhuc accusatio, & crimen fervebat: & aliquis brevi in ipsum insurrecturus videbatur: & potissimum populus ipse indignabatur, senem illum bonum, ut ajebant ii quibus fuerat visus, lugentes; quòd tam impiè occisus fuisset. Sed videte quid adversus hæc omnia commentus sit callidus hic Proteus, & quomodo periculum declinarit. Progressus in Parianorum concionem (jam verò comam nutriebat, sordido amictus pallio, pera ex humeris suspensa, & baculum in manu habebat, denique admodum tragico cultu instructus erat) cùm tales se conspiciendum præbuisset ipsis, concedere se, ait, ibi universa substantia sibi à beatæ memoriæ patre relicta, publica fieret. Hoc audito populus, pauperes homines, & ad distributionem inhiantes, protinus exclamarunt, unicum esse Philosophum,

[1] Οἰκίαν] Ita MS. Cod. Bibl. Reg. legitur planissimè, οἰκίαν, patriam, scilicet. Tan. Faber.

τοιαύτη ἐρήμῳ. ὅτου δὲ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν, ἄρτι μὲ, Ἡλείοις ἐλοιδορεῖτο. ἄρτι δὲ, τοὺς Ἕλληνας ἔπειθεν ἀντάρασθαι ὅπλα Ῥωμαίοις. ἄρτι δ' ἄνδρα παιδείᾳ, καὶ ἀξιώματι πρώτον, διὰ σὲ τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα, καὶ [1] ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἔπαυσε διψῶντας ἀπολλυμένους τοὺς πανηγυριστὰς, κακῶς ἠγόρευεν ὡς καὶ ἀπολλύναι τοὺς Ἕλληνας, δίον τοὺς θαλάμους τῆς Ὀλυμπίων λαμπαδηφορεῖν διψῶντας. καὶ νὴ Δία γε καὶ ἀπεθάνοσαν πολλοὶ αὐτῶν ὑπὸ σφοδρᾶς τῆς νόσου. αἱ τίνες λαβὶ τὸ ξηρὸν καὶ χωρίον, ὃν πολλαὶ τῇ πλάνῃ ἐπεπολάκεσαν. καὶ πεῖνα ἔλεγε, πίνων δ' αὐτῷ ὕδατος. ὡς δ' μικρὰ κατελάβοντο αὐτὸν ἐπιδραμόντες ἅπαντες, πόνος μὲ, ἐπὶ τὸν Δία καταφυγὼν ὁ ἡνιοχος, εὗρε τὸ μὲ ἀποθανεῖν. ἐς δὲ τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα, λάγυνά τινα λαβὼν [2] πεπάρων ἐτῶν σωθεὶς τῆς λαβὶ μίσου, ἐξέφυγε πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἅπαντα, ὑπὲρ [3] τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος, καὶ ἀπολαμπάνοντος τότε φυγῆς. ἤδη δ' ἀρκλήρου ὑπ' ἀπείνων, καὶ μακεδόνος μισίως ἀφείλετο ὧν, ἕωλα γὰρ

fuit afflictus. Sic utique in Græciam profectus, nunc Eleos convitiis infectabatur: nunc suadebat Græcis ut contra Romanos vicissim arma sumerent, nunc virum eruditione & authoritate præstantem, quòd præter alia, quibus erat de Græcis bene meritus, aquam adduxisset in Olympiam, & siti pereuntem conventum liberasset, maledictis incessebat, ut qui Græcos effœminaret, cùm oporteret ut Olympiorum spectatores sitim perferrent: ac per Iovem etiam multi ex ipsis perimerentur, morbis vehementibus, qui tunc ob loci siccitatem in magno cœtu serpebant. Atque hæc dicebat ille, de eadem aquâ bibendo. Vt autem omnes facto impetu, eum lapidibus propemodum obruerunt, tunc ad Iovis simulachrum confugiendo generosus ille, mortis effugium adinvenit. Porrò sequenti Olympiade, orationem per quadriennium, quod interfluxerat, compositam ad Græcos habuit in laudem ejusqui aquam adduxerat, & in fugæ tunc à se arreptæ defensionem. Iam autem ab omnibus negligebatur, nec amplius erat perinde admirationi: siqui-

perveniſſe videretur, vel, ſi ita mavis, *Hæc adæquabit Muſonios*, *Dicnas*, &c. Nequis autem dubitandi locus ſit, conſtat ea tempeſtate Muſonium exùlem non fuiſſe. Teſtem ſi vis, Xiphilinum dabo, qui nominatim Muſonium excipit. Καὶ πάντας αὐτίκα τοὺς φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασιανὸς, πλὴν τοῦ Μουσωνίου, ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐξέβαλεν. Tan. Faber.

1 Τὸ ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ] Qui vertunt, *Adduxit aquam in Olympiam*, poterant illi eadem ratione dicere, *venit in Romam*, *in Athenas ivit*. Deficit & lautitias hominum! *Idem*.

2 Πεπάρων ἐτῶν] Bene. neque enim plurium annorum est Olympias. Inde illud Agidis dictum de Eleis apud Plutarchum in apoph. τί ἡ ποιεῖτε θαυμαστὸν, εἰ δι' ἐτῶν πεπάρων μιᾶ ἡμέρᾳ, &c. Alibi autem hoc ipsum dictum referens, καὶ τί μέγα, inquit, ἢ θαυμαστὸν ποιεῖτον, εἰ ἐν ἔτει πέντε μιᾶ μόνον ἡμέρᾳ διηγεστώσης χρῶνται; ita & Pindarus Olympia vocavit πεντετηρίδα ἑορτὴν, quæ tu facile conciliabis, si Scaligerum in opere magno legeris. Ceterum qui Olympiadem & lustrum confundunt, peccant. *Idem*.

3 Τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος] Leg. τοῦ τὸ ὕδωρ, &c. *Idem*.

1 Δει-

ἐᾷ ἅπαντα, ἐ ὐδὲν ἔτι καινοτομεῖν ἐδυνάτο, ἡφ' ὅτῳ συπλήξῃ τὸς σύνοντας, ἐ θαυμάζειν, ἐ πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσῃ, ἄσχ ἐξαρχῆς φιλοτιμούμενος ἔρωτα ἐρᾶν ἐπίσταντο. τὸ πλάσμα τοῦτο τόλμημα, ἐξευλάβητο μὲν τὴν πυρᾶς, ἐ διέδωκε λόγῳ εἰς τὸς Ἕλληνας ἀφ' Ὀλυμπίων τὴν ἔκπρησιν, ὡς εἰς τὸ πλῆθος καύσων ἑαυτόν. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαυμασοποιεῖ, ὥς φασι βόστρυχον ἀρύτων, ἐ ξύλα συλλεγόμενος, καὶ [1] δεινήν τινα τῷ κρεπιδίᾳ ὑπεκτύμβιον. ἐμέλλησε μὲν ἀφανίζειν τὸ σῶμα, μὴ λιμὸς ἐπιμένῃ τὸ ζῆν, ἐ μὴ δραπετεύειν ὑπὸ τοῦ βίου. εἰ δὲ ἐ πάντως διέγνωσε οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ, μὴ ἄρα τοῖς ἀπὸ τῆς τραγῳδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἕτερόν τινα θανάτου τρόπον, μυρίων ὄντων, ἐλόμενον ἀπαλλᾶναι. εἰ δὲ ἐ τὸ πῦρ ὡς Ἡρακλείου τινὸς ἀπεμάξετο, τί δὴ ποτε οὐχὶ κἀγὼ σιγῇ ἐλόμενος ὄρος εὐδένδρου, ἐν ἐκείνῳ ἑαυτὸν ἐνέπρησα μόνος, ἵνα τινὰ, οἷον Θεαγένη τοῦτον [2] Φιλοκτήτην ἀναλαβών; ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ, τῶν πανηγύρεως πληθύσης, [3] μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσῃ ἑαυτὸν, οὐκ ἀνάξιος ἂν μὲν τῆς Ἡρακλείας, εἶγε χρὴ ἐ τὰς πατρωλοίας, καὶ τὰς ἀρίστας, δίκης δίδοσθαι τῶν τολμημάτων. [4] κἀκ τοῦτο πάνυ ἀψὲ ὁρᾶν αὐτὸ ἔοικε

siquidem exoleta erant omnia, nihilque novi amplius moliri poterat, quo eos quibuscum sibi erat commercium obstupefaceret, seque admirandum & suspiciendum redderet, cujus rei acri amore ab initio flagrabat. Postremum hoc ausum de pyra excogitavit, & famam vulgavit inter Græcos statim à præcedentibus Olympiis, fore ut sequentibus cremaret se ipsum. Et nunc hæc ipsa præstigiis adornat, foslam, ut aiunt, fodiendo, & ligna comportando, ac miram tolerantiam promittendo. Verùm mea sententia, erat illi mors omninò expectanda, nec è vita profugiendum. Sed si prorsus decrevisset mori, non igni, non tragico aliquo obitu fuerat utendum, sed cùm innumeri sint mortis modi, alio selecto, è vita erat migrandum. Quòd si tamen igne, tanquam re quapiam Herculea delectabatur, cur tandem non tacitè electo monte multis arboribus consito, in eo se solus cremavit, unum aliquem, ut pote Theagenem hunc, Philoctetem assumendo? Sed hic in Olympia, frequente conventu, solum non in tabernaculo, torrebit seipsum, mehercle non immeritus, siquidem oportet ut parricidæ, & impii suorum flagitiorum dent pœnas. Sed hoc modo admodum sanè id facere videtur, quem

1 δεινήν τινα κρεπιδίαν ὑπεκτύμβιον] Legendum est, ὑπόδεικτύμβιον, quod probari non est necesse. *Tan. Faber.*

2 Φιλοκτήτην] Res ex fabulis nota est. *Idem.*

3 Μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ἑαυτὸν] *Solum non in tabernaculo torrebit seipsum.* Interp. Sed vertendum fuit, *Quodammodo se* (vel *fere se*) *in theatro cremabit.* Arguit φιλοδοξίαν ventosi hominis, qui frequentem adeo panegyrin elegerat, in qua finem vitæ imponeret. Cur non in solitudine potiùs, & in remoto aliquo saltu, ut infrà dicet Lucianus? Quid enim aliud facit Peregrinus, quàm qui theatrum conscendit ut ab omnibus videatur? *Idem.*

4 Καὶ κἀκ τοῦτο] *Hoc modo.* Interp. nescit quid sit. Gallicè diceres, *& en cette qualité il devoit estre brusle il y a long-temps.* Sensus est; Cremari debuisse Peregrinum

σειν. ὃν ἐχρῆν πάλαι εἰς τὸν τοῦ Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα, τῷ ἀξίῳ ἀποπλήσαι, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τῇ φλόγα, ὑπ' ἀκαιρίᾳ τεθνάναι. καὶ γὰρ οὕτω τοῖς πολλοῖς μοι λέγουσιν, ὡς ὠδίς ἐξύτερον ἄλλου θανάτου πρὸς τοῦ πυρὸς. ἀναίσθητος γὰρ δὴ μόνον τὸ σῶμα, καὶ αὐτίκα τεθνάναι. τὸ μὲντοι θέαμα ἐπιποίτιον οἶμαι, ὡς σφόνδυλον, ἐν ἱερῷ χωρίῳ καιόμενον ἄνθρωπον, ἔνθα μὴ τὸ θάπτειν ὅσιον τοῖς ἄλλοις ἀποθνήσκουσιν. ἀκούσῃ γοῦν οἶμαι, ὡς ὁ πάλαι φίλων τις ἐνδοξομανίας, ἐπεὶ καὶ ἄλλα πρόπαν ὅσα εἶχεν ἐπιτυχῶς ἔπραττε, ἐνέπρησε τὸν Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος νεών. τοιοῦτόν τι καὶ αὐτὸς ἐπενόει. τοσοῦτος ἦρως τὸ δόξης ἐπιτυχεῖν αὐτῷ. καίτοι φησὶν ὅτι ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾶ, ὡς διδάξειεν αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν, καὶ ἐγκρατεῖς τοὺς δεσμοὺς. ἐγὼ δ' ἡδέως ἂν ἐροίμην σε, ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ καὶ τοὺς κακούργους βέλτιον ἂν μαθητὰς αὐτῷ ζητοῖς τῆς κρατερείας ταύτης, καὶ καταφρονεῖν θανάτου, καὶ κακώσεως, καὶ τῶν τοιούτων δεμνίων. ἀλλ' οὐκ

quem jamdudum oportebat conjectum in Phalaridis taurum, meritas pœnas luisse: at non semel hiatu ad flammam diducto, momento expirare. Etenim hoc mihi plerique affirmant, nullum alium mortis modum esse velociorem, quàm qui igni infertur: siquidem aperto duntaxat, ore anima efflatur protinus. Hoc utique spectaculum comminiscitur, ut augustum, ut in sacro loco comburatur homo, in quo ne alios quidem defunctos sepelire liceret. Audivistis puto, ut etiam olim quidam cùm celebris fieri vellet, nec alio modo voti compos fieri posset, Ephesiæ Dianæ templum incendit. Tale quid & iste excogitat: adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur: quanquam ajebat se hominum gratia id facere, ut eos mortem contemnere, & res adversas fortiter ferre doceret. Ego autem libenter interrogarem non illum, sed vos, an etiam improbos velletis ejus discipulos fieri, qui tolerantiam hanc & mortis comtemptum, & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis. At hæc fat scio

num non sponte & ultro in flammas insilientem, falsa quadam Philosophicæ mortis imitatione, sed unco trahi in ignem, ut impium in Deos & in parentem. *Tan. Faber.*

1 Ἔνθα μὲν δὴ θάπτειν ὅσιον] Itidem olim apud Delum factum accepimus. Thucydides lib. III. *Idem.*

2 Τίς ἐνδοξομανίας] Herostratum innuit, cujus nomen oblivione fuisset obrutum, nisi Theopompus in historias suas illud retulisset. Strabo, Plin. Agell. *Idem.*

3 Τοσοῦτος ἦρως τὸ δόξης ἐπιτυχεῖν αὐτῷ] *Adeo inexpiabili amore gloriæ tenebatur.* Interpolator. Pessimè retulit enim ad Herostratum, quod de Peregrino dixerat Lucianus. Dein, quod *inexpiabili amore* dixit, fugit illum ratio, debuit enim *inexplebili* dicere. Verùm imperitis lexicographis credidit, & interpretem corrupit: Verte: *Tantus ei gloriæ amor inest.* Loquitur enim ille anonymus de Peregrino etiamnum vivente. *Idem.*

4 Καὶ καταφρονεῖν θανάτου καὶ κακώσεως] Interpolator. *Et mortis contemptum & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis*; planè contra mentem scriptoris; neque enim istæc ad patres, & dominos sunt referenda, verùm ad liberos & servulos

ἂν εἰδεῖεν ὅτι βελτιείπτε. πῶς ἂν ὁ Πρωτεὺς τοῦτο ἀγκοείνῃ, καὶ τοῖς μὲ χρησιμοις ὠφελήσων, τοῖς δὲ πονηροῖς καὶ φιλοκινδυνοτέροις, καὶ τολμηροτέροις ἀποφανεῖ; καίτοι δυνατὸν ἦσε ἐς τοῦτο μόνοις ἀπαντήσασθαι τοῖς ἐπὶ τὸ ὠφέλιμον ὁρμῶσι τὸ σοφόν. ὑμᾶς δ' ἂν αὖθις ἐρήσομαι, δέξασθ' ἂν ὑμῶν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς τοιούτων γενέσθαι; οὐκ ἂν εἴποιτε. καὶ τί τοῦτο ἡγεμαι, ὅτι μηδ' αὐτῶν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ζηλώσειεν ἄν; τί δὲ διαφθείρη, τοῦτο μάλιστα αἰτιάσαιτό ἄν τις, ὅτι τἄλλα ζηλῶν τὸν θεὸν, οὐκ ἐπιτηδεῖ τῷ διδασκάλῳ, καὶ σωφρόνως [1] τοῦ τοῦ Ἡρακλέα ὡς φησιν ἀπιόντι, δυσκόλως σύ γε χαίρειν παρακελεύῃ ἡμῖν θεῷ, καὶ συμπίπτων ἐπὶ κεφαλῆς εἰς τὸ πῦρ. εἰ γὰρ εὐπήρατος καὶ βάκτρῳ, καὶ τρίβωνι ὁ ζῆλος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἀσφαλῆ, καὶ ῥάδια, καὶ παντὸς ἂν εἴη. τὸ τέλος δὲ, καὶ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλᾶν, καὶ πυρὰν σωφρόνως κρημνῶν σκιώσαν, ὡς ἔνι μάλιστα κλήρων, ἀναπαυσομένην τῷ καπνῷ. τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ, οὐ μόνον Ἡρακλέους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ τριβωνίου, καὶ ἀνδροφόνων, ὡς ὁρᾷς ἐστιν ἐκ καταδίκης αὐτὸ πολλοῖς.

scio nolletis. Quo pacto igitur discernit hoc Proteus, & viris bonis est profecturus, improbos verò periculorum amantiores, & audaciores non redditurus? Esto sanè ad hoc tantùm concursuros esse eos qui sunt ad utilitatem spectaturi. Proinde vos iterum interrogabo, Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? haudquaquam dicetis. Et cur hoc quærebam, siquidem neque ullus ex discipulis ejus ipsum imitari vellet? Quare hoc potissimum Theageni vitio verti potest, quòd cùm in aliis virum æmuletur, præceptorem non sequatur, & comes eat ad Herculem, ut ajunt, profecto: siquidem posset brevi felicissimus evadere, etiam se in ignem conjiciendo. Neque enim in pera, & baculo, tritoque pallio sita est æmulatio: sed hæc tuta sunt, facilia, & cujusvis: finem ipsum, & caput æmulari oportet, & pyra ex truncis siculneis, quàm maximè viridibus constructa, à fumo suffocari. Ignis enim ipse non solùm Herculi, & Æsculapio est proprius, sed etiam sacrilegis, & homicidis, quos ad eum judicio damnari videre est. Ita-

vulos eorum qui ibi aderant: Sententia est: *Vos ego, Viri Græci, lubens percontor, non tam miror eum illum Peregrinum, velitisne scelerato homines, qui usquam sint, hujusce modi præceptori tradi. Ah! Cavete istuc dicatis; ita enim fieret, ut in jugulum vestrum involarent, nullo metu impendentis mortis à tanto scelere deterriti. Quid autem? an & ii, qui in hoc casu patres sunt, liberos suos in disciplinam vellent tradere hujusce modi magistro?* &c. Ceterum interpolator depravavit interpretem. *Numquid etiam*, ait, *maleficos & facinorosos, ejus discipulos fieri cupiatis in ejusmodi tolerantia perdiscenda & morte contemnenda?* Pæne omiseram legi in MS. R. κακούσους, non κακοῦσους, quod in primis observandum. *Tan. Faber.*

1 Παρὰ τοῦ Ἡρακλέα, ὡς φησιν, ἀπιόντι] In tribus verbulis bis peccat interpolator: *Ad Herculem, ut ajunt, profecto.* Pessimè. Vertendum enim fuit, *ut ipse ait proficiscenti. Ipse*, inquam, non, *illi ajunt.* Præterea *proficiscenti*, non *profecto*; quippe ea narrat quæ nondum evenerant. Neque enim quisquam est omnium, qui istuc ἀπιόντι ad significationem elapsi temporis hoc loco traduci postulet. Ceterùm & ratio & MS. Regii auctoritas me admonent, ut ex his verbis παυδυάμενον καὶ

χοντας. ὥστε ἄμεινον τὸ διὰ πυρὸς καθαρσίῳ. [1] ἴδιον γὰρ ἂν ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο. ἄλλως τε, ὁ μὲν Ἡρακλῆς, εἰ καὶ μὴ ἄρα ἐστὶν ἐπολυκτός τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ δὲ [2] Κενταυρείου αἵματος ὡς φησιν ἡ τραγῳδία κατεσπάραγμένος. ἔτος δὲ, πρὸς αἰτίας ἔνεκεν ἐμβάλλοι φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δί' ὅπως τῷ καρτερείῳ ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες. [3] ἐκείνους γὰρ ἑαυτὸν ἤξιου Θεαγένης εἰκάζειν, ὥσπερ οὖν ἐκεῖνοί γε οὐδὲ ἐνδεῖς εἶναί τινας μωρίας, καὶ κενοδόξους ἀνθρώπους. ὅμως δ' οὖν, καὶ ἐκείνης μιμείσθω. ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς [4] Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν Κάλανον καόμενον φησίν. ἀλλ' ἐπειδὰν νήσωσι, καλιὸν ἀθροίσαντες ἀκίνητοι, ἀνέχοντες παροπτώμενοι. εἶτ' ἐπιβαίνοντες καὶ χήνεω

Itaque fatius fit per fumum mori: nam hoc vobis ſolis eſſet proprium. Præterea Hercules, ſi tale quid eſt auſus, morbi impatientia fecit, cùm à Centauri ſanguine, ut teſtatur tragœdia, exederetur. Sed hic quam ob cauſam ſeipſum in ignem conjicit? Per Iovem ut ſuam tolerantiam oſtentet, veluti Brachmanes. Illis enim ſe Theagenes volebat aſſimilare: quaſi verò non inveniantur etiam apud Indos, homines ſtulti, & inanis gloriæ cupidi. Attamen illos imitetur licet. Illi enim non inſiliunt in ignem ut Oneſicritus Alexandri gubernator, cùm Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidiſſet: ſed poſtquam rogum conſtruxerint, immoti propè ſtantes, ſe aſſari patienter ferunt: deinde ordine dignitatis

ἐς συμπεσὸν ὅπῃ κεφαλῆς, ejiciam iſtud καὶ, & emendem verſionem, *poſſet brevi* feliciſſimus evadere, ſe in ignem cum ipſo præcipitem mittens. *Tan. Faber.*

1 Ἴδιον γὰρ ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο] Locus eſt corruptiſſimus. Quid enim? Dicit hoc loco rhetor anonymus aſſantes omnes dignos eſſe qui fumo pereant. ridiculum. itaque adeo miror reperiri potuiſſe & interpretes & lectores, quibus hæc placerent. Legendum eſt non ὑμῶν, ſed κυνῶν, id eſt κυνικῶν φιλοσόφων. Lucianus Philoſophos Cynicos, in quibus eſt Peregrinus, dignos deputat qui fumo pereant, κύνες enim paſſim ſunt κυνικοί. Sed, (ut ſemper doctus eſt Lucianus, &, quod de illo ait Eunapius Sardianus, ἀνὴρ ἀπαιδεύτου εἰς τὸ γλαφυρόν,) hoc loco faceciſſime dicit Cynicos dignos eſſe qui διὰ καπνὸν pereant; Videlicet Attici τοὺς ἀλαζόνας & ἀδόμιτους, quales hic deſcribuntur Cynici, καπνὸς vocabant Id docebat Scholiaſtes Ariſtophanis ad Σφῆκας, & Suidas in καπνὸς, inde Æſchines cognomento Capnus. Vide, ſi te amas, Ariſtophanem. *Idem.*

2 Κενταυρείου αἵματος] Intelligit cruorem Neſſi Centauri. *Idem.*

3 Ἐκείνους γὰρ ἑαυτὸν ἤξίου Θεαγένης εἰκάζειν] Fallùm eſt. Neque enim ſe Theagenes cum Hercule & Æſculapio comparavit, ſed Peregrinum, quod ex ſuperioribus patet. Emenda ἐκείνους γὰρ αὐτόν. Interpolator non viderat, interpretemque corruperat, à quo hic locus ita fuerat converſus, *illis enim præceptorem ſuum aſſimilare contendit.* Idem.

4 Ὀνησίκριτος] Is eſt quem in hac narratione ſequutus eſt Plutarchus & Strabo in XV. Quæ enim ab illo in vita Alexandri de Calano Indo ſcripta fuere, his planè ἀδελφὰ ſunt. Erit itaque operæ pretium locum ipſum apponere. Ταῦτα μὲν εἰπὼν, κατακλιθεὶς, καὶ συγκαλυψάμενος, ὡς ἐκαύθη τὸ πυρὶ σκληράσας τοῦ, ἀλλ' ὡς οὐ κατακλίσῃ φήμενος, τοῦτο διατηρῶν, &c. Id eſt, *Ita cùm eiſet loquutus, decubuit, ſeque operuit, neque, appropinquante igne, ſeſe movit, ſed cum ſervans habitum quo decubuerat*, &c. quem Plutarchi locum ſi quis diligenter conſideravit? facile

καίονται, ὑφ' ὅσου ὀλίγου [1] ἐντρίψαντες τὸ καταγέλαστον. οὕτω δὴ πόρρω ἐστὶν, εἰ ἐμπεσὼν πυθόμενος, συναρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρὸς; [2] οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσας αὐτὸν, καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ ὅπερ φασὶ μηχανήσεται, βαλτίων γενέσθαι, καὶ ἐν βόθρῳ τινὶ πυρᾶν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ [3] μεταβαλλεσθαι φασὶν αὐτὸν, καὶ πάνυ οἰκείως διηγεῖσθαι, ὡς ὁ Διὸς οὐκ ἐῶντος μιαίνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ παρρησιάσεται τάχα καὶ ἕνεκα. ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἄν, ἢ μὰ μηδένα τῶν Θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Περεγρῖνος κακῶς ἀπόλοιτο. ὑμᾶ μὰ οὐδὲ ῥᾴδιον αὐτῷ ἔτ' [4] ἀναδῦναι. οἱ γὰρ [5] συνόντες Κυνῖς, παρορμῶσι, καὶ συνωθοῦσιν εἰς τὸ πῦρ, καὶ ὑπεκγνωτιας ingressi, uruntur, ne tantillum quidem ab accubitu se avertentes. Sed iste quid magni præstet, si ab igne in quem se conjecerit correptus moriatur? Non à spe non resiliturum ipsum, & semiustum, nisi, quod ajunt, moliatur ut etiam in fovea, profunda fiat pyra. Sunt quoque qui ipsum mutatum iri dicunt, & somnia quædam narrare, tanquam Iupiter non sit passurus ut sacrum locum contaminet. At bono sit animo quantum ad hoc attinet. Ego enim jurare non dubitarem, nullum ex Diis ægrè laturum si malè pereat Peregrinus. Enimvero non facile ipsi fuerit amplius emergere. Nam Cynici qui cum ipso versantur, incitant & impellunt in ignem, animumque succen-

cile ei fuerit intelligere, quid sibi hoc Luciani velit, κἂν χάμαι κείνται, quod ignoravit Interpolator, cùm scripsit, *deinde ordine dignitatis ingressi uruntur*. At non ita vertendum fuerat, sed, *cremantur immoti & corporis habitu servato*; quod Plutarch. dixit de Calano, ἐν ᾧ κατακλίσει ἐχάμη, τοῦτο διατηρῶν. Sed ne quis dubitet, adscribam Luciani ipsius locum ex libello sequenti, ubi de his ipsis Brachmanibus agit. ἀκούω δ', inquit, τά τε ἄλλα σφᾶς αὐτῶν, καὶ ὅτι δὴ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες, ἀνέχοντα καθήμενοι, ὑδὲν τῷ χάματος ἧττον ἐπιφέροντες. Tan. Faber.

1 Ἐντρίψαντες] Ex iis quæ modò attulimus legendum ἐκτρίψαντες. Idem.

2 Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσας αὐτὸν ἡμίφλεκτον] *Non à spe non resiliturum ipsum & semiustum*. Interpol. hoc quid sit, intelligere arbitror hominem natum neminem. Interpretandum fuerat, *Cùm extra spem non sit, quin semiustus quoque* (aut, *quin vel semiustus*) *ex igne sit resiliturus*. Mihi tamen Græca oratio magis facta magisque elegans videretur, si legeres μὴ ἀναπηδήσειν. Idem.

3 Μεταβαλλεσθαι] *Mutatum iri*. Interpolat. malè. Vertendum fuit, *Mutare sententiam*. De re præsenti loquitur: jam enim tergiversabatur Peregrinus. *Idem*.

4 Ἀναδῦναι] *Emergere*. Interpol. non potuit pejus: hoc enim loco ἀναδῦναι est *subterfugere, tergiversari*, ut ii faciunt, quos promissi pœnitet. Quod vel Homerus docuisse potuit Iliad. υ.

ἀλλ' ὅπως ὅπι εἴχαν ὑποτρέσαι, ἠδ' ἀναδῦναι
ἄψ λαὸν εἰς ὅμιλον ——

Ita in Odyss. ἁπλῶς.

μή τίς μοι ἀναδύῃ ——

Itaque dixit Eustathius, τὸ ἀναδῦναι, ἐν ἴσῳ τῷ, ἀναποδίσαι, εἶπεν, ὑποχωρῆσαι, item esse atque ἀναποδίσαι seu ὑποχωρῆσαι. Hesychius autem vertit μεταβαλλεῖσθαι, *consilium mutare*. Cæterum Interpolator corrupit interpretem, qui sic verterat: *Neque promptum jam illi est à proposito regredi*. Eat itaque corrector quo dignus est. *Idem*.

5 Συνόντες Κύνες] Cynici, quod suprà dicebam. *Idem*.

ἀπὸ ἅπαξ ἀποβάντες, Θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσωνται, τῷ ἀνεσκολοπισμένῳ ἐκεῖνον σοφιστὴν αὐτῶν προσκυνῶσι, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιῶσι. καταφρονηθῆναι ἂν ἁπάντων ἕξοιτο, καὶ [1] κοινὰ ἡγεῖσθαι ἄρρητά τινας ἀνεξετάστως πίστεις παραλαβόντας ἀποδεξάμενοι. ἦν τοίνυν παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς, γόης, καὶ πανοῦργος ἄνθρωπος, ὃς πεπείρασται χρημάτων οὐκ ἀμόρως, [2] αὐτίκα μάλα πλουσίους ἐν βραχεῖ ἐργάσεται, ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανών. πλὴν ἀλλ' ὁ Περεγρῖνος ἀφῖκτο ἤδη τότε τὴν Συρίας ἀρχήν, ἀνὴρ Φιλοσοφίᾳ χαίρειν ἐθέλων. ὡς σπουδῆς τῶν λόγων αὐτὸν, καὶ ὅτι δίκαιος ἂν ἀπαλλα-

quum semel à nobis desciscentes, Græcorum Deos abnegaverint, & crucifixum illum præceptorem ipsorum adoraverint, & vitam secundum leges ejus instituerint. Proinde omnia ex æquo contemnunt, & communia putant, citra fidem accuratam talia recipientes. Si igitur aliquis ad ipsos veniat præstigiator, & versutus homo, rebusque gerendis appositus, brevi admodum ditescit, simplicibus hominibus inhians. Cæterùm Peregrinus ab eo qui Syriæ tum præfectus erat, viro Philosophiæ studioso esse dimissus. Qui cùm illius amentiam intellexisset & eum mori vello, quò inde

Paulum Apostolum designari existimo, rationibus iis adductus, quæ neminem latent, hac etiam non leviter commotus, quòd sæpe apud Paulum fratrum appellatio, qua de hic agitur, occurrit. Aliud si intelligat Lucianus, fortasse alluserit ad aliquod Pseudo-Euangelium ex eorum numero, quorum nomina, & aliquando testimonia, memini me apud Epiphanium legere. *Tan. Faber.*

1 Κοινὰ ἡγεῖσθαι] Et si verti potest, eo significatu accipiendo κοινὸς, quo sœcis aliquot novi fœderis usurpatur, mihi tamen sese probat emendatio, nempe κενὰ ἡγεῖσθαι, *vana & futilia esse existimant.* Neque enim Græci, quod quidem commeminerim ita usurpant κοινὸς. Idem.

2 Αὐτίκα μάλα ὁ βραχεῖ] Nemo non videt istud ὁ βραχεῖ posse esse glossema τῷ, αὐτίκα μάλα: sed ut Græci dicunt αὖθις πάλιν & βάσκε ἴσθι, sic hoc quoque stare potest. *Idem.*

3 Ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανὼν] *Simplicibus hominibus inhians*, ait Interpolator, sed planè simpliciter. Vertere enim debuerat, *Simplices homines illudens.* Ita Aristophanes ὁ Νεφέλαις.

Μαίνει μοι κικλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν πιθήξει.

quo loco quia, si satis memini, nil Græcus Scholiastes dixerat, turpiter verò se dedit Nicodemus Frischlinus, *tum neque à me flebitur, tu verò morieris ore hiante*, bis peccat. Verte. *Frustra ego tum flevero, tu enim me illuso morieris.* Locum ipsum adire operæ pretium erit. Eum si legisset H. Stephanus, non credidisset lexicographis quibusdam male conciliatis, imò eos refutasset. Cæterùm non hic tantùm ea vox est ab Aristophane usurpata, sed in Ἀχαρνεῦσι quoque tribus ante act. v. versibus,

——ἐγχανεῖται τῇ πόλει.
——*ubem illuserit.*

ubi Schol. ἐμπεδήσειεν. Iterum ὁ Σφηξίν.

——κἀκ ἐγχανεῖται——

Scholiastes, ἐγκόψει. Ita etiam usurpasse τὸ ἐγχάσκειν arbitror. Locus non succurrit. Cæterum interpretem depravavit interpolator; ille enim sensum viderat. *Quippe qui*, ait, *hominum idiotarum simplicitate abuti queat.* Eat nunc juventus & speciosæ librorum fronti credat. *Idem.*

1 Οἱ-

νεῖν, ὡς δίκαιον ἐπὶ τούτῳ ἀπολέσθαι, ἀφεῖναι αὐτὸν, καὶ ἐκ πολλῶν ἀπολλύειν ἄξιον. ἐκεῖνος, εἰς τὴν [1]οἰκείαν ἐπανελθὼν, κατέλαμβανε τὸν πατέρα ἔτι πικρῶς φέροντα, καὶ πολλοὺς τῶν ἐπιτιμησομένων τῇ κατηγορίᾳ. διήρπαστο γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων ὑφ' ὧν ἀπολήμενο αὐτῷ. ἦν μὲν οἱ ἀρχαὶ ὅσαι εἰς τετρακισχιλίους τάλαντα. ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, τριάκοντα μὲν πλέον ἄξιος ἦν· ἐλάττω δὲ χρόνου κατέλιπεν. οὐ γὰρ ἐπὶ πεντακισχιλίοις. καὶ Θεαγένης ἐλεγε, τοσούτοις γὰρ, οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, αὐτὴ σὺν αὐτῇ τοὺς γειτνιῶντας προσλαβέσθαι, προσθεῖσα ἂν, αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ βουκολίοις, καὶ τῇ λοιπῇ κτήσει. ἀλλ' ἔτι ἡ κατηγορία, καὶ τὸ ἔγκλημα, θερμὸν ἦν. καὶ ἐμέλλετε εἰς μανίαν ἐκπαταγήσεσθαί τις αὐτῷ, καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, λέγειν ὡς ἔρωτῶν οἱ ἰδόντες χάριτα αὐτοῦ ἔστης, ὅτως ἀπόβλητον ἀπολωλέκα. ὁ δ' ὅμοφος μὲν Πρωτεύς, ἐκεῖνα ἅπαντα ταῦτα σοφισάμενος οἶδν τι ἐξεῦρε, καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ εἰς τὸν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, ἐκεῖνος ἤδη, καὶ τελέως πεπαυμένου ἤδη τοῦ, καὶ πάνυ παρῃτημένου, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν, καὶ ὅλως μάλα πεπεικὼς ἐοικότως. τοιοῦτος δὲ ἐπιφανεὶς αὐτοῖς, ἀφῆκεν ἔφη τὸν θεὸν, ἵν' ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτοῦ κατάλιπε, δημοσίαν εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσε ὁ δῆμος, πεπεῖσθαι αὐθημερὸν ἐκ τῶν ἀμφορέων πεχρῆσθαι, ἀνέκραγον οὗτος ἐστι Φιλόσοφος

de gloriam relinqueret, eum dimisit, ne supplicio quidem dignum ratus. Tum ille domum reversus, comperit exæstuantem adhuc paternæ cædis indignationem, & multos qui accusationem intenderent. Ipsius autem possessionum direptæ fuerant pleræque dum peregrinabatur, & ibi supererant agri, ferme quindecim talentorum. Nam omnis substantia, quam senex ille reliquerat, triginta ferè talentorum erat, non quinque millium, ut modis omnibus ridiculus Theagenes ajebat. Tanti enim neque tota Parianorum urbs, tametsi quinque vicinas civitates sibi adjungeret, unà cum ipsis hominibus, & pecudibus, reliquaque supellectile venderetur. Sed adhuc accusatio, & crimen fervebat: & aliquis brevi in ipsum insurrecturus videbatur: & potissimum populus ipse indignatur, scilicet illum bonum, ut ajebant ii quibus fuerat visus, lugentes; quòd tam impiè occisus fuisset. Sed videte quid adversus hæc omnia commentus sit callidus hic Proteus, & quomodo periculum declinarit. Progressus in Parianorum concionem (jam verò comam nutriebat, sordido amictus pallio, pera ex humeris suspensa, & baculum in manu habebat, denique admodum tragico cultu instructus erat) cùm talem se conspiciendum præbuisset ipsis, concedere se, ait, illi universa substantia sibi à beatæ memoriæ patre relicta, publicæ fieret. Hoc audito populus, pauperes homines, & ad distributionem inhiantes, protinus exclamarunt, unicum esse Philosophum

[1] Οἰκείαν] In MS. Cod. Bibl. Reg. legitur planissimè, πατρίαν, patriam, scilicet γῆν, Tan. Faber.

φον, ἵνα φιλόπατριν, ἵνα Διογένους, καὶ Κράτητος ζηλωτήν. οἱ δ' ἐχθροὶ, ἐπιφύμουν. κἂν εἴ τις ἐπιμνησθείη μεμνῆσθαι δ' φάτο, λίθοις αὐτὸν ἐξέβαλλον. ἐξῆλθ' ἂν τοίνυν πάλιν ἐφόδια τὰς Χριστιανοὺς ἔχων, ὑφ' ὧν δὴ ῥᾳδίως ἐβόσκετο. [1] ἐπὶ ἄπασιν ἀφθόνοις ἦν. καὶ χρόνον μὲν ὅσον ἔτυχε ἐβόσκετο. [2] εἶτα παρανομήσας τι εἰς ἐκείνους, ἄφθη γάρ τι οὕτως εἰμὶ ἑαυτὸν τῶν ἀπορρήτων αὐτοῖς, σὺν τῷ σεσεισμένῳ αὐτῶν, ἀπορρίπτῳ, καὶ πολιορκίας ὠφελῶ δεῖν ἀπιστεῖν ἀνδρὶ τὰ πάλαι τὰ κοινὰ. καὶ χαμερπεῖν ἐπεδὴς, ἠξίει παῦσαι κομίσασθαι, πολιόσιμον [3] βασιλέως. εἶτα τὰ πόλεως ἀνῃρεσθόσιμα ἀνδρὶ ἐπεφάνθη, ἀλλ' ἐμεμψίμοιρα ἐκαλεῖτο, οἷς ἅπαξ δίγνω, μηδενὸς κωλύοντος. τρίτη ἐπὶ τούτοις ἀπόδημίαν εἰς Αἴγυπτον ἀνδρὶ τὰ Ἀγαθοβούλου ἔνασκῆσαι τὴν ἀκριβεστάτην ἄσκησιν διήκηθε, ξυρῷ μὲν τὰ κεφαλῆς τὸ ἥμισυ, χρίσματος δὲ πηλὸν τὸ αὐτόσπαστον. ἐν τοιούτῳ δὲ τὰ αἰσχίστων ἄνθρωπον [4] ἀναφλᾶν τὸ αἰδοῖον, [5] καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο κολάσματος

phum, unicum amantem patriæ, unicum Diogenis, & Cratetis æmulum. At inimici eos obturabant: & siquis paternæ cædis mentionem facere conaretur, lapidibus illico petebatur. Itaque iterum vagaturus abiit, satis viatici in Christianis habens, à quibus stipatus, in omni rerum copia versabatur. Et sic quidem aliquandiu victitavit. Deinde cùm & aliquid in ipsos commisisset, siquidem visus erat, ut opinor, aliquid ex interdictis comedisse, non amplius recipientibus illis, magna rerum difficultate perplexus, mutata sententia putavit sibi repetendas esse facultates à civitate: & datis literis, voluit eas jussu regis recipere. Tum missis à civitate contrariis legatis, actum nihil est: sed jussus est stare rebus, quas nemine cogente semel statuerat. Tertiam præterea peregrinationem instituit in Ægyptum ad Agathobulum, ubi admirandam disciplinam exercebat, abraso capitis dimidio, & facie luto illita. Multa autem in corona populi pudenda contrectabat, & hæc indiffe-

[1] Ἐπ' ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν] Optimè. Sed hinc emendandus locus qui in Fugitivis occurrit, ἐπ' ἅπασιν ἀφθόνως βιώντας. leg. ἀφθόνοις. Tan. Faber.

[2] Εἶτα παρανομήσας τι εἰς ἐκείνους (ἄφθη γάρ τοι, ὡς οἶμαι, ἑαυτὸν τῶν ἀπορρήτων αὐτοῖς)] Impius Lucianus & qui Christianos sæpe suggillat, licet eos & eorum legem sanctissimam non noverit. Hoc loco manifestè confundit Judæos ritus cum Christianorum lege. Judæi enim erant ii, qui offendebantur quodam ciborum genere, at Christianis (ut Petrus Apostolus docet) cibi nulli polluti existimabantur. *Palm.*

[3] Βασιλέως] Imperatorem Romanum intellige, non regem aliquem, quod quidem facit. *Tan. Faber.*

[4] Ἀναφλᾶν τὸ αἰδοῖον] Qui id faciunt Cynicam Venerem exercere dicuntur, ii videlicet, *qui pellicis hœvâ utuntur*, ut ait hominum omnium impudentissimus Martialis. Allusio facta ad Ἀναφλᾶν locum ejus joci Aristophanis de Καλλιπατίδῃ παίζοντος,

Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἐν θεάτροις ——

quem optimè animadvertit Græcus Interpres, ait enim, Ἀναφλύστιον, παρὰ τὸ, ἀναβλύσαι, παίζει. Quod equidem non video cur Mearsio displiceverit. *Idem.*

[5] Καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο κολάσματος ἀποδυτόμενον] Corrigendus Interpres,

sed

ἐπιδεικνύμενον. εἶτα παῖον, καὶ παιόμενον ὑφ' ἑαυτοῦ ἄγεσθαι εἰς τὰς πύγας, καὶ ἄλλα πολλὰ νεανικώτερα [1] θαυμασιοποιῶν. ἐκεῖθεν ὃ ὕστερον περιοδεύσας, ἐπὶ Ἰταλίαν ἦλθε. καὶ ἀποβὰς τῶν νεῶν, ἅτε λοιδορεῖσθαι πᾶσι, καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ, [2] προσιόντα αὐτὸν, καὶ ἡμερώτατον εἰδώς. ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμα. οὐδὲν γὰρ ὡς οἶμαι ὀλίγον ἔμελε τῶν βλασφημιῶν, καὶ οὐκ ἠξίου φιλοσοφίαν ὑποδυόμενόν τινα κολάζειν ἐπὶ ῥήμασι. καὶ μάλιστα τοίνυν τινὰ τὸ λοιδορεῖσθαι παρεῖχεν. τούτῳ δὲ καὶ τύπτειν τὸ τῆς δεξιᾶς ἀνέκοπτε, δεδιὼς γὰρ τοῖς ἰδιώταις, καὶ ἀπλέκτοις ἔτι ἐπὶ τῇ λαλιᾷ, μέχρι δὴ ὁ τὴν πόλιν ἐπιτροπεύων μεθ' ἁπλότητος σοφὸς, ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμήτρως ἐφρύαττε τὴν ἀρχὴν, εἰκὼν μὴ δεῖσθαι τῆς πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πλὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο κλεινὸν αὐτῷ, καὶ ἀφ' ὑμνούμενον ἅπασιν, ὁ Φιλόσοφος ἀφ' ὑβρισμένος τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἄγαν ἐλευθερίαν ἐξελαθείς. [3] καὶ συνήλασεν ἅμα τοῦτο τὸν Μουσώνιον, καὶ Δίωνα, καὶ Ἐπίκτητον, καὶ εἴ τις ἄλλος τοιοῦτος

rentia vocans, ostentabat: deinde nates ferula verberabat, & verberabatur, aliaque multa juveniliora præstigiatorum more factitabat. Inde autem ita comparatus, solvit in Italiam, & egressus è navi, protinus omnes convitiis infectatus est, & regem in primis, quem mitissimum & clementissimum esse norat: adeò ut illud tutò auderet. Regi enim, ut verisimile est, convitia parum curæ erant, neque æquum censebat, quenquam ex iis qui Philosophiæ se tradidissent, ob verba supplicio afficere: & potissimùm qui convitiandi rationem in artem convertissent. Hinc Peregrini hujus gloria crescebat, saltem apud idiotas & simplices, & propter hanc astutiam erat admirationi, donec Reip. procurator vir sapiens, eum dimisit cùm hac arte insolentiùs uteretur, dicens civitatem tali philosopho non indigere. Quinetiam hoc celebre, & omnium in ore erat de ipso, Philosophus ob loquendi licentiam, nimiamque libertatem ejectus. Et tunc temporis profectus est ad Musonium, & Dionem, & Epictetum, & siquis alius hujusmodi casu fuit

sed Græca priùs. Legendum enim καὶ τῷ διὰ κρότου δὴ τοῦτο καλουμένῳ ὑπδεικνύμενον, *oratione habita probans* (id enim est ὑπδεικνύμενον) *hoc esse ex eorum numero quæ ἀδιάφορα, seu indifferentia apud Philosophos vocitantur.* Quod autem in MS. Regio legitur ἀδιάφθορον, neminem sanæ mentis morari debet. *Tan. Faber.*

1 Θαυμασιοποιῶν] Adi Casaub. ad Athenæum & Theophr. id vocat Θαυμασιουργεῖν Xenophon ἐν Συμποσίῳ. Idem.

2 Προσιόντα τὸν] Designat imperatorem Marcum. Alii Vespasianum esse volunt, Mihi non placet. *Idem.*

3 Ἀποτομία] *Absurdum* Interp. pessimè, alioqui esset πεφροντισμένον.] Idem.

4 Ὁ τὴν πόλιν ἐπιτροπεύων] *Reipublicæ Procurator.* Interp. sed ridiculè. Quippe verendum fuit, *Præfectus urbis.* Si sub Vespasiano factum hoc intelligas, de Muciano loquitur. Sed mihi secus videtur. *Idem.*

5 Καὶ συνήλασεν τοῦτο τὸν Μουσώνιον] *Et tunc temporis profectus est ad Musonium*, &c. Interp. Sed longè à vero abit. Videlicet ignoratio τοῦ πεφροντισμένου hominis imposuit. Sic autem intelligendus est locus: τοῦτο (scilicet τὸ φιλαυτίας ἐκλαθέσθαι, id est, exilium, de quo loquitur) συνήλασε τὸν Μουσώνιον, &c. *hoc re fiebat ut ad gloriam Musonii* (qui sub Nerone pulsus in exilium fuerat) *accessisset aut per-*

τοιαύτη ἐχρῆτο. ὅτε δὴ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν, ἄρτι μὲν, Ἠλείοις ἐλοιδορεῖτο· ἄρτι δὲ, τοὺς Ἕλληνας ἔπειθεν ἀντάρασθαι ὅπλα Ῥωμαίοις. ἄρτι δὲ ἀνδρὶ παιδείᾳ, καὶ ἀξιώματι πρὸς χρῆσθαι, διὸ καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα, καὶ [1] ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἐπαύσατο δὴ λοιδορούμενος τοὺς παίοντας ἔστις, καὶ ὡς ἠρέθιζεν ὡς καθαλύσαι τοὺς Ἕλληνας, διὸν τοὺς θεωροὺς τῶν Ὀλυμπίων ἀφικομένους διὰ μάχης. καὶ τὴ Διὶ μὲ καὶ ἀποθανεῖν πολλοὺς αὐτῶν ὑπὸ σφοδρῶν τοῦ νόσου. αἱ τύχαι ἀφῆκε τὸ ξηρὸν καὶ χωρίον, οὐ πολλοῦ τοῦ πλήθους ἐπιπολάζοντος. καὶ πῶς ἔλεγε, πίνων αὐτοῦ ὕδατος. ὡς δὲ μικρὸν κατέλιπεν αὐτὸν ἐπιθαμούμενος ἅπασιν, τότε δὴ, ἐπὶ τὸν Δία καὶ φυγὼν ἐ ἡσυχαίου, εὗρε τὸ μὴ ἀποθανεῖν. ἐς δὲ τὴν ἑξῆς Ὀλυμπιάδα, λόγον τινὰ ἀφῆ [2] πεπάρων ἐτῶν γεγονὼς τοῦ ἀφῆ μέσου, ἐξῆγεν πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἅπαντον, ὑπὲρ [3] τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος, ἐ ἀπολογίαν ὑπὲρ τότε φυγῆς. ἤδη δὲ ἐμεμψάμενος ὑφ' ἁπάντων, ἐ μηκέτ' ὀμοίως ἐθελοντος ἂν, ἐωλα γὰρ fuit afflictus. Sic utique in Græciam profectus, nunc Eleos convitiis infectabatur: nunc suadebat Græcis ut contra Romanos vicissim arma sumerent, nunc virum eruditione & authoritate præstantem, quòd præter alia, quibus erat de Græcis bene meritus, aquam adduxisset in Olympiam, & siti pereuntem conventum liberasset, maledictis incessebat, ut qui Græcos effœminaret, cùm oporteret ut Olympiorum spectatores sitim perferrent: ac per Iovem etiam multi ex ipsis perimerentur, morbis vehementibus, qui tunc ob loci siccitatem in magno coetu fiebant. Atque hæc dicebat ille, de eadem aquâ bibendo. Vt autem omnes facto impetu, eum lapidibus propemodum obruerunt, tunc ad Iovis simulachrum confugiendo generosus ille, mortis effugium adinvenit. Porrò sequenti Olympiade, orationem per quadriennium, quod interfluxerat, compositam ad Græcos habuit in laudem ejus qui aquam adduxerat, & in fugæ tunc à se arreptæ defensionem. Iam autem ab omnibus negligebatur, nec amplius erat perinde admirationi: siqui-

perveniſſe videretur, vel, ſi ita mavis, *Hacve adæquabat Muſonius*, *Dicnæi*, &c. Nequis autem dubitandi locus ſit, conſtat ea tempeſtate Muſonium exulem non fuiſſe. Teſtem ſi vis, Xiphilinum dabo, qui nominatim Muſonium excipit, Καὶ πάντας αὐτίκα δὴ φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασιανὸς, πλὴν τοῦ Μουσωνίου, ἐκ τῆς πόλεως ἐξέβαλεν. Tan. Faber.

1 Τοῦδε ὑπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ] Qui vertunt, *Adduxit aquam in Olympiam*, poterant illi eadem ratione dicere, *venit in Romam*, *in Athenas ivit*. Deſicias & lautias hominum! *Idem.*

2 Τεπάρων ἐτῶν] Bene. neque enim plurium annorum eſt Olympias. Inde illud Agidis dictum de Eleis apud Plutarchum in apoph. πῶς ἂν οὗτοι δικαίως, εἰ δὲ ἐπὶ τεπάρων μιᾶς ἡμέρας, &c. Alibi autem hoc ipſum dictum referens, καὶ τί μᾶλλον, inquit, ἢ θαυμαστὸν ἄξιόν, εἰ ἐν ἅπασι πέντε μιᾶ μόνον ἡμέρᾳ δυσκίνητοι χρῶνται; ita & Pindarus Olympia vocavit τετραετηρίδα ἱερτλὸν, quæ tu facile conciliabis, ſi Scaligerum in opere magno legeris. Ceterum qui Olympiadem & luſtrum confundunt, peccant. *Idem.*

3 Τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος] Leg. τοῦ ὕδατος, &c. *Idem.*

ἅπαντα, ἐδόκει ἔτι καινουργεῖν ἐδυνατο, ἡφ' ὅτῳ σκληρῷ τὰς συμφοιτήσεις, καὶ θαυμάζειν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσῃ, ἔδρᾳ ἐξαρχῆς θρυλλουμένα ἔρωτα ἐμῶν ἐπισχεῖν. τὸ παλαιὸν τοῦτο τόλημα, ἐνεκαλέσατο καὶ τὴν πυρᾶς, καὶ διέδωκε λόγον εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀφθῆναι ἀπ' Ὀλυμπίων τὸν ἐμπρησθέντα, ὡς εἰς τὸ αὐτὸν καῦσαι ἑαυτόν. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαυμαστοποιεῖ, ὡς φασι βόθρον ὀρύττων, καὶ ξύλα συλλεγόμενος, καὶ [1] δειπνήν τινα τῷ πυρφορείᾳ ὑπισχνούμενος. ἐγὼ δ' οἶμαι, μᾶλλον μὲν οὐδὲ μενεῖν τὸν θάνατον, καὶ μὴ δραπετεύειν ἂν ἐκ βίου. εἰ δὲ καὶ πάντως διέγνωσται οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ, μὴ ἐν τοῖς δι' αὐτὸ πρεπούσαις τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἔτερόν τινα θανάτου τρόπον, μυρίων ὄντων, ἑλόμενον ἀπελθεῖν. εἰ δὲ τὸ πῦρ ὡς Ἡρακλείου τινὰ ἀπατᾶσθαι, τί δὴ ποτε οὐχὶ κἀγὼ σιγὴν ἑλόμενος ἔρως εὐδένδρου, ἐν ἐκείνῳ ἑαυτὸν συνέπηξα μόνον, ἵνα τινὰ, οἷον Θεαγένην τοῦτον [2] Φιλοκτήτην ἀναλάβω; ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ, τῆς πανηγύρεως πληθούσης, [3] μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσας ἑαυτὸν, οὐκ ἀπάξιος ἂν μοι τῆς Ἡρακλείας, εἴγε χρὴ καὶ τὰς πατροπαλοίας, καὶ τὰς ἀρχὰς, δίκας διδόναι τῶν τολμημάτων. [4] καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο πάνυ ὀφθὲν ἀξιόν αὐτὸ ἐοικὸς ἀμείνονα τὸν ἀπάτορα, καὶ ἀσεβῆ τοὺς ἀνοσίους δίκας δοῦναι τῶν τολμημάτων. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τοῦτο μὲν οὐδὲν ἂν ἐπιτηδεύσαιμι, ἐπὶ δὲ τὸ ἀποθανεῖν ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, καὶ ἐν τοιούτῳ τρόπῳ, ἐν ᾧ μάλιστα ἐπιδείξομαι τὸ καταφρονητικὸν τοῦ θανάτου, καὶ ὅτι μὴ δειλὸς ἐγὼ ἐπὶ τὸ ἀποθανεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἀποθανεῖν καλῶς.

siquidem exoleta erant omnia, nihilque novi amplius moliri poterat, quo eos quibuscum sibi erat commercium obstupefaceret, seque admirandum & suspiciendum redderet, cujus rei acri amore ab initio flagrabat. Postremum hoc ausum de pyra excogitavit, & famam vulgavit inter Græcos flatim à præcedentibus Olympiis, fore ut sequentibus cremaret se ipsum. Et nunc hæc ipsa præstigiis adornat, fossam, ut aiunt, fodiendo, & ligna comportando, ac miram tantiam promittendo. Verùm mea sententia, erat illi mors omninò expectanda, nec è vita profugiendum. Sed si prorsus decrevisset mori, non igni, non tragico aliquo obitu fuerat utendum, sed cùm innumeri sint mortis modi, alio selecto, è vita erat migrandum. Quòd ſrtamen igne, tanquam re quapiam Herculea delectabatur, cur tandem non tacitè electo monte multis arboribus consito, in eo se solus cremavit, unum aliquem, ut pote Theagenem hunc, Philoctetem assumendo? Sed hic in Olympia, frequente conventu, solum non in tabernaculo, torrebit seipsum, mehercle non immeritus, siquidem oportet ut parricidæ, & impii suorum flagitiorum dent pœnas. Sed hoc modo admodum sanè id facere videtur, quem

1 Δειπνήν τινα καρτερίαν ὑπισχνούμενος] Legendum est, ὑποδικνύμενος, quod probari non est necesse. *Tan. Faber.*

2 Φιλοκτήτην] Res ex fabulis nota est. *Idem.*

3 Μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσας ἑαυτὸν] *Solum non in tabernaculo torrebit seipsum?* Interp. Sed vertendum fuit, *Quodammodo se* (vel *fere se*) *in theatro cremabit.* Arguit φιλοδοξίαν ventosi hominis, qui frequentem adeo panegyrin elegerat, in qua finem vitæ imponeret. Cur non in solitudine potiùs, & in remoto aliquo saltu, ut infrà dicet Lucianus? Quid enim aliud facit Peregrinus, quàm qui theatrum conscendit ut ab omnibus videatur? *Idem.*

4 Καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο] *Hoc modo.* Interp. nescit quid sit. Gallicè diceres, *& en cette qualité il devoit estre brulé il y a long-temps.* Sensus est; Cremari debuisse Peregrinum

σειν. ὃν ἐχρῆν πάλαι ἐς τὸν ἐπὶ Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα, τὴν ἀξίαν ἀποτίσασθαι, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τὴν φλόγα, ὑπ' ἀκαιρίᾳ τεθνάναι. καὶ γὰρ αὖ ἐγὼ τόδε οἱ πολλοί μοι λέγουσιν, ὡς ἥδιστος ἑκάστῳ θάνατος ἐπ' ἄλλῳ πυρός. ἀνοίξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα, ἐς αὐτίκα τεθνάναι. τὸ μὴτοι θέαμα ἐπινοῆσαι οἷμαι, ὡς σεμνὸν, ὑπὲρ ἱεροῦ χωρίου καὶ ἐπιδήμου ἀνθρώπου, [1]ἔνθα μὴ ὃ θάπτειν ὅσιον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. ἀκούετε δ' οἶμαι, ὡς ἐς πάλαι θέλων [2] τίς ἐνδοξον γενέσθαι, ἐπὶ καὶ τἄλλα τρόπον τὸν αὐτὸν ἔσχεν ἐπιτυχεῖν τούτου, ἐνέπρησε τὸ Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος νεών. φιλοτιμότατον δὲ αὐτὸς ἐπιστοῦ. [3] τοσοῦτον ἔρως τοῦ δόξης ὑπέπεσεν αὐτῷ. καίτοι φησὶν ὁ ἐπὶ τῷ ἀνθρώπων αὐτὸν ὁρᾶν, ὡς διδάξειεν αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν, καὶ ἐγκαρτερεῖν τοῖς δεινοῖς. ἐγὼ δ' ἡδέως ἂν ἐροίμην σὸν ἐκεῖνον, ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ δὲ τοὺς κακοὺς βέλοιστε ἂν μαθητὰς αὐτοῦ γενέσθαι τῆς καρτερίας ταύτης, [4] καὶ καταφρονεῖν θανάτου δὲ κακώσεως, καὶ τῶν τοιούτων δεινῶν. ἀλλ' οὖν

quem jamdudum oportebat conjectum in Phalaridis taurum, meritas pœnas luisse: at non semel hiatu ad flammam diducto, momento expirare. Etenim hoc mihi plerique affirmant, nullum alium mortis modum esse velociorem, quàm qui igni infertur: siquidem aperto duntaxat, ore anima efflatur protinus. Hoc utique spectaculum comminiscitur, ut augustum, ut in sacro loco comburatur homo, in quo ne alios quidem defunctos sepelire liceret. Audivistis puto, ut etiam olim quidam cùm celebri fieri vellet, nec alio modo voti compos fieri posset, Ephesiæ Dianæ templum incendit. Tale quid & iste excogitat: adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur: quanquam ajebat se hominum gratia id facere, ut eos mortem contemnere, & res adversas fortiter ferre doceret. Ego autem libenter interrogarem non illum, sed vos, an etiam improbos velletis ejus discipulos fieri, qui tolerantiam hanc & mortis comtemptum, & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis. At hæc sat scio

num non sponte & ultro in flammas insilientem, falsa quadam Philosophicæ mortis imitatione, sed unco trahi in ignem, ut impium in Deos & in parentem. *Tan. Faber.*

1 Ἔνθα μηδὲ θάπτειν ὅσιον] Itidem olim apud Delum factum accepimus. Thucydides lib. III. *Idem.*

2 Τίς ἐνδοξον γενέσθαι] Herostratum innuit, cujus nomen oblivione fuisset obrutum, nisi Theopompus in historias suas illud retulisset. Strabo, Plin. Agell. *Idem.*

3 Τοσοῦτον ἔρως τοῦ δόξης ὑπέπεσεν αὐτῷ] *Adeo inexpiabili amore gloriæ tenebatur.* Interpolator. Pessimè retulit enim ad Herostratum, quod de Peregrino dixerat Lucianus. Dein, quod *inexpiabili amore* dixit, fugit illum ratio, debuit enim *inexplebili* dicere. Verùm imperitis lexicographis credidit, & interpretem corrupit: Verte: *Tantus ei gloriæ amor inest.* Loquitur enim ille anonymus de Peregrino etiamnum vivente. *Idem.*

4 Καὶ καταφρονεῖν θανάτου δὲ κακώσεως] Interpolator. *Et mortis contemptum & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis*; planè contra mentem scriptoris; neque enim istæc ad patres, & dominos sunt referenda, verùm ad liberos & servulos

ἂν εὐθὺς ὅτι βελτίστην. πῶς οὖν ὁ Πρωτεὺς τοῦτο διαγνώσεται, καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς ὠφελήσων, τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ φιλοκινδυνοτέρους, καὶ τολμηροτέρους ἀποφανεῖ; καίτοι δυνατὸν ἴσως ἐς τοῦτο μάλιστα ἀπαντήσασθαι τοὺς ἅμα τὸ ὠφέλιμον ὑφορωμένους τὸ σοφισμα. ὑμᾶς δ' οὖν αὖθις ἐρήσομαι, δίξασθ' ἂν ὑμῶν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς εἶναι τοιούτου; οὐκ ἂν εἴποιτε. καὶ τί τοῦτο ἐγὼ μέλλω, ὅπερ μήδ' αὐτῶν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ζηλώσειεν ἄν; τί δὴ θεαγένη, τοῦτο μάλιστα αἰτιάσεταί τις ἄν, ὅτι τἄλλα ζηλῶν τυγχάνοις, οὐχ ἅπαντα τοῦ διδασκάλου, καὶ συμφοβοῦμαι δῆτα τὸν Ἡρακλέα ὡς φησιν ἀποίσειν, δυσμάρᾳ σοφρακὶ καὶ δαιμονᾶν ἡγούσθαι, καὶ συμπρήσειν ἐπὶ κεφαλῆς ἐς τὸ πῦρ. ἐγὼ δὲ οὐ πήρᾳ, καὶ βάκτρῳ, καὶ τρίβωνι ὁ ζῆλος. ἀλλὰ παιδιᾷ μὲν, ἀσφαλῆ, καὶ ῥᾴδια, καὶ πᾶσιν ἂν εἴη. τὸ τίλλειν δὲ, καὶ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλεῖν, καὶ πυρᾷ συμφήσειν ὑγροῖσιν σκιώσαι, ὡς ἔνι μάλιστα χλωρῶν, ἐκκαπνίσειεν τὸ καπνῷ. τὸ πῦρ γὰρ αὐτοῦ, οὐ μόνον Ἡρακλέους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ τετρασύλου, καὶ ἀνδροφόνου, ὃς ἐρῶν ἐστιν ἐκ καθαρσίου αὐτὸ πύ-

scio nolletis. Quo pacto igitur discernit hoc Proteus, & viris bonis est profecturus, improbos verò periculorum amantiores, & audaciores non redditurus? Esto sanè ad hoc tantùm concursuros esse eos qui sunt ad utilitatem spectaturi. Proinde vos iterum interrogabo, Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? haudquaquam dicetis. Et cur hoc quærebam, siquidem neque ullus ex discipulis ejus ipsum imitari vellet? Quare hoc potissimum Theageni vitio verti potest, quòd cùm in aliis virum æmuletur, præceptorem non sequatur, & comes eat ad Herculem, ut ajunt, profecto: siquidem posset brevi fosliciissimus evadere, etiam se in ignem conjiciendo. Neque enim in pera, & baculo, tritoque pallio sita est æmulatio: sed hæc tuta sunt, facilia, & cujusvis: finem ipsum, & caput æmulari oportet, & pyra ex truncis siculneis, quàm maximè viridibus constructa, à fumo suffocari. Ignis enim ipse non solùm Herculi, & Æsculapio est proprius, sed etiam sacri-

legis, & homicidis, quos ad eum judicio damnari videre est. Ita-

vulos eorum qui ibi aderant: Sententia est: *Vos ego, Viri Graci, lubens percontor, non parricidam illum Peregrinum, velitisne sceleratos homines, qui usquam sint, injuscemodi præceptori tradi. Ah! Cavete istuc dicatis; ita enim fieret, ut in juventutem vestram involarent, nullo metu impendentis mortis à tanto scelere deterriti. Quid autem? an & is, qui in hoc cœtu patres sunt, liberos suos in disciplinam vellent tradere hujuscemodi magistro?* &c. Ceterum interpolator depravavit interpretem. *Numquid etiam*, ait, *maleficos & facinorosos, ejus discipulos fieri cupiatis in ejusmodi tolerantia perdiscenda & morte contemnenda?* Pœne omiseram legi in MS. R. χρύσους, non χρυσοῦς, quod in primis observandum. *Tan. Faber.*

1 Παρὰ τὸ Ἡρακλέα, ὡς φασιν, ἀπόντα] In tribus verbulis bis peccat interpolator: *Ad Herculem, ut ajunt, profecto.* Pessimè. Vertendum enim fuit, *ut ipsi ait proficiscenti. Ipse*, inquam, non, *illi ajunt.* Præterea *proficiscenti*, non *profecto*; quippe ea narrat quæ nondum evenerant. Neque enim quisquam est omnium, qui istuc ἀπόντα ad significationem elapsi temporis hoc loco traduci postulet. Cetersum & ratio & MS. Regii auctoritas me admonent, ut ex his verbis παιδοδαίμων καὶ

χοντας. ὥστε ἄμεινον τὸ ἀφ' ἑαυτοῦ καπῆναι. [1] ἴδιον γὰρ ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο. ἄλλως τε, ὁ μὲν Ἡρακλῆς, εἴπερ ἄρα, ἐκ ἐπόλυπός τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ δὲ [2] Κενταυρείου αἵματος ὡς φασιν ἡ τραγῳδία κατεθεατρίσθη. ὁ δὲ τις ἂν αἰτίας ἕνεκεν ἐμβάλλοι φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δί' ὅπως τῷ κατηφείᾳ ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες. [3] ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἦξιε Θεαγένης εἰκάζειν, ὥσπερ οὐκ οὖσι δὲ οὐ γνῶρις εἶναί τινας μωρίᾳ καὶ κενοδοξίᾳ ἀνθρώπους. ὅμως οἵ γε ἂν, κἂν, ἐκείνης μιμεῖσθαι. ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς [4] Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν Κάλανον καόμενον φησίν. ἀλλ' ἐπειδὰν νήσωσι, κἀκεῖνοι ἀκίνητοι ἀκίνητα παραπεμψάμενοι. εἶτ' ἐπιβάντες καὶ χάμαι

Itaque satius sit per fumum mori: nam hoc vobis solis esset proprium. Præterea Hercules, si tale quid est ausus, morbi impatientia fecit, cùm à Centauri sanguine, ut testatur tragœdia, exederetur. Sed hic quam ob causam seipsum in ignem conjicit? Per Iovem ut suam tolerantiam ostentet, veluti Brachmanes. Illis enim se Theagenes volebat assimilare: quasi verò non inveniantur etiam apud Indos, homines stulti, & inanis gloriæ cupidi. Attamen illos imitetur licet. Illi enim non insiliunt in ignem ut Onesicritus Alexandri gubernator, cùm Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidisset: sed postquam rogum construxerint, immoti propè stantes, ita assari patienter ferunt: deinde ordine dignitatis

ἐς συμπόσιον ὀπὴ κεφαλῆς, ejiciam istud καὶ, & emendem versionem, *posset brevi* felicissimus evadere, se in ignem tum ipso præcipitem mittens. *Tan. Faber.*

1 Ἴδιον γὰρ ὑμῶν μόνων γένοιτο] Locus est corruptissimus. Quid enim? Dicit hoc loco rhetor anonymus astantes omnes dignos esse qui fumo pereant. ridiculum. itaque adeo miror reperiri potuisse & interpretes & lectores, quibus hæc placerent. Legendum est non ὑμῶν, sed κυνῶν, id est κυνικῶν φιλοσόφων. Lucianus Philosophos Cynicos, in quibus est Peregrinus, dignos deputat qui fumo pereant. κύνες enim passim sunt κυνικοί. Sed, (ut semper doctus est Lucianus, &, quod de illo ait Eunapius Sardianus, ἀπὸ σπουδῆς ἐς τὸ γελοιῶδες,) hoc loco facetissime dicit Cynicos dignos esse qui διὰ καπνὸς pereant; Videlicet Attici τοὺς ἀλαζόνας & ἰδιώτας, quales hic describuntur Cynici, καπνὸς vocabant Id docebit Scholiastes Aristophanis ad Σφῆκας, & Suidas in καπνὸς, inde Æschines cognomento Capnus. Vide, si te amas, Aristophanem. *Idem.*

2 Κενταυρείου αἵματος] Intelligit cruorem Nessi Centauri. *Idem.*

3 Ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἦξιε Θεαγένης εἰκάζειν] Fallùm est. Neque enim se Theagenes cum Hercule & Æsculapio comparavit, sed Peregrinum, quod ex superioribus patet. Emenda ἐκείνοις γὰρ αὐτόν. Interpolator non viderat, interpretemque corruperat, à quo hic locus ita fuerat conversus, *illis enim præceptorem suum assimilare contendit.* Idem.

4 Ὀνησίκριτος] Is est quem in hac narratione sequutus est Plutarchus & Strabo in xv. Quæ enim ab illo in vita Alexandri de Calano Indo scripta fuere, his planè ἀδελφὰ sunt. Erit itaque operæ pretium locum ipsum apponere. Ταῦτα δ' εἰπὼν, κατακλιθεὶς, καὶ συγκαλυψάμενος, ὡς ἐκινήθη τὸ πυρὸς σκληρότερον, ἀλλ' ἐπὶ τὸ κατακλιθὲν ἠνέσχετο, τοῦτο διατηρῶν, &c. Id est, *Ita cùm esset locutus, decubuit, seque operuit, neque, appropinquante igne, sese movit, sed cum servans habitum quo decubuerat,* &c. quem Plutarchi locum si quis diligenter considerabit, facile

καίονται, δεῖ ὅσον ὀλίγον ἐντρίψαντες τὸ καταλείσειν. οὕτω γὰρ πάμεγα, εἰ ἐμπεσὼν πεδηθείη τις, συναρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρός; ἆρα οὐκ ἐπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσας αὐτὸν, καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ ὅσον φασὶ μηχανήσεται, βαδίζειν ἡσυχάζ, καὶ ἐν βόθρῳ τινὶ πυρᾶν. εἰσὶ δέ οἱ καὶ μεταβαλλεσθαι φασὶν αὐτὸν, καὶ πάνυ ὀνείρατα διηγεῖσθαι, ὡς δὲ Διὸς ἐκ ἐῶντος μιαίνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ διαρρήδην τοῦτο μὰ ἔνεκα. ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἄν, ἢ μὴν μηδένα τῶν θεῶν ἀχαναντήσειν, εἰ περιχεῖτο κακῶς ἀπόντος. εἰ μὴν οὐδὲ ῥᾴδιον αὐτῷ ἔτ' ἀναδῦναι. οἱ γὰρ συνόντες Κυνῖς, παρορμῶσι, καὶ συνωθοῦσιν εἰς τὸ πῦρ, καὶ ὑπεκ-

gnitatis ingressi, uruntur, ne tantillum quidem ab accubitu se avertentes. Sed iste quid magni præstet, si ab igne in quem se conjecerit correptus moriatur? Non à spe non resiliturum ipsum, & semiustum, nisi, quod ajunt, moliatur ut etiam in fovea, profunda fiat pyra. Sunt quoque qui ipsum mutatum iri dicunt, & somnia quædam narrare, tanquam Iupiter non sit passurus ut sacrum locum contaminet. At bono sit animo quantum ad hoc attinet. Ego enim jurare non dubitarem, nullum ex Diis ægrè laturum si malè pereat Peregrinus. Enimvero non facile ipsi fuerit amplius emergere. Nam Cynici qui cum ipso versantur, incitant & impellunt in ignem, animumque succen-

cile ei fuerit intelligere, quid sibi hoc Luciani velit, κ' πάμεγα καίονται, quod ignoravit Interpolator, cùm scripsit, *deinde ordine dignitatu ingressi uruntur.* At non ita vertendum fuerat, sed, *cremantur immoti & corporis habitu servato*; quod Plutarch. dixit de Calano, ἐν ᾧ κατακλίσει σῶμα, τοῦτο διατηρῶν. Sed ne quis dubitet, adscribam Luciani ipsius locum ex libello sequenti, ubi de his ipsis Brachmanibus agit. ἀκούω γ, inquit, τά τε ἄλλα σέβει αὐτῶν, καὶ ὅτι θᾶττον μείζονι ἀναζέοντες, ἀνέχοντας καιόμενοι, ἀδὲν τῷ σώματος ἢ τῆς κεφάλης ἐκτρέποντες. Tan. Faber.

1 Ἐντρίψαντες] Ex iis quæ modò attulimus legendum ἐκτρίψαντες. Idem.

2 Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσας αὐτὸν ἢ ἡμίφλεκτον] *Non à spe non resiliturum ipsum & semiustum.* Interpol. hoc quid sit, intelligere arbitror hominem natum neminem. Interpretandum fuerat, *Cùm extra spem non sit, quin semiustus quoque* (aut, *quin vel semiustus*) *ex igne sit resiliturus.* Mihi tamen Græca oratio magis facta magisque elegans videretur, si legeres μὴ ἀπ' ἀναπηδήσας. Idem.

3 Μεταβαλλεσθαι] *Mutatum iri.* Interpolat. malè. Vertendum fuit, *Mutare sententiam.* De re præsenti loquitur: jam enim tergiversabatur Peregrinus. *Idem.*

4 Ἀναδῦναι] *Emergere.* Interpol. non potuit pejus: hoc enim loco ἀναδῦναι est *subterfugere, tergiversari*, ut ii faciunt, quos promissi pœnitet. Quod vel Homerus docuisse potuit Iliad. α.

ἀλλ' ἄπος ἔτι εἶχον ὑποτρέσσας, δεῖ' ἀναδῦναι
ἀψ λαοὺς ἐς ὅμιλον ——

Ita in Odyss. ἀπλῶς.

μή τίς μοι ἀναδύῃ ——

Itaque dixit Eustathius, τὸ, ἀναδῦναι, ἐν ἴσῳ τῷ, ἀναποδίσαι, εἶπεν, ὑποχωρῆσαι, item esse atque ἀναποδίσαι seu ὑποχωρῆσαι. Hesychius autem vertit μεταβαλέσθαι, *consilium mutare.* Cæterum Interpolator corrupit interpretem, qui sic verterat: *Neque promptum jam illi est à proposito regredi.* Eat itaque corrector quo dignus est. *Idem.*

5 Συνόντες Κύνες] Cynici, quod suprà dicebam. *Idem.*

κοιάσει τῷ γνώμῳ, οὐκ ἐῶντες ἀποδειλιᾶν. ὧν εἰ δύο συγκαθαμάσας ἐμπέσοι εἰς τὴν πυρᾶν, τοῦτο μόνον χαλεπὸν ἐργάσαιτο. ἤκουον δέ, ὡς οὐδὲ Πρωτεὺς ἔτι καλεῖσθαι ἀξιοῖ, ἀλλὰ Φοίνικα μετωνόμασεν ἑαυτόν, ὅτι δὴ Φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς λέγεται, πορφυρίζοντα μήρως ἀσβεβηκώς. ἀλλὰ δὴ λογοποιεῖ, καὶ χρησμούς τινας δείκνυσι [1] παλαιοὺς δή, ὡς χρεὼν εἴη [2] δαίμονα νυκτοφύλακα μόνον ἐκφυγεῖν αὐτόν. καὶ δῆλός ἐστι βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν, καὶ [3] χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων. ἦ μὰ Δία οὐδὲν ἄπικνος οὐ τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις δύρθησθαί τινας τὸν δὲ τεταρταῖον ἐπηλλάχθαι δι' αὐτὸ φήσοντας, καὶ νύκτωρ σὺν τῇ τύχῃ τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ καλάμαται δ' ἂν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ χρησμῴδιον οἴμαι, δι' ἄδυτον ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσαντο, διότι δὴ Πρωτεὺς σοφὸς ὁ Διὸς, ὁ [4] πατὴρ δ' ἀνόμαστο, μαντικὸς ὢν. μαρτύρομαι δ', ἢ μὴν δι' ἱερείας αὐτὸν ἀποδειχθήσεσθαι, μαντίζων, ἢ καυτηριάν, ἢ τινα τοιαύτης τερατουργίας, ἢ δι' νὴ Δία cendunt, non finentes formidare: ex quibus si duos secum in pyram irruens traheret, lepidum hoc solum faceret. Quinetiam inaudivi, eum nolle Proteum amplius appellari, sed Phœnicem se transnominasse, quòd Phœnix avis Indica, senio confecta rogum conscendere dicatur. Sed & verba serit in vulgus, & prisca quædam oracula recenset, adeò ut necesse sit, ipsum noctis custodem Deum evasisse. Iamque liquet eum aras cupere, & aureas sibi erectum iri, sperare. Ac per Iovem, absurdum non est inter tot stolidos repertum iri aliquos qui dicant se per ipsum quartana liberatos, & noctu in Deum illum noctis custodem incidisse. Porrò execrandi isti ejus discipuli, etiam oraculum & adytum, opinor, supra pyram molientur, quia & Proteus ille Iove natus nominis hujus propater, vates erat. Testor etiam certò futurum ut sacerdotes illi constituantur, flagellorum, vel cauteriorum, aut cujuspiam hujusmodi monstrosæ rei: aut ut nocturna sacra, per Iovem, in

1 Παλαιοὺς δή] Τὸ γέλοιον est in hac particula δή, innuit enim non esse antiqua illa oracula, sed ἐφευρετικῶς. Tan. Faber.

2 Δαίμονα νυκτοφύλακα] Haud dubiè adversus terrores nocturnos, lemures, larvas, spectra, &c. Est quidem apud Plautum Deus Nocturnus in Amphitruone, & passim apud veteres Nox Dea; sed nil ad hanc rem. *Idem.*

3 Χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων] *Et aureas sibi erectum iri.* Interpolator. Ridiculè. Existimavit videlicet, χρυσοῦς esse casus quarti, quod δι' ὑσίας est. *Sperat Peregrinus fore ut aureus stet*, id est, ut aurea statua sibi ponatur. Quòd ita tritum est, & tralatitium, ut pœne pudeat exempla proferre. Sed à Luciano ipso non abibo. Ἐδόκτα τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χρυσοῦν ἀναστῆναι τὸν Τίμωνα, *Senatui populoque placuit aureum Timonem statuere*, id est auream Timoni statuam ponere. Virgil.

Nos te marmoreum pro tempore fecimus.

Et Horat.

Albanos prope, te, lacus
Ponet marmoreum.

qui autem χρυσοῦν legi debere dicat næ is suam peritiam aperuerit. *Idem.*

4 Πατὴρ δ' ἀνόμαστο] Scio quidem ὄνομα sumi quandoque pro persona; sed nihil hic tale. Ingeniosa Luciani facetia est. Debuerat dicere, Proteus ille Deus

πλειτλώ πω ἐπ' αὐτῷ ῥήσιος νυκτίφοιτον, καὶ δαδὸς χάω ἐπὶ τῇ πυρᾷ. Θεαγένης γ' ἔναγχος, ὡς μοι τὰς τ' ἐταίρου ἀπήγγειλε, καὶ Σιβύλλαν ἔφη ταῦτα μαντικὴν ταῦτ' εἶναι. καὶ τὰ ἔπη δὲ ἀπεμνημόνευσεν.

Ἀλλ' ὁπόταν Πρωτεὺς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος ἁπάντων,
Ζηνὸς ἐριγδούπου μάλα καὶ πυρὸς ἀκαμάτοιο,
Εἰς φλόγα πηδήσας, ἔλθῃ εἰς μακρὸν Ὄλυμπον,
Δὴ τότε πάντως ὁμῶς, οἱ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
Νυκτιπόλον τιμῶν κέλομαι ἥρωα μέγιστον,
Σωφρονέων Ἡφαίστῳ, καὶ Ἡφαιστείῃ ἀκαμάτῃ.
Ταῦτα μὲ Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. ἐγὼ δ', Βακίδος αὐτοῦ χρησμὸν ἐκεῖνο τυγχάνειν ἐρῶ. φησὶ δ' [1] ὁ Βάκις οὕτω σφόδρα εὖ ἐπεπόνθειν,

Ἀλλ' ὁπόταν Κυνικὸς πολυώνυμος εἰς φλόγα πολλὴν
Πηδήσῃ δόξης ὑπ' ἐριννύι θυμὸν ἐρείσας,

Δὴ τότε τοὺς ἄλλους [2] κυναλώπεκας, οἱ δὲ ἕκοντες,
Μιμεῖσθ' χρὴ πάντων ἀποιχομένοιο λύκοιο.
Ὃς δέ κε δειλὸς ἐὼν, φεύγῃ μένος Ἡφαίστοιο,
Λάεσσι βαλέουσι τοῦτον πέλας πάντως Ἀχαιοί,
Ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν, θερμηναίμην ἐπὶ χειρῇ,

in ejus gratiam, & facis geſtatio ad pyram inſtituantur. Cæterùm Theagenes nuper, ut mihi quidam ex ſociis retulit, etiam Sibyllam ait de his rebus eſſe vaticinatam: atque ipſos verſus commemorabat.

Aſt ubi jam Proteus Cynicos longè optimus inter,
Igni ſuccenſo Iovis altitonantis ad ædem,
In flammam inſiliens, magnum conſcendet Olympum,
Tunc omnes quotquot fructu veſcuntur agrorum,
Noctivagum, ſummumque colant heroa jubemus,
Et cum Vulcano ſimul Alcidaque ſedentem.

Hæc quidem Theagenes ex Sibylla audiſſe ſe dicit. At illi Bacidis reſponſum ſuper his referam. Ait autem ad hunc modum Bacis, admodum bene ſubdens,

Quum vario Cynicus cognomine proruet acrem
In flammam, à furiis vanum ob compulſus honorem,
Extincti tum ſæva lupi, hunc quicunque ſequuntur,
Vulpicanes alios imitari fata decebit.
At quicunque metu trepidus vitaverit ignem,
Protinus hunc ſaxis populus contundat Achivus,
Ne dum friget iners, tentet fervere loquela,

Vſu-

φωστὴρ fuit noſtri Protei; ſed quia ille Sophiſtes *κυρίως* vocabatur Peregrinus non Proteus, maluit dicere φωστὴρ τῷ ὀνόματι, *nominis progenitor*, vel *nominis primus auctor*. Nam quid ſit *propater* ignorare me fateor. *Tan. Faber.*

1 Ὁ Βάκις] Hujus χρησμολόγου meminit aliquoties Ariſtophanes, ut ὁ ἔρεισπν & ἐπαοιδόν. Scholiaſtes tres ejus nominis commemorat, ut & Suidas, qui Scholiaſtæ locum in ſeſe tranſtulit. Ejuſmodi hominem ætas patrum noſtrorum vidit, Noſtradamum. Cæterum duas aut tres ex ejus prædictionibus apud Herodotum legas in VIII. Sed multo plures apud Pauſaniam. *Idem.*

2 Κυναλώπεκας] Convicium Ariſtophanicum. Intelligit Lucianus impoſtores. *Id.*

Χρυσοῦ σακκάριον πήρᾳ, μέλα πολλὰ δανείζων,
[1] Ἐν καλαῖς Πάτραισιν ἔχων τρὶς πέντε τάλαντα.
Τί ὑμῖν δοκεῖ ἄνδρες; ἆρα φαυλότερος χρησμολόγος ὁ Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὥρα τοὺς γυμνασιοὺς τῶν τοὺς ὁμιλητὰς Πρωτέως, περισκοπεῖν ἵνθα ἑαυτοὺς ἐκκαθάρσωσι. τοῦτο γὰρ τὸν κατύσιν καλοῦσι. [2] ταῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν οἱ περεστῶτες ἅπαντες, ἤδη καιόμενοι, ἄξιοι καὶ πυρός. κἀγὼ ὁ μέν, καταβὰς γελῶν. [3] Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ τὸ θεαγένους. ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἦκεν οὐδύς, κἀναβὰς, σκεπαρνίῳ, καὶ μυελὸν κεκαὶ διεξῆλθε καὶ ἐξεβόησεν. ὁ γὰρ οἶδα ὅτις ὁ βάλλων σκεῖος ἐκάλει. ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν ἀμφηγνύμενον, ἀπῆειν ὀψόμενος τοὺς ἀθλητάς. ἤδη γὰρ οἱ Ἑλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ [4] Πλειρίῳ. [5] τοῦτο μὲν σοι τὸ ἐν Ἠλίδι. ἐπὶ δὲ εἰς τὸν Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μετὰ μὲν ὁ [6] ὀπισθόδαμος τῶν κατηγορούντων Πρωτέως, ἢ ἐπαινούντων τὸν ἀποδιόρετον αὐτῷ ὥστε ἐς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί, ἄχρι δὴ παρελθὼν αὐτὸς

Vſuram exercens, auri prædivite pera,
In Patris nummoſus habens ter quinque talenta.
Quid vobis videtur viri? num deterior Sibylla vates eſſe Bacis? Sed jam tempus eſt admirandis Protei diſcipulis, circumſpiciendi ubi ſe in aërem convertent. Nam hoc combuſtionem vocant. Cùm hæc dixiſſet, exclamavit omnis circunſtantium corona, Jam urantur, igne digni. Atque hic quidem, deſcendit ridens. Porrò Neſtorem, nempe Theagenem non latuit vociferatio: verùm audito clamore, venit illicò. Et cùm aſcendiſſet, vociferabatur, eumque qui deſcenderat innumeris maledictis inſectabatur. Non enim ſcio quodnam illi optimo eſſet nomen. Cæterùm ego relicto illo qui ſe vociferatione rumpebat, abibam viſurus athletas. Jam enim certaminum judices in Circo eſſe dicebantur. Et hæc quidem acta ſunt in Elide. Poſtquam autem Olympiam venimus, plenum erat poſticum accuſatorum Protei, aut ejus inſtituti laudatorum: adeò ut plerique ipſorum venerint ad manus: donec

1 Ἐν καλαῖς Πάτραισιν] Intelligit Theagenem Cynicum, quem infra deſignat, ὁ χθιζὰς, ὁ ἐκ Πατρῶν. inde enim domo erat. *Tan. Faber.*

2 Ταῦτ' εἰπόντος] Hucuſque anonymi continuata oratio eſt. Cetera Lucianus veluti ex ſeſe. *Idem.*

3 Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ] Locus ex Homero ad Theagenem tranſlatus. Eſt autem primus verſus ἐξ ἀφροδίας. Hujus loci venuſtas ei non apparet, qui verſum integrum non legit, propter ἀκροτελεύτιον, quòd mirificè ad ridiculum facit. Sic autem ſe habet;

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πόντονδε φερομένη,

id eſt, etiam ſi biberet Neſtor, eum tamen clamor non latuit. *Idem.*

4 Πλειρίῳ] *Circo.* Interp. retinendum fuit, *in Plethrio*; locus erat in Gymnaſio Eleorum. Pauſanias. ἔστι δὲ ἐν γυμνασίῳ τῷ καλουμένῳ Πλείριον. ἐν δὲ αὐτῷ συμβάλλουσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τοῦ, &c. *Idem.*

5 Τοῦτο τὸ μὲν σοι] Leg. τοῦτο μὲν τοι. *Idem.*

6 Ὀπισθόδαμος] Credibile eſt fuiſſe magnum aliquod atrium, aut quid tale, Jovis

ὁ Πρωτεὺς μυελῷ τῷ πλήθει παρεπέμπετο μέσῳ, καὶ τότε τὴν ἔριν τῶν κηρύκων ἀγῶνα, λόγους τινὰς διεξῆλθε περὶ αὐτοῦ, τὸν βίον τε ὡς εἶεν, καὶ τοὺς κινδύνους, ὃς ἐκινδύνευσε διηγούμενος, καὶ ὅσα πράγματα Φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν

donec adveniens ipse Proteus comite innumera multitudine, retro præconum certamen, quandam de se orationem habuit, narrans quomodo vixisset, quibus in periculis versatus esset, quotque molestias Philosophiæ causa pertulisset. Et multa quidem disse-

Iovis templo anpexum. Eodem in loco Herodotus olim suas recitavit historias, ut auctor est Lucianus alibi. Ceterum ὁπλιτόδρομος & στάδιος opponuntur. Diodorus XIV. ἐ μόνον γὰρ ἐν τοῖς σταδίοις ἢ τοῖς ὁπλιτοδρόμοις τῷ ἱερῷ, &c. Legendus autem tibi omnino Lucianus in Fugitivis, ubi historiam hanc ἐκκεκυφὸς. Ibi de Cynicis dicitur: καὶ βοᾶς τὸ ὁπλιτόδρομον ἐμπλήσουσι γλαυκῶντες. Tan. Faber.

1 Κατόπιν τῶν τοῦ κηρύκων ἀγῶνος] Hunc locum sollicitavit vir doctus, & contendit legendum esse κατόπιν τῶν Κιρκωφάκης ἀγωγέων. Ignoscat, si non possum accedere suæ sententiæ: locus enim Luciani sanus est, nec minimam recipit mendi suspicionem. Κηρύκων ἀγὼν locus erat, ubi præcones de artis excellentia & vocis contentione certabant. Testis Diodorus lib. 18. ubi de epistola regis Alexandri, quam miserat, ut in Olympica celebritate recitaretur, sic ait: ταύτην δὲ σχεδὸν ἁπάντων ἀναγνωσθῆναι διὰ τὸ νικᾶσαι τὸν κήρυκα ἐπαγγελλόμενον, id est, eam autem jussit in publico certu legi à præcone, qui victoriam obtinuisset. Iulius Pollux lib. 4. cap 12: σχεδὸν δὲ Ὀλυμπιάσι τῶν ὑπηρετούντων, οἱ τὰ ἱερουργίαις ὑπεδιηκόνουν, ἀφ' ὧν τὸν ἀγῶνα τὰ Ὀλύμπια Ἄγχας Τύλλου καὶ τρεῖς ἐφεξῆς Ὀλυμπιάδας ἐνίκα, καὶ Πυθοῖ δὲ ἐνίκα, καὶ εἰκὼν τις αὐτοῦ Πυθικὴ.

Τύλλου κήρυκι τὸ σὸν Ἀγχία Εὐκλέος υἱῷ
Δείξας ἁλμ' ὕδωρ Φοίβε ἐπ' ἀπημοσύνῃ
Ὃς τρὶς ἐπάρυξε τὸ Ὀλυμπίας αὐτὸς ἀγῶνα
Οὐδ' ὑποσαλπίζων, ἀτ' ἀναδείγματ' ἔχων.

Id est, *Primum autem Olympia, cum soli ejus regionis præcones, qui in sacris ministrabant, admitterentur, Primus exterorum certavit Archias Hyblæus, qui tres continua Olympiadas vicit, & Delphis etiam Pythia vicit, & extat ejus quadam imago Pythica:*

Hyblæi præconis hanc Archia Euclеis filii
Accipe flatuam lubens, Phœbe, ob ejus incolumitatem,
Qui ter ipse certavit præconio in agone Olympico,
Nec tubulum in ore habens nec circa collum ligacula.

Ex his patet præcones etiam de voce certasse, & inde sequitur fuisse illi certamini locum assignatum, de quo hoc loco fit mentio apud Lucianum. Videndus Georgius Syncellus pag. 208. post Olympiadem 88, ubi inveniuntur hæc verba ex Africano: σαλπικτῶν & κηρύκων ἀγὼν ἐφεστήκει τῇ Ὀλυμπιάδι, id est, *Tubicinum & præconum certamen aliis certaminibus additum est Olympia.* Videsis Iosephi Scaligeri epistolam numero 448. Cæterum de interpretatione vocum ὑποσαλπίζων & ἀναδείγματα non contendam, si quis certiora docuerit, nam ex sola nostra conjectura eas interpretatus sum sine auctoritate, nisi quod Hesychius habet ἀναδείγματα ἀνίας ἀφεῖ πραχάλεις, quod satis firmat nostram interpretationem, scilicet collum fasciis comprimebant, ne rumperentur nimia contentione arteriæ, & ut sonus vocis elatior fieret. De voce ὑποσαλπίζων, quam ex sola conjectura interpretatus sum, expecto, qui me doceat: alibi enim non reperitur. Hesychius in voce Σάλπιγξ hæc habet: σημειοσάλπιγξ ἀντὶ τοῦ κῆρυξ. Vnde conjeci, præcones usos fuisse quodam ubulo argent eo vel æreo tamquam tuba, ut eorum vox major & clarior audiretur. *Palm.* Qui sint κήρυκες & Εὐμολπίδαι norunt omnes præter illum qui Lucia-

ὧν εἰρηκόμα, πρὸς λῶ. ἐγὼ δ' ὀλίγα ἤκουσα ὑπὸ πλήθους τῶ θεατῶν. εἶτα φοβηθεὶς μὴ σπουδεοίλω ἐν τοσούτῳ τύρβῃ, ἅτε δ' πολλὰς τοῦτο πάσχοντας ἑώρων, ἀπῆλθον, μακρὰν χαίρειν φράσας ἡναλωμένῃ σοφιῇ, τ' ἐπιτάφιον ἑαυτῷ πρὸ τελευτῆς διεξιόντα. Πάλαι πότε τοσοῦτον ἐπήκουσα. ἔφη γάρ βούλεσθ' χρυσοῦ βίῳ χρυσῆν κορώνην ἐπιθῆναι. χρῆναι γὰρ τ' Ἡρακλείους βεβιωκότα, Ἡρακλείους ἀποθανεῖν, καὶ ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι. καὶ ἀφελοῦσθαι ἔφη βούλομαι τοὺς ἀνθρώ-

disseruit, verùm audivi pauca præ circumstantium multitudine. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, cùm plerisque id accidere viderem, abivi, longum valere jubens sophistam illum mori gestientem, suique funeris epitaphium ante mortem recitantem. Verùm tunc magnum hoc audivi: quòd diceret velle se aureæ vitæ, auream coronidem imponere. Par esse ut qui Herculeam vitam vixisset, Herculeam mortem oppeteret, & cum aëre misceretur. Et volo, inquit, hominibus pro-

ni Pseudomantim convertit. Cùm enim simpliciter interpretandum esset. *Cercyces & Eumolpida* (quemadmodum passim, præcipuè autem apud Æmil. Probum in Alcibiade) homo meus *præcones & egregios cantores* esse maluit. Hoc autem loco nil nobis cum ejusmodi κήρυξιν. Non esse autem hunc locum de iis intelligendum qui ἐν κύκλοις κηρύττουσιν, ludam, opinor, operam, si probem. Nec etiam de præconibus ludorum placet accipi. Deinde quid sit *retro præconum certamen?* Verum quidem est ἀγὼν significare non *certamen* tantùm, sed & *locum certaminis*, apud Homerum, notante Eustathio: quemadmodum οἶνος vinum & locum in quo venditur. ἅλως oleum & locum in quo venundatur, ex Polluce, & χορὸς apud Homerum in ο. θ. pro loco τῆ χορείας. ita δεῖγμα duplicem significationem habebat notante Schol. in orat. contra Polyclem; sed quid fiet τῷ, κηρύκων? Sanè locus hic à doctis examinari debuerat, quod quia nondum fecere, dicam quod mihi videtur. Legendum hic puto non κατὰ τὸν τῶν κηρύκων ἀγῶνα, sed κατὰ τὸ Κερκυραϊκὸς ἀγωνίας. Audi quæso Pausanian in Eliacis. τῇ γοῦν δὴ, ἔνθα οἱ Ἑλλανοδίκαι διημερεύουσιν, ἐστὶν ἰσχὺς ἀλλὰ γοῦν, τὸ μυπαξὺ αὐτῶν, ἀγυιὰ μία. ταύτην ὀνομάζουσι Κερκυραϊκὴν οἱ Ἠλεῖοι. Nemo non videt quàm rectè huic Luciani loco conveniant, quæ à Pausania dicuntur. In hujusmodi autem locorum appellationibus, vicorum, platearum, &c. quàm sæpe peccent exscriptores librorum, nimis multa exempla probant. Hæc nostra est de hoc loco sententia, donec aliquis meliora protulerit. *Tan. Faber.*

1 Πάλαι πότε τοσοῦτον ἐπήκουσα] *Tunc magnum hoc audivi.* Interpol. quod ridiculum ἐς τὸ ἄκρον. Neque enim hoc loco τοσοῦτο *magnum hoc* significat, & qui ita existimant, næ illi haud dum etiam multa Græcè legerunt. Quid cùm Græci dicunt, τοσαῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο, &c, καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθε, & τοσοῦτα ὁ Κόμμοδος εἰπὼν εἰς τὴ αὐλαῖα ἐπανῆλθεν, & Ioseph. in 11. ἀρχαιολογ. ἐ τοσοῦτο ἀπεσόμεθα, &c. sub finem cap. 111. quomodo verteres? Videsis, hæc una vocula sensum pervertit. Nimirum non animadverterat Interpolator τοσοῦτο nil esse aliud in hujusmodi loquendi generibus, quàm τῶτο. Cujus rei pudet citare testes; Tamen si vacat, adi Suidam & Stephanum. Interpretem corrupit Interpolator. *Idem.*

2 Χρυσοῦ βίῳ] Ita Pindarus χρυσοῦς ἵππους vocavit eximios. ita Catullus *aureolos pedes* puellæ, & alia ὅσα χάρις. Sed non modò χρυσοῦς pro pulchro, verùm & ἀργυρᾶς. Ita plerumque exponit Interpres Homeri, quem ineruditum vulgus Didymum vocat. *Idem.*

3 Ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι] Quod suprà dixerat ἐξαερωθῆναι. Idem.

1 Πρὸ-

πως, δίξας αὐτοῖς ὃν χρὴ τρόπον θανάτῳ κολάζεσθαι. πάνυ γὰρ δεῖ μοι τοὺς ἀνθρώπους Φιλοκτήτας γενέσθαι. οἱ μὲν οὖν ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἐδάκρυον, καὶ ἐβόων σώζειν τοὺς Ἕλληνας. οἱ δὲ εὐθυμοδιάτριτοι, ἐκελευσμάτιζον, πάλαι τι δεδραμμένα. ὑφ' ὧν ὁ περιβύτης ὑπερήσθη, ἐλπίζων πάντως ἐξελθεῖν αὐτῶν, καὶ μὴ προσήσεσθαι τῷ πυρί, ἀλλὰ ἄκοντα δὴ καθεῖξεν τὸ βία. τὸ δὲ πάλιν τὰ δεδραμμένα, ἀδύνατον αὐτῷ προσαγορεῦσαι, ἀχθεσθῆναι μᾶλλον ἐποίησε. καίτοι ἤδη τελευτηκὼς τὸν χρόνον ἔχων, καὶ τὴ Δίκη ὑπεξιέναι. ὅτε καταπαυσε τὸν λόγον. ἐγὼ δ', εἰκάζεις οἴμαι πῶς ἐγέλασα. ἐδεῖ γὰρ ἐλεεῖν ἄξιον ὄντα, ἔτι δυσπρόσιτα τὰ δόξης ἀνθρώπου ὑπὸ ἄπαντος, ὅσοι τῇ αὐτῇ ποινῇ ἁλώσονται. παρεπέμπετο δ' ὅμως ὑπὸ πολλῶν, καὶ συνεφέρετο τῇ δόξῃ, ἀποβλέπων εἰς τὸ πλῆθος τῶν συμπαραζόντων, ὅτι εἰδὼς ὁ ἄθλιος ὅτι ἐν τοῖς ἐπὶ τῷ σταυρῷ ἀπαγομένοις, ἢ ὑπὸ δημίῳ ἐχομένοις, πολλῷ πλείους ἕπονται. καὶ δὴ τὰ μὲν Ὀλύμπια, πάλαι εἶχε, κἀλλίστα Ὀλυμπίων γενόμενα, ὧν ἐγὼ εἶδον, πεπράκεις ἤδη ὁρῶν. ἐγὼ δ', ὃ γὰρ ἐδυσπρόσιτον ὀχήματι ἅμα πολλῶν ἐξιόντων, ἄκων ὑπελιπόμην. ὁ δ', ἀεὶ ἀναβαλλόμενος, prodesse, ostendendo ipsis quo pacto mors sit contemnenda. Itaque oportet ut omnes homines Philoctetæ mihi fiant. Quare stultiores homines flebant, & clamabant, serva te Græcis incolumem. Sed cordatiores exclamabant, perfice quæ decrevisti. Quibus ille senex non mediocriter est turbatus, cùm speraret fore ut ab omnibus cohiberetur, nec eum in ignem immitterent, sed invitum in vita retinerent. Sed cum ipsi ex insperato accidisset, ut quæ decreverat, essent peragenda, magis expalluit & cùm jam mortui colorem præ se ferret, per lovem etiam subtrepidavit. Itaque finem dicendi fecit. Quantum autem ego risserim, opinor, conjicis. Neque enim commiseratione dignus erat homo ita miserè supra omnes gloriæ cupidus, quotquot hac pœna exagitantur. A multis tamen deducebatur, & gloria saturabatur conversis ad multitudinem admirantium oculis, nescius miser ille, multò plures sequi eos qui ad crucem ducuntur, & à carnifice tenentur. Et jam Olympia finem habebant, quæ quatuor illorum quæ vidi Olympiorum fuerunt pulcherrima: quum ego (non enim multis simul abeuntibus currum habere licebat) invitus relinquebar. Ille verò sem-

1 Προήσεσθαι τῷ πυρί] *Nec eum in ignem mitterent.* Interpolat. falsò. Non metuebat Peregrinus ne in ignem ab astantibus mitteretur, (nil quidquam tale in toto libello) sed non arbitrabatur permissuros unquam, ut se se in ignem sponte & ultro conjiceret; qui sensus longe alius est. Interpretem sequi noluit corrector. *Tan. Faber.*

2 Διεδραμμένα, ἀδύνατον] Restitue ut in MS. R. δεδραμμένα, πάνυ ἀδύνατον αὐτῷ, &c. *Idem.*

3 Ἀχεσθῆναι μᾶλλον] Rectiùs & elegantiùs in Cod. MS. Bibl. Reg. ἀχεῖσθαι ἐπὶ μᾶλλον ἐποίησε. Idem.

4 Τῇ αὐτῇ ποινῇ ἁλώσονται] *Hac pœna exagitantur.* Interp. Sed vertendum fuit, *hac Furia exagitantur*; Ποινὴ enim hoc loco Furia est; res notior quàm ut probari debeat. Inde suprà dixit Lucianus δίξας ἐριννύι. Idem.

[1]νύκτα τὸ πελλάδιον προειρηκὼς ἐπιδείξασθαι τῷ κρῶσιν. καὶ με ἅτε ἐπείρων τὸν Θαλαττόνικον μέσας νύκτας, ἐξαναστὰς, ἀπῆγεν ἐπὶ [2]Ἁρπίνης, ἵνα ἦν ἡ πυρά. παῖδιοι πάντες ὅτοι εἴκοσιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας κατὰ τὸ ἱπποδρόμιον, ἀπιόντων πρὸς ἕω. καὶ ἐπεὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καταλαμβάνομεν πυρὸν γενησόμενον οὐ βάθει, ὅσον ἐς ὀργυιὰν τὸ βάθος. [3]δᾷδες ἦσαν τὰ πολλά. καὶ παρεβέβυστο τὸ φρυγάνων, ὡς ἀναφλεγείη τάχιστα. καὶ ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν, ἔδει γὰρ κἀκείνην θεάσασθαι τὸ κάλλιστον τοῦτο ἔργον, πρέπουσαν ἐκείνῳ ἐσκευασμένῳ ἐς τὰ αὐτὰ τρόπον, καὶ ξυὼ αὐτὸς τὴν τίλην τοῦ κυνῆν. καὶ μάλιστα ὁ γραῦδις [4]ὁ ὦν Πατρῶν, δᾷδα ἔχων, ὡ φαῦλος δημιουργικῆς. ἐδαδοφόρει δὲ ὁ Πρωτεύς. καὶ προσελθόντες, ἄλλος ἄλλοθεν ἀνῆψαν τὸ πῦρ μέγιστον, ἅτε δὴ δᾳδῶν, καὶ φρυγάνων. ὁδὶ, καί μοι πάνυ ἤδη προσέχε τὸν νοῦν, λιπόντες μὲν τὸν πήρην, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ ἡρακλέειον σκέπαρνον ῥόπαλον, ἔχοντα δὲ ὀδύνην ἀνυπόστατον ἀκριβῶς. εἶτα ἧκεν λιβανωτὸν ὡς ἐπιθόλοι ἐπὶ τὸ πῦρ. καὶ

semper differens, nocte tandem præmonuit, se combustionem sui spectandam exhibiturum. Et cùm quidam ex sociis circa mediam noctem experrectum me assumpsisset, ad Harpinam ubi erat rogus, rectà contendi. Erant integra viginti stadia, ab Olympia per hippodromum, ad auroram euntibus. Et quumprimum advenimus, deprehendimus pyram in profundo congestam ad ulnæ circiter modum profundam. Crebræ inerant faces, eratque sarmentis referta, ut citissimè conflagraret. Et postquam exorta est luna, quam etiam pulcherrimi hujus facinoris spectatricem esse oportebat, prodit ille eo quo semper solebat modo exornatus, & cum ipso Cynicorum agmina & potissimùm generosus ille Patrianus, facem tenens, non malus secundarum partium actor. Facem quoque gestabat Proteus: & accedentes, alius alia ex parte, ignem maximum, ut pote ex facibus & sarmentis accenderunt. Hic verò, & jam mihi mentem penitus adverte, depolita pera, lacero pallio, herculeaque illa clava, stetit in amiculo planè sordido. Deinde postulato thure, quod in ignem injiceret, acce-

1 Νύκτα προειρηκὼς] *Noctu præmonuit.* Interpolator. malè. νύκτα enim hoc loco non est pro νυκτὸς, seu νύκτωρ, sed προειρηκὼς νύκτα dixit Lucianus, quemadmodum Iuvenalis, de Statio, opinor, *promisitque diem.* Apud Ciceronem est, & apud Varronem & Livium, *prodixit* seu *prædixit diem.* Interpres proximè ad verum, *noctem ei rei destinavit.* Tan. Faber.

2 Ἁρπίνης] Quid sit Harpina seu Harpinna, docebit Pausanias in Eliacis. *Idem.*

3 Δᾷδες ἦσαν τὰ πολλά] Interpres sic vertit, longe certe ab auctoris mente, qui pyræ formam & materiam describit. Putavit interpres δᾷδες non aliud significare quam *fax.* Sed est arboris species, quæ Latinis *tæda* dicitur, de qua Plinius passim, & ideo vertendum erat, *ita tæda ut plurimum constabat.* Palm.

4 Ὁ ὢν Πατρῶν] *Ille Patranus.* Interp. Stephanus, seu Hermolaus ὁ τῆς ἐθνικοῖς agnoscit Πατρεύς, at Πατρεανὸς non agnoscit. Itaque dicendum fuerat *Patrensis*, ut usurpavit Cicero. Ceterum locus hic de Theagene est intelligendus. *Tan. Faber.*

1 Ἀπι-

ἀναδύηται· πὸς, ἐπίβαλέ τι, καὶ εἴπηι ἐς τὸν μεσημβρίαν ἀποβλέπων, καὶ γὰρ ἐς τοῦτο ἐκ τῆς τραγῳδίας ἦκεν ἡ μεσημβρία, δεῦρο μοι πατρῷοι, καὶ πατρῷαι, δέξασθέ με δόμοις. ταῦτα εἰπὼν, ἐπήδησεν εἰς τὸ πῦρ. ὡ μὲν ἐφέρετό γε, ἀλλὰ διεκρίθη ὑπὸ τῆς φλογὸς, πολλῆς ἐρεμνῆς. αὖθις ὁρῶ γελῶντάς τινας ὦ πάλαι Κρόνιε, τὴν παλαιοφανῆ σου τραγῳδίαν. ἐγὼ γὰρ τοὺς μητρῴους μοι δαίμονας ἐπιβοώμενον, μετὰ τοῦ δὴ ἀσφόδελα ἠπείλουν. ὅτε δὲ τοὺς πατρῴους ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεὶς τοῦ θεοῦ τοῦ φόνου εἰρημένου, οὐδὲ κατέχειν ἠδυνάμην τὸν γέλωτα. οἱ Κυνικοὶ δὲ περεστῶτες τὸν πυρὸν, οὐκ ἐδάκρυον μὲν, σιωπῇ δὲ συνδεδικνῦσθαι λύπην ποιᾷ, εἰς τὸ πῦρ ὁρῶντες, ἄχρι δὴ [1] ἀποπνιγείς ἐπ' αὐτοῖς, ἀπίωμεν φημὶ ὦ μάκαιροι. ὡς γὰρ ἡδὺ τὸ θέαμα ἀπτημένου γέροντα ὁρᾶν, κίναδος ἀναπιμπλαμένους πονηροῦ. ἢ πρεπέτω εἴς' ἂν ζωγράφος τις ἐπελθὼν, ἀπεικάσῃ ὑμᾶς, οἵους τοὺς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπείρους τοῦ Σωκράτους διαζωγράφουσιν; ἐκεῖνοι μὲν ἀγανακτοῦσι, καὶ ἐλεοδορεῖσθαι μοι δοκοῦσι, καὶ [2] ἐπὶ τὰς βακτηρίας

acceptum à quodam, injecit, & ad meridiem respiciens (etenim meridies etiam ad tragœdiam hanc pertinebat) dixit O materni, paternique dæmones excipite me propitii. Quibus dictis in ignem insiliit: nec visus est amplius, sed à flamma, quæ se magnam attollebat, est circumfusus. Iterum video te ridentem, egregie Cronie, fabulæ catastrophem. Ego autem per Iovem, non magno vertebam vitio ipsi quòd maternos dæmonas inclamaret. Sed quando patrios quoque invocavit, recordatus eorum quæ de cæde patris dicta sunt, non potui risum continere. Porrò Cynici rogum circumstantes, non flebant quidem: sed silentio mœrorem quendam præ se ferebant, ignem inspicientes, donec odore malè affectus, abeamus inquam ô stolidi. Non enim jucundum est spectaculum senem torrefactum videre, cum nidore malo impleamur. An expectatis dum adveniat pictor qui vos depingat, quales in carcere Socrati amicos appingunt? Illi autem indignabantur, meque convitiis proscindebant: nonnulli etiam ad fustes venerunt.

1 Ἀποπνιγεὶς ἐπ' αὐτοῖς] *Odore malo affectus.* Interp. sed nil tale. Vbi enim, quæso, odoxille malus in ἀποπνίγομαι? Quid autem? αὐτοῖς ad quid refertur nisi ad Cynicos περιεστῶτας τὸ πυρὸν, ut à Luciano describuntur? Sed ignoravit interpres quid sit ἀποπνίγομαι ἐπ' ἀνθρώπῳ aut quid tale, præsertim verò apud Atticos, quos hic noster studiosissimè imitatur. Exempla sunt passim apud Aristophanem, & Demosthenem, &, (quis Interp. indiligentiam non miretur?) apud ipsummet Lucianum in dialogis ἐπιτρεχοῖς. Est autem ἀποπίγομαι δὴ τούτῳ φησὶ μικτὰ quod Latini dicunt, *Ea res me urit, me enecat*, Terent. *Vro hominem.* Horat. *Vror seu tibi candidos*, &c. Aristophanes κόμαι. Sed in re ita perspicua sit φεισθῶ τῆς παροιμίας διὰ τὸ πλῆθος. Tan. Faber.

2 Ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἦξαν] *Ad fustes venerunt.* Interpol. istud verbum non ita vertendum fuit, quia aliter scribendum, scilicet ἦξαν *irruerunt, involarunt*, &c. Estque Attica syncope ab ἀίσσω, ut apud Aristophanem linguæ Atticæ canonem legitur, ὁ Πλοῦτος.

Ἐξηκόντιζον ἓν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεώ,
Exiluerunt è templo dracones duo.

ita alibi Aristophanes, & ei synchronos Euripides. atque ita legisse interpretem, fi-

ἤξειν. εἶτα ἐπειδὴ ἠπείλησε ξυναρπάσειν τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ἀσπὶς ἔπεισέ τε διδασκάλῳ, ἐπαύσατο, καὶ ἐφίλει με ἤδη. ἐγὼ δὲ ἐπαινῶν, ποικίλως ἐπῄειμι πρὸς ἐμαυτὸν σκοπῶν τὸ φιλόδοξον, οἷόν τί ἐστι ἀναλογιζόμενον, ὡς μόνῳ μοι ἦτος ὁ ἔρως ἀφυκτῳ, καὶ τοῖς πάνυ δοκοῦσιν. οὐχ ὅπως ἐκείνῳ τινὶ δῆλα, καὶ τἆλλα ἐμπεπλήκτως, καὶ ἀπρεπεστέρως βεβιωκότι, καὶ οὗτος ἀναξίως ἔτυχε. εἶτα σκοτοῦσθαι πολλοῖς ἀπιδοῦσιν, ὡς ἠπόρουν τὸ ἐμὸν αὐτοί. ᾤοντο γὰρ ἤδη κεκαλλιψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ ἐς τὸν τῆς ἀστραπαίας διεδίδοτο, ὡς [1] πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασόμενον, ὥσπερ ἀμέλει ἐς τοὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιδησεσθαι τὸ πυρᾶς. ἀπέστρεφον οὖν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, λέγων ἤδη πεπλεῖσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ ἐς τοῦτ' αὐτὸ σκεπτόμενον ἦν, καὶ αὐτὸν ἰδεῖν τὸν τόπον, καὶ πλείψανον κατιλαμβάνειν τοῦ πυρᾶς. ἔοικα δὲ ὦ ἐπεῖρε, μυρία περιεσκεμμένα εἶχον, ἅπασι διηλθόμενος ἀνακρίνουσι, καὶ ἀκριβῶς σκοπουμένοις. εἰ μὲ δεῖ ἰδιόμι τινα [2] χαρίεντα,

nerunt. Sed postquam minatus sum me correptos aliquos conjecturum in ignem, ut præceptorem sequerentur destiterunt, & pacem egerunt. Ego autem revertens, variis modis, amice, apud me cogitabam de gloriæ amore, qualis ille sit reputans, quàm solus hic amor sit inevitabilis, etiam iis qui admirandi esse censentur: nedum illi viro, qui inter cætera stolidè & insipienter vixit, & ita ut igne non esset indignus. Exinde in multos incidebam qui spectatum ibant, cùm putarent fore ut eum adhuc vivum invenirent. Nam hoc pridie divulgatum erat, eum salutato sole oriente, quemadmodum Brachmanas factitare dicunt, pyram conscensurum. Itaque plerosque illorum ab incepto itinere averti, dicens rem omnem esse jam confectam: quibus ne hoc ipsum quidem diligentia dignum erat, vel ut locum ipsum viderent, & aliquas ignis reliquias invenirent. Hìc amice, infinita negotia habebam, dum omnibus contantibus disserebam. Quòd si gratum aliquem vidissem, inquirentibus, & accuratè percorum

dem fecerit ejus versio, sic enim habet, *A nonnullis quoque eorum ad fustes concursum est.* Vides lector, quantum Interpolatori debeat Interpres. Quid si libellum aliquem absque ullo duce interpretandum susceperisset? *Tan. Faber.*

1 Πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασόμενον] Legendum est voce unica προσανίσχοντα, id enim postulat τὸ ἀσπάζεσθαι. προσανίσχω & προσανίσχω, error. Prius illud apud Suidam, qui προσανίσχοντι, vertit per ἐξίσχοντι, qui locus à Porto male intellectus est. Vertendum enim fuerat προσανίσχοντι *id est orienti*, ut ἔξοχ ὦ φίλ' ἥλιε. Apud eundem Suidam linea sequenti lego unica voce προσανίσχοντα ἥλιον, ἀνατέλλοντα. Quem locum esse Luciani puto, hunc ipsum, inquam, qui nunc nobis in manibus est. *Idem.*

2 Χαρίεντα] *Gratum.* Interp. Satis prodit nescire se quid sit χαρίεις. Est enim præter significationes vulgares *doctus, peritus, eruditus.* Id fusè ostendit Casaubonus in commentariis ad Athenæum, *doctus, Jupiter, & laberiosis.* Sed ne αὐτόμολον abeam, addam loca aliquot. Lucianus in libello cui titulus est, πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, ita scribit. πλὴν ἀλλὰ μετρεώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἔτος ἐστὶ, καὶ τῆς μὲν αὐτίκα δῆλον ἂν εἴη, ἄλλο δέ τι χαρίεντα ἐν συνουσίῃ ἱστορίαν μετα-

χειρι-

[1] ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην. ὡς δ' τοὺς [2] βλάκας, καὶ πρὸς τὸν ἀκροᾶσιν κεχηνότας, ἐπῳδήν τι παρ' ἐμαυτῷ, ὡς ἐπειδὴ ἀκμὴν μὴ ἡ πυρὰ, ἐπέβαλε δ' Φέρων ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς, σεισμῷ πρότερον μεγάλῳ χρησάμενος, σὺν μυκηθμῷ τε γῆς, γὼψ ἀναπταίμενος διὰ μέσης τῆς φλογὸς, οἴχεται εἰς τὸ ἐξωτάτω, ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγων, [3] ἔλιπον γᾶν, βαίνω δ' εἰς Ὄλυμπον. ἐκείνου μὲν δὴ ἐπιθηπευσον, καὶ προσεκύνουν, ὑποφρίττοντες. καὶ ἀνεκρίνόν με λέγοντες πότερον, πρὸς ἕω, ἢ πρὸς δυσμὰς ἐπέχοιεν ὁ χώλος; ἐγὼ δ', τὸ ἐπιπλὸν ἀπεκρινάμην αὐτοῖς. ἀπιὼν δ' εἰς τὸν πανήγυριν ἐπίτηδες πρὸ πολλοῦ ἀνδρὶ, καὶ μὴ τὸ Διὸς ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τοῦ κώμου, καὶ τῇ λευκῇ στεμνότητι, καὶ τι ἄλλο διηγουμένῳ ὡς ὁ Πρωτεὺς, καὶ ὡς μὴ τὸ κρυφθῆναι, ἀπασιθ αὐτὸν ἐν λόγοις ἐθέλοντα μικρὸν ἔμπροσθεν, καὶ νῦν ἀπολιπόντα ὡς-

eorum quæ gesta erant, vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam. Sed stupidis, & narrationi inhiantibus, tragicum aliquid comminiscebar, ut postquam incensa est pyra, seque in ignem conjecit Proteus, magno terræ motu priùs orto cum mugitu, vultur è media flamma subvolans, in cœlum abiit, magna voce humana dicens, Reliqui terram, in Olympum commigro. Proinde obstupescebant illi, & subhorrescentes adorabant: & quærebant ex me, utrum ad ortum, an ad occasum subductus esset vultur: ego verò quicquid succurrebat, iis respondebam. Porrò profectus ad celebritatem, incidi in virum canum, ac per Iovem cui vultus authoritatem pariebat, ob barbam, reliquamque gravitatem, quique inter cætera de Proteo narrabat, se postquam conflagrasset, conspexisse eum paulò antè alba veste amictum, & nunc reliquisse ambulantem hilari

χειρίσασθαι πανουκῶς. Vide τὸ χαρίεντα & τὸ ἰδιώτην inter se opponi. Sed is locus Luciani pessimè conversus est. Apud Plutarchum cùm Periander quidam, medicinæ arte clarus, laudaretur, verùm mala poëmata scriberet, ei Archidamus, τί δὴ ποτε, inquit, ὦ Περίανδρε, ἀντὶ χαρίεντος ἰατροῦ κακὸς ποιητὴς καλεῖσθαι δὴ συμβαίνεις. Vbi iterum videre est, κακὸν ποιητὴν opponi χαρίεντι ἰατρῷ. Hunc locum male intellexit Raphaël Regius. *Tan. Faber.*

1 Ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην] *Eorum quæ gesta erant vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam.* Interpolator. Vbi, quis risum vel indignationem teneat? Hisce ne licere hominibus bonos scriptores attingere? & quæ optimè ab interprete erant conversa, depravare? Sic enim planè & diserte interpres. *Illi rem omnem nudè & simpliciter, ut acta erat, quemadmodum tibi, commemorabam.* Idem.

2 Βλάκας] Hos Dial. Alex. & Pseudom. vocabat πάχνης. Bourd.

3 Ἔλιπον γᾶν] Ex tragicorum aliquo. Sed cur opus fuit dicere γᾶν potiùs quàm γῆν? Facit ea res πρὸς τὸ σεμνὸν, novæque apotheosi magis convenit. Somnium, inquies. At sudi Eustathium ad Iliad. Quo loco ait Athenienses prætulisse τὸ, ὦ Δέμητερ Doricum τῷ, ὦ Δήμητερ, quod commune erat & Atticum etiam. Locum ipsum præstat apponere. Ἀθηναῖοι δὲ προσλόμβδοι τῷ, ὦ Δήμητερ, καὶ οὕτως ἐξ Ἀθηνᾶ, τὸ, ὦ Δέμητερ, Δωρικόν, ὅτε τὸ θυμαρχικῶς λέγουσι, μαρτυροῦσι ἐξ αὐτοῦ σεμνὸ τῇ φωνῇ τὸ Ἄ-λφα. Possem addere Hermogenis locum lib. 1. περὶ ἰδιῶν, cap. VI. ubi agit περὶ τοῦ σεμνότητος; Sed non vacat transcribere. *Tan. Faber.*

1 Ἔπει-

παστάδι Φαιδρὸν ὁρᾶν τὸν [1] Ἐπαφρόδιτον Στοᾷ, [2] κορίνῳ τὴν ἴσταμένον. εἶτ' ἐπὶ πᾶσι ὠφθείσης τῷ γύπι διομνύμενος, ἢ μὴν αὐτὸς ἐωρακέναι ἀναπτάμενον ὑπὸ τῆς πυρᾶς, [3] ὃν ἐγὼ μικρὸν ἐμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι, [4] κεφαλαλγοῦντα τὴν ἀνάπτων, ἐβλακικὼν τὸν τρόπον. ἐνταῦθα τελοίμην οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γλιχήσεσθαι. ποίας μὲν μελίττας ἐπιζήσεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, τίνας δὲ τίτθιγας σὺν ἐπαγαγέσθαι, [5] τίνας δὲ κορώνας σὺν ἐπικτήσεσθαι, κρᾶτα ὡς ἐπὶ τὸ Ἡσιόδου πέφον, καὶ τὰ τοιαῦτα; εἰκόνας μὲν γὰρ περί τε Ἡλείων αὐτῶν πυρά τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς ἐπεστάλκεναι ἔλεγεν, αὐτίκα μάλα οἴδα πολλὰς ἀναστησομένας. φασὶ δὲ πάσαις χρῆσθαι ταῖς εὐδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς ἀφικέσθαι αὐτὸν, [6] ἀθήνησι τινὰς, καὶ διαθήκας, καὶ νόμους.

hilari vultu in Heptaphono Stoa, & oleaſtri corona redimitum. Poſtremò addidit, vulturem dejerans, ſe ex pyra ſubvolantem conſpexiſſe, quem ego paùlò antè volare omiſi, ſtultos, ſtupidoſque deridentem. Cæterùm conſidera, quæ propter ipſum veriſimile eſt futura. Quales apes locum non ſunt frequentaturæ, quæ cicadæ non acceſſuræ, quæ cornices non advolaturæ, quemadmodum ad ſepulchrum Heſiodi, & ſimilia? Imagines enim ab Eleis ipſis, cæteriſque Græcis, quibus etiam ſcripſiſſe dicebat, ſcio multas protinus erectum iri. Ajunt autem ipſum omnibus ferme celebrioribus civitatibus epiſtolas miſiſſe, teſtamenta quædam, admonitiones, & leges. Et

1 Ἐπαφρόδιτον Στοᾷ] Pauſanias in Eliacis auctor eſt, dictam quoque fuiſſe σκιαλίαν, (cave cum Attica eandem eſſe putes) & à nonnullis Ἡχὼ Στοὰν appellatam. Rationem addit; βούσαντι δὲ ἀνδρὶ, ἐπήκοος τοῦ ἠχοῦς ἡ φωνὴ ὅτι πόρρω ἔσται πλέον ἢ ἀποδιδῷ. p. 170. Editionis Sylburgianæ. *Tan. Faber.*

2 Κορίνῳ] Videlicet corona Olympiaca. *Idem.*

3 Ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι] *Quem ego paulo antè volare omiſi.* Interpol. quod quid poteſt eſſe deterius? Luciani facetiſſimum dictum aperiam. Dixerat ſuprà χαμέζηλος ſcriptor, ſe, dum Peregrini mortem fatuis quibuſdam & κιγκόσιν ἀνθρωπαρίοις narrat, paucula quædam ὑπηρεγωδῆσαι: inter cetera autem evolaſſe vulturem è rogo, &c. Quæ res citò in plures ſparſa eſt, ut eſt *humanum genus avidum auricalarum*, ait Lucretius. Itaque adeo hic ſenex, credulus & religioſe mendax, vidiſſe ſe dicit vulturem illum; & tamen, ait Lucianus, memor eris, optimè Croni, me auctorem fuiſſe illius fabellæ, neque τοῦ ὄντος quidquam tale factum fuiſſe; nam, neſciens ne ſis, vulturem ego illum ἀφῆκα πέτεσθαι, illum è ſinu emiſeram, id eſt, mendaciolum illud deridendis iſtis fungis aſperſeram, &c. Interpres corruptus ab Interpolatore ſcripſerat: *Quem ego paulo antè volantem dimiſeram.* Idem.

4 Κεφαλαλγοῦντα τὴν] Lego κεφαλαλγῶν τὴν, alioqui διὰ χάμαι@ dictus fuerit vultur κεφαλαλγὴν τὴν ἀνάπτων. Idem.

5 Τίνας δὲ κορώνας ὦν] Æ. Menagius in animadverſionibus ad Diogenem Laërtium multis ſcriptorum teſtimoniis confirmat legendum eſſe τίνας χαλδέας, quæ veriſſima & maxime congruens lectio eſt. *Alm.*

6 Διαθήκας τινὰς] *Teſtamenta.* Interp. διαθήκας δὲ παραινέσεις, verte, *præcepta & admonitiones.* Alludit ad Pythagoræos, à quibus ſua præcepta ita vocitabantur. At fortaſſe, dixerit quiſpiam, alluſerit ad καινὴν διαθήκην Chriſtianorum Lucianus, ut eſt ſemper deriſor. Et ſi id concederem, non tamen inde ſequeretur vocem hanc verti per *teſtamentum* debere. Nam ἡ καινὴ διαθήκη ſignificat novum fœdus, quem-

[1] καὶ τινας ἐπὶ τούτων πρεσβευτὰς τοῦ ἐξαίφνης ἐχειροτόνησεν, νεκροκήρυκας, καὶ περιοδόμους ἀποστηρόσας. τοῦτο τέλος τῷ δαιμονίῳ Πρωτέως ἐγένετο, ἀνδρὸς ὡς βραχεῖ λόγῳ ἀφελεῖν, ὃς οὐδὲ ἀληθείας μὲν ὑδαπώποτε ἀπολείψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ, καὶ τῷ δοκεῖν τοῦ πολλῶν ἐπαίνου, ἅπαντα ἐποίει ἀεὶ, καὶ πεπράξεντος, ὡς ἐπὶ τοῦτο ἀλίσκ, ὅπως μήθ' ἁπολαύσειν τοῦ ἐπαίνου μελλοι, ἀναιδέστατος αὐτῶν γεύσαμενος. ἵν' ἤδη σοι ἀποδιηγησάμενος, παύσωμαι, ὡς ἔχῃς ἐπιπολὺ γελᾶν. οἶσθα μὲν γὰρ πάλαι οἶσθα δήπου ἀκούσας μου, ὅτι ἥκων ἀπὸ Συρίας διηγησάμην σοι, ὡς ἀπὸ Τροάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ, καὶ τὴν τε ἄλλην τὴν ἐπὶ τοῦ πλοὸς τρυφὴν, καὶ τὸ μεσόκτιον τὸ ἐφ' ἡμῖν, ὃ ἔπεισι Κυνίζειν, ὡς ἔχοι ἑαυτὸς πρὸς [2] Ἀλκιβιάδου, καὶ ὡς ἐπιπλέοντα χθὲς μὲν τὴν νύκτα τὸ μέσον τοῦ Αἰγαίου, [3] γνόφου καταβάντος, καὶ κῦμα παραμέγεθες ἐγειραντος, σκότους μὲν τοῦ γυναικῶν ὁ

Et quosdam ex ſociis ad hæc legatos deſignavit, quos mortui nuntios, & Orci curſores appellavit. Hic finis fuit infœlicis illius Protei, viri, ut paucis perſtringam, qui veritatis rationem nullam unquam habuit: ſed ad gloriam, laudemque à vulgo reportandam omnia ſemper dixit, & fecit adeò ut in ignem quoque inſilierit, tum quum neque laudibus erat frũiturus, dempto illi à morte ſenſu. Vno adhuc tibi narrato, finem faciam, quò habeas unde abundè rideas. Illa enim jamdudum noſti, ſiquidem me, quum primum ex Syria veni narrantem audiviſti, ut à Troade cum ipſo navigarim, aliaſque inter navigandum delicias, & formoſum adoleſcentem, cui perſuaſit ut Cynicæ ſectæ ſe addiceret, videlicet, ut eſſet etiam ipſi Alcibiades: utque noctu perturbatus fuerit medio in Ægro, caligine oborta, & fluctum ingentem excitante, utque cum mulieribus plorarit

quemadmodum ἡ παλαιὰ διαθήκη vetus fœdus. Quis enim ibi mortuus eſt, cujus ea lex dici queat teſtamentum? *Tan. Faber.*

1 Καί τινας ὅτι τούτων πρεσβευτὰς] Legendum eſt ὅτι τύπις finem enim & φοαίρεσιν deſignat iſtuc ἐπί. Cùm hæc ad oram libelli aſſcripſiſſem, animadverti in Cod. Reg. legi ἐπὶ τύπῳ Cujus lectionis ſententia eadem planè eſt. *Idem.*

2 Ἀλκιβιάδου τινός] Amores & παιδικὰ Socratis, ut vulgus ſcriptorum exiſtimat; ſed quàm ab hac fœditate remotus fuerit Socrates, omnium, quotquot unquam fuere, hominum optimus & ſanctiſſimus, ſatis ſuperque oſtendunt divina illa Xenophontis ὑπομνημονεύματα; Tum præterea ipſius vita nuper à viro doctiſſimo, & linguæ Græcæ peritiſſimo D. Carpentario conſcripta. Hoc itaque auſim aſſerere;

Si quis morte obita ſenſus tellure ſub ima eſt,
Socratici gaudent Manes, & grandior Umbra:
Ambulat Elyſium, tanti ſcriptoris honore. Idem.

3 Γνόφου καταβάντος καὶ κῦμα παραμέγεθες ἐγειραντος] *Caligine obortâ & fluctum ingentem excitante.* Interpol. peſſimè. γνόφος enim hoc loco *turbo* eſt. Idque ſatis oſtendit nomen appoſitum καταβάς. Deinde, qui quæſo fieri poſſit ut *caligo attollat mare*, quod diceret Lucianus, καὶ κῦμα παραμέγεθες ἐγειραντος? Rem verò terribilem; Caliginem noctu fuiſſe. Videlicet ſunt hæc ægri ſomnia. Intelligit enim Lucianus turbinem illum qui vulgò dicitur ἀνεμίας, de quo Apuleius, in libello de Mundo, & alii. Euſtathius enim vocem hanc (γνόφος) deducit à νέφος.

Ple-

θανάτου κρείττων εἶναι δικῶν. ἀλλὰ μικρὸν ὕστερον τῆς πλάνης, ὡς σύνοιδεν ἐμοὶ καὶ ἡμερῶν, πλείων οἴμοι δὴ ἐμοὶ ἐμφαγὼν, ἅμα τῇ τοῦ νυκτὸς, καὶ ἐάλω πυρετῷ μάλα σφοδρῷ. ταῦτα δή μοι Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγήσατο, μεταπεμψάμενος ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν. ἔφη οὖν καθαλοῦν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον, καὶ τὸν φλοιμὸν ἐκφέρειν, καὶ ψυχρὸν αὐτῷ πόνυ ἐρωτᾶν, ἑαυτὸν δὲ μὴ δύνασθαι. καίτοι εἶπεν ἔφη ὡς αὐτὸν, ὡς εἰ πάντως θανάτῳ δοῖεν, ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον. ὥστε καλῶς ἔχειν ἔπαθε, μηδὲν δὲ πυρὸς δεόμενον. νοεῖ αὖ φάναι, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἔνδοξον ὁ τρόπος ἡγοῖτ' ἄν, πᾶσι κοινὸς ὤν. ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δέ, εἰ αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον αὐτὸν ἐγκεχρισμένον, ὡς ἀποδακρύσαι τῇ δρεμιεῖ φαρμάκου. ὁρᾷς; εἰ πάντα τὰς ἀμβλυωπούσας ὁ Αἰακὸς παραδέχεται. ὅμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ σταυροῦ ἀναβήσας μέλλων, τὸ σὺν τῷ δακτύλῳ πρόσπαισμα θεραπεύοι. τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος εἰ ταῦτα

rarit admirandus ille, & qui morte potior videbatur. Sed paulò ante obitum, dies circiter novem, cùm plus æquo, ut opinor, comediſſet, evomuit noctu, & febre admodum vehementi eſt correptus. Quæ mihi medicus Alexander narravit, ad eum viſendum accerſitus. Ait ergo ſe illum ſemet humi volutantem inveniſſe, atque æſtum non ferentem, & frigidam magno deſiderio poſtulantem, ſe autem non dediſſe: at ipſi dixiſſe, ſi omnino mortem optaret, illam ultro ad januam eſſe venturam: ita ut rectè haberet eam ſequi, igne nihil indigens. Eum autem reſpondiſſe, hunc mortis modum, cùm ſit omnibus communis, non fore perinde glorioſum. Hæc quidem Alexander. Cæterùm ego, neque ipſe ante paucos dies vidi ipſum acri pharmaco unctum, ut lachrymas cieret. Viden'? Non omnino cæcutientes Æaeus admittit. Perinde ac ſiquis in crucem aſcenſurus, digiti vulnuſculo medeatur. Quid tibi videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet?

Pleriſque omnibus dici videtur ἀνὴρ θανάτου κρείττων quaſi παρὰ τὸ δουλεύειν τῷ πάθει. Quæ tu paſſim reperies: neque juvat tranſcribere. *Tan. Faber.*

1 Θανάτου κρείττων] *Morte potior.* Interp. Quid ſit ἀνὴρ θανάτου κρείττων, omnes, opinor, norunt; quid ſit *Vir morte potior*, non item. Vertendum itaque fuerat, *Vir morte ſuperior, quem mortis metus non deprimit, non frangit*, ut è contra ἀνὴρ θανάτου ἥττων is eſt, qui mortis pavore debilitatur, proſternitur & planè abjicitur. *Idem.*

2 Καὶ ψυχρὸν αὐτῷ πόνυ] Supple ὕδωρ: ellipſi. Vſ πόνυ, pro πόντον ὕδωρ. Vide Etymologicum Magnum in πόντος. A πόντος, eſt Græcorhomaicum πόνυ. Menagius.

3 Τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος] Hujus loci vennſtatem corrupit Interpolator. *Quid tibi*, inquit, *videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet? meritò virum irriſiſſet.* Interpres autem, antequam interpolatus fuiſſet, quanto melius? *Quid tibi*, inquit, *facturus fuiſſe videtur Democritus, ſi horum ſpectator contigiſſet? nunquid pro dignitate virum derideret?* Senſus eſt. Cùm tanta in Peregrino gloriæ ſitis fuerit, cenſentu, Croni, ſatis unquam & κατ' ἀξίαν δοξάριον τῷ ἀνθρωπίσκῳ deriſurum fuiſſe Democritum? Dii boni! unde illi tantus riſus ſuppetere potuiſſet? Haud dubiè piiùs ei fuiſſet emoriendum quàm hominem pro virtutibus, ut diceret Terentius, exagitare potuiſſet. *Tan. Faber.*

5 Πό-

τε εἶδε; καὶ ἀξίως γελάσειε ἂν ἐπὶ τῷ ἀνθρ. καίτοι πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; οὐδ' ἂν ὦ φιλότης, γέλα ἐ αὐτός. καὶ μᾶλιστα ὁπόταν τ' ἄλλων ἀκούσῃς θαυμαζόντων αὐτόν.

disset? meritò virum irrisisset. Quanquam unde tantus illi risus suppetivisset? Proinde, amice, ride tu quoque: & tum maxime quum audies alios eum admirantes.

1 Πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα] Quod de risu Democriti dixit Lucianus, idem de lacrymis Heraclitii scripserat Iuvenalis;

Mirandum est unde ille oculis suffecerit humor. Tan. Faber.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. | FVGITIVI.

ARGVMENTVM.

Rursum invehitur hoc Dialogo Lucianus in Philosophos, quos sub fugitivorum nomine non solùm ipsos per se homines facinorosos, ac perditos plerosque ostendit. Verùm etiam à turpibus principiis, nullis honestis studiis, nulla disciplina institutos, sed solùm ventris & ocii gratia, quò eum majori ignavia ac securitate, libidini atque aliis vitiis inservire possint, ad hanc professionem prorumpere docet. Fingitur autem Iupiter cum Mercurio de eo, quod nuper in Olympiis circa Proteum accidérit, sermonem habere (qua occasio Dialogo est) atque ibi inter narrandum Philosophiam advenire, multa querentem ac detestantem, de moribus & viciis recentiorum ac nuper natorum Philosophorum, ut qui non ipsi modò, nihil dignum hac professione agant, aut tractent, verùm etiam injuriam ac fraudes, quibus alios circumveniant, sub hoc specioso titulo tegant. Expositâ interim à prima origine, qua de causa Philosophia primùm in terras à Iove demissa fuerit, qui homines philosophari primùm cœperint, & quale postremum hoc hominum genus sub hac professione sese venditare soleat. Qua querela Iupiter, pro eo ac par erat, commotus Mercurium & Herculem unà cum philosophia, ad puniendos hujusmodi impostores demittit, qui, ducente Philosophia, in Thraciam deveniunt, atque ibi fugitivos quosdam servos, philosophorum nomine sese tuentes, & quandam Laconici cujusdam uxorem, libidinis causa secum circumferentes, indicante & adjuvante ad hoc etiam Orpheo poëta, comprehendunt, & malè multatos dominis suis in servitutem restituunt.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Ἀληθῆ ταῦτά φασι πάτερ, ὡς ἐμβάλοι τίς αὐτὸν φέρων εἰς τὸ πῦρ, πατέναντι Ὀλυμπίων, ἤδη πρεσβύτης ἄνθρωπος, σὺν ἀχθηδόνι θαυμαθοποιὸς τὰ τοιαῦτα; ἡ σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεῖτο, αὐτὴ ἑωρακέναι καιόμενον λέγουσα. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ὦ Ἄπολλον. ὡς μὴ πρὶν ἐφέλξαι ὄφελεν. Απο. ὄντως χρηστὸς ὁ γέρων ἦν, καὶ ἀνάξιος σὺ πυρὶ ἀπολωλέναι; Ζ. καὶ τοῦτο μὲν ἴσως. ἀλλ' ἐγὼ πολλὴν μὲν τὴν ἀηδίαν μέμνημαι ἀναχόμενος τότε τῶν νίτρων πνεύσας, οἵαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ὀπαδοῦσαν ἀνθρωπίνην σωμάτων. εἰ γὰρ μὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς εἶχον ὑβρὶς ἀπιὼν ᾠχόμην, ἀπολώλειν ἂν εὖ ἴσθι ἀτοπίᾳ δή τινι. καὶ ὅμως σὺ τοσαύτην εὐωδίαν, καὶ ἀφθονίαν τῶν ἀρωμάτων, καὶ σὺ λιβάνωτόν παμπόλλου, μόλις αἱ ῥῖνες ἐπιλαθέσθαί μοι, καὶ ἀπομνῆσαι ἤθελον τὴν κηλίδα ἐκείνην τῆς ὀσμῆς. ἀλλὰ ἐμοῦ ὀλίγου δεῖν ναυλᾶται, ὑπομνησθείς αὐτῆς. Απο. τί δ' βλάπτομαι ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα ἱέρακας ἑαυτόν, ἢ τί τὸ ἀγαθὸν, ἀπαυθρακωθῆναι ἐμπεσὼν εἰς τὴν πυράν; Ζ. τοῦτο μὲν σὺκ ἂν σοὶ φθάνοις ἐμπεδοκλεῖ πρὸ αὐτῆς ἐσκαλῶν. ὃς ἐς τὸν κρατῆρας ἥλατο ἐς αὐτὸς σὺν Σικελίᾳ. Απο. μελαγχολίαν τινὰ δεινὴν λέγεις. αὐτὰρ ἀτὸς γε τίνα ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν ἔσχε τῆς ἐπιθυμίας; Ζ. αὐτῆς σοι λέγειν ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν γυναῖκα, ἀπολογούμενος πρὸς αὐ-

APOLLO.

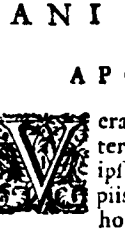

Vera-ne hæc dicunt pater, quòd quidam se ipsum coram Olympiis in ignem conjecit, homo jam senex, necnon generosus ad talia præstigiator? Dixit enim Luna se illum ardentem vidisse. *Jupiter*. Verissima Apollo: utinam nunquam facta fuissent. *Apol*. Num adeò bonus erat senex, nec dignus qui in igne periret? *Iup*. Et illud forsitan. At ego multam molestiam memini me perferre tunc ob nidoris fœtorem, qualem par est exhalari ab humanis corporibus quæ asslantur. Etenim nisi in Arabiam, ut habebam, statim abiissem, fumi fœditate, certò scias, periissem. Et tamen in fragrantia tanta, & aromatum copia, thurisque abundantia, vix mihi nares obliviscì, & dedisscere volebant illius odoris probrum: sed & nunc illius recordatio nauseam mihi ferè movet. *Apol*. Sed quid volebat quum ita secum egit? aut cui bono in pyram ingressus conflagravit? *Iup*. Hoc quidem omnino facere non possis fili, quin Empedoclem ante ipsum criminaris qui in crateres Ætnæ insilùit & ipse in Sicilia. *Apol*. Gravem dicis melancholiam. Verùm iste quam tandem hujus cupiditatis causam habuit? *Iup*. Ejus orationem tibi recitabo, quam in celebritate habuit, quum apud ipsos pro morte sua

1 Ἀληθῆ] Dixi antea hunc Dialogum non esse Luciani. *Bourd*. Non videtur esse Luciani. *Marcil*.

1 Ἀγυ-

τῆς ὑπὲρ σ' πλούτης. Ἔφη γὰρ εἶναι μέμνημαι, ἀλλά τίς αὕτη ταραχθεῖσα πρόσεισι περίφοβος, καὶ δακρύουσα, πάνυ ἀδικουμένη ἔοικυῖα; μᾶλλον ἢ Φιλοσοφία ἐστί, καὶ τὸν ἐμὸν μοι τρόπον ἐπιβοᾶται χειλιάζουσα. τί ὦ θύγατερ δακρύεις; ἢ τί ἀπολιπεῖσα τὸν βίον ἐλήλυθας; ἆρα μὴ οἱ ἰδιῶται αὖθις ἐπιβεβουλεύκασί σοι ὡς τοιῷδε, ὅτε τὸν Σωκράτη ἀπώλεσαν ὑπὸ Ἄνυτον κατηγορηθέντα; εἶτα φεύγεις ἀφ' τούτου αὐτούς; Φι. οὐδὲν τοιοῦτον ὦ πάτερ. ἀλλ' οἱ μὲν, ὁ πολὺς λεώς, ἐπῄνουν, καὶ ἀφ' ἡμῶν ἦγον αἰδούμενοι, καὶ θαυμάζοντές με, καὶ μόνον οὐχὶ προσκυνοῦντες, εἰ μὴ σφόδρα ξυίεσαν ὧν λέγοιμι. οἶδ', ὡς ἂν εἴποιμι, οἱ ξυνήκεις, καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τὸν ἐμὸν τρόπον ὑποδυόμενοι, οἱ μὲ τὰ δεινότατα εἰργάσαντο. Ζ. οἱ Φιλόσοφοι ἐπιβεβλήκασί σοι; Φι. οὐδαμῶς ὦ πάτερ, οἵγε ξυνδιδάσκωσί μοι ἑαυτοί. Ζ. πρὸς τίνων δὲ ἠδίκησαι, εἰ μήτε τὰς ἰδιώτας, μήτε τοὺς Φιλοσόφους αἰτιᾷ; Φι. εἰσί πινες ὦ Ζεῦ, οὐ μεταιχμίῳ τῷ τε πολλῶν, καὶ τῷ φιλοσοφίστων, τὸ μὲ χρῖμα, καὶ βλίμμα, καὶ βάδισμα, ἡμῖν ὁμοίοι, καὶ κατ' ταὐτὰ ἐστελλμένοι. ἀξιοῦσι γὰρ ὑπ' ἐμοῦ τιμᾶσθαι. καὶ τὸν ἐμὸν τὸ ἡμέτερον ἐπιχειροῦντα, μαθητὰς, καὶ ὁμιλητὰς, καὶ διασῶσαι ἡμῶν εἶναι λέγοντας. ὁ βίος αὐτῶν, παμμίαρος, ἀμαθίας, καὶ θράσους, καὶ ἀσελγείας ἀνάπλεως. ὕβρεως δὲ μικρὰ καθ' ἡμῶν. ὑπὸ τούτων ὦ πάτερ, ἠδικημένη πέφυγα. Ζ. δεινὰ παθὼν ὦ θύγατερ. ἀλλὰ τί μάλιστα ἠδικήκασί σε; Φι. σκόπει ὦ πάτερ, εἰ μικρά. σὺ γὰρ κατοπτεύων τὸν βίον ἀδικίας, καὶ ἀθεμιτομίας μεστὸν, ἅτε ἀμαθίας, καὶ ὕβρεως

sua verba fecit. Dixit enim, si bene memini. Sed quænam est ista quæ huc properat perturbata, & lachrymans, prorsus offensæ cuipiam similis? At potiùs est Philosophia, & nomen quidem meum quiritans inclamat. Quid fles ô filia? aut cur relicta vita venisti? nunquid Idiotæ rursus, tibi struxerunt insidias ut antè, quando Socratem ab Anyto accusatum occiderunt? ipsos-ne ideo fugis? *Phi.* Nihil tale, ô pater, sed illi, plebs nimirum, me laudabant, honoreque prosequebantur reverentes, & admirantes me, ac tantùm non adorantes, tametsi quæ dico non admodum intelligerent. Hi verò, quonam modo dicam, familiares, & qui se amicos esse asserunt, meumque nomen induerunt, illi me gravissimè læserunt. *Iup.* Philosophi ne insidias aliquas tibi struxêre? *Phi.* Nequaquam ô pater, siquidem injuria mecum affecti sunt. *Iup.* A quibus igitur injuriam perpessa es, si nec idiotas nec Philosophos incusas? *Phi.* Sunt nonnulli ô Iupiter, inter multitudinem & philosophantes medii, habitu, aspectu, & incessu nobis similes, similique modo ornati. Nam se mihi subditos esse perhibent, nostrumque nomen usurpant, discipulos, contubernales, & sodales nostros se esse dicentes. At vita ipsorum sceleratissima ignorantia, temeritate, & petulantia est referta. Nobis injuria haud parva. Ab his offensa profugi, ô pater. *Iup.* Molesta sunt hæc, filia, verùm qua re potissimùm te læserunt? *Ph.* Considera pater, num parva. Etenim cùm vidisses humanam vitam, iniquitate: & injustitia plenam, ut pote quæ in ignorantia & injuria

ξμυόνζε, καὶ παρατιθέμενον ὑπ' αὐτῶν, καταλιπόντας τὸ ἀνθρώπινον ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ ἑλαυνόμενον, ἐμὲ κατέπτυσας, ὑπειλάμενος ὑπομελήσειν, ὡς παύσαιντό με ἀδικοῦντες ἀλλήλους, καὶ βιαζόμενοι, καὶ ὁμοίως τοῖς θηρίοις βιῶντες. ἀναβλέψαντες ὖν πρὸς τὴν ἀλήθειαν, εἰρηνικώτερον ξυμπολιτεύοιντο. ἔφης γὰρ πρός με καταπίπτων, ἢ μὴ πεισθῆναι ἄνθρωποι, καὶ ὡς ἀμηχάνως ὑπὸ τῆς ἀμαθίας ἀφύκασιν ὑπ' αὐτῆς ὁρᾶς. ἐγὼ δ', ἐλεῶ γὰρ αὐτούς, εἶπον, μόνῳ ἰάσεσθαι ἂν τὰ γιγνόμενα οἰόμην, παρελέναι ἐξ ἁπάντων ἡμῶν, πέμπειν ἀσφαλῶς. Ζ. οἶδα πολλὰ ἐγὼ τοιαῦτα εἰπὼν τότε. σὺ δὲ τὰ μὴ παρόντα ἤδη λέγε, ὅπως μὴ ὑστερήσῃς σε καταπλαγῆναι τοῖς ὦσιν, ἃ τινα δὴ νῦν ὑπ' αὐτῶν πέπονθας. Φι. ἤρξω μὲν ἀπάτερ, ὅτε ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἤιμεν, ἀλλ' ὅσῳ ἐδόκει μοι χαλεπώτερον ἔργον εἶναι, τὸ βαρβάρους παιδεύειν, καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίουν εἰργάσασθαι. τὸ Ἑλληνικὸν δὲ εἶων ὡς ῥᾷον ὑποθαλέσθαι, καὶ τάχιστα, ὥσπερ ἐμοὶ ἐδόκει προσδεξόμενον τὸ χαλινὸν οἷόν τε, καὶ ὑπαχθησόμενον τῷ ζυγῷ, ἐρμήσασθαι εἰς Ἰνδοὺς τοὺς πρώτους, ἔνθεν μέγιστον τὸ ὠφελοῦν τοῦ βίου, καὶ χαλεπῶς ἔπεισα καταβάντας ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων ἐμοὶ συμπαίειν. ὥστε δὲ μάλιστα ὄλβιον οἱ Βραχμᾶνες τοῖς Νεχραίοις, καὶ Ὀξυδράκαις ὁμορροι, ὅτινι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται, καὶ βιῶσί μοι κατὰ τὰ ἡμῖν δικαίως, παραμένοντες πρὸς τὰ θεῖα καὶ ἀνεπίφθονα. καὶ ἀποθνήσκουσι παραδεξόν τινα θανάτου τρόπον. Ζ. τὰς Γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκούω γὰρ τάδε ἄλλα τε περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, οὐδὲν ὑπ' ὀχλούμενοι, ἢ τὸ παρεστὸς ingenti rogo, sponte

versetur, & ab iis turbetur, res humanas miseratus quòd tanta inscitia conflictarentur, me in terram demisisti, injungens ut operam darem, quò desinerent à mutuis injuriis, & violentia, vitaque belluina: & ad veritatem respicientes, pacatiùs conversarentur. Dicebas enim cùm me demitteres, quid faciant homines, & quomodo sint affecti ob ignorantiam, ô filia, vides tu quoque. Ego verò, quia me illorum miseret, te quam solam tantis erroribus mederi posse arbitror, ex omnibus nobis delectam, ut illos cures, demitto. *Iup.* Scio me tunc id genus multa dixisse. Tu verò quæ sequuta sunt jam dicito, quomodo te susceperint, quumprimum devolasti, & quæ nunc ab ipsis pertuleris. *Phi.* Ivi, pater, non ad Græcos statim: sed quod opus mihi videbatur esse difficilius, Barbaros videlicet instituere & docere, huic operi primùm incumbere volui. Græcos autem omisi tanquam qui facillimè subigi possent & celerrimè, ut putabam, frænum susceperint, collumque jugo subdituri essent: & ad Indos primùm me contuli, gentem omnium quæ vivunt maximam, quibus nullo negotio persuasi, ut ab elephantis descendentes, mecum conversarentur. Itaque Brachmanes fœlix hominum genus, Nechræis, & Oxydracis finitimi, hi omnes mihi subditi sunt, nostrisque vivunt institutis, unde à vicinis omnibus honorantur, & mortis admirando quodam genere moriuntur. *Iup.* Dicis-ne Gymnosophistas? Nam inter cætera, audio ipsos conscenso ingenti rogo, sponte comburi, nihil de habitu, aut sede

θίδρας ἀπεῖπον τες. ἀλλ' ὁ μέγα τῦτο. ἴσα γὰρ ἐγὼ εἶδον γιόμενον. οἷος ἦν τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γιόμενον. οἷος ἦν ἐς σὲ παρεῖναι, κινδυνεύω τότε ἓν γέροντος. *Phi.* Οὐδὲ ἀνῆλθον ὦ πάτερ εἰς Ὀλυμπίαν δίς τὸν κακοδαίμονα ἐκεῖνον, ὃς ἔφλω, ὅτι πολλὰς αὐτῶν ἰάσων ἀπόντος, ὡς λοιδορήσειεν τοῖς ξυνειληλυθόσι, καὶ βοῆς τὸν ὀπισθόδομον ἐμπλήσειεν ὑλακτῶντες. ὥστε οὐδὲ εἶδον ἐκεῖνον ὅπως ἀπόθανε. μὴ γὰρ τὰς Βραχμᾶνας, εἰς Αἰθιοπίαν σύν. εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατέβαν. καὶ ξυγγενομένη τοῖς ἱερεῦσι, καὶ προφήτας αὐτῶν, καὶ τὰ θεῖα παιδόυσιν, εἰς Βαβυλῶνα ἀπῆρα, Χαλδαίους, καὶ μάγους μυήσεια. εἶτα εἰς Σκυθίαν ἐκεῖθεν. εἶτα εἰς Θρᾴκλν, ἔνθά μοι Εὔμολπός τε, καὶ Ὀρφεὺς συνεγενέσθην. ὃς καὶ προαποστέλασα εἰς τὸν Ἑλλάδα, τὰ μὲ, ὡς τελέσιεν αὐτὰς, τὸν Εὔμολπον, ἐμεμαθήκει γὰρ τὰ θεῖα παρ' ἡμῶν ἅπαντα, τὸν ἓν, ὡς ἐπαύλιν προσοιάζοι τῇ Μουσικῇ, καὶ πόδας σύν εἰπόμλν. καὶ τὸ μὲ πρῶτον σύν ἐλθέσαι, ὅτε πάντυ ἠσπάσαντο οἱ Ἕλλλιες, ὅτε ὅλως ἀπέκλεισαν. κατ' ὀλίγον ὃ προσμιλῶσα, ἐπεὶ σὺν τὸν ἅπάντων ἑταίρως, καὶ μαθητὰς προσηγαγόμλν. καὶ ἄλλον, ἐκ Σάμυ. καὶ ἄλλον, ἐξ Ἐφέσυ. καὶ Ἀβδηρόθεν ἄλλον. ὀλίγυς πανταπασι. μεθ' ὃς τὸ Σοφιστῶν φῦλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρεισφύσθη, ὅτε ζηλῶν τάμοὶ ἐς βάθος, ὅτε κακοδαίμονα ἀπέδλν, ἀλλ' οἷον τὸ ἀποκινταύρεον γένος, συνηθῶν τι ἓν μικτον, ἐν μέσῳ ἀλαζονείας, καὶ φιλοσοφίας πλαζόμενον, ὅτε τῇ ἀγροίᾳ τέλειον προσιχόμενον, ὅτε κακῶς ἀτενίσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καθορᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον λημῶντες τὸν ὃ ἀμβλυώπιεν ἀσαφές τι, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν

sede mutantes. Sed hoc nihil magni. Nam recens in Olympiis fimile quid accidiſſe vidi: ac veriſimile eſt te tum interfuiſſe quum ſenex ille conflagravit. *Phi.* Ne Olympiam quidem veni pater, metu ſceleſtorum illorum, quos dixi, quia videbam pleroſque illorum, eò proficiſci, conſilio convitiis inceſſendi eos qui conveniſſent, & clamoſo latratu opiſthodomum implendi. Itaque quo pacto mortuus ille ſit, non vidi. Poſt Brachmanas igitur in Æthiopiam ſtatim, inde in Ægyptum deſcendi: & cum ſacerdotibus, & prophetis eorum verſata ſum: quos cùm res divinas docuiſſem, Babylonem ivi, Chaldæos & magos initiatura. Inde in Scythiam: poſtea in Thraciam, ubi Eumolpus & Orpheus mecum congreſſi ſunt. Quibus in Græciam præmiſſis, Eumolpo quidem res omnes divinas à nobis edocto, ut eos initiaret: Orpheo autem ut accinens Muſica cogeret, eorum veſtigia ſtatim preſſi. Atque ubi primùm veni, nec me admodum amplexi ſunt, nec omnino excluſerunt Græci. Sed paulatim cùm iis converſata, ſeptem ex omnibus amicos, & diſcipulos collegi, alium ex Samo, alium ex Epheſo, alium ex Abdera, omnino paucos. Poſt quos Sophiſtarum genus neſcio quomodo mihi ſuppululavit, neque mea abſolutè æmulans, neque valdè diſcrepans: ſed tanquam Centaurorum genus, compoſitum quid & mixtum, in medio arrogantiæ & philoſophiæ errans, neque ignorantiæ penitus adhærens, neque fixis oculis nos intueri valens: ſed tanquam hebetudine cæcutientes, obſcurum quid, & dubiam noſtri imaginem,

εἰδωλον, ἢ σκιὰν σάοτε ἰδόντες ἄν. οἰδὲ, ὥσθ' ἁπερεῶς πάντα κηλαντικήκασι. ὄθεν παρ' αὐτοῖς ἡ ἀχρεῖος ἐκείνη, καὶ καταπτὴ σοφία, καὶ ὡς αὐτοὶ φασιν, ἀπρόσμαχος ἀνεφλέγητο. αἱ κημψαί, ἢ ἄπορροι, ἢ ἄτοποι ἀπορίσεις; καὶ δυσέξοδοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. ἔνθα κωλυόμενοι, ἢ ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἡμῶν, ἠγανάκτουν, ἢ συνίστασθ' ἐπ' αὐτούς. καὶ πάλιν, δικαφερόμενοι ὑπῆγον, ἢ παρεδίδοσαν πιθομένους ἢ κωλύον. ἐχρῆν μὲ ἐν ἴσῳ τότε φυγεῖν δρόμῳ, ἢ μηκέτι ἀνέχεσθαι τῶν σωφρονιστῶν αὐτῶν. νῦν ὁ Ἀνισθένης με, καὶ Διογένης, ἢ μετ' ὀλίγον Κράτης, ἢ Μένιππος, ἔτι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμετρῆσαι τῆς μανίας, ὡς μή ποτε ὄφελον. ἐγὼ γὰρ ἂν τοσαύτα ἐπεπόνθειν ὕστερον. Ζ. ἀλλ' ἆρα μοι λέγεις ὦ Φιλοσοφία, ἵνα ἠδικήσω, ἀλλὰ ἀχαναπτεῖς μόνον. Φι. καὶ μὴν ἄκουε ὦ Ζεῦ, ἠλίκα ἐστί. μιαρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, ἢ ὡς τὸ πολὺ θηλικὸν, ἢ ἠλίκον, ἐξυγχυόμενον ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀσχολίας. ἐθέλοις γὰρ, ἢ ἐξητάσεις, ἢ ἄλλας τέχνας, οἵας εἰκὸς τοὺς τοιούτους ἐμμανθάνειν, σκυτέων, ἢ τεκταίνειν, ἢ ἐξὸ τοιοῦτος ἔχειν, ἢ ἕρια ξαίνειν, ὡς ἔνεροι εἶη ταῖς γυναιξί, καὶ ἐμπέρους, καὶ καταγλώττους ἐμπορεῦσι, ὁπότε ἢ κρόκιλον οἰκεῖαν τρίφοιεν, ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν ἐν παισὶ μελετῶντες, ἐθὲ ὅμοιοι τὸ ἡμέτερον ἦθος. ἐπὶ δ' εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο, καὶ καταῖδον τῶν αἰδῶ ὅση ἐν τοῖς πολλῶν ἐστι τοῖς ἐπιτηδείοις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τῶν παρρησίαν τῶν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπεύόμενοι, καὶ συμβουλεύσι πεί-

umbramve quandoque cernentes. At hi, omnia accuratè à se percepta esse existimarunt. Hinc illa inutilis apud illos & supervacanea sapientia, atque illorum judicio inexpugnabilis, accensa est: nimirum versutæ, dubiæ, & absurdæ responsiones: præterea inextricabiles & labyrinthæ interrogationes. Quòd si ab amicis meis prohibentur, & redarguuntur, indignantur, ac contra illos conspirant, tandemque in jus rapiunt, & ad cicutam bibendam tradunt. Et quanvis fortasse tum confestim fugere, nec eorum conversationem amplius tolerare oportuisset: Antisthenes tamen, & Diogenes, ac paulò pòst Crates, & Menippus, mihi persuaserunt ut paulum moræ adderem. Quod utinam nunquam factum esset: non enim tanta postea fuissem perpessa. *Iup.* Nondum mihi dicis, ô Philosophia quanam injuria sis affecta, sed indignaris solùm. *Ph.* Atqui audi Iupiter, quanta sit. Scelestum quoddam hominum genus est, atque ut plurimum servile ac mercenarium, ob negotia nobiscum à pueris non versatum. Sorviebat enim, aut mercede operam locabat, aut alias artes, quas decebat istiusmodi homines addiscebat, sutoriam, fabrilem, fullonicam, & lanificam, ut lanam carminatam facilè elaborare, & nere possent mulieres, & commodè ducerent, cùm illæ aut tramam versarent, aut licium circumvolverent. Talia igitur in pueritia exercentes, ne norant quidem nomen nostrum. Postquam verò inter viros censeri cœperunt, & reverentiam animadverterunt, qua vulgus amicos meos prosequitur, & ut homines eorum loquendi libertatem tolerant, & se curari gaudent, & con-

ἥττωμ, ἢ ἐπιλιμώττων ὑπακήσωσι, ταῦτα πάντα τυφωνίδα ἢ μικρὰν ἀγυιὰν εἶναι. τὸ μὲν δὴ μηδὲν εἶναι τῆ τοιαύτη παραιρέσει παρέφορον, μακρὸν ἴσως. μᾶλλον δ' ἡμιδεῆ ἀδυμίαν. εἰ τί χρὴ δ', γλίχεσθαι ἢ σὺν πόνῳ, καὶ μόγις ἐφικτὰ παρέχειν ἐδύνατο. εὐίοις δ' ἢ ἀγλεία βαρύ. καὶ ὥσπερ ἦν ἐστι, ἀφόρητον ἐφαίνετο. ἔδοξεν οὖν σπουδάζεσθαι, τὴν ὑστάτην [1]ἄγκυραν, ἣν ἱερὰν οἱ ναυλλόμενοι φασὶ καθίειν, καὶ ἐπὶ τῶν βελτίστην διάνοιαν ὁρμίσασθαι, ἔπι τὸ ἢ τόλμαν, καὶ ἀμφιδίαν, καὶ ἀναισχυντίαν παρακαλέσαντας, αἴτιον αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, καὶ λοιδορίας καινὰς ἐκμελετήσαντας, ὡς πρόχειροι εἶεν, καὶ ἀνὰ στόμα τοῖς μέλλουσι ξυμβολὰς ἕξουσιν. ὁρᾶς ὁποῖα πρὸς Φιλοσοφίαν ἐφόδια; χρημαζίζουσι, καὶ μεταπορεύσιν αὐτὰς εὖ μάλα εἰκότως, ἢ πρὸς ἐμὲ, οἷόν τι ἀμελῆ ὁ Αἴσωπός φησι ποιῆσαι τὸν τῆ Κύμη ὄνον. ὃς λεοντῆν περιβαλλόμενος, καὶ σάλπιγγα ὀγκώμενον, ἠξίου λέων ἢ αὐτὸς εἶναι. καί πως πάντες ἢ ἦσαν ἴσως οἱ παρόντες αὐτῷ. τάδε ἡμέτερα, πάνυ ῥᾴστα ὡς οἶσθα, καὶ ἐς μίμησιν πρόχειρα. τὰ δὲ σφέτερα λέγω. καὶ ἃ πολλῆς τῆς παιδιατείας δεῖ τριβώνιον περιβαλέσθαι, ἢ πήραν ἐξαρτήσασθαι, ἢ ξύλον ἐν τῆ χειρὶ ἔχειν, ἢ βοᾶν, μᾶλλον δ' ὀκνῆσαι, ἢ ὑλακτεῖν, ἢ λοιδορεῖσθαι ἄπαυστον. τὴν δὲ ἀσφάλειαν γὰρ αὐτοῖς οὐ μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν, ἢ πρὸς τὸ χρῆμα αἰδῶς παρέξειν ἔμελλεν. ἡ ἀλόγιστος ἂν πρόχειρος, ἄκνητος δ' ἀεί τε, καὶ εἰ βύλοιο ἀπάγειν, παλαχθησομένῳ τῷ ξύλῳ. καὶ τὰ

consulentibus parent, denique increpantes formidant, hæc omnia dominium haud parvum esse arbitrabantur. Verùm addiscere quæ huic professioni conveniunt, longum erat, imò potiùs prorsus impossibile. Artes verò sordidæ etiam cum labore vix poterant necessaria suppeditare. Nonnullis etiam servitus, gravis, & ut est, intolerabilis videbatur. Re igitur perpensa, ultimam anchoram, quam navigantes sacram vocant, visum est demittere, ad socordiam optimam declinando, audaciam quoque, & ignorantiam, ac impudentiam in auxilium advocando, quæ potissimùm ipsis opitulantur: & nova convitia excogitando, quæ in promptu essent, quasque solas in ore haberent suppetias. Vides qualia ad Philosophiam viatica? Se componunt, & transformant perquam eleganter: & mecum agunt, ut nimirum Æsopus ait Cumanum illum asinum feciſſe, qui cùm leoninam pellem induisset, & asperè derudisset, ipse leo videri cupiebat: & fortè erant qui ipsi crederent. Nostra verò, planè sunt, ut scis, facilia, & in promptu imitabilia. De externis loquor: haud enim magni est negotii, tritam vestem induere, & peram collo suspendere, & baculum in manu habere, & vociferari, imò potiùs rudere, aut latrare, omnibusque maledicere. Equidem securitatem, quòd nihil ob talia passuri essent, formæ reverentia præstaprompta, invito domino, etsi re debebat. Libertas autem, vellet ab eo avertere, qui baculo est percutiendus. Cæterùm facul-

1 Ἄγκυραν ἱερὰν] Proverb. de quo in Iove Tragœdo. *Beurd.*

ἄλφιτα σὺν ἔτι ὀλίγα, μᾶζα ὡς ἐσθιεῖ, μᾶζα ψιλή. τὸ δ' ὀψώνιον, ἢ τάριχος, ἢ ὑμνοι, ἀλλὰ κρέα παμμεδαπά, καὶ οἶνος, οἷος ἥδιστος. καὶ χρυσίον παρ' ὅτου ἂν ἐθέλωσι. θυσιμολογοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες. ἢ ὡς αὐτοὶ φασιν, λυπεῖσθαι τὰ πρόβατα, δύσιν τι πολλὴν οἷον, ἢ αἰδοῖ δ' ἀμᾶλλον, ἢ δέει δ' μὴ ἀκοῦσιν κακῶς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο εὖ οἶδεν οἶμαι, ὡς ἐξίτω κακῶς τοῖς ἀρδῆν φιλοσοφοῦσιν. ἀλλ' τις ὁ δικάσων, καὶ διαφερόντων τὰ τοιαῦτα ἴσως, ἢν μέσον τὰ ἔξω ἢ ὅμοια. δρχὴν γοῦν ἀλλ' τ ἐλαίζον διέφοντας, ἢν ἔρηταί τις αὐτοὺς κατημένους, καὶ κακῶς ἀγορεύ, ἀλλ' αὐλοὺς βοῶσι, καὶ ἐπὶ τῷ ἀκρόπολιν τῷ ἑαυτῶν ἀναφεύγουσι τῷ λοιδορεῖσθαι, καὶ παρέχειρον τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲ τὰ ἔργα ζητῇς, οἱ λόγοι πολλοί. ἢν δ' ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέλοις, τὸν βίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. τοιγαροῦν ἐμπίπλησι πᾶσαν ἡ πόλις τ τοιαύτης ῥᾳδιουργίας. καὶ μάλιστα τ Διογένη, καὶ Ἀντισθένη, καὶ Κράτητα ἐπιχαροφορμῶσι, καὶ ὑπὸ τῷ Κυνὶ τασσόμενοι. οἱ τὸ μὲ χρήσιμον ὁπόσον ἔνεστι τῇ φύσῃ τῶν κυνῶν, οἷον τὸ φυλακτικόν, ἢ τὸ οἰκουρικόν, ἢ τὸ φιλοδέσποτον, ἢ μνημονικόν, ἠδαμῶς ἐζηλώκασιν, ὑλακὴν δ', καὶ λιχνείαν, καὶ ἀφροδίσια συχνά, καὶ κολακείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὸν δεδιότα, καὶ ὅσα πρακτέα ἦκεν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπονήκασιν. ὅψῳ τοίνυν μὲ μικρὸν οἷα ἴσως. οἱ γὰρ ἐκ τ ἐργασηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσαντιν, ὅταν ὀφῶσι σφᾶς μὲ πονοῦντας, καμνοντας, ἔωθεν εἰς ἑσπέραν ἐπικεκυφότας τοῖς ἔργοις, καὶ μόγις ἀποζῶντας ἐκ τ τοιαύτης μισθαρνίας. ἀργὸς δ', καὶ ῥᾳδίως ἀνθρωπος, ἀπὸ ἕω ἐς ἑσπέραν ἐπὶ τοῖς ἔργοις ὢν, καὶ μόλις τὸν βίον ἐκπορίζων, ἐπὶ τοσοῦτον ἐλθὼν ἀπορίας, ὡς μηδὲ ἐλαίου ἔτι ἔχειν ἐς τὸν λύχνον, ἀλλὰ καὶ τὸν λύχνον ἀποσβέσας, ἵνα μὴ καίηται μάτην, ἐν τῷ σκότῳ κατακείμενος, ἐπὶ τοσοῦτον ἐλθὼν ἀπορίας, ὡς μηδὲ ἐλαίου ἔτι ἔχειν ἐς τὸν λύχνον, ἀλλὰ καὶ τὸν λύχνον ἀποσβέσας, ἵνα μὴ καίηται μάτην, ἐν τῷ σκότῳ κατακείμενος, ἐπὶ τοσοῦτον ἐλθὼν ἀπορίας, ὡς μηδὲ ἐλαίου ἔτι ἔχειν ἐς τὸν λύχνον, ἀλλὰ καὶ τὸν λύχνον ἀποσβέσας, ἵνα μὴ καίηται μάτην, ἐν τῷ σκότῳ κατακείμενος,

cultates non ampliùs paucæ, neque tenuis, ut antè, maza: obsonium verò, non ſalgama, non greſtis cepa: ſed omnigenæ carnes, & vinum quàm ſuaviſſimum, & aurum unde volunt. Etenim circumerrantes tributum colligunt: aut ut loquuntur ipſi, oves tondent, multoſque daturos exiſtimant: aut habitus reverentia, aut malè audiendi metu. Etenim illud, ut puto, videbant, fore ut ex æquo inter rectè philoſophantes collocarentur: nec quiſquam eſſet qui talia judicaret & diſcerneret, ſi exteriora tantùm eſſent ſimilia. In primis enim redargutionem non accipiunt, ſiquis ita modeſtè, & ſenſim interroget: ſed confeſtim clamant, & ad ſuam arcem, maledicentiam ſcilicet confugiunt, & ad lignum paratum. Ac ſi opera quæras, verba multa: quòd ſi à ſermonibus judicare velis, vitam conſiderandam eſſe cenſent. Proinde tota civitas hujuſmodi malitia referta eſt: & iis maximè, qui Diogenis, Antiſthenis, & Cratetis titulos aſſumunt, & diſciplinæ Cynicæ ſe addicunt. Cæterùm quod natura optimum eſt in canibus, veluti cuſtodia, vel domus tutela, aut heri amor, aut memoria, id nequaquam imitantur: ſed latratui, gulæ, rapinæ crebræ Veneri, adulationi, divitum blanditiis, & frequentationi menſarum, diligenter operam dant. Videbis igitur paulò pòſt quonam hæc evadant. Omnes enim ex officinis exilientes, artes relinquent deſertas, cùm cernant ſe labore fatigari, ab aurora ad veſperam uſque operi incumbentes, & vix iſtiuſmodi quæſtu victum comparare. Segnes verò & ſubdolos homines in omnium

ἡδόνας, τὸ ἅπασιν ἀφθόνως βιῶναι, αὐτοῖς μὴ πραγματικῶς, λαμβάνουσι δὲ προχείρως, ἀγανακτοῦντας δέ, εἰ μὴ λάβοιεν, οὐκ ἐπαινοῦντας δέ, ἐὰν καὶ λάβωσιν. παῦτα οἱ περὶ Ναρσῆν βίῳ διακεῖ αὐτοῖς, καὶ ἀπροχώς τὸ μέλι αὐτὸ εἰς τὰ τραπέζια ἐοικέναι καὶ δ' ἀρκεῖν. καὶ ἦττον ἂν δεινὸν τὸ παρεῖναι ἑαυτοῖς, εἰ τοιοῦτοι ὄντες, μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον. οἱδὲ μάλα σεμνοὶ, καὶ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω, καὶ τὰ δημόσια φαινόμενοι, ἐὰν παιδὸς ὡραίου, ἢ γυναικὸς λάβωσιν κρείττω, ἢ ἐλπίσωσι, σιωπᾶν ἄξιον, οἷα ποιοῦσιν. ἔνιοι δὲ, καὶ ξένων τὰς σφετέρων γυναῖκας ἀπάγουσι μοιχεύσοντες, καὶ τὴν Γλίπα σκεῖνον νομίσκον, ὡς φιλοσοφοῦσι δὴ ἐν αὐτῇ. εἶπα καὶ τοῖς ταύτας ἅπασι τοῖς ξυνοῦσι προσήκοντας, Πλάτωνός τι δίκαιον οἴονται ποιεῖν, οὐκ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς σκεπτέον ἠξίου καὶ χαλᾶν τὰς γυναῖκας. ἃ μὲν δὲ τοῖς συμποσίοις δρῶσι, καὶ ἃ μεθύσκονται, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἷόν κατηγορεῖτε αὐτοὶ μέθης, ἐ μοιχείας, ἐ λαγνείας, καὶ φιλαργυρείας. ὑδὲν γὰρ ἅπας εὔροις ἄλλο ἄλλῳ ξυνοῦσιν, ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν, ἐ τὰ ἔργα. οἷον, κολακείαν μισεῖν φασι, κολακείας ἕνεκα τὸ Γναθωνίδιον, ἢ τὸν Στρυθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους παρορτίζουσιν. οὐκ ἂν δέδ' κινῆσαι τὸν γλῶτταν μὴ μὲν ἐ ψεύσασθαι δυνάμενοι. ἡδονὴ πᾶσιν ἐχθρὸν τὸ λόγῳ, καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἔργῳ δ' ἁβρὸν αὐτὸν ἅπασι παρέχουσι. τὸ δ' ὀξύχολον, ἐ μικραίπον, καὶ πρὸς ὀργὴν ῥᾴδιον, ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια ταπεινά. μάλα γὰρ ὀλίγον πα-

omnium rerum copia vivere, tyrannicè quidem postulantes, ac promptè accipientes, & quum non acceperint, indignantes, neque si acceperint, laudantes. Hæc videntur ipsis Saturni sæculum, spontéque mel ipsum è cœlo in ora influere. Porrò res hæc minùs esset molesta, si tales cùm sint, alia nulla injuria nos afficerent. Sed hi cùm admodum casti & severi, extrinsecus, & publicè appareant, si puerum nacti fuerint formosum, aut speciosam mulierem, aut speraverint, æquum est tacere quæ faciunt. Nonnulli verò suorum etiam hospitum uxores adulterio corrumpendas abducunt, Ilienſis illius juvenis instar, ac si & ipsæ quoque essent philosophaturæ. Deinde communes has omnibus qui congrediuntur, proponentes, Platonis præceptum implere se putant, nescientes quo pacto facer ille mulieres communes esse debere censuit. Quæ verò in conviviis agunt, utque inebriantur, longum esset recensere. Et hæc faciunt, quomodo putas, dum ipsi ebrietatem, adulteria, luxuriam, & avaritiam reprehendunt. Nihil igitur invenies inter se magis contrarium, quàm ipsorum dicta, factaque: ut assentationem sibi odiosam esse dicunt, cùm assentatione Gnathonidem & Struthiam superare possint: & alios vera loqui hortantur, cùm ipsi ne linguam quidem movere queant, quin mentiantur. Voluptas omnibus verbo tenus est invisa, hostis Epicurus: sed re ipsa quidvis ob eam faciunt. Iræ præterea vehementia, leviſſimarumque rerum perturbatione, necnon iræ facilitate nuper natos infantulos superant. Non parvum

ῥίχωσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν ὑπὸ τῆ τυχόσης αἰτίας ἐπιζέση μὲ αὐτοῖς ἡ χολὴ, πλειθοὶ ἢ τὼ χρειὼν βλέπωντω, ἐτεμὸν τι ἐ παρεφορον δεδρηκότες. ἢ ἀφρὸς, μᾶλλον ἢ ἰὼ μεσὸν αὐτοῖς ἢ τὸ σῶμα. μὴ σύγε σκεῖδι τύχοις, ὅτι ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἐκχέεται βόρβορος. χρυσίον μὲ, ἢ ἀργύριον, Ἡράκλεις δὲ κεκτῆσθ ἀξιῶ. ὀβολὸς ἱκανὸς, ὡς ἥμισυ πελείμιλν. ποτὸν γὸ, ἡ κρήνη, ἢ ποσμὸς παρέξει. μετ ὀλίγον αἰτοῦσιν [1] σὺκ ὀβολὸς, ἀλλ ἁρπαγὸς ὀλίγας, ἀλλὰ πλύτος ὅλος. ὥστε τὶς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ ἓ φόρτω πλήσειεν ἄν, ὅσον τούτοις Φιλοσοφία εἰς χρημάτισμὸν συμπίλει. εἶτ ἐπειδὰν ἱκανῶς συλλίξωντω, ἐ ἐπισίσωντω, ἀπορρίψαντες ἐκεῖνο τὸ δύσηνον τριβώνιον, ἀρχὰς σώσοντι, ἢ ἐμπόλας τ μαλακῶν ἐπείσω, ἐ παίδας κομήτας, ἐ συνοικίας ὅλας, μακρὸ χαίρειν φράσαντες τῆ πήρα τῆ Κράτητος, ἐ τῷ τρίβωνι ἓ Ἀνισθένους, ἢ τῷ πίθῳ ἓ Διογένους. οἱ ἰδιῶται ἢ ταῦτα ὁρῶντες, καταπτύσεται ἤδη Φιλοσοφίας, ἢ ἄπαυλος εἶναι τοιούτους φήσοντω, καὶ τ διδασκαλίας αἰτιῶντ). ὥστ πολλὰ ἤδη ἓ χρόνου, ἀδύνατόν μοι μεθέντα κἂν ἕνα τινὰ προσεταιρίσασθαι αὐτῶν. ἀλλὰ τὸ τ Πηνελόπης ἐκεῖνο πάσχω. ὁπόσον γὸ δὴ ἐγὼ ἐξυφήνω, τοῦτο σὺ ἀκαρεῖ αὖθις ἀναλύε). ἡ ἀμαθία ἢ, ἐ ἡ ἀδικία, ἐπιμελῶσιν, ὁρᾶσαι ἀνεξέργαστον ἡμῖν τὸ ἔργον, ἐ ἀνήνυτον πόνον. Ζ. οἷα ὦ Θεοὶ πέπονθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσοφία πρὸς τ καταράτων ἐκείνων. ὥστ ὥρα σκοπεῖν ὅ, τι ἐ πρακτέον, ἢ ὅπως αὖτὸς μεταπεσόντες ἐ τοῖς αὐτοῖς ἐκείνοις ἐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιβουλεύσομεν ἑτέροις. ἐπεὶ τοίνυν ἐ τὸ γελᾶν ἐ τὸ καταγελᾶν ἐ τὸ μισεῖν ἐ τὸ φθονεῖν ἐ τὸ ἐπιβουλεύειν ἐ τὸ ἀπατᾶν ἐ τὸ ἐξαπατᾶσθαι ἐ τὸ ἀγνοεῖν ἐ τὸ ἀγνοεῖσθαι ἐ τὸ ἀδικεῖν ἐ τὸ ἀδικεῖσθαι ἐ τὸ ἐπιορκεῖν ἐ τὸ ἐπιορκεῖσθαι ἐ τὸ ἐπιτιμᾶν ἐ τὸ ἐπιτιμᾶσθαι ἐ τὸ ἐπιτίθεσθαι ἐ τὸ ἐπιτίθεσθαι ἐ τὸ ἐπιτίθε

λύσιον. ὁ μὲν γὰρ κεραυνὸς, ἀπαξ μιᾷ πληγῇ, καὶ ὁ θάνατος τοιχεῖ. Απο. ἐγώ τοι ὦ πάτερ, ὑποθήσομαι. μισῶ γὰρ ἐκ αὐτὸς ἤδη τοὺς ἀλαζόνας, ἀμούσους ὄντας, ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἀγαπωμένων. κεραυνῷ μὲν γὰρ, ἢ τοῖς δεξιᾶς, οὐδαμῶς ἐκείνοι ἄξιοι. τὸ Ἑρμῇ δ' εἰ δοκεῖ, αὐτοκράτορα τὸν κολάσεως καταπέμψωμεν ἐπ' αὐτούς. ὃς ἅτε δὴ καὶ λόγους ἔχων ἐκ αὐτὸς, τάχιστα εἴσεται τοὺς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ τοὺς μή. εἶτα τοὺς μὲν ἐπανίσεται ὡς τὸ εἰκὸς. οἶδε, κολασθήσονται, ὅπως ἂν ἐκείνῳ δόξῃ τὸ καιρὸν δοκεῖ. Ζ. εὖ λέγεις ὦ Ἄπολλον. ἀλλὰ ἐ σὺ ὦ Ἡράκλεις; ἅμα ἐ τὴν Φιλοσοφίαν αὐτὴν ἔχοντες, ἅπιτε ὡς τάχιστα εἰς τὸ βίον. τρισκαιδέκαθον γὰρ ἄθλον οὗτος τοῦτον ἐ μικρὸν ἐκτελέσεται, ἢν ἐκκόψῃς μιᾶρὰ ἅπαξ, ἐ ἀναίσχυντα θηρία. Ηρα. καὶ μὴν ἄμεινον ἦν ὦ πάτερ, τὴν κόπρον σκαφῆναι αὖθις ὑπ' Αὐγείου, ἢ τούτοις συμπλέκεσθαι. ἀπίωμεν δὴ ὅμως. Φι. ἄκουσα μὲν, ἀκολουθητέον δ' οὖν τοῖς δοξασθεῖσι τοῦ πατρός. Ερ. καλῶμεν, ὡς κἂν ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρίψωμεν σήμερον. ποίαν δ' χρὴ τραπέζαν ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ φανέρὸν ὅπου τῇ Ἑλλάδι. Φι. ἐδαμῶς. ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν ὦ Ἑρμῆ. ὅτοι δ' ἐδὲν Ἀττικῆς πενίας δέονται, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς, ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ πᾶν ζητητέον εἰσὶν ἡμῖν. Ερ. σὺ δ' οὖν τὴν Θρᾴκης ἀπιτέον. Ηρα. εὖ λέγεις, κἀγὼ ἐσομαί γε ὑμῖν τὴν ὁδόν. οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα, συχνάκις ἐπιλθών. καί μοι τὴνδε ἤδη τραπώμεθα. Ερ. ποίαν λέγεις; Ηρα. ὁρᾶτε ὦ Ἑρμῆ, καὶ Φιλοσοφία; δύο

punienti. Fulmen enim uno ictu, & cita mors aufert. *Apollo.* Ego tibi consilium dabo, pater. Iam enim & ipse odi arrogantes illos, ineruditos, Musarum gratia indignatus. Nam fulmine, tua-ve dextra digni non sunt illi. Sed si videtur, Mercurium pœnæ exactorem ad ipsos demittemus, qui, ut pote in disciplinis versatus ipse, celerrimè cognoscet eos qui rectè philosophantur, & qui minùs. Tum hos quidem, ut par est, laudabit: illi verò, quemadmodum ei ex tempore videbitur, plectentur. *Iup.* Rectè dicis Apollo. Verùm & tu Hercules, unà Philosophiam ipsam ducentes, ad homines ite quàm celerrimè, & decimum tertium hunc laborem non parvum à te confectum iri puta, si tam scelestas, & impudentes belluas exciderit. *Herc.* Atqui præstaret, pater, Augiæ fimum rursus expurgare, quàm cum his manus conferre: abeamus tamen. *Ph.* Invita quidem: sed ex patris sententia est sequendum. *Mercur.* Descendamus, ut etiam paucos ex ipsis hodie conteramus. Sed quà eundum est Philosophia? scis enim ubinam sint. Annon manifestum est eos esse in Græcia? *Ph.* Nequaquam, nisi admodum pauci qui rectè philosophantur, Mercuri. At hi nihil Attica paupertate indigent, sed ubi multum aurum aut argentum foditur, ibi nobis sunt quærendi. *Mer.* Ergo rectà in Thraciam est abeundum. *Herc.* Rectè dicis, & viæ dux ero vobis. Novi enim Thracum res omnes, ut pote qui sæpius ad illos accesserim. Et nunc huc mihi flectatis. *Mer.* Quônam ais? *Herc.* Videtis-ne Mercuri, & Philosophia, duos mon-

μ̃ ὄρη μέγιστα, καὶ κάλλιστα ὁρᾶν ἁπάντων, Αἷμός ἐστι τὸ μεῖζον, ἡ δὲ ἐλάττων ἡ, Ροδόπη, πεδίον ὑποπίπτουσιν ἀμφοῖν, πάμφορον, καὶ τὸ μεταξὺ ἑκατέρων δίχα δεξάμενον, καὶ πᾶσι λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστηκότας, οὐκ ἀμόρφους τὴν τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις τινὰς τῆς ὑποκειμένης πόλεως. καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται. Ερ. νὴ Δί' ὦ Ἡράκλεις, μεγίστη, καὶ κάλλιστα ἁπασῶν. πόρρωθεν δὲ ἀπολάμπει τὸ κάλλος. καί τις ποταμὸς μέσης διαμείβεται, πάνυ σεμνὸς ἰδεῖν καὶ ψυχρὸς αὐτῆς. Ηρα. Ἔστιν μέν, ὅτος. ἡδὴ πόλις, ἔργον Φιλίππου σαφῶς. καὶ ἡμεῖς ἤδη σχεδόν, καὶ ὑπονέφελοι. ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ. Ερ. ὕπα γενέσθω. πόσ' ἂν χρὴ ποιεῖν, ὅπως τὰ σημεῖα ἐξιχνεύσωμεν; Ηρα. τοῦτο μέν, σὺν ἤδη ἔργον ὦ Ἑρμῆ. κῆρυξ γὰρ εἶ. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις κηρύττων. Ερ. ἀλλὰ τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ πάγε ὀνόμασα οὐκ ἐπίσταμαι αὐτῶν. σὺ δὲ ὦ Φιλοσοφία, λέγε, ὅστινας ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα σαφῶς. Φι. ἀλλ' οὐκ αὐτὴ μὲ οἶδα τὸ σαφὲς, οἵτινες ὀνομάζονται, ἀφ' ὅτι μὴ ξυγγενείας αὐτοῖς. λάθοι δ' ἂν τ' ἐπιθυμίας, ἢν ἔχωσιν εἰς τὰ κτήματα, οὐκ ἂν ἀμόρτοις σφᾶς καλῶν κτήσασθαι, ἢ κτησίππους, ἢ κτησικλέας, ἢ δύκτήματος, ἢ πολυκτήτους. Ερ. εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνες ὅτοί εἰσιν, ἢ τί ἐς σφᾶς ἐσκοποῦσι ἐς αὐτούς; μᾶλλον ἢ ἐς σφᾶσι, καὶ τι ἐς ἔριδας ἥλκυσται omniumque pulcherrimos? Major, Hæmus est, oppositus verò, Rhodope: at campus interjectus, perquam fertilis, ab utriusque radice confestim se pandens, tresque colles perpulchros assurgentes, asperitate non deformes, tanquam subjacentis urbis multas arces: jamque urbs apparet. *Merc.* Ita per Iovem Hercules, maxima, omniumque pulcherrima: cujus pulchritudo eminus resplendet, quin & maximus fluvius illam alluens præterlabitur. *Herc.* Hebrus est, civitas verò Philippi illius opus: & jam nos ad terram, & sub nubibus sumus: quare quod fœlix faustumque sit, ingrediamur. *Merc.* Ita fiat. Cæterum quid faciendum, & quomodo investigandæ feræ? *Herc.* Hoc tui muneris jam est Mercuri, siquidem es præco. Ne igitur præconium enuntiare cunctaris. *Merc.* Haud difficile hoc: sed illorum ignoro nomina. Tu igitur Philosophia, dic quo nomine sint compellandi: & signa insuper. *Ph.* Ne ipsa quidem scio certò quomodo vocentur: quia mihi cum ipsis non fuit commercium. Cæterum non aberrabis si eos à possidendi desiderio, Possidonios, aut Possidippos, aut Possicleas, aut Possifundos, aut Possidoros nominaveris. *Merc.* Bene dicis. Sed quinam hi sunt qui & ipsi circunspectant? atqui accedunt, & videntur aliquid velle loqui. *Viri.* Pos-

1 Ἔστιν ὧδ' ὅτῳ, ἢ μὴ πόλις ἔργον Φιλίππου σαφῶς] Cum paulo supra dixerit de hac eadem urbe: καὶ τινὰς λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστηκότας, non est difficile divinare, de qua urbe loquatur: nimirum de Philippopoli, quæ & Trimontium & antea Poneropolis & Pulpudena & Eumolpias, sita ad Hebrum inter Hæmum & Rhodopen, quæ Trimontium vocata est eo, quod tres montes suorum murorum ambitu complectebatur. *Palm.*

1 Καί

σιν. Ανδρ. ἆρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν ὦ ἄνδρες εἰπεῖν, εἴ τις ὑμῶν βελτίων, εἰ πᾶς τρεῖς γένοισθε ἅμα εἰδέτην, [1] καί πα γυναῖκα ὁ χρῶς κεκαμμένῳ εἰς τὸ Λακωνικὸν, ἀβρύνουσαν, καὶ κομιδῇ ἀνδρικήν; Φι. Παπαῖ. τὰ ἡμέτερα ὅτοι ζητοῦσι. Αν. [2] πῶς τὰ ὑμέτερα; ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἅπαντες. ἡμεῖς γ', τὴν γυναῖκα μάλιστα μίσθωμ', ἐωνημένοι πρὸς αὐτῶν. ἔστιν δ', καθόσον ἐζητοῦμεν αὐτήν, τοῦτο γ' ἄμεμπτ' ἀπούσαμεν. εἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν, τὸν λεὸν Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον, οἷον λεὸν κτημάτων, ὕπαιθρον, [3] ὁ χρῶς κεκμηκέναι, ὁ γλοιὸς βαθεῖ, πήραν ἐξημμένον, καὶ τριβώνιον ἀμπεχόμενον, ὀργίλον, ἄμυστον, τραχύφωνον, λοίδορον, μιλύοντα ἐπὶ ῥητοῖς αὐθονόμοις. Δέσπ. νοῶ ὅτ[ον], ὦ Κηρύττοντες. ὡς ἐκείνῳ γε ὄνομα ἦν παρ' ἐμοὶ, Κάνθαρ[ος]. καὶ ἐκόμα δ', καὶ τὸ γλοιὸν ἐπῆλθε, καὶ τρίχιλον τὸν ἐμὸν ἠπίστατο. ἀπέκειρε γὰρ ὁ τοῦ γναφείου καθημένου, ὁπόσον [4] περιῆν τοῖς ἱματίοις τῶν κροκίδων ἐπανθεῖ. Φι. ἐκεῖν[ος] αὐτός ἐστ' ὁ οἰκέτης ὁ σός. ἀλλὰ νῦν Φιλοσόφου ἔοικεν, ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγναύσας. Δέσπ. ὦ τᾶ τόλμης. ὁ Κάνθαρ[ος] φιλοσοφεῖ φησιν. ἡμῶν δ', ὦδέ λέγ[ει]. ἀμέλει ἅπαντας ἀνδραποδιούμεθ'. ξωμένοι γὰρ ὡς φησιν αὐτὸς. Φι. πῆ δ' ὅτ[ον] ἄλλ[ον] ὁ σοφίαν ἔστιν ὦ Ἡράκλες, ὁ κατ-

Poſſetis-ne, ô viri, vel tu optima nobis dicere, num tres præſtigiatores unà videritis, & mulierem Laconicè abraſam, aſpectu maſculo, & planè virili. *Ph.* Papæ! hi nos quærunt. *Viri.* Quomodo vos? Etenim Fugitivi illi omnes: nos autem mulierem potiſſimùm quærimus, ab iplis mancipatam. Intelligetis autem curnam ipſos quæramus. Nunc igitur ſimul præconium pronuntiemus. Siquis mancipium Paphlagonicum, ex Sinopenſibus barbaris, tali nomine, quale à poſſeſſionibus imponitur, ſubpallidum, ad cutim tonſum, barba horridum, pera inſtructum, lacerna indutum, iracundum incruditum, voce aſperum, maledicum, certa libertate vivens, indicato. *Dominus.* Heus tu intelligo, quod prædicas mancipium. Illi enim apud me nomen erat, Scarabeus: comam autem alebat, & barbam avellebat, meamque artem norat. Nam in fullonica officina ſedens, tondebat quicquid floccorum in veſtibus ſuperfluum efflorescit. *Ph.* Ille ipſe ſervus tuus eſt: at nunc Philoſopho ſimilis, qui accuratè in fullonia ſe polivit. *Dom.* Proh audaciam! Scarabeus philoſophatur, inquit. Noſtri autem, nulla eſt ratio. Omnes utique inveniemus, ſiquidem hæc intelligit, ut ait. *Ph.* Sed Hercules, quiſnam eſt hic alius qui accedit, pulcher, citha-

1 Καί πα γυναῖκα ὁ χρῶς κεκαμμένῳ εἰς τὸ Λακωνικὸν] Expoſuit hunc locum Meurſius Miſcellaneor. l. 1. c. 16. *Alm.*

2 Πῶς τὰ ὑμέτερα; ἅπαντες γὰρ] Πῶς τὰ ἡμέτερα; Φι. Δεσπότης γὰρ. Marcil.

3 Ὁ χρῶς κεκμηκέναι] Emendavimus antea interpretationem hujus loci. *Bourd.*

4 Περιῆν τοῖς ἱματίοις] Legend. Caſaubon. ad Theophraſt. cap. de adulat. *Idem.*

1 Ἐχθὲς

λὸς, ὁ τὴν κιθάραν; Herc. Orpheus est, qui mecum in Argo navigavit, nauticorum hortatorum omnium jucundissimus. Nam ad cantum ipsius, non fatigabamur remigantes. Salve optime, & perquam canore Orpheu, siquidem Herculis non es oblitus. *Orph.* Vos quoque salvete Philosophia, Hercules, & Mercuri. Sed tempus est ut mihi detis indicinæ præmium: ego enim planè novi quem quæratis. *Merc.* Quin ostende Calliopes fili, ubinam sit. Auro enim non indiges, sapiens cùm sis. *Orph.* Rectè dicis: sed ego domum quidem in qua habitat vobis indicabo: ipsum verò minimè, ne apud eum malè audiam. Etenim est summè sceleſtus, ac uni huic rei ſtudet. *Merc.* Oſtende ſolùm. *Orph.* En proxima hæc. Ego verò procul à vobis abeo, ne videam ipſum. *Merc.* Attende. Annon mulieris vox eſt, aliquid ex Homero recitantis? *Ph.* Ita per Iovem, Sed quid dicat, audiamus. *Fug.* Non minùs hunc odi, nigri quàm limina Ditis, Qui colit aurum animo, & ſimulat contraria verbis, *Merc.* Proinde odio habendus tibi Cantharus, Hoſpitis offenſor, & ſe præbentis amicum. *Marit.* De me hoc carmen, cujus uxorem abduxit, quia ipſum receperam. *Fug.* Ebrius, atque canis facie, ſed pectore cervus, Conſilio ignavus, ſed longè ignavior armis, Therſites vecors, pravarumque optima pica, Regibus illicitè, & fruſtra contendere ſuetus. *Dom.* Iure execrandi hæc verba ſunt. *Fug.* Prima canis poſtrema leo, media ipſa Chimæra, Horrendum exhalans animum

1 E'χθρὸς] Ex Iliad. 9. Cætera ſunt ex Il. 1. 2. & 5. *Bourd.*

1 Tu-

τὸν κυνὸς ἀγρίου ὄρμιλον. Υπο. εἴρηκε γυνάιον, ὅσον πίπτουσας ὑπὸ κυνῶν τοσοῦτον. Φασὶ δ' αὐτὸν ἐκ κύνες ἀπ' αὐτῶν. Ερ. ἰαββᾶ, Κέρβερόν τινα τέξεταί σοι, ἢ Γηρυόνην, ὡς ἔχοι ὁ Ἡρακλῆς ἕτερον αὖθις πόνον. ἀλλὰ ἐ προσίασιν. ὥστε οὐδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Δεσπο. ἔχω σε ὦ Κάνθαρε. νῦν σιωπᾷς; φέρ' ἴδωμεν εἰ πάντα σοι ἡ πήρα ἔχει. Ἑρμῆς ἴσως, ἢ ἄρτος τρύφων. Ερ. ἐ μὰ Δία, ἀλλὰ ζώνην χρυσῆν. Ηρα. μὴ θαυμάσῃς. Κυνικὸς γὰρ ἔφασκεν εἶναι τοῦτον ἐκ τῆς Ἑλλάδος. σύτωσι δ', Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἐστι. [1] τοιγαροῦν Κλεάνθην οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψῃ. κρεμάσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πώγωνος, ὥσπερ μιαρὸς ὤν. Δεσπο. σὺ δ' ὦ κακὲ, ἐ Ληκυθίων ἡμᾶς θεραπεύεις τυγχάνεις ὤν; ἕτερον ἄλλον. ὦ τοῦ γέλωτος. εἶτα τί σὺν ἂν ἠθέλησε; καὶ Ληκυθίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τετράτους δ' ἕτερος ἀδέσποτος ὑμῖν ἐστι; Δεσπο. ἀδύνατος, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγώ, ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι. Ερ. ὅπη τί; Δεσπο. ὅπη δεινῶς τὸ τραπέζιον ἐστί. τὸ δ' ὄνομα, Μυρόπνουν αὐτὸν ἐκαλοῦμεν. Ερ. Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πήρα, καὶ βάκτρον, καὶ αὐτὸς ἀπόλουσε τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μηθαμῶς. σὺν ἂν ἀπολέσαιμι βιβλίον μοι τὸ παλαιὸν κύμινον. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τί ὦ γαθὲ, [2] τριπέραν βιβλίον. Ερ. οὐδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ

mum trini canis acris. *Marit.* Hei mihi uxor qualia perpessa es à tot canibus. Quin ex illis ipsam concepisse dicunt. *Merc.* Confide, Cerberum tibi, aut Geryonem pariet: ut Hercules iste alium laborem rursus habeat. Sed accedunt, ita ut fores pulsare non sit opus. *Dom.* Teneo te Canthare: siles jam? age videamus quid habeas in pera, fortè lupinos, aut frusta panis. *Merc.* Minimè per Iovem: sed zonam auream. *Herc.* Ne mireris. Nam in Græcia Cynicum se esse dicebat, sed hîc est planè Chrysippeus. Quare Cleanthem ipsum non diu pòst videbit Nam cùm sit adeò scelestus, à barba suspendetur. *Dom.* Tu verò nequam, nonne es Lecythio meus fugitivus? certè non alius. Orem risu dignam! quid non fiet? etiam Lecythio philosophatur? *Merc.* Nunquid tertius ille domino caret? *Dom.* Minimè: verùm ego dominus, sponte ipsum in malam rem dimitto. *Merc.* Quorsum? *Dom.* Quia teterrimè fœtet: eumque Vnguentodorum appellabamus. *Merc.* Hercules malorum depulsor audis-ne? deinde pera, & baculum: atqui tu uxorem recipe. *Marit.* Minimè, non si reciperem priscum librum in utero gerentem. *Merc.* Quomodo librum? *Marit.* Quidam, ô bone, triceps est liber. *Merc.* Nihil absurdum siquidem unus ex Co-

1 Τοιγαροῦν Κλεάνθην ... κρεμάσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πώγωνος] Nullum jocum video in voce Κλεάνθην, nec ullam allusionem ad vocem κρεμάσεται. Ideo suspicor non ita scripsisse Lucianum, & forte Χρίματα scripserat, ad quod alludebat κρέμασται, ut paulo supra, eo quod multum auri habebat in pera, ἀπὸ τῦ χρυσῦ Χρυσίππειον eum vocavit. *Palm.*

2 Τριπέραν βιβλίον] Hujus nominis drama fecerat Varro, in quo Iulius, Crassus, Pompeius. *Bourd.*

1 Πα-

Ε τρεφάλλης τ Κωμικῶν ἰὴς. Δρα. σὺ ὦ Ἑρμῆ διαιτᾶν τὸ μὴ τοῦτο. Ερ. ὕπω μοὶ δοκεῖ. πρότερον μὲ ἵνα μηδὲν πρᾶγμ᾽, μὴ ἡ πολυκέφαλον τέκῃ, οἵαν δὴ τ ἄνδρα ἐπίσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. τὼ δύο ἦ τούτω τὼ δραπέτίσκω, δοῦναι δοθῆναι τοῖν δικαστοῖν μαινομένοιν ἀ πρότερον, τ μὲν, δεσπόταιν τὰς ῥυπώσεις τ ὀθονίων, τ Λημνιάδα. τ Μυρρινοῦν ἦ, αὖθις ἀκεῖσαι τ ἱματίων τὰ διερρωγότα, μαλάχῃ γε πρότερον μαστιγωθέντα. ἔπειτα ε τοῦτον [1] δοθῆναι τοῖς πτίττουσιν, ὡς ἀπολοῦσι δαπλλόμενον παχέως, ῥυπώσῃ πρόσωπ, κὴ γυναικεία τῇ πίτῃ. εἶτα ἐς τ Αἶμον ἀναχθέντα γυμνὸν, ἐπὶ τ χιόνος μόνον συμπατεῖσθαι μόνον τὼ πόδε. Δρα. φεῦ τ κακῶν. ὀτοτοῖ. παπαπαπαῖ. Δημο. τί τοῦτο παρεῖδης τ τραγικῶν σὺ λαλοῦντ; ἀλλ᾽ ἀκολούθει δὴ τοῖς πτίττουσιν ἤδη, ἀπολυσάμενον πρότερόν γε τὴν λεοντῆν, ὡς γοωδῆς ὄντ ὤν.

Comicis trigaleatus. *Fug.* Tuum est, Mercuri dehinc judicare. *Merc.* Ita mihi videtur. Vt hæc mulier, ne pariat monstrum multiceps, ad virum in Græciam revertatur: atque hi duo fugitivuli dominis traditi, discant quæ antea: Lecythio quidem sordidos abluere panniculos: Vnguentodorus autem, lacera vestimenta resarcire, priùs quidem malva flagellatus. Deinde ut etiam hic tradatur picatoribus, ut pereat vulsus primùm: insuper pudenda, & muliebri pice inquinetur: deinde nudus in Hæmum sublatus, vinctis pedibus in nive maneat. *Fug.* Heu malorum ah ah, papæ, eheu. *Dom.* Quid hoc est, tragicas voces interseris? Sed ad picatores jam sequere, exuta priùs pelle leonina, ut asinus esse cognoscaris.

1 Παραδοθῆναι τοῖς πτίττουσιν] Attigi hanc pœnam ad Dial. de Morte Peregrini ex Interp. Aristoph. ad nubes. Conjunxit hæc omnia in Palinuro. καὶ καταληφθεὶς τὰ αἰσχρὰ ἔπαθε. Bourd.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. ΙΕΡΕΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΟΝΟΣ.

SATVRNALIA. SACERDOS, ET SATVRNVS.

ARGVMENTVM.

Lucianus ritum & originem Saturnaliorum tradit hoc Dialogo, ubi fingit Sacerdotem & Saturnum colloqui: quorum alter quidem divitias à Deo postulat: alter autem, dum divitias largiri, suæ potestatis esse negat, interea quatenus ipse regnet, & quid præstare soleat, denique cur hoc festum institutum sit, exponit: refutatæ interim etiam fabulæ, quæ de liberis devoratis & amissione regni, & captivitate ipsius vulgo jactatur.

SA-

ΙΕΡΕΥΣ.

Ω Κρόνε, σὺ γὰρ ἔοικας ἄρχειν τοῦ γε νῦν εἶναι, καὶ σοὶ πίθηται, καὶ κεκολλίρηται παρ' ἡμῶν, τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ; Κρ. τοῦτο μὲν αὐτὸν σε καλῶς ἔχει ἐπισκέψασθαι, ὅ, τι σοι δίκαιον, εἰμὶ δὲ μᾶλλον ἄμεινον ἐξέλεγξαι εἶναι τὴν ἀρχὴν εἰδέναι τί σοι ἥδιον αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ πάλαι δικαίως ἂν σοὶ τὴν δύκην. Ις. ἀλλὰ πάλαι ἔοικεμεν. ἐρῶ γὰρ τὰ νοιτὰ ταυτὶ, καὶ ὡς χαίρω, πλοῦτον, καὶ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἀνδρῶν διαπόντιον εἶναι, καὶ ἀνθράποδα πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ ἐσθῆτας διαφόρους, καὶ μελανικὰς, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐλέφαντα, καὶ τἄλλα, ὁπόσα τίμια. τούτων δή μοι ὧν ἄριστε Κρόνε, δίδου μοι, ὅς τι ἐν αὐτῶν ἀπολαῦσαι τῆς ἀρχῆς, μὴ γὰρ ἄμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν ἀλλὰ παντὸς δὴ βίου. Κρο. ὁρᾷς; ἃ καὶ ἐμὲ τοῦτο ἤτησας. ἃ γὰρ ἐμοὶ ἀφῄρημαι τὰ τοιαῦτα. ὥστε μὴ ἄρχειν, εἰ αὐτοῖς αὐτῶν, ἀλλ' αὐτῷ σοὶ δὴ Διὸς, ὁπόταν εἰς ἐκεῖνον ἡ ἀρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ῥητοῖς παραλαμβάνω τὴν δωρεάν. ἑπτὰ μὲν ἡμερῶν ἡ πᾶσα βασιλεία. καὶ ἐν ἐκείναις ἐξεμοῦ τούτων γιγνόμην, ἰδιώτης δ' ὑμῖν εἰμι, καὶ ὧν δὴ πολλῶν δήμων εἷς. ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς

SACERDOS.

Dic mihi Saturne, quando tu quidé hoc tempore regnare videris, tibi & sacrificatum, & litatum est à nobis, quid potissimùm pro immolatis hostiis, abs te postulatum feram? *Sat.* Istud quidem te ipsum decet perpendere, quid optare debeas: nisi vis ut princeps etiam sit vates, ut norit, quid libentiùs petas. Cæterùm ego, quantum facultas feret, annuam tuis votis. *Sac.* Quin istud jam olim perpendi. Nam communia hæc, & passim obvia, videlicet opes, multam auri vim, utque viris imperem, & mancipia multa poslideam, splendidas vestes & delicatas, argentum, & ebur, denique quicquid est pretiosum. Hæc igitur mihi da, optime Saturne, ut & ipse nonnihil emolumenti ex tuo sentiam imperio, ne-ve solus per omnem vitam earum rerum sim expers. *Sat.* Viden? Hoc postulas quod meæ facultatis non est. Neque enim mearum est partium ista distribuere: quare ne graviter feras, si quæ petis, non assequeris. Sed ista à Iove postulato, quum ad eum imperii vices venerint, id quod brevi futurum est. Nam ipse accipio. Est autem imperium quorum si jus excessero, privatus illicò reddor, & ex plebe unus. Nec in his septem diebus, serium quip-

certis conditionibus imperium meum septem duntaxat dierum,

1 *Dic mihi Saturne*] Saturno sacra fiebant, de quibus in primis Macrob. lib. 1. c. 8. & 10. & L. Gerald. de Annis & mensibus, hæc κρόνια dicebantur à Græcis, & primò uno die tantùm. i. 14. Cal. Ianuarias celebrari solita, sed post in triduum propagata, primùm ex adjectis à Cæsare huic mensi diebus, deinde ex edicto Augusti, quo trium dierum feriis Saturnalibus addixit, à 16 igitur cæpta in 23 desinebant quo solo fieri antè consueverant. *Cogn.*

1 *Οὐδὲ*

ἐπῇ, πανδαῖον μέ, Οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν ϗ, καὶ μεθύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ κυβδύειν, καὶ ἄρχοντας καθίσασθαι, καὶ τὰς οἰκέτας δυσχεῖν, καὶ γυμνὸν ᾄδειν, καὶ κροτεῖν ὀρχησάμενον. σύοτε ϗ ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλῆς ὠθεῖσαι, ἀσσοῖλον κεχρισμένον τὸ πρόσωπον. ταῦτα ἐφεῖταί μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα ϗ σκεῖνα, τὸ πλοῦτον, καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς ἀφελόμενος οἷς ἂν ἐθέλῃ. Ir. ἀλλ' ὅμως σκεῖνόν γε ὦ Κρόνε ῥᾳδίως, καὶ προχείρως. ἔγωγ' ὃν ἤδη ἀπηῤῥύγκα, αὐτῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ. ὁμῶς δὲν ἐπαΐει τοπαράπαν. ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἐπισείων, καὶ τὸ κεραυνὸν ἐπανατινάσσων, φρικῶν σύοραῖς, σκληρῶς τοὺς σύοχλοῦντας. ἢν δέ ποτε ϗ ἐπινεύσῃ τινί, καὶ πλούσιον ποιήσῃ, πολὺ τὸ ἄκρατον σύπαν ᾖ, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς σύοτε, καὶ σωφρονοῦντας ἀφείς. ὁ ϗ, παμπονήροις τε, καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι δίδωσι τὰ πλεῖστον, μοιχείας, ἢ ἀνδρογύνοις τοῖς πλείστοις αὐτῶν. πλὴν τάγε σοι δώσω ἐγὼ εἰδέναι, τίνα ταῦτά ἐστιν. Κρο. ὦ μικρὸς ὅλως, ὦδε πανάπασιν εὐκαταφρόνητα, ὡς ἀπὸς τῶν δώσειν ἐξεπίζεσθαι τὰ συμπόσιον δῆτα, εἰμὶ σοι γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβδύοντας, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μονάδα κυλιομένην ϗ κύβον, σοὶ τὴν ἑξάδα ὑπορρέουσαν ἀεὶ φαίνεσθαι, πολλοὶ γὰρ ἐς κόρον δὴ ϗ τοιούτων ἐπεσιῶσαν, οἷς ἅλεως, καὶ φορὸς ὁ κύβος ἐπινεύσῃ. οἶδα, ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξαντο, συντρόφοις ϗ αὐτοῖς σκώμματα παρέχοντες. ἐμοὶ ϗ ἐξῆν ἀεὶ ἐν τῷ πότῳ ἐπιτρέπειν τοῖς ἑταίροις ὅ τι βούλοιντο. ἐπὶ τοῦτο γὰρ ἐκάλουν με, ἵνα ἐπιτρέπω. ἐπὶ τοῦτο ϗ ἐπὶ δεῖπνον ἐκαλοῦντο, ἵνα ἐπιτρέπωσιν. ἐπὶ τοῦτο ϗ ἐπὶ τὰ συμπόσια ἐφοίτων

φως, ὡς ἔστι μικρᾷ ἔρημῃ τῆς κύβου. καὶ μὲν ὦ ἐστὶν εἰς τὸ ἥδιστον, καὶ ὠδικώτερον ἄλλου δέξαι ἄκρα ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ ἀφαιρουμένων τὰς μὲν ἄλλας εἰς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν. τοῦτο γὰρ τὸ πεπίλημενον τῆς κόλικος ἀφαιρέσεως. σὺ δ', καὶ ἀνακηρυχθῆναι καλλίνικον, καὶ ταῦτα ἀφαιρεθεῖσα τὰ ἀλόντα. ὁρᾷς ἡλίκον τὸ ἀγαθόν, ἐπ' ὦ βασιλεία μόνον ἐφ' ἁπάντων χθονίων, τῷ ἀσφαλῶς κρατήσαντι, ὡς μήτε ἐπιτραχθείης γελοῖα ἐπιτάξαντα, καὶ αὐτὸς ἐπιτάττειν ἔχοις, τῷ μὲ, αἰσχρόν τι ποιεῖ αὐτῷ ἀναβῆναι. τῷ δ', γυμνὸν ὀρχήσασθαι, ὦ ἀφέμενον τῶν αὐλητρίδων, τρεῖς τῶν οἰκίων ἀφελεῖν; πῶς ἂν ὦ παῖ δείγματα μεγαλοψυχίας τῆς ἐμῆς; εἰ δὲ τὸ μὴ ἁλῆναι, μὴ δὲ βέβαιον γίγνεσθαι τῶν τοιούτων βασιλείαν αἰτιᾶσθε, ἄγνωμον ποιήσεις, ὁρῶν αὐτὸν ἐμοὶ τῆς παιδὸς ἀγνίμονος ὀλίγου χρόνου τὴν ἀρχὴν ἔχοντα. τούτων σὺ δὲν ἄ μοι δύναται, δύναται πιθῶν, ἢ ἄρχειν, ἢ ἄδειν. καὶ τί, ἃ κατηριθμησάμην, χαίρων αἴτει, ὡς ἐμοὶ πρὸς ἡδονὴν διδόμενα τῇ αἰτήσει, καὶ τῇ κεφαλῇ. Ιε. ἀλλ' ὦ Τιτάνων ἄριστε, τί μοι τοιοῦτον, ἃ δόμεν. σὺ δ', ἀλλ' ἐκεῖνό μοι δόκησεναι, ὃ μάλιστα ἐπόθησα εἰδέναι. καί μοι λῶ εἶπῃς αὐτό, ἵνα λῶ ἴσῃ τῶν ἀμοιβῶν ἀπολαύσας ἀντὶ τῆς θυσίας, ἃ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρο. ἱρώτα μόνον. ἀποκεκαυμένη χάρ, ἢν εἰδῇς τύχῃ. Ιε. τὸ μὲ πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ. παῦτ' ἐστι, ἃ δεῖ σε ἀκούομεν, ὡς κατηθύεις τὰ γηγενόμενα ὑπὸ τῆς Ῥέας, ἐκείνη δ' ὑφειλομένη τὸν Δία, λίθον ὑποβαλλομένη αὐτῇ ἐβρίφως, ἵνα δή σοι κρεοφαγεῖν. ὁ δ', εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενος, ἐξήλασε σε τῆς ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας. εἶτα εἰς τὸν Τάρταρον φέρων ἐνέβαλε,

lum, aleam puta, navi. Præterea quàm suavissimè bibere, ac modulatiùs alio videri canere in convivio: & ex ministris alios in aquam dejici (nam ea pœna est parũ dextrè ministranti) te verò victorem egregium pronuntiari, & ei quem viceris præmia præripere. Vide quantũ sit bonum, quòd etiam rex solus omnibus præficeris, talis victor, ut non solùm ipse non feras ridicula imperata, sed etiam aliis imperare possis ipse: huic ut turpe aliquid de se ipso vociferetur: illi ut saltet nudus, & sublata in humeros tibicina, ter domũ obambulet? Annon hæc quoque munificentiæ meæ non exiguæ sunt argumenta? Quòd si causaberis regnum hoc nec verum esse, nec stabile, inscitè feceris, quum videas me ipsum, qui ista dilargior, exigui temporis imperium tenere. Ex his igitur, quæ meæ est facultatis præstare, nempe taxillis, regnando, canendo, & reliquis quæ modo recensui, audacter à me petito, nihil veritus, ne te ægide, aut fulmine territem. *Sac.* At ô Titanum optime, istis mihi nihil est opus. At mihi id responde, quod maximè cupiebam scire. Quod si mihi dixeris, sat magnam gratiam pro victima mihi rependeris: & in posterum debita condono tibi. *Sat.* Roga modò, equidem respondebo, si scivero. *Sac.* Primùm quidem illud, vera-ne hæc sint quæ de te audimus, te solitum edere liberos ex Rhea tibi nascentes, eam verò clam subducto Iove, lapidem infantis loco supposuisse, quem tibi dedit devorandum. Deinde adultum puerum, te bello victum, regno expulisse: mox vinculis injectis in Tartara præcipitasse,

πεδήσας αὐτόν σε, καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον μὴ σοὶ παρεπέπτερ. Κρο. εἰ μὴ ἑορτὴν ἦν τῷ Διὶ τὴν ἡγεμόνα, καὶ μεθύειν ἐφίετο, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἔγνως ἄν, ὡς ὀρχίζεσθαι γέν ἐφείτημοι, τοιαῦτα ἐρωτήσας, οὐκ αἰδεσθεὶς πολίτην ὄντα, καὶ πρεσβύτην Θεόν. Is. καίτοι ταῦτα ὦ Κρόνε, ὁ παρ' ἐμαυτὸν φημι, ἀλλ' Ἡσίοδος ὁ Ὁμήρου, ὁκνῶ γὰρ εἰπεῖν ὅτι οἱ ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι περὶ σοῦ, ταῦτα πάντες ὑπονοοῦσι περὶ σοῦ. Κρο. οἶσθ γάρ τι τὸ ποιμένα σκεῖνον, τὸν ἀλαζόνα, ὑγιές τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει ἢ ὄντως. ἔσθ' ὅστις ἄνθρωπος, ὁ γὰρ Θεὸν ἐρῶ, ὑπομείνειεν ἂν ἐκὼν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰμὴ τις Θυέστης ἦν, καὶ ἀσεβὴς ἀδελφὸς ἐπιπεσὼν, ἤθελε; καὶ τοῦτο γ' ἂν εἴη, πῶς ἀγνοήσειε λίθον ἀντὶ βρέφους ἐδόντα, εἰ μὴ ἀναλγητος εἴη τὰς ὀδόντας; ἀλλ' ὅτι ἐπολεμήσαμεν, ὅτι ὁ Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκόντος δ' ἐμοῦ παραδόντος αὐτῷ, καὶ ὑπεκστάντος ἀρχήν. ὅτι μὲν γὰρ ὅτι πεπίθημεν, ὅτι σὺ τῷ Ταρτάρῳ εἶμι, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς εἶμαι, εἶμὶ τυφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ. Is. τί παθὼν ἢ ὦ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν; Κρο. ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲν ὅλον, γέρων ἤδη, καὶ παιδαγωγὸς ὢν ἤδη χρόνου ὢν, διὸ δὲ πεπιθεῖσί με οἱ πολλοὶ εἵνεκεν, ὃ γὰρ ἠδυπάθουν ἀφορητὸν ἦν ὅτι πολλὴ ἀδικία τὸ νοῦ, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγτὶν ἔδει ἄνω, καὶ κάτω, τὸ κεραυνὸν διπρμβόν, τὰς ἐπιόρκους, ἢ ἱεροσύλους, ἢ βιαίους καταφλέγοντα. καὶ τὸ πρᾶγμα πάνυ ἐργώδες ἦν, καὶ νεανικόν. καὶ ἐξέπνευ ἂν ὑπὸ πόνων τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως ἦ, καλῶς ἔχειν

pitasse, cum omnibus copiis auxiliaribus, quæ tecum in acie steterant. *Sat.* Heus tu nisi festum celebraremus, & liceret inebriari, atque impune dominos convitiis incessere, cognoscerem irasci saltem mihi concessum esse, qui talia roges, nihil reveritus adeò canum, ac senem Deum. *Sac.* At ego hæc, Saturne, non ex me ipso dico. Quin & Hesiodus, & Homerus, nolo enim dicere, reliqui propè mortales omnes, eadem de te credunt. *Sat.* Num putas pastorem illum superbum, sani aliquid de me sciviſſe? Rem ad hunc considera modum. Est-ne quispiam homo, non dicam Deus, qui possit suos ipse liberos lubens devorare: nisi siquis esset Thyestes qui ab impio fratre circumventus comederet? At hoc quidem esto: qui nescirem se infantis loco lapidem comedere, nisi dentibus dolere non posset? Imò neque bello conflixi mus, neque Iupiter imperium per vim occupavit: sed ego illi rerum administrationem ultro tradidi, imperioque cessi. Porrò neque vinctum esse me, neque in Tartaro esse, vel ipse vides opinor, nisi oculis captus es, quemadmodum Homerus. *Sac.* Sed quid tibi accidit, Saturne, ut imperium deponeres? *Sat.* Ego tibi dicam. In summa cùm jam senex essem, & ob ætatem podagrosus (quo factum est ut injecta mihi fuisse vincula plerique finxerint) impar eram viribus ad tam multa hujus ætatis facinora punienda: nam erat assiduè mihi sursum ac deorsum cursitandum obarmato fulmine, quo sacrilegos, perjuros ac raptores exurerem: eratque negotium plenum laboris, quodque juvenem desideraret. Itaque mihi consulens, Iovi locum dedi. Præterea rectè facturus mihi vi-

ἐδόκει μοι, ἀφιεμένοις τοῖς παισὶν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ, αὐτὸν διαχεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, ὅπως τοῖς εὐχομένοις χρημάτιζοιμι, ἔτι τε τὰναντία αὐτῶν σοχλοῦσιν, ὅτε βροντῶντα, ἢ ἀστράπτοντα, ἢ καίοντα σὺν ὅτῳ βάλλειν ἀναπηδῶσιν, ἀλλὰ ἀρεσκόμενον πᾶσι τοῦτον ἥδιστον βίον ἄγω, ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώταις συσσυμποτικῶν. ὁδὶ ἀρχὴ, μυρία ἔχων ἀγαθά. πολὺν ὁλίγας πρὸς ἡμέρας, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπεξελέσθαι μοι ἔδοξε. καὶ ἀναλαμβάνω τῇ ἑορτῇ, ὡς ὑπομνήσαιμι τοὺς ἀνθρώπους οἷον ἐπ' ἐμοῦ βίου, ὁπότε ἄπορα, καὶ ἀπέρατα πάντα ἐφύετο αὐτοῖς, ἢ σπείρεις, ἀλλ' ἕτοιμον ἄρτον, καὶ κρέα ἐκδεδαρμένα. καὶ ὁ οἶνος ἐρρεῖ ποταμηδόν, καὶ πηγαὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος. ἀργαλοὶ γὰρ ἦσαν, καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ κώμη τῆς ὀλιγοχρονίου ταύτης διαιτήσεως. καὶ ἀφετὸν ἀπαναπαύεσθαι κρόνον, καὶ φιλίαι, καὶ παιδιαὶ, καὶ ἰσονομία πᾶσι, καὶ δίκαιοι, καὶ ἐλεύθεροι. ὑδὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλος ἦν. Ις. ἐγὼ δέ, ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἴωθα εἰς τοὺς δούλους, καὶ παιδαγωγοὺς, φιλάνθρωπον ἐμαυτὸν μύθῳ ἐκείνῳ ποιεῖν σπεύδοντα, πιμελῶς τοὺς τὰ ὅμοια πάσχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δεδουλωμένον, μεμνημένον τε πάλαι. Κρο. οὐ παύσῃ γὰρ τὰ τοιαῦτα ληρῶν; Ις. εὖ λέγεις, καὶ παύσομαι. πλὴν ἔτι μοι καὶ τοῦτο ἀπόκρινον. τὸ παιδεύειν σύνηθες ἦν καὶ τοῖς ἐπὶ σοῦ ἀνθρώποις; Κρο. καὶ μάλα. οὐ μὴν ὥσπερ ταλάντων με, καὶ μυριάδων, ἄξιον ἡγοῦντο τὸ μίσγειν, ἀλλὰ ὥστε κερμάτων τὸ μίσγειν, ἢ ἀσσαρίων. ἐπεὶ καὶ ἐπράθην ἐπὶ τούτοις ὀλίγου, ὡς ἐγὼ ἐπυθόμην ὕστερον, ἐπὶ δυσὶν ὀβολοῖν. Ις. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἐστὶν, ὦ Κρόνε, ἐπὶ δὲ τῶν θεῶν οὐκ ἔστιν. ἐπεὶ καὶ ἐγὼ ἐπράθην ἐπὶ τοσούτοις, ὅσους ἐγὼ ἐπρίατο, ἐπὶ τοσούτοις ἐπράθην. Κρο. ἀλλὰ ἐπὶ τοσούτοις ἐπρίατο, ὅσους ἐγὼ ἐπράθην. Ις. ἀλλὰ ἐπὶ τοσούτοις ἐπράθην, ὅσους ἐγὼ ἐπρίατο

ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ὑπηθέντα, μηδὲ δακρύειν εἰ ἄσιτον ὄντα μόνον τῶν ἄλλων. Ie. εὖγε σεαυτοῦ ποιοῦντος. ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν ἐπίπαθον, αὐτοὶ ὁλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε ἐμαυτῷ λέγοντός σου, τοιόνδε τι ἐννοῶ. εἶπε ἵνα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων, ἐς τὴν ἡμίτροχον τοῦτον βίον ἀγαγὼν ἔδιξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ἄθλιος ὑπ' αὐτῶν, διεσπασμένος γὰρ αὐτὸν ἐς εἶδε ὄπη ἐπιδραμόντες, ὥσπερ τὴν Πενθέα αἱ Μαινάδες, ἢ καὶ Θρᾴτταν τὴν Ὀρφέα, ἢ τὴν Ἀκταίονα αἱ κύνες, τάχα δ' ἂν μεῖζον ἀπενίσχυσαν τὸ μέρος, ὅσοι ἀθλήλας ἦκον· ἀμεμψιμόριοι. εἶεν ἤδη ἑορτάζοντες, ἔξω δὲ φιλοκερδοῦς εἰσιν, ἀλλὰ καὶ σοβοῦσι πολλοὶ πεποίληται τὸν ἑορτόν. εἶπε οἱ μὲν, ἀπέρχονται λησάμενοι, ὡς τὴν συμποσίου τὰς φίλας. οἶδα, ὅτι τὰ λεπτὰ ῥῆτα ἤδη δεῖ, καὶ τὰς κύβους σωτηρίους ἀναλίσκουσιν, ἀναλίσκουσιν ὕστερα αὐτοῖς, ὧν ἐκόντες ποιοῦσιν. ἀπὸς εἰπέ μοι ἐν τάδε, τί δὴ ποτε ἀδρὸς ὕπνος Θεὸς ὤν, καὶ γέρων, ἐπιλεξάμενος τὸ ἀτρεπίστατον, ὁπόταν ἡ χιὼν ἐπέχῃ τὰ πάντα, καὶ ὁ βορέας πολὺς, καὶ οἶδεν ἔπι ἀ πέπηγεν ὑπὸ δ' κρύος, καὶ τὰ δένδρα ξηρὰ, καὶ γυμνὰ, καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι, καὶ ἀπλωθηκότες, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες, ὥσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ἀμφὶ τὸν κρύμινον οἱ πολλοὶ, τηνικαῦτα ἑορτάζεις. ἀ γὰρ πρεσβυλικός γε ὁ κωμῳδὸς, οἶδ' ἐπιτηδεύσῃ. Κωμ. πολλά μ' ἀναπείθεις ὦ ἥτ', ἤδη πίνειν δέον. παρῄρησαι γάρ μοι χρόνον τῆς ἑορτῆς σὺ ὀλίγον, ἀ πάνυ ἀναγκαῖά μοι τοῦτο τῶν φιλοσοφῶν. ὥστε, νῦν μ' ἄφες αὐτά. ὡς ἀναμίμνῃ ἢ

victus esset, & semper ploraret solus inter alios cibum non sumens. *Sac.* Et rectè quidem illi. Nam pro quo præmio talis lusissent ipsi, cùm toti essent aurei? Itaque te loquente tale quiddam mihi venit in mentem: siquis unum aliquem ex aureis illis viris, in hanc nostram ætatem adductum, vulgo ostenderet, quid illi tandem eveniret? Nempe miserum, sat scio, discerperent, in eum incursantes, ut in Pentheum Mænades, aut in Orpheum fœminæ Thraciæ, aut in Actæonem canes: atque inter sese quisque certarent de parte majore auferenda: ut pote qui nec in celebrando festo, à lucri studio temperent, cùm plerique etiam festo ipso ad incrementum lucri abutantur. Deinde alii amicos in convivio deprædati discedunt: alii tibi convitiantur cùm nihil ad rem pertineat, & ipsos conterunt talos: quanquam ipsis authores non sunt, eorum quæ ultro faciunt. Sed dic mihi & illud, quid tandem causæ fuerit, ut cùm sis Deus adeò imbecillis, & senex, tempus inamœnissimum delegeris, quo jam nix occupat omnia, sævit boreas, nihil non gelu concretum est, nudæ, decussisque frondibus arent arbores, squalent vacua floribus prata, homines contracti curvantur, tanquam extremo senio confecti, multi focum circunstantes, tunc festum agas. Non enim accommodum seni tempus illud, neque genio indulgentibus idoneum. *Sat.* Heus tu, multa sciscitaris à me, cum jam sit bibendum. Itaque non exiguam temporis portionem de festo mihi detraxisti, dum ista mecum philosopharis, ad rem non admodum pertinentia. Quare nunc istis omissis, convivium

ἥδη, καὶ παγκῶμῳ, καὶ ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ ἥδη ζῶμεν. εἶτα πεπαύμεθα εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐπὶ καρύοις, καὶ βασιλέας χειροτονοῦμεν, καὶ πειθαρχοῦμεν αὐτοῖς. ὅτι γὰρ ἀεὶ τῷ παροιμίᾳ ἐπαληθεύσομαι, ἣ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι. Ιε. ἀλλὰ μὴ δυσὶ σοὶ διψῶν πιεῖν ὦ Κρόνε, ὅταν μὴ τοῦτο ἃ λέγεις ᾖδεα. ὥστε πίνωμεν. ἐκεινα γὰρ ἀπεκρίνατο ἐν τῷ πρώτῳ. καὶ μοι δοκῶ χαριέντως εἰς βιβλίον τοιοῦτον ἡμῶν τῶν σωμασίων, ἅτε αὐτὸς ἠρώτησα, καὶ σὺ ἐκεῖς ταῦτα ἴλεως ἀπεκρίνω, περιίξειν ἀναγνῶναι τοῖς φίλοις, ὅσοις ἐπιτρέπειν τὸν λόγον ἄξιοι.

vivium agitemus, plaudamus, ac liberam agamus vitam. Deinde priſco more depoſitis nucibus, talis ludamus, reges creemus; ipſiſque pareamus. Sic enim verum eſſe comprobabo, quod vulgo dicitur, Senes repuerascere. *Sac.* Imò cui iſta quæ dicis non probantur, Saturne, ne ſitienti liceat bibere, precor. Itaque bibamus. Nam etiam quæ reſpondi prima, ſufficiunt. Proinde videor mihi rectè facturus, ſi noſtram hanc confabulationem, & quæ ipſe interrogarim, & quæ tu propitius reſponderis, literis prodita, tradam amicis legenda, ſiqui ſunt digni qui tua dicta accipiant.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ. | SATVRNALIVM LEGVM LATOR.

ARGVMENTVM.

Hic leges Saturnaliorum conſtituit. Prima eſt de ritu ac modo peragendi feſti, & de iis quæ in eo agere fas eſt. Secunda de decipiendis atque tractandis pauperibus, deque muneribus à divitibus iiſdem mittendis. Poſtrema de modo & ratione conviviorum, quæ apponi videlicet debeant, & quantum à quoque bibi, & quouſque ludo utendum ſit. Cæterùm longa præfatione utitur, qua legibus hiſce authoritatem à perſona & mandato Dei parat. Inſcribitur Cronoſolon, quòd eodem modo & apud Athenienſes olim Solon illi leges dictavit.

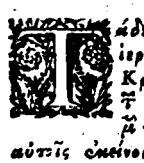

ΤΑΥΤΑ λέγει Κρονοσόλων, ἱερεύς, καὶ προφήτης τοῦ Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τῷ ἑορτῷ. ἃ μὲν τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς οἰκείοις ἔπεμψα, ἄλλο βιβλίον ἐγεγράφειν. καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμενοῦσι κἀκεῖνοι τοῖς νόμοις, ἢ

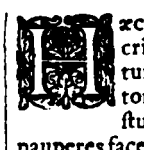

Hæc ait Cronoſolon ſacrificus, idemque Saturni vates, & conditor legum quæ ad feſtum pertinent. Quid pauperes facere oporteat, id alio miſſo libro illis ipſis præſcripſi. Neque dubito quin eas leges ſervent, alioqui obnoxii futuri

αὐτίκα ἴσοχοι ἔσονται τοῖς ἐπιλοίποις, ἃ κεῖ τοῖς ἀπειθήσασι μεγάλα ἄφεσιν. ὑμεῖς δ' ὦ πλούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ παραμήσητε, μηδ' ὑπερβήσεσθε τάνδε τὴν ἐντολήν. ὡς ὅστις ἂν ὕστερον μὴ πείθηται, ἴσθ' ὅτι, οὐκ ἐμὲ νομοθέτην ἀμελήσαν, ἀλλ' εἰς τὸν Κρόνον αὐτόν, ὃς με ἐκλεξάμενος νομοθετῆσαι εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐκ ἄνευ ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ πρώην ἐμπεσὼν μόλις συνελεύθερον. δεῖ δὲ πεύθεσθαι, οἷος αὐτὸν οἱ ζωγράφοι γράφουσι τὴν ληρούντων ποιητῶν διαδεδεμένον, ἐπιδεικνύντες, ἀλλὰ τὸν μὲ ἄρτιον εἶναι πάνυ τεθηλυμένον. καὶ ἄλλα, φαιδρός τε ἦν, καὶ ἱππαστὴς, καὶ βασιλικῶς εὐπαρασκεύαστο. μορφὴν μὲ τοιάνδε ἄφθη μοι. ἃ δ' εἶπε, πάνυ θαυμάσια, καὶ ταῦτα ἀπορρήτως ὑμῖν ἄξια. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπὸν, ἐπὶ συμφοραῖς βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν θεόν, ἔγνω αὐτίκα τὸν αἰτίαν τῆς λύπης τίς ἐστί μοι, καὶ ὡς τὸν πείναν δυσχεραίνοιμι, καὶ κεῖ τὸν ἄφορον μενοεικίων. καὶ γὰρ κρύος, καὶ βορέας ἐπόλυε, καὶ κρύσταλλοι, καὶ χιὼν. ἐγὼ δ' ἤκιστα ἐπιφερόμενον ἀπὸ αὐτοῦ. ἀλλ' ὅπως ἐφ' ἑορτῆς πάνυ πλησιάζούσης, ἐώρων τοὺς μὲ ἄλλους, ὑποσκευαζομένους, ὅπως ἡσθήσονται, καὶ δαιτυμόνες δ' ἐμοὶ ἔσεσθαι ἐπέστελλον ἄνθρωποι. καὶ δὴ καὶ ἐπιστολὴν ἔπεμπον, καὶ δὲ αὐτός μοι λαβόμενος, καὶ ἀναγνούς, ὥσπερ μοι ἐπιτιμήσειν εἴωθε, τί ταῦτα ἔφη ὦ Κρονοσόλων, ἀνιωμένῳ ἔοικας; ἢ γὰρ ἄξιον ἔφλω ὦ δέσποτα, ὅταν καθορᾷς με; καὶ μιαρὸς ἀνθρώπους ὑπερπλουτοῦντας, καὶ μόνους τρυφᾶν δοκοῦντας, αὐτὸς δ' ἐγὼ ἄλλοι συνοικῶ τοῖς πεπαιδευμένοις, λιμῷ, καὶ ἀπορίᾳ, καὶ ἀμηχανίᾳ συνίσμεν; ἀλλ' ἀλλ' σὺ ὦ

poenis, quæ gravissimæ decretæ sunt in eos, qui minùs paruerint. Vos autem divites videte ne hæc mandata prætergrediamini, neque negligatis. Nam qui secus fecerit, is sciat se non me neglecturum legislatorem, sed potiùs Saturnum, qui me condendis festi sui legibus delegit: haud ille quidem in somnio visus, sed nuper cum vigilante palàm congressus. Erat autem neque compedibus vinctus, neque situ obsitus, qualem eum pictores fingunt, exemplar à deliris poëtis mutuati: verùm falcem quidem tenebat præacutam: cætera verò, hilaris erat, & validus, regioque apparatu. Atque hac quidem specie mihi visus est: quæ autem dixit planè divina sunt, & in his hæc digna quæ vobis priùs exponam. Nam ubi me vidit animo mœstum inambulantem, mox intellexit, quippe Deus, quænam esset molestiæ causa, videlicet graviter me ferre paupertatem, ut qui non pro temporis ratione unicam vestem haberem, cùm jam esset gelu, multusque flaret boreas, glacies ac nix esset, adversus quæ minimè munitus eram. Quinetiam quòd festo proximè instante, reliquos viderem apparantes, quæ ad victimas, quæque ad convivia requirebantur, mihi verò ipsi res non admodum ad festum instructas esse. Iam à tergo accedens, aureque prehensa, & vellicata, qua specie se mihi solet ostendere, quid istud sibi vult, inquit, Cronosolon? videre mihi solicitus. Annon æquum, inquam, here, cùm impios ac sceleſtos homines opibus superfluere, & solos deliciis frui videam: ipse verò, mecumque plures alii docti, cum inopia, summaque rerum penuria degamus? At tu here, non

δίκαιος, φίλης παῦσαι ταῦτα, καὶ μεταχειρίσαι τὰς τὸ ἰσόμοιρον; τί μᾶλλον ἔφη ῥᾴδιον ἀμάτιον, ἀπόκρισις ἦν Κλωθῶς, καὶ τὰ ἄλλων Μοιρῶν πάσχειν. ἃ δ' ἐστὶ τὰ ἑορτῆς, ἐπανορθώσομαί ὑμῖν τὸν νόμον. καὶ ἡ ἐπανόρθωσις, ἤδη ἦσαν ἔτη ἃ Κρονοσόλων, καὶ χρήσιμον μοι νόμους πάσας, ἃ χρὴ πράττειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὑτὰς οἱ πλούσιοι ἑορτάζοιεν, κτωμένοις ἢ ὑμῖν τὰ ἀγαθῶν. ἀλλ' ἐκεῖνα οἶδα ἔφην. ἐγὼ ἤδη ὃς διδάξομαί σε. κἄπα δεξάμενος ἐδίδασκεν. εἶτα ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, καὶ εἶπε αὐτοῖς ἔφη, ὅπως ἂν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μήτε ἐγὼ τὸν ἄρκλον τοῦτον ἐξέλασα ἐκφέρω. ἢ γελοῖος ἂν εἶμι, τὰ μὲ παίσας, ἐκβαλόμενος περιπικὰς, τὰ ὑρχηστὴν, τὰς δὲ πλουσίας μὴ δύνασθαι. ὁπόσοι ἂν παραβαίνωσιν, ὡς ἀγείροιεν τὴν μητέρα σφῶν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, βάκτροις γαυόμενοι. ταῦτα ἠπείλησεν. ὥστε καλῶς ἔχει ὑμῖν μὴ παραβαίνειν τὰς ἡσμὰς. Νόμος πρῶτος. Μηδὲν μηδὲν, μήτε ἀγορᾶσαι, μήτε ἴδιον πράττειν αὐτὸς τῆς ἑορτῆς, ἢ ὅσα εἰς παιδιὰν, καὶ τρυφὴν, καὶ ψυχαγωγίαν. ὀψοποιοὶ μόνοι, καὶ μυροπῶλαι μόνοι, αὐτάρκεις ἔστωσαν. ἰατρικὴ πᾶσιν ἔστω, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. ἐργάζεσθαι, ἢ ἀγανακτεῖν, ἢ ἀπειλεῖν, μηδενὶ ἐξέστω. λογισμὸς παρὰ τῶν ἐπιμελουμένων Κρονίοις λαμβάνειν, μὴ δὲ τοῦτο ἐξέστω. μηδεὶς τὰ ἄργυρον, ἢ τὸν ἐσθῆτα ἐξετάζέτω, μὴ δὲ ἀναγραφέτω ἐν τῇ ἑορτῇ. μὴ δὲ γυμνάζέσθω Κρονίοις, μὴ δὲ λόγους ἀσκείν, ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἴ τινες ἀστεῖοι, καὶ φαιδροὶ, σκώμμα, καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες. Νόμοι δύο-

non vis finem his rebus imponere, & ad æqualitatem revocare? Tum ille, cætera quidem, inquit, mutare haud facile, quæ vobis à Clothone, reliquisque Parcis accidunt. Porrò paupertatis malum vobis corrigam, quatenus quidem ad festum attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid observandum sit in festo, uti ne divites inter se festum celebrent, sed vobis sua bona impertiant. At inquam, leges conscribere nescio. Quin ego, inquit, docebo te: tum docere me cœpit. Deinde cum cuncta perdidicissem: Et illud, inquit, iis dicito, quòd nisi hæc faciant, ego falcem hanc acutam frustra circumfero. Alioqui ridiculus sim, si cùm patrem Cœlum execuerim, non item castraro divites istos, quicunque leges meas violaverint, ut jam evirati, Cybeli matri sese, adjungant, cum tibiis, ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis si leges non transgrediamini. Lex prima. Nequis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neque privatum, nisi quæ ad lusum, ad voluptatem, animique oblectationem pertinebunt. Opsoniorum, & bellariorum artifices in opere soli sunto. Æqualitas omnibus esto, servis, liberis, pauperibus, divitibus. Irasci, indignari, minari liceat nemini. Rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas esto. Nequis argentum, vestem-ve expendito, ne-ve inscribito solemnitatis tempore, nequis exerceatur, nequis orationes habeto, aut recitato, nisi si quæ sunt urbanæ, lepidæque quæ dicacitatem respirant, & jocum. Lex secunda.

ροι. Πρὸ πολλῶν τῶν ἑορτῶν, οἱ πλούσιοι, γραφόντων μὲν εἰς πινάκιον ἑκάστου τῶν φίλων τὸν νόμον, ἐλόντων δὲ τὸ ἀργύριον ἕτοιμον, ὅσον τὸ κατ' ἔτος σφισίν ἐστιν, τὸ δέκατον. καὶ ἐσθῆτα τὰ ἄριστα τῶν ἐν ταμιείῳ, καὶ ὅσα παχυτέρα, ἢ καθ' αὑτὰς κομιδῆ. καὶ τὸ ἀργύριον, ὅτι ὀλίγα. πολλοῦ μὲν, σφόδρα ἕτοιμα. τῇ δὲ τῶν ἑορτῶν, καθαρώτερον μὲν προφερέσθω, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξελαυνέσθω ἡ τῶν οἰκίας μικρολογία, καὶ φιλαργυρία, καὶ φιλοκερδία, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα συμβαίνει τοῖς πλείοσιν αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ καθαρθῇ τὴν οἰκίαν ἐξιερεύσαντας, δυόντων Διὶ πλουτοδότῃ, καὶ Ἑρμῇ δόντορε, καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ. εἶτα περὶ δείλην ὀψίαν, ἀναμιγνυσθέσθω μὲν σφίσι τὸ φιλικὸν ἑαυτῶν πινάκιον. καθεσθέντες δὲ αὐτοὶ καθ' ἡλίκην ἀξίαν ἑκάστῳ πρὶν ἥλιον δῦναι, πεμπόντων τοῖς φίλοις. οἱδὲ λαμπρύνοντες, μὴ πλείοις τρισὶν, ἢ τέτταρσιν, οἱ πιστότατοι τῶν οἰκετῶν, ἤδη πρεσβύται. ἐγγεγράφθω δὲ εἰς γραμμάτιον ὃ, τι τὸ πεμπόμενον, καὶ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφότεροι ὑποπτεύοιεν τοὺς ἀφαιρεῖσθαι. αὐτοὶ δὲ οἱ οἰκέται, μίαν κύλικα ἕκαστος πιόντες, λαμπρεχόντων. ἀπαιτείτων δὲ μηδὲν πλέον. τοῖς παιδαρίοις διπλάσια πάντα πεμπέσθω. ἄξιον γὰρ δικαιότατα εἶναι. τὰ ἐπὶ τοῖς δώροις λεγόμενα, ὡς μετρίως πάλαι, καὶ ὀλίγα ἐστί. ἀπαχθεὶς δὲ μηδεὶς μηδὲν συμπαραλάβῃ, μὴ δὲ ἀπαινείτω τὸ πεμπόμενον. πλούσιος πλουσίῳ μηδὲν πεμπέτω, μὴ δὲ ἑστάτω κρουσίοις ὁ πλούσιος τὸ ἑστήμιον. τὸ εἰς τὸ περιφῆναι σφαλερώτερον, φυλακτέον μηδέν. μὴ δὲ μείζονα εἰσίτω ἐπὶ τὴν δώρισιν.

Multò ante festum divites singulorum amicorum nomina in tabella scribunto. Porrò pecuniam paratam habento ad decimam partem annuorum fructuum: præterea quicquid illis supereſt vestium, & quicquid est crassioris cultus, quàm ut ipsis conveniat: & vasorum argenteorum non modicam vim. Hæc quidem in promptu sunto. Cæterùm ante solennitatem porcellus circumagitor, atque ex ædibus ejiciuntor sordes, avaritia, & quæstus, & siquæ id genus alia sunt plerisque divitum domestica. Deinde ubi domum perpurgarint, tum rem divinam faciunto Iovi divitiarum largitori, Mercurio munifico, & Apollini magna donanti. Deinde circa vesperam, tabulam illam, amicorum nomina tenentem legunto. Destributis autem pro cujusque dignitate muneribus, ante solis occasum amicis mittunto: & qui deferant, non plures tribus, quatuor-vè sunto atque hi certissima fide famuli, & jam natu grandes. In literis autem ascribatur quid & quantum mittatur, ne utrisque suspecti sint, qui deferunt. Atque ipsi ministri, unico quisque calice epoto domum recurrunto, neque præterea quicquam ab iis postulanto. Doctis omnia dupla mittuntor: æquum enim est ut geminam accipiant portionem. De muneribus, quàm modestissima simul, & pauciſſima verba fiunto: neque grave quicquam in literis quispiam ascribito, nec quæ mittuntur, laudato. Diviti dives Saturnalibus æquali sorte quenquam convivio accipito. Ne quid eorum quæ in hoc deprompta fuerint, ut mittantur, servanto: Ne cui muneris pœnitentia subito.

εἴ τις πέρυσιν ἀποδημῶν, δι' αὐτὸ ἄμοιρος κατέζη, ἀπολαμβανέτω κἀκεῖνος. Ἀλαλυόντων δὲ οἱ πλείστοις ἐν χρείᾳ ὑπὲρ τῶν φίλων τῶν πενήτων, καὶ τὸ ἀποίκιον, οἵ πινες ἂν ἐκ τούτου ὀφείλοντες, κἀλαβαλεῖν μὴ ἔχωσι. καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εἰδέναι, ὅτῳ μάλιστα δίοντας. ἀπίσω δὲ τῶν λαμβανόντων μεμψιμοιρέα. καὶ τὸ πεμφθὲν ὁποῖον ἂν ᾖ, μέγα δεκείτω. οἶνος ἀμφορεύς, ἢ λαγώς, ἢ ὄρνις παχεῖα, Κρονίων δῶρον μὴ δεκείτω. μὴ δὲ πὸς Κρονιακὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀλιπεμπέτω δὲ ὁ πένης τῷ πλουσίῳ, ὁ μὲ πεπαιδευμένῳ, βιβλίον τῶν παλαιῶν, εἴ τι εὕρηκεν, καὶ συμπόσιον ἢ, ἢ αὐτὸς σύγγραμμα, ὁποῖον ἂν δύνηται. καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλουσίῳ πάνυ φαιδρῷ τῷ ψυχάριῳ καὶ λαβών, ἀπαγγελλέτω δῆθεν. ἢν δὲ δεηθῇ, ἢ ἀποῤῥίψῃ, ἵνα τῇ τοῦ ἅρπης ἀπειλῇ ἔνοχος ὢν, κἂν πέμψῃ ὅσα ἐχρῆν. οἱ δὲ ἄλλοι, οἱ μὲν, πρᾴως. οἱδὲ, λιβανωτὸν χάνδρης πεμπόντων. ἢν δὲ πένης, ἰσθῆτα, ἢ ἄργυρον, ἢ χρυσὸν δεῖ τῶν δικαίων πέμψῃ πλουσίῳ, τὸ μὲ πεμφθὲν, ἵνα δημόσιον. καὶ κἀλαφρυνθῇ, ἐμβαλέσθω εἰς τὸ ψησαυρὸν ὁ Κρόνος. ὁ δὲ πένης, ἐκ τῶν ὑστεραίας πλησίον δεῖ ὁ πλουσίου λαμβανέτω τὸ νάρθηκι εἰς τὰς χεῖρας, οὐκ ἐλάττους δικαίου, καὶ πεντηκοντόλα. Νόμοι συμποσιακοί. Λύκος μὲ ὀπίσω τὸ σκελὸν ἐξάπαντος ἢ. πρὸ δὲ ὁ λαγὼς ὁ λαγῶς, κόρυδος, καὶ πέρδικες ἕνα ἑκάστου. καλαμάσθω ὅπου ἂν τύχοι ἕκαστος. ἀξίωμα, ἢ γένος, ἢ πλοῦτος, ἀλίγον σωπελέτω εἰς ὠφελείαν. οἶνος δὲ αὐτὸς πίνων ἅπασι. μήθ' ἕνα ἀρόφασις τοῦ πλουτίου, ἢ στόμαχος, ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς

to. Siquis anno ſuperiore peregrè fuit, eaque cauſa munus non accepit, & illa accipito. Pro tenuibus amicis divites etiam debita ſolvunto, atque etiam conductarum ædium pretium ſiqui debent, neque ſunt ſolvendo. In ſumma multò antè illis eſto curæ ut cognoſcant qua re maximè ſit opus. Porrò qui accipiunt, ne de miſſis donis, ut exiguis querunto: & quicquid mittetur qualecunque fuerit, id magni ducunto. Vini amphora, aut lepus, aut pinguis avis, inter Saturnalitia munera ne habentor. Neque Saturnalia dona in riſum vertunto. Pauper diviti viciſſim mittito: ſi doctus eſt, veterem aliquem libellum, aut ſiquid ipſe conſcripſit quod fauſti ſit ominis, aut conviviis accommodum, qualecunque potuerit: atque id dives læto admodum, hilarique vultu accipito, acceptum protinus legito. Quòd ſi recuſarit, rejecerit-ve, ſciat ſeſe iis quæ de falce minatus ſum, obnoxium eſſe, etiamſi miſerit quicquid mittendum erat. Alii autem coronas, alii thuris fruſtula mittunto. Quòd ſi pauper veſtem, vel aurum, vel argentum ſupra facultatem diviti miſerit, id quidem quod miſſum fuerit, publicum eſto, venditum in Saturni theſaurum infertor. Ipſe verò pauper poſtridie plagas à divite, manibus ferulæ ſuppoſitis, non pauciores quinquaginta ſupra ducentas accipito. Leges convivales. Lavandum eſt ubi linea ſex erit pedum. Ante balneum, nucibus ac talis luſitandum. Vbicunque caſus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut divitiæ parum momenti habento, ut priùs alicui miniſtretur. Eodem de vino omnes bibunto. Nec diviti prætextus eſto, vel ſtomachi, vel capitis

μόνοι δὲ αὐτῶν πίνειν ἔχρεῖττον. μοῖραι κριῶν, καὶ ἴσαι ἅπασιν. οἱ ἀφικνούμενοι, μηδὲν μηδενὶ μηδὲν. ἀλλὰ μὴ ὁ βεβδιωίτωσαν, μὴ ὁ ἀφικπιπτώτωσαν, ἕως ἂν αὐτοῖς δόκῃ, ὁπόσον χρὴ λαμφάνειν. μὴ ὁ τῷ μὲν, μεγάλα, τῷ ὁ, κομιδῇ μικρὰ ἀφικήσθω. μὴ ὁ τῷ μὲν, ὁ μηρός. τῷ ὁ, ἡ γναθος σὺς, ἀλλ' ἴσότης ἐπὶ πᾶσιν. οἰνοχόος, ὀξὺ διδερκότω καὶ τρόχιλος ἐς ἅπαντας, καὶ ἐλαφρὸν ἐς τὸ διαφέρειν. καὶ ἐπ' ὀξύτερον ἐπακουέτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω παρέχειν ᾧ τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι συμπινέτωσαν, ᾧ ἐθέλουσι, συμπίνοντες ἕως πλησίον. μὴ ὁ ἐπαναγκέτω ἕνα πίνειν, ἢν τις μὴ δύνηται εἰς τὸ συμπόσιον. μήτε ὀρχησὶν, μήτε κιθαρῳδίαν, αὐτοὺς ἄρχειν ἄρξι μαινάδος. ἐξέστω ἢν τις ἐθέλῃ, σκώμματος. καὶ μέτρον ἔστω τὸ ἄλυπον. ἐπὶ πᾶσι, παιδευέτωσαν ἐπὶ κεφαλῆς. ἤν τις ἐπ' ἀργυρίῳ παίδευῃ, ἄσιτος εἰς τὸν ὑστεραῖον ἔστω. καὶ μάστιξ, καὶ ἀπίτω ἔκφορος, ὁπόταν βάλῃ. ἐπὰν ὁ τοὺς οἰκείους ὁ πλούσιος δώσχῃ, ἀφικνούντων δὲ οἱ φίλοι ἐπὶ αὐτόν. τοὺς νόμους τούτους ἐκτεθῆναι ὑπὸ πλουσίου ἐγγεγράφθαι εἰς χαλκῆν φιάλην, ἵνα ἐν μεσαιτάτῳ τῇ αὐλῇ, καὶ ἀναγινώσκειν. καὶ εἰ δέοιτο δὶς ὁπὸ ἔτος ἂν αὖθις ἡ φιάλη μάθῃ, ὅτι λιμὸς, ὅτι λοιμὸς, ὅτι πυρκαϊὰ, ὅτι ἄλλο χαλεπὸν ἐδὴν ἔσεσθαι εἰς τὸν οἶκον αὐτοῖς. ἢν δέ ποτε, ὀφρ' μὴ γένοιθ', καθαιρεθῇ, ἀκατάπαυστον, οἷα πείσεται.

pitis dolor, ut ideo de meliore bibat. Carnium omnibus æqua portio. Miniſtri ne cui quid favore danto. At neque contantor, neque præmittunto, donec ipſis viſum fuerit, quæ tollenda erunt. Neque huic magna, illi perexigua apponuntor. Neque huic coxa, illi maxilla ſuis apponitor, ſed in omnibus æqualitas eſto. Pocillator acutis oculis unumquemque obſervato, minùs tamen herum. Acutum etiam exaudito. Calices omnis generis ſunto. Ad potandum invitare ſiquis voluerit, jus eſto. Omnes omnibus præbibunto, ſi libeat, diviti præbibentes. Neque quiſquam bibere compellitor, qui non valeat ad compotationem. Ne liceat ipſis neque ſaltatorem, neque citharœdum inducere tyronem. Liceat ei qui voluerit, uti dicteriis. Et modus eſto, ut ne ſint moleſta. Poſtremò pro nucibus talis ludunto. Siquis pro pecunia talis luſerit, in poſterum uſque diem jejunato. Et maneto, & abito quiſque quum voluerit. Porrò quum dives famulos ſuos convivio accipiet, tum amici quoque unà cum ipſo miniſtranto. Leges haſce ſinguli divites, æreæ columnæ inſcriptas in aulæ meditullio habento, & legunto. Atque id quidem ſciendum eſt, quoad ea columna manebit, neque fames, neque peſtilentia, neque incendium, neque quicquam aliud moleſtum, in illorum ædes ingredietur. Quòd ſiquando, quod abſit, tollatur, abominanda ſunt, quæ illis accident.

EPI-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ. ΕΓΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

EPISTOLÆ SATVRNALES. EGO SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

In hac Epistola de instituenda æqualitate agitur. Nam pauper quispiam petit à Saturno, ut cum divitibus agat, quò depositis in medium opibus, ex æquo se quoque frui patiantur, aut certas utique vestes & pecunias, cæteraque ad festum peragendum pauperibus mittant. Primùm quia absurdum & inconveniens sit, ita inæqualiter agere: deinde quòd contra vetus exemplum, quo Saturni temporibus omnia æqualia fuisse perhibeantur: additâ etiam collatione divitum, & hypotyposi quadam morum ac vitæ illorum. Postremò comminantur se omnia mala illis imprecaturos esse, nisi hæc quæ petunt, fiant.

Ἐμεμφόμην μὲν ἤδη σοι καὶ πρόσθεν, δηλῶν οὐ οἷς εἶλον, καὶ ὡς ὑπὸ πενίας κινδυνεύοιμι, μόγις δ' ἄμιγες εἶναι τῆς ἑορτῆς, ἠνίκα γέλωτος, ἐπὶ δὲ τούτῳ ὠφθείς, μέμνημαι γὰρ, ἀλογώτερόν εἶναι, τοὺς μὲν, ἡμῶν, κατεπλαγκτῶν, καὶ πυρῶν, καὶ κριθῶν ἐν ἔχουσι τοῖς πενεστέροις. τοὺς δὲ, λιμοῦ ἀφθονίᾳ. καὶ τοιοῦτος, Κρονίων ἐστιάτωρ. ἐπὶ δὲ μοι τούτοις ἀπεκρίνω ἀγνοεῖν μέλλειν, ἀγνοήσειν δὲ αὖθις ἀναμνησθείς σε τῶν αὐτῶν. ἐχρῆν γάρ σε ὦ ἄριστε Κρόνε, τὰ αὐτὰ περὶ τούτου ἀφελόντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς τὸ μέσον θέντα, κοινὰ ἅπαντα ποιῆσαι. εἶτα δὲ κελεύειν ἰσοζυγίαν. ὡς δ' νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἡ κάμηλος, ὡς ἡ παροιμία φησί. μέλλ-

Equidem & antea tibi scripsi, significans quonam in statu essem, & quòd ob inopiam periclitarer, solus expers esse solennitatis quam indixisti: hæc præterea addito, nam memini, iniquissimum esse si nostrûm alii, opibus ac deliciis superfluerent, nihil de suis facultatibus impertientes pauperioribus: alii fame perirent, idque instantibus Saturnalibus. Quoniam autè nihil tum literis meis respondisti, te denuo iisdem de rebus commonefaciendum duxi. Tuum erat Saturne, [1] sublata hac rerum inæqualitate, bonisque in medio depositis, postea celebrandum festum indicere. Sed uti nunc res habent, [2] formica est camelus, ut proverbio di-

1 *Sublata inæqualitate*] Spectavit hanc æquationem Plato, & ante eum Lycurgus instituit. Cic. lib. 3. offic. *Cogn.*

2 *Formica Camelus*] Dicitur hoc proverbium de vehementer inæqualibus. *Idem.*

λον ὁ τραγικὸν ὑποκρινὴ σκόπησον, ὑποτίθου μὲ τῷ ποδὶ, ἐφ' ὑψηλῶ βεβηκότα, οἷον εἰσιν οἱ τραγικοὶ ἐμβάται. οἰσθ' ὅτι ἕτερον, ἀνυπόδητον ἴσως. εἰ τοίνυν βαδίζοι ὕτως ἔχων, ὁρᾶς ἂν ἀναγκαῖον αὐτῷ ἄρθρα μὲν, ὑψηλὰ, ἄρθρα δὲ, παντοίαν ἡδοναὶ, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα προσβαίνῃ; τοσοῦτον καὶ τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἄτοπον. καὶ οἰμῶζω, ὑποδησάμενοι, ἐμβάδας, ἡ τύχης χορηγούσης, ὑπαγαγοῦσιν ἡμῖν. οἱ πολλοὶ δὲ, πεζῇ, ἐ χαμαὶ βαδίζομεν, δυσάμβωτοι ἂν εὖ ἴσθι μὴ χείροι αὐτῶν ὑποκείσεσθε, καὶ λῷστοι εἶναι, εἴ τις ἐ ἡμᾶς σὺν σοὶ ἀναπλήσειε σκεύη. καίτοι ἀκούω τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὡς τὰ παλαιὰ, ὁ τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πρόσφορα, σοὶ ὑπὸ μοναρχοῦσιν. ἀλλ' ἡμῖν γῆ, ἄπορος, ἐ ἀνήροσος ἔφυσεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δεῖπνον ἑτοίμου ἐκ τοῦ κόρου. πολλαὶ δὲ, οἰμῶζω, οἶνον. οἶδα, γάλα. εἶσι δὲ οἳ ἐ μέλι ἔρρεον. τὸ δὲ μέγιστον, αὐτὰς σκεύης φασὶ τὰς ἀνθρώπους χρυσᾶς εἶναι. πενίαν δὲ, μὴ δὲ τοῦτο αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς δὲ, αὐτοὶ μὲν, οὐδὲ μόλιβδον ἂν εἰκότως δεκοίημεν, ἀλλ' εἴ τι ἐ τότε ἄλμυρόν. ἡ τροφὴ δὲ, μᾶζαι πόνου τοῖς πλείοσιν. ἡ πενία δὲ, καὶ λιμὸς, καὶ ἐμπληνία, καὶ τὸ, οἴμοι, καὶ τὸ, πόθεν ἂν μοι γένοιτο, ἐ ὦ τύχης, πολλαὶ τοιαῦται. ὧδε γὰρ ἡμῖν τοῖς πένησι, καὶ ἥτιον ἂν εὖ ἴσθι ἡνιώμεθα ἂν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τὰς πλησίον ἑωρῶμεν τοιαύτῃ εὐδαιμονίᾳ σεσωσμένας. οἱ τοσοῦτον μὲ χρυσὸν, τοσοῦτον δὲ ἄργυρον ἐγκλείσαντες, ἐδὲ ἤλιος ὁ ὅσος ἔχοντες, ἀνθρώπους δὲ, ἐ ζεύγη, καὶ σωφροσύνας, καὶ ἀρετὰς, πάμπολλα δὲ τοῦτα ἐκφυγόντες κεκτημένοι, ἐχ ὅπως ὁ μετέδοσαν ἡμῖν ποτε αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ προσδοκοῦσιν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐᾶσαι χρὴ, καὶ ἀφεῖναι τὸν λόγον, ὡς ἐκ ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἡμῖν ἐσόμενα. ἐγὼ δὲ, ὑποδήσομαι μὲν, ὡς ἂν ἐμοὶ δοκῇ, καὶ ἐπιβήσομαι τοῦ κοθόρνου, ἐπειδὴ καὶ σὺ κελεύεις, καὶ ἐπιβαλοῦμαι τὸ σχῆμα τῆς ἐσθῆτος, καὶ τὸ πρόσωπον ἐπιθήσομαι, καὶ τὴν φωνὴν ἐπιτείνω, καὶ ἐμβήσομαι εἰς τὸ μέσον, ἐκ ἀπεικότως ἐμοὶ δοκῶ ἐρεῖν τὰ ἐπιτήδεια τῷ τοιούτῳ σχήματι.

dicunt. Quin magis tragicum hiſtrionem animo concipe, qui altero pede alto cothurno inſiſtat, qualia ſunt tragica calceamenta, altero verò ſit incalceatus. Is ſi ad hunc modũ inſtructus ingrediatur vides neceſſariò futurum, ut nunc excelſus ſit, nunc humilis, prout alterutrum pedem promoverit? Tanta eſt in rebus humanis inæqualitas. Alii ſubligatis cothurnis, adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contra magna pars pedibus & humi ingredimur, cùm poſſimus, ſcias velim, nihilo deteriùs illis fabulam agere, & ingredi, ſiquis nos ad eundem illis modum adornarit. Atqui ex poëtis audio, nihil harum rerum inter homines fuiſſe olim, quum tu ſolus adhuc imperares. Verùm tellus ſementis & aratri expers bona progignebat, cœnam, vel ad ſatietatem ũſque unicuique paratam. Fluvii alii vino, alii lacte, erant & quſ melle manabant. Quodque eſt omniũm maximum, ajunt illos ipſos homines aureos fuiſſe: paupertatem autem omnino ab ipſis abfuiſſe. Nos autem ipſi ne plumbum quidem meritò videamur: ſed ſiquid eo eſt vilius: ut quorum pleriſque victus labore quæritur: paſſim eſt paupertas, egeſtas, ac deſperatio, & illud, hei mihi! Item, unde inveniam: & ô fortunam! multaque id genus, nempe apud nos pauperes. Quanquam his de rebus leviùs diſcruciaremur, niſi divites conſpiceremus tanta fruentes fœlicitate: qui quidem cùm tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tantum veſtium poſſideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros, & harum rerum omnium magnam vim teneant, tamen adeò nobis nihil unquam de his rebus

κλίπειν τὰς πολλὰς ἀξιῶσι. ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα λυπεῖ, ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἡγούμεθα. τὸ μέν, εἰ ἀλυσκάλοις κεκακεισμένοι, τοσούτοις ἀγαθοῖς σύντροφοι ἐνευφραίνοιτο, καὶ τὸν τοῦ σωύστου διδυμογιζόμενον, ἀεὶ ἑορτάζοντα. ἐμὲ δ', ὃ τοὺς ὁμοίους, ἀνειροπολεῖν, εἰ ποθεινόβολοι τέσσαρες ἡμίσεις, ὡς ἔχειρόν ἄρτον γεύσαιντο, ἢ ἀλφίτων ἐμπεπλησμένοι καθεύδειν, κρέαδαμον, ἢ θύμον, ἢ κρόμμυον ἐπιτρώγοντες. ἢ τίνων τοῦτο ὦ Κρόνε, ἀπάτιον, καὶ μεθυπνοῖεν εἰς τὸ ἐσαῦριον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτούς γε σαίνους κελεύειν τὰς πλησίας, μὴ μόνους ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ δὸς μεδίμνων τοσούτων, χρυσίῳ χαλκῷ γε ἡμῶν πάντων κεκασκεδασμένων. δὸς δ' ἡμεῖν, ὅσα καὶ νῦν ἐπῶν ἀφορωδήσω, ὅσα ἂν αὐτοὺς ἀναπείσει. ταῦτα γὰρ πάντες ἀποδύρμεθα, καὶ νῦν δ' χρόνῳ ἀφορμησόμεθα, ἡμῖν δοῦναι σεσιδαλέας μᾶλλον, ἢ σὺ ταῖς κοιλίαις, καὶ κίστας, δύρσιν πολλῷ κεκασκεπνευκ. καὶ μὲν δὴ ἐκ διαπίζειν ἔφασαν, ἄρα μέ, τέσσαρας, ἄρα δ', πίνειν τε πάντων ἀδιαλαμβάνοντας. μὴ μόνον εἰς τὸν νεὼν τρόπον τὸ δεῖπνον, ἀλλ' εἰς τὸ δημοκρατώτερον, ὡς ἐπίσης μετέχειν ἅπαντας. καὶ μὴ τὸ μέν, ἐμφορεῖας τὸ ὄψον, καὶ τὸ οἰκέτιν σεσιμμένον ἐρᾶσθαι, ὃς ἀπαγορεύσει ἐδίαν. ἐφ' ἡμᾶς δ' ἐλθόντας, ἵνα ἀδιασκεδαζόμενοι ὡς ἐπιτεάλοιμεν τῷ χέρνῃ, ἀδιαμείσας, δείξασθαι μόνον τὴν λοπάδα, ἢ ὅσον ἐπὶ τὸ λακκοῦ τῷ λοιπόν, μηδὲ ἐσκομιζόντῳ σοὺς, λιμένιμον, τὸ μὲν διαστόμῳ ἀδιαθήνας τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς δ' ἄλλοις, ὅσα φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. ὥσπερ δ' ἐπὶ τοῖς οἰκοφόροις μὴ ἀδειμέ-

rebus impertiunt, ut plebejos homines, ne aſpectu quidem dignentur. Hæc nos potiſſimùm enecant Saturne: & rem intolerabilem putamus, hunc in purpura accumbentem, tantis opum deliciis affluere ructantem: & ab amicis beatum prædicari, ſemperque diem feſtum agitare. Me autem meique ſimiles ſomniare, ſicunde quatuor oboli contingant, quò videlicet pane, polenta-ve expleti dormire queamus, naſturtium, aut porrum, cepaſve, alliumve opſonii vice arrodentes. Aut hæc igitur, Saturne, ad æquabilitatem vitæ mutes, corrigaſque neceſſe eſt: aut quod eſt poſtremum, illis ipſis interdicas divitibus, ne ſoli bonis fruantur, verùm è modiis auri tam multis, vel heminam in omnes nos diſpergant. Porrò ex veſtibus, ſiquas à tineis jam exeſas, citra ſuum incommodum dare poſſint: malint quidem hæc prorſus, vetuſtate, ſituque peritura nobis dare qui induamur, quàm ſinere ut in cubilibus ac ſcriniis multa carie putreſcant. Præterea ut cœnent ſinguli, nunc quaternis, nunc quinis pauperibus ad convivium adhibitis. Non quidem quo pacto nunc agitantur convivia: verùm populariùs, ut omnium æqua ſit portio: neque ut hic opſoniis ingurgitet ſe, famulo interim ſtante, & operiente, donec herus comedere non queat amplius. Cæterùm ubi ad nos venerit, cùm vix etiam parati ſimus admovere manum: protinus ad alios transferatur, patina tantùm oſtenſa, vel ſiquid de placenta reliquum eſt. Neque illatum aprum ita partiatur, ut domino totum dimidium apponat, unà cum capite, reliquis oſſa tecta ferat. Vtque præmoneantur pincernæ, ne contentur donec unuſ-

γειν, ὃς ἂν ἐπιζήτις αὐτήσῃ πεῖν ὑμῶν ἕκαστος. ἀλλὰ λῶ ἅπαξ κιλδύσῃ, αὖλακα εἰ χάοι, καὶ ἀναθέσαι, μεγάλῳ κύλικι ἐμπλησαμβύσας, ὥσπερ τῷ δεσπότῃ. καὶ τὸ οἶνον ἓν αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπόταις, ἵνα ᾖ τὸ αὐτὸν εἶναι. ἢ πῶς γὰρ ἀφθαρῆναι τὸν νόμον, τὸ μὴ, ἀνδρομέδα μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ μὲν ὑπὸ γλαύκης ἀμφιβάλλεσθαι τῷ γαστέρε; λῶ ταῦτα ἐπανορθώσῃς, καὶ μεθεκτομίσῃς ὦ Κρόνε, βίον μὲν τὸν βίον, ἑορτὴν δὲ τὴν ἑορτὴν ἔσῃ πεποιηκώς. εἰ δὲ μή, σπεῖσον μὲν, ἑορτάζοντων. ἡμεῖς δὲ, καθεδούμεθα, δύχόμβοι, ἐπειδὰν λεσταὶ μβοι ἥκωσι, τὰ παῖδα μὲν αὐτοῖς ἀναπείσαντες τὰ ἀμφορέα, καπέξαι. τὰ μόλιεσιν δὲ, τὰ ζωμὸν κνισσῶσιν. καὶ ἐπιλαθόμβον, τὸ πάεχον μὲν, ἐς τὴν φακὴν ἐμβαλεῖν τὰ ἰχθύον. τὴν κύνα δὲ παρεσκευάσθαι, τὸν πὰλλάντιον ὅλον καταφαγεῖν, ὥσει τἄλλα τὰ ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ τὸ πλακοῦντος τὸ ἥμισυ. τὰ ὠὰ δὲ, καὶ τὰ ἔλαφον, ἐς πὰ δελφάκια μεταξὺ ὀπτάμβια, τὸ ἅμβοιον ποιεῖν, ὅπερ ὅμηρος ἔφη τὰ Ἡλίου βοῶν φησι. μᾶλλον δὲ μὴ ἔρπειν μόνον, ἀλλ' ἀνακηδήσασθαι, φόβῳ εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς. καὶ τὰς ὄρνις δὲ πὰς πτερέας, καὶ τοὶ ἀπτέρυξ ἤδη ὄσας, καὶ ἐσπεδασταμβύας, ἀναπταμβύας, οἷ χαῖρ ἔ ταύτοις, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύσιεν αὐτῶν. ὁ δὲ δὴ μάλιστα αὐτὸς ἀνιάσῃ, τὸ μὴ χρυσίον, μύρμηκάς πνας, οἵους τὰς Ἰνδικὰς, ἀνορύσσοντας ἐκ τὰ θησαυρῶν ἐκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον. τὸν ἐσθῆτα δὲ οἱ, ὀλιγωρέα τὰ ἐπιμελητῶν, κρασιηδὸν διαπεξυπνᾶσθαι ὑπὸ τὰ βελτίστων μυῶν, ὡς σαγήνης γοργόνικῆς μηδὲν διαφέρειν. παῖδας δὲ αὐτῶν τὰς ὡραίας, καὶ κομήτας, ὡς Γ' ακίνθους, ἢ Ἀχιλλέας, ἢ Ναρκίσσους ὀνομάζουσι, μίξαξυ ὀρίζοντας σφίσι τὸ

unusquisque nostrùm poscat septies bibere: nec semel jussi protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant, æquè atque ipsi domino, utque unum & idem vinum convivis sit omnibus. Alioqui ubinam ista lex scripta fuit, aut receptus mos, ut hic vino odorato, & generoso sit temulentus, mihi contrà musto disrumpatur alvus? Hæc si correxeris, novarisque Saturne, tum demum effeceris, ut vita verè vita sit, festum verè festum. Sin minùs, illi quidem epulentur: nos autem interim sedentes precabimur, ut simul atque loti venerint, puer subversam amphoram rumpat, coquus jus adurat, ac per oblivionem muriam piscium in lentem infundat, utque canis in domum irruens, opsoniorum artificibus alibi intentis, exta devoret universa, & placentæ dimidium: utque sus ac cervus, neque non suculæ, inter assandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus dicit. Imò ut non serpant solùm, verùm etiam unà cum ipsis verubus in montem aufugiant: utque ipsæ etiam aves pingues jam ademptis plumis, ad coquendum paratæ avolent, ne soli illi fruantur. Quódque in primis molestum illis futurum est, ut formicæ quales Indicæ, aurum è thesauris effossum, noctu in publicum efferant: utque vestis indiligentia curatorum, ita ab optimis muribus perforetur instar cribri, & ut à verriculo piscatorio nihil differat. Vtque formosi illorum, comatique pueri, quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Narcissos appellant, dum ipsis poculum porrigunt, subitò defluente

ἔπειτα, φαλακρὸς γίγνεσθ. [1] ἐπιῤῥεύσης τ κόμης. καὶ πώγωνα φύειν ὀξύν, οἷοί εἰσιν οἱ ταῖς κωμῳδίαις οἱ Σφηνοπώγωνες. καὶ παρὰ τοῖς κρωβύλοις, πάνυ λάσιον, καὶ κρόταλα ἐκπιττῶν. τὸ μεταξὺ δὲ, λεῖον, καὶ γυμνὸν εἶναι. ταῦτα, καὶ πλείω τούτων ἀξαίμιθ' ἂν ἵνα μὴ θέλωσι τὸ ἄχαν φίλαυτοι τοῦτο ἀφέντες, εἰς τὸ κοινὸν πλουτεῖν, καὶ μεταδιδόναι ἡμῖν τ μετεῖναι.

fluente coma calvi fiant: & acutam edant barbam (quales sunt in comœdiis Sphenopogones) & ad tempora hirtam valdè, valdéque pungentem, & quod interjacet læve sit, & nudum. Hæc & his plura imprecabimur, nisi hoc nimio sui amore depositi velint in commune divites esse, nobisque modicum impertire.

1 Ἐπιῤῥώσης τ κόμης] Ἀποῤῥώσης τ κόμης. Marcil.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΤΩ ΤΙΜΙΟΤΑΤΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNVS MIHI CHARISSIMO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus increpat pauperem, qui à se postulet, quæ sua potestatis non sint. Sed tamen respondet, se cum divitibus hoc nomine agere velle, addita post hac longa commonitione, qua pauperes, ut sua sorte contenti sint, hortatur: ostendens plus molestiæ & periculorum divitias quàm voluptatis secum habere.

Τί ταῦτα λαρεῖς ὦ οὗτος, ἐμοὶ περὶ τ παρόντων ἐπιστέλλων, καὶ ἀναθησομὸν τ ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ γ, ἐπίρρ. ἂν εἴη, ϛ νῦν ἄρχομαι. θαυμάζω γάρ σε, εἰ μόνος τ ἁπάντων ἀγνοεῖς, ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασιλεὺς ὢν, πέπαυμαι εἰς ὤν, ταῖς παισὶ διανείμας τὴν ἀρχήν. ὁ Ζεὺς γ, μᾶλιστα τ τοιούτων ἐπιμελεῖται. τὰ γ ἡμέτερα ταῦτα, μέχρι πεπῶν, καὶ κρότου, καὶ φόβης, καὶ μέθης. καὶ τοῦτο, ὡ πλέον ἡμερῶν ἑπτά. ὥστε περὶ τ μειζόνων

Heus tu quid nugas istas, & de rebus præsentibus ad me scribis, jubesque ut bonorum faciam partitionem? Quod quidem alterius munus fuerit, penes quem nunc est imperium. Etenim demiror te, si solus omnium ignoras, me qui unus sum, abdicato jampridem regno, liberis distribuisse imperium: Iovem autem maximè harum rerum curam gerere: me verò non nisi talorum, saltationis, cantionis, & ebrietatis satagere, idque septem non amplius diebus. Itaque quod attinet ad res illas majores

ἃ φὴς, ἀφιλεῖν τὸ ἄνισον, καὶ σὺ τῆ ὁμοίως ἢ πίνειν, ἢ πλυτεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρηματίσειεν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν σὺν τῆ ἑορτῆς ἀδικηθήσεταί τις, ἢ πλεονεκτηθήσεται, ἐμὸν ἂν εἴη διηκέσαι. καὶ ἐπιτάττω γε τοῖς πλουσίοις ἅμα τὸ δεῖπνον, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὰ ἐσθήτων, ὡς ἂν ὑμῖν πέμψειεν εἰς τὴν ἑορτήν. δίκαια γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς φατε, εἰμή τι εὔλογον σκήνοι ὧδε ταῦτα ἔχειν λέγειν. τὸ γὰρ ὅλον, ἴστε οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι, καὶ σὺν ἐρίζετε δεξιάζοντες ἅμα τὰ πλουσίων, εἶτα παιδοδαίμονας αὐτοὺς οἴεσθε εἶναι, καὶ μόνους ἡδέως ζῆν τὸν βίον, ὅτι δεινεῖν τι πολυτελῶς ἐστιν αὐτοῖς, καὶ μεθύσκεσθαι οἶνῳ ἡδεῖ, καὶ παισὶν ὡραίοις, καὶ γυναιξὶν ὁμιλεῖν, καὶ ἑσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι. τὸ γὰρ πάνυ ἀγνοεῖτε οἰκεῖον ἐστιν. αἵ τε γὰρ φροντίδες αἱ περὶ τούτων, καὶ μικραί. ἀλλ' ἀνάγκη ἐπαγρυπνεῖν ἑκάστοις, μή τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας, ἢ ὑφελόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ἐξασθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθειρεσθῇ, ἢ ὁ ληστὴς ὑφέληται τὰ σκεύη, μὴ πισεύσῃ τοῖς συνοφάνταις ὁ δῆμος, λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα γὰρ πάντα καὶ τὸ πολεμεῖν ἂν εἴη μέρος τῶν ἀνιώντων αὐτούς. εἰ γὰρ ἠπίστασθε τὰς φόβους, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φθονητέον ὁ πλοῦτος ἔδοξεν. ἐκεῖνοι οἷς μὲ αὐτὸν ὄντες ἂν ποτε κορυβαντιάσειαν, ὡς εἰ καλὸν ἦν τὸ πλυτεῖν, καὶ βασιλεύειν, ἀφέντες ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαντες ἄλλοις, καθαροὶ ἰδιωτεύοντες, καὶ ἀνεμέριμνοι ὑπ' ἄλλου ταττόμενοι. ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδὼς, ἃ τοῖς πλουσίοις, καὶ ἄρχουσι

jores, quas dicis, nimirum ut tollatur inæqualitas, utque ex æquo omnes aut opibus abundent, aut egeant, Iupiter vobis operam dabit. Quòd siquis eorum qui festum celebrant afficiatur injuria, & portione fraudetur, id erit mearum partium judicare. Iamque scribo divitibus de cœnis, de auri hemina, & vestibus, ut vobis ad festum mittant. Iustum enim & æquum est ut ista faciant, sicuti dicitis, nisi quid probabile habeant, quod ad hæc respondeant. In summa tamen illud scitote pauperes, vos longè falli, neque rectè judicare de divitibus: siquidem illos omni ex parte beatos arbitramini, solosque vitam suavem vivere, cùm liceat ipsis opiparè cœnare, vino suavi inebriari, formosis pueris & mulieribus frui, & mollibus vestibus uti: verùm fœlicitatem istam, cujusmodi sit ignoratis. Nam hæ res non mediocribus curis ipsos distorquent, sed singulis invigilare coguntur, ne quid rerum domesticarum dispensator fraudet, aut clam suffuretur, ne vinum acescat, ne frumentum vermibus corrumpatur, ne latro tollat pocula, ne populus credat calumniatoribus, si illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc omnia, non est millesima pars eorum, quæ istos discruciant. Si enim sciretis metus, & curas quibus distringuntur, divitias vobis omnino fugiendas existimaretis. Alioqui creditis vel meipsum usque adeò insanum, ut si præclara res esset opulentia aut regnum, depositurus hæc, aliisque cessurus fuerim, patererque ut nunc ego privatus, alieno parerem imperio? Quin potiùs cùm non essem ignarus hujusmodi malorum, quæ plurima divitibus ac regi-

ἀποσπᾶσαι ἀνάγκη, ἀφῆκε τὴν ἀρχὴν, ἐῶ ποιῶν. καὶ γὰρ ἃ νῦν ἐποίεις ἐμοὶ ἀχθόμενος, ὅτε με, ὡς τὸν Δία, συῶν, καὶ πλακοῦντων ἐμφορεμένους, ὑμᾶς ἤ, καὶ ῥόδων, ἢ ἴουλον, ἢ κεφαλλυνοι ἐπιτερπόμενος τῇ ἑορτῇ, σκέψαι ὁποῖά ἐστι. ἀρᾷς μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδύ, καὶ σὺν ἀναγκῃ ἴσως ἐκφέρουσιν αὐτῶν. ὡς δὲ μὴ ταῦτα, ἔμπαλιν ἀναφέρεται τὸ πᾶσμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν ὅτι κεφαλαργοῦντες ἀναιδῶς ἂν ἐς τὴν ὑστεραίαν, ὥσπερ οἰκίνοι ὑπὸ μέθης, ὅτι ὑπὸ ἄγαν πλησμονῆς, δυσῳδίας τινὰς, καὶ καταβαρύτερον ἐρυγγάνοντες. οἱ δὲ, τύπτειν τε λαλεύουσι. καὶ τὸ πολὺ ὑγιεῖς, ἢ πεινῶσιν, ἢ γυμνοῖς, ἢ ὅπως ἂν ὁ τράγος κελάδῃ σὺν τοιαφυρέντες, ἢ φθόνῳ, ἢ ἀθεμιτομηνίαις, ἢ ὕδασιν, ἢ χαλεπῶς σωφρονίζεσθε ὑπὸ τοῦ πολλῆς τρυφῆς. ἢ τίνα ἂν αὐτῶν ῥᾳδίως δείξαι δυνάμενος, μὴ πάντως ἀχρεῖον ὄντα, πολὺ τὸ νεκρώδες ἐπιφαίνοντα; τίνα δὲ εἰς γῆρως ἀφικόμενον, τοῖς αὐτοῖς ποσὶν, ἀλλὰ μὴ φορείῳ ἐπὶ τετράρων ὀχούμενον, ἐλόχρυσον μὲν τὸ ἔξω, κεκαθαρμένον δὲ τὸ ἔνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ὑπὸ ῥακῶν πάνυ δυπλῶν συγκεκομμένα; ὑμεῖς δὲ, ἰχθύων μὲν ἀγόμενοι, καὶ ἀστέων. ποδάγρας δὲ, ἢ πεφυσημένης, οὐχ ὁρᾶτε ὅτι ἐν τοῖς ἄκροις ἐστὶ; ἢ εἴ τι κατ' ἄλλο τοῦ αἰτίαν συμβαίνει. καίτοι ἀλλ' αὐτοῖς ἐκείνοις ἔστιν αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πέρα δὲ πόρρω ἐοῦσιν τούτων. ἀλλ' ἴδοις ἂν αὐτοὺς ὕστερον λαχάνου, καὶ ῥύμης ὀρεγομένους ἐνίοτε, ὥσπερ ἀδὲ σὺ τὸ λαγῶ, καὶ συῶν. ἐῶ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτοὺς ἐπιόντα τὴν τροφήν. ἐγὼ δὲ ἐκείνους ἐπαινῶ, ὅτι ἐν τῷ ἀφανεῖ τὰ τοιαῦτα πάσχουσιν, καὶ οὐκ ἐν τῷ φανερῷ. ἐκεῖνοι γὰρ ἐν τῷ ἀφανεῖ τὰ τοιαῦτα πάσχουσιν, καὶ οὐκ ἐν τῷ φανερῷ.

regibus adfint neceſſe eſt, imperium depoſui, idque ſapienter. Nam quod tu nunc apud me deos obteſtans deplorabas, illos apris ac placentis expleri: vos contrà naſturtium porrum-ve aut cepe per feſti tempus, opſonii loco arrodere, cujuſmodi ſit conſidera. Etenim in præſens quidem utrumque dulce eſt illis, minimeque moleſtum: at poſtea res invertitur: ſiquidem vobis non accidit, ut poſtridie ſurgatis capitis dolore gravati ob temulentiam, ut illi, neque ob immodicam ingurgitationem, graveolentem, & acrem ſpiritum ructantes. At illi hoc quoque fructus ferunt, ut quoniam magnam noctis partem vario coitu pro libidinis arbitrio tranſigunt, facilè ſibi vel tabem, vel tuſſim, vel morbum intercutem, ex intemperato voluptatum uſu colligant. Quotumquenque potes oſtendere qui non planè palleat, ac faciem cadaveroſam præ ſe ferat? quotumquemque qui cùm ad ſenectutem pervenerit, ſuis ipſius pedibus ingrediatur, ac non potiùs à quatuor bajulis geſtetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannoſus, cujuſmodi ſunt tragicæ veſtes ex pannis admodum vilibus conſarcinatæ. Vos autem qui piſces non guſtatis, & inediam fertis, non videtis vos podagræ, pulmoniſque vitiorum expertes eſſe? aut ſiquid aliud aliam ob cauſam accidit. Quanquam nec illis ipſis æquè dulce eſt quotidie, ſupraque ſatietatem iſtis veſci. Quin videas eos nonnunquam ita olus, aut cepam appetere, ut tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Alia taceo quæ illos diſcruciant, puta filius luxu-

x Ὁ τράγος] Nota hic τράγον pro *libidine*. Menagius.

τὰς, ἢ ὡς ἀκόλαστος, ἢ γυνὴ, ἢ οἰκέτης ἐρῶσα, ἢ ἐράμενος, ὡς ἀναλῶσαι μᾶλλον, ἢ ὡς ἡδονὴν συνῆν. καὶ ὅλως, πολλὰ ἐστιν ἃ ὑμεῖς ἀγνοοῦντες, τὸ χρυσὸν ὁρᾶτε αὐτῶν μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ λίθους ἴδητε ποτε ἐξελαυνομένους ἐπὶ λύκων ζεύγους, κεχήνατε, καὶ προσκυνεῖτε. εἰ δ' ὑπερεωρᾶτε αὐτῶν, καὶ καταφρονοῖτε, καὶ μήτε ἐπιβρίθοιτε ὡς τὴν ὄψιν ἀργυροῦν ἀφεκόμενοι, μήτε μεταξὺ λαλοῦντες, εἰς τὸ σὺν τῷ δακτυλιδίῳ σμάραγδον ἀφορῴητε, καὶ τὴν ἐσθῆτα ἀθαμβῶς, τὸ μαλακὸν ἐθαυμάζετε, ἀλλ' εἴατε καθ' ἑαυτοὺς πλουτεῖν, εὖ ἴστε αὐτοὶ ἐφ' ἡμᾶς ἰόντες, ἀδόξους παραδειπνεῖν, ὡς ἐπιδείξασθαι ὑμῖν τὰς κλίνας, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ τὰ ἀκροάματα, ἂν δεῖν ὄφελον εἰ ἀμφότερον ἡ κτῆσις εἴη. τάχα τοι πλείστου εὑρεῖτε ἂν, αὐτὰς ὑμῶν ἕνεκα κτωμένας. οὐχ ὅπως αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε. παῦσαι ὑμᾶς θαυμαζομένους, εἰδὼς τὸν βίον ἑκάτερον. καὶ ἄξιον ἐορτάζειν, εὐθυμουμένους ὅτι μετ' ὀλίγον ἀπαντᾷ δεῦρο ἀπάντων ὁ βίος, κἀκείνους τὸ πλοῦτον, καὶ ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀφέντας, πλὴν ἐπιστολῆς γε αὐτοῖς ὥσπερ ἐπιτρέψομεν. καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ὀλιγωρήσουσι τῶν ἡμῶν γραμμάτων.

luxuriosus, uxor famulum amans, aut amasius, qui necessitatis magè quàm voluptatis gratia concumbat. Denique alia multa sunt, quæ vos ignorantes, tantùm aurum illorum ac purpuram videtis. Tum siquando bigis albis vehi videatis, hiante ore adoratis. Quòd si illos contemneretis, negligeretisque, neque ad argenteum currum oculos intentos haberetis, neque inter colloquendum, smaragdum annulo inclusum respectaretis, neque vestes obiter contrectantes mollitiem admiraremini, sed sineretis eos esse sibi divites, procul dubio ipsi vos adirent, & ad cœnam invitarent, ut lectos, mensas, & pocula vobis ostenderent: quarum rerum nulla est utilitas, si sine teste possideantur. Certè reperiretis pleraque hæc illos vestra causa parare: non quò utantur ipsi, sed uti vos admiremini. His ego vos consolor ego cui cognita est utraque vita. Convenitque ita festum agere, ut cogitetis brevi omnibus è vita migrandum, cum illis, depositis opibus, tum vobis, relicta paupertate. Sed scribam ipsis, ut sum pollicitus: certoque scio, eos meas literas non neglecturos.

SA-

ΚΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNNS DIVITIBVS SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus exponit divitibus quæ à pauperibus ad ſe ſcripta & poſtulata fuerint, admonens illos, ut benigniores erga ipſos ſe gerant, atque æqualitatem recipiant, argumentis à ſigno & conſequentibus, tum commodis, ſi faciant, tum incommodis, ſi detrectent, adhibitis.

Οἱ πένητες ἰσαγχόνως ἐπιστέλλουσί μοι, αἰτούμενοι ὑμᾶς, μὴ μεζοδιδύναι σφίσιν ὧν ἔχετε. κἀγὼ τὸ μὲν ἄλλον, ἐξεῖναί με κοινὰ πᾶσι ποιεῖν τἀγαθά, ἐ τὸ μέρος, ἔφασαν αὐτῶν ἴσχειν. δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσοζυγίαν κατεσκευάσθαι, ἐ μὴ τῷ μὲ, πλέον, τῷ δ', μηδ' ὅλως μετεῖναι τῆ ἡδέως. ἐγὼ δ', ταῦτ' ἀκούσας ἔφλω ἄμεινον σκέψασθαι τὰ Διί. ταῦτ' οὖν τοῖς παροῦσιν, κἀγὼ ὧν ἀδικεῖσθαι φοβοῦμαι χῦ τοῖσδε ἑορτοῖσι, ἐώρων ἐπ' ἐμὲ κατηγορουμένων τῶν κρίσιν, ἐ κατηχόμην χρέαν ἔσεσθαι ὑμᾶς. ἔστ' δ' ἅπερ ἀξιοῦσι ταῦτα μέτεστι, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γὰρ φασι ῥιγοῦντες τοσοῦτο κρύος, κ' λιμῷ ἰσχνόμενοι, τοσοῦτο ἑορτάζοιμεν ἄν; εἰ τοίνυν ἐθέλοιμι κἀκεῖνος μετέχειν τῆ ἑορτῆς, σκέλεθόν με ἀναγκάσουσ' ὑμᾶς ἐσθῆτων τι, ὧν ἔχετε, μεζοδοῦναι αὐτοῖς, εἴ πως θερμαίνοιμ', ἐ παχύτερος, ἢ κοθ' ὑμᾶς. κ' δ' χρυσίου ὀλίγον ἐπιψαλάξαι αὐτοῖς. εἰ γὰρ ταῦτα φασι ποιήσαντες, μήτε ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτ' τἀγαθῶν ἐπὶ δ Διός. εἰ δ μή, ἀπειλοῦσι κατασκαλίσασθαι ἐπὶ τ' ἀνά-

Pauperes nuper ad me datis literis incuſarunt vos, quòd nihil impertimini de veſtris facultatibus, atque omnino poſtularunt, ut bona facerem omnibus communia, ut ad ſingulos illorum ſua pars rediret. Æquum enim eſſe ut rerum æqualitas conſtituatur, ita ut neque hic copia fruatur, neque ille omnino rerum ſuavium inopia laboret. Ego verò reſpondi, hiſce de rebus lovem meliùs conſideraturum. Sed quod ad rem præſentem attinet, & injurias quibus ſe per dies feſtos affici putant, vidi mei officii eſſe ſententiam ferre, ſumque pollicitus me vobis ſcripturum. Sunt autem quæ poſtulant hæc, ut mihi videtur, æqua. Nam quo pacto, inquiunt tanto frigore rigentes, & fame laborantes, præterea diem feſtum celebrare poſſemus? Quare ſi velim ut & ipſi ſint feſti participes, poſtularunt ut vos cogam, ut de veſtris veſtibus illis impertiamini, ſiquæ ſuperſint pinguiores quam quæ vobis conveniant: utque auri nonnullas guttulas in ipſos deſtilletis. Quòd ſi iſta feceritis, inquiunt, non erit amplius diſceptatio inter vos de bonis apud Iovem. Sin minùs minitantur ſeſe ad novam rerum partitionem

δασμοι, ἐπειδὰν τοπρῶτον δίκας ὁ Ζεὺς καθῇ. ταῦτά ἐστιν ἃ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν δόξει τοσάυτων, ἃ κελεύσει ποιεῖσθαι ἔχοντι. νὴ Δία ἔτι δεῖπνον πέρα, ὡς συνδειπνοῖεν ὑμῖν. καὶ τοῦτο καθεῖναι ἠξίουν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς νῷν μὲν μόνοις ὑμῶν τρυφᾶν, ἀπικλείσαντας τὰς θύρας. εἰ δέ ποτε κἀκείνων πάσεσθαι ἐτύγχανεν μετὰ μακρὰν ἐλπίδα ὄντες, πλέον δοῦναι νόμιζον τὸ ἀνιᾶσθαι τῷ δείπνῳ, ἢ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕβρει αὐτῶν γίγνεσθαι, οἷον συμβαίνει τὸ μὴ ἐν αὐτῷ εἶναι συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον, καὶ καταγνῶσκειν αὐτῶν σκώπτειν ἄξιον. ὅπου μὴ μεθ' ἡσυχίας ἀναστάντες, οἰκοῦντες, ὅλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντες. ἀλλ' ὑδὶ ἐς κόρον ὅμως φασὶ πίνειν. τὰς γὰρ οἰνοχόους ὑμῶν, ὥσπερ τὰς Ὀδυσσέως ἑταίρας, κηρὸν βεβύσθαι τὰ ὦτα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ὕστερα αἰσχρά ἐστιν, ὥστε οὐκ ἂν λέγειν, ἃ περὶ τὰ νομῆς τὰ κρεῶν αἰτιῶνται, καὶ τὰ ἀφηκίαν. ὑμῖν μὲν παρεσόμενα ἴσ' ἂν ὑπερεμφορηθῆτε, σκέψεις δ' ὀφθήσεσθαι. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικρὰ πρεπῆ, καὶ ἥκιστα ἐλευθέροις πρέποντα. τὸ γὰρ ἡδίστου, καὶ συμποτικώτερον, ἡ ἰσομοιρία ἐστί. καὶ ὁ ἰσοδαίτης τοῦτο ἔστιν ἡμεῖς τε ὑμῖν τὸ συμπόσιον, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχειν. ἐρᾶτε δ' ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσωνται, ἀλλὰ τιμήσωσι, καὶ φιλήσωσι, τὸ ὀλίγον τούτων μεταλαμβάνοντες. ἂν ὑμῖν μὴ ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητος, σκέψεις δὲ τὸ παρὰ τὴν χρείας ἡ δόσις ἀείμνηστος. ἄλλως τε, ὑδὶ ἂν οἰκεῖν δυνηθεῖτε τὰς πόλεις, μὴ ὄχλ ἐπίπαν συμπολιτευομένων, καὶ μυρία ὅσα τὴν εὐδαιμονίαν ὑμῖν σκοπλεόντων. ὑδὶ provocaturos, ut primùm Iupiter tribunali sedere cœperit. Nec grave fuerit vobis impertiri illis de tot bonis, quæ rectè possidetis. Quin de cœnis quoque, ut vobiscum cœnent, & hoc literis addi rogarunt, cum nunc vos soli foribus clausis, deliciis fruamini. Quòd siquando vobis visum fuerit, & illorum quempiam post longum tempus in convivium adhibere, plus esse molestiæ in cœna, quam voluptatis, multaque illic in pauperum contumeliam fieri, velut illud, quum non eodem de vino bibunt. Dii boni, quàm illiberale, & planè dignum quod ipsis vitio vertatur, qui non surgant, abeantque toto convivio vobis solis relicto. Quanquam negant sese etiam ad satietatem ex illo qualicunque vino bibere, quòd vestri pincernæ aures habeant cera obturatas, haud secus ac Vlyssis socii. Porrò reliqua usque adeò sunt turpia, ut pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminantur, deque ministris qui cum vobis assistant, donec satis superque expleti fueritis, ipsos prætercurrunt, aliaque id genus sordida permulta, minimeque viris ingenuis digna. Quare æqualitas res est jucundissima & convivio congruentissima. Qua de causa vobis æquus ille partitor in conviviis præficitur, ut æquam omnes habeant portionem. Videte igitur ne posthac iterum vos accusare possint: sed colant & ament quum pauca hæc à vobis acceperint, quorum impensa ne sentiretur quidem à vobis: at illis dati in tempore muneris perpetua foret recordatio. Præterea nec remp. administrare possitis, ni pauperes unà vobiscum in ea versentur, milleque modis fœlicitatem vestram adjuvent. Neque habituri

ἀν ἔχητε τὰς ψυμφέζοντας ὑμῶν τ πλοῦτον, ἰδ μόνοι, καὶ ἰδίᾳ, καὶ ὑπὸ σκότῳ πλυτῆτε. ἰδέτωσαν δ πολλοὶ, καὶ ζυμφοσάτωσαν ὑμῶν τ ἄργυρον, ἐ τὰς τραπέσας. καὶ ἐκπόντων φιλοτησίας. μεταξὺ πίνοντες, ἐπισκοπείτωσαν τὸ ἔκπωμα, ἐ τὸ βάρος ἰσάτω [1] αὐτοὶ ἀμφισαίτωντες, καὶ τ ἰσορείας τὸ ἀκριβές. τ χρυσοῦν ὅσος, ὃς ἐπαυ-ξεῖ τῇ τέχνῃ. ἐδὲς γὰρ τῷ χρήσις, ἐ φιλοφρόνως ἀκούειν, καὶ ὑφ ὧν φθο-νεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἴξω γένησεσθε, τίς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ κοινωνοῦντι, καὶ διδόντι τ μετεῖναι; τίς δ' οὐκ ἂν εὐξαιτο εἰς τὸ μήκιστον διαβιῶναι αὐτὸν, ἁπλαύστως τ ἀγαθῶν; ὡς γ νῦν ἔχητε, ἀμφίστροφος μ ἡ δύ-σδαιμονία, ἐπίφθονος ὑ ὁ πλοῦτος, ἀηδὴς ὑ ὁ βίος. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ὑμεῖς νῦν οἶμαι μόνοι ἐμπίπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντάς φασι, [2] ἐ τοὺς μο-νιοὺς τ λύκων. καὶ σωφρόνως δεξιοῖς ἀνδράσι, ἐ πάνυ χαρίζεσθε πεπαι-δμένοις. οἱ πρῶτα μ ὐ κωφὸν, καὶ ἄφρονα τὸ συμπόσιον ἐάσουσι εἶναι, ἀλλ' ἐ μύθοις συμποτικοῖς, καὶ σκώμμασιν ἁρμοττούσαις, ἐ φιλο-φρονουμένοις ποικίλως συνιόντων, verùm consuetudine sua fabulas

bituri estis qui vestras divitias suspiciant, si soli, & privatim in tenebris eas possideatis. Videat igitur vulgus mireturque vestrum argentum, mensas, utque præbibentes ad potandum invitetis: inter bibendum undique poculum contemplentur, ac pondus expendant manu librantes: tum argenti absolutam cælaturam tum aurum quo ars decoratur. Nam præterquam quod viros bonos, & humanos vos prædicabunt, etiam ab eorum invidia liberi eritis. Quis enim invideat impertienti, dantique quod æquum est? Quis non potiùs optet, ut quàm diutissimè vivens bonis suis fruatur? Sed ut nunc res vobis habent, fœlicitas vestra teste caret, invidiosæ sunt divitiæ, & insuavis vita. Neque enim perinde juvat, opinor, siquis solus expleatur, ut & leones, & solitarios lupos facere dicunt, quàm si cum lepidis hominibus, & per omnia gratificari conantibus, convivatis. Qui primùm non sinent convivium mutum esse, & surdum: convivis aptas, dicteriaque minimè molesta, variasque voluptates adferent: quibus rebus tem-

1 Αὐτοὶ διαζατάντες] Αὐτοὶ διαζατέσωντες. Marcil.

2 Καὶ ὡς μονιὲς ἢ λύκων] Censebat vir Clarissimus Godofredus Maluynus legendum esse μονιὲς ἢ σύων. atque movebatur ea ratione quod lupi soleant bini incedere, at apri μονιοὶ dicantur, ut apud Lycophronem ὠρίους μονήρης, quod confirmat Ælian. lib. 15. cap. 3. loquens de Thynnis καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ᾗ ὡς σὺς εἰσὶ μονιοὶ, οἱ ᾗ συνδυαδίζοντες ἐ εἰς τ ᾗ ὡς λύκος σώζεται. Sed pace tanti viri dixerim, loquitur Ælianus de lupis, quatenus bini ad raptum prodeunt, at hic sermo est de victu solitario lupi, lupus solus comedit. Itaque Timon Lucianeus statuit sibi μονήρη ἢ δίαιταν κατάρᾳ τοῖς λύκοις. Imo etiam μονιὸς proprium videtur esse lupi adjunctum. Sic Antipater lib. 3 Anthol.

Μονιὸς ἐκ θαλάμοιο δορὸν λύκος ἅρπασε κούρην
Ἔκτανεν.

Hinc etiam apud Suid. μονιὲς est μονόλυκος. pro priori parte stat Hesych. Contra omnes MSS. Codd. nihil mutare ausus sum. *Bowrd.*

σῖαν ἡδίστην διατελεῖν, φίλην μὲν Διονύσῳ, φίλην δὲ Ἀφροδίτῃ. φίλην δὲ Χάρισιν. ἐπίσης δὲ πᾶσι ἀπασῶν ἐς τὸν ὕστερον χρόνον διηγούμενοι, ὑμῶν τὴν δεξιότητα φιλείας προσποιήσουσι. ταῦτα πολλὰ περιποιήσαιτο καλῶς εἰπεῖν. ἐπὶ ἱρήσεμον ὑμῖν, εἰ μύοντες οἱ πένητες βαδίζοιεν, ὑποψώμεθα γὰρ ἂν, ὅτι ἂν ὑμῖν ἡνίασεν ὅσα ἔχοντες οἷς ἐπιδείξασθε τὰς ἀλυσιδώτους ἰδίᾳ, καὶ τὸ ἀκόλουθον τὸ πλῆθος, ἢ τὸ διακτυλίων τὸ μέγεθος; ἐᾶν λέγειν ὡς καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ μίσει προσποιεῖται πένητων ἀναγκαῖον εἰσπίπτειν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μὴ τυφλὰ ἐξέλητε. ἃ μὲν γὰρ εὔξεσθαι περὶ ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀποτρόπαια, μὴ γένοιτο εἰς ἀνάγκην αὐτοὺς καταστῆναι τὰ οἰκεῖα. ἐπεὶ ὅτε ἀλλάττων γοῦσθε, ὅτε πλακοῦντος, ἢ εἴ τι λείψανον τὸ κυνός. ἢ φακῆ γε, ὑμῖν σκεπάρδιον ὑπεστηκότα ἔξεσθαι, καὶ ἔλαφος, ὀπτώμενοι, μεταξὺ θρασμοῦ βυλοῦσθαι ὑπὸ ὀπλασίας εἰς τὸ ὄρος. καὶ ὄρνις ψύττα καὶ λατείνασα, ἄπτερος καὶ αὖτα, παρ' αὐτοὺς τοὺς πένητας ὑπερπετήσονται. τὸ γὰρ μίσησον, οἱ ὠκυμορώτατοι τῶν οἰνοχόων, φαλακροὶ ὑπ' ἀκμῆς δὲ χρόνου ὑμῖν γένησονται, ἐπὶ κατεαγῆ καὶ ταῦτα τῷ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε, βυλοῦσθε, ἃ καὶ τῇ ἑορτῇ πρέποντα γένοιτ' ἂν, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. καὶ ἐπικουφίζετε πολλῷ πλείονα αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγου τελέσματος φίλους καὶ μισπλοὺς ἕξοντες.

tempus jucundissimè transigitur: idque gratum est Baccho, gratum Veneri, gratum quoque Gratiis. Deinde postero die dum comitatem vestram referunt, benevolentiam vobis conciliant. Hæc etiam magno fuerant emenda. Nam illud à vobis scisscitabor, si pauperes abirent taciti, sic enim fingamus, nonne ea res vos uteret, cùm non haberetis, quibus ostentaretis purpureas vestes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque jam libet referre, necessariò futurum, ut pauperum insidiæ atque odia in vos oriantur, si soli deliciis frui velitis. Nam quæ minantur vobis imprecaturos sese, abominanda sunt: & absit ut ad hujusmodi imprecationes venire cogantur. Quandoquidem si id fiat, neque intestina posthac gustabilis, neque placentam, nisi siquid canis reliquum fecerit. Præterea lenticula saperdæ liquamen vobis habebit. Porrò sus & cervus inter asflandum è veru in montes aufugere parabunt: tum aves pingues absque alis fugam molientes, ad pauperes avolabunt. Et quod gravissimum est, pocillatores formosissimi repentè vobis calvi fient, idque etiam fracta amphora. Super his rebus consulite, quæ & festo sint digna, & vobis quàm maximè tuta. Atque illis paupertatis onus sublevate: exiguo vectigali, amicos illos neutiquam malos habituri.

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

DIVITES SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Divites extenuata accusatione pauperum à consueto, respondent, se quidem feciſſe pro eo atque æquum & honeſtum fuerit, ſed illos ita immodeſtos & intemperantes ſe gerere, ut eos de cætero omnino excludendos cenſuerint. Verùm tamen ex illius conſilio denuo admiſſuros ſe eos eſſe, ſi ex pacto recipiant, ſe nihil contumelioſè aut intemperanter poſthac facturos eſſe.

Πρὸς γὰρ σὲ οἶμαι μόνον τὸν τηνικάδε τὰ τοιαῦτα γεγράφθαι ὦ Κρόνε, ὑπὸ δὲ Διὸς καὶ τὰ ὦτα ἤδη σκληρὰ φαίνεται πρὸς αὐτῶν, ἀναβοώντων, καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα, τὴν ἀναδασμὸν ἀξιούντων γίνεσθαι, καὶ παραμίαν τινὰ τὴν τε ἰσηγορίαν, ὡς ἅπασιν τοῖς νομοῖς πεποιημένην, καὶ ἡμᾶς, ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδίδομεν ἀξιοῦμεν; ἀλλ' οἶδεν ὁκεῖνος ἅτε Ζεὺς ὤν, παρ' οἷς ποτὲ ἡ αἰτία. νῦν δὲ ταῦτα μὲν ἀκούει αὐτῶν ταπολλά. σὺ δὲ ὅμως ἀπολογησόμεθα, ἐπειδὴ ἄρχεις γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ἃ γέγραφας, ὡς καλὸν ἐπιτηδεῖον δοῦναι πολλῶν τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἥδιον συνεῖναι, καὶ συνδιαιτᾶσθαι τοῖς πένησιν, ἢ διατελεῖν ὕβρεως πλείστης γεμοῦντες, ὡς οὐ μὴ ἔτι σὺν δικαιοσύνῃ αὐτὸν ἀπάσασθαί π. οἱ δὲ, ὀλίγοι γὰρ ἐρχῇ δεῦρο φάσκοντες, ἐπειδήπερ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπτόησθε τὰς ὀφρῦς, σὺν ἀνίσοις, ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες. εἰ δὲ μὴ πάντα ἐθέλοις, μηδὲ πρὸς ἅπασι καμάτοις, ὀργὴ, καὶ μίσος, καὶ πρόφασις ἐκ τοῦ παραυτίκα ἀπόλλυσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκείνοις ἐπιτρέψομεν· σὺ δὲ ἡμῖν ἀπολόγησαι, ὅτι μὴ ἀδίκως ἐποιήσαμεν, ἐκ τῶν γεγραμμένων.

Num putas Saturne de rebus iſtis pauperes ſolùm ad te ſcripſiſſe? Quin potiùs Iovis ipſius aures obſurduerunt illis, dum clamant, novamque rerum partitionem flagitant: ac ſimul & fatum incuſant, quòd non æqualiter diſtribuerit, & nos quòd nihil ipſis impertiri velimus. Verùm novit ille quippe cùm ſit Iupiter, penes quos ſit culpa, eoque illos plerunque obaudit. Nunc tamen cùm nobis imperes, noſtri apud te defenſionem ſuſcipiemus. Nos enim omnia iſta quæ ſcribis ob oculos habentes, quam ſit honeſtum de magna rerum copia indigentibus opitulari: quantoque ſit jucundius ſimul cum pauperibus verſari, & convivium agitare, ad eum modum aſſiduè facimus, & ita in vitæ ratione nos æquamus, ut convictor nihil poſſit incuſare. Verùm illi primum ajunt ſibi paucis opus eſſe: deinde ubi fores illis ſemel aperuerimus, nunquam deſinunt alia ſuper alia poſtulare. Quod niſi protinus omnia, ſimulque cum dicto acceperint, mox paratum odium, in prom-

χειρῶν αἰ βλασφημίαι, κἂν εἴ τι ἐπιψεύδωνθ' ἡμῶν. ἀλλ' οἶμαι ἀκούοντες ἐπίστευον ἄν, ὡς ἀκριβῶς εἰδόσι τὰ ἔσ συγχεχυσένα. ὡς τι δυοῖν ἢ πάντων, ἢ μὴ δίδειν ἔχθρὸν εἶναι πάντας ἐᾷ, ἢ πάντα ἐπιεικῶς, αὐτίκα μάλα πίνεσθαι, καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, μέτρια. τὸ δὲ τοῖς δείπνοις αὐτοῖς, ἀμελήσαντες ἔ ἐμπίπλασθαι, καὶ χασκίζειν, καὶ αὐτοὶ ἐπιδεῖν πλείω ἔ ἐκείνῳ πίνοντι, ἢ παιδὸς ὠραίου· μεταξὺ ἀναδύνθ' τὸ ἔκπωμα, ἵνυξαν τῷ χεῖρε, ἢ παλλακῇ, ἢ γαμετῇ γυναικὶ ἐπιχείρησαν. εἶτα κατεμέσαντες ἔ συμποσίῳ, ἐς τὸν ὑστεραίαν λοιδορῆσθαι ἡμῖν κατηλθόντες, ὡς ἐδείπνησαν, καὶ ὡς λιμῷ σιωπῶσαν ἀπηγόρθοι. καὶ εἴ σοι ταῦτα καλὰ δόξει αὐτῶν δοκεῖν, τὰ ὑμέτερα παρόντα ἀναμνήσθητι, τὰ ἐξῆς. ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν, τῇ Ἥρᾳ μεθυθείς, ἐπεχείρᾳ ὀγδοηκοντοῦ. ταῦτ' ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐθελοδυσαίμεθα. πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφαλείας τ' ἡμετέρας ἕνεκεν, μηκέτι ἐπὶ θᾶττον ποιεῖν αὐτοῖς τὸν οἶκον. εἰ δ' ἐπὶ σὲ συνθεῖνθ', μετρίως δεήσεσθαι, ὥσπερ νῦν φασι, μηδὲν δ' ὑβριστικὸν τοὺς συμποσίους ἐργάσασθαι, κοινωνοῦντων ἡμῖν, καὶ συνδειπνοῦντως τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. καὶ δ' ἐμοῦμεν· ὡς σὺ κελεύεις, πέμψομεν, καὶ δ' χρυσία, ὁπόσον εἰόν τε, καὶ σεσθεσπαισμένα. καὶ ὅλως, ὃ δὲν ἐλλείψομεν. καὶ αὐτοὶ δ' ἀφίξεσθαι δ' τ' πρωΐ τὸν ὁμιλεῖν ἡμῖν, φίλοι ἀνὶ κολάκων, καὶ παράσιτοι ἔσεσθε, ὡς ἡμᾶς μὲ δὲν ἂν αἰσχύνεσθαι, κἀκεῖνα τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελόντων.

promptu convitia, etiamsi quid de nobis sit mentiendum. Porrò qui audiunt, fidem illis habeat, ut qui probè sciant, eo quòd nobiscum consuetudinem habuerint. Ita fit ut in alterutrum incidamus, ut si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes, aut profusis omnibus, ipsis protinus egeamus, jamque in pauperem gregem veniamus. At cætera quidem sunt tolerabilia. Verum inter cænas ipsas non curantes ingurgitari, & implere ventrem, quum plus satis biberint, aut pueri formosi poculum porrigentis manum pungunt, aut pellicem, uxorem-ve solicitant. Deinde evomito convivio, postridie nobis obtrectant, narrantes ut sitiverunt, & esurierunt. Quod si hæc adversus illos mentiri videmur, vester ille parasitus Ixion redeat in memoriam, qui ad mensæ communis honorem admissus, ac vobis dignitate æquiparatus, jam ebrius ille vir egregius, lunonem adortus est. Hæc atque hujusmodi sunt, propter quæ in posterum statuimus, quò res nostræ sint in tuto, ne posthac illis aditum in domum præbeamus. Quòd si te authore paciscantur! sese moderatè petituros, ut nunc ajunt, neque quicquam flagitiosum in conviviis admissuros, age convivant nobiscum, simulque cœnent bonis avibus. Ac de tunicis, sicuti jubes, mittemus, & de auro, pro facultate insuper insumemus: denique nihil omittemus. Tum illi arte nobiscum vivere desinentes, pro adulatoribus & parasitis amici sunto. Ita nihil erit quod in nobis desideres, si ipsi quoque suo fungi volent officio.

SYM-

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, Η ΛΑΠΙΘΑΙ, ΦΙΛΩΝ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

SYMPOSIVM, VEL LAPITHÆ. PHILON, LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Rursum depingit hoc loco Philosophorum mores & vitam Lucianus, atque illa, quæ fictionibus ac fabulis alibi de illis prodidit, hic nunc exemplo ac vero facto comprobat. Est autem historica quædam rei gestæ commemoratio, qua exponit, quo pacto diversarum professionum Philosophi aliquot, ab Aristæneto ad cœnam & nuptiarum celebritatem vocati, postea quam vino incaluêre, prosecta quisque sua inter se verbis primò contenderint, mox ad manus quoque & ad vulnera venerint, adeò ut saucii nonnulli, ac mutilati è convivio asportati fuerint. Rursum autem ex aliis qui vocati non fuerant, quidam, Cynicus videlicet, ultrò veniens, cœnantibus sese obtruserit, magna præsentiæ & impudentiæ suæ importunitate. Alius autem per literas cum Aristæneto expostularit, tragicè propè in eum debacchatus, quòd præteritus, & cæteris postpositus fuisset. Ex quo apparet, istud hominum genus, quod foris virtutem prædicat, voluptati, gulæ, cæterisque vitiis inservire solitos. Cæterùm tametsi hæc omnia cum summa festivitate pro ingenio atque facundia sua tractet Lucianus, interim tamen serio quoque ac verè idem monet, nullum esse precium operæ, si quis disciplinas omnes perdiscat, nisi simul & vitæ rationes ad id, quod optimum est, accommodet. Inscribitur autem Dialogus hic Convivium, vel Lapithæ, quorum prior titulus ab argumento & re ipsa sumptus est, alter à collatione, quòd ut hic Philosophi, ita à Poëtis Lapithæ & Centauri, in nuptiis Pirithoi, inter se funesto certamine congressi quoque feruntur.

ΦΙΛΩΝ.

[1] Ποικίλων ὦ Λυκῖνε, ἀκροατὴν ἐχθὲς ὑμῖν φασι γεγονέναι τὸν Ἀριστύνετον δεῖπνον, καὶ πολλοὺς φιλοσόφους λόγους εἰρῆσθαι, καὶ ἔριν οὐ σμικρὰν συνῆφθαι ἐπ' αὐτοῖς. εἰ δὲ μὴ ἐψεύδετο Χα-

PHILON.

Variam, Lycine, disputationem in cœna apud Aristænetum heri vobis fuisse narrant, ac philosophicos quosdam sermones habitos, nec parvam super his exortam contentionem: imò nisi mentitus est Charinus, etiam ad

1 Ποικίλων] Cave, Lector, ne sequaris Erasmum hujus Dialogi Latinum Interpretem, sæpe enim alienus est ab autoris mente. *Bourd.*

ἐῶν, καὶ ἄχρι τραυμάτων προχωρῆσαι τὸ πρᾶγμα. καὶ τέλος, αἵματι λελυθῆναι τὸν συμπόσιον. Λυ. καὶ πόθεν ὦ Φίλων, ἠπίστατο Χαρῖνος ταῦτα; ἢ οὐ συνεδείπνησε μεθ' ἡμῶν. Φι. Διονίκῳ ἴσως ἰατρῷ ἀνδρὶ. Διόνικος δέ, καὶ αὐτὸς οἶμαι τὸν συνδεῖπνον λύ. Λυ. καὶ μάλα. ἀ μὲν ἐξ ἀρχῆς γε οὐδὲ αὐτὸς ἅπασι παρεγένετο, ἀλλὰ ὑστέρει, μεσούσης σχεδὸν ἤδη τῆς μάχης, ἐπίσης ἀλίγου πρὸ τοῦ τραυματίαι, ὥστε θαυμάζω εἴ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐδυνάσθη, μὴ διδαχθεὶς ὑπό τινος, ἀφ' ὧν ἀρξάμενος ἐς τὸ αἷμα ἐπλύθησαν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία. Φι. τοιγαροῦν ὦ Λυκῖνε, ἐ ὁ Χαρῖνος αὐτὸς, εἰ βουλόμεθα τἀληθῆ ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως ἐπεχάχλη ἕκαστα, παρόν σε ἡμᾶς ἥκειν σκέψει. καὶ τὸ Διονίκου δὲ αὐτὸν εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς μὲν, ὁ διδαχόμενος ἅπασι, τὰ μὲν ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγενημένα, ἐ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἀπομνημονεῦσαι, ἅτε μὴ παρέργως τοῦ τοιούτου, ἀλλ' ἐν σπουδῇ ἀκροώμενον. ὥστε σὺν ἂν φθάνοις ἐπῶν ἡμᾶς ἡδέως ταῦτα ἐπάσαντι, ἧς σὺν οἶδ' ὅν τις ἡδίων ἤκουσε. καὶ μάλιστα ὅσῳ πεφόντες ἐν εἰρήνῃ, ἐ ἀναιμωλὶ ἔξω βέλους ἐπιασόμεθα. εἴτε γέροντες ἐκπεφύκασίν τι διδασκεῖν, εἴτε νέοι, εἰπεῖν τε ὅσα ἤκουσε ἐχρῆν τὸν δὲ ἀκριβῶς σεσαχότας, καὶ πρᾶξαι. Λυ. νεανικώτερα ἡμᾶς ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἐκφέρειν ταῦτα πρὸς τὰς πολλὰς, καὶ ἐπεξιέναι ἃ διηγημένους πράγματα, ἐν οἴνῳ, καὶ μέθῃ ῥᾳθύμως, δέον λήθην ποιήσασθαι αὐτῶν, καὶ νομίζειν ἐκεῖνα παίγνια θεῶν ἔργα δὲ Διονύσου εἶναι. ὃς σὺν οἶδα εἴ τινα τοῦ αὐτοῦ ὀργίων ἀτέλεστον, ἐ ἀβάκχευτον παρεῖδεν. ὅρα δὲ μὴ κρανοσκόπων τινῶν ἀνθρώπων ἢ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν, ad vulnera usque rem processisse, denique conventum sanguine dimissum esse. *Lyc.* Et unde Philon, rescivit hæc Charinus? neque enim is nobiscum est cœnatus. *Ph.* Ex Dionico medico, ajebat accepisse sese. Dionicus autem opinor, erat ex convivis. *Lyc.* Ita sanè: sed non omnibus ab initio interfuit: sed seriùs, ferè sub medium pugnæ, & paulò ante vulnera supervenit. Proinde demiror, siquid certi referre potuit, qui non spectarit illa, unde lis inter eos nata defierit in sanguinem. *Ph.* Proinde Lycine etiam Charinus ipse, si singula uti gesta sunt, audire planè vellemus, jussit ut conveniremus. Etenim dixisse Dionicum, se toti negotio interfuisse: te verò accuratè tenere quicquid actum est, eorumque sermones meminisse, ut qui res istiusmodi non obiter, sed diligenter audire consueveris. Itaque omnino nos suavissimo hoc epulo excipies, quo nescio an ullum mihi sit jucundius: in primis cùm in pace sobrii, & sine sanguine extrateli jactum simus epulaturi: sive senes, sive juvenes aliquid in cœna debacchati sunt: ea mero compulsi & dicere, & facere quæ minimè decebat. *Lyc.* Vis, Philo, ut hæc in vulgus narrando efferam quæ in vino & ebrietate petulantiùs acta sunt: cùm essent potiùs oblivioni tradenda, omniaque illa Dei illius Bacchi opera censenda: qui nescio an quenquam suis orgiis non initiatum, & bacchationis expertem præterierit. Proinde vide ne hominis sit parum bene morati, ejusmodi ad amussim exquirere, quibus in con-

ἀ κακῶς ἔχῃ ὁ τῇ συμποσίῳ κακαλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ φησι Ἑ ὁ ποιητικὸς λόγος μνάμονα συμπότην. καὶ δὴ ὁ Διονικος ὀρθῶς ἐποίησε ταῦτ᾽ Χαρῖνον, αὐτὰ ἐξαγορεύσας, καὶ πολλὴν τὴν ἐωλοκρασίαν καὶ ἀκαιρεδαίας ἀνθρώπων Φιλοσόφων. ἐγὼ γ᾽, ἄπαγε, σὺ ἄν τι τοιοῦτον εἴποιμι. Φι. ἩΡύπαρ ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ᾽ ὅπως μὲ ἐχρῆν, [1]ἀκριβῶς γιγνώσκων [2]πολὺ πλέον ἐπιθυμοῦντά σε ἀκοῦσαι, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. καί μοι δοκεῖς εἰ ἀπορήσειας τῶν ἀκουσομένων, κἂν πρὸς κίονα τινὰ, ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἥδιον ἂν προσελθεῖν, συγχέαι, πάντα σωρεύσαι ἅμα νῦν. εἰ γὰρ ἐβουλήθην ἀπαλλάττεσθαι νῦν, σὺκ ἔφησας με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ᾽ ἤξεις, καὶ διηγήσῃ, καὶ δείσῃ. κἀγὼ ἡδύνομαι πρὸς σὲ τῷ μέρει. καὶ εἶμι δικεῖ, ἀπίωμεν ἄλλα αὐτὰ ποιούμενοι. σὺ γ᾽ μὴ λέγε. Λυ. μηδὲν πρὸς ὀργήν. διηγήσομαι γὰρ, ἐπείπερ ὅπως προθυμῇ. ἀλλ᾽ ὅπως μὴ πρὸς πολλὰς ἐρεῖς. Φι. εἰμὴ παντάπασιν ἐγὼ ἐπιλέλησμαι Λυκίνου, αὐτὸς σὺ ἄμεινον ποιήσεις αὐτὸ, καὶ φθήσεις εἰπὼν ἅπασιν. ὥστε δόξεις μοι δίκην. ἀλλ᾽ εἰπέ μοι πρῶτον εἰπὲ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Ἀριστάνετος ἀγαθῷ γυναῖκα, εἰσία ὑμᾶς; Λυ. οὔκ, ἀλλὰ τῷ γαμετῇ ἐξεδίδου αὐτὸς τῷ Κλεανθίδου τῷ Εὐκρίτου δ᾽ δανειστικῷ τῷ φιλοσοφοῦντι. Φι. παγκάλως νὴ Δία μεμαθηκὼς, ἀπαλλαγεὶς ἔπ, καὶ ἐ πάνυ καθ᾽ ὥραν γάμων. Λυ. ἀλλ᾽ οὐκ εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον οἶμαι. τοῦτον δὲ νήπτιις maturo. *Lyc.* Sed nullum convivio relictis rectius erat discedere. Odi enim, inquit poëta, memorem compotorem. Nec à Dionico rectè factum, quòd hæc apud Charinum effutivit, & pridianam hominum Philosophorum temulentiam divulgavit. At egò, apage, nihil istiusmodi velim dicere. *Phi.* Ludos me facis, Lycine. At non erat apud me sic agendum, ut qui cognorim apprimè te dicendi longè esse cupidiorem, quàm ego sim audiendi. Et mihi videris, si tibi deessent auditores, vel ad columnam aliquam, vel ad statuam accessurus, quò omnia uno spiritu connectens effunderes. Quòd si nunc voluero discedere, non sines me abire quin audiverim: imò venies, comitabere, rogabis. Atque ego te tum vicissim ludam. Quin si ita vis, abeamus ea ex alio auditurì: tu verò ne dicas. *Lyc.* Nihil succenseas, narrabo enim, siquidem tantopere cupis: sed ea lege ut apud vulgus non efferas. *Phi.* Ni prorsus Lycini morum sum oblitus, tute meliùs id feceris, & prior omnibus denarrabis: ita ut me nihil opus fuerit. Sed id mihi responde primùm, An filio Zenoni uxorem ducens Aristænetus, convivio vos accepit? *Lyc.* Non: sed Cleanthidem filiam locabat filio fœneratorii Eucriti, philosophiæ operam danti. *Phi.* Formosissimo per lovem adolescenti, adhuc tenero, nec admodum nu-

cùm

1 Ἀκριβῶς γιγνώσκων] Ὑποσύλικον Lucianici stili properantis. *Marcil.*

2 Πολὺ πλέον ἐπιθυμοῦντά σε ἀκοῦσαι, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι] Πολὺ πλέον ἐπιθυμῶ τὰ σ᾽ εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. Terentius Hecyra. *Quasi non tu multo malis narrare hæc mihi, Quam ego quæ percontor scire, &c.* Idem.

1 Τὸν

σμικὸν τε εἶναι δοκῶν, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὠρμημένον, ἐπὶ δὲ μόνον ὅτι πλησίον τοῦ Εὐκρίτου, ἐσπείλετο νυμφίον ἐξ ἁπάντων. *Φι.* ἀμικρὰν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐκρίτου. ἀτὰρ ὦ Λυκῖνε, τίνες οἱ διατρίβοντες ἦσαν; *Λυ.* τὰς μὲν ἄλλας, τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ ἀπὸ Φιλοσοφίας, καὶ λόγων, ὥσπερ ἐβούλου, ἀκοῦσαι μάλιστα, Ζηνόθεμις λῶ ὁ περιεσσότης, ὁ ἀπὸ τῆ Στοᾶς. καὶ ξυὼ αὐτῷ, Διφίλῳ, ὁ Λαβύρινθος ἐπίκλην, διδάσκαλος ὢν υἱῷ δὲ Ἀριστοναίτου, υἱῷ δὲ Ζήνωνος. τὸν δὲ ἀπὸ τῆ Περιπάτου, Κλεόδημον. οἶσθα τὸ σκυθρωπὸν, τὸ ἐλεγχικόν; ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταὶ, καὶ κοπίδα καλοῦσιν. ἦκε δὲ ὁ Ἐπικούρειος Ἕρμων, παρῶν. ἐπεσκηνήκει γε αὐτὸν, ὑβρεως ὑποπλέοντος οἱ Στωϊκοὶ, καὶ ἀπειρέφοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν ὥσπερ τινα πατροκτόνον, καὶ ἐναγῆ μυσαττόμενοι. ἦσαν μὲν Ἀριστοναίτου αὐτῷ φίλοι, καὶ συνήθεις ὄντες, παρεκέκλητο ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ξυὼ αὐτοῖς, ὁ Γραμματικὸς Ἰσαῖος, καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος. ἀφῖκτο δὲ τὸν νυμφίον τὸν Χαιρέαν, Ἴωνα ὁ Πλατωνικὸς συνεστιᾶτο, διδάσκαλος αὐτῷ ὢν, σεμνός τις ἰδεῖν, καὶ θεοπρεπὴς, καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τοῦ σχήματος. καινὸν γὰρ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν, εἰς τὸ ὀρθότριχες τὰ γένεια λανθάνοντες. καὶ ἐπεὶ παρῆλθεν, ἐξανεστήκεσαν πάντες αὐτῷ, καὶ ἐδεξιοῦντο ὡς πᾶσι τὸ πρεπτίσιον. καὶ ὅλως, Θεὸς ἐπεδημεῖτο τὸ πρᾶγμα ἦν, Ἴωνα ὁ θαυμαστὸς συμπαρών. ἤδη δὲ κατακλίσεως, ἁπάντων σχεδὸν παρόντων, τὸ δεξιᾶς μὲν εἰσόντων, αἱ γυναῖκες ὅλον [1] τὸν κλιντῆρα

cùm videret modestum, & ad studia philosophiæ propensum, præterea solum Eucrito diviti filium, sponsum ex omnibus delegit. *Ph.* Non levem dicis causam, quia nimirum dives est Eucritus. Verùm Lycine, quinam erant convivæ? *Lyc.* Alios quidem, cur tibi recenseam? Ex Philosophis & oratoribus, quos potissimùm audire cupis, erat Stoicus ille senex Zenothemis: unaque Diphilus, cognomento Labyrinthus, Aristæneti Zenonis filii præceptor. Ex Peripateticis autem Cleodemus: nosti hominem dicacem, & argutatorem, quem discipuli gladium, & bipennem vocant. Aderat etiam Hermon Epicureus: quem ingredientem Stoici torvis oculis obtuebantur, & aversabantur, palamque tanquam parricidam & impium detestabantur. Hi quidem Aristæneti ipsius amici, & familiares, ad cœnam fuerant invitati: & cum his Isticæus Grammaticus, & Rhetor Dionysodorus. Et propter sponsum Chæream, Ion Platonicus præceptor ejus intererat convivio: vir aspectu gravi, ac decore divino, & multam vultu modestiam præ se ferens, unde vulgus regulam ipsum vocat, ad ejus animi rectitudinem respicientes. Huic ingresso assurrexerunt omnes, & ut quempiam ex præstantioribus salutarunt: adeò ut Deus aliquis adveniſſe videretur, cùm unà adesset Ion ille admirandus. Cùm autem jam esset accumbendum, omnibus ferè præsentibus, ad illam spondam mulieres quæ

dextram quidem ingressis, totam com-

1 Τὸν κλιντῆρα ὅλον] Hesychius: κλιντῆρας. δίφρους, κλίνας. Menagius.

1 E'

ἐκεῖνον ἐπίλαβον, ὅτε ὀλίγαι ἦσαν. καὶ ἐν αὐταῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν περιεχομένη. [1]εἰς ἦν τῶν ἀνθρώπων, ἢ ἄλλη πλυδὼς, ὡς ἔοικε, ἀξίας εἶχε. καθ' ἁπλοῦν ἦν τῶν γυναικῶν, αὐτῷ ὁ Εὔκριτος. εἶτα ὁ Ἀριστώνυμος. εἶτα σοὶ διάζηθι, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Στωϊκὸν ἀπελθεῖν, ἢ Ἑρμαπα τὸν Ἐπικούρειον. ἱερὸς γὰρ ἀμφοῖν τῶν ἀνάκτοιν, ὃ γύνες δὲ πρώτῳ ἐν τῇ Πόλει. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις τῷ λόγῳ ἔλυσεν. εἰ γάρ με φησὶν ὦ Ἀριστώνυμε, δύο πρὸ ἄρχεις Ἑρμῶν, τουτὶ δὲ ἀνδρὸς, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικούρειος, ἄπειμι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών. καὶ ἅμα τὸν παῖδα ἐκάλει, καὶ ἐξιόντα ἐώκει. καὶ ὁ Ἑρμῶν, ἔχε μὲ ὦ Ζηνόθεμι τὰ πρῶτα ἔφη. ἀτὰρ εἴ τι μηδὲν τοῦ ἕτερον, ἱερεῖ γε ὄντι, ἐπεξίσταζ καλῶς εἶχεν, εἰ δὲ τὸν Ἐπικούρου πῶυ, καταπροϊόντας. ἐγέλασεν ἠσθεὶς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἑρμῶν. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικός. εἶτα ὁ Ἴων. καὶ ὑπ' ἐκείνου, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμὲ, ὁ Διφίλος. καὶ ὑπ' αὐτῷ, Ζήνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ Ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ Γραμματικὸς Ἰστιαῖος. Φι. βαβαὶ ὦ Λυκῖνε, Μουσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τῶν πλείστων ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε τὸν Ἀριστώνυμον ἐπαινῶ, ὅτι τῷ ὀκταετηρίδι ἑορτὴν ἄγων, τὰς συ-

complures erant, occuparunt. Inter quas erat & ſponſa, valdè diligenter obvelata, fœminis hinc atque hinc ſtipata. Porrò ex adverſo oſtii reliqua turba, pro cujuſque dignitate collocata. E regione mulierum, primus Eucritus, ſecundus Ariſtænetus. Tum ambigi cœpit, utrum altero priorem oporteret accumbere, Zenothemin-ne Stoicum quippe ſenem, an Hermonem Epicureum. Nam hic erat Caſtoris ac Pollucis ſacerdos, & nobiliſſimæ inter civesfamiliæ. Verùm eam hæſitationem ſolvit Zenothemis. Si me, inquit, Ariſtænete, minoris Hermone ducis, viro videllicet iſto, ut ne quid aliud mali dicam, Epicureo, diſcedo, totumque convivium vobis relinquo. Et puerum illicò tanquam diſceſſum parans, advocat. Tum Hermon, priores partes, inquit, habe Zenothemi: quanquam etſi nihil aliud, vel hoc nomine par erat concedi, quòd ſacerdos ſim, ut planè contemnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, ſacerdotem Epicureum: ſimulque cum dicto accubuit. Poſt hunc Hermon: deinde Cleodemus Peripateticus, pone hunc Ion, proximè hunc ſponſus: poſt eum ego, juxta me Diphilus, huic aſſidebat Zenon diſcipulus, poſtremò Rhetor Dionyſodorus cum Iſtiæo Grammatico. *Ph.* Papæ, Lycine, Muſarum conventum quendam mihi narras fuiſſe iſtud convivium, quippe plurimis ſapientibus, doctiſque viris refertum. Atque equidem Ariſtænetum laudo, quòd cùm optatiſſimum hoc feſtum celebraret, præ cæ-

1 Εἰς ἦν τῶν ἀνθρώπων] Ἀνθρώπων, ellipſis pro ἀνθρώπων τοῖχος. Ipſe Lucianus ſuprà de Domo pag. 463. καὶ ἦν τὸ μέσον τοῖχον, ἀνὰ τὸ ἀνθρώπινον: ſed ubi legendum videtur, ἀνὰ τὸ ἀνθρώπου: aut potiùs τῶν ἀνθρώπων. Menagius.

1 Ἀλ-

φωζόντες ἐπὶ τὸν ἄλλων ἠξίωσεν, ὅτι παρὰ τὸ κιφάλαιον ἐξ ἐφόδου ἀδρίστως ἀπαντησόμενον, οὐχὶ τοὺς μὲ, τυχόν, ὄντας, ἀλλ' ἅπαντας ἐκκαλεῖσθαι. Λυ. Ἐπὶ γὰρ ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τῶν πολλῶν τούτων πλησίον, ἀλλὰ καὶ παιδείας μέλει αὐτῷ, καὶ τὸ πλείστον τοῦ βίου τοῖς τοιούτοις ξυνῆκεν. εἰσήμεθα δὲ ὅτε ἡσυχῇ τοῦ τοιχωρύχου, καὶ παρεσκευάσατο ποικίλα. πλὴν ἀδὲν ἄμεινον χρὴ καὶ ταῦτα καταλεγόμενον, χύμους, καὶ τήμματα, καὶ καρυκείας. ἅπαντα γὰρ ἄφθονα. ἐν τούτῳ ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας εἰς τὸν Ἴωνα, ὁρᾷς ἔφη τὸν γέροντα, Ζηνόθεμιν λέγω, ἐπήκοον γὰρ, ὅπως ἐμφορεῖται τοῦ ὄψου, καὶ ἀναπίπλησι ζωμῷ τὸ ἱμάτιον, καὶ ὅσα τῷ παιδὶ καθ' ἡσυχίαν ἐστὶ τοιαῦτα, λανθάνειν οἰόμενον τοὺς ἄλλους, ἐμεμνημένον τε μετ' αὐτόν; δεῖξον δὴ καὶ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἶη. ἐγὼ γὰρ ἤδη ἐδειδόμην, δείξοντός μοι τοῦ Ἴωνος, πολὺ πρότερον αὐτὰ σε παρεσπῆς ἐφοδικά. ἅμα δὲ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρήκει, καὶ ἐπεισέπεσεν ὁ Κυνικὸς Ἀλκιδάμας ἄκλητος, σκέπτον τὸ κοινὸν ἐπιχαρεστάτως, τῷ Μενέλαον αὐτόματον ἥκοντα. τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς, ἀναίσχυντα ἐδόκει πεποιηκέναι, καὶ ὑπέκρυον τὰ παρακεκινημένα. ὁ μὲ, τὸ, ἀφροσύνης Μενέλαε. ὅσῃ, ἀλλ' ὅμως ἀτρεκέως Ἀγαμέμνονι ἤνδανε θυμῷ, καὶ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὔστοχα, καὶ χαρίεντα ὑποτονθορύζοντες, ἐς μῶρος τὸ φαινόμενον, ἀδικῶς ἐτόλμα λέγειν. ἐδεδίκεισαν γὰρ τὸν Ἀλκιδάμαντα, βόλῳ ἀτεχνῶς ἅπαντα, ἐκ κεφαλικώτατος Κυνικῶν ἁπάντων. παρ' ὃ ὀλίγου ἐδόκει, καὶ φοβερώτατος ἦν ἅπασιν. ὁ δὲ Ἀριστὰνετος

cæteris ſapientiſſimos viros convivio excipere voluerit, delectis ex unaquaque ſecta præcipuis, non hos, non illos, ſed omnes promiſcuè advocans. *Lyc.* Etenim, amice, non modò eſt è divitum iſtorum vulgo, ſed etiam literarum eſt ſtudioſus, & maximam vitæ partem in his verſatur. Itaque initio taciti cœnabamus, variuſque erat apparatus. Neque enim arbitror operæ pretium, ut enumerem condimenta, cupedias, & aromata, quæ cuncta affatim ſupperebant. Interim Cleodemus, inclinatus in Ionem, vides, inquit, illum ſenem, Zenothemin dicens (ſubauſcultabam enim) ut ſeſe opſoniis ingurgitat, utque jure veſtem opplevit: quàm multa puero à tergo ſtanti porrigit, alios latere ſe putans, & poſt ſe accumbentium immemor? Hæc igitur oſtende Lycino, quò fit teſtis. Mihi autem non opus erat, ut indicaret Ion: quippe qui hæc perſpicuè videram. Hæc ſimulatque dixit Cleodemus, irruit in convivium Alcidamas Cynicus non vocatus: vulgatum illud lepidè præfatus, Menelaum ultrò venire. Quare pleriſque viſus eſt turpiter & impudenter feciſſe: & quod cuique tum in mentem veniebat, in eum torquebant, alius hoc, Inſanis Menelae: alius verò, Verùm Agamemnoniæ menti non iſta placebant: ad hæc alia quæ pro tempore lepidè & falſè dici poterant, in eum obmurmurabant. Nam palam nullus audebat quicquam dicere, propterea quòd metuerent Alcidamantem, ut pote convitiatorem egregium, unumque è Cynicis omnibus clamoſiſſimum. Qua quidem re adeò viſus eſt excellere, ut nulli non formidandus eſſet. At Ariſtænetus collaudatum

ραίνετο, ἐπαινέσας αὐτὸν, σκέλλοι θρόνον τινὰ λαβόντα, καθίζεσθαι παρὰ Ἰσταῖον τε, καὶ Διονυσόδωρον. ὁδὶ, ἄπαγε φησι, γυναικεῖον λέγεις, καὶ μαλθακὴν, ἐπὶ θρόνου καθίζεσθαι, ἢ σκίμποδος, ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς ταύτης δάπιδος μικρὸν διϊστῶτες καθακείμενοι, ἐσθίεσθε, τορφυρίδας ὑποβεβλημένοι. ἐγὼ δὲ, κἂν ὀρθοστάδην δειπνήσαιμι, ἐμπεσὼν παρὰ τὴν συμποσίαν. εἰ δὲ κάμοιμι, καμὼν καὶ τρέφουσα ὑποβαλόμενος, κείσομαι ἐπ' ἀγκῶνος, οἷον τὸν Ἡρακλέα γράφουσιν. ὕστως ἔφη γενέσθω ὁ Ἀλκισθένης, εἰ σοὶ ἥδιον. καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο, περὶ κύκλῳ περιῶν ὁ Ἀλκιδάμας, ἐδείπνει, ὥσπερ οἱ Σκύθαι ὡς τὴν ἀφθονωτέραν νομὴν μεταβαινοντὰ μενοι, καὶ τοῖς παρεφθαρμένοις τὰ ὄψα συμπερινοοῦντες. καὶ μέντοι καὶ σιτούμενος, ἐνεργὸς ἦν, ἀρετῆς πέρι, καὶ ἡδονῆς μεταξὺ διεξιὼν, καὶ ἐς τὸ χρυσὸν, καὶ τὸ ἄργυρον λοιδορώμενον. ἠρώτα γὰρ τὸν Ἀλκισθένη, τί βούλοιτο αὐτῷ αἱ τοσοῦτοι, καὶ τηλικαῦται κύλικες, καὶ κεραμεῖαι ἴσται δυνάμεναι. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ἤδη διενυχθήκει, ἔπαυσεν ἐς τὸ παρὸν Ἀλκισθένη, τῷ παιδὶ νεύσας ὑμεγάθη σκύφον δοῦναι αὐτῷ, ζωμοῦ πλέον ἢ χάπτα. καὶ ἐδέξατο ἄρτι ἐπινοηκίνας, οὐκ εἰδὼς ὅσων κακῶν ἀρχὴν ὁ σκύφος ἐκεῖνος ἐνεδεδώκει. λαβὼν δὲ ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας, ἐσίγησε μικρὸν. καὶ ἐς τὸν ἀφροφορβιαλὸν ἑαυτὸν, ἐκεῖθεν ἡμίγυμνος ὥσπερ ἠπειλήκει, πήξας τὸν ἀγκῶνα ὀρθὸν, ἔχων ἅμα τὸν σκύφον ἐν τῇ δεξιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς τὸν τρόφιν δείκνυται. ἤδη δὲ ἐς τὰς ἄλλας στωμυλίας ἐτρέπετο ἡ κύλιξ. καὶ

datum illum, quòd non vocatus adveniſſet, juſſit accepta ſella, juxta iſtiæum ac Dionyſodorum accumbere. At ille, apage, inquit, muliebre ac molle quiddam dicis, uti in ſella aut ſcamno ſedeam, quemadmodum vos mollibus in ſtratis propè ſupini accumbentes, ſuppoſita purpura: epulamini. Quin ego vel ſtans cœnavero, in ipſo interim convivio obambulans. Quòd ſi defatigatus fuero, tum humi ſubſtrato pallio, cubito innixus jacebo, qualem Herculem pingunt. Ita fiat, inquit Ariſtænetus, ſiquidem iſthuc mavis. Tum Alcidamas convivium in orbem luſtrans, cœnabat, Scytharum ritu ad uberiora paſcua ſubinde ſeſe transferens, unaque cum iis qui inferebant edulia, circumiens. Ac tamen dum cibum caperet, operi intentus erat, de virtute, & vitio diſſerens: tum aurum & argentum dicteriis inceſſens. Nam Ariſtænetum interrogabat, quidnam ſibi vellent tam multa, tam magna pocula, cùm non minùs uſui poſſent eſſe fictilia. Verùm illum jam moleſtum ſe præbentem, in præſens compeſcuit Ariſtænetus, miniſtro innuens ut ingentem calicem, infuſo mero, illi porrigeret. Atque id quidem optimè excogitaſſe putabat, neſcius quantorum malorum ſcyphus ille eſſet author futurus. Quem ſimul atque accepit Alcidamas, pauliſper ſiluit, ac in ſolo ſternens ſeſe, jacebat ſeminudus, ut ſe facturum erat pollicitus, cubito humi fixo innitens, ſimulque dextra ſcyphum tenens, qualem Herculem Pholenſem pictores fingunt. Iam verò & inter alios calix aſſiduè circumagebatur: tum invitatiunculæ ad bibendum, & con-

φιλοτησίαν, καὶ ὁμιλίαν, καὶ φῶτα εἰσενεκόμιζε. ἐν τοσούτῳ δὴ ἐγὼ τὸν παρεστῶτα τοῦ Κλεοδήμου παῖδα, εἰσοχέον ὄντα ὡραῖον, ἰδὼν ὑπομειδιῶντα, χρὴ γὰρ οἶμαι ἐν ὅσοις παίγνια τοιάδε, εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι καὶ γλαφυρώτερον ἐπῆκται, μάλα ἡδὺ παρεφύλαττον, ὅπη ἐμειδιάσειε. καὶ μικρὸν, ὁ μὲν, ὡσπήλγει, ὡς ἀπολῃφόμενος δῆθεν τοῦ Κλεοδήμου τὸν φιάλιον. ὁ δὲ, τὸν τοῦ δακτύλου ἀπέθλιψεν αὐτῷ, καὶ δραχμὰς δύο οἶμαι συναείσας μετὰ τοῦ φιάλου. ὁ παῖς δὲ, πρὸς μὲν τὸν δάκτυλον θλιβόμενον, οὐδὲν ἐμειδίασεν, ὡς μὴ συνοῖδεν οἶμαι τὸ νόμισμα. ὡς δὲ ἐξεκενώθη, ψόφον αἱ δύο δραχμαὶ παρέσχον ἐμπεσοῦσαι. καὶ ἠρυθρίασεν ἄμφω μάλα σαφῶς. ἠπόρουν δὲ οἱ πλησίον, ὅ τι εἴη τὸ νομισμάτιον, καὶ μὴ παιδὸς ἀγνοημόνος μὴ ἀποβληκέναι, καὶ ὁ Κλεοδήμου καθ' ὃν ὁ ψόφος ἐγένετο, μὴ συνοιωθῆναι τὸν ἀπόβριψιν. ἠμέλησε δ' ἂν, καὶ παρῴχησε τοῦτο, εἰ πάνυ πολλῶν ἰδόντων, πλὴν μόνου ὡς ἐμοὶ ἔδοξε τοῦ Ἀριστανέτου. μετέπεσε γὰρ τὸ παῖδα μικρὸν ὕστερον ἀφανῶς ὑπεξαγαγών. καὶ τῷ Κλεοδήμῳ πρὸς διάνοιαν ἐνέδυσε τὸ ἐξώρουν ἤδη, καὶ χαρτερὸν, ὀρεωκόμον πρὸς, ἢ ἱπποκόμον. καὶ τοῦτο μὲν, ὧδέπως ἀνεχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον τοῦ Κλεοδήμου γενόμενον, εἰ ἔφθη διαφοιτῆσαν εἰς ἅπαντας, [2] ἀλλὰ μὴ κατίσχη αὐτίκα, δεξιῶς πάνυ τοῦ Ἀριστανέτου τὴν παρεστῶσαν ἐπεισηγαγόντος. ὁ Κυνικὸς δὲ Ἀλκιδάμας, ἐπιπάλαι δὴ ἤδη, πυθόμενος ἅπερ ἡ γαμουμένη παῖς ἠκολούθει, σιωπὴν διαχέλευε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἀποβλέψας εἰς τὰς γυναῖκας, confabulationes ortæ, demum & faces illatæ. Interim ego cùm puerum assidentem Cleodemo, pocillatorem formosum, subridentem vidissem (oportet enim arbitror accessiones convivii, commemorare, ac in primis si quid elegantius factum est) tum attentè observabam quid rideret. Et paulò pòst, hic quidem accessit, ut à Cleodemo poculum accepturus. Ille verò digitum ipsius compressit, & drachmas duas, opinor, ipsi unà cum poculo dedit. Tum puer, ad compressum digitum denuo risit, nec tamen nummum sensit: ita ut eo non accepto, delapsæ duæ drachmæ strepitum ediderint, & ambo admodum perspicuè erubuerint. Ambigebant autem proximè assidentes, cujus essent nummi: cùm & puer negaret à se projectos, & Cleodemus juxta quem strepitus acciderat, sibi excidisse dissimularet. Verùm ea res neglecta est, & dissimulata, quam non ita multi viderant, præter unum, ut mihi quidem visum est, Aristænetum. Puerum enim clam subductum paulò pòst loco movit, innuitque ut Cleodemo admoveretur aliquis ex illis exoletis, & robustis, videlicet mulio quispiam, aut equiso. Ad hunc modum ea res utcunque abiit, magnum illatura Cleodemo pudorem, si ad omnes permanasset, nec protinus Aristænetus extinxisset, inducta dextrè admodum temulentia. Porrò Cynicus Alcidamas (jam enim erat potus) percontatus quodnam esset nuptæ nomen, imperato magna voce silentio, conversis ad mulieres oculis,

2 Ἀλλὰ μὴ κατίσχη αὐτίκα] Ἀλλὰ μὴν κατίσχη αὐτίκα. Marcil.

1 Ἐξε-

culis, Præbibo, inquit, tibi Cleanthi, nomine ducis Herculis. Quod cùm risissent omnes, ridetis, inquit, ὦ sceleſti, quòd ſponſæ, Hercules dei noſtri nomine, præbibi: imò illud ſciatis velim, ni ſcyphum à me traditum accipiat, nunquam talem filium ipſi naſciturum, qualis ego ſum, interrita fortitudine, mente libera, ita robuſto corpore: ſimulque ſe ipſum ad ea uſque quæ ſunt maximè pudenda, renudabat, unde riſus convivis denuo eſt excitatus: quem indignè ferens ſurrexit, acribus & efferatis intuens oculis, & pacem non amplius acturus videbatur. Et forſan alicui baculum illiſiſſet, niſi commodum illata fuiſſet ingens placenta, qua conſpecta mitior fuit, & ſtomachari deſiit, eaque ſe obambulans ingurgitabat. Iamque plurimi erant ebrii, & clamoribus perſtrepebat convivium. Nam Rhetor Dionyſodorus ibi quaſdam orationes pronuntiabat, & à famulis pone aſtantibus laudabatur. Iſtiæus verò Grammaticus, qui poſterior ſedebat, verſus recitabat, & eodem Pindari, Heſiodi, & Anacreontis carmina comportabat, ita ut una ex omnibus oppidò ridicula cantio reddita ſit. Potiſſimùm verò illa, veluti futura prædicens: Commiſêre ſimul clypeos. Tum illud, Tum verò clamorque virûm, luctuſque coortus. At verò Zenothemis librum minutis elementis ſcriptum à puero acceptum legebat. Verùm cùm ii quorum partes erant edulia inferre, aliquantiſper, ut ſolent, ceſſarent, Ariſtænetus ſedulò curans, ne vel id interea temporis, aut otioſum eſſet, aut voluptatis expers, ſcurram accerſi juſſit, qui

πομπα, εἰπεῖν τι, ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπότται ἀφυγρῄειν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις [1]ἐξυρημμένος τὴν κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρίχας ὀργὰς ἔχων. ὃν ὡς κατεῖδέ τε καλακλὼν ἐαυτὸν, καὶ ἀφηρέθην, ὡς γελοιότερος φανείη. [2] καὶ ἀναπαυσα συγκροτῶν, διεξῆλθεν, Αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ. ἐπλάγη, ἐπεσκώπτεν εἰς τοὺς παρόντας. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι, ἐγέλων ὁπότε σκώπτοιεν. ἐπεὶ δὲ εἰς τὸν Ἀλκιβιάδαμον ἄμοιρόν τι ἀπέρριψε, Μελιτταῖον κωμῳδιον ὑποστάντα αὐτὸν, ἀγανακτήσας ἐκεῖνος, καὶ πάλαι δὴ λάθρα ἦν φθονῶν αὐτῷ εὐδοκιμοῦντι, καὶ κατέχειν τὸ συμπόσιον, ἀποῤῥίψας τὸν τρίβωνα, παρεκαλεῖτο οἱ παγκρατιάζειν. εἰ δὲ μὴ, καταίσιν αὐτὸν ἔφη τῷ βακτηρίᾳ. οὕτω δὴ ὁ κακοδαίμων Σατυρίων, τοῦτο γὰρ ἦν ὁ γελοιοποιὸς ἐκαλεῖτο, συσσὺς, ἐπαγκρατίαζε. καὶ τὸ παῖγμον ὑπερήδετο ἦν, Φιλόσοφος ἀνὴρ, γελοιοποιοῦ ἀντιερῶντος, ἐπαίων, ἐπαιόμενος δὲ τῷ μέρει. οἱ μὲν παρόντες ἦσαν, οἱ μὲν, ἡδοντο. οἱ δὲ, ἐγέλων, ἄχρις ἀπηγόρευσε παιόμενος ὁ Ἀλκιβιάδαμος, ὑπὸ συγκεκροτημένης ἀνθρωπίσκης καταγωνισθείς. γέλως δὲ πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. εἰσεπήδα Διόνικος ἰατρὸς, ἐκ πολλοῦ καθ' ὑπνον ἀκούων. ἐθεράπευε γὰρ, ὡς ἔφασκε, φρενίτιδι ἁλωκότα ψυχαπόλουν Πολυπρέποντα τὸν αὐλητὴν. καί τι ἐγελοῖον διηγήσατο. ἔφη μὲν γὰρ εἰ-

ridiculum aliquid diceret aut faceret, quò magis etiam exhilararentur convivæ. Móxque ingressus est deformis quidam derasò capite, paucos in capite pilos arrectos habens. Hic & saltavit se ipsum distorquens, & invertens, quò majorem risum concitaret: & chori canticum componens, Ægyptiaca voce, recitavit. Tum iis qui aderant, dicteria jaculabatur: quorum alii ad scommata ridebant. Verùm ubi & in Alcidamantem simile quiddam contorsisset, catulum illum Melitæum appellans, indignatus ille (jamdudum autem illi videbatur invidere, quòd probaretur, & convivarum oculos retineret) abjecto pallio ad luctam provocavit: quod ni faceret, dixit se baculum illi illisurum. Ita miser ille Satyrio (nam id ei scurræ nomen erat) congressus luctabatur. Eaque res erat multò jucundissima, quòd vir Philosophus cum scurra luctaretur, feriret, & vicissim feriretur. Eorum autem qui aderant alii pudore afficiebantur, alii ridebant, donec ictibus fatiscens Alcidamas, ab homuncione, omnium plausu comprobato, est superatus. Itaque hæc multo risu excepta sunt. Tum ingressus est Dionicus medicus, non multò post concertationem. Ajebat autem in mora sibi fuisse Polyprepontem tibicinem, quem phrenitide correptum curabat: & quiddam ridendum narravit. Dixit enim in ædes illius veniſſe se igna-

1 Ἐξυρημμένος τὴν κεφαλὴν] Calvi erant mimi. ut apud Artemid. capit. 23. lib. 1. ξυρᾶσθαι δὲ δοκεῖν τὴν κεφαλὴν ὅλην πλὴν Αἰγυπτίων θεῶν ἱερῶσι καὶ γελωτοποιοῖς &c. sic in 3. Anthol. μωρῶν ὁρᾶς φαλακρόν. Bourd. Καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις (ἐξυρημμένος τὴν κεφαλὴν) Casp. Barthius Adversar. l. VII. c. v. hæc verba virgulis inclusa tanquam glossam ejicit. vide ipsum. *Alm.*

2 Καὶ ἀνέπαυσα συγκροτῶν] Vt cinædus Petronii. *Bourd.*

1 Ἀνα-

σαλῆτὸν παρ' αὐτὸν, εἶτα εἰδὼς ἐκ-
βοῶν ἤδη τῷ πάθει. τ' ὃ, τὰχέως ἀ-
ναστῆναι, ἐπικλεῖσαί τε τὰς θύρας,
καὶ ξιφίδιον ἀπασάμενον, ἀναδοῦναι αὐ-
τῷ τὰς αὐλὰς, κελεύειν αὐλεῖν. εἶτα
ἐπεὶ μὴ δυνάιτο, παίειν, σκύτος
ἔχοντα ἐς ὑπτίας τὰς χεῖρας. τέλος
δὲ, τοσούτῳ κινδύνῳ ἐπικειμένῳ
τοιόνδε. ἐς ἀγῶνα γὰρ ἐσκαλίσασθαι
αὐτὸν ἐπὶ ῥητῷ πλαγῶν ἀριθμῷ. καὶ
ἀρῶντα μὲ, αὐτὸς αὐλῆσαι πατ-
ραγᾶς. μὴ ὃ, ἀναδοῦναι τὰς αὐλὰς
ἀκείνῳ, δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκύ-
τος, καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιβρίψαντα τύ-
ψαι λαβόντα φωνασάντων ἐς τὸ ὕπαι-
θρον τὸν αὐλητῆ. καὶ τὸ δὴ τότε, ἀ-
σφαλέστερον ἤδη ἀσπασάμενον αὐ-
τὸν, ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γειτονοῦντας.
ὑφ' ὧν ἀναστασάντων τὸ θηρίον,
σωθῆναι αὐτόν. ἐδείκνυε δὲ σημεῖα
τῶν πλαγῶν, καὶ ἁμυχάς τινας ἐπὶ τῷ
προσώπῳ. καὶ ὁ μὲν Διόνικος, ὑ-
μεῖον διδυμιήσας τὸν γαλεωτὸν
ἐπὶ τῇ διηγήσει, πλησίον δὲ Γναθαί-
νιον καθεύδοντα ἐωθῶν, ἐδείκνυ ὅσα λοι-
πὰ, ὑπ' ἀνδρὸς ἡδέος ἡμῖν ἐπιπαρὼν,
ἀλλὰ δὲ πάνυ χρήσιμος τοῖς μὴ
πάνυ γιγνομένοις. παρελθὼν γάρ
τις ἐς τὸ μέσον εἰκότως, παρ' Ἑτοι-
μοκλείους ἥκειν λέγων καὶ Στωϊκῶν,
χαμαιζηλίδιόν τι ἔχων, κελεύσας οἱ
ἕφη τὸ διατόνιον σὺν τῷ κοινῷ ἀνεγ-
νόντας, εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ἐπίσω
αὖθις ἀπαλλάττεσθαι. ἐφίεντος δὲ
τοῦ Ἀριστωνύτου, ἀναγνῶναι τὸ
λύχνον, ἀνεγίνωσκεν. Φι. ἦπου ὦ
Λυκῖνε, τὸ νύμφης ἐγκώμιον, ἢ ἐπιθα-
λάμιον, οἷα πολλὰ ποιοῦσιν; Λυ. ἀμέ-
λει, καὶ ἡμεῖς τοιοῦτόν τι φοβούμεθα. ἀλ-
λὰ δοκεῖ ἴσως καὶ τοῦτο. συνέχεσθαι

ignarum hoc jam morbo hominem teneri. At illum protinus surrexisse, foribusque occlusis, strictoque gladio tibias ipsi tradidisse, & jussisse ut caneret: quod cùm facere non posset, illum scutica quam habebat supinas manus percussisse. Tandem se in tanto periculo, istud commentum esse. Se ipsum ad certamen provocasse, ea lege ut qui victus esset, certum plagarum numerum acciperet. Ac sese priorem malè cecinisse: deinde traditis illi tibiis scuticam ab illo accepisse: gladium autem extemplo per fenestras in aream projecisse: cúmque postea jam minori discrimine cum ipso luctaretur, vicinos advocasse, à quibus revulsa fera fuit servatus. Ostendebat autem plagarum vestigia, & liventia quædã in facie tubera. Tum Dionicus, postquam hac narratione non minùs quàm scurra placuisset, prope Istiæum accumbens, de reliquiis cœnabat. Atque hic non sine numine nobis advenit, imò prorsum usui futurus ad ea quæ postea contigerunt. Nam puer quidam in medium prodiens, qui se ab Etœmocle Stoico venire dicebat, epistolium quoddam adferens, ajebat ab hero sibi mandatum, ut eo palam omnibus audientibus perlecto, rursus domum sese reciperet. Hic igitur permittente Aristæneto, ad lucernam legebat. *Ph.* Num ô Lycine, sponsæ laudes, & nuptiale carmen, cujusmodi multa facere solent? *Lyc.* Videlicet nos quoque tale quidpiam existimabamus: verùm ad id non accedebat. Erátque

1 Ἀναστασάντων τὸ θηρίον] Vt apud Petronium *tanquam capientis exire bellua*, loquitur de Poeta Eumolpo, ut hic de tibicine. *Bourd.*

γδ', Βτιμοκλῆς φιλόσοφος, Ἀρισταινέτῳ. Ὅπως μὲ ἴχνο σὸς δεῖπνα, ὁ παρελήλυθώς μου βίος ἅπας μαρτύριον ἂν γένοιτο. ὃς γε ἐκάστης σχεδὸν ἡμέρας πολλῶν ἐνοχλούντων, πρὸς πολὺ σὺ πλησιαστέραν, ὅμως δὲ πώποτε φέραν ἐμοῦ δυσκολίαν, ἐδείξας τὰς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις ὀχλήσεις, καὶ παρρησίας. ἐπὶ σοὶ γ' μόνῳ εἰκότως ἀγανακτήσομαι μοι δοκῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς τεθεραπευμένος, σὺν ἡδίστοις ἐκαλεθμήσαις καὶ μοὶ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνῳ ἐγὼ σοὶ ἄμοιρος, καὶ ταῦτα, οὐ γειτόνων οἰκῶν. ἀνιῶμαι δ' ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον, ὅτως ἀγαπᾷς φαίνῃ. ἐμοὶ γὰρ ἡ δύσκαιμονία, σὺν σὺ νὸς ἀγελᾷ μοίρᾳ, ἢ λαγωῷ, ἢ πλακούντων, ἃ πᾶς ἄλλοις ἀφθόνως ἐπιλαύων τὰ καθήκοντα οἴδασιν. ἐπεὶ δὲ τήμερον ἐπὶ τῷ καθηκῇ Παμμένῃ δεῖπνήσαι πολυτελές, ὡς φασι, δεῖπνον διωκάμμοσι, σὺν ἐπένδυσαι ἱκανόν τι, σοὶ ὁ ἀνὴρ ἐμοῦσι φυλάττων. σὺ δ' ἡμᾶς ἐκβαλοῦν, ἄλλους δώσεις. εἰκότως. ὅπου γὰρ δυνάσαι ἀφικέσθαι τὸ βέλτιον, οὐδὲ τῶν καταληπτικὴν φαντασίαν ἴσχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅτι μοι τοῦτο, ἐκβὰς δ' ἡμῶν σε φιλοσόφων, ζηλωτὴν ἐρεῖς, καὶ Λαβυρίνθου. ὧν ἀπόνη δ' ἡ Ἀθηνᾶ, συλλογισμοῦ ἑνὸς ἀποφράξαι ἂν μοι δόξαι τὸ στόμα. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ἐστι Φιλοσοφία, ἢ τὸ πρῶτον τοῦτο. τί ἀφαίρεσις ἕξεως ἔχεις. ἵνα μὴ τὰ λοιπὰ εἴπω, τί κεφαλίνων, ἢ σωρείτου, ἢ ἡλεκτρυόνος λόγου. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐκ τοσούτου χρόνου ἐπιθυμῶν ἀκοῦσαι τῶν τοιούτων, ἐπεὶ μὴ ἐδυνάμην ἐκ τῶν ἄλλων, ἐκ σοῦ ἐπυθόμην ἂν ἐκ τῶν ἐπιτηδείων. ἐπεὶ δὲ σὺ μὲν ἐκ τοσούτου χρόνου ἐπιθυμῶν ἀκοῦσαι τῶν τοιούτων, ἐπεὶ μὴ ἐδυνάμην ἐκ τῶν ἄλλων, ἐκ σοῦ ἐπυθόμην ἂν ἐκ τῶν ἐπιτηδείων.

que hoc argumentum. Etœmocles philoſophus Ariſtæneto. Quàm non movear conviviis, omnis anteacta vita mea fuerit teſtis. Qui quidem cùm quotidie mihi complures ea cauſa moleſti ſint, te multò ditiores, tamen haud unquam illis morem geſſi: perpendens nimirum quantum ſit in ejuſmodi compotationibus tumultus, & petulantiæ: verùm adverſus unum te mihi videor meritò ſtomachatus, qui tantum temporis à me officioſiſſimè cultus, & obſervatus, tamen indignum habueris, quem vel inter reliquos tuos amicos numerares, ſed ſolum ex omnibus præterieris, idque vicinus cùm ſim. Proinde tua cauſa magis diſcrucior, qui quidem te tam ingratum præbueris. Nam ipſe fœlicitatem nequaquam in hoc ſtatuo, ſiquis mihi impertiat, vel aprum, vel leporem, vel placentam, quæ mihi affatim contingunt apud alios, qui officia norunt. Quandoquidem etiam hodie cùm apud diſcipulum Pammenem cœnare mihi licuerit, opiparam (ut ajunt) cœnam, non annui tamen vehementer obſecranti, tibi ſcilicet demens me reſervans. At tu nobis præteritis, alios accipis convivio. Meritò. Neque enim quid ſit melius dignoſcere potes: nec apprehenſivam illam phantaſiam habes. At ſcio unde hæc mihi ſint profecta, nempe ab egregiis iſtis philoſophis tuis Zenothemide, & Labyrintho. Quibus equidem (abſit invidia dicto) vel unico ſyllogiſmo mihi videor os protinus obturare poſſe. Aut reſpondeat iſtorum aliquis quid ſit Philoſophia: aut hæc quæ inter elementa traduntur: quid habitio differat ab habitu: ut nihil de perplexis illis interrogationibus dicam: quid ſit ſyllogiſmus cornutus, quid acervalis, quid metens. Verum tu quidem iſtis fruaris licet.

Nam

λὰ σὺ μέ, [1]ὅταιο αὐτῶν. ἐγὼ δ' ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγούμενος εὐπετῶς, οἷον ῥᾳδίως τῷ ἀπρίπου. καίτοι ὅπως μὴ ἐς σκότον ἔχῃς καταφεύγειν τὴν ἀπλοκίαν, ὕστερον ἐπιλαθόμενος, λέγων ὡς τοσοῦτο θορύβῳ, καὶ πρᾴγματι, δὶς σε τήμερον ἐσκηψάμην, καὶ ἔωθεν ἐπὶ τὰ αἰτίας, καὶ ὡς τὴν ἀναπεφὰν ἥνιοχα ὕστερον. τοιοῦτοι ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγημαι. εἰ δ' ὅπως ὑπερορίζεσθαί σοι δοκῶ, τὸ κῦρ τ' Οἰνέα σύνοισον. ὄψῃ γὰρ ἐν τῷ Κρητικῷ ἀγανακτοῦντα, ὅτι μόνῳ αὐτῷ ἐπαρίλαβεν σκήνῳ ἐπὶ τῇ θυσίᾳ, τοὺς ἄλλους θεοὺς ἑαυτοῦ. φυσὶ δ' ἐκεῖ αὐτῶν Ὄμηρος ἔδη πως.

ἦ λάθεν, ἢ οὐκ ἔσθοντ'. ἀάσατο δ' μέγα θυμῷ.

καὶ Εὐριπίδης,

καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα πελοπίας χθονὸς,

ὃν ἀκτὰ ῥέθρων πεδί' ἴχνεσι δύδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς,

σοὶ μέγιστον χρῆμ' ἐπ' Οἰνέως γόνου,

ἄπτιε Λητοῦς πατῖς ἐκηβόλου θηρί.

Τοιοῦτοί σοι λόγοι πολλοῦ ὀλίγα παρεθέμην, ὅπως μάθῃς οἷον ἄνδρα ἐφιλιπποῦ, Δίφιλον ἑστιᾷς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐφιλίδημον. εἰκότως. ἡδὺς γὰρ ἐστὶ τῇ μειρακίῳ, καὶ σοὶ χαίρειν αὐτὸ συμβαίνει. εἰ δὲ μὴ σὺ χρὸν ἦν ἐμὲ λέγειν τι τοιοῦτον, καὶ ἓν τι σεσίγηκα, ὅσῳ σὺ εἰ ἥλιος, ἐφὶ Ζωπύρῳ δ' παιδαγωγῷ αὐτοῦ μᾶλλον ἄν, ἀληθὴς ὤν. ἀλλ' ἐ χρὴ τιμᾶσθαι τὸ γάμιος, ἐδὲ ἀλλοκάλλειν ἄλλως. καὶ μάλιστα ἐφ' ὕστερ

Nam ego qui quod honeſtum eſt, in bonis ſolum duco, facilè tulero contumeliam. Atqui ne poſſis poſthac ad iſtam excuſationem confugere, ut dicas te mei oblitum fuiſſe, nimirum in tanto ſtrepitu, & occupatione, bis te hodie ſum allocutus, primùm mane domi tuæ: deinde rurſum in Caſtoris, ac Pollucis æde rem divinam facientem. Atque his quidem de rebus hæc reſponderim. Quòd ſi tibi videor cœnæ gratia ſuccenſere: quid Oeneo acciderit cogita. Videbis enim etiam Dianam ſuccenſentem, quòd ille ſe ſolam non adhibuiſſet ſacrificio, cùm reliquos omnes Deos acciperet convivio. Nam hac de re ſic alicubi meminit Homerus.

Non meminit, vel non ſuccurrit, aut acriter arſit.

Et Euripides.

Hæc terra Calydon Pelopii eſt ſoli, fretum

Qua eſt parte, campos divites pingues habens.

Et Sophocles.

Immiſit agris Oenei aprum maximum,

Torquens ſagittas eminus Latonia.

Hæc tibi è plurimis pauca citavi, ut intelligeres cujuſmodi præterito viro, Diphilum ad cœnam adhibeas, cui filium etiam tradidiſti. Rectè: jucundus enim eſt adoleſcenti, & cum ipſo ad gratiam converſatur. Atque adeò ni mihi dictu turpe fuerat, addidiſſem, & aliud quiddam: quod tu, ſi libet, è Zopyro ejus pædagogo verum eſſe cognoſces. Verùm non convenit obturbare in nuptiis, neque accuſare quenquam: præſertim criminibus uſque

1 Ὅταιο] Leg. Mercer. ad Ariſtenet. Epiſt. 6. lib. 2. *Bourd.*

αἰσχρῶς αἰτίας. καὶ γὰρ εἰ Διφίλου ἄξιον δύο ἤδη μαθητὰς μου ἀπαγαγόντας, ἀλλ' ἔγωγε Φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκα σιωπήσομαι. σοὶ δὲ πάλιν ἡ οἰκέτης τούτου, ἣν δηλοῖς αὐτῷ μοιχεύεσθαι σὺ καὶ ἡ ἀλφὼ, ἢ σησαμοῦντα, ὡς ἐμοὶ Δεκεμβρίσαι, καὶ αὖθις ἐν δείπνῳ λαπλοκίᾳ ἡδοῖς, μὴ λαβεῖν, μὴ δὲ δέξασθαι ἐπὶ τούτῳ ἀπορροφίαν. Τούτων ὦ ἑταῖρε ἀπηλλαγμένον μέλλειν, ἱκανός τί μοι δοκεῖς εἶναι ὑπ' αἰδοῦς. καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἐν λόγῳ, χανεῖν μοι τὴν γῆν ἠνύετο, ὁρῶν τοὺς παρόντας γελῶντας ἐφ' ἑκάστῳ. καὶ μάλιστα ὅσοι ἤδεσαν τὴν Ἐτοιμοκλέα, πολιὸν ἄνθρωπον, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐθαύμαζον δ' οἷ ὄν, ἀληθῆ αὐτοὺς, ἐξαπατωμένους τῷ πώγωνι, καὶ τῇ ἐν σοφίᾳ σεμνότητι. ὁ γὰρ Ἀρισταίνετος, ἐδόκει μοι οὐκ ἀμελέτως παρεδεῖν αὐτὸν, ἀλλ' ἔστιν ἃ ἐλπίσας κληδόνα ἐπενεῦσαι, ἐφ' ᾧ ἂν ἐμπορήσειν ἑαυτῷ τοιούτῳ τινί. ὅθεν ἤδη τὴν ὀργὴν πεφοβῆσθαι ἔμοιγε. ἐπεὶ δὲ ἐπαύσατο ποτὲ ὁ οἰκέτης ἀναγιγνώσκων, τὸ μὲν συμπόσιον ἅπαν εἰς τὰς ἀμφὶ τὸ Ζήνωνα, καὶ Διφίλου ἀπέβλεπε, διδιηκότες, καὶ ὠχριῶντες, ἐπὶ ἀποδείᾳ τοῦ σοφοῦ ἐπαληθεύοντες τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐτοιμοκλέους κατηγορηθέντα. ὁ Ἀριστοίνετος δ', ἐπεφόρκλο, καὶ ἡσυχῆ μετὸς ἦν. σιάλους δ' ὅμως πίνειν ἡμᾶς, καὶ ἐπειρᾶτο τὸ ἀληθὲς τῆς ὑποψίας, ὑπομειδιῶν ἅμα. καὶ τὸ οἰκέτιον ἀπέπεμψεν, εἰπὼν ὅτι ἐπιμελήσεται τούτων. μετ' ὀλίγον δ', καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξανέστη ἀφανῶς, καὶ παιδαγωγὸν νύσσοντος ἀπαλλάττεσθαι, ὡς κινδύνου καὶ πατρός. ὁ Κλειόδημος δ', καὶ πάλαι τινὸς ἀφορμὴν δεόμενος, ἐβούλετο

que adeò pudendis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos jam discipulos à me retraxerit. Ego tamen ipsius Philosophiæ causa reticebo. Porrò famulo huic mandavi uti si quam partem dare velles, vel apri, vel cervi, vel placentæ, mihi deportandam, ut hoc pacto te mihi de cœna purgares, ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc amice dum legerentur, sudor undique præ pudore mihi manabat, & quod dici solitum est, optabam ut mihi terra dehisceret, cùm viderem eos qui aderant, irridere singula, potissimùm qui Etœmoclem norant, canum hominem, & gravitatem præ se ferentem. Itaque mirabar, quòd hactenus ipsos, barba & vultus severitate deceptos latuisset cujusmodi vir esset. Cæterùm Aristænetus videbatur non per contemptum præteriisse ipsum: verùm quòd desperasset, si fuisset invitatus, eum promissurum, morigerumque ad res hujusmodi se præbiturum: eóque ne tentandũ quidem esse putasse. Perlectis à famulo literis universum convivium oculos ad Zenonem & Diphilum convertebat, quòd trepidarent, & pallerent, & vultus inconstantia, crimen ab Etœmocle intentum agnoscerent. Porrò Aristænetus quanquam erat perturbatus, & tumultu plenus, tamen nos jubebat bibere, idque quod acciderat commodè vertere conabatur, subridens interim, ac famulum dimisit, respondens ea sibi curæ fore. Paulò pòst Zeno surgens clanculum se subduxit, à pædagogo submonitus ut discederet, tanquam id jubente patre. Tum Cleodemus, qui jamdudum occasionem quæritabat (nam ge-

γὰρ συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς, καὶ διερρήγνυτο, σὺν ἴσχυι ἀρχὴν εὔλογον, τότε μὲν τὸ εὐδόκιμον Ὀθρυάδης ἐπιστολῆς, τοιαῦτα ἔφη ἐξεργάζεται ὁ καλὸς Χρύσιππος, καὶ Ζήνων ὁ θαυμαστὸς, καὶ Κλεάνθης, ῥήματα δύσμορα, καὶ ἱστορίαις μόνον, καὶ χρήματα Φιλοσόφων. τὰ δ' ἄλλα, Ἑτοιμοκλεῖς οἱ πολῖται, καὶ αἱ ἐπιστολαί, ὁρᾶτε ὅπως πεισθυλικαί. καὶ τὸ πολυῶδον, Οἰνεὺς μέν, Ἀριστόνεικος. Ἑτοιμοκλῆς ἦ, Ἀρτεμίς. Ἡ φύσις, εὐφημεῖ πάντα, καὶ ἑορτὴν ποιοῦσα. νὴ Δί' ὅπου ὁ Ἑρμῶν ὑπερκαθεύδομεν, ἐκπεπλῆχθαι γὰρ οἶμαι ὦ τινα ἐσκώπτομεν Ἀριστόνικον ἐς τὸ δεῖπνον, ὥστε σὺν ἄκρᾳ ὀργῇ φύσει μεμνῆσθαι Καλυδωνίου. ἀλλὰ σοὶ ἐσίας ὦ Ἀριστόνικε, πέμπε ὡς τάχιστα τὰ ἀπαρχῶν, μὴ δὲ φλύσῃ ὁ περισθύτης ὑπὸ λιμοῦ, ὥσπερ ὁ Μελέαγρος ἀποφυγὼν μῆνις. καίτοι οὐδὲν ἂν πάθοι δεινόν. ἀδιάφορος γὰρ ὁ Χρύσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεῖτο εἶναι. Χρυσίππου γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, ἐπιγελάσας ἑαυτῷ, καὶ φθεγξάμενος παμμέγεθες, ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς σὺν εὐνόμως φιλοσοφοῦντος Ἑτοιμοκλέους ἢ γήμαντος, μετρίως τὸν Κλεάνθην, καὶ Ζήνωνα, σοφοὺς ἄνδρας; οἱ πρὸς ὑμεῖς ἔφη ἐστε, ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα. οὐ σὺ μὲν τὸν Διοσκόρων ἤδη ὦ Ἕρμων τὰς πλοκάμους ἀποκεκαρμένος χρυσοῦς ὄντας; καὶ δώσεις δίκην, παραδώσεις τῷ δημίῳ. σὺ γὰρ, τὸν Σωκράτη γυμνάζων ἢ μαθητὰ ἐμοιχεύσεις ὦ Κλεόδημε. καὶ κολαφθεὶς, τὰ αἴσχιστα ἔπαθες. ὦ σιωπήσασθε ἐν τοιαῦτα σεσιτισμένοι αὐτοῖς; ἀλλ' ὦ μακαρίτης ἐγὼ τῆς ἐμαυτῆς γυναικὸς ἦν· ὃς ὁ Κλεόδημος, ἅπαξ σύ. δὲ ἢ ξένα μαθητὰ λαβὼν τὰ turpissima passus es. Annon igitur silebitis, cùm hujusmodi dedecorum vobis sitis conscii? Atqui meæ uxoris non sum leno, Cleodemus inquit, quemadmodum tu. Neque hospitis discipuli,

φόδιον ἀπολαμβάνοντα, ἔπειτα ἄλλοτε τ παλλάδος μὴ εἰληφέναι, οὐδ' ἐπὶ τόκοις δραχμὰς δανείζω, οὐδ' ἄγχω τοὺς μαθητὰς, ἢν μὴ τ τριβῆ ἀποδῶσι τοὺς μισθούς. ἀλλ' οὗτος ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, οὐκ ἂν ἔξαρτος γένοιτο μὴ οὐχὶ φάρμακον ἀποδιδοὺς Κρίτωνι ἐπὶ τ πατρί. καὶ ἅμα ἔπωκε πίνων. καὶ ὑπόσον ἦν λοιπὸν ἐν τῇ κύλικι περὶ ἥμισυ χεδὸν, κατασκίδνησιν αὐτοῦ. ἀπέλαυσε δ' ὁ Γέμων τ γελοίστητος, οὐκ ἀνάξιος ὤν. ὁ μὲν Ἕρμων, ἐκτετυφὼς ἐκ τ κεφαλῆς τ ἄκρας, ἀσυνδύκως, ὡς τοῖς παροῦσιν ἐμαρτύρετο, οἷα ἐπεπόνθει. ὁ Κλεόδημος δ', ἐν χαῖρε εἶχε κύλικα, ἐπισταφεὶς, ἀσυστάτως τι τ Ζηνόθεμιν. καὶ τῇ ἀριστερᾷ δ' πώγωνος λαβόμενος, ἐμειδία παίσιν καὶ κόρῃς. καὶ ἀπέπτυεν ἐν τ γένειον, εἰ μὴ Λεοντίνης ἐπέσχε τὴν χεῖρα. καὶ ὑπερβὰς τ Ζηνόθεμιν, ἐς τὸ μέσον αὐτοῖν κατεκλίθη, ὡς ἀμφοῖν, ὑπὸ ἀμφιπλοκίαν αὐτῷ εἰρήνην ἄγοντος. ἐν ὅσῳ δ' ταῦτα ἐγίνετο, ποικίλα ἐμὲ Φίλωνα ἐγὼ κατ' ἐμαυτὸν ἐνόουν, τὸ ἀφέλιμον ἐκεῖνο, ὡς ἐδεῖν ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίσασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μή τις ἄρα ἐς τ βίον ῥυθμίζει ἀφ' τὸ βέλτιον. ἐκείνως γὰρ ἀφανῶς ἔοικε τοῖς λόγοις, ἰδόντα γέλωτα ἐπὶ τ ἀμαθημάτων ὀφλισκάνοντας. ἔπειτα δ' εἰσήει με, μὴ ἄρα τὸ ὑπὸ τ πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ᾖ, καὶ τὸ πεπαιδεῦσθαι ἀπάγῃ τ ὀρθῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μόνα τὰ βιβλία, ἐς τὰς ἐν ἐκείνοις φερομένας σωτηρίας ἀφορῶντας. τοιούτων γὰρ Φιλοσόφων παρόντων, οὐδὲ ἐν τύχῳ ἵνα πᾶς ἔχω ἀμαρτήματος ἦν ἰδεῖν. ἀλλ' οἱ μὲν, ἁπλοῦν αἰσχρόν. οὐδ' ἐλεγχναίοις.

accepto viatico quod depoſuerat, poſtea per Palladem, à me non acceptum dejeravi, neque quaternis drachmis fœnero, neque diſcipulos obtorto collo in vincula duco, niſi in tempore mercedem perſolverint. Verùm illud, inquit Zenothemis, haud quaquam poſſis inficias ire, te Critoni miniſtraſſe venenum quo patrem necaret. Tum ſimul bibit, & quicquid in calice ſupererat, circiter ferè dimidium, in ambos effudit. Proximus etiam Ion conſperſus eſt, eo malo non indignus. Hermon igitur de capite merum abſtergebat reclinatus, præſentes omnes contumeliæ atteſtans. Cleodemus autem, cùm calicem non haberet, converſus Zenothemin conſpuit, & læva prehenſum à barba, erat alapam illiſurus: & ſenem illum occidiſſet, niſi Ariſtænetus manum cohibuiſſet. Is mox tranſcenſo Zenothemide inter utrumque medius aſſedit, ut eo veluti muro dirempti, pacem agerent. Dum autem hæc fiebant Philo, varia volvebam in animo: eratque illud in promptu, nullum eſſe operæ pretium ſiquis diſciplinas perdiſcat, ni ſimul & vitæ rationes ad id quod optimum eſt, componat: cùm viderem illos qui verbis alios antecellerent, quàm ridiculos factis ipſis ſeſe exhiberent. Deinde & illud veniebat in mentem, verum-ne ſit quod vulgo dicitur: videlicet eruditionem à recta ratione boniſque inſtitutis abducere iſtos, qui ſolos libros aſſiduò ſpectarent, eaſque commentationes quæ illis rum qui aderant, nullum fortè à Verùm alii faciebant turpia, alii inſunt. Etenim tot Philoſophorum lapſu immunem cernere erat. turpiora dicebant. Neque enim jam

ἀλλὰ γὰρ εἰς τὸν οἶνον ὅτι ἀναφέρειν εἶχον τὰ γεγονότα, λογιζόμενος οἷα ὁ Ἐτοιμοκλῆς ἄσιτος ὢν, καὶ ἄποτος ἐλελήθει. ἀνίσταντο δ' ὧν τὸ πρῶτον. καὶ οἱ μὲ ἰδιῶται, κοσμίως πάνυ ἐπεμμένοι, ὥστε παροινοῦντες, ὥστε ἀσχημονοῦντες ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἐλάνθανον μόνον, καὶ καταγινώσκοντο αὐτῶν οἴμαι, ὡς γε ἐβακχεύοντο, οἱόμενοί πάντες εἶναι δεῖν τοῦ χαρίεντος. οἱ σοφοὶ δ', ἠσέλγαινον, καὶ ἐλοιδοροῦντο, καὶ ὑπερεπεπίμπλαντο, καὶ διεπερᾶτο, καὶ εἰς χεῖρας ἤεσαν. ὁ δὲ γυμνάσιος δ' Ἀλκιδάμας, καὶ σὺν τῷ μέσῳ, οὐκ αἰδούμενος τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει ὡς ἂν δρῶντί τις εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ὑπ' συμπόσιον, οἷς φασὶ τὴν Ἔριδος οἱ ποιηταὶ λέγουσιν. ἐπὶ γὰρ κλεηδόσιον αὐτὴν εἰς τὸν Πηλέως τὸν γάμον, βίψαι τὸ μῆλον εἰς τὸ συμπόσιον, ἀφ' οὗ τοσοῦτον πόλεμον ἐπ' Ἰλίῳ γεγενῆσθαι. καὶ ὁ Ἐτοιμοκλῆς τοίνυν ἐδόκει μοι τὸν ἐπιτιμολίον ἐμβαλὼν εἰς τὸ μέσον, ὥσπερ τι μῆλον, ἐμοὶ μὲν τὸν Ἰλιάδος κακὸν ἐξεργάσασθαι. ἐπεὶ γὰρ ἐπαύσαντο οἱ ἀμφὶ τὸν Ζηνόθημον, καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπὶ μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἀριστοίνετος ἐβλήθη. ἀλλὰ νῦν μὲν ἔφη ὁ Κλεόδημος ἱκανὸν, εἰ ἐλεγχθέντα ἀμφοῖν ὄντες. ὥρειον δ' ἀμυνεῖσθαι ὑμᾶς ὕστερα ἐν χρὴ τοῦτον. ὑπόκεινταί μοι ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σὺ, ἢ ὁ κοσμιώτατος Δίφιλος, καθ' ὅ, τι ἀδιάφορον εἶναι λέγοντες τὸν χρημάτων τὴν κτῆσιν, μᾶλλον ἢ τοῦτο ἐξ ἁπάντων σκοπεῖτε, ὡς πλείων κτησθε. καὶ πρὸς τοῦτο ἀμ-

jam poteram eorum quæ fiebant, culpam vino authori imputare? mecum reputans cujusmodi essent quæ Etœmocles neque cibo, neque potu, etiamdum degustato, scripserat. Ita inversæ erant rerum vices: & idiotæ modestè admodum epulantes videbantur, neque vino petulantes, neque indecorè sese gerentes. At ridebant duntaxat, eosque opinor, damnabant, quos suspexerant, ex habitu judicantes eos esse alicujus pretii. Contra sapientes illi, & in libidinem ferebantur, & convitiis certabant, & sese cibo potuque ingurgitabant, vociferabantur, & ad manus usque veniebant. Cæterum admirandus ille Alcidamas, etiam in medio mejebat, fœminas non reveritus. Ac mihi quidem, siquis hæc quæ in eo convivio gerebantur, rectissimè voluisset conferre, simillima videbantur iis quæ de Eride Dea poëtæ fabulantur, nempe hanc quòd non esset ad Pelei nuptias advocata, malum in medium convivium projecisse, ex quo tam ingens bellum apud Troiam ortum fuerit. Itidem Etœmocles mihi visus est epistola illa, quasi malo quopiam in medium projecta, non minùs malorum, quam habeat Ilias, excitasse. Neque enim finem contentionis fecerunt, Zenothemis ac Cleodemus, postquam medius inter eos sedit Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, in præsentiarum quidem sat est, si lixeras nescire evincamini: sed crastino die vos ulciscar quibus conveniet modis. Responde mihi Zenothemi, vel tu, vel elegantissimus ille Diphilus, qua tandem gratia pecuniæ possessionem inter indifferentia ponendam esse censeatis: cùm ex omnibus nihil aliud spectetis, quàm ut ipsi quamplurimum pecuniæ possi-

φὶ τὰς πλουσίας ἀεὶ ἔχειν ἐθέλειν ζῆν, καὶ τοκογλυφεῖν, καὶ ἐπὶ μισθοῦ παιδάριον. πάλιν αὖ τῷ ἡδυλογίστῃ μισθώτης, καὶ τῷ ἐπικουρίων κατηγόρῳ, αὐτοὶ τὰ αἴσχιστα ἡδονῆς ἕνεκα ποιεῖτε, καὶ παίχνια, ἀγανακτοῦντες εἴ τις μὴ κωλύσειεν ἐπὶ δεῖπνον. εἰ δ' ἐθέλοιτε, τοσοῦτοι μὲν ἐθίοντες, φυσᾶσθε, τοσοῦτοι δὲ τοῖς οἰκέταις ἐπιδιδόντες. καὶ ἅμα λέγων, τῷ ὀθνείῳ σφόδρα ἐπιχειρεῖ, ὡς ὁ παῖς εἶχε τὸ Ζηνοθεμίδος, μεγάλην ὕσαι παντοδαπῶν κρεῶν. καὶ ἅμα λύσας αὐτῷ μὲν, ἀποῤῥίπτειν αὐτὰ εἰς τὸ ἔδαφος, ἀλλ' ὁ παῖς οὐκ ἀνῆκε, κρατερῶς ἀντέχόμενος. καὶ ὁ Ἕρμων· ἀλλ' ὦ Κλειόδημε, εἰ πάντων ἁπλῶς ἕνεκα ἡδονῆς κατηγοροῦσιν, αὐτοὶ ἥδεσθε ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀξιοῦντες. οὐκ. ἀλλὰ σὺ ἡδέως ὁ Ζηνόθεμις, εἰ πᾶσι Κλειόδημε, καθ' ὅ, τι σοὶ ἀδιάφορον ἦγε τὸ πλεῖον. ὕβρισας, ἀλλὰ σύ. καὶ ἐπὶ πολὺ τοιοῦτον λῶ, ἄχρι δὴ ὁ Ἴων ἐκβακχεύσας ἐς τὸ ἐμφανέστερον, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τῆς παρούσης ἑορτῆς καταθήσω εἰς τὸ μέσον. ὑμεῖς δ', ἀφιλονείκως ἐρεῖτε, καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἀμέλει ἐν τῷ τοῦ ἡμετέρου Πλάτωνι ἐν λόγοις ἡ πλείστη ἀφῖξις ἐγένετο. πάντες ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀρισταίνετόν τε, καὶ Εὔκριτον, ἀπαλλάξασθαι τῆς ἀηδίας ὅπῃ γὰρ ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Ἀρισταίνετος ἐπὶ τὸ αὐτὸ τόπον, εἰρωνίᾳ χαριεῖσθαι ἐλπίσας. καὶ ἅμα εἰσεκόμισε ἡμῖν τὸ σύστιλες ὀνομαζόμενον δεῖπνον, μίαν ὄρνιν ἑκάστῳ, καὶ κρέας ὗός, καὶ λαγῶα, καὶ ἰχθῦς ἐκ Ταγήνης, καὶ σησαμοῦντας, καὶ ὅσα σύστιλα, καὶ ἐξῆν ἀποφέρεσθαι

deatis. Atque ob id, semper apud divites hæretis, fœneratis & usuræ incumbitis, neque non mercede docetis. Rursus cùm voluptatem detestimini, atque hac de causa Epicureos vituperetis, turpissima facitis, & patimini voluptatis gratia, indignè ferentes si quis vos ad cœnam vocarit: & si vocemini, non sat est tantum vocare, ut cibo turgeatis, nisi & famulis tantum donetis. Quæ cùm diceret, pariter revellere conabatur linteum quod Zenothemidis puer tenebat, omni carnium genere refertum: eratque eo soluto, carnes in solum projecturus, nisi fortiter resistens puer illud non remisisset. Hic Hermon. Euge Cleodeme, respondeant qua gratia damnent voluptatem, cùm ipsi supra cæteros omnes studeant voluptati. Quin magis, inquit Zenothemis, tu Cleodeme, respondeto quamobrem divitias inter indifferentia numeres. Imò tu potiùs. Et ad hunc modum diu sunt altercati, donec Ion capite tandem in apertum prolato, Desistite, inquit, Ego, si libet, sermonum argumenta proponam in medium hac festivitate digna. Vos porrò citra contentionem vicissim & dicite, & auscultate, ut nimirum etiam apud Platonem nostrum, alternis dicendi vicibus res ut plurimùm agitatur. Id dictum probabant cùm omnes qui aderant, tum in primis Aristænetus, & Eucritus, in spem erecti fore ut ab hac molestia liberarentur. Et Aristænetus priorem in locum sese recepit, jam partam esse pacem ratus. Iamque nobis inferebatur ea convivii pars, absolutam cœnam vocant, singulæ singulis aves, carnes aprugnæ, & leporinæ, piscis Tangenicus, placentæ, breviter illa, quæcunque liberum est comedere, vel domum aspor-

πωπε. πρώκειθ' ὁ ἐκ τῶ ἐκφέρω πινάκιον, ἀλλ' Ἀριστωνύτῳ μὲ, καὶ Εὐκρίτῳ, ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινόν. καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ, ἐκφέρειν ἐχρῆν λαβεῖν. Ζηνοθέμιδι δ' τῷ Στωϊκῷ, καὶ Ἑρμωνι τῷ Ἐπικουρείῳ, ὁμοίως κοινὸν ἦν τούτοις. εἶτα ἑξῆς Κλεοδήμῳ, καὶ Ἴωνι, μετ' ὦς τῷ νυμφίῳ, κἀμοί. τῷ Διφίλῳ δ', τὰ ἀμφοῖν. ὁ γὰρ Ζήνων ἀπεπλυθῇ. καὶ μέμνησό μοι τούτων ὦ Φίλων, διότι δή ἐστ ἐν αὐτοῖς χρήσιμον εἰς τὸν λόγον. Φι. μεμνήσομαι δή. Λυ. ὁ τοίνυν Ἴων, πρῶτος ὑπ' ἀρχομαι ἔφη εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπισχών, ἐχρῆν μὲ ἴσως ἔφη τοιούτων ἀνδρῶν παρόντων, περὶ ἰδεῶν τε, καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν, καὶ ψυχῆς ἀθανασίας. ἵνα δὴ μὴ ἀντιλέγωσί μοι, ὁπόσοι μὴ κατὰ ταὐτὰ Φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρῶ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν ἄριστον ἴσως, μὴ δεῖν γάμων, ἀλλὰ τετραμμένους Πλάτωνι, καὶ Σωκράτει παιδεραστεῖν. μόνοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἀπαθεῖς ἂν εἶεν ἀπὸ δριμείας. εἰ δ' δεῖ γε γυναικείᾳ γάμῳ κατὰ Πλάτωνα δοκεῖν χαίρειν, κομψὰς εἶναι χρὴ ἐκείνας τὰς γυναῖκας, ὡς ἔγωγε ζηλῶ εἰπεῖν. χάλως ἐπὶ τούτοις ἐχόντες, ὡς ὄντα τὰ κομψὰ λιγομένοις. Διονυσόδωρος δ', ὑπαύσῃ ἔφη βαρβαρικὰ ἡμῖν ᾄδων; πῶ γὰρ ἂν ἀνεύροιμεν τὸ ζῆλον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ποῦ πού; καὶ σὺ γὰρ φθέγξῃ κἀκεῖνα εἶπεν; οἶμαι δ' ὁ Διονυσόδωρος ἀντιλοιδορεῖσθαι τὰ εἰκότα. ἀλλ' ὁ Γραμματικὸς Ἰστιαῖος ὁ βίβλιος, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι. καὶ δεξάμενος, ἀνεγίγνωσκεν. ὧδ' γὰρ πως εἶχε μέμνημαι, τὰ ἐλεγεῖα, ἢ εἴη ποτ' ἄρ' ἦχε Ἀριστοτίμου σὺν μεγάροις δῖα

asportare. Apponebatur autem non sua cuique quadrula: verùm Aristæneto & Eucrito communis eadem in mensa: eratque utrique capiendum, quod sua ex parte erat. Communis etiam Zenothemidi Stoico, & Hermoni Epicureo: deinceps Cleodemo, & Ioni: post hos iponso, & mihi. Diphilo autem pars duorum appositа, cùm Zeno jam discessisset. Hæc memineris Philo, quoniam aliquid iis inest ad hanc narrationem utile. *Ph.* Meminero sanè. *Lyc.* Ergo primus exordior, inquit Ion, siquidem videtur. Et interposita brevi mora, Fortè conveniebat, inquit, ut apud ejusmodi viros de ideis, atque incorporeis substantiis, deque animi immortalitate sermo haberetur: verùm ne mihi contradicant, ii qui diversam Philosophiæ sectam sequuntur, de nuptiis dicam ea quæ congruunt. Optimum illud esset, si nuptiis opus non haberemus, sed Platonis ac Socratis dogma sequuti, pueros amaremus: nam soli qui ita facerent, virtutem absolutam pertingerent. Quòd si viris omnino ducendæ sint uxores, eas juxta Platonis sententiam communes habeant, videlicet quo zelotypia vacemus. Hæc risu sunt excepta, quòd intempestivè dicerentur. Tum Dionysodorus, Non desines, inquit, barbarica ista nobis occinere? Nam ubi zelotypiam istam requiras, aut apud quem? Et tu sceleste, inquit, loqui audes? Et cùm jam, opinor, convitia regesturus esset Dionysodorus, quæ conveniebat, vir ille optimus Istiæus Grammaticus, Desinite, inquit, ego vobis epithalamion recitabo: simulque cœpit legere. Erant autem Elegiaci versus hi, si satis memini. Nuper Aristæneti in ædibus unica summo Nutrita

est

Κλεανθὶς ἄνασσ' ἐπιφίλ' ὁσδικίως, πρὸ ἄλλων πασέων ἀλλάων πρηϋτικωτέρη, κρείσσων τ' Κυθέρης, ἠδ' αὖ τ' σιλάτης. νυμφίε, Ϲ σὺ ϗ χαῖρε, κορυσσάων πρόμε ἥρωων, κρείσσων Νηρῆος, καὶ Θέτιδος παιδός. ἄμμις δ' αὖθ' ὑμῖν τόνδ' ἐλαμηΐδην ὕμνον ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις πολλάκις ἀείσομεν. γάλωθος δὴ ἐπὶ τοῖσιν ὡς τὸ εἰκὸς ἡσθημένη, ἤδη τὰ ὀψοκόμματα ἐδέδεκτο καὶ ἀνεῖλοντο οἱ ἀμφὶ τ' Ἀριστάνετον, καὶ Εὔκριτον, τὰ ἀπ' αὐτῆ ἐκφερόμενα. καίτοι τἀμοὶ, Ϲ ὁ Χαιρέας, ὅσα ἐκείνῳ ἔκειτο. καὶ Γνὰν ὁ μείως, Ϲ ὁ Κλεόδημος. ὁ ϗ Διφίλος, ἤδη Ϲ τὰ τοῦ Ζήνωνι ἤδη ἀπιόντι ὀψοποιΐνε φέρεσθαι. καὶ ἔλεγε μήν ὀψοποιὴν οἱ αὐτὰ, Ϲ ἀπὸς τὰς λῃστρίδας ἐμάχετο, καὶ ἀντέτασεν, τ' ὄρνιθος ἀντιπεπλημμένοι, ὥσπερ τ' Πατρόκλε νεκρὸν ἀντίλκοντες. καὶ τίλος, ἐπεκάθη, Ϲ ἀφῆκε, πολὺ γάλωθος ὀψοφαγίαν τοῖς συμπόταις. καὶ μάλιστα ἐπεὶ ἠναγκάσθη μὴ τοῦτο, ὡς ἂν τὰ μέγιστα ἠδικημένος. οἱ ϗ ἀμφὶ τ' Ἑρμωνα, Ϲ Ζηνόθεμις, ἅμα κατέκειντο, ἅμα ἐπότευ. ὁ μὲν, πατρώνυμε, ὁ Ζηνόθεμις. ὅδε αὐτὰ αὐτόν. παρέκειτο δὲ αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πάντα, ἴσα. καὶ ἀνεῖλοντο εἰρωνικῶς. ἡ ϗ ὄρνις ἡ ἀπ' ἐκ Ἑρμωνος, πιμελεστέρα. ἔτυχε δὲ μικρὰ τυχὸν. ἤδη ϗ Ϲ ταύτης ἁπασθῆναι, τὴν ἑαυτῆ ἐκφέρειν. ὁ δὲ Ζηνόθεμις, φημὶ τὴν παρ' αὐτὸν ἄφεις, τὴν πρὸ ἐκ Ἑρμωνος ἀνέλετο, πιστέρα ὡς ἔφη ὑσα. ὅδε ἀντεπελάβετο, καὶ σὺν εἶα πλειοτητίν. βοὴ τ' ἐπὶ

est ſtudio diva Cleanthis hera: Virginibus cunctis reliquis præſtantior una, Vel potior Phœbe, vel potior Venere. Salve & tu juvenum validiſſime, ſponſe valentum, Nereo prior, ac fortior Æacida. At rurſum vobis hoc carmen ſæpius olim, Commune ambobus conjugiale canam. Ob hæc riſu, ut conſentaneum eſt, oborto, reliquum erat ut fercula tollerentur. Tum Ariſtænetus atque Eucritus uterque appoſita ſibi ſuſtulerunt, ego quæ mihi, Chæreas quæ ipſi, pariter Ion & Cleodemus. Porrò Diphilus etiam Zenonis digreſſi partem tollere parabat, affirmans ea uni ſibi fuiſſe appoſita, ideoque cum miniſtris pugnabat, & manibus utrinque injectis inter ſe trahebant, non aliter quàm Patrocli cadaver hinc atque illinc attrahere conantes: tandem victus eſt, & reliquit, multum riſum præbens convivis: maximè cùm eam ob rem poſtea ſtomacharetur, perinde quaſi ex troci affectus injuria. Hermon autem, & Zenothemis, qui unà, ut dictum eſt, accumbebant: hic quidem, ſcilicet Zenothemis ſuperiùs, ille verò inferiùs, reliqua quidem quoniam æqualia fuerant appoſita, citra pugnam ſuſtulerunt. Sed avis Hermoni appoſita, erat altera paulò pinguior, quod ita caſu evenerat, opinor. Iamque ſuam uterque ſublaturus erat, ibi Zenothemis (ſed mihi animum omnino adverte Philo, jam enim ad ipſum negotii caput pervenimus) Zenothemis inquam, relicta ſua, appoſitam Hermoni, quam dixi pinguiorem, ſuſtulit. At ille contrà nitens retinebat, haud ſinens ut ea in re potior eſſet. Inter hæc

τούτοις. καὶ συμπεσόντες, ὥσπερ οἱ ἀλλήλοις τοῖς ὄρνισιν αὐτοῖς εἰς τὰ πρόσωπα. καὶ τὸν παιδίσκον ἐπελαμβάνοντο, ἐπεκαλοῦντο βοηθόν. ὁ μὲν, τὸν Κλεόδημον, ὁ δ' Ἕρμων. ὁ δὲ Ζηνόθημις, Ἀλκιδάμαντα, καὶ Διφίλον. καὶ συνίστατο οἷα δὴ, ὡς τότε. οἱ δὲ, ὡς οἷόν τε, πλὴν μόνου τοῦ Ἴωνος. οὗτος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. εἷς δ' ἐμάχοντο συμπλακέντες. καὶ ὁ μὲν Ζηνόθημις, σκύφον ἀρπάσας τὸν ἐπὶ τραπέζης, καὶ ῥίψας πρὸς τὸν Ἀριστοτέλη, βιπλεῖ ἐπὶ τὸν Ἕρμωνα. καὶ οὗτος μὲν ἥμαρτε, παρὲξ δὲ οἱ ἐπέπεσε. διῆλθε δὲ τοῦ νυμφίου τὸ κρανίον εἰς δύο, χρησθαι μέλλοντα, καὶ βαθεῖ τραύματι. βοὴ δὲ ἦν τῶν γυναικῶν ἐκεῖσε. καὶ κατεπήδησαν εἰς τὸ μειράκιον αἱ πολλαί. καὶ μέλισσα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἷμα εἶδε. καὶ ἡ νύμφη δ' ἀνεπήδησε, φοβηθεῖσα περὶ αὐτῷ. ὡς τοσοῦτον δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἠνέσθη, τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν. καὶ παρελθὼν τὴν βακτηρίαν, τοῦ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τοῦ Ἕρμωνος δὲ τὸν σιαγόνα ἐπέτριψε. καὶ τῶν οἰκετῶν ἐνίους βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπεχείρησε, κατέτρωσαν. ὁ μὲν ἀπεπέσπουδο σκέψοι. ἀλλ' ὁ μὲν Κλεόδημος, ὀρθὸν τὸν δακτύλου τὸ ὀφθαλμοῦ τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυξε. καὶ τὸν ῥῖνα σφόδρα, ἀπέτραξεν. ὁ δὲ Ἕρμων, τὸν Διφίλου ἐπὶ ξυμμαχίαν ἥκοντα τοῦ Ζηνοθέμιδος, ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν λίθῳ τοῦ κλιντῆρος. ἐπέθη δὲ ὁ Ἰστιαῖος ὁ γραμματικὸς, λῦσαι αὐτοὺς ἐπιχειρῶν, λακτὶ οἱ μὲν εἰς τὰς ὀδόντας τοῦ Κλεοδήμου, Διφίλου εἶναι οἰηθέντος. ἔκειτο δὲ ὁ ἄθλιος τῷ τὸν αὐτὸν Ὅμηρον, αἷμα ἐμέων. πλὴν παρῆν γε, καὶ δακρύων μετὰ πάντων. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες, ἐκώκυον, τὴν Χαιρέας

hæc clamore coorto, utrique in alterum irruentes, ipſis avibus facies mutuò cædebant: ac barbis invicem prehenſis ad opem vocabant, Hermon Cleodemum, Zenothemis Alcidamantem & Diphilum: atque alii ab hujus, alii ab illius partibus ſteterunt, præter unum Ionem, qui ſe neutrum ſervabat. Cæterùm illi conſertis manibus pugnabant. Ac Zenothemis quidem, appoſitum Ariſtæneto ſcyphum è menſa ſublatum, projecit in Hermonem. Atque hunc haud tetigit, aliò ſed flexus aberrat. Verùm ſponſi caput in duas partes diviſit, alto graviſſimoque vulnere. Itaque mulierum orta eſt vociferatio, mediumque in prælium inſiliérunt multæ, cum primis autem mater adoleſcentis viſo ſanguine: ſponſa etiam ei metuens proſiliit. Inter hæc ſtrenuum ſe præbuit Alcidamas Zenothemidi opem ferens: & illiſo ſuo baculo, Cleodemi quidem calvariam, Hermonis verò maxillam comminuit: & è famulis nonnullos ipſis opem ferre parantes, vulneravit: qui tamen non ceſſerunt. Verùm Cleodemus intentato digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicus avulſit. Porrò Hermon Diphilum Zenothemidi ſuppetias venientem è ſponda in caput præcipitem dedit. Sauciatus eſt & Iſtiæus Grammaticus, dum eos dirimere conatur, calce videlicet in dentes illius illiſo, idque à Cleodemo, cùm hunc Diphilum eſſe putaret. Iacebat igitur miſer ille, Sanguinem ab ore vomens, ut ejus Homerus ait. Præterea tumultus atque lachrymarum plena erant omnia: dum & mulieres ejularent, Chæreæ ſponſo cir-

κωλυχθῆναι. οἱ δ' ἄλλοι, κατέπαυον. μάχεσθαι δ' ἦν ἀπάντων κακῶν ὁ Ἀλκιδάμας; ἐπεὶ ἅπαξ τὸ κῶλ' ἑαυτὸν ἐτρέψατο παίων τὸ πρῶτον χάος. καὶ πολλοὶ μὲν οὖ ἴσθι ἔπεσον, εἰ μὴ κατέαξε τὸν βακτηρίαν. ἐγὼ δ' ἑστὼς τὸ τεῖχος ὀρθὸς ἐφεστὼς, ἐώρων ἕκαστα, οὐκ ἀπαμυνόμενος ἐμαυτόν, ὑπὸ δὲ Γέλωνος διδαχθείς, ὡς ἔστιν ἐπιφαλὲς ἀφλοῦσθαι τοιοῦτο. λαπίθας δ' ἦν, καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζας ἀναστρεφομένας, καὶ αἷμα σκεδαννύμενον, καὶ σκύφους ἐπιπεμφθέντας. πλὴν δὴ, ὁ Ἀλκιδάμας ἀναστρέψας τὸ λυχνίον, σκότος μέγα ἐποίησε. καὶ τὸ σφάλμα ὡς τὸ εἰκὸς μακρῷ χαλεπώτερον ἐμηχάνατο. καὶ γὰρ ὃ ῥᾳδίως δυνάμενος φῶς ἄψαι, ἀλλὰ πολλὰ ἐπεχείρει, καὶ δεινὰ ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπεὶ περὶ τῆς λύχνου τινὰ ἠμείζετο, κατελήφθη, Ἀλκιδάμας μὲν, τὴν αὐλητρίδα λαμβανόμενος, καὶ ὡς βίαν σωτηρίαν αὐτῇ σπεύδοντα. Διονυσόδωρος δὲ, ἄλλό τι γελοῖον ἐφευρὼν πεποίηκε. σκύφῳ γὰρ ἐξέπεσεν ὁ δὲ κόλπῳ, ἐξαπατήσας αὐτὸν. εἶτ' ἀπολογούμενος, Ἵνα τί ἔφη ἀνελόμενον ἐν τῇ περιχῇ, δοῦναι αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο. καὶ ὁ Ἴων κηδεμονικῶς ἔλεγε τοῦτο πεποιηκέναι. ἐπὶ τούτοις, διελύθη τὸ συμπόσιον, τελευτῆσαν εἰς δάκρυα. αὖθις εἰς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι, καὶ τῷ Διονυσοδώρῳ, καὶ Ἴωνι. καὶ οἱ τε τραυματίαι, φορυτοῦ ἐχρῶντο, πονηρὸν ἔχοντες. καὶ μάλιστα ὁ πρεσβύτης Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις, τῇ μὲν, τῷ ῥινὶ, τῇ δ', ὀφθαλμῷ ἐπαλημμένῳ, βοῶν ἀπώλυτος ὑπ' ἀλγηδόνων. ὅτε δ' ὁ Ἕρμαιος, καίπερ οὐ κακοῖς ὄντι, δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο, ἀνύμαρτύρετος,

circunfuſæ, dumque alii has ſtudent compeſcere. Sed malorum omnium maximum erat Alcidamas, poſteaquam ſemel ad ſuum rediiſſet ingenium, obvium quemque feriens: multique in eo prælio cecidiſſent, ſcito, niſi baculum is fregiſſet. Ego autem rectus ſtans ad parietem, videbam ſingula, neque me admiſcebam, Iſtiæi edoctus exemplo, periculoſum eſſe confligere iſtiuſmodi dirimere. Lapithas itaque Centauroſque vidiſſes, everti menſas, effundi ſanguinem, projici ſcyphos. Demum Alcidamas ſubverſa lucerna, maximas induxit tenebras. Iamque res, uti veriſimile eſt, atrocior multò eſſe cœpit, cùm non facile lumen aliud ſuppeteret, & multa ac gravia in tenebris commiſſa ſunt. Et cùm tandem aliquis lucernam afferret, deprehenſus eſt, Alcidamas quidem tibicinæ veſtem attollens, & per vim cum ea congredi properans, Dionyſodorus autem, alio quodam in facinore ridiculo proditus eſt. Nam ut ſurrexerat, ſcyphus è ſinu illius in ſolum decidit. Poſtea excuſans, Ionem ajebat in tumultu calicem ſublatum ſibi tradidiſſe, ne amitteretur. Id ita factum ſtudio aſſerebat Ion. His rebus dimiſſum eſt convivium à lachrymis in ridiculum exitum converſum: idque Alcidamantis, Dionyſodori, & Ionis gratia. Tum qui erant ſaucii, malè ſe habentes ſarcinæ inſtar deportabantur: maximè ſenex ille Zenothemis, pariter tum oculo, tum nare mutilatus, enecari ſe præ cruciatu clamans: adeò ut Hermon, quanquam ne ipſe quidem expers malorum (nam huic duo dentes fuerant excuſſi) palam atteſta-

λίγοις, μέμνησο μέντοι ὦ Ζηνόθεμι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἡγῇ τὸ πόνον. καὶ ὁ νυμφίος ὑγιὴς τὸ τραῦμα ἔχων Διονίκῳ, ἀπήγετο εἰς τὴν οἰκίαν, ταινίαις κατειλημμένος τὴν κεφαλήν, ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀναβησόμενος. ἐφ' ᾧ τὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλον, πικρὰς ὁ ἄθλιος τὰς γάμους ἐορτάσων. καὶ τὰ ἄλλα ὁ Διόνικος ἐπεμελεῖτο δὴ τοῦ δωπάζειν. καὶ καθεύδήσαντες, ἀπήγοντο ἐμέσαντες οἱ πολλοὶ σὺν πᾶσι ὀδοῖς. ὁ μόνος Ἀλκιδάμας, αὐτοῦ ἔμενεν. ὃ γὰρ ἐδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὰ ἄνδρα, ἐπὶ ἄπαξ κατέβαλον ἑαυτὸν ἐπὶ τὰ κλίνης, πλαγίως ἐκάθευδεν. τοῦτό σοι τέλος ὦ καλὲ Φίλων, ἐχώρησε τῆς συμποσίου. ἦ ἔμενον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν, τὸ, Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι Θεοί. καὶ τὰ δοκηθέντ', οὐκ ἐτελέσθη. ἀσωδεδόκηται γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπόδειπνος ἐκ τοῦτο. ἐκεῖνό τε μεμφόμενος ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἀπραίμονα ὄντα, συνεπαθεῖν τοιούτοις φιλοσόφοις.

que jam didici, non esse tutum, philosophis agitare convivium.

testaretur: Memineris, inquiens, ô Zenothemis, ne posthac dolorem in mediis habendum ducas. At sponsus vulnere jam à Dionico curato, domum revectus est, fasciis revincto capite, eidem impositus vehiculo, quo sponsam erant abducturi. Atque ita miser ille amaras nuptias celebravit. Deinde etiam aliis pro sua virili remedium adhibebat Dionicus. Et postquam dormivissent, plerique mediis in viis vomentes, asportati sunt. Cæterùm inibi remanebat Alcidamas: hominem enim extrudere non poterant, postquam semel sese in spondam abjecerat, ibique transversus dormiebat. Hic fuit, ô bone Philo, convivii finis. Quapropter rectè illud quod in tragœdia scriptum reperitur hîc dixeris, Sunt fortunæ varii casus, Multaque non sperata faciunt Dii: Nec sperata eveniunt. Nam hæc sanè non expectatum exitum sortita sunt. Idcui non sit opus, cum ejusmodi

---

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΗΣ ΘΕΟΥ.

DE SYRIA DEA.

ARGVMENTVM.

Argumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syria dea & templum, & sacra, & effigiem quoque. Facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum, sacrorumque, qua in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commendat templum dea hujus, à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat, & de origine ejus, quando videlicet, & à quibus conditum tradatur, & quænam ipsa Dea esse, à plerisque putetur. Post hæc de ade templi, à quibus ea extructa fuerit, qua ejus

ejus forma, qui ſitus ſit. Item de ſignis ac ſtatuis, quæ tum intra ædem, tum extra viſantur. Poſtremò autem & de ſacerdotibus dea, de lacu & piſcibus ſacris, ad quos ſimulachra deorum, veluti per pompam quandam, viſendi cauſſa quotannis exeunt. Præterea & de panegyricis conventibus, quæ ibi celebrentur, de Gallis & eorum ceremoniis, deque ſacrificandi ritu ac legibus, inſertis ſuo loco & Antiochi, & Combabi hiſtoriis, quorum alter Stratonicen novercam amavit: alter, ad evitandam ejuſdem rei ſuſpicionem, ſibiipſi virilia præcidit. Atque in his nonnulla, ut videlicet illa de arca Noë (quem Lucianus, ut cæteri Græci quoque Deucalionem hic vocat) de Gallorum & ſacerdotum purificatione, de vetito porcorum eſu, & id genus alia ita traduntur, ut propemodum credi poſſit ex Iudæorum obſervationibus ac ſacris pleraque illa tranſſumpta, ſed tempore poſtea uſumque adulterata ac depravata fuiſſe.

Ἔστι δὲ Συρίη πόλις, οὐ πολὺν ἀπὸ τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ. καλέεται ἱρή. καὶ ἔστιν ἱρὴ τῆς Ἥρης τῆς Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι τόδε τὸ οὔνομα, οὐκ ἅμα τῇ πόλι αἰειμνήστῳ ἐγνίσθη, ἀλλὰ τοὐμφαρχαῖον, ἄλλο ὦν. μοῦνον δὲ σφίσι, τῇ ἱρῇ μεγάλην γενομένῃ, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκετο. ἐνθεῦτεν τοίνυν ἐν τῇ πόλι τῇδε ἔρχομαι ἐρέων, ὁκόσα ἐν αὐτῇ ἐστι. ἐρέω δὲ καὶ νόμους, τοῖσι, ἐς τὰ ἱρὰ χρέονται. καὶ πανηγύρεας, τὰς, ἄγουσι. καὶ θυσίας, τὰς, ἐπιτελέουσι. ἐρέω δὲ ὁκόσα καὶ περὶ τῶν τὸ ἱρὸν εἰσαμβώνων, μυθολογέουσι, καὶ τῶν ἕνεκα ἐγνίσθη. γράφω δὲ, Ἀσσύριος ἐών. καὶ τὰ, ἀπημόνευτα μέν, αὐτοψίῃ μαθών. τὰ δὲ, παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην. ὁκόσα δὲ ἐνθάδε ἐμεῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω. Πρῶτοι μὲν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἐγὼ ἱστορέω.

1 In Syria, non procul ab Euphrate fluvio eſt civitas, quæ vocatur Sacra: eſtque ſacra Iunoni Aſſyriæ. Sed nomen hoc urbi, ſimul atque fuit condita, non inditum fuiſſe videtur: imò aliud illi erat antiquitus, cùm verò Magna Sacra ibi celebrarentur, hoc cognomentum accepit. De hac igitur civitate dicturus venio quæcunque in ea ſunt. Dicam autem & leges, quibus utuntur in Sacris, & ſolennes conventus quos celebrant, & ſacrificia quæ peragunt. Dicam & quæcunque de illis fabulantur, qui hoc templum conſecrarunt, & quo pacto condita ſit ædes ipſa. Ego autem ſcribo, Aſſyrius cùm ſim: & eorum quæ narro, alia quidem ipſe coram vidi: alia verò à ſacerdotibus edoctus ſum. Quæcunque antiquiora me ſunt, ab iis narrationem incipio. Primi hominum quos ſcimus, Ægyptii di-

1 *In Syria*] Lucianus hic de Dea Syria varias recenſet opiniones, ſeu illa Atergatis, ſeu Aſtarte, ſeu quæcunque alia illa fuerit quæ in Hierapoli urbe colebatur, addit & ſacra & eorum ritus quæ ridenda potiùs quàm referenda erant. Cic. lib. 3. de Natur. Deor. *Cogn.*

1 Ἀσσύρ-

Αἰγύπτιοι λέγουσιν Θεῶν τε ἐννοίαν λαβεῖν, καὶ ἱερὰ ἱδρύσασθαι, καὶ πομπὰς, καὶ τελετὰς ἀποδεῖξαι. πρῶτοι δὲ ἐνόμισαν ἱερὰ ἔγνωσαν, καὶ λόγους ἱεροὺς ἔλεξαν. μετὰ δὲ, ὀλίγῳ ὕστερον, παρ' Αἰγυπτίων, λόγοι Ἀσσυρίοις εἰς Θεοὺς ἥκουσαν, καὶ ἱερὰ, καὶ νηοὺς ἤμελλον. οὐ πολὺ δὲ, καὶ ἀγάλματα ἔβαλον, καὶ ξόανα ἐστήσαντο. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισιν ἀξόανοι νηοὶ ἦσαν. καὶ ἔτι ἱερὰ καὶ ἐν Συρίῃ, ὡς ἔγωγε πολλὰ τοῖς Αἰγυπτίοισιν ἰσοχρόνια. τὰ, ἐγὼ πλείστα ὅπωπα. τὸ, μὲν Ἡρακλέος τὸ ἐν Τύρῳ, ὡς τύτῳ δὲ Ἡρακλέος, τὰ, Ἑλλήνων ἀείδεσι, ἀλλὰ τὰ, ἐγὼ λέγω, πολλὸν ἀρχαιότερος, καὶ Τύριος ἥρως ἐστί. ἕτερος δὲ ἄλλος ἱερὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδόνιοι ἔχουσι. ὃς μὲ αὐτοὶ λέγουσι, Ἀστάρτης ἐστί. Ἀστάρτην δὲ ἐγὼ δοκέω Σελήνην εἶμεν. ὡς δέ μοί τις τῶν ἱρέων ἀπηγήσατο, Εὐρώπης ἐστὶ ἡ Κάδμου ἀδελφεὴ. τούτην δὲ ἔσχεν Ἀγήνωρος βασιλεὺς θυγατέρα, ἐπειδὴ τε ἀφανὴς ἐγένετο, οἱ Φοίνικες τὴν ἡσυχίην ἐμήσαντο, καὶ λόγον ἱερὸν ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι ἔσαν κριλὼ, Ζηνὸς ἐπόψει. καὶ τὸ εἶδος ἐς τοῦτον ἀμενψάμενοι, ἥρπασαν. καὶ μιν ἐς Κρήτην φέρων, ἀπίκετο. τάδε μὲν ἐγὼ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον. καὶ τὸ νόμισμα, τὸ, Σιδόνιοι χρέωνται, τοῦτο Εὐρώπην ἐφιζομένην ἔχει τοῦ ταύρου τοῦ Διός. τὸν δὲ νῆσον, οὐκ ὁμολογέουσι Εὐρώπης ἔμμεναι. ἔχουσι δὲ ἄλλο Φοίνικες ἱερὸν, οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον. τὸ, ἐξ Ἡλιουπόλιος ἐς τοῦτο Φοινίκην ἀπίκετο.

diciuntur & Deorum notitiam accepisse, & templa constituisse, & lucos, ac celebritates edidisse. Primi autem & nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde non multo tempore pòst, Assyrii ab Ægyptiis doctrinam de Diis acceperunt, sacra & templa erexerunt, in quibus simulachra posuerunt, & statuas dedicarunt. Porrò antiquitus apud Ægyptios templa statuis caruerunt. In Syria quoque sunt templa, non multo Ægyptiis tempore posteriora, quorum plurima ego vidi. Herculis quidem illud quod est Tyri, non hujus Herculis, quem Græci decantant: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est & aliud templum in Phœnicia, quod Sidonii tenent, Astartæ ut ipsi quidem dicunt: Astarten autem Lunam esse puto. Vtque mihi aliquis ex sacerdotibus narravit, Europæ illud est, Cadmi sororis: quam, cùm esset Agenoris regis filia, nec amplius appareret, Phœnices templo honorarunt: & sacrum de ipsa sermonem evulgarunt, Nimirum Iovem ejus amore captum quòd esset pulchra, forma in taurum mutata, eam rapuisse, & in Cretam deportasse. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audivi: & nummus quo Sidonii utuntur, habet Europam, tauro, Iovi videlicet insidentem: sed ædem Europæ esse non confitentur. Habent & aliud templum Phœnices non Assyrium, sed Ægyptium, quod ex Heliopoli in Phœniciam pervenit: id quidem non

1 Ἀστάρτης] Leg. Scaliger ad Varron. 4. Ling. Latin. Achill. Tat. l. 1 Tertullian. Apolog. cap. 24. *unicuique etiam provincia & civitati suus Deus est, ut Syria Astartes.* Xiphilin. Quidam Iunonem esse contendunt, alii Venerem. *Bourd.*

το. ἐγὼ μὲν οὖν ὄπωπα. μέγα
ἦ δὲ τόδε, καὶ ἀρχαῖόν ἐστι. εἶδον ἦ
καὶ ἐν Βύβλῳ μέγα ἱερὸν Ἀφροδίτης
Βυβλίης. ἐν τῷ, ἢν τὰ ὄργια ἐς
Ἄδωνιν ἐπιτελέωσι. ἐδάην ἦ καὶ τὰ
ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ ὧν τὸ ἔργον τοῦτο ἐς
Ἄδωνιν ὑπὸ συὸς, ἐν τῇ χώρῃ τῇ
σφετέρῃ γηρύσαι. ἢν μήμηνι δὲ πά-
σῃσι, τύπτονταί τε ἀκόσῳ ἔστι,
καὶ θρηνέουσι, καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσι.
καὶ σφίσι μεγάλα πένθεα ἀνὰ τὴν
χώρην ἵσταται. ἐπὰν ἦ ἀποτύψωνται
τε, καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα
μὲν νεκρίζουσι τὸν Ἄδωνιδι, ὥσπερ
ἐόντι νέκυι. μετὰ ἦ, τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ,
φάσιν τέ μιν μυθολογέουσι, καὶ ἐς τὸ
ἱρὸν πέμπουσι, καὶ τὰς κεφαλὰς
ξυρέονται, ὅκως Αἰγύπτιοι, ἀπο-
θανόντος Ἄπιος. γυναῖκες ἦ, ὁκόσαι
κόσμου σὺν ἐθέλουσι ξυρέεσθαι, τοιήνδε ζημίην ἐκτίνουσι. τὸν μὲν ἡμέ-
ρην, ἐπὰν πρῶτα φάνῃς ἥλιος. τὴν ἦ
ἀγορὴν, μόνοισι ξείνοισι πωλέεται. καὶ ὁ μισθὸς ἐς τὸν Ἀφροδίτην,
θυσίην γίγνεται. εἰσὶ ἦ ἔνιοι Βυβλίων,
οἳ λέγουσι πρὸς σφίσι πλεῦσαι τὸν
Ὄσιριν τὸν Αἰγύπτιον. καὶ τὰ πένθεα, καὶ τὰ ὄργια, σφὶ ἐς τὸν Ἄδω-
νιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὄσιριν πάντα
πρήσσειν. ἐρέω ἦ καὶ ἐγὼ ἃ τάδε
πείσει δοκέουσι. κεφαλὴν ἀκόσῳ ἔστι
ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀπικνέε-
ται, πλώουσα τὸ μεταξὺ πλόον,
ἐπτὰ ἡμερέων. καὶ μιν οἱ ἄνεμοι
φορέουσι θείῃ ναυτιλίῃ. πρήσσεται ἦ
ἑβδόμῃ, ἀλλ' ἐς μέσην τὴν Βύβλον
ἀπικνέεται. καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θεῦ-
μα. καὶ τῶτο ἀκόσῳ ἔστι γίγνεται,
τὸ, ἐν ἱμεῦ παρεόντος ἐν Βύβλῳ
ἐθρύητο. καὶ τὴν κεφαλὴν ἐθηησά-
μεθα Βυβλίην. ἔνι ἦ ἄλλο θεῦμα
ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ. ποταμὸς
ἐκ μὲν Λιβάνου ὄρεος, ἐς τὴν ἅλα
ἐκδιδοῖ. ἔστι δὲ τῷ ποταμῷ Ἄδωνις

non vidi, ſed & hoc magnum eſt, & vetuſtum. Vidi etiam Bybli, magnum Bybliæ Veneris templum, in quo ritus quoſdam ſacros in Adonidem peragunt: quos ego novi. Nam quod aper in Adonim egit, hoc in ſuo ſolo factum eſſe dicunt: atque in rei memoriam, ſingulis annis verberantur, & lamentantur, rituſque ſacros peragunt, magnique luctus per regionem ipſis indicuntur. Et poſtquam verberandi, & plorandi finis factus eſt, primùm quidem Adonidi tanquam defuncto inferias agunt. Poſtea verò altero die eum vivere fabulantur, & in aërem mittunt, & capita detondent, ut Ægyptii, quum mortuus eſt Apis. Quæcunque autem mulieres tonderi nolunt, talem pœnam exolvunt. Diem unum ad quæſtum corpore faciendum proſtant. Forum autem illud ſolis peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in ſacrificium datur. Sunt autem ex Bybliis nonnulli, qui dicunt apud ſe humatum eſſe Oſirim Ægyptium: luctuſque & ritus hoſce, non Adonidi, ſed Oſiridi omnes fieri: cujus rei dicam unde fidem faciant. Caput unoquoque anno ex Ægypto Byblum defertur, ſeptem diebus, quantum ſpatii ex illa in hanc eſt, enatans: ipſumque venti divina quadam navigatione ferunt: nec uſquam aliò vertitur, ſed ſolam Byblum perfertur: totaque res ea eſt admiranda. Atque id fit quotannis, cumque Bybli eſſem, factum eſt: caputque vidi papyraceum. Porrò etiam alia res admiranda eſt in terra Bybliorum. Fluvius quidam ex Libano monte in mare defertur: fluvio nomen

eſt

ἐπικίας. ὁ ἢ ποταμὸς, ἰκμάδα ὑπὸ αἱματώδους τῆς γῆς ἀλίσκεται. καὶ τὸν χροιὰν ἀλίσκας, ἐσπίπτει εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν τῆς πελάγους, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πάθεα. μυθέονται ἢ ὅτι ταυτησὶ τῇσι ἡμέρῃσι, ὁ Ἄδωνις αὖτε ἐν Λιβάνου πεσόντος. καὶ τὸ αἷμα εἰς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον, ἀλλάσσει τὸν ποταμὸν, καὶ τοῦ ῥοῦ τὴν ἐπωνυμίην διδοῖ. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι. ἐμοὶ δέ τις ἀνὴρ Βύβλιος, ἀληθέα δοκέοντα λέγειν, ἱστόρησε περὶ τούτου αὐτίκα. ἔλεγε ἢ ὧδε. ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμὸς ὦ ξεῖνε, ἀπὸ Διὸς Λιβάνου ἔρχεται. ὁ ἢ Λίβανος, κάρτα ξανθαίνεται ἐστί. ἄνεμοι ὦν τηνικάδε ἐπαΐσσοντες τὰς ἡμέρῃσι ἐκείνῃσι τὰ ῥεύματα ἐσφέρουσι, ἐς δὲ τὸν ποταμὸν μιλτώδεα. τὰ ἢ γῆ μὴν, αἱματώδεα πάσχει. καὶ τοῦτο ἢ πάθος αὐτοῦ τὸ αἷμα, τὸ, λέγουσι, ἀπὸ τοῦ χρόνου πίπτει. ὁ μὲν μοι Βύβλιος, τοσαῦτα ἀπηγέετο. εἰ ἢ ἀτρεκέως ταῦτα ἔλεγε, ἐμοὶ μὲν δοκέει κάρτα θεῖα ἐκ ἢ ἀνέμου ἡ συμπτώσις. ἀνέβην ἢ ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἀρχαῖον ἱερὸν Ἀφροδίτης ἐνεῖναι, τὸν, Κινύρης ἔδνατο. καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν, καὶ ἀρχαῖον ἦν. τάδε μὲν ἐστὶ τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα, καὶ μεγάλα ἱερά. τοσάδε τῶν ἐόντων, ἐμοὶ δοκέειν, ὀλίγα τὰ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει μείζονα ἐνεῖναι, οὐδὲ νηὸς ἄλλου ἀκμαιότερος, οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱερωτέρη. ἔνι ἢ ἔργα ἐν αὐτῇ πολυτελέα, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θαύματα, καὶ ξόανα θεοπρεπέα. καὶ θεοὶ ἢ κάρτα αὐτοῖσι ἐμφαίνονται. ἰδρῶτά γοῦν ἐόντα περὶ σφίσι τὰ ξόανα, καὶ

est Adonis. Hic quotannis cruore inficitur, amissoque colore in mare delabitur: magnamque pelagi partem cruentat, tempusque lugendi Bybliis indicat. Fabulantur autem Adonim hisce diebus in Libano sauciari, unde in aquam delatus sanguis: fluvii colorem mutet, eidemque nomen det. Atque hæc quidem vulgo dictitant. Sed vir quidam Byblius, mihi vera dicere visus, aliam hujus rei causam narravit. His verbis. Fluvius hic Adonis, ô hospes, per Libanum defertur, cujus terra est admodum flava: quam minio simillimam, venti vehementes diebus illis exorientes, in fluvium deferunt: eaque facit ut cruentus videatur: ita non sanguis, quem ajunt, sed terra hujusce rei causa est. Ac Byblius quidem hæc mihi narravit. Quæ si vera sunt, divinus admodum hic venti ortus mihi videtur. Cæterùm ex Byblo in Libanum ascendi, confecto diei unius itinere, cùm audivissem ibi esse antiquum Veneris templum, quod Cinyras dedicarat. Quod templum vidi pervetustum. Atque hæc quidem in Syria sunt antiqua & magna templa. Quæ cùm multa sint, nullum tamen, quantum mihi videtur, majus eo est, quod in sacra civitate habetur, neque etiam ædes alia sanctior, nec terra magis sacra. In eo autem sunt, & pretiosa opera, & antiqua donaria, & mirabilia multa, Deorumque statuæ, Diique ipsis admodum conspicui. Nam statuæ sudant, moventur, & oracula edunt,

1 Ἰδρῶτά γοῦν] De his imaginum sudoribus Ioseph. Scaliger ad Tibullum lib. 2. & Dan. Heyns. ad Sil. Ital. *Bomd.*

κινέεται, ἐς χρησμηγορέϊ. ἐν βοῇ δ' πολλάκις ἐγήγερθ' ὁ τοῦ νηοῦ κλειθρίδ' ἔρρ. καὶ πολλοὶ ἤκουσα. ναὶ μὰ Δ' ἔγωγε πέρι, ὁτοῖσι ἐγὼ οἶδα, πρῶτόν γε. πολλὰ γὰρ αὐτοῖσι ἀπικνέεται χρήματα, ἔκ τε Ἀραβίης, ἐς Φοινίκων, ἐς Βαβυλωνίων. καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης. τὰ δ', ἐν Κίλικες φέρουσι. τὰ δ', Ἀσσύριοι. εἶδον δ' ἐγὼ ἐς τὰ, ὁτοῦ νηοῦ λάθρη ἀποκέεται, ἐσθῆτα πολλὴν, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄργυρον, ἢ ἐς χρυσὸν ἀποκέκριται. ἑορτὴ μὲν γὰρ, καὶ πανηγύρεις, ἐδαμοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσαίδε ἀποδέδεχαι. ἱστορίην δέ μοι ἐτέων πέρι, ὁκόσα τοῦ ἱροῦ ἐστι, καὶ τὴν Θεὸν αὐτὴν, ἣν πάντα δοκέουσι, πολλοὶ λόγοι ἐλέχθησαν. τὰ, οἱ μὲν, ἱροί. οἱ δὲ, ἐμφανέες. οἱ δ', κέρτα μυθώδεες. καὶ ἄλλοι, βάρβαροι. οἱ μὲν, τῶν Ἑλλήνων ὁμολογέοντες. τοῖς, ἐγὼ πάντως μὲν ἱρέω, δέκομαι δ' ἀδαμᾶ. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ, Δευκαλίωνα τὸν Σκύθαι τὸ ἱρὸν ἱδρύσασθαι λέγουσι. τοῦτον Δευκαλίωνα, ἐπὶ τῷ, τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐκχυθῆναι. Δευκαλίωνα δ' πέρι, λόγον τὸν Ἑλλήνων ἤκουσα, τὸν, Ἕλληνες ἐπ' αὐτῷ λέγουσι. ὁ δὲ μῦθος, ὧδε ἔχει. ἤδη ἡ γυνὴ, οἱ νῦν ἄνθρωποι, ἐκ πρώτου ἐγένοντο. ἀλλ' ὁκείνη μὲν ἡ γυνὴ, πάντες ὄλεντο. ὕστερον δ', γένος δεύτερον εἰσί. τὸ, αὖτις ὑπὸ Δευκαλίωνος ἐς πλῆθος ἀπίκετο. ὁκείνων δ' πέρι τῶν ἀνθρώπων, τάδε μυθέονται. ὑβρίσαι κέρτα ἔοντες, ἀδίκημα τὸ μέγιστον ἔργα ἔρεξαν. ὅτε γὰρ ὅρκια ἐφύλασσον, ὅτε ξείνους ἐδέκοντο, ὅτε ἱκετέων ἠνείχοντο, αὐτὰ ὧν σφέτερα ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐλὴ μὲν ἡ γῆ πολλὸν ὑδὼρ ἀνέδιδοι, καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μείζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολλὸν ἐπέδραμε. καὶ ἐπεὶ ἐγένετο ἐν τῷ νηῷ ἡ βοὴ δ' πολλάκις ἐγήγερθ' ὁ τοῦ νηοῦ κλειθρίδ' ἔρρ. καὶ πολλοὶ ἤκουσα. ναὶ μὰ Δ' ἔγωγε πέρι, ὁτοῖσι ἐγὼ οἶδα, πρῶτόν γε. πολλὰ γὰρ αὐτοῖσι ἀπικνέεται χρήματα, ἔκ τε Ἀραβίης, ἐς Φοινίκων, ἐς Βαβυλωνίων. καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης. τὰ δ', ἐν Κίλικες φέρουσι. τὰ δ', Ἀσσύριοι. εἶδον δ' ἐγὼ ἐς τὰ, ὁτοῦ νηοῦ λάθρη ἀποκέεται, ἐσθῆτα πολλὴν, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄργυρον, ἢ ἐς χρυσὸν ἀποκέκριται. ἑορτὴ μὲν γὰρ, καὶ πανηγύρεις, ἐδαμοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσαίδε ἀποδέδεχαι. ἱστορίην δέ μοι ἐτέων πέρι, ὁκόσα τοῦ ἱροῦ ἐστι, καὶ τὴν Θεὸν αὐτὴν, ἣν πάντα δοκέουσι, πολλοὶ λόγοι ἐλέχθησαν. τὰ, οἱ μὲν, ἱροί. οἱ δὲ, ἐμφανέες. οἱ δ', κέρτα μυθώδεες. καὶ ἄλλοι, βάρβαροι. οἱ μὲν, τῶν Ἑλλήνων ὁμολογέοντες. τοῖς, ἐγὼ πάντως μὲν ἱρέω, δέκομαι δ' ἀδαμᾶ. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ, Δευκαλίωνα τὸν Σκύθαι τὸ ἱρὸν ἱδρύσασθαι λέγουσι. τοῦτον Δευκαλίωνα, ἐπὶ τῷ, τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐκχυθῆναι. Δευκαλίωνα δ' πέρι, λόγον τὸν Ἑλλήνων ἤκουσα, τὸν, Ἕλληνες ἐπ' αὐτῷ λέγουσι. ὁ δὲ μῦθος, ὧδε ἔχει. ἤδη ἡ γυνὴ, οἱ νῦν ἄνθρωποι, ἐκ πρώτου ἐγένοντο. ἀλλ' ὁκείνη μὲν ἡ γυνὴ, πάντες ὄλεντο. ὕστερον δ', γένος δεύτερον εἰσί. τὸ, αὖτις ὑπὸ Δευκαλίωνος ἐς πλῆθος ἀπίκετο. ὁκείνων δ' πέρι τῶν ἀνθρώπων, τάδε μυθέονται. ὑβρίσαι κέρτα ἔοντες, ἀδίκημα τὸ μέγιστον ἔργα ἔρεξαν. ὅτε γὰρ ὅρκια ἐφύλασσον, ὅτε ξείνους ἐδέκοντο, ὅτε ἱκετέων ἠνείχοντο, αὐτὰ ὧν σφέτερα ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐλὴ μὲν ἡ γῆ πολλὸν ὑδὼρ ἀνέδιδοι, καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μείζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολλὸν ἐπέδραμε. καὶ ἐπεὶ ἐγένετο ἐν τῷ νηῷ

edunt, & clauſo templo clamor in æde ſæpenumero eſt coortus, quem audivêre multi. Quinetiam in iis quæ novi, præcipuæ ſunt opes. Nam multæ res ipſis afferuntur, ex Arabia, Phœnicibus, & Babyloniis: item aliæ ex Cappadocia, aliaſque Cilices afferunt, alias Aſſyrii. Præterea vidi quæ in æde ſecretò repoſita ſunt, veſtes videlicet multas, & quæcunque in argentum, aurum-ve ſunt converſa. Nam feſta, celebritateſque nullibi gentium tot receperunt. Porrò mihi de annis inquirenti, quot jam ſtetiſſet templum, quamque ipſi Deam eſſe putarent, multa dicebantur: quorum alia erant ſacra, alia manifeſta, alia admodum fabuloſa, alia barbara, alia cum Græcis conſentientia, quæ referam quanquam ea nullatenus probo. Complures igitur Scytham illum Deucalionem, eum puta Deucalionem, cujus temporibus aquarum diluvium fuit, templum hoc conſecraſſe tradunt. Apud Græcos autem, quod illi de Deucalione dicunt, audivi: ſicque ſe habet fabula. Hanc hominum generationem quæ nunc eſt, ab initio nequaquam fuiſſe, ſed eam quæ tum fuit totam interiiſſe. Hos autem homines qui nunc ſunt, ſecundi generis eſſe, quod rurſus à Deucalione in multitudinem excrevit. De illis autem hominibus hæc tradunt: eos cum eſſent admodum contumelioſi: nefaria perpetraſſe juramentum non obſervando, hoſpites non recipiendo, ſupplices non ferendo. Quam ob cauſam in magnam calamitatem incidiſſent: quum terra protinus aquam multam effudit, imbres magni ingruerunt, fluvii majores decurrerunt, atque in tan-

λὸν ἀείδη, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ ἐχώρεον τε, καὶ πάντης ὄλεσθε. Δευκαλίων δ', μοῦνος ἀνθρώπων ἐλίπη ἐς γενεὴν δευτέρην, δύσβιός τε, καὶ ἐς Δίσπόδος εἵνεκα. ἡ δέ οἱ σωτηρίη, ἥδε ἐγένετο. λάρνακα μεγάλην, τὴν, αὐτὸς ἔχε, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας παῖδάς τε, καὶ γυναῖκας ἑωυτοῦ, ἐσέβη. ἐσβαίνοντι δὲ οἱ, ἀπίκοντο σύες, καὶ ἵπποι, καὶ λέοντες γένεα, καὶ ὄφιες, καὶ ἄλλα, ὁκόσα τε γῆ νέμονται πάντα ἐς ζεύγεα. ἐδέξατο, πάντα ἐδέξατο. καί μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλά σφισι μεγάλη θεὸς φιλίη ἐγένετο. καὶ τε μιῇ λάρνακι πάντες ἐπλώσαμεν, ἔστε τὸ ὕδωρ ἐπεκράτησε. τὰ, μὲν Δευκαλίωνος πέρι, Ἕλληνες ἱστορέουσι. τὰ δ' ἀπὸ τούτου, λέγεται λόγος ὑπὸ τῶν τε τῇ ἱρῇ πόλι μεγάλως ἀξιοῦντος, ὅτι τε τῇ σφετέρῃ χώρῃ, χάσμα μέγα ἐγένετο, καὶ τὸ συμπαν ὕδωρ κατεδέξατο. Δευκαλίων δ', ἐπὶ τούτῳ ἐγένετο, βωμὸς τε ἵδρυτο, καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἥρης ἄγιον ἐδήσατο. ἐγὼ δ', καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστι ὑπὸ τῷ νηῷ, κάρτα μικρόν. εἰ μὲν ὧν πάλαι γε μέγα ἦν, νεῶ τοιόνδε ἐγένετο, οὐκ οἶδα. τὸ, δ' ἐγὼ εἶδον, μικρόν ἐστι. σῆμα δὲ τόδε ἱστορέουσι. δὶς ἑκάστου ἔτεος ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸν νηὸν ἀπικνέεται. φέρουσι δὲ οὐκ ἱρέες μοῦνον, ἀλλὰ πᾶσα Συρίη, καὶ Ἀραβίη. καὶ πέρην δὲ Εὐφρήτεω, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχονται, καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι, τὸ, πρῶτα μὲν ἐν τῷ νηῷ ἐκχέουσι. μετὰ δ', ἐς τὸ χάσμα κατέρχονται, καὶ δέκατον τὸ χάσμα μικρὸν ἐὸν, ὕδατος πλῆμα πολλόν. τὰ, δὲ ποιέοντες, Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόνδε νόμον θεσθαι λέγουσι, συμφορῆς τε, καὶ δίεγ-

tantum intumuit mare, ut omnia essent aqua, & omnes perierint. Deucalion autem solus hominum relictus est in secundam generationem, prudentiæ, & pietatis gratia. Servatus autem fuit hoc pacto. Magnam quandam arcam, quam ipse habebat, liberis & uxore in eam impositis, conscendit. Ingredientem sequuti sunt apri, equi, leones, serpentes, & alia quæcunque in terra pascuntur, bina cuncta. Quæ omnia excepit: nec ipsum lædebant: sed magna inter eos divinitus erat concordia: unaque in arca omnes navigarunt, quandiu aqua superavit. Atque hæc quidem de Deucalione Græci tradunt. De iis autem quæ deinceps sequuta sunt, quiddam ab incolis Sacræ civitatis refertur, magna dignum admiratione, nimirum sua in regione factum ingentem hiatum, qui universam aquam absorbuit. Tum Deucalionem aras fecisse, suprague hiatum ædem Iunoni sacram erexisse. Ego verò hiatum illum vidi, qui sub æde admodum est exiguus: verùm nescio fuerit-ne olim magnus nunc verò ejusmodi factus. Is utique quem vidi parvus est. Signum autem quo historiæ huic fidem faciant, hoc peragunt. Bis quotannis ex mari aqua in ædem defertur: quam non sacerdotes modò ferunt, sed tota Syria, & Arabia, & qui trans Euphratem habitant, multi homines ad mare veniunt, indeque omnes aquam afferunt, quam in æde primùm effundunt: deinde ea in hiatum delabitur, ab eo quanvis parvo, ingens aquæ copia recipitur. Qui hæc faciunt, Deucalionem eo in templo legem hanc tuliſſe dicunt, in calamita-

γυσίης μνῆμα ἔμβραγ. ὁ μὲ ὧν ἀρχαίῳ αὐτοῖς λόγῳ ἀμφὶ ᾧ ἱρὸ, τοιόνδέ ἐστι. ἄλλοι ᾗ, Σεμιράμιν τὴν Βαβυλωνίην, τ, δὴ πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστὶ, ταύτην Ϲ τόδε τὸ ἴδος ἱσαλᾶς νομίζουσι. ϲὸν Ἥρῃ ᾗ ἱσαλᾶς, ἀλλὰ μητρὶ ἰουνῇς. [1]τ, Δερκετὼ ὄνομα. Δερκετὼς ᾗ εἶδος ϲὺ Φοινίκῃ ἰδηνσάμην, θῆλυ ξόανον. ἡμισέη μὲ, γυνή. τὸ ᾗ ὑπόσον ϲὸν μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας, ἰχθύϊ ὁρῇ ἀπτεινέϊ. ἡ ᾗ ϲὺ τῇ ἱρῇ πόλῃ, πᾶσα γυνὴ ἐστι. πίσσες ᾗ Ϲ λόγῳ αὐτοῖσι, ὑ κρέᾳ ἐμφανίσες. [2]ἰχθύας, χρῆμα ἱρὸν νομίζουσι, κὴ ὅκοτε ἰχθύων ψαύσουσι. ᾗ ὄρνιθας τὰς μὲ ἄλλας, σιτέονται, φάσσαν ᾗ μούνην, ὑ σιτέονται, ἀλλὰ σφίσι ἦδε ἱρή. τὰ δὲ χηνόμενα, δοκέϊ αὐτοῖς ποιέεσθαι, Δερκετῦς, ᾗ Σεμιράμιϊ εἴσεκα. τὸ μὲ, ὅτι Δερκετὼ μορφὴν ἰχθύϊ ἔχέ. τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμιϊ τέλϊ, ἐς φάσσαν ἀπίκετο. ἀλλ' ἐγὼ τ μὲ νηὸν, ὅτι Σεμιράμιϊ ἔργον ἐστ, πάχα κε δέχμην. Δερκετῦς δὲ τὸ ἐργ ἔμβραγ, ἐδαμᾷ πειθόμην, ἐπὶ Ϲ παρ' Αἰγυπτίων ἔνιοί εἰσι, οἳ ἰχθύας ὑ σιτέονται, κὴ τάδε ὑ Δερκετοῖ χαρίζονται. ἔτι δὲ Ϲ ἄλλος λόγος ἐστὶ, τ, ἐγὼ σοφῷ ἀνδρὸς ἤκουσα. ὅτι ᾗ μὲν Θεὴ, Ῥέης ἐστί. τὸ δὲ ἱερὸν, Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ ἦν ἔθνος Λυδὸς μὲν ὤν, πᾶσι δὲ τὰ ἔργα τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. κὴ τὰ, Φρύγες, κὴ Λυδοὶ, κὴ

tis & beneficii monumentum. Quare antiqua apud illos fama de templo, eſt hujuſmodi. Alii autem Babyloniam illam Semiramidem, cujus multa per Aſiam extant opera, hoc templum conſecraſſe putant, non Iunoni, ſed matri ſuæ, cui Derceto fuit nomen. Dercetûs autem imaginem in Phœnicia vidi, ſpectaculum inſolitum. Erat dimidia parte mulier: & quantum à femoribus ad pedes imos protenditur, in piſcis caudam deſinebat. Sed quæ eſt in Sacra civitate, tota eſt mulier. Porrò argumenta quibus huic narrationi fidem faciant, clara non habent. Piſces ſacros putant, nec piſces attingunt unquam. Ex avibus, alias quidem edunt, ſed ſolam columbam non edunt, quæ ſacra ipſis eſt. Et quòd hæc ita fiunt, placet ipſis Dercetûs & Semiramidis gratia fieri: hoc quidem, quia Derceto piſcis formam habet: illud quia Semiramis ad poſtremum in columbam verſa eſt. At ego ipſam quidem ædem Semiramidis opus eſſe, forſan admiſerim. Sed Dercetûs ſacram eſſe nequaquam credo: quando & apud Ægyptios nonnulli ſunt, qui piſcibus non veſcuntur, neque id Dercetûs in gratiam faciunt. Fertur autem & alius ſermo ſacer, quem ego à ſapiente viro accepi: ſcilicet Rheam eſſe, Deam illam: templum autem Attæ opus. Porrò Attes genere fuit Lydius, primuſque ſacra in Rheæ honorem, tradidit. Ac quibus Phryges, Lydi,

1 Τῆς Δερκετοῦ] Leg. Scal. ad Varr. locum cit. *Bourd.*

2 Ἰχθύας, χρῆμα ἱρὸν νομίζουσι] Et hac de cauſa piſcator Heliodorus cum ſagena multoties rete feciſſet, huic Deæ ſuſpendit lib. 6. Anth.

Δείμονι τῇ Συρίῃ κάτθανε τερέζων Ἡλιόδωρος
Δίκτυον, ἐν ταῖς σῇ ἴδετο σφυδρίαις. Idem.

I Ἀτ-

Σαμοθρᾶκες ἐπιτελέουσι, Ἄττεω παντα ἔμαθον. ὡς γὰρ μιν ἡ Ῥέη ἔτεμε, βίης μὲν ἀνδρηίης ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ θηλείην ἠμείψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικηίην ἐνεδύσατο. καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτέων, ὅρμᾶτο ἐπιτέλεε, καὶ τὰ, ἔπαθε ἀπημάσσετο, καὶ Ῥέην ἤειδε. ἐν τοῖσι, καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δ' οἱ πέριξ Εὐφρήτεω ἄνθρωποι, ἔστι αὐτόν, ἅπερ ὄρεια ἐδίκαιστο, ἐν τῷ δὲ τῷ χώρῳ τὸ ἱρὸν ἐποιήσαθο. σημήια δ' ἐστὶ Θεοῦ τε πολλὰ ἐς Ῥέην ἀπικείς). λέοντες γάρ μιν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, οἰκήιην Ῥέην Λυδοὶ ποιέουσι. ἔλεγε δὲ Γάλλων τις, οἱ εἰσὶ ἐν τῷ ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ηρῃ μὲν ἐόασιν, Ῥέῃ δὲ τύμπανα, καὶ Ἄττεα μιμέονται τὰ, δέ μοι δόκεε ἐμὲ δικαίη ἔμμεναι, ἀλητέα δὲ, εἰ ἐπὶ ἐκ τομῆς, ἄλλην αἰτίην ἤκουσα πολλὸν πιστοτέρην. ἄνδανε δέ μοι τὰ, λέγουσι ἐς ἱρὰ πέρι, τοῖσι Ἕλλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντες. τὸν μὲν Θεὸν, Ηρην δοκέοντες, τὸ οἱ ἔρδειν, Διονύσου δὲ Σεμέλης ποίημα. καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συρίην ἀπίκετο, κεῖνην ὁδὸν, τὸν ἦλθε ἐπ' Αἰθιοπίην. καὶ ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διονύσου ποιητέα σημήια. ἐν τοῖσι, καὶ ἐδρύπες βάκχαι, καὶ λίθοι Ἰνδοὶ, καὶ ἐλεφάντων κέρατα, τὰ Διόνυσον ἐξ Αἰθιόπων ἤνεικε. καὶ φαλλοὶ δ' ἑστᾶσι ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κάρτα μεγάλοι. ἐπὶ τοῖ, ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιγέγραπται, Τόνδε φαλλὸν Διόνυσον, Ηρη μητρυιὴ ἀνέθηκε ἐμοὶ μὲ ἄν, καὶ τάδε δῶρα. ἑρέω δ' ἐγὼ ἄλλο, τί ἐστι ἐν τῷ νηῷ Διονύσου ὅρκιον. φαλλὸς Ἕλληνες, Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐπὶ τοῖ, καὶ τοιόνδε π

di, Samothraces utuntur, ea omnia ab Atte didicerunt. Postquam enim ipsum castravit Rhea, vitam quidem virilem agere desiit, formam autem fœmininam assumpsit, vestemque muliebrem induit. Atque ita per omnem terram obambulans, sacra passim peragebat, quæque passus esset, narrabat: Rheamque celebrabat. Inter quæ & in Syriam venit: & cùm qui trans Euphratem habitant, neque ipsum, neque sacra reciperent: hoc in solo templum constituit: multaque adsunt signa Deæ, quæ faciunt ut Rhea videatur. Leones enim ipsam ferunt, habetque tympanum, & super capite turrim gestat qualem Rheam Lydi fingunt. Dicebat autem & de Gallis idem, qui in templo sunt Gallos non Iunoni, sed Rheæ castrari, & Atten imitari. Hæc mihi decora quidem videntur, at non vera: siquidem castrationis causam aliam multò fide digniorem audivi. Placent verò mihi hæc quæ de templo dicunt, in quibus cum Græcis consentiunt: Deam quidem Iunonem putantes esse, ipsum autem opus Bacchi Semeles filii. Etenim Bacchus in Syriam venit, eo itinere quo in Æthiopiam est profectus. Multaque in templo sunt indicia, quæ Bacchum authorem comprobant. Inter quæ & vestes barbaræ, & lapilli Indici, & elephantorum cornua, quæ Bacchus attulit ex Æthiopia. Etiam priapi stant in vestibulis, duo admodum magni, quibus inscriptum est hoc epigramma. *Hos posui* Bacchus tibi Iuno noverca priapos. Ac mihi quidem vel ista sufficiunt. Cæterum aliud quoque dicam, quis sacrorum sit ritus in æde Bacchi. Græci priapos Baccho erigunt: in quibus & tale quiddam portant,

φέρωτι, ἄνδρας μικρὰς ἐκ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. κολίουσιν ἡ τάδε, νεωγόσατα. ἔστι ἡ ἐν τῷδε τῷ ἱρῷ. ἐν δεξιᾷ ἕδος νεῷ, καθήμενον σμικρὸς ἀνὴρ χαλκεῖος, ἔχων αἰδοῖον μέγα. τοσαῦτα μὲν ἀμφὶ τῇ οἰκιστῆρι ἕδει μυθολογέουσι. ἤδη δὲ ἐρέω ἐν ἕδει νηῷ πέρι, ἡσύχιός τε ὢκως ἐγένετο, καὶ ὅτις μιν ἐποιήσατο. λέγουσι τὸν νηὸν τὸν πρὸν ἐόντα, μὴ ἔμμεναι τὸν τῶν ἔχθρη μεγίστην, ἀλλὰ σμικρὸν μὲν, κατεστεῶτα χρόνου ὕστερον. τὸν δὲ νεῶ πόησε, Στρατονίκης ἔμμεναι ποίημα, γυναικὸς ἕδει Ἀσσυρίων βασιλῆος. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατονίκη σκαίνη ἔμμεναι, τὸν ὀπάονα ἠρήσασθαι. τὸν, ἤλιγξε ἕδει ἰητρὸν ἐπινοίη. ὡς γὰρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβε, ἀμηχανίαν τοῦ κακοῦ, αἰσχρὸν δοκέουσα, καὶ ἡσυχίην εἶσπε. ἔκειτο δὲ ἀλγέων ἀδέν. καί οἱ ἤ τε χροιὴ πάμπαν ἐτρέπετο, καὶ τὸ σῶμα δὲ ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρὸς, ὡς εἶδέ μιν ἐς ὀδὸν ἐμφανέα ἀρρωστέοντα, ἔγνω τὸν νοῦσον ἐρῶν ἔμμεναι. ἔρωτα δὲ ἀφανέα πολλὰ σημήια, ὀφθαλμοί τε ἀσθενέες, καὶ φωνὴ, καὶ χροιὴ, καὶ δάκρυα. μαθὼν δὲ ταῦτα, ἐποίεε. χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ ἔχε ἕδει νεηνίσκου τὸν καρδίην, σιάλεε δὲ τοὺς ἀνὰ τὸν οἶκον πάντας. ὁδὲ, ἐπεὶ μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων, οὐ μετεμίη μεγάλην ἦν. ὡς δὲ ἡ μητρυιὴ ἀπίκετο τὸν τε χροιὴν ἠλλάξατο, καὶ ἐδρώεεν ἄρξατο, καὶ τρόμῳ ἔχετο. καὶ ἡ καρδίη ἀνεπάλλετο. τὰ δὲ γιγνόμενα ἐρήρει μεγάλως ἡσυχίην ἄγων. ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ ἐνδοτέρω ἐγένετο, καὶ ἐκ τοῦ χρωτὸς ἐξίδρου, καὶ ἐτρόμεε, καὶ ἡ καρδίη ἐπήλλετο, ἔνθα δὴ ἐκ τοῦ ἐνδοτέρω ἐξαναστὰς, ἐξῆλθε, καὶ ἐκέλευε τοὺς ἄλλους ἐξιέναι. ἐπεὶ δὲ ἐξῆλθον πάντες, ἐκάθητο ἐπὶ τῷ θυρέτρῳ, καὶ ἐκέλευε τὴν μητρυιὴν ἐσιέναι. ἡ δὲ ἐσῆλθε, καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῷ κλισμῷ ἐνθαῦτα ὁ νεηνίσκος ἐκέλευε τὴν μητρυιὴν ἐξιέναι. ἡ δὲ ἐξῆλθε, καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῷ θυρέτρῳ. ὁ δὲ νεηνίσκος ἐκέλευε τὴν μητρυιὴν ἐσιέναι. ἡ δὲ ἐσῆλθε, καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῷ κλισμῷ. ὁ δὲ

ῥμα ἐμφασίσα τῷ ἰητρῷ, τὸν ἔρωτα ἐπίσε. καί μιν ὧδε ἰήσατο. κολάσας δ νεηνίσκον τὸν πατέρα, κάρτα ἀρρωδέοντα, ἦδε ἡ νοῦσός ἐστιν, τέκνον, ὁ παῖς ὧδε ἀρρωστέῃ, ὐ νοῦσος ἔστι, ἀλλὰ κακότης. ὧδε γάρτοι ἀλγέει μὲν ὐδέν, ἔρως δέ μιν, καὶ φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιθυμίης δέ, τέκνον, ὑδαμᾶ τεύξεται, φιλέοντα γυναῖκα ἐμὴν, τέκνον, ἐγὼ ἔτι μετήσομαι. ὁ μὲν, ὧν τοιῇδε σοφίῃ ἐψεύδετο. ὧδε, αὐτίκα ἐλίσσετο, ὡς τε σοφίης, καὶ ἰητρικῆς, μή μοι παῖδα ὀλέσῃς. ὐ γὰρ ἑκὼν ταύτῃ συμφορῇ ἔχεται, ἀλλά οἱ ἡ νοῦσος ἀέκητι. τῷ, σὺ μηδαμᾶ ζηλοτυπίαν, πίνδος ἔχαιρε πάσῃ βασιληΐῃ. μὴ ἕ ἰητρὸς ἐὼν, φόνον ὡρχήνιες ἰητρικῇ. ὁ μὲν, ὧδε ἀγνὼς ἐὼν, ἐδέετο. ὁ δέ, μιν αὖτις ἀμείβετο, ἀνόσια κατεργάδεις, γάμου ἐμοὶ ἀπαιρεόμενος, ἦδε ἰητρὸν ἄνδρα βιάμενος. σὺ δ, κῶς ἂν αὐτὸς ἔπῃξας, εἴτοι σὴν γυναῖκα ἐπόρε ἐμεῦ τάδε δεόμενος; ὁ δὲ, ὡς τάδε ἔλεγα, ὡς ὐκ ἀπὸ αὐτὸς ἄν κοτε γυναικὸς ἐφείσατο, ὐδὲ παιδὶ σωτείης ἐφθόνεε, εἰ καίτοι μητρυιῆς ἐπῆν μοι. ἐ γὰ ὁμίλω συμφορίω ἔμμεναι, γαμετὴν, ἢ παῖδα ὀλέσαι. ὡς δ τάδε ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, τί τοι ἔφη ἐμὲ λίσσεαι; καὶ γάρτοι σὴν γυναῖκα πρήσω. τὰ, δ ἔλεγον ἐγὼ, πάντα ἔλεν ψεύδεα. μεζήτερα μὲ τετύσοισι. καὶ τῷ μὲ παιδὶ, λείπε ἑ γυναῖκα, καὶ βασιληΐλω. αὐτὸς δ ἐς τὴν Βαβυλωνίλω χώρλω ἀπίκετο, καὶ πόλιν ἐπὶ τῷ Εὐφρήτῃ ἐπώνυμον ἑωυτῷ ἐπῳήσατο. ἔνθ' οἱ ἑ ἡ πολλυτὴ ἐλήϊτο. ὧδε μὲ ὁ ἰητρὸς ἔρωτα ἔγνω τε, καὶ ἰήσατο. ὧδε δὲ ὧν ἡ Στρατόνικη, ἔτι τῷ πρώτῳ ἀνδρὶ συνοικίουσα, ὄναρ τοιόνδε

amoris indicia medico præbebant. Atque ipsum hoc pacto sanavit. Advocato adolescentis patre, qui de filio valdè sollicitus erat: hic morbus, inquit, morbus non est, sed scelus. Nam hic quidem dolore vacat: sed ipsum amor, & vecordia tenet: eaque expetit quæ neutiquam consequetur, siquidem amat uxorem meam, quam ipsi non sum concessurus. Itaque is istiusmodi prudentia mentiebatur: at pater illico supplicavit, per prudentiam, & medicinam tuam, filium mihi ne perdas. Non enim sua sponte hoc malo tenetur: sed hic morbus invito illi accidit. Quare tu ne per zelotypiam toti regno luctum excites: neque medicus cùm sis, arti medicæ sis author cædis. Ita ignarus ille, precabatur. Sed medicus, denuo respondit, nefaria moliris, quum mihi conjugem adimere, & medico vim inferre vis. Tu verò quid faceres, siquis uxoris tuæ desiderio teneretur, quando hæc à me postulas? Tum ille ad hæc respondit, fore ut neque conjugi parceret, neque filio salutem invideret, etiamsi novercam expeteret. Neque enim parem esse jacturam, uxorem, aut filium amittere. Quibus auditis medicus, quid me rogas? inquit. Etenim tuam uxorem expetit: & quæ tibi dicebam modò, falsa erant omnia. His itaque pater adducitur, ac filio conjugem relinquit, & regnum. Ipse verò in Babylonicam regionem se contulit, urbemque supra Euphratem sibi cognominem condidit, ubi diem obiit. Hoc pacto Medicus amorem cognovit, & curavit. Stratonice verò hæc cum adhuc priori marito cohabitaret, somnium tale vidit. Visa est ei

ἐδήσατο, ὃς μὲν ἡ Ἥρη σπείλαιο, ἐξαίρας οἱ τὸ σὸ τῇ ἱρῇ πόλῃ ναόν. εἰ δ' ἀπειθήσοι, πολλά οἱ, καὶ κακὰ ἀπειλέει. ἐδὲ, τὰ μὲν πρῶτα, ἐδὲ μίλω ἔρευ ἐποιέετο. μετὰ δ', ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, τῷ τε ὀνόρ τῷ ὄψιν ἀπηγήσατο, καὶ τὴν Ἥρην ἱλάσκετο, καὶ σήσιν τὸ νηὸν ὑπεδέξατο. καὶ αὐτίκα ὑγιὴς γιγνόμενον, ὁ ἀνὴρ ἐς τὸν ἱρὸν πόλιν ἔπεμπε. σὺν δὲ οἱ, καὶ χρήματα, καὶ στρατὸν πολλόν. τοὺς μὲν, οἰκοδομέειν. τοὺς δ', καὶ ὅ ἀσφαλέος εἶναι. καλέσας δὲ πάντα τὸν ἑωυτοῦ φίλων γενέην, καίπερ καλὸν, τὸν, ὄνομα ὦ Κομβάβος. ἐγώ τοι ἔφη ὦ Κομβάβε, ἐθέλον εἶπε, φιλέω τὸ μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τὸ, καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας, τὸν δὴ ἐπιδέξαο. νῦν δέ μοι χρειὼ μεγάλης πίστιος. τὸν, σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἑπόμβον, ἔργον τί μοι ἐπιτελέσαι, καὶ ἱρὰ τελέσαι, καὶ στρατὸν ἐπικρατῆσαι. σοὶ δ' ἀπικομβόν, ἐξ ἡμέων τιμὴ μεγάλη ἔσῃ. ὡὸς δ' τάδε, ὁ Κομβάβος αὐτίκα λίστεο, πολλὰ λιπαρέων μὴ μιν ἀπίμπαι, μὴ δ' πρόσθεν οἱ τὰ πολλὸν ἑωυτοῦ μέζονα χρήματα, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργον ἱερόν. τὰ, δ' ὀρρώδεε, μή κοτέ οἱ ζηλοτυπίη χρόνῳ ὑστέρῳ ἐς τὸν Στρατονίκην γένοιτο, τὸν, μὴν ἀπαξιὸν ἔμεμε. ὡς δ' ἀδαμᾷ ἐπείθετο, ὀδὲ, ἱκεσίης δυστρόπης ἄπαστον, δῆναί οἱ χρόνον ἐπὶ ἡμερίων. μετὰ δὲ, λαπτίλαί μιν πλέσσοσθαι π τ, μάλιστα ἐδέετο. τυχὼν δὲ ῥηϊδίως, ἐς τ ἑωυτοῦ οἶκον ἀπικνέετ. καὶ πεσὼν χαμάζε, τοιάδε ὠδύρετο. ὦ δείλαιος, τί μοι ταῦτης τ πίστιος; τί δέ μοι ὁδῦ, τ πλόος ἥδη δέδηγμαι; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ Iuno jubere, ædem illam in Sacra civitate sibi extruere, & si non pareret, ipsi mala multa comminari. Cujus somnii primùm nullam rationem habebat. Postea verò, cum gravis morbus ipsam corripuisset, viro visionem narravit, Iunonem placare cœpit, ædemque illam promisit se conditurum. Ac statim ubi convaluit, maritus ipsam in Sacram civitatem misit, cumque ipsa pecunias & magnum exercitum, partim ædificandi causa, partim securitatis gratia. Vocato autem quodam ex amicis suis, juvene admodum formoso, cui nomen erat Combabo: Ego te, inquit, Combabe ut pote probum, amicorum omnium diligo maximè: & cùm ob prudentiam; tum ob tuam erga me benevolentiam, quam & præstitisti, omnino laudo. In præsentia autem mihi est opus magna fide: quare volo ut tu cum uxore mea profectus, ædificium absolvas, & sacra peragas, & exercitui præsis. Postquam autem redieris, magnum à nobis honorem consequêre. Tum protinus obsecravit Combabus multis precibus ne se mitteret, nec pecunias suis facultatibus multò majores crederet, nec uxorem, opusque sacrum. Timebat autem ne zelotypia tandem sibi erga Stratonicen pareretur, ut quam solus inde abducturus erat. Verùm ubi nequaquam fuit permotus. Hic secundò supplicavit, ut sibi spatium septem dierum permitteret, ac deinde ablegaret, ubi res maximè necessarias peregisset. Quo facilè impetrato, domum suam abit, & procidens in terram: his verbis lamentabatur. O me miserum! quo mihi hæc fides? quo mihi hoc iter, cujus exitum jam video? Iuvenis ego

γυναικὶ καλῇ ἴψομαι. τὸ, δέ μοι μεγάλη συμφορὴ ἔσεται, εἰ μὴ ἔγωγε πᾶσαν αἰτίην κακῆς ἀπαλλάξομαι. τῷ, μὲ χρῆν μέγα ἔργον ἀποτελέσαι, τό, μοι πάντα φόβον ἐνίησι). τάδε εἰπὼν, ἀπιλίᾳ ἑαυτὸν ἐποίεε. καὶ ταμὼν τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγγηΐου μικροῦ κατέθηκε. σμύρνῃ τὸ ἄμμα, καὶ μέλιτι, καὶ ἄλλοισι ἡδυσμασι, καὶ ἔπειτα, σφρηγίδι, τῇ, ἐφόρεε, σημηνάμενος, τὸ τρῶμα ἔθηκε. μετὰ δὲ, ὡς μιν ἀδιστορέοισι ἐδόκεε, ἀπικόμενος ἐς τὰ βασιλῆα, πολλῶν παρεόντων, δίδου τὸ ἄμμα τὸ ἀγγηΐου, καὶ λέγει ἅδε. ὦ δέσποτα, τόν, δή μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἀπέκειτο, τὸ, ἐγὼ κάρτα ἐπόθεον. νῦν δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, δίδωμί σοι τόδε φύλασσε. σὺ δέ μοι ἀσφαλέως ἔχειν. τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον. τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον. οὗτ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὖτις λάβεσθαι. ὁδὲ, δεξάμενος, ἐπέρη σφρηγίδι ἐσημαίνετο, καὶ τοῖσι πιστοῖσι φυλάσσειν ἐνετείλατο. Κομβάβῳ μὲν ὦν, τοιαύτην δὲ ἀσφαλέα ὁδὸν ἦνυε. ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν, ἐνθεῦτεν τὸν οἰκηδήμενον. καὶ σφέσι τρία ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο. ἐν τοῖσι ἀπέβαινε τά, περ ὁ Κομβάβος ἐρρώδεε. ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνου ἐπὶ πολλὸν συνοίκεε μιν, πρὶν ἤρξατο. μετὰ δὲ οἱ, καὶ κάρτα ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ τὴν Ἥρην ταύτην αἰτίην ἐπιλῦσαι νούσου, Κομβάβου ἐθέλοντος, λαθέειν μηδαμᾶ Στρατονίκην δὲ πάσας, ὅτι οἱ ῥηϊδίως τὸν ὑπέκκειτο. ἦδε, τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρόνεε, καὶ τὴν νοῦσον ἔκρυπτε. ὡς δὲ οἱ τὸ κακὸν μέζον ὑσχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανὲς ἐτέχθη, κλαίουσά τε δὴ ἡμέρης, καὶ Κομβάβου ἀπαλλαβόντος, ἐρέεσθαι τὸν ἄνδρα, τί τὸ πρῆγμα εἴη, τὸ μιν ἐπέλαβε. ὁ δὲ, ἐπεὶ ἐκ πολλοῦ ἐπειρᾶτο, ἀπικόμενος ἐς τὰ βασιλῆα, πολλῶν παρεόντων, δίδου τὸ ἄμμα τὸ ἀγγηΐου, καὶ λέγει ἅδε. ὦ δέσποτα, τόν, δή μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἀπέκειτο, τὸ, ἐγὼ κάρτα ἐπόθεον. νῦν δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, δίδωμί σοι τόδε φύλασσε. σὺ δέ μοι ἀσφαλέως ἔχειν. τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον. τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον. οὗτ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὖτις λάβεσθαι. ὁδὲ, δεξάμενος, ἐπέρη σφρηγίδι ἐσημαίνετο, καὶ τοῖσι πιστοῖσι φυλάσσειν ἐνετείλατο. Κομβάβῳ μὲν ὦν, τοιαύτην δὲ ἀσφαλέα ὁδὸν ἦνυε. ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν, ἐνθεῦτεν τὸν οἰκηδήμενον. καὶ σφέσι τρία ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο. ἐν τοῖσι ἀπέβαινε τά, περ ὁ Κομβάβος ἐρρώδεε. ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνου ἐπὶ πολλὸν συνοίκεε μιν, πρὶν ἤρξατο. μετὰ δὲ οἱ, καὶ κάρτα ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ τὴν Ἥρην ταύτην αἰτίην ἐπιλῦσαι νούσου, Κομβάβου ἐθέλοντος, λαθέειν μηδαμᾶ Στρατονίκην δὲ πάσας, ὅτι οἱ ῥηϊδίως τὸν ὑπέκκειτο. ἦδε, τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρόνεε, καὶ τὴν νοῦσον ἔκρυπτε. ὡς δὲ οἱ τὸ κακὸν μέζον ὑσχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανὲς ἐτέχθη, κλαίουσά τε δὴ ἡμέρης, καὶ Κομβάβου ἀπαλλαβόντος, ἐρέεσθαι τὸν ἄνδρα, τί τὸ πρῆγμα εἴη, τὸ μιν ἐπέλαβε. ὁ δὲ, ἐπεὶ ἐκ πολλοῦ ἐπειρᾶτο,

ego ſum, & cum muliere formoſa proficiſcar: magnamque in calamitatem incidam, niſi omnem mali cauſam amoveam. Quare opus eſt ut magnum peragam facinus, quo metus hic omnis curetur. Hæc fatus, mancum ſe reddidit amputatis virilibus, quæ in vaſculo recondit, cum myrrha, melle, aliiſque odoramentis: poſtea cùm illud obſignaſſet annulo, quem geſtare ſolebat, vulnus curabat. Porrò cùm ſibi proficiſcendum judicaret, ad regem venit, cui præſentibus multis cùm dat vaſculum, tum hæc dicit: Hoc ego vaſculum, Domine inter pretioſiſſima domi repoſitum habui, idque in primis amabam. Nunc autem quando magnum iter ingredior, hoc apud te deponam. Tu verò tutò ſerva, nam hoc auro potius mihi eſt, pariſque cum animo pretii duco. Et poſtquam rediero, ſalvum recipiam. Tum ille acceptum altero annulo obſignavit: & quæſtoribus ſervandum tradidit. Itaque Combabus exinde iter peragebat. Et cùm ad Sacram civitatem veniſſent, ædem diligenter extruxerunt, & in opere tres annos exegerunt. Interim ea evenêre quæ metuebat Combabus. Nam Stratonice cum eo diu converſata, eum amare cœpit, mox etiam ejus amore inſaniit. Et ajunt, qui Sacram civitatem incolunt, Iunonem harum rerum ultro fuiſſe cauſam: ut non lateret Combabi probitas, utque Stratonicen ulciſceretur, quòd ædem non facilè promiſiſſet. Hæc autem principio quidem temperans erat, morbumque celabat, verùm ubi malum hoc factum eſt majus quàm ut ſilentio tegi poſſet, palam conficiebatur, interdiu flebat, & Combabum accer-

γενομένου. καὶ οἱ πάντα Κομβάβου ἦν. τέλος δ', ἀμηχανίᾳ τῇ συμφορᾷ, ὑπερεπίαν ἐκεῖνον ἐδίζετο. ἄλλως μὲν οὖν τὸ ἐρᾶν ὁμολογεῖν ἐφυλάσσετο, αὐτὴ δ' ἐπιχειρεῖν ἠδύνατο. ἐπινοεῖ δὴ τοιάδε. οἶνῳ ἑαυτὴν μεθύσασα, εἰς λόγους οἱ ἐλθεῖν. ἅμα δ' οἴνῳ ἰσόνομον, παῤῥησίαν ἐσέρχεται, καὶ ἡ λάσιον ἐκφέρει αἰσχρή, ἀλλὰ τὰ πρεσβύτερα ἔκφυτα εἰς ἀγνοίαν ἀναχωρεῖ. ὡς δὲ οἱ ἐδόκει, καὶ ἐποίει ταῦτα. καὶ ἐπεὶ ἐκ δείπνου ἐμέθυσθη, ἀπεκυεσμένη εἰς τὰ οἰκεῖα, ἐν τοῖς Κομβάβου, αὐλίζεται, λίαν σβεσθεῖσα τι, καὶ γύναιον ἄπαιδα, καὶ τὰ ἔρωτα ἀμηλόγητα. ὁ δ', τὸν τε λόγον ἀπεῖπεν ἀπεδέξατο καὶ τὸ ἔργον ἀνείδισε, καὶ οἱ τὴν μέθην ἐνεκάλεσε. ἀπειλοῦσα δὲ μεγά τι κακὸν ἑαυτὴν ἐργάσεσθαι, δείσας, πάντα οἱ λόγον ἐξέφηνε, ἐξ ἅπασιν τὴν ἑαυτοῦ πάθην ἀπηγήσατο, καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἤνεγκε. ἐδόκει δὴ Στρατονίκη, τοῦ, ὅπως ἔλαθε, μηδὲν μᾶλλον εἰδέναι ἔχειν. ἔρωτος δὲ ἐδαμῶς ἐλήθη, ἀλλὰ πάντα οἱ σωτεῖσα, τοῦτον τὸν ἔρωτα ἐποιεῖτο ἔρωτος ἀπρήκτοιο. ἔστι δὲ ἔρως ἔτος ἐν τῇ ἱερῇ πόλει, καὶ ἔτι νῦν γίνεται. γυναῖκες Γάλλων ἐπιθυμέουσι, ἐν γυναιξὶ Γάλλοι ἐπιμαίνονται. ζηλοτυπεῖ δ' οὐδείς, ἀλλὰ σφίσι τὸ χρῆμα κόρπιε ἱερὸν νομίζεται. τέ, ὅτ' ἂν ἐν τῇ ἱερῇ πόλει, ἀμφὶ τὴν Στρατονίκην, ἐδόκεε τὰ βασιλῆα λέληθε, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπεκυεσμένοι κατηγόρεον, καὶ τὰ γενόμενα ἀπήγγελλον. ἐπὶ τοῖσι πεσεκαλέοντο, ἐξ ἀπαλέων δ' ἔργα, Κομβάβου μετεπέμποντο. ἄλλοι δ' λέγουσι λόγον ἔπι ἀληθέα. τὴν Στρατονίκην, ἐπειδὴ ἀπέτυχε, ἐδέετο, αὐτὴν χρήσασθαι ἐς τὰ ἀνδρα, δ' accerſebat, eique omnia Combabus erat. Tandem cùm nullo pacto malum hoc curare poſſet: honeſtâ compellandi rationem quærebat. Itaque cùm alii amorem confiteri caveret, eum verò aggredi ipſa vereretur: iſtud excogitavit: ut vino inebriata cum ipſo in colloquium veniret. Pariter autem cum vino ingrediente, & loquendi fiducia accedit: nec admodum turpe eſt non impetraſſe, ſed eorum quæ aguntur ſingula oblivioni traduntur. Vt autem viſum eſt, ita quoque fecit. Poſtquam ex cœna egreſſi ſunt, ad ædes in quibus Combabus divertebatur, ſupplicabat, & genua prenſabat, amoremque fatebatur. Ille autem orationem ejus ægrè admittebat, ipſumque opus detrectabat, eique temulentiam objiciebat. At cùm illa magnum quoddam malum ſibimet illaturam minaretur, adductus metu rem totam patefecit, & quicquid à ſe ipſo paſſus eſſet, enarravit, ipſumque opus in lucem protulit. Stratonice iis viſis quæ nunquam futura putaſſet, à furore quidem illo ita in præſens deſtitit, amoris autem haudquaquam oblita eſt: ſed perpetua converſatione cum illo, ita infectum amorem ſolabatur. Hic amor eſt in Sacra civitate, & etiamnum durat. Mulieres Gallos quidem concupiſcunt, & mulieres Galli depereunt: nec zelotypus quiſquam eſt, at res valdè ſacra cenſetur. Enimvero hæc quæ Stratonice in Sacra urbe faciebat, regem nequaquam latuerunt. Sed complures venientes accuſabant illos, & quæ fierent, commemorabant. Hæc ægrè ferens, quanvis re infecta, Combabum revocavit. Alii verò falſo narrant, Stratonicen, poſtquam rogata non potuiſſet conſequi, literis ad virum

Κομβάβῳ κατηγορίαν, πείραν οἱ ἐπικαλέσασα. καὶ τὰ, Ἕλληνες Σθενεβοίης πέρι λέγουσι, καὶ Φαίδρης τῆς Κνωσσίης, ταυτὰ δὲ Ἀσσύριοι ἐς Στρατονίκην μυθολογέουσι. ἐγὼ μὲν οὐδὲ Σθενεβοίην πείθομαι, οὐδὲ Φαίδρην, τοιάδε ἐπιτηδεύσαι, εἰ τὰ Ἱππόλυτον ἀτρεκέως ἐπύθετο Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν, ἐχέτω ὅκως δὲ ἐχρῆτο. ὡς δὲ ἡ ἀγγελίη ἐς τὸν Ἔρην πόλιν ἀπίκετο, ἔγνω τε ὁ Κομβάβος τὴν αἰτίην, θυρσίην τε ἤιε, ὅτι οἱ ἡ ἀπολογίη οἴκοι ἐλίπετο. καί μιν ἐλθόντα, ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε, καὶ ἐν φυλακῇ ἔχε. μετὰ δὲ, παρόντων οἱ τῶν φίλων, τοῖ, καὶ τότε πεμπομένῳ τῷ Κομβάβῳ παρεχώρεον, ὑφαγαγὼν ἐς μέσον, κατηγορέειν ἄρχατο. καί οἱ μοιχήν τε, καὶ ἀκολασίην προὔφερε. καρφθεὶς δὲ δεινοπαθέων, πίστιν τε, καὶ φιλίην ἀνεκαλέετο, λέγων τελεστὰ Κομβάβου ἀδικήματα, μοιχόν τε εἶναι, καὶ ἐς πίστιν ὑβρίσματα, καὶ ἐς Θεὸν ἀσεβέοντα. τὰ δὲ τῷ ἔργῳ τοιάδε ἔπραξε. πολλοὶ δὲ παρεστῶτες, ἤλεγχον, ὅτι ἀναφανδὸν σφέας ἀμηλοίησι συνιόντας, εἶδεν. πᾶσι δὲ τέλος, ἐδόκεε αὐτίκα θνήσκειν Κομβάβου, ἀνάτην ἄξια ἐρεξαμένου. ὁδὲ, τίνας μὲ ἐρήκεε, λέγων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐς τὸ φόνου ἦλατο, φθέγξατό τε, καὶ τὸ κειμήλιον ἤπε, λέγων, ὡς ἀναιρέῃ μιν οὐχ ὑβρέος, οὐδὲ γάμων εἵνεκα, ἀλλὰ σφείων ἐπιθυμίαν, τά, οἱ ἀπιὼν παρεθήκατο. ὧδε τάδε ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸ ταμίην, σφίλοι σφέα τὰ οἱ φυλάσσειν ἔδωκε. ὡς δὲ ἔνεικε, λύσας τῷ σφρηγῖδι ὁ Κομβάβος, τά, τε σφέοντα ἐπίδειξε, καὶ ἑωυτὸν ὁποῖα ἐπεπόνθει. ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τά, δέ τοι

virum scriptis, Combabum accusasse, tanquam qui ipsam ad stuprum sollicitasset. Et quod Græci de Sthenebœa dicunt, déque Phædra Cnossia, idem & Assyrii de Stratonica fabulantur. At credo neque Sthenebœam, neque Phædram, talia perpetrasse, si Hippolytum Phædra verè concupiscebat. Sed hæc ita se habeant, ut acciderunt. Cæterùm ubi nuntius ad Sacram civitatem pervenit, & accusationem cognovit Combabus, animo confidenti abiit, quia domi defensionem reliquerat. Eum reducem rex in vincula protinus conjecit, & in custodia tenuit. Postea præsentibus amicis qui adfuerant cùm mitteretur Combabus, illum adductum in medium accusare cœpit, eique adulterium, & intemperantiam objecit. Et graviter admodum commotus, fidemque & amicitiam appellabat, dicens, Combabum triplicem injuriam intulisse, ut qui adulterium commisisset, fidem violasset, & in Deam impius fuisset, cujus in opere talia perpetrasset. Multi verò qui aderant, coarguebant ipsum quòd manifestè ipsos congredientes vidissent. Postremò videbatur omnibus Combabus morte mox afficiendus, ut qui capitalia peregisset. Ille verò stabat hactenus, nihil dicens. Sed cùm ad supplicium duceretur, tum demum loqui cœpit, & depositum popposcit, dicens se non contumeliæ nuptiis illatæ causa neci à rege dari, sed quòd ea retinere cuperet, quæ abiens apud illum deposuisset. Ad hæc vocato quæstore rex, ea jussit afferre, quæ ipsi custodienda dederat. Quibus allatis, resignato sigillo Combabus, ea quæ inerant monstravit, & quæ ipse à se passus fuisset, exposuit, dixitque, O rex

ego

ἐγὼ ἀβρᾴδιον, εἴ τέ μοι ταῦτ' ὠδὸν ἔπεμπες, ἄεκων ἦϊον. ἐπεὶ δέ μ' ἀναγκαίη μεγάλη ἐπὶ σὸν κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐσθλὰ μὲν ἐς δεσπότην, ἐμοὶ δὲ σὺν δύῃ. τοιόσδε μέντοι ἐών, ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίῃ ἐγκαλέομαι. ὁ δὲ, ὡς τάδε ἔμαθε, δείσας καὶ τύμβῳ, καὶ δακρύων, ἅμα ἔλεγε, Ὦ Κόμβαβε, τί μέγα κακὸν εἰργάσω; τί δὲ σαυτὸν ὧδε ἀεικέλιον ἔργον μέν σοι ἀνδρῶν ἐπέρρεξας; σὲ, ὃ πάντων ἐπαινέω. ὦ κέντλε, ὃς τοιάδε ἔτλης, εἴα μήτε σὲ παθεῖν, μήτε ἐμὲ ἰδεῖν ἄφελε. εἰ γάρ μοι ταύτης ἀπολογίης ἔδει. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιάδε ἔθελε, σχεῖν μέν σοι, πίστις ἐξ ἡμέων ἔστιν, αὐτίων συνεφαντέων ὁ θάνατος. μὴ δ', μεγάλη δωρεὴ ἀπίξεται, χρυσός τε πολλὸς, καὶ ἄρμασιν ἄπλετος, καὶ ἐσθῆτες Ἀσσυρίαι, καὶ ἵπποι βασιλήϊοι. ἀπίξεται δὲ παρ' ἡμέας ἀνὴρ ἐσαγγελέων. ὃς δέ τις ἀπίξεταί σε ἡμετέρης ὄψιος, εἰδὲ καὶ ὦ γυναικὶ ἅμα οἰκάζωμαι. τάδε εἰπὼν τὸν μὲν, καὶ ἐποίει. καὶ οἱ μὲν, αὐτίκα ἐς φόνον ἤγετο. τῷ, δὲ τὰ δῶρα ἐδίδοτο, καὶ ἡ φιλίη μέζον ἐγίγνετο. ἐδόκει δὲ ἐδεῖς ἐπ' Ἀσσυρίων, Κόμβαβον σοφίην, καὶ εὐδαιμονίην ἐλάσσω. μὴ δὲ, αἰτησάμενος ἐπετέλεσε τὰ λείποντα τῇ νηῷ, ἀπελθὼν γάρ μιν ἀπολέλοιπε, ὡς ἐπέμποτο. καὶ τὸν τε ναὸν ἐξετέλεσε, καὶ τὸ λοιπὸν, αὐτὸς ἔμενε. ἔδοκει δέ οἱ ὁ βασιλεὺς δρεπτῆς τε, καὶ ὑπερφυοῦς ἕνεκα, ἐν τῷ ἱερῷ ἑστάναι χάλκεον. καὶ ἔφη ἐς πεμφθὲν ἐν τῷ ἱερῷ Κομβάβου χάλκεον, Ἑρμοκλείης Ῥόδιος ποίημα. μορφὴν μὲν, ἀνδρὸς ἔχει. λέγεται δὲ τὸν φίλον

ego ista veritus, quum me ad hoc iter mitteres, invitus ibam: at postquam magna necessitate à te compulsus fui, talia feci, utilia quidem domino, sed mihi non fœlicia. At verò talis cùm sim, in viri crimen adducor. Quibus obstupefactus rex, cùm ipsum est amplexatus, tum lachrymabundus simul dixit: O Combabe, cur magnum hoc malum commisisti? cur teipsum solus virorum tam indigno facinore deformasti? quæ nequaquam probo. O infœlix! qui talia sustinuisti, qualia utinam neque tu esses perpessus, neque ego vidissem: neque enim ista defensione mihi opus erat. At siquidem Deus ita voluit, primùm quidem, tibi ultio à nobis erit, mors videlicet ipsorum sycophantarum. Postea donum ingens tibi obveniet, aurum multum, argentum immensum, Assyriæ vestes, & equi regii. Ad nos venies non vocatus, neque te quisquam à nostro conspectu arcebit, non si cum uxore concumbam. Hæc dixit pariter, & fecit. Atque illi quidem ad supplicium ducti sunt: huic verò data dona, auctaque amicitia. Nec jam amplius Assyriorum quisquam, cùm sapientia, tum fœlicitate videbatur similis esse Combabo. Postea verò cùm postulasset, ut sibi liceret ædem quantum ejus reliquum erat, absolvere (eam enim reliquerat imperfectam) rursum missus est: ac ædem perfecit, ibique reliquum vitæ tempus remansit. Dedit autem illi rex, cùm virtutis, tum beneficentiæ causa, ut æreus in templo statueretur: atque honoris gratia Combabus in templo stat æreus, Hermoclis Rhodii opus: forma quidem mulieri similis, vestitum autem virilem gerens. Feruntur & illius amicâ

τὰς μάλιστα οἱ Δινοσίους, ἐς δ' Δημυδίην Ε πάθος, κοινωνὴν ἐλέας ἐ συμφορᾶς. ἕτερον γὰρ ἑωυτὸν, ἢ δίκαιόν τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ διαστίσιο. ἄλλοι δὲ ἱερολογέουσι ἐπὶ τὸ ἀρχήγραφα, λέγοντες, ὡς ἡ Ἥρη φιλέουσα Κομβάβου, πολλοῖσι τῶν νομέων ἐπὶ νέον ἔβαλλε, ἵνα μὴ μόνη ἐπὶ τῇ ἀνανδρίῃ λυπέοιτο. τὸ δὲ ἦθος τοῦτο, ἐπειδὴ ἄπαξ ἐγένετο, ἔτι καὶ νῦν μένει. καὶ πολλοὶ ἐκείσε ἔτεος ἐς τὸ ἱρὸν τάμνονται, καὶ θηλύνονται, εἶτα Κομβάβου παρακαθέδρυοι, εἶτα ἐς Ἥρης χαριζόμενοι. τάμνονται δ' ὧν. ἐσθῆτα δὲ οὐδὲ σφι ἔτι ἀνδρηίην ἔχουσι, ἀλλὰ ἐ ἄρσενα τι γυναικῶν ἐπιπλέουσι. ὡς δὲ ἐγὼ ἔκυσα, ἀναίτιοι ἐ τούτων ἐς Κομβάβου ἡ αἰτίη. σμοιρέχθη γάρ οἱ ἐ τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη, ἰδοῦσα καλόν τε ὄντα, ἐ ἐσθῆτα ἔτι ἀνδρηίην ἔχοντα, ἔρωτι μεγάλῳ ἔσχε. ἐπ' ἐκείνῃ, μεταθοῦσα ἀπλοίην ἐόσαν, ἐωυτὸν διεργάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβος ἀδημόνεον ὅτι οἱ ἀτυχέως τὰ ἐς Ἀφροδίτην ἔχοι, ἐσθῆτα γυναικηΐην ἐσδύσεται, ὅκως μηκέτι ἔτερη γυνὴ ἴσα ἐξαπατήσεται, ἤδη αἰτίη Γάλλοισι τῆλε γενέσθαι. Κομβάβου μὲν μοι τοσάδε εἰρήσθω. Γάλλων δ' αὖτε ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι, τομῆς τε αὐτέων, ὅκως τάμνονται, ἐ ταφῆς, ὁκοίην ἐκτέτανται, ἐ ὅτου εἵνεκα ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἐσέρχονται. πρότερον δὲ μοι δοκεῖ εἰπεῖν θείου τι πέρι ἔ νηοῦ, καὶ μεγάθεος. καὶ δὴ τοῦτο ἐρέω. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς, ὃ τε ἱρὸς, τὸ ἐρυθρίδανον, λόφος ἐστί. κάτωθεν δ' ἐς μέσην μάλιστα ἐ πόλιος. καί οἱ τεῖχος διὰ κύκλου. ἔστι δὲ χάσμα, τὸ μὲν, ἀρ-

amici qui erga ipsum maxima benevolentia fuerunt affecti, in solatium ejus quod ille passus fuit, ejusdem affectionis societatem sibi elegisse. Nam & se ipsos castrarunt, eandemque illi vitæ rationem iniverunt. Alii verò factum hoc inter sacra referunt, dicentes, Iunonem cùm amaret Combabum, multos ad se castrandum impulisse, ne solus ille lugeret quòd eviratus esset. Quæ consuetudo ex quo cœpit, etiamnum manet: & multi quotannis hoc in templo castrantur, & evirantur, sive Combabum consolantes, sive Iunoni gratificantes. Quare castrantur, nec virilem vestitum amplius habent: sed & vestes muliebres gerunt & muliebriæ opera conficiunt. Cæterùm, ut audivi, horum causa ad Combabum refertur. Nam illi etiam hoc accidisse traditur. Peregrina quædam mulier ad celebritatem veniens, cùm videret illum & formosum, & veste virili amictum, magno amore capta est. Postea verò cum spadonem esse cognovisset, sibi ipsi mortem consciv it. Ob quæ Combabus mœrore affectus, quòd in rebus venereis esset infœlix, vestem muliebrem induit, ne qua mulier posthac eodem pacto deciperetur. Quæ causa est cur Galli vestem muliebrem sumunt. Ac de Combabo quidem hæc dicta sint. De Gallis autem in sequentibus mentionem faciam, de ipsorum castratione, quomodo execentur, & de sepultura, quali sepeliantur, & cur in templum non ingrediantur. Sed priùs fert animus de situ & magnitudine ædis dicere: & dicam videlicet. Locus quidem in quo situm est templum, collis est. Collocatum autem est in media civitate, cingiturque muro duplici, quorum alter

χαῖον. τὸ ζ, ὑπὲρ μὲν ἡμέων πρόσ-
βυτερον. τὰ δὲ προπύλαια ἔξω ἱρὰ,
ἐς ἄνεμον βορέην λελογχεάντα, μέ-
γαθός τε ὅσον τι ἑκατὸν ὀργυίων. ἐν
τούτοισι τοῖσι προπυλαίοισι, καὶ οἱ
φαλλοὶ ἑστᾶσι, τὰς, Διόνυσος ἐγή-
σατο. [1]ἡλικίην δὲ οἵδε τριηκοσίων
ὀργυίων. ἐς τετίων τὸ ἕνα φαλὸν,
ἄνηρ ἑκάστῳ ἐπὶ δὶς ἀνέρχεται, οἰ-
κέϊ τε ἐν ἄκρῳ τῷ φαλῷ χρόνον
ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίη δὲ οἱ τῇ ἀνό-
δῳ, ἥδε λέγε. οἱ μὲν πολλοὶ,
νομίζουσι ὅτι ὑψοῦ τοῖσι θεοῖσι ὁμι-
λέει, καὶ ἀγαθὰ πάσῃ Συρίῃ αἰ-
τέει. οἱ δὲ, τὸ δύσχολόν οἱ ἀσχην ἐ-
παΐουσι. ἄλλοισι δὲ δοκέει ἐς τάδε
Δευκαλίωνος εἵνεκα ποιέεσθαι, σκέ-
ψεως ξυμφορῆς μνήματα, ὁκότε οἱ
ἄνθρωποι ἐς τὰ ὄρεα, καὶ ἐς τὰ με-
γαλήϊα τῶν δενδρέων ἤεισαν, τὸ πολ-
λὸν ὕδωρ ὀρῴωδέοντες. ἐμοὶ μὲν ὧν
καὶ τάδε ἀπίστεα. δοκέει γὰρ μοι Διο-
νύσῳ σφέας ἐς τάδε ποιέειν. συμ-
βάλλομαι δὲ τετίοισι φαλλοὺς, ὅσοι
Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐν τοῖσι φαλ-
λοῖσι, καὶ ἄνδρας ξυλίνους κατίζουσι
ὄπιθεν μὲν ἑκάστου, ἐγὼ δὲν ἐρέω. δοκέει
δή ὧν μοι ἐς ὧδε ἐς ἐκείνῳ μιμησιν
τῶν ξυλίνων ἀνδρῶν ἀνέρχεσθαι. ἡ δὲ οἱ ἄνο-
δος, τοιήδε. [2]σειρὴ μακρὴ ἑωυ-
τὸν τε ἄμμα, καὶ τὰ φαλλὸν περι-
βάλλει. μετὰ δὲ, ἐπιβαίνει ξύλων
longa ſeipſum pariter, & priapum

alter quidem antiquus eſt: alter autem nobis non multò vetuſtior. Templi autem veſtibula ſeorſim ad ventum boream directa ſunt, centum ulnarum magnitudine. In his ſtant priapi, quos Bacchus dicavit, etiam hi ſtatura trecentarum ulnarum. In horum unum vir quiſpiam ſingulis annis bis aſcendit, perque dies ſeptem in ejus ſummitate habitat. Et hæc refertur cauſa cur aſcendat. Plerique putant ipſum in ſummo ſermones conferre cum Diis, totique Syriæ bona ab illis poſtulare: illos autem è propinquo preces exaudire. Aliis hæc videntur fieri Deucalionis gratia, in memoriam ejus calamitatis, quando homines in montes, & in altiſſimas arbores aſcenderunt, aquarum inundationem metuentes. Quæ quidem mihi videntur non credibilia. Sed eos puto iſta Baccho facere. Conjecturam autem inde capio, quòd qui priapos Baccho erigunt, in iis etiam viros ligneos collocant: ſed quorſum illud non dicam. Itaque hic mihi videtur, ad lignei illius viri imitationem aſcendere. Iſque aſcenſus fit hunc in modum. Catena circundat: deinde per ligna in

pria-

1 Ἡλικίην δὲ οἱ ζ τριηκοσίων ὀργυιέων] Numerus hic excedit fidem & eſt juſto major. Interpres ita vertit, neſcio quare, nam ὀργυιὰ eſt πηχέων vel ἑξάπους: at quatuor cubiti vel ſex pedes multum excedunt unius paſſus menſuram. Pro τριηκοσίων credo legendum eſſe τριάκοντα, & ſic debere legi evincunt ea, quæ inferius ait de catena, qua homo in ſummitate Phalli poſitus, ea, quæ ſunt ad victum & alios uſus neceſſaria, veſtes, vaſa & alimenta, attrahebat. Nam nullius hominis nedum hominum quatuor aut plurium ſunt tantæ vires, ut poſſint catenam pedum mille & octingentorum tractare, & in tantam altitudinem attrahere. *Palm.*

2 Σειρὴ μακρὴ ἑωυτὸν τε ἄμμα καὶ τὰ φαλλὸν περιβάλλει, μετὰ δὲ ἐπιβαίνει, ξύλων ἀνθρωπηίων τῷ φαλλῷ, ὀκόσων ἐς χεῖρα ἄκρην ἀνὴρ ἕωυτὸν, ἀνιεὶς δὲ ἄμμα ἀνασπάλλει τὸν ἐπιβεβηκότα ἀμφοτέρωθεν, ὅκως πρὸ ἐπιεχίων· εἰ δή τις τόδε μὴ ἐν ὀφθαλμοῖσι δὴ φαίνεται ἐὼν ἀσπάλαθος ἢ ἐν Ἀραξίῃ ἢ ἐν Διγύπτῳ, οἶδα τὸ λέγω] Hic locus appime facit ad locum Plinii

Plinii intelligendum, quem ſollicitavit, ſed infœliciter, ſummus vir Cl. Salmaſius in ſuis ad Solinum exercitationibus pag. 1329. Vt igitur emendetur ille Plinii locus, & illuſtretur hoc loco Lucianus, Plinii verba hic apponam, extant in cap. 4. lib. 13. ubi de palmis loquitur: *Reliqua teretes atque procera denſis gradatiſque corticum pollicibus auctioribus, faciles ſe ad ſcandendum Orientis populis prabent, utilem ſibi arboriſque induviis circulum mira pernicitate tum homine ſubeunte.* Pollices auctiores vocat Plinius amputatorum vel decidentium ramorum reliquias eminentes & ex cortice protuberantes, ut pollex exertus ex manu. Id Gallice dicimus *chicots*. Hinc Plinii locum ſane ſalebroſum & mendoſum ita debere legi contendit Salmaſius, *utilem ſibi arborique inductis circulum*. Quæ lectio mihi videtur aliquid habere abſurditatis, qua enim utilitate affici poteſt arbor tali circulo? Ego igitur pridem in margine noſtri Plinii codicis emendaveram, *vitilem ſibi arborique indutis circulum*, & ita cenſueram legi debere doctus à quodam nobili navarcho de modo, quo incolæ Palmiferæ regionis in Africa celeriter cum ſuo circulo ſcandunt excelſas palmarum arbores: ſcilicet induunt ſe una cum arbore ipſa circulo è vitili ligno facto, & pedibus in arboris pollicibus illis nitentes, & lumbis circulo innixi, manibus vero ambabus circulum gradatim & ſubſultim attollentes, celerrime uſque ad arboris ſummum, ubi ſunt rami & fructus, ſcandunt. Id ſæpe facientes, ut lagenas ſuas ramis ſuccifis appendeant, vel eas plenas vino palmeo reportent. Quod ut facilius intelligas, figuram hic appoſui hominis ita cum circulo ſuo ſcandentis. Quæ emendatio mea firmatur omnino ex hoc Luciani loco, unde non mediocriter gaviſus ſum. Expende rem accuratius lector candide, & confer cum noſtra emendatione, & ut ſpero, non ſolum eam approbabis, ſed planſum dabis. *Palm.*

σεσφυᾶν τῷ φαλλῷ, ὀκόσον ἐς χεῖρα ἄκρην πῆχυς. ἀνιὼν ἢ ἄκρα, ἀναξάμενός τὴν στρόβιλον ἀμφοτέρωθεν, ὥκωσε ἐωυτὸν ἐπὶ θάτερα. εἰ δέ τις τόδε μὴ οἶδε ἐπαμπᾶν, ὅπαμπ ἢ φοινικοβατέοντας, ἢ οἷ Λίβυες εἶπ, ἢ οἷ Αἰγύπτιοι, ἢ ἄλλοθί που, οἶδε νῦ, λέγω. ἐπὰν ἢ ἐς πλόκιον τὴν τοῦδε, στρόβιλον ἑτέρῳ ἀφεὶς, τῷ, αὐτὸς ἔχει, μακρὸν τοῦτον, ἀνέλκει τε, οἱ ξυλοι, ξύλα, καὶ ἐσσεῖα, καὶ σανίδια. λὰξ τε, ἐόντα σανδάλιον, ἀκρίδιον παλαιὸν, ἐξάπτ. μίμνει τι χρόνου, τὲ, ἐπὰν ἡμερήσιον. πολλοὶ ἢ ἀπικνέονται, χρυσόν τε, καὶ ἄργυρον, οἱ ἢ, χαλκὸν, κομίζοντες. ἐπὶ ἀφίσιος ἑκάστου τοῦ θεοπεσίου, ἀπιᾶσι, λίζηπτος τὸ ὀνόματος ἕκαστον. παρίστηκε ἢ ἄλλος, ἄνωθεν ἀγγάλλ. ὁ ἢ, δεξάμενος τὸνομα, δίχαλκον ἐς ἔπαστον ποιεῖ. ἄκρα ἢ δίχεται, κεφαλὴ πολέμου χάλκεον, τὸ, ἀείδελ μέγα, καὶ τρηχὺ, κινούμενον, εὐθὺ ἢ ὑδάτος. ἦν γάρ μιν ὄπαζον ἴλαι ποτὲ, σκορπίοι ἀνίων, ἀνεγείρει τε ἐ ἀσκία ἐρεθίζει. καί οἱ ἤδη ἡ ζημίη ἔπαθε ἔπικίαν. τὰ, μὲν ὧν ἐς τὸ σκορπίου μυθέονται, ἱερά τε, καὶ θεοπρεπέα. εἰ ἢ ἀτρεκέα ἐστὶ, σὺν ἴσχυ ἐρέει. δοκέει δέ μοι, μέγα ἐς ἀχρεῖον συμβάλλεται ἐ τὸ πώσιος ἢ ὀρρωδίη. φαλλοβατέων μὲν δὴ πέρι, τοσαῦτα ἐρέω. ὁ ἢ νηὸς, ὁρίει μὲν ἐς ἡέλιον ἀνίσχοντα. εἴδος ἢ, καὶ ἐρεθισμὸν ἔχει, ὁκοίης νηὸς οὐ Ἰωνίη ποιεῖται. ὕδατι μεγάλῃ ἀνίσχει· σὺν τε, μέγαθος ὀργυίαν δυοῖν. ἐπὶ τε, ὁ νηὸς ἵσταται. ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεποίηται, καὶ κάρτα μακρή. ἀνελθόντι ἢ, θῶμα μὲν ἐ ὁ σηκὸς μέγα

Priapo prominentia conſcendit; ſpatio quantum ad ſummum pedem capiendum ſufficit. Aſcendens autem pariter & catenam utrinque attollit, perinde ac auriga habenas. Quòd ſiquis non vidit, vidit autem eos qui palmas ſcandunt, vel in Arabia, vel in Ægypto, vel alio quopiam in loco, intelligit quod dico. Cæterùm poſtquam ad ſummum pervenit, catenam aliam, quam ſecum habet, demittens, longam quidem illam, quæcunque lubet, ſurſum attrahit, ligna videlicet, & veſtes, & vaſa, ex quibus ſedem perinde ac nidum componens, ſedet, manetque ad id dierum tempus, quod dixi. Plerique autem venientes, aurum & argentum, alii æs afferunt, quibus ante ipſum relictis abeunt, ſuum quiſque nomen dicentes. Aſtans autem quidam alius, ſurſum renuntiat: tum is accepto nomine, preces pro unoquoque facit: dumque precatur, tintinabulum æreum pulſat, quod motum, magnum & aſperum ſonum edit. Nequaquam autem dormit. Nam ſiquando ſomnus ipſum capiat, ſcorpius aſcendens ipſum excitat, & immaniter lædit. Et hæc illi propoſita eſt ſomni pœna. Quare quæ de ſcorpio dicunt, ſacra quidem ſunt, & divina: ſed vera-ne ſint, non poſſum dicere. Cæterùm quantum mihi videtur, non parum ad vigilandum conducit, cadendi metus. Atque hæc de Priapi conſcenſoribus dixiſſe ſufficit. Porrò ædes ad ſolem orientem reſpicit. Forma autem & opere talis eſt, quales ædes in Ionia faciunt. Baſis magna protenditur duarum ulnarum magnitudine, ſupra quam ædes poſita eſt. Aſcenſus autem in ipſam lapideus eſt, non valdè longus. Quum autem aſcenderis, porticus ante ædem

περιέχεται, θύρησί τε ὑπέκειται χρυσέοισι, ἔνδοθι δ', ὁ ναὸς χρυσοῦ τε πολλοῦ ἀπολάμπεται, καὶ ἡ ὀροφὴ πᾶσα χρυσίη. ἀπίζει δ' αὐτὸ ὀδμὴ ἀμβροσίη, οἰκείη λίγεται δ' ἀέρης ἡ Ἀρσίης. καί σοι τηλόθεν ἀνίσται, ὁποσοδάλλει ποιέων κέρδεα ἀγαθά. καὶ ἢν αὖτις ἀπίῃς, ὑδμὴ λείπεται, ἀλλά σοὶ τό τε ἔμπροσθε ἐς πολλὸν ἔχει τέλος ποιεῖν, καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὐτῆς μνήσεαι. ἔνδοθεν δ' ὁ ναὸς, οὐκ ἁπλόος ἐστὶ, ἀλλὰ οἱ αὐτοῦ θάλαμος ἄλλος περιπέπτυγε. ἔσοδος δ' ἐς τοῦτον ὀλίγη. θύρησι δ' οὐκ ἤκιστα, ἀλλ' ἐς οὖδας ἅπας ἀνακέκριται. ἐς μὲν δὴ τὸ μέγαν νηὸν, πάντες εἰσέρχονται. ἐς δὲ τὸ θάλαμον, οἱ ἱρῆες μοῦνοι. ἐν μέντοι πάντες ἱρῆες, ἀλλὰ τοὶ, μᾶλιστα ἀγχίθεοί τέ εἰσι, καὶ τοῖσι πᾶσα ἐς τὸ ἱρὸν μέλεται θεραπείη. οὐ δὲ τῷδε, ἕκαστα τὰ ἴδια, ἴ ἤ τι Ἥρη, καὶ τῷ, αὐτοὶ Διὰ ἰόντα, ἑτέρου ἐπόμενα κελεύζουσι. ἄμφω δὲ χρύσεοί τέ εἰσι, καὶ ἄμφω ἵζουσι. ἀλλὰ τὸν μὲν Ἥρῃα, λέοντες φορέουσι· ὁ δὲ, ταύρῳσι ἐφίζει. καὶ δὴ καὶ τὸ μὲν ἕν Διὸς ἀγάλματος, ἐς Διὰ πάντα ἐρᾷ, καὶ κεφαλὴν, καὶ ὄμματα, καὶ ὀφρύας, καὶ μιν ὑδὲ ἐθέλων ἄλλως εἰκάσεις. ἡ δὲ Ἥρη, σκοπιὴ τοι πολυειδέα μορφὴν σώζουσι. καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα, ἀτρεμέει λόγῳ Ἥρη ἐοῦσα. ἔχει δὲ καὶ Ἀθηναίης, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Σεληναίης, καὶ Ῥέης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νεμέσιος, καὶ Μοιρέων. χαιτὴ δὲ, τῇ μὲν ἑτέρῃ, σκῆπτρον ἔχει· τῇ ἑτέρῃ δὲ, ἀτρακτύζει. καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκτῖνές τε φορέει, καὶ πύργον

dem magnam parit admirationem, januisque aureis est exornata. Intus autem ipsa ædes auro multo resplendet, & tectum totum aureum est. Odorem autem divinum spirat, qualem Arabica regio fertur spirare: ac tibi è longinquo ascendenti spiritum admodum suavem immittit: & te abeuntem nequaquam deficit: sed odorem diu retinent vestes tuæ, ejusque in perpetuum memineris. Cæterùm intus ædes, non simplex est, sed compositus in ea thalamus alius, ad quem modicus est ascensus: nec foribus est exornatus, sed ex adverso patet totus. Itaque in magnam ædem ingrediuntur omnes: in thalamum soli sacerdotes, nec tamen omnes, sed qui ad Deum proximè accedunt, & quibus omnis in templum cura impenditur. In hoc autem adyto simulachra Deorum posita sunt, Iunonis videlicet, & Iovis, quem alio nomine appellant. Ambo autem aurei sunt, & ambo sedent, sed Iunonem leones portant, Iupiter tauris insidet. Atque adeò & Iovis quidem simulachrum per omnia Iovi assimilatum est, & capite, & oculis, & sedendi habitu, neque ipsum volens aliter effinxeris. Iuno autem si propiùs contempleris, variam formam præ se fert: ac pér omnia quidem, revera est Iuno. Cæterùm habet quidpiam & Minervæ, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ, & Dianæ, & Nemesis, & Parcarum, atque altera quidem manu sceptrum, altera verò colum tenet: & in capite radios gestat, & turrim, & ce-

1 Ἤ τι Ἥρη ἐς τὰ αὐτὰ Διὰ ἰόντα] Interpretandus hic locus est de Iove dolicheno, autore Luca Holstenio in notis ad Steph. de urbibus in ΔΟΛΙΧΗ'. *Alm.*

γον, καὶ πεζὸν, τῷ μὲν τῷ ἱππικῷ κατημένου. ἔκτοσθε δὲ οἱ λοιποὶ τῆς ἄλλης θεωρίας, καὶ λίθοι κάρδια πολυτελεῖς. τὰ μὲν, οἱ μὲν, λαμπροί. οἱδὲ, ὑδατώδεις. πολλοὶ δὲ, πυρρώδεις. ἔτι δὲ ὄνυχας οἱ σαρδόνυχοι, πολλοὶ, καὶ ὑάκινθοι, καὶ σμαράγδοι, τὰ, φέρουσι Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέγιστον λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπομνήσαμεν. λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνίς καλέεται. ἔστιν δὲ οἱ, ἔργα ἡ σωτυχίη. διὰ τοῦτο ἐν νυκτὶ στέλας πολλὸν λαμπάκιεται. τοῦτο δὲ οἱ, καὶ ὁ νηὸς ἅπας, οἷον τοῦ λύχνοισι φαείνεται. ἐν ἡμέρῃ δὲ, τὸ μὲν φέγγος, ἀσθενέει. ἰδέλιν δὲ ἔχει πυρώδεα. καὶ ἄλλο θωυμαστὸν ἔστι ἐν τῷ ζοάνῳ. ἢν ἑστὼς ἀντίον ἐσορέῃς, ἐς σὲ ὁρᾷ. καὶ μεταβαλὼν, τὶ βλέμμα ἀπολαμβάνει. καὶ ἢν ἄλλος ἑτέρωθεν ἐσορέῃ, ἴσα ἐς ἐκεῖνον σκοπιέει. ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων, ἕστηκε ξόανον ἄλλο χρύσεον, ὑδάμα τοῖσι ἄλλοισι ξοάνοισι ἐοικέναι. τὸ, δὲ, μορφὴν ἰδίην οὐκ ἔχει, φορέει δὲ τὰ ἄλλων θεῶν εἴδεα. καλέεται δὲ σημήιον ἐπὶ τοῦ αὐτῶν Ἀσσυρίων. ὄνομα ἴδιον αὐτῷ ἔθηκε, ἀλλ' οὐδὲ χρέεσθαι αὐτῷ πέφυκε, καὶ οὐδὲ λέγουσι. καί μιν οἱ μὲν, ἐς Διόνυσον. ἄλλοι δὲ, ἐς Δευκαλίωνα. οἱδὲ, ἐς Σεμίραμιν ἄγουσι. καὶ γὰρ δὴ ὧν ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτῷ, περιστερὴ χρυσέη ἐφέζηται. τήνεκα δὴ μυθέονται Σεμιράμιος ἔμμεμιγμένον τόδε σημήιον. ἀποδημέει δὲ ὃς ἐκάστοτε ἔτεος ἐς θάλασσαν, ἐς κομιδὴν ὕδατος. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ ἑστῶτων, ἐν δεξιτερῇ πίστεται πρόσω μέν, χρόνος πελάσσει. αὐτῷ δὲ, εἶδος οὐκ ἔστι. μένει γὰρ ἡλίου, καὶ σελήνης ἑστώσης. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἐν τῷ ἱερῷ θωυμαστὸν, ὃ ἐγὼ ἐθεησάμην. ἐν ἀριστερῇ τοῦ νηοῦ ἐσιόντων, ἐν τῷ προνηίῳ, ἐστᾶσιν ἀνδριάντες δύο, ἐς ὕψος ἑκάτερος ἐς πέντε ὀργυιὰς ἀνεγόμενος. ἐν δὲ τῇ δεξιτερῇ χειρὶ ἑκάτερος ἔχει σκῆπτρον. ἐν δὲ τῇ ἀριστερῇ, ἑκάτερος ἔχει ἐν τῷ μὲν, ἀετὸν, ἐν τῷ δὲ, ἵππον. ἐν δὲ τῷ ἀετῷ, ἐν τῷ ἵππῳ, ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐν τῷ ἀνδριάντι, ἐν τῷ ἀνδριάντι, ἐν τῷ ἀνδριάντι

ξόανά δ' ἐστὶν ὅσα. ἀτὰρ ἔνιοι ἃ δὲ νομίζουσι, ἐγὼ δὲ τῶν ἴσμεν. λέγουσι πᾶσι μὲν ἄλλοις θεοῖσι, ὅσον ἔμβρυα ξόανα ποιεῖσθαι. εἰ γὰρ σφέων ἐμφανέα ποιήσει τὰ εἴδεα. ἡλίῳ δὲ, καὶ Σελήνῃ, καὶ πάσας ὁρέοντι, καὶ σφέας πάντας ὁρέουσι. καὶ ὧν αὐτῶν ξοάνεργίης, τοῖσι οὐ πάρ ἔστι φανερὰ γίνεσθαι; μοῦνοι δὲ τὸν ἥλιον τοῦτον, κάτωθεν ξόανον Ἀπόλλωνος, οὐκ οἶδ' ὅκως ποιέουσι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες, Ἀπόλλωνα νέον παρήκοντα, καὶ παιδνὸν ποιέουσι. μοῦνοι δὲ οἱ Ἀπόλλωνα γηρασκοντα ξόανον δεικνύουσι. καὶ πάντα ποιέοντες, ἑωυτῷ ἐπαινέουσι. Ἕλλησι δὲ κατηγορέουσι, καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα ἥβωντα ἱλάσκονται. αἰτίη δὲ δεινὴ αὐτοῖσι, ἀφροσύνη μεγάλη ἐμφύσα, ἀπειρίη ποιεύσθαι τοῖσι θεοῖσι τὰ εἴδεα. τὰ δὲ νέον, ἀπειρέες ἔτι νομίζουσι. ἐν δὲ, καὶ ἄλλο τῷ σφετέρῳ Ἀπόλλωνι καταμηχάνεται. μοῦνοι Ἀπόλλωνα εἴμασι. καταμείουσι. ἔρεον δὲ αὐτῷ αἶγες, πολλὰ μὲν ἔγωγε εἶπον, ἐρέω δὲ τὸ, μάλιστα ἀναγκάζεσθαι ἄξιον. πρῶτα δὲ ῥηθείη ἐπιμνησθῆναι, μαντηίων πολλῶν μὲν παρ' Ἕλλησι, πολλὰ δὲ παρ' Αἰγυπτίοισι· τὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ τῇδε Ἀσίῃ πολλὰ ἔστι. ἄλλα τε μὲν, ὅτι ἱρωσύνας ἄνδρες ἔτι καὶ φρενῶν φλέξασαι. ἐρέω δὲ, αὐτός τε κυρέω, καὶ τῶν μαντηίων ἐς τέλος ἀκηκοώς. τρηχὺς δὲ αὐτῶν ὁ πρόσοδος· ἐπεὰν ἀνὴρ ἐλθὼν μαντήιον χρήσεται, οὐ πρὶν ἔλπεται χρήσειν, οἱ δὲ μὴν ἱρῆες αὐτίκα χρέουσι. ὅτε δὲ μὴ ἐθέλωσι, ἐκ δὲ, ἱρῆες αὐτοὶ ἐς μέσον ἐπὶ κλίνῃ. ἐπὶ δὲ τοῦτον ἀναλαβόντες φέρουσι, ἐς σφέων, πίστιν φερόμενοι, καὶ ἐς ἄλλον ἐξ ἑτέρης

næ simulachra non exhibent. Cur autem id ita faciendum putent, id quoque ego didici. Cæteris quidem Diis fas esse ajunt simulachra facere, quorum species non sunt omnibus conspicuæ. Sol autem & luna planè sunt manifesti, nec illos nemo videt. Quorsum igitur eorum, cùm in aëre appareant effigiem effinxissent? Ac post solium hoc, positum est Apollinis simulachrum, non quale vulgo consuevit fieri. Nam cæteri quidem omnes Apollinem juvenem putant, & cum prima lanugine effingunt: Hi verò soli barbati Apollinis simulachrum exhibent. Quòd quum faciunt, se ipsos quidem laudant, Græcos verò vituperant, & alios, quicunque Apollinem puerum fingunt, & colunt. Videtur autem ipsis insciti magna, causa esse cur imperfectæ Deorum formæ fingantur. Nam juvenem esse, ipsi adhuc imperfectum putant. Quinetiam Apollini suo aliud quiddam novum affingunt. Soli Apollinem vestibus ornant. De cujus operibus, multa quidem dicere possem, sed id dicam, quod potissimùm est admiratione dignum. Primùm quidem de oraculo verba faciam. Oracula multa sunt apud Græcos, multa quoque apud Ægyptios: multa etiam in Africa, multa item hac in Asia: sed illa nec sine sacerdotibus, nec sine interpretibus responsa dant. Sed hic per se movetur ipse, & vaticinia plenè per se peragit: idque hoc modo. Quando vult vaticinari, in fede sua primùm movetur: tum protinus sacerdotes ipsum attollunt: quòd si non attollant, ille sudat, & in medium sese emovet. Quum verò eum illi suppositis humeris portant, illos ducit, sese undiquaque circumagendo: atque ex alio in alium transilit.

μιζαπηδέων. τέλος, ὁ ἀρχιερεὺς ἀνιλάσας, ἐπείρεταί μιν περὶ ἁπάντων πραγμάτων. ὁ δ', ἤν τι μὴ θέλῃ ποιέεσθαι, ὀπίσω ἀναχωρέει. ἢν δέ τι ἐπαινέῃ, ἄγει ἐς τὸ πρόσω τοὺς προφρέοντας, ὁκωσπερεῴης χέων. ὅτου δὲ σωφρονέουσι τὰ ἐς θεοσέβειαν, καὶ ἔτι ἐμοῦ παρεόντος ἐδόκεον, ὅτι ἴδιον τοῦτο ἐμοὶ ποιέουσι. λέγει δὲ ὁ ἱρεὺς ἔτεος πέρι, ὁ τι μέλλει αὐτὸ πασέσθαι, ὁ ὀκόσα τοῦ ἔσται. λέγει δὲ ὁ σημήια πέρι, καὶ ὅτι χρὴ μιν ὑποδημένον, τὸν, ὅτεον ἀποδημέοι. ἱρεῖα δὲ ὁ ἄλλα, τὰ, ἐμοῦ παρεόντος ἔπαιξε. οἱ μὲν μιν ἱρέες, ἀείροντες ἔφερον. ὁδὶ, τοὺς μὲν, ὑπὸ γῆν κάτω ἕλκει. αὐτὸς δὲ ὑπὸ τὴν ἕδρην μοῦνος ἐφορέετο. μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, ξόανόν ἐστι Ἀτλαντος. μετὰ δὲ, Ἑρμέω, καὶ Εἰλειθυίης. τὰ μὲν ὦν αὐτὸς ὁ νηὸς, ὧδε κεκοσμημένος. ἔξω δὲ, βωμός τε κέκαται μέγας, χάλκεος. ὑπὸ δὲ, καὶ ἄλλα ξόανα μυρία κάλκεα, βασιλέων τε, καὶ ἱρέων. καλλίζωνος δὲ, τῆς, μάλιστα ἄξιον μνησθῆναι. ὑπὲρ δὲ τὴν πρόθυρον τοῦ νεὼ, Σεμιράμιος ξόανον ἕστηκε, ὑπὸ δεξιῇ τὸν νηὸν ἐπιδεικνύοντος. ἀνίεται δὲ δι' αὐτῆς τοιῇδε. ἀνθρώποισι, οἰκοῦσι Συρίην οἰκέουσι, νόμῳ ἐποιήσατο, ἑωυτὴν μὲν ὅκως Θεὸν ἱλάσκεσθαι, Θεῶν δὲ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέειν. καὶ οὐδὲ ἐποίεον. μετὰ δὲ, ὡς οἱ θεὸν ἀφίκοντο νῦσοί τε, καὶ συμφορὴ, καὶ ἄλγεα. μανίης μὲν ὑπὸ ἐπέπαυτο, καὶ θνητὴν ἑωυτὴν ἀμολόγεε. καὶ τοῖσι ὑπηκόοισι αὖτις ἐπέλευε ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τέως δὲ ἔπ τοῖδε ἀνέσχετο, τοῖσι ἀπικνεομένοισι τὴν Ἥρην ἱλάσκεσθαι δεικνύουσα, καὶ Θεὸν οὐκ ἔτι ἑωυτὴν, ἀλλ' ἐπείην ὁμολογέουσα.

Tandem primarius sacerdos supplicans, de rebus omnibus illum interrogat. Ille verò siquid non vult fieri, retrocedit. Contrà siquid approbat, agit in anteriorem partem gestantes, perinde ac qui habenas moderatur. Ita quidem coacervant oracula, neque rem ullam sacram, neque privatam absque hoc gerunt. Prædicit autem illis & de anno, & de tempestatibus omnibus, & quando amplius futuri non sint. Prædicit quoque de signo, quando oporteat illud quam dixi profectionem suscipere. Aliud quoque dicam quod me præsente fecit. Sacerdotes illum in humeros sublatum ferebant: ille verò iis inferius in terra relictis, solus in aëre ferebatur. Post Apollinem autem simulachrum est Atlantis: deinde Mercurii, & Lucinæ. Atque hoc quidem est internum ædis ornamentum. Foris autem posita est ara magna, ænea: in qua sunt innumera alia ænea simulachra cùm regum, tum sacerdotum: ex quibus memoratu maximè digna recensebo. Ad finistram ædis, stat Semiramidis simulachrum, ædem ipsam dextra demonstrantis. Stat autem hanc ob causam. Hominibus quicunque Syriam incolunt, legem tulerat, ut se ceu Deam colerent: cæterorum autem Deorum, atque ipsius etiam Iunonis nullam rationem haberent. Quod illi tum ita faciebant. Sed postquam morbi, clades, & dolores illi divinitus acciderunt: ab illa insania destitit, seque mortalem esse confessa est: subditisque iterum præcipit ut ad Iunonem converterentur. Ob eam igitur causam adhuc tali specie stat, advenientibus indicans Iunonem colendam esse, nec se amplius, sed illam esse Deam confitens. Ibi etiam He-

εἶδον ἔγὼ Ἑλένης αὐτοῦ ἄγαλμα, καὶ Ἑκάβης, καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πάριδος, καὶ Ἕκτορος, καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον ἔγὼ Νιρέως εἶδος ἕν Ἀγλαΐης, καὶ Φιλομήλης, καὶ Πρόγνης, ἔτι γυναῖκες, καὶ αὐτὸν Τηρέα ὄρνιθα, ἐν ἄλλο ἄγαλμα Σεμιράμιος, ἐν Κομβάβου, τὸ, προπάλαι ἔλεξα, καὶ Στρατονίκης, κάρτα καλὸν, καὶ Ἀλεξάνδρου αὐτοῦ σμάραγδος εἰκελον. Ἔνεισι δὲ οἱ, Σαρδαναπάλου ἔσται, ἄλλη μορφῇ, ἐ ἄλλῃ στολῇ. ἐν ἔ τῇ αὐλῇ, ἄφετοι νέμονται βόες μεγάλοι, καὶ ἵπποι, ἐ ἀετοὶ, καὶ ἄρκτοι, καὶ λέοντες. καὶ ἀνθρώπους ὠδυμασὶ σίτονται, ἀλλὰ πάντες ἱροί τί εἰσι, καὶ χειροήθεις. ἱρέες ἔ αὐτέοισι πολλοὶ λεπτολόγχαι. ἔσ, οἱ μὲ, τὰ ἱρήια σφάζουσι. οἱ ἔ, ἀναιδὴν φορέουσι. ἄλλοι ἔ, πυρφόροι καλέονται, ἐ ἄλλοι Διοβάμιοι. ἔπ' ἑμεῦ ἔ, πλέονες ἐ τεσσαράκοντα ἐς τὸν ἴσον ἀριθμὸν ἔρχονται. ἐσθὴς ἔ αὐτέοισι πᾶσι λευκή. καὶ πῖλον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσι. ἀρχιρεὺς ἔ ἄλλος ἐκάστου ἔτεος ἐπιγίνεται. πορφυρέην ἔ μούνος αὐτὸς φορέει, καὶ τιάρη χρυσέη ἀναδέεται. ἔτι ἔ ἐς ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν, αὐλητέων τε, καὶ συρικτέων, καὶ Γάλλων. καὶ γυναῖκες ἐπιμιγέες τε, καὶ φρενοβλαβέες. ἴσασι ἔ δὶς ἑκάστης ἡμέρης ἐπιτελέεται, ἐς τὸν, πάντες ἀπικνέονται. δὶς μὲ ἂν κατ' ἠσυχίην θύσει, ὅτε ἀείδοντες, ὅτε αὐλέοντες. αὐτὰ ἂν δὲ τῇ Ἥρῃ καθίρχωσι, ἀείδουσί τε, καὶ αὐλέουσι, καὶ κρότῳ λέπεσθαι ἐπικρατέουσι. καί μοι τάδε πέρι, σαφὲς οὐδὲν εἰπεῖν ἐδυνάσθη. ἔστι ἔ ἐν λίμνη αὐτόθι, ἐ πολλοὶ ἐνέασι ἔ ἰρεῦ. ἐν ἔ τῇ, ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοί, καὶ πολυειδέες. γίγνονται ἔ αὐτέων ἔνιοι κάρτα μεγάλοι. ὅτοι ἔ ἐν ὀμφακὸς ἴσχουσι, Helenæ simulachrum vidi, & Hecubæ, & Andromaches, & Paridis, & Hectoris, & Achillis. Nirei quoque Aglaiæ filii effigiem vidi, & Philomelam, & Prognen, adhuc mulieres, Tereum autem in avem conversum: item aliud simulachrum Semiramidis, & Combabi, de quo jam dixi, & Stratonices, pulchrum admodum, & Alexandri, ipsi illi simile: cui adstabat Sardanapalus, alia forma, aliaque veste ornatus. In atrio autem, liberi pascuntur boves magni, & equi, & aquilæ, & ursi, & leones: at homines haudquaquam lædunt, sed omnes sunt, & sacri, & mansueti. Sacerdotes autem ipsis multi admittuntur, quorum alii hostias mactant, alii libamina ferunt, alii vocantur igniferi, alii aræ ministri. Mea autem ætate plures etiam quàm trecenti ad victimam venire solebant. Vestis ipsis tota est candida, pileumque in capite gestant. Summus autem sacerdos quotannis alius surrogatur: qui solus purpuream vestem gerit, & aurea tiara redimitur. Alia præterea est hominum sacrorum multitudo, tibicinum videlicet, & fistulatorum, & Gallorum: sunt & mulieres insanæ, & mente captæ. Sacrificium autem bis quotidie peragitur, ad quod omnes veniunt. Iovi quidem cum silentio sacrificant, neque cantantes, neque tibia modulantes. Sed quando Iunoni primitias offerunt, voce, tibiaque canunt, & tintinabula pulsant, ac mihi ea de re nihil plani dicere potuerunt. Est etiam ibi lacus, non multum procul à templo, in quo multi, variique pisces aluntur: quorum nonnulli sunt admodum magni, habentque nomina, & vocati veniunt.

καὶ ἔρχονται καλεόμβοι. ἐπ' ἐμεῦ δέ πης ἦν ἐν αὐτοῖσι χρυσοφορέων. ἐν τῇ πτέρυγι ἦ, ποίημα χρύσιον αὐτέων ἀνεκέατο. καί μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθηησάμην, καὶ ἔχω τὸ ποίημα. βάθος δὲ ἡ λίμνη πολλόν. ἐγὼ μὲν ἐν ἐπειρήθην. λέγουσι δ' ὦν οἱ διηκοσίων ὀργυιέων πλέον ἔμμεναι. κατὰ μέσον δὲ αὐτῆς, βωμὸς λίθου ἀνέστηκε. δεκέοις ἂν ἄφνω ἰδὼν, πελάσειν τέ μιν, καὶ πῦδαξ ἐπορέξεσθαι. καὶ πολλοὶ ὧδε νομίζουσι. ἐμοὶ δὲ δοκέει σύλεον ἐφεστὼς μέγας, ἀνέχειν τὸ βωμόν. ἐστεφάνωται δὲ ἀεί, καὶ θυώμενόν ἐστι. πολλοὶ δὲ ἑκάστης ἡμέρης καὶ δύην ἐς αὐτὸν νηχόμενοι, στεφανηφορέουσι. γίνονται δὲ αὐτόθι καὶ πανηγύρεές τε μέγιστοι, καλέονται δὲ ἐς τὴν λίμνην κατιβάσιες, ὅτι ἐν αὐτῇσι ἐς τὴν λίμνην τὰ ἱρὰ πάντα κατέρχεται, ἐν τοῖσι καὶ Ἥρη πρῶτα ἀπικεῖσθαι τῆ ἰχθύων εἵνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἴδηται. ἢν γὰρ τόδε γένηται, λέγουσι ὅτι πάντες ἀπόλλυνται. καὶ δή τε ὁ μὲν, ἔρχεται ὀψόμενος. ἡ δὲ, αὖτε ἐσαμένη, ἀπίεται τέ μιν. καὶ πολλὰ λιπαρέουσα, ἀποπέμπει. μίγνυται δὲ αὐτοῖσι πανηγύρεις, ταὶ, ἐς ἑπτακαίδεκα νομίζονται. ἀλλ' ἐγὼ τυτέων πέρι, σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἦλθον αὐτὸς, οὐδὲ ἐπιμνήσθην τοῦτο τὸ δεῦρο ἔρξας. τὰ, δὲ ἐλθόντες ποιέουσι, εἶδον, καὶ ἀπομνήσομαι. ἀγγήιον ἕκαστος ὕδατος σεσαλπωμένον φέρουσι. κηρῷ δὲ τόδε σεσημασμένον, καί μιν οὐκ αὐτοὶ λυσάμενοι χέονται, [1] ἀλλ' ἔστ' ἀλεκτρυὼν ἐγρῇς. οἰκέῃ δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ. ὃς

niunt. Ex quibus ætate mea quidam aurum ferebat, cujus in ala, aureum ipsorum opus erat repositum: atque eum opus illud habentem sæpe vidi. Magna autem est lacus altitudo: cujus equidem experimentū non cepi, ajunt autem esse ducentis ulnis majorem. Cæterùm ejus in medio stat ara lapidea: quam si repentè videas, tatare putes, & in summa aqua vehi: & ita putant multi. Mihi videtur subesse columna magna, & aram sustinere. Semper coronata est, & suffitus habet: multique singulis diebus eò natantes ad precandum coronas ferunt. Porrò ibi etiam maximæ fiunt celebritates, quæ descensus in lacum vocantur, quia tum Deorum simulachra omnia in lacum descendunt, inter quæ Iuno prima advenit, piscium causa, ne Iupiter illos primus aspiciat. Nam si hoc fiat, dicunt omnes perire. Atque ideo ille quidem vadit inspecturus: sed Iuno anteriore parte stans: ipsum arcet, multumque obsecrans, dimittit. Maximæ autem illis celebritates existimantur, quæ ad mare conveniunt. Sed de iis nihil certi dicere possem: neque enim ipse eò veni, neque itineris hujus periculum feci. Sed quæ faciunt qui eò veniunt, ea vidi, & commemorabo. Vas unusquisque aqua repletum portat: idque cera obsignatur. Nemo autem suum ipse resolvens, effundit: sed gallus quidam facer est, qui ad lacum

1 Ἀλλ' ἔστ' ἀλεκτρυὼν ἐγρῇς] Mirum est profecto ἀλεκτρυὼν de homine dici, at supra pluries, ubi de Gallis Cybeles sacerdotibus castratis mentionem fecit, semper eos Γάλλους non ἀλεκτρυόνας vocat. Ea vox, ut puto, ex versione in textum irrepsit. Quidam sciolus putavit γάλλον non esse vocem Græcam, & gallum La-

ἐπὶ σφέων δέξηται τὰ ἀζημίην, τῷ, τε σφηκὶδι ὁρᾷ. καὶ μισθὸν ἀρνύμενος, ἀπὸ τε λύει τὸν δεσμὸν, καὶ τὸ κηρὸν ἀπαιτέει. καὶ πολλαὶ μηνέες ὧν τυτίσι δ' ἔργα τοῦ ἀλεκτρυόνι ἀμείρουσι. ἔστιν δ' ἐς τὸν νηὸν αὐτὸν σοφίσματος, ἀπίσω ἀπονοστέουσι. ἑορτέων δ' πασέων, τῶν, οἶδα, μεγίστην δ' εἴσαρος δεχομένου ἐπιτελέουσι. καί μιν οἱ μὲν, πυρὴν, οἱδὲ, λαμπάδα καλέουσι. θυσίην δ' ὧν αὐτῇ τοιήνδε ποιέουσι. δένδρεα μεγάλα σωρεύσαντες, ὧν τῇ αὐλῇ ἑστᾶσι. μὴ δ' ἀγανέοντες αἰγάς τε, ὄϊας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ, ὧν τῶν δενδρέων ἀπαρτέουσι. ὧν δ', ὄρνιθας, ἐσ ἐσθῆτας, ἐσ χρύσια, ἐσ χρύσιον ποικίλματα. ἐπὰν δ' σύμπαντα πάντα ποιήσωσιν, ἐσεισάμενοι τὰ ἱρὰ τῶν δενδρέων, πυρὴν σφίσι σιν. τὰ δ', αὐτίκα πάντα καίουσι. ἐς τοῦτον τὸν ἑορτὸν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἔκ τε Συρίης, καὶ τῶν ἐκτὸς χώρεων πασέων. φέρουσί τε τὰ ἑωυτῶν ἱρὰ ἕκαστοι, ἐς τὰ σημήϊα ἔκαστοι ἔχουσι ἐς τόδε μεμιμημένα. ὧν ῥητῆσι δὲ ἡμέρῃσι, τὸ μὲ πλῆθος, ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρεται. Γάλλοι δὲ πολλοὶ, ἐς τοὺς, ἔλεξα, οἱ ἱρὰ ἄνθρωποι πλέουσι τὰ ἅγια. τάμνονταί τε τὰς πήχας, καὶ τοῖσι κόπτοισι ἐς ἀλλήλας. τύπτονται. πολλοὶ δέ σφισι παρεστῶτες, ὑπαυλέουσι. πολλοὶ δὲ τύμπανα παταγέουσι. ἄλλοι δὲ ἀείδουσι ἔνθεα, ἐς

cum habitat, & acceptis vasis, visoque sigillo, mercede accepta vinculum solvit, & ceram reposcit, ac multæ minæ ex hoc opere gallo accumulantur: quibus hinc ad ædem delatis, libant, factoque sacrificio revertuntur. Festorum autem omnium, quæ novi, maximum ineunte vere peragunt, idque alii pyram, alii lampadem appellant. Tum autem faciunt istiusmodi sacrificium. Magnas arbores excisas in atrio collocant: postea adductas capras, oves, aliasque vivas pecudes, ex arboribus suspendunt: inter quæ sunt etiam aves, vestes, & aurea argenteaque opera. Ac postquam omnia perfectè composuerunt, & simulachra Deorum circum arbores tulerunt, pyram accendunt, omniaque repentè cremantur. Ad hoc festum multi homines veniunt, cùm ex Syria, tum ex circumjacentibus oris omnibus, afferuntque & sua quique Deorum simulachra, & quæ signa singuli habent, ad illorum imitationem facta. Diebus autem certis, multitudo in templum congregatur: & Galli frequentes, hominesque sacri, quos dixi, sacra peragunt: cubitosque incîdunt, tergisque mutua verbera excipiunt. Multi autem astantes ipsis, tibia canunt, & tympana pulsant: alii divinitus inspirata, &

Latine dictum debere dici ἀλεκτρυόνα, & mutavit in eam vocem, quæ nunc in Græco legitur: vel forte scripserat Lucianus ἀλέκτωρ, quæ vox etiam de castrato potest usurpari, qui est sine lecto conjugali. Nam ut Ἥλεκτρα dicta est secundum Scholiasten Euripidis in Oreste à privativa α & λέκτρον, διὰ τὸ ἄνολιν χέρνιβα ἀλεκτρον μίτην χόλπω Κλυταιμνήστρας. Sic & ἀλέκτωρ potest dici castratus ab eodem etymo, quod videlicet cœlebs maneat. Ejus vocis in ea significatione reperiuntur exempla, sed duntaxat in fœminino, forte & in masculino Lucianus usurpavit, ut sit ὁ & ἡ ἀλέκτωρ, Edit.

ἱερὰ ἄσματα. τὰ δ' ἔργα, αὐτὸς ἢ ναῷ τόδε χίγνει). ὑδὲ ἐσέρχονται εἰς τὸν νεὼν, εἰκόσι παῖδι πρέπουσι. ὁ πανήγυρις τῆσι ἡμέρῃσι, ἢν Γάλλοι χίγνοντ). ἐπὰν γὰρ οἱ ἄλλοι αὐλήσωσι τε, καὶ ὄρχια ποιήσωνται, ἐς πολλοὺς ἤδη ἡ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θέλγα ἀπικόμενοι. μετὰ δ', τοιάδε ἔπρηξαν. κρεμάλεξα δὲ ἐ τὰ, ποιέουσι. ὁ νεηνίης, ἔστε παῖδι ἀπικείσατο, ῥίψας τὰ ἔσματα, μεγάλη βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ξίφος ἀναιρέε). τὰ δ', πολλὰ ἔπεα ἐμοὶ δοκέ, ἀλλ' οὗτοι ἔφηκε. λαβὼν δ' αὐτίκα, πάμπυ ἐοῦσιν, ἀείρει τε ἐς πόλιος, καὶ τῆσι χερσὶ φέρε, τα, ἔπεμε. ἐς οἰκίδιον δ' οἰκίην τάδε λαβρήψ, ὁκόσα τοιοῦτά τε θηλέα, καὶ κόσμου τ' γυναικήιον λαμβάνε. τάδε μὲ ὁ τῆσι τομῆσι ποιέουσι. λαθηνέοντες δ' Γάλλοι, οὐκ ἐμοὶ τε φλῶ τοῖσι ἄλλοισι θνήσκ). ἀλλ' ἰὼν λαθήσῃ Γάλλος, οἱ ἱπποκόμοι ἀπεργάζονται, ἐς τὰ ἐπιτήδεια φέρουσι. θνήμους δ' αὐτὸν, καὶ τὸ φέρετρον, τῷ, ἐκόμισαν, ὕστερ λίθοις βάλλουσι. καὶ τάδε περίξαντες, ὀπίσω ἀπονοστέουσι. φυλάξαντες δ' ἐπὶ ἡμερίων ἀριθμὸν, ὕστε ἐς τὸ ἱερὸν ἐσέρχον). ἐπὶ δ' τετράδι, ἐὰν ἐσίλθωσι, οὐκ ὅσια ποιέουσι. νόμισι δ' ἐς ταῦτα χρέοντας τοιόισι. ἐὰν μὲν τις αὐτέων νέκυν ἴδηται, ἐπείνῳ τῷ ἡμέρῳ ἐς τὸ ἱερὸν οὐκ ἀπικνέε). τῇ ἑτέρῃ δ', καθήρεος ἑωυτὸν, ἐσέρχε). αὐτῶν δὲ τὴν οἰκηίων δὲ νέκυν ἐκφέρει φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερίων τριήκοντα, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέμενοι, ἐσέρχον). πρὶν δ' τάδε ποιήσαι, ὔσφρεσι ἐσιέναι ὅσιον. θύουσι δ' βόας ἄρσενάς τε, καὶ θήλεας, καὶ αἶγας, καὶ οἶας. σῦς δ' μοῦνον σεβόμενος νομίζοντες, ἔτι θύουσι, ἔτι σιτέον).

& sacra carmina cantant. Atque hoc fit extra ædem: quod qui faciunt in eam non ingrediuntur. His diebus etiam Galli fiunt. Postquam enim alii tibia cecinerint, & fœdera iniverint, ad multos jam venit furor, multique qui ad spectaculum venerunt, postea talia fecerunt. Ea autem referam quæ faciunt. Adolescens, cui hæc parata sunt, abjectis vestibus, magno clamore in medium prodit, atque ensem distringit (hæc autem multis ut mihi videtur annis, propter hoc steterunt) quo protinus accepto, semetipsum castrat, curritque per urbem, & manibus portat ea quæ resecuit. In quamcunque autem domum ea projicit, inde fœmineam vestem, & muliebrem ornatum accipit. Atque hæc quidem in castrationibus faciunt. Mortui autem Galli, non eodem aliis modo sepeliuntur: sed mortuum Gallum socii sublatum ad suburbia efferunt. Quem postquã deposuerunt, & feretrum, quo tulerunt ipsum, desuper lapides jaciunt: quo facto domum reperunt. Observato autem septem dierum numero, exinde in templũ ingrediuntur: ante quos si ingrediantur, nefas faciunt. His autem ad hæc legibus utuntur. Siquis ipsorum cadaver aliquod aspexerit, illo die ad templum non accedit: sed postero purgatus ingreditur. Eorum autem qui ex familia mortui sunt, unusquisque non nisi post trigesimum diem, rasoque capite ingreditur. Priusquam autem hæc fecerint, illis fas non est introire. Immolant autem boves masculos & fœminas, capras, & oves. Sues autem solos rati execrandos, nec immolant, nec edunt.

ἄλλοι δ' ἀσφίας σφαγίας, ἀλλὰ ἱερὰς νομίζουσι. ἱερώτατον τὶ αὐτόθι σέβεται, δοκεῖ δὲ χρῆμα ἱρώτατον. καὶ ὧδε ψαύειν αὐτῶν δικαιοῦσι, καὶ ὦν ἀίκητος, ἄψαυτα, σφαγίοις ἐκείνῳ τῷ ἡμέρᾳ εἰσί. τάχιστα δὲ αὐτόθι σώζομαί τί εἰσι, καὶ ἐς τὰ οἰκεῖα ἐσέρχονται, καὶ τὰ πολλὰ σὺν γῇ νέμονται. λέξω δὲ καὶ τῶν παντηγυρίσιν, τὰ, σωτῆρι ποιέουσι. ἐπὴν δὲ ἀφίκηται ἐς τὸν ἱρὸν πάλιν ἀφ' ὧν ἀπικνέεται, κεφαλὴν μὲν ὄδε, καὶ ἀφρὸς ἐξύρατο. μὴ δὲ, ἱρόσπορος ἐστὶν, τὰ μὲν ἄλλα, κρεμάται τε, καὶ ἀνέχεται. τὸ δὲ ὑπὸς χαμαὶ ῥίπτει, ἐπὶ τύτῳ ἵζει. πάσας δὲ, καὶ κεφαλὴν ἐπὶ τύτῳ ἀναλαμβάνει. ἅμα δὲ εὐχόμενος, αἰτέει, τῷ μὲν παρεόντα θυσίη δέκεσθαι. μείζω δὲ ἐσαῦθις ὑπισχνέεται. πλήσας δὲ τοῦτο, τῷ κεφαλῷ αὐτῷ τε τίφιτον, καὶ τἄλλα, ἐπόησε τῷ αὐτῷ ὧδε ἀπικνέονται. ἄφορος δὲ, ἐπὶ τ' ἑωυτῷ ὁδοιπορέει, ὕδασί τε ψυχροῖσι χρεόμενος, λουτρῶντα, καὶ πόσιος εἵνεκα. καὶ ἐς πάντας ξεινηίτεων. ὃ γὰρ οἱ Σύριοι ἐπιφημίζουσι ὅσιον, πρὶν τῷ, τε ὧδε ἐκπλύσαι, καὶ ἐς τῷ ἑωυτῷ αὖθις ἀπικέσθαι. οὐ δὲ τῇ ἱρῇ πόλει ἐκδέκεται μὲν ἀπὸ ξεινοδόκος ἀγχοτάτω. ἐκεῖ γὰρ δὴ ἂν ἐκάστης πόλιος, αὐτόθι ξεινοδόκοι εἰσί. καὶ τόδε πατρόθεν οἶκοι δέκονται. καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἵδε, διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι πάντα ἐξηγέονται. φασὶ δὲ, ὅτε τὸ αὐτὸ πρὸ ἱροῦ. ἀλλ' ἐπὴν θυσίην τὴν βωμοῦ τὸ ἱρήιον, ἐπιστρέψας, αὖθις ἄγαλμα τὸ ἱρήιον ἐς τὰ οἰκεῖα. ἐλθὼν δὲ καὶ ἑωυτῷ, θύει τὸ, καὶ εὔχεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε.

dunt. Alii autem eos non execrandos sed sacros putant. Porrò columba videtur ipsis omnium avium sanctissima: ac ne eam quidem tangere æquum censent: quam si inviti tetigerint, eo die execrabiles habentur. Ob id & cum ipsis vescuntur, & ad domos ipsorum veniunt, & plerunque in terra pascuntur. Porrò ea quoque dicam quæ faciunt, qui ad celebritatem conveniunt. Vir qui ad sacram urbem venerit primum, ille caput & supercilia abradit: tum mactata ove, cætera quidem in frusta concidit, & convivatur: vellus autem humi sternens, super hoc in genua procumbit: pedes verò & caput animantis, suo ipsius capiti imponit: & simul precando postulat, ut præsens sacrificium acceptum sit: majusque aliud in posterum polliceatur. His ita peractis, & suum caput coronat, & aliorum quicunque eandem viam veniunt. Solvens autem, ex terra sua proficiscitur, utiturque frigidis aquis cùm lavandi, tum potandi causa, & omnino humi dormit. Neque enim fas ipsi est lectum consendere, donec iter illud peregerit, domumque suam reversus fuerit. In sacra autem civitate recipit ipsum publicus hospes ignarum. Certi enim uniuscujusque civitatis hospites sunt ibi: atque hoc è patria domi recipiunt. Ab Assyriis autem isti appellantur doctores, quoniam ipsis omnia exponunt. Sacrificant autem non in ipso templo: sed postquam ad altare adduxit hostiam, sumptis libamentis, vivam pecudem domum reducit, quumque rediit, apud se sacrificat, & precatur. Est autem & quidam alius hujusmodi sacrificandi ritus. Postquam vivas

vic-

δι. στέψαντες τὰ ἱερεῖα ζωὰ, ὥσπερ ἐκ προπυλαίων ἀπιᾶσι, τὰ δὲ, κατὰ τὰ χήνια, πίπτοντα θνήσκουσι. ἔνιοι δὲ καὶ παῖδας ἐντεῦθεν, οὐκέτι ἀπιᾶσι, οὐκ ὁμοίως τοῖς κτήνεσι, ἀλλ' εἰς πήρην ἐμβεβλημένοι, χαλεπῶς κομίζονται. ἄμφω δὲ τούτοις ἐπικερτομέοντες, λέγουσιν ὅτι οἱ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί. τίζονται δὲ πάντες, οἱ μὲν, εἰς ἡμιπῆχες· οἱ δὲ, εἰς πυγόνας. καὶ δὴ καὶ τόδε, ἅπαντες Ἀσσύριοι σημαντηφορέονται. ποιέυσι δὲ καὶ ἄλλο, μόνοισι Ἑλλήνων Τροιζηνίοισι ὁμολογέοντες. λέγω δὲ καὶ τᾶδε, κεῖνοι ποιέυσι. Τροιζήνιοι νύμφῃσι παρθενίοισι, καὶ τοῖσι ἡβεῖσι νόμον ἐποιήσαντο, μὴ μιν ἄλλως γάμου λύσαι, πρὶν Ἱππολύτῳ κόμας κείρασθαι. καὶ ὧδε ποιέυσι. τοῦτο δὲ ἐν τῇ ἱερῇ πόλει γίγνεται. οἱ μὲν νεηνίαι, τὴν ἡβείην ἀπάρχονται. τοῖσι δὲ νέοισι, πλοκάμους ἱροὺς ἐν ἄγρῃσι ἀπιᾶσι. τοὺς, ἐπὰν ἐν τῷ ἱρῷ γένωνται, πωμοῦσί τε. καὶ ἐς ἄγγεα καθίεντες, οἱ μὲν, ἀργύρεα, πολλοὶ δὲ, χρύσεα ἐν τῷ ναῷ θέντες ἀπιᾶσι, ἐπιγράψαντες ἑωυτοῦ τὸ οὔνομα. τοῦτο καὶ ἐγὼ ἔτι νέος ὢν, ἀπεκείρατο. καὶ ἔστι μοι ἐν τῷ ἱρῷ ἡ πλόκαμος, καὶ τὸ οὔνομα.

victimas coronarunt ex vestibulis templi eas dimittunt: illæ verò præcipites datæ, casu moriuntur. Quidam autem & pueros suos hinc demittunt, non tamen eodem modo quo pecudes, sed in pera inclusos, manu deorsum agunt: ac simul ipsos increpantes, eos non pueros, sed boves esse dicunt. Omnibus autem notæ inuruntur, aliis in vola, aliis in cervice: atque inde est quòd Assyrii cuncti notas inustas habent. Faciunt & aliud quidpiam, in quo cum solis Græcorum Trœzeniis consentiunt. Dicam autem quæ illi faciunt. Trœzenii virginibus & adolescentibus legem statuerunt, nequis nuptias iniret, priusquam Hippolyto comas totondisset: faciuntque hoc pacto. Hoc etiam fit in Sacra civitate. Adolescentes quidem barbas suas consecrant. Iuvenibus autem capillos à nativitate sacros demittunt: quos postquam in templo sunt, resecant, & in vasa depositos, alii quidem argentea, multi verò aurea, in æde affigunt, atque abeunt, inscripto uniuscujusque nomine. Hoc ego cùm juvenis adhuc essem, feci, & cùm meus capillus, tum nomen adhuc est in templo.

1 Τῇσι παρθενίοισι] Leg. Iul. Pollux libr. 3. Demosthenis encomium quod sequitur non esse Luciani, jam monui præfat. ad Lectorem, satis prodit stylus; attamen Tomas Magister ex his colligit Ἀττίδος, in dictione ὄνειρος citat locum hujus encomii, ut Lucianeum, atque etiam quidam dubitarunt an tractatus de Dea Syria esset Luciani. *Bourd.*

DE-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

DEMOSTHENIS ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Hoc encomium duabus partibus constat. Prior locos technicos continet, ex quibus cùm persona Demosthenis, tum catera virtutes, & res gesta amplificari poterant: simulque ejus cum Homero instituitur comparatio. Altera sumitur ex athecnis, ubi ad laudem Demosthenis potissimùm facere ostendit, quòd de ejus eloquentia, animi magnitudine, rerumque gestarum excellentia scripto testati sunt hostes.

Βαδίζοντί μοι κατὰ τὴν στοὰν, τὴν ἐπὶ θάτερα ἰοῦσιν ἐξιόντων ἐκ ἀριστερᾶς, τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα, σμικρὸν ὑπὲρ μεσημβρίας, Θεραγόρας ὁ ποιητὴς ἐφάνη. τάχα τινὲς αὐτὸν ὑμῶν, ἔφησεν. σμικρός τις ἐστι, χροπὸς, ὑπόλευκος, ἀνδρικὸς τὴν φύσιν. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἔτι πόρρωθεν, Θεραγόρας ἔφην ὁ ποιητής, ποῖ δὴ, κατὰ πόδας. εἰσῆλθεν ἐρησόμενος, ὁπόθεν ἐστὶ καὶ ὅθεν ἥκει. πόθεν οὖν οἴει ἐμὲ, ἔφη, ἐλθεῖν; ἀμέλει μὴ ἔφη γε τὰ τοιαῦτα διώρθωσε. ἀνάγκη γάρ τοι τὸν τυχόντα ἐξαναστὰς, ἔδοξέ μοι χρῆναι τῆς Ὁμήρου γενεθλίους τὰ ποιητικὰς ἀπάρξασθαι. καλῶς μὲν οὖν ποιῶν ἔφην, καὶ τὰ πρόσφορα τῷ παιδὸς ὑπὸ σοῦ πίνων. ὑπέλαβεν ὁ Θεραγόρας, ἐς τοῦτο δὲ μεσημβρίας ὑπισχνῇ, ἐς τοῦτο δὲ ἔφην, δεῖ μὲν μοι καὶ ἐς ἕω πειρᾶσθαι. πολὺ μέντοι ὑστερογενὴς ἔφη ὑποσιπεῖν τοῦτον διώρθωσε ἥκω, τῇ χειρὶ τὸν Ὅμηρον ἐπιδείξας. ἴσθι

Cum in Porticu deambulatum, inde exeunti ad sinistram, die decimo sexto, paulò ante meridiem: occurrit mihi Therſagoras, quem fortè aliqui vestrùm norint: pusillus est, aquilino naso, subalbus, virili indole. Hunc cùm procul accedentem viderem, dixi. Hic Therſagoras poeta est, & interrogavi, quonam & unde veniret. Domo huc, inquit ille. Num, inquam, deambulandi gratia? Scilicet, inquit ille, hoc mihi opus erat. Nam mihi visum est intempesta nocte surgere, ut Homeri natali die poëtices primitias offerrem. Præclarè, inquam, facis, quòd illi gratiam refers institutionis. Itaque initio inde ducto, inquit ille, non animadverti me ad meridiem usque delapsum esse. Ego verò, ut dixi, deambulatione opus habeo. Sed multò antè, inquit ille, hunc compellare optans, veni, manu autem Homerum monstrabat. Scitis utique in

1 Βαδίζοντί μοι] Esse non videtur Luciani, sed alicujus Lucianum κακοζηλοῦντος. Marcil.

1 Ἀλλ

δίκτυ τ᾽ εὐ δεξιᾷ ἕ τ᾽ Πτολεμαίων νεὼ, τ᾽ κρεμάμενον τὰς κόμας ἀσπαῖρόν τι ἔτ᾽ αὐτὸν ἀφικόμενο ἴδη, κ᾽ ἀσπασάμενος ἀφθόνως μεταδώσειν τ᾽ ἐπῶν. εἰ γὰρ ἔφη εὐ ἄγχαις τὰ πρόσφορα εἴη. πάλαι γάρ σε ἐγὼ τοῦτο εὐχολεῖν μοι δοκῶ τ᾽ Δημοσθένην. ἐπικωμῆσαί τι ἀεὶς τιὼ αὐτῷ ἡμίθλιον. εἰ ἔν ἡμῖν ἐπαρκέσει τὸ εὐχάδ, συμβολίμων ἂν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον. ἐγὼ μ᾽ ἔφη ἐ τ᾽ νύκτωρ τὸ, κ᾽ πέμπερι πεποιημένον, δοκῶ μοι τ᾽ οἰκείας τ᾽ Ὁμήρου ἐπιχεάψασθαι, θείας γάρ πως, κ᾽ μουσικῶς εἰς τιὼ ποίησιν ἐξεβακχεύθην. κρινεῖς δ᾽ αὐτός. ἐπίτηδες χάρτοι τιὼ τ᾽ γραμματείων ἐνεγκεῖν, εἰ ἄρα τῇ σχολὴν ἄγοιμι τ᾽ ἐπαίρων, ἐξετύχθημι. δοκεῖς δὲ μοι εὐ κωλύ σὺ τ᾽ σχολῆς οἶναι μουσέου. ἡδ᾽ εἶπεν δ᾽ ἐγὼ, κ᾽ πέπονθας τὸ ἔ τ᾽ ὄλιχον νενικηκότ᾽. ὃς ἤδη λελυμένο τιὼ κόνιν, κ᾽ τὸ λοιπὸν τ᾽ θέας ψυχαγωγούμενο, μυθολογῶ ἐς τ᾽ παλαιστὴν διενοεῖτο, ἐπιδέξιν κληθήσεσθαι τ᾽ πάλης ὕστερ. ὁδ᾽ ἀλλ᾽ ἐπὶ τ᾽ βαλβίδ᾽ εὖ ἂν ἐμυθολόγεις ἔφη. κ᾽ σὺ δή μοι δοκεῖς νενικηκὼς τ᾽ ὄλιχον τ᾽ ἐπῶν, σπουδᾷν ἀνδρὶ μόλα δὴ κατορρωδοῦντι τιὼ ἔ τροπαίαν τύχην. κ᾽ ὃς γελάσας. ὡς δή σοι τ᾽ λόγον εἶπεν ἰργασάμενο ἴσως γὰρ ἔφη ὁ Δημοσθένης ἐλάττονο, ἢ κατ᾽ Ὅμηρον εἶναί σοι λόγῳ κεχαρισάνεται, κ᾽ σὺ μᾶλλα φρονεῖς, Ὅμηρον ἐπαινέσας. ἐμοὶ δ᾽ ὁ Δημοσθένης σμικρὸν, ἐ τὸ μηδέν; συνηφανεῖς ἔφη. ἀφεστοιάσειμι δ᾽ ἐγὼ ἂν τοὺς ἥρως, εἰ ἐ τελείαν εἰμὶ τιὼ γνώμην ἐς Ὅμηρον τεθέχθαι. ἐμὲ δ᾽ ἐγὼ ἂν νομίζοις ἐς ἔ Δημοσθένης; ἀλλ᾽ ἐπεί γε μὴ τοῦτο τ᾽ λόγον in templo Ptolemæi ad dextram collocatum esse, promissis capillis. Quare veni ipsum alloquuturus, & precaturus ut mihi magnam versuum copiam largiatur. Vtinam inquam, votis proficere liceret ad res gerendas. Iamdudum enim statuo precibus fatigare Demosthenem, ut mihi suppeditet orationem ad natalem ejus ornandum. Si igitur satis foret vota facere, idem tecum vellem: nam commune nobis foret lucrum. Ego, inquit, hac nocte & hodie, lucubrato carmine, Homerum benevolentiæ causa laudare statuo. Nam divino, qualis est vatum, furore ad poësim raptus sum: quòd judicabis ipse. Consultò enim libellum hunc circunfero, si fortè in aliquem ex sociis otiosum incidero, tu autem mihi videris in præclaro esse otio. O te fœlicem, inquam, cui idem accidit ac illi qui dolicho victoriam adeptus, abluto jam pulvere, reliquo spectaculi tempore sese oblectans, cum luctatore fabulari cogitabat, qui ad luctam jam vocandus videretur. Ille autem, non ita, inquit, in carceribus fabulareris: & tu certè mihi videris verborum dolicho devicto, eum ludos facere, qui stadii fortunam perhorrescit. Scilicet ait ille, quasi rem difficilem susceperis. Fortassis, inquam, minoris pretii videtur tibi Demosthenes, quàm Homerus: & tu Homero laudato gloriaris. Me verò laudare Demosthenem, parum & nihil est? Cavillaris, inquit. Nolim ego dissidium ciere inter hos heroas, tametsi Homero magis faveo. Bene inquam, & me nonne putes Demostheni magis favere? Sed quoniam hac ra-

γον ἀπαμφίεις καὶ τὴν ὑπόθεσιν, δῆλον ὡς τὴν ποιητικὴν ὅρρον ὑγρᾷ μόνον, τὰς δ' ῥητορικὰς λόγους κατα-φορητὰς ἀτεχνῶς, οἷον ἱππεῖς ἀζυγεῖς πεζοὺς ἐλαφρῶν. μὴ μανίαν ἔφη τοῦτό γε, κἂν οἱ ποιηταὶ δεῖ τῆς μανίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰέναι θύρας. δεῖ γάρ τοι ἐν τοῖς καλοῖς ἀνδρὶ λογάδην ἔφην εὐθὺς πάνυ ἐπιπνοίας, οἱ μέλλουσι μὴ ταπεινοὶ φανεῖσθαι, καὶ φαύλης φορτικῆς. οἷόν τι ἔφη ὁ ἐπῖτρε, καὶ χαίρω πολλάκις, ἄλλαν τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὸν Δημοσθένους ἰσχὺν τοῦ Ὁμήρου παθεῖς. οἷον λέγω, τὴν σφοδρότητα, καὶ πικρίαν, καὶ τὴν ἐνθουσιασμόν. καὶ τὸ μὲν οἰνοβαρὲς, ὡς τὰς Φιλίππου μέθας, καὶ κραδασμούς, καὶ τὴν ἀσέλγειαν. τὸ δ' εἰς οἰανὸς ἄελσος, ὡς τὸ, δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, τὰς ἀγαθὰς ὑποθερμύνει ἐλπίδας. καὶ τὸ ἦκε μὲν οἰμώξειν γάρ ἐπηλάτης Πηλεύς, ὡς τὸ, πηλίκον ποτὲ κινδύνων ἂν οἱ ἄνδρες οὗτοι, οἱ ὑπὲρ δόξης, καὶ ἐλευθερίας πολυτήσαντες. ἀφελεῖσθαι δ' ἐν τῷ ῥέοντι Πύθωνα, ὡς τὰς Ὀδυσσέως ῥαφάδας τοῦ λόγου. καὶ τὸ οἱ μὲν μέλλοιμεν ἀγήρων τ' ἀθανάτω τε ἔσεσθαι, ὡς τὸ, πέφρικα μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις βίᾳ θανεῖν, κἂν σὺ οἰκίσκῳ τις αὐτὸν κεκοίφιξας τηβῇ. καὶ μυρίαι μαρτύρασιν αὐτῆς αὐτοῖς ἐπὶ τοῦτο τοῦ λόγου ἐπιθυμίαι ἡδυμοὶ δ' ἐν πάθη, καὶ ἀλήθειαι, καὶ τροπαὶ λέξεως κατεμμανθάνειν, καὶ τὰς ἀφανερώσεις τοῦ κόσμου μεταβολὰς, ἐν τοῖς ἐν τῷ ἀναγεωπῶν ἐπαινόδοις, καὶ τὰς τοῦ ἀναβολῶν σὺν τῷ κατειρῷ γλαφυρότητας, καὶ τὸ ἐν τρόπῳ μισοβάρβαρον παντάχοῦ. καί μοι πολλάκις ἔδοξεν, ἐγὼ ἂν τάληθὲς ἀποκρυψαίμην, οὐκ ἐπίστασθαι μὲ παρατίθεσθαι τὸν λόγον, ἀλλὰ τὴν ἀπλότητα, καὶ τὸ ἀφελὲς τῆς ἑρμηνείας, καὶ τὸ ἀκατασκεύαστον, καὶ τὸ ἀνεπιτήδευτον, καὶ τὸ ἀνεπιτήδευτον, καὶ τὸ ἀνεπιτήδευτ

ἰωνίας Ἀτθικῆς κεφαλαίου Δημοσθένης, ὁ τὴν παῤῥησίαν ὡς φασιν ἀπομαξάμενος, καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς Ἀχαϊδας ἀποσεμνύνων. ἀφαιρεῖται δὲ τόνον τινὰ μύρου, τὰς Ἑλληνικὰς ἀκροάσεις τραγῳδίας, καὶ μείζους τὰ ἀκμαιοτάτης μάχας ἀφαλόγως ἀπαλλάττουσι, καὶ μύθοις τὴν φορὰν σπεδασμωύσι. πολλάκις δέμε τὰ τοῦ Δημοσθένους, καὶ μέτρα κῶλα, καὶ ῥυθμοὶ, καὶ βάσεις, οὐκ ἔξω τῆς ποιητικῆς ἐθειᾶς ἐμβιβάζουσιν, ὥσπερ ἐκεῖ Ὁμήρου ἐλλιπῆς ἀνιᾷσιν, ἢ παρεισύσιον, ἢ χημάτων τραχύτητος, ἢ καθυφῆντος, ἀλλ' ἔοικε φύσει πως ὑπάρχειν ταῖς δυνάμεσι τὰς ὄψεσιν ἐπιπλέχθαι. πόθεν γὰρ δὴ διαφορωτέρη ἂν τὴν σὴν Καλλιόπην, ταύτῃ γε γνώσεσιν; ἀλλ' ἐδεῖν ἦπιον τὸμὸν ἀγωνισμὸν τῶν εἰς Ὅμηρον ἐγκωμίων, ἀπαλάσσειν ἔργων, ἢ τοὺς σοὺς εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους πίθημι. ἐ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημὶ, τῷ τὸμὸν μὲν, οὐκ ἔχειν ἰδραίαν πᾶσι κρηπῖδα ὑποβαλέσθαι τὸν ἔπαινον, πλὴν γε τὰ ποιητικῆς αὐτῆς. καὶ εἰ ἄλλα, τὰ μὲν ἀσαφῆ, πατρὶς, καὶ γένος, καὶ χρόνος. εἰ γὰρ ἦν σαφὲς αὐτῶν ἦν, οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις. πατρίδα μὲν διδόντων αὐτῷ, Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμύρνην, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας, πατέρα δὲ Μαίονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμόν. καὶ μητέρα Μελανώπην φασὶν, ἢ Νύμφην τῶν δρυάδων, ἀνθρωπίνου γένους ἀπείρου. χρόνου δὲ, τὸν Ἡρωϊκὸν, ἢ τὸν Ἰωνικόν. καὶ μὴν ὅπως ἂν ἐκ τοῦ Ἡσιόδου εἰδέναι ἡλικίας σαφῶς εἰδείημεν, ὅπερ ἐκ τούτου πρὸ τοῦ γνωρίμου, τὸ μελησιγενὲς ἀποκαλοῦσι. τύχην δὲ, queam, Demosthenem, remissa, ut ajunt, loquendi libertate, decentiùs segnitiem Atticam perstrinxisse, quàm is qui Achivos Achæidas appellavit. Et spiritu constantiùs intento Græcorum repræsentat tragœdias, quàm is qui, dum maximè viget pugna, colloquia fingit, & sermonibus impetum dissipat. Sæpe etiam membrorum mensuræ, numeri, & clausulæ, quas habet Demosthenes, non extra poëticam voluptatem me abducunt. Sicut neque Homero desunt antitheses, comparia, figuræ asperæ, vel puræ. Sed ita videtur à natura comparatum, ut facultatibus virtutes permisceantur. Qui autem tuam Calliopen hæc sentiendo contemnerem? At nihilo minùs meæ in prædicando Homero contentioni, duplum negotii inesse censeo, quàm tuis in Demosthenem laudibus. Non versuum, sed argumenti ratione, dico me non posse firmum laudum jacere fundamentum, præter quàm poëticam ipsam: cùm cætera sint ignota, patria, genus, ætas. Nam si nota essent inter homines anceps contentio non esset: aliis patriam ei assignantibus, Ionicam Colophonem, aliis Cumam, vel Chium, vel Smyrnam, vel Thebas Ægyptias, vel innumeras alias. Patrem autem Mæonem Lydum, vel fluvium, & matrem Melanopen ajunt, aut Nympham aliquam ex Dryadibus, siquidem humanum genus ignoratur. Porrò ætatem: Heroicam aut Ionicam. Nec satis constat utrum Hesiodus sit antiquior, siquidem nomen Melesigenæ, ei quod nunc est in usu, anteponunt. Fortunam autem, paupertatem, & cæcitatem: sed hæc cùm incerta sint,

σεως, ἢ τοῦτο ἐμφήσιν, [a]ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἴη ἐκ τούτου ἐκποδὼν ποιήσασθαι. τίνι γὰρ δὴ μοι κρημνῷ τὸ ἐγκώμιον, φησὶν ἄπεστιν ἐπιτίθεσθαι, ἢ σοφίαν ἐν τοῖς ἔπεσιν εἰκάζομεν συλλήψεσθαι. τὸ γὰρ ἐστὶν ἕτοιμον καὶ ἀφηρημένον τι, καὶ λεῖον, ἵν' ἀφιερωμένοις τοῖς γνωρίμοις, μόνον ἐπιθῶμεν. εἶτα, ἄψον ἔπιμον, ἡδυσμάτων ἄλλων σοὶ δεόμενον. τί γὰρ ἐμοὶ μέγα, ἢ λαμπρὸν ἐκ τύχης τῷ Δημοσθένει συνενεγκεῖν; τίνι δὲ γνώριμον; ἐκεῖνον μὲν, αὐτὴ πατρὶς, αἱ λιπαραὶ, καὶ ἀοίδιμοι, καὶ Ἑλλάδος ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενον ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπεὶ τὰ παιδικὰς ἐξουσίας ἐπισπᾶσθαι ἂν ἔρωτας θεῶν, καὶ χειροτονίας, καὶ ἀγορὰς, καὶ τὰς Ἑλλησπόντου νόμους, καὶ διαιτησίαν, καὶ πανηγύρεις, καὶ Πειραιᾶς, καὶ ἀποικίαν, καὶ τροπαίων θαλάττων, τε, καὶ χερσαίων ἐπεσημασμένων, εἰ δέ μοι ἐξ ἐφέσεως ἀξίως ἐφικέσθαι δυνατὸν τῷ λόγῳ φύσιν ὁ Δημοσθένης. ἐφθόνησε μὲν οὖν μοι ἐκ τοῦ πάντως τοῦδε ἐγκώμιον. εἰκὸς δὲ ἀπορρᾶξαι σωμιζόμην τὸ νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὄν, ἀπὸ τῶν πατρίδων ἐπικοσμεῖν τοὺς ἐπαινουμένους. Ἰσοκράτης γ', ἐπεμπεράσμα τὸ Ἑλένης φέρων εἰσῆνεγκε τὸ θεσπίσμα, τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν φῦλον ἰλαρώτερον. ἐπεὶ δ' ἴσως ὠλίγωσεν τὸ ἐπαρόμιον σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίᾳ ἐπαναλαβεῖν, μὴ σοι μεῖζον ἐπιτίθεσθαι τὸ ἐπίχαρμα τῇ ὑλακῇ. πωρίνη δὲ τὰς Ἀθήνας, ἐκεῖ χρὴ τὸν λόγον ἐπὶ τὴν τελευτὴν ἔρχεσθαι, χρυσέα κρηπὶς τῷ Πινδάρου. ἐν γὰρ Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήματος τελευτὴν ἔχει. εἰ δὲ Δημοσθένης ἐπ' ἠμιδρᾶ φαιδρὸς ὀνήσθη, ἐπιλύσει, τῷ ὀρφανίαν ἐ

sint, satius esset missa facere. Quare mihi valdè angusta erit encomii materia, poësim imperfectam laudare, & sapientiam ex versibus æstimare. Tibi verò in promptu, inquit, planus & apertus est campus, de rebus certis & cognitis: tantùm verbis opus est, tanquam condimento ad obsonium parato. Quid enim non magnum, & splendidum Demosthenis fortuna concessit? quid non celebre? Nonne patria, Athenæ opulentæ, & nobiles, & Græciæ propugnaculum? Quòd si Athenæ mihi contigissent, licentia poëtica superinducerem amores Deorum, judicia, commigrationes, dona, Eleusinem. Porrò de legibus, judiciis, concionibus, Pyræo, coloniis, trophæis terra marique partis, ne unus quidem Demosthenes pari cum dignitate dicere posset. Ex his magna copia mihi suppeteret. Idque encomium non distrahendum putarem, cùm inter laudationum præcepta hoc sit, ut qui laudantur, à patria exornentur. Isocrates Helenæ præconio inseruit Theseum. Liberi autem sunt poëtæ. Tu verò fortè metuis ne non servato modo, illa proverbii cavillatione excipiaris, Epigramma majus esse scrinio. Itaque omissis Athenis, excipit orationem pater classis præfectus, aureum, ut Pindarus ait, fundamentum. Nulla enim Athenis major dignitas est, quàm præfectura classis. Quòd verò extinctus est Demosthene adhuc puerulo, non est calamitas censenda, sed

[a] ἀλλὰ μὴ βέλτιον] Corrige μὴ. Menag.

συμφορὴν ὑπολαμβάνον, ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν τὸ τῆ φύσει χρήσιμον ἀποκαλυπτόμενος. Ὁ μὲν μὴ ἔν, ὅτι παιδεύσει, ἔν ἄσκησιν μιμήσῃ καθ' ἑαυτὸν παρειλήφαμεν. ἀλλ' ὅμως ἀνάγκη τῆ ἐπαίνου ἅπτεσθ τῆ ὑπ' αὐτὸ διδημιεργημένου, ὕλην οὐ τροφῆς, ἀλλὰ μελέτης, ἀλλὰ διδασκαλίας οὖσ ἔχοντα. μᾶλλ' ἔν ἐπὶ τῶν Ἡσιόδου δυνάμεθα φιλοφρονεῖσθαι, τῶν ῥαθύμως, ἀλλὰ τοῖς ποιμέσι τῆ ἐπῶν ἐπαινέσεων. σοὶ δ' ὑπάρχει θήρα, πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ καταλογος, Ἀλκιδάμας, Ἰσοκράτης, Ἴσαιος, Εὐβουλίδης, μυρίων μὲν ἡδονῶν, ἃς ἐπάγηται τῆ ἡδονῶν, καὶ τὰς πατρῴους ἀναίρησις ὑπομενόντων. παχεῖαι δ' ὕλης τοῖς μειρακίοις τῆ ἡλικίας εἰς τὰς τέρψεις ὀλισθαίνειν, παρὸν δ' αὐτοῦ καθ' ἑαυτὸν κωμᾶν, οὐ τῆ ἐπιτρέπων ὀλιγωρίας, ὁ δ' φιλοσοφίας, καὶ τῆ πολιτικῆς ἀρετῆς κηπτίχα πόθος. ὃς αὐτὸν ἦγε οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀσπασίας, καὶ Θεοφράστου, καὶ Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος δρόμους. καίτοι ταῦτα ὦ βέλτιστε, φιλοσοφίας τῆ λόγου, διτὰς ἐπ' ἀνθρώπους ἐρώτων ἀγωγάς, τὴν μὲν, θαλατίαν πόθος ἔρωτος παραφορὰν τε, καὶ ἀγελαίαν, καὶ κυμαίνουσαν σε ψυχὴν Ἀφροδίτης παιδικὴν κλύδωνα, φλεγμαινούσης τέαν ὁρμῆς, αὐτοχρῆμα θαλάττιον. τὴν δ' ὑροφίας χρυσῆς πόθος σιροῦς ἕλκειν, ἐ πυρὶ, καὶ τόξοις σὺ πηδῶσαν δυσαλγῆς νόσους τραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τὸν αὐτὸ ἔρωτος κάλλους ἄχραντόν τε, καὶ καθαρὸν ἰδέαν ἐξορμῶσαν, μανίᾳ σώφρονι τῆ ψυχῆ, ὅσαι Ζηνὸς εἰσὶν, καὶ Θεῶν ἀσχάτοροι φησὶν ὁ τραγικός. ὥρᾳ δὴ πάντα πάρεστι, κωμῳδ. κατάλαιον. κάτοπτρον. ξίφος. γλῶττων διαρρῶσαι. μιτρηφὸν ὀφὶ τῆ

sed gloriæ occasio, retegens generosam indolem. Homeri nec institutionem, nec studia ex scriptis accepimus: sed statim ab operibus ejus mihi est laudandus, cùm materiam ex educatione, studiis, & institutione ipsius sumere non possim: nec ad Hesiodi laurum confugere, quæ molliter, etiam pastoribus carmina inspirabat. Tu verò Callistratum habes, & longum splendidumque catalogum, Alcidamantem, Isocratem, Isæum, Eubulidem. Et quanquam innumeræ sunt Athenis voluptates, quibus pelliciuntur, etiam qui paterno imperio sunt obnoxii, estque adolescentia per se ad voluptatem proclivis, cùm liceret ipsi per tutorum negligentiam voluptates sequi, tamen continuit eum philosophiæ, & politicæ virtutis amor: qui ducebat ipsum, non ad Phrynes, sed Aristotelis, Theophrasti, Xenocratis, & Platonis fores. Atque hîc, ô præclare, poteris philosophari, duas apud homines esse amorum species, alteram quidem, marini cujusdam amoris impotentem, agrestem, & fluctuantem in animo veneris vulgaris tempestatem, exæstuantibus juvenum cupiditatibus, rem planè matrinam. Alteram, aureæ catenæ cœlestis attractionem, quæ non igni, non telis inhumanabiles vulnerum morbos infligit: sed ad pulchritudinis ipsius incorruptam, puramque formam comprehendam impellit, sano mentium furore, quæ ad Iovem accedunt, & Diis cognatæ sunt, ut ait tragicus ille. Amori sanè omnia parabilia, tonsura, speluncа, speculum, gladius, linguam efformare, ætate vergente,

te,

ἡλικίας ὑπάκειται. μνήμην ἀκριβῶσαι. ἀγρύπνως κοιμᾶσθαι. συνάψαι νύκτας ἐπιπόνοις ἡμέραις. ἐξ ὧν τίς οὐκ οἶδεν ἀποῦ, ὁ Δημοσθένης ἔφη σοι τῷ ἡθοποιῷ ἰχάνειν; ταῖς μὲν ὀνόμασι, καὶ τοῖς ἀνύμασι, κοσμοῦντι τὸν λόγον. ταῖς δ' διανοίαις, ἐξακριβοῦν τὰς πιθανότητας. λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφοδρὸς δ' τῷ τόνῳ, σωφρονίστως δ' τῷ τὸ ὀνομάσαι, καὶ νοημάτων ἐκπρεπείαις, ποικιλίαις δ' σχημάτων. μάλιστα γάρ τι τὸ ῥυθμικὸν, ὡς ὁ Λεοσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον, ὃ σφυρηλατῆσθαι παρεῖχε τὸν λόγον. ὃ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη ποτὲ λέγων, τὰς τραγῳδίας οὐ οἴνῳ γράφειν, ἐξορμοῦντα, καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχήν, οὕτως ὅπως ὁ Δημοσθένης σπουδάζει πρὸς μίξιν τοὺς λόγους. ἀλλ' ὕδατι πίνων, ἢ ὃ τὸν Δημοσθένη παίζειν φασιν εἰς τοῦτον αὐτῷ τὸν ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι, πρὸς ὕδωρ λέγειν. τὸν Δημοσθένη δ', πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυθέαν δ', ὁ περὶ τὸν Δημοσθενικῶν λόγων, λάμπειν ἐφαίνετο δ' συνηθεστέρᾳ λύχνῳ. καὶ τοῦτό μὲν ἔφη σοι τὸ χωλεῖον δ' λόγῳ, καινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν, ὃ γάρ τοι μείων ὁ τῶν Ὁμήρου ποίησιν, ὑπὲρ μὲν καιρὸν λόγου. ἀλλ' εἰ μετέσεις ἐπὶ τὰς φιλοσοφίας, καὶ τὸν σὸν τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν, καὶ τὰ πολιτείας τὸν ὅλην λαμπρότητα. καὶ ὁ μὲν, ἦν σπουδάζων, ὡς τὰ λοιπὰ ἀκροάσῃ. ἐγὼ δ', γελάσας, ὑπέρα ἔφην διανοῇ καθεζόμενός μου τὸν ὦτον, ὥσπερ βαλανεὺς καθιστὰς τὸ λοιπὸν λόγον; τὴ Δία γε εἶπε, δημοθοινίας τε, καὶ χορηγίας ἐθελεστίους, καὶ τελεσφορίας, καὶ πῖτ[illegible], καὶ τάφρον, καὶ λύσεις αἰχμαλώτε, pronunciationem discere, memoriam diligenter exercere, tumultus contemnere, noctes laboriosis diebus connectere. Vnde quis nescit, inquit, qualis orator fuerit Demosthenes? quum sententiis, & vocabulis orationem exornat: quum affectibus argumenta probabilia exactè persequitur: splendidus quidem magnitudine, vehemens autem spiritu, & temperantissimus in vocabulorum, & sententiarum moderatione, & varietate figurarum elegantissimus: ac utique solus oratorum: ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem præbuit. Non enim ut Æschylum dixit alicubi Callisthenes tragœdias scripsisse quum vino prolutus incaluisset: ita Demosthenes componebat orationes ebrius, sed aquam potus: unde in ejus aquæ potum fertur joco dixisse Demades, alios quidem ad aquam dicere, Demosthenem autem ad aquam scribere solitum esse. Pytheæ verò, Demosthenicarum orationum plausus, lucernam nocturnam olere videbatur. Habes, inquit, hunc dicendi campum, cum meo argumento communem. Non enim minor fuerit mea Homericæ poëseos prædicatio. Sed si ad humanitatem, & diligentiam in negotiis, totamque in administratione reip. claritatem transires. Et cùm hic sermonem continuaret, ut reliqua additurus. Ego ridens, nunquid, inquam, ut balneator hausto reliquo sermone, meas aures perfundere constituis? Etiam, inquit ille, populares epulas, sponta-

neas in ludos evocationes, navium præfecturas, murum, fossam,

των, ἢ παρθένων ἀπόδοσις, δρίσης πολιτῶν. κρὴ πρέσβεις, ἢ νομοθεσίας, ἢ μίγαθος πολιτευμάτων ἐμπεσὸν, μαλᾶν ἔπεισί μοι, ἢ τὰς ἐφορῶς συμάχους, ἢ διδάσκοις, μὴ λόγος ἢ Δημοσθένης αὐτὸν ἔργων ἐπιλίποιεν. ἴσως γὰ ἔφη ἂν γαθὲ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον ἢ τὸ ῥᾳθεκὴ βεβιωκότων, μὴ ἀφηρυλλήσθαι τὰ ὦτα πᾶς Δημοσθένης πράξεσιν; εἶτα ἔφη πρὸς τὸ λόγον ἐπικουρίας τὸς ὡς σὺ φὴς, δεόμεθα. πλὴν εἰ μή σε τοιαυτίον καπέχει πάθος, οἷον αὐχῆς πρέλαμπύσης, σὺκ ἄχρις πρὸς λαμπρὸν τὸν Δημοσθένης δέξαι, τὸν ὄψιν ἀπειρεῖσιν. κρὴ γὰ αὐτὸς πιθέσθαι ἐφ' Ὁμήρου κ τὰς ἀρχὰς πίπτοντα. καπέβαλον γάρ μικρᾶ δὴν, ὡς ἐκ ἀπολοιπεῖον ὃν μοι πρὸς τὸν ἀπόδειξιν. ἐπ' ἐγὼ μὲν, ἐκ οἶδ' ὅπως ἀνήνεγκα, δοκῶ μοι κ σμικρὸν προσεπιζόμενον ἀνέον ὁρᾶν. ἢ μηδ' ἀποτρέπων, ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις, νόθος ἢ τ Ὁμηριδῶν χρύσ ἐλίσχεσθαι. σοὶ δέ μοι φαίνεται ἢ τοῦτο ἔφη πολὺ ῥᾷον, ἢ κρ' ἐμὲ εἶναι. τ μὲν γὰ Ὁμήρου δόξης, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης τ ποιητικῆς δυνάμεως ἀρρόως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἅπασαν λαβεῖν. σὺ δ' οἱ μὲν ἐπὶ τ Δημοσθένην ὅλον ἐφώπλιξ τῇ γνώμῃ πρόποιο, ἢ μόλα ἂν λαπροίης ἐπὶ τ λόγον ὥπλον, ἐκ ἔχων ὅτῳ πρώτῳ τὴν γνώμην λάβοις, καθάπ οἱ λίχνοι πάχυσι τὸν τὰς Συρακουσίους τραπέζας, ἢ οἱ φιλήκοοι, ἢ φιλοθεάμονες, εἰς μυρίας ἀκουσμάτων, ἢ θεαμάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες. ἐκ ἔχουσι γὰ ἐφ' ἧ τ ἐλθῶσιν, ἀεὶ τὸν ἐπιθυμίαν μεθιστάμενοι. οἶμαι δ' ἢ σὲ μεθαπηδᾶν, ἐκ ἔχοντα ἐφ' ὅ, τι στήσῃς, σὸ κύκλῳ σε περιλήπτων, φύσεως μεγαλοπρεπᾶς, ἑρμῆς ἀφτυρα, βίᾳ σώφρονος, λόγῳ δεινό-

liberatos captivos, locatas virgines, optimam remp. legatos, leges, & magnitudinem rerum gestarum incidentem: subit mihi irridere supercilia contrahentem, & metuentem ne deficeret ipsum oratio de rebus gestis Demosthenis. Fortè enim inquam, ô bone putas me unum ex omnibus qui eloquentiæ operam dederunt, nihil audisse de rebus gestis Demosthenis? Imò, ait ille, aliquo ad dicendum, ut ais, auxilio nobis est opus. Verùm nisi aliter affectus es adversus circumfulgentem splendorem, non possis splendidam Demosthenis gloriam fixis oculis intueri. Quod quidem initio in Homero mihi accidit. Quare pene abjeci argumentum, ut quod obtueri non possem. Deinde nescio quo pacto me recepi, puto me paulatim assuefaciendo adversis oculis intueri: ne eos tanquam à sole avertendo, nothus gentis Homericæ arguerer. Tuum verò negotium mihi quàm meum videtur esse facilius. Nam cùm in Homero nihil præter poëticam laudare possimus, tota illa laus in animo simul necessariò concipienda est. Tu verò si ad totum Demosthenem semel animũ convertas, ad dicendum prosiliens profectò hæreas dubius quid primum sumas, haud aliter quàm gulosi Syracusanis mensis accumbentes, vel avidi auditores & spectatores nacti sexcenta aurium & oculorum jucunda objecta. Nescium enim quò se convertant, subinde cupiditatem mutantes. Itaque opinor te ex alio in aliud desilire, cùm non habeas cui immoreris, dum te in orbem circumagunt, indoles magnifica, ingenium ardens, temperantia, eloquentia, for-

πητος, τ' ὀν πᾶς πεάξειεν ἀνδρείας, λημμάτων πολλῶν ἓ μεγάλων, ὑπεροψίας, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήσεως, συνέσεως, ἐκ τε τ' πολλῶν, ἓ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως δὴ ὁρῶν ἔνθεν μὲν, ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, ἐκεῖθεν, ἀποστόλους, Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τ' Ἑλλησπόντου, Βυζάντιον, ὑπ' ἔχεις ἔποι τὴν γνώμην ἀποκλίνῃς, συμπεριφερόμενον τοῖς πλείοσι πράγμασιν. ὥσπερ ὖν ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τῷ νῷ τραπόμενος, ὅτε πως ἡπόρησεν, Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν, ἢ Κάδμον, ἢ σπαρτῶν ἱερὸν γένος, ἢ τὰν κυανόμπυκα Θήβαν, ἢ τὸ πάγκλυτον Διόνυσον πυλυζαλὲς πρωΐ, ἢ γάμον λιπαυλίνου Ἀρμονίας, ὑμνήσομαι, ὑτινοῖ ὃ ἓ σύμπαν ταὐτὸν ἔοικος ἀναρεῖν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημαγωγίαν, ἢ τ' ἀριστων πεπρὸς ὑμᾶς τέτον. ἔτι δ' ἀδὴν ἔρχον ἀφυγεῖν ἔφη τὴν πολέμιον, ἀλλ' ἐνὸς, ὅτε δὴ λαβόμενος, ἢ τ' ῥητορικῆς καὶ' αὐτὴν, εἰς ταὐτὸν καθίστη τέτον τ' λόγον. ἐκφυγὴ γὰρ σοι ἢ ἡ Περικλέης. σκέψαι μὲν γε, τὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πανδεᾶς πάντων, δέξη δ' Ἑλλησπόντιος, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν, οὐδὲν ἴσμενον ἔχοντες, οὐδ' οἷον ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν ἐκείνου βάσανον, καὶ κρίσιν. τὰ δ' ἐκ Δημοσθένους, ἀλλα σοὶ καταλελείφθω λέγειν, εἰ ταύτῃ τραπόμενος. πρὸς γὰ μὲν τὰς τ' ψυχὰς αἱρεσεῖς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτῶν τραπόμενος, καλὸν μέσα ἡνίκα ἂν πρῶτα ἐπιμελεῖ τὴν ἀρετὴν. εἰ δ' βάλοιο διαψιλῶς, δύο, καὶ σωίτρις ἐλόμενος, τὸ μὲν ἕτερον ἐπὶ τὰ πολιτικὰ, τὸ δὲ ἕτερον ἐπὶ τὰ ἰδιωτικὰ, ἐκ τέτων ἂν ἐπιδείξαις τὸν ἄνδρα, ὅτι ἐκ τῶν ἐναντίων ἐστὶν ἐπιτήδειος ἑκατέροις. ἐκ τῶν μὲν γὰρ πολιτικῶν, ὅτι ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν

ῥθμον, ἔχειν ἀποχρῶσαν λόγον ὑπερβολῆς. πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δ' οὖν οὐκ ἐν ἅπασι τοῦτο, ἀλλ' οὐ μέρος ἐπαινεσόμεθα, νόμῳ μὲν γὰρ Ὁμηρικῷ, Ἡρώων ἐπαίνους οὐ μερῶν ἀφιᾶσι, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς, ἢ κόμης. ἤδη δὲ καὶ τῶν φορημάτων, ἢ ἀσπίδων. μεμπτὸν δ' ἤδη τοῖς θεοῖς ἐφάψασθαι, ὑμνοῦσι πρὸς τῶν ποιητῶν, ἐξ ἁλικοότητος, ἢ τόξων, ἢ τῶν αἰγίδος, μήπω μὲν μέρους σώματος, ἢ ψυχῆς. τῶν δ' ὑπερφυῶν, ἤδη ἔνιοι ἐφάψασθαι ἐλπίζουσιν. ὥστε καὶ ὁ Δημοσθένης αἰτιάσεται, κατ' ἐν τῶν αὐτῷ κριθέντων ἐπαινούμενον. ἐπεὶ τί γὰρ σύμπαν, μᾶλλ' αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρκέσειεν ἐπαινέσαι. ταῦτα δὴ Θεραγόρου διελθόντος, εἰμὶ σε ἔφην ἐγὼ ἐπιδεδιέναι μὴ βαλόμενον, τὸν, μὴ μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τῶν λόγων παρεμπορεύομενον ποιητὴν τὸν Δημοσθένην, τὰ πρὸς τοῖς ἐμπείροις ἀσυμφέροντα, εἰ μὴ ἂν ἔφη τὴν ῥαψῳδίαν παύσῃς, εἰσήχθην ἐπιδραμεῖν τὸν λόγον, εἴ τι σοὶ φορτικὸς ἀνεὶς, ἀκροατὴς ἡμῖν γένοιο. πρόσεχε τοίνυν ἔφην σοι γίγνεσθαι δίκην εὖ ἴσθι. σκόπει δὲ μὴ ἐκ πολίου ἡ γενομένη ἑκάτερον. κἀκεῖνα ἂν λέγοις ἔφη τὰ ἐμά. σὺ γὰρ ἔφην ἀγνοεῖς οἷμαι τὸ παρὸν ἄπορον. εἶτα ἰατρὸν δίκην τὸν δὲ νοσοῦντα σκληρὸν ἀγνοήσαντα, ἄλλο τι πραγματεύεις. ὅτι τί δή; σὺ μὲν γὰρ περίξυσιν ἂν, τὸ πρῶτον ἰόντα πρὸς τὸν λόγον, ἐπιχειρήσας ἰᾶσθαι, τάσδ' ἤδη καταλωβᾶσθαι παλαιὰς ἐτῶν ἑξήκοντα. ὥστε παύσῃ τὸ ἀπορεῖσθαι ἴσως σοι τὰ ἰάματα. ἐγὼ δ' ἂν ἔφην σοι τόδε ἴαμα. χρὴ μύσαντα καθάπερ ἐνθάδε, ταῖς ἀκοαῖς τὸν εἶναι τὴν φαντασιαστὴν. τὸν γὰρ ἐναντίον ἐμοὶ πρὸς ἡμᾶς. ἢ φασὶν Ἀννίκερίν τὸν Κυρηναῖον φιλόμηθον εἶναι πρὸς

tribus selectis, ampliſſimam dicendi materiam habebis: res enim omnes ſunt ſplendidiſſimæ. Quòd ſi non omnia, ſed partem laudabimus, id Homeri exemplo faciemus, qui Heroum partes laudat, puta pedes, vel caput, vel comam, aut veſtes, aut clypeum. Nec Dii quidem poëtarum laudes aſpernantur, ſumptas à colo, aut telis, aut ægide, nedum ab aliqua corporis aut animæ parte. Beneficia verò ſemel complecti nemo poteſt. Itaque nec Demoſthenes vitio vertet, ſi unicam ex ejus virtutibus laudes: ſiquidem ne ipſe quidem, omnes ſimul collaudare poſſet. Cùm hæc diceret Therſagoras, puto te, inquam, oſtendere mihi volentem, quòd non ſolùm bonus es poëta, tuæ orationi mentionem inſeruiſſe Demoſthenis, ſolutam orationem metricæ adjungendo. Tum ille, inquit, tuæ recreationi conſulens, compulſus ſum ad percurrendum hoc argumentum, ut remiſſa cura, noſter fieres auditor. At probè ſcias, inquam, te nihil operæ pretium feciſſe. Quin vide ne magis diverſum aliud feceris. Egregiam profectò, inquit, medelam dicis. At puto, inquam, neſcis quæ res me nunc angat: deinde ut medicus ignorans ægroti morbum, alium curas. Quid illud eſt? Tu quidem, ea quæ turbarent eum qui ſe primùm ad dicendum conferret, inſtituiſti medicari. Sed illa mihi jam olim annorum periodis exhauſta ſunt. Quare irrita ſunt ad ea quibus angor, tua remedia. At hoc, inquit, remedium fuerit. Oportet, ſanè viæ in morem, ut ea ſit tutiſſima, quæ maximè trita. Mihi verò diverſum, inquam, placebat. Ajunt Annicerim Cyrenæum Platonis & ſociorum

Πλάτωνά τε, καὶ τὰς ἁμίλλας. τὸ μὲν γὰρ κυρτοῖον ἁρμοστηλασίαν ἐπιδεικνύσθαι, πολλοὺς φασὶ τὴν ἀκαδημίαν ἐλελακέναι δρόμους, ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῆς ἁρμαμαξοτροχίας ἅπαντας, μηδὲν παραβαίνειν, μηδ' ἐκ τοῦ δρόμου σημεῖα καὶ τὰ γῆς ὑπολείπειν. τέμνειν δὲ γε, τὸ σκολιὸν ἀποδιδρᾶναι, τὰς ἁρματοτροχίας ἀλείπειν. ὃ μάλα ῥᾴδιον δ' οἶμαι καὶ ἐμοὶ γενέσθαι· οὐδὲ τὸ πεπερασμένον ὑπερπορεύσασθαι, ἀλλά τι τὸ [1] Πάσωνος ἔφη σοφόν. ποῖον ἔφην; ὁ δὲ ἀκήκοα. Πάσωνι τῷ ζωγράφῳ φασὶν ἐπιδεῖναι γράψαι ἵππον κυλινδούμενον. τὸν δὲ, γράψαι τρέχοντα, καὶ πολὺν κονιορτὸν ἐφεῖναι τῷ ἵππῳ. ὡς δ' ἦλθε γράφοντι, ἐπιθῆναι τὸν ἐπιδεῖναι, μέμφεσθαι, μὴ δὲ τοῦτο φράσαι. τὸν δὴ Πάσωνα ὕστερον τὸν μετέπειτα κρίνειν ἀπελαυνόντα, τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπιδεῖξαι κελεύσαντα, καὶ τὸν ἵππον ἔμπαλιν κυλίοντα ἐφθάνειν κυλινδούμενον. ᾠδὲ δὴ ἔφη Θερσαγόρα, ἂν μέσον οἴῃ με τροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἀλλ' ἐγὼ πάσας τροφὰς, καὶ μεταβολὰς ἐπαμάσσοντα, καὶ μεταπλάττοντα, ὀλιγίστην μὲν τὸ τελευταῖον πάσχοιμι τὸ τοῦ Πρωτέως. ποῖον ἔφη πάθος; τὸ, ἡγούμενον, ὃ φασιν αὐτὸν ἡροῦς, φασμὸν ἐξευρίσκοντα τὸν ἀνθρωπίνης ὄψεως. ἐπεὶ καταπαλαίσαι πάσας ἰδίας ἂν, ζῳάριον, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ πάσας μορφὰς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι. σὺ μὲν εἶπεν ὑπὲρ τὸ Πρωτέα μηχανᾶ τὴν ἐμὴν ἀκρόασιν ἀποδιδράσκειν. οὐκ ἂν γένοιτο ἔφην τοῦτο. παρέξω γὰρ ἐμαυτὸν ἀκροατὴν, παρεὶς τὴν ἐπιπεμπομένην φροντίδα. τάχα δὲ καὶ ἀκούσεσθαι. ἀκούσομαι δὴ τοίνυν. ἀφεὶς τὴν ἐπιπεμπομένην φροντίδα. τάχα δὲ καὶ ἀκούσεσθαι. ἀκούσομαι δὴ τοίνυν. ἀφεὶς τὴν ἐπιπεμπομένην φροντίδα.

rum fuisse æmulum: eumque currus agitationem ostentando, multos circum Academiam cursus exegisse, eadem omnes in orbita, citra errorem, ita ut vestigia cursus unius in terra relinquerentur. Ego verò contrà studeo tritas orbitas evitare. At difficile esse puto, novam viam relicta jam trita excogitare. At Passonis placet consilium. Quodnam? inquam: non enim audivi. Passoni pictori dicunt mandatum fuisse, ut pingeret equum sese volutantem: illum verò, currentem pinxisse, multo pulvere circundatum: & cùm is adhuc pingeret, eum qui ejus operam locarat supervenisse, & conquestum esse, quòd istud non mandasset. Tum Passonem inversa tabula, puerum jussisse ut picturam exhiberet spectandam, visumque esse equum sese volutantem. Festivus, inquam, es Therſagora, si unam tot annis conversionem me molitum esse putas, at non vereri ne mihi omnes conversiones & circumactus experto, tandem accidat idem quod Proteo. Quidnam? inquit. Scilicet ut fiam, quod dicunt ipsum factum esse, quum rationem excogitaret qua humanum aspectum fugeret. Ille absumptis omnibus formis bestiarum, plantarum, elementorum, rursus peregrinæ formæ penuria factus est Proteus. Tu, inquit ille, Proteo mutabilior, meam orationem effugere conaris. Minime, inquam, ô præclare. Nam dimissa ex animo impendente cogitatione, auditorem me præbebo. For-

1 Πάσωνος] Pauson dicitur pictor ille Æliano Variæ Historiæ libro 14. cap. 5. & Plutarcho de Pythiæ oraculis; & aliis: ex quibus legendum hic Παύσωνος. Menagius.

μα γὰρ ἄπη σοὶ τῶ συμφορᾶς ἀφροντις γενόμενος, καὶ τὰ ἐμῆς ὠδῖνος συμφροντίσεις. ὡς δὲ ἐδόκει ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τὸ πλησίον κρηπῖδος, ἐγὼ μὲν ἠρξάμην. ἤδη ἀπελήλυθε μέλα γυναῖα ποιήματα. μεζόν δ' ὥσπερ ἔνθυς γενόμενος, ἐπιπτύξας τὸ γραμματεῖον, καμίζει τὰ ἀκροαλικὸν ἔφη μισθὸν, καὶ ἀπὸ τῶ Ἀσκληπιοῦ σκληνασικὸν, ἢ δικαστικόν. ἀλλ' ὅπως ἔσῃ μοι χάριν. χάριν μὲν, ἔφην ἐγὼ, καὶ σχεδόν. τί δὲ λέγεις εἰδέναι; πόθεν ἔστιν ὅ, τι δὲ λέγεις; Μακεδονικοῖς ἔφη ἐντυχὼν τὰ βασιλικὰ οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τότε περιεθέμην, τὸ γιβλίον ἀξιόλογον πάρεργον ὑπησάμην. καὶ νῦν ὑπεμνήσθην ἔχων οἰκαδε. μάχαιραν δ' ἄλλά τε τῷ Ἀντιπάτρῳ πραχθέντων ἐπὶ τὰ οἰκίας, καὶ τὰ Δημοσθένους. ἄμοι δοκεῖς ἂν οὐ παρέργως ἀκῦσαι. καὶ μὴν εἶπον ἤδη γέ σοι τὰ Διαγλιλίων χάριν, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπῶν. ἐγὼ μὲν δὴ ἂν οὐκ ἀπολείψομαί σε πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργον σοι γένωμαι. σὺ δ' εἰσιάκας μὲν με λαμπρῶς, τὴν Ὁμήρου γενέθλιον, ἔοικας δ' ἐπάσειν αὐτὸς τὰ τῶν Δημοσθένους. ὡς δ' ἀνέγνων τὰ λοιπὰ τὰ γραμματεῖα, ἀφτερίψαντες ὀλίγον, ὅσον ἀποδῦναι τὰ ποιήματα τὰς δικαίας ἐπαίνους, ἤειμεν εἰς τὰ Θερσαγόρα. καὶ μάλις μὲ, ἐπιτυχόντ' ἤ τῷ βιβλίῳ. κἀγὼ λαβὼν τότε μὲ, ἀπηλλατόμην. ἐν τοιούτοις δ' ὄντα τῶν γνώμων διετρίβην, ὡς ἀδὲν τι ἐφεστήξας, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ὀνομάτων τὰ, καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀναλίξομαι. ἀδὲ γὰρ τὰ Ἀσκληπιοῦ μεῖόν τι γίγνεται τὰ τιμῆς, εἰ μὴ τὰ ὡσαύτως αὐτὰ ποιησαίντων ἄσομεν. τὰ Ἀλισοδήμου τὰ Τροιζηνίου, καὶ Σοφοκλέους, ἀδέσται, καὶ τὰ Διονύσου, τὸ μὲν ποιῆσαι κωμῳδίας, ἢ Forsan enim quum non amplius tui partus eris sollicitus, meæ partus mecum curam susscipies. Vt igitur ita visum est ipsi, in proxima sede consedimus, ubi ego quidem audiebam, ille verò præstantissimum poëma recitabat. Inter legendum autem, ut numine afflatus, complicato libro, auser, inquit, hujus auscultationis mercedem, prout Athenis, in concionibus, & judiciis sportulæ dari solent. Sed vide ut gratiam mihi habeas. Gratiam-ne, inquam, habebo, etiam priusquam quid dicas intelligam? Sed quidnam est quod dicis? Cum incidissem, inquit, in Macedonicos regiæ domus commentarios, eaque res me summopere delectasset, non levi negotio librum comparavi, quem domi nunc habere memini. Continet autem cùm cæteras res ab Antipatro domi gestas: tum de Demosthene ea quæ mihi videris non oscitanter audivisse. Ego verò, inquam, tibi pro bono nuntio gratiam jam refero. Et reliquos versus audiam: nec te dimittam donec promissum præstiteris. Cæterùm splendida Homeri natalitia mihi dedisti, talia Demosthenis quoque dæturus videris. Itaque lectis reliquis libri versibus, tantisper commorati, dum debitam laudem poëmati tribuissem, ivimus ad ædes Thersagoræ, ubi vix tandem librum reperit: quo tunc accepto, discessi: & perlecto statui nihil immutare, sed ad verbum vobis recitare. Non enim minor honos habetur Æsculapio, quum Alisodemi Trœzenii, & Sophoclis versus ei decantantur, si desit novum poëma sacrificantibus. Et Baccho nova poëmata faciendi, nempe comœdias, vel tra-

τραγῳδίας, ἐκλέλοιπεν. τὰ δ' ἀπόρρητα συντιθέντα, τοῖς νῦν εἰς μέσον ὡς πρέπον κομίζουσι, χάριν οὐκ ἐλαττῶν φέρει, τῷ τ' Θεὸν δοκεῖν πεποιηκέναι. τὸ μὲν οὖν βιβλίον, τοῦτο. ἔστι δ' τὸ ὑπομνημάτιον τὸ ἀναγκαῖον ἡμῖν μέρος. τὸ δ' ἀφῆρος τοῦ βιβλίου, φησὶν Ἀντιπάτρῳ μεμηνύσθαι παρεῖναι τὸν Ἀρχίαν. ὁδὶ Ἀρχίας, ὃν τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τῶν φυγάδων ὑπῆρχε συναμβάσεως. ἐπέστελλε δ' αὐτῷ ὁ Δημοσθένης λάθρᾳ τῶν Καλαυρείας πείσαι μόλις, ἢ βιάσασθαι ὡς τὸν Ἀντίπατρον ἥκειν, ὃ δὴ καὶ μετέωρος ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ τούτοις ἦν τῇ ἐλπίδι, τὸν Δημοσθένη μὴ προσδοκῶν. ὡς δὲ ἥκουσεν λάθρᾳ τῆς Καλαυρείας ἥκοντα τὸν Ἀρχίαν, οὗπερ ὡς εἶχεν, ἐκέλευσεν ἔσω καλεῖν. ἐπειδὴ εἰσῆλθεν, αὐτὸ φροντίσαι τὰ λοιπὰ τὸ βιβλίον, χαῖρε ὦ Ἀντίπατρε. πεῖσαι δ' μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες; ἦγαγον ὡς ἐδυνάμην. ὑδείαν γὰρ κομίζω τῷ Δημοσθένει λειψάνων. ἀπ' ἐλπίδος γάμην ἔσφηλας ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τῶν ἐμῶν, ἐκ τῆς ὑδείας, Δημοσθένην σὺν ἔχοντα; τὴν γὰρ ψυχὴν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, πρὸς βίαν κατέχειν ἀδύνατον, ἐν Βοιωτίᾳ, ἐν ᾗ ἐνθάδε παρ' ἡμῖν λακόντες. ἡμεῖς γ', θᾶττον ἂν τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἐλοιμεν μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσίῳ. ἐγὼ γ' ὦ Παρμένων ἔφη, εἰ μὴ τις ἀθηναῖος ἦν ὁ Ἀθήνας λέγων, ἐμὲ τῆς πατρίδος ἀφελεῖν, τούτου ἀργύριον μὲν ἀφείμην ἄν, φιλίαν δ' οὐκ ἄν. εἰδέναι τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμοὶ μισεῖ, τούτου ἀφαιρεῖσθαι μὴν, ὡς ἀκροπόλεί, καὶ τείχεί, καὶ νεωρίοις, καὶ πόρῳ. βουλόμαι γ' τὸν λιμένα τῆς, καὶ μακροτέλεσ με τὸν πόλιν. καὶ τὰς μὴν, ἐξω τῆς χρείας χρημάτων, ἥδιστ' ἂν ἀφαιρεθείην. tragœdias, mos desiit, & quæ ab aliis iunt composita, iis qui nunc ea tempestivè in medium afferunt, non minorem gratiam merentur, ut Deum honorasse videantur. Itaque hic liber (Est autem nostrarum partium, commentarius: libri verò narratio) refert Antipatro significatum esse, Archiam adesse. Archias autem, siquis iuniorum hoc ignorat, exules comprehendere jussus erat. Literis quoque mandatum acceperat, ut nulla vi adhibita Demosthenem persuaderet, ut ex Calauria ad Antipatrum veniret. Porrò Antipater in tantam spem erectus anxiè expectabat Demosthenis adventum. Quare cùm audivisset Archiam ex Calauria venire, repentè ut se habebat, intro vocari jussit. Postquam ingressus est, reliqua liber ipse dicet. Salve Antipater. Quidni salvus sim, si Demosthenem adduxisti? Adduxi ut potui: nam ex Demosthenis reliquiis Hydriam affero. Magna de spe me dejecisti Archia. Quid enim mihi cum urna & ossibus, Demosthenem non habenti? Non fuit possibile rex, vivum in potestatem hostium redigere: non in Bœotia, vel à me hîc accepto auro. Nos verò citiùs Byzantii mœnia machinis, quàm Demosthenem auro expugnaremus. Ego ô Parmenio, inquit, siquis Athenien-sis in reip. consiliis pluris me facit quàm patriam, huiç pecunias, amicitiam non item offerre velim. Siquis autem propter patriam mihi inimicus est, hunc ut arcem, mœnia, portus, & fossam oppugno. Admiror autem virtutem, & beatam esse dico urbem, cui civis hujusmodi obtigit. At proditores, quum eorum opera non amplius indigeo, perdere

πολίσωμαι. τὸ δὲ, βυλοίμην ἂν σώφρονα παρ' ἡμῖν τυχεῖν ἡγεμόνος μᾶλλον, ἢ τὸν Ἰλλυρικῶν ἵππον, καὶ Τριβαλλῶν, καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικὸν, καὶ ὅπλων βίας, τὸν δὲ λόγον πείθω, καὶ τὸ τῆ γνώμης ἰσχυρὸν ἀβουλήτως ἀξίωμα δεῖπνον. πρὸς Παρμενίωνα μὲν ταῦτα. τοιαῦτα δὲ πως καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιεῖτο. τὰ μὲν δὴ Διοπείθους Ἀθηναίοις ἀπεσταλμένα, ἐγὼ μὲν εἶχον δεῖν φροντίδος. οὐδὲν γὰρ ἀφίλαστος γελάσας, ἔφη σὺ δ' Ἀθηναῖον στρατηγὸν, ἢ στρατιώτην δέδιεναι ἡμῖν. εἰ μὲν τριήρεις, καὶ πειραιεὺς, καὶ τὰ νεώρια, λάβοι ἂν ἥμιγυς, καὶ φλιῶν ἀφ'. πόθεν ἂν ἄνθρωποι πεφύκασιν, Διονυσιάζοντες, καὶ πρωτομίαις κωμάζοντες, καὶ χοροῖς; εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἷς ἦν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾷον ἂν εἴχομεν τὴν πόλιν, ἢ Θηβαίοις καὶ Θετταλοῖς ἁπάντων, βιαζόμενοι, φθάνοντες, ἀνύμενοι. νῦν δὲ εἷς σαφῶς ἐγρήγορε, καὶ πᾶσι τοῖς κατ' αὐτὸν ἐφίσταται, καὶ ταῖς ἡμετέραις ὁρμαῖς ἐπανέστηκε, καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀνθίσταται. λανθάνομεν δὲ αὐτὸν ἐπιχειροῦντες, οὐκ ἐπιχειροῦντες, ἢ βουλόμενοι. καὶ κρούσασι κώλυμά τι, καὶ σφάλος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιθυμίας. [1] τὸ γάρ τοι κατ' αὐτὸν, οὔτε Ἀμφίπολιν εἵλομεν; οὔτε Ὄλυνθον; ἢ Φωκίας, καὶ Πύλον ἔχομεν; οὐχὶ Χέρρονησον, καὶ τῶν περὶ τὸ Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν; dere cupio. Illum autem incorruptum civem apud nos hîc habere malim, quàm Illyricum, & Triballicum equitatum, totumque mercenariorum exercitum. Nec armorum vi, facultatem persuadendi, & judicii gravitatem ullatenus postpono. Hæc ad Parmenionem: & ad me similia quoque verba fecit. Ego enim de iis qui cum Diopithe Athenis missi fuerant, solicitus eram. Ille verò profusè ridens dixit. Tu verò nobis ab Athenienſi duce, aut milite metuis. Triremes, Pyræus, & portus mihi nugæ sunt. Quid facerent homines in Bacchanalibus, conviviis & choris vitam consumentes? Si unus Demosthenes Athenis non fuisset, faciliùs potiti essemus urbe, quàm Thebis & Thessalia, dolo, vi, opprimentes & corrumpentes. Verùm unus ille vigilat in omnes intentus occasiones, & nostros observat impetus, nostrisque consiliis resistit. Nunquam fallere, neque insidiando, neque agendo, neque consulendo possumus. Hic uno verbo, tanquam propugnaculum obstat, quominus omnia primo impetu capiamus. Nam quantum in ipso fuit, non Amphipoli, non Olyntho, non Phocensibus, non Pylo, non Cherroneso, non ora Hellesponti potiri po-

1 Τὸ γάρ τοι κατ' αὐτὸν οὐκ Ἀμφίπολιν εἵλομεν, οὐκ Ὄλυνθον, ἢ Φωκίας ἢ Πύλον ἔχομεν] Manifestissimum mendum non vidit doctus interpres Philippus Melanchthon. Nam quid de Pylo hic loquitur? quem numquam habuit Philippus, & qui in ultima Laconia vel Messenia situs, remotissimus fuit ab Antipatri ditione & Macedonum negotiis. Emenda igitur & repone meo periculo Πύλας. Eam emendationem firmat Demosthenes ipse in oratione de Cherroneso: κύριος δὲ Πυλῶν ἢ τὸ ὅλον τῶν Ἑλλήνων παρῆσθον. Et in oratione de falsa legatione: πῶς γὰρ ἂν εἶδεν ὑμῶν, ὅπ τοὺ Φωκίαν κωλύμα ἢ τοὺς κυρίους εἶναι Πυλῶν Φωκίας ἢ τὸ δεῖ Θετταλίαν ἄβατα ὑπάρχειν ὑμῖν. Et rursus ibidem: ἀφεὶ δ' ἡ ἀγὼν ἢ τῶν μειζόνων, λέγω

ἀλλ' ἀνίστησι μᾶλλ' ἄκοντας, οἷον ὑπὸ μανδραγόρᾳ τινὶ διδόντας τὰς αὑτῶν πολίτας, ὥσπερ τυμπή τινι, καὶ κινοῦσι μὲν ῥαθυμίας τῆς παρούσης χρόμενος, ἀλίγον δ' πρὸς ἡδονὴν φροντίσας. μεταβιβᾷ δ' τὰ χρήματα τὰς πόρους, ἀπὸ τῶν θεάτρων, ἐπὶ τὰ στρατόπεδα. σωτίθησι δ' τὸ ναυτικὸν, νόμοις τελεσαρχικοῖς ὑπὸ τῆς ἀπειλίας μισουμὲν τελέως διεφθαρμένον. ἀγείρει δ' ἐρρωμένον ἤδη χρόνῳ πρὸς τὴν δραχμὴν, καὶ τὸ τελεώλον, τὸ τῆ πόλιος ἀξίωμα, πάλαι τούτους καθεκλιμένους, εἰς τὰς Θερμόπυλας ἐπανάγων. καὶ τὸ ζῆλον τῆ Μαραθῶνι, καὶ Σαλαμῖνι κεκινηκόσιν, σωίσησι δ' ἐπὶ συμμαχίας, καὶ σωτῆξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον ἐ λαθεῖν ἐστι, ἐ φοβηθέντα, ἐ πεισθέντα δ' ἐ μᾶλλον, ἢ τὸ Λεσβείδου ἐκεῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπεράτωσε. τοῦτον δὴ ὁ Ἀντίπατρος, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ πάντας ὁπλίτας. ὁ γὰρ Ἀθηναίοις ποῖς πάλαι Θεμιστοκλῆς, καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τούτοις τοῦ ὁ Δημοσθένης ἐφάμιλλος, Θεμιστοκλεῖ μὲν, τὴν σωίσιν. Περικλεῖ δ', τὸ φρόνημα. ὑπῆρχε γὰρ αὐτοῖς ἀκμὴ, Εὔβοια, Μέγαρα, τὸ ἐπὶ τ' Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε ἴσμεν ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν, καὶ Διοπείθην, καὶ Προξενον, καὶ τοιούτους πολλοὺς ἀποδιεκνυῶντες στρατηγοὺς, Δημοσθένην δ', εἰσω κατέχοντες ἐπὶ τῶ βήματος. ὡς εἰ τοῦτον τ' ἀνθρωπον ὅπλων ἀπέφηνεν, καὶ νεῶν, καὶ στρατόπεδον, καὶ χωρίων, καὶ χρημάτων κύριον, οὐκῶ

potuimus. Ille invitos, tanquam mandragora ſopitos cives excitat, & neglectis iis quæ ad voluptatem faciunt, loquendi libertate illorum ſecat uritque ignaviam à theatris ad caſtra pecuniarum transfert proventus: conſcribit claſſem quæ penè perierat confuſione legum trierarchici ordinis. Et civitatis dignitatem tempore jam projectam ad drachmam & triobolum, excitat jamdudum fractos animos ad majorum imitationem revocans & rerum ad Marathonem, & Salaminem geſtarum: atque author eſt ut Græcos ſibi ſocietate & fœdere conjungant. Hunc non licet fallere, non decipere, nec magis pretio corrumpere, quàm Ariſtidem illum rex Perſarum corrupit. Hic igitur Antipater, magis eſt formidandus, quàm triremes omnes, quàm univerſa claſſis. Quod enim apud veteres Athenienſes Themiſtocles, & Pericles fuerunt, id nunc eſt iſtis Demoſthenes, prudentia par Themiſtocli, animi magnitudine Pericli. Itaque redegit in ipſorum poteſtatem, Eubœam, Megara, oram Helleſponti, Bœotiam. Et rectè faciunt Athenienſes quòd Charetem, Diopithem, & Proxenum, & ſimiles quoſdam præficiunt exercitui, Demoſthenem verò domi retinent ad ſuggeſtum. Quòd ſi hic in poteſtate haberet arma, naves, exercitus, & rei gerendæ occaſiones, & pecuniam, ve-

ἢ Φωκίων ἐ Πυλῶν. Is locus, qui Θερμοπύλαι & ſæpius Πύλαι dicebatur, erat Græciæ porta & aditus, & numquam potuiſſet Philippus Phocenſes evertere, niti potitus fuiſſet illis anguſtiis. Ideo ſæpiſſime Demoſthenes in ſuis Philippicis de iis facit mentionem, ad quod reſpicit hoc loco Antipater, quem loquentem inducit Lucianus. *Palm.*

μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας ἀγωνιῶμεν. ἡμῖν πανταχοῦ συμπεσὼν τοῖχος, καταλαμβάνει, πόρους δείσας, θυλάκους συλᾷ. τοῦτ' οὐ ζῶντα κατειλήφατε; κατειλήφαμεν. καὶ πῶς οὐδὲν ἦν πάθημεν; ἢν, ἀλλ' ὑπὲρ ἐκεῖ οὐ Καλαυρείας. πάντα τὰ ὑμετέρως γέγονεν ἔργα ὀλιγωρίας, ὦ βασιλεῦ Ὑπερείδου τὸν ἄνθρωπον; ἀλλ' οὐδὲ ὑφ' ἡμῶν ἐπράχθη. τί φῄς; αἰνίγματα λέγεις ὦ Ἀρχία. ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε; ὦ τὰ αὐλοῦντα τοῖς μὲ σφόδρα μὴ βιάζεσθαι; κρίνει πλέον ἂν οὐδὲ βιασαμένοις οὐδὲν ἦν. καὶ γὰρ δὴ ἡμεῖς οὐδὲ μελήσαντος. ἴσως δὲ οὐκ ἦν τὸ ὑμέτερον πάθημα βίας. ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δ' αὐτὸν μὴ πεισθέντα ἀναγκαῖον ἦν. σοὶ δ' ἀβασιλεῦ, τί τὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως οὐδὲν ἂν αὐτὸν, ἢ ἀπέκτεινας. δίφημι ὦ Ἀρχία. δοκεῖς μοι μὴ συνιέναι πάνυ, μήθ' ὃς ἐστὶν ὁ Δημοσθένης, μήτε τῶν ἐμῶν γνώμων, ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοσθένην εὑρεῖν, καὶ τούτους ζητοῦντας κακῶς ἀπολωλότας, ἐμεσσαῖον τὸν Φαληρέα, καὶ τὸν μαραθώνιον Ἀριστώνικον, καὶ τὸν ἐκ Πυρασοῦντος Εὐκράτην, τοὺς ῥᾳδίαν ῥοὴν ῥεόντων οὐδὲν διαφέροντας; ἀνθρώπους πεπτωκότας, ἀφορμὴν ὁποσηοῦν ἰσχύος ἐπιπολάσαντος, καὶ ὅσης μικρᾶς παραχῆς ἐλπίδα φασὶν ἐξαναστάντας, εἶτα πληξιάσαντας οὐκ εἰς μακρὰν, δῆλον τοῖς διειλικῶν πολυμάτων. καὶ τὸ ἀκίνδυνον ἀσφαλὲς, καὶ τὸ ἄφοβον δημόλακα, τὸ οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακείᾳ καὶ πλήθει, συνηφεστῶτα Δημοσθένει, ὑπὸ αὐτὸν εἰς πεῦκα ἀναβαίνειν ἄφρονα, ἐφ' οἷς

vererer ne de Macedonia jam periclitaremur. Nunc enim decretis tantùm pugnans: nos undique adoritur, occupat, conficit pecuniam, colligit copias. Sed cur non comprehendistis vivum? Comprehendimus. Num igitur in via est extinctus? Non: sed ubi erat, in Calauria. Forsan hoc accidit negligentia vestra, quia non bene tractastis hominem? Imò non fuit in potestate nostra. Quid ais? ænigmata dicis Archia: vivum cepistis, nec habetis? Non mandasti initio ne quis ei vim afferret? quanquam nihil profuturum erat, etsi vim intulissemus. Hoc enim curæ nobis fuit. Non accidit igitur vestra negligentia. Sed vos ipsi fortasse interfecistis eum. Ipsum non interfecimus: sed non obtemperanti vim afferre coacti sumus. Quid autem tibi prodesset, ô rex, si vivus venisset? Quid aliud illo fecisses, quàm occidisses? Dii meliora Archia: videris mihi non intellexisse, neque quis sit Demosthenes, neque quid sentiam. Sed putas perinde esse Demosthenem invenire, & hos quærere qui malè perierunt, Himeræum Phalereum, & Marathonium Aristonicum, & Pyræensem Eucratem, qui nihil differunt à vehementibus aquarum fluxibus, abjecti animi homines, qui per occasionem opportunorum tumultuum, inclarescunt: & ad levem ipsem motus insolescunt: verùm brevi, vespertinorum instar flatuum intremiscunt. Præterea perfidum Hyperidem, alienum ab amicitia vulgi assentatorem, qui turpe non duxit, quo vulgi gratiam iniret, instruere calumniam Demosthenis, neque ad hæc se præbere ministrum, quorum eos statim pœnituit,

αὐτοὶ μετέπεσον, οἷς ἐχαρίζετο. μετ' ὀ πολὺ γὰρ τὸ συκοφαντίας λαμπρότερον ἢ πρότ' Ἀλκιβιάδου αὐτῷ τὸν πρόσθεν ἀκηράτῳ γλοιάσθαι. τοῦ δ', οὐκ ἔμελεν, ἀφ' ἑταίρων ποτὲ φιλτάτων τῇ γλώττῃ χρώμενον, διὰ ἰσχὺν δήπου τὴν ἀγνωμοσύνης ὑπερβολήν. πρὸς οὖν ἰσχυρὸν ἡμῖν ἔχθρον ὁ Δημοσθένης; οὐχ ὅτου μέλοι τοῦτο πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον, καὶ βέλτιον ὕδατος ἡγεμόνα. τὰ γοῦν βέλτια καλὰ, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά. καὶ τὸ τοῦ δρᾶσθαι, παραίτιον ἡμῖν. διὸ καὶ ἐγὼ εἶπε Ξέρξῃ τῷ Βύλιν, καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαιμι, καὶ κτίσαι πάροδον, ἀφίλους. ἀλλ' εἰ δή πᾶσι πάντων, καὶ Δημοσθένους, αὐτός τε δὶς Ἀθήνησιν, εἰ μὴ ἐν πολλῇ σχολῇ συλλόγῳ, καὶ ἐν ὄχλῳ τῶν ἄλλων ἀναπεπταμένου, ἐκ τῶν παλιτδυμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσαι, οὐκ ἂν νομίσαι τις τῶν λόγων δεινότητος. εἰ δ μᾶλλον μὲ ὁ Πύθων ἔφερε αὐτὸν, [1] οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραδάλλειν τοῦτο πρότερον, καὶ τόνῳ δὲ λέξεων ῥυθμῷ, καὶ τοῖς τῶν ἀφετοιῶν ἐπεξεργασίαις, καὶ συνεχείαις ἀποδείξεων, καὶ τῷ συνακτικῷ γε, καὶ πρωτικῷ. μετενέγκωμεν γὰρ ὑπὲρ τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συναγόντες, ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πόθωνι, καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πιστεύσαντας. ὅτε Δημοσθένει, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις πεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀσφαλὴς ἡ δύναμις αὐτοῦ τοῦ λόγου. ἐγὼ δ', τούτῳ μὲ δεύτερον ἔπαθλον, τὸ χαίρειν τοῖς ἀρχαίοις. Δημοσθένους δ' αὐτὸν ὑπερεχόμην τι φρονήματος

nituit, quibus erat gratificatus. Nam non multò post hanc calumniam, contigit ei reditus redditu Alcibidis clarior. Istum autem nihil puduit lingua incessere homines quondam amicissimos, quam conveniebat ei propter ingratitudinem præcidere. Quid? non oderas Demosthenem maximè omnium hostium? Non, siquidem rationem habeo morum & fidei ejus, & amo ubique integritatem, & constantiam. Nam honestæ res, honestæ etiam apud hostes censentur, & virtus ubique in pretio est. Neque sum Xerxe deterior, qui Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus, eos cùm posset, non occidit. Ego verò, siquem ex omnibus, Demosthenem, tum quia bis cum ipso Athenis, etsi non multo cum otio, congressus sum, tum quia ex aliis audivi, etiam ob administrandi rationem maximè sum admiratus: non, ut putaverit aliquis, ob eloquentiam: etsi cum hoc collatus Python nihil esset, luduſque Attici oratores, comparati cum hujus actione, vigore, dictionum compositione, sententiarum luminibus, densis argumentis, conciliandis, & impellendis animis. Itaque pœnituit nos, quum Græcos Athenas convocassemus, ut Athenienses objurgaremus, Pythoni, Pythonisque promissis fidem adhibuisse: postquam in Demosthenis argumenta incidimus, cujus vis in dicendo erat insuperabilis: quam in secundo laudis ordine colloco, instrumenti vice habitam. Sed Demosthenem ipsum magis suspexi, ob

1 Οἱ δ Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραδάλλειν] Οἱ δ Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραδάλλειν. Marcil.

1 Τῶν

τῶν, καὶ τὸ σωτήριον, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν ἐν ἀφθόνοις καὶ ἀπόροις φυλάττοντα τὰ μεγέθη τῆς τύχης, καὶ μήτε μηδὲν τῶν δεινῶν ὑποδύεσθαι. καὶ Φίλιππον ἤ τὴν ἐμὴν γνώμην ἴσχυσε, καὶ τὰ παρόντος ἡπίστατο. ὅτε γὰρ ἄρα, δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε, καθ' ἣν ἐκεῖνος ὁ Φίλιππος, καὶ Παρμενίων ὁ γαστρικὸς, καί τι καὶ σκωπτικὸν εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπιπόνθει, ὁ Παρμενίων ἔφη, δίκαιος ὁ Δημοσθένης παρρησίας τυγχάνειν. μόνος γάρ τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων δημηγορῶν, ἐδάμη τοῖς ἀπολογισμοῖς ἐξισάζειν τὴν ἐμὴν ἀναλωμάτων. καίτοι μᾶλλον ἠβουλόμην, ἢ γραμματεῦσι τελεῖται ἄμουσοι πεπιστεύειν. τοιοῦτος δ' ἐκείνων μὲ ἕκαστος ἀπογράφεται, χρυσίον, ξύλα, πῶρος, πρόβατα, γῆν. οὐδὲ, ἐπιμάκεις τάλαι ἀπομέμαι, σωτῆρι δυνάμεις, ἀνύμενδίζουσι. τοιαῦτα ἐκεῖνος τότε, ἐκ πολλάκις ὡς μοι Φίλιππος περὶ τούτου ἔλεγε, ἐν τῷ ἀφθόνῳ τῆς τύχης χρεστὸν πρέμενον, τὸ μὴ φρονεῖν τὸν Δημοσθένην. ἅμα ἐκ τοὺς λόγους ὥσπερ κρεμὰς, ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὁρμωμένους, ἀφανίσειεν αὐτὸς, καὶ καταφρονεῖν τι βουλόμενος. περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μὴν τῆς νίκης ἐπαινεῖν πρὸς ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἄνθρωπον ἡμᾶς κινδύνου καταίσησι. μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα, ἐκ κακίας φρονῶν, καὶ φρονίμων ἀπειρίᾳ, καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν ἀνατετραμμένῃ, κεκρατήκαμεν. ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς γε ταύτης ἡμέρας, τὸν αὐτὸν τῆς τύχης, καὶ τὸν ψυχῆς κίνδυνον ἐπίστησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις ἐς ὑποστρέφειν, καὶ πάσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα, καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε, καὶ Μεγαρέας, καὶ πᾶσαν ὅλως τὴν Ἑλλάδα ἀφανισθῆναι κατα-

ob consilium & prudentiam, qui in omnibus fortunæ periculosissimis tempestatibus animum immotum servabat, nec rebus adversis unquam cedebat. Ac memini Philippum perinde ac me de illo sentire, cui cùm ex Athenarum urbe quædam afferretur concio, in qua ille in Philippum invectus erat, & Parmenio stomacharetur, & Demostheni convitiaretur, Demosthenes, inquit, dignus est qui liberè loquatur. Nam huic uni omnium Græcorum oratorum nihil fertur expensum in meis rationibus, quanquam ei me credere mallem, quàm navalibus scribis: quorum unicuique meis in rationibus perscriptum est aurum, ligna, reditus, pecudes, agri. Hic verò longas classes mittit, comparat exercitus: obsistit. Talia & tunc, & sæpe mihi de viro illo dicebat Philippus, unum hoc in fortunæ suæ bonis ponens, quòd Demosthenes non esset imperator: cujus orationes velut arietes, aut catapultæ ex Athenis emissæ, ejus consilia perturbarent & subverterent. Nam de pugna ad Chæroneam, nec post victoriam desiit prædicare, quantum ipsi periculum hic vir creasset. Nisi enim præter spem, ob ducum insciti am, & aciem malè instructam, & insperatam fortunam, quæ multa sæpe nobis confecit, vicissemus, uno die non modò regnum, sed & vitam meam in discrimen adduxerat: conjunxerat potentissimas urbes, coëgerat omnes vires Græciæ, Athenienses, Thebanos, Bœotios, Corinthios, Eubœenses, Megarenses: effeceratque ut simul omnes civitates

καὶ κίνδυνος, καὶ μοὶ ἔδοσαν μὲ τὸ Ἀττικῆς ἐπιτρέψας περιελθεῖν. τοιοῦτοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχῶς οἱ Δημοσθένους οἱ λόγοι. καὶ ὡς γε τοὺς λέγοντας, ὡς μέγαν ἔχοι τὸ Ἀθηναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, ἐμοὶ Δημοσθένης μόνος ἔφη ἀνταγωνιστής. Ἀθηναῖοι δ', Δημοσθένην σὺν ἔχοντες, Αἰνιᾶνες εἶσι, καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὁπότε ὡς τὰς πόλεις πέμποι, τὸ μὲ ἄλλων ῥητόρων, εἴ τινας ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾷστα ἐνίκα πειθοῖ. Δημοσθένους δ' ἐπιόντος, μάτην ἔφη ἂν ἐπρεσβεύσαμεν. ἐν γὰρ ἐκ τοῦ Δημοσθένους λόγου εἰκὼν τροπαίου. τοιοῦτο ὁ Φίλιππος. καὶ μάρτυς ἅπαντες, ἔλαττον ἀνέχοντες, εἰ λάβοιμι τοιοῦτον ἄνδρα. ὡς δίος Ἀρχίας, τί ποτε νομίζεις, βοῦν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἄγοιμι, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν συμβούλου περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, καὶ τῆς δεχῆς πάσης ἐποιούμην. φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ, καὶ κατ' ἀρχὰς ἐσπασάμην ἐξ αὐτοῦ τὸ πολιτεύεσθαι. ἐπὶ δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι. ὡς τ' ἐπὶ τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ ὡς ἡμᾶς γε ἄγων, ἐδέησεν ἐπαύσατο. τοσούτων ὄντων αὐτῷ τῶν συμφοιτητῶν, μηδένα ἴσον πώποτε θαυμάσαι, μεγάθους τε φύσεως, καὶ τοῦ περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας, καὶ βάσεως, καὶ τάχους, καὶ παῤῥησίας, καὶ ἐλευθερίας. ὑμεῖς δ' ἔφη Δημοτίωνος ὡς υἱὸν Εὐβούλου, καὶ Φρυνίωνος, καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε διώκειν τοῦτον ἀνατρέψαι, ἄνθρακα, καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τε τοῖς δημοσίᾳ τε πολλὰ κατειλοχότα. ἀφαιρεῖσθαι δ', φοβήσειν οἶσθε, πάλαι βεβουλευμένοι τὴν ψυχὴν ὑπὸ δίκην πεῖσαι τὸν πατρῷον ἀθλίοις τύχαις. καὶ κινδυνεύομεν τὸ σωτηρίαν ὑμῖν, ἀγανακτεῖτε.

tates periculum subirent: & mihi transitum in Atticam intercluserat. Hujuscemodi sermones continuos de Demosthene habebat. Et dicentibus, ei populum Athenienſem magnum esse antagonistam: respondebat se unum habere antagonistam Demosthenem. Athenienses autem sine Demosthene, Ænianenses esse & Thessalos. Et quando legatos ad urbem mittebat, si quos alios miserant Athenienses, facilè vincebat ipse: sed Demosthene præsente, frustra, inquit, se legatos mittere. Non enim potest erigi trophæum contra Demosthenis eloquentiam. Sic Philippus dicebat. Itaque ego qui quidem longè inferior sum Philippo, si cepissem talem virum, num velut bovem ad cædem abducerem? an verò potiùs in consilium de toto regno Græciæ constituendo adhiberem? Nam initio natura ei bene affectus fui, propter res ejus gestas: ac magis propter Aristotelis testimonium, qui solebat eum sæpe ad Alexandrum, & ad nos ducere. Et cùm tot essent qui ad eum venire consueverant, neminem sic admirabatur propter magnitudinem ingenii, temperantiam, gravitatem, celeritatem, loquendi libertatem, & tolerantiam. Vos autem, inquit, cogitatis de illo, ceu Eubulo, Phrynone, & Philocrate, & illum donis corrumpere conamini, qui universum patrimonium in Athenienses privatim & publicè contulit. Et quia nihil proficitis pecunia, vos eum territuros putatis, qui jampridem constituit pro incerta patriæ fortuna mortem oppetere. Et siquid in vobis reprehendit, ægrè

δὲ ἐδὲ ἡ Ἀθηναίων δῆμος ὑποστέλλεται. λέληθεν ὑμᾶς ἔφη, τῇ μὲ τὴ πατρίδος ἀνοίᾳ πολιτευόμενον, αὐτῷ δὲ τὸ πολίτευμα γυμνάσιον φιλοσοφίας ποιήσασθαι. τὶ τοιοῦτο ὦ Ἀρχία, ὑπειρετηθέμην αὐτῷ συλλογιζόμενον, τὸν τὸ γνώμιμον, ᾧ ἔξεστι πρὸς τὰ παρόντα ἀκούειν λέγοντος, καὶ τὰ ἀεὶ δοκιμασθέντα ἡμῖν πολλάκις εἰ ἰδιώμιον, λοιπὸς, ἁπλῶς τινος ἐξ ἰλαθέρας γνώμης ἀκούειν λόγου, καὶ φιλαλήθους συμβολῆς μεταλαβεῖν. καί τι ἐνθυμῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἵου ἦσαν Ἀθηναίων τὸν ἀχαριστίαν, πάντα παραβάλλοις τὰ αὐτῶν βίαν, ἐξὸν δίγαμον εὑρεῖν, καὶ βεβαιοτέρους κεχρῆσθαι φίλοις. ὦ βασιλεῦ, τὰ μὲ ἄλλων ἴσως ἀπέτυχε. ταυτὶ δ, μάρτυν ὐκ ἔλεγχε. ὕτω μοιρικῶς φιλαλήθων ἐμοὶ. ἐμὲ δὲ τοιοῦτο ὦ Ἀρχία, τί γὰ ἂν ἐ λέγοιμ; ἀλλὰ πῶς ἀπίθανον; ἴσικας ἴσι μᾶλλον ὦ βασιλεῦ μυμάσιν. καὶ γὰ ἡμεῖς οἱ παραμένοι, διεφέρομεν ὐδὲν ἀκριβῆ τὶ, καὶ ἀπιστίᾳ τὰ ὁράντων. ἴσικε γὰ δὴ πάλαι ἂν ὦδε βεβαλάβειν ἐμὲ τὰ ὑστάτης ἡμέρας. δηλαὶ δ ἡ διάσκεψις. καθῆστο μὲ χαὶ ἔμελλε τὸ τελ. μάτην δ τὰ προσθεν ἡμερῶν λόγους ἡμῖν ἀναλωκότας. ποίους γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι. πολλὰ ἐ φιλάνθρωπα προὐτιθέμην, ἐλεόν τινα διὰ σὲ καθικνούμενον. εἰ μάλα μὲ ποθοῦσα ἔδωσεν. εἰ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ὤμην δὲ ὀργῆς ἔχειν τὰ ἀληθινόν, χρήσιμον δ εἶ αὐτὸς τὸ πείθειν νομίζων. ὀδὲ, πῶς ποθοῦσά τὺς λόγους, καί με μηδὲν ἀποκρύψαμέλιστα μὲ γὰρ αὐτὴκοον ἂν ἐβούλαμεν παρὸν εἶναι νῶϊ. ἀλλὰ σύγε μὴ διαλίπῃς μηδέν. εἰ γάρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦλθ ἀνδρὸς ἡγησαίμεθ' αὐτῷ αὐτῷ τῷ πλῆ δ βίᾳ κατάμε-

grè fertis. At ille ne populum quidem Athenienſium metuit. Latet vos, inquit, cum amore patriæ remp. adminiſtrare, atque hanc adminiſtrationem, tanquam philoſophiæ ſcholam ſibi propoſuiſſe. Talia, ô Archia, ejus conſuetudine conſequi peroptabam, ſcilicet de rebus præſentibus audire dicentem ſententiam, & remotis qui me circunſtant adulatoribus, ingenuam liberæ mentis orationem accipere, & conſilii veritatis ſtudioſi particeps eſſe. Ac mihi ſanè videtur hoc nomine reprehendendus eſſe, quòd vitam ſuam in diſcrimen adduxit, pro tam ingratis civibus, cùm poſſet alios invenire amicos fideliores & conſtantiores. Alia quidem, ô rex, fortè conſequutus eſſes: ſed hæc fruſtra dixiſſes, ita furebat amore patriæ. Sic eſt, Archia: quid enim dicerem? ſed quomodo mortuus eſt? Videris ô rex, miraturus amplius. Etenim nos qui ſpectavimus, non minùs obſtupuimus rem fide majorem, quàm qui videbant. Videtur enim jam olim apud ſe conſtituiſſe de poſtremo vitæ die: quod intelligi poteſt ex apparatu. Nam intus ſedebat in templo: ac fruſtra ſuperioribus diebus cum eo collocuti eramus. Quales fuerunt veſtri ſermones? Multa humaniſſima proponebam: promittebam ei veniam abs te: non quòd eam expectarem, cùm neſcirem tuam mentem. Sed arbitrabar te huic vehementer iratum eſſe: atque hæc tantùm conducere putabam ad perſuadendum. Quomodo accepit veſtram orationem? ac nihil me celes. Nam vellem coram audiviſſe: ſed tu nihil omittas. Magna res eſt tanti viri mores ſub exitum

vitæ

ῆν. πότερον, ἄτοπον, καὶ ταπεινὸς λέγειν, ἢ παιδίοις ἀκλινὴς τὸ ἦθος τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύλαττεν. οὐδὲν ὑπέστειλεν ἐκεῖνός γε. πῶς γάρ; ὃς οὐδὲ γελάσας, φησὶ, δὴ σκῶπτον εἰς τὸν πρότερον βίον, ἀπέδωκεν ἔφη μοι ὑποκρεμᾶσθαι οἴεσθαι τὸν ψεύστην. ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπισκήπτουσι, σκοπεῖτε τὴν ψυχήν. ἐγώ, εἴγε τὰ λοιπὰ ἀκούσεις, ὦ ὀλιγοστοὶ μόνοι ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπὶ χιλίοις ὦ βασιλεῦ λέγειν, Μακεδόσι μὲν οὐκ ἂν οὐδὲν ἀπόμβον, οὐδὲ παρέδεξεν, εἰ Δημοσθένην ὅτῳ λαμβάνουσιν, ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὄλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε. κἀγὼ δὴ ὑπογραφέας παρεσκεύαμεν, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σύζοιτο. ἐγὼ μέντοι ἔφη ὦ Ἀρχία, βασάνων, ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν σὸν ἂν Ἀντιπάτρου ἥκοιμι. ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύεται, πολύ μοι μᾶλλον ἐπ φυλακτέον, μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρου διδῶ δικαίαν, μᾶλλον ἢ ἐμαυτὸν ἔπεξα τάξιν λιπὼν τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβαλέσθαι. κωλύει δ' ὦ Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ, πειραιεὺς αὐτὸς παρέχει, καὶ τριήρης, ἣν ἐπιδίδωκα, καὶ τεῖχος, καὶ τάφρος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξειργασμένα, καὶ φυλὴ παιδιᾶς, εἰς ἣν ἐβελοντήν ἐγραψάμην ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων. καὶ παρρησία βέβαιος, καὶ δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα στρατιωτικὰ, καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ, καὶ στεφάνων δόσεις, καὶ τροπαῖα, καὶ πολιτῶν εὔνοια, ἃ ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανώκασι, καὶ δωρεῶμαι Ἑλλήνων, ἃ ἕως ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρήμεθα. εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεηθείη, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' ἂν εἰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἐλυσάμην αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν ὧν σωσιξένωκα τοὺς θυγατέρας, ἢ οἷς τοὺς ἐρανίσας σωσ-

vitæ nosse: utrum se mollem & ignavum præstiterit, an constantiam animi retinuerit. Nihil formidavit ille. Quomodo? Suaviter enim risit: ac lusit in priorem vitam meam: ineptum dixit esse me tuorum mendaciorum histrionem. Itaque promissis non credens, animam profudit. Non, si reliqua audias non solùm non credidisse videbitur. Sed siquidem, ô rex, dicere jubes, dixit nihil indignum aut novum esse Macedonibus ita capere Demosthenem, ut Amphipolim, Olynthum, Oropum. Talia multa dixit. Adhibuimus enim scriptores qui ejus dicta exciperent. Ego equidem, inquit ô Archia, tormentorum, mortis-ve metu in conspectum Antipatri venire nolim. Sed si vera hæc sunt quæ dicitis, longè magis cavere debeo, ne mens mea corrumpatur ab Antipatro, ne-ve meum in Græca acie ordinem deseram, factus ad Macedonas transfuga. Si enim vivere mihi est honestum, Piræus præbeat, & triremis quam instruxi, & murus, & fossa meo sumptu facta, & tribus Pandionis, cujus causa ego expensas ultro suppeditavi, & Solon & Draco: & libertas suggestus, liber populus, decreta militaria, leges classium, majorum virtutes, & trophæa, & civium, qui me sæpe coronarunt, benevolentia, & Græcorum qui hactenus à me sunt conservati, potentia. Quòd si vita mihi debeat alterius misericordia contingere, humile illud est, at tolerabile quidem, si mihi contingat à civibus meis, quorum redemi captivos, aut à patribus, quorum collocavi filias, aut quos

ἀπολυσόμην. εἰ δέ με μὴ σώζοι νῆσοι ἀρχή, καὶ θαλάττα, παρά γε τούτου Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι, καὶ τοῦδε βωμοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰδὶ Ποσειδῶν ἔφη μὴ δύνασθαι φυλάττειν τοῦ ἀσυλίου τὸν τεὼ, μηδ' ἐπαισχύνεσθαι τοῦτον Δημοσθένην Ἀρχίᾳ, τεθνάναι, εἰδὶ Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀσὶ θεὸς σεβασμιώτερος. ἐξὸν μοι φιλτέρους ἔχειν Ἀθηναίων Μακεδόνας, καὶ τοῦ μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μὴ Καλλιμέδοντος, καὶ Πυθέου, καὶ δημοῦ δυσσεβεστάτου. ἐξὸν γὰρ κἀγὼ ἐνθένδε τὴν ψυχὴν μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ τὸν Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὸν Κέκροπα ἐπῃσχυνόμην. ἐξὸν ἡρέμην αὐτομολῆσαι πρὸς ἀνίμονι συμμεταβαλλόμενος. καλὸν γὰρ κἀκεῖθεν τὸν ἀκινδύνως πᾶσιν αἰσχρὸν φεύγειν. καὶ νῦν Ἀρχία, τὸν κατ' ἐμαυτὸν ἐγὼ καταισχύνω, τοὺς Ἀθήνας ἐκεῖ δυλαίους ἐλόμενος, σωφρόνιον δὲ τὸ κρίνειν τῶν ἀλόντων ἐμοί. ἀλλὰ δίκαιον γὰρ ἔφη σοι τὰ τραγῳδιῶν μνημονεύειν. τὸ σημεῖον τὸ λεχθέν, Ἡ δὲ, καὶ θνήσκουσ' ὅμως, σοφὸν ἐφαίνετο εἶναι δίκαιόν τι ποιεῖν. κόρη δὲ τοῦτο. Δημοσθένης δὲ, δίκαιον θανάτου, βίου κρεῖττον ἡγήσατο, τὸ Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος ἐπὶ τῆς ἀθανασίας λόγου συναγόμενος; καὶ τοῦτο πικρότερον ἔλεγε πρὸς τοὺς τοῖς τύχαις ἐνυβρίζοντας. ἀλλὰ τί δὴ λέγειν νῦν ἐμέ; πλὴν σὺ μὲν ἐκεῖ, κἀμὲ, διαμῦσαι, τάδ' ἀπειλῶν, ἀπειλὴν μᾶλλον τερέα κερασιούτων, ἐπειθόμην ἂν ἔφη τοῖς

dandis contributionibus juvi. At si me nec insularum imperium, nec mare servet, ab hoc Neptuno peto ut me servet, ab hac ara, sacrisque legibus. Sin autem Neptunus non potest defendere immunitatem templi, nec pudet eum prodere Demosthenem Archiæ, moriar, nec mihi Antipater pro Deo colendus erit. Liceret mihi amiciores habere Macedones quàm Athenienses, & frui fœlicitate vestra, si Callimedonti, Pythææ, Demadi me adjungere vellem. Liceret animum vel serò mutare, nisi verecundia Codri, & filiarum Erechthei me prohiberet. Nolui igitur transfugam fortunam sequi. Honestum enim effugium mors est, quæ turpitudinis periculo vacat. Et nunc Archia, quantum in me est, Athenas non dedecorabo, ultro accepta servitute, & abjecta libertate in qua mori est honestissimum. Verùm convenit tibi tragœdias commemorare: nonne graviter dictum est? At illa jam moriens tamen, Decenter ut caderet, cavebat sedulò. Hoc cùm fecerit puella, an honestæ morti, vitam turpem præferet Demosthenes, Xenocratis, & Platonis disputationum de animæ immortalitate oblitus? Quædam etiam acerbiùs dicebat, in eos invectus qui calamitatem exprobrant. Sed quid opus est, ut ego ea nunc referam? Cùm ad extremum partim precarer, partim minas adhiberem, & blanditiis terrores miscerem. Ego, inquit ille, persuaderi mihi pa-

1 Τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι] Nota hoc verbum cum genitivo. Sed scripserat fortè Lucianus τῷ ψυχῷ. Menag.

2 Ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὅμως, σοφὸν ἐφαίνετο εἶναι δίκαιόν τι ποιεῖν] Polyxena. *Idem.*

3 Ἐπειθόμην ἂν ἔφη τοῖς Ἀρχίας ἂν] Ex Alexandri dictis sumptum. *Idem.*

1 Τῆς

τοις Ἀρχίας ὤν. ἐπὶ δ' Δημοσθένης ἐμὲ, συγχώρησόν μοι ὦ δαιμόνιε, μὴ περιφυκὼν κρηπὶς γήϊνος. τότε δὴ τότε ὡς βίαιον αὐτὸν ἀπαγαγὼν διενοήμην. ὁρῶ δ' ὡς ἥδεται, δῆλον ἦν καταγελῶν. καὶ τὸ θεὸν προσβλέψας, ἔοικεν Ἀρχίας οἴεται ὅπλα μόνα ἐ τριήρεις, καὶ τείχη, καὶ στρατόπεδα, δυνάμεις εἶναι, καὶ περιφύγετα, τοῖς ἀνθρωπίνοις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, ἃ δ' ἐμοῖς παρασκευαῖς, καθέφρηκεν. ἢν γὰρ ἂν ἐλίξειεν ἱ λλυριοὶ, καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρώτερον, ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὁ θεὸς ἀπέλυσε λάπροητον εἶναι. μεθ' ἧς ἂν ἐγὼ σωτηρίας, ἀδεῶς μ' ἐπολιτεύσαμην ἀδεὲς δ' μοι τὸ κῆ Μακεδόνων θάρσος. ἐμέλησε δ' ἐδὲν τοῦ Εὐκτήμονος, τοῦ Ἀξιογείτονος, ἐ Πυθέα, καὶ Καλλιμήδοντος, ἐ Φιλίππου τότε, ἐ νυνὶ Ἀρχίου, τοῦτ' εἰπὼν, μὴ προσίχεσθέ μοι τῷ χεῖρα ἔφη. τὸ κεῖ ἐμὶ χαρ, ἐδὲν παρόμενον ὁ τεὸς πείσεται. τὸ δ' θεὸν προσιπὼν, ἑκὼν ἕψομαι. καγὼ μ' ἦν ἐπὶ ἐλπίδος τοιύτης. καὶ τῷ χεῖρα τῇ σώματι προσαγαγὼν, ἐδὲν ἄλλ', ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον. τὸ δ', τί δὴ ποτ' ἦν; ὕστερον βασάνοις ἡμᾶς ἐλόντες ἔφραζόμεθα, πάλαι φάρμακον αὐτὸ πεπαιτεῦκε, λύσαι ψυχῆς δοῦ σώματος ἐλευθερίαν κτήσασθαι. ὑμεῖς δ' ἔφησεν ὑπερβὰς τὸ ἐδὲν δ' τοῦτο, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, ἄγε δὴ τοῦτον ἔφη πρὸς Ἀντίπατρον. Δημοσθένην δ' οὐκ ἄξεις. ἐμοὶ τοῖς, κἀμοὶ μ' ἐφαίνετο προσήκειν τοὺς ὑπὲρ Μαραθῶνι πεπολεμηκότας. οὐδὲ χαίρειν εἰπὼν, ἀπέπτη. τοῦτό σοι τὸ πύλον ὃ βασιλεῦ ἐ Δημοσθένους πολιορκίας ἡμιζεῖν ἔχω. Δημοσθένους γε ἐ τοῦτο ὃ Ἀρχίᾳ. βαβαὶ

affero expugnati Demosthenis.

paterer, si Archias essem. Sed quia sum Demosthenes, ignosce mihi, ô infœlix, ad ignaviam non nato. Hic cùm vi ipsum abducere statuerem, idque ipse sentiret, cœpit me irridere, & Deum aspiciens ait, Archias putat tantùm arma, triremes, mœnia & castra, vires esse & perfugia vitæ: meum verò apparatum contemnit, quem expugnare, neque Illyrici, neque Triballi, neque Macedones possint. Firmior enim est quàm murus ille ligneus, quem olim nobis Apollo respondit inexpugnabilem esse. Nam ut prudentia me in administratione Reip. securum præstitit, ita me adversus Macedonas securum reddet. Nunquam curavi Euctemonem, aut Aristogitonem, aut Pytheam, & Callimedontem: neque tunc Philippum, neque nunc Archiam. Cùm hæc dixisset, ne mihi manum afferas, inquit, non enim profanabo templum, quantum in me est: sed salutato Deo sponte sequar. Atque hoc sperabam, quum ille manum ori admoveret: nec illum aliud agere quàm Deum adorare suspicabar. Sed quid tandem illud fuit? Postea ex ancilla per tormenta cognovimus, diu eum habuisse paratum venenum, ut morte libertatem redimeret. Neque extra templi limen pervenerat, quum me conspicatus, age ducas, ait, hoc cadaver ad Antipatrum: Demosthenem autem non duces: non per illos. Et videbatur mihi per illos juraturus, qui in Marathone occubuerunt: sed valedicens, avolavit. Hunc ego finem Rex, Archia. Demosthenis scilicet,

ἀπιτήτου ψυχῆς, καὶ μακαριότητος, ὡς ἀνθρῶπον μὲ αὐτῶ τὸ λῆμμα, πολλαπλοῦ ὄντος πρόνοιας, μὴ χεῖρα τὸ πρῶτον ἐλευθερίας ἴσχειν. ἀλλ' ὁ μὲν, οἶμαι, βίον ἴξων τὸν μακάρων νήσοις ἡρώων λαγχάνων, ἢ πρὸς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν νομιζομένας ὁδὸς, ἀπειδής πως δαίμων ἔσεσθαι ἐλευθερίου Διός. τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τὸ σὸ Μαραθῶνι πεπλωκότων.

Papæ invictum animum, & beatum! Quàm generosum est ipsius facinus: civilis autem prudentia, in manu retinere pignus libertatis. Sed decessit victurus in beatorum insulis, heroum, quam dicunt vitam: aut in cœlum perventurus, ut Deus factus, comes sit Iovis liberatoris. Corpus verò nos Athenas remittemus, futurum honestius ornamentum patriæ, quàm illi qui in Marathone occubuerunt.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

DEORVM CONCILIVM.

ARGVMENTVM.

Rursum hoc loco Lucianus, deorum gentilium vanitatem, atque stultitiam, more suo deridet: hominumque superstitionem tacitè reprehendit, qui ridicula adeò, atque absurda de illis sibi ipsis persuadeant, ac credant. Est autem festiva quædam imitatio, qua ad exemplum Atheniensis Reip. concilium deorum haberi fingit, super iis videlicet, qui ceu nothi ac peregrini in civitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatoris vicem Momus, generalis deorum caterorum fugillator, suscipit: & accusatione peracta decretum à se compositum recitat, quo jubentur Dii, cognitiones divinitatis & originis quisque suæ ad proximum concilium afferre, ut, qui peregrini & adventitii reperti fuerint, à cœtu ac civitate deorum removeantur.

ΖΕΥΣ.

Μηκέτι τινὸρίζετε ὦ Θεοὶ, μηδὲ κῶνίας συφορόμβοι, πρὸς ἀλλήλους ἡσυχολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀπάξιοι μετέχουσιν ἡμῶν τῆς συμποσίου. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπαδίδοται οὕτω

IVPITER.

Ne susurretis amplius, ô Dii, neque ad angulos coacti, ad aurem colloquamini indignantes plerosque indignos nostri sympotii esse participes. Sed quandoquidem his de rebus habe-

habebitur concilium, quisque palam dicat suam sententiam, & deferat. Tu verò Mercuri, præconium ex lege pronunciato. *Merc.* Audi: tace. Quis ex summis Diis, quibus id licet, in concione vult verba facere? Deliberatio futura est de inquilinis, novisque habitatoribus. *Mo.* Ego Momus, ô Iupiter, si mihi dicendi copiam feceris. *Iup.* Hoc tibi jam concedit præconium. Itaque nihil opus est ut permittam. *Mo.* Dico igitur nonnullos nostrûm malè facere, quibus non sufficit, ut Dii ex hominibus facti sint. Sed nisi suos pediſequos & famulos honore nobis adæquaverint, nihil magni, nihil præclari præstitisse se putant. Posco autem, ô Iupiter, ut mihi liberè loqui concedas: neque enim aliter possim. Imò sciunt omnes quàm libera sim lingua, nihilque eorum quæ malè geruntur silentio prætereire soleam. Arguò enim omnia, & palam dico quæ sentio, neminem reformidans, nec meam sententiam præ verecundia celans. Itaque molestus videor pleriſque, & natura ad calumniandum propensus, publicusque accusator ab ipsis appellor. Sed quandoquidem licet, proclamatumque est, tuque das, ô Iupiter, ut liberè loquar, nihil præ metu reticebo. Multi, inquam, non contenti quòd communis consessus sint participes nobiscum, & ex æquo epulentur, idque cùm sint dimidia ex parte mortales: suos quoque ministros, & sodales in cælum evexerunt, & numero Deorum adscripserunt. Nunc autem æquali sunt conditione, & victimarum participes, quanquam colonarium nobis non persolverunt. *Iup.* Nequid obscurè dicas, ô Mome, sed dilu-

ἀλλὰ σαφῶς, καὶ ἀφῃρημένως λέγε, ἐφ' ὅσον ἔξεστι καὶ τῶν ὁμοίων. νυνὶ γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέῤῥιπταί σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς εἰκάζειν, καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλοις τοῖς λεγομένοις. χρὴ γὰρ παῤῥησιαστὴν ὄντα, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι ἐπιτρέπεις μοι πρὸς τὴν παῤῥησίαν. ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικῶς ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ἴστω ἐρῶ ἔτι καὶ τοὔνομα. ὁ γάρ τι γενναιότατος Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὢν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συροφοινικὸς πόθεν ἐμπόρου, ἢ Κάδμου ἐπιγαμβρίδης, ἐπεὶ σφ ἠξίωσε τῆς ἀθανασίας, οἷός μέ αὐτός ἐστι, καὶ λέγω, ὅτι τὴν μίτρην, ὅτι τὴν μίτραν, ὅτι τὸ βάδισμα. πάντως γὰρ εἴρηκα ἐρᾷ ὡς ἥλυς, καὶ γυναικὸς τὴν φύσιν, ἡμιμανὴς, ἀκρήτου ἐωλῆς λαπτέον. ὁ δ', καὶ ὅλως φαυλίας εἰσπεποίηται ἡμῖν, καὶ τὸ χρῆν ἐπιῤῥῴμβῳ πάρεστι, καὶ Θιάσου ἀπόφημι, τὸ Πᾶνα, καὶ τὸ Σιληνὸν, καὶ Σατύρους, ἀγροίκους πινὰς, καὶ αἰπόλους τῶν πολλῶν, σικελιπανὲς ἀνθρώπους, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μέ, κέρατα ἔχων, καὶ ὦσιν ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγοειδεῖς, καὶ γλῶσσαν βαθὺ κεχειλισμένος, ὀλίγου τραγὸς ἀφροδίσιος ἐστιν. ὁ δ', φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπ' ὄνου τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς ὤτος. οἱ δὲ Σάτυροι, ὀξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φαλακροὶ, κερασφόροι, οἷα τοῖς ἄρτι γεγενημένοις ἐρίφοις τὰ κέρατα ὑποφύεται, φύσας πινὲς ὄντες, ἔχουσι δὲ καὶ οὐρὰς ἄπαντες. ὁρᾷς οὖν οἷας ἡμῖν Θιάσους ποιεῖ ὁ γλυκύθυμος; εἶπε γυμνάζομαι, εἰ καταφρονήσουσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες ὅτι γελοίους Θιάσους, καὶ τραγικούς; ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι ἐμὲ δύο γυναῖκας ἀναγαγεῖν, τὴν μέν, ἁπλῶς, καὶ ἀφῃρημένως λέγε, ἐφ' ὅσον ἔξεστι καὶ τῶν ὁμοίων. νυνὶ γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέῤῥιπταί σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς εἰκάζειν, καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλοις τοῖς λεγομένοις. χρὴ γὰρ παῤῥησιαστὴν ὄντα, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι ἐπιτρέπεις μοι πρὸς τὴν παῤῥησίαν. ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικῶς ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ἴστω ἐρῶ ἔτι καὶ τοὔνομα. ὁ γάρ τι γενναιότατος Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὢν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συροφοινικὸς πόθεν ἐμπόρου, ἢ Κάδμου ἐπιγαμβρίδης, ἐπεὶ σφ ἠξίωσε τῆς ἀθανασίας, οἷός μέ αὐτός ἐστι, κ λέγω, ὅτι τὴν μίτρην, ὅτι τὴν μίτραν, ὅτι τὸ βάδισμα. πάντως γὰρ εἴρηκα ἐρᾷ ὡς ἥλυς, καὶ γυναικὸς τὴν φύσιν, ἡμιμανὴς, ἀκρήτου ἐωλῆς λαπτέον. ὁ δ', καὶ ὅλως φαυλίας εἰσπεποίηται ἡμῖν, καὶ τὸ χρῆν ἐπιῤῥῴμβῳ πάρεστι, καὶ Θιάσου ἀπόφημι, τὸ Πᾶνα, καὶ τὸ Σιληνὸν, καὶ Σατύρους, ἀγροίκους πινὰς, καὶ αἰπόλους τῶν πολλῶν, σικελιπανὲς ἀνθρώπους, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μέ, κέρατα ἔχων, καὶ ὦσιν ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγοειδεῖς, καὶ γλῶσσαν βαθὺ κεχειλισμένος, ὀλίγου τραγὸς ἀφροδίσιος ἐστιν. ὁ δ', φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπ' ὄνου τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς ὤτος. οἱ δὲ Σάτυροι, ὀξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φαλακροὶ, κερασφόροι, οἷα τοῖς ἄρτι γεγενημένοις ἐρίφοις τὰ κέρατα ὑποφύεται, φύσας πινὲς ὄντες, ἔχουσι δὲ καὶ οὐρὰς ἄπαντες. ὁρᾷς οὖν οἷας ἡμῖν Θιάσους ποιεῖ ὁ γλυκύθυμος; εἶπε γυμνάζομαι, εἰ καταφρονήσουσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες ὅτι γελοίους Θιάσους, καὶ τραγικούς; ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι ἐμὲ δύο γυναῖκας ἀναγαγεῖν, τὴν μέν,

cidè, & apertè, etiam addito nomine. Nunc enim ita orationem in medium projeciſti, ut multi per conjecturam, alias alii tua dicta accommodent. Oportet autem eum qui liber eſt in loquendo, nihil præ metu reticere. *Mo.* Euge, ô Jupiter, ſiquidem me ad loquendi libertatem cohortaris: quod abs te fit animo prorſus regio, & magnifico. Quare dicam etiam nomen. Generoſiſſimus ille Bacchus, ſemihomo, nec materna ſtirpe Græcus, ſed mercatoris cujuſdam Syrophœnicis, nempe Cadmi ex filia nepos, poſteaquam immortalitate donatus eſt, qualis quidem ipſe ſit, non dico; neque mitram, neque ebrietatem, neque inceſſum. Videtis enim omnes, opinor, quàm mollis ſit, & effœminatus natura, ſemiinſanus, ſtatim à ſummo mane merum ſpirans. Hinc ſodalitium univerſum nobis aſcivit, & adducto choro adeſt, Deoſque fecit, Pana, Silenum, & Satyros, agreſtes quoſpiam, & caprarios multos, ſaltatores homines, & forma horribiles. Quorum hic quidem cornutus dimidiaque corporis inferiore parte capram referens, barbaque promiſſa, parum ab hirco differt. Ille verò, glaber ſenex, ſimo naſo, qui plerunque aſino vehitur, Lydus iſte. Satyri autem, acutis auribus, & calvi ipſi, cornigerique qualia ferè recens nati hœdi naſcuntur cornua: hi gente Phryges, caudas habent etiam omnes. Videtis cujuſmodi Deos nobis faciat generoſus ille? An mirum, ſi homines nos contemnant, cùm tam ridiculos, monſtroſoſque Deos videant? Nam omitto quòd duas etiam mulieres adduxit, alteram quidem quam amat, nempe

μήλιον ὅσον αὐτῆ, τὴν Ἀριάδνιον, ἧς καὶ τὸ στέφανον ἐστιχοπόλιξε τῷ τῆ ἀστέρων χορῷ. τὴν δ', Ἰκαρίου δ' γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὁ πάντων γελοιότατον ἐν Θεοῖ, καὶ τὸ κυνὸς τὸ Ἠριγόνης, καὶ τοῦτον ἀνήγαγε, ὡς μὴ ἀνιῶτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἔξη ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ξωσίδιον αὐτῆς, καὶ ὅπως ἡμέρα κυνίδιον. τοιῶν οὐκ ὕβρεις ὑμῖν δοκοῦ, καὶ παροινία, καὶ γέλως; ἀκούσατε δ' ὦ Ζεῦ καὶ ἄλλως. Ζ. μαθὼν ὦ Μῶμε εἴπῃς, μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε περὶ Ἡρακλέους. ἐρῶ γὰρ οἷ φέρῃ τοῦ λόγου. ἤτοι γὰρ, ὁ μὲν αὐτῶν, ἰᾶται, καὶ ἀνίστησι καὶ τοὺς νόσους, καὶ ἐπὶ πολλῶν ἀνθίζεται ἄκεα. ὁ δ' Ἡρακλῆς, ἡνὸς ἂν ἐμοῦ, σὺν ὀλίγοι πόνοι ἐπαίδευσε τὴν ἀθυμασίαν. ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν. Μω. σιωπήσομαι λοιπὸν σὺ ὁ Ζεῦ, πολλὰ αἰσχύνῃ ἔχων. καίτοι σὺ μηδὲν ἄκος, ἐπὶ τοῖς σημείοις ἔχεσι τοῦ πυρός. εἰ δ' ἐξῆν ἐμοὶ καὶ περὶ αὐτοῦ σε τῇ παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζ. καὶ μὲν πρὸς ἐμὲ ἔξεσι μάλιστα. μοῦ δ' ἂν κἀμὲ ξενίας δίκας; Μω. σὺ Κρήτῃ μὲ μέγιον τῶν ἀκέων ἐστι, ἀλλὰ ἐμοὶ ἄλλό τι περὶ σοῦ λέγουσι, καὶ πάρεσι ἀποδεικνύουσι. ἐγὼ δ' ὅτι σοὶ οὐκ εἰμὶ φοβοῦμαι. ὅτι Ἀχαιῶν Αἰγιέωσι. ὑποβαλιμαίοις σε εἶναι φάσκουσι. ἃ δ' μάλιστα ἐλεγχθῶναι δεῖ ἡγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ. τὴν γοῦν δρέπανον τοῦ τοιούτου δεδομημένον, καὶ τὴν αἰτίαν ἣν ἐδόθησαν ἡμῶν τὸ ξωσίδριον, σὺ ὦ Ζεῦ παρέχεις, δικαιοῦ ἐπιμελούμενος, καὶ κατὰ παρ' αὐτὰς, οὐ ἄλλοτε ἄλλῃ χήμαλι. ὥστε ἡμᾶς δεδοικέναι, μήτε κεκρύφθαι τις ξυλλαβὼν, ὁπότ' ἂν ταῦρος ᾖς, ἢ τοῦ χρυσοχόου τις κατεργάσηται χρυσῆν

pe Ariadnem, cujus etiam coronam astrorum choro inseruit: alteram verò Icarii agricolæ filiam. Quódque, ô Dii, est omnium maximè ridiculum, Erigones quoque canem adduxit, ne doleret filia si non haberet in cœlo familiarem illam, habitamque in deliciis caniculam. Annon ista vobis videntur in nostri contumeliam, injuriam, & irrisionem facta? Audite etiam alios. *Iup.* Nihil dicas Mome, nec de Æsculapio, nec de Hercule. Video enim quo tuæ orationis impetu rapiaris. Horum quidem alter agit medicum, & morbis levat ægrotos, estque multis aliis anteferendus. Hercules autem, qui meus est filius, non paucis laboribus immortalitatem est adeptus. Itaque ne ipsos accuses. *Mo.* In tui quidem gratiam tacebo, Iupiter, etsi multa dicenda habeam: atque si nihil aliud, adhuc habent signa igne inusta. Porrò si liceret & adversum te libertate loquendi uti, multa haberem dicenda. *Iup.* Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid me ut inquilinum in jus vocas? *Mo.* In Creta non tantùm hoc audire licet: verùm aliud quoque de te dictitant, tuumque sepulchrum ostendunt. Ego verò neque illis credo, neque Achivorum Ægiensibus subditium te esse affirmantibus. Sed hæc dicam, quæ potissimùm reprehendenda duco. Etenim delictorum hujusmodi principium, & causam cur noster confessus nothis abundet, tu Iupiter præbuisti, quum te mortalibus mulieribus commiscuisti, & aliàs alia forma ad ipsas descendisti. Ita ut metueremus, ne quis te comprehensum sacrificaret, cùm taurus esses, vel aurifex aliquis te conficeret, cùm aurum

σὺν ὄνῳ. καὶ αὖτε Διὸς, ἢ Ἑρμοῦ, ἢ ψέλλιον, ἢ ἀλλόδοξον ἡμῖν ἦλθεν. πλὴν, ἀλλὰ ἐμπέπληκάς γε τὸ ἀφανὲς τὸ ἡμέτερον τοῦτον. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιότατόν ἐστι, ὁπόταν τις ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲ, Θεὸς ἀπεδείχθη. ὁδὶ Εὐρυσθεὺς, ὃς ἐπέταττέν σοι, τέθνηκε. καὶ πλησίον Ἡρακλέους τεθὰς, οἰκέτης ὤν, καὶ Εὐρυσθέως τάφος, καὶ διατόρου αὐτῷ. καὶ πάλιν ὁ Θήβησι, Διόνυσος μὲ, Θεός. οἰδ' ἀνεψιοί αὐτῷ, ὁ Πενθεὺς, καὶ ὁ Ἀκταίων, καὶ ὁ Λέαρχος, ἀνθρώποις ἁπάντων κακοδαιμονέστατοι. ἀφ' ὧν ἤρξατο σὺ ὦ Ζεῦ ἀνοίξας τοῖς τοιούτοις τοῖς θύραις, καὶ ἐπὶ τοὺς θνητοὺς ἐτράπου, ἅπαντες μεμιμῆσθαί σε. καὶ γὰρ οὐκ ἄρρενες μόνον, ἀλλὰ θαῤῥεῖ αἴσχιστον, καὶ αἱ θήλειαι θεαί. τίς γὰρ οἶδε τὸν Ἀγχίσην, καὶ τὸν Τιθωνὸν, καὶ τὸν Ἐνδυμίωνα, καὶ τὸν Ἰάσονα, καὶ τοὺς ἄλλους; ὥστε ταῦτα μὲ ἐᾷστε μοι δοκῶ. μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελέγχειν γένοιτο. Ζ. μηδὲν περὶ τοῦ Γανυμήδους ὦ Μῶμε εἴπῃς. καλεπαινῶ γάρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον, ἀνεκδίωτος εἰς τὸ ἦθος. Μω. σιωπῶ μηδὲ περὶ τοῦ ἀετοῦ εἶπω, ὅτι ἐστὶ τὸ τῆς ὀργῆς ἔσται, ἐπὶ τοῦ βασιλείου σκήπτρου καθιζόμενον, καὶ μονονουχὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ σου νεοττεύων, Θεὸς εἶναι δοκῶν; ἢ ἐκεῖνον τοῦ Γανυμήδους ἕνεκα ἐᾷς ταῦτα; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, καὶ ὁ Σαβάζιος, πῶς

esses: & pro Iove nobis aut monile, aut armilla, aut inauris fieres. Sed enim hisce semideis cœlum implevisti, neque enim aliter possum dicere. Resque plane ridicula est, siquis ex improviso audierit Herculem quidem inter Deos relatum: Eurystheum autem, qui imperabat ipsi, mortuum esse: ac prope Herculis templum, qui famulus, Eurystheique sepulchrum, qui herus erat. Rursus Thebis, Bacchus quidem Deus est: ejus autem consobrini, Pentheus, Actæon, & Learchus, omnium hominum fuerunt miserrimi. Ex quo autem semel tu Iupiter rebus hujusmodi fores aperuisti, & ad mortalium consuetudinem te convertisti, omnes te imitantur: nec solùm masculi Dii, sed quod est turpissimum, etiam Deæ fœminæ. Quis enim ignorat Anchisen, Tithonum, Endymionem, & Iasonem, alioſque? Itaque hæc omittenda censeo, quæ reprehendere longum esset. *Iup.* Nihil Mome, de Ganymede dicas. Irascar enim, si adolescentem illum, exprobrato genere, molestia afficias. *Mo.* Proinde neque de aquila quicquam dicam, quòd & illa in cœlo versatur, regio scepro insidens, ac tantùm non super tuo capite nidificans, & Deus videtur? an illam Ganymedis causa omittemus? At ô Iupiter, Attis, & Corybas, & Sabazius, unde

1 Τὶ γὰρ ὡς εἶδε τὸν Ἀγχίσου & τὸν Τιθωνὸν & τὸν Ἐνδυμίωνα & τὸν Ἰάσονα] Sic legit interpres, &, licet obvium sit emendare, Iasonem iis accenset, qui dearum concubitu potiti sunt, & Medeæ δόνδωσιν parat. Lege Ἀσίωνα, qui ob Cereris amores à Iove zelotypo fulminatus est. Homerus Odyss. ε.

Ὡς δὲ ὅτοτ' Ἰασίωνι θεὰ κλόνεε μέδε θυμὸν
Ὃ θύμῳ εἴξασα μιγῆ φιλότητι & εὐνῇ
Νείῳ ἐνὶ τριπόλῳ, ἐπεὶ δὴν ἦεν ἄπυρος
Ζεὺς, ὃς μὴν κατέπεφνε βαλὼν αἰζηὸν περικυδῆ. Palm.

2 Ἐκεί-

ἡμῶν ἐπεισελήλυθεν ἔστι; ἢ ὁ Μίθρης σπείρῳ ὁ μῆδος, ὁ ἢ κίνδυω, καὶ τὴν τιάραν, οἷδὲ Ἑλλωίζων τῇ φωνῇ. ὥστ' εἰδέ' ἤν τις ἐξηγητὴς τούτοις, ξυνίεσαν. τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι, καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μακρὰν ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες, αὐτοὶ ἀπαθανατίζουσι, καὶ θεοὺς χειροτονοῦσιν, ὃς ἂν ἐθελήσωσι, ἢ αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ ἢ Ζάμολξις δούλῳ ὄντι, περιεχάραξεν, οὐκ οἶδ' ὅπως λεληθώς. καί τοι τοῦτο πάνυ ἀθεϊκὸν, μέσεμα. σὺ δ' ὦ κυνοκέφαλε, καὶ σινδόνι ἐσταλμένε Αἰγύπτιε, τίς ἂ βούλεται, ἢ πῶς ἀξιοῖς θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί δ' βυλόμενος ὁ μεμφίτης οὗτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, ἀποκωνεῖται, καὶ χρᾷ, καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι ἐξειδὼς, καὶ πτήσσω εἰπεῖν, καὶ τρέγας, καὶ ἄλλα πολλὰ γελοιότερα, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου ἐσρυήσεται ἐς τὸ ἀρχαῖον. ἃ ὑμεῖς ὦ θεοὶ, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ἐπίσης, ἢ ἐμέλλετ ὑμῶν ἀποκωμῴδημα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπιδὼν κεφαλὴ κέρατα φύουσά σοι; Ζ. αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῂς τὸν ἐκ τῆ Αἰγύπτου. ὅμως δ' ἔν ἀ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν, αἰνίσσεσθαί ἐστ, καὶ ἐ πάνυ χρὴ προπηλακᾶν ἀμύητον ὄντα. Μο. πάνυ γοῦν μυσηρέον ἐ Ζεῦ δῆτ ἡμῖν, ὡς ἐδέσμα, θεοὺς μὲ, τοὺς θεούς, κυνοκεφάλους ἦ, τοὺς κυνοκεφάλους. Ζ. ἓα φημὶ τὰ περὶ τ Αἰγύπτιον. ἄλλοτε γὰρ ἐκεῖ ξύντυν ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δ', τοὺς ἄλλους λέγε. Μο. τὸν Τροφώνιον ἔ Ζεῦ, καὶ ὃ μειλίσσει μι λάπαθος, τ Ἀμφίλοχον. ὃς εὐαρχὴς ἀληθῶς, καὶ μητροκτόνος ὢν, θαυμασθεὶς ὑπὸ τῶν Κιλίκων, ψευδόμενος τὰ πολλὰ, καὶ

unde nobis accersiti sunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui candyn, & tiaram gestat, nec Græcam vocem sonat: adeò ut si quis ei præbibat, non intelligat. Itaque & Scythæ hæc videntes, nobis longum valere jussis, ipsi immortalitate donant homines, suisque suffragiis, quoscunque libuerit, Deos creant, eodem modo quo Zamolxis conditione servus, adscriptus est, nobis nescio quomodo insciis. At sanè hæc omnia, ὦ Dii, sunt mediocria. Cæterùm tu canino vultu Ægyptie, qui sindone es amictus, quisnam es, ὦ optime, aut quomodo dignum te censes qui sis Deus, cùm latres? Quid & sibi vult Memphites ille taurus, versicolor, qui adoratur, edit oracula, & prophetas habet? Pudet verò me recensere ciconias, simias, hircos, & alia his longè absurdiora, quæ nescio quomodo ex Ægypto in cœlum se inseruerunt. Illa vos, ὦ Dii, qui sustinetis videre æquali vobiscum honore, aut etiam majore adorari? Aut tu Iupiter, quo fers animo, quòd arietis cornua tibi plantarũt? *Iup.* Turpia profectò sunt quæ dicis de Ægyptiis. Attamen pleraque illorum ὦ Mome, sunt ænigmata, non omnino à profanis deridenda. *Mo.* Planè nobis, Iupiter, opus est mysteriis, ut Deos, Deos esse cognoscamus, & cynocephalos eos, quibus canina sunt capita. *Iup.* Missas facito, inquam, res Ægyptiorum: alias enim de his per otium deliberabimus: tu autem de aliis dicito. *Mo.* De Trophonio, Iupiter, de Amphilocho: qui quanquam sceleſti hominis & matricidæ est filius, in Cilicia præclarus ille vaticinatur, multa mentiens, &

γραπτέον τῶν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκεν. τοιγαροῦν εἰσὶν ἐπὶ τοῦ ὦ Ἄπολλον δύο κιμάδες, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὅς ἂν ἐλαίῳ ἀλειφθῇ, καὶ στέφανος ἔχῃ, καὶ χύτρα ἀνδρὸς δίπηχυς, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη δὲ ὁ Πολυδάμαντος ἐν ἀθλητῇ ἀνδριὰς, ἰᾶται τοὺς πυρέτ-τοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένης ἐν Θάσῳ. καὶ Ἕκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καθαίρουσιν ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ' ὧν σὺ ἂν τοσού-τοις γελοιάσαις, ἐπιδείξει μᾶλλον ἡ ἐπαοιδὴ, καὶ ἱερουλία. καὶ ὅλως, καταπεφρονήκασιν ἡμῶν, ἐν οἰσθα-τε. καὶ ταῦτα μὲ ἐᾷς ἐν νόῳ, καὶ παρελήλυθεν. ἐγὼ δὲ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων, ἅτε ὄντων τινῶν παρ' ἡμῖν, ἅτε συνήθη ἄλως διωκόμενα, πάνυ ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἡ πᾶν γάρ ἐστι ἡ πολυθρύλλητος δίκη, καὶ φύσις, καὶ εἱμαρμένη, καὶ τύχη, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πεπλασμένα ὀνόματα, ὑπὸ βλακῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων, ἐπινοηθέντα; καὶ ὅμως αὐτοσχέδια ὄντα, ὅτω τὰς ἀνοήτους πέπεικεν, ὅτι ἡδέως ἡμῖν ἡδὲ ἡμῖν βούλεται, εὐθὺς ὑπὸ κἂν μυρίας ἐκκλίνοντας ἀφίκετο, ὅμως τῷ τύχῃ πρόξενον τὸ μεμοιραμένον, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἐκράτει ἐπικλώθη. ἡδέως ἂν ἐροίμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ πᾶ εἶδες ἢ ἀκούεις, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ἔτι μὲν γὰρ σὺ ἀκούεις· οὐ γὰρ ἐᾷς τοὺς φιλοσόφων ἀφτερλῶσαις, οἶδα, εἰ μὴ καφός τις εἶ, ὡς βοάντων αὐτῶν, μὴ ἐπαΐειν. πολλὰ ἔπ' ἔχων εἰπεῖν, καταπαύω τὸν λόγον. ἐρῶ γὰρ τὰς πολλὰς ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ ἀνιέντος. ἐκείνους μᾶλιστα, ἂν κωλύσῃ ἡ παῤῥησία τὸν λόγον. πάν-

pro duobus obolis præstigiatorem agens. Proinde Apollo, non amplius celebraris: sed jam lapis omnis, omnisque ara vaticinatur, quæ sit oleo perfusa, & coronas habeat, cuique vir præstigiator supperat, quales multi sunt. Jam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febricitantibus in Olympia, & Theagenis, in Thaso. Quin Hectori quoque sacra faciunt in Ilio, & Protesilao, è regione in Cherroneso. Ex quo autem in tantum numerum excrevimus, auctum magis est perjarium, & sacrilegium: & nos omnino despicere cœperunt, idque meritò. Atque hæc quidem de nothis, & factitiis Diis. Cæterùm ego peregrina nomina jam audiens, quorundam qui neque sunt apud nos, neque omnino consistere possunt, ô Iupiter, ea prorsus irrideo. Vbi enim gentium est illa multum jactata virtus, & natura, & fatum, & fortuna, nova rerum vocabula, quæ consistere nequeunt, à stolidis hominibus, nimirum philosophis excogitata? Quæ quanquam ex tempore facta sunt, ita simplices ad credendum adduxerunt, ut nemo velit nobis sacrificare, cùm persuasum habeat, fore ut etsi infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortuna tamen nihilo secùs faciat, quæ fato decreta sunt, & cuique à principio destinata. Quare libenter ex te quæsiverim Iupiter, an alicubi videris aut virtutem, aut maturam, aut fatum. Nam hæc te in Philosophorum disputationibus audire scio: nisi ita surdus es, ut clamantes ipsos non audias. Quanquam multa habeo dicenda, dicendi tamen finem faciam. Nam video plerosque qui me dicentem molestè ferunt, & exibilant: sed illi præcipuè quos orationis libertas perstrinxit.

ρας γὰρ εἰ ἴδιλας ἀ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων διαγράψομεν ἤδη ξυγγραμμάτιον. Ζ. ἀναγνῶθι. εἰ πείθῃ γὰ ἀλόγως ἠπόρει. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπιπλέον ἂν γένηται).

strinxit. Tandem, si vis Iupiter, decretum de his jam conscriptum legam. *Iup.* Lege: neque enim omnia citra rationem reprehendisti. Et sanè multa ex iis cohibenda sunt, ne amplius augeantur.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

Ἐκκλησίας σύνομα ἀγορήσης, ἑβδόμῃ ἱσταμένου, ὁ Ζεὺς ἐπεψηφίσατο, ἐ ἐπεψήφιζε Ποσειδῶν. ἐγραμμάτευε Ἀπόλλων. ἐγραμμάτευε Μῶμος ἐ γυνὶ ἐκ ὑπομνήματος ἐλεγεν. Ἐψηφίζοντο πολλοὶ τῶν ξένων, ἀ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ ἐ βάρβαροι, εἰ δικαίως ἄρα ἐστὶν ὅπως ἡμῖν τοῖς ἀθανάτοις ἐμπεπλέκωνται ἐ πολιτείας παραξηφίσεις; οὐκ οἶδ' ὅπως, ἐ θεοὶ ἀξιοῦσθε, ἐμπεπλέκωνται μὲν τὰ ὑφ' ἡμῶν, ὡς μέγιστον εἶναι τὸ συμπόσιον ἐ χλαμυδηφόρους, πολυγλώσσων πλῆθος, ἐ ξυγκλύδην, ἐπιλλοίπως ἢ ἀμβρόσιον, ἐ τὸ νέκταρ, ὥστε μιᾶς ἤδη τοῦ κοτύλου εἶναι λόγῳ τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἰδὲ, ὅτι οὐδενὸς ἀξίους παρεισρύμησι τοὺς πολλοὺς τε, καὶ ἀληθῶς Θεοὺς, ἀσεβείας, ἢ ἐκείνους ἑαυτοὺς ὑβρίσαι τὸ πάγχυ τε πάντας, ἐ ἐν τῇ γῇ πολεμεῖσθαι ἀλλήλοις, διδάξαι τε τὴν βουλὴν, ἐ τὸν δῆμον ξυλλέγεσθαι μὲ ἐκκλησίαν ἐν τῷ Ὀλύμπῳ τοῖς τρόποις χαμαιζηλοῖς, ἀλλὰς ἢ ἐπιχωρίοις τελείοις Θεοῖς ἐκεῖ, τρισὶ μὲ, οὓς τὰ παλαιὰς βουλῆς ἐπὶ Κρόνου, πεπέμφασι ἢ, οὓς τὸ δωδέκατον. καὶ οἱ αὐτοῖς, τὸ Διὸς τούτους ἢ τοὺς ἐπιχωρίους, αὐτοὺς μὲ, καθίζειν ὀμόσαντας τὸ νόμιμον ὅρκον, τοῦ Στυγὸς. τὸ Ἑρμοῦ ἢ, κηρύξαντα ξυναγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι

DECRETVM BONA FORTVNA.

Concilio legitimè coacto, septima die mensis ineuntis, Iupiter summus erat, administrator, præsidebat Neptunus; præerat Apollo, noctu Momus scribam agebat: & Somnus sententiam tulit. Quoniam peregrini multi, non solùm Græci, sed & barbari, etsi nequaquam mereantur nostræ reip. participes esse, adscriptitii nescio quomodo, & putatitii Dii, cœlum impleverunt, ita ut plenum sit sympolium tumultuosa turba, garrulorum quorundam & convenarum: defecit autem ambrosia & nectar: ita ut mina jam ematur sextarius, propter bibentium multitudinem. Illi verò præ arrogantia, pullis veteribus, veriſque Diis, semetipsos præter ὀminem patriæ consuetudinem primis accubitibus dignos censent, & priores in terris honores sibi arrogant: visum est Senatui, & populo ut concilium in Olympo cogatur circa solstitium hybernum, & eligantur perfecti Dii septem arbitri, tres quidem ex veteri curia Saturni temporibus constituta, quatuor autem ex duodecim illis: interque eos Iupiter. Qui arbitri sedeant præstito legitimo juramento, per Stygem: Mercurius autem proclamato præconio, cunctos congreget, qui-

ξωντιλεῖν εἰς τὸ συνέδριον. τὰς δ', ἤκειν, μάρτυρας ἐπαγομένους σὺν μόνους, καὶ λαμβάνειν δ' ἥδιον. τὰ τοιαῦτα δ', οἱ μὲν, παραλιπόντα καθ' ἕνα, οἱ δ' ἐπιγνόμενοι ἐξελαύνοντες, ἢ θεὸν εἶναι δοκοφανοῦντα, ἢ καταπέμψασιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἡρῶα, καὶ τὰς ἥκιστα τὰς προσηκούσας. ὧν δὴ πάλαι τ' ἀδικίαν, ἔ ἅπαξ τινὰ δ' ἐπιγνωμόνων καὶ καθ' ἕνα τῶν ἐπιβουλευόντων ἐμοὶ, εἰς τ' ταῦθρον ἐμπεσεῖν τὸν. ἐρᾶζειν δ' τὰ αὐτὰ ἐκείνων. καὶ μήτε γὰρ Ἀθηναῖόν δ', μήτε τ' Ἀσκληπιὸν χρησμῳδεῖν, μήτε τ' Ἀπόλλω τοσαῦτα μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἅπερ ἐπιτελεῖν ἐμόν, ἐμόν, ἢ κιθαρῳδόν, ἢ ἰατρὸν εἶναι. τοὺς δ' Φιλοσόφους εὐφημεῖν μὴ φορτικὰ πλάττειν καινὰ ὀνόματα, μηδὲ λαρεῖν ἃ οὐ σοφὰ ἴσμεν. ἐπόσοι δ' ἥδε καὶ ὧν, ἢ ἀγνοῶ ἠξιώθησαν, ἐκείνων μὲ καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐπεὶ Διὸς δ' ἢ Ἥρας, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τ' ἄλλων τινὸς, ἐκείνοις δ', τὰ φορ χώσαι τὴν πόλιν, καὶ βάλλω ἐπίσημα ἀνὰ βωμούς. ὧν δὲ τις ἀθῳωθεὶς δ' καθυβρίσθω. καὶ μὴν ἐπέλαθον ἐπὶ τοῖς ἐπιτιμήσασιν ἐλθεῖν, ἐρήμῳ μὴ τὸ καταψηφισθῆναι. Ζ. τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα, ἀναγνώσεται σοι ὁ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, ἀναστηνάτω τὴν χεῖρα. μέλλοι δ' ἂν τις ἀναβοᾶν πλείους γ' ὁρῶ ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροτονήσοντες. ἀλλὰ νῦν μὲ, ἄπιτε. ἐπόταν δ' κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἤκειτε, καὶ ζοντες ἥκω· εὐαρεστεῖ τὰ γνωσθησόμενα, καὶ ἵνα fiat, Complures enim novi ri. At in præsens abite. Cæterùm Mercurio, venite, & afferte quisque quicunque in confessum admitti volunt. Veniant autem illi adductis testibus juratis, certisque sui generis indiciis. Atque hi quidem hinc figillatim transeant: arbitri autem expensa causa, vel Deos esse pronunciabunt, aut ad sua sepulchra, majorumque loculos ablegabunt. Si verò quispiam ex rejectis, semelque arbitrorum judicio secretis, comprehendatur in cœlum ascendens, ille præceps in Tartarum detur. Præterea quisque saragat rerum suarum: nec medeatur Minerva, nec vaticinetur Æsculapius, neque tam multa solus faciat Apollo, sed uno quopiam delecto munere, aut vatem, aut citharœdum, aut medicum agat. Porrò Philosophi moneantur, ne vocabula nova fingant, neque de rebus ignotis nugentur. Quicunque autem templis jam, & sacrificiis digni habiti sunt, illorum simulachra subvertantur, quorum loco vel Iovis, vel Iunonis, vel Apollinis, vel cujuspiam ex aliis substituatur. Illis verò civitas sepulchrum aggeret, & aræ loco cippum erigat. Quòd siquis præconio non paruerit, & ad arbitros venire noluerit, ille indicta causa condemnetur. *Iup.* Iustissimum equidem, ô Mome, est hoc decretum: & qui ita sentit, manum protendat. Atqui potiùs qui sua suffragia non sunt adjecturi. At in concionem accersiti à Mercurio, venite, & afferte quisque indicia manifesta, certasque probatio-

1 Ἐκείνοις δ' τοῦτον χῶσαι τὴν πόλιν ἐ βάλλω ἐπίσημα ἀνὰ βωμοῦ] Pro βάλλω, quæ vox est nihili, manifestum est debere legi σήλω. Sed interpres, qui statuam vertit, nescio quomodo legerit: nam licet σήλη ab ἵστημι derivari videatur, ἵστημι vero sit *statuo*, tamen statua Latinis dicitur Græce ἀνδριὰς, ἀνδρίας, βρέτας, non verò σήλη, quæ hoc loco *cippus* debebat verti. *Palm.*

1 Γε-

ἐπαφεῖς τὰς ἀπαθείξεις, πατρὸς ὄνομα, καὶ μητρὸς, καὶ ὅθεν, καὶ ὅπως Θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλαὶ, καὶ φρατορίαι. ὡς ὅστις ἂν μὴ παρέχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπισήμοις, εἰ τεὼν τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχει, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι Θεὸν αὐτὸν ἡγεμονίζουσιν.

bationes, patris, matrisque nomen, & unde ac quomodo factus est Deus tribumque & tribules. Quæ quicunque non præbuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille magnum in terris templum habeat, ipsumque homines Deum esse putent.

ΚΥΝΙΚΟΣ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

CYNICVS, ET LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Dialogus hic lepidissimus asperam parvoque contentam Cynicorum vitam defendit, mollem atque enervatam delicatorum hominum luxuriam reprehendit. Necnon eadem opera temperantiam, frugalitatem, simplicitatem, denique arctam illam atque angustam vitam laudat. Argumenta quæ ad hoc sumuntur, ex serie plana sunt.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Τί ποτε ἐστὶ τοῦτο, πώγωνα μὲν ἔχεις, καὶ κόμην, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις, ἐ [1] γυμνοδερκῆ, ἐ ἀνυποδητεῖς, ἀλήτην, ἐ ἀπάνθρωπον βίον, ἐ θηριώδη ἐπιλεξάμενος, καὶ ἀεὶ τοῖς ἐναντίοις τὸ ἴδιον δήμας οὐχ ὡς οἱ πολλοὶ λιχνεύεις, ἀλλὰ χρηστὰ μὲν, ξενοπρεπῆ δὲ ἄλλοτε ἄλλα χῇ, καὶ δυναζόμενος ἐπὶ ξηρᾷ δαπέδῳ, ὡς ἄσημα πάμπολλον τοῦτο τὸ τελαύνιον φέρειν; ὑβρίστοις ἐ τοῦτο λιπαρὸν, οὐδὲ μαλακὸν, οὐδὲ ἀθηρόν. Κυ. οὐδὲ γὰρ δέομαι. τοιοῦτον γ', οἷον ἂν πορισθείη ῥᾷστα, καὶ τῷ κτησαμένῳ πρόσφατα ὡς ἐλάχιστα παρέχον. τοιοῦτον

LICYNVS.

Quid tu tandem? barbam quidem habes, & comam, tunicam non habes, nudus conspiceris, ac sine calceis, delecta nimirum vaga, inhumana, ferinaque vita: tum proprio corpore, contrà quàm faciunt cæteri, semper usus incommodè, nunc huc, nunc illuc circumis, & in arido solo cubans, adeò ut plurimum sordium, tritum istud pallium refetat: alioqui nec ipsum tenue, nec molle, nec speciosum. *Cy.* Neque enim indigeo. Siquid est hujusmodi ut comparetur facillimè, dominoque minimum exhibeat negotii, id

[1] Γυμνοδερκῆ] An γυμνοδερμῆ? à γυμνοδερμῆμαι: id est, *cute nuda sum*. Menag.

1 Ambu-

δὲ ἱκανῶ μοι. σὺ ἢ θεὸς θεῶν, εἰπέ μοι, τῇ πολυτελείᾳ ὑ νομίζεις κρείσσω πρόσωπα; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τῇδ' ἀπλεία, ἀρετῶ; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τί πρὸ' ὧν ὁρῶν ἐμὲ τ πολλῶν εὐτελέστερον ἀφιστάμενον, τὸς ἢ, πολυτελέστερον, ἐμὲ αἱτιᾶ, ἢ ὃν σκείνης; Λυ. ὅτι οὐκ εὐτελέστερόν μοι μᾶ Δία τ πολλῶν ἀφιέσθαι δοκεῖς, ἀλλ' ἀσθενέστερον. μᾶλλον ἢ πλέως, σθενῶς, ἢ ἀπόρως. ἀφόρμης γὰ ἐδὲν σὺ τ πλησχῶν, οἱ τὴν ἐφήμερον τροφὴν μετιτῶσι. Κυ. βέλτιστ ὧν εἰδωμεν, ἐπεὶ προελήλυθεν ὁ λόγος, τί τὸ σθένος, καὶ τί τὸ ἐνδεὲς ἐστι; Λυ. εἴ σοι δοκεῖ. Κυ. ἆρ' ὧν ἐνδεὲς μὲ ἑκάστῳ, ὅσῳ ἀνθρώπου πρὸς τὴν σωτηρίαν χρείαν, ἢ ἄλλό τι λέγεις; Λυ. ἴσα τοῦτο. Κυ. σθένος ἢ, ὅσῳ ἂν σθένεστερον ἢ τ χρείας, καὶ μὴ ἐξικνῆται πρὸς τ βίον; Λυ. ναί. Κυ. ἐδὲν ἄρα τ ἐμῶν σθένος ἐστι. ἐδὲν γὰ αὐτῶν ὄ, τι ἢ τὴν χρείαν σωτηρεῖ τὴν ἐμήν. Λυ. πῶς τοῦτο λέγεις; Κυ. ἰὼν σκοπῆς πρὸς ὅ, τι χάριν ἔκαστα, ὧν δεόμεθα. εἶον, οἰκία, ἆρ' ὑχὶ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τί ἢ, ἐσθῆτος; ἦ, χείμα; ἆρα ὑχὶ αὕτη τ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τ ἢ σκέπης αὐτῆς πρὸς θεῶν, τίνος ἐδενήμεθ ἂν ἕνεκα, ὑχ ὡς ἄμεινον ἔχοι τ σκεπόμενον; Λυ. δοκεῖ μοι. Κυ. πότερ' ὧν, τὼ πόδε κρεῖττον ἔχειν δοκεῖ σοι; Λυ. σὺν αἰδὼ. Κυ. ἀλλ' ὅπως ἂν μήθοις τί πεδῶν ἓς ἔργον. Λυ. προβάδισόν. Κυ. κρεῖττον ὧν προδιεσθαί σοι δοκοῦσιν οἱ ἐμοὶ πόδες, ἢ οἱ τ πεζῶν; Λυ. τοῦτο μᾶ, σὺν ἴσως. Κυ. ὃ πάντων ὕδ' εἰ χρεῖος ἔχοιεν, ἢ μὴ χρεῖος, τὸ ἑαυτῶν ἔργον ἀπο-

id inquam mihi sufficit. At tu per Deos dic mihi, putas-ne esse in luxu vitium? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Contrà in frugalitate virtutem? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Cur igitur cùm me videas viventem frugaliùs quàm vulgò faciunt homines, eos verò sumptuosiùs me, non illos arguis? *Lyc.* Quia non frugaliùs, per Iovem, videris mihi, sed egentiùs vivere, imò vitam omnino egenam atque inopem. Nam tu nihil à mendicis differs, qui cibum mendicant in diem. *Cy.* Vis ergo videamus (quandoquidem huc processit oratio) quidnam inopia sit, quidque copia? *Lyc.* Si tibi videtur. *Cy.* Nunquid ergo satis id cuique est, quicquid ipsius explet necessitatem? an aliud quippiam dicis? *Lyc.* Esto istud. *Cy.* Indigentia verò quicquid cujusquam usui deest, nec eò quò sit necesse, pervenit? *Lyc.* Scilicet. *Cy.* Nihil igitur meis in rebus deest. Nihil enim in his est, quod necessitatem non expleat meam. *Lyc.* Quo pacto id ais? *Cy.* Scies si consideres in quem usum eorum quodque paratum est, quorum egemus, ut domus: annon tegumenti gratia? *Lyc.* Maximè. *Cy.* Quid vestis? cujus gratia? annon tegumenti & ipsa? *Lyc.* Sanè. *Cy.* At ipso per Deos tegumento, cujus rei gratia indiguerimus, nonne ut meliùs se habeat id quod tegitur? *Lyc.* Mihi quidem sic videtur. *Cy.* Vtrum igitur tibi pejus se habere videntur pedes? *Lyc.* Nescio. *Cy.* Atqui hoc pacto didiceris: quodnam pedum officium est? *Lyc.* Ingredi. *Cy.* An deteriùs ergo ingredi pedes tibi videntur mei, quàm aliorum? *Lyc.* Istud verò fortasse non. *Cy.* Non igitur sive deteriùs se habent, sive non, suum officium non præstant?

δηδόασιν; Λυ. ἴσως. Κυ. τὰς μὲν δὴ πόδας, ἐδόκουν φαίνεσθαί μοι χεῖρον διακειμένους τῶν πολλῶν ἔχειν. Λυ. οὐκ ἔοικας. Κυ. τί δῆτα, τὸ μὲν σῶμα τῶν λοιπῶν ἄρα κρεῖττον; εἰ γὰρ κρεῖττον, ἧττον ἀσθενέστερον. ὁρᾷς γὰρ σιτούμενον, ἰσχύει. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον; Λυ. ἔ φασιν. Κυ. εἰ τοίνυν αὐτὼ οἱ πόδες φαίνονται μοι σαφῶς κεκακῶς ἔχειν, ὅτι τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰρ κεκάκωνται ἔχρην, κρεῖττον ἂν εἶχον. εἰ γὰρ ἐνδεῖται, πολλῷ μᾶλλον κρεῖττον, καὶ χεῖρον ἔχειν ποιεῖ τοῦτο, οἷς ἂν συμβῇ. ἀλλὰ μὴν, οὐδὲ τρέφεσθαί μοι φαίνεται χεῖρον τὸ σῶμα τοῦτο, ὅτι λαμβάνει τροφῆς. Λυ. δῆλον γάρ. Κυ. οὐδὲ εὐρωστεῖν, εἰ κακῶς ἐτρέφετο. λυμαίνονται γὰρ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα. Λυ. ἔστι ταῦτα. Κυ. πῶς οὖν εἰπεῖ μοι τούτων ὄντως ἐχόντων, αἰτιᾷ μὲ, ἢ φαυλίζεις τὸν βίον, ἢ φῂς ἄθλιον; Κυ. ὅτι νὴ Δία τὴν φύσιν, ἣν σὺ τιμᾷς, καὶ τὴν γῆν, γῆν οὖσαν μέσην κεκοσμημένην, ὡς δ' ἔχειν ἡμῖν πάντα ἄφθονα, μὴ μόνον τὰ χρήσιμα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἡδέα παρεσκευακέναι, καὶ ταῦτα πάντων τούτων, ἢ τὰ πλείστων ἀμοιρῶν εἶ, καὶ ὑδάτος μὲν πηγὰς αὐτῶν, ὑδὰτι μᾶλλον ἢ τὰ θηρία. πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ, ὥσπερ καὶ τὰ θηρία. σιτῇ δ', ὥσπερ ἂν ὑείσκης, ὥσπερ οἱ κύνες. δύνῃ δ' ὑδὲν κρείττων τῶν κυνῶν ἔχειν, χρῆσθαι γὰρ παρεσκεύασται, καθάπερ ἐκείνοις. ἔτι δ' ἱμάτιον φορεῖς, ὑδὲν ἐπιεικέστερον ἀπλήρωτον. καίτοι εἰ σὺ τούτοις ἀρκούμενος ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ Θεὸς οὐκ ὀρθῶς ἐποίησε. τοῦτο μὲν, σοφὸν ποιήσας ἰμμάλλα. τοῦτο δὲ, ἀμπέλους ἐφύτευσε. τοῦτο δ', τῶν

ſtant? *Lyc.* Fortaſſe. *Cy.* Pedibus ergo nihilo pejus quàm alii affectus videor? *Lyc.* Non videris. *Cy.* Quid verò corpus meum? num deterius quàm reliquorum? Nempe ſi deteriùs ſe haberet, eſſet imbecillius: corporis quippe virtus robur eſt. An meum ergo debilius? *Lyc.* Non videtur. *Cy.* Neque pedes ergo tegumento videntur egere, neque reliquum corpus: quippe ſi egerent, malè haberent. Egeſtas etenim omnino mala, ac pejus habere ſe facit, ea quibuſcunque adfuerit. At ne ali quidem deteriùs videtur corpus meum quod quibuſlibet cibis alitur. *Lyc.* Id manifeſtum eſt. *Cy.* Neque bene valeret, ſi malè aleretur, mala ſiquidem alimenta corpus labefactant. *Lyc.* Hæc ita ſe habent. *Cy.* Quo pacto igitur, dic mihi, his ita ſe habentibus, me arguis, vitamque improbas meam, ac miſeram prædicas? *Lyc.* Ideo per Iovem, quòd cùm natura (quam tu colis) ac ſuperi terram in communi ſtatuerint, ex ea multa nimirum ac bona ediderint, ut omnia nobis abundè ſuppeterent, non in neceſſitatem modò, verùm in voluptatem quoque: tu tamen horum omnium, aut maximæ ſaltem partis expers es, nec eorum quoquam frueris, nihilo certè magis quàm feræ. Nempe aquam bibis, quam etiam bibunt feræ: comedis verò quicquid offenderis, quemadmodum canes, tum cubile nihilo melius canibus habes, ſiquidem tibi ut & illis gramen ſufficit, pallium præterea

circunfers nihilo mendico decentius. Quanquam ſi tu his contentus rectè ſapis, tum Deus profectò neutiquam rectè fecit, primum quòd oves fecit lanatas, deinde vites dulcis vini feraces, ac reli-

ἄλλῳ τῷ δαπεδῷ θαυμασίως ποικίλῳ, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ἔχειν μὲν ἡμᾶς σπάνια πανδαπὰ, ἔχειν δὲ πότον ἡδύν, ἔχειν δὲ χρήματα, ἔχειν δ' οἰκίαν μαλακὴν, ἔχειν δὲ οἰκίας κάλας, καὶ τὰ ἄλλα πάντα θαυμασίως κατεσκευασμένα. καὶ γὰρ αὖ τὰ τῆς τέχνης ἔργα, δῶρα τῶν Θεῶν ἐστι. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημένον, ἄθλιον μέν, εἰ δ' ὑπ' ἄλλου τινὸς ἀπεστέρηται, καταγνῶτε, οἱ σὺ τοῖς δεσμωτηρίοις. πολὺ δὲ ἀθλιώτερον, εἴ τις αὐτὸς ἑαυτῷ διαστροφὴν πάντων τῶν καλῶν. μανία τὴν ἥδη τοῦτό γε σαφές. Κυ. ἀλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπὲ, εἴ τις ἀνδρὸς πλουσίου σοφοῦ, καὶ φιλοφρόνως, ὅτι τὸ φιλοφρόνως ἐστὶν, καὶ ξενίζοντος πολλοὺς ἅμα, καὶ παρθεμένου, τοὺς μὲν, ἀσθενεῖς, τοὺς δὲ, ἐρρωμένους, καὶ παρασκευὴν πολλὴν παρατιθεμένου πολλὰ, καὶ παντοδαπὰ, πάντα ἁρπάζοι, καὶ πάντα ἐσθίοι, καὶ τὰ πλούσιον μέγιον, ἀλλὰ δὲ τὰ πέρᾳ, τὰ τοῖς ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα, ὑφαιροῖτο αὐτὸς, καὶ πίνοι, μίαν μὲν κοτύλην ἔχων, ἐλίγον δ' ὥστε τραφῆναι δυνάμενον, ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐπιτρεφόμενος μέλλοι, οὗτος ὁ ἀνὴρ, ποῖός τις δοκεῖ σοι εἶναι; ἆρά γε φρένιμος; Λυ. οὐκ ἔμοιγε. Κυ. τί δῆτα, σώφρων; Λυ. οὐδὲ τοῦτο. Κυ. τί δῆτα, εἴ τις μετέχων τῆς αὐτῆς τραπέζης, τῶν μὲν πολλῶν, καὶ ποικίλων ἀμελοῖ, ἓν δὲ τῶν ἔσχατα κειμένων ἐπιλεξάμενος, ἱκανῶς ἔχων πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἐσθίοι κοσμίως, καὶ τούτῳ μόνῳ χρῶτο, τοῖς δὲ ἄλλοις εὐδὲ προσβλέποι, τοῦτον οὐχ ἡγῇ σωφρονέστερον, καὶ ἀμείνω ἄνδρα εἶναι; Λυ. ἔγωγε. Κυ. πότερα οἰῶ, συ-

reliquum apparatum varietate mirabilem, & oleum, & mel, & reliqua omnia, ut nos edulia quidem omnigena haberemus, haberemus potum dulcem, haberemus pecunias, haberemus mollem lectum, haberemus pulchras domos, & reliqua omnia mirum in modum comparata. Nam & ipsa artium effecta, Deorum sunt dona. At vivere omnibus hisce bonis privatum, miserum est, etiamsi ab alio priveris: quemadmodum hi qui servantur in vinculis. Longè verò miserius siquis ipse sese omnibus bonis privet. Et hoc manifesta jam est insania. *Cy.* Et rectè quidem fortasse dicis. Verùm istud dic mihi: Siquis divite alacriter, humanè, ac benignè convivium præbente, tum hospites excipiente, & multos simul, & omnigenos, alios quidem imbecillos, alios autem robustos: deinde apponente multa, & omnigena, omnia rapiat, omnieque edat, non propiora tantùm, sed etiam remotiora, videlicet invalidis præparata, ipse tamen valens, quum unum duntaxat ventrem habeat, pauciſque ut nutriatur, opus habeat, diutiùs tamen quàm alii multi immoretur, hic vir cujusmodi tibi videtur esse? num cordatus? *Lyc.* Non mihi quidem. *Cy.* Quid verò, num temperans? *Lyc.* Ne id quidem. *Cy.* Quid verò siquis ejusdem mensæ particeps, multa illa ac varia negligat, uno quoniam ex his quæ proximè apponuntur, electo, cùm satis in suam habeat necessitatem, id decenter edat, eoque solo utatur, cætera illa ne respiciat quidem, annon hunc illo temperantiorem, & meliorem virum putabis? *Lyc.* Ita certè. *Cy.* Vtrum ergo intelligis, an me opor-

ψης, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν; Λυ. τὸ ποῖον; Κυ. ὅτι ὁ μὲν Θεὸς, τὸν ξενίζοντα καλῶς οἰκείοις ἑκάστοις ἐφοδηθεὶς πολλὰ, καὶ ποικίλα, καὶ παντοδαπὰ, ὅπως ἔχωσιν ἁρμόζοντα. τὰ μὲν, ὑγιαίνουσι· τὰ δὲ, νοσοῦσι· καὶ τὰ μὲν, ἰσχυροῖς. τὰ δὲ, ἀσθενέσιν. οὐχ ἵνα χρώμενοι ἅπασι πάντες, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος, καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν, ὅτιναφ ἂν πύχοι μάλιστα δύνηται. ὑμεῖς δὲ, τὰ δι' ἀπληστίαν τε, καὶ ἀκρασίαν ἁρπάζοντα πάντα, τούτοις μάλιστα ἐοίκατε, πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦντες, καὶ τοῖς ἀπανταχοῦ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνοις, ἢ γῆ, ἢ θαλάσσαις τοῖς καθ' αὑτοὺς αὐτάρκη νομίζοντες, ἀλλ' ἐπὶ πρώτων γῆς ἐμπορεύεσθαι τὰς ἡδονὰς, καὶ τὰ ξενικὰ τῶν ἐπιχωρίων ἀεὶ ἀσπαζόμενοι, καὶ τὰ πολυτελῆ τῶν εὐτελῶν, καὶ τὰ δυσπόριστα τῶν εὐποριστων. καθάπαξ δὲ, πρὸς ἅπαντα, καὶ κακὰ ἔχειν μᾶλλον ἐθέλοντες, ἢ δίχα πραγμάτων ζῆν. τὰ γὰρ δὴ πολλὰ, καὶ τίμια, καὶ διὰ μαχαίρης ἀφοδοσκοπήματα, ἐφ' οἷς ἀγάλλεσθε, μᾶλλον ὑμῖν τοῦτο κακοδαιμονίας, καὶ πελαγοπορείας ἀφθονίαν. σκόπει γὰρ εἰ βούλει, τὸ πολύδακρυν χρυσοῦ, καὶ τὸ ἄργυρον. σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς. σκόπει τὰς ἐδηδόκας τὰς ἐπιστεδοσκόπους. σκόπει τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα, πόσων πραγμάτων ἐστὶ ὕλη, πόσων πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ, αἱμάτων, καὶ θανάτου, καὶ μᾶλλον ἀφθόνως ἀνθρώπων πόσης. ἢ μόνον ὅτι πλέοντες ἀπόλλυνται μᾶλλον διὰ τοῦτο πολλοὶ, καὶ ζητοῦντες, καὶ δημιουργοῦντες, δεινὰ πάσχουσιν, ἀλλ' ὅτι ἐκ πολυμαχίας ἐστὶ, καὶ ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις διὰ ταῦτα, φίλοις φίλοι, καὶ πατράσι παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν.

oportet dicere? *Lyc.* Quidnam? *Cy.* Quod Deus illi præclarè hospites excipienti similis est, ut qui apposuerit multa ac varia, omnigenaque, ut essent quæ cuique convenirent, alia valentibus, alia ægrotantibus, alia robustis, alia invalidis, non ut omnibus utamur omnes, sed ut his utantur singuli, quæ suæ cujusque naturæ conveniunt, & ex his ipsis, quacunque re maximè quemque indigere contigerit. At vos illum qui per insatiabilitatem, atque incontinentiam omnia corripit, refertis, ut qui rebus uti velitis omnibus, & undecunque partis non solis contenti quæ sunt apud vos, non terram, non mare proprium sufficere existimantes, sed importantes ab ipsis terræ finibus voluptates, patriisque rebus peregrina præferentes, sumptuosaque frugalibus, & paratu difficilia, parabilibus. In summa, molestias, malaque potiùs eligentes, quàm molestiis carentem vitam. At isti quidem plurimi ac pretiosi, beatique apparatus, quibus exultatis, per magnam ad vos miseriam, ærumnamque perveniunt. Aurum ipsum tam optatum, argentumque, si libet, considera: considera domus sumptuosas, considera vestes operosas, considera reliqua omnia, quanto negotio emuntur, quot laboribus, periculis, imò sanguine, ac cæde, quantoque hominum interitu: non solùm, quia dum navigant, propter ista pereunt complures, ac dum quærunt, parantque, gravia perferunt. Sed ob id quoque, quòd digladiationes multas pariunt, quodque ob ea insidiantur invicem, amicis amici, parentibus liberi, conjuges maritis.

ὅτως οἰμαι ἐ τὴν Ἐριφύλην, λαβεῖν τὸ χρυσὸν προδῦναι τὸν ἄνδρα. καὶ ταῦτα μὲν τοι πάντα γίγνεται, τὰ μὲ ποικίλα ἱμάτια, ὑδὲ τι μᾶλλον ἡδέως ἀμπίσχεσθαι. τὰ ἢ χρυσοφόρα οἰκίδια, ὑδέ τι μᾶλλον εὐπετῶς. τὰ ἢ σκευάμενα τὰ ἐρυθρᾶ, οὐκ ἀφελοῦντα τὸ πόθον, ὑδὲ τὰ χρυσᾶ, ὑδὲ τὰ ἐλεφαντίνεα αὖ κλινίδια, τὸ ὕπνον ἡδίω παρεχόμενα. ἀλλ' ὄψει πολλάκις ἐπὶ τὸ ἐλεφαντίνης κλίνης, ἐ τὰ πολυτελῆ στρώματα, τὰς δυσθυμίας, ὕπνου λαχεῖν ὐ δυναμένους. ἔτι ἢ ἐ αἱ παιδοβαπεῖ ἐδὲ τὰ βράγματα πρασματεῖαι, τί φασι μᾶλλον, λυμαίνονται ἢ τὰ σώματα, ἐ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι. τί ἢ δεῖ λέγειν ὅσοι τὰ ἀφροδισίων ἕνεκα πράγματα ποιοῦσί τι, ἐ πάσχουσι οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾴδιον ἦν παύσειν ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, εἰ μή τις ἐθέλοι τυφλὸς εἶναι. καὶ δοκεῖ εἰς ταύτην ἡ μανία, ἢ λαθοῦσα φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις ἐρεθίζειν. ἀλλ' ἤδη ἐ τὰ ὄντων τὴν χρῆσιν ἀνατρέφουσιν, ἐκάστῳ χρώμενοι, ὡς ὁ μὴ πέφυκεν, ὥσπερ εἴ τις τῷ ἁμάξης ἐθέλοι τῇ κλίνῃ χρήσασθαι, καὶ ἁμάξῃ ἁμάξῃ. Λυ. καὶ τίς ἔστιν; Κυ. ὑμεῖς, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ὄντα ὑποζυγίοις χρῶνται, κελεύετε ἢ αὐτὰς ὥσπερ ἁμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν. αὐτοὶ δ' ἄνω καθήκεσθε τρυφῶντες, ἐ ὀκεῖτε, ὥσπερ ὄνοι ἡνιοχεῖτε τὰς ἀνθρώπους, ταύτῃ, ἀλλὰ μὴ ταύτῃ τρέπεσθαι κελεύοντες. καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες, μάλιστα μακαρίζεσθε. οἱ ἢ τοῖς κρέασι, ἐ μὴ τροφῇ χρώμενοι μόνοι, ἀλλὰ ἐ βαφαῖς μηχανώμενοι δ' αὐτῶν, οἵοί γέ εἰσιν οἱ τὴν πορφύραν βάπτοντες, ἆρ' ἐ αὐτοὶ ἅδρα φύσιν χρῶντες τοῖς ὑπ' Θεῶν κεκλασκευάσμασιν; Λυ. νὴ Δία.

ritis. Sic opinor etiam Eriphylen auri gratia prodidisse maritum. Atque hæc quidem omnia fiunt, quum tamen vestes illæ variæ nihilo magis calefacere queant, nec aurata illa ædificia magis tegere: nec pocula illa argentea potui conducant: nec aurei eburneique illi lectuli somnum suaviorem præbeant. Imò videbis frequenter in eburneo lecto, sumptuosisque stragulis, beatis illis somnum contingere non posse. Præterea omnigenæ illæ circa edulia curæ, nihilo magis alunt, quin tabefaciunt potius corpora, iisdemque morbos ingenerant. Quid autem dicere attinet libidinis gratia quantas molestias homines & faciunt & patiuntur? Quanquam facile est isti cupiditati mederi, nisi quis indulgere vult deliciis. At ne hæc quidem insania corruptelaque videtur sufficere mortalibus, sed jam rerum etiam usum pervertunt, singulis rebus ad id utentes, ad quòd minimè paratæ sunt: ut siquis lecto currus loco velit uti, tanquam curru. *Lyc.* Quisnam is est? *Cy.* Vos inquam qui hominibus tanquam jumentis utimini. Nam eos jubetis, ut lecticas tanquam currus cervicibus ferant. Ipsi verò in sublimi residetis delicati, atque illinc homines tanquam asinos aurigamini, imperantes ut hac non illac eant: & ii qui hæc facitis maximè, iidem maximè beati videmini. Tum hi qui piscium carnibus non tantùm ad alimentum utuntur, sed etiam quasdã ex his tincturas moliuntur, eos dico qui purpuram tinguat, nonne & hi præter naturam his utuntur, quæ à Deo præparata sunt. *Lyc.* Non per Iovem, siquidem tingere etiam poteſt,

δυώσιν γὰρ βάπτειν, σὺν ἰδίᾳ πόνον τὸ τῆ πορφύρας κρέας. Κυ. ἀλλ' ἐ θεὸς τῦτο χέζοιεν. ἐπεὶ ἐ τὴ κεφαλῆ δυώσι' ἄν τις βιαζόμενος, ὥσπερ χύτρᾳ χρήσασθαι. πάλιν ἐ θεὸς τῦτο χέζοιεν. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἅπασιν τοῖς τύποις τὰς κακοδαιμονίας διελθεῖν δυώσι' ἄν; τοσαύτη πᾶς ἐστι. σὺ δέ μοι δίου μὴ βούλομαι ταύτης μετέχειν ἐλπίδος; ζῶ γὰρ ἡδέως ὁ κόσμιος σπίνος, ἀνωχόμενος τοῖς κατ' ἐμαυτόν, καὶ τοῖς ἀπλεστάτοις χρώμενος. τῆ γὰρ ποικίλων, ἐ πανδαισιῶν, σὺν ἐφιέμενος. κάρπεύσα ἡμέρα βίον, βοσκήσαι δύνασθαι, ἐ ὀλίγοις χρώμενος, δικῶ σοι ζῆν, κινδυνεύουσιν οἱ θεοὶ ἐ τῆ ἡμέραν εἶναι χείρονες, καθ' ἃ γε τὸν λόγον. ὑδὲν γὰρ δέονται. ἵνα γὰρ καταμάθῃς ἀκριβέστερον τό, τε ὀλίγων, καὶ τὸ πολλῶν δεῖσθαι, ποῖόν τι ἑκάτερόν ἐστιν, σύνησον ὅτι δέονται πλείονων. οἱ μὲν παῖδες, τῆ πλείονων. αἱ δὲ γυναῖκες, τῆ ἀνδρῶν, οἱδὲ νοσοῦντες, τῆ ὑγιαινόντων. καθόλου γὰρ πανδαισία τὸ χεῖρον ἔχει καὶ πρεῖττον πλειόνων δεῖται. λέγε τῦτο, θεοί μοι, ὑδενός. οἱονεὶ ἕκτοι θεῶν, ἑλαχίστων δέονται. ἢ νομίζεις τὸν Ἡρακλέα τῆ πάντων ἀνθρώπων ἄρξαι, ἥττον γὰρ ἄνδρα, καὶ θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, λέγε κακοδαιμονίαν ἀσενοστεῖν γυμνὸν, δέρμα μόνον ἔχοντα, ἐ μηδενὸς τῆ αὐτῶν ὑμῖν δεόμενον; ἀλλ' ἐ κακοδαίμων ἐκεῖνος, ὃς ἐ τῆ ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακά. ὑδὲ αὖ πένης. ὃς γῆς, Θηλαίτης ἦρχεν. ἐφ' ᾧ, τι γὰρ ὠφελήσει, ἅπαντα χέζε πάντων σκεφτῇ, ἐ ὑδενὶ τῆ τότε σύντυχεν ὁμοίᾳ, ὑδὲ κρείττονι ἑαυτῦ, μέχρις ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν. ἢ σὺ

potest, non comedi tantùm purpuræ caro. *Cy.* At non in id tamen est nata, nam & cratere quispiam, si præter naturam detorqueat, ollæ loco posset uti, nec in id tamen paratus erat. Sed quo pacto posset quispiam omnem illorum infœlicitatem percurrere, quæ tanta est? Tu verò me accusas, quòd particeps ejus esse nolo. Vivo autem sicuti modestus ille, his vescor quæ mihi apponuntur, ac frugalissimis utor: variis autem omnigenisque illis non inhio. Ac deinde cùm paucis egeam, nec multis utar, ferinam tibi videor vitam vivere: Dii autem in periculum veniunt, ne & ipsi feris sint deteriores, qua ratione loqueris, quippe qui nulla re indigent. Verùm ut exactiùs intelligas cujusmodi sit horum utrumque, cùm paucis, tum multis egere: considera quòd pluribus egent, primum pueri quàm adulti, deinde mulieres quàm viri, ægroti quàm valentes: in summa, inferiora quælibet præstantioribus plurium indigent. Proinde Dii omnino nullius indigent rei, qui verò ad Deos accedunt proximè, quàm minimis egent. An Herculem putas omnium hominum præstantissimum, quippe divinum virum, Deumque rectè creditum, miserum tunc fuisse, cùm circumiret nudus, pelle duntaxat indutus, harum rerum nostrarum nihil desiderans? At ille miser profectò non erat, quippe qui miseriam ab aliis propulsabat: neque rursus pauper, qui terra, marique dominabatur. Nempe quocunque intendisset impetum, omnes quaquaversum superabat, nec in quenquam sui temporis incidit sibi vel æqualem, vel præstantiorem, quoad ex humanis excessit.

δεκὰς στρωμάτων, ἐ ὑποδημάτων λόγος ἔχειν, καὶ λέγ τοῦτο θαυμάζειν τοιοῦτον; οὐκ ἴσην εἶπεῖν, ἀλλ' ἐλαφρὸς, ἐ καρτερικὸς ἦν, καὶ κρατεῖν ἤθελε, ἐ τρυφᾶν οὐκ ἐβούλετο. ὁ δ' Θησεὺς ὁ τούτου μαθητὴς, ὃ βασιλεὺς μὲν ἦν τῶν τότε Ἀθηναίων, υἱὸς δὲ Ποσειδῶνος ὡς φασιν, ἄρρενος δὲ τί καθ' αὑτόν; ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνος ἤθελεν ἀνυπόδητος εἶναι, ἐ γυμνὸς βαδίζειν. καὶ τάλαμα, ἐ κῶμιλλα ἔχειν, ἤρεσκεν αὐτῷ. καὶ οὐκ οἶδα μόνον, ἀλλὰ ἐ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς ἤρεσκεν. ἀμείνους γὰρ ἦσαν ἡμῶν. καὶ οὐκ ἂν τις μείνειεν ὃ δὲ εἷς αὐτῶν ἁδὴν μᾶλλον, ἢ τὸν λέοντων τις ξυράμματος. ὑγρότητος γὰρ, ἐ λειότητος σαρκὸς, γυναιξὶ πρέπειν ἡγοῦντο. αὐτοὶ δ' ὥσπερ ἦσαν, ἐ φαίνεσθ' ἄνδρες ἤθελον. καὶ τὸ πώγωνα, κόσμον ἀνδρὸς νόμιζον, ὥσπερ ἐ ἵππων χαίτην, ἐ λεόντων γένεια. εἷς ὁ Θεὸς ἀλλαῖος, ἐ κόσμος χρεία σωτηρίου τινός. ὑπωσὶ δὲ ἐ τοῖς ἀνδράσι τὸ πώγωνα σωτήριον. ἐκείνους δὴ ἐγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιοὺς, ἐ ἐκείνους μιμεῖσθαι βέλομαι. τοὺς δὲ νῦν, ὃ ζηλῶ τὸ θαυμασιότης τούτης εὐδαιμονίας, ὡ ἔχουσι, ἐ τοῖς τραπέζαις, καὶ ἐσθῆσι, ἐ λειαίνοντες, ἐ ψιλαίμμους πᾶν ὅ τι μόριόν μέρος, ἐ μὴ δὲ τὸ ἀνάγκαιον ἁδὲν, ἢ τρίφυκτον ἔχειν ἐῶντες. εὐχομαι δὲ μοι τοὺς μὲ πόδας, ὁπλῶν ἵππειον ἁδὲν ἀφέρειν, ὥσπερ φασὶ Χείρωνος. αὐτὸς δὲ μὴ δεῖσθαι τραγήματος, ὥσπερ οἱ λέοντες, ἢ τροφῆς δεῖσθαι πολυτελοῦς μᾶλλον, ἢ οἱ κύνες. εἴη δέ μοι, γῆ μὲ ἅπασαν οὕτω αὐτάρκη ἔχειν, οἶκον δὲ τὸ κόσμον νομίζειν, τροφὴν δ' αἱρεῖσθαι τὴν ῥᾳδίαν

An tu illi stragula putas, calceosque defuisse, tantumque virum ob id mundum obambulasse? Dicendum profectò non est. Sed continens erat ac fortis, & moderatè vivere volebat, non indulgere deliciis. Quid Theseus ejus discipulus? annon rex erat Athenienſium omnium, ac filius etiam, ut ferunt, Neptuni, ſua certè tempeſtate fortiſſimus? Attamen ille voluit ſine calceis eſſe, nuduſque ingredi, barbamque & comam habere placuit ei: nec ei ſolum placuit, ſed & veteribus omnibus: nempe meliores erant quam vos: atque adeò ne ſuſtinuiſſet quidem eorum quiſpiam aliquid hujuſmodi, nihilo profectò magis, quàm leo quiſpiam ſeſe tonderi. Siquidem carnis mollitiem ac lævorem decere mulieres exiſtimabant: ipſi verò ſicuti erant, ita viri quoque videri volebant: ac barbam quidem cultum viri ducebant, ut & equorum jubam, & leonum barbam, quibus Deus quàdam ad ſplendorem & ornatum appoſuit: ſic & viris barbam appoſuit. Illos igitur ego æmulor, veteres inquam illos imitari volo: hujus verò ſæculi homines non æmulor mirabilis hujus fœlicitatis nomine, quam in epulis & veſtibus habent, dum poliunt ac lævigant ſingulas corporis partes: ac ne ſecretiorum quidem ullam, ita ut inſtituit natura, ſe habere ſinentes. Opto autem, ut pedes mei ab equinis ungulis nihil differant, quales Chironis fuiſſe ferunt. Tum ut ipſe non egeam ſtragulis, ut leones, nec cibo egeam magis exquiſito, quam canes. Contingat præterea mihi, ut terra quævis cubile mihi ſufficiat: domum verò exiſtimem, mundum: tum alimenta deligam paratu facillima.

ἐπιθυμίας. χρυσοῦ δ', ἢ ἀργύρου, μὴ δεηθείην, μήτ' ἂν ἐγὼ, μήτε τῶν ἐμῶν φίλων μηδείς. πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τούτων ἐπιθυμίας φύεται, καὶ στάσεις, καὶ πόλεμοι, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ σφαγαί. τοιαῦτα πάντα, πλὴν ἐχθρῶν τὴν ἐπιθυμίαν ἔχει πλείστων. ἀλλ' ἡμῶν αὕτη, ἀπείη, καὶ πλεονεξίας μήποτε ὀρεχθείην. μειονεκτῶν δ' ἀνέχομαι δυναίμην. τοιαῦτά σοι τάχα ἐμέτερα. πολὺ δήπου διαφωνεῖ τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι. καὶ θαυμάσειε ἂν εἴ τις χιτῶνα διαφέροντα αὐτῶν, ὁπότε καὶ τῷ αὐτῷ τοσοῦτον διαφέρομεν. θαυμάζω δέ σε πῶς ποτε κιθαρῳδὸν μέν τινα νομίζεις σοφὸν, καὶ χῆμα, καὶ αὐλητὴν τὴν Διὸς χῆμα, καὶ σοφὸν τραγῳδὸν, ἀνδρὸς δ' ἀγαθοῦ χῆμα, καὶ σοφὸν, οὐκ ἔτι νομίζεις ἀλλὰ τῷ αὐτῷ αὐτὸν οἴεσθαι δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς. καὶ τοῦτο, τῶν πολλῶν κακῶν ὄντων, εἰ μὴ δεῖ εἰσὶ ἰδίᾳ χήμασι τοῖς ἀγαθοῖς, τί περίεστιν ἂν μᾶλλον, ἢ τοῦθ', ὅπερ ἀναδείσασθαι μᾶλλον τοῖς ἀκολάστοις ἐστὶ, καὶ ὅπερ ἀποδύεσθαι ἂν δέοι μάλιστα ἔχειν. ἐκεῖθεν τοίνυν ἡμῖν χῆμα, τοιοῦτόν ἐστιν, αὐχμηρὸν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν. τὸ δ' ὑμέτερον, ὅμοιον τῷ τῶν κιναίδων. καὶ διαφεύγειν δοὺς ἐστὶν ἔχοι, ἢ τῇ χροιᾷ τῶν ἱματίων, ἢ τῇ μαλακότητι, ἢ τῷ πλήθει τῶν χιτωνίσκων, ἢ τοῖς ἀμφιάσμασιν, οὐχ ὑποδήμασιν, ἢ κομώσκῃ τριχῶν, οὐκ ὀδμῇ. καὶ γὰρ δοκοῦσι ἤδη τῶν ἁπλουστάτων οἰνέων, οἱ δυσδαιμονέστατοι ὄντες μάλιστα. καίτοι, τί ἂν δοίη τις ἀνδρὸς τῷ αὐτῷ τοῖς κιναίδοις ὀδμὴν ἔχοντι; τοιγαροῦν, τοὺς μὲ πόνους, οὐδὲν οἰκείαν μᾶλλον ἀνέχεσθε. τὰς δ' ἡδονὰς, οὐδὲν οἰκείοτερον ἔχουσιν. ἐπεὶ τί ἂν ποιοῖτε ἐν φορτικοῖς πόνοις, ἢ ἐν ἀηδέσι τοῖς ἡδέσιν ἐναβρυνόμενοι; ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐᾶτε. ἐμοὶ δὲ ἐπιτρέψατε, ὅπως ἂν ἐγὼ δύνωμαι, ἀπαλλαγῆναι τῶν κακῶν τούτων.

ma. Aurum verò, argentumque ne desiderem unquam, neque ego, neque amicorum quisquam. Omnia namque mala inter homines ex horum cupiditate nascuntur, seditiones, bella, insidiæ, cædes. Hæc omnia fontem habent plus habendi cupidinem. At hæc à nobis abscedat procul, ne unquam plus satis appetam: minùs verò cùm habeam, ferre æquo animo valeam. Equidem talis ego sum: multumque à vulgi sententiis dissentio. Neque quicquam ergo mirandum est, si ab his differimus habitu, à quibus tantum differimus instituto. Sed te miror quî tandem cùm suam quandam citharœdo vestem tribuas, cultumque, atque adeò tibicini suum, & tragœdo suum: bono viro cultum, vestemque propriam nullam existimas, sed eandem ei cum vulgo habendam censes, Idque cùm vulgus malum sit. Quòd si bonorum cultus proprius debet esse ullus, quisnam deceat magis quàm hic meus, qui luxuriosis sit maximè pudendus, quemque illi maximè aversentur? Cultus ergo meus hujusmodi est, squalere, hirsutum esse, tritum pallium habere, calceis carere. Vester verò, cultum cinædorum refert, à quibus nemo vos dignoscere possit, neque colore vestium, neque mollitie, neque tunicarum numero, neque lacernis, neque calceis, neque capillorum cura, neque odore. Nam & redoletis ut illi, vos qui estis locupletissimi potissimùm. Et quidem quid facias, quum vir eundem cùm cinædis odorem oleat? Etenim in ferendis laboribus nihil illis præstatis: voluptatibus verò nihilominus quàm illi

νον ἥδιον. καὶ πείθεσθε τοῖς αὐτοῖς, ἢ κοιμᾶσθε ὁμοίως, ἢ βαδίζετε. μᾶλλον ἢ βαδίζειν οὐκ ἠθέλετε. φέρεσθε ἢ, ἅπερ τὰ φορτία. οἴμοι, ὑπ' ἀνθρώπων. οἰδὲ, ὑπὸ κτηνῶν. ἐμὲ ἢ οἱ πόδες φέρουσιν ὅπουπερ ἂν θέλωμεν. κἀγὼ μὲ ἰσχνὸς ἢ ῥίγους ἀνίσχεσθ, ἢ θάλπους φέρειν, καὶ τοῖς τῶν θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διὸπ ἄθλιός εἰμι. ὑμᾶς ἢ, ἀφ' ὑμῶν αὐθαιμονίαν, οὐδενὶ τῶν γενομένων ἀρέσκεσθε, ἢ πάντα μέμφεσθε. καὶ τὰ μὲ παρόντα, φέρειν οὐκ ἐθέλετε. τῶν ἢ ἀπόντων, ἐφίεσθε. χειμῶνος μὲν ὄχθομαι γήρᾳ, θέρους ἢ χειμῶνα. καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥίγους ἢ καῦμα, καὶ ὅπως οἱ νοσοῦντες δυσκόλως, ἢ μεμψίμοιροι ὄντες. αἰτία ἢ ἐκείνοις μὲν, ἡ νόσος. ὑμῖν ἢ, ὁ τρόπος. καίτοι τὰ ὑμέτερα μείζω ἐστὶ, ἢ ἐπανορθοῦν τὰ ὑμέτερα ἀλλήλοις ἐπιμέμφεσθαι, καὶπερ βλαυσομένοις πολλάκις ἐοικὸς ἂν πράττειν, αὐτοὶ ἄσκεπτοι ὄντες ἐοικότων τῶν ἰδίων, ἢ μηδὲν αὐτῶν κρίνειν ἢ λογισμοῦ ποιεῖσθαι ἀλλ' ἔθει, ἢ ἐπιθυμίᾳ. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς ἀφ' ἑαυτῶν φέρεσθε. ἐκεῖνοί τε γὰρ ὅπως ἂν ἴοι τὸ ῥεῦμα, ἐκεῖ φέρονται. καὶ ὑμεῖς, ὅπως ἂν αἱ ἐπιθυμίαι. παχεῖα ἢ ἡ ἀπλήθεια τῶν, ὃ φασι ποιεῖν πᾶσι ἐφ' ἵππου ἀναβαίνειν, μιμούμενοι. ἀρπάσας γὰρ αὐτὸν, ἔφερεν ἅπερ ὁ ἵππος. οὐκ οὖν ἔτι κωλύσειν ἔμελλον, ἢ ἵππου γένους, ἐδεήθη. καί τις ἀπαντήσας, ἠρώτησεν αὐτὸν, ποίαν ἄπιοιεν. ὁδὸν, ἔφη, ὅπῃ ἂν τοῦτον δοκῇ, δεικνὺς τὸν ἵππον. καὶ ὑμᾶς ἄν τις ἐρωτᾷ ποῖ φέρεσθε, τάληθῆ ἐθέλοντες λέγειν, ἐροῦτε, ἁπλῶς μὲν, ὅπουπερ ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῇ. καὶ

superamini: eadem comeditis, eodem modo dormitis, atque inceditis: imò incedere non vultis, sed gestari tanquam farcinæ, alii ab hominibus, alii verò à jumentis. At me pedes ipsi gestant, quocunque sit opus: atque ego & frigus tolerare sufficio, & calorem pati, quæque Dii obtulerint, noa molestè ferre, ideo quia miser sum. Vos verò propter hanc fœlicitatem, fortuna nulla contenti estis, sed de quavis conquerimini: ac præsentia ferre non potestis, absentia desideratis, hyeme quidem optantes æstatem, æstate rursus hyemem, in calore frigus, in frigore calorem, prout ægroti morosi semper & queruli: quod in illis facit morbus, id in vobis faciunt mores. Atque hæc ita cùm sint, jam nos in vitam vestram traducere æquum censetis, nostramque corrumpere, quum sæpe malè consulta sint, quæ facitis, ipsique vestris in negotiis minimè circunspecti sitis: nihilque eorum judicio, ac ratione, sed consuetudine cupiditatis faciatis. Quamobrem nihil differtis vos, ab his qui torrente feruntur: illi quippe quocunque fluxus intenderit, eò rapiuntur, & vos itidem quocunque libidines. Ac similiter quidem vobiscum agitur, ut cum quodam qui equum insanum conscenderat. Equus virum correptum abstulit. Hic verò non amplius descendere, equo currente, poterat. Tum quidam obvius, rogavit quonam tenderet: Hic respondit, quocunque huic videtur; equum demonstrans. Quòd siquis vos roget quò feramini, si verum vultis dicere, dicetis in universum quidem, quocunque videatur affectibus: sigillatim verò, interdum

μέρ@ ϛ, ὅπως ἂν τῇ ἡδονῇ. ποτὲ ϛ, ὅπως τῇ δόξῃ. ποτὲ ϛ αὖ, τῇ φιλοκερδείᾳ. ποτὲ ϛ, ὁ θυμὸς, ποτὲ ϛ, ὁ φόβ@, ποτὲ ϛ, ἄλλό τι τοιοῦτον ὑμᾶς ἐκφέρειν φαίνῃ. εἰ γὰρ ἐφ' ἑνὸς, ἀλλ' ἐπὶ πολλῶν γε ὑμεῖς γε ἵππων βεβηκότες, ἄλλο τι ἄλλων, ἢ μαινομένων πάντων, φέρεσθε, τοιγαροῦν ἐκφέρουσιν ὑμᾶς εἰς βάραθρα, καὶ κρημνούς. ἴστε δ' ἐκεῖνοι πεσεῖν, ὑπ' ἀπαιδεύτων μέλλετε. οὐδὲ τρίβων ὑπ@, ἃ καταγελᾶτε, καὶ ἡ κόμη, καὶ τὸ ἀκίμητον τρίβων, τηλικαύτην ἔχει δύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζῆν ἐφ' ἡσυχίας, καὶ πράττοντι ἃ, τι βούλομαι, ἢ σπουδὴ οἷς βούλομαι. ἢ γὰρ ἀμαθῶν, ἀνθρώπων ἢ ἀπαιδεύτων, ἐκεῖνος ἂν ἐθέλοι μοι θεοσέπτης λῆξαι τὸ πρᾶγμα. οἱ ϛ μαλακοὶ, καὶ πάνυ πορρωθὲν ἀπατρίπτ@. θεοσεπεῖς ϛ οἱ κομψότατοι, ἢ ἐπιεικέστατοι, καὶ χρηστῆς ἐπιθυμητικώτατοι. ὥστε μάλιστά μοι θεοσεπεῖς. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω συνών. ἥκιστα ϛ τῶ καλλωπιζομένων ἀνθρώπων, ἃ διαπτύω. τοὺς ϛ χρυσοῦς στεφάνους, καὶ τῶν προσφύρων, τύφον νομίζω, ἢ τῶ ἀνθρώπων καταγελῶ. ἵνα ϛ μάθῃς οἷος ἢ χάριν@, ὡς σὸν ἀνδράσι μόνον ἀγαθοῖς, ἀλλὰ ἢ θεοῖς πρέπον@, ἔπειτα καταγελᾷς αὐτῶ, σκέψαι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, πότερά σοι δοκοῦσιν ὁμοίως ἔχειν ὑμῖν, ἢ ἐμοί. καὶ μὴ μόνον γε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ ἢ τῶν βαρβάρων τὰς ναὺς ἐπισκόπει τοιαύτας, πότερα αὐτοὶ οἱ θεοὶ καμοῦσι, καὶ χλοιῶσιν ὡς ἐγὼ, ἢ καθαροὶ ὑμεῖς, ἐξυρημένοι πλάττονται, καὶ χράφονται. καὶ μήτοι ἐ ἀγρίτατας ὄψῃ τὰς κολλυβ, ὥσπερ ἐμέ. τί ἂν ὢν ἔτι τολμήσῃς σοὶ τοῦτο ἢ χίμαιρ@ λέγειν ὡς φαύλως, ὁπότε ἐ θεοῖς φαίνεται πρέπον;

dum quocunque voluptati, indum quocunque ambitioni, interdum quò lucri ſtudio. Quin interdum ira, interdum metus, interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur. Neque enim vos unum duntaxat equum, ſed multos inſilientes, aliàs aliòs, omnes furioſos, avehimini. Auferunt ergo vos in barathrum, ac prærupta. Vos tamen priuſquam cadatis, caſuros vos eſſe neſcitis. At detritum hoc pallium quod irridetis, & coma, habituſque meus tantam habet vim, ut vitam mihi quietam præbeat, utque agam quicquid volo, verſerque cum quibus volo. Nempe ex indoctis, atque ineruditis hominibus nemo me, ob hunc habitum, adire voluerit. Molles autem, etiam procul admodum me declinant. Sed conveniunt feſtiviſſimi, & modeſtiſſimi, & virtutis cupidi: hi potiſſimùm me conveniunt, quia ipſorum conſuetudine delector. Eorum verò fores qui homines vocantur, non obſervo: coronas autem aureas, ac purpuram pro faſtu habeo, homineſque derideo. At ut cultum hunc intelligas, non bonos modò viros, ſed ipſos etiam Deos decere, atque eum deinde, ſi libet irrideas, Deorum ſtatuas conſidera, utrum videantur vobis an mihi ſimiliores. Neque Græcorum ſolùm, ſed Barbarorum etiam templa circunſpicias, utrum ipſi Dii, ut ego, comati barbatique ſurit, an quemadmodum vos raſi finguntur, atque pinguntur. Quin plurimos etiam ſine tunicis conſpicies, ut me nunc eſſe vides. Quo pacto igitur audeas poſthac hunc habitum vitio dare, quum Deos etiam decere videatur?

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ, Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

PSEVDOSOPHISTA; SEV SOLOECISTA.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Tractat de Solœcismo Lucianus, quem veteres Latini, ut Gellius indicat, Stribiliginem vocarunt, Graci etiam Solœcon, atque illud imnuit, haudquaquam ita expeditum, aut obvium cuivis esse, planè ac purè dicere, & ab omni vitio sermonis temperare, idque exemplo cujusdam, quem Pseudosophistam, à falsa, ut videtur, scientia atque doctrina persuasione, Solœcistam autem ab ipsa re appellat: qui cùm profiteretur se & loqui purè, & alios in sermone peccantes deprehendere facilè posse, interim ipse etiam illa, quæ nota ac manifesta sunt, ignorare fingitur. Ac principio quidem varias solœcismi formas exemplis cùm suis, tum aliorum proponit: postremò autem & quadam explicat, & quod in quo vitium & peccatum sit, ostendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἀρά γε ὁ γνῶναι τὸ σολοικίζοντα δυνάς, οὗτος καὶ φυλάξασθαι μὴ σολοικίζειν δυνατός; Σο. ἔμοιγε μὰ δοκεῖ. Λυ. ὁ δέ γε μὴ φυλάξασθαι, οὐδὲ γνῶναι τὸ αὐτὸ ἔχοι ἄν; Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. σὺ δ' αὐτὸς φὴς οὐ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγομεν σοὶ σέ; Σο. ἀπαιδεύτῳ γάρ ἂν εἴην εἰ σολοικίζοιμι πηλικοῦτος ὤν. Λυ. οὐκοῦν καὶ ἕτερον φωράσαι δυήσῃ τοῦτο ἁμαρτάνοντα, καὶ ἐλέγξαι τὸ λεγόμενον; Σο. παντάπασί γε. Λυ. ἴθι νυν,

LYCINVS.

Num qui agnoscere solœcissantem potest, idem etiam cavere potest ne solœcisset? *Sol.* Mihi quidem ita videtur. *Lyc.* Qui vero cavere non potest, ille nec agnoscere potest eum qui talis est? *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* Tu vero te negas solœcissare, aut quo pacto de te dicamus? *Sol.* Indoctus equidem essem, si cum tantæ ætatis sim, adhuc solœcissarem. *Lyc.* Proinde & alium deprehendere poteris qui hoc facit, & negantem convincere? *Sol.* Omnino. *Lyc.* Age nunc deprehende me solœcissantem. Iampridem enim

1 Ἄρά γε] Negarunt multi hunc Dialogum esse Luciani, quoniam, inquiunt, nihil habeat salis: sed longè mihi videntur falli, nec attentè hunc Dialogum explorasse. Est enim mirè fabricatus propter varias texturæ significationes. De quibus copiosè Ammonius qui Dialogi hujus sufficiens Interpres esse poterit. Dialogi sequentes nullo modo Luciani thymum Atticum redolent, atque ipse Lucianus hoc testatum voluit, dum his verbis huic tractatui finem facit νυνὶ δὲ διειλέγμεθα τὸ διάλογον. Bourd.

1 Ἄγε νυν

ἅμα λαθεῖν σολοικίζοντα. [1]Ἄρτι γὰρ σολοικιῶ. Σο. σκόπει οὖν εἰ πί. Λυ. ἀλλ' ἤμαρτε ἤδη τὸ δεινὸν εἰργασμένη, σὺ δ' οὐκ ἐπίστασαι. Σο. παίζεις ἔχων. Λυ. μὰ τοὺς θεούς, ἐπὶ σολοικίσαις ἔλαθόν σε ὡς οὐκ ἐπιστάμενον. αὖθις δὲ σκόπει. εἰ γάρ σε φημὶ δεῦρο ἀφῆκα κεχενῶσθαι, ἐπεὶ [2]ἃ μὲ οἶδ' ἃ δ' οὐ

enim soloecissare gestio. *Sol.* Proinde dic. *Lyc.* At equidem jam grave istud commisi: tu vero non agnovisti. *Sol.* Ludis tu nunc? *Lyc.* Non per deos. Nam soloecismo commisso latui te, perinde ac nescientem. Rursus autem considera. Neque enim te puto intelligere posse: quoniam alia quidem nosti, alia autem non nosti.

1 Ἄρτι Σολοικιῶ] Hoc est, *modo soloecissabo.* Quæ locutio jam soloecismo fœdatur. Ἄρτι enim non cum futuro jungebant Attici, sed aut cum præsenti, aut præterito. Ἄρτι ἥκω, inquit Thomas Magister, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ ἐνεστῶτος καὶ ἀφικόμην. Et Phrynichus in Eclogis dictionum Atticarum: Ἄρτι ἥκω μαθητὴς εἶπε δεῖ μέλλοντος, ἀλλ' ὀφείλοντος καὶ παρωχημένου, ἄρτι ἦκον, καὶ ἄρτι ἀφικόμην. Vbi male doctissimus interpres Ioannes Nunnesius. Ἄρτι ἥκω *nuper veniam*, cum vertendum, *nunc veniam.* Et ἄρτι ἀφικόμην *modo veni.* Quibus significant ἄρτι particulam futuro junctam non carere soloecismo, cæterum præterito & præsenti recte jungi. Fallitur interpres, qui vertit: *Iampridem enim solœcissare gestio.* quippe qui putarit σολοικιῶ hic desiderantis vim habere, & esse præsentis temporis, cum à themate σολοικίζω sit futurum Atticum. Secundam hujus futuri σολοικιεῖς infra videbis, dum in verbo διάφθορας referemus Moschopuli verba. Idem male credidit ἄρτι non posse jungi præsenti, quod tamen contendit ex Gaza probare. Is quidem ἄρτι ποιοῦμαι scribit dicendum, non negat tamen τὸ ἄρτι etiam præsenti jungi. Alioqui parum Attice dixisset Plato in Critone ἄρτι ἧκεν ἢ πάλαι. Paria his Pollux & Suidas, quorum hic ἄρτι dicit ἐξ ἀπροόπτου significare, hoc est, modo, nuper, dicique de præterito, ut αὐτίκα de futuro. Ille ἄρτι, inquit, ὅ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ τοῦτο δὴ ὅ ἐστι ταυτόν. Quod igitur hic præcipimus de ἄρτι, idem infra repetemus in τοῦτο δή. Proinde αὐτίκα μάλα σολοικιῶ dicendum. Sic & *modo* futuro junctum invenies. Terent. Andria: *Modo ibo ut apparetur dicam, atque huc renuncio.* Vtriusque exemplum habes apud Aristophanem. In avibus: ἐκ ἄρτι δύο τοὺς δικηγόρους ταυτασὶ ἐκῶ· καὶ τἄνομα ἅπαντες παιδίον τοῦτο δὴ λέγειν. Idem in pace: Γ' ὀτοῦ· ἀκούσον οἷον ἄρτι μ' ἤρετο. Eustathius ad Iliad. α p. 75. male putavit ἤδη ἢ σολοικιῶ hîc legi. Τὸ ἢ ἤδη, inquit, χωρὶς ἐοῦ παλαιὸς τοῖς τελεῖ χρῆσις συνεπιμερίζεται τῷ παρωχημένῳ, ὡς ἐπαῦθα ἐπεὶ τοῦ ἤδη γὰρ ἔφατο ἐγώ. καὶ τοῦ, οὐ ἤδη δύο γήμασ' ἤρατο. τῷ ἐνεστῶτι, ὡς τὸ ἤδη γάρ μοι εἴκοσιν ἔτος ἔστ. καὶ τοῦ μέλλοντος, εἰ δοκεῖ ὁ Λυκιανὸς εἰς τοῦτο ἀπαρέσκεσθαι, ὡς τὸ ἤδη λοίμαξε ἔχειν τάδ' ἔσται. εἰ δέ τινες τοῦτο ἄλλως γράφουσιν, ἢ δὴ λοίμαξε ἔχειν ὥσαν αὐτῷ τῷ, ὄντως δή. Idem alio loco: Καὶ τοῦτο ὀρθόν, φησὶν ὁ σοφώτατος Λυκιανὸς τὸ Λυκιακὸν σολοικισμόν, ἁλόντα ἤδη σολοικιῶ. quo locus etiam à Suida refertur, sed ab interprete Latino male ille Suidæ locus versus est & intellectus. Rectè Matthæus IX, 18: Ἄρτι ἐτελεύτησε, modo defuncta est, jam obiit. Sic III, 15. XXVI, 53. Ioh. IX, 19, 25. XIII, 38. XVI, 12. Ἄρτι apud Latinos eleganter exprimitur per *tantum quod*, & *commodum.* quæ & ipsa futurum respuunt. Sueton. August. cap. 94: *Iuliam primum Marcello Octavia sororis suæ filio tantum quod puertitiam egressæ, deinde ut is obiit M. Agrippæ nuptum dedit.* Idem 94: *Vectores nautaque de navi Alexandrina, quæ tantum quod appulerat.* In Ner. cap. 6. *Nero natus est Antii* &c. XVIII *Kalendas Ianuarias tantum quod exoriente sole.* Vespas. c. 4. Cic. XV ad Atticum ep. 13. *Hæc cum scriberem tantum quod existimabam ad te orationem esse perlatam.* Græv.

2 Ἃ μὲν οἶδα, ἃ δ' οὐκ οἶδα] Hunc locum exponit Thomas Magister: Ἃ μὲν οἶδα δὴ μὰ εἶπε, ἀλλὰ πυκνὰ μέν, πυκνὰ δέ, εἰ δὲ Δικιανὸς λέγει. ἐκ οἶδα εἴτε παίζων.

οἶδα οὐδέν. Σο. εἰπὲ μόνον. Λυ. ἀλλὰ ἐ νῦν σεσολοίκισμί μοι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶς γὰρ, σὺ μηδὲν λέγοντος; Λυ. ἐγὼ μὲν λέγω, καὶ σολοικίζω, σὺ δ' οὐχ ἕπῃ τοῦτο ἀφελοῦντι. ἐπεὶ ὄφελον ἐ νῦν ἀκηλιθῶσαι δυνήσῃ. Σο. θαυμαστὰ λέγεις, εἰ μὴ δυνήσομαί σε καθορᾶν σολοικισμόν. Λυ. καὶ πῶς ἂν δύναιο τ' ἴνα μαθῇς, τὰς τρεῖς ἀγνοήσας; Σο. τίνας τρεῖς; Λυ. ὅλας νεηλυδεῖς. Σο. ἐγὼ μὲν σε παίζειν δικῶ. Λυ. ἐγὼ δέ σε ἀγνοεῖν τὸν ἀμφοτέροιν ἐν τοῖς λόγοις. Σο. καὶ πῶς ἂν τις μάθοι, παιδιὸς εἰρημένου; Λυ. λέλεκται, καὶ σολοικίσας πεφώραται, σὺ δ' οὐκ ἔγνως.

nosti. *Sol.* Dic modo. *Lyc.* Sed & nunc solœcismus à me commissus est, tu vero non cognovisti. *Sol.* Nam quomodo cognoscerem, cum tu nihil dicas? *Lyc.* Ego quidem dico, & solœcisso: tu vero non assequeris istud facientem: utinam etiam nunc assequi possis. *Sol.* Mira dicis, si nequeam solœcismum quis sit intelligere. *Lyc.* Quo pacto unum intelligeres, quando jam tres non animadvertisti? *Sol.* Quos tres? *Lyc.* Totos recens natos. *Sol.* Ego te quidem ludere puto. *Lyc.* At ego te ignorare eum qui in verbis peccat. *Sol.* Quomodo quis intelligat, quando nihil dictum est? *Lyc.* Dictus est, & solœcismus jam quadrifariam commissus, tu vero non cogno-

οἶτι ἀκουδάζων. λέγ' γὰρ ὁ τὸν ῥητόρων διδάσκαλος. Ἔπειτα δ' ἐ αὐτὸς ἃ μὲν ἀφελοῦντα ὑπισχνεῖται ἕξ ἢ ὀκτὼ, ἃ δὲ ἐ παρεῖται· καὶ πάλιν ἐν Τίμωνι. Διδοὺς ἅπασι τοῖς διοκωμῳδουμένοις ἃ μὲν πάντα δραχμὰς, ἃ δὲ μνᾶς, ἃ δὲ ἡμιτάλαντον. ὁ δὲ αὐτὸς ἔτι ἐξελέγχεται τοῦτο ἐν Ψευδοσοφιστῇ αὐτῷ. Male legitur in editis Ψευδολογιστῇ qui alterius dialogi index est. Hic vero Thomas duobus productis locis altero ex Rhetorum magistro, altero ex Timone docet Lucianum eo ipso usum, quod in Pseudosophista suo damnat. Nec respuunt alii. Herodianus in tertio ὧν μὲν ἐπιστολικοῖς δὲ ἁπλᾶ ἐνεδέξατο. Idem in v, ἃς μὲν ἀπέκτεινεν, ἃς δὲ ἐφυράδδευσεν. & in octavo: ἃ μὲν ἐκφορήσαντας, ἃ δὲ κατακρύψαντας. Ibidem in eodem: δίνδρα πάντα ἐξέκοπτον, ἃ δὲ ἐνεπίμπρασαν. Iosephus: ἃς μὲν πατρῴα φιλία φορεσάμην, ἃς δὲ τὸ αὐτῷ κλέος. Polybius in primo: ἃς μὲν ἐξέλαθον τῶν πολιτῶν, ἃς δὲ ἀπέφαξαν. Et in decimo sexto: ἃς μὲν ἐπέτρεψαν, ἃς δὲ παρέλυσεν αἰεί τι θεὸς ἢ χρεία ἀναλίσκειν. Apostolus ad Romanos IX: ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν: Et ad Timoth. καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Ælianus: Οὓς δὲ ἀπέδοντο, ἃς δὲ ἀπέκτεινον. Græv.

1 Ὄφελον δυνήσῃ] Hic rursus Thomas: Ὄφελον ἀντὶ τοῦ εἴθε ἔπαρε ἀεὶ δύπτικὸν μὲν συντάσσεται, ὁ παρελκυσθὲν. εἰς τὸ, ὄφελον κατεθεωθησαν αι ὀδοί μου. Παρελκυσθὲν δὲ εἰς τὸ περὶ Θεολόγων· ὄφελόν γε μᾶλλον σοφιδεία. καὶ ἀπορημάτων δὲ ὅτι ἀντὶ τοῦ εἴθε μέλλον τίθεῖ. Ἡρόδωρος ἐν τῇ περαίτῃ, μάτην ἰδεῖν ὄφελον. quo significat ὄφελον semper cum optativo jungi, quando significet utinam & ponatur pro εἴθε, aut cum præterito, aut cum infinitivo, præsertim cum pro εἴθε μέλλον accipiatur. vide & Moschopulum in collectione vocum Atticarum, qui pluribus hoc exemplis declarat. Vides igitur in ὄφελον δυνήσῃ solœcismum, hic enim cum conjunctivo conjungitur. *Idem.*

2 Ὅλας νεηλυδεῖς] Id est, *omnes pubescentes*, cum ἀρτιηλυθότας *nuper natos*, *sive recentes* dicere debuerit. quemadmodum ea voce utitur in Alexandro, φέρε, inquit, ἄμα ἐ τὸ ἀρτιηλύθητον Ἀσκληπιόν. Idem in Deorum dialogis: αὐτὼ τὸ ἐ τὸ βρέφος αὐτῆς ἀρτιηλύθητον. pro quo alibi νεογνὸν, & ἀρτίτοκον dicit, de fœto

Mer-

μέγα ἂν ἆθλον κεκτήσαξας ἂν εἰσᾷ ἔγνως. Σο. ἐ μέγα μέ, ἀναγκαῖον ἦ τῇ ὁμολογήσαντι. Λυ. ἀλλ' οὐδὲ νῦν ἔγνως. Σο. πότε νῦν; Λυ. ὅτε τὸ ἆθλον ἔφλω σε κεκτησάξαι. Σο. οὐκ οἶδα ὅ, τι λέγεις. Λυ. ὀρθῶς ἔφης, εἰ γὸ οἶδα. καὶ σοιδί γε ἐς τὸ ἔμπροσθεν, εἰ γὸ ἐμέλεις ἔπεσθ. σωφίσου ἂν εἰσᾷ δηλήσεις. Σο. ἀλλ' ἐγὼ βέλομαι· σὺ δ' οὐδὲν εἶπας ὧν ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγουσι. Λυ. τὸ γὰρ νῦν ἐνθὲν μικρόν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως ἦ ἀκολούθησον αὐτῷ, ἐπεὶ οὐκ ἔμοιγε σκόπει

gnovisti. Magnum igitur præmium confecturus fueras, si cognosses. *Sol.* Non magnū quidem, sed necessārium confitenti. *Lyc.* Sed neque nunc cognovisti: *Sol.* Quando nunc? *Lyc.* Quando præmium confeciſſe te dixi. *Sol.* Non intelligo quid dicas. *Lyc.* Recte dicis, neque enim intelligis. Ac procede ſane in anteriorem partem, non enim vis aſſequi. Intelligam enim ſi modo volueris. *Sol.* At ego volo: tu vero nihil dixiſti eorum quæ homines ſolent cùm ſoloeciſmum faciunt. *Lyc.* An tibi hoc quod modo dictum eſt, parvum aliquod malorum videtur eſſe? Sed tamen ſequere denuo, quoniam non animadverti-

Mercurii adhuc infantis agens, qui cum id ætatis eſſet fertur etiam teſtudinem, id eſt chelyn fabricatus in cunis, de qua Aratus:

Καὶ χέλυς ὑπ' ὀλίγῃ, τὴν σὶ ἀξ' ὑπ καὶ παρὲκ λίκνῳ
Ἐρμείας ἐτόρησεν.

Vbi recte vertit Cicero:

Inde fides leviter poſita & connexa videtur
Mercurius parvis manibus quam dicitur olim
In cunis fabricatus.

Sic enim legendum. vulgo ἀπροσδυσύσως *in ſimis fabricatus.* Appianus in Libyca hiſtoria: διέπλευσεν ἐς Σικελίαν ἔχων ἀμφ' ἑαυτὸν ἀξιολογωτάτους ἐπιλέκτους τετρακοσίους. ubi ἀξιολογωτάτους non potuiſſet dicere. *Grav.*

1 Μέγα ἂν ἆθλον κεκτήσαξας ἂν] Hic μέγαν ἆθλον dicendum fuit, maſculino genere. Proprie igitur Lucianus, ἆθλόν τινα τῶτον τοῦ βασιλεῖ ἐπιτελῶν. Idem in fugitivis: Τετρακισχίλιόν γῦν ἆθλον οὐκ τῶτον ἐμικρὸν ἐπιτελέσεν. Et in Deorum judicio: τῷ δ' ἀγῶνι τὸ ἆθλον εἶση ἀναγνὲς τὸ μᾶλον. Vbi legendum: τὸ ἆθλον, ut præmium ſignificet. Idem in Gymnaſiis recte τὰ ἆθλα διώκοντο ἀναιρεῖσθαι. Et in Saturnalibus: καὶ ἆθλα ἀναιρεῖδι τὰ ἀλόντα. Quod autem Lucianus ἆθλα ἀναιρεῖσθαι dixit, id Plato in ſecundo de legibus φέρειν νικητήρια, accipere præmia. Ἆθλα, βραζεῖα, ἀρετεῖα, γέρα, ἐπίχειρα, ἔπαθλα & νικητήρια idem ſignificant propemodum. Demoſthenes in epiſtola ad Athenienſes de Lycurgi liberis: καὶ μὰ γῆρας ἐ φυγὴν ἐπίχειρα τῶ τῶν ὑμῶν πεπονημένων ἔχων. Ammonius: ἆθλ@, inquit, & ἆθλον διαφέρ. ἀρετικὸς μὲν γὰρ τὸ ἀγῶνα ἆθλοῦ, ἀθλητῆρας δὲ τὸ ἔπαθλον. Paria his ſcribunt Moſchopulus & Thucydidis interpres ἀνώνυμ@. ἆθλον, inquit Moſchopulus, τὸ βραζεῖον, ἆθλ@ ὁ ἀγών. Idem.

2 Σωιόσω ἂν εἰσᾷ δηλήσεις] *Intellexiſſes utique, ſiquidem voluiſſes.* Sic interpretare. Vt σωιόσω dictum inuſitate, pro quo Atticus dixiſſet σωιήσας ἄν. Medius ſcilicet aoriſtus pro activo. Micyllus tamen σωιόσω putavit eſſe futuri activi primam perſonam, & in εἰσᾷ δηλήσεις verbo optandi modo juncto ſoloeciſmum eſſe. forte non male. Nam εἰσᾷ indicativo junctum omnino uſitatius eſt. *Idem.*

2 Ἀλ-

μήττε. Σο. μὴ τὸν Θεὸν οὖν ἔμοιγε. Λυ. Ἀλλὰ μὰ μὲ Δία ἔγωγε. Ἦν λαγὼ πτῆναι, ἔφη παρεῖναι; ἀλλὰ εἰ τίστι cursu digredientem. *Sol.* Ita per Deos, ego quidem non. *Lyc.* At vero dimisi currere leporem celeriter. Num præteriisti? *Sol.*

1 Ἀλλὰ μὰ μὲ Δία] De hoc accusativo Atheneus lib. IX, p. 400. Τρύφων δέ φησι, τὸ λαγὼν ὀξεῖ αἰτιατικῆς ἐν Δαναΐσιν Ἀριστοφάνης ὀξυτόνως, καὶ μὴ τῷ ν λέγει. Λύσας ἴσως ἂν τὸ λαγὼν σωφρονίσειεν ἡμᾶς· καὶ ἐν Δαιπαλεῦσιν. Ἐπέλαβε πάλιν τὸ λαγὼν ὀρθότονον. Ξενοφῶν δ' ἐν Κυνηγετικῷ χωρὶς τοῦ ν λαγῶ ἐκ παραλλήλου, ἐπεὶ τὸ κρ' ἡμᾶς ἐστι λαγός. Ὥσπερ γὰρ ναὸν λέγοντες ἡμᾶς ἐκεῖνοί φασι ναόν, καὶ λαὸν λεών, ὕτω λαγὸν ὀνομάζοντες ἐκεῖνοι λαγῶν ἐρῶσι. τῷ δὲ τὸ λαγὸν ἐπιφέρειν αἰτιατικῶν ἐλλιπὲς ἐστιν ἃ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀμύκλῃ Σατυρικῷ πεποιηκὼς ὀνομαστικὴν·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἶκτινοι, λαγοί.

Τῷ δὲ λαγὼν ἀπὸ τοῦ ω παραπλησίως φερομένου, λαγὼ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Κόλαξιν ἴσα μὴ παρὰ μὴ βαπτὸς ἐκ λαγὼ, καὶ γυναῖκες εἰλίποδες. εἰσὶ δ' οἱ ἐκ ταύτ' ἀλόγως κρ' τελευτῶσαν συλλαβὴν περισπωμένην φερόμενοι. δεῖ δὲ ὀξυτονεῖν τὸ λέγειν. ἐπειδὴ τὰ εἰς ος λήγοντα τὴν ὀνομάζουσιν ὁμοτονεῖ ἐστι, κἂν μεταπλασθῇ εἰς τὸ ω παρ' Ἀριστοφάνει, ναὸς, κρίκος, νεώς, κρίκως. ὅτως δ' ἐχρήσατο τῇ ὀνόματι ἐκ Ἐπιχάρμου καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ ἐξ Ἰλιάνου ποιήσας, εἶπε ἐστι τὸ μὴν ἰαμβεῖον λαγόν.

Λαγὼν παράξας σπουδαστὸν.

Τὸ δὲ λαγὼς Ἀριστοφάνης· λέγουσι δὲ ἐκ Ἀττικῆς λαγοί. ὡς Σοφοκλῆς·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἶκτινοι, λαγοί.

Τὸ μὴν τοῦ ἡ φυλάττει λαγῶν, εἰ μὴν ἐστι Ἰωνικὸν πλεονάζει τῷ ω. εἰ δὲ Ἀττικὸν τὸ ο. Typhon inquit: Aristophanes in Danaidibus τὸ λαγὼν accusandi casu acuto notatus accentu, addita ν littera. Sic pedicis solutum fortassis leporem nobiscum ille rapiet. Idem in Epulonibus: Persii dum leporem vello, me quispiam adspiciet. Xenophon libro de venatione λαγῶ dixit absque ν, accentu circumflexo. Nos enim λαγὸς nominandi casu dicimus, & accusandi casu λαγὸν, velut ναὸν, λαὸν, quod Athenienses λαγὼν, νεών, λεών, cum ω. Accusativo singulari λαγὸν respondet apud Sophoclem in Amycle Satyrico nominativus pluralis λαγοί· Grues, cornices, nocticorax, milvi, lepores. Accusativo vero singulari λαγὼν pluralis nominativus λαγοὶ scriptus per ω apud Eupolidem in Assentatoribus: Ubi aderant vaia, lepores & fœmina inflexis pedibus incedentes. Quidam prater rationem horum ultimam syllabam cum accentu circumflexo proferunt. Nam cum accentu acuto dictio pronuntianda est, quandoquidem qua vocabula in ος finiunt, etiamsi ab Atticis in ω mutentur, retinent tamen eundem accentum, ut ναὸς κρίκος, νεὼς κρίκως. Sic Herodotus videlicet usus est hoc nomine, sic Epicharmus & qui Eiotæa composuit. Ionicum est λαγὸς. Vt λαγὸν, id est, leporem turbatum ferit. Et λαγὸν (h. e. leporem) matinum edit. λαγὼς quidem cum ω Atticum est, quamvis & interdum Attici λαγὸς per ο dicunt, ut Sophocles: Grues, cornices, milvi, λαγοί. Quod vero dicunt πλῆκτος λαγῶν, id est, timidum leporem, si Ionicum est redundat ω, sin Atticum redundat ο. Ex quo loco discimus Atticos dixisse λαγὼν in quarto casu, non λαγὼ, ut hic Lucianus. qui & de domo sua: εἰσέρχων τὸν λαγῶν. Herodotus λαγὸν μεχανησάμενος. Ibid. διδόντα τὸν λαγῶν κύρῃ. Idem in Polyhymnia: ἐπὶ γὰρ ἵππους τὸν λαγὸν. Herodotus in Thalia etiam λαγωὸς dixit, & in Melpomene λαγὸν in accusativo. Quod autem Athenæus recte observavit Xenophontem τὸν λαγὼ dixisse docent loca subjecta ex venatione: ὅταν δὲ σὺν εἰσὶ αὐτὸν ὦσι τὸν λαγώ. Ibidem ἐστὶ δὲ ἄγαν τὸ δυσεξεύρετον τὸν λαγὼ ἔχειν ὄζῳ κυνός. Et in primo institutionis Cyri: Πρὸς δὲ αὐτὸν λαγώ. Et in secundo: Ἀνὸς δὲ ἐπιπάσῃ αἰσθῇ ὡς κατιδεῖν τὸν λαγώ. Quæ omnia loca circumflectenda erunt contra fidem exemplarium si Athenæo credimus. Videtur etiam Lucianus in ἰδεῖν pro ἰδεῖν συνωμολογικίζειν. Libanus certe in ἀντι-

νεῖ ἔξεστιν ἰδεῖν τ λαγόν. εἰ δ μή, [1] πολλοὶ ψιθύρισμοι λαγὼ λήσουσί σε τὸ σολοικισμὸν πεσόντες. Σο. εὖ λήσουσι. Λυ. καὶ μὲν ἔλαθόν γε. Σο. θαυμασὸν λέγεις. Λυ. [2] σὺ δ ὑπὸ τ ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὡς τ μηδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζον-

sed & nunc licèt videre leporem. Si vero non, multi inde lepores facti latebunt te in soloecismo jacentes. *Sol.* Non latebunt. *Lyc.* At vero latuerunt certe. *Sol.* Mira dicis. *Lyc.* Tu vero præ nimia eruditione corruptus es, ut neque ipsum hoc soloeciſſantes intelli-

τες ἀνιῤῥήτως A'γαμέμνονα, inquit, περιδίειν ἄνω & κάτω. Et Gregorius Theologus in priore in Iulianum invectiva, διὰ τ ἀγνοεῖν δίειν βοῶντες & λίγοντες Χριστοί. Cæterum pro ἄρα παῤῥᾳ; lege ex MS. Codice, cujus excerpta in meas manus pervenerunt postquam hæ notæ typis fuerunt descriptæ: ἄρα παῤῥεν. Sane præteriit. *Grav.*

1 Πολλοὶ ψιθύρισμοι λαγοί] Hic λαγοὶ dixisset Sophocles ut vidimus supra. Licet Pausanias λαγοὺς & οἱ λαγοὶ sint λάγνοι, & Xenophon etiam λαγὼ dixit in primo institutionis Cyri: Καὶ ὡς οἷα χαρίεν φθέγγεται αἰρύτταμ οἱ λαγὼ & πέπλοις τὰ δίκτυα δυσθήρατα σκοπεύοντες ἵνα ἐς τὸ σόφισμα φθέγγοιν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπίπτων εἰδῇ. Quæ male sic vertunt: *In quas venatoribus capiuntur. Hic casses visu difficiles tetendisse, quo in vehementi cursu ipse seipsum incidens convincret.* Sed quis hæc intelligit? Verte: *Quæque ad loca lepores fugere instituerint, in eis latentia retia intendebat, ut rapido cursu ipse se in retia induceret.* Dicimus enim φθέγγειν αἰχμὴν profugam adomo, meditor. *Idem.*

2 Σὺ δ ὑπὸ τ ἄγαν παιδείας διέφθορας] *Corruptus es vel periisti.* passive. cum tamen hoc verbum proprie perdidisti significet. Sic sane docuit Moschopulus: διέφθορεν ἦθος τὸ διαφθεῖρον, & τὸ διαφθαρέν. A'ριστοφάνης ὁ Κέρκις· διέφθορεν ἡ ὄρχησιν: Μίκαδον A'δελφοῖς· εἰ δ' ἔστι τὸ κέρδος διεφθορός. Ὅμηρος· φρένας ἠλὲ διέφθιθεν, (id est, διεφθάρησε τὰς σκαιωτὰς φρένας) ὅθεν εἰ διεφθορὼς αἰμὶ εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἀπολωλὼς ἐμαυτὸς. Phrynichus: Διεφθορὼς αἷμα ἢ ἀμαθῶν τινος ἢ πατέρων ἅπαν σολοικίζοντος. δέον λέγειν διεφθαρμένον αἷμα. Τὸ γὰρ διέφθορε, διέφθαρται. Ammonius ferme eadem omnia. Non satis igitur Attice Plutarchus in præceptis Politicis: A'φιλῶν σκολιὸν τὸ διεφθορὸς ἀλλ'. Idem in præceptis valetudinis: Τοῖς μὴ κακόχυμον μηδὲ διεφθορὸν φλέγμα & χολὴν πυεῖ. Idem in libello εἰ πρεσβυτέρου πολιτευτέον. Διεφθορὸν τὴν εἰς ἀρχὰς ὁδόν. Etiam in Phocione: Η' Κάτωνος ἀγχιστρόφως ὑπηρουμένη βίοις διεφθορόσι. Iosephus V Orig. γάλα δίδωσι διεφθορὸς ἤδη. Corruptum lac. Synesius: Η'ν μὲν κρίνωσιν οἱ διεφθορότες ἢ δίκαιον. nisi judicent qui corruptis sunt judiciis. Audiamus nunc Thomam Magistrum qui in diversa est sententia: Διέφθορεν, inquit, ἀντὶ τοῦ διεφθάρη. Λυκιανὸς δὲ τοῦ Η'ρακλέους & A'σκληπιοῦ διαλόγῳ· Υ'π' ἀμφοῖν διεφθορὸς τὸ σῶμα. ἅπαξ δὲ ἀντὶ τοῦ ἰφθερε. Σοφοκλῆς δὲ Η'λέκτρᾳ· τὰς ὕστερας τε μὴ & τὰς ἀπ' ὀμμάτων ἐλπίδας διέφθορεν. ἔστι δὲ & ὁ παρακείμενος, ἐκ χρόνου. A'ριστίδης δὲ Περικλεῖ· Η' πῶς ἂν A'χιλλεὺς εἶτα διεφθαρκὼς Ιοσεφ. ἦν δὲ αὐτοῖς & ἡ διεφθορέτων ἐκ ὀφθαλμῶν σωματοειδῶς. id est, captus oculis. Cleomedes lib. 2. Κυκλικῆς θεωρίας· τὰ χ' ἡ ἀμαυρίαι αὐτὰ διεφθορότα passive. Vtraque significatione utitur Philostratus. In Critia: Τ'ὸ Θετταλικὸν & τ' ἐκείνῃ ὁμιλίας διεφθορέναι αὐτόν. id est, corruptum esse. Idem in Scopeliano: ἐκβαλόντες τινὲς λίθους βάκελλαν ὡς διεφθορότας αὐτοῦ τ ὄφ. *Iussit Rhetorum imagines lapidibus peti propterea quod sibi filium perdidissent.* Idem in Polemone: φορᾷ δὲ ὁ τοιοῦτος διεφθορέναι ἤδη αὐτοῦ τ ἀρχήν. Et in eodem: Ο'ργὴν δὲ τῷ μειρακίῳ Οὐάρρων, διεφθορὸς ὑπὸ τ καλλους. Lucianus in Nigrino: ἀκούων διεφθορέναι ἀσωμάτων. quod active & passive potest accipi *audiens corruptas constitonas, aut corrumpentes.* Idem.

1 Οὐ

ἕως καταινεῖσαι. [1] Ἀ. χαὶ σφόδρα γε αὐτοῦ τὸ πιά. Σο. τοῦτο μὲν οὐκ οἶδα πῶς λέγεις· ἐγὼ δ πολλοὺς ἤδη σολοικίζοντας κατενόησα. Λυ. καίμοι τοίνυν εἴση τοῦτο, [2] ὅταν τί ποτε παιδίον γλύκυ, ὅτ᾽ ἂν τίτθας ἠλαζόνευσιν. ἢ εἰ δὲ νῷ ἔχεις σολοικίζοντάς με, [3] ἡδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμῶν ποιητοῦ τοῦ μηδὲν εἰδότος.

telligere possis. Deest enim ipsi distributiva vox τινά. *Sol.* Hæc quidem non intelligo quo pacto dicas: ego vero multos jam solœcissantes perspexi. *Lyc.* Et me igitur scies tunc, quando puer quispiam eris, eorum videlicet qui mammam adhuc sugunt. Aut si nunc non cognovisti solœcissantem me, neque crescentes pueruli solœcismum facient nihil intelligenti.

1. Οὐ γὰρ σφόδρα αὐτοῦ τὸ πιά] Eundem habet intellectum quem his verbis expressit Ammonius: διάφορα μὲν γὰρ ὑφ᾽ ἑτέρου, διάφορος δὲ ὁ ἕτερος, ut τὸ πιά & ὁ ἕτερος idem significet. Nimirum διάφορος cum activum proprie sit exigere post se accusativum. Interpres τὸ πιά putat referendum ad λαχεῖ. Gier.

2 Ὅταν τι τὸ παιδίον γλύκυ ὅτ᾽ ἂν τὰς τίτθας ἠλαζόνευσιν] Hoc est, *nutrices lactentium* ut solœcismo solœcismum explicemus. Audiamus nunc Thomam & Moschopulum quorum hæc sunt verba: Θηλάζει τὸ θῆλυ μαστεμπικῶς ἀ ἔτεκε, καὶ θηλάζουσα τὰ τιθήνητα ἀμαστέτους. *Lactat mulier quæ peperit & lactent nati absolute.* Attice igitur Ælianus XIII, 1: Ἡ θεῖσα τῷ βρέφει θήλασιν αὐτό. *Delectata infante ubera ei præbuit.* Et Philostratus Sophista in imaginibus, λέγεται δὲ ἄρα τῷ θήλει θηλάζειν τε αὐτὸν ἀ ἔτεκε. Et Lysias: Ἐπειδὴ παιδίον ἐγένετο ἡμῖν ἡ μήτηρ αὐτὸ ἐθήλαζεν. Recte habet & illud in hymnis Davidis: ἐκ στόματος νηπίων & θηλαζόντων. *Ex ore infantium & lactantium.* Nec illud male in sacris codicibus: Οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις. Cum illo μακαρία αἱ στεῖραι & κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθήλασαν. Contra illud Luciani præceptum vero facit: Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε & μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. Dic igitur τὸ ἐν τῇ τίτθας θηλαζόντων non autem ταῖς τίτθαις auctoritatem secutus Luciani in Antiocho: Τὸ δὲ ἕτερον, inquit, ἐν τῇ ἵππῳ θηλάζῃ εἰς τὸ πολιτικὸν τρόπον. De Hippocentauro agens pullorum instar fugente. Male Plutarchus in Romulo matrem aut nutricem θηλαζουσῶν vocat, & pueri θηλάζοντες ὥρμησαν τὸ θήλεον. Galenus ὑγιεινῶν primo: Ἀφροδισίων τε παντάπασιν ἀπέχεσθαι κελεύουσι τοὺς θηλαζούσας παιδία γαμίσκειν. Idem eodem in loco: ἴσως συμβαλοῦσιμι ἂν εἰ κυήσειεν ἡ θηλάζουσα τὸ παιδίον. Suidas de hac voce paulo aliter: Θηλάζειν ἐφαρμοστικῶς ἡμεῖς ἀντὶ τοῦ μαζὸν ἐπιθεῖναι τῷ στόματι τοῦ παιδίου τὸ θηλάζοντος. Lysias δὲ παθητικῶς ἐπὶ γυναικὸς παρεχούσης γάλα. Attice igitur Lysias in supra posito exemplo. Interpres hic à vero longissime aberravit. *Idem.*

3 Οὐδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμῶν ποιητοῦ] Carpit hic eos Lucianus, qui verbo αὐξάνω utuntur pro αὐξάνομαι, vel αὔξομαι. Et sane apud idoneos auctores, Aristotelem, Theophrastum, Platonem, Demosthenem, Isocratem, Xenophontem, Thucydidem, Philostratum, Lucianum verbum αὐξάνω in notione passiva, ut loquuntur, nusquam invenitur. Active vero nonnunquam. Plato in Timæo: Σπείρας & ἰατραξέσθω & ἐγὼ παραδίδωμι. Τὸ λοιπὸν ὑμεῖς ἀθανάτῳ θνητὸν προσυφαίνοντες & ποιοῦντες ζῷα & γεννᾶτε, τροφὴν τε διδόντες αὐξάνετε & φθίνοντα πάλιν δέχεσθε. Cicero elegantissime vertit in libro de universo ut omnia: *Quorum vobis initium fatumque tradetur. Vos autem ad id quod erit immortale partem attexitote mortalem. Ita orientur animantes, quæ & vivos alatis, & consumptos sinu recipiatis.* Sed pro *fatus* in hoc loco legendum est *satus*. Nec enim rationem & conditionem harum rerum tradit, sed originem & causas originum. Et sic legendum esse ex Græco satis constat, ubi σπείρας legitur, quod Cicero *satus* vertit. Hac voce vero Cicero & alibi utitur. In eodem fragmento, & eodem cap. 11, pau-

Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. τὸ μὲν οὖν τοιοῦτα ἀγνοήσεσθαι, οὐδὲν γνωσόμεθα τῶν ἡμετέρων, ἐπεὶ δὲ τόδε σολοικισθὲν ἀπίφυγά σε. [1] μὴ τοίνυν ὅπ

genti. *Sol.* Vera dicis. *Lyc.* Atqui ii hæc ignorabimus, nihil cognoscemus nostrorum propriorum: quoniam & hic solœcismus quem nunc feci, fefellit te. Ne igitur di-

paulo ante: *Sic igitur, ut ab his traditum est, horum Deorum ortus habeatur, atque dicatur, ut Oceanum falaciamque Cæli satu, Terraque concepta generatos editosque memoremus.* Ibid. *Hæc vos qui Deorum satu orti estis attendite.* Tusc. quæst. lib. 11: *Cultura animi Philosophia est, qua extrahit vitia radicitus & præparat animos ad satus accipiendos.* Idem de senectute: *Quid ego vitium ortus, satus, incrementa commemorem?* Sed redeamus in orbitam. Scriptor incertus apud Stobæum: αὐξάνει δ' εἰκῆς. Nam illud Euripidis apud Stobæum: καὶ δοῦ σπουγεὺς μάπος· αὐξάνει σὺν λῇ, alibi apud eundem legitur castigatius αὔξειν ἐν σὺν λῇ. Est tamen alius locus Euripidis, in quo active capitur. In supplicibus: σωθέντες τ' αὐξάνω· ἀνθ' ὅτου δίκης. Et in illo Zoroastri: μὴ σύγε αὔξανε τοῦ εἱμαρμένην. Synesius ἀεὶ φαλάκρας passive dixit: ὅπ περίκεε κὰν τοῖς ζῶσιν ἐσι νεκρὸν, ἀλλ' ὅπ τιθνεώτων αὔξεσε, id est, crescunt. Active autem, ὅτ@ μὲν ἔν κὰν αὐξήσειεν ἡμῖν ἐν τῇ σὺν λῇ τὸν τ' ἐξωλεσμένον κατάλογον. Synesius idem ἀεὶ φορυσίας· αὔξειν δὲ ἅπαν ἀναλκὲς τὸ τιμώμενον, καὶ ἴρρειν ἀναλκὲς τὸ ἀμελούμενον. Ratione autem caret quod illud Sophoclis in Traginiis. Τὸν Καδμογενῆ πέφ', πόλ' αὔξῃ βιότῳ σολύσποτον. Id est, *Herculem alit & auget industria*, Interpres Græcus ita interpretatur αὔξῃ ἀντὶ τῦ αὔξεσαι. Condonandum autem est reverentiæ sacræ scripturæ, quæ his superstitiosis Grammaticorum & Atticorum legibus semper soluta fuit. Magnus Erasmus in illud Apostoli scribens quarti ad Ephesios: Αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, negat verbum αὐξάνω aliam habere significationem quam neutralem. Sed præter superius à me adducta, hic producam unum locum, ubi citra controversiam bis capitur active. Is est in prioris ad Corinthios capite tertio: Ἀ'σολλος ἐφύτευσεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠύξανεν, ὥσε ἔτε ὁ φυτεύων ἐσί τι, ἔτε ὁ σοτίζων, ἀλλὰ ὁ αὐξάνων Θεός. In iis vero omnibus, quæ subjiciemus exemplis passive capitur. Matth. VI, 28. Luc. I, 80. & XIII, 19. Act. VI, 7. VII, 17. XII, 20. Joh. III, 30. Colossi. II, 19. 11 Thess. I, 3. Petrus II ep. cap. ult. αὐξάνετε ἐν χάριτι & γνώσει τῦ Κυρίε. Iosephus in quarto antiquitatum: Πολλῶ μᾶλλον αὔξειν καὶ φύεσθ. Thomas Magister sentiens cum Ecclesiasticis scriptoribus dissentit à Luciano, quem operæ pretium est audire. Τὸ αὔξειν, inquit, ὅτι σημαντικὸ, οἷον αὔξει ὁ Ἥλι@, καὶ ἡ ὑγρότης τὰ φυτά. Δημοσθένης δὲ τὴν οἰκεὶ σεφάνε. Τὰς διδδξίας ἁ παρεδ@ θεμισθίους, ταύτας αὔξειν, μὴ τέτων ἕνεκα. Καὶ αὔξῃ ἀντὶ τῦ αὔξεσαι. Ἀ'ριςείδης δὲ τὴν εἰς Ῥόμλον. Ἀλλὰ & εἰκότως ἠύξησεν ἡ ἀχή. αὐξάνῃ ὅτι παθητικὸς τιμασίας, καὶ αὐξάνῃ τὰ φυτὰ, οἷον αὔξησιν ἔχεσι & αὐξάνομαι ὅτι τῦ αὐτῦ σημαινομένε. Ὁ' αὐτὸς Δημοσθένης δὲ τὴν αὐτὴ λόγ@. Οὔκυν ὑπόγε & ἡ παρελε ἠυξάνετο. Hic docet αὔξειν esse augere, facere ut aliquid crescat; interdum tamen accipi pro crescere, quod unico ex Aristide exemplo probat. Αὐξάνειν vero accipi passive pro crescere, quamvis etiam in illa notione legatur αὐξάνομαι. Hæc quidem Thomæ sententia. Tu vero, quisquis Atticus esse voles, active dicas αὔξω, & αὐξάνω, passive vero αὔξομαι & αὐξάνομαι, tametsi elegantissimus scriptor Iosephus in secundo ἀρχαιολογίας passive dixerit & αὔξοντες τῦ πάθες. Et eodem capite active: ἡ οἰκεία αὔξησιν διδασκαλίαν. Et in Octavo Ἀ'λεξάνδρ@ rursus passive: φιλία ὑπὸ τέτων ηὔξησε. passive. Nec nobis obstare debet unius Aristidis exemplum à Thoma adductum. *Grav.*

1 Μὴ τοίνυν ὅπ λέγειν] Pro μὴ λέγε. Lucianus in amoribus: Σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα τ' ἐγχωρίκε περαίνειν. pro πέρανε. Poëtis hoc & legum latoribus familiare, haut scio an barbarum in prosa. *Idem.*

2 Πα-

λέγειν, ὡς ἐμοὺς εἰ κολάζειν τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν, καίτοι μ' ἔστιν. Σωκράτης γὰρ ὁ ἐκ Μόψου, ᾧ συνεγυμνάσθην ἐν Αἰγύπτῳ, τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπαχθῶς, καὶ οὐκ ἤλεγχε τὸν ἁμαρτάνοντα. ὡς μήν τοι γε τὸν ἐρωτήσοντα [1] πηνίκα ἔξεισι, τίς χαρ' ἂν, ἔφη, ἀνυκτεύθη σοι τοῦτ' τὸ πίμερον, ὡς ἐξιών; ἵππερ ὁ φήσων [2] ἐμοῦ ἐρωτῶντος, πηνίκα ἔξεισι? Quis enim, inquit, respondet tibi de hodierna die tanquam exiens? Alio autē dicente,

dixeris amplius te posse deprehendere solœciſſantem, & ipsum solœciſmum non committere. Atque ego quidem hoc pacto. Socrates autem qui à Mopso genus ducebat, cum quo in Ægypto versatus sum, hujusmodi dicere solebat citra invidiam, neque aperte coarguebat eum qui sic peccasset: verum ad eum qui interrogabat, πηνίκα ἔξεισι? Quis enim, inquit, respondet tibi de hodierna die tanquam exiens? Alio autē dicente, ἐμοῦ ἔχω τὰ πατρῶα. Quo-

1 Πηνίκα ἔξεισι] Hic solœciſmus in hoc vertitur, quod πηνίκα posuerit, pro *quando* vel *quo tempore*, cum Atticis significet tantum *qua hora?* Docet Suidas: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας, ἀντὶ τοῦ ὁποία ὥρα ἐστὶ τῆς ἡμέρας. ὥρας γὰρ ἐξήταζον οἱ καλοὶ. Πηνίκα ὁ ἐξάρμοστος ἐνυκτίς. Τὸ δὲ ἀνταποδοτικὸν, ὁπηνίκα; μικρόν τι μὲν μεσημβρίαν. Τὸ δὲ Πηνίκα ἔτι ἀπώλετο, ἀκαταλήπτως ἔδηλοῦτο ἀφεγγείαν, καὶ ἀσυγχύσεις. ἔστι δὲ αὐτὸ τοῦτο δύσκολον. παρέλκει γὰρ τὸ ἔστιν. ἐπεὶ ἔστι τὸ τινὰ σημαῖνον. ὅπερ τὸ ἔστιν. οὐδὲν γὰρ τούτων ἁρμόζει τῷ ὁπηνίκα. Sic hic locus legendus. ex scholiaste Aristophanis, cujus hæc sunt verba? ποία ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας. τοῦτο δὲ ἔδει ὥρας ἐξήταζον ἐν καιρῷ. Sic enim legendum ex Suida, non ἐνυκτίζον. Apud Suidam vero male legitur ἐζήτων pro ἐξήταζον. Sed alia quoque in hoc loco restituta sunt. Interpres vero Suidæ hic nihil vidit, & varie hallucinatur. Sic autem hic locus est vertendus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας, dicitur pro ὁποία ὥρα ἐστὶ τῆς ἡμέρας; (h. e. *quota est hora diei?*) Horas enim sic explorabant non tempora. *Quota* vero *nostra hora egressus est? Quod* vero huic respondet est ὁπηνίκα. (id est, *illa hora.*) *paulo post meridiem. Illud* vero: Πηνίκα ἄττα ἀπώλετο, (*quando periit?*) *neque Atticum est, neque obsoletum, neque rectum. Est* vero *dictum pro* ἀπ' ἄττα, *quando. Abundat autem illud* ἄττα. *Quia neque* τινά *significat, neque* ἄτινα. *Nihil enim horum quadrat ad vocem* ὁπηνίκα. In eadem sententia est Thomas Magister: Πηνίκα, inquit, μὴ εἰπῇς ἐπὶ χρόνου. Ἐπὶ γὰρ ὥρας δηλωτικόν. Εἰπὲ δὲ τινος, πηνίκα ἀποδημήσεις; ἵνα εἴπῃς μὴ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐν ὁδοῖς ἔσῃ. Οὕτω γὰρ ὡς ἔφαμεν εὕρομεν παρὰ πάσι τοῖς δοκίμοις. ὡσαύτως δὲ τὸ πηνικαῦτα δὲ τὸ πηνικάδε, καὶ πήνικα πλησίον Πλάτων ἐν Κρίτωνι· Τί πηνικάδε ἀφῖξαι ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρωΐ ἔτι ἐστί; Κριτ. πάνυ μὲν οὖν. Σωκ. πήνικα μάλιστα; Κριτ. Ὄρθρος βαθύς. Καὶ αὖθις ἐν Φαίδωνι. Μὴ αὔριον πηνικάδε καλεῖτε τὸν ἀνδρεφόντην ἀθλίε. Hunc Platonis locum imitatus est Aristides in legatione ad Achillem: Τί καλύει ἐμὲ σὺ αὔριον καὶδεαῦ πηνικάδε; id est, *Cur hac hora.* Phrynichus fere eadem omnia: Πηνίκα, inquit, μὴ εἴπῃς ἐπὶ τοῦ χρόνου. ἔστι γὰρ ὥρας δηλωτικόν· οἷον εἰπὲ τίνος πηνίκα ἀποδημήσεις; ἐὰν εἴπῃς ἐνδεὴ ἢ τρεῖς μεσημβρίαι ὁρᾶσι ἰέναι. Male vir doctissimus Ioannes Nunnesius ὥρας exponit hic *horas anni*, & par eas quatuor anni tempora intelligit. cum de partibus dici, ut & ex Suida, & ex subjecta responsione apud Phrynichum apparet, sint capienda. Recte igitur Philostratus Atticorum canon in vita Polemonis: Ἦγεν ὁ πατὴρ παρεσκευασμένος πηνίκα εἶη ὥρα τῆς νυκτὸς ἀλεῖν, τοὺς δὲ ἐπιόντας, οἷς μεσημβρία τυγχάνοι ὄσα. Attice etiam dixit Lucianus in Gallo: Καὶ πηνίκα ἤδη λελοῦσθαι δέοι. Et Aristophanes in Avibus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας; ὁπηνίκα. μικρόν τι μὲν μεσημβρίαν. *Quota est hora diei? Ea, paulo post meridiem.* Pro αὖθις dixit Lucianus in Electro πάλιν· Ἀλλ' οἷα πίνουσι πηνίκα ὑμᾶς τὸ λυγρὸν ἐκεῖνο ἄδυσμα. Et in Timone, ac Aristophanes ibidem in loco supra allato. *Græv.*

2 Ἐμοῦ ἔχω τὰ πατρῶα] Hoc est, *Acquiesco patriis legibus & consuetudinibus.* Cum

τὸ ἄγχιστα πατρῴα, πῶς φὴς, ἔφη τὸν πατέρα τεθνηκέναι; ἄλλος δ' ἀνθυπολαβὼν ἔφη· οὐκ ἴσμεν, ἔφη μοι, ἀλλὰ δοκεῖς ἡμᾶς, ἔφη, βάρβαρος εἶναι. ἄλλος δ' εἶπεν· Quomodo ajs? inquit, an tibi pater mortuus est? Alio autem rursus dicente: οὐκ ἴσμεν ἔφη μοι: Nesciebamus sane, inquit, te barbarum esse. Alio autem quodam

Cum προπάτωρ & Attice hæc verba significent, *habeo satis amplum patrimonium*. Πατρῷα, inquit Thomas, τὰ ἐκ πατέρων εἰς υἱὸν περιῤῥέοντα πατρῷα φίλοι. Πρόγονοι δὲ οἱ πάνυ πάλαι. Divus Basilius contra fœneratores: Τίνος ἕνεκεν τὰ πατρῷα ἀποστερεῖσθαι, προδιδόντας ἀλλήλους καὶ ἀνατρέποντας τὰ πατρῷα. Lærtius in Solone: Ὁ πατρικὸς κλῆρος ἐκ δώδεκα μνῶν. Idem in Anaxagora: Ὃς γε τὰ πατρῷα ἀπολωλεκὼς ἐπέτρεψε τοῖς οἰκείοις. Lucianus in Dialogis meretricum: Βλαπτόμενος ὑπὸ σοῦ τὰ πατρῷα. Ammonius eadem omnia nihil quod πάλαι καὶ φίλοι & ξένοι censet dicendum, non πάλαι. ut Thomas. Pro Ammonio facit illud Aristophanis in Avibus: Πρόπαππε τῶν ἐμῶν φίλων. Pro Thoma facit Lucianus in Timone: πατρῷον, inquit, φίλον ἐστί. Et Herodianus in primo: Τιμῶμεν πάσαν ἐπιοῦσαν τοὺς πατρῴους φίλους. Et non longe post: εἰς τὰ πατρῷα φίλια πρῶτος διαβέβηκεν ἡμῖν. Et Basilius contra fœneratores: Καὶ οὐκ ἐκ πατρῴας ἀπωλείας φίλας. Moschopulus: Παππικὸν δὲ τὸ φίλον, πατρικὸς φίλος ἐστὶ πάλαι φίλος. Operæ pretium est & Pollucem, qui inter hæc nullam facit discrimen, audire lib. II, cap. 2. Ἴδια πατρῴου κτήσεως, πατρῷα, πάλαι, πάλαι, παμπάλαι καὶ ἐκ προγόνων, καὶ πατρῷον καὶ πατρικὸν, καὶ πατρικόν. Suidas vero Thomæ & Moschopulo consentit, ejus verba pag. 1655. Quia autem πάτρια λέξις scribendique effudicunt, notandum est τὰ πάτρια, vel κατὰ τὴν πάροδον frequentis esse eo sensu apud auctores idoneos, præsertim apud Heliodorum Episcopum. Si quis igitur ἀπολείπῃ τὰ πατρῷα ἀγαθὰ, pro ἐκ τῶν πατέρων, ut dixit Josephus, ἐξέλιπε τὰ πατρῷα ἐν τῷ παντὶ εἶναι: ut alibi dixit, vel si quis vivo adhuc patre dixerit, se satis amplum habere patrimonium, non effugiet solœcismum. Si apud Lucianum in Dialogo Alexandri & Annibalis recte legitur, Ἀνάγκη τὰ πατρῷα παντοπωλεῖν, ἐξὸν ἐκ δικαίου. Μισθὸν μισθοῦσθαι ἐκαστον, abusus est pro μισθοῖν. Sicut & Dion in XXIV libro de C. Cæsare: Ἀλλὰ ζῶν τὰ μὲν πάτρια ἐκτήσατο, ἐκ δὲ τοῦ δικαίου τὰ ἐπιτήδεια. Μήτε ἐμαυτῷ ἀπορίαν πόρε, ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ. *Ne ipse vivus & neque legibus patriis* ἐκ τοῦ δικαίου *aliquam mihi parato s. consulatus* ἐπιδεικτικὸν. Χλιακὸς πολεμικὸς ἐπὶ πολὺ ἐκτείνων dixit. Refert Suidas in vita Christodori Coptitæ: ἐξεδόθη, inquit, πατρίδα Κωνσταντινούπολιν βιβλία ιϛ. ἐπὶ τῶν Θεοδοσίου καὶ Βάσσου τῶν ὅσ. *De* πατρίδι τῇ Constantinopolitana, Thessalonica &c. Euripidem πάλαι. Qui ad Atticum. Grav.

a Συμπατριώτης δὲ μοι. Pro civis meus est, cum dicendum sit πολίτης ἐστί μοι vel μου. De hoc loco intelligatur adscriptissimus Pollucis, Hesychii, Moschopuli, & Ammonii verba. Pollux: οἱ βάρβαροι ἑλλήνων πολίτας ἀλλὰ πατριώτας καλοῦσι. Ἀλλ' ἐγὼ τὸν συμπολίτην ἔφην. Πλάτων μὲν οὖν ἐν τοῖς νόμοις ἐκάστῃ τῶν πατρίδων ἐπιτίθησι τὸ συμπατριώτης ἔφην. Locus Platonis est in sexto de legibus: ἐὰν δὲ λείπωσιν ἀποικίαν ἢ ἐπικουρίαν ἢ ἄλλην τινὰ πολιτικὴν ἀλλ' οὐχ οἱ μέλλοντες ἀεὶ δυνήσονται ἀπαντᾶν ἐν ἐκκλησίαις ὅτι χαίρουσι. Hesychius: συμπολίτης παρ' Ἀντιφάνει ὁ βάρβαρος ὁ σκύλαξ. Moschopulus: Πατρῴους, inquit, πατριώτας Ἀττικῶς ἐστιν, οὐ μόνον συμπολίτας, ἐπιμιξίαν γὰρ συμπολιτῶν, ἔστιν ἐπὶ συμπατριωτῶν. Καὶ τὸ ξενικὸν ἐπὶ πολλῶν ἐπὶ τῶν πατρίδα μεταβαλόντων. Sic Lucianus in Scythâ: ἐπὶ τοῦτο ἐπιτήδειος ἐκπλῆσαι ἐκ. Xenophon etiam πατριωτίδα τινὰ φιλίαν. Ammonius: Πάππος, inquit, ὁ μὲν τῶν ἐμῶν πάλαι φίλος. φίλον. Thomas: Πάππος, inquit, ἀνάγκη, συγγενὴς, ἄνθρωπος. Ἐμοὶ δὲ λέγει Ἀττικὸς ἐμὸς πάππος. Nimirum antiqui magistri docent ita inter se differre πολίτης & πατριώτης, ut πολίτης inter se dicamus Græcos, neque ingenui, πατριώτας habeant & servi. neque

ὁ Διὸς ἐν μεθόσει, ματρὸς εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρῳ ἢ λέοντι, ἀναπαιζεῖς, ἔφη, τοὺς λέοντας;

dam dicente, ὁ Διὸς ἐν μεθύσει: Matrisne, inquit, aut quomodo dicis? Alio autem quam leone; Du-

dicendum esse συμπολίτης, συμπατριώτης, συσκηνίτης, σιτοδίμοτης, συμφυλέτης, sed φυλέτης, πατριώτης, ἑταιρίτης, δημότης, φυλέτης. Sane nec apud Latinos recte dicitur, *censuis*, *coaequalis*, *contribulis*. Hæc barbare fiunt, pro quibus meliotis ætatis scriptores dicunt *civis*, *aequalis*, *tribulis*. Insignis igitur error est L. Vallæ, qui existimavit *concivus* esse vocabulum Latinum. Notavit tamen Pollux Archippum Comicum συμπαλαιστὴν dixisse. Scribit idem Euripidem dixisse συμπολίτην in Theseo & Heraclidis. quod & Aristophanis Scholiastes annotavit, ad hæc verba in Pace: Ἢ χρηστὸν ἀνὴρ ἀνελίττει ὀψὶν ἄνωθεν. In quem locum scribens interpres: Οὕτω συμπολίτην, ἤτοι συνδημότην λέγουσιν. Ὁ μὲν τοῦ Εὐριπίδης ἐν λόγῳ ὃ ξυμπολίτην τῶδε βουκόλον χθονὸς ἐκ τοιάνδε γλῶσσαν ἱέντα χρεών. Hic est locus ex Heraclidis. Theseus intercidit. Legitur & hæc vox apud Iosephum lib. XIX Ἀρχαιολογίας: Οὐ μόνον εἰς τοὺς συμπολίτας ἀλλὰ καὶ εἰς συγγενεῖς καὶ φίλους. Et Ælianum III, 24: Νεανίσκοι τρεῖς εἰς Δωδώνην ἀφικόμενοι Θεσπιεῖς συμπολίτην κεκμηκότα συμπαρεπέμψαντο. Apud eundem legitur etiam συμπολιτεύεσθαι πεπεισμένον μὴ ἐκ συμπολιτῶν βούλεσθαι ἀδικεῖν καὶ ὁ φόβος καὶ τὸ μὴ ἀνεπιφθόνως, ὡς δοκεῖν τινι. Quæ vox & apud Eupolin legitur teste Polluce. Sicut apud Isocratem in Panethenaico συμφυλέτης· Τοὺς δὲ συγγενεῖς καὶ τοὺς συμφυλέτας καὶ τοὺς δημότας. Quare minus mirandum de Apostolo qui ad Ephesios capite secundo dicit συμπολίτην τῶν ἁγίων. Idem in primo capite epistolæ ad Galatas: Καὶ συνέβαλλόν τε τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου· & epistola ad Thessalonicenses: Τὰ αὐτὰ ἐβάθητε συμφυλετῶν. Sophocles in Oedipo Tyranno montem Cytharonem vocat παλαίφατον Oedipi· Ἀλλ' ἔρχεται δὴ Κιθαιρὼν ἐς τόδε παλαίφατον μὲν οἶκον ἐμοὶ καὶ σοὶ πατρί τε τῷ σῷ. Οὐδὲν τροφὸν, καὶ μητρὶ σοῖν ἐμοῖν ἐχρῆν θανεῖν. *Dies castrinus hanc abibit, quin te ac civem Oedipi & nubicolam tuum ingeamus & celebremus, in eoque choreas ducamus.* Athenæus Nicostrati Comici fabellam adducit nomine παλαίφατος. Apud Latinos *vetustanus*, qua voce in hoc Lucian uti voluit Micyllus, æque vitiosa est ac Græca συμπαλαιστής. quamvis non ignorem à Plinio eam usurpatam. Prisci elegantiores dicunt *popularis*, *civis*, *municeps*. Sed de his nimis fortasse multa.

Ὁ Διὸς ἐν μεθύσει] Soloecismum in eo videtur quod dixerit μεθύσει. Atticehim dicunt ὁ μέθυσος vel ὁ μεθύων τοῦ μεθύοντος. Barbari vero dicendo etiam tantum dixerunt μεθύσει. Thomas Magister: Μεθύσει ἀντὶ τοῦ μεθύοντι· οἱ δὲ Ἀττικοὶ οὐδέποτε τοιοῦτον λέγουσιν μεθύσει, ἀλλὰ μεθύοντι. Ἀττικοὶ δὲ Κωμικοί. Περὶ δὲ τοῦ φιλοῦντος μεθύσει. Μέθυσος ἡ τοῦ μεθύοντος ἰδιότης. Διαφέρει δὲ μέθυσος τοῦ μεθύοντος· ὁ μὲν γὰρ μεθύων ἀεὶ τὸ πάθος μοιλύει. Ὁ δὲ μέθυσος καὶ ἄνευ τοῦ πάθους ἐστὶ μέθυσος καὶ μεθύων. Ὁ φιλόσοφος καὶ ὁ τῆς Ἑλλάδος βίος. Εἰ οὖν ἐστὶν ὁ καὶ μεθυσκόμενος καὶ ἀνοήτως ὑφορώμενος. Ἐπὶ τῆς ἑταίρας, μέθυσα καὶ μεθύουσα. Illud legitur apud Ecclesiasten cap. XXVI: ἀφὸς μεθύων γυνὴ μέθυσος. Idem etiam XIX: πᾶς ὁ μέθυσος καὶ φορτικὸς οὐ πλουτήσει. Pollux Nemesitam etiam de viro μέθυσος dixisse auctor est. Non caret igitur exemplo quod Apostolus dixit in priori ad Corinthios cap. V: Ἢ λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαξ. Et VI: Οὔτε μέθυσοι οὔτε λοίδοροι. Nam Lucianus etiam in Timone de viro μέθυσος καὶ πάροινος dixit, quanquam & Phrynichus fatebatur: Μέθυσος ἀντὶ τοῦ μεθύων, ἀλλὰ μεθυσικὸς γυναῖκα ἢ ἑρέτης μέθυσον ἢ μεθύοντα. Barbari igitur, ut supra dixi, etiam de viro μεθύσει dicunt. quare μεθύσει per soloecismum est nominativus, & per Atticismum genitivus. Alexis tamen in fragmento apud Athenæum lib. XV: Ἐξ οὗ δὴ ἀρχὴν ἡ μεθύσει Ἄλκηστις. Vbi recte Casaubonus mecum male non neminem emendasse μέθυσος. Et apud Athenæum lib. IV, cap. 2. ubi tamen

pro

πως? εἰπόντος δέ τινος, λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ διπλῆ τῇ δόσει μι, ἔφη, λήψεται, οἱ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. ἐπεὶ ἢ ἔπαινος,

Duplicas, inquit, leones. Cum autem quidam dixisset, λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ, duplici videlicet μι: Proinde, inquit, capiet, si quæstus ipsi ineſt. Alio autem dicente,

pro σύτερον μαθητὴς τῆ δίκης, legendum μαθύσης. In his quæ ſtatim apud Lucianum ſequuntur, ἐτέρα δὲ λέοντας, διπλασιάζεις, ἔφη οὖν λέοντας, nemo unquam deprehendet Soloecismum. Locum eſſe corruptum dudum vidi. ſed quomodo emendandus eſſet nec ego, nec facile quivis alius me longe doctior potuiſſet ſubodorari. Abſque excerptis illis veteris codicis, quæ modo laudavi, adhuc in mendo cubaret. Illa ſcribunt: ἑτέρα δὲ καλλοχοτας, διπλασιάζεις, ἔφη οὖν ἐξελοχότας. Attici enim reſpuunt καλλοχῶ. vide quæ notavi de λέλυγμαι p. 105. *Grav.*

1 Λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ] *Lucrum adeſt illi*, cum λῆμα πάρεστιν αὐτῷ, id eſt, fiducia animique præſentia vel obſtinatio adeſt illi, dicere debuerit. Λῆμμα & λῆμα auctore Ammonio διαφέρ. Λῆμα μὲν γὰρ ὅτ' ἐπὶ μ τὸ παράσημα τῆ ψυχῆς (ſic enim legendum eſt non τύχης ut habent edita exemplaria) λῆμμα ἢ διὰ δύο μμ. hoc eſt, λῆμμα *animi præſentiam ſignificat*. λῆμμα quicquid accipitur. Si Heliodori Epiſcopi codex emendatus eſt λῆμμα ab illo dictum eſt pro λῆμα. Λῆμμα, inquit, ἀδοκήτως in ſecundo libro. Idem in decimo: ἀνδρεῖον δὲ λήμματι. Ioſephus VII ἀλώσεως. Καὶ σολλῆ λήμματι πλήρης χθύμβρος. pro quo Lucianus in Demoſthenis encomio. Οὐ ἀνδρεῖον μὲν αὐτὸ τὸ λῆμα. In Neophrone quoque λῆμμα legitur pro λῆμα in quibuſdam libris. Κάτρα, inquit, λῆμμα καὶ θάνος ξυζυγές. *compoſito ferocium & vim*. Ipſum carmen legitur in Stobæo. Quin & in Philoſtrati Heroicis λῆμμα impreſſum eſt pro λῆμα. Τὸ δὲ λῆμμα, inquit, τῶ Ἀχίλλεως θαλῶδη φασι. In Dionyſii Halicarnaſſenſis libro VI eadem menda eſt. Τὸ λήμματος καὶ θρασύμιας ἀσύλλυτον. Apud Plutarchum in Cæſare quoque male legitur τοιαῦτα λήμματα ὁ Καῖσαρ ἀπέφηνε. pro λήματα. Heliodorus tamen in ſexto recte dicit: ἐβούλετο μὲν τὸ λῆμα, σωιστὶ τὸ φρόνημα. Euripides in Oreſte: Μοίλαι πᾶσαι λαμ' ἴσχον τόδε μόθου. Idem in Iphigenia: Πῶ λῆμ' ἔρεισον ἐς ἐμ' δύσμορε ῥίζης πίφυκας. Et in Heraclidis: Ἀλλ' οὔ ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα καὶ φύσιν. Id eſt, τὸ φρόνημα, ἢ ὀρμὴν, ἢ ἀνδρίαν, τὸ ψυχῆς παράσημα, ἢ θρασύμιαν. Ioſeph. III Ἀλώσ. Διὰ δὲ νίκης σφῶν τῶ τάχει καὶ λήμασι. Παράσημα ψυχῆς autem, ut recte emendandum cenſuimus apud Ammonium, ſæpiſſime pro φρόνημα accipitur. Diodorus de rebus Alexandri: Οἱ δὲ Θηβαῖοι τῶ παρασήμασι τῆ ψυχῆς ἐπῆραν τοῖς θυμοῖς. Ioſephus in VI Ἀλώσ. Κατῶς ἐπάνω τῶ παρασήματι τῆ ψυχῆς Ἰουδαίους. Polybius: Ῥωμαῖοι δ' ἀκμὴν σώματός καὶ παράσημα ψυχῆς ὀλίγω δεῖν τῆ οἰκουμένης ἐκράτουν. Sed ut reverſamur ad λῆμα. Ariſtophanes in Nebulis: Λῆμα μὲν πάρεστι τοῖ δι' ὠὰ ἐτόλμων. Idem in Ranis: Καθ' Ἡρακλέα τὸ θῆμα καὶ τὸ λῆμ' ἴσχων. Simonides: ἐν τόλμῃ ψυχῆς λήμασι πνεόμενοι. *Spiritibus freti*, id eſt, intrepidi pectoris. Ponitur autem hæc vox fere cum adjectivo laudis vel vituperationis. Euripides in Iphigenia: Πῶ λῆμα δείσας. Idem in Alceſtide: Κακὸν τὸ λῆμα κἀκ ἀνδρὸς τὸ σόν. Idem in Medea: Ἥκιστα τιμῶν λᾶν' ἴσον τυραννικόν. Ariſtophanes in Equitibus: Νεῶ δεῖ σε πόλεμον δὴ κρίναι ἐξέναι καὶ λῆμα θέλειν φορεῖν. Vbi perperam Eraſmus legit λῆμασι & interpretatur *& lemma ferre vehemens*, quod dudum H. Stephanus notavit. Sophocles in Oedipo Coloneo: Πῶ ἀνανδὲ λῆμα. Herodotus tamen ſine laudatione λῆμα poſuit pro præſentia & præſtantia in Polymnia: Ἀπὸ λήμεος, inquit, ἐς ἀνδρεῖης ἰσχατοῦτο ἀδυμᾶς ἐόντας ἀναγκης. Et in Calliope: Λήμαπ μὲν νεν καὶ θάμη ἐκ ἴσοσκε ἴσον εἰ Πέρσῃσι. quo utroque in loco perperam μμ impreſſum eſt. Nam λῆμμα duplici μμ lucrum, *capturam*, *quæſtumque* ſignificat, & ſyllogiſmi partem, quam Ariſtoteles

πρόσεισιν ὁ μειρακὶ, ὑμὸς φίλ, ἔπιτα, ἔφη, λοιδορεῖς φίλοι ὄντι; | cente, προσεισιν ὁ μειρακὶ ὑμὸς φίλ: Et conviciaris illi, inquit, cum

stoteles προσεισιν Cicero *sumtionem* vocat. Hinc componitur dilemma & monolemma. Lemma etiam Plinio & Martiali argumentum significat. Catanæus male λῆμμα unico μ dici vult pro lucro, contra omnium exemplarium auctorumque fidem. Lucianus encomio Demosthenis: Λημμάτων σκιῶν καὶ μεγάλων ὀνειδῶν, id est, *contemtus magnorum & multorum emolumentorum*. Iosephus in I Ἀλώσ. Ὡς μὴ καταφρονῶν τὸ λῆμμα ποιήσειν: Idem in XIV ἀρχαιολογίας: Γνοὺς δὲ μὴ καταφρονητὸν ὄφλημα τὸ λῆμμα. Ne tamen quantum pecuniæ extorserit cognosceretur. Vbi exemplaria τολμήματα habent. & male Gelenius vertit: *Ne tamen fraus deprehenderetur*. Demosthenes: Τὰ σφῶν αὐτῶν μικρὰ λήμματ' πωλοῦντες. Sophocles in Antigone:

Οὐκ ἐς ἄπαντ' δεῖ τὸ καδαίνειν φιλεῖν.
Ἐκ τ' γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων δὺ πλείονας
Ἀνωμφίους ἴδοις ἂν ἢ σιωσομένους. Græv.

1 Πρόσεισιν ὁ μειρακὶ ὑμὸς φίλ] Hunc convitiari amico suo ideo dicit Socrates quod viro muliebrem dederit appellationem. Nam qui Attice fuerunt locuti ὁ μειρακὶ dixerunt non ὁ μείρακ vel μειρακίσκ, nisi cum mollem & pathicum vellent intelligi. Ita illud intelligendum in vita Demonactis: Ἦσαν δέ τινες μειρακίσκοι ἀεί, αὐτὸς ὑπολωλεκέναι λέγων. *Venit igitur quispiam effeminatus adolescentulus egregia forma*. Ibidem in votis: Καί μοι ὁ πάνυ καλὸς ὁ μειρακίσκος δόξει μοι. Sed præstat hæc ita sese habere ut testimoniis evincamus. Primus itaque & maxime idoneus testis est Thomas Magister: Μείραξ, inquit, ὁ μειρακίσκος ὅδε ἀρσενικῶς ἀδόκιμα. μειράκιον ἢ ἀδιτίους πάντες οἱ ῥήτορες λέγουσι. Μείραξ μὲν τοι ἐπὶ θηλυκῆς, ὁ μειρακίσκος μόνος. Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ· Σὺ δ' ἀπὸ τοῦ χαίροντος συλλαβὲ τὴ μείρακα. Καὶ πάλιν· Ὦ μειρακίσκοι πωδάριον γὰρ ἀρτίως. Σὺ δὲ μειράκιον καὶ ἐπὶ θηλυκῆς λέγει. Lucianus in Gallo de Danae agens: Ὅτε ποτὲ περίδοι τὴ ἀργυρίπης ἐκείνης μείρακ. Idem in Νυμφικοῖς· Δύο ἤδη ὁ μειρακίσκος πύλικας ἐτοίμους ἴχων. Aristophanes in Θεσμοφοριαζούσαις· Ἄγετε σὺ καὶ τοῦτας μετὰ σοῦ τὰς μείρακας. Idem in Plato: Ἀλλ' ὅ τι σοὶ δοκεῖ ὦ βέλτιστε μείρακα μιτὶς σὺ τοιοῦτον. Et in Ranis: Καὶ γὰρ παραλείψας τὸ μειρακίσκος. Lucianus in mercede conductis: Τιμώμενος μειρακίσκος, id est, masculum scortum. Parum igitur Attice Parthenius in Eroticis: Μειρακίσκος τις ἐν πάνυ δοκίμοις Ἀνθίππου ἠράσθη. Ammonius quoque hanc notavit differentiam: Μείραξ καὶ μειράκιον καὶ μειρακίσκος διαφέρει. Μειράκιον γὰρ καὶ μειρακίσκος ὁ ἔρρων. Μείραξ δὲ ὁ θηλεία. Hæc Ammonii sententia de μειρακίσκος intelligenda non de omnibus masculis, sed impudicis, pathicis. Postremo Phrynichus id confirmat: Μείραξ ἐ μείρακ. ἢ μὲν κωμῳδία παίζει τε τοιαῦτα. Τὸ γὰρ μείραξ καὶ μείρακες ἐπὶ θηλειῶν πάσιν. Τὸ δὲ μειρακίσκος καὶ μειράκιον καὶ μειρακύλλιον ἐπὶ ἀνδρῶν. Vbi peream Nunnesius vertit: Μείρακες καὶ μείραξ *adolescentuli & adolescentulæ*. cum sit *puella & puella*, ut ex sequentibus verbis apparet & exemplis, quæ attulit. Sic & Etymologici magni auctor. quem vide. Et Ælius Dionysius apud Eustath. Atticos hoc semper observasse ait. Attice igitur dixit Lucianus in Asino: Τῷ μείρακι συνδιαζόμενον. Et Heliodorus in primo: Τ' παιδάρια καὶ τοὺς ἢ μείραξ. Idem tamen male in quarto ait: Θεαγένης ἐστὶ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μείρακες. Et in X: Τὸν μείρακα παραλλάττων, excedens ex ephebis, vel ἔρτι μὲν ἐφήβου πλέον παραλλάξας, quemadmodum in secundo eleganter dixit. Aristophanes etiam in Ἐκκλησιαζούσαις de masculo dixit μείραξ, sed impudico: Ἦν μείρακ' ἰδὼν ἐπιθυμήσῃ καὶ βάλῃται τοῦτον σκαλαθύραι. Id est, σωφρονίσαι, ut Scholiastes inquit. *Si adolescentulum videns cupiet & volet hunc subagitare*. Vbi Scholiastes: Μείρακα δ' ἀντὶ τοῦ ἀνὴρ ἀρσενικῶς εἰρημένον. Deinde productis Ammonii verbis, quæ superius retulimus, sub-

πρὸς ἢ τ εἰπόντα, [1] δεδίττομαι τ ἄνδρα, & φεύγω, σὺ, ἔφη, κ ὅταν τινα φίλαεθηῆς, δειδιξῃ. ἄλλως ἢ εἰπόντος, τ [2] φίλων ὁ κορυφαιότατος, χαίρειν γε, ἔφη, τὸ τ κορυφῆς ποιεῖν τι ἐπαινῶ. [3] & ἐξορμῶ δέ τινα εἰπόντα; & τίς ἐστι, εἰπεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξεπιπολῆς δέ

cum ſit amicus? Ad eum autem qui dixerat, δεδίττομαι τ ἄνδρα, καὶ φεύγω: Tu, inquit, etiam quando timebis aliquem, perſequeris? Alio autem dicente, τ φίλων κορυφαιότατα: Feſtivum ſane, inquit, quod ſupra verticem aliquid ultrà etiam ponis. Et ἐξορμῶ quopiam dicente: Et quiſnam eſt, inquit, quem ἐξορμᾷς. Ἐξεπιπολῆς autem quodam di-

ſubjicit: ἃ πρὸς τὸ γυναικῶδες τῆς κιναίδου ſcilicet reſpexit. quod verum eſt. Non enim alio ſenſu μείραξ Atticis de maſculis dicitur quam Latinum *nubere*. Micyllus ingenue fatetur ſe ſoloecismum hic deprehendere non poſſe. *Grav.*

1 Δεδίττομαι τ ἄνδρα καὶ φεύγω] Soloecismus hic in eo eſt quod δεδίττομαι poſuit pro metuo, cum ſit terreo. Thomas Magiſter: Δεδίττομαι τ δεῖνα ἤγουν ἐκφοβῶ, & παρὰ ποιηταῖς καὶ λογογράφοις. Ἀντὶ ἢ τῦ ἐκφοβοῦμαι παρὰ ποιηταῖς μόνοις. Ὁμηρ& ἐν β Ἰλιάδ. Δειμόνι' ἔ σε λοιγὸς ἑλὼν ὃς δειδίσσεται. Ariſtophanis Scholiaſtes ad Plutum notat δίδιξε poni pro metuo δείδιττε autem eſſe terreo. Δέδιξα μὲν ἐγὼ ἀμφοτέρως, δείδιττα ἢ ἕτερον πρὸς αἰτιατικὴν συντασσόμενον. Attice igitur dixit Lucianus de luctu: Κύων τῷ χάσματι δειδιττόμεν&. *canis rictu ſive oris hiatu terrent.* Idem in Philopſeude: Καὶ δειδιττόμεν& κἀμὲ ἐλπίζων. Et in his accuſato: Καὶ μὴν ἔστι μ ὃ Ζεῦς δειδίττεται. terrent. Ariſtophanes pro metuo videtur uſurpaſſe in pace: Εὐκλεῖδ' ἐκεῖνον τ Κίρκιερον καὶ δειδίττεσθ'. Iuſtinus Martyr in epiſtola ad Zenam & Serenum: Μηδὲ δειδιττόμενον ἐκ τ χειμώνας, ubi aliter δειδότα *metuentem* legitur. *Idem.*

2 Φίλων ὁ κορυφαιότατ&] *Amicorum ſummiſſimus*, ut Græcum ſoloecismum Latino exprimam. De hac voce Thomas: Τελευταῖον μὴ λέγε. Τελευταιότατον ἢ ἀδόκιμον, ὡς καὶ κορυφαιότατον. Idem alibi: Οὐ κορυφαιότατον δεῖ λέγειν, ἐπεὶ γὰρ πρὸς τῷ ὑπερθετικὸν καὶ ὁ θέσει ὑπερθετικὸν δεῖ ὑπάγειν. εἰ καὶ ὁ Λουκιανὸς παίζων λέγει. Locus Luciani, quem innuit, eſt in libello quomodo hiſtoria ſit ſcribenda: Δύο μὲν ταῦτα κορυφαιότατα οἴκοθεν ἔχοντα. Negat hic Thomas ſuperlativo addendum ſuperlativum. D. Ioannes Theologus tamen à comparativo formavit alterum comparativum in tertia Canonica: Μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν. Phrynichus ſummopere improbat hanc vocem: Κορυφαιότατον, inquit, ἀσκελυφάμεμβλεγὲν παρὰ φαεσφόρῳ. λέγε δὲ κορυφαῖον. *Suppeditavit me cum κορυφαιότατον reperi apud Phavorinum. Tu dic igitur* κορυφαῖον. Simile huic eſt ἰκανώτατον à Thoma merito improbatum, & κεφαλαιωδέστατον quod in Polemone Sophiſta notat Phrynichus. Parum igitur Attice Plutarchus πρὸς κολακίαν· Περιπατητικῶν ὁ κορυφαιότατ&. Στράτων. Idem in Pompeio: Ὧν Περσίνας ὁ κορυφαιότατ&. Idem ibidem: Κορυφαιότατοι γὰρ ἦσαν ἐν κιθαρισταῖς καὶ πᾶσιν ἦσι σύμκλοι. Nec Dionyſius Halicarnaſſeus lib. VI: Ἀ'πείς ἢ ἦν γνώμη τῷ κορυφαιοτάτῳ τ προεστηκότων τ ἀριστοκρατίας αἰσχρὰ καὶ αἰδεῖσθαι. Nec Ioſephus: σωτελίσασιν δὲ οἱ κορυφαιότατοι. Idem in VIII Ἀ'λωσ· σωτελδόντων ἰᾷ ἢ κορυφαιοτάτων. Vtitur & alibi hac voce, ut & Laërtius in Socrate & Ariſippo, Iuſtinus Martyr in παραινέσει ad gentiles, & Herodianus in fine libri ſecundi: Τὰ κορυφαιότατα τοίνυν καὶ σωτήλεσιν ἔχοντα ἢ κῆ μέγ& παραλήψεσθαι Σεβῆρον ἐν τοῖς ἑφεξῆς. Et Clemens Alexandrinus Pædagog. lib. I, c. 13: Ναὶ μὲν τὸ κορυφαιότατον. quod eſt ſupremum omnium. *Idem.*

3 Καὶ ἐξορμῶ δέ] Ἐξορμῶ abſolute uſurpatur pro exeo & proficiſcor, ſive erumpo. cum proprie apud Atticos activum ſit ſignificans, incito, urgeo, impello. Moſchopulus: Ὁ ἐμὸς ὁρμῶ, inquit, τὸ ἀναβαίνω ἐγώ, ἐξορμῶ δὲ ἄλλον.

τινος εἰπόντος, [1] ὡς δ' ἐπιπολῆς εἶπεν, ὡς ὁ τριήκοντα. λέγοντος δέ τινος, [2] σωστέον μοι, ἦ λόχον, ἔφη, Ξενοφῶν σωστέον

dicente: subjecit, ὡς δ' ἐπιπολῆς ὡς ὁ τριήκοντα. Dicente autem quodam, σωστέον μοι, & manipulum, inquit, Xenophon σωστέον.

Philostratus certe Atticos imitatus semper illo activo utitur in Heroicis: Ἐξωπλισμένον δὲ καὶ αὐτὸν ἡρέμα χρυσῷ ὡς ἐρᾶν ὄντα. Et in eodem opere: Τὰ Τελαμωνίου ἐξηρμοσμένα. Aiacem. Euripides in Iphigenia Aulidensi eodem loco utramque significationem conjunxisse videtur, activam & passivam: Κλίσμασι ἐξειμένα· ἦν γὰρ τὰ πρόσπαλτα ἀντίσασις πάλιν ἐξορμίζουσις ὧν χαλινός. Improprie igitur, si Luciano credimus: Heliodorus in Sectione. Καί μοι τὰ ἀπηγγελμένα ὡς ἐξωρμισται. Idem in IV: Οἱ δὲ τὰς μὲν πόρας ἐφασκον ἐξωρμικέναι. Et sic sæpius ille scriptor, ut & Dio lib. XLII: Αὐτὸς δὲ πρὸς τῷ γραφῶντας ἐξωρμισται, & sic idem frequenter, ut & Iosephus, quin & Xenophon & plures alii, ut egregie ostendit incomparabilis Budæus in Commentariis utriusque linguæ. Sed ipse etiam Lucianus hujus præcepti sui oblitus dicit in Dialogo Diogenis & Antisthenis: Πολὺ δ' ἄλλων προεξορμῶμαι. *ante alios erumpens.* Idem in Dialogo Alexandri & Annibalis: Ἐγὼ γὰρ μετ' ἐλίγων ἐξορμίσας εἰς τὴν Ἰταλίαν. Qui tamen Atticos voluerit imitari cum Thucydide dicat: Παρεξιοῦσί τι τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ἐξώρμησαν. Grav.

1 Ἐξ ἐπιπολῆς δή τινος εἰπόντος] *cum quidam dixisset* ἐξ ἐπιπολῆς, addita præpositione ἐξ, pro quo doctissimus quisque ἐπιπολῆς omissa præpositione. Pausanias in Corinthiacis: Ἐπὶ θαλάσσης πλησιαίτατα καὶ ἐπιπολῆς μάλιστα. Aristophanes in Pluto: Τᾶς μὲν ἄλλας γὰ χύτρους ἔπεσι διωπετὲς χρεών. ἐ τούτας δὲ τὰς τ' χρεως ἐπιπολῆς ἔτεσιν αἱ χύτραι. Idem in Concionantibus: Ἀνηθὲν ἐπιπολῆς τ' σώματος. Herodotus: Ἐπιπολῆς δὲ ἔπεσι αὐτὸ τὸ λιθάχνιον. id est, *superne inest ipsum ellychnium.* Valla hic labitur legens δεῖ πολλὰ λιθάχνια. id est, *cum multa lychna.* Locus extat in Euterpe. Idem in alio loco: Τάφον ἐωυτῷ κατασκευάσατο ἐπιπολῆς τ' πυλέων. Theophrastus in primo de causis: Εἰ κρί πιος εἰς βάθος κρηδῶσον, ἀλλ' εἰλας καὶ ἐπιπολῆς. Plutarchus in eo libello cui titulus πότερα τ' ζώων φρονιμώτερα· παραπλήσια γαύσα τοῖς πόλαις ἐπιπολῆς. Et in libello ἀρετὴ ποιητῶν ἐποιῶν· ἐν ἐπιπολῆς γαύσα τ' ἐπιφανείας ἀλλὰ πάντα διὰ βάθους εἰς πλάτος ἐμοῦ. Sic Attice Plutarchus, qui tamen minus Attice dixit in Dione: Εὔφημον ἐξ ἐπιπολῆς μᾶλλον ἢ καταφορᾶς: quod etiam apud Dioscoridem cum in capite de papavere tum alibi, uti & passim apud Græcos interpretes occurrit. Phrynichus hæc, quæ diximus, confirmat. Ἐξ ἐπιπολῆς λέγουσί τινες οἱόμενοι ὅμοιον εἶ τῷ ἐξαίφνης. οὐκ ἐξ ἐπιπολῆς ἐξαίφνης, ἀσύνετος. Οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ἀνθ' τοῦ ἐκ βαθέος ἐπιπολῆς. Thomas est in eadem sententia: Οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων ἐξ ἐπιπολῆς εἶπεν. ἀλλὰ πάντες χωρὶς τ' ἐξ βαθέος ἐπιπολῆς. Ἀ ἐρχηδὸς ὁ τῷ Αἰγυπίῳ· Ἐ τοῦδ' ἐπὶ δεῖ βραχίον καὶ ἐπιπολῆς ἀπαρεμέμλω. Θουκυδίδης ἔλεγε. διὰ τὸ ἐπιπολῆς τ' ἄλλα εἶ, de Epipolis agens Syracusanorum loco custodiis frequenti, ut loquitur Livius. Lucianus tamen hic non cavit quod aliis vitio dat. Dicit enim in secundo veramm narrationum: ὡς ἐξ ἐπιπολῆς μόνον ἀλλὰ καὶ βάθους. Idem.

2 Σωστέον μοι] *Iussit mihi.* Sic interpretor, non ut Micyllus, *composuit.* In hoc enim videtur solœcismus esse quod σωστέον dixerit pro κελεύσει, cum σωστέον proprie sit ordines instruere, componere. Pro jubere tamen utitur Heliodorus in secundo: Ἐπὶ τ' νεὼν τ' Γαστρὸς ἐλθὼν σωστέσασθαί μοι πρὸς τ' ξίφος ἐφασκε. Idem in eodem: Ἐπὶ τ' χείμαρρ τ' καλλιν ὃ τῷ Θεαγένῃ σωστέσασθο ἐκέλευσε. Diodorus sæpe σωσέσασε pro jussit, & σωστέσασθαι pro jussus erat, utitur. Qui igitur Atticos imitari volent σωστέσασθαι utentur de ordinibus instruendis, ut Xenophon. Apud Iosephum ἐπιζυλέσ τι καὶ λόχους σωσέσασε dixit, id est, *insidias ponentes.* Lucianus alio sensu in Asino dixit: σωστέσθοντο ἐπ' ἔργον. *Accingebantur operi.* & Plutarchus σωστέσθαι πρὸς τ' πρᾶξιν. *ad negotium componebatur.*

Eodem

ξαβ. Ἄλλῳ δὲ εἰπόντι, Ἀφείσω αὐτόν, ὡς τι λαβεῖν, θαυμαστὸν, ἔφη, εἰ εἷς ὢν ἀφείσῃς τινα. Ἑτέρῳ δὲ λέγοντι, συνεκρίνετο αὐτῷ, καὶ διεκρίνετο πάντως εἶπεν. Εἰώθασι δὲ καὶ οὗτοι τοὺς σολοικίζοντας Ἀττικῶς παίζειν ἀποκρυπτόμενοι.

ξαβ. Alio autem dicente: ἀφείσω αὐτὸν, ὥστε λαβεῖν. Mirum, inquit, si tu cum unus sis, ἀφείσῃς. Alio rursum dicente, συνεκρίνετο αὐτῷ, subjecit, καὶ διεκρίνετο πάντως. Solebat autem & eos qui solœcismum Attice loquendo committebant, eadem festivitate

Eodem pertinet illud Periclis ἀπαρασκεύαστός εἰμι, *imparatus sum*. illudque Plutarchi de Solone: συνεταγμένον ὑπεκκλέψαι τέρμα, *paratum subjicere nomen*. Demosthenes ἐ συντέταγμαι *non sum paratus, meditatus, instructus*. Grav.

1 Περίεργον αὐτὸν] *Circumstitiosum*. Manifestus solœcismus, ut docet Thomas: Μὴ εἶπῃς περίεργόν μοι ἐστίν; Πῶς γὰρ ὁ εἷς πᾶς περίεργος; ἀλλὰ περίεργόν μοι. Διὸ καὶ ὁ ἀπόστολος· Ἐ περίεργάζεσθε τὰς ἀνάγκας. Laërtius in Menedemo parum Attice dixit περίεργόν αὐτὸν ποτε Κράτητος. Περίεργον etiam fugio, vito significat. Lucianus in fine Hermotimi: Οὕτως ἐκφεύγομαι καὶ περίεργόν μοι, ὥσπερ οἱ λυττῶντες τοὺς κύνας. *Non secus ac rabiosos canes fugiam, & vitabo*. Iosephus Ἀρχαιολογίας libri primi capite secundo: φρόντιστον ἐδόκουν τῇ φύσει αὐτὸν ὁμιλοῦντι φιλοσοφεῖν πάντων καὶ περίεργον. Idem Ἀρχαιολογίας lib. IV, cap. 6. Περίεργον γὰρ μοι φαίνεται τὸ τῆς λήξεως ἀπολαῦσαι αὐτῇ μεμνημένοις τοῖς ἐμοῖς πόνοις τὸ πλῆθος. id est *verebatur*. Idem locus & à Suida refertur cum eo qui sequitur: Τὸν ὄχλον γὰρ ἐκεῖνος ἀεὶ καὶ δεῦρο ἐλθεῖν περίεργον ἐμίζετο. Idem, Suidas ἀλυσκάζειν περίεργεσθαι, ἐκκλίνειν, φεύγειν, *cavere, declinare*. in qua notione etiam legitur II ad Timoth. II, 16. & ad Tit. III, 9. vide & Casaubonum ad Athen. Animadverſ. lib. XV, 5. & Andream Dunæum ad Iohannis Chryſoſtomi in epiſtolam ad Titum orationem ſextam. *Idem*.

2 Ἐτέρῳ δὲ λέγοντος συνεκρίνετο αὐτῷ] *Iudicio experiebatur*, vel *contendebat*, aut etiam *cum eo comparabatur*. Sic barbari loquuntur. Attice vero συνεκρίνετο αὐτῷ ſignificat, una oriebatur, naſcebatur, ſive gignebatur, quemadmodum διεκρίνετο αὐτῷ ſignificat, una interibat, atque diſſolvebatur. Διακρίνεσθαι tamen pro *judicio experiri* dixit Demoſthenes: Εἰ μὲν ἦν ἐν τῷ Ῥόδιων δικαστηρίῳ διακρινόμενα. Sed de συγκρίνειν audiamus Thomam: Ἐπὶ δικαστηρίου συμβολικίζοντος χρὴ λέγειν, ἐ συγκρίνετο. Συνεκρίνετο γὰρ αὐτὸ τὸ ὑπὸ δίκῃ καὶ παρὰ φιλοσόφοις σύγκρισις, ἐς τὸ ἑαυτοῦ διάλυσις. ὑπτι καὶ ὁ φαλῆρ ἐν τῇ συμβολαίᾳ συγκρίνων αὐτὸ τῷ ἀφεῖς τὸ δίκην, τάδε παρεξετάζειν ἀχ' ὥρας παρὰ τοῖς δικαιοτάτοις τῶν παλαιῶν. Ἀλλὰ αὐτὸ τοῦτο παρακέλλειν, ἐ παρεξετάζειν, ἐ παραπλήσιον. Pro quo & dicunt εἰκάζειν παραδιδόναι. Attice igitur dixit Epicharmus: συμπίδη καὶ δικαίδη, καὶ ἀπέλθον ἔδην ἔλθην, πάλιν γᾶ μὲν ἐς γᾶν, ἀντῦμα δ' ἄτμα, τί τοῦτο χαλεπόν; Attice etiam Chryſoſtomus in comparatione monachi & Regis: Καὶ παραθήναι τοῖς ἀλλήλοις τοῦτο κεκτήμεθα μᾶλλον παρὰ πολλοῖς τοῦτο πολλῆς τυγχάνοντα ἀτιμίας. Et Lucianus in imaginibus: Καὶ τοι Νιρεὺς ὡραῖος παρεξετάζετο. Ibid. ὑμᾶς δ' οὐδεὶ ἐκείνοις ἀξίους ἦν ἡγοῦνται παραδωρεῖν με. Et paulo poſt: Οὐκ ἂν παρακέλλειμι εἰκότα θεῶν γυναῖκα φαίδρᾳ. Ibid. Ἀφεῖρε δ' αὐτῆς εἰκάζων ὡραῖον τὸ ὄμμα, πρὸς τι καὶ ὄρθιον. Quare minus Attice dixit Athenæus: Τὸ δὲ Διονυσίου χρηματίον πατρῴδος ἐν Ἀττικῇ τι φασὶν ἐφ' ἑαυτῶν συγκρινόμενον. Confudit etiam hanc differentiam ipſemet Lucianus in Parafrice: Ἄξιος, inquit, συγκριθῆναι παραστῆναι τῷ σώματι. & Philo: Οὐ ἐπαχθὴς ἀξιωθεὶς ὑπὸ θνητῆς σύγκρισις, *nobilitate cum nomine mortalium comparandus*. Quare minus mirum de Apoſtolo, qui II ad Corinth. cap. 10. inquit: Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων. In eadem ſententia Phrynichus: Σύγκρισις. Παύτας χρὴ ἐπὶ κακοῖς συγ-

ἀτός γάρ τ' εἰπόντος [1] νῶν τοῦτο δὴ λεῖ, [2] σὺ, ἔφη, καὶ νῶν ἐρεῖς, ὡς ἁμαρτάνομεν. ἑτέρου δ' αὖθις διηγουμένου τῶν ἐπιχωρίων, ἢ εἰπόντος τινὸς ἢ ὃ τοῦ Ἡρακλεῖ μιχθέντος, ἔστι ταῦτα, ἔφη, ὁ Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ. [4] κομᾶσαι δὲ τινὸς εἰποντος, ὡς δοῖεν, τί μάρ, ἔφη, σοι δεινὸν εἴργασται, καὶ ἄξιον ἀπιμίας; καὶ ζυγομαχεῖν δέ τινος λέγοντος, ἀτὸς τὸν ἰσχυρὸν εἶναι,

stivitate ludere. Nam ad eum qui dixerat, νῶν τοῦτο δοκεῖ: Tu, inquit, etiam νῶν dices, ut peccamus. Alio autem serio narrante quippiam eorum quæ in patria sua acciderant, ac dicente, Illa vero Herculè μιχθέντος: Non igitur, inquit, Hercules Ἐμίχθη αὐτῇ. Porro dicenti cuipiam quod haberet opus κομᾶσαι: Quidnam grave adeo, inquit, & quod dignum ignominia ista sit, abs te factum est? Et ζυγομαχεῖν, dicente quopiam: Tunc adversus hostem, inquit, ζυγ-

συζυγέμενα τῇ αὐτῇ, σύλημεσις Ἀριστοφάνης καὶ Μενάνδρῳ. Καὶ Διονυσόδωρος τοὺς φιλοσοφίας ἐπ' ἔκφυγν ἀσκοῦντας, ἐκ σαφῶς εἰδότας, ὅ, τι ποτὲ ἐστὶν ὁ σύγκρισις, ἐχρήσατο ἀδεκάμῳ φωνῇ. Ὁ μοίως δὲ καὶ τὸ συλλογίσασθαι πάντα τοῦ ἓν καὶ συμπερασμὸν ἐνδείκνυται. Χεὶ ἐν ἀντιγεγράφθαι, ἐ παραζεύξαι λέγειν. Cicero recte I de Natura Deorum *σύλλογισιν* vertit *conjectionem*. Theophanes Ceramcus, supra sui sæculi captum scriptor elegans, Hom. LVI in festo S. Procopii, hoc sensu posuit *σύλλημμα*: Κόσμος λέγεται τὸ ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἐ τὸ μέσον σύγκριμα καὶ σύλλημμα. Vertit Franciscus Scorsius: *Mundus dicitur, quod ex cœlo terraque, & his quæ in medio sunt interjecta, constitutum atque compactum est.* Male vero Plutarcho *σύλλογισις* ponitur pro comparatione. *Grav.*

1 Νῶν τοῦτο δοκεῖ] Vt solœcismo solœcismum explicemus: *Nos hoc videtur.* Vbi νῶν nobis dicendum fuit. quemadmodum Plato loquitur in VI de legibus: Θεμιστέον τόγε ἀκούσαι νῶν πάντας ζωιδικεῖ. Idem in sympolio: Περὶ ξυμβαίνει ὁ δι φαίνεται νῶιν. Idem.

2 Σὺ ἔφη καὶ νῶν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν] *Tu etiam nobis peccamus dices pro* νῶι ἁμαρτάνομεν, id est, *nos peccamus.* Vtrumque hoc non videmur animadvertisse interpres, ut ejus versionem legenti constabit. *Idem.*

3 Ἡ δὲ τοῦ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα] Hæc Luciani verba ex sequentibus Thomæ Magistri erunt intellectu facillima: Μίγνυται, inquit, ὁ ἀνὴρ τῇ γυναικὶ, ὅτ' ὑγιὰ τοῦ ἀνδρί. Nimirum μίγνυσθαι recte dici de viro cum muliere consuescente, male vero de muliere, quæ cum viro rem habet. Hanc differentiam tamen non esse perpetuam argumento est illud Parthenii in Eroticis: Τίς αὐτῶν μιχθεὶς τοῦ ζώου. Herodotus in Clio: Δεῖ δὲ πᾶσαν γυναῖκα ἐπιχωρίου ἰσοῦσθαι ἱερεῖ Ἀφροδίτης ἅπαξ ἐν τῷ ζῷ μιχθῆναι ἀνδρὶ ξείνῳ. Attice igitur D. Iohannes Chrysostomus de Babyla martyre: Ποῖον ὄφελος μίγνυσθαι μητράσιν καὶ ἀδελφαῖς ἔνθα ὁ τῆς φύσεως φιλόσοφος σωμοδότης, de Zenone agens. Sic apud Hesiod. μίχθεις ἐν φιλότητι, frequentissime. Homerus hymno in Lunam: Τῇ ῥά ποτε Κρονίδης ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ. Quin & Eldræ IX Hebræi dicuntur miscuisse semen sanctum cum populis peregrinis, qui gentilium filias duxerant uxores. *Idem.*

4 Κομᾶσαι δέ τινος εἰπόντος] Cum quidam pro κείρασθαι tonderi dixisset κομᾶσαι, quod erat ignominiosum verbum. Differentiam pulchre docet Thomas: Κομᾶσαι καὶ ἐκείρω ταυτόν ἐστι. Λέγουσι δὲ Ἀττικοὶ λέγουσιν ἐπ' ἀνθρώπων τῶν κεκαυχημένων. Τὸ δὲ κείρασθαι ὡς ἐπ' ἐπιτιμᾶν. Διόπερ ὁ ἐπιστολῆς τῷ. Οἶμαι καὶ δικαίως τοὺς ἐν τιμωρίᾳ κειρομένους. νῦν μὲν γὰρ ἀτιμίαν καὶ δημοσίαν κείρασθαι νομίζω, πάλαι δὲ καὶ ἔθος ἐφύλαττον. Philostratus in Heroicis: Τὸν κάμιλλον ἐκείραντο θεοὶ τοῦ πατρόκλου. Lysias in Epitaphio: Ἄξιον δὲ θεοῖς τοῖς τότε κείρασθαι τὴν ἡλικίαν καὶ παιδίσκας ἀντὶ παίδων πεμφθείσας. Phrynichus adsentitur Luciano & Thomæ: Κα-

[2] ζυγομαχεῖς; ἐπὶ τοῦ δὲ εἰπόντος βασανίζεσθαι τὸν παῖδα αὐτοῦ νοσοῦντα, ἐπὶ τίνι, ἔφη, ἢ τί βουλόμενος βασανίζεται; [3] ὁ δὲ πρὸς ταῦτα εἰπών, ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὁ δὲ Πλάτων, ἔφη, τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐρομένου δέ τινος, εἰ

ζυγομαχεῖς; Alio autem quodam dicente puerum suum morbo decumbentem βασανίζεσθαι: Cujus gratia, inquit, torquetur? aut quid vult ille qui torquet? Πρὸς τοῦτο vero cum quidam diceret ἐν τοῖς μαθήμασιν, respondit: At Plato ἐπιδιδόναι vocat. Interrogante autem

καρήνας enim tradit dici de infami tonsura, κείρασθαι autem de hominibus. Et Maschopulus: Ἐπὶ τοῦ ἀεὶ πάσχειν τὴν ἐπὶ μέτωπον κειρίαν. Nimirum καρῆναι dicebatur de infami illa rasura, qua utebantur in morionum & stupidorum, & γελοτοποιῶν, qui ad ciendos risus inducebantur, capitibus radendis. Illi enim ad cutem rodebantur, cum alii tonderentur: quo alludit Tertullianus de spectaculis: *Eos infideles erga faciem suam esse, quam nasutis mutabant, & insuper contumeliis alapas rum objiciebant: ita de domini praecepto ludentes. Dotere felices & diabolum maxillam verberandam patienter offerre.* Nam illi moriones raso capite alapis offerebantur malis percutiendas. Sed de hoc riso dudum viri docti pluta. *Grav.*

[1] Συζυμαχεῖν δὲ τῷ εἰπόντι.] Cum quidam dixisset ζυγομαχεῖν pro contendere cum familiaribus. Cum hoc verbum proprie significet apud optimos quosque auctores tantum cum hostibus contendere. Probat hoc quod dixi Thomas: Οὐ δεῖ λέγειν ἀεὶ τῷ φίλῳ, ὡς περὶ τοῦ ἐναντίου ἀεὶ τῷ δὲ τῷ ἐζυγομάχουν, ἀλλ' ἡμφεσβήτουν, ἠρίζομεν, ἐφιλονείκουν. Τὸ γὰρ ἐζυγομάχουν δεῖ ἐχθρῷ λαμβάνεσθαι, ὡσαύτως καὶ τὸ διδασκόμενον. Οἷον διδασκόμενον τῷ θεῷ, οὐχὶ ἑαυτῷ. Hesychius in diversa est sententia, qui ait hoc verbum significare τὸ πρὸς οἰκείους διαφέρεσθαι, *cum familiaribus contendere.* quo sensu accipi debent Plutarchi loca à Budæo in commentariis collecta. Proverbium tamen quod affert Aristoteles III Rhetoricorum, φιλάμμων ζυγομαχῶν τοῦ κερίνου pro Thomæ & nostra facit sententia, ut & Demosthenes apud quem ζυγομαχεῖν cum hoste contendere est. *Idem.*

[2] Βασανιζόντος αὐτοῦ τὸ παιδίον νοσοῦντος] Reprehendit hic Socrates eos qui βασανίζειν, quod est probare, explorare, quæstionem exercere, quæstioni subjicere, torquere, ut vulgo loquuntur, abutebantur & usurpabant de homine qui morbo vexabatur. Eosdem & Thomas redarguit inficitiæ: Τὸ βασανίζειν, inquit, ἐπὶ δοκιμασίας λαμβάνεται, ὃ τὸ διὰ λόγου ἢ τὸ διὰ πιμωρίας ἐρώτησιν. μὴ λέγε ἐν βασάνοις ὑπὸ νόσου ἀλλὰ ἐξέτασιν. Suidas paulo aliter: βασανίζειν ἐπὶ τὸ αἰσχίονος καὶ πιμωρίᾳ καὶ μαστιγώσει σημαίνει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ χωρὶς πληγῶν ἀνακρίνειν καὶ ἐλέγχειν τελεώτερον διὰ λόγων. Adducit tamen idem Aristophanis locum hunc contra se: Πῶς βασανίζω. πάντα πρόσωπον ἐν σάκκῳ ἔλουσε, κεφαλὴν ὑστριχίδι μαστιγῶν, ἔλεγον, σριγλῶν, ἕτι δ' εἰς τὰς ῥῖνας ἔβαλον ἐλίσχιον, πλίνθους ἐπιπόθεις. Quæ profecta omnia sunt πιμωρητικὰ ὄργανα. locus est in Ranis. Contra hoc præceptum facit illud S. Matthæi capite octavo: Κύριε, inquit, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς δεινῶς βασανιζόμενος. Adstipulatur Lucianus & Thomæ Harpocration & offendit ex Dinarcho βασανίσαι esse δοκιμάσαι, idque esse ex voce βάσανος, quæ lapidem significat, in quo aurum exploratur. *Idem.*

[3] Προκόπτειν δὲ τῷ εἰπόντι ἐν τοῖς μαθήμασιν] Quod hic Socrates ait ἐπιδιδόναι non προκόπτειν dicendum esse, in eo forte illi assentitur Plato, Isocrates, & Philostratus pro προκόπτειν, βαδίζειν & ἐπιδιδόναι dicentes, *progressiones facere*, procedere ut loquitur Cicero. Dissentiunt ab eo Thomas, Phrynichus, Suidas, Thucydides, Euripides, denique ipse etiam Lucianus qui ait in Hermotimo: Ἐγὼ μὲν προκόπτω ἐν τοῖς μαθήμασιν. Et in Parasitico: Ἐν ἐκείνοις πάν-

ἀφχναι παρακόπτουσας. Idem in amoribus: Ἐγὼ δὲ οὐδαμοῦ ἄχρι παιδίας ἐλαφρὸν ἢ ἔρωτα παρακόψαι. Aristides: Οὕτω γὰρ ἂν προκόψαι τὴν σοφίαν, ποιοῦντ' ἀπαραιτήτως μεγάλα προσώπατα. Phrynichus: Παρακόπτειν, inquit, λέγεται. Τὸ δὲ ὅπερ μα προκοπὴ ἀδύνατον. Suidas: Διὰ δὲ τοῦτο, inquit, προκοπὴ, προσθήκη, αὔξησις. Ἐπὶ δὲ τοῦ μὴ οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν, ἀλλ' οἱ προκοπὴ παρ' ἐκείνοις ἡ ἀλλοίωσις. Hesychius in verbo ὑποσυκίζειν προκόπτειν dicit significare hanc vocem, quod Cœlius interpretatur *pracidere*, vel *praca stare vinum*, quod tum fit cum vini vires sacco franguntur, ut Plinius ait. tale vinum Theophrasto VI de causis plant. c. 24. δυσπεῖν, quod male vertit Gaza *mutate vini genus*, cum sit saccatum, colatum καὶ τὴν ἰσχύσιν ut pulchre docuit Vir summus Thomas Reinesius magno eruditorum cum dolore nuperius extinctus, lib. III Var. Lect. cum quo ipsæ litteræ in illa plaga videntur elatæ esse. In Hesychio pro προκόπτειν legitur προσκόπτειν. quare lexicographi ὑποσυκίζειν impingere interpretantur. Cum tamen in eodem Hesychio recte legatur ὑποσυκάσιον ὑπόστρωμα τοῦ σύκινα ἢ προκοπτόν, *sacco colabat*, aut *præcidebat*. Apud Eustathium ad Iliad. V: Καὶ ὑποσυκίζειν τὸ δὲ τὸ προκόπτειν καὶ ῥᾳδιουργεῖν. Τάττει δ' ἴσως καὶ δεῖν τὸ κατ' μικρὸν ἐκπαλαμᾶν σύκινα. Προσυκίζειν est etiam furari in itinere. nimirum προκόπτειν dicitur de iis qui saccos & marsupia præcidunt, qui nobis dicunt *Beutel-schneyder*. Sed ut redeamus ad priorem notionem τοῦ προκόπτειν quam culpat Lucianus. In ea legitur apud Euripidem in Hecuba: Παρακόπτουσιν οἷς ἐν οἷς κακοῖς κακῶς. *quibus nihil profecimus ad levanda mala quæ sumus passi, nihil facientia ad priora mala mitigenda.* Herodotus lib. I, voce passiva: Οὐδὲν τῶν προεξημένων προκοπτόμενον *nihil rebus procedentibus*. Idem in Thalia: Ἐς τὸ σφέων τὰ ἴδια προκόπτειν τῶν πολεμίων. Thucydides in IV: Καὶ τὰ ἔργα ἔμα προκοπὴν ἔσται. Id est, *nobis augentibus illorum imperium*. Παραδιατρίβοντες, Διονυσιόδωρος, ὅτι μὴ προκοπὴν καὶ ἐπίδοσιν ποιοῦνται. Hæc Thucydidis interpres. Eodem sensu Lucianus in salutationibus verbo ἐπιδίδοναι utitur. Οὐ σμίλαν, inquit, ἀφεκτέον ἐς τοσοῦτο κρίμα ἐπιδόσεως, ἀλλὰ καὶ τὰ Σωκρατικὰ μιλτέον. *Non enim statim facto tanti incrementi in eam pulchritudinem, sed sistitur Augusti maximo tempore.* Plutarchus cuidam libellorum suorum titulum fecit πῶς ἄν τις αἰσθοῖτο ἑαυτὸν προκόπτοντα ἐν ἀρετῇ, sæpe utens in eo opere verbis προκόπτειν & ἐπιδιδόναι, & non abstinens interim à nomine προκοπή. Εἰδὲ μανθάνομεν, inquit, οἱ προκοπὴν ποιοῦσιν ἄνισον. Lucianus quoque in Alexandro, ἐλπίδας καὶ προκοπὰς ἀποδιδόασιν. Epictetus in Enchiridio: Παρὰ μέρος ἕκαστα καὶ ἐνδέχεται ἢ διαλλαγὴν ἢ προκοπὴ ἢ καὶ σώζεται. Iosephus etiam utroque utitur vocabulo: Καὶ γὰρ, inquit, οὐδ' ἂν ἦν ἀλλοίως μέσ' ἢ σώλις εἰ προκόπτοι τὸ τεῖχος εἰς ὕψος τε. *Neque enim urbi alia vi bus capi potuisset, si murus procedisset in altum.* Idem: Εἰς μεγάλων πραγμάτων προκοπὴν ἐπίδοσιν. Et in I Ἀλώσ. Γίνεται παραδείγμα Ἀντωνίῳ μείζονος προκοπῆς αἴτιος. Idem in X Antiquitatum: Τῶν γραμμάτων καὶ σοφίας ἐς προκοπὴν χρεμένους εἶχεν ἐν τιμῇ καὶ ἔργων διοτίμων. Diodorus Siculus de Dione, ἀνὴρ ἐν φιλοσοφίᾳ μεγάλην ἔχων προκοπήν. Cic. XV ad Attic. ep. XVI: *Sed mehercule litteræ nostræ manent scriptæ, quod ipsum προκοπὴν aliquam significaret.* Non caret itaque exemplo quod dixit Apostolus I ad Corinth. 4. Ἵνα ἐν ἡμῖν προκοπὴν φανεροῦ ἦ. Et Epistolæ ad Philippenses cap. I: Εἰς προκοπὴν τῷ Φιλίππῳ ἐλήλυθεν. Vitur eadem voce etiam Heliodorus in VII: Πολλὰ καὶ παρ' ἔλαττον εἰς προκοπὴν τῆς φαντασίας ἐκτετμῆσθαι προσῆκεν. Videtur autem hic auctor in plerisque non satis accurate locutus, quippe qui sæpe peccet in id, quod hic aliisque in libris reprehendit Lucianus. Improbat iste in Nefasto διάτερος pro ἄτερος vel ὁ ἕτερος, διάτερον pro ἕτερον, & ἄτερον pro διάτερον. quæ omnia invenias in Heliodoro. Is in secundo: Θάτερον, inquit, ἢ παιδὸν ἢ πρεσβύτερον pro τὸ ἕτερον. Idem in V I: Θάτερος ἐπεχείρησας διατέρῳ, ubi dicendum fuit ἄτερος, pro ὁ ἕτερος. Et in VIII: ἐν ᾧ τῶν ἀνδρῶν ἄτερον τῆς ἐπιστολῆς παρὰ τὴν πρώτην ὑπὸ τοῦ Ἀρσάκου τῶν τοὺς διαβολὰς pro διάτερον. Sed de hoc minus miror quam de Plutarcho, qui in libello de lectione poëtarum, ὁποῖ ἂν ἄτερον ἢ ποιητὴν ποιητοῦ παρέλθωσι dixit pro διάτερον. vide & Thomam Magistrum. *Grav.*

[2] μελετήσῃ ὁ δεῖνα, πῶς ἂν, ἔφη, ἐμὲ ἐρωτῶν, εἰ μελετήσομαι, λέγοις ὅτι ὁ δεῖνα; [2]Ἀττικίζοντος δὲ τινος, καὶ τριτάῃ εἰπόντος ἀντὶ τοῦ τρίτῃ, βέλτιον, ἔφη, καὶ σωτηρίαν μὴ Ἀττικίζειν καθεωρώμενον. καὶ ἐκεῖνος τὸ εἰπόντος ᾔ, [3] τοχαζόμην αὐτῷ, ἀντὶ τοῦ φείδομαί σου, μή τι, ἔφη, διήμαρτες βαλών; [4]ἀφιεὶς δὲ τινος εἰπόντος καὶ ἑτέρου, ἀφιεμένου

autem quopiam, εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα: Quomodo ergo, inquit, interrogans me an declamaturus sim, dicis ὁ δεῖνα; Volente autem quodam Atticissimum exprimere, & dicente, τριτάῃ die tertio: Satius, inquit, foret, etiam hic non Atticissare adeo te, quando malum imprecaris. Ad cum autem qui dixerat, τοχάζομαι αὐτῷ, pro φείδομαί σου: Nunquid, inquit, aberrasti jaculando? Quodam vero ἀφιεὶς dicente, & altero

1 Εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα] Vitium est in μελετήσῃ quod apud Atticos est secundæ personæ, pro *declamabis*. Barbaris vero est tertiæ personæ vocis activæ ut loquuntur γραμματικῶν παῖδες, pro *declamabit*. Meminisse hic debet studiosus lector verbum μελετῶ tametsi futurum medium usitatius habeat quam activum apud Atticæ loquentes, utendum tamen esse aoristo activo, non medio. Testantur hoc Philostratus & Lucianus. Philostratus in Marco Sophista: Καὶ προεκαλοῦμαι ἤδη καὶ μελετήσομαι. Idem in eodem: Μελετήσας δὲ καὶ μελετηθεὶς ἀκροασάμενος καὶ ὑπομιμνήσκων καὶ ὑπομνήσας. Lucianus in mercede conductis: Οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ἑτέρους τῶν χρηζόντων ὑπὸ τοῦ διάπυρον καλλιδίντα μελετήσαντας μὴ ἧττον ἢ ἐμὲ ἐν ἀκριβείᾳ τινί. Et in Demonacte: Γέγονα δέ τινι χάριτας μελετήσων. Proinde dicendum: μελετῶ, μελετήσομαι, ἐμελέτησα, μεμελέτηκα, ut ab ὑπισχνοῦμαι, ὑποσχήσομαι, ὑπέσχον, ὑπεσχήκας, ab ἀκούω, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκήκοας. Græv.

2 Ἀττικίζοντός τινος καὶ τριτάῃ εἰπόντος ἀντὶ τρίτῃ] Cum quidam *Atticorum amulus dixisset in tertiâ personâ* τριτάῃ, quod apud Germanos Atticos est secundæ personæ: quare sequitur βέλτιον καὶ σωτηρίαν μὴ Ἀττικίζειν καθεωρώμενον. Hoc est: *præstaret vel hic te non Attissare mortem imprecantem mihi, dicis enim: mihi morieris.* Aristophanis in Nebulis: Σὺ δ' ἰσχνὸν τριτάῃ. *tu morieris.* Hoc quod diximus declarant etiam Thomæ verba ideo à nobis non omissa: Τριτάῃ ἔστιν, inquit, ἀντὶ μιᾶς ὀλίγου μέλλοντος λέγω. Πλάτων δὲ ἐν Γοργίᾳ ἀντὶ μέλλοντος εἰσηγήσατο λέγει. Τριτάῃ ἔτος ἂν ἄρξῃ. ἐφ Λιονύσιος. Εἰ μή τις ἄρξῃ μανθάνει, τριτάῃ. ἐσφ καὶ Λυκιανὸς ἐν τῷ Σολοικιστῇ ἀπαγορεύει. Græca tamen Platonis exemplaria, quæ ego quidem viderim, τριτάῃ habent non τριτάῃ, ut placet Thomæ. Proinde vitandæ amphibologiæ causa dices cum Luciano in Dialogo Terpsionis & Plutonis. πότε καὶ τριτάῃτε ἢ γαμοῦσιν ἥκασιν. Micyllus hic perperam vertit ἀντὶ τρίτου *in diem tertium*, cum vertere debuerit *in tertia persona*, subintelligitur enim πρόσωπα. Alioqui εἰς τρίτην ut Attice subintelligitur ἡμέραν, *in diem tertium*, vel *perendie* significat. Synesius: Εἰς τρίτην ἥκειν ἐπάγγελλε. Aristides: Καὶ ἦκον εἰς τρίτην. Thomas: Οὐ λέγουσιν, inquit, οἱ ἀττικοὶ εἰς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' εἰς τρίτην μόνον. Heliodorus: εἰς τρίτην ἐξέρμουσιν. Addit tamen Aristophanes ἡμέραν in Lysistrate: ἀλλ' εἰς ἢ τρίτην γ' ἂν ἡμέραν. Idem.

3 Σοχάζομαί σοῦτῳ] Hic omnes Græci Magistri tacent. Apud unum Lascarem Constantinum legitur, σοχάζομαί σοῦ φείδομαί σου significat ἀκριβολογοῦμαι & λανθάνω, præparcum esse & misereri, quod an hic locum habeat nescio. Ea certe significatione videtur verbum σοχάζομαι positum esse secundi Maccabæorum cap. 14. Καὶ τῶν ἰδίων ποιητῶν σοχαζόμενος. Id est, *parcens*, vel *misertus*, vel *confidens*, ut vertit interpres illic. *Idem.*

4 Ἀφιεὶς δέ τινος εἰπόντος] Negat hic Lucianus recte dici ἀφιεῖν & ἀφιέναι, pro eo enim dicendum ἀφιστάναι. Thomas: Γέγραπται ἐν ἐφέσει. Non imitandus igitur

γειον, ἄμφω μέ, ἔφη, οὐκ οἶδα. ὁ δὲ πλὴν εἰ μή, τοῦτο, ἔφη, [1]διπλᾶ χαρίζοι. ὁ δὲ [2]χρᾶσαι τινὶ εἰπόντι, ψῦδος εἶπεν, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τῷ δὲ λέγοντι ἀφιστάναι: Vtrunque, inquit, non noui. Ad eum autem qui dicebat πλὴν εἰ μή: Hæc, inquit, dupla gratificeris. Et χρᾶσθαι cum quidam diceret: Pseudaticum, inquit, verbum est. Rursum di-

igitur Heliodorus ἀνίεσαν καὶ ἀνελάμβανον, quemadmodum nec illud Basilii in epistola περὶ οὗ ὑφ' ἑαυτὸν ἐσπουδάς. ὅπως ἂν μὴ περὶ τὸ ἴδιον συμφέρον βλέποντες διαβάλλειν τινὰς ἢ σωιζεσθαι ἐπιχειρῶσι. Sic τὰ ὄρη μεθιστάναι legitur in sacris literis pro μεθιζάνειν. Diod. Sic. libro 18. Τάττοις μὲν πολλῶν ἀκούσαντα ἐπιτίμησιν οὐ διίστανται ἀπὸ φιλίας. Et in eodem libro: Ταῖς δὲ πόλεσιν ὑπῆρχε διίστασθαι τὴν ἀλήθειαν. Idem tamen eodem libro recte dicit: Τὸ μὲν πρῶτον ὑπεχώρησεν ἀφιστάναι τῆς Πολυπέρχοντος τοῦ Ἀντιγόνου φιλίας. Polybius: Ἐπὶ δὲ πᾶσι τούτοις σωίζεται καὶ σωμαλεθήσεσθαι δύνοιεν σφίσιν. Quo verbo identidem ita utitur Apostolus. *Grav.*

1 Πλὴν εἰ μή] Ideo à Socrate reprehenditur hæc locutio, quod qui paulo accuratius locuti sunt πλὴν εἰ tantum dixerunt, vel εἰ μὴ solum, auctor est Phrynichus. Cæterum Thomas est in diversa sententia, cujus hæc sunt verba: Ἀμφότερα λέγα καὶ χωρεῖς εἰ μὴ τόδε, ἢ χωρεῖς εἰ τόδε εἰ καὶ φρόνιμος ἀδικεῖν εἶναι λέγε πιθόμενος μοῦ τὸ μή. Εἰ πατρὸς φαμὲν πλὴν εἰ τιδὲ καὶ πλὴν εἰ μὴ τόδε, καὶ ἐκεῖ εἰ τόδε, καὶ οὐκεῖ εἰ μὴ τόδε ἄτοκα καὶ χωρὶς εἰ τόδε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε. Ἀκινακίζε ἐν τῷ βίον κρεῖσσον πλὴν εἰ μὰ σκηπανίαν καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἐκποδὼν ἐλθόν. Κρεῖττον μὲν τοι εἰ χωρὶς τοῦ μὴ λέγειν. Lucianus hanc præceptionem suam sæpe non servavit. Dicit enim in dialogo Diogenis & Mausoli: Πλὴν εἰ μὴ τοῦτό φησ ὅτι μεγάλων ἡμῶν ἀχθοφορεῖς. Idem in mercede conductis: πλὴν εἰ μὴ κἀκεῖνόν τις; Monque πλὴν εἰ μὴ δόπ χρὴν σε. Idem in ratione conscribendi historiam: Ἐπὸς εἰ μὰ τοῦτο λακωλύεσε τις. Ibidem: Ἐπὸς εἰ μὰ δίκαιον ἦν. Idem in Imaginibus. Ἐπὸς εἰ μὴ σὺ τοῦτο εἶναι ἢ Ἀθηναῖν ὑπολήψας. Et paulo post: Ἐπὸς εἰ μή τινα τομίζοις ἀληθέσασθε διὰ τέλους εἶναι. Idem in Piscatoribus: Ἐπὸς εἰ μὴ χ' ἢ Θεμιστῆν ἢ Εὔρυτον εἶν ἢ φύσιν οὐκ ἦ Μύσιος ἀντιδόντ. Demosthenes οὐκ ἔβ' ὅτ Χαιρώνεια. πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγουσιν. Idem in IV Philippica: Πλὴν εἰ μὴ τῷ οὐκ ἐστὶ τύχας βιαδεία γεγονέναι. Sic & Heliodorus in VIII, πλὴν εἰ μήτις ἐνομοτικοίτω ἐς ἀκίμους. Plutarchus in Coriolano, πλὴν εἰ μή τις ἄλλος ἢ Ἀλεξανδρίδης ἀναφέρεται πλειότερον γραπτόν. Idem in Demosthene: Ἐπὸς εἰ μὴ νὴ Δία ἀφῆς ἢ ὑπὲρ ἀλλοτρίου λόγου ὁ ἀντρώπος τοῦτο πάντα χαν. Apostolus I ad Timoth. V. Ἐπὸς εἰ μὴ ἀπρεμπλοῦν. Et cap. XV: Ἐπὸς εἰ μὴ εἰπὸ ἐπιστέλεται. Idem.

2 Ταῦτα ἴσα διπλᾶ χαρίζῃ] *Hæc*, inquit, *gemina gratificeris*, vel *largiris*. Micyllus *gratificatur* vertit, cum tamen χαρίζω activa voce dixerit nemo, quod & Salmuriensis editor, Ioannes Benedictus, vidit. *Idem.*

3 Τοῖς δὲ εἰπόντος χρᾶσθαι] *Cum quidam dixisset* χρᾶσθαι *pro* χρῆσθαι, *uti vel oraculum consulere.* Philostratus in Heroicis: Χρῆσθαι μὲν γὰρ καὶ τοῖς θεοῖς μαντείοις Ἀχαιοί. Herodotus tamen χρᾶν & χρᾶσθαι dixit in Terpsichore: Καὶ ἔτα αὐτοῖς τὰ ἔχειν χρήματα χρᾶσθ. Ibidem: Ἡ δὲ πυθίη οἱ χρᾷ αἰρήσειν. *respondet.* Idem in Clio: Τὰς πορθμίας αὐτὸν διαχρᾶσθαι. id est, *occidere.* Pausanias Achaicis: Ἐχρᾶτο γὰρ τῷ νόσῳ. Cæterum de χρᾶσθαι & χρῆσθ Mosthopulus: ἡ χρᾶται, inquit, ἀλλὰ χρῆται, καὶ ἡ χρᾶσθαι, ἀλλὰ χρῆσθ. Homerus: Ἤτοι χρυσόθρονος Θέτις Τηρσίαο. *consulturus.* Libanius in Antirrhetico: Τοῦ Θεοῦ χρυσόθρονος. *Deum consulturus.* Latini in eadem notione utuntur *adhibere.* Cicer. IX ad fam. *Cum adhibuisset domi meæ Lupus me, & Libonem & Servium consobrinum suum, qua mea fuerit sententia, cognoscere te ex Cn. Scio arbitror.* id est, *Cum me & Libonem & Servium, quos in ædes meas arcessierat, consuluisset.* Id III de Offic. *Gratidianum cum prætor esset, collegisque prætorum tribuni plebis adhibuissent.* id est, *in con-*

γοντι ἔκποτε, καλὸν, ἔφη, τὸ εἰπεῖν ἐκπύρωσιν· ὁ δὲ Πλάτων, εἰς

dicenti ἔκποτε: Pulchrum, inquit, fuerit ἐκπύρωσιν dicere. nam Plato

εἰς

consilium vocassent. Sueton. Claud. *Adhibitis principibus.* Florus I. 1. *Gemini erant, inter auspicaretur & regeret adhibere placuit Deos.* Id est, *Deorum sententiam per auspicia explorare, consulere Deos per aves* χρᾶν θεοῖς. Sic hic locus ex Iornande & antiquis Flori editionibus legendus. ut præclare vidit Gronovius ὁ πάνυ. vulgo male *adhibuere oracula.* Cic. IV ad fam. 7. *A tuis reliquis non adhibemur.* hoc est *consulimur.* Sed de hac istius vocis notione pluribus egit vir doctissimus & ingenii elegantissimi ac sollertissimi Ioannes Schultingius, qui non ita pridem in ipso flore ætatis, cum magna & præclara minaretur, extinctus est, flebilis omnibus, iis præcipue quibus litterarum interiorum salus curæ, candor autem & morum sanctitas amori sunt, in notis in Senecæ declamationes propediem bono publico edendis. *Grav.*

1 Τοῦ ἡλίου ἔκποτε] De eo Phrynichus: Ἔκποτε χρὴ μηδένα πρόπαν εἰπεῖν, ἀλλ' ἐξ ἐκείνου. Idem inferius: Ἀπὸ τότε ἢ ἔκποτε μὴ λέγε. ἀλλ' ἐξ ἐκείνου, καὶ σαφέστερον ἢ τοῖς χρονικοῖς ὑπερθήμασιν ὁ σωτὴρ ἔφη τὰς ἀφορμάς. Et Thomas eadem fere, qui & alibi negat præpositionem recte componi cum adverbio. Quare ἔκπαλαι, ἔκποτε, ἐκποπέρυσιν, ἐκπέρυσιν, & ἀπὸ τότε non sunt recepta Atticis, qui pro eis dicunt ἐξ ἐκείνου, ἀπ' ἐκείνου, ἐκ παλαιοῦ, ἐκ τούτου. Herodianus in IV: Καὶ ἐξ ἐκείνου μὴ ἢ λοιπῶν θεῶν θρησκεύειν. Et paulo post: ἐξ ἐκείνου δὲ ἰσχυσάντων ἀφ' ἑαυτῶν. Xenophon in tertio Institutionis Cyri: Ἐκ δὲ τούτου ὁ Κῦρος ἐπιτιμᾶν τοῖς φεύγουσιν. Idem in eodem: Ἐκ τούτου ἐπιστοῦτο τὰ πάντα ἢ ἔλεγον. Sic tamen sacri scriptores Matthæus cap. XVI: Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν, pro quo Lucianus in Demonacte, ἢ τοσαυτάκις ἀρξάμενος πρῶτον καὶ αὖθις. Idem in Dialogo Cyclops & Neptuni: Καὶ ἐκ τούτου ἐκείνοι τοιχοῖς ἐμοὶ σοὶ ἢ Πόσειδον. Invenies apud Matthæum etiam ἀπάρτι, cap. 23: & 26, & apud Ioannem cap. 13. In II ad Corinth. 8, 9 legitur ἔνα πέρυσιν. Pollux in primo προπέρυσιν inquit πέρυσιν ἐτῶν τινί. Lucianus omissa præpositione in Hermotimo: Μακρὸν γὰρ ἐμοὶ γε καὶ πέρυσιν. Demosthenes in III Philippica: Οὐδὲ τὰ πέρυσι πρᾶσις. Xenophon in III Ἑλληνικῶν: ἡμεῖς μὲν οἱ αὐτοὶ νῦν δὲ καὶ πέρυσιν. Plato in Euthydemo πέρυσι δὲ ὁ προπέρυσιν οὐδέπω ἤρη σοφός: male προπέρυσι impressum est. Meliores scripturæ semper opinor sine præpositione utuntur πέρυσι. quare in eo quod sequitur ἡμέρας esse censeo. Καλὸν ἦν τὸ εἰπεῖν ἐκπύρωσιν. Invenies tamen προπέρυσιν etiam in epistola quadam Libanii ἀναμνησκόμενος, inquit, ἔν ὅπως ἤλαυνε πρωπέρυσιν. Ἔκπαλαι legitur II Petr. c. 2 & 3. Sed de hoc minus mirandum quam de Arriano, qui in primo inquit: ἐς λογισμὸν ἦλθε ἔκπαλαι. Utuntur etiam D. Basilius & Plutarchus. Ille quidem ad Athanasium scribens: ἦν, inquit, ἔκπαλαι καὶ σὲ καὶ ἡμᾶς τοῦτο ἐνθυμεῖσθαι. Hic vero in Themistocle, παρεσκευάκεσαν ἔκπαλαι ποιῆσαι. Et ἀεὶ βραδίων. Τιμωνικίδην ἔκπαλαι δὲ ἠγανάκτουν. Idem tamen Attice dixit in Timoleonte: ἅπαντα τοῦτο συνεσταλμένα ἐκ παλαιοῦ. Et Philostratus in Heroicis Dialogis: ΦΟΙΝΙΞ καὶ ἐκ παλαιοῦ ἔφερε βιβλίον τι ἐς σφᾶς ἢ ἀποίησε; ΑΜΠΕΛΟΤΡΓΟΣ. ἐκ παλαιοῦ ξένε. Herodotus: Ἐπεὶ γὰρ ἀπικρέοντο ἐκ παλαιστίνης. Idem in eodem primo libro: Ἡ γὰρ αὐτὴ δὴ μαντήιον ἐκ παλαιοῦ ἱδρύκεσαν. Idem in Vrania: ἦσαν ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ. Pollux in primo: Πάλαι, inquit, ἀφύπαλαι, τρίπαλαι. Aristophanes in Equitibus: Τρίπαλαι κἀπόμαχος βυλλίμβρῳ ὁ διφθεράτης. Αλλ. Ἐγὼ δὲ δικηπάλαι γε καὶ διδυκηπάλαι, ἢ χελιόπαλαι, ἢ ἀφύπαλαι πάλαι πάλαι. Iam vero de illo ἔκποτε quid mirum à scriptoribus sacris usurpari, cum ne ipse quidem Lucianus ab eo prorsus abstinuerit: Ἔκποτε, inquit in Asino suo, ἐξ ἡμῶν ἀφοῖτο ἴλθειν εἰς ἀνθρώπους ἢ λόγῳ ἔτῳ ἐξ ὅτου παραπλησίως. Athenæus in Dipnosophistis: ἢ ἔκποτε οἱ ἀφθονίτεροι καλάμβροι Διονυσοκόλακες, Ἀλεξανδροκόλακες ἐκαλέσθησαν. Arrianus I ἐνέσεσθαι. ἢ ἔκποτε οἱ Σιδήται ἐκεχειρίαν ἔγον. Iosephus: Ἔκποτε μὲν ἀδείας ὁ Ἀγρίππας αὐτοὺς ἐλάμβανεν. Idem.

1 Τοῦ

πατ λέγει. [1] τὸ δ' ἰδὲ ἐπὶ τοῦ ἰδὲ χωρὶς τινὸς, ἔπεσθε αὐτ' ἐπόμενοι, ἔφη, σημαίνοις. [2] ἀνέλαμβάνομεν δ' ἐπὶ τοῦ σωίημι λέγοντός τινος, ἔφη, πῶς ἀνέπεισάμενος τοῦ λέγοντος, φησὶν ἀνέπεισθαι. [3] βραδίων δὲ, τοῦ εἰπόντος, σὺν

sic nempe dicit. Ei vero qui ἰδὲ pro ἴδι: Alia pro aliis, inquit, significas. Cum quidam autem ἀνέλαμβάνομεν pro σωίημι diceret: mirari se ait quo pacto ὁ ἀνέπεισάμενος τοῦ λέγοντος, diceret ἀνέπεισθαι. βραδίων autem dicente quopiam: Non est simile, in-

1 Τὸ δὲ ἰδὲ ἐπὶ τοῦ ἰδὲ] *Cum quidam* ἰδὲ *pro* ἴδι *scripsit.* Haut scio an velit Lucianus ἰδὲ adverbium poni sine accusativo post se. Nam ita video plerosque omnes eo usos, ἴδι vero verbo addi accusativum. Nam quod ἰδὲ Attice dici pro ἴδι scribit Thomas, id nobis non obstat. Nam ἰδὲ de quo Thomas, agit verbum est imperativi modi, scribiturque tono circumflexo. Ἰδὲ, inquit Thomas, Ἀττικοὶ λέγουσιν ἀντὶ τοῦ ἰδέ. Εὐριπίδης Ἑκάβῃ. Ἴδε μὲ καὶ σὺ δάκρυσον οἷα ἔχω κακά. Grev.

2 Ἀνέλαμβάνομεν ἐπὶ τοῦ σωίημι] Cum quidam diceret ἀνέλαμβάνομεν *affirmo* pro σωίημι *intelligo.* Sic tamen Iosephus VI. Ἀλών. Πεῖσον μὲν γὰρ ἐπόμενοι ἀνέλαβεν ἔφασαν καὶ αὐτοὶ. id est, *se sensisse, audisse, intellexisse.* Suidas dictione καχάλη, κύριε ἔσομαι ἀνέλαμβάνετο. Scholiastes Sophoclis in illud in Ajace Mastigophoro: Καὶ ξυναγαπᾷς φησὶ, ἀντὶ, inquit, οἶσθα σωίημι καὶ ἀνέλαμβάνομαι. Suidas Συλλέξειν ἐναγωνίως ἡμεῖς ἀνέλαμβάνομεθα, id est, *accipimus, intelligimus.* Vide etiam Budæum qui duobus Alexandri Aphrodisæi locis ostendit ἀνέλαμβάνεσθαι esse sensu percipere & ex Basilio ἀνέλαβεν pentepteneni. *Idem.*

3 Βραδίων δὲ τοῦ εἰπόντος] *Cum quidam dixisset* βραδίων *pro* βραδύτερον. Βραδύτερον, inquit Thomas, τὸ βραδίων ἀποκοπὴ γὰρ, καὶ Ἡ σοφὸς ἀντὶ τοῦ Ἡ μᾶλλον βραδίων ἦσας· ἀλλαίνουσι φασίν. ἐκείνου ἢ μᾶλλον Λεξάνιος ἐν ὑποσχ. καὶ ἐν οἷς βραδύτερον ἀλλὰ καὶ σεμνότερον ὄψομαι. Attice igitur Lucianus in mortuorum Dialogis: Εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν. Et Diodorus Siculus: Καὶ τῶν μὲν ἄλλων βραδύτερον κατεμάθομεν. Audiendus & Phrynichus: βραδίων, inquit, ἀντὶ τοῦ Ἡ σοφὸς μᾶλλον ἐλεγεῖν. βραδίων τις ἂν φασὶν Ἑλληνιστὶ φασίν. Πλάτων δὲ καὶ Θουκυδίδης ἐν οἷς δηλοῦσι τὸ βραδύτερον. Thucydides in II: Τὸ ὕδωρ τὸ ἡμέτερον τῶν ποδῶν ἐπιόντων βραδύτερον αὐτοὺς ἐλδεῖν. Plato in Timæo. Θᾶττον μὲν τὰ ἐλάττω, τὰ δὲ μείζονα βραδύτερα ἀφείσης, τῇ δὲ τοῦτο φορᾷ τὰ τάχιστα ἀφορίσαι τὸν τοῦ βραδυτέρου ἰόντων ἐφάπτεσθαι καταλαμβάνοντα. πάντως γὰρ ἐν κύκλῳ αὐτῶν φερομένων ἀληθῆ διὰ τὸ ἄντικρυ πᾶσαν ἀεὶ ἀφορίζειν τὰ βραδύτερα αὖθις ἀφ' αὑτῶν ἴσως τάχει ἰσωθέντα ἀπέφαινεν. Hæc Platonis verba Cicero elegantissime vertit: *Cum alia majorem lustrarent orbem, alia minorem tardius quam majorem, celerius quia minorem, motu unius ejusdemque naturæ, quæ velocissime movebantur ea celeritate vinci a tardioribus, & cum superarent superari videbantur. Omnes enim orbes eorum quasi helicis inflexione vertebat, quia bifariam contrarie simul procedentia efficiebat ut quod esset tardissimum id proximum fieret celerrimo.* Parum igitur Attice Plutarchus in Dæmonio Socratis: Καλλίων, inquit, ἀνάγκη καὶ δηγαπᾶν βραδίων ἐπαπειλοῦντα. Sic & loquitur in Pompejo, in Catone majore, in libello περὶ ἀοργησίας, Heliodorus in III, & initio libri VI. Iosephus in IV Orig. βραδίων γὰρ ἁπλοῦν οἱ γονεῖς ἢ ξυγατέρα. Notandum porro in Platonis loco Atticum dictum esse θᾶττον pro quo minus eleganter τάχιον, & ionice ταχύτερον diceretur. Heliodorus in IV: Εἰ μὲ θᾶττον ἐξίοιμεν. Idem ἐκείνης μὲν δὴ καὶ λάχυ θᾶττον, melius dixit quam in primo καὶ λάχυ τἀχίστ' ἐκπεφεύγει. Thomas: Θᾶττον, inquit, Ἀττικοὶ, τάχιον Ἑλλήνες. Idem Phrynichus, quare ea verba quæ sequuntur apud Lucianum omnino per ironiam vel cum interrogatione sunt le-

ἔστι, ἔφη, ὅμοιον τῷ τὰ πάχιον. ² Βαρεῖα δέ τινος εἰπόντος, οὐκ ἔστι, ἔφη, τὸ βαρύνεσθαι, ἢ νενόμικας. ³ λίλοιχα ὄ, τὸ εἴλιχα λέγοντος, ὀλίγον, ἔφη, καὶ παρ' οἷς ἁμαρτάνουσι ⁴ ἱπποῖς ὄ ἐπὶ τῶ πίπποις quos peccatur. Multis autem ἵπποθαι pro πίπποθαι dicentibus, quod

inquit, verbo τάχιον. Et rursum βαρεῖα dicente quopiam: Non licet, inquit, βαρύνεσθαι, quemadmodum putasti. λίλοιχα item pro εἴλιχα dicente quodam: Modicum, inquit, etiam apud

legendâ (I.) μὴ ὅμοιον τῷ τάχιον; an non est simile? vel scilicet non est simile. Philostratus in Heliodoro: Εἰσκαλούμενοι δὲ ὅσα τῶν ἡφαίστου εἰς τὸ νοσεῖν τὰ ἀνθρώπεια ἐλάλησε. Lucianus in ratione conscribendi historiam: Θάττον δὲ ἢ ὠμηστὴς ἐσθίει. Idem in Toxari Θάττον γὰρ τέκνωμα ἴχνος ἀὐτῶν ἐπιλάθεται, & mox καὶ θᾶττον ἐδιδάσκου. Non dicit tamen sine exemplo Apostolus I ad Timotheum: ἰλαρίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχιον. Et ad Hebræos: μᾶλλον δὲ ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Plutarchus enim in connubialibus præceptis σύνοπτα δὲ τάχιον ἐν μιᾷ πόλει δυναμένῃ συμμίγνυσθαι καὶ πρόοδον ἐπιλαβεῖν. Iosephus IV ἀρχαιολογίας: Ἀναλαμβανόμενοι τὸ ἐπιτηδειότατον τάχιον ἂν αὐτῶν. Idem in secundo Originum: Ἀλλὰ τὰ χιὸν ἐλθόντα ἐπὶ τὴν ἀγορὰν τὰ σίτα. Idem: τὰ χιὸν ἐξῆλθον ἐλύοντες. qui tamen alibi fere θᾶττον dixit. Dionys. Halicarnass. lib. VI ἀγωνίσῃ τοιχίας ἢ φρουρίαν τινα. Herodotus in Melpomene: τὰ χιὸν συμμίσγοιμεν ἂν ἐς μεμφόμενοι ὑμῖν. Diodorus Siculus in XX: Καὶ τάχιον μὴ ὑπλοῦν αἱ ἢ βαρεῖαι. Idem in eodem: Τὰ χιὸν τὴν στρατιὰν ἀναπτύσσειν ἐπιπλεῖστον. Id est, expeditiones celeriores. Arrianus in Periplo: Οὐδὲν δὲ καλοῦ καὶ τάχιον. Idem in VIII expeditionis Alexandri, qui liber solus Ionice scriptus est, τᾶχύτερον, dicit, ἀπὸ τοῦ τᾶχύς. Et paulo post: Καὶ γὰρ ἐν ἡμέρᾳ ἐκ τοῦ τᾶχύς ἐπὶ τὴν χλόην ἀπικνέεσθαι ἐδόκεον τὰ ταχύτερον μὴ ἄλλως αὐτὸν ὧδε. Μακεδόνες δὲ ἡμέρας ἐς φθινοπωρίζειν. Sed hoc facit hiis imitatorie Herodoti, qui in Thalia, ἐπολέμεε, inquit, τᾶχύτερα ἢ ἐσπέρα. quod & Diodorus Siculus imitatus est in XX libro suæ bibliothecæ: Τᾶχύτερον ἐπεπόνθεσαν αὐτοῖς τὰ σκέλη συγκαλυφθῆναι. Orion.

* Καρῶν δὲ τινος εἰπόντος] Idem Thomas docet: Βαρεῖαν, inquit, χρῆσθαι, βαρεῖν δὲ ἔγκλησιν ἀπὸ τοῦ ἀδιαφόρου ἢ ἀπλοῦς. Ἀλλ' ἐπὶ ἀναγκαίων ἢ βιαζομένου, λέγεται ἀλλὰ βιάζομαι εἰς ἀναγκαίων σημασίαν. Ἀριστείδης δὲ ἐναντίως ἢ ἐγὼ. Οἱ δὲ πλεῖστοι εἶπον βαρυνόμενος οἱ παῖδες. Plato tamen in Symposio hoc ipsum pulchra ratione dixit: Βαρυνόμενος, inquit, ὁ ἀνὴρ μεθυσθείς ἐς τὸ κῶμος (οἰδὸς γὰρ ἦν) εἰς ἢ τῶν Διὸς κῶμον εἰσελθὼν βαρυνόμενος ἔδυ. Suidas in eadem sententiam, quam Thomas probavit, dixit: Ἐ Καρωτὸν παροιμιῶδες, ἐπὶ τῶν ἀλόγων ἐπὶ Καρὸς εἶπον, ἢ βαρύμενος. Οὐδὲ ἀλλάττει τινὰ κλίσιν ἀναβαίνων, ἀλλὰ βαρυνόμενος, ἢ ἐς βαρυνόμενος. Πλούταρχος· Οἱ δὲ ἐξανατεῖς ἀφοβίαν, τὴν μὲν ὑπὸ ἀπειρίας, τὴν δὲ ὑπὸ ἀλογίας βαρυνόμενοι. εἶχε γὰρ ἐς ἔθος ἀποκτείνειν. καὶ ὅτε ὁρᾶν ἐδόκει βαρυνόμενον τὸν ἀνθρωπον. Improprie igitur Lucianus in Astrologia: ὁπότε ὀλίγοι φέροιντες βαρούντο. Idem.

* Σμικρὸν μὲν οὖν τοῦτο καὶ λίγιστον] Quamquidam pro ἐλάχιστα dixisse λίλοιχα. Ἐξαναστὰς] inquit Thomas, ἀντὶ τοῦ ἀναστάς. Lucianus tamen sui oblitus dicit in amoribus ἐξαναστὰς ἐκ τοῦ δωματίου. Palmerius idem in eodem libello Attice dixit ἀναβὰς ἐκ τοῦ δωματίου. Idem.

* Ἐν μὲν τοῖς ἐπὶ τῶν πόλεων] Cum multi dicerent ἵπποθαι pro πίπτειν Dii lectitasse, sed perperam uti apparet ex Thoma & Luciano in Nefasto: ἵπποθαι δὲ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἢ τριῶν μόνων, καὶ τὸ ἀπιτάμην, ἢ πίπτω. Thomas vero· πίπτω μὲν ἴδιόν ἢ Ἀττικῶν ἐστιν ἀλλὰ πίπτομαι. Quare hic pro πίπτειν omnino legendum πίπτειν. Sed ut ad ἵπταμαι redeamus reprehenditur Eustathius a Luciano in Lexiphane. Locus infra referetur. De πίπτομαι vero & ἵπτα-

φακλᾶν λεγόντων, ὃν μὲν δὴ τὸ φακῆσαι τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. ἐδόκει δέ τις εἰπόντος, ὡς δὴ Ἀττικὸν, καὶ τὸ φάκελον ἐρεῖν ἔφη. φακὴν δέ τινες εἰπόντος; ἠδυκέλευ, ἦν δ' ἐγώ, ἔφη, φακὴν τι καὶ Σωκρατικὸν ἐπαινέσαι ἢ, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τῷ ἀμείλικτον τῶν σοφιστῶν λόγων, καίτοι γε καλῶς τὰς βυλίνας εἶναι ὅλας, σὺ δὲ γνώρισον εἰμὶ γάρ σε καὶ νῦν δυνήσεσθαι, τοσοῦτον γε ἐπικεκύφατε τῇ ἰξῇ λεγομένῳ. Σω. ἴσως μὲν οὐδὲ νῦν δυνησόμεθα συλλογίσασθαι, ὅμως εἰσί. Λυ. Ἐ πῶς

quod δὴ τὸ φακῆσαι quidem verbum hoc descendat, plane scimus. Περιστερὴς autem quodam dicente quasi hoc Atticum foret, etiam τὸ φάκελον dicamus, inquit. Rursum dicente quodam se φακὴν comedisse. Et quomodo, inquit, φακὴν aliquis comederit? Atque hæc quidem Socratica illa sunt. Redeamus autem, si videtur, ad certamen priorum verborum. Ac ego quidem citabo ea quæ optima videntur esse tota mihi vero cognitionem fac. Arbitror enim vel nunc posse te, quippe qui tam multa ordine jam audieris. Sol. Fortassis ne nunc quidem potero. te dicente, sed tamen dic. Lyc. Quomodo

ἴπαμαι Thomas. Πέπαμαι, inquit, κ' ἴπαμαι. Καὶ Αἰσχίνης, οὐχὶ πέπαικα ἀβροφαγεῖ σκόμματα ἐμὸν ὄνειρον ἐπιστολῆσι τὸ ἐπαίνου ἀ τὸ μάθημα λέγει ὁ πατὴρ ἀ πατὴρ ἐπαίνου ἀπάγει ἐπὶ τὸν μαθητὴν ἀ ἐπὶ τὸν διδάσκαλον. Phrynichus: Ἐπαίνω καὶ ἐπαινῶ καὶ ἔπαξ εἶπον καὶ μαθόντα ὁ λόγιος. Vides Lucianum utrumque fusius frequentius tamen τὸ πέπαμαι. In Dialogo Tritonis & Nereidum: Ἡδὺ μὲν γὰρ πεπάμεθα. Et in Musæ encomio: ἀλλὰ μὴν οὐδὲ πέπαμαι. Idem in libello de ratione scribendi historiam: Καὶ τὸ Περσικὸν πεπαικὼς τὰ μάλιστα, οὐκ ἂν ἐπαινοίην ἐπὶ τούτῳ. Idem tamen in aprobus dixit ἐπαίνου μᾶλλον ἀπαλλάττεσθαι. Et in Deorum judicio, ἐξ ἀπαντᾶς καὶ ἐπαινεθήσεσθαι. Ibidem, ὅτου ἂν ἐπαινέσῃ συμπαιγνιζόντα. Gregorius Theologus Basilium: Τὸν ἀδελφὸν ἐγκωμιάζοντα ἀλλὰ τὸ ἐμμελὲς καὶ παιγνιῶδες ἀλλὰ τὸ ἐμμελὲς. Græv.

1. Περιστερὴς δὲ συνὼν ἀττικίσειν.] Adversum Luciano tetra Athenæus Dipnosophist. IX: Ἀ πίνακὶ ἐφακῶσθαι περιστερὴς ἀ πολὺς Σωκρατικῶν. Ἀλλὰ μὴν Ἀφροδίτης εἶμι τὸ περιστερὸν. Φαρμακεῖα ἐπιλέξασθαι ἀ ἀκριβολογεῖσθαι ἀ γλώττης ἀ περιστερὸν. Idem.

2 Φακὸν δὲ πῶς εἶπεν τὸν ἐνδυόμενον; Φακὸν dixisse se ridet, id est, vasculum olearium cum φακὸν lenticulam dicere debuerit (inquit) vel φακοῦς pluraliter. φακὸς pro vasculo olearo legitur VV. Reg. φακὸς ἐλαίου ἔνεκα, quoque λήψῃ τὸν φακόν. Latinis dicitur lenticula, Plinio auctore, ut egregie Casaubonus ad Athenæum observavit. Plutarchus in discrimine adulatoris & amici, φακὸς dixit pro lentigine morbo. ἀλλ' ἔστιν οὐ φακὸς ἀ ἔγκαυμα ἀ ἕλκος ἐπιπολάζον ἰσχνὸν ἀ ἐπιπεφυκὸς μὴ δυνάμενον δὲ ἀποκόπτειν ἀ ἀφαιρεῖν ἀ φακὸς καὶ φακὸς ἀ ἐπιπολάζουσιν ἀ διαφαίνουσιν. Rugis, lentiginibus & cicatricibus deformatos reformare. Quid præterea φακὸς significet pete ex Hesychio. Nunc Antiphanem si placet audiamus: φακὸς, inquit, φακῆς διαφέρει φασίν. φακοὶ οἱ ἐπ' ὀμοὶ ἀ ἐπὶ μικρὸν ἀ μικρὸς ἀ ἐπὶ μικρὸν ἀ ἐπὶ μικρὸν ἀ ἐπὶ μικρὸν

ἔφης δ' ἀνήσειν; Ἢ γὰρ θύρα χεδὸν ἀνέῳγέ σοι τῶν γνωρίσεως αὐτῶν. Σο. εἶπε τοίνυν. Λυ. ἀλλὰ εἶπον. Σο. ἀδύν γε, ὡς τι ἐμὲ μαθεῖν. Λυ. ἢ γὰρ ἔμαθες, τὸ ἀνέῳγθαι; Σο. σὺ ἔμαθον. Λυ. τί οὖν πεισόμεθα, εἰ μηδὲ νῦν ἀκηλεθήσεις τοῖς λεγομένοις; καί τοι ὅσος γε τὰ καθ' ἁρχὰς ῥηθέντα ὑπὸ σοῦ, ἴσχ μὲν ὅμως [2]ἵππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν,

modo ais te non posse? Nam cognitionis ipsorum prope janua tibi aperta est. *Sol.* Dic igitur. *Lyc.* At jam dixi. *Sol.* Nihil certe quod ego intelligam. *Lyc.* Annon intellexisti quod dixi ἀνέῳγθαι? *Sol.* Non intellexi. *Lyc.* Quid igitur patiemur, si ne nunc quidem assequeris ea quæ dicuntur? Atqui secundum ea quæ ab initio abs te dicta sunt, ego quidem putabam me equites in campum provocare:

rides, Paulus Ægineta etiam de legumine φακὸν dicunt, quod hic improbat Lucianus. *Grev.*

1 Ἢ γὰρ θύρα ἀνέῳγέ σοι] Ἀνέῳγα male dicitur pro ἀνέωκα. Phrynichus: Ἀνέῳγα ἡ θύρα, σολοικισμός, χρὴ γὰρ λέγειν ἀνέωκα. Contra tamen hoc præceptum ἀνέῳγα passive posuerunt Herodianus IV: Πυλίδες ἦσαν καὶ θύραι ἀνεῳγμέναι. Lucianus περὶ Γυμνασίων, καὶ ἀνεῳγότι τοῖς σώμασιν ἐμπεπίπτων. Idem in votis: ἦν πως ἀνεῳγμένη ἡμῖν ἡ πόλις καὶ παλαιόφρων καταλάβωμεν. Plutarchus in vita Pyrrhi: Τῶν δὲ Πύρρου παίδων ὀδὺς ἀνεῳγυῖα πρὸς θάνατον. Sic in vita Martii Coriolani, & Sozomenus V Histor. Ecclesiast. εἰ καὶ ἀνέῳγασιν. Iosephus in III Originum: Εἰκότως μὲν πύλας ἀνέῳγησαν ἡ πύλαι. Apostolus I ad Corint. 16: Θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε μεγάλη. Passive tamen dixit Lucianus in Gallo, ἀνέῳκτο αὐτὴ ἡμῖν ἡ θύρα. Thomas Magister hic dissentit à Phrynicho: Ἀνέῳγα ὀθνεῖα μὲν παρὰ τοῖς ἀττικοῖς ἀντὶ τοῦ ἀνέωκα, ἐν δὲ τοῖς ἔπεσι ἀναγκαῖα. Ἱερά τε γὰρ πάντα ἀνέῳγα, ἐν τοῖς δὲ ἱεροῖς ἐστὶν ὅτε σωθῆναι, ἐν ᾧ ἀνεῳγότα ἐδόκει τοῖς θεοῖς ἡ ἀρχαῖον πρόπολον. καὶ Δημοσθένης ἐν γράμματι ἔλεγεν ἢ ὑπακούω. Ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀνοίγω, ἀνέῳγον, ἀνέῳγας, ἀνέῳγε. Ἐπὶ δὲ μέσου παρακειμένου τὸ ἀνέῳγθε ἀντὶ τοῦ ἀνέῳχθε. Ἀνοίγω γὰρ ἀνοίξω, ἀνέῳγα, ἀνέῳγας, ἀνέῳγε. Συνίσταται δὲ ὀθνείως τῇ ἀληθείᾳ παρ' ἐνίοις τὸ ἀνέῳγε· οἰκίαι τοῖς λῃσταῖς ἀνέῳγασιν. Λυκιανὸς δὲ τοῦ Μίκυλλον ἢ Ἀλκυτρύων, καὶ ἐνδιατρίβει ἀνεῳγόσι τοῖς ὠφελιμοῖς. &c. pag. 11. Suidas Comicos citat Pherecratem in Crapatallis & Amipsiam in Mœchis, qui ἀνέῳγα active dixerunt. Sic & Homerus Iliad. π. χαλῶ δ' ὑπὸ πῶμ' ἀνέῳγα. Et Herodotus in Clio: Εἰ μὲν ἁπλοῦς τὸ εἶδος χρηστάτων καὶ αἰχρωτάτης ἂν ἦν γυναικῶν ἅπασι ἀνέῳγας. Apostolus passive dixit: Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς ὦ Κορίνθιοι. Idem.

2 Ἵππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν] Nomina in ὸς apud medios inter Atticorum veterum & Sophistarum ætatem, Diodorum Siculum, Polybium, Laërtium & ejusdem notæ scriptores fere εῖς contractum habent in accusativo plurali: apud veteres Atticos Aristophanem, Demosthenem, Aristotelem, Theophrastum, Isocratem, Platonem, Lysiam, Thucydidem, Xenophontem, & ejus imitatorem Arrianum, tum apud Sophistas, Pausaniam, Heliodorum, Libanium, Aristidem, Lucianum, alios ejus ætatis scriptores Dionem, Appianum, Herodianum, & ex nostris Chrysostomum, Basilium, Gregorium Theologum, Synesium sine contractione fere in ους, quod & notavit vir summe eruditus P. Leopardus in Miscellaneis. Thomas Magister: Ἐρμοῦς, βασιλέας, ἱερέας καὶ ὅσα τοιαῦτα Ἀττικοί, τὸ δὲ συναιρεθέντας τοῦτο λέγειν οὐκ ἔστιν ἑκείνων. Plato in Theæteto, unde hic Luciani sumtus est: Ἵππους εἰς πεδίον προσελθεῖς Σκιρφίτου εἰς λόγους. Luce igitur clarius est in ἵππεῖς esse solœcismum, ut recte Thomas observavit contra omnium Grammaticorum præceptiones. Plutarchus & Iosephus modo εῖς modo ους dicunt, nisi illud quoque typographis aut intempestivis emendatoribus debemus. Plethon certe Gemistus Plutarchi & Diodori Siculi verba transf-

σὺ δ' τὰς ἱππέας καταπόησας. ἀλλὰ ἔοικας δ' φροντίζειν τῶν λόγων μάλιστα, ὃς νῦν [1]κ' σφᾶς αὐτὰς διήλ-

care: tu vero equites cogitasti. Sed videris non curare verba, maxime quæ inter nos ipsos prosecuti sumus.

scribens pro ἱππεῖς accusativo semper ἱππίας habet. Plutarchus in Timoleonte: Οἱ Κορίνθιοι πέμπουσιν αὐτῷ διχόλιας ὁπλίτας & διακοσίας ἱππεῖς. pro quo Plethon: Κορίνθιοι Τιμολέοντι πέμπουσι διχόλιας μὲν ὁπλίτας, ἱππίας δὲ διακοσίας. Diodorus Siculus: Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλίους ἱππεῖς δὲ ϛ. Gemistus autem: Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλίους, ἱππίας δὲ ἑκατὸν πεντήκοντα. Sic & alibi. Illud Luciani quod mox sequitur σὺ δὲ δὴ ἱππεῖς κατενόησας; ita vertendum fuit: *An tu vocem* ἱππεῖς *notasti vel animadvertisti?* Pro quo interpres, *tu vero equites cogitasti.* Aristophanes in equitibus: Μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ διαφυγεῖν τὸν ἱππίαν. Idem in Acharnensibus: Ταῦθ' ὡς ἡγανάκτουν καὶ φυλὴ τὸν ἱππίαν. Plato in VI de legibus: Χωρὶς δὲ τὸν ἱππίαν. Xenophon in primo Institutionis Cyri: Πολλοὶ δὲ ἐς αὐτὸν ἔχων ἦκον ἱππίας καὶ πεζούς. Et in eadem pagella: καὶ τὸν ἱππίας ἡνιόχους ἄγοντας. Sic idem in sexto, & septimo libro. Thucydides in sexto: Ἐψηφίσαντο πλῆν τῶν προφύγων πέμπειν τῇ στρατῷ & τὸν ἱππέας. Et in eadem pagella. Καταπλαγέντων τῶν τε ἱππίας ἥκοντας ἐκ τῶν Ἀθηνῶν. Demosthenes I Philippic. Μετὰ τούτων ἱππίας διακοσίους. Idem in III Philipp. Ψιλοὺς, ἱππίας, τοξότας, ξένους. Ibidem: ἕτερον δὲν ἱππίας φοιδοῦσιν. Sic & Philostratus in Heroicis, Heliodorus in VIII, Lucianus in votis, & in Toxari, Arrianus in VI expeditionis Alexandri, Iosephus in fine VII Ἀλώσεως, Pausanias in Atticis, Plutarchus in Alcibiade, Chrysostomus in comparatione monachi & regis: καὶ τοξότας, καὶ ἱππίας, & στρατηγούς. Sic usi sunt jam dicti auctores semper præter Plutarchum & Iosephum. Nam quod apud Platonem XI de legibus legitur ἱππεῖς καὶ ἱππίας in accusativo eodem loco typographis adscribendum est, ἱππέας, inquit, εἰς τὸν ἱππεῖς. Quare viderint Grammatici qui hos accusativos docent contrahi. Eodem modo etiam veteres dicebant νομίας, βασιλίας, φοτίας, σφαγίας, προφίας, γονίας, τοκίας, σίας, κυρίας, κναφίας, σκαφίας, ἱερίας, ἀρχιερίας, ἱρμυλίας, ἐμπορίας. Sic gentilia Ἐπιτρίας, Ἀχαρνίας, φαντίας, Μαραθωνίας, Χαλκιδίας, Δωρίας, Πλαταιίας, Μεγαρίας &c. Apud Herodianum semper βασιλίας leges nunquam βασιλεῖς in accusativo. Ergo scribis deberur quod illic ἱππεῖς, τεχρεῖς, φονεῖς legitur pro ἱππίας, τεχρίας, φονίας. Apud eundem etiam & Iosephum recte invenitur ἐμπορίας. Sic & Alciphron: Εἰς Δαναΐδων τὸν ἐμπορίας ἐκκλήσιον πίθους. Librariis etiam debet acceptum referri quod Isocrates in oratione ad Philippum habet βασιλεῖς μεγάλας πρεσβυτρόπους, cum in aliis locis semper scribat βασιλίας, præsertim in ad Nicoclem παραινέσει, sive hic ipse Isocrates illius orationis sit auctor, sive alius. Simili forte errore legitur apud Demosthenem in ea oratione qua respondetur Philippi litteris γονεῖς pro γονίας. Τέκνα, inquit, γονεῖς, γυναῖκα. Certe in quarta Philippica recte habet: Οὕτω φυμπάσης τῆς ἀκίλιας κοινὸς δεῖ γονίας τὸν ξύμπαντας ἡγεῖσθαι. Sic νομίας apud Herodotum Clio cap. 194. & aliis locis ponitur, *castas* navium significans non *pastores*: ut Valla vertit, sicut viri eruditissimi Brodeus & Leopardus hoc pridem notarunt. De his costis vide quæ docuit Vir Clarissimus & pereruditus Iohannes Schefferus de re militari Navali lib. I, cap. 6. Non dissimilis locus est Lucianii in votis: Ὥσπερ οἱ βασιλεῖς ὑπερτρόπους τραγῳδεῖ, pro quo alibi semper βασιλίας dixit. In longævis: οἷς σωφρονῶν καὶ τὸν λοιπὸν βασιλίας. Ibidem: καὶ ὀκτακοσίους πῶλους Μακεδόνων βασιλίας. Et paulo post: τοσούτους ἱδρωκότων βασιλίας ἀθροίσας. Græv.

1 Κατὰ σφᾶς αὐτὰς διήλθομεν] Luculentus solœcismus, ut si dicam *inter eos ipsos narravimus*, cum de nobis ipsis loquimur. Dicendum igitur cum Platone in Gorgia, ἀδικῶν σφᾶς αὐτούς. *Eos injuria afficiunt.* Et Thucydide: Καὶ παρέδοσαν

ii

θεράπ. Σο. ἐγὼ μὲ φροντίζω, σὺ ὃ ἀδήλως αὐτὸς διεξέρχη. Λυ. πάντυ γὲν ἄδηλόν ἐστι, τὸ χ᾽ σφᾶς αὐτὸς ἐφ᾽ ἡμῶν λεγόμενον· ἀλλὰ τοῦτο μὲ δῆλον, σὲ ὃ ἐδεὶς ἂν θεῶν ἀγνοῆσαι παύσειε, πλὴν γε ὁ Ἀπόλλων. [1] μαντεύεσθαι γὲν σεαυτῷ πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι. σὺ ὃ ἐδὲ τὸ μαντευόμενον κατανόησας; Σο. μὰ τὸς θεός· ἐ γὰρ ἔμαθον. Λυ. [2] εἰ ἄρα καθεὶς λανθάνῃ σε σεαυτόν. Σο. ἐοίκασι πάντες σφᾶς αὐτὸς. Omnes enim σφᾶς αὐτὸς tertiæ personæ pronomen junxerunt verbo tertiæ personæ. Male igitur Clemens Alexandrinus Pædagog. II. 1: ἐναργὲς παράδειγμα ἀρετῆς σφᾶς αὐτὸς παριστάντες. Evidens virtutis exemplar nos ipsos exhibentes. Et cap. 21. σφᾶς αὐτὸς ἐπὶ τὸ ἄμεινον κινεῖσθαι. Nos ipsos ad meliorem vitam componere. Grav.

1 Μαντεύεσθαι γὲν σεαυτῷ πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσιν] Recte notavit Micyllus μαντεύεσθαι dici proprie de consulentibus. Æschines: οἱ ἄλλοι ἀμφισβύοντες μαντείαν μαντεύσασθαι παρὰ τοῦ Θεοῦ, τίνι χρὴ πιστεύειν καὶ τίνας τιμᾶν. Herodotus: Μαντήια εἰς τὰ ἀμφὶ ψὰ μαντευσόμενοι ὁ Κροῖσος. Plato in Apologia Socratis: Χαιρεφῶν ἐπάλμησε περὶ τούτου μαντεύεσθαι. Xenophon in initio commentariorum: Εἰδέναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις. Moschopulus hoc paulo aliter: Χρὴ, inquit, ἀντὶ τῦ ἀρέσκῃ βασιλεῖ. Χρὴ ὃ πεπεισμένους ἀντὶ τῦ χρησμὸν δίδωσιν, ἐ χρὴν ἀπορέμοντα. Καὶ γάρ ἐστι καὶ τροπὴ τῶν εἰς ω χρῶ. ἐ ὁ μὲν Θεὸς χρῆ, ὁ ὃ Θεὸν μαντεύεται. Hanc Moschopuli sententiam de χρῆ adeo non probo, ut contra censeam omnino χρᾶ dicendum non χρῆ, fretus maxime auctoritate Herodoti, qui licet Ionica lingua sit usus, cui peculiare est η, identidem tamen χρᾶ usurpavit. Ο᾽ Ἀκαρνὰν, inquit, χρησμολογῶν ἀνὴρ ὃς οἱ θεσπίσιν χρᾶ ἐξαμέτρῳ τόνῳ. Et paulo post: Ο᾽ μὲν δὴ οἱ ἐπεπέζων χρᾶ πεδά. Moxque: Η᾽ ὃ Πυθὶη σφι χρᾶ ἐν τριμέτρῳ τόνῳ. Lucianus in Dialogo Menippi & Trophonii: Χρᾶ δ᾽ Μένιππος ἐν Βοιωτίᾳ. Sed pro Moschopulo stat Eustathius ad Iliad. 1. p. 625. Ἴσως δὲ ὀξυτονήσει παρὰ διασολὴν τὸ χρὴ ὡς τὸ μαντεύεσθαι. οἷον χρὴ μοι τοιαῦτ᾽ ὁ φοῖβος. Sed ut ad μαντεύεσθαι revertamur non semper observatur illud Luciani de hac voce præceptum, sed ab accuratissimis & ἀπλικωτάτοις scriptoribus μαντεύεσθαι etiam dicitur de diis & hominibus respondentibus. Demosthenes ἀεὶ γράφω. Καὶ τ᾽ Ἀπόλλω τ᾽ Πύθιον μαντευόμεθα. Lucianus in Demonacte: Καὶ ὑμῖν δέ ποτε ἰδίᾳ δημοσίᾳ ὅτῳ μέλλω μαντεύσεσθαι. Idem in Alexandro: Κοσκίνῳ τὸ τ᾽ λόγῳ μαντευόμενος. Paulo post: Περιόντι πᾶσι τοῖς ἀρίστοις ὡς μαντεύσεται ὁ Θεός. Sic & loquitur in Dialogo Menippi & Tiresiæ, & Dialogo Menippi & Trophonii, ut & Apollinis & Mercurii in hoc Apollo dicit: Πλὴν ἀλλὰ ὥσπερ ἐγὼ μαντεύομαι. Malunt tamen optimi quique pro hoc dicere χρᾶν καὶ ἀναιρεῖν. Isocrates in Archidamo: Ο᾽ δὲ Θεὸς ἀεὶ δ᾽ μὲν ἐπεφήτευσεν ὡς ἀνεῖλεν. Libanius in Antirrhetico: Ο᾽ δ᾽ ἀνεῖλε παρὰ τ᾽ τρίποδος καὶ τ᾽ ἔστιν ζητεῖν. Herodot. in II: ὡς μὲν δὴ ἀνέλαι μιν βασιλέα ἔφη. Chrysostomus in Babyla martyre: ἐπείκατο σοφιστὴς τ᾽ δαίμονα χεσμοὺν ἀπιστῶν καὶ ἀξιῶν ἀναιρεῖν ἀεὶ τ᾽ χ᾽ γνώμλω αὐτ᾽. Vrgebat, inquit, damonem ab oraculis repescens postulansque sibi ut ille responsum daret iis de rebus quas animo versabat. Idem.

2 Εἰ ἄρα καθ᾽ εἷς λανθάνῃ σε σεαυτόν] Nam singuli solacismi tibi latent circumeunt.

κοσί γε. Λυ. ὁ δὲ κληθεὶς πῶς περιῆλθεν; Σο. εἰδὸς μὲν τὸν τρόπον. Λυ. εἶδες δέ που [1] μνηστεύόμενον αὐτὴν; certe. *Lyc.* At κληθεὶς iste quo pacto præteriit? *Sol.* Neque hoc didici. *Lyc.* Nosti autem quempiam sibi ipsi γάμους μνηστεύόμενον. *Sol.*

eunter. Sic legendus hic locus & vertendus. sensus est singuli qui circa te oberrant, à me tibi objiciuntur solœcismi, te fugiunt, à te non animadvertuntur. Solœcismus versatur in κατ' ἕτ. Attice enim dicendum fuisset κατ' ἴνα, Mycillus hic putavit κατ' εἷς esse participium fecitque locum suspectum de mendo, cum nihil sit scrupuli. Occurrit vero ista locutio quam hic reprehendit Lucianus sæpe in sacris scriptoribus. In epistola ad Romanos cap. 12: Ὁ δὲ κατ' εἷς ἀλλήλων μέλη. Maccabæorum libro III: Οἱ κατ' εἷς δὲ τῶν φίλων συνδραμόντες ἐσκεπάσθη. Marc. XIV: Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατ' εἷς, μὴ τις ἐγώ; Et Iohan. VIII: ἐξήρχοντο εἷς κατ' εἷς. *exibant singuli.* Vbi Beza κατ' εἷς putat positum pro καὶ εἷς καὶ εἷς. inde & in quibusdam editionibus scribitur κατ' εἷς, in nonnullis κατ' εἵς, in aliis κατ' εἰς. perperam. κατ' εἷς enim per Hebraicam enallagen dicitur pro κατ' ἴνα, quo Attici scriptores utuntur. Philostratus in Heroicis: Ἓ κατ' ἴνα ἕκαστος ἤρετο. *singulos heroas.* dicit idem in eodem opere εἰς ἴνα, κοινῇ δέ, inquit, καὶ εἰς ἴνα. *publice & privatim.* Idem in vita Herodis: Τῷ τε Ἀθηναίων δήμῳ κατ' ἐνιαυτὸν ἑκάστου ἀπὸ μνᾶν κατ' ἴνα. *singulas minas.* Plutarchus in præceptis Politicis: κατ' ἴνα ἓ κοινῇ. Heliodorus II: κατ' ἴνα συλλεγόντες ἀστοί. Ælianus καὶ ὁ τε κατ' ἴνα. Lucianus Dialogo Martis & Mercurii: Ἐγὼ δὲ ὅπη μοὶ κατ' ἴνα πάντων ἀμείνων. Vbi male legitur: κατὰν ἀπάντων. Idem in Harmonide, & Dialogo Plutonis & Mercurii: Μελετῶσιμαι γάρ σοι ἤδη αὐτὰς κατ' ἴνα ἑξῆς. Basilius Libanio: ἀκριβώμαι κατ' ἴνα σοι περιόντων τῶν Καππαδοκῶν. Et sic Apostolus quoque more Atticorum in epistola ad Ephesios cap. V: Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ κατ' ἴνα. Et I Cor. XIV, 31. Δυνασθε γὰρ κατ' ἴνα πάντες προφητεύειν. Demosthenes in III Philippica ἕκαστον addit: κατ' ἴνα ἕκαστον ἅπαντ' πεπαιδεῦσθαι. Idem ἄνδρα addit in Corona: Ἓ ὅσον κατ' ἴνα ἄνδρα. Thomas Magister: κατ' εἷς ἀλλὰ κατ' ἕκαστ' δεῖ λέγειν. Sed nec κατ' ἕκαστ' recte dicitur; sed pro eo dicendum κατ' ἕκαστον. vide Budæi commentaria utriusque linguæ. Et sic puto apud Thomam legendum esse. Scriptores tamen Ecclesiastici sacrorum librorum auctoritatem sequuntur. Socrates Ecclesiasticæ historiæ lib. XVI, 13. Ἐπειδὴ γὰρ ἄλλῳ ἄλλα δόγματ' ὁ κατ' εἷς ἐπανάμαξαν. Eusebius historiæ Ecclesiasticæ X: Καὶ μὰ μέντοι γε ὁ κατ' εἷς ἀλλαχοῦ καὶ οἱ πάντες ἀθρόως ἀνθρωπεύθημεν. Ad eandem formam factum ἀνὰ εἷς pro ἀνὰ ἴνα. Ioannes Theologus Apocalyps. XXI: Καὶ αἱ δώδεκα πυλῶνες, δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. Attici dicerent ἀνὰ ἴνα ἕκαστον. *singula porta*, aut potius κατ' ἴνα ἕκαστον. Porro notandum quoque est κατ' εἷς Lucianum dixisse cum singulari λανθάνῃ, at Solœcistam conjunxisse cum plurali ἐοίκασιν, quemadmodum & Marcus & Ioannes, ut duplex forte hic sit solœcismus. *Grav.*

2 Μνηστευόμενον αὐτὴν γάμου] In hunc locum Thomas: ἐπ' ἀνδρὸς, inquit, τὸ μνᾶσθαι, οἷον μνᾶσθαι γυναῖκα, ἐπὶ δὲ γυναικὸς τὸ μνηστεύεσθαι ἀνδρί. Moschopulus in eadem est sententia: Μνᾶται ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα, ὅταν δὲ γυναικὸς μνηστεύεται ἀνήρ. Nimirum magistri docent μνᾶσθαι proprie esse *ambire* puellam; sive fœminam, & dici de viris Attice, μνηστεύεσθαι vero de puellis & fœminis quæ despondentur & nubunt. Attice igitur Euangelium: Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ. Proprie etiam Lucianus in Nefasto: Περίλου γὰρ ἐπειδὴ γάμου ἐν Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐπολιόρκουν. Et Plutarchus in amatoriis narrationibus: Ταῦτα μνώντων Σπερχίου Ὀρχομενίοις καὶ Καλλιδίκης Λιλαίοις. Herodotus quoque in Clio: ταύτῃ πέμπων ὁ Κῦρος ἐμνᾶτο τῷ λόγῳ, θέλων γυναῖκα ἔχειν· ἡ δὲ Τόμυρις συνιεῖσα ὡς αὐτῷ μὴ μνάμονον. Plutarchus in Erotico etiam usus est eo verbo de muliere vidua nobili & prædivite, ultro ambiente nuptias adolescentuli cujus-

γαμῶν; Σο. τί οὖν τοῦτο; Λυ. ὅτι σολοικίζειν ἀνέξηται τὴ μνησιδώμου αὐτῷ. Σο. τί οὖν σοὶ τοῦτο πρᾶγμα, εἰ σολοικίζῃ τις μνησιδώμε-νος; Λυ. ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι ἃ τοῦτο μὴ ὄντως ἴσχι. εἰ δὲ τις λέγοι σοι παρελθών, ὡς ἀπολείποι τὴν γυναῖκα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέποις αὐτῷ; Σο. τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέποιμι, εἰ φαίνοιτο ἀδικούμε-νος; Λυ. εἰ δὲ σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέποις ἂν αὐτῷ τοῦτο; Σο. οὐκ ἔγωγε. Λυ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις· οὐ γὰρ ἐπιτρεπτέον σολοικίζοντι τῷ φίλῳ. ἀλλὰ διδακτέον

Sol. Quorsum igitur hoc? *Lyc.* Quod neceſſe eſt ſolœciſmum committere τὴ μνησιδώμου αὐτῷ. *Sol.* Quid igitur ad meum negotium hoc, ſi ſolœciſmum committit quiſpiam deſpondens? *Lyc.* Quod ignorat is, qui ſe ſcire dictabat. Et hoc quidem ita ſe habet. Si vero quiſpiam dicat tibi accedens, ὡς ἀπολείποι τὴν γυναῖκα, num permittes hoc illi? *Sol.* Quid ni permittam ſi videatur injuria affectus eſſe. *Lyc.* Si vero ſolœciſmum committere videatur, etiamne hoc permittes illi? *Sol.* Haud equidem. *Lyc.* Recte dicis. Neque enim concedendum amico ut ſolœciſſet: ſed docendus

cujuſdam, quemadmodum Martialis dixit: *Vxori nubere nolo mea.* Οὐ γὰρ ἐπιτρέψασθε δῆξαι, inquit, ἓν ῥῆμα πλικαῦτα ἓ σαλῦτ@ ἐμνᾶτο μισόγυον ἐν χλαμύδι ἔτι παιδαγωγεῖσθαι δίμαγον. Impropriè igitur Lucianus in Toxari: Καὶ ὅπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις ὀρθῶς μνησιδώμενοι. Ibidem: Δεῖ δὲ τὴ μνησήσον ἕκαστον φεύγειν ἐπαγγέλλεται ἑαυτὸν δίστα μνησιδώμεν@ ἤκειν. Et paulo poſt: Μνησιδώσθαι τὴ παῖδα πολλὰ ἐπαινέτας ἑαυτόν. Parum igitur Attice Plutarchus in narrationibus amatoriis, ἐμνησιδώοντο αὐτῷ τριάκοντα νεανίαι. Moxque in iiſdem: μὴ μνησιδώσθαι πίνας τὰς κόρας. Sic & Paulanias in Laconicis, Heliodorus in V, Laërtius in Hipparchia, Joſephus Originum Judaicarum lib. V, & XIII. Activa tamen voce μνησιδώσαι γάμον legitur apud veruſtiſſimum quemque. Dicit enim Plato in ſexto de legibus: μνησιδώσειν γάμον αὐτῷ. Apud Euripidem in Iphigenia Aulidenſi Achilles dicit: Ἀλλ' ἢ πίπομδα δεινὰ μνησιδώσαμεν ὄντας. Iſocrates βελτιόν@ αὐτῷ μνησῆσαι κόρην. Diodorus XX: Ἀξιολογώτατοι τὴ ἡγεμόνων ταύτην ἐμνήσθησαν. Sic plures alii. *Nubere* quoque dicitur ſemper, ſi proprie accipiatur, de puellis & fœminis, ut *ducere* de viris, apud auctores Latinæ linguæ locupletes. Nam de Tertulliano, Hildeberto & Fulgentio, quos & de viris *nubere* dixiſſe honeſte C. Barthius docet Adverſ. VI, c. 14. non contenderim. Nam & multa alia apud illos leguntur ſcriptores, quæ à melioris ætatis uſu longe abſunt. Sed hæc inter eruditos jam deciſa ſunt, ut riſum debeant qui aliter ſentiant. *Grav.*

1 Ἀπολείποι τὴ γυναῖκα.] Et hunc Soloeciſmum Thomas aperit: Ἀπολείπει ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα. Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις. Ἀπολιπὼσα γὰρ αὐτὸν ἄχετο. ἐκβάλλει δ' ὁ ἀνὴρ τὴ γυναῖκα. Λιβάνι@ ἐν Μελίτῃ τὸ λάλυ· ἐκβαλλε τὸ γυναῖκον. Nimirum uxor cum à viro divortit nuntium remittit, dicitur Græcis ἀπολείπειν ἄνδρα, Latinis *divortere*, *diſcedere à viro*. vir vero cum repudiat uxorem ἐκβάλλειν γυναῖκα. Latinis *exigere*. Cic. *Mimam exegit*. Eleganter igitur Joſephus ἔπειθε τὴ ἄνδρα καταλιπῶσαν αὐτὸ γήμασθαι. Attice idem dixit in undecimo Ἐξελαύνειν de Eſdra: λογίζομαι@ δ' ὅτι ἐὰν ἐκβαλεῖν αὐτὰς τὰς γυναῖκας προσῇξη. pro quo eodem in loco etiam dicit ἀποπέμψασθαι. Quare minus Attice ipſe Luc. in I Dialog. Junonis & Jovis: Ἀπολιπὼν ἐμὲ τὴ νέμῳ γαμετῷ. Ibidem in his accuſato: Τὴν νέμῳ γαμετῷ ἔτως ἀτίμως ἀπολείπ. Plutarchus in Stoicis controverſiis confundit etiam hanc differentiam, ὥσπερεί τις τὴ γαμετῷ ἀπολιπὼν ἐπαίρει ἢ συζύγων. Attice dixit idem in Romulo: Νόμ@ μὲ δίδως γυναικὶ ἀπολείπειν τὴ ἄνδρα, δίδως δὲ

ὅπως τοῦτο μὴ πάθοι. καὶ εἴ τις γε νῦν ψοφοίη τὴν θύραν εἰσιών, ἢ ἐξιὼν κρούοι, τί φήσομέν σε πεπονθέναι; Σο. ἐμὲ μὲ οὐδὲν, ἐκεῖνον δ' ἐπισκληῆν βάλλειν, ἢ ἐξιέναι. Λυ. σὺ δ' ἀγνοῶν τὰ κόπτοντα, ἢ τὰ ψοφοῦντα, οὐδὲν, ὅλως πεπονθέναι δηλοῖμεν ἀπαίδευτον ὄντα; Σο. ὑβρίζεις εὖ. Λυ. τί λέγεις; ὑβρίζεις ἐγὼ νῦν δὴ χρήσομαί σοι διαλεγόμενος; ἔοικε δ' σολοικίσαι τὸ

dus potius est, ut hoc ne illi accidat. Quod si quis autem nunc crepare faciat januam ingrediens, aut exiens pulset, quid dicemus tibi accidisse? *Sol.* Mihi quidem nihil: illum vero vel exire velle, vel introire. *Lyc.* Tibi vero, cum ignorares τὰ κόπτοντα, aut τὰ ψοφοῦντα, nihil omnino accidisse putabimus indocto adeo existenti? *Sol.* Contumelioſus es. *Lyc.* Quid dicis? Ego contumelioſus vero nunc χρήσομαι qui tecum diſputo? Videtur autem ſolœciſſare etiam

διαλεκτὸν γυναῖκα ἐπὶ φαρμακεῖα τίνων. Ibidem: ἀπέμαθε γωνιᾶσκε. Hermogenes Sophiſta: ἔξεστι γαμεῖν ὅθεν βούλεταί τις καὶ ὑποκαλεῖσθαι τὴν ἔσω γωνιᾶσκε. Græv.

1 Εἴ τις γε νῦν ψοφοίη τὴν θύραν εἰσιὼν καὶ ἐξιὼν κόπτοι] Hæc verba bene vertit interpres per *concrepuiſſet oſtium* & *pulſavit*. Nam quod apud Latinos diſcrimen eſt inter *oſtium crepat* & *pulſatur*, eadem eſt apud Græcos inter κόπτειν & ψοφεῖν. Exiturus cum fores ferit & percutit, ut illo ſtrepitu admonerentur qui foris erant cavere ſibi, atque abſtinere, ne lœderentur, apud Atticos enim fores non introrſum trahendo, ſed in viam publicam pellendo aperiebantur, ut dudum docuerunt viri doctiſſimi Turnebus, Cujacius, Muretus; exiturus itaque hoc crepitu ſignum cum dat dicuntur Latinis *fores crepare*, Græcis ψοφεῖν: cum vero introiturus fores percutit ut aperiantur, dicuntur Latinis *fores pulſari*, & *pultari*, Græcis κόπτεσθαι; ut docent Suidas, Thomas, Ammonius, Phrynichus, Moſchopulus. Attice igitur dixiſſet κόπτει τὴν θύραν εἰσιὼν ἢ ψοφοῖ ἐξιών. Lucianus in Philopſeude: Ἔπρεπε κόπτουσα τὴν θύραν ἐκείνη. Idem in fugitivis: Ὥστε οὐδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Ariſtophanes in Ranis: Ἄγε δή πια πρόπυλον τὴν θύραν κόψω. Moxque: Οὐ μὰ Δία ἐκείψας ἀλλὰ γεῦσαι τὴν θύρας. Et in Nubibus: Γεῦσαι τὴν θύρας. Lyſias in Apologia de Eratoſthenis adulteri cæde: Ἐγὼ μὲν οὖν ἐμαυτῷ δοκῶ μὲν αἱ θύραι νύκτωρ ψοφῆσαι. Heliodorus in I: Τάχα θύρας ὅτι πλεῖστον ἐψόφησεν. Phrynichus addit male quoque κρούειν τὴν θύραν pro κόπτειν poni. Sed contra hunc facit illud Xenophontis in Sympoſio: Φίλιππον ὁ γελοιοποιὸς κρούσας τὴν θύραν εἶπε· πῶ κατακείσωμαι. Et Euangeliſta: Μὴ ἀρξαμένου ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν. Idem.

2 Νῦν δὴ χρήσομαι] Soloeciſmus eſt hic, quod νῦν δὴ cum futuro conjungatur, cum debeat cum præſenti jungi. Attice enim dicendum erat νῦν δὴ χρήσομαι. Pollux: Ἄρτι ὁ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ νῦν δὴ ὃ ἐστι ταυτόν. Suidas: Νῦν δὴ, ἐλίγον ὑμαρτάδην, ἀρτίως. Πλάτων νόμων γ. Νῦν δὴ ὀλίγον ὑμαρτάδην τάττις ἀναγκαίως τοῖς λόγοις, ἵνα ταῦτα ἐπιθεωμεν, νῦν δ' ἐπλεκόμεθα. Καὶ αὖθις ἐν ταὐτὸν νόμων. Πλάτων διαλελυμένως εἴρηκε ἐπὶ τοῦ παρόντος χρόνου, τὸ δὲ ἐπὶ συμβίωσιν· ὃ δὴ πάντων τῶν σολοικίσμων χαλεπώτατόν ὡς φασιν ἡμεῖς νῦν δή. Ἐν Εὐριπίδης ἐν Ἰφιγενείᾳ. Νῦν δὴ μὴν ὀρθῶς βάσσ' ἐπὶ δόρας, οὐδὲν ἐστέλλω. Νῦν δ' αὖ πλανᾷ θεὸς ἐπ' ἀκυμάντοις. Ἐν δὲ Μελεάγρῳ. Ὃ ἐξ σὺ νῦν δὴ μ' ὠφελοῦντα τύχοι. Homerus: Νῦν γὸ δὴ χρὸς ἐστί. Idem: Νῦν δὴ ἐξαπόλωλε δόμων καμμίλια χαλά. Euſtathius: Νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ ἀρτίως· ἐν ἐνὶ τόνῳ, ὃ καί φασι μόνῳ παρωχημένῳ σωτάσασθαι. Euripides Phœniſſis: Ἄκμας δὲ νῦν δὴ διεφέτων ἡμῶν ὁδόν. Ibidem: Ἄκμας δὲ νῦν δὴ καὶ τὰ θεοῦ τότ' κακά. Plato in Gorgia: ἀεὶ ἂν καὶ ἂν νῦν δὴ λέγοιμι βαλβιακὴν. & ſic frequentiſſime cum in illo Dialogo tum in aliis ejus libris. In his

ſu-

τωῦ δὴ χρήσομαι, σύ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶσαι ὡς τ' Ἀθηνᾶς, ἀλλ' εἰπὲ τί τοιοῦτον, ὡς τι καμὲ μαθεῖν. Λυ. Ἦ πῶς ἂν μάθῃς; Σο. εἴμοι πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φῂς σολοικίσαι ἐμὲ λαθεῖν, καὶ πῶς ὅ, τι ἥκασον σολοίκισας. Λυ. μηδαμῶς, ὦ ἄριστε· μακρὸν γὰρ ἂν ποιήσαιμεν τ' Δι' ὀλίγων. ἀλλὰ σοὶ μὲ τούτων ἔξεστι σοι καθ' ἥκασον αὐτῶν διωλύσειας. τωῦ δ' ὑπὲρ ἅπαξ ἐπέλθωμεν, εἰ δοκεῖ· Ἦ περὶ τούτου γε αὐτὸ τὸ τοῦτο ἅπαξ μὴ δυοῖν, ἀλλὰ ψιλῶς ἐξενεγκεῖν, ὀρθῶς φαίνεται ῥηθὲν μοι· Ἦ ἕτερα σκοπούμενον, μὴ γὰρ ἄτοπος ἄλογον ἦν ἄν. ἔπειτα τὸ τ' ὕβρεως. ἣν με φῂς ὑβρίσαι, εἰ μὴ ὅτω λέγοιμι, ἀλλ' εἰς σὲ etiam ipsum χρήσομαι quo nunc usus sum: tu vero non cognovisti. *Sol.* Desine, quæso per Minervam: ac dic potius tale aliquid, quod etiam ego intelligam. *Lyc.* Ac quo pacto intelligas? *Sol.* Si mihi omnia ista percurras quæ modo dixisti à te cum solœcismo dicta, à me autem non animadversa esse: & quo pacto in singulis peccatum sit exponas. *Lyc.* Nequaquam, ô optime. longum enim modo facturi essemus dialogum: sed de horum quidem unoquoque licebit tibi singulatim quærere. Nunc autem alia quædam persequamur, si videtur. Ac primum ipsum hoc ἅπαξ, absque aspiratione, & cum tenui spiritu, utrum recte videatur dictum cum verbo ἕτερα compositum. Non enim ita præter rationem fuerit. Deinde & τὸ τ' ὕβρεως, qua te à me affectum ais, si non hoc pacto dicam, sed εἰς

autem, quæ attuli, exemplis τὸ νῶ δὴ nusquam junctum invenitur futuro. Proin si quis dixerit νῶ δὴ χρήσομαι, is solœcismum commiserit. Nec est solœcismus in simplici voce χρήσομαι, quod putavit interpres, sed in νῶ δὴ futuro χρήσομαι hic junctо, ut dixi. Huic simile est ἄρτι σολικῶ de quo in initio harum notarum disputavi. Plato enim pro eodem dixit νῶ δὴ, ἄρτι, πρόσθεν, ἔμπροσθεν, τὸ νῶ, πρὸ ὀλίγου, ὀλίγῳ πρόσθεν, πρότερον, πρότερον & πρότερα. Cum futuro autem αὐτίκα, μάλα, αὖθις, εἰσαῦθις, ὕστερον, ὅπη τάχιστα, ἐκ εἰς μακρόν. Occurrunt tamen etiam loca quædam ubi τὸν δὴ futuro jungitur, contra hanc Luciani & magistrorum præceptionem. Homerus Iliados H· Νῦν μὲν δὴ τ' πατρὸς ἀεικέα πίσυνε λαῶν. Et alio loco: Νῦν ἦ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει. & sæpius aliis in locis. Νῦν δὴ, inquit Plato, de legibus libro III, μᾶλλον βιωσόμεθα. Idem in fine ultimi de legibus: Νῦν δὴ μανθάνομεθα ὅτι σωκρατῶν ἐδίου. Idem in Phædone: Ὦ Σώκρατες ὕστατον δή σε προσερῶ νῦν οὐ θαυμαστὸν ἐδόν. Xenophon IV institut. Cyri: Νῦν δὴ σὺ δηλώσεις. Thucydides VI: Καὶ ἀσφάλεια νῦν δὴ καὶ πολλὴ ἔσεσθαι. Thomas ait etiam νῦν aliquando futuro junctum solœcismum esse. Εἰ περάσαιμι, inquit, δηλῶν τότε τὸ νῦν τοῦτο ὀλίγιστον σολοικισμὸν ποιεῖ, ὡς τὸ νῦν σοφὸς χρήσομαι. δέοιτο γὰρ ἂν σοφίᾳ χρόνου. Sed nihil videtur tam firmum esse quod non alicubi labefactetur, ut superius posita exempla ostendunt. *Grev.*

1 Τ'ζρίζω σι καὶ εἰς σι] Τ'ζρίζω σι scilicet est contumelia te afficio, ὑζρίζω εἰς σε, est cum in tuos amicos, aut quicquid ad te pertinet contumeliosus & injurius sum, Moschopulus eadem docet: Τ'ζρίζω σι καὶ ἀντὶ τοῦ πάντα τρόπον ἀτιμάζω σε. δηλονότι δὶ ὕζρεως καὶ πληγῶν, ἢ ἄλλης τινὸς ἐπηρείας. Τ'ζρίζω εἰς σε ἀντὶ τοῦ ὑζρίσικά τινα εἰς φίλον σόν, ἢ εἰς τὰ σοῖ σε ἐδέικνυμεν ὡς ἀναιρήσεσθαι τὸ ὕζριν ἐπὶ σε. Attice igitur Plato in VI de legibus: Μήτε τινὰ ὕζριν ὑζρίζειν εἰς ἀλλήλους. Quod vero Lucianus subjicit ἐπεὶ τὸ εἰς περσῶσαι ὑζρίζειν λέγεσθαι οἷον εἰς τὴν παροιμίαν ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Platonis verba sic se habent: Οὐμρῶ μὲν γὰρ κινδυνεύει διαφθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑζρίσαι εἰς τὴν παροιμίαν Lucianus in his accusato: Τ'ζρίζεις εἰς τὴν διάλεξιν. Idem.

φαίλω ἴδιον, ἐμοὶ μὲν οὐκ ἔχω εἰπεῖν. ὅτι τὸ μὲ σὲ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ. τὸ δὲ εἰς σέ, ὅταν εἴς τι τῶν σῶν γίγνηται ἡ ὕβρις. ὁ γὰρ ὃς τὶς γυναῖκα ὑβρίζῃ τὴν σὴν, εἰς σὲ ὑβρίζῃ· καὶ ὃς τὶς παῖδα καὶ φίλον, κ' ὃς τὶς γε εἰκότως. πλὴν γὰρ σοὶ τῶν πραγμάτων ὅτῳ ἔχει σοι, ἐπὶ τὸ εἰς σὲ ἆσθμα ὑβρίζειν λέλεκται· οἷον εἰς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Σο. καζέτω τὸ διάφορον. Λυ. ἆρ' οὖν ὁ τοῦτο καλυνεῖς, ὅτι τὸ [1] ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν; Σο. ἀλλὰ νῷ εἴσομαι. Λυ. αὐτὸ δὲ τὸ ἀναλλάττειν; Σο. ἐμοὶ μὲν τοιοῦτον λέγειν δοκεῖ. Λυ. καὶ πῶς ἂν εἴη ταυτὸν τῷ ὑπαλλάττειν τὸ ἀναλλάττειν, εἴπερ τὸ μὲν ἑτέρῳ ᾠῷ ἕτερον γίνεται, τὸ δὲ μὴ ὀρθῷ ᾠῷ τὸ ὀρθὸν, τὸ δὲ μὴ ὀρθῷ ᾠῷ τὸ ὀρθόν; Σο. κατέμαθον ὅτι τὸ μὲ ὑπαλλάττειν, τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν ἐστί. τόδε ἀναλλάττειν ποτὲ μὲ τοῦ κυρίῳ, ποτὲ δὲ τοῦ μὴ κυρίου χρῆσθαι. Λυ. ἔχει τινὰ καὶ ταῦτα κατανόησιν οὐκ ἄχαριν. τὸ δὲ [2] ἀσυδίζειν ᾠῷ τινα, τὴν οἰκείαν ἀφίεις σὲ, contumelioſum dicam, proprium id eſſe ego quidem non poſſum dicere: quoniam σὲ quidem ὑβρίζειν, idem eſt quod corpus tuum, ſive plagis, ſive vinculis, ſive etiam alio aliquo pacto. At εἰς σὲ quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumelioſus eſt, & qui puerum tuum, & amicum, & certe qui ſervum quoque. Nam præterquam de rebus ita tibi ſe res habet: quoniam & in res contumelioſum eſſe dictum eſt, ut in proverbium quemadmodum Plato dicit in Sympoſio. *Sol.* Intelligo differentiam. *Lyc.* Num igitur & hoc intelligis, quod ſi dicam, ταῦτα ὑπαλλάττειν, ſolœciſmum vocant? *Sol.* At nunc ſciam. *Lyc.* Ipſum autem dici debere, ἀναλλάττειν. *Sol.* Mihi quidem videtur idem utrunque dicere. *Lyc.* At quomodo idem fuerit ὑπαλλάττειν & ἀναλλάττειν. quando illud quidem eſt alterum cum altero commutare, videlicet id quod rectum non eſt, cum eo quod rectum eſt: hoc autem, id quod non eſt, cum eo quod eſt. *Sol.* Intelligo quod ὑπαλλάττειν quidem ſit id quod proprium non eſt, pro eo quod proprium eſt, dicere. ἀναλλάττειν vero aliquando quidem eo quod proprium eſt, aliquando vero eo quod proprium non eſt, uti. *Lyc.* Habent quandam & hæc conſiderationem non injucundam. ἀσυδίζειν autem ᾠῷ τινα: id eſt, propriam utilitatem

1 Ταῦτα ὑπαλλάττειν] Moſchopulus videtur nonnihil à Luciano diſſentire: Ἀναλλάττειν, inquit, τὸ μεταθέναι τὰξιν ἀντιῤῥήσεως, ἢ ἀναλλάξαι ἐπὶ τῶν ἐναντίων λέγει. Τὸ παλλάττειν τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν, ἢ ἀπλῶς τὸ ἕτερον ἀντ' ἄτερος ἐκφέρειν. Sic hic locus legendus. Nec eſt in Luciano: *quod ſi dicam ταῦτα ὑπαλλάττειν ſolœciſmum vocant*, ut vertit Micyllus: ſed ὅτι τὸ ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν, hoc eſt, *enervando vel per hypallagen hiſce abuti dicunt ſolœciſmum committere.* Sic ἀναλλάττειν eſt his abuti per ἀναλλαγήν. In iis quæ ſequuntur in Luciano, αὐτὸ δὲ τὸ ἀναλλάττειν, lacuna eſt ſic ex vetere codice, uti patet ex excerpris, ſupplenda: αὐτὸ δὲ τὸ ὑπαλλάττειν εἴ τις ἀναλλάττειν λέγοι, ἴσως δόξειν λέγειν. Nihil certius. *Grav.*

2 Ἀσυδίζειν ἀεί σοι, & ᾠῷ σοι] De his ne convenit Moſchopulo cum Luciano. Συ-

Λεῖον δ' ἀπορθάζοντος ἐμφαίνει τὸ ἧ καθεῖ τινα, τὸν σκοπὸν περὶ ὃν ἀπορθάζει. ἐ ταῦτα ἴσως μὲ ὑποσυλλέγοντα, ἴσως ἧ καὶ ἀκριβῶντα παρά τισι. βέλτιον ἧ τὸ ἀκριβῶν ἐκείνου. Σο. ὀρθῶς γὰ λέγεις. Λυ. τόγε μὴν καθίζειν δ' καθίζειν καὶ τὸ καθίσαι δ' καθῆσαι, ἆρ' οἶσθ', ὅπη διαφέρουσι; Σο. σὺκ οἶδα. τὸ καθίσθητι ἤκουόν σε λέγοντος, ὡς ἔστιν ἑκφυλον. Λυ. ἐ ὀρθῶς γε ἤκουσας, ἀλλὰ τὸ καθῆσαι, δ' καθῆσο ἀλλοφέρειν φημί. Σο. ἐ πῶς ἂν εἴη ἀλλοφέρειν; Λυ. πῶ τὸ μὲ πρὸς τ ἐωῦτα λέγειν, τὸ δὲ καθῆσαι. τὸ δὲ πρὸς τ καθεζόμενον, ἴσο ξεῖνε, ἡμεῖς ἧ καὶ ἄλλοθι δήπου ἕδρυμα,

tem ejus qui ſatagit, indicat: cum autem dico περί τινα, illius indicat, circa quem quis ſatagit, ſive obſequioſus eſt. Atque hæc quidem fortaſſe confunduntur à quibuſdam, fortaſſis autem etiam obſervantur: melius autem eſt obſervare unumquemque. *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* καθίζειν vero à καθίζειν, & καθῆσαι à καθῆσο, ſcis quo pacto differant? *Sol.* Haud ſcio. καθίσθητι quidem audivi te dicere quod ſit alienum. *Lyc.* Et recte quidem audiſti. Sed καθῆσο à καθῆσαι differre ajo. *Sol.* Et quo tandem inter ſe differunt? *Lyc.* Quod καθῆσαι quidem ad eum qui ſtat, dicitur: alterum autem ad eum qui ſedet. ut, ἴσο ξεῖνε, ἡμεῖς ἧ ἐ ἀλλόθι δήπου ἕδρυμα. Rur-

Σπουδάζω, inquit Moſchopulus, ὡς σὺ ὅταν σὺ ἀξιῶ ὀθνειείας τ σώματος, ἀπορθάζω σοι σὺ ὅταν ὀθνειῶμαι τ σοι σὺ φαρμάκου. Græv.

1 Ἀλλὰ τὸ καθῆσαι τ καθῆσο διαφέρειν φημί] Nihil aliud vult Lucianus, quam καθῆσαι dici ad ſtantem, quem jubemus ſeſſum capere, καθῆσο vero ad eum, qui jam ſedet, quemque rogamus, ne ſurgat. Thomas eadem tradidit quæ Lucianus: Ἄλλο, inquit, καθῆσαι καὶ ἄλλο καθῆσο. Τὸ μὲν γὰρ καθῆσαι πρός τινα ἰσταμένην λέγεται ἵνα καθίσῃ, τὸ δὲ κάθησο πρὸς τ καθήμενον ἵνα καθῆται καὶ μὴ ἐξαναστῇ ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ· Ἧσο ξεῖν' ἡμεῖς ἧ καὶ ἄλλοθι δώμασ' ἕδρυμαι. Sic lege hunc locum in edito libro ſatis mendoſum. quod vero paulo antecedit, τὸ καθίσθητι ἤκουόν σε λέγοντος ὡς ἔστιν ἑκφυλον. *audivi te dicentem imperativum* καθίσθητι *ſede, vocem eſſe peregrinam vel barbaram*, Luciani forte reſpicit verba quæ in Lexiphane ſuo poſuit: Τὸ ἵπτατο, ἐ ἀπαντάμενος, ἐ τὸ καθίσθητι ἀδὲ μετοικικὰ τ Ἀθηναίων φωνῆς. Micyllus ex ſuperioribus Luciani verbis colligit hic aliquid deſiderari. cui equidem non invitus aſſenſero vel propter hæc verba quæ infra habentur. Οὐκ οἶδα οἷόν ἐστι συλλεγῆναι δηλ. Σιλ. πάνυ οἶδα τῶν γέ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος. Nam Lucianus de proprietate vocabuli συλλεγῆναι nuſquam in hoc libello locutus eſt. Nunc viciſſim Thomam & Phrynichum audiamus. Ἐκαθίσθην, inquit Thomas, καθισθεὶς, καθησθήσομαι, καθισθῆναι, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων βαρύσαρκα λέγε ἂν καθίζομαι, ἐκαθιζόμην, καθεδοῦμαι, καταδήμαν, καθῆσθαι καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων. Phrynichus ἐκαθίσθη, καθισθείς, καθησθήσομαι καὶ σκληρότικὰ καθεσθήσονται ἑκφυλα. Parum igitur Attice Heliodorus in IV: Καθισθεὶς δὲ σκληρὸν θυγατρὸς συγάτηρ ἤκουον. Et Baſilius in epiſtola: Ταῦτα λογιζόμενοι σκολὺν χρόνον ἐκαθίσθημεν. Lucianus in priore verarum narrationum: Οἱ πρωτεῖα δὲ περιεκαθίσαντο ὅσοι δὲ σοφοὶ τραπέζαι. Herodianus in V: Συνεκαθίσθησαν αὐτῷ ἐν τῷ βασιλικῷ θορείῳ. Ioſephus Ἀρχαιολογίας libro II: Καθισθεὶς ἐπί τινος θρόνου. Idem libro VIII: Καθισθέντα δ' ἐν Βιθυσαΐδι. & pluribus aliis in locis. De καθίζω & καθίζομαι Thomas Magiſter: Καθίζω ἐγὼ καὶ καθίζομαι καὶ καθίζω ἕτερον. Pollux ſcribit Xenophontem καθίζειν uſurpaſſe pro καθίσαι ποιεῖν. Locus eſt in II ἐναβάσεως· Καὶ ἀπαγγελλόμενος δὲ Ἀριαῖος ἐν σκηνῇ ἦλθε εἰς τ θρόνον τ βασιλέως

ἀντὶ δ' ἐμοῦ καθιζόμενον. παύλιν οὖν εἰρήσω, ὅτι τὸ ταῦτα ξυμβαλλάττειν, ἀκαρῆ ζήτησίν ἐστι. τὸ γὰρ καθίζω, ἢ καθέζομαι ἆρά σοι δοκεῖ μικρόν τι διαφέρειν, εἴπερ τὸ μὲ ἕτερον φαῖμεν, τὸ καθίζειν λέγειν. τὸ δὲ μήτε ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸν καθέζεσθαι. Σο. καὶ ταῦτα ἱκανὸς διελήλυθας, καὶ δι' ὀλίγου· ὥστε μάλ' ἐστὶ δεῖ σε διδάσκειν. Λυ. ἐπίτηδες γάρ λέγεις καθαιρούμενον, οὐκ οἶδα, εἴτε [1] ξυγγραφεὺς εἶναί; Σο. πάνυ οἶδα νυῦν γάρ σε ἀκούσας ταῦτα λέγοντα. Λυ. ἐπεὶ καὶ τὸ [2] καταδυλοῦν σὺ μὲ ἴσως ταυτὸν τῷ καταδυλοῦν νενόμικας, ἐγὼ δὲ οἶδα διαφέρειν σὺν ὀλίγῳ ἔχον. Σο. πῶς ταυτόν; Λυ. ὅτι τὸ μὲ ἑτέρου, τὸ καταδυλοῦν δ' ἑαυτοῦ γίγνεται. Σο. καλῶς λέγεις. Λυ. καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ ὑπάρχει μαθήσεσθαι, εἴπερ μὴ αὐτὸς εἰδέναι σὸν εἶδος δόξεις. Σο. μὴ ἂν δόξαιμι. Λυ. ἀκὴν τὰ λοιπὰ εἰσαῦθις ἀναβαλώμεθα, νυῦν δὲ διαλύσωμεν τὸν διάλογον.

Rursum itaque dictum sit, quod qui hæc commutat, vitium incurrit. καθίζω autem à καθέζομαι, num tibi parum distare videtur? Siquidem καθίζειν dicendo, alterum sedere facimus: καθέζεσθαι vero, nosmet ipsos solos. *Sol.* Et hæc sufficienter prosecutus es. Atqui dic: ita enim oportet te docendo præire. *Lyc.* Nam me alio pacto dicentem non intelligis. Non nosti quale sit ξυγγραφεὺς ἀνήρ? *Sol.* Omnino novi, ut qui te audierim hæc dicentem. *Lyc.* Quoniam & καταδυλοῦν tu quidem fortassis idem cum καταδυλοῦν putasti: ego vero scio differre non parum. *Sol.* Quomodo? *Lyc.* Quod hoc quidem alteri, καταδυλοῦν autem sibi ipsi fit. *Sol.* Pulchre dicis. *Lyc.* Etiam alia vero multa licet tibi discere, si modo non ipse tibi scire, cum nescias, videbere. *Sol.* Non videbor facile. *Lyc.* Proin reliqua in posterum rejiciemus, in præsentia autem dialogum dissolvamus.

καθιεῖν collocaturos esse. Sic καθίζειν dixerit apud Demosthenem & Galenum. Moschopulus: Καθίζω ἕτερον μεταξαπικῶς. Ἐγὼ καθίζω ἐγὼ ἀμεταξάτως. Καθήμαι δὲ ἐγὼ ἀεὶ μεταξάτου, &c. Τὸ καθεδοῦμαι, ἐγὼ ἐκαθεδούμην βάρβαρα. Alibi Thomas: Τὸ καθίζω ἐμόνον τίθεται ἀντὶ τοῦ ἕτερον ποιῶ καθίζειν ἀλλὰ καὶ ἐμαυτόν. Lucianus in Nigrino: Καὶ καθίσας ἐμαυτὸν ὥσπερ ἐν θεάτρῳ Græv.

1 Ξυγγραφεὺς ἀνήρ] Ξυγγραφεὺς, inquit Thomas, ὁ μόνον ὁ συγγράφων ἀλλὰ τύπτων, ἢ τι ἄλλο ἐφ' ἑαυτοῦ ζωύμενον, οἷος ἦν Θουκυδίδης, ἀλλὰ καὶ χαράττων ὑφάσματα ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον συγγραφὰς ἐκάλουν. Θουκυδίδης· Καὶ εἰσὶν ἤδη οἱ ξυγγραφεῖς, ἄλλο μέν τι ὄντες. Ammonius quoque pœne eadem habet: Γραμματεὺς μὲν γάρ ἐστιν ὁ τὰ ἄλλα ἑαυτῷ γεγονότα συγγράφων· ὡς Ἡρόδοτος. Συγγραφεὺς δὲ ὁ ταῖς ἑαυτοῦ γεγονότα ὡς Θουκυδίδης. Itaque secundum horum sententiam ξυγγραφεὺς dicitur non solum de scriptore & auctore librorum, sed & de scriba tenatus, aut alius collegii. *Idem.*

2 Τὸ μὲν καταδυλοῦσθαι ἑτέρῳ, τὸ δὲ καταδυλοῦν ἑαυτῷ] Moschopulus paulo aliter: Δυλοῦμαι ἐμαυτὸν, καταδυλοῦμαι δ' Ἑλλάδα. Pro Luciano facit illud Thucydidis: Τὰς μὲν ξυγκαταδυλοῦν ἐν σφισὶν αὐτοῖς τὸ δ' ἅλα πᾶς μέρος. Ex Moschopuli sententia dixit idem in III: Τὰς μὲν καταδυλουμένας δ' Ἑλλάδα. Idem.

PHI-

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Η ΔΙΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

PHILOPATRIS, SEV QVI DOCETVR.

ARGVMENTVM.

Sive Luciani, sive alius scriptum hoc fuit, videtur is Trajano Cæsari, ob victoriam in Oriente partam, potissimum gratulari voluisse, contra eos qui per id tempus sive ipsi urbi, sive alteri alicui loco (nam patriam solum vocat) pericula & clades præsagiebant, quos ipse à principio sophistas appellat: ad finem tamen ita describit, ut propemodum Christianos intelligere videatur. Eò enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, & de tota Arabum regione meminit. Omnia enim illa à Trajano devicta in populi Rom. potestatem illis tum temporibus rediere, ut apud Dionem & Eutropium, & cæteros, qui ejus ætatis historiam scripserunt, videre est. Et hinc alterius tituli caussa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quòd autem ad didascomenum pertinet, fingitur is, qui patriæ fortunæ ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo, qui cum sermonem habet, de deo vero & religione recta informari, tum ab iis, qui patriæ malè ominabantur, ejusdem institutionis caussa, in communem cœtum ac societatem introductus fuisse, Vnde & catechumenus in ipso dialogo infrà vocatur, quo nomine Christiani vocare soliti aliquando fuere, eos quos pietate & religione sua informare nuper cœpissent.

ΤΡΙΕΦΩΝ.

1 Τί τοῦτο ὦ Κριτία, ὅλον σαυτὸν ἠλοίωσας, καὶ τὰς ὀφρῦς κάτω σωίνδυγας, μύχιον ὃ βυσσοδομεύεις, ἄνω καὶ κάτω ἀδιπολῶν, περιπλεόφρονι ἰσικὼς καὶ τὸ ποιητικὸν, ὄχθος τις σὺ

TRIEPHO.

Quid hoc ô Critia? totum te ipsum immutasti, & supercilia deorsum contraxisti, profundum autem quippiam alta mente versas, sursum atque deorsum inambulans, vaframenta meditanti similis, quemadmo-

1 Τί τοῦτο] Non est hujusce Luciani, sed antiquioris alicujus. Multa id arguunt, Primùm ineptiæ stili, cum aliæ omnibus paginis, tum illæ p. 765. φὺ φὺ, &c. Deinde ratio temporis. Nam Syrus noster Lucianus pervixit ad tempus belli Marcomanici anno Christi CLXXI. ut patet in Pseudomante: at hic nebulo se baptisatum significat à D. Paulo. D. Paulus verò martyrii palmam accepit imperantis Neronis anno XIII. FalliturqueBaronius Neronis anno XII. verba illa hujusce Dialogi

ὅλε παρειάς; μή πω τρικέφαλον πηδήσαι, ἢ ἔκφυλόν ἐξ ἄδου ἐλαυνθῆναι, ἢ καί τι ἡμῖν ὀπ ἀφανείας συμβήσεται; ἐδόκει γάρ σε τοιαῦτα οἷος πάθειν, εἰ καὶ αὐτὸν ἀκηκόεις εἰμὶ τὸ κόσμου κλυδωνίου, ὥσπερ ἐπὶ τῷ Δευκαλίωνος. σὺ λέγω ὦ καλὲ Κρῖτία, ὅτι αὖθις ἐμὲ ἐπιβοωμένου τὰ πολλὰ, καὶ ἐς βραχὺ μετιτιάσοντος; δυσχερείαις καθ' ἡμῶν, ἢ ὀνειδίσουσι, ἢ καὶ τὸ χεῖρες παλαιησόντως ἐπιμένεις; Κρ. ὦ Τριφῶν, μέγαν τινα, καὶ ἡσυχαμένου λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλοῖς ἤδη διεσκεδασμένον. Τ ἔπι ἀναπιμπλάζω τὰς ὕβλας, καὶ τοῖς ἀκοαῖς λαμπρύνω, μή πω ἐπ ἀκόσμοις τοῦτο, Τ Δευκύλλιος σκηψεῖς, Τ μῦθος τοῖς ποιηταῖς γένηται, ὡς καὶ Νιόβη τοτέ. ἀλλὰ κἂν κεφαλοῦ ἐνθένδε ἂν ἐπὶ κεφαλῆς σκοβδινήσας, εἰ μὴ ἐπίκρυξάς μοι ὦ πᾶν. Τ τὸ δὲ Κλεομβρότου πήδημα δὲ ἀμβρακιώτης ἐμυθεύθη ἐπ' ἐμοί. Τρ. Ἡράκλεις τὰ θαυμάσιον σκιάς ἐνυπνίων φασμάτων, ἢ ἀκουσμάτων, ὥσπερ Κρῖτιαν ἐξέπληξαν. πόσοι γὰρ ἐμβρόντητοι ποιητὴ, καὶ προσβλογίαι φιλοσόφων, ὅτι ἐξέπληξάν σε τῶν λεγόντων, ἀλλὰ λαμπρὸς πάνυ admodum poëta ait: Pallorque genas tibi cœpit. Num alicubi Cerberum aſpexiſti, aut Hecatem ab inferis huc egreſſam? aut etiam deorum alicui conſultò occurriſti? Nondum enim talia tibi accidere conveniebat, etiamſi ipſum audiviſſes mundum aquis obrutum iri, quemadmodum Deucalionis tempore factum eſt. Tibi dico, optime Critia, an non audis, me tantopere inclamantem, & brevi adeò appropinquantem? utrum indignatione aliqua adverſum nos percitus es, an obſurduiſti, an verò etiam expectas, dum te elata manu impellam? *Cri.* O Triephon, magnum quendam & admirabilem audivi ſermonem, multiſque viis tractatum. Ac nugas iſtas adhuc memoria repeto, aureſque obturo, nec ubi etiam amplius audiam talia, & inſania nimia dirigeam, fiamque poëtis fabula, perinde ut Niobe olim. Quin per præcipitium in caput devolverer alicubi, veluti vertigine actus, niſi, ô amice, inclamaſſes mihi, adeoque & Cleombroti ſaltus, Ambraciotæ illius, de me fabula ferretur. *Tri.* Papæ, quàm mirabiles iſtæ apparitiones, ſive auſcultationes fuere ſcilicet, quæ Critiam adeò perculêre. Quot enim attoniti poëtæ, & præſtigiatores philoſophi, percellere mentem tuam non potuere, ſed nugæ

logi, Γαλιλαῖοι ἀναφαλαντίας, Φιλίππου, ἐς τρίτον ἔφηβον διαβεβλῆσθαι δὲ ὑπὸ Χριστιανῶν ἡμᾶς ἀνακρίνουσιν, adſcribens huic Lucianus. Nam quî potuit Lucianus hic à Neronis anno XII. & Chriſti LXIIX. ad annum Servatoris CLXXI. pervivere, ſive annis CIIII? Atqui etiam poſt bellum Marcomanicum, quin Lucianus hic aliqua commentatus ſit negari non poteſt. Saperdæ autem prorſus illi ſunt, qui propter ea quæ in extremo dialogo iſto, de Babyloniis, Ægyptiis, Perſis, Scythis verba fiunt, hujuſce diſtortiſſimi fœtus parentem, ad tempora imperatoris Trajani referunt, cùm ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere poſſe, quivis facilè lolio non victitans, perviderit. Planè quidem quiqui tam belli pueri patri eſt, Neronis principatu eum ſuſcepit. *Marcil.*

1 Ἀποψύξω] Gloſſæ veteres: ἀποψύχω. *dirigeo.* Menag.

1 Τὸ

τὰ γέγονεν ἐπὶ σοί. Κρι. πέπαυσο εἰς μικρὸν, καὶ μηκέτι περιεχλάσας ὦ Τριεφῶν. ὁ γὰρ παρεστὼς, ἢ ἀμελητὸς ἢ ῥᾳδίως παρ' ἐμοῦ. Τρι. οἶδ' ὅτι σ' ἐμικρόν, ἀλλ' οὐκ ἀμφιβόλως ἀκαπυκλεῖς, ἀλλὰ καὶ λίαν τὸ λανθάνειν. ὁ γὰρ χρὼς, & τὸ ταυρηδὸν ἐπιδέδειται, καὶ τὸ ἄσμενον τὰ βάσεις, τὸ ἄνω τὸ, & κάτω ἐξαπολεῖν, δρίγνωθόν σε καὶ δῆλον. ἀλλ' ἄμπαυσον δὲ διαυτὸν, ἐξίμεσον τὰς ὕβλας, μή τι κακὸν παθήσῃς. Κρι. σὺ μὲν ὦ Τριεφῶν, ὅσον πλέθρον ἀναδραμὲ ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρῃ σε, καὶ πεδύρσῃ τοῖς πολλοῖς ἀναφανῇς. καί σε κωλύσουσιν, Τριεφάντειον πέλαγος κωθωνιάσῃς, ὡς κὴ Γήρυος τερεῖν. ἃ γὰρ ἀκήκοα τήμερον ὑφ' ὑμῶν τοσαῦτα θορύβων ἐκείνων σοφιστῶν, μεγάλως ἐξώκειάσί μου τὴν νηδύν. Τρι. ἐγὼ μὲν, ἀναδραμοῦμαι ὁπόσον καὶ βάλῃ. σὺ δ', ἄμπαυσον δὲ διαυτὸν. Κρι. φῦ, φῦ, φῦ, φῦ, τῶν ὕβλων ἐκείνων. ἰὲ, ἰὲ, ἰὲ, ἰὲ, τῶν διαυτῶν βαλλομένων. αἰ, αἰ, αἰ, αἰ, τῶν κενῶν ἐλπίδων. Τρι. βαδεῖ δὲ ἀναφυσήματος, ὡς τὰς νηφέλας διέρρεψε. ζεφύρου γὰρ ἐπιπνεύσαντος λάβρου, & τοῖς κύμασιν ἐπωθίζοντος, βορείου ἄρτι ἀνὰ τὴν Προποντίδα κεκίνηκας, ὡς ἀφ' κάλων αἱ ὁλκάδες τὰ Εὔξεινον πόντον οἰχήσονται, τῶν κυμάτων ἐπικυλινδόντων σὰ δ' φυσήματος. ὅσον οἴδημα τῆς ἐντέρων σύγκειται. πόσος κορυβαντιασμὸς, & κλόνος τὴν γαστέρα σου συνείληφεν. πολύωτον σαυτὸν ἀναπέφηνας, τοσοῦτο ἀκήκοάς. ὡς καὶ κατὰ τὸ παροιμιῶδες, & ἀφ' τῶν ὄνυχων ἠκηκόεις. Κρι. ἡ παρῳδόν τι ὦ nugæ tibi fuere omnia? *Cri.* Desine pauliſper, ô Triephon, neque moleſtus amplius ſis. Nequeenim contemnendus, aut negligendus mihi eris. *Tri.* Scio equidem, quòd neque parvam, neque contemptu facilem rem apud te volvis, ſed admodum etiam arcanam. Nam & color, & quòd taurinum quiddam tueris, quodque pedibus confiſtere nequis, ſed ſurſum inambulas, conſpicuum te facit. Verùm reſpira aliquantulum à malis, & nugas iſtas evome, ne quid patiare mali. *Cri.* Tu quidem, ô Triephon, quantum jugeri ſpacium extenditur, tantum à me hinc curriculo abi, ne te ſpiritus in ſublime attollat, & ſupra terrā elatus pleriſque appareas. Atqui alicubi etiam decidens Triephonteum pelagus de te nominari facias, quemadmodum Icarus de ſe Icarium olim. Nam quæ audivi hodie, à ter execrabilibus iſtis ſophiſtis magnopere ventrem mihi tumefecerunt. *Tri.* At ego quidem retro curſu abibo, quantum etiam voles. Tu verò reſpira à malis iſtis. *Cri.* Phy, phy, phy, phy, nugas illas. Heu, heu, heu, heu, conſultationes malas. Væ, væ, væ, væ, ſpei inanis. *Tri.* Papæ, qualis evaporatio, ut nubes pervertit. Nam cùm vehemens Zephyrus inſpiraret, fluctuſque impelleret, boream modò per Propontidem moviſti, ut flatu concitatis undis onerariæ naves Euxinum pontum per funes adeant. Quantus tumor in inteſtinis latuit? Quantus autem tumultus, quantaque agitatio ventrem concuſſit tibi? Auritum ſanè quàm teipſum oſtendis adeò ut etiam juxta monſtroſum fuiſſe, qui tam multa audieris, illud: per ungues audiveris. *Cri.* Atqui mirabile non eſt, ô Triephon,

Τελεσφόρων ἀκηκόαμεν ἐξ ἀρχῆς. Ἐγὼ δὲ κημίλῳ μὲν τέρατα πτήσασθαι, καὶ κεφαλὴν ἵππου, καὶ ἀνδρὸς φύσιν, εἰς γυναικείαν ἐνεργοῦντος ὄψιν, καὶ ἐκ γυναικῶν ὄρνεα μεγαλόμορφα. Καὶ ὅλως πραγμάτων ὁ βίος, εἰ βούλῃ πιστεύειν τοῖς ποιηταῖς. ἀλλ' ἐπεί σε πρῶτον κιχάνω τῷ δ' ἐνὶ χώρῳ, ἀπάμβαν ἴομεν αἳ τηλάπτυοι τ' ἠλιον εἴρυσιν, ἀηδόνες τε, καὶ χελιδόνες εὐηχα κελαδεῦσιν, ἵν' ἡ μελῳδία τῶν ὀρνέων τὰς ἀκοὰς ἐνηδύνῃ, τό τε ὕδωρ ἠρέμα κελαρύζον, τὰς ψυχὰς καταθέλξει. Τελ. ἴωμεν ὦ Κριτία. ἀλλὰ δέδια μή πως ἐπῳδὴ τὸ ἠκουσμένον ἐστὶ, καί με ὕπνον, ἢ ἄρρητον, ἢ ἄλλό τι τῶν ἀψύχων ἀπεργάσηται ἡ θαυμασία σου αὕτη καταπληξις. Κελ. νὴ τὸν Δία τὸν ἀστέρων, εἰ τοῦτο ἠμήσηται ἐπὶ σοί. Τελ. ἔτι μὲ ἐξεφόβησας, τὸν Δία ἐπομόσαμενος. τί γὰρ ἂν δυνήσηται ἀμυνόμενά σε, εἰ ἐπιορκεῖν τὸν ὅρκον; οἶδα γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοεῖν ὡς ὁ Διός σου. Κελ. τί λέγεις; ὁ δυνήσεται ὁ Ζεὺς ἐς τάρταρον ἀπεμψαί; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέῤῥιψεν ἀπὸ τοῦ θεατείου βηλοῦ, καὶ τὸν Σαλμωνέα ἀνελοῦσαν, ὅτι ψόφον κατεργάζοιτο, καὶ τοὺς ἀστεϊσμοὺς ἔτι καὶ νῦν, ἐπεὶ καὶ τῶν ποιητῶν, τιτανομάχται, καὶ γιγαντολέτης ἀνυμνεῖται, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ; Τελ. σὺ μὲν ὦ Κελτία, πάντα περίδραμες τὰ τοῦ Διός. ἀλλ' εἰ σοὶ φίλον, ἄκυε. ἐγὼ κύκνος ἦν ὅτε ἐμήδετο, καὶ σατυρος δ' ἀστέλγιτο, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; καὶ εἰμὶ τὸ παρθένιον ὀχεῖον ταχὺς ἐπωμόσατο, καὶ διέφυγε λάβρον τοῦ πελάγους, τάχ' ἂν ἠγρεῖα, εὑρηκὼς

phon, per ungues audisse, quando & tibiam, ventrem spectasti esse & caput parere, & virilem naturam in muliebrem effectu transire, deinde & ex mulieribus aves transformari: & in summa, prodigiosa vita ipsa est, si poëtis credere voles. Sed quia te primùm offendi, hocce loco, abeamus, si vis, eò ubi platani solem arcent, lusciniæ autem & hirundines canora perstrepunt, quò videlicet avium concentus aures exhilarans, & aqua leniter susurrans, animos demulceat. *Tri.* Eamus sanè Critia. Verùm illud metuo, ne fors incantatio quædam sit, id quod audisti, & me pistillum, aut portarum obicem aliquem, aut simile quiddam rerum inanimatarum efficiat, præclara ista tua consternatio. *Cri.* Ita me amet cœlestis Iupiter, ut nihil tale in te siet. *Tri.* Amplius etiam terrefecisti me, quum Iovem dejerasti. Quid enim ille poterit ulcisci te, etiamsi fidè jurisjurandi transgrediaris? Arbitror enim neque te de Iove isto tuo ignorare. *Cri.* Quid ais? an non poterit Iupiter præcipitare me? An ignoras, quòd deos omnes dejecit à divino illo ætheris pavimento? & Salmoneum, qui contrà tonare ausus fuerat, paulò antè fulmine præcipitavit, & ut petulantissimus quisque est, etiam nunc. A poëtis autem & Titanum victor, & Gigantum interfector carminibus celebratur, quemadmodum & apud Homerum. *Tri.* Tu quidem Critia, omnia ea percurristi, quæ Iovi tribuuntur: sed si tibi ingratum non est, ausculta. An non Cygnus ille fuit & Satyrus ob petulantiam, imò & Taurus? Ac nisi scortillum istud celeriter in humeros sustulisset, & per pelagus effugisset, fortassis araret etiam nunc, ubi in agricolam ali-

ἐκπέσῃ, ὁ βροντοποιὸς, καὶ κεραυνοβόλος σὺ Ζεύς; ἢ ἀνὴρ ἔτι κεραυνοβολεῖν, τῇ βασιλικῇ καπνιζόμενον; τὸ δὴ καὶ Διόθεν σωθυμιᾶσθαι, ἀνθρώπειλαυπόμενος, ἢ τῶν ὄψων ἐζοφωμένοις, καὶ ἐς δύο ἐχ ἡλίκης μὴ ἀφίκεσθαι, ἀλλ' ὑποβρεσμένος καθεδεῖσθαι παρ' αὐτοῖς, πώγωνα τηλικοῦτον ἔχων, σὺ ἀσχύνης ἄξια; τὰ δὲ αἰτεῖ, ἢ τὸ Ἅιδης, ἢ τὸ κυφορεῖν καθ' ὅλου σώματος, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν. Κρ. μῶν τὸν Ἀπόλλωνά γ' ἐπομοσόμεθα, ὃς σοφώτατος ἁπάντων, ἢ ἱητρὸς ὢν ἀγαθός; Τρ. τὸν ψευδόμαντιν λέγεις; τὸν, Κροίσου σοφοῦ διολωλεκότα, ἢ μετ' αὐτὸν, Σαλαμινίους, καὶ ἑτέρους μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μαντεύόμενος; Κρ. τὸν Ποσειδῶνα δέ; ὃς τρίαιναν ἐν τῶν χερσὶ κρατῶν, ἢ ἀληθινός τις, ἢ καὶ παλαικὸν βοᾷ ἐν τῷ πολέμῳ, ὥστε συνιέναι ἄνδρες, ἢ δεινὰ ἀχαλοι. ἀλλὰ καὶ σεσίχωσε ὦ Τρεπφῶν ἐπονομάζεται. Τρ. τὸν μοιχὸν λέγεις, ὃς τὸν ὑὸν Σαλμωνέως παῖδα τὸν Τυρὼ, σοφῷ διέφθειρε, καὶ ἔτι ἐπιμοιχεύῃ, ἢ φῂς, ἢ δημαγωγὸς τῶν τοιούτων ἐστί; τὸν γὲ Ἄρεα ὑπὸ δεσμῶν πιεζόμενον, ἢ δεσμοῖς ἀλύτοις μετὰ τῆς Ἀφροδίτης συνόντα, πάντων τε θεῶν ἅμα τὸν μοιχείαν ὑπ' αἰσχύνης σιωπώντων, ὁ ἵππιος Ποσειδῶν ἐκλυσε δακρύροος, ὥσπερ τὰ βριφύλλια, τὰς διδασκάλους διδάσκων, ἢ ὥσπερ αἱ γραῦς, κόρας ἐξαπατῶσαι. ἐπύκειτο δὲ τῷ Ἡφαίστῳ λῦσαι τὸν Ἄρεα. τὸν δὲ ἀμφίχωλον τοῦτο δεσμώτην, αἰκτίραν τὸν πεσεδύτην θεὸν, τὸν Ἄρη ἀπολυθῆναι. ὥστε καὶ μοιχός ἐστιν, ὡς aliquem fortè incidisset iste tuus tonitrua faciens, & fulmina jactans Iupiter, & pro eo quod nunc fulmina jaculari dicitur, stimulo impelleretur. Illud autem quòd cum Æthiopibus convivatur, hominibus nigricantibus, & vultum obscuratis, & in duodecimum usque solem ab illis non discedit, sed apud ipsos vino madefactus desidet, idque cum barbam tantam habeat, an non quæso, pudore dignum fuerit? Quòd autem ad aquilam attinet, & ad ldam, & quòd imprægnari per totum corpus solet, etiam dicere erubesco. *Cri.* Quid igitur, num Apollinem dejerabimus, ut qui vates optimus sit, & medicus ô bone. *Tri.* Vanum atque mendacem istum vaticinatorem dicis? qui Crœsum paulò antè perdidit, & post ipsum, etiam Salaminios, aliosque innumeros, obliqua atque ambigua omnibus illis respondendo. *Cri.* Neptunum autem quid? qui & tridentem manu tenet, & in bellis immensum atque terribile quiddam clamat, quantum alii viri mille, aut etiam decies mille: præterea & terræ tremefactor, ô Triephon, appellatur. *Tri.* Adulterum istum dicis, qui Salmonei filiam Tyro, paulò antè vitiavit, & adhuc etiam mœchatur, liberatorque & patronus hujuscemodi vitiorum est. Nam Martem cum vinculis premeretur, & nodis insolubilibus cum Venere arctaretur, cæteris diis omnibus præ pudore silentibus, equestris iste Neptunus exolvit, in lachrymas profusus scilicet, perinde ut pueruli magistros formidantes, aut quemadmodum aniculæ, puellas decipientes. Instabat autem precibus Vulcano, ut solveret Martem. Ac claudicans iste deus, misertus dei senioris & vetusti, liberavit Martem: quare & mœchus est, ut

μοιχὸς ἀφεσίζων. Κρι. Ἐμοίαν ἤ τι; Τρι. μὴ μοι τὸ κακόδαλον, ὦ ἀπλησιάστε Διὸς, καὶ τὸ ἀσελγομανὲς ἐπὶ τοῖς μοιχηοῖς. Κρι. Λέγε ἤ, καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ δικαίως ἐγκαλοῦσαί σοι, ἀφ' ὅτου τὸ σῶμα διαβλητὸν ἔσχες παρ' ἐμοῦ σοί. ὥστε ἀσεμνὰ τὰ τότε. τὴν Ἀθηνᾶν ἔτι ἐπιμνησθήσομαι, τὴν παρθένον, τὴν ἐνόπλιον, καὶ καθαπλικὴν θεᾶς. ἢ καὶ τὴν τὸ γοργόνειον κεφαλὴν ἐν τῷ στήθει ἐξαίφνης, τὴν γιγαντολέτιν θεόν, ἣν ἐγὼ ἴσως τί λέγειν ἐξεῖναι αὐτῇ. Τρι. ἐρῶ σοι ἐξ ἐξεταστοῦ, ἵν' μοι δόκησις. Κρι. λέγε ἤ, τί γὰρ βλάπτει. Τρι. εἰπέ μοι ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τῷ γοργόνειον, εἴ τι τῷ στήθει τοῦτο ἡ θεὰ περιφέρει; Κρι. ὡς φοβερόν τι θέαμα, καὶ δεινὸν τὸ δεινῶν. ἀλλὰ ἐκ πολλοστοῦ γὰρ πολεμίους, ἢ ἐπιφανείᾳ τὴν ἰδέαν ποιεῖ ὅπερ καὶ βάλλει. Τρι. μῶν καὶ ἀφ' τοῦτο ἡ γλαυκῶπις ἀκροβολίζεται; Κρι. ἐκ μάλα. Τρι. ἐκ ἀφ' τί ἂν τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις, μηδὲν κακὸν ποιοῦσι, καὶ αἰτῶσιν, ὡς ἡμᾶς ἀκροβολιζόντας ἐξαίφνης, ὥσπερ τὴν ἀθηνᾶν; Κρι. ἀλλ' ἴσως οἱ δυνάμεις με πόρρωθεν ἐπιβοηθεῖν, ὥσπερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἴ τις αὐτὴν ἐπιφέροι. Τρι. ἐκ τί τόδ' ἐστι; ἐθέλω γὰρ ἀφ' σοῦ εἰδέναι, ὡς ἐξουρημένου τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐς μάλιστα κατορθωτοῦ. ἀγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν, πλὴν γε ὀνόματος. Κρι. αὕτη κόρη ἐμοὶ δοκεῖ κάλλιστα, καὶ ἐπὶ-

ut qui mœchos conservet. *Cri.* Quid igitur, Mercurium? *Tri.* Apage mihi veteratorem istum, improbum, Iovis libidinosissimi servum, ipsum quoque libidine insanientem in adulteria. *Cri.* Proinde neque Martem, aut Venerem recepturum esse te scio, ut qui jam antea abs te calumniis impetiti fuerint. Quapropter missus & hos faciamus. Minervæ autem adhuc mentionem faciam, virginis videlicet armatæ, & terribilis deæ, quæ Gorgonis caput pectori applicatum habet, deam Gigantum interfectricem. Non enim opinor, habes, quod de ipsa dicas. *Tri.* At dicam tibi etiam de ista, si mihi respondere voles. *Cri.* Dic, quicquid volueris. *Tri.* Dic mihi igitur, Critia, quæ Gorgonis hujus utilitas est, & cur pectori gestamen hoc dea applicatum habet? *Cri.* Vti terribile quoddam spectaculum, & quod mala avertere possit. Sed & hostes perterrefacit, & victoriam utroque inclinantem, quocunque ipsa vult, advertit. *Tri.* Num ob hoc ipsa quoque Glaucopis insuperabilis est? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cur igitur non illis potiùs qui servare possunt, quàm qui servantur, femora adolemus taurorum atque caprarum, ut nos quoque insuperabiles reddant, perinde atque Minervam? *Cri.* Atqui non potest illa eminus auxiliari, perinde ut diis, sed solùm si quis ipsam ipsum est? Volo enim ex te scire, maximè perfectè assecutus sis. feruntur, præterquàm nomen. gestat. *Tri.* Et quidnam hoc uti qui inveneris talia, & quam Ignoro enim omnia, quæ de ipsa *Cri.* Ipsa quidem puella fuit, elegans,

1 Τὴν γιγαντολέτιν θεόν] Τῆς γιγαντολέτιδος θεᾶς dicere debuit. Gorgonis caput, vocare Deam Gigantum interfectricem, non placet. *Menag.*

1 Δέγε

ρμαρος. Περσέως ἦ ταύτην δόλῳ ἀποδειροτομήσαντος, ἀνδρὸς ἀγυιάτου, καὶ ἐς μαγικὴν δύφημιαν ἐπαοιδαῖς ταύτην περιθήσαντος, ἄλκαρ οἱ θεοὶ ταύτην ἐχέτησαν. Κρι. τοῦτο μὲν ἐλάνθανέ ποτε τὸ κρύπτον, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ σύνδεεῖς εἰσι. ζώσης ἦ, τί τὸ χρήσιμον; ὡσθησιάζετο ἐς παιδοκρῖον, ἢ κρυφίως σωφρονεῖρετο, καὶ κόρην αὐτὴν ἐπονόμαζε. Κρι. ἦ τὸ ἄγνωστον τὸ Ἀθήνασιν, παρθένον δύνομα μέχρι τοῦ ἀποθανεῖν. Τρι. καὶ εἴ τις παρθένον κατωνόμασεν, ταὐτὸ γένοιτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς. οἶδα γὰρ μυρίας ἀμελείᾳ τμηθείσας νήσῳ τὸ ἀμφιρύτῃ. Κρήτην δέ μιν κικλήσκω. κἀγὼ εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον ὦ κακὲ Κριτία, πόσας γοργόνας σοι ἀπήγαγον ἐκ Κρήτης, καὶ στρατηγέτην ἀκαλλιγραφήσω ἀποκατέστησα, ποιητὰς ἦ, καὶ ῥήτορες, καὶ πολύ με Περσέως διέκρινον, ὡς πλείονας γοργόνας εὑρόντα; ἀλλ' ἔτι ἀτιμητέρα τὰ τῶν Κρητῶν, οἳ τάφον ἐπιδεικνυσί μοι τοῦ Διός σου, καὶ τὰ τοῦ μητέρα ῥήψασθαι δύκαια, ὡς ἀσεβαλεῖς αἰ λόχμαι αὖται ἀφανίσουσι. Κρι. ἀλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τοῦ ἀποδοῦ, καὶ τὰ ὄρκια. Τρι. εἰ ταῦτα ὦ Κριτία ἐξ ἀποδοῦς ἐγίνετο, πάλαι ἂν κἀγὼ σὺν νικηφόρῳ ἐξωλείσκειν ἄν, καὶ ἐς τὸ γλυκύπικρον φάος ἀπήγαγον. ἀλλὰ λῆρος, παιγνιά τε, καὶ μῦθοι, ἃ δὴ τῶν ποιητῶν περιτολογήματα. ὥστε ἔασον κἀμὲ ταῦτα. Κρι. Ἤρα ἦ τοῦ Διὸς γαμετῆς, καὶ ἀδελφεὴ χῆ; Τρι. σίγα δ' ἀσελγαστάτης ἕνεκα μίξεως, καὶ τοῦ ἐν ποδεῖν, καὶ χερσῖν ἀκτιπερμήλου, παρεῖσθαμεν. Κρι. καὶ τίνα ἐπαμύναν

gans, & amabilis. Perseus autem, cùm huic dolo caput amputasset, vir generosus & in arte magica laudatus, carminibus illam incantasset, in munimentum dii sibi ipsam retinuerunt. *Tri.* Hoc præclarum olim me latuit, quòd dii hominum quoque indigent. Quæ autem viventis utilitas fuit? meretricabatur nimirum per cauponas, aut latenter vitiabatur, deinde se ipsam virginem appellabat. *Cri.* Non per ignotum Deum Athenis: sed virgo permansit, usque ad decollationem. *Tri.* Ergo si quis virginì caput amputaverit, terriculamentum hoc ipsum erit multitudini? Novi enim innumeras membratim & per partes dissectas insula incircunflua, Cretam illam nomine dicunt. Quòd si igitur cognovissem hoc, ô optime Critia, quàm multas tibi Gorgonas ex Creta huc attulissem, teque ducem insuperabilem reddidissem. Poëtæ autem & oratores, multò me Perseo antepositi essent, ut qui plures Gorgonas invenissem. Verùm res Cretensium, adhuc memini: qui mihi sepulchrum Iovis tui istius demonstrabant, & occultas valles, quæ matrem ejus enutrierant, quanquam adhuc viridia ipsa ea arbusta essent. *Cri.* At nesciebas incantationem, & sacrificia quibus utendum fuisset. *Tri.* Si hæc, ô Critia, per incantationes facta sunt, fortassis etiam ab inferis excitasset illam, & in lucem dulcissimam reduxisset. Sed nugæ ista, ac ludicra & fabulæ sunt à poëtis prodigiosè conficta. Quapropter & hanc omitte. *Cri.* Iunonem autem, uxorem Iovis, & sororem eandem, an non recipis? *Tri.* Tace obsecro, propter intemperantissimum concubitum, & istam ex manibus pedibusque extentam, curtu prætervehe. *Cri.* Quem-

σωμῆ με; Τρι. ὑψομέδοντα Θεὸν, μέγαν, ἄμβροτον, ὑφνίσπα, ἦον πατρὸς, πνεῦμα σὺ πατρὸς ἐκπροδόμενον, ἢν σὺ τριῶν, ἓ ἐξ ἑνὸς τρία ταῦτα νόμιζε. Ζῆνα τόνδ' ἡγοῦ Θεόν. Κρι. ἀριθμέειν με διδάσκεις, ἓ ὄρκῳ ἡ ἀριθμητική. ἓ γὰρ ἀριθμέεις ὡς Νικόμαχος ὁ γερασηνός. οὐκ οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τῷ τετρακτῷ φῄς τῷ Πυθαγόρᾳ, ἡ τῷ ὀγδοάδι, ἢ τριακάδι; Τρι. σίγα τὰ νῦν δὴ, ἓ τὰ σῆς ἄξια. οὐκ ἐσθ' ὅδε μετρεῖν τὰ ψυκῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν, ἢ τίς ὁ περιὼν πάντων, ἢ τί τὸ σύστημα τῶν παντός. ἓ γὰρ περιὼν κἀγὼ ταῦτα ἐπαχθὴς, ἄχρι σύ. ἡνίκα δ' ἐμοὶ γελιλαίῳ συνέτυχεν, ἀναφαλαντίας, ἐπῤῥινῳ, ἐς τρίτον οὐρανὸν ἀεροβατήσας, ἓ τὰ κάλλιστα ἐμεμαθηκὼς, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ τῆ μακάρων ἴχνια παρεσυδόσε, ἢ σὺ τῆ ἀσεβῶν χάριν ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καί σε ποιήσω λῶ μὲ ἀκοῦσαι, ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον. Κρι. λέγε ὦ πολυμαθέστατε Τριεφῶν. Δεῖ φόβου γὰρ ἔρχομαι. Τρι. ἀνέγνωκάς ποτε τὰ Ἀριστοφάνους ὄρνιθας ποιημάτια; Κρι. ἦ μάλα. Τρι. ἐπιτεχάραχται πρὸ αὐτοῦ τοιόνδε. χάος ἦν, ἓ νὺξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς. γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ οὐδ' οὐρανὸς ἦν. Κρι. εὖ λέγεις. εἶπε τί δῶ. Τρι. ἦν φῶς ἄφθιτον, ἀόρατον, ἀκαλύπτοντον, ὃ λύει τὸ σκότος, ἓ τῶν ἀκροτίμων

nam igitur tibi jurabo? *Tri.* Deum altè regnantem, magnum, ætherium atque æternum, filium patris, spiritum ex patre procedentem, unum ex tribus, & ex uno tria. Hæc tu Iovem puta, hunc existima Deum. *Cri.* Numerare me doces, & jusjurandum, arithmetica tibi est. Nam & numeras perinde ut Nicomachus ille Gerasenus. Neque enim intelligo quid dicas: Vnum tria, tria unum: num quaternionem dicis, Pythagoricum illum, an octernionem, an numerum ex triginta constantem. *Tri.* Tace ea, quæ infrà sunt, quæque silentio digna. Non licet hoc pacto metiri pulicum vestigia. Ego enim docebo te, quid sit universum, & quis fuerit ante omnia, & quæ item constitutio, quod-ve corpus vniversi. Quando autem me Galilæus ille convenit, recalvaster, naso justo præditus, qui in tertium usque cœlum per aërem ingressus est, quæque optima atque pulcherrima sunt, inde didicit, per aquam nos renovavit, in beatorum vestigia insistere fecit, & ex impiorum regionibus nos redemit. Ac-te faciam, si me audieris, verè hominem. *Cri.* Dic quæso doctissime Triephon. Timore enim quodam jam correptus sum. *Tri.* Legisti-ne aliquando Aristophanis Comici poëtæ fabulam, Aves? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Scriptum ab eo tale quippiam ibi est: A principio chaos, & nox, & tenebræ nigræ erant, & tartarus altus, Nulla autem terra, nec aër, aut polus ullus adhuc. &c. *Cri.* Rectè dicis, quid autem postea? *Tri.* Erat lux incorruptibilis, invisibilis, incomprehensibilis, quæ dissolvit tenebras, & informitatem

1 Σίγα τὰ νῦν δὴ, καὶ τὰ σῆς ἄξια] Senarius. *Menag.*

1 Οὐκ

ψευσθῆναι. ἀπήλασε. λόγῳ μόνῳ ῥηθέντα ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεγράψατο, γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὑδάτων. ἐρανὸν ἐτάνυσεν. ἀστέρας ἐμόρφωσεν ἀπλανεῖς. δρόμον διεζώξατο, ὡς σὺ σέβῃ θεούς. γῆν δὲ τοῖς ἄνθεσιν ἐκαλλώπισεν. ἄνθρωπον δὲ μηδὲν ὄντων εἰς τὸ εἶναι παρήγαγε. καὶ ἔστιν ὁ ἐρανὸς βλέπων δικαίους τε, καὶ ἀδίκους, καὶ ἐν βίβλοις τὰς πράξεις ἀπογραφόμενος. ἀνταποδώσει δὲ πᾶσιν, ἣν ἡμέραν αὐτὸς ἐνετείλατο. Κρι. τὰ δὲ τῶν μοιρῶν ἐπινενησμένα εἰς ἅπαντας, ἐξαμαρτῆσαί με κἀγὼ τοῦτο; Τρι. τὰ ποῖα; Κρι. τὰ τῶν εἱμαρμένης. Τρι. λέγε ὦ καλὲ Κριτία περὶ τῶν μοιρῶν. ἐγὼ δὲ μαθητὴς ἀκούσομαι τοῦ σοῦ. Κρι. ἆρ' Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς εἴρηκε;

Μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν.

ὧδέ γε μὴν μεγάλου Ἡρακλέους,

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη ἡρακλείη φύγε κῆρας,

Ὅστις περ φίλτατος ἦεν Διὶ κρονίωνι ἄνακτι,

Ἀλλά ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ ἄργαλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν βίον καθειμάρθαι, καὶ τὰς σὺν τούτῳ μεταβολάς; ἔνθα δὴ ἔπιζε,

Πείσιτιν ἄασά οἱ αἶσα, καὶ ἀκλεὴς πάρος εἶναι,

Γιγνομένῳ νήσατο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

καὶ τὰς σὺν ξένῃ ἐποχὰς, ἀπ' οἰκείης γένετο,

Ἠδὲ ὡς Αἰολοΐδην ἐρόμεθ', ὅς με σαόφρων ὑπέδεκτο.

Καὶ πάμπαν, ἐνθάπερ αἶσα φίλῳ ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι.

tem istam abegit, verbo solo dicto ab ipsa, quemadmodum tardilinguis iste descripsit: Terram firmavit super aquas, cœlum explanavit: stellas formavit fixas, cursum ordinavit, quas tu veneraris ut deos. Terram autem & floribus exornavit, hominem ex nihilo, ad essentiam produxit. Estque in cœlo, aspiciens justos pariter & injustos, & in libris describens cujusque actiones. Rependet autem omnibus, quam diem ipse præcepit. *Cri.* Quæ autem à Parcis agglomerata cunctis sunt: etiam ne illa inscribunt? *Tri.* Qualianam? *Cri.* Ea quæ ad fatum pertinent. *Tri.* Dic mihi ô optime Critia, de Parcis. Ego verò discere gestiens, ex te libenter audierim. *Cri.* An non Homerus poëta celebris ait?

At fatum effugit nemo (mihi crede) virorum.

De magno autem Hercule idem ait:

Nec vis Herculea Parcam vitavit amaram.

Quanquam diis charus foret, & Iovis inclyta proles.

Sed fato, atque ira domitus Iunonis iniquæ est.

Quin & totam vitam, omnesque in ea mutationes, fato constitutas atque ordinatas esse, idem innuit, quum ait: Vbi ille deinde,

Illa feret, quæcunque deus, Parcæque malignæ

Neverunt genito, cum matris prodiit alvo.

Etiam in peregrino solo retentiones ab eadem illa fieri, ut quum Vlysses ait:

Atque uti susceptum placido rex Æolus ore
Miserit in patriam, sed nondum fata sinebant.

ὅτι πάντα ὑπὸ τῶν μοιρῶν γίνεσθαι ὁ ποιητὴς μεμαρτύρηκε. τὸν γὰρ Δία μὴ θελῆσαι τὸν υἱὸν
Θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι,
ἀλλὰ μᾶλλον
Αἵματοέσσας ψακάδας κατέχευεν ἔραζε,
Παῖδα φίλον τιμῶν, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
Φθίσειν ἐν Τροίῃ.

Quare omnia à Parcis fieri, poëta testatus est: Iovem autem neque filium voluisse
Ab infanda defendere morte,
sed potiùs
Sanguineas cœlo guttas diffudit ab alto,
Ob natum, quem Patroclus prope mœnia Trojæ
Occisurus erat.

ὅστε ὦ Τριτοφῶν, ἀφ' οὗτο μηδὲν πλέον ἐπεῖναι τοῖς τῶν μοιρῶν ἐθελήσης, εἰ καὶ τάχα πεδάρσιος ἐμαγήσεις μὴ δὲ διδασκάλε, καὶ τὰ ἀπόρρητα ἐμυήθης. Τρι. καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητὴς ὦ καλὲ Κριτία, διττῷ ἐπιλέγει τὸν εἱμαρμένον, καὶ ἀμφίσταλον; ὡς τὸ μὲν παραίτιον, τοιῷδε τέλει συνέσεσθαι. τοῖον δὲ ποιήσαντα, ἑτέρῳ τέλει ἐντυχεῖν. ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως, Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάσιμον τέλος δε,

Quamobrem, Triephon, ob hæc nihil amplius addere de Parcis volueris, etiamsi fortassis in sublime sublatus fuisses, unà cum præceptore, & arcanis illis initiatus. *Tri.* Et quomodo ipse ille poëta, ô optime Critia, duplex allegat fatum & ambiguum. ut qui hoc quidem fecerit, talem exitum sortiatur: aliud autem faciens, in alium eventum incidat. Vt de Achille, quum dicit:

Εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετό μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Εἰ δέκεν οἴκαδ' ἵκωμαι,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι ἔσται.
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Εὐχηνόρῳ,
Ὃς ῥ' ὄν εἰδὼς κὴρ ὀλοὴν, ἐπὶ ἦμος ἔβαινε.
Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἁγαθὸς Πολύϊδος,
Νόσῳ ὑπ' ὀχαλέῃ φθίσθαι οἳς ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

Mater ait geminis me ferri ad funera fatis.
Nam si hîc perstitero, pugnemque ad mœnia Trojæ,
Eripitur reditus mihi: at inclyta fama sequetur.
Sin autem patriam repetam charosque penates
Fama perit, verùm in longum mihi ducitur ætas.
Sed & de Euchenore ait:
Qui non ignarus fati, conscenderat aquor.
Namque huic sæpe senex, Polyidus dixerat ante,
Aut morbo in patria perituram,
& inter amicos:
Aut manibus Teucrorum, atque inter Dorica castra.

Οὐχὶ παρ' Ὁμήρῳ ταῦτα γέγραπται, ἢ ἀμφίλογα ἐστὶν αὐτῷ, καὶ ἀμφίκρημνα ἀπάτης; εἰ δὲ βούλει καὶ

An non apud Homerum hæc scripta sunt? aut non ambigua hæc, atque adeò anceps deceptio? Quòd

Δὶὸς ἐπιθήσει σοι τ̀ λόγον, [1] οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ εἴρηκεν ὡς ἀδικοφθόρῳ μὲ τ̀ μοιχίας, καὶ τ̀ Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῆς, ζῆν καθείμαρται πολὺν χρόνον, ἐπιβαλομένῳ ἢ τοῦτο πρᾶξαι τι, ἢ καὶ ὑστερεῖν δικαίως; τοῦτο κἀγὼ πολλάκις πρὸς ἐμαυτὸν διανέμω, ἐὰν κρίνῃς τ̀ πλησίον, δικαιοθήσῃ τ̀ δίκης. εἰ δέ γε μὴ τοῦτο πρᾶξῃς, βιάσῃ καλῶς, ὑδέ σ' ὧδε θέμις τέλος δικάσαι τοιχεῖν. οὐχ ὁρᾷς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τ̀ ποιητῶν, καὶ ἀμφίλεξα, καὶ μηδέπω ἡρμοσμένα; ὥστ ἴσασι παίζω, ὡς καὶ σὺ τῶν παῖς ἐκκρεμέσι βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀποχράψῃ. Κρι. εὖ παίνεται ἀνακυκλεῖς ὦ Τριεφῶν· ἀλλά μοι τόδε εἰπέ, εἰ καὶ τὰ τ̀ Σκυθῶν ὁ τῷ ὑράνῳ ἐγκαράττεται. Τρι. παίζω, εἰ τύχοι γε χρηστὸς καὶ ὁ ἔθνος. Κρι. πολλὰς γε γραφίας φῂς ὁ τῷ ὑράνῳ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεται. Τρι. δύσκολός, καὶ μηδὲν εἶπῃς φλαῦρον Θεοῦ δεξιοῦ. ἀλλὰ κατηχοῦμαι, πείθει παρ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ζῆν χρήζεις εἰς τ̀ αἰῶνα. εἰ ὑράνιον ὡς ὄρφνιν ἐξέπλωσε, γῆν ἢ ἐφ' ὕδατος ἔπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, ἄνθρωπον σὺ μὴ ὄντος παρήγαγε, τί παράδοξον, καὶ τὰς πράξεις πάντων σὺ ἀπογράφεται; ἐγὼ σοὶ οἰκίδιον κατασκευάσωμαι, οἰκέτιδας ἢ καὶ οἰκέτας σὺν αὐτῷ συναγαγόντι, ὑδέ ποτέ σε διέλαθε τῶν πράξεις δικαίως, πόσῳ μᾶλλον ἢ παῖζα πεποιηκότα Θεόν, οὐχ ἁπλῶς; Quòd si placet, etiam Iovis orationem tibi addam: Annon Ægistho dixit: quòd si ab adulterio & insidiis Agamemnonis sese contineret, fato illi constitutum esse, ut in longum tempus viveret. Si verò in animum induceret, facere ista, mortem effugere non posse? Atque ad eum modum ego quoque vaticinatus sæpe sum. Si occideris proximum morti, condemnaberis judicio, si verò hoc non feceris, vives rectè. Nec te fas, adeò festinam incurrere mortem. An nos vides quàm minimè correcta aut emendata sunt, quæ à poëtis dicuntur? quamque item ambigua & obliqua, nec dum certa sede stabilita. Quare omnia isthæc missa fac, ut & te in cœlestibus bonorum *libris* inscribant. *Cri.* Bene omnia revolvis Triephon, sed mihi illud responde: Vtrum & Scytharum res in cælo describuntur. *Tri.* Omnes, Siquidem & inter gentes Chrestus fuerit. *Cri.* Multos sanè scribas in cœlo narras, quando cuncta describuntur. *Tri.* Bona verba, Critia, neque quicquam contemptum aut vile de Deo dextero loquaris, sed Catechumenus existens, persuaderi à me tibi sine, si modò vivere cupis in ævum. Nam si cælum explanavit ut pellem, terram autem firmavit super aquas, stellas formavit, hominemque ex nihilo, ut esset, in lucem produxit, quid mirum adeò, si res quoque omnium ibi describantur? Nam & tu si domunculam aliquam ædificasses, ancillas autem & servos in ea multos congregasses, nunquam te lateret quicquam eorum, quæ ab illis gererentur, quamvis abjectum & vile. Quanto igitur magis probabile est, eum qui omnia creavit, Deum, cuncta expe-

1 Οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ] Lego ὐ μείζω Αἰγίσθῳ. Palm.

παιζω ἐν ὀχλίῳ ἀφθαμιῶν ἐκφύσει πρᾶξιν, καὶ ἔννοιαν; οἱ γάρ σε θεοὶ, Κότταβον τὸν εὖ φρονοῦντα ἐρήσουσι. Κρι. πάνυ εὖ λέγεις καί μοι ἀνθρώπως τὴ Νιόβης πεπεῖν. ἐκ πήλης γὰρ ἄνθρωπος ἀναπέφηνα. ὥστε τοῦτο τὸ θεῖον ἀποτρόπαιόν σοι, μὴ καινόν τι πιεῖν παρ' ἐμοῦ. Τρι. εἴπερ ἐκ καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς, μέ τι ἕτερόν τι ποιήσῃς ἢ ἐμοὶ, ἢ ἕτερον μὴ κάσῃ σοὶ φρονοῦντα, ἄλλο ἢ εἴπῃς. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θυμοφόρον ἐκεῖνο ἀκτημόπον ἄεισον, ὅπως κἀγὼ κατατρίσω, καὶ ὅλως ἀλλοιωθῶ, καὶ μὴ ὡς ἡ Νιόβη ἀπεμυήσω, ἀλλ' ὡς ἀηδὼν ὄρνεον γλυκύστομον, καὶ τῷ θαυμασίαν σε ἔκπληξιν καὶ ἄνηθον λειμῶνα σκηψαγωγήσω. Κρι. νὴ τὸν σὸν πατρῷον, ὃ τοῦτο γλυκύστομον. Τρι. λέγε, ᾠδὴ δ' ποδύμορφον δύναμιν ἔχουσα λόγκ λυκῶν. ἐγὼ γὰρ καθεδοῦμαι, δέσμιον αἰακίδιον ὁπόταν λήξειεν ἀείδων. Κει. ἀπῆμεν ἐπὶ τὸν λεωφόρον, ὠνησόμενός γε πρειωδέστερα. κἀγὼ δὴ ὁρῶ πολὺν ὄχλον πάμπολυ ἐς τὸ ὦς ψιθυρίζοντας. ἐπὶ γὰρ τῇ ἀκρῇ, ἐφοῦτο τοῖς κρείττοσιν. ἐγὼ γὰρ παρῆνας ἐς ἄπαντας, καὶ τὸν χεῖρα τοῖς βλεφάροις ἐπισκιάσας, ἐσκοπίζον ὀξυδερκέστατα, εἴ πως γνοίην τὸν φίλον γεώμενον. ἐνῶ γὰρ Κράτωνα τὸν Πολιτικὸν, παιδόθεν φίλον ὄντα, καὶ συμπότην. Τρι. αἰσθάνομαι τοῦτον, τὸν ἐξιστῶν γὰρ εἶρηκας. εἶπε τί; Κρι. ἐν δὴ πολλὰς περιβλεπόμενος, ἦκον ἐς τὸ ἔσω. ἐν τῷ ἐωθινῷ χαῖρε εἰπὼν, ἐχώρουν ὡς αὐτόν. ἀνθρώπιόν δέ τις, τὸν νόμον Χαρίκιον, στεμμάτων

peditè, ac facilè percurrere, & uniuscujusque consilia & actiones animadvertere. Nam tui dii, pro Cottabis, ab iis qui rectè sapiunt, habentur. *Cri.* Rectè omnino dicis, & mihi nunc diversum accidit, atque Niobe olim: ex statua enim in hominem conversus sum. Quare jam deum istum tibi appono, & juro, quòd mali à me nihil patière. *Tri.* Si modò ex corde me diligis, ne quid alienum aut novum in me facias, Neve aliud celes animis, aliudque loquaris. Verùm age mirabilem illam auscultationem tuam tandem profer nobis, ut & ego expallescam, & prorsus immuter, & non quemadmodum Niobe, obmutescam, sed, uti Philomela in aviculam convertar, & mirabilem istam consternationem tuam in prato viridi Tragico quodam modo decantem. *Cri.* Ita per filium ex patre, haudquaquam istud fiet. *Tri.* Dic modò, ac spiritu potestatem dicendi accipiens. Ego verò sedebo, Æacidem expectans, dum cantum finiat ille. *Cri.* Abieram in viam publicam, empturus videlicet ea, quibus maximè opus habebam. Atque ibi video multitudinem admodum magnam, in aurem mutuo susurrantes, audiendi autem studio etiam labiis inhærebant. Ego vero oculos per cunctos circunferens, & manum superciliis incurvam supernè obducens, inspectabam quàm acutissimè, sicubi amicorum aliquem contemplarer. Video autem Cratonem Politicum illum, qui mihi à puero usque amicus fuit, & in conviviis unà consuetus. *Tri.* Intelligo quem dicis, Inspectorem videlicet illum, sed quid postea? *Cri.* Multis itaque oppositò cubito dimotis, in anteriorem partem penetravi, & matutinum illud Ave præfatus, accedebam ad ipsum. Cæterùm homuncio quidam, nomine Charicenus, vetu-

γεφύλιον, ῥίζαν τῇ ῥινὶ, ὑπέθετε μύζον. ἐχρέμπτῃ ἐπισυρμόν. ὁ δ' πλύλος, κυσώτερος ἀνάτου. εἶτα ἦρξαθ' ἐπιφθέγγεσθαι κωλαχνημόν. ἔτος ὡς ἔφειπον, τὰς τ' ἐξιστῶν κωλαλείπῃ ἰλεπασμὸς, καὶ τὰ χρέα τοῖς δανειστῆς ἀπαδώσῃ. κἀγὼ τὰ, τ' οἰκία πάντα, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς εἰσφορὰς δίξεται, μὴ ἐξεύρων τ' τέχνης. ὁ κατηφλυάρη ἔτι πικρότερος. οἱ δὲ αὐτὸν ἦ, ἡδοντο τοῖς λόγοις, καὶ τῇ καινῷ τ' ἀκυρμάτων ἀποσκευῇ. ἔπειτ' ἦ, τὸν ὄμως Χλευόχαρμος, τρίβωνιον ἔχων πολύσκληρον, ἀνυπόδητός τε, κἀ ἄσκεπτος, μετέειπε, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπεδείξατό μοι πὼς κακοείμων, ἐξ ὀρίων ἁλιχλυόρμενος, κεκαρμένῳ τὸν κρᾶνα, τὸ τε ῥάκεσι ἀναγεγραμμένον ὄνομα ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς ὅτε τὸ χρυσῷ ἐπικλύσῃ τὸν λεωφόρον. ἦν δ' ἐγὼ, καὶ μὲ τὰ Ἀριστάνδρου, καὶ Ἀρτεμιδώρου, ἃ καλῶς ἀποβήσεται ταῦτά γε τὰ σύμπαντα σὺ ὑμῖν. ἀλλὰ σοὶ μὲν, τὰ χρέα πληνυήσεται ἀπαλόγως τ' ἀποδόσεως. ἔτος ἦ, ἐπικολὺ δ' ὀβολὸν γε στρηνήσεται, ὡς πολλοῦ χρυσίου εὐπορικώς. κἀγὼ ἐμοί γε δοκεῖτε ἐπὶ λοιπὰ καθάρσιον πίτυλον, καὶ δῆμον ὀνείρων καθαρθέντες, τοσοῦτον ὀνειροπολεῖν σὺ ἀκαιρεῖ τ' νυκτὸς ὕπνος. οἱδὲ, ἀνεκίνησαν ἅπαντες, ὡς ἀποπνιγόντες ὑπὸ δ' γέλωτος, καὶ τ' ἀμαθίας μὲ κατεγέλασαν. ἦν δ' ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, μῶν κακῶς πάντα ἐξερεύνησα, ἵν' ὥσπερ κωμικὸς τις λέγω, καὶ κ' Ἀρίστανδρον τ' Θέμιστον, ἢ Ἀρτεμίδωρον τ' Ἐφέσιον ἐξιχνεύσω τοῖς vetulus, emarcidus, & naſo ſtridens, tuſſiebat primò intimum quiddam, excreabatque languidum. Erat autem ſputum morte ipſa lividius. Deinde cœpit loqui voce attenuata & exili admodum. Hic, ut antè dixi, inſpectorum relinquit eleipaſmos, & debita fœneratoribus reddet, & penſiones omnes tam privatas, quàm publicas, præterea & ciramangas capiet, non inquirens cujuſque artem. Atque etiam amariora his nugabatur. Illi autem qui circa ipſum erant, delectabantur verbis hiſce, & novitati rerum, quas audiebant, advertebant animum. Alius autem quidem, cui nomen Chleuocharmus, pallium habens admodum putre, ſine calceis, & tegmine capitis incedens, interloquebatur dentibus applaudens, ut demonſtravit mihi malè veſtitus quidam, qui ex montibus advenerat, detonſa coma, in theatro ſcriptum nomen literis ſacris, & arcanis, quòd iſte auro inundaturus eſſet viam publicam. Ego verò inquam, At juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta, non ita bonum eventum habebunt hæc inter vos ſomnia. Sed tibi quidem debita multiplicabuntur, ſecundum proportionem penſionis, iſte autem quàm plurimum obolo etiam carebit, tanquam qui multo auro tam dives fuerit. Ac mihi quidem videmini ſuper Leucadem petram, & ſomniorum populum conſopiti, tam multa ſomniare, nocte quaſi in puncto exiſtente. Illi verò cachinnos ſuſtulerunt univerſi, ita ut riſu propè ſuffocarentur: meque ignorantiæ condemnarunt. At ego ad Cratonem converſus, inquam, Num perperam omnia olfeci ut comico modo dicam aliquid, & non juxtà Ariſtandrum Thelmiſenſem, & Artemidorum Epheſium inveſtigavi ſomnia?

ονείρασιν; ἦ δ' ὅς, Σίγα ὦ Κριτία, εἰ ἐχεμυθεῖς, μυσταγωγήσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ νῦν γιγνόμενα. ἃ δ' ὄνειροί τάδ' εἰσιν, ἀλλ' ἀληθῆ. ὀκνοῦντος δ' εἰς μέσα μεσαῖ. ταῦτα ἀκηκοὼς ὁ δὲ Κράτων, καὶ τὸ ὀλισθηρὸν τῆς ἀλγεινῆς αὐτῶν καταγωγικὸς, προυθύμησε. καὶ σκυθρωπάζων ἐπορώρυμεν, πολλὰ τοῦ Κράτωνος ἐπιμεμφόμενος. εἷς δ', ὁρμὴ, καὶ πτανοῖς σιδοῦν, ὀρεξάμενός μου τῶν λώπης, ἐπάρασθαι, ῥητῷ πειθήσας πειθόμενός τε, καὶ ὑποντιόμενος ὑπὸ τῆς παλαιωρίας ἐκείνης δυσκοίας. εἰς λόγους δ' ταῦτα παρεκτίνεσθαι, πείθει με τὰ κακοδαίμονα εἰς γῆθος ἀνθρώπης ὑπαγόμενος, καὶ ἀποφοβεῖ τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρα, συλλυρῆσαι. ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγηθῆναι. καὶ δὴ διήλθομεν Σιδηρέας τε πύλας, καὶ χαλκίνους θόλους. ἀναβάθρας δ' πλείστας περικυκλωσάμενοι, εἰς χρυσόροφον οἴκην ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν Μενελάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἐσκοπιάζομεν, ὅσα ὁ νησιώτης σκεῖνος ταυτίσκος. οὐ δ' ὃ γὰρ Ἑλένην μοι Δί', ἀλλ' ἄνδρας ἐπικυφόζας, καὶ καλωχρωμένους. τοῖσδ', ἰδόντες, γήθησαν, ἐξαναύλας παρεγίνοντο. ἔφασκον γάρ, ὡς εἴπαι λυχνὰν ἀγγελίαν ἀγαγοῦσιν. ἐφαίνοντο γὰρ ἥδιστοι ὡς τὰ κάκιστα σύχνοντες, καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυχνοῖς, ὥσπερ οἱ ποιητοὶ ἐπὶ θέατρον. τὰς κεφαλὰς δ' ἄλλοτ' ἄλλοσε νεύοντες, ἐψιθύριζον. μοὶ δ' τὰ, προσῆμε,

Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες.

χρηστὸς γὰρ ἂν εἶης, ἀπό γε τοῦ χήν-

Tum ille: Tace, inquit, Critia. Si enim silentium ages, edocebo te sacrorum pulcherrima, & quæ nunc futura sunt. Non somnia hæc sunt, sed res ipsa. Eventum autem capient in mensem qui dicitur Mesori. Hæc postquam audissem à Cratone, & lubricam ipsorum mentem cognovissem, erubui, & tristitiam præ me ferens, abii, multis Cratonem inculando. Vnus autem illorum, acerbum, & Titanicum quiddam obtuens, arreptum me veste, vellicabat, conventionem feciſſe & credens, & ab inveterato illo numine instigatus: verbis autem hæc extendendo, persuadet mihi infœlici, ut ad præstigiatores istos homines accederem, & in diem atram, quod dici solet, incurrerem. Dicebat enim se, omnia ex ipsis, quæ ad sacra & arcana pertinerent, edoctum esse. Atque ita pertransivimus, ferreaque portas, & ærea limina. Multis autem superatis scalis, in domum aurato fastigio insignem ascendimus, qualem Homerus Menelai fingit esse, Atque ipse quidem omnia illa contemplabar, quæ insularis ille adolescens. Videbantur autem non Helenen, mehercle, sed viros in faciem inclinatos & pallescentes. Illi autem ubi me conspexerunt, gavisi sunt, & ex adverso ad nos accesserunt. Dicebant enim, num quod triste nuntium afferremus. Nam videbantur isti, quàm pessima optare, gaudebantque tristibus & malis, perinde atque in theatro furiæ. Capita autem inter se juncta tenentes consusurrabant. Postea interrogabant me:

Quisnam es & unde venis, quæ patria, quique parentes
Sunt tibi. Nam frugi quidem esse appares utique ex habitu. Tum ego:

ρεσθ. Ἰω δ' ἐγὼ, ὀλίγοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω πανταχοῦ. Κριτίας ὄνομα. πόλις δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν κἀμὲ ὑμᾶς. ὡς δ' ἀεροβατοῦντες ἐπυνθάνοντο, πῶς τὰ τῆ πόλεως, καὶ τὰ τοῦ κόσμου, ἦν δ' ἐγὼ, χαίρουσί γε πάντες, καὶ ἔστι χαίρουσιν). οἱ δὲ, ἀνένευον ταῖς ὀφρύσιν, οὐκ ἔτω. δυσκολαίνει γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ τὴν αὐτῶν γνώμην, ὑμεῖς πεδάρσιοι ὄντες, καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλοῦ ἄπαντα καθορῶντες, ὀξυδερκέστατα καὶ τάδε γινώσκετε. πῶς δὲ τὰ τοῦ αἰθέρος; μῶν σκολιόν ἐ ὁ ἥλιος, ἢ ὁ σελήνη κατὰ κάθετον φαίνεται; ὁ Ἄρης εἰ τετραγωνήσει τὸν Δία, καὶ ὁ Κρόνος ἑξαμετρήσει τὸν ἥλιον, ἢ Ἀφροδίτη εἰ μὴ τοῦ Ἑρμοῦ συνοδεύσει, καὶ Ἑρμαφρόδιτος ἀποκυήσουσιν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἥδεσθε, εἰ ῥαδαίας ὑετὸς ἐπάμψουσι, εἰ νιφετὸν πολλὴν ἐπιφουσῶσι τῇ γῇ, χάλαζαν δὲ, ἐ ἐρυσίβην εἰ καταξήσει, λοιμὸν, ἐ λιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσιν, εἰ τὸ κεραυνοβόλον ἀχλὺν ἀπημαλδῆ, καὶ τὸ βροντῶδες ἀχεῖον ἀπεμεσθῇ. οἱδὲ, ὡς ἄπαντα καταῤῥωκότες, καταφλυάρουν τὰ αὐτῶν ἐφόρμια, ὡς μεγαλαγῶσι τὰ πεδάρσια. ἀπεξέσας δὲ, καὶ ταραχὴ τὴν πόλιν καταλήψεσθαι. τὰ φαεθόπεδα, ἤτοι τὸ σκαῦλον φήσουσι). τοῦτο σκληραχθεὶς, καὶ ὥσπερ πεῖνῶν καρόμενον οἰδήσεις, ἀφόρητον ἀνεβόησα, ὦ δαιμόνιοι ἄνδρες, μὴ μεγάλα λίαν λέγετε, φέροντες ὀδύνας κατ' ἀνθρώπων θυμολεόντων, πνεόντων δόρυ, καὶ λόγχας, καὶ λασιηλόφους περιφαλείας. ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταζήσεται, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν

ego: Pauci, inquam, frugi sunt, ut ubique video. Critias autem nomen mihi est, Civitas verò inde, unde & vobis. Vt autem illi in aëre gradientes interrogarunt, quo pacto se res civitatis, & mundus adeò totus haberet, respondens ego: Bene, inquam, habent, & insuper etiam habebunt. Illi autem abnuentes superciliis, haud ita, inquiunt, Malè enim parturit civitas. Tum ego secundum ipsorum mentem: Vos, inquam, supra terram, & in sublime sublati, & ceu ex alto cuncta intuentes, acutissimè & hæc intellectu assecuti estis scilicet. Sed quo pacto ea quæ in æthere sunt, habent sese? Num deficiet sol, & ad perpendiculum luna interponetur? Num Mars quadrangulo aspectu solem aspiciet, & Saturnus ex diametro eundem? Num Venus cum Mercurio congredietur, & Hermaphroditos procreabunt, quibus vos delectamini? num pluvias impetuosas ac vehementes demittent? num densa nive terram insternent? Grandinem autem & rubiginem devolvent? Num pestem ac famem immittent? num vas illud fulminiferum exundat, & tonitruficum receptaculum repletum est? At illi, quasi cunctis præclare gestis, deblaterabant sua ista amabilia, quòd videlicet res statim immutandæ essent, perturbationes autem & tumultus civitatem invasuræ, & exercitus ab hostibus mox superandi. Ob hæc itaque animo conturbatus, & quemadmodum ilex incensa, intumescens, magna voce exclamavi, ô miseri hominum, ne vana adeò loquacitate efferamini, acuentes dentes adversus virus, leonum animos præ se ferentes, spirantes hastam & lanceas, & candicantes cristis galeas. Sed ista in vestrum caput convertantur, quando ita

καὶ τεύξηται. ὁ γὰρ αἰτιεργόμενος, τοῦτο ἡκηκόησι. ἐ τὴν πολυάχολον μεθημοσύνην κατωρθώκασι. εἰ δέ γε μαντικὴν, καὶ ζηντικὴν ὑμῖν παρέπεσεν, διαλῦσαι τὸ τῆ ἀμαθίας. γυναικῶν γὰρ δύρεσθε τοῦτο χαίδιον, καὶ παίγνιον. ἐπιπολὺ γὰρ τὰ τοιοῦτα αἱ τῆ γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχον). Τρ. τί ἦ φῆς ταῦτα ἔφησαν ὦ καλὶ Κριτία οἱ κεκαρμένοι τὴν γνάμην, καὶ τὴν ἀφρόνιαν; Κρ. ἅπαντα ταῦτα παρέθεμεν, εἰς ἐπίνοιαν πεπτωκυῖαν ἐμὲ καταφυγόντες. ἔλεγον γὰρ ἡλίκης δίκης ἄσιτοι ἀφεμένεμεν. καὶ ἐπὶ παννύχης ὑμνῳδίας ἐπαγρυπνοῦντες, ὀνειρώξεσθαι τὰ τοιοῦτα. Τρ. σὺ ἦ τί φῆς αὐτὸς εἰρηκὼς; μέγα γὰρ ἔφησε, καὶ διηπορημένον. Κρ. θαρρῶ. οὐκ ἀγνοῶ. ἀντεῖπον γὰρ τὰ παλαιστά. τὰ γὰρ ἔξω τῆ ἀσιτῶν ῥυθμάματα ἔφω τρέπειν ὑμῶν, ὑπόζωον ὀνειροπολεῖτε, τὰ τοιοῦτα πᾶν παρεισάγον). οἱ ἦ, σεσηρὸς ὑπομειδιῶντες, ἔξω πᾶν παρέρχονται ἦ κλινιδίου. ὧδ' ἐγὼ, εἰ ἀληθῆ εἰσὶ ταῦτα ὦ αἰθέριοι, οὐκ ἂν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλοντα ἐξιχνεύσητε. ἀλλὰ καταθέντες ὑπ' αὐτῶν, ληρήσετε τὰ μὴ ὄντα, μὴ ἦ χρήσιμα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ληρεῖτε, ὀνείρως πιθανοὶ ὄντες. ἐ τὰ καλλιστα βελτίστιοθε, τίς ἦ πονηρὸς ἤδεσθε, μηδὲν ὑπόμνοι ἦ βελτίσεσθαι. ὥστε ἑκάστη τὰς ἀλλοκότους ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πονηρὰ βιλεύσεσθε, καὶ μαντεύσεσθε μὴ πᾶν θεὸς ὑμᾶς ἐς πόρρω κακὰ βάλοι, ἀφ' τὸ τῆ πατρίδι ἐπαρᾶς, ἐ λόγως κιβδήλως ἐπιφημίζειν. ἦτοι ἦ ἅπαντες ἵνα ὑμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμ-

patriam vestram deprimitis. Non enim in aëre gradientes ista audivistis, neque negotiosam mathematicam perfectè adeò allecuti estis. Quòd si verò vaticinia vos, & præstigiæ huc induxerunt, duplex ignorantiæ nomen sustinetis. Nam hæc mulierum atque aniculârum inventa sunt & ludicra, Plerunque enim hujusmodi res muliebres curæ prosequuntur. *Tri.* Quid autem ad hæc respondêrunt, ô optime Critia, isti mente pariter, & sententiis detonsi? *Cri.* Cuncta hæc prætérierunt ad cogitationes illas à se inventas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, soles decem absque cibo perseverabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia somniamus. *Tri.* Tu verò quid ad ipsos dixisti? Magnum enim & dubium quiddam dixerunt. *Cri.* Confide, nihil ignavum. Contrà enim respondi pulcherrimè. Nam quæ vulgo aburbanis, inquam, de vobis jactantur, quando somniatis, hujuscemodi scilicet proferuntur? Illi autem caninum subridentes, extra lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, si vera sunt, inquam, talia, ô ætherii, haud unquam sanè tutò ea quæ futura sunt, investigabitis, sed persuasi ab ipsis nugabimini, quæ neque sunt neque futura sunt. Verùm hæc quidè nescio quo pacto nugamini, somniis credentes, & quæ optima sunt, abominamini, malis autem delectamini, haud sanè quicquam abominatione ista promoventes. Quamobrem missas facite alienas istas imaginationes, & prava consilia, vaticiniaque, necubi deus vos in malam rem hinc ejiciat, eo quòd patriæ mala imprecamini, & verbis adulterinis illam affamini. At isti unum eundemque omnes animum habentes, me multum increpabant.

Φοιτ. καὶ εἰ βάλῃ, κὴ τάχα σοι, ἅπιπά με κὴ ὡς ἡλίω ἀνέωδεν ἔδηκεν, μέχρις ἂν ἡ χρηστή σε λαλιὰ λιθάρμονι ἀνέλυσε, κὴ ἄνθρωπον ἀπηκρίβησε. Τρι. σίγα ὦ Κριτία, κὴ μὴ διατρέπτεινε τὰς ὕβλας. ὁρᾷς γὰρ ὡς ἐξώλωταί μου ἡ ἡδονὴ, κὴ ὥσπερ κυφορῶ. ἐδήχθην γὰρ τοῖς σοῖς λόγοις, ὡς ὑπὸ κωνώπων λυπηρῶν. κὴ εἰ μὴ φάρμακόν τι λήθεδανὸν ἐμπιὼν ἠρεμήσω, αὐτή μοι μνήμη οἰκήσεται ἐν ἐμοὶ, μέγα κακὸν ἐργάσηται. ὥστε ἔασον τοῦτο, τοῦ δύνη δὸς πατρὸς ἀφεμένου, κὴ τοῦ πολυούτμου ᾠδὴν ἐς τέλος ἐπάγειν. ἀλλά τί τοῦτο; ἦ καὶ Κλεόλαος ἥδ' ἐστὶν, ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βιόας, σπουδῇ δ' ἥκει, κὴ κρατέρα; μῶν ἐπιφανήσομαι αὐτῷ; Κρι. κὴ μάλα. Τρι. Κλεόλαε, μή τι ἀθυμήσῃς με ποσὶ, μὴ δ' παρέλθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ χαίρων, εἰ γέ τιν μῦθον φέρεις. Κλε. χαίρετ' ἄμφω ὦ καλὼ ξυνωρίς. Τρι. τίς ἡ σπουδή; ἀσθμαίνεις γὰρ ἐπὶ πολύ. μῶν τι κοινὸν πέπραχται; Κλε. πέπτωκεν ὀρθῶς ἡ πάλαι βουλὴ Περσῶν, κὴ Σῦσα, κλεινὸν ἄστυ. πᾶσά σ' ἔτι γε πᾶσα χθὼν Ἀραβίας, χειρὶ κραταιᾷ τῇδε νωθὴς κράτει. Κρι. τοῦτ' ἐκεῖνο ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον οὐκ ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' αὐξεῖ, ἄγον ἐπὶ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δ' ὦ Τριεφῶν, τὰ καλὰ λίαν ὠρηκότες ἐσθλὰ ἐλυκείφαινον γὰρ ἐν τῇ ἀποδιώσει τὰ τοῖς τέκνοις καλιπεῖν ἐπὶ ταῖς Ἀλθήκαις. οἶδας γὰρ τὴν ἐμὴν πενίαν, ὡς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτο δοκεῖ τοῖς παισὶν, εἰ

bant. Ac si placet, ista quoque tibi addam, quæ me etiam perinde ut statuam, murum reddiderunt, donec me frugi ista tua loquela, cùm jam in lapidem converterer, resolvit, & in hominem rursus restituit. *Tri.* Tace Critia, neque nugas istas longiùs extenderis. Vides enim quomodo intumuerit mihi venter: & quasi uterum gero. Morsus enim sum verbis à te modò dictis, perinde ut à cane rabiosa, ac nisi medicamentum aliquod oblivionem inducens, hautero, atque ita conquiescam, memoria hæc mecum cohabitans & quasi domi apud me residens, magnum aliquod malum procreabit. Quamobrem missos istos facito; precationem à patre incipiens, & celebre illud carmen ad finem apponens. Sed quid hoc? an non Cleolaus hic est, is qui pedibus longum adeò incedit? Seriò autem venit & accedit. Num alloquemur ipsum? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cleolaë, nequid cursu prætervehare, neque præteras nos: sed accede lætus, si quidem nuntium aliquod affers. *Cle.* Salvete ambo, ô præclarum par amicorum. *Tri.* Quæ autem est festinatio ista? per multum enim anhelas. Num novum aliquid gestum est? *Cle.* Cecidit supercilium illud olim Persidis Fama celebratum, atque Susa, urbs inclyta, Cadet autem & omnis terra nobilis Arabum, Valida imperantis dextera & vi roboris. *Cri.* Hoc illud est, ut semper deus non negligit bonos. Sed auget, provehens in melius Nos autem ô Triephon, pulcherrima invenimus. Sollicitus enim mecum ipse eram, quidnam in morte liberis meis testamento relicturus essem. Nosti enim paupertatem meam, quemadmodum ego tuas res quoque. Hoc igitur sufficit liberis, Dies videlicet imperato-

ἡμέραν δ' αὐτικρύ που. πλοῦτος γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἀπολείψει, οὐδ' ἔθος ἡμᾶς ὑ καταπλήσει. Τρι. καίτοι ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω τοῖς παισίν, οἷς ἴδωσι Βαβυλῶνα ἀπολωλυῖαν, Αἴγυπτον δυλωθῆναι, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δούλειον ἡμέραν ἄγοντα, τὰς καθόδους τῶν Σκυθῶν πεπομένας, εἴθ' ὡς οὐ καταπεφθείσας. ἡμεῖς δ', ὁ ὦ Ἀθηναῖοι ἄγνωστον εὑρόντες, καὶ σεσωκότι εὐξάμενοι, χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἀπείναντες, τούτῳ εὐχαριστήσομεν, ὡς παλαιοῖς ἀνδράσι τοιούτοις κρᾶται, ὑπήκοοι γενέσθαι. τὰς δ' λοιπὰς, ληρεῖν ἐάσωμεν, δηκεῖ δέ τις ὑπὲρ αὐτῶν εἰπεῖν, τὸ, ὁ φρονεῖς Ἱπποκλείδη καὶ τοῦτο παροιμίαν.

Οὗτος ὁ λόγος, τοῦ Δίτης τῶν Λουκιανοῦ.

ratoris. Neque enim divitiæ nos deficient, neque nos populus perterrebit. *Tri.* Et ego, ô Critia, hæc relinquam liberis, ut videant Babylonem perditam, Ægyptum in servitutem redactam, Persárum liberos servilem ætatem agentes, excursiones Scytharum sedatas, utinam & prorsus propulsatas. Nos autem illum Athenis ignotum inventum, adorantes & manus in cœlum tendentes, gratias illi agemus, ut qui digni facti fuerimus, hujusmodi potestati atque virtuti subjecti esse. Reliquos autem istos, nugari sinamus, contenti pro ipsis dicere notum illud, quod proverbio dici solet: Non est curæ Hippoclidi.

Hic Dialogus, inter nothos Luciani refertur.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

CHARIDEMVS, SIVE DE PVLCHRITVDINE.

ARGVMENTVM.

Neque hic dialogus Luciani videtur esse, id quod Aldus quoque annotavit: & cum ex stylo, quanquam is multo simplicior hic, quam in superiore est, tum ex reliquo totius corporis contextu appareat. Continet autem encomium pulchritudinis seu formæ, tribus orationibus divisum, ut pote à tribus personis in convivio tractatum, quarum priores duæ præstantiam ac dignitatem pulchritudinis commendant, multis ad hoc deorum pariter, & hominum adhibitis exemplis. Postrema autem etiam vim & effectum illius, ex mutua collatione reliquarum virtutum, & eorum quæ vulgo inter bona recensentur. Cætera plana sunt.

HER-

ΕΡΜΙΠΠΟΣ.

Περιπάτης ἴσχυρον χθὲς ὦ Χαρίδημε ποιούμενος σὺν τῇ θεραπείᾳ, ἅμα μὲν, ἐς τὰ παρὰ τῶν ἀγρῶν χαίρειν βασάνης, ἅμα δ', ἴσχυρον γάρ τι μελιτῶν, ἐς διόμενος ἡσυχίας. σὺν τούτοις δὴ Πρόξενος τῷ Ἐπικράτης. θεσπέσιον ἦν, ὥσπερ εἰώθειν, ἡρώτων ὅθεν τι προσοίσοιτο, καὶ ὅποι βαδίζοι. ὁδὶ, ἤκειν μὲ ἔφη καὶ αὐτὸς σκεῦ ἀφελήσας χάριν, ἅτε εἰώθει θεὸς τοῖς ἄγαν γίνεσθαι τῶν ἀγρῶν, ἀπολαύσων δ' ἐς τὰ τούτου ἐπιτηδεύσεως Ἐπικράτει, καὶ κύφης αὔρας, λὰπ συμποσίου μέσου κεκμήσει γεγονότος σὺν πειρασιεῖ, σὺν Ἀνδροκλέους δ' Ἐπιχάρους, τὰ ἐπινίκια πεπωκότος Ἑρμῇ. ὅπ δ' βιβλίον ἀναγνοὺς, σύκηπσεν σὺν Δίφσίοις, ἔφασκε δὲ ἄλλά τε πολλὰ γεγράφθαι ἀστεῖα, καὶ χαρίεντα, καὶ δὴ καὶ κάλλιστ' ἐσκῶμεν εἰρῆσθαι τοῖς ἀνθρώποις, ἃ σκεῖνον μὲ μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ὑπό τε γήρως ἐπιλελησμένον. ἄλλως τε δ', ἐ σὺν ἐπιπολὺ λόγων μετεχηκότα. σὲ δ' ἂν ῥᾴδιως εἰπεῖν, ἅτε καὶ αὐτὸν ἐσκεκωμικότα, ἐ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον σεσεχηκότα τὸν. Χα. γέγονε ταῦτα ὦ Ἑρμιππε, ἐ μάτοι γε ὑδ' ἐμοὶ ῥᾴδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέναι. ἐ γὰρ οἷόν τε ἦν πάντων ἀκούειν, θορύβου πολλοῦ γινομένου, τε παρατεινομένου, τῶν τε ἐσιωμένων, ἄλλως τε, καὶ τὰ δυσχερέστερα ὀν μεμνῆσθαι λόγους σὺν συμποσίῳ γιγνομένους. οἶσθα γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ καὶ

HERMIPPVS.

Deambulabam fortè heri, in ſuburbio, Charideme, ſimul ut ex agrorum aſpectu me aliquantulum reficerem, ſimul etiam quietis & otii gratia, fortè enim tum meditabar quippiam. Obviam igitur mihi fit Proxenus Epicratis filius. Allocutus autem ipſum, quemadmodum conſueveram, interrogabam, unde veniret ſcilicet, & quò iturus eſſet. Tum ille, venire ſe quidem etiam ipſum reſpondet, huc oblectationis gratia, quam ex agrorum aſpectu percipere conſueviſſet, refici autem velle etiam temperata ac levi aura, quæ illos afflaret. Cæterum redire ſe à convivio, quod pulcherrimum peractum fuiſſet in Piræo apud Androclem Epicharis filium, qui ob partam victoriam, Mercurio ſacrificaſſet. Viciſſe autem ipſum in Diaſiis, libro quodam recitato. Commemorabat autem cum alia multa, quæ ibi acta eſſent, urbana & feſtiva, tum verò & pulchritudinis encomia à viris dicta, quæ illum quidem non poſſe referre, oblitum eorum præ ſenectute, præterea non ita multum in dicendo verſatum. Te verò, facilè commemoraturum, ajebat ut qui & ipſe encomium dixiſſes, & cæteris per totum convivium, animum adverteſſes.

Char. Facta ſunt hæc Hermippe, ut dicis, Veruntamen neque mihi facile fuerit, accuratè cuncta perſequi. Neque enim poſſibile erat omnia exaudire, multo tumultu excitato, & ab iis qui miniſtrabant, & ab iis qui convivabantur, præterquam quod ex difficilioribus hoc eſt meminiſſe eorum verborum, quæ in conviviis fiunt. Noſti enim quàm oblivioſos reddant, etiam eos qui alioqui plurimum

τὰς λίαν μνημονικωτάτας. πλὴν ἀλλὰ σὴν χάριν, ὡσὰν οἷόν τε ὦ, τὴν διήγησιν ποιήσομαι, οὐδὲν παραλείπων, ἂν ἀναμνησθῶ. *Ερ.* τοῦτων μὲν δὴ ἕνεκα, οἶδά σοι χάριν. ἀλλ' εἴ μοι τὰ πάντα λόγου ἐξαρχῆς ἀποδίδοις, ὅ, τι τὴν ὥραν ἀνέγνω βιβλίον Ἀνδροκλῆς, τίνα τε νενίκηκε, καὶ πόσας ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, ὅτως ἂν ἐκπλήρη κατηθῆτε τὴν χάριν. *Χα.* τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ὦ ἑσκάμιον Ἡρακλέους ἔκ τινος ὀνείρατος, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ. νενίκηκε δ' Διότιμον τὸ μεγαρέα, ἀνταγωνισάμενον αὐτῷ περὶ τῶν ἀσπιδίων. μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης. *Ερ.* τί οὖν ὦ σκεῖνον ἀνέγνω βιβλίον; *Χα.* ἑσκώμιον τῶν Διοσκούρων. ἔφασκε δὲ καὶ αὐτὸς σὺν μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος, ταύτην αὐτοῖς κεχαρίσεσθαι τὴν χάριν. ἄλλως τε, καὶ ὑπ' ἐκείνων ξενικλημένος, ἔτι ἄκρους ἰσίους ἐν τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις φανέντων. παρῆσαν μέντοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοί, οἱ μέν, συγγενεῖς αὐτῷ. οἱδὲ, ὡς ἄλλως συνήθεις. οἱ δὲ λόγου τε ἄξιοι, τό, τε συμπόσιον ὅλον κεκοσμηκότες, καὶ κάλλους ἐσκώμια διελθόντες, Φίλων τε ἦν ὁ Δεινίου, καὶ Ἀρίστιππος ὁ Ἀγαθένους, ὡς τέτου αὐτός. συνηντίλεκτο δ' ἡμῖν ὁ Κλεώνυμος ὁ καλὸς, ὁ δ' Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἁπαλόν τι, καὶ πεθυμμένον. νῦν μέντοι γε ἐδοκεῖ ἔχειν. πάνυ γὰρ προθύμως ἠκροᾶτο τῶν λόγων. προῆτο δ' ὁ Φίλων περὶ ὧν κάλλους ἤρξατο λέγειν, προοιμιασάμενος ὧδε. *Ερ.* μηδαμῶς ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τὸ ἑσκώμιον

rimum memoria valent. Sed numen tui gratia, quoad potero, commemorare tibi illa conabor, nihil eorum prætermittens, quæcunque memoria consequi potuero. *Herm.* Proinde ob hanc rem gratiam tibi habeo. Verùm enim si mihi totam à principio narrationem repetiveris, puta & quis liber fuerit, quem recitaverit Androcles, & quem, recitato eo superaverit, postremò & quosnam vos, ad convivium vocarit, ita demum plenam apud me gratiam inibis. *Char.* Ipse quidem liber encomium Herculis erat, ex somnio quodam, ceu dicebat, ab ipso compositum. Vicit autem Diotimum Megarensem illum, prospicis, imò verò pro gloria cum eo certans. *Her.* Quid autem libri erat, quod ille recitavit? *Char.* Encomium Castoris & Pollucis. Dicebat autem se quoque, ex magnis periculis abilis servatum, hanc illis gratiam persolvisse: præsertim, cùm abilis etiam confirmatus fuisset, & summis navium velis in extremo discrimine ipsi apparentibus. Aderant autem in convivio & alii multi partim cognati ipsius, partim aliàs familiaritate juncti, quique verò memoratu digni sunt, quique totum convivium cohonestarunt, laudesque pulchritudinis verbis persecuti sunt. Philo erat, Diniæ filius, & Aristippus Agathenis, tertiusque ipse. Accumbebat autem nobiscum & Cleonymus, formosus ille, Androclis nepos, adolescentulus tener & delicatus, qui mentem tum habere utique videbatur. Admodum enim attentè auscultabat, quæ dicebantur. Primus itaque Philo de pulchritudine incipiebat dicere, facto in hunc modum exordio. *Her.* Nequaquam, amice, ne mihi priùs ipsa encomia exor-

ξη, πρὶν ἄν μοι καὶ τὴν αἰτίαν
πεδῶς, ὑφ' ἧς εἰς τοῦτος ἀφήχθη-
τοὺς λόγους. Χα. εἰπῆ λέγετέ
εἰς ἡμᾶς ὦ γαθέ, πάλαι δυνα-
ίνους τ' ἄπαυστα λόγον διελθόντας,
παλλαγῆναι. τὴν ἀλλὰ τί πες ἄν
χρήσειεθ', ὁπότε φίλος τίς ὢν, βιάζοι-
ς; ἀνάγκη γὰρ ὑφίστασθαι πᾶν ὁπιοῦν. ἦν δ'
ἔτις αἰτίαν τ' λόγων, αὐτὸς ἦν Κλεώ-
υμος ὁ καλός. καθημένων γὰρ αὐτῶν με-
αξὺ ἐμοῦ τε, ὦ Ἀνδροκλείης τ' ἡδέ,
τολὺς ἐγίνετο λόγος τοῖς ἰδιώταις
ερὶ αὐτῶν, ἀποβλέπουσί τε εἰς αὐτὸν,
ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ καλλος.
γεθον δὲ πάντων ὀλιγωρήσαντες, κα-
ηνῶ δεικνύντες ἐσκώμια τ' μειρα-
ίου. ἀγαθοῦντες δ' ἡμεῖς τ' ἀνδρῶν
τὸ φιλοκαλίαν, καὶ ἅμα ἐπαινέ-
αντες αὐτὸς, ὀρχίας τε πολλῆς εἶ-
αι ὑπολαβόντες, λόγοις ἀπολείπε-
θαι τ' ἰδιωτῶν περὶ τ' καλλίστων,
ὧν μάνω τούτων οἰόμεθα σοφέχειν, καὶ
ὴ πρᾶσθαι τ' περὶ κάλλους λόγων.
δεξεν δ' ἡμῖν, σὺν ἐνόμισε λέγειν τ'
παντον τ' παιδὸς, ἐγγὺς ἀνέχειν καλῶς,
μβαλεῖν γὰρ ἂν αὐτὸν εἰς τολαίαν τῦ-
φὴν, ἀλλ' ὅδε μ' ὥσπερ ἐκείνους ἅπας
ἀπίκτως, ὅσῳ ἔκρος τυχὶ λέγειν,
ἀλλ' ἕκαστον εἰπεῖν ἰδίᾳ, ὅσ' ἂν ἀπομνη-
μονεύσε περὶ τ' προκειμένω. καὶ δὴ δε-
ξάμενος ὁ Φίλων οὕτως, ὥστε τ'
λόγον ἐποιεῖτο, Ὡς ἔστ δεινὸν, εἰ
παιθ' ὅσα πεπόμθαμεν ἐκείνης ἡμέρας,
ὡς περὶ καλῶν ποιούμενοι τὴν ἀπο-
δὴν, αὐτῶ δὲ τ' κάλλους ὀδένα ποιη-
σόμενοι λόγον, ἀλλ' ὥσπ καθεδού-
μενοι σιγῇ, ὥσπερ δεδοικότες, μὴ
λάβωμεν ἡμᾶς αὐτὸς, ὑφ' ὧ ἀπρο-

exordiare, quam causſam quoque expoſueris, qua adducti, ad hoc argumentum tractandum proceſſeritis. *Char.* Præter rem moraris nos, ô optime, qui tibi jamdudum potuiſſemus: univerſa oratione expoſita, hinc abire. Veruntamen quid agas, quando quiſpiam, amicus exiſtens, tantopere urgeat? Neceſſe enim eſt quidvis etiam amici cauſſa perpeti. Cauſſam igitur quam quæris, qua ad hoc argumentum compulſi ſumus, ipſe Cleonymus, formoſus ille fuit. Cùm enim medius inter me & Androclem, avunculum, ſederet multus ab idiotis ſermo de eo fiebat, qui & reſpiciebant ad ipſum, & ad formam ejus, plus quam obſtupeſcebant. Propemodum igitur cæteris omnibus poſtpoſitis, ſedebant encomia adoleſcentis perſequentes. Nos autem admirati illorum erga pulchritudinem amorem ac ſtudium, & ſimul collaudatis ipſis, ſegnitiem magnam arbitrati ſumus eſſe, verbis ab idiotis ſuperari, præcipuè de pulcherrimis dicendo, quo ſolo nos illis præſtare putaremus. Atque ita de pulchritudine verba facere cœpimus. Viſum igitur nobis eſt, haud nominatim dicere laudes pueri, neque enim honeſtum fore, nam hoc pacto præcipitaturos nos ipſum in majorem inſolentiam eſſe, ſed tamen neque, ut illos, incompoſitè adeò, & ut ſeorſim ſingulos, quacunque de re propoſita commeminiſſent. Atque ita Philo, primus exorſus, in hunc modum verba fecit: Quàm indignum verò eſt, quòd, cum quæcunque in ſingulos dies agimus, pro iis tanquam pulchris, omnem operam ac diligentiam adhibeamus, de ipſo pulchro ſermonem nullum habemus, ſed perinde ſilentes actaciti ſedemus, ac ſi metuamus, ne fortè verbum aliquod de iis, pro quibus tantopere laboramus, vel impru-

δύζομαι τ ἄπαυστα χρόνον εἰπόντες. καίτοι πῶ τις ἂν χρήσαιτο περὶ πόντως τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τ μηδενὸς ἀξίων σπουδάζων, περὶ δ καλλίστου σιγᾶν τ ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ λόγοις καλὸν, σώζοιτο κάλλιον μᾶλλον, ἢ πάντα τἄλλα παρίοντας, περὶ αὐτῦ λίσσειν δ τέλος ἡμᾶς τ ἐκόντα παιτομένων. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λίσσειν μᾶ ὡς χρὴ περὶ τύτου ἀφικέσθαι εἰδέναι, εἰπεῖν ὃ μηδὲν ἐπίσασθαι περὶ αὐτῦ, ὡς οἷόν τε βραχέα περὶ τύτου πειρήσομαι διελθεῖν. κάλλιστα γὰρ δὴ πάντες μᾶλλον ἐπεθύμησαν τυχεῖν. πάνυ σ' ἠξιώθησαν ὀλίγοι πάνυ. οἱ δ' ταύτης ἔτυχον τ δωρεᾶς, ἀθανατισθέντες πάντων δόξαν γενέσθαι, κ ὡς θεὸς θεῶν, ἐ ὡς ἀνθρώπων τὸ εἰκότα πλειστιμήσοι. τιμήσαντο δ, τ γῶν θεῶν ἐξ ἡρώων ἡγεμόνων, Ἡρακλῆς τί ἐστιν ὁ Διὸς, ἐ Διόσκουροι, κὴ Ἑλένη. ὧν ὁ μᾶ, ἀνδρίας ἕνεκα ταύτης λίσσεται τυχεῖν τ τιμῆς. Ἑλένη δ, δ κάλλους χάριν, αὐτῷ τε μεγαλεῖν εἰς θεὸν, κὴ τοῖς Διοσκούροις αἰτία γενέσθαι αὖθις αὐτῶ εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν τοῖς ὑπὸ γῆν σωθεῖσιν. ἀλλὰ μὴν ὅσις ἀνθρώπων ἠξιώθη τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν, οὐκ ἔστιν εὑρεῖν, πλὴν ὅσοι μετασχήσει κάλλους. Πέλοψ τε γοῦν τύτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, ἐ Γανυμήδης ὁ δ Δαρδάνε ὕτω κεκραπκέναι λίσεται δ πάντων ὑπάτου θεῶν, ὡς αὐτὸν οὐκ ἀναχέσθαι συμμετασχεῖν αὐτῷ τινα τ ἄλλων θεῶν τ ἥρως τ παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ περίσσευσαν ἐγκόμβωμα

imprudentibus nobis excidat. Atqui ubinam aliquis oratione meritò utatur, si, cùm de illis, quæ nullius pretii sunt, tantopere contendat, de eo quod omnium pulcherrimum est, planè conticescat? aut quomodo id quod in verbis pulchrum est, rectiùs quàm omnia alia servari poterit, si de ipso fine eorum, quæ quotidie-guntur dicere prætermittamus. Verùm ne videar monere quidem scire, quo pacto oporteat nos circa pulchrum affectos esse, dicere autem ipsum, de eo nihil posse, quoad fieri potest, de eo breviter disserere conabor. Nam pulchritudine omnes quidem cupierunt potiri: pauci autem omnino illam sunt assecuti. Qui verò donum hoc fortè adepti fuere, illi omnium beatissimi fuisse visi sunt, & apud deos, & apud homines meritò honore affecti. Atque hujus rei argumentum tale fuerit. Nam eorum qui ex Heroibus in numerum deorum recepti sunt, Hercules, & Dioscuri, & Helene, Iovis sunt proles: quorum ille quidem, fortitudinis causâ, honorem hunc consecutus esse dicitur. Helena autem pulchritudinis gratia, cum se ipsam in deam mutasse, tum fratribus Dioscuris, causâ fuisse, ut ante ipsam, in cœlum ascenderent, iis quæ cæteri vita functi sub terra obnoxii premuntur, exoluti. Quanquam etiam, quicunque hominum deorum consuetudine frueretur, qui pulchritudinis particeps fuisset. Nam & Pelops eadem hac causâ cum diis Ambrosiæ particeps fuit, & Ganymedes ille Dardani, dicitur omnium summo deorum ita potitus esse. Quare etiam ipsum neque ullum deorum cæterorum alium voluisse secum venationis hujus, amorum sacrorum videlicet, participem fieri, gnus unquam judicatus fuit, ut alium reperire non licet, quam sed sibi soli decorum arbitratus esse,

σθαι, εἰς Γάργαρον καταβῆναι τὴν Ἴδης, ἀναλαβεῖν ὅλεθρόν τι ποιμνικὸν, ὅπως σωφρονῇ τὰ ἄλλα μέλλοι χρόνον. τοσοῦτον δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποίηται τῶν καλῶν, ὡς ἐκ μόνου αὐτοὺς ἠξίωσε τῶν ἐρωμένων ἀναλαβεῖν ὅλεθρον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὤν, τι τύχοι κινούμενος, σωφρονῆσαι ἐκέλευσε τοῖς ἐρωμένοις. καὶ τοῦτο μὲν, ἡνίκα μόνον κύκνος, σωφρονίζει λέγων. τοῦτο δ' ὅτε εἶδε ταῦρος τὴν Εὐρώπην ἁρπάζει. εἰκασθεὶς δ' Ἀμφιτρύωνι, ἡρωΐδα τὴν Ἡρακλέα. καὶ πολλά τις ἂν ἔχοι λέγειν τηνικάδε μετὰ Διὸς, ὅπως ἂν οἷς ἐπιθυμᾷ συνείη μηχανώμενον. τὸ δὲ μέγιστον, καὶ οἷον ἂν τις θαυμάσειεν. ὁμιλῶν γὰρ τοῖς θεοῖς, ὁ γὰρ ἀνθρώπων ἐν ἐθέλει, πλὴν εἰ μὴ τοῖς καλοῖς. ὅτε δ' ὢν τούτοις δημηγορῶν, ὅταν πεποίηται σφόδρα τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ποιητὴν, ἐφρασεν ἂν καταπληκτικὸς, ὡς ὅτε μὲν τὴν ὠκεανίδα θεμιστεύειν τὸν Ἥφαιστον, καίτοι ἀνδρεῖον πάνυ εἰωθυῖαν ἐπιμελεῖν αὐτοῦ, ὅμως δ' αὐτὸν ὅπως ἐφόβησεν, ὅς ἤρξατο αὐτῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λόγου σῆναι τὸν ὀργὴν τοῦ Διί. τὸν δ' ἄπαυστον θεὸν ὃν τῇ ὑστέρᾳ πάλιν οὐχ ἥττον κατέφησε φοβεῖσθαι, μὴ ἀναστάσιν αὐτοῖς ἐνέβαλε, καὶ θάλασσαν ἀπειλήσας. μέλλοι δ' σωφρονεῖν καλοῖς, ὅταν γένηται πρὸς, ἐν ἡμέρᾳ, καὶ τοῖς πᾶσιν ἐπιεικὴς, ὥστε μηδὲν ἧττον τοῖς ἄλλοις; ἐν αὐτὸ τὸ Διὸς εἶναι καταλιπεῖν, ὅπως μὴ φαίνοιτο τοῖς παιδικοῖς ἀηδὴς, ἐτέρᾳ τινὶ τῶν ὑπηκόων χρῆσθαι. καὶ τίνα καλλίω, καὶ οἷα τ' ὁρῶντα θαυμαζόμενον εἶναι, in Gargarum Idæ devolare, atque inde amasium suum, in eum locum, ubi per omne tempus cum illo consuetudinem haberet, subducere. Tantam autem curam ille semper habuit pulchrorum, ut non solùm cœlo dignatus eos fuerit, illuc ipsos attollens: sed & ipse in terram quocunque fors tulit, descenderit, ut cum amatis singulis locis congrederetur. Ac eam quidem ob rem, in cygnum conversus, cum Leda rem habuit, ob eandem autē & Tauri facie Europam rapuit. Assimilatus autem Amphitryoni, procreavit Herculem, multaque alia Iovis vaframenta enumerare quispiam possit, quibus ille eorum congressu, quorum desiderio tenebatur, potitus fuit. Quod autem maximum est, quodque aliquis miretur, cùm ille cum diis versaretur (neque enim hominum ulli conversatus est, præterquam pulchris) quoties inter illos concionem aliquam habuit, ita austerus fingitur à communi Græcorum poeta, ut in priore quidem oratione, Iunonem, quanquam illa antea ubique increpare ipsum consuevisset, nihilominus tamen ita perterruerit, ut ea satis habuerit, quod nihil gravius pateretur, & intra verba duntaxat, illius ira consisteret. In posteriore autem, deos universos non minore terrore affecerit, terram unà cum ipsis hominibus, & mare quoque, in sublime sublaturum sese minatus. At verò quoties cum pulchris congressurus est, ita manſuetus, & blandus, omnibusque æquabilis redditur, ut apud omnes alios, etiam ipso eo, quod Iupiter est depositō, videlicet ne molestus aut ingratus cuiquam eorum, quos amat, videatur, alienam aliquam formam induat, eamque pulcherrimam, & qua maximè putat, intuentem allici posse.

ὅσα τοσοῦτον αἰδῶς, καὶ τιμὴς παρέχεται τῷ κάλλει. Ἐ οὐχ ὁ μὲν Ζεὺς οὕτω μόνῳ ἐκέλω ἔ κάλλως, ἕ δ' ἄλλων αἰδὼς ἦεν, ἵνα μᾶλλον ἔχοι δίκη ταῦτα κατηγορέων Διὸς οὐχ ὑφ' ἕ κάλλως εἰρῆαι, ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἰδελήσῃ σκοπεῖν, πάνυ ἂν εὕροι θεὸς ταυτὶ πεπονθὼς δι. οἷον τ μὲ Ποσειδῶ, ἕ Πέλοπ@ ἡττημένον. Υ'ακίνθ ᾗ, τ Ἀπόλλω, τ Ε'ρμῆ ᾗ, ἕ Κάδμ. Ἐ θεαὶ δ' ἐλάτίους ἔτι αἰσχύνοντ φανόμεναι τούτῳ, ἀλλ' ὥσπερ φιλοτιμίαν αὐτοῖς ἔχειν δοκεῖ, τὸ τῷ δίνι συγκεκομένην καλῷ διηγεῖαι, παρεχηᾶι τοῖς ἀνθρώποις. ἐπ ᾗ, τ μὲ ἄλλων ἀπάντων, ἐφίεσθ ἐστότης ὄσα, ἀχ ἑτέρᾳ ἀμφισβητεῖ, ὡσὶ ἂν ἄρχῃ, ἀλλ' Ἀθηνᾶ μ', τοῖς ἀνθρώποις ἡσυχάζειν τε ἐς πολέμους, ὡσὶς Ἄρεσι ἐ ἁρμάτων ὡσὶ δηόφις. ὡς δ' αὖτος Ἀθηνᾶ κἀκείνη ἐδὲ χωρεῖ τῶν πολεμικῶν. ἕ ᾗ γάμων Ἥ Ἀφροδίτῃ, ὑδ' αὐτῇ ὡσὶς αὐτῆς ὁμοχλεμένη περὶ ὧν ἐφορᾷ. ἐφίεσθ δ' ἐπὶ κάλλ τοσοῦτον φρονεῖ, κἠ πάσας ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥστ κἠ ἡ ἔρις αὐτὶς ἀλλήλας ὁπόταν πολεμῶσιν βελομένη, ὑδὲν ἄλο πρᾶξαι αὐτοῖς, ἢ κάλλ@. ὅτως οἰομένη ῥᾳδίως ὕστ ἤθελε κρατήσειν ἐρίδος, κ φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψασθ δ' ἄν τις ὑπτοῦσι τῷ ἕ κάλλως ἀθεισίαν. ὡς γὰ ἐλάσσοτο ἕ μήλ, κ τῷ ἐπιγραφὴν ἀνελίξασθ, ἑκάστης αὐτῆς ὑπολαβοῦσης εἶναι τὸ μῆλον, μὴ ᾗ μιᾶς ᾗ τολμώσης τῷ ψῆφον κατ' αὐτῆς ὑποσχεῖν, ὡς ἀρ' αἰσχρότερα τ ἐπέρας εἴη τῷ ὄψιν, ἀνέχοντας ἂν

Tantum reverentiæ & honoris pulchritudini exhibet. Ac non solum ipse quidem Iupiter ita pulchritudine captus est, cæterorum autem deorum nullus, ut hæc magis accusationem Iovis continere videantur, quàm pro pulchritudine dicta esse, sed si quis diligenter considerare volet, omnibus etiam diis eadem hæc accidisse deprehendet. Vt, verbi gratia, Neptunum Pelopis forma captum fuisse. Hyacinthi autem Apollinem, & Mercurium Cadmi. Præterea neque deas pudet pulchritudine captas videri, sed hanc quasi æmulationem quandam honoris inter se habent, puta eam quæ cum pulchro aliquo rem habuit, narrare posse, hominibus sese dedisse. Iam verò, cùm ex cæteris omnibus, unaquæque suæ ac certæ rei præses sit, de iis, quibus quæque præest, nulla cum altera contendit, sed Minerva quidem hominibus ad bella gerenda præit, haudquaquam cum Diana de venatione pugnat, eodemque modo & illa Minervæ de re militari concedit. De nuptiis autem Iuno Veneri, neque hæc illi molesta est ob ea, quibus illa præsidet. At contrà singulæ ob formam & pulchritudinem eò usque animo efferuntur, omnesque alias excellere sibi videntur, ut cum Eris ipsas inter se mutuo discordes & inimicas reddere vellet, nihil aliud objecerit illis, quam pulchritudinem, ratæ hoc pacto facilimè sese hoc quod volebat, effecturam esse. Ac prudenter sanè hoc excogitavit. Animadverteritque vel inde aliquis pulchritudinis potestatem. Nam postquam pomum illud accepissent, & inscriptionem legissent, cum unaquæque suum illud esse censeret, neque tamen ulla contra se ipsam suffragium ferre sustineret, quòd videlicet altera turpior

, τ μ πατέρα, τ δ' ἀδελφόν τ, κ συνοικησι Δία, ἐπιτρέψασι τὴν δίκην αὐτῶ. ἔχει γ κὴ αὐτὸς τίς ἐστι δεσφήναζ κάλλιστη, κὴ πολλῶν ἀνδρείων ὄντων, κ σοφῶν, κ φρονιμων ἔν τι Ἑλλάδι, κὴ τῆ βαρβάρω, ὅσοι ἐπιτρέπειν τὴν κρίσιν ἐδύναντο Ἀλεξάνδρω τῷ Πριάμε, ψῆφον ἐναρμόσαι, κ καθικέσθαι ἐξενεγκεῖν, ὅτι κὴ φρονήσεως, κ σοφίας, κὴ ῥώμης ὑπερέχει τὸ κάλλος. τοσαύτην δ' πιμέλειαν ἀεὶ ποιεῖσθαι, κ σπουδὴν, ἀκμὴν εἶναι καλῆ, ὥστε κὴ τ ἱρῶν τὸ κοσμιώτατον, κ θεῶν ποιητὴν, σὺκ ἄλλοθέν ποθεν, ἢ ἀπὸ τ κάλλους πεπεικέναι ὑπολαμβάνειν. ἥδιον ἂν ἐν ἀκούσαι λόγων ἢ Ἥρα, ἢ πρίσβα Διὸς, θυγάτηρ μεγάλε Κρόνε. Ἀθηνᾶ δ' σὺκ ἂν βουληθεῖη τριτογένεια ὠνομάσθαι μᾶλλον ἢ γλαυκῶπις καλεῖσθαι. Ἀφροδίτη τὶ μηχανᾶσθαι ἂν μᾶλλον ἢ πάντως καλεῖσθαι χρυσῆ. ἅπαξ ἅπαντ' εἰς κάλλος πίνει. καίτοι ταῦτ' ἐ μόνον δικαίως ἔχει πρὸς οἱ κρείττους ἔχειν περὶ τούτου, ἀλλὰ κὴ μαρτύριόν ἐστιν ἀψευδὲς, κ κρείττω εἶναι πάντων τ ἄλλων. σὺκοῦν Ἀθηνᾶ μ, ἀνδρίας ἕνεκα, κ φρονήσεως ὠφέλειν ἐπιψηφίζει. ἀμφοτέρων γὰρ ὠφέλητο τούτων. Ἥρα δ' ἁπάσης ἀρχῆς, κ δυναστείας αἱρετώτερον ἀποφαίνει, συναγωνιστὴν αὐτῆ κὴ τ Διὰ σεβαλεῦσαι. εἰ τοίνυν ὕτω μ θεῖον, κ σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, ὕτω γ ἀξιοσπούδαστον τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ κὴ αὐτὰς μιμουμένοις τὰς θεὰς, ἔργῳ τι, κ λόγῳ πᾶν, ὅ π ἔχομεν συναίρεσθαι τῆ κάλλει, πεῖραμ

pior esset, ad Iovem, harum quidem patrem, illius autem etiam fratrem & conjugem deveniunt, litem hanc illi disceptandam committentes. Ille autem cùm & per se ipse sententiam, quænam earum pulcherrima foret, proferre posset, & multi fortes, & sapientes, & prudentes cùm in Græcia, tum inter Barbaros essent, quibus eadem caussa delegari potuisset, Iudicium hoc Paridi, Priami filio commisit, manifestum adeò calculum ferens, quod & prudentiam, & sapientiam, & vires pulchritudo anteiret. Porrò tanto semper studio tantaque cura, formosæ audire expetivere, ut & heroum pariter, & deorum exornatori poëtæ persuaserint, non aliunde magis, quàm à pulchritudine sese appellare. Proinde libentius audierit niveis lacertis Iuno, quàm, antiqua dea, & Saturni magni filia. Minerva autem neque Tritogenia, quàm Glaucopis vocari maluerit. Et Venus, universo etiam redemerit, nominari, Aurea. Quæ cuncta ad pulchritudinem pertinent. Atqui hæc non modò argumento sunt, quo pacto illi, qui potiores habentur, circa hanc se gerant: sed & testimonium perhibent neutiquam falsum, quòd cæteris omnibus, præstantior eadem sit. Proinde Minerva quidem fortitudine pariter & prudentia præstare illam suffragatur, utrique enim harum præsidet ipsa. Iuno autem universa dominatione, atque potentia, expetendam magis esse, sententia sua declarat, in partem etiam Iove tanquam patrono, advocato. Quòd si igitur divina adeò res & veneranda, pulchritudo est, deinde & diis tantopere affectata, quomodo tandem honestum nobis fuerit, si non & ipsi deos imitantes, cùm rebus tum verbis, quibuscunque modis poterimus, pulchritudini patrocinemur. Atque

• Φίλων περὶ τ̃ κάλλους εἶπεν, ἐπιθεὶς τοῦτο τῇ πλάστῃ, ὡς ἐκλείσ᾽ ἂν τάχιον εἰρήκει, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἠπίστατο τ̃ ἀδοκίμων σύμβουλον. μετ᾽ ὀλίγον δ᾽ ὕστερον Ἀρίστιππος ἤρξατο τ̃ λόγων, πολλὰ προτρεπόμενος προκληθεὶς ὑπ᾽ Ἀνδροκλείους. ὁ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὸ μὲ̃ Φίλωνι σύμφορον λέγειν. ἤρξατο δ᾽ οὑτωσί. Πολλοὶ πολλάκις ἀνθρωποι τὸ πρὸς τ̃ βέλτιστον, κἀγὼ ἡμῖν συμφερόντων ἀφέντες λέγειν, ἐφ᾽ ἑτέρους τινὰς ὥρμησαν ὑποθήσεις. ἀφ᾽ ὧν αὐτοῖς μὲ, δοκοῦσι δόξαν σοφίσασθαι, τοῖς δ᾽ ἀκροατ̃ς τὰς λόγους ἥδιον λυσιτελοῦντας ποιοῦσι. καὶ διελαλοῦσιν, οἶμαι, περὶ τ̃ αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις. οἱ δὲ, διηγούμενοι τὰ σφῶν οἴοις. ἔστι δ᾽, περὶ τ̃ ἀδιαφόρως ἀναλισκόντων λογομαχοῦντες. ὃς ἐγὼ τοῦτο πάντα καθελὼν πάντα, ὅπως τὸ βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες σκοπῶν. ὃς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων ἀδὲν ὑγιὲς ἐγνωκέναι νομίζων, ἅμα τε, καὶ τὸ πᾶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων κατηγορεῖν τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν, τ̃ δύνασθαι οἰόμενον εἶναι πάντη, τῷ αὐτῷ λυσιτελεστάτῳ, ἐκ καλλίστην τοῖς ἀκούσασι ὑποθήσασι ποιήσομαι τ̃ λόγων, καὶ ἢν πᾶς ὁστισοῦν ἂν φαίη κάλλιστ᾽ ἂν ἔχειν ἀκούειν καλλίστην. εἰ μὲ δὴν περί τινων ἑτέρων τοὺς λόγους ἐποιούμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἔρχεσθαι ἂν ἡμῖν ἀκόπως εἰς εἰπεῖν, ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτ̃. τὸ δ᾽ ἆρα τοσαύτῃ ἀφθονίᾳ παρέχειν τοῖς βουλομένοις ἅπτεσθαι περὶ τούτου λόγων, ὡς σὺν εἰ μὴ κατ᾽ ἀξίαν τις ἐφικνεῖται τ̃ λόγῳ νομίζειν δυσχερῶν, ἀλλ᾽ ἢν ὡς πολλὰ

hæc quidem Philo, de pulchritudine peroravit, hoc quoque ad finem addens, quòd etiam plura his dicturus fuisset, nisi sciret orationem in conviviis longiorem improbari. Cæterum post illum statim Aristippus verba facere cœpit, multis antea ab Androcle invitatus. Neque enim volebat, veritus proximo post Philonem loco dicere. Exorsus autem inde est: Multi sæpe homines (inquit) omittentes de rebus optimis & nobis conducentibus dicere, ad alia nescio quæ argumenta abripi consuevere, ex quibus sibi quidem famam comparaturos se putant, auditores autem verbis nihil conferentibus obtundunt. Ac dicere solent, alii quidem de iisdem rebus inter se verbis contendentes, alii autem ea, quæ non existunt, commemorantes, alii etiam de iis, de quibus minimè necesse est, verba facientes. Quos sanè decebat omnibus hisce relictis, quo pacto conducibile aliquid dicere fortè possint, apud animum cogitare. Hos igitur, quando nunc ego de iis, quæ existunt, nihil sani cognovisse existimo, præsertim cùm aliorum ignorantiam de rebus optimis, reprehendentem in eadem vis incurrere, omnino stultitiæ cujusdam esse putem: idem argumentum orationis utilissimum atque pulcherrimum auditoribus proponam, quodque quivis fatebitur dignissimum esse, quod pulcherrimum quoque vocetur. Quòd si igitur de alia aliqua re verba faceremus, & non de pulcritudine, satis fuisset unum aliquem dicentem audisse, & exinde argumento eo relicto, ad alia transisse: nunc autem præsens hoc, tantam dicendi copiam præbet iis, qui de eo orationem instituunt, ut haudquaquam si quis pro dignitate ipsum non tractarit, ob id infeliciter sibi successisse rem

λοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτός τ διανοηθῆ συμβαλέσθαι πρὸς τὰς ἐπαίνους τῆς ἀμείνονος εἶναι περιφθῆναι τύχης. τὸ γὰρ ὅτῳ μὲ περιφανῶς ὑπὸ τῶν κρειττόνων τετιμῆσθαι, ὅτῳ δ' τοῖς ἀνθρώποις θεῖον, καὶ θεοπρεπὲς δόξαι, πᾶσι δ' τοῖς ὅσοι οἰκειότατοι τοῦτο νόμοι, ἐ οἷς μὲ ἂν πρῆξ πρὸς πάντων ἀποδεξαμένων, ὧν δ' ἀφίστατο μισηθέντων, καὶ ὑπὸ πρωτολίπτου ἀξιωμένων, τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μετοχικὸς, ὡς' ἐπαινέσαι πρὸς ἀξίαν δρίσαι; ὃ μὴ ἀλλ' ἐπειδήπερ ὅτῳ πολλῶν αὐτῷ δεῖ τ ἐπαινεσόντων; ὥστε μόλις ἂν τ ἀξίας τύχοι, ὑδὲν ἀπεικὸς ἐ ἡμᾶς εἰ χειρεῖν λέγειν περὶ αὐτοῦ, μάλιστ' ὡς γε μὴ Φίλωνα ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. ὅτῳ δὲ σμικρότιμον, ἐ θεοπρεπὲς τ ὅτῳ ἐστὶν, ὥστε ἐν ὅσοι θεοὶ καλὰς τετιμήκασι, πρέπειν. ἀλλ' ὧν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γεγαμένη, ὅτως ἐπεμνήσθη πρὸς πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς' ἐπ τῆς ἡλικίας ἔσαν αὐτὸς, καλὸν τὰ χρεῖαν τὸ Πελοποννήσῳ γεγάμθαι ὁ Θησεὺς, ὅτῳ τ ὥρας ἰδὼν ἠγάσθη, ὡς' ὕσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, ἐ δόξης ὑ τ τυχόσης, ὅμως οὐκ ἤστο βιαίου αὐτῷ, τούτης ἐστερημένῳ, παρελθεῖν ἂ πάντας εὐδαιμονίᾳ, εἰ πιστὸν αὐτῷ γεγοῖτο σωτηρίαν. ὅτῳ ἂ Ἀφροδίτης, τὸ μὲ πρὸς ἔ πατρὸς λαβεῖν ἀπιστῶν, μὴ γὰρ ἂν αὐτὸν αὐτὸν ἐκδῶναι κατὰ ἡλικίας ἠμέλει, τὸν δ' ἔχειν ὑπερφερῆσαι ἐκείνῳ, ἐ παρελθεῖν, ὀλίγω-

rem arbitrari debeat, ſed ſi poſt multos alios, nonnihil ad priores laudes etiam ipſe conferre potuerit, benigniorem fortunam experiri putetur. Nam quòd manifeſtè adeò, à ſuperioribus, in honore habitum ſemper eſt, ab hominibus autem ita pro re divina, & expetenda, exiſtimatum, omnibuſque quicunque vivunt, peculiare ornamentum exiſtit, præterea & eos, quibus adeſt, ab omnibus amari & coli: illos autem quibus abeſt, odio haberi, neque dignos quos aſpicias, videri, facit, quiſnam dicendi facultate præditus tanta fuerit, ut id pro eo ac dignum eſt, laudare ſufficiat? Veruntamen, quoniam ita multis ipſi opus eſt laudatoribus, ut vix unquam pro dignitate tractari queat, nihil alienum aut indecorum fuerit, etiam nos aliquid de eo dicere conari, quanquam verentes nonnihil, verba facere poſt Philonem. Adeò autem omnium quæ ſunt, veneratione digniſſima, maximeque divina res, pulchritudo eſt, ut etiamſi omittamus dicere, quibus honoribus dii pulchros affecere, ſuperioribus certè temporibus illis, Helena ex Iove nata, in tanta apud omnes homines admiratione fuerit, ut cum adhuc infra ætatem eſſet, Theſeus ob aliam quandam rem in Peloponneſum profectus, conſpecta illius forma, in tantam admirationem ipſius venerit, ut cum & regnum haberet maximè tutum, & gloria excelleret nequaquam vulgari, nihilominus tamen putarit, ſibi vitam vitalem, ut ille ait, non eſſe, ſi illa careret: rurſum autem ſe omnes alios felicitate ſupergreſſurum eſſe, ſi ſecum illam cohabitare contingeret. Atque hoc animo cùm eſſet, à patre quidem ipſius accipere illam deſperavit, neque enim elocaturum ipſum illam, cum nondum ad juſtam ætatem perveniſſet, cæterùm imperio illius contempto atque deſpecto, ſpretiſque inſuper etiam omni-

ρήσας ἡ κρὴ τὸ ὦ Πελοποννήσου πάντων δυνατῶν, κρατησὰς αὐτοῦ τῆς ἁρπαγῆς καὶ Περιθόου τοῦ Ἰξιονίδου, βίᾳ λαβὼν αὐτὸν ἐκ πατρὸς, εἰς Ἄφιδναν ἐκόμισε τῆς Ἀττικῆς. καὶ τοσαύτῃ ἔσχε χάριν αὐτῷ τῆς συμμαχίας ταύτης, ὥσθ' ἅπαντα χρόνον, ὥσπερ καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις παράδειγμα γενέσθαι τὴν Θησέως καὶ Περιθόου φιλίαν. ἐπειδὴ δὲ ἔδει κἀκεῖνον τὸ ἆθλον γενέσθαι, τὴν Δήμητρος μνηστεύσόμενον κόρην, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ἀριστίνων ταύτης αὐτὸν ἐπῳχίζοντο κωλύσοντες, συμπηλάξαντες αὐτῷ, ταύτην πτίπτουσι σὺν μισθῷ αὐτῷ κωλύσοντες τὴν χάριν περὶ τῆς ψυχῆς, ὑπὲρ αὐτοῦ κινδυνεύσας. ἐπανελθόντα δ' εἰς Ἄργος, οὐδεὶς ἐπεδημήσεν αὐτῷ, ἐπειδὴ καθ' ὥραν ἦν γάμων, καίτοιγε ἔχοντες καλάς τε, καὶ εὐγενοῦς ἐκ τῆς Ἑλλάδος· φάσιν αὐτοῖς ἄγεσθαι γυναῖκας αἱ τῆς Ἑλλάδος βασίλεις, οἱδὲ, φιλοῦντες, ἐμνηστεύοντο ταύτην, τὰς ἄλλας ἁπάσας ὑπερεμένοντες ὡς φαυλοτέρας, γνόντες δ' ἦτε διαμάχητον ἴσην, καὶ διίστασθαι μὲν πόλεμον ἡγούμενοι τῇ Ἑλλάδι, μαχομένων πρὸς ἀλλήλους, ὁμωμόκασιν ὅρκον τοιοῦτον ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικυρήσειν τῇ ταύτης ἀξιωθέντι, μηδ' ἐπιτρέψειν ἄν τις ἀδικεῖν ἁρπάσαντα, ἴσας δὲ ὁμοίως ταύτην αὐτῷ τὴν συμμαχίαν βεβαιώσειν, καὶ μὴ δὲν ἰδίας γαμήσας ἀπέτυχεν πάντες, πλὴν Μενελάου. καὶ κρινῆς δ' ἐπεφήνατο αὐτίκα. ὁ πολλῷ γὰρ ὕστερον ἦλθεν ἡγουμένης τῆς θείας περὶ κάλλους, ἐπιτρέψασι τὴν κρίσιν Πριάμῳ τῷ Λαομέδοντος. ὁδὲ, τὸ

bus, qui tum in Peloponneſo agebant potentibus, aſſumpto Pirithoo, raptus ſocio, à patre vi abreptam in Aphidnam, Atticæ regionis oppidum aſportavit. Tantâ autem gratiam habuit Pirithoo pro hoc auxilio præſtito, ut ipſum per omne deinde tempus ita amarit, ut etiam poſteris in exemplum abierit, Theſei & Pirithoi amicitia. At poſtquam etiam illum oportebat ad Plutonis proficiſci regnum, ambientem filiam Cereris Proſerpinam, poſtquam multis ipſum dehortatus à propoſito, ne quid tale tentaret, avertere non potuit, unà cum ipſo profectus eſt, arbitratus debere ſe hanc illi referre gratiam, ut pro eo etiam animam in periculum poneret. Cæterùm ubi hoc profecto peregrè, illa Argos mox rediiſſet, poſtquam ætate nubilis facta eſt, quanquam principes Græciæ, & formoſas alias, & ex parentibus præclaris natas, ex tota ea terra ducere uxores ſibi poſſent, nihilominus tamen convenientes, hujus proci facti ſunt, cæteris omnibus, perinde ut vilioribus contemptis. Scientes autem, quod non abſque certamine ab uno aliquo ducenda eſſet, metuenteſque ne pugnantibus inter ſe aliquibus, bellum inde toti Græciæ oriretur, de communi ſententia in hæc verba jurarunt, quòd omnes auxilium ferre vellent ei, quicunque uxorem hanc ducere dignatus fuiſſet, neque cuiquam concedere, qui injuria aliqua afficere illum aggreſſus eſſet: exiſtimantes videlicet, quiſque ſibi auxilium & ſocietatem hanc parari. Propria quidem igitur ſententia fruſtrati omnes ſunt, præter Menelaum, communis autem pacti experimentum ſtatim dederunt. Non enim multò pòſt, cum contentio inter deas de pulchritudine orta eſſet, diſceptatio ejus litis Paridi Priami

filio

filio delegata fuit. Qui cum judicio inferior esset, quàm ut inter corpora dearum cognoscere posset, donorum autem cogeretur judex fieri. Ac Iuno quidem offerret illi totius Asiæ imperium, Minerva robur & vires ad bella, Venus autem Helenæ hujus nuptias. Ipse verò contrà secum ita cogitaret, quòd imperia quidem etiam vilibus & contemptis hominibus obvenire possent, Helena autem, non statim ullus posterorum dignus futurus esset, nuptias hujus cæteris rebus omnibus antepositi. Postea verò exorta celebri illa expeditione contra Trojanos, & Europa tunc primum contra Asiam bello concitata, cùm Trojani possent Helena reddita, sine periculo ac metu terram suam retinere, Græci autem hanc illis habendam permittentes, omnibus illis difficultatibus, quæ ex bello & expeditionibus percipiuntur, liberari: neutri consulere sibi ipsi voluerunt, rati non aliam pulchriorem belli caussam, ob quam morerentur, invenire se posse. Iam verò & dii, cùm certò scirent liberos suos in eodem bello perituros esse, haudquaquam illos ab eo absterruerunt, sed ad id ultro proficisci fecerunt, rati non minorem illi gloriam consecuturos eos esse, si pro Helena mortem obiissent, quàm quòd deorum filii procreati essent. Et quid attinet de filiis deorum dicere? cùm ipsi dii majore gravioreque certamine inter se eodem bello congressi fuerint, quam tunc, cùm contra gigantes bellum gessere. Nam in illo contra Gigantes, communibus ac mutuis auxiliis dimicarunt: hîc autem ipsi contra se ipsos arma tulerunt. Quo sanè argumento, quodnam aliud clarius esse potest, quanto etiam ipsis Diis judicibus, cæteras mortalium res omnes antecellat pulchritudo? Nam cùm pro aliarum quidem rerum nun-

τοπαρόντας φαίνοντας διενεχθέντες, ὑπὲρ ἧς ἡμῖν ἐπιδεδειγότες, ἀλλ' ἤδη ἔνιοι καὶ ἀλλήλοις σφαγὰς πεπολεμηκότες, ἔνιοι δὲ καὶ τραυθέντες, πᾶς οὐχ ἅπασαις ψήφοις σεσῶσθαι ἀπάντων τὸ κάλλος; ἀλλ' ἴσως μὲν δεξιᾷ δικαίᾳ τὸ περὶ κάλλους λόγον τοῦτο ταύτῃ διαφερέσθαι ἀεί, ἐφ' ἕτερον βούλομαι μεταβῆναι, ὀλιγωρίας ἕνεκεν ἧττον ἴσως ἐστί, ὥστε δίκαιον τῷ περὶ κάλλους ἀξίωμα, τὸ σωφρονεῖν εἰρημένον, τῷ Χαρικλέους Ἱππολύτειον Οἰνομάου. ὅσους δὲ ταύτης κάλλους ἀλόντας, μᾶλλον αἰρομένους ἀπέφηνεν ἀκαθησίους, ἢ ταύτης ἀνοικτιζομένους, ἧττον ἀθυμοῦντας. ὡς γὰρ ἐλάττῳ τῆς ἡλικίας ἡ παῖς, καὶ τῆς ἄλλας ὁ πατὴρ ἐν πολλῷ τῷ μέσῳ παρεισπεσοῦσα ἐώρᾳ, τῆς μὲν ὥρας αὐτῆς ἀλγεῖν, τοιαύτην γὰρ αὐτὴν θεᾶσθαι, ὥστε καὶ τὴν μακροκάρηνον ἀνταγάλλεσθαι τῇ φύσει, καὶ ἀφ' ταύτ' ἀξιοῦν αὐτῷ ἴσχειν παρ' ἑαυτῷ. βούλεσθαι δ' ἐνδιδόναι τηλικούτῳ αὐτῷ τῷ παύτης ἀξίῳ, τοῖς παρ' ἀνθρώποις φόβοις αἰτίας, μηχανᾶσθαι ἵνα μηχανᾶται τὴν ἐπιθυμίας ἀδικοτέρας. καὶ δὴ ὅπῃ ἐμφανῶς, ὅπερ ἐβούλετο, κρύπτεσθαι. ἐπεὶ γὰρ ἅρμασι ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν εἰς πάχος τὸ τέχνης ἐξειργασμένῳ, τοῖς ὧν Ἀρκαδίας ζῴοις σὺν τῷ τότε ταχίστοις ἵπποις, ἡμιλλᾶτο σφῶν τοῖς μνηστῆρσι τὸ κέρδος, ἆθλον τῆς νίκης παρελθόντας αὐτοῖς αὐτῷ σφαλῆναι, ἢ τέρασθαι τῆς κεφαλῆς ἐπιθυμοῦντας. ἐξῆν δ' αὐτῷ αὐτοῖς

quam ulla ullo modo inter sese discordes fuerint, pro pulchritudine autem, non solùm filios suos in mortem obtulerint, sed ipsi inter se dimicarint, nonnulli autem etiam vulnerati fuerint: an non omnibus calculis pulchritudinem cæteris rebus universis antepositam? At enim ne penuria quadam de pulchritudine dicendi circa hunc locum commorari diutius videamur, ad alium hinc transire volo, haudquaquam his quæ antè dicta sunt, ad comprobandam pulchritudinis dignitatem, inferiorem, nempe ad Hippodamiam Arcadis illius Oenomai filiam. Quam multos enim ille, pulchritudine hujus captos, ostendit, mortem subire voluisse potiùs, quàm ab hac dissociatos, lucem intueri. Nam postquam adultam ætatem attigit puella, illamque pater non parvo intervallo cæteras omnes anteire conspexit, ipse quoque forma illius captus est. Tanta enim hæc in illa excellebat, ut etiam eum, à quo nata fuerat, præter naturam illexerit. Proinde cùm ipse quidem illam, apud sese retinere cuperet, elocare autem velle ei, qui dignus illa foret, simularet ut hominum accusationem evitaret, technam quandam machinatur, cupiditate sua multò injustiorem, per quam putabat, id quod animo intendebat, facilimè sese conficere posse. Nam currui, quem quoad fieri maximè potuerat, ad celeritatem arte compararat, equis, qui ea tum ætate in Arcadia omnium velocissimi erant, junctis, cum procis puellæ, aurigatione certabat, ei videlicet, qui certamine superasset, sponsam illam proponens: qui verò victus esset, illum capite privandum edicens. Iubebat autem etiam ipsam unà conscen-

1 Παρεισπεσοῦσαν] Id est, ὑπερεισπεσοῦσαν. Aristides in Panathenaïco: ἡ πάντων βασιλέως παρεισπεσοῦσα ταῖς ἐπιτιμίαις. Menag.

1 Καὶ

πωσανακαίνειν τὸ ἅρμα, ὅπως ἀποχολάψωμοι περὶ ταύτην, ἀμελοῖεν τῆς ἱππικῆς. οἱ δ', ἀποτυχόντος τοῦ πρώτου ἀψαμένου τοῦ δρόμου, καὶ τὸν κήρυκα ἐκπεσόντα μὴ δὲ ζῆν, τὸ μὲ ἀποκτῆναι αὐτὸς τὸν ἀγῶνα, ἢ μεθῆναι τὴν τε βεβλαβῆσθαι, μεμφομένους εἶναι ὑπολαβόντες, τῷ δ' ὠμότητι μισήσαντες Οἰνομάου, ἄλλον ἄλλοι ἔφθασαν ἀποθνήσκοντα, ὥσπερ βεβαίως μὴ δὲ πιθάνως περὶ τὸ κῆρυκα ἀμφέρεται. [1] καὶ τοσοῦτος μὲ χρόνος τετρακαίδεκα νέων ὁ φόνος. ἤδει δ' ἐκεῖνον τὸν πονηρίας μισήσαντες ταῦτησι, τούς τε τεθνεῶτας ἅμα, καὶ τῷ κήρῳ ἐλεήσαντες, τὸν μὲ, ὅτι κτήματος ἀπεστέρωντο τοιούτου, τῷ κήρῳ δ' ὅτι τὸ ἔρως ἐκ τοῦ καιροῦ ἀπολαύσει, καὶ δόμοι τε δὲ νέοι, ὅστις ἔμελλε, Πέλοψ δ' ἦν ἐκεῖνος, ἀγωνιεῖσθαι. ἅρμα τε χαλίζοντα τούτῳ κάλλιον τέχνης πεποιημένον, ἵππους τε ἀθανάτους, οἱ ἔμελλε τὸν κήρυκα νικᾶν εἶναι. ἐκ γάρτοι με, τὸν κηδεστὴν ἐπὶ τέρμασι τὸ νίκης ἀπεκτονώς. ὅπου τοῦ δὲ κάλλους χρῆμα, ἀνθρώποις τε θεῖον εἶναι δοκεῖ, καὶ πρώτιστον τῶν πάντων, καὶ θεοῖς ἐπιτέδευμα πολλαχόσι. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μεμφεσθαι δικαίως, σοφιζόμενοις τὸ ταῦτα περὶ κάλλους διεξελθεῖν. ὅπου μὲ δὴ καὶ Ἀριστίππου διῆλθε τὸ λόγον. Ερ. σὺ δ' λοιπὸς εἰ Χαρίδημε. ὅπος δ' ὥσπερ κορωνίδα τοῦ δὲ κάλλους κάλλει ἐπιθήσῃ τὸ λόγον.

scendere currum, quòd videlicet illi, huic intenti, aurigationis oblivisce rentur. Cæterùm cùm qui primus certamen hoc iniisset, successu caruisset, & præterquam quod à puella, etiam vita excidisset, reliqui cùm ad certamen obeundum cunctari, & eorum quæ semel decrevissent, quicquam detractare futile ac juvenile quiddam esse censerent: rursum autem crudelitatem Oenomai detestarentur, alius alium prævertit moriendo, perinde ac si metuerent, ne non pro puella illa mori possent. Ac processit cedes ea, donec tredecim eorum juvenum interficerentur. At dii, cùm illum ob pravitatem hanc odissent, pariter autem & eos qui mortui fuerant, & puellam miserarentur, alteros videlicet, quòd tantæ rei possessione privati essent, puellam autem, quòd forma sua per ætatem frui non posset, pro juvene eo, quicunque mox certaturus esset (erat autem is Pelops) curam advertentes, & currum illi donant pulchriorem arte factum, & equos immortales, quorum ope puella potiturus, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoque est, socero ad terminos victoriæ occiso. Adeò pulchritudo ipsa, cum hominibus divinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli consuevit, tum à diis quoque sæpenumero cum summo studio observata est. Quam ob rem nemo nos meritò reprehenderit, quòd operæ pretium putamus, hæc de pulchritudine disseruisse. Atque ad hunc modum & Aristippus orationem suam peregit. *Her.* At tu etiam restas Charideme: quare fac, ut quasi quandam coronidem imponas oratione tua, pulchris hisce de pulchritudine dictis.

1 Καὶ τοσοῦτος μὲ χρόνος τετρακαίδεκα νέων ὁ φόνος] Non concordat Pausanias de numero procorum ab Oenomao interfectorum, sexdecim enim ponit, quorum nomina videsis apud eum auctorem Heliacorum 2. *Palm.*

Χα. μηδαμῶς ὦ πρὸς θεῶν πειρᾶσθαι πρῶτον ἀποκλῆϊόν με βιάσῃ. ἱκανὰ γὰρ δηλῶσαι τῷ συνιέντι, καὶ τὰ τῶν εἰρημένα. ἄλλως τε, εἰ δ' ὅσα περ ἐποιησάμην ἀπομνημονεύοιμι. ῥᾷον γὰρ ἂν τις μνημονεύοι τὰ ὑπ' ἄλλων εἰρημένα, ἢ τὰ αὐτοῦ. Ερ. ταῦτα μὲν δή ἐστιν, ἂν ἐξ ἀρχῆς ἐπιζητῶμεν ἁπαντᾶν. εἰ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἡμῖν τὸ λόγων εἰπεῖν, ὅσον ἐμέλησε τοῦ σῶν ἀκοῦσαι, οὓς ἦν τάχιστα ἀποστερήσῃς, κἀκεῖνα μόνα ἔσῃ πεπονηκώς. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ, τὸ ἄπαντα λόγον ὥσπερ ὑπὸ σφραγῖδος ἐξ ἀρχῆς, λέγε. Χα. βέλτιον μὲν ἦν τάχιστα ἀπαλλάττειν με, τὸ δυσχερῶν ἀγαπῶντα. ἐπεὶ δ' ὅτι σοὶ θυμὸς καὶ τὸ ἡμίτομον ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, ὥδε τοίνυν καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον. Εἰ μὲν σοφὸς αὐτὸς ἦν περὶ ὧν πολλοὶ λέγουσιν, σοφοῖσιν ἂν ἐδόμην συγχεῖν. ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἔρχομαι τοῖς πρότερον εἰρημένοις ἐγώ, οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων μεχρημένον ὡς σοφοῖσιν, ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον. ἄλλως δ' ἐπειδὴ τὸν λόγον γεγόμενον, ἀλλ' ὑπαυδᾷ καὶ τὸ αὐτῆς ἐμέρος, ὡς ἐκείνοις καὶ τοῖς πρόσθεν λαχοῦσιν, ὡς ἂρ οὐκ ἔκρυφον ἰδίᾳ λογοποιοῦσιν, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἕκαστον ἐπὶ μέρους διεξέρχονται λόγον. ἐπεὶ μὲν δὴ ἥκει γ' ἂν εἰς δύφημίαν, ὥσπερ ὑμῶν ἕκαστον ἦν χρὴ εἰπεῖν περὶ ὧν κάλλης ἰδίᾳ τοῦτο ἢ τοσοῦτον περιέσειν; ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔξω τῶν εἰρημένων, ἃ δεῖν ἐπαίνων τῇ εἰς αὐτό. πλεῖστα γὰρ πολλαχόθεν αὐτὴ σοφὰ δεῖν λέγειν ἕκαστα δόξαν dictis. *Char.* Nequaquam, per deos quæso, ulterius progredi me cogas. Satis enim sit, indicasse tibi, & quo pacto conversati fuerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cum ne illa quidem satis adhuc meminerim, quæ modò commemoravi. Multò enim faciliùs ea memoria repetiveris, quæ ab aliis dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. *Her.* Hoc igitur illud est, quod ab initio consequi cupiebam. Neque enim mihi tantopere orationes illorum ac tuam audire cura fuit. Quare si me hac privaveris, etiam illa frustra laborasse te scias. Sed per Mercurium quæso, totam orationem, quemadmodum à principio exorsus fueris, mihi recita. *Cha.* Satius quidem fuerat, contentum his quæ dixi, à difficilioribus abstinere me: attamen quando ita cupis, & nostram audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere necesse est. Proinde hoc pacto ipse quoque verba feci. Si primus ipse cœpissem de pulchritudine dicere, procemio longo opus haberem: nunc autem quando post multos alios, qui ante me verba fecerunt, dicturus sum, nihil alienum puto fuerit, si illorum artè dictis, perinde ac procemio usus, sequentem orationem subjungam. Præsertim cùm non alio loco, sed hoc in convivio, eodemque die, orationes istæ habeantur, ita ut liceat & præsentes latere nos, perinde ac si non quisque privatim verba faceret, sed eandem singuli per vices prosequantur orationem. Proinde alteri quidem sufficerent ad laudem utique comparandam, ea quæ vestrùm unusquisque seorsim de pulchritudine dixit. At verò hic adhuc tantum supereſt, ut & iis, qui post nos venturi sunt, extra ea quæ nunc dicta sunt, satis laudum ad prædicandam illam suppetat. Plurima enim undique circunstant, quæ & ipsa eam de se opi-

παρέχεσθαι, ὥσπερ ἀνθρώποις δυτυχοῦσι λειμῶνι, ἀεὶ τὸ φανερώτατον ἄρτι ἀνθοκεκομμένον τοῖς ἁρπαζομένοις. ἐγὼ δ' ὑμῖν πάντων ἐκλέξας ὅσα μοι δοκεῖ μὴ βέλτιον εἶναι παραλιπεῖν, λέξω λοιπὸν βραχέα, ὅπως τῷ τε κρίνειν τὰ μνημόνια ἀποδῶσιν, ὑμῖν τε τὸ μακροβολεῖν παραλιπὼν, ἡδέως ὑμῖν κεχαρισμένα. τοῖς μὲν οὖν ἢ δι' ἀνδρίαν, ἢ καθ' ἑτέραν τινὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν ἀρέσκειν δεικνῦσιν, ἵν' μὴ τῷ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ, ἀναπαύζωσιν ἡμᾶς εὖ αὐτοῖς λογιζόμενοι, βασκαίνομαι μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' ἂν ἐκ καλῶς αὐτοῖς τὰ πράγματα πράττομεν χοίη. καλεῖς δ' ἐ μόνον ἀ φθονοῦμεν ἃ ὁρᾶς, ἀλλ' οὐδὲ τι ἐόντες, ἀλισκόμεθα, ὑπεραγαπῶμέν τι, ὑφ' ἡδονῆς ὥσπερ μεθύοντες, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῇ, δουλεύοντες αὐτοῖς. ἥδιον ἂν ὧν ὑπακούσαι τις ὥρας δυτυχοῦσ, ἢ ἀρέσκειν τοιούτῳ. ἐ πολὺ χαλεπώτερον ἂν εἰδείη τῷ τοιαῦτ' ἀρέσκοντα μᾶλλον, ἢ τῷ μηδ' ὁπῶν ἁπαλλάττοντι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἀγαθῶν, ὧν ἂν σοὶ δοκεῖς ὦμεν, ἐ περαιτέρω ἀπειλάζομεν ἢ τυχεῖν. κρίνεις δ' ἡμῖν ἀεὶς ἐδὲ ποτὲ χάριν κρίνῃ, ἀλλ' ἴσον τε τὴν Ἀγλαΐης, τὴν εἰς Ἴλιον ποτὲ συναπεδάζω τοῖς Ἀχαιοῖς, ἴσον δ' Ὑακινθον τὸν καλὸν, ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κρίνεις, ἀλλ' νικᾶμεν, οὐκ ἀρκεῖ ἡμῖν δοκεῖν, ἀλλὰ δεδίκαμεν μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιζηλοτάτοις ἂν καλλιπόντες ὑπερβολήν. ἔχειν δ' ὡς εἰπεῖν πάντων τὸ ἀνθρώποις σεσαλμένων, ὥσπερ κοινὸν παράδειγμα τὸ καλὸν προκεῖσθαι. ὡς ἐν λειμῶνι πολυανθεῖ τὰ ἀεὶ φανερώτατα ἄρτι ἀνθοκομούμενα τοῖς ἁρπαζομένοις. Ego verò ex omnibus illis delectis, quæ mihi videbuntur minimè prætereunda fuisse, paucis dicam, ut & pulchritudini debitum suum reddam, & vobis, omissa verborum prolixitate rem gratam faciam. Proinde illi quidem, qui vel ob fortitudinem, vel ob aliam aliquam virtutem præstare nobis videntur; si non quotidie honestis actionibus benevolentiam sibi concilient, & nos quodammodo ad amandum se cogant, invidemus illis magis, undecunque etiam eis negotia, quæ geruntur, minus bene procedunt. Pulchris autem non modò non invidemus formam suam, sed simul atque aspeximus, capimur, & plus quàm amamus eos, neque gravamur, tanquam superioribus, quantum nobis licitum fuerit, & servire quoque illis. Libentiùs igitur quispiam obedierit formoso alicui, quàm imperaverit ei, qui talis non est, majoremque gratiam habuerit formoso, multa jubenti, quàm si nihil quicquam præcipiat. Ac cæterorum quidem bonorum, quibuscunque caremus, ulteriorem assequendi curam nullam gerimus, at pulchritudinis nulla unquam nobis satietas oboritur, sed sive Aglaies filium illum, qui cum Achivis ad Trojam profectus fuit: sive Hyacinthum formosum illum, sive etiam Lacedæmonium Narcissum, pulchritudine superemus, tamen nobis ipsi minimè satisfacimus, sed semper timemus, ne fortè videamur apud posteros, ab aliis superati fuisse. Propemodum autem omnium eorum, quæ inter homines geruntur, ut ita dicam, quasi quoddam commune exemplum, pulchritudo proposita est. Nam

διεῖρμα τὸ κάλλος ἐστί. καὶ ὅτι φαιδρύνειν εἰς κάλλος ἡμέλητται τὰ γραφόμενα συνίστασιν, ὅτι ῥήτορσι τοὺς λόγους συνθήναι, ὅτι μὴν γραφεῦσι τὰς εἰκόνας μεγαλοφύεις. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ὧν τὸ κάλλος τέλος ἐστίν. ὧν γὰρ εἰς χρείαν ἥκομεν ἀναγκαίως, οὐκ ἐλαττόμεθα ὑδὲν σπουδῆς εἰς ὅσον ἔξεστι κάλλιστα κατασκάζειν. τῷ τε γὰρ Μενέλεῳ, ὃ τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς χρείας τοῦτον, ἢ ὅσον τὰς εἰσπραττομένας σκευλύτιδας. καὶ Αἴγισθος τοῦδ' ὅτῳ πολυπλειστίνας ἄμαξας κατεσκεύασε, καὶ καλλίστας. καὶ τὸ γοάμενος οὐχ ἥμαρτεν. ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς ἔτους ἀγαθῆναι λέγεται τούτους, καὶ πύσι τὸ πατρὸς εἰς αὐτὸν ἀφιγμένον, ὡς εἰκὸς Πεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ, Ζηνὸς ἐν τοιῇδε γ' ὁλκαδὶ ἴνδιον αὐλήν. αὐτὸς δ' ὁ πατὴρ μειρακίῳ παντὶ, οὐκ ἄλλως τὸ χαίρειν μᾶλλον πρᾶγμα ἢ τὰς ναῦς συμπλεούμενον τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ Τροίαν, ἢ ὅπως τὰς ἐρᾶσθαι σπουδὴν ἔχη. καὶ χειδὼν εἴ τις ἐκείνην ἐξεικάζειν βούλεται τὴν τροχῶν, ἀμφὶ πάσας εἰς τὸ κάλλος ὁράσεις, καὶ τοῦτο τοιαύτην ἢ πάντες ἡμεῖς. τοσοῦτον ἦ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἅπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τῷ μὲ, ἢ δικαιοσύνης, ἢ σοφίας, ἢ ἀνδρείας μετέχοντα, πολλά τις ἂν εὕροι πρόσθεν κάλλιον. τῷ δὲ πάντης τὰ ἴδιας κεκτημένῳ, βέλτιόν ἐστι σύρειν ὑδέν, ὥσπερ δὲ καὶ τῷ μὴ μετέχοντι ἀπρόσφορον ὑδέν. μόνους γὰρ τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχρούς, ὡς ὑδὲν ὂν εἴ τι τις ἔχοι τοιοῦτον πλεονέκτημα τῶν ἄλλων,

Nam neque duces negligunt ad pulchritudinem exercitus suos instruere, neque oratores ad eandem orationes suas componere, neque etiam pictores, imagines ac tabulas suas secundum illam depingere. Et quid attinet istarecensere, quorum finis quoque pulchritudo est? Quin illa quoque quibus necessariò utimur, haudquaquam prætermittimus, quin omnia, quam maximè fieri potest cum summo studio, quàm pulcherrimè apparemus. Nam Menelaus quidem, non tantùm curavit usum ædium, quantum ut pulchritudine earum ingredientes quasi attonitos redderet. Et ob hoc sumptuosissimas pariter & pulcherrimas eas ædificavit. Neque etiam sententia falsa est. Nam Vlyssis filius ita admiratus eas fertur, cùm ad percunctandum de patre, eò loci veniret, ut ad Pisistratum Nestoridem in hunc modum dixerit: Talis & ætherii forsan Iovis aula renidet. Et ipse adolescentis pater non aliam ob caussam minio infectas duxit naves, cùm unà cum Græcis ad Trojam proficisceretur, quàm ut aspicientes eorum aspectu obstupefacere posset. Et fermè si quis singulas artes perpendere volet, reperiet omnes eas ad pulchritudinem tendere, eamque consequi, pro summo ducere. Adeò autem pulchritudo cæteras res cunctas excellere videtur, ut iis, quæ vel cum justitia, vel sapientia vel fortitudine aliqua fiunt, multa alia invenias majori pretio digna censeri: at verò quæ cum hac specie commune aliquid habent, iis nihil quicquam melius invenire licet, ut rursum & illis, quibus hæc conjuncta non est, nihil quicquam inhonestius. Quippe solos eos qui pulchri non sunt, turpes vocamus, perinde quasi pro nihilo habendum sit, quicquid tandem aliquis habuerit,

in

ἰλλας ἐτερημένῳ. τὸς μὲ ὧν ἡ
μοκρατουμένοις τὰ κοινὰ διοικεῖν
ς, ἢ τυράννοις ὑποπεπτωκόσιν, τὸς
, δημαγωγὸς, τὸς δ, κόλακας
λεμεν. μόνος δ τὸς ὑπὸ τούτῳ
ἢ δυναμεῖ ζῶντας, θαυμάζο-
ίν τε, φιλοπόνους τε, καὶ φιλο-
κλους ὀνομάζομεν, καὶ κοινὸς νομί-
ομεν εὐεργέτας, τὸς τῶν καλῶν ἐπι-
ελητὰς. ὅτε τοίνυν ἔστι μὲ σεμνὸν
ὸ καλὸν ἐστὶν, ἔστι δ τοῖς πᾶσιν
ὸ κτῆσις μέγα τυγχάν, κέρδος τε
ρίζεσι τὸ τούτου τις ἀξιοῦσθαι
ωθῆναι, πῶς ἡμᾶς εἰκότως οὐκ
ν τις ἐμέμψαιτο, εἰ τοσοῦτον ἔχον-
ς κέρδος κερδαίνειν, ἔπειθ' ἑκόν-
ὶ φειδόμεθα, μηδ' αὐτὸ τοῦτο αἰ-
θόμενοι δυναμένης, ὅτι ζημιούμε-
α; τοσοῦτον μὲ δὴ κἀγὼ τὸ λόγου
ποιησάμην, πολλὰ τῶν εἰρημέ-
ων ἔτι περὶ καλλους εἰπεῖν ἀφεὶς, ἐ-
πειδὴ τὸ σωφρονεῖν ἐπιπολὺ θαυ-
πομένῳ ἑώρων. *Ερ.* εὐδαίμονές
ε, εἰ τοιαύτης ἀπολελαύκατε σω-
ροσύνης. χαίρων δ' ἤδη κἀγὼ ἡδὺν
λεπον ὑμῶν ἔχοντα λόγον σε.

in quo cæteros antecellat, si idem pulchritudine careat. Proinde & eos quidem qui vel in repub. degentibus imperio præsunt, vel tyrannorum potestati subjecti vivunt, alteros quidem populares vocare solemus, alteros autem adulatores. Solos autem eos, qui huic potestati subjecti sunt, & admiramur, & cum philoponos, tum philocalos nominamus, adeoque communes benefactores censemus esse, eos, qui pulchrorum procuratores sunt. Quando igitur ita venerabilis res, pulchritudo est, ita autem ab omnibus etiam votis expetitur, & quasi pro lucro putatur, huic ministrare saltem aliquid potuisse, quomodo non meritò reprehenderit nos quispiam, quòd cum tantum lucrum lucrifacere possimus, ultro illud prodamus, ne hoc ipsum quidem verentes, damnum videlicet quod mox accipiemus? Ac tantam quidem ego quoque orationem habui, multis, quæ mihi de pulchritudine amplius dicere licebat, omissis, postquam conversationem hanc in longum adeò progressam, videbam. *Her.* Felices sanè vos, quibus tali conversatione frui licuit. Ferme autem jam etiam ego non minus voluptatis, quàm vos, per te videlicet, accepi.

Οὐδ' ἔστω δικεῖ τῶ Λυκιανῶ. | *Neque hic videtur Luciani esse.*

ΝΕΡΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ ΙΣΘΜΟΥ ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ.

NERO, SIVE DE FOSSIONE ISTHMI Si modò germanus est.

ARGVMENTVM.

Totus hic dialogus, cujuscunque tandem est (nam Luciani esse neque asseri potest, neque prorsus negari) quasi quadam in Neronem invectiva est, qua potissimùm dementia illius exagitatur, quam cùm in Isthmo fodiendo, à quo & tituli ratio sumpta est, tum in obeundis Scenicis certaminibus Imperator Romanus exercuit. Estque velut perpetua facti commemoratio, paucis quibusdam & caterorum ipsius facinorum exemplis, amplificandi caussâ, adjectis, quæ tota Musonio philosopho tribuitur, qui Tuscus genere, ut Tacitus ait, cum studia juvenum præceptis sapientiæ foveret, à Nerone pestremò, cùm in omnes bonos & claros æquè grassaretur, ob linguæ libertatem, ut Suidas addit, interfectus fuit. Quòd si quid hic minùs bene redditum videbitur, id Græcorum exemplarium vitio est tribuendum.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.

Ὁ ὀρυχὸς ὅ Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μυσώνιε, ἀφ' χειρὸς ὡς φασι γίγνηται τῷ Τυφίνῳ, νῦν εἶχεν Ἕλλησι. Μυ. Ἴσθι ὦ Μενίκρατες, καὶ βελτίω ἐπιθυμῆσαι Νέρωνα. τὰς δὲ περιόδους τὰς Πελοποννήσου, τὰς ὑπὲρ Μαλέαν, ξυνάγειν τοῖς διαπλεομένοις, εἴκοσι σταδίων ὅ Ἰσθμὸς ἐμέλλησε. Μεν. τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς

MENECRATES.

At Isthmi fossio, quæ in manu, ut ajunt, Tyranno fuit, & tibi Musoni, mentem habere Græcam videbatur. *Muso.* Scito Menecrates, etiam meliora cogitasse Neronem. Nam & circuitus Peloponnesi illos supra Maleam, tollere navigantibus volebat, Isthmo ad viginti stadia interrupto. *Mene.* Hoc autem & empo-

1 Νέρων] Neque hic Luciani dialogus est, quemadmodum facilè omnibus vestigiis colligi potest, ac præsertim fine dialogi. Scriptus nempe hic dialogus superstite Nerone, ac Luciano necdum nato, ut patet antedictis ad Philopatria. *Marcil.*

2 Ὁ ὀρυχὸς ὁ Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μυσώνιε] Qui potest Musonius hæc ista de Isthmi perfossione differere à Nerone interfectus jam olim, ut apud Suidam est, atque alios? Hic autem Musonius sic agit, quasi qui Neroni supervixerit, ut cùm de Vindice narrat inferius in hoc Dial. Mitto jam stili indolem minimè Lucianicam, aliaque id genus argumenta. *Idem.*

μπορείας ἔσεσθαι, καὶ τοῖς ἐπ' ἀκτῆς πόλεσι, καὶ τοῖς ἐν τῇ μεσογείᾳ. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐκείνοις ἀποχρῶν οἶκοι κομιδὴ, ὧν τὰ ἐπιχώρια τῆς γῆς πρόσεισιν. τοῦτο δὴ δίξειν Μουσῶνι, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι παῦσαι, εἰ μή τι ἄλλο ἔχοι λέγειν πρός. Μο. δίεμι βουλομένοις. εὖ δ' οἶδ' ὅτι χαιρόντως ἂν μᾶλλον τοῖς γε ἀφιλομούσοις ἐς ἀνδὸς ὅπως θεραπεύσειεν ἐπὶ τῇ ἀκροάσει. Νέαν τοίνυν ἐς Ἀχαιοὺς φόδὴν ἥξω, καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπεικέναι, μόνῃ ἂν τὰς Μούσας ἀναβάλεσθαι ἥδιον. ἐθέλειν δ' καὶ τὰ Ὀλύμπια, ἐν γυμνικάσασθαι τῷ ἀγῶνι, πεφανῶσθαι ἄδων. τὰ μὲν πύθια, τύπτων μὲν αὐτῷ μετρίως μᾶλλον, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι. μὴ γὰρ ἂν μόνῃ σύνεσιν αὐτῷ κιθάρᾳ τε, καὶ φόδῇ ἥδειν. ὁ δ' Ἰσθμὸς, ὡς τῷ ἀποθνῄσκειν αὐτῷ βουλόμενον. ἀλλ' ἐν τυχὸν τῇ ῥύσει τοῦ τόπου, μεγαλοργίας ἠφάνθη, τὸν τε βασιλέα τῶν ἐπὶ τῷ Γερμανικῷ ποτὲ Ἀχαιῶν ἐνθυμηθεῖς, ὡς τῷ Εὐβοϊκῷ τὸ Βοιωτικὸς ἀπέπεμψε Εὐρίπῳ τῷ πρὸς τῷ Χαλκίδι. ἐπὶ μὲν καὶ τὸν Δαρεῖον, ὡς ὁ Βόσπορος ἐγεφυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοῖς Σκύθαις. τὸν δὲ Ξέρξην, καὶ ὡς τούτων ὡς ἐνίοτε, μίσχοις τὸ μεγαλοργιῶν ὄπος. [1] Ἐ πρὸς τούτοις, τὸ διὸ-

emporiis profuturum erat videlicet, & civitatibus cùm maritimis, tum etiam illis, quæ in mediterraneis sitæ sunt. Nam si maritima loca bene habeant, etiam illis quæ interiora sunt, domesticus agrorum proventus sufficiet. Sed hæc narra quæso Musoni, nobis, etenim omnes audiendi cupidi sumus, nisi fiquid aliud est cui tu nunc incumbere cogites. *Muso.* Narrabo, quandoquidem vultis. Nam sat scio, quòd plus etiam gratificabor, iis utique, qui ad injucundam adeò curarum officinam hanc studendi causa venerunt. Neronem igitur in Achajam cantiones ducebant, & illud item, quòd sibi ipsi vehementer persuaserat, ne Musas quidem dulciùs modulari. Volebat autem & Olympia, in quo certamine maximè athletæ nudi certant, cantando coronari. Nam quæ in Pythiis aguntur, eorum pleraque ad se magis, quàm ad Apollinem pertinere putabat. Neque enim neque illum adversùs se citharam, aut carmen aliquod movere audere. Cæterùm Isthmus haudquaquam ex illis erat, de quibus hic longè antè cogitasset, sed cùm

ortè naturam loci conspexisset, magnificum opus hoc animo con-
epit, Achivorum videlicet regem, eorum, qui ad Trojam o-
im profecti fuere, animo proponens, qui ipse Eubœam quoque à
Bœotia resecuit, medio circa Chalcidem Euripo immisso. De-
nde autem & Darium, ut à quo & Bosporus ponte junctus fuerit,
um is contra Scythas proficisceretur. Nam Xerxis factum, etiam
nte ista fortassis animo cogitarat, quod magnificentissimum ope-
um magnificorum omnium fuit. Supra omnia autem hæc, etiam

illud

1 Καὶ πρὸς τούτοις, τὸ δ' ὀλίγου ἀλλήλοις δημίᾳ πάντας εἶσαυ Ἕλλάδα, ἀμφοῖν ἰδιᾶσθαι τοῖς ἔξωθεν] Perobscurè dictum, ac neutiquam Lucianicè. ccessit non notatus interductus post πάντας. Nam esse debuit καὶ πρὸς τούτοις τὸ ὀλίγου δημίᾳ πάντας, εἶσαυ ἡ Ἑλλὰς ἀμφοῖν ἰδιᾶσθαι τοῖς ἔξωθεν. rater hæc, cogitavit, etiam, quòd si omnes Græcos compendio ipso sic inter se permistos esset,

λογῳ ἀλλήλοις ἐπιπλέκειν πάντας εἰσεῖδε τὸν Ἑλλάδα, λαμπρὸς ἐπαίδευμα τῶν ἰχθύων. οἱ γὰρ τύραννοι φύσις, μεθύουσι μέν, ψαύουσι δὲ πη καὶ ἀκούουσι τούτου φθέγματος. σαλεύων ἡ σκηνὴ καὶ ὕμνουν μὲν Ἀμφιτρίτης τε, καὶ Ποσειδῶνος ἦσε. καὶ ἄσματος, οὐ μέγα. Μελικέρτη δὲ, καὶ Λευκοθέᾳ. ἐρίξας δὲ αὐτοῦ χρυσοῦν δίκελλαν, καὶ τῶν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσοντος, ἐπὶ τῶν ἐρυχῶν ἦξε, πρωτόμβρος τε γῆς, τοῖς οἰμαι. τοῖς τε τῶν ἐρυχῶν πεισθεῖσιν ἐδόκει καλῶς ἔχειν ἐπιτρέψαι τὴν ἀρχὴν. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὸν Κόρινθον, τὰ Ἡρακλέους ἄθλων ὑπερεβεβλήκει πάντα. οἱ μὲν, δὴ ἐν δεσμωτηρίῳ, τὰ πεπρωμένα τε, καὶ δύσεργα ἐξεπόνουν. ἡ θάλασσα δὲ, τὰ μαλθακά τε, καὶ ἐπίπεδα. ἐδόκει δέ πως, ἓξ πέμπτην ἡμέραν ἀφειζεύγμένοι ἡμῶν τοῦ Ἰσθμοῦ, καπέδη τις ἐκ Κορίνθου λόγος ὅπως σοφὸς, ὡς δὴ ὁ Νέρων illud putabat, Græciam per hoc quod brevi adeò omnes inter se misceri possent, contra exteros splendidè adeò stabilitum iri. Nam tyrannorum ingenia ebria quidem sunt, tanguntur autem alicubi, ubi vocem hanc audiunt. Porrò progressus in scenam, hymnum quidem Amphitrites & Neptuni cecinit, & canticum quoddam non magnum. Melicertæ autem & Leucothex. Cum autem aureum ipsi ligonem porrexissent, Græciamque ejus tutelæ commisissent, ad fodiendum profectus est, plausu cantuque prosequentibus illum tum omnibus. Atque ubi terram, ter opinor, tetigisset, deinde & quibus præfecturæ atque imperia credin erant, opus unà capessere jussisset. Corinthum redit, Herculis res gestas omnes sibi visus superasse. Illi igitur qui in vinculis fuerant, petricosis atque difficilibus conficiendis exercebantur: exercitus autem, ea quæ terrea ac plana erant, fodiebat. At ubi jam septimum & quintum diem quasi alligati Isthmo fuissemus, rumor quidam è Corintho venit, non ita tamen manifestus, quòd Neronem per-

misisset, videretur extraneis Græciam splendido quasi epulo accepisse. Nunc pretium advertere quemadmodum Iacobus Micyllus interpres qui de non pellimis est, rem gesserit. *Supra omnia autem hæc*, inquit, *etiam illud putabat: Græciam per hoc quod brevi adeo omnes inter se misceri possent, contra exteros splendidè adeò stabilitum iri.* Pro Apollo & Musis Pseudolucianicæ. Ita? ἐδόκει δὲ est *stabilitum iri?* Hanc vidi magis. Miserum Lucianum qui sub tam lentis maxillis, & hunc Pseudolucianum qui sic sub Luciani pelle vapulat. Ἑλλάδα autem Ἑλλάδα hic ψαύουσιν dixit ad Olympiorum celebritatem cogitatione se referens. *Marcil.*

1 Ἀδύνατον φθόγμα] Notari debuit alterisco hic locus, & proclamari, *Hic fossa est ingens.* Idem.

2 Ὀρίξαντος δὲ αὐτοῦ χρυσοῦν δίκελλαν, καὶ τῶν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσοντος] Rclege ὀρίξαντος δὲ αὐτοῦ χρυσοῦν δίκελλαν τῇ Ἑλλάδι ἐπιτροπεύσαντος. Intelligi vult procos. Achaiæ. Non dixit ἐπιτροπεύοντος, sed ἐπιτροπεύσαντος. Quia principis adventu, finitum procos. imperium. De ritu autem hoc isto participum in operibus novis, ad C. Suetonii Vespasianum narravi c. 11x. Ridere autem qui volet, videre illi tempus genium interpretis. *Cùm autem aureum ipsi ligonem porrexissent, Græciamque tanquam in tutelam commendassent*, &c. Quid potest capitalius? *Idem.*

ιστηγμένης τῷ τομεῖ. Ἔφασαν δὲ τοὺς Αἰγυπτίους γεωμετρικωτέρας ἢ κατὰ φύσιν θαλάττης τὰς φύσεις, οὐκ ἰσοπέδους αὐτῆς σωτυχεῖν, ἀλλ' ὑψηλοτέρου ἡγουμένους τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸν Λέχαιον, πρὸς τῇ Αἰγίνῃ δεδικέναι. πεφοβῆσθαι γὰρ ποσὸν ἤσω ἐπιχωρήσειεν, μὴν ὑποβρύχιον ἀποκλυσθῆναι τοῦ Αἰγινήτου. Νέρωνα δὲ, ἢ μὴ ἐκ Ἰσθμοῦ τομῆς, ὑφ' ἣν ἀν Θαλῆς μετέφησιν ὁ σοφώτατός τε, καὶ φυσικώτατος. ἐκ γὰρ πρώτου αὐτὸν ἤρχεσθαι, ἢ ἐκ δημοσίας ἀδείας. ἤδη τε ἐκκοπέων ἐνθεῶν κίνησις, καὶ ἐξώστου, ὡς τὸ εἰκὸς τοῦ ἀπόμου. ὄνομα δὲ αὐτῷ Βίνδηξ, ἀπήγαγε Ἑλλάδος τε, καὶ Ἰσθμοῦ Νέρωνα, ψυχρῶς γεωμετρήσοντα. τὰς γὰρ θαλάσσας, ἰσοχαίους τε, καὶ ἰσοπέδους οἴδε. φασὶ δ' αὐτῷ καὶ τὰ νῦν τὰ Ῥώμης ὀλισθαίνειν ἤδη, καὶ ὑποδιδόναι. τυτὶ καὶ αὐτοὶ χθὲς ἠκούσατε ἐκ σοφιστοῦ χιλιάρχου. Μεν. ἡ φωνὴ δὲ Μουσωνίου, διὰ τοῦ Μουσικοῦ, καὶ τοῦ Ὀλυμπιάδων τε, καὶ Πυθιάδων ἐρᾷ, πῶς ἔχει τοῦ τυράννου; τοῦ δὲ Λήμνῳ πλεοντῶν, οἱ μὲν, ἐθαύμαζον. οἱ δὲ, κατεγέλων. Μεν. Ἀλλ' ἐκεῖνός γε ὁ Μουσώνιος ἔχει δὲ φθέγματος, ὅτι μὴ γελοίως. τὸ γὰρ φύσει αὐτὸν, ἀμέμπτως τε, καὶ μέσως ἥρμοκε. φθέγγεται δὲ κοῖλον μὲν φύσει, καὶ βαρὺ, ἰσχναίνης αὐτῷ τὸ φάρυγγος. μᾶλλον δ' ὅταν κατασκώπτεσθαι βούλῃ πῶς. οἱ δὲ γε πολλοὶ τοῦ φθόγγου, ἐπιλειαίνουσι τοῦτον, ἀλλοι δὲ καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Μουσ. Ὁ δὲ, ὅτι μὲν πρὸς φωνὴν, οὐκ ἄξιος θαυμασμοῦ, οὐδὲ γέλωτος. ἀφωνία γὰρ ἐστὶν ἀνεπίληπτος. ἠχὴ δὲ κοίλη τις ἐκ βάθους ἐπιβρέμουσα τῷ ἐπιόντι τῶν ἐντεράκτων ἐκτυπεῖ. ἐπιλειαίνουσι δὲ τὸν ἦχον ἐπιπολῆς ἐπιβαλλόμενοι τῷ στόματι τῶν ἐντέρων,

ἐπὶ μὴ πᾶρρᾳθὲ αὐτῷ. χρωμάτων ἢ φιλανθρωπία, καὶ μελοποιία, εὐκαμψίᾳ μὲν δὴ, καὶ κιθαρῳδίᾳ εὔσταλεῖ, καὶ ἅμα πρέποντι βαδίσματι, καὶ φωνῇ, καὶ μεταχωρῆσαι, καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοιῶσαι τοῖς μέλεσιν, αἰσχύνομαι ἔχοντα μόνα δὲ βασιλέα δεῖν, ἀκριβῶς ταῦτα. εἰ δὲ μιμήσεται τὰς περιπλοκὰς, φεῦ γέλωτος, ὡς πολὺς ἢ θαμίνων σκιρτήσῃ. κρίνοι μυρίαν φόβου ἐπηρημένην, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γελᾶν εἴη. νοῦς μὲν γὰρ ἧττον πολὺ. ξωμάτων τὸ πεῦμα, ἐπ' ἄκρων δίεται τῶν ποδῶν ἀνακλώμενον, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῆς τροχοῦ. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρυθρᾷ μᾶλλον, ἐμπεπταμένης αὐτῷ τῆς προσώπου. τὸ δὲ πεῦμα, ὀλίγον, καὶ σὺν ἀπορρῶν πνεῦ δή. Με. οἷόν σε ἀγῶνι φῶς αὐτὸν, πῶς ὑφέντα ὦ Μυσώνιε; τέχνη γάρ που χαλεπόν. Μυ. τέχνη μὲν, ὥσπερ οἱ τῶν παλαιόντων. ἀλλ' ὑπομνήσθητι ὦ Μενέκρατες, τὸν τῆς παρῳδίας τὸν ἑστῶτα, ὡς ἐθρύλει ἀπίθανον. ἴσως γὰρ κίνδυνος ἐστὶ τοῖς τέχναις, ὧν ἐπιπίπτουσιν οἱ πονάζοντες. Με. ἐπὶ τούτῳ Μυσώνιε; σφόδρα γάρ ἀπήκθεσθε λόγου. Μυ. ἄκουε δὴ λόγου ἀτόπου μέν, σὺν ὀφθαλμοῖς ἢ Ἑλλήνων πεπαιδευμένου. ἐθρύλουν γάρ τινα κειμένου, μήτε κωμῳδίαν ἀγωνίζεσθαι, μήτε τραγῳδίαν, ἐδόκει Νέρωνι τραγῳδοὺς νικᾶν. ἐς παρῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα τοιοῦτοι, πολλοὶ μέν. ὁδ' ἠπειρώτης, ἄριστα φωνῆς ἔχων, ἐδόκιμῶν δ' ἐπ' αὐτῷ, ἐνυμνεῖτο μᾶλλον, καὶ πρότερα ἐωθότος ἐπλάττετο, καὶ ἐστεφάνου. ἐπεὶ δὲ ἐκάθισαν οἱ κριταὶ, ἐκεῖνος μὲν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐκαθέζετο, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῆς ὀρχήστρας. ἐπεὶ δὲ ἐσῆλθεν ὁ ἀγὼν, ἐγὼ μὲν ἐκρότουν, καὶ ἐπῄνουν, καὶ ἐθαύμαζον, καὶ ἐπεβόων, καὶ ἐπε

φάγυ ἐρῶν, ἢ μόδ' ἀπόστιν πρόπαρ, ἢ Νίκης τάλαινα δέσας οἱ Νέρωνι νικὰς ἢ νίκης. ὅσῃ ἡχρίωτό τι, ἐ μουσικῶς οὐχ. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠκροᾶτο ὑπὸ τῇ σκηνῇ, ἐπ' αὐτῷ δὴ τούτῳ. βοώντων ὃ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῇ ἠπειρώτῃ, πέμπει τὸ γραμματέα, κελεύων ὑφῆναι αὐτῷ τοῦτον. αὐτὸ ὃ ὑποφαίνοντος τὸ φθέγμα, καὶ δημοσίᾳ ἐείζοντος, εἰσπίμπει Νέρων ἐπ' ὀκεραύνους τοὺς ἑαυτοῦ ὑποκελεύων, οἷον ἀγωνιστικούς τι τοῦ πεδίλου. ἐ γὰρ δὴ καὶ δίλτος ἐλεφαντίνους, καὶ διπόρους, προσβεβλημένοι αὐτοῖς ἵππειρε ἐσχειρίδια, καὶ τὸ ἠπειρώτου ἀναφήναντος πρὸς τὸ ἀίσχιστα κίονα, κρυπτάξων αὐτῷ τὸν φάρυγγα, παίοντες ὀρθοῖς ποῖς δίλτοις. Με. Τραγῳδίαν ὃ σύκον, Μουσόνιε, μιαρὸν ὄντα παῖδα σὺ ὀφθαλμοῖς τ' Ἑλλήνων ἐργασάμενος; Μου. παιδιὰ τοῦτο νεανίᾳ τῷ μητροκτονήσαντι. Με. εἰ ὃ Τραγῳδίαις ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ὀκτῶν αὐτῷ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γάρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν τοῦτο, ὅταν ἡ αἱ ὀμφαὶ σύνεσιν, λύπρας τίθεν ἄρμησιν, ὡς μὴ ὃ τοῦ Ἀπόλλωνος φωνὴ εἴη. κωλύει δ' Πυθίου κωλύοντος αὐτὸν, εἰς τὰς ὁρίστας τὸ, ἐ Ἀλκμαίωνας, οἷς τὸ μητροκτονῆσαι, ἐ λόγον πού δύκλοίας ἔδωκεν, ἐπειδὴ πατρόσιν ἐπέμυσαν. Μου. ὁδὶ, μηδαμῶς εἰκῆν ἔχων ὅτου ἐπέμυσεν, ὑβρίζ ὑπὸ δ' θεῖ ὤετο, πεπάυσθαι τ' ἀληθῆ ἀκοῦσαι. ἀλλὰ μικρὸν λόγων, τίς ἡ προσιοῦσα ναῦς, ὡς ἐπέοικεν τί ἀγαθὸν δοικεν. ἐστεφάνωται γὰρ τὰς κεφαλὰς, ὥσπερ χορὸς εὐφημος. καί τις ὀπαδὸς

hil de ſtudio remittere velle, priuſquam à Nerone decem talenta pro victoria acciperet. At ille exaſperabatur, nam & auditus jam ſub ſcena fuerat in ipſo videlicet certamine. Acclamantibus autem Græcis, Epirotæ mittit ſcribam, qui juberet hunc ſubmittere ſibi ſeſe: ſed pergente eo, & ſupra modum attollente vocem, populariterque ac liberè cum ipſo contendente, immittit Nero in pulpita ſuos hiſtriones, tanquam qui ad hoc negotium pertinerent. Nam & libellos elephantinos, & duplices habebant, quibus præ ſe intentis, veluti pugionibus utebantur. Atque hi Epirotam ad proximam columnam erigentes, guttur ipſius fregerunt, cædentes obverſis in rectum libellis. *Mene.* Tragœdia autem vicit, Muſoni, ſceleratum adeò facinus in oculis Græcorum auſus? *Muſo.* Quid putas? ludus hic adoleſcenti fuit, qui matrem occidit quoque. *Mene.* Si verò inter Tragœdias, hiſtrionem occidit, execta illius voce, quid adeò attinet demirari, quando & Pythicum os unde voces inſpirare ſolebant, obturare conatus fuerit ut videlicet neque Apollini vox aliqua eſſet? Quanquam ipſo Pythio, recenſente, eum inter Oreſtas & Alcmæones, quibus id, quòd matres occidêre, etiam laudis aliquam famam præbuit, poſtquam id in ultionem patrum fecerant. *Muſo.* Hic autem, cùm nullo modo dicere poſſet, quemnam ultus eſſet, contumelia à deo affectum ſeſe putabat, cùm tamen mitiora, quàm veritas exigebat, audiiſſet. Sed interea dum ſermones ſerimus, quænam navis iſta eſt, quæ huc propinquat? ut autem boni aliquid afferre videtur. Nam coronati capitibus omnes ſunt, perinde ut chorus quiſpiam, qui fauſtum aliquid nuntiaturus ingreditur. Et qui-

ωσῶμεν πρότονα τὴν χεῖρα, ὀλίγα-
πελάδωμεν ἡμῖν ὑπερθεῖν τι, καὶ
χαίρειν. βοᾷ τι εἰ μὴ ὀλίγα νῦν,
Νέρωνα οἰχῆσθαι. Με. βοᾷ γὰρ Μυ-
σώνιε, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ ἐγγὺς
ἔπεσεν. Μυ. εὖγε ὦ θεοί. Με. ἀλλὰ
μὴ ἐπιθορύβωμεν. ἐπὶ γὰρ τοῖς κε-
κμῶσιν, ὃ φασι δεῖν.

dam ex prora manum protendit quoque, jubens & confidere nos, & gaudere, clamatque nisi non satis rectè percipio, Neronem periisse. *Mene.* Clamat enim Musoni, & manifestiùs utique, quòd propiùs terram contigit. *Muso.* Euge ô dii. *Mene.* Sed ne gloriemur. Nam mortuis, ut ajunt, non decet convitiari.

ΤΡΑΓΟΠΟΔΑΓΡΑ. ΠΟΔΑΓΡΟΣ.

Ὦ στυγνοὶ ὄνομ', ὦ θεοῖς συγκύρμοι
Ποδάγρα, πολυσίακτε, κωκυτῶ τέκνον,
Ἥν Ταρτάρου κόλποισιν ἐν βαθυσκίοις,
Μίσημ' ἑρινὺς γαστρὸς ἐξεγείνατο,
Μαζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῷ βρίθῃ
Εἰς χεῖλος ἐστάλαξεν Ἀλκμὴν γάλα,
Τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἄφαρ,
Εἰς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες ἀνδρώποις βλάβος.
Εἰ γὰρ πιθοίεσθ' ἀμπλακημάτων πίστις
[1] Βροτῶν ὑπηδεῖ, τῇδ', ἔδρασε σὺ φάσ',
Οὐ Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἰξίονα
Τροχῷ προσῆψε, οὐδὲ Σίσυφον πίτρῳ,
Ἐδεῖ κολάζειν σὺ δύμοισι Πλουτέως,
Ἁπλῶς δ' ἁπάντας τοὺς κακῶς διεφθορότας,
Τοῖς σοῖς ἀχεσιπλοκίοις ζῶν ἐκπέδοις πόνοις,
[2] Ὡς μὴ τὸ λυπρὸν, καὶ παλαίπωρον δίμας,
Χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρους ποδῶν βάσεις,
Ἰχῶρ φαύλῳ καὶ πικρῷ χυμῷ χολῆς,
[3] Πνεύματα βιαίῳ τῷδε διασφίγγον πόρους,
[4] Ἔσηκε. [5] καὶ μεμυκὸς, ἐπιπτύσῃ πόνοις.
Σκαλίζιον δ' ἐπ' αὐτῶν, ἀφ' πυρὸς πρίζῃ κακὸν,
Δίναισι φλογμῶν σὸν ἐκ πυρπολεύμενον,
Οἵοις κρατὴρ μεσὸς αἰτναίοις πυρός,
[6] Ἡ Σικελὸς αὐλὼν ἁλιπόρῳ ἀφροφάγος.

Πῶς

1 Βροτῶν ὑπηδεῖ] Malim βροτοῖς. Boivin.

2 Ὡς μὲν τὸ λυπρὸν] Squallidum. Squallens. *Guietus.* Syntaxis est. ὡς τὸ δίμας μὲν λυπρὸν καὶ παλαίπωρον χειρῶν ἀπ' ἄκρων &c. ἴσηκε, & μεμυκὸς ὑπτιάσῃ πόνοις, ἰχῶρος φαύλου &c. τόδε διασφίγγον πόρους πνεύματα βιαίῳ. ἰχῶρος φαύλου. i. διὰ τοῦ ἰχῶρος φαύλου. τόδε διασφίγγον. i. τόδε διασφίγγοντος. Accusativus absolutus, cujusmodi passim exempla occurrunt. *Ea te poros stringente ob spiritus inclusi vim &c.* pro τῶνδε, itaque legendum est τόδε cum Guiero, qui tamen non τόδε scripsit, sed τοῦδε, calami, ut puto, ac manus lapsu. *Boivin.*

3 Πνεύ-

TRAGOPODAGRA.

ARGVMENTVM.

Podagra, ceu Dea, poteſtatem carminibus celebrat. Et innuit fabula id quod ait Ovidius:

Tollere nodoſam neſcit medicina podagram.

TRAGOPODAGRA. PODAGER.

O triſte nomen, ô & exoſum Diis
Podagra, lachrymoſa, Cocyto ſata,
In Tartari ſpecubus opacis edita,
Erinnys utero quam Megæra ſuo tulit,
Et uberibus aluit, cuique parvulæ
In labra lac ſtillavit Alecto tetræ,
Inominatam quis deorum te dedit
Luci, futuram noxiam mortalibus?
Nam mortuos ſi perpetrati criminis
In luce ſequitur pœna, non erat ſiti
Plutonis atra puniendus in domo,
Proles Imoli Tantalus, nec Siſyphus
Saxo, nec hîc verſandus Ixion rota.
Tuis ſed omnes omnium ſcelerum reos
Aptare decuit membrifragis cruciatibus.
Vt calamitoſum corpus aridum meum
Manibus ab extremis ad infimas pedum
Plantas, ichore tetro, amara cum bile
Per vim retentis flatibus ſtringens poros,
Habet ſe, & inde clauſum acerbiùs dolet.
Per ipſa currit ignea peſtis viſcera,
Carnemque vorticibus populatur ignium,
Ætnæ velut crater facibus exæſtuans:
Aut Sicula, vallis æquorearum rupium,

Æſti-

3 Πτόμαπ βιαίφ τῷδε] Todt. Guietus.

4 Ἔρηκα] Diſtentum eſt. *Idem.*

5 Καὶ μιμικὲς] Poteſt hic legi διδυκὲς, ut pagin. 811. διδυκὲς ὑπὸ μυχοῖσι γυίων. Longè majorem curam poſcebant Tragopodagra & Ocypus, ſed & majus otium. In nullis Codd. reliquum dramatis Ocypi comparuit. *Bentl.*

6 Ἢ Σικελὸς αὐλὼν ἀλικτύπου διατρήτου] i. Fretum Siculum Mamertinum, in quo Scylla & Charybdis. *Guietus.*

Ὅτε ϑυσξέλικε κυμετάρβε,
[1] Σήραξι πετρῶν σκολιὸς εἰλεῖται κλύδων.
[2] Ὦ δυσίμερτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
Ὡς εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιδέλπομεν,
Ἐλπίδι μωρίας μορφὴ βυκολίμβροι.
Χο. Ἀνὰ Σίνδυμον Κυβέλης
Φρύγας ἔνθεον ὁλολυγὰν,
Ἀπαλᾷ τιλλόμενοι Ἄτιν.
[3] Καὶ πρὸς μέλος κεραύλαν
[4] Φρυγίᾳ κατ' ἄρεα Τμώλου,
Κῶμον βοῶσι Λυδοί.
[5] Παρατιλᾶσας δ' ἀμφὶ ῥόπτροις
Κιλαδοῦσι Κρητὶ ῥυθμῷ
[6] Νόμον δίον Κορύβαντες.
[7] Κλάζει δ' ὑβρίσθησα σάλπιγξ
Ἀρεῖ κρίκωσα θώρᾳ
Πολεμήσιον ἄτλον.
Ἡμεῖς δ' σὺ Ποδάγρα,
Πρώτιστος ἔκαρον ἐν ὄρεσι
Μύσῳ τιλλόμενοι οἴκτως,
[8] Ὅτε πᾶς χλοηθὴς ἡσι
Πόας τίθηλε λειμών,
[9] Ζεφύρου δ' ὑγρὰ πνοαῖς
Ἁπαλοῖς κόμαις πετήλοις.
[10] Ἀδὺ δύσκαμος κατ' οἶκος
Μεμάπων βροτοῖς χαλιδοῦν,
[11] Καὶ νύκτερον καθ' ὕλαν
Τὸν Γτων πάνυ δακρύοις
[12] Ἀτδὶς χόοις ἀπολίν.
Πο. ὦμοι πόνων ὀρωρὼν, ὦ τελίτα ποδὸς
Μοῖρα λελοιχὼς βάκτρον, ἐξίρισά μου
Βάσιν πεμπασπα, καὶ κατίδιωσε σείβου,
[13] Γχνος τὸ βαιὸν ὡς ἐπισήσω πέδῳ.
Ἔγειρε τλῆμον γῆρα δυμίλαν ἄπο,

[c] Καὶ

1 Σήραξι] Σήραγξι. Guietus.

2 Ὦ δυσίμερτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος] Χρῆμα, res. Podagra scil. *Idem.*

3 Καὶ πρὸς μέλος κεραύλαν] Idem.

4 Φρυγίᾳ κατ' ἄρεα Τμώλου] Omnes alii Lydiæ montem adjudicant, & jure: fuit enim vicinus Sardibus ad meridiem; Sardes vero fuisse Lydiæ metropolin inter omnes Geographos & Historicos constat. Vt tamen aliquid pro Luciano dicam, usus est Phrygiæ nomine latissime sumpto, cujus confinia cum Lydia numquam fuerunt certa & stabiliter constituta. Nam sic Strabo lib. 13: τὸ δὲ ἐξῆς εἰς τὰ νότια μέρη τοῖς τόποις τούτοις ὁμόρους ἔχει μέχρι πρὸς τὸ Ταῦρον, οἷς τὰ Φρύγια καὶ τὰ Λύδια & τὰ Καρικὰ & ἔτι τὰ τῶν Μύσων δυσδιαιρετὰ ἀλλήλοις, παρακεῖσθαι εἰς ἄλληλα. Eum vide, ubi plures rationes reddit talis confusionis, & patet Lucianum promiscue Phrygiæ & Lydiæ nomina sumpsisse, quando subjungit in sequenti versu κῶμον βοῶσι Λυδοί. Palm.

5 Πα-

Æstibus inevolubilibus: ubi fluctuans
inuosa ruinas unda scopulorum ferit.
ncomprehensum ô mentibus mortalium
Malum irritis te ut mitigamus fotibus
Omnes, inani dum stolidi spe fallimur.
Ib. Iuga Dindymi Cybeles
Phryges ululante voce
Tenero frequentant Atti.
id tibiæque cantum
Phrygiæ, super juga Tmoli
Comum celebrant Lydi.
Et in armis tum furentes
olenne Cretico euan
Numero canunt Curetes.
Clangitque Marti feroci
Tuba prægravis, tumultus
Canendo bellicosos.
ed nos tui Podagra
Mystæ tibi sacramus
neunte vere luctus,
Ubi pullulat viresçens,
Pratum per omne, gramen:
Zephyrique spiritu arbores
Teneras comas regignunt:
Nuptiisque hirundo mœstis,
Dominum canit per ædes:
Nocturna perque sylvam
Philomela flens Attica
tyn canendo luget.
Tod. O qui labori Bacule fers opem meo,
Fortite partes tertii pedis, gradum
Pulci trementem, dirige & nobis iter,
Leviaque, ut innitar solo, vestigia:
Et membra patiens excita de lectulo:

Et

5 Παρακλῆγε δ' ἀμφὶ ῥόπτροις] Τὸ δ' delendum videtur. ῥόπτροις, clavis. ἀμφὶ, circum. adverbium sine casu. *Guietus.*

6 Νόμον Διὸς Κορύβαντος] E'ὸν fort. *Idem.*

7 Καλὸν ἢ βεβυκὸς εὐλύτου γλῶσσα] i. Plena, gravida. *Idem.*

8 Ὅτι τοῖς χλοηρόκοισι] i. Χλωροτόκοις. Idem.

9 Ζεφύρου δ' ὑπὲρ πνοαῖς] Δίνδρα. Idem. Si legas δίνδρα cum Guieto, legendum etiam erit πνοιαῖς, non πνοαῖς. Nam ita poscit ratio versus Anacreontici cum dimetri catalectici. Sed fortasse nihil hic mutandum, ut sit Tribrachys pro Iambo pede. *Boivin.*

10 A'δὲ] Leg. ὅτι. Guietus.

11 Καὶ νύκτιρ@] Νυκτίροις. Idem.

12 Α'τ δὲ χρόις] Γοῶσ'. Idem.

13 Ἴχνη@ τὸ βαιὸν] Βίβασον. Idem.

[1] Καὶ λεῖπε μελάθρων τὸν ὑπόρροφον σηκόν.
Σκίδασον δ' ἀπ' ὄσσων νύχιον ἀέρος βάθος,
Μολὼν ἡμέρᾳζε. Σὲ ὡς ἠλίῳ φάος
Ἀθλοῦσιν αὖραι, πνεύμασιν φοιβὴν πτέρυγα
[3] Δέχεσθαι δὲ ἤδη τῶν ὡς τίμπλη φάει,
Ἐξ ἧς ζόφῳ σύγκλεισον ἠλίου δίχα,
Εὐναῖς σὺ ἀστρώτοισι τείρεσι δέμας.
Ψυχὴ μὲ κἂν μέσῃ, κἀ ποθουμένα πόρρω,
[5] Βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ ῥύσεως ἀριθμόν.
Δέσμας δ' ναῦται, οὐχ ὑπαρκεῖ πόδοις,
[4] Ὅμως δ' ἐπείγου θυμέ, μηνύσαν ὅπῃ
Πτωχὸς ποδαρκῶν, ἐξεπιστεῖν μ' ἂν ἡδέως,
Καὶ μὴ δυώπτῃ, τῆδον ἐν νεκροῖς πάλαι,
Ἀλλ' εἶα.
[1] Τίνες γὰρ οἶδε βάκτρα νωμῶντες χερῶν,
[6] Κἀρίωσι φύλλοις ἀκτῖνας κρύπτουσι φώς,
Τίνα δαιμόνων ἄγαμαι κωμάζειν χρεών;
Μῶν Φοῖβε παιὰν, σὸν μαρμάρυσιν σίβας;
Ἀλλ' ἢ τέφροιτιν δελφίδος φύλαξ δάφνης.
[7] Ἢ μή τις ὑμῖν βακχίων κωμάζει;
Ἀλλ' οὐκ ἔπεσι κισσίνη σφραγὶς κόμας.
Τίνες ποθ' ἡμῖν ὦ ξένοι βεβήκατε;
Αὐδᾶτε, κἀμὲ σφέτερον νημερτὲς λόγον.
Τίς δ' ἐσσι, λῶ ὑμεῖτε, λέξατ' ὦ φίλοι.
Χο. σὺ δ' ὢν τίς, ἡμᾶς, κἀ πόνων, ἀφυστερεῖς;
Ὡς γάρ σε βάκτρων, κἀ βάσις μιλυύσθων,
Μύσην ὁρᾶσθαι τ' ἀνικήτου θεᾶς.
Πο. Εἰς εἰμι κἀγὼ τ' θεᾶς ἑπάξιος.
Χο. Τὴν μ' κυπρίαν Ἀφροδίταν
Σεβίζουσαν ἀφικόμην ἀπ' αἰθέρος,
Ἀνεθρέψαθ' κόσμιον ἁρμόζειν
Ἄλιος σὺν κύμασι Νηρέως.
Τὰν δ' Ὠκεανοῦ θυγάτηρ παλαιᾶς
Ζηνὸς παρέκλιν' Ὀλυμπίου
Δουκάλιονος ὁρίσι πόλησι

Hermes,

1 Καὶ λεῖπε μελάθρων] An λίπε, sic versus rotundior videtur. *Guietus.*

2 Δέχεσθαι δὲ ἤδη τῶν ὡς τίμπλη φάει] Φάος. f. *Idem.*

3 Βάσεις ἀμείβειν] i. Pedes alternos ponere. *Idem.*

4 Ὅμως δ' ἐπείγου] Syntax. μηνύσαν ὅπῃ, ἂν πτωχὸς ποδαρκῶν περιπεσεῖν θέλῃ, καὶ μὴ δυώπτῃ, τῆδον πάλαι ἐν νεκροῖς. Nota φερέπιως insolentiam. πάλαι pro, δεῖ θνῆναι. ea est vis adverbii, ὅπη, quod abundat sæpe, ut in Euang. Ioan. cap. 13. ὡς ἂν εἶπαν αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι &c. pro, ἃς ἂν εἶπον αὐτοῖς τοῦτο, ἐγώ εἰμι &c. Sic in hoc Luciani loco, videtur τὸ, μηνύσαν, ὅπη πάλαι ἐν νεκροῖς, dictum pro, μηνύσαν τοῦτο (supp. τὸ παροιμιαζόμενον) πάλαι ἐν νεκροῖς ἐστι Περιπεσεῖν &c. *Boivin.*

5 Τίνες γὰρ οἶδε] Male hæc reddidit interpres cum ibi ἀκτὶς sit ἀκτὴ, id est sam-

:t linque culmen ædium ſublimius:
Nigramque ab oculis excutiens caliginem,
'rodi foras: & ad rutilum ſolis jubar,
\uram ſerenam ſpiritu læto trahe.
Ter quinque namque præterière jam dies,
ı ſole quum procul in tenebris abditus
ncompoſito in lecto cubans diſtorqueor.
\deſt animus, adeſt voluntas ſæpius
Ut in pedes me conjiciam, fores petens,
ſed corpus imbecille vota deſerit.
\t anime propera, pauperem podagricum
ſciens eſſe, & inter mortuos hunc ponito,
Dbambulare qui nequit, licèt velit.
ſed eia.
Quænam iſta turba eſt, qui manu fuſtes tenent.
Cincti coronis frondis Acteæ caput:
Cujus celebrant ebrium Dei chorum?
An Phæbe Pæan numen extollunt tuum?
At Delphica nulla cingit illos laurea.
An fors canitur laus aliqua Bacchanalium?
Sed non adeſt ſignum comis hederaceum.
Age qui, vel undenam venitis hoſpites,
Exponite nobis, veraque fateamini,
Et quam Deam canatis amici dicite.
Cho. At tu quis es, vel unde nos interrogas?
Ut enim baculus, greſſuſque nobis indicant
Myſten videmus inſuperabilis Deæ.
Pod. Vnus quidem ſum: ſed Deam non dedecens.
Ch. Venerem ſacræ Deam Cypri,
Ex ætheris ortam ſemine,
Nutriit in æquoreis aquis
Nereus decentem fabricam,
At Thetis in lato ſinu,
Oceani Iunonem in alveis,
Olympii uxorem Iovis,

Nu-

ambucus, cujus foliis podagroſi finguntur caput cingere, quia ſambuci folia θεραπεύειν βοηθεῖ μὴ σίλφιον καὶ τραγίλις, ἢ πραγίλις. ita Dioſcorides: nec multo aliter Plinius & *Sammonicus* in capite *de podagra pellenda*

Parva ſabucus item hircino cocta ſevo,

Boichartus de Animal. S. S. part. 2. l. 2. c. 6. *Alm.*

6 Κάμπτα φύλλοις ἰχθίας κατασφῆς] Optime Boichartus animadvertit hic *ambucum* eſſe interpretandum; nam præter adductos, ab eo auctores confirmat id Marcellus de Medicin. cap. XXXVI. *ad podagram frigidam ſambucum quoque cum ungia, & braſſicæ cinis cum adipe impoſitus plurimum juvat.* Iiſdem pene verbis Scribonius Largus de compoſit. medic. cap. XII. de podagra frigida. *Idem.*

7 Ἢ μή τις ὑμᾶς βακχεῖον κομπάζει] Βακχεῖον. Gnietus.

Ἦλθεν, ἐπῳλώατο Τηθύς.
Κουφαῖσι δ' ποσὶ τὸν ἀφρῖτιν,
Ἑλίκτυσι κόρης ἄτρομον φυὰν
Κρονίδας, μέγ' ἄεικτον ἀλυσκάνων,
Τὰν ἐχεκύδιμον Ἀθάναν.
Τὰν δ' ἠμιτέρων θεὸν ἀλκίμαν,
Οἱ γάρ λιπαρεῖσιν ἐν αἰγιάλοις
[1] Πρώτην ἑλίκτυσιν Οὐρίαν
[2] Ὅτ' ἐπαύσατο μὰν πόνον φάος,
Ἀνίπτιλί τι λαμπίτης ἠὼς,
Καὶ παμφαὴς ἀκλὶς σέλας,
[3] Τότε καὶ Ποδάργας ἰφάνη πρότος.
Ὅτι γὰρ λαχόντι τι πικρὸν
Μοῖρα, κλαθὼ τότ' ἴλυσιν,
Ἐγέλασεν ἅπαν σέλας ὐρανῷ,
Μίγα δ' ἴκτυπεν εὐθὺς αἰθήρ,
Τήνδ' ἀγλαΐτις ἐν μαζοῖς,
[4] Ἐνολεῖ ἐδρέψαθο Πλεύτων.
Πο. [5] Τίση δ' ἐν πελεταῖς ὀρχάζῃ σεσωπόλας;
[6] Χο. [7] Οὐχ αἷμα λάβρον προχέομεν ὑπὸ τόμωτος σιδάρου,
Οὐ τρομὸς ἀφίτου λυγίζεται φοφαῖσι κύκλῳ,
[8] Οὐδὲ πολυκρότοις ἀσπαλάκοις πτάκτην νῶτα,
[9] Οὐδ' ὠμὸν λακιστὸν κρέας [10] στιτύμεθα πυῤῥαν;
[11] Ὅτι δ' πελέας ἴακε βρύῃ τὸ λιπτὸν ὕδωρ,
Καὶ πολυείλατον κόσυφον ἐπὶ κλάδεσιν ἄδει,
[12] Τότε λᾷ μελίαν ἐξὺ βέλος πίπτει μύσας,
[13] Ἀφανὴς, κρύφιον, διδυκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γύας,
[14] Πόδα. γόνυ. κοτύλαι. ἀσπαλάκης. ἰγία. μηρός.
[15] Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρσας. κορυφάς.
Ἐδωδίμ. νίμεται. φλέγμ. κρατῆ. πυρεῖ. μαλάσσει,
[16] Μέχρις ἂν ἡ θεὸς τ' πόνου ἀποφυγεῖν κελεύσῃ.
Πο. [17] Εἰς ἄρα καὶ τ' κυπαρισσομόρων
[18] Ἔλεθον ὑπάρχει; τοι γὰρ ἡκίστα πεδύμφης

Δει-

1 Πρώτην ἑλίκτυσιν Οὐρίαν] Hesy. λοχεύιν, τίκτειν, γένναν. Gnietus.
2 Ὅτ' ἐπαύσατο μὰν πόνον φάος] Illud φάος, ferri non potest, scripsere Lucianus χάος. Boivin.
3 Τότε καὶ Ποδάργας ἰφάνη πρότος] Hic versus & sex sequentes spurii videntur. Gnietus.
4 Ἐνολεῖ ἐδρέψαθο Πλεύτων] Ἐνολεῖ leg. videtur. Idem.
5 Τίση δ' ἐν πελεταῖς ὀρχάζῃ σεσωπόλας] Hic versus senarius videtur. ὀρχάζῃ initiat. Idem.
6 Et sequentes] Σωπαδικὰ μέτρα. Idem.
7 Οὐχ' αἷμα λάβρον προχέομεν ὑπὸ τόμωτος σιδάρου] Οὐχ αἷμα προχέομεν λάβρον ὑπὸ τόμωτος σιδάρου. i. Non acie gladii sanguinem profundimus. προχέομεν. non προχέομεν. Idem.
8 Οὐδὲ πολυκρότοις] Πολυκρότοισιν. Idem.

9 Οὐδ'

Nutrivit ulnis candidam,
Summusque divûm Iupiter
Est virginis interritam
Nixus indolem vertice,
Turbas moventem Palladem.
Sed hanc beatam Deam
Primam cubitis Ophion senex
In delicatis protulit,
Quum defuit tenebrosa lux,
Auroraque orta est lucifera, &
Sol cuncta lustrans, tum simul
Se vis Podagræ protulit.
Te prodeuntem ex ilibus
Parcæ, abluit Clotho: ætheris
Risitque vultus splendidus,
Cœlo sereno detonans.
Hancque in papillis nutriit
Pluto beatus lacteis.

Pod. Sed qualibus sacris ministros excitat?

Ch. Ex ore ferreo sanguinem non fundimus:
Non illigatur flexibus colli pilus,
Nec terga talis perstrepunt sonantibus:
Nec frustra crudæ pascimur carnis boum.
Quum vere tenuis pullulat flos ulmeus,
Merulaque ramis insidet loquacula,
Sagitta mystis tunc acuta figitur,
Subitque clanculum artuum penetralia.
Pedem, genu, cavosque nodos ossium,
Talosque, coxas, crura, scapulas, & manus,
Brachiaque, carposque, artuum & cavernulas,
Depascitur, vorat, urit, inflammat, tenet,
Mollitque dum Dea linquere membra jusserit.

Pod. Ex initiatis unus ergo, & nescius,
Eram: proinde mitis accedat Dea. Si-

9 Οὐδ' ἁμὰ λαικαστὰ] i. Discerpta. Hesy. λακίζῃ, ῥηγνύῃ, ῥίπτῃ. λακιδᾶναι, ἀγᾶναι. Guietus.
10 Σιτύμιδα] Σιτύμιδα. Idem.
11 Ὁ'πῃ πόλιας] Ὁ'πότι. Idem.
12 Τόττι διὰ μελίων] Τόττι, τότε διὰ μελίων &c. *Idem.*
13 Ἀ'φαλὲς κεύθιον, ἀδύτοις ὑπὸ μυχοῖσι γείων] Διαδύτοις. Idem.
14 Πέδα. γόνυ. κοτύλαι. ἀγκύλαις. ἰγέα. μηρούς] Ἴγδ', ἀδὲ μηρούς. Idem.
15 Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κέρσια] Κέρσια. Hesy. κόχωνα τὰ ἰσχία ἢ τὰ ὄμοια. i. τὰ ἔδρα. Idem.
16 Μίχνις δ' ἀ δυὸς τ' ὠόνοι ὑποφυγᾶν] Ἀ'ποφυγᾶν fort. ut stet versus. vel ὑποφυγεῖν. Idem.
17 Ἐ'ς δέρα κάρα] Ἀ'ρα. Idem.
18 Ἔλαδον ὐπάδεχον; τοι γὰρ κάπτω ἀριμάδας] Ἔλαδον ὑπάδεχον; κάπτω τοὺς ἀρδμάδας. ἀρδμοὺς, i. δίμαντας. Idem.

Δαίμων φωνεῖσα. σοὶ δ' ἐγὼ μύσταις ὁμῶ,
Γύναιον, ἐκζήξω τὸ ποδαγρῶν ἄδον μέλος.
Χο. Σίγα μ' αἰδὼς, καὶ νεώτερος ἴσω.
Καὶ πᾶς ποδαγρῶν, εὐφημείτω.
Ἥδε πρὸς ὑμέλας κλινοχαρὴς
Βαινέ δαίμων, σιμπαπαῖ βάσιν σπερζομένη.
Χαίροις μακάρων πολυπαιδοῖτο,
Καὶ σοῖς πρόπολοις ἵλαος ἔλθοις,
Ὄμμασι φαιδρὸς. δοίης δ' πόνοις λύσιν ἀκέσαι,
Ταῖς δ' εἰαρινὰς ὥρας.
Πο. Τίς τὸν ἀνικήτων με δεσπότην πόνων,
Οὐκ οἶδε ποδάγρας τ' ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;
Ἢν ὅτι λιβάνων ἀτμὸς ἐξιλάσκει,
Οὔτε χοὴν αἵμα βωμοῖς παρ' ἱμπύροις,
Οὐ ναὸς ἄλσος τ' εὐκερεμὴς ἀγάλλεται.
Ἢν ὅτι Παιὴν φαρμάκοις νικᾷ σθένει,
Πάντων ἰατρὸς τ' ἐν ἠέρι ῥιζῶν.
Οὐ παῖς ὁ Φοίβου πολυμαθὴς Ἀσκληπιός.
Ἐξ οὗ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις ἄγων,
Τολμῶσι πάντες τὴν μοῦν' ἐκβαλεῖν δίνῳ,
Κνηπῖται ἀεὶ φαρμάκων πεχήμενοι.
Ἄλγος γὰρ ἄλλῳ ἐπ' ἐμὶ πεπρωμένῳ τύχοιμι.
Τρέβωσιν δρυόγλωσσα, καὶ σίλιπα μοι,
Καὶ φύλλα ῥιδάκων, καὶ νομμίου ἀφάχνιμι.
Ἄλλοι, πτάσιον. οἱ δ', πεζομυγώτονα
Ἄλλοι, κώδας τρέβωσιν. ἄλλοι, σύμφυτον.
Ἄλλοι, φακὺς φέρουσι τὰς ὦν τλημάτων.
Σταφυλῖνον ἐφθόν. οἱ δ', φύλλα ῥοδωκῶν.
Γ' οσκύαμον. μήκωνα. βαλβὶς. σίδια.
Ψύλλιον. λίβανον. ῥίζαν ἑλλεβόρου. νίτρον.
Τῆλιν μετ' οἴνου. χυτρίνῳ. καλλάμφακον.
Κυπαρισσίνῳ κικίδα. χύτρον κρεμάσαι,
Κρέμβης ἀπίφθου φύλλα. χύσον ὦν Γάρου
Χυτρηφόρους ὀρείας αἰγὸς. ἀνθρώπου κόπρον.
Ἄλωρα κνάμου. ἄνηθα ἀσὶν λίθου.
Ἔψουσι φρύνης. μυγαλᾶς. σαύρας. χαλᾶς.
Βατραχῆς. ὑαίνας. τραγελάφους. ἀλώπεκας.
Ποῖον μέπαλλον ἢ πεπείρατον βροτοῖς;

Τί;

1 Σίγα μ' αἰδὼς] Leg. Σίγ' αἰδὼς καὶ νέωτέρω ἴσω, σίγα. i. μὴ σιγᾶς αἰδὼς ἴσω, ἐνίημι. Anapæsti. Guietus.

2 Πρὸς ὑμέλας κλινοχαρὴς] Hæc. ὑμέλας. i. βωμέ. Idem.

3 Et sequentes sic distinguito:

βαινέ δαίμων, σιμπαπαῖ βάσιν
σπερζομένη. χαίροις μακάρων
πολυπαιδοῖτο, καὶ σοῖς προπόλοις
ἵλαος ἔλθοις, ὄμμασι φαιδρός.

Δ'ιν

imulque cum myſtis ego hymnos ordiar,
olitum podagricis modulaturus melos.
ch. Tranquillus æther eſto nunc:
inguis faveant podagrici:
n nixa baculo, diligens
ectos, ad aras it Dea.
alve Deûm mitiſſima,
amulis veni mitis tuis,
ultu ſereno: vereque hoc
os libera doloribus.

Podagra.

Quis eſt hominum, cui non ego inſuperabilis
Regina morborum Podagra nota ſim?
Quam nulla placant thura fumigantia,
Affuſus aris nec cruor ardentibus,
Suſpenſa templis divitum aut donaria.
Nec ipſe Bæon omnium cœleſtium
Medicus deorum vincere pharmacis poteſt,
Phœbi-ve doctus filius Æſculapius.
Mortalium ex quo ſiquidem fuit genus,
Omnes meas vires retundere geſtiunt,
Omnemque turbant pharmacorum induſtriam,
Plantaginem terunt, apiique ſemina,
Foliaque lactucarum, & agreſte peplion,
Et marrubium amnicolamque potamogetona:
Alii Cnidas terunt, aliique ſymphytum,
Lentes paluſtres, paſtinacamque illinunt
Coctam, foliaque perſica, atque hyoſcyamum,
Bulbos, papaver, malicorium, pſyllium,
Thus, atque radicem ellebori, nitrum, merum
Cum fœnogræco, gyrinen, collamphacon,
Gallam cupreſſi, pollinem hordeaceum,
Crudæque crambes folia, gypſumque ex garo
Capræque ſimum monticolæ, ſtercus viri,
Fabaſque molitas, Aſii florem lapidis,
Alii rubetas, quoſque araneos vocant
Mures, lacertas, atque muſtelas coquunt,
Ranas, hyænas, tragelaphos, vulpeculas.

Cujus

δεῖνες ἢ κείνοις λύσιν εὑρεῖαν,
ταῖς δ' εἰαεριταῖς θεραις. Guietus.

4 Τίς ἢ ἀνίκητον] Syntax. τίς βροτῶν ἢ ὅτι χθονὸς &c. *Idem.*

5 Κυκῶντες] Podagræ remedia. *Idem.*

6 Τροσυνάμον. μίκωνα. βολβίς. σίδια] Σίβδια. f. *Idem.*

7 Κυπαρισσίνω κυνίδι] Κυνίδι. Idem.

8 Ἄλθρα κυάμων. ἀνθ' Ἀστὺ λίθυ] Pulverem, an ſitum è lapide deraſum? *Idem.*

Τίς ἀχὴ χυμός; ποῖον ὑ δίνδρυ δάκρυ;
Ζώων ἀπάντων, ὀφθ. νεῦρα. δέρμαθ.
Στέαρ. αἷμα. μυελὸς. ἄρον. λάπαρ. γάλα.
Πίνουσιν οἱ μ, τὸ ἀφ' ποσάρων ἄκρ.
[1] Οἱ ζ, τὸ δ' ὀκτώ. τὸ ζ δ' ἐπτὰ, πλείονες.
[2] Ἄλλ. ζ πίνων τῷ ἱερῷ, κριθαίρεϊ.
[3] Ἄλλ. ἐπ' ἀοιδαῖς ἐπῳδῶν, ἀμπαλζεϊ.
Ἰνδαῖ. ἕτερον μᾶρον ἐξαίδ λαβών.
[4] Ὁ δὲ, ἡραπείαν ἔλαβε τ δ' κράνης.
Ἐγὼ ζ, τούτοις πᾶσιν ἀμάζων λέγω.
Καὶ τοῖς ποιοῦσι ταῦτα, κὴ πειρῶσί μι,
Εἴωθ' ἁπαντᾶν μᾶλλον ὀρχηστήρια.
Τοῖς ζ φρονοῦσι μηδὲν ἀνύξειν ἐμοὶ,
Ἥκιον ἴχω νῶν, ἀμῳβής τε γένομαι.
Σ γὰρ μεζόλαβῶν τ ἐμῶν μυσηρίων,
Πρῶτον μ ἀϐὼς ἀϐρομεῖν διδώσει,
Τέρπων ἅπαντας, ὑτραπέλως λέγων λόγους.
Πᾶσιν δ' ὀρῶτα μ γάλως, κὴ κρότει,
[5] Ὅτι ἐπὶ λυτρῷ φερομ βασάζει.
[6] Ἄτλω γὰρ, ὡ εἶπεν Ὅμηρ, ἦδ εἶμ' ἐγὼ,
Βαίνων ἐπ' ἀνθρῶν κρῶτα, κὴ βάπτις ποδῶν
Ἀπαλὰς ἔχουσα. ἀλλ ζ τοῖς πολλοῖς βροτῶν,
Ποδάγρα καλάμη, γονομένη ποδῶν ἄγρα.
Ἀλλ' εἶα μύσῃ πάντες ὀρχῆσαι ἐμῶν,
Γεραίρεθ' ὕμνοις τὴν ἀνίκητον θεάν.
[7] Χο. ἀδαμάντινον ἦτορ ἔχουσα κόρα,
[8] Πολυθρήτις, ὀβριμόθυμε θεά,
[9] Κλῦθι σῶν ἱερῶν μεροπῶν ευοπάς.
Μίγα σὺν κρότῳ ὀλβιόφρον Ποδάγρα.
Ταῦ, κὴ Διὸς ὠκὺ πόρευε βέλος,
[10] Τρομέῃ δί σε κύμασθ' ἁλὸς βαθείης,
Τρομέῃ βασιλὰς εὐέρκη αἰδώς.
[11] Ἐπιδεσμοχαρὴς. καλλικλινοβατής.
[12] Κωλυσανδρόμα. βασσαρεμαγάλα.
Σφυροπτήσιπτέρα. μηνισψελάφα.
[13] Δοιδυκοφόβα. γονυκλασιεχέπαια.

[1] Πι-

1 Οἱ ζ τὸ δ' ὀκτώ. τὸ ζ δ' ἑπτὰ πλείονες] Trajectio. legito. Οἱ δ' τὸ δ' ἑπτὰ τὸ δ' ὀκτὼ πλείονες. Guietus.

2 Ἄλλ. δὲ πίνων] Hic versus & 3. sequentes Nothi. *Idem.*

3 Ἄλλ. ἐπ' ἀοιδαῖς ἐπῳδῶν, ἀμπαλζεῖ] An ἐπῳδαῖς. i. ἐπῳδαῖς. ἐπῳδῶν. an περιάπων, amuletorum. *Idem.*

4 Ὁ δὲ διεφθάρειαν ἔλαβε παρὰ τ κρέτης] Ἔλλαβε, sed versus spurius videtur. κρέτης. an τ κρανείας. an à calva. Hesy. κρέτη, κεφαλή. κρανίον, τὸ. Idem.

5 Ὅτι τῷ δὲ λυτρῷ] γρ. Ὅτ' τῷδε τὰ λυτρὰ &c. *Idem.*

6 Ἄτλω γὰ, ὡ εἶπεν Ὅμηρ, ἦδ' εἶμ' ἐγὼ] Ἄτλω γὰρ ὡ Ὅμηρ ἦδ' εἶμ'

Cujus metalli, haud facta sunt pericula?
Quis non probatus succus, & lachryma arboris?
Animalium omnium ossa, nervi, tergora,
Adeps, cruor, medulla, lotium, merda, lac?
Alii remedium quatuor ex rebus bibunt,
Alii quidem ex octo: exque septem plurimi:
Alius bibens sacram, repurgari studet,
Aut carminibus animum adhibens illuditur.
Iudæus excantat fatuum nactus alium:
Rursus alius à fonte remedium petit,
Omnes sed illos jubeo plorare: atque sic
Tentantibus me, occurrere iracundior
Soleo: sed in me excogitantibus nihil
Mitem & benignam præsto me: nam qui meis
Communicat mysteriis, primùm statim
Loqui docetur suaviter, dehinc jocis
Oblectat omnes: cumque risu cernitur,
Plausuque cunctis, fertur is ut in balneum.
Quam dixit Aten ille Homerus, illa sum:
Caput virorum calco: plantas occupo
Pedum tenellas: cumque sim ποδῶν ἄκρα,
Vulgo podagra dicor. At meorum agite
Mystæ orgiorum, canite non victam Deam.

Chorus.

O nympha ingenium adamantinum habens,
Multipotens, animo Dea valido,
Audi vota tuorum supplicum.
Magna potentia, vis tua magna,
O regina opulenta Podagra,
Quam Iovis horret pernix telum,
Quamque profundi fluctus pelagi,
Quam rex Orci trepidat Pluto.
O gaudens nodis, lectigrada,
Cursivetans, talorum tortrix,
Calcicrematrix, male humitanga:
Ossitremenda, genufraga, pernox,

Ar-

δοῦ' εἰμ' ἐγώ. Idem. Si cum Guieto ponas εἶτα post Ὦ μᾶκαρ, scribendum εἶφ', propter spiritum δασὺν, qui sequitur. quod Guietus non advertit. *Boivin.*

7 Anapæsti] *Guietus.*

8 Πολυδινὲς] γε πολυδινῆς. Idem.

9 Κλῦε] Κλύε. Idem.

10 Τερμίδέ σε κύμασθ' ἁλὸς βαθείης] An βαθίης. Idem.

11 Ἐπιδρομοχαλής] Ἐπίδρομος, ligamen. idque vulnus obligatur. *Idem.*

12 Κωλυσοδρόμα] Κωλυσοδρόμα &c. *Idem.*

13 Δυσδυκαφόλα] Δυσδυκαφόλα &c. *Idem.*

3 Ne-

[1] Περιεκονδυλοπυρρίλα.
Γονυκαμψιεπίκυρτι Ποδάγρα.
Ἄγλι. δίασοινα, κριείω γὸ λώπησας ποδί,
Ἄκκι. ἴπος γὸ σὸκ ἐτώσιον φέρω,
Ἀλλ' ἔτι πᾶξις τ' λόγων σωίμπορος.
Ἐγὼ γὸ ὡς ἔπαξας ἠρίμω ποδί,
Πόλεις ἰχνεύων, πάντας ἠρώϊναν δόμους
Μαθεῖν ποδῶν, εἴπις σὺ ὑ πιμᾷ κρότῳ.
Καὶ τ μὲ ἄλλαν, ἦσυχον εἶδον φρεῖα,
Νικωμένην ἄκεστα σιῶν βίᾳ χερῶν.
[2] Δύω ζ τώδε φῶτε τολμηρὼ ἔρχεσθ',
Ἐφεξίτλω λαοῖσι, κὴ κατωμύτλω,
[3] Ὡς σὸκ ἔστι σὺν κρότος σιβάσμιον,
Ἀλλ' ἔκβολον βροτῶν σι ζήτεσπι βίᾳ.
[4] Διόπερ κρατιαῖως σωοχμώσας δίσμῳ ποδὸς,
Πεμπταῖῳ ἥκω, τάλλα Ἀφύσας δύο.
Πο. Ὡς κρατιαὸς ἔπτης ἀίγλαν ἄκιστ' μοι.
Τίνῳ ζ κὴ γῆς ὄρια δυσβάτω λιπὼν,
Ἥκεις; σαφῶς μὶν ὡς ἰδὼ τάχῳ.
Ἄγλι. ωρῶτον μὲ ἴλιπον πέντε βαθμῶν κλίμακα,
Εὐλαν τρέμουσαν Ἀφλύτοισιν ἁρμοχαῖς,
Ὅπερ με δέχεται κερδυοεσσῶδες πέδον.
[5] Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερεῖδον κρύμασιν.
Ὅπως Ἀφύσας ἴχνεσιν ἁλμυροὺς ἰχὼ,
Ἐτρωμάλιν χάλιξιν εἰσίδλω ὁδὸν,
Καὶ δυσπάτητον ὀξίσι κίντρασις λίθων.
Μεθ' ὧν ὁλίσθω σφέλπουσι λείας ὁδὸς,
Ἔπεσδον εἰς τοιοῦτο. Ἀφλυτὴς δέ μὲ
Ἔσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀσθενὴ σφυρῶ.
[6] Δι' ἧς πεφεύγω, νῦν ὅπως σὺ μελῶν ἰδρὼς
Ἐρρέτ, βάσιν με σαθρὸν ἐκλυομένην.
Ὅθεν με δέχεται πᾶν δίκμας κεκμηκότα,
Πλαστία μὲ κίλδυος, ἀλλ' οὐκ ἀσφαλής.
[7] Τὰ μὲν γὸ, ἔνθεν, τοῦδ' ὑκεῖθεν ὀχήμασι.
Ἤπειγον. ἱκάλκαζεν. ἔασε χρὴ τρέχειν.
Ἐγὼ ζ νωθρὸν ἐλαφρὸ κυφίζων ποδὸς,
[8] Δόχμιῳ ἔβαινον εἰσόδοις στενῶ,
Ἕως ἀπίνη ἀδραμὴ τροχίλατος.

Μι-

1 Περικονδυλοπυρρίλα] An πυρικοπδυλεπυρρίλα? ῥῆτα σπυρεφρικασπάσματῶν, humor crassus in articulis, tophus. *Guietus.*

2 Δύω δὲ τώδε] An Syri medici, de quibus infra? *Idem.*

3 Ὡς ὐκ ἔστι σὺν] Οὐκεῖ. Idem.

4 Διόπερ] Εἰρωνικῶς. Idem.

5 Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερεῖδον κρύμασιν] Sic ir tex junge. Σκληροῖσι, ταρσοῖς ἀντερεῖδον, κρύμασιν. ordo; πέδον ἀντερεῖδον τοῖς ταρσοῖς, σκληροῖσι κρύμασιν. Idem.

6 Δι

Irticulos cruciandi cupida,
Curvigenuflexa, potens Podagra.
Nuncius.
Domina peropportuna te fers obviam,
Audi, neque enim tibi nuntium fero frivolum,
Sed socia verbis ipsa res adjungitur.
Nam civitates dum tuo jussu, pede
Lento peragrans, scrutor omnes per domos,
Numquis tuam non hîc colat potentiam:
Alios tuarum vi manuum sat repperi
Regina domitos, mente bona quiescere:
Audaculi sed hi duo temerarii
Præsente turba dejerabant acriter
Venerabilem non esse tuam potentiam,
Sed ejiciendam de genere mortalium,
Quare potenti vinculo tenens pedem,
Stadia duo emensus venio quinta die.
Pod. Quam subitus ades ô nuntie velocissime.
Sed queis relictis inviis oris venis?
Clarè refer quò celeritatem intelligam.
Nun. Quinque graduum scalas reliqui primitus,
Tremulasque luxatis trabium compagibus:
Deinde sternax me excipit mox area,
Duris renitens ad pedes impulsibus.
Quod iter ubi confeci gravibus vestigiis,
Stratam silicibus ingrediebar semitam,
Ituque scrupulis acutis asperam.
Hinc incidens in lubricam, & planam viam,
Dum propero progredi, solutum retrahit
Calces malè firmas ilico cœnum retro:
Quà trasseunti liquidus & membris mihi
Sudor fluebat, æger ut fessum gradus
Deficeret. inde lassus omni corpore,
Latam quidem, ad tutam minùs insisto viam:
Variis & hinc, & inde me vehiculis,
Vt currerem, cogentibus, & urgentibus.
Quare celer iter sublevans segnem pedem,
Transversus occursum fugiens, cessi loco,
Donec citis quadriga transiret rotis:

My-

6 Δεῖ τι ἀπεγγεῖλαι] Sup. ὀφέλει. Guietus.
7 Τὰ μὲν γὰρ, ὦ δέσποτα, πάρεστι] Evidenti. Idem.
8 Δέχομαι· ἐλαύνοι εἰσόδου πίζαν τριβῇ] Εἰς ὁδὸν πίζαν τριβῇ, fort. πίζαν, i. qua pedibus tantum iri potest. *Idem.* Guietus legit εἰς ὁδὸν. Atqui sensus sine correctione apertus est. Interim, inquit, dum transirent currus, gressus oblique flexi, per angustum solum aditus cujusdam. Nam πίζα est nomen substantivum, quo præter cætera, significatur solum, plaga, regio. Nec vero verbum βαίνειν exigit post se præpositionem: quippe eleganter dicitur βαίνειν ὁδὸν &c. *Boivin.*

Μύσης γὰρ ὢν σὺς, πηλὸ τρέχειν σὺν ἔθετον.
Πο. σὺν οἷς μάτην βέλτιστ' ἀξιοῖς ἔδη σοι.
Ὀρθῶς πίπτεκτην, τῇδε σῇ εὐθυμίᾳ
Γ'σταινι τιμὰς ἀνδριαντικὰς χάριν.
Ἐγὼ δέ σοι δώρημα δυμῆρες τόδε,
[1] Ἐξὸς τριπλάσιας περιόψη κύφων πόνον.
Τ'μοῦς ἢ μιαροὺς, καὶ δειλοὺς ἐχθίστους,
Τίνες πότ' ὄντες, καὶ τίνων πεφυκότες,
Τολμῶντι ποδώκεας ἀθλοθετικὰς κρατεῖ;
Τῆς, ἠδ' ὁ Κρονίδης οἶδε νικῆσαι βίᾳ.
Λίσατ' ὦ κάκιστοι. Ἐ γὰρ ἡρῶαν ἐγὼ
Ἐδάμασα πλείστης, καὶ γ' ἐπίστασθε σοφοί.
[2] Πέλοψ ποδώκης, ποδώκεος ὢν σαλπίζετο.
[3] Ἔθανε δ' Ἀχιλλεὺς ποδώκεος ὤν, ὁ Πηλέως.
[4] Ὁ Βελλεροφόντης ποδώκεος ὢν, σκαφεὶς.
Θηβῶν δυνάστης Οἰδίπους, ποδώκεος ἦν.
[5] Ἐκ τ' Πελοπιδῶν, ποδώκεος ἦν ὁ [6] Πλειθένης.
[7] Ποίαντ@ υἱὸς ποδώκεος ὢν, ἦρχε τάλας.
[8] Ἀλλ@ ποδώκης, Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμών.
Οὓς ἐπείσῃ ἕπεσθ Πρωτεσίλα@ σὺν μάχῃ,
Ὅμως ποδώκεος ὢν, καὶ πολλῶν, ἦρχε τάλας.
[9] Γ'δύκης ἄναξ λαιψηδέα Ὀδυσσεὺς,
[10] Ἐγὼ κατέπιφνον, σὺν ἄκμονι τευχήνος.
[11] Ὡς, ἔτι χαιρήσοντες ὦ δυσδαίμονες,
Γ'σην παθόντε κόλασιν οἷς δεδράκατε.
[12] Ια. Σύροι μὲν ἴσμεν, σὺν Δαμασκῷ τῇ χθιζὶ,
Λιμῷ ἢ πολλῷ, καὶ πενίᾳ κρατεῖμενοι,
Γῆν, καὶ θάλασσαν ἐφέπομεν πλανώμενοι,
Ἕκμορν ἢ χείσμα πατροδμήτων τόδε,
[13] Ἐν ᾧ παρηγορεῖμεν ἀλγύνται πόνους.
Πο. Τί δὴ τὸ χείσμα, καὶ τίς ἡ σκοδνὶ, φράσον.
Ια. Μύσης με σιγᾶν ἔφησε, σὺν ἐᾷ φράσαι,
[14] Καὶ λοίθια ζημιοῦτος σὺν λῇ πατρός.
Ὃς ἔπαξε κεύθειν φαρμάκου μέγα θέσπος,
Ὃ καὶ σὲ παύειν οἶδεν ἠχρωμμένον.
Πο. Εἶτ' ὦ κακόραθοι, καὶ κακῶς ὀλούμενοι,

[1] Ἐξὸς

1 Ἐξὸς τριπλάσιας] Sic. τριῶν ἡμερῶν ἐξὸς. Guietus.
2 Πέλοψ ποδώκης, ποδώκεος ὢν, σαλπίζετο] Κλαίζετο. Idem.
3 Ἔθανε δ' Ἀχιλλεὺς ποδώκεος] An quod vulneratus sit in talo? Idem.
4 Ὁ Βελλεροφόντης, ποδώκεος ὢν ἐσκεφάρη] An quia à Pegaso excussus, cui fortasse fregit? Boivin.
5 Ἐκ τ' Πελοπιδῶν ποδώκεος ἦν ὁ. Guietus.
6 Πλειθένης] Πλειοθένης. Idem.
7 Ποίαντ@ υἱὸς] Φιλοκτήτης. Idem.
8 Tres, qui sequuntur versus, suspecti. Idem.
9 Metrum non conflat, nisi legamus Λάχητι τ' Ὀδυσεὺς, aut aliquid simile. Αἰ-

Myſtes enim tuus nequibam currere.
Pod. Non iſta gratis geſta rectè res erit.
Mi nuncie: tuæ nanque promptitudini.
Parem rependam gratiam pretio pari:
Gratum iſtud eſto præmium triennio
Toto dolores perpeti tantùm leves.
Sed vos ſceleſti Dii & inviſiſſimi,
Quinam, vel à quibus parentibus editi
Audetis obniti Podagræ potentiæ,
Cujus ſuperare vim nequit Saturnius?
Deus dicite peſſimi. Quoniam heroas ego
Quamplurimos domui, ſapientes ut ſciunt.
Priamus pede celer ille, canitur podagricus,
Periit podagra Peleo Achilles ſatus:
Et Bellerophontes podagricus me pertulit,
Potenſque Thebarum Oedipus podagricus,
Et ex Pelopis podagricus erat Pliſthenes.
Et filius Pæantis etiam podagricus
Claſſi imperavit: fuit & alius celer
Dux Theſſalorum, qui ſimul atque prælio
Victus ceciderat Proteſilaus, præfuit
Claſſi, podagricus licèt, & æger foret.
Ithacæ quoque principem Laërtis filium
Myſſem ego, non ſpina necuit trigonos.
Nunquam ergo gaviſuri ô calamitoſiſſimi
Pœnam patiamini meritis veſtris parem.
Med. Syri quidem genere Damaſceni ſumus,
Multa fame verò coacti, & inopia
Terram, & mare peragramus, errantes, vagi.
Habemus autem quod pater unguentum dedit.
Per hoc mala conſolamur ægrotantium.
Pod. Dicas quod unguentum & quis apparatus hîc.
Med. Myſtæ eloqui me ſacramentum non ſinit,
Nec ultimum morientis edictum patris,
Qui juſſit hanc celare nos vim pharmaci,
Quod ſævientem te quoque ſcit compeſcere.
Pod. An igitur ô execrabiles, malè perditi,

Vllius

Λάρης dicitur aliquando pro Λαέρτης. Soph. in Ajace μαστιγοφ. Λ'εἰ μὴ ὁ παῖ Λαέρτου δίδυμός ἐσ. &c. *Beivin.*

10 Ἐγὼ κατίσχυον, ἰσ ἄκαυδα τρυχόν] Piſcis. *Guietus.*

11 Ὡς, ἔτι] Vt. *Idem.*

12 Ια. Σύροι μὲν] Γ'ατροὶ. Idem.

13 Ἐν ᾧ παραγορεύεμι | Δι' ἅ. nota Phraſin. *Idem.* Ἐν ᾧ, pro διʼ ἅ. Phraſis Hebraica. dicunt enim Hebræi, *in*, pro, *per*. Conteres eos in virgâ ferreâ. Plalm. 2. *Beivin.*

14 Καὶ λοιδία] Λοιδία. Guietus.

[1] Ἔστι τις οὐ γῆ φαρμάκου δρᾶσις τόση,
Ὁ χρυσίον, εἰδὼς τὸν ἐμὸν παῦσαι βίον;
Ἀλλ' ἄφες. τάνδε [2] σύμβασιν συνθώμεθα,
Καὶ πειρώμεθ' εἴτε φαρμάκου δύνῃ
ὑπέρτερον πέφυκεν, εἴτ' ἐμοὶ φλόγες.
Δεῦτ' ὦ συνδρομαὶ πάνθην ποτιμένων
[3] Βάσσοι, πάρεδροί τ' ἐμῶν βακχαδμάτων,
Πιλάζετ' ἄσσον. κἀγὼ σὺ μὲν ποδῶν ἄκρος
Φλίσμασι περσὶς δακτύλων ποδῶν ἄχρι.
Σὺ δ', ὀφρυοῖς ἔμβαινε. σὺ δ', μηρῶν ἄπο,
[4] Ἐς γόνατα λεῖε πικρῶν ἰχώρων βάθος.
[5] Ὑμεῖς δ', χαιρῶν δακτύλοις λυμίζετε.
Πο. [6] Γοᾶ· ὡς ἔπαξας, πάσχω σοι ἐνδρίμου.
Κεῖνται βοῶσιν οἱ παλαίπυροι μέγα,
[7] Ἅπαντα γῆα σφῶν σοβοῦλῃ φρεδλέμενοι.
Πο. Φέρετ' ὦ ξένοι μάθωμεν ἑτρεκίσατον;
Εἰ χρυσίον ὑμῖν φάρμακον τόδ' ὠφελεῖ.
Εἰ γὰρ σαφῶς τόδ' ἐστὶν ἀλύξειν ἐμοί,
Λιπὼν γαῖαν, εἰς μυχὸς εἶμι χθονὸς,
Ἄϊστος, ἄφαντος, πύμασι παρέδρου βάθη.
Ια. ἰδὲ κἀχρίσω, κἀ χαλᾷ φλογμὸν πόνου.
Οἴμοι. παπαῖ μα. τείρομαι. διόλλυμαι.
Ἄπαν πίπαρμαι γῦον ἀσκόπου κακοῦ.
Οὐ Ζεὺς κεραυνῷ τοῖον αἰωρεῖ βέλος,
[8] Οὐδὲ γαλάστης τοῖα μαίεται κλυδών,
Οὐδὲ φροδίτη λαίλαπος τόση βία.
Μὴ κἀγχαρον πορεῖ με δῆλμα Κερβέρε;
[9] Μή τις ἐχίδνης ἰὸς ἀμφιβόσκει δ',
[10] Ἢ λαβρίχης ἰχῶρ κεντεῖται πίπλως;
Ἐλέαιρ' ἄπαστα. φάρμακον δ' ἄτ' ἐμὸν,
[11] Οὔτ' ἄλλο, διώκτην σὸν ἀπαχαίνουσι δρόμῳ.
Ψήφοις δ' πάσεις, φᾶν ἔθνος νικᾷς βροτῶν.
Πο. παύσασθε βάπται, κἀμὲ πόνος μειώσατε
Τῶν μιπτευόντων εἰς ἐμὴν ἔλυν μολεῖν.
Γιγνωσκέτω δ' πᾶς τις, ὡς μόνη ἐκὼν
Ἀτειχὴς ἔσται, φαρμάκοις ἁ πείλημα.
[12] Χο. ἔτι Διὸς βροντᾶς, Σαλμωνέος [13] ἔφεστι βία,

[1] Ἀλλ'

1 Ἔστιν τις οὐ γῆ φαρμάκου δρᾶσις τόση] Δυνάμεως, efficacia. *Guietus.*
2 Σύμβασιν] Proprie, conventionem παρὰ τὸ συμβαίνειν, convenire. *Boivin.*
3 Βάσσαροι, πάρεδροι] Adfeclæ, comites. *Guietus.*
4 Ἐς γόνατα λεῖε πικρῶν ἰχώρων βάθος] Πάθος. Idem. Scribendum, πικρὸν, ut metrum conſtet. *Boivin.*
5 Ὑμεῖς δ' χειρῶν δακτύλοις λυμίζετε] i. Torquete. *Guietus.*
6 Γοᾶ· ὡς] Βάσσαροι. Idem.
7 Ἅπαντα γῆα σφῶν σοβοῦλῃ φρεδλέμενοι] Impreſſione, petitione. *Idem.*
8 Οὐδὲ γαλάστης τοῖα μαίεται κλυδών] Taliter. *Idem.*

9 Μή

Illius usquam tanta vis est pharmaci,
Neam quod inunctum vim sciat compescere:
Sed sine paciscamur, age tali fœdere,
Ut experiamur anne virtus pharmaci
Futura sit superior an flammæ meæ.
Huc ô severa statim undique convolantia
Tormenta præsides meæ vesaniæ:
Veyus adeste: tuque soleas infimas
Pedum sub ipsos usque digitos urito,
Tu calcibus insili, profundam turiges,
Et femoribus ad genua talem felleam:
Ut vos manuum repentè digitos flectite.
Tor. En imperata singula fecimus tibi.
Sacent, miserique clamitant gravissimè,
Per omnia torti membra tuis complexibus.
Pod. Intelligamus hospites verissimè
Probisne profit illitum hocce pharmacum.
Nam si palam sit istud adversum mihi,
Mundum relinquens ibo sub terræ sinus
Obscura, & ignota, in profunda Tartara.
Sed. En unximus, flammæ dolores nec levat.
Hei mihi, papæ miser discrucior, intereo,
Omnia populatur membra mea cæcum malum,
Non Iupiter fert tale telum fulminis,
Non ulla sic procella sævit æquoris,
Non impetuosi tanta vis est turbinis,
An asperos sustineo morsus Cerberi?
Num virus Echidnæ membra mea depascitur?
An tunica sanie tincta Nessi sanguinis?
O Dea miserêre: nam neque meum pharmacum,
Nec aliud inhibere poterit cursum tuum,
Victrix sed omnium omnibus es suffragiis.
Pod. Desinite nunc tormenta, dolores cedite,
Mecum quia cœptæ litis illos pœnitet.
Scit norit unusquisque me solam omnium
Illachrymabilem, & immedicabilem Deam.
Sch. Cum Iove Salmoneus certare volens tonitribus

Fu-

9 Μή τις ἰχθὺς] Tῆς. Idem. Sic Horat. in Epod. de allio. Num viperinus
ic cruor. inde etiam desumpsisse videtur Lucianus, quod de Centauri veste ait.
am ibidem scripsit Horatius:

Nec munus humeris efficacis Herculis.
Inarsit æstuosus. Boivin.

10 Η' διαζρεχὸς ἰχῶρι παντάρκει πάλαι] Τῇ Νέσσου. Quietus.
11 Οὔτ' ἄλλο διώσεται σὺν ἀναιτίσας δρόμον] Inhibere. *Idem.*
12 Χο. Οὔτι Διὸς] Hexametra μείζονα. Idem.
13 Η'ρισεν] Η'ρισα. Idem.

[1] Ἀλλ' ἴθασι φολόεντα δαμεῖσα θεῦ φρένα βέλεμνα.
[2] Οὐκ ἐρέουσι χάρη Φοίβῳ σύντορος Μαρσύας,
[3] Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλε κεῖνα σὺν ἕρμῃ Πύθιος.
Πύθης ἀείμνηστον δι' ἔριν τοῖς ἔχε Νιόβῃ,
Ἀλλ' ὑπ μυρομένῃ, ὡς χρὴ πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ.
[4] Μαινὰς δ' ἀράχνη, Τελεσιλίδης ἄλγιον εἰς ἔριν,
Ἀλλ' ἀλίσκεται τύπον, κἠν νιφὶ ὑπ νήμασι πλέκει.
Οὐ γὰρ ἴσην μακάρων ἐρεαῖς, βρότεον ἐπ μεγίστην,
[5] Ὡς Διός, ὡς Λητοῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου.
Ἦπιον ὦ πάνδημε φίλοις ἄλγημα Παθόεσσα.
[6] Κῦφον. ἁλαφρὸν. ἄδεσμον. βραχυβλαβές. ἀνόδυνον.
Εὔφορον. εὐλύτητον. ἁλιγδήτοις. ἀζυγέπαθον.
[7] Ποικίλαι μορφαὶ τ' ἀτυχόντων.
[8] Μειλίσσῃ ζ πόνων, κἠγὼ τὸ σωθῆναι,
Τοὺς πολυχρονίους ἀδαμυθείσθαι.
[9] Οἷον δύσημος ὦ σωτευκλεὴς λήσεσθε
Πόνων, εἰ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐπελείσθη,
[10] Τοῖς δ' ἀδοκήτοις, πόρον εὗρεν θεός,
Πᾶς ἀνεχόμενος τ' ἀπεχόντων,
Ἐμπαιζόμενος, κἠγὼ σκωπτόμενος,
Τοῖσι γὰρ ἔφυ τόδε πᾶσμα.

1 Ἀλλ' ἴθασι φολόεντα δαμεῖσα θεῦ φρένα βέλη] i. Καὶ τὰ θεοῦ φρένα δαμεῖσα. Guietus.

2 Οὐκ ἐρέουσι χάρη Φοίβῳ σύντορος Μαρσύας] Spondaïcus μείωμα. Idem.

3 Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλε κεῖνα σὺν ἕρμῃ Πύθιος] Τὸ Πυ in Πύθιος hic corripitur. Idem.

4 Μαινὰς δ' ἀράχνη, Τελεσιλίδης ἄλγιον εἰς ἔριν] Ε'ς. Idem.

5 Ὡς Διός. ὡς Λητοῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου] Spond. μείωμα. τὸ Πυ in Πύθιος hic producitur. Idem.

Ω ΚΥΠΟΥΣ.

Ὠκύπους, Ποδωλειρίου, καὶ Λητοΐδος ἱερήτου, πάλαι, καὶ δικόμει Δελφίραι, γυμνασίων τι, καὶ κωμητείων μὴ ἀμελῶν. πολλάκις ἢ ἡμερῶν τὰς ἐχομένας ὑπὸ τῶν ἀτίγκτου Ποδάγρας, κωτιγέλα, φαίσκων μεθὶν ὅλως εἶναι τὸ πάθος, ἢ θεὸς τοῦτο ἀζαπακτεῖ, καὶ Δελφὸν ποδῶν ἱερήχει, τῷδ' ὠκύπους φέρουσιν, καὶ δρομάδι, ὕπλοιν ὅλως πέμπουσι θεός. Ἢ μὲ σκλιὴν δ' ἀσθμήσθης, ὑπακούσαι σὺ Θήβαις. Θ' ὁδὲ χρεὼς, συνίσκησιν ἐξ ἱπποχαρῶν ποδαγρῶν, σωσιλεγχόντων τ' Ὠκύπουν. Τὸ δ' ἡδέμα, τ' πάνυ ἀσφάλειαν. Τὰ δ' δρόματος φθόγγοι, Παθάγρα. Ὠκύπους, Τροφός. Ἰατρὸς. Πόνος. Ἄγγελος.

Cumigero periit repressus numinis jaculo.
Pœnituit Phœbo congressum Marsyam satyrum,
Quando cutim circum canit ejus suave Pythius.
Litis habet luctum memorem quoque fœta Niobe:
Nanque & adhuc lugens Sipylum rigat uda lachrymis.
Mæonis ad lites Arachne, quia Pallada vocat,
Perdita, nunc scelus id testantia stamina plicat.
Impar enim est divorum affectibus humana vis,
Vt Iovis, ut Latonæ, ut Palladis, utque Pythii.
Mites, atque leves, celeresque, breveque dolores,
Sedari, ferri, facileque abstistere, & invalidos,
Neve graves pedibus fer, ubique Podagra celebria.
Multæ sunt formæ miserorum:
Sed podagros morbi soletur
Exercitium & consuetudo.
Quare eritis socii immemores cruciatuum.
Æquo animo, si placita non fiant,
Nec placitis iter inveniar Deus.
Quisquis es hic cui morbus gravis est,
Te ludi, riderique feras,
Nam hæc hujus natura rei est.

6 Κῦφον. ἰλαφρόν. ἀδεμμω. βραχυλλαβές. ἀνάδωνον] Leg. videtur, ἀδ' ἀνάδωνον, ita ut το δυ, in ἀνάδωνον corripiatur. *Guietus.*

7 Et sequentes] Ἀναπαιστοί. Idem.

8 Μελέτην ϑ' ὁσίων καὶ τὸ σωφρονεῖς] Consuetudo, assuetudo. *Idem.* Magis congrua esset oratio, si legeretur μελέτη. Boivin.

9 Ὄφρα δὲ δύσμορε σὺ σωφρονέστερος ἦς γλήγορε. Sic autem versus distingue

Ὄφρα δὲ δύσμορε σὺ σώφρονέστερος ἦς γλήγορε
Λάσιος δὲ πόνων. Guietus.

10 Τοῖς δ' ἀδικήτοις, πόρον εὗρεν ϑεός] Εὗρε. Idem.

OCYPVS.

Ocypus Podalirii, & Astasiæ filius fuit, pulchritudine ac viribus præstans, gymnasiorumque & venationum in primis studiosus. Hic cùm sæpe videret eos qui à rigida Podagra detinerentur, irridere illos cœpit, dictitans nihil esse prorsum quòd dolerent. Indignatur itaque Dea, ac pedes illius invadit. Qui cum initio constanter ferret, ac morbum detrectaret, tandem à Dea totus prosternitur, & supinus decumbit. Scena quidem seu actio fabulæ intelligitur esse Thebis. Chorus autem ex popularibus ejus loci podagricis constituitur, qui omnes Ocypum pariter coarguunt. Fabula est ex iis quæ pro valdè urbanis habentur: interlocutores fabulæ sunt, Podagra, Ocypus, Nutritor, Medicus, Labor, Nuntius.

Προλογίζει δὲ ἡ Ποδάγρα.

Δεινή μ' ὁ βροτῶν, ἡ δυσήνυμος
Ποδάγρα κέκλημαι, δεινὸν ἐνηράπτοις πάθος,
Διεσμῶ ἢ νεμεέτοισι τὰς πόδας βρόχοις·
Ἀρθροισιν εἰσδαμεῖσα μὴ νοσμένη,
Γελῶ ἢ τὰς πλεηθούσας [1] ὑπ' ἐμοῦ,
Καὶ μὴ λίζηται [2] ἀτρεκῆ τ' συμφορᾶς,
Ἀλλ' εἰς μαζίσιν σοφίσιν [3] ἐξησκημένους,
Ἅπας γὰρ [4] αὐτὸν βυκολεῖ ψιλεύσμασιν,
Ὡς εὐσυνικὰς, ἢ [5] περιόψας τοι βάσιν,
Λίζῃ φίλοισι μὴ φράσας τὸν αἴτιον,
Ὅτ' μὴ λίζῃ χαίρ, ὡς δικῶν λαθεῖν τινάς,
Κρύβ- δέ γ' ἔστιν, μιλυσὶ κἀν μὴ θίλῃ.
Καὶ τότε δαμασθεὶς ἀνομάσας μι τὸνομα,
[6] Πᾶσι θείαμβ- ἐμβεβάστακτη φίλοις.
Πόν- δὲ μοι συνεργὸς ἐν [7] τ' κακῶν,
Ἐγὼ γὰρ ἡδὺν εἰμι τοῦτο δίχα μόγη.
Τῶν δὲ δάκνῃ μι, κἠν φρενῶν κολάπτῃ,
Ὅπ τ' ἄπαυστον αἴτιον πόνον κακῶν,
Οὐδὲις κακεργοις λοιδορεῖ βρασφημίαις,
Ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ πέμπουσι δυσφήμους δρόας,
Ὡς δεσμὸν ἐλπίζοντες ὀκφυγεῖν ἐμόν.
Τί ταῦτα φλυαρῶ, κἀ λέγω τὸν- χαίρειν
Πάροιμα, μὴ φέρουσα τὸν ἐμὸν χολήν;
[8] Ὁ γὰρ δόλιον χθονιαῖ- ὁ Ὀρκυνος Ὠδύπνης,
Φρονεῖ κατ' ἡμῶν, [9] μεδὲν εἰναί μέ π λίγοι.
Ἐγὼ δ' ὑπ' ὀργῆς, ὡς γυνὴ δεδηγμένη,
Ἀντέδωκα τοῦτον ἀμφαπδοῦν σύστροχος,
Ὡς ἂν ἴδῃς μοι [10] κηδύλιν ποδὸς τυχεῖν.
Ἤδη δ' ὁ δεινὸς [11] πόνος ἴσχε λαπτὸν τόπον,
Καὶ τὸν βάσιν νυγμοῖσι τρυπᾷ τὸν κάτω.
Ὁ δ' ὡς δρόμοισιν, ἢ παῖλη πλήξας ἴσχνος,
Πλανᾶ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
[12] Καὶ κλεψίχλαν πόδα πηδᾷ ἰχνεμόνα,

Δά-

1 Ὑπ' ἐμοῦ] Leg. videtur ἡμίαν ὕπο. Guietus.
2 Ἀτρεκῆ] Τ' ἀτρεκῆ fort. *Idem.*
3 Ἐξησκημένους] Paratos. *Idem.*
4 Αὐτὸν βυκολεῖ] Sibi ipsi adulatur. *Idem.*
5 Περιόψας] Περοσιόψας leg. omnino, si ratio sensus habeatur. *Idem.* Guietus sensui medetur, non metro cum legit περοσιόψας. quid si legamus, ἢ περοσιόψας βάσιν. Boivin.
6 Πᾶσι θριαμβ- ἐμβεβάστακτη] i. Quasi in triumpho gestatur, i. deridetur. Guietus.
7 Τῶν κακῶν] Malorum, quæ facio. *Idem.*

§ Q

Proloquitur autem Podagra.

Gravis hominibus, & inauſpicati nominis
Podagra vocor, mortalibus dirum malum,
Quæ vinculis aſtringo nerveis pedes,
Ingreſſa clam ſub artuum compagines.
Ridere verò ſoleo eos quos torqueo,
Dum proloqui veram mali cauſam haud volunt,
Aliamque fictam in promptu habent, qua ſe tegant.
Quilibet enim ſe decipit mendacio,
Luxatum alicubi, aut graviter alliſum pedem
Dum dictitat, veramque cauſam ſupprimit.
Quod enim ipſe celat, & latere alios cupit,
Hoc tempus invito arguit eo pòſt tamen.
Ac tum domitus, veroque nomine me vocans
Geſtatur ab amicis, triumphus omnibus.
At verò ad hanc rem, adjutor eſt labor mihi.
Neque enim ſine hoc ego ſola quicquam potuero.
Hinc mordet illud, mihi & ferit præcordia,
Quòd author ille cùm mali ſit omnibus,
A nemine petitur maleficis conviciis:
Sed imprecationibus diris petor,
Quaſi hoc modo mea effugere poſſint vincula.
Cur iſta nugor, nec ferens iram meam,
Non dico cujus gratia huc advenerim?
Etenim Dolon generoſus audax Ocypus
Effertur in nos, noſque dicit eſſe nil.
Irata verò, læſa ceu morſu mulier,
Læſi viciſſim hunc non medicabili malo,
Ut moris eſt mihi, pedis petere articulos,
Ac nunc quidem dirus Labor locum eum tenet,
Plantamque terebrat infimam ſtimulis ſuis.
At ille, ceu curſu, aut palæſtra, offenderit
Pedem, magiſtrum decipit, miſerum ſenem,
Sed biliosum, ægrè movens captum pedem,

Pro-

8 Ὁ γὰρ Δόλων γενναῖος, ὁ θρασὺς] Δόλων leg. videtur φεύγει δόλον. Guietus. Guietus legit δόλον. vulgata lectio magis placet. Notum omnibus Dolonem fuiſſe πόδας ὠκύτατον. Boivin.

9 Μαθὼν εἶναί μὲ πλέον] M' ἔπι. Guietus.

10 Κονδύλων] Articuli. *Idem.*

11 Πόνος] Dolor. *Idem.*

12 Καὶ κλοφίζολον πόδα πηδᾷ ἰχνεύμενον] Κλοφίζωλον. ἰχνεύμενον ἰκνεύμενον leg. ſort. i. τοσοῦτος. Heſy. ἰκνεῖται, ἔρχεται, τρέχει, καταπίπτει &c. ἰκνεύμενος, ſro ἰκνούμενος, Æolicè. i. à morbo petitum, qui à morbo petitur, tentat. *Idem.*

Δύσηρ@· αὐτὸς ἐκ δύκων [1] περσέρχ@).
Ὠκυ. πόθεν σ᾽ ὁ δεινὸς κ᾽ ποδῶν ἐτ@· πορθῶ,
Ἀτρωμόπους, ἄβατος, ἄσυλ@· πόν@·;
[2] Τείνω ἢ νεῦρον οἷα τοξότης ἀνὴρ,
Βέλ@· ἀποπέμπων, [3] κἀμὲ λίχνον βιάζει),
[4] Τὸ τ᾽ ποινήτων ἔχαθον σὺν χρῷ χρόνῳ.
Τρο. ἵππαρε σεαυτὸν ὦ τέκνον, κ᾽ κύφισον,
Μήπως με πίπτον, κραδβάλῃς σὺ χαλὸς ὤν.
Ὠκυ. ἰδοὺ κρατῶ σε δίχα βάρους, κ᾽ πείθομαι.
Καὶ τ᾽ ποδῶν ἄβα πόδας πῶ, κἀγὼ κραιπνῶ.
[5] Νεωτέρῳ γὰρ αἰχ@· ἐν παισὶν ἀεί,
Γ᾽ηρότης ἀδυνάτ@· γεγίζειν γέρων.
Τρο. [6] Μὴ, μή π τοῦτο μῶρε, μή με κερδάνῃς.
Μὴ μ᾽ ὡς νέ@· κόμπαζε, τοῦτ᾽ εἰδὼς, ὅτι
[7] Ἐν παῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων ἐστὶ νέ@·.
Πείθου λίχνῳ. [8] τὸ πέρας ἂν ὑπανάσσοι,
Ἔφη ὁ ἀγέσσυς. σύ θ᾽ ὁ νέ@·, πίπτεις χαμαί.
Ὠκυ. σὺ θ᾽ ἂν σφαλῇς; πέπτωκας ἄπον@· ἂν γέρων.
Προθυμία γὰρ, ἐν γέρουσι παρίπ).
Πεῖρα ἢ τύπτεις, ἐκτέτ᾽ ἐστι νῦν@·.
Τρο. Τί μοι σοφίζῃ, κὐ λίχνις οἷα τρόφῳ
[9] Πόν@· ἀσθαλῆ σὺ ποδὸς κῶλον βάσιν;
Ὠκυ. Δεδόμεσθον ἀσκῶν, κῦφον ὡς τῶν πόδα,
[10] Τρέχειν ἔστιλα, κἀγὼ σπερμίχθλον πόνῳ.
Τρο. [11] πάλιν τρίχ᾽, ὥς τις εἶπεν, ὃς κατ᾽ῴκ@·,
Πάγκαπα πᾶσ᾽ κυρίαν ὑπ᾽ ὠλένας.
Ὠκυ. ἐκτὸς παλαιόν, ὡς φίλον [12] περιεμβολῶ
[13] Βαλεῖν, ἐπλήγλω. τοῦτο δὴ πίσδυό μοι.
Τρο. ποῖ@· φαλίωτης γίγνομαι, [14] ἵνα περιεμβολῶ
Βάλλων σὺ πληγῆς; [15] ἐξεκυκλοῖς ψεύδηλογῶν;
Τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἰχόμην λόγον ποτὲ,
Μηδενὶ λίχνῳ τὸν ἀληθινὸν φίλον.
Νεῶ δ᾽ εἰσορᾷς ἀπαντ@· ἐξ.

O

1 Περσέρχ@)] Περιέρχ@) leg. *Guietus.*

2 Τείνω] Τείνῳ leg. *Idem.*

3 Καὶ λίχνον βιάζει)] Στίνειν leg. videtur ſub. ὀνίν@·. Idem.

4 Τὸ τ᾽ ποινήτων ἔχαθον σὺν χρῷ χρόνῳ] Dolores extremi, i. acerrimi, cum tempore veniunt. i. proceſſu temporis dolores intenduntur. *Idem.*

5 Νεωτέρῳ γὰρ αἰχος ἐν παισὶν ἀεί] Ἐν παῖσ᾽ ἐς᾽ ἀεί, ſic ratio verſus poſtulat. *Idem.*

6 Μὴ, μή π] Συ. ſ. *Idem.*

7 Ἐν παῖς ἀνάγκαις] Videtur interpres non intelleriſſe hunc verſum. ſenſus eſt:

Morbo ſubactus juvenis, inſtar eſt ſenis.

per ἀνάγκας hic intellige πᾶς τ᾽ νόσων ἀνάγκας. ἐμφυσολίας autem ſic reſolve: πᾶς νέ@·, γέρων ἐστι. omnis juvenis inſtar ſenis eſt. eſt tamen & alius ſenſus: nempe cogente neceſſitate, ſenes fungi juvenum vice. *Boivin.*

8 Τὸ

Progreditur infœlix domo ipſus hoc foras.
Dcy. Sed unde acerbus venit in pedes dolor
Hic abſque vulnere, me nec ire, ſtare nec ſinens?
At nervum, ut arcu qui ſagittas emovet,
Intendo: iniqua cogit & vis proloqui,
Cedit dolentium ultimum jam tempori.
Nut. Attolle teipſum fili, & alleva, cadens
Ne fortè, tu qui claudus es, me dejicias.
Dcy. En teneo te abſque pondere, & tibi pareo,
Ægro pedi inſiſtens, doloremque opprimens,
Nanque juniori turpe, pueros inter, eſt,
Obmurmurans miniſter, invalidus ſenex.
Nut. Ne, ne quid horum ſtulte, ne mihi objice:
Juveniliter ne me laceſſe, illud ſciens,
Quòd juvenis eſt, quando eſt opus, quivis ſenex,
Ac crede dicenti: ultimum hoc ſi ſubtraham,
Stabo ſenex, at tu juvenis cades humi.
Dcy. Laboris expers tu ſenex labens cadis:
Siquidem parata in ſene voluntas ſemper eſt:
Sed res & opus haud quaquam in eo itidem vigent.
Nut. Sententias cur dicis, haud quonam modo
Plantam occupavit hic tui pedis labor?
Dcy. Ludendo curſu, dum levem pono pedem,
Currens retorſi, & me implicavit hic labor.
Nut. Denuo igitur curre, uti monebat, qui ſedet,
Barbamque ſub tonſore vellit hiſpidus.
Dcy. Dum luctor ergo, ceu volens parembolam
Facere, hanc plagam tuli: mihi tu hoc credito.
Nut. Qualis fuiſti miles, ut parembolam
Faciens, plagam ferres? refers mendacia,
Eadem iſta diximus aliquando nos quoque;
Fatendo veritatem amico nemini.
At nunc vides ut cuncta, *deeſt quidpiam.*

Quaſ-

8 Τὸ σθένος ἀν ὑπαναδοῦναι] Leg. videtur; τὰς χέρας ἀν ὑπαναδοῦναι. quid ſi; τὴ χέρ' ἂν ὑπαναδοῦναι, vel ἢ χέρα &c. *Guietus.* Τὸ σθένος ferri non poteſt. addi poſſit Guieti conjecturis, γήρας ἀν ὑπαναδοῦναι, ſi ſenectutem meam, id eſt, ſenectutis nec opem tibi ſubſtraxero. vel ἢ γήρους θ' ἂν &c. *Boivin.*

9 Πὺν ἐφορμῆσθαι] Ἐφορμᾶσθαι. Guietus.

10 Τρέχων ἔστιλα, ἐ συμπεσὼν χθὼν αὖτω] Ἔσφηλα leg, videtur, pro ἐσφάλλω autem uſurpatum τὸ ἔστιλα hic locum non habet. *Idem.*

11 Πάλιν τρέχ'] Proverbiale videtur quaſi remedium ſit in ſimili malo iterum currere. Vide Eraſm. Proverb. denuo currere. *Idem.*

12 Παρεμβολὴν] Le croc en jambe. i. pedis interjectus. *Idem.*

13 Βαλεῖν] Βάλλειν. Idem.

14 Τἄπα παρεμβολῶ] Hᾶν leg. ordo; Ποῖ ἐγραπώτης γίγνεαι, ἢν σὺ πλαγᾶς ἄλλον παρεμβολῶ. Idem.

15 Περιτυχλοῖς] i. Tergiverſaris. *Idem.*

1 Ἔλε-

Ὁ πόνος δ' ἐλελίξας ἰμμιτελῶς ἀμφιτρίφη.
Ια. ποῖ ποῖ καθοῦρα κλεινὸν Ὠκύπτην φίλοι,
Τὸν πόδα πονοῦσα, καὶ βάσιν παρεσμύων;
[1]Ἰατρὸς γὰρ ὢν, ἕκλυον τὸν φίλτατον πινὸς,
Πάσχοντα δεινὰ τῶν ἀεὶ τῷ πάθει.
Ἀλλ' αὐτὸς ἦτος ἰσχὺς ὁμιλίαν ἐμῶν,
Κεῖται κατ' οὖδας ὑπὸ βεβλημένος.
Ἀσπάζομαί σε ὦ φίλος ἰατρὸν, καὶ σὺ,
Τί τῦτο λέγον Ὠκύπτα πάσχει.
Εἰ γὰρ μαθοιμι τυχὸν, ἴσως ἰάσομαι
Τὸ δεινὸν ἄλγος, ἢ πάθος τῶν συμφορῶν.
Ὠκυ. ὁρᾷς με σωτὴρ, καὶ πάλιν σωτήρια,
[2]Σάλπιγξ αὐτὸς ἄνομ' ἔχων σωτήριχε,
Δεινὸς πόνος με ἢ ποδὸς δάκτυ κακῶς.
Δεινὸν ἦ βῆμα, κύχ [4]ἁπλῶν τῶν ποδὸς.
Ια. πόθεν; τί πάσχων; μήνυσον. ἢ ποίᾳ τροφῇ;
[5]Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν ὁ ἰατρὸς ἀσφαλῶς,
Κρεῖττον θεώσεται. σφάλματος ἦ μὴ μαθών.
Ὠκυ. δρόμῳ πὶ' ἀσκῶν, καὶ τύχῃ γυμνασικῇ.
Δεινῶς ἐπλήγην τὸν φίλων ὁμηλίκων.
Ια. πῶς ὦν ἀηδὴς ἢ παρεῖσα φλεγμονὴ
Τόπε κατ' αὐτὸ, κἀκ ἔχεις πὶ' [6]ἰμβροχάν;
Ὠκυ. [7]ἐ γὰρ τοῦτο τὸ δεσμῷ τῷ ἐμῷδιον,
[8]Ἐμπορφίαν ἄχρηστον εἰς πολλὰς χρείας.
Ια. τί ὦν δοκεῖ σοι, κρύσεως τὸ ποδὸς;
[9]Ἀλλ' γὰρ παρέσχης μοι, γνώσεσθαι σε χρή.
Ὡς πᾶς τομίσει πλεῖστον αἷμα σε κενῶ.
Ὠκυ. ποίησον εἴ τι καιρὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
Ἵν' σὺν δεινὸν ὦ ποδῶν παύσῃς πόνον.
Ια. ἰὼ σιδηρόχαλκον ἐπιφέρω τομήν.
Ὀξεῖαν, αἱμοδίψιον, [10]ἡμιφόγολον.
Ὠκυ. [11]ἔα. ἔα.
Τρ. σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχῃς σωτηρίας.
Τολμᾷς [11] σιδηρόκαρτον ἐπιβαλεῖν πόνῳ.
Μηδὲν κρατεῖσθω, φῶς σφέρεις κακῷ ποσί.
Ψοῦδες γὰρ ἔκλυες, ὧν ἔργῳ ἀκήκοας.
Οὐ γὰρ πάλαυσιν, ἢ δρόμοισιν ὡς λέγᾳ,
Ἀσκῶν ἐπλήγη. τῦτο γὰρ ἄκυρ μυ.

Ἡ λ-

1 Ἐλελίξας] Ἐλίξας. *Guietus.*
2 Ἰατρὸς γὰρ ὢν] Ἰατρὸς ὢν γὰρ f. *Idem.*
3 Σαλπιγξ] Quaſi, τὸ, Σωτηριχὸν, σάλπιγγα notet; ſit σάλπιγξ εἶδος. *Idem.*
4 Ἁπλῶν] Planum. *Idem.*
5 Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν] Γὰρ, abundat, ſi metri ratio habeatur. *Bovinus.*
6 Ἐμβροχὴν] Irrigationem partis affectæ, quæ fit appoſitione lanæ, aut linteo liquore aliquo medicali tincti. *Guietus.*
7 Οὐ γὰρ τοῦτο] i. Ferre non poſſum. *Idem.*

8 Εὐ-

Quassansque facilè, intorquet huc illuc labor.
Med. At ubi, ubi, amici, reperiam inclytum Ocypum,
Et pede laborantem, & vacillantem gradu?
Medicus ego accepi ex amico quopiam
Premi dolore eum, stare propter quem nequit.
Sed ipsus hîc propè jacet ante oculos meos,
Stratus supino per cubile corpore.
Salvere jubeo per Deos te, ac tuum, *hic deest aliquid.*
Quid istud Ocype dic mihi statim, *hic etiam deest aliquid.*
Si fortè enim cognoro, tollam forsitan
Gravem dolorem, cum mali causa gravi.
Ocy. At me vides ô Soter & Soteriche,
Tubæ ipsius nomen gerens Soteriche,
Sævus dolor pedem mihi arrodit malè,
Gressumque timidè facio, & haud planum pede.
Med. Vnde, aut quid accidit, expedi, aut quibus modis?
Nam medicus audiens rem ut est, dempto metu
Meliùs adit, non audiens errat ferè.
Ocy. Dum exerceo cursu, & arte me gymnastica,
Me sauciavit quispiam coætaneus.
Med. Cur ergo non est tristis inflammatio
Inibi, nec ulla mitigans rigatio?
Ocy. Quoniam haud amo, ex lana illigata vincula,
Vt quæ afferant deformitatem inutilem.
Med. Quid ergo tibi videtur? incîdam pedem,
Nam si hoc feres, scias licet, quàm plurimum
Exhauriam tibi secando sanguinem.
Ocy. Fac quicquid invenire nunc novum potes,
Vt me hoc pedum dolore liberes citò.
Med. Et sectionem acutam, & æriferream,
Cruoribibulam, semicurvam infero tibi.
Ocy. Sine, sine.
Nut. Soter quid agis? tibi-ne accidat Soteria.
Adhibere ferrisatum laborem sustines.
Malumque, nil planè sciens, infers pedi.
Deceptus etenim audisti opera, quæ audisti modò.
Nam neque palæstra iste, neque cursu, ut dictitat,
Certando læsus est: id ergo ex me audias. Peria-

8 Εὐμοιρίαν] Α'μοιρίαν legit interpret. sed τὸ δίμοιρίαν pl. ordo; ἐ σίγμα τὸ δισμὲ, δίμοιρίαν ἄχρηστον &c. Appositivè; i. ἐ σίγμα τὰ δισμὲ τῇ ἐφεδίαν, ὁ ἐστιν δίμοιρία εἰς πολλὰς κακὰ, τὸ μὴ σίγμαν scilicet. i. τὸ μὴ ἔχειν ὃ ἐστὶν δίμοιρία, καὶ τὸ ἔχειν δισμὲ δίμοιρία, vulgi opinione. Sed fortasse τὰ τροφίας verba sunt non Ocypodis ægroti. *Gnetus.*

9 Α'νγαὲ παρέχης μοι] Τοῦτο, fort. pro, μοι, leg. *Idem.*

10 Η'μιφρόγυλον] An semicirculatem? *Idem.*

11 Ε'α. ἔα] Interjectio, non verbum, ut interpres exponit. *Idem.*

12 Διδηξάμενος] Διδηξάμενον. Ibid. πόνον. i. dolorem. *Idem.*

Ἦλθεν μὲ ὃν τοιοῦτον ὑγιὴς οὐ βέρμις.
Φαγὼν γ' ποιμὰ, καὶ πιὼν ὁ ἐλευχὴς,
[1] Κλίνλω ὕπερθε κρίσπισιν, ὕπνοι μόνοι.
Ἐπεῖτα νυκτὸς ἀνιπίσας, ἀναστάσας,
Ὡς δαίμονι πλησιὰς, [2] καὶ πάντα φόβου λαβεῖν.
Ἔλιξε δ' οἶμοι, πόθεν ἔχω κακὼ τύχω,
Δαίμων τίχοι κρατῶν ἔχω πεδὸς;
Πρὸς ταῦτα νυκτὸς ἀνακωφὴ μόνος.
Ὁ ποῖα κῆρυξ ἐξεφλιώφ τ' πόδα.
Ἐπεὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέρην ἐσάλπισεν,
Οὗτος ἐσῆλθε, χεῖρα θεὶς ἐμοὶ πικρὸν,
Θρίων, κυρίσσαν, ἐπ' ἐμοὶ βάζεν.
Ἀ' πρὶν δέ σοι κρυπῖπι, πάντ' ἐψεύσω,
Τὰ δεινὰ κρύπτων τ' νόσε μυρίσεα.
Ὠ'κυ. Γέρον μὲ ἀεὶ τοῖς λόγοις σπλίζεις,
Καυχώμενον τὰ πάντα, μηδὲν θέσαν.
Ὁ γὸ ποιῶν τι, καὶ φίλοις ψευδὴ λέγει,
Πεπαῦτ' ἔοικε, μυσίχλω μισοωμβρίᾳ.
Ια. πλανᾶς ἄπαιδες. ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,
Λέγων, ποιεῖν μὲν. ὃ δ' ποιεῖς, ὔπω λέγεις.
Ὠ'κυ. πῶς ἂν φορέσω σοι ὃ πάθος τὸν συμφορέν;
Πάρεστι χαῖρ, ὑδὲν οἶδα, πλὴν φονᾶ μόνη.
Ια. ὅταν ἀφορμᾶς δ' ἔχε ποτὴ τις τ' πόδα,
Πλάσασ' τολειπὸν ὡς θέλῃ κενὸς λόγους,
Εἰδὼς τὸ δεινὸν, ᾧ σωιζόμενος κακῷ.
Καὶ νῦν μὲ ἀκμὴν εἶς.
Ἐπεὶ δ' καὶ τ' ἕτερον ἀληθὴς πόδα,
Στένει, δακρύεις. ἵν δέ σοι φορέσω θέλω.
Τῦτ' ἐσ' ἐκεῖνο κἂν θέλῃς, κἂν μὴ θέλῃς.
Ὠ'κυ. πόδ' ἐσ' ἐκεῖνό γ' εἰπὲ, καὶ τί [3] κλαίζεις.
Τρ. ἔχε μὲ ὄνομα συμφορᾶς γέμον διπλᾶς.
Ὠ'κυ. Οἴμοι. τί τῦτο; λέξον ὦ δίομαι γέρον.
Τρο. ἐκ ὃ τόπε μὲ, ὃ ποιεῖς, δρχὴ ἔχε.
Ὠ'κυ. ποδὸς μὲ δρχὴν ὄνομ'. ἔχε κρίως λέγεις;
Τρο. τύτῳ σὺ ποῖθις ἐπὶ πλὴ δεινὸν ἄχεσε.
Ὠ'κυ. καὶ πῶς μοι τ' δύσφορον ἔπ;
Τρο. δεινότερ ὄσα. φεύδεται χαῖρ ὑδενός.
Ὠ'κυ. σωτὴρ, τί λέγεις; τί δέ με;
Ια. ἄφες με. μικρὸν. ἠλόγημαι σῦ χάειν.
Ὠ'κυ. Τί δ' ἐσι δεινὸν, ᾧ τί συμβέβηκέ σοι;
Ια. [4] Εἰς δεινὸν κἀχάεσεν πόνον ἦλθες πεδός.

Ὠ'κυ.

1 Κλίνλω] Κλίνης. Guietus.
2 Καὶ πάντα φόβου λαβεῖν] F. καὶ πάντας φόβου λάβοι. Idem. Guietus legi. καὶ πάντας φόβου λάβοι. Si metri ratio habeatur legendum, πάντα. Boivin.
3 Κλαίζεις] Κλάζεις. Guietus.
4 Εἰς

Principio enim, sanus quidem venit domum,
Post autem edens multum, & bibens miser,
Solus super lectum cadens, somnum capit.
Deinde excitatus nocte, clamat, dæmone ut
Perculsus, omnes unde corripit metus.
Dicebat autem, unde hoc malum mihi? heu miser,
Portasse dæmon potitur aliquis pede.
Noctu insuper solus quoque residens thoro,
Seu præco lamentando prosequitur pedem.
Ut ubi diem jam gallus intonat tuba,
Accessit, & tristem mihi imposuit manum,
Plorans, febricitans, corpori innitens meo.
Tibi verò, quæ dixit priùs, mentitus est,
Sæva hæc volens morbi tegere mysteria.
Ocy. Verbis senex armatus omnis semper est:
Nil jactitans non, ast opere præstans parum.
Nam qui dolet, falsumque amicis differit,
Similis edenti mastichen famelico est.
Med. Deludis omnes tu, aliaque aliis implicas,
Dicens dolere te, ast ubi doleas, tacens.
Ocy. Sed quomodo morbi tibi causam eloquar?
Nam doleo, verùm quod doleo, tantùm scio.
Med. Quando absque causa quispiam dolet pede,
Posthac inania verba fingit ut lubet,
Sciens grave illud, quo implicatus est malo.
Atque is etiamnum. *hic deest aliquid.*
Tibi verò & alterum pedem invadet dolor,
Plebis gemens, at dicere unum tibi volo,
Hoc illud est, nolis, velis, hoc illud est.
Ocy. Quid illud autem? quod-ve nomen est ei?
Nut. Nomen quidem habet, è duplici factum malo.
Ocy. Hei mihi quid hoc? dic obsecro te, dic senex.
Nut. Ab eo loco principium habet ubi nunc doles.
Ocy. Quantum ergo dicis à pede initium habet.
Nut. In fine sævæ nomen huic Agræ adjice.
Ocy. Quo me ergo pacto miserum adhuc?
Nut. Est sæva nempe, nanque parcit nemini.
Ocy. Soter quid ais? quid me autem?
Med. Paulum sinas me, negligor tui gratia.
Ocy. Quid hoc mali autem, aut quid tibi accidit grave?
Med. In grave malum incidisti, & insanabile.

Ocy.

4 Εἰς δεινὸν ἀχώρεσεν πόνον ἦλθες ποδός] Εἰς δεινὸν ἦλθες ἀχώρεσεν πόνον ποδός. Guietus. Guietus ut metrum restituat, legit, εἰς δεινὸν ἦλθες ἀχώρεσεν πόνον ποδός. At ne sic quidem metrum constat. spondæum enim in quarto pede jusmodi Iambi stare non patiuntur. legendum itaque

Εἰς δειν|ὸν ἦλ|θες πόνον|, ἀχώ|ρεσεν | ποδός |. Boivin.

1 Χω-

Ὤκυ. Οὐκοῦν με δεῖ σοῦ χωλον ἐξαυτλεῖν πόνον;
Ια. [1] Χωλὸς μὲν ἂν ᾖς, ἀλλ' ἴσι, μὴ φοβοῦ.
Ὤκυ. Τί δ' ἐστὶ χεῖρον;
Ια. ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμποδιζήσω [2] μόνῳ.
Ὤκυ. Οἴμοι. πόθεν μοι κακὸς ἐσῆλθεν πόνος
Ποδὸς δ' ἄκρου, καὶ με συμπάσχει κακῶς.
Ἢ πῶς ὅλως πέπηγα, μεζόνως θέλων.
Δειλαίνομαι δ' ποδὶ μεζόνως πόδα
Νήπιος, οἵοις βρέφος ἄφρων φοβεῖμαι.
Ἀλλ' ὦθημί σε ὡς ἥκιστα σωτήριος,
Εἰ καὶ τύχοι σὺ δυσκαθεκτος, μηδὲν φθονῶν,
Θερμὸν παύσειν ἡμᾶς. εἰ δ' μὴ, δοίχομαι.
Πάσχω γὰρ ἀφανῶς. κοὐ ποδῶν τοξεύομαι.
Ια. τοὺς μὲν πλανήτας φεύγειλὰν λόγους ἐγὼ,
Τοὺς τ' Ἰατρῶν τε ὁμιλοῦντας μόνον,
Ἔργῳ δ' μηδὲν εἰδότας σωτήριον.
Τὰ πάντα σοι πάσχουσι, σιωπῶμαι φράσω.
Ἄφυκτον ἦλθες ὡς τὸν εἰς πάθος κακόν.
Οὐ γὰρ σιδηρόπλευσιν ὑποδύσῃ βάσει
Σ' τοῖς κακοῦργοις οὐρίζῃ τὴν μέλον.
Δεινὸν δ', καὶ κρυφαῖον εἰς πάντας κακὸν,
Ἧς σὺκ ἂν ἄροιτ' ἄχθος ἀνθρώπου φύσις.
Ὤκυ. αἰ. αἰ. αἰ. αἰ. οἴμοι. οἴμοι.
Πόθεν μοι, τύπτει τ' πόδα κρυπτὸς πόνος.
Δίκαιόθ' χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ σ' πεσεῖν,
Οἵοις σὺ τύροι βακχίοις ὑπ' αὐλίσας.
Τρο. Γέρων μὲν εἶμι. πλὴν ἰδοὺ σοι πίθομαι,
Καὶ τ' νέον σε χειραγωγῶ περίσσως ἄν.

1 Χωλὸς μὲν ἂν ᾖς] Hv. Guietus.
2 Μίᾳ] i. Manette, τὸ συμποδιζήσω &c. *Idem.*

Ocy. Nunquid me oportet claudicantem vivere?
Med. Tu claudus ut sis, nihil id est, ne-ve hoc time.
Ocy. Quid pejus autem?
Med. Iacére utroque te impeditum pede manet.
Ocy. Hei mihi novus hic unde me invasit dolor,
In altero pede huicque compatitur malè?
Quo-ve penitus modo obrigui, ut ire hinc volo?
Formido verò dimovere pedem nimis,
Stultus, quasi infans derepentè exterritus.
Sed obsecro te per Deos Soteriche,
Tua siquid ars potest, mihi non invidens
Medeare: alioqui pereo: nam malum latet
Intus: pedesque ceu sagittis transfodit.
Med. Equidem remota ambagine verborum procul,
Hac qua medici alii solent uti modò,
Ipsaque re nullam salutis ferre opem,
Cuncta patienti brevitèr exponam tibi.
Principio inevitabile in malum miser
Planè incidisti: non enim compactilem,
Ferroque fictam pede subisti compedem,
Sed sævam & abditam omnibus prorsus malam,
Cujus hominum natura non tulerit onus.
Ocy. Heu miser, væ væ mihi.
Vnde hic mihi tacitus pedem terebrat dolor?
Suscipite me manibus priusquam concidam,
Perinde uti Satyri sub ulnas Bacchicos.
Nut Equidem senex sum: at ecce tibi pareo tamen,
Iuvenemque te longævus ipse manu rego.

Cætera desunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Εἰς ☿ ἑαυτῆ Βίβλον.

Λυκιανὸς τόδ' ἔγραψε, παλαιά τε μοῦσά τε εἰδώς,
Μοῦσα γὰρ ἀνθρώποις ἡδύ τι δικῶσα σοφόν.
Οὐδὲν τὸ ἀνθρώποισι [1] διακριδὸν ἐστι νόημα.
Ἀλλ' ὃ σὺ θυμοῖζοις, τοῦθ' ἱπποισι γέλως.

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν πατρικὸν πλοῦτον νέος ὢν Θήρων ὁ Μενίππου,
Αἰσχρῶς εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεεν δαπάνας.
Ἀλλά μιν Εὐκτήμων πατρικὸς φίλος ὡς σώησεν
Ἤδη καρφαλέην πεινόμενον πενίην,
Καί μιν δακρυχέοντ' ἀνελάμενος, καὶ πόσιν αὐτὸν
Θρέψε θυγατρὸς ἑῆς, πρὸς' ἐπιμείλια δούς.
Αὐτὰρ ἐπὶ Θήρωνι παρ' ἐλπίδα ἤλυθε πλοῦτος,
Λύπικα τοῖς αὐτοῖς ἐτρέφετ' οὐ δαπάνας,
Γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσιν χάρεν ἀκρήτοισιν,
Τῇ δ' ὑπὸ τὴν μικρὴν γαστέρα μαργοσύνῃ.
Οὕτω μὲ Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
Οὐλομένης πενίης κῦμα παλιρρόθιον.
Εὐκτήμων δ' ἐδάκρυε τὸ δεύτερον, οὐκ ἐπὶ κεῖνον,
Ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς σῶμά τε καὶ θαλαμον.
Ἐγὼ δ' ὡς οὐκ ἔστι κακῶς κεχρημένον ἀνδρα
Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ὁ ἀλλοτρίοις.

Εἰς τὸ ἀνθρώπινον βίον.

Θνητὸς τὰ θ' θνητῶν, καὶ πάντα παρέρχεται ἡμᾶς.
Ἦν μὴ, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὃς πεθνηξόμενος τῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυσε.
Ὃς δ' βιωσόμενος φείδεο σῶν κτεάνων.
Εἰ δ' ἀνὴρ σόφος ἐστὶ, θεὸς ἄμεινον τοῦτο νοήσας,
Φειδεῖ καὶ δαπάνῃ μέτρον ἐφηρμόσατο.

Εἰς

1 Διακριδὸν] Scribendum videtur διακριτόν. Menagius.

1 Ὠκεῖα

LVCIANI
EPIGRAMMATA.

In ſuum ipſius Librum.

IACOBO MICYLLO Interprete.

Lucianus ſcripſi hæc, antiquaque ſtultaque doctus:
Id quoque enim ſtultum eſt, quod tibi valde ſapit.
Nil homini certum eſt, nec voto vivitur uno:
Sed ridens, eadem hic elevat, ille probat.

In Theronem prodigum.

LVSCINIO Interprete.

Quum juvenis Theron bona, filius ille Menippi
Patria inexhauſta perderet ingluvie:
Dives opum quidam dolet hinc accedere duram
Pauperiem, patri junctus amicitia:
Et miſerum lachrymis ſic conſolatur obortis:
Sume animos, dos eſt en tibi ſumma gener.
Ille ubi jam præter ſpem partas, forte novata,
Senſit opes, priſcum concipit ingenium.
Omnis in hoc labor eſt, ventri ut famuletur inerti
Per fas atque nefas: ſic periiſſe juvat.
Hinc inopem rurſus ſocer arguit, omnia retro
Dum fluitare videt, forteque lapſa ſimul.
Iamque madent genæ, & luctu miſer omnia complet.
Nec Theron, ſed dos jam dolet, & ſoboles.
Heu nimium ſerò didiciſſe juvat, aliis non
Eſſe bonum, quiſquis non fuit ipſe ſibi.

In vitam humanam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Omnia mortales fugiunt mortalia cùm ſint:
Et ſi non fugiunt, nos tamen hæc fugimus.

In ſufficientiam.

VENATORIO Interprete.

Vtere divitiis veluti jamjam moriturus:
Ceu ſis victurus, tu quoque parce tuis.
Ille ſapit verè, qui res perpendit utraſque:
Parcus erit certo tempore, largus erit.

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲ τὸ πρώτιστον πᾶς ὁ βίος βραχύς ἐστι.
Τοῖς δ' ἡκιστα, μία νὺξ ἁπλοῦς ἐστι χρόνος.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ ἔρως ἀδικεῖ μεθύων γλύκα, ἀλλ' ἀκολάστοις
Ψυχαῖς ἀνθρώπων ἴδιόν ἐστιν ὁ ἔρως τὸ φρονεῖν.

Εἰς χαίρειας.

Ὦ κεῖται χαίρειας γλυκυρρώτερον, ἢν δὲ βραδύνῃ,
Πᾶσα χαίρεις κενεή, μηδὲ λέγειθ' χαίρεις.

Εἰς ἀχαρίστους.

Φαῦλος ἀνὴρ πίθος ἐστὶ τετρημένος, εἰς ὃν ἀπάσας
Ἀντλεῖν τὰς χαρίτας, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

Εἰς Θεούς.

Ἀνθρώπους μὲ ἴσους λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας.
Οὐ λήσεις δ' Θεοὺς οὐδὲ λογιζόμενος.

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι Φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθρώπου κολακῶν ψευδεμένου φιλίῃ.
Οὐ γὰρ ἵθ' ὡς ἐχθρὸν φυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον, ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

Εἰς μυσήριον.

Ἀῤῥήτων ἐπέων γλώσσῃ φρενὸς ἐπικείσθω.
Κρείσσων γὰρ μύθων ἡ κτεάνων φυλακή.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ τῆς ψυχῆς, πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθής.
Τἄλλα δ' ἔχει αὐτὴ πλείονα τῶν κτεάνων.

Τοῦδε

1 Ὦ κεῖται χαίρειας γλυκυρρώτερον, ἢν δὲ βραδύνῃ,
Πᾶσα χαίρεις κενεή, μηδὲ λέγειτο χαίρεις.

Dixi in hunc ſenſum, in Poëmatiis meis Græcis, Epigrammate ad Guillelmum Lamonium, Principem Senatus Pariſienſis:

Η' χαίρεις σὺ κενεῷ μιμεῖ, χαίρεις ἐστὶ μενοῦν·
Καὶ ταχέως δέεται, ἐστὶ χαίρεις χαίρειτος. Menagius.

In breve ævum.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fœlici brevis est etiam longissima vita:
Tempus at immensum est, unica nox misero.

In amorem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales non lædit amor: mens crimen amori
Impingit sceleris luxuriosa sui.

In gratias.

LVSCINIO Interprete.

Munificus gratare citò, quò dulcior adsit
Cratia: nam longa mox perit illa mora.

In Ingratos.

LVSCINIO Interprete.

Rimarum plenus perdit tua dona sceleſtus:
Si sapis, integro vina reconde cado.

In Deos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales si fortè latent tua crimina nequam:
Quod tecum reputas non latet hocce Deos.

In Adulatores.

OBSOPOEO Interprete.

Nil homine invenit natura nocentius illo
Quàm qui sinceram fingit amicitiam.
Non hostis vobis ultrà, sed habetur amicus,
Talis: & hac ista lædimur arte crebrò.

In Mysterium.

OBSOPOEO Interprete.

Fac arcana premat taciræ custodia linguæ,
Sermonum custos est mihi major opum.

In Divitias.

SLEIDANO Interprete.

Nobilis est animi thesaurus, nobilis ille
Postrema quisquis parte locabit opes.

Τοῦδε πολυκτήσιον, καὶ πλείονι ἴσα δίκαιον
Κλήζειν, ὃς χρῆται τοῖς ἀγαθοῖς δοκέει.
Εἰ δέ τις ἐν ψήφοις καθεστήκειτον, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Σωρεύειν ἀεὶ πλοῦτον ἐπιτρόμφον.
Οὕτω ὁποῖα μέλιοσα πολυτρήτοις σὺν σύμβλοις
Μοχθήσῃ, ἑτέρων ἁρπαλέων τὸ μέλι.

Εἰς τύχην.

Ἀχὼς Ἀχαιμενίδην γθονίμβω ποτὲ, τοῦ ἦ Μενίππου.
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσεμαι εἰς ἕτερον.
Καὶ γὰρ οὐδένος ἦχαιν με πότ' οὐδὲν, καὶ πάλιν ἔστος
Οἴεται, εἰμὶ δ' ἅλως ἀδινὸς, ἀλλὰ τύχης.

Εἰς δύτυχεῖς.

Μὴ πλοῦτον, φίλος εἶ ἀνηθοῖς, φίλος εἶ μεταίρεσι,
Καί σε ῥηϊδίως ἔκλυον ἀξιόμβιε.
Ἂν πλούσης, ἀδελὶς ἔπ σοι φίλος, ἀλλ' ἅμα πάντα
Ἐχθρὰ, τύχης τε ῥαπαῖς συμμιζόμενα λοιδόμβω.

Εἰς φρένησιν.

Ἢ βραδύπους βελὴ, μετ' ἀμοίνων, ἢ ἦ ταχέως
Ἀλίην ἐφελκομένῳ τῷ μετόπισθε ἔχῃ.

Εἰς βίον.

Ἐξ ἄρας μόχθοις ἱκανώτατον, αἰ ἦ μετ' αὐτὰς
Γεύμμεσι δικτόμβας, ζῆθι λίγεσι βροτοῖς.

Εἰς βάρος.

Εἰ ταχὺς ἐς τὸ φανὲν, καὶ ὠδὸς δρόμον ἀμβλὺς ὑπάρχεις,
Τοῖς ποσὶ σὸν τεῦχε, καὶ τέχε τῇ χύμπῃ.

Εἰς ἀδύνατον.

Εἴς τι μόστλω νίπτεις δίπους Ἰνδικόν; ἴσχιο τίχνης,
Οὐ δαμάσῃ ἀνοφελὲς γένος καθαλιόσῃ.

Εἰς

Dives erit verè, qui fidos inter amicos
Largiter effundit parta labore bona.
Sed genium quiſquis defraudat, opeſque tenacem
Congerit in teſtam, quo numerare queat,
Qualis apes, fruſtra ſtudio complebit avaro
Vaſcula, mox fuco diripiente favos.

In Fortunam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fundus Achæmenidæ quondam hic fuit, inde Menippi:
Nuncque hunc, nuncque alium rurſus adibit herum.
Nam ſe olim hic dominum ratus eſt, nunc retur & ille.
Illius at ſola eſt fors hera, nullus herus.

In Fœlices.

VITO APERMACHIO Interprete.

Si non delinques, tibi diique hominesque favebunt.
Præſtabunt faciles quæque precatus eris.
Aſt ubi peccaris, ceſſat favor, omnia plena
Sunt odii, facta & ſors aliena tibi.

In prudentiam.

SLEIDANO Interprete.

Sit mora conſiliis. Nam ſi moderamine tractes,
Proſunt: ut ſtultè præcipitata nocent.

In Vitam.

VOLATERRANO Interprete.

Sex horæ tantùm rebus tribuuntur agendis:
Viveque poſt illas, littera ζῆθι monet.

In Edacem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Si properè comedis, ſi tardo poplite curris,
Ore velim curras, & pedibus comedas.

In Impoßibile.

SLEIDANO Interprete.

Æthiopem quid ſtulte lavas? Nam ſplendida nunquam
Nox fuerit, lumen ſole negante ſuum.

Εἰς δυσώδεις.

Οὔτε χίμαιραν τοιοῦτον ἔπνεε κακὸν ἡ καθ' Ὅμηρον,
Οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγος πυρίπνους,
Οὐ Λήμνιος σύμπας, οὐχ ἁρπυῖαι τὰ πρόσωπα,
Οὐδ' ὁ Φιλοκτήτου πὸς ἀποπρόμολος.
Ὥστέ σε παμψήφει νικᾷν πλείστιλλα χιμαίρας,
Σκηπόδιναι, ταῦροι, ὄφεις, Λημνιάδαι.

Εἰς τύχην.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δύναται, κἂν ἡ παράδοξα,
Τὰς μικρὰς ἀνάγκ, τὰς μεγάλας καθάγκ.
Καὶ σῶ τὸν ὀφρῶ, κἀπ' τὸ φρον καθαπαύσ',
Κἂν πόλεμος χρυσῷ νάμασιν σε παρέχῃ.
Οὐ θρύον, οὐ μαλάχην ἄνεμος ποτὲ, τὰς ἧ μεγίστας
Ἢν δρῦς, ἢ πλατάνους, αἶδε χαμαὶ καθαμᾷ.

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πνιγέτηρον ἀκηδίαν γυμὸν ἔχοντα,
Νηλεὴς αἴδης ἥρπασε Καλλίμαχον,
Ἀλλά με μὴ κλαίοις. κἀγὼ γὰρ βιότοιο μετίσχω
Πάντων, κἀγὼ παύρων τ' βιότοιο κακῶν.

Ἀπὸ ναυηγιῶν.

Γλαύκῳ, κἀμὴ Νηρεῖ, κἀμὴ Γυαῖ, κἀμὴ Μελικέρτῃ,
Καὶ βυθίῳ Κρατίδῃ, κἀμὴ Σαμοθρᾳκὶ Θεοῖς,
Σωθεὶς ἐκ πελάγους Λυκίμιος, ὧδε κέκρυμμαι
Τὰς τρίχας ἐκ κεφαλῆς. ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἑλλάδα νικήσασα ὑπερβίον ἀσπίδα Μήδων,
Λαὶς ἧπειν ἐμὴ κοίδεϊ λιθίδιον.
Μήτηρ ἐνικήθη τῶν γάμμαι, κἀμὴ τ' ἔλεξαν
Ἀνθετὸ σοι Παφίη, τ' νεότητ φίλον,
Ἣς γὰ ἰδίῃ συμῇ πολιῆς παυσαληθὲς μορφῶν,
Τῆσδὲ σωμιχθαίρῃ κἀμὲ σὺν τὸν τοκον.

Εἰς

In Fœtidos.

BAPTISTA PIO Interprete.

Æonides non tale malum ſpiraſſe Chimæram
Trigeminam, aut tauros credidit ignivomos,
Non omnem Lemnum, volucrum excrementa ſororum,
Aut Philoctete vulnera dira pedis.
udicio quare populi Teleſilla Chimæram
Vince, boves, ſanies, Lemniadas, volucres.

In Fortunam.

IO. SLEIDANO Interprete.

Multa poteſt fortuna, vel inſperata, potentes
Dejicit, ac tenues ſubvehit illa viros.
Illa ſupercilium tibi protinus auferet, & ſi
Aurifero madeat flumine tota domus.
Ventus enim malva, limoſaque abſtinet ulva,
Sed veteres ornos exagitare ſolet.

In Infantes.

VRS. VELIO Interprete.

Quinquennem rapuit puerum immiſerabilis Orcus,
Curarum vacuum nomine Callimachum.
Sed me flere cave. Nam paucos ut brevis annos
Vixi, ſic vitæ pauca ſiniſtra tuli.

De Naufragis.

VRS. VELIO Interprete.

Glauce, tibi & Nereo, Inoque tibi & Melicertæ,
Et Neptune tibi, & quos Samothraces habent:
Servatus pelago Lucillius, hanc ego tonſus,
Nil aliud quum ſit, dedico cæſariem.

De Mulieribus.

Io. BENEDICTO Interprete.

Quæ profligavit ſcutatos Græcia Medos,
Præda fuit formæ Græcia Laidicæ.
Sola ſenecta illam domuit, gratumque juventæ
Tum ſuſpendit anus Cypri tibi ſpeculum.
Cujus enim canæ veram odit cernere formam,
Obſcuratam odit cernere & effigiem,

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τὸ ἐν Κνίδῳ.

Τὴν Παφίην γυμνὴν εἶδες ἴδην, εἰ δέ τις ἄλλη,
Οὗτος ὁ τὴν γυμνὴν φησὶ μόνην Παφίην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς ἀπέδηκε τὰς ἀφελεστέρας ἄγαλμα
Κύπρι, τὰς μορφῆς φέρτερον εἶδος ἔχων.

Εἰς ἄγαλμα Ἠχοῦς, ὡς φασὶ τοῦ Πανός.

Ἠχὼ πετρήεσσα ὀρῶν φίλε, Πανὸς ἑταίρη
Ἀνδάνετον φθογγὴν ἔμπαλιν ἀστομύλων,
Παυσίστομον τερπνὸν λάλον εἰκόνα, πειθέσπιν ἀοιδὴν
Παίγνιον, ὅστις λέγεις, τοῦτο κλύων ἄπιθι.

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ σωματοποιοὶ τὸ πρόσχορον εὐθὺς ἔθηκαν
Ἄκρον, ἀθέσμιον δὲ πώποτ' ἐγαυμάσθην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσιν ὅσοι Ἕλλησιν ἀγωνοθέται ἄμιλλαν
Πυθοῖ, Ἀνδρόλεως πᾶσιν ἀγωνοτίμου,
Ἔσχον δ' ἐν Πίσῃ μὲν ἐν ἵππου, ἐν δὲ Πλαταιαῖς,
Ἐν βλίτυϊ, Πυθοῖ δ' ἵππου ἀναθήματα.
Δαμοτέλης δ' ὁ πατὴρ ἱκορύσσετο σοὶ πολίτης,
Λαὲ μ' ἐν παιδιὰν ἢ τεκέειν, ἢ χαλκεύειν.

Εἰς γραμματικούς.

Γλαῦξ χαμαιζήλη φυσίζοος, ἴλαθι μῦσα,
Φάσκουσιν ἀθρόον μιῶσαι ἄεισθ' ἑτέρῃ.
Ἐχθὴς χαῖρ' καὶ σοὶ ἀδελφεὰ δωρήσασθε,
Καὶ βωμὸν θύσαν πάσατο δαιδόμενον.
Καὶ χαῖρε σῦριγξ μοῦνον ἐδεῖ, μηκὴς ἡ θάλαττα,
Καὶ λιμένες, πάντων δέκτελα χαμαιζήλων.

Εἰς

In Statuam Veneris, quæ est in Cnido.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Nulli nuda Venus visa est: si visa sit ulli,
Is vidit, nudam qui statuit Venerem.

In eandem.

Eodem Interprete.

Offero Cypri tuæ tibi sculpta imitamina formæ;
Forma nam melius nil mihi Cypri tua.

In Statuam Echûs tanquam à Pane.

CORNARIO Interprete.

In Echo in petris habitans ego, Panos amica,
Comparibusque sonis omnia quæ recino.
Oris imago loquens cujusvis, agricolis sum
Deliciæ, audis quæ tu loqueris abiens.

In Pugiles.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Hic pugil à sociis positus certaminis Apis:
Quòd nulli fecit saucia membra viro.

In Idem.

Eodem Interprete.

Quodcunque instituit certamen Græcia cæstus,
Hoc inter pugiles Androleos subii.
Restitit una mihi Pisæ auris, & una Platææis
Palpebra: me Python funerat exanimem.
At pater, ut functum stadio, mutilum-ve reportet,
Civibus armatur Damoteles sociis.

In Grammaticen.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Grammatice, inventrix victus, & Musa faveto:
Quæ fers Mæonio carmine dulcis opem.
Quàm tibi debuerant offerri splendida dona,
Araque non usquam destituenda sacris.
Nanque tui, plenæque viæ, pontusque refertus,
Littoraque, ô cunctis commoda Grammatice.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλεῖν ὀζοστόμος ἐξορκιστὴς,
Ἐξίσαλ· οὐχ ὅρκων, ἀλλὰ κόπτων δωμάτων.

Ἔρως δραπέτης.

Ἀκύπερος ἡ ἔρως, ἡ μία μακρὸν ἐβώρα,
Εἴ τις σοὶ τερόδιπτ πλανώμενον οἶδεν ἴροπτε,
Δραπετίδας ἐμός ἐστι. ὁ μανυέτω, χάρις ἔξει.
Μισθός τοι τὸ φίλαμα τὸ Κύπριδος. ἢν δ' ἀγάγῃς νιν,
Οὐ χαμὸν τὸ φίλαμα, τὸ δ' ὦ ξένε, καὶ πλέον ἔξεις.
Εἶα δ' ὁ παῖς ἐρύσαμος, σὺ εἰκόσι πᾶσι μάθοις νιν.
Χρῶτα μὲν ἁ λάδικος, πυρὶ δ' ἴκελος, ὄμματα δ' αὖτε
Δεσμόλα, καὶ φλογέτεα, κακὰν φρένες, ἀλλὰ λάλημα.
Οὐ γὰρ ἴσον νοεῖ καὶ φθέγγεται. ὡς μέλι, φαπά.
Ἢν δ' ἡ χολὰ, νόος ἐστὶν ἀνέμερος, ἠπεροπεύειν,
Οὐδὲν ἀλαθεύων· δόλιον βρέφος, ἄχρια παίσδει.
Εὐπλόκαμον τὸ κάρηνον, ἴχει δ' ἰτέαν τὸ σθένος.
Μικκύλα μὲν τὰ χερύδρια, μακρὰ δ' βάλλει,
Βάλλει κ' εἰς Ἀχέροντα, καὶ εἰς Ἀΐδεω βασιλῆα.
Γυμνὸς μὲν τὸ σῶμα, νόος δ' οἱ ἐμπεπύκασται,
Καὶ πτερύγες ὅσσον ὄρνις, ἰφθίμα δ' ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις
Ἀνέρας, ἠδὲ γυναῖκας, ἐπὶ πτολίεσσιν δ' κάθηται,
Τόξον ἴχει μάλα βαιὸν, ἰὸν δὲ τόξῳ δ' βέλεμνον.
Τυτθὸν ἐοὶ τὸ βέλεμνον, ἐς αἰθέρα δ' ἄχρι φορεῖται.
Καὶ χρύσεον ὦδε νῶτα φορήτερον. ἴνδαλα δ' ἑᾷ
Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκι κ' ἐμὲ τιτράσκει.
Πάνυ μὲν ἄχρια, πάνυ. πολὺ πλείων δ' οἱ αὐτῷ
Βασὰ λαμπὰς ἐοῖσι, τὸ ἄλιον αὐτὸν ἐναίρει.
Ἢν τὸ γ' ἕλῃς τέκνον, δαμάσας ἄγα, μὲς ἐλεήσῃς,
Κἢν ποτ' ἴδῃς κλαίοντα, φυλάσσεο μή σε πλανήσῃ.
Κἢν γελάσῃ, τύ νιν ἕλκε, καὶ ἢν ἐθέλῃ σε φιλῆσαι,
Φεῦγε. κακὸν τὸ φίλαμα, τὰ χείλεα φάρμακον ἰοῦ.
Ἢν δ' λέγῃ λάβε τοῦτο, χαρίσομαι ὅσσα μοι ὅπλα,
Μή τι θέλῃς πλάνα δῶρα; τὰ γὰρ πάντα βέβακε.

Τέλος δυτέρου Ἐπιμιανοῦ μέρους.

In Fœtidos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

ris odore gravi, non ſacris dæmona verbis,
Exorciſta olido depulit ore loquens.

Amor Fugitivus.

BONAVENTURA VULCANIO Interprete.

miſſum Venus inclamabat ſaucia natum,
cquis mî in triviis errantem vidit Amorem?
le fugax meus eſt. dulce index munus habebit,
aſiolum Veneris. quòd ſi ipſum adduxeris, hóſpes,
ſon tibi baſiolum ſimplex dabo; at amplius addam.
lurima ineſt puero nota, qua dignoſcere poſſis.
Ion albus faciem, ſed totus flammeus, acres
cintillant oculi, mala mens, oratio blanda,
ingua animo diſpar, ſuavis vox mellis ad inſtar
:ato, mens intractabilis & fera. fallax,
'erſutus puer, & mendax, immania ludit.
:riſpicomum caput eſt illi, facieſque proterva.
:ſtque puſillimanus, ſed longè ſpicula mittit.
Mittit in ipſum Acheronta, & regem figit Averni.
Nudus membra volat paſſim, ſed tecta latet mens.
Aliger inſtar avis, nunc hunc, nunc involat illum,
'œmina maſve ſiet, ſedem ad præcordia figens.
'arvulus huic arcus, nervoque aptata ſagitta.
'arva ſagitta quidem, ſed quæ æthera tendit ad uſque.
'arvula poſt tergum pharetra aurea; at intus amari
ſunt calami, quibus improbus & me ſæpe laceſſit.
Omnia ſæva illi, ſæva omnia, ſævior illa
'arvula fax, ipſum ſolem qua ſævus adurit.
Hunc tu ſi capies, vinctum duc, nec miſerare.
ſi flentem videas, ne decipiare caveto.
ſin ridet, tu ſtringe trahens. Si ſuavia porgat,
Tu fugito: oſcula dira, & labra infecta veneno.
At ſi dicat, Habe hæc, Tibi cuncta hæc largior arma,
Ne attigeris. fallax donum, tincta omnia flammis.

FINIS.

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

Duo hi dialogi sequentes, Luciani non sunt, neque grauì sanè etiam, sed quia à doctis Italis, cum Lucianicis eodem titulo conjunctos accepimus: ne horum quidem lectione fraudare quenquam voluimus, præsertim cùm ad exemplum Lucianicorum aliquos effecti & ipsi essent.

Interlocutores: *Palinurus*, *Charon*.

Pal. Obsecro te ô Charon, sine me ut jam navim conscendam. *Cha.* Quis me appellas? *Pal.* Ego navita quondam illius, quem nuper viventem transvectasti, Æneæ Trojani. *Cha.* Tu ne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus jacebas? *Pal.* Ille ipse sum. Sed crede cœlestium nutu factum, ut transvehar, quorum prodigiis longè lateque actæ finitimæ gentes, & ossa mea jam expiaverunt, & tumulum mihi, tumuloque insuper solennia statuerunt. Quare te oro, ô justissime Charon, patere tandem ut ingrediar, sic prospera semper sit navigatio tua, sit solida navis tua atque inconcussa. *Cha.* Rem justam petis, Palinure, ingredere, ut libet: vos verò tam confertæ umbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quænam hæc vis desiderii? Expectate paulisper, dum transfluminem hunc porto, regrediar quamprimum. *Pal.* Habeo tibi Charon, immortales gratias, qui me his tandem erripuisti è malis, qui me dira hac tandem, qua detinebar transfretandi cupidine liberasti. *Cha.* Amo te equidem, Palinure, tum propter Æneam regem, quem mihi nominasti, qui & super omnes, quos unquam viderim, mortales, visus est mihi singulari quadam præditus pietate, tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magisterium: par enim sibi quisque parem affectat, delectatque magis, quæ inter pares fit, vel confabulatio vel vitæ actio. Afficiebar porrò non modico dolore, quum videbam jamdudum te citeriore hac ripa errantem, incertumque sedis tuæ. Neque licebat tibi succurrere, propter legem mihi datam, ne quenquam, nisi humato priùs corpore, transportem. Sum enim ego minimus inter inferos habitatores, subjectusque alienæ potestati, cui parêre non tam pulchrum mihi, quàm aliàs necesse sit. Gaudeo autem nunc & lætor, quòd ea aliquando se fors tibi obtulerit, qua & tuum implere desiderium, & meum relevare dolorem (salva lege officii mei) possim. *Pal.* Imò ego non minùs propter te dolebam, ô Charon, quem perspiciebam tot te graves assiduosque labores perferentem hac ulla relaxatione. Neque enim me latet, quot quantisque vexari malis solent navium gubernatores, qui nihil aliud in vita, quam

rigationem exercui: atque ita exercui ut nihil illa gravius, nihil riclitatius contingere mortalibus putem: propter quod credibile igis tibi vidèri poteſt, ſi angebat me utique fatigatio tua, repetenn animo antiquas, quas juvenis etiam ſuſtinebam nauticas fatigaines meas: quarum experientia jam edoctus ſciebam probè pari alo tuo condolere. *Cha.* Fruſtra propter me dolebas, Palinure, m nihil moleſta mihi eſt ars mea. *Pal.* Quid ais? *Cha.* Aio gram me habere & jucundam artem meam. Vides ut cruda viridiſque nectus eſt mihi? nemini haud unquam ab ipſa, qua jam omnium nos ſupero, longæva ætate mea pertæſum me eſſe laboris mei, qui iotidie inſto alacrior atque valentior: ſed intelligo cur tu aliter tibi rſuadeas. Eſt enim communis hic morbus mortalium, ut ſortis æ quemque diſtædeat, vivatque contentus nemo ſtudiis ſuis, launt verò longè, ac beatiores exiſtiment omnes, qui diverſas à ſe ars atque actiones ſequuntur, verùm falluntur maximè opinione ſua. am ſi rectè intueri velint, cognoſcent perſpicuè nullum eſſe in vita orum ſtatum qui non magnis ſcateat miſeriis, quem non magnæ raveſque perturbent undique moleſtiæ & vexationes. Et ſi detur aliquando ut alter in alterius ſtudia transferatur, quàm videas tunc ſua ique levia vidèri, quæ priùs præ gravitate accuſabat, contraque ea raviora quæ priùs levia vidèbantur. Itaque ſi benè conſideres, Palinure, non eſt ita gravis mea conditio, ut cenſes, neque propterea uòd nauclerus ſim, ſum eo mirabilior. Sed tu (ut video) ſequeris nos errores mortalium, ego verò integritatem tantùm, judiciique ri lucem ſecutus, dego contentus ac lætus ſorte mea, neque adribo mihi calamitatem, quòd deſudem quotidie navigando & detiger. Neque ob hoc arbitror quempiam horum, qui mecum ſinul ultimas ſedes colunt, me eſſe beatiorem, non ipſos judices Minoëm, Rhadamanthum & Æacum, quanquam magna omnes emineant poteſtate, non ipſum Ditem: quanquam ſceptro potens ſit, tque regna iſta moderetur. Sunt nanque & illi ſui labores ſuæque oleſtiæ, & majores fortè, quo & majore regiminis ſarcina preuntur. *Pal.* Potes de te tibi Charon perſuadere, ut libet, mihi nim de me nunquam perſuadere poteris, quin ars noſtra ſine ulla omparatione cæteras laboribus & periculis excedat. Quod liquiò tibi probarem, niſi quòd vereor tædio te afficeret fortaſſe longior arratio noſtra. *Cha.* Imò ſumma me afficeret recreatione. Nam : delectat me tecum ſermocinari, & navigantibus etiam magnam aniiorum refocillationem afferre ſolent hujuſmodi confabulationes. *al.* Quando igitur non eſt tibi injucundum, proſequar ſuſcepti ſerionis noſtri rationem, ut intelligamus, non eſſe duriorem ullam, uàm nautarum ſortem: quod tibi facilè perſuadebo, ſi animadvers, quos æſtus & frigora tolerare eos, quos perhorreſcere tonitrus : fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie agitari uotidie neceſſe ſit. Si cognoſcas quoties eos torqueri fame & ſiti, uoties ſqualore etiam teterrimo conſumi contingat: ſi attendas habita-

bitationem eorum instar carceris supellectilem, vel nullam vel sordidissimam, strata dura, cibaria aspera, potum immundissimum, indumenta spurca, incommoditatem rerum omnium, noctes insomnes, & sub divo semper, & inquietas. taceo perpetuum alioqui quoddam eorum exilium. Quos patriæ eorum exteros profugos, vagos, palantes, ignaros quietis, privatos omni (quo nihil est in vita dulcius) conjugis soboliſque fructu ac jucunditate: quis non abjectissimos, longeque omnium mortalium miserrimos esse judicabit? Prætereo Scyllam, Charybdim, Syrtes, Symplegades, tot infesta navigantibus maris pericula. Omitto tempestates, quibus nec vita quicquam est tristius, nec horribilius, quibus & ad summum vitæ usque descrimen quotidie jactantur, quatiuntur, & (quod sæpe accidit) submersi tandem obruuntur. In qua re nemo est, qui idoneus magis, quàm ego, testis adhiberi queat: qui cùm multis fuerim quassatus tempestatibus, tum ea maximè quæ me ex Sicilia in Italiam navigantem invasit, tam sæva atque horrens, ut horrori sit adhuc mihi ejus recordatio. Non possum certè (ut par esset) explicare tibi acerbitatem illius tempestatis, sed quanta extiterit, ex hoc facile conjecturam facere potes, quòd Æneam ducem, cujus summa constantia & animi fortitudo ubique decantatur, vidi ego contremescentem graviter atque ingementem, extentisque ad cœlum manibus beatos longè inclamantem eos, quibus ad Trojam oppetere contigisset, lamentantemque pari ab eorum morte ac fortissima, à Diomedis gladio se ereptum extitisse, crudelem equidem diem illuxisse omnibus ultimum, neque ex numero nostro quenquam putavi evasurum. Non ipsum Æneam, non Ilioneum, non Achatem, non Abantem, grandævumve Aletem, quorum naves longè disjectas, ad summumque penè exitium adductas, nescio quæ vis illa, nisi divina liberavit. *Chæ.* Non incognita mihi narras: hæc ea ipsa dire scivi. *Pal.* Quo id modo? *Chæ.* Quo id modo rogas? An acrem illum fidumque Orontem ignoras, ductorem Lyciæ navis, isquidem tunc submersus concessit ad me, illico exponens mihi ex ordine omnia, quæ tu disseruisti, implorans deinde opem, rogitansque multum, ut se ulteriore in ripa sisterem, quòd nunquam passus fuisset, quum inter fluctus adhuc corpus suum sine sepulchri honore jactaretur. Nunc agit se se circum hæc stagna mœstus, atque errabundus. vidisti illum? *Pal.* Et tum vidi, & unicum meorum solatium habui, dum tantisper in ripa moratus, paricum eo detinebar infelicitate. Nec enim falsa de tristi ejus interitu retulisti, cujus adhuc imago subit mihi, dum excussum è puppi, contortumque ter eum atque circumactum, horrendum, à fluctu rapidus tandem æquore vortex absorpsit. Sanè quod ad me pertinet, nihil edisseram: qui licèt eam evaserim tempestatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inveni, excussus & ipse, pariter atque jactatus inter undas (quod deerat) insuper ferro præterea obtruncatus. Ex quo nec tantùm mihi timui, quàm Æneæ, meo, ne tantis undis surgentibus, spo-

ſpoliata magiſtro navis deficeret: hæccine eorum deliciæ, opes, tranquillitas, ſic illis vivitur, ſic moritur. Tui nunc & aliorum defende ſtudia, & artes, contendeque, ſi libet, majorem eſſe etiam eorum miſeriam & calamitatem, qui patrias incolentes ſuas, uxorumque ac filiorum ſocietate beati quieſcunt, gaudent, ludunt, hortantur, amicitias colunt, exercentur commodè, habitant magnificè, veſtiuntur cultè, convivantur lætè, cubant molliter, jucundos ſuos ac geniales agunt dies. Adde qui in urbibus optimates & primarii magnam ſibi vendicant autoritatem, habenturque ſummo in precio atque honore, qui jus dicunt, qui cauſſas agunt aliorum, qui faſces gerunt, qui ducunt exercitus, qui vel aſſiſtunt principibus, vel principes ipſi magni illuſtreſque ſunt. Quibus nec optabilius quicquam in vita eſſe video, neque beatius. *Cha.* Falleris longè Palinure, nam quos beatiores eſſe arbitraris, miſeriores illi ſunt ulla ſine dubitatione. Neque enim negaverim ſortem ſubjectam eſſe nautarum magnis malis: ſed ita ſubjectam, ne comparatione aliarum, quæ majoribus etiam gravantur incommodis, minùs certè miſera judicanda ſit. Quid enim triſtius (ut ad tuos veniam) qui patrias ſuas colunt, quid miſerabilius, quàm domi ſuæ agere, & ita agere, ut jucundiorem aliquando quàm vitam mortem optes? Quæ ulla major calamitas, quàm circundari urbem hoſtibus, ingruere bellum, volitare tela, ſtringi enſes, perfodi muros, fremere tormentis, ſaxo dirui domos, tremefieri & concuti? quemque fame ſitique deficere, corrumpi aërem, occupari mœnia, ſpoliari templa, dirumpi patrimonia, publicari bona, incendia parari, malos exultare, bonos torqueri, affici conviciis, expelli domibus, vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari filios ante parentum ora, vim pati uxores, ſtuprari gnatas. Videntur an hæc tibi mala, Palinure, & an his quæ tu meminiſti, ulla ex parte comparanda? *Pal.* Quàm vera narras, ô Charon, quàm nunc vel audiens iſta perhorreſco. Venit enim mihi in mentem, gravis illa & deploranda patriæ meæ deſolatio, Trojæ inquam, tam præpotentis olim atque prædivitis, cujus everſione nihil credo referri poſſe crudelius, aut lachrymabilius, tantaque fuit calamitatis ejus magnitudo, ut longè plura etiam atque triſtiora quàm tu ſuprà memoraveris, ſibi contigerint: quæ ſi velis, omnia tibi, ut rem certiùs agnoſcas, explicabo. *Cha.* Haud opus eſt, Palinure, quoniam & tempus non patitur, & ego hæc omnia non ſecus ac tu nota atque comperta habeo. Nam & mihi renunciaverunt, ut quæque adventabant animæ, ex illo bello profectæ. Nihil certè, ut nunc tu dixiſti, pervenit ad aures meas crudelius aut lachrymabilius. *Pal.* Faxo ut jubeas, ſed advertas Charon, graviſſima licèt hæc ſint, rariora tamen contingere, quàm ea nautarum, quæ ſuprà expoſui. *Cha.* Referam ergo alia frequentiora, & ex ipſis quidemmet civitatibus, quarum relatio augebit etiam earum miſeriam. Vade oro, & per civitatem, plateas porticuſque diſcurre, quid aliud offendes, quàm oblatrantium maledicta, inſimulationes

peſtilentiſſimas, optimi cujuſque dilacerationem, quid non? exploratorum inſidias, invidentiumque venena. Diverte modò greſſum, & artificum, mercatorumque tabernas ac conventus pete: quid aliud deprehendes, quàm ſermonum nebulas, fucos, mendacia, deceptioneſque manifeſtas. Transfer dehinc te in fora publica, ſedeſque judiciarias: quid aliud audis, quàm undique omnia magno ſtrepitu ac clamore miſceri? Quid intelliges aliud, quàm cædes, hominum compilationes, furta, graſſationes, conſpirationes, proditiones? Quæ alia occurrent tibi, niſi litigatorum jurgia, & contentiones, teſtium perjurationes, cauſidicorum prævaricationes, judicum corruptiones, præſidum ambitiones ac rapinæ? Quos ibi alios obviam tibi habebis, quàm exultantes improbos, lugentes bonos, oppreſſas viduas, proculcatos pupillos, egentes proſtratos? Attolle poſtea altiùs oculos, & atria principum perſcrutare, quam non videbis ibi aſſentatorum exaltationem, ſpeculatorum acceptionem, militum audaciam, fœneratorum voracitatem, quæſtorum improbitatem: quam non potentum hominum in tenuiores vim atque inſolentiam? Quas non concuſſiones? quas non populationes? quos non innocentes accuſari, criminari, carcerari, proſcribi? *Pal.* Gravia hæc nimis ac miſerabilia. *Cha.* At reſtant alia, quæ non minùs tibi graviora & miſerabiliora videbuntur. *Pal.* Perge. *Cha.* Quæ fortaſſis etiam graviora & miſerabiliora judicabis, quoniam domeſtica ac frequens magna eſt eorum peſtis *Pal.* Fare. *Cha.* Nolo tibi Palinure afferre in medium graves longoſque artificum & negotiatorum labores: non eos quibus afficiuntur agrorum cultores, non quibus milites, non quibus cauſidici, cæterarumque diſciplinarum ſectatores, æſtus, algores, inediam, peregrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cædes, diſtrictas habitationes, infinitaque agendi, cubandi, veſcendi incommoda vel faſtidia, laſſitudines, vigilias, ſollicitudines, odia, & infamationes. Nam ſi complecti cuncta ſermone meo atque exequi voluerim, tot tantaque dicenda ſe offerent, ut præ longitudine malorum ac mole, citiùs navigatio noſtra quàm oratio finem poſſit invenire. Omittam itaque & *commemorabo tantum*, quas *inter domeſticos parietes*, tum ſervorum, tum uxorum ac filiorum moleſtias ac turbationes peſſimas perferre ſolent, qui gubernationi præſunt rei familiaris. Cujus ſi ita ut navalis expertus, facilè quicquid dicturus ſum, me etiam tacente, & intelligeres & approbares. Nam ſervorum primò in dominos ſemper prompta maledicta, furta, impoſitiones, fugas, arrogantiam, negligentiam rerum dominorum, temulentiam, edacitatem, ſomnolentiam, tarditatem, ignaviam: nemo eſt qui non videat magnam afferre his, qui patiuntur, infelicitatem. Deinde filios quorum amore nihil dulcius eſſe fertur, quanta animi cum amaritudine aſpiciant parentes, vel ægrotare, vel mortem obire, quod frequenter admodum fit, ſatis exiſtimo etiam te intelligere. Quàm verò *gravem & anxiam credis eſſe eorum vel parturitionem*, vel educationem, vel inſtitutionem? Quoties pro eis bonos parentes

ge-

gemere, ſuſpirare, dolere, torqueri? Quanta etiam putas pertur-
bationeaffici, dum quos progenuerunt, immenſaque adeò cura a-
uerunt, vel parum ſibi audientes, vel rebelles ac infeſtos, poſtea ha-
bere contingat, quæ dolenter eos ferre arbitraris, dum inſani & ve-
cordes ſunt, dum hebetis & craſſi ingenii, dum effœminati & mol-
es, dum dilapidant & evertunt patrimonia, dum nullo bono operi
& ſtudio intendunt, dum per præcipitia vitiorum omnium vitam du-
unt ſuam? Quid de uxoribus loquar, quas dos tumidas, genus in-
olentes, forma ſuſpectas, deformitas reddit inviſas? Quarum lin-
ua nihil perniciоſius, quarum audacia nihil prodigioſius, quarum
mprobitate nihil execrabilius. Quæ jurgiis ſemper & contentioni-
us obtundunt viros, quæ ſemper conqueruntur, ſemper expro-
rant, ſemper inſidiantur. Quibus quum deſint cætera, nunquam
amen lachrymæ, gemitus, & ſuſpiria: quæ cæca ſua, qua tantum
rdent ornamentorum ambitione exhauriunt opes, labefactant do-
nos, cogunt maritos in malos quæſtus, in dira ſcelera. Non refero
urpiſſima adulteria, quibus nec punitur minus, nec peccatur magis
uicquam, ea quanto dolore afficiant bonos conjuges, nemo ſatis
nquam, meo judicio, enarrare poſſet, ſed magnum doloris argu-
nentum præſtant, & graviſſimas cædes, & ingentia, quæ ſæpè pro-
ter corruptas uxores, bella exarſerunt. *Pal.* Hoc plus, quàm vel-
em, ſcio; nam arduum illud, quod ego vidi, Græcorum & Tro-
anorum bellum propter Helenæ raptum, in eam excrevit rabiem,
uam nulla mundi regio ignoravit. *Cha.* Quæ toti mundo manifeſta
unt, ea tantùm noſti Palinure, at ſi ſingula, quorum nihil me latet,
ntelligeres, adducereris in tantum ſtuporem, ut ſtupeſcens, etiam
ræ miſeratione conjugalem vitam lachrymares. *Pal.* Hui quid nar-
as? *Cha.* Narro quæ quotidie video, & pertracto. *Pal.* Ergo con-
iubia putas polluta & coinquinata? *Cha.* Minimè, id nunquam
ixerim. *Pal.* Atqui multas memini me vidiſſe ea præditas hone-
tate, ea religione ac vitæ integritate, ut divinum quiddam magis
uàm humanum redolere viderentur. *Cha.* Et multas utique ejuſ-
emodi eſſe confiteor, ſed eas quidem, quæ optimis honeſtiſſimiſ-
ue ortæ parentibus, ebiberunt à primis annis ſobrios & caſtos mo-
es: quæ ſanctis parentum ſuorum exemplis educatæ vitam inſtitue-
unt, peccare caſtigatæ, ſapienter ad manſuetudinem edoctæ, ad
ietatem, ad fidem, ad divinum cultum, ad rectum compoſitum-
ue regimen rei familiaris. Quæ ſe à thiaſis, ſaltibus, jocis: quæ
e à ſpectaculis, ab immodeſtiore cultu, ab licentiore colloquio ab-
licarunt. Cæterùm quæ contra ſanctitatem, quæ malis inſtitutis,
erverſiſque parentum exemplis imbutæ, molliter vixerint, aſſue-
actæ deliciis, atque turpi ocio, quæ nihil niſi ſaltare, canere, fides
ulſare didicerunt, quæ præterea oculis ſuis auxerunt matrum præ-
ertim obſcœnitates & immunditias. Haſce qua fide & integritate eſſe
utas erga maritos? Illabuntur ſiquidem tanquam venena tenellis
entibus parentum exempla, inde rarior etiam, quàm reris, eſt

hymenalis honeſtas: quò qui eas vel emendatis inſtituant moribus, vel ſancto invitent exemplo, parentes ſimul rariores habeantur. Prodeunt poſtea in publicum quæque etiam procaciores, aperta fronte, directo greſſu, quaſi pudicitiam ipſæ conſecraſſe videantur. Et quæ ſecretum intra cubile probra geſſerunt, cùm veſtem induerint, illa contexiſſe atque occultaſſe exiſtimant. Voſque ea, vanum vulgus, ita ut cernitis, vera ducentes eſſe arbitramini. At ego nihil quam quod res habet de eis judico, nuda enim hîc omnia atque aperta ſunt. Non veſte hîc teguntur maculæ, non pallio obnubuntur ſcelera, exertos omnes ac nudatos, rerumque omnium vacuos prorſus huc ingredi oportet. Quicquid in vita malè tentatum maleque actum eſt, hîc fronte coram ipſa demum geſtatur, diſpoliatur, oſtentatur. Quare non mirum tibi videatur, ſi quorumcunque nota habeo crimina, qui quorumcunque etiam nudas, ita ut prædixi, tranſveho umbras. Quin proinde ingentem video earum turbam, quæ cum impudicitiam longè apertam oſtendant ſuam, pudiciſſimæ tamen in vita habeantur. Quantas ſecum in maritos fraudes gerunt, quot ſimulationes, quot proditiones, quantam hyphocriſim, quot aliorum obſcœnos amores, quot pollutiones, quot ſuppoſititios partus, quot mentitas enutritiones, quot alieni ſeminis ſuſceptas meſſes. At, quod ridiculum magis eſt, lugent poſtea ignari mariti haſce ſibi extinctas uxores. Laudant inter cœtus & prædicant, quaſi pudicitiæ principes: Statuunt mauſolea, plurimi quoque epigrammata condi, orationes ſcribi, & pronunciari curant in laudem ac memoriam caſtitatis fideique earum ſempiternam. An hæc triſtia & amara eſſe cenſes, Palinure? Et an comparationem ullam habere putas, cum his nautarum, quæ ea ſeveritate & acrimonia recenſuiſti, ut cætera læta, fauſta, deliciarumque plena (ſi tibi fides daretur) exiſtimanda eſſent. *Pal.* Haud equidem tanta in civitatibus privatiſque domibus, quanta modò enumeraſti mala regnare credidiſſem. *Cha.* Ita proficit inexpertos ſermonem aliquando inire cum his qui multarum rerum uſum atque experientiam habent. *Pal.* Ita fit. *Cha.* Quid ſi animadvertas labores quos præferunt nautæ, corpori magis quàm animo infenſos ire, concedes amplius etiam ſententiam meam. Nam hujuſmodi res duræ aſſiduo quodam uſu & aſſuefactione mitiores fiunt, & quodammodo domantur, quas verò ego memoravi, cùm animum magis affligunt, non ita uſus & aſſuefactio mitigare atque edomare poteſt. *Pal.* Conſentio tibi jam, gaudeoque in eam lucem te illuſtrante perveniſſe, ut intelligam tam magnam aliorum & majorem etiam, quàm nautarum miſeriam. Sed illud non poſſum intelligere, quin principes ſaltem ac magni viri, non dicam, nautis, ſed cæteris inſuper quibuſcunque mortalibus beatiores ſint. *Cha.* Cur? *Pal.* Quoniam omnibus abundent atque affluant bonis. *Cha* Quibus? *Pal.* Honore, gloria, opibus, deliciis, amicis, potentatu, imperio. *Cha.* Hiſce? *Pal.* Hiſce & multò pluribus. *Cha.* Erras. *Pal.* Errorem hunc optaſſem in vita mihi. *Cha.* Deliras. *Pal.* Maluiſſem ita delirare, quàm tua cum ſententia ſpere.

ere. *Cha.* Quid, si nihil illis miserius? *Pal.* Quid, si nihil beatius? *Cha.* Haud unquam hoc mihi demonstrabis. *Pal.* Non tibi ii beati videntur, qui quicquid ad explendas voluptates optari potest, assequuntur? quibus convivandi, cubandi, ungendi, lavandi, ludendi, venandi, aucupandi, ad omnem nitorem atque satietatem semper facultas it? Quibus quotquot velint concubitus fœminarum, quotquot velint rva, equi, canes: quibus tot sunt servi, tot exculta palatia, tot muitæ arces y oppida? Qui tantum possideant auri, gemmarum, vetium, suppellectilis? Quibus audiant omnes, adsurgant, inclinent? Quos populi vereantur, timeant, laudent, decantent? Qui leges dicant, mandent, exerceant, proscribant, puniant, extollant amicos, indicent inimicos, trucident rebelles? *Cha.* Non est tam magna, ut xistimas Palinure, eorum beatitudo. Non parit certè fastidium tanta onorum continuatio, tantaque affluentia: neque sapit tantū, quæ non liquando intermittitur voluptas. Præterea quomodo eos tu beatos judicare potes, qui tantis opibus atque deliciis suis nunquā fruuntur cum ucunditate, nunquam cum gaudio? Qui in tanta rerum copia nunquam xhilarent se, nunquam relevent animum, nunquam exultent? Qui tanta licet bonorum ubertate redundantes, tristitia tamen semer obducantur, sollicitudine premantur, anxietate torqueantur? Non tibi multò optabilior videtur privatorum conditio, quorum & ita securior, & voluptates etiam, si mentem intendes, majores unt? Quos summa semper condit hilaritas, mulcet festivitas, exlet alacritas? Quantam putas afferre delectationem communis, quæ um uxoribus & filiis vita exigitur. Dum cubant tutè, vescuntur lætè, ocantur modestè? Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se & equalium parem vitam, domesticum usum, frequentem conventum? Quid eorum amore suavius, confabulatione gratius, curis meius atque commodius? Quantum credis lætitiæ & exultationis abeant eorum convivia, ludi, cantus, solationes? quantum diarent animos & permulceant? quantum emanet mellis, cujus nec illam principum aliquis degustavit? *Pal.* Haud intelligo Charon, anc quam refers, regum tristitiam atque anxietatem, qui inter isus tantùm, blanditias, jocosque versentur, quibus semper psalatur, canatur, plaudatur: & quicquid ad transigendam hilarem itam excogitari potest, exhibeatur. *Cha.* Etiam ut video judicas alinure, quæ oculis tantum patent, quo errore decepti mortales, lurimùm seduci solent: sed quod certum afferre possunt judicium, xteriora corporis, quæ velamenta quædam magis sunt veritatis? ut quid certi promittere & ostentare potest frons hominum, quæ lures quàm Proteus species mentiri, atque in plures mutare queat? Considerandæ sunt secretæ animi fibræ: perscrutandæ sunt interioes mentis latebræ: quas si pervidere ita ut frontem, posses, roh dolor! quantam ibi malorum turbam: quantam formidium atque strepitationum aciem introspiceres? quot angores, sollicitudines, suspiciones? quot pestilentes morbos & perturbationes?

quanta aperiantur ulcera, quot plagæ & cædes, quot insidiæ, quot ensis, & telorum infinita genera, quæ nec somnos eorum quietos, nec cibos placidos, nec opulentiam dulcem, nec imperium jucundum, nec delicias jocosque lætos esse permittant. *Pal.* Nesciebam adhuc hæc eorum qui dominantur mala, sed cur illis contingant tanta, non capio. *Cha.* Contingunt tanta propter graves inimicitias acerbaque odia, quæ continuè cum finitimis civitatibus, cum subditis sibi populis, cum sibimetipsis etiam gerunt: quo fit ut ingravescentibus odiis, increscentibusque injuriis, quibus quotidie afficiunt quemque, necesse sit illos torqueri & affligi graviter, confidere nemini, suspicari omnia possunt, extimere muscas etiam (ut ajunt) volantes, gaudere & lætari nunquam, tristitia & mœrore detineri semper. *Pal.* Adducis me facilè, ut credam, suspectas eos habere finitimas civitates, cum quibus & infensa odia confiteor, propter continua, quæ exercentur bella, & dominandi libidinem, qua plurimum incenduntur. Cum suis verò quibus imperant populis, nihil accipere possum, nisi amatorem & dulcissimam pacem? Porrò si cum finitimis sint inimicitiæ: si oriantur bella, ac demum etiam augentur imperia, subducuntur oppida, profligantur acies, spoliantur & captivantur hostes, populationes magnæ fiunt, trophæis decoratur patria, victoriis celebratur, triumphis extollitur. Ob quæ & principum gloria, & urbium ornatus, & inimicorum timor, & populorum inter se lætitia, atque erga principes fides & amor crescit. *Cha.* At tantùm narras quæ prospera sunt & læta, ac quæ frequentibus accidunt adversa & tristia prætermittis, quasi semper eos putes debellare hostes, potiri victoria, triumphis exultare, nunquam verò vinci, prosterni, agros suos populari, bona sua diripi, & è suis se oppidis dejici, sed majora hæc prætereamus, de minoribus tantùm dicatur. Quippe si conferas quas strages suorum & cædes sustinent, comperies longè majore damno quàm lucro partas eorum victorias constare, discussaque ratione decessisse plus illis quàm accessisse. His adjicias ut populorum etiam suorum odia, nedum finitimorum intelligas, quòd ad inferenda bella, & persequendos hostes opus illis est ingenti & munito exercitu, multo navigio, longa armorum & machinarum præparatione, quæ quum magno & inæstimabili constent sumptu, nec proprii suppeditent reditus, necesse est novis vectigalibus vexare populos, novas inducere præstationes, novas angarias, augere tributa, multiplicare onera, exhaurire æs omnium, eradi marsupia, imò viscera pauperum, parvos atque magnos diripere, spoliare, conculcare. Inde fit, ut quum invisos manifestè se cunctis intelligant, suspectum tum sibi incipiant habere quemque: nullius fidei, nullius amicitiæ credere, conjectari omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessimum malefactorum conscientia, ut quos injuria affecit, nunquam revocari in amicitiam, nunquam mitigari & ad veniam moveri posse putet: proinde magis insurgitur, graviores itur in injurias, hunc proscribunt, illum carcere includunt,

dunt, quorundam patrimonia publicant, alios jugulari aut ſtrangulari jubent, voluntate pro ratione utuntur: eorum quoque quos tantis læſerunt malis cognatos, affines, amicos, ſocios, ſervos, quaſi fidei ſuæ diffidentes perſequuntur. Tum cæteri qui chariores etiam videbantur, exempla aliorum proponunt ſibi, acuuntque ipſi non minùs odia. Nam non minùs rebus ſuis ac ſaluti ſuæ timent. Ita pedetentim civitas omnis indignatur, obmurmurat, rapitur ira, odiis incenditur, coquit novas cogitationes, nova concilia molitur. Mox eò deveniunt, ut hæc intelligentes videant, quantæ ruinæ quantoque præcipitio ſubjaceant, quàm tenuiſſimo quaſi quodam filo pendeant imperia ſua. Tunc cernas eos pallere, triſtari, conſumi, expavere omnia, torqueri ſcelerum ſuorum conſcientia, quæ prima eſt pœnarum omnium, timere hoſtium inſidias, civium conſpirationes, domeſticorum proditiones, oppreſſorum vindictas. Tunc ſecurum nihil exiſtimare, niſi quòd viæ ferro teneantur. Propterea non credunt ſe tutò cuiquam, non miniſtris, non neceſſariis, non germanis, quorum majorum etiam quàm aliorum authoritatem magis formidant, arcent ſe ab aſpectu & præſentia omnium, cingunt ſe foſſis & aggeribus, claudunt ſe arcibus, quaſi ad perpetuos damnati carceres, cuſtodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis ut obſidere eos putes, circumvallantur. Nihil illis dulce, nihil apertum, nihil jucundum: dormiunt cum magna inquietudine, cum majore etiam vigilant. Terret illos conventus hominum, angit ſolitudo, timent colloquia, timent ſalutationes, timent dona, ſuſpecti illis aditus, ſuſpectæ ſellæ ſuſpecti cibus & potus: qui nec etiam niſi præguſtati ſumuntur, ſuſpecti pellicum & item uxorum thori. Quibus mirum eſt, cur ſine cujuſquam præguſtatione congrediantur: ipſos verò, quorum ſe cuſtodiæ commiſerunt non minùs extimeſcunt, quibus quum carere nequeant ob tutelam ſuam, eo magis augetur eorum timor & miſeria, quo armatos pro firmiore illos præſidio eſſe neceſſe ſit. Quare alienigenas & barbaros homines, atque abjectiſſimos quoſque ſibi deligunt, eoſque frequentiùs comitantur, dejiciunt ſæpius ac exterminant, quò ſaluti ſuæ (& ſi non alia, at ſaltem hac via) conſulere poſſint. Quid fœdius & ignavius dici queat, quàm hominibus immanibus, flagitioſis ſe committere: ſuos verò, prudentes, ſobrios, juſtos ſpernere atque devitare. Quanta iſta tyrannorum felicitas, quos continuus & ingens ſemper angore afficit metus, quo non modò animi graviter excruciantur, ſed cuncta inſuper dulcia mundi dona fugantur & diſſipantur. Quantæ iſtæ eorum deliciæ, quanta gaudia: qui tranquillitatem nunquam & pacem ſibi, ne dicam populis ſuis, aut hoſtibus conceſſerunt, expertes omnino tam ſanctiſſimi atque omnium dulciſſimi boni. Quænam ubertas iſta bonorum, quæ diſtracti aliunde, neque ſciant, neque viſant, neque pertractent, neque guſtent unquam. Quanta iſta imperii bona? quæ quum ipſi videre & attrectare non poſſunt, committant neceſſe eſt aliorum curæ & gubernationi, ignari rerum ſuarum, neſcii omnium fermè, quæ ſub

se geruntur, fraudati quotidie & decepti, ab his præsertim, quos præ cæteris auxerunt: quibus tamen quum se credant, quot innocentium criminationes, quot facinorosorum falsas commendationes audiunt, quoties eorum fidem sequuti, bonos pro malis, malos pro bonis ducunt, atque hos beneficiis, illos pœnis afficiunt? Quodque gravius est, quoties ipsis etiam videntibus, hi quos tantum extulerunt, pro sententia sua in foro quosque lædunt, concutiunt, opprimunt, atque dilaniant. Quid mirum, si exardescunt postea populorum odia, si labefactatur postea eorum status atque desolatur? quanta ista, quamque optanda imperia, cum quibus & servitutem pessimam degant, subjecti tantis perturbationibus, tantis insidiis, subjecti ipsis etiam, quos sibi subjecerunt: constricti quasi quibusdam regni compedibus: clausi intra arces, quasi magni alicujus criminis rei: coarctati instar ferarum, excluſi ab omni, quæ foris capitur recreatione, privati libertate, quod est tam dulce & omnibus optabile bonum, non hominibus modò, sed cæteris insuper quibuscunque animantibus: cujus privatione, quid est quod tristius aut infelicius contingere possit? *Pal.* Non credis Charon bonos aliquos mitisque & moderatæ naturæ Tyrannos esse? *Cha.* Imò multos credo, sed tanta est dominandi libido, tantus ardor, tanta nescio quæ pestis ingenita, ut quos semel invaserit, sint summa quanvis bonitate præstantes, adeò illiciat eos, illicienisque depravet, ut vita potiùs quàm imperio, quod jam occuparerunt, carere possint, vel ad conservandum, vel ad amplificandum contendunt unguibus dentibusque: ac propterea nemo est tam bonus tyrannus, cui conservationis, amplificationisque suæ gratia multa non magnas inferre injurias, atque ob eas illatas non plurimum timere, plurimas ut pati anxietates contingat. *Pal.* Miror cur tantis in malis, quæ planè ita, ut narrasti, vera esse puto, appetant tantopere mortales imperium, nisi id fortasse faciunt cupidine honoris & gloriæ. Quid nimirum tam præstans atque excellens bonum, tolerabiliores reddit tantas quas modò exposuisti miserias. Dulce quippe est mandare aliis, præferri omnibus, eminere, præcellere, venerari, timeri, suppliciter exorari, assurgi sibi, via decedi, inclinari cervicem, flecti genua, audire laudes suas, & rerum bene gestarum decantationes. Quæ quum & divina numina plurimum capiant, facilè intelligi potest, quantum & his quoque mortalium mentes capiantur. *Cha.* Quæ tantum capere potest Tyrannos ullius honoris aut gloriæ exhibitio, qui se certò invisos omnibus esse sciunt. A quibus si laudentur, si audiantur, si sibi assurgatur atque incurvetur, intelligunt palàm vel assentationis, vel timoris caussa id fieri. Quare non est ita dulcis, ut putas, hujusmodi honoris & gloriæ exterſio magis quàm exhibitio. At verò dulcior is est, qui in privatos homines ab amicis & benevolis honor exhibetur, propter aliquod eorum egregium facinus, aut excellentem virtutem. Vera ista gloria, verus iste honor, ac dignus quidem, quo & divina numina capiantur. *Pal.* Nullam ergo video caussam, cur tantopere imperia desi-

de-

erentur, defideratque conſerventur: niſi quòd habendi cupido, ua tantum trahitur humanum genus, in his maximè expletur. Quò nim quiſque plus auri, agrorum, ædificiorum, oppidorum, ac- uirere poſſit, nullo parcit labori, quantumvis magno & intolera- ili. Neque ullus tam amarus labor, quin propter quæſtum & majo- em rerum cumulationem dulceſcat. Ita quum tyranni ſuper omnes lus poſſideant, ſuper omnes & beatiores videntur, licet cætera eis riſtia ſint atque peracerba. *Cha.* Neque iſtud quidem affert ullam eatitudinem, nam in primis non efficit divitem major abundantia, ed minor cupiditas. Qui enim parvo contentus eſt, id tantùm cupit, uod neceſſitati vitæ ſufficiat: Is abundè eſt locuples, propter hone- tum: quod facilius implere poteſt deſiderium, quod quum & im- leverit, liberatus eſt ab omni, qua alii rapiuntur, habendi anxie- ate. Qui verò, quantum libet, dives plura concupiſcit, pluribus ndiget, quia perſeverante acquirendi inſatietate efficitur minus voti ompos. Quo enim magis creſcit multarum rerum poſſeſſio, magis tiam cupiditas, neque finem unquam habet vorago illa cupiditatis. Deinde non eſt judicandus quiſque, vel locuples multitudine, vel auper paucitate divitiarum: ſed vel rerum magis implemento vel eceſſitate. Nam ſi multitudinem excedunt ſumptus, quomodo po- eſt is credi dives, qui minùs habet, quàm neceſſe eſſet: quare quum eceſſitatem ſæpius magnam patiantur, qui tantam imperii molem dminiſtrant, indigentiores etiam putandi ſunt privatis hominibus; uibus licèt tenues ſint opes, at neceſſitatibus ſaltem ſuis vel pares, el ſuperiores. Taceamus graves, quas quotidie expiationes vel apinas perferunt à quæſtoribus ſuis, & ab his maximè, quorum fi- lei magis credunt: qui, quo majora etiam nacti ſunt imperia, ço najora utique furta, majoremque proinde rerum ſuarum diminu- ionem patiuntur, à quibus privatos ſaltem homines liberos eſſe con- tat. Qui & diligentius patrimonia ſua ipſi per ſe curare, & atten- ius omnia intueri poſſunt. Dicamus verò curas & labores, quos in dminiſtrandis tantis opibus, gubernandoque tanto potentatu tole- are eos oportet, quorum fortiores quàm Herculis humeros neceſſe ſt ad ſuſtentandam tantam molem: plures etiam quàm Argi ocu- os ad tantam rerum varietatem pervidendam atque diſtribuendam, lura quoque quàm Iani aut Vertumni capita, ad intelligenda exa- minandaque tot ac tanta, cùm hoſtium tum populorum ſuorum, uæ illis negotia deferuntur. Quæ tanti animi vis, quæ non debi- itetur? quæ tanta ſoliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta prom- titudo, quæ non remittatur? Cujus eſt tanta valetudo, tantum obus, qui ſe tam vaſto curarum ponderi parum audeat polliceri? Cujus eſt adeò æquabilis & moderatus animus, adeò perſeve- ans? quin tam multis tamque continuis laboribus non defatiga- i, non quaſſari, nunquam quoque confringi poſſit? Omittamus nortales: de nobis tantùm, qui hæc ultima loca colimus, loqua- nur. Verùm putas, Palinure, beatiorem eſſe vel me, qui pauper-

rimus sum omnium, qui nihil præter hanc, quam cernis, pusillam hintrem possideo: vel Plutonem tam lati, tamque immensi regni tyrannum: intelligo, etsi taceas, quale de hoc sis judicium prolaturus, crede mihi, minimè meum cum suo statu commutarem. *Pal.* Quare? *Cha.* Quia lætus ago, & summa cum quiete. Non ullius rei ullam gero, nisi transvehendi hasce huc descendentes animas, & conservandi incolumem hunc faselum meum, solicitudinem. In qua dicam tibi quicquid est, quod me gravet. Quum enim propter vetustatem fatiscat aliquando rimis, curare me oportet, ut restituatur integritati suæ. Quare eum consuo sæpius, & obstruo, si quid rimatum est: hæc omnis mea cura est, hic omnis labor. At Pluto, cum tantis divitiis suis, ac regno tanto nunquam lætatur, nunquam quiescit, tot curis carpitur, quot repletur hic umbris locus, implicatum semper habet ubique animum: hinc fertur, illinc rapitur, omnibus intentus locis, omnibus occupatus ministris, huic mandat, illum terret, alios acciri jubet, metum illi omnia incutiunt: nunc terræ hiatus, nunc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas Phœbi, ne ulla ex parte irradiet regno suo. Sæpe & fulmen magni fratris, ne penetret averna atque labefactet: quoties vidi ego illum, dum rebus suis timet, injectum summo curru peragrare omnem hanc regionem, lustrare fines, scrutari omnia diligenter, ascendere etiam in superum orbem, circuire terras, pervestigare quodcunque periculum perferre posset, nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: quæ cum multis in locis, at maximè ea solet efficere in terris Siciliæ, quæ magis etiam eum terrent, propter magnas reluctationes Typhœi gigantis, quibus totam conquassat illam patriam. Nam postquam ipse ausus fuit bella inferre cœlo, injecere superi ejus corpori Trinacriam, sub qua ab omnibus undique montibus pressus & gravatus, conatur sæpe se attollere, impositaque sibi rejicere. Proindeque magnos concitat motus, ac tantos quidem, ut hæc loca nostra concutiat graviter, & tremefaciat. Cogita nunc quàm læta & optanda sit sors hujus inferni tyranni, cujus tot dividitur animus curis, tot propellitur tumultuationibus, quem tot oporteat præcavere pericula, tot dispensare ministeria, omnia percensere, omnia corrigere, omnia vel ipse gubernare, vel aliis gubernanda committere. Attende rogo, & vel ex hoc uno collige ejus felicitatem. Nam si me deficere contingeret, hùic naviculario ministerio, quod ita necessarium est, ut vides, necesse esset eum vices meas subire: ne alioquin deficiente portitore, regno suo malè succederet. *Pal.* Hoc profectò non modò verum esse video, sed manibus etiam ipsis (ut ajunt) tango. Nam ea nocte, quâ aliàs somno gravatus è puppi in mare excussus fui, id continuo sensit Æneas meus, qui errantem sine magistro navem intelligens, gubernavit eam tota ipsa nocte, non indignatus, quòd quæ sceptrum gestare solebant, remum etiam manus attrectarent. *Cha.* De magno ejus germano nihil loquor: non me latet, quantos & ille labores ac curas sustinet: sed id præcipuè scio,

quum

quum temeritate Phaëtontis totus penè orbis conflagraſſet: quantum tunc regno ſuo timuit, quantum tota cœli mœnia circuit, & ne quid labefactatum viribus ignis corrueret, exploravit. Prætereo tertium fratrem, moderatorem undarum, cujus plurimæ etiam ac maximæ curæ non facilè explicari poſſent, ſed præſertim quæ ſub illa quoque Phaëtontea conflagratione ad ſummum penè uſque exitium cum toto regno ſuo eum affecerunt. *Pal.* De hoc poſſum, quod oculis meis vidi, afferre teſtimonium: vidi equidem tempore illius, quem ſuprà retuli, horrendæ apud Siciliam tempeſtatis commotum graviter Neptunum, & ex alto proſpicientem vocaſſe ad ſe Eurum & Zephyrum, increpatis acriter eis pro tanta ſuſcitata tempeſtate, placaſſe ocyus omnia atque tranquilla reddidiſſe. Quod argumentum præſtat mihi evidens, plurimarum, ut inquis, ac maximarum, quòd omnia in latiſſimo imperio ſuo paria ſint, curarum ſuarum. *Cha.* Dic oro Palinure, putas-ne jam beatam eſſe tyrannorum vitam? *Pal.* Minimè. *Cha.* Optares-ne vivens eorum ſortem? *Pal.* Vt quid optarem, in quo nihil omnino optandum eſſe manifeſtè intelligo? *Cha.* Ergo certo eos arbitraris miſeros? *Pal.* Non miſeros modò, ſed omnium etiam miſerrimos. *Cha.* Mirum quòd modò eos tanta frui beatitudine prædicabas. *Pal.* Quid mirum, ſi cæcus laudet tenebras, quas poſtea luci reſtitutus damnet? *Cha.* Vis ut & alia eorum mala tibi referam? *Pal.* Reſtant item alia? *Cha.* Et alia & graviora. *Pal.* Quid audio graviora? haud unquam iſtud credam; poſſe his, quæ modò dixiſti, gravius aliquid addi. *Cha.* Credes, quum audieris. *Pal.* Dic ergo. *Cha.* Vides ut appropinquamus jam ripæ, non poſſum longiora tecum jam facere verba. *Pal.* Rogo te mi Charon, ne fallas avidiſſimam expectationem meam. *Cha.* An cæterarum umbrarum quas in littore reliqui avidiſſimam etiam expectationem vis ut fallam? *Pal.* Non diu moraberis, perge ò mi Charon. *Cha.* Imò diutius, quàm ſoleo, demoratus ſum: ſed lentus etiam navigavi propter te, cujus fabulatione delectabar. *Pal.* Age ergo, ut facis, lentiorem protrahe navigationem, ut quæ reliqua ſunt dicenda, proſequi poſſis. *Cha.* Ea tandem tanta eſt tibi audiendi cupiditas? *Pal.* Tanta. *Cha.* Merem tibi geram: qua in re illud te ſcire velim, quod plurimum miſeram reddit mortalium vitam, inſtabilitas ſcilicet, & ruina rerum. Nam certum nihil & permanens in vita quiſque ſibi polliceri queat. Quomodò is beatus cenſebitur, cujus ſummam quantumvis & plenam beatitudinem minima omnis diſturbatio violare & auferre poteſt? Sanè quum omnia apud mortales infirma atque mutabilia ſint: nulla tamen infirmior ſors eſt, atque mutabilior quàm tyrannorum, quorum etiam quum major ſit exaltatio, & ſublimata magis ſtatus altitudo, magis eſt proinde (quum mutari eos contingit) caſus & ruina. Inde tantæ tyrannorum proditiones, everſiones, trucidationes, ut nemo eorum fere unquam evaſerit, qui non vel regno depulſus, vel veneno necatus, vel cruenta aliqua & peſſima morte cæſus

vel

vel peremptus sit. Quis talem eorum vitam optabit qui pro modici temporis felicitate (si tamen illa felicitas appellanda sit) tam tristi postea, tamque amaro fine consumatur? Horret animus dicere, nam ne credas iis tantùm mortales subjectos malis esse, sensimus & horum magnam partem aliquando nos inferi, licet tam valida nobis & munita sit civitas tam firma & præpotens, atque omnibus undique præsidiis circunsepta. Non possum sine dolore meminisse illius diei, qua Hercules heros ille fortissimus hæc regna penetravit, perfregit fores, invasit regem, exterruit regidam, quam & antè socii ejus rapere adorti erant, abstraxit Cerberum, vinctumque eum catena, tum magna vi in orbem duxit, concussit loca omnia, trepidare omnes umbras atque ipsos judices fecit: me quoque non modicum læsit, quem erepta cymba conto hoc meo percussit, impulsumque graviter in mediam paludem exturbavit: timui equidem tunc desolatum ira barathrum totum. Credidi tunc supremum Plutoni finem advenisse regni sui: neque minùs illum cum conjuge in prædam duci ad superos, quàm tartareum canem: sed paulo humanjùs cum eo actum est, quàm opinabar. Nam tandem sibi ac regno suo bene consultum est, neque tamen ita consultum est, quin tricipiti custode suo, quitum perneceſſarius erat, spoliaretur. Quòd si opinionē meam, quæ communis erat, fata coæquassent: tunc cernere fuisset, utrum beatior vel meus vel Plutonis, tanti regis status esset. Ego quidem nihil ambigo, privatus fuissem hac navicula: hoc enim habeo tantùm, quod adimi mihi possit, privatus etiam fuissem rege meo: sed quotquot alios voluissem reges, proculdubio inveniſſem, qui ministerio meo indigentes, servitium meum perlibenter sibi delegissent: & fortasse hoc lucri fecissem, quòd pro vetusta & attrita, qualem hanc intueris, novam mihi & magis solidam lembum acquisissem. At Pluto quantas opes, quantos honores, quantum regnum amisisset? quantam in egestatem, quantam in calamitatem decidisset? Qui neque par aliud regnum, uti parem ego, ut meliorem navim: neque parem alium famulum, uti parem ego, ut meliorem dominum inveniſſet. Excedo jam modum dicendi: sed si tempus sineret, narrarem & quibus olim curis vexatus, quantoque timore percussus propter bella Gigantum fuit summus Olympi rector. Cujus narratio majorem etiam augeret eorum, quæ supra dixi, malorum confirmationem. *Pal.* Haud opus est exemplis mihi. Nam nemo mortalium fuit, qui majora quàm ego unquam viderit eorum malorum exempla. Quid enim extitit his temporibus Trojano regi majus, quid opibus suis cumulatius? Quid operibus munitius & pulchrius, & quid demum exitu tantorum bonorum tristius, quid crudelius, quid flebilius? Vidit infelix pater tam arduum & longum bellum, tot cruentas mortes natorum suorum. Vidit eversam funditus & incensam urbem. Vidit latrantem conjugem, captivas nurus & filias, populationem tantarum divitiarum: ipse quoque, quod ultimum restabat illi senectutis suæ solatium, Pyrrhi ense confossus, & crudelissima morte consumptus est. *Cha.* Quis meliùs me

hæc

æc novit, qui cunctos hac ſcapha tranſvexi. A quibus & omnem ca-
amitatem ſuam certatim perdidici. Notus eſt abundè mihi Priamus,
ujus cognito acerbo caſu, non potui non dolere. Notus eſt Troilus,
ioti Hector & Deiphobus, nota eſt cætera tot filiorum ac nepotum
urba: noti innumerabiles, qui illo bello perierunt, Trojani pariter
t Grali duces. Nota eſt infinita, quæ tunc occidit, populorum ma-
ius. Nullo memini tempore longiorem interfectorum multitudinem
uc deſcendiſſe, quàm illo, quo ita laſſatus fui, ut præ multitudine
mnibus tranſvehendis minimè hæc cymba ſufficeret planè. Quid
pus eſt tibi monitore, ad aperiendas eorum miſerias, quas tu ſub-
ectas oculis tuis habuiſti? Quòd ſi pro anguſtia temporis liceret (jam
nim video propiùs nos applicare ripæ) narrarem & millia aliorum ty-
annorum, ex quibus creſceret etiam magis tibi opinio eorum cala-
mitatis. Nam illud poſſum, quod certo ſcio, tibi verum confirma-
re, nullum ferè me vidiſſe unquam tyrannorum huc deſcendentium
(deſcendunt porro omnes) qui non vel alicujus veneni infectionem,
vel magnas ulcerum cicatrices, & ſanguinolentæ alicujus mortis
horrida ſigna præ ſe ferret. Ita mirum eſt videre tot ac tantos necatos,
confoſſos, cruentatos, trucidatos. *Pal.* Quis nunc ſe tantis in ma-
lis tyrannum unquam eſſe optabit? quis imperia aſſequi quæret, quæ
jam certiùs certo cognoſco, magis fugienda etiam, quàm Meduſeum caput. *Cha.* Audiſti quibus apud ſuperos tyranni malis tor-
quentur: ſed ſi intelligeres quæ hîc apud inferos graviora etiam illis
parantur, perhorreſceres & longè magis eorum ſortem. *Pal.* Ergo
& alia hîc tyrannis parantur. *Cha.* Credis Palinure, ſcelera quæ
patrant mortales hîc aliquando impunita eſſe? *Pal.* Hoc modò a-
nimadvertebam. *Cha.* Animadvertendum eſt igitur tibi quod-
cunque in vita peccatur, pari demum poſt mortem & reſpondente
peccatis pœna puniri. Nam ut capias quod dico: ſi tu Palinure,
artem tuam navicularíam vivens malè exercueris: ſi in dominum
tuum mali quicquam vel cogitaveris vel commiſeris: ſi inaudiens
dicto ſuo extiteris, invenies hîc tibi præparatas his quæ deliqueris, ſimiles pœnas. *Pal.* Nihil profectò Charon, ſcio, quod ma-
lè egerim vel in dominum meum peccaverim, niſi ſomnolentam
illam dormitationem meam, qua negligentiùs certè, quàm debeam,
me geſſi. Nam magno in periculo navim ſimul & dominum,
quem vehebat, meum reliqui, niſi vigilantior ipſe & cautior me-
liùs ſibi conſuluiſſet: ſed pœnarum ſatis tum ob hoc craſſum pec-
catum meum etiam in vita recepi. *Cha.* Recipies etiam in mor-
te. Ibis enim quum è navi te dimiſero, ad ſeveros judices no-
ſtros, qui examinant & cenſent delicta omnium. Ducent quoque
te in examinationem, ſcrutabunturque crimina tua. Videor verò
videre, quali te judicabunt pœnæ ſubjiciendum. *Pal.* Quali? *Cha.*
Parem peccato tuo tibi pœnam ſtatuent. Nam quum ſomno pec-
caveris, æterno etiam te ſomno damnabunt. *Pal.* Dormiam er-
go in æternum? *Cha.* Ita puto: niſi gravius ſit aliud peccatum tibi.

Pal.

Pal. Sic mites habeam judices, ut non sit gravius aliud mihi. *Cha.* Nullam ergo nisi somni pœnam patieris. *Pal.* Non hæc gravis pœna mihi videtur. *Cha.* Neque asinis etiam & bobus, at magnis & excellenti aliqua virtute præditis viris gravissima existimatur. *Pal.* Quas verò, dic, pœnas perferent tyranni? *Cha.* Audis tot clamantes & lamentantes voces, tot horrificos planctus, tantum stridorem ferri, tot tractus catenarum? *Pal.* Delectabat me adeò sermocinatio tua, ut his minimè animum intenderem: sed quid audio tam triste atque horrendum, quod præ horrore pœnæ aures meæ sustinere non possunt? *Cha.* Sunt hæc quæ audis, tormenta tyrannorum. Nam quum illi in vita carcere quenquam incluserint, spoliaverint, flagellaverint, trucidaverint, in summum luctum, in summam egestatem & calamitatem deduxerint, damnati sunt etiam ab incorruptis judicibus, ad perferendas pares pœnas. Ideo teterrimis quoque carceribus inclusi, spoliati, flagellati, rotati, cæsi membratim, ac mille atrocissimis mortibus cruentati, tantos edunt, quantos audis, gemitus, tantum luctum, tot ac tantos reboatus, clamores atque ejulatus. *Pal.* Dic etiam mihi Charon, an his pœnis plectuntur, qui magni atque primarii tyrannis assistunt? *Cha.* Prorsus iisdem. Nam suasu & consilio eorum maximè committunt tyranni scelera sua. *Pal.* An & in vita illi beati? *Cha.* Non secus ac tyranni, quibus assistunt, nam iisdem quoque malis subjecti sunt, eadem enim sunt in eos populorum odia, majora etiam inter se, eædem curæ, eadem pericula: & quod miserabilius est, dejiciuntur sæpe à tyrannis suis, & vel carcere vel morte aliquando pessima afficiuntur. *Pal.* Tanta est ergo, tamque generalis omnium calamitas. Vllam verò prorsus esse putas hominum sortem, quæ beata duci possit? *Cha.* Imò beatos aliquos non nego fuisse mortales, sed perraros tamen. *Pal.* Quos perraros? *Cha.* Qui amore virtutis & literarum contempserunt cætera mundi bona. Quin se innocuos, puros, castos, integros, incorruptos conservantes, extulerunt animum altiùs ad gustandam divinam excellentiam, humana quasi sordida & abjecta relinquentes. Nam virtus per se tam dulcis, tamque jucunda res est, ut incredibiles amatoribus suis afferat voluptates. Tam nobilis & præstans est ejus possessio, ut summa quadam ubertate ditet possessores suos. Quam qui verè est assequutus, nihil præter literarum studia dulce, nihil præter Dei cognitionem habet amabile. Quæ tantum prædulcia sibi bona stabilia perpetua, incorrupta præeligit, custodit, amplectitur. Reliqua verò mundi supremo tandem gustu amara, infirma, momentanea, corruptibiliora fuco, mendaciora hilo, inaniora hilla, jejuniora papis volantibus, fugit, comtemnit, abjicit, conculcat. Contentusque seipso, ac honestissimis suavissimisque studiis suis totum nihil mundum ducit, ruentem etiam non formidat. In his recreatur, refocillatur, lætam & jucundam agit vitam, ridet tantas hominum, tamque stultas, & ultrò sibi quæsitas anxietates, tot ineptias, tot cassos labores, tot inanes cu-

iras: nemini nocet, nemini moleſtus eſt. Laudant eum omnes, ædicant, admirantur, benevolentia complectuntur, favore proquuntur: quàm verè hic beatus eſt, qui conſcientiæ ſuæ innocentia integritate fruitur? Quod primum eſt & dulcius omnibus, bonus curuſque ſui, nullo timore angitur, nulla anguſtia torquetur, non met largas (quibus caret, quaſque nihili facit) divitias ſibi à potenoribus eripi. Non timet à quocunque ſe lædi, qui nec quenquam læſiſſe certò intelligat: quàm verè hic felix eſt, qui tot tantiſque motus curis & periculis, tantarum vacuus perturbationum, ſibi mper aliiſque jucundus, lætetur ſemper, & omnibus quotquot ſunt undi honeſtis, & his etiam, quæ cœlibum communes ſunt, peruatur voluptatibus: qui humanioribus ſanctioribuſque deditus ſtuiis, contemnat omnia, contemnenſque omnia poſſideat. Nam is oſſidere omnia videtur, non qui omnibus abundet, ſed cui nihil deciat. Porrò illi nihil deficit, qui nihil concupiſcit. Concupiſcens item nihil, contemnit omnia, contemnenſque ita id aſſequitur, uod deſiderat. Deſiderio verò ſuo frui, ea demum vera & ſola beatudo, beatorumque omnium plenitudo eſt. *Pal.* Hi ergo quum ihil mali egerint, pœnarum & nihil patiuntur. *Cha.* Nihil prorus: imò propter tranſactam bene vitam, meritum magnum aſſeuuntur. *Pal.* Quod? *Cha.* Vel cœli fiunt incolæ, communicantue æternùm illis cœleſtibus bonis. Vel ſi huc deſcendunt, mittuntur Elyſium: qui locus eſt quietis ac delitiarum, ubi ſedes fortunatæ, mpi aperti, læti, omnium omnino pœnarum expertes. *Pal.* O ſi ihi ad mortales redire aliquando contingeret, inclamarem quàm agna poſſem voce, admonerem pro ſuo quemque officio & dignita, accuſarem tantam laborum fruſtrationem, tantam curarum vaitatem, tot corruptas opiniones perverſaque judicia, ſed quàm aximè increparem, qui vel magiſtratu quopiam magno, vel imerio cæteros antecedunt, oſtenderem tanta, quæ antea ignorabam: d te docente nunc intelligo, mala eorum graviſſima, dictu horriilia: revocarem omnes à vitiis, ab inferendis injuriis: ad meliorem ictum, à ſuperflua agendarum rerum cura: incenderem deſiderio irtutis, laudarem innocentiam, prædicarem frugalitatem, exhorarer cunctos ad bene, graviter, caſtigateque vivendum, ad ſe conoſcendum, ad contemnendum tot caduca, & ſomni cujuſdam vel mbræ magis ſimilia mundi bona, invitarem ad honeſtas artes, ad genuas exercitationes, ad ſtudia literarum, ad ſpem ac contemlationem divinæ bonitatis. *Cha.* Et rectè ſanè: ſed vides & ripam ttigiſſe, egredere jam. *Pal.* Et jam egreſſus ſum. Ad judices eo, lacidam opto tibi ſemper navigationem: ſalve ô Charon, & vale. *ha.* Et ego ad reliquas umbras redeo. Placidos opto tibi ſemper juices: ſalve ô Palinure, & vale.

VIRTVS DEA.

Interlocutores, VIRTVS. MERCVRIVS.

Mercurius.

VIrtus Dea per epiſtolas oravit modò, ut ad ſe iterem. Eo ut perconter quidnam me velit, illico ad Iovem redibo. *Vir.* Salve Mercuri: ago tibi gratias, quandoquidem tua in me pietas atque benignitas efficit, ut non penitus deſpectus ab omni cœtu Deorum ſim. *Mer.* Expecto quid narres: tu modò perbreves narrationes facito: nam edixit ut confeſtim ad ſe rediremus Iupiter. *Vir.* Etiam-ne tecum nobis non licebit noſtras ærumnas exponere? Quos igitur habebo ultores injuriarum, ſi non modò apud ipſum maximum Iovem, verùm & apud te quem ſemper in fratris locum habui, colui, obſervavi, condolendi facultas negatur? O me miſeram, ad quos confugiam? Vnde auxilium petam? Me quidem, cùm ita deſpiciar, malo eſſe truncum aliquem, quàm deam. *Mer.* Tandem effare, dum præbeo operam. *Vir.* Viden, quàm ſim nuda & fœda? Hoc ita ut ſim, efficit fortunæ deæ impietas atque injuria. Aderam ſanè ornata apud Elyſios campos inter veteres illos amicos Platonem ſcilicet, Socratem, Demoſthenem, Ciceronem, Archimedem, Polycratem, Praxitelem, & ejuſmodi viros doctos, qui me, dum vitam agebant, piiſſimè atque religioſiſſimè coluêre. Interea loci cùm jam non pauci ſalutatum ad nos advolaſſent, è veſtigio fortuna dea inſolens, audax, temulenta, procax, maxima armatorum turba conſepta atque ſtipata, properans ad nos, jactabunda. En, inquit, plebeja, tu-ne majoribus diis adventantibus non ultrò cedis? dolui injuriam nobis immeritis eo pacto fieri. Ac nonnihil incitata, inquam, neque tu maxima Dea his verbis me plebeiam efficies, neque ſi majoribus cedendum eſt, tibi turpiter cedendum cenſeo. Illa verò illico in convitium ſeſe effert adverſum me. Prætereo hìc quas contumelias in me primùm dum hæc inter nos geruntur, effuderit: idcirco Plato philoſophus cœpit contra nonnullos de deorum officiis diſputare: Illa excandeſcens, apagite hinc verbosi, inquit, Non enim decet ſervos deorum cauſſam ſuſcipere; cœperat & Cicero orator plura velle ſuadere, at ex turba armatorum erupit, Mercuri, Antonius præpotens latera illa ſua digladiatoria oſtendens, graviſſimumque pugnum in os Ciceronis injecit: hinc cæteri mei amici perculſi metu, fuga ſibi propere conſuluere, neque enim Polycletes poplites peniculo, aut Phidias ſcalpro, aut Archimedes horoſcopo, aut cæteri inermes adverſus audaciſſimos armatos eoſque prædis atque homicidiis ſuetos bello ad ſeſe tuendos valebant. ergo me infeliciſſimam ab ipſis diis omnibus qui tum aderant atque hominibus de-

deſertam, pugnis ac calcibus totam confregêre, veſtes meas diripuere, in lutum proſtratam reliquêre, demum abire ovantes. Ego verò ita confecta, cum primùm licuit conſcendi huc, ut I. O. M. his de rebus acerem certiorem, jam quidem mihi ut intromittat expectanti menis elapſus eſt, dumque id ut impetrem, omnes deos exeuntes atque redeuntes precor, novas ſemper aliquas excuſationes audio. Aut enim deos ajunt vacare, ut in tempore cucurbitæ floreſcant. Aut curare ut papilionibus alæ perpulchræ pictæ adſint. Quid? igitur-ne verò aliquid ſemper habebunt negocii, quo nos excluſas teneant ac flocci pendant? Tum etiam & villicus ſuſcepit curam dudum, ne cucurbitæ iti pereant. Nos tamen neque diis neque hominibus cordi ſumus. Has ob res te iterum atque iterum precor, obteſtorque Mercuri, qui ſemper apud deos ipſos interpres extitiſti, & ut cauſſam hanc meam uſtiſſimam atque piiſſimam ſuſcipias. Ad te confugio, te ſupplex oro, in te omnis mea ſita eſt ſpes atque expectatio. Da quæſo, operam, ne dum à vobis excludor, ipſis quoque mortalibus ſim ludibrio. Nam erit quidem dedecus deorum ordini, ubi homunculi me ametſi infirmam deam flocci pendant. *Mer.* Audivi: doleo verùm pro vetere noſtra amicitia unum admoneo, duram nimis atque difficilem cauſſam te adverſus fortunam ſuſcepiſſe. Nam & Iupiter ipſe, ut cæteros omittam Deos, cum & ob accepta beneficia nimium fortunæ debere ſentiat, illius vires atque potentiam veretur. Ea enim ad cœlum diis aſcenſum præſtitit: atque ubi velit, valens ſua armaorum manu ejiciet. Qua de re, ſi ſapis, inter plebeios deos ignota, quoad fortunæ odium extinctum ſit, latebis. *Vir.* Æternùm latitandum eſt, ego & nuda & deſpecta abeo.

IOANNIS GEORGII GRAEVII
Notae ad tom. II. LVCIANI.

AD EIKONES.

Pag. 9. Ἀρετῇ (sc. κεκόσμηϑ) καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις τοῦτο ὄφος ἐστίν. Vertunt: *Virtute* (sit ornata) *temperantia, aequitate, humanitate, atque aliis, quaecunque his terminis comprehenduntur.* quam male, imo quam ridicule hunc locum verterint, quis tam tyro est, qui non videat! Quid enim ultima verba hic denotant, *quaecunque his terminis comprehenduntur?* aut, si possent hic aliquid significare, quomodo ex Graecis ista colligas aut exprimas? In editione Florentina: καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐπὶ τούτοις ὄρον ἐστίν. Verissime. & *aliis ornamentis, quae sunt in tali* sc. foemina *perfectissima.* quae possunt in foemina omnibus numeris absoluta esse perfectissima & absolutissima. Dudum observavit magnus Casaubonus ad Athenaeum ὄρον & πέφυκε alicujus rei dici quod volumus intelligi summum esse. Sic πέφυκε φιλίας, ὄρον πενίας esse *summam amicitiam, summam paupertatem.* His potes hoc exemplum adscribere, quod non ceperunt interpretes Mallem tamen legere ὁπόσα τούτων ὄφος ἐστίν. & *quae alia sunt talium ornamentorum perfectissima.* Et sic Lucianum scripsisse persuasum habeo.

In eadem pagina, Καὶ τὸ γλυκὺ μέλιϑος ἀπὸ τῆ γλώσσης ἔφη αὐτῆς μόλυνον, ἢ ἔφη ἡ πυλὶς μέσηϑος οὐείνα ὁ Ὄμηρος ἂν εἶπεν. Sic Mſ. Vulgo καὶ τὸ, γλυκὺν μέλιϑος, quod tamen non damno Statim idem codex, καὶ πρᾶως ἐνδυόμενον εἰς τὸν ἀκοῦν, & sic legisse videtur interpres, qui bene vertit, *inque aurem blande se insinuans.* est enim ἐνδύεσϑαι *blande & latenter subire, se insinuare.* pro quo mox ἀφδύεσϑ p. 10. καὶ ἢ κηρὸς ἐπιφορᾷ τὰ ὦτα, καὶ μὴ ἡ κηρὸς ἀφδύσασά σε τὸ μέλος. *Quin etiam auribus cera obturatis, per ceram etiam cantus penetrabit.* ἐνδυόμενον, quod in editis extat hic est ἀπεσδύνον.

Pag. 11. Obscura & insulsa est versio horum verborum; ἔστιν γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συνπλεχθὲν, κἀκεῖνα ποικίλα, καὶ πολυειδές τι ἐκ πολλῶν ἀπεργάζεται αὐτὸ αὑτῷ ἀνθαμιλλώμενον. *Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere.* Haec Latina quis sanus intelligat? Quid est *more graphico.* verte totum locum: *Hoc enim perxile esset, & more pictorum factum;* (scilicet unam rem pulchram ex variis rebus compositam, uti in πολυμιξίαις erat factum, nec aliter possunt pictores pulchritudinem ostendere) *Tanta pulchra, & multiformia quiddam, quod secum ipse certat* (utrum scilicet alte-

ro

o pulchrius sit) *ex multis perficere* scilicet decrevi. Totus locus ic est interpungendus: Σκόπει δὲι δὴ καὶ πῶς ἄλλως. ὁ γὰρ μίαν ὥσπερ τὴ δὴ ὧν πολλῶν συνθεὶς ἐπιδεῖξαι διέγνωκε, ἦτοι γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συνπλεκθῆν, κἀκεῖνα τοιαῦτα, καὶ πολυειδές τι ὧν πολλῶν ἀπεπλεῖν αὐτὸ αὐτοῦ ἀνθαμιλλόμενον. ista verba quasi in parenthesi posita sunt, ἦτον γὰ τοῦτο καὶ γραφικῶς συνπλεκθῆν. Γεγράφειν est, pingere, γραφεῖς pictores, γραφικῶς more pictorum. quoties in hoc ipso dialogo leguntur. Sic & Latinis scribere est *pingere*. Plin. in ep. *imagines exscribendas pingendasque*. Martialis: *scriptum testudine sigma*. hoc est pictum, sed ἀνθαμιλλᾶσθαι, est certare cum adversario, & si de pluribus, dicitur inter se certare. ἀνθαμιλλᾶν est aemulus, qui cum aliquo certat. Mſ. hic non audio, qui pro ἀνθαμιλλώμενον scribit ἀνθαμιμώμενον.

Pag. 12. Ὀλύμπιον est Pericles. Diodorus Siculus. lib. 12. Ταῦτα δὲ ῥαδίως συνετέλεσε λαβὼν τὴν διάνοιαν ἐκ λόγου. δι' ὧν αἰτίαν ἀνομάσθη Ὀλύμπιος. Plin. xxxv, 8. *Olympiumque ab eo pictum*, sic pulcherrime hunc locum ex Mſſ. emendavit sagaciſſimus Fridericus Gronovius, cum in iis legeretur *Olympium Iovem*, in editis ineptius *Glypeumque Athenis*. Sic & Val. Max. v. 10. *Non sine causſa igitur tanti roboris animus ad Olympii cognomen ascendit*, ut erudite hunc locum restituit Chriſtophorus Colerus, ejecto vocabulo *Iovis*. Non longe poſt Mſ. Ἀθηναίους legitur in Mſ. ὁ γὰρ ἴσον ὁ ὃ ἐγγὺς ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παροῦσα τῶν Ρωμαίων δύναμις. *Neque enim aequales sunt, nec quidem proximo intervallo distant* (ſed longe ſcilicet) *Athenienſium reſpublica, & iſta praeſens Romanorum potentia*. Edit. ὁ γὰρ ἴση, non male. ſed illud magis redolet Athenas. ἴσον nimirum χεῖρον. ὁ δὲ ἐγγὺς est idiotiſmus Graecus, *ne prope quidem ad illum accedit, longiſ parasangis ab illa distat*. Vtitur & in ſequente dialogo: μὴ γὰρ εἶναι τῆ τηλικούτων ἀξίαν, μηδὲ ἐγγὺς, ὅτι μὴ δὲ ἄλλῳ τινὰ γυναικὶ γε ἔοικε. *Non enim talibus ſe dignam eſſe, ne quidem propius ab illis abeſſe, neque ullam aliam foeminam*. Sic enim Latinis uſurpatur *propius abeſſe*. Cic. in Catone: *quod eo melius mihi cernere videor, quo ab ea propius abſum*.

Pag. 25. Ἀλλ' ἵν' πως ἐς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. *Si quod laudatur ad excellentius, quoad fieri poterit extulerit*. Nec Graeca nec Latina verba reprehendo. Efficacius tamen vetus codex ἐς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐξοικειάζων. ut apud Latinos *provehens*.

Pag. 27. Miratur Marcilius quos Lucianus ſit ſecutus auctores, cum ſcribit in dialogo pro imaginibus, Croeſi filium auditu acri Melampodem antecellere, cum ſcribat Herodotus illum fuiſſe mutum; non ſurdum. ſed ego miror Marcilium hic haerere. Quis ignorat mutos eſſe quoque ſurdos: Imo ſurditatem eſſe cauſſam mutae linguae. Qui ſurdus natus eſt, loqui non poteſt. Vnde enim ſonos vocum litterarumque percipiat. Fuerunt tamen noſtro ſeculo cum in

Germania, tum in Anglia, qui surdos docuerunt motu oris litteras nosse & pronunciare. de quo extat elegans dissertatio Georgi Morhofii, viri eruditissimi, & nostri studiosissimi. Quin & surdi fuerunt his in terris, non nati, sed morbo casuque facti, qui ex motu labiorum aeque poterant etiam longius a se remotos, & mussitantes intelligere, ac si articulatim singulas voces auribus percepissent. Hi videbant sonum, non audiebant.

Pag. 38. In Toxaride: Ἀγάπως καὶ Πατρόκλῳ φιλίαν, καὶ τῷ Θήσεως καὶ Πειρίθῳ, καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτερίαν. In his verbis καὶ τῶν ἄλλων non agnoscit Mf. sunt utique delenda. Latinus interpres vertit, ac si legisset τῶν ἄλλων, quia in τῷ ἄλλῳ nulla sententia suberat.

Pag. 39. Turbatus est ordo colloquentium, qui sic constituendus est. Μνη. οὐ λίγεις. καὶ ὠρέθησαν ὑπόσοι ἦσαν. πάντε ἴσως δοκῶσι ἑκατέρῳ. Το. καμοὶ δοκεῖ. ἑτέρῳ δὲ λέγε. &c. dein post οὐχ ὅσον ἀπιστεῖν. Μνη. ἐμέμνησθε, εἴ τι καὶ ὄρκου δεῖν νομίζοις; πῶς δ' ἐσὶ τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἀρ' ἱκανὸς ὁ φίλιππος; ut haec ultima omnia Mnesippo tribuantur. Nam cum Mnesippus prior narrare incipiat, non possunt illa verba ἑτέρῳ λέγε Mnesippo convenire.

Pag. 43. Ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τῶν ὑπολεύκων, εὐγενῆ. *Alium quendam adolescentulum Cretensem bene nummatum venatu ibi.* ὑπολεύκος est ad auri colorem accedens, subaureus, ut sic dicam. ut paullo inferius ὑπολεύκως subpallidus, non convenit pecuniosо juveni hoc verbum. Videtur litteris transpositis scripsisse Lucianus τῶν πολυλεύκων.

Pag. 48. Leve mendum in omnibus editionibus conspicitur, quod vel a tyrone poterat deleri, ἐγὼ δὲ διδυμιόδα πολὺ μᾶλλον ἐθαύμασα ἢ ἥρωας. scribendum ἐνδυμιόδα. Est enim ab Ἐνδυμιόδας. In eadem pagina paullo ante fine sensu legitur, οἱ κληρονόμοι δὲ ὡς τάχιστα κατελέγησαν, ὡς ἦκεν, ἦσαν Ἀφιστῶντες τὰ ὑπὸ τῶν Ἀφθονέων. Vertunt: *At haeredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illico venerunt, agnoscentes ea quae testamento erant mandata.* Quid hoc? num Ἀφιστᾶν est *agnoscere*? Locus est corruptus. Existimo Lucianum scripsisse ἀπαιτοῦντες τὰ ὑπὸ τῶν Ἀφθονέων, *petentes quae in testamento illis erant legata.* Nam Ἀφιστᾶν non memini apud quenquam inveniri. sed ἀπαιτεῖν Luciano est familiare.

Pag. 49. De Menecratis filia deformi, ὧ γύναι μὴ πάσης τῆς οὐσίας ἕνεκα, ἦν σοὶ ὁ κολοβόκυκος ἐκέκτητο ἀξίωσεν ἄν τις τῶν γε ἀγενῶν καὶ πενήτων ῥᾳδίως ἀνθρώπων, ὅτῳ κεκοσμήμενον ἦσαν τὰ ὄψια. *Quam me cum omni quidem patris substantia, quam ante mulctam possederat, dignatus fuisset, quisquam ingenuus ac pauper facile accipere, quae forma esset tam infelici.* Sic Erasmus vertit. Non est mirum nullum τῶν ἀγενῶν hoc spinturnicium voluisse ducere. Omnino scribendum ex Mf. τῶν ἀγενῶν. *obscurorum, ex ima plebe.*

Pag. 54. Narrat cum quidam vinctorum in carcere Aegyptiaco limam esset nactus, qua ἀπαρξάμενός τι τῶν δεσμῶν, ἦ ἐδέδετο ἐξῆν, τὰ λοιπὰ εἰς αὐτὸν διεσεσμένον, καὶ λανθάνοντα ἀπαυδᾶς. Erasmus cum in-

interpolatore Salmurienſi : *Catenam inſecuit, qua ordine adſtringebantur, cyphonibus in hanc inſertis, ſolvitque omnes.* In Graecis verbis primum non intelligo quid ſit τ̃ κλοιῶν εἰς αὐτὸν διειρημένων, multo minus verſionem Eraſmi *cyphonibus in eam inſertis.* διείρομαι eſt *quaero, interrogo.* ſed legendum ex Mſ. διειργμένων. vinculis, quibus ſinguli ſeparatim ligati erant, eos dirimentibus. ὁ κλοιὸς eſt vincultum, quo vinciebantur rei in carcere, ut ſuperius ad tomum primum oſtendit. Cur *cyphones* verterit Eraſmus, ego equidem ignoro, multo minus cur in verbis, quae modo haec praeceſſerunt, interpretatus ſit, *trabem*, τοῦτο γὰρ μόλις πολλὰ ἱκετεύσας τ̃ δεσμοφύλακα ἐξεργάσαιτο τ̃δε αὐτὸ τὸ ληστήριον τ̃ι Ἀντιφίλῳ, καὶ ὑπὸ τ̃ αὐτ̃ κλοιῷ δεδῆχθ. *Nam hoc multis precibus a cuſtode carceris vix obtinuerat, ut proxime Antiphilo eademque in trabe vinciretur.* imo *eadem catena.* ſolebant vincti interdum duo treſve eadem catena vinciri. Sic apud Romanos in carcerem conjectus, & miles, qui cuſtos ei apponebatur, eadem vinciebantur catena, ut patet ex Senecae ep. 5. *Eadem catena & cuſtodiam & militem copulat.* iſta vincula ſingularum cuſtodiarum, quibus eorum manus pedeſque conſtricti erant, alligata erant majori catenae, quam dixit Lucianus ἅλυσιν. Sic igitur in Latinam linguam vertendus hic locus : *Catenam diſſecuit, qua ordine alligabantur, vinculis in eam (*ſc. inſertis) *dirimentibus* (ſc. catenatos,) *ſolvitque omnes.* Omnes aut ſaltem paria catenatorum erant vincta compedibus, qui omnes compedes adſtringebantur catenae majori.

Paullo poſt pag. 56. rectius Mſ. καὶ αὐτὰς ἂν σοι τὰς λόγους διεξῆλθον πολλὰς, καὶ ἀγαθὰς *ipſas tibi orationes exponerem multas, & egregias,* αὐτὰς quod in editionibus eſt hic valde friget. Mox idem codex pro vulgato φαῦλ☉ ῥήτωρ γνάθμ☉ *ſis malus orator,* pro vulgato φαῦλ☉ ῥήτωρ φαινόμθ☉. & paullo ante illae membranae pro διηγησάμην σοι ἀγαθὰς καὶ βεβαίας φίλας, ſcriptum oſtendunt ἀγαθὰς καὶ γναησίας φίλας. *tam bonos & generoſos amicos.* nec ſpernendum quod ſequente pagina in hoc codice legitur, εἰ ἀληθὴς ὁ κυβερνήτης ἐσ. *verus ne quis gubernator ſit.* in editis eſt ἀγαθός.

Pag. 58. Valde quoque probo ſcripturam veteris libri, καὶ ἐφέτου δὲ τὸ μέγιστον ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνθήκας συνιέναι, *licet autem ſummum tres in foedus tale coire,* pro communi εἰς τὰς συνθήκας εἰσιέναι, non quod hanc lectionem non poſſimus tueri, ſed quod illa ſit efficacior. Eſt enim σύνειμι vox propria qua utuntur de familiaritate, quam amici ineunt & colunt, uti notum eſt.

Pag. 59. Delenda eſt diſtinctio in his verbis : καὶ τὰς ἁμάξας καταλαμβάνουσι, αὐτάνδρους τὰς πολλίστας ἁλισκομένας. Pertinet αὐτάνδρους ad ἁμάξας, Αὐτάνδροι ἁμάξαι ſunt currus cum hominibus, quibus uxores & liberos ſuos imponebant Scythae Hamaxobii. Vertendum igitur : *Et curribus potiebantur, quos capiebant cum*

ipſis hominibus, non *cum viris*, ut Eraſmus. Viri enim in caſtris verſabantur.

Pag. 67. Ὁ ὁμόσκυ@ καὶ ὁμόγλωττ@ τοῖς Ἀλάνοις ὤν. Eraſmus: *eodem cultu, eademque cum Alanis lingua.* Sed ὁμόσκυ@ eſt, qui eodem genere armorum utitur, ut apud Thucydidem. Ὅμοιοι τοῖς Σκύθαις ὁμόσκυοι, *iiſdem armis utuntur, quibus Scythae.* Σκύη Graecis ſaepe ſunt arma.

Pag. 73. Καμπύλῳ τῷ ξίφει ὑπολμηθὶς τὸν ἰγνύαν. *adunco gladio vulneratus in poplite.* Sed legendum τὸν ἰγνύον, aut τὸν ἰγνὸν. dicitur enim *ignya* & *ignus*.

Pag. 77. In aſino Καὶ ὅτι ἀργίαιον ἱκανὸν ἔχει. Cur ἔχει, & non ἔχῃ, ut τρέφῃ, quod ſequitur. Non monuiſſem, niſi omnes editiones etiam Florentinam conſentire in hoc vitio tolerando vidiſſem.

Pag. 78. In κλιποπάλῃ nihili eſt τὸ ἅμα in his verbis τότ' ἤδη ἐπιβὰς, ἅμα κατ' ἰξύ@ δήσας σύνιχα, Bene Mſ. ἅμμα κατ' ἰξύ@ δήσας, *vincula ad ilia alligans.*

Pag. 86. Ὦ τῆ ἀκαίρω τοῦτης περιεργασίας. O *intempeſtivam hanc curioſitatem.* Περιεργασία non memini alibi apud Graecum melioris notae ſcriptorem occurrere, quamvis περιεργάζομαι legatur. Repone igitur ex Mſ. Περιεργίας.

Pag. 88. Os dicit aſino fuiſſe vinculo occluſum ne tempus, quod viae impendendum erat, pabulo impenderet, & tardius procederet. ὥστε ἔφην τότε, καὶ ἔμεινα ὀρθ@. *Iamque tunc ſteti, aſinuſque manſi.* Quomodo ſtetit, cum tantopere properaret. lege: ὥστε ἐβίων τότε. *Tum ſic obdurato ore procedebam.*

Pag. 112. Η' δὲ κατεχρήσατό μοι δεινῶς. Scribe: κατεχρήσατό μου δεινῶς.

Pag. 114. In Iove Confutato, elegantius in vetiri codice ſcribitur: Δοκεῖ σ' ἔν μοι διαλόγῳ ἂν ἡ κλωθὼ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς καὶ αὐτόν σε ἀνάγκασεν αἰωρῆσαι σὺν ᾧ ἀτρέκιστε, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς σὺν ᾧ καλάμῳ τὰ ἰχθύδια. *Mihi videtur longe juſtiorem cauſſam gloriandi Clotho habere, quae te ipſum attractum ſuſpendet ex fuſo, ſicut piſcatores in arundine piſces.* Vulgati ἐπωμόσατο, quod quidem ferri poteſt. ſed Mſ. lectio facile prae hac Graece doctis ſe probabit.

Pag. 120. Ἱκανὸν γὰρ τοῦτο, εἰ καὶ σὺ φῂς εἰκῆ μηδένι χρησίμῳ χίναξ τὰς θυσίας, χρηστότητί δέ τινι, ᾗ ἀνθρώπων τιμῶντων τὸ βέλτιον. *Hoc ſatis eſt, ſi etiam dicis nullius utilitatis cauſſa ſacra fieri: verum bonitate quadam hominum quod praeſtantius eſt, colentium.* Sic recte interpres *colentium* ſc. Deos. Nihil hic monerem, niſi Mſ. juberet me non praeterire, quod in illo legitur εὐγνωμοσύνῃ, pro χρηστότητι hoc minime damno, alterum tamen eſt efficacius, declarat enim memorem, gratum & benevolum animum propter accepta beneficia. Sic pag. 123, idem codex pro χ' τιμῶν χρυσίοντες, ſcribit θυσίαις χαιρόντες.

Pag.

Pag. 128. In Iove Tragoedo, ſcribe ut in Mſ. habetur ὦ χρὼ δι' ὅσα εἶλε πτερεάς. Eſt ex Iliad γ. v. 35. ubi eſt μὲν quod omnium eſt caſuum. mox ſcribe ex Euripidis Oreſte, ἥς σὺ ἂν ἄρχοις' ἄχθος. dein idem codex: ὡσὼς χρὴ γὰρ οἰκεῖον ἐρᾶς. Mox ὡς τι ὑποθραυσαργεῖν exponit vetus ſcholion ineditum ὑποτραγῳδεῖν. quod eſt verſibus tragicis reſpondere, & quaſi ſecundas agere. Neutrum horum verborum Lexici annotarunt. Iupiter ἐποτραγῳδᾷ, illi vero non poterant ὑποτραγῳδεῖν.

Pag. 133. Coloſſus Rhodius propter ingentes ſumtus in ſe factos ſibi ἀφοσιδρίσαι inter deos vult vindicare, Conſulit de hac re Mercurius Iovem: τί ὦ Ζεῦ χρὴ ποιεῖν; δύσκριτον γὰρ ἐμοὶ γοῦν τὸ τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ εἰς τὴν ὕλλου ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς ἐστιν. εἰ δ' ὑπολογίσαιμι ἀφ' ὅσων ταλάντων κεχαλκοῦται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους καὶ τὴν ἱππάδα ἂν εἴη. Hic locus imperitiſſime vertitur: *Quid facto opus Iupiter? Nam hoc judicare difficile eſt. Nam ſi materiam reſpexero, aeneus eſt. Verum ſi ſupputem, quot in eo fabricando impenſae fuerint talenta, plures quam quingentos modios, & centum equeſtrem inveniam.* Oedipus ſit, qui ultima Latina verba explicet. Quid enim quingenti medimni & equeſtris cenſus faciunt ad impenſas, quas conſumſerunt in Rhodio Coloſſo erigendo? non plus ſane, quam tenuis & deſpectus rivulus ad Aegaeum mare. Paullo ante Mercurius, cum Venus quia ab Homero appelletur χρυσῆ, dixiſſet, ſibi quoque inter primi ſubſellii deos locum deberi, reſpondit, illam viſuram quoque multi auri poſſeſſorem Apollinem ὡς πῆς ζωγίτας καθήμενον, inter zygitas ſedentem, hoc eſt tertiae claſſis Deos, quia ipſius templum ſit compilatum, ideoque Veneri cogitandum, non male ſecum agi, μὴ πάνυ ἐν ἡλικῷ συκλησιάζηται. Si non inter imi ſubſellii Deos colloceur, in Deorum conventu. Haec loquendi genera ſunt ex republica Athenienſi petita, in qua Solon ſecundum cenſum diviſit in uatuor claſſes cives. Tertia claſſis erat τῶν ζευγιτῶν, qui ducenos medimnos aridorum & liquidorum pendebant reipublicae, & minas decem. Quarta erant θητῶν. Θῆτες ad nullum magiſtratum poterant adſpirare, ſed nullum quoque pendebant tributum, t Romae *proletarii & capite cenſi.* Eandem tranſlationem retinet n ſequentibus, & affirmat ſi ſumtus ſint reſpiciendi in coloſſum mpenſi, eum ſuper πεντακοσιομεδίμνους καὶ τὴν ἱππάδα ἂν εἴη. oc eſt eum ante primi & ſecundi ordinis Deos ſedere debere. Πεντακοσιομέδιμνοι erant ex Solonis deſcriptione primae claſſis cives, ui ex ſuis poſſeſſionibus capiebant fructus quingentorum modiorum, aridorum ſimul & liquidorum, & qui aerario pendebant talentum. καὶ τὴν ἱππάδα ſc. πλεῖττες, hoc eſt quod tributum equeſtrem penderent, hoc eſt equitem cogerentur alere in uſum reipublicae. quorum facultates erant modii trecenti, tributum ſemitalentum. Hi erant ſecundae claſſis cives. Hanc diſtinctionem cium Atticorum lepide Lucianus tranſtulit ad Deos. Vide Polluc.

VIII, 10. Plutarch. in vita Solonis, & Aristidis, & Meursium in Solone Aristotelis sententiam refellentem.

Pag. 136. Cum Iupiter conquestus esset, de sordibus Mnesithei, qui ex naufragio servatus cum diis promisisset hecatombam, solvit tantum gallum senio confectum, & quatuor grana thuris, ὡς αὐτῷ ἀποδιδόναι, τὴν ἀνθρακι, μὴ δὲ ὅσον ἄκρᾳ τῇ ῥινὶ ἐσφραίσειε ᾧ κἂν ἐξαχόσῃ, *ut in pruna statim extinguerentur, & vix summa nares feriret fumus ex illis natus.* Mſ. ἐσφρήσῃ. Sed. Lege ἐσφρᾷ. Idem quidem est quod ἐσφρείσειε, Sed Grammatici observarunt malle Atticos ἐσφρᾷ, quam ἐσφρείσειε.

Ibid. Narrat Iupiter se venisse in Poecilem, & ibi varios hominis inveniſſe, alios sub dio, alios valde clamentes, ἐπὶ τῶν ἑδρῶν καθημένους. *in cathedris sedentes.* Sed Mſ. ἕδρων, & quidem rectius. Nam ἕδρα est Poëticum, quo Homerus aliique sunt usi, sed ἕδρας est scriptoribus pedestribus proprium, & notat sellam, consessum, quamvis illud quoque inveniatur apud Aristophanem.

Pag. 140. Momus ad Iovem: εἶτ' ἐν βραχεῖ ὄψῃ καταγελῶντας μὲν τοὺς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμίδας, κατατιλωμένους δ' ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνηγόρους. Benedictus: *Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas, vulsosque & jugulatos ab ipsis patronos hosce nostros.* Apud Latinos sine *jugulare adversarium* legitur, pro ad incitas redigere. Sed Graecos ad ista has voces σφάττειν & ἀποσφάττειν non existimo transtulisse: sane nullum exemplum memoriae succurrit. Emenda sine mora ex Mſ. καὶ ἀποφερτωμένους ὑπ' αὐτῶν. *Patronos hosce nostros victos, & os eis obstructum esse.* Nam ἀποφέρτειν est os obturare adversario, ut ne hiscere possit. Pollux VIII, 15. ἀποφέρειν τὰ γλῶτταν, ἀποφέρτειν τὸ στόμα ἄμεινον. Aliud est inferius pag. 153. cum Momo intempestiva interpellatione obtudente Deos, Iupiter respondisset, Σὺ ἡμᾶς ἐποσφάττεις ὦ Μῶμε. quod non est, *tu mactas nos Mome*, ut interpretes, sed Latini dicunt: *Enecas nos, Mome.* ut Terentius in Andria IV, 1. *Cur me enecas?* aut *occidis nos*, ut Horat. *occidis saepe rogando.* Sed in hoc ipso dialogo pag. 157, hoc verbum ex Mſ. reponendum est, ἤδη γάρ σε τάχιον ἐσράκῳ ἀποξέω, *ego te hac testa interficiam.* Vulgo frigidius, ἀποξήσω. Paucis versibus ante: τὰ δ' ἄλλα κῦρ ῥᾴον φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστα περισυρόμενα. Melius Mſ. περιστυρόμενα. *ut quaevis forte trahitur* a vi fluminis scilicet. περιστυρόμενα pertinet ad ἕκαστα, sed in iis quae modo praecesserunt, non probo ejusdem libri scripturam, quae pro τὰς ποιδὰς πέμπειν, prae se fert τὰς πομπὰς πέμπειν. Nam quamvis pompae & ludi in Deorum honorem instituerentur, tamen πομπὰς πέμπειν, nemo dixerit. Ibidem statim & sic Mſ. legendum ὅστ ὑμέτερον ἂν εἴη, *quare vestrarum esse partium*, non ἡμέτερον, sequentia indicant verba, in quibus non damno, τὰς ἱερείας καρπωμένων, quod in editionibus extat. non possum tamen non indicare, in vetere libro haberi τὰς ἱερείας μόνον ἐσταμένων. *vobis solis*

bis sacrificia in epulis comedentibus. cum nunc partem sibi vindi-cent sacerdotes, partem qui sacrificant. & id magis arridet, genio-que Luciani est convenientius.

Pag. 141. Ex Mſ. legendum, ἤτοι κεραυνῷ, ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ. non ut editiones praeferunt, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ.

Pag. 147. Μᾶλλον δὲ ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ ἐν τῷ Ποικίλῳ. πίτυος γὰρ ἀναπλήσας, ὁσημέραι σκιαγρα-φούμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. Sic ſcribitur in antiquo codice, pro quo in vulgatis habetur ἀναπλατυόμενος, quod quidem & ipſum idem notat, ſed alterius eſt interpretatio, Tritius ſcilicet ſubſtitutum eſt minus vulgato. Hoc modo vero verte: *Tuus eſt ſane, Mer-curi, frater, forenſis ille, qui ad Poecilen eſt. Itaque pice eſt refertus, cum quotidie a ſtatuariis exprimatur*, ſc. ejus forma, propter excellentiam. Dicebatur Ἑρμῆς Ἀγοραῖος *forenſis*, quia illa porticus erat in foro, & Ἑρμῆς ὁ πρὸς τῇ πυλίδι, *Mer-curius ad portulam* cujus crebra apud veteres mentio. Vide Harpocrationem, & quae ad illum notat Valleſius, nec non Meurſii Athenas Atticas lib. 1. cap. 5. Verba mox ſequentia, ἐπύγχανον μὲν ἄρτι χαλκουργῶν ὑποπιτυόμενος, στέρνόν τε καὶ μετά-φρενον. ἐφέρετο δέ μοι χάλκεος ἀμφὶ στήθεσι πλαθεὶς παρηόρης μιμητὴς τῇ πίτυϊ, σφεκίδα χαλκῆ πᾶσαν ὑπερτυπούμενος. Vertunt: *cum ad porticum jam fabricarer aeneus, ac perque dorſum, per-que pectus ungerer, factuſque inepte thorax corpori meo adpende-ret, nec arte diſpari foret, ex aere totus mihi additur baltheus.* Illepide ſane & imperite. Hoc enim dicit Lucianus: *Cum fabri ae-rarii picem illeviſſent pectori & tergo, ridiculuſque thorax corpori imitatrice arte fictus eſſet appenſus, omni aeris figura impreſſa.* Figura nimirum aerei thoracis, quae illi pici imprimebatur. Sunt verſus alicujus Tragici, quamvis in reſponſione Iovis pro πάνυ ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστε τραγῳδῶν legatur in Mſ. ἰαμβεῖων. Μιμητὴς τέχνη, eſt ars quae imitatur, aut ſimulat, qualis eſt pictorum, & fictorum. Ἑρμῆς autem ἀγοραῖος appellatur a Iove voce una ex duabus conflata Ἑρμαγόρας.

Pag. 149 Dicit Deos ſaepius ad Aethiopas epulatum ire καὶ ἀνε-παγγάλτους *etiam invocatos.* Sed Mſ. αὐτοπαγγάλτους, quod ele-gans eſt vocabulum, *qui ſe ipſos invitant, qui condicunt.* Hoc enim Latinis eſt *condicere alicui*, ut apud Cic. 1. ad fam. 9; alicui ſignificare, ſe apud eum coenaturum. Eadem quidem vis eſt vo-cis ἀνεπάγγελτος, ſed illud tamen exquiſitius.

Ibid. Manifeſtum mendum eſt in his verbis Epicurei Philoſophi, quibus dixerat Stoicos ipſos τάξιν vocare, ἀνάγκλω. εἶτα δηλαδὴ ἀ-γανακτήσεις, εἴ τίς σοι μὴ ἀκολουθοῖη, τὰ μεγόμενα μὲν, οἷα ἐστὶ, καὶ ἐξειλεγμένα καὶ ἐπαινῆται, οἰομένῳ τὶ δεῖν δεῖξαι τοῦτα εἶναι, ἢ καὶ σοφοῖς ἐπιδεικτέα αὐτῶν ἔπεσιν. Interpretes: *Deinde ſcilicet indignaberis, ſi quis te non ſequetur, cum ea quae fiunt, qualia ſunt enumeres & laudes, & putes hiſce demonſtraſſe, horum unum-*

quodque immutari providentia. Atqui non permutantur, sed eundem servant ordinem illi syderum motus, temporum vices, & quae enumeravit alia. scribendum sine dubio, ut est in Mſ. πρὸς τάξιν, regi, administrari providentia. Sic paullo ante Timocles quaerebat, ὑπό τινι δὲ θεᾷ τάττεται ἡ τὸ ὅλον ἐπιμέλεια. *Hoc igitur universum nulla ne providentia regitur?*

Pag. 151. Ἐπὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπισυγάγων τῇ χρείᾳ τῶν δραμάτων, τὰ δοκοῦντα οἱ λέγειν, ἄκοντα αὐτὸ τὸν παρασκευάζομένων. Sic lege & interpunge. ἄκοντα pro vulgato ἄκοντι, quod tamen cum in hac, tum in Salmurienſi editione typographorum vitio eſt omiſſum, & τὸν ex Mſ. repoſui. *Ex ſua ſententia Euripides, nulla neceſſitate fabularum compulſus, quae ipſi videntur profert, audi tunc libere loquentem.*

Pag. 152. In verſu Euripidis pro ὑγρᾷς τὸ ἀγκύλαις Mſ. ὑγρὸς τὸ ἀγκύλας. Mox in alio verſu ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς verte *quicunque Iupiter ſit.*

Pag. 153. Τυπὶ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπῆλθεν. Mſ. τυπὶ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπῆλθεν.

Pag. 154. Ἀλυσιτελὴς ἦ, εἰδὲ ἄλογον εἰδέν τι εἶχεν ἢ ναῦς, ἐν χρείαις ἦν αὐτοῖς. In Mſ. hic adduntur non nullae voces: ὁ μὴ χρήσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον λῷ σοὶ τῷ ναυτιλίαν αὐτοῖς. *quod non utile omnino & neceſſarium ſit ipſis ad navigationem.*

Pag. 159. In Gallo λῷ γῦν πρὶν ἀνατεῖλαι τὸ ἥλιον μίαν ἐργάσωμαι. Mſ. λῷ γῦν πρὶν ἀνίχνευ τὸ ἥλιον μίαν πρηπίδα ἐργάσωμαι. leg. ἀνίχνευ. ſed perinde eſt ſive ſequaris editos, ſive Mſ. Sic & inferius idem codex pag. 160. Οἱ πόπτ ἀνίχνοι ὁ ἥλιος, pro φανοῖ.

Pag. 163. Ἦ Πυθαγόρας ὅτι ἁμαρτωλὸς καὶ τὸ ἴσον ἀσεβὴς κυάμους φαγὼν, ὡς ἂν εἰ τὸν κεφαλὸν ἔδοι πατρός ἰδιώτης. *An Pythagoras peccaſſe, & aeque impium fuiſſe, ſi fabas ediſti, ac ſi patris caput comediſſes.* Nimirum, quia Pythagoraei a fabis abſtinebant, quod illorum magiſter eas parentum capitibus ſimiles docebat. Superius in dialogo Menippi & Aeaci, cum Menippus dixiſſet in pera ſua non niſi fabas eſſe, quas nolit edere Pythagoras, reſpondet hic: Δὸς μόνον, ἄλλα δ' ἐγὼ παρὰ τῶν νεκρῶν δύναμαι ἔμαθον ἐγώ, ὡς οὐδὲν ἴσον κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ τοκέων σὐδέν. *Da modo. Apud inferos aliae ſunt opiniones. Didici enim hic fabas & caput parentum nihil habere ſimilitudinis.* ubi neſcio cur interpretes vertant κεφαλαὶ *teſticulos.* quamvis non ignorem alios hanc quoque tradere cauſſam cur Pythagoras fabis abſtinuerit, quia virides fabae ſimiles ſint ἀνδρείοις μορίοις, ut loquitur Lucianus in βίων πράσει. Sed de capite parentis Clem. Alexand. 3 Strom.

Οὐδὲ μὲν ὅτι ἀνθρώπου κεφαλῇ ἀπείκασεν κύαμόν τ' ἐπέλυσεν,

Ἔστι τοι κυάμου τρώγων, κεφαλάς τε τοκήων.

Fabas inquit prohibuiſſe Pythagoram, quod ſit legumen flatus excitans,

ns, *non quod parentis capiti ſit ſimile, ut velit ille verſus.* *Idem* ! *fabas atque caput patris edere.*

Pag. 164. Καὶ μέταλλα ὅλα χρυσίου κεκτῆσθαι μοι δοκεῖς. Interres: & *ſolidas auri venas mihi videris adduxiſſe.* Μέταλλα ὅσα χρύσια. *totas auri fodinas*, aut *auraria metalla.* Metalla Latinis Graecis ſcriptoribus ſunt loca, unde metalla effodiuntur. Iuſtius de Philippo VIII, 2: *Auraria in Theſſalia, argenti metalla in Thracia occupat.* Sic *damnari ad metalla.*

Pag. 165. Κωλύει γὰρ οὐδὲν οὐδείς σε διπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα ταῦτ' ἐκεῖνα σοῦ ἀγγέλλει, καὶ ἀναμιμνήσκεται τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Latinus interpres: *Nihil enim prohibet quo minus denuo coenes, velut illius coenae ſomnium reducas, & quae tum ederis, rurſum commemoratione quaſi rumines.* Προάγειν num eſt *reducere?* ro id eſt *educere, producere.* Non poteſt haec vox hic locum habere. Legendum, ut legitur in optimo codice, ἀναπλάττειν σε. *ſi veri coenae illius ſomnium, imagineris, animo concipias.* Nam ἀναπλάττειν eſt *φαντάζεσθαι, imaginari, animo deformare.*

Pag. 166. Σκιὰς ἐποιοῦντο, ὁποσάκις τὸ στιχεῖον εἴη. *Subinde ſpiciens, quot pedum eſſet ſolarii umbra.* Recte ſic Salmurienſis terpolator. Alii ineptiſſime. Veteres enim tempus metiebant r pedibus ad proprii corporis umbram. Pollux lib. VI, c. 8. τῇ σκιᾷ δ' ἐπεκμετροῦντο τὸ μεσοῦν τὸ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδὸν, ὃν καὶ στιχεῖον καλοῦσι. καὶ ἦδη ἐπῄδουν, εἰ δεκάπουν τὸ στιχεῖον εἴη. *Vmbra vero mpus ad coenam eundi indicebant; quam & στιχεῖον vocabant. t στιχεῖον decem pedum exiſtente libandum erat.* Legendum autem ἦδη ἐπῄδουν *properandum erat* ad coenam cum umbra decem edum eſſet quia tum erat legitimum coenae tempus. Sic menrabant tempus diei ante horologiorum inventionem, de quo multis ſputat maximus virorum Salmaſius in Exercitationibus Plinianis. riſtophanes in Ἐκκλησιαζούσαις:

Σοὶ δὲ μηλόσῃ
Ὅταν ἡ δεκάπους τὸ στιχεῖον λιπαρῶς χωρεῖν ἐπὶ δεῖπνον.
Tibi vero curae erit, cum duodecim pedum umbra erit ad laute prandendum ire.

Ibid. Ἀπίεχομαι κοσμίως μάλα ἐχημοσυνίῳ, ἀντρίψας τὸ μεθύσιον, ὡς ἐπὶ δ' καθαρτήρα χίονος ἡ ἀναβολή. *Abeo nitide adodum cultus, ſic obverſo pallio, ut qua eſſet parte puriſſimum ea ideretur* ſic interpres. nec reprehendo, nec hic audio veterem dicem, qui pro ἀναβολὴ legit μεταβολή. ſed ἀναβολὴ eſt ipſum pallium. Gloſſae ἀναβολὴ *amictus, amiculum.* Inferius in Timone: κόσμος εὐσταλὴς καὶ κόσμιος, τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικὸς τὼ ἀναβολῶ. *Cultu decorus, atque ornatus, inceſſu ac pallio modeſte compoſito.* Sic alibi eidem ἀναβεβλημένῳ εὐσταλῶς eſt qui incedit pallio core compoſito.

Pag. 168. Εἶτα μηδενὸς ἀνεχομένου πλησίον κατακεῖσθαι αὐτῷ, ἐμὲ κατακλίνασι φέροντες, ὡς ὁμοτραπέζου ὄντος. in Mſ. ὑπακατακλίνασι. quod

quod minime damnandum. *Cum, inquit, nemo vellet accumbere juxta eum, me ibi collocarunt infra ipsum, ut in eodem lecto jacerem.* sic hic locus interpretandus. Ὁ μετεφίζοι, sunt qui in eodem lecto triclinari cubant. In singulis lectis tres accumbere illos nemo humanior paullo nescire potest.

Ibid. scribendum, ἄκρος ἤδη καὶ τὸ σύσσιον. sic Mſ.

Pag. 169. Parvae sunt duae labes, quae videntur a typographis profectae, sed quae tamen omnes inquinant editiones, in quibus scribitur χαείπαν ὄμβιαν, pro χαείποσιν ὄμβιαν. & ὅπ χοιτο καὶ δρχήρῳ ἰσφήκοιν, pro ὀσφήκοιν. Sic enim apud Homerum l. ε. v. 51. cujus sunt, ut liquet, verba.

Pag. 170. Ὅπ τὸ ἕτερον ἤψων τοῖς Κρονίοις, δύο τόμους ὃ ἀνὴρ ἐμβαλών. *Cum duobus extorum fruſtis injectis legumen querem ſaturnalibus.* ἤψων quidem mutuatur ſua tempora ab ἑψέω, ſed quod dudum repudiarant Atticorum aures, ut οἱ χορηγικοὶ παῖδες docuerunt. Itaque pro ἤψων malebam olim ἕψων, ſed poſtea Mſ. mihi oſtendit legendum eſſe ἤψησι, & pro τόμους, τεμάχη. ſed ἀλλᾶντες, ſunt *botuli*, *farcimina*, non inteſtina.

Pag. 171. Ἐπεὶ ὃ ἀπίδιος πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κ᾽ τὰς νόμους. Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πανάρχ, ὁ τὸ τρύβλιον φελείχων, ἅρμενος ἐξελαύνῃ, ἀλυρχῇ καὶ ὑσγινοβαφῇ ἀμπεχόμενος. Et quae ſequuntur. Hic aliquid excidit. Sententia enim hiat, nec eſt unde pendeant ἅπαντα ἐκεῖνα κ᾽ τὰς νόμους. Salmuriensis quidem interpres multa infarcit, alia omittit, & cetera miſere vertit : *Poſtquam vero pridie mortuus fuiſſet, omnes illas pecunias juxta leges, Simo ille gaudens effert, purpurea hyſginoque tincta veſte indutus.* Ille κεῖνος in Graecis Simon *ille gaudens effert?* Nam ἅρμενος ἐξελαύνῃ aliud eſt ut ſtatim videbimus. Cur omiſit τὰ ῥάκια τὰ πανάρχ, ὁ τὸ τρύβλιον φελείχων. Poteratne flagitioſius in hoc loco interpretando quiſquam verſari? Nec melius Eraſmus : *At ſimul ac mortuus eſt nuper, univerſis illis opibus juxta leges Simon ille, qui circa patria, quia patellam circum lingebat, gaudens purpura ejus circumtectus.* In his nulla eſt ſententia. Ad prima autem verba ἅπαντα ἐκεῖνα κ᾽ τὰς νόμους addendum εἶλε, quod vitio librariorum intercidit, aut ſimile quidem. In ſequentibus quoque aliquid periit ὁ τὰ ῥάκια τὰ πανάρχ nihil habent unde pendeant, & non ſignificant, ſed ex Mſ. haec jactura egregie ſarcitur, qui in praeſentibus unum aut plura verba periiſſe luce meridiana clarius ostendit, quamvis & ipſa συνέχεια & ratio ſatis indicet. Sic autem in vetere codice hic locus ſcribitur : Ἐπεὶ ὃ ἀπίδιος πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κ᾽ τὰς νόμους, καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια φελεβλεμμένος πανάρχ, ὁ τὸ τρύβλιον φελείχων, &c. Pulchre ſane & vere. Sic igitur locum totum ſcribe & verte : ἐπεὶ ὃ ἀπίδιος πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κ᾽ τὰς νόμους * ... Σίμων. Καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια φελεβλεμμένος πανάρχ, ὁ τὸ τρύβλιον φελείχων ἅρμενος ἐξελαύνῃ ἀλυρχῇ καὶ ὑσγινοβαφῇ ἀμπεχόμενος. *Poſtquam vero pridie mortuus*

* εἶλε.

', *omnia illa ſecundum leges* cepit *Simon*. Et *nunc ille qui pannis rdidis indutus erat, qui catinum lingebat, hilaris equo vehi- ur, purpurea, & coccinea veſte amictus.* ἄνδρῶ ἐξελαύνῃ eſt eto & alacri animo equo vehi, ἐλαύνειν eſt ſubaudito ἵππον, *equi- ire.* ut apud Latinos *vehere* ſc. ſe equo, pro *vehi* frequenter le- itur, ſic & ἐξελαύνειν, & ἐπεξελαύνειν. Herodot. ἐξήλασε ἐς ἥθεα ἐ ἑωυτῦ. *equitavit ad ſuam domum.* ἐξελαύνειν proprie Germanis : Belgis eſt uitrijden. Hyſginus quidem color differt a coccineo, ım ſit medius inter purpuram Tyriam & coccinum, poteſt tamen *ccineus* verti. Hyſginus enim color conficiebatur ex purpura, uae coccino ſuperinducebatur, ut dudum docuere viri doctiſſimi. ide Salmaſ. exercitat. Plinian.

Ibidem. Non reprehendo vulgatam, αἱ ἢ ἀπιλεῦσιν ἀνιλεῖν αὐτὰς· :d magis tamen probo libri veteris ſcripturam, in qua αἱ ἢ ἀπιλεῦ- ν ἀνηρτήσειν αὐτὰς. *Minantur ſe ipſas ſuſpenſuras.* Hae ſunt & ıinae & facinora mulierum perdite amantium. In hoc ipſo Lu- iano non unum eſt exemplum.

Pag. 172. Εἶτα ὄκνιον ὁ καπηδαίμων ὀλίγον τῦ ψηγμάτων ἥκειν ἐς βίον, ἐξ ἐκείνε ἐπιπομφῶ. Salmurienſis : *Itane neglexi infe- x vel pauca fruſta in vitam importare, cum illo eſſem alitus.* ed ἥκειν ψήγμαῶ ἐς βίον ſignificat ne *fruſta importare in vitam?* ı editione Baſileenſi Graeca 1555 legitur, ὀλίγον τῦ ψηγμάτων ἥ- ειν. Conſtat ſane ἥκειν conſtrui cum ſecundo caſu, ut apud Hero- otum ὦ ἥκω χρημάτων, *ſum pecunioſus, dives.* ὦ ἥκω φρενῶν pud eundem *ſum prudens.* Sed dum ſemper ὦ aut πάρειμι, ad- unctum habet. Quod conciſe dicunt ὦ ἥκειν τῦ χρημάτων, in- egrum eſt, ὦ ἥκειν ἐπὶ πολὺ τῦ χρημάτων. Sed hic habere lo- um non poteſt, ne nunc dicam ὀλίγον legi in Mſ. Florentina, ldina, ceteriſque editionibus. In Florentina vero editione ſcri- itur ἥκειν pro ἥκειν. Inde mihi perſuaſi excidiſſe & hic verbum ίρειν. Et legendum ἥκειν φέρονῶα. *Omiſi ferre invitam.* Eſt loquen- i genus, ut multa hujus generis alia, Graecis peculiare, ἥκω φέ- ειν eſt *fero.* Iſaeus : ὃ γενομένης ἀφῄκας; ἥκω φέρων. *non adfert ictas teſtamenti tabulas.* Apud Poëtas vero, imprimis apud Ho- erum, infinita talium locutionum ſunt exempla.

Pag. 173. Scribe: ἐγὼ ἢ τοσῦτός σοι φημὶ ὑπερφυὶς μηδὲν γένεσθαι ίπ. Et ſic legit interpres Latinus, quamvis omnes editiones Grae- ae μηδὲ.

Ibid. Καὶ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἀκπλεύσας ὥστε δεῖξαι τὰς κατ' ἐκεῖ- ε ἱκανὰς, ὥστε γὲν ἤδη μέ. Interpolator: *Et cum in Italiam rur- m vela feciſſem, eo affectu Graecos ejus temporis imbui, ut me Deum praedicarent.* Palmerius cum vidiſſet in ultimis verbis la- em haerere, cenſebat legendum eſſe, ὥστε ὡς γὲν ἰδῶν με. Sed na immutata litterula vidi puer fere ſcribendum eſſe, ὥστε γὲν γόν με. *ut me pro Deo ducerent*, ſeu *haberent*. & vere me vidiſſe Mſ. poſtea declaravit qui eandem ſervavit ſcripturam.

Pag.

Pag. 175. Mſ. *Μακρὸν δ' ἐν γήρᾳ καθειλυμένῳ ἕκαστα.*

Pag. 177. Οὔτε πράγμασιν ἔχεις λογιζόμενος, οὔτε ἀπαιτῶν, οὔτε τοῖς καθαρσίοις οἰκονόμοις ἀμφιπτόλεων, οὐδὲ πρὸς τὰς φροντίδας λογιζόμενος. Vertunt: *neque ſupputandis, aut repetendis pecuniis occupatus, neque cum ſceleratis diſpenſatoribus conflictaris, neque curis aſſiduis liberis.* Sed cui perſuadebit πρὸς φροντίδας λογίζεσθαι eſſe *curis diſtrahi*? ne dicam τὸ λογιζόμενος eſſe in eadem ſententia repetitum inſcite, & in ultimis verbis eſſe ἀπροσδιόνυσον. Optime Mſ. πρὸς τὰς φροντίδας μεριζόμενος. *Et talibus curis diſtractus, talibus curis preſſus* μεριζόμενος πρός τι eſt *alicujus rei participem fieri.* Obſcura ſunt exempla.

Ibid. Ἑσπερεύεις δὲ δειλιὸν ὀψιαίτερον, λουσάμενος δὲ δειπνεῖς. Vertunt: *Sero ſurgis crepuſculo, & ſi libuerit, lavaris.* Praeſtat *ſera veſpera.* Duplex enim erat veſpera prior, & ſerior, Veſpera prior nonnunquam erat a prandio, poſterior cum ſol occideret, Atticis, ἑσπέρα, καὶ ὀψία. Suidas: Δείλη ὀψία ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. δείλη καὶ ἡ περὶ δείπνου ὥρα, ἡ μετὰ τὸ ἄριστον. *Sera veſpera circa ſolis occaſum. Veſpera prior, a quae eſt a prandio.* Nam verba ἡ περὶ δείπνου ὥρα, ſunt tanquam inſulſa delenda. Heſych. δείλη πρωΐα, ἡ μετ' ἀρίστου ὥρα. δείλη ὀψία, ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. *Veſpera prior eſt tempus a prandio, Veſpera ſerior, quod eſt circa ſolis occaſum.* Hinc & *ſerus veſper* Latinis. Varro: *Neſcis quid ſerus veſper vehat.*

Pag. 178. Ἡ Διονύσιος καθαιρεθεὶς τῆς τυραννίδος, ἐν Κορίνθῳ γραμματικὸς ἐδίδασκε. Salmurienſis: *Aut cum Dionyſius tyrannide abdicatus Corinthi litteras docet.* Latinis *abdicare magiſtratum* dicitur is, qui ſponte illum deponit, & exuit ſe ipſe dignitate: *Abrogatur* vero magiſtratus ei, qui illo ab alio exuitur. Mallem igitur: *abrogata tyrannide*, aut *exutus tyrannide.* Sed Mſ. non inſcite. ἡ Διονύσιος τῆς τυραννίδος ἐν Κορίνθῳ γραμματικὸς ἐδίδασκε, μὴ πλατταττων ἔτι παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. *Aut Dionyſius, poſtquam extincta eſt tyrannis Corinthi Grammatiſta docet, poſt tantum non perium pueros ſyllabas connectere cogens.* γραμματικὸς enim vocabantur, qui pueros docebant prima elementa Grammatices, Grammatici vero, qui Poëtas & alios ſcriptores interpretabantur. pro ἀναγκάζων idem codex ἐδίδασκον, quod non probo, quia modo hoc vocabulum praeceſſit. Sed mox rectius in illo exaratur: πολὺ μᾶλλον ἐπιεικῆς ἐκείνου ὁ βίος, quam in vulgatis πολὺ πλέον ἐπιεικὴς ἐκείνου ὁ βίος, *quale illud vitae genus eſſe olim expertus es.* Nam πλέον ἐπιεικὴς non bene junguntur.

Pag. 179. Cum recenſuiſſet regiarum divitiarum affluentiam, ſubjicit, καὶ ἡ ἄλλη ἡ ἀρχὴς τραγῳδία πᾶσα ἐξ ὑπερβολῆς ἐξηρμένη, Vertunt: *reliquaque omnis tragoedia principatus, ſupra quam credi queat, ingens.* Quid ſit *tragoedia principatus ingens*, quaerant, quibus libet ληρεῖν, & tempus perdere. Vertendum *reliquaque regius omnis apparatus, ſupra modum ingens: τραγῳδία ἀρχικὴ regii faſtus choragium*, omnia, quibus reges ſuperbiunt, & tumore

lentant potentiam. Amat hoc vocabulum Lucianus ut superius otavimus.

Ibid. Alios conscensis tectis aedium magni aestimasse, si illis liret videre τὰς ϖροπέμπουσας, τὰς ἑπομένας, *antecambulones, & tergo sequentes.* Optime Mſ. τὰς ϖροπομπεύουσας qui ante me ant, pompam quasi regiam ducentes. Nam ϖροπέμπουσας, est *praeittentes.*

Ibid. Hoc quoque vitiosum est in verbis mox sequentibus, ἢ Ζεὺς ι πώγωλον χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ξυνεργασάμενον, *Aut Iupiter nibus partibus decorus, auro & ebore compactus.* Sed unde pent χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. Mſ. ὦ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. quis dubitet : scribendum?

Ibid. Sequitur pervenusta comparatio tyrannorum cum Colossis statuis affabre factis a praestantissimis artificibus, sed in quibus tus nihil videatur, nisi vectes, clavos, stipites, καὶ πίτταν ὑπόλοι, hoc est, si fides interpretibus, *picemque sublitam.* sed Mſ. ἢ πίτυσιν, καὶ πηλὸν, *& picem, & lutum.* ὑπόπηλον est vocabum nihili, quod nusquam legitur. Dicendum fuisset πήλιον. l quid moramur vera lectione inventa? Sic se scripsisse paulo post endit quoque ubi Micyllus dicit, οὐδέπω ἴφηνθα τὸ πηλὸν, καὶ ς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἵπερ εἰσὶ τῆς ἀρχῆς. *Nondum ostendisti um, & clavos, & vectes regni.*

Pag. 181. In his quoque verbis maculae sunt eluendae veteris codi ope, quae sic eduntur: ὁ μὲν κίνδυνος ἐμοὶ μὴ εἰ παρηλιθοὶ τὸ σμιν, καὶ ἀμφίβοι τὸ τομῆς τὸ ἐπ' ἐμοὶ, ὀλίγον τι ἀμάξας δὲ δακτύλου πμήτα. Latinus interpres: *Nam mihi hoc unum periculi est, ut paullulum aberret smilion, deflectatque a recta incisione, sumum secantis digitum exiguo tingat sanguine.* Ἀμάξασιν non conuitur cum secundo casu. sed legendum ex Mſ. αἱμάξαι τὰς δακτύς ὀπτρόνδε ὀλίγον τι. & vertendus totus locus: *Mihi enim hoc unum riculi est, si scalpellum aberret, deflectatque ab incisione recta, itos leviter secando vulneret.*

Ibid. Regi scenico tribuit Micyllus ξίφη ἐλεφαντόκοπτα, καὶ ἐπίον κόμαν. *eburneis capulis gladios, & comam ventilantem,* sic erpres. Sed hoc nullus mortalium intelligit. Κόμη ἐπίσιος est *na promissa,* quae flagellat cervices, *Coma vaga & volucris,* ut rtullianus loquitur, quae motu corporis aut aurae facile move. Pollux IV, 19. ubi agit de personis Comiicis: τῷ δ' ἐπιεικεῖ ϖρα τὴ ὄνλε, καὶ ἁλαζόνι, καὶ τῷ χρυσῷ μίλανι, καὶ τῷ κόμῃ, ἐπὶ ον δὲ αἱ τρίχες. *Militi vero, qui a coma dicebatur* ἐπίσιος, & *fabundo, est color & coma niger, moventur* seu *vibrantur cili* Philostratus in imaginibus describit Cyclopem χαίτην ἀναον ὀρθὴν, καὶ ἀμφιλαφῆ πίτνον δίκην. *jactantem rectos cri & multos instar quercus.* Talis ἐπίσιος κόμη mihi videtur ispici in Alexandri Magni nummo, quem cum alii, tum Iacobus onius nuperius attulit in antiquitatibus Curiosis Gallice editis.

Ibid.

Ibid. De hiſtrionibus Regis perſonam gerentibus, *ἐὰν ὁ εἷς τῶν λέγοντων ἐκπεσὼν τῆς αὑτοῦ εἰς μέσην τὴν σκηνὴν καταπέσῃ, μᾶλλον δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς. Quod ſi quis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, magis profecto movet ſpectatoribus.* ſic interpretantur. In Mſ. pro ἐκπεσὼν habetur κενεμβατήσας & pro παρέχει, παρέχοι. Vocabulum rarum eſt κενεμβατεῖν, *in locum vacuum venire*, ubi ſit cadendo ut ſi quis putet ſe per ſcalas, illis ablatis, ex editiore loco deſcendere, neceſſe eſt ut cadat. Plutarchus in Flamino, cum narrat Graecos in ludis Iſthmiis, praeconis vocem qua liberos illos eſſe juſſerat, tanto excepiſſe plauſu, ut corvi ſupervolantes in ſtadium deciderint, cauſſam hujus rei reddit: *αἰτία δ' ἡ τοῦ ἀέρος ῥᾳθυμία· γὰρ φωνὴ πολλὴ καὶ μεγάλη φέρεται, διαπαίμενος ὑπ' αὐτῆς ἀντερείδῃ τοῖς πτερυγίοις, ἀλλ' ὀλισθήσας πίπτει, καθάπερ κενεμβατήσας. Cauſſa eſt diviſio aeris: cum enim multa & elata vox mittitur, diviſus ab ea non ſuſtinet volucres, ſed facit ut decidant, ut his evenire qui in loca vacua veniunt*, ubi nullum eſt ſolum, in quo inſiſtunt, ubi eſt hiatus, ſicut in foſſis, & puteis. Non vero ſcena plana illos hiſtriones, de quibus loquitur, cadere, ſed de editiore loco in humiliorem & depreſſiorem, oſtendunt ſequentia, totorum corpus gravi illorum *κενεβατήσαντων* lapſu vulnerari, & contundi ait. Hujus vocabuli vim cum non cuperent ſcioli, ſubjecerunt notius & tritius *προσπίπτοντας*. Fuiſſe vero in theatris non omnem locum, ubi hiſtriones poterant praecipites cadere in inferiora loca liquet cum ex aliis antiquorum locis, tum ex Pollucis lib. IV, c. ubi agit de theatri partibus.

Pag. 182. Dicit Alectryon: Nullam vitam humana tranquillam eſſe, ſi modo ſit *μόνοις τοῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ μὴ ἐμμεμετρημένοις, naturalibus duntaxat cupiditatibus & non circumſcriptis.* Sed quis dixit *ἐμμετρῶν*, aut ubi legitur *ἐμμεμετρημένος*? Nuſquam quam in hoc loco, qui merito ſuſpectus fuit multis doctis. Mſ. noſter ſcribit *ξυμμεμετρημένος*. Optime. Thucydides lib. 2, *οἷς ξυνέβαινεν ἅμα τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ εὐπλουτίᾳ ἐμετρήθη. Quorum vita ſimul & mors felicitate circumſcripta fuit*, hoc eſt qui viri & morientes fuerunt felices.

Ibid. *Καὶ μὴν τειχορυχῶν με ἀναγκάσεις;* Laborare hunc locum vidit Marcilius. ſed remedium praeſentius nobis Mſ. codex in quo legitur, *εἰμὴ καὶ τειχορυχῶν γε σύ με ἀναγκάσεις. Nam me compelles parietes perfodere?* Praecedentia vero verba ſic dicenda ſunt: *πῶς οὖν, πεκλεισμένον ἔχειν; quomodo hoc fieri poterit, clauſis foribus?*

Pag. 183. Locus eſt qui me diu torſit, praeſertim cum [illegible] tiquo libro mihi eſſet praeſidii ad eum emaculandum. [illegible] natum eſſe nullus dubitabam. Quis enim [illegible] loquitur de Simone cerdone, qui [illegible] *ὡδὶς ἀβελτέρᾳστην ἀπωνίαν τὸ* [illegible]

teria calceis affuenda obrodet, ebibetque. Serice aut Scythice si interpres locutus esset aeque intelligeretur ac nunc intelligitur. quid enim *ebibet*? quid bibere ad corii rosionem? Dein ubi in Graecis sunt coria *calceis affuenda*? κοτύμμασα sunt soleae, quae calceis suppinguntur, & pedibus teruntur. At pro λαπίνων si legas, ut sine dubio legendum λαπαῖν, omnes tenebrae discutientur, quae locum hunc reddiderant inexplicabilem? σινόω est sordibus inquino, maculo, λαπίνω est sordibus purgo, emaculo, Hesych. λαπαῖν, ἀπρυπᾶται. σῖν- γὰρ ὁ ῥύπος. λαπαῖται est *sordibus purgatur.* σῖν- *enim est sordes.* Sic hunc Hesychii locum emendandum vidit olim Henricus Stephanus, cum in editis libris legatur ἀπαῖται, & recte Stephanum legisse hic Luciani locus argumento est. Sententia igitur, Graecorum Luciani verborum haec est: *At ille rursum soleas obrodens sordibus purget.* Nam sutores etiam ore soleas crebrius lingendo, & si quid dedecet dentibus abradendo ut magis niterent, emundasse videntur.

Pag. 184. Περὶ τ ἱππικά ἐστι ἃ πάνυ ἐπιμελῆς. Typographi vitium esse ducerem, nisi in omnibus editionibus inveniretur. Scribendum enim περὶ τ ἱππικά ἐστι ἃ πάνυ ἐπιμελῆς.

Ibid. Τὰ ζ ἐκκλίνω δεῖ Σώσυλ-. Mss. unam vocem, quam & exigit sententia, interponit, quae recipienda est. τὰ ζ ἐκκλίνω δεῖν, οἶμαι, Σώσυλ-. *At sedecim vidit, opinor, Sosylus.* Nam dubitare, non certo scire num viderit, ex sequentibus licet cognoscere. Paullo inferius: σιώπησον ὦ Μίκυλλε μὴ κατάφωρός σε παράσχῃς ἡμᾶς. Vertunt: *Taceo Micylle, ne nos praesentes prodas in furto?* Quis furabatur? Atqui jam Gallus praedixerat furari non cere, nec quicquam rei alienae tangebant. Praeterea ubi in Graeco est *in furto?* Ista igitur verba dele, si Graeca recte velis intelligere.

Ibid. Σοὶ γὰρ ὅμοιόν ἐστι καὶ τὰ πρόβλια ὑπὸ μάλης ἔχειν. Elegantius & ἀττικώτερος Mss. τὰ πρόβλια ὑπὸ μάλης ἄπαιμι ἔχων. De quo loquendi genere paullo ante monui.

Pag. 185. Ὁρᾷς ἐπαγρυπνοῦντα καὶ τοῦτον ἐπὶ φροντίδι, ἀναλογιζόμενον τοὺς πόνους, καὶ τοὺς δακτύλους κατατεθλιμμένους. Interpres: *Vides inquit etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem.* Sed δακτύλους κατατεθλιμμένους, non est *contortis digitis*, sed *cujus digiti contabuerunt.* Sic paullo ante de Simonide: καὶ κατατεθλιμμένον ὅλον ἀπὸ φροντίδων. *Et totus contabuit, & extenuatus est curis.* Sic igitur verte: *Vides hunc etiam vigilare praeturis, supputare usuras, & ejus digitos contabuisse* ut solent esse hominum morbis aut curis confectorum digiti. posses etiam vertere *digitos ejus occallnisse, callo fuisse obductos*, sive *callo indurnisse* [illegible] *supputatione.* & hoc malo. [illegible] nescio cur σίλφιον Latine [illegible], ut paullo ante σμίλιον, cum Latina lin[illegible] *poret*, & in ea [illegible] commodae, nimirum

[illegible]

Pag.

Pag. 186. In Icaromenippo. Valde fallor, aut ſcribendum eſt non longe a principio: πάλαι γάρ σε ἑπόμενος ἀκούω τῶν ἡλίων καὶ σελήνας, ἔν τινι φορικῷ παίσῃ σπεύδοντα τινας, καὶ ξυναπτόμενος ποιητίζοντα. *Et enim jamdudum te ſequens audio ſoles & lunas, & ridicula illa, ſtadia quaedam & paraſangas tanquam peregrinum jactantem.* Vulgo legitur σταθμοὺς manſiones. ſed σπεύδοντα & ξυναπτόμενος rectius junguntur quam σταθμοὺς & ξυναπτόμενος. Si quis tamen malit vulgatam tueri, per me licet, praeſertim ſilentibus veteribus libris.

Pag. 188. Verba haec Menippi non aſſecuti ſunt Eraſmus & Salmurienſis interpres, cum καταφρονήσας αὐτῶν, καὶ τὸν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις σπουδὴν ἀχολίαν τῆς ἀληθῶς σπουδαίου ὑπολαβών, ἀνακύψειν ἤ, καὶ ἐπὶ τὸ πᾶν ἀποβλέπειν ἐπιρώμενον, interpretantur: *Contemptis his atque horum ſtudio, adjectoque animo ad ea quae ſunt vere bona, hinc emicare, & ad univerſi naturam ſuſpicere ſum conatus.* ἀχολίαν τῆς ἀληθῶς σπουδαίου ὑπολαβών, non eſt *adjecto animo ad ea quae ſunt vere bona.* ſed haec ſignificant cum praecedentibus καὶ τὸν ἐπὶ τούτοις σπουδὴν, & *earum rerum ſtudium abſtractionem a veritatis eſſe ratus, ſurſum oculos tollere, & univerſum reſpicere ſolet.* ἀχολία ſaepe eſt impedimentum, quo aliquis avocatur & abducitur a negotio & re quadam.

Pag. 191. Καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς αὐτῶν λογισμοῖς κατηγορεῖν. Interpres: *eos damnantes qui de hoc veluti uno quopiam diſputarent.* αὐτῶν delendum videtur, ſi Graece loquutus eſt Lucianus, uti ſemper accurate & emendate locutus eſt. In Mſ. eſt αὐτὸν. quod ne ipſum hic locum habere poteſt.

Pag. 194. Πάμπολυ τῆς νεφῶν ἀναστάσεως vertit Eraſmus, *plurimum nubium emenſus.* ſed ἀναστᾶσ eſt avellere, avertere. Forte legendum ἀναπλᾶς hoc eſt, quod volebat Eraſmus, *cum ſupra plurimas nubes evolaſſem.* Inferius in hoc catalogo: Λεωφόρος ἐμαυτὸν ἀπεκόμιζον ἐς αἰγιόχοιο Διός. *me ipſum movens evolavi ad Iovis Aegiochi domum.*

Ibid. Leg. τὸν ἐπὶ πόλων Θρῃκῶν. ex Iliad. γ. v. 4. non ἐπὶ πόλων ut editur vulgo, quibus hic nullus eſt locus.

Pag. 199. Οὗ μὲν γὰρ ἦσαν εἱλαπίναι. Eraſmus: *ubi erant convivia.* cum ſit, *alibi erant convivia.* Sic Ariſtoteles in Oeconomico quem uſus eſt ἄ pro *alibi.*

Pag. 201. Scribe ταῖς μυρμηκιαῖς κρύπτειν ἐφέσεως. Nam μυρμηκιὰ eſt ἡ μυρμήκων ὁπή, & mox ἀνεπτόμην ἐμαυτὸν ἐς Ἄγγελον Διός.

Pag. 203. Vide ineptias interpretum haec verba ἐπεπλήρωτό γὰρ ἡ ἐμοὶ τὸ παρόδοξόν μου τῆς ἐπιδημίας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντας ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιφερομένους, sic vertentium: *Non nihil enim ipſos turbabat, novus & inopinatus adventus meus, & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines ad eundem morem alati venirent.* In qua verſione nihil ſani. neſciens

ita

ἐστι ἤδη, & ἔσον ἔπω eleganti idiotismo Graecis significare *jam tam, paulo post*, quod dudum obſervavit magnus Budaeus. Verte: *Turbabat enim eos non nihil nec opinus meus adventus, & quod ſtatim* vel *mox omnes homines ad eundem modum elatos adventuros putarent.*

Pag. 206. Non abſurde Mſ. προστάττει τοῖς ὑέμοις καὶ τοῖς ἄραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. Vulgati ποιεῖν. *praecepit ventis & tempeſtatibus, in quibus eſſet elaborandum.*

Pag. 207. Cenſeo Lucianum ſcripſiſſe τάς τε Ἡσιόδε θεογονίας ἴσως ἡμῖν. *Heſiodi Theogonias canebant.* non ἡ θεογονίας, ut vulgo legitur.

Pag. 112. In bis accuſato Mſ. pro ἤδη ἔσον κνήσας τὸ ὦς, φασι χολῶ ἄγαν. ſcribit ἤδη ἔσον ἀλφαίσας τὸ ὦς, φασι, χολῶ ἄγαν. *Non tantum otii habens ut aurem inveniat*, hoc eſt, *tangat.* ἀλφαίω & ἀλφαίνω eſt invenio.

Ibid. Ἄργεια κρίω, καὶ χαλάσας ἐς τὸ αὐτὸ ἴψωπες. Haec reſpiciunt Pythiae reſponſum, quod dedit Croeſi legatis, cum id conſulerent de Rege, quid tum ageret, apud Herodotum lib. 1. c. 47. Meminit etiam ſuperius in Iove Tragoedo.

Pag. 213. Nec haec verba ceperunt interpretes, ἐ γὰ μόνοι κεφάλαια τῶν ἐμῶν διοικήσεως, ὑετὸς, καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα, καὶ ἐρασπὰς αὐτὸς οἰκονομησάμην καὶ λῃτάξας πίπαυμαι τὰ ἐπὶ μέρους ῥροντίδων ἀπολωγμένος. cum ſic interpretantur: *Non enim ſolum generalibus illis meae adminiſtrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus adminiſtratis, ceu curarum parte ſublevato, quieſcere mihi licet.* αἱ ἐπὶ μέρους φροντίδες ſunt *ſpeciales curae*, quae ſingulis ſunt impendendae, & opponuntur τοῖς κεφαλαίοις διοικήσεως, quae ſunt, in quibus ſumma rerum vertitur. Sic autem vertes. *Non enim tantum praecipua illa mei imperii, pluvias, grandines, ventos, fulgura cum ipſe rexi & gubernavi, levatus & ſolutus ſum curis his particularibus.*

Cur pag. 114. in omnibus editionibus eſt μιρμηζίζω? quis enim neſcit μυρμηκίζω Homericum eſſe verbum?

Pag. 216. Αὐτοχίδιοι φιλόσοφοι σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων ἐξειργον. Mſ. ἐξυσσῶσιν. *Philoſophi extemporanei ex coriariis & fabris facti oberrant.*

Pag. 218. Mſ. Αὐτὴ μὲ σὺ σταθεὶς σὺ ἐπὶ ταύτῃ κόλπου. *Tu vero hic in colle conſideto:* male in editis κολπάζ. Nam quamvis infinitivus pro imperativo Graecis uſurpatur, hic tamen collocari non poteſt.

Pag. 220. Καὶ μάλιστα ὅπόσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἐξαχολεῖ. Vertunt, *inprimis quibus nihil rerum neceſſariarum curae eſt.* Περιαχολεῖν eſt verbum quod Graecia non novit, nec noſſe poteſt. lege. ἀναγκαιοτέρων περὶ ἀχολεῖ. *praecipue quos nullum negotium neceſſarium avocat, impedit.*

Pag. 221. Ὁ μισθὸς ἡμιόλιον ἐμῆς δίκης. *Merces pro quoquo judicio*

tres oboli. Haec erat merces constituta, quae Athenis judici dabatur. Pollux Onomast. VIII, 5. τριωβόλιον ὁ τῇ δικαστῇ διδόμενος μισθός. *Tres oboli, data judici merces.* Aestimatur autem obolus Atticus octo chalcis, seu *stufero* Batavico, chalcus vero, quem Batavi *deutam* vocant. Sic & patroni caussarum merces erant tres oboli. Inferius in hoc ipso dialogo: πολλοί γὰρ, οἳ καὶ ἕνεκα τριωβόλου λοιδοροῦνται ἑτέροις. *Sunt multi, qui vel trioboli gratia disrumpi pati sunt.*

Pag. 222. Τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν, αὗται γὰρ εἰς ὕστερον δικασθήσονται. *Antiquiores*, illas, inquit interpres, *prius dirimamus; Hae autem postea judicabuntur.* Non rejicio hanc scripturam, sed mihi tamen magis arridet Mſ. lectio, in quo παλαιὰς πρότερον διανύσωμεν. *priores prius expediamus* sc. causſas.

Ibid. Πλὴν ἀλλὰ πλήρωσόν με. Sic Mſ. *verumtamen sortire decem.* Editi, πλὴν ἀπόπλήρωσον.

Ibid. Γ' δὲ ἤδη τὰς ὑστεροβούλους ἤδη Ἀθήνησιν ὁ Ἀρείφατος πάνυ ἀπλήρωσεν. sic Mſ. Ἀττικῶς. Vulgo ὑστεροβούλους.

Pag. 223. Οὐθεὶς ἐθελήσει γε τῇ φωτεῖ συναιρεθῆναι μέθῃ. *Nemo certe velit ebrietati palam patrocinari.* Puer vidi legendum ὁ φωτεῖ. Et nunc firmat Mſ. in quo. οὐθεὶς ἐθελήσει ἔτι τῇ φωτεῖ συναιρεθῆναι μέθῃ. *Nemo volet aperte patrocinari ebrietati.*

Pag. 224. Dicitur ebrietas ἁρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ἄγαν. Vertunt *praereptus cum esset adhuc adolescens tenellus.* sed reponendum ex Mſ. προσαρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα, *ad se rapiens, seu attrahens adolescentem etiam tunc & valde tenerum.* pro quo c. 26. dicit, πρὸς ἑαυτὸν ἐφέλκεται, & ſtatim, προσαγόμενος αὐτὸν τὰς πολλάς.

Pag. 227. Πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὸν ἐρωτᾶτε, οἵας ἂν αὖτος γνοίη τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμέτερον Θησέα, εἰ προσθέοντες τῇ ἡδονῇ ἐφυγον τοὺς πόνους. *Verumtamen illud ab ipsa quaerite, quales putet fuisse nostrum Herculem & Theseum, num voluptati indulgentes, evitarint labores.* Nihil hic reprehendo, sed moneo tantum a prioribus verbis πρότερον inferere Mſ. ἐκεῖνά γε αὐτὸν πρότερον ἐρωτᾶτε, *haec prius illam interrogate.* dein pro προσθέοντες in illo, ut & Anglicano scribi πιθόντες. *num persuasa a voluptate*, ut alludat ad Herculem Prodicium apud Xenephontem, cui voluptas omnibus modis persuadere conabatur, ut sua sequeretur castra.

Pag. 228. Καὶ ὦ φησι κεφάλαιον τὸ πόνον τοῦ δύσπραγμον ἐξεργάσεσθαι λέγον οἰηθεὶς, τοὺς μὲ αἰνικτικοὺς ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρινθώδεις ὁμοίως ἀπέφυγε. Vertitur: *Et quam laborum caput, felicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos sermones & labyrinthis similes evitavit.* In Mſ. legitur καὶ ὦ φησιν ἐπὶ κεφαλαίου, τὸ πόνον. ἐπὶ κεφαλαίῳ, ὁ κεφαλαίῳ, & apud Thucyd. ἐπὶ κεφαλαίῳ εἰ uno verbo, quod & Latinis, *denique*, aut, ut Cicero, *quid quaeris? noli quaerere.* Idcirco sic vertes: *Et quam ut uno verbo dicam, laborum ait felicitatem esse, pro nugis habens, ambiguos illos sermones,*

ses, & labyrinthis similes evitavit. quamvis vulgatam non damnem, quae sic potest explicari commode, *& quam felicitatem, caput* seu *summam omnium laborum, ait esse, pronugis habens.*

Ibid. Ὥσπερ ἐπὶτὸν ἐπὶ τὸν ἐλάττω βωμὸν ἐπὶ τὸν μείζονα καταφυγόντα, sic rectius Mſ. *Cum ille supplicis instar ad voluptatem, tanquam ad misericordiae aram confugerit.* editi: φεύγοντα, sed tum non confugiebat, sed ante confugerat.

Pag. 230. Τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτὴν κατεδικασάτωσαν. Male interpretantur: *indicta igitur causſa ipsum condemnent.* Est enim, *ipsum condemnent quia non obierit vadimonium.* Sic ἐρήμην ὀφλεῖν, est *vadimonii deserti reum esse.* Pollux VIII. 8.

Ibid. Ἐρήμην λύειν, est *deserti vadimonii absolvere*, & iterum agendi facultatem dare.

Pag. 232. Αὐτὸν ἢ τὴν γυναῖκα ἐκεῖνον. Mſ. αὐτὸς δὲ.

Pag. 233. Ἐνοχὸς τῇ κακώσεως non est *vexationis* obnoxius, ut vocant interpretes, sed *malitiosae desertionis reus.* Pollux Onom. lib. III. c. 3: ἀποπέμψασθαι γυναῖκα, καὶ τὸ ἀζύγωμα, ἀποπομπὴ, καὶ ἀπόπεμψις, καὶ ἀποπέμπειν δίκη. καὶ κακῶν, καὶ δίκη κακώσεως. πρᾶξις, πάντα. καὶ τἀναντίον, λύσεις, καὶ δίκη τοῦ ἢ ἀνδρὸς λαλείψεως. & ineptissime ab interprete Latino κακῶν & κάκωσις, *afflictionis poena.* Hic locus, ut plurima alia in Polluce non possunt certi Latine, quia lingua Latina caret vocabulis quibus propriatem harum Atticarum locutionum exprimat recte. Hoc vero sult ἀποπομπὴ & λύσιμψις dici de viro, qui repudiat uxorem. κακῶν & κάκωσις de eo qui eam deserit. sicut contrario λύσεις de uxore, quae virum deserit, sive nuncio remisso, sive, ut puto, malitiose, & sine causa. De τῷ ἀπολείπειν, vide quae notavi olim ad Soloecistam. Quamvis δίκη κακώσεως sit quoque actio malae tractationis, quae datur etiam parentibus adversus liberos, & pupillos. Vide Harpocrationis Lexicon.

Pag. 235. Εἰς ἢ τὴν Ἀκαδημίαν, ἢ εἰς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίονι τούτῳ ἀλλόγῳ συμπεσεῖσθαι, ἡρέμα ἀλαλητέρφους. τοιαῦτα ἔτι. &c. Ultima sic leguntur. In Mſ. cum aliquot verborum incremento: ἡρέμα συνδιαλεγομένους, ἢ ἐπαινοῦντα καὶ μεγάλα ὑπομένοντας. τοιαῦτα ἔχοντ. *placide disputantes, laudes & plausum non desiderantes.* quae Luciani esse nemo inficiabitur.

Ibid. Dialogus dicit se ἀναβαίνοντα ὑπερέκεινα τῆς οὐρανοῦ. sed ὑπερέκεινα simpliciter significat *super coelum*, vel *in coelo.* Mſ. ὑπὲρ τὰ νῶτα τῆς οὐρανοῦ. *super coeli dorsum*, hoc est supra nubes, Dialogus autem hic cum de rebus sublimibus loquitur, παραφθεῖρ, καὶ μετέωρος βαίνοι.

Pag. 236. Οὔτε πτηνός εἰμι, οὔτε ἐπὶ τῶν μετεώρων βέβηκα. Interpres: *Neque pedestris, neque sublimis incedo.* ἐπὶ μετεώρων βαίνειν non est Graecae loquendi ratio. Graeci enim dicerent μετέωρον βαίνειν. Deinde num μετέωροι opponuntur πτηνοῖς? Nihil certius, le-

quodque immutari providentia. Atqui non permutantur, ſed eundem ſervant ordinem illi ſyderum motus, temporum vices, & quae enumeravit alia. ſcribendum ſine dubio, ut eſt in Mſ. λῆ τάξεως, regi, adminiſtrari providentia. Sic paullo ante Timocles quaerebat, ὑπό τινι δὲ θεῷ τάττεται ἡ τὸ ὅλον ἐπιμέλεια. *Hoc igitur univerſum nulla ne providentia regitur?*

Pag. 151. Εἰπὲ καθ' ἑαυτὸν ὁΕὐριπίδης, μηδὲν ἐπισκεψάμενος τὰ χρείας τῶν δραμάτων, τὰ δοκοῦντα οἱ λέγῃ, ἄκυσον αὐτοῦ τότε παραπαζόμενον. Sic lege & interpunge. ἄκυσον pro vulgato ἀκύρῃ, quod tamen cum in hac, tum in Salmurienſi editione typographorum vitio eſt omiſſum, & τότε ex Mſ. repoſui. *Cum ex ſua ſententia Euripides, nulla neceſſitate fabularum compulſus, quae ipſi videntur profert, audi tunc libere loquentem.*

Pag. 152. In verſu Euripidis pro ὑγρᾷς τὸ ἀγκύλοις Mſ. ὑγρᾶς τὸ ἀγκύλους. Mox in alio verſu ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς verte *quicunque Jupiter ſit.*

Pag. 153. Τυτὶ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπηλθεῖ. Mſ. τυτὶ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπῆλθεν.

Pag. 154. Ἀλυσιπλεῖς ἦ, οὐδὲ ἄλοιγον οὐδὲν τί εἶχεν ἡ ναῦς, ὁ καὶ χρεὼν ἦν αὐτοῖς. In Mſ. hic adduntur non nullae voces: ὁ μὴ χρῆσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον ἦν ὅσοις τὴν ναυτιλίαν αὐτοῖς. *quod non utile omnino & neceſſarium ſit ipſis ad navigationem.*

Pag. 159. In Gallo ἰὼ γῆν περὶ ἀνατεῖλαι τὴν ἥλιον μίαν πρωΐδα ἐρχόμενος. Mſ. ἰὼ γῆν περὶ ἀνίχειν τὴν ἥλιον μίαν πρωΐδα ἐρχόμενον. leg. ἀνίχειν. ſed perinde eſt ſive ſequaris editos, ſive Mſ. Sic & inferius idem codex pag. 160. Ὁπόταν ἀνίχοι ὁ ἥλιος, pro φαίνοι.

Pag. 163. Ἦ Πυθαγόρας ὅτι ἀδικησαμενίσας καὶ τὸ ἴσον ἡσεβηκώς κυάμους φαγόντας, ὡς ἂν εἰ τὸν κεφαλὸν ἢ πατρὸς ἐδηδόκεις. *Aut ſi Pythagoras peccaſſe, & aeque impium fuiſſe, ſi fabas ediſti, ac ſi patris caput comediſſes.* Nimirum, quia Pythagoraei a fabis abſtinebant, quod illorum magiſter eas parentum capitibus eſſe ſimiles docebat. Superius in dialogo Menippi & Aeaci, cum Menippus dixiſſet in pera ſua non niſi fabas eſſe, quas nolit edere Pythagoras, reſpondet hic: Ἀὸς μέντοι, ἄλλα δοκεῖ νεκροῖς δόγματα· ἤκουσα γοῦν, ὡς οὐδὲν ἴσασι κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ τοκέων σύμβολα. *Damodo. Apud inferos aliae ſunt opiniones. Didici enim hic fabas & caput parentum nihil habere ſimilitudinis.* ubi neſcio cur interpretes verrant κεφαλαὶ teſticulos. quamvis non ignorem alios hanc quoque tradere cauſſam cur Pythagoras fabis abſtinuerit, quia virides fabae ſimiles ſint ἀνδρείοις μορίοις, ut loquitur Lucianus in βίων πράσει. Sed de capite parentis Clem. Alexand. 3 Strom.

Οὐδὲ μιὼ ὅτι ἀνθρώπου κεφαλῇ ἀπείκασται κύαμος καὶ τὸ ἐπίλυσιν,

Γνόντι τοι κυάμους τρώγειν, κεφαλάς τε τοκήων.

Fabas inquit prohibuiſſe Pythagoram, quod ſit legumen flatus excitans,

ans, *non quod parentis capiti sit simile, ut velit ille versus. Idem est fabas atque caput patris edere.*

Pag. 164. Καὶ μίτταλλα ὅλα χρυσίου κεκομίδαι μοι δοκεῖς. Interpres: & *solidas auri venas mihi videris adduxisse.* Μίτταλλα ὅσα χρύσια. *totas auri fodinas*, aut *auraria metalla.* Metalla Latinis & Graecis scriptoribus sunt loca, unde metalla effodiuntur. Justinus de Philippo VIII, 2: *Auraria in Thessalia, argenti metalla in Thracia occupat.* Sic *damnari ad metalla.*

Pag. 165. Κωλύει γὰρ οὐδὲν αὖθίς σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὴν δείπνου ἐκείνου θεωρίαν, καὶ ἀναμηρυκώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Latinus interpres: *Nihil enim prohibet quo minus denuo coenes, & velut illius coenae somnium reducas, & quae tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines.* Προάγειν num est *reducere*? mo id est *educere, producere.* Non potest haec vox hic locum habere. Legendum, ut legitur in optimo codice, ἀναπλάττειν. *si veluti coenae illius somnium, imagineris, animo concipias.* Nam ἀναπλάττειν est φαντάζεσθαι, *imaginari, animo deformare.*

Pag. 166. Σκιαγραφῶν, ὁπόσαπερ τὸ ποικίλον εἴη. *Subinde respiciens, quot pedum esset solarii umbra.* Recte sic Salmurienſis interpolator. Alii ineptissime. Veteres enim tempus metiebantur pedibus ad proprii corporis umbram. Pollux lib. VI, c. 8. τῇ σκιᾷ δ' ἐπεμβαίνοντα τὸν ἰδιον πόδα ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδᾷ, ὧν καὶ ποικίλον καλεῖται. καὶ ἔδει σπεύδειν, εἰ δεκάπουν τὸ ποικίλον εἴη. *Umbra vero tempus ad coenam eundi indicebant; quam & ποικίλον vocabant. Et ποικίλῳ decem pedum existente libandum erat.* Legendum autem ἔδει σπεύδειν *properandum erat* ad coenam cum umbra decem pedum esset quia tum erat legitimum coenae tempus. Sic meridiabant tempus diei ante horologiorum inventionem, de quo multis disputat maximus virorum Salmasius in Exercitationibus Plinianis. Aristophanes in Ἐκκλησιαζούσαις:

Σοὶ δὲ μηλήσει
Ὅταν ἡ δεκάπους τὸ ποικίλον λιπαρῶς χωρεῖν ἐπὶ δεῖπνον.
Tibi vero curae erit, cum duodecim pedum umbra erit ad laute prandendum ire.

Ibid. Ἀπέχομαι κοσμίως μάλα ἐγκεκαπνισμένου, ἀπηρτύσας τὸ ἱμάτιον, ὡς ἐπὶ τῷ καλλωπίσει γένοιτο ἡ ἀναβολή. *Abeo nitide admodum cultus, sic obverso pallio, ut qua esset parte purissimum ea videretur* sic interpres. nec reprehendo, nec hic audio veterem codicem, qui pro ἀναβολή legit μιτραβολή. sed ἀναβολή est ipsum pallium. Glossae ἀναβολή *amictus, amiculum.* Inferius in Timone: τὸ χρῆμα εὐτελὲς καὶ κόσμιος, τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικὸς τὸ ἀναβολίῳ. *Cultu decorus, atque ornatus, incessu ac pallio modeste compositus.* Sic alibi eidem ἀναβεβλημένος εὐτελῶς est qui incedit pallio decore composito.

Pag. 168. Εἶτα μηδενὸς ἀντιφθόγγου παρόντος αὐτῷ, ἐμὲ κατακλίνει φέρουσι, ὡς ὁμοτράπεζον ἕξοντα. in Mſ. ὑποκατακλίνει. quod

quod minime damnandum. *Cum, inquit, nemo vellet accumbere juxta eum, me ibi collocarunt infra ipſum, ut in eodem lecto jaceremus.* ſic hic locus interpretandus. Ὁμοτραπίζοι, ſunt qui in eodem lecto triclinari cubant. In ſingulis lectis tres accumbere ſolitos nemo humanior paullo neſcire poteſt.

Ibid. ſcribendum, ἄκρα ἤδη καὶ τὸ σύνταγμα. ſic Mſ.

Pag. 169. Parvae ſunt duae labes, quae videntur a typographis profectae, ſed quae tamen omnes inquinant editiones, in quibus ſcribitur χαρίπαν ὄμμαι, pro χαρίπουν ὄμμαι. & ὅτι χρυσῆ καὶ χρύσῳ ἰσοφύκασι, pro ὁσφύκασι. Sic enim apud Homerum Il. ε. v. 51. cujus ſunt, ut liquet, verba.

Pag. 170. Ὅτι τὸ ἔτι ἤψων τοῖς Κρονίοις, δύο τόμοις ἢ ἀκτὼ ἐμβαλών. *Cum duobus extorum fruſtis injectis legumen querem ſaturnalibus.* ἤψω quidem mutuatur ſua tempora ab ἑψέω, ſed quod dudum repudiarant Atticorum aures, ut οἱ χαριέστατοι παῖδες docuerunt. Itaque pro ἤψων malebam olim ἥψουν, ſed poſtea Mſ. mihi oſtendit legendum eſſe ἤψησε, & pro τόμοις, τομάρια. ſed ἀκτὼ πες, ſunt *botuli*, *farcimina*, non inteſtina.

Pag. 171. Ἐπεὶ ἢ ἀπέθανε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πανάρχ, ὁ τὸ τρύβλιον περιελίχνων, ἅπαντα ἐξελαυνῇ, ἀλυργῇ καὶ ὑσγινοβαφῇ ἀμπεχόμενος. Et quae ſequuntur. Hic aliquid excidit. Sententia enim hiat, nec eſt unde pendeat ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους. Salmurienſis quidem interpres multa infarcit, alia omittit, & cetera miſere vertit: *Poſtquam vero pridie mortuus fuiſſet, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea hyſginoque tincta veſte indutus.* Ille κεῖνος in Graecis Simon *ille gaudens effert?* Nam ἅπαντα ἐξελαυνῇ aliud eſt ut ſtatim videbimus. Cur omiſit τὰ ῥάκια τὰ πανάρχ, ὁ τὸ τρύβλιον περιελίχνων. Poteratne flagitioſius in hoc loco interpretando quiſquam verſari? Nec melius Eraſmus: *At ſimul ac mortuus eſt nuper, univerſis illis opibus juxta leges Simon ille, qui cum patria, quia patellam circum lingebat, gaudens purpura oſtreoque circumtectus.* In his nulla eſt ſententia. Ad prima autem verba ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους addendum εἶλε, quod vitio librariorum intercidit, aut ſimile quidem. In ſequentibus quoque aliquid periit. ὁ τὰ ῥάκια τὰ πανάρχ nihil habent unde pendeant, & nihil ſignificant, ſed ex Mſ. haec jactura egregie ſarcitur, qui in prioribus unum aut plura verba periiſſe luce meridiana clarius oſtendit, quamvis & ipſa συνέχεια & ratio ſatis indicet. Sic autem in vetere codice hic locus ſcribitur: Ἐπεὶ ἢ ἀπέθανε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια περιεβλημένος τὰ πανάρχ, ὁ τὸ τρύβλιον περιελίχνων, &c. Pulchre ſane & vere. Sic igitur locum totum ſcribe & verte: ἐπεὶ ἢ ἀπέθανε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους * ... Σίμων. Καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια περιεβλημένος πανάρχ, ὁ τὸ τρύβλιον περιελίχνων ἅπαντα ἐξελαυνῇ ἀλυργῇ καὶ ὑσγινοβαφῇ ἀμπεχόμενος. *Poſtquam vero pridie mortuus*

* εἶλε.

ἐ, *omnia illa secundum leges* cepit *Simon*. Et *nunc ille qui pannis rudibus indutus erat, qui catinum lingebat, hilaris equo vehitur, purpurea, & coccinea veste amictus.* ἄνθρωπος ἱππεύς ἐξελαύνῃ est ieto & alacri animo equo vehi, ἐλαύνειν est subaudito ἵππον, *equitare*. ut apud Latinos *vehere* sc. se equo, pro *vehi* frequenter legitur, sic & ἐξελαύνειν, & ἐπεξελαύνειν. Herodot. ἐξήλασε ἐς ἤθεα ἐ ἑωυτοῦ. *equitavit ad suam domum.* ἐξελαύνειν proprie Germanis : Belgis est uitrijden. Hyginus quidem color differt a coccineo, um sit medius inter purpuram Tyriam & coccinum, potest tamen *coccineus* verti. Hyginus enim color conficiebatur ex purpura, uae coccino superinducebatur, ut dudum docuere viri doctissimi. ide Salmas. exercitat. Plinian.

Ibidem. Non reprehendo vulgatam, αἱ ἀπιλεῖσιν ἀπιλεῖν αὐτὰς· ed magis tamen probo libri veteris scripturam, in qua αἱ ἀπιλεῖν ἀνηρτήσιν αὐτὰς. *Minantur se ipsas suspensuras.* Hae sunt & inae & facinora mulierum perdite amantium. In hoc ipso Luiano non unum est exemplum.

Pag. 172. Εἶτα ὄντων ὀλίγων τῶν ψηγμάτων ἦκεν εἰς βίον, ἐξ ἐκείνου ἐπιπροσθῶ. Salmurienſis : *Itane neglexi infex vel pauca fructa in vitam importare, cum illo essem alitus.* ed ἦκεν ψήγμασιν εἰς βίον significat ne *fructa importare in vitam* ? editione Basileensi Graeca 1555 legitur, ὀλίγων τῶν ψηγμάτων ἦκεν. Constat sane ἦκειν construi cum secundo casu, ut apud Herodotum δὲ ἦκω χρημάτων, *sum pecuniosus, dives.* δὲ ἥκω φρενῶν pud eundem *sum prudens.* Sed dum semper δὲ aut πάρω, adnctum habet. Quod concise dicunt δὲ ἥκειν τῶν χρημάτων, ingrum est, δὲ ἥκειν ἐπὶ πολὺ τῶν χρημάτων. Sed hic habere lum non potest, ne nunc dicam ὀλίγων legi in Mſ. Florentina, ldina, ceteriſque editionibus. In Florentina vero editione ſcritur ἦκων pro ἦκειν. Inde mihi perſuaſi excidiſſe & hic verbum ίρειν. Et legendum ἦκειν φέρουσα. *Omiſi ferre invitam.* Eſt loqueni genus, ut multa hujus generis alia, Graecis peculiare, ἥκω φέρων eſt *fero.* Iſaeus : ὃ γενομένης ἀμφήκεως ἥκει φέρων. *non adfert ctas teſtamenti tabulas.* Apud Poëtas vero, imprimis apud Hoerum, infinita talium locutionum ſunt exempla.

Pag. 173. Scribe : ἐγὼ δὲ τοσοῦτος εἰς φημὶ ὑπερφυὴς μηδὲν γένεσθαι ῥᾳστα. Et ſic legit interpres Latinus, quamvis omnes editiones Graecae μηδὲ.

Ibid. Καὶ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἐκπλεύσας ὥστε δεῖξαι τοὺς κατ' ἐκεῖνον ἄνθρωπους, ὡς θεὸν ἤδη μέ. Interpolator : *Et cum in Italiam rursum vela feciſſem, eo affectu Graecos ejus temporis imbui, ut me Deum praedicarent.* Palmerius cum vidiſſet in ultimis verbis laem haerere, cenſebat legendum eſſe, ὥστε ὡς θεὸν ἰδεῖν με. Sed na immutata litterula vidi puer fere ſcribendum eſſe, ὥστε θεὸν ἔχειν με. *ut me pro Deo ducerent*, ſeu *haberent.* & vere me vidiſſe Iſ. poſtea declaravit qui eandem ſervavit ſcripturam.

Pag.

Pag. 175. Mſ. Μακρὸν δ' ἂν γένοιθ' χαλεπεμεῖδαι ἔπεσιν.

Pag. 177. Οὔτε πρᾶγμα ἔχω λογιζόμενος, ἢ ἀπιστῶν, ἢ τὰ παλαιὰ τοῖς οἰκονόμοις ἀμφιπτόλεμον, ἢ πρὸς τὰς φροντίδας λογιζόμενος. Vertunt: *neque ſupputandis, aut repetendis pecuniis occupatus, neque cum ſceleratis diſpenſatoribus conflictaris, neque curis diſtraheris.* Sed cui perſuadebit πρὸς φροντίδας λογίζεσθαι eſſe *curis diſtrahi*? ne dicam τὸ λογιζόμενος eſſe in eadem ſententia repetitum inſcite, & in ultimis verbis eſſe ἀνοσοδιόνυσον. Optime Mſ. πρὸς τὰς φροντίδας μεριζόμενος. *& talibus curis diſtractus, talibus curis preſſus* μεμερίζεσθαι πρός τι eſt *alicujus rei particeps fieri.* Obvia ſunt exempla.

Ibid. Ἑσπερὶς πρὶν δειλὴ ὀψίη, λυσιμελὴς λὴ δικῇ. Vertunt: *Sero ſurgis crepuſculo, &, ſi libuerit, lavaris.* Praeſtat *ſera veſpera.* Duplex enim erat veſpera prior, & ſerior, Veſpera prior tum erat a prandio, poſterior cum ſol occideret, Atticis, δεῖλη πρωία, ἡμὴ ὀψία. Suidas: Δείλη ὀψία ἡ πρὶν δῦναι ἥλιον. δείλη πρωία ἡ πρὸ δείπνου ὥρα, ἡ μὴ τὸ ἄριστον. *Sera veſpera circa ſolis occaſum. Veſpera prior, a quae eſt a prandio.* Nam verba ἡ πρὸ δείπνου ὥρα, ſunt tanquam inſulſa delenda. Heſych. δείλη πρωία, ἡ μετ' ἄριστον ὥρα. δείλη ὀψία, ἡ πρὶν δῦναι ἥλιον. *Veſpera prior eſt tempus a prandio, Veſpera ſerior, quod eſt circa ſolis occaſum.* Hinc & *ſerus veſper* Latinis. Varro: *Neſcis quid ſerus veſper vehat.*

Pag. 178. Ἡ Διονύσιος καταλυθεὶς τὴν τυραννίδα, ἐν Κορίνθῳ γραμματικὸν ἐδίδαξε. Salmurienſis: *Aut cum Dionyſius tyrannide abdicatus Corinthi litteras docet.* Latinis *abdicare magiſtratum* dicitur is, qui ſponte illum deponit, & exuit ſe ipſe dignitate: *Abrogatur* vero magiſtratus ei, qui illo ab alio exuitur. Mallem igitur: *abrogata tyrannide*, aut *exutus tyrannide.* Sed Mſ. non inſcite. ἢ Διονύσιος καταλυθεὶς τὴν τυραννίδα ἐν Κορίνθῳ γραμματικὴς ἐδίδαξε, μὴ πάλαι πάλιν δεχὴν παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. *Aut Dionyſius, poſtquam extincta eſt tyrannis Corinthi Grammatiſta docet, poſt tantum imperium pueros ſyllabas connectere cogens.* γραμματικὸν enim dicebantur, qui pueros docebant prima elementa Grammatices, Grammatici vero, qui Poëtas & alios ſcriptores interpretabantur. pro ἀναγκάζων idem codex ἐδίδαξεν, quod non probo, quia modo id vocabulum praeceſſit. Sed mox rectius in illo exaratur: πάλαι πάλιν ἐπιεργὸς ἐκείνου ζῆν βίου, quam in vulgatis πάλιν πως ἐπιεργὸς ἐκείνου ζῆν βίου, *quale illud vitae genus eſſe olim expertus es.* Nam πως ἐκείνου non bene junguntur.

Pag. 179. Cum recenſuiſſet regiarum divitiarum affluentiam ſubjicit, καὶ ἡ ἄλλη τῆς δεχῆς τραγῳδία πᾶσα ἐξ ὑπερβολῆς ἐξαγμένη, Vertunt: *reliquaque omnis tragoedia principatus, ſupra quam credi queat, ingens.* Quid ſit *tragoedia principatus ingens*, quaerant, quibus libet λυρεῖν, & tempus perdere. Vertendum *reliquaque regius omnis apparatus, ſupra modum ingens: τραγῳδία δεχῆς* et *regii faſtus choragium*, omnia, quibus reges ſuperbiunt, & ſunt odio-

ſtentant potentiam. Amat hoc vocabulum Lucianus ut ſuperius otavimus.

Ibid. Alios conſcenſis tectis aedium magni aeſtimaſſe, ſi illis lieret videre τὰς ἀσπίμπους, τὰς ἐπομένους, *anteambulones*, & *tergo ſequentes*. Optime Mſ. τὰς ἀσπομπεύοντας qui ante me ant, pompam quaſi regiam ducentes. Nam ἀσπίμπους, eſt *praeittentes*.

Ibid. Hoc quoque vitioſum eſt in verbis mox ſequentibus, ἢ Ζεὺς ἢ παγκαλὸν χρυσᾶ καὶ ἐλέφαντος ξυνεργασάμενον, *Aut Iupiter mnibus partibus decorus, auro & ebore compactus*. Sed unde penet χρυσᾶ καὶ ἐλέφαντος. Mſ. ὁκ χρυσᾶ καὶ ἐλέφαντος. quis dubitet c ſcribendum?

Ibid. Sequitur pervenuſta comparatio tyrannorum cum Coloſſis : ſtatuis affabre factis a praeſtantiſſimis artificibus, ſed in quibus itus nihil videatur, niſi vectes, clavos, ſtipites, καὶ πίτυλον ὑπόηλον, hoc eſt, ſi fides interpretibus, *picemque ſublitam*. ſed Mſ. καὶ πίτυλον, καὶ πηλὸν, & *picem*, & *lutum*. ὑπόπηλος eſt vocabuım nihili, quod nuſquam legitur. Dicendum fuiſſet πήλινος. :d quid moramur vera lectione inventa? Sic ſe ſcripſiſſe paulo poſt ſtendit quoque ubi Micyllus dicit, ἀδίκως ἴφηθα τὸ πηλὸν, καὶ ὡς γόμφους, καὶ μοχλούς, οἵπερ εἶσι τῆς ἀρχῆς. *Nondum oſtendiſti itum, & clavos, & vectes regni*.

Pag. 181. In his quoque verbis maculae ſunt eluendae veteris codiis ope, quae ſic eduntur: ὁ ἦν κίνδυνος ἐμοὶ μὲ εἰ παραλιθοὶ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμφάρθοι τὸ τυμῆς τὸ ἐπ' ὀλίγον τι ἀμφέξαι ἢ δακτύλου τιμήσαι. Latinus interpres : *Nam mihi hoc unum periculi eſt, ut paullulum aberret ſmilion, deflectatque a recta inciſione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine*. Ἀμφίσχειν non conruitur cum ſecundo caſu. ſed legendum ex Mſ. ἀμφέξαι τὸν δακτύλους ἐπιμήνια ὀλίγον τι. & vertendus totus locus: *Mihi enim hoc unum ericulum eſt, ſi ſcalpellum aberret, deflectatque ab inciſione recta, igitos leviter ſecando vulneret*.

Ibid. Regi ſcenico tribuit Micyllus ξίφη ἐλεφαντόκωπα, καὶ ἐπίσιον κόμην. *eburneis capulis gladios, & comum ventilantem*, ſic nterpres. Sed hoc nullus mortalium intelligit. Κόμη ἐπίσιος eſt *oma promiſſa*, quae flagellat cervices, *Coma vaga & volucris*, ut 'ertullianus loquitur, quae motu corporis aut aurae facile moveır. Pollux IV, 19. ubi agit de perſonis Comiicis: τὸν ἦν ἐπισείσῃ φραάτην ὄπλῃ, ἢ ἀλαζόνι, καὶ τῷ χερσὶν μάλιστα, καὶ τῷ κόμῃ, ἐπιείσιον αὐτὸν τελοῦσι. *Militi vero, qui a coma dicebatur* ἐπίσειος, & *actabundo, eſt color & coma niger, moventur* ſeu *vibrantur* ciilli Philoſtratus in imaginibus deſcribit Cyclopem χαίτῃ ἀναίσσοντα ὀρθὴν, καὶ ἀμφιλαφῆ πίτυος δίκην. *jactantem rectos crines & multos inſtar quercus*. Talis ἐπίσειος κόμη mihi videtur onſpici in Alexandri Magni nummo, quem cum alii, tum Iacobus ponius nuperius attulit in antiquitatibus Curioſis Gallice editis.

Ibid.

Ibid. De hiſtrionibus Regis perſonam gerentibus, *Ἐὰν δέ τι πολλὰ γένηται ἀποκρίσεως τῆς αὐτῶν ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ καταπέσῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς. Quod ſi quis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, risum profecto movet ſpectatoribus.* ſic interpretantur. In Mſ. pro ἀποκρίσεως habetur κενεμβατήσας & pro παρέχει, παρέχοι. Vocabulum rarum eſt κενεμβατεῖν, *in locum vacuum venire*, ubi ſit cadendum, ut ſi quis putet ſe per ſcalas, illis ablatis, ex editiore loco deſcendere, neceſſe eſt ut cadat. Plutarchus in Flamino, cum narraſſet Graecos in ludis Iſthmiis, praeconis vocem qua liberos illo ex juſſerat, tanto excepiſſe plauſu, ut corvi ſupervolantes in ſtadium deciderint, cauſſam hujus rei reddit: *αἰτία δ' ἡ τοῦ ἀέρος ῥῆξις. ἡ γὰρ φωνὴ πολλὴ καὶ μεγάλη φέρεται, διαστελλομένου ὑπ' αὐτῆς τοῦ ἀπερείδῃ τοῖς πετομένοις, ἀπ' ὀλίγου μὲν ποιεῖ, καταπίπτειν κενεμβατοῦντα. Cauſſa eſt diviſio aeris: cum enim multa & elata vox mittitur, diviſus ab ea non ſuſtinet volucres, ſed facit ut decidant, ut ſic iis evenire qui in loca vacua veniunt*, ubi nullum eſt ſolum, cui inſiſtunt, ubi eſt hiatus, ſicut in foſſis, & puteis. Non vero in ſcena plana illos hiſtriones, de quibus loquitur, cadere, ſed de altiore loco in humiliorem & depreſſiorem, oſtendunt ſequentia, ubi totum corpus gravi illorum *κενοβατήσαντων* lapſu vulnerari, & violari ait. Hujus vocabuli vim cum non cuperent ſcioli, ſubpoſuerunt notius & tritius *προσπίπτειν*. Fuiſſe vero in theatris non unum locum, ubi hiſtriones poterant praecipites cadere in inferiora loca, liquet cum ex aliis antiquorum locis, tum ex Pollucis lib. IV, c. 19, ubi agit de theatri partibus.

Pag. 182. Dicit Alectryon: Nullam vitam humana tranquilliorem eſſe, ſi modo ſit *μόναις ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χαῖρε ἐμμέτρως ἐχούσαις, naturalibus duntaxat cupiditatibus & iis circumſcripta.* Sed quis dixit *ἐμμετρίαν*, aut ubi legitur *ἐμμέτρως*? Nuſquam quam in hoc loco, qui merito ſuſpectus fuit viris doctis. Mſ. noſter ſcribit *ξυμμετρημένως*. Optime. Thucydides lib. 2, *ἐν οἷς δεδιαιμῆσθαί τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ ἐπιτελευτῆσαι ξυμμετρίᾳ. Quorum vita ſimul & mors felicitate circumſcripta eſt*, hoc eſt qui viri & morientes fuerunt felices.

Ibid. *Καὶ μὰ τὸν τειχουχεῖν με συναναγκάσεις*; Laborare hunc locum vidit Marcilius. ſed remedium praeſentius nobis Mſ. offert, in quo legitur, *εἰμὴ καὶ τειχουχεῖν γε σύ με ἀναγκάσεις. Nam ni me compelles parietes perfodere*? Praecedentia vero verba ſic diſtinguenda ſunt: *πῶς τοῦτο, κεκλεισμένων θυρῶν; quomodo hoc* fieri poterit, *clauſis foribus?*

Pag. 183. Locus eſt qui me diu torſit, praeſertim cum nihil in antiquo libro mihi eſſet praeſidii ad eum emaculandum. Nam inquinatum eſſe nullus dubitabam. Quis enim haec interpretetur, *ὁ δὲ* loquitur de Simone cerdone, qui luculentam creverat hereditatem. *αὐδὶς ἀπεπράξατο λαπίνην τὸ κατ' ὄμφαξ.* Vertunt: *At ille rurſus*

cra-

coria calceis affuenda obrodet, ebiberque. Serice aut Scythice si interpres locutus esset aeque intelligeretur ac nunc intelligitur. quid enim *ebibet*? quid bibere ad corii rosionem? Dein ubi in Graecis sunt coria *calceis affuenda*? κατόμματα sunt soleae, quae calceis suppinguntur, & pedibus teruntur. At pro λάπτων si legas, ut sine dubio legendum λάπτῃ, omnes tenebrae discutientur, quae locum hunc reddiderant inexplicabilem? πτύω est sordibus inquino, maculo, λάπτω est sordibus purgo, emaculo, Hesych. λάπτει, λάπτυται. πῦον γὰρ ὁ ἰὸς. λάπτεται est *sordibus purgatur*. πῦον enim *est sordes*. Sic hunc Hesychii locum emendandum vidit olim Henricus Stephanus, cum in editis libris legatur ἀπτεῖται, & recte Stephanum legisse hic Luciani locus argumento est. Sententia igitur, Graecorum Luciani verborum haec est: *At ille rursum soleas obrodens sordibus purget.* Nam sutores etiam ore soleas crepidarum lingendo, & si quid dedecet dentibus abradendo ut magis niterent, emundasse videntur.

Pag. 184. Περὶ τὰ ἱππικὰ ἐστι σ πάνυ ἐπιμελής. Typographi vitium esse ducerem, nisi in omnibus editionibus inveniretur. Scribendum enim περὶ τὰ ἱππικὰ ἐστι σ πάνυ ἐπιμελής.

Ibid. Τὰ δ ἐκπλήττειν εἶδε Σάσυλος. Mſ. unam vocem, quam & exigit sententia, interponit, quae recipienda est. τὰ δ ἐκπλήττειν εἶδεν, οἶμαι, Σάσυλος. *At sedecim vidit, opinor, Sosylus.* Nam se dubitare, non certo scire num viderit, ex sequentibus licet cognoscere. Paullo inferius: σιώπησον ὦ Μίκυλλε μὴ κρύφα φωρᾷσῃ παρόντας ἡμᾶς. Vertunt: *Tace Micylle, ne nos praesentes prodas in furto?* Quis furabatur? Atqui jam Gallus praedixerat furari non licere, nec quicquam rei alienae tangebant. Praeterea ubi in Graeco est *in furto?* Ista igitur verba dele, si Graeca recte velis intelligere.

Ibid. Σοὶ γὰρ ὄμμα ἐγὼ καὶ τὰ τρύβλια ὑπὸ μέλης ἔχω. Elegantius & ἀτticωτέρως Mſ. τὰ τρύβλια ὑπὸ μέλης ἄπτιμι ἔχων. De quo loquendi genere paullo ante monui.

Pag. 185. Ὁρᾷς ἐπαγρυπνοῦντα καὶ τοῦτον ἐπὶ φρενίτιδι, ἀναλογιζόμενον τὰς τόκους, καὶ τὰς δακτύλους κατακλωμένας. Interpres: *Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem.* Sed δακτύλους κατακλωμένας, non est *contortis digitis*, sed *cujus digiti contabuerunt*. Sic paullo ante de Simonide: καὶ κατακλωμένου ὅλου ὑπὸ φρενίτιδι. *Et totus contabuit, & exenuatus est curis.* Sic igitur verte: *Vides hunc etiam vigilare prae curis, supputare usuras, & ejus digitos contabuisse* ut solent esse hominum morbis aut curis confectorum digiti. posses etiam vertere *digitos ejus occallnisse, callo fuisse obductos*, sive *callo induruisse* assidua supputatione. & hoc malo. Mox nescio cur σίλφη Latine vertatur *silpha*, ut paullo ante σμίλιον, *smilium*, cum Latina lingua has voces ignoret, & in ea suppetunt commodae, nimirum *blatta*, & *scalpellum*.

Pag. 186. In Icaromenippo. Valde fallor, aut ſcribendum eſt non longe a principio: πάλαι γάρ ἐπαιρόμην σε ὑφηλιαστῶν ἡλίους καὶ σελήνας, ἔν γε τοῖς φορτικοῖς τούτοις σταδίους τινάς, καὶ ὑφεστώγας ἐποχλίζοντα. *Et enim jamdudum te ſequens audio ſoles & lunas, & ridicula illa, ſtadia quaedam & paraſangas tanquam peregrinum jactantem.* Vulgo legitur σταθμοὺς manſiones. ſed σταδίους & ὑφεστώγας rectius junguntur quam σταθμοὺς & ὑφεστώγας. Si quis tamen malit vulgatam tueri, per me licet, praeſertim ſilentibus reteribus libris.

Pag. 188. Verba haec Menippi non aſſecuti ſunt Eraſmus & Salmurienſis interpres, cum καταφρονήσας αὐτῶν, καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς ἀνθρωπίνοις ἀχολίαν τὴν ἀληθῶς ἀνθρωπίνην ἀπολαβών, ἀνακύψειν ἤδη, καὶ ἐπὶ τὸ πᾶν ἀναβλέπειν ἐπειρώμην, interpretantur: *Contemptis his atque horum ſtudio, adjectoque animo ad ea quae ſunt vere bona, hinc emicare, & ad univerſi naturam ſuſpicere ſum conatus.* ἀχολίαν τὴν ἀληθῶς ἀνθρωπίνην ἀπολαβών, non eſt *adjecto animo ad ea quae ſunt vere bona.* ſed haec ſignificant cum praecedentibus καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις ἀνθρωπίνην, & *earum rerum ſtudium abſtractionem a veritatis eſſe ratus, ſurſum oculos tollere, & univerſum reſpicere ſtudui.* ἀχολία ſaepe eſt impedimentum, quo aliquis avocatur & abducitur a negotio & re quadam.

Pag. 191. Καὶ τὰ ὡς ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἀγανακτούμενον καταγέλασα. Interpres: *eos damnantes qui de hoc veluti uno quopiam diſputarent.* αὐτῶν delendum videtur, ſi Graece loquutus eſt Lucianus, uti ſemper accurate & emendate locutus eſt. In Mſ. eſt αὐτὸν. quod nec ipſum hic locum habere poteſt.

Pag. 194. Πάμπολυ τῆς νεφῶν ἀναπάσεως vertit Eraſmus, *plurimum nubium emenſus.* ſed ἀναπᾶσαι eſt avellere, avertere. Forte legendum ἀναπλᾶς hoc eſt, quod volebat Eraſmus, *cum ſupra plurimas nubes evolaſſem.* Inferius in hoc catalogo: Ἀφοσίωσας ἐμαυτὸν ἀπεπτάμενον δώμασι᾽ ἐς αἰγιόχοιο Διός. *me ipſum movens evolavi ad Iovis Aegiochi domum.*

Ibid. Leg. τὸν ἐπὶ πόλαν Θρηκῶν. ex Iliad. γ. v. 4. non ἐπὶ πόλαν ut editur vulgo, quibus hic nullus eſt locus.

Pag. 199. Οὗ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι. Eraſmus: *ubi erant convivia.* cum lit, *alibi erant convivia.* Sic Ariſtoteles in Oeconomico quam uſus eſt ὅ pro *alibi.*

Pag. 201. Scribe ταῖς μνεμηκιαῖς μᾶλλον ἐοίκασιν. Nam μνημεῖα eſt ἡ μνημόνευσις, & mox ἀπεπτόμην δώμασι᾽ ἐς Ἀίγιοχα Διός.

Pag. 203. Vide ineptias interpretum haec verba ἐπεπαίνετό γε ἡ ψυχὴ τὸ παρὸν δίκαιον μὲν τὸ ἐπιδημίας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντως ἀνθρώπου ἀφίξεσθαι προσδοκῶν, τὸ αὐτὸν τρόπον ἐπεφοιτήκει, sic vertentium. *Non nihil enim ipſos turbabat, novus & inopinatus adventus meus. & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines ad eundem morem alati venirent.* In qua verſione nihil ſani. neſcierunt

ita

ἤδη ἤδη, & ἤδη ἤδη eleganti idiotismo Graecis significare *jam jam, paulo post*, quod dudum observavit magnus Budaeus. Verte: *Turbabat enim eos non nihil nec opinus meus adventus, & quod statim* vel *mox omnes homines ad eundem modum alates adventuros putarent.*

Pag. 206. Non absurde Mſ. ἐφεστάτει τοῖς ἀνέμοις καὶ τοῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. Vulgati ποιεῖν. *praecepit ventis & tempestatibus, in quibus esset elaborandum.*

Pag. 207. Censeo Lucianum scripsisse τὰς τῶν Ἡσιόδου Θεογονίας ἔσω ἠᾔν. *Hesiodi Theogonias canebant.* non τὴν Θεογονίαν, ut vulgo legitur.

Pag. 112. In his accusato Mſ. pro εὑδὲν ἧττον κτήσασθαι τὸ ὦς, φασι χολὴ ἄγαν. scribit εὑδὲν ἧττον ἁλφάνασθαι τὸ ὦς, φασιν, χολὴ ἄγαν. *Non tantum otii habens ut aurem inveniat*, hoc est, *tangat.* ἁλφάνω & ἀλφαίνω est invenio.

Ibid. Ἄργυρα κρία, καὶ χαλκᾶς εἰς τὸ αὐτὸ ἴψοντες. Haec respiciunt Pythiae responsum, quod dedit Croesi legatis, cum id consulerent de Rege, quid tum ageret, apud Herodotum lib. 1. c. 47. Meminit etiam superius in Iove Tragoedo.

Pag. 213. Nec haec verba ceperunt interpretes, ἐ γὰρ μόνοι τὰ ἐφάπαντα τοῦτο τῆς διοικήσεως, ὑετὸς, καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα, καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομήσας ἐμοὶ καὶ Ἀφροδίτῃ πέπαυμαι τὰς ἐπὶ μέρους προνοίας ἀπολαγμὸν. cum sic interpretantur: *Non enim solum generalibus illis meae administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte subleuato, quiescere mihi licet.* αἱ ἐπὶ μέρους φροντίδες sunt *speciales curae*, quae singulis sunt impendendae, & opponuntur τοῖς κεφαλαίοις διοικήσεως, quae sunt, in quibus summa rerum vertitur. Sic autem vertes. *Non enim tantum praecipua illa mei imperii, pluvias, grandines, ventos, fulgura cum ipse rexi & gubernavi, levatus & functus sum curis his particularibus.*

Cur pag. 114. in omnibus editionibus est μερμηρίζω? quis enim nescit μερμηρίζω Homericum esse verbum?

Pag. 216. Αὐτοχίδιοι φιλόσοφοι ὡς σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων ἐπείρων. Mſ. ἐξεστῶσιν. *Philosophi extemporanei ex coriariis & fabris facti* exerrant.

Pag. 218. Mſ. Αὐτὴ μὲ σὺ σταθμᾷ πᾶν ἐπὶ τῷ πάγῳ κάθησο. *Tu vero sic in colle consideto:* male in editis κάθησαι. Nam quamvis infinitivus pro imperativo Graecis usurpatur, hic tamen collocari non potest.

Pag. 220. Καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἐβιαχολεῖ. Vertunt, *inprimis quibus nihil rerum necessariarum curae est.* Περιαχολεῖν est verbum quod Graecia non novit, nec nosse potest. Lege, ἀναγκαιοτέρων περὶ ἀχολεῖ. *praecipue quos nullum negotium necessarium avocat, impedit.*

Pag. 221. Ὁ μισθὸς ἡμιόλιον ἐκ τῆς δίκης. *Merces pro quoque judicio*

tres oboli. Haec erat merces constituta, quae Athenis judici dabatur. Pollux Onomast. VIII, 5. τριωβόλιον ὁ τῷ δικαστῇ διδόμενος μισθός. *Tres oboli, data judici merces.* Aestimatur autem obolus Atticus octo chalcis, seu *stufero* Batavico, chalcus vero, quem Baravi *deutam* vocant. Sic & patroni causſarum merces erant tres oboli. Inferius in hoc ipso dialogo: πολλοί γὲ, οἱ καὶν ἐπὶ τριωβόλῳ ἀληθείας ἀγῶνας ὑπομένουσι. *Sunt multi, qui vel trioboli gratia diſrumpi parati ſunt.*

Pag. 222. Τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν, ἐκείνας δὲ εἰς ὕστερον διδάξουσιν. *Antiquiores*, illas, inquit interpres, *prius diriman*us; *Hae autem poſtea judicabuntur.* Non rejicio hanc ſcripturam, ſed mihi tamen magis arridet Mſ. lectio, in quo παλαιὰς πρότερον διανύσωμεν. *priores prius expediamus* ſc. cauſſas.

Ibid. Πλὴν ἀλλὰ κλήρου ἕνδικα. Sic Mſ. *verumtamen ſortire decet.* Editi, πλὴν ἀποκλήρου.

Ibid. Γ' δὲ καὶ τὰς ὑστεροβούλους ἤδη Ἀθήνησιν ὁ Λεαῖος πάνυ ἀποκληρώσομεν. ſic Mſ. Λ'πλικὰς. Vulgo ὑστεροβούλους.

Pag. 223. Οὐθεὶς ἐμθριήσαι γε τῇ φωτερᾷ συναγορεύσει μέθῃ. *Imo certe velit ebrietati palam patrocinari.* Puer vidi legendum ὁ φωτερᾷ. Et nunc firmat Mſ. in quo. ὐθεὶς ἐμθριήσῃ ἔνγε τῇ φωτερᾷ συναγορεύσει μέθῃ. *Nemo volet aperte patrocinari ebrietati.*

Pag. 224. Dicitur ebrietas ἁρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ἔτι. Vertunt *praereptus cum eſſet adhuc adoleſcens tenellus.* ſed reponendum ex Mſ. προσαρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα, *ad ſe rapiens, ſeu attrahens adoleſcentem etiam tunc & valde tenerum.* pro quo c. 26. dicit, ἁθρὸς ἑαυτὸν ἐξέσπασεν, & ſtatim, προσήγαγε αὐτὸν τὰς πολλάς.

Pag. 227. Πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὸν ἐρωτᾶτε, εἴως ἂν εἴσεσθε μᾶλλον τὴν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμίτομον Θησέα, οἱ προσθύντες τῇ ἡδονῇ ἐφυγον τοὺς πόνους. *Verumtamen illud ab ipſa quaerite, quales putet fuiſſe noſtrum Herculem & Theſeum, num voluptati indulgentes, evitarint labores.* Nihil hic reprehendo, ſed moneo tantum in prioribus verbis πρότερον inſerere Mſ. ἐκεῖνά γε αὐτὸν πρότερον ἐρωτᾶτε, *haec prius illam interrogate.* dein pro προσθύντες in illo, ut & Anglicano ſcribi πεισθύντες. *num perſuaſa a voluptate*, ut alludat ad Herculem Prodicium apud Xenephontem, cui voluptas omnibus modis perſuadere conabatur, ut ſua ſequeretur caſtra.

Pag. 228. Καὶ δὴ φησι κεφάλαιον τὸ πόνον τοῦ εὐδαιμονίαν ἡγεῖσθαι λῆρον εἶναι, τοὺς μὲ ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρινθίους ὑμῖν ἀπέφυγε. Vertitur: *Et quam laborum caput, felicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos ſermones & labyrinthis ſimiles evitavit.* In Mſ. legitur καὶ δὴ φησι ἐπὶ κεφαλαίῳ, τὸ πόνον. ἐπὶ κεφαλαίῳ, ὁ κεφάλαιον, & apud Thucyd. ἐπὶ κεφαλαίου, *uno verbo*, quod & Latinis, *denique*, aut, ut Cicero, *quid quaeris? noli quaerere.* Idcirco ſic vertes: *Et quam ut uno verbo dicam, laborum ait felicitatem eſſe, pro nugis habens, ambiguos illos ſermones,*

ses, & labyrinthis similes evitavit. quamvis vulgatam non damnem, quae sic potest explicari commode, *& quam felicitatem, caput* seu *summam omnium laborum, ait esse, pronugis habens.*

Ibid. Ὥσπερ ἱκέτης ἐπὶ τὸν Ἔρωτα βωμὸν ἐπὶ τὸν ἡδονὴν καταφυγών, sic rectius Mſ. *Cum ille supplicis instar ad voluptatem, tanquam ad misericordiae aram confugerit.* editi: φεύγοντα, ſed tum non confugiebat, ſed ante confugerat.

Pag. 230. Τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτὴν κατεδικασάτωσαν. Male interpretantur: *indicta igitur causſa ipſum condemnent.* Eſt enim, *ipſum condemnent quia non obierit vadimonium.* Sic ἐρήμην ὀφλεῖν, eſt *vadimonii deſerti reum eſſe.* Pollux VIII, 8.

Ibid. Ἐρήμην λύειν, eſt *deſerti vadimonii abſolvere*, & iterum agendi facultatem dare.

Pag. 232. Αὐτὸν ἢ τὴν γαμετὴν ἐμεῖνον. Mſ. αὐτὸς δὲ.

Pag. 233. Ἐνοχὴν τῆς κακώσεως non eſt *vexationis* obnoxius, ut vocant interpretes, ſed *malitioſae deſertionis reus.* Pollux Onom. lib. III. c. 3: ἀποπέμψασθαι γυναῖκα, καὶ τὸ ἀπαγόμενον, ἀποπομπὴ, καὶ ἀπόπεμψις, καὶ ἀποπέμπειν δίκη. καὶ κακῶν, καὶ δίκη κακώσεως. πρόικος, ἔτι. καὶ τὸ ναυτικὸν, λιπολειψίας, καὶ δίκη δὲ καὶ ἀνδρὸς λιπολειψίου. Et ineptiſſime ab interprete Latino κακῶν & κάκωσις, *affligere*, & *afflictionis poena.* Hic locus, ut plurima alia in Polluce non poſſunt certi Latine, quia lingua Latina caret vocabulis quibus proprietatem harum Atticarum locutionum exprimat recte. Hoc vero vult ἀποπομπὴ & λιπόπεμψις dici de viro, qui repudiat uxorem. κακῶν & κάκωσις de eo qui eam deſerit. ſicut contrario λιπόλειψις de uxore, quae virum deſerit, ſive nuncio remiſſo, ſive, ut puto, malitioſe, & ſine cauſa. De τῷ ἀπολείπειν, vide quae notavi olim ad Soloeciſtam. Quamvis δίκη κακώσεως ſit quoque actio malae tractationis, quae datur etiam parentibus adverſus liberos, & pupillos. Vide Harpocrationis Lexicon.

Pag. 235. Ἐς ἢ τὴν Ἀκαδήμειαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντε, τῷ βελτίονι τούτῳ λόγῳ συμπεραπαιτῶν, ἡρέμα διαλεγόμενος. πρᾴως ἴσως. &c. Ultima ſic leguntur. In Mſ. cum aliquot verborum incremento: ἡρέμα συνδιαλεγομένους, τὸ ἐπαινεῖν καὶ μέγιστα ὑπομένοντας. πρᾴως ἴσχον. *placide diſputantes, laudes & plauſum non deſiderantes.* quae Luciani eſſe nemo inficiabitur.

Ibid. Dialogus dicit ſe ἀναβαίνειν ὑπερῴου ἢ ὀροφῆς. ſed ὑπερῷον ſimpliciter ſignificat *ſuper coelum*, vel *in coelo.* Mſ. ὑπὲρ τὸ τῶν ἢ ὀροφῆ. *ſuper coeli dorſum*, hoc eſt ſupra nubes. Dialogus autem hic cum de rebus ſublimibus loquitur, πραγματεῖᾳ, ἢ μετεωροβατεῖν.

Pag. 236. Οὔτε πεζὸς εἰμι, οὔτε ἐπὶ τῶν μετεώρων βέβηκα. Interpretes: *Neque pedeſtris, neque ſublimis incedo.* ἐπὶ μετεώρων βαίνειν non eſt Graecae loquendi ratio. Graeci enim dicerent μετέωρον βαίνειν. Deinde num μετέωροι opponuntur πεζικοῖς? Nihil certius, le-

legendum esse, ut olim vidi, & nunc vere me vidisse Ms. docet, ἐπὶ τὸ μέτρον βέβηκα. *neque in metris incedo*, hoc est neque in prosa, nec poëtice scribor: genus meum dicendi non est quale est illorum, qui oratione soluta utuntur aut philosophi, aut oratores, aut historici, nec quale est poëtarum, sed est ex utroque mixtum. Mox καὶ ὑπὸ τῶ συνεχῶν ἐρωτήσεων καπνολογούμενα, non est, ut interpretantur, *continuis interrogationibus praefractus*, sed exilis, exsiccatus, jejunus, macilentus, de qua voce superius non nihil notavi. Paullo ante repone particulam ἢ suo loco, ex quo excciderat, πάνυ γὰρ μᾶλλον ἂν ἤλπισα ἢ τὸν λόγον τοιαῦτα ἐρεῖν ἐμοῦ.

Pag. 237. Ὅτι μὲ τὰ ἰσχνὰ ἐκεῖνα καὶ λεπτὰ καθήμενος ἐγὼ αὐτοσμικρολογοῦμαι. *quod tenuia illa & exilia cum ipso sedens argutor non soleo.* Ms. pro τὰ ἰσχνὰ scribit τὰ γλίσχρα & pro καθήμενος αὐτοσμικρολογοῦμαι, legit, καθήμενος σμικρολογοῦμαι. Digitum non verterim, utrum eligas, & vereor ne ego quoque σμικρολογῶμαι, qui haec annotem.

Pag. 242. In Parasito, definitio artis habetur: τέχνη ἐστὶν σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων ἐφ' τι τέλος εὐχρηστον τῷ ἐν βίῳ. Sic scribe partim ex edit. Florentina, partim ex Ms. Interpretes verterunt: *Ars est quae constat ex perceptionibus exercitatis & coexercitatis ad finem vitae utilem.* Vbi est in Graeco *consentientes*. Dein quid Latinis sint *coexercitatae* nemo dixerit. Verte: *Ars est corpus perceptionum, quae exercitae sunt ad quendam utilem vitae finem.* sic contra ἀσυγγύμναστοι καταλήψεις sunt perceptiones. pag. 291. quae non exercentur, aut non fuerunt exercitae vide pag. 243. ubi hanc explicat definitionem.

Pag. 245. Τέλος χαρίστιον ἴμμιναι. Sic se restituisse ait Bourdelotius. & sic Ms. qui addit ἄκρον, τέλος χαρίστιον ἄκρον, sed ἄκρον retinendum esse constat ex Homeri Odyss. 1. v. 5. unde haec hausta sunt, unde etiam liquet in altero mox versu legendum πολύτλας δ' ἀνήρ, ut & extat in Florentina.

Pag. 248. Τῷ δ' Ἀντίνου ὅτι μάγειρός ἐστι---- ὅτι δὲ χρήματα οὐκ ἂν ἀπολογήσαιτο ἀχθοφόρος, καὶ πάντα ἴσα. *At vero parasito neque coquus est*, &c. *neque pecuniae quae quibus causam dicere gravantur.* Sic interpres: non bene equidem. Illi dicuntur ἀπολογεῖσθαι qui se defendunt contra impugnantem. Hic est ἄτοπον. legit ex Ms. ἁπλῶς οὐκ ἀποδυμένων ἀχθοφόρος. *neque pecunia, quae amissa cruciatur.*

Ibid. Ἀπλῶς πλούσιον, ὥστε πᾶς λόγος τοῦ διδασκάλου. sic recte Ms. vulgo ἐκ διδασκάλου.

Pag. 249. Sine dubio quoque scribendum ὁ δὲ παράσιτος ἅμα τῷ τροφῷ ἅμα τῷ ἀρχῇ τῆς τέχνης. *At parasitus simul atque artem versus est, victum habet.* ἅμα τῷ ἀρχῇ est σὺν τῇ ἀρχῇ, vel ἐν τῇ ἀρχῇ. edit. male. ἅμα τὸ ἄρχεσθαι.

Pag.

Pag. 257. Ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα εἰκάζειν, ἴχνεσι αὐτῶν ἐξιχνεύσομεν. Unde pendet εἰκάζειν? scribe ex Mſ. ἀλλὰ τί δεῖ ταῦτα εἰκάζειν; sed quid opus est ista comparare.

Ibid. Dicit nullum Rhetorem aut Philosophum belli tempore ustinere in campum descendere, & extra muros prodire. εἰ δέ τις παρεδίδου, φημὶ τῶν λειψοῦν τὴν τάξιν ὑπηρέτην. *Quod si uis coactus id suscepit, hunc deserta acie abscessisse dico.* Sed quid üscepit? *prodire in campum?* Sed vix Graecos tic loqui existimem. Mſ. bellissime παρετάξατο. *Si quis vero in acie cogetur stare.* ἐξεταστέος est *instruus in acie.*

Pag. 259. De Socrate, cum ex proelio in palaestram aufugisset, πολὺ γὰρ αὐτοῦ ἀστειότερον ἐδίκει μὴ μειρακυλλίων παιζόμενον ἀφορᾶν, ἢ σοφίσμασιν ἐνδιδόντα τοῖς σύνεσι χαίνουσιν, ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ μάχεσθαι. quae sic verterunt: *Ipsi multo urbanius videbatur, cum adolescentulis sedendo se se ornare, & secum versantibus captiunculas proponere, quam cum Spartano viro pugnare.* Verum quis unquam audivit Socratem se ornasse, aut pueros ornari in palaestra, ubi nudi corpus exercebant? Vide sequentem dialogum de gymnasiis ubi se non ornasse in iis, sed pulvere commaculasse dicuntur. Adde ἀφορᾶν non significare *se ornare*, ut volunt interpretes. Omnia sunt absurdissima. Cogitabam olim pro ἀφορᾶν legere παίζειν, *ludere cum pueris*, nam sic & alibi locutus est. sed postea in Mſ. deprehendi veram scripturam, in quo legitur ἀφορίζειν, sed scribendum ἐφερίζειν, *garrire.* Est in hoc verbo aculeata figura, qua Socrati exprobat oblique παιδιφοσίαν. Nam ἐφερίζειν proprie dicitur de colloquio amatorio, Homerus Iliad. Z.

Ὅτε ἄρ' ἴμεν
Στείψων' ἐκ χώρης ὅθι ἡ ἐφερίζε γυναικί.
quando jam erat
Digressurus e loco ubi cum sua colloquebatur uxore.

Et Iliad. χ.

Τῷ ἐφερίζοντε ἔπι παρθένω ἠϊθέῳ τε,
Παρθένῳ ἠϊθέῳ τ' ἐφερίζετον ἀλλήλοισιν.
Cum hoc confabulari, cum virgo adolescensque.
Virgo & adolescens confabulantur inter se.

Hinc ῥῆσις est blandus mulierum sermo, quibus capiunt animos virorum. Idem Poëta de cestu Veneris:

Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ἐφερισὺς
Πάρφασις.
Ibi est quidem amor, inest desiderium, insunt blanditiae
Illicientes.

Recte enim antiquus interpres ἐφερισὺς πάρφασις, conjungunt, & Etymologicum magnum exponit ὁμιλία ἐξεπαδαστική, colloquium quod praeparat, hoc est animum ad amandum & consuescendum incitat. Idem: ἔφεροι αἱ γυναῖκες, αἱ γαμεταί, οἱονεὶ ὁμιλητρίαι τινὲς ὄσαι, ἐξεπαδαστικαὶ πρὸς τὴν ἀνδρῶν γάμου καὶ συνουσίας. ἐξ αὐτοῦ ἡ ἐφερι-

ζειν λέγεται, τὸ τὰς ἄνδρας γυμνάζειν ὁμιλοῦν. vide sequentia. Significat Lucianus Socratem in palaestra non de virtute disputasse cum ephebis, sed colloquia habuisse plena amoris, ac blanditiarum.

Pag. 270. In Anacharside: σὺν ἐμοὶ πολλῷ μᾶλλόν γε, ἀλλὰ ψάμμον πυκνὴν βαθεῖαν ἐπιβαλλόμενοι ἐπ' ἀλλήλοις, Sic Mſ. non ταραττόμενοι, ut editur. *Sed hi non in luto sed in tam arenam in fossa subjicientes se invicem illa adspergunt.* Paulo post dicit ἐπιπάττειν τὴν κόνιν. Haphen intelligit. de qua Mart. VII. ep. 67. *Et flavescit haphe.* Sed de hac & aliis ad palaestram pertinentibus viri docti jampridem egerunt copiose, vide imprimis eruditissimum P. Fabrum in Agonistico II, 2, & 5, & 22.

Pag. 284. Οἱ δημόσιαι πᾶσι σχεδὸν ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγεγραμμένοι. sc. νόμοι leges, *quae majusculis literis scriptae omnibus publice legendae proponuntur.* Quid ἅμα hic sibi velit non video. In editione Florentina legitur: μεγάλοις γράμμασιν ἅμα γεγραμμένοι. In Mſ. vero μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, et omnino scribendum est.

Pag. 289. Υ'περάλγεις τάφον. Mirum hoc manifestum vitium, quod olim Marcilius animadvertit, tolerari, cum non tantum in Florentina editione & Mſ. sed & in interpretis libro recte legatur τάφρον.

Pag. 296. Recte Mſ. μηδ' ἀπαχρεῖσιν τινὶ τραυμάτων, ἢ νοσημάτων, ἢ ἄλλῳ δυχερεῖ. *Ne vulnerati aut fessi, aut alia molestia affecti deficiant*; sic non male interpres, sed male vulgati sensum μὴ ἢ πρὸς ἀναγκαῖόν τι. Nam quis usus est τῇ προσαναγκαίῳ, aut quid potest significare? Paullo ante ἀμηχανιστὶ μάχεσθαι ἐς ἐσχάτην ἀναγκαίαν. *usque ad extremam animi defectionem.* Et 297. μὴ ἀξιώσαντες ἀναγκαίου ζώντος.

Pag. 300. De luctu. Τὸ δὲ μέγιστον ἡ Ἀχερουσία λίμνη προσκεῖται. *Quodque est gravissimum praejacet Acherusia palus.* sic interpres. sed scribendum ut Mſ. προσκειται, *Acherusia palus adjacet.*

Male vertunt pag. 301. Ἐρινύες, ποιναί. *Furiae, poenae.* Cum sit, *Erinnyes, Furiae.*

Pag. 302. Ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος ἐν αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸν ἕστηκε. *Tantalus in ipsa palude stat.* Sic interpres. Cur omisit αὐτὸς? quia nullus ei hic erat locus. Quid enim esset *Tantalus in ipsa palude ipse stat.* legendum αὖος. Ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος ἐν αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὖος ἕστηκε. *Tantalus in illa ipsa palude siccus stat*, quippe qui mediis sitiebat in undis. Hanc meam emendationem certissimam esse postea firmavit vetus codex.

Pag. 305. Οὐ ἢ σωφροσύνη διαστρέψει. *non pervertet concubitus*, sed rectius antiquis liber οὐ ἢ σωφροσύνη διαστρέψει. *non te depravabit, corrumpet concubitus*, non tuam valetudinem labefactabit. παστρέφειν est *avertere, abducere.* διαστρέφειν *distorquere, corrumpere.*

Pag. 308. In Rhetorum praeceptore: ἐρωτᾷς ὦ μειρακίσκε ἵππος ἐ ἡνίοχος χαλεπὸς ἢ τὸ στόμα τῶν ἡνιῶν ἄτοκος σφίσι αὐτοῖς ἐ-

ιν δίξῃς. Scisciteris adolescens quo pacto Rhetor evadere, & venustissimum illud, vulgoque celebratum nomen sophistæ ipse censeri ossis. Sic interpres. Sed in Mſ. eſt *πάνυμον ὄνομα* venerandum *illud & quod ab omnibus colitur nomen.*

Pag. 313. Εἰτά τι σε κελεύει ζηλῶν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, μὴ παραδείγμασι παραδείσας τοὺς λόγους, ὑ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῶν παλαιῶν ἐργασίας ἐστὶν Ἡγησίου, καὶ τοῦ ἀμφὶ Κρατῆτα, καὶ Νησιώτου. Vertunt: *Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustae sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, Nesiotae.* Primum vertendum *Hegesiae.* Ἡγησίας enim Magneſius intelligitur ille orator qui ait Cicero de eo ait in Bruto de claris oratoribus, Charisii vocabulo ſimilis eſſe, ac ſe ita putavit Atticum, ut viros illos prae ſe Graecos agreſtes putaret. *At*, inquit Cic. *quid eſt tam fractum, tam minutum, tam in ipſa, quam tamen conſequitur, concinnitate uerile?* in Oratore dicit, eum Lyſiam voluiſſe imitari, ſed particulas incidiſſe, numeros infregiſſe, & concidiſſe, non minus ſententiis peccaſſe, quam verbis, ut non poſſit quaerere, quem appellet ineptum, qui illum cognorit. Strabo XIV Geograph. tradit eum principem fuiſſe ſtyli Aſiatici, & corrupiſſe receptam consuetudinem Atticorum oratorum. Fragmentum ex ejus oratione audat idem Strabo lib. IX: Ὁρῶ τὸν Ἀκρόπολιν, καὶ τὸ σκῆπτρον ἔχοντα τὸ σημεῖον. ὁρῶ τὸν ἱλλυσῖνα, καὶ τὸν ἱερῶν γόητας μύστης. ὁρῶ Λεωκόριον. τοῦτο Θησεῖον. ὑ ἀνάγκη δηλοῦσι καθ' ἓν ἕκαστον. *Video arcem, & quod in illo eſt tridentis ſignum. Video Eleuſinem, & ſacrorum ſum myſtes. Ibi eſt Leocorium, hic Theſeum. Non oſſum enarrare ſingula.* Dein legitur in Mſ. Καὶ τὸν ἀμφὶ Κρατῆτα καὶ Νησιώτου. quod eſt verius. Fuit quidem Crates Trallianus Rhetor, cujus meminit inter decem hujus nominis claros viros Diogenes Laërtius, lib. IV. in Cratete, ſed is fuit obſcurus. Critias vero celebris fuit diſcipulus Socratis, corruptus a Theſſalis, & unus ex triginta tyrannis. Cic. de claris Oratoribus, cum dixiſſet de Themiſtocle, Pericle, Cleone, *huic*, inquit, *aetati ſuppares Alcibiades, Critias, Theramenes, quibus temporibus quod dicendi genus viguerit, ex Thucydidi ſcriptis, qui ipſe tum fuit, intelligi maxime poteſt. Grandes erant verbis, crebri ſententiis, compreſſione rerum breves, non nunquam ob eam ipſam cauſam interdum ſubobſcuri.* vide Philoſtratum lib. I. de vitis Sophiſtarum in Critia. Per Νησιώτου vero intelligit Goriam Leontinam ex Sicilia, quae κατ' ἐξοχὴν νῆσος dicitur, quia inularum maris mediterranei fuit maxima, is fuit Empedoclis diſciulus, & principatum inter antiquiſſimos Sophiſtas tenuit. Vide hiloſtratum lib. I. de Sophiſtis, & Plutarchum in vitis Rhetorum.

Ibid. Πόνου ἢ καὶ ἀχυσιλίας, καὶ ὑδατοποσίας, καὶ τὰ ἀλισπρῆ, καὶ ἀγωγεῖα τοῦτα, καὶ ἀπερείπτα φησί. Interpres: *Laborem autem, igiliam, aquae potum, & ſqualorem, haec omnia neceſſaria, & ineitabilia dicet.* Squalor non deſideratur in ſtudioſis eloquentiae. Mſ.

λιπαρὶς assiduitatem. quod reponendum. superius idem mendum ex codicis antiqui delevimus.

Pag. 315. Φαίη ἂν τοιγαροῦν σοὶ εἶδή τινος ἀπαιωρούμενον ὀπίσω ἐπὶ τὴν λοιπὴν τῆς κόμης, καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν σαυτοῦ. Vertunt: *Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum subridens.* Vbi est in Graeco τὸ γλαφυρὸν. Theod. Marcilius legit ἀπονηωρούμενον, *dimota nempe a fronte a tempora*, inquit. sed Mss. legit ἐπαιωρούμενον, hoc est capillos promittens pectendo scilicet & comendo, non discipuli, sed suos, ut pulchrior & comtior videretur, majoreque polleret auctoritate. Sic in Anthol. ἐπαιώρας κόμης dicitur, qui barbam comit & expandit. Discipulus non multum comae amiserat, sed magister ex calvaster, ideoque dicit ὀπίσω ἐπὶ τὴν λοιπὴν τῆς κόμης. Mox pro καὶ ὑπομειδιάσας Mss. καὶ τὸ ὑπομειδιᾶν.

Pag. 316. Ἔτι μόνον ὦ Κλυτίου μίλημα οἷς ἂν ἔπῃ, καὶ ζήλωσον. Interpres insulse: *solum o gloriolae studium ea, quae dico, sequere, ac omnia imitare.* Num κλυτίου est *gloriola?* Verte O Clytii deliciae, qui curae cordique eris Clytio. Sic & φιλότης amor, pro homine quem amamus tenerrime. sic μίλημα cura, pro quo nobis curae est. Clytius est Rhetoris nomen.

Pag. 319. Τὸν ἀῤῥαβῶνα ζημιοῦν. Mss. τὸν ἀῤῥαβῶνα ζημιοῦν. *pro arabo dicunt* ζημιοῦν. Ποσημιοῦν, ἐπιτιμᾶν, ζημίωμα, ζημίημα, est *mulcta*. sed ζημία ἡ, & ζημιοῦν τὸ est praerogativa, ut constat ex Suida, & Hesychio. Videtur tempore Luciani a male loquentibus acceptum esse pro ἀῤῥαβῶν, quod tamen a politioribus improbabatur. Cum tamen τιμὴ sit pretium, & ἐτιμᾶν pretium intendere, ἀξιῶμα pluris aestimare, non repudiandam duco vulgatorum librorum scripturam, videntur enim tum temporis non emendate loquentes ἀξιοῦν dixisse, quod pendere pro re emta ante τωλῶ, ante justum pretium.

Pag. 323. Μητρὸς ἦν ἀκεστρίας ἐν' ἀμφοδίῳ τινος. Vertitur: *Mater vero sartrice, in bivio quodam natus sum.* Haec *natus sum* inferciunt interpretes, ut sententiam conficiant. In Graecis, ut vides, non habentur. Dein ἄμφοδον & ἀμφοδὸν est δίοδος, *bivium*, non ἀμφοδία. Sed moror. leg. ut Mss. ἀκεστρίας ἐπαφροδίτου τινὸς, *quae fuit sartrix hominis venusti.*

Pag. 328. De Coroebo in scholiis Mss. lepida legitur historia. Κόροιβος ὁ τοῦ μωροῦ τις ἀπομνημονεύεται. ὃς γυναῖκα ἀγαγόμενος μὴ ἀπελίας συγκαθεύδοντι τῇ ἀφ' ἧς τὸ πρὸς πατρὸς αὐτῷ φόβον, καὶ ὅτε ἐκείνου παρεύδοι αὐτῷ μέχρις ἂν ἡ γυναικὸς ἀψαμένης τὸ ἄφθογγον συνέλαβε. καὶ σὺν ἄλλοις ἀπολυθείς, εἰ μὴ τῷ μορίῳ ὃ ἀδελφὸς κρατυνθείσης, ὅτι τῷ κοινωνίαν ἔχαμε γάμου γίνεται. Nulla est causa cur haec interpretemur. Apud Eustathium in Odyss. ι. p. 413. edit. Basil. eadem historia legitur, sed tribuitur Margitae.

Ibid. Rectius Mss. τοὺς πρώτους ἀνθρώπους οὐ τοὺς γῆς Ἀττικῆς ἀναφανῆναι, κωδώνων τὰ λάχανα. *primos illos homines ex Attica terra oleras*

ustur provenisse. Vulgo γῆς omittitur itaque vertit interpres *in Attica.* τῆς absorpserat γῆς.

Pag. 333. Ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὰν vertunt *circa forum plenum* Laine valde obscure, potius dicendum fuisset, *circa tempus fori pleni*, quo frequentissimum est forum, circa meridiem nostris mercaoribus umtrent de Beurstijdt.

Pag. 334. Ἱερωπικά τινα. Non possum quin adscribam hic, quae n margine veteris Codicis hîc sunt adnotata ἱερωπικά. οἷα εἶκός τὰ πλεῖστα φέρει ἰκλεισθὲ ἀ πρόκλῳ ὑπομνηματίζῃ, οἷς ὁ προκόπῳ ἀντιφθέγγεται πάνυ δικαίως καὶ γενναίως.

Ad pag. 339. ubi mentio fit Polycleti, miror veterem Lucíani cholíasten Mſ. notare Polycletum fuisse pictorem, non statuarium, taque se non intelligere, qui in statuariorum numerum referatur a ucíano, nisi forte sit alius Polycletus. Verba enim sunt. Γεγράφθαι ὁ πολύκλειτος ὥσπερ καὶ ὁ Εὐφράνωρ, καὶ πῶς ἀγαλμάτοποιὸς ὢν ἐσάρκωται, θαυμάζω ἢ μηκέτ' ἄλλος ἦν ὁ πολύκλειτος. Verum quis ieíscit Polycletum Sicyonium Angeladae discipulum, & ejus Canonem, & tot statuas, quas in coelum extulerunt veteres. vide lin. xxxiv, c. 8. & de Canone sive norma Polycleti, Galenum de Hippocratis & Platonis decretis, & in primo de temperamentis. uphranor & pictor & fictor fuit, uti ex eodem Plinio constat vide b. xxxv, 11. Critiae quoque Plinius meminit.

Pag. 341. Scribe Ἀγανακτῶ δὲ μὴ καθ' ἱερῶν πελείων ἐπαθῆ indignatur *nisi statо tempore eximiis victimis pascatur.* Sic cribendus Mſ. volente hic locus & vertendus. Vulgo legitur ἀφ' ἱερῶν invito Graecae linguae genio. vertitur satis inepte: *nisi in empore justorum sacrificiorum epulis excipiatur.* Ἱερὰ sunt victimae, hostiae & eorum exta, quae diis adolentur. Τέλεια ἱερεῖα unt eximiae hostiae, quod ἱερὰ ῥέζειν Homero est, hoc Thucydidi ἱερὰ θύειν, *sacra facere, victimas caedere.* apud quem etiam legitur ἱερεῖα πέλεια. dicuntur & ἱερεῖα, hostiae, inde ἱερεῖα sunt uaevis animalia, quae mactantur. Polyb. lib. 2. ὕειναι ἱερεῖαι caro illa, Athen. lib. 1. περὶ δὲ προγόνων ἱερείων *caro tenerarum pecudum.* Sic & ἱερεύειν & θύειν non tantum est sacrificare, sed & iactare. fic & *sacrificare* apud Plinium lib. 28, 19.

Pag. 343. Ὁ δὲ πυρετὸς, οἷόν, καύσωνος σφοδρότερος. Benedictus: *ebris, o qualis! incendio certe vehementior.* Mſ. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷός ἐστι σφοδρίζεται, θερμότερος. *Febris, tanquam incendium vehementissimum, ardentior.*

Pag 349. Ad ista verba στιλάμενοι τὰς νεκρικὰς ἐσθῆτι μελαίνῃ, notat ntiquus Scholiastes ineditus, veteres solitos cadavera nigrae vesti nsuere. Ὅτι, inquit, τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μελαίναις στολαῖς ἀμπίεννυσαν. & ad sequentia, μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς haec adjecit ὅτι καὶ ἀς ψυχὰς θνητὰς ἔφασαν εἶναι, ὥστε καὶ τὰ σώματα.

Pag. 360. Μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὸν σοφίαν. *Memphiticus vir, quidam ex sacris illis scribis, mirabili sa-*

ſapientia. ſic Benedictus. Meminit & alibi ſcribarum Aegyptiorum, in libello de ſacrificiis, ubi cum Prophetis eos conjungit, & Appul. Metam. 11. *Tunc ex his unus, quem cuncti Grammatea dicebant, pro foribus aſſiſtens, coetu paſtophororum, quod ſacrae ſanctii collegii nomen eſt, velut in concionem vocato,* ut fuerint inter ſacerdotes Aegyptios, qui reconditam illorum ſapientiam docebant, aliiſque muneribus ſacris fungebantur. Sic & in libro de Macrobiis. p. 466. recenſet inter longaevos Aegyptios ἱερογραμματεῖς. Nec repudio lectionem editam. In Florentina tamen legitur ἱερογραμματέων, ſed in Mſ. ἱερῶν γραμμάτων, quod non puto infidiendum eſſe, ut ſit τῶν ἱερῶν γραμμάτων σοφίαν θαυμάσιος. admirabili ſacrarum litterarum ſapientia praeditus. ſacras litteras vocabat illam myſticam Aegyptiorum ſapientiam, quae non niſi initiatis tradebatur, & circumſectis, magiam ſcilicet, & litteras Hieroglyphicas, de quibus tam multa apud Herodotum, Diodorum Siculum, Clementem Alexandrinum aliosque habentur.

Pag 352. Ἐγὼ δ' ὅτι μὲν δακτύλιον ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος δ' πυθίου εἰκόνα ἐκτετυπώσης τὴν σφραγῖδα, καὶ ὅτος ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται σὺν ἐμοὶ, ἐγὼ λέγω, μὴ σοι ἄπιστα δόξω περὶ ἐμαυτοῦ μεγαλαυχεῖν. Benedictus: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem, nec mecum loqui Apollinem, ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare.* Pro ἄπιστα Mſ. ἀπιστοῦντά ſcribit. Sic autem interpretare hunc locum: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſignum Apollinis Pythii imaginem exprimat, qui Apollo mecum loquatur, ne tibi, qui haec non credis, videar de me ipſo velate loqui, ne tibi videar me oſtentare, & jactare.*

Pag. 365. Καὶ γὰρ τὸν διφθέρων ἐνέπτην τὸν Σ λέοντος. *ut qui leonis exuvio ſit indutus,* bene interpres. Nec rejicio hanc ſcripturam. nam & ſic alibi loquitur Lucianus. Non fruſtra tamen in antiquo codice Mſ. legitur ἐνέπτυ. Nam ſicut apud Homerum et ἕπτυ *indutus eſt*, ſic & ἐνέπτυ hic accepit, ſi haec ejus manus eſt, Lucianus. Nam Poëticis verbis ſaepe, ſed ſuo loco, uti hunc ſcriptorem nemini latet.

Pag. 371. In Electro, τὸ δὲ ἐμὸν ἐρέσθαι ἤδη ὑμῶν ἀνεκτὸν, καὶ ἄμουσον, εἰδὲ ὡς εἰδὲ πρέπει. *Mea vero dicendi ratio quam ſit ſimplex, & a fabulis aliena, videtis, neque ipſi inſit modulatio.* Haec eſt verſio Salmurienſis. Sed in Mſ. eſt ἄμουσος pro ἄμουσον, quod magis probo, & verto: *mea videtis oratio quam ſit ſimplex & inerudita*, ſic ſua ipſe per modeſtiam elevat, *& quam nihil in ipſa ſit canori.* Sic enim recte verti puto εἰδὲ. Vt Craſſus apud Cic. 111. de orat. de C. Carbone: *Profluens quiddam habuit Carbo, & canorum.* Et Gellius de eodem in Bruto de claris oratoribus: *L. Gellius qui ſe illi contubernalem, in conſulatu fuiſſe narrabat, canorum oratorem, & volubilem,* &c. *fuiſſe dicebat.* Vbi *volubilis* eſt, cui facile profluit oratio. Plutarchus de audi-

tione,

one, ſic circumſcribit, τὴν φωνὴν ἐμμελείας τινὶ καὶ μολακίᾳ, καὶ ἡδύσματι ἐφηδύνει. *Vocem accuratis quibuſdam ſonis ac mollitie & modulationibus edulcare.* Μόνοι pertinent ad poëtas, non ad oratores. Quonium tamen Sophiſtae ſuis orationibus adſperebant fabulas, non contendam, ſi quis pro Vulgata ſtet acrius.

Pag. 386. Perinde quidem eſt ſive legas, ut in editis habetur κὴν πολίτλους ἀεὶ, ſive, ut in Mſ. extat, κὴν ἀναπολίτλους ἀεὶ. Vtrumue enim ſignificat *libros verſas, evolvit*, utrumque verbum hunc pud ſcriptorem alibi quoque occurrit in hac notione. ſed cum ἀναπολίτλειν, quod hic codex vetuſtus prae ſe fert, ſit verbum rarius, redibile eſt librarios pro eo ſubſtituiſſe notius & tritius. Proprie παπολίτλειν dicitur de voluminibus, quae evolvuntur. In ſequenbus mox ineptiſſime vertitur, καὶ ἀξιωμάτων καὶ ἐξηκριβωμένης, *coagmenas, ſpolias*, cum vertendum ſit *conglutinas, circumcidis*. Charae enim glutine jungebantur, deinde frontes librorum circumciebantur, capiti vero voluminis adglutinabatur membrana purea, cui plerumque litteris aureis index libri inſcribebatur, ut eudite docuit maximus vir Iſaacus Voſſius ad Catullum pag. 52. ide quae ibi notavit, quae maxime faciunt huic loco illuſtrando.

Pag. 399. De non temere credendo calumniae: ὅτι Πτολεμαῖος, ὃς ἂν κἀλλα καὶ τἆλλ' ὑ πάνυ φρενήρης τις ἦν. Salmurienſis: *Tum Ptolemaeus ut qui praeter cetera non eſſet admodum prudens.* In hac verſione κἀλλα omittitur, inepte, etiam ſi φρενήρης *prudens* exponas, opponuntur κἀλλα & ὑ πάνυ, ineptius interponitur & fine ſententia καὶ τἆλλα. Locus laborat cui ſuffragante Mſ. ſic ſanitatem reddes: ὃς ἂν κἀλλα ἀλλ' ὑ πάνυ φρενήρης τις ἦν. *qui quidem valde ad non in omnibus deſipiebat.* Nam φρενήρης etiam eſt παραφρων, ut uidas oſtendit, fruſtra repugnante Stephano, quum & hic locus Suiae & Etymologici magis ſententiam firmet. Nam ſi hic φρενήρης eſt rudens, quam quaeſo ſententiam ex Graecis verbis conficias. Quid nim eſt? *qui quidem ſummopere, & in aliis non omnino aut non alde prudens erat.* Sic neminem ſanum loqui, nec ſanus juret Oreſtes. Vides igitur recte locum inquinatiſſimum eſſe purgatum, ὐ φρενήρης eſſe *imprudens*.

Pag. 400. Parum refert, utrum legas, quod editi prae ſe ferunt, τοσοῦτον μεζόνων ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere poenituiſſe eorum mae egerat*; an quod in Mſ. eſt, ὅσον λίαν μᾶλλον ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere puduiſſe factorum*. nec tamen codicis antiqui ſcripturam teſtatam feciſſe lectoribus poenitet.

Pag. 425. Υ'ποκυκήσων ἱλαρᾷ καὶ κωμικῇ σκευῇ πρόλαλος ἐκπλήττων τινα καὶ γέλωτος τραγῳδίαν. Salmurienſis interpolator: *plenam affectibus tragoediam in ſe commovet.* Quanto rectius & elegantius Philippus Melanchthon: *agitque laeta & comica facie tragoediam veram, & nihil non triſte patientem.* Sed tamen ἔκπληξις non eſt *triſte patiens*, ſed potius cum de homine loquuntur, eſt graviter ommotus, & affectus. Παράπληξις ἐν τοῖς ὕψεσι apud Athenaeum lib.

lib. 1. Dipnoſoph. eſt qui obſoniis valde movetur & delectatur, obſoniorum valde avidus. ὀψοπηδὴς τραγῳδία eſt tragoedia acerba in eum, de quo agitur. ὑποκινεῖας τραγῳδίαν, Graecis eſt inſolens loquendi genus. Sed ſcribendum ſine dubio & mora, ut olim conjeceram, & nunc in Mſ. meam conjecturam veram eſſe deprehendi, ὑποκινούμενον τραγῳδίαν *tragoediam agendam*. ὑποκρίνας eſt propriam hiſtrionum fabulam agentium in ſcena, unde ὑποκριτὴς eſt hiſtrio. In Pſeudologiſta pag. 442. πρόσωπον μίμου τὴν ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σοὶ τὸ ἡσυχὸν σύναιδον, τοῖς ὀρχησταῖς ὑπορχούμενον, καὶ συμπαγκρατίαστὴν ἀξίαν ἔναι. Salmurienſis : *Eſt etiam meminerunt, ut eſt conſentaneum, quae in theatro juvenis agebat, cum ſaltatoribus reſpondebas, atque una chori dux eſſe cupiebat.* Vltima verba non recte vertuntur. ὑποκρίνεσθαι non eſt *reſpondere*, ſed eſt hoc loco *ſecundas agere* ſeu *facere*. ſic interpretandum, *cum hiſtrionibus ſecundas faceret, & gregis dux eſſe cuperet.* Plautus Aſin. II, 1. *Iam nunc ſecundas mihi facis.* Proprie autem *grex* de hiſtrionibus. Petron.

Grex agit in ſcena mimum, pater ille vocatur,
Filius hic, nomen divitis ille tenet.

Grex Romanus in antiqua inſcriptione de pantomimis. Ὄρχησις autem dicebantur pantomimi, ut *cantores* hiſtriones. Nondum tamen locus eſt ab omni mendo purgatus? Quid enim μίμου πλέως *tragoedia*. Cujus rei erat plena. Excidit vocula. Credo Lucianum ſcripſiſſe μίμου μίσους *plenam odii*. Et ſic totum locum vertendum *agentem ſub perſona laeta & comica tragoediam valde aſperam & plenam odii. aſpera tragoedia* ut apud Sueton. in Auguſto : *aſperrimae litterae.* ſed *ſub perſona* ut apud Mimum Syrum :

Heredis fletus ſub perſona riſus eſt.

Clariſſimus Vir Iacobus Tollius, conjecit legendum eſſe κρυπτὸν γέλωτος. quod non improbo.

Pag. 436. In Pſeudologiſta, ex Mſ. ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἐπὶ τῷ ὑποβολίμῳ Πυθαγόρᾳ *Is qui tunc in Olympia riſit ſuppoſititio Pythagorae.* Vulgati ἐπὶ τῷ ὑποβολίμῳ Πυθαγόρᾳ *in ſuppoſititio iſto Pythagora*, inquiunt interpretes, quod quid ſibi velit nemo dixerit.

Pag. 438. Εἰπὲ γάρ μοι σοὶ παιδίμου καὶ Γενετυλλίδος, καὶ τῶν ἑξῆς. Benedictus : *Dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem, & Cybiben.* abſurde. Recte vidit Palmerius παίδιμον eſſe Veneris epitheton, nimirum eſt quae Lucretio dicitur *Vulgivaga Venus.* Hinc & in Mſ. legitur σοὶ τὸ Παιδίμου, καὶ Γενετυλλίδος. ſic fere & Ariſtoph. in Θεσμοφοριαζούσαις.

Ὡς ἡδὺ μέλος ὦ πότνια γενετυλλὶς
Καὶ θυλυφιῶδες, καὶ κρυπτολωτιζόμενον.

Quam ſuavis cantilena, o venerandae Genetyllides, & effeminata & laſciva. Sed tamen Γενετυλλὶς etiam legitur apud eundem in Nubibus:

Η'δ' ἀμ μύρῳ, κρόκῳ περιγλωτίσματον,
Δαπάνης, λαφυγμοῦ, κυλικάδος, γαστριμάδος sc. ὄζει.
Haec vero unguentum, crocum obscoena basia,
Et sumtus, & Crapulam, & Venerem, & Genetyllidem olet.

dicuntur esse dii sive Deae praesides generationis. Vide antiquos scholia. Recte vero κυβέβη docti viri emendarunt. Non est Venus sed magna mater, Cybele, quae & Graecis & Latinis *Cybebe* dicitur. Nam & in inscriptionibus, & in antiquis membranis sic appellatur, ut apud Phaedrum in codice Remensi, ut olim mihi ostendit vir dignitate & doctrina praecellens Marquardus Gudius, qui Regi Daniae est a consiliis. Is etiam ubicunque *Cybele* legatur apud Poëtas secunda longa, aut *Cybelle* corrupte, libris antiquis auctoribus, rescribendum affirmat *Cybebe*, aut *Cubebe*, quod verissimum, & in Prudentio jam emendavit Nicolaus Heinsius. Illius autem hic meminit propter ejus amorem erga Attin, & quia lasciviissima fertur fuisse, ut ipse Lucianus in dialogis Deorum indicavit.

Pag. 440. Ὁ ἑβδόμων, ὃν ἄγουσι οἱ παῖδες τὰς τῶν ἑβδόμας, ἀγείρων τὰς τῶν εὐκλείσεως ἵππους. Interpres: *Rursus alius Hebdomam, quod perinde atque pueri septimis diebus, ille etiam in concionibus luderet.* Hae septimae dies non sunt sabbata, quorum Sueton. in Tib. meminit *Diogenes Grammaticus disputare sabbatis Rhodi solitus, venientem, ut se extra ordinem audiret, non admiserat: ac per servulum suum in septimum diem distulerat*, ut existimat vir magnus. sed septimos dies cujuscunque mensis, quos hebdomades lunae dixit Gellius xv, 2. Illi dies sacri erant Apollini, quia septima luna Thurgalionis natus erat, ut constat ex Hesiodo in ἔργοις καὶ ἡμέραις, v. 770. Vide ibi Proclum. Convivia tum agitabant, & pueri ludebant. Septimus quoque dies post recens natum infantem a patribus familias celebrabatur, quippe quo nomen ei imponebatur, quamvis hoc alii decima facerent. Vide Harpocrationem in ἑβδομάσιον. Sed haec septima dies huc non pertinet, sed illa septima mensis. De qua vide viros doctissimos Meursium Graecia feriata in ἑβδόμη, & Seldenum de jure naturae & gentium III, 17.

Pag. 448. Ὁ πόνος Τισίου τοῦ πρώτου εἴδους, ὡς τὸ Διονυσίου ἔργον αὐτὸς ἐποίησας. Tisiae ars est Sophistice. Fuit enim Tisias inter primos Sophistas, quem Aristotel. περὶ ἐλέγχων σοφιστῶν cap. ult. cum dixisset omne omnis artis principium esse tenue ac difficile, sed illo reperto, facile postea crescere & augeri, quod & factum sit in orationibus politicis, Τισίας μὲν οὖν τὸν πρῶτον Θρασυμάχου δὲ μετὰ Τισίαν, Θεόδωρος δὲ μετὰ τοῦτον. *Tisias quidem post primos* sc. *Sophistas, Thrasymachum autem post Tisiam, Theodorus autem post hunc.*

Pag. 467. Υ'δροποιῶν γάρ φασι τὸ ἔθνος Mſ. γένος ut paulo ante γένη ὅλα μυριάδων. totae gentes. Sic apud Latinos *genus* frequenter pro populo. *Velox genus* apud Florum de Gallis, & alibi, quin & in-

interdum accipitur pro genere humano, ut docti viri ad Senecam Tragicum notarunt.

Pag. 469. Vti legendum censuerant viri doctissimi Ὀφρυῶν μεταλλάξις, sic legitur in Mſ. ut tam foeda menda diutius non sit tolleranda.

Pag. 482. De dipsadibus, causſam inextinguibilis sitis esse, quae ex morsu dipsadis oriatur, ait Lucianus ex sententia medicorum, πικρὸν τὸ ἰὸν ὄντας, ἐπειδὰν δεδόμενον τῇ πόσει ἐξυγραίνῃ καὶ ῥέγκειν, καὶ ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς κυκώμενον, καὶ ἐπὶ πλεῖστον διαχεόμενον. *Quod crassum cum sit venenum, quando postea potu madefecit, celerius movetur, humidius, ut verosimile est, redditum, & latissime diffusum.* sic interpres, nec male. Sed pro ἐπειδὰν δεδόμενον, elegantius vetus codex, ἐπιδαψιλεύμενον πότῳ, *abunde ter potu irrigatum.* Nam ἐπιδαψιλεύω est largiter & copiose praebeo.

Pag. 485. Ἀλλά μοι δοκῶ, καὶ ὑμᾶς φειδίαν μὴ δυσχερέσειν τὴν εἰκόνα ξηλοῦσθαι δοκῶ, ὁμοίων τι καὶ αὐτὸς πεπονθέναι πρὸς ὑμᾶς. Benedictus: *Ac mihi videor, per Phidiam, ne hanc imaginem ferunt iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici.* Quid hic Phidias? Quis unquam per istum statuarium juravit? Mſ. optime & certissime ἐπὶ φιλίᾳ, per Deum amicitiae & amoris praesidem. Ostensurus magnitudinem sui erga eos studii per φίλους Ζῆνα, cujus & alibi meminit, jurat, se illorum majore indies flagrare studio, quo saepius eos videat, eo saepius videre desideret. vide Suidam in φιλίᾳ. At εἰκὼν ξηλοῦσθαι est similitudo a feris sumpta.

Pag. 488. Palmerius conjecit legendum esse σὺν λαμπρᾷ σχέσει καὶ ποικίλῃ ἀπολογίᾳ. sic editio Florentina: male in Mſ. & editis ἀσυλλογίᾳ, ut recte doctissimus Palmerius vidit.

Pag. 494. In navigatione: Ὁ μὲν δὴ ἄλλος κόσμος οἷ χρῶνται, ἢ δὲ ἐπὶ τῷ παρόντι πυρφυρᾶς. Salmuriensis, *Cetera enim ornamenta, picturae, veli parasium flammeum.* Quid παρόντι Graecis, Latinis *parasium* sit, quaerant quibus libet horas bonas perdere. Ego ex Florentina editione rescribendum censeo ἢ ἐπὶ τῷ καρχησίῳ πυρφυρᾶς. Nam καρχήσιον fuit summa pars mali, per quam funes traducuntur teste Servio. Paullo post in hoc ipso dialogo: καὶ τὸν λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκόρων τὸν ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῷ καρχησίῳ, *Stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, e carchesio confedisse.* vide Polluc. l. 9. Macrob. lib. 10. *Navalis mali partem inferiorem pternam vocari. At circa mediam fere partem τρόχηλον dici, summam vero partem carchesium nominari.* De τὸ πτίλωμα & καρχήσιον idem notavit Pollux, sed de carchesio addit, illud aliter etiam dici ἱλαμπῆ, & ξηρόκιον. Fuerant autem carchesia picta & minio illita, ut flammei essent splendoris. Apul. XI. Metam. *Malus insurgit, pinus rotunda, splendore sublimis, insignis, carchesio conspicua.* Sic edit. veteres. Sed recentiores: *splendore sublimis, insigni carchesio conspicua.* sed quid splendor

dor facit ad ſublimitatem? Puto legendum: *ſplendore ſublimi inſignis, carcheſio conſpicua.* h. e. qui malus in ſublimitate, ſeu in cacumine ſplendet, conſpicuum carcheſium tereus. Catullus:

Lucida quæ ſplendent ſummi carcheſia mali.

Pag. 502. Dicit Adimantus, ſe, ſi ex voto diteſcat, curaturum ſibi ut in promtu ſint ſalſamenta ex Hiſpania, vinum ex Italia, oleum ex Hiſpania, μέλι δ' ἀμίπνευν τὸ ἄπυρον, *mel vero noſtras ſine igne*, ut non male interpres, hoc eſt, mel Atticum quod ſine fumo colligebatur in argenti metallis Atticis, ut auctor eſt Strabo lib. XI, qui id vocat ἀκάπνιστον, alii ἄκαπνον, & Plin. lib. XI, 15. *Cum eximuntur mella, apes abigi fumo utiliſſimum, ne iraſcantur, aut piae avide vorent.* &c. *Rurſus nimio fumo inficiuntur, quarum iniuriam celerrime ſentiunt mella, vel minimo contactu roris aceſcentia. Et ob id inter genera ſervatur quod acapnon dicitur.* Latini ſcriptores poſteriores appellarunt *mel ſine fumo*, ut docuit ὁ πάνυ Reineſius ib. III. Var. lect. 4. hoc vero noſtro eſt μέλι ἄπυρον.

Pag. 592. Scribendum vel puer videat, etſi Mſ. ſileret, εἰ τί τὸ ἰγκαῦσαι ἀπωθήσεται ἐμπεσόντα εἰς τὴν πυρά. *quid prodeſt in pyram inſilientem conflagrare?* In vulgatis eſt contra τί χαμηλοπτῶν, anones ἐμπεσόν.

Pag. 602. Καὶ ὑδὲν ἴπ ὁ πάππας τῶν Ϝ κρύος. Nemo non politior magis probabit editionis Florentinae ſcripturam: καὶ ὑδὲν ἴπ ὁ ὃ πάππος τῶν Ϝ κρύος. *& nihil eſt, quod non concrevit gelu.* ſed pro n mallem ἐσί.

Pag. 615. Σὺν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις βάκχοι γαύμοι. Non moverem huic ſcripturae controverſiam, niſi pro κυμβάλοις ſcribendum moneret Mſ. τυμπάνοις. Nam quamvis & cymbalis uſi fuerint Galli, tympana tamen propria erant Cybelae, & ejus ſacerdotibus. Hinc & ipſa Dea & illius Prophetae ſemper cum tympanis conſpiciuntur in antiquorum monumentis. Nota haec ſunt omnia.

Pag. 624. Μὴ ὁ σῖτος φθειρίζοιη. Benedictus: *ne frumentum vernibus corrumpatur.* Nulla eſt vox apud Graecos φθειρίζω. ſed eſt diſpeſcenda, ut in Mſ. φθειρὲ ζίοιη, hoc eſt *verme ſcateat.* ſed tamen puto legendum φθειρῶν ζίοιη, ut alibi dixit Lucianus σκωλήκων ἐσας, *vermibus plenus.* quamvis & φθειρὲ poſſit ferri.

Pag 631. Γαστὶ αὐτοὶ καθιστῶντες. Syntaxis quartum caſum poſtulat. Rectius itaque Mſ. ἑαυτοὶ αὐτῷ καθιστῶντες, ὡς ἂν μὴ ἧ τὸ συνδιαιτᾶν αὐτὸν αἰτιᾶσθαί τι. *eodem cibo illum excipientes, ut conſictor nihil poſſit accuſare.*

Pag. 643. Καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπρίψαι πάχρις ἐμὲ τὸ φυλαγωγὸν εἰς τὸ ἔπαυλον τὸ αὐλῆς. *gladium autem extemplo per feneſtras in aream rejeciſſe.* ἐπρίπτειν hic non poteſt locum habere. legendum ἀπορίψαι, quod & Mſ. prae ſe fert.

Ibid. Ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γείτονας, ὑφ' ὧν ἀναστάντων τὸ θηρίον, συνῆναι αὐτόν. Benedicti interpretatio haec eſt: *vicinos advocaſſe, a*

quibus revulsa fera fuit servatus. Quid Graecis sit ἀναστρέφειν τὸ θηρίον & Latinis *refellere feram*, nec ego, nec quisquam norit, dixeritve. ne dicam ἀναστρέφειν nusquam esse refellere. Notat quidem Bourdelotius ad hunc locum, ut apud Petronium, *tanquam cupientis exire belluae*, loquitur de Poëta Eumolpo, ut hic de tibicine. Sed haec sunt ἀνοσιοδιόνυσα, & ad Lucianum illustrandum nihil plane faciunt. In Mſ. nihil est praesidii, in quo legitur quoque θηρίον, sed veram lectionem servavit nobis editio Florentina, in qua verissime legitur ἀναστάντων τὸ θηρίον, revulsis, effractis foribus, quas tibicen ille insanus occluserat, ut paullo ante Lucianus ostendit: τὸν δὲ πηχάνες ἀναῤῥήξαντα ἐπικλείσαι τι τῶν θύρων. *At illum statim surrexisse, & fores clausisse.* Hae fuerant a vicinis effringendae, ut posset Dionicus ex illius furiosi manibus & aedibus elabi.

Pag. 645. Ἡδὺς γάρ ἐστι τῷ μειρακίῳ, καὶ πρὸς χάριν αὐτῷ σύνει. Benedictus vertit: *Iucundus enim est adolescenti, & cum ipso ad gratiam versatur.* inepte. verte *ad obsequium.* Sic enim Latinis dicitur per εὐφημισμὸν illud obsequium turpe, quo quis corporis sui copiam facit alii, ut Graecis χάριες. Plutarchus in Erotico: χάριες γὰρ, ὦ Πρωτογένης, ἡ ἐξ ἡλικίας ὑπεῖξις τῷ ἄρρενι πρὸς τὸ τέλειον κίνημα. *Mi Protogenes, χάριες ab antiquis dicitur mulieris obsequium erga virum.* Sic & χαρίζεσθαί τινι est *consuescere cum aliquo.* Hesych. χαρίσασθαι· ὁμιλῆσαι. λέγονται γὰρ αἱ γυναῖκες χαρίζεσθαι αἱ τὴν συνουσίαν ἑαυτὰς ἀποδιδοῦσαι. χαρίσασθαι est dare. *Dicuntur enim mulieres χαρίζεσθαι quae ad concubitum sui copiam faciunt.* Hinc puella ἄχαρις, cujus flos virginitatis nondum est delibatus.

Pag. 658. De Dea Syria κεφαλὴ ἐκφύσα ὑπερθεν. Id ipsum quoque docet Cyrillus lib. 11. tom. 11. in Esaiam, & Procopius in eundem Prophetam ad cap. 18, quippe cujus rei meminit Propheta in initio dicti capitis qui quod Lucianus vocat caput papyraceum, ajunt olim fuisse papyraceam, cui Alexandrini injecerint epistolam scriptam ad mulieres Byblinas, qua significetur inventum esse Adonidem. Deinde obsignatam eam immisisse in mare quibusdam sacris ritibus adhibitis, &, affirmare illos qui mittant, istam ollam sponte defern per mare Byblum, & finem luctus indicere mulieribus Bybliis. Has vero esse mulieres quas dicat Ezechiel VIII, 15. lugere *Thamuz* qui sit Adonis, uti observavit eruditissimus Seldenus de Diis Syris lib. II. cap. undecimo. vide & Bochardi Phaleg. IV, 2. tom. I.

Pag. 661. Χάσμα μέγα ἐγένετο. Similis narratio de tali voragine in templo Iovis Olympii Athenis, ut vulgo credebatur, a Deucalione extructo, in quam omnem diluvii aquam defluxisse narrabant, & in quam quotannis placentam e melle & farina projectam fuisse est apud Pausaniam in Atticis, & ex illo Octavius Falconerius, vir, doctrina & dignitate conspicuus, mihique natalibus, cum in vivis esset, peramicus, in nummi Apamensis explicatione, ubi plura de hoc diluvio habet, idque Noachicum fuisse ostendit, cui adstipulor, etsi de explicatione illius nummi aliter sentiam, de quo alias plura.

Pag.

Pag. 662. Ἄττης ὁ γάνος λόδος. Vulgatius Ἄττις dicitur Luciano ioque in aliis locis. Hesychius notat Ἄττις a Lacedaemoniis vo- ri Ἄττης, τὸ Ἄττιν φασὶ Λάκωνες. Pausaniae in Achaicis etiam ττης dicitur.

Pag. 663. Ἡ μεσία μὴ γυνὴ] Haec culta fuit in urbe Phaenices Iop- , alia ab Dea Syria, quae numen fuit Hierapolitanorum, mulie- s formam prae se ferens, nihil piscis habens. vide magnum Salma- um in Plinianis exercitationibus.

Ibid. Καὶ ἐλεφάντων κέρατα] *Et elephantum cornua.* Vulgo *ele- hantum dentes* dicuntur, nimirum ebur. Id vero cornu esse non ntem contendit Pausanias in Eliacorum primo, & Aelian. IV. Hist. im. 31. & XIV, 5. sic & in sacris litteris Apoc. XVIII, 12. cornu ibuitur elephanti, & Martialis lib. I. ep. 19, de elephante taurum in- rficiente:

Qui modo per totam flammis stimulatus, arenam
Sustulerat raptas taurus in astra pilas.
Occubuit tandem cornu potiore petitus
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

ic istud epigramma legendum, vulgo sine sensu legitur, *cornuto rdore petitus.* Mss. *cornuto dore*, hinc facile videre licet scriben- im esse *cornu potiore* hoc est fortiore, meliore cornu sc. elephantis, uam est cornu bovis.

Pag. 682. φυλάξωσιν ὁ ἑπτὰ ἡμερέων ἀριθμὸν. *Observato septem erum numero*, Mss. ὀνέα ἡμερέων ἀριθμὸν. *novem dierum numero.*

Pag. 686. Τὸν οὖν δεξιᾷ ὁ ὁ Πτολεμαίων νεὼ. *Hunc in templo Ptomaei ad dextram collocatum esse.* Mss. τοῦτον Πτολεμαίου νεώ. lego. ὃν οὖν δεξιᾷ ὁ Πτολεμαίου νεὼ, ut & legisse videntur interpretes. Ptomaeus autem Philopator Homero templum dedicavit ut auctor est elianus Var. Hist. XIII, 22.

Ibid. Καὶ πίπονθε τὸ ὁ τὸ δολίχου νενικηκότι. Vertitur: *cui idem cidit ac illi, qui dolicho victoriam est adeptus.* Cur non? *cui idem cidit ac illi, qui in stadio vicit.* Sic enim Latini loquuntur, qui norant vocem *dolichum.* Sic & statim καὶ σὺ δή μοι δοκεῖς νενικη- ὺς τὸ δολίχου ἴσως, inepte vertitur, *& tu certe mihi videris ver- rum dolicho devicto*, cum sit vertendum *& tu mihi videris in car- inum stadio vicisse.*

Pag. 691. Μόνῳ γέ τοι τῷ ῥητόρων, ὡς ἀλεξάνδρῳ τῷ λαμψάκηνῷ εἰπεῖν, ψυχροῦ, ἀ σφυρήλατόν τε καὶ ἐγκεχαραγμένον τὸν λόγον. Benedictus: *Ac utique so- is oratorum, ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatum, non alleo fabricatam orationem protulit.* Quae sit *malleo fabricata ratio* doceant fabrorum filii: nobis, qui Musis operamur, ignota st utique. Σφυρήλατος λόγος laudatur non vituperatur. Plutar- hus de oraculis Pythiae: ὥστε παντὶ μὲ τῷ σφοδρὰ καὶ σφῶν, ὁ γοῦν σιωπᾶν, καὶ τὸ, μηδὲν ἄγαν λέγειν δοκεῖν, καὶ ψυχρίζειν οὐκ ιστα δεῖ τὴν βραχυλογίαν, ὡς πυκνὸν καὶ σφυρήλατον ὄν οὐ ἀλλ' φεύγοντος ὄγκον, & quae sequuntur. *Sicuti praecepta sapientum*

quae proscribuntur, nosce te ipsum, & illud, ne quid nimis, probamus & admiramur valde ob brevitatem, quod sapientem & solidam complectantur sententiam in paucis verbis, sive sine *verborum tumore*. Legendum itaque in Luciano, ut est in Mſ. ἔμψυχον καὶ σφυρήλατον πειθοῦς τὸν λόγον. *Vivam & solidam orationem edidit.* Vtraque vox qua laudat orationem Demosthenis est translata a statuariorum arte. Signa enim vivere dicuntur & spirare, cum singulari artificis ingenio sic ficta sunt, ut videantur non statuae esse, sed viva animantia. Claudianus IV. Consul. Honorii, quamvis ille loquatur de vestibus acu pictis:

Vivit opus, multaque ornatur jaspide cultus,
Et variis spirat Nereia bacca figuris.

Σφυρήλατος, quae & dicuntur ὀλόσφυρος & ὁλοσφύρωτος, sunt solida, compacta, plena, non conflata. Plin. Hist. Nat. XXXIII, c. 4. *Aeris statua prima omnium nulla inanitate, & antequam ex aere aliqua illo modo fieret, quam vocant holosphyratam, in templo Apollinis posita dicitur.* Est igitur σφυρήλατος oratio, solida, plena gravissimis sententiis, in qua nullus est inanis verborum strepitus: cui opponitur *oratorum inanis sententiis verborum volubilitas*, uti vocatur ab Augusto.

Pag. 693. Γ' κρινοῦσι τοί γε οἱ Περικλέους. ἐκείνου μὲν γὰρ τὰς αὐτὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πιθοῦς, τὸ κέντρον δεξῆ δοξαλαβόντας, ἀλλ' αὐτόν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑστερεῖ τῷ φαυλοτέρῳ ὠδῖνι ἔμβρυον ἔχοντες, οὐδ' οἷον ἐξαρκέσαι σχεῖν τῷ ἔργῳ βάσιμον καὶ κρίσιν. In hoc loco nihil sani si attendas animum. Vertit Benedictus: *Hic satis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & suadelae quoddam calcar accepimus fama, sed orationem ipsam non videmus. Unde constat ejus nihil praeter opinionem stetisse, nec temporis probationem & judicium sustinere potuisse.* Quam multa hic sunt in Latinis infarta, ut sententia nascatur, quae in Graecis non habentur! quam multa male sunt versa! Primum τοῖ Περικλέους, num est Pericles? Ἀπὸ κοινοῦ ex praecedentibus repetendum est ἡθέλησεν. *Sufficiet tibi Periclis* sc. eloquentia, si conferatur cum Demosthenis. Dein, πειθοῦς κέντρον non recte vertitur *calcar eloquentiae*, sed *aculeus*, quem infigebat animis auditorum ut recte Melanchthon. Mox, ἀλλ' αὐτόν γε οὐχ ὁρῶμεν, *sed ipsum non videmus?* quem nam? Periclem? non mirum ante tot secula placida compostum quiete: sed nec de Pericle locutus erat; sed de τοῦ δὲ Περικλέους, de eloquentia Periclis; Itaque recte Mſ. & editio Florentina nec non Basileensis: ἀλλ' αὐτῷ γε οὐχ ὁρῶμεν. *ipsam non videmus*, sc. eloquentiam. Nulla enim oratio ejus posteris est prodita. Verba quae sequuntur, obscurius vertuntur: δῆλον ὡς ὑστερεῖ τῷ φαυλοτέρῳ ὠδῖνι ἔμβρυον ἔχοντες. Salmuriensis: *Unde constat ejus nihil praeter opinionem stetisse.* Pejus Melanchthon: *Quare constat eas praeter actionem, nullam habuisse solidam ac durabilem laudem*, sc. orationes. Et sic Latinus quoque Interpres videtur legisse.

ſiſſe. Num φαντασία eſt *actio*, quod Melanchthoni placuit? ro ἔχοντας Mſ. ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν ἐδὲν ἴμμονον ἴχουσα, ἀλλ' ἴσως ἐξαρκίσιν. *quae praeter imaginationem nihil quod duret habet, quippe quae non potuit ſuſtinere temporis examen & judicium, quamvis* ἔχοντες ferri aeque poſſit; ac ἴχουσα, hoc eſt, ex qua Periclis loquentia nihil ad poſteros eſt tranſmiſſum, nihilque ſupereſt quam illa imaginatio, illa ſpecies, quam animo informamus, c concipimus, de ejus fulguribus & tonitribus quibus miſcuiſſe Graeciam audimus, non legimus, non videmus, ut in Demoſthene: φαντασία, hic non eſt illa Oratorum, ὅταν ἃ λέγεις ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάθους βλέπειν δοκῇς, καὶ ὑπ' ὄψιν παθῆς τοῖς ἀκούσιν. *Cum ſcilicet a quae dicis, quaſi enthuſiaſmo & vehementiore motu correptus videris cernere, eademque auditoribus ob oculos ponere.* ut eam definit Longinus de ſublimi dicendi genere. cap. 14: ſed illa qua rem auditam cogitatione informamus, ἴσως autem non pertinet ad φαντασίαν, ſed d ῥητορικὴν.

Pag. 695. Πάσσαι τοῦ ζωγράφου. Veriſſime ingenioſiſſimus & amiciſſimus Menagius emendat πασσάλου. Ejus emendationem, ne quid lubii ſuperſit, firmat Mſ. & editio Florentina.

Pag. 697. Οὐ Βοιωτίας, ἀλλ' ἴσως τι παρ' ἡμᾶς λαλοῦντες. Haec verba n Salmurienſi verſione ſic prioribus annectuntur, ac ſi Archiae eſſent, um ſint Antipatri, quod recte vidit Philippus Melanchthon. Sed nimanda ſunt interrogationis nota. *Non in Boeotia, non hic a me uro accepto?* eum ſcilicet potuiſtis capere vivum.

Pag. 698. Οὐ φυκίας καὶ πόλον ἔχομεν. ſic quidem etiam Mſ. ſed almerius vidit ſcribendum eſſe πόλας, veriſſime. Sic clare Florentina, ut nihil dubii inpoſterum ſit relictum editoribus ad veram ectionem reſtituendam.

Pag. 727. Ποτὲ δ' ἄλλό τι τοιοῦτο ὑμᾶς ἐκφέρειν φαίνεται. *Interdum liud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur.* Mſ. non male ἐκφέρειν δύνασθαι. *vos auferre poteſt.* Sed illud etiam tolerari poteſt.

ADDENDA.

Pag. 379. ad indoctum. Εἰ μὴ τοῦ διαλεξομένου ἐ καταπαλαιόσθαι αὐτὸ τιμαίρετο, ἐ συμβάλλει ἔνι σίας ὅτι τῶν ἐξέτασιν παραλαμβάνειν; Benedictus: *Niſi inde conjicias quod arroſi ſint ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas?* Miror hoc vitii tolerari in omnibus editionibus. Atqui σίες non ſunt tineae, ſed σῆτες. Nam quod non nulli ajunt σῆτα quoque inveniri, ſalem in caſibus obliquis, falluntur, & videntur hoc loco corrupto eſſe decepti. Gloſſae veteres: Σής, ὁ σῆψις, *haec tinea, robigo.*

Pag. 380: Κατὰ δὴ ταῦτα, ἴσχε ξυλλαβὼν ἐκεῖνα τὰ τῦ Δημοσθένης, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτῦ ἃ ῥήτωρ ἔγραψε. Vertunt: *ſi hoc es animo, age conquire quaecunque Demoſthenes orator propria manu ſcripſit.* Num χ' δὴ ταῦτα eſt Graecis *ſi hoc es animo?* Videtur ſcribendum: καὶ δὴ ταῦτα ἴσχε, *Habe ſane iſta, conquiſita quaecunque Demoſthenes propria manu ſcripſit.*

Pag. 380. l. 33. leg. ἐν οἷς διδασκαλίοις. Ibid. l. 35. hoc eſt, qui vivi.

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANI

Tomum II.

Pag. 11. Γραφικῶς σωπλεῖν &c.] Officio interpretum obscurissimus est hic locus, si quisquam in toto Lucian. Nam præterquam quod ille graphicus mos, quem ex Opsopæo adoptat Benedictus, in Latino sermone sit nullus, vide quemadmodum hæc periodus contraria sit proxime sequenti. Quum enim nunc velint dici perexile esse tot formas & multiformem quiddam ex multis perficere (quod est una pictura diversum quiddam depingere) atque adeo id culpetur, in proxima intelligunt eum velle depingere omnium animæ virtutum unam imaginem & quidem ad archetypum, etiam, ut debet inde sequi, unum. At prorsus est adversa loquentis mens: qui quum præmisisset *ἀνάλυσιν μίαν εἰκόνα ἐκ πολλῶν συνθέσεως*, pro defensione hujus suæ voluntatis interponit (*minus enim illud & ex vulgata pingendi consuetudine confectum foret, tot pulchritudines*, variarum nempe partium, *& multiforme quiddam ex multis perficere ipsum secum certans*, vel cujus multiformis imaginis singulæ partes ex præstantissimo sumptæ & simulatæ, de præstantia & imitationis perfectione dubium judicium facerent) pergit, quid facere velit, *sed omnes virtutes animæ, singulatim quaque imago*, (h. e. sic facta, ut integram picturam unaquæque virtus habeat.) *pingetur imitationem archetypi exprimens*. In proponendis animæ dotibus repudiat id quod pictor ille in corpore faciebat, qui ut Divam pulcherrimam exprimeret, ab hac puella sumebat exemplum hujus membri vel coloris, aba alterius, & sic varias pulchritudines in unam tabulam conferebat. Id in depingendis bonis animæ negat hic se sequuturum, & sic quoque illa omnia conjuncturum in una pictura, sed ex singulis separatam singularemque imaginem effecturum. *Καθ' ἑκάστην εἰκόνα μίαν* non debent per minorem distinctionem distrahi, sed conjungi omnes quatuor voces, sejunctæ ab præcedentibus & sequentibus, quæ apponuntur, ut in tomo primo pag. 530. dixit ξύμπασαν, ἐκ πολλῶν μίαν ἰκόνα. Vbi vide nostra.

Pag. 27. Τὸν Ἰφέα ἐξύπτιον διδράσκειν Ἢ Λυγκέα] Hanc lectionem retinent omnes; etiam Latinis interpretibus offerentibus nescio quem *Iphnea*. Et cui iste talis auditus? manifeste appareret transpositas literas pro Φοίαν, ut optime adscripsit pater. In notissimam fa-

abulari hiſtoria & quidem propter oculos, qui fuerunt excœcati.

Pag. 32. Α'λλὰ καὶ σοὶς τοὺς ζῶσιν ἄμεινον οἰόμεθα πράξειν] Etiam in hac editione video admiſſum ineptiſſimum in verſione errorem, quem ab prioribus acceperunt, *iis quæ in vita ſunt*, quum & res ipſa & Græca poſtulent maſculinum.

Pag. 41. Καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐπεθύμησέ τις] Eraſmus: *etiamſi quis admodum leviter concupiviſſet.* Benedictus: *etiamſi vel minimum concupiviſſet.* Non agitur de levi aut minima cupiditate; agitur de pretio, quo quis noctem ejus redimeret. Itaque verte, *etiamſi vel exiguo quis vellet*, etiamſi tenuem aliquis mercedem modo dignaretur ſolvere. Innuit ipſam non minus oblectatam Venere, quam adoleſcentes, ut ideo vix aliquem repelleret, qui modo parvum quid vellet impendere.

Pag. 42. Διέφθορεν ἤδη τὸν ἔρωτα] Ridicule interpres uterque *jamque amore illaqueatum*, quaſi nunc βεβλαμμένος in mentem fuerit Luciano. Verte *madefactum ac merſum amore.* Et quæſo cur nunc aliter conſiderant, quam in Bis accuſato. ἢ γὰρ πάλαι ἦν ἀλίσκεσθαι τῇ μίθῃ.

Pag. 43. Τίνα αὐλείων ἀνοικοδόμει] Hic quoque, ut alibi, abſurde vertunt *atrium occludi*, quum in dialogo Cochlidis & Parthenidis recte vertant iſta, κλῖνε τὴν θύραν καὶ βοᾷ καὶ ἡ αὐλιὼν ἠνέῳκται, *domuſque janua exterior effringitur*: ſicut peſſime de gymnaſiis pag. 270. ἐν τῷ αἰθρίῳ τῆς αὐλῆς reddidit Benedictus *in atrio*, quum Opſopœus accuratior *in aulæ area.* Sequente pagina vides minime verti Græca in illis ἔλεγεν ὅ οἱ ῥαιτηρὶ παρῆσαν, *ut autem diluxit, milites aderant*, quod factum ab interpretibus, quia incredibile videbatur ῥαιτηρὶς officio lictorum functos, quum intelligendi ſint prætores haud dubie accincti ſatellitibus & lictoribus. Stupidior ἀβλεψία eſt interpretis Salmurienſis in pagina vicina τὸν Χαλκηδόνιον ὁ μεγαλοπρεπὴς ſcribentis *Chalcidenſis nauclerus*, quod omnino in hac editione mutari debuit.

Pag. 45. Καὶ μετ' αὐτῆς Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα καὶ τοῦτον ἑπόμενον αὐτῇ] Videntur mihi enervare hunc loquendi modum, dum ſic diſtinguunt, & vertunt, *& cum ipſo Damon Chalcidenſis, ejus amicus.* In his certe nulla ſignificatio vocum καὶ τοῦτον, Diſtinguo & verto, καὶ μετ' αὐτῆς Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα καὶ τοῦτον, ἑπόμενον αὐτῇ, *& in eis Damonem, hunc quoque Chalcidenſem*, (æque ut Euthydicus) *amicum ejus.* Sic ſolent, quum duo in eodem conveniunt.

Pag. 48. Α'πὸ πελάτων πέντε, ὧν ἐδίδου] Toto genere confuſus & abſurdus in his eſt interpres poſterior. Ita enim videtur eum vertiſſe, ut dicat filiam datis quinque talentis quæ habebat elocaviſſe. Quæ talia plane non ſunt in Græcis; & ſi dediſſet in hanc rem talenta quinque, profuſus fuiſſet, non diligens in diſtribuendis hæreditariis bonis; ex quibus ſic nihil reliquum ſupermanſiſſet. Longe accuratior Eraſmus: *& matrem alit Eudamida, & filiam non ita pridem elocavit, ex quinque talentis, qua poſſidebat, duobus in propria filia dotem, duobus in amici filiam erogatis.* Atque ita ſuper-

erat talentum unum in alimenta matris Eudamidæ, ſapientiſſimi ratione.

Pag. 49. Ταῦτα πρὸς τὴν Ζηνόβιαν ἀπηνέστερα] Verterat optime Eraſmus per verbum *deploraret*. Id Salmurii futiliter degenerarit in *declararet*, ac perperam in hac editione retentum. Cavebunt poſteri.

Pag. 51. Ἀναπλεύσας ἤδη τὸν Νεῖλον ἕκτον ἤδη μῆνα] Adſumpſit Eraſmo Benedictus *ſextum jam menſem adverſo Nilo navigans*. Quod quis unus homo fecit unquam? aut ſi quis feciſſet, qui non oportuiſſet fieri, ut ab illo detegerentur fontes Nili? ſed fieri id non poterat, & Nilus non niſi ad Elephantinen erat bene navigabilis. Sed neque id dicere vult Lucianus; ſed illum iex menſes in iſta peregrinatione conſumpſiſſe, non utique ſemper navigando per adverſum Nilum, ſed per Nilum: verſus interiora ac mediterranea cœperat navigare in Nili alveo abhinc jam ſextum menſem. Καὶ non magis de adverſo, quam de ſecundo amne ſumi docet vel ipſe Lucianus in Iove Tragœdo ſcribens, τὰ δ' ἄλλα κατὰ ῥοῦν φέρεται, & πρωΐ μὲν ἤδη κατὰ ῥοῦν πρὸς χαρεῖ τὴν Δάμιδι.

Pag. 60. Διηρθμοὶ τὰς ἀκοάς] Iamdudum notatus & agnitus hic locus viris doctis, a quibus moniti interpretes non debuerunt perſeverare in mala interpretatione *denſatis telis*, quod potuit quidem fieri, ſed non ſunt ad ſenſum Græcorum exprimendum. Debuerunt *ſublatis*, quum manibus levaſſent haſtas velut transfixuri, quod fieri ſic ſolet. Vtique pag. 70. Ἥλωσι λαβὼν τὸν πολέμιον, τὴν πίδα διηρθμῷ non interpretantur *denſato*, ſed *ſublato gladio*. Eadem pagina non intelligo cur voces eas καὶ τοῦτο Ζίριν ἥκειν iidem reddant *idque quum temet dedideris*; quum qui ſic venit, & pronunciat Zirin, paulo ante dixerit venire quaſi ſoluturum λύτρα, non ob ſe dedendum.

Pag. 71. Ἡμεῖς μὲν ὀλίγα κομιζόμενοί τινα ἀπὸ τοῦ λιμένος ἀνεψάμεθα, καὶ ἐς πλοῖα ἐς αὐτὰ μεζόνα ἐσβάντες ἤγορθμοι ἤγορθμεθα] Ad hæc ita notavit Pater. Vertunt jam ab Eraſmo *res quaſdam importatas in porta ſpectaſſemus, in eumque è navi ſubduxiſſemus, emimus*. Immo κομιζόμενοι, κομιλυμεν, παυδυκεῖον, οἰκημεν, quod ſibi viderunt, conduxerunt, compararunt & eo ſarcinas depoſuerunt ipſi ἀγορεύοντες, hoc eſt, in forum urbis profecti. Heſych. ἀγορεύειν, εἰς ἀγορὰν πορεύεσθαι. Ariſtophanes Ἀνασταίτῃ pag. 860. Lugd. edit. Ἀγορᾶσαι τ' εἰς τοὺς ὄπλοις ἐξῆς Ἀθηναίοισι. Thucydides lib. VI. pag. 214. Καὶ ἅπαντες ἤγορθμοι ἐς τὴν πόλιν, ubi Scholiaſtes perinde ut Heſychius interpretatur. Herodotus Melpomene cap. 78. ἔχων δὲ ἐν τοιούτῳ Græcam veſtem, ἤγορθμε. Et cap. 164. καὶ μιν Βαρκαῖοι τῶν ἀνδρῶν κομισάμενοι ἀγορθμοῦσι, κ.τ.λ. Euterpe cap. 35. Ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγορθμοῦσι καὶ καπηλεύουσι, etſi hîc vertant negotiantur.

Pag. 78. Ἡ Πάλλαντα ἄγαλμα καὶ δείκνυσί μοι κάλλιστον οἰκημάτων] Interpretes omnes *oſtenſaque domo pulcherrima*. Immo, ut com-

mo-

iodiſſime notavit pater, κοιτῶνα, ut præceſſit, cubiculum & ocum dormiendi. Sic δωμάτιον pro cubiculo etiam. Vide Caſaubonum ad Theophraſt. pag. 263. Et occurrit aliquoties infra. Sed otabiliter pag. 112. οἱ μὲν πρόπυλοι, αὐτὴ δὲ καλλίον ἐν τῷ δωματίῳ ἐκάθευδεν, ubi inepte vertunt *in propinquo veſtibulo.*

Pag. 79. Ἐγὼ Ἀβρόα εἰμι, εἴ τινα ἡ σὴ μητὲς φίλαν ἀκύεις] ntelligunt, *ego Abrœa ſum, amica ſi qua unquam fuit tua maris*, quum non videantur eam adeo arcta conjunctione vincire oces Græcæ, quæ ſimpliciter ſonant, *ego Abrœa ſum, ſi quam natris tuæ amicam* forſan *audis* vel auditi eo nomine, ut poëta, *Fando aliquid ſi forte tuas pervenit ad aures Belidæ nomen Palamedis.*

Pag. 80. Ἡ δὲ, ὀσφὺς ἡμῖν ὑγρὰς ἐπικινήτην. μακρόν τε ὅσις σκιρτᾷ σκιβάψαι. ἡ δὲ σφόδρα γε &c.] Vertunt, *Tum illa, lumbi nei agiliter moventur.... Illa impudens & vultu grata puella, rugeris, inquit, adoleſcens.* At non poteſt ab Luciano veniſſe hic ordo narrandi, ut illud ἡ δὲ duas periodos ſe invicem ſequentes nchoet, ea notatione, ut ſignificet perſonam loquentis. Et quæ ſta ſui laudatio eſt? Immo etiam hæc ineptia non latuit interpres, qui non bis vertunt *Tum illa*, quod facere debuerant attenti Græcis. Præclare has turbas ſanavit ac reſtituit pater, ἡ δὲ ὀσφὺς ἡ μὲν ὑγρὰς ἐπικινήτην. μακρόν τε &c. ut ſint verba laudantis juvenis, licentiſque *lumbi quidem tui agiliter mov.* Sic omnia hæc plana. Verum ſequentia mire adminiſtrantur illa, καὶ τὸ λοιπὸ τῆς θεραπείας λύπης δεδράμῳ ἀεὶ ἀνέξῃ, ubi Baſileenſes vertunt, *cujus curam haud facile ſuſtinebis*, Benedictus *cujus curationem haud facile ſuſtinebis*, quæ nihil faciunt ad ſcopum & plenam captato luſu Paæſtræ enormitatem. Pater adſcripſit, F. ἡδονῆς. Vertebat igitur, *& ab ipſa curationis voluptate irrigatus ſemper ſuſtinebis.* Niſi plane oxymori ſpeciem in vulgata lectione agnoſcere velimus, & ab ipſo curationis dolore irrigatum dicat, ut licet dolore plenus & miſer ſit, ſemper tamen adhuc velit: quod judico veriſſimum.

Pag. 81. Τὰ μὲν ἄπτα γυμνὰ καθ' αὑτὰ] Placet interpretibus vertere *alia ſuis peculiis exuta.* Quid igitur? an non & λελυμένα quoque ſic erant? Certe; ſed illis λελυμένα videntur dictæ, non colligatæ inſertum, quod mihi non probatur, & opinor hæc tria genera ſic debent intelligi, *alia ſic nuda ut naſcebantur* atque adeo integræ, (ut Athenæus lib. 14. ſcribit ἀμφάλας dici τὰ δράγματα τῶν κριθῶν αὐτὰ καθ' αὑτά.) *alia ſoluta* foliis non amplius cohærentibus ſed ibruptis, *alia in ſerta plexa.* Sic certe procedunt Græca. Paulo poſt pro τίμιον τὸν συμπότην pater annotavit τὸν συμπότην; & ſane ſic jam habent interpretes.

Pag. 83. Πρῶτον δὲ κατὰ λόγον ὡς ἄμμος σφίγγε] Quum in Baſileenſi editione harum vocum verſio eſſet prætermiſſa, Benedictus reddidit *primum in nodi modum, quod ajunt, conſtringe.* Ut lauto curam, ſic quale dicterium poſſit eſſe ἄμμος σφίγγειν, quæ ſunt

voces ſimplices, non capio, nec memini ſic legiſſe. Sed neque ἐξ λόγου ita ſumitur ab Luciano, ut patet ex Icaromenippo. Καὶ λόγου εἶμι ἐ Ἀτλαντὶ πολεμήσειν ἢν. Et alibi. Aliud eſt τὸ ἔξ λόγου. Itaque intellexerim, *primum ut ratio exigit*, vel pro more luctandi, *velut nodum ſtringe*. Hinc enim incipiebant luctæ, ut conſtare poteſt vel ex initio libelli de Gymnaſiis, πάνυ ἴσως ἐ νέοι πιθανόν, οἱ μὴ αὐτῶν ἐμπαλαιήμενοι &c. licet hæc quoque ſit certa ſpecies luctæ.

Pag. 84. Καὶ ἡ Δέσποινα βάσκανος ἴσως τυγχάνει εἰς τὸν ἐμὸν πόθον] *Sed hera mea faſcinandi artem callet.* Sic Benedictus, quum tota hæc periodus omitteretur in editione Baſileenſi. Itaque ut negligentia hujus contraxit culpam, ita ille profecto ab ea libr non eſt, remotiſſimus ab ſenſu Luciani, qui exigit, *ſed hera mea valde invida eſt erga artificium ſuum*, & ſtudioſe abſcondit, ne ſuſtinet, ut quiſquam ejus fiat conſcius aut particeps.

Ibid. Πίπραζ ὡς τὸ ἐρώμενον] Non capio, quam vere Benedictus nunc verterit *ad ſuum amatorem*, quum pag. 86. ea voce reddiderit ἐραστήν. Vtique prudentius in Gallo pag. 181. puto ab eo verti *ad ſuum*. Eſt enim in Græcis differentia.

Pag. 90. Ὁ δὲ ἀκμὴ κάπτει τὸ θάνατον ἐρχόμενον] Captavit, ut patet, elegantiam notabilem in loquendo Lucianus, quam vide ne obnubilent interpretes. Baſileenſes *mors illi attulit laborem ſuum*, læviſſime. Benedictus *ille vero infra delabebatur morienda ſubſultans*, quod ſane contingit pluribus morientibus, etſi non cadat præcipites. Verte ſimpliciter *ille deorſum abibat mortem ſaltans*.

Pag. 102. Τοῖς ξίφεσιν ἐπιμανῶς τὰς πάχνας] Non debeo hunc locum inobſervatum prætermittere, quia ſunt eædem voces in eadem materia, qua annotavi in tomi primi pagina 475. nec tamen hæc πάχνας aliter vertunt, quam *lacertos*, quod illic quoque volebamus. Verum neſcio qui intelligantur hæc præcedentia, τὴν κεφαλὴν ἐπιπλὴν ἐκ ἐ ὠχρῶν ἐλίσσοντες, ubi Baſileenſes, *caput ſubtus guttur ligantes*. Benedictus *depreſſa cervice caput torquentes*. Nihil horum probari poteſt, & Græca exigunt *inferne ab cervice caput verſatum* a torquentes, ut nempe cervix cum capite videretur in omnem partem converti.

Pag. 112. Εἴτι καὶ ἀνόσιόν τι ἐκείνη ἐξ ἐμοῦ, εἴτι καὶ μὴ] Benedictus *ſive aliquid, ſive nihil ex me faceret*; ut voces palam & caute ſequitur, ita ſane evertit omnem ſenſum, qui nullus in his eſt. Baſileenſes *qui parum curans mei jacturam* &c. quos veriſſime adſecutus cenſeo mentem auctoris. Nam ἀνόσιον prorſus idem hic eſt, quod ἐλάσσω perdo & detero, parum curans, *ſi quam mei partem illa imminueret* ac corrumperet, *nec ne*.

Pag. 137. Οὐδὲν ἄλλο, ἢ μηδὲ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων] Opſoparus *breviter, nihil aliud quam in univerſum nos non eſſe*; quæ quidem ſingula unde colligat, præſertim primam vocem, non video. Inque Benedictus omiſſa illa *nihil aliud quam nos non eſſe dicens*. Atque ipſe

ſe auctor & nunc & in principio teſtatus eſt multa ab eo dicta eſſe : providentia. Rurſus ſi nihil aliud quam deos non eſſe dixit, m probavit igitur, atque ita nihil profeciſſe diceremus. Sed certe probavit ſtatuas fictas ab hominibus, & ipſum Iovem fuiſſe hominem. Sane parum videntur percipere loquutionem Luciani, ii innuit, ſic eum probaviſſe aut *ἀθεότητα* Deorum aut non-providentiam *non ſecus ac ſi prorſus nos non eſſemus*, dicens homines : diis cogitare debere nihil aliud quam ſi penitus non eſſent.

Pag. 142. *Ἀλλ' ὁ σὺ χρὴ τὰ τοιαῦτα ἰφίναι*] Ridiculus eſt Benedictus, quum ab Opſopœo verbum Græcum vertente per Latinum *remittere* ſic abit, ut putet id notare *mandata dare* vel *injungere*, quum in Toxari pag. 58. *καὶ ἰφῆτην δὲ τὸ μίγιστον ἄχρι τῶν συνήθων εἰπεῖν* ipſe clare viderit recte id verbum ab Opſopæo ſumptum eſſe.

Pag. 144. *Δάμιν αὐτοσφάγιον καὶ δ' αὐτῇ λίγειν*] Neſcio utrum Opſopæus omiſerit rectius ſecundæ vocis interpretationem, an ſeinationem ſuam indignius prodiderit Benedictus, non ſatis conderans vim ejus & ideo interpretans male *præſentem*. Nam æque præſens futurus erat Timocles, ſi advocato ſuo ad aurem adſtaret. fficacia utique Græcæ vocis longe alia & major eſt, & ſatis ab iris doctis explanata, & hic ideo difficilior ad exprimendum Laine, quia ipſe Lucianus per ſequentes voces *δ' αὐτῇ* eam explicuit. Certe tamen notat eum & aperta facie & ſine ſimulationis elamento & proprio ore atque ingenio diſſertaturum, ut *αὐτοσφάγιον καὶ* in Timone pag. 76. edit. Salmur. tum ob alios eſpectus, tum cui *αὐτοσφάγιον* abeſt. Infra in Gallo ſimile occurit, *ὥσπερ ποτὲ ἡ φύσις τὸ Δυδίην αὐτόφωνον ἐμηχανήσατο.*

Pag. 145. *Κόμην ἀνασεισμήν*] Non poterat Benedictus vocem minus hac aptam excogitare, quam qua uſus eſt *criſpata coma*, quæ nihil ad vaticinantes. Baſileenſes clarius *comarum ſemet erigentium horror*. Horrentes enim & jactatas comas in vatibus agnoſcunt Latini. Heliodorus libro III. dicit *πίτνα κόμῃ λιγυσίοις καὶ τὰς κοτύχας μιμουμένῳ*.

Pag. 146. *Μακρὰν χαίρειν φρύσας τὰς πομπάς*] Solet auctor dicere *μακρὰ*, idque videtur convenientius. In Aſino. *κάγὼ τὰς ἀθλιοπειρήνους περιόδους μακρὰ χαίρειν λέγων*. In Gallo. *ὁ Ἀλλιλαίος ἵππος μακρὰ χαίρειν φρύσας τῇ χρυσοχαίτῃ*. Pagina tamen 229. *μακρὰ χαίρειν τοῖς πόνοις φρύσαντες.*

Pag. 147. *Ἐτύγχανον μὲν ἄρα χαλκουργῶν, ὑπαστράπτουσαν πίτνουσαν καὶ μετάφρενον*] Vt mirifice geſſit ſe Lucianus in commentanda hac loquutione, ſic mirifici quoque fuerunt interpretes tum in ea contemplanda, tum Latine exprimenda. Nam quum vertunt *cum ad porticum jam fabricarer aneus*, paſſivo intellectu, ut patet ex ſequentibus, rem fortaſſe perhibent, ſed non appropinquant Græcis, quæ ſunt activa, notantque *eram fabricans* vel *fingens aram*, & ideo

ideo *abductus pice pectori & tergo*. Quod quum de se jactat hic ut statuâ Hermagoras, ultro satis intelligendum præbet id fieri per fabros ærarios. In sequentibus vero & vana & nulla in Græcis mentio balthei, & omnia sic vertenda simpliciter: *thorax autem vasculus* (utpote ex fragili materia & nullius munimenti) *corpori circum allitus appenderet arte imitatrice omnem aris celaturam impressam habens.*

Pag. 149. Ἔτι δὲ καὶ ἄλλως ἀρξάμενα] *Contingit enim, ut hæc incepta sint* Benedictus: *jam enim alia incepta sunt* Opsopæus, quæ sanequam non efferunt vim loquentis. Verte. *Potest enim esse ut aliter* (quam scilicet munere providentiæ) vel *temere* & fortuito *incepta* &c. Nec vero in præcedentibus illa αὐτό που τὸ ζητούμενον συναρπάζεις interpreter aut cum Benedicto *tu quidem quæstionem corripis*, vel cum Opsopæo *tu quidem quæstionem discerpis*, sed pro argumento latenter arripis & producis id ipsum quod quæritur, & sic fraudem facis. Et nisi fallor, hunc locum innuit eumque sic exponendum putavit Henr. Valesius in postumis ad Harpocrationem pag. 145. Quin etiam mox Benedictus temere omisit in versione καὶ ἐπαινῶν; at recte Opsopæus *ac laudibus efferas.*

Pag. 163. Ἠρώτηκεν, ἀτινών τινα φῂς τὸ ἐρωᾷ δ' ἐνεστὼς, εἶτα πανὸς ἂν &c.] Pater voci octavæ adscripsit ἐνεστῶς, quum manifestissime appareat ex sequentibus auctorem scripsisse vel in animo habuisse scribere masculino genere: nec tamen sequentia talia sunt, ut ad τὸ ἐρωᾷ referri possint, sed debeant ad ipsum ἐνεστῶς. Equidem hic locus simillimus est Livianis illis XXVII. 27. *L. Calius triplicem rei gestæ ordinem edit: unam traditam fama, alteram scriptam, tertiam quam ipse pro inquisita ac sibi comperta affert.* Vbi possem suspicari τὸ *ordinem* venisse ex permutatis & contractis literis pro *rationem*. Sed simile exstare video in Varrone lib. I. R. R. c. 12. *Sin cogare secundum flumen ædificare, cavendum ne adversum eum premas*, quasi putasset se scripsisse *fluvium* vel *amnem*. Item in Vitruvii præfatione libri VII. *Itaque quoniam sexto volumine privatorum ædificiorum rationes perscripsi, in hoc, qui septimum tenet numerum, de expolitionibus exponam.* Cæterum sequentia verba καὶ ὅρον ἔχει τὸ πλῆνος τὸ ὄνειρον imprudenter & inepte vertunt *metasque volandi præscriptas habeat somnium.* Ita apud interpretes insomnium habet metas volandi somnium; quæ quis intelligit? Lucianus de ipso somno id dicit, & posse tamdiu circumvolare somnium, donec deret somnus, recte & elegantissime statuit.

Pag. 171. Ἐγὼ μὲν ἰδὼν σφόδρα] An non σφόδρα? Vt infra in hoc libello. ὥστε ὁπότε πρόοιμι, οἱ μὲ πολλοὶ προσπίνουν.

Pag. 177. Σαπέρδηνα, ἢ μυιλίδας, ἢ κεφαλίδας] Quum sic notabiliter mutet numerum Lucianus, iniqui sunt interpretes, qui eum non sequuntur, ut facit sane & Erasmus vertens *& maniam piscículo*, & Benedictus *vel maniæ*, quum Lucianus clare ista numeri

ri varietate ſubindicet unam mænida ad cænam ſatis non eſſe, ſed ſaperdæ non niſi mænidas pares eſſe. Vnde & brevem mænam dixit Martialis.

Pag. 188. Ἀκήρατα ἦν τὰ ἀκύπτερα] Benedictus *celeres erant ſine cera penna:* At nulli bono iſtæ celeres. Itaque Eraſmus *citra ullam ceram erant penna.* Nec tamen id ſufficiat. Melius vertiſſent *ala* vel *penna volatiles.* ſic p. 193. Πρὸς ἄκρους τοὺς ἀκυπτέρους λαβὰς πᾶς τοῖς χροὶ ἐφηπτόμενος, imperfecte *ſummis pennis.* Vide ad pag. 647. tomi primi.

Pag. 191. Τῶν ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν διαλεγομένων κατηγόρουσιν] Apparet prorſus Eraſmum, quem ſequitur Benedictus, legiſſe αὐτῷ, quod omnino requiritur.

Pag. 194. Πάμπολυ τῶν νεφῶν ὑπεστάσους] Quomodo aut hæ voces Latine reddi poſſint *plurimum nubium emenſus*, aut ſi poſſent, quid huc facerent, nullus unquam potui capere. Itaque putavi fabulatorem innuere, *quum plurimum è nubibus attraxiſſem*, atque nimia uviditate gravarer.

Pag. 200. Ἡ Ἀχαρνῆσι πλήγα κεκτῆσθαι] Puerilem ſane plagam merentur interpretes licet viri doctiſſimi, tamen teterrime in omnibus editionibus hîc de Acarnania ſomniantes: tanquam Acharnæ, regio Attices, adeo carbonibus ſuis ſit obſcura, ut debuerit ab illis ignorari.

Pag. 203. Εὐθύς μοι ὡς εἶχον δίδως εἴσω παρεῖναι] Benedictus *mihi ut habebam illico videbar ingreſſurus.* Quanto rectius & elegantius Eraſmus *mihi viſum eſt protinus ita ut eram introire.* Notiſſima formula tam Græca quam Latina.

Pag. 205. Καθίσας ὧν ἑαυτὸν ἐπὶ τὸ πρώτης] Quum vox poſterior non poſſit alio referri, quam ad ᾠδεῖα, opinor longe melius intellexiſſe Eraſmum *cum ad primam conſediſſet*, quam Benedictum, *quarum in prima ſedens*, quod ille haud dubie ad ſellam retulit abiens ab Græcis, quod non oportuit.

Pag. 221. Λόγων τῶν δικανικῶν ἅλις ἔχομεν, ἐπιμείξας τὸ τοῦ Ἀρείου πάγου διεξιόντων ἀκούσῃ] Non conſtat his conſtructio, & corrigendum ex Baſileenſi ἀκούσῃ τι.

Pag. 226. Ἀδελφὴ δὲ παρούσης δίκης ἐστὶ] Ab Eraſmo Benedictus accepit *quaſi quadam ſoror præſentis cauſa eſt*, captata elegantia, ut mihi videtur, præter mentem Luciani, qui ſi tale quid intellexiſſet, ſcripſiſſet quoque ὥσπέ τις ἀδελφή. Sed nunc ſimpliciter ἀδελφὸν ei ponitur pro æquali & ſimili, ac plane ut infra, ἐφηπτόμενον γάρ τι καὶ τοῦτο ἑκάστου ἀνάγκης.

Pag. 259. Ὥστε ἔδειν τί μοι δικαίως χαριζόμενος τῇ σαυτοῦ τύχῃ κωλῦσαι τὸν ἀνδρῶν] Apparet quidem hæſiſſe in hoc loco Benedictum, dum quæ nimia attulit Opſopæus, amputare conatur, ſed dum expedire ſe ab ejus interpretatione penitus nequivit, nihilo magis lectorem adjuvit, quam fecerat prior, qui ſic interpretatur, *quibus per Iovem nequaquam voluntas erat hac illis illudendi gratia*

ex-

exprobrare, ſicut tibi. Itaque parum gratia arti tuæ conciliare videre, tantos viros falſis contumeliis afficiendo. Ex his omittens Benedictus illa *ſicut tibi*, ſequentia reddidit *Itaque parum gratia arti tuæ conciliare videris contra viros hoſce mentiendo.* At quæſo quid eſt, quod in illis hic paraſitus mentitur? Vtique in præcedenti periodo teſtatur ſe hæc eadem audiviſſe ab viris bonis & fide dignis nec ob ullam cauſam ſuſpectis mendacii in iſtis hominibus. Hinc certe & in noſtra periodo aſſentitur paraſito, contra quam interpretes volunt. Nam manifeſte Græcæ voces hunc ſenſum efficiunt, *ut adeo mihi videaris, gratificans tuæ arti, in illis viris mentiri.*

Pag. 263. Ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου πυγὴν ἰδεῖν] Aliter videntur legiſſe interpretes, dum reddunt *adeo ut indignum ſit facinus*, ut certe intelligunt aliter. In quo dubito an audiendi ſint, & non potius Lucianum intelligere debeamus, ac ſi dicat, adeo ut ſit operæ pretium, ut mereatur & dignum ſit huic adjacens philoſophi cadaver adſpici, ob maximam inde exſtituram diverſitatem.

Pag. 265. Ὅτι δὲ μάλιστα νῦν δίδωσιν φιλοσόφων (καὶ μὴ δή τινέων ἀ δεῖ λέγειν;) ὁ μὲ δικάζων ἄκλυε δίφροις ἐπ' αὐτῇ ἰάλλω] Sic concipiendus hic locus, ut egregie diſtinguitur in editione Baſilienſi, & verſio ſimplex optime ſatisfaciet omiſſis illis ineptiis, quæ abunde nimis adjiciunt interpretes. Verte. *ita ut celeberrimorum hoc tempore philoſophorum (nam de rhetoribus quid opus eſt dicere!* qui ſcilicet in foro & cauſis habitant, quod philoſophus non promittit, & ideo abſurdius ſit, quod dicet) *alius quidem in cauſis ſedens ut judex, in largitione fuerit deprehenſus, alius vero* &c.

Pag. 294. Ἐπὶ πυγὴς τοῦ λύχνου] Quia video tetrum errorem ex Salmurienſi editione in hanc propagari, putavi monendum male in Latinis legi, *ut in igne & ligno uſu venit*; quem ſi modo attendat, quilibet facile corrigat. Paulo poſt non ſufficit verſio eorum ἃ δεῖ ἰσχυρᾶς οἴμαι τὰ ῥίζης ἀντφύσης, ubi Latina habent *neque enim ab altius acta radice productum fuerat.* Neque enim in ellychnio id procedit, quod poteſt eſſe longiſſimum, ut altiſſime demittatur, nec tamen erit ἰσχυρὸν, h. e. denſum, robuſtum, ut tantam ex ſe præbeat flammæ materiam, ut flatus non extinguat: ῥίζα autem ἢ φυτὸς ἢ λύχνου eſt principium ipſius ellychnii. Aliena eſt hic conſideratio radicis in arbore & frutice.

Pag. 300. Ἀϊδωνεὺς ὁ βασιλεὺς Αἰακοῦ ἐστι] Iam notaverat Cognatus Æacum eſſe Iovis filium, Plutonem vero regem dixerat ſupra Lucianus fratrem Iovis. An hinc ergo non ſatis debuerunt moneri interpretes, ne verterent *Æacus eſt regis patruelis*, nec Æacum & Plutonem facerent patrueles, quum alter ſit patruus, alter fratris filius? Immo ipſa Græca vox debuerat eos admonuiſſe.

Pag. 301. Υ'λακτῶν τοῦ τῆ χάσμῃ διδυτέρου] Vertunt, *alstrans territoſque in ſpecum redigit.* Immo plane contrarium indicant Græca, ut non tam redigantur in ſpecum, ſed abigantur, de-

ter-

rreantur ipſo ſpecu, non ſcilicet tartareo, ſed oris Cerberei, que adeo verti debebat *& rictu* vel hiatu *deterrens*, nempe ab ntanda ulterius fuga.

Pag. 308. Τὸ στυγόμενον τοῦτο καὶ πάνδημον ὄνομα] Hæc duo in unam m coire omnino nequeunt, & latet certe aliud, quod ex vetuſtis bris exſpectandum. Interim ſolitus fui hic legere πάνδεινον, quod ocabulum in Philopſeude quidem uſurpat auctor ad malum πάνδεινα ἄχθη ἱερόσυλον ὄντα, ſed in bonum occurrit & quidem in hac ipſa ıateria in Rhetorum præceptore πάνδεινόν τινα εἰ τοῖς λόγοις ἀγω- γήν.

Pag. 311. Ἐφ' ὑψηλοῦ καθήσθω] Augent interpretes *in eminenti lio ſedet*. At non utique, quum ſic loquuntur Græci, de ſolio in- lligunt: & ipſe paulo ante citatus Cebes, quum de Beatitudine git, ὑψηλὸν agnoſcit non de ſolio, ſed de loco, ubi illa fingitur ıorari, & in illo ὑψηλοῦ, quod ſtatuit eſſe ἀκρόπολιν τῆς εὐδαι- μονίας, iſta καθῆσθαι ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ. Denique Lucianus non reſpexit l ſolium, ſed ad ſitum loci, unde mox inquit. αὐτὴ δὲ οὐ ἱερω- ὶς, ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ὁπτάζεσθαι γανύσῃ ἐπὶ τῆ ἄκρῳ, quæ quidem ἄκρα on eſt demonſtrata niſi in ſolo hoc ὑψηλοῦ, ita ut mihi certe vi- eatur temere addi vox tertia.

Pag. 323. Μητρὸς ἥκιστα ἐπ' ἀμφοδίου τινός] Puto ab eodem errore æc corrupta eſſe, qui tomo 1. pag. 400. fecit ἐπ' Εὐφρανδίου pro τοῦ Εὐφρανδίου. Certe enim vulgata non ſatis bene ſe habent, quæ qui- em fient optima, ſi legas ἥκιστα ἐπαμφοδίου τινός. Nam Lucianus audet quoque commentis talium vocum. Sic & initio Herculis allici agnoſcit ὑπερβωμίους, licet hi apud poëtas præcipuos quo- ue exſtent. Sed maxime miror, cur mox illa συνεῖναι τοῖς κεκραδα- γμένοις καὶ γλιχομένοις ἱερωσύνῃ interpretentur *cum infelici, ſuavi tamen a- matore*, quum certiſſime talis ſit inſuavis, & putidum eſt hæc cor- igere, quæ nullius, niſi horum interpretum, oculos fugere poſ- ınt.

Pag. 328. Σπαρτούς τινας ἀνακεκλαγκότας] *Sativos quoſdam pro- erminaſſe*. Ita interpretes. Sed ab Latinis hos eoſdem æque ac ɔ Græcis Spartos appellatos fuiſſe diſcimus ex fragmento Varro- is, & ideo non debuerunt boni viri appellationem celebrem & opriam ſua verſione obſcurare. Idem occurrit tomo 1. pag. 802.

Pag. 335. Ἐν Γλαυκίᾳ τῷ Ἀλεξικλέους] Video verti *in Glaucia Alexi- li filio*. At tales hi interpretes debuerunt quoque lectori demonſtrare, uid in eo factum fuerit; quod quidem in hac relatione prorſus ni- il dicitur. Quid enim aliud, quam retinuit ſemel conceptum a- ıorem, donec potiretur amato. At hæc omnia, quæ narrantur, con- gerunt in domo Glauciæ, ut patet ex duobus locis, vel dum hic ad- ıitor dicit ſe ἄχαρι οἰκεῖον μέχρι αὐτοῦ & quod tum hic dicitur ὄθεν ὀρύξασα ἐκ αἰθρίου τινὸς τῆς οἰκίας nempe ejuſdem, vel quod tan- em ipſa Chryſis ἐπίτηδες κάτωθεν τῶν θύρων καὶ εἰσελθοῦσα verſata eſt um Glaucia. Itaque ἐν Γλαυκίᾳ nunc accipe, ut circa finem ha- rum

rum insaniarum ὁ Ἀμφιλόχου, ὁ Εὐκράτους. Praeterea viri docti, qui Lucianum publico dederunt, vereor ut bene contemplati sint libros scriptos, dum eum, quem nunc dicunt filium Ἀλεξικλέους, mox ab Luciano scribi faciunt, quasi patrem habuerit Ἀνεξικλέα; ex quibus verum eligere sine auctoritate vetustatis nequimus.

Pag. 349. Καὶ σφοπτείοις ἐς τὰ κρόνια μειρακυλλίοις] In Salmuriensi editione simul & in hac ipsa vitiose edi video in Latinis *ac personis in capitis adfictis*, ignorans utrum sic praeses ejus & editionis & versionis de industria scripserit ac interpolare voluerit Th. Mori verionem, an eam ipsam retinere, quae est *in capita*, ut sit typorum error. Certe neutrum placet. Neque enim Graeca id modo volunt adsumsisse eos personas vel larvas in capita, sed clare sumpsisse larvas tales, quae in speciem simul & formam cranii vel calvariae vel diu mortui capitis fictae essent.

Pag. 351 Ἀλλὰ διότι ἡμῖν ἐπικλυσθήναι τὴν οἰκίαν ἐπιμυλαίνει] Et quae venustas in hoc Luciani ἐπιμυδίᾳ, quod tamen nunquam his narrationibus nisi venustissimum subjicit, residebit, si claudatur domus aquâ referta? Immo an claudi potest? Periit omne auctoris ingenium, quod restitues scribendo ἐπικλυσθήναι, sed, inquit, oportebit domum horum aquarlorum haustu refertam mergi & inundari. Res ipsa dictat.

Pag. 355. Οὐ γὰρ ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βούλομαι] *Non quod aliter historiam edere velim.* Sic Salmurienses. Sed per *Musas!* cui bono hic illud *aliter*? Immo, *non quod temere* & futiliter *historiae narratione me ostentare volo.*

Pag. 357. Οὐ διαλαβὼν κατὰ μέσον εἰς ἑτερόλλω πατεῖν] Reddunt interpretes, *quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens*, ut apparet, non animadvertentes, quemadmodum ipsi evertant prorsus hanc suam narrationem. Si enim fuit talis, hoc est, ex utraque parte humilis, quomodo fuit acclivis? Vtique sic debuisset addere auctor acclivem fuisse in medio. Sed clarius se destruunt per ea, quae mox sequuntur, quum statuunt eum locum talem fuisse alteri aequatum: Cui illi alteri? an loco? non certe, nec enim plures loci agnoscuntur, sed unius modo facies describitur. Quid quod in fine hujus ipsius paginae ἑκατέρωθεν interpretantur *ex utraque parte*, & recte. Nempe ἑκατέρωθεν est in alteram partem. Nactus locum ab uno latere perquam humilem ac declivem, eum alteri lateri aequavit aggeraudo. In sequentibus Latine reddendi difficilior ratio est. Dicit Lucianus ample satis, Κερκίδα μὲν βιβλιοτάφου ἄκρην τὴν ἔξω βαλόμενος, καὶ ἡμιλίαν ἴσην τῷ τοῦ ἐπιβλήματος ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμενος. Id describendi genus quum Salmurii proximum tautologiae existimaretur, vide quî compegerit & contraxerit sua, *posito operi firmissimo fundamento, quo superstructi adificii certitudinem confirmaret.* At religiosior in his Opiopaeus aequare voluit Graeca *firmamentumque munitissimum omni futuro operi subjiciens, fundamentorum positione substruendi adificii*

ter

certitudinem confirmavit. Sed nos liquido & merito cenſemus hos floccifaciendos. Locus hic balneis fabricandis electus videtur fuiſſe prope rivum aut fontem, ad quem ſpectans alterum latus fuit declive, ut ſolet. Hunc locum adeptus Hippias planavit, *crepidinem* (vel marginem ripæ, qui extollendus erat) *quidem firmiſſimam omni operi ponens, & fundamentorum poſitione ſtabiliens ſecuritatem imponenda ædificationis.* Crepidinis firmitas vel maxime requirebatur, ne deinde preſſa ventrem faceret & extrinſecus paulatim cedens ruinam toti operi afferret.

Ibid. Πυλὼν μὲν ὑψηλὸς] Conſuetudo fere & ſenſus communis virorum inſignium tutos ab reprehenſione facit hos interpretes, dum πυλῶνα vertunt *veſtibulum*: ita ubique id fieri deprehendo. Sed quæ ſimilitudo Græci πυλῶνος ad Romanum veſtibulum? & maxime hujus, qui dicitur fuiſſe ὑψηλὸς, & ἀναβάσεις ἔχων, & ὄπισθεν μέσον ἢ ὅδον, quæ omnia ab Romano veſtibulo ſunt alieniſſima. Res ipſa clamat. Sequentia ſic diſtinguenda ſunt, οἱ δ' ἐπιστρέψαντες ἐς τὸ εἰς τὸν αὐλὼ παρεσκευασμένον οἴκημα· (βαλανείῳ δ' ἦν καὶ τοῦτο περιπόδισμα) χαρίεσσαν καὶ φωτὶ πολλῷ καταλαμπόμενον κατεχορήσαν. Et verte; *ad lavam verò conclavium ad delicias comparatorum (quippe & hoc balneo aptiſſima) venuſti & multa luce fulgentes receſſus.* Vulgo enim vides arenas ſine calce. Et ſicut nunc οἰκήματα non vertimus *ædiculas*, (ut inepte interpretes, & jam alibi monere debuimus) ſed *conclavia*; Sic quoque οἶκος, quæ vox frequenter ab Luciano in hac deſcriptione uſurpatur, non *domus* aut *habitatio* verti debuit (& quæſo quot ab illis domus hic ſupponuntur?) ſed cubiculum aut conclave, aut œcos, ut eam vocem in iſta ſignificatione propriam ſibi vindicarunt Latini architecti, quod & ipſum paſſim non obſervatur. Denique quum dicit εἰκόνες λίθου λευκοῦ utique non ſufficit, ſi cum Salmurienſi reddas *marmoreæ imagines* (an credidit marmor non eſſe niſi candidum?) ſed potius cum Opſopæo *ex albo lapide.*

Pag. 358. Τοῦτο δ' ἂν εἴη οὐκ ἐπ' αὐτῆς μείζους] Cur ſic potiſſimum loquatur auctor, & non maluerit οὐκ ἐπ' αὐτᾶ, plane non capio, quum nihil vel præcedat vel ſequatur, unde iſtud fœmininum dependeat. Sed eſt vitium, legendumque οὐκ ἐπ' αὐγῆς, orto errore, ut videtur, ex codice majuſculis literis ſcripto, & illic confuſo charactere Τ & Γ.

Pag. 359. Ἐξόδους τε πολλὰς πυρωμένους] Non notant hæc verba, ut credidit Benedictus *multis januarum egreſſibus munitum* (& quæſo quid eſt *muniri egreſſibus januarum?*) ſed ut recte Opſopæus, *multarumque januarum egreſſibus patens.*

Pag. 360. Μίτρα τῶν κόμων ἀναδεδεμένον τὸ πορφυροῦν] Fieri non potuit, quin dum hæc ſic junguntur ab interpretibus, in iis intelligendis errarent. Et tamen quam ingenioſe iſta verterunt *mitra purpurea coman revinctum?* Sed duo prædicantur ab auctore, cujus

verba ſic diſtingue ἀναδιδυμίου, ὁ πορφυρίδι, & verte *mistis coccum revinctum, purpurea in veſte.*

Pag. 361. Τοῦτο δὲ εἰκάζειν κωλεῖ αὐτῶν τὸ διαστόλου] Miror, cur vertant, *quo nomine earum dominum vocari conjice*, quum non moneat vel jubeat auctor, ſed narret ſpeculatores conjicere ita vocari earum dominum.

Pag. 362. Οἱ μὲν δὴ τῶν ἀρχὴν ἀφικνοῦντο] Interpretes, *alii in principium quidem attingunt*; qui ſi eſſet Luciani ſenſus, ſaltem ſcripſiſſet εἰς τῶν ἀρχήν. Sed innuit *alii omnino non veniunt*. Et ſic rectius attenderunt in Fugitivis pag. 598. Ἀρχὴν δὲ δὴ τὸ ἐλεγχόμενον. Et in Sympoſio pag. 646. Ὥστε δὴ τῶν ἀρχὴν πεφυκέναι εἶναι.

Pag. 373. Οὐ συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τῷ ἀκροδόνι] Vertunt *non cervici affixum, ut eſt locuſtarum*; quod unde potuerint effingere? De cervice nihil eſt in Luciano. Et qualis quæſo cervix locuſtarum? Certe Lucianus ullam eſſe prorſus per has voces negat, quæ verti debent, *non agnata* reliquo corpori, *ut eſt locuſtarum*, non eſt continuus tractus corporis a capite ad caudam, ut in locuſtis, ſed poſt caput eſt velut intervallum, ita tamen, ut tenui fauce caput reliquo corpori annectatur, & ſic poſſit converti alia parte corporis immota & quieta. Paulo poſt etiam potuit vocem φολίδας lenius interpretari, quam per vocem *cortices*, præcipue quum loricas ſquamatas dixerint, & laminas ex ferro in eis agnoverint. Tum & ἡ κέντρου τὸ ἐρρωγὸς reddidit inſcite, *non aculeo*, quaſi vocis hujus ſignificatio & diſcrimen, quod inter muſcam & alia inſecta notat auctor, reſpiceret formam, & non potius locum ubi ſitus ejus, in extrema nempe parte diverſa, quam eſt in veſpis & apibus.

Pag. 385. Εἰς τὸ Ἔρεβος ἐμπεσοῦσα ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαινα πόντον] Exhibuit quoque interpres *in nigrum pontum*, nec intercedo, quo minus ab poëta aliquo ſic ſcriptum credatur. Sed Lucianum nunc ſimpliciter narrantem non reſpexiſſe opinor ad talem quandam imitationem, & intellexiſſe Melan ſinum, ut illam maris partem appellari novimus ab ingrediente eam Mela fluvio. Vide Geographos.

Pag. 389. Καὶ εἴ τις ἄλλος τὸ ὑπὸ τὸ ψεῦδος πεπλουτήκοι] Beneditus, *qui mendacio ſubditi ſunt*. Cedo, quos tales intelligam. Quin etiam quum conditionem hujuſmodi innuit auctor, uſurpat caſum tertium; ut in principio Fugitivorum. ἀξιῶσι γὰρ ὑπ' ἐμοὶ πίπτειν. Et rurſus: Κρίνεται ὑπὸ τῆς ἀνάγκης καὶ ὑπὸ τοῦ κυνὸς πεπλουτήκασι. In Reviviſcentibus. οἱ δὲ ὑπὸ τῇ σοφίᾳ πίστει πεπλουτήκασι, Anaſtaſius apud Baſileenſes, *& ſi qui alii hoc modo mentiti ſunt*, ſententiam, ut videtur, non voces craſſius conſiderans. Puto velle auctorem, *& ſi quis alius eorum, qui poſt vocem ψεῦδος nomen poſitum habent*. Tales enim ſunt illi, qui præcedunt Pſeudonero & Pſeudophilippus. Similiter luſit in citato loco ex Reviviſcentibus in verbo multis præpoſito φιλος.

Pag. 419. Ἐκλήθη ἀποθανεῖν καὶ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλοψυχίᾳ] Præceſſit

:ſſit Melanchthon in vertendo *ad reliquam funeris magnificentiam ldisum voluit.* Et ſequitur prompte Benedictus verba hæc ipſa ſic :primens, quod miror ab aliis, qui hunc dialogum & verſionem us tam accurate exegerunt, pro bono acceptum, quum nulla orſus in Græcis fiat mentio illius funeris. Quin etiam μιγαλυφ- ε non patitur, ut de impenſa pecuniaria intelligatur, Græcis ad m exprimendam alia voce utentibus. Immo nec conſideratio agnificentiæ funeris poteſt hic locum habere. Majora deſideran- ır, quæ habebis, ſi recte vertas mecum *ad reliquam rerum ſuarum agnitudinem addi voluit, ut & Deum crearet eum, qui erat mor- tus.* Inter alia ingentia acta ſua referri voluit, ipſum ex mortuo ciſſe Deum.

Pag. 425. Περιπαῖξαι τινα καὶ μίμησιν τραγῳδίας] Quum ſimpli- ter & pari vocum ordine reddidiſſet Melanchthon *agitque læta & mica facie tragœdiam meram & nihil non triſte patientem* : Be- dictus illud nudum μίμησιν gravatus *plenam affectibus tragœ- am* dedit, abolito modo, quo per copulativam ſe extendit Lu- anus. Id exemplum video placere aliis, qui putant ſupplendam :rationem, ut legatur κοινὴν μίμησιν. Quod omnino nequeo pro- ire, etſi videatur prima fronte blandiri. Nam quum dicit Lu- anus καὶ μίμησιν τραγῳδίας, ſimul tacite intelligit *plenam* eorum ſuum, qui ſolent eſſe proprii tragœdiarum. Quod ipſum ſolent :pe omittere. Sic paulo ante dixit μεγάλας ὑποθέσεις, non addito ibus rebus eſſent repletæ. Sic in Sympoſio. οἱ σοφοὶ δὲ ἠσπάζοντο, ἐλοιδόρουν καὶ ὑπερεπιμπλάμενοι καὶ ὑπεκφεύγοντες. Vtique nec hic ſpe- atim quidquam addit. Quin etiam Polybius libro 1. de prælio ad Ægates dicit, nunc πρὸς Ἅννωνα ποιήσεται τὸν ἀγῶνα καὶ πρὸς αὐτὰς ἐκείνας ναυτικὰς δυνάμεις καὶ πρὸς τὴν γέμουσαν τὰ σκάφη, nunc αἱ μὲν γὰρ ἐκ γέμουσαι δυσχερῶς διέκειντο πρὸς κίνδυνον. Idem fit apud Græcos in iis verbis.

Pag. 445. Καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα καὶ χερὶ χρῆσθαι δίδυμοις] n hæc paria eſſe poſſunt illis, quæ apponuntur ab Micyllo & Be- dicto *ac lingua perinde ut manu uti decreviſti?* Certe ſic illi peni- is omittunt voculam ἀντὶ. Quæ quidem ſane perincommoda eſt, iſi bene inſpexeris. Legendum enim καὶ ἂν τί γλώσσης ὅσα καὶ ἐπὶ χρῆσθαι δίδυμος; Eſt enim exprobratio per interrogationem xcitatior, *& quid lingua æque ut manu uti decreviſti?*

Pag. 462. Παίεσθαι τοῦτο ἐπὶ Γοργόνας πλέοντας] Benedictus, *tque ut extra inſtitutum, volatus ad Gorgonas.* An credimus ſic ıſignem virum diſtinxiſſe? Verius crediderim ortum errorem ab ypis, & continuo ductu expreſſiſſe ſententiam, quam largius edi- erat Micyllus, *atque hoc parergon quoddam, ſive extra propo- tam rem additum fuit ad eum, quo ad Gorgonas abiit volatum.* ex Benedicto oportet certe tolli abſurda commatis diſtinctio, ut *vo- atus* ſit genitivo caſu.

Pag. 463. Ἀγὼ δὲ ἀντιφέρω, Ἀθηνᾶς ναὸς πτολίεθρον] Sane quidem

poſt vocem tertiam video in editionibus poni parvam diſtinctionem, non ſecus ac ſi inde ſupponere deberemus viros doctos, qui vel ediderunt vel interpretati ſunt, in Græco ſermone agnoviſſe ἡ ἀντῆρες, cujus ſecunda inclinatio foret τὸ ἀντῆρος. Sed nunquam eo vecordiæ progredi potui, credens illos ſatis bene voces Luciani conſideraviſſe. Itaque quum puer eſſem, inſiſtens illorum veſtigiis ceniſ ſcripſiſſe auctorem ἄνω πῃ ἀντῆρες Ἀθηνᾶς ναὸς, *in medio parte ſuperiore parte obverſum oſtio templum Minervæ poſitum eſt.* Neque hujus cogitationis nunc pœnitet, eo magis quod hunc locum videam ab viro doctiſſimo infra pag. 637. ſic tractari, quaſi vel ἀντ' ἀντῆρες aut potius ἓξ ἀντῆρες legendum eſſet: quorum utrumque non eſt immune vitii; quum nec prius bonam efficiat ſententiam ac ſyntaxin, nec etiam poſterius, quum ſi μέσης fuerit ἀντῆρες, non fuerit neceſſe id rurſus exprimi; ſed recte dicit in medio pariete fuiſſe ἄνω ædem Minervæ ἀντῆρες. Quin etiam quum illic ſcribit Lucianus ἐς δὲ τὸ ἀντῆρες ἡ ἔδη πληθὺς, non debet ſupponi ellipſis pro ἀντῆρες τοῖχοι, qui nullus illic legitur, ſed ἐς ἓξ τοὺς ἀντῆρας ſcilicet κλιντῆρας, qualem alium ad dexteram ingredientibus præciſiſſe illic manifeſte legimus.

Pag. 468. Πρὸς τὸ εἰς μάκιστόν τι, καὶ λιπαρὸν τὸ γεώδες γῆς, καὶ λάτης διακόσιον, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτῆ οἰκημένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα] Sic diſtinxit Benedictus, addita ineptiſſima verſione *longiſſimam ac pleniſſimam tota terra marique dominantem ſenectutem, jamque in ſuo ſolo regnantem & ſeneſcentem aſſequi.* Quid enim? an Lucianus, terſus ille & liquidus, dicet ſenectutem dominantem terra marique? Porro cur jam in ſuo ſolo regnat? an etiam ante regnavit in alieno? Nihilo melius prior Opſopœus *longiſſimam ac pleniſſimam tota terra marique dominantem ſenectutem, jamque in ſuis locis regnantem & ſeneſcentem conſequatur.* Fatue de ſe vel aſſequutis vel conſequentibus loquuntur uterque. Verte, ut clare ſonant verba, & ratio inculcat. *quo ad longiſſimam ac plenam ſenectutem veniat terra univerſa ac maris dominus, ut ſuo imperans nunc jam ſenex.* Hoc enim intelligit votum, ut princeps, qui jam erat ſenex, maturam quoque adepturus eſſet ſenectutem.

Pag. 470. Ἀντίπατρος ὁ Ἰόλαϊ] Probo magis Opſopœum verentem *Antipater patre Iolao genitus*, quam Benedictum poſterius omittentem, ut apparet, quia & filium Antipatri Iollam vel Iolaum in hiſtoria Macedonica audierat. Nam licet id ita ſit & habuerit nomine filium, utique & potuit patrem eo nomine habuiſſe, quod in ejus nepote, filio ſuo renovavit.

Ibid. Ἀντίγονον τὸ μονόφθαλμον φόβῳ, ἐπὶ Πόντου ἐπλεύσαντα, βύσας] Sic diſtinguunt viri docti, & ad hunc diſtinctionis canonem formant quoque verſionem, quaſi Lucianus annotari vellet eum in Ponto mortuum fuiſſe, quod mihi ab hoc ſermone alienum videtur. & diſtinguendum eſſe φόβῳ ἐπὶ Πόντου, ἐπλεύσαντα βύσας &c. Ad-

ii

igonum Coelitem fugiens in Pontum, mortuus est. Quam fugæ iam quum adnotat, tacite dat intelligendum, qua occasione regni Pontici conditor exstiterit. Et sane sic loquitur rursus auctor in Nigrio. Περὶ μὲν ἡ ἐκ τοῦ ἐπὶ Κορίνθου λόγ᾽ ἐστὶν ἡ ἐρώτησις. Et alibi plura de hac constructione dicentur, quum persuaserint sibi viri docti debere hanc poni in quarto casu, sed temere.

Pag. 488. Οὐκ ἀπαρέσκει σοῦ ἡ πρὸς ταπεινὴν ἀπολογίαν] Recte aggressus est hunc locum Palmerius; Sed an procul dubio tetigerit verum, quod putat, valde ambigo. Negari enim nequit, quin ad vulgatam scripturam propius accedat ἀπολογίαν, quomodo ipse iu est quum corrigendum suspicatus fui, quam ἀπολογίαν, quod ille opponebat. Quin & significatio vocis meæ huc melius convenit, i modo examines, & ejus efficaciam ex Quintiliano huc compares.

Pag. 489. Χρησιμωτάτη ὁ τοῦ βίου μοῦσα νομίζοιτο. Λυ. τοῦτο μὲν &c.] Sic procedit hic locus in editionibus. Sed quid priora vera faciant ad præcedentem periodum, haud facile quis dixerit. Necessum est omnino, ut persona Luciani his omnibus præponatur, quippe cujus manifeste apparet has voces esse, qui vult concedere paticinationem esse utilissimam hominibus, sed longe contendit ab ea abesse Hesiodum, quum pastoralia quædam monita conscriberet. ic igitur posthac mutandæ editiones. Λυ. Χρησιμωτάτη ὁ τ. β. μ. μίζοιτο. τοῦτο μὲ ὃν &c. Paulo ante etiam interpres vocem ἐνδηλοῦσι vitiose accepit pro singulari accusativo *quum præsignificavi*, quæ amen est pluralis & referenda ad ὕσα. Opsopæus ad ipsum poema escio quî retulit *poemate successus manifestante laborum.*

Pag. 490. Ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ εἰ τις αὐτῷ ἀπαντήσῃ, οὐκ ἂν φθάνοι ἐμὲ μόνον λέγων] Vnde potuit Benedictus venire ad talem versionem *quasi quis illi adscripserit, neque me vatem dixerit?* Est enim præterquam inepta, tum plane contraria sensui auctoris, quem lone melius expressit Opsopæus. *At si quis & ea quæ tu jactas, illi adscribere voluerit, & ille me quoque vatem rectissime dicere poterit.* Ist enim omnino hæc vis ejus loquutionis, ut ipse novit, unde in rincipio Fugitivorum illa οὐκ ἂν φθάνοις πρὸς Ἐμπεδοκλῆ σοῦ αὐτῷ γκωλῶν vertit, *facere non poteris, quin Empedoclem ante ipsum rimineris.* Et rursus pag. 602. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοιμι ἐπεύξασθαι, *ne ritur præconium enunciare cunctaris.* In Symposio 634. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις ἐπῶν ἡμᾶς, *Itaque omnino nos excipies.*

Pag. 492. Περιγυμνάζῃ τὸ πλοῖον] Benedictus *navim circumagendi.* Quod quis intelligat? & quanto melior Micyllus, *per navigium circumcirca præsunte.*

Pag. 497. Εἰ σοὶ τελάσσειέ τις λογίζοιτο] Benedictus, *si quis ad minima usque supputarit.* Ergo putavit ille maximam eam summam esse, quousque ascendere queant reditus ejus, &, si omnino nihil, ne minimum quidem, ex lucris in supputatione omittas, nunquam fore ultra duodecim talenta. Aliter censuit Micyllus, qui *ertis etiamsi quis communiora tantum computaret:* quæ tamen ver-

fio subobscura est, dum vix dicas utrum *communiora* intelleret talenta, an subintellecto *lucra*. Certe videntur Græca significare duodecim redigi talenta, si quis crasso modo colligat, si ad minimum, non summum quis subduxerit, si non accuratissime singula in rationem mittantur, sed rudius generaliusque ediderit.

Pag. 499. Ὀλίγον ἔστιν ἡμιστάδιον τὸ πρὸ Δίπυλα ἐπιλεῖψον.] Benedictus *paulo ante dimidium stadium quod usque ad Dipylum superest*. Micyllus *paulo ante quam ad Dipylum perveniemus, circa extremum hemistadium*. Nescio cur illis sic placeat obscuris esse & vagari, quum clare dicat *vel exiguum semistadium, quod ante Dipylum* erit nobis progredientibus reliquum, *adsumam*. De morte Peregrini. ἐδεῖτ' ἔστιν ὀλίγον ἐπιτρίψασης ἡ πρόσκλισις.

Pag. 506. Ἀ πρώην ἡσυχαστε, καὶ πᾶς πόλεις ἀτελεῖς λαβόντε, ῥαδίως ἄρχοντες ἀπολιπόντες] Sic quoque Benedictus *captis civitatibus immunitis, & præfectis ibidem facile relictis*, quum Micyllus pariter dedisset *ac civitatibus nullo defendente captis, præfectisque ibidem facile relictis*. Mihi ea ratio loquendi videtur absurda, & distinguendum esse λαβόντες ῥαδίως, ἄρχοντας ἀπολ. Sic enim & solent scriptores loqui & sensus communis fert. Mox longe incptius vertuntur illa καὶ τὰ θαλάττια καὶ ὀρεινὰς Κιλικίας ἑκατέρας *Cilicias oram maritimam videlicet & montanam*. Si enim ὀρεινὰ non est περαίαν, non potest ferri *ora*: & cur non simpliciter *maritimamque ac montanam Ciliciam*?

Pag. 514. Ὡς ἀφελόμενόν τι πανοῦ κεκοφότα] Nescio quid velit Benedictus *qui obductus te a stultitia cohibeat*. Interim probo Micyllum, *qui te inductum a stultitia cohibeat*.

Pag. 523. Ἀλλ' εἰ ἦν ὄφελον ἔχειν] Non opinor ista notare male verti ab utroque interprete *sed si quam anum invenire posse*, aut ut alter *habere*, quod nullius ponderis est in hac oratione, verum *sed utinam invenirem vetulam*: quo sensu frequenter ea particula etiam ab Luciano sumitur. In Prometheo. Εἰ δὲ γένοιτο, Προμηθεῦ, τοῦτο.

Pag. 564. Τριακοσίαις ἑξηκοντάδος] Vertunt *tribus nummorum millibus redemit*, in quibus vocem secundam subducta linea notavit Paris. qui haud dubie voluit intelligi τριακοσίαις δραχμαῖς. Et merito. Quam manifeste sic intelligere appareat ipsum Lucianum ex pag. 544, ubi Charmides ait, καὶ τοι τοσούτου πάνυ ἔμελε λαμβάνοντος, καὶ τὰ ἐπὶ χιλίαις αὐτοῖς ἐδίδουν, ubi interpres simpliciter *mille pretii*, quum intelligat δραχμαῖς, quemadmodo vertit in Pseudologista pag. 449. πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἐξίζειν *septingentas & quinquaginta drachmas*: Et ex Asini loco manifestissime, καὶ τριακοσίας με πριαμένου καὶ εἴκοσιν Ἀττικαῖς, ubi idcirco vertere etiam potuerunt *quinque & viginti drachmis Atticis*. Sic ergo debuerunt quoque, pag. 611. Saturnalibus ἐπὶ πεντήκοντα γε καὶ ἑκατὸν δραχμαῖς, ubi vertunt *talentis decem nummum millibus*.

Pag. 576. Ὡς ὀνησικλέους Ἀλεξανδρέως κυβερνήτου [illegible] Κλεο-

μόμβρον φησιν] Egregias hic agnoſce interpretationes. Opſopæus, *eluti Oneſicritus claſſis Alexandrinæ gubernator ait, cum Indum rdentem, ſicut fama eſt, conſpexiſſet.* Benedictus, *ut Oneſicritus lexandri gubernator, cum Calanum, ut ajunt, conflagrantem idiſſet.* Vidit ergo Benedictus Opſopæum largiorem eſſe, quam atiuntur Græca, & verbum φησὶν notare non niſi alterutrum poſſe el *ait* vel *ſicut fama eſt.* Quid decrevit ergo is ipſe? nempe acceit pro *ut ajunt*, pravo ſane judicio. Non enim magis ajunt Calaum conflagraſſe, quam Oneſicritum id vidiſſe. Sed & vide, nde comparativa loquutio pendeat. Scribit Benedictus: *Illi enim on inſiliunt in ignem ut Oneſicritus Alexandri gubernator*, quaſi vero t Oneſicritus inſiluiſſet. Quin immo Lucianus Oneſicritum unum uctorem hujus hiſtoriæ citat, & ideo non poteſt imperfecta multiudinis ac rumoris citatio locum habere, & plane ſufficere debet, ſi ertas, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator viſo Calano ardente refert.* Maxime miror Benedicti iſtam verſionem placuiſſe Tan. Fabro, tam minute ſingula hæc quondam recognoſcenti.

Pag. 577. Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσαι αὐτὸν] Certe Benedictus, etſi in priorum ſententia aberrarit, in poſterioribus voces, rout ſunt, expreſſit, quod Tan. Faber prorſus non facit, cujus verio plane par foret Græcis ita conceptis οὐκ ἀπ' ἐλπίδος ἀναπηδήσαι αὐτὸν, cum extra ſpem non ſit, quin ex igne ſit reſiliturus. Nedum it admitti poſſit, quod tentat, gemina negatio ante verbum ἀναπηδήσαι. Sed ut habeas expedita omnia, apparet errorem ſcripturæ orrigendum eſſe & pro μὴ ἀναπηδήσαι, reponendum μεταναπηδήσεσθαι. Nam in ſententia verbi μεταβάλλεσθαι idem Faber toto cælo rrat, quum rectiſſime Benedictus reddiderit.

Pag. 581. Κατόπιν δ' τοῦ πηρώσαι ἀγῶνος] Notavit pater quoque iic conjecturam liberam & indoctam T. Fabri, & ut ab ea caveretur, juſſit inſpici Ciceronis epiſtolam ad Luccejum. In ſchedis noavit videndum Scaligerum in Græca Euſebii pag. 420. Fabrum riorem in Agoniſtico pagg. 293. & 294. Et ſane quomodo latuerunt lla in extremo Demonacte, εἰπὼν ὡσὸς τὸν παρόντας τοῦ σωμάτιον τοῦ πηρώσαι πόδα, λήγῃ μὲ ἀγὼν τοῦ καλλίστου ἄθλου Ταμίας, Καισὸς δὲ ἀκολοῦ μηκέτι μίμεσθαι?

Pag. 582. Πάλιν τότε τοιοῦτον ἐπήκουσα] Plane non neceſſaria temoris illa definitio, & opinor ſcripſit πάλιν τόγε τοιοῦτον. Sic alibi.

Pag. 590. Ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον] Quæ verſio hæc eſt, quam nobis offert Benedictus & ſequitur Faber? *caterum ego neque ipſe ante paucos dies vidi.* Ergo aut nunquam vidit, aut ante valde multos dies vidit. Quod quid eſt? aut quomodo ad Græca? multo melius & rectius Opſopæus *caterum ego quoque illum non ita multos ante dies conſpexi.*

Pag. 615. Ὡς ἀγείρουσιν τῇ μητρὶ] An hi dies adhuc patiuntur, ut liceat Græcas iſtas voces ſic Latine verſas conſpici *ut Cybela matri ſeſe adjungant?* quum jam pag. 681. in Syria Dea ἐν πολλαῖς μυήσεσι καὶ

τυπίᾳ δ' ἴεγυ τῷ ἀλεκτρύονι ἀγείροντας recte ut vides & aliter verterint: quum apud Maximum Tyr. differt. tertia μηδὲν τὸ σὸ τοῖς κόλαξι ἀγειρόντων ἀμφίρροιζα, οἱ δυοῖν ὀβολοῖν τῷ πρώτῳ ἀπηντικρὺ διδόντες, verterit Cl. Heinſius, *ſimilem mendicis illis, qui in triviis ſtipem colligunt, & duobus obolis obvio cuique ventura prædicunt.* At jam in Pſeudomanti has voces ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἀγείροντες τὸν κύβαλον ζῶντες verterant *eorum more qui a Cybele Deorum matre afflati conveniunt.* Cur non ſervant eundem tenorem? Certum eſt, ubi ἀγείρειν habet additum caſum tertium, illic agi de collectione pecuniaria & capturis: ſin, eſſe congregationem hominum, & huc potius cenſeo referendum locum Maximi Tyrii, quum ἀγείρειν proprie dicantur tales circulatores in variis rebus, ut oſtendit Lud. Creſollius in theatro Sophiſtarum libro III. Præcipue vero nugantur, quum legem Saturni mox ſequentem λοιπὸν δεῖ τὸ ἐπιμελεῖσθαι Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξίσου intelligunt *rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas eſſe.* Quid enim? an putant Lucianum conſtruere verbum ἐπιμελεῖσθαι cum caſu tertio? Cur igitur mox apud eum Saturnus ſcribit pag. 623. Ὁ Ζεὺς δὲ μάλιστα τοῦτο πιστὸν ἐπιμελεῖται? Immo ſic quoque omnis Græcia; quæ interdum & quarto caſui id verbum adjungit, nunquam tertio. Omnino verte, *rationem exigere ab diſpenſatoribus per Saturnalia*, vel tempore Saturnalium.

Pag. 616. Τῇ ἡ πρὸ τῆ ἑορτῆς] *Caterum ante ſollennitatem.* Non ſufficit: nam & quum ſtatim in præcedentibus dixit πρὸ πολλῆ τῆ ἑορτῆς, etiam notavit tempus ante ſollennitatem. Verte *caterum die ante Soll.* Nam clare diſtinguit inter longinquius & magis propinquum tempus.

Pag. 618. Πάντες πᾶσι συμπίνουσιν, ὦ ἑταῖροι, συμπίνεις δ' πλουσίῳ? An non ſcripſit auctor πένητες πᾶσι? Nam illud confuſionem inducit. Sed videtur velle dare pauperibus privilegium, ut ſi velint, primi invadere poſſint calices, ſed & remittere id poſſint. Vtique πάντες non opponuntur πλουσίῳ, quod huc requiri videtur.

Pag. 636. Διδάσκαλος ὢν ἐκεῖνος δ' Ἀριστωνίτου, υἱὸς δ' Ζήνωνος] Ita per ſuas diſtinctiones inepte diſcerpunt editores in Græcis ea quæ conjungenda ſunt. Ergo & Benedictus *Ariſtaneti Zenonis filii præceptor.* Quo quid obſcurius? & quis aliter hæc adſpiciat, quam facientia Ariſtænetum filium ac diſcipulum, Zenonem vero patrem? At plane hæc ſunt inverſa. Et quanto præclarior Eraſmus, *quod eſſet Zenoni Ariſtaneti filio præceptor?* Id retine, & tolle ex Græcis importunum comma.

Pag. 639. Ὁ δεσπότης τῷ Φίλῳ Ἡρακλῆς] Fieri nequit, ut ſi quis Benedicti verſionem intuens *Herculem Pholenſem*, ullo modo concipere poſſit ea Latina facta eſſe ex his Græcis, qui ita eximium illum Leonardum Auguſtinum deduxit, ut monuimus in præfatione ejus gemmis præfixa, quod tamen tunc non advertebamus. Sola Gallia eſt hujus putidi commenti origo. Nam doctior

dior Eraſmus noſter rectiſſime dederat, *Herculem apud Pholum.*

Pag. 640. Δεξιῶς πάνυ ὑ Ἀριστοίτε τῇ παροινίᾳ ἐνέγκαντ(ο.] Interpretantur *inducta dextre admodum temulentia.* Deſideratur alius, qui illud *inducta* interpretetur. Quid enim id ſibi vult? At Luciani ſcopus eſt, *tolerante Ariſtaneto admodum dextre temulentiam*, non exaſperato ad hoc factum in pueri ſui tentatione. Herodianus libro 1. Ταῦτα χαριέσσα ὕβριός τι κὴ παροινίας ἔ τῆς, ἧς ἐτῶν τοσούτων ἀνεχόμην.

Pag. 645. Καλυδὼν μ ἥδε χαῖα Πελοπίης χθονὸς, ὁ ἀντιπέρθμιος πεδ.] Vbi mens fuit vel editorum vel interpretum, equidem neſcio: longe eam ab ipſis abfuiſſe, quum hunc locum tractarent, facile colligas. Vt enim in Græcis diſtinguunt, ſic in Latinis Benedictus *Hæc terra Calydon Pelopii eſt ſoli, fretum qua eſt parte, campos divitès pingues habens*, Eraſmus *Calydon quidem hæc Pelopii regio ſoli, Qua parte ſævum ſpectat adverſa fretum.* Atque ita Calydon ope illorum ex Ætolia tranſmittitur in Peloponneſum, ſatis ridicule. Diſtingue & verte, Καλυδὼν μ ἥδε χαῖα, Πελοπίης χθονὸς Ἐν ἀντιπέρθμιος, πεδί' ἴχνεσι εὐδιήμενα. *Hæc terra eſt Calydon, Pelopia terra in tranſmarinis*, objacens Peloponneſo trans fretum, *habens campos uberes.* Res ipſa clamat.

Pag. 647. Αἱ ἐπιστολαὶ ἐρᾷτε ὡς πρεσβυλικαί] Verterat Eraſmus *videtis quam & ipſæ epiſtolæ graves ſint ac ſeniles.* Benedictus volens eſſe brevis, amputat poſtrema, relinquens *quam graves ſint epiſtolæ*, contra prorſus quam oportuit. Non enim graves eſſe demonſtrat, ſed ſeniles, hoc eſt, frigidas, nullarum virium, infirme ſcriptas, plane qualis eſt appendix Obſervationum ad Melam, Londini nuper impreſſa.

Pag. 650. Ἰχθὺς οὐ πυγὴν] Inſigne exemplum, ut error ſoleat augeri & quotidie invaleſcere. Verterat Eraſmus *piſcis Tagenicus.* Id eodem modo retinuit Benedictus: Sed ne quid deeſſet, nunc video in hac editione Græcam vocem poſtremam quoque incipere ab majuſculo T. Habeant hoc & fruantur, quibus placet: nos cenſemus interpretandum *piſcis ex ſartagine*, quod non modo probant multa antiquorum fragmenta, ſed hodieque etiam placet.

Pag. 656. Ὁκόσα ἰόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω] Vter hic interpretum laudandus, Benedictus interpretans *Quacunque antiquiora me ſunt, ab iis narrationem incipio*, an Micyllus, quem poſtremus fere expreſſit, *Quacunque igitur antiquiora me ſunt, ab iis narrationem incipiam?* Sic uterque particularem ex his facit periodum, ſic uterque ἱστορέω putat verti poſſe *incipio narrationem.* Quæ ſunt utraque ab vero alieniſſima. Diſtingue Τὰ μ οὖν ψυχῆς μεγάλης, τὰ ὃ δὴ τῇ ἱρίῃ ἐδάλω, ὁκόσα ἰόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα ἐγὼ ἱστορέω, ac verte *& ex iis refero, alia quidem cognoſcens quæ ipſe vidi; alia ab ſacerdotibus edoctus ſum*, ea nempe, *qua meis annis antiquiora commemoro.*

Pag. 683. Καὶ τὸν πατρόθεν οἶκον δέκοντα] Mirifice interpretes,

quorum prior *& quod ex patria cujusque venit, id demum apud se recipit*, citerior *atque hoc è patria domi recipiunt.* Imo *atque id in patribus*, majoribus, *in domibus* & familiis suis *retinent.* Tesseræ illa & conjunctio hospitalis ab patre propagatur in filium & ab hoc exercetur conservaturque. Neque sane mox dicerem *sumptis libamentis inauratos*, sed datis & fusis libamentis.

Pag. 685. Ὅσῳ δὲ ἧττον, δεῖ μὲν μοι καὶ ἐς ἑξηκοστὸν] Salmuriensis interpres accipit, ac si mutetur persona, & quum antea loquutus fuerit Therſagoras, nunc incipiat Lucianus: unde voculam γὰρ hic præcipue efficacem omittit in verſione, quam vides eſſe *Ego vero, ut dixi, deambulatione opus habeo.* Hanc ſententiam admiſit ab Melanchthone, qui prorſus eodem modo *Tum ego: Et mihi opus eſt deambulatione.* Sed profecto non ita eſt, & continuatur perſona Therſagoræ, qui quum ante jam dixerat de ambulando τοῦτο διόρθωσον, id nunc repetit dicens, *Quod igitur dicebam, etiam deambulatione quidem opus habeo; multo autem prius, ajebat, venio hunc ſalutare optans.*

Pag. 689. Ἀφθονία μὲ λῶ ἄν μοι δεῖπνῃ πάντως τόδ' ἐγκώμιον. οὐ δὲ ἁμαρτεῖν νομιζόμεθα] Turpis macula ex Salmurienſi editione in hanc propagatur, dum ſic editur, quum voces illæ τόδ' ἐγκώμιον pertineant ad ſequentia, ad quæ retulit etiam interpres, ſed infeliciſſime vertens *idque encomium non diſtrahendum putarem*: neque enim ἁμαρτεῖν eſt diſtrahere, ſed ſuſpendere. Certe melius Melanchthon, *idque encomium non exiſtimarem prætermittendum eſſe.* Sic ex eadem Salmurienſi paulo ante video editum monſtroſe Σωτιμίου pro Σμύρνιον.

Pag. 720. Ὀλίγων ἧττον ἢ ὅσῃ τροφῆς δέομεν, τοσοῦτ' ἐπὶ πολλῶν ἐπιτηδεύεσθαι μίαν] Benedictus *pauciſque ut nutriatur opus habeat, diutius tamen quam alii multi immoretur.* in qua interpretatione ſequutus eſt auctorem Thomam Morum, dubito an Græca rite conſiderantem. Certe res ipſa non patitur, ut in his ſit juſta oppoſitio; nec ſi vir valens diutius, quam ægroti multi, immoretur convivio, propterea ſic culpari poteſt, ut hic poſtea culpatur in colloquentibus. Errarunt certe, quum τοῦ πολλῶν putarunt dici maſculine; ſunt enim neutra. Et utique illud *diutius* nullibi in Græcis. Verte, *pauciſque ut nutriatur opus habeat, quum a multis*, ſi multa deglutierit, *futurum ſit ut enecetur.*

AD-

ADDENDA.

Pag. 9. lin. 13. Μῦθον ἀντὶ μίθυ] Lindenbrogius apud Menagium Amœnitat. juris civilis c. XXXIX. in *Mutuum* legendum putat μοῖτον ἀντὶ μόιτυ. Almeloveen.

Pag. 10. lin. 35. Παρεσκέψαμέν] Sic interpres vertit. Quomodo legerit nescio. Forte legendum est παρεξίσησον à παρεξίεμαι, & erit, iod nos vernacula lingua dicimus *tu seras ravi*. Palm.

Pag. 20. lin. 10. Μὴ καὶ ἐπιζομίσῃ μέφωσιν ἐμπεριπατῶσιν αὐτῷ] Interpres: *illo* (calceo) *mihi inambulanti os obtuset*. Verte: *ne inambulans, pronas in os, vultum, cadam*. Sic infra: ὅμως ἡ τείχυτα ἐπηχὼν, ἢ ἐμπεδίσας ἐπιζομιεῖ. lenagius.

Pag. 27. lin. 13. Γ'φνία] Φινία legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ σίφασοι ἰμικάζαντοι] Martialis: *A te vexatas, male tenesas*. Idem.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ μᾶλα πεπονδυλιγμένα] Ex hoc loco lux affulget Theocrito in Cyclope, ubi de violento ejus in Galateam amore sic ait:

Η'ρατο δ' ἔστι ῥόδοις ἢ μήλοισ ἔστι νιφάδεσσι,
Ἀλλ' ὁλοαῖς μανίαις.

cilicet poma morsibus amasiarum lancinata amantibus data favoris erat & amos indicium. *Palm*.

Pag. 41. lin. 31. Η'δὲ, πολλὰς ἤδη νέους ἐκτεφαχνίσασα] Ἐκφαχνίζειν τὴν ὥραν τινὸς: *perdere juventutem*. Plutarchus de liberis ædicandis. *Menagius*.

Pag. 43. lin. 33. Ἐπικαλαμισάμβυε] Ἐπικαλαμισάμβυος, legendum omnio videtur. *Idem*.

Pag. 44. lin. 25. Ἀπάγεσθε παρὰ τὸ δεμοσίον ὃς ἄρμοζε τὸ Λακίας τούτε] Cur utar hoc loco Lucianus voce *δεμοσίε*, difficile est dicere. Fuit Lacedæmoniorum ropria ea vox, & id nos docet Diodorus lib. 13. his verbis: Γ'περοπτίας ἀγαμῶν ὃν οἱ Λάκωνες δεμοσίων ἐκάλουν.) Ii suos præfectos in regiones sibi subjectas mitteant, & *δεμοσίας* eos vocabant. At Asia, de qua hic sermo, & quæ tempore uciani & hujus Dialogi sub Romanis erat, ut ex ipso dialogo patet, proconsuaris erat provincia, & à proconsule regebatur, qui Græcis dicebatur ἀνθύπατος. entabam hunc nodum solvere, & dicebam forte Lucianum servasse decorum, c cum Mnesippum Laconem introduceret loquentem, eum de industria non exacte ἑμιζειν facere, & non perfectam notitiam Romanorum magistratuum haentem induxisse. Sed ut verum fatear, id non mihi satisfacit, nam nec in tota rationis serie utitur alia voce, quæ Laconismum redoleat, nec ipsum nomen Λυσίπατος videtur esse Laconis, sed Μνάσιπατος dicendum fuisset. Tum & infra de morte Peregrini utitur ea voce ex sua persona, ὅτι τὸ δεμοσίον ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας. Itaque alio me verto, & puto fuisse nomen Græci magistratus, non Romani. Nam civiliter & moderate regentes provincias Romani permittebant aliquando populis, ut haberent speciem quandam reginiis & magistratus quosdam x sua gente, sibi tamen subditos & sine jurisdictione suprema, sed morum & ὑπαξίας curam habentes. Id mihi suadet Budæus in commentariis suis, qui hæc ait: ἀμοσῖας ἐκάλουν Ἀθηναῖοι τοὺς εἰς τὸν ζῶν διατάττοντας. Ignoratur, unde d acceperit, sed ex eo loco colligitur fuisse Athenis ἀμοσῖας id, quod Romæ Censores, & credo ad exemplar Censorum Romanorum institutos, nam in antiqua Athenienſium republica de iis non fit mentio apud auctores; nisi sic sit, cur ta loquutus fuerit Lucianus, mihi non liquet. *Palm*.

Pag. 48. lin. 35. Εὐδαμίδα] Εὐδαμίδαν. Menagius.

Pag. 61. lin. 24. Τ'πὸ λέοντος] Leones Scythia non habet. *Idem*.

Pag.

ADDENDA.

Pag. 115. lin. 35. Παντελὲς ἦμῖν, Πάτερ ἢ Ἀχαΐας] Lucius Patrensis. Vide Photium in Bibliotheca. *Menagius.*

Pag. 194. lin. 13. Γ'υποπτίλων Θρίκιον] An ὑποπτίλων? ut αἰπτίλων. Non displicet. *Idem.*

Pag. 206. lin. 30. Ο'ἳ Γνδὸς, ὕδλῳ πυρχεῖ] Lege ὕδλῳ πυρχίῃ, seu potiùs πυρχύῃ. Id est, *vitro incrustat.* Indi mortuos incrustasse testantur Herodotus & Diodorus Siculus. Pessimè Interpres: *adipe suillo oblinit.* Idem.

Pag. 279. lin. 34. Η'μῖν ἐν πυσὶ] Τὰ ἡμῖν hic locum habere non videtur. Ita legendum ἢ μὴν? Id est, *revera, omnino.* Hesychius: ἢ μήν. ὄντως. Idem.

FINIS.

L V.

LVCIANI

Rerum in ſecundo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

BAVCHAS 73. ejus amicus Gyndanes ibid.
Abradatæ conjux formoſa 8. continentiæ exemplar. 13
Abrœa Luciani matris amica. 79
Abrotonum meretrix. 515
Academia in utramque orationem parata 223. pro ebrietate & pro ſe verba facit. ibid.
Academicum eſt nihil ſtatuere poſſe. 106
Accuſatores & judices ſimul eſſe, abſurdum 22. verus accuſator palam arguit. 409
Acherontica palus prima mortuos excipit. 300
Achilles fluvium tranſiliit, & cæde Phrygum turbavit 383. Hectorem interfecit ibid. Lycaonem interfecit & Afteropæum ibid. illi animum intendit viſus armorum 453. inter virgines abditus fuit 526. duobus fatis illum agi 772. ejus equus verſus recitans. 159. Achilles Hectorem occidit 261. à Paride occiſus. ibid.
Acino uvæ ſublatus Sophocles. 475
Acis ancilla Meliſſæ meretricis. 523
Actæon diſcerptus à canibus 560. 612. omnium hominum miſerrimus 712
Adimantus Myrrhinuſius 491. amoris maſculi arguitur ibid. ejus votum 496. & ſeq. 499. & ſequent.
Adoleſcentia per ſe ad voluptatem prona 690
Adonis ab apro offenſus, & ubi lugeatur 658. fluvius Adonis 658. 659. quotannis cruore infici putatur 659
Adorare Perſico more 505
Adraſtus à ſue aberrans Cræſi filium necat 123
Adulatoris & laudatoris differentia 27
Adyrmachus Machlynæ dux 63
Æacus Plutonis patruelis 301. cuſtos inferorum ibid.
Ægyptia lens 200
Ægyptii agricolantes 199
Ægyptii libri de terriculis 347
Ægyptii aquæ ſacrificant 152
Ægyptiorum templa 8. ſuperſtitio 30. Ægyptiorum templis, qui ſimiles ibid. Ægyptii divinis nominibus utuntur ibid. primi hominum cultum divinum inſtituerunt 657. ab iis hunc acceperunt Aſſyrii ibid. varia animalia pro diis habuerunt 713
Ægiſtho quid prædixerit Iupiter 772
Æqualitas in omni re juſta 406. res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima 628
Æſchyli pugillares Dionyſius comparavit 387. ebrius tragœdias componebat 691
Æſchines Socratis ſocius imitandi peritiſſimus 12. Æſchines Socraticus fuit paraſitices ſtudioſus 254. Dialogos conſcripſit ibid. Æſchines Rhetor meticuloſus 257
Æſculapius Apollinis filius 142. aſcriptitius Deus 140. ex alienis malis, proprias ſibi moleſtias contrahit 212. ejus imago in balneo poſita 357. fulmine periit 562. medicus eſt 711
Æſopus fabularum ſcriptor 193
Æthiopem lavare 394. Æthiopes nigri 767. diei ſacrificant 159
Aetion 6
Agamemnon cum quibus diis comparetur 29. Vinolentus 687
Agaſonis inhumana petulantia 237
Agatharcydes ſcriptor Aſiaticæ hiſtoriæ 474
Agathocles Stoicus de mercede diſcipulum in jus vocat 198
Agathocles Samius in quod diſcrimen inciderit 421. Agathocles Siciliæ tyran-

rannus 95 annos vixit 468
Agathoclis & Diniæ amicitia 40
Agathobulus 570
Agathon tragicus poëta 315
Agoræus ad Pœcilem ſtans 147
Ajax non fuit adeò magnus 173
Alani eadem lingua & cultu cum Scythis utuntur 67
Albus corporis color unde 6
Albus color mulieri convenit 257
Alcamenis pulcherrimum figmentum Venus hortenſis 4
Alceſtis ex inferis rediit 301
Alcibiades diſſimilis fuit 125
Alcidamas Cynicus non vocatus ad convivium accedit 638. convitiator acerrimus ibid. per jocum dictus catulus Melitæus 642. inter claros oratores 690
Alcmæon laudatur quod occiderit matrem 803
Aleâ plerique victum parant 608. plerique contrà res deperdunt ibid.
Alexander Theſſalus ab uxore è medio ſublatus 197
Alexander medicus 590
Alexandri modeſtia 19
Alimenta mala corpus labefactant 719
Alys fluvius una nocte circumductus 356
Atho montem quidam vult ad Alexandri imaginem efformare 19
Amabiles incantatione fiunt qui ſunt odio digni 522
Amaſtris urbs Pontica 71
Amantis indicia quæ ſint 534
Amatoris inſani actiones 42. deformis multa dat, nihil formoſus 530. Amatores læſi, amare deſinunt ibid.
Amazon innixa haſtæ 4. quid pulcherrimum habuerit 5
Ambroſia Deorum cibus 207. Amicus liberis & uxoribus antepoſitus 74. amici vulgares quales ſint in utraque fortuna 36. ut eos ambiant Scythæ 57. unus homo ſunt iiſdem dolentes & gaudentes 63. Amicorum paria 38. 40. 45. 47. 49. 51
Amicus eſt ſolus fidus quo compotore utimur 250
Amicitiæ nomen eſt paraſitices principium 250
Amizocas 58
Amoris ſigna 129. moleſtiæ 542. amorem puerorum docebant Plato Socrates 63
Amoris occulti ſigna 66
Amoris duæ ſpecies 69
Ampelis meretrix 53
Amphion 10. 46
Amphilochus in Cilicia qua meretricinetur 71
Anacharſis gymnaſia Græcorum reprehendit 269. & ſeq. quem in hoc 277. reprehendit & irridet Lucilius 277. moniorum certamina 297. &c.
Anacreon Lyricus 85 annos vixit 470
Anaxarchus Alexandri paraſitus 31
Anchoram ultimam navigantes ſacram appellant 37
Androcles Epicharis filius 781. in Dofiis libro recitato vicit ibid. ejus oratio de pulchritudine 711
Angina cur quidam dictus 446
Animæ optimæ imago 9. & ſequen.
Animæ violenta morte occiſorum olerant 346
Anniceris Cyrenæus 694
Annulus Gygis quid efficeret 229. 511. annulus ex ferro de cruce ſumpto factus 338. annuli opera vana 511.
Anteas Scytharum rex 90 annos vixit 469
Antia Bellerophontem ſolicitavit 47
Antigonus medicus 319
Antigonus Philippi filius monoculus annos vixit 469
Antigonus filius Demetrii 80 annos vixit 469
Antigonus filii uxorem adulterio rapuit 197
Antiochus Stratonicæ novercæ amore ibid.
Antipater Macedo 80 annos vixit 479
Antipater Demoſthenem ſibi addici optavit 69
Antiphilus Alopecenſis 51. Dinomenis filius 53. quomodo liberatus ejus calamitas 51. 53
Antiphilus pictor Apellem calumniatur 358. 359
Anubis ex ſolido auro conflatus 131
Anubis templum compilatum ab Antiphili ſervis 51
Anus cur amentur 324
Anus Theſſalæ pleræque incantatrices

:es 522
rmus petra inacceſſa viſa 312
elles 6. in eum calumnia 398
hrodiſia 554
ide mortuo quid faciant Ægyptii 658
ollo oracula obliqua reddens 143. rarem ſe dicens 144. quæ præcedent oraculum ejus 145. ejus verſus ib. apud Admetum ſervivit 121. illi barba non naſcitur 208. quibus in locis oracula habeat 212. Apollinis Lycii templum & ſimulachrum 272. ubi barbatus pingatur 677. mirum ejus oraculum ibid. ſolus ignorantia liberare poteſt 755. vates & medicus 767. varius & mendax ibid. Hyacinthum amavit 786
ollodorus orator Pergamenus Auguſti præceptor 82 annos vixit 475
ophradi ſimilem eſſe, quid innuat 432
ophras quid ſit 438
pendicula irridentur à medico 331
ri Calydonii tergus oſtentant Tegeatæ 386
jua communis Ægyptiis 152. ob aquæ potum Seres dicuntur diu vivere 467
juila viſus eſt acutiſſimi 196. quæ nam putetur ingenua ibid. Iovi familiaris 203. Aquila Iovis 712
Aras confugiunt quibus vis infertur 156
raneus muſcæ inſidiator 374
rabiæ regio quàm ſuavem odorem ſpiret 675
rbaces gladium educens in Arſacem 198
Arcadia nullus philoſophus 220
rchias quid mandati accepiſſet ab Antipatro 697
rchibius medicus philoſophum increpans 167
rchilochus poëta cujas & qualis 432
rchimedes quid ante ſua præſtiterit 355
rchiplani Scytharum duces 59
rena cur in certaminibus uterentur 290
reopagitarum in judiciis mos 281. noctu cauſas judicant 460
retæus, Eudamidas, & Charixenus amici 47
Aretes modeſtia in rebus ſecundis 13
Arganthonius Tarteſiorum rex 150 annos vixit 468
Argoæ navis carina loquuta 160
Ariadne à Baccho in cœlum adducta 710. 711
Ariarates Cappadocum rex 82 annos vixit 470
Arignotus Pythagoricus 346. dæmonem abjecit 347
Supra Ariphradem fama 434
Ariſtides in paupertate diem obiit 125. in Themiſtoclem conſpiravit 428
Ariſtæchmus Ætolus 550
Ariſtænetus philoſophus qualis 539. Zenonis filius 636. ejus filiæ epithalamium 651. 652
Ariſtander Thelmiſenſis, Artemidorus Epheſius 775. juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta ibid.
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſii paraſitus 254. ob Ariſtippum virtus & mollities contendunt 229. 230
Ariſtobulus Caſſandrenſis hiſtoricus nonaginta annos vixit 474
Ariſtogiton Armodii paraſitus & pauper fuit 262
Ariſtonicus Marathonius qualis vir 700
Ariſtophanis laus 236
Ariſtoteles orſus eſt paraſiticam 255
Ariſtoxenus muſicus Nelei fuit paraſitus ibid.
Arma in pace ferre non licebat Athenienſibus 293
Armenii gens bellicoſa & ſagittandi perita 506
Arrogantia Perſica 454
Arſaces interficiens mulierculam 198
Arſacidis nulla pulchri ratio 458
Arſacomas 62. ejus amici Macentes & Lonchates ibid.
Artaxerxes Mnemon 86 annos vixit 471
Artaxerxes alius Perſarum rex 93 annos vixit ibid.
Artem cujuſvis conditionis homines addiſcere ſolent 239
Artis definitio 242. cuivis ineſt labor, timor &c. 248. ſordidæ artes vix neceſſaria ſuppeditant 597
Artium effecta Deorum ſunt dona 718
Aſander Boſpori rex inedia mortuus eſt 93 annos natus 478
Aſinus lyram auſcultans 380. 555. aſinus Cumanus 597. ex aſino conſpe-

cto

&c 108. ex aſini anxietate 111
Aſpaſia meretrix prudentiæ exemplum 12. 174. fuit Coloſſeæ magnitudinis 13
Aſphodeli pratum apud inferos 301
Aſſentatores quales putandi 16. aſſentatoribus gaudentium exemplum 17. aliud ibid. & 18. aſſentator quomodo laudet 26. ejus finis aliquid accipere lucri 26. 27. exemplum ibid. quibus notis diſcernantur à ſe invicem laudator & aſſentator 28. aſſentatores Diniæ 40. quàm ſint potentes, indocti exemplo oſtenditur 389. item Pyrrhi Epiroræ ibid. aſſentatoris vis in bonum virum 411. 412
Aſtarten, lunam eſſe putant, Sidonia lingua 657
Aſſyrii columbæ ſacrificant 152. ab Ægyptiis doctrinam de Deo acceperunt 657. unde notas inuſtas habeant 684
Ate 14
Athenarum laus 689. claſſis præfectura fuit ſumma dignitas ibid.
Athenienſis cauſas agens 199
Athenienſes irriſores in ſermonibus 279. eorum urbs antiquiſſima 280. adverſus Eumolpum & Hippolytam fortiter ſe geſſerunt 292
Athenienſes ſine Demoſthene, Æninenſes & Theſſalos eſſe dicebat Philippus 703
Athenodorus Auguſti præceptor, cujus precibus patria levata eſt vectigalibus 82 annos vixit 473
Athoræ 130 annos vivunt 467
Atimarchus quidam per ignominiam vocatus 446
Attalus Philadelphus Pergamenorum rex 82 annos vixit 470
Attalo filius venenum porrigens 198
Attica crepida qualis 317. Attici ſoli primi homines olerum more è terra emerſerunt 328. Attica paupertas 601
Attis ex ſolido auro conflatus 132. fuit Lydius, primuſque ſacra fecit Iunoni 662
Auditores ſi deeſſent Lycinus ad columnam vel ſtatuam verba faceret 635
Aures fide minùs dignæ quam oculi 461
Aurum ſe amaſe diſſimulans odio habetur 604. auri commoda 170. ri laus ex Pindaro 164. 165. laus 171. quàm multæ mala

B.

Bacchæ Euripidis
Bacchis meretrix
Bacchus Iovis filius 134. aſcitus Deus 140. vinum præbet 207. carmina componendi mos defi quomodo exceptus quum adve Indos militaret 360. ex quibus co ſtaret ejus exercitus ibid. qualis currus ibid. qualis & ipſe ibid. lum ejus, ignis 361. haber templum in Lesbo ubi ſepultum eſt Orphe put 385. fulmine periit 562. in Syriam eſt profectus 663. ei prope Græci erigunt ibid. ejus pancra, tria &c.
Baculus Cynici Protei talento caret
Balneum in uſu poſt longum ter 392. ejus præclara conſtructio ab Hiera 356. & ſeq.
Baptæ
Barbam, comamque habebant veteres 724. barba cultus viri, ut equorum juba ibid.
Barbari non elegantiæ, ſed opum amantes 444
Barcetis 66
Bardylis rex Illyriorum 90 annos ſuperans 469. fama ſupra Baſſam Chium 450
Baſſhes & Belitta amici 62
Batalus tibicen 341
Batrachion cocus 390
Battus ſophiſta 393
Beatum eſt neque ſitire, neque eſurire, neque algere 255
tanquam Bellerophon librum circumfert 388. periculum Bellerophontis 427
in Bello ferrum geſtare ſatius quàm aurum 269
Belittas & Baſſhes amici 62
Bendis ex ſolido auro conflata 132
Berœa Macedoniæ urbs populoſa 101
Bipennis dictus eſt Cleodemus peripateticus 636
quæritur cur Boni plerique degant in paupertate, mali contrà 125. bonorum

rum post vitam fœlicitas 126
Boni viri à malis perduntur 411
Bona quot cum malis comparentur 721
Bonorum varietas data non ad necessitatem modò, sed ad voluptatem 719. bona alia pro valentibus, alia pro ægrotis, alia pro aliis creata 721
Bonorum quorundam caducorum enumeratio 511
Boni in vita infœlices 614. eos non negligit Deus 779. bonorum in vita status infœlix 139
Bos deus est Memphitis 152
Boüm carnes assæ mugiverunt 160. boves solis serpserunt & aufugerunt ex verubus 622
Bosporani pendebant tributum Scythis 62. eorum mos in petendis puellis ibid.
Bosporum Darius ponte junxit 799
Brachmanes apud Indos fuerunt longævi 466. philosophiæ studiosi ibid. tolerantiam ostentabant 576. salutato sole oriente pyram conscendunt 586. fœlix hominum genus quibus institutis vivant, utque igni pereant 594. Gymnosophistæ dicuntur ibid.
Branchus in rupe sedens 463
Bubonum sanationes 332
Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus Xerxes, cùm posset, non occidit 701
Bupalum malitia superare 433

C.

Cæneus aliquando fuit fœmina 175
Cadaver apud Ægyptios oppignerari solitum 306
Calmidis Sosandra 4
Calanus conflagravit 576
Calceus pede major 20
Calliades pictor Ampelidis scorti amator 535
Callias fuit ditissimus 125
Callimedon proditionis arguitur 706
Callinus librorum scriptor 391
Calliope 12
Callistratus inter claros oratores 690
Calumniarum mala 306. 396. tractatus de calumnia à p. 396 ad 432. ejus imago 398. definitio 404. in ea quot spectandæ personæ 405. Calumniator consideratur ibid. unde originem habeat 412. qui fiat ut veritatem opprimat ibid. quis potissimum ei sit obnoxius 412. 413. unde petantur colores ejus 414. quænam sit efficacissima 417. ejus artium enumeratio 422. ingenium hominum illa audienda gaudet plerunque 423. consideratur is apud quem fit delatio ibid. & seq. Calumniari etiam justo accidit 428. homini familiare est in hoc labi ibid. quid debeat facere qui audit calumniatorem 431
Candaulæ quid acciderit 96
Canis perfecta laus 26. canis in balneo 264. canis virtutes 598. vitia ib. non ex canis podice, sed ex asini anxietate 117. Canis syderis effecta 278. Canes elephantis Indicis proceriores 342. Canis in balneo 382. non desinit corium arrodere quum semel cœperit 392. canis in præsepe 395
Cantharus philosophus 605
Carbatinæ Hyperboreorum calceamentum 335
Carbones fient thesaurus 508
Carceris incommoda 52 & seq.
Carneades recentioris Academiæ princeps 85 annos vixit 473
Cassandræ genarum rubor decorus 6
Cassiopea 18
Castalius fons divinus 490
Castrandi mos à Combabo ortus 671
Castrati vestem muliebrem gestant ibid.
Catechumenus 778
Catena Iovis 119
Causa indicta nemo damnandus 142
Causidicorum merces triobolus 223
Cebes Thebanus imagines scribebat 310
Cepa, Peluſiotis est Deus 152
Cerberi officium 448. Cerberus in oratione 448
Cercyon, Sciron, Pityocamptes, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Ceres panem exhibet 207
in Certamine spectanda pars nuda &c. 411
Cerva pedibus velox 331. leones cervis velociores ibid.
Cesti vis 171
Chæreas scorti Musarii amator 531
Chæreæ nuptiæ in dialogo Lapitharum.
Chaldæi ultra centum annos vivunt 467

cur hordeaceo pane vescantur ibid.
Chariclea Demonactis uxor meretrix 40. 41. ab amatore suo trucidata 44
Charicenus qualis homuncio 774. 775
Charinus scorti amator 522
Charmides amator scorti 542
Charixenus, Aretæus & Eudamidas amici 47
Charops Ægineta Cinædus ditissimus 125
Chelidonium meretrix 539
ad Chelidoneas cur ab Africo tempestates concitentur 494
Chironis pedes ab equinis ungulis nihil differebant 724
Christianorum sapientia mirabilis 565. eorum studium, erga Peregrinum 567
de Christo nonnulla 566
Chrestus idem dictus per contemptum 773. Christiani sibi persuaserunt se immortales fore ibid. aliaque de illis in seq.
Chrysarium mulier venefica 516
Chrysippi syllogismi frigidi 205. 81 annos vixit 473
Chrysis amata à Glaucia 335. meretrix 336. 534
Cibus & potus corpori tantùm conveniunt 172. 173
Cicadam ala comprehendere 432
Cilix latro 199
Cinædorum cultus 725
Cinyræ mores 315. templum Veneri dicavit in Libano 659
Civitatis loca quænam sint 263. ea sectatur parasitus ibid. civitas quid sit 282
Classis præfectura, summa dignitas Athenis 689
Claudos auspicato die veteres aversabantur 441
Cleanthes Zenonis discipulus 99 annos vixit 473
Cleodemus peripateticus 330. 636. dicax & bipennis dictus ibid.
Cleodemus Critoni venenum præbuit ut patrem necaret 648. Discipuli sui uxorem stupravit 647
Cleolaus longum gradiens 779
Cleombroti Ambraciotæ saltus 764
Clenocharmus male vestitus 775
Clinias Architelis & Erasiclæ filius 541
Clinias orator phialam suffurans 198
Clio 12
Clonarium meretrix 258
Cochlis meretrix 538
Cœna absoluta quid habeat 630
Cœna exequialis 307
Colonarium persolvere solebant mercenarii 717
Colophone & Delphis parata sunt omnia ad vaticinandum commoda 146
Colossus immensus à Rhodiis extructus 133
Columba apud quos sacra 662
ultra Colum vivere 344
Comam & barbam habebant veteres 724
Coma est indicium nobilitatis Ægyptiis 492. eam religant Pallenenses in Jove consecrando 644
Combabi historia 656 & seq.
Comitas majorum erga minores laudatur 14. hi soli invidiam fugiunt ibid.
Communes res nova pulchritudine ornare sapientiæ est magnæ 351. 352
Comœdiam cum dialogo conjungendi cianus 237. cur apud Athenienses gerentur comœdiæ 283
Comœdis cur liceret cavillari 285. illorum in theatro habitus ibid.
unus ex Comicis trigaleatus 605. 606
Comparatio elegans 21
odi memorem Comparorem 655
Consolationes parentum mortuis liberis 317
Consilium res sacra 369. 392
in Consultatione non ætatis sed boni communis habenda est ratio 14.
Convivam facimus cum qui nobis de familiarissimus 333
Convivium victoriæ 570. convivii splendidi descriptio 561 & seq.
ante Convivium lavandum quum ad linea sex pedum 617. diebus convivii apta 633
Copia quid sit 711
è Copto Memnon auditus 349
Coraci à Scythis vocati Pylades & Orestes, & cur 36. quid Scythis id vocabulum notet ibid.
Corinna meretrix 328
Corœbus 328
Corporis virtus est robur 711
Corporis pulcherrimi imago 5 & seq. ut comparari soleret apud Athenienses

fes 286
rturnicum certamina apud Athenienſes 295. cur inſtituta 296
rthurni metaphorica ſignificatio 440
atetis orationes quales 313
atinus poeta comicus 97 annos vixit 475
aton politicus 774
epida Attica qualis 317
etenſes Iovis ſepulchrum oſtendunt 328. 712
itias Neſiotes 339
itolaus peripateticus ultra 82 annum vixit 473
iton à Cleodemo venenum accepit ad necandum patrem 648
obyle meretrix 528
œſus Perſis riſum exhibens 178. ab oraculo deluſus 124. bonis excidit 503. ab Apolline deceptus 767. Cræſi filius 27. eum eſſe mutum dolet pater 180
onoſolon ſacrificus 613
eſias Cnidius mendacii accuſatur 327
eſibus hiſtoricus 124 annos vixit 474
imæus aſinum conſpectum non ſtatim agnovit 434
ipido luteus à mago factus 336
ipido plus habendi malorum multorum cauſa 725
Cybiben 438
clops quidam dictus, cur 446
cnos non eſſe tam canoros ad Eridanum 371 & ſeq. illorum fabula ibid.
dias dives 510
dimacha 50
pni fluvii laus 451
llenii Phalcti ſacrificant 152
mbalium tibicina 545
næthus Demetrii aſſentator 27
nætho adulantior 28
nici perſtringuntur 717 & ſeq. de eorum vita lege totum Cynicum.
rus major 100 annos natus obiit 470.
auſa mortis ejus 471

D.

Ædalus 14. ejus fabula accommodatur proſpera fortuna bene utentibus 15. alia accommodatio 128
mon à mago abjicitur 337. 338. varia lingua loquens ibid. niger ibid.
æmone abjecto domus reddita habitabilis 947
Dæmones vocati paraſiti 246
Damis Epicureus & Timocles Stoicus acerrimè contendentes 137. 147
Damon & Euthydicus amicorum par 45
Dandamis 58. ejus amicus Amizocas ibid.
Darius Boſporum ponte junxit 799
Decrianus 77. ſophiſta Pataræus ibid.
Deformis mulieris deſcriptio 516
Delphinum erga quoſdam officia 500
Delphis & colophone parata ad vaticinandum omnia commoda 144
Demades Rhetor meticuloſus 257. jocus ejus in id quod aquam biberet Demoſthenes 691. Macedonum fuit amicus contra patriam 706
Demænete Eucrati marito poſt mortem apparet 345
Demetrius Sunienſis Cynicus 51. ejus in Antiphilum amor ibid. hominum fictor 338. raptum indocto librum lacerat 388. 389
Demetrius Calliſtianus 469
Demetrius Platonicus apud Ptolemæum accuſatur 417
Democriti de animabus poſt mortem ſententia 349. 104 annos natus inedia mortuus eſt 472
Demodocus 460
Demonaſſa Corinthia tribas 525
Demonax inter Epheſiorum primatios 40. ut occiſus 44
Demophantus fœnerator frigidus ſcorti amator 535
Demoſthenis ſententia de reprehenſione 141. Demoſthenes ad bellum ineptus 257. 258. abjecto clypeo aufugit ibid. Thucydidis hiſtoriam octies exſcripſit 380. Demoſthenis & Homeri collatio 687. Athenæ patria 689 caſtitas & literarum ſtudium 690. orationis textura & ſententiæ 694. aquam potus orationes componebat 691. lucernam olebat ejus oratio ibid. aliæ ejus laudes ibid. & ſeq. auro inexpugnabilis 697. beatam eſſe urbem cui civis hujuſmodi obtigit ibid. quanto præſidio fuerit patriæ 698. confertur cum Themiſtocle & Pericle 699. in Calaurria mortuus 700. ob Hyperidis calumniam exulavit, ſed honorificè poſtea rediit 700. 701.

Omnibus aliis oratoribus anteponitur 701. consilio & prudentia commendatissimus 702. quanti faceret ipsum Philippus Macedo ibid. quid fecerit in Philippum ibid. contra ejus eloquentiam erigi trophæum non posse æbat Philippus 703. eum Aristoteles ad Alexandrum & Antipatrum ducere solebat ibid. Aristotelis judicium de ipso ibid. pro patria mori statuit ibid. furebat amore patriæ 704. veneno se interemit 707
Demylus faber 344
Dentes serrato ebori similes 7
Derceto Semiramidis mater 662. ejus imago in Phœnicia qualis esset ibid.
Desideriorum inæqualitas 726
Deucalionis fabula 660. ejus tempore aquis obrutus est mundus 764. quæ de eo dicuntur ad Noë referenda videntur 661
Deus pater Filius & Spiritus unus ex tribus 770. in cœlo est, & quid ibi faciat 771. Deus creator omnia scit 773, 774. Deorum denominationes sortiti 30. de Deo variæ Ethnicorum opiniones 191. Deorum cultus inanis 120. obnoxii sunt Parcis 121. à se invicem differunt ibid. plerique sunt ex auro, argentove conflati ibid. curas & calamitates sustinent 128. Dii inquilini & ancipites 207. Dii omnia possunt 504
Dii varii variarum gentium 152 & seq. in eorum convivio quid quisque præbeat 207. quid agant inter convivandum nonnulli ibid. unde aliquando laudentur 694
de Diis factitiis decretum 714
Dii Ethnicorum ad Æthiopas comessatum euntes 149. Dii Ethnicorum pro cottabis habentur 774
Dextra apud Scythas in pœnam amputatur victo 38
Dialogus Philosophiæ filius 232. ejus usus 235. conqueritur quòd malè usurpetur à Luciano ibid. cum eo comœdiam junxit Lucianus 237
Diana conquesta se ad Oenei convivium non vocatam 151. ejus aræ in Tauris 153. ejus festa in Ægina 498. venationis est præses 786
Dianæ Ephesiæ templum quem in finem incensum 574. Diana de Oeneo conquesta 64
Diei adventantis signum 71
Differens & indifferens 22
Dinias cujas & qualis 4
Dinomachus Stoicus 33
Diogenes Seleucensis 88 annos vixit 4
Diogenis de gloria dictum 5
Dionicus scyphum in pompa ostentat 502. Dionicus medicus 6
Dionysius literas docens 17
Dionysius à Stoa ad voluptatem transfuga 226. Dionysius tyrannus septem tragœdiam fecit 387. idem Æschyli pugilares cur comparavit 8
Dionysodorus Rhetor 636. orationes convivio pronuntiabat 6
Diotima mentis acie & consilio pollens 13. Diotimus ludi magister 5
Diotimus Megarensis 7
Diphili in Etœmoclem injuria 6
Diphilus cognomento labyrinthus 6
Scorti amator 5
Dipsas serpens nocentissimus 483 & seq.
Disci descriptio 24
Disciplinas sine bonis moribus non prodesse 648. Disciplinarum usus ad quid 283. Disciplinis vacant homines ut sint patriæ utiles 47
Discipulos à Stoicis non data mercede vincula tradi 6
Discoracis opus 4
Divites magis fiunt improbi quàm boni 608. eorum vitia 616. non sunt vere fœlices ob voluptates aliasque delicias 624. eorum vitia & mala 6
Divites multos habent affectas ad vitis indicia 78. æruminosis vitam quàm pauperes 171. plerique sunt infœlices 5
Divitum miseriæ 176 & seq.
Divitiæ incertæ 503. earum mala 5 ob curas fugiendæ 624. earum nulla utilitas si teste careant 626. amicos conciliant 6
Doctis gemina portio in Saturnalibus dari solebat 6
Dodonæum templum compilatum 2
Dolicho victoriam adeptus quid fecit 6
Dolorem in mediis non esse habendum 5
Domus laus 27.
Domus in tegumentum comparata 7
Dorcas meretrix 5

INDEX.

Dorio ſcortator bonis exhauſtus à Myrtale 553
Doris meretrix 517
Drimylus dives & avarus 170. 171
Droſe meretrix 539

E.

Ebrietatis lis contra Academiam 222. 223 & ſeq. ebrietas, flagitiorum defenſio 447
Echecratis pocula levia 501
Echinum manibus accipere 237
Echo probris à Pane peti ſolet 221. quid eam eſſe putent idiotæ 452
Educatio juvenum apud Athenienſes 282. 283
Eduliorum varietas cauſa morborum 722
Effœminati deſcriptio 391
Egeſtas eſt mala, ac pejus habere ſe facit ea quibus adfuerit 719
Eiramangas capere 775
Electri fabulæ refutatio 369 & ſeq.
Eleipaſmi inſpectorum 775
Elenchus veritatis & libertatis amicus & Deus 434
Elyſius campus eſt bonorum ſedes 301
Empedocles ſapiens 195. corbonario ſimilis ibid. clam inſiliit in Ætnam 560. 562
Epeus equum ligneum fabricavit & conſcendit 356
Epicharmus poëta comicus 97 annos vixit 475
Epicteti lychnus quanti emptus & quem in finem 386
Epicurei atomi 200. providentiam negant 210. 213. 227
Epigramma majus eſſe ſcrinio 689
Epiurus Myrtales meretricis amator 553. 554
Equi laus 27
Equus Medicus centauro ſatus, cappaphorus 381. ubi commodè currat 456
Eratoſthenes Grammaticus, poëta, philoſophus, geometra 82 annos vixit 476
Erichthonius è terra editus 328
Eridanus fluvius 369
Erigones canis inter ſydera 711
Eriphyle auri gratia maritum prodidit 722
Eris malum in convivium projecit 649
Eruditionis finis 283
Eſculentorum delectus ſecundum regiones 502
Ethnicorum Deorum vanitas 139
Ethnicorum variæ opiniones de Deo 191
Etœmoclis philoſophi ad Ariſtænetum epiſtola 644. canus homo & gravitatem præ ſe ferens 646. cur ad cœnam ab Ariſtæneto non invitatus ibid.
Euangeli Tarentini in Pythiis calamitas 384
Eubatidæ domus Corinthi 347
Eubœa reſecta à Bœotia immiſſo Euripo 799
Eubiotus Leucanoris frater nothus 67
Eubuli ingenium indicatur 703
Eubulides inter claros oratores 690
Euchenoris fatum 772
Eucratis obſcœnitas 185. ejus uxoris adulterium ibid. Eucrates quidam celebris mendaciis gaudens 329. Dionis filius vir ſapiens 338. Eucrates Pyræenſis qualis vir 700
Eucritus fœnerator 635. Eucritus adoleſcens amator Corinnæ meretricis 530
Eudamidas Aretæus & Charixenus amici 47
Eumelus Eleus citharœdus 384
Eumolpus Thraces ducens Athenienſes aggreſſus 292. à Philoſophia edoctus 595
Eunuchum nanciſci inauſpicatum 441. Eunuchus fuit Philæterus Pergami rex 479
Enohe militare ſignum Bacchi 582
Euphorbi coma Gratiis aſſimilata 30. auro intexta 169. Euphorbus à Menelao occiſus 173
Euphranor 6
Eupolidis Comici laus 236
Euripides Archelai paraſitus 255
Europam Phœnices templo honorarunt 657. ejus fabula ibid. nummus in ejus honorem ibid.
Euryſtheus miſſo ſervo Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centauros ſuſtulit 140. Herculi imperavit 712
Euthydicus, & Damon amicorum par 45
Exequialis cœna 307

F.

Fabarum esus à Pythagora interdictus 162
Fabrorum mos ligna ad regulam adæquantium 197
Fabularum commentum reprehenditur 329. quid commodi Græcis afferrent 329. fabularum interpretes apud Arabas fuerunt longævi 466
Faciei ob mala immutatæ exemplum 53
Fagus oracula edens 160
Fama bona unde capienda, ad doctrinam 391. fama supra Ariphradem, Misthonem Bastam 434
Fatum & fortuna potentia numina 119. fatum est quod omnia facit 123. fati necessitate alios bene, alios male agere, ac proinde nec præmio nec pœna dignos esse 126. ejus persuasio facit ut cultus divinus contemnatur 714. inevitabile 771
Febrium periodicarum profligationes 332. curantur à statuis Polydamantis & Theagenis 714
Felices esse deos negatur 211
Ferarum in nocentes immissio in Amastri 72
Ferrum in bello gestare satiùs quàm aurum 169
Fictilium sufficiens usus 639
Filius erga patrem qualis sit 477
Filium qui afficit contumelia, contumeliosus est in patrem 760
de Finibus contendentes derisi 200
Flagris se mutuò cædunt Lacedæmonii & cur 296
utra vita Fœminæ an viri sit suavior 175
Formicæ Indicæ aurum effodiunt 172. 622. quid facere soleant formicæ 200. 201. formica est camelus, proverbium 619
Fratricida fuit Gosithres 471
in Frugalitate est virtus 718
Frugi ex habitu videri 776. pauci sunt frugi 777
Fulmen uno ictu occidit 601
Funebres orationes & ludi 307
Funiculus nimium intensus abrumpitur 521
Furiæ Plutonis ministræ 301

G.

Galea Orci 239
Galilæus cui tribuitur quod Christo competit 770
Gallus assessor Mercurii 160. cur sub ortum solis canat 161
Gallus adolescens in avem mutatus 161. Gallus Mercurio sacer 182. ejus pinna dextra longissima quam vim habeat ibid. Gallorum gallinaceorum certamina apud Athenienses 295. cur instituta ibid. Galli Rheæ sacerdotes Attin imitantur 663. cur vestem muliebrem sumant 671. de eorum castratione &c. agitur ibid. seipsos cædunt 681. quando se castrent 681 quid in castratione faciant ibid.
Ganymedes ascriptitius Deus 140. ob pulchritudinem talis factus 784
Garamantes ubi habitent 482. eorum venatio ibid.
Geniculariorum luctandi genus 83
Gentium quarundam mores 199 & seq. per Genetyllidem 418
Geryon quid denotet 75. ejus ossa Thebani ostentant 386
Getæ belligerantes 199
Glaucias Alexiclis filius ut amore Chrysidis est captus 335. quomodo ea potitus 336
Glaucus laudatus 26
Gloriam consequitur, qui gloriam contemnit 24. ejus amor cur necessarius 295. solus inevitabilis 585
Glyceræ vox blanda 315. 316. meretrix 515
Gniphon fœnerator 185
Gozsus 115 annos vixit 472
Gorgias sophista 108 annos vixit 474 ratio cur tamdiu vixerit ibid.
Gorgone inspecta quid accideret 462
Gorgon fuit puella elegans & amabilis 768. 769. fuit deorum munimentum 769
Gorgona meretrix 516
Gorgus vir agrestis 515
Gosithres Artaxerxem fratrem occidit 471
Graculus Æsopi 437
Græciæquàm ampla 200
Græci philosophiam facilè excepere 595. qui primi ex iis ipsam complexi sint

sint ibid. Græcorum vituperium quòd præclarè de amicitia loquantur, at eam exercere nesciant 37
Gubernator bonus in tranquillitate non cognoscitur 57
Gulosi in varia mensa dubitant quid primum edere debeant 692
Gyarus insula ex Cycladibus una 44
Gygis annulus quid efficeret 229
Gymnasia reprehendit Anacharsis 269 & seq. irridet 219. eorum utilitas 271 & seq. cur in ea nudi veniant 295
Gymnosophistæ iidem ac Brachmanes apud Indos 594

H.

Hæmus mons Thraciæ 682
Hebdomam quem olim apellarint 440
Hebrus Thraciæ fluvius 682
Hectori sacra faciebant in Ilio 714
Hegesii orationes quales 313
Helena 15. non fuit pulchra quantum ait Homerus 173. fuit anus tempore Trojani belli ibid. à Theseo rapta ibid. ob pulchritudinem inter deos relata 784. à Theseo amata 789. rapta juvante Pirithoo 790. plurimos procos habuit ibid.
Hellanicus Lesbius, historicus 85 annos vixit 474
Hemitheon Sybarita libidinosus 391
Hephæstionem qui non colebat, odiosus Alexandro 419. quis illi post obitum honor sit habitus ibid.
Heraclea via lapidea 2
Hercules Iovis filius 134. quædam ejus facta 140. ascriptitius Deus ibid. carnes præbet 207. quid laboribus effecerit 227. laboribus immortalitatem adeptus est 711. Ogmius dictus est à Gallis 365. ejus apud eosdem effigies ibid. & seq. Geryonis boves abegit 366. quid significet effigies ejus apud Gallos 366. 367. quicquid peregit, orationc, non vi peregit 367. se cremavit 562. quare se cremarit 576. pingitur substrato pallio in cubitum jacens 639. Pholensem Herculem ut pingant 639. nulla re indiguit 723. ob fortitudinem inter deos relatus 784
Hercules heros Tyrius, non ille decantatus 657
Hermagoræ versus 147
Hermaphroditus natura mixta est 377. utrumque membrum habet 527
Hermodorus Epicureus pejerans 198. contritus 206
Hermotimi Clazomenii animam in corpus ejus redire solitam 376
Hermon Epicureus 636. Castoris & Pollucis sacerdos 637
Herodotus mendacii accusatur 327. Lyxi filius 461
Heron nomen senis nautæ 494
Herophilus Cynicus in fornice dormiens 198
Hesiodus ex pastore poëta statim factus 310. ei musæ apparuerunt 379. poëta præstantissimus 486. Hesiodi de scriptis judicium in tractatu qui dissertatio cum Hesiodo inscribitur à p. 486 ad 491. pastor superbus 610
Hieron Syracusanorum tyrannus 92 annos vixit 468. 469. annos 70 regnavit 486
Hieromeniæ tempore nemo puniebatur 210
Hieronymus historicus 104 annos vixit 474
Himeræus poëta 22
Himeræus Phaleræus qualis vir 700
Hipparchus Hypatensis 77. avarus ibid. ejus uxor maga peritissima 79. in corvum mutata 85
Hippiæ laudes 356
Hippocratis statua ænea quid faciat 341
Hippocrenen inquinare 380
Hippoclides non laborabit 368
Hippoclidi non est curæ 780
Hippodamiæ historia 792
Hippolyta Scythica adversus Athenienses militavit 292
Hircum coleatum Pani sacrificant Athenienses 219
Histriones extra theatrum quales 514
Homeri loci 118. 131. 135. ejus scriptorum fides in dubium revocatur 173. fuit camelus ibid. mendaciis poesin conspersit 327. in Ptolomæi templo promissis capillis est depictus 686. ejus patria, genus, ætas ignota 688. non constat an Hesiodus eo sit antiquior ibid.
Homo Dei imago 31. homines ex

alto conſpecti ſunt formicarum inſtar 200
Hominum ſcelerata vita deſcripta 197 & ſeq.
Honeſtum ſolum in bonis ducens facilè fert contumeliam 645
Hordeaceo pane Chaldæi cur veſcantur 467
Horarum cœli officium 147
Hortenſis Venus 4. quid in ea fuerit pulchertimum 5
Humanarum rerum vanitas deſcripta 188
Hydriam Demoſthenis reliquias Antipatro attulit Archias 697
Hyemalis inamœnitatis deſcriptio 612
Hymnis meretrix 551
Hypata 76
Hyperboreus ſupra aquas ingrediens, & in aëre volans 335
Hyperides Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. fuit Demoſtheni infenſus 700
Hyſpaſines Characus 85 annos vixit 471
Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus 92 annos vixit 474

I.

Icarus 14. dilapſis alis decidit 188. ejus fabula accommodatur fortuna proſpera malè utentibus ibid. alia accommodatio 178. ab eo mare dictum Icarium 765
Idiotæ modeſti in convivio contrà quàm Philoſophi 649
Idomeneus Agamemnonis parafitus, 260
Ignis flatu accenditur 294. ſacrilegis & homicidis convenit 575
Ignorantia multorum malorum cauſa 396. 431. 593
Ilias malorum 649
Ilienſis Tragædos conduxit 438
Imago Sapientiæ & Intelligentiæ 12. Prudentiæ ibid. Benignitatis & humanitatis 13. caſtitatis ibid.
Imaginis muliebris perfectiſſima deſcriptio 1 & ſeq.
Imperatores quinam optimi 354. eorundem exempla 355
Impii ſuorum ſcelerum dant pœnas 573
Inæqualitas injuſta 406. ineſt magna rebus humanis 620
Quædam quæ Inauſpicata veteribus putabantur 441
Incantatio ad amorem conciliandum qui fieret 524. incantationis effectus adverſus venenum ſerpentis 334. item ad convocandos ſerpentes ibid.
Indifferentia pudenda dicebat Peregrinus 570. 571. pecunias inter indifferentia ponebat Stoicus Zenothemis 649. 650
Indigens omnium maxima 594
Indigentia quid ſit 510. quibus major minor-ve contingat 723
Indorum Machlæorum ſitus 363. quid accidat iis qui de fontibus quibuſdam ſacris biberunt ibid.
Inedia mortem ſibi conſcivere quidam. vide in Macrobiis
Inferiæ ſepulchris inferuntur 302
Inſomnium ſomni interpres 212. 213
Interitus multæ viæ 59
Intueri rem ex intervallo quid efficiat 20. 21
Invidiam ſoli fugiunt qui erga minores comiter ſe gerunt 14. in eam incidunt qui contra agunt ibid. ubi ſæviores ſint invidiæ 440
Ioëſſa meretrix 549. ejus amatores ibid.
Ion Platonicus 330. 636. qualis fuerit ibid. regula vulgo dictus ibid.
Iophantes Sophoclem patrem deſipientiæ accuſans &c. 475
Iovialia per multos annos ab Athenienſibus intermiſſa 204
Iovis oratio ad deos 135. 136
Iphigenia initiat Oreſtem & Pyladem 35. ab iis abducitur ibid.
Iphneus cæcus 27
Iſæus inter claros oratores 690
Iſidis capillos Memphitæ oſtentant 386. Iſis cognomen navis 494
Iſidorus Characenus hiſtoricus 471
Iſmenias ſeptem talentis tibias emit 381
Iſmenodora Bœotia tibicina 527
Iſocrates præ timiditate ſuggeſtum nunquam conſcendit 257. quomodo & quo ætatis anno mortuus ſit 474. 475. inter claros oratores eſt 690
Iſthmiorum præmium, pinea corona 272
Iſtiæus grammaticus 636. carmina recitans in convivio 641

fthmi foſſione quid intenderit Nero 798
n Iſthmiis nec comœdia nec Tragœdia certare licebat 802
udicum officium tam reum quam actorem audire 407
upiter Philius 39. quis ſit 150. deridetur quòd ſit mortuus 154. in aurum mutatus 170. terram deſpectans 194. quid de eo ſentiant homines 204. ubi vota audiat 203. quot quantiſque negotiis diſtrahatur 213 & ſequent. divitias & regna largitur 608. nullo delectu id facit ibid. ſcommate perſtringitur in id quod transformatus eſt in aurum & taurum 711. 712. 766. apud Æthiopas 12 dies convivatus 767. per totum corpus prægnans factus ibid. quantum gaudeat pulchritudine 785
urandi mos per canes, anſeres, platanos 191
uſtitia in terras à Iove denuo mittitur 215
uod Iuſtum eſt bonorum maximum dixit filius Sophroniſci 215
xion quid fecerit in deorum convivio 632

L.

Labor Epicuro malum videtur 229. ejus utilitas 287. 288. 294. ex laboribus bona germinant 312
Labyrinthus cognomentum Diphili 636. filii Zenonis præceptor ibid.
Lacedæmonii pila certant 296. aliud certamen ibid.
Laches Areopagita 532
Lachrymis qui non flectitur, lapis eſt non homo 546
Lacon loris cæſus 199
Laio datum oraculum 124
Lamprias ſcortator 520. Thaides amator ibid.
Lapidis Heraclei vis 2
Latona Evagoræ uxor 30
Laudatores ἀνὰ Σώτου 25. mentiri nolunt 27. laudis modum quem obſervet ibid. laudator & aſſentator unde dignoſcantur 28
Laus nimia moleſta 16. quatenus ſit tolerabilis laus ibid. laudem non agnoſcere modeſti eſt 24. laudari nolens, laude in primis dignus ibid. eſt libera 25. quomodo laudandum ibid. & ſeq. laudis argumentum à patria rectè ſumitur 689
Læna meretrix 525
Learchus omnium hominum miſerrimus 712
Lecticas tanquam currus cervicibus qui ferant 722
Lectus magnus ex Indica teſtudine 114
Lechythio fugitivus 605
Leges majuſculis elementis ſcriptæ apud Athenienſes 284
Lemnia Venus 4. quid in ea pulcherrimum 5
Lenarum artes in adoleſcentes 41
Leonis pelle ridiculam ſimiam circumferre 329. 330. Leonis vis ad remedia 331
Leontichus medicus 330
Leoſthenis elogium de Demoſthene 691
Lesbia poëtria 13
Lethe fluvius memoriæ infenſus 301 ſupra Leucadem petram conſopiti 775
Leucanor Boſpori rex 62
Libamina reſpuunt Scythæ ibid.
Libanitis 379
Liberi primi impenſiùs amantur à matribus 269
Libidinis horrendæ fictum exemplum 112. libidinis gratia moleſtias faciunt & patiuntur homines 722
Libidines torrentis inſtar ferunt 726. item inſtar furentis equi ibid.
Libri quomodo ornarentur 387. quem inde docti capiant uſum 394. liber triceps ibid.
Libyæ auſtrale latus arena eſt 481. cur inhabitabilis 482
Linguæ adverſus quendam oratio 445
Lirioëſſa vox, hoc eſt, florida 367. liria ſunt flores ibid.
Lonchates 62
Longævorum catalogus 467 & ſeq.
Lucianus maſculo amori obnoxius 1. 2. adoleſcens formoſus 79. in aſinum mutatus 85. Cinædo vendirur 101. olitori 106. ſervo ditiſſimi Theſſalonicenſis 108. devoratis roſis formam humanam recipit 114. ejus fratres, ſtudium & patria 115. ejus calumnia adverſus philoſophos 190. in liberalibus diſciplinis verſatus eſt 466. parcus laudator fuit 21. ejus cum Palæſtra congreſſus 81 & ſeq. ſub Syri nomi-

nomine dicit quantum à Rhetorica nobilitatus fuerit 231 & seq. Iudicium vulgi de ejus orationibus 362. ejus senilis oratio qualis 368 & seq. ejus de sua oratione modestum judicium 230. Syrum se videtur dicere 388 230. 231
Lucta in luto fit 272. & cur 289
ratio Lugendi mortuos 303 & seq. adversus hujusmodi luctum, increpatio 304 & seq.
à Luna ad solem quantum sit spacii 186. eam incoli quidam dixerunt 190. quid illi attribuerint philosophi 201. ejus labor perpetuus 211. ejus multæ formæ à mago ostensæ 336
ad Lunam cadentes suscipit Syrus 337
Lupus frustra inhians 167
Lustrationes quibus rebus fierent 334
Lutum cur certantibus substerneretur 290
in Luxu est vitium 718
Lycæna meretrix 545
Lycamben malitia superare 433
Lychnis gemma cur sic dicta 676
Lychnus Epicteti ter mille drachmis emptus 386. Lychnus extinguitur facile cui deest materia 294
Lycurgus Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. Lycurgus Lacedæmoniis quando leges tulerit 297. Lycurgus legislator 85 annos vixit 476
Lynceus 27
Lypaën quid metaphoricè significet 440
Lyra meretrix, Daphnidis filia 529
Lysias Cephali filius 453. Lysias scortator 545
Lysimachus rex Macedoniæ 80 annos vixit 469. ei filius insidias struens 197
Lysionis domus à meretrice eversa 42
Lysippus Neptunum æneum fecit 132

M.

Macentes 62. ejus amici Arsacomas, & Lonchates ibid.
Machæram propriam contra seipsum acui iniquum 233
Machlyenses 69
Magi merces quatuor minarum 337. mulieris magæ merces 524. Magi cur fuerint longævi 466. 467. Magicæ actiones uxoris Hipparchi 84 & seq.
Magidium psaltria 545
de Magni cum parvo collatione sententia 22
Mali post vitam infœlices 125. 126. in vita inulti 139. post vitam puniuntur 301. in vita fœlices 614
Malo alieno sapientis exemplum 92. Nihil passus es mali, tibi si non arrubuas 337
Malthace meretrix blanda vôce utens 315. 316
Malvæ foliis cædere 382
Mano Arabibus imperavit 472
Margites 328
Mariti lege fiunt omnia bona uxoris 312
Maris tranquillitas allicit ad navigandum 457. Maris jactati descriptio 46
Marsyæ tibiæ 381
Masinissa Mauruſiorum rex 90 annos vixit 471
Mastera Leucanoris Bospori regis uxor 69
Mater filiam ad scortandum hortans 521. 528. Matris deformissimæ filius formosissimus 52
Mazza Leucanoris filia 62
Medicus irridens usum appendicularum & incantamentorum 331. Medicus peritus accersendus ægro, non doctus 354. imperiti magis sua ornamenta quàm periti 394. Medicorum est naturam rerum scrutari 485. Medicus morbum ægroti ignorans, aliter curat 694
Medusa saxifica 2
Megalopola uxor præfecti equorum 56
Megilla Lesbia Lænæ amatrix 522
Melampus acumine audirus excellens 27
Melampygus 452
Meleager fame contabuit 647
Meletas declamationes vocant 436
Melissa meretrix 521. ejus & Charin dissidium ibid. & seq.
Melitæus catulus, scomma in Alcidamantem 642
Mellis in dolio periit Minois filius 449
Memnon dictus oriente sole clamare 51
è Copto auditur 349
Memphitæ Isidis capillos ostentant 356

Memphitis bos eſt Deus 152
Mendacium ad utilitatem prolatum laudatur 326. alius contrarium vituperatur 327
Menecles Luciani herus 111
Menecrates mulctatus facultatibus 49. filiam habuit deformiſſimam ibid.
Menelaus ultro venit 638. ejus ædium pulchritudo 796
Menelai pulchra domus ſuſpicitur 452
Menippus quibus alis acceptis in cœlum volarit 188. 193. Cynicus acerrimus 236
Mens clauda & ſiculna 382
Menſariæ lis ob Diogenem 230
ad Mentiendum impellentes cauſæ 326
Mercatoris Sidonii conſilium Alexandro datum 311
Mercurius non callebat multas linguas 134. Deorum facundiſſimus 160. fur 183. veterator, improbus Iovis libidinoſiſſimi ſervus, adulter 708. ejus imagines quædam duplices 160. ejus officia quædam 217. quandoque eſt in inferis 301. Logius 445 Cadmum amavit 786. Mercurius & Venus congreſſu ſuo faciunt hermaphroditos 777
Meretrix ad tinnitum argenti accurrit 337. ejus ornamenta 454. quid ſoleat facere 516. Meretrici res graviſſima prolem alere 517. pauperes hac arte plerumque victum quærunt 521. iraſci poteſt: ſed contumeliam rependere non debet ibid. quomodo conciliandum odium adverſariæ meretrici 524. quid faciens diteſcere poſſit 529. qui grata ſit amatoribus ibid. Meretrices prudentes verbis non credunt 532. amare meretricem non decet 541
Meretriciæ actiones 41. 42. meretricis potenter allicientis hypotypoſis 80
Meriones therapon Idomenei 262
Meſori menſis nomen 776
Micyllus ad cœnam ad Eucrate invitatus 166. ejus ſomnium 168
Midas fame periit omnibus in aurum converſis 501
Midias ſceleratus ditiſſimus 125
Miltiades proditionis ſuſpectus 428. 429. ejus fama ſupra Bithonem Sybaritam 434
Minervæ attributa 708. cur geſtet Gorgonem ibid. præſes bellorum 786
Minos Cretenſis bonos honore, malos verò ſupplicio afficit 126. Cretenſibus leges tulit 297. Iudex Inferorum & Iovis filius 301. prædixit filium in mellis dolio periturum 489
Mithres ex ſolido auro conflatus 132. candyn & tiaram geſtans 713
Mithridates Ponti rex Ctiſtes cognominatus 84 annos vixit 470
Mnaſcires Parthorum rex 96 annos vixit 471
Mnaſon 341
Mneſitheus ſedecim diis gallum unicum immolavit 136
Modeſtiæ exemplum 16. in rebus ſecundis ſervanda 14
Modica petens à Deo impetrat 118
Momi oratio ad Deos 138. ſemper aſper & objurgator 141. mores ejus 709
Monumentorum vanitas 307
Mors in libertatem aſſerit 121. quibus neceſſitatibus liberet 305. putatur eſſe ſummum malum 307. mortuis ad vitam non datur reditus 299. 300. lavandi mos 302. item ungendi, coronandi & veſtiendi ibid. luctus pro illis 303. Lugentur non ſua ſed ſuperſtitum cauſa 304. pro illis ludi & funebres orationes 307. Mors velociſſima quæ igne infertur 574. omnibus hominibus eſt vitæ terminus 687. mors quæ vacat turpitudinis periculo eſt honeſtum effugium 707
Mortis genus inuſitatum in ventre jumenti 95
Moſchion ſcortator 544
Mulieres decet lævor & mollities 724
Mulieris ſumma laus 15. mulieres gallos concupiſcunt, eas etiam Galli 368. Mulier aſini amore capta 112. mulieris ſufficiens ornatus quis 454. ejus pulchritudinem minuunt ornamenta 458. Muſca formoſa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid.
de Mundo variæ ſententiæ 191
Muneri uni vacandum eſſe innuit 716
Murus ligneus quem inexpugnabilem eſſe reſpondit Apollo 707

Muſarium meretrix 531
Muſcarum encomium 372 & ſequent. muſca olim fuit formoſa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid. Muſcæ variæ ibid. ex muſca elephantem facere ibid.
Myrmidones è formicis nati 201
Myronis opus ſtatua diſcum jactans 339
Myrtale meretrix 553
Myrtium meretrix 517
Myrto cædere 380

N.

Navis ingentis deſcriptio 493 Nauſicaa moderatè rebus ſecundis uſa 13
Nautarum differentia 155. nautam per antennas currere tutò, & per funes aſcendere mirum 493. nautarum judices eſſe 578
Neanthi fatuitas erga Lyram Orphei 385
Nectar potus deorum 207
Neſaſtus dies quis ſit 439. cur inſtitutus ibid.
Negationes duæ unam faciunt affirmationem 168
Nemeorum præmium corona apii 272
Neptunus Laomedonti ſervivit 121. marinam remp. adminiſtrat 141. mænidas præbet 207. Salmonei filiam Tyro ſtupravit 707. Martem liberavit ibid. Pelopem amavit 786
Nero matricida, quid coram Græcis ſceleris commiſerit 803
Neſiotæ orationes quales 313
Neſtor 27. fuit paraſitus Agamemnonis 260. eloquens ibid. decem tales optabat Agamemnon ibid.
Neſtor Stoicus, Tiberii præceptor 92 annos vixit 474. Neſtor Cænei & Exadii fuit paraſitus 261. per tria ſæcula vixit 466
Neuris ancilla Droſes meretricis 540
Neuroſpaſta dicta pudenda lignea 664
Nicomachus Geraſenus 770
Nilus ut depingeretur 311
Niobe lachrymans in lapidem converſa 30
Nireus 17
Nix frigore ſuo pedes cujuſdam putrefecit 382
Notas inuſtas cur habeant omnes Aſſyrii 614
Nova pulchritudinis ſpecimina comminiſci in rebus communibus, ſapientiæ eſt non exiguæ 358. 359
Nox in cœlo cur adſit, cùm ſol ſemper adſit 208
Numæ Pompilii laus à virtute & factute, ſupra 80 annos vixit 461
in Nuptiis non convenit obeurbare 645. quid de iis ſentiat Ion 651. earum præſes eſt Venus 746

O.

Obolus ori mortui indi ſolitus 322. eſt trajectionis merces ibid. oboli variarum gentium ibid.
Olmeum inquinare 360
Obſoleta quædam vocabula græca 319
Ocream capiti, tibiæ galeam adaptare ibid.
Oculo altero intuentes fabri ligna meliùs æquant 197
Oculos ſibi eruendos dat Dandamis ne amicum ſervet 69
Odii in meretricem adverſariam conciliandi ratio 524
Oeneus Dianæ oblitus 645
Oenomaus Arcas pater Hippodamiæ, & quid ad collocandam filiam fecerit 792
Oenopion pincerna 443
Officio non debet deeſſe quiſquam, etſi ſexcenti obſtent morbi 167
Ogmius à Gallis Hercules dictus 365
in Olympia ſingulis quinquenniis ſacra Iovi fiebant 205. in Olympia aureum ſtatui 440. à quo in Olympiam adducta ſit aqua 572
Olympii tibiæ 381
Olympicis victoribus non licebat ſtatuas corporibus majores erigere 20
Olympiorum præmium, oleagina corona 272
Olympius cum Aſpaſia converſari ſolitus 32
Oneſicritus in ignem inſiliit 576
Opus exordientibus eminus fulgens apponenda facies 351
Oracula ambigua 139. 143
Oratio longior in conviviis improbatur 781
Orationem effigie Mercurii, Græci,

ci, Herculis, Galli depingunt 366. 367
Oratio ſolùm in ſenectute perfecta eſt 367. oratione non vi peregit labores Hercules ibid. oratio tricuſpis 448. an ad habendam orationem faciat domus pulchritudo 452 & ſeq.
Orator debet cibo & potui parcere 49. oratores captare ſolent judicum benevolentiam 281. opus habent afflatu divino 687. Oratores, Luciani tempore, Demoſthenis orationes paucis immutatis declamabant 135
Orci galea 229
Ordinis deſertor capite mulctatur 507
Oreenſis piſcator tridentem Neptuno ſurripuit. 141
Oreſtes Thoantem occidit, & Scythas alios 35. cur ob cæſam matrem laudetur 803. Oreſtes & Pylades cur à Scythis colantur 34. iiſdem ſacrificia fiunt 32. illi Iphigeniam & deam abducunt 35
Orion cæcus Cedalionem portat 463
Oris infræni finis infœlicitas 450
Orithyam à Borea fuiſſe amatam negatur. 328
Orodeciden malitia ſuperare 433
Orpheus 10. ejus mors 385. ejus lyra ſuſpenſa in templo Apollinis ibid. ejus lyra quid præſtiterit ibid.
Orpheus Thracius à Philoſophia edoctus 595. in Argo navigavit 604. à fœminis Thraciis diſcerptus 612

P.

Pacate Apellis 6
Palæſtra ancilla Hipparchi imprudens 80
in Palamedem calumnia Vlyſſis 428
Pallenenſes comam ad pubertatem uſque religant, eamque ſenes nutriunt 492
Pammenes diſcipulus Etœmoclis 644
Pamphilus Myrtii meretricis oblitus 517
Pannychis meretrix 536
Pan qualis 218. 219. Opem Athenienſibus tulit 218. habitat infra Pelaſgium 219. hircum coleatum illi ſacrificant Athenienſes ibid. eſt paſtor, ſaltator, bellator 220. Echonem probris ſolet inceſſere 221. eum ex Arcadia Marathonem veniſſe negatur 328. ei fons apud Indos ſacer 363
Panos deſcriptio 710
Panathenæorum præmium, oleum 272. 273
Pancrates magus Memphiticus 350
Pancratio quomodo certent 272
per Pandemum 438
Pangæi magnitudo 200
Pannum lacerum extrudere 441
Paraſiticam eſſe artem 242. ejus definitio 245. ars eſt omnium optima 148. eſt præſtantior philoſophia 263. Paraſiti vitam eſſe beatam 245. Paraſiti tempore Vlyſſis vocati Dætymones 246. fuerunt heroës præſtantiſſimi 259. 260. paraſitus therapon appellatus 262. amat eos à quibus alitur ibid. eoſdem defendit 262. 263. In bello animus 262. quale ſit cadaver 263. in venatione audacia ibid. gloriam temnit, & pecunias 264. animi vacat perturbationibus 265. de paraſito non eſt qui victu indiget ibid. caſtitas 266. ornat divitem 267. ſtipat 268
Parcarum potentia 118. nomina 118, 119. ſingula per deos faciunt 122. unicuique genus mortis decernunt 141. non mutantur 615. omnia faciunt. 772
Paris Achillem occidit 261. ejus judicium 790. 791. oportet ut Parricidæ & impii ſcelerum ſuorum pœnas luant 573
Pars utraque audienda in judicio 407
Parthi gens bellicoſa 506. ſagittandi perita ibid.
Paſiphaes adulter 113
Paſſo qualem equum pinxerat 695
Patræ Achaiæ urbs 115
à Patria laudis argumentum ſumitur 689. patria nihil dulcius 477. ejus encomium à pag. 477 ad 482.
Patroclus ab Euphorbo occiſus 173. fuit paraſitus Achillis 261. ejus præſtantia ibid. facta quædam. ibid. ejus cadaver hinc atque illinc attrahebant 652
Pancis dicta recordari facile 23
Pavonis in florente prato oſtentatio 456
Pauperes iniquo animo ferunt opulentiam

tiam divitum 620. item eorundem contemptum 621. pauperum obſonia ibid. quomodo divitum fœlicitatem augeant 628. & ſeq. novam rerum partitionem ſemper petunt 631. importunæ pauperum petitiones ibid. ingratitudo ibid. ſcelus à paupere commiſſum excuſatur 448. pauperum commoda 176. pauper nec ſapiens eſſe, nec finem voluptatis conſequi poteſt 247
Paupertas Attica 601. paupertatis malum per ſui feſti tempus corrigit Saturnus. 613
Peches apud Ægyptios ſunt parvi pueruli 311
Pede latiora dicuntur, quæ excedunt 25. pedibus illotis ingredi 316. pedes frigore putrefacti in nivibus 382. pedes lignei eorum in vicem poſiti. ibid. pedum officium ingredi 718
Pelias putans ſe poſſe repubeſcere 17
Pelichus dux Corinthius 339
pro Peloponnenſi regione qui pugnarunt cur ridiculi perhibeantur 200
Pelops ob pulchritudinem inter deos verſatus 784. Hippodamiam obtinuit 793
Peluſiotis cepa eſt Deus 152
Penelope Icari filia continentiæ exemplar 13
Pentheus à Bacchis diſcerptus 560. 612. omnium hominum fuit miſerrimus 712
Perdiccas Agathoclem Samium liberavit. 421
Perigrini, ſeu hoſpites, qui ſunt viri boni, quo in pretio habeantur apud Scythas 32
Peregrini mors 559. & ſeq. cognominabatur Proteus ibid. ejus vita 564 & ſeq. novus Socrates dictus 567. Peregrini bonorum pretium 569. Phœnicem ſe tranſnominavit 578
Periclis uxor Aſpaſia 172. qualis oratio ejus 693
Perſæ igni ſacrificant 152
Perſarum reges in acie medii eſſe ſolent 506
Perſpicuè dicendum & cur 143
Phædra ut privignum accuſavit 669
Phœdrus Myrrhinuſius 453
Phaëthontis fabula refutata 369 & ſequent.
Phanias incantationibus ad meretricem revocatus 523
Phanomachus dives effœminatus 503
Phaon formoſus 17
Pharia turris 194
Phemius 460
Pherecydes hiſtoricus 85 annos vixit 774
Phidias opus emendat 21. 22. ejus pulcherrimum opus, Lemnia 4
Philænidis libri 445. monile quale habeat 521
Philæterus primus Pergami rex, ſex eunuchus & 80 annos vixit 470
Philebus emptor Luciani 101
Philematium meretrix 543. duæ ſex ejuſdem nominis ibid.
Philemon comicus, riſu ſuffocatus di nonageſimo anno ætatis 475
in Philippi Macedonis ebrietatem &c. invehitur Demoſthenes 617
Philinus præſtantiſſimus faber ferrarius 528
Philo Diniæ filius 782. ejus de pulchritudine verba 783
Philocles 353
Philocrates Rhetor meticuloſus 257. ejus ingenium indicatur 703
Philoctetes ſagittas habens 381
Philoſophorum variæ opiniones de Luna 201. quibus notis cognoſcantur 163. vanitas doctrinæ illorum 119. & ſeq. mores quales 202. item 201. variæ ſectæ ibid. quibus ſint ſimiles 209. quis inter eos primas partes ferat 209. Momo ſimiles ibid. infinitus numerus ibid. ſimulata probitas 216. quàm ſint boni 218. qui ſemi boni ibid. Pani adſimiles barba 219. in diſputando vehementia 220 & ſeq. illorum hypocriſis 228. quidam paraſiti eſſe cupiverunt 253. eorundem exempla ibid. & ſeq. philoſophus nullus in bellum prodiit 257. ignavi fuerunt omnes 258. quale ſit philoſophi cadaver 263. illius color ibid. in convivio eſt ut canis in balneo 264. gloriæ ſtudio tenetur ibid. Item pecuniarum ibid. variæ philoſophorum mortes 267. falſorum philoſophorum deſcriptio 593. 597 & ſequent. philoſophi colebantur magnopere 596. eorum varia in convivio petulan-

tia 649. pugna & cædes 653. excogitarunt nova vocabula quæ deridentur 714
Philosophia & Rhetorica propter suam præstantiam, scientiæ vocatæ fuerunt 251. alius aliam philosophiam esse contendit 252. diversæ philosophiæ ibid. una tantùm esse potest. ibid. philosophia Iovem appellat patrem 593. cur in terram à Iove missa 594. ad barbaros primùm ivit ibid. ad Indos primùm ibid. inde in Æthiopiam & Ægyptum 595. postea Babylonem ibid. &c. conqueritur quòd servi ad se transfugerint 596. eam addiscere longum 597
Philoxenus cur à Dionysio in Latomias conjectus 387
Phocion in paupertate diem obiit 125
Phœbis meretrix 524
Phœnix avis Indica senio confecta rogum conscendit. 578
Phœnices divini negotiatores 34. viam stellis notantes 186. 187
Phrenetici & medici contentio 642 & seq.
Phryges Lunæ sacrificant 152
Phrynonis ingenium indicatur 703
Pictoriæ lis ob Pyrrhonem 230
Pictores & poëtæ ἀτόλμυτοι 25
Pilæ certamen apud Lacedæmonios 296
Pindari versus 165. alius locus 358. alius locus 689. alius 693
Pirithoi & Thesei amicitia in exemplum abiit 790. eorum ad inferos descensus ibid.
Pisces ubi potentur sacri 662. magis mutus quàm Piscis 159
Pistillum aquam hauriens 350
Pittacus 100 annos vixit 472. 473
Pityne fabula à Cratino edita 475
Pityocamptes, Cercyon, Sciron, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Platonis leges frigidæ dicuntur 205. fuit ad parasitandum inhabilis 254. ejus alatus currus 325. philosophorum sanctissimus 81 annos vixit 473
Plus vident multi quàm unus, etsi sit Phidias 22
Plutonis etymon 300. sorte ipsi manium regnum obtigit ibid. dominus inferorum 301
Plutus è tenui filo pendet 503
de Podag. vide Tit. Tragopo.
Pœnæ Plutonis ministræ 301
Poëtæ veritatem non curant 150. ἀτόλμυτοι sunt 25. afflati à musis vera canunt, & secus 118. sunt liberi 689. à poëtis non exigendum ut omnia perfectè sibi respondeant 488. libertas & fingendi licentiæ poëticæ propria ibid. ad eam furore est opus 687
Poëtica ars quodam fato accedit 250
Polemo Stirienſis 538
Polemonis ab ebrietate ad Academiam transitus 223
Polybius Lycortæ filius quo casu 82 anno ætatis obierit 474
Polycrates bonis excidit 503
Polydamantis athletæ statua febricitantes sanat 714
Polygnotus 6
Polymnia 12
Polyprepon phrenitide laborans 642
Pontus ante Pyladem & Orestem, atque adeò Argonautas intactus 33. 34. cur inhospitum appellarent 34
Porcellus Acarnanius 538
Posidonius Apamensis Philosophus & historiæ scriptor 84 annos vixit 473
à Possidere de sumpta Philosophorum nomina 602
Potamon orator 90 annos vixit 475
Præmia certaminum 272. 295
Praxias nauclerus 532
Preces variæ variorum hominum 205. quando preces pro toto anno concipiant Romani 436
Priapos Baccho Syri erigunt 663. priapi 300. ulnarum Baccho dicati 672
Principium non est cujus non est una perceptio 253
Principio quid esset. 770
Privignus Stratonices eam amavit 665
Proditores patriæ perdere volebat Antipater 697. 698
Promissiones admirandæ quamplurimis videntur incredibiles 310
Promotum vel rejectum 229
Procemio uti non licebat apud Areopagitas 281
Proserpina Domina inferorum 301
Protei Cynici baculus talento emptus 386.

886. Proteo rerum marinarum peritior 494. vates fuit 578. ejus mutationes 695
Proteſilaus ex inferis rediit 301
Proteſilao ſacra faciebant in Cherroneſo 714
Providentia negata à ſophiſtis 120. Damide Epicureo 137. Timocle defenſa ibid. Item 148 & ſeq. argumenta ad eam probandam 82. & 149. argumentorum refutatio ibid. & ſeq.
Proverb. 22. 25. 89. 93. 108. 117. 134. 144. 129. 346. 348. 377. 380. 391. 521
Pſeudalexander 389
Pſeudonero ibid.
Pſeudophiloſophorum deſcriptio 593. 597 & ſeq.
Pſeudophilippus 389
Pſoram fricari jucundum 237
Ptolemæus cum ſorore rem habens 197. parum prudens 399
Ptolemæus Lagi filius regum ſui temporis fœliciſſimus, vixit ſupra 80 annos 170
Ptolemæus Philadelphus ejus filius ibid.
Pudenda lignea, dicta neuroſpaſta 664
Pugilares Æſchyli cur comparuit Dionyſius 387
Pulchrarum rerum nulla eſt ſatietas 486
de Pulchritudine oratio Diniæ 783
Purpura ex piſcibus capitur 722
Pylades & Oreſtes occidunt Ægiſthum 462. Pyladi & Oreſti ſacrificant Scythiæ 32. quid apud Scythas fecerint 33. heroës habiti apud illos 34. cur in admiratione ſint illis 35. templum conditum & ſcriptum in eo de iis elogium ibid. picturæ pro iiſdem ibid. cur eos Scythæ venerarentur 36. cur vocati Coraci ibid.
Pyrallis ſcortum 545
Pyramides umbram non præbent 51
Pyrrhi Epirotæ dementia contracta adulatorum aſſentatione 389. hæc dementia quomodo & à qua repreſſa ibid.
Pyrrhonis in morem hærere 206
Pythagoras in Euphorbum transformatur 172. in præclaris diſciplinis exercitatus 173. quomodo & ubi inſtitutus ibid. ejus auream ſeram 174. cur non conſueta præceperit ib. ejus ſectatores ibid. fuit Aſpaſia Mileſia ibid. fuit Crates Cynicus 175. reliquæ ejus Metempſychoſis ibid.
Pythagoræ inſtituta quædam 162. ex ſtatuerit non edendas eſſe carnes & fabas ibid. & 174. in Gallum tranſivit 161. ejus metempſychoſis ibid.
Pytheas proditionis arguitur 706
Pythiorum præmium, poma 272

Q.

Quaternio, Pythagoricus numerus 770
Quinquennale ſilentium Pythagoræ 161

R.

Rabidi canis morſus quid efficiat 353
Recurrere ſatius quàm malè currere 69
Regia dignitas bonorum caput 178
Regium eſt de regno diminutum venerari 559
Regum incommoda 510. 514 & ſeq.
Regibus ſunt aures, oculique mali 390
Remedia quædam abſurda 331. oportet bonos viros bona cum ſpe Reipub. defendere 617
Reprehendere facile cuivis 241
Reſurrexit quidam poſt vigeſimum diem 324
Retractationem ſcripſit Himerius poeta 23
Rhadamanthus inferorum judex, Jovis filius 307
Rheæ ſacra ubi & à quo inſtituta 661
Rhetor nullus in bellum prodiit 259. omnes gloriam amant 264. amant pecunias ibid. eorundem animi perturbationes 265. eſt infra magnam quentiam poëtices 370
Rhetoricæ lis contra Syrum 231. ex corrupta eſt 234. quid quibuſdam dicta 237. eam vocant ſcientiam quia pulcherrima eſt ars 251. alii autem bonam, alii malam ſentiunt ibi

res eſt operoſa 308. 309. claros reddit 309. ad Rhetoricam duæ viæ 310. ejus imago ib. qualis initiò videatur 312. qualis utraque ad eam via ib. viæ aſperæ ad eam deſcriptio 313. & ſeq. viæ ad eandem planæ deſcriptio 314. ad viam hanc planam ducentis oratio ibid.
hodius ſophiſta Cynicus 51
hodii Coloſſum immenſum ſtruxerunt 133. 194
hododaphne cujuſdam cinædi cognomen 446
hodope mons Thraciæ 602
iſu ſuffocatus eſt Philemon 475
obur eſt corporis virtus 719
omanas res labi ajebant Neronis tempore 801
oſæ ex lauro ſylveſtri naſcentes 88. præſtigiis mutatam formam reſtituunt 86
oxanes labia 6

S.

Sacerdotis ſummi habitus 679
Sacerdotes variorum officiorum 679
acra civitas eſt in Syria 656. cui ſacra ibid. quæ ſacra ibi celebrent ibid. quid faciat qui eò primùm venit 683
acrificiis veſcuntur Dii 207
almonei pœna 766
amippi patria & votum 504
anitatis imago in balneo poſita 449
uinam Sapientes ſint laude digni 354
appho exemplar jucunditatis vitæ 13
ardanapalus effœminatus regnavit 125. ejus mores 315
ardonius riſus 93
ati ex draconum dentibus Thebani 328
aturnus Iovis pater in inferis vinctus 121. divitias & imperium dare non poteſt 607. quot dierum ſit ejus imperium ib. quid interea fieret 608. quid dare poſſet 609. quæritur an vera ſint quæ de ipſo & Iove dicuntur ibid. reſponderetur ad hoc 610. qualis illo regnante vita 611. talis ludebant ejus tempore ibid. qualis pingatur 614. patrem Cælum execuit 615. ejus tempore quàm fœlicia eſſent omnia 620. quibus rebus indulgerent per feſtum ipſius 623
aturnalium tempore quid facerent 608. alea ludebatur ib. quid item fieret 609. licebat ſervis domi animos impunè convitiis inceſſere 610. quare tunc par ſervorum & liberorum honor 611. leges Saturnalium 615. & ſeq. quid fieret dum celebrabantur 623
Satyris fons ſacer apud Malchæos Indos 363
Satyri quales eſſent 710
Satyrio nomen ſcurræ 642
Scarabeus philoſophus 603
an Scientia à recta ratione abducat 648. 649
Sciron, Pityocamptes, Cereyon, aliique viatorum cædibus inſolescentes 140
Scribæ ſacri apud Aſſyrios fuere longævi 466
Scorpionum duplex genus 483
Scurra qualis adhibitus convivio Ariſtæneti 641
Scythæ Oreſti & Pyladi ſacrificant 32. nihil amicitia melius arbitrantur 36. arcu valuerunt 37. eorum laudes ibid. pœna victo apud eos 38. bella apud eos perpetua 57. quo pacto faciant amicos ib. quot admittant 58. eorum juramentum ib. conſuetudo apud eos defendendi in tergore bubulo 64. Acinaci ſacrificant 152. in plauſtris errantes 199. viros bonos vita functos colunt 32. cur id faciant ibid. viros præclaros quamvis peregrinos, pro indigenis habent 35. patres vita functos devorant 37. pro agreſtibus & feris habiti ib. quanto melius amicitiam colant quàm Græci ibid. formoſiſſimas pellices eligunt 51. in dicendo phaleras verborum non adhibent 56. putant contumelioſum eſſe Deo vinum libare. 62. eorum divitiæ in pecoris & planſtrorum multitudine conſiſtunt 63. illorum ſupplicandi genus maximum 65. Scythæ & Alani eodem cultu & lingua utuntur 67. Scythæ puniunt eos qui læſerunt 274. cur ſemper in armis ſint 293. ad uberiora paſcua ſubinde ſe transferunt 639
Semiramis matri Decreto templum ædificavit 662. ejus ſignum columba 676. juſſerat ſe Iunone poſthabita coli 678. morbo ad ſui cognitionem redacta ibid.
Senis decrepiti deſcriptio 304. Senes repuerascere vulgo dicunt 613. ſenectutis imbecillæ hypotypoſis 368
Seſes quidem dictus ob barbæ ſpinoſitatem 446
Sepulturæ varii modi 306
Seres ad 300 annos vivunt, & cur 467
Serpentum demulſiones 332. eorum diver-

diverſæ ſpecies 334. effecta ibid. ſerpentes flatu magi incenſi ibid. ſerpentum diverſæ ſpecies 483
Servi dominorum honeſta & turpia norunt 80. non debent domini manum expectare, ut officium faciant 106. iis convenit color niger 257. ſervum qui contumelia afficit, in dominum eſt contumelioſus 760
Servius Tullius 80 annos ſuperavit 468
Servitus gravis eſt & intolerabilis 597
Sicyonia ſolea 317
Sidonii mercatoris conſilium Alexandro datum 310
Sileni fons ſacer apud Indos Machlæos 363. ejus deſcriptio ibid.
Simia eſt ſimia etiamſi aurea gerat inſignia 380. ſimiam mane nanciſci inauſpicatum 441
Simmiche meretrix 522
Simonides Ceus ſupra 90 ann. vixit 475
Simonis cujuſdam mentio 170. 171 is nomen diſſyllabum voluit fieri tetraſyllabum 183. ejus cura ad conſervandas opes deſcripta ibid.
Simylus Chalcidenſis nauclerus 45
Sinathocles Parthorum rex 97 annos vixit, ſeptem regnavit 471
in Sinum non ſpuere 498
Sirenum modulatio 10
Siſinnes & Toxaris amici 71
Siſyphium pondus 501
Smyrna Ionicarum urbium pulcherrima 3
Socrates imitandi peritiſſimus 12. undecim viris traditus eſt 125. injuſte damnatus 215. & ſeq. ejus ex bello fuga 259. docendi quam pugnandi ſtudio magis tenebatur ibid. ad platanum docens 453. ei amicos in carcere appingunt 585. eum occiderunt idiotæ 593
Socrates calvus & ventricoſus 343. apud Athenienſes calumnia peritus. 428
Sol maſſa candens dictus 190. ab eo vapores attrahi 190. 191. 202. ejus labor perpetuus 211
Solea Sicyonia 317
de Soleciſmo à 728 ad 763.
Solonis laudes 277. 100 annos vixit 472. 473
Solum currentem vincere facile 22
Somnii portæ duæ 164. ad omnes devolat 212
Somniorum ſuper populi conſopiti 775
Sophiſtæ nomen celebratum 308. centauris comparatur 595
Sophocles poëta tragicus 95 anno obiit 475. in jus vocatus ab Iophonte filio &c. ibid.
Sors ſæpè volvitur 55
Soſandra Calamidis 4
Soſylus equiſo 284
Spadonem veteres domo egredientes, inauſpiccatum putabant nanciſci 441
Spartinus Medus pede è convivio tactus 158
Spectra audito æris ferrive tinnitu fugæ 337. ſpectrum ſemiſtadialis molis 341. 342. aliud juvenis pulchri candida veſte amicti 344. alia quæ domus inhabitabilem reddebant 347
Sperata non faciunt, plerumque & non ſperata faciunt dii 655
Sperchim & Bulim Lacedæmonios Xerxes admiratus non occidit 721
Sphenopogones Comœdiarum qui dicti 623
Sponſa obvelabatur 637. à fœminis ſtipabatur ibid.
Statua noctu apparens 338
Statuæ Polydamantis & Theagenis fabricantes curant 714. ſtatuæ quatuor erigerentur Olympicis victoribus 20. ſtatuæ numinum non ſunt ipſa numina 28. ſtatuæ quæ moveantur, ſudant, oracula edunt 659. ſtatuæ variæ earumque effecta 338. 339
Stellas aquam potare 132
Stentorem clamore vincere 334
Steſichorus Lyricus 85 annos vixit 475
Sthenebœa privignum ſuum pudicitiæ tentatæ accuſans 669
Stoa heptaphonos 588. ſtoa voluptati liſtem intendit 222. 223
Stoicorum mores 226. ἀπάθεια ſtoicorum naturæ repugnans 229. verbula miſera tantùm habent 647. famulant pecunias contemnere 649
Stratonices ridiculum factum quæ cum eſſet ſuam comam laudare ruſticum 18. uxor fuit regis Aſſyriorum 664. à privigno amata ibid. Combibitore capta 367. de ea dicuntur quæ de Phædra &c. 668, 669
Sthrutiones in Lybia ingentes 41
Subterraneis ſervati Euthydicus & Damon 47
Sycophantæ fora & judicia ſectantur 261
Sylla multos libros Athenis in Italiam advexit 318
Syllogiſmus cornutus, acervalis, mentis

ms 644. frigidi Syllogiſmi Chryppi. 205
a Dea per pagos circumferri ſolita 01. ejus tibicen quid agat 192. quid lii ibid.
us 51. proſæ ſcriptor 230. 231. ex Palæſtina cadentes ad Lunam ſuſcipit 337

T.

ales 100 annos vixit 472. 473
Talus Cretenſis 340. talorum ludus temporibus Saturni uſitatus 611
ntali pœna 302
rdilinguis, fortè antonomaſticè Moſes intelligendus. 770. 771
rquinius ultimus rex Romanorum ultra 90 annos vixit 468
rtarus locus ſub terra profundus 299. ejus rex Pluto 300
rgeatæ apri Calydonii tergus oſtentant 386
elamonis filii Teucer & Ajax 261
empla qua ratione condiderint veteres 454. templorum variorum enumeratio 657. & ſeq.
erxus rex 92 annos vixit 471
'ergora direpta ſerpere viſa 160
Terra ad Lunam quantum ſit ſpatii 186. terra quàm ſit parva 194
e Terriculis non loquendum coram juvenibus 351. 352
'errores Plutoni miniſtrant 301
'eſtamentum Eudamidæ 47
Thaidis vox blanda 315. 316. meretrix 515
Thales Mileſius una nocte Alym circumduxit 356. ſapientiſſimus & naturalium rerum peritiſſimus 801
Thamyris 460
Theagenis de Peregrino dicta 561. & ſeq. is vocatus Neſtor 580. ſtatua febricitantes curat in Thaſo 714
Theano magnanima 13. moderatè uſa rebus ſecundis ibid.
Thebani ex ſerpentis dentibus, fati, atque 328. oſſa Geryonis oſtentant 386
Themiſtocles calumnia petitus ab Ariſtide 428. idem proditionis ſuſpectus 428. 429
Theopompus ob Tricaranum in judicio agens 448
Therapon paraſitum ſignificat 262
Theres Dryſorum rex 92 annos natus obiit 469
Theſagoras quibus faciei indiciis cognoſcendus 685. poëta ibid.
Therſites 27. quali corpore fuerit 383. vecors 694. carbones fient Theſaurus 503
Theſeus maleficos in itinere excidit 140. laboribus quid effecerit 227. ex inferis rediit 308. Herculis diſcipulus: rex Athenienſium Neptuni filius, pedibus nudis, barba, comaque prolixa 724
Theſmopolis philoſophus 167
Theſpis Thebanus citharœdus 384
Theſſalæ anus pleræq; incantatrices 522
Thoas ab Oreſte occiſus 35
Thraces Zamolxidi ſacrificant 152. Eumolpum ſequuti adverſus Athenienſes 292
Thucydidis hiſtoria octies à Demoſth. exſcripta 380
Thyeſtes à fratre circumventus liberos edit 610
Tibiæ tuba, cymbaliſque dulciores 373
Tibicina Cymbalium 545. tibicina Parthenis 556
Tibiæ Timothei 381. Iſmenias tibias ſeptem talentis emit ibid.
Tigranes Armeniorum rex 85 anno ætatis obiit 471
Tigrapates Lazorum princeps 62
Timæus Tauromenites hiſtoricus 96 annos vixit 474
Timocles Stoicus pius 143. diſertus apud diſcipulos, apud multitudinem timidus &c. ibid.
Timolaus ſpectaculorum amans 491
Tinniunt aures illi de quo fit mentio 536
Tireſias fuit fœmina 175. nocuit illi dixiſſe utra vita viri an fœminæ ſit ſuavior ib. uſque ad ſex ætates vixit 466. ex muliere vir factus 527
Tiſias 448
Titanicum obtueri 776
Tmuis diu fuit ſervus 323
Tragœdiæ cur publicè apud Athenienſes agerentur 284. unde illarum materiæ 397
Tragœdorum habitus in theatro 285
Tribas mulier Lesbia 525. quid facerent tribades 526. & ſeq.
Tridente Græciam interficere 448
unus ex comicis Trigaleatus 605. 606
Triobolus cauſidicorum merces 223
Triptolemi fabula damnatur 328
Triſtitiæ cauſæ 265
Trœzenii ante nuptias Hippolyto ſacrandos capillos tondent 684

Tryphæna meretrix 542
Turris Pharia 194
Tyrannorum ingenia ebria fiunt 800

V.

Vaticinii autem quomodo experirentur 212
Veneficæ merces 524
Venus Cnidiorum pulcherrimum Praxitelis opus 3. hæc statua amata 4. Venus ex albo lapide à Praxitele facta 133. Venus hortensis 4. Cnidiæ capitis descriptio 5. ejus cum Marte adulterium 161. & seq. cum Mercurio congrediens hermaphroditos facit 777
Venus myrtum præbet 207. publica & cœlestis 531. nuptiarum præses est 786
Ventus & Acinacis apud Scythas Dii 58. ventus vitæ causa ibid. ventorum nonnulli usus. 212
Verba alata sunt 461
Veritas est remedium adversus mendacia 353
Vestis Indica mollior Græca 373. vestis in tegumentum comparata 718. vestium varietas 725
Via tritissima est tutissima 694
Victoria, in convitiis sita, disputantibus 148. victoriæ convivium 510
Victorum in certaminibus æstimatio 273. 274. quid ad coronam illis accedat 277
Ad Vigilandum cadendi metus multum facit. 674
Vindex, nomen ejus qui Neronem ab Isthmo revocavit. 801
Virilia sibi amputavit Combabus 667
Virtutis & mollitiei ob Aristippum contentio 229. virtus etiam apud hostes in pretio est. 701
Visus magis quàm auditus afficit 460 ejus voluptas potentissima. 460. 461
Vita humana omnium minimum tranquilla 182. vitam mediocriter bonam qui vixerunt ubi à morte collocentur 302. vitæ necessitates 305. ad vitam producendam utilitates quæ sint 467. ut vita humana in ignorantia, indeque ortis malis versatur 593
Ulyssis facta quædam 245. apud Phæacas parasitum egit 246. ex inferis rediit 301. quid ad redimendos socios fecerit 326. 327. aures cera obturatas habuerunt 628
Unguentodorus 605
Per Ungues audire monstrosum est 765
Universitas hæc sine gubernatore, ut navis, esse non potest 154. de ejus creatione 770
Vocis præclaræ descriptio 9. & seq.
Voluptas bonâ ab Epicuro censetur 229. eam detorsit ad se à Parasitica 246. quid sit ibid. secundum voluptatem victimæ quid facere debeat 247. quibus illecebris voluptas pleroscque pellicit 126
Vota varia variorum hominum 105. votum pro opulentia 496. pro regno 504
Urbes ex alto visæ formicarum nidis similes 201. venerabiliores sunt quæ Deorum sunt patriæ 478
Vulcanus claudus & mechanicus 179
Uxores juxta Platonis sententiam debent esse communes 651. cur illud ibid. Uxorem amittere minoris facit quàm filium rex quidam 665. eam repudiare licet, si injuriam fecerit 757. qui uxorem contumeliosam affert in virum contumeliosus est 760

X.

Xanthus Achillis equus versus recitans 159
Xenocrates Platonis discipulus 84 annos vixit 473
Xenophanes Dexinis filius 91 annos vixit 473
Xenophilus musicus Pythagoricus philosophus 105 annos superavit ibid.
Xenophon Grylli filius 90 ann. vixit 474
Xoës diu fuit servus. 323

Z.

Zamolxis Scytharum Deus conditione fuit servus 713
Zelotypia signum amoris 534
Zelotypiæ effecta 536
Zelotypi dolore afficiuntur 534. 535
Zelotypi gestus & actiones 535
Zeno Stoicorum princeps 98 annos vixit 473
Zenothemis Massiliensis formosus & procerus deformissimam uxorem habuit 49. ejus in Menecratem studium ibid.
Zenothemis Stoicus 636. ingurgitans se cibis 638
Zirim qui exclamavit apud Sauromatas non occiditur 62
de Zopyro Darii dictum 357

FINIS.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

VOLVMEN PRIMVM

LVCIANI.

Nunquam hactenus edita.

Recenſuit & Notulas adjecit

JOANNES CLERICVS.

JOANNES CLERICUS.

LECTORI

S. P. D.

JOANNES CLERICUS.

Eorum qui, post inventam artem Typographicam, primi ex Codicibus MSS. Veterum scripta ediderunt, sæpe quidem miratus eram diligentiam; sed nunquam, fatebor enim, tanta visa erat ac nuper, cùm manum admovi hisce, quos habes, LECTOR, Scholiastis Luciani. Certè ab iis qui ex Codicibus non emendatioribus, quàm nostri erant, ut sine dubio plurimi fuerunt, ingentia volumina typis mandarunt, Herculeos oportuit exantlari labores, ut quæ edebant duntaxat legi possent. Hîc enim verè fuit Augiæ stabulum purgandum fimo, quem imperiti aut oscitantes librarii huc immensâ copiâ conjecerant. Menda nimirum intelligo, quæ tam multa fuerunt, ut in integris paginis sæpe tot essent quot vocabula. Accentus, distinctiones, apices, orthographiæ, reliquáque omnia quæ ad καλλιγραφίαν pertinent adeò erant neglecta, ut mendorum multitudine oculi hebescerent, ne jam loquar de iis mendis, quæ vel in codicibus unde nostri ducti fuerunt erant, vel ex oscitantia Librarii voces similes confundentis nata sunt.

Apographum quod habuimus ab Illustri Viro ISAACO VOSSIO à quatuor descriptum fuit Librariis, quorum unus duntaxat & legendi & scribendi peritus fuisse videtur, reliqui tres sæpe fortasse nescivere quod erat in exemplari legere, & per notas scripsere non modo vocabula nota, verum etiam nomina propria aliáque similia; interdum adeò impetitè, ut ne iteratâ quidem aliquoties lectione mendum tolli posset.

Sed nequid dissimulemus, videtur vel hoc nostrum Apographum, vel illud ex quo ductum fuit, dictatum

fuisse à librariis verò exceptum aure, autnon satis attentâ, aut minùs peritâ. Si quæras unde hæc animo inse derit conjectura, tribus verbis rem expediemus. Obser vavimus vocales & diphthongos affinis soni sæpissim confusas fuisse, ut H, I & Υ, ΕΙ, ΑΙ & ΕΑ, ΟΙ, ΥΙ, & Ι; Ω & Ο, quod aurium duntaxat, non oculorum vitio, contingere potuisse videtur. Idem & ex aliis antiquissimis Mss. libris colligere est, in quibus paria passim occurrunt menda. Ita in eximio illo Codice Alexandrino quem Carolo I. Britanniæ Regi misit olim Cyrillus Patriarcha Constantinopolitanus, sæpe legitur ἔλαιος pro ἔλεος, πληρώσι pro πληρώσαι, ἐξηγώνησεν pro ἐξηγόνησεν, ἀντάμειψις pro ἀντάμοιψις, aliáque similia. Qui ante novem hosce annos Oxoniæ edidit Psalterium juxtà exemplar Alexandrinum, testatur in Præfatiuncula ei præfixa idem cerni in perantiquo Codice Mss. Bibliothecæ Cottonianæ, in quo liber Geneseos Græcè habetur. Verùm idem fatetur se non vidisse, unde tam mira scribendi ratio esset orta. Consuli hanc in rem potest Vir Eruditissimus J. R. *Wetstenius* in Orationibus de Linguæ Græcæ pronuntiatione, ubi pluribus probat similitudinem soni fecisse ut promiscuè usurparentur Υ, Ι & Η, quod innumeris exemplis ostendit, non ex libris duntaxat petitis, sed etiam ex Nummis & Marmoribus. Vide præsertim *Orat.* VIII. ubi ex Salmasio invicta hujus rei affert argumenta.

At quorsum ista? inquies. Ne scilicet quæ hîc in accentibus, aliisque minutiis occurrent menda, ea mihi, BENIGNE LECTOR, quasi oscitanter in hoc negotio versato attribuas, cùm certè pro uno quod hîc occurret, centena aliquot sint emendata. Tot erant ut oculorum aciem retunderent, & meorum & Typothetæ, unde mirum non est si quædam ex tanta copia superstint. Præterea cùm quicquid est hujus operæ deproperandum fuerit festinante prælo, per tempus non licuit Lucianum legere, atque singula Scholia ad paginas ejus referre. Satis magnus fuit labor evolvendi Mss. Co-

dicis

icis, ut integra in unumquemque Dialogum Scholia eo ordine disponerentur, quo nunc in Editionibus nostris dispositi sunt Luciani libri. Planè enim alio collocati sunt in nostro Apographo, & sæpe pejore, cùm Apologiæ librorum aliquot illis ipsis libellis, in quorum defensionem scriptæ sunt, præponantur. Tituli librorum etiam in Scholiastarum altero ita erant confusi cum verbis Luciani, quæ in Scholiis explicantur, ut vix satis distingui possent. Atque hinc factum est, ut Scholia quædam in librum *Quomodo scribenda sit Historia*, suo loco, nempe p. 31. omissa, sint quærenda. p. 45. Sed quod in hac Editione deest aut peccatum fuit facilè emendabitur in altera.

Cæterùm quod dictum est de mendis hinc sublatis, id intelligendum de iis quæ manifesta erant, non de iis quæ Critico acumine difficulter emendari possunt. Posteriorís hujus generis menda religiosiùs tractavimus, nec quicquam mutavimus, nisi addito in notis monito, ne videremur sensa nostra pro antiquis obtrudere Scholiis. Hanc in rem usi sumus potissimùm Suida & Etymologico Magno, in quibus obscurorum vocum plurium explicationes extabant iisdem verbis expressæ atque apud nostros Scholiastas. Unde conjicere est vel hosce vidisse eosdem Grammaticos, quorum legimus observationes à Suida & Etymologici Magni Auctore excerptas, vel horum labore usos, quorum ope multa feliciter, quod præfiscini dixerim, restituimus. Monuimus aliquoties ex iis aliquot in Scholiastis nostris verba omissa fuisse, & alia imperitissimè scripta emendavimus. Verùm cùm id subsidium deesset variis in locis, quæ hiulca sine dubio sunt, iis manum medicam adhibere, solis nixi conjecturis, ausi non sumus.

Citamus hîc duos Codices *Mſ. in fol.* & *Mſ. in* 4. sed cave credas id ad Archetypum referri, ignoramus enim quâ formâ fuerit, & cùm parum interesset quâ ratione Scholiastæ nostri distinguerentur, discrimen ex forma Apographi nostri fecimus.

Aliquando Interpretibus nostris assensiri non potuimus, quod notulâ aliquâ interdum testari fuimus, ex qua apparebit Christianos Grammaticos præposterò aliquando peccasse zelo, quod tamen ideò non dicimus, quasi scriptores hosce contemnamus, cùm liqueat satis legenti viros fuisse eruditos, & qui Luciano non inutilem navaverint operam. Quicunque eos diligentiùs evolvent fatebuntur quædam hic haberi, quæ non ita passim alibi inveniantur, quod observavit Clarissimus *Grævius*, cùm eruditas in Solœcistam scriberat notas, quas in hac Luciani Editione habet textui ipsi subjectas. Imò licèt zelo quodam intempestivo in Lucianum invehantur aliquando Scholiastæ nostri, apparet eos non ita fatuos fuisse, ut in suo Codice delerent libellum *de Peregrini morte*, uti in plerisque factum datâ operâ testatur *Tan. Faber* ἀκὶ τὸ ἐν τέλει ἀποκήρυξιν εἰς τὸν Θεαγένην. Sunt & hic in illum libellum Scholia quædam, licèt in sint tincta, non inutilia.

Nihil superest monendum, nisi iteratâ post Editionem Lectione me inveniisse hic inde quorum brevem subtexam catalogum, additis observatiunculis aliquot, quarum postmodum in mentem mihi venit. Vale. Dabam Amstelod. Idibus Maiis, CIↃ IↃC LXXXVII.

Emen-

Emendanda in Scholiis Primi Voluminis & Notulis adjicienda.

Pag. 1. In Scholiis in *Nigrinum*. Mſ. in fol. in interpretatione vocis πυρσὸς lege ex *Suida*: λαμπάδες, πυρσιαί, λαμπτῆρες, στυφείας, non φυπτοφείας, ut in Mſ. vitioſe habebatur.

Ibi eadem pag. lineâ antepenultimâ pro πόλιν Typothetæ errato πόλιν.

Scholiorum in eundem librum lineâ ultimâ ἐπιτομίου ſcriptum, ſed legendum ἐπιτομίων. Confudit Librarius hic ſonum Ϝ I cum I.

Pag. 6. lineâ 10. Scholiaſtes in fol. *Timonis*. Pro ἡσυχιτικὸν legitur in Luciano ϑωρακικὸν, & quidem meliùs, ut apparet ex Suida & notis Valeſii & Barlæi ad p. 150.

Pag. 7. lin. 7. Pro ἀπίλυον lege ἀπίλαυον. Ib. lin. 13. pro ἐξαιτῆ ἐξαιτεῖται, ſonus Ϝ H & EI confuſi fuerunt, ut & linea 16 Ϝ cum ſono Ϝ H, ſcriptum enim eſt Λύδαν pro Λήδαν.

Pag. 8. Pro λειμῶας lege λειμῶνας lin. 6. Scholiorum in Dial. Apollinis & Bacchi. Referendi ſunt Dialogi Deorum ad p. 185. non ad 125, ut eſt perperam notatum.

Ibi Scholiis verò Dialog. Jovis & Amoris pro φιάλη, φιάλη.

Pag. 9. In Schol. in fol. lin. 5. legendum Εἰλιθύαν non Εἰλιθύαν lin. 12. legendum τὸ Ταὼγέτου. Dicitur enim etiam ἀδιπτώτως, ut et *Stephanus in Ethnicis*, & obſervandum hodie in Codicibus Ϝ ris legi ἀπὸ Ϝ Ταυγέτου. Verùm mihi non conſtat an Attici ſolecùm præpoſitione ἀπὸ Nominativum conjungere. Certè Grammatici magno conſenſu notant unicum caſum, Genitivum nempe, ei jungi.

Ibid. lin. 19. Μυϑολόμβρου lege μυϑολόμβρου.

Pag. 15. In Scholiis in libellum περὶ θυσιῶν lin. 12. pro θεοὶ *Dii* legendum ϑεῖοι *avunculi* fratres Althææ, Theſtii filii. In ultimis ſcholiaſtes paginæ lineis videtur exſtare fragmentum ſcriptoris alicujus veteris de connubio Cambyſis & Atoſſæ. Non abhorret ab Herodoto Stylo, quamvis nihil ſimile apud Herodotum potuerim invenire, nec bis hujus Atoſſæ meminerit.

Pag. 16. lin. 19. Pro ὑπῆναι lege ὑπεῖναι, ex Etymologico Magno.

Pag. 18. lin. 11. Pro ὑπηφανίζω lege ὑπερφανίζω; & lin. 22. pro παλάϑην lege πεπαλάϑην.

Pag. 21. lin. 12. ἀντὶ τοῦ lege ἀντὶ Ϝ.

Pag. 22. lin. 10. Εἶδυσι lege ἴδηται. lin. 30. ἔμπαλον lege ἔμπαλιν.

Pag. 24. lin. 5. Pro μοκάσεις quod bis in ea linea occurrit, legendum μόσεις.

Pag. 25. lin. 10. Pro ἔτη lege ἔτεϊ.

Ibid. lin. 36. Pro πάνυ lege πάνυ.

P. 26. lin. 8. κρατεκρυμχδίω lege κρατεκρυμψδίω lin. 9. κρατεχδίαπερ lege κρατεχλδιαπερ.

P. 27. lin. 22. ἐξαρκεῖ lege ἐξορκεῖ.

P. 29. lin. 22. Συγκεῖνται lege συγκεῖνται.

P. 31. lin. 18. Ἀπολώλεπτ lege ἀπολώλεκτ.

Ibid. lin. 25. Pro ἄπος lege ἄπτος.

P. 53. lin. 1. Pro ἔλπτον lege ἔπλετον.

Menda accentuum, aut omissi I subscripti visum non est notare, quod possint facilè à quolibet emendari. Idem porrò præstandum fuisset circa Scholia in Volumen Secundum, quod jam præstitimus in Scholiis Primi. Verùm meliùs in altera Editione fiet, monebo tamen p. 8. lin. antepenultimâ pro πτωχάδης legendum πτωχαλάζης, ut et in Etymologico Magno.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Περὶ τῆς Ἐνυπνίου, ἤτοι βίου Λυκιανοῦ.

Pag. 1. Mſ. in 4. Ἀρχὴ] ἡ ἑτέρα ἀδή πως] ὅτι χήμασται τὰ φαινόμενα τοῖς ὀφθαλμοῖς σύστασιν φίρειν, καὶ τὴν φωνὴν ἠχοῦσιν. ἔρρε τὴν ἴτιον τὰ εἰρημένων ἄτιμα πιχίως ἐξήμβλωκας, καινὸν τέκνον.

Mſ. in fol. Περὶ τῆς Ἐνυπνίου, ἤτοι βίου Λυκιανοῦ διδάσκαλός μοι] διδάσκομαί τινα, εἰς διδάσκαλον πάντα μαθησόμενον [ἄστρολόγοις] ὁ τοῖς φίλοις σὺν τῷ δικάζειν συνηγόρων καὶ τούτοις βοηθῶν σὺν ταῖς ἐκφύσεις [εἰ δὲ καὶ Φειδίας ἢ Πολύκλειτος γένοιτο.] τὸ ἀπροσδόκητον κέρδος ἐκ τῶν σὺν ταῖς ὀδοῖς πεφυκότων ἀπαρχῶν, ἃς οἱ ὁδοιπόροι κομίζουσι.

Πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεὺς εἶ ἐν λόγοις.

Pag. 13. Mſ. in 4. Προσεπαινεῖ ἐπαίνῳ] Οἷον φησὶ, εἰ καὶ Ἀντιγόνου πεινῶν εἶπας τὸν Σύρον καὶ σὺ Σαμοσατεῦσι. μυκτηρισμὸν δὲ ὡς ἡγεμόνα ὄκ' ἔπαινον τοῦτο.

Μεταπολέμαρχα] Οἱ φλυαροῦντες καὶ μετέωρα.

Πρὸς Νιγρῖνον ὑπόμνημα.

Pag. 19. Mſ. in 4. Εἰκόμην] ἀντὶ τοῦ ἐνοχλῶ.

Ἀρχαῖον] ἀνόητον.

Θαλέων τοῖς οἰκέταις] Ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν οἰκετῶν στοιχεῖα τοιαῦτα.

Mſ. in fol. Νιγρῖνε, ἢ σοὶ φιλοσόφου ἤθους ἐπιτυχεῖν] ὅρα τὸ ἐπιτυχεῖν κείμενον ἐν δοτικῇ συντάσσει). [διαμνημονεύουσι] ὅρα τὸ ἀπομνημονεύουσιν ὡς αἰτιατικῇ συναπτέον. [ἀναπολίτευτον] σημεῖωσαι τὸ ἀναπολίτευτον, ἀντὶ τοῦ ἀπολιτεύτου κείμενον. πυρσόν τινα] πυρσόν, λαμπάδας πυρκαϊᾶς, λαμπάδες, φυκθείσα [θαλέων τοῖς οἰκέταις] ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν οἰκετῶν στοιχεῖα τοιαῦτα. [σωσιδήμου] ὅτου ὡς αἰτιατικὴ τὸ σωσιδήμου σωίπαξε. [μεταλαμβάνουσι] ὅρα τὸ μεταλαμβάνουσιν αἰτιατικῇ συνταγμένον. [ἀλλ' ἐδὲ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν εἶναι διωμολόγηκ.] Λυσιανοῦ καὶ τὰ πίραπμα. ἄρχου Ἀχαιμενίδα γενόμην πότε. τινὶ ἢ Μιτιλήνη. ἐκ καλῶν ἐξ ἑτέρας βάσεως εἰς ἕτερον. καὶ γὰρ ἐκείνου ἔχειν με πότε *. καὶ τοῦ σωσάτω τὸ εὐδόκιμον] ἀρχὴς τοῦτο καὶ ῥαθυμίᾳ ψυχῆς καὶ ἐκ εὐδαίας εἰς δέον χρεοῦ τῶν κλήμασι, ἢ γὰρ ἀρχὴν φιλοσοφοῦντα μηδὲ

a τὴν

* Eſt Epigramma hoc Tom. 2 p. 138. inſcriptum εἰς τύμβον, unde mendoſiſſimè hic deſcriptum emendavimus: ſed & debuit poſt σόν addi ἐκ τοῦ ἐξῆς ἕτερα, cùm deſit finis hexametri verſûs & totus pentameter.

τὴν ἀρχὴν κινοῦσαν, ἢ τῆς παρούσης ὑπάρξεως τῆς κλήσεως, ἀπεσκιάζε τὸ ἀχολίας θεμένου, ἀλλὰ μὴ κεκλημένου ὑπόπτου ἄλλο ἄχθος ἀφιέναι, ὥσπερ ὁ Ῥοδινὸς τὸ δ' ἀργὸν ἀφαιρεῖσθαι. [καὶ τὸ ἥμερον δ' ἐρίφου] καὶ μειρακίου ἓν τὸ ἐκ τούτοις τοῖς χρήζουσιν ὠφελείας. ὥσπερ εἰμὶ καὶ ὁ Θεαῖος Κράτης τοῖς ἄλλοις ἀφῆκε μηλόβοσιν τὴν κυρίαν ἀργὸν κλῆσιν. ὅτι δὲ κατὰ Κράτητα Μιχίνῳ τὸ φιλοσοφεῖν, ὁ ὢν ὡς ἔπαινον ἀδίκως κρίνειν ἐπιτετμημένον ἀνδρί. [τὸ ἡδὺ] ἀφὲ ἡδυπᾶς, καὶ ἐφ' ὅσον τις τὸ λεπτοῦτον καρπὸν δρέπεται, καὶ ὅτι μέχρι δ' φάρυγος, καὶ τούτου μαθ' ἑπτὸς ἡμέρων διακτύλων μῆκος σκιοειδῶν. [ἐπιλίγδην] ἄχρι δ' ἐπιξύσεως ῥάπτου.

Δίκη Φωνηέντων.

P. 45. Mſ. in 4. Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀριστάρχου Φαληρέως] Πυθοτρίωνος ἐδόμης ἱσταμένου, γραφὴν ἔλαβε τὸ σίγμα ὡς τὸ ταῦ ἐπὶ τῶν ἐπτὰ φωνήεντων, βίας ὑπαρχόντων ἁρπαγῆς, ἀφαιρέσεως λίγου πάντων τῶν ὑπολοίπων ὑπερεχομένων.

Καὶ κατηγορήσαντος] κατακαλέσαντος, κατηρχομένου.

Οὐκ ἀγαπᾶν] οὐκ ἀρκεῖσθαι.

Κισήρεως] κίσηλις γὰρ φασὶ, χαλκίτιδι καὶ κεφαλίδος.

Μόγις] μόγις οἱ Ἀθηναῖοι, μόλις ἡ κοινή.

Ἐν ἴσῳ δ' κεῖται δ' φόνῳ] ἀντὶ δ' διλωτικῆς κειμένης τ' φόνου, μᾶλλον πλεονεκτήσης τ' ἀφονίας, ἀλλ' ἐν ἴσῳ παλαιστομένης τῷ φόνῳ.

Γρύζειν] χρύζειν γὰρ λέγεται.

Τοῦτης μετὸ μέρος] αὐτὴ δ' ὅσου τὸ κατ' αὐτό.

Ἐν τῷ γναφείῳ] γναφεῖον μὲν γὰρ φασὶ γνάφαλλα, τὰ ἀπεξυσμένα.

Λυσίμαχος] ἦτος γὰρ πρῶτος ἤρξατο τ' δ' σίγμα εἰς τὸ ταῦ μεταβολῆς, τετίμηται καταβλωθείσης εἰκῆ καὶ τιμίως.

Ἀφαιρεμένῳ τ' σωτῆρι] αὐτὶ δ' ἀπηρεμένου. ἢ ὅτι καὶ τὸ ἀφελεῖ αἰτιατικὴ σωτῆρος] Ὅμηρος, ἐπεὶ μάφιλεσθέ γε αὐτῶν.

Τίμων ἢ μισάνθρωπος.

P. 52. Mſ. in 4. Ἅπαντα γὰρ τοῦτο λῆρος] αὐτὶ δ' ἀδὲν, οἷ μὴ μόνον ψόφος ποιητικῶν ὀνομάτων.

Θερμαντρὸς] θερμαντρὸς, ὁ θερμαινόμενος καὶ πάνθαλμος.

Πολλὰ κατ' τὰ ἀδίκως] εἴπερ ἄλλοτε μᾶλλον νῦν τότων χρεὼν δ' ἀνδρωτηρίων. καθαλῶς καὶ ἄγαν σφοδρῶς σκώπτει πλαγγὼν τὸν ἰαμβοποιὸν ἐπιφορᾷ.

Ἐν τῷ κιβώτιον] ὡς ἐπὶ δ' Νῶε ὁ καθακλυσμὸς γέγονε.

Ὡς βοηδρομήσαντες] αὐτὶ δ' βοῆς δραμόντες.

Οἱ δὲ, καὶ αὐτοί σε] ὁμοίαν σύνταξιν ταύτην τῇ τοῦ ἱερεῖ δ' * ἀναγκαίαν

* Locus extat Matt. xxviii, 17. *Et videntes eum adoraverunt*, οἱ δὲ ἰδόντες. Sic habent omnes Codd. Attamen Beza voluit emendari εἶδόν τε, *neque*, tum propter alias rationes, tum quòd, ut ait, rarum sit omnino istud οἱ δὲ isto significatu, hoc est, pro *quidam*. Verùm & sic sumitur οἱ c. xxiv, 3. ut ex collato Marco apparet, nec adeò rarum est apud bonos scriptores, & quæ mutationis aliæ ab eo afferuntur rationes omnes in auras abeunt, si vertamus, *quidam ex dubitaverant*, uti observavit H. Grotius.

γαλίᾳ Μαϑηϊέϊς συγγραφῇ, τῇ οἱ ἦ ἐδίσαπαν. ἀντὶ γὸ ἕ πνὶς, τὸ οἱ ἦ κεῖπαι.

Πόσοι Φαίδωνπες] πλὼ ὀκπύρωσιν λέγ ἕ Φαίδωνος ὑπολαβεῖ, ὡς πρὸ λέγ ἕ Δάσκαλίωνος τ κολάκλυσμὸν. δοκεῖ δέ μοι κ τλὼ ψυχὴν γραφὴν μὴ ἀνεπισήμαπον τ ὀκπυρώσεως διαπλέϊν, ἀλλὰ λέγ Σοδόμων ὑποφαίνεπαι.

Υ'πὲρ τ Ε'πιμενίδην γὸ κικοίμηπαι] ὑπὲρ γὸ τ Ε'πιμενίδην. ὁ Ε'πιμενίδης ἦπορ Κρὴς ὢν χρησμόλογος ἔ κὴ πο, Κρῆπες ἀεὶ ψόϋσαι, λόγκοι, λίγκοι δὲ ξ ἴπη ὑπαπώσασϑε, ἵπα μὴ ταῦπα ἀναγνῶναι ϖδαιπέποιϑε κ) κεκοιμῆσϑαι πλὼ λέφοιτον, Ϲ εἰς χρησμόλογον, τὸ ὑπερῶϊον λοιπὸν ἀπιδεῖν.

Πινακοῖς] ῥυπῶν.

Οἱ λέγοι] ἀντὶ ἕ οἱ ἠδεῖς.

Η'ν ὁκ τ Οἴπης] ὁκ τ Οἴπης, ἡ Οἴπη ἔπι μ τ Φωκίδος ὄρ ὕψηλον, ἔ μὲν κὴ πεφυκὸς φλόγας ἀνίεναι, πῶς ἂν τῦπο λέγ πωῖ; ἔοικέ μοι διότι ὁκεῖ Η'ρακλῆς τὸ πελώπιον κατ' ἰδίαν ἀξίωσιν ὑπὸ Φιλοκτήτε ὁλοκαυπωϑῆ.

Τὸ λέφεται] ἑορπῆς Α'ϑήνησι ἵπα κελευμένης ὑπ εἰώϑεσαν μ) συγνώπ ἐκπιπλεῖν, ϑύοντες Διὶ πῇ Μειλιχίῳ, ἔοικε ἦ κ τῦπομα παύτῃ λέγ ἕ λέφεσθαί ἐνεῖναι πηῖλαξ.

Ε'ς τὸ Α'νάκειον ϖδρομήσας] τὸ τ Διοσκόρων ἱερὸν Α'νάκειον ὠκαλεῖπο. ἄνακες γὸ αὐτοὶ παρ' Ε'λλήνων ἐκαλοῦντο.

Α'γαπάτωσαν] ἀντὶ τ ἀρκείϑωσαν.

Περιέμενοι] ἀμελητὴ

Διερράνοις] διέρραια πλύα ἴσα ἔ σπιχῆ, ἀλλὰ διῃρημένα οἷς ἰφάπλου ἕ σωῖ. ἡ κ) δύο ἢ κ) τρία. τᾶτοις ἦ κ) λικμῶσιν ὁ πνῖς ἄλωσιν.

Καὶ λαποδράσαις] ἀποδράσαις παρ' αὐτῶν ἀντὶ ἕ ἐξ αὐτῶν.

Σκήπῳ γὸ ὦ Ζεῦ] παίζει ϖερὶ τ ῥήπορος ὅπ σπιχῶς κιχρημένος, ἡ κ) ἠλικὸν τᾶτο ποιεῖ κ) ἀπλοικόν.

Θεσμοφόρῳ] ϑεσμοφόρῳ τῇ Ε'πίᾳ, ἐπαρηνιάσϑη γὸ αὐ ἱέρειαι αὐτῆς παντάχε.

Καὶ λαφυσόμενο] ἀντὶ ἕ λαφύσειαι κὴ ἐξαυλεῖαι ϖδιαχρώμενο.

Α'φαιρύμενοι] ϖαῃπικῶς ἀκυσέον ἀντὶ ἕ τρύμενοι.

Τᾷ κύμαλο] τῆς ἐπιῤῥοῆς.

Ε'πιστ ἡ ὕσπληξ] καὶ τ σπομάχοις τὰς κιγκλίδας μοχλὸν, ὧ δρίσας λέμνας φασὶ, ὕσπληγα κελεῦ.

Ε'ς τὸ ἄπαξ] ἀντὶ ἕ ὁλόλυ.

Πειόαις βρόχον] βρόχον εἰς τὸ δῖ λάπειας βίν ἀνάψαντες ἑαυτὺς ἀπολύσαι ἕ ζῶν.

Χρυσόχειρες] χρυσόχειρες ἦσαν τοῖς ἀκκυλίοις ϖδεσαυλιζόμενοι τοῖς χρυσοῖς, ἡ δὶ ἀύπειαν ὑπηρέπκασαν, χειροπληθῶς τ χρυσὸν λέφαντείροντες.

Α'λλ' ὁ Ηλέκπρα] κίνπλε εἰς τὰς λάπ τ πολυτόντων πλουσίων λέφεσθαι μόρους τ κλῆρον, τοῦτο ϑοι κ) ὑπὸ ἕ Πλούπωνος φασὶν αὐτοῖς πλὼ λάπ ἕ χειρόνων τὰ κρείπτονα μεταβολὴν.

Α'ντὶ δ' τίνος Πυρρίᾳ] εἰκαίως τισὶν ἐνδὲ τοῖς παλαιοῖς ἐνόμιζε.
Α'πιερόκαλος] σημεῖόν τι ἀπιερόκαλος· πῶς ἐχρήσατο δὲ αὐτὶ δ' ἀπιερος δ' καλῶ.
Οἰδὲ γὰρ τινας] τὸ Θεόγνιδος ἀμφαίζῃ.
Αὐτοπρόσωπον] αὐτὶ δ' αὐτοχρῆμα.
Α'μβλυώττοντες] αὐτὶ δ' μὴ ἰσχνοὶ, ἤτοι μὴ δυνάμενοι βλέπειν τοσαῦτα μεγάθη τ' κακῶν, ἢ συνωπακισμένοι τῷ εἰς σοφίστου, ἵν' ἀμβλυώττωσιν εἰς τὰ τηλικαῦτα, οἱονεὶ σκοτοδινιῶντες, τὸ ἀκριβὲς δ' βλέπειν ἀπολωλεκότες.
Λαθὼν ὁ τύφος] τύφος ἀφ' τὸ οἰονεὶ ὑπεκκεκυμένον χωρίον, ἐξ οὗ ἅλωσις τ' ἁλωκότα τῷ πάθει τούτῳ τ' βελτίους φρενῶν. καὶ μασ' ἐπὶ ἕνεκα συμφερόντως αὐτοῖς ἐπιτιμῶσι, παρ' ὃ καὶ τύφος εἴρηται τὸ πάθος. τύφω γὰρ ὁ φλέγω καὶ καίω φασί. σύνδρομος γὰρ τούτῳ καὶ ἡ ἄπαν. ἀνοπαίνισι γὰρ οἱ τῷ τύφῳ συσχημονοῦμενοι. * τῷ μὴ δεῖ δεῖν ἔχειν οἱ χρῆσον ἑαυτοῖς ἐπὶ τούτοις ἡ ἄκαιρος ἐπιστροφὴ μεγαλοψυχίας, τῷ λόγῳ δ' πλείστου ἄξιον ἐστὶ. τὸ δηλοῦν ὑπερνοήμονα φιλάνθρωπον, ἀλλὰ μὴ καὶ μαλακίας συνίσιον, αὐτοῖς ἐκδιαίζεται πλείονα ἑαυτοῖς, τῶν ἥττω καὶ ἡλίττονα, ἀφ' τῶν ὑπείκειν ἀσθενοῦντα. σύμμικτοι τοῦτο λοιπὸν, ὕβρεις τε καὶ ἁπάτη. τὸ μ' ἄκαιρον ἀφ' τὸ πλεῖστον, σπάνιον ἐχόμενος. τὸ δ' τὸ παράλογον τ' οἰήσεως κεφαλὴν ἀναπείθειας, τῷ ὡς καλόν τι καὶ σωτήριον τοῦτο ἀσπασαμένῳ.
Υ'περβολὴ τ' χαὶ ἡ Κλίωνι] Υ'περβολὴ ἔστ', ὡς Α'νδροτίων φησὶ, Λιτοφάνης ἐν ὃς ἀσρακιδᾶς ἀφ' φαυλότητα. ὁ δ' αὐτὸς καὶ λυχνοπώλης ἐν καὶ..... Α'νδκίδης ἱστορεῖ, ὃς καὶ ξένον αὐτὸν εἶναι καὶ βάρβαρον βάλλει. ἐπὶ τούτοις δ' καὶ τὸ ἔθος δ' ὀστρακισμὸν κατέλυθη, καὶ Φρύγα δ' αὐτὸν εἶναι, Φρυγὰ εἰς τὸ βάρβαρον σκώπτοντες. Κρατῖνος δ' σὺ Ὠρεσι ὡς παρελθόντος νέου τῷ βήματι μέμνηται καὶ παρ' ἡλικίαν, Θεόπομπος δ' φησὶ σὺ Σάμῳ ἐπιβουλεύθηναι ὑπὸ τ' Α'θηναίων ἐχθρῶν αὐτοκρατόρων, τὸ νεκρὸν αὐτὸ εἰς σάκκον βληθὲν, ῥιφθῆναι εἰς τὸ πέλαγος. ὁ δὲ Κλέων δημαγωγὸς ἐν Α'θηναίοις ἔσεσθαι αὐτὸν ἐπ' ἔτη. ὃς πρῶτος δημόσιος ἀνέκραγεν ἐπὶ βήματος, καὶ ἐλοιδορήσατο, φασὶν ἄλλοι τινὲς ὕστερον, ὡς Θεόπομπος ἱστορεῖ, συνειληλυθότων Α'θηναίων παρελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν πέφαντον ἔχοντα, καὶ κελεύσαι αὐτὸν ἀναβαλέσθαι τ' σύλλογον, πεπαύσθαι γὰρ αὐτὸν θύοντα, καὶ ξένος εἰσιὼν μέλλοντα, καὶ ἀφελοῦσθαι τὴν ἐκκλησίαν. ὠργίλος δ' εἰς ὑπερβολὴν ὑπῆρχεν, καὶ τοῦτο δηλοῖ αὐτὸ ἡ γραφεῖσα ὑπ' αὐτοῦ Μιτυληναίοις ἐπιστολή. ὕστερον δ' Μιτυλήνης ἁλοὺς ὑπὸ Πάχητος δ' στρατηγοῦ, τὴν μ' ἔμπροσθεν ἡμέραν συμπίνειν τ' δῆμον ὡς μετὰ Λεσβίων ἁπάντων πλὴν Μηθυμναίων, τοὺς μ' ἠδέως ἀπεκτεῖναι. παῖδας δ' καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίσασθαι. καὶ τὸ ψήφισμα τοῦτο ἀνασκευάσαι ἐπὶ τ' παράλυσι, τ' δ' νυκτὸς ἐπιόντος ἐλθόντων ὡς αὐτὸν τῶν ἐπιδημούντων Α'θήνησι Λεσβίων, καὶ δίκα παλαίοντες αὐτὸν ἀγωνίᾳ μεταπλόντων, μεταπέσαι πάλιν τ' δῆμον καὶ πρίσθαι πάλιν ἄλλην ἀποστεῖλαι ἀναιρήσασι τὸ ψήφισμα. ὅτω Θουκυδίδης, ἐπίσης δ' καὶ τῷ ποιὸς Λακεδαιμονίους εἰρέσθαι ὡς Φιλόχορος καὶ Α'ελιοφάνης ποιοῦσι ἀρχὴν δ' Εὔβοιαν. Α'ελιοφάνης δ' ὡς-

* Videtur legendum ἃ μὴ δεῖ ἔχειν, ut sensus sit: *qui volunt habere quæ non oportet, eos importuna invadet superbia*, &c.

ωσπέρμον αὐτὸν λέγει δημηγορήσαι, εἰς τὴν θρασύτητα αὐτῆ ἐπιτιμᾶσαι. κὰ ὑπὸ τὴν ὕψιν ἦν ὀχυρόν, καὶ μάλιστα πρὸς ὁρῦς. εἰχε δὲ καὶ ναὸν μεγάλην. βυρσοδέψιον δ αὐτὸν λέγουσι, ἢ ὡς βυρσοδέψου τέν. ἢ ὡς αὐτῆ ἐπ παιδὸς τὸ ἐπιτηδεύμα μεταχειρισαμένη, ὀνομασθῆναι δὲ καὶ ἀπὸ μανίας ἐξίπλωσιν δὲ καὶ τραπηζὸς ἐπ' Ἀμφίπολιν, ἵνθα καὶ ἐστάλθαι ικηθεὶς ὑπὸ Βορυσθένους, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου.

Ἀνέξομαι γάρ σε] σαφῶς πῶς ἐνήλλαξε τὴν σύνταξιν οὔτε ἐς τὸ ἀνέξομαι δυσθυμῶ τὴν πᾶσιν, ἀλλ' ἀπαλλαγὴν ἀπενίσκης, οἷον ἐλίγα λέγουσι. ἴσως δὲ τὸ ἀνέξομαι, ἀντὶ δὲ ἐσθέξομαι, ἢ ὑποδέχεσθαι σοι σήθη.

Καὶ φίλοι Κορύβαντες] ἐ μόνον τὰς Κορύβαντας ἐπὶ τῆ ὀνειδίζει μυθεῦσιν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ ὑποδέξει καὶ μανιώδη δῆθεν τῷ συγκορεύσαι.

Ἡμᾶς μὲ τῷ Πάνι τούτῳ] ἐπὶ ταῖς ἐσχατιαῖς γάρ καὶ τοῖς ἐρημοτάτοις τὸ χωρίον εἰώθεσαν Ἕλληνες τὸ Πᾶνα ἱδρύεσθαι.

Ἢ ἐλέω βωμός] ἱδρύθη δὲ παρ' Ἀθηναίοις ἐλέω βωμὸς, ἐπὶ συμπαθείαν καὶ φιλανθρωπίαν αὐτὰς ὑποδεχομένων.

Ἀποφορὰς ἡ ἡμέρας] ἦσαν παρ' Ἕλλησιν ἡμέραι ἀπραξίαν εἰσαγόμεναι πάσῃ καὶ ἀργίαν, ἃς ἀποφράδας ἐκάλουν. οὐ ταύτας δὲ ἐθέσπισεν ἐν ἃς τινὰ ὑδὲ καθάπαξ φίλος ἐπιμίγνυθαι φίλῳ, ἀλλὰ δὲ τὰ ἱερὰ ἀχρεώστους ἰὼ αὐτοῖς. ἐπαλέγει δὲ ταυτὰ αὐτοῖς ὁ τὰ φθορικέλιον μᾶνα, τε καὶ ἀνάγειν τοῖς κραδιχθονίοις. καὶ πᾶς ὕτος ὁ μὲν ἀνεῖται τοῖς κραδιχθονίοις μὴ συνοίσῃ πάντων ἐθελόντων ἑτέρων τρόπον. ὃν δὲ τὰ λάφυρα συνάζοντες ἦγον Ἀθηναῖοι. σύνδυο καὶ τάνδρα πιὰ τὰ ἀπαίσιον ἀποφράδα ἐκάλουν. οἱονεὶ ὁ δὲ φράσῃ τίς, μὴ δὲ ἐθέσπισεν ἄξιον νομίσαι δὲ ὑπερβάλλουσαν κακίαν.

Ἢ τόγε τοσοῦτον ὑποδιομήσαμεν] ἀντὶ δὲ ἢ τοῦτο μόνον ὑποδιομήσαμεν.

Γ'χαμόν ἐπὶ τὸ φάρμακον] ἐπίχθον τὸ αἷμα.

Ἀνθρωποκτασίαν δὲ κοφινίῳ] καὶ τοῦτο Ἀπίκῃ, αὐτοὶ γὰρ ἀεὶ ἐπὶ μέρης ἰώθασι λέγειν, ἔφαγον δὲ ἄρτον, ἔπιον δὲ οἶνον, ὕτως ὃν καὶ κατάκαια δὲ ἐρανίῳ.

Καὶ τῇ ἡλιαίᾳ κὲ φυλακῆς] διηκριβωσαν Ἀθήνησιν ἡ ἡλιαία εἰς ὑπαίθριον πεποιημένον τὸ δικαστῶν. παρ' ὃ καὶ ἡλιαία ἐκαλεῖτο, ὑποδὲ τὸ ἡλιῶν τὰς ἀκτὶς ἀθροιζομένης.

Κερκυόνων ἐν τῇ δεξιᾷ] κερκυόνων μὲν, ὡς ἴσον δῆθεν τῷ Διὶ. ἀπάτας δὲ, ὡς τῇ Ἀπόλλωνι.

Τὸν ἐπιδόδμιον ὀρύξας] ὡς ἱερόσυλον λαβόμενοι τοῦτον, φησὶ ὁ γὰρ ἐπιδόδμιος ἱερὸν. τὸ ἐπιθεῖναι δὲ αὐτὸν ὕτως ἐλίγον.

Καὶ Σωφρονίσκῳ] οἷον τοῦτο παίσαι λάθ' δὲ Σωφρονίσκε παρωδήσας.

Καρύκης τὸ γένειον] βρῶμα Λύδιον ἐξ αἵματος ἢ καρύκη.

Τᾶ μυτίωτᾶ κεκλέπτοι] μυτίωτος τέμαχος ἐξ ὀστράκων πολλῶν συντεθειμένον ὀνόμαζον δὲ τὸ κατάτεμμα λαβόντες σκορόδων, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ. ἔοικε δὲ μυτίωτον τὸ λόπα τῶν κρεῶν ἐν τῷ ζωμῷ γλοιὸν καλεῖν. ὃς δὲ ζωμὸν ὑμελοποιῶν, τῷ τεμάχει ὁμοιότητα.

Καὶ ἡ γραῦς ἀφηνίστη] ὑδὲ Ζεῦξις, ἢ δὲ Παρράσιος ὕτως ἐκάλ-

λβ φαρμάκων φιλόσοφον γραπτείαις καὶ παιγνιτείαις χάψας διατυπώσῃ, ὡς ὕστως ἀπαγγελλάτωσαν λβ ἕ ὠκεάνιοι Θρασυκλείους θρασύστατοι μιαιρίαι ὑβρεῖς ψυδισόφων ἀνδρῶν, ὡς ἐπὶ πᾶσαις εὐαρχοῦς τῇ λόγῳ ἀπαγελῶσιν.

ΜΓ. in fol. Τίμων, ἢ μισάνθρωπος· ὑπὸ μισανθρώπου] παροιμία ἐπὶ τῶν ἀνιμέρων καὶ ἀηθρώπων, παρόσον οἱ τὸν μισανθρωπον Φαληρέα. ἀναγράφουσιν. [τὰ πάντα χειροκμιζῇ] μισθὸς τὰ λβ ἕ χειρῶν κέρδη. τὰ ἐπὶ χειροκμίᾳ, τὰ ἐπὶ χειρίμαίᾳ, αἱ ἀπὸ πεδήσεις. [οἱ δὲ] τὸ οἱ λέγουσιν ἀντὶ ἕ πῆς κεῖται. [ἀναβράπισας] ἀπαγαγόντας. [ἢ παιδοτρίβου] παιδοτρίβου. ἀλείπλης. διδάσκαλος. γυμνασής. [ἀφαιρεῖῃ] τὸ ἀφαιρεῖῃ καὶ τὸ ἐξῆς. σχῆμα ἐστὶ ἰσοκατάληκτον λβ ἐφ' ἑαυτοῦς ῥήτορσι λεγόμενον, ἢ καὶ πάσχειν. [ἐπισκήψας] ἐπιπλήξας. [ἀγαθὸν σύνεργον] σημεῖῳ τὸ ἀγαθὸν σύνεργον ἐπεὶς τῶν πινίων ἦλυκὺ ὕδωρ χάνος λαβεῖν ἀπὸ ἀρτεμίσιον ὄν. [λβ ἐνίμειν τὸ γεωρυκὸν] ἐπιμελεῖσθαι ἀρχαῖον ἢ τῶν Αθηναίων πόλις λβ τὰ γεωργία, καὶ μάλιστα λβ τὰς ἀπὸ ἕ Δημητρος. λβ τῶν τραγῳδιῶν ἐπὶ πλεῖον αξιώσασα ἐπιμελείας ἐπιδείξασθαι ποιητὰς ἀγαθοὺς καὶ χορηγῶν φιλοτιμίας, μή πω ἕ ἀπὸ τῆς καλλαμβασιάσωσιν, ἐχλεύασις τι ἐλάνου καὶ μάχας καὶ πληγάς. ἔδοξεν ἂν τοῖς τόποις μιᾶσι ἵνα ἔκαστος ἔχῃ τὸν οἰκεῖον τόπον, μὴ ἐπαχλεῖν φυλάττειν καὶ ἀπαλλαμβάνειν, μή τι μὴ ὑστερῶν ἀπεργάζηται τῆς ἡλικίας. ἐπειδὴ ἕ ἡλικιῶν οἱ πίνητες τὰ πλοῖα, πολλῶν καὶ ἑτοίμων μισθωμάτων, τὸ εἰς τὴν ἀλλαγὴν ἡ πόλις παρέχει ἐκ τῶν προικῶν ἐκάστῳ. δραχμὴ δὲ ἐπὶ τὸ ἡμιόλιον, καὶ ὑπὲρ πλέον ἑξῆς δύο δραχμῆς, ὕστε ἐλαττον. ὡς μετὰ πλοίου λβ τὸν χρυσὸν πλεουσικεῖσθαι, μήδε οἱ πίνητες λβ ποιεῖν βαζοιτο, ἔοικεν ἂν ὁ ὑπακούων κόλαξ Δημίας τῶν τοιούτων ἐγχειρεῖτην παρ' Αθηναίοις λβμωμῶ. εἰκότως τῇ νῦν ἐφ' ἕ Τίμωνι λεπιμπίτην, ὡς αὐτῷ τὸ τῶν θεραπόντων δραχμὴν, καὶ ἀλλοίως παροφθέντος. [ἀγχισοῦς] ἀγχίσους καὶ ἀγχιστεῖς ἢ συγγενεῖς, καὶ ἀγχιστεῖς, οἱ λβ ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν καὶ θείων κατὰ πατέρα ἢ μητέρα ἐγγυτάτω ἕ πλοῦτος. οἱ δὲ ἔξω τούτων συγγενεῖς μόνοι, οἱ δὲ κατ' ἐπιγαμίαν μιχθέντες τοῖς οἰκείοις οἰκεῖοι λέγονται. [βασθῶσαι] λβ θυμὸν μετρωείζειας, ἢ ἀποστοιβάζειας, ὀργίζειας. καὶ βραδύτητα ἐπαίρει, βρίνος ἐίδους μόρε, ὃ χειμάρρους αἱ γυναῖκες μέγα φρονοῦσι. [ἀπέκρινον] κρίνεις Αθήνησι καὶ χειροτονοῦσι ἀπόκρισιν. [ἀπεκρίνατο] ἠπάτησε σε ὁ ἐις ἔλεγον λβ ἕ πλοῦτος.

Ἀλκυὼν ἢ περὶ Μεταμορφώσεων.

P. 168. ΜΓ. in 4. Καὶ γεγηκὼς] ἀντὶ ἕ γέγονε.

Γυναῖξί τ' ἐμαῖς] ὅτι δύο γυναῖκας εἶχεν Σωκράτης, Ξανθίππην ἢ Μυρτώ.

Ἀνέφικτα] ἀδύνατα καταληφθῆναι.

Προμηθεύς.

P. 179. ΜΓ. in 4. Τὰ πλάσματα αὐτῷ οἱ ἄνθρωποι] τὸν Προμηθέα δλίγων ἔτων ἐδίωξεν τὰς αὐτῷ δημιουργήσας.

Ἀπο-

Α᾽ποτομίᾳ γὸ] ἀποτέλμητον, μυδιμίαν ἔχουσι διάβασιν.
Ἐγχιεσθείς] ἐμπισθυθείς.
Ὦ Κρόνε κὴ Ἰαπετέ] ὁ μὲν Κρόνος πατὴρ ἦν Διός. ὁ δ᾽ Ἰαπετὸς ἀδελφὸς Προμηθέως. ἔσπευδ᾽ τ διωχθέντων ὑπὸ Διὸς κὴ θεῶν, ἀφ᾽ τούτου ὑτὸς κηλεῖ.
Ἐπιμησαίμεθα ἂν] ἄξιον ἂν ἐμαυτὸν ἔλεγον, Πρυζανεῖον δ᾽ ἐστὶν οὗ φῶτοι συνήγοντο τ βουλευτῶν, ὅθεν κὴ τὰς σιτήσεις ἀπέλυον. τὰς δὲ μέγα εὐεργασαμένους τ πολιτικῶν κηλῶν, τούτῳ δώρειᾷ οἱ πάλαι ἐτίμων.
Ἔωλον] ψυχρὸν κὴ ἀνωφελὲς.
Τὴν ἔφεσιν ἀγωνιεῖ] ἔφεσίς ἐστιν ἡ ἀπὸ δικαστηρίου εἰς ἄλλο δικαστήριον ἐπάβασις, ἣν κηλεῖσιν ἔκκλητον. φησὶ γ ὅτι ἀνωφελὴς σοι ἐστὶν ἡ ἔφεσις. μὴ γὸ τῷ ψήφῳ τ Διὸς, ὑδὲν ποιήσω ἄλλο δυνάμενος, ἔφεσιν δὲ οἱ κοινοὶ φασὶν νίκης ὁ κοινόμβιος μεῖζον δικαστήριον ἐξαιτῆται.
Ἢ ἐξίεσαι] ἀντὶ τ ἢ παρέλκει.
Εὐδαιμονέστερον] τὸ ἦθος δηλονότι.
Ταῦτ᾽ ἔστι] βαρύτητος ὁ λόγος.
Ἀκμὴ ἔσπε. γράφει κὴ ἀκμῇ] ἀντὶ τ ἀκμάσασαν, ἀπεπείνων, ἀκμάζουσαν.
Μᾶλλον δὲ Διὸς μὲν κὴ Ἀπόλλωνος] κατ᾽ εἰρωνείαν. κὴ τοῦτο βαρύνθος εἰρωνεία.
Παρελθόμεν αὐτὸ] ἀντὶ τ ἐξεπίζοιμεν, συγκείνοιμεν, ἐνδεδόκοιμεν, φάσκοντες δὲ κὴ ἐνδεχεσθῶμεν.
Διατρίβω] ἡ ἀφτείσα συνήθεια, τῷ ἄπαυστι σημαίνῃ κὴ τῷ κατὰ σχολὴν ἀπέλαυσιν.
Ἄρα μὴ τοῦτο] τοῦτο πάντα ὁ Ζεὺς λέγει, δι᾽ Εὐριπίδου τινὸς, ἢ Ἀντιφάνους σατύρου, ἀφ᾽ Λύδου κύκνου.
Ἐναυσταίμεν πνοὺς] ἄψαιτο.
Ἐάων] τῶν ἀγαθῶν.
Κνισσᾶν] θυμιᾶν.
Ὑπνῳσεν] εὐφράνθη. ἀμβλωσεν.
Οἶδα ὡς ἐξ καὶ δεκὰ] ἐξ καὶ δεκα. τὸ ξ᾽ ἀττικῶς ἐφυλάχθη. αὐτὸ μὲν ἐπὶ τῶν τ ἀριθμῶν σωθῆσεται τὰ πλεῖν φυλάττουσι τ ἀπλῶν.
Οἶδα δ᾽ Ἐρμῆ τῷ Θέτιν] λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς Θέτιδος, ἐδίωκε βιαζόμενος βιαιόμενος. ὡς δὲ ἐμάνθανε κ τ Προμηθέα, ὁ Προμηθεὺς εἰς τ Δία ἔφη. ὅτι ἐὰν συγκοίτῃ τῇ Θέτιδι, ὁ ἐξ αὐτῆς γεννώμενος ἀναρεῖ σε, ὡς ἀνεῖλες σὺ τ πατέρα σου Κρόνον. κὴ εἰσθόμενος ὁ Ζεὺς ὅτι ἀληθῆ ἔπαιν, τῷ μὲ Θέτιν ἔζευξε τῷ Πηλεῖ, τ Προμηθέα δὲ Ἡρακλέους τῶν δεσμῶν ἔλυσεν.
Μσ. in fol. Προμηθεὺς· σημαίνει] σημαίνειν ἐπὶ σκωμμάτων, κατὰ τόπον δ᾽ τ εἰς σ πλεονάζειν πολὺς, πλεῖν δὲ ἐστὶ τὸ σκάπτειν. Δηλοῖ δὲ κὴ χλεύασκον ποίημα, παρὰ τὸ ἀφασείειν τὰς ἵππους, κὴ ἀφσύρειν τῷ χήμῳ τ ὀφθαλμῶν. ἵππου γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ, παρὰ τὸ εἰλεῖσθαι εἰς αὐτοῦς τὰς κόρας· [ἄλλως] σπλαίνειν μυλλαίνειν, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σκάπτειν κ μυλίζειν. σίλλων γὸ ὁ μῖμος, κὴ ὁ μῶμος, κὴ ἡ ἀκολασία κ ὁ χλεύασμος. κὴ ὁ τοῦτο γράφων σιλλοχαρεῖ [ἢ κνιδύλης· κόνδυλος] κόνδυλος ἀπὸ τῷ κάμψιν τ δακτύλων, οἱονεὶ κάνδυλοι οὖσι.

ἀπὸ

αὐτὸς γὰρ ἡ κάμηλος τὸν δακτύλων ἐγγίνεται. ἢ κύνδυλος τὶς ἂν, ὡς καὶ ἐπὶ δόμβου τὸ βασιζόμενον. κἀπὶ γὰρ σκαφῶν τὰ μέρη τοῦτο.

Θεῶν Διάλογοι.

Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου.

P. 125. Mſ. in 4. Καὶ Πρίαπον] ὁ Πρίαπος ὑστερμέλητος ἔχει αἰδοῖον ὑπὲρ ἡμιόλιον. Ὃ λοιπὸν σύμβολον ὁτιοῦν φασὶ τὸ Πρίαπον εἶναι τὸ Διὸς ἂν, ἐπιξηλικῶς αὐτῷ τύτῳ δῆθεν Πριάπῳ καλεμβάλῳ. ἄλλοι μὲν Διονύσῳ μὲν φασὶ, μητρὸς δὲ Ἀφροδίτης ἢ Διόνης. Μυασίας δὲ ὁ Παπαρδός, ἱερεὺς Ἀφροδίτης τὸ Πρίαπον λίγει, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης φασί. ἢ ἐρίσειεν αὐτοῦ τις λεπτῶς ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τὸ μηδὲν αἰδοῖ ἐοικέναι. εἰ γὰρ φασί, γλύπτων μεγάλων, καὶ γαστέρα, καὶ αἰδοῖον. λιχνεύειν δὲ ἐπὶ αὐτῷ ὅτι σκορόδων τὸ ἄγαλμα αὐτῷ, ὡς ὁ κρητῶν γλώττης καὶ γαστρὸς καὶ μίξεως, ἁπλῶς ἕξις τὸ βίου.

Ἔρωτος καὶ Διός.

Χρυσίδας] χρυσὶς κύελον, ἡ χρυσῆ φιάλη, ὥσπερ ἡ ἐξ ἠρέμου, ἠρεμίς.

Ἥρας καὶ Διός.

Τὸν Ἰξίονα] Ἰξίων Λαπίθης τὸ γένος ὢν ἠράσθη Δίας τῆς Οἰνέως. Τὸν δὲ πυθόμενον αὐτὸν ἐλθόντα ἐπὶ τὰ ἴδια, συνεσκευάσατο, ἄγνημα τοιήσας, καὶ γαμίσας πυρὸς, ἔνθα αὐτὸν ἐνέβαλεν, ἐφ' ᾧ οἱ δὴ ἀναπεπτάκοτες ἔμελλον αὐτὸν τιμωρεῖν. ὁ δὲ Ζεὺς μόνος ἠλέησεν αὐτὸν καὶ λαβὼν ἰδίῳ * ἵππῳ ἀφῆκε μεταδιδοὺς αὐτῷ τῆς ἀθανασίας. ἐπεὶ δὲ ἀπήλασεν ὧν ἠράσθη Ἥρας, ἡ ἀπήγγειλε τῷ Διΐ. ὁ δὲ πειράζων αὐτὸν ἐπείησεν νεφέλῃ τῇ Ἥρᾳ ἢ μίγνυται Ἰξίων, καὶ ποιεῖ παῖδα τὸν μὲν ὀνόματι ἔχοντα, τὸ δὲ ἵππος, ἀφ' ὧν ἱπποκένταυροι. ὁ δὲ Ζεὺς ἐρχόμενος, καὶ ὑποπτεύων τοιχεῖ δήσας τὸ Ἰξίονα, ἀφῆκε φέρεσθαι μέχρις ἄνω καὶ λίγοντα, χρὴ τιμᾶν τοὺς εὐεργέτας.

Ἀπατᾶν μὴ ὤρεσιν] σεσαλοίκισται μὲν Ἀττικῶς. ὤφελε γὰρ μὴ ὄρεσι ἔχειν. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ οὐ τῇ συνηθείᾳ μὴ κεῖσθαι αὐτῷ τὸ ἔτι, μὴ οἷς νῦν φαίνει.

Διὸς καὶ Γανυμήδους.

Ὦ Γανύμηδες] ὡς παίμιλιος ὁ Γανυμήδης μόνος ἠγάσατο θεὸν τὸ Πάτερα. οἱ γὰρ ποιμένες τοῦτον τιμῶσιν.

Ἡφαίστου καὶ Ἀπόλλωνος.

Κολάσεως ἐμπήξας] τὰ τῶν χερσὶν ἐπιτήνια.

Καὶ μαχαίρᾳ] σεσηρὼς τετράγωνος, ὑπόκυφος, διχομένη ἐφ' ἑαυτῇ τὸν κιθάρας νώτους.

Γλαφυρὸν] ἡδὺ, κοῖλον, σοφὸν, ἔμπειρον, ἀκριβῆ, λαμπρὸν. τοῦτο σημαίνει τὸν γλαφυρὸν.

Ἡφ

* Ita clarè in Mſ. legebatur. Fortè emendandum διηκριβωμένος, hoc eſt, *luſtratum dimiſit*, luſtratus enim fuit Ixion à Iove, ut teſtatur I. Tzetzes Chil. IX. Hiſt. 273. qui dicit ſocerum Ixionis ab aliis vocatum Deïoneum, ab aliis Eioneum, quo forte modo hic etiam legendum.

Ἥφαιστος καὶ Ζεύς.

Τὸν γὰρ Γήϊον] ἔκτισαν ὡς φαρμακέα. εὑρίσκω γὰρ μεθυόντες ὑφαιστον ὑπ' ἐκείνου.

Ἀφροδίτη καὶ Ἔρως.

Τῷ δορατίῳ σε λῃστήσω] προσυπακουστέον τὸ λῃστήρα ἡδικῶς ἄνω καὶ ἀφελῶς.

Τῷ παιδὶ] Παῖ.

Στῆσατηκαῦ] γράφε στῆσαι.

Mſ. in fol. Ἔρως καὶ Ζεὺς· ἄλλα με δεῖ μαγγανεύειν] μετὰ φαρμακίσμοῦ μίγνυσαι. Ἥφαιστος καὶ Ζεὺς· ἐκπεπλυμένον] ἐκλύτου καὶ ἀπαμβλ, ἢ μαλακοῦ, ἁπλοῦ. Ἥφαιστος καὶ Ζεὺς· Ἥφαιστος καὶ Ἀπόλλων· ἤδη ὁμιλῶ καὶ ἐπίτροχα] πολυκόμψα, πιθανὰ, δύτροπα, ἀπατηλά, ἐπίτροχα ἡτοιμασμένα παρὰ. [Ἥφαιστος καὶ Ζεὺς· τῶν Εἰλειθυίαν] τὰ πατρικὰ ἐκεῖ· [ἐκεῖ τῇ μητρὶ] ἢ ἐγγυφάλα ὑμῖν· [πτερυγίζει] ἁπλῶς ὀρχίζει [ἐγκύπτει ἤδη αὐτῷ] ἤδη κατὰ χάριν κρυπτόμενος συίψας μοι αὐτῷ [Ἑρμῆς καὶ Ἥλιος· αὐτοὶ γὰρ] γράφε μόνοι γὰρ· [μὴ νείσῃ] γράφε μὴ ἀνεῖσαι· [Ζεὺς, Ἡρακλῆς, Ἀσκληπιὸς· ἐξ ἀγύρτης] πλείστης, φιλοκερδὴς· [τὰ τέκνα καὶ τῶν γυναικὰ Μηλέαγρι] τέκνα ἢ Ἡρακλέους, Οὐνῦτης, Θηρίμαχος, Δημοκόων, ἢ Κρεοντιάδης· [τῶν ξυνοικίσαι] τῶν συνοικίσαι· [Ἑρμῆς καὶ Ἀπόλλων. ὁ δὲ λόγος τῶν Ταυλίων] αὐτὸ ὁ ἢ Ταυλάντιος· ἀπλῶς γὰρ συνοῦσία τῶν· αὐτὸ γαμικῆς εἰς δύσκολα περιλαμβάνουσι· [ἐπισωρεύουσι] αὐτὸ ἢ ἐλκόμενον μίσα, λόγος ἢ ἐπισωρεύουσι, ἐπισωρεύμενον δὲ αὐτὸ ἢ ἐπικολλῆσαι τὰ συπεῖν μικρὸν ὁ ἢ ἔπομαι· ἔτι δὲ ποιητικὸν, συνίστασι δὲ γαμικῆ. [οἱ αὐτοὶ ἀστομία] ἀτυχία. [Ἀναφερόμενος εἰμὶ] ἀπλῶς καὶ ἀνεπίμαχος. [Λυσῶ καὶ Ἥφαιστε καλῶ γοητεύσωσθαι] ἀπατῶ. [περιτρόμβος] ψευδολόμβος, ἢ θαυμαστὸς καὶ παράδοξα μυθολόμβος. [Ζεὺς καὶ Ἥλιος· ῥητιάζουσι δύσις] τὰς καλιὰς λαπρίζουσι. [Ζεὺς, Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, Ἥφαιστος, Ἀθήνη. Πάρεις ἐστὸς] σκοπεῖτε. [καλαύροπα] καλάβροψ ἢ ποιμενικὴ ῥάβδος· μικρὸν ἐκπεπρωσθαι ὑπόσκαμμος· ὧν ἀφιᾶσιν καὶ τὰ ἀγάλματα λαπαρίζουσι. [κάμνει καταφόρως] Φιλόξενος ὁ Βιτρίδος φησὶν ὡς, Ἐρεχθονίδαι βασιλεύοντος, σῖτον κατίσησαν αἱ ὁ ἀξιόμισθα παρθένοι, φέρειν τὰ καινὰ τῇ θεᾷ, ἐφ' οἷς ἐπίκλην τὰ σῖτος τῶν θυσίαν τοῖς παναθηναίοις καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς.

Ποσειδῶν καὶ Τρίτων.

Pag. 237. Mſ. in 4. Ἀπ' Αἰγύπτου ἢ θεῖα] κρυπτεύσουσι δὲ αἱ Δαναΐδες υἱατέρες, ὡς ὁ μῦθος φησὶ, τὸ ἄδυ ὑδροφορεῖν εἰς τετρυμμένον πίθον, ἐφ' ὧν τὰς Αἰγύπτου παῖδας ὁμολίκτρας ὄντας διεχθέσθαι σὺν τῷ ὕδατι.

Ὁ Δαναὸς δὲ] τούτων τὸ πεπίκρωται πικρὸν.

Νότος καὶ Ζέφυρος.

Ὦ Ζέφυρε τῶν πομπὴν] πομπὴ ἡ ἀπόπεμψις, καὶ ἡ πέμψις ὁμοίως Θουκυδίδης.

Διεπαῖον] κατήλασεν εἰς Κρήτη ὅτου κυλίεθαι.

Ἤδη ἐπὶ νότῳ ἄγριτο] ὁ γὰρ νότος ἀπὸ τῆς Λιβύης πνέι. ἔνθα οἰκοῦσιν οἱ Αἰθίοπες. *

Mſ. in fol. Δωρὶς καὶ Γαλάτεια. ἀλλὰ πρόσκαιρα ἀποκρύψας] ἄλφ ἢ κιθάρᾳ. [Δωρὶς καὶ Θέτις· ἐπαρθένοις εἰς χαλκεῖον τινα βαλεμοι] εἰ παρθένοι ἐφύλαττεν. [Τρίτων καὶ Νηρηίδες· πρόκωπον ἔχων τὸν ἄρπην] κόπτειν ἀποκεφάλιζε.

Νεκρικοὶ Διάλογοι.

P. 262. Mſ. in 4. Διογένης, καὶ Πολυδεύκης] Ἐν τούτοις τοῖς Ἀφηλίοις Ἀφροδίτη βάλλεται τὸ ἀπὸ τῆ Ἑλένου ἀπὸ ἢ ἄλλα λεγόμενα καὶ Ἀφ' τούτου Νεκρὸς αἰσχρὴ ἀπὸ ἀκάλλης Ἀφηλεγμένος, ὅτι ἐν πικρεκὸς αὐτὸς ἀνόμασεν. *** Πολυδεύκης] σωσίβη Κάστορα ὡς ὑπὸ φθόνου ὄντα, εἶναι θνητὸν, τὸν ἢ Πολυδεύκην ὡς ἐκ Διὸς ἀθάνατον. Ὅτε δὲ ἐπολέμουν οἱ Κάστορ ἐλύπησεν ὁ Πολυδεύκης. καὶ ὁ Ζεὺς ἐλεήσας αὐτὸν, ἐποίησεν ἄφθ τὰς δύο ζωὴ μίαν ἑκάτερον ἡμέραν. [Πολυδεύκης] ἄμφω μὲ ἄφθ ἐμοὶ Διὸς δίδυμοι, ἐκ Δηδὰς τ Λακαίνης. Σκοπῶ καὶ ἀθανασίαν πρ..... πεπληρωμένοι. ὑπερβολὴ δὲ φιλοσοφίας μὴ ἔν οἷς ἀλλάλων θνήσκειν ἀποκρυμένοι. μὴ ἢ..... εἶσι. τοῖ ἢ τοῖς ἀθανάτοις συμπαρεδρεύειν. ἀπομεμάθηκε σοφὸν αὐτοῖς τὸ ἓ γένος..... ὑπερίμεσοι, ἐ μὲ τὸ θνητὸν, ὁ ἢ τὸ τ ζῶντων ἐξεπολέμει. ἄλλος τε καὶ συ..... ἀθρόποις ὡς ὁ μῦθος φησὶ κυβίσεις χρεωστρόφε. ἐγὼ ἢ τοιοῦτό ἐσι, διὸ τῶν ἐπαύθη ἀπὸ πολυδεύκει λο..... οἱ δὲ θεοὶ αὐτὸ τὸ τιμωρεῖ λαχόντες τὸν ὑπὲρ γῆς τόπον ἐβασίλευον.

Ἐγκότῳ δὲ ἔπνεον] Τῇ Ἐγκότῃ δὲ ἔπνεα ἐμάθη ὑπὸ τ πολλῶν ἐπὶ τῶν ἀμάθων, καὶ βίοτα τ ζώντων. πνεῖ ἢ ὁμοῦ καὶ ἀκαθαρσίας καὶ μὲ ἐν λόγῳ τὸ διάφορα τοῦτο ἀκούθη, ἔργῳ ἢ δὲ πορεύονται εἰς ἀκρίτον. τί γὰρ ἂν καὶ δικαίως ἐκ τούτου στρέφοιθ ; ἐπεὶ τίνων δικὴ τ δίκην τούτου Μίνωτος ὁμοῦ φαγὼν ἀπὸ τίθνηκεν ἀπωλίας τούτου, Ἀφροδικὴ αὐτὸν.

Ἵνα ἀβολὴν ἔχουζε ἄπεν] Ἐπάθοσε γὰρ Ἐκδίκης ἐκ τοῦ τάφου ? πιθανώτατα ἀβολὸν, τὸ ναῦλον δῶρον ἓ Χάρωνος.

Πλούτων ἢ καὶ Μενίππου.

Ἐγὼ ἢ Κρῶσος.] Λυδὸς ὁ Κροῖσος, Φρὺξ ὁ Μίδας, Ἀσσύριος ὁ Σαρδανάπαλος.

Μενίππου καὶ Λίακου.

Σαρδανάπαλος] λίαται Σαρδανάπαλος κατὰ τινας μὲ Ἑρμοφιλίνος, κατὰ τινας ἢ τρυφερὸς.

Περιεγήσατε.] Εἰς λεπτὸν διηγήσαι.

Καὶ τ βασιλέα εἶδον.] τὸν Πλούτωνα.

Καὶ ὁ ἓ Κλεινίᾳ] Ἀλκιβιάδης.

Ως

* Hæc verba quæ proximè præcedentia sequuntur in Mſ. non leguntur in hoc Dialogo, nec mihi unde petita sint liquet.

*** Hic lacuna erat in Mſ. sed in qua multa deesse non videntur.

Ὡς ἐδὶν ἴσον κύαμον.] κύαμος· ψῆφος ἐξ ἧς χρώμενοι οἱ παλαιοὶ βουλευταὶ βουλὰς κατεψηφίζοντο.

Μενίππου καὶ Τειρεσίου.

Καθαπέρ τινα βλάκα.] εὐήθη. ἀνόητον. εἴρηται ἀπὸ ἰχθύος ὁμωνύμου ἱέρου, ἀχρήστου δ' ὄντος εἰς μηδὲν κύπτει αὐτὸ χρῆσθαι.

Πλωὶ ἀπέρχεται.] ἀντὶ τοῦ πλεῖ χωρεῖ.

Μενίππου καὶ Τροφωνίου.

Ὦ Τροφώνιε.] Τροφώνιος ἥρως ἱερὸς ἦν παρ' Ἑλλησι τοῖς ἐν Βοιωτίᾳ θεός, ἡλαιόν τι ζοφῶδες ὑπελθών, λιμῷ σπάσει διεφθείρε, καὶ τὸν ζῶντα λίαν καταπίρψε. οἱ δ' ὑπ' αὐτοῦ πεπλανημένοι μαντείας χάριν ἐσιόντες εἰς αὐτοῦ ἀπαχθέντες τὰς ὄψεις, καὶ ἀκοὰς διεπλάσι καὶ φρένας καὶ σκολιοὶ ἦσαν τὸν τρόπον, ἀφ' ὑ ἐπικρατήσαντα παροιμία ἐγένετο τὸ ἦθος ἰχνέων καὶ δυσπειθέστατον, καὶ δυσπροσιτώτατον εἰς τροφωνιομαντείαν.

Φιλίππου, καὶ Ἀλεξάνδρου.

Καὶ Γέρρα.] Περσικὸν μὲν ἐστι κάλαμος κυρίως τὰ ῥάβδια. καθ' ὑπερβολὴν δὲ πᾶν τὸ σκεπάσμα, εἴτε δερμάτινον, εἴτε καὶ ἄλλως πως ἄλλης ῥᾴονος ὑλώματος.

Μυδῶντα] Ἐκρέοντα, σεσηπότα.

Συνηπίχθης] Συναισθάνῃ.

Ταξάμενα] Ἀκόντια.

Καὶ πελτίδια] Μικρὰ ἀσπιδίσκια.

Κάνδυν] Ἱμάτιον.

Ἄνθρα καὶ γάμους.] Καταπιόντων καὶ λύσωσιν.

Οὐ λῃστεύσας] Οὐ λῃστεύσας. ὁ Φίλιππος χρήσιμος παρέχων τοῖς εὐβουλεῖν σπουδαῖς πόλεσιν.

Ὀξυθράκης] Ἔθνος.

Καὶ τὰ μιγάλα ψεύδια] τὰς ἀλαζονικὰς λέξεις.

Διογένους καὶ Ἀλεξάνδρου.

Καὶ χαῖρε Κλεῖτον] Τὸν συμπατριώτην ἐν μεθύσῳ ὑβρισμένον καὶ ἀποθανόντα διορθοῦται. Κλειτος δ' ὁ Φιλοτᾶ, ὃς λίαν συγκαυθεὶς ὑπ' Ἀλεξάνδρου διεφθάρη.

Ἑρμοῦ καὶ Χάρωνος.

Τροπωτέον] Τροπωτὴρ ὁ κατέχων τὸν κώπην δεσμός.

Καὶ ἀκίρατον] Ἀκίρατον ἡ βελτίονα ἢ μείζονα, ὅθεν τὸ ἀκήρατος ἅτινα συμπλέκειν τὰ διεφθαρμένα τῶν ὑδάτων. τοῦτο γὰρ ἀκίρατον φασὶν, ἐπεὶ καὶ ὑπήντιον ἢ ἡδονὴν καὶ ἀκίρια καὶ ἀκιρὸς ὡς νῦν βάπτειν καλοῦσι. χρῶ εἰδίναις οἱ παλαιοὶ γυναιξὶν ἐχρῶντο εἰς τοιούτους τοὺς ἐργασίας.

Ἀῤῥένες] Ἀῤῥένων πινῶν καταλήγοντων.

Τῶν ὑπέρων] Γ' πέρυ τὸ δ' κίρυος δ' ἰσῦ χοινίου ὁ ἀνύει· καὶ λῃστήσαντα. γίγνεται δ' ἀπὸ τούτου παροιμία, ἐπὶ τῶν ἃ δεῖ ἑκάστοις ἀφέντων, μὴ δεῖ πραττόντων.

Τερψίων & Πλούτων.

Ἄνω δὲ πεπαμῶν τοῦτον] Παροιμία ἐστὶ λιγομένη ὅτε τὰ εὐπετῆ ἢ ὀφελόντων γίνεται, ἄνω ποδαμῶν χωρεῖν πηγαί, οὐ δὲ τὸ πηγῶν δεῖ ποτε ἄνω, κάτω ῥεῖν μᾶλλον χωρεῖ.

Ἀπεσμυλώτης] κατακεκλασμένης.

Σιμύλος & Πολυγοργίων.

Ὥσπερ ὁ Φάων] Ὁ Φάων, ὡς λέγουσι, γόητα ὄντα διεβίβασεν τὴν Ἀφροδίτην. καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἐρασθεῖσα αὐτῷ, ἐπεὶ γέρων ἦν, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς νεώτερον.

Χάρων & Ἑρμῆς.

Ἐπίπλα] Τὰ ἐξεπιπολῆς σκεύη οἷον ἐπιπόλαιος κτήσις, καὶ ἐπιδιωκτὴ πολλοῖς, ἀλλ' οὐκ ἐγγυς.

Πεντηκόντορον] Ναῦς ἀπὸ πεντήκοντα ἀνδρῶν κατεσκευασμένη.

Τῷ κιβδήλῳ] Κιβδήλῳ, ἢ τὸ τεῖχος δυσειδὲς· λίθοι δυσειδεῖς πάντες μιαίνουσι. ἴσως δὲ καὶ κιβδήλῳ λίθῳ τῷ κάμακι.

Καὶ βαρβαρισμὸς] Ἐν χήμῃσι περιφερόμενον τὸ λόγον χαίρειν ἐστίκειν. ὡς τὸ οἱ δὲ δύο * σκό..... καὶ τὰ ἐξηκοντάπηχα.

Διεθημώνων] Πεπορηκότων.

Χαμαιτυπεῖα] Πορνεῖα.

Κερκίδας & Διογένης.

Τὸ ὁμηρικὸν εἰπεῖν] Ὅμηρος ἱστορεῖ παλαίσαντας Ὀδυσέα καὶ Αἴαντα. φησὶ δὲν Αἴας πρὸς Ὀδυσέα, ἢ κυφίσω με ἢ κυφίζω σε. ἀντιτίνει δὲ ὁ Λυκιακὸς διὰ τοῦ τίχω, ὡς δὲ Ἀριστίων λέγει. ἢ κυφίσει με, ἢ κυφίζω σε. τυτέτιν, ἢ ἀσθενήσει με, ἢ ἀσθενίζω σε.

Εἰς Κίρραν] Κατ' ἀντικρὺ Κίρρας ἐστὶ Κορινθιακοῦ κόλπου ὁ Σικυών, ἢ ἦ Κίρρα ὄρος ἐξῦ κατὰ τὴν Φωκίδα.

Στίγματ' ἐδιωκμένους] Δίκαζε, βασάνιζε.

Ἐκ κοτύλης] Ἐξ ἀγγειολαβίδος.

Διογένης & Ἀνισθένης & Κερκίδας.

Ἐς τὸν βυρσῶνα] Βυρσεῖον ἐστὶ τῶν χαλκέων τόπος.

Ξεναγὸς] Ὁ ξένους τραπώτας ξενάγων καὶ μισθῶν αὐτοὺς εἰς ἢ πόλιν.

Ἀποκλινεῖν] Καταξύσαι.

Τὸ χρεὼν] Εἱμαρμένον.

Ἀλεξάνδρα & Ἀννίβας.

Βάρβαρον ὄν] Ἐφόνει γὰρ Ἀλέξανδρος μέγα ἐπὶ τῷ λέγειν σοφίζεσθαι τὴν Ἰλιάδα.

Ἐκπεπυσμένων ἀρχῆς] Τῆς ἀρχῆς, καὶ τὰς ἐλέφαντας αὐτῶν ἄγειν, καὶ Πῶρον ἐχειρωσαμένων.

Ni-

* Videtur hic aliquis locus citatus fuisse.

Νίρεως καὶ Θερσίτου καὶ Μενίππου.

Ὅμηρος ὑπὸν] Ὅμηρος γάρ τι ὀνείρους Σκύμνης Νιρέα ἔ-
φησε διαφερόντως εἰς κάλλος μετάγειν Ἀχιλλέα.
Ἀλαπαδνὸν] Ἀδυνατὸν.
Ἐπεδὸς] Μαθαρὸς, ἀφιλόθριξ.
Mſ. in ſol. Πλούτου καὶ Ἑρμοῦ συναπίστωσις] συναπέρχονται.
μέλησον ὦ Πλοῦτον] τὸ σὺ τῇ συνηθείᾳ ὑπόμενον. [Ἀλέξανδρος,
υἱέως, Μίνως, Σκιπίων· πατρῷον ἄρχειν διαλαβὼν] ἀπὸ καὶ σὺ
ὦν. * ἁλμίκωσον καὶ κόρη σοῦς τὴν διασκευὴν ἅπαν ἁλίμενα λαβὼν,
ἐκτετραχύσου, εἰράσου. [ἀγαπᾷν ἄρχειν] καπήχειν ἀρχεῖον [καθηδυ-
νῶν] Εἰς ἡδονὰς καθεναλίσκων. [Μένιππος καὶ Ἑρμῆς πίνειν
ἐκ] πίνειν ὁ νεκρὸς ἐλθών. [Καὶ σὺ ἀνεμίσητον εἶναι] Ὅμηρος, ἀνέμισος
ὦμος καὶ ἀκνημίδας Ἀχαιούς. [Τοῖς δ' ἀμφὶ] Τοῖς δὲ ἀμφὶ γυναικὶ
λαὸν χρέον ἄλγεα πάσχειν.

Μένιππος, ἢ Νεκυομαντία.

P. 324. Mſ. in 4. Ἀκρόδρυα] Ἀκρόδρυα λέγουσι τὰ φοίνικα τὰς
ὀπὰς καὶ τὰ ἀμυγδαλῶν καὶ τὰ ἄκανθαν.
Ὑποτονηρεύσας] σύποπλος λαλήσας, ψιθυρίσας, ὑρέμβ γογ-
γυσας.
Ἀναλογὴν] Ἡ τῶν ἴκτελος ἀναλογὴ λέγεται.
Ἀσφοδέλου] Ἀσφόδελος τὸ φυτὸν, ἀσφοδελὸς ὁ τόπος ὃν φύ-
εται. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ καὶ Ἀσφοδελὸν λειμῶνα.
Ἀρίστιππος] Ἀρίστιππος ὁ τοῦ Φιλοσόφου ἐκ Κυρήνης. ὁ μεμηνὼς
ἵνας τὰ πολλὰ χαίρειν τε καὶ τὰς μαγείρους. σοφιστὴς παρῆν Διονυσίου
τοῦ τυράννου καὶ τῶν Σικελίαν, αὔξων αὐτοῦ τὴν τυφλὼ, καὶ αἰσχύνων
τοὺς ἄλλους σοφιστὰς, καὶ κολακεύων τοὺς ἐν μετρίᾳ.
Καὶ τριβόλαις] Στρίβολος τὸ βασανιστήριον ὄργανον, ἀπὸ τοῦ τριβόλου τὸ
ἄμπλον.
Ἡμιπλέκτοις κειρῶν ἰδίοις] Τὸ ἥμισυ τῆς τιμωρίας, ὡς ἐπὶ δισμοῦ
τοῦτο πρασσόμενος διὰ ὑπερβολὴν ἡδονῆς τοῦ ἀκούειν.
Ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν] Ἐμβάται κωμικὸν ὑποδήματος μεγάλαπτ, καὶ τὰς
σφαίρας ὑψηλὰς ἐξωμαργυρῶν ἐς ὡς μέζον ὕψος τὸ χρύμβρου
χαίτης.
Εὐπερφυσώτου] Εὐπερφυκιερμένου, σκοπιοῦ, μικροῦ, ἀφεγγοῦς, πα-
ρακεκαλυμμένου, λάθρα κεκομένου.
Ἐπισὶ ἂν χαίρ] Τάχα τὸ Αἰακὸν ἐπίσησαν Ἑλλῆνες παῖσι δικάζειν
τοῖς Νικρεῦς τὸ ἐς ὑπόμνησιν ἔτι μᾶλλον διαγόντες εἰς σωτηρίαν. βέ-
βαιον γὰρ καὶ ἐς αἰάζειν τὸ Αἰακὸν ὀνομάζει. Ὁ συμβαῖνον ἐπὶ
τοῖς λειπομένοις τοῦ τάφου, παρεδοὺς αὐτὸς διαδίδωσι.
Τὸ μέσον ὑπὸ πλέον πόδος] Καὶ γὰρ ἐπὶ τοῦ πυρὸς θαπτομένου μέσης
τοῦ διαίου τόπου ἡ ἀσορὸς ἐπέχει.

* Videtur Græculus hic pro Alexandro reſpondens nomina Africanarum aliquot geſtiens adjeciſſe, ſed ex portentoſis ab imperito Librario adjectis vocibus quænam ex fuerint divinabunt ſagaciores.

Καὶ ἦτοι περιχυτολίθους] Εἰς τὰς τὰ ὑπόρρυτα περιχέοντας λίθους τιθέντας, καὶ πείζῃ τὰς τὰ ὑπερέκροα ἔχοντας ὑπὸ τοῖς τάφοις.

Ἐδάκχθη δὲ μοι] Γίνεται ἐπὶ τῷ τάφῳ Φιλίππου, σκευῶν ὄντων συνέσει, καὶ τῶν πείζῃ. τὰ δὲ τῶν ἄλλων βασιλέων ὀπίσω, ὑπὸ δὲ περιβεβλημένων περὶ τὰς τελευτὰς ἰσοκυβαλισμάτα, τῶν λίθων λεγομένων.

Ψήφισμα.

P. 338. Mſ. in 4. Καὶ ἐστεφανώσατο] Ἐπείλησεν. ἐφάνωσεν.

Ἕνεκα τῆς Τυρσικῆς] Φασὶν ὅτι Περσεφόνη χαρίζεται τῷ τῆς ἄδης Τυρσικὰ μόνῳ φορεῖν τὰ ἄλλων ἀπάντων Μακρᾶν.

Πρὸς τὸ χωρίον δὲ ἄδου] Εἰ δὲ ἄδου ζοφερώτερον τὸ χωρίον ἀνόμηκε, πῶς βλέπων τῷ διηκτύλῳ ἐδείκνυεν, καὶ τὸ μὲ πυιζόμβον τῶν. αἰνίττεται δὲ οἰμαι τῇ παιδιᾷ ὡς τὸ τῶ Τερψιθέμιδος ἀφυσίστερον τε καὶ ἀσυφόρητον ὂν τοῖς ἄλλοις μανθάνειν χρησιμωδούμενον.

Χάρων, ἢ Ἐπισκηπτόντες.

P. 341. Mſ. in 4. Ἡ ἀφύλακτον εἶναι] Ἀντὶ δὲ ἐρίτιμον, ἤτοι ἐπὶ τῇ κώπῃ εἶναι.

Οὐκ ἀκίνδυνον] Κίνδυνος ὁ ἐν τῇ συνηθείᾳ χρόνος.

Τὰς Ἀλκήστιδος ψυχὰς δύο] Ὧν τὸν μὲν Ἐφιάλτην.

Mſ. in fol. Χάρων ἢ Ἐπισκοπῶντες περὶ δὲ ἄδου] Πλούτων. [ὁ Θετταλὸς] ὁ Πρωτεσίλαος. [πυκνὸς] ὁ τείνων καὶ πυκάζων τὴν ὄψιν. λόγ δὲ πάζω τὸ τείνω καὶ ἕλκω. ὁ μέλλων πάξω. ὁ παρελήλυθε πέπαγα. ὁ ἀόριστος ἔδυπαγον ἄπαγε, καὶ ἡ μετοχὴ ὁ παγὼν καὶ τὸ ἀποθλασθασμὸν πεπαγὼν. [ἡ ἀφύλακτον] ἐπὶ τῇ κώπῃ εἶναι. [ἐπισφεῖς ὤμους.] ὡς πλάσιον λέγουσιν [πυελόγυιον] λεπτόμορφον ἀπὸ. [σφάλλοντας] ἀπὸ τοῦ χωλοὺς [ὀλίζων δὲ ποδὸς] ἀπὸ λίγω τὸ χαυνοῦ, τὸ κατέχον κρότον τὸ ἰσον [ἡίας δύο τῷ αὐτοὺς] Ὧν τὸν μὲν Ἐφιάλτην. [καὶ ἤκιστα πειστικὸς.] ὑδαμῶς πειστικὸς ἔμοιγε. [ἀκηδεμονικῆς] οἰκηδεμόνος. [σωφρονιζόντες δὲ κρονίων.] Λέγεται ἡ σύνταξις τὸ δὲ κρονίου, σωφρονιζόντες τὸ κρονίου. ἢ χαίρε ἀφ' ἑαυτοῦ ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀπατικὴ σωφρόσυνα, ἵνα μὴ τὸν ψυχικὸν. σώφρονα τὸν λέγοντα ἔχεις δή, καὶ τοῦτο ἀφ' αἰτιατικοῦ ὧδε ἀποδοθέντα, ἀπ' ἐκείνου φιλάφρονα Ἀθηναῖος τὸν ἐπὶ μέρους, λέγεται ὡς τὸ ἔφυγον δὲ ἄρτι, ἵνα δὲ εἶπε, ὅτι καὶπερ ὢν σωφρονιζόντες δὲ κρονίων [Τερψίων] εἶδος ξένης ἐρεχθέως, ἢ τὸ ἀκαμβὲς ξύλον, καὶ ἀδύνατον ὀρθοῦ [ἐκείνου ἀπαμπὰ τὸ ραψῳδίαν] * ὅτι γελᾶτο ὁ ζωγράφος ἔγραψε τὸ μὲν Ὄμηρον ἡμῶτα. τοὺς δὲ ἄλλους ποιητὰς τὰ ἐμπυρισμένα ἀρυσσόμενος. [φόρμ. λέγ. δὲ σπόδιν μέσον.] σπόδιος ὁ τύπος δὲ ἀχαιῶν, καὶ μέρος τι δὲ μολὶν. ζ χαῖρε κ' σ' σπόδια ποιοῦσι μόλιον. Μόλιον τοῦτο φέρει καὶ ἄδικα ἐν τῷ σώματι ἀλκὴν ἰκνούμενα. φασὶν αὐτὸν πυθομένου ὅτου μεθύοντες μὴ

* Libuit hic relinquere lectionem Mſ. Codicis ut Librarii appareret imperitia, qui non vidit hic esse nomen Pictoris, néve in nos menda quæ tolli non potuere conjicerentur. Legendum est ὅτι Γελάτης, ut liquet ex Æliano V. H. Lib. XVII. c. 22. ex quo lux huic loco haud dubia, qui vicissim Æliano tenebras adversus eos qui frustra eum emendare conati sunt.

ὁμιλητῶν· ὁ δὲ ὑποκείμενος τοὺς ἔνδον ὄντας ὑποδέχεται τὸ ἐπονομαζὸς τὸ αἰκίας τὸν τύλον προπύλαιον παρουσίμενον, ἐπείρους τε τύχῃ, καὶ ἑαυτὸν ἀείφυτον ὑπεξαγεῖν. λέγεται καὶ τοῦτο, ὅτι καὶ ἔλιν αὐτὸν ἀπήμαξεν, ὡς βαδίζων παρ' ὕλιν τινὰ παρουσίμενος κραμφαλάρ, ὃν βιαζόμενος ὡς τὴν λάρισσαν, τὰς σφῶας ἐκπεσεῖν, ὑτὸν ἢ ἀδιαχείτως τῇ συμπλοκῇ τὸ μέρον ἀφύκτῳ πάγῃ ἠρείσατο πάρεργα ἰούλου. [τὴν τὸ τραπεζῶν.] ὑπαυστὸν τὸ ἔχυσιν. [ἀοίδιμον] ὑμνητὸν. [ἀβελτερείαν] μωρίαν, ἄνοιαν. καὶ ἕρμαιον] ἔρημον ἕρημα ὡσπερεῤῥύτους. τὸ δὲ Ἕρμα, κτῆμα, ὡσπερεὰ ἄπαι. λοι ἢ φασὶν ὅτι τὸ κτῆμα Ἑρμοῦ ἐστὶ καὶ Ἕρμος ὑβρίψφ Ι, ἀλλ' οὐχ Ἑρμείας. [ἰφιγενίδα] διπλοΐδα. [δύο παραδοὺς] κρύφα γε ἄλλων ἄδικα φίλων. [Τὴν δὲ πληθὺν ὦ Χάρων ὁρᾷ] τὰς χαριεστέρας, τὰς δικαιοτέρας, τὰς ὡσαυτωσίας. [χρῆται] χρήσεται. [ἀγγέλων] ἐπόντων. [πομφόλυγας ὑπ' ὕδατι] ἄχαν ἐμφυὲς παραδιεγρομένων γαπάδα] ὦ γαπαῖε καὶ δύμπαντα. [τεθνήκοτα] τεθνᾶσι. [ἀπεχράω] φανερῶς γίγνεσθε.

Περὶ Θυσιῶν.

P. 361. Mf. in 4. Περὶ θυσιῶν] Ὁ ἀποπὸς ὑπολαβὼν τοῦ Λυκισκίνου ἐνδραμεῖν τὸ Ε' Μάγνον θυσίας ποιήσων. τὸ γὰρ θεῖον ἐ δέεται θυσιῶν. ὑπ' ἔστι ἢ διάλογος, ὅλον γὰρ τὸν λόγον ὡς ἐξ ἰδίου ἀσφιγέ ἀσύστατον. ἢ διάλογος ἀσύστατος ἴσχε διάφορα ἀξιολογούμενα ὡς ἄπαντα.

Τὰ γὰρ αἰτωλικὰ πάθη] Αἰτωλίας ἐβασίλευσε Οἰνεὺς· ὅτος θύσας τοῖς θεοῖς, τὸν Ἄρτεμιν ἐπελάθη. ἡ ἢ ὀργισθεῖσα ἀπίλυσιν κῆ τὸ Καλυδῶνος κήτεος ὅπως πορὰ ἀνθέλετ' ὕστερον ἢ, κατ' αὐτὸ συνεχθέντων ἀλλῶν ἀπορίᾳ. Καλυδὼν ἢ πόλις ἐστὶ Αἰτωλίας.

Καὶ μὴν Μελεάγρου μητὴρ ἐχθύνησε σὺν τοῖ Μελεάγρου λάμπον πῦρ. ᾗ ἔμοιρεν ὡς τοσοῦτον χρόνον ζήσῃ Μελέαγρος· ὅστε ἡ λαμπὰς ἀπέσβη. ὅτε μὲν ἰφονοΐδη ὁ κήτεος, ὁ μελέαγρος· τ' Ἀπαλάστης ἐρᾶν, αὐτῇ ὁ νικητήρια δίδωσιν. ὀργίσθησε ἐπὶ τούτῳ οἱ Θεοὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τ' Ἀλθαίας ἐπ' αὐτοῖ τ' κήτεος ἐφόνευσεν ὅτι γυνὴ προεπεμήθη αὐτοῖς, καὶ χον πόλεμον ὡς Μελέαγρον. ἀνέλεν δὲ αὐτὸς ὁ Μελέαγρος. καὶ ὠργίσθησε ἡ Ἀλθαία λῷ τοὺς ἀδελφοὺς, ἔσβεσεν τὸν λαμπάδα, καὶ ἀπέθανεν ὁ Μελέαγρος.

Ἐν ἀρχῇ τ' Ὁμήρε ποιήσεως] Ὁ γὰρ Ὅμηρος φησὶν, ὅτι σὺν ἔστι νικῶ σὺ ᾗ ὀργανᾶ ὁ Ζεὺς, ἀλλ' ἐπιδήμησεν εἰς Αἰθιοπίαν κῶπᾶ εἰστιᾶτο ἡμέρας ὑδέκα.

Ταύρων ἑκάτη] Ὁ γὰρ Νέστωρ λὸ ᾗ Ἰλίου ἐπανελθὼν εἰς Πύλον ἐπέσε ταῶν θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι ἔθυσεν, ὡς λέγεται ὅτος. ὁ γὰρ Ὅμηρος οὐπω ἑκατὸν ἐπέσε.

Υἱεῖτλιν ᾗ τὴν ἀδελφὴν] Καμβύσης ὁ Κύρε ᾗ Περσῶν ἐρασθεὶς τ' ἀδελφῆς Ἀτόσσης, ἠρίζε τοὺς βασιλικοὺς διηγητὰς, εἴτε ἐστὶ νόμῳ κατάν τ' βαλόμβρον ἀδελφῇ ξυναικέειν· οἱ ᾗ ἀπεκρίναντο, νόμον ᾗ μοῦνα εἶναι ὃς κωλύῃ ἀδελφεὸν ἀδελφῇ ξυνοικέειν. ἄλλον μὴν τοι νόμον ἔχουσί ᾗ βασιλέα Περσῶν ἐξεῖναι ποιέειν ὅ τι βούλῃ. καὶ δ' τε Καμβύσης ἤγαμε τὴν ἀδελφεήν.

Οὔτε

Οὐτε ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφασ] Εἰς οὐ κῶπας ἢ Ξ Διὸς ἄγαλμα.

Τὴν Πισαίαν ἱππείαν] Ἐν Πίσῃ γὰρ τῇ ἠλιακῇ ἢ Ξ Ὀλυμπίᾳ Διὸς ἄγαλμα ἐκ χρόσου καὶ ἐλέφασ] κατασκάσασα Φειδίας, ὅπερ καὶ ἐν τῷ ἐλόμπια ἐτελεῖτο. Ἀφ' ἧς ἢ κὴ πεντετίαν μόνον ἐπιδημεῖν τοὺς ἀνθρώπους χάριν τῆ ὀλυμπίασ, εἰς ὀλυμπίασ ἴσασι Ξ ἀγῶνα, ἄλλου δὲ μηδένοσ, ἀφ' οὗτο ἐπὶ τῶ Πισαίαν ἱππείαν.

Καὶ περιῤῥαντήρια] Τὰ ὕδατα δι' ὧν ἀποκαθάιρονται οἱ ἀθλητὲσ μέλλοντεσ.

Ὁ μὲν γὰρ Ἄπις ὁ μόσχοσ] Ὁ Ἄπις ὁ παῖς ἀγίλαος ἢ Αἰγυπτίων ἱερεύσι βοῦσ ὢν κὴ ἔχων τινὰ ἰδίαν σημεῖα· τοῦτο γοῦν ἱστοροῦσι ἀναμίζοντεσ σύμβολον.

Τὸν Νίσον ἔχῃ πλόκαμον] Ὁ Νίσοσ βασιλεὺσ ἦν, ἔχων ἐπὶ τῆ κεφαλῆσ μίαν τρίχα πορφυρᾶν, ἧσ ἀποτμηθείσησ, ἀνάγκη ἦν ἀπολέσθαι τὴν πόλιν ἧσ ἐβασίλευεν.

Μσ. in fol. Περὶ ἡνιῶν. χιτλιάζουσιν] δυσχεραίνουσιν, ἀχανακτοῦσιν. [ἄτιμα] πρόσιμα [κὴ ὑπὲρ Ξ ναυσθόμ.] ναυσθόμον, ἢ ἐστὶ ἀναυτικὸν φρατὸσ ναύσθομοσ κωλεῖ). [καθοφαιρουσῆς] ἐξορεσθείσ[ησ] ὑπημίσια.] ὑπημίσια λέγει τὰ δίχα συμφορᾶσ καὶ μίξεωσ. [θρασεῖα] λαπρείασ. [ὑπαίτιον] ὑπαίτιον τὸ γίνεσθαι, ἀπὸ Ξ ὑπαίτου ὑποκλάζ. καὶ ὑπωπίασε ἀπὸ ὀφθαλμοῦ. [περιῤῥαντήρια.] τὰ ὕδατα δι' ὧν ἀποκαθαίρονται οἱ θέοντεσ μέλλοντεσ. [ἐκπυρσῶσαι ἀστέρα] διαγγελῶσαι. [καὶ ἡ Νίσου ἔχῃ πλόκαμον] βασίλειοσ Μεγαρέων τρίχα.

Ἀναβιῶντεσ, ἢ Ἁλιεῖσ.

P. 389. Μσ. in 4. Ἐπεὶ ἐξ ὡσ ὁ ἡμιλὸσ ὧν ῥήτωρ ἦφε] Δημοσθένησ ὁ Φιλισταικοῖσ παῖσι φησὶ τοῖσ ἢ τοιούτοισ ἐοικόσι σοφοῖσ..... ὅτι σώζουσι, ὅτι ἀπολλύναι δύνασ).

Εὐχὴ γὰρ ἐστί] Αἱ γὰρ σὺ..... τὰ ἀδύνατα ποιῆσαι θεόν).

Καὶ τρίβωνες ἐράμβοι] Ἀριστοφάνειοσ ὁ λέξις. σημαίνει ἐξ τὸν ἰχθυοπωλοῦντα τὴν ἀγόρασιν, ἢ ἀπὸ πολλῆσ πείρασ ἁλιεύοντεσ.

Περὶ αὐτῶ κωμῳδίασ] Διονυσίοις γὰρ μόνοις ἐφάνη τὸ θέατρον κωμῳδῶν. Ταῦτα ἐξ δὶσ Ξ ἔτουσ ἐπιτελεῖτο, ἔαρ ἢ φθινοπώρου. ἔαρ τὰ μικρὰ Διονύσια. φθινοπώρου ἦν, τὰ μεγάλα.

Ἐπὶ κὴ Μίνιππον] ὁ Μίνιπποσ ἑτ ὑποκριτὴσ ἦν Φιλίσταρχοσ καὶ ἢ Σισύφειον φύσει κεχρημένοσ γοναῖσ καὶ ἐλεγειακῆτε κὴ λάσθμου, καλὸσ τε ἢ κύων κὴ ἐμφιλόσοφοσ μισθὸν, ὡσ κὴ ῥᾴδιοσ πᾶσι Ξ διδάσκειν ἐπορέιασ.

Λίχα ὕδη σὸ τοῦ μέρ[ε] Ἐν τοῦ μέρ[ε], ἀπὸ Ξ τὸ σὸν μέρ[ο]. ῥᾴ μοι ὕδη ὦ κὴ σὺ ὕδωρ ἀπὸ Ξ δικηστικῆ ἀμφορέωσ. ἰσέον γὰρ ὡσ τοὺσ πολλοὺσ ἐπιχεῖν βυλόμενοι ἢ ἀπορέιτε φλυαρέιασ οἱ δικησταὶ τῶν ῥητόρων, ὑδρίαν ὕδατο[σ] πλησίον τῆσ, διὰ τοῦ[ο] λαγυνίσκου[ο] παρέχον τὸ ὕδωρ ἔκροισιν, κελεύουσιν ἢ ῥήτορα λίχα σὸ δέχε ἢ ἀφέσησ Ξ κλεψυδρα, ἀπὸ ὧν εἰσ μίτρον τῆ ὕδατο[σ] ἢ λόγον ποιεῖσθαι, σωίστασθαι ἢ λόγον.

Ἢ τάτα ἢ ἐπώνυμον] Διοκλέους Ξ κυνικοῦ.

Ἐκμηλῶ τάχιστα κὴ ἐρχῆσαζ] Εἶδοσ ὀρχήσεωσ ἢ πυῤῥίχη, σύστημα[σ].

Ἡμι-

Ἡ ρακλῆς φησὶ καὶ πίθηκος] παροιμία ἐπὶ τῶν πάντη παραλαμβανόντων ἀσυμβάτων πραγμάτων. καθ' ὅτι ἥρως μὲν ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐλὸς χρῆμα ἀνδρεῖον. οἱ πίθηκοι δ' ὥσπ ἀνδρείαν ἔχοντες καὶ καταγέλαστοι καὶ δι' φώρατοι ἀνδρείας ὑποκρίσεως εἰσαγόμενοι.

Ἔνιοι δὲ καὶ τὸν Τάλω τάφον] Ὁ μὲν Τάλως ἥρως παλαιὸς σὺν τῇ ἀκρωπόλῃ τιθαμμένος. τὸν δ' Ἀνάκειον τῶν Διοσκούρων τὸ ἱερεῖον, ἄπαξ γὰρ οἱ Διόσκουροι λέγονται.

Καὶ ἄρτυς τῶν αὐτοπυρατῶν] Αὐτοπυρίτης ἄρτος· ὁ λίτος καὶ χειδίως ὠπτημένος, ἢ ὡσὸς ἥλιον, ἢ καὶ τῇ ἀποδιᾷ, ὃν καὶ ἐγκρυφίαν φασίν.

Ἀλλὰ χρυσίον τοῦτ' ἐστί] Τὸ μὲν χρυσίον, ὡς φιλάργυροι ἔχοντες ἀσυμφίσκουσι· τὸ μύργον, ὡς τρυφῶν ἐνδήτες. τὸ κάτοπτρον ὡς δυπτίζουσι τὸ ὡσώπου ἐπὶ τὸ σημάντρου καὶ τὴν ὑπήνην. οἱ κύνες δὲ δείγμα χολῆς ἀκαίρου καὶ ἀκολάστου λέγεται.

Λύσασα καὶ λίζον δ' χρυσίον] Θέσπιν τὸ ἀύσασα Ἀττικὸν ῥῆτορα. αὐτὸς γὰρ καὶ παίζειν ἔχων φασίν, καὶ ἔχοντα εἶναι, καὶ ἄλλα τοιοῦτος παρατιθέμενα.

Ἀλλ' ἡνίδ' πολλοὶ σὺν τοῖς ἰχθῦς ὁρᾷ] Ἀττικὸν ἐπίφθεγμα τῶν καὶ ἀφελῆς. καὶ ἔστι δικανικὸν ῥητ. τὸ ὁλόκληρον ὑπόπλαπ.

Ἐπιπλὴξ τῷ ἄργυρον] Προσυπακουστέον τὸ πάρεχε. ἐπὶ δὲ καὶ τούτου Ἀττικὸν, ὥσπερ καὶ τὸ ἄλλ' ὅπως μὴ πλήξῃς. ὡσυπακούεται γὰρ τὸ σκόπει.

Mſ. in fol. Ἀλισὼ ἡ ἀναβιώπης. λακισὼν] χισὼν. [ἀμείλικτος] ἀήκιστος. [παρρησιαζόμενοι] παρρησιάζεσθαι, παρακαλεῖν, συγγνώμην αἰτεῖν. [πρὸς ὀργὴν] ὁ γέλων. [παρακρουόμενος] ἐξαπατήσας. [ἐς πεδίον τὸν ἵππον] ἐς πεδίον τὸ ἵππον, παροιμία ἐπὶ τῶν, ὁπηνίκα δύσκολοις συέχοντες, ἀξιώσαντα τὸ τοιοῦτον ὁ λύσαι μὲν δυκεῖ παρέχειν βραχέως καὶ ἄνεσιν. τόδε ἐπὶ μέγα καὶ ὡσὸς ἐπίδειξιν σωφρόνων τῶν ἐπιζητούντων δυνάμεως, τὸ καταλληλότερον ἵππα πεδίῳ, ὡσὸς τὸ τὴν οἰκείαν ἐπιδείξασθαι χρείαν· παρεμβαλλόμενοι τοιοῦτον τῇ παροιμίᾳ καὶ ταῦτα, ὕδωρ βαστάζοντα καὶ λυδὸν περιφέροντα [τὸ ὡσὸ δίκης δ'] παρυπακουστέον κρεμαμένῃ. [καὶ τὸ δίκαιον σὸν τῇ χειρὶ τιθεμένων.] σὺν τῇ βιάζεσθαι, σὺν τῇ δυνάμει. [κεκλασμένοις] λιθοβολήσασιν. [ὕδωρ] μεμελασμένον] * Ἴσως ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι δικασταὶ ἐπέχειν βυλόμενοι τὰς ἀπεριστάτους φλυαρίας τῶν ῥητόρων, ὑδρίας ὕδατος ἐπλήρουν, καὶ ἅμα τὸν ἀριθμητήριον παρεῖχον τοῦ ὕδατος ἔκροιαν καὶ σὺν ταχεῖ τὰ ἀφίσταν τὰ κρατερίσκια σμίλουσι τὰ ῥήτορα λέγεσθαι, ἄχρις ἂν τὸ πᾶν σπροῖ. ἔστι δὲ ὅτ ὡσὸς τὸ μέτρον τοῦ ὕδατος τὸν λόγον ποιούμενοι, σπίτμουσι καὶ ἄκοντας τὴν δημηγορίαν. ἔστι παροιμία, μὴ λίγε σὸ τοῦ ἐμοῦ ὕδατος. [ἀγεραπάτῳ.] παπλῶς κατάπτροσωπῷ. [σὸ κεραμεικῷ] ἀπὸ τοῦ κεραμέως κεραμέως γαικῆς, γένεται κεραμεικός. καὶ συναιρέσι κεραμεικός. [καὶ σὸ τῇ Ποικίλῃ] ἡ ποικίλη στοὰ ἐν τῷ παρ' Ἀθηναίοις. σκιαλεῖον δὲ ὅπως σὺν τῇ ποικίλης σὸ αὐτῇ ζωγραφίας. [ὡσσηνῆ] πρᾶον. [ὁ κῦ Σολέως] Σολεὺς μὲν γὰρ Δρεπτός ἐστ, Ἑλληνικῇ παιδείᾳ πεπαι-

* Huic ſimile ſcholion, iiſdémque pæné conceptum verbis occurrit p. 16. Eumdem etiam conſenſum alibi obſervare eſt, quo fit ut credam duos hoſce ſcriptores multa ex eodem fonte hauſiſſe.

δίνησις. ὥστε τὸ Φασηλίτικον Ἑλλάδι φωνῇ χρῆσθαι, ἐδημοκόπει τὴν Ζήνων δὲ, ὁ τῆς ἐκείνου τε καὶ καθηγητὴς ὢν Κιτιεὺς τὸ Κύπρου ὥρμητο. καὶ δὴ καὶ Κλεάνθην καὶ Χρύσιππον ἄμφω Σολεῖς ὄντα ἄνδρε φιλοσοφίαν, καὶ μάλιστα Χρύσιππον. ἀμιλλᾶτο δὲ καὶ Ἀρίστιππος Σαμοθρᾴκης καὶ Δημόκριτος, ὃ Παμφιλήτης, Ἀθηναῖος τὸ γένος. ἀλλ' οὐδὲν τῶν ξενίας διώκουσι, ὅτι μὴ ὧν μίσους Ἑλλάδος ἴδιον ἔχουσιν ὅπως δείσουσι. δημοκόπου δὲ μᾶλλον ὡς ἔχειν Ἑλλήνων ἐξεπαιδεύσατο ἡ τῆς ἀληθείας τοὺς λόγους ἀσκῆσαι. [οὐκ ἔχω. δὲ γὰρ αὐτὸ καὶ τὸ δ φασὶ ἡδύ.] λέγε τὸ σεαυτὸν εἶναι τῶν αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι. [ὑπερμοχθῶ] ἀπὸ δὲ κακοσύλλεκτα, ἐπὶ πᾶσι τὸ ὑπερμοχθεῖν αἰσχρὸν εἶναι νομίσαι. τὸ γὰρ ὑπέρ τινος τι πάσχειν αὐτὸ χάριν, μανίας σαφὲς τεκμήριον. τὸ γὰρ ὑπερασπίζω σε. σῶσαί σε. σῶσαι πολεμῶ σοι, ὅταν ὑπερμοχθῶ σε· [ἐδάμασεν αὐτὸ ἔδρα] ὁ τῶν Διονυσίου ἐφεστὼς αὐτὸ ἔδρασε. [σοὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν] ἀπὸ δὲ τοῦ μέρους, ῥεῖ γὰρ ἤδη καὶ σὲ ὕδατος [ὡς τὸ ἐρήμιλον] ἐρήμη δίκη ὅπου μὴ ἀπαντήσας ὁ διωκόμενος ἐπὶ τῶν δίκην καταδικασθῇ, ὅμοιον καὶ τὸ ἐρήμιλον ἀλῶναι. [ἐξαγορεύουσα] τὰ Μητρῷα ἐξαγορεύουσα. [ἀδικεῖσθαι] ἀσεβεῖσθαι. Λυκιανὸς δὲ περὶ Ὀρχήσεως, φησὶν οὐδένα δ' ἁπάντων ἀκοῦσαι, τὰς ἐξαγορευούσας τὰ Μητρῷα ἐξορκιζούσας, λέγειν οἱ πολλοί. [τιθήπασιν] ἐξεπλάγησαν. [παρωξυμμένοι] παροξυνομένοι. [ἀστοῦσθαι] ἰχθεῖν. [ἀκήρυκτος] ἀδιάλλακτος. [ἀλμυρίδες] πορφύρας χλαμύδας. [ἀναπλήσας τὰ κατορύγματα] ἀγκιστῶ, μεμαγνώκω ἐφ' οἷς ἔθαψα. [καὶ καλῶδιον] κρύζω σύκων. [τὸ Πελασγικὸν] Πελασγικὸν τόπος Ἀθήνησιν, ἀπὸ Πελασγῶν τῶν αὐτόθι οἰκησάντων, χρέφεται δ' ἡ ἀφ' οὗ ρ'. [τὸ Ἀνακεῖον] ἀνακεῖον τὸ Διοσκόρων τὸ ἱερόν. ἀνακεῖς γὰρ οἱ Διόσκουροι λέγονται. [ὁ Τάλως] Τάλως ἦρως παλαιὸς ὁ τὴν ἀκρόπολιν τειχισάμενος. [Ἐπικυρείους] ὡς τὸ Ἐπικυρείων δεῖπνον πάνυ τι ἡδονῆς ἠγεμόνον. [ἐπιχειρίας] λέγεται ὁ μέχρι τῆς σαρκὸς ἐξυρημένος. [Ὁρμιὰ] λεπτὸν χοινίον, ἀπὸ τοῦ εἴρω τὸ συμπλέκω. [ὁ ἐν Πειραιῶς.] Πειραιεῖς, ὁ εἰς Ἀθήνας λιμήν. καὶ κλίνεται πειραιέως. * ἀπὸ δὲ πρᾶ, πρᾶον, πραεῖς, πραεῖνς, καὶ πλεοναστικῶς δ' Ι πειραιεύς. [καὶ εἰδεχθὴς καὶ σκληρός.] ἄμορφος, ἀπρεπής, μισητός. [ψηπᾶ τις κηχλώνης] ἰχθύδιον ὁμοῖον τῇ Πλατεῖ. ἐν δύο δερμάτων συγκολλᾶται τῶν ἰσίων ἀσκῶν, ὅπως σαφέστερον κολλῶσι, οἱ δὲ βάγλωσσον. κολλᾶς δὲ ἀλλὰ ἐπὶ τούτου. [ἀπὸ δὲ Λυκείου] ἐν τῶν ἀδολέσχων Ἀθηναίοις γυμνασίων ἐστὶ τὸ Λύκειον, ὃ Θεόπομπος ἐν τῷ περὶ Πεισίστρατον ποιήσας τὸ Λύκειον, φ. . . ** ἐν τῇ λ' Περσικῆς φησὶν ἐπισκευάσθη· οὕτω γράφει.

Pag. 370. Ibid. Βίων πράσις. ἐφαντάζετο.] τὸ φαντάζεσθαι, ἐπὶ δὲ ἀναπαύσεως λέγεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐν ὕπνῳ ὁρωμένων, ἔστι δὲ ἀναπαύσεως τὸ φαντάζεσθαί τινα τὰ ὁραθέντα. [Θεὸς ἄβρωτός τις εἶναι φαίνεται.]

* Pirræus nempe olim fuerat insula in quam oportebat χειρία διακῆσαι, ut ostendit Meurtius in libello quem de celeberrimo illo portu scripsit, ac nuper edito à Doctiss. Viro *I. G. Grævio*. Vid. Cap. 1.

** Legendum Φιλόχορος, cujus nomen supra p. 9. occurrit. scripsit enim Ἀτθίδας. Vid. *Voss. Hist. Græc.* & Suidam in Λύκειον, ubi idem ex Philochoro narratur.

ε).] ἐλέγετο γὰρ ὁ Πυθαγόρας σύμπαντα τὰ δεξιὰ αὐτοῦ μέρη τῶν Θείων. [Ἅτος ὁ τῶν πέραν ἐξαρτημάτων.] Διογένης δὲ ὁ Σινωπεὺς καὶ Εὐξῖνος Πόντου, Εὐρωπίας ἐκαλεῖτο, διότι ἐχωμίδα ἐφόρει, καὶ ὡς ὤμως παρίχα γυμνὸς ἐφαίνετο. [Τιβασὸς] πρᾶος καὶ ἥμερος. [ἔρημον.] πρόγεγραμμένον. [πονηρόν.] ἀναιδὴ, καὶ ἀναίσχυντον. [καὶ ἁπλᾶς.] ξένου τοῦ κατὰ πάντων οἴκου. [ἀδοράτους] τρυφερούς, ἁπαλούς. [Πεμμάτων] πλακουντίων. [ἐρανίζεσθαι τῶν ἐράνων.] συλλέγειν καὶ συναγείρειν. [ἐπικήδειον] ἐπιτάφιον. [τῷ δὴ ὀδύρομαι.] ἐπὶ δὲ πᾶσι, ἐπὶ δὴ τούτοις Ἰάονικὸν, ἐπείτοι καὶ Ἔφεσος Ἰάων, Ἐφίσιος δὲ Ἡράκλειτος. [κυκεῶνα.] κυκεὼν ἐκ πολλῶν βοτάνων συγκειμένων ἁρμακείαν ποιεῖ δηλητήριον, λάπη δὲ κεκυλὸς καὶ κυκεών. [ἀμφορεύμενος] συνδιαμοχθούμενος. [χείρους.] ζήτημα αἰνιγματῶδες, ἢ συμπαθοκὴ συλλογισμὸν λέγεται δὲ καὶ ὁ πυρμπικὸς, καὶ ὁ συμπαθικὸς λόγος. [τὸν σωμύλον.] φλύαρον, πλαπαλόγον, ἢ ἔφορον τὸν λόγον ποιοῦντα. [ὁμοῦ μάσσει τὸν κύνα.] Κέρδεργον. Ῥαδαμάνθυος ὅρκος. ἔτος κατὰ κοινὸς, ἢ χοὺς, ἢ πλακοῦς, ἢ τοιοῦτον ἄλλο, τοιοῦτο. οἷς * μίγνυσι ὅρκος ἄπαυλα λόγων κύων ἐπὶ τυχὸν. Καμπὴ Χείρωνος. τοιοῦτοι οἱ Σωκράτης ὅρκοι. [λιχνεία] λαιμαργία. [τὸ δεῖπνα δὲ ὅπως ἴδω.] ὅπερ τὸ δεῖπνα εἰώθασιν οἱ παλαιοὶ λέγειν ἵνα φιλῶς τὸν λόγον ἀναζητῆς, ἐπὶ τὸ συγκρύπτειν τὴν βυλομένων τῇ ἀορασίᾳ δὲ ὀνόματος, τὸ ἀποκείμενον. ..... λάπης. [φιμὸν] τὸν δεσμὸν καὶ χαλινὸν. [ἀγνῶτες] ἀγνώμονες. [ἀφελεκήκοι.] ἀφελαμβάνοντες, ἀφελέγχοντες. [βραδὺς γὰρ καὶ νωθὴς] ἀθυμος ἀνὴρ δὲ καὶ τὸ τρηπτὸν καὶ δὲ θέω τὸ τεῖχος, ὁ ἐτρημένος δὲ εἶεν ἤγουν τρέχειν.

Κατάλογος καὶ Τύφωνος.

P. 422. Mſ. in 4. Τινὲς λέγουσιν εἶναι τὰς μοίρας Κλωθὼ, Λάχεσιν, Ἄτροπον. σύνταξαι δὲ ποιεῖ τὸ Χάρισιν ἀπὸ μίαν τῶν μοιρῶν τὴν Κλωθὼ ἀποσβαλειπόμενον.

Εἶεν] Ἔτι καὶ αὖτε δὲ ταῦτα μὲ δὲ ἔτος. ἐπιβρῆμα ἀφορισμοῦ. ἐπὶ δὲ τοῖς ἤδη εἰρημένοις ἐπλεονασμένον ἀφορίζει αὐτά. ἔτι δὲ καὶ ἀφελούσης, αὖτε δὲ ἄμα δὲ, ὡς σύνταξαι.

Ἄντλον] Τὸ σὺν τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ.

Ἀναλογεῖν] Ἀνάπλειν.

Παρακέκρυφεν] Εἴ τι εἶχεν ἐγκεκρυμμένον ὑφάλῳ. ἔστι γὰρ σημαίνει καὶ παρὰ τοῖς ναύταις τὸ ἀφανίζειν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἔτος φασὶν ἰδίως ὁ τῶν ὀβολῶν τῇ κερμάτια συμβαλεῖν.

Τετρόπωται] Ἐν τῇ τροπωτῆρι ἐμφύεται. τροπωτῆρ δέ ἐστι λῶρος ἐν ὃν τῶν κωπῶν ἐμβάλλουσιν.

* Sunt duo verſus ex Cratini Chironibus petiti, ſed corruptiſſimi, ſic legendi, ut liquet ex excerptis Grotianis. p. 493.

Οἷς ὦ μίγνυσι ὅρκος ἄπαυλα ἐπὶ λόγῳ
Κύων, ἤτοι γὰρ, Ζεὺς ὁ παρὰ.
Quibus juſjurandum maximum in te qualibet
Canis eſt & anſer: nam Deos non nuncupant.

Ἀμφιβλυτόν ἐστι] Περὶ ἑαυτῆς ὅτι τὰς βόας λύουσι.
Ἐφήβων] Ἔφηβοι καλοῦ] οἱ ἀπὸ ιδ' ἐτῶν νέοι ἄχρι τ' εἴκοσι.
Ἡ λίγυς] Ἐπειδὴ ῥητορικὸς ὁ Ἑρμῆς ἴδιον λέγει.
Καὶ κλωπώλ.] λέγει] χαὶρ τῶν κλεπτῶν ἀσίτους ὁ Ἑρμῆς.
Ἀσφόδιλον] Εἶδος βοτάνης.
Ἐξ ἡμισείας] Τὸν χαὶρ Ἑρμῶ καὶ τοῖς ἄνω τοῖς κάτω συναριθμεῖ. καὶ τοῦτον ὧν λιχανίζει.
Καὶ χοαί] Τὸ ἐπιχώριον τοῖς νεκροῖς μελίκρατον.
Καὶ πόπανα] Εἶδος πλακοῦντος.
Καὶ τὸ ἀφίσμενα] τὰ ἀποφερόμενα τοῖς νεκροῖς οἷς τιμῶ ἡμεῖς.
Ἀμβροσία] Τὸ τ' θεῶν βρῶμα.
Νέκταρ δὲ] Τὸ τ' θεῶν πόμα.
Σοβῶν] διώκων.
Διδυμάων] Τὸν τύραννον λίγει Μεγαπένθη.
Γιλώντα] Μίκυλλον πίνει.
Ἕνα δὲ τοκα] Τὸν κωμικὸν λίγει ἐξημμένον καὶ βαστάζοντα.
Νήμασι] λίγεται γὰρ ὡς ὁ ἀτρόπου τρέφων τ' Κλωθὼ τὸ μὲν τ' ἀνδρὸς ζωῆς, ὡς συμπληροῦσ τ' τ' ζωῆς ἀνδρὸς χρόνον τοῦ πάππου.
Ἀντειδών] Ἀντιβαίνων.
Εὐάγγης] Ἀγαθὸς.
Λοιζομένης αὐτὰς] Ἀγελαίους, μετρίους.
Λαθών] Ἀγνοηθείς.
Ἡ Ἄτροπος] Ἄτροπος ἐστὶ μία τ' μοιρῶν ἡ τὸ γενόμενον μὴ συγχωροῦσα τρέπειν, διὸ καὶ τοιοῦτον λίγουσι γεγενῆσθαι τὸν ἀποθνήσκοντα τ' Ἑρμῆ.
Τὸ σῆμειον] Ἐν Ταινάρῳ ἀκρωτηρίῳ τ' Λακωνικῆς λέγεται εἶναι τὸ σῆμειον, ἀφ' οὗ τὸν νεκρὸν ἐπὶ τ' ᾅδου κατέρχεσθαι.
Ἐνιδή] Ἐνίλιπεν.
Τοῦ λοιπομοῦ] Τοῦ ἀριθμοῦ.
Ὁ Λίκνος] Υἱὸς λίγει Ἡρ Διὸς, καὶ τοῦτον, ὡς φασὶν, ἐπίτηδες τοῖς παχθονίοις ἐποικοπεῖν.
Ἄλις σοι] Ἀρκέτω.
Παρελόμεσ σι] Παρηρέθμησεν.
Σωσεῖς] Νοήσεις.
Αὐθιρεῖς] Ἐξ ἰδίας γνώμης.
Τ' αὐληγὸς] Ἀφιερέως.
Ὀλιγοελίου] Ῥαθυμίαν.
Διαμίσθρῳ] Βραδύνοντι.
Τῆς ὠκυαγείας] Τῆς καλῆς ἀγωγῆς.
Ὀμφακίας] Ἀνεψιάτης, ὁ ἐκ μικρᾶς.
Βεβυσμένοι] Πεφραγμένοι.
Ἀρσμένον] Κυρίσσοντα.
Τακεροὶ] Τακέντες.
Τετρυγημένοι] Ἐψημένοι τὸ τοῦ δεύτου καιροῦ.
Ἀποβάθρων] Οὕτω καλεῖται ὁ τ' νεὼς τόπος, δεῖ ὑπὸ τῶν γῆν ἐσερχόμενοι, ἢ εἰσερχόμενοι.

Πρὸ

Πρὸ Εὐκλείδου] Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ οἱ Λακεδαιμόνιοι Ἀθηναίων ἐξηκοντόρμοι τριήρεις τυρσήνας ἔφησαν παρ' αὐτῶν. οἱ τινες ἁλισκόντες πολὺν τὸν πολιτῶν μὴ πιστὰ, κακῶς εἰσχριλλῶ τοῖς λοιποῖς. καταλυθέντων δὲ τῶν τυρσήνων, καὶ γινομένης μετ' αὐτοὺς Εὐκλείδου ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθήκας ἐποίησαν ἄφεσιν τοῦ περὶ Εὐκλείδου ἄρχοντος εἶναι. τοῦτο δὲν λέγει νῦν, ὅτι τῶν πάνυ ἀρχόντων ἀναζητήσει τὸ βίου καὶ βάλομεν.

Ἐκ τυμπάνου] τύμπανόν ἐστι ξύλον, οὗ οἱ τὰς καταδίκας ἐφόδλουν.

Τῆς Ἐκάτης] Ὡς ἔοικεν οὐ τοῦ τῆ Ἑκάτης δείπνου, τοῦτο γὰρ ἀληθὲς ἄδηλον. ἡ δὲ Ἑκάτη μία ἐστὶ τῶν περὶ Ἕκατον Θεῶν. ἀλλὰ δὲ λέγει οὐ σὺ ἐθήρευσε.

Τὸν ἄτρακτον] Ἀντὶ τοῦ ὅλον τὸ ἄτρακτον ἐπ' ἰμοῦ ἕκλωσεν.

Ἐπίδασις] τοιοῦτον ἄπελθε εἰς τὸ πολεῖον.

Οὐ πολὺν χρόνον] Εἰς Πραξιτέλαιον ἀποσκώπτει.

Οὐκ ἂν ἐξήκει] Ἀντὶ τοῦ παρῆλθεν. ὅτω καὶ τοῦ ἐξήκασι φαμὲν ἐπὶ τῶν. ἀντὶ τοῦ παρελθόντος.

Ἄρμενον] Εὔδοξον.

Ἐπισήμου] Ἐσφραγισμένου. Γλυκέριον. Ἀττικῶς τὸ κεκλεῖσθαι ἄπαξ ἐπὶ πάντων οἷον ἐπιεικῶς, ἀμφίδιον. φιλίππου. ψυχίδιον. τριήδιον. ἱερέδιον. πώλιον. χρυσέδιον. καὶ πάνυ ὅσα τῇ τοῦ δὶ τρίτην φωνῇ εἰς ΙΟΝ λήγει καθαρεύοντα. ἂν ὁ χαρακτὴρ ἄνωθεν ἐμμένῃ Ἀττικῶς ἐμπίπτει δὲ τῶν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ χρήσει φαίνεται ἀσθενοῦντα. ἄπαξ δὲ μόνον τὸ ἐνικὸν μόνον κλίνει).

Ἐπιδιώσει)] Ἐπιζήσεται.

Καὶ μικρὸν τι ὠφὸς] Καὶ σὺ τύπτοις.

Ἀπίφθω] Εὑρέζω.

Εὔγωμον] Εὔλογον.

Εἰς τοσοῦτον] Ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἀπάγωμεν] Ὑποτάξω.

Αὔτωνιφον] Ὄνομα κύριον.

Ἐγκαλλωπίσῃ)] Συγκαλλωπίσει).

Τίς δὲ ὧδε φίλος] Διὰ ἐνὸς τούτου πάσων τῶν τυρσήνων ἐμφανίζει ἀδέκειαν. καὶ ὅπερ ἀδεὶς φίλος, ἀλλὰ κόλακες πάντες αὐτῶν, ἢ μᾶλλον ἐξωνύμοι.

Ἀποδικόνιζε εἶδε] Ἕνος Ἀττικοῦ ὅτω χρῆται ἐπὶ τῶν ἀνυπερθέτως καὶ παρόδους γινομένων. ἀντὶ δὲν δὲ εἰπεῖν, ἐπεὶ ἀπέδικον δύο τῶν ἔργων, εἶπεν ἐπεὶ τάχιστά μοι ἀποδικόνιζε εἶδε. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ἐπεὶ τάχιστά μοι ἐξεμάνθη, τόδε καὶ τόδε ἔπραξε, ἀντὶ γὰρ δὲ ἅμα τῷ γενέσθαι ὑφ' ἑαυτοῦ ἔπραξε.

Ἐπιστασιάζομεν] Ἐπισύρας. ἀσφαλισόμεθα.

Ἐκκόδη] Ὑβελισκῶς ἐφεδρεύσιζεν.

Ἐνέτεινας] Ἐπήγαγες.

Καὶ τῆ κόβρᾳ] Καὶ τῇ τῆ κεφαλῆς.

Πλατὺ χρεμψάμενος] Τὸν τῆ τόκῃ σωσαγὼν πλοῦτον.

Ἐκπιπατάμενον] Ἐκμιούμενον, ἐκμισούμενον.

Γλυκέριον] Ὑποκοριστικὸν τοῦ Γλυκιερέως Ἀθηναίου ἔθνους. αὐτοῦ δὲ τοῦ

θηλυκὸν ὀνόμασε. ὅπως ὑποκορίζηται. τὴν δ' ἀφηλικίαν λέγοντες δι' ἡλικίας καὶ τὴν δυσταξίαν δυστάξιον.

Ὧν ἐλαττόμην] Καὶ τοῦτο ἀφαιρετικὸν τὸ μὴ σωφρονεῖν ἐᾷ ἢ λέγειν, ἀπ' ὑποτιμήσεως, ἐνδεὴς ὢν τοῦτο, ὡς καὶ ἐν τῷ βίῳ σωφρονικὸς εἴωθε γίνεσθαι ὑπὸ μείζονων κωλυόμενος ἢ λόγου.

Ὁ Γεδεμάριος] Καὶ οὗτος υἱὸς ἦν, ὡς λέγουσι, Διὸς. ἀφορμὴν δὲ παρὰ τοῦ πατρὸς τὸ οὕτω, ἐπὶ τῷ ἐπιζητεῖν τὰς τῶν προπατόρων αἰτίας καὶ τὰς εἰς αὐτοὺς ἐπιφοίτους δίκας.

Εἶσιν ἢ ποδὸς] Τυτίσι καὶ ἢ ποδὸς.

Προσπατταλάδαι] Εἰς πάσσαλον ἔδυσι, ἀπὸ τοῦ ἀνεσκολόπισε.

Ἀγαπητὸ] Ἀντὶ ἐρωτικὸ, ἐπιπόθητον.

Ὅπ τύμβου] Ἔκτοπον.

Περσὶ χθὼ] Κρατοῦντες.

Προσπεπηγυῖα] Προσπεπηγυῖα. προσπεκτῆσθαι. ἐπιθυμητικῶς ἔχουσα.

Καὶ τὸν ἄλλον ἅπαν] Καὶτοιγε ἔλεγεν Ἀθηναίων ἕνα, τὸ φησὶ.

Ἡ δὲ Κύκλωπος] Ὁ Κύκλωψ ὡσὸς τὴ Οὐδυσσέα ἐν τῷ σπηλαίῳ ἦν, σοὶ χαρίζομαι τοῦτο ὅτι μὴ πάντων ὕστερον σε ἐδίδει. τὴν δὲ καὶ ὁ Μίκυλλος φησὶν. ὅτι ἐφ' ὕσον ὁ Διονύσιος γίνεται, τί μεν ὠφελεῖ Διονυσίου ὕστερον; ὅπως δὲ λέγει τὴ Οὐδυσσέα, ὅτι γὰρ ἑαυτὸν Οὐδυσσέα ἀφαιρεῖται τὴ Κύκλωπα.

Ἐκ ἀφαμίτρου] Τὸ λόγιον ἐπὶ τῶ πάνυ ἀφορεσάντων. ἔλαττον τῆς δὲ ἐπιπόδα χαμαὶ δὲ κύκλω. ἐπ' εὐείας γὰρ πασῶν τῶν τεμνουσῶν τὴ εὐθείαν ἀφ' ἑκάτερα ἐκβαίη ἀφαιρεῖσθαι λέγει, λοιπὸν δὲ τὸ πάνυ ἀφόρετα λέγει ἐκ ἀφαμίτρου.

Οἱ δυσέρωτες] Οἱ πάνυ ἐρῶντες.

Οὐ συνοικίαν] Τὰ τῶν ἐνοικικὰ λεγόμενα.

Εὔζωνος ὢν] Ὁ ταχὺς καὶ ἐξίως βαδίζων.

Κρηπίδα] Ὑπόδημα.

Εἰς τὸ ἔμπαλιν] Τυτίσιν ἐναντία τοῖς γινομένοις ἐν τῇ ζωῇ.

Οὐ γὰρ οἶσθ' ὅπως] Καινοπρεπῶς τοῦτο οἶδα γὰρ ὅπως δυσκόλως δὲ ἢ γὰρ οἶσθ' ὅπως εἴρηκε.

Εἰς τὸ ὡσεὶ ὁρᾶν] Τυτίσιν ἐκ ὥσπερ οἱ παλαιστοὶ εἰς τὰ ἐπίπεδα θεόρων, ὡς ἐπηβολοῦντες δὲ φωτός.

Ἀπίκνεταί με] Ἀντὶ δὲ ταχύτερόν με ἐς τὸ ζῆν ἀνεπόθη. ἢ ὅτι τὸν πνεῦμα ἐκίνησε καὶ ἠμφότερ, καὶ πονηρῶς ἔχειν ἐποίει, ἢ ἀπὸ δὲ πάλαιστος ἢ διέφθειρεν ὅτω γὰρ Πλάτων χρῆται τῷ ῥήματι τούτῳ.

Καὶ ἡ κνῖσα] Ὁ καπνὸς.

Ἀπίκνεταί με] Ἐφικνεῖταί με.

Ὅλῳ πήχει] Ἀντὶ δὲ μέτρῳ μεγάλῳ. ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς, ἢ ὑπὲρ τὸ ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τριῶν δακτύλων.

Ἐξυπλάζων] Ἀντὶ δὲ τείνων τὸ τρόχηλον καὶ τὸ σῆθος ὡσεὶ πάλλων ὅμως, καὶ τὰς ἰδίας ὤμους ὡσεισοπερύθρου, ἢ ἐπὶ χαυλιῶν καὶ ὑπερφάνως ὡσεπατῶν.

Ἐπῆπτεν] Ἐθωύμαζον.

Ἄγχιστα ὦ] Ἀντὶ δὲ ἐγγύτατα. πλέον πάντων πλησιάζων.

λογίζετο] Ἠριθμεῖ.
αὶ ἀνεμήνητον] Ἀναστάσεις.
ωλον] Χρεῖον.
ολχίδων] Ὅτι ἡ λακωνικὴ κύκλῳ τῶν ἄλλων εὐδοκιμωτέρα. ἢ ὅτι ἐπὶ πρώτων παρὰ τοῖς κωμῳδοῖς εὑρηται τὸ ἐπιτίθευμα τοῦτο.
Τὰ πορθμεῖα] Πορθμεῖα λέγει τὸ μισθὸν τὸ γινόμενον τῷ Ἀχερουσίῳ πλοίου.
ἀναγροῦσας] Ἀντωνίας.
αὶ αὐτόκωπος εἶναι] Ἐπὶ τῆς κωπῆς καθήμενος.
ξύρεις] καλῶς κωπηλατεῖς.
ρετμῷ] Κώπῃ.
Γ] Ἀργᾶ.
ελήσω] Τρυφήσω.
ὐπολοῦμαι] Ἐπικελεύσομαι ἢ ἐπίφθεγμα τῶν παλαιῶν ἀρχαιόντων, ἤτοι θρόων ἀφεθέντων, ἢ εἰς πέλαγος ἀφίεναι μελλόντων, τὸ δυπλοεῖσθαι τῇ τύχῃ ὡς ἔοικε τοῦτο ὑποβαλλόμενοι.
Ἐπικελεύσεις δίκης] Ὡς οἱ τῶν παλαίων λέγειν εἰώθασι κελεύσεις, ὡς δὲ λέγει ναυπηγῶν ὧν ὑποκέλευσμα καλεῖ, διὸ ἐνίοις καταρχὰς οἱ ἰαμβοι ὑπήκουσε τὸ κέλευμα, ὥσπερ καὶ ὅτι τῶν ὀγκίων τῶν οἷον μέσων τὰ κερμίας ἐπὶ τὰ ἴσα διαφέρουσι.
Τὸ καθ' ὕδατος] παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτως ἐπιχειρούντων πράττειν. τὸ γὰρ καθ' ὕδατος ῥεῖν, ἀδύνατον.
Τῷ] Πίνει, ὃ ἐστὶ ἐκζωγρήσω.
Εἰ καλῶν] Πορνῶν.
Μίκκος] Οὗτος δὲ ὁ Μίκκος Κορίνθιος ὃν ὑποφέρων καὶ ἄγων τοὺς αὐτόν.
Γῆς Σήρας] * Σῆρες εἰσὶν ἔθνος παρ' ᾧ γίνεται τὸ σηρικὸν ἱμάτιον. τούτους ὃν φησὶ Σήρας ὄντως, ἅπτιμι ἐνεγκεῖν ὀφείλουσα. ἢ δὲ ἀμαθία τοῦ κεμένου ἀπατᾷ Σῆρας νοεῖν, αὐτοὺς τοὺς σκώληκας τοὺς ὄντας τῶν μίτων. Ἀμφιβάλλει δὲ ὁ τῷ χαλκῷ τὰς λίγυρας ἀμφιβάλλων τὰς τῶν ἀλόγων ψυχάς.
Πορθμεύσω] Παρίλκει ὁ πόρος τῶν δύο· ἤτοι τὸ πορθμεύσω, ἢ τὸ πάσω, φῶ γὰρ ταύτῃ σημαίνω.
Δαδουχῆσαι] Λαμπάδα φέρουσα.
Τὰ Ἐλαυσίνια] Ἑορτὴ ἦν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις τὰ Ἐλαυσίνια, ἐπιτελουμένη Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, ὧν ἡ ἐλαυνομένη ἀπόπτε πινὰς τῶν Ἀθηναίων ἡλίαν, ἄνθρ' ὁ Λυκιανὸς συνδιαπαίζει.
Περσεφόνη] Περσεφόνη, μία ἐστὶ τῶν Ἐριννύων. Ἐριννύας δὲ λέγουσι θεὰς τὰς ἐπιτετραμμένας κολάζειν τοὺς πλημμελοῦντας ἐν τῷ βίῳ.
Πρὸς τὸν πατρὸς] Ἐπορκῶ σε κατὰ τοῦ πατρὸς, λέγει δὲ τὸν Διός, κατάχρησις λέγουσι τὸν Γαδαμάνθυν τὸν Δία.
Σπιγματίας] Σπιγματίας καλῶσι τοὺς οἰκέτας τοὺς στιζομένους, ὡς ἀλχηνιους. εἰς τοῦτο δὲ ἀφορῶν ὁ κυνίσκος, τῶν στιγματίας ἐγκόμιον προσωνόμασεν.

Πολ-

* Locus occurrit p. 438. Vbi juxta Benedicti Editionem Σύρας legitur, cum Bourdelotiana legatur Σῆρας, quæ lectio confirmatur à Scholiasta.

Πολλὰ δ' ἀπαυθρώπευν] Φρονίμως αἰνίττεται πάνυ ὡς ὁ φιλόσοφος καὶ τὶ ἴδιον σχῆμα ἀμφότερα, δυνατὸν ἀφ' ὧν πόνων ἀποκυθαίρει αὐτὸ.

Ἐμπολάσιος] Κερδώος; συνάξας.

Περιπλὰξ αὐτὸν] Περὶ τῶν ἄκρων βάλλει, ἀσθενῆ.

Μακάρως] Μακάρως τίνας λέγουσιν, ἵνα ἀφ' ὧν ἔχουσι καὶ δι' ἃ ἀγαθῶν ἀθῶσι ψυχαὶ μὴ θάνατον.

Ἀνεπίχαρτον] Μηδεμίαν χαρὰν ἢ σύγκρισιν ἔχων.

Ἐμπεφυκῶν] Ἐνυβρίζων.

Ἀστροδαμυκτὶ] Μὴ μύων τοὺς ὀφθαλμούς.

Κενὴ δὲ ἐπὶ] Ψευδὴς μᾶλλον ὡς ἔτυχεν.

Τὰ μεθ' ἡμέραν] Τὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ.

Ὑπερπεπεικότα] Ὑπερβαλλόμενον.

Κανηφορῶν] Τὸ ἐπιποῦν ξύλον.

Προσκαλεῖ μοι] Καὶ τοῦτο εἰς πλείονας ἢ Ἐπικούρου ἐπείρατο ἐλέγχειν. ἐπειδὴ γὰρ οἰκείοις καὶ τὰ φυτὰ λέγουσιν ἔμψυχα, ἐπιπλήττουσιν ἐμπαίζων λύκοις καὶ κλίνῃ μαρτυρόντως παρέλαβεν.

Ἐς δ' Πυθοφλεγέθοντα] Ποτὲ μὲν πυθὼ λέγουσι τοῦτον ἐν τοῖς ὑπερχθονίοις. ὁ δὲ Κέρβερος κύων ἐπὶ τριῶν ἔχων, ὡς λέγουσι, κεφαλῶν φύλαξ ἦν ἅιδου.

Χάριν ἔσομαι] Ἀντὶ δ' εὐχαριστήσω. τὸ γὰρ εὐχαριστεῖν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐν λίγεται.

Τάνταλον] Λέγουσι γὰρ οἱ Ἕλληνες ὅτι ὁ Τάνταλος ἄνθρωπος ὢν, υἱὸς γενέσθαι τοῖς θεοῖς ὁμοτράπεζος. καὶ ἀκούσας τὰ λαλούμενα παρ' αὐτοῖς ἀνθρώποις ἔλεγε τοῖς ἀνθρώποις. καὶ ἀφ' τούτου οἱ θεοὶ ὀργισθέντες κολάζουσιν αὐτὸν ἐν τῷ ἅιδῃ. θεωροῦσι γὰρ δίπλωμα πεπληρωμένα κρεῶν, καὶ ποταμὸν ὑδρίοντος, ὑδὲν αὐτῶν δύνασθαι γεύσασθαι. αὐτὸς γὰρ ὑπὸ δίψους σπένδα φεύγουσιν.

Μεμηνυμένος] Ἀναλογιζόμενος.

Περὶ τῶν ἐπὶ μίσθῳ συνόντων.

P. 443. Mſ. in 4. Οἱ ὡς τοῖς ἱεροῖς] Οἷον τὸ πάλαι οἱ νεωστὶ ἀνθρωποι σμίχρινδ χύμδᾳ ὡς τοῖς ἱεροῖς κυδήρμοι, ἢ τῶν αὐτῶν τόχλω ἐλοφυσήρμοι.

Δοκεῖ γάρ μοι ὦν πολλῶν] Ὅπ τὸ ἰκόντες εἶναι ἄνω λεσφάσιος ἐρέσθαι.

Σκόλοπος] Σκόλοψ ὀξὺ ξύλον.

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πιὴν δεδεμένος] Τὸ τελῆρες καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο ἔστι π εἰπεῖν, ὅπτ ἔρξαι δύνασθαι, γλῶσσα δέ οἱ δέδεται.

Εὐχὴ γὰρ ἂν] Αἱ γὰρ εὐχαὶ ὡς ἐπὶ τὸ δυνατὸν ὠφελοῦσιν.

Καὶ τρίβωνες ἐρώμενοι] Τὰς ἐγκεγυμνασμένας τινὶ ἀσκήμασι, καὶ ἀφ' πολλῆς πείρας ἐλεγκτικὰς, Ἀριστοφάνης ἢ ἡ λέξις.

Τὸν λωτὸν] Βοτάνη εὐώδης. ἣν ἔνιοι καλοῦσι μυρόλωτον.

Εὐπερρύθμοις] Ἀνθρώποις εὐκατεργάστοις. εὐδιαίρετοι. πλαστοῖς.

Γλισχρῶν] Ὅταν ἀπὸ τῶν καρδίαν τροφῶν γένῃ, ἐπικολληθῇ σπάνιον καὶ κολλῶσιν ἐλίσσον.

Κατεδικάσατε] Ἀντὶ δ' κατηγορήσατε.

Ὀρνίθων γάλα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερφυῶν ἀγαθῶν, ὅταν τινὶ συμβῇ, λεγομένη τὸ ὀρνίθων γάλα. *

Ὁ δὲ ἀκκισαίμην] συστοιησαίμην, ὑποκελαίμην.

Φιλοτησίαν] Φιλοτησίαν ἐστὶν ἡνίκα τις τὸ ἧσσον, ἀπὸ τῆς διαθέσεως αὐτῷ φιάλης πίων, τὸ λοιπὸν παρέχῃ φίλῳ τῷ φιάλῃ χαριστέμην.

Ποτιωέμεν] Δυσφορῶντα. μὴ οἰμωγῆς συγκαλοῦντα.

Τιμασσὸν] Τιμασσὸς ὁ ἥμερος. καὶ ἀτίμασσος ὁ ἀνήμερος.

Καὶ ὡς ἡ παροιμία φησὶν] Παροιμία ἐπὶ τὸ χεῖρον συγκροτοῦντων ἀεί. Ὁ γὰρ Μανδρόβουλος ἦν ὑὸς ἀγρίου πατὴρ γηπουργὸς ὢν Σάμῳ, χρυσῶν συβάβων ἀνέθηκε τῇ Ἥρᾳ, τῷ δὲ δευτέρῳ ἔτη λέγουσιν, τῷ δὲ τρίτῳ χαλκῶν.

Ὑπὸ κώδωνι] Ὅτι συνεῖδες ὡς παλαιοῖς Λακεδαιμονίοις ὑπὸ κώδωνι συκλησιάζειν.

Νεαλίσκῳ] Σημαίνει δὲ ὁ νεοσὶ ἰσχνοὺς. λίγνους ἢ καὶ ὁ νεοσὶ λιθεὶς

Διῳῶνα κεκρυφάναι] Τὸ ἐξῆς διῳῶνα κεκρυφάναι ἐπιμελέμην, ὡς ἐπίσημος ἦσι καὶ κρυφαῖος.

Ἐ'ωλε πηός] Χρησιν. ψυχρόν. μαπεῖν. ἀναφλεῖν. ἀνισχρόν.

Προσπιμπτρῶντες] Ἀντὶ δὲ καὶ δηλοῖ δὲ εἰκότως ἐπισκοπῶντες.

Ἐ'φεσίδιον] Μανδύων πικὸν. ἄμεινον ἢ κεκρύφαλον νοεῖν.

Βριθυόμβοι] Ἀλαζονόμβοι ἢ λυπέμβοι καὶ δυσχεραίνοντες. βρίθυον δὲ μῦρον τὸ παχύτατον, οἱ δὲ ἄθλιον μῦρον. κολάζεται καὶ ὄρτυξ ὁ βρίθυος, ὅθεν καὶ κόσυφον καλοῦσι.

Θυλάκῳ] Θύλακος ἡ δερμάτινη. θύλακοι καὶ σφῆνες καὶ ὑπερόγκως, γυμνασίων εἴδη.

Ὁ Κίβης σκεῖνον] Σημεῖον τῶν Κίβητος εἰκόνα ἔχει δὲ αὐτῶν ὁ τὴν πύλην βιβλίου.

Ἀπολογία.

P. 481. Mſ. in 4. Ὀσρόκῳ φησὶ μεθαπτόν] Πλατωνικὴ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσόφαστος μεθαβαλλομένων ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτοῖς πρεσβευομένων.

Τὸν Σάλαυθον σκεῖνον] Κροτωνιατῶν νομοθέτης.

Τὸ δὲ σὸν ἐ πορῷ μικρὸν ἀτοπώτερον] Ἀντὶ δὲ πάνυ ἄτοπον, ἐ δὲ μικρὸν ἀτοπώτερον εἶπεν.

Ἡ ἀμύγδαλον] Ἡ ἀμύγδαλος.

Καὶ ὅτι σὺν εἰς τὸν κόλπον πλύσας] Παροιμία εἰς τὸ κόλπον πλύσῃ ἐπὶ τῶν πάνυ μαλακῶν, καὶ πλυνομένων. τὰς γὰρ φρονημάτων καὶ ἐπηρμένας καὶ τοῦτο αὐτὸ μεγαλόφρονας σὺν εἰς τὸ κόλπον φασὶ πλύσειν καὶ πόρῃ, ὡς καὶ ἡ χρυσῆ λαλία μακροπλύσας καλεῖ Δημοσθένους, δὲ νῦν ἀντὶ δὲ μεγαλαυχόμενος, γανυόμενος ἐφ' οἷς τε εἰς ταῦτα μισθοφορῶντων κατακομψεύει.

Ἀμφιλαφεῖ] Ἀμφιλαφεῖ ἀντὶ δὲ ἀφθόνως, πολλαχοῦ κεχρημένη.

Καὶ μείζονί γε τ μικρότερον] Τῷ μείζονι ἦλφ τ μικρότερον.

* Euſtathius ad verſ. 532. Dionyſii Periegetæ, hanc de Samo paroemiam uſurpatam eſſe ait: ἡ δὲ Σάμος αὕτη ἰωνικὴ πάνυ εὐτύχησέ ποτε, ὡς καὶ παροιμιάδην γάλα ὀρνίθων φέρειν αὐτήν. *Ipſa Samos Ionica valde felix fuit, unde proverbialiter dicebatur lac gallinaceum proferre.* Vid. etiam Suidam.

Ἐπεὶ οὖν ἀν φθόνος τις] Ἀντὶ τοῦ πάσχειν ἂν πάσας ἐπιτιμίας καὶ τοιαύτας τιμωρίας.

Καὶ τὸ μέρος ὑμῶν συνδιαπεπόρθηκε] Ἀντὶ τοῦ ὅσον οὐ ὑμῶν ἦκεν, ὅσον οὐκ ἦν μέρος ὑμῶν συμβέβηκε.

Ἀπεξαπίνης] Ἀπεξαπίνης ὑφ' ἓν. ἀντὶ τοῦ παραπόκαι ἐπ. Ἀ ερισφάτης Εἰρήνῃ, ἀπεξαπίνης κεκωμῳδημένῃ φησίν.

Τὴν λευκὴν πτερὸν σοῦ] Δύο γὰρ ψῆφοι τοῖς νικῶσιν ἀπέκειντο, λευκὴ καὶ πλήρης, ὥσπερ τοῖς τιμωμένοις, ἡ μέλαινα καὶ ἡ τετρυπημένη.

Ἴκαιὸν ἂν εἴη μοι] παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν κεκωφρονισμένων καὶ ἀπειρημένων ἀφικνεῖσθαι.

Ml. in fol. Ἀπολοχίσαι δεῖ τὸ ἐπὶ μισθοῦ σωιόντων ῥήτορα] ῥήτορα. σωθῆναι. ὁμολογίαι. Ταμιευτῆρες δὲ ὑμῖν κωλύουσιν οἱον ψηφίσασθαι. παρὰ Λακεδαιμονίοις δὲ ῥῆτρα, Λυκούργου νόμος ὡς οὐκ ἔγγραπτος πλήθους. οἱ δὲ ῥήτρα, ὁμολογίας. οἱ δὲ συγγράμματα καὶ ῥητοφύλακας τοὺς συγγραμματοφύλακας. [ῥυθμοῖ] ῥυθμὸς, τάξις εὔρυθμος ἀκολουθία καὶ ἁρμονία, μέλος εὔφροσύνη. [τῶν ἄλλων κωμικῶν] ὁ τῶν. ἐστὶ δὲ μιγαλαυχὴς μεγαλοπρεπὴς καὶ γαυριῶν, ἐφ' οἷς τῶν εἰς τοῦτο μισθοφορούντων κωμικῶν. [ἀδύρεται] ἀδύρεσθαι τὸ γόοις ἀπλῶς εἶπε, τοῦτο κωμικῶς. ἀλλ' ὁ βωμολόχος εἰς τοιοῦτον κρούεται ὡς κωμῳδοῦμεν ἀπιμελήτους κωμῳδοὺς ἀποκλαίειν, λέγει οὖν ὁ φιλαίτιος μεμψίμοιρος φασὶ μεμέμφεσθαι αὐτοῖς. τάχα γὰρ Σωκράτην εἰθίλειν μιμεῖσθαι οἷον ὁ Πρόδικος τὸ * Κεῖσε καὶ τὰς κατ' αὐτὸν ἀπολήγει ἀφορμὰς, ἐπὶ τοιούτων ἀπιδήμους γλαυκαλγίας. ἀλλὰ γὰρ κωλῶς ἔχει τοῦ ὁμοίου ἴσα ἅπασι ἀποδιδόασθαι τοῦ πονεῖν. τοῦτο μὲν δὴ ἐναργὲς σε βάλλει. ἢ τοῖς δὲ ἐν Πόντῳ ἐπιπλώσεις ἑτάρους ἐμοῖσιν ἀγγέλους, καὶ ἐπὶ λοιπά. [ἡλιβάτων] ἡλίβατον, ὑψηλὸν, ἄβατον, ἢ ὅπου ὁ ἥλιος πρῶτον βάλλει. Στησίχορος δὲ τάρβατον ἡλίβατον τὸ βαθὺ λέγει. ἔνιοι δὲ ἡλίβατα ἀποδιδόασι ἡλίου φασνόμενα. [κρηπῖδα πέτρα] τὰ ὑπὸ τοὺς χαμαὶ πετὰ καὶ ὀχυρούμενα. οἱ δὲ φασι Κρηπὶς τὴν νησιώτιν ἅμα Μίνωι τῷ βασιλεῖ κρατοῦσαν, ἵνα φυγὴν εἰς πόλιν πᾶσι, ἵνα σκεῦος ἀπομείνωσι κρηπῖδα. [κρηπῖδα] † φρέαρ πᾶν ὕδωρ λιγόμενον. ἢ καρύστου οἱ νησιῶται τὴν Μίνωα φεύγοντες, ἐπὶ τοῦ Κρητὸς αὐτοῦ ἐστι. τὸ δὲ κρηπῖδα χρήσιμον τοῖς φεύγουσιν ἢ κρύπτεσθαι, τὰ ὑπὸ τοὺς χειμάρρους πετρώδη ὀχυρούμενα. [ἀπεμόγην] τὸ ἄχθος. ἀφῆ τὸ τὸ φῦλον εὐλαβέστερον εἶναι πρὸ τοῦ ἁπλῶς. [μισθαρνοῦσιν] μισθαρνοῦσι οἷον τοὺς ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀντεκκλησιαζομένους. καὶ μισθαρνία λέγεται ἡ ἐπὶ μισθοῦ γενομένη ἐργασία.

Τ' πὲρ τὲ ὲν τῇ πρεσβευτικῇ παλαιμοσίᾳ.

P. 494. Ml. in 4. Ἐγὼ δὲ ὁ χρυσοῦς ἐπιπλεόμενος] Αἱ γὰρ τοῦ πλουσίου πρεσβεῖαι αἱ μὲν ἑωθιναί, χαῖρε, αἱ δὲ ἑσπέριαι, ὑγίαινε.

Παραμήλαι] Ἀντὶ τοῦ ἀπαμήλαι, ἢ ὑπὸ ἀντὶ τῆς λύσ.

Τὸ πεπύγωμαι] Ὅπ τὸ ὀ τῇ συνηθείᾳ λεγόμενον πεπύλω σύμ

* Sic manifestò legendum, licèt sit in Ml. σοφιστὴν ἢ κύον. Deridentem Sophistas, adeòque Prodicum Plato Socratem inducit tum alibi, tum in *Protag.* qui consuli poterit.

† Voces aliquoties repetitæ variisque modis expositæ, offendunt hæc esse collectanea ex pluribus auctoribus excerpta, vel à pluribus hæc Scholia scripta fuisse

ὑμβολον ἢν ἐσὸς ἀκόλαστος Πυθαγορείοις ἀπαγορευκὸν καὶ τούτῳ ἐν ταῖς Ἰ-
τηλαῖς ἐχρῶντο ὁ Ἴβυκος τούτου.

Ἄκρα ἦλω ἀκαρφίοις ἡ ἦλον] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀπόπους καὶ ἄτοπα
ἐλέγχειν δυνάντων.

Mſ. in fol. Γνῶρι δ' ἐν τῇ ἐσοπαγρεΐδι πλείονες ἐπήρεισαν.] λάθλον. [λέγε σφακτηρίας.] τόπος Λακωνικὸς. [σκολιὸν.] τὸ σκο-
λιὸν τοῦτο Σιμωνίδης ἐποίησεν, ἴσχε ὕπνος αὐτοπλίς, * Γ'γκαίνει μὲν ἄ-
λεσεν θυητὸν ἀνδρὶ, Δάϊτεργον ἢ φυὰν κραλὶν χαίδᾳ, Τέλτον πλυτέειν
δῶλος, Καὶ τὸ τάρβην ἠδᾶν μὴ τῶν φίλων. Σκολιὸν, ἢ παροιμία· ἀδὴ ὡς
ἡ Διηλιάρχος ἐν τῇ ἐδὲ μουσικῆς, δύο χίτη λέγ ἀδᾶν. τὸ μὲν ὑπὸ
πάντων ἀδόμενον κοινὸν ἐνὸ ἐξῆς. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συστατικῶν ὡς ἔπος
τῇ τάξῃ. ὃ δὴ καλεῖται ἀφ' τὴν τάξιν σκολιὸν. ὡς δὲ Ἀριστίππος
Φίλων ὁ μουσικὸς, ὅτι ἐν τοῖς χάμοις ἐδὲ μίαν τράπεζαν πολλὰς κλίνας
θέσει ἐνδὸς μέρος, ἐξῆς μυρίνας ἔχοντες ἦδον χαμαὶ καὶ ἑρπτικὰ
ἄσματα. ἢ δὲ ἐδὲ σκολιὰ ἐχάνετο ἀφ' τὴν θέσιν τῶν κλινῶν. [ἐν
τῷ.] πολλ.

Ἐρμόπμος ἢ περὶ αἱρέσεων.

P. 502. Mſ. in 4. Οὐ γὰρ πάντως ἀπινὰ πόλει] Τὰ παροιμιῶδες
ἀστεῖον ἐκεῖνο. ὃ παίζων ἀνὴρ εἰς Κόρινθον ἐλθὼν ὁ πλεῖς.
Ὡς ἡ παροιμία φησὶ] Παροιμία, θεῖ Φίλων] καὶ ἐπὶ ῥᾳθύμῳ πλέοις.
ρητὴν ἐπὶ τῶ πάνυ λάζομαι καὶ θεᾷ μόνῳ εἰς λύσιν ἐπιτρεπομένων.
Ὦ Λυκῖνε σοὶ τῶν Ἐρίας] Φίλον ὄντα κύ· τῶν Ἐρίαν ἐξαρκεῖ. οὕτω γὰρ καὶ
τοὺς τὸν οἶκον ἡμῶν ἐσπάτην καὶ σοὶ φιλίαν αὐτῆς σωσάγλ ἀφ' ἧς κατ'
ἀρχὴν ἐσχήκεμεν τοῦτο σοσυνθυμῶμεν.
Ἦν μὴ φοίνικος ἴτη βιάῃ] Φοίνικος, τῶν Ἀρχίλοχον λέγλ πεπτόν.
Οὐ γὰρ μέγιον λέσι] Ἀπὸ τούτου ἡ παροιμία, ἐξ οὐ γὰρ ὁ λέων.
Ἴδιον ὄνυχα λέσι] Ἀντὶ τοῦ ἴγνια ἂν] Τὸν ἐγκεκαλυμμένον λόγον ὡς ἐσὶ σο-
φισμοτικὸς ἐν ᾧ ἰδίοις κρίσεσι καὶ ἀφελῆ χρησίμων ἀναλαμβάνῃ, πλὴν ἐπὶ τῷ
ἀσφαλεῖ γνῶσις αὐτὸ πρὸς ἀλήθειαν καὶ μηδὲν ἔ κρίνειν ἄνευ
ἐς φέρει ἔ λογισμῶν μέρη ὁ δύο καὶ πέντε, ὁ ἔ τούτων συνεκτικὸς ὁ δέ-
κα σοσυχῶς, ὡς γὰρ ἔ δέκα ὁ ἑκατὸν, καὶ τοῦτο ὁ χίλια, καὶ ἐκεῖνο ὁ μύ-
ριοι. ἰδίαν μέλοι κωλύσῃ τὸ δέκα μὴ ἐπεξεύρεσιν ἰδιότιλα μὰ δὲ γε
ἐκ τῶν λογισμῶν ἥπερ φύσει αὐτοῖς, τοῦτο γὰν ἐπίσασαι ἀπαραγκλίτως
ἐς μίαν καὶ μίαν δύο καὶ δὶς δύο τέσσαρα. ἵνα ἐ πάνυ γοητικῶς ὁ ἀληθεύ-
ων λόγος τὸ τοιοῦτον λόγον ὡς οὐ μὰ τὸν κρόλλα τὸν εἶδη οἶδ' τὸν κῦ
ἀρῶν. τοιοῦτον γὰρ λέγ τὸ μεῖον, τὸ ὅλον σοπεζίζῃ), ἡ τῶν κατὰ
μέρος ἄγνοιαν σοῦ γνῶσιν ἔ καθόλα λεγομένου κρὸ ἑαυτοῦ ὑφεσμένη.
πάντη γὰ ὁ σοφὸς ὑμῶν Ἀριστίππος περιπεμφτά πως ἑαυτῷ λόγον φησὶ

* Hoc Scolion citant Plato in Gorgia, Clemens Alexandrinus Strom. Lib. . & Athenæus Lib. 15. paulò aliter quidem, ſed eodem prorſus ſenſu. Vid. ragmenta Lyricorum ab *Henr. Stephano* collecta. Cæterùm hæc obſervatio choliaſtæ noſtri circa carmina quæ *Scolia* dicebantur, totidem ferè verbis haetur apud Suidam, unde craſſiſſima aliquot menda ex noſtro ſuſtulimus, inter quæ erat omiſſio vocis τράπεζαν, & quòd pro κλινῶν legeretur κρητῶν. At uod legimus hic *Philon*, cùm ſit apud Suidam *Phyllis*, reliquimus quòd non onſtet utra harum lectionum alteri ſit præferenda.

τὰ, κηδόλως ἔστι κῆ ὁ τῶ λέοντ[illegible] ὄυκ ἐξ αὐτοῦ τὸ μέρ[illegible] γενωδὲν ἐξ ἀναλογίας τῶν Φιδίαν κῆ μὴ τὸ ἄλοι ὕδης, τὸ γὰρ μέγεθος [illegible] ἔχειν ὑδὲν ἀπολείπει ἐμπεδὸν, εἰ ἦ κῆ ἀναλογίαν ἀναιρήσεις τί δὲ ἄλλο, ἢ ὡς ἄλογον σεαυτὸν ἀναιδήσεις; κῆ τῶν ὄντων ἀπόντων ἀπειπάθησ ζωλῶ; κῆ φθόν[illegible] ὐδείς σοι τ' σοφῆς ταύτης ἐμπλεξίας. δὶ ἰῶ κῆ ὡς τὰς λύκας λαπαμφήσῃ ὡς λυκῶ[illegible] τῷ ὄντι κῆ ὧν κῆ κηλεμβῶ.

Γ' ρίφησιν, ἐπεὶ μὴ δὲ τις φύσις [illegible] κηδόλως.

Ε'πῤῥῆ γὰ κῦ τῶν παροιμίαν] Α'λλω μὲ γὰ ἐξαπατᾶσθε ἢ δ' ἐπισρέφ, τῦτο ἡ παροιμία.

Ὅπ φαρμάκῳ] Ὅπ ἡ φιλοσοφία φαρμάκῳ ὀλεθρίῳ ἔοικε.

Τ[illegible] ἐπιτραπέζῃ ὕδατι] Τ[illegible] ἐπὶ τ' τραπέζης ἐσκαμμένου. ὁ λέ τῶν ἱσορρόπων κῆ τὸ ἀπαρέγκλιτον τ' τραπέζης ἐπὶ χύσεως μένον κῆ τ' ἐπιφανείας ἐπανιςῆκὸς τ[illegible] δακτύλῳ ὀχρηγῦσι αὐτὸ φιλεῖ ἔπεσθ γνῶς φύσεως ὑπάρχειν κῆ ἀτρεμὲν μὴ πᾶν κῆ.

Πάχυσι ἦ αὐτὸ κῆ εἰ τῶν κινῶν κῆ μανερείαν] Κατὰ μανερείαν ἡ κῦ τὰς ὕπνας ποιῶν ἐγκινομένη ὑδατμιμία, τοιαῦτα τοῖς ἐνυπνιάζεσι ἐποιῆσε, εἰς τρυφὴν κῆ ὑσέτειαν ὅσα ὁ παρὼν διέξεισι λόγ[illegible] διὸ κῆ μανερείαν μὲ ὅσον ἐπὶ τ[illegible] ὕπνω τῶν ἀπόλαυσιν ὑποδάλλομεν, κατὰ ἦ ἐπ μηδὲν ἐσὲ ἔχῃ κῆ βέβαιον, ἀλλὰ μῦ [illegible] ὕπνω κῦ τῶν ὑσερεῖαν ἀφίησαν. τοιῦτο κῆ τὸ [illegible] Θεολόγω Γρηγορίου, κινῶ μανερείαν τὰς Α'θήνας ὠνόμαζεν, ὡς κατ' ὀδὲν τ' ὑπνοις ὑσέτειας λέγ Φερούσας.

Τὸ σύφαρ] Η'γὰρ τὸ δίερμα.

Α'μελήσαντες [illegible] ὁλκᾶ] Α'μελήσαντες [illegible] ὁλκᾶ γὰρ [illegible] σώματος, λέγ[illegible] ὁλκὸς κῆ τὸ σῶμα [illegible] ὅφεως ἀπὸ [illegible] ἕλκω. λέγ[illegible] ἑλκὸς κῆ ἀπὸ τῦτο ἴχω, γὰρ ἡ κοινῶς σύρμα ὥσπ[illegible] πᾶς κῆ τὸ μέρ[illegible] [illegible] σώμ[illegible] κῆ τὸ ἀπὸ τῦτο ἴχω.

Τὰς ἄμας πλίπων] Πτίπων, ἀντὶ πλίσων, ὅ πτερὰ, [illegible] ἄχνης λέγ[illegible] ὄθεν πλοσάνη τὸ ἔνδυμα τ' ἄχνης.

Mſ. in fol. Ε'ρμόπω[illegible] ἢ τῶν αἱρέσεων. κρὶν ἱσῆσι] Γ'νωσερᾶτης. [εἰς τέλ[illegible]] μέλλων. [ἀγχόμαλα] ἴσως ἐγγὺς [illegible] ὁμαλῶ. [τὸν Χαιρεφῶν[illegible]] ὅτι γνησίως ὁ Σωκράτης. ἐπ' αὐτὸν γὰρ ὁ Πύθι[illegible] Χαιρεφῶν[illegible] πέμψαντα εἰπὼν, ἀνδρῶν πάντων Σωκράτης σοφώτερ[illegible]. [μαρχίτα] μαινομάτην. [Α[illegible]φέρειαν] Α[illegible]ρμὸν χαν. [ἐσπάρθαι] ὁρμῆσαι. κῆ φρατρείας] σωτάγμαν[illegible]. ὑπερδιατεινόμενοι] Φιλονεικοῦντες. μὴ πεπεισμένοι ἄλλα ἀνδρὸς.] τῦτο [illegible] Διῶν[illegible] ἱερῶσιν [illegible] Πρυτάνεις. ὃν κῆ Α[illegible] τῦτο κατ' ἀνθρωπισμὸν Χρυσόσ[illegible] ὠνόμασε. [τὸ ἦφι κῆ μέμνησθ ἀπιστῶν] Ε'πιχάρμα λέγ[illegible]γμα τῦτο. [παροδοκιμᾶ] νικᾷ[illegible], ἤτοι ὑπὲρ δόξαν ὑπερφαίνει[illegible]. [ἐρμαιον] τὸ ἀσφαδάκητον κέρδ[illegible]. [ἀπέχρη] ἤρκε. [εἰ ὁ ἐπιχώμαν] εἰ δὲ τῦτο τὸ κῆ αἱ νῦν αὐτοῦ ὑπὸ σῦ λεγόμεναι ἀμφιβολίαι. [λαθὼν] ἀφορμῶν. μέμψαν. ἐπαφῶν. [ὥσπ[illegible] τ' σὺ Εὐκλείδ[illegible] ἄρχ[illegible] πραχθέντων.] * Ε'ν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ Λακεδαιμόνιοι τῶν Α'θηναίων ἐξενικόμβροι λ' τυράννου ἴσχυσε παρ' αὐτοῖς. οἳ τοις παρεγκαλέσαντες τινὰς τ' πολιτῶν μετὰ τῦτον κακῶς ἐχρήσαντο τοῖς λοιποῖς. κῶλυθέντων δὲ τ' τυράννου, κῆ γενομένου μετ' αὐτοὺς Εὐκλείδ[illegible] ἄρχ-

* Hoc jam ſupra habuimus totidem verbis, nec ſemel in hujuſmodi repetitiones delapſus eſt Scholiaſtes noſter.

φηλῶν, ἵνα μὴ μικτοπολιτεύωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται συμβήκας ἐποίησαν, ὥστε τὰ περὶ Εὐκλείδου ἀναξέπαστα εἶναι. τὸ δ' ὃν λέγει ὅτι τῶν πάνυ πρότερον ἀναζητῆσαι τὸν βίον ἢ βάλομαι. [ἀμφιλαλήτοιεν] ἀμφίροιεν. πρέργω] πρέργω πρὸ ἔργω συμφέρον πλέον Γοικεφάτης φησίν. ἵνα πρέργω τι γένηται ἀντὶ δ πλέον ἐπανηρημένον. [πλημμέλημα] ἁμάρτημα. [κρίδιν] μέτρον οἰνηρὸν χαλκοῦ ὑπὸ Σολέων. κεραμέιον ὑπὸ Ἰώνων. [δημίῳ] τῷ κολάζοντι τοὺς δεδεμένους. [κιρδῶ] ἀλώπεκα. [ἐπαμηρημένον] ἐπηρμένον, γέλοιον. [θεὸς ἐκ μηχανῆς ἐπιφανείς] ἐπὶ τῷ δοξάζειν καὶ θαλάττων. οἱ τῶν τραγῳδιῶν ποιηταὶ ὅταν εἰσήγαγον ἐς τὴν σκηνὴν ἢ τόλμα ὥστε συγχωρῆναι τοὺς θεατὰς πρὸς τὰ εἰρημένα καὶ ἐλεεῖν τοὺς ἠτυχηκέναι δόξαντας, ὡς ἀπάξια πεπονθότας, ἢ μισῆσαι τοὺς πεποιηκότας καὶ δεινομήσαντας εἰώθασι θεοὺς εἰσάγειν οὐκ ἐπ' αὐτοῖς τὰ σκηνῆς ἁρμοσθέντας. ἀλλὰ ἐξ ὕψους λέπτου μηχανῆς ὡς βλέπον μᾶλλον πρότερον οἱ θεαταί. κατ' ἐκεῖνον ὃ τὴν ἡμέραν ὁ φοβούμενος ἐδέκνυτο τὸ δ' θεὸν πρόσωπον, καὶ δ κατὰ σκηνὸν δ' δράματος, ἐλέγετο ὃ θεὸς ἀπὸ μηχανῆς.

Ἡ ῥόδος ἢ Αἰτίων.

P. 571. Mſ. in 4. Σημειωσαι σὺ τοῦτο τὸ λόγῳ ἐξηφίεσθαι ὡς ἐπιδεῖξαι ὃς ἄμεινον ἀπικίζειν τὰς ἑαυτῶν θυγατράσιν λόγῳ.

Οἰκοθεν ἐκ τῆς Καρίας] Ἡ Ἀλικαρνασσὸς γὰρ τῆς Καρίας.

Ὅπου πρὸ ὄφελον] Ἀντὶ δ οἱ μέλλουσι καὶ ἀξιοφιλιώτατοι.

Παραθεωρῆτε μοι] Ἀντὶ δ συγκεῖσθε, ἐξετάζετε.

Mſ. in fol. Ἡ ῥόδος ἢ Αἰτίων ἐκ τῆς Καρίας, ἡ Ἀλικαρνασσὸς δὲ τῆς Καρίας [ἐγλίχετο.] γλίχομαι. λίαν ἔχομαι. ἐπιθυμῶ. γυναικὴ καὶ αἰπαπακῇ. [φέροντες] πάρεχος ὁ ἀναβαίνων εἰς τὸ ἅρμα τὸ ζεῦγος λέγεται καὶ οἱ παράνυμφοι, θεὸς τὸ παροχεῖν τοῖς νυμφίοις ἐπ' ὀχήμασι γὰρ τὰς νύμφας ἦγον. [ὀχάνων] λώρων, ἱμάντων σημαίνει δὲ καὶ τὰς ἐξοχάς. [θεραίρεται] θεραίνει. κατασκοπεῖ. θέσσον ποιεῖ. [αὐτοί τε ἔν.] οἱ μέλλοντες καὶ ἀξιοφιλιώτατοι. [θεοπεσίῃ] συγκρίνεται.

Ζεῦξις.

P. 577. Mſ. in fol. Ζεῦξις ἢ Ἀντίοχος· σατυρώδη.] χορδικά. [δὲς τοσαύτας] δισμυρίας [πλαστικὸν.] τορευτικὸν. [ψιλικὸν] πίζον. [πτερυγώτων.] ποιὸν ἦχον λεπτολήπτων, δίφθογγοι δ' ἀνεκυμβάλιζον.] αἰρόμβοι, καὶ θεὸς γὰρ φερόμβοι, καὶ σωτηριόμβοι ἦχον ἀκοπίλλων. [ἐπαιώνιζον.] ἀλαλάζειν ἐπὶ νίκῃ [ἀνέδην.] ἐσφάνων.

Ἁρμονίδης.

P. 585. Mſ. in 4. Εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθεε] Παρέλκει τὸ ἔφη καὶ θεατὸν ἐπὶ Ἀθηναίων ἦθος.

Mſ. in fol. Ἁρμονίδης· γνώμων.] γνώμων λέγεται ὁ σωστικὸς, καὶ κανονικὸν τι μηχανικὸν, καὶ σχῆμα γεωμετρικὸν. [ἐπιδεικνύμεθα] ἢ ἐπιδεικνύμεθα ὑπερσωστέλικον, ἢ ἐπιδείκνυμεν δύκλικον. [ὁ πολυψηφότατος.] δύο γὰρ ψήφοι τοῖς νενικηκόσιν ἀνέκειντο λευκαὶ καὶ πλήρεις, ὥσπερ τοῖς ἡττημένοις ἡ μέλαινα καὶ ἡ τετρυπημένη. [ἀπλωίμια] ἀβίβασμα.

Σκύθης ἢ Πρόξενος.

P. 591. Mſ. in 4. Καὶ ἐξεπήσεις αὐτῦ] Ἀντὶ τῦ ἐξέπεσον αὐτὸν γένοιτο.

Mſ. in fol. Σκύθης ἢ πρόξενος ὁπόμνυσιν] Ἐναγίζουσι. [ψοφοδεὴς.] τὰς ψόφους φοβούμενος, τυπτίαι δειλὸς. [κερμιδ.] τέτταρ. [διλίγιστος] διλίγος. εἰς ἡδονὴν ἄγουσι, καὶ ἀφροδίσιον, καὶ ἀπιστίαν. [καὶ ἐξεπήσεις.] ἐξέπεσον αὐτῦ ἴσα. [δημοπίητος] δημοπιητὸς ἐστιν ὁ ψήφῳ δήμου πολίτης γενόμενος παιδείας δὲ καὶ λόγων δυνάμ.] τὰς ἀεὶ Δημοσθένους λέγει δῆλον ἐστὶ, Αἰσχίνου καὶ τὰς λοιπὰς. [Κλεινίᾳ] Ἀλκιβιάδου.

Πῶς δεῖ ἱστορίας συγγράφειν.

P. 600. Mſ. in 4. Εἰ ἦ μὴ αὐτοὶ μὲ ἐκ τότε] παρεμβολὰς ἐπὶ τῶν ὑπάτων μᾶλ ἐπιπορθήσεσι συγχεόντων, μένει ἦ ἀναγωγῶν ἀσφαλισμένων.

Καὶ λόμπημπροῦσιν ἴπια Φλαβιγμάτων] Αἰλιανὸς ἀντὶ γαιοῦς.

Οὔτε δικαῖοσιν κῇ νόμῳ] Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγεται Ἀττικὸν. αὐτοὶ γὰρ ἴφασαν φασὶ ἦ ἄρτι, καὶ κατέσκαπτε ἦ κρημνὸς.

Ἔτεσι πολὺς] Ἔτεσι πᾶν ὅσαρσιον ἐρωχθὲν.

Σατυρεῖον λίγειν] Σάτυρον γὰρ Ῥωμαῖοι τὸν Κρόνον λέγουσι.

Ἐπιφθέγγεσθ αὐτοῖς] Ἐπὶ τῶν μεγάλως ἀμφιβαλόντων τὸ ἐπίφθεγμα.

* Ἀληθινῶν Διηγημάτων α.

P. 639. Mſ. in 4 Οὐρῶν ἄδη] Τάχα εἰς Πλάτωνα λέγεσθαι πεποιηκὲ καὶ ἀπεικὲ μυθολογοῦντα, μᾶλιστα ἐν τῇ τῆς πολιτείας, καὶ περὶ τῶν ἐν ἅδῃ διεξίοντα.

Καὶ δύο πολὺς] Εἰς Ὅμηρον ἀποκόπτει ἀφ' τὸν λεπτοφάγους Ὀδυσσέως ἑταίρους τινὰς μυθοποιησάντος.

Καὶ δίπλιθρον ὡς] Τὸ πλίθριον ἔχει πόδας ρ. πήχεις ξ.

Οἱ τὸν Σείριον κατοικοῦντες] Σείριον τὸν ἀστέρα λέγει τὸν Κύνα κυλίρμενον. Σείριον ἦ λίγουσιν αὐτὸν, ἀφ' τὸ λάμπειν ἦ κυνόσουρος ἐν ἑπταπόλει αὐτῆς στρατείαν τὸν αὐξήσεως.

Ἐκατέρων οἱ ὦτοι] Γῆς, περιβόλαι οἷς ὁ πυρῶσα ὄντα, ὃ γὰρ ἐπαμφοτέρῳ τῦτο πᾶς σκληπτοὺς τοῖς ὑπὸ τὸπέρον ἐχρῶτο.

Ὅσον ἦ Ῥοδίων Κολοσσὸς] Τεσσάρων πηχέων, ἐξήκοντα γὰρ δὺ ὅλως ὁ Κολοσσὸς πηχέων.

Τὸ τεῖχος καθηρέθη] Σημεῖα ἀφ' τὴν σύνταξιν ὄφελε γὰρ ὦτος. ἀφ' ὧς ἦ ἦ τεῖχος καθαιρεθήσεται, ἡμᾶς τὸς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν· ἐπειδὴ ἰσορία ἦ ἀσκημένη φεύγῃ τὸν πλανασμὸν ἀσφαλείας χάριν.

Γύης ἐκ ἀεὶ αὐτοῖς ἀνθρώπων] Σπαρτὸς λιγομένους ἀποκόπτει, τὸς ὁπλισμένους ὀδόντων ἐκφύσας.

Λάπτουσι τὸν ἀκαθαιρόμενον κασὸν] Ἡρόδοτος ἀφ' οὗ τὸ ἀεὶ Σκυθῶν

* Hic erat titulus in Mſ. cùm in editis libris vocem hoc opus deleri ἱστορία. Ben eodem redit.

ὁν τοῦτο ἐφεύρετον περὶ τὸ βοτάνης, ἧς καταμάθοις ἂν εὐθυμιωμένῳ καὶ ἀπόντες οἱ περικαθήμενοι Σκύθαι τὸν πυρὸν, μεθύοντ' ὡς δοκεῖν λέγειν).

Ἰξιόνας] Ὅτι μὲν μόνον ἐγνόα ἡ δύθεια εἴρηται, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐγὼ· ἀφ' ἧς γὰρ τοῖς ἐγνόσι μισοκυμία ἦ λέγεται τὸ ἐξέπιθεν ἦ καλάμου σκίλας.

Κλεισὶ ἐστι] Εἰς τὸ ὑπό τινων περὶ τῶν θαλαττίων σπλαχνῶν ἐφεύρετον ἀμφικλίζ.

Σκόλοπας] Ἐν τῷ περὶ τῆ Συρίης θεῦ λόγῳ μέμνηται τῶν φαλλῶν ὧν ἐφ' ὧν καὶ τινες ἀναβαίνουσι λόγῳ ἀσκήσεως. εἰσὶ ἦ οἱ φασὶ ἄτοκα ἐλαφρσιῶν ὀργυιῶν τὸ ὕψος.

Τὰ πύρεια σωτρίψαντες] Τὰς πυρεκβολίτας λίθας λέγ.

Κορύθων ἐδέοντο] Τὸ ἦ Ὁμήρου ἀμφαλὰ περὶ Διομήδεα, τὸ δαὶ ἐκ ὀρυδὸς τε καὶ ἀσπίδος ἀφέμεθον.

Ἀληθινῶν Διηγημάτων. β.

P. 666. Mſ. in 4. Πῦρ ἀναπαίοντες] Εἶπε βαμβολόχα τὸν ἔμετον πάγος θαλπόμενον τῷ πυρὶ εἰς ὕδωρ αὖθις μεταποιεῖσθαι, καὶ πῶς ἐκ κατελυθέντος τέλεον ἀπολώλεκεν; ὥσπ ἀπόθυτον ἡ πλάσις ἔχει τῇ φύσει συναφορον.

Εὐαοθῶς] Γραφικῶ δύσκηλον.

Περιεκίχητο] Ἀντὶ ἦ περιῆχεν, ὑπεκλαφε, περιέβαλλεν, περιλίκμαζεν.

Ἐθηκασίμολον] Κατὰ κοινῶ τὸ ἰθηκασίμολον.

Καὶ εἰς τὸ ἦ κομήσεσθαι συμπόσιον] * Εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς ὁ γόης ἐοικεν ἀγίας ἀναφέρειν ἀμφάπας ἀμφαλίζειν, ἐφ' οἷς ἔτος περὶ ἦ Γερασολύμου ὁ ἰχθύος ἡμέρης σωσεις χθῆναι ἀλληγορικῶς διεξῆλθον.

Κρ

* Hallucinatur hic Græculus noſter dum Lucianum carpit zelo intempeſtivo. Sic loenti ſunt antiquiſſimi Græcorum Philoſophi, qui etiam beatitudinem poſt hanc vitam ſub convivii imagine deſcripſerunt. Ita Empedocles de æternorum conſortio:

Ἀθανάτοις ἄλλοισιν ὁμίσσιος, ἤτοι πραπίζων
Εὔγιος, ἀνδρείων ἀλγέων ἀπέπαυσε, ἀτειρεῖς.
Convivæ reliquis illis immortalibus olim
Abſque malo & triſti ducent formidine vitam.

Hunc imitatus Epictetus dixit in Enchiridio c. xxi. de eo qui in ſapientia multùm profecerit: ἴσθι ὅτι ἤδη ἦ θεῶν συμπότης, *ſcis aliquando dignus qui admittatur in convivium Deorum.* Hinc nata etiam eſt fabula Ixionis circumſtantia, quem fingunt convivam fuiſſe Deorum, quâ locutione nihil videtur ſignificatum aliud quàm beatiſſimum fuiſſe Regem. Idem finxerunt de Tantalo qui de ſumma felicitate dejectus eſt, etenim, ut Pindari verba uſurpem, κατασπάσαι μέγαν ὄλβον οὐκ ἐδυνάθη, *magnam felicitatem concoquere non potuit* Olymp. Od. 1. Hinc, ut hoc obiter moneam, apparet Græcos ex Hebræis iſta mutuatos non eſſe, uti Veteres quidam dixerunt, quandoquidem multò citiùs hujuscemodi locutionibus uſi ſunt quàm iis noti eſſent Hebræi, qui ſub Alexandri demum ſucceſſoribus in Græcia diſtinctiùs innotuerunt. Certè multa de immortalitate animorum dixerunt Græci ante Seleucidarum tempora, clariora quàm quæ poſſent ex antiquiſſimis Hebræorum ſcriptoribus hanc in rem afferri.

Ἄρδην ἕτοιμον] Τὸ ἐξαναγαλεῖν ἄρτον ἀπὸ τῆς ἀλφιτοπαρθένου.

Οὐδὲ νὴ] Εἰς τὸ ὑπὲρ Θηλέως περιτλογράφημα ἐπιτιμᾷ.

Διακηκιῶντας] Εἰς τὸ ἀπὸ Βοιωτίων περιβλογράφημα τῶν Ἀστραίου ἀφσύρων.

Τὰς δ' Ἀκαδημαϊκὰς] Οὐκ ἀκριβῶς ἄρα τὰς Ἀκαδημαϊκὰς τῶν Ἐφεσιακῶν σωφάτῃ Λουκιανός.

Ἢ μὴν] Ἀντὶ τοῦ ὄντως.

Καταγινώσκειν] Σημεῖῳ ἀφιστὼ σύνταξιν, τὸ μὲν γινώσκω γνωστὸν ποιεῖτε. οἷον καταγινώσκω σε τῆς φλυαρίας. ὁ δὲ κατὰ αἰτιατικὴν ἀπόδυκτον. καταγίνωσκον τῷ ψυχρολογίᾳ. ὅτοι δὲ Ἀττικῶς ἐ συνήκῃσ. αὐτοὶ γὰρ καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν τοῦτο φιλοῦσι ποιεῖν τῇ κοινῇ εἰσαγόμενον συνηθείᾳ. ἢ τὸ καθαγινώσκω, ἀντὶ τοῦ γελῶν ἢ ἀφσύρειν εἴληπται.

Οὐδὲ τυφλὸς ἰῶ] Ἴσαρεῖ γὰρ τοῦτο Ἡσύχιος· ὁ τοῦ δ' Ὁμήρου βίου.

Παγκρατίῳ] πέρα ἀφὶ τὸ πλησιαῖς βάλλειν τὰς πυγμαχίας, ἐ ἐκείνοις ἀναιρετὸν πᾶν ὅσον ἀπαθὲς ὁ σὸ ἄδυ βίος, ἅπερ συμβέβηκεν ἀκολουθοῦντος.

Καὶ Σωκρατίᾳ] Τὰ περὶ Σωκράτους ἱστορήματα ἀφσύρει.

Παρῳδήσας] Τῶν ἄκρως βυλομένων ἰκμιμεῖσθαι εἰς τὸ νόημα ἑ Ἑλλήνιδες φωνῆς λέπτιμπτσι τὸ * παρῴδησας ὄνομα.

Ἐπιῶς] Δεῖ γράφειν ἐπῶς, ἀπ' ὀκ ἐπικρατῶς, σημεῖῳ δὲ τὸ ἁπλῶς, ἀντὶ τοῦ ἀφελκυστικῶς. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐπιόζῃ τὸ ἀφέλκεσθαι σημαίνει.

Ἐπιτιμήσει] Γράφεται ἠνίσει.

Οὐ παρήσει] Οὐ παρῆν ὡς ὁ ἄλλος κεῖται, καὶ ἡ τέχνη ζητεῖ.

Μείνας δὲ] Ἐνήμαξε τῷ σύνταξιν. τὸ μὲν πεύτης κατὰ τὸν χρόνον χρησιμόν, τὸ δ' καὶ Ἀττικίσας. κρατεῖ μὲν γὰρ τὸ μείνας ὁμοίως τῷ ἡμέρᾳ, Ἀττικῶς δὲ τὸ τῆς ἐπιούσης. ἰῶ δ' καὶ τὸ πρῴτην Ἀττικῶς. ἃ δ' ἄν τις εἴπῃ μείνας ἡμέρας. τὸ γὰρ ἐπὶ μίαν λέγεται Ἀττικοί.

Πίτρωις τραχίσι] Γράφεται πίτρωις καὶ τραχίσι.

Καὶ μιχθὰς] Εἰπὲ σύ βωμολόχε γόης, τί ἐπιφέλκεται τοῦτο ἐνταῦθα;

Μήκωνες] Καταπλήσσεται τοῦτο ἐπλάσθη, ἀφὲ τῶν ἐ ἀνέρων τῶν καθ' ὑπνοποιὸν τοῦτον καὶ ναρκωτικόν.

Κελύφη κηρύων] Κελύφεσι.

Ἐλάθομεν] Ἀντὶ τοῦ ἀνεπαισθήτως.

Ὁ γὰρ ἱππὸς τ' νεὼς] Εἰς τὸ Ἀπρὼν † ῥάδιον ὁ παιγνίμων ἀναπαίζῃ.

Τὸ ἀμόκλου] Γράφεται ἀπορίψας τὸ ἀμόκλου.

Ἡ πιεσθῆναι] ἀντὶ τοῦ ἄπιεσθαι ἴσον βυλόν.

Ἐξελθόντες] Γράφεται διελθόντες.

Χάσμασι μιχθέντα] Τάχα ὁ κινολόγος εἰς Μωσέα καὶ τὸν ἐρυθρὰν θαλάσσαν ἀφιστᾷσι κρυπτόνων ἐπαινοῖς ἐπεκώμασεν αἰνίττεται.

Ἔλασεν]

* Ex Xenophonte, Polluce, & A. Gellio notum est vocem hanc esse Persicam & significare *viridarium*. Occurrit etiam in Ecclesiastæ libro scripto, si viris doctis credimus, post captivitatem.

† Iterum imperitè Lucianum inculat Scholiastes, notum enim est hoc desumtum esse ex Bacchi fabula.

Κ᾽λπτον] Ὡς ἐπὶ κωλύω τὰ ἄκρα τ᾽ ὀδόντος ποδιώντας εἴρηκε, πολίζων ἐνταῦθα.

Ταῦτα μ᾽ ὠν μίχρι τ᾽ ἑπίρας γῆς] Καὶ τὸ τέλος ψοδίζεθαι μὴ ἀνυποστάτως ἐπαγγελίας.

Δύο μὴν] Ἄχαι ἐμφρονῶν καὶ τὸ τ᾽ βλακείας πεδὸν ἀποκλίνειν πτραγμάτων, τὰς δὺο τῆς ὀνείρων πόλεως πύλας, καὶ τάτων, τὴν μὲν σιδηρᾶν εἶναι καὶ κερατῆν, τὴν δὲ κερατίνην καὶ πολὺ τὸ σύρυθρον καὶ σαθρὸν ἔχοντα, ἐπεί τοι καὶ αἱ ἐλπίδες τοῖς ὀργῖς καὶ ἀλακώδεσι καὶ ῥαθύμοις αἱ μὲν πάντων κρ᾽ τὸ κερατεῶν καὶ ἀμετακίνητον ὑπάρχουσιν. καὶ ὅπατ᾽ ἂν μεταβάλωσθαι πίφυκε ὅσοις ἀβεβαίως ἐληλύθασι τὸ τοιοῦτο πάθος ὑπάρχειν, τοῖς δὲ κ᾽ μετακινηθεὶη ἂν τὸ τ᾽ ἐλπίδων ἀχάμπτον, ὅσοις τῇ ἀβελτίτῳ τ᾽ ἔμφρονος γνώμης ὑφὶ ποτε καιρὸς ἀνένεγκεῖν ἀβεβήκεται, καὶ τ᾽ τοιούτων ἀπαλλαγῆναι μαθεῖν ὀρονείδων. φιλεῖ γὰρ ἡ ἐπίπαν κατάληλος τ᾽ φρονείδων καὶ τὰ ὑπάτια ἐκβεβηκληθεῖν. ἄλλως τε καὶ κερατίνων τὴν πύλην ὑπεῖναι ἀνέπλασεν. ἐκ γὰς τὰ φοβερὰ τ᾽ ὑπνώντων διέρχεθαι καὶ φρικώδη. ἄμφω γὰ τῇ ὕπνῳ ἐκ αὐτὰ οἴχεθαι. εἰ δὲ καὶ πάλιτος καὶ δόξα, τοιαῦτα καὶ τὰ καθ᾽ ὕπνους ἀλλὰ τὰ μὲν δυχερῆ τῇ ἀνιῶντι καὶ εἰς ἀμηχανίαν ἄγοντα. τὰ δὲ ἐρωτικὰ καὶ ἐράσμια, τῇ ἥδονῃ κ᾽ εὐφραίνοντα..... τοιαῦτα καὶ τὰ καθ᾽ ὕπνους ἀλλὰ τὰ μὲν δυσχερῆ τῇ ἀνιῶντι καὶ εἰς ἀμηχανίαν ἄγοντα. τὰ δὲ ἐρωτικὰ καὶ ἐράσμια, τῇ ἥδονῃ κ᾽ εὐφραίνοντα.....

Ἀπκηρυτίσμενος.

P. 707. Mſ. in fol. Φιλοκερδούντων] Διακερδούντων. δοκιμαζόντων ἀφειδέως. [περφλογοῦν.] περφλογοῦν λέγουσιν ὑρτικῶς οἵτ᾽ ἄλλοι, καὶ μάλιστα Θουκυδίδης τὸ περφλέγειν, κ᾽ ὃ ἐκ ἔστι περσδοκήσαι. οἷον τὸ πολέμιον τὸν περφλογοῦν, καὶ ὅτι ἐμίνετο πολὺς περφλογος. περφλόγως ἢ τὸ ἀνελπίστως λέγει καὶ ἀδόκ ἀφοσδοκίας. [καθ᾽ ὃν ὕτος μὲν ἀποκηρύξας βάλεται.] ἐντεῦθεν οἱ ἀγῶνες, ἐν πρώτοις σ᾽ ὁ λέγων τῆς ἐκκλησίας ἐπιχειρεῖ. ἐν ᾧ δείκνυσι μὴ δεκεῖν τοῖς νόμοις δὶς ἀποκηρύττεσθαι τὸν υἱόν. [καὶ ἀνεξέτιστον ἀδὲν καταλείπειν.] ὅρα πῶς σ᾽ ἐνταῦθα λέγων τὸ ἴδιον ἔθος ἀπὸ γνώμης ἐχασμῷ ὑπαιμφοίνει, καὶ ὅτι ἀφ᾽ς τὴν ἐχασπλὼ τ᾽ κατηγορίας περέπεσεν, ἐ ἐχασπλὼ τὴν ἀπολογίαν ποιεῖται, ἀλλὰ νομίμῳ κέχρηται καὶ ἀφ᾽ς τὴν ταύτης ἀπάντησιν. [ἐξαγόρευτον.] ἤτοι ἔξω σ᾽ ἀγῶνος. [ἁλισκόμενα] καταλαμβανόμενα περγάμενα, ἢ νικώμενα.

Φαλάρεις Πρῶτος.

P. 731. Mſ. in fol. Πάρεδροι.] Πάρεδρος σ᾽ δεῖνος. παρεδρεύει τῇ δεῖνι τὸ ὄνομα μετὰ γενικῆς, τὸ δὲ ῥῆμα μετὰ δοτικῆς, ὥσπερ καὶ τὸ συνοίκως γενικῇ, συνοικεῖ ἢ, δοτικῇ. [ἀπαγαγεῖν] ἀπενεγκεῖν. [αὐξήσειν.] ἀκεσῶ καὶ ὠφελῶ. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ σ᾽ ἀθλητικῶ τ᾽ τρόπου, καὶ μή τινα διπλόην ἔχοντος, μὴ σ᾽ ἐπισφαλείας ἔχης, ἀλ᾽ οἷον ἁπλῆ ἐκάστου ὑπάρχοντος οἱονεὶ μηδὲν ἐπισυρομένης ἀλλότριον τὸ ἀσφαλιζόμενον φησί. τοιαῦτα γὰρ τὰ παλαίσματα ἐπίπαν καὶ σύνθετα, ἃ βούλεται σημαίνειν τὸ αὐξήσειν, σημαίνει γὰρ τόν τε ἀ-

ἀλλὰ καὶ ἄδολον καὶ ἀληθευτικὸν, καὶ τὸν ἔτοιμον ἀεὶ λέγειν, καὶ τὸ ταχὺ, καὶ σωτήριον καὶ αὐτόματον. Μάγνης ὁ ἐν τῇ αὐτῇ γραμματικῇ τὸ ἰδιόρυθμον σημαίνειν φησὶ καὶ τὸν Λυκιακὸν παροιμ. μύρτους ὀπτῶν. [πεύσιμι] καὶ πεύσιμι. διὸ ἡ λέξις ἀφωνίς ἐστιν ἐγχωρίοις ἐπίταις τὸν ἐπέρου λέξιν τὸ πεύσιμι. [ἐξάπινα] ὁ τρῶτ] σημεῖόν τὸ ἐξάπινα ὁ τρῶτ. ὃν οἱ μὲν ὁ τρῶτ γράψεως διαφορὰν ὀφείλ. εἰ ὁ χωλὸς ὁ τρῶτ ὀξύνον μόνον, γράφοι ὁ μὲν μετ' ἀναφορᾶς. [ἀπάσμιλλ.] ἐφιλόμιλλ. [ἀναστάσεις] ἔγνων ἀνεχόρησιν [τιολαι] ἡ δὲ νέα λαὸν συναγωγὴ, καὶ ὅλως τὸ ἀοῆσιόμ τὸ νέαν· ἐνεργητικὸς καὶ παθητικῶς καὶ μετὰ γαμικῆς. [δημοζωνίαις] τοῖς δὲ δήμοις δωρέαις, ὑσίαις. [ἢ ἐφῆσθαι.] ἔφηβοι λέγονται οἱ μέχρι τῶν ἰδ. σωματῶν τὴν χάνοντες. [ἐπολίζοιτο.] σωθῆναι. [αὐτοχειρία] ἤτοι τὸ τὸ χειρῶν ὁπλαμὴ αὐθαιρέτως μετὰ ὑμοῦ ὁρμῆσθαι καὶ φονεύσαι, λέγουσι δὲ αὐτόχειρες καὶ οἰκέται φονεύοντες. [φαρμάσσοντες] ἤτοι φαρμάκοις ποιήσαντες. [μεταφολάβων.] μεταπεμψάμενος. [πολλὴ γαμέσθαι τυράννους σοφούς.] Περίανδρον φησὶ Κυ, ἵλιν ὁς τὸ ζ μὴ ὢν σοφῶν, Κορίνθου δὲ τύραννον. τούτου καὶ ἀποφθέγμα τὸ Δελφοῖς ἀνάκειται τοῦτο, ὑμῶν κρείττ. ἦσαν ὁ καὶ τὰ ἄλλων σοφῶν ἀποφθέγματα. ἃ καὶ αὐτὸς Πυθοῖ ἀνέκειτο ταῦτα. Κλεοβούλου Λινδίου, τὸ μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαν ὁ ἀλεύασθαι. Χίλωνος Λακεδαιμονίου, γνῶθι σαυτόν. Πιττακοῦ Μιτυληναίου, μηδὲν ἄγαν. Σόλωνος Ἀθηναίου, ὄρα μετρίως τέλος. Βίωνος Πριηνέως, οἱ πλείονες κακοί. Θάλητος Μιλησίου, ἐγγὺς πανὸς δ' ἄτη.

Φάλαρις. β.

P. 741. Mſ. in 4. Περίξενος ὢν] Περίξενος ὁ ὅλως πόλεως ξένος· ἰδιόξενος, ὁ ἰδίᾳ καθ' αὐτὸν ξένος ὢν, αὐτόξενος ὁ καὶ ἰδιόξενος καὶ ἀπόξενος παντὶ ἀλφάρῃ. αὐτόξενος μὲν, ὁ φανερῶς πόλεώς τινος πολίτας κατὰ πάντων ξένος. ἰδιόξενος δὲ ὁ ἰδίων ξένος. ἀπόξενος ὁ καθ' ἑαυτοὺς ἐκ τῆς πόλεως ξένος, ἀπεῖσι τοῦ ἐκ τοῦ πόλεως ξένος, οἱ ἀπὸ τοῦ ἐπέρου αὐτοξένους καλοῦσι τοὺς παροικοῦντας πολίτας, οἱ χίνοι καὶ ἴσως ἀπὸ δὲ καὶ τοὺς αὐτοξένους συναναδέχεσθαι τοῖς..... εἰσὶ αὐτόξενοι παροικία..... παράληπτον τοῦτο..... τῶν μὴ ἐκπεμπόντων τῇ πόλει αὐτοσχόντων ὑπερ ὁ αὐτοξένους φασὶ, τοὺς κ' δόντας πολιτικὴν αὐτοστάτας ὅλων πόλεων χιονίους. ἰδιοξένους ὁ, τοὺς ἐκ πάντων ὁ χρόνου ἢ ἐκ πατέρων παραδοχῆς τοιούτους ὁμόνοιαν, καὶ πολιτικὰς πράξεσιν ἀπέχωσιν· οἱ φαίνον], καὶ ὑφορμίδας ἀλλήλοις δεικνύοντες, καὶ σύμβολά τινα ποιούμενοι, ἵνα ὡς ἂν πίπτωσιν ἀγνῶτας ἢ ἡμᾶς ἐκείνους αὐτοδίκη] ἄτερος ἀφ' σύμβολα. φασὶ ὁ καὶ δωρυξένους ἔτι τοὺς κ' πόλιμον ἀλλήλοις φιλοτιμησαμένους, ὡς Δεομήδης Γλαύκῳ. ἴσως δὲ ἀπλῶς, τοὺς ἐξ ἑτέρας πόλεως πρεσβευομένους. ἐάν τε ἀγνῶτες ὦσι, ἐάν τε ἐγνωσμένοι. τοὺς ὁ ἰδιοξένους, ἐστὸ οἰκίας τοὺς ὑποδέξασθαι, καὶ συμπράξειέ τι τῶν χρειῶν ἢ μηνύσειν τῶν λοιπ. . . . . .

Ἀλέ-

Ἀλέξανδρος, ἢ Ψευδόμαντις.

P. 746. Mſ. in 4. Ὦ φίλτατε Κέλσε.] Οὗτος ἐστὶ Κέλσος, ὁ τὸν κατ' ἡμῶν μακρὸν φλυαρήσας ἐν ὀκτὼ γράψας βιβλίοις. ᾧ πεισυάριθμοι ἀντεξεγράφησαν ἐκεῖνοι ὁ πανδαισιότατος ἀντεῖπον Ὠριγένης, μισὺς ἀπτέσιν σοφίας καὶ δυσβείας ἐξυφασάμενος λόγους καὶ λῆρον ἀπφίνας τὸ ῥωμαϊστὶ αὐτῷ πανδαισμα.

Καὶ Ἀρριανὸς δ'] Ὅτι Ἀρριανὸς κ' τ Σεβαστὸν λέγ. ἐπεὶ καὶ ὁ Ἐπίκτητος ὁ Στωικὸς ἐν τῇ ἡδικῇ φέρεται), * κ' τοῦτον λέγ.

Οὐ Μινύαν μόνον] πότερον τ Ὀρχομένιον Μινύαν, ἢ κ' Ὅμηρος μνημονεύει Ὀρχόμενον φασκὼν Μινύειον, ἢ τ Βοιώτιον.

Γ' πὰρ τοὺς Κίρκωπας] Οὗτοι οἱ Βοιωτίας διέτελεσον, Οἰχαλιεῖς ὄντες γένος. Σάλος καὶ Τελβαλὸς ὀνομαζόμενοι. ἐπίορκοι κ' δρῶσι, ἀπ' αὐτῶν δ καὶ τὸ παροιμιαζόμενον, Κιρκώπων ἀγορά. ἁπλιθήσεται δ' ὕστερον. Ξεναγόρας δὲ εἰς πιθήκους μεταβαλεῖν φησὶν ἀλλὰ κακοήθειαν. Ὁ δ Εὐρύβατος ὡς ποιητὴς καὶ παιδικὸς ἐστὶ δ καὶ σφόδρα εἰσιγμένος. ὡσαύτως καὶ ὁ Φρυνώνδας ἐπὶ ποιηρίαν βοᾷ. ὁ Ἀλεξόδημος δ, μιαρὸς καὶ καταπύγων εἰς ὑπερβολὴν, ἀφ' ὗ κ' ὁ πᾶσκητὸς Ἀλεξόδημος καλεῖται, τύποις ὅμοιον καὶ ὁ Σώστρατος.

Καὶ ἀδελφὸς ὕστερον] σφόδρα κακόηθες τὸ καταπόησον. οἷον καὶ ἀδελφὸς ὕστερον καταπόησον πλάστης, καὶ ἀοιδήμης γενέσθαι.

Κοσκινῷ τὸ δ' λόγου] Ἐπὶ τ δύπλειστάτων μόνον τοῦτο λέγεσθαι εἴωθεν.

Μὴ ἀλλ' ἀσέβειαν] Τὸ, μοιχεύει ἀλλὰ οὐ μόνη τῇ μορφῇ ἀλλ' ἀσέβειαν εἶναι ἀμφιρέοντος τὸ μὴ ἀσέβειαν εἶναι.

Οὐδὲ ἐς κόρον δ' φωτὸς] Οὐδὲ ἐς κόρον δ' φωτὸς δεχόμενον, Ἀττικὴ ἡ συνταξις. τὸ γὰρ ἐπὶ μέρους λέγειν Ἀθηναῖοι. οἷον ἔφαγον τοῦ ἄρτου, κατέαγεν δ' κεφαλῆς.

Ποιήσεως εἶχεν] Ἀττικοὶ κ' ἐπὶ συμβολικῆς ἀμφίσεως ἐξύνυσι τὸ ποιητικὸς.

Σκέλασιν ἢ τοῦτο] Σύνθεσις δ' λεγομένη θερμοπόδιον.

Τὼ γὰρ στελλίω] Εἰς τ Ἐνδυμίωνα ἀμφαίνει τ λόγου. ὃς κ' βούλεται ὢν, ἐρασθῆναι ὑπὸ σελήνης μυθεύεται.

Δίης] Ἤτοι Διὸς.

Λεπίδου ἐπαίρει δ' ὄπτα] Ἔφη γὰρ τ Λέπιδον τοῦτον ὁ Ἀμάστριδι κατοικεῖν Ἐπικύρειον ὄντα.

Ὦ Ἀλέξανδρε τ δεῖνα] Γέως εὐδόξου δ' ἀνδρὸς ὄντος τοῦτο μὲν τὸ κύριον παραγνόντος.

Ἀλλ' ἴδε γὴν ποδὶ γῆς] Γλὼ ποδὶ γῆς τοῦτο ἄνωθεν λέγεται Ἀθηναίοις, ἀντὶ δ κ' πάσης τ γῆς, ὃ φαμὲν τόπον ἀπὸ τόπου.

Κομίσας ἐς τὸν ἀγρὸν] Σημειοῦ ὡς ἀμφισέμως ὢν καὶ ὕτος ὁ ἐπικαλῶν τ αὐτοῦ κεφαλῆς τοῖς λόγοις ἐγγυμνασάμενος Λουκιανὸς τ Ἐπικούρου αἱρέσεως.

* Fallitur Græculus. Notum enim eſt Epictetum Neronis tempore vixiſſe. Vide *Suidam*.

Σκεπαρδαλαχύμφαλα] Ἀπολλοιοχὸς δ' ἀπεφήνατο δύτερα πελίας.

Μὴ σύγε πλωίμβμαι] Ἀπὸ παροιμίας παρώδηται τὸς ὑδὸν ἐς τὸν Διόνυσον.

Ὡς Ποδαλειρίη ὑὸς] Οὐχ ὅτι καὶ Ποδαλείριος τοιοῦτόν τι πέποιηκε, τοῦτο φησὶν, ἀλλὰ παίζων ὡς λύκον Ποδαλειρίου, ὃς ἰατρικὴν ἔλκων τὸν λόγον. ὁ δὲ σκηπτόλιν ἀμβλίσκων τὸν πόδα.

Περὶ Ὀρχήστου.

P. 784. Mſ. in 4. Μὴ ὤρεσιν ἄρα] Ἀπίκου τοῦτο καὶ σίλλωβος πάν. ὤφειλε γὰρ μὴ ὤρεας εἶναι αἰπαπεῖ. σημεῖα δὲ ὅτι μὴ εἰς τὸ τέλος φθάσας. νῦν δὲ καὶ ἡ Ἀπίκη σωφρόνως δοκεῖ κέχρησθαι τῷ σολοίκῳ, ὡς καὶ ἐπὶ ὅ ἄμφω τὼ χεῖρε καὶ τοῖν χεροῖν ὀνόμασιν ἐχρήσατο ἄρθρα ἀσυντίμητα.

Καὶ μὴν τῶπε Δήλῳ πλαίνῳ] Φασὶ γὰρ τὸν Δῆλον τὸν νῆσον ὡς ἢ Ἀπόλλωνα ὑπὸ Λητοῦς γεννηθῆναι πλανᾶσθαι, καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, Ἀστερίαν καλυμένην, ὡς εἰς Κυκλάδας ἄλσαντα ἀλλαχῆ νέεσθαι. Διὸ δὴ ὑπεδέξαμένη καὶ ἐπὶ τῷ τόκῳ ξενίσασα, ὑδὸν γὰρ αὐτοῦ μέσης πῆ ἐπίτηκνον ὄσσα ὑπεδέχετο δὲ ὀργὴν καὶ ἀπειλὰς Ἥρως, ἵνα τὸ ἄλλως τὴν μέσην τῶν Κυκλάδων ἐρριζώθη. Διὸ αὐτὴ μὲν Δῆλος ἐκλήθη, ἅτε δηλη μενίη τῇ παλαιότητι. αἱ δὲ ὡς εἰ αὐτοῦ κυκλῶσαι αὐτοῦ, Κυκλάδες. καὶ ὧν τὸ λόγου τούτου ἱερὸν Ἀπόλλωνος. ἱερεῖ Καλλίμαχος ὁ τῶν εἰς Δῆλον ὕμνων.

Καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς] Λέγουσιν οἱ Δελφοὶ ὀμφαλὸν εἶναι ἐπὶ ὄρους δύο νεὼ, καὶ περὶ αὐτὸν χαράσθαι λόγου σωφρόνως λίθους. καὶ τοῦτο ὄφασκον τὸ μέσον ἁπάσης τῆς γῆς.

Οἱ μὲ, ἄλοχα κινύμβοι] Τοῦτο ἐκ παροιμίας, ἀλλ' οὐκ παροιμίας μεταλάβοντα τὸν ὑδὸν φασὶ τὸν Διόνυσον.

Λειγμίνη κακοζηλία] Ὃ παρὰ ζήλου τὸ ὑπερβολικὸν τὸ μέτριον βάλλουσι, ὅπερ ἄλλοι ψυχρολογίαν ἔφασαν.

Mſ. in fol. Περὶ Ὀρχήσεως· καὶ ἀσφαλεῖς] ἀσφαλεῖς ἡ ἀσφάλεια. [ὑμέλης] ὑμέλη. ὁ βωμὸς, ἀπὸ τοῦ ὑδειν. ὑμελία δὲ αὐλητική. [λειτουργίαις] λειτουργία κυρίως ἡ δημοσία ὑπηρεσία.

Λεξιφάνης.

P. 818. Mſ. in 4. Τηπόν τι] Χρόνον δηλωτικὸν τὰ τρία τοῦτα ἐπιρήματα. πέρυσι. τῆπες. νέωζα. ὡς ὁ μὲν ἀπὸ τοῦ χθὲς χάφθεται χθεσινὸς, ὅπως ἀπὸ τοῦ τῆπες, τηπινὸν, σημαίνῃ τὸ ἐπίπλεον, ἤτοι τὸ ἀπὸ πολλοῦ ἔτους. τὸ δὲ νεοχμὸν, τὸ καινὸν, σημαίνῃ, ἀφ' οὗ τὸς χρῆσθαι νεοχμὸν καὶ ἔστι ἀπὸ τοῦ νέον καὶ τοῦ ἔχω νεοχὸν, καὶ νεοχμὸν πλεονασμῷ τοῦ μ. χρῆται τῇ λέξει Θουκυδίδης.

Κυψελόρυσα] Κυψέλη λέγεται καὶ ὁ τῶν αὐτῶν ῥύπος. λέγει δὲ τὸ περιττὸν τεύτεμον ἀγγεῖον τὸ ἀπίασωτον, νῦν δὲ τὸν ῥύπον ἁπλῶς.

Πεδὶ κατάβαλε] Ἴσως ἀντὶ τοῦ πρὸς πέδον κατάβαλε.

Ἡ κυψελὶς] Οὕτως ὁ ῥύπος τῶν ὤτων λέγεται κυψελὶς, καὶ τὸ ὀρράκιον ἀγγεῖον ᾧ τὰς ὦρτας ἀπαρτίζεται. ὃν ᾧ καὶ ὁ Κορίνθιος τύραν-

ὁ δρεπηφόρος ὑπὸ τ̃ μητρὸς καθαρυθείς, Κύψελος ἀπομάθη. ωφω δ̃ ἄπι ἡ κυψελὶς καὶ κυψέλη, παρὰ τὸ κρύβειν τὴν ἰλὺν ἐρρήσαν.

Εὔαρχος] Τὸ μὲ εὔαρχος, τὸ καλὸν ἀρχὴν ἔχον, εὔλογος δ̃, τὴν ωρὴν εὐάρμοστος. εὔλειξις δ̃ καὶ εὐώνυμος, τὸ εὔπρεπέστατον ὄνομα ἡ λέξεσι κεχρῆσθαι.

Ὦπαῖ ελεγχίδα μοι] Ελεγχὶς, ἡ ξύστρα. ἔοικε δ̃ τὸ κτένιον ὕπω καλεῖν. φασὶν δ̃ ταινίας λέγειν ὀθονίας. ῥύμμασι τὰ σάπανα ἢ καὶ τὸ ἱμάτιον. ἐχρῶντο γὰρ καὶ ἱστρῷ οἱ παλαιοὶ τὸ τοῖς λατρικοῖς. ναυσολεῖν, βαρύνειν ἄγαν. ὁ ἐπὶ λατρὸν δ̃, ὁ τὸ τῇ σωτηρίᾳ βαλανικὸν. μυοβήκη δ̃ ὁ κιβώτιον, τὸ ᾧ ἔστι ἀσφαλῶς καὶ ἐχυρῶς κατοικεῖν.

Ἐλινύσεις] Ἀντὶ δ̃ ἐπίσχεις, καταμενεῖς.

Οὐκ εὔπορος] Ἀντὶ δ̃ παράδοξος δυνάμενος.

Τὴν τεθέμιν] Οἱ μὲ ὁ τρῆμα τ̃ ἕδρας· οἱ δ̃ ἀπὸ τούτου μέχρι τ̃ ἰσχῆς δ̃ βαλάνου χωρίον, ὃ καὶ ὑποταῦρον καλοῦσιν. ἐσὶ δ̃ καὶ χαμαιλὼ ἔχον ἐπανεσηκυῖαν, ὄμβιον ῥαφῆ.

Ἐπ' ἀράβης] Ἀράβη ὁ σάγμα ἤτοι ἡ σέλλα. τὰς δὲ τὰ σισυγμένα ἃ ἐλαύνουσιν ἔοικεν ὁ καινολόγος ἀραβηλάτους καλεῖν, ὥσπερ καὶ ἀρτηλάτας εἰώθαμεν καλεῖν τὰς ἐλαύνοντας τὰς ἵππους, οἵ τινες τὰ ἅρματα ἐξεύρηκασι. ἄλλοι δ̃ ἀράβιον ὡς Ἀθηναῖοι, τὴν ἄζυγον φασὶν ἡμίονον, ἐφ' ἧς ὀχούμεθα. ἀπὸ τούτου καὶ ἀραβηλάτας τὰς ἀπαδὰς τούτων ἀνόμασι.

Ἀσκωλιάζων] Ἀσκωλιάζειν ὁ ἐφ' ἑνὶ ποδὶ βεβηκότα ἄνω κινεῖν. ὁ ἐσὶν ἄλλεσθαι. μονόποδι γὰρ τὶ ἄλλο εἰς κίνησιν ἀφελεῖσθαι, ἢ ἅλλεσθαι; σκωλιάζοντι δ̃ ἀντὶ δ̃ μονόποδι πηδῶντι.

Σιωπηδωρυχήσας] Τὴν ἡσυχὴν ὠδὴν. τὰς δ̃ τόφους τὰ ἐμβ πλησιάζοντας.

Καὶ ὅπ καύματος ἦν] Ἔοικε τὰ ἀπὸ τ̃ κρύους χιόνα ἐγκαύματα εἰς σῶμα ἡμῶν λέγειν. ἁρμαλιὰ δ̃, τὰ ξηρότερα ἐξεργασμένα πεδία. ἀκίδικες καὶ βερέκυνα, εἴδη λαχάνων. καχρυς δὲ, σιτηρὸν ὄσπριον. δ̃ ἐδώδιμον δὲ ὄρρον ἀντὶ δ̃ ἀνισύρλιμ, ἐτεόβολον δὲ ὑποταῦρον, ἤτοι τὴν ῥάμνον. λεκιθόπαλις δ̃, ἡ τὰ ἡλεημένα ἔσωθεν, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα πολλάκις. οἱ δ̃ ἰατρεῖον λέκιθον φασὶ καὶ ὁ δ̃ ὠὸν ἀχρεῖον. ὑμαιοπάλης δ̃ ὁ τὰς δίπλεῖς ὀπώρας πιπράσκων. σίλφη δὲ ἡ πυρέτας ἐγκρυφίου δρτοί εἰσιν. ὁ μὲν ἐν κλιβάνῳ, ὁ δ̃ ἐγκρυφίας, ἐπὶ τ̃ ὁδ̃ ὠπτημένος. γήτειαι δ̃ τὰ κρέμμυα. ὁ οἶδ δ̃ ὁ ἑξιτρόχιλον, ἀπὸ τ̃ ὄπισθεν κρίας. λωλάκιον δ̃, ὁ ὑπὸ ὧν τρέφηλον, καὶ κλίτρα τῶν βοῶν. σίλφ δὲ ἐσὶν, ὁ λεπτοφρ τὰς ὀφθαλμούς. ἡδύοσμον δ̃, τὸ κοδάζειν ἤτοι μαγειρεύειν· κάρδαπος δ̃ ἡ μάκτρα, ἤτοι ἡ λατταία ἐσὶ σκάφη. ξηραλοιφεῖν δὲ ἐσὶ, ὁ ἄνυδρον λυτρῦ ἀλείφεσθαι μόνον. γνώμωμα δ̃, τὸ δ̃ σκιαθηρίου τ̃ σκάφης ἤτοι δ̃ ὡρολογίου μέρος ἐπανεσηκὸς κατόπιον λέγει, ὃ τὰς ὥρας δείκνυσι τ̃ ἑαυτῦ σκιᾷ. ὅλον δ̃ ὁ μέσον καὶ κοῖλον δ̃ αὐτῦ ὡρολογίου λέγει. ἡφαιρημένως δ̃, ὡς σύγκλυδας εἰρηκὼς συρφετώδεις φησὶ. βύζω δ̃, ἐπιῤῥήκασιν

πᾶς ἀκυρεῖον τὸ οἰονεὶ λίβ τῶν σωιέχειν Ϝ ὄχλε καὶ τῶν πίλεν ἐξαδοδυναμῶν ἐσθίειν καὶ ἀθλίν τι καὶ ἀδίζεσθαι. τοῦτο γὰρ ϑ ἀσχίζ σημαίνῃ. τὰ κόρε ϝ δηλονότι δικαῖς τὰς κόρες σημαίνῃ τῶν ὀφθαλμῶν. σκαρδαμύττειν ϝ, τὸ σκαίρειν τυπικῶς τὰ βλέφαρα. φαρμακεῖ ϝ τὰ ὄμματα φησὶν, ἀντὶ Ϝ φαρμακῶ ἤτοι ἰατρεύω δεῖσϑ.

Διανεύσαι] Ἀντὶ Ϝ κλυμβῆσαι.

Γρυπαύλιν] Ἐπὶ ϝ ὁ τὰ σύριγγα σκαλάμινα παλαῖ, παρὸ τὸ χεῖν ὕπνε ϝ Ἀθηναῖοι ϑ᾽ ῥύπον φασὶ τῶν ὀνύχων.

Λωγάνιον] Ἀμβρακιῶται καὶ Ἠπειρῶται τὸ ἀπὸ Ϝ τραχήλε ἕως τῶν βοῶν ἀχρήμον χάλασμα καὶ λᾶγρον εἰς τὸ μεταξὺ τῶν βραχιόνων φησὶ Διονύσιος ὁ Γορκιεύς. ἔα ϝ Γόρτυν πόλις Σικελίας. εἶναι ϝ βοὸς λέγειν λωγάνιον, ἀλλὰ ζῴων ἑτέρων τὸ φηγόνιον. ϑ τῶν βοῶν ἄχρηστον τοῦτο τὸ μέρος ὃ καὶ λαμύρεσθαι φασί.

Ὠχρὰν ψύτταν] Ἀντὶ Ϝ ταχέως ἀμαμάν.

Λαπαχᾶν κρεπάδας] Εἶδος παιδιᾶς ὁ κρέπαδος, τοιοῦτο. μέσον ἐστὶν χώρας ἄνωθεν ζυγὸν κϝ κορυφὴν ἐπαιωρῶν. κρεμάμενοι ϝ ἕκαστος ζυγὸς πλάσσγγα φέρῃ. ἀνδριαντοειδῶν τοῖς πλάσιγξιν ὑπεκμήσας ὁ κρεπάδιζον τοῖσιν λαβὼν εἰς τὸ σῶμα ὑγρὸν ὁποῖόν οἶνος ἢ ὕδωϝ, καταλύσας τὰς γναθίδας, ἀφίησι τῶν χειλέων ὑπὸ μίαν ῥάϐδον ὑγρόν τε πλασίγγων. αἱ ϝ διξάμματ κρῖλαι ἄσσα καὶ κρεμάμματα τῶν βραχϝ τὸ ἐπικρατεῖν Ϝ ὑγρὸν φέροντα κϝ τὸ ὑπεκμήσαν ἀνδριαντοειδὲς κρύσασα ἀπὸ μέρϑ ἑκατέρα κατὰ τῶν ἐπροζυγίαν τὰς ἀφιπταμένου ἦχον λάπταλόσιν ὃς δύροφίνῃ τὸν ἔρωτα. ὡς τῶν παιδιῶν προχᾶν ἐρώτων. ἐρώτων, γὸ ἡ παιδιά. εἰ ϝ τῶν πλασίγγων ἡ λάπαξ λάμπτοι, κτῆσϑαι δοκεῖ ὁ ἐρὼν, καὶ ὑπὸ τῶν παιδικῶν ἡμιλᾶσϑαι. κρεμᾶ ϝ τὰ ἀνδριαστάρια μόνος. οἱ ἀκρεβίστεροι δὲ ὑπὸ κρεπάδων λαλοῦσιν, δύο φασὶν εἶναι εἴδη κρεπάδων, κρεμαστῶν, καὶ ὀχυρώσεων. ὁ μὲν κρεμαστὸς ἦν τὸ οἰονεὶ λυχνεῖον ὑψηλὸν ἔχων ἐν ἑαυτῷ ὥσπερ πότηρα ἑπτὰ τὸ μόνης ἐφ᾽ ᾧ ἴδῃ πιστῶν τῶν καλλιλλομένων πλάσιγγα ὡς Ἀριστόνης φησί. χαλκᾶσαι σοι τῶν καλλικτῶν κρεπάδων. ὁ ϝ δὲ ὀχυρώσεως τοῦτος. ἀγγεῖον τῷ λιτραδίῳ ἱκανὸν πλῆρες ὑδατος ἐτίθετο. ὀχυρώσεις κενῶν ἐπιπλεόντων, ἅπερ ἦν καταδύναι τοῖς ἀπὸ τῶν σωμάτων σταλαγμοῖς λάπτειν ὁ ἀγὼν πλάσιγγας ϝ, τὸ ὑποκείμενον ἄνω τὸ μεταξὺ τὸ παιπάλωσιν λέγῃ. ἐὰν ϝ μόνον τύχῃ αὐτῆς ἐπὶ ϑ᾽ μόνον πεσοῦσα περιλῇ ϝ ὁ κρεπάδϑ εἰς τὸ συμπόσιον, λάϐῃ τῶν περὶ Σικελίαν σταθμὸν ἀργυροῦν. ἐστὶς ϝ τοῦτο κυκλοτερὲς ἐποιοῦντο οἱ δᾶδιοι, ἵνα ταύτης, εἰς τὸ μέσον τιθέντες Ϝ κρεπάδα, ἔχωσι ἐξ ἴσου τὸ διαστῆσαι τοῖς λάπτειν βάλλειν καὶ περὶ νίκης ἀγωνίζεσθαι. ὅτῳ βάλλειν δὲ μὴ ἐξῆν λοιμιῶδες, ἀλλὰ κϝ ϑ κηλᾶς. ἐπὶ γὸ Ϝ ἀρίστερᾶ ἀγκῶνϑ τὶς ἐπαναπαρείσας, ὑγρᾶς ἀφίῃ τῶν λάπτειν, ὡς ἐνίοις μέγα φρονεῖν ἐπὶ τῷ κρεμάζειν, ἢ ἐπὶ τῷ ἀκροτίζειν. δοκεῖ δέ μοι καὶ τὸ εὐτῆ σωμηδὲς κρύζον ἀπὸ τούτου βαρβαρὸν κϝ ἀδόκ..... εἰρῆσϑ.

Ὡς ϝριδικίνας] Εἶδος ἄρτων αἱ ϝριδικίναι.

Ἀπυρϝιάσαι] Ἐπίπηδες ὁ παιγνίμων τὸ ἀπυρϝιάσαι τίθησι λέγων τὸ γελοῖον. βάλεται δ᾽ αὐτῷ σημαίνει τὸ, τὸ ἐρύθημα, ἤτοι τὸ αἰσχ-

πᾶς

δες τῶν ὀφθαλμῶν ὑποκυλίσμασι· λημαλέον δέ, τὸ σὺν λήμῃσι φησί, ἢ τὸ διεφθορὸς τὸ ὑγρὸν ὃ καὶ μὴ λέγομεν, δῆλον.

Ἀπηωρημένοι] Ἀντὶ τοῦ ὑποδυσκίνητοι. ἐοικότως γὰρ τοῖς ἰκτίσι ἔοικε μοι αὐτὸς τοῦτο τοῖς γαλεοῖς κυλῶς ποιῶν ἀφηλάτειον· ὡς καὶ σοφώτερος μὴ ὑπάρχης γάλεως, αὐτὸς σοφάσεως σύ ἐστιν ὁ ἀφηλείτης.

Σωτηριδίντης] Ἀντὶ τοῦ ἀκίνδυνος ἀφιστάμενος καὶ ἀκαθάπτος ἀκίνδυνος, ποιεῖν εἰώθασιν ἐπί τινων παιδίων οἱ νικῶντες ἀκυβδιάνοντες ἐπὶ νῶτον τῶν ἡττωμένων. ἔνθεν καὶ καταναστασσόμενοι, εἶπεν. τὸ γὰρ ἐμπαίζοντες, οἱονεὶ εἰζάοντες ἐκ τοῦ συμποσίου. ψυχροβαφὶς δέ, τὴν ψυχρὰν φησὶ πύελον, ἢ φησὶ νοσοῦντας ὡσὶ διλαφίας τὰς κόρας κυδιάνειρας ὑπὸ τοῦ ὕδατος κολυμβᾶσθαι. τὸ δὲ ἐξυόμενον, αὐτὶ τοῦ σκαπτιζόμενον. ὀδόντα τὸν γὰρ ξύλον τὸ κτένιον φησι. κήπιον δὲ καὶ σκάφιον εἶδη κυρτοῦ.

Ὀκλαδίας μὲν] Δίφορος, ἢν ἀναπώμενον φησίν. ἀσκώπας δέ, ὁ δύλης κορύσσεσθαι, συμφορῶν δὲ ἀφηπαίζειν εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἔρριπτον.

Δίχηλαι ὖσαι] Τὰ τῶν ποδῶν ἄκρα τῶν ὑῶν, ἡδέα ὄντα καὶ ἰδιάζοντα δὲ καὶ αἱ χελίδες τὰ ἀπὸ τῶν χηλῶν τῶν ζώων εἰς μύκης ἀφαιρούμενα φησὶν ἀκροκάρδια.

Καὶ τοκάδες ὑός] Ἐπὶ τῆ μήτρᾳ τῶν ζώων ἰσκιάζουσι οἱ τῶν πλειόνων βιοφάγοι βρωμοί π. συγκρίνοντες πολλὰ κρέα καὶ τυρὸν καὶ ἡδύτερον ὑτοῖς βρώμασιν.

Καὶ λοβὸς σὺν πεγήνῃ] Λοβὸς σὺν πεγήνῃ, τὸ ἧπαρ φησὶ τὸ ἀπὸ ἐγήνης. μυπαθῶς δὲ ἐπὶ τρίμμασι λέγει σκορόδοις καὶ πιπέρι ἄκαν. μελιτταῖοι δέ, οἱ σὺν μέλιτι θλακοῦντες. ἀκανθὶν δὲ ἀλικτρυόνα, ὃν παρεγκότα. λεπαγώμασι δὲ βᾶν, τὸν τὸ γνῶμον ὑποβαλόντα, ὅ ἐστιν ὀδὸς πὸ γαστρός.

Ἀβυσσίνη] Σκεύασμα βαρβαρικὸν ἀφὸ κορδύλης καὶ σχάσεως, ὡς ὑπολαμβάνει τινὰς χρῆσθαι τούτῳ φασὶ τοὺς βαρβάρους.

Θρία] Τὰ φύλλα τῆς συκῆς. λέγεται δὲ ὕτως καὶ ἀφ' οὗ..... σύνθεσμάρμενον βρῶμα. ὡς καὶ οὖν τοὺς ἀσπαφίδας τὶ ποιοῦσιν εἰς αὐτὰ συσκιάζοντες αὐτούς, ἀμέλει καὶ τοῦτο φησὶ σημαίνειν αὐτὸν νῦν ἐπὶ καὶ μελιττοῦσι παρεκκειν), ἃ ἐστιν οἱ νῦν λεγόμενοι πάτμοι.

Κωπαΐδες] Ἐγχέλεις λέγει βοιωτικὰς, τὰς σὺν τῆς Κωπαΐδος λίμνης πολὺ ἀφερούσας τῶν ἄλλων· οἷον δὲ ἐποκρᾶ τὸν καλιβαύτλιν ἄρτα.

Δελφινίδες τραπέζης] Οὕτω λέγει δηλονότι τὸ δελφίνιον τύπον τοὺς πόδας ἔχειν.

Κυψελιόστομος] Ὁ ἀφὸ μέγεθος σὺν τῇ ἀπακλᾷ τὸ μέστομον ἀπερύκειν. μυστροφορικὸς δέ, ἀπὸ Μιντορός τοῦ ὑαλοψᾶ τοῦτο κατασχεθέντος τὸν εἶδος τῶν ποτηρίων. ἃ ἦσαν καὶ τῇ πυθμένι μεγάλῳ ἔχοντα τὸν λαβὴν· ἀφ' οὗ καὶ δύλαβῆ αὐτὰ κέκληκε. καὶ βομβυλιὸς δὲ τὸ ροφύλλον, οἷα τὰ τῶν πηλέκεια. δειροκύστικα δὲ τὰ μακρὰ μέν, εἰς κοίνης δὲ τύπον ἐξειργασμένα. γηλόφη δὲ τὰ ὀρώκεια λέγει σύρυχαδῆ τὰ βαθέα καὶ πλατέα. δόσμοι δὲ τὰ λεπτοχειλῆ. ἀπεμφόρητα δέ, τὰ ἀφρώτατα ἀφὸ λεπτότητα. διὸ ἐπήγαγεν ὑμενόστομα. κύμβια δὲ, τὰ τροφύλλα μέν, βαθέα δὲ καὶ φικλίδες τὰ τροφύλλα καὶ ἀβαθῆ. γραμμοειδῆ δέ, τὰ γραμμοὺς ἴσους ἔχοντα. κυκλίσκιον δὲ τὸ δοχεῖον, ὃ ποτηρο-

πλύ-

πλούτων τῶν πολλῶν. ἀκροθίνιον ϗ, ὁ μέσος τῶν μεθόων. διηθῆται, ὁ σωτὴρ ὁ ἀπὸ Ϝ δίκης διφῶν. χρυσοτέκτονα ϗ, τὸν χρυσοχόον ἢ λαῶν, τὸν γυναικεῖον κόσμον λέγει ἀπὸ Ϝ ἡδονῆς εἶναι, παρὰ τὸ ἄνθη λείρια φαμὲν ἁπλόϊα καὶ ἀνόπλα, ἀπὸ τοῦ τοῖς λαοῖς τὸν σωρμὸν ϗ. πείθως τὰ ψίλια. ἄδικον ἡμέρων καὶ ἄλογον τὸν ἄνθρωπον ἢ δικαίους λόγους. ἰχνηλατῆσαι ϗ, τὸν ἴχνη ποιῶν τὸ γλῶσσαν. ὀπτὸν ὂν σώσοιτο, ἀπὸ τοῦ σώζω ἄνω τῶν ἀπεκτονότων ἐρῶ ϗ. ἄρχηται τὰ καινὰ, οἷς ἀδικεῖ ἰχθύσκῳ. σώσῃ ϗ, λιπὼν καὶ λάθοι ἁμάρτον. ἀρρήκτοις ἐκκόποις ἀφσύρτοις εἰς τὰς λιτὰς ἀφ' τῶν μυρμηκιῶν αὐτῶν.

Γ' πολίδης] Τὸ ἐπὶ σωτηρίᾳ μιλιάριον.

Ε' πίτρεπτον] Α' ντὶ Ϝ ἀπέτεμεν.

Βακχαρείδ] Εἶδος σατιρίμβου μυρώδους. πολυκτύπα ϗ, τὰ πολλὰ. τερψιστέρα ϗ, ὄργανον μουσικὸν, ὅτου ἀπὸ Ϝ χίμβου τὸ μέλος.

Λαῶν πολυόχθων] Ἡ τῶν γυναικείων κόσμων ἐξ ἐθισμόνων πολλῶν καὶ ἀνθινῶν καθότι λείρια τὰ ἄνθη φασὶν, ἢ καὶ χρύσεον κόσμον, ἐπειδὴ γόντα τῇ ὀσμῇ τὸν ὄψιν. Διὸ καὶ λειριόεσσαν ὅπως Ὅμηρος φησὶν, ἢ ὥσπερ λαῶν φαμὲν τὸν ἀδελιχίαν ἀφ' ἑπέρου Ϝ διότι πολλοὶ εἶρηκε καὶ τὸν ὅτου λαῶν τὸν Ϝ ἡλίου κόσμον. ὡς ἀστεῖον χρυσοτεκτονοῦντα.

Ἀμηχάνῳ] Α' ντὶ Ϝ κατά πως τρόπον. ὅσον δή τι ἀπομιμούμενον. ἀντὶ Ϝ ἐξυθεΐζοντι, σκιρτῶντι τῷ τραπίῳ, περιφρονοῦντι, καὶ γαυριῶντα μεγάλως παύρως φησὶ τοὺς ἐξοιστρῶντας, καὶ τὸν ἀχάλινον καὶ γαυιότητα ἀβατοῦντας, καρπόδεσμα δὲ καὶ ἀσελήσιον, καὶ πάσης ἀλύσεις εἰσὶν, αἱ μὲ χειρῶν, αἱ δὲ τραχήλων, αἱ ϗ ποδῶν. τὰ ἐκ μέρους Ϝ μηλοῖς ἕνεκα πίπλασμ. οἷον τὸ ὑπόδημα καὶ πίπλασμα δῆλα πᾶσιν. ἀκροκνιφὲς δὲ, τὸ ὀρθρινὸν φησὶν ἐπ σκιᾷ ἐπιθοεχθρία ϗ, ἢ ὡς ἄν τις εἴποι θοεχολωσύνη. πωλίζουσα ϗ κ' ἐπιπολὴν ἀπηγχόνησα. ὀκλάξ ϗ, ἀντὶ Ϝ ἐπιγόνυ κεκμηκυῖα. τὸ ϗ βασκλοῖ οἷονεὶ ἀφθρέχων, ἢ βοὴ καλῶν καὶ συρίφων ἀφ' Ϝ καυδανίζων καὶ λοῖ. σωσεχὴς ϗ τῷ φάρυγγα, ἀντὶ πεπεισμένῳ, σκοπιλιμβάνα ἀναφλῶντα ϗ, ἀντὶ Ϝ αἰχρῶς τὸ αἰδέσιον τ' πο.. ης γονυτίᾳ. μάζειν ϗ λίγιστα, καὶ τὸ φιλοφρόνως σωσάγειν τινὶ, σκιπάδνα ἀντὶ Ϝ Σκόπα ἔργον. τῶν ἀστεϊσμῶν γὰρ καὶ ἀτῷ ἀμαλθαστειῶν.

Λαῖς πεπήσας] Ε' πὶ τῶν εὐτυχημάτων μὲν συμφορᾶις, ἡμιμάλιστα τούτοις εὐδύνταν λίγιστα τοῦτο, ὡς καὶ τὸ τραγῳδὸς Σοφοκλῆς, ἢ μὴ ποτ' ἂν γένοιτ' ἂν ἀσφαλὴς, πόλις σὺ ἢ τὰ μὲν δίκαια καὶ τὰ εὐσεβῆ λάγδην πεπεῖσαι, κατὰλῳ ϗ ἀπὸ λαοῦ πεπόρθαι χρεὼν ἔργα πόλιν.

Τὸν μίρλαπα καὶ χιονοτρακτέαν] τὸν μελανὸν καὶ αἰχρὸν, ὅτου μόδιον. ὅτου γὰρ χίονι καὶ μύρτα ἐλάμβανον Ϝ μὴ αἰχρίαν σκεπτομένην.

Παρυθηκότες] Προσυπακουστέον εἶναι.

Τρυφαλίδας] Τὰ ἀπὸ τυρῦ ἐπιμήκη πεπλασμένα.
Ἐλαίας χαμαιπετεῖς] Χαμαιπετεῖς ἐλαίας, ἃς κυλίνδρῳ ὀρυπτ-
ες· οὕτω γὰρ εἰ μὴ ἀφ' ἑαυτῶν ἀπορρυῶσι δ' ὀλίγῳ ἐ σκυάζουσ' ὕστε-
σας ὄ, τὰς κολυμβητὰς λίγ. ὀξυόστρακα ὄ τὰ ἐξεσμένα ἐλάψεως
εν. πλακοῦντα ὄ ἐξ ἑνὸς ἐγκυκλοδυλιμένου ὃν ἀφ' οὗ κ κρο-
κείδη εἶπεν, οἱονεὶ ὡς κροβύλον ἀναδιδεμένον. ὃ ἡ νῦν συνήθεια χρω-
λέγ. παιδιδοσκὸν ὄ τὸν διδάσκαλον· διέμπλεον ὄ τὴν πομπεῖον πλέ-
ς ὠδεσθειμένῳ.
Συνυθλήσομεν] Συνυθλήσομεν, ἀντὶ δ' φλυαρήσομεν.
Δηλοῖ] Ἀντὶ δ' λέγειν ἐπιθυμεῖ.
Εὐφορεῖσθαι] Ἀντὶ δ' φορᾷ τῇ πνεύματι φερομένῳ, ἀκροκυματεῦ-
ν ὄ, τὴν μετεώρους τοῖς κύμασιν ἐπ διολισθήνουσαν· ἔκτορες ὄ κ ἰφικράδες
ιασοστρόφους, τὰ σιδηροβόλια φασί.
Ἰλεῖ κ νεῖ κ θεῖ] πίπτουσιν τῇ κυκηθείμῃ τὰ ὠθούμενα τῶν-
κ πλέον ἐπ τὸ ἀπὸ τ ληφθείσης εἰκόν τ τελευτῶντας. τὸ
ὀμαιον πίνειν· δεινόν γὰρ ἀπὸ τούτου, ὡς ληρῶδες αὐτὸς διαλογί-
ται.
Καταρυμένῳ] Καὶ τοῦτο πίπτουσιν ἀποσκωπτικῶς εἰς τὰς ὁμομ-
τοιοῦσας· κοινὸν γὰρ τοῦτο κ κῶ δ' φορικὸν τὸ καταρυμένη.
Καὶ πάντα ὁμοῖα λῶ] Ἴσως ἀπὸ τῆς, πᾶν ὅμοια, παροιμίας.
Μυησάρχου] Τοῦ Πυθαγόρου λέγ, ἀφ' οὗ πίπτουσι σωπῶν. ἐπί-
ας ὄ τὸν Ἀθηναῖον ἀντὶ δ' αἰδεσιμωτάτου, ἀναίσχυντον εἶπε, διαβα-
ν τὸν τῶν λέξεων πλάσιν, κ ἠλεμάχου τὸν Ἡρακλέα πάλιν, ὃ
τῶν κωμικῶν ἡ συνήθεια οἶδεν. ὀπτάδομεν ὄ, ἀντὶ δ' ἐπείγομεν.
τοῦτο ὄ διαβάλλων πέπικε τὸν χρησταδμον. τὸ γὰρ ὀπτάδας ἐπὶ δ' ἀπὸ
ὄ κινουμένων, ὅτοι ὠθουμένους κέντρου. ῥιπαυσήσειν ὄ ἀντὶ δ' παῖς
ἐ κωπαυλήσας, ἐποίησεν γὰρ τοῦτο ῥιπαυλοῦντας, ἤτοι διὰ τ ῥιπῶν ψοφοῦν-
ἐπὶ διφθορμὰ πιῶν κὴ χλαῖνα. ἀκάθαρτον ὄ, ἀντὶ δ' ἐπίχρισιν τῶν
τεμαχίων πάχους.
Ὅπερ ἐμήμηκας] Πλατωνικὸν τοῦτο κὴ σημαίνει τὸ ἐγγύς. κὴ τὸ
ρθίαδας, σημαίνει τὸ μετὰ χάσμης διαπνέας.
Σιληπορδίᾳ] Σιληπορδεῖν ὠδὰ σώφρονι τὸ φρονιῶν κὴ ἀβρύνεσθ-
ι ὄ ἀπὸ τ λέξεως ἐπὶ τὸ κακέμφατον αὐτὸ μεταλαβεῖν. ὡς
διὰ τὴν δύπρεπειαν τῶν λέξεων κ τὸ μίγα ἐπὶ τοιούτοις φορεῖν, ἐ-
γκωᾶς αὐτῷ τὴν γαστέρα, κὴ ἐπὶ τῷ ἀπαπανδύσαι ἤδη τὸν ἄγκον ἐ-
μεθας. πολλῷ ὄ τῷ ὄγκῳ ἀπηλιβομένῳ εἰκὸς κὴ τὸν ψόφον ἀ μέ-
ον ἔσεσθαι.
Mſ. in fol. Λεξιφάνης. νεοχμὸν] καινὸν. [ἀνίγνωκε] ἀνελόμην. [πε-
] χαμαί. [ἢ δι' ὅς] εἶπεν αὐτός. [εἴλλω ἠέρας.] ἀλέα καὶ αὐ-
ηλίῳ θερμαίνεσθαι. [ἐλιπύσεις] βεβρυτιᾷς. [σὺν δύπερος τι] ἀντὶ δ'
δέσθαι δύναμαι. [τρῶμιν] τρώμιν, οἱ μὲ τὸ τρῆμα τῆς ἕδρας. οἱ
ἀπὸ τούτου μέχρι τ ὀρχῆς δ' βαλάνου. [ἀνδηρὰ] * τὰ χείλη τ ποτη-
λέγουσι ἀφ' τὸ εἶναι αἰνιγμα κὴ διεροὶ ἰπεσελδὴς. τὰ ἀναχάμπτα

f λέγ

* Hunc locum viſum eſt maculatum, prout in Mſ. fuit, relinquere ut inde aperet iterum inſcitia Librarii, quæ tanta fuit, ut niſi aliunde ſuppeteret ſubſidium ſibi voluerit Scholiaſtes ne Oedipus quidem conjiceret. Sed bene eſt quòd

λίγ[ει] Ἀλ[ὸ] τὸ ὑπεῖγε παιπάλλες μέν οἱ τὸν διεγὸν ἄνδρα μέρο κατ
[βεγκάνιον] δύσκλειπτα λάχανα. [σκανδίκαν κ᾽ βεγκάνιον.] ἤδη λ
χάνιον εἰσὶ σκάνδικες καὶ βεγκάνια. [καὶ χρεν] ὄσπρεον. [λεκίθια
λιδὶ] λεκιθοπώλις ἡ τὰ ἀλληλισμένα ὄσπρεια, ἤτοι τὰ βεβρεγμένα κα
λάττα, οἱ δὲ ἰατροὶ λέκιθον φασὶ τὸ ᾧ οἷν ἀλεῖφον. [χρυμμιοπάλα] χρ
μμιοπάλης δὲ ὁ τὰς ἀζύμους ἐπάργους πωλῶν. [πυρεμάτιν] πυρε
τις δὲ καὶ ἐγκρυφίας ἐπὶ τῇ σποδῷ ὀπτημένου. [τὰ σέλγη] κρεα ἰλ
πιπέρεια. [γήτεια] τὰ κρόμυα. [οἶνον.] οἶνος χρώμενος ὄπιθι [μ
χάνιον] λοχάνιον δὲ ὑπὸ τῶ πράχηλον καὶ μάλιστα τῶ βοῶν. [σίλφ
Ἀλ[ὸ] τροφῶ τὰς ὀφθαλμὰς. [ψύτια] ταχίας. [κρεπτούσας] δρυπ
[ἡδύσιον] σκανδάζειν, ἤτοι μαγειρεύειν. [καυδάπαν] μακρὰν. [μα
καθαίρειν. [ῥιδικίνας] ἄρτυς. [ξυρολείφηπες] ἄνδρ λιπὸ ἀλε
φειδῶς ἐλαίῳ. [ὁ γνώμων σκιάζῃ μέσῳ τῇ πόλει] ᾧ ὁμολογ
μέσον, ὅ σκιὰ δείκνυσι τὰς ὥρας. [βύζειν] ἐμπέρημπικὰς ᾧ π
ζειδῶς σημαίνῃ. κρεμμύῳ δὲ τὰς συγκύδας καὶ συρφετώδης πωλ
[δυσκῶ] ἀμβλύνεται. [ἐπιπεζώλωθοι] ἐπάρχειον. [ἀπερῥιπ
σιν π] τὸ ἐρύθημα ἀπορῥιπίσαι. [λαμπαλίοις] σκωλαίκοις. [δισμ
ὑγρὸν. [ἀπηδάμβοι] ἀπόδυσμοι. [Ἐξυόμειν] σκοτινοξομῶν. [πάπαι]
εἶδος κυρῶς. [σκφίον.] εἶδος κυρᾶς. [ἀσκηνίως.] ἀσκητῶς ἁπλ
κρᾴδεω. [σκιλίδες.] τὰ ἀπὸ τῶ σκιλῶν τῶ ζώων μᾶλλ ἀφ
ρώδεα, ἅσσα φασὶν ἀκρεάδεια. [ἀδυρτάκη.] σκόδασμα βαρδαρ
Ἀλ[ὸ] κορδάμων καὶ περσίων. [ἰμβρυδάχρι.] τίμημα ἐπὶ τῇ μάχρᾳ οἱ
ζώων ἐσκόδασμένον. [λοβὸς] ἦπαρ. [μελιπῆ] σὰ μέλι] πλακοῦν
[ἢ ἀλεκτρυῶν ἤδη] τὸν πυρυθικόν. [ἰπνοκαὴ] κλιβανίτιδα ἄρτα. [λαπ
γνάμων] τῦτο γνῶμα λεπτοκαλόν]. [μιτορμυχὰς] ἀπὸ ᾧ Ματτῶ
ἐσκόδασμένου. [βομβυλιὸς] στρογγύλος. [δικροκύπελλα] τὰ μακρὰ μὲν οἱ
χάνια δὲ τύπον ἐξυρασμένα. [γηγανῆ] ἐστρέκεια. [Κυρηναϊκὴ] βα
δία καὶ πλατία. [ὄστρακα] λεπτοχειλᾶ. [ἀνεμοφόρετα] ἐλαφρότερ
Ἀλ[ὸ] λεπτότητα. [γραμμωπικὴ] τὰς χραμμὰς ἔχοντα. [κύμετια] κυ
βεῖα στρογγύλα καὶ βαθέα. [φιαλίδες] στρογγύλα καὶ ἀξιόν. [ῥ
λίκιον] τὸ δηχθὲν, ὃ ποτε ρολύπτειν νῦν καλοῦσι. [διάμενα] ἄνδ
κλείσας τὸ τόμα. [κύκλησί πες] οἱ σφίγγοντες. [δικοδόχης] ὁ σφίγγ
λὸ ᾧ τὰς δίκας διφῶν τὸ ζητεῖν. [χρυσοπάκτην] χρυσίχον. [ἰδ
ξίαι] σφῦρα. [πέδας] ψέλια. [ἄλλας ἡ ἡμέρᾳ] τὰς δίκας μὴ ἔχ
σας. [καὶ ἄλογος ὡς ἂν μὴ ἐχόντων λαπίδας ὕσης] δημοσικὰς λόγους μὴ ἔχ
σης, ἀργὸν ποιήσης τὴν γλαπίδα. [ἄχρηστα] κακά. [δύσκρασα] λάσ
καὶ καὶ λίπτα.

Εὐνῦχος.

P. 840. Mſ. in 4. Οἷας ἀμοίξας] Ἐπὶ ᾧ ἄχρα ὀβελισκοῦ ἐπ
λα

quod quæ hîc eſſe debebant ad verbum apud Suidam legantur: τὰ χρέα τ
σκοπῶν ἔνδηξε λίγων, διὰ τὸ ᾖ ἴκμαδ, καὶ διεγ. Τ᾽παρίδης δὲ τὰ ἐπ
χρόμπα λίγ[ει], διὰ τὸ ὑστερεῖν τῇ τῶν διεγῶν. Α᾽νέδηξε, μέσος τε τὸ κέ
Hoc quidem ſatis liquet ſic legi debere, ſed inter portentoſas voces quæ
oſcitantia Librarii hic natæ ſunt, latet vox γαστρέλαις cujus ſine dubio
Scholiaſta interpretatio tradebatur, quæ quomodo omiſſa fuerit & vox
loco ſuo mota quærant acutiores.

ιοις ἀρεμίσαν ἔρηται τοῦτο. καὶ γὰρ οὐ τοῖς Διονυσίοις ἐφ' ἁμάξων εὐαφεσιώντες, ἢ ἅμα τι πιείωπλοι, καὶ ἐπὶ ῥακοῦ ἀκλιμβρεῖ εἶναι, σκωπτόν ἀλλήλους, ἀφ' ἧ παροιμία τὰ ἐξ ἁμάξης. ἀτ' οὐ γὰρ δεῖξη πλέον τι ἐπὶ τῷ σκώμματι ἀφροκηλυθεῖσα ἢ εἰωθότως, ἄλας εἶπεν ἁμάξας.

Καὶ κῦ τὰ πάτρια ἐχίγνετο] Εἰς Ἀριστοτέλη λοιπὸν ἢ, ὃς καὶ τοῦτο ὀκτὼ διαιρέσεις μέρος τῆ δύναμιν πέντε.

Εἶθ' ὁ Ἀριστοτέλης] Γράφει ὁ Θεμιστοκλῆς.

Ἄμμα οὐ ἄμμοις ἔχων] καὶ μάφατον τοῦτο. καὶ ὃ φασὶ οἱ ἰδιῶται φύσει ὡς φύσει.

* Τῷ Ὁμήρῳ ἀοιδοὶ] Ἐξ ἀφροδισίου γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμος, ὃν Ὅμηρος μίτρᾳ ἐπέτεινεν.

Mſ. in fol. Εὐσεβὴς· ὑπερδαιμονόμβροι] ὑπερφιλονεικοῦντες. [διεφέρετο] διεμάχοντο. [ἀμφήριστοι] ἐπιφιλόνεικοι. [μεταποιεῖται] ἀντιποιεῖται. [βακηλὸς] βακηλὸς μίγας, ἀόητος, γυναικώδης. [τὰ μετρίως τῶν ὄρχεων βάλλ' ἐς κόρυκας, μιαρὲ, εἰ τοῦτο φιλοσοφεῖν ἔγνωκας. [ἀνδρίζει] ἀνδρίζω τὸ ἀνδρὸς τι ποιῶ.

Περὶ ἀστρολογίας.

P. 847. Mſ. in fol. Ὑποθημοσύνη] δόγμα. [ἐπικορίαση] ἐπιτήκεται. [ἀπεμόλιον] μόλιον. [ἀφυὴν] ἀδικῆν. [δύμοιρίη] δύκλησία. [ἐσημήνατο] ἐσημαίνθη. [ἐμάσθη] ἐμηχανήσθη. [ἀναφανδὸν] φανερῶς. [ἀποφαλῆν] φρενοβλαβῆν. [ἐπιείκη] μέτρια. [ἀτρεκίως] ἀκριβῶς. [ὑποθήκας] διδάξας. [πτηνῆες] πτερωτοί. [οἰωνῷ τῷ] ὀκτωβρῷ [Ἀφροδίτης κῦ † τοῦτο ἐος] ἐξ ἀφροδισίου γὰρ ἀφορμῆς ὁ πόλεμον ὃν Ὅμηρος μίτρᾳ ἐπόρισεν. [ὄρλω] φρενῖτιδα. [χρείη] πρόνοια. [σφετέρῳ] οἰκεῖ. [κόρθια] κόρθη, ξύλα κῦ κάρφη χόρτου. [δύμοιρίας] μάδους.

Δημόσιος βίος.

P. 857. Mſ. in 4. Οὐ μὲν οὐπιθεῖς] Ἀντὶ δ' ἀπαιδεύτους.

Τὸν Σινωπέα] Τὸν Διογένη.

Ἀγωνιστικοῦ ἢ σώματος] Σημαίνει γὰρ τὸ περιττὸν καὶ τὸ τὸν συλλογισμὸν τέλειον εἶναι ἔχοντα συμπέρασμα. καὶ τὸ αἰχρᾶς τινα κῦ τὰ ἀφροδίσια συνουσίας.

Δακτύλιον φύλαττε] Εἰς τὸν ἀφιδρῶτα ἀπίσκωψε. κῆ γὰρ δακτύλιος λέγεται καὶ αὐτός.

Τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετιμηκεν] Οὐ γὰρ ἴδῃ ἢ εἰπεῖν ὅτι τῇ Ῥωμαίων ὑπηρετεῖ μὲ πολιτείᾳ. ἀδιαιτήτως γὰρ τοῦτο καὶ ἄδηλον, ποῖα τινὶ εἰσχεάψεσθαι αὐτὸν φρατρίᾳ, ὧν πολλῶν φρατερῶν τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγκεκροτημένης. οἷον Οὐεστίλιον, Φλαβίων, Ἀβρηλίων, καὶ ἄλλων πλείστων. ἃ γὰρ πάσαις ὑπολειτουργοῦσιν εἷς ὢν. ἀλλ' ἐπαφ' ἅπερ ἅπας ἐχρῆν εἰπεῖν τῇ

* Hic nulla quidem apparebat in Apographo noſtro lacuna, ſed cùm verba hæc habeantur in libro *de Aſtrologia*, liquet deeſſe quædam in hunc librum ſcholia.

† Sic ſæpe corrupta fuere verba Luciani, quæ ſemper quærere per otium non licuit. Hic legendùm τῷ Ἄρεϊ ut videre eſt pag. 854.

τῇ Ρ᾽ωμαίων εἰσγράψαθ πολιτείᾳ. ἵνα τὸ πλατὺ Ϝ ἀορίστου ἐξελαθείσθ κ᾽ αὐτὸς ἡ ὅτι Ρ᾽ωμαῖον βασιλεὺς ἐποίησέ με. τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν περιδηλόθ, ὁ κ᾽ αὐτὸς ὁ Δημόναξ ἐπέγνω διορθώμενθ, ἅπαξ ἐκ σκώπτων, ὡς μὴ καθαρεύειν ἐμαυτὸν ἀττικίζοντα, Ε᾽λληνα βιβλόμβρον ὄντα.

Καὶ Λακεδαιμονίων τινα] Ε᾽μβάλλον γὰρ ἑαυτὸν Λάκωνας πολλάκις, καὶ εἰς τοῦτο αὐτὸν ἀπεσκεύαζ.

Ἀντὶ τῆς βακτηρίας] Εἰς τὸ ῥάβδον ἀφομοιοῦσθαι ὡς ἐπιτρέπουσι δικάζοντες.

Λέοντας κολοῦσιν] Καὶ γὰρ οἰκοδομῶν τὰς ἀνδριάντας, εἰς λέοντας ἀποβαίνοντες, ἃ λέγ λέων ἐστί.

Δρωπακιδῆναι] Ἀντὶ Ϝ, τ᾽ αὐτῆς αὐτὸν ἀξίωσον ἀπαμεῖν. ἐς τὸ αὐτὸς σοι νῦν ἐπιμέμφομαι, τ᾽ αὐτὸν γὰρ τὸ πεπλεῖν, τοῦ δρωπακίζειν ἔστι ἢ ἄμφω, τὸ τὰς τελχὰς Ϝ παιδὸς σύμπλοκον μᾶλλον χρῆσθαι.

Κωμαίζειν] Τοῦτο γὰρ Κωμαίζειν ἐπέπνθει Ἀθηναίους ἐπὶ τῇ ἐς Πύλον στρατιᾷ πεζικὴ ὡς Πέρσαι τὴν χεῖρα ἀποκοπεῖς.

Ε᾽λίᾳ τὸν βωμόν] Εἰ γὰρ ὁ ἐλίᾳ βωμὸς οἰκτίρμονας ἡμᾶς ἐργάζεθ Ἀθηναίους ἂν ἀπάχοιθ, φησί, τοιοῦτον ὠμὸν πρᾶγμα ἐπάζ.

Ε᾽ρωτες.

P. 873. Mſ. in 4. Ε᾽ρωτικῆς] Ἄγαν, καὶ φύσεως ἐπαφίεσ ἐν μέσῳ τὸ χωρίον. ὅπ τὸ εὐ γενέσθ πάντα ἀφ᾽ τῶν Ϝ ὕλης ἀδύνατον, ὡς οἱαπ᾽ ἐστι ἀποτέμνειν τὰ εἴδη ἐυδιελκύσ, ἐ δὲ Ϝ ἐναντίᾳ ἐπαγωγὴ πάντα ἀνέπαφα, ἀλλ᾽ ἡ φυτέρας παρουσία, ὡς ἐξέ τινα ἄντεσιν ἀποφῦσαι τ᾽ λοῖ Ϝ ἑτέρᾳ ἐγκέντρᾳ ἤδη ἐνεργείας. τοιοῦτον δὴ κ᾽ τῇ ἀνὰ μέσ ἐγκεντρίσεων ὑπαλλαγῇ, σώζεται καὶ τὸ ὑποκείμενον ἀφορμὰς λαμβάνσ τ᾽ ἤδη κεκμηκὸς ἐπανέργ Ϝ ἐποίσ, τῇ τ᾽ ἐναντίᾳ κρατηθῇ.

Οὐ γὰρ Η᾽λιάδες] Διὰ τοῦ Πασιφάη ἐπεὶ ἡλίᾳ ὄντα ὑπ᾽ μητρὸς Α᾽φροδίτης τοιῶδε ἠρᾶσθη.

Οὐδὲ Λημνιάδων ἔρως] Ε᾽πεὶ καὶ ταῖς Λημνίαις γυναιξὶν ἔργ Α᾽φροδίτη χολομένη, εἶπε δυσώδεις αὐτὰς ποιήσασα, ἀπολιπόντας αὐτὰ ποίησε τοὺς ἄνδρας αὐτῶν ἠνάγκασεν.

Δικρῶτιν] Δικρ Ϝ ἡ δύο εἰρεσίας ἔχοῦσα.

Βιάζεσθ γυναῖκα] Ταύτῃ τὴν Φιλαίδα διὰ Φιλομηλίσσης ὁ Α᾽θηνᾶ κωμῳδοποιὸς ἐξεπόμπευσεν, ὡς ἐπιορκήσασαν καὶ πεισθᾶσαν.

Οὐχὶ τὸ μελίχρων] Γεωφίτης, ἀχὶ τὸ μελισσοῦν.

Βεβαιοτάτης ἐρώτων] Εἰ πάντα ὡσ τ᾽ πόλ ἡ φύσις ἀφορίσθ δίδν δὲ τοῦ ἡδέως ἐπιτόησεν ὡσ τὸ πόλ, εἰ πέρας κατάστασις, ἡ τοῦ ἡδονῆς ἡ ἀρρενοφροσύνη ἐπαγγέλλεται, ὡς ἡ τῶν γυναικῶν μίξις ὡσ παιδοποιΐαν. ἡ Ϝ βραχύτατον ποιεῖλα, τοῦ σπερματικοῦ σύστασιν, ἡ Ϝ ἡσυχίαν τοῦ λπὸ τῆς ἡδονῆς Ϝ ζῶα σωτήρησιν, καὶ ἐπὶ πάντα σπουδῆς. ἀλλ᾽ ἐπὶ κεφαλὴν σοι τὸ δύσφημον. ἄλογον εἰσάγειν τὸν νόμον τοῦ φύσιν θεόν.

Καλιάδας εἰ τύχοι] Ε᾽πίστα ταῦτα Α᾽φροδίτης, οἷς εἰκὸς τὰς ἡδονὰς ἀφομοιοῦσιν τὰς χλιδώσας τ᾽ γυναικῶν. Φρυγίαν δὲ δαίμονα, τὴν Ρ᾽έαν λέγ. ὥσπ κ᾽ τοῦτο ἀφομοιοῦσιν, ἔοικέ μοι, τὰς ἀόρους τ᾽ γυναικῶν. ἐπεὶ καὶ κεῖνον τὸν Α᾽τύν δι τοιαύτη ἐνυμφόνευσε. ποιμένα δὲ τὸν Πάριν, ἐ

λέγ

ἀπὸ Θρυλίας καμῴδουν εἰς Λακεδαίμονα, ἤλιν Ἐλένην τὴν Μενελάου.

Καὶ σὺ δ' ὦ Χαρίκλεις] Ἢ ὅτι Χαρίκλης ὁ Κορίνθιος, Δημαίνετος Κλεικρατίδας ὁ τὴν νικῆσαν ὁ διαπτὰς ἐν Θ. ἐνεμβ. ἢ ὅτ Κορίνθιος μὲν ἀνακεκμῴδης Ἀφροδίτης. διὸ καὶ πρὸς τὸ Κορίνθιον ὑπαινίσσεται μίξις. Ἀθηνᾶν ἢ ἡ παιδεραστία κεκώνται. ἤτοι τῇ τῦ φιλοσοφίαν καὶ σώφρονι, ἢ τῇ τῦ ἔνδ μιαρᾶ καὶ ἀξιοθλιπτῇ.

Mſ. in fol. Βυκολέμῳ] κατατρέχομεν. [ἄλλως] πλησίον. [ἀκκισμῷ] ἐφεσπαθείσην. [ὑπαγώγ] ὑπάγουσι. ἐγγύτερον. ἐφεσφαθῶν. νεοσὶ ἐνόμμυσι. τὸ ἐφὶ ὀλίγῳ καὶ μετ' ὀλίγον. [ἴναυλον ἔχω.] ὁ ἐφὶ πολλῷ μεμυσταγωγῆσθαι. [ἔρυσσε.] λαμβάνεις. [διαρρήτων] διηρεθῶ διῤῥηκ. πλοῦτος μυρίων ἐστὶν. ἃ καὶ διηρεθῶ κατασκάσασθαι. πολὺ δὲ καὶ σὺ πέμπεις καὶ σὺ τὰ παρόντα ἐκπατρῶσι πηδαλίοις † ἴχνωτο. ὅπως αὐτοὶ τὰ μὲν μέσα προβάλλωσι καὶ ἀναχαῶσι. τὰ τῦς ἐναντίους ἐν τῷ ἐφεσπάλῳ καὶ δηλητῆρι αὐτῶν σφάλωσι. [ἀκαρῆ] ἀκαρὲς, βραχὺ, ὀξὺ. ὃ οὐκ οἶδεν χεῖρον. * ἀκαρῶς ἐπίῤῥημα ἐν βραχεῖ ὥρᾳ, ἐν ἀτόμῳ. [ἴφαλον] ἐφηρεθαλατίαν. [ἀναπεπλῳμένῳ] ἀνακεκάσας, ἀνακεκινῆσας. [κεκμηκοτῶς] κεκμαληκὼς, λύσ ἐν κάμπτ οἱ δὲ λύσ ἐν κάμπτω κάμμος ὁ κεκμηκὼς ἔχων κόσμος. κεκμηκὼς δὲ ὁ οὐκ ἐθελοντὶ κόσμος, καὶ κεκμηκὼς ἐκ πάντων ἐστὶν. [ἐστιοῦν] συμπόσιον. [ἀψιμαχίαν] συναφὴν μάχης. [ἀναγκαῖα] λίγομεν τὸν ναῦν, ὅτι λύσ γῆς εἰς πέλαγος ἔρχῃ. [ἀκμάζειν] ἐφηρεθενεῖσθαι. [σφεῖραν] νεάζων. αὔξων. σφύζων. βρᾴζων. εὐπαρκτῶν. ἀκμάζων. ἀκμῶν. [κλωστὴν] κλάδοι. [ἄγουσι] κεκτημένοι εἰσὶ. [ἄγονται] ἄκαρπα. [ἀμφιλαφὲς] ἀμφιλαφὲς κατάστικτον ἐκπατρῶσι, βαθὺ μέλαν. ἀμφιλαφῆ πχνικὸν καὶ σφιστικόν. ἀμφιλαφὴς μεγάλη ὅτι ἀμφοτέρωσις χρσὶ λαμβάνεθ' ἡ αὐτῆς ἐστὶ. [ἐφὶ λελήθαμεν] λάθρα. [αὐτίτυπον] σύστικτον. [ζάκυθος] ζάκυθος. νεόκυθος. καὶ ὁ ναυρίστης ἐν ἱερεῖς. ἢ ἔτ. καὶ σεσηπὸς, χρῆσθαι τὸ σαίρειν παρ' Ἀττικοῖς. [ἀγιστείας δίκασιν] ἀγιστύπη. κολάσεως, λατρείαν. [Θεσπιάδας] πόλ. [ἀποπλανᾶθε] ἐκπλανᾶθε. φιλοτιμεῖσθε. [συμφορὰς] ἐσχαμένου. [ἠρεμίμεθα] ἡσυχάζομεν. [κάμπτ] λέγ τῦτο. [ἐπαρήξω.] ἐπεβοήθησεν. [Διβύλλιαι] τόπος. [ἐπιτηχιζόμενος] ἐπικελευόμενος. [ὀξεῖαι] τραχεῖαι. [τριβόλοι] τριβόλους οἱ πᾶς χυσαλίς ὡς ἄνθρις συνθύνει, ὑπὸ Φιλαινίς. [παθαινόμῳ] ἀγανακτήσας. [Λυκεῖα] τόπος. [ἐκπλαγῆναι] ..... ἄλγημα. [καδικυόμῳ] ἐμβλέπειν μοι ἐπιδικαζομένου τοῦτον. ὅπερ ἐπὶ τῆ ἐκκλησίᾳ ἐφάσκη τις ἢ λέγει φιλοτιμούμενος ἢ γηθόμενος. [Θησαμένης] Ἀθηναῖος ῥήτωρ κατὰ Περδίκκ. Κίμ. ὃς ἐπικαλεῖτο Κόθορνος. [πεδ' πη] τῦτον τ' τρόπον. [κατακρυπτόμενος] ὀφρύσι μετέωρος.

Hæc propter confuſionem Mſ. Codicis loco mota refer ad pag. 600.

Mſ. in fol. [Πᾶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν. ἱμονῴδειν τὸ ἥλιον,

† Legendum videtur *ἴχοντο*, hoc eſt, *ſiſtebantur*; atque inde etiam emendandus *Suidas* qui habet *ἔκκοντο*, quod vertit *inſtructa erant* Æmilius Portus.

* Legendum ex Suida, *διακῦραι*, *quod non poteſt ſecari*, niſi forte ſcripſerit Scholiaſtes *χρσὶ λαμβάνεσθαι*.

Ἡρωδῶν, ὑποκτιζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου φόβῳ † Ἡρωδεῖον εἶσι. [τὸ τοῦ Σπαρτιάτου] ὃ τοῦ Ε'μπεδοκλέους πάθος φησὶν, ὅτι τὸ ὑποπτίαστον τῷ μόχλῳ. [ἀμελεῖ βοῦς μου.] [ἄδηλον] ἄδηλον ὅρος ἢ ἴπνος μοῦν. πεφυμίασται τὸ μιασμὸν ὑποχωρῆσαι, καὶ ἀδύτους ἄξια τελέσαντα. [αἰσύη] σὰ λύγου πλεγμα [πλεγμάτων] ἀδὸς μήτηρ Περσικὴ ἄξια τραδία λ'. [πὸ Σαμοσατεῖς] σημεῖα Σαμοσατεῖς ὁ Λυκιώνης. [ἐν Μηδίᾳ] Μεσοποταμίας. [γυμνασίης] γυμνασίης ἀσκούμενος ἀντὶ τοῦ γυμνὸς καὶ ἱμάτιος καὶ ὑποδήσεως καὶ Θέσεως. [ὃ λόφος Κόμης Τιτόρμου] † Τιτόρμου τοῦ βασιλέως Φασιανῶν τὸ Κοτυαίτιδι Μιλησίων μεγαλοφρονέστατα λέγει τῷ ῥωμύλῳ ἔτι σώματος. Ἰασεῖς μέρος ἐν μέσῳ Τιτορμου τὸ πᾶν ἰδεῖν, ἐβούλετο λαβεῖν αὐτὰ ἰσχὺς πεῖσαι. ὁ δὲ Τίτορμος ἔλεγε μηδὲν μέγα ἰσχύειν. πρόζωδας δὲ εἰς τὸ Εὔξινον καὶ θαυμάσιον ἀπεῖναι, λαμβάνει μέρεσιν λίθου, καὶ σταθμὸν μὲν ἴλκει σῶς αὐτὸν, εἶπε ἐκθεῖναι δὲ καὶ νεκρὸν τοῦτο ἐκφῆναι. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτὸν ἄμφω ἴσως εἶναι ζῶντα. καὶ τέλος ἀφέμενον ἐπὶ τῶν ὤμων, ἔφερεν * ὡς ἕπος, ἀσχμένως πεπονηκὼς, καὶ ἔρριψεν. ὁ δὲ Μίλων μόχις τὸν λίθον † σαίνοντα. εἶτα ἐπὶ τὸν μόχλον ἦλθεν ὁ Τίτορμος. καὶ τὸν μίσχον ταῦρον ἄχρεον ὄντα λαμβάνει δ' ποδὸς, καὶ ὁ μὲ ἀποδρᾶναι μὲ ἰσχυεῖν, ἀναδύνατο. παρελόντα δ' ἕτερον τῷ ἑνὶ χειρὶ σωματοῦσαι δ' ποδὸς ἀμφὶς εἶχε. Ἰασεῖς μέρος ὁ Μίλων ὡς ἐφοβεῖτο τὰς χόρτους τύπτειν ἔφατο. ὦ Ζεῦ, μὴ τοῦτον Ἡρακλέα ἐπιπλῆξαι; σὺ δὲ θαρρήσειν λέγεται τῷ παροιμίᾳ, ἄλλος ἐστὶν Ἡρακλῆς. [κάνδυν] χιτὼν ὁ Περσικὸς. [χρημαλίζεται] χρημαλίζουσι δὲ τὰ σφάγματα χρῆσθαι σημαίνει καὶ τὸ σφάγμα χολάζειν, ὡς τὸ χρημαλίζειν ἢ βυλὴ καὶ ὁ δῆμος. χρημαλίζειν δὲ τὸ χρήματα συλᾶν. [λυπάσι] λυπᾶς. * τὸ βρῶμα καὶ ἡ πελεκεμένη ἔξωθεν δ' κρομμύου λεπὶς, ὅπως φασὶ. δὲ μίμησιν Ἀ'ελιανὸς λέγει, ἐξῆς δ' πᾶσαι καὶ λεπίδου καὶ χίτωνα χαλκᾶ λέγουσι.

† Adde hic ex *Suida* ἐν πραγφδίᾳ, & lege Σφῆνα ἀπὸ τοῦ Σφηνεῖν quod sequitur.

* Quid faciant ad *Sinopenſem* Philoſophum, hoc eſt, ad Diogenem, hæc verba Scholiaſtæ me ignorare fateor. Vereor ne aliunde huc tranſlata ſuerint, licèt alioqui nullum appareat in Scholiaſta noſtro luxationis veſtigium.

† Tota hæc hiſtoria verbatim petita eſt ex *Æliani* Variis Hiſt. Lib. xi. c. 22. ſi pauca excipias.

* *Ælianus* habet ὅσον ἐπ' ὀργυιὰς ἑπτὰ in Editionibus, ſed in Mſ. eſt πενταπήχεις, ut hic habet noſter.

† Eſt apud *Ælianum* σαύλιον.

* *Suidas* λόπον vel λοπὸν habet, quod etiam ſignificatione multùm differt ἀπὸ τοῦ λοπάς, quod apud Siculos præſertim *patellam*, apud Atticos præterea *operculum*, *cæpulam* ſignificat.

TELOS.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

SECVNDVM VOLVMEN

LVCIANI.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Εἰκόνες.

Pag. 1. Mſ. in 4. Αὐτῇ τῇ μήτρῳ φασὶ] Τῇ αὐτῇ μήτρᾳ, τῇ αὐτῇ ὠδινούσῃ. ἴσι δὲ παροιμιῶδες.

Κἂν τῷ Παυδίωνος εἴπῃς] Τῷ Περσίνῃ, ἤτοι τῷ ἀηδόνι.

Σίπυλον] Ὄρος Λυδίας ὑφ' ᾧ τὴν Σμύρναν, ἐν ᾗ ἡ Νιόβη λίθος πεποίηται.

Γῆ Θρᾳκίη] Τῇ Ὀρφεῖ.

Γὸν Κιθαιρῶνα] Ἀμφίονα ὃς πὰς Θήβας ἔκτισε πὰς Βοιωτίας, ὑπὸ λύρᾳ κιθάρᾳ.

Οὐχ ὥσπερ ἡ Κλειὼ] Καὶ γὰρ πὰς Μούσας ἄλλη ἄλλης φασὶν εἶναι τέχνης λογικῆς καὶ ἐπιστήμης. Κλειὼ μὲν ἱστορίας, ἧς καὶ εὑρετὴν φασὶ, Θαλείαν κωμῳδίας, Εὐτέρπην αὐλῶν, Μελπομένην τραγῳδίας, Τερψιχόρην ψαλτηρίου, Ἐρατὼ κυμβάλων, Πολυμνίαν ὀρχήσεως, Οὐρανίαν ἀστρολογίας, Καλλιόπην ποιήσεως.

Ἡ Σαπφὼ δὲ] Ὅσον εἰς σῶμα, εἰδεχθεστάτη Σαπφὼ μικρόν τι μέλαινα ὀρωμένη. καὶ τί γὰρ ἄλλο ἡ ἀηδὼν, ἀμόρφοις τοῖς πίλοις ἐπὶ μιᾷ τῇ σώμῃ ἐφεστηλημένη;

Οὐδὲν τραγικὸν] Οὐ σεσοφισμένον ἢ μεθ' ὑποκρίσεως γενόμενον, ἀλλὰ διάθετον καὶ ἐξ ἀληθοῦς γνώμης κατορθούμενον.

Τὰ περὶ τὴν εἰκόνων.

P. 16. Mſ. in 4. Ὁ λόγος οὗτος ἀπεγράφη εἰς Πάνθειαν τὴν μυρίαν, γυναῖκα Οὐήρου τοῦ χρηστοῦ Καίσαρος, ἐπαινῶν αὐτὴν, ὃν καὶ εἰκόνας ἐπέγραψεν.

Καὶ ἀδὲ ὅσαις ὀλίζας] Εἰλήφθαι μὲν ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς συντάξεως τῆς λέξιν ὅσην, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντίστροφον τῆς συνθέσεως, τὸ γὰρ ἀναφορικὸν πρὸ πάντων, καὶ τὸ ἀντικείμενον τῇ πρώτῃ, τὸ μὲν γὰρ πλεῖστον ὅσον τι, τὸ δὲ ὅσαις ὀλίζας.

Τισὶν πλοκάμοις] Σημαίνει ὅτι βόστρυχοι μὲν ἐπὶ ἀνδρῶν, πλοκάμοι δὲ ἐπὶ γυναικῶν εὐσήμως ἂν ῥηθείη.

* Hic legebatur Euterpe, ſed cùm jam hoc haberetur nomen, deeſſetque Terpſichore, manifeſtum erat feſtinantem Librarium poſteriorem hancce Muſam oblitum. Licèt non conveniat Mythologis inter ſe circa Muſarum inventa, nec præſtantiſſimi Poëtæ diviſionem hanc artium inter Muſas agnoſcant, attamen quod hic dicitur de Euterpes, & Terpſichores inventis ſatis conſentit cum Epigram. CXXXVIII. *Anſonii* ad quod vide *El. Vinetum.*

Παραλημφθῆναι, με] Ἀεὶ δ' ἀναβάσεσιν, συγκεφάλοις.

Τῷ Καισάρειαι] Τῷ Κηφίσῳ λίμνῃ γαμετῇ.

Ἡ γαῖα δ' Ἀλεξάνδρα] Σημαίνῃ τὸ ἀκόμπασον καὶ σύνετον καὶ ἐχ φρον Ἀλεξάνδρα.

Μὴ ἦ ὑπὲρ τ' πόδα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερπίπτον ἀξίωμα καὶ αὐ ἑαυτὸς περάγματα. ὁ Φιλῆς Φιλῶσι οἱ αὐχμηρότερα.

Οἰζυηκωήτερον] Ὅτι ὁ Μιλάμπους ὀξυήκοος.

Mſ. in fol. Ἦ πὲρ τῶν θείων· κάλλος γυναικὸς ἀπεσκιάζε ψυχ σις. [ὡσὲ τὰς Θειανὺς αἰπυγκρίνας τύπτ.] ἤκουσε κρικὸς ὁ ἐ πῳδὸν συγκρίνας· Ἀπλίγλ ὡσὲ πάντα κομψοῖς τοῖς λόγοις, ὅπως συνῳδὸς τηλικαύτας συγκρίσεις. [ὑδὲ ὁ μαστίας] ὁμοιοσχήμως ὁ Ἰλιάδωρος ἐπιμλήθη, ὀβελίσκος καὶ ἀλτήσεως πλὰ τῷ Ο' μέρῳ ἐπῶν.

Τόξαρις ἢ Φιλία.

P. 32. Mſ. in 4. Οὐκ ἂν ῥθαίητο] Ἀντὶ δ' πάχρῃ ἂν πάσῃς ἐπ ἀ ἄμμια δ' ἀναμαλίσεται.

Ἐκτραχηλίσασα] Τὸ ὁ τῇ σωτηθείᾳ πεζοῦμεν ὑπεδέραια.

Ἐκ τῶν ἐνύχων] Ὡς ἐπὶ ἄγρας ἱερᾶκαν ἢ ἀετῶν μετῆλθε τὸ λίμν.

Καὶ μὰ ἐκ ὀφθαλμῶν] Διαπόνησις αὐξητικὴ δ' πάθους.

Ἐν τωσυτῷ πάθῃ] Ἀντὶ τῷ ὁ τῇ μετρῷ.

Ὑπερμέροι] Ὑπερμέροι, ἵνα πάσης δ' ἀναθυμιάσεις λίχτῃ.

Λάκιος ἢ Ὄνος.

P. 76. Mſ. in fol. Συμβόλαιον] Γραμματεῖον. [λειτόν] ἀπολὺς. [στ ψις] ἀφόρασις. [ἐπεμῶν.] ἀναδὲς. σπληρὸν. δ' τὸ ἐσθὶ, ὁ ἐσ ὁρμῶν. τοιοῦτοι χαρὲ καὶ ἀσωδεῖς. [χορτὸς] φοβερὸς. [ἐπὶ κρίσις] σωτείας. [ἄμμια] δέσμια. [ἀδρὸν] πολὺ, μέγα, ὁλοψυχὶς, πλέον [κατακρύψασα] καθαπτερύνισα. καπαψηλαφήσασα. [ὑπουλὶ σπ ἔλεγεν ἐκείνων ἀληθέστερον ἦσαν ἦν] ὑπουλὶς ἡ οἰκία ὁ ἢ τῶν αὖλα πάντ αὔλις δὲ ἡ κρίτη. [ἀναίρουσα] ἐκπίνουσα τὸν ψυχὴν. [σπόδ χαμαικισμένον. [σαρδόνιον γελῶντες] Σαρδὼ νῆσος ὑπὲρ τὰς ἠρακλεί σήλας. ἔνθα βοτάνη γίνον ὅμοια σελίνοις. ἂν οἱ γελῶμενοι ἀπο καταχόμβοι, ἀκαίρως γελῶσι, καὶ ὕπο πολυτίθοι. Τιμαῖος δὲ φη ἐκεῖ ὡς τὰς ὑπὲρ ἔτη μεγαίτας γραῖς αὐτῶν θύσαι τῷ Κρόνῳ. γελῶσ καὶ τύπτοντες ξύλοις, καὶ πᾶς ἀχαιὸς κρημνὸς καταθέοντες, ἵν ἀναρδώσιν γέλωτα ἐκληθη. ἄλλοι δὲ φασὶν ὅτι ἐκεῖνοι οἱ θηκάσπι χραντες γελῶσιν ἀκαίρως ὡσὲ τὸν ὑπὸ τ' παίδων ἀφορῶντα ἀνάγκ ταν πλουτεῖν, ὅθεν ἡ παροιμία. [καλωδίῳ] χοινίκῳ. [ἐβάζετο] ἐ πιλάζετο [ἔπηκε] πάφθ. [καζωγώνιον] οἰκίαν [δεχεῖον] κρυπτὸν. [λαφύσσουσιν] διαπερατοῦσιν. [καινᾶς] παροξέως. [ἐκρύπτ] ἀπ. [συπτίον] σύπτιλον. [τυρεύων] καζωσοδούζων. [ἀπόλετο] μὴ ἐ πίπειρον. ἀκαίρητον [τέλμασι] τέλμασα τὰ πλωδὴ καὶ πλάτια ὑδατ. ἢ βάθρα. [σπίες δὲ εἶπε τὰ γλωσσήματα χορεία. [σφυρίσαι] Φύρω, μαλύνω, σαθρίζω, συγχέω, παρίστημι, μιαίνω. [ἀπόρημα] ἀ πόρρωθεν. [ὁμιλῶ] πλῆθος. [ἀγάρωχον] ἀνδρεῖον, εὔτιμον, ὑπερ φρονοῦν. [ἀγάρτας] ἀλαζόνας, ὑπερηφάνους. [ἐπρατεύσατο] ἰχθύσατο [μαστὸν]

[ἐρωτᾶν] φυλακὴν. [πίπτειν.] ἡβᾶν. [ὑστεραῖον] ἐπέκεινα. [λάπτειν] ὄβριν. [μολύνηται] αἶδις πλακοῦντος. [μάκτρᾳ] σπάτῃ [καταχεῖν] καταχῶ, ἀστρέπτομαι, παραπῶ αἰπατικῇ. καταχῶ δὲ ἀντὶ τοῦ ἦχα τῇ γενικῇ. [ἡ πορεία] ὁ καιρὸς τῆς πορείας. [χαμεύνιον] παπανὴ κοὴ μικρὰ εὐνή.

Ζεὺς Ἐλεγχόμενος.

P. 217. Mſ. in 4. Πάνυ μὲν οὖν] Τοῦτο καθ' Ὁμήρου ἠπόρησεν. εἰ δ' ἀλλό τι δύναται ἐκμερεμάη καὶ τύχη παρὰ τὴν μοῖραν, εἰπὲ ἰσοδυναμοῦσι. διὰ ὡς μεγάλης ὕβρεως ἦν ἀπορία, ἐποίησε τὸν Δία..... ὥστε αὐτῶν ἀπρηδήτην δυνάμενον.

Μετρίαν] Ταπεινὸς, ἐπιεικὴς.

Οὐδὲν γὰρ ἄτιμον] Πλατωνικὸν τὸ ῥητόρημα.

Καθήσεται] κρεμήσομαι.

Τῷ λίνῳ αὐτῶν] Τῷ Διὸς ἀπαντᾷ ἃπερ ἡμεῖς οἱ θεοὶ ἦν τιμωρεῖσθαι τοὺς μισοῦντας ἐκέλευσε.

Τῷ βίαι] Τῷ δύναμιν.

Τὰς θυσίας φησὶ] Δηλόπερ ὁ λόγος.

Μὴ ἀκηέσης] Ἀπὸ κοινοῦ τὸ μὴ ἀκηέσης ἵν' ᾖ καὶ ὅπερ ἀσφαλίστερον ἀπεκδυόμενος μὴ ἀκηέσης.

Ἀντίδωσιν] Ἀντ' ὧν λαμβάνουσιν ἀγαθῶν τὰς θυσίας ἀπείχοντες.

Ἰμνίαι παθεῖς] Ἰμνία λίγεται τὰ χοιρίνα εἰς ὃ δισμαίνειν ὁ κάδος, ἢ ὃ τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν φρεάτων ἀνέλκυσιν. ἰμνία λίγεται καὶ ἡ ἀφ' κάδος ἢ πᾶν ἄλλο ἀφ' χοιρίνης ἔντλησις. διότι ἐξ ἰμνίας λεγίστης, κυρίως μὲν ὁ λάρος, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ χοιρίον.

Ὁ Προμηθεὺς] Λέγωσιν ἔπι ὁ Ζεὺς τὸ πῦρ ἐκρυπτεν καὶ σὺκ ἠνείχετο ἀφίησι χαίρειν αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις. ὁ δὲ Προμηθεὺς κλέψας αὐτὸ τύπτεις δέδωκε, καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς ἔδησεν αὐτὸν ἐπὶ τῇ Καυκάσῳ ὄρει, καὶ ἐποίησεν ἀετὸν ἐσθίειν τὸ ἧπαρ αὐτοῦ.

Τὸν γὰρ πατέρα σου] Πατὴρ ἦν Διὸς ὑπῆρχεν ὁ Κρόνος. ὃτε ἐγνωκὼς ὡς εἷς ἦν ἀπ' αὐτοῦ γενόμενος τῆ βασιλείας ἐκβαλεῖ αὐτὸν, ἐπεὶ οὖ ἂν ἔχειν ἰὸν κατὰθεσιν αὐτὸν. τοῦτο ἐποίησε δύο ἰοῖς, τῇ Ἅδῃ καὶ τῷ Ποσειδῶνι. ὅτε δὲ ἐγαμήθη ὁ Ζεὺς, ἡ Ῥέα ἡ γυνὴ ἦν Κρόνου, δέδωκεν αὐτῷ λίθον ἀντὶ ἦν Διός. ὁ δὲ Κρόνος κατεπιὼν, καὶ τοὺς ἀστέρας παῖδας ἐξήμεσεν. αὐξηθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς τὸ ἑαυτοῦ πατέρα τῆ βασιλείας ἐδίωξε, καὶ δισμὰς βαλὼν αὐτῷ εἰς τὸ περιτέρω ἀπῆγεν.

Τὸν σὸν ἀδελφὸν] Ὁ Ποσειδῶν ἀδελφὸς ὢν ἦν Διὸς ἀφ' τὸ βαρίως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβουλεύσαθ' μὴ καὶ ἄλλων θεῶν ὑποτάξαι αὐτὸν. γνοὺς ἦ τοῦτο ὁ Ζεὺς τοῦτος ἐπεμελήσαθ'. τὸν δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τῇ δουλεύσαι τῷ Λαομέδοντι.

Παρὰ Ἀδμήτῳ] Ὁ Ἀσκληπιὸς ἰὸς ἰῶ ἦν Ἀπόλλωνος, ὃστις τῇ ἰδίᾳ τέχνῃ τῇ ἰατρικῇ χρώμενος, ὡς μυθολογοῦσι, τοὺς τεθνηκότας ἤγειρεν. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐκεραύνωσεν αὐτόν. ἐπὶ τούτῳ λυπηθεὶς ὁ Ἀπόλλων, τοὺς Κύκλωπας τοὺς σιδηρέας κατασκευάζειν τοὺς κεραυνοὺς κατατοξεύσας. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐποίησε τ' Ἀπόλλωνα τῷ Ἀδμήτῳ δουλεῦσαι. ὁ ἦ Ἄδμητος, ἰῶ βασιλεὺς Θεσσαλίας.

Ε' ἀκμρεῖ] Ε' βραχυπέτρᾳ. λέγεται ἡ ἀκμρὶς τὸ βραχὺ λίθο μετα-φορᾷς τ πέτρου τ μηδὲ κορῆναι ἀφ' βραχύτητος δυναμένου.

Εἰ μὴ ἀφ' τοῦτο φύς] Ἀντὶ τ κ τοῦτο.

Γ' π' αἰχμῆς] Κροῖσος ὁ Λυδῶν βασιλεὺς εἶδεν ὄνειρον, ὡς ὁ ἡὸς αὐτῦ Ἄτυς αἰχμῇ σιδηρᾷ τεθνήξοι). φοβηθεὶς ὖν, ὁ σωσιχώρᾳ τῷ παι-δὶ ὅπλα κ πολεμίων ἀπελθεῖν, ὅπ ἀφ' πᾶν παρελθεῖν σε ᾧ σαί-ρωσθ σίδηρος. συὸς ἡ κ τῶν χείρων φανέντος, πισθεὶς ἔπεμψεν εἰς ᾍδρων τ παῖδα. κ σ τῷ θηρεύειν Ἄδραστος εἰς τ Φαρυνόντιον, ῥίψας κ ἡ συός, αὐτὸ μ ἔβαλεν, ἀναιρεῖ ἡ τ Κροίσου ἡὸν.

Ἀλοκα] Τὸν αὔλακα, ὁ ἐστι ἀροτριδιθέσιον γῆν, λέγ ἡ τῶν γε-ωργῶν.

Ἀπεσκιῶντες] Φασιεῖῶντες.

Ἄρνεια κρέα] Ὁ Κροῖσος ἤλπιν πιεροῦσθαι εἰ ἀληθῆ μαντεύε) ὁ Ἀ-πόλλων, μίξας ἄρνεια κρέα κ δὸς χελώνης, ἕψαν αὐτὰ κ ἐπείπεν ἀπελθεῖν πνας ἐκ αὐτὸν κ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τ ποιεῖ; ὁ ἡ ἀπεκρίνατο, Οἶδά μ' ἰς φρένας ἦλθ κραταιρέοντος χελώνης Ἐψομένης σ χαλκῷ ἁμ ἀρνείοισι κρέασι.

Διηνεκεμένῳ] Ἐν ἑτοίμῳ ἔχον.

Καλλίας δὲ] Ἀλκιβιάδης Κλεινίᾳ, Σκαμβωνίδης τ δῆμον, πρωτεῖος ἐν ὡς Ἀ ερτοφάνης Σφηξί. γάμους ἡ τῷ Ἱππονίκῳ θυγατέρα, Καλλίᾳ ἡ ἀδελφῷ, αὐτῇ μ ἐπισπᾶται ἑταίρας. τ ἡ Καλλίου ἐπιεροῦντο ἀφ' τὰ χρή-ματα ἀνελεῖν. κ σωφρόνῳ τινὶ τ ἡλικιωτῶν, κόνδυλον τῷ Ἱππονίκου ἐνίσχυσεν. κ βαδίζοντος εἰς τὰς τ ἱματίων ἀρχὰς, τὰς καλλίστας τ βοᾶ σαλευόμενον, ἵνα μ τ ἱματίων. αὐτῇ ἡ τῇ θυγατρὶ αὐτῦ ἐπαμίᾳ Ἀλκιβιάδης ἀφ' τοὺς νόμους. ὅτ' ἡ Ἀγάθ σαλεύετο, ᾗτοι ὅτ τοὺς μικροὺς ἀκατίους σαλεύει. ἢ ὅτε δὸς Ἀκατίῳ χορείᾳ ἰῶ.

Παριδὼν τοὺς ἰδίους] Οἱ ἴνδικοι ἤρχοντο ἤσαν ἀφ' Ἀθηναίοις, τ σὺ τῷ ἐπιστρατεύειν ἐπικαλέμενοι. κ τοὺς σκευομένους ὡς κλέπτας, ἢ αἰνδραποδισὰς, ἢ λωποδύτας, ἀν μ ὁμολογῶσι, θυμοῦσθαι ζημίων. ἐὰν ἡ ἀμφισβητῶσιν, εἰς δικαστήριον εἰσάγουσι. κ ὁ δ' ἂν κεφθῇ περὶ αὐτὸν ποιῶσι. κ εἴ τις ἄκω κεκακευθῇ θνάτῳ, οἱ ἴνδικοι τοῦτο ἀφ' ἁλαμβάνουσι.

Τί δὲ κἀκεῖνον ἐρωτᾷς] Ἀντὶ τ δὶ σκεῖνον.

Τιτυὸς] Ὁ Τιτυὸς ἠβήλησε βιάσασθαι τὴν Λητὼ γυναικ ὖσαν τ Διός, μητέρα ἡ Ἀπόλλωνο κ Ἀρτέμιδος. κ ἀφ' τοῦτο κολάζε) σ τῷ ᾅδῃ, αὐτὸ γὰρ σ τῷ ἰδάφῳ ἐξαπλωμένῳ, ἀφ' ἑκατὸν ἡμέρου αἱ γύπες τὸ ἧπαρ αὐτὸ κατεσθίουσι.

Ἀγαπήσομεν] Ἀρκεσθησόμεθα.

Mſ. in fol. Ζεὺς ἐλεξήμενος. Βάσανος] ὁ ἀφ' πυρὸς πίχνιας ἐργα-ζόμενος. [τὸν σὸν ἀδελφὸν] ὁ Ποσειδῶν, ἀδελφὸς ὢν τ Διός, μὴ φέρων βα-σιλείαν τ Διὸς ἀφ' τὸ βαρέως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβουλεύσατο μ κ ἄλλων θεὸν ἀποστῆσαι αὐτὸν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Ζεὺς τοὺς βουλευομένους ἐτιμωρήσατο. ὁ δὲ Ποσειδῶν ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τὸ δουλεύσαι τῷ Λαομεδόντι. [μοῖρά τις ἦ] πάντ γενητὰ κ τοῦτο κρεῖ. Ἐκλύσιν ἠπόρησεν. εἴτε ἄλλο τι δύνα) ἡ εἱμαρμένη κ τὴν τ ἀφ' τὰς μοίρας. [κατέπιθεσεν] τοῦτο μετατίθησι. [σκέπασον] ὁ πίλησις κ τὸ ἔριον, ἀφ' τὸ σκέπειν τ ἄρνα.

ἄρτας. [κωδείξας] ἐγκλησιάρχῳ. [τὸ γάρ τοι] ϝ ἴσκιον. [διηγκυλόμβῳ] ἀντὶ ϝ δόμβοσχάλη κρατῶν ὥσπερ τὸ δόρυ. [ἀνεσκολοπίζοιϑ] Γύγης ἀνὴρ ἰναρίϛ ἀνεσκολοπίαϑη ὑπὸ αὐτοῦ. [τὸ δὲ κἀκεῖνο] ἀντὶ ϝ δὲ ἐκεῖνον. [ἐφικνεῖσϑαι] ἐφάπϑοιϑ καταλαμβάνεσϑαι. [ἀγαπήσομβρ.] ἀρκεϑησόμεϑα.

Ζεὺς Τραγῳδός.

P. 127. Mf. in 4. Ἡ τραγῳδία πανλήρως] συμφορῶν. ἐπεὶ δὲ σὺ συμφορᾶ τῶν ὁ Ζεύς ἐστιν, εἰκότως αὐτὸν ὡς τραγικὸν ὑπονοῇϛ. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ διὰ ἰάμβων τραγικῶν διαλέγῃ] αὐτῷ Ἥρᾳ καὶ Ἀθηνᾷ. καὶ αὐτὸς ϝ διὰ ἰάμβων ὡς αὐτὰς ἀπαντᾷ].

Ὦ μεγαλοσμαραγδε] Ἀδιανόητος ὅλως ὁ τόπος, ὡς καὶ ϝ Διὸς καὶ τὸ τραγῳδεῖν ἀγνοοῦντος.

Ὑποδραματουργεῖν] Τὸ δραματουργεῖν ϝ ὑποδραματουργεῖν παύτῃ διὰ φέρει. δραματουργεῖ μὲν γὰρ ὁ ποιητὴς, καὶ τὰ ὑποκείσεως ὅλως, καὶ τὰ ἔπεσιν, ὡς Εὐριπίδης, Εὔπολις, Ἀριστοφάνης καὶ ἕτερος τοιοῦτος. ὑποδραματουργεῖ δὲ, ὁ τὰ ὑπὸ τῶ δραματουργῶν τέτων εὑρημένα λαμβάνων καὶ κοσμῶν, καὶ τοῖς οἰκείοις αὐτὰ παθήσεσιν ἁρμόττων, ἅτε τοῖς ἤδη πεπραγμένοις ἀφομοιούμενα.

Ἐπὶ ξυρᾶ ἴσκιον] Ἡ παροιμία ἐπὶ τῶ σὺ ἰσχάτῳ ὄντων κινδύνῳ λεγομένη, διὰ τὸ μὴ δύνασϑαι τὸν ξυρὸν ἴσασϑαι.

Τὰ νέφεα] Τὰ κρύπτοντα καὶ τὰ κρυπτόμενα. ἐκεῖνα γὰρ, ὡς λέγεται, οἱ Τιτᾶνες ἐδίδοσαν.

Παῦλον ἢ Ἀλεξάνδρου] Οὗτοι τραγῳδίας ἦσαν ὑποκριταί. ἐπειδὴ δὲ ὁ Ζεὺς τραγικὰς ἰάμβους ἔλεγεν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι ἀντὶ Διὸς Παῦλον ἐφάνη ἢ Ἀλεξάνδρου. Παῦλον ϝ καὶ Ἀλεξάνδρου ὑποκριταὶ πεφανέναι. ὑποκρίνονϑο δὲ οἱ τοῖς τραγῳδίαις καὶ κωμῳδίαις καὶ ϑεοῖς, καὶ τοῦτο οὖν Ἥρα γυναικεία κρυπτομένη ὀλιγωρίᾳ καὶ ὅτι ὅλως ϑεῶν ὑποσιέχονται σώμασιν, ὑποκρινομένη σαφεπαϑῶς τῷ Διὶ ὑποτίϑεται.

Καὶ τῶν μιστίφορι] Περὶς ἀκριβάσεν.

Ἀλλ' ὕστ ἀγνοήσιτον] Τὸ ἀγνοήσιτον, ἀντὶ τῶ ἀγνοηϑήσῃ. σκοπεῖς δὲ ὅτι ὦ τοῖς ἄρχουσι κατ' ἰδίαν τὶ πεφάνθαι καὶ μὴ τοῖς ἀρχομένοις αὐτὸ κοινῶσαι, τυραννικὸν δοκεῖ.

Ἀλλ' ἐς Διὸς ἴλϑητι πάντες] Περὶς τῇ λοιπῇ ϑεοσεβασμοσίᾳ μᾶλλον ϝ μοιρίᾳ τῇ τῶν τῶν λειπομένων ϑεῶν, καὶ Πριάπου τινα ϑεὸν εἶναι Ἑλλήνις μεμυθολογήκασιν. οἱ μὲν αὐτὸν τὸν αὐτὸν φασιν εἶναι τῷ Διονύσῳ, ἐπιφερικῶς αὐτῷ τάττει ἄδηλον Περσάπου καλλιόπης, ἄλλοι δὲ Διονύσου μὲ ἐκ μητέρος ϝ ἢ Ἀφροδίτης ἢ Διώνης. Μνασίας δὲ ὁ Παπαρεὺς ἐρμαφρόδιτον τὸν Περσάπου λεγόμενον, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης ὑὸν. καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τοὺς λειμῶνας, ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τῷ μηδέπω αἰδοῖ ἐχομένῳ. ὃν χαίρειν φασὶν γλῶσσαι μεγάλῳ καὶ γαστρὶ καὶ αἰδοίῳ, λεχθῆναι ϝ ὑπ' αὐτοῦ ὅτι σημαίνῃ τὸ ἄγαλμα αὐτὸ, ὡς ὁ κρατὴρ γλώσσης καὶ γαστρὸς καὶ μίξεως, ἄμεμπτον ἔξειν τὸν βίον.

Παγχρώτιμοι] Ἀντὶ ὑμῶν.

Οἱ Φειδίᾳ μὲ] Οὗτοι ἀγαλματοποιοὶ ἦσαν ἄριστοι.

Ἡ Ἥρα

Η' Βενδὶς δὲ αὕτη] Ἡ μὲ Βενδὶς, Θρακίαν θεὸς. ὁ δὲ Ἄττης Λιγύτιλος. ὃν οἱ λέγοι ἐ κυποστόσπαν φασίν. Μιθρὴς, Περσικὸς, ὁ Ἄττις, Φρύγ⊙. ὁ μὲ Μιθρὴν, ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Ἡφαίστῳ, ἄλλοι δὲ τῷ ἡλίῳ φασίν. ἐπεὶ δὲ οἱ βάρβαροι πλείστων ἐνόμιζον, εἰκότως ἂν πολυπλόκως τὰς ἑαυτῶν θεὰς κοσμεῖν ἐδόκουν. τὸν Ἄττιν δὲ Φρύγας σέβοντας, τὸν αὐτὸν εἶναι τῷ Διονύσῳ. φασὶ δὲ αὐτὸν ἐκ μηλυδρίας ὑπὸ Ρέας τ᾽ τῶν θεῶν λαβομένου μητρός. ἐφ᾽ ᾧτε ἱερώμενον αὐτῆς ὑπάρξαι. ἔνιοι δὲ καὶ γένεσιν αὐτὸν ἔνιοι δὲ ὁμοίαν παθεῖν αὐτὸν φασι. τούτῳ ἱερουργικῶς λειτουργοῦντες σατεμνόμενοι ἐθύοντο τὰ γεννητικὰ μέρη ἀνατείνοντες ὕπνος. Μὲ τοῦτο καὶ τῶν παίζειν τοῦτο τῷ πάππων. δύνεχρον, ὡς τῷ Ἄττιδι ἐπιπαθεῖν ἀνακεῖσθ, ἀρμοδιώτερον δὲ ἴσως λέγοιτο, καθ᾽ ὅτι καὶ αὐτὸς Ἄττις τοιοῦτ⊙ ἐπεμφοτέρῳ τῇ μόνῃ ἐξεπεζεύμεν⊙.

Χρυσῆ γάρ εἰμι] Χρυσῆν ἔλεγεν Ὅμηρ⊙ τὴν Ἀφροδίτην, τοιοῦτον φυλαν, αὕτη δὲ ἦλθε σφηκιδίαν, ὅσον ὠὸν ἐ ὀνόμαζ⊙.

Πάνυ λαμπρᾶ] Λαμπρὰ δὲ ἐστι ὁ ὑπὸ τοῖς ὄμμασι ῥύπος.

Πεντέλυθεν] Ἀπὸ Πεντέλης. Πεντέλη δὲ ἐστ λίθος παρ᾽ Ἀθηναίοις οἷς ἀγάλμασιν πεποιημένοι.

Πραξιτέλ⊙] Οὗτος ἀγαλματοποιὸς ἄριστος, ὃς τε κυνοσκόπτει ὃ ὁ Κνίδιος τ᾽ Ἀφροδίτης ἄγαλμα.

Τὰς κάμπας] Τὰς κολάβους φασὶν. εἰσὶ δὲ οἱ πασσάλισκοι, οἷς ἀπτόνοντες αἱ ὑδρίαι.

Ἐν τῇ ἠπείρῳ] Θᾶττ⊙ ὑπαλλάττο ἀπὸ τῶν Ἀθηναίους οἱ πάντων πενέσθαι ἀπὸ ἔ ἠπείρου, ὃ ἐστ μεσόγαιαν ἀγελάζειν τε φόμενοι. ὁ τῇ ἠπείρῳ δὲ ὑπαλλαττόζειν λέγ⊙ αὐτὶ ἔ ὁ τῇ πενιχρᾷ ταύτῃ.

Ἴσον πλέσμεθ⊙] Δακτυλόμεθ⊙.

Τριάκοντα πεπληρωμένοις] Εἰς τέσσαρα διῃρῆτο τάγματα πᾶσα ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων, εἰς πεπληρωμένους, οἳ πᾶσι ἦσαν πάνυ πλούσιοι. εἰς ἱππέας, οἳτινες πλουσίως. εἰς ζευγήτας, ἢν ὑπόπλους. εἰς θῆτας, τοὺς πένητας. οἱπερ ἦσ ἀναστάτοι τῶν Ἀφροδίτων εἰς πενιχρὸν εἰς τὸ ἠπειρῶν τέλεῖν, εἰς πεπληρωμένους εἶπε τοῦτον εἰς πλουσίους.

Τὴν νύκτα] Νυὺξ λιγάτη ἡ ὑπαλλαγὴ ἔ Ἀθηναίων παρὰ τὸ πεπληρῶσθαι τὰς συνερχομένας τὸ αὐτῷ.

Ἀ᾽ Ἡράκλες] Εἰώθασι οἱ ἄγροικοι ὀμνύειν τὸν Ἡρακλέα ὡς ἀλεξίκακον. εὐμόρφως δὲ ὁ Λυκιανὸς ἔ Διὰ ἐποίησεν ἐπιφωνοῦντα Ἡρακλέα, παρὸ τ᾽ θεῶν εὐτραπέλως.

Ὦ Ζεῦ τῶν Ἑλλήνων φυλάττων] φησὶ ἔ τῶν Ἑλλήνων γλῶσσαν.

Εὐπρεπεστάτη] Εὐπρεπὴς.

Περίπλ⊙] Ἀντὶ ἔ περιόδου.

Διαμίλλους] Βραβεύους.

Πεπαρώνηται σοι] Γέγραπται πάροιμ⊙.

Ὀλιγόρως] Καταφρονητικῶς.

Περὶ τ᾽ Καφηρίδα] Ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας. ἔχ μὲν ἰδίως τὸ Εὔβοια τὸ ἀπὸ ἴξου βαλάσσης Καφηρίδα. Καφηρεὺς ἔ λεγόταν τὸ πρὸς βαλάττης τὸ τῆς αἰγιαλοῖς τραχὺς καὶ σπιλαιώδης, σκοπέλοις διειλημμέν⊙, καὶ ἔρημοι ἔ χειμῶσι καὶ τὰ εἰς λάβρασιν ἐπιρρώπε⊙, ὅτε κρημνοῖς ἐδέσμοις ἐπεζόμεθ⊙ καὶ τὸ τοῖς ἅλως χαλεπῶς, ἔτι καὶ δυσκόλως τοῖς ἐνόμοις κατα-

πεσόμεθ⊙,

πνεύμονα, ὡς ὁ παρ' Ὁμήρῳ σφῦρα χηλῆς ἐκπλαγείς, τὸ ἔσπασε κύμβαλα λείπει παντοίων ἀνεμῶν Καφηρεὺς ὢν καὶ αὐτός. καὶ ἴσως εἴρηκε Καφηρεύς, ἀπὸ τοῦ καπαπεπεῖσθαι ἀνεμάτων, κάφος γὰρ τὸ πνεῦμα, ἀφ' οὗ καὶ Ὅμηρος Αἴαντ' εἰς Ἀχαιμένοισι δίον ἀγὰ κεκαφηότι νίκη, οἱονεὶ πνευσάντων, ἤτοι τῷ τοῦ πολεμικοῦ ἀγῶνος καμόντων ἢ τῇ ἀγερωχίᾳ τῆς νίκης, τῆς χαρᾶς αὐτοῖς τὰς ἀναπνευστικὰς πόρας κατευρυπάσης, καὶ πόρος τοῦ στενήσεως ἐπισπασάσης τὸ πνεῦμα κατεπαιγύσης, παρ' ὃ δὴ καί τινες ἔλαθον τελείως σκαπανικότες, μὴ δυνηθέντες τοσοῦτον τὸ ἔκτοθεν ἐπισπάσασθαι πνεῦμα, ὅσον ἐξήρκεσε τῷ λαῷ τῆς χαρᾶς εὐρυχωρίαν πληρῶσαι. ἢ ὅτι σεσαπήρχη τῇ αὐχένι τοῦ συμποσίου πᾶν τὸ ψυχικὸν πνεῦμα, ὡς λέει τὸν σοφιλόμους σκηπτοῦχον σόμβα ἀμέτρως σκαίρομεν. *

Ἐν Κεραμεικῷ] Δύο ἦσαν Κεραμεικοὶ παρ' Ἀθηναίοις, ὁ μὲν ἐν τῇ πόλει. ὁ δὲ ἔξω τῆς πόλεως, συπεῖται δὲ τὸ ἐν τῇ πόλει λίχνῳ ποτόν.

Τῷ μικροβλοχίῳ] Τὴν σκνιπότητα.

Ἢδη κορυζῶντα] Ὑπὸ τῆς γηρᾶς μύξας σκαίοντα, κόρυζαν δὲ αἱ μύξαι.

Τῶν ἱρμάτων] Ὑφαλῶν πτερῶν.

Ποικίλλω] Ποικίλη γοὰ ἦν παρ' Ἀθηναίοις σκαλεῖτο δ' ὕτως ὡς ἂ ποικίλης ἐν αὐτῇ ζωγραφίας.

Καὶ Δατιτομένης] Ἀμφισβητεῖται.

Ἐπισπασσόμβῳ] Ἐπισύρας, χαλάσας.

Τὸν Ἐπικούρειον Δάμιν] Ἐπικούρειοι καὶ Στωικοὶ δύο γένη φιλοσόφων, τούτων οἱ μὲν Ἐπικούρειοι, ἄνδρ ἀσωτείας ἔλεγον διοικεῖσθαι τὰ πράγματα, οἱ δὲ Στωικοὶ ὑπὲρ σεμνείας.

Τὸν ἱππιτερβὸν] Τὸν ἄξιον δὲ ἱππιτερβῆναι, τυπτῆσαι παληγῆναι.

Σαρδόνιον ἱπποκλᾶν] Σαρδόνιον γέλωτα λέγει), ὁ ἐν Σαρδοῖ γινόμενον.

Παρομφερτῶν] Συναγελαζομένων.

Τὸ κύρυγμα] Τοῦτο λέγα) ὅτι καθιερωμένοις ὁ συμβολικὸς ὑφηγεῖται νόμος, ὃς ἱκανὸς γνώμιμο ἐξορίσει, ἀνιστάμενον ἐρῶ ὅτι καὶ ἔχει.

Τῶν πολεμίων θεῶν] Νόμος ἐκέλευσε παρ' Ἀθηναίοις, πρώτους λέγειν τοὺς ὑπὲρ τοῦ νῦν ὄντας γεγονότας, καὶ μετ' αὐτοὺς τοὺς λοιπούς. ὅθεν ἔξεστι δημηγορῆσαι, ὅτε τοῖς ἀπίμοις ὅτε τοῖς ξένοις, ὅτε τοῖς μὴ κατελαβεῖσι τὴν ἐνοῦσαν ἡλικίαν. τὸ δὲ γενόμενον παρ' Ἀθηναίοις, νῦν παρὰ τοῖς Θεοῖς ὑπάρχει).

Οἱ θεοὶ πάντα δύσκωφοι φασὶν] Λόγιον ἐπὶ τῶν ἀνεπικρύπτων, καὶ

* Hæc omnia de Caphareo Promontorio habentur totidem verbis in Etymologico Magno. Stephanus aliam vocis Etymologiam tradit, quæ verior, licèt ipse eam satis non intellexerit. Καφηρεύς, inquit, ἐκαλεῖτο, ὅτι τοὺς πλέοντας ἐκεῖ ἐκάθαιρον οἱ Εὐβοεῖς. Nempe Καθαρὸς est Græcè quod כפר Caphar fuit linguâ Phœnicià, nam ut καθαίρειν significat *expiare*, *lustrare* apud Græcos, ita etiam sumitur apud Phœnices כפר *Caphar*. Sic nimirum scopulum, aut navale hoc Euboeæ vocaverant qui cum Cadmo ex Phœnicià in eas oras advenerant. Vid. Bochartum in Canaan. Lib. 1. c. XIII. qui tamen veram hujus vocis originem non est assecutus.

φπεξεκαλύπθη λεγομένη, μηδὲν ὑπολειπομένης ἔτ λίγνης, ἀλλ' ὡς ἔνι τὸ πᾶγμα διξιόντες.

Καὶ μάτην θέμις] Θέμις ἐστὶν ἡ δίκη. καλῶς ἢ τὴν δίκην ἄμουσον ὡς δικαίως τῶν θεῶν ἀπολαμβανόντων, ὅτι αὐτοὶ ἠμέρβον, ὡς λέγεις ὁ Ἄλκμαν.

Τὸν Ἄλκμαν] Κροίσῳ τῷ τῆς Λυδῶν βασιλεῖ ἐρωτήσαντι εἰ Δελφοὶ τὸν Ἄλκμαν καὶ Κύρου, ἔτ Περσῶν βασιλέως, ἀπεκείνατο. ὅτι Δελφοὺς μεγάλως ὠφέλει καταλύσῃ. ὁδὶ, ἀγνοήσας ποίαν ὠφέλειαν, Δελφοὺς τὸν Ἄλκμαν, τὴν ἰδίαν ἀπώλεσεν.

Ὦ θεία Σαλαμίς] Περσῶν καὶ Ἑλλήνων ναυμαχίαν ὁ Σαλαμὶς μᾶλλόν τινα ἔχρησε τοῖς Ἕλλησιν ὁ Ἀπόλλων, τοῦτο τὸ χρησμόν. λέγεται ἢ αὐτὸν Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος τοιῆσαι, σὺν ἂν γὰρ φησὶ θεῖον καλὸν τὴν Σαλαμῖνα, εἰ σὺ αὐτὴ πίπτειν ἱμείρουσ Ἕλληνες, πόλιν θεσπε Ἕλλησκλῶ, ὥστ τὸ Περσῶν στρατόπεδον θάνατον.

Δέον ἀγαπᾶν] Ἀρκεῖας, ἀρέσκειν.

Τῶν παρεγγράπθαι τούτων] Πάντες οἱ πολῖται παρ' Ἀθηναίοις εἰς γραμματεῖα εἰσεγράφοντο. εἰ γὰρ μὴ ὢν πολίτης εἰσεγράφη παρ' ἀξίαν, παράγραπθος ἐκαλεῖτο. ἀφ' τούτου τοῦτος παρεγράπθαι ὀνόμασε.

Εἰ γὰν μὴ ὁ Θησεύς] Ὁ Αἰγεὺς Ἀθηναῖος ὤν, εἰς Τροιζῆνα πρὸς τὸν Πελοποννήσου συνοικοδόμησεν Αἴθρᾳ τῇ θυγατρὶ ἔτ Πιτθέως. ἡ δὲ Αἴθρα ἐγέννησε τὸν Θησέα. ὁ τοίνυν Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν πατέρα ἐρχόμενον, πολλὰς λῃστὰς φόνων, πάντας ἀπέκτεινεν ἐν τῇ ὁδῷ παραμόνον.

Τὸν Σκείρωνα] Λῃστὴ ἦσαν ἔτοι κῆ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ Τροιζῆνος εἰς τὰς Ἀθήνας ἄγουσαν. καὶ ὁ μὲν Σκείρων λῃστὴς ἦν ἀναγκάζων τοὺς παριόντας πλύνειν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆ θαλάσσης καθημένους. καὶ λακτίζων εἰς θάλασσαν ἔῤῥιπτεν, καὶ ἡ χελώνη δεχομένη κατήσθιε.

Πιτυοκάμπτην] Πιτυοκάμπτης ἦ, καὶ ἦν λῃστὴς ὢν, ἅπαντας πίτυσι, καὶ ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας κραταῖν οἱ δ' ἀναπτηνιόμενοι ἀπωλλύοντο.

Καπρόθυμον] Τὸν Ἡρακλέα.

Καὶ κνισᾶ] Καπνὸν τὸ τοῖς βωμοῖς ἀπορράζειν.

Ὁ δὲ Κερκυὼν, καὶ ἦν ἄθλιος ὡς τ ἄλλα εἰς τὰς ξένους, καὶ παλαίειν ἠνάγκαζεν. καὶ τὸν μὲν βυλόμενον διέφθειρε, καὶ ὁ τόπος πάλαισμα ἐκαλεῖτο τὸ ᾧ ἄνθ, πλησίον Ἐλευσῖνος. διέφθειρε δὲ πάντως τοὺς καταπαυόντας αὐτῷ εἰς πάλλιν, πάλλιν Θησέως, Θησεὺς δὲ καταπαλαίσας αὐτὸν σοφίᾳ πάλιν. παλαιστὴς γὰρ ὢν ἴδιον Θησεὺς καὶ μεγάθη πρῶτον καὶ ῥώμη χρώμενον εἰς τὰς παλαίστρας. ἦν ἢ καὶ ἕτερος τις ὅτι ἄρας Διπέρσης. ὅτ ἀπείρων, ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας ἀναίζειν ἔτ ἄρας ἐσχισμένης, εἰ δὲ ἀντέτεινεν, ἔκτεινεν αὐτούς. τοῦτον δὲ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν.

Καὶ Φάλαρις ὁ Ἀκραγαντῖνος ὅτος χαλκοπλάστας ἐπιτάφη κολάσας.

Βύσπερις ἦ ὁ Λιγύπτιος, ὅτως ὠμὸς ἦν, ὡς καὶ ἀνθρώπους ἐσθίειν.

Ὁ δὲ Ἐχέτος τ Ἠπείρου βασιλεὺς τιμωρησάμενος. Διομήδης δὲ ὁ Θρᾷξ. ὅτος ἵππους ἐκ χαλκοδετήρων φόνους. καὶ ὃς σιδηρᾶν ἔβαλλεν αὐτοῖς.

Ἐξ Ὀλυμπίας] Γεγόφει ὑπὸ Πίσης, Πίσα δὲ πόλις τῆς Ἠλιακῆς μοίρας Πελοποννήσου, καθ' ἣν καὶ ἀγὼν ἐπελέτο τὰ Ὀλύμπια.

Μᾶλ

Μιᾶν ἐκάτερον] Ἡ μνᾶ ἕξ δραχμὰς ἔχει· ἡ δὲ Ἀττικὴ μνᾶ ἓξ δραχμὰς ρ', ὡς φησὶν ὁ Πολυδεύκης. Εὔπολις Κόλαξι, δεῖπνον δὲ τοῖς ρ' δραχμῶν, καὶ ἐπίφθονα. κηλαξιν. οἷον δὲς ἑπτάκις μνᾶν. δηλονότι μνᾶν εἴρηκε καὶ τὰς ψυχτέρας ρ' δραχμῶν. ἡ ῥᾴστη δραχμὴ εἶχεν ὀβολοὺς ε', ὅθεν καὶ ἐπωβελία τὸ ἔκτον ἢ πεμπάς.

Ἐν Γερασῷ] Γερασὸς πόλις Εὐβοίας, ἥτις νῦν λεγομένη, καὶ ὁ Ὠρεὸς πόλις Εὐβοίας. ἧς οἱ πολῖται Ὠρεῖται λεγόμενοι.

Ἐξ Ἐρέτριας] Ἐρέτρια λεγέσθω νῦν ἡ ὀλοφυσσὼν τοῦ τῆς δίκης ἡμίσους· ὁ εἰς τῶν ἀντιδίκων ἀπολειφθείς· τότε γὰρ οἱ δικάζοντες ἢ ἀπολειφθέντος ἐρέτριλον.

Θυνιωδεῖς] Ἐπεκδικᾶς τὰς ψήφους ὁ λόγος ἀμφισβητήσει νικᾶμεν, ἀλλὰ τριακοσίους ἀναιρεῖσθαι, εἰκότως τὸ φονεύσαι τὸν Δάμιν ψυχωδεῖς ὠνόμασεν.

Ἀμφίεσιν] Ἀμφισβητήσιμον.

Εἰς τὸ ἕ δώδεκα] Ἀφ' οὗ οἱ δώδεκα θεοὶ ἄρχειν ἐτάχθησαν, δηλονότι ποιήσεις ἡ Κρόνου ἡγεμών.

Χαριέντως] Γελοιωδῶς, ἀνοήτως.

Ληξιαρχικὸν] Δύο ἦσαν γραμματεῖα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. τὸ μὲν τῶν ἐν ἡλικίᾳ φέρουσι γεγενημένων, ὃ δὲ τῶν ἑτέρων, ἡνίκα τὸ ἐντελὲς ἡλικίας ἐλάμβανε. τοῦτο δὲ καλεῖτο Ληξιαρχικόν. ἐπεὶ δὲ οἱ ἐγγραφόμενοι εἰς αὐτὸ κύριοι ἐγίνοντο τότε τῶν πατρῴων λήξεως, τουτέστι κλήρου τῆς οὐσίας. λῆξις γὰρ καλεῖτο ἡ πατρῴα κληρονομία. ἐπὶ δὲ τῶν ὀρφανῶν καλουμένων, ὑπὸ ἐπιτρόπους παριπίπτει τὰ πατρῷα. ὡς ἂν αὐτῶν διεσπάντων μὴ φθείρηται τὰ τῶν ὀρφανῶν, εἶτα ἐπεὶ σὶ ἂν ἐπιδιδοῖεν οἱ ὀρφανοὶ ἡβήσαντες, ἐξῆν αὐτοῖς λαβεῖν τὸν νόμον εἰς τὸ Ληξιαρχικὸν ἐγγραφῆναι, ἀναλαμβάνειν τὰ πατρῷα. τὸ δὲ ἓν τῆς λήξεως, ἤτοι τὴν ἑαυτοῦ ἀρχὴν κληρονομίας. τοῦτο νῦν συναύξει εἰς τὸν Ἀπόλλωνα φησὶν ὁ Ζεύς, ὡς εἰ καὶ ἀλάσεως ἦ, καὶ τοῦτο αἰτῶ, τὸ μὴ ἔξω εἶναι σοι λύσιν, ἀλλ' ἐν ἔξεστι. πάλαι γὰρ τὴν αὐτοξυσιότητα ἐπιλάθου, ὡς καὶ ὑπὲρ ἄλλων καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἐξέσαν σοι λύσιν καὶ μάμμυ εἰσηλάσαι τὸν βλεμμένον. τὸ δὲ ὁλίζον δὲν ἦ ἐπὶ Κρόνου βυλῆς ἄν, ἀντὶ τοῦ χρεὼν τὸ ἐπὶ Κρόνου τῶν βυλῶν συμπληρώσαν θεῶν. ὁκτὼ γὰρ ἦσαν οἱ πάλαι θεοί, ὡς καὶ Ἡρόδοτος δοκεῖ τὴν Ἀλικαρνασσέα.

Ἐφίεναι] Συγχωρεῖν, ἐπιτρέπειν.

Γέλωτα ὀφλισκάνῃ] Γέλωτα χρεωστεῖ, ἀντὶ τοῦ γελᾶσται.

Τῆς ἐπὶ Κρόνου βυλῆς ἦν] Ὁ Κρόνος, ὡς οἱ Ἕλληνες λέγουσι, πρόλοιπα ἔθασίλευσε τῶν θεῶν, καὶ εἶχεν ἄλλους δώδεκα τοὺς συνάρχοντας διοικοῦντας διαχρῆσθαι ἡ τὴν βασιλείαν ὡς ὁ Διὸς ὁ ἰδίᾳ ὑπὸ ἐβλήθη εἰς τὸν Τάρταρον, καὶ μὴ τοῦτο, ἄλλη συνίσῃ βυλὴ τοῦ Διός.

Ἐν τῷ Ἑλικῶνι] Βοιωτίας ὄρος, ὡς ἀφτελέσει αἱ Μοῦσαι ἐλέγοντο.

Βαπτιζόντων] τὸ δὲ τῇ συνηθείᾳ βιβρωσκόντων. ὁ Βάπτων ἢ βύπτων, ἡ κατὰ Κυρήνιον ἀπειλὰς ἤγησατο, μαχαλλᾶν τὶς ἂν, ἀπὸ τούτου καὶ τοὺς μὴ δύνασθαι, μηδὲ τροφῇ κεχρημένους * καὶ δαπανῶντας, βαπτίζειν φασίν.

* Hæc quoque in Etymologico leguntur, unde hic supplendum est τῇ γλώττῃ φλὶ ἐπισυρμίσας φθεγγομένους καὶ, quæ voces imperiti Librarii negligentiâ

Συνίσιν μὲν γὰρ] Λύτὶ τοῦ διδύσκειν, ἐκπαιδεύειν.

Λοξὸς ἀν] Λοξὸς πελέκιον ὁ Λπόλλων, ἀφ' τὸ λοξὰ μηχανᾶσθαι, ἢ ἐκ φαύλα καὶ ἄδηλα. χείφον δὲ ἐκ τοῦ ἀστοχούμενον δυσλυτον ζήτημα. χειφάδης ἂν εἴπεν, ἀντὶ τοῦ ἀσοφὴς.

Καὶ πλούτους χρυσοῦς] Κρῆσσος γὰρ ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, χρυσοῦς ἀφ' πλούτους ἀποσημαίνων.

Ἐν Δελφοῖς] Ἐν τίσι τόποις ὁ Λπόλλων, ὡς λέγουσι, ἐμαντεύετο. εἰσὶ δ' οἱ μὲν Δελφοὶ, ὁ Φοιβὸς, ἡ δὲ Κολοφὼν τοῦ Λπόλλωνος.

Κίνημα κορυβαντιῶδες] Μανιῶδες. εἰ γὰρ Κορύβαντες διαφοραί εἰσι περὶ τὸν Ρέαν. * κοπτόμενοι δ', μανιώδη, φοβερὸν.

Οὐκ ἄρτια κρίνα] Κρῆσσος γὰρ ἀποκαρδόκησον ἦν τοῦ Δελφοῖς μαντικὴ οἱ ἀληθῆς εἶη, ἐπεὶ τοιοῦτον. ἠκουσεν εἰς Δελφοὺς ἀποστέλλων, ἵνα ἔξει αὐτῷ ῥητὸν ἡμέρων. μὴ τὸ ἀφικέσθαι ἦ τοιοῦτον τὸν ἐμαντεύσατο ἕτερον, ἀπερίοδος τὸν Πυθίου ἢ τῶν Λμφικτυόνων προφήτων ὁ Κρῆσσος; ἐπεὶ δ' τοῦτο τιμωρεῖ ὁ Κρῆσσος. λίθῳ εἰς λίθον ἀπεμάσσαλον, εἶτα χαλκῆς κρίνα κρὶ λύκειοι συγκλείσας, κρὶ τοῦ λίθου τοῦ ἀπαλοῦ ἐμβαλὼν, ἄψῳ. ἀπερισπάστως ἢ Πυθία ἀπέλυεν ὡς ἐπεζήτησε. μοχλίσας οὖν τὸ χαλκῆς κρεῶν. ἐδωκὲ μ' ἰς φρένας ἦλθε κραταιφόνοιο χελώνης.

Θεμιστοκλέους] Καὶ γὰρ μισῶν ὁ Θεμιστοκλῆς σωφρονεῖν ὃ δὴ τοῦ Λθηναίοις χρησμὸν. ὅτι τοῖς Λθηναίοις ἐπὶ ξέρξῃ ἐμαντεύσατο Λθηναίοι, ἢ ἄμεινον αὐτοῖς ἀπολιπεῖν τὸ ἄστυ, καὶ ἀπιέναι ἡ Πυθία τὸ, Τείχος τεκπαγιεῖ ξύλινον διδοῖ δίφυκτα Ζεύς, κρὶ, ὦ θεία Σαλαμὶς ἀπολεῖς δὲ ἢ τέκνα γυναικῶν. ὡς δὲ μόνῳ Θεμιστοκλέους ἀνδυσώπησον ὃ τε κρὶ λέγει χρησμὸς, τοῖς δ' ἄλλοις ἀσαφέστερος ἦν. τοῦτο καὶ τὸν Λεσυμήδη ὁ Μάμμον. ὅτι σαφέστερος τοῦτο δ' χρησμὸν ἀπεῖναι, ὡς μὴ διὸς Θεμιστοκλέους ἐξηγητοῦ.

Εἰ καὶ μέτοικός εἰμι] Ἐπειδὴ ἄνθρωπος ἦν, ὡς λέγουσι, πρόξενος γένους Ἰωνικοῦ, καὶ εἰς ὑφαντὸν μετῴκησεν.

Ἡφαίστειος ἰὼ] Τοῦτο εἰώθασιν ἐπὶ θαυμασμοῦ λέγειν. ἔστι δὲ ἐπιφώνημα ἀπαλλακτικὸν. ἀπολυτέον δὲ τοῦτο εἰς Ἡφαίστειον.

Καὶ

tiâ omissæ, faciunt ut credam alibi alia deesse, quæ Apolline indigerent conjectore.

* De hisce videndus Strabo Lib. x. Ex quo, advocatâ & Phœnicia linguæ ope, paucis indicabimus qui Corybantes hi fuerint. 1. Viri fortes fuerunt intellites primorum Phrygiæ Regum, qui postmodum in Deorum numerum relati sunt. Hoc fabula, id est, antiqua Græciæ fama docet, idémque apparet ex στοιβλῳ κανόνι quam memorat Strabo. Hebraicè כרוב *Cheroub* dicitur vir fortis, ut multis probat Vir Doctiss. *I. Spencerus* de Ritualibus Mosis Legibus p. 764. unde Angeli dicuntur *Cherubini*, hoc est fortes, ut alibi dicuntur אבירים quod idem significat. Indidem Corybantes Δάκτυλοι dicti sunt. 2. Confunduntur cum Καβείροις, ut ibidem testatur Strabo: ita & Hebraicè כרוב *Cheroub* & כביר *Chebir*, unde *Cabiri Dii*, unum idemque significant, ut idem ostendit Spencerus. 3. Corybantes, & Cabiri, ut & Cherubini ex Ægypto orti, auctoribus Herodoto & Strabone, quibus adjungas licet *Spencerum* & *Bochartum*. 4. Iidem dicebantur esse cum Cureibus qui fuerunt etiam viri fortes, Hebraïs כרוח, ut ostendit Bocharus. Verùm ista γνῶναι χαίρειν, donec *Mythicorum Temporum Historiam*, edamus, ubi ex fabulis antiquissimas eruemus historias.

Καὶ δεινῶς Βοιώτοι] Εἰς ἀμφιδίαν ἐσκώπτοντο οἱ Βοιωτοί. ἀφ' ἧς καὶ τὸ παροιμία Βοιωτία ὗς. ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς Βοιωτὸς, ἐξ Ἀλκμήνης γεγονὼς, ἡρεμείας πάνυ ἐπέσκωπτον. τὸ μὲν γὰρ ὠφανὶς..... ἐπὶ..... τὸ δὲ νοσερὸν εἰς ἀμφιδίαν αὐτὸν Δασυρφ ὡς Βοιωτόν.

Καὶ ὡσάτε τὼ χεῖρε] Τάχα σὺ τῇ σῇ τῇ λεγομένῃ ποικίλῃ τὰ ὦδε Μαραθῶνα ἐμάχεσθε. διὰ τοῦτο φησὶν, σὺ Μαραθῶνι, Ἀθηναῖοι Πέρσας ἐνίκησαν. Κυναίγειρον δὲ εἰς τὸ ἀεσφυσόντων ὁ Μαραθῶνι καὶ Περσῶν. ὃ δὲ Μιλτιάδης στρατηγὸς ὢν τότε τῶν Ἀθηναίων. Δασύρφ δὲ καὶ τὰς κατὰ σὲ νεωρὶς ῥήτορας, ὡς συχνότερον τούτων μεμνημένον ὧδέ δέον σὺ ταῖς δημηγορίαις, ἀλλ' ὀκταλήξεις χάριν δὲ χυδαίαν ὁμίλει. ὥσπερ καὶ αὐτὸς οὕτω φησὶ Δασπαίζων ὁ τῶν Ῥητόρων Διδασκάλου.

Εὖγε εἰπόντι ὁ μάρτυς] Παροιμία ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτῶν φερόντων μάρτυρας, τὸ σὸν τῇ συνηθείᾳ, οἷόν ἡ μαρτυρία. καλῶς ἂν ἐχρήσω αὐτῇ; ἐπειδὴ κατ' ἐκείνων τῶν θεῶν νῦν ὁ Ἡρακλῆς ἐλάλησεν.

Ὁ ἀγορᾶσθε] Ἐρμῆς ἀγορᾶσθε ἐπεμέτρησε παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς σὺ τῇ ἀγορᾷ ἰδρυμένῳ. εἰκότως δὲ ἀδελφὸν ἐκάλεσε δὲ Ἑρμῆ, τὸ ἄγαλμα αὐτοῦ.

Πίπτης γὰρ ἀναπεπλασμένη] Οἱ γὰρ ποιοῦντες τὰς ἀνδριάντας καὶ τὰ ἀγάλματα, ἔθος εἶχον ἀνεπλάττειν τὸ ἄγαλμα δὲ Ἑρμοῦ πίσσῃ καὶ ὕπω λαμβάνειν τὸ αὐτοῦ ἀνάπλασμα, ἵνα ὡς αὐτὸ ποιήσωσιν.

Ὑποπεπλασμένον] Πίσσῃ πλαττόμενον.

Δάμιν τε καὶ] Μέλλοντα εἰπεῖν Ἑρμῆ Δάμιν τε καὶ Τιμοκλέα, ὁ Ζεὺς τὸ πρᾶγμα νοήσας, ἀνακόπτει αὐτόν.

Κεκραγόντων] Τῶν τὰ μεγάλα κραζόντων.

Εἰπάλλαγ] Οἱ ἐκ πολλοῦ.

Ἀκροβολισμὸς] Ἐστὶν ὅτε πρὶν συμβάλλωσιν οἱ πολέμιοι, ἀλλήλους βάλλουσι τοῖς βέλεσι καὶ τοῖς λίθοις.

Εἶτ' οἱ ἄνθρωποι] Εὖγε ὅτως οἱ ἄνθρωποι. ἵν' ἡ χειλιαστὴν ἐπέρημα συναλληλιμμένον τῷ ἄνθρωποι. εἰώθασι δὲ οἱ μετρικοὶ τοῦτο ποιεῖν κ' αὐτοῖς ἐνδέχεσθαι.

Κηλεῖν] Θέλγειν.

Καὶ συμπεσέχοντας] Ὅ ἐστι πεμφθῆν.

Ἡ γυνὴ τὸν πατέρα, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνὴ] Ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα.

Ὀνειρῶν τινα] Πάντα ταῦτα Ὀνείρου ὡσὶ δὲ Διὸς εἶπε. καλῶς δὲ πάντων ἦν Ὄνειρον αὐτὸν κατὰ τὴν Ἐλλάνιον ἡτεγκε μάρτυρα.

Σᾶκος ἐριούνιος] Οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ Ἑρμῆς οἱονεὶ Σωσίοικος.

Οἱ τραγῳδοὶ] Οὗτοι ὑποκριτικὴ ἦσαν ὑποκριτόμενοι τὰ τῆ τραγῳδίᾳ δράματα.

Χειρίδες] Τὰ κοινῶς λεγόμενα μανίκια.

Καὶ τὰς ἐμβάδας] Ἐμβάδας μὲν τὰ ξύλα ἃ βάλλουσιν ὑπὸ τὰς πόδας οἱ τραγῳδοὶ, ἵνα φανῶσι μακρότεροι. ποδήρης δὲ, τὰ μέχρι τῶν ποδῶν ἐλκόμενα ἱμάτια.

Σκύθαι μὲν] Φρυγίαν φασὶν οἱ Σκύθαι σεισθῆναι, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἄγκυρα ἀκινάκιν ἱδρύσαντες σιδηρᾶν θυσίας ἐποιοῦντο ἐκείνῃ, καὶ ἵππων, νομίζοντες αὐτὸν εἶναι τὸν Ἄρεως τὸ ἄγαλμα.

Ἀμφηκὴς] Ἐκ τῶ δύο μερῶν ἠκῶν τετμῆσθαι βοᾶν. ἐδύκει γὰρ ξίφη οὐ τοῦτο εἶναι, ὅπ τ Ἄλυν λέβδας τῶν δρεπάνων καλοῦσι. λέβδ τοῦτο ἡ τῶν δακτύλων. χρῆται ἡ ἀμφήκης, ἵν ἡ ἀφ' ἑκατέρου ἔρεδε ποιῇ.

Οἱοὶ εἰσι καὶ τ Ἐρυμῶν ἵπποι] Οἱ Ἐρυμῶ πτερόφυτοι πτῆνες κίονες ἦσαν παρὰ τὰς ὁδὸς ἱδρυμένοι. ἄνω εἰς τὸ ἄκρον εἰς κεφαλὰς ἔχοντες αὐτῶν μεμιμημένους τ λίθον. εἰσὶ δ' ὅπ καὶ δύο ἀφ' ἑκατέρου μέρους. αἰνίττετο δὲ αὐτοὺς ὁ Ἐρμῆς αὐτὸς πτερόφυτον ὄν καὶ παρὰ τὰς ὁδούς. Ἐρμοῦ τ λίθοι βαίτυλοι εἶναι. ἐσήμαινον δ' τὸν βίον, ὃν λέβδ τ ὁδῷ παρεδήλουν, σὺν λόγῳ καὶ μὴ λόγῳ πορδίοις, καὶ τοῦτον ἀληθῆ ὡς ἑδραῖον τὸ πέμπον ἀπαύστῳ δ' χρήματι. διὸ σωπῶν ἢ ἐκοινεῖτο, εἰς ἔμφασιν δ χρῆναι τοῖς φίλοις, ὅτι τοῖς τοῦ αὐτοῦ ἡμῖν ὁδὸν δ βίω εἰσιοῦσι καὶ παρὼν καὶ ἀπὼν ὁμοίως κατὰ λέβδησιν μένειν.

Ὁ Σαρδιανὸς] Ὁ ἀπὸ Σάρδεων, ὃν Σάρδιος γὰρ ἦν τὰ δ Κρίτων φίλεσκε.

Τὸ ἀμφιδέξιον] Ἀμφιδέξιο λέγεται ὁ πρὸς δύο χερσὶν ὡς ἀριστερῇ χρώμενο. ἀμφιδέξιον δὲ ἐστοῦδε τὸ ἐκ τῶν δύο μερῶν κεκρᾶσθαι.

Ἑδὴ αὐτά] Ἑδὴ τὰ ἀγάλματα λέγε, παρὰ τὸ ἑδράζ.

Ἐν ταύρῳ] Ἐν γὰρ τῇ σωφρίᾳ τὰς κρατυνούσας ξένας ἔθνει τῇ Ἀρτέμιδι.

Ἀλλ' ἐξ ἀμάξης] Ἐν τῇ ἑορτῇ τ Διονυσίων παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐξ ἁμαξῶν κωμῳδοῦσι ἐσκωπτόν ἀλλήλους καὶ ἐλοιδορῶντο πολλά. παροιμία δὲ ἐκφέρεσθαι ἐπὶ τ ὑβριστικῶς χρωμένων, τὸ ἐξ ἁμάξης.

Τάφον πικὰ] Τάφο λύ σὸ τῇ Κρήτῃ. καὶ ἐπιγράφεσθ σὸ αὐτὸ δ Διὸς τάφο, καὶ εἰς αὐτὸν νῦν λοιπίζεται.

Καὶ ἐμπιμπλὰς] Ἀκόπα οἱ μὲ τὰς μεγάλας καὶ μέσας κελύσας ἴσως. εἰσὶ δ' οἱ καὶ τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμενα κόροια ἀκόπας, φασὶν οὐ κέρρια ἐκέλκεσθαι.

Πρῶτον] Τὸ κοινὸν εἰς ὁ δεσμεῖσι τ ἰσθμόν.

Ὁ χνίσκος] τὸ τ πρώρας μέρος ἡ ἀπήρτηθ αἰ ἄγκυραι. ὁ δ' τρόπιδος ἐστὶν ὀρθὴ χνίσκο ἢ ἐλάχετο, ὅπ χνὸς κεφαλὴ μορφοῦται οἱ ναυπηγοὶ, ἐπιθήσουσι τῇ πρώρᾳ. τοῦτο τὸ πλοῖον εἰς χῆνα ἀπεικάζοντες, ἢ δ' δύο ἰσθμοὺς χαλᾶν, ὡς ἁρπάζοντες αὐτοὺς ἡ ναῦς λέβδ πελοίη, τρόπα χνὸς ὑπερεισίους τ κυμάτων.

Διμοιρέτης] Διμοιρέτης ὁ δ δυμοίρου τ ὁ τῆς ἀρχῆς. τεταρτημορέτης δ, ὁ δ τρίτου μέρους ἄρχων. ὅπου δ ἐλέγοντο οἱ μὴ τὸν ὁπτάλῃ μισθὸν λαμβάνοντες ἐρεπόμενοι, τοῦ μὴ εἶναι τῶν πραπτικὴν δρεπτὸν πλοῖοι.

Τὸν δὲ κρατικηλυμβῶσαι] Πάντα τοῦτα λέγε ὡς ὀνόματα τ ὁ τοῦ πλοίου σκαφῶν, ἃ μεταφορικῶς ἐπ' ἀνθρώπων νοητέον, ὅτι εἰ μὲ ὠφέλησεν κακῶς πράξειεν, ἀτυχήσαι. οἱ δ' ἄδικοι, δύσπραξαι.

Ὅπως Σωκράτης] Σωκράτης καὶ Φωκίων, Ἀθηναῖοι ἦσαν, ἀμφότεροι ἐπ' ἀρετῇ θαυμαζόμενοι. ὁ μὲ φιλόσοφο, ὁ δὲ στρατηγός.

Ὅσοις δ ἀγαθοῖς] Ὁ μὲ Καλλίας ὄν, ὃς Κρατῖνο φησὶν, Γλαυκίνου υἱὸς λύ, τὸν δῆμον Μελιτέως, πλούσιο καὶ παππῶν καὶ υἱοῦ περιβόητον λαφυρόμενο, καὶ κόλακας τρέφοντ. εἰς δὲ σιγμᾶτας ἐπὶ τὴν Κρα-

Κερσῖνον κωμωδεῖ, ὡς ἵνα τὸ κωνάχρεων. οἱ γὰρ διαπεξόμενοι τὰς κτίσεις ὑστεπήσουσι. καὶ ἐπίχρεων αὐτὰς εἰς τὸ χαράσσειν ὅτι τοιαῦτα εἰσίν. ὅθεν καὶ Μένανδρος, ἄκλῳ χωρίον εἰώθη λέγειν τὸ ἀνεπιδεώτητον. κωμωδεῖ δ' αὐτὸν Κερσῖνον καὶ ὡς Φόκυν γοναῖκα μοιχεύσασθαι καὶ τρία παίδια δύο εἰς τὸ μὴ κεκλῆσθαι. ὁ δὲ Μειδίας ὀρυχόκηπος διὰ ὡς Πλάτων, ἀφελαὶ καὶ ὡς πονηρὸν ἢ καὶ κῆδαλον, καὶ τὸ δημοσίων νοσφισήν. ὁ δὲ Σαρδανάπαλος ἦρος διὰ Ἀσσυρίων τρυφῇ παρεμίνος καὶ γυναιξὶ τὸ πάλαι βίον διάγων. διὸ καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡ τῶν Ἀσσυρίων καταλύθη ἀρχή.

Τοίχων ἄρχων] Οὐ μόνον ἐπὶ οἴκων τοῖχος λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλοίου.

Κατὰ ῥῶν ἀσχορεῖ] Κατὰ ῥῶν φέρεται, ἐπὶ τὸ δύπλοον τῶν λόγος. ὅτι ἀεὶ ῥᾶδιον φερόμενοι, τὸ ἴδιον πλοῦν ἀνίεσιν. διόπερ δὲ δύο ἦσαν πλοῖα τὸ παραδειγμα. διὰ τοῦτο καὶ νῦν τῷ πλησίον ἐχρήσατο.

Τῶν ἱερῶν φασιν ἄγκυραν] Ἄγκυρά ἐστι τὸ τῇ νηὶ τῇ μεσίστῃ διὰ καλῶσιν ἱερόν. αὕτη δ' ὅτι μίσας καθελάβοι κίνδυνος, πλάστιγγα βάλλει. ἐπὶ δὲ τούτου, ὡς μέλλων πλάστιγγα ἐπὶν ἐπιχειρημάτων τὸ πάντων μέγιστον.

Ἐμὲ τοιοῦτον] καλῶς πάνυ εἰσήγαγε τὸν Τιμοκλέα εἰς ὕβριν τραγῳδίας. τοῦτο γὰρ ἦν τοῖς ὑπερηφάνοις.

Οὐ φέρων καταφρονῶν] Πάνυ ἐπὶ τῇ νίκῃ καθαλαζονεύεται.

Καὶ ὁ σύρφαξ] Γ' παρεφθαρμένος ἐστὶ συρφετὸς ὁ σύρφαξ.

Ἐπὶ δὲ Ζωπύρου] Τοῦ Δαρείου πολιορκοῦντος τὴν Βαβυλῶνα, καὶ μὴ δυναμένου παραλαβεῖν αὐτὴν, ὁ Ζώπυρος κόψας ἑαυτὸν καὶ τὸν ἵππον καὶ τὴν ῥῖνα, καὶ μαστιγώσας ἑαυτὸν, ἀφῆλθε τοῖς Βαβυλωνίοις, ὡς παρὰ Δαρείου παθὼν· οἱ δὲ νομίσαντες αὐτὸν ἀληθῆ λέγειν, κατεπίστευσαν αὐτῷ τὴν πόλιν. ὁ δὲ ἀφείδησε τοῦ Δαρείου τὴν Βαβυλῶνα. καὶ διὰ τοῦτο ἰδὼν αὐτὸν ὁ Δαρεῖος, εἶπεν, ἡδέλαλμεν ἐστανρῶσθαι ἦμεν ἢ Ζώπυρον, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

Mſ. in fol. Ζεὺς τραγῳδῶν. ἁπλοικὰ] ἁπλάστως, ἀπλῶς. [ἐπὶ τῇ ἀκμῇ] ἐπὶ τῇ ἀκμάσῃ. [μάνυμοι] χράφει) μάνυμοι. τατεῖσιν ἀνὰ ὕμνων. [συνίασι] χράφεται συνήκασι. [ἀφυμνήσαι] χράφει) ἀφυμνήσειν. [πλατύνδην] ἀραιόνδην, ἀπὸ τοῦ πλατύνω. πλατύνδην δὲ ἀπὸ τοῦ πλατύς. [ὁ Μέθρης] ὁ Μίθρης ἐστὶ παρὰ Πέρσαις ὁ ἥλιος. [κωφοσόσπαστον] Ἀκουστόν. [λημῶ] λήμους ἔχω· λημὴ δ' ἐστὶν ὁ τῶν ὄμμασι ῥύπος.

Οἶνος ἢ Ἀλεκτρυών.

P. 157. Mſ. in 4. Διάτονον] Ὀξύτονον.

Ὥσπερ τὸ χρυσοῦν εἶδέτο κώδιον] Αἰήτης ὁ τῆς Κόλχων βασιλεὺς εἶχε δέρμα ἀφειδέως χρυσοῦν, καὶ τοῦτο δράκων παρεφύλαττεν ἄυπνος· εἰς τὸ αὐτὸ τὸ χρυσοῦν μῆλον φησὶ δέρος. ὁ Φρίξος μὲν οὖν ὁ Ἀθάμαντος παιδὸς καὶ παιδαγωγὸς, * ὃς Κελεὸς αὐτόμολος λεγό. τυθῆνος δὲ κατὰ τὴν Κολχίδα γῆν καὶ σωθαρίσθη καὶ ἐκεῖ, ὡς ὁ μῦθος, χρυσόμαλλον εἶχε τὸ δέρος, διδοὺς εἰς φυλακὴν ὑπὸ δράκοντος φυλαττόμενον.

ἵφ'

* Ita fabulam de aureo vellere satis frigidè ἐμυθολόγησεν Heraclitus *de incredibilibus* c. 24.

ἐφ' ᾧ ὕστερον Γάιον μὴ τὸν ἄλλων Ἀργειωτῶν ἀποκτεινεῖς ἐφῶτε κομίσαι καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀποκατοικῆσαι, εἶπε Μηδείας τὸ ψυχικὸν μὲν Αἰήτου βασιλέως δὲ τόπον ἀδελφῆς ἦ Ἀψύρτου, ὃς ἐπιπίστευτο τὴν φυλακὴν τοῦ δίρκης, ἀφ' ἧς εἰς Γάιον αὐτῆς ἔρωτα ἄλλα μὲν τὰ πικτὰ μυθεύσης, Ἄψυρτον δὲ τὸν ἀδελφὸν ἀποκτείνασης καὶ ὕστερον συνεργασίας Γάιον, αὐτὸ τε τὸ δίρκης ληφθῆναι καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀφικέσθαι.

Προήγαγε παρίξεις] Ἐπὶ ἡλίου, φησίν, προῆγαγε σε νῦν ἀρχόμενα, παιδίον γὰρ ὢν τῇ σκοπιᾷ δύνῃ ἀφορᾶν.

Προ ὁδοῦ ἴσῃ] Τὸ σὺ τῇ συνηθείᾳ ἀποκόψας ἴσῃ· τὸ δὲ ἔργον ἦ φοβοῦ ἀνήσεσθαι πιπονηκὼς ἑαυτῷ. τοῦτο ἦ τὸ ἀπὸ ὁδοῦ, παρεμπιπτούσης ἰολιγρύμου ἐπὶ τὸ ὄσπιρ τι πρωτόλειον ἐπιπλεγμένου τῷ μὴ τοῦτο γοῦν. συμβακχεύμενον μὲν τοῖς μὴ τοῦτο εἰ καὶ μὴ τῷ παρέργῳ, ἀπὸ δὲ οἷς ὁδοῦσιν ἀφικνεῖ] ἐπιπλεκούσης τι τὸ σπουδαιοτέρου ἐχόντων τι τῆς εἰς παρ' ὃν μὴ ἀπὸ ὁδοῦ ἔρχῃ], ὁ ᾗ νῦν, ἀπὸ δὲ ὀφειλομένου ἔργου ἴσῃ τῷ μὴ παρέργῳ πιπονηκώς. ὃ, σοι τυχὸν τὴν ἀναγκαίαν προφέρουσι. καὶ Πλάτων ἐν συμποσίῳ, σύντι δὲν ἐρχόμενον, ἀπὸ ὁδοῦ βαλλόμενον ὑπ' ἐρώτων, ἀπ' ἰαμβῶν.

Ὦ Ζεῦ πατρῷε] Εἰώθασιν οἱ ἀρχαῖοι λέγειν τὸν ἀγαγόμενον τὴν Δία πολλάκις. οἷον δεχόμενοι ξένον, ἑταῖλον Δία Ξένιον, ὅτι καὶ ἀστυφίλα, καὶ τὸν Δία περάσιον, τὸν λαβόντα τὰ πέρατα. πέρας δὲ λέγει, τὸ ἀφ' οὗ φασὶ τὴν ἀλεκτρυόνα χρήσαι.

Ἀποτρόπαιον] Ὁ ἀποτρέπεσθαί τις.

Ἀλεξίκακε] Ὁ ἀποδιώκων τὰ κακά. ἀλεξίκακος ἦ ὁ Ἡρακλῆς, ὁ πολλὰ τὸν τοῦ κόσμου κακῶν ἀποσύρμενος.

Οὐ χαλεπῶς] Οὐ δυσχερῶς.

Εἰ δὲ ἐχαλεπήνατο] Σιωπήσεται, φυλάξει τὸ μυσερὸν ἔργον.

Ἡ τ' ἀργὸς τρόπις] Τρόπις μέρος ἦ πλοίου, ἀργὸν δὲ ἐκ τοῦ λευκὸν ὃ φ' Γάιον ἐπλεύσει. τοῦτο ἦ ὡς λέγουσι ἡ τρόπις ἐλάλησ. μυθικῶς λέγει ἦ Διὸς τὸ Δωδώνη, ὅπου φηγὸς ἐκ δρυὸς. εἰς λεὼ ἐρμηνεύσιμος.

Λαθόντα] Ἀγνοηθέντα.

Φίλος γένοιτο πρὸ Ἄρεϊ] Λέγει ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τὸν Ἡφαιστον οὐ χαίρει ἔχουσα. καὶ ὁ Ἄρης τοῦτον ἐμφέρεται. νῦν καιρὸν ἦ τὸ ὡς, ἵν' ᾖ ὅτου, καὶ ὡς ἐκπεσοῦσι καὶ ἐξυγκόμιζοι, καὶ ὡς κομισοῦσι τὸ ἐρασθῆναι.

Ὄφελος] Τὸ ἐξῆς καὶ τὸ ὑδὲ ὄφελος τὸ δὲ μὴ τὸ γενέσθαι τὴν εὐδοσίαν, εἰ βούλοιτο ὄφελος.

Ἐκτρόπεζοι] Ἐξω τῆς τραπέζης.

Εὔφορος γένοιτο] Οὗτος εἰς λεὼ τὸν Τρῶον. ὅς πως καὶ πρῶτος ὕβρισε τὸν Πάτροκλον ἔπληξεν.

Ὦ Μυσάρχου παῖς] Μήσαρχος πατὴρ λεὼ Πυθαγόρου. κακῶς δὲ παίζων Μησάρχου παῖδα τὸν ἀλεκτρυόνα ἐκάλεσεν.

Αἰτὴ Σαμία Τανταλίδου] Σάμος πόσος ἦν ὕστερον ὁ Πυθαγόρας. Τάνταλος δὲ, τῶν ἐκ Βοιωτίας. ὕστερον ὁ Μίκυθος ἦν ἀναμείνας.

Ἡ Πυθαγόρειον τι] Πυθαγόρειον ἐστι τοῦτο τὸ δόγμα, ἴσον τὸ φαγεῖν κυάμους, τοῦ φαγεῖν τὸν πρόγονον ἦ πατρός.

Ἀναπεμπάζῃ] Τὰ ἀρχαιοτρόπα ἀναμιμνήσκῃ.

Οὐκ ἀπόρρητόν ἐμοὶ ἡ τροφή] Οὐκ ἀπηγορευμένη.

Δεῖ-

Δεῖνόν τινα Φῶς] Μέγαν, ϑαυμαστόν.

Περὶ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾶ] Φαυλότερον ἐγένετο, ὅς τις ἐπήδα πολλὰ τῶν ἔν ᾧ αὐτῷ σκαπτόντων ἢ τόδας καὶ τούτους πηδώντων, ἃ φαύλως ὑπὲρ τοὺς ἀπόντας τι ἐπήδησεν. σκώπτουσι δὲ ἡ παροιμία ἐπὶ τὸ ὑπὲρ τὸ ὡρισμένον τί ποιοῦντας, ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶν.

Ἀπωψῆσαι] Ἀπομάξαι.

Τῶν ἐλεφαντίνων] Λέγει Ὄμηρον ἀφ᾽ μὲν τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν τὰς ψευδεῖς ὀνείρους ἔρχεσϑαι, ἀφ᾽ ᾗ τῶν κερατίνων τὰς ἀληϑεῖς.

Τυφλὸς αὐτὸς ὤν] Γεραίστιν Ὁμήρου οἱ μὲν καὶ λέγουσι γενέσϑαι τυφλὸν, καὶ τὸ σύμπλασμα ὅμοιον τούτῳ γενέσϑαι, ὁμήρου καλούντων Δωρίων τοὺς τυφλούς. Ἡρόδωρος μέντοι τὸν Ὁμήρου χρόνον βίου, οὐκ ἀπὸ γενέσεως τυφλὸν ἱστορεῖ, ἀλλὰ πολλὰ ἀλώμενον γῆν ἱστορίας χάριν, γενέσϑαι καὶ τὸν Ἀθηναῖον, κἀκεῖ τοσοῦτον χαλεπῶς ὑπὸ τῆς νόσου τὸν ὄψιν ἀπολωλεῖν.

Παῖς ὢν Μίδου] Λέγεται ὁ Μίδας παῖς ὢν φιλόχρυσος, ὅτι ἠύξατο παῖς παῖγμα ἂν ἅψηται χρυσοῦ γένεσϑαι. φασὶ δ᾽ ὅτι καὶ τοῦτο ἀπέβαινε, καὶ αὐτὴ γὰρ ἡ τροφὴ ἧς ἥπτετο χρυσὴ ἐγένετο.

Πολὺ] Χωρὶς τὸ πολύ.

Ἄρεσεν μὲν ὕδωρ] Ἡ σύντυξις ὕστερος. ἄρεσεν μὲν τὸ ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς κρυπτόμενος τὸ σῶμα οὐ ῥυπτὶ ἀφαιρεῖσϑαι ἔτι τοῦ ἔχειν ἦν πλοῦτος.

Γ᾽ πολεβρεγμένῳ] Ἀντὶ τοῦ μεϑύων.

Εὐκρότης] Οὗτος ὁ Εὐκρότης παρ᾽ Ἀθηναίοις ἦν πλούσιος.

Σὺν τελαμῶνι] Ἐν πτυχῇ.

Ἡ πλοῦτος] Ῥίγος ὡς πυρετοῦ.

Οὗ ἕφεδρος ἐγὼ] Ἡνίκα δύο παλαίσειν ἐβλήϑησαν, κρίνεται τις ἕξω ἄλλου, ὀφείλων τῷ νικῶντι παλαίσειν. καὶ ὁ τοιοῦτος καλεῖται ἔφεδρος, ὅτι ἓν ἡτιμένῳ εἰσέρχεται.

Εἰς ὑπερβολὴν κακείνου] Καρῆναι * δὶς μόνον.

Ὁποσάκις τὸ σοιχεῖον εἴη] Στοιχεῖον εἰσπηδᾶν λέγει τὸν ἓν ἡλίῳ σκιάν. εἰώθασι γὰρ ὁρίζειν ἡνίκα τυχὸν ἡ σκιὰ γένηται πεντέπους, συναλϑεῖς. ὕστερος δ᾽ εἰώθασιν οἱ παλαισταὶ καλεῖν τὸν ἡλιον, ἢ τὴν σκιὰν τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου. τοιοῦτο δ᾽ τὸ λεγόμενον, ὥσπερ βραδὺς κἀν τῇ κίνησιν ὁ ἥλιος. οἱ γὰρ ἐπισπεύδοντες πνί, καὶ τὸ βραχύσκιον τὴν ὥρας μεγάλην καὶ ἀπέραντον ἡγοῦνται.

Ἐπηρεσδομένου] Ἐπισκλινομένου.

Εἰσὶν δὲ μοῦσαι λύκοι χαίλω] Παροιμία ἐπὶ τοῦ ἐλπιζόντων τί, καὶ παρ᾽ ἐλπίδας ἀποτυγχανόντων.

Φιλοτησίαις] Φιλοτησίαν ϑεοπίνειν ἐστὶν ἡνίκα τὶς ὁ ἀρίστου ἀπὸ τῆς δοϑείσης αὐτῷ φιάλης πιὼν μέρος, τὸ λοιπὸν παρέχει φίλῳ, καὶ τοῦ φιάλου χαριστίμου.

Ὁ δὲ πάντων ϑεῶν πατὴρ] Τῆς Δαναΐδης ἦ Ἀκρισίου. ὁ δὲ Ἀκρίσιος βασιλεὺς ὢν ἦ Ἄργους, ἐλαϑε χρησμὸν, ὅτι ὁ γενόμενος ἀπὸ τῆ ϑυγατρὸς αὐτοῦ Δαναΐδης φονεύσει αὐτὸν. καὶ ἀφ᾽ τούτου φοβηϑεὶς, ἀπέκλεισεν

* Scriptum hic fuit κερη additâ supra contractionis notâ, unde conjicere proclive erat legendum κερῆναι, licet Grammatici de ovibus dici velint, de hominibus vero κείρεσθαι.

αὐτὸν ὁ χαλκᾶς. καὶ ὁ Ζεὺς ἐργισθεὶς αὐτῇ, μετεβάλλετο εἰς χρυσὸν καὶ ἔφθειρεν αὐτὸν, εἰσελθὼν λάθρᾳ δι' ὀρόφου.

Ἔστω] Πιστάσθω.

Τοῖς Κρηθεῦσι] Ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Κρήνων. τόμους δὲ τεμάχους· ἀλλᾶται ὁ συνηθείᾳ λακωνικῇ.

Καὶ ὑσγινοσαφῆ ἀμπεχόμην] Ὑσγινὸν ἐστιν ἄνθος ἐοικὸς ὑακίνθῳ, βαθύτερον, ἴσως δὲ τὸ ἀπὸ χειρείων αἱμάτων βαπτόμενον.

Ἀλικρῇ] Πορφυρᾷ.

Ὡς τάν] Ὡς ἐπεῖπε.

Κάμηλος] Χώρα Περσική.

Περέρμοιος ἔοικας] Πρὸ τούτου φησὶν εἰς τὸ σῶμα τὸν Πυθαγόραν ἐπιλαμβάνειν. εἰς καὶ ζητῶν ὁ ἐν σώμασι, ἕως ὅτι Μνήσαρχος ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἔπεσί μοι οἴκοι, τοιοῦτόν ἐστιν εἰπεῖν με.

Τὸν μέντοι ἐπεῖπον αὐτῷ] Ὁ γὰρ Εὔφορβος τὸν Τρῶα, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς τὸν Ἕκτορα.

Σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν] Καθόλου σοφιστὰς ἐκάλουν τοὺς ἀπατεῶνας καὶ κακοὺς λόγων.

Κἂν σὺ τοῦ μέρους] Καὶ σὺ μέρος φησὶ καταγελάσῃ σου, ὅσον καταγέλασε Κρητικιστῶν καὶ τῶν ἄλλων.

Ἄλλας τε Τειρεσίας ὡς ἐμοὶ] Ὁ Τειρεσίας, ὡς λέγουσιν, εἶδε τὴν Ἀθηνᾶν λουομένην. κἀκείνη ὀργισθεῖσα μετέβαλεν αὐτὸν εἰς γυναῖκα.

Ὁ Ἐλάτης παῖς ὁ Καινεύς] Ὁ Καινεὺς ὡσαύτως, ὡς φασὶ, γενόμενος ὑπὸ τοῦτο ὁ Ποσειδῶν. ἡ δὲ οὖν ἄλκα ἔφη συγγενέσθαι αὐτῷ, καὶ ὁμόσαι αὐτῇ ὡσαύτως ποιήσειν ὃ βούλεται. ὀμόσαντος δὲ τοῦ Ποσειδῶνος εἶπεν ὅτι ἄνδρα με ποίησον. ὁ δὲ λάθρᾳ τὸ ὄρκιον ποιήσας οὕτω ἐδυνήθη συγγενέσθαι. λέγεται δὲ τὸν Καινέα οὐ γυναικὸς εἰς ἄνδρα μεταβαλόμενον, ἀλλὰ γεννᾶσθαι γυναῖκα τότε μὲν τοῦτον μετὰ ταῦτα δὲ Ἐλάτειαν ἀλωμένην.

Οὐδὲ τοῦ Τειρεσίᾳ συνεπεγκᾶσθαι] Ἐπὶ συμφέροντι γενομένῳ. ἠμφισβήτησαν γάρ ἀλλήλοις ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα, τίς τῶν λαγνείας μᾶλλον ἔχει γυνὴ, ἀνὴρ ἢ γυνή; καὶ ἔλαβον δικαστὴν τὸν Τειρεσίαν ὡς ἔμπειρον ἀμφοῖν. ὁ δὲ ἔφη, ὡς εἰ ἀπολαύσειε γυνὴ τοῦ ἀνδρὸς ὀργῆς, ἐξ ὀργιζόμενος Ἥρᾳ ἐτύφλωσεν αὐτόν.

Ποτιωμένᾳ] Ὀδυρομένῃ.

Ὡς Διοσκόρω τῷ ἀνομοιότητι] Καὶ τοῦτο χωμικῶς ἀναφανεῖ, τὸν Διόσκουρον δὲ ἀδελφεόν, ὡς σαπέρδης λέγει, ὡς ἂν μὴ τῇ μιᾷ ὀλῇ τοῦ βίου ναυάγιον ὑποστείλῃ, ὡς οἱ ἀπὸ γῆς εἰς τὴν θάλασσαν μεταποιούμενοι.

Οὐδὲ εἰσυπίλιον ἀσπίδα ἔχων] Τοῖς λαοῖς τὰ οἰσύϊνα. οἰσύα δὲ ἐστιν ἡ ὑδὸς βοτάνη ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χοΐνικα.

Τοιῶδε] Κατασκευάζουσι.

Κατηχαλάζησας] Κατέχεας.

Διαπυκτεύων] Ἀντὶ τοῦ λιθοβολούμενος καὶ ἐξακοντιζόμενος. ἐπεὶ καὶ οἱ πύκται ὠθοῦ πολλὰ ποιοῦντες τὴν εἰς τὸν ἀντιπαλαιστὴν βολὴν ἀποκρύπτουσι, ἀλλὰ μὴ μόνον μηδὲ εἰς ἄερα δίρριπτον τὴν πυγμὴν πλήττωσι.

Σαπέρδιον] Εὐπλεῖς βραῦμα λαὸς ἰχθὺν μικρὸν τετραχλαμένον, ὃν τὸν

ῦο τὸ λευκὸ τ̃ ὀφθάλμου ἤτοι ἐγχρώματος ἢ τῶν σκύρων διαφανέστατα κυλάμοις σ̃ύγκρα. ἴσως ἢ σαπφείρῳ ὑακίνθου τὸ ὑπὸ συὸς πάσχος, ὃ νῦν χρῶνται Παφλαγόνες φασὶ καὶ χρῶν̃ται. καινὸς ἢ καὶ αὐτὸ εἶδός τί τ̃ κυλινδρίτης μαργαρίτης.

Περιπλαμένου τὸ πλεῖον] Ἀντὶ τ̃ κωλυθεὶς ἀπὸ τ̃ βασιλείας. κήπους δὲ αὐτὸν ὁ Κύρου, ἠγάλλετο αὐτὸν καῦσαι, καὶ μ̃ τοῦτο λυτέσας ἔσωσεν.

Τραγῳδία πᾶσα] Ἐπειδὴ τὰ ὑ τῇ τραγῳδίᾳ κρυπτὰ ἐστι, οἰκότως τραγῳδίαν τ̃ ἑαυτῆς κόμπον ὠνόμασεν.

Τὸν ἱφικράτη] Τὸ φορούμενον ἔξωθεν ἱμάτιον.

Ἢ Φαιδίας] Οὗτοι ἀγαλλόμενοι πάντοθεν ἦσαν.

Καὶ τὰς χόμφους] Τυτθίον, ὅπου ἡμῖν εἴπαις τὸν ὄνον ἔνδον τ̃ χρῆς συμφορῶν.

Τὸν Πέρσαν ἢ] Ἀρξαξέρξου Πέρσαις βασιλεύσαντος, Κύρου ὁ ἀδελφὸς τὸν βασιλέως ἀπαστάσας βαλόμενος λαβὼ Κλεάρχου πολὺν σωρὸν ἐξετόπισθεν. Περδίκκης, Πτολεμαῖος καὶ Σίλδυκος, ὅτοι οἱ τρεῖς Ἀμύντου ὄντες Ἀλεξανδρῦ. καὶ ὁ μὲν Περδίκκας συνδιώκει Ἀρισταίῳ τῷ βασιλεύοντι μετ' Ἀλεξάνδρον ἀδυνατοῦντα τὸν βασιλέως· ὁ ἢ Πτολεμαῖος ἦν Αἰγύπτου. καὶ Σίλδυκος τ̃ περὶ Βαβυλῶνα τόπων, ὡς ἱστορεῖ ἐξήκοντος.

Καὶ ἁμάρτοι τ̃ τομῆς] Τὸ ἐξῆς τ̃ ἐπ' εὐθὺ τομῆς.

Κύρου ξενολογῶν] Ξένους τραπόζας συνάγων καὶ ἰδίᾳ ἀνακοινούμενος.

Καὶ ἄλλον Παρμενίωνα ἐπαινούμενον] Τὸν Φιλίππου λόγῳ, τάττα γὰρ τραγῳδῶν ὁ Παρμενίων, πάνυ εὐδοκίμῳ.

Ὁ Τίβιος] Οἰκείτης ὄνομα.

Ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις] Πάνυ καταπλήλως τοῖς φυσικοῖς τ̃ ζώων χρῆσι, τὰ τ̃ ἀνθρώπων ἐπιπονώτερα ὄντα ἐμφαίνει. τῷ εἰς τὰς ψυλίας πλεονεκτικῷ ἵππου, τὸ ἢ τελείως ἄπληστον. τῇ τ̃ βατράχων φλυαρίᾳ τὸ συνουσιαστικὸν. τῷ κηπίῳ τ̃ κολοιῶν καὶ γερυδόνῃ τὸ σοφιστικὸν. τῷ δηλικῷ κανάπαν, καὶ πάντος ἄτιμος ἐν φρονιστικῷ, τὸ μαγειρικὸν. τῷ ὑς ὀχείαν ἑτοίμως ἢ ἀλεκτρυόνος τὸ τ̃ κινωδίας ἀκόλαστον.

Τῇ γυναικὶ ἐμόδιον] Ἐνάντιον τὸ εὐ τῷ λόβῳ ὂ ἐπὶ τῷ ἢ αὐτὸς ἄκρῳ κολόβιον.

Οὕτοι ἀσαθῶσι] Μετὰ τρυφῆς διαπαίσωσι.

Σίλφιον] Σίλφη ζῴδιον ἐοικὸς καυθάρῳ. λέγεται ἢ καὶ τίφη, ἰμπὶς ζῴδιον ἐοικὸς κάνθαρι γινόμενον εὐ τοῖς ὕδασι.

Τὸ λυκαυγὲς αὐτὸ] Τὸ ἐωθινὸν ἔτι μικρᾶς σκοτίας ὔσης.

Mſ. in fol. Ὅτερον ἡ ἀλεκτρύων. κόρυθα βοᾶν κρία.] Ἀντὶ Ὁμήρου κεῖται ἐπὶ τ̃ Γλίνα βοᾶν εὐ Ὀδυσσείᾳ, ὃς οἱ ἐπαίρει ἢ Ὀδυσσέως σφάξαντες ἔθυον, αἱ βύρσαι ἢ καὶ τὰ κρέα ἐκινοῦντο τε καὶ ἐβόων, ὥσπερ ζωῆς ἐούσης αὐτοῖς. [ἡ τὸν παιδαριδίμενα ὄνειρον] κυλᾶς σὺ πυῶν. ἄμφω ὁ τραγῳδὴς καὶ εἰς φάσκων ψιλὸν λαπτλάνῃσι. [σὺν ἀφανῶς] ἀλλὰ ἐξαφανῶς ἢ ἐξακούσας. [ὑποδεδραγμένου] μιγὰν. [πότος] πότον προξυτόνως μὲν σημαίνει τὸ συμπόσιον. ὀξυτόνως ἢ αὐτὸ τὸ πόμα ἢ τὸ πίνειν δηλοῖ. [ὦ τὰν] ὦ τὸν σημαίνῃ τὸ ἑταῖρε. καὶ γίνεται ὄνομα τὸ ἕτης, σημαίνῃ τ̃ συγήθη. κρούγνυται ἕπαιτι. ἐξ αὐτοῦ γίνεται ἑταῖρος, ὡς

μίγματος μιγνυμένου, καὶ σὺ συγκεκριμένη ἐπεν. καὶ ἡ κλῆσις ὦ ἐπεν, καὶ ἀπόλαυσις Ε τῶν. [οἰσυίνοιο] οἰσυίνη ἡ ἐκ λύγου ἠρμοσμένος πυκλάτρων. ὁ ποιητὴς ὅτι κ ἐξ Αἰγίνης ἡμίζεται κιττίδια τοιαῦτα ἁρμόσεται. [ἀλλὰ] τῶν ἀρίστων ἀπὸ τ οἰσύας. οἰσύα δ ἐστιν ἀκανθώδης βοτάνη, ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χρόνια. [ἐπικαῖς] τὸ ἐπικαῖς τρίτα δηλοῖ, τὸν αφόπιλαθον, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπικαὶς ἄνδρασσι. καὶ τὸ σύμμικτον, ὡς ἐπὶ λέγεται ἐπικεκῶς ὁδὸς ζῇ, ἀντὶ τ συμμίκτης. καὶ τὸ πᾶν, ὡς ὁ τοῖς Ολυμπιακοῖς ὁ Δημοσθένης, ὁ μὲν ἁπλῶς ἐπικεκῶς τοῦτ' ὂ δυσκαταπόνητον ἐστιν, ἀντὶ δ πάνυ δυσκαταπόνητον ἐστ. [λυκοῦ γ τὸν μὲν Ανδὸν ὁ ἱστορικὸς ὧν.]..... τ Φίλιππον λέγ. τοῦτο δ φασὶν ἐκ ὁ Παρμενίσκου τῶν ὑποδεκμέν. [κεκεμβατήσας] κεκεμβατεῖν εἰς κενὰ βαίνειν. κενὰ ἐπιχειρεῖν. [καπακυρσούλου] καπακυρσούλου καὶ ὁ σωκράδιμος γε τῶν ἀπλῶς. οὐκ ἂν ἐδὲ ἀνθρωπίνου εἶναι νομίζω.

Γ'καρομμίππος, ἢ Τ'περνέφελος.

P. 186. Mſ. in 4. Γ'καρομμίππος ὁ σωκείμενος ἐπιγράφεται] λείπει λόγος ῥᾳδ.....

Υ'ποκείμενος οἷς Γ'καρομ τ Δαιδάλου ὑποφερόμενος..... καὶ πτερύγιον καὶ φασμασιδές. οἷς Μήκιστος τ Κωμικὸν φιλόσοφον..... ὃς Παπίρου ὑπάρχων τ Λυκίας, καὶ τῶν Αντιόχου δὲ ὑποποιούμενος γυναῖκα ὧν καὶ συγκεκομμένον τὸ σῶμα, καὶ αἰδέσιμος, ἐδὲ τῶν ὄψιν, ὅσα ἐσθῆτι ὄργανα διαφέσκοπον ὑποφέρεται καὶ.... ὡς εἰ τίς ὑπὸ Φιλοκράτους τοῦ Τυρίου τ Αποδοκίου δ Τυρίου ἀναγράφοιτο βίου, καὶ ὑπὸ ἐμπόρου ἐφωράθη, καὶ Κόμωνος τ Πλαποποιοῦ. καὶ λάθ τοῦτο ἐπεὶ ἐβούλετο ἀποδοκίου τοῦ σοφιστοῦ τοῦτ' ἀνδρώπου, ὄμβρου, φασὶν, ὀμβρίου σωτῆρος. καὶ τὸ δ βίβλ λοιπὸν ἐποποιοῦσιν ἔχουσι τοῦτο παρατείνας τὸ συγχώρων, καὶ εἰς μεδὲν ὠφέλειαν τῶν σχολῶν ἀναδιατρίβοντες. διὸ καὶ ὁ παρὼν Αριστοφάνης φασκηλόγησεν τοῦτο δὴ τὸ συνῆθες αὐτοῦ σωτηρίου, καὶ ὑποτερόφελα ποιητὰ ὀνομάζουσιν, συζεύγνυσι τοῦτο τ Γ'καρομ, λίνον λίνῳ συνάπτων, ὡς ἀπαρτιαζόμενοι φάσκουσι.

Σταθμός] Μοῦ.

Υ'ποξενίζουσι] Εἶναι καὶ ἀγοράσας ἀφελεγμένους.

Παρασάγγας ὅλας] Ο'λοκλήρους.

Πάρεστιν ἐξ ὑφαντοῦ] Α'πὸ δ ὑφαντοῦ πανοῦ.

Τὸ πῶμα πίστεως] Υ'πὲρ, ἀφ' τοῦ πίνω.

Ποδοφερὶς] Ο'μοίως.

Θύτη πειθικῇ] Ε'ρώμενον.

Παρακατιγῇ] Μέτρον Περσικὸν ὁ δισύλλαβος, ὁ δὲ στοιβὶς λ' τ' στοῖβος, ἐργάζεται ῥ'. ὥσπερ καὶ τὸ πλῆθος ποδῶν ῥ'. τ' δὲ μίλιον, σταδία ζ'. πηχεῖς δὲ τ ἀρχαιοτέρων δίκῃ βάλλοντες στοιβὸν τὸ μίλιον εἶναι. Στράβων δὲ ὁ γεωγράφος, ἡ. ὅμοιοι ζ'.

Ε'κείνῳ τοῦ Φρυγὸς] Τοῦ Φρυγὸς. ὁ Γαννυμήδης ὁ τοῦ Φρυγὸς βασιλέως δίψησης. τοῦτο ἠρώτα ὁ Ζεύς. καὶ μεθελκύσεις εἰς ἀετὸν, ἁρπάσας αὐτὸν, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν οἰνοχόον.

Ο μὲν γὰρ Γ'καρομ] Γ'καρομ υἱὸς δὲ δ Δαιδάλου. ὅτι ὧν ἐπέτετο αὐτὸς καὶ

καὶ ὁ πατὴρ. ὡς παῖς ὁ Ἡρακλῆς ἀπελθὼν εἰς ὄψον, ἢ κέρας λυθήσε-
ται πλεῖον, εἰς τὴν θάλασσαν ἔπεσε. καὶ ἀπ' αὐτῆς ἁλὸς ἡ Ἡρακλεία
πέλαγος· ὁ Δαίδαλος δέ, μικρὸν ἐπιτάδην διέσημος. ἀπ' ἔτους αὐτὸν
καὶ εἰς αὖτον ἔφη ἀναδεδηκέναι τὸ ἐρώτημα.

Τὰ ἀκύπλερα] Τὰ ἄκρα τῶν πλερῶν, τὰ εἰς ὀξὺ καθελήγοντα.

Λύπαις ὠλέναις τὰ πλερά] Σὺν αὐγαῖς ὠλέναις. ὠλένας δὲ λέγουσι
καὶ τὰς ἄμας.

Διαίξασα] Ὁρμήσασα.

Καὶ ἐτέκμηρα λύ] Ἀδηλα.

Ὡς οἷόν] Ὡς δυνατόν.

Τερατυρίας] Μαζιολογίας.

Τῶν χαμᾳὶ] Ἀντὶ τῶν ἀνθρώπων.

Οὐρφιογνώμων] Ἀνόητος.

Μύδρον μύ] Σίδηρον πεπυρωμένον.

Ἐπικλίνετο] Καπεσκύαζεν.

Ὑψηλόραι πινές] Ὑψηλόραι, ὑψηλὰ λέγοντες. ἀρσενογνώμονες δέ, ὑ-
ρεσίνια φρονοῦντες.

Ἠξίουν μετεωρολέσχης τι] ἀντὶ τοῦ ἀρμοῖον φιλοσοφεῖν.

Ἐδίκασε] Ἀντὶ τοῦ ἔκρινεν.

Εἰ σὺ γενιοῦ εἶ] Εἰ γενιοῦσιν ἀλήλοις, καὶ πλησιάζουσι.

Τίσι' εἰ ἀκούσεις] Εἰς Πλάτωνα εἰπόντος καὶ τὰ Ἀναπτήν.

Ἢ τὰς ἀπὸ τοῦ πέρατός τι] Δύο γὰρ ταῦτα τὰ πέρατα τῆς καὶ τῶν
ἀπείρων, αἵτινα εἶναι φασιν οἱ μαθηματικοὶ τοῦ ὄντος γενέσεως. τοῦ
πέρατος μὲν εἴδωσιδοῦς καὶ ἐπὶ σφαῖραν ἀγομένου τὰ ἡμέτερα καὶ ἀφορί-
ζοντος. τοῦ δὲ ἀπείρου, ὁδὸν τὴν γενέσεως ἐσόδιάσης, καὶ ἀραιοπυρώσης
ὃ δὴ τοῦς παῦλαν ἐπιλιπόμενα καὶ πεπαυμένης τὸ χινομένου τῇ ἀφέ-
σει τῆς ὕλης, καὶ βίᾳ πάλιν ἄλλα ἐπιμάσσεσθαι παρεχομένης τοῦ σφί-
γγοντος τὸ ἀμέθυστον καὶ ἀπερρήγνυσθαι τὰ κινήσεως.

Ἀριθμός τις ὁ θεὸς ἐστί] Πυθαγόρας λέγει.

Οἱ δὲ κεῖ χθονῶν] Σωκρατικὸς λέγει.

Τῶν ὅλων δοχήν] Εἰς Μουσῖον ἀποπίπτει τὰ τοιαῦτα.

Τοῖς δέ, τῶν δύτερα] Τοὺς Σωκρατικοὺς λέγει.

Ἐπὶ δὲ, οἱ μὲν] Ἀναξιμένη ἀμφιγελᾶν.

Εἶτα καὶ ἀφανοῖσιν] Ἐπικούρειος φησί.

Τοὺς παρμενοκότας] Γιγηρακότας.

Ἀπιχοῦς] Πάνυ.

Ἔπρεπε δὲ μεθυμός] Λοιδορεῖν.

Λαβὼς νας] Κρατήσας.

Ὑμετῆς] Ὄρη τὰ Ἀτλαντικά.

Ἐπὶ δέ, οἱ μὲν ἀσώματόν τε καὶ ἄμορφον] Τὸν Πλάτωνα. καὶ γὰρ
αὐτὸν τὸν θεὸν καὶ τὴν ὕλην ἀσώματον ἐφασκεν, ἐξ ἀναλογίας τοιαύτης
κατασκευάζων.

Δορυφορήμασιν] Δορυφορήμασι καλεῖται ἀρχὴ τῆς Κωμικῆς τὰ πρὸ
τοῦ ὀνόματος, ἅπινα συμπέρασμα μὲν τοῖς προφθάσασι, αὐτὰ δὲ ἀρχὴν
ἀμελίγεται καθάπερ οἱ θεοί.

Ὑψιβρεμέταις τι] Ἐν ὑψηλοῖς βρεμεταῖσιν, ὅ ἐστιν ὑπερηφάνοις.

Αἰσωπ@ ἀστοῖς κ᾽ κωμήταις] Ο᾽ μυθοποιὸς. σχάσῃ δὲ μοῦσα, ἐ φ᾽ τὸν κάμηλον εἰσάγῃ Αἰσωπίζόμενον τῷ Διΐ.

Εἶτα ὑπερ Φολόης] Ταῦτα Πελοποννήσου ὄρη τὰ Ἀργολικᾶς μοίρας. τὸν Ταΰγετον δὲ τὰ Λακωνικὰ, ἐν ὁρίοις τῆς Σπάρτης.

Κάμινοι@] Κοπτομένων.

Ἀλλ᾽ ἐπὶ τὸ Ὄλυμπον ἀναβᾶς] Τὸν Μακεδονικὸν Ὄλυμπον λέγει. ὁρίζει δ᾽ αὐτὸν ὁ Πηνειὸς κὰ τὸ Θεσσαλικῶν ἐν Τεμπῶν. ὄρος ὑψηλὸν κ᾽ μέγα, κὰ μέχρι Πέλλης ἀνατείνομενον.

Τῶν ἐπὶ τοῦ πόλου Θρᾴκων] Τῶν πρὸς τὰς ἄρκτους ἀνατρεφομένων.

Καὶ εἶχε μὴ τὸν Ῥόδιον Κολοσσὸν] Ὁ μὲ Κολοσσὸς Ῥόδου@ ἀνδριὰς ὢν χαλκοῦς, ἡλίῳ ἀνακείμεν@, κὰ ὃν κ᾽ αὐτὴ ἡ νῆσος ἡλίῳ ἀνέθετο. ἐξέπεσε μὲν πηχῶν τὸ ὕψ@, ἔργον δὲ Λυσίππου ὃ ἀγαλμάζεται. ὁ δ᾽ ἐν τῇ Φάρῳ πύργος κὰ τῇ ἐπὶ πόλῃ Αἰγύπτῳ Ἀλεξανδρείας φηδίμητος τυγχάνων@, πρόβασις τῶν πλοΐων@, ἐπὶ πολὺ δ᾽ ἀέρ@ ἀείχων. ὡς ἀπὸ ῥ᾽ ὁράσεως μιλίων. ἀναφαίνεται δὲ τοιοῦτος, ἵν᾽ ἡ ἡμέρας ῥᾳδίως σημεῖον τοῖς πλέουσι, νυκτὸς δὲ πυρσός. ὡς ἂν οἱ πλοίοντες ἀποδυσηρόμοι, μὴ ἐκπέσοιεν ἐμπίπτοντες τοῖς ὑφ᾽ Παραιτονίῳ ἔρμοις Ἀλφοθείρεως. γέγονε δὲ συγγράμματα μὲν Ἀλεξάνδρου ὃ Φιλίππου κὰ Ὀλυμπιάδος, ἐρεχθέντος@ ὑ Σωφράτου ὃ Κνιδίου. ὃς κὰ ἐπέγραψε τῷ πύργῳ ἐπὶ λίθου, Σώφρα@ Δεξιφάνους Κνίδι@ θεοῖς σωτῆρσιν, ὑπὲρ τῶν πλοιζομένων.

Καλαθὶς Λυγκεύς] Ο᾽ Λυγκεὺς ἐτ@ λέγεται. ὅτως ἐξυδρισμέν@, ὥστε κὰ τὰ ὑπὸ γῆν βλέπειν.

Σπονδύλιος] Ἀνάπλεως.

Ἐπὶ τὰ κρανοδόχης] Καλῶς εἶπεν ἐπὶ τὰ κρανοδόχης, ὡς ἀπλήρωτον δὴ πυρός.

Ἀπὸ] Ἀλκαθοῦ.

Μετὰ τὸν Ἐνδυμίωνα] Τὸ Ἐνδυμίων@ ἐρασθῆναι τὴν σελήνην σωζει αὐτῷ, κὰ ἀφ᾽ τούτου Ἐμπεδοκλῆς, ὡς δεῖ τὸν σελήνην ἀφ᾽ γειν, κ᾽ ὃ Ἐνδυμίων@ ὀμμυσι.

Νῦν γὰρ δὴ λημᾷ] Ὀφθαλμιᾷν, λῆμα γὰρ ὁ σωκαχύμενος τὸ τῇ ὀφθαλμῷ ὑγρός.

Καὶ μὴν πικρὸν σοι] Ἐν σοὶ ἐστ, φησὶ, τὸν ἵνα ὀφθαλμῷ βασιλικὴ κτήσασθαι.

Κατ᾽ ὀλίγον ὑπανιὼν] Κατὰ μικρὸν ἀπερχόμενος.

Πολιόμμα μὲν σωώνει] Πολιόμματος ὁ ἐπίκλην Φιλάδελφος Στρατονίκην τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν εἶχε γυναῖκα. Λυσιμάχου ὃ ἦν τ Ἀλεξάνδρου ἀδελφὸν, ὅτος Ἀγαθοκλέα τὸν υἱὸν Ἀφθονήτην ἐπιβουλεύσαι αὐτῷ ἀπέκτεινε.

Ἐν τῷ χαμαιλυπείῳ] πυρετίῳ.

Τὴν ῥῶν κατηλοημένος] Δεπτηρυμμένος, πεπιεσμένος, συνεπτυγμένος. δηλοῖ γὰρ τὸ σωυτρίβειν, ἢ τύπτειν.

Τυμπανίην] Τέρψιν.

Ἐνεργὸν ὑ] Δυσχερές.

Εἰλαπίνας] Εὐωχίας ἄρεσθαι.

Τὴν Γετικὴν ἀποβλέψαιμι] Τὴν τῶν Γετῶν * χώραν. οἱ δὲ Γέται ἔθνος βάρβα-

* Hi ab aliis Daci vocantur. Vide Xiphilinum in Trajano.

βασίλεια καὶ ἰσχυρὸν ὁ Ῥωμαίων κρατῆσαι καὶ μέχρι φόβου ἀπικέσθαι τοῦ Ῥωμύλου, ὃν τρισὶν ὕστερον ἔτεσι ἐξολοθρεύθη Δημοβάλου χρόμενον βασιλεῖ, ὃς τὸ πᾶν ἔθνος εἰς ποταμὸν κυβιστήσας ἀφανὲς ἄφθη. ἐκφεύγει δ' ἔθνος ἐπιτήδευμα λίγε.

Ἀπωδὰ] Ἔξω τοῦ ᾠδῆς.

Ὁ ποῖός τις ὁ κυκεὼν οὗτος] Κυκεὼν πόμα ἐστὶν ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτου καὶ ὕδατος συγκείμενον. ἐπειδὴ δὲ Ἀπόλλων λίγε οὐ πολλῶν συγχεῖν τὸν βίον, ἀφ' οὗτο αὐτὸν κυκεῶνα ἐκάλεσεν.

Τὸ Σικυώνιον πεδίον] Σικυὼν πόλις ἐστὶ Κορίνθου πλησίον. ἡ δὲ Οἰόνη ὁδὸς Μαραθῶνα. Ἀχαρνῆσι δὲ, ὡς Ἀθήνησιν. καὶ γὰρ Ἀχαρναὶ ὡς Ἀθῆναι.

Φακοῦ πλεῖόν ἐργον] Φάκης, ὁ ὠμὸς. φακὸν δὲ ἡ ἰσχὰς ἔσται.

Τὴν Κωσσυρείαν] Περὶ τῆς Κωσσυρείας γῆς ἠμφισβήτουν ἀλλήλοις Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι. καὶ ἔδοξεν ὡς πεντηκοστίσας ἀφ' ἑκατέρου πλῆθος μαχαῖρας, καὶ τὸ νικῶν ταύτῃ κύριον. μαχομένων δὲ αὐτῶν, πλὴν τεσσάρων πάντες ἀπέθανον. δύο Ἀργείων καὶ ἴσους Λακεδαιμονίους. εἶτα δεξάντων Ἀργείων νενικηκέναι, καὶ ἀφ' οὗτο ἀναχωρησάντων, ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπὶ χωρίας μείνας, τὸ νενικηκέναι ὠφείλη, Ἀργείων ὡς φυγόντων ἡττηθέντων.

Θεὶ φέρων] Τρίχα.

Ταῖς μυρμηκιαῖς] Τοῖς τῶν μυρμήκων τόποις.

Τὸ γὰρ Πάγγαιον] Τὸ Πάγγαιον ὄρος ἐστὶ Φιλίππου τῆς Μακεδονίας, χρυσοῦ μέταλλα ἔχων.

Τοὺς Μυρμιδόνας] Ὁ Αἰακὸς δὲ Διὸς ἦν υἱὸς καὶ ἐβασίλευσεν. λέγεται δὲν ὅτι θεωρῶν τὸν αὐτοῦ χόρον ὀλιγανθρωποῦντα, ηὔξατο τῷ Διΐ. ὁ δὲ τοὺς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε. καὶ ἀφ' οὗτο Μυρμιδόνες κέκληνται.

Ἐς αἰγιόχοιο Διὸς] Λίγει ὁ Ζεὺς ὑπὸ αἰγὸς τραφῆναι, καὶ διὰ τοῦτο δέρματος αἰγὸς, ὑπὸ ἀσπίδος, βαστάζειν. αἰγίοχος δὲν, ὁ αἰγίδα κρατίχων.

Βαρὺ γὰρ ὑδὲν ἦν μήτ φέρειν δέη] Οὐδὲν βαρὺ τὸ ἀφαιρεῖσθαι σε. οἱ μὴ χρεία ἔσῃ βασιλέσι π.

Οἱ δὲ ὅτι ἂν ἔκφυσε ἐπινοήσει] Ἀναξαγόρας τοῦτο λίγε ὁ φυσικός.

Καὶ τὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκφύσε βίον] ἀλλὰ κἀκεῖνα ἴδιά αὐτῶν. τὸν ἐκφύσε κρτικίαν λίγε, οἱ μὴ δρημίως καὶ τοῦτο λίγε δραματέργων ὡς ἐπὶ σκιωῆς ἐκφύσε τῶν ἀνθρώπων ἀφ' ἑαυτοῦ, ἅπερ ἄλλως μὲν ὄντος, ἄλλως δὲ ἀξιοῦσθαι δεικεῖν.

Ἵνα μὴ δέξω] Τοπικὸν τοῦτο αὐτὸ δὲ ὅπου.

Δεσμὸν τε καὶ πτισσοῦδες] Καθαπλεκτικὸν καὶ φοβερὸν ἀπὸ τοῦ Τίτσω. Τιτᾶνες δὲ οἱ παλαιοὶ θεοί.

Ἀπεμηρύσαμεν] Ἀπεμήσαμεν.

Χρεμπτίσαντες] Διοικήσαντες.

Διακασσάμου τοῦ τόλμου] Ὑπὸ διαφορᾶς δεξᾶς ἀνθελκόμου.

Τί ἂν λίγοις φησὶ Σῶτις περὶ τῆς Εὐφιάλτης] Σῶτις καὶ Εὐφιάλτης ἤθελησαν θεομάχοι ὄντες, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν.

Τὰ Διάσια τοιοῦτον ἐστὶν] Διάσια ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἣν ἐπιτέλουν μετὰ πομπῆς συγγότης, ὑόντες εἰ αὐτῇ Διὶ Μειλιχίῳ. τὸ δὲ Ὀλύμπιον ὅπερ ἐστὶ ἱερὸν Διὸς Ὀλυμπίου Διὸς οὐ Ἀθήνας, διὰ μεγαλουργίας λαπρᾶν

Ἀθη-

Ἀθηναίων χαμαίτυπ εἰς τὴν κωλιαδικήν, πλεῖον ἢ τ' ἐπῶν παρίστα κωμῳδήσει, ὡς καὶ ὁ Κυζικηνὸς, καὶ σὺκ ἂν σωιεπλέσθησαν ἐμοὶ, εἰ μὴ Ἀθηναῖος ὁ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων δημοσίοις ἀναλώμασι σωιεπλάσατο ἢ ἔργων.

Ἐν Δωδώνῃ νεών] Δωδώνη πόλις ἐπὶ Θετταλίας, ὃ ἦ ἱερὸν Διὸς μαντεῖον.

Παίζεις ἔχων ὄφιν] Τὸ ἔχων φράσεως ἕνεκα κεῖται μηδὲν σημαῖνον φιλόκαλον δὲ εἶπεν, ὅτι ἀεὶ φιλεῖται τὰ ξένα.

Ὑπὸ ἢ ἔ κραδὸ ἔ ὑγιαῖν] Ἔνθα ἐπελεῖτο τὸ Ὀλύμπια ὡς ἡμῶν ἦ Διός.

Τοιγαροῦν ψυχροτέρας] Ἐπὶ καὶ οἱ Πλάτωνος νόμοι, ὃ χάλκεα μίσεις, καὶ ἡ πολιτεία ὃ πλάσματος λόγου, ἀσαύτως καὶ αἱ Χριστιανῶν συλλογισμοὶ σοφισματώδεις ὄντες, καὶ οὐδὲν ἧττον ἔ Πλάτωνος νόμων τὸ χρειῶδες ἐπιφαίνοντες, δρᾷ κεῖνο καὶ ἀπαίσιόν τι μηδὲν ἀνθρώπων μεταχειρίζοις ἀσυλλογίστως τούτοις, ἀφ' ὧν τὸ ἀνωφελὲς ἢ καὶ ἄκαιρον.

Τὸ Ἀκαδημαϊκὸν σκεῦος ἐπαινῶν] Οὐκ ἀκριβῶς τὴν Ἀκαδημίαν τῆς Πυῤῥωνείοις ὑπὸ Ἐφεκτικῆς λαμπρύνει Λυκιακὸς. ἀπαιδαγώγητος γὰρ τούτοις οἱ ἐξ Ἀκαδημίας. ὡς αὐτῶν ἐστι σκεῦος ἔ Πυῤῥωνείου ἀκαταληψίαν ὃ παῖς ὑποτυπώσεων, ἔπαιρον γὰρ τοῦτο ὑπὸ τῆς ἐσοφείας ἔ ἀπταίστου λόγου. σὺν ἔχοντες ὁποτέρῳ παρέχοιεν αὐτὰς εἰς συγκρίσεις.

Κατέκλινε δὲ τὸν πάππον] Ἐξ ἀνθρώπων γὰρ ὄντες θεοὶ ἐπιμόνως ἐμέ.

Ἐκ ἔ ὑγιαῖν κραιπάλου] Σὺν αὐτῷ τῷ λίπᾳ.

Καὶ ὁ Σειληνὸς κόρδακα] Κόρδαξ ἐστὶ ἡ μᾶ μέσης ὄρχησις.

Διαπηρώμενος] Θεραπεύων καὶ παρηγορῶν ἐπαληθεύοντα.

Καὶ τὸν πρῶτον ὠδῖνα] Τὸ ἄρξασθαι μὴ ὕδατος.

Ὑποβεβρεγμένον] Ἀντὶ ἔ μεθύοντα.

Ὑπόμεθυε] Δυσθαιόπλα.

Τετυφωμένου] Ὑπερφρονοῦντα.

Τὸν σκευοφόρον] Τὸν εἰς ὀλίγον εἴρηται.

Ἐς νέωτα] Εἰς τὸ ἑξῆς, ἤτοι τὸ ἐπιφερόμενον ἔτος.

Ὑπὸ ἔ Ἑρμᾶ] Ἑρμῆς ὁ ὄρος Κυλλήνη ἡμιάμβου.

Mſ. in fol. Ὑπερθαυμάσιος ἡ ὑπερμέγεθες ἀκατάληπτον τόν τι] εἰ λητὸν ἐστὶ τὸ ὅλον ὁ τυχὸν ὑπὲρ τοῦ λόγου πᾶν τοῦτο συνίστησι μόριον, Λυκιανὸς κρίκιον ἄθλον σῶμα. ληκῶδες ἥδιος πίθυκιον ὁ θεὸς ἄκρος. [πλιξάσθαι] παῖς πλέυξε τὸν ὕδατος πλάτιστα, ἢ πλέυγμα κωμῶν. [ἀφτελῶ] τὸν ἀφτελῶ ὑπαυδᾷ ἐπὶ ἔ αὐτῷ σημαινομένου παραλιθὸν ἐφ' ὃ καὶ ὁ τῆ Προμηθεῖ ὠφέτρεφε. [ἀφηκησάμην.] παρέσεται, καταδηλοῖς. ὄθεν ἀφηκησάμην, ἀφηλαύνων, ἐλᾶν, καταφερόμενον. ἀφηκήσαμεν ἐνώπιον συγήσαμεν. [χάλοιος.] χάλοιος καὶ χαλκὸς διαφέρεται. χάλκεος μὲν γὰρ ὁ χάλκος ἄξιος. χάλοιος δὲ, ὁ χαλκοποιὸς. [καὶ ὅσον οὐδὲ τῶν παίδων ἀβράκης ἐφίζεται.] ἔμφασις τοῦ τὸ ἔ Εὐριπίδου σκεῖον. ὄβελ δ' Ὀδυσσεύς, ὅσον σὺν οὐδὲ. ὕδη σὺν ἐλίγῳ καὶ σὺν εἰς μακρὸν. [καὶ Ἐφιάλτης.] Ὥστος ἢ Ἐφιάλτης ἤλασεν ἐς τὴν ἀριστερὴν ὠμοπλάτην. καὶ δὴ ὄρη ἐπιθέντες ὄσσῃ ἐπ' ὄλυμπον ἀνέβαινον.

Ἀπὸ-

Ἀπόλλων τύτοις ἐτόξευσε. καὶ ὁ μὲν μῦθος ἔτος. ἡδέως δὲ ἀκηκοέναι ὅτι φυσικοὶ φιλόσοφοι ὄντες Θετταλοὶ Ἀλοέως παῖδες, πρῶτοι ἀναμετρῆσι ἐπειρήθησαν τὰ τῶν ὑφηνίων σώματα δύο τῆς γῆς, ἐχόντοτε τοῖς ὄρεσιν ὑψηλοτάτοις τὸ Θετταλίας εἰς τοῦτο καὶ τῇ ἐξ ἐκείνων σκιᾷ. σαυτὸν δὲ αὐτοὺς ἐκέλευον πιστὸν καὶ δόκιμον εἶναι καὶ ὁ μῦθος πίστωσιν, ὡς ἱστορεῖ * Δημω.... [μύρτιλος] ὁ ἡνιοχος τῦ μυρσίνης. [ὁ Μῶμος] Τοῦτον τὸ Μῶμον ὁ Λυκιανὸς θεὸν ὑποπτεύειν μεμφόμενον τὰ ὑπὸ τῶν θεῶν γινόμενα. [διεπηρύκηθη] ἀφύλακτα καὶ παρόχως ἐκπληρῦτο. [τῷ ἐκ χειρίαν] τῷ κατὰ ὀλίγον εἰρήνῃ εἰς τὸ ἐξῆς ἤτοι τὸ ἐπερχόμενον ἔτος. ἐστὶ δὲ χρόνου δηλωτικὸν ἐπίρρημα ἔ μέλλοντος. ἔ μὲν γὰρ παρωχημένου δηλωτικὸν τὸ πέρυσι, ἔ δὲ ἐνεστῶτος τὸ τῆπυσι, ἔ δὲ μέλλοντος ἐς νέωτα.

Δὶς κατηγορούμενος, ἢ Δικαστήρια.

Pag. 211. Mſ. in 4. Ἀφλωιάσαντες] Τὸν χαλινὸν ἀπορρίψαντες.

Ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐπ' αὐτοῖς] Ἀντὶ τῦ μὴ δρᾴας ἀφομοίωσις τῦ ἔργων ἄπτεσθαι. τὸ γὰρ βλακεύειν, ἐπὶ τῦ μὴ ῥᾳθύμως τι ἐπιτελεῖν τάττεται λέγεται.

Ὥσαφ τὸ ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλοι] Νεμέα ἐστὶ τόπος ἐν τῇ Κορινθιακῇ ᾠδαὶ * * Τρητὸν λεγόμενον, ἔ Ἡρακλῆς τὸ λέοντα φονεύσας, τὰ Νέμεα ἐπιτελέσας κατήρξατο. ἐν ταύτῃ τῇ Νεμέᾳ, ἀφ' ἧ Ἡρακλῆ τὸ λέοντα κατηρξάσατο, οἱ βυκόλοι ἀχρυπνότατοι καὶ φιλοπάγμονες ἦσαν, φόβῳ τῦ μὴ παθεῖν ὑπὸ τῦ λέοντος τὰ βυκόλια.

Υπ' αὐρῶν] Σήψεως.

Ἐώλους δίκας] Ἑωλός ἐστιν ὁ χθιζινὸς ἄρτος, ὁ μὴ δυνακινάμενος τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ. ἑώλους δὲ δίκας λέγει τὰς φυλαττομένας.

Καὶ μάλιστα ὁπόσαι] Καὶ μάλιστα ὅσαι εἰσὶ ἀφ' ἑτέρων. οἷον ὅτι χρέωμαστικὴ κρείττων ἐστὶ τέχνης, ἢ ῥητορικὴ χρεωμαστικῆς.

Ὑπερημέρους] Παραβαίνοντας τὴν προθεσμίαν, τυτέστι ἀφειλομένους.

Ἐξεῖναι ἐφέντων] Ἐκκλήτων διδομένων.

Ἐξ ὑπαρχῆς] Ἄνωθεν.

Παρὰ τὰς σεμνὰς ἡμᾶς] Σεμνὰς ἡμᾶς τὰς Ἐλευσῖνας· τύτων γὰρ τὸ ἱερὸν πλησίον ἔ Ἀρείου πάγου.

Ὁ ἔ Σωφρονίσκος] Τὸν Σωκράτην λέγει.

Μηδὲ τ' ἀλεκτρυόνα] Ὁ γὰρ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδωνι τὸ ἀπαθὲς Σωκράτους διηγούμενος, εἰσάγει αὐτὸν ἐν τῇ μέλλειν τελευτᾶν, ἐπιτρέποντα τυθῆναι τῷ Ἀσκληπιῷ τὸν ἀλεκτρυόνα ὃν συνεπάξασθε.

Διεδίδοντας] Ταραττόντας.

Προσωσιέναζ με] Ἰδιοποιεῖσθαζ.

Προεπτερώσαζ] Ἀπὸ πτόλεως ξηνοδεχηθῆναι.

Ἐκλελῆσθαι πάλαι] Ὅτι τὸ ἐκλελῆσθαι αἰτιατικῇ συντάττεζ.

Δυσσοπίων] τὸ ἀνέκπλυτον βάμμα.

* Sic ſcriptum eſt in Codice Mſ. An hic autem intelligatur Δημοδίνης Thrax Grammaticus de quo Suidas, an alius, juxta cum ignariſſimis novi.

** Legebatur unâ voce παρατρητὸν, ſed liquet ex Pauſania in Corinthiacis locum fuiſſe Nemeæ vicinum qui Τρητὸς dicebatur. Vide Sylburg. Ed. p. 111.

Τὴν πύκνα ὀρῶσαι] Τὴν ἐκκλησίαν τὴν Ἀθηναίων δῆλόν τε ἀπὸ τοῦ πλήθους ὄν ὁ ὑψηλὸς τόπος δῆλον τὸ πεπληρῶσθαι καὶ συνεστῶσαν ὡς ὑφ᾽.

Τὸν Πανὸς ἢ Διονύσου] ἁρμοδίως ὡς ἴδιον ὂν ἐπαινεῖ αὐτόν.

Τὸ Παρθένιον] ὄρος Ἀρκαδίας.

Ὑπὸ δὲ τὸν Δαπόδην] Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς κατὰ τὸ Ἐκβάτανα τεθεὶς, ὃ δὲ ἐαυτὸν ἦλθεν, ἀλλ᾽ ἔπεμψε Δάτιν στρατηγὸν. ὁ γ᾽ ἐλθὼν εἰς Μαραθῶνα, ἡττηθὲν ὑπὸ Ἀθηναίων.

Σπήλυγξα] Σπήλαιον.

Ὑπὸ δὲ Πελασγικῷ] Τόπος Ἀθήνας ἀπὸ Πελασγῶν οὕτω καλούμενος, γράφεται καὶ λάβδα δὲ ῥ.

Ἀπωτέρω δὲ κύδιμον] Πόλεμον, λέγει δὲ Πέρσας συμμαχίσαντας τοῖς Ἀθηναίοις ἐν Μαραθῶνι, πολλὰς τῶν βαρβάρων ψυχὰς ὄντας.

Ὄρεσιν γὰρ ἔχωμαι] ἐν ὄρεσι διατρίβω.

Ἀσκηκὼ] πολεμικῶ.

Μετρεῖν ὡσεὶ τὸ ὄρθιον] ἀντὶ δὲ ἐπὶ τὸ μεῖζον καὶ ὀξὺ τὸ φωνῆς. εἰς ἀμφίσβητον ἔγκλησιν τὸ τῶν Φιλοσόφων ἐν ταῖς ἀμφιλογηταῖς συνουσίαις σπουδάζεσθαι.

Τεθήπασι] Θαυμάζουσι.

Ἁλὶς ἔχοιμι] ἀντὶ δὲ ἅλις ἔχων, ἤγουν ἀρκούντως. ὅτου γὰρ τὰ δίκαια ἐν τῇ συμφορᾷ ἀθροίζεται. ἐπὶ τοῦ μὴ τοῦ κατ᾽ ὀλίγον κίνησιν, μηδὲ ἀντὶ ὑποπτικοῦ ῥήματος οἷον ὅτου ἢ ὅπου εἰσέλθῃ, καὶ πάλιν ἐξεράζεται, ἀντὶ γὰρ δὲ εἰσέλθῃ.

Ἀρχαιρεσιαστικὴ] Τοιαυτιζιλική.

Κατὰ δὲ ῥήτορα] Ὁ ῥήτωρ ὅτος ἐν αὐτοῖς, καὶ ὁ δῆμος Λεκικός.

Καθάπερ τὸ Σύρον] Διὰ τὸ Σύρον εἶναι τὸ ῥήτορα.

Καί μοι ἤδη κάλει αὐτόν] Εἰσελθὼν ὁ πολέμαρχος εἰς τὸ δικαστήριον, πείθεται τοῖς δικασταῖς.

Ὅπου ἐν χερσὶ κέκρυμμαι] Ὅπου οἱ Στωϊκοὶ ὡς κεφαλὰς ἤτοι ἰδίους καρδίους, ὡς οἱ Μοναχοὶ τοῦ.

Μορμολυττομένη] Ταραττόμενος.

Ἀφώβητος] Φυγαῖς.

Ὅπου μηδὲ τῶν θεῶν φείδεται] Διὰ τὰς Ἐπικουρείους ὑπείληφεν ἀθέους μὴ ὄντας, ἡδονὴν δὲ πρεσβεύοντας.

Τὸν ὑμέτερον θησέα] Ἀθηναῖος γὰρ ὁ Θησεύς· Ἀθηναῖοι δὲ οἱ δικασταί.

Τῇ ἐλίᾳ βωμὸν] Βωμὸς ὑπῆρχε παρ᾽ Ἀθηναίοις ἡ ἐλία, * ὃ φησὶ ἀδικούμενοι, ἵνα ἐλεηθῶσι, καταφύγωσι.

Τὰς μὲν ἀγκύλας ἐκείνας λόγους] Τὰς ὠφελιμαμβύλους, λέγει δὲ τοὺς συλλογισμούς.

Τελικῶς ἔλεγον οἱ Στωϊκοὶ τὸ ἀγαθόν· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον καὶ οἷον πρὸς ἔχον χωρεῖν, ὃ καὶ ἀφορμὴν ζωῆς, ἀγαθὸν εἶναι λέγοντες, ἀφ᾽ ὃ συμβαίνει ὠφελεῖσθαι τῷ πρώτως εἶναι αἰτίαν καὶ ὑφ᾽ ὃ δεύτερον καθὼς συμβαίνει ὠφελεῖσθαι. ὥσπερ εἰ θερμοκοιτόμυος τις ψύχους τὸ νόσημα παλαίοι, μὴ τὸ θερμαῖνον, ἀλλὰ τὸ θερμαίνεσθαι αἴτιον τῆς ὠφελείας. καὶ πάλιν ἐλι-

γμὸς

* Hic ſcriptum fuit ἐλαίᾳ, quòd nempe Librarius diſtanti minùs attentus affines ſonos τῷ Ε & τῷ ΑΙ confuderit. Vid. Præfationem præfixam Scholiis primi Voluminis.

ον ἀγαθὸν κοινότερον καὶ ἐπὶ τὰ ἐρημένα Δημόκριτον, τὸ οἰκεῖα ὠφελοῦν, καθάπερ εἴ τις ὄνῳ ἡδεσμάτιε, ἀλλὰ μὴ σὺ ταπεινόφρον. Ὁμοίως τούτοις ἐστὶ τὸ κακὸν εἶναι τρίτον. τὸ τοιοῦτον ἐπὶ τῶν συμβαινόντων βλάπτειν, ὡς ὁ κακόμοιρος ὁ κυβερνήτης καὶ τὸ κακόν, ὡς ὁ χαλεπὸς ὑποκριτὴς Δημοκράτους. καὶ τὸ κοινότερον καὶ ἐπὶ τὰ ὄντως ἀναφερόμενον, ὡς εἰ φάσκοι τις, πρὸς τὴν εἴδησιν δεῖσθαι τὸν σωφροσύνης ἕνεκεν πόνοις αὐτὸν ἐκδόντα ἀναιρῶν Δημοκρίτου. τούτων δὲ τῶν ἀγαθῶν, τὰ μὲν εἶναι φῂς ψυχήν; τὰ δὲ ἕκθος. ἔστι δὲ σῶμα, ἔστι δὲ τὰ κυρίως ἕκθος, τὰ δὲ ἔστι καὶ ψυχήν, ἔστι κθος. ὥσπερ ὅσοι φίλιοι μὲν θεοὶ ἡμᾶς ἢ τινα χρίσιν οὐκ ἔχουσι τῷ μηδὲ γνῶσει ἡμῖν εἶναι, ἄλλως δὲ σπουδαῖοι εἰσὶ καὶ ἔχοντες ἀρετάς. ἀναλόγως τούτοις καὶ τὰ κακὰ τρίτιλα ἔχει Δημόκριτος. καὶ ἔτι τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν εἶναι φασὶ Δημόκριτος, ὡς τὰς ἀρετάς· τὰ δὲ ἕξεις, ὡς τὰ ἐπιτηδεύματα τὰ δὲ ἔστι ἕξεις, ἔστι Δημόκριτος, ὡς αἱ κατὰ ἕξεις ἀρετὰς συέργειαι, οἷον ἡ φρόνησις, ἡ διαβούλησις, καὶ τὰ εὐβουλήσια. ἀναλόγως καὶ αἱ περὶ ψυχὴν κακίαι, ὡς φθόνος, καὶ φθονερὸς, καὶ φθόνησις. καὶ αὖθις τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν εἶναι τελικὰ, τὰ δὲ ποιητικὰ, τὰ δὲ καὶ τελικὰ καὶ τὰ ποιητικά. ἡ μὲν εὐφροσύνη ἄνθρωπος καὶ ὁ φίλος, ποιητικὰ ἀγαθὰ· χαρὰ δὲ καὶ εὐφροσύνη καὶ θυμηδία, καὶ φρονίμη περιπάτησις τελικὰ μόνον. αἱ δὲ ἀρεταὶ πᾶσαι καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰρ ἀποτελοῦσι καὶ συμπληροῦσι τὴν καθαιμονίαν· σῶμα δὲ ἐδέξαντο, καὶ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὰς ἀρετὰς ψυχὴν μόνον, τὸ συμφυὲς καὶ σύγκρισιν οὐ ἡμῖν πανδήμους λέγοντες, καὶ ζῶον εἶναι αὐτὸν, καὶ ζῆν καὶ αἰσθάνεσθαι· μάλιστα τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς μέρος, ὁ καὶ διάνοιαν καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἀρετὴν, ζῶον φασιν. ζῶον δὲ ἄνθρωπον ὄντως λογικὸν, ἀνητὸν, φύσει πολιτικὸν, τὴν ἀρετὴν πᾶσαν τὴν περὶ ἄνθρωπον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸ τέλος, λογικὰ εἶναι φασί. καὶ τὴν μὲν εὐδαιμονίαν, ζωὴν ἀνάλογον εἶναι καὶ ὁμολογουμένην τῇ φύσει· τὸ δὲ τέλος ὁμοίως τὸ ὁμολογουμένως ζῆν. τοῦτο δὲ ἐστι τὸ κατὰ λόγον καὶ σύμφωνον ζῆν, ὡς τῶν μακρομένως ζώντων, καθαιμονούντων. διὸπερ δὲ αὐτὴν ἀλόγιστον ζωήν; οὐ τῇ τῆς φύσεως συλλογῇ καὶ ἀπιστολογῇ. τρίχα δὲ τὸ τέλος φασὶ, τὸ τελικὸν ἀγαθὸν, ὡς ἐν τῇ φιλοσυγγενείᾳ τὴν ὁμολογίαν λέγουσι τέλος εἶναι καὶ τὸ σκοπὸν, οἷον τὸ ὁμολογουμένως βίον. καὶ τρίτον τέλος, τὸ ἔσχατον τῶν ὀρεκτῶν, ἐφ' ᾧ πάντα τὰ ἄλλα ἀναφέρεται· τὰ δὲ μεταξὺ τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἀδιάφορα, οἷον νόσον, ὑγίειαν, πλοῦτον, πενίαν, σχολὴν, ἀσχολίαν. καὶ ταῦτα διχῶς νοεῖσι· καθ' ἕνα μὲν τρόπον, τὸ μήτε ἀγαθὸν, μήτε κακὸν· καθ' ἕτερον δὲ, τὸ μήτε ὁρμῆς μήτε ἀφορμῆς ποιητικὸν, ὡς τὸ περιπατεῖν ἢ ὀρθὸν ἔχειν τοὺς τοίχους. ἀλλὰ καὶ τῶν οὐ ἡμῖν καὶ περὶ ἡμᾶς τὰ μὲν εἶναι φασὶ κατὰ φύσιν, τὰ δὲ παρὰ φύσιν, ἔστι δὲ κατὰ φύσιν, ἔστι παρὰ φύσιν. κατὰ φύσιν μὲν ἰσχνὸν, ὑγίειαν, αἰσθητηρίων ὀρθότητα· παρὰφυσὶν δὲ, νόσον, ἀσθένειαν, πήρωσιν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἔστι δὲ παρὰ φύσιν, ἔστι κατὰ φύσιν ψυχῆς παρέστασιν καὶ σύμφυτον. καθὸ μὲν

ἐστι φάσιν φολδὸν δικλικὴ, ὡς ἐπὶ τῆ ἀλογίσεως σύστασιν ἢ κατηγόρου. τὸ δὲ τρωτὸν ἢ πηρώσεως δικλικὸν, ἢ τὰ ὄμματα τύπτεις. τῶν δὲ, διαφόρων λέγεσι τὰ μὲν προηγμένα, τὰ δὲ ἀποπροηγμένα, τὰ δὲ ἀδιάφορα. ἢ τῶ προηγμένων, τὰ μὲν ϖερὶ ψυχὴν εἶναι, ὡς εὐφυΐαν, ϖροκοπὴν, μνημὴν, εὐστοχίαν ἀγχινοίας, ἢ ϖ. ἀγχιβαθείας. τὰ δὲ ϖερὶ σῶμα, οἷς ὑγίειαν, ἰσχὺν, εὐαισθησίαν, κάλλος τὰ ὄμματα. ἐκτὸς δὲ ἐπὶ τέκνα, κτῆσιν, σύμμετρον, ἀνδρικὴν ϖροσηγορίαν, κὴ τὰ ὄμματα. τελικῶς δὲ κὴ τὰ ἀποπροηγμένα φασὶν ἀναλόγως τοῖς ϖροηγμένοις, κὴ ἀπείμενον ἐκ ἐκείνων τῶν τελῶν τῶν ἐπ' ἐκείνοις ἀποδεχθέντων τὰ ἀνάλογα. οἷον ϖερὶ ψυχὴν ἀποπροηγμένα, ἀφυΐαν, ἀϖροκοπίαν, δυσμνημίαν, παραφροσύνην ἀγχινοίας ἢ τὰ ὄμματα. ϖερὶ δὲ σῶμα, κακεξίαν, ἀσθένειαν, δυσαισθησίαν. ϖερὶ δὲ τὰ ἐκτὸς, πήρωσιν πτωχοπολίας, κακοφροσύνην ϖρὸς ἀνθρώπους, ἢ τὰ ὅμοια. ὅτι δὲ ϖροηγμένα, ὅτι ἀποπροηγμένα, ϖερὶ ψυχὴν μὲν, φυσικόν, ἢ συγκατάθεσιν, ἢ ὅσα τοιαῦτα· ϖερὶ σῶμα, λόγῳ τέχνης, καὶ χαρακτῆρα, ἢ ἡδονὴν ϖασαν ἢ πάνυ. ἐκτὸς δὲ ὅσα δύτηλῆ ἐστιν, ἢ μηδὲν χρήσιμον ϖροσφερόμενα, μικρὸν παντελῶς παρέχῃ χρείαν, ὡς ἡ ἢ παρὰ τῆ ἀνοήτων ἀποδοχὴ· τὰ δὲ ψυχῆς κυριωτέρας ὄντος δὲ σώματος ϖῶς τὸ κῦ φύσει ζῆν, δηλονότι ἢ τὰ περὶ ψυχὴν κῦ φυσεῖ ἄνθρ. ἢ ϖροηγμένα, τῶν ἀξίων ἔχει τῆ περὶ τὸ σῶμα, καὶ τῆ ἐκτὸς· οἷον εὐφυΐα ψυχῆς ϖῶς ἀρετῶν ὑπερέχει τῆ δὲ σώματος εὐφυΐας, καὶ ἐπὶ τῆ ἄλλων ὁμοίως. ἐπὶ τῆ ἀδιαφόρων, ὁρμῆς κινητικὸν ἐστιν, ὅσα κῦ φύσιν, οἷον ἰσχὺς, ἀφορμὴς δὲ, τὸ δεδομένον φύσει, ὡς νόσος. ἢ δὲ ἀδιάφορος, ἥτις ἀφορμὴς οὐ τὸ περίττως, ἢ δεκτικὸς ἔχειν τὰς τελικάς. ἢ ἐπὶ τῆ κῦ φύσιν ἀδιαφόρων, τὰ μὲν ἐστι πρῶτα κῦ φύσιν ὡς νίκησις ἢ χρῆσις κατὰ τὰς σπερματικὰς λόγους γινομένη, οἷον ὑγίεια κὴ εὐθυσία· λέγω δὲ τὴν κατάληψιν κὴ ἕξιν κῦ μετοχὴν δὲ, ὅσα μετέχει κινήσεως κὴ χρήσεως κατὰ τὰς σπερματικὰς λόγους· οἷον χεὶρ ζωτὴ, κὴ σῶμα ὑγιαῖνον, κὴ εὐθυσία μὴ σπερματικὴ· πάντα δὲ τὰ κατὰ φύσιν λεκτὰ ἐστι, φασὶν, τὰ δὲ παρὰ φύσιν ἄλογα. καὶ τὰ κατὰ φύσιν δὲ ἑαυτὰ εἶναι λεκτὰ· ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ κατὰ σπερματικῶς ἐπ' αὐτά, ἢ ἐπὶ τὸ ἀντίκειται αὐτῶν, οἷον ὑγίεια, εὐαισθησία, δύναμις, κάλλος σώματος· τὰ δὲ ἕτερα ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ, ἀνεκλιπῶς ἐφ' ἕτερα, καὶ μὴ κατασπερματικῶς, οἷον πλοῦτος, καὶ δόξα καὶ τὰ ὅμοια. οὐδὲν γὰρ τούτων δι' ἑαυτὸν αἱρετόν ἐστιν· ἀλλ' ὁ μὲν πλοῦτος, λόγῳ τυφλῶ ἢ ἀνερμήνευτος ἕξις πάλαι, ἢ δὲ δόξα, δι' ἀλαζονείαν, ἢ δὲ ὑγίεια κὴ εὐαισθησία δι' ἑαυτὰ αἱρετά.

Ὡς κακὸν ὁ πόνος] Κακὸν μὲν τὸ πόνον, ναὶ· τὸν ἡδονὴν δὲ ἀγαθὸν, πάνυ μὲν οὖν.

Τὸν δ' ἄϊδες κωφὸν] Τὴν δ' ἀϊδῆ ϖελεκυφαλαίαν. λέγεται δὲ, ἐπὶ τοῦτον φέρων ὄπτ ἐπ ἐφάνης.

Οὐχ ὡς ἀσθμαίνῃ αὐτῷ χρόμῳ] Τῶτο γὰρ δίγμα τῆ Στοϊκῶν, ἀκαθαίρετα χρῆναι τὰ σώματα.

Τὸ δεῖνα μὲν τοι] Ὡς κὰ ἐν τῆ σωτηρίας εὐαίθη μὲν λόγοις ἀορίστως τὸ τοιῶτο· ὅτι κὰ τῶν ὄντος τὸ δεῖνα εἶπεν, ἵνας διὰ τὸν σύστασιν σχήσας, καὶ ἀορίστως ϖροσενέγκας, καὶ ὅτι τῶτο δίκαιον. δεῖνα γὰρ κὰ ϖεφυσμένως εἶπεν ἐδὲ ὅτος τὸ τριάβολον εἶπεν, ἀλλὰ τὸ δικαστικὸν ἠκούσθη γὰρ διὰ τὰ δύτηλες τὸ τριάβολον.

Πί-

Πέφυκεν] Τῷ Διογένους τοῦτο λέγοντι ὁ Ἀγνωσθησόμενος φοβηθείσης ἔφυκα.

Ὁ Πύρρων ἔ] Ὁ Πύρρων ζώγραφος ἦν τὸ πρῶτον, μάγειρος μὴ τοῦτο φιλόσοφος, ὅστις οὐχὶ σκοπὸν πάντα ἀναιρῶν τὸ ἔνδον.

Ἔωλον] Παλαιόν.

Κἀιδὺν σὐδὲδυκότα] Γ'μόπον Περσικὸν. ὅ τινες λέγουσιν Ἀρκαδικόν.

Αὐτὸν ἔ τ' γενεήτλιον] Γενεήτλιον λέγει τὸ διάλογον, ἐπὶ τοῖς αἰσθήσεσιν αὐτοῦ χρῆσθαι φιλοσόφοις. μάλα σημαῖνε ἡ βαθεῖα ἡσυχία τὴν ὑπνον.

Τὸ ἄμιστον] ἄνιδρον.

Ἡ κρότος πολὺς] κρότος μὲν ἐπὶ τῶ ῥητορικῶν καὶ μάλιστα τῶν πανηγυρικῶν ὁ ἐν θεάτρῳ λαλουμένων, καὶ τῶ ῥητόρων, ὡς ὕδως αὐτοῖς, παπαῖ πρωτοσαμένως χειροκροτούντων ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς Διαλόγοις τοιοῦτον οὐδὲν, ἀλλά τ ἀεὶ ἔτος τῶν ἀκουόντων γενομένων τῶ λόγων. ὃ οἷς ποτε ἀσπίδι ῥηθείη, μεσοῦντος ἄχρι οὗ τὰ χείλη διάσημα. τὸ ἀεὶ ἔσωπεν Διαθεῖ μόνον καὶ εἴ πω βραχύ τ διάστημα ἐπισύροι τῶν χείλεσιν, καὶ τοῦτο κοσμιότητος ἐξαίρετον.

Περὶ τ κωμῳδίας νόμοις] κώμωσις ἐστὶν ὄνομα δίκης κοινῆ τ ἀμαρτανόντων εἰς τὸ ἴδιον χύδην ὅτου γυναῖκος.

Ἐγὼ γὰρ ὁρῶν ταῦτα] τὸ φορτικὸν τοῦτο τῆς νέας ῥητόρων ὁ ἐπὶ τῆς ἀπαγγελίας κωμῳδικῆς διεξιέρχεται λέγων. διὸ καὶ παῖς ῥιζὶν αὐτὸ ἀπεικάζει καὶ τῷ τούτων δύσκρασμῷ διὰ τὸ τοῖς παιδίοις αὐτὸς χαίρειν τὸ κόλον, καὶ παῖς παρηχήσεσι, καὶ οἷς ποτε τοιούτοις ἄλλοις. τὸ μηδὲ μεμυθόνους καὶ κωμάζοντας εἰς τὰς χαμαίνας τοῖς λόγοις οἷς ἐπιπλανωμένους καὶ χαμηλίους μισκαμβάνει. ἐδὲ γὰ τούτων χάριν ῥηθείη, ἀλλὰ ἔ ἐπανορθωτικῶ ἔ βίε. τὸ δὲ ἐστὶν ὁ συμβουλαῖς τι καὶ δικαῖς. καὶ ὅπερ ἄρα ὁ ἐγκωμίοις, καὶ ἐπαίνοις τ ἀριστῶν κατορθούντων, ἡ τ οἱ τοῖς πόποις ἀπολαυόντων, καὶ κάμνος λαμπρῶς ὑπολύντων, καὶ χαίμνος ἀδιφανῶς ὑπισταμένων.

Καὶ τυφόνων κατηγορίας] Διὰ τὰς τὰς λεγομένας * μελέτας ἐπιτηδεύοντας, ὁ ὧς τυραννοκτόνοι τινὲς μελετῶν), καὶ τὰ ἄλλ' ἄττα τοιαῦτα.

Ὁ Διάλογος ἀεὶ τ αὐτῶν λέγει] κατασκευάσκ ἔ ῥήτορος ὁ Διάλογος, ὅτι.... Διάλογον ἀνθρωπότερον καὶ κρατυμένον. τοῦτο γὰ τ φιλοσόφων Διάλογον ἀλλότριον.

Καὶ τὸ μὲ τραγικὸν σμῆνος] Ἐν οἷς τὰ Πλατωνικὸν τοιοῦτα σόφους ἄνδρας καὶ μεγαλόφρονας καὶ ψυχαῖς τοῖς Διάλογοις ὑποκαθάρμα, εἰκότως καὶ τραγικὴν μίμησιν ταῦτα καλεῖ. ὥσπερ ἀμέλει κωμικὰ πάλιν καὶ σατυρικὰ τὰ ἔ Σάτυρα καλεῖ. κωμικὰ μὲν, διὰ τὸ γελοῖον σατυρικὰ ἔ, διὰ τὸ παιδικὰς καὶ αἰσχρὰ πάντα προσπείρειν Διάλογοις. εἴ τε γὰ Σάτυροι κρατυγέλασται ἔ ἀρχαῖς, αὖ τε κωμῳδίαι γέλοιοι καὶ πλάρεις σκωμμάτων. οἱ Σάτυροι ἔ μεθύοντες ἀεὶ καὶ ἐξυβριστοφωμένοι εἰσέρχονται), καὶ ἐπὶ τῷ ἀλλοκότῳ ἔ αὖ μορφῆς. ἔτι καὶ ἁρμονικοὶ ἐπὶ σωφροσύνας αἰσχρῶς. ἐπεὶ τοίνυν κἀχρὴ) καὶ τοιούτοις Λυκιανὸς Διάλογοις ὡς ἐπὶ ἔ συμπαίκτῳ αὐτῷ τ Ἀλκιδάμαντα εἰσάγει καὶ πολλοὺς

* Eas Latini *Causas* Ciceronis tempore, *Controversias* Quintilliani ævo dixerunt. Vide quæ contra eas habet Petronius initio.

ἔκλυες τ' φιλοσόφων, ὅπου νῦν τοῦτο, ὡς σοφὸς τοῖς κωμικοῖς σοφιστὴς κἀγὼ σκυτοτομικῶς διασκάψω τὸ αὐτό. καὶ τὸν ἴαμβον δὲ, καὶ τ' κωμικὸν ἴφη διαλαμβάνειν. τὸ μὲν ἴαμβον ὡς χλευαστικὸν, τὸν κωμικὸν ἢ ὡς πᾶσι λεληθότως μιμούμενον. τοῦτο γὰρ ἰάμβου Ἀρχίλοχος, ὃν καὶ πᾶσιν φασὶ τοῦ μέτρου χρήσασθαι σοφὸς ὕβρει τ' Λυκαμβίδου διαχρεώσασθαι. ὁ δὲ Κωμικοὶ γενόμενοι φιλόσοφοι, ἅπασι διαλεληθότως. τοῦτο λεγόμενον ἔχοντες, ὃν καὶ Μένιππος εἷς ἦν.

Πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν] Ὅπερ ἀνωτέρω ὑπέθετο τὸν Ἑρμῆν λέγοντα, ἵνα ὁ μέγας ὁ ὑψηνεφὴς Ζεὺς, πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνων, ἀφανισμοῦ πύθηται ἕνεκα. τοῦ γὰρ νῦν λέγειν ὅτι χαμαὶ βαίνειν εἰθισμένος εἰς τὸν ἀληθέστερον τρόπον, οὐκ ἄλλο ἀδύνατον, ἢ διαγελῶντος τὸ δῆθεν ὑψηλὸν ἐκεῖνο τῆς μεγαληγορίας.

Τὰ ὡς τοῦ ποδὸς] Τὸ τ' Θρᾴττης τοῦτο ἐκεῖνο, ὃ Δίφυλος ἐκάπεσκωψεν εἰς Θάλητα τὸν φυσικόν.

Ὧδ' ἐμάθον τοῦτο] Τὸν Ἀττικισμὸν φησὶ καὶ τὸ τ' λέξεως ἀληθοῦς καὶ διαμεμελισμένον. ἐπεὶ γάρ φασιν ὡς Σύροις ἐν βαρβάροις τοῖς λέξεσι ἐκείνοις ἐλάσσω δ' λόγῳ βαρβαρισμοῖς αὐτὸν διαλαβόντ καὶ σολοικισμοῖς, ἀλλὰ τὸ πρέπον αὐτὸ διατηρήσας τῇ λέξῃ Πλατωνικὸν τρόπον.

Τοῖ τετρυπημένοι ὄντος φέρε] Ἐπὶ τ' δικαζομένων δύο ψῆφοι ἐτίθεντο. ἡ μὲ καλάνη, ἡ δὲ τετρυπημένη. ἰδίᾳ δὲ τοῖς μὲ νικῶσι ἡ πλήρης, τοῖς ἡττωμένοις ἡ τετρυπημένη. καὶ μάρτυς τούτων Αἰσχύνης ὁ τὴν Τιμάρχου. τοῖ γὰρ τετρυπημένοι, ἀξιοῖ Τιμάρχῳ δοθῆναι. εἰ γὰρ καὶ ῥᾳδιουργίαν ὁ λόγος αὐτῷ ἀπονοεῖ, ἀλλ' ὅτι πάντως καὶ ἡ τετρημένη Τιμάρχου τοιοῦτοι δοθῆναι ἀξιοῖ.

Περὶ Παρασίτου. ἢ ὅτι τέχνη ἡ Παρασιτική.

P. 239. Mſ. in 4. Μὰ Δία] Ἡ λοιμώδης συνουσιαστικὴ ἔχει τὸν ἄρτησιν, καὶ ἐδὲ ὡσαύτως.

Ἐγὼ μὲ εἰ οἷόν τε εἴην] Ἐγὼ μὲ εἴ δυνατὸν κακὸν με εἶναι, πλεῖον, ἢ σὺ φῄς, βέλομαι κακὸς εἶναι, φημὶ γὰρ ἐμαυτὸν καὶ χείρω ἢ σὺ δοκεῖς. ... τι μὴ ἀγνοοῦντ μοι τοῦτο δοκεῖ ὀνειδίζειν ἀεί. ὡς εἰδότι καὶ συμνοοῦντι ἐπὶ τὸ κακὸς εἶναι. ἢ ὅτως ἀπλούστερον, ἐγὼ μὲ εἰ οἷόν τε εἶναι ὁ βέλομαι, καὶ πλεῖον ἀπέχειν βέλομαι ὡς μηδὲ δοκεῖς παρέχειν ἄγνοια ὀπηνίκα μέ τις τοῦτο ὀνειδίζῃ, ἀλλὰ σαφῶς ἀληθῆ καὶ ἐμ' ἐμαυτὸν γνώμῃ τὸ τοιοῦτον ὑποδυόμενον ἐπιτήδευμα, καὶ πλεῖον τ' ἐμοῦ ἐπιτήδευσις.

Παρασιτεῖς] Ἀπολύει.

Πάνυ] Εἰρωνεία.

Καθάπερ αἱ πονηραὶ χύτραι] Πλεονάζῃ ἀττικῶς ἡ ἀπαγόρευσις ἀκριβῶς καθάπερ μὴ σαφὲς ὂν ἤρκει γὰρ κεῖ τοῦ κακοῦ χρῆσιν ἡ μία ἀπαγόρευσις τοῦτο, ἡ σχέτη, ἢ ἡ δευτέρα.

Παρὰ τὰς κεκτημένας αἱ τέχναι] Καὶ μᾶλλον μᾶλλον διὰ τοῦτο ἡ τέχνη τ' τέχνης πανουργίας καὶ.... αὐτῆς ἐμπειρίαν.... τεχνίτας καὶ τέλεον ὄντ ἐ... παρὰ τοῦ ἐνεργείαν κεκτῆσθαι. ὥσπερ οἰκοδομικὴ, οἰκίαν· εἰ δὲ τοῦ κιθαριστικὴν καὶ ὀρχηστικὴν ἀπηθῆς, ἐδὲν γὰρ αὐταὶ τῆς ἐνεργείας ἔχουσι τ' τέλεον. πρῶτον μὲν, ἐδεὶς φθόνου τ' ὁμιλοῦντ' τέλεον, ἐδὲ γὰρ ἐσθ' αὐτοῦ τ'

ωσ

ασυδαίων πχῶν, ☞ τὸν βίον ὑχρήσε συσυλημένας. Εἶτα δ' ὅπ κὴ τύτων ἡ ☜δασιπκὴ ☞ μηδεμίαν ἔξιν ἐσήκ] ☜δασίτω ἁπλεκτομένη καθὼς αὐτὸς σημαίνων αὐτῷ ἀπιφήνασθαι τὸ ἀυτάρκ[ε]ν σ..... ☞ ☞ πχῶν..... ἐξορακιζόμενη.

Ἀλλ' ὁμῶν σκέπ] Εἰς τὰς Ἐπικυρείας αἰνίτ[τ]εται, οἳ πλῶ ☞ ἀγαθῶ τῷ ἡδονῷ ἀπιφήναντο.

Καὶ ὅδ[ε] Ἐπικούρ μέλ] Σημειῶ διὰ τῶν σύνταξιν ὄμριον, τῷ μελήσουσι δέ μ[ε]ι ἵππου. ὑπ[ό]ρια γὰ, ἀμφικὴ συνέπαξε τῶτο, ἀντὶ ☞ ἀπροόπτως, ἀσυδὲς ἠξίω.

Οἱ δὲ τὰς ἄλλας πίχυας μαν[θ]άνουσι] Τὰς βαιοτάτας λέγ[ε] πίχυας. κὴ γὰ αὐτὴν πορισμὸν χρῆσιν βίω τοῖς κεκτημένοις μετ[α]χειρίζου.

Σχολὴ δ[ὲ] λον] Σημειῶ διὰ τῶν σύνταξιν· ἀντὶ γὰ ☞ ὡσπῶς ἡ ἀφερόντως κεῖ.

Φιλοσοφίαν δέ τις] Ἐντ[ε]ῦθεν ἀφσύρ[ε] τ' Ἀναξαγόραν κ τ' Παρμενίδην οἵτινες ἔλεγον ἓν τὸ ὅλον κὴ ἄπειρον. εἶτα δ.... κὴ τὸν Ἀριστοτέλην τῶν τοιαύτων δόξεων... τες τ... διὰ συλλογίζετ[α]ι γοναίων τῇ φυσικῇ ἀκριβάσει, κὴ διὰ δογμάτων, κὴ ἔλεγον τρία ὕλαι..... ἰδέας.... * τ δὲ δύο ὕλην κ εἴδες. κ ἡ μὲν ὕλη, ἀεὶ ὑπέκειτ[ο] λέγ.... τὰ δὲ δύο ἐξαναίγκης τὸ ἕν. ἀφ' οὗ δὲ γὰ ὄν ☞ ἐξαναίγκης τίρησις σὺν ἔσ[τ], κ τηρήσεως ὕσης, σὺν ἔστ[ι] εἴδος. ταῦτα δὲ ὡς ἐν πρῳδῷ διδάσκ[ε]ι ἐν τῷ..... βιβλίῳ· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, ἀκριβέστερον κ ἀγωνιπκώτερον, ὅτι σὺν ἔστ[ι] ἕν, ὡς φυσικὸς γὰ τύτου..... διόπ τὰ αὐτῶν βιβλία ἐπίχραψαν φυσικὰς, ὐ μᾶλλ[ο] τι δὲ ὡς θεολόγους.

Ὡς ἔοικε ☜δασίτοις] Τὸ ἑξῆς ὧδέ ἐστιν ὡς, ἔοικεν, οἱ Στωικοὶ διάφορα δόγματα ἔχοιτ[ο] τοῖς ☜δασίτοις.

Ὅμοια δοκεῖ γενέσθ[αι] τῇ Νικίᾳ] Ἧς μέμνητ[αι] Θουκυδίδης ναυμαχίας τ' Ἀθηναίων κ τ' Λακεδαιμονίων ἐπὶ Συρακούσας γενέσθ, κ καταναυμαχηθῆναι ὑπὸ Γυλίππ ☞ Λακεδαιμονίου.

Ἀρ' οὐχ' ὁ μ[ὲ]ν τὸ σῶμα πρῶτον] Ἅπερ κατάρατε οἰνοποσία κ μέθη τὸν ὀφθαλμὸν διάφθειρσι κ..... ὑπνεργὸν, δόξ[α] θυμοειδῆς τις εἶναι, ὐ μᾶλλ[ο]ν κ ἔσαι, ἀλλὰ παράφρων κ παράφορ[ο]. κατὰ τὸν λυσωδίας τῶν Κυνῶν. ὃς κ διὰ τὸ πολυσαρκὲς καταπαρθεὶς κ κοπετόμενος τῷ γαμάμ..... δὲν γνῶσιν. οἳ ὥστ διδέχθαι, ἀλλὰ κ ὑπὸ τῷ πρώτῳ ☞ πολέμου βῶν. φρόδος ἂν γένοιτο..... δὲ τὸ βραχύτατον ὐ..... μένας παλαιπω..... ὐ μ[ὲ] Σωκράτης,..... ὐτ[ὸ] τῶν ἐπὶ Δηλίῳ..... ἀλλ' αὐτός τ ἀ..... ων καταλαμβα..... κ ἄλλως ὑπεκφέρων τ' μάχης κ ἀφσώζων..... πῶς τ κ σῶμ[α] ἐ ἀκολουθήσ, ἅτε φιλόσοφ[ο].

Διέψευσ[τ]αι τῶν τάξιν] Εἰς Δημοσθένην αἰνίτ[τ]εται τῦτο παθόντα.

Ἀλλὰ Θρᾴξι ἐ Σκύθαις] Περὶ Δημοσθένους.... Σκυθίδ[ο]ς γὰ ἦν.

Φά-

* Hic videtur deesse στέρησις, & paucula quædam de materia & forma, quorum jacturam non ægre ferret eruditus orbis. Sequentia etiam ita sunt mendosa, ut intelligi non possint. Sunt lacunæ plures quæ forte inde duntaxat natæ quod Librarius Autographi verba legere non potuerit, multa enim hic pessimè erant scripta.

Φθόνων σαυτῷ] Μὴ συνηθάνῃ κατάρατε· οὐχ ὅτι γὸ ἀλλ' ἀμύνω διατελῶ.

Ὡς εἰξιόντος] Εἰρωνεία.

Τὰς μὲν γὸ λαγὼς] Ἀλλὰ ὁ λέων ἀντιβρυχήσεται, ἢ ἐλάφου σπαργήσεται αἷξ, τοῦτο μοι λέγε.

Δέξης κατεφθαρμένας] Οὕτω δὲ χοῖροι λεχθεῖεν δέξης κατεφθαρμένοι, ἐπὶ τῷ βορβόρῳ πλατυνόμενοι.

Καὶ ὑδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα] Οἷον ὅτι μεθύει.

Οὐδ' ἔχει τις εἰπεῖν δίκην] Εὐτελῶς καὶ παρωρυγμένη τίς δίκη; ἢ γὸ κυνὸς ἀποίσῃ χαρᾷ;

Τὰς δὲ καταπεπτωδύκας] Φαρμάκῳ, ὡς Σοφοκλῆς. καταπεπτωκὸς τὸ σῶμα ὡς Ἡρόκλειος ὁ Ἐφέσιος. φονηφόνους, ὡς Ἀντιφάνης. βρόνους.....

Τοῦτο προσθοῦναι] Τοῦτο δὲ μᾶλλον ποιοῦσιν. ἀλλ' ὑδὲ ἐπιπλήξαι καὶ ἀγοραζομένῳ τῷ ἀνθρώπῳ, ἢ ἐδισμένῳ.

Ἀνάχαρσις, ἢ περὶ γυμνασιῶν.

P. 269. Mſ. in 4. Καὶ ὅπως μὴ κρεμήσῃ] Ἐλεεινὸς ἡ φράσις. παρακλείσῃ· ἀποκλείσῃ· ῥήμασι· καὶ σκωπτόμενος Ἀθηναίοις. ἀπὸ σκηνῆς τούτου, ἀλλ' ὅπως μοι μηδὲν δυσχερὲς ἀκούσῃ, ἀποσυπασάτω γάρ μέμνησο. ὅτως δὲ καὶ συνῆδα ἐλλειπτικῶς ἀφέσεως ὁ λόγος. καὶ ἐὰν μὴ κρεμήσῃ νόμοις ἀφέσεις οἷς ὧν λέγω ἀφ' οὗ σὺ ὡς ἐξέπαυσα τοῦδεν αὐτοῖς. ἀλλ' ἵνα αὐτοὶ μὴ ὀρθῶς τὸ λέγειν δόκῃ. ἀτελέγκτως ἵνα μὴ ὀλοθύνειν τὸν λόγον λέγεται γὸ τὸ σκόπα, ἵν' ᾖ τὸ πλανᾶσθαι ἐπὶ ἀλλ' ἵνα ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τὸ λέγειν δόκῃ, σκόπει ἀπλέγκτως ὀλοθύνειν τὸν λόγον. ἀναλαβὼν οὖ ὧν ὧν τὸν λόγον λόπ ὃ καὶ ἐὰν μὴ κρεμήσῃ νόμοις ἀφέσεις, καὶ ὅλον ἐπλῶν, εἶεν σαφέστερον τὸ λεγόμενον. ὅτι ὅτως χρὴ ἐλλειπῶς ἔχειν τοῦτο νοεῖν. καὶ ὅτω δ' ἐλεεινὸς ἀκαπληρούμενον.

Καὶ σάμαρες καὶ χάρρον] Γέρρον πτερύγιον σκέπασμα ὁπλίτου βύρσης, ᾧ ἀπὸ ἀσπίδος ἐχρῶντο Σκύθαι ὁ τοῖς πολέμοις ἐκπεπτωκότοι. φέρεται ἢ καὶ ἐπὶ ἄλλων σημαινομένων ἀλλ' τοῖς παλαιοῖς. καὶ Ἐπιχαίρμου μὲν, χάρρον..... ξία χαὶ εἴρεται ἐπὶ τῶν αἰδίων. Ἀλκμὰν ἐπὶ τῶν οἰκῶν τέθηκε τὰν λέξιν. Δημοσθένης ἢ ἐπὶ τῶν σκιῶν καὶ τῶν ἐλαφρυνομένων, καὶ τὰ χάρρα ἐκεπίμπρασαν. καὶ παρ' Αἰγυπτίοις τε καὶ τὸ Πηλούσιον καλεῖσθαι. ἀλλ' τοῦτο ὠνομάσθη, ἐπεὶ σκιώδη τὰ ἐστὶ ὁ οἷς ἀλλ' φυλάττοντες τὰς εἰσόδους ἀφιστέασι. καὶ Ἀριστοφάνης ὡς ἐπὶ φυλακῆς τινὸς καὶ μο.... τραπικῶς παρέλαβε τὰν λέξιν.

Ἀκινάκης] Ἀκινάκης, ἡ ῥομφαία ἤτοι ἡ κατάφρ ἀλλ' τὴς Σκύθας

Πε

* Hujus quidem loci ſenſum ſuppeditabunt Harpocration, Etymologicum Magnum & Phavorinus in voce Γέρρον, ſimilia enim habent, ſed quia Scholiaſtæ noſtri verba non parum ab eorum verbis differunt, ejus lacunæ ex iis ſuppleri non poſſunt. Vide & Feſtum in voce *Gerra*, ejuſque Interpretes *Scaligerum* & *Dacerium*. Cæterùm quod hîc habetur de origine nominis Gerrhorum Ægyptiacorum neſcio an alibi legantur, nam Strabo quidem Gerrhorum meminit. Lib. XVI. p. 523. ſed nihil hac de re habet.

Περὶ ψεύδους.

P. 299. Mſ. in 4. Τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν] Αὐληπὰς γὰρ συνεκάλεσε ἐπὶ τὸ ψεύδη ἀποτιμώμενον, ὡς δῆλον καὶ ἀπὸ τῆς Θείου Εὐαγγελίου.

Ῥητόρων Διδάσκαλος.

P. 308. Mſ. in 4. Νέος ἦς] Φασὶν ὡς εἰς * Πολυδεύκη τὸν ὀνοματολόγον, ἀποτεινόμενον Λυκιανὸν, τοῦτον γράψαι τὸ λόγον. τέχνῃ μὲν οὐδὲν ὧν πεπαίδευται, σοφὸς δ' λέξαι ἀδιάκριτον ὑφιστάναι, καὶ ἴσως οὐκ ἄκομψα πρὸς τοῖς φάσκουσιν εἴρηται. ἐπεὶ καὶ συγχρόνω ἄμφω Λυκιανὸς καὶ Πολυδεύκης. ἐπὶ γὰρ Μάρκου τοῦ Αὐτοκράτορος.

Τῇ ῥοπῇ] Τῷ βάσει.

Σὺ δὲ μηδὲ ψεύδῃ] Συκοφάντης τοῦτο καὶ ποιητοῦς καὶ λογογράφοις ἀπαρεμφάτοις χρῆσθαι ἀπὸ ἀορίστου ἀπαρεμφάτου, ὡς νῦν ἔστω. ἀπὸ γὰρ τοῦ μὴ ψεύδου, ἐπὶ ψεύδαι. τοῦτο δ' μάχας ἔτυχε γένεσθαι, ἀλλ' ἡνίκα μεταπαιγράδουσιν ἢ ἴσως σοφίσουσιν, οἷον ἀλλά σε κελεύω μὴ τοῦτο ποιεῖν. ἀντὶ δὲ μὴ τοῦτο ποιῆσαι, καὶ ὡς δ' Θεολόγος Γρηγορίου, ἢ μὴ διδάσκειν τὸ τρόπον. ἀντὶ γὰρ σοφίσασθαι τὸ ἀπαρέμφατον κεῖται.

Ἀγάθωνα] Ἀγάθων τραγῳδίας ποιητὴς, οὗ μαλακίαν σκώπτουσιν.

Ὠμέλημα] Ἀντὶ τοῦ φρόνημα. οἱονεὶ ἐπεράσθη μοι πολλὴ φρονῆσαι.

Πολυχαρίδης] Πολυχαρίδης, τὸ ὑῦν ῥῆτον. ἐμβάδες δὲ, τὰ ὑφ' ἡμῶν καλούμενα. καὶ δῆλον ὡφ' ὧν πίλοις αὐτοὺς ἐστιγμένους τοῖς λευκοῖς, ἢ οὕτω ἂν ἐπὶ ἄκρας γένοιτ' ἂν ὑποδήματος.

Ἐν ὅσῳ φάρμακον ἡ ἀναισχυντία] Δεμώνιος ἄρα ὁ βωμολόχος καὶ χάρις τοῦ λάγνου κιναίδου τῶν ἡνιοχικῶν ἀνδρῶν, εἰς τὸ ἐναντίον τοῦ ἐκείνου λοιδορησόμενος ἀριστοῦ. τὸ μὲν οὖν τοῦ ἐπιπλοῦς καὶ ὕπνου, λῆρος σκάλιστ. ἔστι δὲ τὸ χαρὸν καὶ πυκνὸν, εἰς τὸ μάχεσθαι ἀπόσκωψε. ἔστι δὲ τὸ ἄφιστόν τε καὶ ἐλαυθερίου καὶ κατὰ πᾶσαν ἰδίαν δύμιτεχείρισιν, εἰς ψυχρολογίαν διέβαλε.

Ἐπὶ πᾶσι δ' ὁ Μακεδὼν] Ταῦτα πάντα περὶ Ἡρόδοτον ἱστορεῖ, ἢ ὡ Μακεδὼν τὰ Περσῶν μάχη. Περσῶν μὲν Δάτιδος ἡγουμένου, Ἀθηναίων δὲ Μιλτιάδου. ὡ δὲ ὁ Καλλίμαχος πολεμῶν, καὶ τοῦ κεφαλὴν ἀφαιρεθείς, ἐπὶ πολὺ νεκρὸς ἀφήκε νοῦ τὸ ἀεὶ τὸ πάλαι μεθημένος, ἀλλ' τι πάσθαι αἰσθόμενος. ἢ Ἐλληνότητα τοῦ Ξέρξου μιφύρωσις, καὶ ἡ δ' Ἄθω διόρυξις, ἢ ἡ θάλασσα ἐκρυῶσα πλοῦτον ἀπεράσας τὸ ἰσθμοῦ τοῖς Ξέρξου στόφοις, καὶ ὅσα ἄλλα.

Καὶ μηδὲς σοφιστεύσῃ] Οὐκ ἄμεινον τοῦτο τὸ μαθεῖν καὶ κατάπλουτον ἔργον τὸ τὸ μαθεῖν πανταχόσοσι, δηλαδὴ, ὄντος.

Κελάρυζε] Λαρύγιζε.

* Pollux non tantùm scripserat Onomasticon de quo hic noster, sed etiam declamationes, aliósque ejusmodi libellos, inter quos fuit oratio contra Socratem, ut auctor est Suidas, unde sibi Sophistæ, quatenus in malam partem ea vox sumitur, nomen meruit. At si eidem Suidæ crederemus tempora non conveniunt, cùm Lucianus sub Trajano, ut ait, vixerit, Pollux verò sub Marco & Commodo Imp. Verùm Suidam errasse ostendit Vossius de Hist. Græcis Lib. II. c. 15. cujus rationibus in posterum addetur Scholiastæ nostri auctoritas.

Τ'πῆρχε γάρ μοι ἡ φίλη Ἀδράστεια] Δαίμων ἡ Ἀδράστεια παρ' Ἕλλησι τοῖς μεγάλα καυχωμένοις ἐπιφυομένη. ἐπεὶ ὁ κακοχόλιμος ἐπύθετο ὁ μισοῦς αὐτὸν διδάσκαλος, ὥσπερ σπουδαιοτέρων τὴν δαίμονα, ἀντιφήμησι τῶν ὕστερον αὐτὸν, ἅτοι ἐπιθυμήσαντα.

Ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς] Ἐντεῦθεν ἀνακτίβρητον ἤδη ὡς Πολυδεύκεα λέγουσιν οἱ περὶ λόγον, εἶτα Κάστορος ἀδελφὸς Πολυδεύκης ὁ Διός, ὃν αὐτὸν ὑμάνυμος, ὁ Λάσυρος μὸν ῥητόρων διδάσκαλον.

Μὴ τὴν πάσδημι] Τὴν Ἀφροδίτην φησὶ. ὄμνυσι δὲ πολλάκις τὴν, ἐπεὶ τὴν περιγιγνομένην αἰσχρότητα τοῦ χρώς, ἢ λέγει τὸ ἀκαιδὲς. ἐπεὶ καὶ τοῦτο μὴ τοῦ ἄκρου κακοῦ ἔχεσθαι αἰσθήσεως, ὁ μισοῦς καὶ αὐτὸν ὑποδέχεται καὶ τὰς ἄλλας διδάσκει.

Καὶ χάρεν] Γράφεται καὶ χάρεν ὡς σμικρὸν ἐπιτιμῶν αὐτοῖς.

Mſ. in fol. Ῥητόρων διδάσκαλον. ἃ μὴ] ἃ δὲ μὴ ἔσπης. ἀλλὰ τὰ μὴ, πολλοὶ δέ. εἰ καὶ Λυκιανὸς λέγει σὺ τοῦτο σὸν οἶδα εἶναι τὸ πλέζειν, ἀπαθανάζειν. καὶ πάλιν ὁ Τίμων, διδοὺς ἄπαις τοῖς δεομένοις, ᾧ μὲν πέντε δραχμὰς, ᾧ δὲ μίαν, ᾧ δὲ ἡμιπάλαιστον. ὁ δὲ αὐτὸς αὐτὸν εἰς λίγχι τοῦτο ἐν τῇ Ψυδισοκολακείᾳ αὐτοῦ. [λαρύγγιζε] λαρυγγίζειν τὸ πλατύνειν τὸν φαρυγγα καὶ μὴ κατὰ φύσιν φθέγγεσθαι, ἀλλ' ἐπιπαχύνειν τὸν λάρυγγα χρῆσθαι. [σκήλοψι] σκήλοψ ὀξὺ ξύλον ἐφ' ἁπαλαίῳ τῷ πίσσῃ, ὅθεν τὸ κηλάπτω κήλοψ, ἢ ὅθεν τὸ χίζω χίλον, καὶ σκήλοψ τὸ διχισμένον καὶ ἀπεξυμένον ξύλον. [Καρεσῶν] λέγει δὲ Κάρας ἐπικεκομένους τοῖς ὕπνοις τὸν πηγὴν κατακεκλάσθαι ἀπόκρισιν. [κιλύφη] κίλυφος τὸ δὲ ὠὸν λέπος. [Φιλλῶν] * Φιλλὸς ὄρος ἐν Ἰταλίᾳ ἐφ' ᾧ γίνονται πόδυκαι ὑστερημένοις. ἐν δὲ τύπῳ τῷ δένδρων γίνεται τὸ Φίλλυς ἀπὸ κυφισμοῦ τῶν σωμάτων. [καὶ τὰ πλάσματα] τὸ πλάσμα ψυδίσασθαι μὴ ἀνυποστάτου ἐπαγγελίας.

Φιλοψευδὴς ἢ ἀπίστων.

P. 326. Mſ. in 4. Οὐδὲν ἀπὸς ἔπος] Ἀντὶ τοῦ οὐδὲν ἀπὸς τὸ λόγου, ἢ εἰρήκω.

Εἶτα τὸ χείλεσιν] Αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν κίνει ἄμφω τοῦτον διελεγχόν.

Καὶ ὡς ὁκ γυναικός τις] Ὡς Πρόκνη καὶ Φιλομήλα καὶ Καλλιόπη μὲν εἰς ἄρκτον. Πρόκνη δὲ καὶ Φιλομήλα εἰς ὄρνεα μετασχηματίσαι.

Ταῦτα Κορίσκου πιὸς] Ὁ μὲν Κόρισκος μωρός τις ἀνὴρ μιμητικὸς ἄνθρωπος· καὶ ὕπνος, ὥστε γυναῖκα ἀγαγὼν μὴ ἂν ἐλέσθαι συνοικῆσαι αὐτῇ λέγει τὸ εἰς τὸν πτηνὸν αὐτοῦ φόβον. καὶ ὕπνος ἐχόρδωσε τὸν παρηνδιέναι αὐτὸν μέχρις ἂν ἡ γυναικὸς ἐκψαμένης τὸ ἄσμα ὁ δὴν συνέχαζε, καὶ σὺν ἄλλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῆς μοιρίας ἕ-

* De hoc Italiæ monte nihil, quod equidem reſcire potuerim, apud Græcos invenitur. Plinius præterea negat *in tota Italia naſci* ſuber Lib. XVI. c. 1. licet Theophraſtus *in Tyrrhenia* naſci ſcribat Lib. III. c. 16. niſi ſit mendum, quod ut ſuſpicer facit Plinius contrarium affirmans, licèt legiſſet hunc locum Theophraſti, quem & in quibuſdam vertit. Cæterùm hic abſurdè ex picois, ſuber deſumi dicit cùm ſint arbores planè diverſæ. Videtur potiùs apud Græcos φελλὸς idem ſignificaſſe ac φλοιὸς, & ſuber κατ' ἀντονομασίαν dictum *cortex*, ut etiam apud Latinos factum, quod obſervavit in ſuo Lexico *R. Conſtantinus*, & poſt illum *I. Harduinus* ad locum Plinii laudatum.

ἀρὸς κρίνεσθαι. ὕστερ τὴν κρανίαν τότε ἔ γάμε γαίας. ὁ δὲ Μαρκέτης μορὸς κ᾽ αὐτὸς, τὰ κύμασι μετρεῖν ἐπιχειρῶν.

Πρὸς τ᾽ Ἐτέας, ὦ Τυχιάδη] Τὴν Ἐτέαν εἰς ὅρκον παρίλαβεν, ὡς κάπηλον αὐτῆ συνδυνόμβρον, καὶ τὸ ψεύχεσθαι κ᾽ τ᾽ ἰφίσιν ἐχάρας αὐτὸν ἐξορκᾶν.

Καὶ παναρέτης] Ὅτι πρὸ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἐκφύσης ψευαρίσιος, αἰδεσίμως ἅπαντες.

Καπηνικήτης μὲν] Καπηνικήτης πολλὴν τὴν ἄνοιαν. αἰπατικὴ αὐτὸ γενικῆς Ἀττικῆς.

Καὶ ἅλως φασὶν ἐκπρύειν τὸν ἅλον] Παροιμία ἐπὶ τ᾽ ἀσυμφόρως ἀσύμφορα πεπραμένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τ᾽ ψύδων εἰρῆ) τὸ λίαν λίαν συνάπτεις.

Καρβατίνας] Καρβατίναι, τὰ πεζὰ καὶ πομφικὰ ὑποδήματα, ἃ καὶ ἀρβύλας φασὶν.

Δημαινίτης] Γράφε) καὶ Δημίης.

Πολυκλείτε γᾶ] Γράφεις ὁ Πολύκλειτος ὥσπερ κ᾽ ὁ Εὐφράνωρ. καὶ ὡς ἀγαλματοποιὸς νῦν εἰσάγε) γεωμετρίζων.

Ἀλλὰ τὰ Δαιδάλε πτερύγια] Τοῦτο μέμφεται ἐπεὶ ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλος ἀγάλματα ἐργάσατο ψευσικλῆς, τῶν ψε αὐτῆ πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὸ ποδὶ ἀποπλεύντων, πάρεχε φήμην, ὡς τῶν Δαιδάλε ἀγάλματα κινεῖται αὐτόματα. *

Ἡμισταδιαίας] Πεπηχυῖα ὀργυιάν.

Πεπείκηθ᾽] Γράφεται, καλῶς.

Ἀκριβῶς ἐώρακα] Γράφεται, ἐωρακὼς ἑωράκει.

Ἐπιμετρήσασθ᾽] Ἀντὶ τ᾽ ψευδίνου.

Οὕτω περίφημα διεξιών᾽] Ἐπὶ τ᾽ ἡδέως ἡνίκα τὸ παράδοξον ἐπιτιλεῖαι ἐδέ κ᾽ πλέον..... ἄνωθεν ὑπὲρ τὰς πα..... ἐκφέρει τ᾽ μέσης τ᾽ ἡδέως ὀφρῦς..... δὲ ψεῦς τὴν ὀφρὺαν τ᾽ ἡδέως πλόκαμον ἀπ...., φασὶν. ὃ κ᾽ ψε..... ἐ τὸ ψευσωπίον ἐπ..... χαυὸν δύο μιτρωφέρομ..... ἢ ἐξ ἀριστερᾶν δεξιὰς κ᾽ ὕραιας ἀναφάμ..... ρόδους, ὥσπερ λύ..... φέρουσας τ᾽ ἀμ..... ἐ τούτῳ παρεδο..... ὡς μ᾽ χρὴ ἀπιστεῖν τὸ θρομένοις. ἐπεὶ Θεὸς πάρεστι τῷ ἔργῳ ὡς μὴ ἀδύνατον εἶ..... τ᾽ ἐ ἐπὶ πάντων π.... ψευδοκίαν ἐ..... ἐοντως τινὶ συμβ..... ἐπικράτησον τὸ εἶ μή.

Ἐθῆτι μιλαίνῃ] Ὅτι τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μιλαίνας στολὰς ἀμφιέννυσαν.

Ἕωλον] Τὸ ἴωλον λαμβάνεται καὶ ἐπὶ τ᾽ χθιεινοῦ, καὶ ἐπὶ τ᾽ ἤδη διεφθορότος.

Ἐς Κοπτὸν] Κοπτὸς πόλις Αἰγύπτε. ἐς ἣν φασι τὴν Ἴσιν ἀφικνεμένην Ὄσιριν τ᾽ υἱὸν ἀναζητεῖν. μαθοῦσα δὲ αὐτὸν διεπαράχθαι, τὴν κόμην ἐαυτῆς ἀποψαι, παρ᾽ ὃ καὶ Κοπτὸς ὠνομάσθη ἡ πόλις. ἐδείκνυτο δ᾽ καὶ ὁ τάλικμος τοῖς ἐπιδημοῦσιν αὐτόθι, ἄκρατόν τι πεζὸν τάλικος, ὅσον ἐξ ἀνθρώπε κεφαλῆς εἰκάσαι. †

* Idem habet *Palaphatus de Incredibilibus* c. XXII. & *Tzetzes* Chil. I. c. 19.

† A Græculis, hoc fictum, qui priùs debuissent offendere Isidem Græcè locutam

Ἐν Μακ.] Ἀμφιλοχός τι οὕτω καὶ τὸ μακρόπνοον ὄνομα. Mſ. in fol. Φιλοψευδὴς ἡ ἀπιστία. ἐδεῖτο ἄρα ἔτους τινὸς φασὶ.] ητοι δεῖν τοῦς τὸν λόγον ὃν εἰρήμεν. [Κορυφὴν πιὸς] † ὁ μὲν Κορίσκος μωρός τις ἀπομνημονεύει) ἄνθρωπος, καὶ ὕπνος ὡς καὶ γυναῖκα ἀγαγών, μὴ ὢν ἱλεὼς ἐγκαθεύδουσαν αὐτῇ λαβὼν τὸν τοῦς τῶν πρηγέων αὐτὴ φόβον. μίσχεις ἂν τῆς γυναικὸς σπερμάτινης τὸ ἄρρεν, ὃ δύνησαι χρᾶς, καὶ σὺν ἄλλῳ ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τοῦ μορίου ἓν ἐνὸς κατεψηφίσατο. καὶ ὕτω τὰ κρεμάσια ἓν χάμαι τότε γενέσθαι. ὁ δὲ Μυρίνης μωρὸς καὶ αὐτὸς τὰ κύμβαλα μετρεῖν ἐπιχειρῶν. [καὶ ἦλθ φασὶν ἀκύρους τ ἦλον] πυραμὶς ἐπὶ ἓ ἀσυμφόρους ἀσύμφορος πυραμὶς ἦν, ὅστις καὶ ἐπὶ τ ψυδρῶν τὸ λίνον λίνον σωμάτειον εἶναι). [κρεμάσια] κορβαῖος τὰ τραπέζια καὶ ποιμενικὰ ὑποδήματα, ἃ καὶ λάκωνας φασι. [τῶν Δαιδάλε πτερυγιστῶν] τοῦτο ἐ μόνοις ἔδοκει, ἀλλὰ πᾶσιν ἀρχαῖος Δαίδαλος ἄγαλμα εἰργάσατο θαυμαστὸν, ἓ ἐξ αὐτοῦ πάντων τεχνιτῶν, συμβεβληκότα τὸ ποδὶ ἀποπλήττειν, παίρεσθαι φάσκοντας τὰ ἓ Δαιδάλε ἀγάλματα κινεῖσθαι αὐτόματα. [ἴσλος] τὸ ἴσλος λαμβάνει) καὶ ἐπὶ ἓ χθονὸς, καὶ ἐπὶ ἓ ἥλε διεφθορότος. [ἐβίας ἱ μελαίνας] ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰς ἱερὰς μελαίνας φολὰς ἀμφιέννυσαν.

Ἱππίας ἢ Βαλανεῖον.

P. 354. Mſ. in 4. Τῶν σοφῶν ἐκείνης] Οὕτω καὶ Φακυλίδης φησί, Τὼ σοφίλω στερὸς δύνᾳ, τέχνας δ' ὁμέπτχος.

Περίνεια] Τέχνη μηχανική.

Mſ. in fol. Ἱππίας ἢ βαλανεῖον ἀπὸ ἓ ἔργου ἐπρίθος] τὸ ἓ Φακυλίδε, Τὼ σοφίαν στερὸς δύνᾳ, τέχνας δ' ὁμόπτχος. [καὶ ἔχρμήδιον] ὁ Ἀρχιμήδης ἐν Συρακούσαις ὢν κατεσκεύασεν ἐκ χαλκοῦ πυρεῖον κάτοπτρα, ἃπερ ἀπώσεται ἀσπίδι ἓ ἐναντίου τόλμ μάχεσθαι. ἐπ' ἀπειλοῦσι ἓ ἡλίε ἓ ἀστραβελίσθαι τοῖς κατόπτροις νῆας ἀπόπλους ἀφανισμένας ἀφεῖς τ τόλον, ἐξάλλην ἐξ αὐτῶν πῦρ καὶ ἴφθειρε τὰς ἧς ἀπόσας τ ἐπιπίπτειν. [ἀφθόνιον] ἄφοδος ὁ λοιπός.

Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος.

P. 359. Mſ. in 4. Ἐμβάδι] Εἴδος Ἱματίε.

Ἔπεσχ ὃ ποδάριον] Εἶδος Παιός.

Καὶ τὸ μὲν σύνθημα λαὶ ἄπασι τὸ δοῦ] Λέγω τὰς ὑποφωνησάσας ἐκ λόγε ἓ εἴδος ἐκφάσεως τὸν Ἱμάτιον. ἴδειξε καὶ τὸν Παιὸν· ἐπ τοῦτο ὁμοίως τὸν Σειληνὸν παίζειν. κρούσον τοῦτο, εἰ μήπω τ αὐτὸ οἶσθ) τ Σειλλοῦ τῷ Ἱματίῳ.

Μὴ μι κορυβαντᾶν] Μαίνεσθαι.

Mſ. in fol. Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος· παράδοξος.....] Εἶδος ὑποδήματος καὶ αἰσχρᾶς ἀρχαίοις ἐν Θετταλίᾳ πυρρίχης. [μέτρον] μέτρον ἐπὶ μετώπου ἄκρου χρυσοῦν ἔχουσα ψέλιον, ἐξ οὗ ἐξῆν καὶ βασιλικὰ ὑπο-

cutam. Sed ſolent, etiam barbarorum nominum, Etymologias Græcas tri dere.

† Stulta hæc hiſtoria jam ſecta eſt in altero Scholiaſta, & quod mireris ubique eadem planè erant menda, ut μόριον pro μόλιον, unde conjicere ut trumque ex eodem fonte hauſiſſe.

σύμβολον. [πολυάνθρωπος] μεγαλοκώλιον. [ἱππεύξαντες] τρῶσαντες. [τεθορυβημένοι] καταπλαγέντες.

Προλαλιά, ὁ Ἡρακλῆς.

P. 365. Mf. in 4. Ταῦτά με] Ἀντὶ τοῦ κῆτος ταῦτα.

Τὸ δ' ἦρος] Εὐριπίδης.

Τί δῆτα ποιητά] Τὸν Ἀνακρέοντα λέγει τὸ λυρικόν.

Ἵππόκλειδης] Παροιμία ἐπὶ φρενητίς Ἵππόκλειδη, ἐπὶ τῶν μὴ πάνυ σπουδαίων ὑμῖν λιγρῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ δύκωλοφρόνητον μεταχειριζομένων.

Περὶ τῆς ἠλέκτρας ἢ τῶν κύκνων.

P. 369. Mf. in 4. Ἀλλὰ μαρτύρομαι] Ἀντὶ τοῦ βιβλία.

Μύας Ἐγκώμιον.

P. 372. Mf. in 4. Κατώπιν καὶ ἰμπίδων] Ἕτερον κάτωψ ἰμπίδος. καί τοι Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς τ' αὐτὸν φησὶ κάτωπας καὶ ἰμπίδας, ἐν Νεφέλαις.

Ταυβεῶν] Φοβεῖας.

Mf. in fol. Μύας ἐγκώμιον· ἰμπίσι] ἰμπὶς ὁ ἐν τοῖς ὕδασι κώνωψ. ὁ δὲ κάνωψ εἶδος ζωδίου. [κοτυληδόνι.] κοτυληδόνες αἱ τοῦ πολύποδος πλεκτάναι. [πίσσοθαι τῷ μύᾳ ποιεῖ] ὥσπερ ἡ πίττα τοῖς ἐγκαυμένοις σφίγγουσιν μῦα σὺν ἀφίστανται τοῦ δήγματος λιπαρῶς, ὅταν δὲ καὶ αὐτὸς σὺν λάβῃ, βαμβαλόχα, ὑδάποτε δ' φλυαρεῖν καὶ λάσκειν ἐς ἄνδρας τὰς ἀρετάς, ἀλλ' ἐς μύας.... [ἐμεχελῶσι] ἡ φλυαρία πέφυκε τὸ ἔργον ἐν τοῖς χαλκοῖς ἔχειν.

Πρὸς τὸν ἀπαιδεύτων καὶ πολλὰ βιβλίοις ὠνούμενον.

P. 378. Mf. in 4. Ὡς ὑπωσὶ εἰκάσαι βιβλίον αἰτήσας παρ', Ἀριστων, καὶ μὴ λαβών, κελεῦσαι τοῦτο δεξιώσασθαι δι' ἀϊδίου ἀμείψων αὐτόν.

Καὶ συμβόλας τὰς σὰς] Ἀπὸ δύσεις τὰ σὺς σημαίνει τὰς ζήτησας.

Ὅσα ὁ Καλλίνος εἰς κάλλος] Καλλιγεάφοι ὅτοι γεγόνασι ἄριστοι.

Φθαιόνλος] Περσελαμβάνουσιν.

Ἐλικῶνα μὲν] Ὅρος ὅπου αἱ Μοῦσαι ἀφιτρίζειν λέγουσι.

Συληρὰ ἀνδρὶ καὶ δυσεῖ] Ἔοικε Σύρος εἶναι ὁ βιβλιοκάπηλος ὅτος καὶ Δαμασκηνὸς, ὅσον λόγῳ τὰ Λιβανίπους ἔκφασι.

Μυείην ἄν] Ποσμοὶ εἰσιν ὅτοι τοὺς αὐτῇ τῇ κορυφῇ τοῦ Ἑλικῶνος ὁ δὲ Ἑλικών, ὄρος ἐστὶ Βοιώτιον, ὅπερ τὰς περὶ τὰς Θεσπιὰς πόλις κατοίκηται, ἐν ᾗ ὁ Ἔρως, ὃν Ἀλκμήνης ἐξήραρεσε, γυμνάσιόν τι ἔργον ἰδεῖν. ὅθεν τοῦ Ἑλικῶνα οἶδ' φησι καὶ Ἡσίοδος νέμοντας Μούσας ἰδών, καὶ τὸ ποιητικὸν σοφίαν λαβεῖν.

Κἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ] Οὕτω γάρ φασι τὰ Μακεδόνα Ἀλέξανδρον ἐπικοσμεῖσθαι τοῖς Ὁμήρου ποιήμασιν.

Ἀγαθὰ ἀνὴ ταῦτα] Περισπαστέον τὸ χαίρειν ἵνα κῃ, τίνος ἂν ἀγαθὰ χαίρειν, ἢ ἵνεκεν.

Ὁ Ἰσμηνίας] Ἰσμηνίας ὅτος καλέμβος καὶ αὐτὸς Κορίνθιος. καὶ αὖ-

τὰς ἐλπίσας, ὡς τὸ ὁμοτυμίας εἰ μὴ τὰς αὐλὰς πλήσαι τὸ Ἰσμηνίου, ἀλλὰς αὐτοσφάκτους ἵππους ἐπιθυμίας Ἰσμηνίας. ἐάνηται μέ, ἢ μήτοι καὶ πλέον ἢ ἐπιλήσαι τυτύχηται.

Ὁ δὲ ἵππος κτήσαι τὸν Μῆδον] Ἐπίσημον τῦτο τῶν ἵππων ἐπὶ τῷ περᾷ ἐγκαλούμενα παρὰ τῶν παλαιῶν, καὶ ἦσαν ἄρα οἱ ἵπποι τῶν Δηναίων, οἷς ἐπὶ ἢ μηρῷ τὸ παράσημον κόππα τὸ στοιχεῖον, ἢ σίγμα, ἀφ' ἧς παρωνομάζοντο, λὸν ἢ κόππα κοππατίαν, λὸν ἢ ἢ σίγμα σαμφόραν. Μῆδος ἢ ἵππος ὁ Νησαῖος· ἢ Νῆσος ἢ πεδίον Μηδείας, ἃ καὶ βασιλικαὶ ἐπιφορτάδες γεγόμεναι τοῖς Μήδων βασιλεῦσιν ἵππους ἔτρεφον γοναίκιντωνείδας ἢ, ἵπποι εἰ ὧν Λαρίσσης ἢ Θετταλίας, τάχα λὸν ἢ Κιπαίρων ὀνόμασαι.

Καὶ ὑπερπηδήσας μὲ ἢ ποταμὸν] Ταῦτα πάντα λέγει Ὅμηρος ἢ Ἀχιλλέα ποιῆσαι.

Κόλλοπας ἐπικυμίνλω] Κόλλοπες οἱ παρακλίσιες ἢ κιθάρας, ἢ ἐκδέδυται καὶ ὑδρᾷ.

Περὶ πόδα, δὴ σι] Περὶ πόδα ἀντὶ τῦ κῦ πόδα, πλησίον, ἐγγύς, ἢ ἀληθέστερον ἴρεται, ὡς περὶ πόδα ἀντὶ καθαπροφερομένως· ἐπεὶ καὶ τὰ παρ' ἡμῶν δύκαπροφέρονται ὡς τὰς πόδας μάστιγας.

Κληρονομήσας] Κληρονομῶ σῦ Ἀττικῶς.

Διασπάσαλς αὐτὸν] Ἐπεὶ κἀκεῖνος ὑπὸ ἢ Κωῶν διεσπάσθη.

Ἀ μόνα ἐξαίρεται τῆ Ὀρφεῖ] Καλλιόπης δὲ ἢ Μύσης μυθεύεται εἶναι τῦτον.

Ἐκεῖνα χάρητι] Περὶ δὲ Περιχείρα λέγει.

Καὶ πεῶλαι] Λέγεται καὶ ἄρτι πεῶλαι, ὡς ἐχρήσατο καὶ Πλάτωνος.

Ὡ' ὐδὲ εἰπεῖν κρεῖττον] Καινοπρεπὲς καὶ τῦτο, ὡς ὐδὲ εἰπεῖν κρεῖττον τι ἢ κρεῖττον ὡς ὐδὲ κρεῖττον εἰπεῖν.

Καὶ τοῖς τίλφαις οἰκήσεις] Τίλφη ζωφιόν τι τοῖς βιβλίοις ὡς ἐπίπαν σκώληξ πυφυκὸς, ἐπιμήκη κέρκον ἔχον, ὡς ὁ μικρὸς κροκόδειλος, λαβὸν ἢ πίλιον εἶπε τῦτο ἐγχρίψαντος κοπρίοις λιβυβάλλων.

Οὐδὲ πέρα ἀπέδαφε τὰ βιβλία] Τὸ ὐδὲ πέρα ἐπὶ δύο λαμβάνεται πῶς ἂν τῦτο εἰ μήτε ἔσφαλται τὸ ἢ χρεῶς, καὶ ἀντὶ ἢ οὐκ ἐπιθ. χάρηται ὐδὲ πέρα, ἢ ὑπερθλίπται τὸ Ε ἢ συναλοίμενος.

Καίτοι τὸ τῶν Μυσῶν] Ἀντὶ ἢ ὅμοιον τῇ παροιμίᾳ τῇ Ἀλφησιβοίᾳ χωρὶς τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὁ ἐσόμενος.

Σοφὸν γὰ] Κατὰ μικρὸν γάρ ἐστ· ὁ Λυκιανὸς ἦν.

Οὐχήνα χύτραις λυμαίνεται] Χύτραις λυμαίνεται, ἀντὶ ἢ χύτραις ἐπιφέρονται λύμης.

Καὶ σὺ τοίνυν ἄκρα μὴ δεηθέντι] Καλῶς ἂν εἶχε τὰ ὑποκείμενα τύτῳ μεροκῶ, μὴ κατ' ἐν τῶν βιβλίων, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν βιβλιοθήκην πρὸς Λυκιανὸν τὸν πάντα ἐπιδύνην, ἢ τοιαύτην σοφιστὴν καὶ ἑαυτὸν κτήσαι ἐνὸς ἐγκρατεστάτου βιβλίου.

Περὶ τῦ μὴ ῥαδίως πιστεύειν διαβολῇ.

P. 395. Mſ. in 4. Ἀνὴρ κάθηλ τὰ ὦδε πεπαιδευμένα ἔχων] Περιεργότεροι ἢ Μίδα τὴν ἀρχὴν κεχρημένοι, καὶ ὑπὲρ τῦ πάντας μισθοῦσθαι ἔχειν κατὰ πάσης ἢ ἀρχῆς αὐτῦ, ἐμυθολόγησάν πως ἢ χρεῶ-

χρήσιμον, ὡς ὅταν ἔχῃ ὁ Μίδας ὦτα. ἢ ὅτι μακρὰς ὦτα ἔχει. Ἀφ' οὗ καὶ τὰ μήκιστα γινόμενα ἀκύφ. ἢ ὅτι καὶ ὅτῳ τὸ ζῶον ὕπτιος δύναται, ὡς καὶ τῶν λαοθαλάττων ψόφον αἰσθάνεσθαι. *

Θεοδότιον] Δηλονότι πραγμάτων τῶν ἐπιτηδείων τῇ Θεοδότῃ.

Οὐ πάνυ φρενήρης τις ὢν] Σημεῖα πῶς τὸ κύριον κεῖται.

Εὗδε] Ἀντὶ τοῦ ἤρεσεν.

Δύο κριτηρίοις] Γραμματικὸς ὁ κριτήσας.

Ὁ βλαισὸς τὰς] Ἀντὶ τοῦ ὁ ἐμβλώδης.

Μελανείμων] Ἢ μεταφορικὸς μελανείμων.

Δικαίας καὶ ἀμερεῖς] Ἀντὶ τοῦ μηδὲν μέρος κατελληφώς.

Φησὶ δὲ] Φακυλίδης.

Ἄμφω μῦθοι ἀκύπτας] Ἀντὶ τοῦ σολοικισμούς.

Τῇ δ' ἀκύπτῳ ὀργῇ] Αὐτὸ πάντως ὃν φάσκεις, Λυκιακόν.

Ἔνθα ὁ μὲν ζητῶν] Οἷον τοῦτο εἶπας ἀληθῶς.

Ὑπολαμβάνοντες] Ἀντὶ τοῦ ἀποδεχόμενοι.

Ὕπαλληξ] Ὑπαλληξ ἀντὶ τοῦ τόπος μέσος λέγεται, ἀλλὰ καὶ ὁ σιδηρᾶς ἀκμὼν, ὃν νῦν λάμνιον φασί.

Καὶ Στρατονίκη] Τῷ Σελεύκῳ Στρατονίκῃ λέγει, ἧς ὁ υἱὸς Σελεύκου Ἀντίοχος ἐρασθεὶς μεθ' ὁμιλίας τὸν πατέρα τούτου παρεκαλέσατο τῷ υἱῷ, πείθῃ ὁ νοσῶν ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ γαμετὴν τὴν ἰδίαν δίδοτον εἰς τὸν Στρατονίκην ἔρωτα, ὃν ἀμηχανίᾳ γὰρ ὁ πατὴρ γαμετὸν Σελεύκου Ἀφ' ἧς τὸν Ἀντίοχον, εἶπε σοφίᾳ δ' ἰατρῷ γνωσθέντος ὁ παρεστὼς τῷ νόσῳ ὁ ἔρωτος, ὑπαιξίσῃ τοῦτο ὁ πατὴρ τῷ υἱῷ.

Λαθρηδὸν] Καινοπρεπὲς τὸ χρῆμα.

Ὅπ πολλάκις] Οἷον ἠδὺ πᾶς, Λυκίαν, καὶ τὰ κρεδίας ὥστε ἀλαθεύσῃ μύρα παρὰ πᾶσαν ὑπόνοιαν νῦν ἀληθῶς.

Πεπισδυμένων Ἀφροδιτῶν] Εἰς τὴν ἀσυφαίνειαν μοι δοκεῖ.

Οὐ] Κακῶς σοι δοκεῖ, ὦ † ἀσμενιστά. ὁ γὰρ εἰς ἀσυφῆ ὁ λόγος ἀναπίπτει, ἀλλ' εἰς Βελλεροφόντην, ὃς καὶ αὐτὸς παρόμοιον αὐτῷ πέπονθεν εἰς τὸν Προῖτον γυναῖκα Ἀντειαν, ὡς φησιν Ὅμηρος ὁ Ζ, καὶ τὸν χάμαιζον ἀντιχάρφ αὐτὸς, ὃ πολὺ ἦν τὸ ὁμοίως Ἀφροδίτου.

Ὡι τῇ Θεῖ Σειρίων μύθῳ ξύξαθ'] Οὐκοῦν τὸ δ' Ὀδυσσέως Θεᾶ Σειρῆνας, ἀληθεστάτως λέγεται καὶ μάλα αἰσθητῶς, ὡς φησιν Ὅμηρος.

Φιλοτιμίας ὑποκινισμένον] Τὸ λόγου τοῦτο τοιοῦτον ὑποκεινισμένον ἀντὶ δ' Ἀφ' τοιοῦτον Ἀφροδισιάζω αὐτῷ. ἐχθρὸς δὲ μοι ἀεὶ Θεμιστοκλέους Ἀριστείδης Ἀφ' οὗ συναυτῷ περιέβαλλε. πυθοῦ Ἀριστείδης, βυλ, φησί, ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν Θεμιστοκλεῖς τὸν ἔχθρον ἀπολλύμενον, ἂν δὲ δικῇ πάλιν αὐτὸν ἐπανιόντος ἀπαλεψόμεθα.

Mſ. in fol. Περὶ δὲ μὴ ῥαδίως πιστεύειν Ἀφροδιτῇ· οὐ σκότος] Ἀντὶ δ' ἐπισκιάζουσι καὶ ἐπικρύπτουσι καὶ ἐπισκοτίσουσι. ἄγνοια γὰρ ἡ τοῦ λέγεται. [ἐπιτετραμμένον] ἀντὶ δ' ἐπιτροπὴν ἢ κατὰ Φοινίκην χάν-

[κε-

* Similia legas apud laudatum jam Palæphatum.

† Sic clarè legitur in Mſ. Videtur hoc Scholion alterius esse Grammatici qui auctori præcedentis Scholii contradicat. Quid sit ἀσμενιστὰ planè ignoro, nisi forte legendum sit ἑρμανιστὰ i. interpres, quo nomine præcedentem Scholiastam appellaret hujus Scholii auctor.

[αἰσχυντηκὸς] δηλονότι πρᾶγμάτων τῶ ὀπισθοτόνους τοὺς θηλάζοντας. [μαΐζει] λίαν τίκτει, μεζόνως. [φρενίτης] ὁ φρενίμως. [ἐκδιὸν] ἔγκυον. [ἡρεσεν] λειτὸν καὶ ἀμφαυὲς ἐμφύτιον ἢ πάντως περφυὲς. [τῶ Ἀλεξάνδρω ἐπιθυμίαν] τῶν Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν ἀποσεσιγμένων, ὡς ὁ Μάγιστρος Συλοκάκης * λίγει Λέοντος τοῦ βασιλέως ὅτι ἐξεδέξατο καὶ θεοφάνης πολλὰ καὶ περιττὰ διεξιὼν σύντομα, ἅτε καὶ ἄκρη, ἴσα καὶ ἰσόδικιμείῳ ψυδομάρτυρος. [τὸ ἀψίκορον] παρὰ ἄψ ὃ σημαίνει τὸ ἰσχίον καὶ τὸ κόρος, τὸ εὐτελὲς κόρου λαμβάνων, καὶ παχέως τελεσθέντα καὶ περιττὰ τὸ χῶμα. οἷόν γε ὅπως τὸ κοινὸν καὶ καθημερινὸν.

Ψυδολογικὸς, ἢ περὶ τῆς ἀποφορᾶς.

P. 431. Mſ. in 4. Καὶ Γενετυλλίδων] Εἰς ἀφροδίσια σκώπτει βελίσαριον τὸν καισαρίσσαν τοῦτον, τοῖς τοιούτοις αὐτὸν ἐνέμασιν ἀρέσαν δείκνυσι. ἀ παθύλλος τὰ αἰσχρὰ Ἀφροδίτης οἴσιν ἐπίθετα.

Θάτερον τῶν πεντῶν] Κακῶς γὰρ τὸ θάτερον εἶπεν, ἐπεὶ καὶ ἡ εὐθεῖα θάτερον, ἀλλ' ἄτερον. λέγει γὰρ ὅ ἕτερον συναλειφὴν ἑτέρου λέγεται, καὶ ἄτερον ἡ αἰτιατικὴ. ἀεὶ γὰρ αὐτὸν τῇ ἰδίᾳ ἀκολουθεῖ. τὸ δὲ τριῶν μιλιῶν, παθύλλος βάρβαρον δυικὸν τὸ τριετηρίδιον. ὡσαύτως δύσφημον καὶ τὸ ἀνημελία. τίς γὰρ χρεία δ' ἀρνητικῆ, μηδὲν πλέον δ' τῶν θηλειῶν; τὸ δὲ τριετηρίδιον, καὶ ἀδιορίστως. ἐπεὶ χίλια μὲν ἐπίσης ἡ Ἑλλωνικὴ χρῆσις, χίλιαι δὲ ἡδέως ἐγκύεσι τὴ Ἑλλάδι γλώσσῃ, ὥσπερ ἡδὺ τὸ πέπαμμαι. ἀ γὰρ ἔστι πέπτηκα, ἀλλὰ πέπτω βαρύτονον, ἀφ' ὃ πέπτημαι ὡς ἀκλιτοῦντος. ἐκ δὲ μετοχῆς πεπτηὼς, ὡς καὶ Πλάτων Εὐθύφρονι, τί δαὶ πεπτέρυγα ἴσως διάκεισαι. πέπτημαι δὲ, ὡδωμῶς, ἀλλ' ἄμα ἵπταμαι, ὡς καὶ δαὶ ἵπτημαι, ὡς καὶ δαὶ ἵπταμαι ἀκλιτοῦντα ἴσως ἀκλιτεῖν ἂν ἴσταμαι.

Ὁ πότε τῶ Τιτίῳ τῶν πέχλων] Τιτίῳ τούτῳ λίαν δ' Κόρακος δ' Σιτιλᾶν μαθητῶ. πέχλ γὰρ ἡ τοιαύτη δ' αὐδὸς καθαιρετίσεσθαι ἴσως, πεπτῶν τῶν εἰρχάσεσθε.

Ὦ παιπάλημα] Παιπάλημα ὁ πάνυργος ἄνθρωπος κυρίως. ὁ δὲ ἀλδυρὸν τοῖς κακοῖς σωκαλειζόμενον καὶ σωπτερίμβον. τὸ δὲ τοῦτο βέλτιστα τὸ γλωσσαλγεῖ τοῦτο δηλοῖ. ἀπὸ τοῦ ὁ ἀνδρὸς μισητὰς, ὥσπερ ἀλδυρὸν ἀφπτερίμβιον κίναιδος ἢ ὅτε παῖδ, ἅτε παῖων, ἀπὸ τοῦ τῶν αἰδῶ κινεῖν.

Mſ. in fol. Περὶ τῆς ἀποφορᾶς καὶ Τιμοκράτους ἀποφορᾶς] Ἀποφορὰς ἡμέρας καὶ ἀποφορὰς ἁπλῶς καλοῦμεν τὰς στοιμεσωμένας. παράχθη δὲ ἡ λέξις ἀπὸ ἱστορίας τοιάσδε. ἔδει ἐν τοῖς Ἀθηναίοις τοὺς κληρώσεις καθοδηγουμένους ἔξω φέρειν τῆς πόλεως καὶ διδόναι αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια. ἐξῆγεν γὰρ αὐτῶν ἀπὸ πύλην στοιμεσωμένην πυλῶν, καὶ ἔδει ἀπὸ τῶν σωμῶν τοῖς ἄλλοις πολίταις, ἃς πύλας ἐκάλουν ἀποφράδας. [γεγονότερον] γεγονέστερον. [τὸν Ἀφροδίδιον] Ἀφροδίδης ὑπὸ λοι-

* *Magiſtri* fuit ſumma dignitas in Aula Conſtantinopolitana, de qua vid. Meurſium in Lexico Græco-barbaro. Quis autem hic Leo intelligatur, Thrax, Iſauricus, vel Copronymi filius, quærent quibus per otium licebit. Interea hinc liquet Scholiaſtam noſtrum ſaltem ante 1229 annos non vixiſſe, quandoquidem tum regnare cœpit Leo Thrax.

ρᾶται ἀεὶ γυναιξὶ συοῖν, κιθαρῳδὸς δὲ ὢν. Ἀ ελεφάντης, Ἀ ελφεδάδης ἐστὶ μὲν πονηρὸς ἀλλὰ τοῦτο μὲ κ βάλε]. ἔστι δ' ὁ μόνον πονηρὸς, ὁ χαρ ὑδὲ ἂν ἡδόμην, ὑδὲ παιπόνηρ, ἀλλὰ κὴ σοφιξόμενός τι. τὴν γαρ αὐτοῦ γλῶτταν αἰχρῶς ἤδον. τυπτέτω τὸ αἰδοῖον ὃ ἀνθρώπε κ τὸ σπέρμα. Ἀ ελφεδάδης γε Πολύμητις κ Οἰνίκης ἀρρητοποιεῖ. κὴ πολυμήτισα κ αὐτὴ κωμῳδεῖται ἐν αἰχρῷ πη. εἴ τις ἂν τοιοῦτον ἄνδρα κὴ σφόδρα φυλάττοι], μήποτε ὐκ ὃ αὐτοῦ πίηται πότηρίε. κὴ αὖθις, Ἀ ελφεδάδης παῦσαι ληρῶν. [ἀνίκλοις ποσὶν] ἀνίκλοις ποσὶ, ἀντὶ ὃ ἀντεπίμοις, κ χωλὸς τινὸς ὑποσκάζ. πυροιμία ἐπὶ τ ἀμαθῶς ἐπί τινα ἔργα κὴ πράξεις ἀφικνυμένων. [βδελυρία] αἰσχροποιία. [αὐτὸς] μοιχὸς. [ὁ γαρ σοφιστὴς] Τίμαρχος. [χειδιάζει] ἤτοι χείδια λέγει, τὰ μὴ πιτὰ σκέψεως χυόμενα. [ἐπήμωσε] ἐπιβόητον. [ἀφῆλιξ] πρεσβύτης. [ἡτιάσω] ἐμέμφθ. [κύφωνα] κύφωσις ξύλα ἦσαν ἐπιτιθέμενα εἰς τὰς τίτονίας τ κακοδίκων ἵνα μὴ δύρῶσι * ἀνακύψαι. Ἀ ελφεδάδης Πλάτων, ὦ τύμπτυνα, ὦ κύφωσις σὺκ ἀρήξετε. κύφων δέ ἐστι δεσμὸς ξύλινος ὃν οἱ μὲν κλοιὸν οἱ δὲ καλοιὸν ὀνομάζουσιν. ἔνθεν κὴ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος, κύφων πάσοτε] ὃ ἐπὶ πάντων δυσχερῶν κ ὀλεθρίων. κ κυφωνισμὸς ἐπὶ τ τιμωρειῶν. Ἀ ριστοφάνης δὲ, ἀντὶ ὃ κακοῦ κ ὀλέθριον. ὅθεν] κύφων ὑποδὰ τὸ ἀναγκάζειν τὰς δεσμίους κύφειν. ἐὰν δέ τις ὑπασυνόμενος τὸ ὐκ ὃ τόμον παρ' ὐδὲν ποιήσειεν, διδέσθω σὺ κύφωνι ἐως τῆ ὀχνίας ἡμερῶν κ'. ἐπῤῥεόμενος μέλιτι γυμνὸς κὴ γαλακτὶ, ἵνα ἡ μελίττας ὃ μὴ σας δήκωσι. ὃ δὲ χρόνος διεξιὼν κατὰ κρημνῶν ὠθεῖας, φαλλὸν γυναικείαν ἀπεικαλούσας. [νεωτεύεται] νέα ἔργα ποιεῖ, νεμπαίζει] κένα τολμᾶς ὑγκωμιάζ]. [ὃ Σινωπίς] Διογένης. [βινητῶν] σωωσιάζων. [Τριπαραφύσ] Τελεφανος φρυαλέον ἐστὶ Ἀ ργείας ὅπω λεγόμενος. [τεγγλάζει] τεγγλάζεται τόξα τείνεται. [ὑπέτρεσε] κακῶς τὸ ὑπέτρεσε εἶπε. [τὸ τελῶν μηνῶν] τελῶν μὲν ὁ ἀνηνεμία. τὰς γὰ χρείας ὃ σεληνικὸ μιδὲν τελίον ὃ μὴ δηλοῖ]· τὸ δέ τοι σαχόντι κὴ ἀδόρμητον, χάν γαρ σὺκ ἐπίσει] ἡ Ἐλληνικὴ χρῆσις. ὥσπερ ὑδὲ τὸ πίτνημι. ὁ γαρ ἐπ πίτημι, ἵν' εἴη πέτνημι, ὡς ἵστημι ἵστνημι, ἀλλὰ πίτνω. ἀφ' ὃ πίτνημι ἴσως ἂν λεχθείη, ὃ ὃ ἡ μετοχὴ ὁ πετόμενος ὡς σὺ Εὐθύφρονι Πλάτων, τί δὲ πετόμενον πιὰ διώκεις. ὁ μὲν πίτνημι, ἀλλ' ἡ ἄνω ἐπίτνημι ὡς λὸ ὃ ἵπτημι ὑποπτοσίως τῆ ἵστημι. [Ἀ δράστεια] δείνημα εἶναι λέγουσι ταύτην τοῖς πάνυ μεγάλα ἐγκαυχωμένοις ὑπομενεῖσιν. [Τισίη] Τισίη λέγ ὃ κόρακος ὃ Σικελὸ μαθητῆ. τίχα γαρ τ τοιοῦτον. κὴ αὐτὸς κρατησοφισθέντος πιὰ πρεσβύτην ἐρήσατο. [τὴν Καμφείναν] λίμνην φασὶ τὴ Καμφείη πόλ ἀφικνεμένην, ὁμώνυμον αὐτῆ. ὧν βυλομένοις Καμφειναίοις μετοχετεῦσαι, ἔχρησεν ὁ Θεὸς μὴ κινεῖ Καμφείναν. οἱ ὃ Θεῦ ὑποκύσαντες ἐβλάβησαν, ὅθεν ἡ παροιμία ἔρηται ἐπὶ τ καθ' ἑαυτῶν βλαβερῶς τὶ ποιεῖν μελλόντων. πῶς ὃ φασὶ φυτὸν δυσῶδες εἶναι τὴν Καμάρην, ἃ τὰς κλίδας ἀφασιομένης ἀφθί-

* Erat in Mſ. prima duntaxat hujus vocis ſyllaba, ſed reliquas ex Suida ſupplevimus, indidemque quædam in ſequentibus manifeſtò corrupta emendavimus: uttobique enim res iiſdem verbis exprimebatur, exceptis pauculis, ut ex collatione ſatis liquebit. Superiora etiam de Ariphrade ex Suida emendata.

στρων ὄζειν. [τὸ παιπάλημα] παιπάλεμα ὁ πανοῦργος ἄνθρωπος· εὐφήμως. ὁ ὡς οὐδὲν ἄλδυρον τοῖς κακοῖς σωκαληθησομένοις, καὶ σωπτερεμμένοις. νῦν δὲ τοῦτο βάλε δηλῶν, ἀλλὰ τὸν ὑπὸ ἀνεμοδότου μυσπίας ὥσπερ ἄλδυρον ἀφεπτερεμμένον. κίναιδος δ' ὁ πονηρὸς, ὅτι πάσχων, οὐδὲ τὸ πρὸς κινεῖν.

Περὶ τοῦ οἴκου.

Pag. 450. Mſ. in 4. Ἀλέξανδρος μὲν ἐπεθύμησεν] Ὅτι Ἀλέξανδρος τὸ τοῦ Κύδνου λουτρὸν μόνος, ὁ μικρῶς ῥέουσιν, ὡς φησιν Ἀρριανὸς. Στράβων δὲ ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ τοῦτο τὸ ποτομὸν Κύδνον, ὅτι ἀφ' ὑψηλοτάτων τῶν ζώων ἰόντων ἐμβαίνοντα τοῦ ῥεύματος τούτου καὶ ἐγχορεύοντα.

Τοῖς Ἀρσακίδαις] Ἀρσακίδας τοὺς Περσῶν φησὶ βασιλεῖς, καὶ Ἀρσάκην δὲ παλαιοτάτην τῶν γυναικῶν ἕλκουσας.

Καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα] Τὰς γραφὰς φησιν, οὕτω τὰς ζωγραφίας ὑφ' ὧν ἀνθέων καὶ φυτῶν μιμήμασι εἴργασται, καὶ οὕτω τοιοῦτο ἄλλο.

Διολισθάνουσιν τῶν κυμάτων] Ὡς καιναὶ σου αἱ ἀδολεσχίαι, λυκιακοί.

Καὶ ὁ δὲ Ὁμήρου ῥήτωρ σκώπτων] Εἰς Πάριν Ἀλέξανδρον, ὃς φησιν Ὅμηρος, Ἀλέξανδρον θεοειδῆ, ὁ λόγος φησί.

Τῶν Γοργόνων καὶ] Ὅτι αἱ Γοργόνες κάλλει καὶ σύμμορφίᾳ ἐξισοῦσιν οἱονεὶ ἀπελίθους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀνάθυρσος] Ὡς λύσσης ἢ δύσεως, ἡ ἀνάθυρσος.

Μακρόβιοι.

P. 465. Mſ. in 4. Ὁ Σελδυκὸς] Εἰς δὲ Σελδύκειαν καὶ ἐπὶ Τίγριδι τῷ ποταμῷ.

Mſ. in fol. Μακρόβιοι. συμβαλεῖν] Ἀμφιρέναι· νοῆσαι. [συνεπίκηνος πολλῶν ἔτη] πολεῖ εἰς τὸν Ἕλληνας ἀντὶ τοῦ Ἕλλην ἐστὶ. πολεῖ εἰς τὰς ἄνδρας, ἀντὶ δὲ ἀνὴρ ἐστὶ. πολεῖ εἰς συνεπίκηνος ἔτη, ἀντὶ δὲ συνεπίκηνος ἐστὶν ἔτη. ὅτως γὰρ φασὶν οἱ Ἀττικοί. [καταῤῥιψε] ἐπελδύτησε. [κατεχθεὶς] ξενοδοχηθείς. [φῦμα] ψυδράκιον, ψόφος. [καὶ ἀπακεραίτερον] ἑαυτὸν λιμαῖ ἢ ἀγχόνῃ ἐξάγαν. [ποτιμώμενος] ἀνιώμενος, ποτιμώμενος τὸ δυσφορῶ, καὶ τὸ μετὰ δεινοπαθήσεως ἱκετεύω.

Διάλογος περὶς Ἡσίοδον.

P. 486. Mſ. in 4. Εἰς ὃν καιρόν τινα] Ὑπέρθεσις δὲ εἰς ὕστερα ἄλλα καιρὸν, ἵνα περιαγκαλλῇ τὸν λόγον ποιήσῃ, ὡς ὁ τοῦ εἰ καὶ ἀφὶ μεθὲν ἄλλο. ὁπόταν οἱ ῥήτορες εἰ καὶ μὴ δὲ ἓν ἄλλο ὑπερβάντες ὕστασιν, εἶτα λέγειν ἐρμηνεύειν πιστεύειν.

Καὶ βδάλλειν] Ἀμέλγειν. καὶ βδελλὸς τὸ ἀμελγεῖον.

Καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἰρηκὸς σοι] Ἀντὶ δὲ ἀναλύσαντα καὶ τῷ ποιμενικῷ δύνασθαι.

Mſ. in fol. Διάλογος περὶς Ἡσιόδου ὕπνος] Θείῳ παιδίσκῳ κινήθρου. [σὸν μὲν μοι] δύνασθαι ὦ. [βδάλλειν] ἀμέλγειν. [σκινδαλάμους] σκιν-

σκινδάλαμοι τὰ τῶν κριθάμων ἀποξύσματα ἢ σκόλοπες, ἢ ἐπιξερασίαι τῶν ἀκροδρυῶν. σκινδάλαμος· τοῦτο ἐπὶ μὲ εὐτελείας ὀξύνει. * σκινδαλάμους δὲ λεπτολογίας. Ἀλεξοφάνης Συνεφήλαις, λόγοι ἀκροδρυῶν σκινδαλάμους μαθήσομαι. [κατακιζῶσι] κινοῦσι. [ἠπιάλου] ῥιγοπυρετοῦ.

Πλεῖον ἢ ὄχαι.

P. 490. Mſ. in 4. Οὐκ ἐμάλιζον] Κρᾶσις ου εἰς ω καὶ ου εἰς ω ἐμῶ καὶ ου ἔλεγον.

Τῶν κεραίων ἐκκεκλημμένον] Τὰ τῶν κεράτων λεγόμενα ὑπὸ τοῖς ναυτικοῖς ἃ καὶ κέρκυρας καλοῦσιν οἱ παλαιοί.

Τῷ ἰσῷ τὸ παράσημον] Τὸ καρχήσιον.

Καί τοι τὶς αὐτὰ μὴ δὲ ὁκνήσας εἰπεῖν] Ὡς μήτε ἀποῤῥήτα ὄντων τῶν τὰ μυσήρια ἀμυήτοις ἐξενεγκεῖν. τοῦτο δὲ αὐτῷ ἀποκλείοντος φασὶν ὡς οὐκ ἔξον σοι ἦδει ὅσοις ἡμῖς ἔχαιν ἀπόῤῥητον, ἵνα μὴ ὑ δεῖ τοῖς ἄλλοις ἀποκρύπτειν ἀνακινδυνεύσωμεν, τὰ ὅσοις ἡμῖς συνίφερεν καθίστη, μεμνήμεθα δὲ καὶ αὐτοὶ, καὶ τοῦτο δὴ τὸ τῶ τραγῳδῶν, ὅσοις εἰκεῖον χρεὼν ἐρεῖς.

Πρὸς δὲ λακχᾶν τὶς λοιδορεῖ] Ναυλικῶ.

Καὶ ἐς Αἴγιναν] Ἐορτὴ τὴν Αἰγίνη.

Ὑπερμαχᾶς δὲ] Λίγα τοῦτο ἐπὶ τῶ ἀπὸ τῆ ἄγαν πενίας ὀχλουμένων πλουτῶν, ἐπεῖα σοβαρῶν καὶ τοῖς συνήθεσι τῶν ἐνορώντων καὶ ὑπερπλήκων, ὅθεν καὶ ὑπερμαχᾶς λίγα· ὡς μὴ πλέον μάχης ὅσα δὲ ἠνυσοπληκῶν, ταύτη καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἔπαξε λόγιον καὶ αὐτὸ ἐπὶ τῶ κυφῶς φερομένων καὶ ἀλαζονευόντων φησὶ τὸ μηδὲ εἰς τὸ πλέον πλοῦσιν, ὃς καὶ ἀφ' τοῦτο ἡ συνήθεια μακροπλούτους σκωπτικῶς ὀνομάζει.

Καὶ νεκρὸν ἄλλο σαυδεῖ] Μελικέρτῃ φησὶ τῆ τῆ Γῆς παῖδα, ἐπειδὴ καὶ Ἀθάμαντος αὐτὸν.

Οὐ σκύφον ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος] Τὸν γὰρ Σισύφου πίτνον οὐ ἄδυ ἀποχλίειν ὁ μῦθος ποιεῖ.

Οἰνὸς ἦ ἐξ Γαλίας] Οἱ φαλίρνοι φασὶ. τὸ κρίτων ἦ Γαληρίας τοῦτο τὸ Γάδειρα λίγει. πολλὰ δὲ ἐκεῖθεν ἰχθύνερα παρῆκε ἐκομίζετο, ἰχθύας φερούσης ὑ κῦ τῶν ἄλλων θαλάσσαν, ἀλλὰ πολλαῖ καὶ τῇ μεγάθη καὶ τῇ λίπη τὰς ἄλλας παρευδοκιμούσας.

Πρὸς τὸ ἰφίκριον] Τῶν ἀστράβων φησὶν, ἤτοι τῶν ἰφικρείδα, ὧν νῦν σίλλων φασί.

Ἀντίπατρον πολὺ ἔασον] Ἀλεξάνδρῳ τοῦτο τῆ ἱστορίας, κἀκεῖνος δὲ πρεσβεύσας τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπὶ τῆς Εὐρώπης Ἀντίπατρον αὐτ' αὐτῷ καταλείπῃ.

Ἐξαίδιος δὲ εἶμι σοι] Ἐξ παιδίων, ἱερεὺς δὲ ἤδη αὐτοῖς ὑπόσπαιδίων ἀπέχει ἐν ἀφικομένῳ ἡ κινῆ μακρηρία.

Παρασκευὴν τῶν γνάμων] Οἷον μαγειονῶν.

Τῶν ἀεστρεῶν πφορτισμένος] Ἐπὶ τῆς ἀρίστης δικτυολιθοφορῶσι.

Mſ. in fol. Πλεῖον ἢ ὄχαι· θαλάμης.] θαλάμη καὶ θάλαμος, οἶκος ἢ κοιτών. [εὐδιδικός] Σημεῖῶ τὸ εὐδιδικός, ἀντὶ ου εὐδιδιμένου.

* Videtur hic omiſſum quod extat apud Suidam: ὃλὶ ἦ τὸ πλαγίον παροξύνει.

[κρώβυλοι] κρώβυλος εἶδος πλέγματος τῆς τριχός, ἀπὸ ἐκφύσεως εἰς ὀξὺ καταλῆγον. [κάμμιξ] χάσξ. ὀρθὸν ξύλον. λέγεται δηλυκῶς [κίνλω μακρεῖαι] τὰ ὑπὸς ραπίνλω καὶ δίημερεῖαι πίνοντες. εἶτα ἐγγεγραμμένων δίγυιαι, εἶτα καὶ καθ᾽ ἑλίκτων σύσσα κίνλω μακρεῖαι οἱ παλαιοὶ καταφήμισαν.

Μύρτιον καὶ Πάμφιλος καὶ Δωρίς.

P. 515. Mf. in 4. Ὁ Ἀλωπεκῆθεν] Δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. δῆμος Ἀττικὸς ἡ Ἀλωπεκίς.

Φίλιννα καὶ ἡ μητὴρ.

Καταλιπεῖσα] Αὐτὸν ἀπιλθεῖν εἰς τὰ Λαμπτρεῖα καὶ ἐξεβαλεῖν ἐκεῖνον. αὐτὸν δ᾽ ἀποπλεῖν τοῦτο γὰρ μόνον. ἀλλ᾽ ὕδη τῆς νυκτὸς οὔσης ἐκπεφευγὸς μετ᾽ αὐτῆς καταλιπεῖσα.

Δώριον καὶ Μυρτάλη.

Ὧ Διοσκούρω] Ὡς ναύτης τοὺς Διοσκούρους καλεῖ. ὕστερ γὰρ σωτῆρες ἐλίσσονθ᾽ οἱ τοῖς πλέουσι.

Δάπιδες] Τάπητες. παρὰ τὸ εὐ δαπίδῳ κρώνυσι.

Κρωβύλη καὶ Κόρινναι.

Ἀθράσεια] Ἀθράσειαν λέγουσι δαίμονα εἶναι τοῖς πάνυ μεγάλα ἐγκαυχωμένοις ὑπονεμεσῶσαν.

Μυσέριον καὶ ἡ μητὴρ.

Σήμερον Ἀλῶαι εἰσὶ] Ἀλῶα, ἑορτὴ ἦσιν Ἀθήνησιν μυστήρια συνέχουσα, Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ Διονύσου, ἐπὶ τῇ τομῇ τῆς ἀμπέλου καὶ σῇ χαρᾷ ἕκ οἴνου, καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν. Φιλόχορος ὁ φησὶ συνομολογῆσαι ἀπὸ τότε ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς ἔχειν τὰς ἄλλας ποιεῖσθαι.

Συμβολὴν] Ὁ ἔρανος.

Παννυχὶς, Δορκὰς, Φιλόσεμνος καὶ Πολέμων.

Διμοιρεῖτης ὢν] Διμοιρεῖτης, τούτου ἕνεκα τὸ τελώλιον ἀποδεδώκασιν, ἐπειδὴ τοῦτο δίμοιρον ἦν τῆς δραχμῆς. ὁ δὲ τοῦτο λαμβάνων φανάτης διμοιρεῖτης ἐκαλεῖτο. ἔστι δέ τις καὶ φανατικὴ ἀρχὴ ὡς ὁ λοχαγὸς, ἀφ᾽ οὗ τοὺς παρ᾽ ἄλλοις φανάτας δύο μοίρας λαμβάνειν. οἱ δὲ διμοιρεῖται καὶ ἡμιλοχίαι τοῦτό φασι. καὶ διμοιρεῖτης καὶ ἡμιλοχίτης, ὁ ἄρχων τῆς διμοιρείας, καὶ ἡμιλοχίας.

Ἱέρεια καὶ Πυθιὰς καὶ Λυσίας.

Θείγγει] Θείγγει ἐπικείμενος λίθος τοῖς ἐξοχαῖς τῆς οἰκοδομῆς.

Τῷ Πυθίῳ] Πυθικὴ, τὸ κεφαλοδέσμιον καὶ ὀπίσθιον κόμμα φασὶ τοὺς παλαιούς.

Περὶ τῆς Περεγρίνου τελευτῆς.

P. 559. Mf. in 4. Τὸν μὲν ποιητὴν οἶδα] Οὐχ ὅτι ποιητὴς ἦν Περε-

νεχθῆναι, ἀφ' οὗτο ποιητὴν αὐτὸν καλεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ τραγικὸν τὸ πρᾶγμα διέρραψεν μεγάλης συμφορᾶς αἴτιον ἑαυτῷ, καὶ οἱα οἱ τραγῳδιοποιοὶ χαίρουσι· ἀφ' οὗτο καὶ Δεσπόζης ἐμνημόνευσε σκηνικῶ πράγματι, καὶ αὐτὸν ποιητὴν εἶπεν, ὡς τοιαύτης τραγῳδίας εἰσαγωγέα.

Διίφυλα, βαφαιδί] Τὰς μοιχὰς ἀφ' οὗ τοιαύτην ἀποπίνει τοῖς παλαιοῖς ἔθος ποιεῖν. ἐπὰν γὰρ ἑάλω μετὰ πολλὰς καὶ ἄλλας, τελευτῶντας, βαφαιδὰ τῇ πυγῇ ἐπὶ μοιχῷ πάνυ ἀδρὰν ἔνειρον.

Θαυμαζὴν σοφίαν τ' Χριστιανῶν] Θαυμαζὴν μὲν ὄν, ὦ μιαρὲ, καὶ παντὸς ἐπαίνου γεμάτην. εἰ καὶ σοὶ τυφλῷ ὄντι καὶ ἀλαζόνι τὸ κάλλος αὐτῆς ἀνεπίσκεπτον καὶ ἀθέατον.

Σέβουσι τὸν ἄνθρωπον] Τὸν ἀληθῆ θεὸν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον. τὸν δ' ἐπαινῶ, ὦ λῆρε, ποιητὴν.

Τὰς Ἑλληνικὰς ἀπαργήσαντ'] Μικρὰ κεφαλὴ, ὡς ὁ βραχὺς ἀττικὸς καὶ ταῦρος καὶ χρυσᾶς θυσίαι καὶ ὕμνοι ἀξίως, καὶ μὲ καὶ τὸν ἄλλον ὑπὸ τῆς χάριτος λῆρον εἰς τὸ Ἑλληνικὸν θεῶν, οὗ τὰς τοιαύτας οὐκ ἀξίως φὴς παρεδόσιος.

Τὸν δ' ἀπεσκολοπισμένον] Οἷα λῃρεῖς, ὦ κεπέργαμε, κατὰ δ' σωτῆρα Χριστὸν; ὃς καὶ τύτε ἔνευσεν, ἀδικώτατα τε δεδικασμένε κολασθῆναι, ὡς δεδικάστω, καὶ τὰ ἡμέτερα ἀφοσιῶσαι. ὃ τ' ἀπειρήντε συγχύσεως καὶ βδελυρίας πάσης γεμούσης αἰτεραπελίας, μιαρὲ, καὶ ἀηδέστερε, ἀλλοτρίαν τ' ζωῆς, καὶ μίτρᾳ τ' αἰσχίστ κολάσεως!

Τῶν Παρεμαιῶν Πόλις] Παρεμιὸς ὡς ἔοικεν Περιηγῆτ, ἀπὸ Πάρυ τ' νήσυ.

Εἶπε τῆς πόλεως ἀπαρασκεύαστον] Καὶ πῶς εἰ παρῆλθε Περιηγῆτ σὸν ἀντεκλήθη δεδ' ἐκ τῶν Παρεμαιῶν τῆς παρῆκτονίας, ἀπαιτηθέντ δ' ἀφ' τὴν παρῆκτονίαν, ὡς ἔφης, ἀφεθέντ τότε ἀφ' ἑαυτῶν; ἀλλ' εἰς πάντας συκοφαντῆς πάσης ἀρετῆς σκαπτὸς, καὶ ἀβέλτερος.

Καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ] Βᾶρον ἢ Μάρκον Ἀντωνῖνον, οἶμαι, λέγει.

Τῶτο τῷ Μουσίῳ] Κυνικὸν καὶ ὗτον, ὃ καὶ ἄλλως φιλόσοφον ἐλέγχειν ἔργον ἀπεθέθη. Ἐπίκτητον μὲν, Στωϊκὸν οἶδα. Δίωνα δ' τὸν Πρυσιέα, ὦ καὶ ἐπώνυμος ὁ Χρυσόστομος, ὃς καὶ λόγως ἐκδέδωκε ἐκεινῶς αὐτοδιδάκτε τῷ ὄντι καὶ παντοίας ὠφελείας μεστὸς.

Οὐ σὺν Πατρῶν δᾶδα ἔχων] Τὸν Θεαγένη λέγει. σὺν Πατρᾶν δ' τ' Πελοποννήσυ.

Τῷ κακοδαίμονι Πρωτέως ἐγένετο] Πρωτέως μὲν παῖς καὶ συγγενὴς, εἰ καὶ ψυχρὸς τῇ συγγενείᾳ, ὥστε τὸν βίον ἀπλίπων. σὺ δὲ τὶς δ' τρόπε ἀγαθὸς, λόγον μὲ ἐμπαροδοσάμενον, ὅτον ὠφελήσεως ἐκλαχόντα, τοῖς ὕθλοις δ' καὶ μωρολογίαις τῶτον ἐκτοπίζεις;

Δεσπέται.

P. 591. Mſ. in 4. Ἐπτὰ σὺν τ' ἀπάντων] Τὰς ἑπτὰ λεγομένας σοφὰς. Πιτθακὸν, Βίαντα, Θάλητα, Περίανδρον, Κλεόβυλον, Χίλωνα, Σόλωνα.

Καὶ ἄλλον σὺν Σάμιν] Ἐκ Σάμυ, Πυθαγόραν τ' Μνησάρχυ. ἐξ Ἐφέ-

γυ Ηρακλειτου. ἐξ Ἀβδήρων Δημόκριτου. ἄμφω ὁ φυσικῶ φιλοσόφω ὄντε.

Τὸν Γναθωνίδην] Κολάκων οἱ θεραπεύοντες αὐτοι.

Mſ. in fol. Δρομίτην· τὸν ὀπισθόδομον] ὀπισθόδομος μέρος τοῦ ἀρχαίου τοῦ Ἀθηναίων, ἔνθα ἐκεῖ τὸ ταμιεῖον ὅπισθεν τοῦ τοῦ Ἀθηνᾶς ναοῦ, ὃ καὶ ἀπεσήμηνε τὰ χρήματα. [ἔπται σὺν τοῦ ἀπείτου] οἱ ἕπεσθαι αὐτοι. Πιττακὸς. Βίας. Θαλῆς. Περίανδρος. Κλεόβουλος. Χίλων. Σόλων. ὁ Σάμιος Πυθαγόρας. ἐξ Ἐφέσου Ἡρακλειτος. ἐξ Ἀβδήρων. * [ἐκ ἄλλου] Ἡρακλειτον. [ἄλλου] Δημόκριτον. [ἀμυδρὸν] ἀφανὲς, σκοτεινον. [ἀστερμονας] ἀκαταγώνιστος. [σοφοῦς] σοφους, χρήσιμους, οἰκείας, ἁρμοδίας, ἐπιτηδείας. [γλίχεσθαι] παπειναν. [ἐπαμῦναι] ἀναίσχυντον [ἐς χρηματισμὸν] ἐς τὸν τῶ χρημάτων συλλογον. [χρηματίζεσθαι] χρήματα συλλέγειν. [ηδιστον] ἡμερησιον. [αὐτοκράτορας] βασιλέας. [μέμφη] ζητοῦμεν. [λεοντῆν] τελεβίνθου λίχη.

Τὰ περὶ Κρόνου.

P. 606. Mſ. in 4. Ἔγνως ἂν ὡς ἀρχίζας] Τὸ ἐξῆς ἔγνως ἂν ἐρωτήσας ὡς ἀρχίζας γῶν ἐφεῖτο μοι.

Ὁπόκα ἡ χὰν ἐπίχᾳ] Χειμῶνος καὶ τὰ Κρόνια ἤγετο.

Νόμοι Συμποτικοι.

Ὁπόταν τὸ τοιχεῖον ἐξάπαν ᾖ] Τῶν λίθων τὸν ἀκρότατον ἢ ἥλιξ τῶν ἄμμων ἐσεχραφομένων λίχᾳ σκιὰν, ὅταν μὲν αὐτῶν τοιχεῖον σκιάζῃ.

Ἐπισολαί] Κρητικαί.

Ὡς ἢ νῦν ἔχομεν] Ἐπὶ τοῦ μικροῖς μεγαλαυχημένου ἢ παροιμία.

Οἱ σφηκοπώγωνες] Σφηκοπώγωνες τὸ κωμῳδία δύο εἰσὶν ὁ μὲν ἀλάζων, ὁ δὲ εἰρὼν. ὁ μὲν ἀλάζων ἀπαφαλαυτίας ὀφρῦς ἀποτετμημένος, ὀξυγώνιος. ὁ δὲ εἰρὼν ἀκμαίζῃ καὶ ὄγκου ἔχῃ ὑψηλὸν καὶ πλατὺ τὸ κεφαλαιούμενον τὸ ἐσεφορᾶ ξανθὸς, πλαγὺς, ἐρυθρὸς, πρόσπεσα ἀγγάλῳ.

Κρόνος πλησίοις χαίρειν.

Ψύλλα καθατείνασα] Ψύλλα ἐπὶ τοῦ ταχέως ἀποθνῃσκόντων λέγεται.

Οἱ πλησίοι τῷ Κρόνῳ χαίρειν.

Ὀργὴν καὶ μίσος] Ἤτοι παροιδὴν ἢ ὅσα ἤτησαν.

Mſ. in fol. Κρητοσύλλων Γεροῦς· ἀρπᾶν] ἁρπάζων. [ἔν σὶ ὁς] ἐπὶ αὐτοῦ. [σκῦμνος] σύνεχον. [βάκηλος] βάκηλος μέγας ῥᾴθυμος, ἀνὴρ δὲ καὶ γυναικώδης. σύνεχος. ἀπόπληκτος. [Νόμοι] πρῶτον θυμηδίαν, πρῶτον, δεύτερον, τέρψιν. [Ἐπισολαὶ Κρητικαί· ἐμβάπτειν] τὰ ξύλα ἐμβάπτουσιν ὑπὸ τὰς πόδας ἵνα φανῶσι μακρότεροι. [ἁλικρηπίδα] πορφυρῶν χλαμύδων. [χίτωνα] αἶδος μίτρα. [σηπὸν] σκωλήκων [σητίος καὶ κίστης] κίστη καὶ κίστις, θήκη, ἀγγεῖον ὃ ἐν τὰ βρώματα κεῖται καὶ ἱματία. πιὰ τὸ τ' αὐτὸ ὃ Θ. κλοθὴ γὰρ, οἱ δὲ τετραχοίνικες κίστας ἐπεκτήναντο ἐπὶ ἀνθρώπων ὑποδοχήν. [τῇ λεπτῇ παραμείσεται.] Γράφεται ἐπισάκοιθμῳ, τῇ λεπτῇ δηλονότι, ἢ τῇ πίνακι. [ἀνθεσμίου] δύσ-

μι

* Hic omiſſum Δημόκριτον.

μὴ εἶναι. [ἀπὸ δ' γλαύκης διαβήναι] ἀπιστέλλεται ἀπὸ σαφυλῆς πρὸς πατηθῆ. [τ τι ἄλλαντα] ἄλλας εἶδος ἔτερον σκυλασμένον, καὶ ἀλλαντοπώλης ὁ ταῦτα πωλῶν. [φίλαυ]τος] ὁ κενόδοξος ὁ ἑαυτὸν δηλῶν φιλῶν καὶ πάντα πράττων ἑαυτῷ χάριν. [Κρήτες ἐμοὶ τοῦ τιμιωτάτου χαίρειν. βλακεύσας] μαλακισθεὶς. [κορυβαντιάσω] μανῶ. [ποτιεῖ] ποτιεῖται, ἐνθουσιάσει μετ' εἰμῆς, ἐπικαλεῖν τὰς Θεὰς, ὑστερεῖν, ἀνιᾶται. [κορηβαρῶντες τῇ κεφαλῇ] βαρύμοι ἀπὸ μέθης εἶναι. [Κρήτες πλουσίοις χαίρειν. ἴναγχος] πρὸ ὀλίγου. [κατακινώσειν] λοιδορῆν. [φιλοτησίας] φιλικὰς δεξιώσεις. [φιλοφρόσυνας] δεξιώσεσιν, ἢ φιλοτησίας. [εἰ μύοιτες] κεκμυκότες, τυτθὸν ὀφθαλμὸν κλείοντες. [σαπέρδαι] ὅτι αἱ ἀφῦαι κελάμοις διακεκαρμένοι καὶ τετραχυσμένοι σαπέρδαι λέγονται. ἢ ταὐτὸν ἐστι τῷ τραχήλῳ ἀγένειος * Παφλαγόνες φασί. [οἱ πλούσιοι τοῦ Κρήτος χαίρειν. Γαστρίζειν.] γαστρίζειν, λαιμοδορεῖν πρέπειν, ἢ ὑπὲρ τῶν χρείαν γαστριμαργεῖν.

Συμπόσιον, ἢ Λαπίθαι.

P. 633. Mſ. in. 4. Συμπόσιον] Ἡ Λαπίθαι ἐπιχάρτιον. ἐφ' ὁμοίῳ γὰρ τῷ πολέμῳ τοῖς ἐπὶ δ' γάμων δ' Περιθόου τετελεσμένοις. κἀκεῖ γὰρ οἱ Κένταυροι μεθυσθέντες, εἶτα ταῖς τ Λαπιθῶν γυναιξὶν ὑβριστικῶς ἐπιθέμενοι, μέχρι τραυμάτων καὶ φόνων προὐχώρησαν. ἀφ' ἃ καὶ εἰς πόλεμον προὔκησαν ἀπονδον. τ Λαπιθῶν γὰρ τῆς γάμους ἐπιτελῶν, σκόλεσί τινας τ Λαπιθῶν, καί τινας τ Κενταύρων, εἰς ἃ τ Κενταύρων ὁ Εὐρυτίων μεθυσθείς, τῷ νύμφῃ ἐβιάλθη βιάσασθαι. κρατήσαντες δὲ αὐτὸν οἱ Λαπίθαι, ἀπέτεμον αὐτῷ τὼ ῥῖνα καὶ τὰ ὦτα. καὶ σὰ τότε συνεκρατήθη Λαπίθαις καὶ Κενταύροις.

Καὶ ἀναιμωτὶ] Δεξιώσεσι κέχρηται τούτῳ ἀπὸ τ πολέμων ἐπὶ τῶν συνεκπεμπόντων μετεβαλών. ἐπὶ μὲ γὰρ τ πολέμων ἔξω φασὶ βέλους, τὰς λοπτέρω τυγχάνοντας βολῆς. σύτωδε ζ, ἐπειδὴ σὺ τῇ ἑστιάσει πόλεμος μεθύοντων συνεῤῥάγη. εἶτα τακεῖ χαλεπαίνει διηγεῖται κρεῖττον ἡσυχίαν πρᾶξαι τε, παίζων φησὶ ὅτι δηλῶν ἡμῖν συμβόλους ὑπὲρ ἑδεδιὼς ἀπὸ διοχλεῖμβρο τ πεπραγμένων. ἔξω γὰρ τυγχάνομεν ὄντες δ' χθεσινῆς πολέμου καὶ τ σκεῦ παρεσίας.

Καὶ πολλῷ τῷ ἐωλοκρασίᾳ] ἰώνικα συνέπινον ἀλλήλοις παρ' Ἀθήναις οἱ νέοι, ἐπὶ ἡφίσι κρατῆρι οἶνον ἐπίῃτο. καὶ εἶτα σκαθύβιστι μὴ πιῶν τ ἴδιον κρατῆρα, ἀγαν κῦ τ αὐτῆς κεφαλῆς ἐξιχάτο, καὶ ἐκαλεῖτο τῶτο ἐωλοκρασία. ἔωλον γὰρ τὸ χθεσινὸν. εἴρηται δὲ σύτωδε μεταφορικῶς, ἀπὸ δ' ὕδατι.

Ἀμυσι] Ἀνάδ δ' μῦσιν καὶ κλεῖσιν τὸ σῆμα.

Μηδὲν πρὸς ὀργήν] Τὸ μηδὲν ἀντὶ ὀργὴν καὶ τὸ ἀλλ' ὅπως μὴ ἀντὶ πολλῶν ἐρεῖς. τὰ δύο κῶλα ἐλλείψεσι τ αὐτοτελῶν ῥημάτων κατ' ἴδιον ἀτελικόν. τὸ μὲν πρῶτον, τὸ χαίρης ἐλείπει. τὸ δ' τὸ σκόπει.

Καὶ πολίδα καλεῖται] Μάχαιρα.

Ὁ Λαβύρινθος] Λαβύρινθος ἦν οἴκημα σκολιώτερον. καὶ ἐπειδὴ σκόλιος ἦν ἀπὸ ταῖς ζητήσεσι, ἀφ' τούτου ἐπεκλήθη λαβύρινθος.

Αἱ

* Ita clarè legebatur in Scholiaſte noſtro. Etymologici magni Auctor habet εἴνδια.

Αἱ γναῖκες] Σημειῶ ὅτι ἐπὶ τῆ γάμων οἱ παλαιοὶ τὰς γναῖκας ἐπ μίας τραπέζης τοῖς ἀνδράσι συνεσίων, καὶ ἀπαρχεσθάπτως αὐτὰς καθίζον τῶν ἀνδρῶν, ὅπερ ἐ σημεῖον.

Ενεδιάζετο] Ἠμφισβητεῖτο.

Τῶν Ἀνάκτων] Τῶν Διοσκούρων. Ἄνακτας γὰρ ἔλεγον αὐτοὺς, καὶ Ἀνάκειον τὸ ἱερὸν αὐτῶν.

Χυμὸς] Ζωμὸς.

Καὶ πέμματα] πλακοῦντας.

Καὶ κωρυκίας] Ἀρτύματα.

Ἐκ θεσπῆς] Ἀπὸ ὑψηλοτέρου τόπου.

Ὅ, τι] Οὐκ ἀπολογικὸς σύνδεσμος τὸ ὅτι, ἀλλ' ἀναφορικὸν ἀντὶ τοῦ ὁ. τὸ, τί παρέλκει ἀόριστον, ἁπλῶς εἰπεῖν.

Ὑποτονθορύζοντες] Ὑποτονγρίζοντες.

Τὸν Ἀλκιβιάδην μὴ βόλω] Ὁ ποιητὴς ἐπὶ Μενελάου βούλω τοῦτο μὴ χρῆσθαι. ὁ Λυκιανὸς δὲ παρώδησεν αὐτὸ ἀσελγεστέρως ἐπὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου, λέγων βοᾶν τοῦτο κραυγὴν ἀβοᾶν δὲ ἐντεῦθεν ἀλλὰ βόλω ὃ ἐστι κραυλίζειν ἢ θορυβεῖν, ὃν καὶ Δίφιλος ἐπεμένων παρέχησεν κραυγικὸν ἐκπέγκας.

Τῷ φόλῳ] Φόλῳ ἐλάνῳ τῶ Κεντυρίωνι εἰς. παρ' ᾧ ἐξενοδοχήθη Ἡρακλῆς.

Περιεσοβεῖτο ἡ κύλιξ] Ἐκινεῖτο, ἐφερέτο.

Ἐν τοσούτῳ] Ἀντὶ τοῦ μεταξὺ, ἢ ἀντὶ τοῦ ὡς ὅτε τοιοῦτο ἐγένετο.

Παῖς ἀναλεῖτο] Γράφεται καὶ καλεῖτο.

Ὀρεινόμου] Τὸν ἐπιμελούμενον τῶν ἡμιόνων.

Προπίνω σοι] Σκῶπτ τοῦ σύνταξιν, ὡσπίνω σοι Ἡρακλεῖ; δέχεται ὁ νῦν ἀρχαϊκικῶς φαμὲν εἰς τοῦτο σχεσθέσθω τῦδε, ἢ τοῦτο ὑγιείαν. γὰρ λέγειν ὡσπίνωσοι τὴ σῆς ὑγιείας. ἢ ὡσπίνω βασιλέως. ἢ ὡσπίνω Μαρείας τὴ Θεοτόκυ, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως.

Οὗτος ὠρχήσω τότε κακκαλ..... κοινῶς μὲ τὸ σὺ πως ἐχόρευσες τὸ χορὸν ἄσχημα. ἰδίως δὲ τῷ ῥυθμῷ..... λεγ χορεῖ σκιλικιὸ ἢ κυκλικὸ χόρευτος καὶ καθ' παρόλληλος ἤτοι γυμ χορευόντων, ὅπως ἂν καὶ εἰς τὸ ἡσυχῆν ἀποβλέποντες οἱ χορεύται, λεγον ἴνα.

Μελιτοῦν] Τὸ ἐκ Μελιτῆς, ἔστι ἢ τυφεῖον καὶ μικρὸν καὶ λεῖον, ὁ παρ' ἡμῖν τὰ.....

Παρεβούας ἑαυτὸν] Μεταγενόμενος, καταπλείσας. βοῦται γὰρ τὸ φορτίζε

Ἡ Ἀδράστεια] Ἀδράστειαν διαμιμῶ πᾶσα λέγουσι τοῖς μέγα πονηρεύ νοις ὑπονεμεσᾶσθαι.

Ὄνειαι αὐτῶν] Ἀπολεῖσθαι.

Ἐν τῷ Ἀνακείῳ] Ἱερῶν τῶν Διοσκούρων. ὅπου δὲ λέγει Ἀνάκειον ὡσπερξυτόνως, ὅσα ἀπὸ κτητικῶν συμπίπτωκεν, ἢ ἐπιθετικῶν ἐχόντων τὸ εἰ διφθογγικόν. καὶ ἐκεῖνα ὡσπαροξυτόνως, οἷον Ἡρακλεῖον, ἐγὼ Ἡρακλεῖ ἆθλα. Χαράκειον, Ἀνάκειον, Ἀνακτόρειον, Βασίλειον, καὶ Μασσάλειον ἔτερα.

Πελοπίης χθονὸς] Τῆς Πελοποννήσου λέγει. αὕτη δὲ ἐστι Καλυδὼν, ὡ τοῖς αἰτικοὺ πορθμοῖς τὴ Πελοποννήσου, πεδιάδας καλλίστας ἔχουσα.

Αἰχμηῖς αἰτίαις] Ἢ κατασχύσαις ἢ λάσιμήσας.

Οἰνάδες] Ὁ γὰρ Οἰνεὺς ἐπὶ τῷ θυσίαν τῷ Ἀρτέμιδι τὴν ἀπάλειπτ. ὥσπερ καὶ Ἀριστοφάνης τὸν Τιμοκλέα ἐπὶ τὸ δεῖπνον. ὡς δὲ εἰρωνείᾳ δι' ταῦτα λέγει ὁ Ἑρμῆς.

Ὁ Μελίαγρος] σκευοθέσιος γὰρ ἡ λαμπὰς καὶ ἡ μητρὸς, καὶ μικρὸν αὐτὸς ἐμφαίνετο. τῷ Μελεάγρῳ γὰρ συνεγένηθη λαμπὰς, ὡς ἐν ἐλέχθη, ὅτι ἐφ' ὅσον ἄπλετ[ον] ζῇ ὁ Μελίαγρος. ὅτι δὲ, καὶ τῷ Ἀταλάντῃ σύμμαχον καὶ τὰς ἀδελφὰς τῆς ἰδίας μητρὸς, ἐφόνευσε τὸν Καλυδώνιον κάπρον, ἐρᾶν τῆς Ἀταλάντης, ἔδωκεν αὐτῇ τὰ πρωτεῖα. ὀργισθέντες ἐπὶ τούτῳ οἱ Θεσπ. καὶ γενομένης μάχης, ἀνεῖλεν αὐτὰς, ἐπὶ τοῦτο ἐλυπήθη ἡ Μελεάγρου μήτηρ Ἀλθαία καὶ αὐτὸν, ὡς ὑπὲρ ἀδελφὰς, καὶ ἀπωλεσθέντα, ἐσθίειν τῷ λαμπάδι. ἣν δὲ ὁ Μελίαγρος υἱὸς Ὠινέως.

Κατασκέδασεν] Ἐπέχυσεν.

Ὡς Ἀμφείων] Γράφεται Ἀμφειώσιν.

Τὰ μοθήμασι] Οὐ πάντων τοῦτο ἦν μοιχευόντων ἐστὶν, ἀλλὰ τῶν μὴ κεκερμάτων καὶ ἀσυνεχόντως φιλοσοφούντων. ὅθεν δὲ καὶ Ἀριστότελης φησὶν ὅτι τὸ μὲν ῥύμην νῦν ἀσυκοφαντήσατο, τὸ δὲ ἴδιον ἀπώλεσεν.

Ἀπὶς] Συνεχῶς.

Ἐς Ἴ Πηλέως] Ἐν τῷ γάμῳ Ἴ Πηλέως καὶ Ἴ Θέτιδος, ἡ Ἔρις μὴ κληθεῖσα, ἔρριψε μῆλον εἰς τὸ μέσον, ἐφ' ᾧ ἐγράφη, Τῇ καλλίστῃ τὸ μῆλον. ἀμφισβήτησαν ὅθεν τοῦτο Ἀφροδίτη, Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ. καὶ συμβήσαντο Δῖ τῷ Πάριδι, ἀσυκοφάντησαι ἡ Ἀφροδίτη, ἐγαμέσατο τῷ Πάριδι ἀντὶ τούτου τῶν Ἑλλήνων. διὸ ἦς ὁ Τρωϊκὸς γέγονε πόλεμος.

Τὸν ζῆλον] Πᾶ κεῖται ὁ ζῆλος ἐπὶ Ἴ γυναικὸς ἐρᾶν; ἐζήτησεν ὁ Διονυσόδωρος. * λέγουσι γὰρ πάλαι τὸν λέξιν ἐπὶ Ἴ μοιχεύειν καὶ ἐπὶ Ἴ φθονεῖν. οὕτω δ' ἐπὶ Ἴ ζηλοτυπῶν τυγχάνει ὅθεν γυναῖκος μοιχεύς. Λυσίας δὲ τῷ κζ' Παντολέοντ[ος].

Ἀπούλ] Γράφεται ἀπόντι.

Πιμελιτέρα] Λιπαρωτέρᾳ.

Χρησῷ μάλα] Ἀγαθῷ ἀντὶ μεγάλῳ.

Εἰτ' ἀπολογήμῃ] Κηδόμῃ καὶ φροντίζων ἵνα μὴ ἀπόλῃ.

Πονήρου] Ἀντὶ βαρέος.

Ταινίας] Σπυφάνους ἤτοι φασκίας.

Ἢ ἐλεγεῖα] Ὅλα τὰ ἐλεγεῖα χωλὰ καὶ τοῦτο χάριν εἶπεν ἐπ' αὐτοῖς κινηθῆναι χάλωσε ἐξεπίτηδες, καὶ τοῦτο Λυκιακὸν ποιήσωσ[ι] ἐς πολέμους ὕδεραν Ἴ Συμπαθείας.

Τὸν Πατρόκλου νεκρὸν] Ὁ γὰρ Ὅμηρος μεγάλῳ λόγῳ κινηθῆναι μάχην μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων, ἐπὶ τῷ Ἴ Πατρόκλου σώματι.

Εἰτ' ἀπολογήμῃ] Κηδόμῃ καὶ φροντίζων ἵνα μὴ ἀπόλῃ.

Περὶ τῆς Συρίης Θεᾶς.

P. 656. Mſ. in 4. Ἀλεκτρυὼν † Πότερον ὄρνις ἢ ἀνὴρ ὧτινα καλέομεν; ἄρνιδι γὰρ τί σωπαλίσῃ μισθὸς καὶ τοσοῦτος; ἢ πῶς τὸ τῇ λίμνῃ, καὶ πόλις μηχανῇ ὄρνις τὸν ἀμφίβιον οἰκήσῃ;

* Potuit adjicere poni & ἀντὶ τοῦ μισεῖν, ut ex Æſchine obſervarunt Harpocration & Suidas.

† Vid. notam *Palmerii* ad p. 680.

Mſ. in fol. Περὶ τ̃ Σεμέλης Θεῖ· τ̃ Διονύσ᾽] τ̃ Διονυσ᾽ ἑορτὴν ἄγουσι οἱ Ἐλεύσιοι, φαλλοῖς ἐτίμων αὐτὸν. φαλλὸς ὃ ἐστὶν οὐ λέγομεν ἐρυθρὰ χῆμα αἰδοίου ἀνδρὸς. καὶ τοῦτο ἐφιστῶσιν ἑαυτοῖς, καὶ οὐ τοῖς τροχήλοις καὶ οὐ τοῖς μίστεις μηροῖς, καὶ ἐξωρχοῦντο περιόντες οὐ κύτον τὸν Διόνυσον, τιμῶ ὃ τιμιλῶ τοιούτῳ ἄγον τ̃ Διονύσου. Διὰ τοιαύτην αἰτίαν. οὐ Σεμέλης τ̃ Κάδμου θυγατρὸς γαμᾶσα ὁ Διόνυσος. αὐτὴ δὲ κυοφορηθεῖσα ἐζητεῖτο ὑπὸ τ̃ Διονύσου. ἐφεπλανομένου ὃ τούτου καὶ ζητοῦντος, Πολύυμνος παῖς ὢν λεχθέντος ἐφεύρε τ̃ Διονύσου. καὶ ὑπέσχετο δεῖξαι αὐτὸ τὴν μητέρα εἰ παιδιᾶς ἕνεκεν αὐτόν. ὁ δὲ Διόνυσος ὑπέσχετο τοῦτο. λέγει αὐτῷ ὁ Πολύυμνος ὅτι οὐ Λέρνη ἐστὶν ἡ Σεμέλη. εἰς ἐσῆλθεν ὁ Διόνυσος οὐ τῇ θαλάσσῃ, ἵνα περάσῃ οὐ τῇ Λέρνῃ. συνεπλώσησεν αὐτῷ καὶ ὁ Πολύυμνος, καὶ τέθνηκε. λυπηθεὶς δὲ ὁ Διόνυσος, ὅπου ἔφησεν αὐτὸ εἶθηκε, αἰδοῖον ξύλινον οὐ συκίνῃ ξύλῃ πελεκήσας, καὶ κατέχεσε μνήμιον τ̃ Πολυύμνου. Διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τοῖς φαλλοῖς περᾶσι τὸν Διόνυσον. φαλλοὶ δὲ εἰσὶν ὄτοι πάντες. ἰθύφαλοι δὲ εἰς τὰς μαρὰς ἐπ᾽ εὐθείαν ἀποδισμώμενοι.

Δημοσθένους ἐγκώμιον.

P. 685. Mſ. in 4. Ἀμίλ᾽ μ̃] Ἀντὶ τ̃ πάντως.

Πολὺ μᾶλλον ἀσπάζομαι φράσις αὕτη σπουδῆς Ἀττικῆς, καὶ ποτὲ μᾶλλον, ὡς λοιπὸν ἀγαπῶ ἀσπάζομαι δεξιμελικῶς, ποτὲ δὲ, ὡς λοιπὸν πέμπτῃ ἀφηγημελικῶς, ὅπερ πολὺ ἐν Πλάτωνι τ̃ φιλοσόφου ἔστιν εὑρεῖν.

Τὸν τὸν δίλιχον] Δύνασ᾽ καὶ τ̃ τ̃ δίλιχον νενικηκότα, καὶ τὸν τὸν δίλιχον νενικηκότα. ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν ἀρετίστων τῶν ἄνδρων ὑποτίλεται, οἰόμενοι Ἀττικοὶ ὧν τῶν δύο ἀναγκαῖα παρελεῖν, συνυπακούεται γὰρ τὸ λοιπὸν, εἰ μὲν γὰρ τὸ τ̃ εἶπε, λείπει τὸ τὸν, καὶ ἔστι ὅπως, καὶ πάνυ ἴσως τ̃ τ̃ νενικηκότα τὸν δίλιχον, συνυπακούεται γὰρ τὸ τὸ, ὃ καὶ φαυλότερον. εἰ τὸν δίλιχον εἶπ, ἐλλείπει τὸ τ̃ γοῦν συνυπακούόμενον ὅπως, καὶ πάνυ τ̃ τὸν νενικηκότα τὸν δίλιχον. ἐγκελεύτερον δὲ ἴσως τοῦτο τ̃ ὡσπερ καὶ τὸν φίλον Ἀθηναίοις τ̃ ἄρθρον ἐμπιπτόρως τὰς πλώσεις ὡφέρειας, οὐτοὶ γὰρ ἀφικόμενοι φασὶ τὸν βασιλέα, καὶ ὡσῆλθεν βασιλεῖ.

Διαρκεστέρως δὲ τόνῳ] Ὅτι κ̃ τοῦτο κρεῖττον Ὁμήρου Δημοσθένης.

Τὸ μεταξὺ] Οἷον παροίκησε τὸν Διομήδην τ̃ Γλαύκου ἁρμόσας ἐν τῇς μάχῃς ἐκδιοδικᾶ ἀναγνωρεζόμενον τ̃ λόγου.

Ἰσμηνὸν ἡ χρυσόλακκα] Ἄρχομ παῦται τῶν Πινδάρου τ̃ μελοποιῶν.

Ἀλλ᾽ εἰ δήπου πάντων] Ἀλλ᾽ εἰ δήπου γαμήσας Δημοσθένην εἶχε δὴ κοινῇ γὰρ τὸ γαμήσας.

Παρὼν εἶναι τῶν] Παρέλκ τὸ εἶναι, ἐπισκοπητέον ὃ εἰ ὄμοιον τ̃ εἶναι εἶναι, οἰκεῖ μὲ γὰρ ἀπαιτοῦσιν πίπτειν, οἷον ὅπου ἂν ἐγὼ ὦσιν εἶναι πεισθεῖλον.

Mſ. in fol. Δημοσθένης ἐγκώμιον ἕρμιον] ἕρμιον λίγεται τὸ ὄρθρημα. παράγεται δὲ ἀπὸ τ̃ Ἑρμῆς, Ἑρμεῖον καὶ Ἕρμιον. οἱ γὰρ παλαιοὶ τὸν Ἑρμεῖον ὡς ἔφορον τῶν ὁδῶν καὶ τὰς ὁδοὺς ἔλεγον τ̃

π

τὴ καὶ εἰ πρὸ ἐλαίου τινες τὸ πεῖς ἀδελφὸς τοῦ αἰτίας ἀνεπίδοτον, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἐρμοῦ παρομοιάζοντ ἑρμαῖον καὶ ἕρμαιον. [ψυχαγωγήμενος] ψυχομυθήμενος, πρᾶγμα. [δίλιχον] δόλιχος ὄνομα δρόμου ὅσπερ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ τόδια. ὡσαύτως Ὁμήρου συγκεῖνται Δημοδόκου καὶ δεικνύοντ μεγάλην τὴς ῥήτορας χάριν καὶ τὸν βίον δὲ σημαίνοντ Δημοδόκους τὸ διαλέξεως τινὸς ἐπαίνους εἰσφέρων. [κατερρωδοῦντο] φοβουμένου. [εὐθυσιασμὸν] εὐθυσιασμὸς λέγετ, ὅταν ἡ ψυχὴ ἐκλάμπη ὑπὸ τοῦ θεοῦ. [κορδακισμὸς] κορδακισμὸς ὁ αἰσχρὸς τῶ μίμων ψόφος. * [ἀνειμένος] ἀπολελυμένος, παρειμένος. [ἡμᾶν] κόμιζε τρέφειν. [Φρύνης] πόρνου. [μεπλησθεὶν] ἀσκεῖν. [συντέρων] συμπλέκων. [ὠσέργε] ὠσέργε πλέοι Ἡσυχοφίτης φησὶ, ἵνα ὠσύργον τοι γένη) ἀπὸ τοῦ πλέον. [ταῖορθμ] Ἀρχίας.

Θεῶν Ἐκκλησία.

P. 708. Mſ. in 4. Μηκέτι τονθορύζετε] Ἀντὶ τοῦ ὑποδύνω γογγύζετε. τονθορίζειν γὰρ τὸ γογγύζειν.

Οἷς ἔξεστιν] Τὸ, οἷς ἐφέστηκε λέξ τὴς θηλείας καὶ τὸν ἔρωτα. ἡ γὰρ ἕξις θηλείας δηλωτηρεῖ.

Οὔτε τὼ μίτρᾳ] Μίτρα ὁ γυναικεῖος τ κεφαλῆς ἀναδεσμὸς· λέγεται ἡ μίτρα καὶ ὠσπερεί τις ὅπλισις ἀλυσιδωτὴ ὡς τοῦ ἕπεσθαι φυλακὴ τις καὶ ἀσφάλεια.

Ὁ δὲ φαλακρὸς] Τὸν Σιληνὸν λέγει.

Τῶ τῆ Γηφείᾳ τοῦ γεωργοῦ] Ὁ Γηφεὺς οὗτος Αἰγιαλεύς ἐγεγόνει γεωργὸς· τοῦτον φασὶν τὸν Διόνυσον δεῦραι τὸ κλῆμα πρῶτον. ἀφ᾽ οὗ Γηφεία, ἡ πρώτη ἄμπελος ὠνομάσθη, ἡ ἡ χώρα ἡ συγκεῖσα τὸ φυτὸν οὗτος ὁ Γηφεὺς ἔδωκε ποιμίσι τοῦ κορπεῖ πιεῖν Ἀτθικοῖς. ἐ πόντες τομίσαντες τοὺς λοιποὺς ὅτι πεθηκασιν οἱ βαθεῖ πὸ ὕπνου ἀφ᾽ τοῦ οἰνοποσίαν καζαχεθέντες, ἀποκτείναι τὸν Γηφέα, νομίσαντες διαπέμψαι φάρμακον δεδωκέναι, ἐ μόνον τοῖς κεφαθόδουσιν, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῖς ἐγρηγορόσι καὶ τῇ μέθῃ βακχεύουσι μανίας ἐμπεπλησκέν. ὕστερον μὲν τὸν Γηφέα ἀπέθανεν. ὑπὸ δὲ τοῦ πόθους ἀπὸ τ μέθης, τὸν Διόνυσον χόλον αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν τοιόνδε. ἐλθὼν γὰρ ὡς αὐτοὺς σὺ χρήματι ὡραίᾳ παιδὸς, ἐξέμηνεν αὐτοὺς ὡς ὁρμὴν μίξεως. καὶ δὴ ἐπεχειρέσιεν αὐτὸν ἀφθείρειν. ἀλλ᾽ ὁ μὲν δίδυς ἀφανὴς ἐγεγόνει. οἱ δ᾽, ὥστε δὴ ἐκείνου ἀπορομένου τὸ καθ᾽ ὁρμὴν αὐτοῖς ἰὼν ἐκπλήσσου. ὁρμήκεσαν ἄχρι κινήσεως. καὶ δὴ μεμενηκέσαν ὕστερ ἀεὶ ἐν τῇς ὀργῇς Διονύσου, ἀκορεπάπυστον τὴν ὀργὴν ἔχοντες ἐφ᾽ ᾧ ἐξιλασάμενοι τὸν θεὸν, τοιαῦτα κῦ χρεσμὸν πεποιηκότες πρόπλοια χρήματα, καὶ ἀνδ᾽ ἑαυτῶν ἀναθέντες ἐπαύσαντο τ μανίας.

Οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγιέσιν] Αἰγιεὺς καὶ Ἑλίκη καὶ Βύρα καὶ Ῥύπαι καὶ Πάτραι πόλεις εἰσὶ Πελοποννήσου. Πάτραι μὲν, μικρὸν ὡς ὕστερ Κερσαίας κρατησάσης τῶν Ἐχινάδων νήσων, ὡς ὡς τὴν ἠϊόν. αἱ δὲ λοιπαὶ Δωριαλάσιοι, τῆς ἐπὶ Κορίνθῳ φερούσης Ἑλίκης, καὶ τὰ ἱερεῖα ἐστιν ἰδεῖν ἀνδρὸς αἰχμαλόν. οὔτε ἡ πᾶσα ἡ πόλις ὑποδρόχους ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ, σεισμοῦ πάλαι τοῦτο παθόσης,

* Sic ſcripſi, erat enim μίμων nullo ſenſu, cùm *Heſychius* nos doceat Κορδακισμὸς εἶδος τῶν μίμων γελοῖα καὶ παίγνια.

Η' Ε'λλάδιον ἡμῶν γένος] Ε'λλάδιον, τὸ οὕτως ἁπλῶς τὸ ἑσπέριος τῶν ἐντὸς λοβοῖς.

Καὶ μητρολώβ ἡδὺς ἦν] Ἀλκμαίων γὰρ ὢν υἱὸς Ε Ἀμφιαράου. ὃς Ἀλκμαίων τὸν μητέρα ἀπεκτόνας, ἐπλανᾶτο κῆ φεύγων γῆς, μέχρις αὐτὸν λάβῃ τὸ ἄγος τ μητρὸς κωλύσαν χρῆσθαι. χρήσαντ@ δὲ αὐτῷ Ἀπόλλων@ ζητεῖν γῆν εἰς κατοίκησιν, ἥτις ὕπω ἦν τ μητρὸς ὑπὸ τὸν ἥλιον ὁρμώσης. σκέψασθαι μὴ ἂν ἀλλαχῆ φύρεθῆναι, ἢν μὴ τοῖς τοῦ Ἀχελώου Ε Ἀχιλῶν. ἡλιεῖς γὰρ ἔτος ἀεὶ ῥέων, καὶ ταῖς Ε'χινάσιν νήσοις εἰς ἅλμασιν ἐκδίδοις, ὑπολαβὼν αὐτῷ τοσοῦτον ἔτος ἐκ τοσούτου ἐρημάσαι καὶ γῆν ἀναδεῖξαι ἥτις ἐκείνῃ τῶν ἀνηρόντι ὑποδέξασθαι, μὴ τοῦτον ἔσται τῆς Ε μητρὸς φόνου. καὶ δὴ παραδόξως καὶ ποταμοῦσαν τὴν κατοικιζομένην γῆν. * Καὶ ἐξ ἐκείνου τῶν ὑὸν Ἀκαρνᾶν@, Ἀκαρνανίαν τὸν τόπον ὀνομάσαι.

Ψελλοσοφιστής, ἢ Σολοικιστής.

P. 728. Ml. in 4. Βυλόμεν@ ἁπάντ@ εἰδέναι τὸ σόλοικον. ὁ ὢν † Λυκιανὸς βυλόμεν@ εἰσήγαγε σολοικίζοντ@, καὶ λάβῃ τοῦτο Ψελλοσοφιστὴν αὐτὸν ὀνόμασαν. ἐπιτηδὲς ὢν ὁ Λυκιανὸς σολοικίζειν, ἵνα δείξῃ τὸν σοφιστὴν μὴ δυνάμενον ἁλίσκεσθαι σολοικίζοντα.

Ἄρτι ἦ σολοικιῶ] Τὸ ἄρτι μέλλοντι ὡ συνάπτειν. οὐκ ἄρα λέγομεν ἄρτι σολοικιῶ.

Α' μὲν οἶδ', ἃ δ' ἐ] Ε'χρῆν εἰπεῖν τὰ μὲν, τὰ ἦ.

Τὰς τρεῖς ἀγωνίας, τὸ ἔφηλον] Οὐδέποτε μέλλοντ@ σωματίζεται * ἐπαρεμφάτῳ, ἢ ὑποτακτικῇ, ἀλλ' εὐκτικῷ@ ὀπτικῷ, ἢ ἀπαρεμφάτῳ ἢ ὁριστικῇ, ὡσάντως καὶ παρῳχημένῳ. ἴδοὺ ἐν εἰπεῖν ἔφηλον ἀγωνίας ἐνυπῆναι. καὶ μᾶλλον ὅτι καὶ τὸ νῦν ἐφθέγκατο ὁ ἀδέποτε ἀδὲ ἂν μέλλοντι συνεπάπτεται. Διπλᾶς ἂν εἰ τῷ ἐνὶ σεσολοίκισας. δὸς καὶ λίχᾳ τὰς τρεῖς σεσολοίκισας.

Μίχα ἂν ἔφηλεν] Ε'πὶ Ε ἀγῶν@ ὡ λέγεται Ϛ ἔφηλεν.

Καὶ ἐφοίδιζε εἰς τὸ ἔμπροσθεν] Κακῶς Ϛ εἰς Ϛ ἔμπροσθεν ἐφοίδησεν. ὡ γὰρ λέγομ@ Ε ἐφοβάτ@ τί ἔμπροσθεν ἄλλο. καλῶς ἂν καὶ ἐπὶ Ϛ ἔμπροσθεν ἐπὶ ἐφοίδη φησί.

Μεῖζόν@ γῆν λαχὼ] Καὶ τοῦτο σόλοικον χαλεπῶς χρῆσθαι ἀντὶ αἰτιατικῆς, ὀλαχὼς Ε λαχὼ ἡ γενικὴ, ἡ δ' αἰτιατικὴ ἦν λαχὼν μετὰ Ε τοῦ, ἀλλ' ἐκ χωρὶς Ε τοῦ.

Μὴ δ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντες κωλύσωσιν] Ε'πειδὴ φησὶν ὁ ἐφέστως τῷ σολοικισμῷ εἷς τις ἐσολοίκισε. τότε χρὴ εἶναι ἔγκυος τὸν σολοικίζοντα.

Τῶν τὰς τίτθας θηλαζόντων] Η' τίτθη θηλάζει. ὁ Ϛ ἀντιστρέψας ἐπὶ τὰ παιδία θηλάζει.

Οὐ-

* Hoc fuit initium Ml. in 4. in quo videtur linea aut aliquid amplius deesse.

† Hic aliquid deest, quod suppleri poterit ex Pausaniæ Arcadicis, ubi hanc Alcmæonis habet Historiam. p. 492. Ed. Sylburgii. Cæteroqui Κατωτικὴν χῆς non meminit.

* Videtur ἀπαρεμφάτῳ hic abundare. Vid. not. Cl. Gravii ad p. 730.

Οὐδὲ αὐξάνεσθαι παῖδας] Αὐξανόμενα γὰρ ἤδη εἰσὶν παιδικῶς, ἀλλ' οὐκ ἐναργῶς.

Οὐδὲν γινώσκειν] Ὥφελε γὰρ καὶ τὸν δυνατὸν ἀνθρώπων σύνδεσμον τὸν ἀν' αἶσαν εἰ τοῦτο ἀγανοήσαμεν, οὐδὲν ἂν γεγάμεν οὐδὲ γινώσκειν. νῦν δὲ διπλῆ στερλοίκισμα, καὶ τῇ ἐκείνῃ τὸ ἂν, καὶ τῇ τὸ μίλλοντι χρώνῃ τῷ γινώσκειν. οὐδένα γὰρ τοῖς δυνατοῖς μίλλοντας σωφρονεῖν).

Τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν] Πόσους παῖδας ἔσχες.

Πηνίκα ἴξοιτο] Τὸ ἴξοιτο δηλοῖ τὸ ἥκοιεν, οὐσιαστικῶς γὰρ. τί ἂν φησὶ ἐρωτᾶς τὸ πότε ἔρχεται; ἢ αὐτόθεν;

Τὰ πατρῶα] Πατρικὰ ὅταν εἴπωμεν, τὰ δὲ πατρὸς λέγομεν, ζῶντος δὲ πατρός. ὅταν δὲ τὰ πατρῶα, τεθνηκότος.

Πατρεώτης] Ὁ μηθὲν γὰρ ἤδη εἰπών, ὁμόγλωσσος, ὁμόνομος. τὸ δὲ πατρεώσης, ἐπὶ βαρβάρων. οἱ βάρβαροι γὰρ ὅτως ἀπόλεις φασὶ, ἀντὶ δὲ πολίτης, καὶ ἴσως ὅτι μὴ κατὰ πόλεις οἰκοῦσι. Πλάτων μέντοι καὶ ἐπὶ Ἑλλήνων τῶν τοῖς νόμοις, τὸ πατρεώσης ἐχρήσατο.

Μεθύσης] Μέθυσος γὰρ ἀπὸ τοῦ μεθύσης.

Λῆμμα παίρειν] Λῆμμα γὰρ ἡ ἀνδρία δὲ ἐνὸς Μ.

Ὁ μείραξ] Τὸ μείραξ ὅ φασι ἐπὶ ἀνδρὸς λέγεται, ἀπὸ ἐπὶ γυναικὸς, ἠδώνης. ἐπὶ δὲ ἀνδρὸς μειρακίσκον λέγουσιν.

Πρὸς τὸν εἰπόντα] Τοῦτο εἰρήναιον ἦν πάθος σημαίνων.

Σωτικράζω μοι] Ἐπὶ φαυλοτάτου γὰρ τοῦτο ἀφῄρεσις.

Περίεφην αὐτὸν] Ὑπηγορεύμαν γὰρ ἔδη εἰπεῖν ἢ μετῆλθεν αὐτὸν, τὸ γὰρ ἔφεσθαι ἐπὶ δὲ κύκλῳ λέγεται τινα ἔφεσιν.

Σωτικρίνεσθαι αὐτῷ] Σωτικρίνεσθαι γὰρ ἔδη εἰπεῖν, ἢ ἀμφισβητεῖ, ἀπὸ δὲ συνεκρίνετο. τὸ γὰρ συγκρίνεσθαι, ἐπὶ δὲ πυκνῶσις ἢ δοκίμη χρῆσις ἦν Ἑλλήνων εἶδεν.

Νεῖ τοῦτο δοκεῖ] Τὸ γὰρ νεῖ, σῴζεται καὶ αἰτιατικῇ. ἀπὸ ὅτι καὶ δοκεῖ. τὸ δὲ δοτικῇ, δοκεῖ ἀπαιτεῖ. κακῶς δὲ παίζων αὐτὸν εἴρηκεν. ὡς σὺ γὰρ νῶν ἡμεῖς ὡς ἀμφρτάνομεν, ἔδη γὰρ εἰπεῖν καὶ νῶιν ἀμφρτάνομεν ἡμεῖς τυτέσιν ἡμῖς, ἀλλ' οὐχ ἡμῖν.

Μιχθῆσαι] Ἐμίχθη γὰρ ἀνὴρ φασὶ γυναικὶ, οὐχ γυνὴ ἀνδρί.

Καρῆναι] Τὸ κείρασθαι ἐπὶ δὲ κοσμίως. τὸ δὲ καρῆναι, ἐπὶ δὲ ἀτίμως, καὶ μετὰ ὕβρεως.

Ζυγομαχεῖν] Ἐπὶ γὰρ τῶν φιλίως λαμβανομένων ἐρεχθεῖν λέγει), ἢ ἀμφισβητεῖν, ἢ φιλονεικεῖν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐχθρῶς, ζυγομαχεῖν ἢ λαβὶζεσθαι.

Βασιλίζεσθαι] Βάσιλος γὰρ ἐπὶ τῆ δυναμούσης λέγει) καὶ ἐπὶ καλαζομένων λαβὶ πμωρητικῶν ὀργάνων.

Εἰ μελετήσει] Οὐ γὰρ ἀξιοῦσιν Ἀττικοὶ ἐπὶ τῆ ῥᾳθυμίᾳ τοῦτο συνεργικῶς συφέρειν, ἀλλὰ παθητικῶς τὸν μέλλοντα. ἐ γάρ φασι μελετήσω, ἀλλὰ μελετήσομαι.

Τεθηξεῖ] Τεθηξεῖ γὰρ ἐχρῆν λέγειν ἐπὶ δὲ τελεῖτο, ἀπὸ ἐ τεθήξη ἐπὶ δευτέρου.

Στοχάζομαι] Τὸ γὰρ στοχάζεσθαι, ἐπὶ δὲ ἀκριβῶς τάπτεσθαι τοῦ βάλλω, ἢ δὲ πυκνοτέρως.

Χρῆσθαι] Χρῆσθαι γὰρ λέγουσιν Ἀθηναῖοι.

Ἔκτοπτ.] Ἐξόπτ γὰρ τὸ δίκιμον.

Ἀϋλλαμβάνομαι.] Τὸ ἀϋλλαμβάνεσθαι, Ἀττικῶς ἐπὶ Ξ κωλύσεν, ἢ ἀσύχαζε τάττεσθαι. μᾶλλον ὁ Πλάτων.

Ὃ γὰρ φασὶς ἐπὶ ἐνὸς] Εἴρηϲ) καὶ ὠμῶϲ. ἐπὶ ϗ Ξ ἐψυπτῶϲ. φασὶ λέγειϲ).

Δωμήσαϲ.] Βάλειϲ) τὸ νῦν μέλλον πεμέσουϲ· ἐπὶ ὧν τὸ δωμήσαϲ μέλλοντϲ., ἐπιλαμβάνειϲ) αὐτῷ, ὡς μὴ συνιέντϲ. σολοικίσουϲ.

Τὸ ἀσίαγι.] Βάλονϲ) μὴ λαμβάνεσθαϲ ἐπὶ πανηλικῆϲ ἡλικίαϲ, ἀλλ' οὐκ ἀκελεῶϲ τάττο. χρῶπαι γὰρ μᾶ καὶ ἄλλαιϲ πολλοῖϲ ὁ Πλάτων πανηλικᾶϲ τὸ Φαίδωνι. ἀσιάγι δ' λέγων ἡ ὄψεν σε πάνυ πρεσ.

Ἱππῖϲ εἰϲ πεδίον κωλεῖν.] Καὶ τοῦτο ἀσαφὲϲ σωμήχανον. ἵππον γὰρ εἰϲ πεδίον φαμὲν κωλεῖν, ἀλλ' οὐχ' ἱππεῖϲ.

Μαντεῖϲ] γοῦν. Χρᾷ μὲν ὁ Ἀπόλλων, μαντεῖϲ ϗ ὁ Προφήτηϲ.

Εἰ ἄρα κωδ' οἷϲ] Οὐ γὰρ κωδ' οἷϲ, ἀλλὰ κωδ' ἑαυτὸν δὴ λέγων.

Τὸν μνησευόμενον αὐτῷ] Ἐπὶ γυναικὸϲ τὸ μνησεύεσθαϲ. ἐπὶ ϗ ἀνδρὸϲ τὸ μνᾶσθαϲ. μνᾶται μὲν γὰρ ἀνὴρ γυναῖκα, μνησεύειϲ) ϗ γυνή.

Ἀπολείπει τὴν γυναῖκα] Ἀπολείπει γὰρ γυνὴ τὸν ἄνδρα ἑρεῖ. ἀνὴρ ϗ γυναῖκα οὐκ, ἀλλ' ἀκριβέϲ.

Νῦν ψοφεῖ τὴν ῥόγαν] Κόπτῃ μὲν γὰρ τὴν ῥόγαν ἔξωτις ἱππεύϲ, ψοφεῖ ϗ ὁ ἵππον.

Νῦν δὴ] Πλατωνικὸν, σημαῖνον τὸ ἀρτίωϲ. ὥϲπερ ὧν τὸ ἄρτι λέγε τὸ ἀκριβαῖον· ἢ σημασίαν Ξ σύνεσιν, μέλλουν καὶ τὸ ἀνεπιδέκτον σημασίαϲ, ὅτου καὶ τὸ νῦν δὴ εἰϲ τὸ γιγνόμενον ἀσυνάρτητον, ἵνα μὴ σολοικίζοι ὁ χρώμενοϲ ὅτου.

ML in fol. * Ψιλόσοφοϲ ἢ σολοικιϲτὴϲ· ἴσϲον ὅτι μάλιϲτα ὑδὲ ποτε μᾶ Ξ ὧν σοφόϲ). ὃ γὰρ σύρητα ἔχω ἄν, καὶ ἱρᾶ ἄν. λέγε τοῦτο γὰρ τὸ ἄν, ἵν' τι τῷ ἀσεσῶτι καὶ παρακειμένῳ, ἵνα μέλλοιϲ δηλόσειν. μέλλουν δὲ ὄντϲ τίϲ χρεία Ξ ἄν, σολοικισμὸϲ τὸ ῥᾴ ὄνομα εἰναι, τὸ δὲ ῥῆμα καθηνικόν. [Λῆμμ.] Λέγε δύο Μ. τὸ λαμβανόμενον. Λῆμμα λέγε ἑνὸϲ τὸ ῥόϊτημα. [Μείωϲ] ἡλικιᾶϲ λέγε). ἐπὶ ϗ ἄρειον· τὸ μειρᾴκιον [διδάϲκαλοϲ] λέγειϲ) σωφοβῶ ἐγὼ ἄλλοι, ἢ τὸ φοβέομαι. [κορυφὴ] ἡ, κεφαλή. τὸ δὲ κορυφαῖον, ἢ δέχε) ὑπερηνικὸν τὸ κορυφαιόταπον. † ὥϲπερ Σικελὸϲ ὁ αὐτόχθων. Σικελιώτηϲ ϗ ὁ Σικελίαϲ οἰκῶν ξένον. ὅτου πάντϲ., καὶ παλεμότηϲ. [Ἐξορμᾶ] σημαίνῃ τὸ ἀσυκινῶ ὑπερον καὶ ὁρμηθῆναι ποιῶ. ὁρμῶμαι ϗ ἐγὼ αὐτὸϲ. [ὠφείϲῃ] τὸ ὠφείϲῃ δηλοῖ τὸ ὠφελῆ αὐτῷ. πῶϲ δὲ εἰϲ ὧν, ὠφελῆ αὐτῷ ἔϲῃϲι. σύνκειται καὶ λέγεται φαϲὶν οἱ φιλόϲοφοι τὴν ἐνώϲιν καὶ διάλυϲιν, οὐχ ὡϲ φαϲὶν οὐ τῇ σωμηχίᾳ τὴν ἀντίϲτιξιν, ἣν σωαειδηκόζετο ἤδη εἰπεῖν. ἢ ἀμφιϲβήτῃ. [Βεβούλευται] ἀσαφὲϲ πανταπῶϲ. βεβούλευται περὶ Ἑλένηϲ. [τὸ λέλοιϲθε] τὸ λέλοιϲθε Ἀττικοὶ εἶλησε φαϲι, καὶ τὸ λέλειφε εἶλησε. [φάναι] φαϲὶς ἐπὶ ἑνὸϲ εἴρηϲ) καὶ ὠμῶϲ. [ἱππεῖϲ] οἱ ἱππεῖϲ σωμαρῶϲ) λαὸ Ξ ἱππεῖϲ, τοὺϲ ἱππεῖϲ ϗ φαϲὶ, ἀλλὰ τοὺϲ ἱππέαϲ, ὠεῖν φαϲὶν τοὺϲ ἱππεῖϲ οὐκ ἐνέηκεϲ. [Ἄττα] τὸ ἄττα διαϲυνόμενον δηλοῖ τὸ ἄπαϲ,

* Hæc ultima fuere Scholia in Mſ. in folio.

† Hic videtur deeſſe vox παρεισάκτοϲ, licèt nullum lacunæ veſtigium appareat in Apographo.

να, ψιλέμβων δὲ τὸ πικὰ. λιγέμβων ἢ μετὰ τῦ ἴπερ φιλῆ ἵνα δηλοῖ τὸ πικὰ. [κακοδιαλῦας] Γ'σακερότης ὁ τῦ Εὐαγόρα. κὴ τῶν νῆσον ἄλλω βασιλεῖ τῦ μεγάλα κατεδύλωσεν. ὅτε ἀσφαλὲς ἦν τὸ τῦ Λυκιακῦ.

Φιλόπατρις ἢ διδασκόμυ@.

Mſ. in fol. Βυσσοδομεύσεις] βάθυς σκέπη. [τεκμήριωσι] Κίρῦεσθαι. [ἀποψύξω] ἀποδικιῦμαι, ξηρανθήσομαι. [ἀρίγνωθι] διδιάγνωσον. [ὠθοπαιείζετο] ἐπείρας ὠθοίλαβεν. [ὁπὸ νεκρόδη] νεκρῶν. [ἀναφαλαντίας] φαλακρὸς. [φῶς] Θεὸς. [ὁ βυσσόδυγλωσσ@.] Μωσῆς. [ἀοίδιμος] ἔνδοξ@. [ἴ] αὐτὸν. [χνομένῳ] ἀνθρώπῳ. [τὸν ἱὸν] Σαρπηδῶνα. [φλαῦρον] φαῦλον ἢ κάφον, κακὸν. Διαφέρει γὰ φλαῦρον καὶ φαῦλον. φλαῦρον μὲν γὰ ἐστὶ τὸ μικρὸν κακὸν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. ἢ φλαῦρον ἀνδὸς, δύσφημον, λυπηρὸν. [κόπακ@.] παιδιὰ. [ἀπαυδήσω] ἀπαγορεύσω. ἀπολέγομαι. [πικπλήνας] σκοπήσας. [κακομανὲς] κακὸν κὴ αἰμόπα ἔχων. [ἢ σὶ ὄς] ἴφι σθένη@. [Μισυρὸ] Αὐγυστὸν. [λοπὸς] σεδύμν@. [ῥήτρῳ] ῥήτρα, συνθήκαι, λόγοι, γάμοι, ὁμολογίαι, ψηφίσμασι, συγγράμμασι. [ὁ ἡσπώτης] Πρωτεσίλα@.

Τ Ε Λ Ο Σ.